MARTYROLOGIUM ROMANUM,

AD NOVAM KALENDARII RATIONEM, & Ecclesiasticæ Historiæ veritatem restitutum.

GREGORII XIII. PONT. MAX. IUSSU EDITUM.

ACCESSERUNT NOTATIONES atque Tractatio de Martyrologio Romano.

Auctore

CAESARE BARONIO SORANO
CONGREGATIONIS ORATORII PRESBYTERO.

Duplici Indice, altero Sanctorum nomina, altero res Notationum memoratu dignas complectente ad Lectoris commodum exornatum.

VENETIIS,

Apud Marcum Antonium Zalterium. M D XCVII.

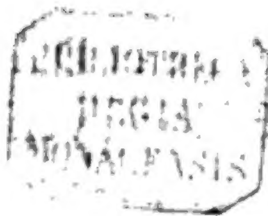

GREGORIVS PAPA XIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

EMENDATO iam Kalendario, curauimus (quod antea quoque decreueramus) Romanum Martyrologium nonnullis in locis librariorum, typographorumque negligentia mendosum, per uiros eruditos ad fidem historiæ, quæ rerum gestarum, personarum, locorum, temporum veritate continetur, adhibitis etiam codicibus vetustioribus, atque emendatioribus corrigi, correctumque, & multis in locis auctum, proposita etiam atque explicata Epactarum, Lunæque singulis diebus numerandæ ratione, edi, uetustissimoque Ecclesiæ more in Choro legendum proponi, ad Dei gloriam, ad Sanctorum ipsorum, quorum memoria celebratur, laudem; ad eorum, qui legunt, quique audiũt fructum. Habet enim Sanctorum innocentiæ, charitatis, fortitudinis, cæterarumque uirtutum commemoratio stimulos quosdam acerrimos, quibus tum maximè incitamur, cum illorum propositis exemplis, nostram desidiam agnoscimus; quamque procul ab illorum laude & perfectione absumus, cogitamus. Mandamus igitur omnibus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, cæterisque Ecclesiis, Monasteriis, Conuentibus, Ordinibus, siue sæcularibus, siue regularibus quibuscunque præfectis, ut in peragendo diuino in Choro officio, omni alio Martyrologio amoto, hoc tantum nostro utantur, nulla re addita, mutata, adempta. Si quos alios habuerint Sanctos in suis Ecclesiis aut locis celebrari solitos, eos in hunc librum ne inserant, sed separatim descriptos habeant, eumque illis locum atque ordinem tribuant, qui regulis hic descriptis traditur. Eadem etiam iis, qui in Horis Ecclesiasticis priuatim Martyrologio uti uoluerint (quod quidem magnopere cuperemus ut omnes facere uellent) mandamus; omnibusque aliorum Martyrologiorum omnium publice priuatimque in Ecclesiasticis horis usu interdicimus. Typographis etiam prohibemus, ne inposterum hoc nostrum ulla in re minutum, auctum, mutatum edere audeant. Si quis aliter quam hoc nostro decreto comprehensum est, fecerit; nouerit se in Dei omnipotentis, beatorumque Apostolorum Petri & Pauli indignationem incursurum. Datum Romæ apud sanctum Petrum sub annulo Piscatoris, die xiiii. Ianuarii. M D LXXXIIII.

Ant. Buccapadulius.

SANCT^MO^ ET BEAT^MO^ PATRI ET D. N. SIXTO V. PONT. MAX.

Cæſar Baronius Congregationis Oratorij Presbyter S.

ONFECI, Pater Beatiſſime, non mediocri ſanè labore ac diligentia, in Martyrologium Romanum annis proximis reſtitutum, Notationes ad omnem Eccleſiaſticæ antiquitatis hiſtoriam illuſtrandam accommadatas; quibus multiplices difficultates, multiſque interdum obſcuritatibus inuolutas explicare, pro mea ingenij mediocritate ſum conatus. Id mihi, vt facerem, mandauerat vir ſingulari pietate, ſumma eruditione, piæ recordationis Gulielmus Sirletus Cardinalis & Bibliothecarius Apoſtolicus, qui Martyrologio iam Romæ edito, cum à pleriſque viris bonis & ſtudioſis, multarum quæſtionum, vt ſit explicationem requiri vberioremq; rerum notitiam deſiderari animaduerteret; eorum ſiue dubitationibus, ſiue deſiderio ſatisfieri, ſiue commodo atq; vtilitati conſuli, hac potiſſimum ratione cupiebat. Illius ergo ampliſſimi Cardin. auctoritate permotus, plus fortaſſe oneris ſuſcepi, quam ferre poſſem; ſuſcepi tamen diuinæ gratiæ præſidio fretus. Tametſi ad hanc ſcriptionem non omnino imparatus acceſſerim; qui multos iam annos in tota Eccleſiaſtica hiſtoria tractanda, & accurata in primis temporum diſtinctione diſponenda, ita verſor, vt non ſolum peruulgatis hiſtoricis legendis, ſed ſanctorum Patrum ſcriptis & monimentis peruoluendis

& perscrutandis, ijs præsertim, quæ in optimis codicibus re fertissima, & toto terrarũ orbe nobilissima Sanctitatis V. Vaticana Bibliotheca, recondita sunt, magnam ætatis partem continerim. cuius rei (vt spero) testes aliquando erunt Annales nostri ecclesiastici, quos ad Dei gloriam, pro ea exigua talenti portione, quæ mihi à Domino credita est Sanctitatis vestræ auspicijs, & patrocinio optimi & doctissimi Cardinalis Antonij Carafæ Bibliothecarij Apostolici, diligentius pertexere, & perpolire non desistimus. Verè enim hoc mihi dicere liceat, Pater Sancte, semper quidem Sanctitas Vestra, cùm Cardinalem gereret, & mihi ad hæc currenti adderat calcaria, studiosis hominibus suffragata est; nunc autem maximè illorum industriam excitat sua ista Pontificia solicitudine & animi magnitudine, cuius propriũ est magna & præclara semper agere, alijs item boni aliquid ad cõmunem vtilitatem moliẽtibus benignè admodum fauere. Interea verò Pater Beatissime nostras hasce in Martyrologiũ Romanum Notationes, atq; hoc quicquid est diligentiæ & lucubrationis tuis sanctissimis pedibus offero atq; subijcio; non quod Sanctitati V. tantùm à grauissimis publicis curis otij superesse putem, vt hæc possit legere; sed vt sua paterna & salutari benedictione communitæ, suoq; beatissimo nomine ornatæ Notationes nostræ vtiliores, & commendatiores ad eorum manus perueniant, qui otio abundantes, eiusmodi rerũ cognitione, religiosis hominibus planè digna, delectantur. Hanc igitur benedictionem Pater Sanctissime omni animi demissione postulo; & Sanctitati V. pro Ecclesiæ catholicæ pace & amplificatione dies noctesq; laboranti, vnà cum fratribus meis Congregationis Oratorij, seruis vestris à summo Deo diuturnam vitam, & fausta omnia ac felicia precor.

PIO AC VERITATIS STVDIOSISSIMO LECTORI,

CÆSAR BARONIVS. S.

VID pręstiterim in his meis ad Romanum institutum Martyrologium notationibus, tuum erit amice & erudite lector iudicium. Elaborabi certè, ne multa de hoc genere desiderares, nam alia Martyrologia Latinorũ, & Gręcorum Menologium cum hoc Romano accuratè contuli, res gestas, & actiones sanctorum ex omni antiquitatis memoria collegi: ac pro institutæ scriptiones ratione, ita quidem breuiter attigi, vt fontes vnde vberius hauriri possint, indicarem. qui scriptores, quæve narrationes probatiores & fideliores sint admonui, certa ab incertis distinxi, difficultates, dubitationes, & controuersias complures, siue quæ iam à nonnullis afferebantur, siue quæ oriri possent, explicare, dissoluere, sedare studui, ac certis argumentis ostendere, nihil temerè, nihil parum consideratè actum. tum etiam plurimarum dictionum sanè obscuram notionem & vim declaraui, eorum præsertim, quæ ea instrumenta & machinas designant, quibus teterrimi fidei oppugnatores fortissimos martyres miris modis cruciarunt, diuexaruntque: in quorum instrumentorum, aliarumque nonnullarum rerum explicatione aliqui interdum à veritate fortasse aberrarunt; homines enim sumus omnes: nec nobis ipsis tantum tribuimus, vt nusquam putemus offendisse; sed quæ diuturno studio & labore nobis comparauimus, nunc quando ita ijs visum est, quibus nõ obtemperare, nefas erat, in medio pro proponimus ad Dei gloriam & communem vtilitatem, doctorumque iudicio examinanda peruulgamus. Præfiximus operi, ne quid in hoc genere haberes, quod vlterius cuperes, de Romano Martyrologio scriptionem. Hæc tu beneuole Lector boni consule, dumque sacra Martyrologij lectione te crebro oblectas, & sanctorum, in quibus admirabilis est Deus, gloriam & triumphos miraris, eorum quoque virtutem & pietatem imitari, diuina adiutrice gratia ne pigeat.

CANDIDO LECTORI CHRISTIANO,

antiquitatis Ecclesiasticæ studioso. S.

OMMENTARII venerabilis Christi Sacerdotis D. Cæsarii Sorani in Martyrologium Romanum à nobis locis omnibus, ex iussione Sanctissimi Domini nostri Sixti Papæ Quinti, recogniti, nobis quidem nihil obiecerunt, quod iustam censuram mereri æquis lectoribus videatur, quòd ad orthodoxam quidem fidem, doctrinamq; Catholicam pertinent. Si quæ paradoxa quibusdam fortè videbuntur, illa quidem eo esse loco habenda arbitror, vt auidius expetantur, & cum solida firmaque veritate consistant, libentius accipiantur, quod in iis insunt, vt & in aliis huius auctoris lucubrationibus, erudita inprimis, præclara, & incredibili Christianæ antiquitatis studio in lucem eruta; quæ admirandam scriptoris arguunt in Ecclesiasticis historiis, aut corrigendis, aut conciliandis, aut de caligine morsuque blattarum eruendis industriam, sicuti & rarum eiusdem, idque argutum variis de historicis, æquo minus exactis, aut fidedignis iudicium; & elaboratissimum antiquitatis ecclesiasticæ inter tot salebrosa & spinosa veluti dumeta inuestigandæ studiũ. Ad cognoscendam enim venerandam illam Religionis Christianæ non modo antiquitatem, sed sanctorum etiam Patrum & synodorum, actarumque in Christi Ecclesia ab vsque sui exordio rerum veritatem, certam annorum seriem, liquidamque temporum intricatissimorum supputationem faciant eximiè, potissimum iis, qui seriò historiæ Ecclesiasticæ ex uero cognoscendæ studio tenentur, vanas, apocryphas, & aniles, ne dicam superstitiosas execrati fabellas; quæ longum post somnum scriptis, imò doctis alioqui scriptoribus sensim irrepentes ecclesiasticis, non leuiter sacras contaminauerunt SS. Martyrum historias. Denique ut finem faciam, incomparabile sibi adserant momentum ad solidam rerum in Ecclesia dubiarum in posterum constituendarum confirmationem aduersus vertiginosa, ne dicam semideli ra, quorundam huius seculi ardelionum, leuissimorumque nouatorum (quorum hodie, proh dolor, magna est natio) ingenia; quæ sursum deorsum omnia voluentes, illas iam pridem à SS. nostræ Religionis Catholicæ patribus definitas conantur in dubium reuocare. Manifestum enim in his agnoscas Romani Pontificis in Apostolica S. Petri Christi Iesu Vicarii pastoris cathedra successionem, quod nunc tempestatis contra vnam Dei supra Petrum fundatam Ecclesiam infestissimæ tot inter fidei undique oppugnatissimæ controuersias caput est: quo vno euicto & constabilito, facessat, concidat facilè, imò suos in fumos vanissimos euanescat, oportet omnis infestissimorum Christi hostium, & celestem illam Sion odientium inanis molitio, vereque Theomachica coniuratio, & futilissima exagitatio, ut ad illustrem solis splendorem nebulosa diffluit caligo. Vale Christiane lector & his Commentariis fælix fruere, breui Annalibus ecclesiasticis eiusdem Scriptoris maiori studiorum tuorum emolumento, & fructu incomparabili perfruiturus.

Romæ XIV. Kal. Septemb. anno M. D. LXXXV.

Tuis piis studiis adiuuandis, atque ad Dei gloriam promouendis in Christo Iesu deditissimus ex animo.

Vvilhelm. Damasi Lindanus Episcopus Ruremundensis.

DE MARTYROLOGIO ROMANO,

Præcapitulatio dicendorum.

DE exacta diligentia adhibita a S. Romana Ecclesia in conscribẽdis rebus gestis sanctorum Martyrum. cap. 1.
Quæ de sanctorum historiis ab hæreticis, vel aliis falsa scripta sunt. cap. 2.
De immensa iactura, quam passa sunt acta sanctorum martyrum. cap. 3.
De antiquo cultu sanctorum martyrum, vnde martyrologium scribendi occasio manauit. cap. 4.
A quibus primum scripta sunt martyrologia. cap. 5.
De Eusebii libro de martyribus, & uersione Hieronymi. cap. 6.
De fide epistolarum; quæ Chromatii, Heliodori, & Hieronymi nomine inscriptæ sunt. cap. 7.
De antiquo Martyrologio Romano sæpius aucto. cap. 8.
De cæteris antiquis Martyrologiis. cap. 9.
De falsis Martyribus & pseudo Martyrologiis hæreticorum. cap. 10.
De immensa Martyrum multitudine elogium Cypriani lib. Se exhort. ad Martyriũ. cap. 11.

DE EXACTA DILIGENTIA ADHIBITA A S. R. ECCLESIA in conscribendis rebus gestis sanctorum Martyrum. *Cap. I.*

NIHIL antiquius apud S.R.Eccl Præsules fuisse videtur, quam vt Christianorum acta fortia, ipsæ sanctorũ Martyrum res præclarissimè gestæ, perpetuæ memoriæ monimentis consignarentur. Cui rei egregriam nauatam operam primum fuisse a S.Clemẽte Romano Pontifice, testatum habetur in libro de Rom.Pontific. qui a quibusdam recentioribus citari cõsueuit nomine Damasi, vbi hæc in Clemente leguntur: Hic fecit septem regiones diuidi notarijs fidelib. ecclesiæ, qui gesta Martyrum solicitè, & curiose, vnusquisque per regionem suam perquirerent hæc ibi. Licet verò testimonio antiquorum scriptorum Taciti, Plinij, Sex.Rufi, Publij Victoris, & aliorum exploratissimum sit, Romanam Vrbem, illis temporibus in regiones quatuordecim fuisse diuisam: tamen olim a Romanis Pontificibus in septem tantũ regiones fuisse partitam, secundũ numerum septem diaconorum, qui Regionarij dicebantur, docent vetera Romanæ Ecclesiæ monumenta perseuerasse diutius, vt in Romana Ecclesia non nisi septem diaconi ordinarentur, auctor est Sozo. hist. lib. 7. c. 19 His ergo septem cum diuisæ dicantur a Fabiano Papa regiones Vrbis; quatuordecim illas in septem fuisse conflatas, fatendũ necessario uidetur. Porro sicut septẽ erant diaconi, sic & totidẽ subdiaconi, & his par numerus notariorum, qui ijsdẽ subdiaconis, & diaconis subiecti erant, unde in eod. li. de Rom. Pont. hæc leguntur in Fabiano. Hic regiones diuisit diaconib. & fecit septem subdiacones, qui septẽ notarijs imminerent, qui gesta Martyrũ in integrum colligerent. habetur de his receptius exemplum ex Paulino S. Ambrosij notario, qui & uitam eius cõscripsit, in qua ait se fuisse sub cura Casti diaconi, ad quem cuncta referret Ex his perpende, quam diligens studium olim adhibitum fuerit, vt acta sanctorum Martyrum purè ac syncerè conscriberentur, cum non modò notarii in id opus grauiter incũberẽt, sed & qui præerant notarii subdiaconi, ac diaconi, iidemq; iure dicti, oculi episcopi, quorum esset munus cuncta exacte peruestigare, ac Pontifici nota facere; qui a notariis scripta qualia ea demũ essent, probaret, atque inter Ecclesiastica monumenta reconderet. id est. n. quod de Antero Papa scriptum habes in hunc modum Hic gesta martyrum diligenter a notariis exquisiuit, & in Ecclesia recondidit. hæc ille. Ad hæc, non tantum acta Martyrum scribere, sed & cætera quæ ad Ecclesiã pertinerent, eorum muneris fuisse, expressum est in eodem lib de Rom Pont. in Iulio. Atqui non solum Romana Ecclesia in perquirendis atque scribendis sanctorum Martyrum actis sedulã curam impendit: sed & aliæ nobiles ecclesiæ in iisdem haud segniter laborasse, noscuntur extant de his clarissima antiquitatis monumenta ut Smirnẽsis ecclesiæ epistola de Martyrib. illic passis sub

Marco

Marco Aurelio & Lucio Vero Imp. apud Euseb. hist. lib. 4. c. 14. Viennensis, & Lugdunensis Ecclesiarũ literæ ab eodem Euseb. ex parte recitatæ li. 5. c. 2. & 3. Dionysij Alexandrinæ ecclesiæ episcopi cõplures epistolæ ad diuersos conscriptæ, apud eundem Euseb. lib. 6. c. 33. & 34. & lib. 7. c. 10. Scimus in Ecclesia Carthaginensi S. Cyprianum fuisse solicitũ, ut dies, quibus Martyres essent martyrio coronati, exacte adnotarentur, prout constat ex eius epistola, quã dedit ad presbyteros & diaconos ecclesiæ Carthaginẽsis, ponitur ordine 37. edit. Pamel. Quin & longe ante Cypriani tpa a maioribus eidẽ rei egregiam constat nauatẽ esse operam. Audi quid de antiquioribus Pontius diaconus scribat: Maiores nostri (inquit) plebeis & cathecumenis martyrium consecutis, tm̃ honoris pro martyrij ipsius veneratione dederunt, ut de passionibus eorum multa, aut, prope dixerim, penè cuncta conscripserint, ut ad nostrã quoq. notitiam, qui nondũ nati fuimus, peruenirent, hæc in Cypriano Põtius eius diaconus. Erant & illa acta Martyrum pura atq. syncera, quæ (cũ de illis coram iudicib. quæstio haberetur) a notarijs publicis exceptorib. excepta, in acta publica, quæ Procõsularia sæpe dicta inuenimus, inferebantur, atque inter alia publica monumenta asseruabãtur, horum extant adhuc nonnulla, eorumq. in notationibus mentionem facimus, citat aliquando eadem Pontius diaconus in Cypriano, dum ait: Et quid Sacerdos Dei Proconsule interrogante respõderit, taceam: sunt acta, quæ referãt. hæc ille.

QVAE DE SANCTORVM HIstorijs ab hereticis vel alijs falsa scripta sunt. Cap. II.

SED quid? Quãuis optimi patres familias (vt hẽt pa rabola Euãgelica) bonũ semẽ seminassẽt in agro: nihilominus inimicus hõ, qui fuit homicida ab initio, veritatis aduersarius, ipse satan, supsemi nauit zizania: ipsoq; pene initio exurgẽtis Ecclesiæ falsa ueris, inania ac incerta, certis ac solida firmitate cõstantibus admiscenda curauit: idq; non tm̃ per hæreticos catholicæ fidei perduelles, sed & p catholicos ipsos, eos tm̃, qui quæstũ pietatem putarent, uel q zelũ, quidẽ haberent, sed non scm scientiam. Satis modo sit de his vnũ tm̃ in exemplũ adducere Asianũ presbyterum, de quo Tertullianus hæc scribit in lib. de baptismo: Si quæ Pauli pperam scripta legunt, exemplũ Theclæ ad licentiã mulierũ docendi tingendiq; defendunt: sciant in Asia presbyterũ, qui eã scripturam construxit, quasi titulo Pauli de illo cumulãs, conuictũ atq; cõfessũ, id se amore Pauli fecisse; loco excidisse, hæc Tertul. inscriptus erat liber ille περίοδος Pauli & Theclæ, cõt n s & baptizati Leonis fabulam, ut testatur S. Hieron. de scrip. eccl. in Luca. Eiusdẽ gñis illa erant insomnia, nimirũ circuitus Petri, circuitus Ioãnis, circuitus Thomæ, actus Andreæ, actus Ioãnis, actus Philippi, actus Petri, actus Pauli, itinerariũ Clementis, q oĩa damnãt Athanasius in synopsi, Philaster de hæresibus & Gelasius in conc Rom. hæc.n & alio huiuscemodi ab hæreticis esse excogitata, certissimũ est, ab Ebione ĩ primis hæc factitata, ab eoq; falsa acta Apostolorum inuenta, & circuitus Petri esse corruptos, & Pauli acta referta blasphemijs introducta, tradit Epiph. in Panar. hæres. 30. a Gnosticis de S. Dei Genitrice Maria portẽtosum librũ esse conscriptum, testatur idẽ Epiph. in panar. hæres. 26. Encratitas in mediũ adduxisse ad stabiliendã suã ipsorũ hæresim actus Andreæ, Ioannis, & Thomæ, & alia huiuscemodi, idẽ auctor narrat hæres. 47. Manichæos id gñis cõmenta excogitasse, Apostolorumq; noĩe conscripsisse falsas historias, fidẽ facit Aug. lib. de fide contra Manichæos, alijsq; in locis, idemque Philaster Cyrillus Hierosolymitanus, & alij. Priscillianistas & ipsos alios adinuenisse actus Apostolorũ, Orosius affirmat in epist. ad Aug. de error. Priscil. exẽpla alia cõplura hic omittimus. Sanè qdem q talia psumpserunt de sanctis Apostolis, nequaquã putandum erga sanctorũ Martyrũ acta fuisse modestiores: q sic corruperũt, deprauaruntque ut eorundẽ quãplurima in suspicionẽ adduxerint, adeo, ut S. R. E ab illis abstinere, consultius aliqñ esse putarit. unde Gelasius in Rom. Conc. Gesta (inquit) sanctorum martyrum secundũ antiquã consuetudinem, singulari cautela in S. R. E. non leguntur: quia eorum q conscripsere, nomina penitus ignorantur, & ab infidelibus, aut idiotis superflua, & minus apta, q rei ordo fuerit, scripta esse putantur, sicut cuiusdam Quirici & Iulittæ, sicut Gregorij, aliorumq; huiusmodi passiones, quæ ab hæreticis perhibentur compositæ: pp quod (ut dictũ est) ne uel leuis subsanandi oriretur occasio, in S. R. E. non leguntur. hæc Gelasius de Romanæ Ecclesiæ in recipiendis ac promulgãdis actis martyrũ disciplina. Cæterum non tantũ cautelæ adhibitũ in alijs fuisse uidetur ecclesijs, quandoquidem in ecclesia Africana in sacris conuentibus posse legi acta martyrum, decretum est in concilio Carthaginensi celebrato post consulatum Stiliconis, anno Domini quadringentesimoprimo, ut habet eius canon 13. his uerbis: Liceat ẽt legi Passiones martyrũ, cum anniuersarij dies eorum celebrantur. hæc canon Apud Hadrianum Rom. Pont. in epist. ad Carolum Magnum hæc in eandem sententiam leguntur: Vitæ.n. patrum sine probabilibus auctoribus minime in Ecclesia leguntur: nam ab orthodoxis titulatæ suscipiũtur, & legunt. magis aũt passiones sanctorum Martyrum sancti canones censuerunt, ut liceat eas ẽt in ecclesia legi cũ anniuersarij dies eorum celebrantur. hæc ibi. In ecclesia Gallicana eandem uiguisse

se de legēdis actis sanctorum Martyrum in Ecclesia cōsuetudinem, satis significant ea, quæ Gregorius Turonē. lib. de gloria Mart. c. 86. testatur his verbis: Dies passionis erat Polycarpi martyris magni, & in Ricomagensi vico ciuitatis Aruernæ eius solemnia celebrabātur. Lecta igitur passione cum reliquis lectionibus, quas canon sacerdotalis inuexit, &c. Sed vt de actis martyrum per hæreticos deprauatis cæptam sequamur narrationē, est de his canon 63. Sextæ synodi his verbis conscriptus: Quæ à veritatis hostibus falsò cōficta sunt Martyrum historiæ, ut Dei Martyres ignominia afficerent, & qui eas audituri essent, ad infidelitatem dedducerent: in Ecclesia non publicari, iubemus, sed eas igni tradi: qui aūt eas admittunt, uel tanquam ueris, his mentem adhibent, anathematizamus. hæc S. Synodus, cuius auctoritate Græci episcopi exactiorem curam adhibere consueuerunt, ut dum suas ecclesias uisitarēt de sanctorum Martyrum actis conscriptis subtilius inquirerent. vnde Theodorus Balf. eo in loco hæc de Nicolao Muzalo patriarcha testatur: Cum ille (inquit) uitam S. Parasceues, quæ in quodam Callicratię uico colebatur, a quodam uicano inepte ac indoctè, & sancta angelica uiuendi ratione indigne compositam inuenisset: eam igni mandari iussit, & diacono illi Basilico mandauit, Deo gratam & accepta eius uitam conscribere. hæc ille.

DE IMMENSA IACTVRA, quam passa sunt acta sanctorum Martyrum. Cap. III.

SED, vt de rebus, quæ ad Romanam Ecclesiam spectant, de cuius agimus Martyrologio, cæptum prosequamur institutū: ex his quę nuper ex Gelasio recitauimus, satis declarari uidentur acta illa SS. Martyrū, tāta cura ac diligentia perquisita, per notarios S. R. Eccl. conscripta, per diaconos & subdiaconos cognita, ac demum per ipsos Romanos Pōtifices probata, atq; recondita, esse collapsa, deperdita, uel saltem adulterata. nam si integra remansissent, qua ratione (quod ait Gelasius) secundū consuetudinē in Rom. Ecclesia non legebantur, cū præsertim, à quibus essent scripta, probata, ac cōsignata, & unde accepta, sic exploratū esset, ut nullus penitus de eorū integritate dubitandi scrupulus superesset? Nec n. adduci possumus, ut credamus eadē ab hæreticis esse sublata, uel saltē in omnib adulterata Romæ si quidē catholici semper uixere Pōtifices, nec alterius sectæ illic aliquādo sedit episcopus. q̄ si uel sub Cōstantio Augusto Ariano, uel sub Odoacre Herulo, Theodorico, alijsq; Gothorum regib itidem Arianis Rom. Ecclesiæ negotium factum est: non tamen fuit huiusmodi, ut illi sanctorum memorijs uim inferrēt (de sanctis. n. eorumque cultu ęquè cum catholicis sentiebāt) adeò vt nec cum Vrbs obsideretur, his, quæ foris extra męnia erant, basilicis irrogārent iniuriam; nec Vrbe capta, in eas, quæ intus erant, more barbarorum sæuirent, profanarent, vel ad sua sacra peragenda, sibi vēdicarent, sed tāquā sacra septa, atq; asyla diuinitus instituta ab illis esse existimata, adeò ut & ijs etc (licet hostes haberētur), qui ad ea cōfugissent, perpercerint. sunt de his fideles testes scriptores illorū tēporū Orosius lib. 7. August. de ciuit. Dei, & Procop. de bello Gothico. Vnam illam, quam sub Gothis Regibus Arian. sibi uendicarunt ecclesiolā dictam S. Agathā in Suburra, uix credi potest, quam sumptuosè, ac piè, licet impij, ornauerint liberalitate Gothi hominis Ricimeri V. C. ut suo loco pluribus in Notationibus dicemus inferius. Omnis ergo suspicio de Arianorum perfidia tollitur, ut ab eis uis aliqua in acta Martyrū sit illata. Ad alius potius tāta est referenda clades: quā quidē nō aliūde manasse credimus: quam ex inuictissimis illis atq; sæuissimis Diocletiani Imper. edictis, quibus omnes Christianæ religionis codices incendio damnati sunt. meminit eiusmodi feralis sanctionis Euseb. hist. lib. 8. c. 2. & 3. quādo (inquit) diuinas & sanctas scripturas medio foro in rogū impositas oculis nostris aspeximus. De eodē edicto plura habet Arnobius, Optatus, & S. Augusti. quoties agit de schismate Donatistarum, occasione traditionis sacrorum librorum cōflato: nosq; de eodem pluribus inferius in Notationibus agimus tunc temporis in tāto Christianarum scripturarū naufragio. factam esse lachrymabilem illam actorū Martyrū iacturam, nulla est penes nos dubitatio; tuncque sublata illa nobilissima rerū gestarū monumenta, tanto labore collecta, tot cognitoribus comprobata, ac tanto deniq; studio custodita: vixq; ex tā immenso naufragio perpaucas tabulas remansisse putamus; tabulas, inquam, quoniā haud integra atq; perfecta & omnib. numeris absoluta illa esse putamus, quæ titulo notariorū Rom. Ecclesiæ acta Martyrū a quibusdā edita habētur: cum si vel ad exactā cēsurā rerum ac temporū eas adducas; vix perpauca reperias, quæ aliqua saltem ex parte non arguātur erroris, ut perinde sit aliqua ex his reperiri, quæ emēdatione indigeāt, ut post uindemiā esse solet racemus unus uel alter, & sicut (quod est apud Isai. c. 7.) excussio oleę duarū vel triū oliuarū in summitatē rami, siue quatuor uel quinque in cacuminib. eius. Periisse ea funditus, nūquā dixerimus, sed diminuta. unde Greg. Turo. de glor. Mart. cap. 40 hæc ait; Multi quidem sunt Martyres apud Vrbem Romam, quorum historię passionum nobis integræ non sūt delatæ. hæc ille, qui & inferius cap. 51. & 64. testatur iterum, acta Gallicanorū Martyrū in Italia à Gallis esse quæsita & inuenta, missa esse in Gallias, vt ex his possis intelligere magnum olim a nostris adhibitū esse studium in colligendis actis sanctorū Martyrum,

&

& qui collegerunt aliarum prouinciarum Martyrum commentarios, suorum acta minime praeterijsse. Objiciet fortasse prudens lector; Quidnam causae fuit, vt cum edicto Diocletiani Christianorum libri damnati sunt igni; sacrae scripturae codices, vtriusque testamenti volumina remanserint illibata, ea etenim integra atque syncera, vt patres nostri olim ante Diocletiani tempora, possidemus. Ad haec persacilis est responsio, si vtriusque scripturae diuersa ratio attendatur. Sacra enim uolumina non tantum penes unam uel alteram erant ecclesiam, sed praeter quamplurima illa, quae priuato vsui episcoporum, presbyterorum, ceterorumque ministrorum, vel aliorum ex populo inseruiebant, apud cunctas orbis ecclesias, ob necessitatem sacrarum functionum custodiri solita, certū est. esse enim consueuerant in ecclesia duo secretaria a dextro, sinistroque latere apsidis posita, in quorum altero sacra Eucharistia, in altero diuinae scripturae sacri codices asseruabantur. De utriusque S. Paulinus epist. 12. ad Seuerum, cūde Nolana a se erecta basilica, agit, meminit his uersibus in frontibus eorum affixis. aitque in primis; In secretarijs uero duobus, quae, supra dixi, circa apsidem esse, hi versus indicant officia singulorum.

A *dextera apsidis.*

Hic locus est ueneranda penus qua conditur, & qua.
Ponitur alma sacri pompa ministerij.

A *sinistra eiusdem.*

Si quem sancta tenet meditanda in lege uoluntas.
Hic poterit residens sacris intendere libris.

haec de secretario sacrorum librorum Paulinus; quorum uoluminum sicut erat frequentior vsus, ita absq; dubio numerus multiplicior atq; ob id non mirum si non omnes simel diuinae scripturae codices periere. Non sic quidem de caeteris libris, icet ecclesiasticis, licet pernecessarijs. nam immensam raritatem illorum fuisse constat exemplo sit vulgatus ille per orbem liber Eusebij Caesariensis de temporibus, vnicus eo argumento conscriptus quem Alipius uir eruditus episcopus Tagastensis in Africa non inuentum a praedicto Paulino apud Nolam commorante quaesiuit, qui cum nō tantū apud se non haberet, sed nec nomē auctoris agnosceret (appellat enim eum Eusebium episcopum Constantinopolitanum(Romae quaesitum, ac tandem apud Domnionem inuentum ad eum misit, ut constat ex epistola eiusdem tunc ad Alipium scriptam apud August epist. 35. His itaq; in exemplum de raritate aliorum librorum adductis, haec inferimus si liber ad supputanda rerum sacrarum tempora, quae in diuina scriptura cōtinentur, vnicus, atque adeo Ecclesiae pernecessarius, eaque de causa à S. Hieronymo latinitati donatus, tanto labore quaesitus, uix tandem repertus fuit: quid de scriptis alijs dicendū, quae alicuius ecclesiae uiderentur esse peculiarib, quae nec vno uel paruo codice continebantur, sed per multis, ijsdemq; praegrandibus, ut par est credere (acta enim vnius tantum Martyris multas implesse chartas, si accuratè scripta essent, certissimum est) quorum nec facilis esset describendi facultas, vt videmus accidere in his quae in archiuijs summa diligentia asseruātur, itemque impensae nimiae deterrerent & labor immensus auerteret? Quid ergo mirum si talium perpauca quae erant exemplaria, tāto terraemotu orbis Christiani fuerint obruta, vniuersaliq; incēdio concremata; ita ut ex busto perpaucae uix reliquiae superfuerint? At quis numerare sufficiet aliorum Ecclesiasticorum librorum funera, qui licet ubique gentium sparsi (vt taceam de aliarum ecclesiarum peculiaribus actis martyrum) tamen eadem sunt conflagratione consumpti? Sed de his hactenus, iam caetera prosequamur.

DE ANTIQVO CVLTV Sanctorum Martyrum, vnde scribendi Martyrologium manauit occasio.

Cap. IIII.

SICVT olim Romae notarijs de conscribendis sanctorum Martyrū actis, ita & in alijs ecclesijs, et transmarinis alicui ex clero negotium fuisse vt impositū qui cuiusq; martyris natalē diem (sic. n. appellare cōsueuerunt ex hac uita ad cęlū trāsitum) cōscriberet, ut per singulos annos, eodem recurrēte die in eiusdē S. Martyris memoriā Deo offerretur sacrificiū hoc ipsum est q. Tertullianus lib. de corona militis ait: Pro natalitijs annua die facimus. facere. n. idem esse penes antiquos, quod sacrificare, opportuniori loco inferius, cū agimus de Pontificis uoce, mōstramus. Porro illic agi a Tertulliano nō de natalitiis more gentilium, ut perperā interpretatur infelix Rhenanus, sed de die, quo sancti martyres uictores in celū a Deo recepti sunt, cōsule in eum locū pientissimi & eruditissimi uiri Pamelij ad notationē. Habes de eodē pristino vsu epistolā S. Cypriani ad presbyteros & diaconos ecclesiae Carthaginensis, est in edi. Pamel 37. in qua haec uerba descripta habētur; Deniq; dies eorum quib. excedunt, adnotate; ut commemorationes eorum inter memorias Martyrū celebrare possimus quāquam Tertullus fidelissimus & deuotissimus frater noster pro caetera sollicitudine & cura sua, quam fratrib. in omni obsequio operationis impertit, qui nec illic circa curam corporū deest, scripserit, & scribat, ac significet mihi dies quib. in carcere beati fratres nostri ad immortalitatem gloriosae mortis exitu transeunt, & celebrantur a nobis hic oblationes & sacrificia ob commemorationes eorum, quae cito vobiscum, Domino protegente, celebrabimus. haec Cyprian. qui & ad Cle-

rum

eum & plebē scribens epist. 34. sic in candē sniam: Sacrificia ꝓ eis semper, vt meministis, offerrimus, quoties martyrum passiones & dies anniuersaria cōmemoratione celebramus. hæc ille. Quòd porrò ait: sacrificia pro illis offerre: nemo putet ꝓ peccatis illorū expiandis id fieri solitum, cum oĩa mūdētur in sanguine: maioremq; (teste ipsomet Domino) hac charitatē nemo habeat: vt aĩam suā ponat quis pro amicis suis. Si n. flenti mulieri peccatrici dimissa sunt; ex snia Saluatoris, peccata multa, qm dilexit multum; quis dicere audeat post imbrem sanguinis, cōsumato martyrio, adhuc superesse expiādas sordes? sed sic accipiēdū, sacrificia ꝓ eis offerre, ac si diceret, in eorū cōmemorationem illud facere, prout ea, q̃ ponuntur inferius, verba declarant, & quæ ex dicta epist. 37. ex eodem auctore superius recitauimus. vnde S. Aug. tract. 84. in Ioannem hæc hēt: Ideo quippe ad ipsam mensam nō sic eos cōmemoramus, quēadmodū alios, qui in pace requiescunt, vt ēt pro eis oremus, sed magis ut orēt ipsi pro nobis, & eorū uestigijs inhæreamus. hæc ibi. & de verb. Apost. ser. 17 c. 1. in eandem sniam sic ait: Hēt ecclesiastica disciplina (quod fideles norunt) cū Martyres eo loco recitantur ad altare Dei, ibi nō pro ipsis oretur, pro ceter s aūt cōmemoratis defunctis oratur. Iniuria est n. pro Martyre orare, cuius nos debemus orationib. cōmendare. hæc August. ex quib. oibus dilucidius intelligere potes, quid sit offerre ꝓ martyre, si hæc vberius cupis, cōsule in citata loca Tertulliani ac Cypriani notationes Pamelij: Recitabātur post Apostolos nomina sanctorum Martyrū prout ēt docet sacræ Missæ canō, qui hēt: Cōmunicātes & memoriā venerantes in primis, &c. recitabantur ex scripto secūdū prærogatiuā status & meritorū, nec tm̄ noĩa Martyrum, sed & aliorum sanctorum; vnde & Aug. lib. de sancta virgin. c. 45. hæc ait: Perhibet ecclesiastica auctoritas, in qua fidelib. notū est, quo loco martyres, & quo loco defunctæ sanctimoniales recitantur. hæc ille. Ex prædicta igitur nota dierū nataliū sanctorū Martyrū pro commemorationib. faciendis, Martyrologij cōscribendi prouenit occasio. cū etenim frequēs esset Martyrum numerus (decem n. illis, quas numerant, persecutionib. in vnaquaq; prouincia necatos fuisse quāplurimos, nemo poterit dubitare) atq; in chartis Ecclesiæ singulorum nomina & dies quib. Martyriū consummassent, notata haberentur ex ijsdē ecclesiasticis monumentis pridie diei natalis (vt hodie fit in Martyrologio) annunciabant noĩa in ecclesia, quorū natalitia recensenda essent die sequēti, eorumdēq, vnà cum sacrificio foret cō memoratio facienda Eiusmodi ecclesiasticas tabulas, quibus singulorum Martyrū natalitia conscripta haberentur, a Tertulliano Fastos fuisse appellatas, optimè eruditeq; notat Pamel. in d. epist. 37. Cypr. ille. n. lib. de coron. milit, hæc ait: Habes tuos census, tuos Fastos nihil tibi cū gaudijs seculi, &c. hæc Tertullianus idcirco, ꝙ in dictis sanctorum Martyrum natalitijs solebant Christiani mutua inter se charitate gaudere, qñ & conuiuiū, qđ Agapen dicebāt, celebrare in ipsa Memoria, in Ecclesia inquā martyris consueuerant: licet, qđ ad locum spectat, usum illum concilīū Laodicenum can. 38. restrinxerit. Reperimus apud Greg Nazianz. in carm. de uitæ differentijs eiusmodi Agapas dici alio noĩe, sacrū epulum natalitiū. idemq; in orat. in laud. Cypriani hæc de cōmemoratione Martyrum: Oium quidē Martyrū memoria læta solēnitate colēda est. in eandem sententiam Theodoret. lib. 8. de Euangelica uerit. in fine hæc ait: illos (deos gentiū. s.) cassos gloria, ua nosq; Deus reddidit, suis aūt Martyrib. honorē illorū dedit: pro Pādijs, Dasijsq; ac Dionysijs, hoc est Iouis, Liberiq; patris solēnitatibus Petro, Paulo, Thomæ, Sergio, Marcello, Leontio, Antonino, Mauritio alijsq; sanctis Martyrib. solēnitate populari epulo peragūtur: proq. illa ueteri pōpa, ꝓ turpi obscœnitate & impudentia, fiunt modestæ, castæ, ac tēperantiæ plenæ festiuitates; nō ille qui dē mero delibutæ, non cōmessationib. leues, non cachinnis solutæ, sed diuinis canticis personātes, sacris sermonib. audiendis intentæ, quib. ad Deū preces nō sine sanctis lachrymis & suspirijs summittuntur. hæc ille. Similiter Gregorius Nyssen. in vita magni Illius Gregorij cognomēto Thaumathurgi, qui uixit tēporib. Decij, hęc de populari lætitia in natalitijs martyrū ab illo instituta: Descendit (inquit) rursus in vrbem, & omni circa regione undiq; peragrata ac perlustrata, additamētum, & quasi corollarium studii sui erga nomē diuinū instituebat: apud omnes ubiq; populos sanciens, ut nomine eorū, qui pro fide certassent, dies festi, atq; solēnes cōuentus celebrarentur: cumq; alius in aliū locum corpora martyrū deduxissent, per anniuersarij circuli ambitum congregati lætabātur, in honorem Martyrum ferias agētes, &c. & paulo inferius: Cum animaduertisset. n. quòd propter corporis voluptates simplex & imperitū vulgus in errore simulachrorum cultus permaneret, quò maximè idquod præcipuum est, interim in eis assequeretur, nempe ut uanis superstitionibus relictis, ad Deum conuerterentur, permisit, ut in memoriam sanctorum sese exhilararent & oblectarēt, atq. in lætitiā effunderētur. hæc Nyss. translat. Sifan. quæ cuncta uoluimus recitasse, ob exactam ꝑdictæ Tertulliani sententiæ explicationem, ꝙ scilicet Christiani suos haberēt census & Fastós: nec esse uidelicet, ꝙ uana illorum gaudia inuiderent per Fastos nimirum intelligentis Ecclesiasticas: tabulas, in quib. Christianorum solemnitates, ipsaq; natalitia Martyrum certis dieb. notata haberentur, è quibus (ut diximus) Martyrologij cōscribendi profluxit origo. hæc de his satis.

AQVI.

A QVIBVS PRIMVM SCRIPTA sint Martyrologia. Cap. V.

RIMVS omnium, qui scribendo Martyrologio operam dedit, ab omnibus prædicatur Eusebius Pamphili Episcopus Cæsariensis. id etenim in primis testatum habetur in epistola, quæ fertur nomine sancti Hieronymi ad Heliodorum, de cuius fide inferius disputabimus; id profitetur Beda in tractat. in Act. Apostol. cap. 1. hoc ipsum etiam Vualfridus Strabo lib. de reb. ecclesi. cap. 28. in fine. id denique recentiores omnes, ac nouissimè Molanus in libello, quem scripsit de Martyrologijs cap. 2. Post Eusebium, id ipsum præstitisse S. Hieronymum, ijdē omnes affirmant; non quòd ipse auctor illius fuerit, sed quòd Martygologium ab Eusebio Græce scriptum, a se translatum Latinis tradiderit. id enim Beda vbi supra his verbis: Astipulatur (inquit) & liber Martyrologij, qui Beati Hieronymi nomine ac præfatione attitulatur; quamuis idem Hieronymus illius libri non auctor, sed interpres, Eusebius autem auctor extitisse narretur. hæc Beda. Vsuardus item in eādem sententiam hæc ait: Hieronymus Martyrologiū, secutus Eusebium Cæsariensem, per anni circulum conscripsit, ea occasione ab episcopis Chromatio, & Heliodoro illud opus rogatus componere, quia Theodosius religiosus Imperator in concilio episcoporum laudauit Gregorium Cordubēsem episcopum, quod omni die Missas explicans, eorum martyrum, quorum natalitia essent, nomina plurima commemeraret. Hactenus ille, nec aliunde, quàm ex dictis epistolis, quæ in hanc diē editis Martyrologiis præfigi consueuerunt, quas & nos (quò de rei ueritate exactior certiorque cognitio habeatur) suis titulis hic describimus; sunt autem huiusmodi.

Epistola Chromatii & Heliodori episcoporū ad beatum Hieronymum de opere Martyrologii colligendo.

Domino sancto Patri Hieronymo Chromatius & Heliodorus Episcopi in Domino salutem.

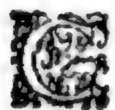
Vm religiosissimus Augustus Theodosius Mediolani vrbem esset ingressus, vniuersosque Italiæ episcopos ad se inuitasset: & ob causam aliquantulorum episcoporum qui ex Ariana fece suas animas inquinassent, inquireret: contigit, & nostram paruitatem in eodem adesse concilio: in quo cum dicēda dicta essent, & diffinieda diffinita: Cœpit Christianissimus princeps sanctum Gregorium Cordubensis ecclesiæ in eo præferre antistitem, quòd omni die, siue non ieiunans, matutinas, siue ieiunans, uespertinas explicans Missas, eorum Martyrum, quorū natalitia essent, plurima nomina memoraret. Factumque est, ut omnes statueremus, ad tuam scribere charitatem, ut famosissimos Feriales de archiuio sancti Eusebij Cæsareæ Palestinæ episcopi inquirens Martyrum ad nos dirigas festa, ut possimus hoc officium per tuam sanctam industriam melius, perfectusq. ad honorem Dei Martyribus exhibere. hactenus illi. Sequitur Hieronymi nomine Epistola huiusmodi inscriptionis titulo consignata.

Beati Hieronymi super ipso ad eosdem responsio.

CHromatio, & Heliodoro sanctis episcopis Hieronymus presbyter. Constat Dominum nostrum IESVM CHRISTVM omni die Martyrum suorum triumphos excipere, quorum passiones a sancto Eusebio Cæsariensi episcopo scriptas reperimus. Nam Constantinus Augustus, cum Cæsaream fuisset ingressus, & diceret memorato antistiti, vt peteret aliqua beneficia Cæsariensi Ecclesiæ profutura: legitur, respondisse Eusebium: Opibus suis ecclesiam ditatam, nulla petendi beneficia necessitate compelli: sibi tamen desiderium immobile extitisse, vt quicquid in Republica Romana gestum sit erga sanctos Dei, iudices iudicibus succedentes in uniuerso orbe Romano, solicita perscrutatione, monumenta publica discutiendo, perquirerent, & qui Martyrum a quo iudice, in qua prouincia vel ciuitate, qua die, quauè perseuerantia passionis suæ obtinuerunt palmam, de ipsis archiuijs sublata, ipsi Eusebio, regio iussu dirigerent. Vnde factum est, vt idoneus relator existens, & Ecclesiasticam historiam texeret, & omnium penè Martyrum prouinciarum omnium Romanarum trophæa diligens historiographus declararet: quatenus omni die sacrificium Deo offerentes, eorum nomina meminissent: studentes qui die ipso, quo sacrificium offerretur, victores diaboli extitissent, & martyrij sui triumpho pollentes atque ouantes ad regem suum peruenissent Christum. Hac de causa singulorum mensium, singulorumque dierum festa conscripsimus, ut iubere dignabamini perennem nostræ paruitatis memoriam fore credentes, cum diebus omnibus per tot annorum spatia sancta sinctorum nomina fuerint festiuè celebrata. Et quoniam per singulas dies diuersarum prouinciarum, diuersarumque vrbium plusquàm octingentorum, & nongentorum Martyrum sunt nomina nominata, ut nullus dies sit, qui non intra quingentorum numerum reperiri possit adscriptus, exempto die Kalendarum Ianuariarum: considerans inter innumerabiles turbas lectoris animum intra unum mensem posse lassescere: ne id eueniat, breuiter, & succinctè eorum, qui sunt in amplissima festiuitate in suis locis tantum præ omnibus memoratus illum, ut amputato fastidio, unus de omnibus sufficiat libellus adscriptus. Sanè in prima parte libelli, omniū Beatorum Apostolorum festa conscripsimus ut dies varij non uideantur diuidere, quos una dignitas Apostolatus in cœlesti gloria fecit esse sublimes.

Hucusque epistola Hieronymi nomine scripta. Cui quidem primo aspectu astipulari videtur & Cassiodorus, omnibus prædictis auctoribus antiquior,

quior; in libro enim de institu. diuinarū lec. c. 32. hæc ait. Et ideo futuræ beatitudinis mores, vita patrum, cōfessiones fidelium, passiones Martyrū legite constanter, quas inter alia in epistola S. Hieronymi ad Chromatium & Heliodorum destinata, proculdubio reperitis, qui per totum Orbem terrarum floruere; vt sancta imitatio vos prouocans, ad cęlestia regna perducat. hæc ille. Ioannes Molanus vir quidē pius & eruditus in sua tractatione, quā scripsit de Martyrologijs, quamq; auctā posuit in appēdice sui Vsuardi secundò editi; sicut prædictas nuper recitatas epistolas non esse memoratorum antistitū; nec Hieronymi putat, sed illorū nomine esse suppositas; ita nec Cassiodorū de prædictis Hieronymi nomine scripta epistola existimat intellexisse. Certe quidē Molani sniç haud inuitus astipulor: sed quoniā prædictæ epistolę iam antiquitus vidētur receptę, ac penè tēporum diuturnitate pręscriptę, habentq; grauē assertorē Vualfridum Strabonē, quē ante annos octingētos claruisse cōstat, cuius de prædictis epistolis graue testimoniū recitauimus: non perfunctoriè tanta res tractanda uidetur, sed de illarū fide accuratius agendum, ac sollicitus perscrutādū; ipsasq; ad lapidem Lydium, ad ipsam, inquam, rerum ac temporū exactam historicā rationē afferre, atq; conferre operæpretium fuerit: ut quid uerū, quidvè adulterinū sit, perfacilè dignosci queat. Agemus ergo de singulis, ac in primis quidnam, qualevè fuerit Eusebij, quod dicūt, martyrologiū, simulque tractabimus de Hieronymi versione, ac denique de fide prædictarum epistolarum.

DE EVSEBII LIBRO DE MARtyribus, ac versione Hieronymi. Cap. VI.

ERRARE omnino certum est, qui existimarunt Eusebii librum de Martyribus, nō aliū fuisse, quā cōpēdiosam omniū sanctorū martyrū collectionem, ea breuitate contextam, qua Martyrologia noscuntur esse cōscripta; hacq; de causa illū ab eo scriptū librum de Martyribus, esse à pluribus Martyrologium appellatum. Sed quàm mendaciter hæc dicantur; nō aliunde, nec ab alio, quàm ab ipsomet libri auctore Eusebio testimonium petamus. Ipse enim in suis historiarum libris de eo frequētius meminit, & qualis fuerit, non obscurè describit. Ac primùm quidem lib. 4. c. 14. cùm agit de Pionio martyre perillustri, hæc ait. Qualē deniq; & quam insignem mortem, præter alias omnes res tāta cum admiratione gestas, eos, quibus libitum est cognoscere, ad libellum a nobis de ueterū sanctorum martyrū in vnum redactis editū, qui quidem omnia facta illius plenissimè complectitur, amandamus. Idem lib. 5. c. 1. de eodem commētario agit his uerbis: Tota illa epistola, s. Lugdunensis Ecclesiæ, quæ accuratissimam istarū rerum explanationem complectitur, in libro de Martyribus a nobis composito, qui non solum ueram rerum gestarum narrationem, sed etiam illustria uirtutum exempla, ad uitam piè degendam accommodata continet, posita est; tamen quæcunq; ad hoc institutum spectare videantur, ea in præsentia ex eodem repetens, in hunc historiæ nostræ locum colligabo. & inferius eodem lib. c. 4. in hunc modum: Perfacile (inquit) si cui visum fuerit, licet illa plenissimè cognoscere: modo illam epistolam, quam in libro nostro de Martyribus (ut dictum est) posuimus, accuratè voluerit euoluere. hæc ille. ex quibus plane colligitur, tantum abesse, vt ille Eusebii liber de martyrib. fuerit ex actis martyrum in compendiū reducta narratio: vt potius respectu prolixitatis eius, ipsi eiusdem auctoris historiarum libri videantur fuisse in his, quæ ad martyres spectant, illius epitome. Sed audiamus cætera, quibus eadem certiora redduntur. Idem Eusebius eodem lib. 5. c. 20. cum agit de Apollonio Senatore martyre, hoc habet ad calcem. Istius vero corā iudice uerba, & responsa, quæ ad Perennii iudicis rogata dabat, & orationem apologeticam apud Senatum habitam, si cui libitum fuit accurrate cognoscere, ex libro nostro, quem de ueteribus martyrib. composuimus, manifesto intelliget. hactenus de eo libro Eusebius. Quātum ergo putandum est illud fuisse volumen, quo non tantùm ipsa acta martyrū, rogata, & responsa, ac cætera ad eorum martyrium spectantia continebat, sed etiam ipsorum apologias, etsi non aliorum, certe Apollonii descriptas habebat? de Apollonio verba faciens S. Hieron. lib. de script. Ecclesi. hæc ait: Impetrato, ut rationem fidei suæ redderet; insigne uolumē composuit, quod in Senatu legit. &c. ex his itaq; plus satis conspicuò potest intelligi, qualis quantusve fuerit Eusebii de martyribus liber. quibus quidem in primis erroris redarguuntur, qui putarunt illum non aliud fuisse, quam breue martyrologiumq; a Hieronymo in Latinum conuersum, Latinis Ecclesiis legendum traditum. Rursū ex ipsis impostura detegitur eius epistolæ, quæ Hieronymi nomine scripta, superius est recitata, qua dicitur Eusebius opera Constantini Imp. collegisse totius Christiani Orbis martyres, eoq; libro illorū certamina conscripsisse. Quonā pacto, quæso, unus liber, uolumē vnū tot martyrū acta cōtinere potuisset, ad quorū tantum noīa recēsēda vix sufficere potuisset? Equidē, si tā prolixe, ut fecit in alijs, totius Ecclesiæ catholicę ab ipso scribēdæ fuissent res gestæ sanctorum martyrum, nō unus liber nō cētum, audacter dicā, non deniq; mille fuissent satis, imo (vsurpare liceat & illam Euangelicam hyperbolen) nec ipsum mundum capere potuisse eos, qui de ea re scribendi fuissent, libros. Quòd autē ad Hieronymum spectat: nequaquā cum illis dixerimus, ipsum in Latinū translu-

trāstulisse librum illū Eusebij de Martyribus. qui enim fieri potuit, vt vna epistola, quā de ea re conscripsisse testatur Cassiodorus, prægrande volumē comprehendere potuisset? quin potius existimandū est, Hieronymū breui summa librum illū Eusebij in cōpendium redegisse, ipsumq; opus postea, Martyrologium esse dictū, ac Hieronymi nomine nuncupatum. Hæc aūt, etsi satis esse videantur ad prædictarum litterarū imposturam arguendā: tamē quò nullus remaneat dubitādi locus, & cūcta sint toto cœlo lucis veritate perspicua, agē de reb. singulis in eis contentis paulo fusius disseramus.

DE FIDE EPISTOLARVM, quæ Chromatij, Heliodori, & Hieronymi nomine inscriptæ sunt. Cap. VII.

QVOD pertinet ad epistolā Chromatij, & Heliodori episcoporū nomine ad Hieronymū scriptā, in primis ex eiusdē inscriptione imposturā facilè deteges, si illorū tpm loquendi generis habueris rōnē: dū in ea prædicti epi, imò ipsa synodus (synodi n. q̄ prætexunt, nomine scribere profitentur) ipsum Hieronymum presbyterum appellant Patrem? cuius quidē nomenclaturæ nullum prorsus penes illorū tpm scriptores exēplum inuenies, vt in inscriptione litterarum, epi, vel ipsa synodus presbyterum cuiusvis meriti dicant Patrem, cum alioqui & amplissimarū sedium episcopos, & patriarchas non nisi fratres consueuerint appellare. Habetur mentio in eadem epistola de quodam concilio totius Italiæ epis Mediolani Theodosio Imp. præsente coacto. verum istud commentū esse, non dubites. qui enim fieri potuit, vt tam celebris synodus sic è scriptorū monumentis exciderit, sic silētio fuerit obuoluta, vt nullus illorū temporū scriptorū, quorum sanè haud exiguus fuit numerus, nec nominetenus eius meminerit? Sed hæc manifestiora reddentur, si lucubrationem Hieronymi tēporis exacta ratio habeatur. Quando, rogo, volunt illā synodum corā Theodosio Mediolani cōgregatam? num cū primum, aduersus Maximum tyrannū pugnaturus, Constantinopoli anno decimo sui Imperij in Italiam venit certè id dici non posse, quæ S. Hieronymus scribit, vehementer repugnāt, dum enim in lib. de scriptorib. Ecclesiast. ad calcē, cunctas, quas hactenus vsq; ad annū 14. eiusdem Theodosij Imp. elaborasset lucubrationes recenset; nec verbum quidem de conscripto, vel a se translato libro illo de Martyribus habet. quem statim post illam synodum scriptum esse, illæ ipsæ recitatæ epistolæ indicant: ex quibus satis apparet, dictam synodum commentitiā ad primū Theodosij Mediolanum aduentum non posse referri. Quod si ad secundū aduentum eius (bis tantum post adeptū Imperium in Italiam uenisse certum est) qn̄ iterum ad expugnandum Eugenium tyrannū ex Oriente in Italiā descendit; eandē synodū Mediolani celebratā esse dixerint: certè rō tpum contradicit. Descendit Theodosius in Italiā cum exercitu, anno decimo sexto, eodemq; vltimo sui Imperij. decernensq; cum Eugenio, sexta die Septēbris, illū obtinuit, inde Mediolanū se contulit; quæ aūt tunc ab eo illic sunt facta vsq; ad diē 17. Ianuarij, qua ex hac vita migrauit, Ambros. ea oratione, q̄ habuit in eius funere, & alij illorum temporum scriptores exactè describunt, adeò vt nullum eiusmodi cogendi concilium reliquū fuisse tempus, appareat. Ex his itaque totum illud cōmentū de litteris ex prædicta synodo datis, aliisque rebus, quæ iisdē cōtinentur epistolis, planè clara luce detegitur: vt quod in illis habetur de Gregorio epo Cordubensi, matutinas ac vespertinas Missas agente. Augustinus etenim, qui iisdem tēporibus vixit, id tm̄ quinta feria maioris hebdomadæ in Cœna Dn̄i in Ecclesia catholica fieri cōsueuisse, testari videtur, scribens ad Ianuariū epist. 118. c. 5. licet sciamus, olim temporibus Cypriani, matutinū ac vespertinū sacrificium in Africa offerri, in vsu fuisse, vt idem Cypr. testatur ad Cæliū scribens epist. 63. edit. Pam. quē morem apud Aegyptios tm̄ perseuerasse, auctor est Sozo. hist. lib. 7. c. 19. Deprehēditur & in eo de Gregorio impostura, dū dicitur, ipsum etiā ieiunij tēpore celebrasse natalitia martyrum. diuersa quippe ab his fuisse Ecclesiæ cōsuetudinē, testantur antiqui canones, ut Concil. Laodic. c. 51. apud Mart. collec. c. 48. & 33. q. 1. non licet in quadrag. Quòd insuper tā in dicta episcoporū epistola, quam in ea, quæ ad eosdē Hieronymi nomine reddita habetur, Eusebius eps Cæsareę sanctitatis elogio commendatur, pro monstro quidem habetur. Etenim etsi olim sanctitatis titulus cōior esse uideretur, ut non solum (vt hodie) illis tribueretur Christianis, qui ita functi in cælo regnant cū Christo, sed & quibuscunq; laudabilioris uitæ fidelibus, datum tā aliquando homini hæretico, nemo dicere iure poterit. At uerò quibus titulis idē Hieronymus Eusebiū ipsum nominare consueuerit, ab ipso audiamus, qui ad Pammachium scribens epist. 65. hæc de eo. Impietatis Arii apertissimus ꝓpugnator est, &c. in fine etiam plura habet in eandem sententiam in Apologia aduersus Rufin. lib. 1. hæc de eodem, Eusebius episcopus Cæsariensis Arianæ quondā signifer factionis. & lib. 2. eundem principem Arianorum appellat. idem ad Ctesiphontē agens de scriptis ipsius. Eum (inquit) fuisse Arianum, nemo est qui nesciat, & ad Mineruium epist. 152. ipsum errasse in dogmatū veritate, apertè testatur. Ecce tibi quibus titulis; & quam diuersis a præconio sanctitatis Eusebius a Hieronymo nuncupetur, ut ex his saltē liquido cognoscas, aliū lōgè diuersum a Hieronymo fuisse epistolæ illius auctorem: quem

etsi aliud non esset, ac cætera de eodem consentirent) ab eo esse longe diuersum, ex dicendi stylo, non est qui eam epistolam legẽs, facillime nõ cognoscat hæc de uerbis. Quòd si res ipsas in ea cõscriptas disquiras, magis magisq; imposturã intelliges. si enim uera sunt, quæ inter Constãtinũ augustum, & Eusebium acta idẽ auctor enarrat; quę tanta modestia in Eusebio, qui suarũ laudũ egregius prædicator semper est uisus, ut illa silentio præterierit, cum eadem sæpius repetẽdi, quoties agit de libro a se de Martyribus scripto, opportuna se daret occasio? cõsueuit.n. ipse res a se cum Constantino gestas, narrare, extollere, eademque sæpius inculcare, ut de vit. Cõstantini lib. 2. c. 44. & 45. lib. 3. c. 57. 58. 59. & 60. & lib. 4. c. 33. 34. & 35. Quòd demum auctor [quisquis ille fuerit] in eadem epistola excipit de kalendis Ianuarijs, quasi ea die nullus passus sit Martyr: q̃ mendax ac friuola ea sit de kalendis exceptio, cõsulæ quæ inferius notantur die 1. Ian. B. Hæc iam satis [etsi alia quoque superessent] ad coarguendam prædictarũ epistolarum falsitatẽ sufficere existimamus.

DE ANTIQVO MARTYROLOGIO Romano sæpius aucto. Cap. VIII.

PVTARVNT nõnulli (ut vidimus) primum oium Martyrologii scriptorem Eusebiũ fuisse: quem q̃dem nec Martyrologiũ scripsisse, ex eiusdẽ auctoris sæpe iterata atq. testata sñia superius demõstrauimus, ab ipso.n. acta sanctorum Martyrũ copiosissime fuisse conscripta, & non cõpendiosã de illis narrationem, ut cõi loquendi usu Martyrologium dici possit, satis est superius declaratũ. Quòd si ob id tñ, q̃d scripserit res gestas Martyrum, Martyrologii auctor dicendus est, cur non potius eadem ex cã in eo gñe. S.R.E. Protonotariis primæ sunt deferendæ, iidemq; dicendi, conscribendi Martyrologii primi auctores? ipsi enim (ut in nostræ narrationis exordio dictum est) initio nascentis Ecclesiæ sub Clemente Rom. Pont. id locupletius ac diligentius præstiterunt: quorũ etsi exciderint cõmentarii, noia saltem Martyrũ, q̃ in Romano Martyrologio hactenus recensita reperiuntur, integra remansisse, nemo negarit unde merito iureq; dicere possimus, nõ a Hieronymo, non ab Eusebio, sed ab ipsis S.R.E. Protonotariis, iam inde a temporibus S. Clementis Papæ Romanum Martyrologium originem ducere, & initium auspicari, quod diuersis tpibus (ut auctus est subinde Martyrum atque aliorum sanctorum numerus) incrementum accepit. ac in primis ex scriptione illa Hieronymi, q̃ Cassiodo. ubi supra c. 32. appellat epistolam, per breuem certe fuisse libellum, Vsuardus in sui Martyrologii præfatione testatur: putamus etenim, etsi non antea, tunc saltem Orientalis Ecclesiæ Martyres eidẽ accessisse, quos.n. ex Eusebio Martyres Hieronymus summatim collegit, maiori ex parte fuisse Orientalis Ecclesiæ, facile põt intelligi. Quod nã uero, qualeve fuerit Martyrologium Romanum sic auctũ, S. Gregorius Papa, scribens ad Eulogium epm Alexandrinum epi. 29. li. 7. ind. 1. exactam in hęc uerba reddidit rõnem. Nos (inquit) pene oium Martyrum, distinctis per dies singulos passionib⁹, collecta in uno codice nomina habemus, atq. quotidianis diebus in eorum ueneratione Missarum solemnia agimus. non tñ eodem uolumine, quis qualiter sit passus, indicatur, sed tantum locus, & dies passionis ponitur. unde fit, ut multi ex diuersis terris atq. prouinciis per dies (ut prædixi) singulos, cognoscantur martyrio coronati. Sed hæc habere uos beatissimos, credimus. hactenus Gregorius, qui dum ait, se existimare eandẽ collectionẽ Martyrũ, q̃ nos Martyrologiũ dicimus, æque ac Romæ reperiri apud Eulogium epm Alexandrinum, & alios collegas, satis insinuare vr, fuisse in uniuersale Ecclesia hac etiam ex parte declaratam cõionem sanctorum, ut quos Romana coleret, eosdem & cæteræ longè positæ uenerarentur Ecclesiæ. Hoc ipsum simplex absque alio additamento Romanum Martyrologium, idemq; perbreue, in quo tantũ nomina Martyrum, locus, ac dies passionis positi haberẽtur, est illud ipsũ, cuius meminit Ado in sui Martyrologii præfatione his uerbis. Huius operi, ut dies Martyrum uerissime notarentur, qui confusi in Kalendariis satis inueniri solent, adiuuit nos uenerabile, & per antiquũ Martyrologium ab urbe Aquileia cuidam sancto epo à Pontifice Romano directum. & mihi postmodũ a quodã religioso fratre, aliquot diebus, præstitum: q̃ ego diligenti cura transcriptum, positum apud Rauennam, in capite huius operis ponendũ putaui. hæc Ado. porrò in omnibus, quæ uiderim Martyrologijs Adonis impressis, illud ipsum Roma acceptum desideratur. Egregiã certè, ac uiris eruditis dignam optatamq; nauasset operã Mosander, si eiusmodi illustre uetustatis monumẽtũ, quod in suo manuscripto Adone haberi testatur, una cum ipso Martyrologio Adonis, quod post Surium ad septimum tomum uitarum Sãctorum adiecit, edidisset. Cæterũ post hæc Romana Martyrologii diuersa esse cæperũt exẽplaria, quorum alia absque additamento, in eadem, qua sunt scripta, simplicitate, remanserunt; alia autem alias ac diuersas in dies accessiones acceperunt; ac in primis, ut nõ tãtum (quod habet Gregorius) ipsa nomina Martyrum, diem, locaque passionũ contineret: sed (quod desiderari uidebatur) quid quis sit passus, sæpe perbreuiter narraretur, auctumq. insuper est sanctorum numero, alijs superadditis martyribus & cõfessoribus, cum diuersarum Ecclesiarum particulares Martyres, quorum annua

celebritate natalitia agerentur, Martyrologio illi antiquo coniungerentur. Cum autem non æque omnes ab omnibus adderentur Ecclesijs (de oib. enim omnium ecclesiarum Martyribus simul agere, vitium est nimis prolixũ atq; laboriosum) inde accidit, vt quot essent Ecclesiæ, totidem fere haberentur Romani Martyrologij exemplaria, eadẽq; inter se diuersa, nam (quod satis sit in exemplum adduxisse) Ecclesia principis Apostolorum in Vaticano, diuerso a cæteris Vrbis Ecclesijs, prædicta ex causa, vtebatur Martyrologio, quod manuscriptum in eiusdem Ecclesiæ bibliotheca hactenus asseruatur. Verum cum non tãtum essent inter se diuersa, sed mirum in modum deprauata: optime consultum est, vt sicut catholicæ fidei vnitate oẽs ecclesiæ vnum corpus, sunt in Christo sub vno visibili capite coagmentata: ita etiam vno eodemq; emendato, ex alijsq; aucto utẽtes Martyrologio eadem cõione sanctorũ, vno eodemq; ritu, ac vno spiritu pariter oẽs in sanctis suis Deum collaudarent. Scimus in eo restituendo piorum ac eruditorum uirorũ sudasse ingenia, summaq; adhibita diligentia, antiquorum multiplicium exẽplariorum collatione, qui irrepsissent errores ac menda, esse emaculata atq; purgata: ita tamen, vt ab illo antiquo simplici ac minus affectato dicendi genere (quantum licuit) recedere non placuerit: tantum etenim venerandæ antiquitati noueris esse tributum: vt non verba, sed errores displicuisse cognoscas. Habentur in eo ex oĩbus Christiani orbis prouincijs collecti Martyres: ipsa etenim Romana Ecclesia, quæ Apostolica auctoritate cæteris præest, & materna charitate fideles omnes suos filios esse nouit, non tantum Romæ passus Martyres cẽsuit esse suos, sed omnes vbique gentium se cum dolore peperisse congaudens, materno fouet amplexu, & quos scit coronis triumphalibus auctos, in cælesti gloria collocatos, debito religionis obsequio veneratur. Verum non datur singillatim singulorum nomina recensere, quod (ut ait S. Greg. hom. 17. in Euang.) ipsi sancti Martyres Deo numerabiles nobis super arenã multiplicati sunt: quia quot sint, a nobis cõprehendi non possunt: nouit. n. eos tantum ille, qui (ut habet psal. 146.) numerat multitudinem stellarum, & omnibus eis nomina vocat; tum etiam quod ex instituto antiqui ritus Ecclesiæ, breuitati esset consulendum. Nec est præterea, quod quis miretur, si in eodẽ ipso, de quo agimus Romano Martyrologio, clarissimos illos Martyres videat prætermissos, quos nostro seculo, ob tuendam, propagandamq; catholicam fidẽ pœnas atrocissimas, si qui alij olim Martyres, in Anglia potissimum atque in Galijs ab hæreticis passos, & in cælum (ut par est credere) inter alios Martyres æquali scimus triumphi gloria cooptatos: nec insuper illos inueniat recẽsitos, qui velut tonitrui filij, in similitudinẽ fulguris coruscantis nouo Orbi Euangelico lumine illuxerũt, ac fidei causa martyrium subiere. Non enim (ut apparet) fuit in præsens Romanæ Ecclesiæ institutũ, nouũ conscribere Martyrologium, sed uetus (ut diximus) ex ueteribus exẽplaribus restituere. De quo etiam illud necessario lectorem monendũm putamus. Romani Martyrologij triplicem hactenus in Vrbe esse factam editionem, eiusq; primam, & secundam esse mẽdosam, nec satis dignam, quæ iterũ prælo tradatur: quod, cuius culpa acciderit, libentius silentio prætermimus. Tertia editio purior est atq; syncerior, facta anno Domini Millesimo quingentesimo octogesimo quarto: illi enim tantum, ut legitimæ atque germanæ, accesserũt litteræ Apostolicæ, datæ die 14. Ianuarii, eodem anno: cui & si ex nostris Notationibus leuis certe aliqua accessit emendatio, vel si quid additum reperitur (quod semel tantum, vel iterum factum inuenies) id nos eius, cuius summa est in Ecclesia auctoritas, constanti voluntate fecisse, intelligas.

DE CAETERIS ANTIQVIS Martyrologiis. Cap. IX.

ET si hac in re nostrum præcipuum institutũ sit de Romano duntaxat Martyrologio agere: tamen ab eo alienũ non putamus, si summatim, & reliquorum meminerimus, cũ præsertim eadẽ omnia ab ipso ducant originem, ab eoque ueluti e fonte riui, dimanẽt. Habet (si quis plura quærat) eius argumẽti luculentã, piamq; valde ac eruditã lucubrationem R. D. Ioannis Molani Theologi Louaniẽsis, quã in secunda sui Vsuardi editione posuit appendicẽ. De Martyrologiis titulo prænotatã, de qua illud, quod dignum admiratione uidetur, lectorẽ commonendum putamus. Cur nempe ille de cunctis Martyrologiis eruditam instituens tractationem, de Romano tamen Martyrologio agere prætermiserit? Id quidem non iniuria, vel quod procul abest a uiro pientissimo dolo malo factũ noueris: sed quod existimauit Romanam Ecclesiã non alio, q̃ Vsuardi vti Martyrologio: id. n. ipse testatur eodẽ libello c. 4. sicq; agens de Martyrologio Vsuardi ea rõne & Romano satisfactum putauit. credidit. n. nullum aliud reperiri Romanum Martyrologium ab eo, quod typis excusum Venetiis, scriptum, emendatum, editumq; habetur, auctore Alexandro de Peregrinis presbytero Brixiensi. Præterierunt enim Molanum quamplurima antiqua manuscripta Romani Martirologij exemplaria, ex quibus, quodnam, qualere esset germanum ipsum Romanum Martyrologium intelligere certius potuisset: tolerabilis quidem & uenia dignus error; cum ipse tam longe positus ea nesciuerit, quæ illi, qui Romæ agũt, uix magno labore peruigili diligentia, & summa sunt industria consecuti.

Sed

Sed de his hactenus. iam ad institutũ redeamus. Post Martyrologiũ Romanũ, quod æquè & Hieronymi nomine olim editum reperimus, illud Bedæ primo loco ponitur, de quo auctor catalogi scriptorũ eius, qui habetur excusus post præfationem eiusdem Bedæ lib. de tẽp. hæc ait: Martyrologium scripsit de natalitijs sanctorum dieb. in quo omnes, quos inuenire potuit, non solum qua die, verum quo genere certaminis, vel sub quo iudice vixerint, diligenter adnotare studuit, hæc ibi. Mea quidem sñia nihil aliud Beda fecisse videtur, nisi ꝙ Romanum Martyrologiũ, cuius (ut vidimus) S. Gregorius meminit, in Angliã per August. uel successores allatum aliquibus additionibus auxit, quas aliquanto prolixiores fuisse, argumento sunt ea, quæ ex eodem recitat Amalarius de offi. Eccl. lib. 2. c. 14. & de ord. Antiph. c. 28. aliquot tñ dies nominib. Martyrũ vacuos reliquisse (cã aũt ignoratur) eosq; Flori additamentis suppletos, Ado in sui Martyrologij præfatione testatur. meminit eiusdẽ Flori Vsuardus, necnon & Sigeb. de vir. illustr. c. 94 fuit monachus ordinis S. Benedicti in monasterio S. Trudonis Leodiẽsis diœcesis, ut testatur Trithem de vir. illust. ord. S. Bened. c. 44. Post Bedam, ac Florũ, post annos circiter septuaginta, temporib. Caroli Magni, Vsuardus, & ipse monachus ordinis S. Benedicti, natione Gallus (ut de eodẽ tradit Trithemius) scripsit Martyrologiũ, & quod ab alijs prætermissum vidisset adiecit: id. n. ipse sua præfatione testatur, dum ait: Venerabilium, Hieronymi. s. & Bedæ presbyterorũ pijs quamuis & succinctis super hoc prouocabat descriptis, quorum prior breuitati studens alter verò quamplures calendarum dies intactos relinquẽs, multa inueniuntur huius operis prætermisse necessaria: quos tñ secutus, censui, & Flori memorabilis viri latiora iam in eo ipso negotio sequi uestigia, præsertim in sc̃do eiusdem libro, ibi. n. multa, quæ in priori omiserat, & correxit, & addidit. & si quid præter quod ab illis accepi, hoc tempore auctum, uel mutatum est, sagaci a me indagine id perquisitum, agnosci poterit: hæc Vsuard.. quibus constat non tantum cæterorum antiquorum Martyrologia ab eo fuisse per suum aucta, sed ẽt emendata. Post annos ab his circiter quinquaginta Vuandelbert. diaconus, & monachus Prumiensis Cœnobij, qui claruit sub Lothario Imp. anno Domini 850. inter illorum temporum poetas nõ ignobilis, heroico carmine Martyrologium scripsit, cuius meminit Sigebert. de vir. illust. c. 130. & Trithem. pluribus lib. de vir. illustr. ord. sanct. Bened. c. 36. putatur illud ipsum esse quod apud Bedę tomum primum legitur sub titulo Ephemeridum Bedæ: sed cum in eo nonnulla recenseantur, quæ post Bedæ tẽpora contigerunt, certè Bedæ non esse, exploratum habetur. Post prædictos Ado episcopus Treuerensis vir laudatissimus, qui claruit temporib. Gregorij Papæ septimi, & ipse locupletius scribens Martyrologiũ, non tantum, q̃ ab alijs viderentur prætermissa superaddidit; sed & quæ a cæteris breuius dicta essent de passionibus martyrum, fusius enarrauit. Qui autem post hæc diuersis tpibus in eodẽ scribendi gñe uersati sint (qm̃ de antiquiorib. nũ agere aĩus est) qui scire cupit consulat prædictum Molani libellum. Cæterum si quis horum oĩum, quæ a nobis sunt recensita Martyrologia, & quæ postea accesserunt, originem petat, & ad suum principium reducere velit: oĩa è Romano, velut ex trunco ramos, productã esse, cognoscet. quæ ẽt si (vt de fluminibus accidit, quæ cum è suo fonte modica scaturigine fluant licet maiorum fluminum accessione turgescant, tñ nomen, quod ab eo acceperant, non tñ non amittunt, sed communicant cæteris) sic a suo principio nomen sumerent: prædicta omnia, non Hieronymi, non Bedę, uel Flori, non Vsuardi, Adonis, aliorumvè nomine essent inscribenda, sed Romani Martyrologij ab hoc, vel illo aucti, essent potius titulo consignanda.

DE FALSIS HAERETICORVM Martyribus, eorundemq; Pseudomartyrologijs. Cap. X.

HIS iam de Romano Martyrologio enarratis, & e claris purisq; Ecclesiæ catholicæ fontib. ductis, ac quæ quisq. pius sequi dẽt, ostensis: non ab re fore existimamus, imò operęprętium ducimus, si & de falsis martyribus, atq; pseudomartyrologijs ab hęreticis scriptis agamus, ac primum ostendamus, nusquam gentium nisi in Ecclesia catholica esse cum corona martyrũ. Haud longior, vel ambigua de huiusmodi quæstione disputatio esse põt, quã Apostolus, iam prolata sñia, definiuit, dum ad Corinthios scribens 1. c. 13. hæc de se ipso (ne cuiusuis meriti sibi hõ blandiatur) ait: Si tradidero corpus meum ita vt ardeã, charitatem autem non habuero, nihil mihi prodest. sic ille, & non aliunde, q̃ ex lege Christi, apud Lucam aientis c. 11. Qui non est mecum, contra me est, & qui non colligit mecum dispergit. In eandem sñiam plura in constit. Clement. lib. 1. cap. 9. sed audiamus quid de his scribat S. Cyprianus ad Antonianum epist. 52. edit. Pam. Si (inquit) ab Ecclesia dure & crudeliter segregatus, ad gentiles se uias & secularia opera conuertat, vel ad hæreticos & schismaticos, reiectus ab Ecclesia, transeat ubi & si occisus propter nomen postmodum fuerit extra Ecclesiã constitutus, & ab vnitate atque charitate diuisus, coronari in morte nõ poterit.) & in fine: Apostatæ uero & desertores, uel aduersarij & hostes, & Christi Ecclesiam dissipantes, nec si occisi pro nomine foris fuerint, admitti, secundũ apostolum

possunt ad Ecclesiæ pacem, qui nec spiritus, nec Ecclesiæ tenuerunt vnitatẽ. hæc ibi, idem ad Cornelium Papã epist. 54. Idoneus (inquit) esse non põt ad martyriũ qui ab Ecclesia non armatur ad prælium. &c. & ad eundẽ epist. 57. Non est, quod sibi in cõfessione nõis blandiatur, cum cõstet, si occisi huiusmodi extra Ecclesiam fuerint, fidei coronã nõ esse, sed pęnã potius esse perfidię, nec in domo Dei inter vnanimes habituros esse, quos videmus de pacifica & diuina domo furore discordiæ recessisse hæc & alia in eundẽ sñiam ad Iubaianũ epis. 73. de ora. Dominica, & de unit. Ecclesiæ sæpius ingerit. vt cũ ait: Esse Martyr non potest, qui in Ecclesia non est; ad regnum peruenire nõ poterit, qui eam, quæ regnatura est, dereliquit. & paulo post: Cum Deo manere nõ possũt, qui esse in Ecclesia Dei vnanimes noluerunt: ardeant licet flamis, uel ignib. traditi vel obiecti bestijs animas suas ponãt; nõ erit illa fidei corona, sed pœna pfidiæ, nec religiosæ uirtutis exitus gloriosus, sed desperationis interitus, occidi talis potest, coronari nõ põt. hæc Cyprianus, & alia plura eodẽ argumẽto. eadẽ Optatus Mileuit. contra Parmenian. li. 3. cũ ait. Si supra memoratos uideri Martyres, vultis, probare illos amasse pacem; in qua prima sunt fundamenta martyrij, aut dilexisse Deo placitã vnitatẽ, aut habuisse cum fratrib. unitatem, sine qua nullum, uel nõie põt, uel re esse martyrium &c. hæc ipsa S. Augustinus agẽs cõtra Donatistas sexcentis ferè locis inculcat, quos breuitatis causa enumerare ꝑtermittimus. hæc Ioannes Chrysost. & Hieronymus uixere, ac omnes quotquot fuerũt in Ecclesia catholici Patres. Sed quid amplius? Dei Ecclesia sicut oẽs respuit hæreticos pseudomartyres, sic nõ oẽs recipit communionis catholicæ qui uidẽtur Martyres, sed eos tãtum, quos sicut fide, ita & charitate nouit esse probatos. nã & in his multæ subesse possunt cãæ subesidi martyriũ, quæ Deo desplicẽt quales erãt illi, quorũ meminit S. Augustinus in Breuic. colla. diei 3. c. 13. in eãdem sentẽtia S. Hieronymus in cõment. in epist. ad Galat lib. 3. c. 5. hæc ait: Vide quantũ bonũ sit charitatis: si ita martyriũ fecerimus, ut nostras uelimus ab hominib. reliquias uenerari: si opinionẽ vulgi sectãtes intrepidi sanguinẽ fuderimus, & substantiã nostram usque ad mendicitatẽ propriã dederimus; huic operi nõ tam præmium, quã pœna debetur, & perfidiæ magis tormẽta sunt, quã corona uictoriæ. hęc ibi, & eadẽ fere infra c. 4. A cultu taliũ pseudomartyrũ auocãt fideles cõciliũ Laodicenũ can 34. itemque conciliũ Carthaginense primum can. 2. his uerbis. Martyrũ dignitatẽ nemo profanus infamet, neque ad passiua corpora, quæ sepulturæ tñ pp misericordiã ecclesiasticã cõmendari mandatũ, est, redigat, ut aut insania præcipitatos, aut aliquo tali, pacto, aut alia rõne peccati discretos, nõ rõne vẽ pe cõpetenti, quo martyria celebrãtur, Martyriũ nomine appellet. At si quis ad iniuriam Martyrũ, claritati eorũ adiũgat infamiã: placet eos, si laici sint ad pęnitẽtiã redigi, aut si sunt clerici, post cõmonitionẽ, & post cognitionẽ honora priuari. Vniuersi dixerũt: Recte statuit sanctitas uestra. hoc & singulis cõcilijs statutũ est. hactenus cõcil. Carth. temp. Cõstantis filij Cõstantini Imp. Docuerunt hoc ipsum exemplo & ipsi sancti Martyres, qui ad ultimũ vsq; spiritũ cũ hæreticis, qui Christianæ fidei causa eodẽ detinebãtur inclusi carcere, licet breui supplicijũ subituri martyrij, comunicare vel saltẽ verbo recusabãt, ut testatur Apollinaris Hierapolis episcopus antiquus Theologus apud Euseb. hist. lib. 5. c. 15. in fi. Cum aũt viderẽt hæretici Catholicã Dei Ecclesiã spiritualib. charismatib. affluentẽ, innumerisq; sanctorũ Martyrũ trophęis nobilitatẽ: eius gloriã æmulãtes, & ipsi Martyres fingere, pseudomartyres habere, & falsa Martyrologia cõscribere studuerũt. Qui eiusmodi laborarũt infamia, fuerũt in primis Marcionitæ, ac subinde Cataphrygæ, qui & Mõtanistæ sunt appellati, de quib. idem qui supra Apollinaris hæc scribit: Cũ iã oĩa illorũ argumenta, quæ supra posuimus, sint penitus cõfutata, & nihil habeant, quod dicant amplius, ad Martyres cõfugiunt, seq; affirmãt cõplures habere Martyres, atque hoc certũ argumentũ esse uirtutis potentię, quę est in prophetico illorum spiritu. Cæterũ istud (vt vẽ) a veritate alienissimũ est: etenim nõ pauci aliarũ hæresum propugnatores permultos uendicant se hẽre Martyres, nõ tñ ꝓpea illis cõsentiemus, neq; illos veritatẽ penes se habere fatebimur. Qui primi ex Marcionis hæresi Marcionitæ uocati sunt, per multis se Christi martyrib. abũdare prædicãt, sed tñ Christum ipsum (uti ueritas postulat) minime cõfitentur. hæc ille apud Euseb. hist. lib. 5. c. 15. Porrò ijdem aduersus quos scribit. Cataphrygæ, quo maiorem martyrũ numerũ coagmentarent, quasi ex Paracleto iactabant, non esse fugiendum tempore ingruẽtis persecutionis, ut habes non tãtum expressum, sed & defensum a Tertulliano, dũ & ipse ijsdẽ mali spiritus agitaretur furorib. eo libro, cuius est titulus, De fuga in persecutione. Cæterum quales fuerint eiusmodi nebulones, qui martyrij gloriã uenabãtur, satis sit in ꝑsentiarum in exemplum adducere Alexãdrũ pseudomartyrem, de quo Appollonius clarus inter antiquos scriptores ecclesiasticos, hæc scribit apud Euseb. hist. lib. 5. c. 17. Vt nõ de pluribus verba faciamus, dicat nobis ipsa prophetissa de Alexãdri facinorib. qui se Martirẽ prædicat, & quẽ ipsa conuiuio excepit familiariter. quẽ etiam alij cõplures adorãt, cuius latrocinia & alia flagitiorũ genera, pro quib. debitas pœnas persoluerit, nihil nostra interest commemorare, præsertim cum in ipsas tabulas publicas satis accurate relata sint. &c. prosequit scelerũ in eius lõgiorẽ historiã. Eiusmodi erant & pseudomartyres Nouatiani, in

quos

quos sæpè Cyprianus inuehitur. Quid memorē Euphemias hæreticos, qui ob multitudinem suorum pseudomartyrū, Martyrianos seipsos cognominarūt? agit de his Epiphan. in panar. hæres. 80. Norunt omnes & Donatistas, quibus etsi tempore pacis Ecclesiæ deficeret persecutor, adeò insani martyrij gloria capti erant, vt spontanea deligerent præcipitia vel mille modis aliunde ex industria neces voluntarias comparatas oppeterēt, de quibus optatus Mileuitanus, August. sæpissimè, ac etiam Theodoretus scripserunt. Habuerunt & Ariani pseudomartyres, inter quos excelluit execrandus ille carnifex Georgius pseudoepiscopus Alexandrinus de quo scribit Epipha. in panar. hæres. 76. contra Anomæos. nec hisce monstris caruere Priscillianistæ, at omnes recensere, longum nimis esset. Sed dissimulare non possumus dicere de hæreticis nostrorum temporum, qui (proh dolor) apostatarum, sacrilegorum, sicariorum, flagitiosorum, turpissimorum, ac deniq; omnibus sordibus inquinatorum hominum catalogum texentes, & ipsi pseudomartyrologia conscripsere, Augiæ planè stabulum. Sed quid mirum? habent, ut ipsæ sicut & apes, fauos suos, etsi in cellularū constructione illas omnino imitari videntur; tamen non sicut illæ in vnam eandemq; domum conueniunt, carent n. alueario, quia nesciunt unitatem; nec insuper mel, quod illuc inferant, habent; ac licet fauum summo labore confecerint; cellulas cellulis intexendo; tamen inanis, aridus, ac melle vacuus semper esse conspicitur. Porrò fauus mellis in Ecclesiæ alueario tātummodo reperitur, quē vnà cum parte piscis assi post resurrectionē Christo obtulerunt Apostoli, de quo & scriptū est in Cant. c. 4. Comedi fauum cum melle meo: quē & a sanctis Martyrib. in persecutorū rabie coagmentādum (quod habet Iud. 14.) fauus ille mellis ex ore leonis à Samsone depromptus, typicè præmōstrauit. Sic etenim fauus Ecclesiæ est melle plenus, vt scateat, sic sacris charismatibus affluēs ac redūdās, vt effluat. Audi quid vertex ille theologorum S. Gregorius Nazianz. de catholicæ Ecclesiæ Martyribus dicat, scribens in Iulianū Apostatam: Ab his dæmones pelluntur, & morbi curantur, quorū apparitiones & prædictiones, quorum vel sola corpora idē possunt, quod animæ, siue manibus contrectētur, siue honorētur, quorū vel solæ sanguinis guttæ, atq; exigua passionis signa idem possunt, quod corpora. hæc ille in Iul. orat. 1. sed eodem argumento hoc locupletius in Cygneis carm. dum ait: Orbē igitur hūc penè totum, instar syderum serenis splēdoribus, sublimibus thronis, doctrinis, cætibus, concursibus integrarum familiarum, hymnis conuenientib. collustrāt hi, qui iugulati, Christi gloriosi sūt victores. estq; adeo frequēs horū lucta certaminumq; veneratio, ut exiguus puluis, aut reliquiæ veterū ossium, totius ad honorē sufficiat, & nonnullorum saltem appellationem reliquiarum omnē expertem scio locis certis inditam esse pro toto martyre, quæ tamē eandem vim obtinuerit. ò rem prodigiosam? salutem affert sola recordatio. quid si commemorem morborū, malorumq, dæmonū purgationem incredibilem a sepulchris profectū quæ meruerunt aliquando recipere, spirituum illorum incursionibus resistentia? talia sunt meorum athletarū miracula hæc Greg. vbi supra de sum miss. animi, castitate, & temp. edit. Leuencl. Magna sunt hæc. sed quòd ad reliquias spectat, maiori his addimus. vt non tantùm tenuis puluis ex ossibus martyrum, capillus, vel pannus vilis, aliaque tenuiora eorūdem Martyrum monumēta talia præstent; sed etsi super illorum sepulchra flores, vel alia huiusmodi admoueantur, tantam ex his quæ intùs sunt sacræ reliquiæ, virtutē hauriant, vt ad animarum, corporumq; salutem consequendam, ac insuper ad mortuos excitandos potestatem accipiant. est de his omnibus locuples testis S. Augustinus, qui de ciuit. Dei. lib. 22. c. 8. aliisq; in locis hæc fusius est prosequutus. Sed adhuc maiora his accipe. Puluis ipse, qui situ sepulchrum obducit, vel circa ipsum iacens pedibus teritur, virtute Martyrum miracula ingentia edere consueuit quam ob causam Christiani peregrinantes ad veneranda Martyrum sepulchra, pro magno munere sanctum illum colligere puluerem, ut magni pretii margaritas recondere, secū ferre, & ad conciliandam sibi sanctorum martyrum gratiam domi asseruare consueuerunt. habes de his egregium testimoniū Gregorii Nyssenì in orat. in laudem magni Martyris Theodori, in hunc modum dicentis. Si quis puluerem, quo conditorium, vbi Martyris corpus quiescit, obsitum est, auferre permittat: pro munere puluis accipitur, atq; tanquam res magni pretii condenda terra colligitur, &c. porrò quot quantavè miracula ex puluere è tumulis sanctorum collecto Deus operari consueuit, cōsule eum, qui hæc est sæpè expertus, fidum testem Greg. Turon. lib. 2. de mirac. S Mart. c. 1. li. 3. c 12. lib. 4. c. 32. & 33. & seq. de glo Mart. lib. 1 c 62. & lib. 2. ca 24. 33. & 45. vbi admiranda reperies. Sed quod adhuc prædicta omnia superare uidetur: ipsum oleum, quod nec sepulchra Martyrum tangit, sed circa vel desuper ipsa in lampadib. ardet, eandem omnino, quæ ex sacro Martyris corpore manare consueuit, gratiam miraculorum nancisci solitum: iam plurima de ea re edita tā apud Græcos, quā Latinos exempla declarant. Habes id in primis egregiè testatum a Theodoreto in histo. SS. Patrum, Theophilis appellata c. 21. in Iacobo, vbi admiranda legis de lecytho olei ex lychnis ad Martyrum sepulchra appensis collecti. Venantius Fortunat. & ipse, quam ex eodem oleo sit

 gratiam

gratiam consecutus, egregiè carmine cecinit lib. 4. vit. S. Mart. in fin. cui & astipulatur Paul. diac. de gest. Longob. lib. 2. cap. 9. id generis complura narrat Greg. Turon. quæ suis temporibus acciderunt, vt lib. de glo. confes. cap. 3. & 9. idipsum de cera cap. 10. & 69. alijsque in locis. Hæc sunt, quæ obiter, prædictorum occasione, ex catholicæ Ecclesiæ fauis mella deprompsimus. Sed premant hæretici scilicet atque contorqueant vesparum suarum fauos aridos & inanes: non est quod vel saltem guttulam vnam diuinæ virtutis in operatione miraculorum elicere valeant: ad stabiliendam enim fidei veritatem eiusmodi signa atque prodigia ex sacris Martyrum reliquiis Deus ostêdi voluit, vt pluribus docet S. Augustinus de ciuit. Dei libr. 22. cap. 9. & 10. a qua cum illi semel exciderint, his carere necesse esse, quis dubitat? Ad hæc mox illi, ex diuina scriptura comparata tergiuersatione, vel potius honesta fuga: Signa (inquiunt) non fidelibus, sed infidelibus. Sic olim & Vigilantius, in quem Hieronymus: Nolo (ait) mihi dicas, signa infidelium sunt: sed responde: quomodo in vilissimo puluere & fauilla nescio qua tanta sit signorum virtutumq; præsentia. Sêtio, infœlicissime mortalium, quid doleas, quid timeas spiritus est immundus, qui hæc te cogit scribere, sæpe hoc vilissimo tortus est puluere hæc ille, & alia plura id generis. Esto, signa sint infidelium, quales nos esse iactatis: certè nobis illa debentur, qui falsis dogmatibus vestris non credentes, adeò aduersamur, vestrosq; pseudomartyres execramur exhibeantur ab illis illa diuina miracula, quæ olim a sanctis Martyribus, Gentilibus non credentibus, detestantibus, ac persequentibus, vt crederent, benedicerent, atque adorarent sunt exhibita. Si tantopere conamini, vt vobis assentiamur; vel vnum saltem ex tanta pseudomartyrum turba diuinum miraculum editum demôstrate. Sed quid? nunquid colligere poterunt ex spinis vuas, aut de tribulis ficus? certè ex sententia Domini, non potest arbor mala bonos fructus facere. Sed habent non tantum quod de suis sic excusent, sed & de nostris accusent. cùm etenim ex sanctis Martyribus prodimus certa fide testata miracula; quid ad hoc illi; nisi quæ ipsorum patriarchæ dixerût in Christum Dominum Scribæ & Pharisæi: In Beelzebub principe dæmoniorum eijcit dæmonia? vt habet Matt. 9. Marc. 3. & Luc. 11. hæc eadem olim (vt auctor est S. Hieronymus in Vigilant.) impius Porphyrius, Iulianus apostata in Christianos, hæc Eunomius hæresiarcha Vigilantius, Eustatius Sebastenus, & Claudius Taurinensis in catholicos, hæc denique nostrorum temporum Agiomachi, feces hæreticorum vna cum prædictis effutiunt. sed ago gratias Christo meo, qui has & ipse calumnias passus, pro se suisque Martyribus in sacro Euang. apud Marcum c. 3. & Lucam c. 11. luculentam defensionem instituere, & ad curandam tantam mentis insaniam præsentaneum antidotum præparare dignatus est, quo vtinam miselli isti vterentur, vt aliquando, tandem licet serò, sed seriò resipiscerent. Verùm de his satis, ac fortasse plusquam instituti ratio patiatur: cùm non sit meum consilium in præsentiarum de dogmatibus disputare: id etenim cùm præstiterint complures disertissimi viri, tum præsertim R. D. Alanus Copus Anglicanæ Ecclesiæ ornamentum in hoc scribendi genere magna cum laude versatus est, qui aduersus huiuscemodi Pseudomartyrologos, piè admodû, d serte valdè, ac luculenter nostris temporibus scripsit.

DE IMMENSA MARTYRVM multitudine elogium Cypriani li. de exhor. ad martyrium. Cap. XI.

SI igitur & nos dicati ac deuoti Deo viuimus, si supra iustorum antiqua & sancta vestigia iter facimus: per eadê documenta pœnarum, per eadem passionum martyria pergamus; hoc ampliorem gloriam computantes temporis nostri, quòd cum vetera exempla numerentur, exuberante postmodû copia virtutis & fidei, numerari non possunt Martyres Christiani, testante Apocalypsi & dicente: Post hæc vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat, &c.

De eodem S. Gregorii Papæ elogium in homil. 27. in Euang.

Totum mundum, fratres, aspicite: Martyribus plenus est. Iam penè tot, qui uideamus, non sumus quot ueritatis testes habemus. Deo ergo numerabiles; nobis super arenam multiplicati sunt: quia, quanti sint, a nobis comprehendi non possunt.

De Christiana fide tot Martyrum passione testata in controuersiam amplius non deducenda S. Ambrosii elogium in serm. de SS. Nazario & Celso.

Magni periculi res est, si post Prophetarum oracula, post Apostolorum testimonia, post Martyrum vulnera ueterem fidem quasi nouellam discutere præsumas, & post tam manifestos duces, in errore permaneas; & post morientium sudores, otiosa disputatione contendas. Veneremur ergo in sanctorum Martyrum gloria fidem nostram, &c.

EXPLI-

EXPLICATIO EORVM, QVÆ IN MARTYROLOGIO ROMANO ad pronunciationem Lunæ pertinent.

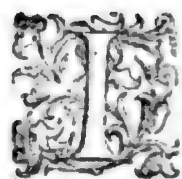

N hoc Martyrologio litteræ, quę ordinatum supra sanctorũ historias sunt dispositæ, indicant singulis diebus totius anni, quota Luna sit pronuncianda, suntq; numero 30. quot nimirũ sunt Epactæ, ex quibus cyclus Epactarũ cõpositus est: quarũ hæc est significatio. Littera a, significat Epactam j, b, Epactam ij, c, Epactam iij, d, Epactam iiij. & sic deinceps aliæ litteræ alias Epactas significant, ut in apposita tabella perspicuum est, in qua singulis Epactarum numeris singulæ quoque litterę respondent, modo maiusculæ, & modo minusculæ. Vltima tamen Epacta non est signata numero arithmetico, sed hac nota * cui respondet littera P, maiuscula. Substituuntur autem huiusmodi triginta litteræ in locũ 30. numerorum Epactarum, secundum antiquam Ecclesiæ consuetudinem, quæ loco Aureorum numerorum litteras ponebat, ne forte in Luna pronuncianda fiat error, & confusio inter numeros cycli Epactarum, & numeros designantes, quot dies habeat Luna. Cæterum quamuis Martyrologiũ sit constructum ex triginta litteris significantib. triginta numero cycli Epactarum, ad inueniendum tamen Lunæ coniunctiones, & dies Lunares,

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l
j	ij	iij	iiij	v	vj	vij	viij	ix	x	xi
m	n	p	q	r	ſ	t	u	A	B	
xij	xiij	xiiij	xv	xvj	xvij	xviij	xix	xx	xxj	
C	D	E	F	f	G	H	M	N	P	
xxij	xxiij	xxiiij	xxv	25	xxvj	xxvij	xxviij	xxix	*	

Tabella litterarum Martirologii respondentium Aureis numeris & Epactis ab Idibus Octobris anni correctionis 1582. detractis prius decem diebus, usque ad finem anni 1699.

Aur. num.	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Epactæ.	xxvj	vij	xviij	xxix	x	xxj	ij	xiij	xxiiij	v
Litt. Mart.	G	g	t	N	k	B	b	n	E	e
Aur. num.	16	17	18	19	1	2	3	4	5	
Epactæ.	xvj	xxvij	viij	xix	j	xij	xxiij	iiij	xv	
Litt. Mart.	r	H	h	u	a	m	D	d	q	

non utimur omnibus triginta, sed tantum decem & nouem adhibemus, quot nimirum sunt Aurei numeri, per quos huiusmodi triginta litteræ & Epactæ ęquantur, progrediunturque, & in quorum locum, ad ostendendum quota sit Luna, nouemdecim Epactæ succedunt, quemadmodum in proposita tabella apparet, in qua decem & nouem Aureis numeris respõdent totidem Epactæ & litteræ, quæ ab Idibus Octobris anni correctionis 1582. (detractis prius decem diebus) usque ad annum 1699. inclusiuè, pro quo tempore tabella hæc composita est, assumendæ sunt, donec

ad aliud tempus perueniatur, in quo alia tabella accipienda erit, in qua eisdem decem & nouem Aureis numeris aliæ Epactæ & litteræ responde-bunt. Diuersis enim modis inuicem disponuntur & coniugantur Aurei numeri cum Epactis & litteris Martyrologij, prout Solaris & Lunaris anni magnitudo exposcit, ut in libro nouæ rationis restituendi Kalendarij Romani explicatur, atq; exẽplum habes in sequentibus duabus tabellis, quarũ prioris vsus incipit ab anno 1700. inclusiue, duratq; vsque ad finem anni 1899. Posterior autẽ vsum habet ab anno 1900. inclusiue, vsque ad finem anni 2199. Reliquæ verò litteræ, quæ in margine exteriore Martyrologij recta descendunt,

Tabella litterarum Martyrologii respondentium Aureis numeris & Epactis ab anno 1700. inclusiue, vsque ad finem anni 1899.

Aur. num.	10	11	12	13	14	15	16
Epactæ.	ix	xx	j	xij	xxiij	iiij	xv
Litt. Mart.	i	A	a	m	D	d	q
Aur. num.	17	18	19	1	2	3	4
Epactæ.	xxvj	vij	xviij	*	xj	xxij	iij
Litt. Mart.	G	g	t	P	l	C	c
Aur. num.	5	6	7	8	9		
Epactæ.	xiiij	xxv	vj	xvij	xxviij		
Litt. Mart.	P	F	f	ſ	m		

Tabella litterarum Martirologii respondentium Aureis numeris & Epactis ab anno 1900. vsque ad finem anni 2199.

Aur. num.	1	2	3	4	5	6	7
Epactæ.	xxix	x	xxj	ij	xiij	xxiiij	v
Litt. Mart.	N	x	B	b	n	E	e
Aur. num.	8	9	10	11	12	13	
Epactæ.	xv	xxvij	viij	xix	*	xj	
Litt. Mart.	r	H	h	u	P	l	
Aur. num.	14	15	16	17	18	19	
Epactæ.	xxij	iij	xiiij	25	vj	xvj	
Litt. Mart.	C	c	P	F	f	ſ	

sunt litteræ Dominicales quibus hebdomadæ, dies Dominicæ, atq; hebdomadarũ feriæ denotantur. Numeri item, qui prope litteras Dominicales antiquis numerorũ notis sunt descripti, spectant ad cyclum Epactarum, è regione quorum semper inuenies singulis diebus totius anni Lunæ coniunctionem, seu Lunam primã sub littera ipsius Epactæ significatiua. In margine deniq; interiore dies mensiũ vulgaribus numerorũ notis sunt expressi.

Ad pronunciandum itaque, quota sit Luna, sumendus est primum Aureus numerus anni currẽtis in superiori ordine proximæ tabellæ, uel Epacta currens in medio ordine tabellæ: deinde littera, quæ in tertio & inferiori ordine eiusdẽ tabellæ illi Aureo numero vel Epactæ respondet. Hæc n. littera per numerum, qui in Martyrologio sub ea reperitur, ostendet quota Luna sit pronuncianda singulis diebus totius anni currentis.

Exemplum. Anno correctionis 1582. Aureus numerus currẽs est 6. & Epacta xxvj. sub quo Aureo numero, uel Epacta in suprascripta tabella inuenies litteram G, maiusculam. Hæc ergo ab Idibus Octobr. detractis prius decẽ diebus, indicabit quot dierum sit pronuncianda Luna in Martyrologio Romano singulis diebus usq; ad ultimam diem Decembris prædicti anni correctionis 1582.

Item

Item anno 1583. iam emendato tam Aureus nu merus,quã Epacta erit vij. sub quo Aureo nume ro, uel Epacta in eadem tabella reperitur littera g.minuscula,quæ toto eo anno ostendet in prædi cto Martyrologio,quota sit Luna pronuncianda. Ita uides Lunam primo die Ianuarij pronuncian dam esse octauam,secundo die nonam, tertio de cimam, &c. Lunam autem esse primam nona Ka lẽdas Febr. hoc est,die 24.Ianua.& ita de cęteris.

Quemadmodum autem singuli annis mutatur Aureus numerus & Epacta in kalendis Ianua rij,ita etiam cum Aureo numero & Epacta muta tur littera Martyrologij: Vt quemadmodum an no 1587. Aureus numerus est 11.& Epacta xxj.an no uero 1588.in Kalendis Ianuarij Aureus nume rus est 12.& Epacta ij. Ita quoq; anno 1587. litterũ Martyrologij est B.maiusc.respondens Aureo numero 11. & Epactæ xxj. Anno uero 1588. in Kalendis Ianuarij assuméda est littera Martyrolo giũ b, minusc. respondens Aureo numero 12. & Epactę ij. adeo ut ultima die Decembris anni 1587. pronuncietur Luna secunda sub littera B, maiuscula: in Kalendis uero Ianuarii sequentis anni 1588. dicatur Luna tertia sub littera b, minuscula.

Notandum autem est,in anno, quo currit Aureus numerus 1. Lunam in Kalendis Ianuarii sem per pronunciandam esse una die minorem, quam in Martyrologio adnotatur, & sic deinceps in aliis diebus usque ad finem illius Lunationis tantum. Exemplum. Anno Domini 1595. tam Aureus numerus, quam Epacta erit xix. litera uero Martyrologij eo anno currens erit. sub qua pro nunciabis pridie Kalendas Ianuarii, siue ultima die Decembris, Lunam trigesimam; postridie ue ro in Kalendis Ianuarii anni 1596. in quo curret tam Aureus numerus,quám Epacta j. pronunciabis Lunam primam sub littera a, minuscula; quã uis sub ea inuenias, annotatam Lunam secundã: & ita prosequeris quotidie pronunciando Lunam una die minorem, quousque peruenias ad finem illius Lunationis,hoc est,vsque ad quartum Kalendas Febr. a quo die exclusiue usque ad finẽ illius anni pronunciabis Lunam, vti sub eadem littera annotatum inuenies. Itidem in futurum faciendum erit, quotiescunque dicto Aureo nume ro 1.eadem, vel aliqua alia littera respõdebit,excepta tamen littera P,maiusc.sub qua semper. Luna pronuncianda est vt numerus indicat, quemadmodum & in aliis annis fieri solet, in quib. non currit Aureus numerus 1.sed alii Aurei numeri, in his enim Luna pronuncianda est, vt indicat nu merus sub littera descriptus.

Vt asit intelligas, vnde præcedentes tres tabellæ deprompt æ sint, & qua arte aliæ construi possint, addidimus sequentem tabellam litterarum Martyrologii respõdentiũ cyclo Epactarũ perpetuũ,vna cum tabula ęquationis cycli Epactarum, ex qua cuiusq; anni Epacta, & littera Martyrologii respondens perpetuo inuenietur,hoc modo.

Tabella litterarum Martyrologii respondentium Cyclo Epactarum perpetua.

P *	l xj	C xxij	c iij	P xiiij	F xxv	f 25	f vj	ſ xvij	M xxviij	i ix
A xx	a j	m xij	D xxiij	d iiij	q xv	G xxvj	g vij	t xviij	N xxix	x x
B xxj	b ij	n xiij	E xxiiij	e v	r xxj	H xxvij	h vij	u xix		

Tabula æquationis Cycli Epactarum perpetui.

Anno Domini.		Anno Domini.		Anno Domini.	
N	1	D	1582	A	2200
p	320 Biss.	D	1600 Biss.	u	2300
p	500 Biss.	C	1700	A	2400 Biss.
a	800 Biss.	C	1800	u	2500
b	1100 Biss.	B	2000	t	2600
c	1400 Biss.	B	2100 Biss.	t	2700
Detractis x. diebus		B	2900	t	2800 Biss.

Quæratur

Anno Domini.		Anno Domini.		Anno Domini.	
ſ	2900	q	3600 Biſſ.	l	4300
ſ	3000	p	3700	l	4400 Biſſ.
r	3100	n	3800	k	4500
r	32000 Biſs.	n	3900	k	4600
r	3300	n	4000 Biſſ.	i	4700
q	3400	m	4100	i	4800 Biſs.
p	3500	l	4200	i	4900

Quæratur in tabula æquationis annus propoſitus, uel, ſi is in tabula non inuenitur, annus proxime minor, noteturque littera alphabeti ſiue maiuſcula, ſiue minuſcula ad ſiniſtram ipſius collocata: inueſtigetur quoq; Aureus numerus propoſiti anni. Deinde in tabella litterarum Martyrologij perpetua ſimilis littera notetur, & cellulæ quæ ab illa littera incluſiuè tertio eſt uerſus ſiniſtram, Aureus numerus 1. tribuatur, & ſequenti cellulæ ad dexteram ſubſequens Aureus numerus 2. & ita deinceps, donec ad Aureum numerũ propoſiti anni perueniatur, redeundo ad principium tabellæ, quando eam percurreris; computatis quoq; duabus litteris F, f, quarum vnà maiuſcula, & altera minuſcula, & ſub quibus Epacta xxv. huius generi, numeri, & 25. huius notæ collocatur, pro una cellula. His enim rite peractis, ſtatim in cellula, in quam propoſiti anni Aureus numerus cadit, Epacta & littera Martyrologij illius anni reperietur. Vnum tamen diligẽter obſeruandum eſt, nimirum ut quãdo Aureus numerus anni propoſiti maior fuerit, quem, nempe unus ex poſterioribus octo Aureis numeris a 12. vſq; ad 19. ecciderit, q; in cellulam litterarum F, f, quarum prior maiuſcula eſt, & poſterior miniſcula ſumatur Epacta 25. huius notæ, & reſpondens littera f., minuſcula; Epacta uero xxv. antiquæ notæ, & littera F, maiuſcula, ſi in eandem cellulam aliquis ex prioribus vndecim Aureis numeris ab 1. uſque ad 11. qui omnes minores ſunt quàm 12. ceciderit.

Exemplorum appoſitione res planior fiet. Anno Domini 1582. qui eſt annus correctionis, reſpondet in tabula æquationis littera D, maiuſcula, eſtq; Aureus numerus 6. Si igitur in tabella litterarum Martyrologii perpetua tribuas cellulæ litteræ a, minuſculę, quę tertia eſt a cellula litteræ D, maiuſculæ, Aureum numerum 1. & ſequenti cellulæ ad dexteram Aureũ numerum 2. & ita deinceps, cadet Aureus numerus 6. anni 1582. in cellulam Epactæ xxvi. & literæ G, maiuſculæ, Epacta igitur xxv. in kalendario Nouilunia eo anno, & littera G, maiuſcula, in Martyrologio ætatem Lunæ indicabit. Item anno 1911. reſpondet in tabula æquationem prope annum proxime minorem 1900. littera B, maiuſcula, eſtq. Aureus nomerus 12. Quare ſi in tabella litterarum Martyrologij perpetua Aureus numerus 1. tribuatur cellulæ litteræ N, maiuſculæ, quæ tertia eſt a cellula litteræ B., maiuſculæ, & Aureus numerus 2. ſequenti cellulæ ad dexteram, & ita deinceps, cadet Aureus numerus 12. anni 1911. in primã cellulam tabellæ, cum Aureus numerus 11. cadat in ultimam, ac proinde ad principium tabellæ redeundum ſit. Erit ergo tunc Epacta * & littera Martirologij P, maiuſcula, Rurſus anno 1715. in tabula æquationis reſpondet littera maiuſcula C, eſtq; Aureus numerus 6. Tribuendo ergo Aureum numerum 1. cellulę litteræ P, maiuſculæ, quæ tertia eſt a cellula litteræ C, maiuſculæ, in tabella litterarum Martyrologij perpetua, & Aureum numerum 2. ſequenti cellulæ ad dexteram, & ſic deinceps, cadet Aureus numerus 6. anni propoſiti 1715. in ſextã cellulã. Quare cũ Aureus numerus 6. minor ſit, quam 12. erit tunc Epacta huius generis numeri xxv. & littera Martyrologij F, maiuſcula. Præterea anno 1916. reſpondet in tabula ęquationis littera B, maiuſcula, eſt quę Aureus numerus 17. Quocirca ſi Aureus numerus 1. detur cellulę litterę N, maiuſculæ, quæ tertia eſt a cellula litteræ B, maiuſculæ, in tabella perpetua litterarum Martyrologi., & Aureus numerus 2 cellulæ ſequenti ad dexterã, & ita deinceps, redeundo ad principiũ tabellę cũ Aureo numero 12. cadet Aureus numerus 17 anni 1916. in ſextã cellullã. Cum ergo Aureus numerus 17 maior ſit quam 11. erit eo anno Epacta 25. huius notæ, & littera Martyrologii f, minuſc. Poſtremo anno 4218. reſpondet in tabula æquationis littera l, eſtq; Aureus numerus 1. Quamobrem ſi tribuamus Aureũ numerũ 1. cellulæ litteræ u, in tabella perpetua litterarum Martyrologii., quæ tertia eſt a cellula litteræ l, verſus ſiniſtram, inuenietur Epacta anni 4218. propoſiti xix. & littera Martyro-

tyrologij u, atque eodē modo Epactam, & litterā Martyrologij cuiuslibet anni inuenies in perpetuum, si tabula æquationis extendatur vsque ad annum propositum.

Id autē, quod dictum est, currente Epacta xxv. cum Aureo numero maiore, quam 11. accipiendam esse Epactam 25. hoc numeri genere expressam, & litteram f, minusculam, ita intelligendum est, vt tunc ad pronunciandam Lunam in diebus mensium accipiatur littera f, minuscula prope litteram F, maiusculam, non autem illa, quæ inter litteras e, & g, minusculas collocata est. Atque hoc diligenter memoriæ mandetur.

Constructionem tam tabellæ litterarum Martyrologij perpetuæ, quā tabulæ æquationis, quia breuiter explicari nequit, & litteræ Alphabeti, q̄ et sunt litteræ Martyrologij, desumuntur ex tabula cycli Epactarum expansa, dedita opera in librū nouæ rationis restituēdi Kalendarij Romani reijcimus, vbi tabula illa expāsa Epactarū cōtinetur.

Ex his facile quis tabellam componere poterit similem trib. superiorib. si velit, in qua nimirum cōtineātur Aurei numeri, Epactæ, & litteræ Martyrologij certis qbusdā annis inseruiētes, vt quoniam vsus tertię tabellæ extenditur vsq; ad annū 2200 exclusiue, si quis aliam cōdere velit cuius vsus incipiat ab anno 2200. quærenda erit Epacta & littera Martyrologij, vt iam docuimus, anni 2200. Nam si omnes Aurei numeri deponātur ordine, initio facto ab Aureo numero anni 2200. qui est 16. & sub Aureo numero dicti anni collocetur Epacta eiusdem anni, & littera Martyrologij inuenta, nempe xiij. n, minuscula: deinde reliquæ Epactæ ordine sub alijs Aureis numeris progrediantur per continuam additionem numeri 11. ad præcedentem Epactam, ita tamen, vt Epactæ sub Aureo numero 19. addantur 12. nō autē 11. denique si Epactis respondentes litteræ Martyrologij supponātur, prout in prima tabella huius canonis, vel certe in tabella perpetua litterarū Martyrologij sunt descriptæ, composita erit tabella Aureorum numerorum, Epactarum, & litterarum Martyrologij, cuius vsus incipiet ab anno 2200. durabitq; vsq; ad finem anni 2299. quādoquidem anno 2300. alia tabella condenda est, cum illi anno in tabula æquationis alia littera rñdeat, nēpe u, Exempli gratia. Anno dicto 2200. rñdeat in tabula ęquationis littera A, maiuscula, estq; Aureus numerus 16. Si igitur tribuatur Aureus numerus 1. cellulæ litteræ A, maiusculæ, quæ tertia est a cellula litteræ A, maiusculę in tabella litterarum Martyrologii perpetua, & Aureus numerus 2. sequenti cellulæ ad dexteram, &c. cadet Aureus numerus 16. propositi anni in cellulam Epactæ xiij. & litteræ n, minusculæ, a quibus tabella initium sumet, progredieturque hoc modo.

Tabella litterarum Martyrologii respondentium Aureis numeris & Epactis ab anno 2200. inclusiue, vsque ad finem anni 2299.

Aur. num.	16	17	18	19	1	2	3	4	5	6
Epactæ.	xiij	xxiiij	v	xvj	xxviij	ix	xx	j	xij	xxiij
Litt. Mart.	n	E	c	t	M	i	A	a	m	D
Aur. num.	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Epactæ.	iiij	xv	xxvj	vij	xviij	xxix	x	xxj	ij	
Litt. Mart.	d	q	G	g	t	N	K	B	b	

Verū eædem hæ Epactæ, & litterę Martyrologii facilius ex tabella perpetua litterarum Martyrologii extrahentur. Cū.n. Aureus numerus 3. tribuatur cellulæ litteræ A, maiusculæ, & Aureus numerus 4. sequenti cellulæ ad dexterā &c. Aureus autem numerus 2. detur cellulæ illi, quæ cellulam litteræ A, ad sinistram præcedit, & Aureus numerus 1. alteri cellulæ præcedenti, scribendæ erunt Epactę & litteræ Martyrologii sub Aureis numeris huius tabellę temporarię, quemadmodum in tabella illa perpetua litterarum Martyrologii Aureis numeris respondent, ut in exemplo factum esse cernis. Hinc facile etiam apparet, qua ratione superiores tres tabellæ tēporarię sint cōstructę. Porro faciliores adhuc uias inueniendæ tam Epactę, quam litterę Martyrologii quolibet anno, reperies in libro nouę rationis restituendi kalendarii Romani, quarum una ex tabula Epactarum expansa, duæ vero aliæ ex tota mobili desumuntur: quas, quoniam maius spatium exposcit, & non tam facile imprimi possunt, consulto hic omittimus.

Cęterum quotiescumq; post aliquam tabellā litterarū Martyrologii respondentium Aureis numeris, & Epactis alia subsequens assumitur, prout litterę in tabula ęquationis indicabunt, pronunciabitur Luna in kalendis Ianuarii eadem quę ultimo die Decembris præteriti. Quoniam.n. tunc Aureis numeris respondent Epactæ una unitate minores, quam in pręcedenti tabella, fit, ut Nouilunia in Kalēdario contingant uno die tardius, quam ante. Quare mirum nō est, quòd in kalendis.

dis Ianuarii eadem Luna pronuncietur, quæ vltimo die Decẽbris præteriti, ut fiat quasi saltus Lunæ: quia hac ratione postponentur omnia Nouilunia in kalendario uno die, ut æquatio Lunæ exigit. Exemplum. Anno 1699. in quo vsum habet adhuc prima tabella litterarum Martyrologii, est Aureus numerus 9. ac propterea Epacta xxix & littera Martyrologii N, maiuscula, sub qua vltimo die Decembris inuenietur Luna esse decima. Deinde anno sequenti 1700. assumitur sequens tabella, estque Aureus numerus 10. ac propterea Epacta ix. & littera Martirologii i, sub qua in Kalendis Ianuarii reperietur Luna iterum esse decima, quemadmodum vltimo die Decembris inuenta fuit: quia tunc propter æquationem Luna fit Nouilunium die 22. Ianuarii, vbi ponitur Epacta ix. cum alioquin fieri debuisset, si æquatio Lunæ non fuisset facta, die 21. Ianuarii, ubi ponitur Epacta x. quæ sequi debuisset Epactam xxix. præcedentis anni 1699. cum additis 11. ad 29. fiant 40. a quib. si reiiciantur 30. remanent x. pro Epacta sequentis anni 1700. quę tamen propter Lunæ æquationem relinquitur, & assumitur Epacta ix. vna vnitate minor. Rursus an. 1899. in quo usum adhuc habet secunda tabella litterarum Martyrologii, est Aureus numerus 19. ac ꝑpterea Epacta xviii. & littera Martyrologii t, sub qua vltimo die Decembris reperietur Luna esse vigesimanona. Deinde anno sequenti 1900. assumitur sequẽs tabella, estque Aureus numerus 1. ac proinde Epacta xxix. & littera Martirologij N, maiuscula, sub qua in kalendis Ianuarii inuenietur Luna esse trigesima. Sed quoniam, vt supra diximus, quando Aureus numerus currit 1. pronuncianda est Luna in Ianuario vna die minor, quam annotatum est, vsque ad proximum Nouilunium, pronunciabitur tunc Luna iterum vigesimanona, quemadmodum vltimo die Decembris.

Quando vero post aliquam tabellam litterarũ Martyrologii respondentium Aureis numeris & Epactis, iterum proxime antecedens tabella assumitur, qñ nimirum in tabula æquationis ea littera reassumitur, quæ in præcedẽti centesimo posita fuerat, pronunciabitur Luna in Kalendis Ianuarii duob. dieb. maior, quàm ultimo die Decembris præteriti. Quoniam .n. tunc Aureis numeris respõdent Epactæ vna vnitate maiores, quã prius, cum nondum æquatione indigeret Luna, fit, vt Nouilunia in kalendario contingant uno die citius, q̃ ante. Quare mirum non est, quod in kalendis Ianuarii Luna pronuncietur duobus diebus maior, quàm ultimo die Decẽbris preteriti, vt fiat quasi saltus Lunæ: quia hac ratione omnia Nouilunia in kalendario anteuertent sedes suas vno die, ut æquatio Lunæ postulat. Exemplum. Anno 2399. respondet in tabula æquationis littera u, estque Aureus numerus 6. Epacta xxii. & littera Martyrologii C, maiuscula, sub qua vltimo die Decembris deprehẽdetur Luna esse tertia. Deinde anno sequenti 2400. respõdet in tabula æqnationis alia littera, nempe A, maiuscula, eadem quæ respondebat centesimo 2200. ante cẽtesimum 2300. estq; Aureus numerus 7. Epacta iiij. & littera Martyrologii d, minuscula, sub qua in kalendis Ianuarii reperietur Luna esse quinta, nimirum duobus diebus maior, quam ultimo die Decembris: quia tũc propter æquationem Lunæ fit Nouilunium die 27. Ianuarii, ubi ponitur Epacta iiij. cum alioquin fieri debuisset, si æquatio Lunæ non esset adhibita, die 28. Ianuarii, vbi ponitur Epacta iij. quæ sequi debuisset Epactam xxii. præcedentis anni 2399. cum additis 11 ad 22. fiant 33. a quibus si reiiciantur 30. remanent iii. pro Epacta sequentis anni 2400. quæ tamen propter æquationẽ Lunæ non assumitur, sed in eius locum succedit Epacta iiii. vna vnitate maior, vt dictum est.

F I N I S.

Tabella

Tabella Temporaria litterarum Martyrologij.

Anni Domini.	Aur. num.	Epactæ.	Lit. Mart.
1584	8	xviii	t
1585	9	xxix	N
1586	10	[illegible]	K
1587	11	xxi	B
1588	12	ii	b
1589	13	xiii	n
1590	14	xxiiii	E
1591	15	v	e
1592	16	xvi	r
1593	17	xxvii	H
1594	18	viii	h
1595	19	xix	u
1596	1	i	a
1597	2	xii	m
1598	3	xxiii	D
1599	4	iiii	d
1600	5	xv	q
1601	6	xxvi	G
1602	7	vii	g
1603	8	xviii	t
1604	9	xxix	N
1605	10	x	K
1606	11	xxi	B
1607	12	ii	b
1608	13	xiii	n
1609	14	xxiiii	E
1610	15	v	e
1611	16	xvi	r
1612	17	xxvii	H
1613	18	viii	h
1614	19	xix	u
1615	1	i	a
1616	2	xii	m
1617	3	xxiiii	D
1618	4	iiii	d

Tabella Temporaria litterarum Martyrologij.

Anni Domini.	Aur. num.	Epacta.	Litt. Mart.
1619	5	xv	q
1620	6	xxvj	G
1621	7	vij	
1622	8	xviij	
* 1623	9	xxix	N
1624	10	x	K
1625	11	xxj	B
1626	12	ij	b
1627	13	xiij	n
1628	14	xxiiij	E
1629	15	v	e
1630	16	xvj	r
1631	17	xxvij	H
1632	18	viij	h
1633	19	xix	u
1634	1	j	a
1635	2	xij	m
1636	3	xxiij	D
1637	4	iiij	d
1638	5	xv	q
1639	6	xxvj	G
1640	7	vij	g
1641	8	xviij	t
1642	9	xix	N
1643	10	x	K
1644	11	xxi	B
1645	12	ii	b
1646	13	xiii	n
1647	14	xxiiij	E
1648	15	v	e
1649	16	xvi	r
1650	17	xxvii	H
1651	18	viii	h
1562	19	xix	u
1653	1	i	a

* NB. Ad hunc annum 1623 vaticinatus q[ui]dam hereticus Lutheranus [illegible] Poysel, finem mundi, [in] opere quodam tractatu de Motibus Calendarii et Paschatis [illegible] et [illegible] Cabalisticis, [illegible] et [illegible]; contra [illegible] S. Scrip. De die autem illo nemo scit, neque Angeli [illegible]

LEctio Martyrologij recitatur quotidie in Choro ad Primam ante Verſ. Pretioſa. excepto triduo ante Paſcha, quibus diebus omittitur.

Legitur autem ſemper præcedenti die lectio illa, quæ memorias Sanctorum ſequentis diei continet, pręponendo Kalendas, Nonas, vel Idus, & quantitatem Lunæ eiuſdem ſequentis diei.

Lector non petit benedictionem, ſed abſolutè incipit à kalendis, vt ſupra; qui etiam in fine legit lectionem breuem ad abſolutionem Capituli.

Feſta, de quibus eo die fit officium, ſemper primo loco ponuntur, quod etiam ſeruandum erit, & in Feſtis mobilibus, quæ pronuncianda ſunt vt infra dicetur; & in Sanctis proprijs particularium Eccleſiarum in hoc Martyrologio non appoſitis, qui in ijs tantum Eccleſijs & locis, vbi præcipue memoria eorum celebris habetur, legi poterunt etiam primo loco, ſi de illis ibidem agatur officium; ſi verò non agatur, poſt Sanctos in hoc Martyrologio deſcriptos, ordine ſuo, videlicet Martyres poſt Martyres, Confeſſores poſt Confeſſores, & Virgines poſt Virgines.

In fine cuiuslibet diei ſemper additur; Et alibi aliorũ plurimorum ſanctorum Martyrum & Confeſſorum, atque ſanctarum Virginum. Et reſpondetur à Choro, Deo gratias.

Feſta mobilia cum ſingulis annis mutētur, non potuerunt in Martyrologio adſcribi; ſed hoc loco poſita ſunt, vt vnumquodque poſt kalendarum & Lunæ pronunciationem immediatè præponatur lectioni Martyrologij illius diei, in qua eo anno celebrabitur, hoc modo.

Sabba-

Sabbato ante Dominicam Septuagesimæ.

Dominica Septuagesimæ, in qua deponitur cãticum Domini, Alleluia.

Feria tertia post Dominicam Quinquagesimę.

Dies Cinerum, & initium ieiunij sacratissimæ Quadragesimæ.

Sabbato ante Dominicam Palmarum.

Dominica Palmarum, quando Dominus noster Iesus Christus iuxta Zachariæ prophetiam sedens super pullũ asinæ Hierosolymam intrauit; cui turba cum ramis palmarum obuiam venit.

Feria quarta maioris hebdomadę.

Cęna Dominica, quando Christus Iesus pridie quam pro nostra salute crucifigeretur, mysteria corporis & sanguinis sui discipulis tradidit celebranda.

In die sancto Paschę, antequam legantur kalendę.

Hac die quam fecit Dominus, Solemnitas solemnitatum; & Pascha nostrum; Resurrectio Saluatoris nostri Iesu Christi, secundum carnem.

Deinde pronunciantur Kalendę, & Martyrologium sequentis diei.

In Vigilia Ascensionis.

In monte Olibeti Ascensio Domini nostri Iesu Christi.

In Vigilia Pentecostes.

Dies Pentecostes, quando Spiritus sanctus Hierosolymis super discipulos igneis linguis aduenit.

Sabbato infra Octauam Pentecostes.

Festum Sanctissimæ & indiuiduæ Trinitatis.

Feria quarta post Octauam Pentecostes.

Festum sacratissimi Corporis Christi.

FINIS.

MARTYROLOGIVM ROMANVM

Singulis anni diebus iuxta nouam Kalendarij rationem accommodatum.

IANVARIVS.

1 Kalendis [a] Ianuarij. Luna. [b] A*

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1			

CIRCVMCISIO [c] Domini noſtri Ieſu Chriſti, & Octaua Natiuitatis eiuſdem. Romæ S. Almachij [d] martyris, qui iubente Alipio Vrbis præfecto, cum diceret: Hodie Octauæ Dominici diei ſunt, ceſſate à ſuperſtitionibus idolorum, & à ſacrificijs pollutis, à gladiatoribus occiſus eſt. Ibidem via Appia coronę [e] ſanctorum Militum triginta martyrum ſub Diocletiano Imperatore. Item Romæ S. Martinæ [f] virginis, quæ ſub Alexādro [g] Imperatore diuerſis tormentorum generibus cruciata, tandem gladio martyrij palmam [h] adepta eſt. Apud Spoletum S. Concordij presbyteri [i] & martyris, tēporibus Antonini [k] Imperatoris: qui primo fuſtibus cęſus, dehinc equuleo ſuſpenſus, ac poſtea in carcere maceratus, ibiq; angelica viſitatione conſolatus, demum gladio vitam finiuit. Eodem die S. Magni [l] martyris. Cæſareæ in Cappadocia depoſitio S. Baſilij [m] epiſcopi, cuius celebritas decimooctauo kalendas Iulij, qua die ordinatus fuit epiſcopus, potiſſimum recolitur. In Africa beati Fulgentij [n] eccleſiæ Ruſpenſis epiſcopi, qui tempore Vuādalicæ perſecutionis, ob catholicā fidem, eximiamq. doctrinam ab Arrianis multa perpeſſus, & in Sardiniam relegatus, tandē ad propriam eccleſiam redire permiſſus, vita & verbo clarus, ſancto fine quieuit. In territorio Lugdunenſi, monaſterio Iurenſium, S. Eugendi [o] abbatis, cuius vita virtutibus & miraculis plena refulſit. Apud Siluiniacum S. Odilonis [p] abbatis Cluniacenſis, qui primus commemorationem omnium fidelium defunctorū prima die poſt feſtum omniū Sanctorum in ſuis monaſterijs fieri præcepit: quem ritum poſtea vniuerſalis Eccleſia recipiens cōprobauit. Alexandriæ depoſitio ſanctæ

Euphrosynæ q virginis, quæ in monasterio virtute abstinentię, ac miraculis claruit.

Et alibi aliorum plurimorum sanctorum Martyrum & Confessorum, atque sanctarum Virginum. R. Deo gratias.

Sic semper terminatur lectio Martyrologij.

IANVARII 1.

a KALENDIS Ianuarij.] Dies hæc olim celeberrima fuit Romanis: nouis enim consulibus magistratum ineuntibus, nouus etiam annus inchoabatur. Id etenim (vt omittam scriptores Ethnicos) Christiani etiam authores testantur: extat de his in primis Valentiniani & Valentis Imperatorum rescriptum, l. 1. ne quid pub. lęt. C. Theo. & nouel. const. Maiorani Imp. tit. 3. de ritu Imperii. idem Saluianus Massiliensis de uero iudicio & prou. Dei li. 6. Sidonius Apollinaris lib. 1. epist. 9. Cassiod. Varia. lib. 2. epist. 1. & lib. 6. epist. 1. idemque plures alii tradunt. siquidem Christiani etiam acta publica nominibus consulum perpetuæ memoriæ commendabant. Primus omniũ (vt auctor est Beda de ratione tẽp. cap. 45.) Dionysius cognomento Exiguus, scribens Paschales circulos, ab Incarnatione Domini nostri Iesu Christi maluit tpa numerare: qualis autem quantusve hic fuerit, Cassiodorus illi ęqualis lib. 1. instit. diuin lect. pluribus docet. Porrò ipsæ kalendæ Ianuarii primitiis Christi Redemptoris nostri sanguinis consecratæ, & multo præclariori purpura illustratę, nobis sacrosanctæ sũt redditæ. At uero sicut huius diei celebrandi diuersa fuit causa Gentilibus, ac Christianis; ita & diuersus atque adeo contrarius fuit colẽdi modus vtrisque: vt enim illi multiplicatis victimis, auctis superstitionibus, indecoris corporis motibus choreas ducentes, dapiũ publicarũ ingluuie; nefandis cruentisque spectaculis fœdabant potius diem, quàm colebãt: sic isti contra, summa illum sanctitate ac puritate transigere studebãt: atque vt illorum superarent impietates, & in Deum iniurias quodammodo vindicarent; propensiori studio, additis ieiuniis & litaniis, quibusdã velut expiationis hostiis, diuinum offensum numẽ placare satagebãt. Vnde S. Ambros. de kal. Ian. ser. 11. edit. Roma. Tunc (inquit) nos simus sobrii, atque ieiuni, quo intelligant lætitiam suam nostra abstinentia condemnari &c. In quam etiam sententiam hæc ait sanctus Augustin. in psal. 98. Per illos dies ad hoc ieiunamus ut quando ipsi lætantur, nos pro illis gemamus. hæc ipse. De ieiunio ptereà eius diei ab ecclesia olim celebrari solito agit Ordo Rom. c. 20. & Albinus Flac. de diuin. offi. c. 4. Litanias etiam eadem ex causa ea die celebrandas, sãctos patres statuisse, testatur secũda Synodus Turonensis can. 18. ne præterea ea die lætitiæ canticum caneretur Alleluia, uetuit synodus Toletana cap. 10. Perdurauit eiusmodi religiosus ritus in ecclesia, quousque Gentilium superstitio permãsit: qua demum abolita, de ea veluti triumphans sancta Dei ecclesia spirituali gaudio exultans (secundum illud propheticum Isai. c. 61.) coronam pro cinere, oleũ gaudij pro luctu, & palliũ laudis pro spiritu mœroris accepit. At quoniam praui frutices, quãuis semel excisi, iterum pullulare nõ desinunt: uix credi potest, quantum laboris insũpserint sancti patres, vt infaustos pálmites iterũ exurgentes non tantum verbi falce præciderent, sed & radicitus prorsus euellerent. Hinc illæ ipsorũ de kalendis Ianuarii ad populum declamationes, vt in dicto S. Ambrosii ser. 11. itemque S. Augustini, cuius sermonis tantum habetur fragmentum in edit. Louan. tom. 10. S. Maximi Taurinensis, & S. Petri Chrysolog. ser. 155. qui & perbellè describit turpes illos Gentilium ritus nõdum plane ex ętate extinctos, quibus quales essent dij Gẽtium, ipsi cultores eorum sua sponte facile demonstrarent: è Græcis S. Ioannes Chrysostomus idipsum præstitit homilia in Kalẽdis habita, idemque homilia prima, de Lazaro cõmẽdat auditorum pietatem, qui diem kalendarum spiritualibus officiis transegissent, aitque: Hesternum diem, cum esset festum satanæ, fecistis festum spiritus, &c. Nec tãtum patres pro concione; sed & in sacris conciliis, ea die fieri solitas superstitiones, sancitis sanctis legibus vetuerũt, ut in synodo Turonen. 2. c. 23. in Antisiodoren. c. 1. quo præsertim strenę adhuc vsu retentæ sunt prohibitæ, quas etiã a Tiberio Imperatore olim esse moderatas, scribit Suetonius. c. 34. ac demum à Maiorano Imp. uetitas esse, nouella constit. de curialib. edita mõstrat. quę nã fuerint strenę, & cur sic dictæ, declarat Festus verb. strenę. ex Grę corum synodis Martinus Bracaren. collect. c. 73. recitat uetitum esse Christianis, ea Kalendarum die, viridi lauro, uel aliis virẽtibus arborũ ramis ornare domos ead. 26. q. 5. ca. non liceat iniquas. Romæ Gregorius tertius inueteratam in cæteris abusionem tollẽdam curauit, eiusque successor Zacharias malæ arboris ramos vsq; in Gallias propagato. Apostolica falce succidit, ut apparet ex epistola S. Bonifacii episcopi

Mogun-

Moguntini scriptā ad Zachariā Papā, aliaq. eiusdē Pontificis ad eundē Bonifaciū, est canō penitentia lis. 88. de obseruantib. kalendas Ianuarij, ut annis tribus penitētiā agunt. Porrò non tantū Ianuarij, sed & Martij kalēdas ijsdē Gētiliū ritib. labefacta tas, Sexta synodus can. 61. restituit, purgauitque.

b Luna.] Luna id Martyrologio pro die ponitur; idque a diuersis nationibus olim vsurpatum constat; vnde S. Ambrosius in epist. ad episc. per Aemiliam constitutos: Naturalis (inquit) vsus nationum exterarum Lunam pro diebus appellat. hęc ipse. Sanè quidem Varro de re rust. li. 1. c. 37. Lunam primam & Lunā extremam diem primū & nouissimū mensis dicit: in hanc sentētiam Plinius lib. 2. c. 97. hæc ait: Aestus tribus diebus consistit, septima, octaua, & nona Luna, hęc Plin. sunt & alia de his exēpla. In diuinis autem scripturis nunquā posita inuenitur Luna pro die, nisi in 3. Esdr. c. 1. sed ille liber est extra canonem. Quod autem antiqui patres, ac ipsa deniq; Ecclesia Catholica mēsis Lunaris dies, Lunas potius, q̄ dies dixerit: ea de causa id factū apparet, ut distinguerētur dies mensiū Lunarium a dieb. mensiū Solarium, ut sicut sunt inter se diuersi, ita, ne confusio nominū fieret, esset & distincta vtriusque nomenclatura. Cur autem in Martyrologio antequā Sanctorum Martyrum natalitia recēseantur, ponitur tabella duplicis numeri, ac duplicis litterarū ordinis respōdentiū Aureo numero & Epactis, quā Beda de tēporum rat. c. 21. appellat Libellum annalem, qua una cū die mensis Solaris dies ēt mensis Lunaris pronūciatur. Id quidem constat factū more maiorum, ut ex diebus mensiū anni Lunaris, cognosci possit tēpus festi Paschalis, aliarumque solemnitatū mobiliū: ex diebus aūt anni Solaris, quibus sunt descriptæ festiuitates immobiles; conferēdo eos cū diebus anni Lunaris possit intelligi, quota Luna sint pronūciādæ ipsæ festiuitates immobiles. Antiquitus etenim ante obseruationē anni Solaris cū apud Hebræos, Aegyptios, Romanos, atq; alias nationes, obseruarētur anni Lunares: eā consuetudinem, occasione diei Paschatis cuiusque anni peruestigandi, una cum obseruatione anni Solaris Catholica recepit Ecclesia, & transmisit ad posteros, ut in Kalendarijs simul iungerētur Lunaris annus atq; Solaris. cum igitur olim in Fastis (de quibus diximus) Christianorum, exactissima diligētia natales dies Martyrum adnotari iuberentur: eos tā Lunaris, quam Solaris mensis diebus consignari consueuisse, putandum est: Sic itaque ut olim descripta sunt natalitia Martyrum; ita idem recitandi vsus in Ecclesia laudabiliter perseuerat. Agit de prædictis pluribus uir eruditus Aloysius Lilius in lib. quem scripsit de noua ratione restituēdi Kalendarij Romani quem proximè edēdum putamus.

c Circumcisio.] Duplex reperitur huius diei inscriptio. Nam & Circūcisio Domini, & Natiuitatis Octaua dicitur. In antiquis man. scrip. nonnunquàm titulo tantum Octauæ Natalis Domini prænotatus hic dies legitur: idque & can. 1. de consecra. dist. 3. & homilię patrum eo die habitæ, suæ inscriptione significant. Sed cùm eodem die Circuncisio Domini nostri præcipue coleretur, inde factum est, vt etiam Circuncisioni Dominicæ nomine insignitus reperiatur. In præfatione huius sacri diei, quā legimus in Sacramētario S. Gregorij Papæ, hæc habentur: Per Christū Dominum nostrum, cuius hodie Circuncisionis diem & Natiuitatis Octauam celebrātes, &c. sic habet vetus codex Vaticanus, secundum quod vetustatis monumētū in huius diei inscriptione primū quidē Circuncisio, deinde Octaua poni videtur cū a alinqui hi, qui egerūt de diuinis officijs, tāū de Octauis Domini tractatus inscribāt, prout habet Ordo Rom. Albinus Flac. c. 3. Amalarius l. 4. c. 32. Mycrolog. c. 30. idque etiā in conc. Mogunt. c. 36. cętera de huius solemnitatis mysterio cōsule Ord. Rom.

d Almachij mart.] De eodem hac die Bedæ, Vsuardi, & Adonis Martyrologia; Albinus Flac. eiusdē meminit de diuin. offic. c. 4. Hic quidem nō tēporib. Diocletiani passus est (ut putarūt aliq, nullius quidē veterū testimonio ducti) sed imperante Honorio Augusto, cuius tēpore Alipius de quo hic agitur, Vrbanā præfecturā administrauit. Hic ille est Alipius Gētilis homo ad quē extāt scriptæ plures epistolę Symmachi cōsularis lib. 6. Dictusq; reperit Faltonius Probus Alpius, frater vterinus Q. Clodij Hermogeniani Olybrij q cū Ausonio Gallo gessit cōsulatū, cuius hæc inscriptio legit Romæ in basi cuiusdā statuæ in vico, q ducit ad Græcorū collegiū posita Q. CLODIO HERMOGENIANO OLYBRIO V. C. FRATRI ADMIRANDAE PIETATIS FALTONIVS PROBVS ALIPIVS V. C. Hic itaq; Almachius de quo agitur, ille esse videtur, quē Theodoretus li. 5. hist. c. 26. Telemachū vocat sic ēt appellat eū Paulus diac. seu potius Ioānes diac. in miscel. histor Nec quenquā moueat, si aliquantū diuersa videātur noīa, cū facile fit in his errare; nam quē Almachiū dicimus, Otho lib. 4. c. 19. Dirimachiū appellat, fortasse q dirimat bellū. Nec illud cuiquā dubitationē faciat, quòd ille, quē ponit Theodoretus, lapidibus obrutus; hic autē à gladiatoribus necatus dicatur; cùm etiam in sacris historijs reperiatur frequēter aliquid ab alio enarrari, quod alius omiserit. Verùm cum locus, persona præfecti, tempus, & necis causa conueniant, uidetur superfluū de alijs dubitare. Quod autē idē auctor hunc, quem nominat Telemachum, dicat adscriptum ab Honorio Imperatore in numerum martyrū: id sic accipias, ut quod Catholica Ecclesia statuit, ipse sanctione munierit; sicut uidemus cęteras Christianorū ferias Imper. legib. stabilitas

quod quidem tam in Codice Theodosiano, quam Iustinianeo sanctiones sub titulo de ferijs positæ indicant. Iã reliquum esse uidetur, ut dubitationi illi occurramus, quæ ex Cõstantini Imp. lata lege de gladiatoribus manare uidetur, quæ in Codice Theodosiano atq; Iustinianeo tit. de gladiat. habetur, qua gladiatorũ spectacula sunt uetita. si .n. ea munera iã Cõstantini sunt legib. antiquata, quõ accidere potuit, q scribit Theodoretus, sub Honorio Imp. hũc ea de causa, q gladiatorũ spectacula impedire uoluerit, martyriũ subijsse? Ad hæc dicimus, eam Cõstantini legẽ cũ ipso auctore esse extinctã: nã sub Cõstantino eius filio, eadẽ gladiatorũ munera edebantur, ut apparet ex l. ij. de glad. C. Theod. qua cõstat Constantiũ ea restrinxisse, nõ tamen omnino, ne fierẽt, prohibuisse. quinetiã Honorij tẽporib. eiusmodi editiones fieri solitas ex l. 3. eiusdẽ tituli satis constat. hæc præterea testatur S. August. lib. vj. confess. c. viij. qui ea se spectacula Romæ uidisse doluit, ingemuitq;. Eadẽ frequentissima fuisse illis tẽporibus Prudentius satis docet, dũ agens aduersus Symmachum, in fine operis ad Valentinianum Augustũ conuersus, uehementer rogat, ut iubeat ea funesta spectacula aboleri. Symmachus etiã de exhibitione gladiatorum in consultatu Flauiani, ad ipsũ scribens lib. ij. epist. xlvj. pluribus agit. Hæc itaq; tã dira spectacula edi cũ uideret S. Almachius, de quo agimus, diuino afflatus spiritu, sanguinẽ sanguine abstergendum putauit; nec eum fefellit opinio: quid enim cruori martyris inconcessum, cum omnia mundentur in sanguine? Ecce etenim quod Imperator leges sanciẽdo non ualuit perficere, Almachius effundẽdo sãguinem impetrauit. unde apposite ea de causa fortasse idẽ à Græcis Telemachus appellatur; paulũ immutato nomine, quod finem pugnæ illi gladiatoriç imposuerit ἀπὸ τοῦ τέλους καὶ μάχης.

e Coronæ sanctorum Militũ triginta.] De ijsdem Beda, Vsuardus, Ado, & uet. man. scrip. Hic animaduertere libet, sanctam Dei ecclesiam, quç Spiritu sancto docente, ueram uerborũ ac rerum proprietatẽ didicit, acerbissimas martyrũ passiones, coronas; ac uitæ exitum, natalem diẽ appellare consueuisse. Fuit nonnullorum sententia, ipsis Kalendis Ianuarij temperatum esse à cæde martyrum, eo quod Gentiles mira celebritate eam diẽ colerent; quodq; in quadam epistola, quæ fertur nomine S. Hieronymi ad Chromatium, hæc scripta habeantur: Nullus sit dies, qui non intra quingentorum martyrum numerum reperiri possit ascriptus, excepto die kalẽdarum Ianuarij. hæc ibi. His quidẽ cum in primis refragentur omnia Martyrologia, ac etiam S. Gregorius lib. vij. indict. j. epist. xxix. dum ibi nullum excipit diem, quo non celebrẽtur natalitia martyrum: repugnant etiam quæ scribit Suet. in Tiberio c. lxj. his uerbis Nullus à pœna hominum cessauit dies, ne religiosus quidem & sacr. animaduersum in quosdã ineunte anno nouo. hæc ibi. idẽ in Claudio c. xxix. hæc uerba: Syllanus abdicare se prætura ante quartum kalend. Ianuarij, mortiq; initio anni coactus. hæc Suetonius de sæuissimis Principibus, quibus certe non fuerunt mitiores, qui in Christianos promulgatis edictis, acerbissime sæuierunt. Cæterum scimus iure antiquo Romanorum non tantum ipsis kalẽdis, Ianuarij, sed etiam reliquorum mensium kalendis & Idibus, ac cæteris eorum ferijs, non tantum à cæde, sed à quacunque læsione Romanos magistratus cessasse; ipsis enim ferijs uim alicui, licet ex lege, inferre piaculare erat, ut pluribus docet Macrob. Saturnal. lib. j. cap. xv. & tamen innumeros fere martyres, illis ipsis diebus passos esse, exploratissimum est: nec tantum id Imperatorum uoluntate, sed & furentiũ Præsidum iussu. habes de his Philonis Iudæi testimonium in libro quẽ scripsit in Flaccum Aegypti præsidem, ubi hæc leguntur: Mos est in neminem damnatũ animaduertere, donec solemnes celebritates, natalitiaq; Augustorum festa prætereant. At ille per eos ipsos dies iniustus pœnis affligebat homines innoxios. & paulò post: Noui (inquit) quosdã cruci affixos, instãte tali festo de cruce depositos, & ad sepulturã cognatis ex more redditos: quãdo quidẽ decebat uel ad mortuos redire aliquẽ fructum ex Imp. natalibus: at iste, nõ mortuos deponi de crucibus sed uiuos crucifigi iubebat, &c. hæc Philo.

f Martinæ.] De eadem hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri. Habẽtur res gestæ ipsius, quas retulit Surius in to. j. In cod. man. scrip. nostræ biblioth. legimus eã passã anno quarto Alexãdri Imperatoris: necnõ & milites septẽdecim martyrũ carnificinæ præfectos, & sanctæ Martinæ opera ad Christũ cõuersos, ad decimũseptimũ kalẽd. Nouẽbris, truncato capite martyrij corona donatos. Extãt in hũc diem uestigia celebrioris memoriæ sanctæ Martinæ Romæ ad radices Capitolij, apud arcũ Seueri; meminit oratorii sanctæ Martinæ Ioannes diaconus in uita S. Greg. lib. iiij. cap. xciij.

g Sub Alexandro Imp.] Hic non leui quidem obiectioni occurrendum mihi uidetur. Quonam pacto S. Martina, & alij martyres, quorum non est exiguus numerus, sub Alexãdro Imperatore passi dicantur, cum ueterum historicorum auctoritate probetur ipsum fuisse Christianorum studiosissimum, multaque in eos beneficia & officia contulisse, ut pote Mammeç filium; quæ, ut scribit Eusebius hist. lib. vj. c. xv. erat Christianorum cupidissima: quamobrem non tantum Christianos suo iure uiuere permisit; sed (ut scribit Lamprid. in Alexandro) in Larario, ubi matutinis horis rem diuinam facere consueuit, inter superstitiosas deorum imagines, Christi etiam nostri Redemptoris posuit effigiem: habuitq; in animo Christo, sicut & dijs, templum erigere, sed ab idolorum sacerdotibus

tibus est impeditus, cum ex illorũ respõsis affirmarẽt, omnes futuros Christianos, si quod moliebatur effecisset, ac reliqua iam templa deserenda addit ẽt, eundem imperatorem in curãdis prouinciis, ac pręficiendis præsidibus, laudatissimos Christianorum mores fuisse sectatum: ac deniq; de eodem refert, in iudiciaria controuersia rescripsisse pro Christianis aduersus Gentiles. q autem dubitationem auget, est illud, quod scribit Herodianus lib. 6. eundem Alexandrum, quatuor decim annis, qbus regnauit, inter alia eius humanitatis officia, sine sanguine Imperium gubernasse. Non leuis quidem difficultas: sed tamen quæ facile tolli possit, ex Lãpridio Herodianus declaretur, qui ait, Imperium Alexandri sic dictum esse ἀναίμακτον, hoc est incruentum uel sine sanguine, eo q nulli senatorum necem intulerit, q alij fecerant ante ipsum Imperatores; cum alioqui, ut idem ait, durus, tetricus, & seuerus ad modum habitus fuerit, & ob id cognomento Seuerus sit appellatus, q plurimos iustis, ut sibi uidebatur, ex causis occidi mandauerit; imo propter nimiam seueritatem, quam in milites exercuit, ab iisdẽ tandem occisum fuisse tradit: hæc ex Lampridio, quib. ex Herodiano obiecto diluitur. Illa aũt quæ spectant ad Christianos, in quos multa ab eo collata beneficia idem auctor commemorat, sic accipias; ipsum nullũ aduersus Christianos persecutionis edictum promulgasse; non tamen erga ipsos ita affectum fuisse, ut antiqua iura Romanorum, & prædecessorũ edicta, quibus Christiani plecterentur, silere iusserit. Antiquo etenim Romanorum iure peregrinos deos, eorumq; cultũ in Vrbẽ introduci uetitũ esse, nemo ignorat: id enim cũ Ethnicorum complures testatur, tum etiã Tertullianus scribit in apologet. recitat eã legem Cic. lib. 2. de legibus, q̃ est huiusmodi. Separatim nemo habet sit deos, neve nouos: sed ne aduenas, nisi publice ascitos, priuatim colunto. hæc lex xii. tab. Quin & Mecœnas (ut Dio est auctor lib. 52.) non tantum deos peregrinos non inferendos in Vrbẽ: uerum etiã exteros homines alienæ religionis cultores, ad Romanorum deorũ cultũ diris etiã supplicijs adigendos, Augusto persuasit, eã potissimũ rõnem obtexens, ut securitati Reipublicæ consultũ esset. at nec Imperatori liberum erat absque senatusconsulto deos in Vrbem adsciscere alienos, ut de Tiberio Augusto testatur Tertullianus in apologet. His autem in suo robore manentibus iuribus, multas deinde aduersus Christianos ab Imperatoribus leges superadditas fuisse, nullus dubitat: quas quidem omnes sub Alexandro Imperatore uim ac robur obtinuisse, quãplurima uetera monumenta, ipsa martyrum acta testantur. Alexãder enim optime Reipublicæ consultum cupiens, bellicis ipse negotijs occupatus, prætoriam præfecturam credidit Domitio Vlpiano, illiq; cum Paulo, ut præstantissimis illius ætatis iureconsultis, rerũ summam delegauit, ut Lamprid. scribit Alexandro, illisq; relicta Reip. administratione, in expeditionibus militaribus totus erat. Iam uero quonam modo in Christianos affecti essent ij, quibus Reipub. administrandæ cura demãdata erat, ex eo constare satis potest, quod idẽ Paulus I.C aduersus Christianos, suppressio religionis nomine lib. 5. sent. tit. 21. ita respõdisse legitur: Qui nouas & usu, & rõne incognitas religiones inducũt, ex qbus animi hominũ moueãtur, honestiores deportentur, humiliores capite puniãtur hæc Paulus: sed parua hæc sunt, si ijs cõferãtur, q̃ cum alios illius temporis iureconsultos, tum præsertim Domitiũ Vlpianum illorum omnium coryphæum, penes quẽ præfecturæ munus summa rerũ erat, Christianis infensissimum. Lactantius fecisse deplorat lib. 5. c. 11. cum ait: Quinetiam sceleratissimi homicidæ cõtra pios impia iura condiderunt: nã & constitutiones sacrilegiæ, & disputationes iurisperitorũ leguntur iniustæ: Domitius de officio pro consulis libro septimo rescripta principium nefaria collegit, ut doceret quibus pœnis affici oporteret eos, qui se cultores Dei cõfiterentur. hæc Lactant. Excidit liber ille Vlpiani de officio procõsulis, à Christianis (vt putamus) Imperatoribus ex albo cæterarum legum expunctus; remanserũt tamen quædã fragmenta eiusdem, ex quibus possimus cætera facile iudicare, ut l. congruit. ff. de officio præsidis: qua agitur, ut præses cum ingreditur prouinciã, primum omnium inquirat de sacrilegis. porro sacrilegos à Gentilibus dici cõsueuisse Christianos, Iustinus martyr, Tertullianus, Arnobius: ac cæteri qui scripserũt apologias plane demonstrãt. ad hoc ipsum spectat illud, ut proconsul prouinciã ingressus, templa lustret, & circumeat. l. si in aliam ff. de off. proc. eiusdem etiam est illud respõsum, ut improbatæ religionis libri tollerentur. l. 4. ff. famil. herc. Ex his omnibus quisque facile poterit existimare, quo statu esset Christianorũ causa sub talibus Orbis iudicibus: ne habeat quid amplius miretur, cũ audierit sub Alexãdro Imperatore cõplures martyres esse passos. Verum ipse Domitius, penes quẽ summa rerum erat, suæ sæuitiæ meritas penes dedit, sæuissime cæsus a militibus prtorianis, ut Lãpridius scribit, Egimus de his plurib. in Annal. ecclesiast. unde & hæc descripsimus Illud postremo lectorẽ monendum putamus, ut cum in uita S. Martinæ uel alijs legerit, Christianos causam dixisse corã Alexandro Imperatore: sciat illa non esse purissima ipsam martyrum acta publica excepta à notarijs actuarijs coram præside, sed potius esse actorum paraphrases superadditas, prout quiuis prudens facile poterit iudicare.

h Martyrii palmam.] Non tantum apud Iudæos (ut ex plerisq; diuinæ scripturæ locis apparet) erãt palmæ uictoriæ insignia: sed & apud Græcos, ex quibus ad Romanos eadem prouenit consuetudo,

 suetudo,

suetudo, ut victoribus palmæ darentur: sed id non ante debellatos Samnites, ut habet Liui. lib. 10. in fin. decad. 1. Quod sit in palma uictoriæ symbolū, habes ex Plutarch. 7. Symposica. narratum à Gellio lib. 7. c. 6. Certè his insignibus nobilitatos sanctos Martyres uidit S. Ioãnes Apocalyp. c. 7. vt nō mireris si in Martyrologio sæpius leges sanctos Martyres palmam accepisse Martirij: est enim ea dicendi phrasis ex diuinis scripturis cōparata, atque antiquitus usurpata.

i Concordij episcopi.] De ipso etiam hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij, hisq; consentiunt ver. man. scri. Eius res gestas descripsit Sur. tom. 1. sed aliqua in eis insunt corrigenda, iisdemq; nonnulla addenda, ut uidimus in amplioribus eiusdem Concordij actis man. scrip. Si Deus concesserit, in omnes sanctorum uitas, quæ hactenus editæ repeniuntur, scholia elaborabimus, quibus quid in eis veri certiq;, quid item ambigui, uel falsi reperiatur, aperiemus. Plura de Concordio habentur in vita S. Constantij episcopi Perusini, quam man. scrip. accepimus ab illa ecclesia. Habet & Mōbrit. descriptum martyriū S. Concordij, to. 1. vit. sanct.

K Antonini Imp.] Persecutio sub Antonino ponitur quarta à S. August. lib. 18. de ciuit. Dei c. 52. & ab Orosio lib. 7. c. 15. à Seuero autem lib. 2. quinta numeratur; ubi quartā dicit fuisse sub Hadriano. His autem qui decem tantum numerant persecutiones ecclesiæ sub typico numero decem plagarum Aegypti idem S. August. minus assentire uidetur, eod. lib. 18. c. 52. de ciui. Dei. Hæc autem persecutio ab Antonino excitata, non quidem ab illo Antonino, qui dictus est Pius, facta est, cuius tempore fuisse pacem in ecclesia, scribit Seuer. lib. 2. (Tertullianus enim in apologetico recenset Antoninum Pium inter illos Romanos Imperatores, qui Christianis nihil negotij per leges fecerint) sed ab illo Antonino, qui dictus Verus, cognomēto Philosophus, ab Antonino Pio adoptatus, in imperium illi successit, persecutionem excitatam esse, omnes prædicti auctores affirmant. & licet Tertul. in apologet. dicat, nullas ab eo aduersus Christianos leges fuisse scriptas: tñ absq; promulgatis edictis, eo tēpore, furente populo, grauissimā in Christianos persecutionē cōflatā esse, Eusebius hist. lib. 5. c. 1. declarat his uerbis: Ad decimūseptimum anni Imperij Antonini Veri grauis & acerba in nonnullis terræ partib. persecutionis procella ex temerario populi impetu per singulas vrbes excitata cōtra nos ingrauescere cœpit, in qua (sicut in illis martyrijs, quæ in vna natione confecta erāt coniectura planè licet assequi) infiniti propè martyres in reliquis etiam terrarum regionibus, generosā cæde pro Christo tolerata, nobilitati sunt. hæc Eusebius de persecutione sub Antonino Philosopho. Cæterum constat, nec Antonini Pij Imperium cæde Christianorum fuisse vacuū, ut apparebit inferius suis locis.

l Magni martyris.] Plures eiusdem nominis reperiūtur martyres; hic aūt, qui in ueteri Romano Martyrologio, sicut & in manuscriptis hac die positus habet, quā uel ubi sit passus, nusquā inuenimus.

m Depositio S. Basilii episcopi.] Non tantum Latina omnia Martyrologia, sed & Græci de eodē hac die agunt, ut cōstat ex eorum Menologiis. Moritur S. Basilius, ut scribit S. Hieron. de scrip. eccles. Gratiano Imperante, cum uidelicet, extincto Valente, solus imperaret, nondum creato Teodosio: quod plane constat ex actis concilij Constantinopolitani, habiti ipso exordio Theodosii Imp. quibus habetur, illic interfuisse Helladium Basilii successorem. Gregorius Nyssenus eius germanus in epist. ad Olympiū monachū de uita S. Macrinæ testatur, S. Basiliū ex humanis sublatū nouem mēsibus ante conciliū Antiochenum, quod celebratū est post Valentis Imp. obitum. sedit, ut idem ait, annis octo, nono inchoato; totidem annos sedi illius tribuit Grego. Nazian. in epitaph. Laudes Basilii post eius obitum dixerunt præstātissimi Theologorum & oratorum clarissimi S. Gregorius Naziāzenus, & ipsi⁹ Basilii Germanus S. Gregorius Nyssenus. Extat Amphilochii nomine scripta uita Basilii, quæ tamen prudētiorum omnium sententia, alterius cuiuspiā potius, quā Amphilochii æqualis Basilio esse putatur; cum aliqua illic habeantur, quæ illi minus conuenire uidentur. dedit eam latinitati Vrsus S. R. E. subdiaconus, cuius præfationē quæ desideratur in cæteris, legimus in uet. man. scrip. codice nostræ bibliothecæ, quam possidemus liberalitate piæ memoriæ optimi ac eruditissimi viri Achillis Statii Lusitani: in iisdem præterea q̄dam miracula eiusdē S. Basilij, Helladio auctore, scripta habentur, in latinum uersa ab Anastasio bibliothecario temporibus Nicolai primi Romani Pontificis, cuius ibidem habetur præfatio ad prædictum Vrsum conscripta. S. Ioannes Damasc. testatur in ora. 1. de imag. uitam S. Basilij fuisse scriptā à prædicto Helladio eius discipulo & successore. Porrò eiusdem Basilii res gestas tam à Grecis, quā à Latinis auctoribus acceptas, in Annali ecclesiast. iuxta ordinem temporum, per annos singulos disposuimus: ibiq; exactius quæ de S. Basilio germana, quæve spuria habeantur, expēdimus. Omittimus hic coaceruare innumera patrū elogia de S. Basilio, quæ uix uolumine comprehendi possent.

n Fulgentij episcopi.] De eo cetera etiā Martyrologia. Habentur eius res gestæ fideliter scriptæ à quodā ex discipulis eius ad Felicianū episcopū illius successorē extāt apud Sur. tom. 1. Claruit S. Fulgentius doctrina, & sanctitate notissimus sub Symmacho Rom. Pont. Anastasio Imperatore, & Trasamūdo rege Vuandalorū in Africa. fuit vnus ex numero illorum ducentorum uiginti episcoporum, quos idem rex in Sardiniā relegauit, quibus

beatus.

beatus Symmachus Papa quotidiana subsidia ministranda curauit, ut constat ex lib. de Rom. Pont. qui fertur nomine Damasi, in Symmacho, & histor. miscel. lib. 15. Eius ingenii monumenta recenset S. Isidorus de uir. illustr. c. 14. & alii posteriores, qui ab eo acceperunt. Fuit alius eiusdem nominis Fulgentius episcopus Vtriculanus, qui celebris sanctitate uixit temporibus Vigilii Papæ, & Totilæ regis Gothorum, imperante Iustiniano; de eo scribit S. Gregorius Papa lib. 3. dialog. cap. 12. Rursus alius eiusdem nominis fuit in Hispania episcopus, qui claruit temp. Inuigii regis Goth. de quo in thes. concion. tom. 2.

o Eugendi abb.] De eo hac itẽ die Beda, Vsuardus, Ado. & alij. Huius acta ab eius discipulo conscripta recitat Sur. tom. 1. & dum in eis legitur Eugendus fuisse discipulus sanctorum monachorum Lupicini & Romani, apparet quibus temporibus uixit: cum constet prædictos floruisse sub Chilperico rege Clotharij filio, cum imperaret Iustinus, ac post eum Tiber. sic Greg. Turon. uit. patr. lib. 1. c. 1.

p Odilonis abb.] Alij de eo die sequẽti, uerum hæc est ipsa dies natalis eius: nam Petrus Damiã. qui eius res gestas conscripsit, hæc de eius transitu habet: Ea nocte, quæ Dominicæ Circuncisionis solemnia præcedebat, salutaris Eucharistiæ sacramenta percepit, & sic beatum Deo reddidit spiritum &c. Migrauit ex hac vita sub Clemente secundo Rom. Pontific. imperante Henrico secundo, anno à Christo Dom. 1048. ætatis suæ anno 87. ita Petrus Dam. in vita ipsius, & Sigeb. in chron. Meminit de S. Odilone S. Bernardus in apolog. ad Guilliel. abb. Trithem. de vir. illustr. ord. S. Bened. lib. 2. c. 75. & lib. 3. c. 235. & alij plures. de eo inferius iterum quarto Non. Nouemb. agemus.

q Euphrosynæ virg.] De ea tam Latinorum Martyrologia, quam etiam Græcorum Menologia agunt hac die. Eius res gestas edidit Metaphrastes ex antiquioribus monumentis acceptas. Confundunt aliqui Euphrosynam cum Euphrasia, de qua agitur tertio idus Martij: de Euphrasia enim & non de Euphrosyna scribit Ioan. Damasc. orat. 3. de imag. quem citant.

2 Quarto nonas Ianuarij. Luna. B xix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2			

OCTAVA [a] sancti Stephani protomartyris. Romæ commemoratio plurimorum [b] sanctorum Martyrum, qui spreto Diocletiani Imperatoris edicto, quo tradi sacri codices iubebantur, potius corpora carnificibus, quàm sancta dare canibus maluerunt. Antiochię passio beati Isidori [c] episcopi. Tomis in Ponto sanctorum trium fratrum Argei, [d] Narcissi, & Marcellini pueri, [e] qui sub Licinio principe inter tyrones comprehensus, cum nollet militare, cæsus ad mortem, & diu in carcere maceratus, demum in mare mersus, martyrium consummauit: fratres verò eius gladio perempti sunt. Mediolani sancti Martiniani [f] episcopi. Nitriæ in Aegypto beati Isidori [g] episcopi & confessoris. [h] Ipso die sancti Siridonis [i] episcopi. In Thebaide sancti Macarij [K] Alexandrini, abbatis.

IANVARII. 2.

a OCTAVA sancti Stephani.] De ea ẽt Amalar. lib. 4. c. 37. De ratione celebrandi diem octauam, pluribus agũt hi, qui tractatus scripserũt de diuinis officij: & ut omittamus dici octauæ mysterium, eam sanctissimam ac celeberrimam esse debere, diuina lex sanxit. Leuit. c. 23. unde S. Ecclesia tẽpore Euangelicæ gratiæ, est mutuata exemplũ, vt celebriores quasdã solemnitates, ẽt octau rum additione illustraret: sanctæ etenim pieq; Dei Ecclesiã ex antiquis illis ritib. quædã accepisse, testatur S. Leo Papa serm. 7. de ieiunio septimi mẽsis.

 b Plu-

b Purimorum sanctorum martyrum.] Sunt hi ex veteribus monumentis restituti. Quòd spectat ad edictum Diocletiani Imperatoris de tradendis, cremandisque religiosis Christianorum codicibus scribit S. Augustin. lib. 7 de baptis. cap. 2. promulgatum illud fuisse post passionem beati Cypriani annis quadraginta, COSS. (ut apparet) Cõstantino quartum & Galerio. concordant his ea, quæ idem Augustin. scribit lib. 3. contra Crescon. cap. 27 ubi agit de Cirthēsi synodo habita, ut ait, anno sequenti à prædicto edicto de libris comburendis, Diocletiano octauum, & Maximiano septimum COSS. numeratur is annus promulgati edicti decimus nonus Imperij Diocletiani: quando, inquit Eusebius hist. lib. 8. c. 3. mense Martij Diocletianus & Maximianus Impp. de diruendis cunctis Christianorum ecclesijs, sacrisque codicibus igne cremandis promulgarunt edictum. Deplorat eiusmodi sacrorum librorum conflagrationem Arnobius aduersus Gētes lib. 4. Optatus Mileuit. in libris suis contra Parmenianum frequenter meminit eiusdem edicti, sicut & S. August. in epistolis & alijs commentarijs aduersus Donatistas conscriptis. acta præterea publica sanctorum martyrum, de quibus agemus inferius, de eodem edicto sępius agunt. Porrò etsi Imperatorum edicta de abolitione librorum Christianorum non præcesserunt tempora Diocletiani; sane quidem responsa prudentum de ea re iam ante fuisse prolata, constat ex Vlpiani sententia l. 4. ff. fam. hercisc. nam cum Christiani à Gentilibus magi haberentur, eorum libri eiusdē artis sunt existimati, aduersus quos extat responsum Pauli lib. 5. sent. tit. 23. Sed quis miretur, hæc illos statuisse de libris Christianorū, cum & Ciceronis libros illos de natura deorum, ac quos scripsit de diuinat. eo quòd ex illis idolorum superstitio impugnari uideretur, abolendos esse ex senatusconsulto, nonnullorum fuisse consilium, scribit Arnobius lib. 3. aduersus Gentes. Hæc persecutio sub Diocletiano & Maximiano censetur decima ab Augustin. lib. 18. de ciuit. Dei c. 52. & ab Orosio lib. 7. c. 27. à Seuero autem lib. 2. nona numeratur. Ante promulgatas in Christianos prædictas leges a Diocles. & Maxim. A A. quibusdam præludijs persecutionis complures cæsi sunt Christiani milites, ut scribit Euseb. in chron. anno 14. Diocletiani Imp. & hist. lib. 8. cap. 4.

c Isidori episc.] De eodem hac die Beda, Vsuardus & vet. man. scrip. cuius autem fuerit ciuitatis episcopus, nullus prodit: qui etsi Antiochiæ ponatur, nequaquam tamen uidetur fuisse Antiochenus episcopus. Eusebius enim, qui tam in chronico, quàm etiam in historia recenset omnes Antiochenos episcopos, nullum eius nominis ponit, sicut nec Nicephorus episcopus Cõstantinop. in serie, quam texit, Antiochenorum antistitum.

d Argei, Narcissi.] Agunt de ijsdem hic Beda, Vsuardus, Ado, & uet. man. scrip. omnesq; sub Licinio Imperatore hos passos esse confirmant, de quo hæc Seuer. sacr. hist. lib. 2. Tunc Licinius, quia aduersus Constantinum de Imperio certauit, milites suos litare præceperat, abnuentes à militia reijciebat: sed inter persecutiones non computatur, adeò res leuioris negotij fuit, quàm ut ad ecclesiarū vulnera perueniret. hæc Seuerus, qui etiam noluit persecutionem appellare, quia toto orbe terrarum contra Christianos non erat indicta, sed in Oriente tantū, idem Licinius imperabat. Eusebius qui illis temporibus uixit in vit. Constantini li. 1. c. 44. plures à Licinio editas leges aduersus Christianos testatur. S. Basilius etiā in oratione habita in quadraginta martyres sub eodem Licinio passos, scribit ipsum per præconiū & edictū omnibus denunciasse, ne quis Christum profiteretur: in professores autem fidei Christianæ omnia tormentorum genera ab eodem fuisse proposita. Porrò quā plurimos martyres sub Licinio martyrio coronatos, tam Latinorum Martyrologia, quàm Græcorum Menologia attestantur. Huius autem excitādæ persecutionis in Christianos causam Gregorius Nyssen. orat. secunda de sanctis quadraginta Martyribus scribit his uerbis: Primum quidē improbus dęmō exercitus duci, simulachrorū insano cultui dedito persuadere conatur, non aliter eū de barbaris victoria potiturum esse, nisi prius mactaret eos, qui Christum adorarent, hæc Greg. Nys.

e Marcellini pueri.] De eodē prædicti. Quod autē hic inter tyrones recensendus, puer dicatur; sic accipe puerum, ut saltem esset annorum decē & septem, ea n. ætate tyrones adscribebantur militiæ, ut auctor est Gellius lib. 10. c. 18. Quòd item hic dicitur peremptus ob eā causam, q̃ nollet militare; id non odio militiæ, ut de C. Vettieno Val. Max. scribit lib. 6. c. 3. de seuerit. qui sibi manus digitos amputauit, ne militaret; sed q̃ (vt ex Seuero nuper diximus) Licinius suos milites litare præcepisset. quanto autem cum periculo impietatis Christiani militarent in castris Gentilium, pluribus docet Tertullian. lib. de corona milit.

f Martiniani episcopi, aliàs Materniani] De eo tabulę Mediolanēsis ecclesiæ, quas R. D. Petrus Galesinus Protonotarius Apostolicus, doctus in primis ac disertus nobilissimi ingenij hac ætate scriptor, quique in hoc argumenti genere magna cum laude uersatus est, luculentissimè illustrauit. De Materniano, seu Martiniano episcopo Mediolan. extat epigramma Ennodij episcopi Ticinensis: est eius exordium: Mens niuei &c. claruit temporibus Papæ Zosimi.

g Isidori episc.] Ex man. scrip. ita ponitur: quē putamus esse illum sanctitate clarum, cuius meminit S. Hieron. in epitaphio Paulæ ad Eustoch. epist. 27. his uerbis: Occurrente sibi sancto & uenerabili

nerabili episcopo Isidoro confessore, & turpis innumerabilibus monachorum &c. Scias tamen longe alium hunc esse ab illo Isidoro Aegypti monacho, qui magna aliquando fama ijsdem temporibus vixit, sed factus Origenistarum propugnator & ductor, pristinam laudem obscurauit. scribit de eo S. Hierony. epistola 61. ad Pammachium, & ad Ctesiphontem aduersus Pelagianos.

h Et confessoris.] Cum Sanctus Hieronymus hunc Confessorem appellet; ne quid lateat, sciendum est, diuersa admodum significatione à præsentis temporis vsu hanc vocem à maioribus vsurpatam: illi enim neminem eo nomine appellabant nisi eum, qui Christi fidem interpellatus, coram fidei hostibus confessus esset. Si verò aliquod genus tormentorum esset expertus, nec tamen martyrio occubuisset; tunc & Martyr vocatus, idemque aliquando etiam dictus reperitur Confessor, quòd scilicet nondum martyrium consummasset. Licet si vim harum vocum expendas, eædem sint; nihilo minus tam apud Tertullianum quàm etiam Cyprianum, & alios plerosque antiquorum eo sensu quo diximus eas voces accipi consueuisse, perspectum satis, exploratumque habetur. Consule si hæc exactius scire cupis, in primis Cypriani epist. 7. 9. 10. 15. 30. 37. 51. & 81. edit. Pamelij, qui eadem adnotauit in schol. episto. 9. vir quidem etsi facie mihi incognitus, eruditione tamen satis perspectus. Iuxta eiusdem Cypriani sententiam, qui non interpellatus se martyrio ingerebat, hic dicebatur Professor; si adhuc autem quis timore correptus, ne fidem proderet, sua suosque relinquens, exilio spontaneo procul à patria vitam ageret, hic appellabatur Extorris, cuius non erat despicienda conditio; nam & numero martyrum recensendus erat, si ea de causa mortem oppetiisset. hæc omnia more maiorum, atque vetusto loquendi genere. Obtinuit postmodum vsus, vt omnes qui sancta & laudabili vita vixissent, sanctoque demum ac probato fine in domino quieuissent, Confessores appellarentur.

i Siridonis episcopi.] De quo etiam hac die vetera man. script. sed cuius fuerit ciuitatis episcopus hactenus obscurum remanet. Fuit & alius Siridō, aliàs Seridon dictus, qui inter sanctos anachoretas claruit, de quo in vit. patr.

K Macarii Alex. abb.] De eodem hac die Beda, Ado, & man. script. Constat duos fuisse Macarios, sanctitate celebres, Aegyptios ambos; quorum alter Alexandrinus dictus est, eo quòd (vt scribit Palladius) in ecclesia Alexandrina functus esset presbyterio; alter autem simpliciter Aegyptius est appellatus. Agunt de his pluribus veteres historici Socrat. lib. 4 hist. c. 18. Sozom. libr. 6. cap 29. Rufin. lib. 2. cap. 4. Hierony. episto. 27. Cassian. collat. 5. cap. 12. & collat. 24. cap. 13. in vitas patr. par. 1. Pallad. Galata. cap. 8. Suidas & alii. Fuerunt & alii Macarii fama conspicui, sed de duobus tantum agitur in Martyrologio. vixit enim eodem seculo Macarius cæteris iunior, ad quem Rufinus translationem Periarchon Origenis inscripsit, necnon etiam apologiam pro Origene, qui & eiusdem Rufini discipulus fuit, de quo tacito nomine hæc S. Hier. epist. 16. Tūc discipulus, ὄλβιος, & verè nominis sui, si in talem magistrum nō impegisset &c. hæc idcirco Hieronymus, quoniam in Origenismum ipsum lapsum deplorat. At ne quis aliqua forte suspicione saltem leui pulsetur, hunc de quo scribit S. Hieron. fuisse alterum ex duobus illis, quos colimus; satis rei ueritas perspicua redditur, dum constat Macarium Aegyptium magistrū fuisse Euagrii, ut scribit Socrat. lib. 4. c. 18. & Gennad. de uir. illust. c. 10. & 11. qui quidem Euagrius habuit discipulum Rufinum, ut S. Hieron. scribit ad Ctesiphontem; Rufinus autem, ut uidimus, Macarium iuniorem Origenistam erudiuit. si itaque Macarius Aegyptius fuit magister Euagrii, cuius Rufinus fuit discipulus, quomodo Macarius Rufini discipulus unus idemque erit cum Macario Aegyptio? Nec est etiam quòd quis existimet Sanctum Hieronymum de Macario altero, Alexandrino uidelicet, esse locutum: quem etsi aliquā to iuniorem Aegyptio scribat Palladius c. 8. tamen illius temporibus claruisse, prædicti auctores testantur. Socrat. lib. 4. c. 18. Sozom. lib. 6. c. 29. & Rufin. lib. 2 c. 4. sicque Macario Rufini discipulo seniorem fuisse apparet. ad hæc addimus; illum Macarium, quem Hieronymus insimulat hæresis Origenis, fuisse aliquando Romæ, idem insinuare uidetur; at Alexandrinum, de quo est quæstio, nunquàm Romam uenire uoluisse, Palladius ipse testatur. Claruit iisdem temporibus alius uirtutibus insignis, qui ob homicidium inuoluntariū olim perpetratum, dictus est cognomento Homicida, de ipso scribit Sozom. lib. 6. c. 29. & Pallad. ad Lauf. c. 6. Alius etiam reperitur Macarius Romanus, qui ex Vicaria præfectura monasticam uitam amplexus est, de quo idem Pallad. c. 36. in fi. Romani huius res gestæ habentur in uit. patrum, auctore Theophilo quodam, sed quæ minus probentur. Ex his omnibus Macariis duos tantùm, quos diximus, Dei Ecclesia recenset inter sanctos, de quibus & Græci agunt una eademque die, 14. Kalend. Februarii. Ex his item omnibus duo adnumerantur inter scriptores ecclesiasticos Macarius ille senior, dictus Aegyptius, de quo agit Gēnad. de uir. illustr. c. 10. & ille iunior Rufini discipulus, de quo idem Gennad. c. 28.

xxvii j. C Tertio nonas Ianuarij. Luna. 3

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3			

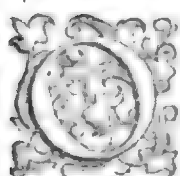

CTAVA [a] ſancti Ioannis Apoſtoli & Euang. Romę via Appia natalis [b] ſancti Anteri [c] Papæ, qui ſub Iulio Maximino [d] paſſus eſt, & in cœmeterio Calliſti [e] ſepultus. Eodem die S. Petri, [f] qui apud ciuitatem Aulonam crucis ſupplicio eſt interemptus. In Helleſponto ſanctorum martyrum Cyrini, [g] Primi, & Theogenis. Cæſareæ in Cappadocia ſancti Gordij [h] centurionis; de cuius laudibus extat præclara Baſilij magni oratio in eius die feſto habita. In Cilicia ſanctorum martyrum Zoſimi, [i] Athanaſij commentarienſis, Theopempti, & Theonæ, qui in perſecutione Diocletiani illuſtre martyrium obierunt. Patauij ſancti Danielis [K] martyris. Viennæ in Gallijs ſancti Florentij [l] epiſcopi, qui tempore Gallieni Imperatoris in exilium relegatus, illic martyrium conſumauit. Lutetię Pariſiorum S. Genoueſę [m] virginis, quę a beato Germano Antiſiodorenſi epiſcopo Chriſto dicata, admirandis uirtutibus & miraculis claruit.

IANVARII 3.

a 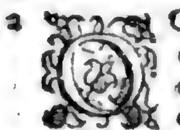

CTAVA S. Ioannis.] Meminit eiuſdem octauæ Amalar. de eccleſ. offic. lib. 4. cap. 37. in fi. agit de eadem Ado in Martyrolog.

b Natalis ſancti &c.] Vetus loquendi uſus, ut dies migrationis ex hac vita appelletur dies Natalis: cuius quidem rei exacte rationē reddit Origenes lib. 2. comment. in Iob. & Albin. Flac. de diuin. offic. cap. de ſexta feria, pag. 60. Præterea dies natalis etiam dici reperitur, quo quis ordinatur epiſcopus, ut apparet ex S. Ambroſ. lib. 8. epiſt. 60. ad Felicem edit. Rom. ex S. Paulin. epiſ. 16. ad Delphinum & ex Hilarij Papæ epiſt. ad Aſcanium.

c Anteri Papę.] Succeſſit hic Portiano, ut cōſtat ex lib. de Rom. Pontifi. qui fertur nomine Damaſi, & indicibus Vaticanis, quos exſcripſimus, idipſum teſtatur Optatus Mileuit. lib. 2. contra Parmenian. Auguſt. epiſt 165. ad Generoſum, Euſeb. in chron. & hiſt. lib 6. c. 22 Niceph. epiſc. in chron. & alij: qui omnes poſt Pontianum ponunt Anterum. In actis quibuſdam S. Vrſulæ poſt Pontianum Cyriacus quidā Rom. Pontifex perperā fingitur. cōſule ea, quæ habētur adnotata inferius, die 21. Octob. vbi de actis illis pluribus egimus.

d Sub Iulio Maximino.] Quod ſpectat ad perſecutionem Maximini, ſub quo Anterus paſſus dicitur, ſextam eam ponunt ordine Auguſt. de ciuit. Dei lib. 18. c. 52. & Oroſ. hiſt. lib. 7. c. 19. Seuer. autem hanc inter perſecutiones non numerat. quam tamen fuiſſe pergrauem conſtat. De ea ita Euſeb. lib. 6. c. 21. Maximinus propter grauem inuidiam, qua contra Alexandri familiam, in qua complures fideles & Chriſtiani uerſabantur, flagrabat; acerbam perſecutionis tempeſtatem cōcitauit, iuſſitq; ſolos eccleſiarum præſides, tanquam auctores doctrinę Euangelicę neci dari. hęc Euſeb. Porro qualis quantave fuerit hæc perſecutio, ex eo ſaltem opinari licet, quòd Iulius Capitolinus de ipſo teſtatum reliquit cum ait: Tam crudelis fuit Maximinus, ut alij illum Cyclopem; alii Buſyridem, alii Scironem, nonnulli Phalarim, multi Tiphonem, vel Gygem vocarent. Senatus eum tantum timuit, ut uota templis publice, priuatimq; mulieres cum ſuis liberis facerent, ne ille unquam vrbem Romam uideret: audiebat. n. alios in cruce ſublatos, alios aīalibus nuper occiſis incluſos, alios feris obiectos, alios fuſtibus cæſos &c quæ quidē cū in ſuos milites exercuiſſet, quāto his maiora in Chrīanos, aduerſ⁹ quos immēſo flagrabat odio, ſęuus barbarus ſit molitus, qſq; poterit exiſtimare.

e In Cœmeterio Caliſti.] Vox notiſſima, Cœmeterium, qua Chriſtiani illum locum dicere conſueuerunt, in quem fidelium defunctorum corpora ſepelienda inferuntur; inde deducto uocabulo, quòd ſicut diuina ſcriptura obitum iuſtorum, ſomnum dicere ſolita eſt, eadē ſignificatione locum dictum,

lum, vbi sepelirentur, Cœmeterium, hoc est dormitorium à κοιμάω, quod est dormio, voluit appellari; quæ etiam loca, modo Concilia sanctorum, de qua voce agemus inferius, modo etiam a natura loci denominatione deducta, Arenaria, Cryptæ, Catacumbæ seu Catatumbæ in ueteribus Martyrologijs appellata inueniuntur. penes Afros eadem loca Areæ dictæ reperiuntur, unde Tertullian. ad Scapulam, ex verbis persecutorum: Non sint Areæ, hoc est loca sepulturarum Christianorum destruantur, ne ad ea vlterius conuenirent, &c. In ea enim loca cum precum causa conuenire consueuissent frequenti cœtu Christiani, magis magisque Gentilium furor sæuire atque grassari solitus est, ut scribit Tertul. in apologet. & Minutius Felix in Octauio. usurpata reperitur eadem vox à Pôtio diacono in actis martyrii S. Cypriani, ubi in fine dicit, illum fuisse sepultum in Area Candidi procuratoris. Erant Romæ complura Cœmeteria, quorum tantum quadraginta tria ex tabulis Vaticanis descripsi, de quib. vberius agit Onuphrius. Desiderantur adhuc aliqua, de quibus egi in Annal. ecclesiast. Erant autem Cœmeteria omnia, uel Areæ extra ciuitatem positæ. uigentibus etenim Gentilium legibus, ex leg. xij. tabularum nefas erat intra mœnia mortuum sepelire. sed omnia illa iura Gentilium, cum per contrarium usum, tum etiam per pientissimam Leonis Imp. nouell. constit. 53. quæ incipit: Mea quidem sententiam &c. sunt antiquata, ac prorsus abrogata. Ex Cœmeterio Callisti de quo agimus, effossum corpus S. Anteri Papæ translatum est intra Vrbem in ecclesiam S. Syluestri in Campo Martio, ubi in lapidea tabula eiusmodi vetus inscriptio legitur: Hæc notitia Natalitiorum Sanctorum hic requiescentium: Mense Ianuario, die tertia Natalis S. Anteri Papæ, &c.

f Petri.] De eo etiam Beda, Vsuard. & uet. man. scrip. Extant eius passionis acta, & quidem germana, ab Anastasio S.R.E. bibliothecario latinitati donata, retulit ea Sur. in tom. 1.

g Cyrini, Primi, & Theogenis.] Beda de Theogene tantum hic agit, cuius acta recitat Mombrit. to. 2. uit. sanct. Petrus in cat. lib. 2. c. 41. breui compendio perstringit Theogenis martyrium, qui passus est sub Licinio Imp. ut prædicta acta testantur. Vsuard. de ijsdem tribus omnibus hic agit.

h Gordij.] Extat de ipso præclarum encomiũ S. Basilij, agunt de eodem hac die Græci. Passus reperitur sub Licinio Imp. ut legimus in peruetusto Menologio, quod asseruatur in bibliotheca Ill. ac Reuerendiss. Guillelmi Sirleti Card. Amplissi. illud quo ab ipso latinitati donatũ, propriaq; manu maiori ex parte conscriptum, uelut ingentem thesaurum eius liberalitate possideo, & (ut Hieronymi verbis utar de codice Pamphili martyris) tanto amplector & seruo gaudio, ut Cresi opes habere me credam. Meminisse itaque lector debet, cum in his scriptis allegatur Menologium, me de eo semper intelligere.

i Zosimi & soc.] Græci itidem de ijsdem hac die agunt, ut constat ex Menologio, ubi de Zosimo & Athanasio seorsum ab alijs agitur, passique ponuntur sub Domitiano Imp. Theopemptus autem, & Theonas sub Diocletiano.

K Danielis.] Hæc est dies inuentionis eius corporis, ut accepimus ex tabulis ecclesiæ Patauinæ: de eadem inuentione agit Petrus in catal. libro 2. c. 40 & Scard. in Annal. Patau.

l Florentii episcopi.] De ipso hac item die Beda, & Ado Treuer. necnon uet. man. scri. Ado Vienen. in chro. an. 241. hæc de eo: Florentius quoque episcopus Viennen. uita & doctrina emicuit, mansit ad Gallieni, & Volusiani imperium, exiliatusque martyrium compleuit. hæc Ado. An autem sub Gallieno aliqua fuerit excitata persecutio, dicemus inferius 13. Ianua.

m Genouefæ.] De eadem agunt hac die Beda, Vsuard. Ado, & alii omnes. Scribit de ea Gregorius Turon. de gloria confess. c. 91. & de gestis Fran. li. 4. c. 1. extant præclara eius uitę acta, quæ recitat Sur. tom. 1. plura etiam de ipsa reperies in uita S. Germani episcopi Antissiodorensis, quam scripsit Constantius Sigebert. item in chron. ann. 457. claruit temporib. Valentiniani tertii Imp. ac peruenit usque ad Clodoueum regem Franc.

4 Pridie nonas Ianuarij. Luna. D xxvij

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4			

OCTAVA a sanctorum Innocentium. In Creta natalis sancti Titi, b qui ab Apostolo Paulo Cretensiũ episcopus ordinatus, post prædicationis officium fidelissime consummatũ, beatum finem adeptus, sepultus est in ecclesia, ubi à beato Apostolo dignus minister fuerat constitutus. Romę sanctorum martyrum Prisci c presbyteri, & Priscilliani

liani clerici, ac Benedictæ religiosæ fœminæ: qui tempore impijssimi Iuliani gladio martyrium compleuerunt. Item B. Dafrosæ d uxoris S. Fabiani martyris, quæ post interfectionem uiri sui primum exilio relegata, deinde sub præfato principe capite plexa est. Bononiæ sanctorũ Hermetis, e Aggæi, & Caii martyrum, qui sub Maximiano Imperatore passi sunt. Adrumeti in Africa cõmemoratio S. Mauili f martyris, qui in persecutione Seueri Imperatoris a Scapula sæuissimo præside damnatus ad bestias, martyrij coronam accepit. Itẽ in Africa præclarissimorum martyrum Aquilini, g Gemini, Eugenij, Marciani, Quincti, Theodoti, & Tryphonis. Apud Lingonas S. Gregorij h episcopi, miraculis clari. Rhemis in Gallia S. Rigoberti i episcopi & confessoris.

IANVARII 4.

a OCTAVA sanctum Innocentium.] Scribit Possidius in indiculo, S. Augustinũ duos sermones habuisse in die Octauarum Infantium, de eadẽ Octaua Amalarius de eccles. offi. li. 4. c. 37. Microlog. ca. 36. Ado item hac die in Martyrolog.

b Titi.] Agunt de eodem Beda hac die, ac cæteri Latinorum, Græci aũt in Menologio 25. Augusti. de Tito frequenter Paulus Apost. meminit, ad quem & scripsit epistolam. Sanctus Ignatius etiam in epistola ad Philadelph. Euseb. hist. li. 3. c. 4. Hiero. Io. Chrysost. & Theodoret. in commentariis in epist. ad Titum, Sophronius apud Hieron. de scrip. eccles. Isidorus, siue alius sit auctor, de uita & morte sanct. c. 88. Doroth. in synopsi, & alii de eodem agunt. habet Menologium, eum natum annos nonagintaquatuor in pace quieuisse.

c Prisci & soc.] De iisdem hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri, horũ res gestæ narrantur in actis S. Bibianæ. quæ tñ aliqua censura indigẽt, & in iis præsertim, quæ de Iuliano Apostata narrantur, eũ Romæ uixisse, deq; martyrib. habuisse quæstionem; quod n. per Vrbis præfectum in martyres gestũ est, id ipsi Iuliano tribuitur; quem nunquã Romã aduentasse certũ est, idque oẽs qui antiquas callent historias norunt, ac ea sciunt, quæ Ammianus Marcel. conscripsit facile intelligent, idem li. 26. scribit, Vrbanam præfecturã a Iuliano creditam fuisse Aproniano: quẽ cum idem auctor ethnicus dicat, aduersus magos sæuissimas quæstiones exercuisse, Christianos per magos, more Gentilium, intelligere, haud obscurum est illis, qui apologias, quas patres aduersus Gentiles pro Christianis scripserũt, aliquando legerunt. At quomodo Iulianus magos iuberet impugnari, qui eosdem honorificentissime habuit, eosque longe positos accersiuit? ut testatur Eunapius Sardianus de uit. philos. in Maximo, Ammia Marcellin. lib. 22. & Socr. lib. 3. c. 1. extant & de his eiusdem Iuliani litteræ.

d Dafrosæ.] De qua etiam iidem qui supra agũt hac die eius res gestæ leguntur in iisdem actis S. Bibianæ eius filię. Errare admodum constat Petrũ in catal. lib. 2. c. 43. dum citans Adonem, (apud quẽ nihil tale reperi) dicit hanc Dafrosam uxorem fuisse Fabiani Papæ, deceptus nimirum nomine Fabiani Ex præfecti, parentis sanctarum uirginum Bibianæ atque Demetriæ, qui uixit temporibus Constãtii, & Iuliani Impp. cum tamen Fabianum Papam constet martyrio coronatum esse sub Decio Imp.

e Hermetis & soc.] Vsuardus etiam de his hac die, astipulanturque uet. man. scrip. Hos autem sub Maximiano Imperatore passos esse, testantur etiam tabulæ Bononiensis Ecclesiæ.

f Mauili.] Præclaro elogio hunc martyrem Tertullianus exornat, scribens ad Scapulam præsidẽ; cui et exprobrat cladem diuinitus immissam in Africã in martyriis ultionẽ. Scapulã autem præsidẽ, cuius cum hic, tum apud Tertullianum mentio habetur, illum reor Tertyllum Scapulam, ad quẽ extat rescriptum Commodi Imp. L. diuus Marcus, ff. de offi. pręs. nam paulo post Commodum, Seuerus Imperat. sub quo Scapula in Africa exercuit sanctorum carnificinam, inter quos Mauilus, de quo agitur, martyrio coronatus est.

g Aquilini & soc.] De his etiam Beda hac die: qui fatetur horum acta suis tẽporibus extare: quæ postmodum excidisse uidentur. Agunt de iisdem Vsuardus, Ado & alii. passos hos esse in persecutione Vuandalica, tradit Petrus in catal. lib. 2. c. 44. ex Adone, quem citat.

h Gregorii episcopi.] De eodem uet. man. scrip. huius res gestas scripsit Gregorius Turon. in uit. sanct. patrũ c. 7 qui de eodẽ agit de gest. Franc. li. 3. 15. & 19. ex quib. apparet eũ claruisse tpib. Theodorici filii Clodouei regis Fran. Interfuisse reperit Gregorius Lingõ. eps tribus Galliarum conciliis, Epaunensi, Aruernensi, necnon et tertio Aurelianensi, sed huic per legatos tantum. In tabulis episcoporum Lingonien. quas descripsit Democh. decimussextus hic eius sedis numeratur episcopus; Mombrit etiam de ipso agit tomo 1. uit. sanct.

i Rigoberti episcopi.] Extant eius præclara acta, quæ

quæ recitat Sur. tom. 1. floruit ijs temporib. cum Pipinus & Carolus Martellus regnum Fräcorum administrarent pro Childerico Rege; peruenitq; vsque ad tempora Hadriani Papæ; qui ipso defuncto, reiecto Milone, in locũ eius subrogauit Turpinum, vt eius acta testãtur. de ipso item Sigeb. in chron. anno 723. ponitur hic in tabulis Democh. xxviij. eius sedis episcopus.

5 Nonis Ianuarij. Luna. E xxvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	30	30	1	2	3	4	5			

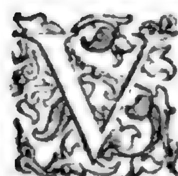IGILIA [a] Epiphaniæ Domini. Romæ S. Telesphori [b] Papæ, qui sub Antonino [c] Pio post multos labores pro Christi confessione illustre martyrium duxit. In Aegypto commemoratio plurimorum [d] sanctorum Martytum, qui in Thebaide sub persecutione Diocletiani diuerso tormentorum genere cæsi sunt. Antiochiæ S. Symeonis [e] monachi, qui in columna [f] stãs multos annos vixit, vnde & Stylitæ cognomen accepit: cuius vita & conuersatio extitit admirabilis. In Anglia S. Eduardi [g] Regis, virtute castitatis, & gratia miraculorum insignis. Alexandriæ S. Syncleticæ, [h] cuius res præclare gestas S. Athanasius litterarum monumentis commendauit. Romæ S. Aemilianæ [i] virginis, amitæ S. Gregorij Papæ, quæ vocante Tharsilla sorore, quæ ad Deum præcesserat, hac ipsa die migrauit ad Dominum. Eodem die S. Apollinaris [k] uirginis.

IANVARII 5.

a VIGILIA Epiphaniæ.] De qua Ordo Rom. Gregorius Turon. de gest. Franc. lib. 10. c. 31. in Perpetuo Episc. Microlog. & alij qui agũt de diuinis offic. Celebrabatur ẽt in Ecclesia Africana Vigilia Epiphaniæ, in qua S. Eugenius Eps Carthaginensis Felicẽ cęcũ Dei virtute illuminauit, ut scribit Vict. de persec. Vuandal. lib. 2. Egimus satis de Vigilijs ecclesiæ in Annalib. eccl. Hic aũt illud vnum nequaquã dissimulandum videtur, nonnullos affirmare, sanctum Ambrosium persuasione S. Monicæ, vsum vigiliarũ ea de causa ab Ecclesia proscripsisse, quod Christianorũ plurimi illud noctis tempus ludendo, ac choreas ducẽdo transigerent: quod firmant auctoritate sermonis, qui S. Augustini noĩe scriptus reperitur ad fratres de eremo, est ordine vigesimus quintus. Hoc autem quid magis a ueritate alienum potest excogitari, cum eo tempore, quo sancta Monica fuit Mediolani, occasione persecutionis Arrianorum, ibidem vigiliæ vigilãtius, sanctius, purius, ac propensiori studio, quàm unquã antea, fuerint celebratæ? Nam præter longiores excubias, frequentiorem cœtum, conciones ad populum, sanctus Ambrosius addidit uigilijs sacros hymnos. Præsto illis erat una cum cæteris S. Monica, & in eis, (ut S. August. scribit lib. 9. cõfes. c. vij.) primas partes tenebat. Quàm solerti studio Mediolanẽsis ecclesia sacras vigilias ageret, accedat auctoritas ipsius S Ambrosij, qui in sermone in psal. 109 edit. Rom de festo Pentecostes, commendans exactam vigiliarum obseruationem, ait: Ieiunauimus Sabbato, vigilias celebrauimus, orationib. pernoctantes institimus, &c. In ecclesia vero Africana tantũ ab est (quod præsefert sermo ille) ut ea occasione deruptæ fuerint nocturnæ sacræ uigiliæ, ut eædẽ maius, tunc temporis, acceperint incrementũ, & in exactiorem purioremq; religionis cultum fuerint restitutæ. Nã usus citharæ qui ea occasione irrepserat, quòd scriptum esset in psal. 70. Psallam tibi in cithara sanctus Israel, Augustini opera fuit ablatus, ut ipse scribit concione 1. super psal. 32. erãt igitur ĩ usu uigiliæ nocturnæ illæq; puræ, & Christiana obseruatione dignissimæ, ut idẽ testatur in cõcione ad Catechumenos contra Iudæos to. 6. Ad quas etiã frequẽtandas suos consueuit hortari, vt apparet ex sermone 251. de temp. Insuper addimus, tantũ abesse, ut occasione chorearum

vel

uel aliorũ abusus, sacræ Vigiliæ fuerint abolitæ, aut in omnib. contrariũ prorsus acciderit: nimirum aut ex sacro religiosoq; usu vigiliarum sublati fuerint perditissimi illius temporis mores, qui antea irrepsissent. Est de his locus egregius S. Augustini in sermone habito in die Natali S. Cypriani, est ordine 115. de diuersis, ubi hæc leguntur cap. 5. to. 10. pag. 593. edit. Louan. Aliquando ante annos non valde multos istum locũ inuaserat petulantia saltatorum. Istum tam sanctum locum, vbi iacet sancti martyris corpus (sicut meminerũt multi qui ætatem habent) locum inquam; tam sanctum inuaserat pestilentia & petulantia saltatorum. Per totam noctem hic cantabantur nefaria, & cantantibus saltabatur. Quando uoluit Dominus per sanctum fratrem nostrum Episcopum uestrum, ex quo hic cœperũt sanctæ uigiliæ celebrari, illa pestis aliquãtulum reluctata, postea cessit diligentiæ, erubuit sapientiæ &c. Ex gis omnibus luce clarius cognosces, cuius fidei sit sermo ille, qui nomine Augustini ad fratres de eremo circunfertur, quem cum aliis schola Louaniensis in hac recentiori editione reiecit in angulum. Non itaq; Ambrosius, nõ Augustinus, nec quiuis alius Orthodoxorum his temporib. vigilias nocturnas ecclesiasticas abrogauit, vel minuit: sed impurissimus hæresiarcha Vigilãtius uigilias, sui nominis hostis, impugnauit, sicque munere conatus est, ut non nisi semel in anno, in Paschali solemnitate uigilias peragendas esse iactaret. Hieron. aduers. Vigil.

b Telesphori Papæ.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac uet. man. scrip. In Romanis Pontificibus ea tantum quæ spectant ad successionem, hic annotare uisum est, in Annal. ecclesiasticis cętera uberius explicaturis. Quòd itaque attinet ad successionem Telesphori, agit in primis Irenæus aduersus hæres. lib. 3. c. 3. Epiph. hæres. 37. Euseb. in chron. & histo. lib. 4. c. 5. Optatus lib. 2. contra Parmen. Aug. epi. 165. ad Gener. Niceph. episc. in chron. & alij complures recentiores.

c Sub Antonino Pio.] Hoc loco fortasse erit qui dubitet, quo sub Antonino Pio Telesphorus uel alii passi dicantur, cum sub eo pacem fuisse in ecclesia testetur Tertulianus in Apolog. Seuerus lib. 2. Oros. lib. 7. c. 14. & alii. Constat etiã Antoninũ pro Christianis edictum amplissimum proposuisse, ut scribit Euseb. in chron. & hist. lib. 4 c. 12. quod apud Iustinum martyrẽ leges in appendicẽ Apologiæ. Respondemus, martyrium Telesphori vel aliorum contigisse ante scriptã a Iustino Apologiam, & promulgatum pro Christianis edictum, prout idem testatur Eusebius histo. libr. 4. c. 11. & 12. Porro ex eadem Iustini Apologia satis apparet, ante illud tempus, cum idẽ imperaret Antoninus, non esse temperatum omnino a cæde Christianorum, non quidẽ Imperatoris mandato, sed ex sententia Pręsidum, & furore Gentilium, conclamantibus illis contra fideles, ad quorum coercendum furorem Iustinus (ut apparet) nobilissimã illam elaborabit Apologiã Christiano philosopho dignam. Suppetunt & aliæ rationes, cur tempore pacis Ecclesiæ, uel sub iustissimis principib. multi reperiantur martyres passi, sed ea quæ supra diximus de tẽporibus Alexandri Imperatoris, & quę pau. īferius dicturi sumus de Traiano, satis ad hãc rẽ explicãdã esse poterũt.

d Plurimorum sanctorum martyrum.] Horũ singulorum certamina Eusebius digessit in libro quẽ scripsit de Martyribus, qui non extat. Omnium autem simul agonem summatim complexus est hist. lib. 8. c. 9. Cum autem innumera fere Aegyptiorum martyrum multitudo passa habeatur tam ex monumentis Grecorũ, quàm Latinorum scriptorum; de ea gente illud ad memoriam reuocaui, quod scribit Cicero li. 5. Tuscul his verbis. Aegyptiorum morem quis ignorat? quorum imbutæ mentes prauitatis erroribus quamuis carnificinã prius subierint, quam Ibim, aut Apidem, aut Felẽ, aut Crocodilum uiolent, quorum si imprudenter quippiam fecerint, nullam pœnam recusẽt. hæc Cicero. Porro si olim Aegyptij tãti uitrum, quãti illos margaritum (ut habet paremia) fecisse putandum est, corroborante eos præsertim diuina gratia?

e Symeonis.]De eodem hac etiam die cæteri Latinorum, Græci autem 24. Maij, ut apparet ex Menologio. Huius adhuc uiuẽtis quasdam res gestas cõscripsit Theodoretus Episcopus Cypri libri sanctorũ patrum Deum amãtiũ c. 26. Euagrius ẽt nonnulla hist. li. 1. c. 13. & 14. Niceph. lib. 14. c. 51. qui ẽt testatũ, Metaphrastẽ uberius eius acta fuisse prosecutum, sed non extant. de eo prætерea cæteri Græcorũ, ut Suidas, Cedrenus, Michael Glicas, plura de eo ĩ uita Danielis Stylitæ, & in actis S Theodosij Cœnobiarchę: ex Latinis Gregorius Turonen. de gloria confess. c. 26. & alij recentiores. In Vitis patrũ par. 1. c. 48. eiusdẽ Symeonis, incerto auctore uita scripta reperitur. Huius egregia sanctitas, admirandumq; vitæ genus quod excoluit, non tantũ in Syria ubi agebat, sed toto innotuit orbi; Romæ etenim, ut præsens, adeo notus fuit, ut opifices ĩ omnĩ officinarũ uestibulis, alij in porticib. (ut scribit Theodoretus) imaginẽ eius affigerent; hinc unusquisq; (vt ait) sibi auxiliũ ac tutelã parantes. In Gallijs ẽt nouissima extitit eius fama, prædicante eius admirabilẽ sanctitatẽ sancta Genouefa, quæ licet longe absens, eũ tamẽ uelut præsẽtẽ diuinitus nouerat, ut cõstat ex eiusdẽ S. Genouefæ actis Plurimi eũ fecerũt Imperatores catholici, ut Theodosius iunior, cuius adhuc legitur epistola ad illũ scripta, inserta in actis Concilij Ephesini tom. 5. c. 15. edit. Pelt. scripsisse ẽt ad ipsum reperitur Leo magnus Imp ut

scribit Euag. hist. li. 2. c. 9. De tempore quo vixit, ex Theodoreto eius primordia colligi possũt: dũ ait columnam iam incoluisse temporibus Meletij Episcopi Antiocheni, qui sub Valente Imp. vixit desijsque ab humanis, eo anno, quo celebrata est magna Synodus Constantinopolitana, Syagrio & Euchario Conss. qui numeratur annus a Christo, iuxta veriores Chronographos trecentesimus octogesimus primus. Superuixit aũt Symeon, vt ait Cedrenus, vsque ad quartũ annũ Leonis Magni Imp. quod etiam colligitur ex actis Danielis Stylitę: est annus is à Christo 460. qua ratione, iã cẽtenario maior obdormisse dignoscitur. De trãslatione reliquiarum eius facta Cõstãtinopolim, & ecclesia in eius honorem erecta ab eodem Leone Imperatore, habetur mentio in actis eiusdem Danielis Stylitæ. Non omittẽdum illud videtur, quosdam ex eodem nomine deceptos, ex duobus vnum conflasse Symeonem. Nam duos fuisse Symeones, seniorem, ac iuniorem, exploratum habetur. prærer seniorem de quo agimus, fuit etiam alius eiusdem nominis & exercitationis, idemque dictus Stylita, quem à prædicto esse diuersum, tẽpora, loca maiorumq; testimonia declarant. Quonã tempore vixerit Symeon senior, iam vidimus. Iunior autem (vt auctor est Euagrius lib. 6. c. 22. qui eum nouit & vsus est familiarissimè) claruit temporibus Iustini Imperatoris, vsque ad Mauritium. Extant eiusdem Symeonis litteræ, ad Iustinum Aug. recitatæ postmodum in actione quinta Nicenæ secundæ synodi, vt eius testantur acta; vbi & cognominatus est hic, Symeon Stylita admirandi montis, ijsdemq; notis nũcupatur à Ioanne Damasceno in oratione 3. de imag. circa finem. sic. n. est dictus, q (vt idem scribit Euagrius li. 6. c. 22.) vixit in columna seorsum in summo montis vertice posita. Vixerunt prædicti ambo in Syria. Fuit & tertius Symeon Stylita in Cilicia quadraginta ferè milliaribus ab Aegis ciuitate: huius meminit Sophronij Pratum spirit. c. 57. hic percussus fulmine interijt: ex quo quidem genere mortis, diuersum hunc esse a prædictis duobus Symeonibus nulla est dubitatio. De prædictis duobus Græci agũt in Menologio, de seniori, vt diximus, 24. Maij, de iuniori autem prima Septemb.

f In columna.] Super vnam columnã cellulã ex tabulis struere, primus omnũ docuit C. Mænius Rom. qui cum ad ædificandam basilicam domum suã venderet, excepit sibi ius vnius columnæ, super quam tectum proijceret compactũ ex tabulis; vnde ipse & posteri eius munus gladiatoriũ spectare possent, quod tum edebatur in Foro. hæc Ascon. Ab eodem Mænio dicta est Mæniana structura, cuius postea fuit frequentior vsus, cuius meminit Festus in verb. Meniana.

g Eduardi Regis.] Cuius egregia facta cõscripsit Alredus abbas, quæ retulit Surius in tom. 1. Hũc Alexander Papa tertius adscripsit sanctorũ numero, cuius rei gestę extãt monumẽta in appẽdice ad vitã eius. Habetur ẽt in Bibl. Vatic. litterę Innocen. quarti Rom Pont. de celebratione diei festi S. Eduardi regis. in Regist. an. 2. nu. 255. p. 527. obijt idem sanctus an. Domini. 166.

h Syncletiæ.] Græci ẽt de eadẽ hac diẽ agũt, vt vidimus ĩ Menologio. Tradit Niceph. Callist. li. 8. c. 4 sanctũ Athanasiũ scripsisse vitã Syncleticæ, eadẽ, inquit ratione, qua scripserat vitã Antonij, vt sicut in hoc viri, ita in illa haberent mulieres, qđ imitari assiduè possent, hæc ille. Vtinã extaret, deperijt. n. nõ sine graui totius Orbis Christiani iactura; quã ẽxpẽdimus ex ingenti emolumento, qđ Ecclesia est cõsecuta ex Antonij vita ab eodẽ auctore cõscripta. Eiusdẽ nominis virginẽ Sedulius presbyter in epistola ad Macedoniũ, quę est pfatio paschalis operis, sũmis laudib. celebrat, necnõ eius sororẽ Perpetuã cõiugij vinculo astrictã. Extãt senioris Syncleticæ grauissimæ sententiæ recitatæ atq; descriptæ in Vitas patrũ. Vixit Syncletica iunior iisdem cum Sedulio tpib. senior autem tẽporibus Constantini Imperatoris.

i Aemilianæ.] Agit de S. Aemiliana S. Gregorius Papa homilia 38. quam refert, post multa pręclarè gesta, hac die quieuisse ĩ pace. Fuit altera S. Aemiliana, cuius nomine Romæ titulus erat: q̃ & vixit longè ante huius tempora: nam eius tituli habetur mentio in Concilio secundo Romano sub Symmacho Papa.

K Apollinaris virg.] Eius res gestas edidit Metaphrastes, de quib. lectorẽ monitum velim, inesse ibi errorẽ, dum filia Anthemij Imperatoris dicitur, qui post Seuerum imperauit in Occidente. Sciat potius hãc fuisse genitã Anthemio Cõsulari viro religiosissimo, qui sub Arcadio Imperatore gessit Cõsulatum, ad quem extat Ioan. Chrysostomi epist. 147. de quo & Theodoretus meminit lib. Sanct. patr. c. 8. Habitus est autem hic velut Imperator, dum defuncto Arcadio, pro Theodosio impubere administrauit Imperium.

6 Octauo Idus Ianuarij. Luna. F xxv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	I	K	L	M	N	P
24	25	26	27	28	29	30	31	~~32~~	~~33~~	~~1~~	~~2~~	~~3~~		~~4~~	~~5~~	~~6~~

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. EPIPHA- 8. 9.

EPIPHANIA [a] Domini. In territorio Rhemēsi passio S. Macræ [b] virginis, quæ in persecutione Diocletiani iubente Rictiouaro Præside cū in ignē esset præcipitata, & permāsisset illæsa, dehinc mamillis abscissis, & squalore carceris afflicta, super testas etiam acutissimas ac prunas volutata, orans migrauit ad Dominum. In Africa commemoratio plurimorum [c] sanctorum Martyrum, qui in persecutione Seueri ad palū [d] ligati, igne consumpti sunt. Rhedonis in Gallia sancti Melanij [e] episcopi & cōfessoris qui post innumerabiliū signa virtutū, iugiter cœlo intētus, gloriosus migrauit a sæculo. Geris [f] in Aegypto S. Nilāmonis reclusi, qui dū ad episcopatum traheretur inuitus, in oratione spiritum Deo reddidit.

IANVARII 6.

a EPIPHANIA Domini. Greci et hac die eādem celebrant solemnitatem, quā aliqui & Theophaniā dicūt, licet Gregorius Nazianzenus Theophaniā appellet diem, quo Dominus Iesus Christus est natus, hanc autē diē, qua non tātum aduentus Magorum, sed etiam inter alia mysteria Baptismatis Christi solēnitas agitur, vocat Festū sanctorum luminum, eo quod baptismus etiā illustratio diceretur, vt apparet ex eiusdem oratione In sancta lumina; quo etiam nomine appellat eā Cyrillus monachus in actis, quæ de sācto Euthymio exacte conscripsit. Apud Aegyptios aūt vna eademq́ue die natalis Christi, aitq́; baptismus agi consueuit, vt constat ex homilia Ioannis Chrysostomi in Luc. c. 2. in Nat. Domini, to. 2. & Ioanne Cassiano colla. 10. de oratione, c. 1. Epiphanius in Panar. hæres. 51. paulo diuersus ab Aegyptijs, dicit, hac die, vel (vt habent alij Codices) quinta huius, natum esse Dominū, baptizatum autem ante sextū Iduum Nouemb. hac aūt die, qua & Aegyptij Natalem Domini celebrant, primum illud à Domino miraculum esse factum, cum aquā mutauit in vinum. At S. Hieronymus in commentario super Ezechielem, c. 1. hac ipsa die baptizatū tantum fuisse Dominum, non autem natum affirmat. Consultius itaque Occidentalis Ecclesia una eademq́; die, quam Epiphaniam appellat, aduentum Magorum, Christi baptismum, & primum illud insigne miraculum recolit. His diuinis mysterijs S. Augustinus ser. xxxij. de temp. qui est quartus Epiphaniæ; addit & quartū, nimirum excellens illud signū, quādo quinque panibus quinque hominum millia Christus pauit in deserto. Paulinus in Natali 9. sācti Felicis nō nisi prædicta tria mysteria ea die habita recenset, sicut & S. Maximus Taurinensis. Celeberrimā fuisse sēper Christianis eiusmodi solemnitatem, declarat Cæsarū præsentia, adeo vt ne impij quidem principes ab ea celebritate abessent. Siquidem Iulianus Apostata, qui pallio Christianæ simulatæ religionis latentem impietatem studebat contegere, cū esset in Gallijs, voluit ea die cum ceteris Christianis sacris interesse mysterijs, vt scribit Ammian. Marcellin. lib. xxj. idipsum præstitit Valens Imperator Arrianus, vt de eo scribit S. Greg. Nazian. oratione in laudem Basilij. Visus enim fuisset à Christiana fide prorsus extorris, qui tantis solemnib. nō adesset. Theodosius Imp. sic huius diei celebritatem coli iussit, vt septem diebus, qui præcedūt, ac totidem qui subsequuntur, iudicialem strepitū conticescere iusserit, vt l. 2. Cod. de ferijs.

b Macræ.] De eadem hac die Beda, Vsuardus, Ado, consentiuntq́; manuscripta. Petrus item id catal. lib. 2. c. 50. Additum hic est, eam passam sub Diocletiano Imperatore. nam Rictiouarum Præsidem, qui eam sub titulo Christianitatis damnauit, sub eodem Imperatore exercuisse præfecturam, declarant acta sanctorum Crispini & Crispiniani, & aliorum Gallicanorū martyrum. Quod autem ad nomen Præsidis spectat, Rictiouarum in aliquibus antiquis codicibus in duas dictiones distinctum inuenimus in hunc modum, Rictius Varus, quæ lectio mihi magis arridet.

c Plurimorum martyrum.] Restituti sunt hi ex veteribus monumentis, quibus perbelle astipulatur Tertullianus in Apologetico, vbi hæc circa finē habet, cum in Gentiles inuehitur: Licet nunc Sarmenticios & Semissarios appelletis: quia ad stipem dimidij assis reuincti exurimur. Is est habitus victoriæ nostræ, hæc palmata vestis, tali curru triumphamus &c.

d Ad palum ligat.] Ad palum ligabantur rei aliquando ad cōburendum, ut hic habes, aliquando vero ad torquendum, vt legitur apud Suetonium in Claudio c. 34. De vtroque plura suppetunt exempla in actis martyrum. Illi etiam qui securi plectendi essent, ligabantur ad palum, vt Valer. lib. 5. c. 8. dum ait: Virgis cæsos, & ad palum rē ligatos securi percuti iussit. eadem supra li. 3. c. 8.

Rursus

Rursus etiam palus adigebatur per medium hominem, usque ad summum oris ac sic misere mori cogebatur, de quo supplicio Seneca lib. 2. ep. 14. ait: Cogita adactum per medium hominem, qui per os emergebat stipitem &c. De quo genere mortis Procop. lib. 1. de bello Vuandalic. & alii.

c Melanij. Epis.] De eo etiam Usuardus. Hic reperitur interfuisse concilio primo Aurelianensi, temporibus Clodouei celebrato, ut eius acta testantur. Scribit de Melanio Greg. Turon. de gloria confes. c. 55. & Petrus in catal. lib. 2. c. 49. Fuit & eiusdem nominis Melanius alter Viromandensis Episcopus, qui eadem uixit ætate, eidemque Concilio præsens fuit. Alius insuper Melanius Episcopus Rothomagensis, de quo scribit Gregorius Turonen. de gestis Franc. lib. 7. c. 19.

f Geris in Aegypto S. Nilammonis.] Geris ciuitas est in Aegypto, distãs à Pelusio fere quinquaginta stadijs, cui præficiendus cum esset a Theophilo Alexãdrino Nilammon, antequam res ageretur, ut optauit & precibus impetrauit, in eadem cellula, qua clausus tenebatur, diem obiit: ubi in eius memoriam templum est erectum, annuaque statuta Cõmemoratio ut scribit Sozom. hist. lib. 8. c. 19. & Niceph. lib. 13. c. 17.

7 Septimo Idus Ianuarij. Luna. G xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7			

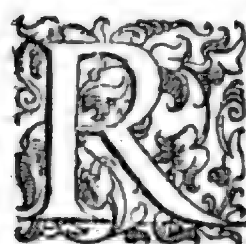

RELATIO [a] pueri IESV de Aegypto. Eodem die natalis beati Luciani [b] Antiochenæ Ecclesiæ presbyteri & martyris, qui satis clarus doctrina & eloquentia, passus est Nicomediæ ob Christi cõfessionem in persecutione Maximini, sepultusque est Helenopoli in Bithynia: cuius laudes sanctus Ioannes Chrysostomus celebrauit. Antiochiæ sancti Cleri [c] diaconi, qui pro confessionis gloria septies tortus, ac diu in carcere maceratus, ad ultimum decollatus, martyrium consummauit. In ciuitate Heraclea sanctorum martyrum Felicis [d] & Ianuarii. Eodem die sancti Iuliani [e] martyris. In Dania sancti Canuti [f] Regis & martyris. Papiæ sancti Crispini [g] episcopi & confessoris. In Dacia sancti Nicetæ [h] episcopi, qui feras & barbaras gentes Euangelij prædicatione reddidit, ac mansuetas. In Aegypto beati Theodori [i] monachi, qui tempore Constantini magni floruit sanctitate, cuius Sanctus Athanasius meminit in uita sancti Antonii.

IANVARII. 7.

a RELATIO pueri Iesu de Aegypto.] Agit de eadẽ Beda hac die, Usuardus, Ado, & alii, quibus omnibus astipulantur uet. man. scrip.

b Luciani.] De eodem Latini omnes hac die Græci autem agunt decimaquinta Octobris. Hunc sub Maximino passum, Eusebius tunc uiuens, ac gesta martyrum scribens, testatur libr. 9. cap. 5. idipsum Hieron. de script. eccles. in Luciano. Errore factum uidetur, ut tam Metaphrastes, quàm Suidas eum sub Maximiano martyrio occubuisse dicãt. Præclarissima hic sui ingenii reliquit monumẽta, quæ a maioribus Lucianea sũt appellata cujus etiam nomine uicta est Diuinæ scripturæ uersio ab ipso elaborata, quam Græci communem, seu Vulgatã dixere, eaque ut sæpius testatur S. Hieronymus ad Chromatium ep. 107. & ad Suniam. 131. Orientales omnes qui interiacent a Constantinopoli Antiochiam usque sunt usi. Nouissime demum, ea urgente persecutione grauissima, cum Apologiã pro Christiana religione scripsisset, nobili corona martyrii est insignitus. Non sic tamen felix in discipulis fuit: nam præter Pelagiam Antiochenam, quæ eum sectata, præclarũ pro fide certamen subiit: cæteri in apostasiam primum eo tẽpore persecutionis sunt prolapsi; postmodũ reddita pace ecclesiæ, se Arrio cõiunxere, ut scribit Niceph. li. 8. c. 31. Porro iidem, quo illu-

striori gloriarentur auctore nō erubuerunt & sanctissimum martyrem, quasi auctorem hæresis in crimen adducere seseq; ab eodem Collucianistas appellare: eo etenim nomine Arius suos dicebat, ad quos scribebat epistolas: extat adhuc exemplū literarum Arij ad Collucianistas apud Epiphā. in Panar. hæres. 69. & Theodore. lib. 1. c. 5. Id aliquādo, primis illis rerū exordijs, catholici uerum rati, in eundem Lucianum declamarūt, ut fecisse uidetur sanctus Alexāder Episcopus Alexandrinus, scribens ad æquè sanctū Alexandrum Constantinopolitanum antistitē, cuius epistola recitatur à Theodoreto li. 1. hist. c. 4. Transijt idem nomen ad posteros, nā & Marius Victorinus l. 1. aduersus Arianos, eosdē Lucianistas appellat. Ne quid autē de tanto martyre leuis suspicionis in alicuius animū irrepat, ex ipsis etiam Arianorū actis quam pura, synceraque esset Luciani fides, apparet. Siquidem Antiochiæ ijdem Constantij Imp. tempore conuenientes, ut abolerent nomen illud illud Consubstātialitatis, fidei professionem ediderūt Luciani martyris: quam recitat Sozom. histo. li. 3. c. 5. Et Nicepho lib. 9. c. 5. In qua cōmunis Filij cum Patre substantia, potentia, gloria, imago, & alia demum omnia insunt, quæ Catholicæ Ecclesiæ filij profitentur: nisi tantum quod Consubstātialitatis uerbum illic nō reperitur expressum, cuius occasione, & à Niceno symbolo illud adimere conabātur. sed nulla quidē in eo esse poterat culpa, eam uocem omittēdo; quam scimus ad eludēdos omnes Arianorū cauillos (ut pulchrè docet S. Athanasius in decretis contra Arian. col. 381.) a sacrosancta Nicæna Synodo primū fuisse sapienter appositam. Quod itaq; religiose, vereq; ante Nicænū cōcilium Lucianus profiteri potuit, eo ipso in damnationē eiusdē uocis abusi sunt Ariani, sicut & ipsam scripturā et in prauū sensum sæpius torquere non erubuerunt. Satis uel illud sit S. Luciani defensionē testimoniū Athanasij, qui dum in Synopsi, quā ad Cōstante Augustū scripsit de Diuinis scripturis agit, appellat Lucianū sanctū, magnū, religiosumq; martyrē. Eius uenerandū corpus post martyriū, delphinorū obsequio Drepanū in Bithyniā delatū, egregia basilica ab Helena Cōstantini matre fuit ornatū, quæ & locū illū Imperialibus munificētijs auctum, Helenopolim appellauit, ut scribit Niceph. hist. lib. 8. c. 31. Quod hic habetur, sanctū Ioannē Chrysostomum præclara oratione laudasse Lucianum; scias eam, ut rem pretiosissimā, asseruari in Bibliotheca eruditissimi Card. Sirleti, prout ipse mecum, ut de pretioso margarito gloriatus est. Agit & de Luciano Suidas in historicis, & alii.

c Cleti diaconi.] De eodē hac die Beda, Vsuardus, Ado, man. scrip. ac cæteri, Petrus item in catalog. lib. 2. cap. 54.

d Felicis, & Ianuarij. Agit de his item hac die Vsuardus, consentiuntque vet. man. scrip.

e Iuliani.] Sicut in veteri Rom. Martyrologio, ita & in man. script. idem reperitur; quando autē, uel vbi passus sit, latet.

f Canuti regis.] De eo plura Saxo Gramma. histo. Dan. li. 13. Ioannes Magnus hist. Goth. li. 18. c. 11. 12. & 13. Floruit tēporib. Gregorij septimi Ro. Pont. circa an. Domini 1080. Fuit alius eiusdē nominis Danorum Dux, qui & ipse innocentissimè necatus est, & inter sanctos relatus, de quo idem Sax. Gram. & Ioan. Mag. lib. 18. c. 14. lib. 19. c. 7.

g Crispini Episcopi.] Claruit hic temporibus S. Leonis Papæ, interfuitq; Mediolanensi Cōcilio tunc congregato, ut constat ex synodica eiusdem ad sanctum Leonem scripta. Successit huic sanctus Epiphanius sanctitate & eruditione non impar. Ennodius Ticinensis episcopus de eo in uita sancti Epiphanij episcopi, & in carmine quod scripsit, hæc habet de sancto Crispino.

Salue sancte parens, salue & semper recepti
Crispini cineres, ad cuius uita redundat.
Quicquid in hoc Christi miramur dogmate di-

gnū &c. Eiusdem nominis fuit episcopus Patauinus, qui uixit temporibus Constantii, cuius meminit Athan. in Apolog. ad Constantiū col. 316. d.

h Nicetæ Episcopi.] Hic, licet Dacorum esset Episcopus, optimè tamē notus fuit Romanis, quē sanctus Paulinus in 10 epistola ad Seuer. doctissimum etiam ac Romanis admirandum prædicat; peregrini enim in Italiam ad loca sancta cōsueuit, de cuius reditu idē Paulinus carmē sapphicū perelegās scripsit, quo eius præclara gesta cecinit: & inter alia de Bessis populis ad Christū cōuersis meminit. Gēs præcæteris fera, nā (vt Strabo testatur) ob consuetudinē latrocinandi, ijdem omnes proprio vocabulo sunt appellati Latrones de quorum ad Christum conuersione hæc ibi Paulinus.

Nam simul terris, animisque duri,
Et sua Bessi niue duriores,
Nunc oues facti, duce te gregantur
Pacis in aulam.

De his etiam sanctus Hieronymus Epist. 3. ad Heliodorum, Bessorum (inquit) feritas, & pellitorum turba populorum, qui mortuorum quondam inferiis homines immolabant stridorem suum in dulce Christi fregerunt melos. Hæc Hieron. De Bessis monachis præterea habetur mentio sancti Theodosii Cœnobiarchæ. Porrò de Niceta idem Paulinus rursus in Natali nono sancti Felicis agit.

i Theodori.] Duo reperiuntur fuisse Theodori, quorum alter de quo hic agitur in Martyrologio, discipulus fuit Sancti Antonii, cuius sanctus Athanasius in uita eiusdē Antonii meminit, alter uerò etiā sanctitate celebris fuit, cuius gesta narrantur in uita sancti Pachonii, cuius discipulus extitit, de quo etiā mentio habetur in lib. Vitas patrū par. 1. agit de eo & S. Nilus abb. in libro de oratione. Infra quinto Kal. Ianuarii eius dies natalis agitur.

Sexto

8 Sexto Idus Ianuarij. Luna. A xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

BELLOVACI in Gallijs sanctorum martyrum Luciani a presbyteri, Maximiani, & Iuliani: quorũ duo vltimi a persecutoribus gladio perempti sunt: beatus autem Lucianus, qui cum sancto Dionysio in Galliam venerat, post nimiam cædem cum Christi nomen viua voce confiteri non timuisset, priorum sententiam & ipse excepit. Item sancti Eugeniani b martyris. In Libya sanctorum martyrũ Theophili c diaconi, & Heladij, qui primo laniati, ac testulis peracutis compuncti, demum in ignem coniecti, animas Deo reddiderunt. Hieropoli in Asia sancti Apollinaris d episcopi, qui sub Marco Antonino Vero sanctitate, atque doctrina floruit. Neapoli in Campania natalis sancti Seuerini e episcopi, fratris beati Victorini martyris: qui post multarum virtutum perpetrationem, plenus sanctitate quieuit. Papiæ sancti Maximi f episcopi & confessoris. Metis sancti Patientis g episcopi. Eodem die apud Noricos sancti h Seuerini abbatis, qui apud eam gentem Euangelium propagauit, & Noricorum dictus est apostolus. Eius corpus ad Lucullanum i prope Neapolim diuinitus delatũ, inde postea ad monasterium S. Seuerini translatum est.

IANVARII 8.

a LVCIANI & soc.] De his ēt hac die Beda, Vsuardus, Ado, quibus & manuscrip. assentiũtur. meminit Luciani Petrus Cluniacēsis lib. 1. epis. 2 Vincent. in spe. Antonin. 1. par. tit. 6. c. 26 §. 3. Petrus in catal. lib. 2. c. 55 & alij. Agitur de Luciano Bellouacensi in actis sancti Quintini, quæ extant apud Sur. tom. 5. die 31 Octob. in actis sanctorum Crispini, & Crispiniani, hr̄ mentio de Luciano una cũ Quintino, sed cũ ad tempora Diocletiani referatur, alius esse uidetur ab hoc, de quo hic agitur, quem Petri Apostoli discipulum esse tradunt.

b Eugeniani.] Vsuardus item de ipso agit hac die, necnon Vuandelbertus, qui exametro carmine Martyrologium scripsit ante sexcentos annos.

c Theophili, & Helladij] Græci ēt de iisdem agunt hac die, vt ex Menologio ipsorum constat, ubi etiam crudele ipsorum martyrium enarratur.

d Apollinaris episc.] Huius celebris memoria est apud Eusebium lib. 4. c. 6. & li. 5. c. 15. & 18. de eodem sanctus Hieron. de scrip. eccles. & in epist. 84 ad Magnum. Recitantur ab Eusebio aliqua scriptionum eius fragmenta, in quibus ex eo prę cæteris animi ipsius cādor effulget, dum nihil proprio ingenio se in rebus sacris uelle scribere, uel definire profitetur. Longe hic alius ab illo Laodiceno Apollinari, à quo Apollinariani seu Apollinaristæ sunt hæretici nuncupati, qui uixit temporibus Theodosii senioris.

e Seuerini episcopi.] De quo etiam hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri omnes. Seuerini ac Victorini germanorum res gestas pluribus scribit Ado sub Non. Septemb. ubi & nos fusius agimus, deque ueritate historiæ differimus. Consule ea, quæ etiam notamus in Seuerino Septempedano infra ad sextum Idus Iunii

f Maximi episcopi.] De quo etiam tabulæ Papiensis ecclesiæ, quas inde missas accepimus. feruntur eius acta fuisse scripta a Paulo Diacono. Successit hic sancto Epiphanio eiusdem ciuitatis

Episcopo, interfuit quarto & sexto Concilio Romano pro Symmacho Papa aduersus Laurētium vt eorundem acta testātur. Est dictio Ennodii Ticinensis in laudem eiusdē Maximi, cuius ex exordium: Prodit religiosæ uotum conscientiæ &c.

g Patientis episcopi.] Agitur itē de eo in uet. man. script. In tabulis Metensium Episcoporum, quas descripsit Demochares, recensetur hic quartus ordine eius ciuitatis antistes. Fuit eiusdem nominis alius Lugdunensis episcopus, de quo plura inferius 3. Id. Septemb.

h Seuerini ab.] hic ipse est dies natalitius eius, vt eius testantur acta, quæ syncerissimè scripta sūt ab Eugipio abbate ad Paschasium, ut auctor est Isidorus de vir. illust. cap. 31. descripsit eadem Surius tom. 1. habebemus in nostra Bibliotheca eadē acta manu scrip. una cum epistola Pascalis diaconi ad Eugipium, cum accepisset ab eo vitam eiusdem Sancti Seuerini. Obijt temporibus Odoacri Regis Italiæ, circa annum Domini 480. corpus autem ipsius translatum fuisse in Lucullanum prope Neapolim, idem auctor affirmat. De eius ecclesia in Lucullano posita, sacrisque ipsius reliquijs frequens mentio habetur in epistolis sancti Gregorij Papæ, ut libr. 7. epistol. 85. ad Fortunatum, libr. 8. epistol. 18. ad Anthemium. Idem Pontifex dedicaturus Romæ Ecclesiam eiusdem sancti nomine dictam, inde sibi reliquias mitti postulauit, scribens ad Petrum Diaconum epist. 19. lib. 2.

i Ad Lucullanum prope Neapolim.] Sic dicta Villa a Lucio Lucullo. Appositè hic dictum: prope Neapolim: nam duo Luculli uixere eodem tēpore: M. Lucullus, & L. Lucullus: ab illo in Tusculano, ab illo prope Neapolim extructæ sunt sumptuosissimæ Villæ, de utrisq; meminit Varro lib. 3. de re rustica, cum de utriusq; piscinis agit, additque ea ex causa a L. Lucullo montem esse perforatum; signans quidem famosissimam criptā Neapolitanam, quam Seneca lib. 7. epist. 58. describēs, sic incipit: Nihil illo carcere longius, nihil illis faucibus obscurius &c. si hæc cupis, consule eum. De obitu utriusque Luculli meminit idem Seneca lib. de consolat. ad Polyb. c. 33.

xxij. B Quinto Idus Ianuarij Lunæ. 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9			

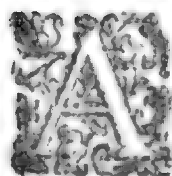

ANTIOCHIAE sub Diocletiano & Maximiano natalis sanctorum Iuliani a martyris, & Basilissæ virginis uxoris eius; quæ cum viro suo virginitate seruata, in pace vitam finiuit: Iulianus verò (postquam multitudo sacerdotum, & ministrorum Ecclesiæ Christi, quæ propter immanitatem persecutionis ad eos confugerat, igne cremata est) Marciani præsidis iussu plurimis tormentis cruciatus, capitalem sententiam accepit: cū quo etiam Antonius presbyter, & Anastasius, quem ipse Iulianus a morte suscitatum, gratiæ Christi participem fecerat; & Celsus puer una cum matre sua Marcionilla, ac septem fratres, alijque plurimi passi sunt. In Mauritania Cæsariensi sanctæ Marcianæ b uirginis, quæ bestijs tradita, martyrium consummauit. Smyrnę sanctorum martyrum Vitalis, c Reuocati, & Fortunati. In Africa sanctorum martyrum Epicteti, d Iucundi, Secundi, Vitalis, Felicis, & aliorum septem. Sebastæ in Armenia sancti Petri e episcopi, fratris sancti Basilij. Anconę sancti Marcellini f episcopi, qui vrbem illam, ut sanctus Gregorius scribit, diuina virtute ab incendio liberauit.

IANVARII. 9.

a IVLIANI & Baſiliſſæ.] De his hac ẽt die Beda Vſuardus, Ado, ac demũ cęteri oẽs recẽtiores. Horũ acta ex veterib. monumentis edidit Metaphraſtes, quæ habet Lipom. tom. 7. Mombrit. to. 2. & Sur. to. 1. Habemus eadem in vet. man. ſcrip. Extat in Breuiario Toletano S. Iſidori ſacer hymnus, quo horum acta egregie deſcribuntur. Baſiliſſi autem licet martyrium nõ obierit, tamen quia multa grauiaq; paſſa eſt, & dux martyrum extitit cenſ:a etiã inter martyres reperitur, præſertim à Venantio Fortunato in carmine quod ſcripſit de gaudijs & ſpe uitæ æternæ. Horũ omniũ meminit S. Eulogius Corduben. lib. 1. Memor. ſanct. ducens eoſdẽ cęteris in exemplũ. Erat apud Antiochiã celeberrima Eccleſia nomine Iuliani, de qua Procop. li. 2. de bello Perſic. adiunctum erat eidẽ monaſterium, cuius præsbyter fuit impius Neſtorius.

b Marcianæ.] Vſuardus, Ado, & alij de eadem hac die. Habet eius acta Mombritius to. 2. Vincen. in ſpecul. lib. 13. c. 36. 37. Petrus in Catal. lib. 2. ca. 58. Hæc etenim ob fractum ſimulachrũ Dianę tertiò lenonibus data eſt proſtituenda; ſed diuino fulta præſidio ſemper intacta permanſit. Reſpondent his omnibus quæ Tertullianus in Apologetico in Gentiles exprobrat his uerbis: Proximè ad lenonem damnando Chriſtianam potius quam ad leonem, confeſſi eſtis labem pudicitiæ apud nos atrociorem omni pœna & omni morte reputari. Nec quicquam tamen profuit. Exquiſitior quæque crudelitas ueſtra, illecebra eſt magis ſectæ &c. Agitur de eadem, die 12. Iulij, qua nimirum reliquiæ eius translatæ putantur.

c Vitalis, Reuocati, & Fort.] De his præterea Vſuardus, Vuandelbertus agunt, aſſentiunturq; uet. man. ſcript. ac recentiores omnes.

d Epicteti, Iocundi, & ſoc.] Ita uet. man. ſcrip. ex quibus reſtituti ſunt. fuit Epictetus epiſcopus Aſſurianus in Africa, ad quẽ extat ſancti Cypriani epiſt. 64. edit. Pam. paſſus eſt cum ſocijs ſub Decio Imperatore. Quanta autem præditus eſſet animi manſuetudine, ſatis docet in ea epiſtola teſtimonium Cypriani.

e Petri Epiſcopi.] Græci de eodem. Eius res geſtas nõnullas ſcribit Gregorius Nyſſenus eius germanus in epiſt. ad Leontium de S. Macrina, legitur apud Lipõ. tom. 2. De eodem Theodor. hiſt. li. 4. c. 28. Niceph. 11. c. 19. Migrauit ex hac uita temporibus Valentis Imper. De anniuerſaria die natali eius meminit idem Gregorius in epiſt. ad Flauianum epiſcopum.

f Marcelli Epiſco.] De ipſo agit S. Gregorius li. 1. dialog. c. 6. Legimus eius acta atque miracula poſt obitum facta, in man. ſcript. quæ accepimus ab Eccleſia Anconitana, de eo etiam Petrus in catal. lib. 2. cap. 59.

10 Quarto Idus Ianuarij. Luna. Cxxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10

IN Cypro beati Nicanoris [a] diaconi de ſeptẽ primis, qui gratia fidei & uirtute admirandus, glorioſiſſimè coronatus eſt. Romę ſancti Agatonis [b] Papæ, [c] qui ſanctitate & doctrina conſpicuus quieuit in pace. Mediolani ſancti Ioannis [d] Boni epiſcopi & confeſſoris. In Thebaide natalis beati Pauli [e] primi eremitæ, qui à ſextodecimo ætatis ſuæ anno uſque ad centeſimum decimumtertium ſolus in eremo permãſit: cuius animam inter Apoſtolorum & prophetarum choros ad cœlum ferri ab angelis ſanctus Antonius uidit. Eius autem dies feſtus decimooctauo Kalendas Februarij celebratur. Conſtantinopoli ſancti Marciani [f] presbyteri.

IANVARII. 10.

a NICANORIS.] De eodem hac die cæteri Latinorũ, Græci aũt de ipſo agũt ad 5. Kal. Aug. una cũ Procoro Timone, & Parmena. De eo in actis Apoſt. cap. 6. Doroth. in Synopſi ſcribit, hunc eodem die, quo S. Stephanus Protomartyr vna cũ multis occubuiſſe martyrio.

b Agathonis.] Eius res geſtas per lectiones di

stinctas habemus man scrip. In aliqua Ecclesia eas legi consueuisse, ex iisdem satis liquet. De eius successione, tam ex lib. de Rom. Pont. quam ex Indicibus Vaticanis, alijsq. recētioribus scriptorib. certa habetur ratio. cætera de ipso cumulate satis in Annalibus Ecclesiasticis diximus.

c Papæ.] Putarunt nonnulli hanc vocem, Papa, complexam esse ex duabus dictionibus, vt idem sit Papa, quod Pater Patrum, meritoq; Romano tm̃ Pōtifici tribui solitam. Pa. pro patre positum in Saliari carmine, testatur Festus. Ne in his refellendis multum immorer, sciendum est, quod etsi eiusmodi, titulus, Pater Patrum, tribui consueuit Romano Pont. ut totius Catholicæ Ecclesiæ Epo, nihilominus Papæ nomen diuersum ab eo esse & accipi solitum à maioribus exempla antiquarū inscriptionem facile monstrant, quorū vnū tamē satis sit hic recitare. Extat ex Concilio prouinciali Epiri ad Hormisdam Papā synodalis epistola scripta cuius eiusmodi est inscriptio: Synodus ueteris Epiri, Ioannes, Matthæus, Constantinus, &c. Domino nostro per cuncta sanctiss. & Beatiss. Patri Patrum, Comministro, ac Principi epor u Hormisdę Papæ. Incipit epistola: Si dignis præmiis &c. exscripsimus eam ex codic. man. scrip. Vaticano, integramque exhibemus in Annal. Ecclesiast. simulq; alias, in quibus eadem habetur nomenclatura: cum itaque idem Hormisda, & Pater Patrum, & Papa; vna eademq; inscriptione dictus reperiatur, plane constat diuersæ significationis esse vtranque vocem. Porrò germana est eius interpretatio, vt a Græca voce πάππας, i. pater descendat. Licet alii deducant a πάππος, id est, auus. At verò in prima significatione accipi consueuisse vidimus: eoq; sensu accepta, vt scribit Vualfridus Strabo de reb. ecclesi. c. 7. transiit in dignitatis nomen, vt cleri venerandi eodem nomine appellarentur, postea tamen nomen illud cœpit esse peculiare episcoporum, vt iidem Papæ dicerentur. Sunt de his innumera exempla apud Cyprianum, Hieronymum, Augustinum, Rufinum, Prudentium, Sulpitium Seuerum, Sidonium Apollinarem, Venantium Fortunatum, & nouissime apud S. Eulogium Cordubensem, qui floruit anno Domini 850. vsq;. n. ad illud tempus id nomen commune fuit omnib. Episcopis, licet frequentius ac peculiarius tribui consueuisset Romano Pontifici: idq; quisq; facile obseruare poterit ex epistolis Cassiodori Ex his itaq; erroris arguitur Niceph. lib 14. c. 34. dum ait. Cœlestinum Romanum Pontificem, concessisse ex priuilegio Cyrillo episcopo Alexandrino à se cōstituto Legato in S. S. Concilio œcumenico Ephesino, vt Papa diceretur, ac vteretur mitra Nā si Papę nomen tūc tpis, vt pater, cōe erat omnibus epis, quidnā eo nomine contulit Cælestinus Cyrillo? Non sic quid Theodorus Bals. in Nomocā. Photii ti. 8. c 1. ubi ait à Cælestino concessum esse Cyrillo, ut in sacris solemnibus, more Romani Pontificis, phrygio uteretur, quo quidem (ut ait) ex eo tempore semper usi sunt episcopi Alexandrini: idem erat phrygiū, quod alio nomine dicimus pallium, ut alibi fusius explicauimus; quibus insignibus plenitudinem potestatis solitam conferri à Romanis Pontific ecclesiastici canones tradunt. Cum autem futuris temporibus obtinuisset communis vsus, ut Papæ nomen tantummodo Romano tribueretur Pontifici, & schismatici illud sibi in odium eiusdem Romani Præsulis fastu superbo uindicarent, aliaque non concessa præsumerent: Gregorius septimus Papa an. a Christo Domino, 1073 sui uero pōtificatus anno tertio, sext. Kalen Martii Indict. 13. habuit Romæ Synodum aduersus schismaticos, ubi statuit inter alia plura, ut Papæ nomen vnicum esset in uniuerso Orbe Christiano, ne liceret alicui se ipsum vel alium eo nomine appellare. hæc in registro epistolarū Gregorii septimi, q asseruatur in Biblioth. Vaticana, ubi canones eius Synodi scripti habentur. Seruant idipsum Greci, ut nomine Papæ Romanum Pontificem intelligant ut ex Nicetæ Choniatę scriptis apparet.

d Ioannis Boni.] De quo tabulæ ecclesi. Mediolanensis, & Bossius in Annal Mediol agunt.

e Pauli primi eremitæ.] Eius uitam scripsit Sanctus Hieronymus. Solutus est uinculis carnis anno sexto Constantii Imp. agens iam ætatis annum decimū tertiū supra centesimum, nam Antonius qui post eius obitum uixit annos quindecim: ut idem Hieronymus scribit in Chroni. migrauit ex hac uita anno uigesimoprimo Cōstātii, cum iā antea nonagenarius Paulū proxime moriturū inuisisset, ac post uixisset usq; ad annum cētesimum quintum. Meminit eiusdem Pauli idem Hieronymus ad Eustochium epist. 22. porrò uitā eius, quam scripsit, misit ad Paulum Concordiensem, ut testatur in epist. 21. in fin.

f Marciani.] Græci de eodem pluribus in Menologio hac die. Hic ille qui opulentissimum patrimonium Christi amore profudit in paupéres, erexit. Ecclesias, & inter alia ædiculam, illam Anastasiæ, in qua Gregorius Nazianzenus collapsam fidē excitarat, in amplissimam Basilicam, secundum propheticum illius oraculum, auxit ornauitque. Huius præclara gesta descripsit Metaphrastes, habet eadem Lipom. tom. 5. & Sur. Tomo 1. Alius Marcianus hic ab illo Nouatiano qui uixit tēporibus Valentis Imp. cuius etiam filias erudiuit. Hic autem claruit sub Leone Imp. qui & ipse Nouatianis aliquando fauit: tamen exemplo referens pedem, ob synceram fidem catholicā & egregiam sanctitatem factus est œconomus Constantinopolitanæ Ecclesiæ. Alius insuper eadem ætate uixit Marcianus in Syria apud Cyrū ciuitatem, professione Monachus, meritis clarissimus, cuius res gestas scripsit Theodo. li. sanct. patr. c. 3.

Tertio

11 Tertio Idus Ianuarij. Luna. Dxx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11			

ROMAE natalis ſancti Hygini [a] Papæ, qui in perſecutione Antonini glorioſè martyrium conſummauit. In Africa beati Saluij [b] martyris, in cuius die natali ſanctus Auguſtinus ſermonem habuit ad populum Carthaginenſem. Alexandriæ ſanctorum martyrum Petri, [c] Seueri, & Leucij. Firmi in Piceno, ſancti Alexandrini [d] epiſcopi & martyris. Ambiani ſancti Saluij [e] epiſcopi & martyris. Brunduſij ſancti Leucij [f] epiſcopi & Confeſſoris. In Cappadocia in uico Magariaſſo ſancti Theodoſij [g] cœnobiarchæ, qui multa pro fide Catholica paſſus, in pace tandem quieuit. In Thebaide ſancti Palæmonis [h] abbatis, magiſtri ſancti Pachomij. Suppentoniæ [i] apud montem Soractem ſancti Anaſtaſij [K] monachi, & ſociorum, qui diuinitus uocati, migrauerunt ad Dominum. Papiæ ſanctæ Honoratæ [l] uirginis.

IANVARII 11.

a HYGINI Papæ.] De eo Beda pridie huius diei, Ado, & alij hac die. De eius ſucceſſione agit liber de Rom. Pontificibus Damaſi nomine inſcriptus, Iræneus lib. 3. c. 3. Epiphan. in panar. hæreſ. 27. Euſebius in chron. & hiſt. lib. 4. c. 10. Optatus lib. 2. contra Parmen. Auguſt. epiſt. 165. Meminit eiuſdem Cyprianus in epiſt. 74. ad Pompeium. ſub perſecutione Antonini coronatum eſſe martyrio, idem lib. Rom. Pont. Euſebius in chron. & alij omnes teſtantur. Cætera de ipſo dixi in Annal. eccl.

b Saluij.] De eodem hic Beda, ac cæteri Latinorũ, necnon uet. man. ſcrip. Meminit Poſſidius in Indiculo c. 3. de ſermone S. Auguſtini habito de S. Saluio, & c. 9. agit de alio eiuſdem auctoris tractatu in eiuſdem die natali habito. Ne quis aũt aliqua occaſione in errorẽ ducatur, noſſe debet, fuiſſe item in Africa alium Saluium ſed pſeudo martyrem, ipſumq; Donatiſtam ex parte Maximianiſtarum: quem alij Donatiſtarum, ſed ex factione Parmeniani poſt multas illatas contumelias occiderunt, in cuius honorem ſuarum partium homines Baſilicam erexerunt, aſcriptumque in ſuorum martyrum numerum coluerunt, ut ſcribit S. Auguſt. aduerſus Pamen. lib. 3. c. ult. & contra Creſ. lib. 4. c. 48. & 49.

c Petri, Seueri, & Leucij.] De his etiam hac die Beda, Vſuar. Ado, ac reliqui omnes

d Alexandri epiſc.] De eo etiam tabulę Firmanæ eccleſiæ, quas Romam allatas accepimus, licet in eis paſſionis tempus deſideretur.

e Saluij Epiſcopi.] Alij Saluinum appellant. Hunc Sigibert in chron. Saluum pro Saluio dicit, occiſumq; tradit ann. 33. Caroli Magni Imp. anno domini 801. de eodem Petrus in catal. lib. 2. c. 65. in tabulis epiſcoporum Ambianenſium ponitur Saluius quinto loco, ut conſtat ex Demochare, qui eas deſcripſit. Confundunt hunc nonnulli cum Saluio Epiſcopo Albigenſi, qui ſub Chilperico Francorum Rege doctrina claruit & ſanctitate, de quo Greg. Turon. hiſt. lib. 5. c. 44.

f Leucij Epiſcopi.] Reſtitutus eſt ex uet. man. ſcrip. Licet enim Brunduſinus eſſet Epiſcopus, Romæ etiam colebatur. Erat enim quinto ab Vrbe lapide Eccleſia S. Leucij, cuius meminit S. Gregorius lib. 9. Regiſt. epiſt. 73. cumq; inde fuiſſent ablatæ eius reliquiæ, idem Pontifex alias eiuſdem ſancti ad ſe reliquias mitti iuſſit. Legimus acta eius ab eadẽ Eccleſia accepta, erroribus quidem ſcatentia, ob maximam tum in perſonis, tum etiã in tempore diſcrepantiam. ponitur hic cõfeſſor, ſicut in propria eccleſia colitur: cum alioqui Sanctus Gregorius appellet eum martyrem beatiſſimum.

g Theodoſij.] Agunt præterea de eodem Græci hac die in Menologio. Spectatiſſimus fuit non tantum ob exactam vitæ monaſticæ exercitationem, verùm etiam ob egregios labores pro fide Catholica aduerſus Acephalos hæreticos exãtlatos,

tos. Florere cœpit temporibus Leonis Imp. peruenitq; usque ad tempora Iustiniani, cum Hierosolymitanæ ecclesiæ præesset Petrus, qui eius funus curauit. Extant eius res gestæ omni acceptatione dignissime à Metaphraste ex antiquioribus monumentis descriptæ, quas habet Lipom.to.5. & Sur. tom. 1. De eodem mentio habetur in uita S.Sabæ abb.necnon apud Suidam in Anastasio, & infra in Theod. Monemus lectorem fuisse eiusdem nominis, eodem seculo, sub Marciano Augusto alium Theodosium item Cœnobiarcham in eadem regione Palestinæ uersatum, qui fuit hæreticus Eutychianus, homo nequissimus & inuasor sedis Hierosolymitanæ, tempore Iuuenalis eius sedis Antistitis, quem S. Leo Papa pellendum curauit; quē etiam constat ex actis sancti Euthimij à Cyrillo conscriptis, fuisse ex humanis sublatum eiusdem Marciani Imp. temporibus.

h Palemonis]Huius res gestæ habentur intextæ in uita sancti Pachomii, quam habes apud Lipoman.tom.6.& Sur. tom.3.

i Suppentoniæ ad montem Soractem.] De loco Suppentoniæ diu multumq; laboraui; cumq; non inuenirem quid certi afferrem; consului tandem accolas regionis, qui ex ueteribus monumētis locum ipsum optime norunt, à quibus illud accepi: Monasterium S. Anastasij fuisse iuxta locum qui hodie dicitur, Castellum sancti Eliæ, à Nepesina ciuitate duobus milliarijs distans, ubi est adhuc nobilis ac uetus Ecclesia nomine sancti Eliæ atque sancti Anastasii Deo dicata, non longe à monte Soracte; illudque ipsum olim Suppentoniam, appellatum esse.

K Anastasii & soc]Iidem ex manuscrip.restituti sunt, quorum felicem exitum scribit sanctus Greg.in Dialog.lib. 1.c 7. & 8. & in Regist. lib. 2. epist. 50. c. 89 in d. 11.appellaturque ibi Anastasius de Pentumis.

l Honoratæ.] De ipsa etiam hac die tabulæ ecclesiæ Papiensis. Fuit hæc soror S. Epiphanii episcopi Ticinensis, ab eodem Deo cōsecrata, eo anno, quo reuersus est Roma a legatione Anthemii Imp. Ticinum. Fuit is annus Dñi 471.ut habent acta eiusdē Epiphanii ab Ennodio fusius scripta.

xix.E Pridie Idus Ianuarij Luna. 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12			

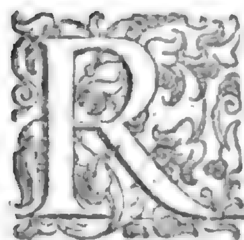

ROMAE sanctæ Tatianæ [a] martyris, quæ sub Alexandro Imperatore vncis atque pectinibus laniata, bestijs exposita, & in ignem proiecta, sed nil læsa, gladio demum percussa migrauit in cœlum. In Achaia sancti Satyri [b] martyris, qui ante quoddam idolum transiens, cum exsufflasset in illud, signans sibi frontem, statim idolum corruit, ob quam caussam decollatus est. Eodem die sancti Arcadij [c] martyris, genere & miraculis clari. In Africa sanctorum martyrum Zotici, [d] Rogati, Modesti, Castuli, & coronæ militum quadraginta. Constantinopoli sanctorum Tigrij [e] presbyteri, & Eutropij lectoris, qui Arcadij Imperatoris tempore passi sunt. Tibure sancti Zotici [f] martyris. Ephesi passio quadraginta duorum [g] Monachorum, qui ob cultum sanctarum imaginum sub Constantino Copronymo sæuissimè cruciati, martyrium compleuerunt. Rauennæ sancti Ioannis [h] episcopi & confessoris. Veronæ sancti Probi [i] episcopi. In Anglia sancti Benedicti [k] abbatis & confessoris.

IANVARII. 12.

a TATIANAE.] Græci etiam de eadem hac re agunt in ipsorum Menologio, vbi eius martyrium his paucis narratur: Certamen S. martyris Tatianæ ex antiqua Roma: quæ Alexandro imperante, oblata præsidi, ingressa templum, precib. simulachra euertit, ac in terram collisit. Quā ob causam uerberatur, eiusq; palpebræ vncis dilacerantur; inde suspensa, pectinibus laniatur, abraso capite, decaluatur, igne & feris probatur & illæsa permanens, percussa gladio, euolauit in cœlum. hæc ibi de Tatiana.

b Satyri.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 2. capit. 66. ac reliqui recentiores.

c Arcadii.] De eo etiam Beda & alij, quos nuper recensuimus auctores: uberius autem Sanctus Zeno Episcopus Veronensis, qui luculenta oratione eius acta percurrit. est Serm. 4. inuenies eundem etiam seorsum à cæteris apud Lipom. Tomo 2. Alius est Arcadius qui in Africa passus est in persecutione Vuandalica, de quo inferius est sermo.

d Zotici & soc.] Restituti sunt iidem ex uete. man. script. porro horum acta habemus in nostra Bibliotheca, est illorum exordium: Iam quasi &c.

e Tygrii & Eutropii.] De his etiam man. scrip. Passi sunt hi Constantinopoli sub Arcadio Imp. cum, pulso in exilium S. Ioanne Chrysostomo, noluissent cum Arsacio intruso communicare, ac de incendio Basilicæ passi essent calumniam. Horum certamina scribit Palladius in Dialog. Sozom. lib. 8. c. 24. Metaphrastes, Leo Imp. & Georgius Alexā. in uita S. Ioan. Chrysosto. Vide de his in primis eiusdem S. Ioannis Chrysost. epist. 118. & 125. Extant hactenus duo impia Arcadii edicta, quorum altero cogebat pios cum Arsacio communicare; altero uero in eos, qui Basilicam incendissent, inquirendum, præcepit. Consule Codicem Theodosia. tit. de Episcop. & cleric. l. 37. & tit. de his qui pro religione contendunt. l. 6.

f Zotici.] De eodem tabulæ ecclesiæ Tiburtinæ, ex quibus hæc ex scripsimus: Tiburi S. Zotici martyris à pueris cum arundinibus percussi, & sic palmam martyrij consecuti, cuius corpus conditum est sub maiori altari, caput uerò seorsum positum in uase, decenti honore colitur. Quod autem arundinibus percussus martyrium consummasse diximus, emendamus: haud enim fidelem nacti sumus teste n, qui ea se ex actis eius descripsisse per litteras ad me datas, testatus, est. accepi ego post hæc acta martyris, & nihil tale in eis reperi. Tu verò consule quæ inferius notantur 10. Iunii in Getulio, cum de eodem sub Getulii nomine iterum agitur, de vno eodemque martyre diuersis diebus agi, sæpe contigit, quod altera die natalem, altera verò translationem celebrare Ecclesia consueuerit.

g Quadraginta duorum monachorum.] Græci eosdem præcipuo honore habent. Inuenies horum acta iuncta simul cum passione sancti Stephani iunioris, tam inter Ioannis Damasceni opera edit. Bil. quàm etiam apud Sur. Tom. 6. ad diem 28. Nouemb.

h Ioannis episcopi.] De eodem tabulæ Rauennatis ecclesiæ. Hic successit Neoni, ad quem extat episto. 27. S. Leonis Papæ, licet in aliquibus exemplaribus pro Neone Leo ponatur: Successit Neon S. Petro Chrysologo. Hic de quo agitur Ioannes secundus dictus est, qui liberauit Rauennam à furore Attilæ, ut scribit Ricobald. in Pomerio & Hieron. Rub. hist. Rauen lib. 2. Ferunt eius acta scripta esse à Desiderio Rauennate: quæ nondum uidimus. Extat Simplicij Papæ epistola ad Ioannem Rauenn. episcopum, data Consule Seuerino, est is annus iuxta recentiores Chronographos, à Christo Domino 481. Itemque eiusdem Ioannis meminit Gelasius Papa in epistola ad episcopos per Lucaniam & alios per diuersas prouincias constitutos cap. 1. ex qua redarguitur Hierony. Rub. dum lib. 3. hist. Rauen. pag. 110. ante Gelasij creationem mortuum iam fuisse Ioannē scribit. data est ea Gelasii epistola, Asterio & Præsidio Consi. an. Domini 494. vt scias ad quæ tempora Ioannes secundus peruenerit.

i Probi Episcopi.] De ipso etiam tabulæ Ecclesiæ Veronensis, quas illustrauit auxitque Reuerendissimus Episcopus Veronensis Augustinus Valerius, nunc uerò ob præclara uirtutum merita auctus amplissima Cardinalatus dignitate.

K Benedicti.] Beda eius discipulus se eius res gestas scripsisse fatetur hist. Angl. lib. 5. in fine. Huic enim ipse natus annos septem est traditus educandus in monasterio, ut ipse scribit in epitom. hist in fin. Vixit Benedictus aliquamdiu Romæ usque ad tempora Agathonis Papæ, a quo iussus est reuerti in Angliam cum Ioanne Archicantore ad imbuendum populum illum Romanæ ecclesiæ disciplinis, ut idem auctor scribit de gest. Angl. lib. 4. cap. 18. & lib. 5. cap. 20. quantum autem in patriam rediens labori impenderit, idem narrat in sermone habito in die natali eiusdem S. Benedicti, qui habetur Tom. 7. eiusdem Bedæ oper.

xviij.F Idibus Ianuarij. Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13			

OCTAVA a Epiphaniæ Domini. Romæ via Lauicana coronę sanctorum Militum quadraginta, b quas sub Gallieno Imperatore pro confessione veræ fidei percipere meruerunt. In Sardinia sancti Potiti c martyris, qui sub Antonino Imperatore & Gelasio Præside multa passus, demum gladio martyrium consecutus est. Singidoni in Mysia superiori sanctorum martyrum Hermyli d & Stratonici, qui post sęua tormenta sub Licinio Imperatore in Istrum flumen demersi sunt. Cordubæ sanctorum martyrum Gumesindi e presbyteri, & Seruidei monachi. Pictauis in Gallia, natalis sancti Hilarij f episcopi & confessoris, qui ob catholicam fidem, quam strenuè propugnauit, quadriennio apud Phrygiam relegatus, inter alia miracula mortuum suscitauit. Eius autem festiuitas sequēti die celebratur. Cęsareæ in Cappadocia sancti Leontij g episcopi, qui sub Licinio aduersus gentiles, & sub Constantino aduersus Arrianos plurimum decertauit. Treueris, S. Agritij h episcopi. In Versiaco monasterio sancti Viuentij i confessoris. Amaseæ in Ponto sanctæ Glaphyræ K virginis.

IANVARII. 13.

a OCTAVA Epiphaniæ.] De ea Ordo Rom. de offic. Missæ. Amalar. li. 4. c. 34. Microlog. c. 40. Ado & alii, qui agunt de diuinis offic. Ante hos omnes Capitul. Regum Franc. lib. 1. c. 164.

b Militum quadraginta.] Agunt de iisdem Beda, Vsuardus, Ado, & alij, cōsentiuntq; uet. man. scrip. Quòd autem tam hi, quàm pleriq; alii martyres passi habentur, Gallieno Imperatore; nō ita quis accipiat, ut existimet aliquam ab eo esse excitatam persecutionem: nam idem Augustus (ut scribit Orosius, lib. 7. c. 22.) parente Valeriano ab hostibus capto, pacem Ecclesiæ trepida satisfactione restituit, idipsum affirmat Dionysius Alexādrinus in epist. ad Aegyptios, extat apud Eusebiū lib. 7. ca. 8. Habetur præterea eiusdem Gallieni rescriptū ad Episcopos, quo omnia loca religiosa Christianis olim adempta, illis mandauit restitui; uetuitque ne quis Christianis negotium faceret; addidit aliud item rescriptum, quo iisdem cœmeteria, more maiorum, adeundi tribuit facultatem. Hæc omnia habes apud Eusebium hist. lib. 7. c. 12. Sed quòd aliqui sub Gallieno passi dicantur, id quidem præter sententiam principis, ut etiā factū videmus sub Antonino Pio & Alexandro Imp. de quibus superius egimus.

c Potiti.] Accepimus eius acta man. script. è Sardinia Romam missa, de eo etiam Fara de reb. Sardois. In Sardinia autem & Pisis agitur de Potito & Ephisio Idibus Noueb. sed illa est trāslatio.

d Hermyli & Stratonici.] De iisdem hac die Græci etiam in Menologio, ubi eorum martyriū paucis complexum describitur: porrò fusius Metaphrastes apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1.

e Gumesindi presbyteri & Seruidei.] Horum agonem & coronam scripsit sanctus Eulogius in Memoriali sanctorum lib. 2. c. 9. passi sunt hi hac die, æra 890. a Christo autem anno 852.

f Hilarii Episcopi.] Hac etiam die de ipso cæteri Latinorum. Scribit de eodem in primis sanctus Hieron. de script. eccles. in Apologia aduersus Rufin. in epist. 6. ad Florentium, in epist 7. ad Letam, ad Magnum epist. 84. aduersus Luciferianos, aliisq; in locis. Seuerus lib. 2. Sacr. hist. Rufinus lib. 2. c. 30. 31. Socrat. lib. 3. c. 8. Sozom. lib. 3. c. 13. & lib. 5. cap. 12. Fortunatus res gestas Hilarii duobus libris conscripsit, sed ex multis uix pauca perstrinxit: habet & Venantius Fortunatus de eodem

dem epigrāmma lib. 2. de eius miraculis Greg. Turon. de gloria confess. c. 2. Porro de S Hilario quis nō miretur Centoriatorum inscitiam, uel potius dolum, quorum illud præcipuum studium est, ut tanquam emortuæ muscæ perdant odorē vnguenti: dum ut sanctissimo ac eruditissimo uiro Galliarū ornamēto, cuius scriptionibus, ac uitæ moribus omnes ipsorum hæreses confutantur notam inurant, huncque eundem esse dicunt cum Hilario diacono, quem S. Hieron. agens aduersus Luciferianos, ob anabatismum, in quod miser lapsus inciderat, orbis Deucalionem appellat, cum quo quidem hic noster non nisi nomen commune habet; Erat hic iam episcopus Pictauiensis, multaq; ob catholicam fidem obierat certamina, iamque exul missus erat in Phrygiam, cum ille diaconus esset, & in hæresim lapsus, excidit gradu ordinis. Collegimus vberius egregia tanti patris acta; & prout gesta sunt, secundum ordinem temporum dispósuimus in Annalibus Ecclesiasticis.

g Leontij Episc.] Hic ille Leontius, de quo scribit S. Gregorius Nazian. in oratione habita in funere patris, quòd iturus ad Nicenum SS. Cōciliū, Nazianzenū diuertens, suum patrem baptizauit. Ab hoc etiam celebris ille sanctus Gregorius Armenus fuit Episcopus ordinatus, ut eius acta testātur, quæ recitat Metaphrastes die 30. Septembr. Eiusdem Leontii meminit sanctus Athanasius in oratione prima contra Arrianos, recenfetq; inter cæteros catholicæ fidei uertices. Gregorius presbyter Cæsariēsis in oratione habita de sanctis patribus Nicenæ synodi his laudibus eum exornat, cum ait: Angeli pacis Leontii Cæsariēsis Ecclesiæ sanctissimi præsulis antequam ueniret in Nicenā synodū, multi quidē emanarunt sudores propter fidē: multi autē per ipsum martyres & uictores athletæ prostrauerunt aduersarium, multiq; usi uitæ eius doctrina, euasere ciues cœlestes &c. habet & Africa suum sanctū Leontiū Episcopum Tagastensem, de quo sanctus Augustinus ser. 13. de diuer. ibidem & de Basilica Leontina ab ipso sic dicta.

h Agritii Episcopi.] De eo etiam hac die Beda, Ado, & alij, claruit hic temporibus Constantini Magni Imp. Interfuisseq; reperitur Concilio Arelatensi secundo, vt eiusdem acta demonstrant. ponitur hic uigesimusquartus Treuerensis Episcopus in tabulis Episcoporum eius ecclesiæ, quas recitat Demochares de sacrif. Miss.

i Viuentii.] Vixit hic sanctitate celebris tēporibus Cō stantini Imp. ut eius indicant acta, quæ summatim restricta refert Petr. in catal. li. 2. c. 71.

K Glaphyræ.] Eius res gestas scripsit Ioannes presbyter ecclesiæ Nicomediensis, qui illis ipsis tēporibus uixit, intexuitq; in actis sancti Basilei episcopi Amaseæ; quæ habet Metaphrastes ad diem 26. Aprilis: qui quidem ut Glaphyræ uirginitatē tueretur, comparauit sibi coronam martyrii sub Licinio Imp. cuius petulantiam atque procaciam eadem uirgo, ut Dauid olim coram Abimelech mutans ora, mira arte delusit.

14 Decimonono Kal. Februarij. Luna. G xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14			

NOLAE in Cāpania natalis sancti Felicis a presbyteri, qui, ut sanctus Paulinus episcopus scribit, cum a persecutoribus post tormēta in carcerem mitteretur, & cochleis ac testulis uinctus superpositus iaceret, nocte ab angelo solutus atque eductus fuit: postmodū uerò cessante persecutione, cum vitæ exēplo ac doctrina multos ad fidē Christi conuertisset, clarus miraculis in pace quieuit. In Iudea sancti Malachiæ b prophetæ. In monte Sina sanctorum trigintaocto Monachorum c a Saracenis ob Christi fidem interfectorum. In Aegypto enim Raithi regione sanctorū quadragintatrium Monachorū, d qui pro Christiana religione a Blemmijs occisi sunt. Mediolani sancti Datij e episcopi & cōfessoris, cuius meminit beatus Gregorius Papa. In Africa sancti Euphrasij f episcopi. In Syria sancti Iuliani g Sabæ senioris, qui Valentis Imperatoris tempore, fidem catholicā Antiochiæ penè collapsam, uirtute miraculorū erexit. Neocæsariæ in Ponto sanctæ Ma-

crinæ

crinæ discipulæ beati Gregorij Theumaturgi, auiæ sancti Basilij, quæ eundẽ educauit in fide.

IANVARII 14.

a FELICIS.] De eodem hac die Beda, ac cæteri Latinorum. Huius cum acta, tum miracula scripsit carmine sanctus Paulinus eiusdem ciuitatis Episcopus, celebrans eundem decem natalibus, ex quibus Beda soluta oratione eiusdem uitam descripsit, ut ipse in fine operis profitetur. Scripsit & Marcellus presbyter res gestas sancti Felicis ad Leonem Episcopum, habemus eas in vet. man. scrip. quæ in quibusdã ecclesijs legi consueuerunt. Vix credi potest (superat enim humanum captũ) quot Deus per S. Felicem miracula sit operatus: adeo etenim increbuit fama uirtutum eius, ut ab extremis Orbis finibus ad sacrum eius sepulchrũ fideles supplices aduentarẽt. Obstupuit hoc ipsum sanctus Augustinus epist. 137. qui & de eodem agit lib. de cura agenda pro mort. c. 16. Itemque S. Damasus in carmine, quod de eo scripsit, uota per soluens, hæc inter cætera.

Qui ad te sollicitè uenientibus omnia præstas,
Nec quemquã pateris tristem repedare viãtẽ,
Te duce seruatus, mortis quod vincula rupi.

Habentur cætera in Collectaneis Poetarum Christianorum. Scribit adhuc de eo Gregor. Turon. lib de gloria marty c. 104. Erat & Romæ celebris solemnitas S. Felicis confessoris, in cuius die natali in eius basilica S. Gregorius Papa habuit homiliam 13. in Euangel.

b Malachiæ prophetæ.] Græci autem in Menologio agunt de eodem ad tertium Non. Ianuar. Putant Hebræi Malachiam esse eundem cum Esdra; de his Hieron. in Malach. proph proœm. & in præfat. 12 1 refellitur ab eodem de Malachia Origenis opinio, qui eum esse Angelum humana carne indutum putauit, cur autem à Iudæis Malachil (hoc est Angelus) sit appellatus, scribit sanctus Epiphanius lib de Proph. uita & interit. cap. 22. de eodem Isid. de uita & mort sanct. c. 51. Et Doroth. in Synopsi cap. 12.

c Trigintaoct. Monachorum.] Græci etiam de ijsdem agunt in Menologio. Sãctus Nilus Abbas, qui dictorum martyrum sui tempore coronatorum res gestas conscripsit; cum de his agit: mortui sunt (inquit) post septimum diem Epiphaniæ Domini, qui est decimusquartus mensis Ianuarij; ac paulo inferius: Interempti sunt quoque alij, multis ante temporibus, quorum quoque cõmemorationem, propter uiæ longitudinẽ, & eorum qui congregãtur multitudinẽ, eodẽ die pagũt, &c. Extat is sancti Nili abbatis commentarius apud Sur. tom. 1. cui assipulatur Niceph. lib. 14. cap. 54. cum de lucubrationibus ipsius agit. Contigit eiusmodi grauissima incursio Barbarorum in monasteria Syriæ, Palestinę, & Aegypti anno nono Anastasij Imp. indictione secunda, ut colligitur ex actis sancti Ioannis Silentiarij, & Euthymij abbatis. Cedrenus autem eam reponit anno decimo eiusdem Imp. De eadem grassatione Saracenorum mentio habetur in uita sancti Sabæ abb. & in Prato spiritual. c. 4. & c. 21.

d Quadraginta trium Monachorum.] Agunt de his etiam hac die Græci, ut constat ex ipsorũ Menologio. Cæsi sunt iidem sub incursione Saracenorum, qui dicti sunt Blemii, de quibus Nicephorus lib. 14. c. 54. De Blemmijs meminit Strab. lib. 17 Flauius Vopisc. in Valeriano, de iisdẽ Procop. lib 1. de bello Persico; quos Christianam fidẽ suscepisse temporibus Iustiniani Imp. affirmat. De iisdem autem scripsit fabulosa Plinius nat. hist. li. 5. c. 8. in fine, sed ex prædictis arguitur.

e Datii episcopi.] Scribit de eo sanctus Gregorius Papa lib. 3. dialog. cap. 4. Interfuit hic synodo habitæ Constantinopoli a Vigilio Papa, in qua depositus est Theodorus episcopus Cęsareæ Cappadociæ, cuius acta habentur inter decreta eiusdem Vigilii Papæ edita Iustiniani Imperatoris anno vigesimoquinto, post consulatum Basilii anno decimo, numeratur is annus à Christi tẽpore 551. celebrior redditur Datius, dum (vt ibidem S. Gregorius scribit) causa fidei est exactus, & cõfessor egregius Constantinopolim se contulit. Extat ad eundem egregia Cassiod. Var. epist. 27 lib. 12. de eo ẽt Procop. de bello Gothi. lib. 2 iterum. Peruenit Datius ad ea tantum tempora, quibus Narses in Italiam uenit aduersus Totilam, c. non uos, 23. q. 5. in fin. est is annus Domini 552. ex his errare conuincuntur hi, qui eius obitum ponunt anno Domini quingentesimo sexagesimo primo.

f Euphrasii episcopi.] uel Eucrathii, de quo ẽt Vsuardus hac die. Forasse hic ille Eucrathius, ad quem extat Cypriani epist 61 qui etiam interfuisse reperitur Concilio Carthaginensi sub eodem Cypriano celebrato.

g Iuliani Sabæ.] Gręci itidem. Scribit plura de eo Theodoret. lib. sanct. patr. c. 2 & hist lib. 3. c 19. lib. 4. c. 25. Hic ille Iulianus, quem sanctus Ioãnes Chrisostomus dignis laudibus exornat hom. 21. in epist. Pauli ad Ephes. Alius ille est Saba de quo inferius agitur Non. Nouemb.

h Macrinæ.] Hæc Senior dicta est respectu eius neptis, sororis Basilii Magni; hæc etenim auia fuit eiusdem Basilii, mater nimirum eius patris.

tris, Hæc est enim illa, quæ temporib. Decii Imp. & successorũ uixit Neocæsariæ in Pōto, erudita à Magno illo Gregorio Thaumaturgo, ut idem Basilius scribit epist.64. ad Neocæsarieses. Hæc itẽ ipsa sanctũ Basiliũ nepotẽ infantulũ sacris imbuit disciplinis: quã ob causam ipse eã suam in fide nutricẽ appellat, gloriaturq; se eandẽ retinere fidem, quam uelut lac purum è pectore S Macrinæ olim ebibisset, ut idẽ scribit Basilius epist.64. 75. & 79. Meminit eiusdẽ nepos alter, ipse Gregorius Nyssenus epist. ad Leontium monachum de uita S. Macrinæ iunioris, de qua suo loco agemus inferius

15 Decimooctauo Kal. Februarij. Luna. A xvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15			

IN territorio Andegauensi beati [a] Mauri abbatis, discipuli sancti Benedicti, cuius disciplinis ab infantia eruditus, quantum in eis profecerit, inter alia quæ apud eum positus gessit (res noua, & post Petrũ inusitata) pedibus super aquas incedens patefecit: In Gallias inde ab eo directus, constructo ibi celebri monasterio, cui quadraginta annis præfuit, miraculorum gloria clarus in pace quieuit. In Iudęa sanctorum Habacuc [b] & Micheæ prophetarum, quorum corpora sub Theodosio seniore diuina reuelatione reperta sunt. Anagniæ sanctæ Secundinæ [c] virginis & martyris, quæ sub Decio Imperatore passa est. Caralis in Sardinia sancti Ephisij [d] martyris, qui in persecutione Diocletiani sub Flauiano iudice plurimis tormentis diurna uirtute superatis, demum abscissis ceruicibus victor migrauit in cœlum. Nolæ in Campania sancti Maximi [e] episcopi, Aruernis in Gallia sancti Boniti [f] episcopi & cõfessoris. In Aegypto sancti Macarij [g] abbatis, discipuli beati Antonij, uita & miraculis celeberrimi. Item beati Isidori, [h] sanctitate uitæ, fide, & miraculis clari. Romæ sancti Ioannis [i] Calybitę, qui aliquamdiu in angulo domus paternæ, deinde in tugurio in insula Tyberina ignotus parentibus habitauit, a quibus in morte agnitus, clarus miraculis in eodem loco sepultus est: vbi postea in eius honorem ecclesia constructa fuit.

IANVARII 15.

a MAVRI abb.] De eodem hac die Beda, & cæteri omnes. Huius in monachismo tyrocinium scribit S. Gregorius Papa lib.2. dialog. ca.3. Faustus monachus cætera est prosecutus, scribens rerũ gestarum ipsius commentarium, temporibus Bonifacii tertii Roman. Pontificis, qui successit Sabiniano. de eodem Fausto scriptore agit Sigibertus de uir. illustr. c.32. Habemus in nostra Bibliotheca eandem Fausti scriptionem, alia tamen præfatione præposita, cuius est exordium. Postquã Diuinitas &c. Quod spectat ad Mauri tẽpora, oblatus est hic a patre Eutychio sancto Benedicto, anno à Christo Domino quingentesimo uigesimosecundo, mansitque apud eum annos quindecim, deinde ab eo est missus in Gallias: ubi cum annũ quadragesimumprimum ageret, qui & erat annus quadragesimusprimus ab obitu Sancti Benedicti, migrauit ad Dominũ, est autem is annus Christi quingentesimus octuagesimus tertius. Hæc ex eius uitæ actis, ex uita S. Placidi. & ex Leone Ostiensi collegimus: licet acta Placidi nonnulla indigeant castigatione.

b Habacuc & Michęæ.] Agunt de eidem hac die cæteri Latinorum, Græci autem seorsum ab inuicem. de Abacuc 2. Decembris. de Michæa 24. Augusti, ut uidimus in eorum Menologio. De eorum corporũ inuentione, cuius hic habetur mentio,

tio,ſcribit Sozom.hiſt.lib.7.c.vlt.Claſſiod. in Tripart.lib.1.c.49.Niceph.lib.12.c.48. De eorum ſepultura Epiphan.de vita & interit. proph c. 13. & 18.Iſidorus de vit.& mort.ſanct. ca. 17. licet alterius potius quam Iſidori illud ſit opus.Dorotheus in ſynopſi c.3.S.Hieron.epiſt.27. ſcribit ſepulchrũ quondam Michęæ Morathi poſitum mutatum fuiſſem eccleſiam,quam Sancta Paula (vt ait) inuiſit religionis ergo.

c Secundinæ.] Eius res geſtas,præter illas,quæ miſſæ ſunt Romam ab eccleſia Anagnina, reperimus etiam in vet. cod. man. ſcript.noſtræ Bibliothecæ,quarum præfatio ſic exorditur: Martyrum Triumphos &c. Ex iiſdem actis apparet, præfuiſſe eidem eccleſiæ,illis temporibus, S. Magnum Epiſcopum,de quo ſuo loco inferius.

d Ephiſii.] Huius martyrii acta è Sardinia miſſa accepimus. Agit de eodem Fara de rebus Sardois.

e Maximi Epiſcopi.] Agit de eodem ſanctus Paulinus in natali S.Felicis quarto & quinto. Beda etiam plurib.in vita eiuſdem S.Felicis,& Marcellus presbyter in uita eiuſdem.

f Boniti Epiſcopi.] De eodem hac die Vſuardus.Extant res geſtæ ipſius,quas Sur.retulit in tomum primum.In talibus epiſcoporum Aruernēſis eccleſiæ hic ponitur quadrageſimuſprimus eius ſedis antiſtes. Claruit temporibus Theodorici quarti Francorum Regis.

g Macarii abb.] Tam de Macario Aegyptio, quàm de eo, qui Alexandrinus dictus eſt,ſatis ſupra dictum ad quartum Nonas Ianuarii.

h Iſidori.]Longe alium hunc exiſtimato ab illo Iſidoro, quem laudibus proſequitur Socrates lib 6.c.9.Sozom.lib.8.c.12.& 13.Rufinus lib. 2.c. 4.& Euagrius Ponticus in Vitas patrum: nam ille ad Origeniſtas defecit,illorumq́; dux inuentus eſt vt S.Hiero.de illo ſcribit epiſt 61.ad Pāmachiũ, & ad Cteſiphontem contra Pelagianos.hic autem alibi potius quàm in Aegypto vixiſſe videtur, nā de alio Iſidoro Aegyptio ſuperius actum eſt,quarto Non.Ianuarii.

i Ioannis Calybitæ.]Græci etiam de eodem agunt hac die in Menologio. Habet eius acta Metaphraſtes,quæ recitat Lipom. tom. 7. & Sur. to 1. Legimus alia manuſcripta ab illis paulò diuerſa. De eo meminit Niceph.hiſt.lib.15. ca.23. claruit, ſecundum eundem auctorem, Leonis Imperatoris temporibus, licet man ſcript ſub Theodoſio eum vixiſſe dicant.Extat peruetuſta ac nobilis memoria eiuſdem Romæ in Inſula Tyberina, de qua hic mentio habetur.

xv. B Decimoſeptimo Kal.Februarij. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16			

ROMAE via Salaria natalis ſancti Marcelli [a] Papæ & martyris, qui ob catholicæ fidei confeſſionem, iubente Maxentio [b] tyranno, primo fuſtibus cæſus; deinde ad ſeruitium [c] animalium cum cuſtodia publica deputatus, ibidem ſeruiendo amictu indutus cilicino, defunctus eſt. Marrochij in Africa paſſio ſanctorum martyrum ordinis Minorum, Berardi, [d] Petri, Accurſij, Adiuti, & Othonis. Arelate ſancti Honorati [e] epiſcopi & confeſſoris, cuius vita, doctrina, & miraculis fuit illuſtris. Opitergij ſancti Titiani [f] epiſcopi & confeſſoris. Rhinocoluræ [g] in Aegypto ſancti Melæ epiſcopi, [h] qui ſub Valente exilium & alia grauia pro fide catholica paſſus, in pace quieuit. Fundis in Campania ſancti Honorati [i] abbatis, cuius meminit beatus Gregorius Papa. In monaſterio Peronæ ſancti Furſei [k] confeſſoris. Romæ ſanctę Priſcillæ, [l] quæ ſe, ſuaque martyrum obſequio mancipauit.

IANVARII. 14.

a MARCELLI Papæ.] De eodem hac die Beda, ac cæteri omnes. In Marcello Græci prorsus errare conuincuntur, dum eundem eum putant cum Marcellino, ut Euseb. in chron. Niceph. episc. in chron. & Niceph. Callist. lib. 6. c. 34. sicut & fecisse noscuntur de Cleto & Anacleto. Porro longe diuersum esse Marcellum a Marcellino, Latini omnes, qui res Romanæ Ecclesiæ præ aliis calluerunt, absque aliqua ambiguitate profitentur. Post librum de Roman. Pontif. & Vaticanos indices, idipsum optatus Mileuit. lib. 2. contra Parmen. & August. epist. 165. ad Generosum confirmant.

b Sub Maxentio.] Non autem sub Maximiano, vt mendosè legitur in aliquibus codicibus: sed inde uidetur irrepsisse error, dum totum illud decennium, quod secutum est ab indicta persecutione p Diocletianum, & Maximianum, licet alii post eos successerint in Imperium, illis tribuitur, atque ab eis persecutio est denominata, de quo quidem innumera sunt exempla. Quod autem ad Maxentiū spectat, sciendum est, ipsum primis illis tēporibus, quibus inuasit Imperium, quo etiam Christianos, ad sui deuotionem alliceret, non tantum præterita edicta aduersus eos promulgata silere iussisset; verū etiam quibus valuit officijs de ijsdem optime meritum esse, seque eandem religionem amplexatum esse simulauit, prout scribit Euseb. hist. lib. 8. ca. 26. & Optatus contra Parmen. lib. 1. His consentiunt quæ S. Augustinus refert in Breui. post collat. diei 3. c. 13. ex actis Donatistarum, his verbis Melchiades tunc Romanus presbyter misit Diaconos cum litteris Maxentij, atque etiam litteris Præfecti prætorio ad Præfectum Vrbis, ut ecclesiæ utensilia reciperent, quæ tempore persecutionis ablata fuerāt, &c. Post hæc autem (ut scribit Orosius, Victor, Eutropius, & alij) extinctis tyrannis Seuero, & Alexādro, qui Maxentio negotium fecerant omnia sibi tuta ratus, cunctos despiciens, non tantum in Christianos, sed & in quoscunq; Romanos ciues, ac præcipue Senatores se crudelissimum prębuit, erga militer tantum benignum, ad quos sibi conciliandos, his pro concione usus est vocibus: Fruimini, dissipate, & prodigite. Qualis autem quantave fuerit eius sęuitia, scribit Eusebius, in uita Constantini lib. 1. c. 27. 28 & seq. & in hist. lib. 8. c. 26. 27. Non tātum enim Italiam, sed & Africam immani sęuitate uexasse, constat ex panegyrico dicto in Constantini laudem post debellatum Maxentium.

c Ad seruitium animalium.] Hic opportune interpretamur locum illum, qui legitur in Marcello Papa in libro de Roman. Pontifi. qui fertur nomine Damasi: ubi hæc de Marcello Papa: Damnatus est in catabulum: cumque diebus multis seruiret in catabulo, &c. & paulo post: Iussit Maxentius in eadē ecclesia interim plancas externi, ut ibidē animalia Catabuli congregata starent, & ipsis beatus Marcellus deseruiret. hæc ibi Primū aūt q ad plancas pertinet, appellat Festus plancas tabulas planas. Quòd uero spectat ad Catabulum, quantū ex prædictis licet assequi, erat stabulū animalium, nō quidem syluestriū (loca. n. illis deputata dicebantur Viuaria, quæ erant in angulo Vrbis, in regione quinta, prope portā Prænestinā, longe ab his ædibus Lucinæ, ut scribit Procop. lib. 1. de bello Goth.) sed iumentorum, quæ publicæ utilitati ad uehenda onera deseruirét, unde & Catabulenses hi dicti esse reperiūtur, qui prædicta oneraria iumēta ductabant. Id intelliges ex epistola Theodorici regis ad Festū, apud Cassiod. Var. li. 3. epist. 16. in qua hæc uerba; Pręsenti admonitione declaramus, ut marmora, q̄ de domo Pinciana constat esse deposita, ad Rauennatē urbē per Catabulenses uestra ordinatione dirigantur; Rursusque de Catabulensibus lib. 4. epist. 47. idem Rex: Et ideo (inquit) quinquaginta solidorū mulctā nō iā Veredarius, sed Catabulensis incurrat, quisq; ultra centum libras Parhippum crediderit onerandū. Est titulus de Pistoribus & Catabulensib. Cod. Theod. li. 14. ubi & l. 9. agitur de illis: erat. n. Romæ corpus Catabulensium ex uili genere hominum eidem plane muneri adscriptorum.

d Berardi & soc.] Relati sunt hi a Sixto quarto Rom. Pont. inter sanctos martyres: Extatque de ea rediploma datum anno Domini 1481. Horum certamen descriptum habetur apud Surium, hac die, tom. 1. De ijsdem chron. Franciscan. part. 1. li. 4. per tot. & Thes. Conc. tom. 2.

e Honorati episcopi.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri. Scribit S. Isidorus de uir. illustr. c. 16. S. Hilarium episcopum Arelatensem Honorati successorē scripsisse eius uitam; quā quidē deperijsse dolemus. Illa etenim quæ tribus libris scripta reperitur, alterius potius, quàm Hilarij esse constat: multa etenim habent, quæ indigēt correctione, nec tanto est scriptore digna. Habuit idem Hilarius sermonem luculentum in natali die sancti Honorati. Successit Honoratus, de quo agimus, Patroclo, qui sancti Herotis discipuli sancti Martini sedē inuasit, ut scribit S. Prosper in chrō. Præfuit Arelatensi ecclesiæ S. Honoratus, temporibus Theodosii iunioris & Valentiniani tertii Imperat. cum Romanam ecclesiam regeret Cælestinus, ac post eum Sixtus. S. Eucherius in præfatione lib. 1. instruct. ad Salonium, hæc de Honorato: Enutritus (inquit) es ab Honorato patre, illo, inquam, primo Insularum, post & Ecclesiarum magistro. Hæc idcirco Eucherius, quoniam sanctus Honoratus antequam præficeretur Ecclesiæ Arelatensi,

atensi, celebri ille cœnobio insulæ Lirinensis præfuerat abbas. Meminit eiusdem Solonis Apollinaris in carmine Eucharistico ad Faustum in fine.

f Titiani episcopi.] De eodem hac die Vsuardus vet. man. scrip. & Petrus in Catal. lib. 2. c. 99.

g Rinocoluræ.] Posita est in Aegypto Rhinocolura cuius S Melas fuit episcopus: meminit eiusdē ciuitatis Ioseph. Antiqui lib. 14. c 25. & alijs in locis. Meminit de eadē Epiphan. in Panar. hæres. 66. contra Manicheos; eandemq; alio nomine Neel dictam esse testatur a sortibus, quòd illic Noe sortibus diuisit terram tribus filijs suis. Eiusdem nominis in Syria etiam ciuitas fuit cuius mentionem facit Senec lib. 3 de ira, c. 20. & Strabo lib 16. qui & cur sic dicta sit, historiam narrant, meminit eiusdē etiam quæ est in Syria Ioseph. Antiquit. lib. 13 ca. 24. edit. Gelen.

h Melæ episcopi.] Scribit de eo Sozom. hist. lib. 6. c. 31. Cassiod. lib. 8. c. 1. qui certamen eius pro fide Catholica aduersus Valentem Imp. Arrianum susceptum narrant.

i Honorati abbatis.] Huius acta scripsit sanctus Gregorius Papa lib. 1. Dialog. Fundanam ecclesiā nobiliorē reddidit S. Paulinus, qui postea fuit Nolanus episcopus. Ipse etenim agro Fundano diues, paruam illic positam ecclesiolam ac iam collabentem in augustiorem formam erexit, picturis ornauit, muneribus auxit, & sacris reliquijs positis, dedicandam curauit, ut idem ipse scribit Paulinus in epist. 12. ad Seuerum. Quod quidem egregium sanctissimi uiri monumentum tempore Longobardorum prorsus dirutum fuit, adeoque ea est ecclesia desolata, ut opus fuerit, Agnellum eius ciuitatis Episcopum, iubente Gregorio Rom. Pont. Tarracinam migrare, ut constat ex Registr. lib. 2. epist. 13.

K Fursei.] De ipso etiam hac die, Beda, Vsuardus, & alii. Agit de eodem item Beda de gestis Angl. li. 3. c. 19. Aimo. de gest. Fran. lib. 1. ca. 18. Trithem. de uir. illust. Ord sanct. Bened. lib. 3. c. 86. & alii. Claruit circa annum Domini 650.

l Priscillæ.] Plures fuerunt huius nominis sanctæ mulieres quarum illa antiquior, cuius mentio habetur in actis Apost. c. 18. & Paul. ad Corin. 1. c. 16. de qua alia agitur die. Rursus autem alia reperitur Priscilla, de qua mentio fit in actis sanctarum Pudentianæ & Praxedis, cuius Cœmeterij etiam Pastor meminit in actis sanctæ Praxedis. Alia itē Priscilla reperitur in lib. de Rom. Pont. in S. Marcello Papa; licet complures codices non habeant ea quæ de Cœmeterio nomine sanctæ Priscillæ uia Salaria illic ponuntur; quod quidem Priscillæ seniori Pastor tribuit in dictis actis S. Praxedis. Hic itaque agitur de seniori Priscilla cuius Pastor meminit, quæ & fuit Apostolorum discipula, mater uero Pudentis senatoris, ut acta Pudentianæ, quæ habemus man. scrip. quæ & paulo diuersa recitat Mombrit. tom. 2. testantur.

xiiij. C Sextodecimo Kal. Februarij. Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17

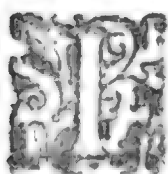

IN Thebaide a sancti Antonij b abbatis, qui multorum monachorum pater, uita & miraculis præclarissimus uixit: cuius gesta sanctus Athanasius insigni volumine prosecutus est. Eius autem sacrum corpus c sub Iustiniano Imperatore diuina reuelatione repertum, atque Alexandriam delatum, in ecclesia sancti Ioannis Baptistæ humatum fuit. Apud Lingonas sanctorum tergeminorum, d Speusippi, Eleusippi, & Meleusippi, qui cum auia sua Leonilla martyrio coronati sunt; tempore M. Aurelij Imperatoris. Romæ Inuentio sanctorum e martyrum Diodori presbyteri, Mariani diaconi, & sociorum, qui sub sancto Stephano Papa, cum in Arenario natalitia martyrum agerent, obstructa per secutoribus ianua cryptæ, & dirupta desuper mole, ipsi quoque martyrium sunt assecuti. Apud Bituricas depositio. sancti Sulpicij f episcopi, cognomento Pij, cuius uita & mors

mors pretiosa gloriosis miraculis commendatur. Romæ in monasterio sancti Andreæ, beatorum monachorū Antonij g Meruli, & Ioannis, de quibus scribit sanctus Gregorius Papa.

IANVARII. 17.

a IN Thebaide.] Hieronymus libr. de Hebraic. quæst. Thebaidem eam putat esse regionem, quæ olim dicta esset Gessen, in qua habitauit Iacob Patriarcha cum filijs suis, cum uenisset in Aegyptum. Genes. cap. 45. & 46.

b Antonii abb.] Tam Latini, quàm Græci de Antonio agunt hac die. Est uetus memoria in actis sancti Euthymij, quæ scripsit Cyrillus monachus eius discipulus ante annos fere mille & ducentos hac eadem die sanctos illos monachos natalem diem sancti Antonij celebrare consueuisse. Obijt diem humanæ uitæ, anno 21. Constantij Imp. ut S. Hieron. testatum reliquit in chron. Scripsit egregia illius acta S. Athanasius: quæ quidem Euagrius, non ille Ponticus Origenista, sed qui postea præfuit ecclesiæ Antiochenæ, in Latinū sermonē conuertit, ut auctor est S. Hierony. de scrip. eccles. in Euagrio. Præstitit hoc ipsum idē Hiero. postulāte Pammachio, ut ipse profitetur, ad eundē scribēs, epist. 101. de opt. gen. interpret. quā illā esse putamus, quæ hētur præ manibus: Cūque, ut ipse ait, in ea uertenda, more suo, nō uerba uerbis, sed sententias reddiderit sententijs, inde fortasse, factū est, ut Gelasius Papa eum non tam uertisse, quam scripsisse Antonii uitā testetur, cum ait: Vitas patrum Pauli, Antonii, Hilarionis, & omnium eremitarū, quas tamen uir beatissimus descripsit Hieronymus, cū omni honore suscipimus. Ea est usus cautela Gelasius, quoniā & Euagrius Ponticus, scripsit Vitas patrum, & miscuit Origenistas, nōnullos, quos idē Hieronymus notat scribens ad Ctesiphontem. Miror eosdē quos ipse respuit, hactenus sub Hieronymi auctoris nomine latitare. Indicabimus eos, cū si, Deo placuerit, ea de causa in Vitas patrū scholia pernecessaria elaborauerimus. Quod aūt ad Antonium spectat, primus omniū acta eius adhuc uiuētis S. Athanasius ab Arianis pulsus, Romā profugus attulit: quantū aūt nobiles Romani ex illis profecerint, declarat idem Hieronymus scribens ad Principiam epist. 16. & ad Eustochium 27. Quantum præterea cæteris attulerint adiumenti, locuples testis est S. Augustinus lib. 8. confess. cap. 6. Scripserunt de Antonio Græcorum ueteres historici Socrates, Sozomenus, & Theodoretus. meminit eiusdem Chrysostomus homilia 8. in Matth. Latinorum Rufinus, ac plurimi ex recentioribus.

c Eius sacrum corpus.] De inuentione corporis eius atque translatione Alexādriam, idipsum Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri profitentur. quam anno Domini 529. factam esse, scribit Sigiber. in chron. Marian. Scot. post Cons. Lampadii & Orestis. est an. Domini 531 Cuspinian. anno 541. eandem translationem posuit: quod & uerius putamus: nam hoc tempore Alexandrinæ ecclesiæ præerant episcopi Catholici; prædictis autem temporibus hæretici eandem occupabant.

d Tergeminorum.] De his etiam cæteri Latinorum. Res gestas eorum à Neone conscriptas recitat Mombrit. to. 2. & Sur. tom. 1. habent tamen quod indiget castigatione, ut quod ibidem fertur, hos sub Aureliano Imp. passos esse temporibus Polycarpi episcopi. Nulla est prorsus cohærētia Polycarpi Smyrnæ Episcopi, tēporū cū Aureliano Imp. loco cuius Marcus Aurelius restituendus est cuius tpe, ex Quarto Præside, qui illic ponitur, hi passi noscūtur. Quartus enī Cōsularis tēporibus Marci Aurelij, & Lucij Veri in Vrbe claruit; gessit & Consulatū unā cū Lucio Vero: est frequēs de Quarto mētio apud Herodianū & Iuliū Capitolinū in Marco Aurelio. De horum sanctorū martyrum translatione agitur in uita sancti Annonis Episcopi Coloniensis. lib. 1. ca. 38.

e Inuētio sanctorum.] Hac die de ipsorū agitur inuētione, dies natalis autem Kalend. Decēb. Historiam inuentionis ex antiquis man. scrip. recitat Sur. to. 1. Legimus eandem in ueteribus exemplaribus per sex lectiones distinctam, ut olim in ecclesiis quibusdam legi consueuit. Inuenta sunt horum corpora sub Stephano Papa sexto temporibus Caroli Crassi. Porro Chrysāti & Dariæ corpora, quæ in eadem crypta erant sepulta, longe ante reperta sūt, quæ sanctus Damasus Papa uersib. ad eorum tumulum positis exornauit, ut scribit Gregorius Turon. lib. de gloria martyr. c. 38.

f Sulpitii.] De eodē Vsuardus, Ado, & alii. Dictus hic est Sulpitius Pius, respectu alterius Sulpitii eiusdem ciuitatis Episcopi, cognomento Seueri. De Sulpitio Pio scribit Gregor. Turō. in proœm. hist. Dormientium, & Guibertus in Apologia pro Seuero. Hic successit Remigio Episcopo temporibus Gunthramni regis Franc. anno Domini quingentesimo octogesimoseptimo, ut idem testatur Greg. histor. Fran. lib. 6. c. 39. licet in uita eius, quam descripsit Sur. tom 1. habeatur successisse Austregisilo temporibus Clotarii Regis. sed in his plus tribuimus Gregorio Turonen cuius sentētiā

certiſſimam reddunt acta concilii ſecundi Matiſconenſis, quod celebratū eſt anno uigeſimoquarto eiuſdem regis Gunthramni, cui quidē ſynodo Sulpitius interfuit atque ſubſcripſit. Temporibus enim Clotarii regis, non Sulpitius, aut Auſtregiſilus, ſed Probatianus, Felix, Honoratus & Arcadius, Bituricenſi eccleſiæ præfuerunt, prout Concilia, quæ illis temporibus celebrata ſunt, indicant. Eadem cenſura caſtigandæ ſunt tabulæ epiſcoporum Bituricenſium Demochar. in quibus & ille grauior error apparet dum Sulpitius Seuerus putatur ille, qui interfuit Concilio ſecundo Matiſconenſi ſub Gunthrano rege, cum certum atque perſpicuum habeatur, illum Seuerum uixiſſe temporibus Theodoſij ſenioris & eius filii Honorii Imper. Secundum acta S. Auſtregiſili, quæ recitat Sur. tom. 3. adhuc tertiū eiuſdem nominis ei eccleſiæ præfuiſſe epiſcopum, dicere oportet. Sed ſatis de his. Sulpitius autem Pius de quo agimus, ut ſcribit Aimo. lib. 4. c. 16. & alii, migrauit ex hac uita anno Domini quingenteſimononageſimoquarto, ipſe eſt annus decimusſextus Childeberti regis, quo eum obijſſe, auctor eſt Gregor. Turonen. hiſtor. Francic. libro 10. cap. 26. habuit ſucceſſorem Euſtaſium.

g Antonii & ſoc.] De quibus pluribus agit ſanctus Gregorius Papa lib. 4. Dialog cap. 47.

xiij D Quintodecimo Kal. Februarij. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	18			

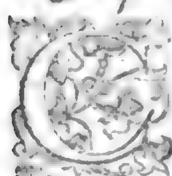

CATHEDRA a ſancti Petri Apoſtoli, qua primum Romę ſedit. Ibidem paſſio ſanctæ Priſcæ b uirginis & martyris, q̃ ſub Claudio iuniore poſt multa tormenta martyrio coronata eſt. In Ponto natali ſanctorum martyrum Moſei c & Ammonij, qui cum eſſent milites, primo ad metalla damnati, nouiſſime igni traditi ſunt. Ibidem ſancti Athenogenis d antiqui Theologi, qui per ignem conſummaturus martyrium, hymnum lætus cecinit, quem & diſcipulis ſcriptum reliquit. Turonis in Gallia ſancti Voluſiani e epiſcopi, qui à Gothis captus, in exilio ſpiritū Deo reddidit. Ibidem ſancti Leobardi f recluſi, qui mira abſtinentia & humilitate refulſit. In Britannia ſancti Teicolæ g abbatis, diſcipuli beati Columbani. Nouocomi ſanctę Liberatę h uirginis.

IANVARII. 18.

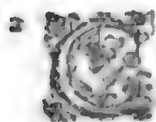

a CATHEDRA ſancti Petri] De eadem ſolemnitate Beda, ac ceteri, ut Vſuardus, Ado, & antiquum Romanum Martyrologium man. ſcrip. In aliquibus antiquior. b. breuiarijs de Romanæ Cathedræ celebritate, hac die, poſitum habetur officium Eccleſiaſticū, ubi & hæc oratio deſcripta legitur: (Omnipotens ſempiternæ Deus, qui ineffabili ſacramento Apoſtolo tuo Petro principatum Romanæ Vrbis tribuiſti, unde ſe Euangelica ueritas per tota mundi regna diffunderet: præſta quæſumus, ut qd' in Orbē terrarū eius prædicatione manauit, uniuerſitas Chriſtianæ deuotionis ſequatur.) hæc ex peruetuſto breuiario qđ erat apud Ill. & R D. Card. Syrletum. S. R. Bibliothecariū. Cæterum hanc ipſam ſacrā ſolēnitatē, q̃ iam in aliquib Eccleſijs exoleuerat: Sāctiſſ. memoriæ Paulus Papa quartus reſtituit, datis de ea re literis Apoſtolicis anno Domini M. D. LVII. Octauo Idus Ianuar. eſt illarū exordiū: Ineffabilis diuinæ prouidētiæ altitudo, &c. De Cathedra Petri Romæ poſita adeo notiſſima ac orbi conſpicua res eſt, ut nec hæreticus homo poſſit diſſimulare. Vnde grauiſſimus auctor Optatus Mileuitanus Parmenianū Donatiſtā cōpellat his uerbis lib. 2. Negare, non potes, ſcire in Vrbe Roma à Petro primo Cathedrā epiſcopalē eſſe collocatā, &c. Omittimus hic omniū tā Latinorū, quàm Græcorū patrū referre teſtimonia, cū non ſit præſentis inſtituti, ac de his locupletiſſimè egerimus in Annalib. eccleſiaſticis. Quod aūt ad p̄ientē ſolēnitatē ſpectat, laudabilis in eccleſia uiguit antiquus uſus, ut dies anniuerſaria ageretur, qua quis alicui ſedi præfectus eſſet epiſcopus. Id etenī tā in Occidentali eccleſia, q̃ in Orientali etiam obſeruatū, innumera fere docent exempla. De conſuetudine Ro-

manæ

manæ ecclesiæ scribit S. Paulinus epist 16. ad Seuerum: extant de ea re ser. sancti Leonis Papæ ea die habiti. Cõuenire. n. vndiq; ex Italia Epi tunc Romã consueuerunt ad celebrandũ natalem diẽ Ro. Pont. vt pulchrè demõstrat epist. Hilarij Papæ ad Ascaniũ ac cæteros episcopos prouinciæ Tarraconen. dũ in ea hæc leguntur: Lectis ergo in cõuentu fratrũ, quos natalis mei festiuitas congregauerat, litteris vestris &c. qui nã aũt hi fuerint, ex qbus ve Italiæ ciuitatib. Romam cõfluxerint, indicant ipsæ synodicæ tabulæ illic superius recitatæ. Accipe & de vsu aliarũ ecclesiarũ exẽpla, vt illud, quod sanctus Ambr. scribit de Felice Comensi epo li. 8 epi. 60 Edi. Rom. item quod san. August. habet de die natali Aurelii episcopi Carthaginensis ser. 32. de verbis Domini in fine; deque suæ ipsius etiam anniuersaria die ordinationis homil. 24. & 25. De cõsuetudine Orientalis ecclesiæ satis monet Græcorũ Menologia, in quibus sancti Basilii, Ioan. Chrysostomi, & aliorũ agitur sedis eorum natalis dies. Quo etiam vsu & rõne Romana ecclesia eam diẽ solẽniter agere cõsueuit, quo Romanæ natalis est Cathedræ, qũ (inquã) S Petrus Romæ diuino cõsilio primũ sedere cæpit, translata illuc sede, quam septem annos tenuit Antiochiæ. Porrò tãto celebrior hæc est solemnitas illa, qua Antiochiæ sedit, qp mobilis illa, uel ad tempus tantum, ac quasi per transitum sita est, Romæ verò stabiliuit firmauitq; Deus candẽ in æternũ Petri successorib. permansuram, quam ut tradit Irenæus li. 3. c. 3. doctrina munitã, traditionib. locupletatam meritis illustratam, dotibus auctam, idem Apostolus vnã cũ Paulo ẽt sanguine cõsecrauit. Verùm hac die non illa tãtum solẽnitas agi videtur, qua Petrus Romæ sedere cępit, sed etiam sacrosancta illa recolitur institutio, qua a Dño Petrus, petra fundamẽtalis ecclesiæ cõstitutus, perpetuæ stabilitatis promissionem, & claues regni cęlestis accepit; quod in omnibus præsefert sacrũ officiũ ecclesiasticum, ac pꝛ̃ertim in antiqua præfatione, quæ scripta repetitur in Sacramẽtario S. Gregorii, qđ vetustissimum habetur in Vaticano, vnde hæc descripsimus: Verè dignum &c. te laudare mirabilẽ in sanctis tuis, in quibus glorificatus est uehementer, per quos unigeniti tui sacrum corpus exornas, & in quibus ecclesiæ tuæ fundamenta constituis; quam in Patriarchis mundasti, in Prophetis præparasti, & in Apostolis cõdidisti, ex quibus beatũ Petrũ Apostolorũ principem ob confessionẽ unigeniti filii tui, per os eiusdẽ Verbi tui cõfirmatũ in fundamento domus tuæ, mutato nomine celestis claustrorum Præsulẽ, custodemq; fecisti, diuino ei iure concesso, ut quæ statuisset in terris seruarẽtur i cęlis. In cuius ueneratione hodierna die maiestati tuæ hæc festa persoluimus, ac gratiarum & laudis hostiã immolamus per Christum dñm nostrũ &c. hæc ibi. At quoniam Petrus non Vrbis tantũ, sed totius catholicæ Ecclesiæ a Christo est institutus episcopus; meritò vniuersalis ecclesia eãdẽ in uniuerso Christiano orbe agit solemnitatẽ. Extãt de ea sermones duo S. Augustini 15. & 16. de sanctis, quorum priorem miramur reiectũ in appendicem à schola Louaniensi, cũ nihil habeat, quod Augustini esse impediat, sed multa q̃ persuadeant, ut uetusta exemplaria, ipsa dicẽdi phrasis non dissimilis, & q̃ ibi tractatur de praua cõsuetudine inferendi ad sepulchra defunctorum cibum & potum, a qua populum a uocare conatur. porrò abusum illũ moleuisse in Africa, idem auctor testatur lib. de morib. ecclesiæ aduersus Manichæos c. 34. Serm. de diuers. 120 & epist 64. ad Aurel. & ante ipsum Tertul. lib. de resurrect carn. Idem prauus usus etiam irrepsit in Gallias, ut in solẽnitate Cathedrę S. Petri ad sepulchra mortuorum cibos inferrent, quem canon. 34. secundæ Synodi Turonẽsis antiquauit, prorsusq; abrogauit. habes de his & canones 68. & 69. Græc. synod. à Martino Bracharẽsi collectos, recitatos à Gratiano de cõsecr. dist. 1. c. nõ oportet. Asseruatur hactenus in Basilica Vaticana ipsa cathedra lignea, in qua olim Romę Petrus sedisse perhibetur. Nec qs hoc miretur, si. n sedes ipsa lignea cathed a Iacobi Apostoli Hierosolymitani episcopi post tot tãtaq; Iudaici populi naufragia, post illud pauẽdum Hierosolymorum excidium, seruata nihilominus est integra usq; ad tempora Cõstantini magni Imp. ut scribit Eusebius hist. lib. 7. c. 14. quam & successores episcopi decẽti honore custoditam sunt ueneratis quid tam mirum, Apostolorum verticis cathedram pari saltem fuisse diligentia cõseruatam? ipsa enim, qui super se dederit, uirtute miraculorum prædicat, in ligno arido uiridẽ gratiam curationum cõsecuta, cum per eam Deus diuinã opem implorantibus, beneficia præstare nõ desinat. Conseruatam nouimus etiam Alexandriæ cathedram Marci Petri discipuli, in qua successores ob cælestem in ea splendorem diuinitus ostensum, insidere in posterum non sunt ausi. Consueuerunt maiores nostri cathedras, sedes ipsas episcoporũ, ut diuinum quoddam tribunal uelis ornare. Vnde Põtius diac. in actis S. Cyprian. in fide hæc habet: Sedile autẽ. erat fortuito linteo tectũ, ut & sub ictu passionis episcopatus honore frueretur. hæc ille. Augustinus epist. 203. ad Maximinum hæc de cathedris uelatis: In futuro iudicio nõ obsides gradatæ, nec cathedræ uelatæ, nec sanctimonialiũ occursantiũ greges adhibebũtur ad defensionẽ &c.

b Priscæ.] De eadem hac die cæteri Latinorũ. Hic primum ea opinio refellẽda est quæ affirmat, hanc illam esse Priscã, cui Paulus Apostolus scribens ad Romanos c. 16. salutem dicit: quã opinionem qui astruunt, addunt, etiã hanc sub illo Claudio Imperatore esse passam, qui imperio Neronẽ præcessit, sed hæc falsa omnino esse, ex ipsis Apostoli Actis arguuntur: quibus ostẽditur, Priscam

illam fuisse superstitem post obitum Claudii, uixisseq; etiam Neronis temporibus. Ea etenim epistola Pauli ad Romanos scripta est, ut plane constet, eo tēpore quo (vt ipse ait) recessurus Corintho, Hierosolymam uersus parabat iter: quando (vt pluribus monstrauimus in Annalibus) defuncto Claudio, Nero administrabat Imperium. Idē Paulus Romæ cum esset, ut omnibus liquet, temporibus Neronis (sicut in epistola ad Romanos fecerat, mandans salutari Priscam & Aquilam) scribens secundam epistolam ad Timotheum, in eius cap. 4. eisdem Priscæ & Aquilæ salutem impartitur. Ex his itaque prædictus error arguitur: quiquidē inde prouenisse uidetur, quod in actis S. Priscæ, de qua agimus, eius corpus sepultum feratur in ecclesia Aquilæ & Priscillæ seu Priscæ ab Eutychiano Papa. Verum Priscam illam ipse Pontifex sepulturæ mandauit, quæ nuper, Claudio Iuniore imperante, necata est, de qua hic agitur, ut Petrus in catal. lib. 2. c. 96. in fin. Sed licet hanc aliam dicerent ab illa, quæ Pauli epistolis cōmendatur, nihilominus passā esse sub illo primo Claudio, nemo poterit affirmare: nam eius acta testantur coronatam esse martyrio anno tertio Claudii Imp. quo item anno ipsum defunctum esse confirmant: quæ quidem nequaquam accommodari possunt primo Claudio, quem annos quatuordecim imperasse constat, sed satis conueniunt secundo Claudio, quem licet Eutropius & Victor dicāt imperasse duobus tantùm annis, tamen secundū Trebellium, & ueriorem per Consules deductam annorum rationem, constat eundem anno quoque tertio in Imperio uixisse, quod etiam ex Porphyrio in uita Plotini testatum inuenies. Si præterea anno tertio Claudii senioris dixerimus S. Priscam consummasse martyrium, ipsi certè & nō Theclæ essent primæ deferēdæ: Cùm alioqui omnium tam Latinorum, quàm Grecorum sententia, Thecla prima Martyrum ex fœminis dicatur. Qui autem Priscam passam scribit, Asiatico & Cornelio Coss. id quidem proprio ingenio absque alicuius testimonio. Legi enim sanctæ Priscæ acta tam manuscrip. quæ habemus, quàm typis excusa, & nihil eiusmodi potui reperire. Sed de his satis. Extat hactenus uetus titulus Romæ sanctæ Priscæ, cuius mentio habetur in secunda Synodo Romana sub Symmacho Papa. Quod autem ad Claudium iuniorem spectat, complures martyres sub eo passi reperiuntur: occiso etenim Gallieno, cui successit, protinus illius edicta pro Christianis antea promulgata, fuerunt abrogata, atque persecutio illa a Gallieni parente excitata, sua sponte reuixit: quam idem Claudius, legibus contra Christianos latis, auxit. In actibus etenim sanctorum Marij & Marthæ legitur eius rescriptum, quo iussit non tantum Christianos carceribus detentos, sed etiam qui inuenti essent in vulgo, capite puniri. Sed eius impietati obstitit Deus nam, ut scribit Trebellius, tyrannorum factione compressus, à Christianorum persecutione, quam cœperat, reuocatur.

c Moisei & Ammon.] De his item Beda, Vsuardus, Ado, & Petrus in catalog lib. 2. c. 97.

d Athenogenis.] De quo extat egregium S. Basilii elogium in lib. de Spiritusancto ad Amphilochium cap 29. qui eum, & in testimonium citat de Diuinitate Spiritus sancti. Fuit & alius eiusdem nominis Sebastenus episcopus, de quo suo loco inferius. Huius Athenogenis, de quo hic agitur, esse commentarium illum pereruditum aduersus Gentiles scriptum, quod fertur nomine Athenagoræ, aliquando sum opinatus: cum de Athenagora nulla penes Græcos nel Latinos mentio habeatur, Athenogenes verò Græcis notissimus fuerit tum doctrina, tum martyrii corona celebris facilè potuit error irrepsisse, ut pro Athenogene Athenagoræ nomine, librariorum uitio, ille commentarius sit inscriptus, quod tamen affirmare non auderem.

e Volusiani episc.] De ipso Gregorius Turonen. in hist Franc. lib. 2. cap. 26. & lib. 10. c. 31. ubi auctor agens de episcopis Turonensibus suis prædecessoribus, hunc septimum ordine numerat. uixit temporibus Childerici filii Clodouei regis Francorum.

f Leobardi sit.] Huius res gestas conscrip. Gregor. Turonen in lib. sanct. patr. c. ult. Floruit circa annum Domini 583. cum iam ipse auctor præsideret Ecclesiæ Turonensi.

g Deicolæ.] De eo Petrus in catal. lib. 2. ca. 98. & Trithem. de uir. illustr. ord. sancti Benedicti lib. 3. cap. 61.

h Liberatæ.] De ipsa tab. eccles. Comensis, ibique eius acta asseruari dicuntur.

xij. F Quartodecimo Kal. Februarij. Luna. 19

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6

t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19

ROMAE

ROMAE via Cornelia sanctorum martyrum Marij [a] & Marthæ cõiugum, & filiorum Audifacis & Abachum nobilium Persarũ, qui Romam temporibus Claudij principis ad orationẽ venerãt: è quibus post toleratos fustes, equuleum, ignes, vngues ferreos, manuumq; præcisionem, Martha in Nympha [b] necata est, cæteri sunt decollati, & corpora eorum incensa. Smyrnæ natalis beati Germanici [c] martyris, qui cum primæuæ ætatis venustate floreret, sub Marco Antonino, & Lucio Aurelio per gratiam virtutis Dei metum corporeæ fragilitatis excludens, sponte præparatam sibi bestiam damnatus à iudice prouocauit, cuius dentibus comminutus, vero pani Domino [illegible] Christo, pro ipso moriens, meruit incorporari. In Africa sanctorum martyrum Pauli, [d] Gerontij, Ianuarij, Saturnini, Successi, Iulij, Cati, Piæ, & Germanæ. Apud Spoletum passio sancti Põtiani [e] martyris, tempore Antonini Imperatoris: quem Fabianus iudex pro Christo uehementissimè uirgis [f] cæsum, iussit super carbones nudis pedibus ambulare; à quibus nil læsus, equuleo & uncinis [g] ferreis iussus est suspendi, & sic in carcerem trudi, vbi angelica uisitatione meruit confortari: post quæ leonibus expositus, & plumbo feruenti perfusus, tãdem gladio percussus est. Laude sancti Bassiani [h] episcopi & confessoris, qui aduersus hæreticos una cum sancto Ambrosio strenuè decertauit.

IANVARII. 19.

a MARII, Marthæ & soc.] Agit de his item hac die Beda, Vsuardus die sequenti. Extant ipsorum acta quæ habet Sur. tom. 1 die 14. Februar Mombrit. Tom. 2. & alij. Sunt eadem apud nos in vet. cod. man. script. De reliquijs S. Marthæ martyris meminit Sanctus Gregorius li. 3. dialog. c. 30. Porrò horum omnium corpora Romæ posita habentur in insula Tyberina, in ecclesia S. Ioannis Calybitæ nomine dicta, ut eiusdem ecclesiæ uetera monumenta testantur.

b In Nympha.] Quis autem sit locus ad Nymphas dictus, vt hi, alijque nonnulli martyres passi reperiuntur, indicant eorundem martyrum acta, in fine; ferunq; fuisse locum uia Cornelia milliario 13 ab Vrbe. erat ea uia inter Aureliam & Triũphalem. Longæ diuersæ Nymphæ a Nymphæo, qui est fluuius in Latio de quo Plin. lib. 3. ca. 5. est & cęmeterium ad Nymphas dictum, uia Nomentana, de quo Pan. de cœmet. c. 3.

c Germanici mart.] Beda itẽ ac cęteri Latinorũ hac die. Eius nobile certamẽ scribit Euseb. hist. li. 4. c. 14. ex quo Niceph. ac cæteri descripserunt.

d Pauli, Gerontii & soc.] Hi omnes restituti sunt ex vetustissimo Martyrologio manuscript. quod Romæ in monasterio Sãcti Cyriaci in Thermis vsui erat. Habemus illud apud nos. Cumque vetus man. scrip. Martyrologium citamus, illud pręcipue intelligimus, quod cætera, quæ vidimus, Martyrologia vetustate antecedit.

e Pontiani.] De eodem prætereà Beda, ac reliqui omnes. Habentur eius res gestæ, quas Sur. recitat tom. 1 die 14 Ianuarij, mentio de eodem habetur in actis Sancti Constantii episcopi Perusini.

f Virgis cæsum.] Licet ignominiosum sit genus animaduersionis cędere uirgis, leuius tamen cæteris fuisse, argumento est. l. vn. C. de emendat. seruor. & l. 2. de public. curs. Cod. Theodo. Diuersorũ generum reperiuntur animaduersionis virgæ. erãt virgæ vlmeæ, quibus serui corripiebantur, ut apud Plautum frequens est inuenire, qui in milit. glorios.

Nisi mihi supplicium vlmeum de te datur. & in
Asinaria act. 2.
Ipsos qui tibi subuectabant rure uirgas ulmeas. &
act. 3.
Vbi sæpe ad languorem tua duritia dederis octo
Validiores lictores vlmeis affectos lentis virgis.
hęc de uirgis vlmeis.

Virgas aũt magistratuũ ex betulla esse confectas, auctor est Plinus nat. hist. li 16. c. 18. cum ait. Gallica hęc arbor mirabili cãdore atq; tenuitate, terribilis magistratuũ virgis, eadẽ circulis flexilis, itẽ corbium sportis. hæc Plin. Vbi nõ esset betulla, salix has suppeditabat. Vnde Prudẽtius hym. 10. in Romano, cum puer torqueretur iussu præsidis.

Impacta quoties corpus attigerat salix, Tenui rubebant sanguine uda uimina. Habes & uirgas sanguineas, quib. parricida, antequam culleo insueretur, uerberandus erat. sed de his uberius, cum agemus de culleo. Arbores ex quib. dictæ uirgæ sumebantur, ab illis dicebantur infelices. Plin. lib. 16. c. 16. illas dicit arbores infelices. ac religione damnatas, quæ neque seruntur vnquam, neque fructum ferunt. eadem lib. 24. c. 9. Lex Porcia uirgas ab omnium ciuium Romanorum corpore amouit. sic Cic. orat. pro Rabir. at longè ante Valerius Publicola legem tulerat de non uerberādo ciue Romano. Valer. lib. 4 c. 1. de animi moderatione, uerum de Porciæ & Valeriæ legum differentia agit Liuius li. 10. deca. 1. Hæc fuit iusta querela Pauli Apostoli cum uirgis cæsus iussu magistratuum Philippensium. Cæsos (inquit) nos publicè indemnatos homines Romanos &c. Act. 16. Verberādus iterum, excepit se Romanum ciuem esse, dicens: Si hominem Romanum & indemnatum licet vobis flagellare? Act. c. 22. Ioseph de bello Iud. lib. 2. c. 14. in fi. quasi pro monstro habuit, ut Cestius Florus Iudæos Romana ciuitate donatos uirgis cæderit, atque patibulo affixerit.

g Vncinis ferreis.] Erant unci ad torquendum parati. de his Prudēt. in peristeph. hym. 5 Stridentibus laniatur uncis, &c. Ammian. Marcel. li. 7. intendebantur equulei, uncosque parabat carnifex. & li. 26. Vnci & cruentæ quæstiones &c. Erat adhuc vncus non tantum ad torquendum, sed ad trahendum reum ad pœnas instrumentum, unde Iuuen. sat. 10. impactus Seianus ducitur vnco. Cic. in prima Philippica: Vncus impactus est fugitiuo illi. Suet. in Tibe. c. 54. cum ei carnifex quasi ex Senatus auctoritate laqueos & vncos ostētaret, &c. Sidon. Apollin. epist. 7. lib. 1. in fi. Vncū, inquit, & gemonias, & laqueum per horas turbulenti carnificis perhorrescens &c. Insuper vnco trahebantur aliquando corpora damnatorum. Seneca lib. 3. de ira: cadauera quoque uncus trahēs, & Lamprid. in Commodo Imper. acclamatum dicit in Commodum: Carnifex unco trahatur, more maiorum, cadauer unco trahatur. dictum pluries habes & de his exemplum in actis Sancti Sebastiani, ubi in fine hæc leguntur: In cloaca, quæ est iuxta Circū, quære & ibi inuenies corpus meum pendens in unco. hæc Sanctus Sebastianus de corpore suo, q̄ unco protractum fuerat in cloacam Maximā. Sūt & de his complura alia exempla, quæ breuitatis causa referre omittimus.

h Bassiani episcopi.] De sancto Bassiano agitur in concilio Aquileiensi celebrato sub Gratiano Imp. cui una cum Sācto Ambrosio interfuit, quocum etiam collaborauit aduersus Iouinianum nouum hæresiarcham; subscriptus enim reperitur epistolæ Sancti Ambrosij ad Syricium Papā aduersus illius ac sociorum portentosas hæreses lib. 1. epist. 7. edit. Rom. Meminit eiusdem Bassiani S. Ambrosius in epistola quinta ad Felicem lib. 8. epist 60. edit Rom. Itemq; Paulinus in vita S. Ambrosii. Habet eius res gestas fusius scriptas Mombrit. tom. 1. Petrus in catal. lib. 2. c. 101. & ali.

xj. F Tertiodecimo Kal. Februarij. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20			

ROMAE natalis sancti Fabiani [a] Papæ, qui tempore Decij martyrium passus, in cœmeterio Callisti sepultus est. Ibidem ad Catacūbas sancti Sebastiani [c] martyris, qui Diocletiano Imperatore cū haberet principatum primæ cohortis, sub titulo Christianitatis [d] iussus est ligari in medio campo, & sagittari à militibus, atque ad vltimū fustibus cædi, donec deficeret. Niceæ in Bithynia sancti Neophyti [e] martyris, qui quintumdecimum annum ætatis agens, flagris cæsus, in fornacem immissus, feris obiectus, cum permaneret illæsus, & Christi fidem constanter profiteretur, gladio tandem occisus est. Cesenæ sancti Mauri [f] episcopi, uirtutibus & miraculis clari. In Palæstina natalis sancti Euthymij abbatis, qui zelo catholicæ disciplinæ, & virtute miraculorum tempore Marciani Imperatoris in Ecclesia floruit.

FABIANI

IANVARII. 20.

a FABIANI Papæ.] Beda ac cæteri antiquorum, necnon recentiorum de eodem agunt hac die. De cuius succeßione præter librum de Rom. Pont. agit etiam Eusebius in chron. & hist. lib. 6. c. 22. Optat. Mileuit. li. 2. cōtra Parmen. Aug. ad Generosum epist. 165. Niceph. episc. in chron. & alii. Hunc sub Decio martyrio uita functum constat ex epist. Cleri Romani ad Cyprianum, quæ recensetur 31. inter Cypriani epistolas edit. Pamel. ac etiam ex S. Epiphanio in lib. de mensuris & pond. & S. Hieron. de script. eccl in Origene. Cætera de ipso præstitimus in Annal eccles. corpus aūt eius translatum esse à Sergio iuniore in titulum Equitij, docet uetus inscriptio, quæ in eadem ecclesia asseruatur.

b Ad Catacumbas.] Loquendi obtinuit usus, ut Catacumbæ pro Catatumbis dicerentur: ex græca enim & latina dictione compositum est nomen. κατὰ, iuxta, & tumbas, ut sic locus ille, qui ad fores est cœmeterij Callisti, diceretur, Catacūbæ, hoc est iuxta tumbas eiusdem cœmeterii, ubi est uetus ac nobilis memoria sancti Sebastiani martyris, quæ numeratur inter septē Vrbis ecclesias, Innocentii Papæ & Honorii Imp. temporibus illustrata, ut docet illic posita uetus inscriptio marmori incisa. In actis sancti Cornelii Papæ, catacumbæ, non catatumbæ dictus reperitur ille locus, sic & in rebus gestis sancti Sebastiani, sicut in compluribus ueterib. Martyrologiis: at uero apud S. Gregorium in registr. lib. 3. epist. 30. ad Catatumbas scriptum reperitur.

c Sebastiani.] De eodem hac die iidem qui supra auctores, Græci autem de ipso agunt 18. Decembris. Descripsit ex antiquioribus monumētis eius res gestas Metaphrastes: quas habet Lipom. to. 5. & Sur. to. 1. habemus latina exēplaria in ueteribus codicibus. De eo præterea S. Amb. in psal. 118. S. Aug. in die natali sanctorū Fabiani & Sebastiani tractatū habuit, est 100. de diuersis. In Breuiario Toletano extat sacer hymnus, quo Sebastiani ac sociorū acta canitur. De sacris eius reliquiis agit S. Greg. in dialog lib. 1 c. 10. qui idē sanctus Pontifex in eius ecclesia habuit homiliā trigesimā septimā est ipsa (ut diximus) uia Appia ad cœmeterium Callisti, una ex septem Ecclesijs, non tantum Vrbi, sed & Orbi Christiano notissima Egregium etiā sancti martyris monumentum, ueneranda eius imago opere musiuo expressa atque hactenus integra extat in titulo Eudoxiæ ad uincula sancti Petri, simili aspectu & barba, quod pictores admoneat, qui eum iuuenem palo alligatū perperā pingūt: diuino monitu etiā altare ibidē ad luē propulsandam erectum, est tēporibus Papæ Agathonis, cuius rei ueritati astipulatur etiam Paulus diac. hist. de gestis Longob. lib. 6. c. 3. unde etiā prouenisse uidetur, ut posteri fideles eundem sanctum ad euitandam imminentem pestis cladem, consueuerint habere patronum. De eiusdem martyris reliquijs translatis in Galliam scribit Ado Viennē. in chronic. anno 815. Sigebertus item anno 825. in chron. & Marian. Scot. anno 828.

d Sub titulo Christianitatis.] Qualis esse consueuisset eiusmodi titulus Christianitatis, habes exēplum in epistola ecclesiæ Lugdunensis, quam recitat Eusebius hist. lib. 5. c. 1 his uerbis: Cū undique per amphitheatrum circumduceretur Attalus martyr, tabula, in qua latinis litteris hæc erat inscriptio, præcedente: Hic est Attalus Christianus & c. hæc ibi. Sunt de his alia in aliis actis martyrum exempla præcedere consueuit eiusmodi titulus, ut Suet. in Caio. c. 32. monstrat his uerbis: Manibus abscissis atque ante pectus à collo pendētibus, præcedente titulo, qui causam pœnæ indicaret, per cætus epulantium circumduceretur &c.

e Neophyti martyris.] De eodem agunt etiam Græci hac die, in quorum Menologio eius passio describitur, & ad tempora Diocletiani refertur.

f Mauri episcopi.] Scripsit eius res gestas Petr⁹ Damian. Legimus ea in cod. manuscript. Card. Sirlet. Accepimus a Cesenate ecclesia acta sanctorum Mauri & Seueri eius ciuitatis episcoporum. Antiqua est ecclesia Cesenas, cuius episcopus nomine Florianus (ut scribit Optatus Mileuit.) tempore Melchiadis Papæ interfuit Romano concilio celebrato in causa Cæciliani episcopi Carthaginen. alius dictus Florus præsens fuit Romanæ synodo habitæ sub Agathone Papa, ut eius acta declarant, quæ sunt inserta in Sexta synodo. Hic autem de quo agimus, Maurus Episcopus reperitur interfuisse Romano concilio a sancto Martino Papa & martyre celebrato, tenuisseque in eo locum Archiepiscopi Rauennatis, ut eiusdem synodi acta significant. De Cesenate furno habes lepidos iocos Sidonij Apollinaris li. 1. epist. 8. ad Cādidianum.

g Euthymii abb.] Hæc dies natalis eius, quum sanctus agēs nonagesimum nonum ętatis annum, sub Leone Magno, anno decimosexto eius Imperii, migrauit in cœlum, est enim is annus a Christo, iuxta recentiores chronographos 472. scripsit eius acta fidelissime quidem Cyrillus monachus eius discipulus. habet ea Metaphrastes recensita hac die, Lipom. tom 5. & Sur tom. 1. De eodem idem auctor in uita S. Sabæ, ubi & de natali eius hac die celebrari solito. De eodem Niceph. hist. lib. 14. cap. 30. 34. & 52. spectatissimi sunt sancti huius laboles, quos pro S. S. synodo Chalcedonensi

nensi aduersus hæreticos Eutychianos impendit. hæc de sancto Euthymio. Tu vero caue, ne in altero fallaris eiusdē nominis monacho, qui clarus habitus est in Aegypto tēporib. Arcadii Imp. sed in ueritate non stetit, nam Origenismum professus, factus est scandalū & ruina multorum. Scribit de ipso S. Hieronymus ad Ctesiphontem, & Theophilus in epist. ad Epiphanium 67. apud Hieron.

x. G. Duodecimo Kal. Februarij. Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21			

ROMAE passio sanctæ Agnetis a virginis, quæ sub præfecto Vrbis Symphronio ignibus iniecta, sed ijs per orationem eius extinctis, gladio percussa est. De ea beatus Hieronymus hæc scribit: Omniū gentium litteris atque linguis præcipuè in ecclesijs Agnes uita laudata est, quæ & ætatem uicit & tyrannum, & titulum castitatis martyrio consecrauit. Athenis natale sancti Publij b episcopi, qui post sanctum Dionysiū Areopagitam Atheniensium ecclesiam nobiliter rexit, & præclarus uirtutibus, ac doctrina præfulgens, ob Christi martyrium gloriosè coronatur. Tarraconæ in Hispania sanctorum martyrum Fructuosi c episcopi, Augurij, & Eulogij diaconorum, qui tempore Gallieni, primo in carcerem trusi, deinde flammis iniecti, exustis vinculis, manibus in modum crucis expansis, orantes martyrium compleuerunt: in quorum die natali sanctus Augustinus sermonem ad populum habuit. Trecis sancti Patrocli d martyris, qui sub Aureliano e Imperatore martyrij coronam promeruit. In Gallijs in monasterio Augiensi sancti Meinardi f eremitæ à latronibus cæsi. Papiæ sancti Epiphanij g episcopi & confessoris.

IANVARII. 21.

a AGNETIS.] De eadem hac die cæteri Latinorū agunt. Locus S. Hieronymi, qui hic citatur, est in epist. 8. ad Demetriadem, iunctis simul quæ circa principium & in fine eiusdem habentur epistolæ. Frequenter de ea S. Ambrosius, qui de eadem sermonem habens, eundem fusius productum in tres libros digessit sub titulo de Virginibus; de ea rursus lib 1. offic. c. 41. fertur & epistola ad Virgines S. Ambrosii nomine lib. 4. episto. 34. edit. Rom. de cuius fide alibi pluribus egimus. S. Augustinus de ea etiam, ser. 101. de diuers. ubi hæc de eius nomine: Virgo (inquit) quæ uocabatur erat; Agnes latinè agnam significat, Græcè castam. Prudentius sacro hymno cecinit eius triumphum, S. Damasus de eadem, & basilica ipsius duo scripsit epigrammata, quæ habentur in collectaneis Christianorum Poetarum. Habuit S. Gregorius Papa in eadem ecclesia homiliam 11. & 12. Meminit eiusdem Fortunatus in uita S. Martini ex Seuero. De reliquiis eius translatis Constantinopolim sub Pulcheria Augusta temporib. Marciani Imp. scribit Theodorus lector libr. 2. collect. & Niceph. libr. 14. cap. 10. De tempore autem passionis eius, etsi nullibi inueniatur expressum, ex his tamen, quæ in prædicta epist. 5. scripta habentur, satis apparet, ipsam in ultima ecclesiæ persecutione fuisse martyrio coronatam: nam adhuc superstites aliquos auctor fuisse testatur, qui ea, quæ de Agnete narrantur, oculis uidissent, eademq; Constantiæ filiæ Constantini retulissent. Extat non tantum eius insignis basilica uia Nomentana; sed & ille locus, ubi est producta, ut eius uirginitas uiolaretur, sacrosanctus habetur, Fornices ipsi nimirum circi Agonalis. Sat constat auctoritate S. Hieronymi, in Isai c. 2. (ut prætermittam Gentilium poetarum testimonia) in fornicibus spectaculorum manere consueuisse

fueuisse publica scorta & alias publicæ libidinis illecebras, donec (inquit) sub Constantino Imperat. Christi Euangelio coruscante, & infidelitas uniuersarum gentium, & turpitudo deleta est. hæc Hieron. loquens de his turpissimis locis Cyprianus lib. de spectaculis hæc ait: Si rursum perrogem, quo ad illud spectaculum itinere peruenerit: confitebitur, per Lupanarium, per prostitutarum nuda corpora, per publicam libidinem, per dedecus publicum, per uulgarem lasciuiam, per communem omnium contumeliam hæc Cyprianus & alia plura de fornicibus theatrorum, & in eam sententiam Vibius apud Senecam in controu. 2. libr. 2. Redoles, inquit, adhuc fuliginem fornicis. Ex eadem controuersia, quam infelix & miseranda esset conditio uirginis a lenone prostitutæ, pluribus demonstratur: Misera includebatur cellula, in cuius fronte titulus superpositus nomen uirginis prostitutæ & precium constitutum indicabat; moxque fiebat concursus libidinosorum ad meretricem nouam. hæc omnia habes apud Senecā in citato nuper loco libr. 2. controu. 2. Ex his omnibus disce uirtutem Christi, qui in tali discrimine positas uirgines nouit sæpissime liberare. testantur hæc ipsa acta martyrum, astipulatur his sanctus Basilius, dum ait: Cum fertur & persecutionis immanitas electæ uirgines ꝑpter sponsæ fidem, ad illudendum impijs hominibus traditæ, corporibus inuiolatæ durarunt, eo scilicet cuius gratia id perferebant, impiorum conatus in earum carne irritos arguente, & integra earum corpora non sine prodigio, & uirtute custodiente &c. hæc Basil lib. de uera uirgin.

b Publii Episcopi. De ipso hac eadem die Vsuardus, & Ado. scribit Dionysius Corinthiorum Episcopus Publium hunc successisse Dionysio Areopagitæ in ecclesia Atheniensi. Publio autē suffectum Quadratum apud Euseb. histor. lib. 4. c. 22. & Hiero. de script. ecclesi. in Quadrato. Fuit aliquorum sententia hunc illum esse Publium, quē Melitæ Paulus (ut habent Act. Apost. cap. 28) curauit dysenteria; quod etiam hic Ado profitetur in Martyrolog.

c Fructuosi episc. & soc.] Beda, Vsuardus, Ado, & alii, de eodem hac die, qua etiam antiquitus agi consueuisse demonstrat sancti Augustini sermo 101. de diuers. edit. Louā. scripsit eius & sociorum res gestas Prudentius hymno 4. peristeph. alia præterea habentur eorum acta soluta oratione conscripta apud Sur. tom. 1.

d Patrocli.] de eodē Beda, & cæteri. Eius acta syncera quidem recitat Sur. tom. primo. de ipso etiam Gregor. Turon. lib. de gloria mart. cap. 64. Morel. Idem addit, huius acta martyris ex Italia petita, collata fuisse cum his quæ in Gallijs apud clericum quendam habebantur, eademque fidelia esse inuenta. Clarus etiam in Gallijs habitus Patroclus alius, qui temporibus Childeberti regis Franc. emicuit sanctitate, de quo idem Greg. de gest. Franc. lib. 5. c. 10.

e Sub Aureliano Imper.] Nona ordine ponitur hæc persecutio ab Orosio lib 7. c. 23. & August de ciuitat. Dei lib. 18 cap. 52. a Seuero autem octaua numeratur. Aurelianus itaque cum aliquamdiu in pace agere ecclesiam permisisset, imo de eadem esset optime meritus (nam aduersus execrandum Paulum Samosatensem hæresiarchā Antiochiæ damnatum, secundum sancita Patrum rescripsit, ut tradit Eusebius histor libr. 7 cap. 23. & 24.) tandem uelut quodam insano furore correptus, ultimo sui Imperii anno, sæuissimum in Christianos persecutionem concitauit. Legitur adhuc eius edictum in Christianos promulgatum. in actis sancti Symphoriani martyris. De eadem persecutione idem Eusebius in chron. huncq; licet dicat terrore uindictæ ab instituto reuocatū, cum scribens edictum eius brachium debilitaretur: tamen eundem in sententia perstitisse adhuc, nec fulmine cælitus immisso resiluisse, ac tandem in itinere occisum esse, tradit Orosius lib. 7 c. 23. Quam autem sæua, licet breuis, fuerit hæc persecutio, ex immanibus crudelibusq; suppliciis quibus in suos milites Gentiles homines animaduertit, coniectare licet. Nam Flauius Vopiscus in eius uita scribit, militem quendam ob uiolata iura hospitii, duobus duris arborum ramis deorsum inflexis, manibus pedibusq. ligatum, relaxato mox illorum naturalis roboris impetu, scidisse mediū. Si hæc in suos de republica aliàs optime meritos pœnarum genera commentus est; quid in Christianos, quos Deorum hostes, & Imperii perduelles existimabat, fecisse putandum? Sed de his fusius in Annal. eccles.

f Meinardi.] Habentur eius acta apud Sur. tomo primo. Megintradum hunc appellat Sigebert. in chronic. eumque martyrio uita functum testatur. Necatus est sub Ludouico quarto Imper. anno a Christo Domino 860. licet Sigebertus opinetur id contigisse anno 856. De eodem Trithem. de uir. illustr. ord. S. Bened. libro 3. cap. 209.

g Epiphanii Episcopi.] Hac item die tabulæ Ticinenses. Scripsit eius res gestas. Ennodius eiusdem ciuitatis Episcopus successor ipsius, habet eas Sur tom 1. sed non integras, proxiliores enim legi in bibliotheca Vatic. in codice man. script. eiusdem Ennodii etiam extat ibidem sermo dictus in die natali ipsius, carmen insuper de eodē. Claruit temporibus Anthemii & successorum Imp. atq. Odoacri regis Italiæ.

Vndeci-

xix. A Vndecimo Kal. Februarij. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22			

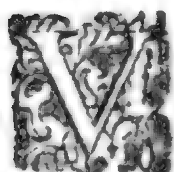

VALENTIAE in Hiſpania Tarraconenſi ſancti Vincentij a leuitæ & martyris, qui ſub Daciano impijſſimo præſide carceres, famem, equuleum, b diſtorſiones membrorum, laminas candentes, cratem ferream ignitam, aliaque tormentorum genera perpeſſus, ad martyrij præmiũ euolauit in cœlum: cuius paſſionis nobilẽ triumphum Prudentius luculenter verſibus exequitur, & beatus Auguſtinus, ac ſanctus Leo Papa ſummis laudibus commendant. Romæ ad Aquas Saluias ſancti Anaſtaſij c Perſæ monachi, qui poſt plurima tormenta carcerum, verberum, & uinculorum, quæ in Cæſaræa Palęſtinæ perpeſſus fuerat, à Choſroe d Perſarum rege multis pœnis affectus, ad vltimum decollatus eſt, cum prius ſeptuaginta ſocios in fluenta demerſos ad martyrium præmiſiſſet. eius caput Romam delatum eſt, una cum veneranda eius imagine, cuius aſpectu fugati dœmones, morboſq; curari, acta ſecundi Cõcilij Niceni teſtãtur. Ebreduni in Gallia ſanctorum martyrum Vincentij, e Orontij, & Victoris, qui in perſecutione Diocletiani martyrio coronati ſunt. Nouarię ſancti Gaudentij f epiſcopi & confeſſoris. Soræ ſancti Dominici g abbatis, miraculis clari.

IANVARII 22.

a VINCENTII.] De eodem hac itẽ die cœtera Latinorum Martyrologia. Putatur mendum eſſe in codice, dum Greg. Turon. de Glor. martyr. c. 90. ait celebrari ſolitam ſolemnitatem S. Vincentii, duodecimo Kal. undecimi menſis, ut textus ſit reſtituendus xi. Kalen. ut hic habetur. Huius acta non tantum Latinis, ſed & Græcis ob ſuam excellentiã ſunt facta conſpicua. à Latinis ea mutuatus deſcripſit Metaphraſtes, quę latinitati iterũ reſtituta habet Sur. to. 1. Ipſa aũt originaliter latina legimus in vet. man. ſcrip quę publico uſui erãt quibuldã eccleſijs, & inter alia in codice S. Mariæ ad Martyres: Prudentius eadẽ ſacro hymno complexus eſt in periſteph. hym. 5. meminitq; eiuſdẽ. cũ agit de martyrib. Cæſarauguſtanis hym. 4. Habuit S. Auguſtinus in natali die ipſius (ut auctor eſt Poſſidius in indiculo) tractatus quatuor, quorum duo habentur inter ſer. de ſanctis 12. & 13. cæteri duo ſuperadditi a Pariſienſibus ſer. 8. & 9. rurſus autem in eiuſdem natali habuit prolixum illum tractatum de Iacob & Eſau, ut apparet in fine ipſius, eſt de diuer. ſer. 44. alium adhuc exhibuit editio Louan. habitum in baſilica Reſtitutæ ſer. de diuerſ 102. extat de eodem ſer. S. Leonis Papæ. Meminit eiuſdem martyris Fortunatus lib. 7. ad Bod. ducẽ. ſcripſit idem epigramma de eius baſilica lib. 1. S. Bernar. de ipſo ſerm. paru. 66. De tunica ſancti Martyris translata & miraculis illuſtrata agit Greg. Turon. hiſt. de geſt Franc. li. 3. c. 29. Addo Vien. in chron. anno 527. & Sigibert. anno 542. Alia de eiuſdem Vincentij miraculis agit idẽ auctor Greg. de gloria mart. c 89. & 90. De eiuſdem martyris capite in eccleſia Cenomanenſi collocato à S. Domnolo epiſcopo, eiuſdem acta ſignificant, quæ habes apud Sur. die 16. Maij tomo 3. Fuerunt alij eiuſdem nominis illuſtres martyres in Hiſpania, de quibus ſuis locis inferius.

b Equuleum.] Fuiſſe equuleum tortorium lignum, omnes conſentiunt: illudq́. fuiſſe cochleatum ad extendendum & remittendum compoſitũ, iiſdem ex Nonio affirmãt, cum hæc dicat ille:

Et ubi inſilui in cochleatum equuleum
Ibi tollutim tortor, ideſt uolubiliter torqueor.

Iſido-

Isidorus lib. 5. orig. equuleũ ab extendendo dictũ putat. Cypr. li. de lapsis. Nũc equuleus extẽderet. Cũ etenim equuleus intenderetur, corpora simul extendi necesse erat, unde Ammian. Marc. lib. 14. Intendebantur equulei, & Hier. epist. 49. ad Inno. Cum equuleus (inquit) corpus extenderet. Sigonius, etsi uir sane eruditus sit, tamen cũ de equuleo egit, tam de eo, quam de fidiculis, rem parũ feliciter uidetur assecutus lib. 3. de Iudiciis cap. 18. Confundit. n. nõ tantum equuleum cum catasta, de qua plura nos 16. Martii, sed ẽt cũ genere illo compedum, quo rei in carcere positi, iniectis ad quartum, uel quintum foramen pedibus ad iugẽ cruciatum sic uincti detinerentur. Id habes ex epistola ecclesiæ Lugdun. apud Euseb. lib. 5. c. 1. quod genus torquendi Rufinus li. 5. c. 2. non improprie, loco compedum, dixit neruum: Christophorsonus autem proprius crassam compedem appellauit. De eodẽ genere cõpedum, quibus martyres in carcere positi distinebantur, eleganter Prudentius peristeph. hymno 4. de Sancto Vincentio. ait.

In hoc baratrum conicit
Truculentus hostis martyrem
Lignoque plantas inserit
Diuaricatis cruribus.

De iisdem compedibus Euseb. li. 6. c. 32. cum agit de Origene: Multis (inquit) diebus pedes in cõpedes ligneos, intrusi, distractione quadam ad quartũ foramen distẽti fuerunt, & li. 8. ca. 11. Post uerbera in compedibus ligneis positi erant, & pedes alter ab altero ad quartum foramen distenti districtiq; adeo ut necessario supini iacerent, nec possent propter plagarum uulnera recẽter toti corpori inflicta se ullo modo commouere, & inferius c. 14. de Appiano martyre: In carcerẽ concluditur, in quo unũ diẽ noctẽq; utroq; pede cõpedibus ad cruciatũ paratis, longe a se mutuo distẽto diuexatus &c. agit de iisdẽ cõpedib. Metaphrastes 1 Trophymo martyre. Ex his omnibus cõpedes ab equuleo esse lõge diuersos, q̃ nõ in carcere reũ nec eius tantum distendebat pedes, sed totũ corpus ad fossionẽ ungularũ quisq; potest facile intelligere; cũ idẽ Eusebius diuerse admodũ a cõpedib. describat equuleũ li. 8. c. 11. cũ ait: Quidam enim primum manibus a tergo religati, ligno appensi & machinis quibusdam mẽbra eorum uniuersa distenta, distractaq; &c. hæc de equuleo esse intelligenda, ea quæ S. Hieronymus epist. 49 ad Innocentium scribit, plane indicant, cum ait: Cum equuleus corpus extenderet, & sordidas fœtore carceris manus post tergum uincula cohiberent &c. Prudentius item sic.

Vinctum retortis brachiis
Sursum ac deorsum extendite
Compago donec ossium
Diuulsa membratim crepet.

Idem in Romano martyre hym. 10.

Miserum putatis quod retortis pendeo.
Extentus ulnis, quòd reuelluntur pedes
Compago neruis quòd sonat crepantibus.

Sunt hæc Romani martyris uerba pendentis in equuleo. Quã aũt error Sigonius dicto loco, cum putet corpus in equuleo alligari fidiculis idemq; esse torquere fidiculis, quod equuleo distendi, dicemus paulò inferius.

Quænã esset equulei forma, haud facile describi posse uidetur: & cum multi in his laborauerint, neminẽ adhuc eã assecutũ fuisse cognoui, at nec ego id mihi arrogo. Describã hic tñ quę ex ueteribus accepi, cæteraq; rem ipsam exactius examinandã relinquam. Stipitẽ quẽdam in æquuleo fuisse, tradit S. Hieronymus dicta epist. 49. cum ait: Crines ligantur ad stipitem, & toto corpore ad equuleũ fortius alligato, uicinus pedibus ignis apponitur, utrumque latus carnifex fodit &c. Ex eodem stipite totam illam machinam Prudentius in Romano, hym. apellat noxialem stipitem, cum ait.

Iubet amoueri noxialem stipitem
Plebeia clarum pœnam ne damnet uirum.

Si adhuc fidem integram præstas actis S. Dorotheæ uirginis & martyris, quæ extant apud Sur. to. 1. die 6 Februarij, habes ex illis equuleum formam quodãmodo expressisse crucis: sunt ibi hæc uerba Theophili pendentis in equuleo: Ecce modo Christianus sum, quia in cruce suspensus sum: equuleus. n. crucis quandam similitudinem gerit. hæc ibi. Secundũ aũt prædicta haud difficile esset describere formam equulei, nimirum erectũ stipitem ualidũ & cocleatũ, qui transuersum habeat lignũ, quod intendatur ac remittatur, ad quod ligata membra distendantur tortoris arbitrio. Sed ab hac equulei imagine, uel alia huic persimili cogit me dissentire Ammianus Marcellinus, cũ hominẽ non rectum in equuleo extensum docet, sed curuum, sic enim ait lib. 16. prope finem: Innocentes tortoribus exposuit multos, aut sub equuleo cœpit incuruos &c. Clarius autem li. 18. his uerbis: Quãquam incuruus sub equuleo staret, pertinaci negabat instãtia. hæc Ammiã quibus quidẽ alia à prædictis plane diuersa equulei forma pscribitur, qua q̃dẽ & uocis etymologiã possumus intelligere, ut equuleus ab equulo, q̃ homo ad eũ alligatus atq; distẽsus & accuruus quodãmodo equuli formam præseferet, sic dictus. Verum aduertas, sic curuũ sub equuleo distẽdi hominẽ, ut tamen cęlũ uersus facies cõuersa esset, liberũq; illi fuisse rursum oculos tollere, ac cęlum aspicere. hæc habes ex S. Hieron. dicta epi. 49. Ex his itaq; omnib. quę diximus, tibi formam equulei (vt lubet) effingito.

De fidiculis iam agamus. Increbuit hactenus cõplurium error, ut fidiculas à fidibus deriuatas putarẽt, nihilq; aliud esse fidiculas, quam uincula neruea, quibus ad equuleum manus pedesq; hominis ligarentur; sicq; torquere fidiculis reũ, idẽ esse, quod ligatum in equuleo fidiculis hominem inten-

intendendo, ossium commissuras cum immenso dolore distrahere. Sensit hæc Sigonius li. 3 de Iudic. c. 18. sic etiam errauit in his & Valla li. 1. dum ait, fidiculas esse instrumentũ ex duobus obliquatis lignis compactum, ita dictum, vel ab extorquẽda fide, uel à nerueis funibus, quibus torquẽdi alligantur. Omittimus alias hic referre compluriũ Iurecõsultorum de fidiculis à veritate prorsus remotas sententias. Miratus sum vehementer, cum S. Isidorus lib. 3. origin. exacte monstrarit, quid sint fidiculæ, eruditos viros, eo prætermisso, in perquirendo de illis adeo laborasse, ac à rei ueritate tantopere aberrasse. Fidiculas n. idem esse quod ungulas testatur, cum ait: Vngulæ dictæ, quod effodicant, hæ & fidiculæ, quia iis rei in equuleo torquentur, vt fides inueniatur. hæc Isid. cùm itaque fidiculis æque ac vngulis finderentur latera hominis in equuleo distensi, easdem vngulas ea de causa dictas esse fidiculas, q reorum latera finderent, sicq; à findẽdo dictas fidiculas esse, quasi findiculas, vel à fodicando, quod illis latera reorum fodicarentur, dictasq; esse fidiculas quasi fodiculas; fodicare latera fidiculis vsurpatum apparet ab Ammiano, vt dicemus paulo inferius. His in primis astipulatur Prudentius hym. 10. peristeph. in Romano, cùm quas uocat fidiculas, easdem ungulas dicat. Sunt hæc verba Asclepiades iudicis.

Vertat ictum carnifex
In os loquentis, inq; maxillas manum,
Sulcosq; acutos & fidiculas transferat
Verbositatis vt rumpatur locus. Et paulo post,

per fidiculas Asclepiadem intellexisse vngulas, quæ mox auctor subdit declarat his versibus.

Implet iubentis dicta lictor improbus
Charaxat ambas, vngulis scribentibus,
Genas, cruentis & secat faciem rotis.
Hirsuta barbis soluitur carptim cutis
Et mẽtum adusq; vultus omnis scinditur. Hæc

Prudentius. Eodem sensu fidiculæ accipiuntur l. Decuriones, C. de quæst. nam fidiculis torqueri, Imperator appellat cruentam conditionem, sic apud Ammian lib. 29. qui hæc genera cruciamentorum recensens, ait: Includuntur equulei, expediuntur pondera plumbea, cum fidiculis & verberibus. Cumq; paulo inferius reorum maiestatis latera dictis tormentis fodicata dicat, fidiculis id factum apparet. In hac eadem sententia fidiculas accipere, tam apud Senecam lib. 3. de ira, quam apud Valer. de patientia li. 3. c. 3. 4. 5. vel alios, nihil uetat. Tantum apud Suetonium in Tiberio aliud genus cruciamenti inuenies dictas esse fidiculas, dum ait: Excogitauerat inter genera cruciatus, etiã, vt larga meri potione per fallaciam oneratos repente veretris deligatis, fidicularum simul urinæque tormento distenderet. hæc Suet. sed remotissimum est eiusmodi genus tormẽti ab eo, quod in actis Sanctorum martyrum, aliisq; citatis locis per fidiculas testatum apparet, Inuenies frequẽter equuleo iunctas esse fidiculas vel ungulas; ea nimirum ex causa, q extento corpore in equuleo fidiculis uel ungulis à tortorib. membra sulcarentur, quibus aliquando succederet ignis tormentũ. hæc cũ habeas in nonnullis actis sanctorum martyrum, S. Cyprianus demonstrat, dum ait li de lapsis: Nũc equuleus extẽderet, nũc vulgala effoderet, nũc flamma torreret. & Aug. Epist. 59. ad Marcellin. nõ extendente equuleo, nõ sulcantibus vngulis, nõ vrentibus flammis, &c. eadem Hieron. epist. 49. Prudentius sæpe, & alij. ante hos omnes Sen. lib. 3. controuers. 14 pluribus.

c Anastasij Persæ.] De eodem hac die cæteri Latinorum, Græci autem decimaquinta huius. Metaphrastes eius ac sociorum acta descripsit, habet ea Lipom. Tom. 5. & Sur. tom. 1. Habemus in nostra Bibliotheca eiusdem res gestas a Gregorio quodam clerico e Græcis latine redditas, quibus præmittitur præfatio, cuius est exordium: Vnigenitus filius, &c. fortasse illa quæ malè translata Beda, ut ipse ait, emendauit. Habetur illic insuper post eadem acta elegãs historia de arreptitia puella uirtute martyris liberata Romæ in ecclesia Sãctæ Mariæ ad Aquas Saluias: eo nomine olim ea ecclesia dicebatur, quæ postea ob illata illuc sanctorum pignora Vincentii & Anastasii, illorum nomine dicta est. Habet eadem historia miram cõsensionem cum his, quæ Legati Apostolici Hadriani Papæ in Concilio Nicæno secundo, actio. quarta, testati sunt de capite eiusdẽ martyris una cum eius uultus imagine Romam translato. Asseruatur eadẽ hactenus religiose in eadem ecclesia licet sacræ imagini ab aliquo rei ignaro sit inscriptum nomen Pauli Apostoli, qui eodem in loco capite truncatus est. De passione Sancti Anastasii eiusque reliquiis Romam translatis agit Beda de sex. ætat. sub Heraclio Imper. Ado, Vien. in chron. anno 604. Sigeb. anno 620. Marian. Scot. martyrium refert anno 627. & translationem in Vrbem anno 626. reponit. Porrò constat S. Anastasium consummasse martyrium (ut eius acta testãtur) anno 17. Heraclii Imp est is annus a Christo Domino 627. Quod autem alii laqueo, alii uerò gladio uitam finisse dicant: placent quæ in Græcorũ Menologio de ea rescripta sunt his uerbis: ipsius collo ita laqueo attricto, ut respirandi facultatem non haberet, postremò securi percutitur, capite pro Christi fide abscissio. hæc Græc. Menol. die 15. Ianuar.

d Chosroe Persarũ rege.] Ne de Chosroe ambiguitas oriatur: nosse debemus, duos eiusdem nominis fuisse reges Persarum, quorũ senior regnauit tẽporibus Iustiniani Imp. & Iustini Iunioris, peruenitque usque ad Tiberium, ac uita functus est anno Domini 579. ut ex Agath colligitur li. 4. pag. 538. regnauitq; annos 48. Huic autẽ Chosroi

roi successit Horsmida eius filius, quo extincto, ipsius filius nomine Chosroes regnum capessit, vt Niceph. hist. libr. 18. cap. 18. 21. & 22. Porrò de Chosroe de quo agimus, est ille iunior, senioris nepos.

e Vicentij, Orontii, & soc.] De his etiam Beda, Vsuardus, Ado, & alii, pluribus autem Petrus catal. lib. 2. cap 112.

f Gaudentii.] Nouarienses hac item die celebrant natalem ipsius, trãslationem autem iterum factam, mense Augusti, & Octobris, ut constat ex tabulis eiusdem ecclesiæ. Acta eius tempore Leonis episcopi successoris, qui sedit temporib. Pauli Papæ, ut testantur eiusdem ecclesiæ tabulæ, conscripta habet Mombrit. tom. 1. Claruit temporibus Theodosij senioris & filiorum Imp. optimè notus Ambrosio, ut ex ijsdem actis accipitur.

g Dominici abbatis.] De eo hæc Leo Cardinalis Ostiensis in chron. Casin. lib. 2. cap. 61. Hoc anno 1031. Beatus Dominicus innumerabilium patrator miraculorum, multorumque Cœnobiorum fundator apud Soram Campaniæ ciuitatem iam ferè octogenarius migrauit ad Dominum, sepultusque est in monasterio Soræ vicino, quod nunc eiusdem uocatur ex nomine. hactenus Leo. In Vaticana bibliotheca in codice qui inscribitur, Liber censuum, tam de eodem Cœnobio, quàm de immunitate Sorani episcopi. vt Romano tantum Pontifici subditus sit, habetur narratio.

23 Decimo Kal. Februarij. Luna. B. viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23			

ROMAE S. Emerentianæ a virginis & martyris, quæ adhuc cathecumena, dum oraret ad sepulchrum S. Agnetis, cuius fuerat collactanea, a gentilibus lapidata est. Philippis in Macedonia S. Parmenæ, b qui fuit unus de septem primis diaconis. Hic traditus gratiæ Dei, iniunctum sibi à fratribus officium prædicationis plena fide consummans, sub Traiano c martyrij gloriam est adeptus. Cæsareæ in Mauritania sanctorũ martyrũ Seueriani, d & Aquilæ vxoris eius ignibus cõbustorum. Apud Antinoum Aegypti vrbem S. Asclæ e martyris, qui post diuersa tormenta pretiosam Deo animã, in flumen pręcipitatus, reddidit. Ancyræ in Galàtia S. Clementis f episcopi, qui sæpius cruciatus, tandẽ sub Diocletiano martyriũ consummauit. Ibidem S. Agathangeli, g qui eodẽ die sub Lucio præside passus est. Alexãdriæ S. Ioannis h Eleemosynarij, eiusdem urbis epi, misericordia in pauperes celeberrimi. Toleti S. Ildefonsi i episcopi, qui ob singularem uitæ integritatem, susceptamq; defensionem aduersus hęreticos, Dei genitricis uirginitatem impugnantes, ab eadem candidissima veste donatus est, ac demum sanctitate celebris in cœlum vocatus. In prouincia Valeriæ k S. Martyrij l monachi, cuius meminit B. Gregorius Papa.

IANVARII. 23.

a EMERENTIANAE.] De ipsa hac eadem die Beda, Vsuard. Ado, & alij. Acta passionis eius narrantur apud Ambros. libro quarto, episto. 34. edit. Rom.

b Parmenæ.] De quo Act. Apost. c. 6. Beda ac cæteri Latinorum de eodem hac die. Græci autẽ vndecima Martij, ac iterum tertia Maii, ut apparet ex eorum Menologio.

c Sub Traiano.] Persecutio sub Traiano tertia recẽsetur ab Augustino de ciuit. Dei lib. 18. c. 52. Oros. li. 7. c. 12. & Seuer. li. 2. Quę quidẽ nõ ex e...

ctis Traiani sumpsit exordium; sed (vt scribit Euseb hist. li. 3. c. 26.) sigillatim in vnaquaq; ciuitate sub eius Imperio ex seditione populi excitata est: cui tamen ex eiusdem Imperatoris edictis magnū accessit additamētum. sed postea litteris Plinij iunioris, illo persuaso, sic temperata est, vt prohiberet inquiri Christianos, delatos tamen puniri, vt Tertullianus scribit in Apologet. Posset fortasse alicui dubitationē facere, quid est quod laudatissimus principum idemq; æquissimus (sic etenim Gentilium omnium testimonio habetur) in Christianos tantum se iniquissimum, atq; sæuissimum exhibuerit? Ad hoc primum dicimus, quod quidē patres in Apologijs, sunt prosequuti: complures hæreticos ac præcipue Gnosticos nomine Christiano censitos, turpib. execrandisq; facinoribus impollutæ Christianæ religioni ignominiam irrogasse, eisq; impurissimis obscenitatibus effecisse, vt genus, fides, nomen ipsum denique Christianum blasphemaretur inter gentes; adeo ut (secundum Domini futura prædicentis sententiam) obsequium se Deo præstare existimarent si Christianos, vt nequissimum genus hominum, internicioni traderent, inuidiosumq; nomen prorsus abolerent. Erant & aliæ mentitæ vel simulatæ causæ, quas in Annalibus sigillatim recensuimus, quibus principes persuasi, illi ipsi, qui apud Gentiles habiti sunt æquiores, ijdem sæuiores in Christianos se exhiberent, illis in hoc non dissimiles, qui etiam Gentilium iudicio pessimi fuerunt, vt Nero, Domitianus & alij. Sed quod in primis Traiani animum in eosdem vehementissimē incendit, illud fuit, qđ ex litteris Plinii secundi, quæ habentur li. 10. epi. 103. accepit, nimirū Christianū genus adeo inualuisse, sicque illorum numerum auctum, ut Idolorum templa deserta desolataq; remanerēt, & nedū in ciuitatibus, sed & ī vicis & agris sacra deorū essent intermissa; & (ut ait) rarissimus victimarū emptor inueniretur. Quibus ille acceptis, ut collabenti idolorū cultui cōsuleret, ac diis quib. Imperium acceptū ferebat repēderet gratias: Christianos, ut impios, deorumq; contemptores e medio tollendos edixit, & quò magis erga deos pius, & reipublicæ studiosus, eò amplius in Christianos seuerus uideri cupiebat. sed explorata demum per eundē præsidem illorum innocentia, non vltra inquirendos, sed oblatos tm̄ puniendos esse rescripsit: de cuius adeò iniqua sn̄ia inquit Tertullianus in Apologetico: O sententiā necessitate confusam, negat inquirendos, ut innocentes: mandat puniri, ut nocentes: parcit, & sæuit, dissimulat, & animaduertit, &c. Sed quonā pacto alij prædicant Traianum æquissimum & optimum omniū principem, qui erga seipsum impurissimus, ac ob eam causam et iniquissimus fuit? id quidē ijdē scriptores Ethnici qui eum laudib. tollūt, scriptis testatum reddūt, adeo ut ex eorū censura, non tantum ex optimorum albo eum expungendū, esse, sed nec boni viri laudem mereri, imo inter turpes esse adnumerandū, quisque æquo iure censeret. Dio etenim & Spartianus grauissimi scriptores, quod uerū est nō dissimulantes, eundem adeò impurum fuisse narrant, ut ēt in senectute in masculos insanijsse testētur. Iam ergo tam abductum in præceps hoīem, datum in reprobū sensum, in ignominiam passionū, quis miretur Christianis fuisse aduersum? Hoīem certe indignissimum, quem ab inferis eductum precib. S. Gregorij Papæ quidam scribant: quā opinionem fusius in Annalib. ecclesiasticis confutauimus, & friuolas rationes illorum, qui eā astruunt, & quoquomodo firmare conantur, exacte simulque historiæ veritate refellimus.

d Seueriani, & Aquilæ.] De his etiam hac die Beda, Vsuar. Ado, Petrus in catal. li. 3. c. 16. & alij.

e Alciæ.] Vsuardus de eodem hac die. Eius res gestas recitat Metaphrastes in actis Tyrsi martyris 14. Decemb. quæ habentur apud Lipom. to. 5. De eo item Petrus in catal. lib. 3. c. 15.

f Clementis episc.] De eodē hac die Græci in Menologio. Huius sæpius iterata certamina descripsit ex antiquis monumētis Metaphrastes, quæ recitat Lipom. to. 5. & Sur. to. 1. de ipso ēt Niceph. li. 7. c. 14 quem ait, annis uiginti octo continuis uexationib. ob Christi fidem a Gentilibus agitatum.

g Agathangeli.] Græci ēt de eodem hac die in Menologio. Huius acta habentur intexta cum rebus gestis S. Clementis, de quo modo egimus. De eodem Nicephorus lib. 7. & 14. qui de utrisq. hęc ait: Eos omnes martyres, meo quidem iudicio, Clemens & cum ipso Agathangelus superauit.

h Ioannis eleemosynarii.] Agunt itidem de eodem hac die, Græci licet natalis dies sit tertia Februarij: puta hanc ipsam esse diem ordinationis eius, quam & natalem dici consueuisse, & solemniter etiam celebrari, supra diximus, dum egimus de Cathedra S. Petri. Scripsit admirandas eius res gestas Leontius episcopus Neapolis Cypri, cuius fidei subscribunt patres in S. Synodo Nicæna secunda, act. 4. & Ioannes Damascen. de imag orat. 3. dum eum producunt testem aduersus Iconoclastas. Eadē Ioannis acta à Leontio scripta Anastasius Bibliothecarius, iussu Nicolai Romani Pontificis latinitati donauit, ut auctor est Sigib. de uir. illust. c. 57. in Leontio, & c. 104 in Anastasio. Eorum duplex reperitur editio atque translatio inter se diuersa, in quarum altera aliqua habentur, quæ in altera desiderantur. uide apud Lipom. to. 2. & Sur. tom. 1. Sedere cœpit sub Heraclio Imp. vt eius acta testantur, & non sub Phoca, ut aliquis putauit, sub quo sedit Eulogius notissimus Sancto Gregorio Rom. Pont. Præfuit hic illi sedi annos decem, ut scribit Niceph. in chro. Corpus eius Venetias translatum esse tradunt.

i Ildefonsi episc.] Hunc alij Illefonsum, Alfonsum

sum alij appellant. Successit: Eugenio secũdo eiusdem sedis antistiti. Imperante Heraclio, sub Vitaliano Rom. Pont. & Recesuintho Hispaniarũ rege, anno à Christo Domini 662. sediq; annos nouem, & menses duos, habuitque successorem Quiricum, qui præfuit synodo Toletanæ vndecimæ, anno quarto Bimbę regis. Habentur Ildefonsi res gestæ conscriptæ à Iuliano eiusdem vrbis episcopo, quas refert Sur. tom. 1. Porro non tantũ inter sanctos sed ẽt inter celebres scriptores ecclesiasticos adnumeratur. Libuit hic referre quæ in appẽdice operis istius, quod idem scripsit Ildefonsus de uir. illust. legi in vet. manuscrip. Vaticanæ Bibliothecæ sunt hæc ad uerbũ descripta: Scripsit Ildefonsus quamplurimos libros luculento sermone potissimos, quos inde in tot partib. censuit diuidẽdos. 1. librum prosopopeiæ imbecillitatis propriæ, libellum de Virginitate S. Mariæ contra infideles, opusculum de proprietate personarum Patris, & Filij, & Spiritus sancti, opusculũ annotationis de vir illustribus opusculum annotationis in sacris, librum de cognitione baptismi, & de progressu spiritualium Partis quoque secundæ liber epistolarũ est in quo ad diuersos scribens enigmaticis formulis egit, personasque interdum induxit, in quo ẽt à quibusdam luculentiora scriptorum responsa ꝑ meruit. Partem sane tertiam Missarum esse uoluit hymnorum, & sermonum. Altioris denique partis liber quartus uersib. prosaq; contextus, in quo epitaphia, & quædam sunt epigrammata adnotata Scripsit & alia multa, quorum uarijs molestiorum occupationib. impeditus, aliqua cæpta, aliqua semiplena reliquit. Accitus aũt in Pontificatũ nono gloriosi Recesuinthi principis anno, nouem annis & duobus fere mensib. clarus habitus fuit uitæ meritis, & recto regendi modo, expleto decimo, octauo prædicti principis anno, sequente die x Kal. Februarij domicilio carnis exuitur, atq; in ecclesia beatæ Leocadiæ tumulatur, ad pedes sui conditus decessoris, cum quo creditur æterno frui receptaculo. hactenus ibi: Quæ licet præter institutum, tamen cum nondum apud aliquem ea edita inuenerimus, hic describere operæ pretium duximus. Reperimus eundem ob solidam fidei cõstantiã, ancorã fidei; & ob dicendi facundiam, Chrysostomum appellatum aliquando, cum citatur. Plura de eodem in Flor. sanct. Vberius in Thesaur. Concio. tom. 2. Quod autem sanctus Ildefonsus perstringi admodum videatur in concilio Francofordiensi, ꝙ dixerit Christum filium Dei adoptiuum secundum carnem: non ita accipiendum est, ut more Nestorianorum duas in Christo personas uoluerit constituere, sed duas distinguere naturas: improprie licet per personam naturam significans; sicut econtra Cyrillus Alexandrinus aliquando fecisse uidetur, cum in Christo unam tantum dixerit esse naturam, nimirum naturam pro persona accipiens, qua loquendi licentia Euthyciani abusi, hæresim de una in Christo natura confirmare conati sunt. Condonandum est patribus si aliquando impropria usi sunt voce, cum ex eorundem scriptis, quòd de fide catholica recte senserint, mille locis probari possit. Hæc eadem dicta sint de sanctis episcopis Toletanis, Eugenio & Iuliano: qui in eadẽ synodo eadẽ dictione notantũ.

K In prouincia Valeriæ.] De hac prouincia ne alicui errandi tribuatur occasio, sicut accidisse uidimus; sciendum est duas fuisse eiusdem nominis prouincias, quarum alterã in Pannonia ita appellatam esse a Valeria filia Diocletiani Imp. auctor est Ammianus Marcellinus lib. 19. cuius meminit ẽt S Ambrosius de fide li. 2. c. 4. in fi. & Zoh. hist. lib. 2. Erat & Valeria ciuitas sic dicta ad ripã Danubij, cuius meminit Ennodius Ticin. in actis sancti Antonij monachi. Ea itaque Valeria Pannonię dicitur ad differentiam Valerię prouinciæ in Italia, quæ dicta est a uia Valeria, quæ a Tibure ins incipiens per Marsos transiens, Corfinium usq; ducebat, eratq; eadem uia ciuitas Valeria nomine, de his Strabo. lib. 5. p. 159. de hac ipsa hic agitur in Martyrologio, deq; ea scribit S. Greg. Papa lib. 1. dialog. c. 11. hanc quidem prouinciam & Vestini populi habitabant, cuius metropolis erat Amiternum, hodie Aquilia. Amiterno autem diruto, loci illius episcopi is erat titulus. N. episcopus Castrorũ Amiterninæ Ciuitatis, ut apud S. Gregorium reperies lib. 1. dialog. ca. 4. Constat autem tum ex locis ipsis, eorumq; limitib. tum ex sanctorum memorijs, quæ illic hactenus asseruantur S. Gregorium Papam, dum de Valeria prouincia mentionem habet, de hac utiq; nostra, quæ in Italia sita est, & nõ de Pannonica locutum fuisse. De eadem Valeria prouincia mentio habetur li. 5. tit. 30. quibus equorum usus. Cod. Theodos. lib. 9. planius Paul diac. de gestis Longobard. lib. 2. c. 11.

l Martyrij monachi.] Scribit de eo S. Greg. lib. j. dialog. c. 11. Fuit & alius eiusdẽ nominis sanctus monachus, cuius idẽ meminit hom. 39. in Euang.

24 Nono Kal. Februarij. Luna. Cvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24

NATALIS

NATALIS S. Timothei,[a] diſcipuli beati Pauli Apoſtoli, qui ab eodẽ Epheſi ordinatus epiſcopus, poſt multos pro Chriſto agones, cum Dianæ immolantes argueret, lapidibus obrutus, paulo poſt obdormiuit in Domino. Antiochiæ ſancti Babylæ[b] epiſcopi, qui in perſecutione Decij, poſteaquam frequenter paſſionibus ſuis, ac cruciatibus glorificauerat Deum, glorioſæ vitæ finem ſortitus eſt in vinculis ferreis, cum quibus & ſuum corpus ſepeliri mandauit. Referuntur etiã paſſi cum eo tres pueri, Vrbanus, Prilidianus, & Epolonius, quos ille in fide Chriſti inſtruxerat. Ibidẽ ſanctæ Xynoridis[c] martyris, Neocæſareæ ſanctorum martyrum Mardonij,[d] Muſonij, Eugenij, & Metelli, qui omnes igni traditi ſunt, & eorũ reliquiæ in flumen diſperſę. Fulginei S. Feliciani,[e] qui à Victore Papa eiuſdem ciuitatis eps ordinatus, poſt multos labores, in ultima ſenectute ſub Decio martyrio coronatur. Item ſanctorum martyrũ Thyrſi[f] & Proiecti. Bononiæ S. Zamæ[g] primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi, qui à S. Dionyſio Romano Pontifice ordinatus illic Chriſtianam fidem mirificè propagauit. Item beati Surani[h] abbatis, qui tempore Longobardorum ſanctitate floruit.

IANVARII. 24.

a TIMOTHEI.] Agunt & de eodẽ hac die cæteri Latinorum, Græci autem vigeſimaſecũda huius, ut apparet ex eorum Menologio, & ex Euſtachio presbyt. in vita S. Eutychij epiſcopi Conſtantinopolitani. Notiſſimus hic eſt Pauli Apoſtoli diſcipulus, cuius tum in eius epiſtolis, tum etiam in Actibus Apoſtolorum eſt frequens mentio. Commentarius rerum geſtarum, martyrij, atque trãslationis eius habetur apud Metaph. 22. Ianuarij. eadem omnia Lipom tom 5. & Sur. tom. 1. Paſſioné Timothei à Polycrate ſcriptã fuiſſe, auctor eſt Sigeb. de uir. illuſtr. c. 3. ſed ignotum id prorſus Euſebio, atque Hieronymo, qui agunt de Polycrate. Dictus eſt Timotheus primus epiſcopus Epheſi, ut tradit Euſeb. hiſt. li. 3. c. 4. cui Oneſimum ſubrogatum eſſe, ſcribit Ignatius ad Epheſios. Conſtat tamen ante Timotheum eccleſiam Epheſinam à Paulo atque a Ioanne Apoſtolis fuiſſe collectam & eruditam, unde ad eos S. Ignatius: Cum Apoſtolis (inquit) in uirtute Chriſti ſemper conuerſati eſtis, Paulo, Ioãne, & fideliſſimo Timotheo. idẽ ſcribens ad Philadelphos, adnumerat eundem Timotheum inter ſanctiſſimos uiros, qui in uirginitate uitam puram tranſegerunt. De eius tranſlatione agemus ſuo loco inferius.

b Babylæ epiſc.] Beda ac cæteri omnes de eodem hac item die, Græci autem agunt. 4. Septembris. De tempore paſſionis Babylæ, conſtat maiorum auctoritate, eſſe paſſum ſub Decio. id in primis Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 6. cap. 32. confirmat hóc ipſum S. Epiph. in lib. de mẽſuris & põd. & S. Hieron. lib. de ſcriptoribus eccleſ. in Origene. His merito maiorem adhibemus, fidẽ quã Nicephoro Calliſto, & Metaph qui dicunt ipſum paſsũ ſub Numeriano Imp. qui iidem certi arguuntur erroris, dum conſtat temporibus Numeriani, nullum eius nominis Antiochenæ eccleſiæ pręfuiſſe epiſcopũ, prout apparet ex ſucceſſione Antiochenorum epiſcoporũ, quã Euſebius in primis, inde Nicephorus Conſtantinopolitanus epiſcopus texuit; Ex quibus etiam & hi errare conuincuntur, qui eiuſdem ciuitatis duos Babylas excogitarant. Alij aũt, inter quos Nicepſtorus, cũ ponunt duos Babylas, alterũ eorũ Antiochenæ ſub Numeriano Imp. præfuiſſe eccleſiæ, alterum uero Nicomediæ dicunt fuiſſe epiſcopum. Rurſus in Menologio eadem die 4. Septemb. de duob. agunt Babylis, de ipſo in primis Antiocheno epiſcopo, atq; de alio eius nominis ludimagiſtro, eodemque una cum octoginta tribus pueris obtruncato. Non eſt hæc recens quæſtio, Suidas plane teſtatur diuerſas de Babyla fuiſſe ſententias, dicẽtibus aliis eũ ſub Decio, aliis uero páſſum ſub Numeriano: ad quas cõciliandas, duos Babylas a prædictis eſſe excogitatos. In his autẽ, ſi meum licet interponere iudiciũ, antiquioribus tam Latinorum quàm Græcorum inhærens, unum tantum fuiſſe Babylam, eũdemque epiſcopum Antiochenum ſubſcribo. Quis enim ſibi perſuadeat, ut cum penes Græcorum antiquos hiſtoricos tam frequens de Babyla Antiocheno ſit facta mentio, nullo unquam in loco

vel per occasionem saltem de altero Babyla ęque illustri, itemq; cum pueris martyrio coronato sit facto mentio? De certaminib. Babylæ, & trium puerorum, quorũ hic recitantur nomina, S. Ioannes Chrysostomus sæpius agit: nimirum in oratione contra Gentiles, in homilia de martyribus Iuuentino & Maximo homil. 4. de Lazaro, & hom. 9 in epist. Pauli ad Ephesios de eodem item Theodoret. de Euangelica uerit. lib. 10. de ipso item & tribus pueris extat sacer hymnus in breuiario Toletano. Aldelmus etiam de laudib. uirginit. de eodem agit. At uero nõ simul cum ipsa morte finis fuit certaminis Babylæ: quin uelut rediuiuus, grauiores contra Gentiles est aggressus pugnas, nam & more Sampsonis ossib. pugnans, in fugam uertit Philistæos. Huius enim illustris martyris ossa Gallus Cæsar in Daphnem ad Antiochenã suburbia transtulit, quo tanti martyris reuerentia insolitæ ibi Græcorum superstitiones cessarent, & effusus delitiarum luxus contineretur. Res accidit ex sententia: nam præsentia sacrorum pignorum mox loquax illud Apollinis oraculum obmutuit, nec ultra responsa dedit, prout scribit Sozom. hist. lib. 5. c. 18. Cum autem Imperium impius Iulianus apostata accepisset, ut silentis Apollinis linguam solueret, inde tollendum Babylæ corpus Christianis imperauit, quo tandẽ sublato, & in locum pristinum restituto, mox mutum idolum, & non nisi sui silentij causam fari permissum, illapso de cælo fulmine contritum est, ingensq; eius ædes cælesti illo igne conflagrauit. Huius triũphi Babylæ extant antiquorum scriptiones, uelut egregiæ columnæ uictoriis illius insculptæ in monumentum sempiternum erectæ. Tantæ enim rei oculatus testis Ioannes Chrysostomus, tunc adolescens interfuit, & ut ipse testatur, uidit, eademque scripsit illa præclara oratione cõtra Gentiles, & homil. 4 de laudib. Pauli. id etiam & cæteri antiqui historici prætiterunt: Rufinus lib. 1. cap. 35. 36. Sozom. lib. 5. c. 19 Socrat. lib. 3 c. 16. Theodoret. lib. 3. c. 10. Euagrius lib. 1. cap. 16. & alij. Id factum esse 11. Kal. Nouembr. Ammianus Marcel. Gentilis historicus libr. 22. testatur, licet homo Christianis infensus causam profiteri erubuerit.

c Xynoridis, alias Synoridis.] De ea scribit sanctus Ioãnes Chrysostomus homilia 4. de Lazaro. De alia iuniori, nobilitate & pietate clara fœmina Synoride sanctus Hieronymus epist. 8 ad Demetriadem scribit in hæc uerba: Fertur, & omnium Christianorum laude celebratur; quicquid fuerat nuptijs præparatum à sancta Christi Synoride uirgini traditum, ne sponso fieret iniuria, imò & dotata pristinis opib. ueniret ad sponsum, & quod in rebus mundi periturum erat, domesticorum Dei sustentauit inopiam. hæc Hieron.

d Mardonij & soc.] De ijsdem Beda et Vsuardus, Ado & alii, consentiumq; uet. man. scri. Petrus in catal. li. 3. c. 19. apud Zenocęsareã Mauritaniæ hos passos dicit, sed mẽdosè ita illic legi putatur, cũ ueteres omnes ab illa lectione dissentiant.

e Feliciani episcopi.] Huius res gestas accepimus ab ecclesia Fulginate, sed quæ castigatione aliqua indigeant. Scribit S. gebert. in chron. anno Christi 969. huius sancti reliquias per Theodoricum Metensem episcopum sub Othone Imp. in Gallias fuisse translatas, de ijsdem Crantz. in Saxon. lib. 1 c. 9.

f Thyrsi, & Proiecti.] Agitur de his pluribus in breuiario Toletano S. Isidori, ubi etiam sacer hymnus habetur, quo Thyrsi egregia facta describuntur.

g Zamæ episcopi.] De eodem tabulæ ecclesiæ Bononiensis. Legi cõmentariũ nondũ typis excusum de Ecclesia Bononiẽsi, quo series episcoporũ eius atq; ipsorũ res gestę narrãtur, quẽ Sigonius uir quidẽ disertus conscripsit hortatu amplissimi Cardinalis Paleoti Archiepiscopi Bononiensis.

h Surani abb.] De quo sanctus Gregorius lib. 4. Dialog. cap. 22. locus ille, quem Suram dictum, fuisse, idem auctor scribit, hodie uulgo dicitur Suriano. De Suriatibus non longe ab urbe positis scribit Plin. libro 3. cap. 14.

25 Octauo ~~Pridie~~ Kal. Februarij. Luna. D vij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25			

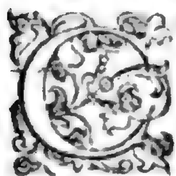

CONVERSIO [a] sancti Pauli Apostoli, quæ fuit [b] secundo ab Ascensione Domini anno. Apud Damascum natalis sancti Ananiæ, [c] qui eundem Apostolum baptizauit. Hic cum Damasci, & Eleutheropoli, alibique Euangelium prædicasset, sub Licinio iudice neruis cęsus & laniatus, demum lapidibus oppressus martyrium consummauit

mauit. Antiochiæ sanctorum Martyrum Iuuētini d & Maximi, qui sub Iuliano Apostata martyrio coronati sunt: in quorum die natali sanctus Ioannes Chrysostomus sermonem ad populum habuit. Aruernis sanctorum Proiecti e episcopi, & Marini viri Dei, qui à proceribus eiusdem vrbis passi sunt. Item sanctorum martyrum Donati, f Sabini, & Agapis. Tomis in Scythia sancti Bretānionis g episcopi, qui mira sanctitate, & zelo catholicæ fidei sub Valente Imperatore Ariano, cui fortiter restitit, in Ecclesia floruit. Atrebati in Gallijs sancti Popponis h Abbatis, miraculis clari.

IANVARII. 25.

a CONVERSIO S. Pauli.] De ea Act. Apost. c. 9. & 22. agunt de eadem solemnitate hac die Beda, Vsuard. Ado & alii, astipulanturq; vet. man. scrip. Aug. in ea sermones plures habuit 14. de sanctis & de diuersis 34. 35. 36. edit Louan.

b Quæ fuit secundo ab Ascensione Dñi anno. Eadem verba, non tantum in ueteri Rom. Martyrologio scripta reperiuntur, sed etiā apud Vsuardum, atq; antiquiora manuscripta exemplaria leguntur. De tempore conuersionis Apostoli diuersæ admodum inter se sententia reperiuntur. fuit enim quorundam opinio, sanctum Paulum post septenniū ab Ascensione Domini Christo nomen dedisse: idq; ex Hippolyto Thebano Michael Glicas in tertia Annalium parte & Niceph. li. 2. c. 3. Enodii auctoritate confirmare nituntur; cēsentq; omnes ij, post septem annos ab Ascensione Dom. sanctum Stephanum lapidatū esse. Euseb. contra, eam factā recenset anno à natiuitate Christi 34. & 19. Imperii Tiberii Cæsaris, id. n. profitetur in chronico, Sed sicut illa opinio falsa arguitur, ita & hæc etiam nō subsistit. Prior confutatur, cū tēpus martyrii S. Stephani eodem anno Ascensionis Domini contigisse certum sit, ut suo loco dicemus inferius Posterior autem certissimis rationib. refellitur. Cum enim a lapidatione Stephani (quam, ut celebrat ecclesia, 26. die Decemb. contigisse suo loco infra monstrabimus) usq; ad Pauli conuersionem non amplius quàm triginta dierum spatium intercedat: quomodo tot tantaque à nece Stephani usque ad conuersionem Pauli tā breui tempore accidere poterunt? Post. n. eius martyrium (ut habent Acta c. 8.) Saulus vastabat ecclesiam, intrans per domos, & trahens uiros & mulieres, ducebat in custodiam: eo etiam tempore facta est dispersio discipulorum per regiones, quando & Ananias Damascum profectus, ibi Euangelium prædicauit, conuertensque ad fidem nonnullos, collegit ecclesiam, deque ea re perlatus est nuncius Hierosolymam: quem cum accepisset Saulus (ut habetur Act. cap. 9.) accessit ad principē sacerdotum & petiit ab eo epist. in Damascum ad synagogas, acceptas deferens & appropinquās Damasco, admirabili modo ad Christū cōuertitur. hæc quidē oīa si accurate considerētur, non mensis unius, sed vix integri anni spatio impleri potuisse, perspicuū est. Verior itaq;, est de anno secundo opinio prædicta, cui ēt subscribit Oecumenius in Act. Apost. c. vlt. Locus ille prope Damascum, ob tantæ rei memoriam, nobili est illustratus basilica, cui allucere uidetur S. Augus. cū in dicto ser. 34 hæc ait: Hodie in illis regionib. etiam ipsa loca testantur, quod tunc gestum est, & nunc legitur & creditur. Extat egregium carmen S. Damasi Papæ de conuersione S. Pauli, in collect. Christianorum poetarum.

c Ananiæ.] De eodem die Beda ac cæteri. Græci autem ad Kal. Octobr. in Menologio, ubi hr̄, cū non tm̄ Damasci Euangeliū annunciasse, sed etiā Eleutheropoli in Palæstina (prout hic scribitur) ac demum egregium martyrium consummasse.

d Iuuentini & Maximi.] Post natalem diem S. Babylæ in Antiochena ecclesia de his martyribus agebatur, ut auctor est S. Ioannes Chrysostomus in homilia habita in ipsorum die natali, quæ habetur tom. 3. in fi. Fuerunt hi Romani milites, quorum certamen scribit Theodoretus hist. li. 3. c. 14. ubi in fi. hæc habet uerba: Illos Antiochia uelut strenuos pietatis athletas uenerata, magnifico tumulo mandauit, & ad hodiernum usq; diē quotannis festo publico eos honorifice celebrat. hæc ille. de his etiam Niceph lib. 10. c. 12. in fi.

e Proiecti episcopi, & Marini.] De Proiecto hoc die etiam Beda, Vsuardus, Ado, & alii. Horum res gestas habet Sur. tom. 1. Petrus in catal. lib. 3. c. 22. passum Proiectum refert Sigibert. in chron. anno Domini 670. sub Childerico secundo Francorum rege.

f Donati & soc.] De eis uet. man. scrip. ex quibus etiam recentiores hac die.

g Bretannionis epis.] Huius egregia certamina aduersus Valentem Arianum, Impe. scribit Sozomenus hist. li. 6. c. 21. Niceph. libro 11. cap. 29.

Huic

Huic successit Gerõtius, qui interfuit œcumenicæ synodo Constãtinopolitanæ sub Theodosio Imp.

h Popponis abba.] Extant acta eius, quæ fideliſsimè scripsit Euerhelmus abbas, quæ habet Sur. Tom.1. De eodem Sigeb. in chron. anno Domini 1048. Trithem. in chron. Hirsaugiensi, & de vir. illustr. ordin. S. Bened lib.3. c.242. claruit sub Henrico Imperat. & Conrado eius successore.

26 Septimo Kal. Februarij. Luna. E v.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26			

SMYRNAE natalis sancti Polycarpi, a qui beati Ioannis Apostoli discipulus, & ab eo eiusdẽ ciuitatis episcopus ordinatus, totius Asiæ princeps fuit: postea sub Marco Antonino & Lucio Aurelio Commodo, sedente Procõsule, & uniuerso populo in amphitheatro aduersus eum personante, igni traditus est, & cum ab eo minimè læderetur, gladio confossus, martyrij coronam accepit: cum quo etiam alij duodecim ex Philadelphia uenic̃tes, in præfata urbe martyrio consummati sunt. Hippone regio in Africa sanctorum Theogenis b episcopi, & aliorum triginta sex, qui in persecutione Valeriani contemnentes temporalem mortem, coronam vitæ æternæ adepti sunt. Apud Bethlehem Iudæ dormitio sanctæ Paulæ c uiduæ, matris Eustochij uirginis Christi: quæ cum esset è nobilissimo Senatorum genere, renuntians seculo, & facultates suas pauperibus distribuẽs, ad Præsepe Domini se recepit. ubi multis uirtutibus prædita, & longo coronata martyrio, ad cœlestia regna transiuit: cuius uitam uirtutibus admirandã S. Hieronymus scripsit. In territorio Parisiensi sanctæ Bathildis d reginæ, sanctitate & miraculorum gloria illustris.

IANVARII. 26.

a POLYCARPI.] De eodem hac die cœteri Latinorum, Græci autem 23. Februar. vt constat ex Menologio. Quæ verò hic habentur, accepta noscuntur à S. Hieronymo de scrip. Eccles. in Polycarpo. Passus est, ut scribit Euseb. in chron. anno septimo Imperij Marci Aurelij Antonini, & Lucij veri. Conss. Luc. Aure tertium & Quadrato. Eius nobile certamen & sociorum eius à Smyrnensi ecclesia exactè descriptum, idem Eusebius recitat hist. lib.4. cap 14. Qualis autem, quantusue fuerit Polycarpus, S. Ignatij epistola ad ipsum scripta facilè significat. Eius aduentum Romam & congressum cum Aniceto scribit sanctus Irenæus aduersus hæres. lib.2. cap.3. & Euseb. ex eodem auctore lib.5. cap.24. Extat insignis epistola Polycarpi ad Philippenses, cuius memit S. Hieronymus, quam piæ memoriæ uir doctissimus pariter & religiosissimus Frãciscus Turrianus Societatis Iesu longè prolixiorem illa, quæ habetur typis excusa, apud se esse Græcè scriptam, cum viueret, testatus est: speramus eam vnà cum cæteris egregijs vetustatis monumentis, quæ summo labore collegit, propediem esse edendum. De celebrando die natali S. Policarpi, hæc ubi supra Smyrnensis ecclesia: Nobis in unum aliquando coactis, Dominus præstabit, vt celebrem eius martyrij diem instar natalis festi, cum exultatione & gaudio, quantum fieri potest, maximo recolamus &c. consueuisse legi in ecclesia passionem S. Polycarpi, testatur Greg. Turonen. de glo. mar. cap.86.

b Theogenis episcopi.] De ipso ac sociis item Beda, Vsuardus, ac cæteri hac die. Hic ille Theogenes

genes Hipponensis episcopus esse cognoscitur, qui unà cum S. Cypriano interfuit concilio Carthaginensi, ut ex eius actis apparet, quæ habentur apud Cyprianum, & Augustinum in lib. 6. de baptismo contra Donatistas. Erat Hippone basilica nomine S. Theogenis, cuius meminit S. Augustinus serm. 101. de diuers. ubi ait: Quando audistis apud memoriam sancti Theogenis: Offero tibi Petre, offero tibi Paule? nunquam audistis, &c.

c Paulę] De eadem Beda, Vsuardus, Ado, & alij die sequenti. Porro hac die, septima Kal. Feb. tertia sabbati, ex hac uita migrasse, S. Hieronymus, qui ad filiam eius Eustochiam epist. 27 eius uitam præclare conscripsit, aperte testatur: qui & Consules recitat anni obitus, Honorium sexto, & Aristenetum: numeratur is annus, secundum recentiores chronographos, à Christo 404. cum S. Innocentius Romanæ præesset ecclesiæ. Ne quis erret in Paulæ nomine; sciendum est, fuisse aliam Paulam, iuniorem dictam, huius senioris neptem ex Toxotio filio, & Læta genitam (ut ibidem Hieron. ait) ex repromissione martyris: vouerunt enim eam parentes antequam conciperetur, Domino. ad eam adhuc infantulam instituendam S. Hieronymus paræneticam epistolam scripsit ad Lætam eius matrem, eamque Hierosolimam mitti quamprimum, eadem epistola uehementer rogauit. eo tandem perlata, in monasterio Bethlehemitico apud Eustochium educata, cum eadẽ semper uixit post obitum Paulę auię. Hæc illa, cuius meminit idem Hieronymus in epist. ad August. 79. & 94. nam quo tempore eas dedit litteras, iam multò ante S. Paula senior ex humanis excesserat, ut pluribus docuimus in Annalibus ecclesiast.

d Bathildis.] De ipsa etiam Vsuardus, Vuandelbertus & alij. Fuit hæc uxor Clodouei secundi Francorum regis, mater Clotarii, Childerici, & Theodorici regũ, ut scribit Aim. de gest. Franc. lib 4. c. 42. & 43. Quæ eo sanctior, quo uiro impurissimo iuncta non tantum illius non est inquinata sordib. sed & uirtutib. aucta. soluta uiro, monasterium petiit, ubi ministrans cęteris, reliquũ tempus uitæ transegit. Plura de ipsa leguntur in vita sancti Vuandregisili episcopi. Agit de ea Sigeb. in chron. anno 662. Petrus in catal. lib. 3. c. 59. Trithem. de vir. illustr. ord. sancti Benedicti cap. 112. Testatur Molanus eius acta integra reperiri in monasterio Rubræ vallis.

iiij. F Sexto Kal. Februarij. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27			

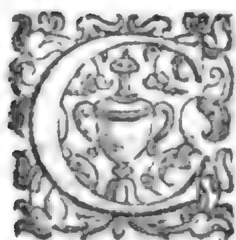

CONSTANTINOPOLI sancti Ioannis [a] episcopi, propter aureum eloquentiæ flumen cognomento Chrysostomi, qui uerbo & exemplo Christianæ religioni plurimũ profuit, & post multos labores, in exilio uitam finiuit. Eius sacrum corpus sub Theodosio iuniore hac die Constantinopolim, inde postea Romam translatum, in Basilica principis Apostolorum conditum fuit. Soræ sancti Iuliani [b] martyris, qui in persecutione Antonini comprehensus, cum idolorum templum, dum torqueretur, corruisset, truncato capite martyrij coronam accepit. In Africa sancti Auiti [c] martyris. Ibidem sanctorum martyrum Datij, [d] Reatri, & sociorũ, qui in persecutione Vuandalica passi sunt. Idem sanctorum Datiui, [e] Iuliaui, Vincentij, atq; aliorum uiginti septem martyrũ. Romæ Vitaliani [f] Papæ. Apud Cenomanos depositio sancti Iuliani, g primi eiusdem urbis episcopi, quem sanctus Petrus illuc ad prędicandum Euangelium misit. In monasterio Bobacensi sancti Mauri [h] abbatis.

IOAN-

a IOANNIS Chrysostomi.] Tam Latini, quàm Græci de eodē agūt hac die, licet apud nonnullos Latinorum natalis hic dicatur dies; Græci tamē ut uidimus in Menologio, translationem eius hac die celebrāt, quādo sub Theodosio iuniore & S. Proclo episcopo Constantinopolitano Comma nis corpus eius relatū est Constantinopolim. ibi enim hæc leguntur: Relatio reliquiarum S. Ioannis Chrysostomi in urbem Constantinopolitanā, in templum sanctorum Apostolorum tempore Procli Patriarchæ, & Theodosii minoris: celebratur autem dies festus, sicut in decima tertia Nouembris. hæc ibi. in eam etenim diem Græci trāsferunt natalem ipsius, quòd festo exaltationis sanctæ Crucis impediatur, quo die eum obiisse, omnes testātur, hanc etenim rationem iidem in Menologio reddunt. errat omnino, nisi sit mendum in codice. Theodorus lect. dum libro 2. collectan. in fin. dicit, die sequenti, quinto Kalend. Februar. corpus Sancti Ioannis Chrysostomi esse depositū ad sanctos Apostolos: nam hac die & non sequenti id factum esse, omnes testantur. nisi uelit dicere, hac die esse perlatum Constantinopolim, sequenti uerò in dicto loco reconditum: sed translationis & non depositionis agitur festa dies. Facta est huiusmodi solemnis translatio, ut scribit Marcellinus in chronico, Theodosio xij. & Fausto Conss. est is annus à Christo, secundum ueriores chronograph 438. cum Xystus Papa Romanæ præesset ecclesiæ eius rei gestæ historiam scribit Theodoretus libro 5. cap. 36. Niceph. libro 14 capit. 36. & 43. Theodorus lector in collectaneis libro 2. circa finem, & Suidas. uberius cæteris eam rem prosequutus est Cosmas Vestiarius sermone, quem habuit in eadē solemnitate. habemus eū in nostra bibliotheca manuscriptū, ubi & egregiā sancti Procli episcopi concionem nacti sumus, quā habuit cum populum Constantinopolitanum hortaretur, ut uenerandum corpus Ioānis Chrysostomi ab Imperatore restituendum exposceret. est eius orationis exordium: Certè gratias ago Deo &c exscripsimus eam in Annalibus. Hæc sunt quæ ad translationem spectant, cetera autē suo loco opportunius.

b Iuliani.] Restituitur ex Martyrologio basilicæ Vaticanæ. Viget in Sorana ciuitate eius Martyris memoria eo in loco posita, ubi martyriū passus dr habentur illic & eiusdem martyris acta man. scri.

c Auiti.] De eo Vsuardus hac die & alii. Confunditur alicubi Auitus cum Adiuto, sed longè diuersi sunt inter se: nā hic martyr in Africa passus dicitur, ille autem abbas confessor in pago Carnotensi claruit sanctitate, de quo tamen hac etiam die agit Petrus in catal. lib. 3. c. 32.

d Datii. & soc.] De his uet. man. scrip. ex quib. etiam recentiores hac die

e Datiui & soc.] Beda etiam de his agit, sed mē dosè pro Datiuo Dotum, ut exemplaria antiqua docent.

f Vitaliani Papæ.] De eodem uet. man. scrip liber de Rom. Pont Beda de gestis Anglor. li. 4. ca. 12. cætera in Annal ecclesi. diximus

g Iuliani episc.] Habent eius acta scripta à Lethaldo monacho, ut testatur Molanus; meminit eiusdem Petrus Cluniac. lib. 1. epist. 2. Petrus in catal. lib. 3 c. 35 & alii.

h Mauri abb.] Alii Marium pro Mauro legunt. eius vitā scriptam esse à Dinamio, testatur Sigeb. lib. de uir. illust. c. 115. & Petrus in catal. li. 3. c. 32.

28 Quinto Kal. Februarij. Luna. Giij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28			

ROMAE sanctæ Agnetis a secundo. Ibidem sancti Flauiani b martyris qui sub Diocletiano passus est. Apolloniæ sanctorum martyrum Thyrsi, c Leucij, & Callinici, qui tempore Decij Imperatoris uarijs tormentorum generibus cruciati, primus & ultimus abscissione capitis, medius cœlesti uoce euocatus spiritus reddens, martyrium consummarunt. In Thebaide sanctorum martyrum Leonidis, d & sociorum qui tempore Diocletiani palmam martyrij sunt assecuti. Alexandriæ com-

memoratio e plurimorum sanctorum Martyrum, qui hac ipsa die factione Syriani ducis Ariani, dum in ecclesia synaxim agerent, diuerso mortis genere sunt interempti. Item sancti Cyrilli f eiusdem urbis episcopi, qui catholicæ fidei præclarissimus propugnator, doctrina & sanctitate illustris quieuit in pace. Cæsaraugustæ sancti Valerij g episcopi. In monasterio Rhemensi depositio sancti Ioannis h presbyteri, uiri Dei. In Palæstina sancti Iacobi i eremitæ, qui post lapsum diu in sepulchro pœnitentiæ causa latuit, & clarus miraculis migrauit ad Dominum.

IANVARII 28.

a 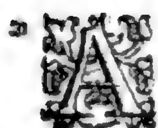GNETIS secundò.] Est hæc vetus huius diei inscriptio: idque ob eam causam, quoniam nō de octaua primæ diei agitur, ut octaua dicatur; sed quæ die octaua ostensa est cælitus visio, celebratur. Recolitur enim hac die memoria, quādo parentibus ad sepulchrum eius uigilantibus, choro sanctarum virginum comitata apparuit, & gloriam sempiternam sibi à Deo largitam testata, consolata est eos, prout continent eius res gestæ, quæ habentur apud S. Ambrosium lib. 4. epist. 34. edi. Rom. De eadem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alii. Vide præterea quæ Duran. scribit lib. 7. c. 3.

b Flauiani.] De eodem uet. man. script. Petrus autem in catal. lib. 3. c. 41. Hic etenim cum Romę administraret Vicariam præfecturam, ad Christū conuersus ad centumcellas vna cum cæteris martyrio coronatur. extant eius res gestæ, quæ aliqua indigent castigatione.

c Thyrsi, Leucii, & Callinici.] Agūt de his Beda ac cæteri Latinorum hac die, Græci autem 14. Decembris, prout testatur Menologium, ubi etiam eorum martyrium describitur. Integra autem ipsorum acta recitat Metaphrastes, quæ habet Lipom. Tom. 5. & Sur. Tom. 6. penes Grecos Lucius pro Leucio ponitur, & aliqui legunt Gallenicum pro Callinico; sed Martyrologij lectio magis arridet. Iustinianus Imp. in honorem S. Thyrsi martyris erexit ecclesiam, de qua Procop. lib. 1. de ædif. Iustinian. Imp. de alia olim erecta à Cęsario. V. C. agit Soxom. hist. lib. 9. c. 2.

d Leonidis & soc.] De iisdem hac die Græci, adnumerantq; inter eos Asclam martyrē, de quo seorsum Latini ad x. Kalen. Februar. Habentur eorundem martyrum acta recensit a Metaphraste post res gestas prædictorum sanctorum Thyrsi & sociorum: quas habet Lipom. Tom. 5. & Sur. to. 6. De cæteris autem martyribus, qui iisdem actis continentur infra certis diebus agemus.

e Commemoratio plurimorum &c.] Scripsit horum miserandam stragem ecclesia Alexandrina circulari epistola ad omnes Christi fideles, ubi hæc leguntur: Acta sunt & post consulatum Arbetionis & Lolliani, quinto Kal. uel (ut habēt alii codices) pridie Kal. Febru. est is annus à Christo (secundum Chronographos recētiores) 356. De his Athanasius in epistola ad Soli. in fin. in Apologia ad Constantium, ac etiam in Apologia de fuga sua. Suidas etiam, & alii.

f Cyrilli episcopi.] De eodem hac die cæteri Latinorum, Græci autem in Menologio 9. Iunii, his verbis: Natalis S. Cyrilli uiri eruditissimi, & catholicæ fidei propugnatoris egregii: quē Summus Pontifex Cælestinus idoneum iudicauit, cui suas vices in Ephesino cōcilio delegaret. hæc ibi. Sedere cœpit S. Cyrillus post Theophilū (ut scribit Sozom. li. 7. c. 7. Honorio nonū, & Theodosio quintum Consf. Kal. Nouēb. seditq; annis 32. put. habent acta S. S. concilii Chalcedonensis act. 3. in libellis Athanasii presbyteri, & Theodori diaconi. eadem Liberatus diaco. in Breuia. c. 10. & Niceph. in chro. ex quib. oīb. luce clarius apparet, sedere cępisse Cyrillū an. Christi 412. ac sedisse usq; ad an. 444. Hæc tam exacta annorū Cyrilli supputatio, tā ad errores aliorū arguēdos, quām ne ipse argueretur ab his qui aliter senserunt, sit posita. De legatione Cyrilli extant adhuc litteræ Cælestini Papæ. de pallio eidē tunc ab eodē Cælestino concesso, meminit Theodori in nomoc. Photii tit. 8. c. 1. de aliis insignib. Niceph. lib. 14. c. 34. quem tamē superiori censuræ subiicimus. Præclara eius certamina tam aduersum Nestorium quām schismaticos Orientales exercita produt acta Ephesina: Cætera aūt aduersus Anthropomorphitas, aduersus Gentiles & alios ecclesię hostes ab eo gesta, per annos singulos ordine temporum digessimus in Annalib. Hic tñ admonitum velim lectorem, ne Socrati de Cyrillo sæpius obloquenti lib. 7. c. 13. 14. 15. incautè nimis fidem adhibeat: nam Nouatianæ sectæ addictus homo, erga Cyrillum idcirco parum æquus fuit, quod ille statim vt est creatus episcopus, acre bellum aduersus Nouatianos excitauit, qui tolerati ad eam diem fuerant: prout idem auctor queritur li. 7. c. 8. Porrò tāti patris præco-

nia

nia non unius tantum, uel alterius inueniuntur testimonio comprobata sed duorum æcumenicorum conciliorum Ephesini & Chalcedonensis actibus celebrata, atque firmata.

g Valerii episc.] De eodem alii die sequenti, ut in Breuiario Toletano, & Flores sanct. Cum autem reperiatur sanctus Valerius episcopus Cæsaraugustanus interfuisse concilio Eliberino, suborta est mihi dubitandi occasio, num duo fuerint eiusdem nominis episcopi Cæsaraugustani, quorum prior sederit temporibus Daciani, qui sub Maximiano & Diocletiano Imp. rexit Hispanias, quando & eius diaconus S. Vincentius nobili martyrio triumphauit, posterior autem uixerit temporibus Constantini sub cuius Imperio dicta synodus Eliberina est celebrata, nam, interfuit illi Osius episcopus Cordubensis, qui præsens fuit sacrosancto concilio Nicæno. Auxit mihi Prudentius dubitandi occasionem, dum peristeph. hymn. 4. agens de eiusdem ecclesiæ martyribus, hæc de Vincentio & Valeriis pluribus.

Inde Vincenti tua palma nata est,
Clerus hinc tantum peperit triumphum,
Hinc sacerdotum domus infulata
Valeriorum.] Hæc autem cum optimo iure dici posse uideantur: tamen quia (ut accepi) ecclesia Cæsaraugustana non nisi unum cognoscit Valerium episcopum; ipsi consideranda relinquimus.

h Ioannis presbyt.] De eodem Beda ac cæteri. Scribit Greg. Turon. lib. de gloria confess. c. 25. res gestas cuiusdam Ioannis presbyteri, non Rhemis (ut hic habetur) sed Turoni sepulti, qua ratione alius ille esse uidetur ab hoc, de quo agimus. De alio Ioanne idem Greg. Turon. de gloria confess. cap. 87.

i Iacobi eremitæ.] Scripsit eius acta Metaphrastes, quæ Lipom. recitat tomo 7. & Sur. tomo 1.

29 Quarto Kal. Februarij. Luna. A. ij

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29			

ROMAE via Nomentana natalis sanctorum martyrum Papiæ a & Mauri militum, tempore Diocletiani Imperatoris: quorum ora iussit Laodicius Vrbis præfectus ad primam Christi confessionē lapidibus cōtundi, & sic eos in carcerem trudi, ac postea fustibus cædi, b atque ad vltimum plumbatis percuti, donec expirarent. Perusiæ sancti Constantij c episcopi & martyris, qui vna cum socijs sub Marco Aurelio Imperatore ob fidei defensionem martyrij coronam accepit. Edessæ in Syria sanctorum martyrum Sarbelij, d & Barbeæ sororis eius, qui à beato Barsimæo episcopo baptizati in persecutione Traiani sub Lysia præside martyrio coronati sunt. In territorio Tricassino sancti Sabiniani e martyris, qui iubēte Aureliano Imperatore, pro fide Christi decollatus est. Mediolani sancti Aquilini f presbyteri, qui ab Arianis gladio in gutture transuerberatus, martyrio coronatur. Treuiris depositio beati Valerij g episcopi, discipuli sancti Petri Apostoli. Apud Bituricas sancti Sulpicij Seueri h episcopi, discipuli sancti Martini, uirtutibus & eruditione conspicui.

IANVARII. 29.

a PAPIAE & Mauri.] de his hac die Beda, Vsuar. & vberius Ado ex actis sancti Marcelli Papæ, in quibus horum certamina intexta habentur. ipsorum corpora translata sunt a Sergio iuniori in titulum Equitii, ut docet uetus inscriptio in marmore sculpta, eodem in loco posita.

b Fustibus cædi.] Hi cum sint milites, fustibus cæduntur. Polybius auctor est lib de tribus politijs, duo in primis suppliciorum genera fuisse in

militiæ disciplina, decimationem & fustuarium. de decimatione agemus inferius in not. die 22. Septembris in Mauritio. Modestinus quoq; Iure consultus, inter pœnas militares fustium castigationem recenset. id supplicium est huiusmodi Accepto fuste tribunus uix tantum attingit damnatum: quod ubi factum est; omnes qui in castris sunt cedentes fustibus, lapidibusque, plerumque in ipsis castris conficiunt. at si qui euaserint, nec sic quidem seruari possunt. & quonam pacto, quib. nec in patriam redire licet, neq; aliqui ex necessarijs domi eos excipere auderent? Fuste autem cædebatur, qui furto quidpiam ex castris sustulerit, quique falsum testimonium dixerit, & si quis ætatis flore abuteretur. Marcellus sentire uidetur liberũ cædi fustibus, flagellis seruum, &c. hæc & alia de fustuario nota: Cælius Rodig. lect. antiq. libr. 10. c. 5. Erat etiam illud militare supplicium cum delinquenti militi ad dimittendum sãguinem soluebatur uena. tam de eo, quam etiam de pane ordaceo, quo ignaui milites uesci cogebantur, Gellius lib. 10. c. 8. Quod autem ad fustes pertinet, constat non tantum milites Christianos, sed & cæteros fideles ea pœna affici solitos, quod legibus Romanorum & prudentum responsis cautum esset, ut qui se Deo plenos simularent, fustibus cæderentur. Pau. lib. 5. sent. tit. 21. de uaticin. De fustib. quib. sæpe initiari consueuit quæstio Christianorum, pulchrè Cyprian. epist. 77. ad Nemesianum Felicem, & alios.

c Constantii episcopi.] Accepimus acta sancti Constãtii man. scrip. ab ecclesia Perusina, eademque apud nos asseruantur, ex quibus erroris arguitur qui Constantium Herculani discipulum & successorem fuisse dicit: quis nam autem fuerit successor Herculani, uide inferius in nota: diei 7. Nouembris ubi agitur de Herculano.

d Sarbelij & Barbeæ.] De his Græci etiam, licet in aliquibus Menologijs hac die agatur, in aliquibus autem ad xv. Kalen. Octob. ubi & ipsorum martyrium sic describitur. Sarbellus idolorum sacerdos, una cum sorore Barbea conuersus est ad fidem Christi per Barsimæum Edessæ episcopũ, & ambo tenti, post grauissima tormenta Sarbelius inter duo ligna ligatus, sectus est; soror autem capite truncata. hæc ibi.

e Sabiniani.] De quo item Vsuardus & Petr. in catalog. libr. 3. cap. 42. Vincent. in spec. libro x. c. 165. Recitat eius res gestas Mõbr. to. 2. uit. sanct.

f Aquilini.] Tabulæ etiam ecclesiæ Mediolanensis de eodem. Huius uitam ad Breuiarii Ambrosiani usum accommodatam, Galesinus ex antiquis monumentis conscripsit.

g Valerii episcopi.] Beda Vsuardus, Ado, ac demum cæteri de eodem agunt hac die. Pauca quædam ex ueteribus codicib. de actis ipsius edidit Sur. tom. 1. Petrus Cluniac lib. 1. epist. 2. dū recenset episcopos à Sancto Petro in Gallias missos: Misit (inquit) in Galliam, Treuerim, & Coloniam Maternum, Eucherium, & Valerium. De his etiam hæc Mari. Scot. lib. 2. sex. æt. Anno Domini ex Incarnationis 54. Claudii anno 12. episcopatus Petri Romæ anno 8. Eucharius cũ sociis Valerio atque Materno ad prædicãdum Gallicis gẽtibus missi sunt, &c. Inferius autem, anno Domini 75. Valerium Euchario successisse. In tabulis autem episcoporum Treuerẽsium, quas Democ. edidit, Eucharius primo loco ponitur, deinde Maternus, tertius autem Valerius numeratur.

h Sulpitii Seueri episc.] De eodem uet. manscript. ex quibus etiam Molanus in addition. ad Vsuardi Martyrologium, quod non tantum restituit, & additionibus auxit, sed & doctissimis annotationibus locupletauit; uir quidem, in tot tantisque hæreticum tenebris, pietate ac eruditione fulgentissimus. Memini me legisse huius Sulpitii Seueri uitam in Vaticana Bibliotheca plut. 4. nuro 234. Hic discipulus fuit sancti Martini episcopi Turonen. Admiratus est uehementer sanctus Paulinus susceptum à Seuero uitæ institutum, cum primam ordine positam ad eum scripsit epistolam; adiecit postmodum alias subsequentes, quibus qualis quantusve Seuerus esset, quasi ex unguibus leonem facile quis intelliget. Gennadius de uir. illust. cap. 19. dum scribit de Seuero, ait, eum in senectute fuisse deceptum à Pelagianis, sed facti mox pœnituisse, atque ut crimen expiaret, arctissimis se silentij uinculis coarctasse, ex eoque lapsu ad altiora uirtutum culmina per pœnitentiam sibi iter aperuisse. sic enim diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, etiam mala Fertur pro Seuero scripsisse apologiam Guibertus abbas fundator monasterij Gẽblacensis, sanctitate clarus cuius uitam scripsit. Sigebertus eiusdem monasterii monachus, prout ipse fatetur lib. de uir. illustr. c. 169.

j. B Tertio Kal. Februarij. Luna. 31

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30			

ANTIO-

ANTIOCHIAE passio beati Hippolyti [a] presbyteri, qui Nouati schismate aliquantulum deceptus, sed operante gratia Christi correctus, ad vnitatem Ecclesiæ rediit, pro qua, & in qua postea illustre martyrium consummauit. Hic rogatus à suis, quęnam secta verior esset, execratus dogma Nouati, eam fidem dicens esse seruandam, quã Petri cathedra custodiret, iugulum præbuit. In Africa passio sanctorum martyrum Feliciani, [b] Philappiani, & aliorum centum vigintiquattuor. Edessæ in Syria sancti Barsimæi [c] episcopi, qui cum gentiles plurimos conuertisset ad fidem, & præmisisset ad coronam, eos secutus est sub Traiano cũ palma martyrij. Ibidem sancti Barsem [d] episcopi, gratia curationum illustris, qui à Valente Imperatore Ariano in extremas illius regionis oras ob fidem catholicam relegatus, vitam finiuit. Item beati Alexandri, [e] qui in persecutione Decij cõprehensus, longęuæ ætatis, veneranda canicie & confessione iterata resplendens, inter carnificum tormenta reddidit spiritum. Hierosolymis natalis sancti Matthiæ [f] episcopi, de quo mira & plena fide gesta narrantur: qui sub Hadriano g multa pro Christo perpessus, demum in pace quieuit. Romæ sancti Felicis [h] Papæ tertij, qui pro fide catholica plurimum laborauit. Papiæ sancti Armentarij [i] episcopi & confessoris. In Malbodio Hannoniæ monasterio sanctæ Aldegundis [k] uirginis, tempore Dagoberti Regis. Mediolani sanctæ Sauinæ [l] fœminæ religiosissimæ, quæ ad sepulchra sanctorum Naboris & Felicis martyrum orans, obdormiuit in Domino.

IANVARII. 30.

a HIPPOLYTI præsbyt.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij. astipulanturq; uet. man. scrip. Quæ hic de ipso habentur, fusius scribit carmine Prudentius in perist ep. hym. 11. Ne tamen alicui errandi detur occasio, sciendũ est eundem auctorem tres Hippolytos conflasse in unũ, uidelicet militem, presbyterum, & episcopum, eorumque res gestas, quasi unius tantum narrasse: Hippolyti enim militis, quem S. Laurentius baptizauit, Hippolyti presbyteri Antiocheni de quo agimus, atque Hippolyti episcopi Portuensis facta coniunxit. hi cum nomine tantum conueniãt, locis, temporibus, uitæ studijs, ac denique martyrij genere distinguuntur. miles etenim passus est apud Vrbem, uia Tiburtina, sub Valeriano Imp. die 13. Augusti, raptatus atq; discerptus ab indomitis equis. Hippolytus hic, de quo agimus, presbyter fuit Antiochenus sub Fabio episcopo, qui uixit temporibus Decij, ut constat ex Euseb. chron. qui etiam in hist lib. 6. cap. 35. 36. & 37. recitat epistolas Cornelij Rom. Pont. & Dionysij episcopi Alexandrini ad Fabium Antiochenum in dogma Nouati propensiorem. Hippolytus autem episcopus Portuensis doctrina clarissimus sub Alexãdro Imp. mersus aquis in Portu Romano, die 22. Augusti, martyrii coronam accepit. Vberius agemus de duobus reliquis infra suis locis.

b Feliciani & soc.] Restituti sunt ijdem ex uet. Martyrologio Romæ in ecclesia legi solito, cuius supra meminimus.

c Barsimæi episc.] De eodem Gręcorum Menologium, ubi tam huius, quàm Sarbelij & Barbeæ martyrum, quorum memoria pridie huius diei agitur, habentur acta summatim expressa.

d Barsen episc.] Græci itidem. Huius res gestas scribit Theodoretus hist. lib. 4. cap. 15. & Niceph. lib. 11. c. 22. huic successit Eulogius, qui interfuit cõcilio ęcumenico Constantinop. sub Theod. Imper.

e Alexandri.] De quo hac die Beda pluribus agit, ac etiam Ado, consentiuntq; uet. man scrip. Longè alius autem est Alexander hic ab illo Hierosolymitano episcopo, de quo iidem 18. Martij.

f Matthiæ episc.] Beda item, Vsuardus, Ado, ac cæteri. Ponitur hic octauus Hierosolymorum episcopus, seditque temporibus Hadriani Imp. & non Traiani, ut quidam uoluerunt. de eo Euseb. in chron. & hist lib 4 c. 5. & Niceph. in chron. de successione sedis Hierosolymitanæ.

g Sub Hadriano.] Numeratur hæc quarta ordine persecutio à Seuero li. 2. at uero Oros. lib. 7.

cap. 27. & August. de Ciuit. Dei libro 18. cap. 52. nullam sub Hadriano numerant persecutionem, quartam etenim ponunt sub Antonino, fortasse ea de causa, quòd Tertullianus in Apologetico, nullum edictum dicat ab Hadriano aduersus Christianos promulgatum: tamen ex iam sancitis Traiani legibus, quibus Christianos delatos pœnæ subiiciendos iusserat, adhuc sub Hadriano gladium in Christianos sæuisse, par est credere. Non deerant enim ex Christianorum hostibus Iudæis atque Gentilibus, qui absque subtili aliqua inquisitione, quam Traianus edicto abrogarat, eos quotidie puniendos deferrent. Porro uehementem sub Hadriano factam fuisse aduersus Christianos persecutionem; satis docent grauissimæ illæ tunc à sanctis patribus scriptæ apologiæ, quibus sanè gladium persecutionis a ceruicibus Christianorum arcere conati sunt, ut Quadratus & Aristides Philosophi, quorum sanctus Hieronymus libr. de script. eccles. summa cum laude meminit. Quis enim dubitet Hadrianum minime cessasse à uexatione Christianorum, qui ipsorum loca, quæ præ cæteris sacrosancta Hierosolymis erant, abominationibus idolorum profanauit atque fœdauit? ut scribit Seuer. libr. 2. Paulinus ad Seuer. epist. 11. Hieron. episto. 13. & Ambros. in psal. 47. Aut quonam pacto se temperarit à gladio, qui Christianos Alexandriæ legentes, datis litteris ad Seuerianum Aegypti proconsulem, innumeris calumniis prosciderit? habentur illę apud Spartianum in Saturnino tyranno. Quę omnia si deessent, sufficerent saltem litteræ unæ Sereni Granii, quorum Euseb. meminit in chron. anno 9. Hadriani, & libr. 4 histo. cap. 8. ex quibus satis apparet, quòd & fide Christianis in sequendis silerent Imperatoris edicta; præstreperent tamen vulgi clamores, quibus Christiani passim petebantur ad necem; atque adeò, ut opus fuerit præsides prouinciarum miseratos illorum cladem, ea de re scribere ad Hadrianum, ipsum verò Imperatorem de compescendo populorum furore rescribere ad rectores prouinciarum eiusmodi generis rescriptum datum ad Minutium Fundanum Asiæ proconsulem extat apud Iustinum in fine Apologiæ ad Antoninum, & apud Eusebium lib. 4. cap. 8. Non imus inficias, Hadrianum in melius esse mutatum, adeòque profecisse Christianorum philosophorum apologiis, ut templum Christo erigere, eumque inter Deos recipere, & (quod mireris) templa in omnibus ciuitatibus absque simulachris erigere, animo conceperit, ut de eo scribit Lampridius in Alexandro.

h Felicis Papæ.] Præter ea, quæ de ipso habentur in lib. de Rom. Pont. gestisque synodicis, complura collegimus ex uet. man. scrip. descripsimusque in Annal. eccles.

i Armentarii episc.] De eodem tabulæ Ticinensis ecclesiæ, & Gual. qui eas locupletauit.

K Aldegundis.] De eadem Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Plura de ipsa scripta repertes in uita sancti Gisleni, quam habet Sur. tomo 5. uide & Molan. in indic. SS. Belgii, ubi etiam ponit aliam Aldegundem uirginem & martyrem. de qua agitur 20. Iunij. Hæc autem, de qua præsens est sermo, floruit, sub Dagoberto rege Francorum circa annum Domini sexcentesimum quadragesimum.

l Sauinæ aliàs Sabinæ.] De ea etiam tabulæ eccles. Mediolan. a Galesino egregiè illustratæ.

*. C Pridie Kal. Februarij. Luna. 31

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1			

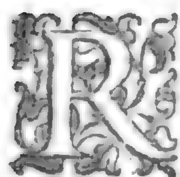

ROMAE via Portuensi sanctorum martyrum Cyri & Ioannis, a qui post multa tormenta pro confessione Christi capite truncati sunt. Alexandri natalis sancti Metrani b martyris, qui sub Decio c Imperatore cum ad iussionem paganorum d nollet impia uerba proferre, illi totum eius corpus fustibus colliserunt, vultumq; & oculos præacutis calamis terebrantes, ipsum extra urbem cum cruciatibus expulerunt, ibiq; lapidibus oppressum interemerunt. Ibidem sanctorum martyrum Saturnini, e Thyrsi, & Victoris. In eadem ciuitate sanctorum martyrum

Tharsicij, [f] Zotici, Cyriaci, & sociorum. Cyzici in Hellesponto sanctæ Triphenis [g] martyris, quæ plurimis tormentis seperatis, à tauro demum necata martirij palmam promeruit. Mutinæ sancti Geminiani [h] episcopi, miraculorum gloria illustris. Mediolani sancti Iulii [i] presbyteri, & confessoris, tempore Imperatoris Theodosii. Romæ sanctæ Marcellæ [k] uiduæ, cuius pręclaras laudes beatus Hieronymus scripsit. Eodem die Translatio [l] sancti Marci Euangelistę cum sacrum eius corpus ex Alexandria Aegypti urbe a barbaris tunc occupata, Venetias allatum, ibidem in maiori ecclesia eius nomine consecrata honorificentissime conditum fuit.

IANVARII. 31.

a ROMAE via Portuensi Sanctorum martyrum Cyri & Ioan.] Sic etiam aliquot man. script. habent, Hæc autem non ita accipias velim, ut Romæ hos passos existimes; sed quoniam prædictorum martyrum corpora Alexãdria Romam translata, illic sunt posita. Est enim uia Portuensi è regione Basilicæ sancti Pauli trans Tyberim uetus ecclesia uulgò dicta sancta Passira, sed in antiquis codic. S. Praxedis nomine appellata reperitur, in qua de prædictis sancti Cyri & Ioannis corporib. incisa in marmore hæc leguntur carmina.

Corpora sancta Cyri renitent hic, atq; Ioannis:
Quos quandã Romæ dedit Alexãdria magna.

Translationis historiam extare ferunt in codice peruetusto Diaconiæ sanctæ Mariæ in Via lata. De eadẽ ecclesia prope Tyberim posita, meminit Ioannes diac. in uit. S. Greg. Papæ lib. 4. cap. 91. Non est itaque, ut quis aliquam fidem præstet Petro, dum in catal. lib. 3. c. 63. ait, hos Romæ passos esse; licet tempus, iudicem, & genera tormentorum, quibus afflicti fuerint, se ignorare profiteatur. miramur profectò hominem non incidisse aliquando in acta ipsorum, quæ tam Græcis, quam Latinis fuere notissima: habemus & nos ea in quinto, septimo, ac decimo Tomo antiquorum codicum manuscript. qui aliquibus ecclesiis Romę usui erant, ubi secundum ordinem mensium scriptæ habentur sanctorum uitæ. in his ergo acta prædictorum martyrum nacti sumus auctore Petro quodam, qui ea scripsit, exposcente Gregorio Ioannis Consularis filio rursus eadem inuenimus in man. scri. codice S. Mariæ ad martyres; in quibus omnibus habetur expressum, hos passos esse Alexandriæ, anno nono persecutionis Diocletiani Imp. tuncq; etiam martyrium subiisse tres sanctas uirgines Theodotam, Theotistam, & Eudoxiam cum matre Athanasia. eadem omnia habentur Græcè edita penes Metaphrast. hac die 31. Ianuar. quæ Latinè reddita habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. in quibus desideratur tempus martyrii; habent tamen quædam superaddita miracula, quæ apud dictos Latinos codices non inuenimus. Habuit Sophronius episcopus Hierosolymitanus præclaram orationem de iisdem martyribus, quæ citatur in Concilio Nicœno secundo act. 4. & a sancto Ioanne Damas. orat. 3. de imaginibus.

b Metrani, aliàs Metræ.] Agunt de ipso hac die Beda, ac cæteri Latinorum, scripsit egregium certamen eius S. Dionysius episcopus Alexandrinus. extat eius epistola de ea re scripta apud Euseb. hist. lib. 6. c. 34. & Niceph. lib. 5. cap. 30.

c Sub Decio.] Cæsis Philippis patre simul ac filio principibus Christianis, Aemiliano & Aquilino Conss. Decius accipiens Imperium, acerbissimam aduersus Christianos persecutionem concitauit, quam septimam ponunt ordine Hieron. de scrip. eccles. in Alexandro, Seuerus lib. 1. Oros. li. 7. cap. 21. & Aug. de ciuit. Dei lib. 18. c. 52. seuerissimo enim edicto promulgato, ubiq; locorum Romani Imperii in eos sæuiri uoluit. Quale autem fuerit eiusmodi edictum, Dionysius episcopus Alexandrinus qui tunc uiuebat, hæc scribit: Decii edictum erat iam uulgatum, illudque tale profecto uidebatur, quale Dominus prædixerat futurum, in quo terribilissima illa iam propemodum expectabatur sententia: nimirum electos, si possibile esset, in errorem inducendos. Hinc omnes certè metu periculi obstrepuerunt. hæc Dionys. apud Euseb. hist. lib. 6. cap. 34. De huius persecutionis acerbitate, cùm alii plures, tùm S. Hierony. scribit in uita Pauli primi eremitæ, & de script. eccles. in Origene, itemque S. Gregor. Nissen. in uita Gregorii Thaumaturgi. Perdurauit hæc persecucio quousque Decius uixit. de cuius Imperii tempore licet diuersæ reperiantur sententiæ, uerior tamen uidetur Aurelii Victoris, quia scribit, eum imperasse mensibus triginta. adeo ut illi etiã quodammodo prophetia Danielis capi. 7. ea ex parte uideretur aptari, qua dicitur de homine peccati: Regnabit tempus & tempora, & dimidium temporis, & rursum illa Saluatoris: Nisi abbreuiati

breuiati fuissent dies illi, non fieret salua omnis caro. Sed eo tandem elapso tempore, mox crudelissimus tyrannus meritas dedit pœnas impietatis, dum prælians aduersus barbaros, in paludem incidens, cœno absorptus, ultra uisus non fuit, ita vt nec eius cadauer potuerit reperiri, eo prælio & eius filius Decius minor occisus est horum omnium integer testis est Aurelius Victor. Vnde autem acciderit, vt martyres passi post Decium, in persecutione Decij passi dicantur; uel cur nonnunquam sub nomine Decii & Valeriani vna eademque persecutio censeatur, dicemus inferius ad quartum Idus Augusti, in Laurentio martyre.

d Ad iussionem Paganorum] Eadem verba non tantum in antiquo Martyrologio, sed etiam apud Vsuardum sunt scripta, eademque uox etiam usurpatur a Beda, & Adone hac die in eodem Metrano martyre, licet Dionysius apud Euseb. lib. 6. cap. 34. eosdem non Paganos, sed Gentiles appellet. At quoniam diuerso sensu hoc uocabulum accipitur ab Ethnicis, quàm Christianis sumatur: non ab re fore existimo, si originem nominis & causam uarietatis adducam in medium, cum frequens sit usus eius uocis; nec alicubi eam, mea quidem sententia, satis explicatam inuenerim. Vt autem eius nominis origo pateat, sciendum est, Paganos à pago dictos, pagosque à fontibus esse appellatos, quòd eadem aqua uterentur, aquas enim lingua Dorica παγὰς dictas esse, scribit Festus. Vnde & eleganter Perot. Fons græcè παγὴ dicitur, unde simul plures domus rusticæ, hoc est plures uillæ, pages uocatur, quòd circa fontes condi huiusmodi uillæ consueuerint; hinc Pagani dicti, quasi eodem fonte potantes: hæc ille. At uerò postea usu receptum est, ut non tantum in pago degentes à Gentilibus dicerentur Pagani, sed & omnes qui non essent ascripti militiæ; atque in Paganico esse dicerentur, qui nondum inter milites censiti essent, ut cōstat ex l. 1. C. de milit. test. & aliis. In eodem sensu etiam accipienda sunt uerba Tertulliani libr. de coron. milit. dum ait: Christianum hominem militiæ adscriptum eadem pro Christi nomine præstare debere, quæ (inquit) fides Pagana condixit; ac si diceret: Eadem est lex Christiani hominis militantis cum illa, quæ fuerat illi præscripta, cum adhuc Paganus, nondum inter milites esset adnumeratus. subdit & hæc uerba in eandem sententiam: Nec enim delictorum impunitatem, martyriorum immunitatem militia promittit. & paulò post: Apud hunc (Christum scilicet) tam miles est Paganus fidelis, quam paganus est miles infidelis &c. quæ uerba male à Rhenano esse interpretata, quisque facile intelliget; miramurq; Pamelium uirum eruditū eum esse secutum: nullo enim pacto Paganus illic pro Ethnico, sed pro eo tātū qui non est miles, sumitur. Quod aūt Pagani postea appellati sunt & ij, qui nō sunt Christiani sed gētiles: nō quidē antiqua sed recēs fuit ea uocis significatio: quæ licet reperiatur in eo sensu posita in nonnullis uitis sanctorū martyrū; eā tamen non ex illorum actis olim conscriptis, sed ab illis qui postmodū eadē paraphrasticē descripserūt, uel è Græco fortasse trāstulerunt, vsurpatā scias, ut apparet hic in Metrano, de quo hac die agitur in Martyrologiis: quod & Prudētius fecisse uidetur hymno 10. de S. Romano. Primum quem inuenerim antiquorum, qui Paganū pro Ethnico acceperit, est Optatus Mileuitanus, qui libr. 3. contra Parmen. sic ait: Paganum uocas eum, qui Deum Patrem per Filium eius ante omnia rogauerit? Quicunque enim credidit, in nomine Patris & Filii & Spiritus sancti credidit: & tu eum Paganum uocas post professionem fidei? Si aliquid Christianus (quod absit) vnusquisque deliquerit, peccator dici pōt, Paganus iterum esse non pōt. hæc Optat. & Sanctus August. lib. 2. retract. cap. 43. Deorum falsorum cultores (inquit) vsitato nomine Paganos uocamus. hæc ille. & Honorius Imp. eadē uocē quasi noviter eo sensu usurpatā declarat, cū ait: Qui profano Pagani ritus errore, seu crimine polluuntur, hoc est Gentiles, nec ad militiam admittātur &c. lib. 21. de Pagan. C. Theod. eodem sensu accepta ea uox reperitur in aliis rescriptis Imperatorum Christianorum, ut constat Cod. Theod. & Iustin. titu. de Paganis.

Vnde autem Pagani appellati sint cultores idolorum, diuersorum antiquorum ac recentiorum sententias recensebimus. Philastrius lib. de hæresibus cap. 3. ex Hesiodo Græco poeta, quem citat, ait fuisse Deucalionis & Pyrræ filium, Paganum nomine: eundemq; regem, quem posteri, ut Deū coluerunt, atque ab eo Pagani sunt denominati. Isidorus li. 8. origin. sic ait: Pagani ex Pagis Atheniensibus dicti, ubi exorti sunt, ibi enim in locis agrestibus & Pagis Gentiles lucos idolaque statuerunt, & à tali initio Pagani uocabulum sortiti sunt. hæc Isidorus. Est aliorum eiusdem uocis tropologicus sensus, Beda enim pluries, ut in Cantic. lib. 6. c. 30. & in Marc. c. 15. in Luc. lib. 6. c. 23. & homilia in fer. 3. palm. Pagani (inquit) à uillis sunt dicti, eo quòd sint longe à supernè ciuitatis habitatione. Rursum Alciatus & alii, Paganos, aiunt, dictos esse Gentiles eo quod non sint ascripti Christianæ militiæ, qua quis aduersus diabolū certaturus, arma capessit. hæ sūt aliorū de eius nominis significatione ac deriuatione sententiæ. Quod autem me magnopere reddit ancipitem, atq; à Philastrii & Isidori opinione maximè distrahit, illud est. Quid ergo, si tam uetus est in eo sensu eius nominis interpretatio, ut idolorum cultores Pagani dicti sint, quod nec in diuinis scripturis neq; apud auctores Ethnicos ante tempora Constantini, uel Constantii eius filii alicubi ea

vox

vox eo sensu vsurpata reperitur? id quidem, ut à prædictis dissentiā, cogit. At nec illis acquiesco, qui eius nominis interpretationem per tropologiam & non proprium germanumq; sensum deducunt. Dicam quid in re ambigua sentiam. Opinor quidem a temporibus Christianorum Imperatorum eam vocem in eam transisse significationem, vt Pagani dicerentur Gentiles, ea nimirū ex causa, quòd legibus Imperatorum clausis idolorū delubris, sacrisq; vetitis, Gentiles sic sua ipsorum superstitione exclusi, Pagos adirent, illicque suos deos colerent, ac clandestina sacra peragerent. In Pagis enim & villis illorum superstitionis cultum fuisse frequentem, docet Cicer. li. 2. de legib. erant enim illic celebria festa, Paganalia dicta, feriæque Paganicæ, quorum omnium meminit Varro li. 5. de lingua Latin. Vnumquemque Gentiliū in suo agro habuisse partem aliquam dijs sacratam, in qua eos colerent, auctor est Censorinus lib. de die natali c. 2. prædictis his omnibus ea consentiunt, quæ scribit Plinius in epist. ad Traianum, dū quæritur, iam ob cultum Christianæ religionis nō tantum (vt ait) in ciuitatibus, sed & in vicis & agris sacra deorum esse intermissa, sicque accidisse, ut Ethnicus homo, quòd in Pagis deos coleret, diceretur Paganus, in hac sententia Romanus martyr apud Prudentium sic ait:

Non erubescis, stulte, pago dedite? Idemq; aduersus Symmachum lib. 1. in fine hæc habet.

Nec Pago implicitos per debita culmina mundi
Ire viros prohibet, &c.

Sicq; Pago deditos, Pagoq; implicitos Gentiles ipsos uocat. Vsque etenim ad tempora Honorij Imp. quæ erat in Pagis idololatria, adhuc residua fuisse uidetur, vnde S. August. qui ijsdem temporibus uixit, serm. 6. de uerbis Dom. hæc de idolis: Multi pagani habent istas abominationes in fundis suis. Nunquid accedimus & constringimus? prius nagimus, ut idola in eorum cordibus cōfringamus &c. hæc Augusti. his consentiunt ea, quæ decreta sunt in concilio quinto Carthaginensi eodem tpe celebrato, nimirū, ut peterent ab Imp. ut quæcunque residuæ essent superstitiones Gentilium siue in simulacris, uel in lucis, vel arboribus, omnino delerentur. cap. 15. conc. 5. Carthag. sicq; ex his omnib. iure dici posse uidetur, Paganos Gētiles hoīes à Pago esse dictos, ꝙ exclusi ciuitatib. in Pagis adhuc idola colerent. Vel ēt possumus affirmare, alia adhuc ratione Gentiles ipsos dictos esse paganos more maiorum, hoc est non milites; ea nimirum occasione, quòd Constantius Imperator pugnaturus difficillimo prælio aduersus Maxentium tyrannum, milites omnes, sic voluit parari ad bellum, vt sacro omnes initiarentur baptismate: Gentiles autem qui id facere renuissent, dimissos, domum redire iussit, Theodoret. hist. lib. 3. c. 3. Tunc etenim ipsos extra militiam positos, à militib. ac cęteris Christianis paganos esse dictos, sicq; in posterū eodem censitos esse nomine, facile contingere potuit. Hæc est nostra de nominis pagani sñia, quam sic proponimus, ut cæteris meliora afferentibus parati simus libenter assentiri.

e Saturnini & soc.] De his etiam Beda, Vsuardus. Ado, ac cæteri, tempus autem martyrij incertum habetur.

f Tharsicij & soc.] Restituti sunt idem ex uetustissimo Martyrologio monasterii S. Cyriaci in Thermis, cuius supra meminimus.

g Triphenis.] Agunt de eadem hac die Gręci in Menologio.

h Geminiani episcopi.] Vide eius res gestas apud Mombrit. tom. 1. & Pet. in catal. lib. 3. c. 57. quas eiusmodi esse comperies, ut ex emendatione vehementer indigeant: quod nuper præstitisse uidetur Ioannes Varesanius, qui adiecit nonnulla miracula eiusdem sancti uirtute patrata. Interfuisse reperitur Geminianus eps Synodo habitæ Mediolani aduersus Iouinianū hęresiarchā, cui (se pñsens) subscripsit per Aprū presbyterū, ut apparet ex synodica epistola tunc ad Syricium Papā directa. extat apud S. Ambr. epist. 7. lib. 1. edit. Rom. licet ibi, cuius fuerit ciuitatis eps, non exprimatur. Fuit & alius Geminianus eps, qui uixit temporibus S. Leonis Papæ, quem unà cum Domitiano episcopo idem Rom. Pont legatum misit Constātinopolim ad Leonem Imp. qui redeuntes, Gennadij episcopi Constantinopolitani litteras eidem Pontifici Romano reddiderunt, ut apparet ex eiusdem Leonis epist. 100. ad Gennadium, quarū autem ciuitatū hi fuerint episcopi, non inuenimus. Si autem hunc Geminianum, qui vixit sub Leone Papa, quis putauerit esse episcopū Mutinensem, optime illi conuenirent res gestæ cum Attila. Sed de his prolixior esset habenda disputatio.

i Iulij presbyteri.] De eodem tabulæ ecclesiæ Mediolanēsis. Eius acta, vtcunq; sint, recitat Mombrit. tom. 2. Nouarienses eundem sibi Iulium uendicant; qui etiam hac die de ipso agunt ac eius socio Iuliano, habentque de his priuatum officium ecclesiasticum publice recitari solitum.

K Marcellæ uiduæ.] De clarissimæ fęminę sanctitate & eruditione extat egregia epistola S. Hieronymi 16 ad principiam: in alijs epistolis cæterisq. eius scriptionib. Marcella est semper in ore, semper in calamo: nunquam tamen satis laudata. Ipsa etenim prima in Vrbe monasticam uitam ab Athanasio Alexandrino episcopo sibi traditam, ingentibus animis calcās fastum nobilitatis, exercuit. Ipsa itidem prima hæreses Origenis unà cū libro Periarchon à Rufino trāslato Romam inuectas, ac in animas plurimorum illapsas, in ipsumque Apostolicum thronum quodāmodo irrepere præsumentes, incredibili fidei zelo & animi cōstantia detexit, atque damnandas curauit, hæc & alia

alia de ipsa S Hieronym. cuius etiam auctoritate obiisse constat paulo post Vrbem ab Athalarico expugnatam, anno à Christo quadringentesimodecimo.

I Translatio S.Marci.] Quonam tēpore eiusmodi translatio facta sit, diuersa a diuersis scripta reperimus. Referemus primo loco illorum, quos non probamus, sententiam. Sigebertus in chron. anno Domini 471. sub Simplicio Rom. Pont. factam refert, quam quidem sententiam a ueritate nimium discrepare, cum euidēs ratio, tum etiam cæterorum omniū auctoritates facile monstrant. Id ipsum ferè Petrus in catal. lib.2.c.61. qui rei gestæ texens historiam (nisi legatur mendosè) ait, eam translationem factam, anno Domini 465. sub Iustiniano Duce & Vrso episcopo, quorum tempora post multa secula inciderunt. Nactus sum aliquando codicem man. script. in biblioth. Vatic. sub num.44 plut. 1.ibiq. scriptum legi, eam translationem factam esse, anno a Christo 800. ibidem & de ecclesia sancti Marci, quām absolutam scribit auctor anno 1071. Sabellicus autem, qui res Venetorum plus cæteris calluisse uidetur, id cōtigisse scribit sub Iustiniano Venetorum Duce, cuius magistratus incidit in annum 831. nam anno 809. pater eius Angelus, Particiacus dictus, Dux creatus administrauit Rempublicam anno, 22. His consentire uidetur Platina, dum ait, eiusmodi translationem factam sub Gregorio quarto Rom. Pont. qui sedere cœpit anno 828. seditque annos 16. at cum prædictum Iustinianum duobus tantum annis fuisse in magistratu dicant, necesse est affirmare eius Pontificis anno quarto, uel quinto eam translationem esse factam. Constat autem longè à ueritatis scopo aberrare omnes, qui eam ante quingentesimum, uel sexcentesimum Christi annum referunt; cum nunquām, illis temporibus, Alexandrina ciuitas fuerit sub Saracenorum dominio, quando ea accidisse, omnes fatentur.

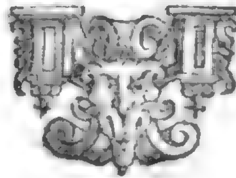

FEBRVA-

FEBRVARIVS.

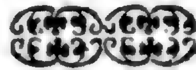

1 Kalendis Februarij. Luna. D xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2			

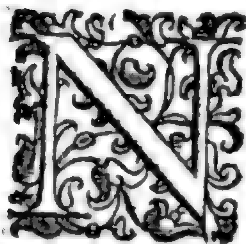

ATALIS sancti Ignatij [a] episcopi & martyris, qui tertius [b] post beatum Apostolum Petrum Antiochenam rexit ecclesiam, atque in persecutione Traiani damnatus ad bestias, [c] Romam vinctus mittitur, vbi præsente Traiano, circumsedente Senatu, immanissimis pœnarum supplicijs primo affectus, leonibus dehinc obijcitur; quorum dentibus præfocatus, hostia Christi efficitur. Smyrnæ sancti Pionij [d] presbyteri & martyris, qui in persecutione Marci Aurelij Antonini & Lucij Veri, post apologias pro fide Christiana conscriptas, post squalorem carceris, ubi multos fratrum ad martyrij tolerantiam suis exhortationibus roborauit, cruciatibus multis vexatus, clauis confixus, & ardenti rogo superpositus, beatum pro Christo finem sortitus est: cum quo & alij quindecim passi sunt. Rauennæ sancti Seueri [e] episcopi, qui ob præclara merita signo columbæ fuit electus. Trecis sancti Pauli [f] episcopi, cuius vita virtutibus claruit, & mors pretiosa miraculis cōmendatur. Eodem die sancti Ephrem [g] Edessenæ ecclesiæ diaconi, qui post multos labores pro fide Christi susceptos, sub Valente Imperatore sanctitate & doctrina conspicuus quieuit in Domino. In Scotia sanctæ Brigidæ [h] uirginis, quæ cum lignum altaris tetigisset, in testimonium virginitatis suæ, statim viride factum est.

FEBRVARII. 1.

a IGNATII.] De eodē hac die cæteri Latinorum, Græci, aūt ad 20. mensis Decembris, ut cō stat ex Menologio. Contigit eius martyriū vndecimo anno Traiani Imp. ut scribit Euseb. in chron. & S. Hier. de scrip. ecclesi. in Ignatio. quibus erroris arguuntur, qui dicunt passum anno tertio Traiani, vt inter alios Zonaras, uel anno nono eiusdē vt Michael Syncellus in Dionysio. Ado Viē. licet dicat cum martyrium obijsse anno vndecimo Traiani, tamen cum addit, sub consulatu Atticī & Marcelli, & ipse erat; nam prædicti Marcelli consulatus anno septimo Traiani fastis adscribitur, undecimo autem eius Imperatoris anno Gallus & Bradua adierunt consulatum. Martyrium sancti Ignatij descripsit ex antiquioribus monumentis Metaphrastes. porro Ignatij effigiem ipsæ eius epistolæ uiuam ac germanam exprimēt quæ omnium sanctorum patrum, & sacrorum conciliorum auctoritate probantur. Reperimus inter

uetusta

uetusta monumẽtá Vaticanæ bibliothecæ per breuem sermonem S. Heronis eiusdem S. Ignatij discipuli ac successoris, quo etiam enixius eundẽ interpellat, ut quem in fide erudierat, protegere suis precibus non desineret. Intexuimus eum in Annalibus ecclesiasticis: prolixiores nimis fuissemus, si hic exscribere, uel præclara omnia de Ignatio patrum elogia recensere uoluissemus. De translatione corporis eius iterum facta, suo loco inferius, hic autem de successione ipsius modo restat soluẽda ambiguitas, quæ sequitur.

b Qui tertius post beatum Apost. Petrum Antiochenã rexit ecclesiã.] Primus etenim Petrus, secũdus Euodius, tertius Ignatius est substitutus eps Antiochenus; Id etenim nõ obscure Euse. in chro. & hist lib. 3. c. 16. & S. Hieron. lib. de script. eccles. in Ignatio, & alii hos secuti profitentur; quod ipse Ignatius absq; ulla ambiguitate testari uidetur in epist. 12. ad Antiochenos, cum ait: Memẽtote Euodii beatissimi patris uestri, qui primus post Apostolos gubernacula ecclesiæ uestræ sortitus est. Hæc cum ita se habeant, quid est ꝙ S. Ioannes Chrysostomus, eiusdem ecclesiæ olim presbyter in præclara illa oratione, quam habuit de translatione corporis eius Roma Antiochiam, absq; ulla hæsitatione asseuerat, Ignatium immediate successisse Petro? quod & cõfirmare uidetur Felix Rom. Põtifex in epistola, quã scripsit ad Zenonẽ Imp. quæ recitatur in Quinta synodo Constantinop. act. 1. ubi ait S. Ignatiũ dextera Petri fuisse ordinatum epm ecclesiæ Antiochenæ. Insuper & Theodoretus in Immutabili dialog 1. hæc ait: De illo enim Ignatio omnino audisti; qui per magni Petri dexteram Pontificatum suscepit, &c. Quid ad hæc dicimus? Non aliud sane, nisi quod coniectura nobis persuademus; ut sicut olim Clemens Romanus, quamuis ordinatus à Petro, cessit tamen Lino, & Cleto; sic & Ignatius Euodio locũ dare uoluerit. Nec uero inanis hæc cuiquam esse fictio uideatur; nam ex libris Cõstitutionum Clemẽtis, quas non omnino despexisse nisi sunt Patres, hæc quæ dicimus, satis probari possunt; in libro enim septimo c. 46. duæ dicuntur electi esse Antiochiæ episcopi, Ignatius à Paulo, & Euodius à Petro. Nec hoc quidem adeò mirandum; nam propter exortum ibi dissidium, alterum iis qui ex Gentibus ad Christum uenissent, alterum uerò iis qui ex Circumcisione credidissent epm præfici oportuit, ꝙ optimè ex iis cõiicere licet, quę S. Paulus scribit ad Galatas c. 2. Composita autem dissensione, cũ in unum lapidem angularem Iudæi simul & Gentiles conuenissent, non ultra duobus, sed uno tantum episcopo opus erat sicq; Ignatius cessit Euodio, atque ita in serie episcoporũ Antiochenorũ, primo loco Petrus, secundo Euodius, tertio uero poneretur Ignatius, quia iterum sedit post Euodium. Puto tamen irrepsisse errorem in citatum locum Clementis; dum Euodius à Petro, & Ignatius à Paulo dicantur substituti episcopi, cum potius secũdum prædictorum auctoritatem, Petrus Ignatium ordinauerit. Vtcunque sit, optima ratione Ignatius, & secundus, & tertius dici potest episcopus Antiochenus; secundus nimirum, quia ab Apostolo ordinatus, eius loco sedit: tertius quia ea ratione qua diximus, cedẽs Euodio, post ipsum iterum sedit.

c Damnatus ad bestias.] Quòd Christianos frequenter reperias damnatos ad bestias, id ea de causa contigisse putamus, quòd eiusmodi supplicium uilioribus in primis personis à legibus irrogabatur, ut l. 3. ff. ad leg. Corn. de sicar. Cumq; Christiani apud Gẽtiles talis essent existimationis; ut habes pluribus apud Tertullian. in apolog. idcirco frequens erat illa aduersus eos uulgi conclamatio: CHRISTIANI AD LEONEM, id ipse in apologet. uel sic: CHRISTIANI AD BESTIAS, ita idem in exhortat. ad castitat. Nec quis putet aduersus uulgares personas tantummodo sic à Gẽtilibus cõclamatũ, sed & aduersus episcopos: vnde Cyprianus in epist. 55. ad Cornelium Papam hæc de se ipso: Toties ad Leonem petitus in Circo. ea dẽ de eodẽ Cypriano Pontius diac. in uita ipsius; ut scias ea uerba Cypriani in dicta epistola, nõ ad Cornelium, uel alium esse referẽda, sed ad ipsum, ab eo de se ipso dicta. & paulo post item: Clamore popularium ad Leonem denuo postulatus in Circo, &c. sunt de his alia innumera ferè exempla.

d Pionij.] De eodem Beda hac die, ac cæteri Latinorum, Græci autem, ut apparet ex Menologio, agunt undecima Martii. Smyrnensis ecclesia tam ipsius, quàm sociorũ præclare certamen conscripsit, extat eius epistola apud Eusebiũ hist. lib. 4. cap. 14. in fin. licet ille Polycarpo in primis intẽtus, perpauca habeat de Pionio, fusius de eo dixerat in lib. de martyr. qui non uidetur extare. Putarunt tamen aliqui, ea quæ per Metaphrastem ex antiquioribus monumentis sunt exscripta, ad xij. diẽ Martii, quæ & Latinè reddita habet Lipom. tom 7. & Sur. recitat tom. 1. eadem ex illis Eusebii scriptionibus prouenire. Verum illum eam historiam aliunde traxisse, uel ex eo facilè conicitur, quod cum Pionium sub Marco Aurelio & Lucio Vero passum esse ex eadem epistola Eusebius attestetur, Metaphrastes autem, præter omnẽ ueritatem, sub Decio Imperatore, eodemque unà cũ Grato cons. eum martyrio coronatum scribit. Agens iterum exactius de tempore martyrii Polycarpi & Pionii Eusebius in chronico, eos anno septimo prædictorum Augustorum martyrio uita functos affirmat, Lucio Vero quartum & Quadrato coss. numeratur is annus Domini à recentioribus chronographis 168. Præterea periisse uisus est iã longè ante Metaphrastis tempora liber ille Eusebii de martyrio, seu de martyribus: nam

magna

magna diligentia perquisitus ab Eulogio episcopo Alexandrino: nec in Oriente, nec in Occidente potuit reperiri, ut constat ex Gregorij Papæ epistola ad prædictum Eulogium in registr. lib. 7. epist. 19 Indict. 1. Eadem de Pionio apud Niceph. hist. lib. 3. c. 36. & alios.

e Seueri episcopi.] Beda etiã de eo hac die, tabulæq; Rauennates. De Seueri successione ambigua nimis & incerta scripta reperiuntur. Nam primum in actis ipsius, quę Sur. recitat tom. j. habet, eum uixisse eodem tẽpore, quo Geminianus episcopus Mutinẽsis. Rursus autem Hieron. Rub. qui scripsit res ecclesiæ Rauẽnatis, agens lib. 2. de obitu Seueri confutat illam historiam de Seuero & Geminiano, at uerò scribens de eiusdem Seueri ordinatione, creatum dicit epm temporibus Aureliani Imperatoris, cum Gaius Pontifex Romanæ præesset ecclesiæ: quod quidem nullatenus mihi probatur; nam reperitur Seuerus eps Rauẽnas interfuisse atq; subscripsisse concilio Sardicensi, habito Rufino & Eusebio coss. ut indicant eius synodi acta, & Athanasius in Apologia 2. ubi etiã recensentur nomina episcoporum, qui illi synodo interfuerũt. Porrò si dixerimus Seuerum ordinatum temporibus Aureliani Imp. & Gaij Pontificis, sedisseque usq; ad Sardicense concilium; necesse esset affirmare eũdem uixisse in episcopatu annos ad minus sexaginta quatuor: nã Gaius Papa sub Aureliano creatur anno Christi 283. cõcilium aũt Sardicense celebratũ est an. 347. qui quidẽ annorũ numerus diuturnus uidetur, cum præsertim grauissimarũ ecclesiæ persecutionũ tempora annis illis includantur. Rursus aũt non satis uideo, quonã pacto idem auctor sub eiusdẽ Aureliani temporibus eundem Seuerum scribit successisse Marcellino, si paulò ante concilium Sardicense sedebat Agapitus: id etenim non hic, uel ille absq; auctore scriptus codex, sed synodica acta testantur; nã concilio Romano habito anno quarto Constantij & Constantis Augustorum sub Iulio Papa, inter alios episcopos Agapitus Rauẽnas legitur interfuisse: post uerò septẽ annos ab eo tẽpore celebratũ est cõcilium Sardicẽse, cui reperitur (ut diximus) interfuisse ac subscripsisse Seuerus Rauẽnas episcopus, de quo agimus. Ex his itaque quo tpe Seuerus sedere cœperit, cuive successerit, satis compertũ habetur. hæcq; licet synodicis actis satis certa habeantur, aliquid adhuc tñ firmitatis nanciscitur ex ea uita Seueri, quã Mõbrit. recitat tom. 2 ubi exactè ponitur tẽpus creationis Seueri, Cõstantio quartũ & Constante tertiũ cõss. quorum consulatum ponit Cassiodorus ante Amãtiũ & Albinum consules, cum prædicti Augusti agerent in Imperio annum octauum, licet alibi ponatur idem consulatus Constantij & Cõstantis, post prædictorũ Amantij & Albini cõsulatum, qui est annus decimus eorũdem Augustorum, ante cõcilium Sardicẽse anno uno, quod undecimo ipsorum anno est celebratũ. Si itaq; adhuc cõtenderint, Seuerum successisse Marcellino, dicant necesse est, alium ab illo illũ fuisse Seuerum, vel post Agapitum alium sedisse Marcellinum, quod nec ipsi admittunt. de his satis. De eodem S. Seuero extat sermo Petri Damiani. De translatione reliquiarum eius, ac uxoris Vincentiæ, & filiæ Innocentiæ Maguntiam, scribit Sigeb. in chron. an. Domini 824.

f Pauli epis.] Agunt et de ipso Beda, Vsuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 3. c. 71. & alij. In tabulis episcoporum Trecensium ponitur hic trigesimus quartus, habes eas apud Democ. de sacrif. Missæ.

g Ephrem.] De eodem hic Beda & alij, Græci autem 28 Ianuarij, vt apparet ex Menologio. Huius celebris sanctitas & eruditio non tantum Syris, atq; Mesopotamis, penes quos vixit, fuit cõspicua, sed fines suos egressa, longe lateq; diffusa, tũ Græcis, tum Latinis optime nota atque perspecta euasit, tanteq; eum existimationis esse habitũ, & ad tantam uenisse claritudinem scribit S. Hieron. vt post lectionem scripturarum publice in nõnullis ecclesiis eius scripta recitarẽtur. Huius primordia si quis repetat, unde eum magis admiretur, inueniet. Nisibi enim natus (ut scribit Sozom. hist. lib. 3. c. 15.) admirabilis illius Iacobi episcopi fuit alumnus, eruditionis discipulus & sanctitatis hæres. Habuit de eo egregium encomium S Gregorius Nyssen. quod recitat Lipom. tom. 2. Symeon Metaph. ex antiquis monumentis descripsit eius acta. Mentio habetur de ipso in vita S. Basilij quę fertur nomine Amphilochij; itemq; in uita Abrahæ eremitæ, sed nullibi mea sententia felicius, q̃ in suis ipsius scriptis, tum doctrinæ, tum sanctitatis elucet eius imago. S. Hieronymus de ipso agẽs in lib. de scrip. eccles. eum ex hac uita decessisse scribit sub Valente Imper. quando præclarum illum scripsit commentarium, qui dicitur, Testamentum Ephrem habet eum Lipom. tom. 3. & Sur. tom. 1. quo inter alia Vitalianos hæreticos cauendos monet, illi à Vitale Antiocheno sunt dicti: cuius meminit sanctus Hieron. scribens ad Damasum: porrò Vitaliani Apollinarianis manus dederunt, ultimis eiusdẽ Valentis temporibus. Constat Ephrẽ reliquisse post se complures discipulos doctrinæ & sanctitatis alumnos, præter Paulinum, quem scribit Gennad. de uir. illust. c. 3. primatus amore lapsum esse in hæresim, reclamante licet ac resistente magistro. Est uero de hoc quod gratulemur ætati nostræ: siquidem eruditus uir Gerardus Vossius Belga, quo cum magna mihi intercedit familiaritas, scripta sancti Ephrem summa cum diligentia perquisita, & ex præcipuis Italiæ bibliothecis collecta, Latinitati daturus est: redderque nostris tẽporibus Syrum theologum Latinè loquentem, cui Græce dicendi S. Basilius olim tribuisse facultatem traditur.

h Brigidæ uirginis.] De eadem item Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Habentur quædam eius acta apud Sur. tom. 1. Verum longe prolixiora legi in vet. cod. man. scrip. monasterij S. Cæciliæ trans Tiberim uiginti quatuor distincta capitibus, scripta à quodam nomine Cogitoso. Incipit: Me cogitis fratres &c. habet de eadem in fine versus quosdã. De tempore obitus eius Marianus Scotus scribit in chron. clausisse diem extremum anno tertio Iustini senioris Imp. est is annus à Christo, secũdum recentiores chron. 521. Sigebertus autẽ in chron. diem obijsse scribit anno Domini 518.

xxviij. E Quatto nonas Februarij. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3			

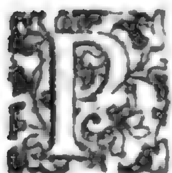

PVRIFICATIO [a] beatæ Mariæ uirginis, quæ à Græcis Hypapãte Domini appellatur. Romæ uia Salaria passio sancti Aproniani [b] commentariensis, qui adhuc gentilis, cum sanctum Sisinium è carcere educeret, ut Laodicio præfecto præsentaret, uocemq; è cęlo factam audiret, Venite benedicti patris mei, percipite regnum quod uobis paratum est a constitutione mundi: credens baptizatur, & postea in confessione Domini finẽ uitæ capitali sententia accepit. Item Romæ sanctorum martyrũ Fortunati, [c] Feliciani, Firmi, & Cãdidi. Cæsareę in Palęstina sancti Cornelij [d] Centurionis, quem beatus Petrus Apostolus baptizauit, & apud pręfatam urbem episcopali honore sublimauit. Aurelianis sancti Flosculi [e] episcopi. Cantuariæ in Anglia natalis sancti Laurentij [f] episcopi, qui post sanctum Augustinum eã ecclesiam gubernauit, & Regem ipsum ad fidem conuertit.

FEBRVARII. 2.

PVRIFICATIO] De eadẽ solẽnitate Beda, ac cæteri Latinorũ, Græci etiam hac die, ut constat ex Menologio & nouel. constit. Emmanuelis Imp. de ferijs. In uetustis codicibus inuenimus multifariam appellatam esse eius diei celebritatem: nimirum dici festum Symeonis & annæ, Præsentationis, Occursus, & quod usu receptum magis est, Purificatio, à Græcis autem Hypapante, se Hypante ὑπαπαντὴ vel ὑπαντὴ. est enim ἀπαντᾶν obuiã ire officij gratia, & occurrere, quo uerbo utitur ecclesia, & rem quoque ipsam satis explicat in Inuitatorio nocturni officij, cum ait: Ecce uenit ad templum sanctũ suum dominator Dominus: Gaude & lætare Sion, occurrens Deo tuo. Humilis autem occursus adhuc magis exprimitur uoce ὑπαπαντὴ. Sub Iustiniano Imp. solemnitatem, hanc Constantinopoli celebrari cœptam esse, tam Græci, quam Latini testantur auctores, Niceph histo. lib. 17. cap. 28. Paulus diac. seu potius (vt alias diximus) Ioannes diac. in hist. miscel. anno 15. Iustiniani Impe. licet Georg. Cedren. in comp. anno 9. Iustini Imp. sub eodem Iustino seniore Impe. eandem celebritatem institutam fuisse dicat. Sigeb. in chron. anno Christi 542. occasionem huius diei celebrandæ declarat his uerbis: Constantinopoli, mortalitate magna insurgente, statuta est solemnitas Beatæ Mariæ, quæ Græce ὑπαπαντὴ, idest obuiatio dicitur &c. Et si qui putet nullam Nicephoro tribuendam esse fidem de tempore solemnitatis huius, ea potissimum ratione persuasus, q̃ dicat reperiri, tum Gregorij Naziãzeni, tum aliorum patrum homilias in eadem solemnitate dictas; affirmans homiliam S. Gregorij Naziãzeni tam celebrem, inscriptã, Ad sancta lumina, in huiusmodi festo die Occursus Domini esse habitã: at uerò eam die Epiphaniæ, quo etiã Græci celebrare consueuerunt Christi baptismũ, habitam esse, superius dum egimus de Epiphania Domini, apertè demonstrauimus. Ego sane illud asseuerare nõ dubito, nullum uel Latinorum uel Græcorum patrũ, qui ante Iustinianum Imp. uixerunt,

runt, sermonē in festo die Occursus Domini scriptum reliquisse: nisi quis accipiat patrum commentarios in secundum caput Lucæ Euang. quo rei gestæ historia enarratur, quæ vel ab illis explicata est in suis ipsorum commentarijs, vel certè de ea ad populum uerba fecerunt, ut apud Latinos S. August. fecisse videtur, qui in sermone quodam habito in die Natalis Domini multa de Symeone Domino occurrente recenset: est hic sermo de temp. 13. quem laudabiliter Dei ecclesia huic aptauit solemnitati: eiusmodi generis fere sunt homiliæ patrum, quas Surius descripsit to. 1. sed aliud prorsus est Christi Domini facta laudibus prædicare, aliud eorum causa festos dies indicere & celebrare. Cōstat autem Gelasium Romanum Pontificē, qui annis triginta ante Iustiniani tēpora Romanæ ecclesiæ præfuit, huius diei celebrandæ in Occidētali ecclesia aperuisse uiam; dum Lupercalia, mense Februario agi solita (vt scribit Varro lib. 5. de ling. Lat.) Romæ ad ea tēpora permanentia legibus ecclesiasticis abrogauit. Extat eiusdē Pōtificis de ea re eruditissimus commētarius aduersus Andromachū senatorē ac cæteros Romanorū studiosos Lupercalium. habemus illū manuscriptū in nostra bibliotheca, quem & exscripsimus integrū in Annalib. eccles. est eius exordiū: Sedent quidam in domibus suis nescientes neq; quæ loquantur &c. Iure itaq; opinamur, abrogatis Lupercalibus, Romæ (sicut in multis accidit) eiusmodi fuisse solemnitatem introductam, quam paulo post, Iustiniani temporib. (vt uidimus) Orientalis ecclesia ea occasione recepit. Missa ea die dici solita, in sacramētario S. Gregorij, quod man. scrip. legimus in Vaticano, inscribitur: AD COLLECTAM. eo qd eleemosynæ publice colligerentur, quas indici cōsueuisse ab ipso Rom. Pon. indicāt sermones quinque S. Leonis Papæ de collectis habiti, in quorū tertio, alludens idem Pontifex ad prædictas Gentiliū superstitiones ea die magis magisq; exerceri solitas, ait: Quoties cæcitas paganorū i superstitionibus suis est intentior, tunc præcipue populus Dei orationibus & operib. pietatis instaret, &c. Addidit huic solemnitati Sergius Papa (ut habet Ordo Rom.) Litanias sic institutas, ut exeunte clero cū populo ab ecclesia S. Hadriani, procederet cum cereis ad talem usum benedictis ad basilicam S. Mariæ Maioris. Nec quis putet eundem etiam cereorum usum ab eodē Sergio esse institutū: nā S. Eligius episcopus Nouiomēsis, qui ante Sergij tēpora uixit, obijtq; (ut scribit Sigeb. in chron.) anno Domini 665. in sermone, quē in ea solēnitate habuit, pluribus disserit de eo mysterio cereorum. Porrò ante Christi aduētū cereorum in singulos distributio a Gentilib. fieri consueuit in Saturnalibus, quæ agebātur mēse Decēbris, ut tradit Macrob. lib. 1. Satur. Putamus (sicut & de multis aliis cōtigit) usum illum superstitionis Gentilium sacris ritibus expiatum, a sacrosanctum redditū, in Dei ecclesiā esse laudabiliter introductū. Olim autem (ut auctor est Beda lib. de tēp. ratione ca. 10.) non tantū in celebritate Purificationis beatissimæ uirginis; sed & in cæteris eiusdē Dei genitricis festiuitatibus eiusmodi distributio cereorū fieri consueuit. reddimus uerba eius, quo hæc certiora habeantur. sunt hæc ipsa: Sed hāc lustrandi cōsuetudinē bene mutauit Christiana religio, cū in mense eodem, die S. Mariæ plebs uniuersa cum sacerdotibus ac ministris, hymnis modulatæ uocis per Ecclesias, perque congrua Vrbis loca procedit, datosque à Pontifice cunctis cereos in manibus gestat ardētes: & augescente bona cōsuetudine, idipsū in cæteris quoq; eiusdē beatæ matris & perpetuæ uirginis festiuitatibus agere didicit, &c. hæc Beda. Scripsit de eadem celebritate sermonem Authbertus abb. Casinensis, alium item S. Bruno eps Signiæ, ut testatur Petrus diac. lib. de uir. illustr. mon. Casin. c. 13. & 34. extant pterea de eadē re tres sermones S. Bernardi, totidēq; Absalonis abb. & sex Guerrici abb. Agūt de eiusdē solennitatis mysterio Albin. de diuin. offic. Amal. lib. 3. c. 43. Microlog. c. 48. Rupert. abb. de diuin. offic. lib. 3. c. 25. & alij oēs, qui de eiusmodi sacris ecclesiæ functionib. libros scripserunt: cōciliū Moguntinū, quod celebratū est sub Carolo Magno, eiusdē solemnitatis meminit c. 36. itemq; capitul. regum Franc. lib. 1. c. 164. lib. 2. c. 35. & lib. 6. ca. 186.

b Aproniani.] De eodem hic Beda Vsuardus, Ado & alij. Habentur eius res gestæ adnexæ actis S. Marcelli Papæ, quæ recitat Sur. tom. 1. Cōmentariensis hic fuisse dicitur. Erat Commentariensis carcerum custos, qui in commentariolo cōiectos in carcerem scribere solitus erat: de quo ordine tam militiæ palatinę, quam castrensis uide, quę inferius notata habentur die 27. Martij.

c Fortunati & Felicis.] Agit de his etiam Vsuardus, assentiunturque uet. man. scrip.

d Cornelij cētur.] De eodem Beda ac cæteri Latinorū hac die, Græci aūt in Menologio ad 13. Septēbris. De functione aūt episcopatus ecclesiæ Cæsariēsis de quo hic agitur, mētio habetur ēt apud Clemen. cōsti. lib. 7. c. 46. licet Metaph. serm. in natali Apostolorū 29. Iunij dicat Corneliū factum esse episcopū Ilij, sed id nullius auctoritate probatur. Acta Cornelij ex uetustiorib. monumētis descripsit Metaphrastes ad 13. Septemb. Quod spectat ad sedē Cęsariēsem, ea occasione, q ex cōuersione Cornelij (Deo monēte) illic primum apertū est ostiū fidei Gentib. meruit singulari prærogatiua exaltari, ut nō Hierosolymitana, sed ipsa fieret metropolis Palestinæ: quod non tantum cōstat ex cōcilij Niceni c. 7. sed ēt auctoritate S. Hieron. epist. 61. ad Pammach. & ex actis Porphyrij Gazēsis episcopi, quæ recitat ex Marco diac. Metaph. die 26. Februarij. Iuuenalem Hierosolymitanæ

-næ sedis episcopū hæc iura mutare conatū S. Leo Papa repressit epist. 62. Non omittimus, q adhuc ætate S. Hieronymi, Cęsariæ domus Cornelij cẽturionis in ecclesiā iā mutata, superstes erat: quā pietatis ergo S. Paula Roma veniens Hierosolymā, in itinere inuisit, vt idẽ scribit Hiero. epist. 27.

e Flosculi episcopi.] De quo etiam hac die Vsuardus, Ado, & alii, Petrus in catal. lib. 11. ca. 47. In tabulis episcoporum Aurelianensis ecclesiæ, quas descripsit Democ. de sacr. Missæ. hic ponitur decimus tertius eius ciuitatis episcopus, Prosperi successor, ad quem extat epistola Sidonij Apollinaris 15. lib. 9.

f Laurentii episcopi.] Huius egregia facta prosecutus est Beda in historia de gest. Angl. lib. 2. ca. 4. 6. & 7. vbi, hac illum die ex uita migrasse, testatur. Narratur aũt in catal. scriptorũ Britanniæ, scriptam fuisse uitam eius à Gothzelino monacho S. Bertini. Agit de eodẽ Trith. de uir. illustr. ord. S. Benedic. lib. 4. c. 49. claruit circa an. Domini 620.

xxvij. F Tertio Nonas Februarij. Luna. 3

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4			

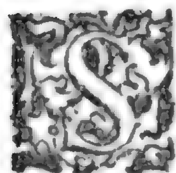

SEBASTAE in Armenia passio sancti Blasij a episcopi & martyris, qui multorum patrator miraculorum, sub Agricolao præside post diutinam cæsionẽ, atq; in ligno suspensionem, ubi ferreis pectinibus carnes eius diruptę sunt, post teterrimum carcerem, & in lacũ demersionem, vnde saluus exiuit, iubente eodem iudice una cũ duob. pueris capite truncatur. Ante eum uero septem mulieres, quæ guttas sanguinis eius defluentes, dũ torqueretur, colligebant, deprehensæ quod essent Christianæ, post dira tormenta gladio percussæ sunt. In Africa sancti Celerini b diaconi, qui decem & nouem dies custodia carceris septus, in neruo c & ferro, varijsque pœnis gloriosus fuit Christi confessor: & dum inexpugnabili firmitate certaminis sui aduersarium vicit uincendi cæteris uiam fecit. Item sanctorum martyrum Laurentini d eius patrui, Ignatij auunculi, & Celerinæ e auiæ, qui antea martyrio coronati fuerant: de quorum omnium gloriosis laudibus extat beati Cypriani epistola. Ibidem sanctorum martyrum Felicis, f Symphronij, Hippolyti, & sociorum. In opido Vapingo sanctorum Trigidis g & Remedij Episcoporum. Lugduni sanctorum Lupicini h & Felicis itidem episcoporum. Eodem die sancti Anscharij i Bremensis episcopi, qui Sueuos & Danos ad fidem Christi conuertit.

FEBRVARII. 3.

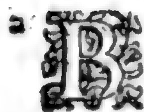

a BLASII episco.] Agunt de eodem hac die Beda & alii, Græci autem undecima huius mensis. Huius martyrii ac sociorũ eius acta Metaphrastes paraphrastice prosecutus est: quæ etiam descripsit Lipom. Tom. 5. & Sur. Tom. 1. Habemus eorundem Latina exemplaria peruetusta, quæ in quibusdam ecclesiis legi consueuerunt, quibus ipsorum res gestæ fusius explicantur: tempusque persecutionis describitur, uidelicet sub Diocletiano Imper. quod quidem in Metaphraste desideratur. Mombri. præterea recitat eorundem acta tom. 1. & alii plerique. Mentio habetur de eodem S. Blasio episcopo in actis sanctorum martyrum Eustratii, Auxentii, & sociorum in fine. habes ea ex Metaphraste apud Sur. Tom. 6.

b Celerini.] De eodẽ Beda, ac cæteri Latinorũ hac die. Pluribus de ipso Cyprianus epist. 16. 23. & 34. Censetur hic idem Celerinus cum eo, de quo scribit Cornelius Papa ad Fabium Antiochenum

num episcopum extat epistola apud Eusebium hist. lib. 6. c. 35. ubi eum præclaro hoc ornat elogio: Celerinus uir, qui Dei clementia adiutus, omnia tormentorum genera maxima tolerantia pertulerat, & corporis imbecillitate ui ac robore fidei confirmata, strenue ac uiriliter de aduersario uictoriam reportauerat &c. erat hic. n. optime notus Cornelio Papæ: nam ei Cyprianus ad ipsum dabat Romam litteras, ut cõstat ex libro de Rom. Pontific. in Cornelio, & ex Cyprian. epist. 26. Fungebatur etenim Celerinus apud Cyprianum munere tabellarii, uel potius dicam legati. Moris n. erat, cum episcopus ad episcopum scriberet, non cuilibet ignoto homini litteras credere, sed tantũ alicui ecclesiæ ministro, cuius fides & probitas esset in omnibus explorata. Huius quidem rei cum innumera exempla suppetant, satis sit allegare testimonium eiusdem Cypriani in epistola 24. cum ait: Vrgente causa, Clero in Vrbe consistenti litteras me misisse sciatis: & quoniã oportuit me per clericos scribere (scio autem aliquos nostros plurimos absentes esse, paucos verò, qui illic sunt, vix ad ministerium quotidiani operis sufficere) necesse fuit nouos aliquos constituere, qui mitterentur. Fecisse me autem sciatis lectorem Saturum, & hypodiaconum Optatum confessorem &c. Extat egregia huius Celerini epistola ad Lucianũ apud Cyprian. 21. edit. Pamel. rursus alia Luciani ad ipsum scripta 22.

c In neruo.] Est neruus ferreum vinculũ, quo pedes impedirentur, quo etiam & ceruices implicarentur, vt Festus est auctor: sunt de his apud Plautum nonnulla exempla. item & Isidorus lib. 9. origin. Neruus est (inquit) vinculum ferreũ, quo pedes uel ceruices impeditur. est de neruo apud Gellium lib. 11. cap. ult. festiua Catonis sententia, qua dicere solebat: Priuatorum fures in neruo & compedibus ætatem agunt: publici in auro & purpura visuntur.

d Laurentini & sociorum.] De his etiam Beda ac cæteri. Horum meminit S. Cyprianus epist. 34. aitque, se horum annuam agere commemorationem, sicut & cæterorum martyrum. sunt hæc eius uerba: Sacrificia pro eis semper (ut meministis) offerimus, quoties martyrũ passiones & dies anniuersaria commemoratione celebramus.

e Celerinæ auiæ.] Erat in Africa illustris memoria S. Celerinæ, de cuius basilica habetur mentio in titulo sermonis 236. S. August. de temp.

f Felicis & soc.] Restituti sunt hi omnes ex uetustissimo cod. man. scrip. monasterii sancti Cyriaci in Thermis.

g Tigidis & Remedii episcoporum.] Agit de his Vsuardus etiam, astipulantur uet. man. script.

h Lupicini & Felicis episcoporum.] Beda de Lupicino tantum, de quo etiã Vuandelbertus. Ponitur hic Lugdunensis ecclesiæ episcopus 24. uel 28. secundum diuersas tabulas, quas descripsit Democh. Felix autem cum in illis non inueniatur, alterius ciuitatis episcopus existimatur.

i Anscharii episcopi] Scripsit eius insignia facta Rempertus eius discipulus, ac in eandem sedẽ episcopus successor. Plura etiam de eo habentur in uita eiusdem Remperti, quam habet Sur. tom. 1. die 4. Februar. item Albert. Crant. in hist. eccles. Saxon. lib. 20. & in Sax. lib. 2. cap. 25. & 29. & Trithe. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 4. cap. 84. Ordinatus hic fuit episcopus Bremensis anno à Christo Domino 833. temporibus Gregorii quarti Roman. Pont. qui ad eundem misit pallium; & (ut Trithemius ait) à Sergio Papa secundo in Archiepiscopum sublimatus est Bremensis ecclesiæ, cum antea Hamburgensis fuisset consecratus episcopus.

4 Pridie Nonas Februarij Luna. C xxv. 25.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	1	30	1	2	3	4	5			

ROMAE sancti Eutychij a martyris, qui illustre martyrium consummauit, sepultúsque est in cœmeterio Callisti: cuius sepulchrũ sanctus Damasus Papa uersibus exornauit. Foro Sempronij sanctorũ martyrũ Aquili, b Gemini, Gelasij, Magni, & Donati. Thmuis in Aegypto passio beati Philææ c eiusdem ciuitatis episcopi, & Philoromi tribuni militum, qui in persecutione Diocletiani cum a cognatis & amicis suaderi non possent ut sibi parcerent, ambo datis ceruicibus palmas a Domino

mino meruerunt: cum quibus etiam innumera multitudo fidelium ex eadem vrbe, pastoris sui sequens exemplum, martyrio coronata est. Eodem die sancti Remberti d Bremensis episcopi. Trecis sancti Auentini e confessoris. Pelusij in Aegypto sancti Isidori f monachi, meritis & doctrina conspicui. Eodẽ die Gilberti g confessoris.

FEBRVARII. 4.

a EVTICHII.] Restitutus est ex antiquis monumentis. Huius cum acta exciderint, libuit saltẽ eius epitaphiũ, cuius hic habetur mentio, à Damaso Papa scriptum, recitare, quo martyrii eius cognitio habeatur, extat incisum in tabula marmorea in ecclesia sancti Sebastiani ad cœmeterium Callisti, via Appia, est huiusmodi.

Eutychius martyr crudelia iussa tyranni,
Carnificumq; vias pariter tunc mille nocendi
Vincere quod potuit, monstrantis gloria Christi;
Carceris illuuiem sequitur noua pęna per artus,
Testarum fragmenta parant, ne somnus adiret.
Bis sex transiuere dies, alimenta negantur.
Mittitur in barathrum sanctus, lauat omnia sanguis
Vulnera quæ intulerat mortis metuẽda potestas.
Nocte soporifera turbant insomnia mentem.
Ostendit latebra insontis quæ membra teneret.
Quæritur, inuentus colitur, fouet, omnia præstat.
Expressit Damasus meritũ; venerare sepulchrum.

Corpus sancti Eutychij è dicto cœmeterio Callisti translatum est ad basilicam sancti Laurentii, in Damaso dictam, ad Theatrum Pompeij.

b Aquilini & soc.] De his etiam hac die Beda, Vsuardus, & vet. man. scrip. ex quibus in veriorẽ lectionem textus est restitutus, qui dicebat: Romæ in Foro Sempronii &c. Nam ex Foris Romæ positis, quæ decem & nouẽ numerantur, nullum ex illis Sempronii dicebatur. Cum itaque in uetustioribus codicibus absque Romæ nomine sic tantum legeretur: In Foro Sempronii; cumque & Beda etiam ita legeret: in hunc modum est germana lectio restituta. Optime nota est ciuitas in Vmbria Forosempronium dicta, cuius & meminit Plin. lib. 3. cap. 14. & alii. Agit de iisdem martyribus Vuandelbertus in ephemeridis, & Petrus in catal. lib. 3. cap. 82.

c Phileę & Philor.] Beda item hac die, ac cæteri omnes. Porro martyrii acta Philææ & Philoromi scribit Euseb. hist. lib. 8. c. 10. & 11. Passi sunt hi anno primo persecutionis Diocletiani Imper. vt idem auctor testatur lib. 8. cap. 12. in fin. De iisdem alii cõplures agunt, quos omittimus referre, cum oẽs eadẽ ex eodem auctore descripserint.

d Remberti episcopi.] Huius res gestas ex antiquis eius ecclesiæ monumentis edidit Sur. tom. 1. hac die. S. Bauo abb. Corbeiẽsis scripsit S. viri insigne miraculum, quod inuenies apud Albert. Crãt. qui plura habet de Remberto in hist. eccles. Saxõ. lib. 2. c. 2. 10. & 11. Successit hic sancto Anschario, de quo pridie huius diei. Claruit sub Ludouico Pio Imp. & eius filiis. Accepit hic pallium à Nicolao primo Romano Pont. excessit ex hac uita anno Domini 888. ut idem auctor testatur.

e Auentini.] Irrepserat huic nomen episcopi, sicut etiam apud Vsuardũ in prima editione Molani; qui in secunda id emendauit, auctoritate (ut apparet) Gregorii Turonensis, qui in li. de gloria confess. c. 68 non dicit ipsum fuisse Trecensem episcopum, sed ministrum sancti Lupi Trecensis episcopi: cui ueritati assipulantur etiam tabulæ episcoporum eius Ecclesiæ, quas Democ. edidit lib. de sacrif. Miss. In quibus sane nullus eius nominis legitur Trecensis episcopus.

f Isidori.] Græci etiam de eodem hac die in Menologio. Scribit de Isidoro Pelusiota Euagrius scholast. lib. 1. c. 15. Suidas, Photius in bibl. & Niceph. hist. lib. 14. c. 28 30. & 53. Fuit hic S. Ioãnis Chrysostomi discipulus, & celebris inter ecclesiasticos scriptores Grecos. Huius mille centum & quadraginta octo epistolas se uidisse Venetijs in bibliotheca S. Marci, testatur Xystus Senẽsis: quas iã esse sub prælo audiuimus, easque auidius expectamus perpaucæ enim epistolæ ipsius ad Cyrillũ Alexandrinũ episcopũ scriptæ, quæ iam editæ reperiuntur, mirum in modum desiderium auxerũt habendi ceteras. Claruit temporibus Theodosii iunioris, multa nobilia relinquens posteris & sanctitatis & scriptorum monumenta. Huius Isidori est aurea illa sententia prædicata in concilio 2. Niceno, act. 1. quæ dicitur: Templi nulla ratio, quod nõ ornatur imagine. eandem etiam S. Ioannes Damascenus ex scripsit lib. 3. de imaginibus.

g Gilberti, alias Gilberti.] Fuit is fundator nobilis monasterii Gemblacensis. Vuicbertum hunc uocat Sigeb. quem è uita migrasse ait, anno Domini 962. de eodem Petrus in catal. lib. 3. c. 83.

10 Nonis Februarij. Luna. A xxiij. xxv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6			

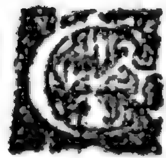

CATANAE in Sicilia natalis S. Agathæ [a] virginis & martyris, quę temporibus Decij Imperatoris sub Quinctiano iudice post alapas & carcerem, post equuleum & torsiones, post mamillarum abscissionem, post volutationem in testulis & carbonibus, tandem in carcere Deum precando consummata est. In Ponto commemoratio plurimorum [b] sanctorum Martyrum, quorum alij in persecutione Maximiani, plumbo liquenti perfusi, alij acutis arundinibus in vnguibus cruciati, ac multis horrendis tormentis vaxati, ijsdemque sæpius iteratis, palmas à Domino & coronas illustri passione meruerunt. Alexandriæ sancti Isidori [c] martyris, qui in persecutione Decij à Numeriano exercitus duce pro fide Christi capite cæsus est. Viennæ beati Auiti [d] episcopi & confessoris, cuius fide, industria, atq; admirabili doctrina ab infestatione Arianæ hæresis Galliæ defensæ sunt. Brixinone sanctorum episcoporum † Genuini [e] & Albini, quorum uita miraculis extitit gloriosa. † Ingenuini.

FEBRVARII. 5.

a 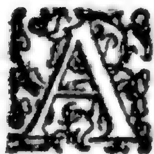

AGATHAE.] Beda ac cæteri Latinorum, necnon & Græci in Menolog. de eadē agūt hac die. Eius pręclara acta tam Latinis, quam Græcis fuere notissima, ea etenim Græcis edidit Metaphrastes, quæ latina reddita habet Lipom. To. 5. & Sur. tom. 1. Ipsa autem Latina exemplaria reperiuntur in uetustis codicibus, qui vsui erant ecclesijs, quos & Passionaria, seu Sanctoralia vulgò appellabant: habemus in nostra bibliotheca in uno eorum eiusdem Agathæ acta cum die & consess. annotata. passa nimirum fertur hac die, Decio tertium consule numeratur à recentioribus chronographis hic annus à Christo 252. cum Cornelius Papa Romanæ ecclesiæ præesset: ex quibus sanè Beda & alii emendandi sunt, qui eam dicunt passam temporibus Diocletiani Imp. Scripsit præterea de eius die natali sacrum hymnum sanctus Damasus Papa, incipit: Martyris ecce dies &c. habetur in collectaneis poetarum Christianorum, duo insuper hymni scripti leguntur in Breuiario Toletano S. Isidori, quibus canuntur eius triumphi: meminit eiusdem Venant. Fortun. in carm. de gaudijs, vit. æterna. & liber 8. in carm. de uirginitate; itemque Aldelmus in lib. de laude virginit. In Vrbe natalis eius solēniter agi cōsueuit: nā in sacramētario S. Gregorii specialis eius diei præfatio legitur. Erat i Vrbe, & hactenus permanet celebris memoria sāctæ Agathæ in Suburra dicta, cuius meminit S. Gregorius i registro li. 3. epi. 19. quā olim ab Arianis vindicatā idem S. Gregorius catholico cultui mācipauit, vt ipse scribit li. 3. dialo. c. 30. Hadrianus Pap. in epistola ad Carolum Magnū Imp. de imagin. affirmat, eandem fuisse à S. Gregorio picturis sacris ornatā, diuersis (ut ait) historijs tam in musiuo, quā in coloribus. Porrò illis temporib. quib. Gothorum illustres uiri ciuitate Romana donati, ibidē consulatus, & præfecturas gesserūt: ea ecclesia peculiari vsui Gothorū cessit. quorū Ricimer cōsularis uir potentissimus, gener Anthemii Augus. illā locum marmorū crustis, & nobilibus picturis musiuo opere intextis, quibus sacrosanctę Saluatoris & duodecim Apostolorum imagines exprimuntur, magnificētissimè ornauit. declarat id. n. vetus inscriptio, quę ibidē in absside his verbis legitur: FL. RICIMER V. I. MAGISTER VTRIVSQVE MILITIAE PATRICIVS ET EX CONS. ORDIN. PRO VOTO SVO ADORNAVIT.

Post hæc autẽ cùm reges Gothi, iidemq; Ariani Romæ regnarent, illorũ sacerdotes eandem sibi, vt propriam, quasi hæreditario iure uindicarunt, tenueruntque donec Roma & Italia pulsi sunt.

b Plurimorum sanctorum martyrum.] Horũ certamina egregia summatim complexus est Euseb. hist. lib. 8. c. 24. narrans paucis illorum sæuissimos cruciatus, passosq; refert anno nono persecutionis Dioclet. & Maxim. Impp.

c Isidori mart.] Agunt de eo hac item die Græci in Menologio, passus traditur sub Decio Imp. extant eius acta apud Metaphrastem, quæ & descripsit Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. hac die.

d Auiti episc.] De eo etiã Beda, ac cęteri hac die. hic Alcimus Auitus dictus est: pluribus agit de ipso Ado eiusdem Viennensis sedis episco. in chron. an. 492. Isidorus de uir. illust. c. 23. Gregor. Turonen. de gestis Fran. lib. 2. c. 34. & alij. Interfuit Auitus, subscripsitq; concilio Epaunensi, citatur in conc. Turonen. secundo cano. 21. & 22. meminit eiusdem Sidon. lib. 8. epist. 11. ad Lupum. nec non Ennodius in uita sancti Epiphanij episcopi Ticinensis fusius scripta. Extat eius sepulchri epitaphium carmine scriptum. ubi in fine hæc leguntur soluta oratione: Claruit sub Zenone & Anastasio Impp. sepultus in monasterio sanctorum Petri & Pauli apud senatoriam Viennensium vrbem. Extant eiusdem egregij auctoris quinque libri carmine, quibus sacram Genesim uersu heroico cecinit, liber insuper de laude castitatis ad Fuscinam sororem; necnon etiam homilia de institutione Rogationum. Habemus insuper nobile monumentum sanctissimi uiri, epistolã man. scrip. ad Hormisdã Papã, datã tertio Kalẽd. Februarij, consule Agapito. est eius exordiũ: Dũ religionis statui &c. itemq; eiusdẽ Hormisdæ ad eundẽ redditã epistolam sub eodẽ consulatu xv. Kalend. Mart. incipit: Qui de his, quæ ad disciplinam catholicam pertinent &c. intexuimus eas integras in Annalib. eccles. Eiusdem nominis Auitus eps Aruernorum doctrina pariter & pietate insignis claruit circa annos Domini 580. sub Chilperico rege Franc. qui ut scribit Greg. Turon. hist. Franc. lib. 5. c. 11. oẽs Iudęos Aruernis cõsistentes supra quingẽtos cõuertit ad fidẽ Christi: ad hũc extant duo epigrãmata Venantij Fortunati lib. 3. quibus auctor immensas eius laudes celebrat. sæpius de eo Grego. Turon. tam libro de gloria martyrum, quàm de glor. cõfes. meminit de eo cùm de Aruernensi ecclesia habet sermonem, quod frequenter accidit.

e Genuini, & Albini episcoporum.] Aliqui codices pro Genuino legunt Ingenuinum, cuius meminit Paul. diac. de gestis Longob lib. 3. c. 12. scripsit eius vitam Barthol. Tridentinus. de Genuino & Albino simul Petrus in catal. lib. 3. cap. 85. fuit prior episcopus Sabionensis, qui cum temporibus Longobardorum in exilium pulsus esset, ibi mortuus est; corpus autem eius Brixiam translatum esse, associatumque sancto Albino episcopo Brixiano, ut idem auctor testatur.

xxiij. B Octauo Idus Februarij. Luna. 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7			

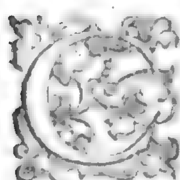

CAESARAE in Cappadocia natalis sanctæ Dorotheæ a virginis & martyris, quæ sub Sapricio illius prouinciæ Præside primũ equulei extẽsione vexata, dehinc palmis diutissimè cęsa, ad vltimũ capitali sententia punita est: in cuius confessione Theophilus quidam scholasticus b ad Christi fidem conuersus, & mox equuleo acerrimè tortus, nouissimè gladio cæsus est. Eodem die sanctorum martyrum Saturnini. c Theophili, & Reuocatæ. Emessæ in Phœnicia sancti Siluani d episcopi, qui cum eidem ecclesiæ annis quadraginta præfuisset, sub Maximino Imperatore, vnà cum duobus alijs obiectus feris, membratimque discerptus, martyrij palmam accepit. Aruernis in Gallia sancti Antholiani e martyris. Eodem die sanctorum episcoporum Vedasti f & Amandi g quorum vita & mors plurimis miraculis extitit gloriosa: e quibus prior Atrebatensium, alter verò Traiectensium rexit ecclesiam. Bononiæ sancti Guarini h episcopi Cardinalis Prænestini, vitæ sanctitate conspicui.

a DOROTHEAE.] De ipsa etiã hac die, Beda, Vsuardus, Ado, & alij, Beda addit Christianã, seu Christetã & Callistam martyres, quas cum excidissent à fide, Dorotheæ monitis, audaciorib. animis iterato certamine, igne fortiores inuentas corona martyrij decorauit. Porro Dorotheæ res gestas & sociarum sacer hymnus celebrat, qui extat in breuiario Toletano. describit etiã eius acta Aldelmus lib. de laude uirginit. Thomas de Chẽpis de eadem martyre sermonẽ habuit, Mombrit. insuper Tom. 1. recitat eius res gestas, item Suri. Tom. 1. Aliam ab ista Dorotheam fuisse constat eam, cuius Rufinus meminit libro 8. suę paraphrasis ad Euseb. capit. 17 licet Eusebius scribens eius historiam lib. 8. cap. 27. nomen non exprimat.

b Scholasticus.] Qui dicti sunt Scholastici, habes ex Tacit. lib. de orat. & aliis. Eo nomine nuncupari sunt rhetores, & declamatores litium fictarum, qui deinde transeunt ad tractandas ueras: in eadem sententia Plin. lib. 4. epist. 3. ad Nepotem; vbi ait eosdem à fictis litib. transire ad causas centum uirales, quas in basilicis orabant, spectante populo: de ijsdem eod. lib. epist. 14. ad Maximum, & epist. 18. ad Mauricum. ante ipsum Seneca in lib. declamat. & lib. de controuers. Talis erat sanctus Hieronymus, dum adhuc iunior Romæ esset; ut ipse testatur his uerbis: Aliquoties cum adolescentulus Romæ controuersias declamarem, & ad uera certamina fictis in litibus exercerer, currebam ad tribunalia iudicum &c. hæc ipse in comment. in episto. ad Galat. capit. 2. Scholastici etiam ipsi Aduocati dicti reperiũtur, sic in concil. Sardic. cap. 13. & l. 2. C. de lucris aduoc. lib. 12. & lib. 1. de concussion. aduocat. Cod. Theodo. & Synes. episto. 1. & 2. ad Domitianum Scholast. Dicere scholasticè, idem est quod rem aliquã rhetoricè pertractare, sic Gennad. de uir. illust. in Saluiano. & Greg. in registr. lib. 7. episto. 63. Verum hodie scholasticè dicere idẽ est, quod rem per controuersiam disputare, unde & Theologi scholastici illi sunt dicti, qui res diuinis logicè disputando perquirunt, idque non impropriè; nam scholas pro controuersiis, seu disputationibus Cicer. libro 1. Tuscul. usurpasse uidetur, cum ait: Dierum quinque scholas (ut Græci appellãt) in totidem libros contuli. Scholares autem etsi a scholis dicti sint, non tamen iidem quod Scholastici: dicebantur enim scholæ cuiusque ordinis classes: erant scholæ militiæ castrensis, & militiæ palatinæ: quarum est frequens mentio in Codic. Theodo. & (ut mittamus dicere de scholis ludi litterarii) erant & scholæ ecclesiasticę diuersi ordinis, ut schola cantorum, cuius frequens est mentio apud ueteres, qui agunt de diuinis officiis, schola notariorum, schola subdiaconorum, quarum memini S. Greg. in registr. lib. 7. epist. 17. & aliæ diuersorũ ordinum, à quibus & scholares dicti, non scholastici: sicq; intelligas locum illum in actis martyrij S. Cypriani, in fine, cum hæc habet: Inde cum cereis & scholaribus in Area cuiusdam Candidi procuratoris cum magno triumpho sepultum est &c. scholares enim appellat auctor diuersarum classium clericos.

c Saturnini & soc.] De his etiam uet. man. scr. atque recentiores.

d Siluani episcopi.] Græci etiam de eodem Siluano agunt hac die in Menologio. Eius res gestas habet Euseb. histor. lib. 8. cap. 25. & libro 9. cap. 5. & Niceph libro 9. cap. 16. & 27. ex quibus cæteri.

e Antholiani.] De eodem Beda, Vsuardus, & alij. De eius corporis inuentione Gregor. Turonen. de glor. mart. cap. 65. & histor. Franc. lib. 1. capit. 33. Acta tam ipsius, quam aliorum martyrum Aruernensium scripta esse à sancto Proiecto episcopo, Aruernensi, Molanus testatur: ea nondum uidi.

f Vedasti.] Beda item ac cæteri. Huius egregia facinora scripsit Albinus Flaccus, quæ descripta habentur apud Sur. tom. 1. miracula ipsius feruntur scripta ab Aimone. Fuit hic ordinatus episcopus a S. Remigio Rhemẽsi episcopo, anno Domini 542. sedit vsque ad annum 570. quo ex hac vita migrauit, ut scribit Sigeber. in chron. Celebris est memoria monasterij S. Vedasti Atrebatensis multorum scriptorum monumentis consignata.

g Amandi.] De eodem etiam iidem qui supra, Beda ac cæteri. Huius uitæ acta (ut auctor est Sigeb. de uir. illustr. cap. 106.) scripsit metro Milo monachus monasterij sancti Amandi scientia clarus, sed non apparent: extant autem eadem soluta oratione, quæ eidẽ Miloni tribuuntur, habet ea Sur tom. 1. hac die. Plura de eodem scripta sunt a Nothgero episcopo Leodiensi in uita S. Lãdoaldi, quam recitat Sur. Tom. 1. die 19. Martii. ibi de accessu eius ad S. Martinum Rom. Pont. & alijs: pluribus item de eo in uita S. Bauonis apud Sur. Tom. 5. 1. Octobr. in actis sancti Gisleni, ibi de eius obitu, & de uisione tunc ostensa sancti Aldegundi. de eadem apud eundem Suri. Tom. 5. die 9. Octobr. Sigeber. in chron. eum natum scribit anno Domini 571. obijsse uero anno 661. nonagesimum suæ ætatis annum agentem. de eo Trithem. item de uir. illustr. ordi. sancti Benedicti, libro tertio, cap. 4. & libro 4 cap. 135. & Molan. in indic. sanctorum Belg. Ad hunc Amandum extat sancti Martini Papæ epistola, quã inuenies tom. 2. conciliorum.

h Guarini episcopi.] De eo tabulæ ecclesię Bononiensis. Vitam eius scripsit Augustinus Ticinensis, quæ extat apud Sur. Tom. 7 vbi legitur, eum esse creatum episcopum Prænestinum à Lucio secundo Romano Pontifice.

Septimo

xxij C Septimo Idus Februarij. Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8			

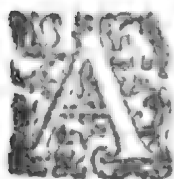
VGVSTAE in Britannia natalis beati Auguli[a] episcopi, qui ætatis cursum per martyrium explens, æterna præmia suscipere meruit. In Phrygia sancti Adauci[b] martyris, qui ex Italia genere clarus, & omni ferè dignitatum gradu ab Imperatoribus honoratus, dum adhuc Quęstoris officio fungeretur, martyrij corona pro fidei defensione dignatus est. Item plurimorum[c] sanctorum martyrum vrbis vnius ciuium, quorum dux erat idem Adaucus; qui cum omnes Christiani essent, & constanter in fidei confessione persisterent, à Maximino Imperatore igne consumpti sunt. Heracleæ sancti Theodori[d] ductoris militum, qui Licinio imperante, post multa tormenta truncatus capite, victor migrauit in cœlum. In Aegypto sancti Moysis[e] episcopi venerabilis, qui primum in eremo vitam solitariam duxit; deinde petente Mauuia regina Saracenorum episcopus factus, gentem illam ferocissimam magna ex parte ad fidem conuertit, & gloriosus meritis quieuit in pace. Lucæ in Tuscia depositio sancti Richardi[f] regis Anglorum. Bononiæ sanctæ Iulianę[g] viduę.

FEBRVARII. 7.

a AVGVLI episc.] De eo hac die Beda, Vsuardus, Ado, Vuandelbertus, & Petrus in catal. lib. 3. c. 105. quo autem tempore passus sit, hactenus mihi obscurum.

b Adauci.] Fuit hic genere Italus, apud Imperatorem inter primos adnumeratus, passusq; est anno octauo persecutionis Diocletiani Imp. scribit eius res gestas Euseb. histor. lib. 8. cap. 23. ex quo Niceph. lib. 7. cap. 10. qui eum Adauctum appellat.

c Plurimorum sanctorum martyrum.] Eorunde certamen describit Euseb. lib. 8. c. 23. & Niceph. lib. 7 cap. 10. Horum meminit Lactantius libro 5. cap. 11. dum Gentilibus suam ipsorum exprobrat sæuitiam, aitque: Vnus in Phrygia vniuersum populum cum ipso pariter conuenticulo concremauit &c.

d Theodori duct.] Græci etiam de ipso agunt hac die in Menologio, festumque diem celebrant, vt constat ex Nouel. constit. Emmanuelis Imper. quam habes apud Theod. Bals. in nomoc. Photij tit. 7. cap. 1. Alius est item Theodorus, qui ad differentiam huius, cognomento dictus est Tyro, de quo pluribus acturi ad diem 9. Nouembr. ob nominis tamen conuenientiam alter pro altero acceptus aliquando reperitur. Huius res gestas ab Augaro quodam, qui spectaculo præsens fuit, conscriptas recitat hac die Metaphrastes, quæ retulit Lipom. in tom. 5. & Sur. in tom. 1.

e Moysis episcopi.] De eodem Beda, ac cæteri Latinorum. Prosecuti sunt autem res gestas ipsius in primis Rufin. histor. lib 2. cap. 6. Socrat. libr. 4. capit. 29 Sozom. histor. lib. 6. capitu 38 Theodoretus lib. 4. capit. 2. Huius Moysis alumni fuerũt Christiani illi, qui sub eadem Mauuia regina Constantinopolitanam ciuitatem post Valentis Imp. interitum a Gothis obsessam, quasi diuinitus missi, liberauere ut scribit Socrat hist. lib 5. cap. 1. & Sozom. lib. 7. cap. 1. fuit & alius Moyses anachorita, Ethyops dictus, de quo Græci in Menologio 28 Augusti.

f Richardi regis.] Huius res gestas descripsit Sur. tom. 1. hac die. Vixit temporibus Zachariæ Papæ;

Papæ; qui ſedere cœpit anno Domini ſeptingenteſimo quadrageſimoprimo.

g Iulianæ.] De eadem tabulæ eccleſiæ Bononienſis. Iulianam uiduam laudibus cumulat S. Ambroſius in exhortat. ad uirgines; ſed illa (ut apparet) Florentinæ nobiliſſima fœmina claruit, quæ erexit illic illuſtrem baſilicam, quam S. Ambroſius dedicauit, locupletauitq; ſacris reliquijs S. Agricolæ martyris, quas Bononia ſecum tulerat. Floruit ijſdem ferè temporibus Iuliana Romana clariſſima fœmina, filia S. Probæ, & mater S. Demetriadis ex illuſtri Aniciorum familia: ipſaque non minus ſanctorum patrum præconio cõmendata; laudat enim eam S. Hieronymus ſcribens ad Demetriadem epiſto. 8. Innocentius Roma. Pont. ad eandem epiſto. 13. S. Auguſtinus epiſt. 23. & 179. ac denique Ioannes Chryſoſtomus ſcribens ad eam ipſam epiſto. 169. qua legatos à ſe Romam ad Innocentium Papam miſſos commendat. dicta eſt hæc Tyrannia Anicia Iuliana, uxor Q. Clodii Hermogeniani Olybrij V. C. ut produnt antiquæ inſcriptiones marmoribus inciſæ, quas deſcripſimus in Annal. eccleſ. eiuſdẽ familiæ & nominis claruit Conſtantinopoli Iuliana, inſigni pietate mulier, temporibus Iuſtini ſenioris Imp. cuius habemus man. ſcrip. epiſtolam ad Hormiſdam Romanũ Pontificem, quam etiam inteximus in Annal. eccleſ.

8 Sexto Idus Februarij. Luna. Dxxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9			

ROMAE ſanctorum martyrum Pauli, [a] Lucii, & Cyriaci. In Armenia minori natalis ſanctorum martyrum Dionyſij, [b] Aemiliani, & Sebaſtiani. Alexandriæ paſſio ſanctæ Cointhæ [c] † martyris, tẽpore Decij Imperatoris: quam pagani correptam, ad idola perducentes adorare cogebant: quod cum illa execrans recuſaret, pedes eius uinculis innectentes, & eam per plateas ciuitatis trahentes, horrendo ſupplicio diſcerpſerunt. Conſtantinopoli natalis ſanctorum martyrum Monachorum [d] monaſterij Dij, [e] qui ob defenſionem fidei catholicæ, cum ferrent litteras ſancti Felicis Papæ aduerſus Acacium, diriſſime cæſi ſunt. In Perſide commemoratio [f] ſanctorum martyrum, qui ſub Cabade rege Perſarũ ob Chriſtianam fidem diuerſis ſupplicijs necati ſunt. Papiæ ſancti Iuuentij epiſcopi, [g] qui ſtrenue in Euangelio laborauit. Mediolani depoſitio ſancti Honorati [h] epiſcopi & confeſſoris, Viorduni in Gallia ſancti Pauli [i] epiſcopi, miraculórum gloria illuſtris.

† Quintæ

FEBRVARII 8.

a PAVLI & ſoc.] Reſtituuntur iidem ex ſæpius citato uet. man. ſcrip. Martyrologio monaſterii S. Cyriaci. Vbi cũ nec tẽpus, quo paſſi ſunt hi, uel alii, qui ibidem habentur martyres, exprimatur; quis mirari non debet: nam S. Greg. Papa ad Euologium ſcribens epiſt. 29. li. 7. indict. 1. dũ de Romano Martyrologio, quod uſui erat, meminit: ait, nomina, loca, & diem paſſionis, in eo poſita haberi: de tempore autem nihil teſtatur.

b Dionyſii & ſoc.] Agunt de his hac die, Vſuardus, Ado, Vuandelbertus, conſentiuntq; uet. man. ſcript.

c Cointhæ, alias Quintæ.] De eadẽ Beda hac die ac cæteri Latinorum. Scribit certamen eius Dionyſius Alexandrinus, ad Fabium epiſcopum Antiochenum, apud Euſeb. hiſt. lib. 6. c. 34. & Niceph. ex eodem auctore lib. 5. cap. 30.

d Mar-

d Martyrum monachorum.] De his Niceph. hist. li. 16 cap. 17. in fi. ex Basilio Cilice. Extant Felicis Papæ litteræ de anathemate Acatij episcopi Constantinopolitani, post legationem Vitalis & Misseni episcoporum missam Constantinopolim, quas dicti sancti martyres vulgauere, quam ob causam subiere martyrium. Erant hi monasterii Acœmetorum, quorum, illis calamitosissimis temporibus quibus Alexandrina, Antiochena, & Constantinopolitana, ac demum ferè omnes Orientis ecclesiæ desciuerunt à catholica unitate, syncera fides & zelus enituit. incipit epistola Felicis Papæ ad Acatium: Multarum transgressionum reperiris obnoxius, &c. data v Kalend. August. Venantio V.C. consule, est annus à Christo (secundum recentiores chronographos) 484 quo & prædicti forti occubuere martyrio, quòd dictas litteras per Tutum Defensorem allatas publicare, & eidem Acatio mira constantia, atque arte porrigere non sint ueriti, ut pluribus de his in Annal. eccles. egimus.

e Monasterij Dij.] Fuit Dius nomine archimādrita sanctitate celebris, cuius diem natalem Græci celebrant 19. Iulij, vt constat ex eorum Menologio: huiusque nomine appellatum est monasterium Dij, de quo agitur. Sicque illum locum intelligas Quintæ synodi act. 1. ubi mentio habetur de atrio Dijtico, sicut enim monasterium, ita & atrium ab eodem sic est nuncupatum.

f Sanctorum martyrum.] De his etiam Georgius Cedren. anno 22. Anastasii Imp. qui ait: Persecutus est Cabades qui fuit rex Saracenorū aliquando Christianos: tuncque ingens in eis uirtus miraculorum effulsit: nam cum quosdam vncis gladiis concidisset, illi nihilosecius postea ambulauerunt. hæc ipse. de his Niceph. hist. libro 16. cap. 36. in fine, & hist. miscel. ex Theophane lib. 15. addit Nicepho. eundem regem posthæc fauisse Christianis.

g Inuentii.] Confunditur Inuentius & Euentius aliquando. Agitur de Inuentio iterum pridie idus Septembris. Accepi, ex litteris ecclesiæ Ticinensis, ante annos quinque fuisse inuentū Euentii uenerādum corpus cum huiusmodi inscriptione. HIC IACET CLARVS MIRACVLIS EVENTIVS: Opinatus sum aliquando Euentium alium esse ab Inuētio, ambosque episcopos Ticinenses, diuersisq; temporibus claruisse: & quem dicunt euentium, vixisse temporib. Theodosii Imp. reperitur enim Euentius subscriptus epistolæ synodicæ S. Ambrosii de damnatione hæresis Iouiniani ad Syricium Papam libro 1. epist. 9. edit. Rom. quem & illum esse existimaui, qui in conc. Aquileiensi, mendosè scriptus reperitur: Euentius episcopus Citinensis: ut restituendus textus esset. Ticinensis, sed quoniam in recentiori editione S. Ambrosii Romæ facta, Cetenensis, prò Citinensi positum habetur, amplius non laboro.

h Honorati episcopi.] Tabulæ Mediolanenses nuper diligentia uiri eruditi Galesini restitutę de eodem agunt; meminit eiusdem Honorati Paulus diac. de gestis Longob. lib. 2. c. 11.

i Pauli episcopi.] Huius acta in primis Bertharius mira breuitate scripsit: alia superaddita habet Sur. tom. 1. hac die: summatim uerò Trithem. de vir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 258. Claruit tēporibus Dagoberti regis Francorum: ordinatusque est Virodunensis episcopus anno Domini 621. recenseturque decimustertius eius sedis antistes ut Democ. de sacrif. Miss. ex tabul. eccles. Virodunensis testatur.

xx. E Quinto Idus Februarij. Luna. 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10			

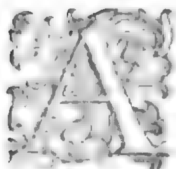
ALEXANDRIAE natalis sanctæ Apolloniæ [a] virginis, cui persecutores tēpore Decij dentes omnes primū excusserūt, deinde constructo ac succenso rogo, cum comminarentur uiuā se eā incensuros, nisi cum eis impia uerba proferret; illa paululum intra semetipsam deliberans, repente se de manibus impiorum proripuit, & in ignem quem parauerant, maiori sancti Spiritus flamma intus accensa, sponte prosiliuit, ita ut pertererentur etiam ipsi crudelitatis auctores, quòd

quòd promptior inuenta esset ad mortem fœmina, quàm persecutor ad pœnam. Romæ passio sanctorum martyrum Alexādri, b & aliorum trigintaocto Coronatorum. Soli † in Cypro sanctorum martyrum Ammonij c & Alexandri. Antiochiæ sancti Nicephori d martyris, qui sub Valeriano Imperatore capite cæsus, martyrij coronam accepit. In Africa in castello Lemelense sanctorum martyrum Primi e & Donati diaconorum, qui cum altare in ecclesia tutarentur, à Donatistis occisi sunt. In monasterio Fontanella sancti Ansberti f Rhotomagensis episcopi. Canusij in Apulia sancti Sabini g episcopi & confessoris. † Sueui.

FEBRVARII. 9.

a APOLLONIAE.] De eadem hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac Latinorum cæteri. Egregium certamen eius scribit Dionysius Alexandrinus in epistola ad Fabium episcopū Antiochenum, apud Eusebius libr. 6. cap. 44. & Niceepho. lib. 5. cap. 30.

b Alexandri & soc.] Restituuntur ijdem ex vet. cod. man. scrip. monast. S. Cyriaci.

c Ammonij & Alexandri.] Agunt de ijsdem Beda, Vsuar. & alij omnes hac die, consentiuntque vet. man. scrip licet alia Aegyptum loco Cypri ponant, & alia habeant Soli, loco Sueui, estque mea sententia verior lectio. Soli dicta est ciuitas in Cypro de qua Strab. & alij.

d Nicephori.] Græci etiam de eodem in Menologio hac die. extant res gestę eius à Metaphraste descriptæ, quas Lipom. retulit in Tom. 5. & Sur. Tom. 1.

e Primi & Donati.] De his martyribus, locoque vbi passi fuerunt, Optatus Mileuitanus libr. 2. contra Parmenianum scribit, atque. Cum altare defenderent diaconi catholici, tegulis plurimi cruentati sunt, duo occisi sunt, Primus filius Ianuarij, & Donatus filius Nini, urgentibus & præsentibus coepiscopis vestris superius memoratis, &c. Ferè innumera fuit multitudo catholicorum in Africa, quam abstulit furor Donatistarum, & rabies Circuncellionum, de quibus sæpissime Augustinus meminit, eosque ut martyres honore dignos monstrat episto. 158. ad Marcellinum. Erat etiam Carthagine illustris martyr, Prima dicta in cuius honorem Iustinianus Imper. nobilem erexit basilicam, cuius meminit Procop. libro sexto, de ædif. Iustinian Imperat.

f Ansberti Episcop.] Huius vitam scripsit Ansguardus monachus, quam descripsit Suri. Tom. 1. hac die. plura de ipso in vita S. Audoeni eius prædecessoris scribit Odo diaconus, quam recitat Suri. Tom. 4. die 24. Augusti. ubi cum dicit capitu. 29. sanctum Audoenum ex hac uita migrasse anno à Christo Domino 677. satis potest intelligi quo tempore eius successor Ansbertus sedere cœpit; nam vt habent acta ipsius, mox in locum Audoeni subrogatus est: assentiuntur ijs ea, quæ scribit Odo, dum narrat, anno Domini 682. indictione 10. Ansbertum episcopatu egisse annum 5. Obijt autem anno Domini sexcentesimo nonagesimoquinto, ut eadem acta testantur. De eodem Trithem. de vir. illustr. ordin. S. Bened. libro 4. capitu. 52. Molan. in indic. SS. Belg. Petrus in catal. libro 3. cap. 108. & alij. Ex prædictis corrigendus est Sigeber. in chron. dum ait, prædecessorem Ansberti Audoenum ex hac vita migrasse anno Domini 690. adscribitur Ansbertus eius ciuitatis episcopus vigesimussecūdus in tabulis Democ.

g Sabini episcop.] Agit pluribus de Sabino episcopo Canusino S. Gregorius Papa libro 2. dialog. capitu. 15. & libro 3. capitu. 5. Porrò integra acta eius habemus in antiquis manu scrip. codic. nostræ bibliothecæ, ac in fine eorum plura subduntur miracula ab eo facta post obitum: est vitæ exordium: Voluntati tuæ summe Pontifex &cæt. habetur ibidem, eum sedisse annis quinquaginta duobus, atque hac die ex hac vita migrasse. consentiunt his, quæ de longæua ætate eius ibidem leguntur ea, quæ scribit Sanctus Gregorius, cum ait, eundem ob longum senium oculorum lumine orbatum esse. Fuit quidem non tantum vitæ sanctitate spectatissimus, ac barbaris ipsis hostibus reuerendus; sed in obeundis muneribus ecclesiasticis vigilantissimus. siquidem functus est legatione Apostolica Constantinopoli aduersus Anthimum hæreticum patriarcham Constantinopolitanum, post consulatum Belisarij indict. 14. anno Domini 536. ut apparet ex actione prima Quintæ œcumenicæ synodi. mētio habetur de eodē S. Sabino in actis S. Placidi martyris, quæ scripta à Gordiano feruntur.

Quarto

xix. F Quarto Idus Februarij. Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11			

ROMAE sanctorum martyrum Zotici, [a] Irenæi, Hyacinthi, & Amantij. Ibidem via Lauicana sanctorum decem Militum [b] martyrum. Item Romæ via Appia sanctę Soteris [c] virginis & martyris, quæ vt scribit sanctus Ambrosius, nobili genere nata, parentū consulatus & præfecturas ob Christum contempsit; iussaque immolare non acquiescens, & grauiter & diutissimè alapis cæsa est: & cum cætera quoque pœnarum genera uicisset, percussa gladio læta migrauit ad sponsum. In Campania sancti Siluiani [d] episcopi & confessoris. In Stabulo Rhodis [e] in territorio † Senensi sancti Guilielmi [f] eremitæ. Apud montem Casinum sanctæ Scholasticę [g] virginis, sororis sancti Benedicti abbatis, qui eius animam instar columbæ migrantem è corpore in cœlum ascendere uidit. In pago Rhotomagensi sanctæ Austrebertæ [h] virginis, miraculis celebris.

† Parisiensi.

FEBRVARII. 10.

a ZOTICI & soc.] Agit de ijsdem Vsuardus, Ado, & alij. Non quidem sub Decio passi sunt, vt nōnulli perperam opinantur: habemus etenim in nostra bibliotheca eorū acta peruetusta, in quibus martyrio coronati dicuntur sub Hadriano Imp & Licinio, aliàs Iunio consulari, in fundo Capreoli: via Lauicana, decimo ab Vrbe lapide. In Auentino in vinea Capranicorum e regione hortorum Farnesiorum superest adhuc ædes in memoriam S. Zotici erecta, in cuius parietibus, more maiorum, eius martyrij historia depicta cernitur, adest & Confessio, vbi aliquando S. Martyris corpus asseruatum fuisse, conijci potest.

b Decem militum.] De his item Beda, Vsuardus, Ado & alij, passi ijdem dicuntur in via Lauicana.

c Via Lauicana, aliàs Labicana.] Incipiebat, vt auctor est Strabo, via Labicana à porta Esquilina, ex qua etiam & via Prænestina: illa enim Labicos, hæc autem Præneste ducebat. Extra portā Esquilinam de sontibus olim supplicia sumi consueuisse, auctor est Tacitus lib. 2. hist. cum ait. In P. Martium cōsules extra portam Esquilinam, cum classicum canere iussissent, more prisco aduertere. & Suetonius in Claudio c. 25. hæc ipsa: Ciuitatem Romanam vsurpantes in campo Esquilino securi percussit. ad hæc alludit Horat. 5. Epod. cum ait: Post insepulta membra deferent lupi, & Esquilini alites. Notat illic Porphyrio in regione aggeris extra portam Esquilinam solita fuisse pauperū corpora comburi, vel proijci. De eadem re Cic. orat. pro Cluentio hæc ait: Extra portam Esquilinam in arenarias quasdam perductus occiditur. Cel Rhodig. antiq. lect. libro 10. capit. 17. tum ex Varrone, tum ex alijs demonstrat extra portam Esquilinam fuisse publicum locum, quem dicebant Puticulos: quoniam illic essent sepulchra, in quæ plebeiorum cadauera inferebantur: sic dicti puticuli, uel puticulæ (ut idem Varro auctor est) quòd putrescebant ibi cadauera proiecta. Festus item agit de puticulis: uetustissimumque genus esse ait sepulturæ in puteis fieri solitum. extant eiusmodi sepulchrorum species in arenarijs criptis cœmeteriorum extra urbem positis: lege etenim duodecim tabul. intra Vrbem mortuos sepeliri vetitum erat. Cic. lib. 2. de legibus & l. 5. de sepulc. violat. licet olim in domo sua quisq; sepeliretur, ut testatur Isid. orig. lib. 15. cap 11. Eam autem legem duodecim tabu. de non sepeliendo mortuum intra Vrbem contrario visu pene abolitam restituit Theodoricus rex Italiæ. est c. 119. at ea omnia iure Leo Imp. nouel const. 53 irrita prorsus reddidit. Quod autem pertinet ad viam

Labi-

Labicanam de qua agimus; complures martyres extra portam Esquilinam, more maiorum, cum passi essent, eorum corpora à Christianis sublata inferebantur in cœmeterium, quod ea uia erat nobile, sanctorum Marcellini & Petri nomine dedicatum. verùm ea omnia intra candē portam Esquilinam in uicum ad Vrsum pileatum dictū, in cœmeterium, quod S. Anastasij Papæ nomine appellatum est, putantur illata, qui locus hodie dicitur S. Bibiana. Panuin. de cœmet. 22.

d Soteris.] De eadem Beda ad diem 6. Februarij, Vsuardus autem & Ado hac die: sed quod habent p-llam in Oriente mendum irrepsisse certū est. Vetus illud exemplum Martyrologii monast. sancti Cyriaci sic habet: Romæ via Appia passio S. Soteris uirginis. assentitur huic lectioni antiquum Martyrologium Casinense, & alia; roborantur que hæc auctoritate sancti Ambrosii, qui dum de ea agit in exhortatione ad virgines prope finem, & libro tertio de virg Romanā fuisse genere, ortamque parentibus consularibus, nec alibi quàm Romæ passam esse significat. Quòd autem spectat ad tempus martyrii, in actis sancti Pancratii martyris, quæ describit Suri. tomo 3. die 12. Maii, hæc uerba leguntur: Eodem tempore passa est sacratissima virgo Soteris nobili genere orta, Diocletiano nono, & Maximiano octauo, conss. vt manifestum est. hæc ibi. is annus à Christo Domino secundum recētiores chronog. 304. Quòd autem spectat ad nomen ipsum Soteris, ipsum inditum compluribus Romanis fœminis, cognoscere potes ex antiquis inscriptionibus ab Aldo æditis libro de orthogr. rat. pag. 350. 366. & aliis locis. Erat cœmeterium nomine sanctæ Soteris, quod restaurauit Stephanus Papa secundus, ut auctor est Anastasius in actis eiusdem Stephani Papæ. habemus ea apud nos man. scripta. Corpus autem eiusdem S. Soteris translatum est a Sergio iuniori Papa in titulum Equitii, ut docet uetus inscriptio marmori incisa, illic posita.

e Siluiani episcopi.] Agit de eodem Beda hac die: uaria lectio reperitur in man. scrip. dum alia Siluianum, Siluanum, siue Siluinum alia habet: Quòd autē hic fuisse ponatur episcopus in Campania, nec cuius fuerit ciuitatis episcopus declaretur: in re ambigua quid dicamus, non habemus, nisi quòd inuenimus claruisse temporibus Symmachi Papæ Siluianum, siue Siluinum episcopum Veliternum, qui interfuit Romanis conciliis tunc aduersus schismaticos habitis. Sciendum præterea, quòd licet ea ciuitas in Volscis ponatur ab antiquis, ut Liu. lib. 2. & Dion. lib. 7. & aliis: obtinuit tamen loquendi usus, ut eadem prouincia & Cāpania diceretur, probāt hæc acta synodica Romani concilii sub Agathone, in quibus subscriptus reperitur Placētius eps Veliternus prouinciæ Cāpaniæ. Extat ea synodus descripta in actione quarta Sextæ synodi œcumenicæ: id & de plerisque aliis accidit.

f In Stabulo Rhodis in territorio Senensi.] Error irrepserat, ut pro Senensi, Parisiense territorium in nonnullis codicibus scriptum haberetur. Porrò ex actis eiusdem sancti Guilielmi, quæ fidelissimè scripta sunt à Theobaldo episcopo, prædictus error manifestus apparet, dum describuntur finitima loca. Idem enim auctor cap. 18. & 21. cùm agit de eius ultimo aduentu in Tusciam, meminit de Sylua Liuallia. de Castellione Castro Burianensi, monte Petritio, & Stabulo Rhodis, quod hodie dicitur Malauallis, posita in agro Senensi, quo in loco extat uetus memoria, sancti, nimirum ecclesia, ac monasterium, ibique uenerabile sepulchrum eiusdem habetur, ubi sacrum corpus eius cōditum fuit, licet pars eius trāslata fuerit Castellionē, quod a prædicto loco tribus milibus distat, ibique condita in ecclesia sancti Ioannis Baptistæ. Hæc accepimus fida relatione, atque certa attestatione religiosorum fratrum Augustinianorum, qui prædicto monasterio, in Stabulo Rhodis posito præsunt, eadem nobis suggerente optimo & erudito uiro R. D. Augustino Fiuizano Apostolicæ sedis, Sacrista.

g Guilielmi.] Hic ille, quem spirantem minarum & cædis, tanquam alterum Saulum, in discipulos Domini catholica unitate coniunctos, & sæuo schismate pertubantem ecclesiam sanctus Bernardus abb. Claraualllensis ad ecclesiæ coniunctionem reduxit; induxitque ad seculi contemptum, & CHRISTI humilitatem amplexandam, prout constat ex Bernar. abb. Boneuallis in uita sancti Bernardi. Eius autem res gestas locupletius prosecutus est Theobaldus episcopus, quas exscripsit Suri. tomo primo. scripsit easdem Albertus eius discipulus quas & Cornelius Grapheus carmine cecinit. Migrauit ex hac uita anno Domini millesimo centesimo quinquagesimosexto. sepultus, ut dictum est, in Stabulo Rhodis, in agro Senensi.

h Scholasticæ.] De ea etiam hac die Beda, Vsuardus, Ado, aliique omnes. Huius acta scripsit sanctus Gregorius Papa libro secundo, dialog. cap. 33. & 34. extant apud Bedam tomo septimo, sermo de sancti Scholastica, carmenque additum in laudem eius: quæ quidem alterius esse auctoris reperimus in nostra bibliotheca in antiquis manu scriptis nimirum Berthari j abbatis Casinensis: confirmat hoc ipsum Petrus diaco. bibliot. Casinen. in libro de uirg. illustr. monast. Casinen. capitulo duodecimo ubi agens de sancto, Berthario, scripsisse eum dicit homiliam de sancta Scholastica: testatur idem auctor cap. trigesimoquarto sanctum Brunum episcopum Signiensem de eadem scripsisse sermonem. Aldelmus episcopus etiam tam soluta oratione, quam

carmine

carmine laudauit S. Scholasticam lib. de virginit. i Austrebertæ.] Vsuardus item de ea agit hac die. Habentur eius vitæ acta, quæ refert Sur. tom. 1. Floruit temporibus Dagoberti regis Franc. circa an. Domini 640. errare autem conuincitur Petrus in catal. lib. 3. cap. 111. dum putat hanc sororem fuisse Ansberti episcopi, ut eius acta planè demonstrant.

xviij. G Tertio Idus Februarij. Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12			

IN Africa natalis sanctorum Martyrum Saturnini [a] presbyteri, Datiui, Felicis, Ampelij, & sociorum, qui conuenientes ad Dominicum ex more celebrandum, in persecutione Diocletiani à militibus comprehensi, sub Anolino proconsule passi sunt. In Numidia commemoratio plurimorum [b] sanctorum Martyrum, qui in eadem persecutione comprehensi, cum iuxta Imperatoris edictum diuinas scripturas tradere noluissent, grauissimis excruciati supplicijs, occisi sunt. Hadrianopoli sanctorum martyrum Lucij [c] episcopi, & sociorum eius: qui sub Constantio ab Arianis multa perpessus, in vinculis martyrium consummauit: cæteri verò nobiliores ciuium, cum Arianos in Sardicensi Concilio tunc damnatos recipere noluissent, à Philagrio Comite capitalem sententiam exceperunt. Lugduni sancti Desiderij [d] episcopi Viennensis & martyris. Rauennæ sancti Calloceri [e] episcopi & confessoris. Mediolani sancti Lazari [f] episcopi. Capuæ sancti Castrensis [g] episcopi. In castro Nantoniensi sancti Seuerini [h] abbatis monasterij Agaunensis, cuius precibus cultor Dei rex Clodoueus à diuina infirmitate liberatus est. In Aegypto sancti Ionæ [i] monachi uirtutibus clari.

FEBRVARII. 11.

a SATVRNINI, & soc.] De his nō tantum vetus Rom. Martyrolog. sed & alia pleraq; man. script. agunt hac die, Vsuardus autem iuxta ritum ecclesiæ Africanæ agit die sequenti. Horum autem omnium martyrum acta, prout excepta sunt a notarij, & relata in proconsularia gesta, integra habentur. Descripsit ea Sur. tom. 1. hac die. Porrò sciendum est hæc illa ipsa esse, quorum S. Augustinus meminit ex gestis cum Donatistis in Breuic. collat. diei 3. cap. 17. his uerbis: Gesta martyrum, quibus ostendebatur tempus persecutionis, consulib. facta sunt Diocletiano nouies, & Maximiano octies, pridie Idus Februar. &c. & paulò post: Sicut in gestis martyrum monstrabatur, qui confitebantur in passionibus suis, se collectam ac Dominicum egisse &c. Si quis autem hæc & alia quæ ibidem sanctus Augustinus scribit, attentè legat conferatque cum prædictis martyrum actis, eadem omnino esse conspiciet. Hæc autem acta Donatistæ in ea collatione certam ob causam, quę ibi expressa est, produxerunt, & quidem germana & vera, ita vt catholici episcopi nihil exciperent. Scito tamen eadem postea ab ijsdem Donatistis additione & appendice esse deprauata, mentientibus ea de Mensurio episcopo Carthaginēsi, quæ hactenus ibi in fine leguntur. Intelliges autem calumnias Donatistarum de Mensurio laudatissimo episcopo Carthaginensi, si consulas ea, quæ de eodem scribit Optatus Mileuitanus lib. 1. contra Parmenianum, & quæ Augustinus in breuic. diei 3. c. 13. & de vnico Baptis. contra Petil. cap. 16. Tu interea

terea lector ea acta martyrum germana atq; syncera percurras inoffenso pede; ea inquam, quæ de quæstionibus publicis excepta sunt à notarijs: cætera autem quæ prope finem de Mensurio alijsq; habentur, ut commentum Donatistarum edita.

b Commemoratio plurim.] Hos ipsos martyres absq; dubio signare S. Augustinus videtur in gestis cū Donatistis, in breuic. collat. die tertiæ ca. 13. cum ait: Recitantur etiam scripta Secūdini Tigisitani ad eundem Mensurium pacificè data. ubi ipse narrauit in Numidia persecutores q̄d egerint. & qui comprehensi scripturas sanctas tradere nolentes, & multa mala passi, & grauissimis supplicijs excruciati, & occisi sunt, eosq; ornandos pro martyrij sui merito commendauit, &c. hæc August.

c Lucij episcopi & soc.] Horum nobilissimum certamen pro fide catholica exantlatum descriptū inuenies à S. Anastasio in epistola ad solitariam uitam agentes col. 459. meritoq; tanto auctore tanta martyrum constantia meruit monimentis perpetuis commendari.

d Desiderij episc.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado & alij: Lugduni scias poni, non q̄d fuerit episcopus Lugdunensis, sed quia apud Lugdunum occisus est, vt hic optimè notat Ado. agit de eodem Beda 23 Maij, quia die martyrio occubuit; nam hac die Viennam in suam sedem pristinam venerandum corpus eius translatum est. Hic iubetur occidi iussu Brunichildis reginæ Francorum: causam iniquissimam narrat Ado eiusdē sedis episcopus in chron ann. Domini 583. recenset eius exilium Sigeber. in chron. an. 608. necē verò an. 611. Vixit temporib. sancti Gregorij Papę, qui ad eum sæpius dedisse litteras reperitur, quæ habentur in regist. lib. 5. epist. 54. lib. 7. epist. 116. lib. 9. epist. 58. & lib. 12. epist. 5 de eodem præterea fit mentio in actis S. Colūbani abb. vbi c. 26. de exilio & nece eius agitur.

e Caloceri episc.] De eodem tabulæ Rauennates, quæ tradūt hunc fuisse discipulum Sanct. Apollinaris, eoq; absente, illā ecclesiam administrasse; deinde post alios quintum ordine subrogatum, ac demū temporib. Antonini Pij quieuisse in pace. Rub. hist. Rauen. lib. 1. eadem apud Sur. tom. 7.

f Lazari episcopi.] De eo item tabulæ Mediolanensis ecclesiæ. extat de eodem egregium epigrāma ab Ennodio Ticinensi episcopo in laudē eius conscriptum.

g Castriensis episc] De eodem tabulæ eius ecclesiæ. extāt eius acta, quorum est exordium; Textus sacræ historiæ edocet, &c. sunt ibi nonnulla, quæ censura indigent. Vide quæ notauimus inferius ad Kal. Septemb. in Prisco. S. Castrensis venerandum corpus extat in metropolitana ecclesia Montis regalis in Sicilia, vbi & hi uersus inscripti sunt.

Conseruat nautas, & dæmonis eripit iræ,
Quem prius obsesso de corpore fecit abire.

Est in eadem ciuitate antiqua ecclesia sub eiusdem sancti inuocatione, aliaque ibidem erat eiusdem vetera monumenta. Petrus diac. in libr. de vir. illust. monast. Casin. cap. 6. testatur Laurentium monac. Casin. scripsisse versib. uitam S. Castrensis episc.

h Seuerini abb.] Vsuardus de eodem hac die. Scripsit eius res gestas Faustus eius discipulus, quas in compendium redactas edidit Sur. tom. 1. de eodem Trithem. de vir. illust. ord. S. Bened. lib. 3. c. 257. & Petrus in datal. lib. 3. c. 115.

i Ionæ abb.] Cuius acta descripta inuenies in vita S. Pachomij abb. apud Lipom. tom. 6. Græci de Iona abbate agūt in Menolog. die 21. Septēb. sed diuersus omnino hic est ab illo: nam Sabaita ille dictus, q̄ in Palæstina in monasterio S. Sabæ exercuit vitam monasticam: hic autē Aegyptius, q̄ in Aegypto uixit sub disciplina S. Pachomii.

12 Pridie Idus Februarij. Luna. Axvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13			

BARCINONAE in Hispania sanctæ Eulaliæ a uirginis, quę tēpore Diocletiani Imperatoris, equuleum, vnulas, flammasque perpessa, demum cruci affixam gloriosam martyrij coronam accepit. In Africa sancti Damiani b militis & martyris. Carthagine sanctorum martyrum Modesti c & Iuliani. Apud Beneuentum sancti Modesti d leuitæ & martyris. Alexandriæ sanctorum Modesti e & Ammonij infantū:

Antiochiæ sancti Meletij [f] episcopi, qui pro fide catholica sæpe exilium passus, demum Constantinopoli migrauit ad Dominum: cuius uirtutes sanctus Ioannes Chrysostomus & Gregorius Nyssenus summis laudibus celebrarũt. Constantinopoli sancti Antonij [g] episcopi tempore Leonis sexti Imperatoris. Veronæ sancti Gaudentij [h] episcopi & confessoris.

FEBRVARII. 12.

a EVLALIAE.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij de eodem hac die: Duæ eiusdẽ nominis tradũtur Eulaliæ in Hispania clarissimæ uirgines, eędemque martyres, ac iisdem persecutionis temporibus passæ, sub uno eodemq; præside Datiano, Imperatoribus Diocletiano & Maximiano; sed diuersis locis, diebus, ac dispari pœnarum genere, prout earundem diuersa acta significant. Hæc etenim de qua agimus, Barcinone cruci affixa, nobile certamen exegit. Illa autem Emeritæ igni tradita, martyrij coronam accepit, cuius agonem Prudentius in peristeph. egregio carmine cecinit. De utraq; illud æque legitur ad instar columbæ animam uisam e corpore egredientem, cœlũ conscẽdere. Huius de qua agimus acta, sacro hymno in breuiario Toletano S. Isidori inuenimus celebrata: de hac eadem Eulalia Barcinonensi sanctus Eulogius meminit in memor. sanct. li. 1. Flos sanct. Hispan. pluribus, & Thesaur. concio. tom. 2.

b Damiani.] De eodem hac die Beda, Vsuar. Ado, consentiuntq; uet. man. scrip.

c Modesti & Iuliani.] Restituti sunt iidem ex prædicto antiquo exemplari.

d Modesti leuitæ.] Petrus diac. Casinen. in lib. de uir. illust. monast. Casinen. c. 21. testatur uitam sancti Modesti scriptam esse ab Alberico eiusdem monasterij diacono.

e Modesti & Ammonij.] Vsuardus ac cæteri omnes agunt de iisdem. Tot sanctorum eiusdem nominis sub una die coacervationem ea de causa a maioribus aliquando factam animaduertimus, quod natalis alicuius martyris dies incertus esset; ut est exemplum de Columba Cordubensi, cuius quandiu natalis dies latuit, eadem die, qua agitur solẽnitas Columbę Senonen. eius cõmemoratio celebrari consueuit, ut suo loco dicetur inferius.

f Meletij episc.] Græci etiam de Meletio agũt in Menologio hac die. Encomium sancti Ioannis Chrysostomi de Meletio, quod hic citatur, habẽt Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. quod germanum esse, nouit synodus Nicæna secunda, in cuius actione 4. ex eo fragmẽtum recitatur. Extat etiam egregia oratio Gregorij Nysseni dicta Cõstantinopoli in conuentu patrum, in eius funere. Eũdẽ sanctus Gregor. Nazianzenus mirifice laudat in carmine de uita sua, agitq; de eius aduentu Constantinopolim, de obitu, funere, & reductione corporis Antiochiam; alludensq; ad nomen eius, hæc ait his iambicis.

Qui erat reaspe quod audiebat nomine.
Mores habebat, atque nomen melleum, &c.

Sequitur recensere egregios labores eius pro catholica fide exantlatos. Obijt idem Constantinopoli post œcumenicam synodum celebratam, cui subscripsit. de eius item obitu, atq; translatione tunc Antiochiam facta, agit Socrat. libr. 5. c. 8. & 9. & Sozom. libr. 7. c. 10. Illud autem hoc loco necessario admonendum duximus, ne de eius sanctitate dubitatio aliqua uel suspicio possit oriri, eo quod sederit in schismate aduersus Paulinum episcopum Antiochenum; cum præsertim, consulente Hieronymo Damasum epist. 57. & 58. cui potius inhærere debet, Meletio, Paulinove, an Vitali, quem sibi delegerãt Apollinaristæ episcopum Antiochenum; de Paulino respondisse Damasum, certum est, eo quod ab eo idem Hieronymus ordinatus est presbyter. Sed sciendum est, cõstare sancti Basilij testimonio, sanctum Damasum (ut accidere solet) falsis quibusdam relationibus fuisse deceptum: quem excusans, hæc ait idem Basilius: Non admiror istud: quidam enim ignorant ea, quæ in illis partib. fiunt: quidam autem & si uideantur scire, certando magis, quam ueritatem dicendo, eis referunt: & illos quidem nihil mirum est ignorare ueritatem, aut occultare causam, propter quam ad scribẽdum Paulino perductus est beatiss. episcopus Athanasius &c. hæc & alia sanctus Basilius de causa adiudicata Paulino à Romano Pontifice, cuius sententiam secutus Athanasius, eidem plus detulit. extat hæc Basilij epistola ad Terentium, quam in edit. Nutiana inuenies pag. 764. Quidquid sit, constat etiam inter Meletium & Paulinum fuisse transactum, ut scribit Socr. lib. 5. c. 5. & Sozom. libr. 7. c. 3. ac ita in unitate totius ecclesiæ, absoluta synodo œcumenica, in Domino quieuisse.

g Antonij episc.] Scripsit eius res gestas Nicephor. philosophus quas retulit Sur. in tomo 2. De eius electione & obitu agit etiam in compendio. migrauit e uita an. à Christo Domino 901.

h Gaudẽtij episc.] De eodẽ tabulæ ecclesię Veronen. illustratę cõmentario R. D. Augu. Valerij eius sedis episc. S. R. E. Card. ubi de eo p. 7. & 39.

Idibus

13 Idibus Februarij. Luna. B xvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14			

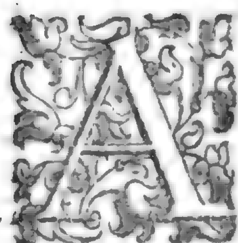

ANTIOCHIAE natalis ſancti Agabi a prophetæ, de quo beatus Lucas in Actibus Apoſtolicis ſcribit. Rauennæ ſanctarum Fuſcæ b virginis, & Mauræ nutricis eius, quæ Decio imperante multa ſub Quinctiano præſide perpeſſæ, demum gladio transfixę martyrium conſummarunt. Melitinæ in Armenia ſancti Polyeucti c martyris, qui in perſecutione eiuſdem Decij, multa paſſus, martyrij coronam adeptus eſt. Lugduni ſancti Iuliani d martyris. Tuderti ſancti Benigni e martyris. Romæ ſancti Gregorij f Papæ ſecundi, qui Leonis Iſaurici impietati acerrimè reſtitit, & ſanctum Bonifacium, ad prædicandum Euangelium in Germaniam miſit. Andegaui depoſitio ſancti Lucinij g epiſcopi, venerabilis ſanctitatis viri, Lugduni ſancti Stephani h epiſcopi & confeſſoris. Reate ſancti Stephani i abbatis, miræ patientiæ uiri: in cuius tranſitu, vt refert beatus Gregorius Papa, ſancti Angeli, cæteris etiam videntibus, adfuerunt.

FEBRVARII. 13.

a AGABI.] De quo Act. Apoſt. c. 11. & 21. Agit de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado & alij.

b Fuſcæ & Mauræ.] Agitur de his etiam hac die in tabulis eccleſiæ Rauen. quarum martyrij acta ſummatim collecta recitat Petrus in catal. lib. 3. c. 119. & Rub. hiſt. Rauen. lib. 1. in fi. eadem apud Sur. tom. 7.

c Polyeucti.] De eodem hac die Beda, Vſuardus & alij, Græci autem in Menologio 9. Ianuarij. porrò ex actis eius, quæ Metaphraſtes deſcripſit, quę habet Lipom. tomo quinto, & Suri. tom. primo, martyrio occubuiſſe 10. Ianuarij conſtat. hic fortaſſe translatio celebratur. Mentio habetur de eo in actis ſancti Euthmij, quem eius martyris repromiſſione procreatum ſcribit Cyrillus monachus. De miraculis ad ſepulchrum eius fieri ſolitis ſcribit Grego. Turonen. de gloria martyrum cap. 103. meminit eiuſdem & in hiſto. lib. 7. cap. 6.

d Iuliani.] De eodem uet. man. ſcript. & monimenta eccle. Lugdun. quæ citat Galeſin. in Martyrologio.

e Benigni.] De eo etiam uetera monumenta eccleſiæ Tudertinæ, quæ uidimus, impartito nobis: Reuerendiſſimo Domino Angelo Cæſio eius ciuitatis epiſcopo, quibus etiam teſtatum habetur, eius martyris corpus religioſè aſſeruatum haberi in monaſterio monialium: quod dicitur, de Militijs.

f Gregorij ſecundi.] Beda, Ado & alij de eodem hac die. De rebus geſtis eius aduerſus Leonem Iſauricum, de quibus hic agitur, inter alia multa, ſatis eſſe poteſt hic recenſere teſtimoniũ Hadriani Roman. Pont. in epiſtola ad Carolum Magnum de imaginibus, his uerbis: Dominus Gregorius Papa ſecundus, iunior, vnà cum ſeptuagintanouem ſanctiſſimis epiſcopis ante confeſſionem beati Petri Apoſtolorum principis præſidens, vna ſimul multorum ſanctorum Patrum teſtimonia roborantes, uenerari ac adorare ſacras imagines cenſuerunt &c. inferius item plura de eodem id generis. Extat inſuper eiuſdem epiſtola de cultu ſanctarum imaginum ad Germanum epiſcopum Conſtantinopolitanum, quæ recitata habetur in act. 4. Nicæni ſecundi concilij. De rebus geſtis eius, cum Bonifacio epiſcopo Moguntino, cuius hic etiam mentio habetur, in-

uenire est in actis eiusdem Bonifacij, quæ habet Sur. tomo 3. die 5. Iunij. Cætera autem de Gregorio fusius egimus in Annal. ecclesiast. quæ per singulos annos digessimus.

g Lucinij, alias Licinij,] De eodem hac die Vsuardus. Andegaui cum hic ponatur, scias non fuisse episcopum Andegauensem, sed ut scribit Greg. Turonen. lib. 2. Franc. hist. c. 39. patria Andegauensis, præfuit ecclesiæ Turonen. idem Greg. lib. 10. cap. 31. ubi texit catalogum Turonensium episcoporum, recenset eum nonum ordine, eiusque res gestas paucis perstringit. Claruit temporibus Clodouei regis Francorum, atque undecimo suæ sedis anno ex hac uita migrauit, ut idem scribit, ubi supra lib. 2. c. 43.

h Stephani episc.] Agit de eodem Beda hac die. Successit hic S. Rustico, recensetur que uigesimussextus, uel septimus Lugdunensis ecclesiæ episcopus, secundum diuersas tabulas, quas Democ. de sacr. Miss. descripsit.

i Stephani abb.] Agunt de ipso sanctus Gregorius Papa lib. 4. dialog. c. 19. & homil. in Euange. 35. ubi eundem virum ualde sanctum, & uirtute singularem appellat.

DXV. Sextodecimo Kal. Martij. Luna. 14

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15			

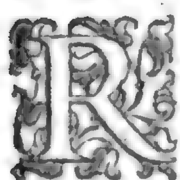

OMAE via Flaminia natalis beati Valentini a presbyteri & martyris, qui post multa sanitatum & doctrinæ insignia, fustibus cæsus & decollatus est sub Claudio Cæsare. Item Romæ sanctorum martyrum Vitalis, b Feliculæ, & Zenonis. Interamnæ sancti Valentini c episcopi, & martyris, qui post diutinam cædem custodiæ mancipatus, cum superari non posset, mediæ noctis silentio eiectus de carcere, decollatus est iussu Placidi Vrbis præfecti. Ibidem sanctorũ Proculi, d Ephebi, & Apollonij martyrum, qui cum ad corpus sancti Valentini vigilias agerent, iussu Leontij consularis comprehensi, gladio cæsi sunt. Alexandriæ sanctorum martyrum Bassi, e Antonij, & Protolici, qui demersi sunt in mare. Item sanctorum martyrum Cyrionis f presbyteri, Bassiani lectoris, Agathonis exorcistæ, & Moysis, qui omnes igne combusti euolauerunt ad cœlum. Ibidem sanctorum Dionysij g & Ammonij decollatorum. Rauennæ sancti Eleuchadij h episcopi & confessoris. In Bithynia sancti Auxentij i abbatis. Apud Surrentum sancti Antonini k abbatis, qui è monasterio Casinensi à Longobardis deuastato in solitudinem eiusdem vrbis secedens, ibidem sanctitate celebris obdormiuit in Domino: cuius corpus multis quotidie miraculis, & præsertim in liberandis energumenis effulget.

FEBRVARII. 14.

a

ALENTINI.] Beda item, Vsuardus, Ado, & alij hac eadẽ die. Extãt eius acta ac sociorum q̃ Surius recitat to. 1. unde & cæteri accepisse noscũtur, agitur de eodem in Sacramentario S. Gregorij Papæ. In huius martyris honorem Theodorus Papa erexit ecclesiam in Flaminia, ut constat ex lib. de Rom. Pontificibus in Theodoro.

b Vitalis,

b Vitalis, Feliculæ & Zenonis.] De ijs etiam Beda: Vsuardus, Ado, Vuandelbertus, & alij eadem die.

c Valentij episcopi.] De eo etiam Beda, Vsuardus, & alij. Habentur eius acta, quæ retulit Mombrit in tomo secundo, uit. Sanct. & Sur. tomo primo. Habemus eorundem uetustiora exemplaria manu scripta in nostra biblior. Passus hic uidetur temporibus persecutionis Gentilium Romanorum Imperatorum, ut eius acta significant. Porrò de alia Valentino eiusdem ciuitatis episcopo meminit Petrus in catal. lib. 1. c. 15. qui, ut ait, uixit temporibus Iustini Imp.

d Procili & soc.] De ijs etiam ijdem qui supra auctores. Horum passionis acta incerta habentur cum rebus gestis sancti Valẽtini, quorum modo meminimus; licet in eis non una eademque die cum eo passi habeantur. Alius ab hoc esse uidetur Proculus Interamnensis episcopus, de quo infra ad xviij. Kal. Maij.

e Bassi & soc.] De his item Beda hac die, Vsuardus, Ado, & alij, Petrus in catal. libro tertio, cap. 124. alios plures addit, quorum & recenset nomina.

f Cyrionis & soc.] De his omnibus ijdem qui supra auctores agunt hac eadem die.

g Dionysij & Ammonij] agunt de his item Beda, Vsuardus, Ado & alij, consentiuntque uetera manu scripta.

h Eleuchadij episcopi.] De eodem tabulæ ecclesiæ Rauennatis. Petrus Damiani in die natalis sancti Eleuchadij sermonem habuit, quam inuenies apud Sur. tomo septimo, hac die. Fuit hic unus ex discipulis sancti Apollinaris, ab ipso ad fidem conuersus, de quo etiam Hieron. Rub. histo. Rauen libro primo, ubi eum migrasse ex hac uita scribit, anno Domini 112.

i Auxentij abbatis.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio. Huius res gestas pure, germaneque conscriptas habet Metaphrastes hac die, ex quo Lipom. descripsit tomo quinto, & Sur. tomo primo. Meminit eiusdem Nicepho. histo. libro decimoquarto, cap. 52. in fine. De eius tyrocinio scribit Sozom. histo. libro 7 cap. 21. in fi. peruenit ætate usque ad Zenonem Imp. ut eius acta testantur.

K Antonini abb.] Plura de ipso in monumentis ecclesiæ Surrentinæ, quibus tam eius res gestę quam miracula post obitum facta intexuntur: edidit eadem Paulus Reg. Migrauit ex hac uita (ut ferunt) anno Domini 625 Honorio Roma. Pont. & Probaiano cons. Quæ autẽ nostra ætate ad sepulchrum eius admiranda fiunt, eademque crebrius iterantur, percepi non à quibusuis narrata, sed à syncerissimis, prudentissimisque sacerdotibus, qui interfuerunt.

decimo calendas

15 Quinto [redacted] Februarij. Luna. Dxiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16			

BRIXIAE natalis sanctorum martyrum Faustini [a] & Iouitę, qui sub Hadriano Imperatore post multa præclara pro Christi fide suscepta certamina, uictricem martyrij coronam acceperunt. Romę sancti Cratonis [b] martyris, qui cum uxore sua & uniuersa domo a beato episcopo baptizatus, non multo post una cum illis martyrio consummatus est. Interamnæ sanctæ Agapis [c] uirginis & martyris. Item natalis sanctorum martyrum Saturnini, [d] Castuli, Magni, & Lucij. Vasione in Gallijs sancti Quinidij [e] episcopi, cuius mortem in conspectu Domini pretiosam miracula crebra testantur. Capuæ sancti Decorosi [f] episcopi & confessoris. In prouincia Valeriæ sancti Seueri [g] presbyteri, de quo beatus Gregorius scribit, quod fusius lachrymis defunctum reuocauit ad uitam. Antiochiæ sancti Ioseph [h] diaconi. Aruernis sanctæ Georgiæ [i] uirginis.

a SANCTI Faustini,& Iouitæ.] De iisdem hac die Beda, Vsuardus, ac cęteri. Habentur eorum res gestæ uberius enarratæ, edidit eas Mombr. to. 2.& Suri. tomo primo. Passi dicuntur sub Imperatore Hadriano, ac coram ipso: quod nos tunc accidisse putamus, cum ille anno secundo sui Imperij, tertium gerens consulatum, ex Vrbe in Gallias profectus est, ut scribit Spartianus in Hadriano. Agitur de iisdem martyribus in actis sancti Martiani episcopi Dertonēsis, quem recitat Mombrit. tomo secundo. Non est quod mireris, si Hadrianus profectus in Gallias, ad carnificinas martyrum constiterit Brixiæ, cum semel enim monstra illa ferinos animos imbuissent, auidissimi erāt illorum spectaculorum, in quibus miseri homines excogitatis artibus torquerentur. Sit tibi satis in exemplum, quæ Suetonius scribit in Claudio c. 34. cum ait: Tormenta quæstionum, pœnasq; parricidarum repræsentabat, exigebatque coram. Cū spectare antiqui moris supplicium Tiburi concupiisset; & deligatis ad palum noxiis, carnifex deesset, accitum ab Vrbe ad uesperam vsque opperiri perseuerauit. hæc Sue. de Claudio, quo quidē longè molestior nobis fuit Hadrianus, de quo agitur.

b Cratonis.] Agunt de eodem iidem qui supra Beda, ac cæteri. Eius acta adnexa sunt uitæ sancti Valentini episcopi Interamnensis, à quo etiam ad fidem perductus & baptizatus fertur.

c Agapis.] De qua hac item die Beda, Vsuardus, Vuandelbertus, & alii recentiores agunt.

d Saturnini & soc.] Beda hic agit de Saturnino Castulo: cæteri autem redditi sunt ex prędicto Martyrologio man. scrip.

e Quinidii episcopi.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, assentiunturque uet. manus.

f Decorosi episcopi.] Claruit hic temporibus Agathonis Romani Pōtificis, reperiturque interfuisse, ac subscripsisse Romano concilio sub eodē Pontifice celebrato, an à Christo nato 680. ut apparet ex eiusdem concilii actis, quæ intexa habentur in Sexta synodo act 4.

g Seueri presbyt.] Agit de eodem hac die Ado. Admiratur eius sanctitatem sanctus Gregorius lib. 1. dialog. c. 12.

h Ioseph diaconi.] Beda, Vsuardus ac cæteri de eodem hac die. Græci autem 3. Aprilis, ut apparet ex eorum Menologio. Fuit hic sacrorum hymnorum scriptos qui temporibus Theophili Imper. ob cultum sanctarum imaginum factus est confessor illustris. De eo egit Niceph. lib. 21. cuius libri tantum habetur summarium.

i Georgiæ uirg.] De ea scribit Gregor. Turon. lib. de glor. confess. c. 34.

xiij. E Quartodecimo Kal. Martij. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17			

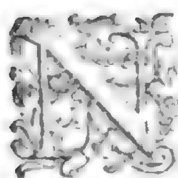

NATALIS beati Onesimi,[a] de quo sanctus Paulus Apostolus ad Philemonem scribit; quem etiam post sanctum Timotheū Ephesiorum episcopum ordinauit, prædicationisque verbum illi commisit. Hic vinctus Romam perductus, ac pro fide CHRISTI lapidatus, primo ibidem sepultus fuit; inde ad locum vbi episcopus fuerat ordinatus, corpus eius delatum est. Cum is Campania Translatio sanctæ Iulianæ[b] virginis & martyris, quæ Nicomediæ sub Maximiano Imperatore primum à patre suo Africano grauiter cæsa, deinde ab Euilasio præfecto, cui nubere recusarat, uarie cruciata, & postmodum in carcerem detrusa, ubi palam cum diabolo conflixit; demum flammas ignium, & ollam[c] feruentem superans, capitis decollatione martyrium consummauit. In Aegypto sancti Iuliani[d] martyris, cum alijs quinque millibus. Cæsaræ in Palęstina sanctorum martyrum Aegyptiorū Eliæ, Hieremię,[e] Esaiæ, Samuelis, & Danielis, qui

qui cum spontaneè ministrassent confessoribus in Cilicia ad metalla damnatis,f inde reuertentes, comprehensi, & à Firmiliano præside sub Maximino Imperatore sæuissimè torti, gladio demum percussi sunt. Post quos sanctus Porphyrius g Pamphyli martyris famulus, & sanctus Seleucus h Cappadox, qui iteratis certaminibus sæpè vicerant, rursus cruciati, alter incendio, gladio alter martyrij coronam acceperunt. Brixiæ sancti Faustini i episcopi & confessoris.

FEBRVARII. 16.

a ONESIMI.] De eodem Beda, Vsuardus, & alij omnes, Græci aũt pridie huius diei in Menologio Laudatur egregie ab Apostolo scribẽte ad Philemonem S. Ignatius epist. 14. ad Ephe. eundẽ præclaro elogio cõmẽdat: meminitq; eiusdẽ in epist. 12. ad Antiochenos. Habẽtur eius acta, quæ ex ueteribus monumentis Metaphrastes in lucem prodidit, & Lipom. recitat tom. 5. Sur. autem tom. 1. Passus reperitur sub Traiano Imper. & Tertullio Vrbis præfecto. Niceph. lib. 3 ca. 11. prorsus conuincitur errare, dum scribit eum sub Domitiano cõsummasse martyrium. si enim constat post sanctum Ignatium fuisse superstitem, certumq; habetur, eundem Ignatium anno Traiani Imperatoris undecimo martyrio coronatum, quonam pacto effici põt, ut sub Domitiano Onesimus martyrio occubuerit? errat plane in Onesimo, sicut in Dionysio Areopagita, de quo suo loco inferius. Vixit ijsdem fere temporibus Onesimus episcopus Bizantinus tertius ordine, de quo Nicephor. episc. in chron. & Niceph. Callist. lib. 8. cap. Alius adhuc extitit eius nominis episcopus Suessionensis sanctitate celebris, cuius meminit Molanus in indic. sãctorũ Belgic. cuius natalis agitur 13. Maij.

b Iulianæ.] Beda item, ac cæteri Latinorũ hac die, Græci autem in Menologio die 21. Decembris Extant eius acta apud Metaphrastem, ex quo Lipom. tom. 5. & Suri. tom. 1. habemus eadem in uet. codi. scrip. è Græco Latinè reddita a Petro quodam, qui ea ad Petrum Neapolitanum episcopũ direxit, ut docet eius præfatio. ponitur ibidem passa anno a Christo nato 290. De reliquijs eius meminit S. Gregor. Papa in epist. ad Fortunatum episcopum Neapolit. 84. & 85. lib. 7. sub eius diœcesi enim sanctæ martyris corpus quiescebat.

c Ollam feruentem.] De huiusmodi genere tormenti mentio habetur lib. 2. Machab. cap 7. recenset Ioseph. lib. de Machab. ad Polyb. Ollam æneam inter exquisita tormenta, quam & his uerbis describit? Carnificum manibus Ollæ ęneę imponitur (hoc pœnali supplicio nomen est) prælogyrato, sanctum caput ad genua pellitur: sicque corpore deorsum redacto, pugil in eam, quam diximus Ollam miserrimè delituit. hæc ibi.

d Iuliani.] De eodem ijdem qui supra Latinorum auctores; at Græci in Menologio de ipso agunt die 21. Iunij, ibi & breui compendio certamen eius describũt; passumq; esse in persecutione Diocletiani, sub Marciano præside, eundemque a S. Ioanne Chrysostomo celebri oratione laudatum ibidem testantur. Fuit clarus item in Aegypto Iulianus episcopus Alexandrinus, qui primo anno Commodi Imper. sedere cœpit, de quo Euseb. histo. lib. 5. c. 9. & alij.

e Eliæ, Hieremiæ, & soc.] Scripsit horum certamen Eusebius histor. lib. octauo, cap. 22. Hi etenim, ut ad CHRISTVM conuersi sunt, profana sibi indita a parentibus nomina respuentes sanctorum Prophetarum sibi imponi nomina cupierunt. Scribit Dionysius Alexandrinus, peculiare olim fuisse nuper conuersis ad fidem, vt Apostolorum aliorumque sanctorum, quorum fidem essent amplexi, etiam sibi nomina sumerent. apud Euseb. libro septimo, cap. 20. in eandem sententiam plura disserit. S. Ioannes Chrysostomus homilia 21. Genes. multisque inculcat, non nomina gentilium, & auorum esse filiis imponenda, sed sanctorum, qui uirtutibus effulserunt, & Dei amicitia digni fuerunt.

f Ad metalla damnatis.] Differentiam ponit Iureconsultus l aut damnum, ff. de pœ. inter damnatos ad metalla, & ad opus metalli, grauiorib. n. premebantur uinculis qui ad metalla damnati erant. De ærumnis Christianorum, qui ea pœna damnati essent, habes egregiam epistolã Cypriani 77. ad Nemesianum, Felicẽ, & collegas episcopos. Damnabantur Christiani etiam ad alia opera publica, ut ad fodiendã arenam, ad lapidicinas, & alia, ut eorũ acta testantur. Illa tantũ pœna immunes fuisse uidentur, quæ dicebatur, ad ludũ de qua Vlpianus l. aut damnum, § qui ad ludum, ff. de pœn. & Pau. li 5. sent. tit. 17. & l 2. de abeli. Cod. Theod. Id enim accidisse arbitror non humanitate Gentilium, sed potius uerecundia Christianorum; ut qui mallent quęque duriora supplicia perpeti, quã inter gladiatores, ferarum uenatores, comędos, & tragędos, pyrrhicharios, & saltatores in

theatro cōnumerari, nec ea agere, quæ uel spectare tantū, Christianis erant interdicta, ut Cyprian. de spectac. cùm alioqui sicut fœminas ad lenones, ita Christianos ad ludum esse damnatos apparet ex Clemen. consti. lib. 5. cap. 1. ubi hæc uerba: Si quis Christianus propter nomen Christi & charitatem erga Deum ac fidem acab impijs ad ludos, aut ad bestias, aut ad metallum fuerit damnatus. &c. Vetuit postmodum Valentinianus Imperat. vllum Christianorū ob quoduis facinorosum delictum ad ludum damnari, l. 8. de pœn. Cod. Theod.

g Porphyrius.] Agit pluribus de eodem Euseb hist. lib. 7 cap. 20. alij insuper ex eodem auctore eadem descripserunt.

h Seleucus.] Huius anteactæ vitæ cursum Euseb. lib. 8. c. 22. testatum reliquit.

i Faustini episcopi.] Recensetur is septimus Brixianæ ecclesiæ episcopus. de eo & Galesin.

xij. F Tertiodecimo Kal. Martij. Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18			

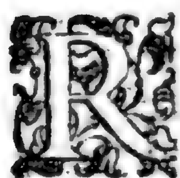
OMAE passio sancti Faustini, a quem alij quadragintaquatuor secuti sunt ad coronam. In Perside natalis beati Polychronii b episcopi Babylonis, qui in persecutione Decii ore lapidibus cæso, manibus extensis oculos ad cælum eleuans emisit spiritum. Concordiæ sanctorum martyrum Donati, c Secūdiani, & Romuli, cum aliis octogintasex eiusdem coronæ consortibus. Cæsareæ in Palestina sancti Thoduli d senis, qui ex familia præsidis Firmiliani, martyrum excitatus exemplo, cum Christum constanter confiteretur, cruci affixus, martyrij palmam nobili triūpho promeruit. Ibidem sancti Iuliani e Cappadocis, f qui exosculans necatorum martyrum corpora, ut Christianus delatus, & ad præsidem ductus, lento igne iussus est comburi. In Pago Taruanensi sancti Siluini g episcopi Tolosani. In Scotia S. Fintani h presbyteri & confessoris.

FEBRVARII. 17.

a 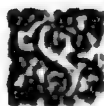
ANCTI Faustini & soc.] Restituti sunt ijdem ex eodem exemplari vetustissimo, cuius sæpius ante meminimus.

b Polychronij episc.] De eodem hac die Beda, Vsuar. Ado, Vuandelbertus, ac cæteri. Habentur eius acta ante vitā S Laurentij apud Sur. tom. 4. die x. August. sed multum sanè ambigua. Quòd autem ad Decium spectat, constant quidem illum aduersus barbaros prælijs difficillimis decertasse, vt scribit Aurelius Victor, Eutropius in Decio, & Paulus Oros. lib. 7. c. 21. & licet de Persis nulla apud eos mentio habeatur, verisimilis tamen est cōiectura, Persas bello lacessisse, vexasseque aduersus quos etiam Valerianum successorem, Imperij hæredem infæliciter pugnasse constat, ut Tribellius scribit in Valeriano. Satis liquet tempora Decij scriptorū inopia remāsisse obscurissima; eaque tantum de eo facta esse perspicua, quæ de persecutione ab ipso contra Christianos excitata produnt Christianorū scriptiones, & acta sanctorū martyrum. Fuit eiusdē nominis S. Polychronius episcopus Virodunensis in Gallia, discipulus S. Lupi Trecensis, de quo habetur mentio in actis eiusdem S. Lupi, in fine apud Sur. tom. 4. die 29. Iulij.

c Donati & soc.] Agit de ijsdem hac die Vsuardus, astipulanturque uet. man. scrip.

d Theoduli.] Euseb. qui eius martyrium scribit lib. 8 cap. 22. passum refert anno septimo persecutionis Diocletiani & Maximiani Impp.

e Iuliani Cappadocis.] Idem auctor Eusebius eius certamen describit lib. 8. cap. 22. eundemque

etiam.

etiam persecutionis anno septimo martyrio coronatum testatur.

f Exosculans necatorum martyrum corpora.] Consueuisse Christianos osculari sacra martyrum vulnera, habes etiam ex Prudentio in perist. hym. 5. de sancto Vincent. his uersibus.

Ille vngularum duplices
Sulcos perterat osculis. & in fine.
Per quam trementes properi
Exosculamur lectulum. Admouit & Constantinus Magnus Imperat. labra cicatricibus sanctorum martyrum, Theodoret. histor. lib. 1. cap. 11. Datum est crimini à Cæciliano diacono Carthaginensi Lucillæ fœminæ apud Optatum, non quòd os martyris ori admoueret, sed quòd importuno tempore, quòd os illud non esset martyris uindicati? hoc est recepti. Optat. lib. 1. contra Parmen. Deosculationem pro adoratione poni in antiquis sacris litteris, notatum habes a S. Hieron. ad Pammachium in apolog. aduersus Rufin. id ipsum fuisse in usu apud Gentiles, ex Plinio & Apuleio obseruat Cæl. Rhodig. lect. antiq. lib. 10. cap. 8 in fin.

h Siluini episcopi.] De eo etiam Vsuardus hac die. Eius acta haberi testatur Molanus in indiculo sanctorum Belgij, ubi plura de ipso; redditq; rationem cur hunc Vsuardus appellet episcopum Taruanansem, prout etiam à nonnullis est creditus, eo quod in Morinis mirãda religione enituit, & uirtute miraculorum claruit, apud quos etiam diem obijt, anno, ut ait, a Christo nato septingentesimodecimoquinto.

h Fintani præsbyt.] Vsuardus item de eo hic agit, consentiuntque man. scrip.

18 Duodecimo Kal. Martij. Luna. G xj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19			

HIEROSOLYMIS natalis beati Symeonis [a] episcopi & martyris, qui filius Cleophę, & propinquus Saluatoris secundum carnem fuisse traditur: Hic Hierosolymorum episcopus post Iacobum fratrem Domini ordinatus, in persecutione Traiani multis supplicijs affectus, martyrio consummatus est, omnibus qui aderant, & iudice ipso mirantibus, vt centum viginti annorum senex crucis supplicium fortiter constanterque pertulisset. Apud Ostia Tyberina sanctorum Martyrũ Maximi [b] & Claudij fratrum, & Præpedignæ vxoris Claudij, cum duobus filijs Alexandro & Cutia: qui cum essent præclarissimi generis, iubente Diocletiano tenti sunt, atq; in exilium deportati, deinde incendio concremati, odoriferum martyrij sacrificium Deo ipsi obtulerunt: quorũ reliquiæ in flumen proiectæ, & à Christianis perquisitæ, iuxta eãdem ciuitatem sepultæ sunt. In Africa sanctorum martyrum Lucij, [c] Siluani, Rutuli, Classici, Secundini, Fructuli, & Maximi. Constantinopoli S. Flauiani [d] episcopi, qui cum fidem catholicam Ephesi propugnaret, ab impii Dioscori factione pugnis & calcibus percussus, post triduum uitam finiuit. Toleti S. Helladii [e] episcopi & confessoris.

FEBRVARII. 18.

a SYMEONIS epis.] Beda, Vsuardus, ac cæteri Latinorum de eodẽ agũt hac die, Greci aũt in Menolog. 27. Aprilis. Eius martyriũ ab Hegesippo egregiè conscriptum Euseb. recitat lib. 3. c. 26. ex quo ẽt ceteri cõplures eadem descripsere: eundem consobrinũ Domini, natum est Cleopha fratre Ioseph, idem auctor affirmat lib. 3. cap. 10.

qui

qui & in chronico tradit, eundem consummasse martyrium anno decimo Traiani Imp.

b *Maximi, Claudij & soc.*] De his item Beda, Vsuardus, Ado, atq; alij omnes. Habentur horum res gestæ iunctæ simul actis S. Susannæ, apud Sur. tom. 4. die 11. Augusti. ex quibus & cæteri, qui de his scribunt, quos recensere omittimus, accepisse noscuntur.

c Lucij & soc.] Hos omnes restitutos scias ex eodem codice peruetusto, cuius sæpe meminimus. prætermissi sunt aliàs fortasse, q nec ciuitas ubi passi, nec tépus ibidem haberetur expressum.

d Flauiani episcopi.] De eodé Græci agunt in Menologio hac die. Irrepsit error apud aliquos, ut putent Flauianum actum in exilium, & confectum ærumnis obijsse, quod & Græci profitentur in dicto eorum Menologio, idq; ex sententia Marcellini comitis in chron. sub Protogene, & Asterio coss. ubi ait, eum exulasse factione Dioscori & Saturnini. Sed hæc quidem omnia repugnant actis sacrosancti conc. Chalcedonen. In actione etenim prima, & tertia Eusebius episcopus Dorylei, & in actione quarta archimandritæ catholici, oblato S. synodo libello, conclamarunt aduersus Dioscorum, sanctum Flauianum violentis impulsionibus, pugnis, & calcibus impetitum, factione Dioscori necatum esse: id ipsum etiam Liberatus diaconus in breuiar. hæres. Nestor. & Eutich. exacte describit c. 12. factumque refert, antequã Epheso recessissent episcopi: id etiam Euagrius scholast. hist. lib. 2. c. 2. id denique Nicephorus (ut præteream recentiores) pluribus testatur lib. 14. c. 47. Contigit obitus Flauiani Ephesi, sub consulatu Asterij, & Protogenis, mense Augusti, postquam Hilarus diaconus legatus Apostolicus inde clam aufugiens Romam redijt ad S. Leonem Papam. Ne quis ergo miretur si idem Pontifex in litteris, quas dedit ad Theodosium & Pulcheriam Augustos, & quas etiam ad alios tertio idus Octobris ijsdem coss. dedit, nihil de Flauiani nece meminerit; nam, quod post discessum Hilari fuit factum, ignorans, putans adhuc uiuere Flauianum, ad eum etiam eadem die scripsit epistolam. Celebratur hac die solemnis translatio, quando uenerandum corpus eius per Martianum Augustum & S. Pulcheriam coniugem summo cum honore Constantinopolim translatum est, cuius translationis meminit S. Leo Papa in epistola 44. ad Martianum August. sub consulatu Adelphij data, est is annus, secundum recentiores chronographos, a Christo nato 451. ex quibus planè conuincitur errare Nicephorus lib. 14. cap. 49. dum eam trãslationem factam dicit sub Theodosio minore Imp. extant præterea de ea re litteræ S. Pulcheriæ ad S. Leonem Papam: quæ recitantur in præambu. concilij Chalcedonensis. Mirificis laudibus eundem Flauianum prosecuti sunt patres, hi præsentim, qui Chalcedonem ad concilium conuenerunt, qui inter alia eius preconia, hæc in actione undecima sunt acclamata: Flauiano æterna memoria, ecce uindex, ecce ueritas, Flauianus post mortem uiuit, martyr pro nobis orat, Flauianus post mortem fidem exposuit &c. Accedat ad eius laudem constitutio Marciani Imp. quæ habetur in l. quoniam C. de epis. & cler. cuius de Flauiano promulgatæ sanctionis habes integrum exemplar in actione tertia eiusdem conc. Chalcedonen. prope finé. Secundus Abel appellatur a Sebastieno episcopo in epist. ad Leonem Imp. extat tom. 2. conc. recent. edit. De restituendo nomine eius in diptycha, & abolenda memoria Euthychij, extat l. quoniam, C. de epis. & cler. Cæteras autem eius res gestas tã synodicas, quàm priuatas intexuimus in Annalib. eccl. per annos singulos, seruata tporum rõne.

e Helladij episcopi.] Huius acta summatim complexus est sanctus Ildefonsus in libro quem scripsit de uir. illustr. quem nacti in Vaticana bibliotheca diligenter exscripsimus: at quoniam eum de n nõdum editum scimus, operę pretium uisum est hic ea recitare, quæ de sancto sanctus suis scriptis testatum reliquit his uerbis: Helladius episcopus post Aurasium sedis eius adeptus est locũ. Hic cum regiæ aulæ illustrissimus, publicarumque rector existeret rerum, sub sęculari habitu uotum monachi explebat & opus. nam ad monasterium meum illud Agaliense, cuius me susceptio monachum tenuit; quod munere Dei, perennisque ac patentis sanctitatis decore & opinabile cunctis & palam est totis: cum sæpe discursantium negotiorum ductus itinere perueniret, remota clientũ sęcularisque pompa decoris, adeò monachorum peculiaritatibus inhærebat, ut turmis iunctus eorum, stipularum fasciculos ad clibanum deportaret. cumque inter decorem insolentiamque seculi, solitudinis & amaret, & sectaretur arcana: celeri fuga, relictis omnibus, quæ esse nouerat mundi, adijt sanctum monasterium, quod frequentauerat uoto, uenit permansurus optati uoti usu. Ibi factus monachus pariter meritis & studijs sanctus uitam monachorum debitè rexit, & statum monasterij totius rei communis diuitijs cumulauit. Ex hoc, fessis penè senio artubus, ad Pontificatus apicem euocatur: & quia uocaretur uictus pariter & inuitus illic maiorum uirtutum exempla, quam monachus dedit: quia statum mundi, quem contempsit uirtute, magna perhibetur exisse discretione; miserationes eleemosynarumque copias tam largiter egenis contulisse probatur, ac si illius stomacho putares inopum & artus pendere & uiscera confoueri. Scribere renuit, quia quod scribendum erat, quotidianæ operationis pagina demonstrauit. Me ad monasterium rediens memoratum, ultimo uitæ tempore leuitam fecit: senex obijt, decem & octo annos sacrum regimen

tenuit,

tenuit, temporibus Sisibuti, Suntillani, & exordijs Sisenandi regum. Beatus habitus fuit, & post beatã gloriã cęlestis regni bona plenus senectute promeruit. Hactenus de S. Helladio S. Ildefonsus, qui mox ad eius successorẽ Iustũ calamũ vertit. De eodem Rodoric. Tolet. lib. 2. c. 17. & alij recentiores.

19 Vndecimo Kalen. Martij. Luna. Ax.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20			

ROMAE natalis S. Gabini a presbyteri & martyris, fratris beati Caii Papæ, qui à Diocletiano diu in custodia vinculis afflictus, pretiosa morte cęli gaudia comparauit. In Africa sanctorũ martyrum Publii, b Iuliani, Marcelli, & aliorum. In Palæstina commemoratio sanctorum Monachorum, c & aliorum martyrum, qui a Saracenis sub duce Alamundaro ob fidem Christi sæuissime cæsi sunt. Hierósolymis sancti Zambdæ d episcopi. Soliis † sancti Auxibii e episcopi. Apud Beneuentum sancti Barbati f episcopi, qui sanctitate celebris, Longobardos, & eorum ducem ad Christum conuertit. Mediolani sancti Mansueti g episcopi & confessoris. † Solis.

FEBRVARII. 19.

a GABINI, vel Gabinii.] De eo Beda, Vsuardus, Ado, & alii. Iuncta sunt eius acta reb. gestis sanctę Susannę. habet eas Sur. tom. 4. die 11. Augusti. passus est Diocletiano sextum & Constantio secundum conss. una cum Caio Papa eius germano, ut legitur in libro de Roman. Pontific. In prædictis autẽ rebus gestis S. Susannæ, de domo Gabini in ecclesiam conuersa hæc leguntur: Caii episcopi domus beati Gabini domui iuncta erat, atq; ex illo tempore Christianorũ statio deputata est in duabus ædibus usq; ad hodiernum diem. Factũ est hoc Romæ in regione sexta apud uicũ Mamuri, ante Salustij forum, hæc ibi. ex qua loci descriptione facilè apparet, eam fuisse domum Gabini, quæ nunc dicitur ecclesia sanctæ Susannæ ac domum Caii ecclesiam illi propinquam, cuius dumtaxat supersunt vestigia ex aduerso posita.

b Publii & soc.] Agit de his etiam Beda, Vsuardus & alii recentiores hac die.

c Sanctorum Monachorum.] Iisdem cæsi sunt hi Saracenorum incursionibus, quarum mentio habetur in rebus gestis sancti Ioannis Silentiarii, quas refert Metaphrastes die 13. Maii, itemque in uita S. Sabæ abb. apud eundem die 5. Decemb. ac in actis etiam sancti Euthymii abb. quæ idem recitat die 20. Ianuarii: consentiant iidem, quæ habentur in prato spirituali cap. 21. & 99. Vna eademque persecutio Saracenorum sanctos monachos diuersis in locis positos vexauit, diuersisque diebus occidit, ut non mireris, si superius iterum de monachis cæsis à Saracenis sit actum. Scias autẽ ipsum Saracenorum principem Alamũdarum ad Christi fidem tandem esse conuersum, ut scribit Niceph. hist. lib. 17. cap. 35. hist. Miscel. ex Theophane lib. 15. & alii.

d Zambdæ episcopi.] De eo scribit Euseb. in chron. & hist. lib. 7. c. vlt. in fine. Epiphanius in panar. hæres. 66. licet in mendoso codice Baza legatur. De eo item Niceph. episcopus in chron. de episc. eccles. Hierosol. & Niceph. Callist. lib. 6. cap. 34. adscribitur hic trigesimusnonus eius sedis episcopus, successit Hymenæo, seditque temporibus Diocletiani Imp.

e Auxibii episcopi.] Agunt de eodem Græci in Menolog. hac die. eius acta habet Metaphrastes, quæ Lipom. retulit in tomo quinto, & Sur. tomo 1. Fuit proximus Apostolorum temporibus; nam à sancto Marco Euangelista baptizatus fertur.

f Barbati episc.] De eo vet. man. scrip. & inter alia Martyrologium Casinẽse. Habemus eius acta synceré scripta, est eorum exordium: Sicut euidentissimé, &c. Interfuit synodo Romæ celebratæ tẽporibus Papæ Agathonis, anno Domini 680. eidemq; subscripsit, prout eius cõcilii acta indicant,

quæ

quæ inserta sunt in actione quarta Sextæ synodi œcumenicæ Constantinopolitanæ.

g Mansueti episcopi.] De eodem tabulæ Mediolanensis ecclesiæ. Claruit idem temporib. Agathonis Rom. Pontificis: nam ipse etiam interfuit præfatæ synodo Romanæ, eidemq; subscripsit, ut eiusdem synodi indicant acta inserta in act. quarta Sextæ synodi. Habemus manuscriptam epistolã eruditissimam eiusdem Mansueti episcopi ad Constantinum Imperatorem Constantinopolitanum, dignam tanto uiro, tantæq; sedis episcopo, incipit: Si apicem Imperialis fastigij &c.

ix. B Decimo Kal. Martij. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21			

TYRI in Phœnicia commemoratio beatorum Martyrum, a quorum numerũ solius Dei scientia colligit: qui sub Diocletiano Imperatore a Veturio militum magistro multis tormẽtorum generibus sibi inuicẽ succedentibus occisi sunt; primo quidem flagris toto corpore dilaniati, inde diuersis bestiarum generibus traditi, sed ab illis diuina uirtute illæsi, post addita feritate ignis ac ferri, martyrium cõsummarunt. Horum gloriosam multitudinem ad uictoriam incitabãt Tyranio,[b] Siluanus, Peleus, & Nilus episcopi, ac Zenobius presbyter, qui fęlici agone una cum illis martyrij palmam adepti sunt. In Cypro insula sanctorũ martyrum Pothamij & Nemesij.[c] Cõstantinopoli S. Eleutherij[d] episcopi & martyris. In Perside natalis S. Sadoth[e] episcopi, & aliorum centum uigintiocto, qui sub Sapore rege Persarum cum solem adorare renuissent, crudeli nece præclaras sibi coronas compararunt. Catanæ in Sicilia S. Leonis[f] episcopi, qui uirtutibus atque miraculis coruscauit. Eodem die S. Eucherij[g] episcopi Aurelianensis, qui eo magis miraculis claruit, quo pluribus inuidorum calumnijs fuit oppressus. Tornaci in Gallijs S. Eleutherij[h] episcopi & confessoris.

FEBRVARII 20.

a COMMEMORATIO beat. mart.] Agunt de ijsdem hac die Beda, Vsuardus, Ado & alij. Horũ acta summatim complexus est Euseb. lib. 8. c. 7. ex eodem Niceph. hist. lib. 7. c. 7. ac cæteri.

b Tyrannio Siluanus &c.] De his item Eusebius hist. lib. 8. c. 25. & Niceph. lib. 7. c. 16 de singulis agitur certis diebus natalis dies.

c Pothamij & Nemesij] Beda itẽ de his agit, additque Dydimum; Vsuardus autem & martyrius de duobus tantum.

d Eleutherij episc.] De eodem & Græci. ponitur hic octauo ordine Byzãtinus episcopus; sedítque annis septem, ut tradit Niceph. eius sedis episco. in chron. De eo etiam Niceph. Callist lib. 8. c. 6. narrat idem auctor lib. 15. c. 23. pauendum iudicium eiusdem sancti aduersus clericum impurissimum, editum temporibus S. Gennadij episcopi Constantinopolitani, & Leonis Imp. indeq; penes nonnullos excommunicatio sancti Eleutherij in ore uersatur usque hodie.

e Sadoth & soc.] Alibi, Sadhoc, uel Saduch, legitur: De ijsdem Græci in Menologio hac die. horum omnium acta ex antiquis codicibus edidit

dit Metaphrastes: habet ea Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. passi sunt hi sub Sapore rege Persarũ, qui uixit temporibus Constantini, ac eius successoris Constantij, peruenitque usque ad tempora Valentiniani & Gratiani eius filij Impp. ut auctor est Ammian. Marcellin. lib. 27. qui illum eam ob causam Saporem longæuum appellat. Successit Sadoth, de quo agimus, Symeoni, qui sub Constantino martyrio uita functus est, ipse autem Sadoth passus est temporibus Constantij. de his etiam scribit Sozom. lib. 2. cap. 8. 9. & 10.

f Leonis episc.] Agunt etiam de eodem Græci in Menologio, magnorumque miraculorum effectorem prædicant.

g Eucherij episc.] Extãt eius acta, quæ descripsit Sur. tom. 1. claruit temporibus Caroli Martelli princ. Francorum, à quo multa & grauia passus est: sed quas pœnas dederit apud inferos eius anima, & quam terribile iudicium de humano cadauere Deus ostenderit, uide ibidem c. 9. quæ & nuper in Decretorum libro sunt descripta 16. q. 1. De eo Sigib. in chron. an. Domini 723. Trithem. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 192. & lib. 4. c. 186 Paul. Aemil. lib. 2. de gest. Franc. Ioan. Placentius in catal. episc. Leodiensium, & Molan. in indic. SS. Belgij. Adscribitur hic in tabulis Democ. trigesimustertius sedis Aurelianensis episcopus: migrauit ex hac uita, anno Domini 727.

h Eleutherij episcopi.] De eo autem Beda die sequenti. Huius res gestas breui compendio scribit Molan. in indic. sanctorum Belg. eumque ordinatum dicit episcopum anno Domini 484. Sedisseque annos 45. translatum uero corpus eius anno 881. De Eleutherij pueritia, ordinatione, & obitu habes in uita S. Medardi à Fortunato conscripta cap. 2. & 18.

21 Nono Kal. Martij. Luna. C viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
11	12	13	14	15	16	17	18	17	18	19	20	21	22

IN Sicilia natalis sanctorum martyrum a septuagintanouem, qui sub Diocletiano per diuersa tormenta confessionis suæ coronã percipere meruerunt. Adrumeti in Africa sanctorum martyrũ Veruli, b Secundi, Syricij, Felicis, Seruuli, Saturnini, Fortunati, & aliorum sexdecim, qui in persecutione Vuandalica ob catholicæ fidei confessionem martyrio coronati sunt. Scythopoli in Palestina sancti Seuerini c, episcopi & martyris. Damasci sancti Petri Mauimeni, d qui cum diceret Arabis quibusdam ad se ægrotum uenientibus. Omnis qui fidem Christianam catholicam non amplectitur, damnatus est, sicut & Mahomet pseudopropheta ueste; ab illis necatus est. Rauennæ sancti Maximiani e episcopi & confessoris. Metis sancti Felicis f episcopi. Brixiæ sancti Paterij g episcopi.

FEBRVARII 21.

a MARTYRVM 79.] Agit de iisdem hac die Beda, Vsuardus, Ado, Petrus in catal. lib 3. cap. 138. & alij recentiores.

b Veruli & soc.] De his etiam Beda & Vsuardus. Quod hic additum est, hos passos esse in persecutione Vuãdalica, ex dicto uet. man. scrip. scias restitutum.

c Seueriani episcopi.] Scribit de eius nece per hæreticos Eutychianos illata Niceph. lib. 15. ca. 9. de eadem hæreticorum persecutione tunc in catholicos in Palæstina grassante, agit Euang. lib. 2 c. 5. Cyrillus monachus in Euthymio, apud Metaphr. die 20. Ianuar. Habetur mentio etiam de Seueriani episcopi nece in litteris Marciani Imp. datis tunc temporis ad monachos Palæstinæ, habētur

tur tom. 2. concil. recent. edit. est secunda ordine epistolarum illustriũ virorum pro S. synodo Chalcedonensis. S. Leo Papa eo tempore ad sedandam eam seditionem, & ad comprimendum furorem hæreticorum scripsit ad Marcianum Imp. & ad Pulcheriam, & Eudociam. AA. necnon etiam ad monachos Palæstinæ, quò illorum turbatos animos conciliaret.

d Petri Mauimeni.] Græci etiam de eodem agunt. De eius martyrio habes ex Theophane in hist. miscel. lib. 22. anno secundo Constantini sexti Imp. vbi hæc etiam recitantur. Hunc declamationibus sermonum honorauit sanctus pater noster Ioannes, qui cognominatus est Chrysoroas propter auream & fulgidam Spiritus sancti gratiam, quæ in ipso tam in verbo, quàm in vitæ actu effloruit: quem videlicet Constantinus Imp. impius propter eminentem orthodoxiam eius anathemati subijciebat, & pro Mansur, quod eius auitum nomen est, quodq́ue redemptus interpretatur, sensu Iudaico, nouum ecclesiæ magistrũ, Manseron, mutato nomine vocitabat. hæc ibi. per quæ plane constat intelligi sanctum Ioannem Damascenum, iuxta ea, quæ de eodem scribit Suidas. Passus est hic anno Domini 742. secundum recentiores chronog. secundum verò Græcorum supputationem an. 734. Sigib. tamen in chron. recenset eius martyrium an. 745.

e Maximiani episc.] De eodem hac die tabulæ ecclesiæ Rauennatis. consecratus hic est episcopus sub consulatu Basilij quinto, anno Domini 546. De eo plura Hieron Rub. hist. Rauen. lib. 3.

f Felicis episc.] De eodem ex tabulis Metensis ecclesiæ Molan. in addit. ad Vsuard. ponitur hic tertius Metensis sedis episcopus, seditq́ue annos 42. vt habent tabulæ Democh.

g Paterij episco.] De eodem tabulæ ecclesiæ Brixian. numeratur 23. eius sedis episcopus, post S. Philastrium autem 16. prout Rampert. in sermo. de sanct. Philast. affirmat.

vij. D Octauo Kalen. Martij. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23			

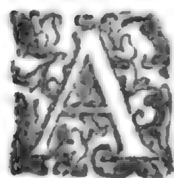

ANTIOCHIAE Cathedra a sancti Petri Apostoli, vbi primũ discipuli cognominati b sunt Christiani. Hieropoli in Phrygia beati Papiæ c eiusdem ciuitatis episcopi, qui sancti Ioannis Apostoli auditor, Polycarpi autem condiscipulus & sodalis fuit. Salaminæ in Cypro sancti Aristionis, d qui vt idem Papias testatur, fuit vnus de septuaginta duobus Christi discipulis. In Arabia commemoratio plurimorum e sanctorum Martyrum, qui sub Maximino Imperatore sæuissimè cæsi sunt. Alexandriæ sancti Abilij f episcopi, qui secundus post beatum Marcum eiusdem ciuitatis episcopus, sacerdotium virtute conspicuus ministrauit. Viennæ sancti Paschasij g episcopi, eruditione & morum sanctitate præclari.

FEBRVARII. 22.

a ANTIOCHIAE Cathedra.] Sedere cœpit Petrus Antiochiæ vltimo Tiberij Imper. anno, & à Christo nato trigesimo octauo, prout exactè Euseb. scribit in chron. De usu pristino Celebrandæ diei cathedræ, cum scilicet aliquis episcopus alicui præficeretur ecclesiæ, satis diximus supra in festa die Romanæ Cathedræ. Quod autem attinet ad Cathedram Antiochenam, miratus sum vehementer R. P. Onufrium Panuinium uirum aloqui eruditum, sed cito nimis ex humanis præreptum, ut non potuerit suas lucubrationes emendare, nouam quandam, hactenus inauditam, nec ab aliquo excogitatam opinionem Cathedra Antiochena astruere conatum esse: dum in suis ad Platinam additionibus, absque ul-

lius antiquorum vel recentiorum testimonio affirmat, Petrum Romæ primũ, ac demum sedisse Antiochiæ. Quæ quidem opinio quàm sit falsa, quã aduersa synceræ veritati, quàm denique faueat nouantibus qualemcunque occasionem captantibus quotque ex ea sequantur absurda, vix credi potest. legi aduersus huiuscemodi nouam opinionẽ eruditissimũ commentariolum R. D. Siluij Antoniani, pientissimi, ac dissertissimi viri; cuius censuræ scriptiones meas subijcere consueui: expectamus si aliquando ab inuito poterimus extorquere eius editionem; simulque è latebris Christianæ modestiæ ipsius cætera feracissimi ingenij monumenta in publicum vindicare. Tu interim lector accipe de ea re hæc testimonia sanctorum patrum, post Anacletũ, Antherũ & Marcellũ, & alios, satis tibi instar omnium potest esse sancti Hieronymi auctoritas in comment. epist. ad Galat. c. 2. & de scriptorib. ecclesiast. in Petro. Si ex historicis hæc cupis, habes Eusebium, qui primum in ea facultate locum tenet, quique in chronico hæc ait: Petrus natione Galilæus Christianorum Pontifex primus, cum primum Antiochenam ecclesiam fundasset, Romã proficiscitur, ibi Euangelium prædicans, vigintiquinque annis eiusdẽ Vrbis episcopus perseuerat. Hęc Eusebius, quem cæteri Grecorum (ne laborem omnes enumerando) absq; aliqua cõtrouersia secuti sunt, à quibus nec Latinorum aliquis dissentit. hęc etiam sanctus Leo in sermone 1. in natali Apostolorum, Gelasius Papa in Romano concilio, vbi actum est de libris apocryphis, eadem professus est, id Pelagius Papa in epistola ad Benignum, & Gregorius Papa ad Eulogium lib. 6. epist. 37. id denique alij omnes qui de ea re egerũt, absque aliqua dubitatione testati sunt.

b Cognominati sunt Christiani.] Id Luc. act. c. 11. Qua autem ratione id acciderit, S. Athanasius in disputatione cõtra Arium eiusmodi affert causam: Omnes, inquit, qui credebant in Domino nostro Iesu Christo, non Christiani, sed discipuli tãtummodo vocabãtur: & quia multi nouorũ dogmatum auctores extiterant, doctrinæ obuiantes Apostolicæ, omnes sectatores suos discipulos nominabant; nec vlla erat nominis discretio inter veros falsosq; discipulos, siue Christi, Dosithei, siue Iudæ cuiusdã, siue Ioannis sectatores, qui se quasi Christi ecclesiæ confitebantur; quin potius vno discipulorum nomine censebantur: tunc Apostoli conuenientes (sicut, Luca narrãte, Acta testantur) oẽs discipulos vno nomine Christianos appellant, discernentes à communi discipulorum uocabulo; & ut diuini per Esaiam oraculi sermo cõpleretur, quo ait c. 62. Seruientibus mihi vocabitur nomen nouum &c hæc Athanasi. Porrò & hoc ipsum nomen non post multum temporis hæretici æmulati sunt, Carpocratianique primum usurparunt, ut scribit S. Epiphan. hæres. 27. hos secuti sunt cæteri, irrogantes contumelias tanto nomini falsa doctrina, ac morũ prauitate: quam ob causam (vt cõquesti sunt sæpe Patres apologijs) execrandũ factum est aliquando Gentilib. nomen Christianũ, adeo ut ipsum solũ absque aliqua noxa (ut scribit plurib. Tertullianus in apologetico) esset in crimẽ.

c Papiæ.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alii. De Papia scribit sanctus Irenæus, quẽ recitat Euseb. hist. lib. 3. c. 33. idem Euseb. cap. 30. Hieron. de script. ecclesi. in Papia. extabant eius scripta vsque ad eiusdem Hieronymi tempora, ut ipse scribit epistо. 28. ad Lucinium. eadem de eo Niceph. lib. 3. cap 18 & 20. Hic monitum velim lectorem, ne qua suspicio de Papia in mentem irrepat, eo quòd assertor fuerit improbatæ sententiæ de mille annis, unde dicti sunt hæretici Millenarij: Nam S. Dei ecclesia catholica aliquandiu de ea re supersedit, iudiciumque suspendit, nec aliquid de his, qui ea sentiebant, definiuit; cum præsertim non vulgares homines, sed sanctissimi atque doctissimi viri id affirmarent, ut post Papiam Irenæus, Iustinus martyr (mittimus Tertullianũ & Nepotem extra classem catholicorum vagantes) Lactantius, Victorinus, Seuerus, & alij, prout testatur S. Hier. in comment. super Ezech. ca. 36. lib. 11. & in proœm. lib. 18. in Isaiam: de quorum sententia idem auctor in Hierem. cap. 19. li. 4. hæc habet: Quæ, licet non sequamur, tamen damnare non possumus, quia multi ecclesiasticorum uirorum & martyrum ista dixerunt: & vnusquisq; in suo sensu abundet, & Domini cuncta iudicio reseruentur. hæc S. Hieron. quo tempore nihil adhuc ab Eccles. de ea re fuisse definitum apparet. Paulò post autem cum Apollinaris hæresiarcha hanc de Millenario sententiam niteretur astruere, totisque neruis defendere conaretur, atque ut dogma catholicum stabilire, scriberetq; (ut ait S. Hieron. in proœm lib. 18. in Isaiam) duo volumina aduersus Dionysium Alexandrinum, qui de ea re contra Irenæum librum ediderat: mox in eum atque alios Millenarios zelus sanctorum patrum exarsit, ita vt in hæresim ac patronum eius liberius inueherentur; cum præsertim ille adderet alias ad eam opinionem impietates, diceretq; homines resurrecturos esse ad legem, circuncisionẽ, & sabbata seruanda, ad cibos electos, ut olim, & templum materiale constructuros: id de eo scribit sanctus Basilius in epistola 74. ad Occidentales. Tunc autem, sicut cæteræ prauæ opiniones Apollinaris, ita hæc de Millenario à Damaso Papa Romæ putatur esse damnata.

d Aristionis.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Meminit de Aristione Papias, quem refert Irenæus apud Eusebium lib. 3. c. 33. & Hieron. de scrip. ecclesi. in Papia.

e Plurimorum sanct. mart.] Horum agoni Eusebius hist. lib. 8. c. 14. meminit.

f Abilij

a SANCTI Faustini, & Iouitæ.] De ijsdem hac die Beda, Vsuardus, ac cęteri. Habentur eorum res gestæ uberius enarratæ, edidit eas Mombr. to. 1. & Suri. tomo primo. Passi dicuntur sub Imperatore Hadriano, ac coram ipso: quod nos tunc accidisse putamus, cum ille anno secundo sui Imperij, tertium gerens consulatum, ex Vrbe in Gallias profectus est, ut scribit Spartianus in Hadriano. Agitur de ijsdem martyribus in actis sancti Martiani episcopi Dertonẽsis, quem recitat Mombrit. tomo secundo. Non est quod mireris, si Hadrianus profectus in Gallias, ad carnificinas martyrum constiterit Brixiæ, cum semel enim monstra illa ferinos animos imbuissent, auidissimi erãt illorum spectaculorum, in quibus miseri homines excogitatis artibus torquerentur. Sit tibi satis in exemplum, quæ Suetonius scribit in Claudio c. 34. cum ait: Tormenta quæstionum, pœnasq; parricidarum repræsentabat, exigebatque coram. Cũ spectare antiqui moris supplicium Tiburi concupijsset; & deligatis ad palum noxijs, carnifex deesset, accitum ab Vrbe ad uesperam vsque opperiri perseuerauit. hæc Sue. de Claudio, quo quidẽ longè molestior nobis fuit Hadrianus, de quo agitur.

b Cratonis.] Agunt de eodem iidem qui supra Beda, ac cæteri. Eius acta adnexa sunt uitæ sancti Valentini episcopi Interamnensis, à quo etiam ad fidem perductus & baptizatus fertur.

c Agapis.] De qua hac item die Beda, Vsuardus, Vuandelbertus, & alij recentiores agunt.

d Saturnini & soc.] Beda hic agit de Saturnino Callulo: cæteri autem redditi sunt ex prędicto Martyrologio man. scrip.

e Quintdij episcopi.] De eodem hac die Bedæ, Vsuardus, Ado, assentiunturque uet. manus.

f Decorosi episcopi.] Claruit hic temporibus Agathonis Romani Põtificis, reperiturque interfuisse, ac subscripsisse Romano concilio sub eodẽ Pontifice celebrato, an. à Christo nato 680. ut apparet ex eiusdem concilij actis; quæ intexa habentur in Sexta synodo act. 4.

g Seueri presbyt.] Agit de eodem hac die Ado. Admiratur eius sanctitatem sanctus Gregorius lib. 1. dialog. c. 12.

h Ioseph diaconi.] Beda, Vsuardus ac cæteri de eodem hac die. Græci autem 3. Aprilis, ut apparet ex eorum Menologio. Fuit hic sacrorum hymnorum scriptor, qui temporibus Theophili Imper. ob cultum sanctarum imaginum factus est confessor illustris. De eo egit Niceph. lib. 21. cuius libri tantum habetur summarium.

i Georgiæ uirg.] De ea scribit Gregor. Turon. lib. de glor. confess. c. 34.

xiij. E Quartodecimo Kal. Martij. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17			

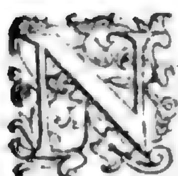

NATALIS beati Onesimi, a de quo sanctus Paulus Apostolus ad Philemonem scribit; quem etiam post sanctum Timotheũ Ephesiorum episcopum ordinauit, prædicationisque verbum illi commisit. Hic vinctus Romam perductus, ac pro fide CHRISTI lapidatus, primo ibidem sepultus fuit; inde ad locum vbi episcopus fuerat ordinatus, corpus eius delatum est. Cum is Campania Translatio sanctæ Iulianæ b virginis & martyris, quæ Nicomediæ sub Maximiano Imperatore primum à patre suo Africano grauiter cæsa, deinde ab Euilasio præfecto, cui nubere recusarat, uariè cruciata, & postmodum in carcerem detrusa, ubi palam cum diabolo conflixit; demum flammas ignium, & ollam c feruentem superans, capitis decollatione martyrium consummauit. In Aegypto sancti Iuliani d martyris, cum alijs quinque millibus. Cæsareæ in Palæstina sanctorum martyrum Aegyptiorũ Eliæ, Hieremiæ, e Esaiæ, Samuelis, & Danielis, qui

qui cum spontaneè ministrassent confessoribus in Cilicia ad metalla damnatis,f inde reuertentes,comprehensi,& à Firmiliano præside sub Maximino Imperatore sæuissimè torti,gladio demum percussi sunt. Post quos sanctus Porphyrius g Pamphyli martyris famulus, & sanctus Seleucus h Cappadox, qui iteratis certaminibus sæpè vicerant, rursus cruciati, alter incendio, gladio alter martyrij coronam acceperunt. Brixiæ sancti Faustini i episcopi & confessoris.

FEBRVARII. 16.

a ONESIMI.] De eodem Beda, Vsuardus,& alij omnes, Græci a[u]t pridie huius diei in Menologio Laudatur egregie ab Apostolo scribēte ad Philemonem S.Ignatius epist.14.ad Ephe. eundē præclaro elogio cōmēdat: meminitq; eiusdē in epist. 12.ad Antiochenos. Habetur eius acta,quæ ex ueteribus monumentis Metaphrastes in lucem prodidit,& Lipom.recitat tom.5. Sur.autem tom. 1. Passus reperitur sub Traiano Imper. & Tertullo Vrbis præfecto. Niceph lib.3 ca. 11. prorsus conuincitur errare,dum scribit eum sub Domitiano cōsummasse martyrium. si enim constat post sanctum Ignatium fuisse superstitem, certumq; habetur, eundem Ignatium anno Traiani Imperatoris undecimo martyrio coronatum, quonam pacto effici pōt, ut sub Domitiano Onesimus martyrio occubuerit? errat planè in Onesimo, sicut in Dionysio Areopagita, de quo suo loco inferius. Vixit ijsdem ferè temporibus Onesimus episcopus Bizantinus tertius ordine, de quo Nicephor. episc.in chron. & Niceph. Callist. lib.8. cap. Alius adhuc extitit eius nominis episcopus Suessionensis sanctitate celebris, cuius meminit Molanus in indic.sāctorū Belgic. cuius natalis agitur 13.Maij.

b Iulianæ.] Beda item,ac cæteri Latinorū hac die, Græci autem in Menologio die 21. Decembris Extant eius acta apud Metaphrastem, ex quo Lipom. tom.5. & Suri. tom.1. habemus eadem in uet. codi. scrip. è Græco Latinè reddita a Petro quodam,qui ea ad Petrum Neapolitanum episcopū direxit,ut docet eius præfatio. ponitur ibidem passa anno a Christo nato 290. De reliquijs eius meminit S.Gregor. Papa in epist.ad Fortunatum episcopum Neapolit.84.& 85. lib.7.sub eius diœcesi enim sanctæ martyris corpus quiescebat.

c Ollam feruentem.] De huiusmodi genere tormenti mentio habetur lib.2.Machab.cap 7.recenset Ioseph.lib.de Machab.ad Polyb. Ollam æneam inter exquisita tormenta, quam & his uerbis describit? Carnificum manibus Ollæ ęneę imponitur (hoc pœnali supplicio nomen est) prælogyrato, sanctum caput ad genua pellitur: sicque corpore deorsum redacto, pugil in eam, quam diximus Ollam miserrimè delituit.hæc ibi.

d Iuliani.] De eodem ijdem qui supra Latinorum auctores; at Græci in Menologio de ipso agunt die 21.Iunij, ibi & breui compendio certamen eius describūt; passumque esse in persecutione Diocletiani,sub Marciano præside,eundemque a S. Ioanne Chrysostomo celebri oratione laudatum ibidem testantur. Fuit clarus item in Aegypto Iulianus episcopus Alexandrinus, qui primo anno Commodi Imper.sedere cœpit, de quo Euseb.histo lib.5.c.9. & alij.

e Eliæ, Hieremiæ, & soc.] Scripsit horum certamen Eusebius histor.lib. octauo, cap. 22. Hi etenim, ut ad CHRISTVM conuersi sunt profana sibi indita a parentibus nomina respuentes sanctorum Prophetarum sibi imponi nomina cupierunt. Scribit Dionysius Alexandrinus,peculiare olim fuisse nuper conuersis ad fidem, vt Apostolorum aliorumque sanctorum, quorum fidem essent amplixi,etiam sibi nomina sumerent. apud Euseb. libro septimo, cap. 20. in eandem sententiam plura disserit. S. Ioannes Chrysostomus homilia 21.Genes. multisque inculcat, non nomina gentilium, & auorum esse filiis imponenda, sed sanctorum,qui uirtutibus effulserunt,& Dei amicitia digni fuerunt.

f Ad metalla damnatis.] Differentiam ponit Iureconsultus l aut damnum,ff.de pœ.inter damnatos ad metalla, & ad opus metalli, grauiorib. n. premebantur uinculis qui ad metalla damnati erant. De ærumnis Christianorum, qui ea pœna damnati essent, habes egregiam epistolā Cypriani 77.ad Nemesianum, Fel.cē, & collegas episcopos. Damnabantur Christiani etiam ad alia opera publica,ut ad fodiendā arenam, ad lapidicinas, & alia,ut eorū acta testantur. Illa tantū pœna immunes fuisse videntur, quæ dicebatur, ad ludū de qua Vlpianus l.aut damnum,§ qui ad ludum,ff. de pœn.& Pau.li 5.sent. tit.17. & l 2. de abeli. Cod. Theod. Id enim accidisse arbitror non humanitate Gentilium, sed potius uerecundia Christianorum;ut qui mallent quęque duriora supplicia perpeti,quā inter gladiatores,ferarum uenatores,comędos,& tragędos,pyrrhicharios, & saltatores in

theatro cōnumerari, nec ea agere, quæ uel spectare tantū, Christianis erant interdicta, ut Cyprian. de spectac. cùm alioqui sicut fœminas ad lenones, ita Christianos ad ludum esse damnatos apparet ex Clemen. consti. lib. 5. cap. 1. ubi hæc uerba: Si quis Christianus propter nomen Christi & charitatem erga Deum ac fidem acab impijs ad ludos, aut ad bestias, aut ad metallum fuerit damnatus. &c. Vetuit postmodum Valentinianus Imperat. vllum Christianorū ob quoduis facinorosissim delictum ad ludum damnari, l. 8. de pœn. Cod. Theod.

g Porphyrius.] Agit pluribus de eodem Euseb hist. lib. 7 cap. 20. alij insuper ex eodem auctore eadem descripserunt.

h Seleucus.] Huius anteactæ vitæ cursum Euseb. lib. 8. c. 22. testatum reliquit.

i Faustini episcopi.] Recensetur is septimus Brixianæ ecclesiæ episcopus de eo & Galesin.

xij. F Tertiodecimo Kal. Martij. Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18			

ROMAE passio sancti Faustini, [a] quem alij quadragintaquatuor secuti sunt ad coronam. In Perside natalis beati Polychronii [b] episcopi Babylonis, qui in persecutione Decii ore lapidibus cæso, manibus extensis oculos ad cęlum eleuans emisit spiritum. Concordiæ sanctorum martyrum Donati, [c] Secūdiani, & Romuli, cum aliis octogintasex eiusdem coronæ consortibus. Cęsareę in Palestina sancti Thoduli [d] serui, qui ex familia præsidis Firmiliani, martyrum excitatus exemplo, cum Christum constanter confiteretur, cruci affixus, martyrij palmam nobili triūpho promeruit. Ibidem sancti Iuliani [e] Cappadocis, [f] qui exosculans necatorum martyrum corpora, ut Christianus delatus, & ad præsidem ductus, lento igne iussus est comburi. In Pago Taruanensi sancti Siluini [g] episcopi Tolosani. In Scotia S. Fintani [h] presbyteri & confessoris.

FEBRVARII. 17.

a SANCTI Faustini & soc.] Restituti sunt ijdem ex eodem exemplari vetustissimo, cuius sæpius ante meminimus.

b Polychronij episc.] De eodem hac die Beda, Vsuar. Ado, Vuandelbertus, ac cæteri. Habentur eius acta ante vitā S Laurentij apud Sur. tom. 4. die x. August. sed multum sanè ambigua. Quòd autem ad Decium spectat, constant quidem illum aduersus barbaros prælijs difficillimis decertasse, vt scribit Aurelius Victor, Eutropius in Decio, & Paulus Oros. lib. 7. c. 21. & licet de Persis nulla apud eos mentio habeatur, verisimiles tamen est cōiectura, Persas bello lacessisse, vexasseque aduersus quos etiam Valerianum successorem, Imperij hæredem infęliciter pugnasse constat, ut Tribellius scribit in Valeriano. Satis liquet tempora Decij scriptorū inopia remāsisse obscurissima; eaque tantum de eo facta esse perspicua, quæ de persecutione ab ipso contra Christianos excitata produnt Christianorū scriptiones, & acta sanctorū martyrum. Fuit eiusdē nominis S. Polychronius episcopus Virodunensis in Gallia, discipulus S. Lupi Trecensis, de quo habetur mentio in actis eiusdem S. Lupi, in fine apud Sur. tom. 4. die 29. Iulij.

c Donati & soc.] Agit de ijsdem hac die Vsuardus, astipulanturque uet. man. scrip.

d Theoduli.] Euseb. qui eius martyrium scribit lib. 8 cap. 22. passum refert anno septimo persecutionis Diocletiani & Maximiani Impp.

e Iuliani Cappadocis.] Idem auctor Eusebius eius certamen describit lib. 8. cap. 22. eundemque etiam.

etiam persecutionis anno septimo martyrio coronatum testatur.

f Exosculans necatorum martyrum corpora.] Consueuisse Christianos osculari sacra martyrum vulnera, habes etiam ex Prudentio in perist. hym. 5. de sancto Vincent. his uersibus.

Ille vngularum duplices
Sulcos perterat osculis. & in fine.
Per quam trementes properi
Exosculamur lectulum. Admouit & Constantinus Magnus Imperat. labra cicatricibus sanctorum martyrum, Theodoret. histor. lib. 1. cap. 11. Datum est crimini à Cæciliano diacono Carthaginensi Lucillæ fœminæ apud Optatum, non quòd os martyris ori admoueret, sed quòd importuno tempore, quòd os illud non esset martyris uindicati: hoc est recepti. Optat. lib. 1. contra Parmen. Deosculationem pro adoratione poni in antiquis sacris litteris, notatum habes à S. Hieron. ad Pammachium in apolog. aduersus Rufin. id ipsum fuisse in usu apud Gentiles, ex Plinio & Apuleio obseruat Cæl. Rhodig. lect. antiq. lib. 10. cap. 8 in fin.

h Siluini episcopi.] De eo etiam Vsuardus hac die. Eius acta haberi testatur Molanus in indiculo sanctorum Belgij, ubi plura de ipso; redditq; rationem cur hunc Vsuardus appellet episcopum Taruanansem, prout etiam à nonnullis est creditus, eo quod in Morinis mirãda religione enituit, & uirtute miraculorum claruit, apud quos etiam diem obijt, anno, ut ait, a Christo nato septingentesimodecimoquinto.

h Fintani præsbyt.] Vsuardus item de eo hic agit, consentiuntque man. scrip.

18 Duodecimo Kal. Martij. Luna. G xj.

æ	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19			

HIEROSOLYMIS natalis beati Symeonis [a] episcopi & martyris, qui filius Cleophę, & propinquus Saluatoris secundum carnem fuisse traditur: Hic Hierosolymorum episcopus post Iacobum fratrem Domini ordinatus, in persecutione Traiani multis supplicijs affectus, martyrio consummatus est, omnibus qui aderant, & iudice ipso mirantibus, vt centum viginti annorum senex crucis supplicium fortiter constanterque pertulisset. Apud Ostia Tyberina sanctorum Martyrũ Maximi [b] & Claudij fratrum, & Præpedignæ vxoris Claudij, cum duobus filijs Alexandro & Cutia: qui cum essent praeclarissimi generis, iubente Diocletiano tenti sũt, atq; in exilium deportati, deinde incendio concremati, odoriferum martyrij sacrificium Deo ipsi obtulerunt: quorũ reliquiæ in flumen proiectæ, & à Christianis perquisitæ, iuxta eãdem ciuitatem sepultæ sunt. In Africa sanctorum martyrum Lucij, [c] Siluani, Rutuli, Classici, Secundini, Fructuli, & Maximi. Constantinopoli S. Flauiani [d] episcopi, qui cum fidem catholicam Ephesi propugnaret, ab impii Dioscori factione pugnis & calcibus percussus, post triduum uitam finiuit. Toleti S. Helladii [e] episcopi & confessoris.

FEBRVARII. 18.

a SYMEONIS epis.] Beda, Vsuardus, ac cæteri Latinorum de eodẽ agũt hac die, Gręci aũt in Menolog. 27. Aprilis. Eius martyriũ ab Hegesippo egregiè conscriptum Euseb. recitat lib. 3. c. 26. ex quo & cęteri cõplures eadem descripsere: eundem consobrinũ Domini, natum est Cleopha fratre Ioseph, idem auctor affirmat lib. 3. cap. 10.

qui

qui & in chronico tradit, eundem consummasse martyrium anno decimo Traiani Imp.

b Maximi, Claudij & soc.] De his item Beda, Vsuardus, Ado, atq; alij omnes. Habentur horum res gestæ iunctæ simul actis S Susannæ, apud Sur. tom. 4. die 11. Augusti. ex quibus & cæteri, qui de his scribunt, quos recensere omittimus, accepisse noscuntur.

c Lucij & soc.] Hos omnes restitutos scias ex eodem codice peruetusto, cuius sæpe meminimus, prætermissi sunt aliàs fortasse, q nec ciuitas vbi passi, nec tépus ibidem haberetur expressum.

d Flauiani episcopi.] De eodé Græci agunt in Menologio hac die. Irrepsit error apud aliquos, ut putent Flauianum actum in exilium, & confectum erumnis obijsse, quod & Græci profitentur in dicto eorum Menologio, idq; ex sententia Marcellini comitis in chron. sub Protogene, & Asterio conss. ubi ait, eum exulasse factione Dioscori & Saturnini. Sed hæc quidem omnia repugnant actis sacrosancti conc. Chalcedonen. In actione etenim prima, & tertia Eusebius episcopus Dorylei, & in actione quarta archimandritæ catholici, oblato S. synodo libello, conclamarunt aduersus Dioscorum, sanctum Flauianum violentis impulsionibus, pugnis, & calcibus impetitum, factione Dioscori necatum esse id ipsum etiam Liberatus diaconus in breuiar. hæres. Nestor. & Eutich. exactè describit c. 12. factumque refert, antequã Epheso recessissent episcopi: id etiam Euagrius scholast. hist. lib 2. c. 2 id denique Nicephorus (ut prætercam recentiores) pluribus testatur lib. 14. c. 47. Contigit obitus Flauiani Ephesi, sub consulatu Asterij, & Protogenis, mense Augusti, postquam Hilarus diaconus legatus Apostolicus inde clam aufugiens Romam redijt ad S. Leonem Papam. Ne quis ergo miretur si idem Pontifex in litteris, quas dedit ad Theodosium & Pulcheriam Augustos, & quas etiam ad alios tertio idus Octobris ijsdem conss. dedit, nihil de Flauiani nece meminerit; nam, quod post discessum Hilari fuit factum, ignorans, putans adhuc viuere Flauianum, ad eum etiam eadem die scripsit epistolam. Celebratur hac die solemnis translatio, quando uenerandum corpus eius per Martianum Augustum & S. Pulcheriam coniugem summo cum honore Constantinopolim translatum est, cuius translationis meminit S. Leo Papa in epistola 44. ad Martianum August. sub consulatu Adelphij data, est is annus, secundum recentiores chronographos, a Christo nato 451. ex quibus planè conuincitur errare Nicephorus lib. 14. cap. 49. dum eam trãslationem factam dicit sub Theodosio minore Imp. extant præterea de ea re litteræ S. Pulcheriæ ad S. Leonem Papam: quæ recitantur in præambulis concilij Chalcedonensis. Mirificis laudibus sanctum Flauianum prosecuti sunt patres, hi præsertim, qui Chalcedonem ad concilium conuenerunt, ubi inter alia eius preconia, hæc in actione vndecima sunt acclamata: Flauiano æterna memoria, ecce vltio, ecce veritas, Flauianus post mortem viuit, martyr pro nobis exorat, Flauianus post mortem fidem exposcit &c. Accedat ad eius laudem constitutio Marciani Imp. quæ habetur in l. quoniam C. de epis. & cler. cuius de Flauiano promulgatæ sanctionis habes integrum exemplar in actione tertia eiusdem conc. Chalcedonen. prope finé. Secundus Abel appellatur a Sebasteno episcopo in epist. ad Leonem Imp. extat tom 2. conc. recent. edit. De restituendo nomine eius in diptycha, & abolenda memoria Euthychij, extat l. quoniam, C. de episc. & cleri. Cæteras autem eius res gestas tã synodicas, quàm priuatas intexuimus in Annalib. eccl. per annos singulos, seruata tẽporum rõne.

e Helladij episcopi.] Huius acta summatim complexus est sanctus Ildelfonsus in libro quem scripsit de uir. illustr. quem nacti in Vaticana bibliotheca diligenter exscripsimus: at quoniam eundem nõdum editum scimus, operę pretium uisum est hic ea recitare, quæ de sancto sanctus suis scriptis testatum reliquit his uerbis: Helladius episcopus post Aurasium sedis eius adeptus est locũ. Hic cum regiæ aulæ illustrissimus, publicarumque rector existeret rerum, sub sæculari habitu uotum monachi explebat & opus. nam ad monasterium meum illud Agaliense, cuius me susceptio monachum tenuit; quod munere Dei, perennisque ac patentis sanctitatis decore & opinabile cunctis & palam est totis: cum sæpe discursantium negotiorum ductus itinere perueniret, remota clientũ sęcularisque pompa decoris, adeò monachorum peculiaritatibus inhærebat, ut turmis iunctus eorum, stipularum fasciculos ad clibanum deportaret. cumque inter decorem insolentiamque seculi, solitudinis & amaret, & sectaretur arcana: celeri fuga, relictis omnibus, quæ esse nouerat mundi, adijt sanctum monasterium, quod frequentauerat uoto, uenit permansurus optati uotĩ usu. Ibi factus monachus pariter meritis & studijs sanctus uitam monachorum debitè rexit, & statum monasterij totius rei communis diuitijs cumulauit. Ex hoc, fessis penè senio artubus, ad Pontificatus apicem euocatur: & quia uocaretur uictus pariter & inuitus illic maiorum uirtutum exempla, quam monachus dedit: quia statum mundi, quem contempsit uirtute, magna perhibetur rexisse discretione; miserationes eleemosynarumque copias tam largiter egenis contulisse probatur, ac si illius stomacho putares inopum & artus pendere & viscera confoueri. Scribere renuit, quia quod scribendum erat, quotidianæ operationis pagina demonstrauit. Hic ad monasterium rediens memoratum, vltimo uitæ tempore leuitam fecit: senex obijt, decem & octo annos sacrum regimen tenuit,

tenuit, temporibus Sisibuti, Suntillani, & exordijs Sisenandi regum. Beatus habitus fuit, & post beatã gloriã celestis regni bona plenus senectute promeruit. Hactenus de S. Helladio S. Ildefonsus, qui mox ad eius successorẽ Iustũ calamũ vertit. De eodem Rodoric. Tolet. lib. 2. c. 17. & alij recentiores.

19 Vndecimo Kalen. Martij. Luna. A x.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20			

ROMAE natalis S. Gabini [a] presbyteri & martyris, fratris beati Caii Papæ, qui à Diocletiano diu in custodia vinculis afflictus, pretiosa morte cęli gaudia comparauit. In Africa sanctorũ martyrum Publii, [b] Iuliani, Marcelli, & aliorum. In Palæstina commemoratio sanctorum Monachorum, [c] & aliorum martyrum, qui a Saracenis sub duce Alamundaro ob fidem Christi sæuissime cæsi sunt. Hierósolymis sancti Zambdæ [d] episcopi. Soliis † sancti Auxibii [e] episcopi. Apud Beneuentum sancti Barbati [f] episcopi, qui sanctitate celebris, Longobardos, & eorum ducem ad Christum conuertit. Mediolani sancti Mansueti [g] episcopi & confessoris.

† Solis.

F E B R V A R I I. 19.

a GABINI, vel Gabinii.] De eo Beda, Vsuardus, Ado, & alii. Iuncta sunt eius acta reb. gestis sanctę Susannę. habet eas Sur. tom. 4. die 11. Augusti. passus est Diocletiano sextum & Constantio secundum consſ. una cum Caio Papa eius germano, ut legitur in libro de Roman. Pontific. In prædictis autẽ rebus gestis S. Susannæ, de domo Gabini in ecclesiam conuersa hæc leguntur: Caii episcopi domus beati Gabini domui iuncta erat, atq; ex illo tempore Christianorũ statio deputata est in duabus ædibus usq; ad hodiernum diem. Factũ est hoc Romæ in regione sexta apud uicũ Mamuri, ante Salustij forum, hæc ibi. ex qua loci descriptione facilè apparet, eam fuisse domum Gabini, quæ nunc dicitur ecclesia sanctæ Susannæ ac domum Caii ecclesiam illi propinquam, cuius dumtaxat supersunt vestigia ex aduerso posita.

b Publii & soc.] Agit de his etiam Beda, Vsuardus & alii recentiores hac die.

c Sanctorum Monachorum.] Iisdem cæsi sunt hi Saracenorum incursionibus, quarum mentio habetur in rebus gestis sancti Ioannis Silentiarii, quas refert Metaphrastes die 13. Maii, itemque in uita S. Sabæ abb. apud eundem die 5. Decemb. ac in actis etiam sancti Euthymii abb. quæ idem recitat die 20. Ianuarii: consentiant iidem, quæ habentur in prato spirituali cap. 21. & 99. Vna eademque persecutio Saracenorum sanctos monachos diuersis in locis positos vexauit, diuersisque diebus occidit, ut non mireris, si superius iterum de monachis cæsis à Saracenis sit actum. Scias autẽ ipsum Saracenorum principem Alamũdarum ad Christi fidem tandem esse conuersum, ut scribit Niceph. hist. lib. 17. cap. 35. hist. Miscel. ex Theophane lib. 15. & alii.

d Zambdæ episcopi.] De eo scribit Euseb. in chron. & hist. lib. 7. c. vlt. in fine. Epiphanius in panar. hæres. 66. licet in mendoso codice Baza legatur. De eo item Niceph. episcopus in chron. de episc. eccles. Hierosol. & Niceph. Callist. lib 6. cap. 34. adscribitur hic trigesimusnonus eius sedis episcopus, successit Hymenæo, seditque temporibus Diocletiani Imp.

e Auxibii episcopi.] Agunt de eodem Græci in Menolog. hac die: eius acta habet Metaphrastes, quæ Lipom. retulit in tomo quinto, & Sur. tomo 1. Fuit proximus Apostolorum temporibus; nam à sancto Marco Euangelista baptizatus fertur.

f Barbati episc.] De eo ver. man. scrip. & inter alia Martyrologium Casinẽse. Habemus eius acta syncerè scripta, est eorum exordium: Sicut euidentissimè, &c. Interfuit synodo Romæ celebratæ tẽporibus Papæ Agathonis, anno Domini 680. eidemq; subscripsit, prout eius cõcilii acta indicant, quæ

quæ inserta sunt in actione quarta Sextæ synodi œcumenicæ Constantinopolitanæ.

g Mansueti episcopi.] De eodem tabulæ Mediolanensis ecclesiæ. Claruit idem temporib. Agathonis Rom. Pontificis: nam ipse etiam interfuit præfatæ synodo Romanæ, eidemq; subscripsit, ut eiusdem synodi indicant acta inserta in act. quarta Sextæ synodi. Habemus manuscriptam epistolā eruditissimam eiusdem Mansueti episcopi ad Constantinum Imperatorem Constantinopolitanum, dignam tanto uiro, tantæq; sedis episcopo, incipit: Si apicem Imperialis fastigij &c.

ix.B Decimo Kal. Martij. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21			

TYRI in Phœnicia commemoratio beatorum Martyrum, a quorum numerū solius Dei scientia colligit: qui sub Diocletiano Imperatore a Veturio militum magistro multis tormētorum generibus sibi inuicē succedentibus occisi sunt; primo quidem flagris toto corpore dilaniati, inde diuersis bestiarum generibus traditi, sed ab illis diuina uirtute nillæsi, post addita feritate ignis ac ferri, martyrium cōsummarunt. Horum gloriosam multitudinem ad uictoriam incitabāt Tyranio,[b] Siluanus, Peleus, & Nilus episcopi, ac Zenobius presbyter, qui fœlici agone una cum illis martyrij palmam adepti sunt. In Cypro insula sanctorū martyrum Pothamij & Nemesij. Cōstantinopoli S. Eleutherij[d] episcopi & martyris. In Perside natalis S. Sadoth[e] episcopi, & aliorum centum uigintiocto, qui sub Sapore rege Persarum cum solem adorare renuissent, crudeli nece præclaras sibi coronas compararunt. Catanæ in Sicilia S. Leonis[f] episcopi, qui uirtutibus atque miraculis coruscauit. Eodem die S. Eucherijg episcopi Aurelianensis, qui eo magis miraculis claruit, quo pluribus inuidorum calumnijs fuit oppressus. Tornaci in Gallijs S. Eleutherij[h] episcopi & confessoris.

FEBRVARII 20.

a COMMEMORATIO beat. mart.] Agunt de ijsdem hac die Beda, Vsuardus, Ado & alij. Horū acta summatim complexus est Euseb. lib. 8. c. 7. ex eodem Niceph. hist. lib. 7. c. 7. ac cæteri.

b Tyrannio Siluanus &c.] De his item Eusebius hist. lib. 8. c. 25. & Niceph. lib. 7. c. 16. de singulis agitur certis diebus natalis dies.

c Pothamij & Nemesij] Beda itē de his agit, additque Dydimum; Vsuardus autem & martyrius de duobus tantum.

d Eleutherij episc.] De eodem & Græci ponitur hic octauo ordine Byzātinus episcopus; sedítque annis septem, ut tradit Niceph. eius sedis episco. in chron. De eo etiam Niceph. Callist. lib. 8. c. 6. narrat idem auctor lib. 15. c. 23. pauendum iudicium eiusdem sancti aduersus clericum impurissimum, editum temporibus S. Gennadij episcopi Constantinopolitani, & Leonis Imp. indeq; penes nonnullos excommunicatio sancti Eleutherij in ore uersatur usque hodie.

e Sadoth & soc.] Alibi, Sadhoc, uel Saduch, legitur. De ijsdem Græci in Menologio hac die. horum omnium acta ex antiquis codicibus edidit

dit Metaphrastes: habet ea Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. passi sunt hi sub Sapore rege Persarũ, qui uixit temporibus Constantini, ac eius successoris Constantij, peruenitque usque ad tempora Valentiniani & Gratiani eius filij Impp. ut auctor est Ammian. Marcellin. lib. 27. qui illum eam ob causam Saporem longeuum appellat. Successit Sadoth, de quo agimus, Symeoni, qui sub Constantino martyrio uita functus est, ipse autem Sadoth passus est temporibus Constantij. de his etiam scribit Sozom. lib. 2. cap. 8. 9. & 10.

f Leonis episc.] Agunt etiam de eodem Græci in Menologio, magnorumque miraculorum effectorem prædicant.

g Eucherij episc.] Extãt eius acta, quæ descripsit Sur. tom. 1. claruit temporibus Caroli Martelli princ. Francorum, à quo multa & grauia passus est: sed quas pœnas dederit apud inferos eius anima, & quam terribile iudicium de humano cadauere Deus ostenderit, uide ibidem c. 9. quæ & nuper in Decretorum libro sunt descripta 16. q. 1. De eo Sigib. in chron. an. Domini 723. Trithem. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 192. & lib. 4. c. 186 Paul. Aemil. lib. 2. de gest. Franc. Ioan. Placentius in catal. episc. Leodiensium, & Molan. in indic. SS. Belgij. Adscribitur hic in tabulis Democ. trigesimustertius sedis Aurelianensis episcopus: migrauit ex hac uita, anno Domini 727.

h Eleutherij episcopi.] De eo autem Beda die sequenti. Huius res gestas breui compendio scribit Molan. in indic. sanctorum Belg. eumque ordinatum dicit episcopum anno Domini 484. Sedisseque annos 45. translatum uero corpus eius anno 881. De Eleutherij pueritia, ordinatione, & obitu habes in uita S. Medardi à Fortunato conscripta cap. 2. & 18.

21 Nono Kal. Martij. Luna. C viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	17	18	19	20	21	22			

IN Sicilia natalis sanctorum martyrum a septuagintanouem, qui sub Diocletiano per diuersa tormenta confessionis suæ coronã percipere meruerunt. Adrumeti in Africa sanctorum martyrũ Veruli,[b] Secundi, Syricij, Felicis, Seruuli, Saturnini, Fortunati, & aliorum sexdecim, qui in persecutione Vuandalica ob catholicæ fidei confessionem martyrio coronati sunt. Scythopoli in Palestina sancti Seuerini c, episcopi & martyris. Damasci sancti Petri Mauimeni,[d] qui cum diceret Arabis quibusdam ad se ægrotum uenientibus. Omnis qui fidem Christianam catholicam non amplectitur, damnatus est, sicut & Mahomet pseudopropheta ueste; ab illis necatus est. Rauennæ sancti Maximiani[e] episcopi & confessoris. Metis sancti Felicis[f] episcopi. Brixiæ sancti Paterij g episcopi.

FEBRVARII 21.

a MARTYRVM 79.] Agit de iisdem hac die Beda, Vsuardus, Ado, Petrus in catal. lib 3. cap. 138. & alij recentiores.

b Veruli & soc.] De his etiam Beda & Vsuardus. Quod hic additum est, hos passos esse in persecutione Vuãdalica, ex dicto uet. man. scrip. scias restitutum.

c Seueriani episcopi.] Scribit de eius nece per hæreticos Eutychianos illata Niceph. lib. 15. ca. 9. de eadem hæreticorum persecutione tunc in catholicos in Palæstina grassante, agit Euang. lib. 2. c. 5. Cyrillus monachus in Euthymio, apud Metaphr. die 20. Ianuar. Habetur mentio etiam de Seueriani episcopi nece in litteris Marciani Imp. datis tunc temporis ad monachos Palæstinę, habẽ

tur tom. 2. concil. recent. edit. est secunda ordine epistolarum illustriũ virorum pro S. synodo Chalcedonensis. S. Leo Papa eo tempore ad sedandam eam seditionem, & ad comprimendum furorem hæreticorum scripsit ad Marcianum Imp. & ad Pulcheriam, & Eudociam. A.A. necnon etiam ad monachos Palæstinæ, quò illorum turbatos animos conciliaret.

d Petri Mauimeni.] Græci etiam de eodem agunt. De eius martyrio habes ex Theophane in hist. miscel. lib. 22. anno secundo Constantini sexti Imp. vbi hæc etiam recitantur. Hunc declamationibus sermonum honorauit sanctus pater noster Ioannes, qui cognominatus est Chrysorrhoas propter auream & fulgidam Spiritus sancti gratiam, quæ in ipso tam in verbo, quàm in vitæ actu effloruit: quem videlicet Constantinus Imp. impius propter eminentem orthodoxiam eius anathemati subijciebat, & pro Mansur, quod eius auitum nomen est, quodque redemptus interpretatur, sensu Iudaico, nouum ecclesiæ magistrũ, Manseron, mutato nomine vocitabat. hæc ibi. per quæ plane constat intelligi sanctum Ioannem Damascenum, iuxta ea, quæ de eodem scribit Suidas. Passus est hic anno Domini 742. secundum recentiores chronog. secundum verò Græcorum supputationem an. 734. Sigib. tamen in chron. recenset eius martyrium an. 745.

e Maximiani episc.] De eodem hac die tabulæ ecclesiæ Rauennatis. consecratus hic est episcopus sub consulatu Basilij quinto, anno Domini 546. De eo plura Hieron Rub. hist. Rauen. lib. 3.

f Felicis episc.] De eodem ex tabulis Metensis ecclesiæ Molan. in addit. ad Vsuard. ponitur hic tertius Metensis sedis episcopus, seditque annos 42. vt habent tabulæ Democh.

g Paterij episco.] De eodem tabulæ ecclesiæ Brixian. numeratur 23. eius sedis episcopus, post S. Philastrium autem 16. prout Rampert. in sermo. de sanct. Philast. affirmat.

vij. D Octauo Kalen. Martij. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23			

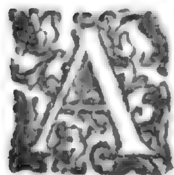

ANTIOCHIAE Cathedra a sancti Petri Apostoli, vbi primũ discipuli cognominati b sunt Christiani. Hieropoli in Phrygia beati Papiæ c eiusdem ciuitatis episcopi, qui sancti Ioannis Apostoli auditor, Polycarpi autem condiscipulus & sodalis fuit. Salaminæ in Cypro sancti Aristionis, d qui vt idem Papias testatur, fuit vnus de septuaginta duobus Christi discipulis. In Arabia commemoratio plurimorum e sanctorum Martyrum, qui sub Maximino Imperatore sæuissimè cæsi sunt. Alexandriæ sancti Abilij f episcopi, qui secundus post beatum Marcum eiusdem ciuitatis episcopus, sacerdotium virtute conspicuus ministrauit. Viennæ sancti Paschasij g episcopi, eruditione & morum sanctitate præclari.

FEBRVARII. 22.

a ANTIOCHIAE Cathedra.] Sedere cœpit Petrus Antiochiæ vltimo Tiberij Imper. anno, & à Christo nato trigesimo octauo, prout exactè Euseb. scribit in chron. De vsu pristino Celebrandæ diei cathedræ, cum scilicet aliquis episcopus alicui præficeretur ecclesiæ, satis diximus supra in festa die Romanæ Cathedræ. Quod autem attinet ad Cathedram Antiochenam, miratus sum vehementer R. P. Onufrium Panuinum uirum alioqui eruditum, sed cito nimis ex humanis præreptum, ut non potuerit suas lucubrationes emendare, nouam quandam, hactenus inauditam, nec ab aliquo excogitatam opinionem Cathedra Antiochena astruere conatum esse: dum in suis ad Platinam additionibus, absque ullius

fius antiquorum vel recentiorum testimonio affirmat, Petrum Romæ primũ, ac demum sedisse Antiochiæ. Quæ quidem opinio quàm sit falsa, quã aduersa synceræ veritati, quàm denique faueat nouantibus qualemcunque occasionem captantibus quotque ex ea sequantur absurda, vix credi potest legi aduersus huiuscemodi nouam opinionẽ eruditissimũ commentariolum R. D. Siluij Antoniani, piemissimi, ac dissertissimi viri; cuius censuræ scriptiones meas subijcere consueui: expectamus si aliquando ab inuito poterimus extorquere eius editionem; simulque è latebris Christianæ modestiæ ipsius cætera feracissimi ingenij monumenta in publicum vindicare. Tu interim lector accipe de ea re hæc testimonia sanctorum patrum, post Anacletũ, Antherũ & Marcellũ, & alios, satis tibi instar omnium potest esse sancti Hieronymi auctoritas in comment. epist. ad Galat. c. 2. & de scriptorib. ecclesiast. in Petro. Si ex historicis hæc cupis, habes Eusebium, qui primum in ea facultate locum tenet, quique in chronico hæc ait: Petrus natione Galilæus Christianorum Pontifex primus, cum primum Antiochenam ecclesiam fundasset, Romã proficiscitur, ibi Euangelium prædicans, vigintiquinque annis eiusdẽ Vrbis episcopus perseuerat. Hęc Eusebius, quem cęteri Grecorum (ne laborem omnes enumerando) absq; aliqua cõtrouersia secuti sunt, à quibus nec Latinorum aliquis dissentit. hęc etiam sanctus Leo in sermone 1. in natali Apostolorum, Gelasius Papa in Romano concilio, vbi actum est de libris apocryphis, eadem professus est, id Pelagius Papa in epistola ad Benignum, & Gregorius Papa ad Eulogium lib. 6. epist. 37. id denique alij omnes qui de ea re egerũt, absque aliqua dubitatione testati sunt.

b Cognominati sunt Christiani.] Id Luc. act. c. 11. Qua autem ratione id acciderit, S. Athanasius in disputatione cõtra Arium eiusmodi affert causam: Omnes, inquit, qui credebant in Domino nostro Iesu Christo, non Christiani, sed discipuli tãtummodo vocabãtur: & quia multi nouorũ dogmatum auctores extiterant, doctrinæ obuiantes Apostolicæ, omnes sectatores suos discipulos nominabant; nec vlla erat nominis discretio inter veros falsosq; discipulos, siue Christi, Dosithei, siue Iudæ cuiusdã, siue Ioannis sectatores, qui se quasi Christi ecclesiæ confitebantur; quin potius vno discipulorum nomine censebantur: tunc Apostoli conuenientes (sicut Luca narrãte, Acta testantur) oẽs discipulos vno nomine Christianos appellant, discernentes à communi discipulorum uocabulo; & ut diuini per Esaiam oraculi sermo cõpleretur, quo ait c. 62. Seruientibus mihi vocabitur nomen nouum &c. hæc Athanasi. Porrò & hoc ipsum nomen non post multùm temporis hæretici æmulati sunt, Carpocratianique primum usurparunt, ut scribit S. Epiphan. hæres. 27. hos secuti sunt cæteri, irrogantes contumelias tanto nomini falsa doctrina, ac morũ prauitate: quam ob causam (vt cõquesti sunt sæpe Patres apologijs) execrandũ factum est aliquando Gentilib. nomen Christianũ, adeo ut ipsum solũ absque aliqua noxa (ut scribit plurib. Tertullianus in apologetico) esset crimẽ.

c Papiæ.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alii. De Papia scribit sanctus Irenæus, quẽ recitat Euseb. hist. lib. 3. c. 33. idem Euseb. cap. 30. Hieron. de script. eccles. in Papia. extabant eius scripta vsque ad eiusdem Hieronymi tempora, ut ipse scribit episto. 28. ad Lucinium. eadem de eo Niceph. lib. 3. cap. 18 & 20. Hic monitum velim lectorem, ne qua suspicio de Papia in mentem irrepat, eo quòd assertor fuerit improbatæ sententiæ de mille annis, unde dicti sunt hæretici Millenarij: Nam S. Dei ecclesia catholica aliquandiu de ea re supersedit, iudiciumque suspendit, nec aliquid de his, qui ea sentiebant, definiuit; cum præsertim non vulgares homines, sed sanctissimi atque doctissimi viri id affirmarent, ut post Papiam Irenæus, Iustinus martyr (mittimus Tertullianũ & Nepotem extra classem catholicorum vagantes) Lactantius, Victorinus, Seuerus, & alij, prout testatur S. Hier. in comment. super Ezech. ca. 36. lib. 11. & in procem. lib. 18. in Isaiam: de quorum sententia idem auctor in Hierem. cap. 19. li. 4. hæc habet: Quæ, licet non sequamur, tamen damnare non possumus, quia multi ecclesiasticorum uirorum & martyrum ista dixerunt: & vnusquisq; in suo sensu abundet, & Domini cuncta iudicio reseruentur. hæc S. Hieron. quo tempore nihil adhuc ab Eccles. de ea re fuisse definitum apparet. Paulò post autem cum Apollinaris hæresiarcha hanc de Millenario sententiam niteretur astruere, totisque neruis defendere conaretur, atque ut dogma catholicum stabilire, scriberetq; (ut ait S. Hieron. in procem lib. 18. in Isaiam) duo volumina aduersus Dionysium Alexandrinum, qui de ea re contra Irenæum librum ediderat: mox in eum atque alios Millenarios zelus sanctorum patrum exarsit, ita vt in hæresim ac patronum eius liberius inueheremur; cum præsertim ille adderet alias ad eam opinionem impietates, diceretq; homines resurrecturos esse ad legem, circuncisionẽ, & sabbata seruanda, ad cibos electos, ut olim, & templum materiale constructuros: id de eo scribit sanctus Basilius in epistola 74. ad Occidentales. Tunc autem, sicut cæteræ prauæ opiniones Apollinaris, ita hæc de Millenario à Damaso Papa Romæ putatur esse damnata.

d Aristionis.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Meminit de Aristione Papias, quem refert Irenæus apud Eusebium lib. 3. c. 33. & Hieron. de scrip. eccles. in Papia.

e Plurimorum sanct. mart.] Horum agoni Eusebius hist. lib. 8. c. 24. meminit.

f Abilij episc.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Scribit de Abilio Eusebius in chron. eũ sedere cœpisse anno quarto Domitiani Imp. & cum sedisset annos tredecim, sub Nerua Imp. ex hac uita migrasse. ex his restituendus est locus eiusdem Eusebij in editione Christophorsoni lib. 3. c. 11. cum ait: Quarto anno Domitiani Anianus primus ecclesiæ Alexãdrinæ præfuit: qui cum annos uiginti duos in eo munere compleuisset, exijt è vita, in cuius locum suffectus est Abilius. hæc ibi. sed sic restituenda, una tantum mutata dictione, vt dicat: Quarto anno Domitiani, Anianus, qui primus ecclesiæ Alexandrinæ præfuit, cum annos uiginti duos &c. quam lectionem cõfirmant etiam ea, quæ idem Eusebius scribit libro 2. c. 23. ubi ait, octauo anno Neronis Imperii Anianum post Marcum sedere cœpisse.

g Paschasii episcopi.] Beda item, & Ado de eo hac die. De Paschasio episcopo Viennen. scribit, Ado in chron. floruisse uidelicet temporib. Constantini, cum Melchiades Romanæ præesset ecclesiæ. Successisse huic videtur sanctus Verus, qui reperitur interfuisse concilio Arelaten si 2. sub Constantino Imp. & Syluestro Rom. Pontifice celebrato, ut apparet ex actis eiusdem synodi. ex his redduntur ambigua, quæ idem scribit Ado, Verum sedisse temporibus Traiani, & quòd ait, Paschasio fuisse suffectum Claudium. sed de his in Vero pluribus infra ad Kalend. Aug.

vj. E Septimo Kal. Martij. Luna. 23

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24			

In Anno Bissextili omittitur Vigilia sancti Matthiæ Apostoli, *quia transfertur in sequentem diem, quæ est* 24.

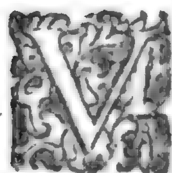

VIGILIA [a] sancti Matthiæ Apostoli. Apud Sirmiũ beati Sireni [b] monachi & martyris, qui iubẽte Maximiano Imperatore tentus, cum se Christianum esse confiteretur, capite cæsus est. Ibidem natalis sanctorum septuagintaduorum Martyrum, [c] qui martyrij certamen in præfata vrbe consummantes, regna mansura perceperunt. Romæ sancti Polycarpi [d] presbyteri, qui cum beato Sebastiano plurimos ad fidem Christi conuertit, atque ad martyrij gloriam exhortando perduxit. In ciuitate Asturicensi sanctæ Marthæ [e] uirginis & martyris, sub Decio Imperatore, & Paterno Proconsule. Constantinopoli S. Lazari [f] monachi, qui cũ sacras imagines pingeret, Theophili Imperatoris Iconoclastę iussu diris supplicijs excruciatur, & manus ei candenti ferro comburitur: sed Dei virtute sanatus, abrasas imagines sanctas pingendo restituit, ac demum in pace quieuit. Brixię sancti Felicis [g] episcopi. Hispali in Hispania sancti Florentij [h] confessoris. Tuderti sanctę Romanę [i] virginis, quę à sancto Syluestro Papa baptizata, in antris & speluncis cœlestem uitam duxit, & miraculorum gloria clatuit. In Anglia sanctę Milburgis [k] virginis, filiæ Regis Merciorum. Et alibi aliorum, &c.

In anno Bisextili bis pronũtiatur, Sexto Kalendas Martij, *& eadem Luna, scilicet die 24. et 25. Prima die idest 24. hoc modo.* Sexto Kalẽdas Martij. Luna, *quota fuerit, deinde.*

Vigilia

Vigilia sancti Matthiæ Apostoli. Item commemoratio plurimorum sanctorum Martyrum, & Confessorum, atque sanctarum Virginum. Resp. Deo gratias. *Secunda die, id est* 25. Sexto Kalen. Martii. Luna ... In Iudæa, *&c. ut in sequenti lect.*

FEBRVARII. 23.

a Vigilia S. Matthiæ.] De eadem Beda, & Microlog. cap. 47. atque alij recentiores.

b Sireni.] De ipso etiam Beda, ac cæteri. Hic cũ dicatur fuisse monachus: satis apparet ex Euseb. historiar. li. 8. ca. 22. Maximiani temporibus fuisse monachos, & ex eis quamplurimos coronatos esse martyrio, ut & Seleucus de quo supra egimus, quin & ipse sanctus Antonius martyrij cupidus, conuolauit Alexandriam, sed consequi non potuit, ut scribit S. Athanasius in uita ipsius. Agit etiam de Sireno Petrus in catal. libr. 3. c. 147. licet eum etiam episcopum fuisse dicat.

c Septuaginta duorum martyrum. Alij legũt, sexaginta duos tantum: sed ex pluribus man. scrip. prædictus numerus habetur certior, prout etiam Petrus in catal. lib. 3. c. 150.

d Polycarpi.] De eodem Beda, Vsuardus, & alij. Habentur eius acta iuncta rebus gestis S. Sebastiani apud Sur. tom. 1. die 20. Ianuarij.

e Marthæ.] Tabulæ eius ecclesiæ. Eius acta paucis enarrãtur in thesau. cõcio. tomo 2. die 23. Febr.

f Lazari monachi.] Agunt autem Græci de eo die 17. Octob. quando ex Cithiensi urbe translatum est corpus eius Constantinopolim, ut testatum habetur in dicto Menologio, eo die. Scribũt de Lazaro Zonaras in tertia parte Annal. in Theophilo Imp. Cedrenus in eodem & alij.

g Felicis episcopi.] De quo tabulæ eccles. Brixian. recensetur hic uigesimus a tempore Philastrij eius sedis episcopi, successitque Dominico, ut scribit Rãpertus eius ciuitatis episcopus, cum agit de translatione S. Philastrij.

h Florentij.] Agitur de eo in flore sanctorum Hispan. ubi & sepulturæ eius epitaphium recitatur. itemque in thesau. concio. tomo 2. die 23. Februar.

i Romanæ.] De ea tabulæ ecclesiæ Tudertinæ, unde etiam eius acta accepimus, claruit temporibus Constantini, cum S. Siluester præesset Romanæ ecclesiæ.

K Milburgis.] Fertur eius uita scripta esse à Gothzelino monacho S. Bertini, deque ea re testimonium est in catal. script. Britan. Agit de ea etiã Molan. in addit. ad Vsuard.

24 Sexto Kal. Martij. Luna. F v.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ	
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P				
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25				

IN Iudæa natalis sancti Matthiæ Apostoli,[a] qui post Ascensionem Domini ab Apostolis in locũ Iudæ proditioris sorte electus, pro Euangelij prædicatione martyrium passus est. Romæ sanctæ Primitiuæ [b] martyris. Cæsareæ in Cappadocia sancti Sergij [c] martyris, cuius gesta præclara habentur. In Africa sanctorum martyrũ Montani, [d] Lucij, Iuliani, Victorici, Flauiani, & sociorum, qui fuerunt sancti Cypriani discipuli, & sub Valeriano Imperatore martyrium consummarunt. Rhotomagi passio sancti Prætextati [e] episcopi & martyris. Treuiris sancti Modesti [f] episcopi & confessoris. In Anglia sancti Edilberti [g] regis Cantiorum, quem sanctus Augustinus Anglorum episcopus ad fidem Christi conuertit. Hierosolymis prima inuentio [h] capitis Præcursoris Domini.

a MATTHIAE Apost.] Latini oẽs de eo agunt hac die. Græci autẽ 9. Augusti,ut constat ex Menologio,& ex cõstitutione Emmanuelis Impe. tit.de ferijs.Præter illa q̃ de ipso leguntur in actis Apost.c.1. Scribunt eũ non tm̃ in Iudæa, sed etiã in ulteriori Aethiopia Euangelium prædicasse, ut Sophron.apud Hieron. de scrip.eccles. Niceph.lib. 2.to 40.Doroth.in synop. De prędicatione in Iudæa meminit Isid.de vir.& obit.sanc.c.81. Matthię nomine ferebatur Euangelium, quod à Gelasio in Romano concilio est reiectũ inter apocrypha cap. sancta Rom.dist.15.eadem æstimatione iã ante habitum ab Origene homil.1.in Luc.& ab Euseb. li. 3.c.25. eiusdem itẽ classis existimatæ sunt traditiones nomine Matthiæ editæ,ex quibus Marcion suam ipsius hæresim astruebat, ut scribit Clemens Alex.li.2.strom. c.7.qui ex eis quędã recitat fragmenta,& Euseb.hist.lib.3.c.23. Acta etiam Matthiæ quæ scripta feruntur ab Abdia,ut spuria reijciuntur. Habetur mentio de Matthia apud Dionysium Areopagitam de eccles.hierarch.c.5. par.3. Fertur sermo de S.Matthia,quem alij Augustino, Bedæ autem alij tribuunt.scribit Petrus diac.Casinen.scriptũ fuisse ab Authperto abbate Casi. ser. de eodem Apostolo,quem legimus in codic.man. script.S.Mariæ ad martyres.incipit; Inclitam gloriam &c.habemus & nos eundem charactere Longob.conscriptum.

b Primitiuæ.] De ea consentiunt uet. ma.scri. quorum supra meminimus.

c Sergij.] De eo etiam Beda, Vsuardus, Ado, & alij hac die. Alius censetur hic ab illo Sergio, qui unà cũ S.Baccho pro Christi fide certauit de quo suo loco inferius.

d Montani,Lucij,& soc.] Restituti sunt ijdem ex uet.man.scrip. Habentur eorum acta germana, quæ recenset Sur.to.1. hac die. De Montano,Lucio,Iuliano, & Victorico mentio habetur separatim in diuersis epistolis S.Cypriani. De Montano in epistola Celerini,apud eundem epis.21.De Victorico in inscriptione epistolæ 54. De Lucio & Iuliano sæpe, & in concil. Carthagin. sub eodem Cypriano. An autem hi nostri ijdem sint tum illis, non auderem affirmare; licet ijsdem passi reperiãtur temporibus,ac in eadem regione.

e Prætextati.] Recẽsetur hic decimusseptimus eius sedis episcopus secundũ tabulas Democ. Reperitur interfuisse concil.Turon.1. Parisiensi 1. & Aurelian.5.quibus & subscripsit.Claruit sub Childerberto rege circa an. Dom.580. de quo Gregor. Turon.hist.Franc.lib.5.c.18.lib.7.c.16.& lib.8. ca. 20.& 31.ubi de nece ipsius,itemq; li.9 c.20.Quod pertinet ad antiquã familiam & nomen Prætextati,consule Macrob.lib.1.saturnal.cap.6.

f Modesti episc.] De eo etiam Molan.in addit. ad Vsuard.secundæ editionis.

g Ediliberti regis.] De quo plura Beda de gest. Frãc.lib.1.c.25.32.33.& lib.2.c.3.4.& 5.ad hunc S.Gregorius Papa scripsit epist. 60.lib.9.regist.extat eadẽ apud Bedam libr.1.c.32. migrauit ex hac uita,anno Domini sexcentesimo decimotertio, ut idem testatur Beda libr.2. c. 5. in epitome autem mendosè legitur sexcentesimus decimussextus.

h Prima inuentio capitis Præcurs.] De eadem capitis inuentione hac die Beda, Vsuardus, Ado, consentiuntq; uet.man.scrip. Græci etiã in Menologio hac item die agunt de eadem.rursusq; viij. Kal. Iunij aliam celebrant inuentionem, quando Comanis,ubi in aureo uase latebat,iterum repertum, Constantinopolim translatum est. consule ea quæ notantur infra ad quartum Kalen. Septẽb.

iiij. G Quinto Kal. Martij. Luna. 25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26			

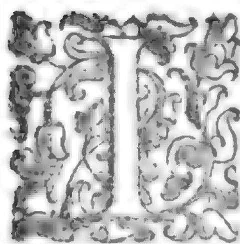

IN Aegypto natalis sanctorũ martyrũ Victorini,[a] Victoris,Nicephori,Claudiani,Dioscori,Serapionis,& Papiæ, sub Numeriano Imperatore:quorũ duo primi ꝓ cõfessione fidei exq̃sita suppliciorũ genera cõstãter tolerãtes,capite plectũtur; Nicephorus post craticulas cãdẽtes,ignesq; superatos,minutatim cõcisus est; Claudianus & Dioscorus flãmis incẽsi. Serapiõ uero & Papias gladio cęsi sũt.Ins ã Africa ctorũ martyrũ Donati,[b] Iusti,

Herenæ,

Herene,& sociorum. Romæ natalis sancti Felicis c Papæ † quarti, qui S. Gregorij Papæ atauus fuit, de quo is refert, quòd sanctę Tharsillę nepti apparēs, illā ad cœlestia regna vocauit. Cōstantinopoli sancti Tharsilii d episcopi, eruditione & pietate insignis, ad quem extat Hadriani Papæ primi epistola pro defensione sanctarum imaginum. Nazianzi sancti Cæsarij, e fratris beati Gregorij Theologi, quē idē Gregorius inter agmina beatorū se uidisse testatur.

FEBRVARII. 25.

Victorini, Victoris & soc.] De his hac item die Beda, Vsuardus & Ado pluribus. Petrus etiam in catal. lib. 3. ca. 151. Græci autem in Menologio ad diem 31. Ianuarii.

b Donati, Iusti & soc.] Beda de iisdē hac die, qui & cæterorum recenset singula nomina. In vet. Martyrol. monasterii S. Cyriaci præter hos recēsitos, superadduntur & alii quadragintaquatuor. Videntur hi illi esse, quos Lucianus in epistola 22. apud Cypria. refert, & inter alios nominat Donatum & Herenem; licet Pamellius in annot. eiusdē epistolæ, auctoritate cuiusdam alterius man. scrip. bibliothecæ Guilhelmitarum Brugensium diuersis diebus illos esse passos affirmet, nos autem Roma no plus deferimus.

c Felicis Papæ.] Cum hic Felix, de quo hac die agitur, dicatur atauus S. Gregorii Papę, cuius idē S. Gregorius meminit homil. 38. in Euang. & lib. 4. dialog. c. 16. existimauit Ioannes diacon. in vit. S. Gregorii, li. 1. c. 1. & Leo Ostiens. in chron. Casinens. lib. 1. c. 1. in fin. hunc esse quartum eius nominis Romanum Pontificem. Ego autem in eam sententiam sum propensior, ut opiner, non Felicē quartum, sed tertium fuisse atauum S. Gregorii; idq; non leuibus rationibus persuasus: nam Felix tertius Romanus fuit, quartus autem Samnis natione, & patria Beneuētanus: at perspicuum est omnibus, S. Gregorium non ex Samnitibus originem ducere, sed ab antiquis Romanis senatoribus; quod & ipse Ioannes diaconus absque vlla dubitatione confirmat. Ad hæc addimus: si quis numerat annos, menses, & dies, quibus sedit Felix tertius, inueniet ipsum ex hac uita migrasse hac ipsa die, quinto Kal. Martii, quod & diligenter obseruauit Panuin. in fastis: Felix autem quartus obiisse dicitur quarto idus Octobris: licet fortasse ob translationem agatur commemoratio natalis eius 30. Ianuarii. Ad postremum si tempora attendamus, quibus vixit uterq; Felix, magis congruit, vt Felix tertius, quàm quartus atauus S. Gregorii dici debeat: si enim numeres annos ab obitu Felicis tertii usq; ad electionem S. Gregorii Papæ sā senis: intercurrisse inuenies annos centum & vnū: si autem recenseas annos ab eo tempore quo Felix quartus ex hac vita decessit, usq; ad eiusdem S. Gregorii Pontificatum, annos tantum sexaginta numerabis. hac itaque habita vtriusque Felicis tēporis ratione, æquius esse videtur, ut Felix tertius potius dicatur eius atauus, quàm quartus; qui eodem S. Gregorio iam nato, gessit Pontificatum.

d Tharasii episcopi.] Agunt de eodem hac die Græci etiā. Acta autem eius scripsit Ignatius diaconus custos vasorum ut Suidas testatur in Ignatio. habet ea Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. De codē præterea sæpius habetur mentio in actis secundæ Nicænæ synodi. Obiit humanæ uitæ diem anno à Christo Domino 806. multis pro fide catholica laboribus exantlatis.

e Cæsarii.] Huius egregia eius germanus sanctus Gregorius Nazianzenus in ea oratione, quā habuit in funere ipsius, fœliciter explicat. De codē plura in carmine de rebus suis. locus hic citatus habetur in fine eius orationis his verbis: Te Cæsariū ipsum videbo non iam peregrinantē, non iam ab aliis funere elatum, non iam hominum animos mœrore ac miseratione permouentē, sed clarum, insignem, & sublimem; qualis sæpe mihi in somnis uisus es, ò fratrum charissime & fratrum amantissime, siue cupiditate mea, siue ipsa veritate hanc mihi formam repræsentante. hæc Greg. citat eundem locum S. Ioan. Damasc. in oratione de his, qui in fide migr. Extant eiusdem Cęsarii dialogorū libri quatuor eruditissimi nuper editi.

26 Quarto Kalen. Martij. Luna. Aiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27			

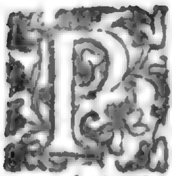
ERGE in Pamphilia natalis beati Nestoris a episcopi, qui in persecutione Decij cum die noctuque orationi insisteret, postulans vt grex Christi custodiretur, comprehensus, ac nomen Domini mira libertate & alacritate confessus, iussu præsidis Pollionis equuleo crudelissimè tortus est, ac demum cum se Christo semper adhæsurum cõstanter profiteretur, crucis suspendio victor migrauit in cœlum. Ibidem passio sanctorum Papiæ, b Diodori, Cononis, & Claudiani, qui sanctum Nestorem martyrio præcesserunt. Item sanctorum martyrum Fortunati, c Felicis & aliorum vigintiseptem. Alexandriæ sancti Alexandri d episcopi, gloriosi senis, qui post beatum Petrum eiusdem ciuitatis episcopum, Arium presbyterum suum hæretica impietate deprauatum, & diuina ueritate conuictum, de ecclesia eiecit, ac postea inter trecentos decem & octo Patres in Nicæno Concilio eundem damnauit. Bononiç sancti Faustiniani e episcopi, qui eã ecclesiam Diocletiani persecutione vexatam verbo prædicationis firmauit & auxit. Gazæ in Palæstina sancti Porphyrij f episcopi, qui tempore Arcadij Imperatoris Marnam g idolum, eiusque templum euertit, ac multa passus quieuit in Domino. Florentiæ sancti Andreæ h episcopi & confessoris. In territorio Archiacensi sancti Victoris i confessoris, cuius laudes S. Bernardus conscripsit.

FEBRVARII 26.

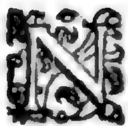
ESTORIS episcopi.] De eo ẽt Beda, Vsuardus, & Ado. Ipsius acta extant apud Sur. tomo 1. Alius hic ab eo, de quo Niceph. lib. 7. cap. 15. & Metaphrastes in Demetrio.

b Papiæ & soc.] Eadem acta sancti Nestoris cõtinent horũ certamina. passi sunt hi sub eadẽ Decij persecutione ante Nestorem consummatum.

c Fortunati & Felicis.] Redditi sunt ij ex prædictis vet. man. scrip. diuersi prorsus censentur ab illis, quorum natalis est dies 11. Iunij; quod saltem ex sociorum numero potes intelligere.

d Alexandri episc.] Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri de eodem hac die. Meminit huius sæpius sanctus Athanasius, qui inter alia, in oratione secunda contra Arianos hæc in eos: Nostis (inquit) quo modo beatus Alexander vsque ad mortem contra hanc hæresim depugnauit, & quot tribulationes, quantos labores, quanquam iam senex in decrepita ætate sustinuerit, qui & ipse ad patres appositus est. hæc Athanasius eius in episcopatu successor: de eo etiã Epipanius in panar. hæres. 69. pluribus. Theodoret. hist. li. 1. c. 2. Socrat. hist. li. 1. c. 3. Sozom. lib. 1. cap. 14. & Cassiodor. ex eisdem. extat huius egregia epistola scripta ad Alexandrum episcopum Constantinopolitanum cõtra Arium, ex qua ipse qualis, quantusve fuerit, potest existimari. recitat eam Theodoret. histor. lib. 1. cap. 6 interfuit S. S. Niceno concilio, atq; sequenti anno, q numeratur à Christo nato 326. ex hac vita migrauit. Claruerunt ijsdem temporibus eiusdem nominis duo alij illustres sanctitate episcopi, Alexander Constantinopolitanus, quem diximus, de quo agũt Græci in Menologio 30. August., & Alexander episcopus Thessalonicẽsis, cuius extat epistola ad Athanasium descripta in apologia secunda eiusdem Athanasij, de hoc Græci in Menologio ad septimum diem Nouembr.

e Faustiniani episc.] De eo præterea tabulæ ecclesiæ Bononiensis: recensetur eiusdem sedis secundus episcopus, scripsit de eodem Sigonius in historia de ecclesia Bononiensi.

f Porphyrij episcopi.] De eodẽ Græci iterum agunt in Menologio, hac nimirum die, & secunda Martij. extãt eius acta fidelissimè scripta à Marco diacono, quę descripsit Metaphrastes, eadẽ Latinè reddita hẽt Lipoman. to. 5. & Sur to. 1. Interfuisse hic reperitur synodo Theopolitanę habitę in causa Pelagij, ubi tantus hæresiarcha subdolè recantauit palinodiam, de quo S. Aug. de pecca. orig. li. 1. c. 10.

g Marnam idolum.] Famosissimum erat Gazę in Palæstina idolum, Marnas dictum, celeberrimumq; templum eius. Marnam Gazenses Iouem appellabant, vt auctor est Marcus diac. in actis S. Porphyrij, qui etiam testatur non solum Marnæ templum Gazæ fuisse, sed & Apollinis, & aliorum Gẽtil[illegible]; de Apollinis templo Gazæ posito meminit Ioseph antiq. lib. 13. cap. 22. edit. Gelen.

len. Porrò Marnæ templum erat omnium celeberrimum, quod egregiè ab eodem Marco diacono describitur: de eo sæpe S. Hieronymus meminit, in uita S. Hilarionis, in epist. 7. ad Lætam, cum ait: Marnas luget inclusus, & euersionem templi iugiter pertimescit. & in Isai. cap. 7. cum inquit: Serapium Alexandriæ & Marnę templum Gazæ in ecclesias domini surrexerunt hæc Hieron. Adscribenda sunt hæc. S. Porphyrio, prout eius acta testantur.

h Andreæ episc.] De eodem tabulæ ecclesiæ Florentinæ. plura de ipso in uita sancti Zenobij, cui in episcopatu successit: extat apud Sur. tom. 3. die 25. Maii.

i Victoris.] De eo scripsit officium ecclesiasticum sanctus Bernardus, ut ipse testatur in epistola 312. ad Guidonem abbatem, continens sermones duos, quibus eiusdem sancti laudes & res gestas complexus est, item hymnum & responsoria duodecim cum antiphonis vigintiseptem & alia, iuxta consuetos sacri ordinis ritus. Id præstitit S. Bernardus exposcente eodem Guidone abb. Habes dictos sermones in editione Niuell. pag. 55. & 56.

27 Tertio Kal. Martij. Luna. B ij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28			

ROMAE natalis sanctorum martyrum Alexandri,[a] Abundii, Antigoni, & Fortunati. Alexandriæ passio sancti Iuliani[b] martyris, qui cum ita podagra[c] constrictus esset, ut neque incedere, neque stare posset; una cum duobus famulis, qui eum in sella gestabant, iudici offertur; quorum alter fidem negauit, alter nomine Eunus cum Iuliano in confessione Christi perdurans, ambo simul camelis impositi, per totam urbem circumduci iubentur, & flagris laniari, ac tandem incenso rogo,[d] hinc inde spectante populo, comburi. Ibidem sancti Besæ[e] militis, qui cum insultantes in prædictos martyres cohiberet, delatus ad iudicem, pro fide constanter agens, capite truncatus est. Hispali in Hispania natalis S. Leandri[f] eiusdem ciuitatis episcopi, cuius prædicatione, & industria Visigothorum gens, adiuuante Recharedo eorum rege, ab Ariana impietate ad catholicam fidem conuersa est. Constantinopoli sanctorum confessorum Basilij[g] & Procopij, qui tempore Leonis Imperatoris pro cultu sanctarum imaginum strennè decertarũt. Lugduni S. Baldomeri[h] uiri Dei, cuius sepulchrũ crebris miraculis illustratũ.

FEBRVARII. 27.

a ALEXANDRI & soc.] De his etiã hac die Beda, licet Thessalonicę mẽdosè, loco Romæ, & deprauatè pro Antigono, Androgoni in eo legatur: quæ omnia ex uet. man. scrip. sunt emendata, in quibus additur & Ianuarius.

b Iuliani.] De Iuliano & Euno agunt etiã hac die Beda, Vsuardus, Ado & alij. Horum martyriũ conscripsit Dionysius episcopus Alexandrinus in epistola ad Fabium Antiochenum, quam recitat Euseb. hist. lib. 6. c. 34 & Niceph. lib. 5. c. 30. passi sunt temporibus Decij Imp.

c Podagra constrictus esset.] De sistendo iudicio ægroto nomine, uide quæ de lege duodecim tabularum lepidè disputat Phauorinus cum Sexto Cæcilio iureconsulto apud Gellium. li. 20. c. 1.

d Incenso rogo comburi.] Quod tam frequenter legas in Martyrologio, uel in ipsis actis martyrum Christianos post multa tormenta, igni traditos: eam puto ob causam esse factum, quod cum penes Gentiles Christiani haberentur magica arte imbuti; eos ut magos puniebat Gentilitas: ea enim pęna afficiendos esse magos, eorum legibus statutum erat. Paul. lib. 5 sentent. tit. 23. pro Christianis hisce calumnijs impetitis, complures antiquorum patrum scripsere apologias.

e Besæ.] Agit de eo idem Dionysius in epistola ad Fabiū episcopum Antiochenū, habetur apud Euseb. lib. 5. c. 30. ex quo alij eadem referunt.

f Leandri episc.] De eo etiam Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri. S. Gregorius de eo sæpius, ut qui vsus est eo familiarissime, ante etiam quam Pontifex esset; prout declarat in præfatione Moraliū. De eodem insuper lib. 3. dialog. c. 31. extant preterea eius epistolæ ad eum scriptæ, in regist. lib. 1. epist. 41. lib. 4. epist. 46. & lib. 7. epist. 125. Isidor. de uir. illustr. cap. 28. recenset eius scripta. Reperitur idem S. Leander interfuisse primo concilio Hispalensi, habito anno 5. Reccaredi regis, æra. 628. a Christo autem nato anno 590. Idē S. Leander habuit luculentam orationem de laude ecclesiæ, & conuersione gentis Gothorum ad fidem catholicam, quā exscripsimus ex codic. manu. scrip. quod reperimus in bibliotheca Sfortiana, ubi habentur & aliæ synodi Toletanæ nondum typis excusæ. adnumerat Trithem. S. Leandrum inter professores regulæ S. Benedicti lib. 2. c. 9. & lib. 4. c. 130. de uir. illustr. ord. S. Bened. obiisse ferunt anno Domini 603. De eodem in thesaur. concionat. tomo 2. die 12. Martij.

g Basilij & Procopii.] Græci etiā de his agūt hac die, ut apparet ex eorum Menologio, ubi eorum acta paucis enarrantur.

h Baldomeri.] De eo item hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alii, consentiuntque uet. manu. script.

j. C Pridie Kal. Martij. Lunæ. 28.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29			

ROMAE natalis sanctorum martyrum Macarij a Rufini, Iusti, & Theophili. Alexandrię passio sanctorum Cærealis, b Pupuli, Caij & Serapionis. Ibidem commemoratio c sanctorum Presbyterorū Diaconorum, & aliorum plurimorum, qui tēpore Valeriani Imperatoris cum pestis sæuissima grassaretur, morbo laborantibus ministrantes libentissimè mortem oppetiere, quos uelut martyres religiosa piorum fides uenerari cōsueuit. In territorio Lugdunensi, locis Iurensibus, depositio sancti Romani d abbatis, qui primus illic eremiticam uitam duxit, & multis uirtutibus ac miraculis clarus, plurimorum postea pater extitit monachorum. Papię Trāslatio corporis sancti Augustini e episcopi ex Sardinia insula, opera Luitprandi regis Longobardorum.

FEBRVARII. 28.

a MACARII & soc.] De his agitur uet. manu scrip. præcipueq; in uet. Martyrol. monast. Casinen.

b Cærealis & soc.] Beda ēt de his hac die consentiuntq; uet. manu. scrip. monast. S. Cyriaci, in quo adduntur Claudianus & Iustus.

c Commemoratio sanct. pres byt.] Horum res gestas multis laudib. prosecutus est S. Dionysius episcopus Alexādrinus in epistola, quam scripsit ad Hieracem episcop. extat apud Euseb. hist. lib. 7. c. 16. & 17. ubi in fine hæc legūtur: Ex patribus.

qui

qui uirtute erant præstantissimi in hunc modum mortem oppetiuerunt, quorum nonnulli erant presbyteri, alij diaconi, quidam è populo uirtutis ergo multum laudati, adeo ut istud mortis genus, quod propter incredibilem pietatum & robustam fidem suscipiebatur, nihil à martyrij splendore abesse uideretur. hæc Dionys.

d Romani abb.] De eo Beda, Vsuardus, Ado, & alij hac die Non hic ille Romanus est, qui S. Benedictum inspeculauit, de quo agitur natalis dies 22. Maij; sed est Romanus germanus sancti Lupicini, quorum acta Gregorius Turonensis scribit in uit. sanct. patr. c. 1. De eodem Romano & Lupicino plura in uita S. Eugendi apud Sur. tom. 1 die 1. Ian Loca Iurensia, quorum hic habetur mentio sic dicta sunt fortasse à Iura monte Cæsaris commentarijs illustrato, qui diuidit Sequanos ab Heluetijs sed sunt eius textus aliæ lectione; ut quę dicit, locis uirêtibus, prout legunt Beda, Vsuardus, & Ado: alia quæ habet, locis Lorensibus, eaq; ex historia prædictorum sanctorum; Lorensis enim dicta est eremus (ut ibidem scribit Grego. Turonen.) ubi sanctus Romanus una cũ Lupicino fratre excoluit monasticam uitam temporibus Childerici regis Francorum, circa anni Domini 561. porro Lorensis eremus (inquit Gregorius) inter Burgundiam & Alemaniam sita, Auenticæ adiacet ciuitati. Vsitatior tamen ea reperitur lectio, ut dicat (ut hic habetur) locis Iurensibus, nam & S. Eugẽdus horum discipulus, in actis eius, quæ extant apud Sur. tom. 1. Iurensis monachus appellatus reperitur.

e Translatio corp. S. Augustini.] Huius translationis meminit Paulus diac. de gest. Longob. lib. 6. c. 14. & Beda, qui illis temporibus, uixit, lib. de sex. ætat. in fine, ubi ait: Luithprandus audiens ꝙ Saraceni, depopulata Sardinia, etiam loca fœdarent, illa ubi ossa sancti Augustini episcopi propter uastationem barbarorum olim translata, & honorifice fuerant condita, misit; & dato magno pretio accepit, & transtulit ea in Ticinum, ibique cum debito tanto patri honore recondidit. hæc Beda. porrò ea olim in Sardiniam ex Hippone regio delata fuerunt, cum à Trasamundo Vuandalorum rege Ariano, Africani episcopi relegati essent in eam insulam, temporibus Symmachi Papæ, id in primis operante sancto Fulgẽtio episcopo Ruspensi, anno à Christo Domino secundum Marian. Scot. quadringentesimo nonagesimonono. At uero eo tempore non tantum corpus, sed mitram eiusdem & baculum pastoralem, aliasque sanctorũ reliquias ab eisdem episcopis illuc translatas fuisse, auctor est Fara de rebus Sardois. Ticinũ autem translatum esse uenerandum eius corpus tradit idem Marian. Scot. anno Domini 734. Ado uero in chron. anno 718. & Sigeb. an. 721. extat de hac translatione Ticinũ facta Petri Oldradi Archiepiscopi Mediolanensis epistola ad Carolum Magnum, data anno Domini septingentesimo nonagesimosexto. est eius exordium · Opus quod celsitudo uestra, dum in Vrbe Mediolanensi moraretur. &c. Habetur illic in fine epistolæ factam esse hanc translationem, cum Gregorius Papa secundus Romanæ ecclesiæ præsideret.

MARTIVS

★D Kalendis Martij. Luna. 1

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1			

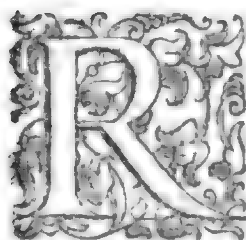

OMAE ſanctorum Martyrum ducētorum a ſexaginta, quos iuſſit primo Claudius pro Chriſti nomine damnatos extra portam Salariam arenam fodere, deinde in amphiteatro militum ſagittis interfici. Item natalis ſanctorum martyrum Leonis, b Donati, Abundātij, Nicephori, & aliorum nouem. Carthagine ſancti Donati c martyris, qui in perſecutione Vuandalica ſub Vrſatio duce paſſus eſt, Maſſiliæ ſanctorum martyrū Hermetis d & Hadriani Heliopoli ſanctæ Eudociæ e martyris, quæ in perſecutione Traiani a Theodoto epiſcopo baptizata, & ad certamen munita, Vincentii præſidis iuſſu percuſſa gladio, martyrij coronam accepit. Eodem die ſanctæ Antoninę f martyris, quæ in perſecutione Diocletiani cum gentilium deos irriſiſſet, poſt uarios cruciatus in uaſe quodam incluſa, in paludem urbis Ceæ demerſa eſt. Apud ciuitatem Vuerdam ſancti Suitberti g epiſcopi, qui tēpore Sergii Papę apud Friſones, Batauos, & alios Germanię populos Euangelium prædicauit. Andegaui S. Albini h epiſcopi & confeſſoris, uiri præclariſſimę uirtutis & ſanctitatis. Apud Cenomanos S. Siuiardi i abbatis. Peruſiæ Translatio S. Herculani K epiſcopi & martyris.

MARTII. 1.

a MARTYRVM ducentorum &c.] De his item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Habemus horum res geſtas unà cum actis Sancti Valentini preſbyteri, apud Surium, die 14. Februarij. De quibus monemus lectorem, ne cùm nomen Calliſti in illis poſitum legerit, putet illum eſſe Romanum Pontificem ita appellatum: qui non ſub Claudio iuniore Imp. ſed longè ante ſub Macrino Aug. ſedit.

b Leonis, Datini & ſoc.] Reſtituti ſunt ijdem ex dicto uetuſto Martyrologio monaſterij ſancti Cyriaci.

c Donati.] Cùm hic ex ueterib. monumentis paſſus inueniatur in perſecutione Vuandalica, non miretur aliquis, ſi apud Victorem epiſcopum Vticenſem, qui tres libros ſcripſit de perſecutione Vuandalica nulla de hoc mentio habeatur: nam ille proſecutus eſt tantùm tempora Genſerici & Hūnerici eius filij regum. Porrò Vuandalica perſecutio annis nonagintaquinque perdurauit, quouſque, Vuandalis ſubactis, Iuſtinianus Imperator Africam ſub Romanorum redegit Imperium, ut idem Imperator teſtatur in Cod. titul. de offic. præfect. præto. Africæ. Ex Vſuardo error irrepſerat, hunc paſſum fuiſſe ſub Marcello Tribuno: quod iure expunctum eſt: Quid enim Marcellino Tribuno laudatiſſimo uiro commune cum Vuandalis? qui & ab Honorio Imp in Africam aduerſus Donatiſtas eſt miſſus, ut conſtat ex l. 55. de hæretic. Cod. Theod & S. Auguſtini epiſt. 159. atque à ſchiſmaticis & hære-

hæreticis Donatistis occisus est, & inter martyres adnumeratus, de quo agitur infra 8. Idus Aprilis, Nec quis potest dicere alium hunc esse ab illo: nã nullum tribunitiæ dignitatis nomen erat apud Vuandalos.

d Hermetis & Hadriani.] Vsuardus de ijsdem hac die, consentiunt q; uet. man.scrip.

e Eudociæ.] Greci itidem de ipsa hac die in Menologio, ubi etiam ijsdem fere uerbis eius passio habetur expressa.

f Antoninæ.] Agunt de ea etiã hac die Greci in Menolog. ubi eius certamen paucis describitur. De Cea insula; vnde & ciuitas est dicta, agit Plin. Antonin. & alij Quodnam illud fuerit uas, quo Antonina ob id, quod Deos Gentiliũ irrisisset, inclusa est; consule ea, quæ notata habentur inferius de supplicio decreto aduersus irrisores legum, die 28 Iulij.

g Suitberti episcopi.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij hac die. Extant eius acta à Marcellino presbytero fidelissime scripta. Agit de eo item Beda hist. Anglor. lib. 5. c. 12. obijt diem anno Domini 717. de eodem etiam Trithe. de uir. illust. ordin. S. Bened. lib. 3. c. 165.

h Albini episc.] De ipso etiam Beda, & Vsuar. Scripsit eius uitam Fortunatus presbyter, ut testatur Greg. Turo. de glor. confess. c. 96. ubi de sanctis Albino atq; Martino agit, recenset eam Sur. tom. 2. Reperitur hic interfuisse concilio Aurelianensi tertio, habito anno 26. Childeberti regis Francorum, anno a Christo (secundum recentiores chronog.) 540. hinc errare conuincitur Trithem. de uir. illustro, ord. S. Bened. lib. 3. c. 103. dum ait eum uixisse anno Domini 720. Alius hoc uetustior fuit S. Albinus, cui S Maximus episcopus Regiensis erexit basilicam, ut scribit Dinamius in uita S. Maximi, est fortasse ille sanctitate celebris episcopus Catalaunensis discipulus S. Lupi Trecensis episcopi, de quo habetur mentio in actis eiusdem S. Lupi in fine apud Sur. tomo 4. die 29. Iulij. Alius insuper fuit S. Albinus episcopus Lugdunensis, de quo inferius, xvij. Kal. Octobr.

i Siuiardi abb.] Huius acta recitat Sur. tom. 2. claruit temporibus Theodori regis Francorum, cuius regni anno octauo ex hac uita migrauit.

K Translatio S. Herculani.] Plura de ipso vide inferius septima Nouembris, qua die natalis ipsius celebritas agitur.

2 Sexto Nonas Martij Luna. Exxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2			

ROMAE via Latina sanctorum martyrum Iouini [a] & Basilei, qui passi sunt sub Valeriano & Gallieno Imperatorib. Itẽ Romæ plurimorum [b] sanctorum Martyrum, qui sub Alexandro Imperatore & Vlpiano præfecto diu cruciati, ad extremum capitali sententia damnati sunt. In Portu Romano sanctorum martyrum Pauli, [c] Heraclij, Secundillæ, & Ianuariæ. Cæsareæ in Cappadocia sanctorum martyrum Lucij [d] episcopi, Absalonis, & Lorgij. In Campania commemoratio sanctorum octuaginta [e] Martyrum, qui cum nollent carnes immolatas comedere, nec caput capræ adorare, à Lungobardis [f] sæuissimè cæsi sunt. Romæ sancti Simplicij [g] Papæ & confessoris. In Anglia S. Ceaddæ [h] episcopi Merciorum & Lindisfarnorum, cuius præclaras uirtutes Beda commemorat.

MARTII. 2.

a IOVINI & Basilei.] De his Beda, Vsuar. Ado, Petrus in catal. li. 3. cap. 169. & alij recentiores.

b Plurimorum sanctorum.] Additum est nomen Vlpiani præfecti ex uet. man. scrip constat etenim, eum crudelissimũ fuisse in persequendis Christianis, ut diximus supra, dum egimus de temporibus Alexandri Imperatoris. Agunt de

iis

his martyribus hac item die Beda, Vsuard. Ado, & alij.

c Pauli, & Heraclij.] Beda de Paulo tantum agit, & Heraclium omittit, sed restituitur ex dictis uet. man. script.

d Lucij & soc.] Beda legit Lucam, pro Lucio, ponitq; seorsum socios, nominibusq; eorum deprauatis. sed, vt sic poneretur, uetusta dicta exemplaria monuerunt.

e Octuaginta martyrum.] Horum historiam scribit S. Gregorius Papa lib. 3. dialog. cap. 27. 28. Cōstat hos martyres passos esse an. Domini quingentesimo septuagesimonono: quem quidem prętaxatum annorum numerum hac ratione supputamus. Affirmat enim dicto loco S. Gregorius, hos passos esse ante annos fermè quindecim ab eo tempore quo hæc scribebat in suis dialogis, cū uidelicet ageret in Pontificatu annos quatuor, quod constat ex lib. 4. dialog. c. 36. ubi agēs de pestilentia, quæ primo sui Pontificatus anno contigit, ante triennium ab eo tempore contigisse testatur. Si igitur a prædicto an. 579 usq; ad quartū annum Gregorij Pontificatus enumeres interlapsos illos annos quindecim, dicto tempore eos martyrium consummasse comperies.

f A Longobardis sæuissime cæsi.] Obtinuit vsus, ut Longobardi pro Langobardis dicantur; Langobardos. n. à maiorib. esse dictos, compluriū auctoritate probatur: sic appellat eos Cornel. Tacit. lib. 2. Annal. & lib. de morib. German. Velleius Paterculus itidem in hist. lib. poster. p. 131. nostrorum autem S. Prosper in chron. sub consulatu Ausonij & Olibrij. sic & Pau. diac. de gest. Longob. sed in his non immoror. Quod autem ad Longobardorum Christianitatem pertinet, Procopius clarissimus historicus, qui uixit temporibus Iustiniani Imp. lib. 2. de bello Gothico, cum agit de Lōgobardis, eos nō Gētiles fuisse & idololatras, sed Christianæ fidei professores absq; dubietate testatur. Quo autem tempore ad fidem Christianam uenerint, nulla quidem apud Paulum diaconum, qui eorum gesta est prosecutus, reperitur mentio. Ex his autē, quæ in dialogis Gregorius Papa scribit, colligitur, Longobardorum alios fuisse idololatras, ut hi de quibus hic agitur, quos caput capræ immolasse, auctor est idem S. Greg. dial. lib. 3. c. 28. (Baccho enim hyrcos Gentiles consueuisse immolare, testatur Varro lib. 1. de re Rustic. redditq; causam) alios Christianos fuisse, sed Arianos, constat ex his, quæ idem narrat lib. 3. dial. ca. 29. in regist. lib. 2. epist. 2. alios autem Christianos catholicos extitisse, colligitur ex lib. 3. regist. epist. 2. & 4.

g Simplicij Papæ.] De quo eodem die Beda, Ado, & alij. Tiburi præsertim eius natalis solemnitas agitur, ibiq; eius sacras reliquias haberi accepimus. Sunt apud nos nonnullæ eius epistolæ, quas descripsimus in Annalibus ecclesiasticis, ubi de ipso pluribus egimus.

h Ceaddæ episc.] De eo scribit Beda histo. de gest. Angl. lib. 3. c. 28. & lib. 4. c. 3. ubi agit de eius obitu. Idem in Epitome recenset eius ordinationem anno Domini 664. claruit, ut idem scribit, temporibus Vitaliani Pontificis.

xxviij F Quinto Nonas Martij. Luna. 3

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3			

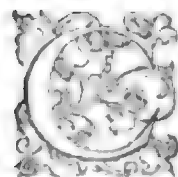

CAESAREAE in Palæstina sanctorū martyrum Marini a militis, & Asterij Senatoris, in persecutione Valeriani: quorum prior accusatus à commilitonibus quòd esset Christianus, & interrogatus à iudice cū Christianum se esse uoce clarissima testaretur, martyrij coronam capitis abscissione suscepit: cumq; Asterius corpus martyris capite truncatum, subiectis humeris & substrata ueste, qua induebatur, exciperet, honorem quem martyrij detulit, continuo ipse martyr accepit. In Hispania natalis sanctorum martyrum Hemiterij b & Cheledonij, qui cum apud Legionem Gallæciæ urbem in castris militarent, exurgente persecutionis procella, pro confessione nominis CHRISTI plurimis tormentis afflicti, Calagurrim usque perducti, atque ibi martyrio coronati sunt. Eodem die

die paſſio ſanctorum Felicis, [c] Lucioli, Fortunati, Martiæ, & ſociorum. Itẽ ſanctorum militum Cleonici, [d] Eutropij, & Baſiliſci, qui in perſecutione Maximiani ſub Aſclepiade præſide crucis ſupplicio feliciter triumpharunt. Brixiæ ſancti Titiani [e] epiſcopi & confeſſoris. Bambergæ ſanctæ Chunegundis [f] Auguſtæ, quæ Henrico primo imperatori nupta, cum virginitatem ipſo annuente ſeruaſſet, bonorum operum meritis cumulata, ſancto fine quieuit, & poſt mortem miraculis claruit.

MARTII. 3.

a MARINI & Aſterij] De his itẽ hac die Beda, Viuardus, Ado, & alij omnes. Horum certamina, quæ Cęſareæ Palæſtinæ ſubiere, Euſebius eiuſdem ciuitatis epiſcopus exactè deſcribit lib. 7. cap. 14. à quo etiam Niceph. lib. 6. ca. 13. 14. & alii eundem ſecuti auctorem. De reliquiis S. Marini martyris meminit Ioan Damaſc. orat. 3. de imagin.

b Hemiterii, & Cheledonii.] De his etiam iidem qui ſupra, Beda & alii. Horũ paſſionis triumphos Prudentius ſacro hymno cecinit; deque pio fidelium cultu eis exhiberi ſolito, hæc ibi eleganter pangit.

Illitas cruore ſancto
  Nunc arenas incolæ
Frequentant obſecrantes
  Voce, votis munere.
Exteri necnon & orbis.
  Huc colonus aduenit, &c.

In breuiario Toletano inſtitutionis S. Iſidori duo præterea habentur ſacri hymni, quib. eorundẽ martyrum acta & laudes canuntur. Agit de iiſdem Greg. Turonen lib. de gloria marty c. 93. Meminitq; eorundem S. Eulogius lib. 1. mem. ſanct. martyr. nouiſſimè de iiſdem in flore ſanct. Hiſpan. & in theſau. concio. tom. 2.

c Felicis, Lucioli, & ſoc.] Beda de his hac die; aſtipulaturque vet. man. ſcrip.

d Cleonici & ſoc.] Agunt de his etiam Græci in Menolog. hac die, eorumque acta ſummatim complexa referunt.

e Titiani epiſcopi.] De quo tabulæ eccleſiæ Brixianæ, Rampertus epiſc. in ſerm. de translat. S. Philaſtrii huius meminit, nonumq; ponit ordine ab ipſo Philaſtrio, a primo autem eius ciuitatis epiſcopo, hic numeratur decimusquintus.

f Chunegundis Auguſtæ.] Extant eius acta, quæ Sur. retulit in tom. 2. De eadem Trithem. de vir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3 c. 159. Albert. Krant. in Saxon. Metropo. lib. 5. cap. 5. & alii plures res Germanorum proſecuti. claruit ſanctitate circa annos Domini 1030.

4 Quarto Nonas Martij. Luna. Gxxij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4			

ROMAE via Appia natalis ſancti Lucij [a] Papę, & martyris, qui primo in perſecutione Valeriani ob Chriſti fidem exilio relegatus, poſtmodum diuino nutu ad eccleſiam ſuam redire permiſſus, cũ plurimum aduerſus Nouatianos laboraſſet, martyriũ capitis obtruncatione compleuit: quem ſanctus Cyprianus ſummis laudibus celebrauit. Romæ item uia Appia ſanctorum Martyrum nongentorum, [b] qui poſiti ſunt in cœmeterio, ad ſanctam Cęciliam. Eodem die ſancti Caij [c] palatini [d] in mare demerſi, & aliorum uigintiſeptem. Nicomedię ſancti Hadriani [e] marty-

ris.

tris, cum alijs vigintitribus, qui omnes sub Diocletiano Imperatore martyrium crurifragio consummarunt: cuius memoria sexto idus Septembris, quando eius corpus Romam translatum fuit, potissimum agitur. Item passio sanctorum Archelai, f Cyrilli, & Photij. Apud Chersonesum passio sanctorum episcoporum Basilij, g Eugenii, Agathodori, Elipidii, Aetherii, Capitonis, Ephrem, Nestoris, & Arcadii. Vilnæ in Lituania sancti Casimiri h filii Casimiri regis, quem Leo decimus Romanus Pontifex in sanctorum numerum i retulit.

MARTII 4.

a LVCII Papæ.] Agunt de eodē hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. De huius successione Eusebius in chro. & histo. lib. 7. c. 2. Optat. lib. 2. cōtra Parmen. & August. episto. 165. extat ad Lucium Papam epist. Cypriani, tanto viro dignas 58. edit. Pam. eiusdem meminit scribens ad Stephanum Rom. Pont. epist. Huius exilium contigit sub Decio; qui occiso S. Cornelio prædecessore, mox in eum turbinem persecutionis conuertit porrò Decio ex humanis sublato, Lucius postliminio reuersus, sub Valeriano Imper. martyrij coronam accepit, & nō sub Gallo & Volusiano, vt alij referunt, de his pluribus disseruimus in Annal. eccl. Cur autem exilium quod contigit sub Decio, hic dicatur in persecutione Valeriani, dicemus infra x. Aug.

b Martyrum nongentorum.] De his ijdem qui supra, Beda, Vsuardus, & alij. Quòd autem hic habetur, hos positos esse in cœmeterio ad S. Cęciliā, non sic accipias, vt fuerit aliquod cœmeterium ita dictum: sed quod in ipso cœmeterio Callisti locus erat, dictus S Cæcilię, cuius ibidem adhuc memoria perseuerat in marmore scripta, iuxta quem locum hi sepulti erant martyres De tempore passionis eorum nihil prorsus penes antiquos: si quis autem tempus describit, additque consules; id cōiectura tantum sua facere videtur.

c Caii & soc.] De his item hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij.

d Palatini.] Et si commune id sit nomen omnibus, qui militant in Palatio ex familia Imperat. tamen erat peculiaris ordo militiæ Palatinæ, ut apparet ex titu. de Palatinis Cod. lib. 12. & Cod. Theodo. libro 6. titul. 30. minores hi erant Comitibus, atque his, qui dicebantur Agentes in rebus: Hi in diuersas prouincias ad diuersa negotia mittebantur; aliquando etiam ad exigendum censum, ut constat ex constit. nouella Theodosij & Valentiani Impp. titu. 43. de Palatin. in his, quæ nuper à Petro Pith. sunt editæ & pag. 36.

e Hadriani & soc.] Agit de his item Beda, extant eorum acta & quidem germana, quæ habes apud Suri. tom. 1. die 8. Septemb. & Mombr. tom. 1. porrò de Hadriano & socijs Græci agunt in Menologio 26. August. Illustrissimus sanè martyr Hadrianus, qui licet passus sit Nicomediæ in Bithynia, & Romæ etiam clarissimus est habitus, cuius peruetusta memoria extat apud arcum Seueri. de qua mentio habetur in Ordine Romano, ibi sacrum corpus eius Nicomedia translatum, reconditum est: eademque inter veteres Cardinalium diaconias connumeratur. est sermo Honorij Augustudunensis de sancto Hadriano. cætera autem de translatione eius, inferius ad sextum Idus Septembris, dicentur.

f Archelia & soc.] Græci etiam de his agunt hac die in Menologio.

g Basilij & soc.] De his itidem Græci in Menologio hac die.

h Casimiri.] Extant eius acta scripta accuratè a Zacharia Ferrerio Vicentino, episcopo Gardensi, legato Apostolico in Polonia. Qui etiam auctoritate Romani Pontificis diuinas preces, sacros hymnos, ac denique integrum officium ecclesiasticum in eius honorem recitandum conscripsit. Obiit hic sanctus anno à Christo Domino millesimo quadringentesimo octogesimonono.

i In sanctorum numerum retulit.] Constat quidem, peruetustum fuisse morem in Ecclesia catholica, vt nullus nec martyr quidem, absque aliqua præuia discussione & approbatione, inter sanctos recenseretur, quos pietas Christiana, more maiorum, colere consueuit. Quòd enim ad martyres spectat; est de ea re egregius locus Optati Mileuitani lib. 1. aduersus Parmenianum, cum de Lucilla potenti ac factiosa fœmina Donatistarum patrona, hæc ait: Cum correctionem archidiaconi Cæciliani ferre non posset, quæ ante spiritualem cibum & potum os nescio cuius martyris, si tamen martyris, libare dicebatur: & cum præponeret & calici salutari os nescio cuius hominis mortui, etsi martyris, sed nondum vindicati; correpta, cū confusione irata discessit. & e-

quibus

quibus planè Optatus significat, nefas fuisse uenerari reliquias martyris alicuius nō uindicati, hoc est nondum probati & recepti, prout etiam optimè obseruat Balduinus in schol. ad Optatum. Mos enim erat, ut cum aliquis martyrio occubuisset, episcopus sub cuius ditione id accidisset, rem gestam scriberet ad Primatem episcopum, à quo maturè, adhibitis in consilium collegis episcopis, an inter martyres esset recipiendus, decernebatur. Cuius rei ritum & ordinem satis monstrāt ea, quæ S. Augustinus scribit in breuic. collat. diei 3. c. 13. dum habet, quòd Secūdus Tigisitanus episcopus in Numidia scripsit ad Mensurium episcopum Carthaginensem de his, qui in ea prouinciatum fœliciter martyrio occubuissent, eo quod sacros codices iuxta Diocletiani edictum, tradere noluissent, quos omnes martyrum honore & cultu esse dignos, ille rescripsit. Qui idem Mensurius alijs quibusdam passis, nomen martyris & uenerationem deferendam esse, certis ex causis negauit, vt ibidem cap. 13. idem testatur; quinam autem hi essent, subdit his uerbis: Quidam etiam in ea epistola facinorosi arguebantur & fisci debitores, qui occasione persecutionis vel carere uellent onerosa multis debitis uita, uel purgare se putarent, & quasi abluere facinora sua; uel certè acquirere pecuniā, & in custodia delitijs perfrui de obsequio Christianorum, &c. Hi etenim (ut paulò superius ibidem dicitur) his ex causis se offerebant persecutoribus non rogati, vltroque dicebant, se habere sacras ac diuinas scripturas, quas tradituri non essent: quos ipsos Mensurius inter martyres recenseri uetuit. quod quidem Donatistas offendit: qui in eundem Africæ primatem, ac etiam in eius archidiaconum inuidiam & odium concitarunt. sed de his aliàs. Erat autem pernecessaria huiusmodi de martyribus inquisitio, non tantum ob prædictas causas: sed quoniam & hæretici atque schismatici aliquando pro Christi nomine à persecutoribus tormenta pati videbantur, & mortem, & quidem ipsis ferè nascētis fidei exordijs, cum omnia martyrum sanguine redundarent, ut scribit Euseb. histo. lib. 4. cap. 14. prope finem. lib. 5. c. 15. & lib. 8. c. 20. in fi. & S. Augustinus de Donatistis sæpe testatur: quos omnes, ut alienos a fide & cōmunione catholica Dei ecclesia respuere consueuit; cum ex sententia Cypriani, & Augustini, omniumque orthodoxorum, quicquid aliquis extra ecclesiam patitur, non martyrium censendum, sed dicenda sit pœna perfidiæ, hæc de his quę spectant ad martyres. Possumus ex his inferre: si de illis, qui pro Christo occidebantur, tamen de eorum fide & charitate, sine qua nihil prodest, etiam si det quis corpus suum ita ut ardeat, tam exquisitā peruestigationem haberi, moris fuit; sanè mirum videri non debet, sanctam Dei Ecclesiam ueritatis columnam, maius studium, multoque exactiorem diligentiam adhibere solitam in adscribendo cæteros sanctorum numero: ut & meritò tanti ponderis negotium non Primati, uel Patriarchæ alicui, sed ipsi tantùm Romano Pontifici, pro summa ei a Christo Domino in beatissimo Petro Apostolo tradita potestate, sit creditum. De his satis: nam de canonizatione sanctorum scimus commentarios esse editos, aliosque complures, tam sacros Theologos, quàm canonici iuris consultos de his agere: quos consulat qui cætera auidius cupit.

5 Tertio Nonas Martij. Luna. A xxvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5			

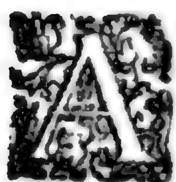
NTIOCHIAE natalis S. Phocæ [a] martyris, qui post multas, quas pro nomine redemptoris passus est iniurias, qualiter de antiquo illo serpente triūphauerit, hodie quoq; populis eo miraculo declaratur, q̄ si quispiam à serpente morsus fuerit, ut ianuam basilicæ Martyris credens attigerit, confestim euacuata uirtute ueneni sanatur. Cæsareæ in Palæstina sancti Hadriani [b] martyris, qui primo in persecutione Diocletiani iussu Firmiliani præsidis, ob Christi fidem leoni obiectus, deinde gladio iugulatus, martyrij coronam accepit. Eodem die

passio

passio sanctorum Eusebij [c] palatini, & aliorum nouem martyrum. Cæsareæ in Palæstina S. Theophili [d] episcopi, qui sub Seuero principe sapientia & uitę integritate conspicuus emicuit. Item in Palæstina ad Ripam Iordanis sancti Gerasimi [e] anachoretæ, qui tempore Zenonis Imperatoris floruit.

MARTII. 5.

a PHOCAE.] De eo etiam hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij Latinorum; Græci autem in Menologio 22. Septemb. Alius hic est ab illo eiusdem nominis episcopo, qui passus est sub Traiano, de quo inferius 14. Iulij. Quæ hic de Phoca martyre habentur, in Gregorio Turonensi etiam leguntur lib. de gloria martyr. capitu. 99. Extat autem de eodem Phoca præclara oratio S. Asterij episcopi Amaseæ, cuius quidem mentio habetur in Nicęna secunda synodo, ex eaque hæc ibi leguntur: In regia ciuitate Italiæ, principe & totius mundi regina celebratur Phocas martyr, & extructa est ei ædes insigni pulchritudine: non minus autem colunt Romani Phocam, quam Petrum & Paulum. hęc S. Asterius hyperbolicè. Eidem martyri Basilius Imper. ingentem basilicam erexit Constantinopoli, quam etiam celebri monasterio auxit, vt scribit Cedrem. in Basilio Imper.

b Hadriani.] Agunt Græci de hoc Hadriano Palęstino 4. Februarij: sed malè sub Decio passũ ferunt. siquidem eius gentilis Eusebius lib. 8. ca. 21. in fine, coronatum esse martyrio testatur in persecutione Diocletiani, & Maximiani Impp.

c Eusebij, & soc.] de his item Beda, Vsuar. & alij, quibus assentiuntur vet. man. scrip.

d Theophili episc.] De eo. Euseb. histo lib. 5. c. 21. & 26. & Hieron. de script. ecclesiast. & alij. Hic inter Orietales episcopos, sub Victore Romano Pontifice aduersus Quartodecimanos magis magisq; inualescentes strenue se gessit. Ad hunc potius scripta videtur Victoris Papę epistola, quæ mendosè inscripta est ad Theophilum episcopum Alexandrinum, quem constat vixisse temporibus Theodosij iunioris Imp.

e Gerasimi.] Græci in Menologio agunt de Gerasimo pridie huius diei. Constat tamen ex Cyrillo monacho, qui ijsdem cum Gerasimo vixit temporibus, in actis sancti Euthymij quę scripsit, ipsum decessisse, quinta Martij, indic. decimatertia, sub consulatu secundo Zenonis Augu. qui annus, ex supputatione recentiorum, ponitur a Christo nato quadringentesimus septuagesimusquintus. multa ibi de Gerasimo habet idem auctor; nec non in vita S. Sabæ abb. apud Lipom. tomo 5. & Suri. tom. 6. in actis item S. Quiriaci anachoretæ agitur de eius obitu, habentur apud Sur. tomo 5. De alijs admirandis eiusdem rebus gestis habes in Prato spirituali ca. 107. Cedrenus in compend. sub Zenone, & alij. ex illis aliqua scriptor ille vitæ S Hieronymi, de quo agemus inferius, & quis fuerit, ostendemus, eidem S. Hieronymo falso adscripsit.

xxv. B Pridie Nonas Martij. Luna. 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

NICOMEDIAE natalis sanctorum martyrum Victoris [a] & Victorini, qui per triennium cũ Claudiano & Bassa vxore eius tormentis multis afflicti, & retrusi in carcerem, ibidem uitæ suę cursum impleuerunt. Terdonæ sancti Marciani [b] episcopi & martyris, qui sub Traiano pro Christi gloria occisus coronatur. Constantinopoli sancti Euagrij, [c] qui tempore Valentis a catholicis electus episcopus, ab eodem Imperatore in exilium missus, migrauit ad Dominum. In Cypro sancti

cti Canonis [d] martyris, qui sub Decio Imperatore pedibus clauis cõfixis, ante currum iussus currere, in genua procumbens, in oratione reddidit spiritũ. Item passio sanctorum quadragintaduorum [e] Martyrum, qui in Amorio cõprehensi, & in Syriam perducti, illic egregio peracto certamine, uictores palmã martyrij perceperunt. Bononiæ sancti Basilij [f] episcopi, qui a sancto Syluestro Papa ordinatus, uerbo & exemplo creditam sibi ecclesiam sanctissime gubernauit.

MARTII. 6.

a VICTORIS, & Victorini.] De his Beda, Vsuar. Ado, Petrus in catal. l. 3. c. 180. agũt itẽ Græci de Victore & Victorino 31. Ianuarij, quos tñ non Nicomediæ, sed Corinthi sub Decio Imp. passus affirmant: sed fortasse illi ab his sunt diuersi.

b Marciani episcopi.] Extant eius acta, quæ ex antiquioribus monumenta Mombrit. recitat tomo 2. breui autem compendio Petrus in catal. libro 3. c. 189 passus est, ut eadem acta testãtur, sub Hadriano Imp.

c Euagrij episc.] Græci itidem. Porrò de ẽo scribit Socrates histo. libr. 4. c. 13. Adscribitur hic trigesimus episcopus Constantinopolitanus à Nicephoro epi. in chronico. Vixit eodẽ seculo Euagrius S. Hieronymi pernecessarius; qui defuncto Paulino, subrogatus est Antiochenus episcopus; alius itẽ Euagrius natione Ponticus, aliquando clarus eodem seculo uixit, sed Origenis labe conspersus, extra classem catholicorum est eiectus, in quem sæpe inuehitur idem S. Hieronymus.

d Canonis.] De eo etiam Græci in Menolog. hac die agunt; quem Nazareth oriundum præclaris certaminib. pro fide susceptis nobilitatum ferunt dum breui compendio martyrium eius describunt.

e Quadragintaduorum martyrum, Græci etiam de is hac die in Menologio: recensentque inter ipsos Theodorum, constantium, Theophilum; & Bassum.

f Basilij episcopi.] De eo item tabulæ Bononiensis ecclesiæ, & Sigon. lib. de eccles. Bonon. de quo supra.

7 Nonas Martij Luna. Cxxiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7			

IN monasterio Fossę nouę prope Tarracinã S. Thomę à Aquinatis confessoris & doctoris, ordinis Prædicatorũ, uitæ sanctitate Theologię sciẽtia illustris. Tuburbi in Mauritauia natalis sanctarũ martyrũ Perpetuę [b] & Felicitatis: quæ cũ esset prægnãs (ut S. Augustinus ait) expectata, iuxta leges, ut pareret, dum parturiebat, dolebat; obiecta feris gaudebat: passique sunt cũ eis Reuocatus, [c] Saturninus, Secũdulus: quorũ ultimus quieuit in carcere, reliqui omnes bestijs traditi sunt, sub Seuero principe, Cæsareę in Palestina passio S. Eubuli, [d] qui cum esset socius sãcti Hadriani, biduo post illum laniatus à leonibus, & gladio trucidatus, ultimus omniũ in ea ciuitate martirij coronã accepit. Nicomediæ S. Theophili [e]

episcopi,

episcopi, qui ob cultum sanctarum imaginum in exilium pulsus, illic defunctus est. Pelusij in Aegypto sancti Pauli [f] episcopi, qui eadem ex causa exul occubuit. Brixiæ sancti Gaudiosi [g] episcopi & confessoris. In Thebaide sancti Pauli [h] cognomento Simplicis.

MARTII. 7.

a SANCTI Thomę Aquinatis.] Celeberrimi doctoris acta scripta fusius habentur à Dauid Romeo, Paulo Regio, & Suri. to. 2. plura S. Antoninus in 3. parte tit. 23. c. 27. & seq. Extare dicuntur in bibliotheca Vaticana Apostolicę litterę Gregorij decimi Rom. Pontificis ad ipsum scriptæ, quibus eum uocauit ad Lugdunense concilium. illas autem Clementis quarti ad ipsum datas legi in illius registro. Relatus est inter sanctos a Ioanne xxij. Papa, cuius canonizationis extant litteræ Apostolicæ. Vix quisquam enarrare sufficeret, quot vir sanctissimus atq; eruditissimus Theologorum pręconijs celebretur, quantumq; eius illibatæ doctrinæ a sanctis patribus in S. S. œcumenico Tridentino concilio considentibus fuerit acclamatum; iureq; ob eam causam à sanctissimæ memoriæ Pio quinto Romano Pontifice inter celebriores Doctores ecclesiæ sit adnumeratus, dum huius diei celebritas ijsdem sacris solemnib. peragi uoluit, quibus Bonifacius octauus Papa sanctorũ quatuor Doctorum Gregorij, Ambrosij, Augustini & Hieronymi festiuitates celebrandas constituit. extat de his sacrum diploma datum anno Domini 1567. tertio idus Aprilis, Pontificatus eius anno secundo.

b Perpetuæ, & Felicitatis.] De his etiam hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri. Harum frequẽter meminit S. Augustinus, dignisq; laudib. celebrat, ut in tractatu habito de tempore barbarico, est quintus de diuer. ibique. c. 5. item in psalmum 47. ac de origine animæ ad Vincentium lib. 3. c. 9. & li. 4. c. 18 rursus etiam ad Renatum lib. 1. cap. 10. ac denique serm. de cultura agri. c. 4. tomo 9 pag. 318. edit. Louan. Scribit Possidius in indiculo S. Augustinum tres tractatus habuisse in harum martyrum die natali, quos excidisse dolemus. In sacro canone missæ Perpetuæ & Felicitatis nomina recensentur. Meminit Tertullianus de ipsarum altera, Perpetua scilicet, libro de anima, ex quo errare conuincuntur hi, qui has passas referunt temporibus Gallieni: nam Tertullianus qui de ea scribit, vixit sub Seuero Imp. Expectata est Felicitas, vt pareret, iuxta l. prægnantis, ff. de pœn. cui S. Augustinus videtur alludere. Posita erant harũ sacra corpora Carthagine in maiori basilica, ut auctor est Victor episc. Vtic. li. 1. de persecut. Vuãdal. eandem puto esse basilicam, ab eademq; Perpetua martyre denominatam, de qua in præfatione secundi concilij Carthaginensis mentio habetur, ibi enim Perpetua Restituta appellatur Ecclesia, in qua dicta synodus est celebrata. Est præterea altera Felicitas insignis martyr, de qua inferius sexto idus Iulij.

c Reuocatus & soc.] Ex eorundem actis Vsuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 3. cap. 182. agunt hac die.

d Eubuli.] Græci etiã. Scribit de Eubulo Euseb. hist. lib. 8. c. 21. in fine, passumq; refert anno septimo persecutionis Diocletiani Imp.

e Theophili episcopi.] Agunt de eo item Gręci in Menolog. hac die, eiusq; pro fide catholica certamen paucis describunt.

f Pauli episc.] Itidem de eo Græci hac die in Menologio agunt, eademque referunt, quæ hic ponuntur.

g Gaudiosi episcopi.] De eo etiam tabulæ ecclesiæ Brixianæ, ponitur in tabulis Democh. duodecimus eius ecclesiæ episcopus, a Philastrij autẽ tempore, qui numeratur eius sedis episcopus ordine septimus, sextus numeratus a Ramperto episcopo Brixiano in serm. de transla. S. Philastrij.

h Pauli Simpl.] Græci etiam de eo in Menologio hac die. Fuit discipulus Antonij Magni, vixitque temporibus Constantini Imp. plura de ipso in vitas patrum part. 1.

xxiij. D Octauo Idus Martij. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

APVD

APVD Antinoum Aegypti urbem natalis sanctorum martyrum Philemonis, a & Apollonij diaconi, qui tenti, & ad iudicem adducti, cum constanter idolis sacrificare renuissent, perforatis calcaneis per ciuitatem horribiliter tracti, nouissime gladio cæsi martyrium compleuerunt. Item ibidem passio sanctorum Ariani b præsidis Theotici, & aliorum trium, quos iudex submersos in mare necauit; sed delphinorum obsequio corpora eorum ad littus delata sunt. Nicomediæ sancti Quinctilis c episcopi & martyris, Carthagine sancti Pontij d diaconi beati Cypriani episcopi, qui usque ad diem mortis illius cum ipso exilium sustinens, uitæ & passionis eius egregium uolumen reliquit, atque in suis passionibus Dominum semper glorificans, coronam uitę promeruit. Item in Africa sanctorum Cyrilli e episcopi, Rogati, Felicis, item Rogati, Beatæ, Hereniæ, Felicitatis, Vrbani, Siluani, & Mamilli. Tolleti in Hispania depositio beati Iuliani f episcopi & confessoris, sanctitate & doctrina celeberrimi. In Anglia sancti Felicis g episcopi, qui Orientales Anglos ad fidem conuertit.

MARTII. 8.

a PHILEMONIS, & Apollonij.] De his Vsuardus hac die, Græci auté in Menologio ad xviij. Kal. Decembris una cũ Thyrso, Lucio, & Callinico, & socijs; quorum omnium acta scripsit Metaphrastes ex uetustioribus monumentis; retulit ea Lipom. in tomo 5. & Sur. in tomo 6. de his etiam in uitas patrum par 1. c 19.

b Ariani præsidis, & soc.] Agit de his omnibus Vsuardus, Græci autem in Menologio quinta Iunij. erat Arianus ferocissimus omnium persecutor, prout prædicta acta martyrum Thyrsi & sociorum indicant: res gestæ etiam Paphnutij martyris quas recitat Metaphrastes ad 18. Aprilis, necnon acta Sabini martyris, de quo Lipom. tomo sexto, & Sur. tomo secundo, die 13. Martij, persecutiones ab eo excitatas referunt. de eius autem conuersione atque martyrio agitur in actis prædictorum martyrum Thyrsi, Lucij, Callinici, & sociorum, apud Metaphrast. die 14. Decembris.

c Quinctilis episcopi.] Beda de eo hac die, addit que Capitolinum, sed Quinctilium, pro Quinctili, astipulantur item uet. man. script.

d Pontij diac.] De eo Beda, Vsuardus, Ado, & uet. man. scrip. Agit de Pontio Hieron. de scriptoribus ecclesiast. Confundunt hunc nonnulli cum Pontio, qui passus est in Galijs; sed alius ille à Pontio Carthaginensi diacono, qui & Carthagine quieuit, nouissimusque ob scripta a se acta sancti martyres Cypriani. de Pótio autem in Gallia martyre inferius agitur pridie. id. Maij.

e Cyrilli episcopi, & sociorum.] Agit de his Beda & alij eum secuti, consentiuntque uet. manu scrip.

f Iuliani episcopi.] De eo hac die in breuiario Toletano, Vsuardus autem 6 huius. Successit hic Quirico episcopo, quem præcessit S. Ildefonsus successor S Eugenij: interfuit concilio Toletano duodecimo, celebrato anno primo Eringij regis, à Christo autem 680. ut ex eius actis constat, licet mendosus codex Iulium pro Iuliano dicat in subscriptione episcoporum, sed recte cap. 1. sedit autem annos decem, mensem unum, & dies septem, migrauit ex hac uita anno Domini 691. Mirum quidem dictu, communi omnium pene errore irrepsit, ut omnes hunc appellent Iulianum cognomento Pomerium, eiusque scriptiones eodem inscribantur cognomine. Quam autem diuersus sit à Iuliano Pomerio hic, de quo agimus; longum quod extat inter utrumque temporis interuallum, facile persuadet; nam Iulianus Pomerius uixit temporibus Gelasij Papæ; quod ex eo cognosces, dum Gennadius scribens ad eundem Pontificem librum illum de uir. illustr. (ut ipse testatur cap. 100.) cum agit de Pomerio c. 98. illum adhuc uiuere testatur. & ne quis extimet Pomerium illum de quo scribit Gennadius alium esse à Iuliano Pomerio de quo uertitur cõtrouersia, consulat Isidorum de uir. illustr. cap. 12. & Honorium Augustud. cap. 12. & intelliget unum eundemque esse; quem, ut diximus, constat floruisse temporibus Gelasij Papæ circa annũ Domini 495. At uero Iulianus episcopus Toletanus

letanus, de quo hic agitur, post annos fere ducentos uixit. Præterea Iulianus ille Pomerius, natione Maurus, presbyter tantũ, in Gallijs uixisse dicitur, ut tam Gennadius, quam Honorius attestãtur, nec reperitur fuisse ecclesiæ alicuius episcopus. Accedit etiam, quod eundem Iulianum Pomerium Isidorus insimulat hęresis Tertulliani, cum in libris quos scripsit de natura animæ, illam conatus est affirmare esse corpoream: quæ quidem indigna sunt, quæ tribuantur Iuliano episcopo Toletano fidei catholicæ integritate probatissimo. Certè in uita huius antiquitus scripta, quam citat Vasæus in Annal. Hispan. nullam prorsus de huiusmodi cognomine fieri mentionem affirmat. Trithem. cum agit de scrip. eccles. in eundem errorem lapsus est, ut unum eundemque putarit Iulianum Pomerium cum Iuliano episcopo Toletano. Cautius quidem Sigiber. qui in libro de uiris illustr. cap 54. & 56. alium esse Iulianum Pomerium ab episcopo Toletano demonstrat. Vnde autem errandi occasio prouenerit, inuestigemus. Conueniunt nomine, atque sacrarum literam professione dum uterque inter scriptores ecclesiasticos adnumeratur; &, quod maius est, eiusdem facultatis & nominis commentarios ediderunt. scripsit enim ille Pomerius, ut testatur sanctus Isidorus de uir. illustr. cap. 12. itemque Honorius, commentarium tribus libris distinctũ, quem Prognosticon appellauit, de uitæ futuræ contemplatione: elaborauit idem opus sanctus Iulianus episcopus Toletanus totidem libris distinctum, eodemque nomine Prognosticon nuncupatum, unde (ut diximus) accepta est erroris occasio. Porrò si quis legerit Prognosticon Iuliani episcopi Toletani, longe aliud esse illud opus ab eo inueniat, quod Pomerius elaborauit: nam sæpius citat in eo sanctum Gregorium Papam, quem constat longe post illius Pomerij tempora uixisse. at quod omnem prorsus aufert difficultatem: in eodem opere idem Toletanus episcopus allegat plus decies Iulianum Pomerium. Ad postremum, cum in eo commentario idem profiteatur se habuisse præceptorem S. Eugenium; quis sit auctor, & quo uixerit tempore, aperte significat. Huius etiam, & non Iuliani Pomerij, ut falso inscribitur, est ille egregius cõmentarius contra Iudæos ad Eringium regem; ubi in fine auctor, cum numeret ab incarnatione Domini usque ad illud tempus, quo librum absoluit, annos sexcentos octoginta sex, longe alium se esse ab illo declarat.

g Felicis episco.] De eo scribit Beda histo. de gest. Angl. libro 2. cap. 15. floruit circa annum Domini sexcentesimum trigesimum.

xxij E Septimo Idus Martij. Luna. 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9			

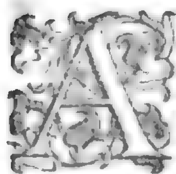

APVD Sebasten Armeniæ natalis sanctorum Quadraginta [a] militũ Cappadocum, qui tempore Licinij Imperatoris sub præside Agricolano post uincula & carceres teterrimos, post cæsas lapidibus [b] facies, † in rigens stagnum [c] missi sunt, ubi gelu constricta eorum corpora disrumpebantur, ac demum crurifragio martyrium consummarunt. Erant autem inter eos nobiliores Cyrion & Candidus: quorum omnium præclaras glorias sanctus Basilius, alijque Patres scriptis suis celebrarunt. Nyssæ depositio sancti Gregorij [d] episcopi, fratris beati Basilij magni, uita & eruditione clarissimi, qui ob fidei catholicæ defensionem sub Valente Imperatore Ariano ciuitate sua pulsus est. Barcinone in Hispania sancti Paciani [e] episcopi, tam uita quam sermone conspicui, qui tempore Theodosij principis in ultima senectute finem uitæ sortitus est. In Morauia sanctorum episcoporum Cyrilli [f] & Methodij, qui multas illarum regionum gentes

gentes cum eorum Regibus ad fidem Christi perdpxerunt. Romę beatæ Frãciscæ g viduæ, nobilitate generis, vitæ sanctitate, & miraculorum gratia celebris.

MARTII. 9.

a QVADRAGINTA militum.] Tam Latini, quam Græci de iisdem agunt hac die. Extat de his egregius sermo Sancti Basilij; duæ insuper ornatissimæ orationes Sancti Gregorij Nissſeni, seu potius vna, duobus diebus vix absoluta ob frequentissimum cętum, quo impediente, eam prima die absoluere minus licuit. Eorum acta ex vetustioribus monumentis accepta edidit Metaphrastes, eaque habet Lipom. tom. 7. & Suri. tom. 2. Fuerunt omnes (vt scribit Sanctus Basilius) natione Cappadoces, ex diuersis ciuitatibus oriundi. De inuentione reliquiarum ipsorum opera S. Pulcheriæ Augustæ, scribit Sozom. lib. 9. c. 2. Niceph. lib. 14. cap. 10. & Beda de sex ætat. aliæ autem earundem sanctorum reliquiæ, quæ asseruabantur Cæsareæ Cappadociæ in monasterio sanctarum virginum, á nepte S Basilij, diuino monitu concessæ sunt Sancto Gaudentio episcopo Brixiano, dũ in regiones illas Dei nutu peregrinaretur: qui tanquam ingentem adeptus thesaurum, summo perfusus gaudio, illas detulit in Italiam, quas in basilica á se erecta honorificentissime collocauit: & in eius dedicatione habuit homiliam, qua non solum rei gestæ historiam retexit, verùm etiam occurrens tacitæ de sanctis reliquiis obiectioni, hæc ait: Licet enim cineres exustorum corporum mãdato persecutoris in fluuium iacerentur; non defuerunt religiosæ manus, quæ partem cineris uel furto eriperent, uel pretio compararent. hæc Gaudentius. præter hæc etiam constat ex prædictis eorundem martyrum actis, ipsas reliquias, in profluentem proiectas, diuina operante virtute, ad fluminis ripam esse delatas, & ab episcopo Petro summa cum diligentia collectas. De loco martyrij idem S. Gaudentius affirmat, passos esse Sebaste ciuitate metropolitana minoris Armeniæ. Erexit basilicam Constantinopoli in honorem prædictorum martyrum Tiberius Imperat. quam Mauritius eius Successor absoluit. histo. miscel. lib. 17. anno quinto Mauritii Imp.

b Cæsas lapidibus facies.] Polybius lib. 6. dum recenset supplicia militaria; non tantum illos cædi fustibus, sed etiam contundi lapidibus solitos narrat. prout etiam in hos milites factum apparet: de cæteris autem militaribus pœnis notauimus supra die 29. Ianuarii; dicturi & inferius suo loco de decimatione in Mauritio martyre die 22. Septembris.

c In rigens stagnum missi sunt.] Eadem fere Sanctus Basilius in oratione de quadraginta martyr. his verbis: Igitur Sancti Dei sub dio pernoctare in stagno quodam iussi sunt, quod pro mœnibus ciuitatis erat, &c. eadem videtur affirmare Gregor. Nyssen. orat. secunda de iisdem martyr. ubi hæc verba: Imperat tyrannus, vt gelu athletæ extruciati extinguantur, &c. certè nisi uitium sit in translatione, cum gelu sit concretio aquæ ex frigore: prædictos in aquam positos esse, quisque intelligit. confirmare hæc videntur, quæ paulò post sequuntur, his verbis: Vnanimiter vniuersi hoc occupato loco, qui publicis tunc balneis vacabat, quasi & ipsi lauacro corpora curaturi & extersuri, haud cunctanter tunicarum amictum deponebant. Paulò post item sic: Elementorum quidem natura congelationi succumbebat, martyrum verò natura quasi indomita & inuicta erat. itemque inferius: Defluebant digiti gelu paulatim, carptimque excisi hæc omnia autem multò pleniora apud Metaphrastem, ac vetera Martyrologia habentur expressa. Quæ tamẽ redduntur ambigua ex his, quæ inferius de iisdẽ sanctis martyribus idem sanctus Basilius eadem oratione, vitiosa translatione confusa scribit his verbis: In terra primum exerciti, deinde in aere sub dio, postremo igne crematos aqua excepit &c. Significare uolens hisce quatuor elementis eo ordine sic esse probatos, ut postremò eos igne crematos tunc aqua exceperit, & non prius; sed sub nudo aere nudos expositos, fuisse frigore cruciatos. In eandem sententiam sanctus Gaudentius episcopus Brix. in sermone, quem habuit de dedic. basil. illorum describens certamen, hęc habet: Iudex prospiciens regionis naturam nimiis rigentem frigoribus, tempus etiam, quo maxima hyemis asperitas, aquilone flante, uiolentius incumbebat, montes niuibus, pruinis arua tegebantur: stagnum quoque vrbi, in qua ista gerebantur, subiacens longè lateque diffusum, validissimo gelu durante, iter solitum plaustris gementibus accommodabat hac ergo vi loci, & temporis immanitate perspecta, sacrilegii Gentilis exactor istud supplicii genus sanctis adhiberi imperat, ut nudati corporibus, religati in aperti aeris pruinosa duritie pernoctarent, balneis non longè sub conspectu eorum fumantibus, ubi uelox remedium uictis calidus persecutor animas eorum magis interficere gestiens, promittebat. &c hæc Gaudentius, qui in eas, vt diximus nuper, regiones peregrinatus

grinatus, eorundem sanctorum martyrum sacras reliquias à sancti Basilij nepte accipere meruit. Secundum itaque sanctum Basilium, & sanctum Gaudentium posita est hic in margine alia diuersa lectio. Quòd autem absque eo, quòd dimitterentur in stagnum, plus satis esset ad cruciatum, nudos eos exponi sub dio; docent ea quæ de immanitate frigoris & algoris illarum regionum, ex his, quæ passi sunt Romani milites illic agentes in expeditione sub Corbulone scribit Cornel. Tacit. libro decimotertio, his verbis: Ambusti multorum artus vi frigoris, & quidam inter excubias exanimati sunt; annotatusq; miles, qui fascem lignorum gestabat, ita præriguisse vt manus oneri adhærentes truncis brachijs deciderent. hæc Tacit. nec prætermimus quòd sanctus Ioãnes Chrysostomus qui in Armenia exulauit, pluries suis in epistolis queritur de eius regionis frigoris immanitate, præsertim ad Olympiadem scribens epist. 4. & 6.

d Gregorij episcopi.] Vsuardus item hac die de eo, Græci autem in Menologio quarto idus Ianuarij. Plura de ipso sanctus Gregorius Nazian. in oratione dicta in laudem Basilij, scripsitque ad eum egregiam epistolam, qua ipsum è rhetoricis studijs ad sacros perscrutandos libros reuocauit. est epistola 43. sunt & aliæ ab eodem ad ipsum scriptæ, videlicet 34. 35. 36. 37. 42. 95. & 142. Quomodo autem in exilium actus sit ab Arianis ob fidei catholicæ defensionem, meminit sanctus Basilius epistola decima, idemque ipse Gregorius de re ipsa in epistola ad Olympium monachum de vita sanctæ Macrinæ sororis. Post Valentis Imperator. Ariani obitum, ab Antiochena synodo ad reparandas Orientales ecclesias iam collapsas destinatus est, vt idem ipse in eadem epistola testatur. Alia insuper honorificentissima legatione functus est, cum à S. S. œcumenico concilio Constantinopolitano sub Theodosio habito ad visitandas ecclesias Arabiæ missus est, vt ipse scribit in epistola ad Flauianum. Tantus denique fuit, vt inter præcipuos catholicæ fidei patronos adnumerari, & sanctione Imperiali laudari mereretur. est constitutio Theodosij Imper. libro tertio, de fide catholi. Cod. Theod. de eodem Sanctus Hieronymus, tamquam de homine satis sibi cognito cum esset Constantinopoli, scribit libro de script. eccles. Vixit autem vsque ad vltimam senectutem: constat enim eum interfuisse alij synodo Constantinopolitanæ habitæ anno decimo sexto Theodosij Imperat. qui est annus Domini trecentesimus nonagesimusquartus, ut apparet ex illius synodi actis apud Theodorum Bal. in nomoc. Photij pagina 390. & 391. Hunc etiam plurimum celebrat Suidas, eique inter illustres illius temporis oratores primas defert. Vincentius Lirinensis in libro aduersus hæres. eundem eiusmodi exornat elogio: Sanctus Gregorius Nyssenus fidei, conuersationis, integritatis, & sapientiæ merito frater Basilio dignissimus. Niceta in schol 19. ad orat. Gregorij Nazian. in funere Basilij dicit hunc fuisse aliquando cõiugio obligatum, idque detestatur Nicephorus histo. libro vndecimo, capit. decimonono, annuit hoc ipsemet in libro de laude virgin. eam appellatam esse Theosebiam insignemque fuisse sanctitate mulierem, testatur sanctus Gregorius Nazianzenus epistola nonagesimaquinta, ad ipsum Gregorium scripta, cum eum de obitu illius consolatur.

e Paciani episcopi.] De eo item Vsuardus hac die, assentiunturque vet. manu scripta. Agit de Paciano sanctus Hieronymus libro de script. eccles. in ipso, & in Dextero eius filio: qui in seculo etiam clarus, præfectura Prætorij fuit decoratus, ad quem idem sanctus Hieronymus inscripsit librum de scriptoribus ecclesiasticis: porrò Dexter eruditione insignis scripsit historiam ad sanctum Hieronymum, prout ipse testatur de script. ecclesiast in Dextero, & in apologia aduersus Rufinum libro secundo, extant Pacini opuscula ad Symphorianum de catholico nomine, & parænesis de pœnitentia, atque etiam de baptismo opusculum.

f Cyrilli, & Methodij episcoporum.] Habentur horum res gestæ in breuiario religiosissimæ Polonorum ecclesiæ, sex lectionibus, secundum ritum ecclesiasticum distinctæ. Dicti sunt ambo Morauorum & Slauorum Apostoli; & licet Methodio Morauia tantum tribuatur, tamen ex registro Ioãnis octaui Papæ, satis apparet etiam Methodium fuisse Slauorum episcopum: qui ordinatus ab Adriano secũdo Romano Pontifice prædecessore eiusdem Ioannis octaui, ab eo ad Slauorum populum missus fuit, prout eiusdem Ioannis Papæ indicant litteræ ad ipsum regem datę decima Iunij, indict. 12. anno Domini octingentesimo septuagesimonono, qui item ad eundem Methodium scripsit epistolam ducentesimam secundam, datam eadem die & anno, quo superior ad regem, qua eum vocat Romam, vt de fide, quam illis gentibus prædicaret, redderet rationem: falsis enim quibusdã calumnijs fuerat accusatus, aliter eum docere, quã accepisset à Romana ecclesia: qui anno sequenti indict. decimatertia, mense Iunij Romam venit, & in synodo causam dixit: probataq; sua fide, obtinuit quod optabat à Romano Pontifice; nimirum vt Slauorum lingua laude Deo dicere, & sacra peragere licitè posset; ita tamen, vt prius Latina lingua Euangelium coram populo legeretur. extat de his omnib. epistola eiusdem Ioannis Papæ ducentesima quinquagesimasecunda, data 12. Iunij indict. 13. ad Slauorum principem. Reuersus sanctus Methodius ad Slauos, cum uberes

fru-

fructus de Euangelica prædicatione colliget, grauissima fuit persecutione uexatus: quem idem Pótifex, datis ad eum litteris, est consolatus, epistola 278 dat Kalen. April. indict. 14. Habetur in dictis eorundem actis, ipsorum opera corpus S. Clementis Romani Pont. Romam fuisse delatum, & in basilica S. Clementis reconditum. ubi etiam ijdem Romæ morientes, miraculis clari sepulti sunt, quorum sacras reliquias nuper sub altari in eiusdem ecclesiæ sacello peruetusto repertas esse accepi. Agit de ijsdem Martin. Polon. in supput. temporum anno Domini 859. Aeneas Siluius histor. Boem. li. 1. cap. 13. Mart. Chromer. de reb. Polon. libro 3. & alij plures.

g Franciscæ uiduæ.] Legi ex archiuio eius monasterij duos man. scrip. codices, quibus eius præclarissima acta, & miracula quidem insignia, quibus tam uiuens adhuc, quàm etiam post obitum claruit, testibus examinatis, sunt scriptorum monumentis perpetuis consignata.

10 Sexto Idus Martij. Luna. F xxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

APAMEAE in Phrygia natalis sanctorum martyrum Caij a & Alexandri, qui, ut scribit Apollinaris Hierapolitanus episcopus in libro aduersus Cataphrygas hæreticos, in persecutione Marci Antonini & Lucij Eeri, glorioso martyrio coronati sunt. In Persi de passio sanctorum quadraginta duorum b martyrum. Corinthi sanctorum martyrum Codrati, c Dionysij, Cypriani, Anecti, Pauli, & Crescentis, qui in persecutione Decij, & Valeriani, sub Iasone præside, gladio cæsi sunt. In Africa sancti Victoris d martyris, in cuius solemnitate sanctus Augustinus ad populum tractatum habuit: Hierosolymis sancti Macarij e episcopi & confessoris, cuius hortatu loca sancta a constantino & Helena expurgata, & sacris basilicis illustrata sunt. Lutetiæ Parisiorum depositio sancti Droctouei f abbatis, discipuli beati Germani epscopi. In monasterio Luxouiensi sancti Attalæ g abbatis, miraculis claris.

MARTII. 10.

a CAII & Alexandri] De his itē hac die Beda, Vsuardus, Ado, & uet. mā. scrip. Eorum martyrium scripsit sanctus Dionysius episcopus Alexādrinus, erat apud euseb. histo. lib. 5. c. 15. in fine.

b Quadraginta duorum martyrum.] Agunt de his etiam ijdem, qui supra, Beda ac cæteri.

c Codrati, & soc.] Græci item de his hac die in Menologio, quorum egregium martyrium ex veterib. monumentis scripsit Metaphrastes, quod & recitat Lipom. tom. 7. & Sur. tom 2.

d Victoris.] Scribit Possidius in indiculo c. vl. S. Augustinū in eius die natali tractatum habuisse. Plures reperiuntur eiusdem nominis in Africa martyres, ut ille inter alios, quē scribit Lucianus in epistola ad Celerinum, una cum socijs in carcere fame occubuisse: est 12. apud Cypri. edit. Pamel.

e Macarij episcopi.] Interfuit hic magno Nicæno concilio aduersus Ariū, cui semper ab exordio nascentis hæresis accerrimè restitit, ut eiusdem Arij literæ attestantur, quas recitat S. Epiphanius in panar. hæres. 69. & Niceph. lib. 8. cap. 9. Extat ad hunc ipsum Constantini Imp. epistola apud Socrat. lib. 1. c... plura de eo Rufin. lib. 1. ca. 2. Sozom. li... c. 3. & alij, qui ab ijsdem acceperunt.

Ne quis autem Macarij nomine decipiatur; scire debet, fuisse eiusdem nominis, eiusdemque sedis episcopum temporibus Iustiniani Imp. qui ob hęresim Origenistarum sede excidit, de quo scribit Euagrius histor. lib. 4. ca. 36. licet tandem cantans palinodiam fuerit restitutus.

f Droctóuei abba.] De eo etiam Vsuardus, & Aimo de gest. Franc. libro tertio, cap. 16. claruit circa annum Domini 570.

g Attalæ abb.] Beda item, Vsuardus, Ado, & alij hac die. Scripsit eius vitam fidelissime Ionas. abbas, quæ habetur apud Bedam tom. 3. quam & Sur. retulit in tomo 2. Est autem de eodem mentio in vita S. Vualerici apud Sur. tomo 2. die 1. April. Sigeber. in chron. anno 614. Petrus in catal. libro 3. cap. 190. & Trithem. de uir. illustr. ordi. sancti Bened. lib. 3. c. 71.

XX. G Quinto Idus Martij. Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11			

CARTHAGINE sanctorum martyrum Heraclij [a] & Zosimi. Alexandriæ passio sanctorum Candidi, [b] Piperionis, & aliorum viginti. Laodiceæ in Syria sanctorum martyrum Trophimi [c] & Thali, qui in persecutione Diocletiani post multa sæuaque tormenta coronas gloriæ sunt assecuti. Antiochiæ commemoratio plurimorũ [d] sanctorum Martyrum, quorum alij Maximini Imperatoris mandato candentibus craticulis superpositi, non ad mortem, sed ad diuturnum cruciatum assati, alij alijs sæuissimis affecti supplicijs ad palmam martyrij peruenerunt. Itẽ sanctorum Gorgonij [e] & Firmi Cordubę sancti Eulogij [f] presbyteri, qui eiusdem urbis Martyribus in persecutione Saracenorum adiungi meruit, quorũ quo fide certamina scribendo fuerat æmulatus. Sardis sancti Euthymij [g] episcopi, qui ob cultum sanctarum imaginum a Michaele Imperatore Iconoclasta in exilium missus, demum Theophilo imperante martyrium consummauit. Hierosolymis sancti Sophronii [h] episcopi. Mediolani S. Benedicti [i] episcopi. In finibus Ambianensium sancti Firmini [k] abbatis. Carthagine sancti Constantini [l] confessoris. Babuci in Hernicis sancti Petri [m] confessoris, miraculorũ gloria insignis.

MARTII. 12.

a SANCT. Heraclij & Zosimi.] Agit de his Beda hac die, additq; Alexãdrum. Petrus in catal. lib. 3. c. 191. Hiradum pro Heraclio legit, additque tres alios martyres, sed seorsum eos esse ponendos, docent antiqua man. scrip.

b Candidi & Piperionis.] De his item Petrus in catal. libro tertio, cap. 191. vnà cum prædictis, alijque recentiores.

c Trophimi & Thali, aliàs Thalei.] Agunt de his etiam Græci in Menologio hac die; passique dicuntur sub Diocletiano Imp. & Asclepiade præside Laodiceæ.

d Plurimorum sanctorum.] Scribit horũ martyrium Euseb. hist. lib. 8. c. 24. ex quo Nicepho. libro 7. cap. 11. & alij.

e Gorgonij, & Firmi.] De his etiam Vsuar. in 2. editione Molani, consentiuntque man. scrip.

f Eulo-

f Eulogij.] Vsuardus de eo 20. Septemb. porrò hic dies natalis eius: nam martyrio coronatus habetur, quinto idus Martij, die sabbati, hora nona, ut testantur acta ipsius, quæ scribit Aluarus Cordubensis eius sodalis: sed fœlicius mea sententia, sua ipsius scripta viuam ipsius imaginem reddunt. Hic ille præclarus Christi athleta; qui, cedentibus cæteris, vexillum confessionis aduersus Arabū impietates erexit, ac plurimos ad martyrij coronam perduxit; quorum triumphos ipse in carcere positus scripsit. extāt, hac nostra ętate, à latebris antiquitatis eruta præclarissima scriptorum ipsius monumenta, quæ Apostolicum scriptum redolent, & purissimam pristinam illam synceritatem præseferunt: edidit eadem, ac scholijs illustrauit eruditus vir Ambrosius Morales historicus regius. Sanct. Eulogij corporis translatio contigit æra 898. anno a Christo Domino 860.

g Euthymij episcopi.] Græci etiam de hoc agunt in Menologio hac die, pleraque de eo Georgius Cedren. in compend. in Michaele Balbo, & Zonar Annal. in eodem Imp.

h Sophronij episc.] Græci itidem in Menologio hac die, his uerbis: Sancti patris nostri Sophronij Patriarchæ Hierosolymitani ex ciuitate Damasco, multiplici eruditione, diuinarum litterarum scientia & pietate insignis. hæc ibi. Floruit hic temporibus Heraclij Imper. successitque Modesto episcopo temporibus Honorij Papæ, anno Domini 634 Errare constat eos, qui dicunt eum sedisse tantum annos duos; nam peruenit usque ad tempora Ioannis quarti Roman. Pontific. quando habuit Hierosolymis synodum aduersus Monotheletas, & synodicum scripsit ad eundem Ioannem Papam, ut habetur in histor. miscel. lib. 18. an. 2. Heraclij Imperat. & lib. 19. anno 26. eiusdem Imperat. Cedren. in comp. in anno 20. eiusdem Imperat. & Zonar. in 3. par. annal. in Heraclio. illa ipsa synodica recognita est in Sexta synod. act. 13. atque patrum omnium consensu probata fuit. Citatur eiusdem Sophronij titulo Patrum spirituale à secunda synodo Nicæna act. 4. & à S. Ioanne Damasceno orat. prima de imaginibus. Alius ab hoc ille Sophronius, de quo agit S. Hieronymus lib. de script. ecclesiast. qui (inquit) apprimè eruditus nonnulla cōscripsit. & opuscula mea in Græcum sermonem elegantissimè transtulit. &c.

i Benedicti episc.] De eo tabulæ ecclesiæ Mediolanen. & Paulus diac. de gest. Long. li. 6 c. 10. his uerbis: Fuit autem idem uenerabilis episcopus Benedictus vir egregiæ sanctitatis, de quo per uniuersam Italiam bonæ opinionis fama flagrauit. Floruit temporibus Heraclij Iustiniani Imp. & Ariperti iunioris regis Longobardorum, qui regnare cœpit anno Domini 76.

K Firmini abb.] De eo Kalendarium Ambianēsis ecclesiæ, aliaq; vet. monumenta eiusdem.

l Constantini.] Molanus in addit. ad Vsuar. de eodem agit hac die.

m Petri.] Huius res gestas accepimus à Reuerendissimo Flaminio Philonardo episcopo Aquinate, uiro optimo & erudito.

12 Quarto Idus Martij. Luna. Axix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12			

ROMAE sancti Gregorij [a] Papæ, & Ecclesię Doctoris eximij, qui ob res præclare gestas, atque Anglos ad Christi fidem conuersos, magnus est dictus, & Anglorum Apostolus appellatus. Item Romæ sancti Mamiliani [b] martyris. Nicomediæ passio beati Petri [c] martyris, qui cum esset cubicularius Diocletiani Imperatoris, & liberius de immensis Martyrum supplicijs quæreretur, iubente eodem in medium adducitur, ac primo suspensus diutissimè flagris torquetur, deinde aceto ac sale perfusus, ad vltimum in craticula lento igne assatur, sicque vere Petri extitit & fidei hæres & nominis. Ibidem sanctorum Egdunij [d] presbyteri, & aliorum septem, qui singuli diebus singulis suffocati sunt, ut cæteris metus incu-

teretur. Constantinopoli sancti Theophanis,[e] qui ex ditissimo pauper monachus effectus, ab impio Leone Armeno pro cultu sacrarum imaginum biennio detentus in carcere, inde in Samothraciam deportatus, ibidem ærumnis confectus reddidit spiritum, multisque miraculis claruit. Capuæ sancti Bernardi [f] episcopi & confessoris.

MARTII. 12.

a GREGORII Papæ.] De eo Beda, ac cæteri Latinorum, Græci etiam in Menologio hac die: qui habent eius res gestas, sed ꝑ paucas ex multis, quas Metaphrastes descripsit, eas recitat Lipo. tom. 7. Latinorum autem scripsit eius acta Paulus monachus Casinensis, tempore Caroli Imperat. ut auctor est Sigeber. lib. de vir. illustr. capit. 80. post eum Ioannes diaconus temporibus Ioannis octaui Papæ, & Caroli Calui Imper. habet ea Lipom. tomo 4. & Sur. tomo 2. sed in nonnullis corrigendus, ut patefecimus in Annalibus ecclesiast. De Gregorij creatione agit Gregorius Turonen. qui illis temporib. vixit lib 10. de gest. Franc. capi. 1. Isidorus præterea de eo lib. de vir. illustr c. 27. & ᵇ. Ildefonsus de vir. illustr. cap. 2 qui his laudibus eum exornat. Ita, inquit, cunctorum meritorum claruit perfectione sublimis, vt exclusis omnium virorum illustrium comparationibus, nihil ille simile demonstraret antiquitas, vicit enim sanctitate Antonium, eloquentia Cyprianum, sapientia Augustinum, &c. enumerat posthec eius scripta. Constat quidem testimonio synodi Toletanæ octauæ c. 2. eum in ethicis assertionibus cunctis ecclesiæ doctoribus præferendum esse. De eo præterea scribit Beda hist. de gest. Anglo. lib. 2. c. 1. Pau. diac. de gest. Long. lib. 3. c. 11. & 12. Prat. spirit. cap. 192. Ioan. Damasc. orat. de fid. defun. Leo Ostiens. in chron. Casin. lib. 1. & alij fere innumeri. Olim autem, cùm tempore Quadragesimæ sanctorum natalitia minime celebrarentur, translata erat ea solemnitas in diem, qua fuerat ordinatus, ut scribit Radulph. de obseru. can. cap. 16.

b Mamiliani.] Beda de eo hac die, sed Maximilianum appellat. Agitur de ipso in actis sancti Vrbani Papæ, & S. Cæciliæ apud Sur. die 22. Nouembr. tomo 6.

c Petri.] De eo item Beda, Vsuardus, Ado, & alij. scripsit eius egregium certamen Euseb. hist. lib. 8. cap 6. & ex eo Niceph. lib. 7. c. 5. & alij acceperunt.

d Egdunij, alias Migdonij.] De quo idem qui supra Beda & alij. Passus reperitur Migdonius unà cũ Petro, de quo egimus, in persecutione Diocletiani, & ut testatur acta Indes & Domnç apud Metaphrastem 26. Decembr. quæ refert Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. & Niceph lib. c. ex quibus hos illos ipsos esse, locus, tempus, & personæ demonstrant, licet historia de ipsis diuersa feratur.

e Theophanis.] Græci etiam de eo in Menologio hac die. cuius acta describit Metaphrastes, quæ habet Lipom tom. 7 & Sur. tom. 2. Cedrenus de ipso agit in compen. in Leone Armeno. Alius hic ab illo Theophane, qui eadem ex causa multa ac grauia passus est sub Theophilo Imp. ut idem auctor testatur in Theophilo, & Zonar. in 3. part. Annal in Leone, & Thophilo.

f Bernardi episcopi.] De eodem tabulæ ecclesiæ Capuanç.

xviij. B Tertio Idus Martij. Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13

NICOMEDIAE natalis sanctorum martyrum Macedonij,[a] Patriciæ uxoris eius, & Modestæ filiæ. Nicææ sanctorũ martyrum Theusetæ,[b] & Horris filij eius, Theodoræ, Nymphodoræ, Marci, & Arabiæ, qui oẽs pro Christo igni traditi sunt. Hermonopoli in Aegypto S. Sabini[c] martyris, qui multa passus, tandem proiectus in flumen

marty-

martyrium consumauit. In Persidæ sanctæ Christinæ [d] uirginis & martyris. Cordubæ sanctorum Roderici [e] presbyteri, & Salomonis martyrum. Constantinopoli sancti Nicephori [f] episcopi, qui paternarum traditionum propugnator accerrimns, Leoni Armeno Imperatori Iconoclastæ pro cultu sanctarum imaginum se constanter opposuit, à quo mulctatus exilio, ibidem quatuordecim annis longum ducens martyrium, migrauit ad Dominum. Apud Camerinum sancti Ansouini [g] episcopi & confessoris. In Thebaide depositio sanctæ Euphrasiæ [h] uirginis.

MARTII. 13.

a MACEDONII & soc.] De his Beda, Vsuardus, Ado, & alij hac die, Petrus item in catal. li. 3. c. 198. quo autem tempore passi sint, nullus antiquornm prodit: ponant qui uelint ad libitum annos & consules; nobis certè nisi ex certis auctoribus quicquam affirmare, religio est.

b Theusetæ & soc.] Agunt de his etiam ijdem qui supra, Beda, ac cęteri recentiores.

c Sabini.] De eo item hac die Græci in Menologio. Huius res gestas ex antiquis monumentis recitat Metaphrastes, quas & descripsit Lipom. tom. 7. & Su. tom. 2. passus est in persecutione Diocletiani sub Ariano præfecto; de quo supra 8. Martij.

d Christinæ.] Græci itidem de ea in Menologio hac die.

e Ruderici, & Salomonis.] Scribit de his S. Eulogius in apologetico, passosq; refert hac die, anno Domini 857. æra, ut numerat, 895.

f Nicephori episc.] Agunt de eo hac die Græci in Menologio. Metaph. habet eius acta, quæ retulit Lipõ. in tom. 7. & Sur. tom. 2. De eo Zonar. & Georg. Cedr. in Leone Armeno Imp. & historia miscel. ex Theophane libr. 24. meminit eiusdẽ Theostérictus in oratione, quam habuit de S. Niceta, quæ extat apud Metaphr. die 3. Aprilis. Scripsit hic, de quo agimus, Nicephorus nonnulla, & inter alia chronographiam, quam citare cõsueuimus, synodicam insuper ad Leonem Papam tertium, ad quem prouocauit, cum iniuste accusaretur. legi eiusdem aliam insignem epistolam man. scrip. ad eundem Leonem Pontificem in bibliotheca S. Mariæ super Mineruam, quam postea reperi typis excusam, ac post acta concilii Ephesini edit. Contianæ positam.

g Ansouini episcopi.] De eo tabulæ ecclesiæ Camerin quas inde missas accepimus.

h Euphrasiæ.] Vsuardus de eadẽ hac die, Gręci autẽ in Menologio, 25. Iulij. Eius res gestas ex man. scrip. codice Sur. descripsit tom. 2. Ioannes Damascenus ex eius actis, ut legitimè scriptis, petit auctoritatem orat. 3. de imag. Claruit temporibus Theodosij Imp. Alia ab ista est Euphrasia Nicomediensis, quæ mira arte elusit procaciam lasciuientis iuuenis, de qua Niceph. lib. 7. ca. 13.

14 Pridie Idus Martij. Luna. C.xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14			

ROMAE natalis sanctorum quadragintaseptem [a] Martyrũ, qui baptizati sunt à beato Apostolo Petro, cũ teneretur in custodia Mamertini [b] cum coapostolo suo Paulo, ubi nouem menses detenti sunt: qui omnes sub deuotissima fidei cõfessione Neroniano gladio consumpti sunt. In Africa sanctorum martyrum Petri [c] & Aphrodisij, qui in persecutione Vuandalica martyrij coronam perceperunt. Carrhis in Mesoptamia

sopotamia sancti Eutychij [d] Patricij, & sociorum, qui ab Euelid Arabum rege ob fidei confessionem interempti sunt. In prouincia Valeriæ sanctorum duorum [e] Monachorum, quos Longobardi suspendio necauerunt in arbore: in qua licet defuncti, ab hostibus ipsis auditi sunt psallere. In ea etiam persecutione Diaconus ecclesię Marsicanæ in confessione fidei capite truncatus est. Halberstatti in Germani dormitio beatæ Mathildis [f] Reginę, matris Othonis primi Imperatoris, humilitate & patientia celebris.

MARTII. 14.

a QVADRAGINTA septē martyr.] De his Beda, Vsuardus, & Ado hac die. Agitur de horum agone in actis sanctorum martyrum Processi & Martiniani: quæ habet Sur. tom. 4. die 2. Iulij. De his item Petrus in catal. lib. 3. c. 199.

b In custodia Mamertini.] Sic appellatus reperitur carcer ille, qui nobilitatus uinculis sanctorū Apostolorum Petri & Pauli, aliorumq; sanctorū martyrum, ad radices Capitolij supra locum, quē hodie Forum dicunt, positus, subterraneos habens descensus, à Christianis statutis diebus, religionis ergò, frequenti cœtu inuisitur, atq; in honore habetur, præsefert illius carceris speciem, qui à Salustio in Catil. sic describitur: Est locus in carcere, quod Tullianum appellatur, ubi paulatim descendens ad læuam circiter duodecim pedes humi depressus, eum muniunt undique parietes, atque insuper camera lapideis fornicibus iuncta, & inculta tenebris, odore fœda, atque terribilis eius est facies. hæc Sallustius de loco carceris Tulliani, de eodem & Varro lib. 4. de lingua Latina his uerbis: Carcer à coercendo, quòd exire prohibentur. In hoc pars quæ sub terra, Tullianum, ideo quòd additum a Tullio rege, quòd Syracusis, vbi simili de causa custodiuntur, vocantur Latomiæ, & de Latomia translatum, quòd hic quoque Lapidicinæ fuerunt. hæc Varro, & vt ex nostris aliquid afferamus: in actis sanctorum Chrysanti & Dariæ hæc scripta habentur de carcere Tulliano: Coniectus est igitur in carcerem Tullianum profundissimum ac teterrimum atq; fœdissimum. &c. Ex his autem multi in eam sententiam ducti sunt, vt opinati sint Tullianum carcerem illum ipsum esse, quem dicimus Mamertinum; de quo est præsens sermo. Certè sunt complura, quæ me a prædictorum sententia distrahunt; coguntque ut existimem Tullianum carcerem in alia parte Capitolij fuisse positum, iuxta locum, quem & maiores nostri carcerem Tullianum dixisse reperiuntur; ubi & est ecclesia, antiquus titulus, dictus S. Nicolaus in Carcere Tulliano, quod nomen hactenus perseuerat. In ea Capitolij regione fuisse antiquum carcerem, in primis demonstrat Plinius, dum li. 7. c. 36. affirmat partem carceris, quo capitalium criminum rei tenebantur, ad locum usq;, ubi postea Theatrum Marcelli erectum est, peruenisse. porrò Theatrum Marcelli inter rupem Tarpeiam ac Tyberim esse constructū, nullus est qui dubitet. Rursus idem Plinius ex antiquo Romanorum horologio, qua parte Capitolij fuerit carcer, declarat his verbis: A Columna Mænia ad carcerem inclinato sydere, supremam pronunciabat. hæc Plin. lib. 7. c. vlt. quibus significatur, Occidentem versus positum esse antiquum carcerem: nam Solis occasum fuisse supremam diei tempestatem dictam ex lege xij. tab. auctor est Macrob. Saturnal. lib. 1. ca. 3. refertq; uerba legis, quæ hæc sunt: Solis occasus suprema tempestas est. hæc ille de his & Censorin. de die natali c. 19. Cum itaq; Sol in Occidentem declinans carcerem (ut scribit Plinius) haberet aduersum proculdubio alius ille fuisse uidetur ab illo, quem dicimus Mamertinum, de quo agimus qui spectat ad Orientem. Ad hæc insuper: planè constat, quòd ex loco carceris absq; dubio intelligitur situs carceris: at cum dicat Festus fuisse locum in carcere dictum Robur, ex quo præcipitaretur malefactorum genus, illumq; item dictum esse Saxum Tapeium quod esset in rupe Tarpeia, quæ vergebat ad Tyberim idq; Liuius, Plutarch, Dio, atq; alij demum omnes testentur; reliquum est vt dicamus illorsum fuisse antiquum carcerem, ubi & erat rupes Tarpeia. consentiunt his quæ nuper ex Varrone recitauimus, dum ait, in similitudinē Latomiarum Syracusanarum à Tullio rege additum esse carcerem subterraneum in lapidicinis; cū nulla Capitolij pars illi operi magis apta uideatur: nam partes reliquæ, ut depressæ, mænibus fultæ erāt, ut uidemus in carcere Mamertino, alijsq; locis, quos saxo quadrato extructos fuisse constat. At nec his repugnant quæ scribit Liuius, Foro imminentem fuisse constructum carcerem: imò & prædicta confirmant, cum & Dionys. etiam dicat, rupem Tarpeiam Foro supereminentē fuisse, sunt hæc uerba eius: Duci eum iussit in superstantē Foro collem est enim is collis rupes ualta unde mos est eis, deijcere aduersarios. hęc ille de situ Fori, & rupe Tarpeia. uetus insuper tabula descriptionis

nis antiquę Vrbis è ruderibus paucos ante annos effossa, ea parte contra rupem Tarpeiam positum esse Forum Romanum, aperte demonstrat. His etiam consentiunt, quæ Cic. in 7. Verrin. scribit: de triumphātibus his uerbis: Cum de foro in Capitolium currum flectere incipiunt; illos adduci in carcerem iubet, captiuos scilicet, qui ducebantur in triumphum ex prædictis itaque apparet antiquum carcerem apud rupem Tarpeiam fuisse, eiusque locum, seu partem carceris dictam Robur, in ipsa rupe fuisse. Erat loci illius, quod Saxū Tarpeium dictum est, quo præcipitabantur criminosi, eiusdem facies, quam apud Senecam lib. 1. cōtrou. 3. Aurelius Fuscus describit his uerbis: Erat præruptus locus, & immēsæ altitudinis. stat moles abscissa in profundum, frequentibus exaspera ta saxis: quæ aut elidant corpus, aut de integro grauius impellant, inhorrent scopulis enascētibus latera, & immēsæ altitudinis tristis aspectus electus potissimum locus, ne damnati sępius deijciantur. hæc ille. & apud eundem, Cornelius Hispan. in declam. 3. lib. 1. Erat, inquit, altitudo montis ēt secure aspicientibus horrenda. &c. lege duodecim. tab. id cautum erat: Qui falsū testimonium dixerit, Saxo Tarpeio deijcitur, id Gellius lib. 20. cap. 1. in fine. Scribit Tacitus lib. 2 Lucium Pituanium magum Saxo Tarpeio deiectū. itemq; Apuleius in ea oratione, qua magiæ crimen à se alienum defendit, hæc ait: O mirum cōmentum, ò subtilitas digna carcere & Robore. Cum autem constet magos e Robo re præcipitari solitos: quis dubitet cōplures Christianorum (cum à Gentilibus malefici haberentur) eo mortis genere accepisse coronā martyrij? Quod itē ad præcipitationem reorum pertinet, nec illud prætermittimus, è saxo reum criminis præcipitare, nō tātum Romæ in usu fuit, sed & penes Græcos eadem uiguit consuetudo, ut habes apud Valer. Max. lib. 1. c. 8. exter. 8. Quod aūt spectat ad Romanum antiquum carcerem, in ea sumus sentētia (quod & ex prædictis colligi potest) fuisse illū amplissimum; cum non nisi unus in tātą Vrbe, ad detinēdos capitaliū criminum reos, fuisse olim carcer reperiatur: nam carcer ille, qui dicebatur Centum uirorum in regione nona positus, cuius meminit Publius Victor, & Sextus Rufus, & alij complures antiquorum, illos tantum cōtinebat, qui litigarent, & obnoxij essent ære alieno: Cētū uirorum tribunal tantummodo lites iudicabat, nec habebat ius gladij, ut auctor est Cice. lib. 3. de leg. & lib. 1. de orat. & alij. His itaq; de antiquo Romæ carcere ad rupem Tarpeiam posito dictis, iam de Mamertino carcere, de quo hic agitur, differamus. De eo non tantū mentio habetur in actis sanctorū martyrum Processi & Martiniani, sed & in alijs, ut S. Laurentij, in quibus tamen priuatus carcer appellatur; in actis sanctorū Abūdii & Abūdantii; in rebus gestis sanctorum martyrū Eusebij presbyteri, Marcelli diaconi, & soc. in actis insuper S. Callisti Papæ, necnon S. Stephani Romani Pont. & alijs. Cur autem dictus sit carcer ille Mamertinus, haud facile erit assequi. Potuit namq; sic dici à Mamerte, qui (ut docet Varro lib. 4. de lingua Latin.) idem quod Mars, significat, & Mamertinus idem quod Martius, & à Mamerte Mamercus, & Mamerca familia. cum alioqui reperiantur nōnulli Romanorum nobilissimi ex alijs familijs nomine Mamertini. Temporibus Traiani Mamertinus administrauit præfecturam Vrbanam, ut patet ex actis S. Clemētis Papę apud Sur. tom. 9. Rursus meminit Lampridius in Commodo de Mamertino, qui eiusdem Imp. anno tertio, una cum Rufo gessit consulatum. alius adhuc fuit Mamertinus ex Flauia familia. qui tempore Iuliani Apostatæ una cum Neuita creatus est cōsul, de quo Symmachus lib. 10. epist. 53. Si ab aliquo prædictorum nomen accepisse illum carcerē velis: non tñ putes à quopiam prædictorum fuisse extructū. si quidē uetus inscriptio in eius fronte posita auctores demonstrat, qui erexerunt. est huiusmodi. C. VIBIVS C. F. M. COCCEIVS NERVA EX S. C. Gesserunt ijdem una simul consulatum, ut & alia uetus docet inscriptio, quæ ab Aldo in lib. de orthograph. ratione ex antiquis monumentis descripta reperitur his uerbis.

M. COCCEIO NERVA.
C. VIBIO RVFINO COSS.
IVLIA PRIMA PATRONO SVO.

Creati sunt hi consſ anno 718. ab Vrb. cond. Imp. Aug. an. 7. ex qua quidē inscriptione Dio in primis, itēq; Fasti cōsulares Cassiodori, penes quos ponitur collega Coccei Neruæ Publicola, sunt supplendi. Auctor est Tacitus lib. 3. Annal. Augustum sub suo consulatu sexto, ad correctionē perditissimorum qui inoleuerāt morum, acriora parasse uincula, atque indidisse cu stodes. Ex his uidemus regum ac Imperatorum temporibus Romæ carcerem auctum, ac nouiter extructum esse: contra uerò, Christianis imperantibus: nam Constantino ac successoribus Augustis usque ad Phocam summæ laudi datum est, quod cum amplissima erexerint ædificia, carcerem tamen (ut olim erat) humilem reliquerint ac debilem, ut auctor est Glic. Annal. lib. 4. Carcer itaque Mamertinus sanctorum Apostolorum Petri & Pauli aliorumque sanctorum martyrum uinculis cōsecratus, ex quo desiere superstitiosæ Gentilitatis Imperatores, desijt etiam esse criminosorum ergastulum, ac mutātus est in ecclesiam. Nam ex quo Christiani homines sumpserunt habenas Imperij, non amplius quempiam inuenies detrusum in carcerem Mamertinum, sed atrocium criminum rei in Tyberinam insulam conijciebantur. Habes de his exemplum apud Sidonium Appollinarem li. 1. epist. 7. cum agit de Aruando illo Galliarum præfecto, maie-

maiestatis réo;qui cōuictus de crimine, in eā insu lam cōiectus est;illic,ut ait,uncum, & gemonias, & laqueum expectans. Hactenus de carcere Mamertino. Monemus adhuc lectorem, Christianos persecutionis tempore, non tātum in prędictum carcerem Tullianum, & Mamertinum mancipatos esse; sed sæpe etiam apud priuatorum domus militari custodia esse detentos: Suppetunt de his ex actis martyrum plurima exempla; nam in rebus gestis S. Stephani Papę & martyris inuenies Lucillam datam Maximo, & Sempronium traditum Tertullo custodiēdum. In actis S. Callisti Papæ reperies Dalmatium Simplicij senatoris curæ commissum, & in actis S. Alexandri Papæ habes Hermetem traditum Quirino tribuno. sunt & alia de his exempla. Dicebatur eiusmodi custodia, liber carcer, quo etiam capitalium criminum rei detinebantur, ut habes expressum à Sallustio in Catilinario, dum agit de coniurationis socijs traditis singulis senatoribus custodiendis, his verbis: Decreuit senatus, ut abdicato magistratu Lentulus,itemq; cęteri in liberis custodijs habeantur. Itaq; Lentulus, P. Lentulo Spintheri, qui tūc ædilis erat, Cetheg⁹, Q. Cornificio, Statilius, C. Cęsari, Gabinius M. Crasso, Ceparius Cn. Terentio senatori tradūtur.&c. Libero carcere, & S. Paulum Apostolum Romę detentum habent Act. Apost. cap. 28. habes de eodem carcere libero. not. in l. 1.& l. diuus Pius. ff. de cust. reorum. Constat etiā priuatum carcerem legibus uetitum, de quo l. vn. C. de priuat. carc. & Cic. in Verr. 7. meminit. Christianos experiri esse coactos; est de his inter alia perspicuum exemplum de S. Anastasia a Publio uiro priuato carcere afflictata. At de his satis.

c Petri & Aphrodisij.] Agit de his etiam Vsuardus hac die,& alijs recentiores.

d Eutychij & soc.] Quorum martyrium narratur in miscell. hist. ex Theophane lib. 21. his verbis. Eodem anno, quo Euelid interfecit Christianos captiuos in omni ciuitate, inter quos & Eutychius filius Mariani Patricij martyr uetus ostensus est in Carrhis Mesopotamiæ, ubi & reliquiæ eius sanitates per Dei gratiam operantur: multi alij per sanguinem confirmati sunt. hæc ibi eo anno, quo obijt Leo tertius Imp. & regnare cępit Constantinus sextus: is annus à Gręcis ponitur, à Christo 733. à Latinis autē recentioribus septingentesimus quadragesimus primus numeratur.

e Duorum monachorū.] De his scribit S. Gregorius lib. 4. dialog. c. 21. item de diacono ecclesię Marsicanę, de quo hic item agitur, eodem libro cap. 23.

f Mathildis reginę.] De ea plurib⁹ Luithprād. Ticin. lib. 5. c. 7. Vuitich. Saxo. lib. 3. Albert. Crant. in Metrop. Saxon. libr. 3. miræq; sanctitatis fuisse fœminam ferunt. Fuit eiusdem nominis alia Mathildis uirgo de qua Trithem de uir. illust. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 222. hęc. ait: Mathildis filia regis Henrici Imp. primi, soror beati Brunonis Coloniensis Archiepiscopi, uirgo sanctę conuersationis, multis effulsit clara uirtutibus, ad hanc Vuitichindus monachus Corbeiensis historiam & gesta Saxonum scripsit: claruit anno Domini 930. hæc ille. Extitit etiam alia Mathildis clarissima fęmina, Comitissa, ecclesię propugnaculū, & uindex ecclesiasticę libertatis aduersus schismaticos principes, ad quam scriptę extant egregię epistolæ Gregorij septimi Romani Pontificis.

xvj. D Idibus Martij. Luna. 15

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15

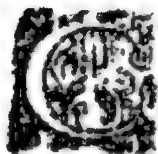

CAESAREAE in Cappadocia passio sācti Longini a militis, qui latus Domini lancea perforasse perhibetur. Eodem die natalis sancti Aristobuli b Apostolorum discipuli, qui cursu prædicationis peracto, martyrium consummauit. Thessalonicæ sanctæ Matronæ, c ancillæ cuiusdam Iudeæ, quæ cum occultè Christum coleret, & furtiuis orationibus quotidiè ecclesiam frequentaret, à domina sua deprehensa, & multipliciter afflicta, nouissimè robustis fustibus usque ad mortem cæsa, in cōfessione Christi incorruptum Deo spiritum reddidit. Eodem die sancti Menigni d fullonis, qui sub Decio passus est. In Aegypto sancti Nicandri e martyris

tyris, qui cùm sanctorum Martyrum reliquias studiosè perquireret, & ipse martyr effici meruit sub Diocletiano Imperatore. Cordubę sanctę Leocritię f virginis & martyris. Romæ natalis sancti Zachariæ g Papæ, qui Dei Ecclesiã summa vigilantia gubernauit, & clarus meritis quieuit in pace. Reate sancti Probi h episcopi, cui morienti Iuuenalis & Eleutherius martyres adfuerunt. Romæ sancti Speciosi i monachi, cuius animam germanus eius ferri uidit in cœlum.

MARTII. 15.

a LONGINI] De eo etiam hac die Vsuardus, Græci autem 16 Octob. Menologio; adduntq; natalem diem duorum militum, qui cũ eodem pro Christi nomine passi sunt. Longini res gestas habet Metaphrastes eadem die 16. Octob. ex quo Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 2. aliqua de eo Petrus in catal. lib. 3. cap. 202. S. Longini uenerandum corpus Romæ asseruari percepi in ecclesia sancti Augustini.

b Aristobuli.] Græci etiam de eo in Menologio hac die. Meminit huius Paulus ad Rom. cap. 16. Dorotheus in synopsi scribit, hunc esse missum ad Britannos prædicationis Euangelicæ causa, quod & Græci profitentur in dicto Menologio.

c Matronæ.] de ea Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Agunt Græci de eadem 27. huius mensis in Menologio. Fuit & alia Matrona, Pergensis dicta, de qua Metaphrastes agit 8. Nouembris, & Sozom. histor. lib. 7. c. 21.

d Menigni.] Græci etiã hac die de eo in Menologio, ubi summatim complexa eius acta referunt.

e Nicandri.] Græci itidẽ de eo hac die in Menologio, resque ipsius gestas compendio ibidem narrant.

f Leocritiæ, aliàs Locritiæ.] De hac scribit Almarus in uita S. Eulogij presbyteri & martyris: ubi legitur, Sanct. Eulogium quinto idus Martias consummasse martyrium, & quarta post die Locritiam, de qua agimus, esse decollatam, corpusque eius proiectum in flumen Betim. Habetur ibidem sacer hymnus de sanctis Eulogio & Locritia.

g Zachariæ Papæ.] De eo Ado pridie huius diei: sed hic est dies natalis eius, cuius res præclarissimè gestas per annos singulos intexuimus in Annalibus eccles. successit hic Gregorio Papæ tertio, anno Domini septingentesimo quadragesimo primo.

h Probi episc.] Scribit de eo S. Greg. lib. 4. dialog. cap. 21. fuit & alius Probus, de quo ibidem S. Gregorius, ac etiam c. 17. & 19.

i Speciosi.] De eo scribit idem Sanctus Gregorius libro 4. dialog. capit. 8. ex quo cæteri accepere.

16 Decimoseptimo Kal. Aprilis. Luna. Exv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16			

ROMAE passio S. Cyriaci a diaconi, qui post longam carceris macerationem liquata pice perfusus, & in catasta b extensus, attractus etiã neruis, & fustibus cæsus, ad vltimum cum Largo & Smaragdo, & alijs viginti, iubente Maximiano, capite truncatus est. Horum tamen festiuitas sexto idus Augusti recolitur, quo die à beato Marcello Papa corpora eorum sunt leuata, ac venerabiliter tumulata. Aquileiæ natalis beati Hilarij c episcopi, & Tatiani diaconi, qui sub Numeriano Imperatore & Beronio præside, post equuleum atque alia tormenta, una cum Fe-

lice, Largo, & Dionysio martyrium terminarunt. In Lycaonia S. Papæ [d] martyris, qui ob Christi fidem verberibus cæsus, vngulis ferreis [e] laceratus, clauatis calceis incedere iussus est; deinde arbori alligatus, migrans ad Dominum, eandem arborem ex sterili reddidit fructuosam. Anazarbi in Cilicia S. Iuliani [f] martyris, qui sub Marciano præside diutissimè cruciatus, demum in sacco vna cũ serpentibus inclusus, in mare demersus est. Rauennæ S. Agapiti [g] Episcopi & confessoris. Coloniæ sancti Heriberti [h] episcopi, sanctitate celebris. Aruernis depositio S. Patricij [i] episcopi. In Syria sancti Abrahæ [*] eremitę, cuius res gestas beatus Ephrem conscripsit.

MARTII. 16.

a CYRIACI.] de eo Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Habentur eius simulque sociorum acta iuncta rebus gestis Sancti Marcelli Papæ apud Suri. 16. Ianuar. Erat Romæ titulus Sancti Cyriaci in Thermis, penes quem & monasterium monialium erat, quod ipsum etiam excidit. cuius loci Martyrologium peruetustum habemus in nostra bibliotheca, ex quo nonnulla vetustatis monumenta hic descripta habentur. est mentio tituli S. Cyriaci in synodo secunda Romana sub Symmacho Papa, & in registro Sancti Gregorij lib. 9. episto. 22. qui cum vetustate collapsus esset, à Sixto Papa quarto ad ecclesiam sanctorum Quiriaci & Iulittæ translatus est.

b In catasta extensus.] Diuersa significatione catasta tam apud Gentiles scriptores, quàm etiam Christianos, ac penes ipsa acta martyrum accepta reperitur. Aliquando pro machina longæ ac magnæ compendis formam habente, qua serui detenti, venales exponebantur. sic apud Plin. libro 35. cap. ult. Stati 2. sylu. Pers. saty. 6. Mart. libro 6. & 10. & alios. Erat & catasta instrumentum torquendi, diuersum tamen ab equuleo, de quo habes in actis Sanctæ Dorotheæ, & in actis S. Marcelli Papæ & martyris, & alijs. in eo sensu Saluianus Massil. de recto iudic. libro 3. Scalas (inquit) sibi quodammodo de equuleis, catastisque fecerunt, martyres videlicet. & Gilda sapiens in orat. inuect. in ordin. ecclesi. ait: Multo dignius profecto, ut ad carcerem, aut catastam pœnalem, quàm ad sacerdotium traheremini. Catasta insuper aliquando suggestum significat lignis compactum, quem vulgo dicimus tabulatum. in hoc sensu in actis sanctorum martyrum Mariani lectoris & Iacobi, quæ quidem germana esse noscuntur, hæc habentur: Erat illic catasta non uno tantum, sed multis distincta gradibus & sublimi ascensu & cæt. apud Sur. tom. 2. die 3. Aprilis. Super eiusmodi catastam eleuabantur cruciandi martyres, quò illorum tormenta possent ab astantibus conspici: sicque intelligas locum Prudentij in Romano martyre hymno 10. cum ille suspensus equuleo super catastam concionabatur ad Populum dicens.

Audite cuncti, clamo longè, prædico,
Emitto uocem de catasta celsior. Erat etiam catasta cratis ferrea ad comburendum parata, de qua idem Prudent. peristeph. in Laurentio, hymno 2. sic canit.

Postquam uapor diutius
Decoxit exustum latus:
Vltrò è catasta iudicem
Compellat affatu breui:
Conuerte partem corporis
Satis crematus iugiter. Idem peristeph. hym. 1.
Verbera post uim crepantum
Post catastas igneas. &c. De ijsdem Ioseph. lib de Machab. ad Polyb. his uerbis de eadem catasta: Exhibentur lebetes, catastæ frixoriæ. &c. paulò inferius sic: Igni in catasta martyr obijcitur. hæc iam satis de catasta.

c Hilarij, & Titiani.] Agit de his item hac die Vsuardus, Petrus in catal. lib. 3. c. 203. & hist. ecclesiæ Aquileiens. lib 2.

d Papæ martyris.] De eo etiam Græci in Menologio, ubi & pluribus eius martyrij cruciatus narrantur.

e Vngulis ferreis.] Erant ungulæ bisulcæ; sic Prudentius eas frequenter appellat, ut peristeph. hym. 1.

Illa uirgas & secures,
Et bisulcas ungulas
Vltrò fortis expectabat, Idemque hym. 5.
Ille ungularum duplices
Sulcos pererrat osculis. Et hym. 10.
Costas bisulcis exarandas ungulis. Dictæ sunt autem ungulæ, quòd ea instrumenta ferarum imitarentur uestigia; quarum cum referrent exemplum, eodem etiam dictæ nomine inuenies l. 1. C. de emendatione seruorum: Ferarum (inquit) unguibus latera persecando. sed in

Cod.

Cod. Theod. eod. tit. sic: Ferarum uestigijs latera persecando.

f Iuliani.] Græci etiam de eo hac die in Menologio, ubi & certamen eius discribitur.

g Agapiti episcopi.] De eo tabulæ ecclesiæ Rauenatis. Reperitur hic interfuisse Romano concilio sub Iulio Papa habito anno quarto Constantij & Constantis. A A qua ratione supra diximus, hunc præcessisse Seuerum, & non ei successisse: nam anno undecimo prædictorum Imperatorum habita est synodus Sardicensis, cui præsens fuit Seuerus, atque subscripsit.

h Heriberti episc.] Scripsit eius res præclarè gestas Rupertus abbas Tuitiẽsis, quas retulit Sur. tom. 2. Porro egregia sãctissimi uiri miracula Lãbertus Leodiensis scriptis mandauit. Sigebert. de eo agens in chron. ordinatum eum refert episcopum anno à Christo Domino 997. ex humanis autem decessisse anno 1021.

i Patricij episcopi.] De eo Vsuardus hac die. Miratus sum hunc nõ recenseri in tabulis Democharis inter episcopos Aruernenses; puto errore prætermissum: nisi alterius fortasse fuerit ciuitatis episcopus.

K Abrahæ eremitę.] Gręci autẽ in Menologio 29. Octobris. Scripsit sanctus Ephrem eius acta, quæ extant apud Lipom. tomo 2. meminitq; eiusdẽ in libello, qui, Testamentum Ephrem inscribitur recitat & Metaphrastes eius res gestas fusius enarratas: habet easdem Lipom. to. 6. & Sur. tom. 2. hac die. Sozom. meminit de Abrahã S. Ephrem discipulo lib. 3. c. 15. & Niceph. lib. 9. c. 16.

27 Sextodecimo Kalen. Aprilis. Luna. F xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17			

HIEROSOLYMIS sancti Ioseph [a] ab Arimathia nobilis decurionis; discipuli Domini; qui eius corpus de cruce depositum in monumento suo nouo sepeliuit. Romæ sanctorum Alexandri [b] & Theodori martyrum. Alexandriæ commemoratio plurimorum sanctorum Martyrum, [c] qui à Serapidis cultoribus comprehensi, cum idolum adorare constanter renuissent, sæuissimè cæsi sunt, tempore Theodosij Imperatoris: qui mox rescriptum dedit, ut Serapidis templum destrueretur. Constantinopoli S. Pauli [d] martytis, qui sub Constantino Copronymo cum sanctarum imaginum cultum defenderet, igne cõbustus est. In Hibernia natalis sancti Patricij [e] episcopi & confessoris, qui primus ibidem Christum euangelizauit, & maximis miraculis & uirtutibus claruit, Cabilone in Galliis sancti Agricolæ [f] episcopi. Niuigellæ in Brabantia sanctæ Gertrudis [g] uirginis, quæ clarissimo genere orta, despiciens mundum, & toto uitæ suę cursu in omnibus sanctitatis officiis se exercens, Christum sponsũm in cęlis habere meruit.

MARTII 17.

a IOSEPH ab Arimath.] De quo Matth. c. 27. Marc. 15. Luc. c. 23. & Ioannes c. 19.

b Alexãdri, alias Nicandri, & Theodori.] Restituti sunt hi ex eo quod diximus uetman. scri. exemplari. Nicandri & Theodori martyrum corpora translata sunt à Sergio iuniori Papa in titulum Equitij, ut uetus inscriptio marmoris

mori incisa illic posita testatur.

c Plurimorum sanctorum mart.] Agit de his Rufin. hist. libr. 2. c. 22. Socrat. lib. 4. cap. 16. & 17. Sozom. lib. 7. c. 15. & 16. Niceph. lib. 12. cap. 25. & 26. De subuersione Serapidis scripsit Sophronius æqualis S. Hieronymo insignem librum, ut ipse Hieron. testatur lib. de script. eccle. in Sophronio. meminit S. Augustinus de Serapidis ruina lib. de diuinat. dæmonum; de eius verò cultu, & uana Aegyptiorum superstitione late de ciuit. Dei libr. 18. cap. 5 & 6. de eiusdem templi ruina S. Hieron. ad Lætam epist. 7 & ex externis Eunapius Sardianus. Sciendum præterea, in locum deiecti Serapidis extructam fuisse basilicam nomine S. Ioannis Baptistæ, in quam illatæ sunt eiusdem sancti reliquiæ, ut scribit Rufinus ubi supra, eam Theophilus dedicauit quarto Kalen. Septembris, ut scribit Beda de sex ætat. in Iuliano; idem acta de inuent. capitis eiusdem S. Ioannis in princ. De origine autem eius templi consule Tacitum annal. lib. 20.

d Pauli martyris.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio. passus reperitur circa annum Domini octingentesimum.

e Patricij episc.] De eo Beda, Vsuardus, Ado, & alij hac die. Huius res gestas scripsit Probus Hibernus, ut apparet in fine eius uitæ, quæ extat apud Bed. to. 3. de puteo sancti Patricij historiã recenset Mombrit. tom. 2. Cùm autem in prædictis auctoribus, quos citauimus legatur sanctus Patricius primus omnium Scotis prædicasse Euangelium, & ad Christi fidem eosdem perduxisse: nos maiorem fidem adhibere cogimur S. Prospero Aquitano, qui illis ipsis temporibus uixit, ac rem gestam ob oculos penè habuit: ipse in chronico in consulatu Dionysij & Florentij, & iterum in consulatu Bassi, & Antiochi testatur, Scotos, antequam sanctus Patricius prædicationem Euangelij aggrederetur, conuersos ad fidem fuisse per Palladium, quem Rom. ecclesiæ diaconum sanctus Cælestinus Papa illuc ad prædicandum Euangelium miserat. agit de hoc etiam idem Prosper lib. aduersus Collatorem in fin. Beda hist. de gest. Angl lib. 1. cap. 13. & lib. de sex ætat. & Marian. Scot. lib. 2. sext. ætat. anno Domini 432. Ex his itaque erroris arguitur Probus, dum ait, Palladium, intactis rebus Scotorum, ab illis fuisse repulsum, ac in munere quo fungebatur archidiaconatus esse defunctum; cùm prædicti omnes affirment, illum ordinatum esse a Cælestino primum Scotorum episcopum, cui successit sanctus Patricius consecratus ab eodem Cælestino Papa; qui & ad Hibernos missus, ibi per annos quadraginta in signis atque mirabilibus prædicans, totam insulam Hibernam conuertit ad fidem. hæc etiam testatur Mar. Scot. ubi supra. Scribit Sigeb. in chron. sanctum Patricium obijsse anno Domini 491. annos natus 122. De eodem S. Patricio habetur mentio in actis S. Vuinuualoci abbatis; extant apud Sur. tom. 2. die 3. Martij; fuit enim illi æqualis.

f Agricolæ episc.] Scribit de eo Greg. Turon. hist. de gest Franc. libr. 5. cap. 20. & 45. interfuit, subscripsitque quarto, & quinto cõcilio Aurelianensi, ut eorum acta indicant: celebratum est autẽ quintum illud concilium anno 38. Childeberti regis Franc. qui numeratur anno Domini 552. hæc ponimus, ut tempora quibus uixit Agricola cognoscantur. Scribit de eodem elegans epigramma Venant. Fortunat. lib. 3. meminit eiusdem Fortunat. in actis S. Germani episcopi Parisiorum c. 7. Aim. de gest. Franc. lib. 3. cap. 42. sedit (ut scribit Gregorius Turonen. ubi supra) annos 48. uixitq; annos 83. reperitur interfuisse etiam primo Lugdunensi concilio vna cum sancto Nicetio episcopo Lugdunensi, quæ synodus celebrata est temporibus Gunthramni regis, & Ioannis Papæ tertij.

g Gertrudis.] De ea etiam hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Recitat eius acta Sur. tom. 2. sed per pauca quidem, & longè breuiora his, quæ testatur Molanus reperiri tribus libris digesta Niuellæ Brabantiæ oppidi. plura de eadem idem auctor in indiculo SS. Belg. vbi refert eam ex hac uita migrasse anno 664. quod etiam testatur Sigeb. in chron. & Trithem. de uir. illust. ord. sancti Bened. libr. 3. c. 113. Relata est in sanctorum classem ex decreto Honorij Papæ tertij.

xiij G Quintodecimo Kal. Aprilis. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	18			

CAESA-

CAESAREAE in Palæstina natalis beati Alexandri[a] episcopi, qui de Cappadocia ex propria ciuitate, ubi erat episcopus, sanctorum locorum desiderio Hierosolymam ueniens, cum Narcissus eiusdē urbis episcopus iam senex ecclesiam regeret, diuina reuelatione eius gubernacula suscepit: postmodum uero in persecutione Decij cum iā longæuæ ætatis ueneranda canicie præfulgeret, ductus Cæsaream, & clausus in carcere, ob confessionem Christi martyrium compleuit. Augustæ sancti Narcissi[b] episcopi, qui primus in Rhætia Euangelium prædicauit, deinde in Hispaniam profectus, cum Gerundæ multos ad Christi fidem conuertisset, ibidem in persecutione Aureliani cum Felice diacono martyrij palmam accepit. Nicomediæ sanctorum decem millium[c] Martyrum, qui pro Christi confessione gladio percussi sunt. Item sanctorum martyrum Trophimi,[d] & Eucarpij. In Britānia S. Eduardi[e] Regis, qui dolis nouercæ necatus, multis miraculis claruit. Hierosolymis sancti Cyrilli[f] episcopi, qui ab Arianis multas fidei causa perpessus iniurias, & ab ecclesia sua sępe pulsus, tandem sanctitatis gloria clarus in pace quieuit, cuius intemeratę fidei Synodus œcumenica Damaso scribens, pręclarum testimonium dedit. Lucæ in Tuscia natalis sancti Frigdiani[g] episcopi, uirtute miraculorum illustris: cuius festiuitas quartodecimo Kalendas Decembris, quando eius corpus translatum fuit, potissimum recolitur. Mantuæ sācti Anselmi[h] episcopi & confessoris.

MARTII. 18.

a ALEXANDRI episco.] Beda item, Vsuardus, Ado, & alij; Græci autem in Menologio 15. Maij. Res gestas ipsius scribit Eusebius hist. li. 6 c. 7. 8. & 32. Hieronymus de scrip. ecclesiast. in Alexandro, Niceph. ex prædictis lib. 5. cap. 9 & 10. & alij recentiores.

b Narcissi episcopi.] Augustæ autem agitur 29. Octobris. Nec mirum, si (quod sæpe accidit) alio die in Romano Martyrologio, alio uero alibi de eodem agitur sancto: si quidem alicubi translatio, vel eius ecclesiæ dedicatio, uel quod de episcopis accidit ordinatio celebratur. Porro ea die uigesimanctaua Octobris agitur de Narcisso episcopo Hierosolymitano, hic autem de Augustano episcopo, quem eius gentis appellant Apostolum. Scimus autem aliquos confundere hos duos Narcissos simul, ut uidetur fecisse Petrus in catal. libro septimo, cap. uigesimooctauo, dum Hierosolymitano tribuit Afræ martyris cōuersionem: alios econtra distinguere hunc à Narcisso Gerundense, qui una cum Felice illic martyrium passus est. porrò tam in actis S. Afræ martyris, quam in flore sanct. Hisp. vnus idemq; esse fertur, quibus & astipulantur qui scripserunt Annales Hisp. ut Ant. Beuter, & Ioan. Vasæus. Illustratur tumulus eius multis miraculis, quorum illud est celeberrimū sub Petro Rege Aragonum, quando capta Gerunda per Carolum Siciliæ & Philippum Francorum Reges, ex sepulchro sancti Narcissi, quod uiolare attentarunt milites, muscarum examen egressum in exercitum infesto agmine irruens ingentem cladem intulit, & in fugam egit, à cœptisq; desistere coegit. contingerunt hæc 8. Septembris anno Domini 1286. ex his apud eos in prouerbium abierunt muscæ S. Narcissi. De Felice diacono, cuius hic habetur mētio, meminit etiam S. Eulogius in mem. sanct. sed de eo plura inf. (Aug.

c Decem millium martyrum.] Græci de his etiam in Menologio hac die. Nec sane mirandum est, non tantum eos de quibus hoc loco agitur, sed alia multa præterea martyrum millia pro Christi nomine Nicomediæ fortissime occubuisse, in quorum certamina sæpe incurrimus, nam Dioclesianus Imperator sæuissimam illam persecutionem excitans, Nicomediæ, resedit, illicque de Christianis, immanissimam carnificinā exercuit, ut produnt acta martyrum, Euseb. lib. 8. & alij.

d Trophimi, & Eucarpij.] Græci item de his hac die in Menologio agunt.

e Eduardi Regis.] Extant eius res geſtæ, quas ex antiquis man.ſcrip. edidit Sur. tom. 2. de codē plura in uita S.Duſtanni epiſcopi,& in actis ſanctæ Edithæ virginis,eius germanæ. Necatus eſt anno à Chriſto Domino 981.cum regnaſſet an. quatuor. De celebratione diei feſti S. Eduardi Regis extat epiſtola Innocentij Papæ quarti in Vaticana bibliotheca in regiſtro ipſius anno 2. pag. 527.

f Cyrilli epiſcopi.] Agunt de eo Græci etiam hac die in Menologio. Meritò pro S.Cyrillo teſtimonium œcumenicæ Synodi hic citatur: quod ſatis eſſe videtur ad apologiam aduerſus eos, qui fidem catholicam ipſius ſuſpectam habuere. extat eiuſmodi ſanctæ ſynodi elogium de Cyrillo in ſynodica, apud Theodoret. lib. 5. cap. 9. ad Damaſum Papam his verbis: Eccleſiæ Hieroſolymitanæ, quæ eſt omnium mater, reuerendiſſimum ac ſanctiſſimum Cyrillum epiſcopum vobis oſtendimus, tū ab epiſcopis prouinciæ (vt canon vult) iampridem eſſe creatum, tum plurima prælia aduerſus Arianos variis in locis confeciſſe. hæc patres. Plures eiuſdem nominis, aliumq; poſt alium Hieroſolymis temporibus Conſtantij Imper. ſediſſe, refert S. Hieron. in chronico, anno vndecimo eiuſdem Conſtantij Imper. cùm autem idem de ſcript. eccleſ. in Cyrillo dicat, cum ab Arianis principibus ſæpe pulſum exilio, ſatis inſinuat fidem ipſius catholicam probatam atque teſtatam. Vixit vſque ad annum octauum Theodoſij maioris, vt idem Hieron. eſt auctor, recenſetur hic annus (ſecundum recētiores chronog.) Chriſti Domini 386. Habentur eius acta nuper collecta opera Ioannis Grodecij, cuius etiam diligentia catecheſes, aureum planè opus, diu occultatæ prodiere in lucem.

g Erigdiani, aliàs Frigidiani.] De eo legimus Lucenſes tabulas Romam allatas. Scribit de ipſo S.Greg. Papa lib. 3. dialog. cap. 9. & alij ex eodem auctore.

h Anſelmi epiſc.] De eo etiam tabulæ eccleſiæ Mantuanæ, eiuſdemq; uet. monumenta à Galeſino ad uſum breuiarij accommodata.

xij. A Quartodecimo Kalendas Aprilis. Luna. 19

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19

IN Iudæa natalis ſancti Ioſeph a ſponſi beatiſſimæ uirginis Mariæ. Surrenti ſanctorum martyrum Quincti, b Quinctillæ, Quartillę, & Marci cum alijs nouem. Nicomediæ ſancti Pancharij c Romani, qui ſub Diocletiano truncatus capite, martyrij coronam accepit. Eodem die ſanctorum Apollonij d & Leontij epiſcoporum. Gandaui ſanctorum Landoaldi e presbyteri Romani, & Amantij diaconi: qui à ſancto Martino Papa ad prædicandum Euangelium miſſi, multis poſt obitum ſunt illuſtrati miraculis. Apud Pinnenſem ciuitatem natalis beati Ioannis, f magnæ ſanctitatis uiri, qui de Syria ad Italiam ueniens, & conſtructo illic monaſterio, multorum ſeruorum Dei per quatuor & quadraginta annos pater exiſtens, clarus uirtutibus quieuit in pace.

MARTII. 19.

a IOSEPH.] De eo hac die Ado, & alij, Græci autem 26. Decembris in Menologio. Huius res geſtæ non ab alijs, quam à teſtibus præordinatis à Deo, ab ipſis (inquam) ſanctis Euangeliſtis conſcribi meruerunt. Omittimus hic de ſanctiſſimo uiro innumera ſanctorum patrum elogia, ſilemus & miracula recenſere. De eius ætate, uirginitate, & obitu pluribus diſſeruimus in Annalib. eccleſ. Erat eius nobile ſepulchrū in ualle Ioſaphat, prope tumulum S. Symeonis ſenis, ut legitur apud Bedam lib. de locis ſanctis cap. 6. S. Ioſeph uita ex diuerſis

diuersis auctoribus collecta habetur in thesaur. concio. tom. 2. Isidorus Isolanus scripsit de donis S. Ioseph commentarium ad Hadrianum sextum Rom. Pont. extat de eodem carmen Bonad. lib. 3. monod. 16.

b Quincti & soc.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij de ijsdem hac die agunt.

c Pancharij.] Græci etiam hac die in Menolog. agunt de eodem.

d Apollonij, & Leontij.] De his uetus Martyrologium Rom. cui astipulantur man. scrip. nullibi tamen, cuius ecclesiæ episcopi fuerint, habetur expressum.

e Landoaldi, & Amantij.] Scripsit horum res gestas Nodgerus episcopus Leodiensis, quas habet. Sur. tomo 2. plura Molanus in indic. SS. Belg.

f Ioannis.] De eo pluribus Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Habet eius acta Mombrit. tom. 2. uit. sanct. Petrus in catalog. libr. 3. c. 207. Trithem. de vir. illust. ord. sanct. Bened. lib. 3. cap. 283. ubi eum uirum sanctum & doctum prædicat. De ciuitate cuius hic mentio habetur, uaria admodum lectio reperitur, cum alij habeant Pennarensem, alij Pinnarlensem, Pinnensem alij, seu Pennensem, uel Pennatensem, ut Trithemius: porrò magis germana lectio probatur, ut Pennensem dicat, est. n. Pennensis ciuitas apud Vestinos, ut scribit Ptol. lib. 3. tab 6. & Plin. lib. 3. c. 12. In lib. enim de Pontificibus Romanis in Zacharia Papa hęc leguntur: eidem Transamundo se subdiderunt Marsicani Furconenses, atque Valuenses, seu Pennenses, aliàs Pinnenses &c. vulgò dicitur, Ciuita de penna.

20 Tertiedecimo Kal. Aprilis. Luna. B xj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20			

IN Iudæa sancti Ioachim [a] patris beatissimæ virginis genitricis Dei Mariæ. In Asia natalis sancti Archippi [b] commilitonis beati Pauli Apostoli, cuius ipse in epistola ad Philemonem, & ad Colossenses meminit. In Syria sanctorum martyrum Pauli, [c] Cyrilli, Eugenij, & aliorum quatuor. Eodē die sanctorum Photinæ [d] Samaritanæ, Ioseph, & Victoris filiorum, itemque Sebastiani ducis, Anatolij, Photij, Photidis, Parasceues, & Cyriacæ germanarum: qui omnes Christum confessi, martyrium sunt assecuti. Amisi in Paphlagonia sanctarum septem mulierum, [e] Alexandræ, Claudiæ, Euphrasiæ, Matronæ, Iulianæ, Ephemiæ, & Theodosiæ, quæ in confessione fidei cæsæ sunt; easque secutæ sunt Derphuta, & soror ipsius. Apolloniæ S. Nicetæ [f] episcopi, qui pro sanctarum imaginum cultu eiectus in exilium, reddidit spiritum, In monasterio Fontanellæ sancti Vulfranni [g] episcopi Senonensis, qui relicto episcopatu, ibidem clarus miraculis decessit è uita. In Britannia depositio sancti Cuthberti [h] episcopi Lindisfarnensis, qui à pueritia ad obitum vsque sanctis operibus & miraculorum signis effulsit.

MARTII. 20.

a SANCTI Ioachim.] De eo autem Græci agunt 9 Septemb. in Menologio. De S. Ioachim, & si nihil expressum habeatur in diuinis scripturis, tamen patrē fuisse Dei genitricis Mariæ, ex certis probatisq; maiorū traditionibus sancti patres tam Latini, quàm Græci absq; aliqua difficultate affirmarunt, id in primis S. Epiph. qui res Hebræorum.

præcæteris calluisse videtur, in panar. hæres. 79. & in orat. de laudibus sanctæ Mariæ Deiparæ. item S. Ioannes Damasc. qui pluribus agit de laudibus S. Annæ & Ioachim tribus illis orationibus habitis in die natali Dei genetricis Mariæ. S. Augustinus agens contra Faustum Manichæum libro 23. c. 9 & si neget in libris canonicis genealogiam Dei genetricis recenseri; Ioachim, autem, quem ille ex tribu Leui sacerdotem fuisse dicebat, eundem ex tribu Iudæ potius prouenisse, contendit. Non prætermittimus dicere, Gnosticos hæreticos excogitasse portentosum quendam librum inscriptum, Stirpis Mariæ: quem vt alienum ab ecclesia catholica S. Epiphanius procul reijcit in panar. hæres. 26. at nihil ex illo patres accepisse certum est; idque loca Epiphanij nuper citata satis indicant.

b Archippi.] De eo Paulus Apostolus ad Coloss. cap. 4. & ad Philem. Agit de eodem hac die Vsuardus, Ado, & alij.

c Pauli & soc.] De his item Vsuardus, & alii eum sequuti.

d Photinæ Samaritanæ.] Agunt de ea itē Græci hac die in Menologio, feruntque eandem fuisse mulierem Samaritanam. de qua Ioan. Euang. c. 4. In uet. Martyrol. Casin. de eadem agitur, eademq; fuisse, affirmatur. Eius caput Romæ apud S. Paulum à monachis Casinensibus asseruatur.

e Septem mulierum.] De his etiam Græci in Menolog. hac die. ibiq; earundem nomina recitantur, inter quas & Parasceue recensetur. Agunt Græci de Parasceue seorsum itidem in Menologio ad sext. Kalend. Augusti, passamq; tradunt tēporibus Antonini Imp. Romanamq; genere fuisse scribunt: quam diuersam esse ab hac, de qua hic cum cæteris agitur, facile existimo. Theod. Bals. in sexta Syn. Constantinop. can. 63 hæc ait; Nicolaus Muzalon Patriarcha, cum uitam S. Parasceues, quæ in quodam Callicratiæ uico colebatur, a quodam uicario inepté & indocté, ac sancta angelica uiuēdi ratione indigné compositam inuenisset, eam igni mandari iussit, & diacono Basilico mandauit, Deo gratam & acceptam eius uitam conscribere. hæc Theodorus, qui & de Metaphraste; quem constat in eo generis plurimum laboris insumpsisse, hæc ait: Magna itaque beato Metaphrasti agenda est gratia, qui martyricas pro ueritate fossas non sine multis laboribus, & sudoribus repurgauit & exornauit ad Dei laudem, & sanctorum martyrum perennem gloriam. hæc Theodorus.

f Nicetæ episcopi.] Græci itidem de eodem hac die in Menologio agunt.

g Vulfranni episc.] Scripsit eius res gestas Ionas abb. habet eas Sur. tom. 2 plura de eo in uita S. Vuilebordi apud Sur. tom. 6 Molan. in indic. SS. Belg. Trithem. de uir. illustrib. ord. S. Bened. lib. 3. c 168. Petrus in catal. lib. 3. c. 213. & alij. migrauit ex hac vita anno Domini 720.

h Cuthberti episcopi.] De eo Beda, Vsuardus, Ado. Eius acta Beda exacté conscripsit, habentur tom. 3, qui & in præfatione hist. de gest. Angl. fatetur se scripsisse uitam ipsius, non tantum soluta oratione, sed etiam uersu heroico. idem de eo li. 4. hist. Angl. c. 27. 28. & 29. sedere cœpit anno Domini 685. migrauit é uita anno 688. Sigebertus autem ann. 687. diem obijsse affirmat.

x. C Duodecimo Kal. Aprilis. Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21			

IN mōte Casino natalis S. Benedicti[a] abbatis, qui monachorū disciplinam in Occidēte penè collapsam restituit, ac mirificè propagauit: cuius uitā uirtutibus & miraculis gloriosā beatus Gregorius Papa conscripsit. Alexandriæ cōmemoratio sāctorum Martyrū,[b] qui sub Constantio Imperotore, & prefecto Philagrio, irruentibus Arianis & gentilibus, in ecclesia in die Parasceues cęsi sunt. Eodem die sanctorū martirū Philemonis,[c] & Domnini. Catenę S. Birilli, [d] quia a B. Petro ordinatus episcopus, cum multos gentiliū conuertisset ad fidem, in ultima senectute quieuit in pace. Alexādrię beati Serapionis[e] anachoretę, & episcopi Thmuceos, [f] magnarum

rum virtutum viri, qui Arianorum furore in exilium actus, migrauit ad Dominum. In territorio Lugdunensi sancti Lupicini g abbatis, cuius vita sanctitatis & miraculorum gloria fuit illustris.

MARTII 21.

a BENEDICTI abbatis,] Beda ac ceteri Latinorum de eo hac die, Græci autem in Menologio 4. huius his verbis: Sancti patris nostri Benedicti multorum monasteriorum patris celeberrimi, pietate & miraculorum multitudine illustris: hæc ibi. Huius præclarissimas res gestas complexus est toto secundo libro dialogorum S. Gregorius Papa, plurima item de eo in uita sancti Mauri, necnon in uita sancti Placidi. Marcus monachus S. Bened. (vt scribit Sigebert. de uir. illustr. cap. 35.) acta S. Benedicti ex Gregor. libr. 2. dialog. scripsit heroico carmine, Adalbertus autem monachus Floriacen. (vt idem auctor testatur cap. 101 & 102.) scriptis mandauit uolumen miraculorum eius, quæ ad eius sepulchrum sunt facta: quod opus Aunonius monachus est prosecutus. Bertharius abbas Casinensis etiam scripsit de uita, obitu, & miraculis S. Benedicti uolumen, vt testatur Petrus diaconus Casinen de vir. illust. monast. Casin. c. 12. Idemq; eodē lib. c. 18 refert Victorē Rom. Pontif. ex abbate Casinen. scripsisse quatuor libros de miraculis S Benedicti, quæ facta sunt in cœnobio Casinensis. Vitam eius carmine fuisse scriptam etiam à Rainaldo monacho Casinen. idem Petrus affirmat ibidem cap. 17. Paulus diaconus Aquileiensis scripsit sacros hymnos de eodem, ut idem refert cap. 8. Bruno autem episcopus Signiensis ex monacho Casinensi scripsit homiliam de eodem legi solitam in ea ecclesia die natali eiusdem quod testatur idem Petrus c. 34. addidit & Guerricus abb. Igniacensis sermones tres, Oddo abb. Floriacen sermonem unum de eadem solemnitate. De eodem præterea Paulus diaco. de gest. Longob. lib 1. c. 17. Leo Ostiensis lib 1. chron Casinen. & alij plures. Petijt eremum S. Benedictus (ut ex prædictis auctorib. collegimus) anno à Christo Domino 519. vel ad summum 20. Obdormiuit autem in Domino anno 542. uel secundum Leonem Ostiensem, 543.

b Sanctorum martyrum.] Scribit de his sanctus Athanasius epistolam ad Orthodoxos omnes, quò cunctis innotesceret catholicorum constantia, & Arianorum sæuitia; agit & de his in apologia secunda: Socrates etiam lib. 2. cap. 8. Sozom. lib. 3. c. 5. Theodoret. libr. 2. cap. 4. Cæsi sunt hi Constantio tertium & Constante secundum coss. anno à Christo Domino (iuxta supputationem recentiorum) 342.

c Philemonis, & Domnini.] De his item Græci hac die in Menologio agunt.

d Birilli episcopi.] Græci etiam de eo hac die in Menolog. Diuersus planè hic Birillus a Berillo, de quo agit sanctus Hieron. de script. eccles. quem uixisse dicit temporibus Alexandri Imp. & successorum eius.

e Serapionis anachoretæ & episc.] De eo Beda, Vsuardus, Ado, & alij, licet eum tantum dicat anachoretam: uerum insignem illum Serapionē ab Athanasio fuisse ordinatum episcopum, constat ex epistola eiusdem Athanasij ad Dracontium. Extat de eo Alexandri episcopi Thessalonicæ ad Athanasium epistola, quam intexuit idem Athanas. in apolog. 2. Agit de eodem S. Hieronymus lib. de script. eccl. & in epistola ad Magnum 84. Ad hunc Serapionem extat epistola insignis eiusdē sancti Athanasij aduersus eos qui mussitare incipiebant, Spiritum sanctum esse creaturam, item commentarius de blasphemia in Spiritum sanctum, & epistola alia de morte Arij, & statu illius temporis. Eiusdem nominis Serapio cognomento Syndonius claruit sanctitate, de quo plura Pallad. in Lausiacis.

f Thmueos.] Sic dicta ciuitas in Aegypto ab hirco, ut testatur sanctus Hieronymus contra Iouinianum, lib. 2. Thmuis, inquit, interpretatur hircus, meminit eiusdem ciuitatis Cassian. collat. 14. c. 5. & collat. 16. cap. 1. Posita hæc ciuitas erat in ea prouincia Aegypti, dicta Scethi; quæ & à Scythis Orientalibus Scythia appellata sæpius reperitur: à Scythis enim Aegyptios fuisse debellatos, auctor est Iustinus histor. lib. 2. De eremo Scethi, qui & Scythiæ dicitur, frequens est mentio apud Pallad. in Lausiac Euag. Cassian. Sozom. Niceph. & alios. de urbe Scethi, & Scythiaca regione meminit Ptolomæus lib. 4. quod dicta ciuitas Thmueos in Scethi fuerit, constat ex epist. S. Germani episcopi Capuani, & aliorum legatorum ad Hormisdam Papam, quam habemus apud nos man. scrip. in qua hæc leguntur de monachis Scethi, seu Scythiæ: Illi de sua prouincia episcopos accusant, inter quos est Paternus Thmuitanæ ciuitatis antistes, &c.

g Lupicini] De eo etiam hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Scripsit res gestas ipsius Gregorius Turonen. in uit. sanct. patr. cap. 1. fuit & alius Lupicinus reclusus sanctitate conspicuus, de quo idem auctor eod. lib. cap. 13. De eodem Lupicino, de quo agimus, plura habes in actis S Eugendi apud Sur. tom. 1. die 1. Ianuar.

ix. D Vndecimo Kal. Aprilis. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ	
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P				
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22				

NARBONAE in Gallia natalis ſancti Pauli [a] epiſcopi, Apoſtolorum diſcipuli, quem tradunt fuiſſe Sergium Paulum proconſulem, qui à beato Apoſtolo baptizatus, & cum in Hiſpaniam [b] pergeret, apud Narbonam relictus, ibidem epiſcopali dignitate donatus eſt: vbi prædicationis officio non ſegniter expleto, clarus miraculis migrauit in cœlum. Tarracinæ ſancti Epaphroditi [c] Apoſtolorum diſcipuli, qui à beato Petro Apoſtolo epiſcopus illius ciuitatis ordinatus fuit. In Africa ſanctorum martyrum Saturnini, [d] & aliorum nouem. Eodem die natalis ſanctorum martyrum Callinicæ [e] & Baſiliſſæ. Ancyræ ſancti Baſilij [f] presbyteri & martyris, qui ſub Iuliano apoſtata grauiſſimis cruciatib. affectus, animā Deo reddidit. Carthagine ſancti Octauiani [g] archidiaconi, & multorum millium martyrum, qui ob fidem catholicam à Vuandalis cæſi ſunt. Ibidē ſancti Deogratias [h] epiſcopi Carthaginenſis, qui plurimos à Vuandalis captiuos ab Vrbe ductos redemit, alijsq; ſanctis operibus celebris quieuit in Domino. Auximi in Piceno ſancti Benuenuti [i] epiſcopi. In Suetia ſanctæ Catherinæ [k] virginis, filiæ ſanctæ Brigittæ. Romæ ſanctæ Leæ [l] viduæ; cuius virtutes, & ad Deum tranſitum ſanctus Hieronymus ſcribit.

MARTII. 22.

a PAVLI epiſcopi.] Agit de eo Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri; licet diuerſis diebus: nam Vſuard. prid. id. Decemb. Ado verò ad 11. Kal. Febr. Meminit hui⁹ Prudētius ī periſteph. hymno 4. cū ait. Surget & Paulo ſpecioſa Narbo. Item Gregor. Turon de geſt. Franc. lib. 1. c. 50. vbi tamen manifeſtè errat, dum eum unà cum alijs, quos illic recitat, tempore Decij Imp. in Gallias perueniſſe teſtatur: de eodem Petrus Clun. lib. 1. epiſt. 2. & alij plures ex recentioribus.

b Cum in Hiſpaniam pergeret.] Eadem quæ hic habētur de profectione S. Pauli in Hiſpanias, prædicta omnia Martyrologia atteſtantur: id ipſum tam Latini, quàm Græci patres affirmant, à quibus diſſentire videtur Gelaſius Papa, cuius ſententia recitata habetur 22. q. 2. cap. beatus Paulus ſunt ea uerba Gelaſij prolata in ſynodo Romę habita, in qua actum eſt de abſolutione Miſeni epiſcopi antea damnati: habemus eā apud nos man. ſcript. Sed reuerà eò tendit ſententia eius, vt Paulus, Deo aliter diſponente, quod tunc ſe facturum pollicitus eſt, minus implere potuerit: nō autem, vt neget omnino, nunquam Paulum in Hiſpanias aduenisse. De profectu autem eius in Hiſpanias, vt de re certa, ſcribit ſanctus Athanaſius in epiſtola ad Dracontium, idipſum ſanctus Hieronymus, qui apocryphis non facile adhibere fidem conſueuit, in Iſaiam. ca. 11. & in Amos c. 5. & epiſto. 28. ad Lucinium Beticum. hoc & profitetur S. Cyrillus Hieroſ. catecheſi 17. Sanctus Epiphanius in panar. hæreſ. 27. S. Ioannes Chryſoſtomus in procem. comment. in epiſt. Pauli ad Hebræos, & homilia 7. de laudibus Pauli: Theodoretus in comment. epiſt. 2. Pauli ad Timoth. c 4 in epiſto. ad Philip. cap. 1. & ſuper pſalm. 116. S. Gregorius Papa lib. 31. moralium, cap. 22. in fin. S. Iſidorus de vit. & obit. ſanct. cap. 71. licet non putetur eius illud opus. Extat in bibliotheca Cardinalis Syrleti libell⁹ Hippolyti martyris de duodecim Apoſtolis.

ſtolis, quo firmiter auctor aſſerit, ſanctum Paulum prædicaſſe Euangelium in Hiſpania: profitetur idipſum Sophronius epiſcopus Hieroſol. in ſermone in natali Apoſtolor. Ado Vienn. in chroni. Michael. Glic. & alij ex recentioribus plurimi, quos prętērimus; ſatis eſſe arbitrati tot tantorumque patrum unam omnium de eadem re ſententiam retuliſſe.

c Epaphroditi.] De quo Paulus ad Philippen. c. 2. & 4. Præfectum hunc fuiſſe eccleſiæ Tarracinenſi, eſt auctor Metapraſt. in ſerm. in natal. Apoſt. die 29. Iunij: Dorotheus autem in Synopſi ait, Adriæ eum datum epiſcopum.

d Saturnini & ſoc.] De his etiam Beda agit hac die. Multi eius nominis paſſi habentur in Africa, quorum nec illum prætereamus, de quo eſt tā nobile teſtimonium ſancti Celerini martyris in epiſtola ad Lucianum, his uerbis Salutat te Macarius cū ſororibus &c. paulo poſt; Saturninus, qui & ipſe luctatus eſt cum diabolo, qui & Chriſti nomen eſt fortiter confeſſus: qui & in pœna vngularum fortiter eſt confeſſus; &c. eſt epiſt. 21. apud S. Cyprian. edit. Pamel.

e Callinicæ & Baſiliſſæ.] Agunt de his item Græci hac die in Menologio.

f Baſilij presbyteri.] De eodem hac die Græci in Menologio his uerbis. Sancti martyris Baſilij presbyteri Ancyranæ eccleſiæ, qui cum in Chriſtiana confeſſione conſtanter perſiſteret, Iuliano Apoſtata Imperat. & Saturnino præſide Ancyræ, poſt multos cruciatus Chriſti martyr uolauit in cœlum. hæc ibi. Ne autem alicui errandi daretur occaſio, ut quis exiſtimaret hunc illum eſſe Baſilium item Ancyranum, ſed epiſcopum Arianum, qui iiſdem temporibus uixit; idcirco hic presbyteri nomen, & quæ ſequuntur, uidentur expreſſa. Ad omnem autem prorſus tollendam ambiguitatem de Baſilio epiſcopo: ſciendum eſt, illum non occubuiſſe martyrio ſub Iuliano, ſed poſt illum fuiſſe ſuperſtitem; nam interfuit concilio Antiocheno celebrato tempore Iouiniani Imp. ubi una cum pluribus Arianis epiſcopis, cantauit palinodiam, ut ſcribit Sozom. hiſt. lib. 5. cap. 10. Quod autem ſpectat ad Iuliani Apoſtatæ perſecutionē, in qua Baſilius presbyter, de quo agimus, paſſus eſt: exploratum habetur, ipſum potius dolis egiſſe, quam armis ſæuiſſe: tamen ut de eo ſcribit S. Gregorius Nazianz. oratione prima in Iulianum ita ſe ille comparauit, ut utriuſq; uteretur ad libitum; & licet nullo promulgato in Chriſtianos edicto, tamē tum populo, tum etiam magiſtratibus, ipſiſq; prouinciarum rectoribus non obſcure ſignificaret, ſibi ore gratiſſimum, ſi omnes ubique Chriſtianæ religionis delerentur cultores. Quanta inde in Chriſtianos clades euenerit, ex his etiā quæ ab hiſtoricis eccleſiaſticis, & patribus ſcripta ſunt, opinari cuique facile eſt uerum eius perſecutionis maiora ea fuere certamina; quæ non ferro, ſed auro; non vulneribus, ſed muneribus: nec ſæuitijs, ſed blāditijs, ſunt illata: ſed ea fuerunt quædam tantum præludia atrocioris certaminis, ſi licuiſſet: nam profecturus in expeditionem contra Perſas, uouit ſe, cum rediret uictor, dijs ſuis Chriſtianorum ſanguine litaturum: inſuper etiam in cunctis Chriſtianorum eccleſiis Veneris ſimulachrum collocaturum. hæc Gregor. Nazianz. oratione 2. in Iulianum, Ioan. Chryſoſt. ora aduerſus Gentiles & Theodoret. hiſt. lib. 3. ca. 18. hæc ſummatim de perſecutione Iuliani, ſed longē pluribus in Annalibus eccleſiaſticis egimus.

g Octauiani archidiac.] Greg. Turonen. hiſt. de geſtis Franc. lib. 2. c. 3. in fin. tam de ipſo, quam cæteris in Africa tunc paſſis meminit.

h Deogratias epiſc.] Victor Vtic. de ipſo plura lib. 1. de perſecutione Vuandal. Succeſſit hic Capreolo, qui per legatum interfuit S. S. cōcil. Epheſino, ipſe autem Capreolus in locum Aurelij fuerat ſubrogatus. Sedit Deogratias annis tribus, inde uero ſanctus Eugenius ſubſtituitur. hæc ex Vic. & Vinc. Lir.

i Benuenuti epiſc.] De eo tabulæ eccleſiæ Auximanæ, quas inde allatas uidimus. claruit uiuēs, & poſt obitum plurimis miraculis. uixit circa an. Domini 1260. Extitit & alius eiuſdem nominis fama celebris, de cuius miraculis inquirendis Gregorius Papa nonus mandatum dedit. eſt de his epiſtola in eius regiſtro. an. octauo ſui Pontificatus, a Chriſto Domino 1234.

K Catherinę.] Huius res geſtę extāt apud Sur. tom. 2. migrauit ex hac uita anno Domini 1381.

l Lex.] De hac S. Hieronymus epiſt. 24. ad Marcellā fuit hæc uidua & non uirgo, ut putauit aliquis: idque ſatis docet epiſtola eiuſdem Hiero. 15. de laudibus Aſellæ ad Marcellam.

23 [redacted]decimo Kal. Aprilis. Luna. E viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23
											I	4	IN

IN Africa ſanctorum martyrũ Victoriani a proconſulis Carthaginis, & duorum germanorum Aquiſregienſium, item Frumentij, & alterius Frumentij mercatorum, qui in perſecutione Vuandalica, ut ſcribit Victor Africanus Epiſcopus, ſub Hunnerico Rege Ariano pro cõſtantia catholicę cõfeſſionis immaniſſimis ſupplicijs cruciati, egregiè coronati ſunt. Item in Africa ſancti Fidelis b martyris. Ibidem ſancti Felicis, c & aliorum uiginti. Cæſareæ in Palæſtina ſanctorum martyrum Niconis, d & aliorum nonagintanouem. Item coronę ſanctorum martyrum Domitij, e Pelagiæ, Aquilæ, Eparchij, & Theodoſię. Antiochię ſancti Theoduli f presbyteri. Cæſaeæ ſancti Iuliani g confeſſoris. In Campania ſancti Benedicti h monachi, qui à Gothis in ardenti clibano incluſus, ſequenti die inuentus eſt illæſus.

MARTII. 23.

a VICTORIANI & ſoc.] De eo hac die Beda, Ado, Vſuardus ac cæteri: ſcribit aũt horum omnium ſanctorũ certamina Victor perſecutione Vuandal. lib 3.

b Fidelis martyris.] De quo etiam uet. man. ſcrip. ex quibus reſtituitur.

c Felicis & ſoc.] Beda item, & Vuandelber. de his hac die, alijque recentiores.

d Niconis & ſoc.] De his item hac die Græci in Menologio.

e Domitij & ſoc.] Agunt de his etiam Græci in Menologio hac die.

f Theoduli.] De eo item Vſuardus, Ado, & Vuandelbertus, licet pro Theodulo Theodorum nonnulli legant: ſed huic lectioni aſſipulantur uetuſtioria exemplaria ſuperius citata.

g Iuliani.] De eo etiam Vſuardus, Vuandelbertus, aſſentiunturque uet. man. ſcrip.

h Benedicti.] Scribit de eo Sanctus Gregorius Papa libro 3. dialog. capitu. 18. Sigeber. in chron. anno 538.

vij. B Nono Kal. Aprilis. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24			

ROMAE ſanctorum martyrum Marci a & Timothei, qui ſub Antonino Imperatore martyrio coronati ſunt. Ibidem ſancti Epigmeni j presbyteri, qui in perſecutione Diocletiani ſub Turpio iudice gladio cæſus, martyrium conſummauit. Item Romæ paſſio beati Pigmenij c presbyteri, qui ſub Iuliano apoſtata pro fide Chriſti præcipitatus in Tyberim, necatus eſt. Cæſareæ in Palæſtina natalis ſanctorum martyrum Timolai, d Dionyſij, Pauſidis, Romuli, Alexandri, alterius Alexandri, Agapij, & alterius Dionyſii, qui in perſecutione Diocletiani ſub Vrbano præſide ſecuri percuſſi, uitæ coronas meruerunt. In Mauritania natalis ſanctorum Romuli e & Secundi fratrum, qui pro Chriſti fide paſſi ſunt. Tridentipaſſio ſancti Simeonis f pueri, à Iudęis ſęuiſſime trucidati, qui

multis

multis pôstea miraculis coruscauit. Synnadę in Phrygia sancti Agapiti g episcopi. Brixię sancti Latini h episcopi. In Syria sancti Seleuci i confessoris.

MARTII. 24.

a MARCI, & Timot.] Restituti sunt ij ex uet. man. script. monasterij sancti Cyriaci, de quo supra.

b Epigmenij] Mentio de eo habetur in actis sancti Crescentij martyris, quem idem Epigmenius baptizauit. accepimus ea ab ecclesia Perusina.

c Pigmenij.] De eo Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Habentur eius res gestæ in actis S. Bibianæ, licet ea admodum sint deprauata. dicturi sumus de his inferius suo loco.

d Timolai, & soc.] Agit de his Euseb. histor. libro 8. cap. 15. ubi hos omnes hac die martyrium consummasse, anno secundo persecutionis Diocletiani, affirmat. Securi percussi cùm hi omnes dicantur errare conuincuntur, qui securis usum intermissum fuisse tradunt. sed quid dicam de temporibus Diocletiani, cum etiam sub Theodorico Rege Italiæ, eiusmodi animaduersionem perseuerasse, constet ex Cassiodoro uariar. libro undecimo, cap. 40. ubi hæc uerba: Abstine noxiam lictor securim &c. Prudentius etiam in perist. hym. 1. sic.

Præbenda ceruix ad bipennem publicam.

e Romuli, & Secundi.] De his Vsuardus, & Vuandelbert. licet alicubi Secundolus pro Secundo legatur.

f Symeonis pueri.] Huius martyrium scripsit Ioan. Tiberinus eodem quo passus est anno, habet eum Sur. tom. 2. necatus est anno Domini millesimo quadringentesimo septuagesimoquinto, de eo etiam Molan. in addit. ad Vsuardum.

g Agapiti.] De eodem Beda, Vsuardus, licet mendosè Agabus, vel Agabius legatur alicubi. De eodem Agabito episcopo Synnadorum agit Suidas his uerbis: Hunc Eusebius Pamphili multum celebrat, mentionem faciens ingentium eius miraculorum, vt sunt translationes montium & fluminum, & mortuorum resuscitationes, quem dum esset miles, Maximinus occidere voluit, quod multos eius facta supra modum mirari uideret. hæc Suid. Ex quibus apparet librum nonum Eusebij, vbi de Maximino agitur, apud nos non haberi integrum, cum hæc & alia multa ibi desiderentur, nisi uelis hæc scripsisse Eusebium non eo lib. hist. sed in commentarijs, quos de martyribus se scripsisse, testatur.

h Latini episcopi.] Tabulæ Brixianæ ecclesiæ de eodem. Ibidem nobile vetustatis monumentũ extat, quo eiusdem Latini ecclesiasticæ functiones sic descriptæ habentur: FL. LATINO EPISCOPO AN. III. M. VII. PRESB. AN. XV. EXORC. AN. XII. ET LATINILLAE, ET FL. MACRIANO LECTORI. FL. PAVLINA NEPTIS B. M. P. habes illud descriptum ab Aldo lib. de orthogra. rat. pag 589.

i Seleuci.] De eodem Beda, & Vsuardus hac die: licet Beda simul iungat Seleucum & Agabitum, vel (ut mendosè legitur) Agabium. habet alia lectio sic: Seleuciæ S. Agapiti: in quam lectionem cum incidissem, in mentem uenit Agapitus alius Agapetus episcopus Seleuciæ, qui interfuit S. S. Nicæno concilio, cui & subscripsit. Verum omnes ferè codices distinctos ponunt Agapitum à Seleuco, vt hic legitur.

25 Octauo Kalen. Aprilis. Luna. G vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25			

ANNVNCIATIO a beatissimæ Virginis genitricis Dei Mariæ. Romæ sancti Quirini b martyris, qui sub Claudio Imperatore post facultatum amissionem, post carceris squalorẽ, post multorum verberum afflictionem, gladio interfectus est, & in Tyberim proiectus: quem Christiani in insula Lycaonia inuenientes, in cœmeterio

meterio Pontiani condiderunt. Ibidem sanctorum ducentorum c sexagintaduorum Martyrum. Sirmij d passio sancti Irenæi e episcopi & martyris, qui tempore Maximiani Imperatoris sub præside Probo primū tormentis acerrimis uexatus, deinde diebus plurimis in carcere cruciatus, nouissimè abscisso capite consummatus est. Nicomediæ sanctę Dulæ f ancillæ cuiusdam militis, quæ pro castitate seruanda occisa, martyrij coronam promeruit. Hierosolymis commemoratio sancti Latronis, g qui in cruce Christum confessus, ab eo meruit audire: Hodie mecum eris in Paradiso. Laodiceæ sancti Pelagij h episcopi, qui ob fidem catholicam tempore Valentis exilium & alia passus, quieuit in Domino. Pistorij sanctorum confessorum Barontij i & Desiderii. In Antro insula Ligeris fluminis sancti Hermelandi x abbatis, cuius gloriosa conuersatio miraculorum prçconio commendatur.

MARTII. 25.

a ANNVNCIATIO.] Tam Latini, quàm Græci de eadem solénitate hac die agunt, vt constat ex omnibus Martyrologijs ac Menologijs. S. Augustinus lib. 4. de Trinit. c. 5. hæc ait: Sicut a maioribus traditum, suscipiens ecclesiæ custodit auctoritas, octauo Kalend. Aprilis conceptus creditur, quo & passus &c. De eius diei celebritate, vt de re antiqua mentio habetur in sexta Synodo cap. 12. apud Theod. Bals. pag. 228. extat insignis oratio in ea solemnitate habita, quæ ascribitur sancto Athanasio, quam tamen aliquando Cyrillo potius tribuendam putaui: cum ibidem auctor tam acriter pugnet contra dogma Nestorij, quem longè post Athanasium vixisse constat; in eius orationis exordio hæc de ea celebritate leguntur: Primùm hoc memoriæ subijciendum, festum hoc vnum esse ex Dominicis festis, atque adeò primarium & prorsus venerandum, vtpote quod pro ordine & digestione rerum, quæ in Euangelijs de Christo prædicantur, sacrosanctum habeatur: quippe in quo de filij Dei è cœlis descensu agatur &c. extant insuper de Annunciatione Dominica duo sermones sancti Augustini, licet ipsorum posterior ab aliquibus tribuatur sancto Fulgentio, alij insuper extant S. Petri Chrysologi. scripsit sanctus Ioannes Damascenus de eodem mysterio & solemnitate sacrum hymnum. extant & aliæ luculentæ orationes Hesychij presbyteri, Andreæ Hierosolymitani, tres Absalonis abbatis, & totidem Guerrici abb. Igniacensis, & aliorum tam Græcorum, quàm Latinorum, quos omittimus recensere. his omnibus longè antiquiorem prodidit ex suo antiquitatum promptuario Illustrissimus ac Reuerendissimus Cardinalis Syrletus conscriptam à Sanct. Gregorio Thaumaturgo, quā eruditissimus & R. D. Vuilielmus Lindanus episcopus Ruremundensis, Romæ dum esset, ab eo acceptam Latinitati donauit, est eius exordium: Hodie Angelica acie hilariores splendescunt Dei laudes, &c. Agebatur olim in multis ecclesijs ea solemnitas ad xv. Kalendas Ianuarij, ea nimirum ex causa, quod Quadragesimæ tempus luctui potius & mærori deberetur, vt apparet ex concilio Laodicen. c. 51. idque Toletana decima synodus in Hispania faciendum indixit can. 1. quod etiam in alijs ecclesijs agi consueuisse, testatur. De eadem solemnitate Ordo Rom. Sacramentarium S. Gregorij. aliiq; plures, qui agunt de diuinis officijs, vt Microlog. c. 48. Radulf. c. 16. ac cæteri.

b Quirini.] De eo Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Extant eius res gestæ in actis sancti Valentini presbyteri apud Sur. tomo primo, die decimoquarto Februar. Petrus item in catal. libro tertio, cap. 232.

c Ducentorum sexagintaduorum martyrum.] De his in vet. man. script. quibus assentitur Vincent. libro decimo, cap. nonagesimooctauo, specu hist.

b Sirmij.] Erat Sirmium metropolis totius Illyrici, ut constat ex concilio Aquileiensi, tempore Gratiani Imperatoris celebrato: sed deuastata ab Attila Hunnorum rege illa regione, trāslatum est ius metropolis in ecclesiam Thessalonicensem, ac demum à Iustiniano Imper. redacta est sub prima Iustinianea. hæc habes in authen. consti. eiusdem Iustiniani Imper. tit. de priuileg. primæ Iustinian. in addit. nouel. collat. 10. titu. 12. Olim autem lege Vatinia prouincia Illyrici iungebatur Galliæ Cisalpinæ, ut auctor est Suet. in C. Iulio cap. 22. perseuerasse aliquandiu eam prouinciarum aggregatione, ex eo potest intelligi, quòd sanctus Ambrosius electionem Sirmiensis episcopi sedulò curans

illuc

illuc profectus, ea in re ius præcipuum sibi debitum vindicauit, ut constat ex Paullino in vita sancti Ambrosij.

e Irenæi episc.] De eo etiam Beda, Vsuardus, Ado, & alij; Græci autem x. Kalend. Septemb. in Menologio, ubi & certamen eius paucis describitur, consentiens Latinis in omnibus, Petrus item in catal lib. 3. c. 229. de eo agit.

f Dulæ.] Beda item, Vsuard. Ado, & Petrus in catal. lib. 2. c. 230. & alij recentiores.

g S. Latronis.] Dimam hunc pleriq; appellant, sed quoniam id ex apocryphis proditur, ea de causa hic nomen proprium consultò prætermissum videtur. De cruce & latrone extat homilia sancti Ioannis Chrysostomi, & sancti Ambrosij sermones duo 49. & 50. edit. Rom. Reperiuntur autem S. Dimæ Latronis nomine nonnulla sacella dicata, & memoriæ erectæ eodem titulo.

h Pelagij episc.] De eo plura Theodoret. hist. lib. 4. c. 12. & Niceph. ex eo lib. 11. cap. 21. præsens fuit S. concilio Antiocheno pro stabilienda Nicena fide, ut scribit Sozom. lib. 6. c. 4. & Niceph. lib. 10. c. 40. Interfuit etiam S. S. concilio œcumenico Constantinopolitano sub Theodosio Impe. cui & subscripsit, ut eius synodi acta demonstrant, & Niceph. lib. 12. c. 11. Eius spectatissima fides Theodosij Imper. sanctione laudatur, & imitanda proponitur l. 3. de fide cathol. Cod. Theod.

i Barontij, & desiderij.] Horum acta è Pistoriensi ecclesia Romam missa accepimus.

K Hermelandi.] De eo Vsuardus hac die. Sigebert. in chron. recenset eius obitum anno Domini 690. extât res gestæ ipsius, quas recitat Sur. tomo 2.

26 Septimo Kalendas Aprilis. Luna. A v.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26

ROMAE via Lauicana sancti Castuli [a] martyris, qui cum esset Zetarius palatij, & hospes sanctorum, à persecutoribus tertio appensus, tertio auditus, in confessione Domini perseuerans, missus est in foueam, & dimissa super eum massa arenaria, martyrio coronatus est. Ibidem coronæ sanctorum martyrum Petri, [b] Marciani, Iouini, Theclæ, Cassiani, & aliorum. Pentapoli in Libya natalis sanctorum martyrum Theodori [c] episcopi, Irenæi diaconi, Serapionis & Ammonij lectorũ. Sirmij sanctorum martyrũ Montani [d] presbyteri, & Maximæ, qui ob Christi fidem in flumen demersi sunt. Item sanctorũ martyrũ Quadrati, [e] Theodosij, Emmanuelis, & aliorum quadraginta. Alexandriæ sanctorũ martyrũ Eutychij, [f] & aliorum qui Constantij tẽpore sub Georgio episcopo Ariano pro fide catholica gladio cæsi sunt. Eodẽ die sancti Ludgeri [g] episcopi Monasteriensis, qui Saxonibus Euangelium prædicauit. Cæsaraugustæ in Hispania sancti Braulij [h] episcopi & confessoris. Treuiris sancti Felicis [i] epi.

MARTII. 26.

a CASTVLI.] De eo Bedà, Vsuardus, Ado, & alij. Passus est tempore Diocletiani Imp. cuius palatij Zetarius erat. Quid sit Zeta, unde Zetarius dicitur, ex Plinij epistolis explicat hic Molanus: erat enim locus capax vnius lecti cum duabus sellis: qui uelis obductis & reductis modò adijciebatur cubiculo, modo auferebatur, mentio habetur de Castulo Zetario in actis sancti Sebastiani martyris in fine.

h Petrij

b Petri & soc.] Restituti sunt ex ueter. manu script. agit & de his etiam Galesinus hac die.

c Theodori episcopi & soc.] De his item Beda, Vsuardus, & alij. Pentapolitana prouincia, cuius hic mentio habetur, dicta est, secundum Plinium, etiam Cyrenaica cuius frequens est mentio in epistolis Synesij Episcopi, & in litteris Dionysij Alexandrini apud eusebium.

d Montani, & Maximæ.] Agunt de his Beda, Vsuardus, Ado, Vuandelbert. & Petrus in catalo. lib. 3. cap. 233. Cum autem Montanum & Maximam audis, ne quid tibi subrepat ob similitudinem nominũ, de Montano illo & maximilla, qui fuerunt hæresiarchæ Cataphrygarum dogmatis: qui nec martyres occubuere: sed, ut scribit Apollinaris Hierapolitanus episcopus apud Eusebium lib. 5. cap. 15. arrepti malo spiritu, sibi ipsis laqueo mortem consciuere hi autẽ pro Christi fide certantes, in mare mersi sunt.

e Quadrati & soc.] De his item hac die Græci in Menologio.

f Eutychij, & soc.] Agit de his martyribus sanctus Athanasius in epist. ad solit. col 479. necnon in apolog. 2. col. 335. & 336. vbi Aegyptiorum Arianorum sæuitiam, & constantiam, qua catholici atrocia passi sunt, pluribus scribit. Aegyptios inter furendum crudelissimos fuisse, scribit Polyb. lib. 15.

g Lugderi episc.] De eodem Beda, & Ado. Extant eius res gestæ scriptæ à monachis Verdenensibus, quas recitat Sur. tom. 2. Trithemius de vir. illust. ord. sanc Bened. lib. 3. cap. 196. & lib. 4. cap. 187. Albertus Chrant. in Metrop. Saxon. lib. 2. ca. 6. & h. st. Saxon. lib. 1 c. 5. dictumq; tradit Apostolum Saxonum: claruit temporibus Caroli Magni Imp. obijt autem anno Domini octingentesimonono.

h. Braulij episcopi.] Hic successit Ioanni suo germano, sedique fermè annis viginti temporibus Sesinandi, Chintillæ, Tulgani, & Chindasunti Regum, ut de eo scribit S. Ildefonsus lib de viris illustrib. Interfuit concilijs Toletanis, quarto, quinto, & sexto, ut ex eorum actis apparet. Extant duæ eius epistolæ ad sanctum Isidorum. quatuor autem Isidori ad ipsum scriptæ. Inuentum est venerandum corpus eius, reuelante sancto Valerio episcopo, anno Domini 1270. translatum, reconditumque solemniter fuit in ecclesia sanctæ Mariæ maioris hæc ex antiquis monumẽtis eiusdem ecclesiæ Cæsaraugustanæ, quæ Romã missa accepimus. De eo insuper in flor. sanct. & in thesaur. conc. tom. 2.

i Felicis episcopi.]Plures eius nominis recensent Marianus Scotus episcopus Treuerenses: Felicem primum, qui successit, Sereno, quem & martyrem fuisse scribit. alium item, qui tertius post sanctum Paulinum sedit, qui & temporibus Maximi tyranni adhæsit schismaticis: hi quidem, atq; plerique alij quos idem auctor recenset, desiderantur in tabulis Democharis, in quibus vnus tantum recensetur Felix, qui successit Celso, de quo hic agi existimamus.

iiij. B Sexto kalend. Aprilis Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27			

DRIZIPARAE in Pannonia S. Alexandri [a] militis, qui sub Maximiano Imperatore post multos pro Christo agones superatos, multaque miracula edita, martyrium capitis abscissione cõpleuit. Eodem die sanctorum Phileti [b] senatoris, Lydiæ vxoris, & filiorum macedonis & Theopredis: itemque Amphilochij ducis, & Cronidæ Commentariensis, [c] qui pro Christi confessione cæsi sunt. In Perside SS. martyrum Zanitæ, [d] Lazari, Marotæ, Narsetis, & aliorum quinque, qui sub Sapore Rege Persarum sæuissimè trucidati, martyrij palmam meruerunt. Salisburgi sancti Ruperti [e] episcopi & confessoris, qui apud Bauaros & Noricos Euangelium mirificè propagauit. In Aegypto sancti Ioannis [f] eremitæ, magnæ sanctitatis viri, qui inter cætera uirtutum insignia etiam

etiam prophetico spiritu plenus, Theodosio Imperatori uictorias de tyrannis Maximo & Eugenio prædixit.

MARTII. 27.

a ALEXANDRI.] De eo Vsuardus. De eius sepulchro à Chaiano profanato, & terribili ultione, qua ultus est Deus scelesti hominis impietatem, lege hist. miscellam, quæ fertur nomine Pauli diaco. lib. 17. in anno duodecimo & decimooctauo Mauritij Imp.

b Phileti, & soc.] Agunt de his Græci hac die in Menologio, passique feruntur sub Hadriano Imperatore.

c Commentariensis.] Qui sint Commentarienses, in l. de his, C. de custodia reorum, declaratur his uerbis: Nisi intra tricesimum diem semper Commentariensis ingesserit numerum personarum uarietatem delictorum, clausorum ordinē, ætatemque uictorum: officium uiginti auri libras ærario nostro habemus inferre. &c. Spectabat ad eiusdem uinctorum custodia, ut l. Commentariēsem, C. eod. Est insuper & aliud genus Commentariensium, ut illi quibus commentarij Imp. committebantur, eorum etenim manu, acta apud Fiscum subscribi solebāt, ut Paulus l. in fraudem, § à debitore, ff. de iure fisci. reperitur etiā Commentariensis nomen esse ordinis & promotionis in militia Castrensi, sicut Princeps, Accensus, & Cornicularios, de quo Ascon. in orat. 3. in Verrē, eoque sensu accipitur in l. 1. C. ad leg. Iul. de ambi. de eodem & Cœlius Rhodig antiq lect. li. 17. cap. 10 dicti reperiuntur in Castrensis militię ordine Commentariēses Actarij, seu Actuarij, quorum pitacijs & schedulis erogabatur militaris annona. de quibus est mentio l. 11. 13. & 16. C. de erog. milit. annon. & l. 15. de numerarijs Codic. Theodo. de Actarijs in antiqua inscriptione sic: ACTARIVS LEG. VII. &c. apud Ald de orthograph. pag. 339.

d Zanitæ & soc.] Item Græci. Porrò horum martyrij acta, iuncta habentur rebus gestis sanctorum Ionæ & Barachisij apud Metaprast. quæ recitat Lipom. tom. 7.

e Ruperti episc.] Extant eius præclaræ res gestæ, quas retulit Surius tom. 2 Floruit temporibus Childeberti secundi Regis Francorum & Theodoberti eius filij hic Bauariæ Apostolus dici meruit: de eodem plura in Annalibus Boiorum. Fuit & sanctitate conspicua eius neptis nomine Erentrudis abbatissa, de qua Trithem. de uir. illust. ord. S. Bened. libr. 3. cap. 206. cuius dies natalis agitur prid. Kal Iulij.

f Ioannis eremitæ.] Agunt de eo die hac Beda, ac cæteri Latinorum, Græci autem idib. Decembris. Egregia eius sanctitas meruit clarissimorum uirorum scriptionibus illustrari: scribit enim de eo sanctus Hieronymus ad Clesiphontem contra Pelagianos. Sanctus Augustinus de ciuit. Dei libr. 5. cap. 26. & de cura agend. pro mort. cap. 17. Rufin histor. lib. 2. cap. 32. Theodoret. histor. libro quinto. cap. 24 Sozom. lib. 7. cap. 22. Euagrius in uitas patrum cap. 1. Niceph lib. 12. cap. 29. Prosper Aquit. in chron. Archadio tertium, & Honorio secundum consl. Cassiod. trip. libr. 9. cap. 55. histor. miscell. libr. 13. in Theodosio, & Palladius in Lausiacis cap. 22. qui eum uidit, & familiariter vsus est.

28 Quinto kalend. Aprilis Luna. Ciij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	f
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28			

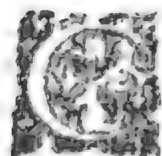
AESAREAE in Palęstina natalis sanctorum martyrum Prisci, Malchi, & Alexandri, qui in persecutione Valeriani cū in suburbano agello supradictę urbis habitarēt, atque in ea cœlestes martyrij proponerentur coronę, diuino fidei calore succēsi, ultro iudicē adeuntes, cur tantū in sanguinem piorū desæuiret, obiurgāt: quos ille cōtinuo pro Christi nomine bestijs tradidit deuorandos. Tharsi in Cilicia sanctorū a

martyrum

b Petri & soc.] Restituti sunt ex ueter. manu script. agit & de his etiam Galesinus hac die.

c Theodori episcopi & soc.] De his item Beda, Vsuardus, & alij. Pentapolitana prouincia, cuius hic mentio habetur, dicta est, secundum Plinium, etiam Cyrenaica cuius frequens est mentio in epistolis Synesij Episcopi, & in litteris Dionysij Alexandrini apud eusebium.

d Montani. & Maximæ.] Agunt de his Beda, Vsuardus, Ado, Vuandelbert. & Petrus in catalo. lib. 3. cap. 233. Cum autem Montanum & Maximam audis, ne quid tibi subrepat ob similitudinem nominũ, de Montano illo & maximilla, qui fuerunt hæresiarchæ Cataphrygarum dogmatis: qui nec martyres occubuere: sed, ut scribit Apollinaris Hierapolitanus episcopus apud Eusebium lib. 5. cap. 15. arrepti malo spiritu, sibi ipsis laqueo mortem consciuere: hi autẽ pro Christi fide certantes, in mare mersi sunt.

e Quadrati & soc.] De his item hac die Græci in Menologio.

f Eutychij, & soc.] Agit de his martyribus sanctus Athanasius in epist. ad solit. col. 479. necnon in apolog. 2. col. 335. & 336. vbi Aegyptiorum Arianorum sæuitiam, & constantiam, qua catholici atrocia passi sunt, pluribus scribit. Aegyptios inter furendum crudelissimos fuisse, scribit Polyb. lib. 15.

g Lugderi episc.] De eodem Beda, & Ado. Extant eius res gestæ scriptæ à monachis Verdenensibus, quas recitat Sur. tom. 2. Trithemius de vir. illust. ord. sanc Bened. lib. 3. cap. 196. & lib. 4. cap. 187. Albertus Chrant. in Metrop. Saxon. lib. 2. ca. 6. & h. it. Saxon. lib. 1 c. 5. dictumq; tradit Apostolum Saxonum: claruit temporibus Caroli Magni Imp. obijt autem anno Domini octingentesimonono.

h Braulij episcopi.] Hic successit Ioanni suo germano, seditque fermè annis viginti temporibus Sesinandi, Chintillæ, Tulgani, & Chindasunti Regum, ut de eo scribit S. Ildefonsus lib de viris illustrib. Interfuit concilijs Toletanis, quarto, quinto, & sexto, ut ex eorum actis apparet. Extant duæ eius epistolæ ad sanctum Isidorum. quatuor autem Isidori ad ipsum scriptæ. Inuentum est venerandum corpus eius, reuelante sancto Valerio episcopo, anno Domini 1270. translatum, reconditumque solemniter fuit in ecclesia sanctæ Mariæ maioris hæc ex antiquis monumẽtis eiusdem ecclesiæ Cæsaraugustanæ, quæ Romã missa accepimus. De eo insuper in flor. sanct. & in thesaur. conc. tom. 2.

i Felicis episcopi.] Plures eius nominis recenset Marianus Scotus episcopus Treuerenses: Felicem primum, qui successit Sereno, quem & martyrem fuisse scribit. alium item, qui tertius post sanctum Paulinum sedit, qui & temporibus Maximi tyranni adhæsit schismaticis: hi quidem, atq; plerique alij quos idem auctor recenset, desiderantur in tabulis Democharis, in quibus vnus tantum recensetur Felix, qui successit Celso, de quo hic agi existimamus.

iiij. B Sexto kalend. Aprilis Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27			

DRIZIPARAE in Pannonia S. Alexandri [a] militis, qui sub Maximiano Imperatore post multos pro Christo agones superatos, multaque miracula edita, martyrium capitis abscissione cõpleuit. Eodem die sanctorum Phileti [b] senatoris, Lydiæ vxoris, & filiorum macedonis & Theopredis: itemque Amphilochij ducis, & Cronidæ Commentariensis, [c] qui pro Christi confessione cæsi sunt. In Perside SS. martyrum Zanitæ, [d] Lazari, Marotæ, Narsetis, & aliorum quinque, qui sub Sapore Rege Persarum sæuissimè trucidati, martyrij palmam meruerunt. Salisburgi sancti Ruperti [e] episcopi & confessoris, qui apud Bauaros & Noricos Euangelium mirificè propagauit. In Aegypto sancti Ioannis [f] eremitæ, magnæ sanctitatis viri, qui inter cætera uirtutum insignia

etiam

etiam prophetico spiritu plenus, Theodosio Imperatori uictorias de tyrannis Maximo & Eugenio prædixit.

MARTII. 27.

a ALEXANDRI.] De eo Vsuardus. De eius sepulchro à Chaiano profanato, & terribili ultione, qua ultus est Deus scelesti hominis impietatem, lege hist. miscellam, quæ fertur nomine Pauli diaco. lib. 17. in anno duodecimo & decimooctauo Mauritij Imp.

b Phileti, & soc.] Agunt de his Græci hac die in Menologio, passique feruntur sub Hadriano Imperatore.

c Commentariensis.] Qui sint Commentarienses, in l. de his, C. de custodia reorum, declaratur his uerbis: Nisi intra tricesimum diem semper Commentariensis ingesserit numerum personarum uarietatem delictorum, clausorum ordinē, ætatemque uictorum: officium uiginti auri libras ærario nostro habemus inferre. &c. Spectabat ad eūdem uinctorum custodia, ut l. Commentariēsem, C. eod. Est insuper & aliud genus Commentariensium, ut illi quibus commentarij Imp. committebantur, eorum etenim manu, acta apud Fiscum subscribi solebāt. ut Paulus l. in fraudem, § à debitore, ff. de iure fisci. reperitur etiā Commentariensis nomen esse ordinis & promotionis in militia Castrensi, sicut Princeps, Accensus, & Cornicularios, de quo Ascon. in orat. 3. in Verrē, eoque sensu accipitur in l. 1. C. ad leg. Iul. de ambi. de eodem & Cœlius Rhodig antiq lect. li. 17. cap. 10 dicti reperiuntur in Castrensis militię ordine Commentariēses Actarij, seu Actuarij, quorum pitacijs & schedulis erogabatur militaris annona. de quibus est mentio l. 11. 13. & 16. C. de erog. milit. annon. & l. 15. de numerarijs Codic. Theodo. de Actarijs in antiqua inscriptione sic: ACTARIVS LEG. VII. &c. apud Ald de orthograph. pag. 339.

d Zanitæ & soc.] Item Græci. Porrò horum martyrij acta, iuncta habentur rebus gestis sanctorum Ionæ & Barachisij apud Metaphrast. quæ recitat Lipom. tom. 7.

e Ruperti episc.] Extant eius præclaræ res gestæ, quas retulit Sur. in tom. 2 Floruit temporibus Childeberti secundi Regis Francorum & Theodoberti eius filij hic Bauariæ Apostolus dici meruit: de eodem plura in Annalibus Boiorum. Fuit & sanctitate conspicua eius neptis nomine Erentrudis abbatissa, de qua Trithem. de uir. illust. ord. S. Bened. libr. 3. cap. 206. cuius dies natalis agitur prid. Kal Iulij.

f Ioannis eremitæ.] Agunt de eo die hac Beda, ac cæteri Latinorum, Græci autem idib. Decembris. Egregia eius sanctitas meruit clarissimorum uirorum scriptionibus illustrari: scribit enim de eo sanctus Hieronymus ad Clesiphontem contra Pelagianos. Sanctus Augustinus de ciuit. Dei libr. 5. cap. 26. & de cura agend. pro mort. cap. 17. Rufin histor. lib. 2. cap. 32. Theodoret. histor. libro quinto. cap. 24 Sozom. lib. 7. cap. 22. Euagrius in uitas patrum cap. 1. Niceph lib. 12. cap. 29. Prosper Aquit. in chron. Archadio tertium, & Honorio secundum consf. Cassiod. trip. libr. 9. cap. 55. histor. miscell. libr. 13. in Theodosio, & Palladius in Lausiacis cap. 22. qui eum uidit, & familiariter vsus est.

28 Quinto kalend. Aprilis Luna. C iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28			

CAESAREAE in Palęstina natalis sanctorum martyrum Prisci, Malchi, & Alexandri, qui in persecutione Valeriani cū in suburbano agello supradictę urbis habitarēt, atque in ea cœlestes martyrij proponerentur coronę, diuino fidei calore succēsi, ultro iudicē adeuntes, cur tantū in sanguinem piorū desæuiret, obiurgāt: quos ille cōtinuo pro Christi nomine bestijs tradidit deuorandos. Tharsi in Cilicia sanctorū a

martyrum

martyrum Castoris, [b] & Dorothei: Item sanctorum Phileti, & sociorum, qui sub Hadriano Imperatore martyrium susceperunt. In Africa sanctorum martyrum Rogati, [c] Successi, & aliorum sexdecim. Romæ sancti Xysti [d] tertij Papæ & confessoris. Apud Nursiam sancti Spei [e] abbatis, miræ patientiæ uiri, cuius anima cum ex hac vita migraret, in columbæ specie a cunctis fratribus visa est in cœlum ascendere. Cabilone in Gallijs depositio sancti Gunthrāni [f] Regis Francorum, qui spiritalibus actionibus ita se mancipauit, vt relictis sæculi pompis, thesauros suos ecclesiis & pauperibus erogaret.

MARTII. 28.

a PRISCI, Malchi, & Alexandri.] De his hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Agit de his Euseb. hist. lib. 7. c. 11. Niceph. lib. 6. c. 11. atque ex eodem Euseb. cæteri recentiores.

b Castoris & Dorothei.] Vsuardus etiam de his hac die, consentiuntq; uet. man. scrip.

c Rogati, & Successi.] Agit de his Beda hac die. Leguntur in synodica ad Cornelium Papam eorundem nominum episcopi Africani apud Cyprianum epist. 54. extat & epist. 82. Cypriani ad Successum de persecutione nuper excitata per Valerianum Imper. An autem ijdem sint, non audeo affirmare.

d Xysti tertij.] De eo hac die Beda, Ado, & alij. Præter ea quæ de ipso habentur in lib. de Ro. Pont. alia plurima hincinde explicati digessimus in Annalibus eccl. Idcirco ex instituto nostro hic breuiores sumus: cum alioqui eius res gestæ sint amplissimæ, quæ uolumine prægrandi potius, quā breui annotatione indigeant.

e Spei abbatis.] Scribit eius insignes uirtutes S. Gregorius Papa lib. 4. dialog. cap. 10. unde accepta hæc sunt, quæ hic de eo sunt posita.

f Gunthramni Regis.] De eo hac die Beda, Vsuard. Ado, & alij. Scribit de eo Greg. Turon. de glor. mart. c. 76. & in hist. de gest. Fran. lib. 4. c. 24. & seq. Paulus diac. de gest. Longob. li. 3. c. 17. Pet. in catal. lib. 4. c. 8. Obijt idem, ut scribit Sigebert. in chron. anno Domini 597. De eius miraculis, cum adhuc uiueret, agit Greg. Turon. hist. Franc. lib. 9. c. 21. Moritur anno 33 sui regni, sepultusq; fuit in basilica S. Marcelli, quam in suburbano Cabilonensi erexit.

ij. D Quarto Kal. Aprilis. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29			

IN Persia sanctorum martyrum Ionæ [a] & Barachisij, sub Sapore Rege Persarum: quorum Ionas pressus in cochlea, confractis ossibus medius dissectus est, alter oppletis faucibus pice ardenti suffocatus. Heliopoli apud Libanum sancti Cyrilli [b] diaconi & martyris, cuius iecur discisso ventre auulsum gentiles sub Iuliano Apostata feraliter depasti sunt. Nicomediæ passio sanctorum martyrum Pastoris, [c] Victorini, & sociorum. In Africa sanctorum confessorum Armogastis [d] comitis, Masculæ [e] archimimi, & Saturi regiæ domus procuratoris, qui tēpore Vuandalicæ persecutionis sub Geiserico rege Ariano pro cōfessione

veri-

ueritatis multa & grauia perpessi supplicia atque opprobria, cursum gloriosi certaminis impleuerunt. In vrbe Astensi S. Secundi [f] martyris. In monasterio Luxouiensi depositio S. Eustasii [a] abbatis, discipuli sancti Columbani, qui fermè sexcentorum monachorum pater fuit, & uitæ sanctitate conspicuus, etiam miraculis claruit.

MARTII 29.

a SANCTORVM mart. Ionæ & Barachisij.] Habentur eorum acta syncerissima, scripta ab Isaia Adami filio, qui præsto fuit: descripsit eadē Lipom. tom. 2. & Sur. tom. 2.

b Cyrilli diac.] Agunt de eodem Græci hac di e in Menologio. Scribit eius certamen Theodoret. hist. lib. 3. cap. 6. item & Suidas in hist. addunt Græci & Marcum episcopum Arethusium, quem sub eodem Iuliano Apostata multa, grauiaque passum tradunt Grego. Nazian. orat. prima in Iulianum, Theodore. ubi sup. c. 6. Cassiod. trip. lib. 6. c. 12. & alij. At Romana Ecclesia non recipit Marcum illum inter sanctos, quem constat Arianum fuisse, & Arianorum antesignanum. Decepit nōnullos Gregorij Naziāzeni de ipso elogium; porrò cum laudandi alia fuit eius ratio: ipse enim aduersus Apostatam duabus illis orationibus acerrimè inuectus; illorum omnium Christianorum virtutes obijcit, & exprobrat, quos ille fuerat insecutus adeò, vt eadem ex causa etiam Constantium Augustum Arianum in cœlum ferre illius comparatione visus sit. An autem Marcus Arethusius ad catholicam Ecclesiam sit reuersus, nullum est testimonium: imò contrarium potius videtur: nam in concilio Antiocheno post interitum Iuliani factum, temporibus Iouiniani Augusti, in quo Arianorum antesignani, more suo cum principe mutātes & fidem, cantarunt palinodiam; nulla prorsus de Marco Arethusio mentio habetur in illa serie episcoporum, quam recenset Socrat. lib. 3. c. 21. & Sozom. lib. 6. c. 4. Quòd autem spectat ad sæuissimam rabiem Heliopolitanorum aduersus Christianos exercitam; idem Iulianus Apostata, in cuius gratiam hæc omnia agebantur, hæc habet in Misopogone: Hi Deorum templa quamprimum restituerunt, sepulchra verò Atheorum omnia, signo à me nuper dato euerterunt, ita clari & erecti animis, ut scelera eorum, qui deos uiolarunt, acrius etiam, quàm mea ferebat voluntas, uindicarint. hæc Iulianus Apostata Imp.

c Pastoris & soc.] Agunt de his etiam Maurolicus, & Galesinus: astipulantur & vete. manscrip.

d Armogasti comitis.] De eo itē Beda, Vsuardus, & Ado. Scripsit eius acta Victor. lib. 1. de persecut. Vuandal. in fine.

e Masculæ archimimi.] Alia lectio ex vetusto Victoris exemplari sic habet Archimimi Masculani, quasi ex Mascula ciuitate nobilissima in Africa: quæ lectio magis arridet Molano in annot. ad Vsuardum secundæ editi. probarem eandem, si persuadere mihi aliquis posset, Archimimū fuisse aliquando nomen proprium Christiani alicuius: nam si scenici, & histriones, & alij id generis non admittebantur ad sacrum baptisma, nisi prius eadem ludicra exercitia abdicassent; quomodo insignis obscœnitatis nomen cum baptismate non ablutum fuisset atque mutatum? Itaque magis placet, vt secundum magis communem lectionem, hic Mascula dictus sit proprio nomine, cognomento Archimimus. fortasse ea de causa, quod eam artem aliquando exercuisset, & nomen inde acceptum (ut accidit in his, quæ ariorum pendent arbitrio) nunquam potuerit aboleri. agit de Mascula & Saturo idem Victor. lib. 1. in fine.

f Secundi.] In actis sancti Marciani episcopi Dertonensis plura habētur de eo, recitat ea Mōb. tom. 2. vit. sanct. Petrus in catal. lib. 4. c. 12. Fuit & alius item Secundus, qui passus est temporibus Diocletiani, quinto Kal. Septemb. cuius res gestas habet idem Nombrit. tom. 2. agitque de translatione corporis eius Taurinum facta.

g Eustasij abb. alias Eustatij, vel Eustachij.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Scripsit vitam eius Ionas abbas, quā habes apud Bedam tom. 3. & Sur. tom. 2. licet eam nonnulli Bedæ ascripserint; sed auctorem esse Ionam, testatur Sigeber. de vir. illustr. c. 61. qui agit de eodem in chron. anno Domini 624. & Trithem. de vir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 70.

Tertio

j. E Tertio Kalen. Aprilis. Luna. 30

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30			

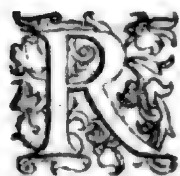
OMAE via Appia paſſio beati Quirini a tribuni, qui a S. Alexā dro Papa, quem habebat in cuſtodia, cū omni domo ſua baptizatus eſt, & ſub Traiano Imperatore traditus Aureliano iudici, cū in confeſſione fidei perſiſteret, poſt linguæ abſciſſionē, equulei ſuſpenſionem, manuumq; ac pedum detruncationem, agonem magtyrij gladio conſummauit. Theſſalonicæ natalis ſanctorum martyrū Domnini, b Victoris, & ſociorum. Conſtantinopoli cōmemoratio ſanctorū plurimorum c Martyrum catholicæ cōmunionis, quos Conſtantij tempore Macedonius hæreſiarcha inauditis tormentorum generibus cruciatos occidit: nā inter cetera, fidelium mulierum ubera inter labra arcarum cōpreſſa diſſecuit, & candenti ferro cōbuſſit. In caſtro Siluanectenſi depoſitio ſancti Reguli d Arelatēſis epiſcopi. Aurelianis in Gallia S. Paſtoris e epiſcopi. Syracuſis ſancti Zoſimi f epiſcopi & confeſſoris. In monte Sina ſancti Ioannis g Climaci abbatis. Apud Aquinum S. Clinij h confeſſoris.

MARTII. 30.

a 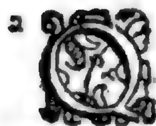
VIRINI.] De eo Beda, Vſuardus, Ado, & alij Habentur eius res geſtæ in actis S. Alexandri Rom. Pōti. apud Sur. tom. 3. die 3. Maij ex quibus cæteri acceperunt. Cum autem paſſus dicatur ultimo Traiani anno, iam patet, non ſub conſulatu Meſſalæ & Pedonis (ut alij putarunt) ſed potius Nigro & Aproniano conſſ. quo anno Traianus obijt, vel ſecundum Caſſiodori chron. Seruilio & Fuluio, aliàs Seuero & Fuluo conſſ. eſſe martyrio coronatum.

b Domnini & Vict.] Vſuardus de his etiam; Beda aūt de Domnino & aliis ab his diuerſis. De Dōnino Theſſalonicenſi, de quo hic agitur, Græci habent ad Kal. Octobr. in Menologio., ubi eius acta ſummatim complexa narrantur; paſſumque ferūt in perſecutione Maximiani Imp. Agunt itidē de Domnino Theſſalo, qui Nicomediæ primum, inde in Meſopotamia grauiſſima paſſus eſt.

c Sanctorum plurimorum marty.] Crudeliſſimas carnificinas Macedonij hæreſiarchę in Catholicos ſcribit Socrat. hiſtor. lib. 2. cap. 12. vbi ait ad ter mille & centum quinquaginta eius factione necatos eſſe: idem c 30. Sozom. lib. 3. c. 8. Metaphraſtes in Paulo epiſcopo Conſtantinopolitano 6. Nouemb. apud Lipom. to. 6. Appoſite hic additum uidetur: Communionis catholicæ, quoniam & Nouatiani hæretici, cum & ipſi ſanctiſſimæ Trinitatis in diſtinctione perſonarum conſubſtantialem Deitatem profiterentur, àb eodem Macedonio grauia paſſi ſunt. agit de his martyribus etiam Suidas in hiſtoricis, verb Macedonius.

d Reguli.] De eo Vſuardus. Ferunt hunc fuiſſe diſcipulum S. Ioannis Apoſtoli. habet eius res geſtas Mombrit. tom. 2. Antonin. prim. par. tit. 28 §. 2. Petrus in catalog. lib. 4. c. 15. adſcribitur hic ſecundus eius ſedis epiſcopus, ſubrogatus S. Trophino.

e Paſtoris epiſcopi.] De eo apud Adonem. agit de eodem Petrus in catal. lib. 11. nu. 104. & Maurol. hac die.

f Zoſimi epiſcopi.] Agunt de eodē Græci hac die in Menologio.

g Ioannis Climac.] Græci item de eo in Menologio hac die. ſcripſit res geſtas eius Daniel monachus, quas recenſet Sur. tom. 2. porrò animæ illius diuina quædam effigies multo clarius perſpicitur in eius ſcriptis. Vixit non longè poſt tempora Iuſtiniani Imperat. ac poſt S. Sabam abbatem, cuius ea quæ ſcribit, aliquando confirmat auctoritate.

h Clinii.] De eo antiqua monumenta eccleſię Aquinatis, nobis communicata à R D. Flaminio Philonardo eius ſedis epiſcopo.

Pridie

31 Pridie Kal. Aprilis. Luna. F

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1			

THECVE in Paleſtina ſancti Amos[a] prophetæ, quem Amaſias ſacerdos frequenter plagis afflixit, & filius eius Ozias uecte per tempora transfixit: qui poſtea ſemiuiuus in patriam deuectus, ibidem expirauit, ſepultusq; eſt cum patribus ſuis. In Africa ſanctorum martyrum Theoduli,[b] Aneſij, Felicis, Corneliæ, & ſociorum. In Perſide ſancti Beniamin[c] diaconi, qui cum Dei verbum non deſiſteret prædicare, ſub Iſdegerde Rege unguibus arundinibus acutis confixis, & ſpinoſa ſude per aluum transmiſſa, martyrium conſummauit. Romæ ſanctæ Balbinæ[d] virginis, filiæ beati Quirini martyris, quæ a ſancto Alexandro Papa baptizata, poſt deuictum huius ſæculi curſum ſepelitur uia Appia iuxta patrem ſuum.

MARTII. 31.

a AMOS prophetæ.] Vſuardus etiam de eo agit hac die. Vitam eius ſcribit S. Epiph. lib. de uit. & interit. prophe. c. 12. De eo item Hiero. in proœ. in Amos, & in Iſai. cap. 1. ubi ait alium hunc fuiſſe ab eo, quem Iſaiæ prophetæ patrem fuiſſe, ipſe ſcribit cap. 1. cum (ut ait) nec nomen idem ſit apud Hebræos. de eodem apud S. Iſid. de uit. & mort. ſanc. c. 43. & Doroth. in ſynopſi c. 2.

b Theoduli, & ſoc.] Vſuardus mendosè legit Diodolum, Beda agit tantum de Aneſio. de his etiam Vuandelbertus, aſſipulanturque uet. manu ſcript.

c Beniamin diac.] Græci de eodem hac die in Menologio, celebrantq; ſimul natalem S. Abdæ epiſcopi & ſociorũ Perſarum. ſcribit de his Theodoret. hiſt. lib. 5. c. 38. & ex eo Niceph. lib. 4. c. 20. concitata eſt hæc perſecutio ab Iſdegerde rege Perſarum in fine regni ipſius, ut idem Theodoret. ſcribit lib. 5. c. 38. licet dicat Socrat. li. 7. c. 18. hanc perſecutionem factam eſſe ſub Bararane eius filio. ſed certum eſt, cœptam eſſe ſub Iſdegerde rege, & ſub eius filio auctam, ut ſcribit Cyril. mon. in Euthymio: Marcellinus in chron. inchoatam hanc refert Theodoſio nonum & Conſtantino tertium cõſſ. eſt is annus à Chriſto quadrigenteſimus uigeſimus, eamque annis triginta perduraſſe, ſcribit Theodoret. lib. 5. c. 38. meminit eiuſdem perſecutionis S. Augu. de ciuit. Dei lib. 18 cap. 12.

d Balbinæ.] Beda, Vſuard. Ado, & alij omnes de ea, hac item die. Acta eius intexta ſunt in rebus geſtis S. Alexan. Papæ, apud Sur. tom. 3. die 3. Maij. ex quibus plures, qui de eadem ſcripſere, quos non numeramus, acceperunt. Antiquus eſt Romæ titulus S. Balbinæ, cuius mentio eſt in Romana ſynodo ſub Gregorio Papa, in eius regiſtro lib. 4. epiſt. 44. indict. 13.

APRILIS.

xxix. G Kalendis Aprilis. Luna. 1

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	f
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2			

ROMAE passio sanctæ Theodoræ [a] sororis illustissimi martyris Hermetis, quæ sub Hadriano Imperatore ab Aureliano iudice affecta martyrio, sepulta est iuxta fratrem suum uia salaria non longe ab Vrbe. Eodem die S. Venantij [b] episcopi & martyris. In Aegypto sanctorum martyrum Victoris [c] & Stephani. In Armenia SS. martyrum Quinctiani [d] & Irenæi. Constantinopoli S. Macarij [e] confessoris, qui sub Leone Imperatore pro assertione sanctarum imaginum in exilio uitam finiuit. Gratianopoli S. Hugonis [f] episcopi, qui multis annis in solitudine uitam exegit, & miraculorum gloria clarus migrauit ad Dominum. Apud Ambianum sancti Vualerici [g] abbatis, cuius sepulchrum crebris miraculis illustratur.

APRILIS 1.

a THEODORAE.] De ea item hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Certamen eius habetur in actis S. Alexandri Papæ apud Sur. to. 3. die 3 Maij.

b Venantij episcopi.] Beda etiam, Vsuardus. Ado, ac cæteri, licet nullus dicat, cuius fuerit ciuitatis episcopus, uel quo tempore passus sit. Corpus eius asseruatur in oratorio, quod dicitur S. Venantij apud Baptisterium Constantini, unà cũ corporibus S. Domnionis episcopi & aliorũ sanctorum martyrum, quorum omnium dies anniuersaria agitur hoc eodem mense, tertio idus Aprilis. cum autem ea omnia translata fuerint è Dalmatia & Istria à Ioãne Papa quarto; par est credere, S. Venantium alicuius illarum prouinciarũ ciuitatis fuisse episcopum. Extant ibidem in abside, sicut & cæterorum imago eiusdem sancti Venantij musiuo opere compacta. hæc in monumẽtis S. S. ecclesiæ Lateranẽ. Claruit in Africa alius Venantius Thynisæ episcopus titulo confessionis illustris, qui interfuit concilio Carthaginensi sub Cypriano, ut constat ex illius synodi actis.

c Victoris, & Stephani.] Vsuardus de ijsdem hac die. Licet hi conueniant nomine, censentur tamen diuersi à Victore & Corona, de quibus idem Vsuardus agit prid. idus Maij. nam hi in Aegypto, illi in Syria passi leguntur.

d Quinctiani, & Irenæi.] Agunt de his hac die Græci etiam in Menologio.

e Macarij.] Græci itẽ de eo in Menologio hac die, ibiq. illius tum fortia certamina ꝓ fide orthodoxa suscepta, tum &̃ miracula paucis narrantur.

f Vgonis episcopi.] Hũc egregium sanctitate virũ Innocentius Papa secundus retulit inter sanctos, mandauitque Guidoni Carthusiæ priori, ut eius res gestas cõscriberet, habẽtur ipse apud Sur tomo 2. est autem hic ille Guido, ad quem extant scriptæ duæ epistolæ S. Bernardi 11. & 12. ubi plura de laudibus Carthusianorũ. Inuisit aliquando idem Bernardus Vgonem, quo sicut familiarissime, ita etiã honorificentissime usus est, ut cõstat ex uita S. Bernar. lib. 3. c. 1. Plura de eodem in ui-

ta

ta sancti Brunonis apud Sur. tomo quinto, die 8. Octob. Petrus Cluniac. lib. secundo, cap. 28. Vincent. lib 27. cap. 8. & 12. Petrus Sur. de vita Carthus. & alij.

g Vualerici abb.] De eo hac item die Beda, Vsuardus autem tertio id. Decemb. extant acta ipsius apud Sur. tom. 2. Scriptam fuisse vitam eius a Ragiberto abb. tradit Molanus in Annot. ad Vsuard. idē insuper ab incerti nominis scriptore eius res gestas narratas, testatur. De eo item Vincent. lib. 23. cap. 23. & 24. Petrus in catal. lib. 4. cap. 21. Trithem. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 78. Fuit hic discipulus S. Colombani, vixitque circa annū Domini 620.

2 Quarto nonas Aprilis. Luna. Axxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3			

CAESAREAE in Palæstina natalis sancti Amphiani [a] martyris, qui in persecutione Maximini cum Vrbanum præsidem idolis immolantem arguisset, sæuè dilaniatus, ac pedibus lino in oleū intincto, eoque incenso obuolutis [b] acerbissimè cruciatus, demū in mare demersus, transiens per ignem & aquam eductus est in refrigerium. Ibidem passio sanctæ Theodosiæ [c] virginis Tyriæ, quæ in eadem persecutione cum sanctos confessores ante tribunal stantes publicè salutasset, atque rogasset, ut cum ad Dominum peruenissent, sui recordarentur, à militibus tēta, & ad Vrbanum præsidem ducta, eius iussu lateribus & mammis ad interiora vsque dilaniatis, in mare tandem proijcitur. Lugduni S. Niceti [d] eiusdē vrbis episcopi, vita & miraculis clari. Apud Comum S. Abundij [e] episcopi & confessoris. Apud Lingones S. Vrbani [f] episcopi. Eodem die S. Francisci [g] de Paula ordinis Minimorū institutoris, quem virtutibus & miraculis clarū Leo decimus Sanctorum numero adscripsit. In Palæstina depositio sanctæ Mariæ [h] Aehyptiacæ, quæ peccatrix appellatur.

APRILIS. 2.

a AMPHIANI.] Beda de eodem hac die, sed tamen perperam hsic iungit cum alijs, quos ponit in Africa, nisi fortasse ille de quo agit, sit alius ab isto. Vsuardus & Ado de eodē nonis Aprilis: apud quos etiam mendosè legitur apud Cæsaream Liciæ, cum potius apud Cæsaream Palæstinæ metropolim, atque hac die martyrem effectum testetur Eusebius eiusdem ciuitatis episcopus lib. 8. cap. 14. & 15. recenseatque inter eos martyres, qui passi sunt anno tertio persecutionis Diocletiani Imp. Græci autem de eodē in Menologio hac die, & Metaphrastes, licet de Licia & ipse (vt diximus) errare videatur.

b Obuolutis.] Hoc genus cruciamenti speciem quandam præsefert tormenti illius accerbissimi, quod veteres dicebant Tunicam molestam: quæ ignium alimentis illita & intexta (vt Seneca docet lib. 2. epist 14.) ac mox succensa, cruciabiliter obuolutos nocentes, qui sceleris comperti grauioris forent, amburebat.

c Theodosiæ.] De eadem tam Latini, quam Græci hac die; apud aliquos asit mendosè Theodora pro Theodosia legitur. Irrepsit error apud nonnulla Martyrologia, ut loco Cæsareæ Palæstinæ ponatur Cæsarea Cappadociæ, rati auctores illorū, diuersam esse Theodosiam Cappadocem

à Theodosia Palæstina; eò quòd illa capite truncata hæc autem in mare demersa dicatur.sed præter illa,quę de Theodosia scribit Euseb.hist.lib.8. cap.17.habemus in nostra bibliotheca eius uitam Vberius descriptã in qua ponit passa fuisset sub Vrbano;quē cõstat,eodē Eusebio auctore,illis tpibus psecutionis Diocletiaui vsq; ad suũ obitũ admini strasse præfecturam Palestinæ Ex imperatore itaque,atque præside nõ duas, sed vnã tantummodo fuisse Teodosiã,cõpertum habemus;tandemq; esse Palæstinam, & non Cappadocem. nam & cum in mare constet esse demersam: quonã pacto hæc Cæsaræ Cappadociæ fieri potuerunt,quæ à mari lõtissimè,in meditullio eius prouinciæ sita est?idque ēt(vt modò cosmographos citare prætermittamus) testatur Gregorius Nazianz. orat.in laudē Basilij,cũ ait;Nos procul a mari degimus. Cũ itaque nomen,ætas,spontanea fidei professio,tempus persecutionis,dies martyrij, nomen præfecti, ac loci simul conueniant, vna tantum dicenda est Theodosia, hæcque illa Cæsareæ Palæstinæ sub Vrbano præside passa, de qua agimus;quam etiã Græci celebrare in Menologio, ex ipsorum verbis exploratum habetur,quæ sunt huiusmodi: Die secunda Aprilis S.virginis Theodosiæ,quæ ex urbe Tyro originem ducens cum decimumoctauũ annum ageret, Vrbano pręsidi Palæstinę oblata,& Christi fidem liberè professa,ac flagris cæsa,in mare deiecta,Deo ipsi spiritum reddidit.hęc in dicto Menologio peruetusto Card. Syrleti. De ea ibidē iterum ad sext.Kalen.Iunij,ijsdem ferè uerbis,& de Vrbano præside Palæstinæ, & de mersione in mare habetur mentio;de Cæsarea autem Cappadociæ nec verbum, quidem, quemadmodum nec de capitis abscissione. Quod autem de eadem iterum agant;contingit, ut in alijs multis sanctis, q tantum dies natalis, seu translationis sacrarum reliquiarum,uel dedicationis ecclesiæ, ab ijsdem solemnitas celebretur.

d Nicetij episc.] De eo Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri. Plora de Nicetio Lugdunensi Greg.Turon.de gest.Franc.lib.5.c.5. & 20.in vita sanct.patr.c.8.& lib.de glor.confess.c.61.62.& 63.Claruit temporibus Iustini iunioris Impe. cum Romanæ ecclesiæ pręsideret Ioannes Papa tertius circa annum Domini 570.Interfuit primo concilio Lugdunensi,vt eius acta testantur.Vixit eodem seculo alius eiusdem nominis sanctus Nicetius episcopus Treuernensis,de quo Bæda,& Vsuardus secũda edit Mol. Kal.Octob. qui reperitur interfuisse concilio Aruernensi, habito post Cõsulatum Paulini iunioris,qui numeratur annus à Christo quingentesimus trigesimusquintus Narrat eius egregia opera Greg. Turonen in uit.sanct. patr.ca 17. Scribit de eo elegans epitaphium Venantius Fortunatus lib.3.

e Abundij episcopi.] Celebris hic quidem,tum sanctitate, tum eruditione episcopus: Reperitur interfuisse synodo Mediolanensi sub Eusebio episcopo,tempore sancti Leonis Papæ, licet alicubi, errore librarij, Abundãtius pro Abundio subscriptus inueniatur. Huic etiam ad reparandas acerbissimas clades Orientalis ecclesiæ ex illo latrocinio Ephesino nuper illatas S. Leo Papa maximi ponderis credidit legationē, ut testantur eiusdem Põtificis litteræ ad Theodosium Imperatorē 34. & ad Pulcheriam Aug.36. Qui quidem unà cum eiusdem legationis collegis, ex sententia,fœlicissimeque negotium confecit:habita enim tunc synodo, in primis Constantinopolitanum episcopũ Anatolium, Maximum Antiochenum, aliosque lapsos episcopos ad catolicam fidem, & ecclesiæ vnitatem redeuntes suscepit, eosdemque sedibus restituit legi fragmenta eius synodi, necnon epistolam Theodoreti Cyri episcopi tunc ad eundē Abundium scriptam. habet ea omnia Mombrit. tom.primo de uit.sanct.ēgi de his pluribus in Analibus ecclesiast.

f Vrbani episcopi.] De eo Molan.in addit. ad Vsuard. hac die. ponitur hic eius sedis episcopus ordine sextus in tab. Democh de satrif Missæ.

g Francisci de Paula.] Huius preclaræ res gestæ expressæ habētur in bulla canonizationis eius data à Leone X.Roman. Pont. quam retulit Sur. tom 2.Porrò singula eius acta,miraculaque à Dauid Romeo Neapolitano Latino sermone copiosissimè sunt conscripta,& Italicè a R.P. Passarino ordinis minim. Generali. Migrauit vir sanctus ex hac vita anno Domini 1507 nonnulla de ipso habes in thes. conc.tomo 2. Hoc autem anno Domini 1586. auctoritate Sanctiss.D.N. Syxti Papę quinti, idem sanctus illatus est in Calendarium Romanum cũ officio duplici extant de his litterę Apostolicę.

h Mariæ Aegyp.] Vsuardus item hac die, Græci autem in Menologio pridie huius diei.Eius res gestas scriptas esse a sancto Sophronio episcopo Hierosolymitano,testatur Niceph hist.lib.7.ca 5. citantur eædem in Nicæna secunda synodo act.4. & à S.Ioan.Damasceno in orat.3 de imagin in fi. Latinè eas reddidit Paulus diaconus,nõ ille Aquileiensis historicus,sed Neapolitanus,cuius meminit Sigibert.de uir.illust.c.69. habentur in Vit.patrum. Porrò Hildebrandus episcopus Cenomanēsis eadem acta metro cecinit, ut de eo refert Henricus de vir.illust. c.8. Claruit Maria Aegyptiaca temporibus Iustini senioris Imp. circa annũ Domini quingentesimum atque uigesimum. extat de eadem Carmen Bonad. Santon.lib.3. Monod. 29.Vixit ijsdem ferè temporibus alia item ex meretrice pænitens,Maria dicta,Tarsensis patria,quæ, in monasterio apud Aegas posito, exercuit uitam monasticam, de qua mentio habetur in Prato spirituali cap.31.

Tertio

3 Tertio nonas Aprilis. Luna. Bxxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4			

TAVROMENII in Sicilia ſancti Pancratij a epiſcopi, qui Chriſti Euangelium, quod à ſancto Petro Apoſtolo illuc miſſus prædicauerat, martyrij ſanguine conſignauit. Tomis in Scythia natalis ſanctorum martyrum Euagrij b & Benigni. Theſſalonicæ paſſio ſanctarum uirginum Agapis c & Chioniæ ſub Diocletiano Imperatore, quæ cum Chriſtum negare nollent, primo in carcere maceratæ poſt ea in ignem miſſæ, ſed flammis intactæ, ibi oratione ad Dominum fuſa animas reddiderunt. Tyri ſancti Vlpiani d martyris, qui in perſecutione Maximiani cum aſpide & cane in ſutus culleo, e in mare demerſus fuit. In monaſterio Meditij in Oriente ſancti Nicetæ f abbatis, qui ob cultum ſanctarum imagi num ſub Leone Armeno multa paſſus eſt. In Anglia S. Richardi g epiſcopi Ciceſtrẽſis, ſanctitate & miraculorum gloria cõſpicui. Ibidem S. Burgundoforæ h abbatiſſæ & uirginis.

APRILIS 3.

a PANCRATII epiſcopi.] De eo itẽ hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri; Græci aũt in Menologio quinto idus Iunij. ubi legitur, hũc Antiochenũ genere ſanctum Petrum ſecutum, ab eo Siculis eſſe præfectum epiſcopum. Agit de eodem Niceph. hiſt. lib. 2. ca. 35. Metaphraſtes in ſerm. in die natali Apoſt. de eodẽ in actis ſancti Marciani epiſcopi quæ accepimus ab eccleſia Caietana.

b Euagarij, & Benigni.] De his etiam hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri.

c Agapis, & Chioniæ.] Beda, Vſuardus, Ado, & alij agunt, de his hac die. de Irene autem harum ſorore, nonis Aprilis; Græci autem de tribus ſororibus ſimul ſextodecimo Kalend. Maias. Diſcrepare uidentur à Græcis Latini, dum hi uirgines, illi uerò mulieres tantum has dicunt, licet Tertul. lib. de velan. uirg. mulieris nomine uirgines etiam comprehendi, pluribus, diſputet. Cur autem Latini his diebus agant, Græci autem diuerſo nobis hactenus incompertum, cum præſertim nulla ipſarum illis paſſa diebus reperiatur. extãt etenim ipſarum acta ſyncera & pura, prout a notarijs exceptoribus ad uerbum ſcripta ſunt, in quibus de Irene, quæ nouiſſima omnium paſſa eſt; hæc in fine leguntur: Conſummata eſt in conſulatu Diocletiani nono, Maximiani autem octauo, Kalendis Aprilis &c. Recitat ea integra Metaphraſtes, quæ Latine reddita habet Lipom. tom. 3. & Sur. tom. 2. prima die Aprilis. agit de ijſdem Niceph hiſt. lib. 7. cap. 14 necno n Aldelm. lib. 2. de uirg.

d Vlpiani.] Huius martyris ſæuiſſimum ſupplicium, parricidis tantum ſolitum irrogari, deſcribit Euſeb. hiſt. lib. 8. cap. 15. ex quo & cætera deſcripſerunt.

e Inſutus culleo.] Saccus is erat ex corio factus, quo cum cane, gallo, ſerpente, & ſimia incluſus parricida mergebatur in mare, ex præſcripto legis Romanorum, quam tulit Pompeius in ſuo conſulatu, de qua Modeſtinus ff. ad l. Pompeiam de parricidis. Non tñ Pompeius fuit cullei ſupplicij primus inuentor: Cicero enim, qui ante latam legem Pompeiam de parricidis habuit orationem illam pro Roſcio Amerino, cum de cullei ſupplicio agit, à maiorib. dicit illud fuiſſe excogitatum; at dum ibidem de cullei pœna elegãter diſputat, rationemque reddit, cur maiores uiuum hominem culleo inſutũ in flumen deici præceperint; cum nullam habeat mentionem de gallo,

serpente, & cane; satis apparet, illud ipsum cullei supplicium a maioribus inuentum & à Pompeio illis pœnis auctum, & in necatores etiam propinquorum ac patronorum fuisse extẽsum; cum alio qui olim omne homicidiũ diceretur parricidiũ, ut auctor est Festus uerb. Parricidij quæstores. Quin etiam temporibus Tarquinij regis constat M. Tullium, alias Attilium Duumuirum insutum culleo & in mare proiectum, non quidẽ ob parricidium, sed quod sacros liberos describendos dedisset, ut recitat Valẽ Max. li. 1. c. 1. 13. decretum postea supplicium cullei in parricidas, Publicium Malleolum, matre occisa, primum fuisse expertum, tradit Liu. lib. 28. In rhet. ad Heren. uerba antiquæ legis recitantur, quæ sunt huiuscemodi: Si quis parentes occiderit, uel uerberarit, ei damnato obuoluatur os folliculo lupino, soleæ ligneæ pedib. inducantur, & in carcerem ductus, ibi sit tãtisper, dum paretur culleus, in quem coniectus in profluentem præcipitetur. hæc ibi. Colligit & Cuiac. lib. 9. parathit. tit. 17. ex sententia Hadrian. damnatum culleo illo inclusum, supra plaustrum imponi solitum, quod traherent boues nigri, ac sic ad mare deferri. Porrò tam acerbum supplicium ob nimiam sui atrocitatem usu desierat, vt scribit Paulus I. C. lib. 5. sentent. tit. 24. ad leg. Pomp. de parric. his uerbis; etsi antea insuti culleo in mare præcipitabãtur, hodie tamen uiui exuruntur, uel ad bestias damnantur. hæc Paul. Sic etiam exhorruit pœnam cullei Augustus Imp. (ut auctor est Suetonius in Octauio cap. 33.) q. ne ex lege cogeretur irrogare pœnam cullei, reum parricidij à confessione distraheret; ita reum compellans: Certe patrem tuũ nõ occidisti. hæc Suet. Ex his perpende immanitatem & furorem Gentilium in Christianos, quod sæuiora parricidis cogebant subire supplicia: ut pœna cullei in parricidas abolita, in Christianos innocentissimos tantũ sui atrocitate uigeret. At Constantinus Imp. rescribẽs ad Verinum Vicarium Africæ eandem legem in usum pristinum, nempe in parricidas reuocauit. l. 1. tit. de parric. Cod. Theod. Non prætermittimus, quod apud Senecam lib. 7. declam. 1. inuenies & culleum ligneum. sic dicta nauis exarmata, in quam reus impositus, maris discrimini committeretur, quo supplicio sæpe damnatos esse Christianos inuenimus.

f Nicetæ abb.] Græci etiam de eo hac die in Menologio. Res gestas ipsius Theostericlus eius discipulus scripsit luculenta oratione. recitat eam Metaphrastes, Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. Vixit temporibus Tharasij episcopi Constantinopolitani, a quo presbyter ordinatus fuit circa annum Domini 780.

g Richardi episc.] Huius acta duobus libris cõplexus est Radulphus Cicestrẽsis, quæ descripsit Sur. tom. 2. hunc Vrbanus Papa quartus (ut idem testatur auctor lib. 2. c. 15.) adscripsit sanctorum numero. Habemus in nostra bibliotheca exemplaria plurimarum litterarum Vrbani quarti, ubi & litteræ de canonizatione eiusdem Richardi scriptæ leguntur est ipsarũ exordium: In cœlesti, &c. num. 268. Claruit sub Innocentio quarto Rom. Pont. ad quem confugit vexatus persecutione regis Anglorum.

h Burgundoforæ.] Eius præclares res gestas scripsit Ionas abb. licet Bedæ aliqui tribuant, extant apud Bedam tom. 3. habetur de eadem mentio in uita S. Columbani cap. 12. claruit circa annum Domini 610.

25 C Pridie nonas Aprilis. Luna. 4

xxvi.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20.	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	1	30	1	2	3	4	5			

THESSALONICAE sanctorum martyrum Agathopodis [a] diaconi, & Theoduli lectoris, qui sub Maximiano Imperatore & Faustino præside ob Christianæ fidei confessionem, allegato ad collum saxo in mare demersi sunt. Mediolani depositio [b] S. Ambrosij episcopi & confess. cuius studio, inter cætera doctrinæ & miraculorum insignia, tempore Arrianæ perfidiæ tota fere Italia ad catholicam fidem conuersa [c] est. Hispali in Hispania sancti Isidori [d] episcopi, sanctitate & doctrina conspicui, qui zelo catholicæ fidei, & obseruantia ecclesiasticæ disciplinæ

Hi-

Hispanias illustrauit. Constantinopoli sancti Platonis monachi, qui pluribus annis aduersus hæreticos sanctarum imaginum effractores inuicto animo decertauit. In Palæstina sancti Zosimi anachoretæ, qui funus sanctæ Mariæ Aegyptiacæ curauit.

APRILIS. 4.

a AGATHOPODIS, & Theoduli.] Græci etiã de his agunt hac die in Menologio. Horũ acta ex antiquis monumentis eruta edidit Metaphrastes, habes ea Lipom. tomo 7. & Sur. tom. 2.

b Depositio sãcti Ambrosij.] De eadẽ Beda hac die, & pridie Kalend. Aprilis. cæteri oẽs hac itẽ die. De tempore obitus sancti Ambrosij Paulinus in uita ipsius testatur, non intercessisse triẽnij spatium ab obitu Theodosij Imper. ad mortem S. Ambrosij rursus etiam exploratum habetur ex cõcilio Carthaginen. tertio, can 48. S. Ambrosium nõ uixisse ultra annum consulatus Attici & Cæsarij, nam eodem anno ex eadem synodo scripta est consultatio ad Syricium Papam, & S. Simplicianum S. Ambrosij successorem, mẽse Septembris. Nec est q̃ quis dicat, errorem esse in cõsulibus, uidelicet ut canon ille sit alterius concilij sequenti anno celebrati, & sub canonibus prædicti concilij recensitus: nam sequenti anno, eo mense Syricius Papa, ad quem ea scripta est consultatio, non erat amplius in humanis, si quidem eo anno, conss. Honorio quartũ, & Eutychiano, octauo Kalend. Martij ex hac uita migrauit cõtradicit his etiam Paulini auctoritas, dum ait, ferè triennio, & non post triennium à morte Theodosij superuixisse Ambrosium. Hæc de tẽpore eius obitus, quibus si aduersari uideas Gregorium Turonensem nihil ultra habemus dicere, nisi, quod non plus illi tribuo, quã illi concedat Hilduinus uir eruditus in Areopagiticis ad Ludouicum Piũ Imp. tu interim consule quæ inferius scripta sunt die undecima Nouembris in sancto Martino. De ætate autem collegimus ex scriptis eius habita diligenti ratione temporum, uixisse annos sexaginta quatuor, quod pluribus monstrauimus in Annal. eccle & in uita eiusdem S Ambrosij, quam contexuimus ex antiquis patribus, ipsiusque scriptis, cæterisq; uetustatis monumentis, id nobis præcipiente Illustrissimo ac Reuerendissimo D. Felice a Montealto tituli S. Hieronymi Cardinale amplissimo, qui ad summum Catholicæ ecclesiæ Pontificatum euectus, eandẽ typis excusam in fronte tomi quinti operum S. Ambrosij, in quibus restituendis & illustrandis felicissimè laborauit, collocari præcepit.

c Tota fere Italia ad catholicam fidem conuersa est.] Habent Beda, Vsuardus, Ado, & alij, totam Italiam studio sancti Ambrosij ad fidẽ catholicam esse conuersam: Scias autem hæc uerba non aliũde mutuata, quàm à S. Hieronymo, qui dum in chronico anno undecimo Valentiniani Imper. agit de obitu Auxentij & electione sancti Ambrosij, hæc ait: Post Auxentij seram mortem, Mediolani Ambrosio constituto, omnis ad fidem rectam Italia conuertitur: Hæc Hieronymus. quæ (si consulas historiæ ueritatem) intelliges hyperbolice dicta esse, ut interdum fieri solet. Nam Damaso Papa sedente, cæteræ partes Italiæ, excepta Gallia Cisalpina, ubi Auxẽtius uixerat, & Iustina Augusta Arrianorum patrona hæresim illam fouebat. catholicam fidem, Nicænumq; ipsum symbolum profitentes, pacifice agebãt. Iampridem enim ex eo tempore, quo Constantius Imperator è uita excesserat (ut idem ipse testatur Hieronymus contra Luciferianos) catholici episcopi ab exilio reuocati fuerunt, quando & S. Eusebius episcopus Vercellensis, restituta fide catholica, rediẽs, in eius aduentu Italia (ut ait idem Hieronymus) lugubres uestes mutauit. Tunc etiam, ut idem auctor testatur, episcopi Occidentales, qui in conciliabulo Ariminensi lapsi fuerant, perpetrati erroris statim pœnitentes, una cum fide catholica, et suas sedes, indulgente Romano Pontifice, receperunt; nec alicubi sub catholico principe Valẽtiniano, in Occidentali ecclesia uexatio contigit, præterquàm in Gallia Cisalpina, ubi Iustina Auxentio ceterisq; Arrianis ibi degẽtibus, quibus, poterat, studiis fauebat; sed defuncto Auxentio Ambrosius creatus eps, illi fortiter restitit, mulierisque insaniam pastorali zelo coercuit, ac denique collapsam catholicam fidem ibidem, uel in finitimis locis restituit; sicque intelligas Hieronymi uerba: ut dicere uelit, opera Ambrosij actum esse, ut sic tota Italia ad catholicam fidem conuersa diceretur, quod pars illa quæ remanserat, quæ ab hæreticis erat occupata, ab eo restituta nulla iam ex parte esset hæretica.

d Isidori epis.] De eo Vsuardus & alij hac die: Pluribus de ipso scribit sanctus Braulius episcopus Cæsaraugustanus, qui & eius scripta recensuit, ex quo cæteri. habes ea apud Sur. tomo 2. In cod. manu script. operum S. Isidori legi eundẽ esse natum patre Seueriano præfecto vrbis Carthaginis, habuisse fratres Leandrum episc. Hispal.

& Fulgentium episc. Carthagin. ac sororem Florentiam virginem, omnes sanctitate claros. Floruerunt in Hispania eiusdem nominis plures, doctrina & probitate nobiles viri: quos oẽs præcessit tempore Isidorus episcopus Cordubensis, ob idque senior appellatus, vixit enim temporib Honorij Imp. nouit eum sanctus Augustinus, atque Paulus Orosius illi æqualis, ad quem Isidorus ipse scripsit commentarios in quatuor libros regũ, vt scribit Trithem. lib. de scrip. ecclef. post illum est Isidorus iunior dictus, de quo hic agimus, qui successit S. Leandro, interfuisseq; reperitur Hispalensi secundo concilio, & Toletano quarto; de eo etiam agit S. Ildefonsus in lib. de uir. illust. quẽ & sedisse ait annis ferè quadraginta. Hunc patres qui conuenerunt ad concilium Toletanum octauum can. 2. eiusmodi encomio celebrant: Nostri seculi doctor egregius, ecclesiæ catholicæ nouissimum decus, præcedentibus ætate postremus, doctrinæ comparatione non infimus, atq;, quod maius est, seculorum finitorum doctissimus cum reuerentia nominandus Isidorus in libro sententiarum &c. Fuit & tertius Isidorus Pacensis episcopus, qui & chronicon barbarice admodum scripsisse reperitur, de quo Vasæus meminit in chro. Hispan. his ipsis uerbis: Isidorus Pacensis episcopus etiam scripsit chronicon Hispaniæ, cuius si est chronicon illud, quod eius titulo prænotatũ vidi portentum potius dixerim, quã chronicon, adeo prodigiose scribit, & Gothice potius, quam Latine. hæc ille. ex quibus certè errasse arguitur, qui hunc illum esse putauit Isidorũ, qui collegit epistolas Romanorum Pontificum atque concilia, qui & in eius voluminis exordio commentariolum edidit de ordine celebrandi cõcilij. Errat & Hingmarus Rhemẽsis episcopus, Trithemius, & alij qui illam collectionem tribuũt Isidoro Hispalensi. Id quidem in primis refellitur, q. Braulius, & Ildefonsus, qui illis uixere temporibus, cathalogum texentes scriptorum ipsius, nullam prorsus mentionem de eo opere habuerunt. Insuper omnis de ea re dubitatio tollitur, dum auctor operis, ibidem agens de ordine celebrandi concilij, recitat uerba primi canonis undecimi concilij Toletani, atque etiam in præfatione meminit Agathonis Papæ. porrò longè ante eius Synodi, ac Papæ Agathonis tẽpora Isidorus Hispalensis ex humanis desierat. In antiquis man. scrip. codic. hunc Isidorum collectorem conciliorum Mercatorem cognomento dictum inuenimus, ut in his, quos in nostra bibliotheca habemus: at in nuper impressis, non Mercator, sed Peccator inscriptus reperitur, secundum morem nonnullorum antiquorum patrum, qui humilitatis ergò, se sic inscribere & subscribere consueuerunt; irrepsit puto error, ut Mercator pro Peccator, sit scriptus; Cum autẽ eiusdem collectionis auctor recensendo in sua præfatione synodos uniuersales Sextam ultimo loco ponat, manifestum est post dictam Sextam synodum uixisse, nec ad septimæ tempora peruenisse; quam ob causam, cum collectores sacrorum canonum recensemus, quintum hunc ordine numeramus: primoq; loco ponimus Dionysium Exiguum, inde Ferdinandum diaconum, tertio Martinum Bracarensem episcopum, quarto Cresconium, ac demum post hos omnes Isidorum. hæc de Latinis collectoribus, habita exactè cuiusque eorum temporis ratione. Græcorum autem collectorum alia est causa. De Isidoro de quo hic agitur, uide quæ collecta sunt in thesauro conci.

e Platonis mon.] Græci etiam de eodem agũt hac die in Menolog. Scripsit eius acta Theodorus Studita luculenta oratione, quam recitat Lipo. tom 7.

f Zosimi.] Agunt itidem de eo Græci hac die in Menolog. porrò eius res gestas scriptas esse a Sophronio episcopo Hierosolymitano, est auctor Nicephorus lib. 17. cap. 5. De eo etiam Euagr. Scholast. hist. lib 2. c. 7. claruit temporibus Iustini, & Iustiniani Impp. Fuit eadem circa tempora alius Zosimus Cilix, de quo in Prat. spiritual. cap. 123. est præclarum elogium de Zosimo Iustiniani Imp. authen. de monach. collat. 1. tit. 5.

25

xxiiij. D Nonis Aprilis. Luna. 5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	f
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6			

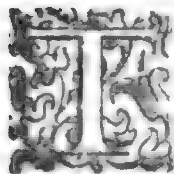

HESSALONICAE S. Irenes a virginis, quæ cũ sacros libros contra Diocletiani edictũ occultasset, post tolerantiã carceris, sagitta pcussa est, & igne cremata, iussu Dulcetij præsidis, sub quo & sorores eius simul Agape & Chionia passę antea fue

rant.

sant. In Lesbeo insula passio quinque [b] sanctorum Martyrum. Eodem die S. Zenonis [c] martyris, qui detracta pelle, pice illitus, in igne coniectus est. In Africa sanctorum Martyrum, [d] qui in persecutione Geiseri regis Arriani, in die Paschæ in ecclesia cæsi sunt: quorum lector, dum in pulpito Alleluia [e] cantaret, sagitta in gutture transfixus est. Venetiæ in Britannia minori S. Vincentij [f] confessoris, cognomento Ferrerij, ordinis Prædicatorum, qui potens opere & sermone, multa millia infidelium conuertit ad Christum.

APRILIS 5.

a IRENES.] De ea hac etiam die, Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri, Græci autem decimo Kalend. Maias, licet eius acta, quæ habet Lipom. tom. 7. manifestè testentur ipsam obijsse martyrium, Kalend. Aprilis, Diocletiano nonum, & Maximiano octauum consf. qui numeratur annus Domini (secundum recentiores chronograph.) 304. De ea insuper ac sororibus plura in actis S. Anastasiæ, quæ extant apud Sur. 25. Decemb. tomo sexto. Nicepho. de eadem libro quarto, cap. 14 Quę autem hic habentur, quòd sagitta percussa est, & igni inde tradita, in prædictis quidem actis de sagitta nulla fit mentio, quod tamen Latini omnes profitentur. Vide superius notata tertio non. April. in Agape & Chionia in honorem S. Irenes martyris Iustinianus Imp. excitauit nobilem ecclesiam, vt tradit Procop. libro primo de ædific. Iustiniani Imp. ante ipsum Marcianus Imper. vt scribit Nicet. Chroni. lib. 7. Annal. id ipsum præstitit.

b Quinque sanctorũ martyrum.] Græci item hac die in Menologio de ijsdem agunt.

c Zenonis.] Agit etiam de eo Græci hac die in Menologio, vbi & passio eius paucis narratur.

d Sanctorum martyrum.] De his agit Victor Vticensis episcopus de persecut. Vuandal. lib. 1. prope finem

d Alleluia cantaret.] Victor ibidem hæc verba: Lector unus pulpito sistens, Alleluiaticum melos canebat; &c. Vsum canendi hanc uocẽ in ecclesia ex Aggæo propheta ꝓuenire, qui primus omnium cantauit Alleluia, cum nouam templi structuram vidit, testatur S. Epiphanius libro de prophet. uit & interit. cap. 26. idque secundum Tobiæ prophetiam capit. 13. cum alioqui multi psalmi Alleluiæ titulo inscripti ante illorũ tempora haberentur. Hanc quidem vocem peculiarem ecclesiæ Hierosolymitanæ Romanam ecclesiam ab ea esse mutuatam opera sancti Hieronymi, temporibus Damasi, scribit sanctus Gregorius in regist. libro septimo, indict. secunda, epist. 63. licet S. August. in psal. 106. testetur antiquã eam esse ecclesiæ traditionem. In ecclesia Africana, tantùm tẽpore Quinquagesimæ cantari Alleluia moris esse, idem affirmat, additq; de tempore diuersas fuisse ecclesiarum diuersarum consuetudines. ad Ianuar. epist. 109. cap. 17. homi. 16. & in psalm. 110. Quod autem narrat Sozom. libro septimo, cap. 19. semel tantum in anno eam vocem Romæ solitam decantari, omnino errare videtur: eiusmodi vsum non Romanæ ecclesiæ, sed Vigilantij hæresiarchæ dogma fuisse testatur sanctus Hieronymus in Vigilant. cuius etiam auctoritate exploratum habetur, in sacris etiã officijs defunctorum Romæ eiusdẽ uocem cani consueuisse: sic epistola 30. ad Oceanum de funere Fabiolæ: Sonabant psalmi, & aurata tecta templorum reboans in sublime quatiebat Alleluia. In ecclesia Gallicana eundem vsum viguisse affirmare uidentur acta S. Radegundis li. 2. Romæ itidem cum primis elementis ea etiam uoce infantes imbui solitos, idem S. Hieron. scribit epistola 7. & 29. In Palæstina autem eadem voce symbolica excitari ac uocari solitos monachos ac monachas ad diuinas preces, idem refert epist. 27. erat & Alleluia carmen musicum rusticorũ, cum etenim illi rusticum opus agerent, Alleluia cantabant, ut idem testatur epistola 17. De significatione autem vocis huius idem pluribus agit scribens ad Marcellam epist. 137. cætera autem de eius vsu in ecclesiasticis officijs, si cupis scire, eos consule, qui commentarios conscripsere de offi. ecclesiast.

f Vincentij.] Huius res gestas quatuor libris digestas conscripsit Petrus Rau. ordinis Prædica. plura de eodem sanctus Antoninus in tertia. par. tit. 23. ca. 8. obijt anno Domini 1418. annumeratusque est inter sanctos Callisto tertio Papa. Vide quæ de eo nuper collecta in thesaur. concio. tomo secundo.

xxiij. E　　Octauo idus Aprilis. Luna.　　6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7

ROMAE natalis beati Xyſti [a] Papæ & martyris, qui tempore Hadriani Imperatoris, vt ſibi Chriſtum lucrifaceret, libenter mortem ſuſtinuit temporalem. In Macedonis ſanctorum martyrum Timothei [b] & Diogenis. In Perſide ſanctorum centum viginti [c] Martyrum. Aſcalone paſſio ſanctorum Platonidis, [d] & aliorum duorum martyrum. Carthagine ſancti Marcellini [e] martyris, qui ob catholicæ fidei defenſionem ab hæreticis occiſus eſt. Romæ ſancti Cæleſtini [f] Papę, qui Neſtorium Conſtantinopolitanum epiſcopum damnauit, Pelagiũque fugauit: cuius etiam auctoritate ſancta uniuerſalis Synodus Epheſina aduerſus eundem Neſtorium celebrata eſt. In Hyberina S. Celſi [g] epiſcopi, qui beatum Malachiam in epiſcopatu præceſſit. In Dania ſancti Gulielmi [h] abbatis, uita & miraculis clari.

APRILIS. 6.

a NATALIS B. Xyſti Papæ.] De eo hac etiam die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Fuit huius nominis primus, de cuius ſucceſſione agit liber de Romanis Põtificibus, qui inſcribitur nomine Damaſi, Irenæus hæreſ. libro 3. cap. 3. Euſebius in chron. & hiſto. libro quarto, cap. 4. & 5. Optat. libro ſecundo, contra Parmen. Epiphan. hæreſ. 27. Auguſtinus epiſt. 165. Nicepho. in chron. & alij recentiores. De rebus autem ab eo ſumma cum laude geſtis diximus in Annal. eccleſiaſt. per ſingulos annos.

b Timothei & Diogenis.] Vſuardus item de his agit hac die, aſtipulanturque uet. man. ſcrip.

c Centum viginti martyrum.] Agunt de his etiam Græci hac die in Menologio, paſſi feruntur in Adiabenorum regione. de his etiam Sozom. libro 2. c. 11. in fine.

d Platonidis & ſoc.] de his etiam Græci in Menologio hac die agunt.

e Marcellini.] Vir fuit fama notiſſimus, hic Tribunus notariorũ ab Honorio Imp. in Africam miſſus eſt ad coercendam rabiem Donatiſtarum, quorum opera tandem innocens occiſus eſt, ut ſcribit S. Hieronymus contra Pelagianos libro 3. in fine. procurarũt enim necem eius per Marinũ ducẽ, qui meritas pœnas dedit, ut ſcribit Oroſ. libro 7. cap. 42. & Ado in chron. anno 420. digna habetur viri memoria in reſcripto Honorij Imper. quo cuncta ab eo contra Donatiſtas peracta in perpetuum cõfirmauit extat l. 55. Cod Theo. de hæret. ad hũc ſunt ſcriptæ plurimæ ſancti Auguſtini epiſtolæ, eo etenim vſus eſt familiariſſimè, ad quem etiam ſcripſit præclaro libros de ciui. Dei. Quòd autẽ ſpectat ad Tribunatus muneris functionem, erant Tribuni notarij principibus à ſecretis, deligebanturq; ad hoc integerrimę vitæ uiri. de his, hæc Caſſiod. uar. libro primo, epiſto. quarta Honor, qui dabatur egregijs. dum ad Imperiale ſecretum tales conſtet eligi, in quibus reprehenſionis vitium nequeat inueniri, apud eundem Caſſiod. lib. 6. form. 16. idem Primicerius notariorum appellatus uidetur.

f Cœleſtini.] De eo hac die Beda, & Vſuardus, ſed Ado die ſequẽti. de eius ſucceſſione agit liber de Roma. Pontificibus, Proſper Aquit. in chron. Marcellin. comes, Socrat. hiſto. libro 7. c. 11. Euagr. lib. 1. c 4. Nicepho. epiſc. in chron. Nicepho. Calliſt. lib. 14. c. 30. res autem ab eo geſtas digeſſimus per annos ſingulos in Annal. eccleſ.

g Celſi epiſcopi.] Plura de ipſo ſcribit S. Bernard. in uita S. Malachiæ epiſcopi cap. 7. migrauit

ex hac vita, anno Domini 1128. cum nonnulla suę sanctitatis & doctrinæ monumenta reliquisset.

h Gulielmi abb.] Habentur eius acta fideliter conscripta ab eius discipulo, quæ recitat Sur. to. 2. obijt diem anno Domini 122. suæ verò ætatis anno nonagesimooctauo. Claruit eiusdem nominis miræque sanctitatis Gulielmus, siue Vuilelmus episcopus in Dania temporibus Suenonis Daniæ regis, de quo plura scribit Saxo Grāmaticus Daniæ libro undecimo.

7 Septimo idus Aprilis Luna Fxxij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8			

IN Africa natalis sanctorum martyrū Epiphanij [a] episcopi, Donati, Rufini, & aliorum tredecim. Sinope in Ponto sanctorū ducentorum [b] martyrum. In Cilicia S. Calliopij [c] martyris, qui sub Maximo præfecto post alia tormenta verso in terram capite [d] cruci affixus, nobili corona martyrij decoratus est. Nicomediæ S. Ciriaci, [e] & aliorum decem martyrum. Alexandriæ S. Peleusij [f] presbyteri & martyris. Romę S. Hegesippi, [g] qui uicinus Apostolorum temporibus Romam uenit ad Anicetum Pontificem, ibique mansit usque ad Eleutherium, & Ecclesiasticorum actuum à passione Domini usque ad suam ætatē sermone simplici texuit historiam: vt quorum uitam sectabatur, dicendi quoque exprimeret characterem. Veronæ S. Saturnini [h] episcopi & confessoris. In Syria sancti Aphraatis [i] anachoretæ, qui Valentis tempore catholicam fidem virtute miraculorum aduersus Arrianos defendit.

APRILIS. 7.

a EPIPHANII & soc.] De eo Vsuardus hac die: cuius autem hic fuerit ciuitatis episcopus, uel quando sit passus, nusquā potui iuenire.

b Ducentorum martyr.] Græci etiam de his hac die in Menologio agunt.

c Calliopij.] De quo item Græci. porrò eius acta descripsit Metaphrastes, quæ recitat Lipó. tom. 7. & Sur. tom. 2.

d Verso in terram capite cruci affixus.] Non tantùm corypheus Apostolorum Petrus eo modo crucifixus est, sed & complures Christianorū maioris ignominiæ causa, & inter alios illi, quorū Eusebius meminit lib. 8. cap. 8. in fin. non enim vno eodem modo omnes cruci addicti crucifigebantur sed diuerso, ut culpa delinquentis poscebat, uel seueritas iudicis imperabat, de his Seneca his verbis: Video, inquit, isthic cruces non vnius quidem generis, sed aliter ab aliis fabricatas: sunt qui capite in terram verso suspendant, alii per obscœna stipitem agunt; alij brachia patibulo explicuerunt &c. hæc Seneca in libro de consolat. ad Marciam. quod autem ait: Alij per obscœna stipitem agunt: quodnam genus crucis eiusmodi fuerit, idem Seneca declarat lib. 17. epist. 102. crucem enim eam acutam appellat, dum inuehitur in Mecœnatē voluptuosum. Apud antiquos crux, patibulum, & furca erat idem ferè supplicium, sicut enim cruci, ita furcæ affigebantur, vt habes ex Callistrato l. capitalibus, §. famosos, ff. de pœnis, famosos enim latrones furcæ affigendos esse, respondit Iurisconsultus; patibulum crucē esse, docet Nonius; furcam etiam dictam esse patibulum, habet Isid. libro 5. orig. scriptores gentiles etiam, ut Liu. libro 2. Lactan. lib. 2. c. 8. consentiunt & sacræ litteræ, Genes. 40. Deuteron. 21. Iosue 8. Hester. 5. 6. 7. Erat & nota quædā infamiæ, ipsam furcam ferre, nec ultimum supplicium

plicium consummabatur per eam, vt Suet. in Nerone cap. 49. his verbis: A senatu iudicatum, & quæri, vt puniatur more maiorum. Interrogauit quale esset id genus pœnæ: & cum comperuisset, nudi hominis ceruicem inseri furcæ, corpus virgis ad necem cædi, & (ut legit Eutropius) è saxo præcipitari, &c. Cum enim serui etiam quid grauius deliquissent, furca eorũ collo apponebatur, sicque verberati per viciniam ducebantur. Plaut. in Menœc. Cæsum virgis sub furca scio. Cic. lib. 1. de diu. nat. sic: Seruus per Circum, cum virgis cæderetur, furcam ferens, ductus est. Plutar. etiã in Coriolan & problem. c. 70. inde dicti furciferi. Valer. Maxim. lib. 1, cap. 7. 4. habes aliqua de his notata per Alciat. lib. 9. parerg. c. 24. Cæli. Rhodig. antiq. li. x. c. 8. & nuper à Couar. lib. 4. var. resol. Infame fuisse, ac humilib. tãtum personis irrogari solitum supplicium crucis; cõsentiunt oẽs ex l. aut damnum, §. sed enim, ff. de pœnis. Itemque summum omnium supplicium fuisse crucem, habes ex Pau. I. C. lib. 5. sentent. tit. 21. cum ait: Sũmo supplicio, i. cruce afficiũtur, &c. Hoc est, quod exaggerat de Domino nostro Iesu Christo Paulus Apost. scribens ad Philippens. 2. dicens: Factus pro nobis obediens vsque ad mortem, mortem aũt crucis. Si quando autem accidisset, vt eminentioris status persona crucis supplicio necãda esset, id illæ præ cæteris consecutæ esse reperiũtur, ut altiorem crucem nanciscerentur: sunt de his cõplura exempla, ut ex diuinis scripturis Esther ca. 6. & 7. de patibulo Aman. Iustinus hist. lib. 18. de cruce Cartali, Suetonius in Galba cap. 9. de ciuis Romani cruce; itemque ad crucem Polycratis tyranni delectum fuisse altissimum omnium montium, recitat Valer. Max. lib 6. c. 9 Exter. 5. Errãt qui putant crucis supplicium sublatũ fuisse à Constantino Magno Imp. statim post debellatũ Maxentiũ: quandoquidem nec post bienniũ sublatũ noscitur: extat n. lex eius lata Volusiano & Aniano conss. qua reum maiestatis patibulo affigendum sanciuit l. 1. lib. 9. tit. 5. ad legem Iuliam maiestatis, Cod. Theod. sed de his fusius diximus in Annalib. ecclesiast. Quod aũt pertinet ad crucifixorum corpora, nec illud silentio prætereundũ; quod etsi Iudæi lege præciperentur eadem die corpora in patibulo affixa deponere. Deut. c. 21. Gentiles autem usque ad putrefactionem eadẽ in cruce pendere sinebant, unde Theodorus ille Cyreneus hæc ad Lysimachum regem: Mea quidem nihil interest humi ne, an sublime putrescã. Valer. Max. li. 6. c. 3. Exter. 3. & lib. 6. c. 9. Exter. 5. porro Christianos consueuisse redimere corpora sanctorum martyrum ad sepeliendum ea, acta diuersorum martyrum sæpe testantur.

e Cyriaci ac soc.] Agit de his item hac die Beda, consentiuntque vet. man. scrip.

f Pelcusij presby.] De eo item Beda, Vsuar. & alij recentiores.

g Hegesippi.] Beda, Vsuardus, Ado ac cæteri Latinorũ de eo hac die. Scribit res gestas ipsius Euseb. histo. lib. 4. c. 8. & 21 S. Hieronym. de scrip. eccles. Nicephor. libro secundo, cap. 28. & lib. 4. c. 7. Recitat Eusebius nonnulla fragmenta scriptorum eius, quæ maximo cum detrimento veritatis historicæ primorum illorum temporum periere.

h Saturnini episc.] De eo tabulæ ecclesiæ Veronensis, & commentarius, cuius supra meminimus R. D. August. Valerij eiusdem ciuit. episcopi Cardinal.

i Aphraatis.] Græci item, inter quos Theodoretus pluribus de ipso agit hist. lib. 4. c. 24. ex quo & Niceph. hist. lib. 11. ca. 25. quantum autem hic catholicæ fidei fuerit adiumento, cum furor Arrianorum magis magisque inualesceret, idẽ Theodoretus testatur pluribus.

xxj G — Sexto idus Aprilis. Luna. — 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9			

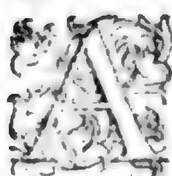

ALEXANDRIAE S. Aedesij [a] martyris, fratris beati Apphiani; qui cum impium iudicem, quòd Deo dicatas virgines lenonibus traderet, palam argueret, à militibus tentus, sæuissimisq; affectus supplicijs, in mare demersus est pro CHRISTO Domino. In Africa sanctorum martyrũ Ianuarii, [b] Maximæ, & Macariæ. Car-

thaginæ

thagine sanctæ Concessæ [c] martyris. Eodem die commemoratio sanctorũ Herodionis, [d] Asyncriti, & Phlegontis, de quibus scribit beatus Paulus Apostolus in epistola ad Romanos. Apud Corinthum beati Dionysij [e] episcopi, qui eruditione & gratia quam habuit in verbo Dei, non solum suæ ciuitatis & prouinciæ populos, sed & aliarum prouinciarum & vrbium episcopos epistolis erudiuit; Romanosque Pontifices adeo coluit, ut eorum epistolas publicè legere in ecclesia diebus Dominicis consueuerit. Claruit autem temporibus Marci Antonini Veri, & Lucij Aurelij Commodi. Turonis sancti Perpetui [f] episcopi, admirandæ sanctitatis uiri. Ferentini sancti Redempti [g] episcopi; cuius meminit beatus Gregorius Papa. Apud Comum sancti Amantij [h] episcopi & confessoris.

APRILIS. 8.

a SANCTI Aedesij.] De eo item Græci. porrò eius egregium certamen pro Christiana fide exantlatũ describit Euseb. hist lib. 8 c. 15. De Amphiano eius germano superius quarto nonis April.

b Ianuarij & soc.] Beda agit de his hac die cui etiam assentiuntur man. scrip.

c Concessæ.] De qua etiam hac die Beda, quem & alij sunt secuti.

d Herodionis, & soc.] De his hac die Græci in Menologio. Sunt hi, quorum meminit S. Paulus in epist. ad Rom. c. 16. de singulis Dorotheus in synopsi, vbi ait: Herodionem Patrarum præfectum episcopum, Rufum Thebarum, Asyncritum Hircaniæ, Phlegontem autem Maratoniæ. At uerò Hippolytus libel. de 72. dist. de Herodione testatur, fuisse episcopum Tarsi.

e Dionysij episcopi Corinth.] Agit de eodem Vsuardus hac die, scribit de eo Euseb. in chron. & histo. lib. 4 cap. 22. Hieron. de scrip. & epistola 84. ad Magnum. De clementis epistola ad Corinthios scripta testatur Euseb. sua memoria in plurimis ecclesijs legi solitam hist. lib. 3. c. 12. id ipsum non de vna tantum, sed cæteris Encyclicis eiusdem Clementis affirmat S Epiphan. in panar. hæres. 30. contra Ebionæos. Quod autem spectat ad epistolas Romanorum Pontificum, Gelasius in Rom. conc. hæc est locutus: Decretales epistolas, quas beatissimi Papæ diuersis temporibus ab Vrbe Romana pro diuersorum patrum consolatione dederunt, venerabiliter recipiendas. habentur eadem etiam distinct. 15. cap. sancta Romana.

f Perpetui episc.] De eo item Beda hac die, Vsuar. Ado, ac recentiores. Plura de eo scribit Gregor. Turonen. histo. libro 2 cap. 14 libro 10. cap 31. & lib. 1. mirac. sancti Martini, sextumque hunc numerat illius sedis episcopum. Extat Sidonij Apollin. ad hunc epistola 9 lib. 7 laudat eundem scribens ad Lucentium epistola 18. libro 4. vbi meminit de basilica ab eo constructa, de qua etiam Gregor. Turonen libro 10. in fine. Interfuit S. Perpetuus primo concil. Turon. celebrato sub consulatu Seuerini, anno Domini 487 seditque, ut idem Greg. scribit an. 30. agit de eodem Sigeb. in chron. an. 473.

g Redempti episc.] De eo S. Gregorius lib. 3. dialog. c. 38. Claruit temporib. Iustiniani, atq; Iustini iunioris Impp. Præuidit cladem Longobardorum, quæ mox secuta est, anno a Christo Domino 568. indic. 1. ut in hist. miscel. lib. 16. in fine, Paul. diac. & alij.

h Amantij episc.] Præcessit hic S. Abundium eius ciuitatis episcopum, successit autem S. Felici, qui vixit temporibus sancti Ambrosij, cuius ad eum extat epistola. Meminit de Amantio episcopo Mombrit. in uita S. Abundij.

9 Quinto idus Aprilis. Luna. A xx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10			

ANTIO-

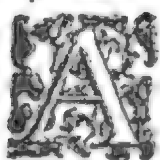NTIOCHIAE sancti Prochori,[a] qui fuit vnus de septem primis diaconis, & fide ac miraculis clarus martyrio coronatus est. Romæ natalis sanctorum martyrum Demetrij, [b] Concessi, Hilarij, & sociorum. Sirmij passio sanctarum septem Virginum [c] & martyrum, quæ dato simul pretio sanguinis, vitam mercatæ sunt æternam. Cæsareæ in Cappadocia S. Eupsychii [d] martyris, qui ob euersum Fortunæ fanum sub Iuliano apostata martyrium consummauit. In Africa sanctorum martyrum Massylitanorum, [e] in quorum die natali S. Augustinus tractatum habuit. Amidiæ in Mesopotamia Sancti Acatii [f] episcopi, qui pro redimendis captiuis, etiam ecclesiæ vasa conflauit ac uendidit. Rhotomagi S. Hugonis [g] episcopi & confessoris. In ciuitate Diensi S. Marcelli [h] episcopi miraculis clari. In Iudæa Sanct. Mariæ Cleophæ, [i] sororis sanctissimæ Dei genitricis MARIAE. Romæ Translatio [k] corporis S. Monicæ matris beati Augustini episcopi, quod ex Ostiis Tyberinis Martino quinto summo Pontifice [l] in Vrbem delatum, in ecclesia eiusdem beati Augustini honorificè reconditum fuit.

APRILIS. 9.

a 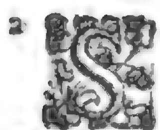ANCTI Procori.] De quo Act. Apost. c. 6. Agit de eodem, hac die, Beda, Vsuardus, Ado & alij. Metaphrastes eiusdē meminit in serm. in Natali Apost. dei 29. Iunij. Dorotheus in synopsi, qui eum primum Nicomediæ episcopum fuisse testatur, id etiam Petrus in catal. libro 4. cap. 39. legi idipsum apud Hippolyt. mart. in libello de 72. descrip. qui habetur Græcè scriptus in bibloth. Card. Syrleti.

b Demetrij & soc.] Restituti sunt ijdem ex prædicto vet. manuscrip. sancti Cyriaci.

c Septem virgin.] De quibus hac item die Beda, Vsuardus, Ado, & alij, consentiuntq; vet. manu scrip.

d Eupsychij.] Græci etiam de eo hac die in Menologio. De delubro Fortunæ euerso, cuius hic habetur mentio, scribit Gregorius Nazianze. orat. in funere patris, & orat. prima in Iulianum, quem irridens ob dirutum templum illud, elegāter Fortunam infortunatam appellat. Scribit de Eupsychio Sozome. histo. lib. quinto, cap. 10. narratq; eius martyrium. Itemque Nicephor. libro decimo, cap. 10. Quòd autem hunc dicunt ea de causa martyrium passum esse, quod Fortunæ templum celeberrimum Cæsareæ Cappadociæ euertēdum curauit temporibus Iuliani Apostatæ; sanè aliquis existimare posset, hunc eam ob caussam martyris nomine non fuisse decorandum, propterea quod repugnare videatur canon 60. concilij Eliberini, quo cautum reperitur, ut si idcirco occidatur à Gentilibus, quòd idolum fregerit, non habeatur inter martyres. quod tamen ita intelligendum est, cum quis spōtè, citra Christianam mansuetudinem, ex nullo legis præscripto, sed furore quodam percitus insilierit in idolum. At verò Eupsychium constat id perpetrasse auctoritate legum Constantini Magni, atq; Constantij Impp. Christianorum, quibus Iuliani Apostatæ tyrannis aduersabatur: illorum enim iteratis sanctionibus templa clausa, idola prostrata, illorumque sacra prorsus fuerant antiquata: quæ omnia Iuliani impietas restituere conabatur. Est & de his etiam sancti Augustini doctrina in epistola 50. ad Bonifacium comitem, qua significat à martyris titulo illum non esse explodendū, qui ex rescripto Imp. Christiani idola frangens, occisus sit. Quod si iustè quis id facit cum princeps iubet, meretur laudem: multo magis licebit, cum Deus iubet, & priuato quodam diuini spiritus instinctu quis ad id faciendum impellitur, ut multos fecisse constat. Alia multa essent in eandem sententiam dicenda, quæ præterimus. Meminit Gregorius Nazianzenus de ecclesia sancti Eupsychij martyris, in eamq; episcoporum synodum factam scribit epistola vigesimasexta, quæ est 33. apud Basilium. fuit insuper alius eiusdem nominis Eupsychius martyr in eadem prouincia Cappadociæ, quem passum Græci tradunt temporibus Hadriani Imp. de quo ijdem agunt in Menologio septimo idus Septembris. Itemque alius Eupsychius episcopus Tianensis in Cappadocia,

qui

qui interfuit concilio Nicæno, quem & sanctus Athanasius in oratione prima contra Arianos adnumerat inter præcipuos catholicæ fidei defensores.

e Martyrum Missylitanorum.] Extat de his martyribus tractatus sancti Augustini 42. de diuers. cuius etiam Possidius meminit in indiculo.

f Acatij episc.] Græci itidem. At uero eius res gestæ scriptæ sunt à Socrate lib. 7. cap. 21. ex eo Cassiod. trip. lib. undecimo, cap. 16. & Niceph. lib. 14. cap. 22. claruit temporibus Theodosij iunioris, hostibus etiam ob egregiam uirtutum præstantiam uenerandus.

g Hugonis episcopi.] De quo etiam Molanus in additione ad Vsuardum, his uerbis. In Gallijs ciuitate Rotomagensi beati Hugonis præfatæ urbis Archiepiscopi & confessoris, cuius corpus magna reuerentia asseruatur, & fulget in præpositura S. Vedasti, Haspris dicta, in Diœcesi Cameracensi. hæc Molanus in tabulis episcoporum Rhotomag. quas descripsit Democares, ponitur uigesimusquintus eius sedis episcopus, claruit circa annum Domini septingentesimum vigesimum.

h Marcelli episcopi.] Scribit de eo Greg. Turon. li. de glo. confess. c. 70.

i Mariæ Cleophæ.] de qua Ioannes Euangelista c. 19. & in eum locum interpretes.

æ Translatio S. Monicæ.] Facta est sub Martino Papa quinto, extatque diploma in registro an. 13. sui Pontificatus. legimus & sermonem eiusdē Pontificis ad Fratres Augustinianos quo etiam historia texitur de eadem tum facta translatione insuper & de miraculis, quæ tunc etiam contigerunt. est eius exordiū. Gaudeo mihi quoque fratres religiosissimi, &c. facta est hæc translatio an. Domini 1430.

l Pontifice.] Duplex huius nominis penes antiquos interpretatio reperitur, altera Sceuolæ, Varronis altera. refert utramque idem Varro de ling. Lat. lib. 4. his uerbis: Pontifices, ut Q. Sceuola Pont. Max. dicebat, a posse, & facere. Pontifices, ego à ponte arbitror: nam ab his Sublicius factus est primum. hæc Varro. Cum plures autem inhæreant Varronis sententiæ: ego autem Sceuolæ magis assentior. Nam antequam Sublicius pons intexeretur ab Anco Martio, ut Liuius & alij tradunt, iam a Numa Pompilio Pontifices quatuor, ac Pontifex Maximus creati fuerant: atque adeo prius est nomen Pontificis, quam pons Sublicius. Quod autem ad Sceuolæ interpretationem pertinet, ea quidem uerba. Posse facere duobus modis possunt accipi: primo namque, ut idem sit facere quod sacrificare, eo enim sensu hæc uox ab antiquis usurpata sæpius reperitur. ut Varro li. 5. de ling. Latin. cum ait: Agnam Ioui facit. & illud Plauti Aul. 18. Faciam tibi fideliam. Cicer. pro Murena: Nolite à sacris patriæ Iunonis sospitæ, cui omnes cōsules facere necesse est, domesticum & suum consulem potissimum auellere. Censori. in die nat. c. 2. Quid causæ sit, ut merum fundendum Genio, non hostia faciendum putauerit: & Virg. buc. egl. 3. Cum faciam uitula, pro frugibus ipse uenito. At non tantum penes Ethnicos, ac profanos auctores frequens est, eam uocem tali significatione positam reperiri, sed etiam in diuinis scripturis: ut Regum 3. c. 18. Ego Faciam bouem alterum & imponam super ligna &c. & paulo inferius sic: Eligite uobis bouem unum & facite primi; rursumque in nouo testamento Luc. 22. hoc facite in meam cōmorationem: eadem Pau. 1. ad Corinth. c. 11. sacrificium sanctissimæ Eucharistiæ per eadem uerba esse mandatum, communis consensio patrum confirmat. Rursus autem eadem Sceuolæ uerba: A posse facere, ius quoddam & facultatem quandam amplissimam faciendi significant. qualis autem quantave esset in Pontificibus auctoritas etiam supra consules, pluribus explicat Cic. lib. 2. de nat. Deorum, & libro 2. de leg. eodem quoque sensu Pontificium dictum est ius ac facultas quędam aliquid agendi: hanc etenim propriam esse eius uocis significationem, compluribus antiquarum scriptionum monumentis, facile demonstratur ut l. 4. de bonis maternis, Cod. Theod. ubi hęc leguntur uerba: Sint in parētum potestate ac dominio, ut fruendi pontificium habeant, alienandi eis licentia denegetur: sic & in l. 1. C. quæ res export. non deb. secundum antiquam lectionem legit Cęlius Rhodig. li. 6. c. 6. Ad Barbaricum trāsferendi uini, olei, & liquaminis nullum quisquam habeat pontificium. Arnob. in psal. 68. hi, inquit, accipiunt pontificium iudicandi & corripiendi, Gelasius Papa ad episcopos Dardaniæ: satis, inquit, constat, Acatium nullum habuisse pontificium sententiam sedis Apostolicę sine eius notione soluendi. Complura alia loca, cum ex epistolis Symmachi, tum etiam ex alijs diuersisq; Impp. rescriptis colligit Iuretus in not. ad epist. Symmach. 27. libro 7. eadem etiam significatione Dei ecclesia in precibus illis recitari solitis in solemnitate Cathedræ sancti Petri utitur illis uerbis: Deus qui beato Petro Apostolo tuo collatis clauibus regni cęlestis animas ligandi atque soluendi pontificium tradidisti, &c. congruit his omnibus ergo, ut Pontifex à posse facere, & Pontificium ab agendi facultate ius ipsum sit appellatum. Transit cum proprietate sui sensus utrumque nomen in usum Christianę religionis, ut episcopi sint dicti Pōtifices, iusque ipsum diuinis cōcessum, Pontificium appelletur. Fuit olim uetus ille usus in ecclesia, ut episcopi omnes non tantū Pontifices sed & summi Pontifices dicerentur: eo quod episcopatus summum sacerdotium appella-

pellaretur, vnde Ambros. ad Felicem episc. Comens. li. 8. epist. 60. edit. Rom. Suscepisti (inquit) gubernacula summi sacerdotij, &c. vnde & episcopi. appellati inueniuntur (ut diximus) summi Pontifices. Suppetunt de his quamplurima exempla, quorum pauca referimus. Habes in epistola Zosimi Papæ ad Hesichium episcopum Salonitanum de clerico qui gradatim per singulos ordines ecclesiasticos meruerit, hæc verba. Iure inde summi Pontificis locum sperare debebit. Gelasius in epistola ad episcopos Lucaniæ. c. 8. Nec sibi, inquit, meminerit vlla rõne concedi, sine summo Põtifice subdiaconum vel acolytũ ius habere faciendi, &c. per summũ Pontificem epm̃ quemlibet intelligens, Sidonius Apollinaris itẽ lib. 5. epist. 14. lib 6. epist. 10. li. 9. epist. 15. & Gaudẽtius Brixia. serm. de sui ordinatione. habent hæc etiã synodica testimonia, ut in concil. 1. Aurel. c. 3. his verbis: Cum auctore Deo in Aurelianensi vrbe fuisset conciliũ summorum Antistitũ congregatũ, &c. concil. Agathen. cap. 6. sic, Pontifices verò, quibus in summo sacerdotio constitutis &c. & can. 35. Si Metropolitanus episcopus ad comprouinciales episcopos epistolas direxerit, in quibus eos, aut ad ordinationem summi Pontificis, aut ad synodum inuitet &c. in præfatione concilij Toletani sexti, sic: Conuenientibus nobis Hispaniarum, Galliciæq; Pontificibus summis &c. In hoc sensu sunt & illa verba Hierony. ad Asellam epi. 99. Omnium penè iudicio dignus summo sacerdotio decernebar, &c. quæ quidem verba, qui antiquum illum loquendi vsum minus callent, ad Pontificatum Romanæ ecclesiæ referunt. Cur autem episcopi dicantur summi sacerdotes, hæc habes ex Augustino in q. 10. ex vtroque mixt. Quid, inquit, est episcopus, nisi primus presbyter, hoc est summus sacerdos? denique non aliter quàm compresbyteros hic vocat, & consacerdotes suos. Hæc Aug. Posterior autem laudabilior, & magis propria obtinuit loquendi consuetudo, vt summus, vel maximus is Pontifex diceretur, qui cæteris præest episcopis, & vniuersalis ecclesiæ moderatur habenas. hic est CHRISTI præcipuus Vicarius, & successor Petri, Romanus episcopus, ut qui non tantum Vrbi, sed & Orbi præest, de cuius sede hæc S. Prosper libro de ingrat.

Sedes Roma Petri: quæ pastoralis honoris
Facta caput mundo: quicquid non possidet armis
Religione tenet, &c.

xix. B Quarto idus Aprilis. Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11			

EZECHIELIS [a] Prophetæ, qui a iudice populi Israel, quod eum de cultu idolorum argueret, apud Babyloniam interfectus, in sepulchro Sem & Arphaxad Abrahæ progenitorum sepultus est: ad quod orationis causa multi confluere consueuerunt. Romæ natalis plurimorum [b] sanctorum Martyrum, quos sanctus Alexander Papa cum detineretur in carcere, baptizauit. Hos autem omnes Aurelianus præfectus naui vetustæ impositos, in altum mare deduci, & illic ligatis ad colla lapidibus mergi præcepit. Alexandriæ sanctorum martyrum Apollonij [c] presbyteri, & aliorũ quinque, qui in persecutione Maximini in mare demersi sunt. In Africa sanctorũ martyrum Terentij, [d] Africani, Pompeij, & sociorũ, qui sub Decio Imperatore & Fortuniano præfecto virgis cæsi, equuleis torti, alijsque supplicijs cruciati, demum capitis obtruncatione martyrium compleuerunt. Eodem die sancti Macarii [e] episcopi Antiocheni, virtutibus & miraculis clari.

EZECHIE-

a EZECHIELIS proph.] Agunt Beda, ac cæteri Latinorũ de eodem hac die: Græci autem 12. kal. Aug. in Menol. Vltra ea quæ in diuinis scripturis de eo testata habẽtur, scribunt Ioseph Antiq. lib. 4. c. 8. Epiphan. de prophet. vit. & interit. c. 9. Isidor. de uit. & obit. sanct. c. 39. Dorotheus in synopsi c. 16. de tempore autem eius prophetiæ agit S. Hieron. in Ezech. c. 1 & c. 14. De frequenti cœtu populi concurrentis ad sepulchrum eius, hæc sanctus Epiphanius ubi supra: Multi ad monumentum eius confluunt ad precationem, & obsequium; sane quando tãta cum frequentia una ad monumentum eius conueniunt, formidant Chaldæi ac metuunt, ne illum auferant; quapropter egredientes comitantur & deducunt. hæc Epiphan.

b Plurimorum sanc. Marty.] De his item Beda, Vsuar. Ado, & alij; omnesq; ex actis S. Alexandri Papæ, q̃ extãt ex antiquis monumẽtis apud Sur. tom. 3. die 3. Maij. habemus eadem mã. script.

c Apollonij & soc.] Vsuardus de his itẽ hac die, Petrus in catal. lib. 4. c. 44. habentur horum res gestæ in Vitas patr. par. 1. c. 19.

d Terentij & soc.] Græci ẽt de his agunt hac die in Menol. quorum acta recitat Metaphrastes, ex quo Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2. Scribit Theodor. lector in collectaneis lib. 2. horum sanctorum martyrum reliquias translatas esse Constantinopolim x Kal. Octob. Theodosio minore imperante.

e Macharij episcopi.] Extant eius acta relata à Sur. in tom. 2. Migrauit è uita anno Domini Duodecimo supra millesimum.

11 Tertio idus Aprilis. Luna. Cxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8			

ROMAE sancti Leonis [a] Papæ & confessoris, qui virtutum excellens meritis dictus est Magnus. Eius tẽporibus celebrata fuit S. Synodus Chalcedonensis, in qua ipse per legatos Eutychem damnauit: cuius etiam Synodi decreta auctoritate sua confirmauit: cumq. multa sanxisset, & luculenter scripsisset, de sancta Dei ecclesia & uniuerso grege Dominico pastor bonus optimè meritus, in pace quieuit. Pergami in Asia S. Antipæ [b] testis fidelis, cuius meminit S. Ioannes in Apocalypsi. Is sub Domitiano Imperatore in bouem æneum [c] candentẽ coniectus, martyrium consummauit. Salonæ in Dalmatia sanctorum martyrum Domnionis [d] episcopi, cum militibus octo. In Cracouia natalis S. Stanislai [e] episcopi, & martyris, qui à Boleslao impio rege necatus est. Cortinę in Creta S. Philippi [f] episcopi, vita & doctrina clarissimi: qui temporibus Marci Antonini Veri, & Lucij Aurelij Commodi ecclesiam sibi creditam regens, a furore gentilium, & hæreticorum insidijs eandem tutatus est. Nicomediæ S. Eustorgij [g] presbyteri. Spoleti sancti Isaac [h] monachi & confessoris, cuius virtutes S. Gregorius Papa commemorat. Apud Gazam Palæstinæ S. Barsanuphij [i] anachoretæ, sub Iustiniano Imperatore.

APRILIS. 11.

a SANCTI Leonis Papæ.] De eodem hac die Beda, & alij nonnulli. Habetur eius vita in principio operum eius, sed longè breuior, quam tot tantaque præclara gesta spatio vnius & viginti annorum patrata exposcere videãtur, quę singula, ut cõlegerunt p annos

singulos digessimus in Annal. eccles.

b Antipæ.] Testem fidelem hunc appellat S. Ioannes in Apocalyp. cap. 2, Agunt de eodem hac die Græci in Menolog. Acta autem eius edidit Metaphrastes, quæ & refert Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 2.

c In bouem æneum candentem.] Decantata ore omnium antiquorum est historia de huius cruciamenti inuentione & usu, de Perillo auctore, qui primus illud experiri coactus est a Phalaride tyranno Agrigentino; unde illud de art. am.
Et Phalaris tauro uiolenti membra Perilli
Torruit: infœlix imbuit auctor opus.

Gentiles autem ea furoris rabie insiluerunt in Christianos, ut uetera quæq; ac antiquata genera tormentorum in illorum interitum excitarēt. Non tantum enim aduersus Antipam testem fidelem, de quo agimus; sed aduersus Eustachium Romanum nobilissimum ciuem ac socios id generis exercuit cruenta sæuitia impiorum tormenta. sed quid nostri? in bouem candentem (inquiūt acta ipsorum) omnes simul alacri animo insilierunt, plus etenim præstitisse nostri noscuntur, quam de suis potuit animo fingere, non autē polliceri, ipsa Gentilitas. Nam Cic. lib. 2. Tuscul. q. cum hæc ait de sapiente. Talis in Phalaridis tauro, si erit, dicet; quam suaue hoc est, quam hoc nō curo: mox subdit: Ego tantum non tribuo sapienti contra dolorem, si foris in perferendo, officij satis est: ut lætetur, non postulo. hæc ille. porrò Antipas noster gratias immensas Deo agens, Eustachius cum suis exultans candentem ingressus est taurum, & Pelagia uirgo Tarsensis illic cecinit hymnum Deo.

d Domnionis episcopi & soc.] De his etiam Vsuardus hac die; consentiumq; uet. man. scrip. sociorum nomina hæc sunt; Paulinianus, Telius, Asterius, Anastasius, Maurus, Septimius, Antiochianus, & Caianus, quorū corpora Ioannes Papa quartus Dalmata translata è Dalmatia, prope baptisterium Constantini recondidit in oratorio à se decentissimè exornato. asseruatur illic etiam corpus S. Venantij. Hæc eiusdem ecclesiæ Lateranensis uetera monumenta testantur.

e Stanislai episc.] Hic est dies natalis eius, quā do corona martyrij redimitus cœlum conscendit. est & celebris ea dies, qua sacrum eius corpus inuentum est, octauo idus Maij. item quando trāslatum fuit quint. Kalend. Octob. solemniori celebratur officio. Scripsit sanctissimi uiri res præclarissimè gestas Ioannes Longinus canonicus Cracouiensis, quæ Sur. retulit in tom secundo, addiditque fragmenta quædam desumpta ab Albert. Crant. plura de eodem in uet. chron. Polon. & q̄ nuper egregiè conscripsit Mart. Chrom. libro quarto. Passus est anno septimo Gregorij septimi Romani Pontif. a quo rex impius eius interfector regno, solemni ritu priuatus est, regnumque ipsum sacris est interdictum. Accepimus alia nonnulla de eodem sancto ex ueteribus monumentis ecclesiæ Polonorum nobis in Vrbe commodata a R. D. Stanislao Reschio S. Rom Eccl Protonotario optimi illius ac doctissimi Stanislai Cardinalis alumno, quem ob morum egregiam integritatem & insignem eruditionem plurimi facio.

f Philippi episc.] De eo item Beda, Vsuard. Ado, & alij hac die. Agit de eodem Eusebius hist. lib. 4. c. 24. Hieronymus de script. ecclesiast. & alij, qui ex eisdem acceperunt.

g Eustorgij presb.] Vsuardus item de eo hac die. & alij recentiores.

h Isaac monach.] De quo scribit S. Gregorius lib. 3. dialog. c. 14. Viget adhuc Spoleti ubi claruit sanctitate, eius illustris memoria.

i Barsanuphij [Agit de eo Euagr. hist. lib. 4. c. 32. & Niceph. hist. lib. 17. cap. 22. floruit tempore Iustiniani Imper.

xvij. D Pridie idus Aprilis. Luna. 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13			

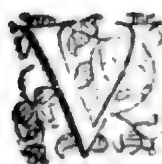

VERONAE. passio S. Zenonis a episcopi, qui inter procellas persecutionis eam ecclesiā mira cōstantia gubernauit, & Gallieni tempore martyrio coronatus est. In Cappadocia S. Sabæ b Gothi, qui sub Valente Imperatore, cum Athalaricus Gothorū rex Christianos insequeretur, post dira tormenta in flumen proiectus est: quo

quo etiam tempore (vt sanctus Augustinus scribit) quamplurimi ex Gothis orthodoxis martyrij corona sunt insigniti. Bracari in Lusitania sancti Victoris c martyris, qui adhuc cathecumenus, cum idolum adorare noluisset, & CHRISTVM IESVM magna constantia confessus fuisset, post multa tormenta capite abscisso meruit proprio sanguine baptizari. Firmi in Piceno S. Vissiæ d virginis & martyris. Romæ via Aurelia natalis S. Iulij e Papæ, qui aduersus Arrianos pro fide catholica plurimum laborauit, ac multis præclare gestis, sanctitate celebris quieuit in pace. Apud Vapigum oppidum sancti Constantini f episcopi & confessoris. Papiæ S. Damiani g episcopi.

APRILIS. 12.

a SANCTI Zenonis episc.] De eo itē hac die Beda, Vsuardus, & alij recentiores. S. Gregorius Papa, dū agit de insigni illo miraculo inundantis Athesis in eius ecclesia edito, martyrē atq; Pontificē eundem appellat, lib. 3. dialo. c. 19. Audiui aliqñ nonnullos dubitare, an fuerint duo Zenones, vel unus tm. hanc controuersiam, mea sententia dirimit epistola S. Ambrosij episc. Mediola. ad Syagrium episcopum Veronensem, est 46. lib. 6. edit. Rom. in qua mentio de alio Zenone, cuius iudicio probata fuit, ac Deo dicata Indicia uirgo de qua illic agitur; eiusdemq; Zenonis suspicari quis fortasse posset esse sermones illos, q nomine Zenonis martyris editi sunt; quod quidē ex eo quoq; probabilius efficit, quod ille auctor lib. 3. ser. 5. de Natiuitate Christi egregiè sugillat hæresim Arrij, cum agit de hæreticis illis, qui dicerent Dei filium esse Deum, sed non Patri coæternum, & tps fuisse, qñ non fuit. Erant hæc enim Arrij præcipua dogmata, quæ illis Zenonis iunioris temporibus, Auxentius Mediolani cū esset, studuit roborare. Eiusmodi portentosas voces atq; snīas nunquam antea auditas quam post Arrij emergētem hæresim, nemo est qui nesciat, qui illorum temporū res gestas calleat. Nam etsi Cherinthus, Artemon, Ebion, Carpocras, ac Paulus Samosatenus Christum tantum hominē, nec Deum Patri æqualem impiè dixerunt: nullus tamen, qualem Arrius doctrinam docuit, ut pluribus differit Athanas. in decret. contra Arrian. & alijs locis. Sed ut ad Zenonem de quo agitur reuertamur; ipsum tantum inter sanctos episcopos recēset ecclesia Veronensis: quæ & Iuniorem Zenonē agnoscit; ac inter cæteros eius ecclesiæ episcopos numerat; obijtq; tēporibus S. Ambrosij, qui sanctæ memoriæ Zenonem Syagrij episcopi prædecessorem appellat, optime nouit.

b Sabæ Gothi.] Agunt de eodem Græci decimoquarto Kalen. Maij in Monologio. Extat eius acta, quæ Metaphrastes ex antiquioribus exēplaribus descripsit, refert eadem Lipom. tom. 7. & Suri. to. 2. hac die meminit de ea persecutione S. Aug. de ciuit. Dei libro decimooctauo, c. 52. cuius locus hic consulto citatur: ne uideatur hic ex numero illorum esse, quos in Arrianam hæresim lapsos tradunt historici. Passus est Saba, ut eius acta testantur, Modesto & Arintheo coss. qui est annus Domini secundū recentiores chronogr. trecentesimus septuagesimus secundus.

c Victoris.] De eodem hac die agitur in breuiario Toletano sancti Isidori. recenset hunc Vasæus in chron. Hispan. anno Domini 306. inter eos, qui passi sunt sub Diocletiano Impe. eadem in Flor. sanc. Hisp.

d Vissiæ.] De qua etiā tabulæ Firmanæ, quas Romam allatas vidimus.

e Iulij. Papæ.] Agunt de eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij, in quibus omnibus corrigenda sunt, quæ de exilijs ipsius habent: Nam tā tum abest, vt Iulius sedis suæ tēpore exilia passus sit, vt ipsa in trāquillissima pace agens, exturbatos ab Arrianis, Constātij tempore episcopos Romæ benignè acceperit, optimeq; de illis meritus sit, ut inter alios sanctum Athanasium episcopū Alexādrinum, & Paulum episcopum Constantinopolitanum. Licet autem Oriens uniuersis Arrianorum procellis eo tempore agitaretur, Occidentalis tamē ecclesia summa fruebatur tranquillitate: nam Constans orthodoxus Imperator tūc regnabat in Occidente, cuius ope, agente eodē sancto Iulio Papa, coacta est aduersus Arrianos synodus Sardicensis, ex qua extorres & exules catholici episcopi postliminio ad propria redierūt. At hæc quidem, cū ex Græcis historicis atq; Latinis, tū ēt ex Athanasio in apologia secunda, & in epistola ad solitarios probata quisque cognoscet.

f Constantini episcopi.] De eo etiam Vsuardus hac die. Hic interfuit cōcilio Arausicano habito sub Cyro cōsule anno Domini 441. est mētio

tio item de Constantino episcopo in synodo Gallicana celebrata tempore Leonis Papæ, ut constat ex eius synodica ad eundem sanctum Leonem tunc scripta.

g Damiani episc.] Tabulæ ecclesiæ Papiensis de eodē agunt hac die. Laudat hūc mirifice Paulus Diacon. de gest. Longobard. lib. 5. c. 15. atque huius dicit esse epistolam scriptam nomine Mansueti episcopi Mediolanensis li. 6. ca. 3. sed miror quidem nam non Damianus, sed Magnus episcopus Ticinensis interfuit unà cum Mansueto illi Romanæ synodo sub Agathone Rom. Pont. ut apparet ex subscriptione synodicæ tunc scriptæ, quæ recitatur in actione quarta Sextæ Synodi.

xvj. E Idibus Aprilis. Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	f
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14			

PERGAMI in Asia natalis sanctorum martyrum Carpi a episcopi Thyatirēsis, Papyli diaconi, & Agathonicæ, sororis eius optimæ fęminæ; Agathodori quoque eorum famuli, aliorūque multorum, qui post uarios cruciatus, pro beatis confessionibus martyrio coronati sunt in persecutione Marci Antonini Veri, & Lucij Aurelij Commodi. In qua etiam persecutione Romæ passus est vir mirabilis Iustinus b philosophus, qui cum secundum librum pro religionis nostræ defensione præfatis Imperatoribus porrexisset, eamque ibidem disputando strenuè propugnasset, Crescentis Cynici, cuius vitam & mores nefarios redarguerat, insidijs accusatus quòd Christianus esset, remunerationē linguæ fidelis, martyrij munus accepit. Hispali in Hispania S. Hermenigildi c filij Leouigildi regis Vuisigothorum Arriani, qui ob catholicæ fidei cōfessionem in carcerem coniectus, cum in solemnitate Paschali communionem ab episcopo Arriano accipere noluisset, iussu perfidi patris securi percussus, regnum cęleste pro terreno rex & martyr intrauit. Eodem die passio sanctorum Maximi, d Quinctiliani, & Dadæ, in persecutione Diocletiani. Rauennæ S. Vrsi e episcopi & confessoris.

APRILIS 13.

a CARPI episcopi & soc.] Agunt de his itē hac die Beda, Vsuar. Ado, ac cæteri Latinorum, Græci autē in Menologio ad 4. idus Octob. Scribit de his Euseb. histo. lib. 4. cap. 14. & Niceph. lib. 3. c. 36. plurib. autem Metaphrastes horū acta persecutus est; quæ recitat Lipom. to. 6. & Sur. to. 2. hac die.

b Iustinus philosophus. De quo ijdem qui supra, Latini auctores, licet malè cum iungant prædictis martyribus, qui passi sunt Pergami, cū nihil sit inter eos commune præter tempus persecutionis: cōsultius de Iustino martyre Græci, qui in Menologio de eo agentes Kal. Iunij Romæ passum affirmāt, ut se res habet. Narrāt ibidem passum esse S. Iustinū sub Rustico pside una cū Caritone, Caritina, Euelpisto, Hieracc, Peone, & Valeriano, seu Liberiano, quorū omnium acta habet Metaphrastes 3. idus Iunij, relata à Lipo. tomo septimo, & Sur. tomo tertio, ea die: qui tamen

men incertum sibi esse dicit, an sit ille ipse Iustinus philosophus, de quo hac die agitur; seque in cōtrariam sententiam procliuiorem esse fatetur. At uerò S. Epiphani auctoritate omnis de Iustino philosopho & martyre tollitur difficultas: dū enim in panario agens contra Tatianū hæres. 46. narrat eundem S. Iustinum philosophum passum esse sub Rustico præside: plane demonstrat hunc, de quo agimus, vnum eundemque esse cum illo, cuius acta ex antiquioribus monumentis Metaphrastes descripsit, quib. expressum habetur, cum cum socijs esse passum sub præside Rustico: optime enim nota S Epiphanio ea acta fuisse uidentur, dum eadem de sancto Iustino ipse testatur. Sunt sane germana atque syncera, nullisque paraphrasibus circunmducta, sed prout descripta fuerunt ex actis publicis: errore tamen librariorum factum scias, ut apud eundem Epiphanium legatur idem sanctus Iustinus passus sub Hadriano Imp cum ipse probe nouerit, ab eodem Iustino scriptam fuisse apologiam ad Antoninum Pium; qui post Hadrianum imperauit, irrepsit error, ut pro Antonino, Hadrianus positus habeatur. Habes itaque lector ipsissima Iustini philosophi & martyris acta, relata apud Metaphrast. Lipom. & Sur. ad tertium 4. Iunij, qua die, ut diximus, de eo Græci agunt in Menolog. scribit etiam de eius martyrio Euseb. hist. li. 4. c. 15. & S. Hiero. de scrip. eccl. in Iustino. Si autē primordia eius scire cupis, habes ipsa optime ab ipsomet descripta in dialogo cum Triphone. De sua ad Christi fidem conuersione meminit in oratione, quam habuit in senatu De tempore, quo uixit, idem agit in apologia, quam obtulit Antonino Pio, dū supputat annos a Christo Domino centum & quinquaginta, est is annus duodecimus Antonini Pij, consulib. autem Orfito & Prisco, licet Euseb in chro. dicat ipsum eādem dedisse apologiam an. Domini 143. Agit de eodem Iustino S. Irenæus lib. 1. c. 31. qui ex illius scriptis (ut idem scribit Euseb. lib. 4. c. 17.) sæpe sæpius testimoniū petere cōsueuit, de eodem Theodoret lib. de hæret. fabul. in Menādro, & alij antiquorum patrum. Nouissime uerò Perionius ex eius commentarijs texuit uitā eius, quam recitat Sur. tom. 2. sed quæ maioris erant ponderis, acta publica eius martyrij prætermisit.

c Hermenigildi.] De quo hac item die Beda, Vsuardus, Ado & alij. Scripsit martyriū eius S. Greg. lib. 3. dialog. c. 31. Quæ autem præcesserunt necem eius, narrat Greg. Turon hist. Franc. li. 5 c. 38. lib. 6. c. 43. & lib. 8. c. 28. Martyrio coronatur anno Domini 583. sequenti uerò anno (ut habet Isidori chronicon) Leuuigildus pater decessit, Vasæus item dicto anno Hermenigildum occisum tradit. Ado autem in chron. an. 483. Maria. Scot. & Sigeb. an. 586. qui omnes in his quæ sunt temporis, errare noscuntur; ac plus cæteris Gregorius Turon. dum lib. 8. c. 28. de eius cæde agens, recenset eam factam anno x. Childeberti regis, qui est annus Christi 588. miror admodum hominem in his quæ suis temporibus facta sunt, errasse, atq; res gestas eiusdem Hermenigildi adeo parum calluisse. Priori sententiæ de annis 584. astipulantur acta Synodica concilij Toletani tertij, quibus dicitur illud celebratum esse anno 4. Rheccaredi regis successoris Leuuigildi, æra (ut habent) sexcentesima uigesimaseptima, qui est annus a Christo 589. ex quibus patet predictum regem regnare cœpisse anno Domini 585. quo extinctus est Leuuigildus, qui (ut etiam Gregorius Turon. affirmat) post annum à cæde filij Hermenigildi ex hac uita decessit.

d Maximi, & soc.] Agunt de his item hac die Græci in Menologio.

e Vrsi episc.] De eo etiam tabulæ ecclesiæ Rauen. plurib. Hieron. Rub. histo. Rauen. lib. 2. Successit (ut ait) Liberio, claruit temp. Theodosij Iunior. eiusq; nomine dicta est basilica Vrsiana.

14 Decimooctauo Kal. Maij. Luna. F xv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15			

ROMAE via Appia natalis sanctorum martyrū Tiburtij, Valeriani, & Maximi sub Alexādro Imperatore, & Almachio præfecto: quorū primi beatæ Cæciliæ exhortatione ad Christum conuersi, & à sancto Vrbano Papa baptizati, ob fidei confessionem fustibus cæsi, gladio percussi sunt: Maximus uero Præfecti cubicularius, horum permotus constantia, & angelica uisione firmatus, in Christum credēs,

tandiu plumbatis uerberatus est, donec spiritum exhalaret. Interamnæ sancti Proculi [b] episcopi & martyris. Item sanctę Domninę [c] virginis & martyris, cum socijs uirginibus coronatis. Alexandriæ sanctæ Thomaidis [d] martyris. Eodem die S. Ardalionis [e] mimi, qui cum sacris Christianorum in theatro illuderet, derepente mutatus, ea non solum uerbis, sed & testimonio sui sanguinis comprobauit. Lugduni S. Lamberti [f] episco pi & confessoris. Alexandriæ S. Frontonis [g] abbatis, cuius uita sanctitate & miraculis claruit. Romæ S. Abundii [h] Mansionarii ecclesiæ sancti Petri.

APRILIS 14.

a TIBVRTII, Valeriani, & Maximi.] De his item hac die Beda, Vsuardus, Ado, atque alij Latinorum, Græci autem una cum S. Cæcilia ad decimum Kalend. Decemb. in Menolo. habentur horum martyrum acta in uita S. Cæciliæ. In cœmeterio Callisti, ubi conditi sunt, nota sunt loca eorum, ubi hactenus lapide insculptus est locus Maximi, dictaq; est ea pars cœmeterij à maioribus, ad S. Cæciliam, ut etiam supra notauimus. De tempore quo passi sunt plura inferius in natali S. Cæciliæ.

b Proculi episc.] De eodem etiam Beda, Vsuardus, Ado, & alij hac die. Diuersus hic uidetur ab illo Proculo, de quo supra 16. Kalen. Martij, de quo in rebus gestis S. Valentini mart. episcopi Interamnen. extant apud Sur. tom. 1. 14. Februarij de hoc autem uide Petrum in catal. libr. 1. cap. 25. ubi ponitur passus sub Totila, quod si uerum est; duos Valētinos episcopus Interamnēses, duos itidem Proculos dare oportet: nam alter Valentinus passus reperitur temporibus Gentilium Imp. ut ex eius actis constat, in quibus de Proculo & socijs mentio habetur.

c Domninæ.] De eadē ijdem qui supra, Beda, & alij. Habentur eius acta iuncta simul cum rebus gestis S. Proculi, de quo modo egimus.

d Thomaidis.] Agunt de eadem hac item die Græci in Menologio plura de ea in actis sanctæ Febroniæ.

e Ardalionis.] Græci itidem de eo hac die in Menologio, ubi etiam paucis magna historia texitur quomodo hic, sicut olim Genesius ille, ex histrione factus est martyr. Consueuerunt Gentiles in derisum Christianæ religionis, personas in theatrum introducere, quæ acta Christianorum repræsentarent, sed Deus qui illusores irridet, iocos in rem seriam, fabulam in historiam, & mimum conuertebat in martyrem. legimus huius generis celebre exemplum de Dioscoro archiatro apud sanctum Augustinum epist. 67. ad Alipium.

f Lamberti episc.] De eo item Molan. in addit. ad Vsuard. & in annot. recentioris editionis. De eius electione alijsq; pluribus scribit Angradus monach. in vita sancti Ansberti, quam recitat Sur. tom. 1. die 9. Februar. Successit hic S. Genesio eiusdē ciuitatis episcopo. Dicitur hic alio mō, Landebertus numeraturque quadragesimus tertius episcopus. Lugd. secundum diuersas tabulas, quas descripsit Demochares de sacrif. Missæ. Scripsit & eius uitam idem Angradus monachus, ut ipse testatur in Ansberto. claruit circa annū Domini sexcentesimum septuagesimum.

g Frontonis abbatis.] Beda, Vsuardus, Ado & alij de eodem hac die. Habentur eius res gestæ in Vitas patrum parte prima, capit. quadragesimoseptimo.

h Abundij.] Agit de Abundio Mansionario S. Greg. lib. 3. dialog. cap. 25.

xiiij. G Decimoseptimo. Kal. Maij. Luna. 15

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4

t ū A B C D E f F G H M N P
5 6 7 8 9 10 11 12 11 12 13 14 15 16

ROMAE sanctarum Basilissæ [a] & Anastasiæ nobilium fæminarum, quæ cum essent Apostolorum discipulæ, & constantes in fidei confessione persisterent, sub Nerone Imperatore lingua pedibusq; præcisis, percussæ gladio martyrij coronam adeptæ sunt. Eodem die sanctorum martyrum Maronis, [b] Euthychetis, & Victorini, qui primo cum beata Flauia Domitilla apud insulā Pōtiā in Christi cōfessione longū ducētes exilium, postmodum sub principe Nerua [c] liberati, cum plurimos ad fidem conuertissent, in persecutione Traiani à Valeriano iudice varijs pœnis iussi sunt interfici. In Perside sanctorum martyrum Maximi [d] & Olympiadis, qui sub Decio Imperatore fustibus & plumbatis cæsi sunt, & ad vltimum capita eorum securibus tunsa, donec emitterent spiritum. Ferentini in Hernicis S. Eutychij [e] martyris. Myræ in Lycia S. Crescentis, [f] qui per ignem martyrium consummauit. Item sanctorum martyrum Theodori [g] & Pausilippi, qui sub Hadriano Imperatore passi sunt.

APRILIS. 15.

a BASILISSAE, & Anastasiæ.] Agunt de his etiam hac die Græci in Menologio, earūq; res gestas, prout hic narratur, pluribus referunt, adduntque ab ipsis curata esse corpora sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, cum martyrio occubuissent, ob eamque causam comprehensas, atque interemptas fuisse.

b Maronis & soc.] De his item hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij, licet Beda Maronem prætereat. Quorum omnium passionis acta recensita habentur in vita sanctorum martyrum Nerei & Achillei apud Surium tomo tertio, die vigesima secunda Maij.

c Sub principe Nerua liberati.] Consultò hæc addita videntur, ex quibus etiam illorū acta sunt corrigenda, vbi legitur illos sub Nerua redactos esse in seruitutem: constat etenim Neruā Imperator. non tantum Christianos non vinxisse, sed vinctos potius è custodia eduxisse, & exules, proscriptosque restituisse, promulgato de ea re edicto, vt testatur Eusebius in chron. & histo. lib. 3. cap. 15. cuius edicti vigore etiam sanctus Ioannes Euangelista ex insula Pathmos, vbi à Domitiano fuerat relegatus, liber eo tempore Ephesum redijt, vt idem Eusebius scribit, & S. Hiero. de script. eccles. in Ioanne. Irrepsit error in illa acta. vt loco Neruæ Traiani, Nerua, simpliciter positus habeatur.

d Maximi, & Olympiadis.] De his item hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Extant horum acta in exordio vitæ S. Laurentij apud Sur. to. 4. vbi legitur hos passos esse Cordubæ in Perside. Interdum suspicatus sum, pro Corduba, Corduena esse restituendū. Est Corduena ciuitas in Perside, cuius meminit Ammian. Marcellinus libro 23. circa med. & lib. 24. in fi. Meminit & Plinius de Corduenis populis ad Tygrem positis. de his plenius infra 22. huius mensis, in Parmenio.

e Eutychij.] Quando hic passus sit, non inuenimus: meminit eius Ecclesiæ S. Grego. Papa li. 3. dial. c. 38. in Redempto episco.

f Crescentis.] de eodem hac die Græci etiam in Menolog.

g Theodori, & Pausilippi.] Græci itidem de his in Menolog. agunt hac die.

16 ~~Decimo~~ Sexto ~~idus~~ Kal Aprilis. Luna. A xiij.

a b c d e f g h i K l m n p q r s
18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 1 2 3 4 5

14 t u

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10 11	12	13	12	13	14	15	16	17	

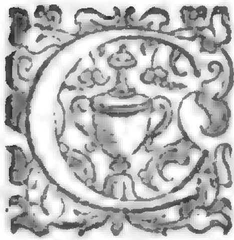

ORINTHI natalis sanctorum martyrum Callisti [a] & Charisii, cum aliis septem, qui omnes in mare demersi sunt. Cæsaraugustæ in Hispania natalis sanctorum decẽ & octo martyrum, Optati, [b] Luperci, Successi, Martialis, Vrbani, Iuliæ, Quinctiliani, Publii, Frontonis, Felicis, Cæciliani, Euentii, Primitiui, Apodemii, & aliorum quatuor, qui Saturnini uocati esse referuntur. Hi omnes sub Daciano Hispaniarum præside simul pœnis affecti, atque interempti sunt: quorum illustre martyrium Prudẽtius uersibus exornauit. Ibidem sanctæ Encratidis [c] uirginis & martyris, quæ laniato corpore, mamilla abscissa, & iecore auulso adhuc superstes, in carcere inclusa est, donec ulceratum corpus putresceret. In eadem ciuitate sanctorũ Caii [d] & Crementii, qui secundo confessi, & in fide CHRISTI perseuerantes, martyrii calicem gustauerunt. Item ibidem sancti Lamberti [e] martyris. Palentiæ sancti Turibii [f] episcopi Asturicensis, qui ope sancti Leonis Papæ hæresim Priscilliani ex Hispania penitus profligauit, clarisque miraculis in pace quieuit. Bracari in Lusitania sancti Fructuosi [g] episcopi. Eodem die sancti Paterni [h] episcopi Abricensis. In Belgis apud Valencenas sancti Drogunis [i] confessoris.

APRILIS. 16.

a 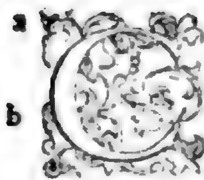ALLISTI & soc.] De his itẽ hac de Beda, Vsuardus, Ado, Petrus in catal lib. 4. c. 55.

b Optati & soc.] Agunt de his etiam ijdem qui supra. Scripsit de his & sacrũ hymnũ Prudentius in peri steph. passi feruntur in persecutione Diocletiani Imperatoris, ut Vaseus in chron. Hisp. attestatur.

c Encratidis.] Vulgò Engratia. De ea etiã Prudentius eodem hymno, his uersibus.

Hic & Encrati recubant tuarum.
Ossa uirtutum, quibus efferati
Spiritum mundi uiolentia uirgo
dedecorasti.

Pluribus de eadem in flore sanct. Hisp. ac in thesaur. concio. to. 2 vbi plura de eius sacris reliquijs.

d Caij. & Crementij.] Agit de his etiam idem Prudentius eodem hym. 4. peri steph. his uersib.

Addimus Caio, nec enim silendi
Teq; Crementi, quibus incrementum
Fertè prouenit decus & secundo
laudis agone.
Ambo confesi Dominum steterunt
Acriter contra fremitum latronum,
Ambo gustarunt leniter saporem
martyriorum.

e Lamberti.] De eodem Vasæ. in chron. Hispan ann. 306. pluribus autem in flore sanct. Hispan.

f Turibij episc.] Extat insignis S. Leonis Papę epist. 93. ad Turibium episcopum Asturicensem conscripta aduersus hæresim Priscilliani iterum pullulantem, qua etiam idem agit de cogenda synodo in Hispania, quod nauiter impletum est, nam tunc temporis ea de re coacta est synodus Toletana, qua omnes Prisciliani errores recisi sunt. extat eiusdem synodi assertio fidei recẽsita, errore quodam sub primo conci. Toletano, qđ celebratum fuit Stilicono [illegible] consule, ann. à Christo Domino 405. Porro si quis eam conferat cum dicta episto. Leonis Papæ, facilè intelliget, ea omnia excerpta esse ex illa epist. quæ scripta reperitur, Alipio & Ardaburio conss. anno

Domi-

Domini 447. quo etiam dicta synodus coacta est, dicenda iure secunda Toletana, & quæ secunda dicta reperitur, tertia est appellanda. Mentio habetur eius synodi in præfatione primi concilij Bracarensis, ex qua constat Turibium fuisse etiã notarium sedis Apostolicæ. plura de eodem in thesaur. concio. tom. 2. hac die.

g Fructuosi episcopi.] De eodẽ in breuiario Toletano quinto idus Aprilis. Hunc S. synodus Toletana; decima dicta, trãstulit a sede Dumiensi in Bracarensem, vt Metropolim Galliciæ gubernaret, ut constat ex dicto concilio in decreto de Potamio. De eo item pluribus in flore S. Hispan. & in thesaur. concion. tomo 2. hac die. Habent & Segobienses suum Fructuosum, quem ut patronum colunt, de quo in thesau. concio. tom. 2. die 25 Octobris.

h Paterni episc.] Huius acta ex antiquis monumentis eruta habet Sur. to. 2. Ad hunc ipsum olim abbatem extat carmen Venantij Fortunati de emendatione codicis numeratur quartus Abricensis sedis episcopus in tab. Democh. claruit circa ann Domini 590. temporibus Childeberti regis Francorum.

i Drogonis.] Agit de eodem Molan. in addit. ad Vsuardum, pluribus autem in indic. sanct. Belg. quem obijsse ait anno Domini millesimo centesimo octogesimosexto.

17 Quintodecimo Kal. Maij. Luna. B xij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18			

ROMAE sancti Aniceti [a] Papæ & martyris, qui in persecutione Marci Aurelij Antonini & Lucij Veri, martyrij palmam accepit. In Africa natalis beati Mappalici [b] martyris, qui vt scribit S. Cyprianus in epistola ad martyres & confessores, cum alijs pluribus martyrio coronatus est. Ibidem sanctorum martyrum Fortunati [c] & Marciani. Antiochiæ sanctorum martyrum Petri diaconi, [d] & Hermogenis eius ministri. Cordubæ sanctorum martyrum Eliæ [e] presbyteri, Pauli, & Isidori monachorum. Viennæ S. Pantagathi [f] episcopi. Terdonæ S. Innocentij [g] episcopi & confessoris. Cistertij in Gallia S. Stephani [h] abbatis, qui primus eremum Cistertiensem incoluit, & sanctum Bernardum cum sociis ad se uenientem lætus excepit.

APRILIS 17.

a ANICETI Papæ.] De eo item hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij de eius successione. Irenæus lib. 3. c. 3. Optat. lib. 2. contra Parmen. Epiph. Hipanar. hæres. 27. Euseb. in chron & hist. lib. 4. c. 13. & 21. August. epist. 165. Niceph. in chron & alij recentiores. Cætera de ipso in Annal. eccles. diximus.

b Mappalici.] Agunt de eodem ijdem qui supra. Crebrò de eo S. Cyprianus epist. 9 22. & 23. edit. Pamel.

c Fortunati, & Marciani.] De his itẽ hac die Beda, & alij recentiores agunt.

d Petri, & Hermogenis.] Beda etiam, Vsuardus, & Ado, hac die ijsdem.

e Eliæ, & soc.] De his agit hac die Vsuar. Scribit horũ martyrium S. Eulogius li. 3. in memor. sanct. c. 15. ubi hac die, hos passos affirmat, æra octingentesima nonagesimaquarta, a Christo autem anno octingentesimo quinquagesimo sexto. vnde miror cur Vasæus hos adnumeret inter martyres passos in persecutione Diocletiani.

f Pantagathi epis.] Agit de eodem hac die Beda, Ado, eiusdem sedis episcopus hæc de ipso in chron.

chron.an.564. Hic consularibus fascibus primum sublimi, sed Christi humilitate primus, postmodum quinque annis episcopalem sedem fidelissime rexit, sub consulatu Paulini iunioris & Basilij uita functus est. hæc Ado: recensetur hic uigesimus eius sedis episcopus, interfuitque concilio Aurelianensi tertio, ut eius acta testantur.

g Innocentij episcopi.] Huius res gestas, easdemq; germanas ex ueteribus monumentis edidit Mombritius to.2. uixit sub Diocletiano Imper. multisque afflictationibus agitatus, demum sub Constantino Imp. quieuit in pace.

h Stephani abb.] Plura de ipso habetur in uita sancti Bernardi lib.1. c.3.4.5. & in uita sancti Roberti primi abb. Cisterciens. quem recitat Sur. tom.2. die 29. April. de eo Sigebert. in chron. anno Domini 1107. Ad hunc sanctus Bernardus auspicaturus tyrocinium monasticæ exercitationis accessit, anno Domini millesimo centesimo decimotertio.

xj. C Quartodecimo Kal. Maij. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19			

ROMAE beati Apollonij [a] senatoris, qui sub Commodo [b] principe, & Perennio [c] præfecto, à seruo proditus quòd Christianus esset, iussus vt rationem fidei suæ redderet, insigne volumen cōposuit; quod in Senatu legit, & nihilominus sententia Senatus pro Christo capite truncatus est. Messanæ natalis sanctorū martyrum Eleutherij [d] episcopi Illyrici, & Anthiæ matris eius: qui cum esset vitæ sanctimonia & miraculorum virtute illustris, sub Hadriano principe lectum ferreum ignitum, craticulam, & sartaginem [e] oleo, pice, ac resina feruentem superās, leonibus quoque proiectus, sed ab illis nil læsus, nouissime vnà cum matre iugulatur. Ibidem S. Corebi [f] præfecti, qui per Eleutherium conuersus ad fidem, gladio percussus est. Brixiæ S. Calloceri [g] martyris, qui a sanctis Faustino & Iouita conuersus ad Christum, sub eodem Hadriano gloriosum confessionis certamen compleuit. Cordubæ S. Præfecti [h] presbyteri & martyris, à Mauris quòd in Mahometis sectam inueheretur, perempti. Mediolani S. Galdini [i] episcopi, qui concione aduersus hæreticos expleta, spiritū Deo reddidit.

APRILIS. 18.

a APOLLONII.] Beda Vsuardus, Ado, & alij de eodem hac die. Scribit de eo Euseb. histor. lib.5. c.20. & in chron. anno octauo Commodi Imp. S. Hiero. de script. eccl. Niceph. hist. lib.4. c.26. & alij recentiores.

b Sub Commodo.] Constat ex Euseb. histor. libro 5. capit. 20. non tantum a Commodo nullam fuisse in Christianos excitatam persecutionem, sed etiam pœnas in delatores ipsorum decretas, irrogatasque, ita ut seruus nebulo delator Apollonij crurifragio peremptus sit. Ipse autem, delata semel causa in senatum, dum Christianam religionem defendendam suscipit, uolumenque de ea re conscriptum ibidem recitat, ex senatusconsulto subijt sententiam capitis. Mirabitur fortasse aliquis: Dei ecclesiam sub Commodo quieuisse, homine reipub. perincommodo: quem & publico populi clamore appellatum esse Nerone crudeliorem, & Domitiano impuriorem, scribit Lampridius ex Mario Maximo antiquo historico. Id etenim non clementiæ

tiæ uel pietatis ergo.sed commodi sui causa Commodum fecisse constat,ut ex Lampridio, simulq; Tertulliano elicitur. Lampridius quidem hæc de Commodo: Vendidit suppliciorum diuersitates & sepulturas, &c. quæ clariora redduntur ex ijs, quæ Tertullianus scribit lib. de fug.temp. persecut.dum ait,his temboribus Dei ecclesiam pacem redemisse,cũ ecclesiæ tributum Fisco penderent, ut tuto agerent Christiani, quem quidem usum nouiter inuentum,ipse Tertullianus qui iam Mõtani ebiberat uenenum,& cum ipso docebat, non esse fugiendum tempore persecutionis, scriptis editis improbabat. his ad pacem Christianorum accessit,quod scribit Dio in Commodo Martiam quæ præ cæteris fuit Commodo in delitijs fuisse Christianorum studiosissimam, multaque in illos contulisse beneficia.

c Perennio.] Dictus alias Perrenis reperitur, ita eum appellat Lampridius,de quo ait: Perẽnis cuncta sibi uendicauit,quos uoluit interemit,spoliauit plurimos, omnia iura subuertit &c. Dedit Christianorum hostis mox debitas pœnas: nam (ut idem auctor scribit)cum exercitui redditus esset infensus,datus est militib. lacerandus. Miranda contigerunt prodigia,& illatæ sunt Vrbi clades post necem Apollonij senatoris:nã ut scribit Euseb. in chron.ann. 8. eiusdem Imper. percussum est fulmine Capitolium, magnoque aucto incendio, concremata est bibliotheca, & propinquæ ędes exustæ. addit Herodianus ex leui terræ motu,uomente terra ignem,subito Pacis templũ conflagrasse.item Dio ait, etiam palatium igne consumptum,famem,luemq; esse subsecutam.His itaque immensis cladib. ultus est Deus nobilissimi senatoris occubitum;cuius opera,nisi inuidia nominis Christiani pertinacibus studijs restitisset, omnis senatus in Christum credere potuisset.

d Eleuterij episc.] De eodem hac die Beda ac cæteri Latinorum, Græci autem de eo & matre Anthia in Menolog. 18. Kalen. Ianuar. Descripsit horum acta Metaphrastes,quæ & Lipom. recitat tom.5.& Sur.tom.2.& Mombrit.tom. 1. Agit de eodem Niceph. hist. lib. 3. c. 29. qui dum ait ex Metaphraste, Eleuterium Romæ eruditum ab Aniceto Rom Pont. idemque testetur illum passum esse sub Hadriano Imp. manifesti erroris redarguitur: nam Anicetus sedit post obitum Hadriani puto irrepsisse mendum, & Anicetum pro Anacleto posuisse, qui descripserunt. Quod autẽ Beda hic dicit, Eleutherium ordinatum esse episcopum Aquileiæ,unde acceperit non inuenimus nec in tabulis ipsis Aquileiensis ecclesiæ aliquid huiusmodi legitur. Agitur tamen in illis 15. Kalen. Aprilis de Eleutherio & Lucia sed plane ille diuersus est,ab hoc de quo agimus.

e Sartaginem.] Cruciamentum Sartaginis uetus esse reperitur. de eo Machab.lib.2.c.7. Rex iussit Sartagines & ollas æneas succendi. & paulo post. Iussit ignem admoueri,& adhuc sponte torreri in Sartagine. hæc ibi.Ioseph item lib.de Machab. de Sartagine frequenter meminit, ut cum ait. Stabat flammiuomis ignibus succensa Sartago ad torrẽdum p̄parata passuros &c. inferius autem sic:Igniuomam Sartaginem sponte cõscẽdit. ac iterum:Flamiuomæ addicta Sartagini &c.frequens est mentio in actis martyrũ de Sartagine.

f Corebi.] Hunc correum Beda appellat,dum de eo agit hac die. De eius martyrio agitur in actis S. Eleutherij,quorum nuper meminimus.

g Caloceri.] Habentur eius res gestæ adnexæ actis sanctorum martyrũ Faustini & Iouitæ apud Sur.to.1.die 15.Febr itẽq; in uita S.Marciani epi Derton.apud Mõbri.to.2.ac deniq; in uita S.Secũdi martyris Astẽsis,apud Pet.in catal li.4.c.12.

h Perfecti.] De eo ẽt hac die Vsuard. Scribit eius martyrium S. Eulogius lib. 1.& lib.2.memo. sanc.c.1.passumq; tradit hac die,æra 888.à Christo Dño anno 850.uide illic scol.Ambr. Moral.

i Galdini epi.] De eo ẽt tabulæ ecclesiæ Mediolanensis. Hẽt eius res gestas Mõbrit. tomo. 1. uit.sanct. Claruit temporib. Alexandri Papæ tertij,cui schismaticos respuens, constãtissime adhæsit, eligens potius in ærumnis exulem uitam agere,quam habitare in tabernaculis peccatorum.

19 Tertiodecimo Kal. Maij. Luna. D x.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20			

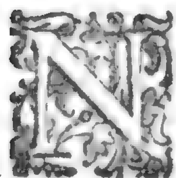
NATALIS sancti Timonis [a] diaconi de septem primis, qui primo apud Beroeam doctor resedit, ac deinde uerbum Domini disseminans uenit Corinthum, ibiq; à Iudeis & Græcis, ut traditur, flammis iniectus sed nihil læsus, demum cruci affixus, martyriũ suum

suum impleuit. Melitinæ in Armenia sanctorum martyrum Hermogenis, [b] Caij, Expediti, Aristonici, Rufi, & Galatæ vna die coronatorum. Caucoliberi [c] in Hispania Tarraconensi passio S. Vincentij martyris. Eodem die sanctorum martyrum Socratis [d] & Dionysij, qui lanceis confossi sunt. Hierosolymis S. Paphnutij [e] martyris. Cantuariæ in Anglia S. Elphegi [f] episcopi & martyris. Antiochiæ Pisidiæ S. Georgij [g] episcopi, qui ob cultum sanctarũ imaginum exul occubuit. Romæ S. Leonis [h] Papæ noni, virtutum & miraculorum laude insignis. In cœnobio Laubiensi S. Vrsinari [i] episcopi. Florentiæ S. Crescentij [k] confessoris, discipuli beati Zenobij episcopi.

APRILIS. 19.

a 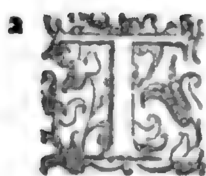IMONIS diac.] Agunt de eo hac item die Beda, Vsuardus, Ado, ac cęteri De eo Act. Apost. c. 6. licet Petrus in cata. lib. 4. c. 67. alium hũc putet ab illo diacono ex septem; erroris arguitur & Dorotheus, dum in synopsi hunc nõ Beroẽsem, sed Bostrẽsem fuisse episcopũ scribit.

b Hermogenis, & soc.] De his item hac die ijdem qui supra, Beda Vsuardus, & alij.

c Caucoliberi in Hispan. Tarrac. pas. S. Vincentij.] Loci nomen compositum ex duob. nominibus, dictũ quasi Cauco Celtiberi: Scribit enim Plin lib. 3. c. 3. Caucẽses populos esse in Celtiberis. Hodie dicitur vulgo Colibre, est in Catalonia prouincia Tarraconensi iuxta Perpinianum & Helenam. De eodem Vincentio hac itẽ die agũt, Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores, consentiuntq; vet. man. script. Plures eiusdem nominis reperiuntur insignes martyres in Hispania, Vincẽtius diaconus Cęsaraugustanus, cuius acta Prudentius cecinit hymno sacro. alius qui patria Eborensis, Abulæ unà cum Sabina & Christelde sororibus passus est, de quo pluribus in breuiar. Eborensi. Tertius de quo hic agitur. Quartus qui cũ Orontio & Victore diacono passus est cuius corpus Ebredunum delatum ferunt, de quo Vasæ. in chron. Hispan. & Flos sanct. Hispa. Quintus etiam abbas monasterij S. Claudij temporibus Gothorum martyrio vitam conclusit, cuius dies natalis agitur tertio id. Septemb. de quo narratur in Flor. sanct. Hispan.

d Socratis & Dionysij.] Græci item in Menologio hac die agunt.

e Paphnutij.] De ipso ẽt hac die Greci ĩ Men.

f Elphegi episcopi.] Scripsit res gestas ipsius Osbertus abbas, quas descripsit Sur. tom. 2. plura item Edmerus, in vita S. Anselmi. Mouit aliqñ Lanfrãci epi animum, cur Angli venerarẽtur S. Elphegum, & martyrẽ reputarent; cum non fidei confessionis causa, vel testandæ veritatis, sed tñ cæsus sit, eo quod barbari aurũ qood poscebant, apud ipsum non inuenissent: de hac re ille sollicitus, consuluit S. Anselmum; qui respondit, se firma ratione nouisse, Elphegum esse martyrẽ, eò quod pro iustitia occubuisset. hæc Edinerus in vita S. Anselmi. Quod aũt maiorẽ afferet admiratione, non solũ illos, quos tyrannorum sæuitia, seu hostiũ rabies iniuste occidisset, sed quos ẽt Romanorũ magistratus iniuste damnasset aliqua ecclesia olim uenerabatur vt martyres. Patent hæc, si fidẽ adhibemus his, quæ scribit Ammian. Marcell. lib 27. dum Eupraxij ad Imper. Valentinianũ verba refert, quæ hæc sunt: Parcius agito, pijssimẽ principũ, quos. n quos interfici tanquam noxios iubes; vt martyres. i. Diuinitati acceptos, colit religio Christiana. hęc ille: qui etiam tradit de Diodoro & Dioclet. tunc iniustẽ necatis: quorũ, inquit, memoriam apud Mediolanum colentes, nũc vsque Christiani locũ, ubi sepulti sunt, ad Innocentes vocant. hactenus de his Marcellinus. Tentauit aliqñ Phocas Imp. illos etiam adscribẽdos in numerũ martyrũ, qui in bello ab infidelibus hostibus fidei cæsi essent, sed huic eius studio restiterunt Orientales episcopi, nixi auctoritate canonis 13 S. Basilij, ut in commentario super eo scribit Theodorus Bals. decreuit n. S Basilius, ut annis tribus abstinerent à communione, qui in bello occidissent hoĩes, quãuis (ut ait) hi inter homicidas nõ essent adnumerandi: diuina etenim lege (ut hẽt lib. Num. c. 31.) iubentur die tertio & septimo lustrari homines, qui hostes occidissent, licet iussu Dñi. canon pænitentialis autem quadraginta dies præcipit eiusmodi interfectores hostium abstinere. Ea de cã Theodosius Imp. post ingẽtẽ illã hostiũ stragẽ, qua Eugenius tyrãnus sublatus est, spõte abstinuit a pceptione sacrorũ, ut scribit, laudatq; S. Ambrosius ea oratione

Sone; quam habuit in funere eiusdem Imperatoris, cum ait: Praeclaram adeptus uictoriam, tamen quia hostes in acie strati sunt, abstinuit à consortio sacramentorum, donec &c. ex quibus omnibus satis liquet, quàm temere Phocas Imp. p̄dicta tentaret. Vt autem eò, unde discessimus, reuertamur; q̄ superius ex Ammiano Marcellino (si qua fides ethnico homini res nostras tractanti est adhibenda) narrauimus non sic posuimus, ut in omnibus comprobemus; sed nequid rerum antiquarum lectorem praeterea. Tu autem si haec plenius nosse cupis, & quaenam requirantur, ut quis martyr uere dici possit, consule sanctum Thomam 2.2 quaest. 24. art. 5. ad 2. & in quodl. 49. q. 5. art. 3. quaest. 2. ad 3. & super epistolam Pauli ad Ephes. ca. 1 lect. 1. in princ. consule & quae superius diximus die 4. Martij de canonizatione sanctorum.

g Gregorij epi.] Agunt de eodē hac die Greci in Menolog. ubi & acta eius paucis referunt.

h Leonis Papę noni.] De eodē hac die item Molan. in addit. ad Vsuard. Petrus in catal. lib. 4. c. 65. et alij recētiores. Huius res praeclarè gestas duobus libris cōprehensas extare in monasterio S. Hadriani in Geraldi mōte, idem Molanus testatur. Porro itinerarium eius scriptum esse ab Anselmo monacho Rhemensi, tradit Sigeber. li. de uir. illust. c. 153. Desiderius abb. Casinensis de eodem Pontifice plura scripsit lib. 3. dialog. quos man. scrip. legimus. Plura de eo aliunde accepta digessimus in Annal. eccles.

i Vrsmari episcopi.] Vsuardus autem agit de eo pridie huius diei, quo etiam ex hac uita migrasse, acta eius ferunt, quae scripsit Rhaterius eps Veronensis, recitat ea Sur. tom. 2. hac die. Herigerus autem abbas Lobiensis eadem metrico stylo cecinit, de utroq; Sigeber. de viris illustrib. cap. 118. & 138. Anso item Lobijs abb. & ipse scripsit libellum uitae eiusdē, itemq; sanctus Erminus, ut testatur Fulquinus abb. in chron. anno 776. ipse autem Fulquinus litteris consignauit eiusdem sancti miracula, Trithem. de eodem libro 3. de uir. illustr. ordinis S. Bened. ca. 157. & lib. 4. c. 174. Molanus item plur. ib. in indic. sanct. Belgii, & in annotat. ad Vsuard. secundę edit. tradit que migrasse ex hac uita, anno Domini 713. agit ibidē de eius translatione facta anno 1409. ad Binchiū Honnoniae oppidū, post eleuationē, quae facta est anno 813.

k Crescentij] Habetur mentio de Crescētio in uita S. Zenobij episcopi Florentini, quam habet Sur. tom. 3. die 25. Maij.

20 Duodecimo Kal. Maij. Luna. E ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21			

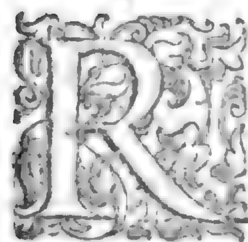

ROMAE sanctorum martyrum Sulpitii a & Seruiliani, qui p̄dicatione & miraculis beatae Domitillae uirginis ad Christi fidē conuersi, cum nollent idolis immolare, in persecutione Traiani à pręfecto Vrbis Aniano capite caesi sunt. Eodem die sanctorum martyrum Victoris, b Zotici. Zenonis, Acindini, Caesarii, Seueriani, Chrysophori, Theonae, & Antonini, qui sub Diocletiano variè tentari martyriū compleuerunt. Tomis in Scythia S. Theotimi c episcopi, quem ob insignem eius sanctitatē, atq. miracula etiam infideles barbari venerati sunt. Ebreduni in Galliis S. Marcellini d primi eiusdē vrbis episcopi, qui Dei monitu cum sanctis sociis Vincentio & Domnino ex Africa veniens, maximam partem Alpium maritimarum verbo & signis admirandis, quibus vsq. hodie refulget, ad fidem Christi conuertit. Antisiodori S. Marciani e presbyteri. Eodem die S. Theodori f confessoris, ab aspera cilicii veste qua tegebatur, cognomento Trichinas, qui

multis

multis uirtutibus, præsertim aduersus dæmones, claruit: ex cuius corpore vnguentum scaturiens, ægrotis sanitatem impertit. In Monte politiano sanctæ Agnetis g uirginis miraculis claræ.

APRILIS. 20.

a SVLPITII, & Seruiliani.] De his item Beda, Vsuardus, Ado, & alij Extant eorũ acta intexta cum gestis sanctorum martyrum Nerei & Archilei apud Sur. tom. 3. 12. Maij. Nos autem non sub Nerua, sed sub Traiano esse passos, diximus supra in Marone, decimoseptimo Kal. Maij.

b Victoris & soc.] Agunt de his etiam Græci in Menolog. eorumque martyrium referunt.

c Theotymi episc.] De eo item Græci, inter quos Sozomenus lib. 7. c. 25. & li. 8. c. 14. & Socra. li. 6. c. 11. floruit temporibus Archadij Imperatoris, interfuitque synodo Constãtinopolitanæ, stetitq; pro S. Ioanne Chrysostomo, in qua actum fuit de abolendis operibus Origenis, Fuitq; de ea re eius sententia ut ea tantum illius scripta tollerẽtur, quæ sanæ fidei aduersarentur, cætera autem, vt Christianis proficua, legererẽtur. In eãdẽ sententiam scripsit S. Hieronymus epist. 75. ad Tranquillinum, & S. August. epist. 9. ac denq; Gelasius Rom. Pont. in canone de script. auct. apud Grat. distinct. 15. c sancta Romana.

d Marcellini episc.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores de eodem hac die. Extant eius res gestæ recitatæ à Mombrit. tomo 2. agit de eodem Gregorius Turonensis lib. de glor. confes. c. 69. Petrus in catal. lib. 4. ca. 69. claruit temporibus Constantij Imp. vt eius acta significant.

e Marciani.] De eo item Maurol. qui addit & Mamertinũ, de eo itẽ Molan. in addit. ad Vsuard.

f Theodori.] Græci etiã de eo hac die in Menologio, ubi eius res gestas summatim explicãt.

g Agnetis.] Eius acta conscripta esse à beato Raimũdo ord. prædi. testatur Andræas Pisanus in appendice eiusdem vitæ, quam ex Latino sermone in linguam Italicam transtulit. Qualis autẽ, quantave hæc fuerit, exinde disces; quòd (ut auctor est idem beati Raimundus in uita S Catherinæ Senensis lib. 3. c. 14.) eadem S. Catherina cælesti nuncio monita, se illi parẽ fore in gloria beatorũ accepit: quæ & summa cũ laude in suis epistolis eiusdem sæpè meminit. Asseruatur uenerãdũ corpus eius in ciuitate Mõtepolitiano in Hetruria, illudq; iugi illustratur miraculo, dum rore quodam mirifico assiduè perfusum conspicitur. Extat diploma Clemẽtis septimi, quo eius celebritatẽ illic agi debere, & ecclesiasticũ officium ad eã accommodatum publicè recitari præcepit.

viij. F Vndecimo Kal. Maij. Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	17	18	19	20	21	22			

IN Perside natalis S. Symeonis a episcopi Seleuciæ & Ctesiphõtis, qui iubente Sapore Persarum rege comprehensus, ferroque onustus, iniquis tribunalibus exhibitus, cum Solem ipsum adorare nollet, & de IESV CHRISTO voce libera & constantissima testaretur, primum carcerali ergastulo cum alijs centum (ex quibus alij episcopi, alij erant presbyteri, alii diuersorum ordinum clerici) longo tẽpore maceratus est: deinde cum Vsthazanes Regis nutricius, qui ante iam lapsus à fide, sed per eum ad pœnitentiam fuerat reuocatus, martyrium constanter subiisset; postridie, qui erat annus Dominicæ passionis dies, Omnibus ante Symeonis oculos, qui unumquemque eorum strenuè exhortabatur

tur, gladio iugulatis, nouissime & ipse decollatus est. Passi sunt etiam cum eo clarissimi uiri Abedechalas & Ananias eius presbyteri: Pusicius quoq; præfectus Regis artificum, eo quod Ananiam titubantem corroborasset, collo circa tēdinē perforato, & lingua exinde extracta, crudeli morte occubuit, post quem & filia eius, quæ erat sacra uirgo, necata est. Alexādriæ sanctorū martyrum Aratoris b presbyteri, Fortunati, Felicis, Siluij, & Vitalis, qui in carcere quieuerunt. Item sanctorum Apollinis, c Isacij, & Crotatis, qui sub Diocletiano passi sunt. Cantuariæ in Anglia S. Anselmi d episcopi, sanctitate doctrina conspicui. Antiochiæ S. Anastasij e Sinaitæ episcopi.

APRILIS 21

a SYMEONIS episcopi, & soc.] De his hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac deniq; cæteri Latinorū Græci aūt in Menologio ad xv. Maij: qui & præter hos, qui hic narrantur, addunt mille alios ac centum quinquaginta martyres. Horum oīum probatum ac nobile certamen describit Sozom. hist. lib. 2 c. 8. ex eoque cæteri, ut Cassiod. & Niceph. Passi sunt hi temporibus Constantij Imperatoris, nō Constantini, ut affirmare uidetur Sozomenus: nam S. Hieron in chron. anno 7. Constantij Augusti eiusmodi persecutionem in Persi de aduersus Christianos excitatam esse testatur.

b Aratoris & soc.] Agunt de his item Beda, Vsuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 4. c. 72. & alij. Fuit eiusdem nominis Arator subdiaconus Romanæ ecclesiæ, poeta nō obscurus, qui Acta Apostolorum scripsit heroico uersu, obtulitq; Vigilio Romano Pontifici, ut docet eius epigramma ante exordium operis positum.

c Apollinis, & soc.] De his item hac die Græci in Menologio, passosq; ferunt sub Diocletiano Imperatore.

d Anselmi episcopi.] Huius egregia facta conscripsit Edinerus eius contubernalis: quæ retulit Sur. in tom. 2. mandauit scriptis eadem Edmundus monachus Cātuariensis: qui etiam alium addidit commentarium de discordia orta inter ipsum & regem Anglorū, ut auctor est Henric de vir. illust. c. 7. Migrauit ex hac uita anno à Christo Dño 1109 ut idem Edinerus, & Sigibert. in chron. attestantur; de eo item Trithem. de vir. illust. ord. S. Bened. lib. 2 c. 101. ibiq; recenset eius scripta, lib. 3. c 327. lib. 4 c. 122. & lib. de scrip. eccl. item auctor catal. scrip. Britan. & alij plures.

e Anastasij Sinaitæ.] De eodē agunt & Græci hac die in Menologio. Sinaita hic dictus est, q antequam Antiochenæ pficeretur ecclesiæ, in Sina monte exercuit monasticam disciplinā, ut tradit Niceph. lib. 17. c. 29. prope finem. Claruit temporib. Iustiniani Imp. & Iustini iunioris, a quo ob fidē catholicam in exilium pulsus est. restitutus est aūt tpe Mauritij Imp. cum Romanæ ecclesiæ præesset S. Gregorius Papa: qui ad eundē plures scripsit epistolas, quæ extant in eius registro lib. 1. epist. 24. 25. lib. 4. epist. 36. 37. lib. 6. epist. 24. 31. & lib. 7. ind. 1. epist. 3. quæ est ultima ad eum scripta: nam & eodē anno diē obijt, qui numerat annus Dñi 598. Sequēte aūt secunda indictione scribit idē S. Gregorius ad eius successorem Anastasium itē dictū, cum ab eo, ex more, fidei ipsius professionem accepisset. est epist. 47 lib. 7 ind. 2. Duo etenim eiusdem nominis epi alter post alterum successiuè præfuerunt ecclesiæ Antiochenæ temporibus Mauricij, & Phocæ eius successoris Impp. ut apparet ex serie Antiochenorum episcoporum, quā scribit Niceph. episcopus in chron. & Niceph. Callist hist lib. 18. c. 44 qui tamen in eo reperitur errasse; dū Anastasium primum, Sinaitam dictum, necatum scribit à Iudæis: q quidem secundo contigit Anastasio: nam, ut idem ipse testatur, id sub Phoca Imp. factum est, quod & exploratum hr, anno etenim septimo Phocæ a Iudæis excitatam eam seditionem testatur historia miscella, Cedrenus, & Zonaras; quo quidem tempore, non Anastasius Sinaita, sed eius successor sedebat: ille etenim biennio ante Phocæ Imperium sub Mauricio Imperatore ex humanis decessit. agitur de secundo Anastasio ad decimum kalen: Ianuarij errore lapsus est idem Niceph. lib. 18. cap. 44. dum nomen Sinaitæ tribuens secundo, eidem prioris Anastasij lucubrationes adscribit; Sinaitæ etenim esse omnes illas scriptiones, nullus est qui dubitet. nam cum (ut dictum est) sedere cœpisset temporibus Iustiniani Imper. sub quo multa passus, ac etiam sede pulsus est, in eius locum Gregorius suffectus est; sed tandem Mauritij Imper. tempore restituitur, ut scribit Euagrius hist. lib. 4. cap. 38. 39. 40. & lib. 5. cap. 1.

c. 1. & 5. Niceph. lib. 17. c. 29. 30. & 36. Optauit sanctus Gregorius hunc cum honore suo Romæ secum uiuere, si ad sedem suam illum reuerti minime licuisset. extat de his epist. 27. lib. 1. regist. Restituto autem, eidem litteris gratulatur lib. 4. epist. 37. ind. 13. editum reperitur eiusdem auctoris nobile opus de rectis dogmatibus, & sermones nonnulli, quos olim monachus in Sina positus scripserat, quorum aliquot Latine reddidit, edidítque noster Achilles Statius dignæ memoriæ. Habemus & in eiusdem bibliotheca librum Pastoralem S. Gregorij Papæ, quem idem Anastasius in Græcum sermonem transtulit: quod & testatur Sigeber. de uir. illustr. c. 42.

vij. G Decimo Kal. Maij. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23			

ROMAE via Appia natalis S. Soteris a Papæ & martyris. Ibidem S. Caij b Papæ, qui sub Diocletiano principe martyrio coronatus est. Smyrnæ sanctorũ Apellis c & Lucij ex primis Christi discipulis. Eodẽ die sanctorũ plurimorũ d Martyrum, qui sequenti anno post obitũ Symeonis, annuo item die quo passionis Dominicæ memoria celebrabatur, per totam Persidis regionẽ pro Christi nomine sub rege Sapore gladio cæsi sunt. In quo fidei certamine passus est Azades eunuchus Regi carissimus: Milles e eps, sanctitate & miraculorum gloria insignis: Acepsimas episcopus, cum presbytero suo Iacobo, item Aithala & Iosepho presbyteris, Azadane & Abdieso diaconis, & compluribus alijs clericis: Mareas quoque & Bicor episcopi, cum alijs uiginti episcopis, & clericis ferè ducentis quinquaginta; monachis etiã, & sacris uirginibus plurimis; inter quas & S. Symeonis episcopi soror nomine Tarbula, cum pedissequa sua, quæ stipitibus allegatæ, serraq́; scissæ, crudelissime necatæ sunt. Cordubę † in Persia sanctorum Parmenij, f Helimenę, & Chrysoteli presbyterorum, Lucæ & Mucii diaconorum: quorum triumphus martyrii in passione sanctorum Abdon & Sennen habetur. Alexandriæ natalis S. Leonidis g martyris, qui sub Seuero passus est. Lugduni sancti Epipodii, h qui in persecutione Antonini Veri, cnm Alexandro collega tentus, post dira tormenta martyrium capitis abscissione compleuit. Apud Senonas sancti Leonis i episcopi & cõfessoris. Anastasipoli sancti Theodori x episcopi, miraculis clari.

† Cor due-nę.

APRILIS. 22.

a SOTERIS Papæ.] Beda aũt, & Ado de eo pridie huius diei: sed hãc esse diẽ natalis eius, hẽt liber de Rom. Põtificibus. De eius successione Irenæus lib. 3. c. 3. Euseb. in chron. & hist. lib. 4. c. 22. Opta. li. 2. contra Parmen. Aug. epist. 165. & alij cætera in Anna ec. diximus. Soteris Papæ corpus translatum esse à Sergio Iuniori Papa in titulum Equitij, docet uetus inscriptio ibidem apud trans sennam posita.

b Caij Papæ.] De eo item hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. De eius successione Euse. chron. & hist. lib. 7. c. ult. Optat. lib. 2. Aug. epist. 165. Niceph. in chron. & alij. extant nonnullæ res eius gestæ inter acta S. Susannę, & in actis S. Sebastiani: cætera de eo in Annal. eccl. diximus.

c Appellis, & Lucij.] Agunt de his Græci etiã hac die in Menolog. qui itẽ optima rõne affirmãt Luciũ hũc aliũ esse a Luca Euãgelista, adduntq; hunc fuisse præfectũ ecclesiæ Laodicensi, Appellẽ autem Smyrnensi. assentiturq; his etiam Dorotheus in Synopsi. Sunt hi, quorum S. Paulus Apostolus meminit ad Rom. c. 16. de Appelle consentit Hippolytus libel. de 72. discip. de Lucio autem secus, quem dicit Olympiadis fuisse episcopum.

d Plurimorũ martyrũ.] Agunt de his hac item die Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores. Scribit horũ certamina gloriosa Sozo. hist. li. 2. c. 11. 12 & 13. ex quo Cassiod. hist. trip. li. 3. c. 2. Niceph. lib. 8. c. 37. & 38. Metaphrastes aũt cæteris locupletius re[illegible]tat ea Lipo. to. 5. & Sur. tom. 2.

e Milles e[illegible]copi.] Hunc Beda, & alij supra dicti appell[illegible]t Milesium, de eodem Sozom. ubi supra, & a[illegible]j ex ipso. peregrinatum tradunt Hierosolym[illegible]n ad sancta loca, necnon in Aegyptum ad inuis[illegible]ndos sanctos patres eremi cultores.

f P[illegible]menij, & soc.] Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri hac die. Agitur de his in præambulis actorũ S. Laurentij martyris, extant apud Sur. to 4. die 10. Augusti. Errore librariorum accidisse puto, ut alicubi Cordubæ in Persia hi passi habeantur. Nihil. n. habet cõe Cordula, siue Cordyla cum Perside: nam in prouincia Cappadociæ ponitur à Ptolomæo in tab. 1. Asiæ, sicut & à Plinio lib 7. c. 3. quę Cappadocia Themyscirena appellatur. Itaque magis placet, ut hi Cordubæ in Persia (ut habent ea acta martyrum qualiacunque sint) ponantur: uel pro Corduba restituendum potius erit, Corduena, q̃ est ciuitas prope Tigrim, cuius meminit Ammianus Marcellinus li. 23. & 24. Aethicus aũt in cosmograph. appellat Cordubennam. nec adeo mirandũ si eiusdem nominis ciuitas reperitur in Hispania ac in Perside: nã sicut ex Varrone docet Plinius li. 3. c. 1. Persæ & Iberi in Hispaniam peruenerunt cum suis colonijs. licet Socrates hist. lib. 1. c. 16. dicat Iberos Hispanorum esse coloniã, sed ex prædictis errare conuincitur.

g Leonidis.] Fuit hic pater Origenis, scribit de eius martyrio Eusebius hist. li. 6. c. 11. S. Hiero. de script eccl. in Origine, & Niceph. hist. lib. 5. c. 2. De eodem agens Suidas in hist in uerbo Origenes, ait, eundem fuisse episcopum & martyrem.

h Epipodij.] De eo itẽ Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Extant acta Epipodij & Alexandri eius in martyrio collegæ: quæ recitat Sur. tom. 2. De eodem habetur homilia nomine quidem Eusebij Emisseni, sed re uera S. Eucherij episcopi Lugdunensis, ut alibi pluribus disseruimus. De calciamento Epipodii martyris Greg. Turonẽ. de glor. confess. cap. 64.

i Leonis episc.] Vet. man. scrip. & alii hac die. Interfuit hic concilijs Aurelianensi secundo per uicarium, & tertio, obijtque anno Domini 591. numeratur decimusseptimus eius sedis episcopus, cui præfuit annis 23. hæc tradunt Democh. tabulæ. sed cum tot tantum annis eum sedisse tradant, reperiaturque interfuisse per uicarium secũdo concilio Aurelianensi, quod celebratum reperitur anno Domini 525. ut recte supputant recẽtiores chronographi, impossibile uidetur ad prædictum annorum n umerum peruenisse.

K Theodori episc.] De eo itẽ hac die Græci in Menolog. Hic ille celebris Archimandrita cognomento Siceota, cuius acta syncerissime scripta à Georgio eius discipulo recitat Metaphrastes, ex quo Lipom. tom. 7 & Sur. to. 2. hac die. migrauit ex hac uita anno Domini 613. Heraclij Imp. anno tertio. prout eius acta testantur.

23 Nono Kal. Maij Luna. Avj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24			

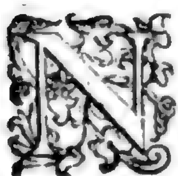

NATALIS S. Georgij [a] martyris, cuius illustre martyrium inter coronas Martyrũ Ecclesia Dei ueneratur. Valẽtiæ in Gallia passio sanctorũ martyrũ Felicis [b] presbyteri, Fortunati, & Achillei diaconorum, qui a B. Irenæo Lugdunensi epõ ad prædicandum

Dei verbum missi, cum maximā partem illius ciuitatis ad fidē Christi conuertissent, à Cornelio duce in carcerem trusi sunt, deinde diutissime uerberati, cruribusq; confractis circa rotarum c uertiginem stricti fumum quoque in equulei suspensione perpessi, ad extremū gladio consummati sunt. In Prussia natalis S. Adalberti d Pragēsis episcopi & martyris, qui Polonis & Hungaris Euangelium prædicauit. Mediolani S. Maroli e episcopi & confessoris. Tulli in Gallia sancti Gerardi f eiusdem ciuitatis episcopi.

APRILIS. 23.

a GEORGII.] De eodem hac itē die Latini omnes, Greci item in Menologio his uerbis: Memoria sancti & gloriosi & magni martyris Georgij, cognomento Tropeophori. Fuit Cappadox genere, passus sub Diocletiano Imperatore hæc ibi. De actis S. Georgij martyris est cēsura Gelasij in decreto de libris apocryph. apud Grat. dist. 15. c. sancta Romana. ea etenim quæ ab hæreticis esse cōposita dicuntur, in Ecclesia Romana non legi testatur. Sexta synod. etiam cano 63. profitetur quædā martyrum historias ab hæreticis esse conscriptas, eo nimirum (ut ait) consilio, ut Dei martyres afficerent ignominia, & qui illas audirent, ad incredulitatem deducerent: quas omnes eadem S. Synodus uetuit publicari, ignique tradi mandauit. Id etiam à Manichæis hæreticis factitatum S. Augustinus testatur, scribens contra Adimantū, alijsque in locis, agens aduersus Manichæos. Quænam autem essent acta Georgij à Gelasio improbata atque reiecta, exquirendi studio fatigatus, ea me tandem inuenisse arbitror. In nostra bibliotheca, tertio tom. uit. sanct. antiquissimo, ac pene uetustate consumpto codice, ibi pag. 159. inueni acta quædam S. Georgij multis haud dubium referta mendacijs, ibi portentosa quædam ab omni miraculorū ratione aliena feruntur, q̄ quidē (ut prædictæ synodi utar uerbis) non ad pietatem legentes, sed ad infidelitatem adducant. Insunt præterea illic quædam accepta ab hæreticis atq; Gentilibus, ut conflictus ille Georgij cum Athanasio mago: alludit nimirum auctor impius ad Georgium Arrianum episcopum inuasorem sedis Alexandrinæ, & magni Athanasij eius sedis episcopi pugnacissimum persecutorem. Athanasium.n. ab Arrianis esse magum appellatum, acta Tyri conciliabuli satis docent; apud Gentiles etiam eandem de eo sparsam esse calumniam, cōstat ex Ammiano Marcellino li. 15. At Georgium Arrianū episcopum, defuncto Constantio Imper. occisum esse ob eius scelera Alexandriæ relatumque à suis inter martyres, liquet; testante id etiam Marcellino lib. 22. Ex quibus sane apparet totam illam de actis Georgij fabulam fuisse commentum Arrianorum. Leguntur in ijsdem alia nonnulla indigna martyre: ut phanatica quædam & portentosa, suspectum contubernium uiduæ, ars dolosa eiusdem ad perdendos Gentilium magos, atque enecādos Gentiles quosque, innumera præterea tormentorum genera, quibus agitatus Georgius, nec mori potuit, ut præter equuleos, ungulas, crates ferreas ignitas, rotamque mucronibus undique præfixā, calceosque armatos clauis, quę & in alijs leguntur actis; etiam arca ferrea clauorum cuspidibus intus ad feriendum aptata, præcipitium, contusiones malleis ferreis iteratæ, columna ingentis ponderis super eum posita, ingentisqu e molis saxum super caput reuolutum, ferreum ignitum stratum, liquens plumbū super effusum, quadraginta igniti claui, quib. est cōfossus, æneus bos candens, mersio in puteum ingentis ponderis saxo ad collum ligato, quib. nec quidem occidi martyrem potuisse tradunt. Ad hæc insuper fingitur ibi Datinnus quidā Imp. qui Persis dominetur & septuagintaquinq; regib. imperet, sub quo Georgius passus sit, & alia multa quæ potius delirantium somnia, quam synceram historiam martyris præseferant, quæ Gelasij censura proscripta esse, absque aliqua difficultate quisq; sibi suadere potest. Quibus reiectis, quænam germana, quę item dubia de tanto martyre scripta reperiantur, in medium adducamus. Extant acta Georgij à Metaphraste edita, sed in ijsdē displicent quæ de Athanasio mago feruntur. Alia rursus acta habētur nomine Pasicratis Georgij serui scripta: quæ omnia Lipomanus Latine reddidit, habet ea Sur. tom. 2 quæ alienæ potius quam meæ censuræ subijcio. Vidi ea etiam quæ Iacobus de Vorag. habet in Legend. sanct. quæ quidem non mediocri indigent castigatione. Legi & in uet. manu scrip. quæ in quibusdam ecclesijs recitari consueuerunt, acta Georgij, ubi & annus passionis describitur ducentesimus nonagesimus, ibique hæc solummodo tormenta Georgius passus narratur, uerbera, rotam, ignitamque sartaginem, ac demum gladio capite truncatus legitur; quæ licet ob longiores paraphrases, & carmina quæ in eis habentur intexta, minime referant pristinum illum cādorem

ac fine

ac sine fuco dicendi stylum, tamen cęteris probabiliora videntur. habemus ea in nostra bibliotheca tom. 9. vit. sanct. pag. 74. His enarratis, iam accipe quæ ex certis probatisq; auctoribus de egregio martyre scripta reperiuntur.

Non tantum in Oriente, vbi passus est, sed & in occiduis oris clarissimus fuit. extat epigrãma Venantij Fortunati de basilica eiusdem nomine erecta in Gallijs, in quo hi versus de eius martyrio leguntur.

Carcere, cęde, siti, vinclis, fame, frigore, flãmis,
Confessus Christum, duxit ad astra caput.
Qui virtute potens Orientis in arce sepultus,
Ecce sub occiduo cardine præbet opem.

De reliquijs eius Parisijs positis Aim. lib. 2. de gest. Franc. cap. 20. S. Germanus Parisiorum episcopus cùm Hierosolymam peregrinatus esset, rediens diuertit Constantinopolim, vbi a Iustiniano Imper. inter alias nobiles reliquias donatus est brachio S. Georgij martyris, quod condidit Parisijs in basilica S. Vincentij. id Aim. de gest. Franc. lib. 3. cap. 9. Fuit & Romæ, quæ adhuc perseuerat, illustris memoria sancti Georgij ad Velum aureum, vbi & caput eius venerandum asseruatur, quod Zacharias Papa in theca repertum cũ inscriptione Græcis litteris exarata, ibidem recondidit, vt testatur liber de Romanis Pontificibus in Zacharia. S. Gregorius Papa item ecclesiã eiusdem martyris vetustate labefactatam restituit, est de his epistola ipsius 68. lib. 4. indict. 4. Brachium eiusdem martyris Coloniam Agrippinam delatum, & multis miraculis illustratum, indicant acta S. Annonis episcopi Colonien. De reliquijs eiusdem atque miraculis editis scribit Gregor. Turon. de gloria mart. cap. 101. In Galatia præterea celebris fuit eiusdem Sancti memoria, de cuius miraculis ibidem sæpius iteratis multa narrantur in vita S. Theodori Siceotæ, cuius nuper meminimus, habet eam Lipom. tomo 7. & Sur. tomo 2. Procopius scribit lib. 1. ædifi. Iustin. ipsum Iustinianum Imperatorem eidem martyri basilicam erexisse. Reges enim in militari conflictu sanctum Georgium martyrem inuocare solitos, eundemq; propitium nactos esse, satis significant ea quę de Nicephoro Imp. scribit Cedren. in cõpend. hist. & quæ Paulus diaconus de gest. Longob. lib. 6. c. 5. tradit de Chuniperto Rege: hi enim ob ingentem de hostibus ademptã uictoriã, basilicam & monasterium in honorem eiusdem martyris erexerunt. Romanam ipsam ecclesiam ad expugnandos fidei hostes, hos præcipuè martyres inuocare consueuisse, Mauritium, Sebastianum, & Georgium, testatur Ordo Roman. de diui. offic. in fine. est in Sacramentario S. Gregorij in natali S. Georgij specialis de eodem sancto Præfatio. Pictura illa S. Georgij qua effingitur eques armatus, qui hastę cuspide draconẽ interficit, iuxta quem etiam virgo posita manus supplices tendens implorat auxilium; symboli potius quã historiæ alicuius opinor esse expressam imaginem in nullis enim, quæ recensuimus, S. Georgij actis antiquis, quicquam eiusmodi legitur: sed a Iacobo de Voragine absque aliqua maiorum auctoritate ea ad historiam referuntur: quæ potius in virgine illa typum exprimunt (more maiorum) prouinciæ, uel ciuitatis alicuius, quæ aduersus diaboli vires tanti martyris imploret auxilium. Symbolicas eiusmodi picturas pingi a Christianis olim consueuisse, satis docet Eusebius in uita Constantini Imper. lib. 3. c. 3. ubi agit de pictura Constantini, deque dracone ab eo medio ventre transfixo, & in mare proiecto. Nõ imus inficias sanctum Georgium ut equestris militiæ militem, equestri imagine referri consueuisse: nam & de equo picto S. Georgium gestante hinnitumque edente, mira habes descripta a Nicephoro Gregora hist. lib. 8. pag. 31 & 32. De imagine S. Georgij & qua sanguis fluxit, vide Geor. Pachimer. hist. lib. 7. pag. 61.

b Felicis, & soc.] De his item hac die Beda, Vsuardus, & Ado. Recitat Sur. horum acta tomo 2.

c Circa rotarum uertiginem stricti] Perantiquum fuisse rotarum suppliciũ, docet Cæl. Rhodig. lect. antiquarũ lib. 10. c. 5. meminit S. Basilius hom. in quadrag. martyr. de rotæ tormento. Frequens reperitur in actis martyrum rotæ cruciamentum, de eodem Ioseph. lib. de Machab. ad Polyb. his uerbis: Decretum dat, ut si quis eorum in patria consistens, ad sacrificia migrare noluisset, districtus rotæ impetu rũperetur, hæc ibi, & inferius de eiusdem cruciamẽti exhibitione his uerbis: Illi igitur mole pedibus appensa, atque inne- cti rotæ iubetur Machabæus: ita etiam in gyrum circuli porrectus, ut solutis hinc inde uisceribus, uenisq; distentis, dolores ipsius & pœnæ crescerent & infra: Vt erat affixus rotę ignis in Catasta obijcitur, atque ita tendentibus corpus radijs & contrahentibus flammis, costis deinde patentibus laterum uiralia rumpuntur, &c. ac deinde hæc de alio tormẽtis exquisito: Rotæ inquit, post modum affigitur: nec tendi magis iam poterat, &c. Ex his quidem satis accipi posse ut rotæ tormentum non ad incidendum corpus, sed excludẽdum & dissoluendum esse compositũ, idq; Apuleius li. 3. de asino aureo. cum agit de paratis tormentorum generibus ad torquendum, hæc ait: Nec mora cum ritu Græciensi, ignis, & rota, tum omne flagrorum genus inferuntur. & lib. 10. nec rota, nec equuleus deerat. hæc ille. Verùm non unius tantum, sed multiplicis generis rotæ inueniuntur in actis sanctorum martyrum.

d Adalberti episc.] De eodem hac die agitur apud Bedã & Adonẽ. Habet eius res gestas Sur.

tom 2. alias ab his diuersas legimus in cod. man. scrip. Monast. S. Cæciliæ Transtyberim: quarũ est exordium: Est locus, &c. Plura de eodem in breuiario Polonico, in epistola Petri Damiani de renunciando episcop. de eodem in actis sancti Stephani Regis Hungariæ. Sigebert. in chron. anno 994. Aeneas Siluius hist. Boem. c. 16. item chron. vet. Polon. & nouissimè Mart. Chrom. de rebus Polon. libro tertio, qui eum martyrio occubuisse refert anno Domini 997. Dies translationis eius agitur tertiodecimo Kalendas Nouembris: cuius etiã rei gestæ historiam sub Othone Imp. legi in uet. man. script. ubi agitur etiam de translatione sanctorum Abundij & Abundantij.

e Maroli episcopi.] De quo ẽt tabulæ ecclesiæ Mediolanensis. Extat Ennodij episcopi Ticinẽsis de eodem elegans epigramma. incip. Marolus extremæ &c. Successit hic Sancto Venerio.

f Gerardi epi.] De eo Sigeb. in chro. anno Domini 1052. hæc scribit: Leo Papa Gerardum Leucorum supra se quintum epm sanctitate uitæ mirabilem, habita. n. synodo, per auctoritatem Apostolicam decreuit in numero sanctorum confessorum in ecclesia solemniter habendum, hæc ille.

v. B Octauo Kal. Maij. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25			

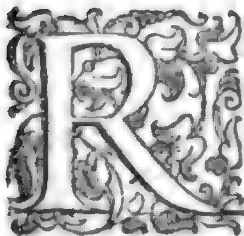

OMAE sancti Sabæ [a] ductoris militum, qui accusatus quòd Christianos in carcere detentos visitaret, coram iudice Christum liberè confessus est; à quo facibus adustus, & in lebetem [b] picis feruentis iniectus, cum euasisset illæsus, eo miraculo septuaginta viros ad Christum conuertit, qui omnes in confessione fidei constanter permanentes, gladio cæsi sunt: postremo ipse demersus in flumen, martyrium consummauit. Lugduni in Gallia natalis S. Alexandri [c] martyris, qui in persecutione Antonini Veri post carceris custodiam primo ita laniatus est credulitate verberantium, vt crate soluta costarum, patefactis visceribus, interiora corporis panderentur: deinde crucis affixus patibulo, beatum spiritum exanimatus emisit. Passi sunt cum eo & alij numero trigintaquatuor, quorum memoria aliis diebus agitur. Eodem die sanctorum martyrũ Eusebij, [d] Neonis, Leontij, Longini, & aliorum quatuor, qui in persecutione Diocletiani post diros cruciatus gladio percussi sunt. In Anglia depositio S. Melliti [e] episcopi, qui à S. Gregorio in Angliam missus, Orientales Saxones, & Regem ipsorum ad fidem conuertit. Iliberi in Hispania sancti Gregorij [f] episcopi & confessoris. Brixiæ sancti Honorij [g] episcopi. In Hibernia sancti Egberti [h] presbyteri & monachi, admirandæ humilitatis & continentiæ uiri. Rhemis sanctarum virginum Bonæ [i] & Dodæ.

APRILIS. 24.

a 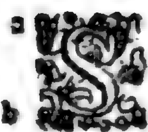 ABAE martyr.] Agũt de eodẽ hac die Græci in menol. Romęq; passum tradũt tporib. Aureliani Imp.

b In Lebetem.] De Lebete, sic dicto cruciamenti genere, habes Machab. lib. 2. cap. 7. & Ioseph lib. de Machab. ad Polyb. frequens est mẽtio de eiusmodi tormento in actis sanctorum martyrum.

c Alexãdri, & soc.] De his hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri. Refert eorum acta Sur. tomo 2. extat de sanctis Alexandro, & Epipodio sermo sancti Eucherij, Lugdunensis falsò ascriptus Eusebio Emiseno. Diuersus plane ab hoc est Alexander ille medicus & martyr, qui cum Attalo post diuersa pœnarum genera, gladio cæsus occubuit, cuius & cineres in Rhodani fluenta mersi fuerunt, vt constat ex epistola ecclesiæ Lugdunensis, quam recitat Euseb. hist. lib. 5. c. 1. meminit & sanctus Augustinus lib. de cura agenda pro mort. c. 6. de cineribus martyrũ Lugdunensium in flumen iniectis: Alexander autem, de quo agimus (ne quis existimet eundem esse cum illo) supplicio crucis martyrium consummauit, eiusq; corpus inter dumeta absconditum, postea sepulturæ mandatum fuit, vt eius acta testantur.

d Eusebij, & soc.] Agunt de his item Græci hac die in Menologio, passosq; sub Diocletiano referunt.

e Melliti episcopi.] De eo etiã hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Scripsit Beda eius res gestas in hist. de gest. Angl. lib. 1. c. 20. 30 lib. 2. cap. 3. & sequẽ. eiusdem meminit S. Gregorius Papa in regist. lib. 9. epist. 48. 52. 56 & 71. Ioãnes diac. ĩ vit. sanct. G eg. lib. 1. cap. 31. Migrauit ex hac uita anno a Christo Domino sexcentesimo uigesimoquarto, ut scribit Beda lib. 2. de gest. Angl. c. 7. in fin.

f Gregorij episcopi.] Vsuardus itẽ de eo hac die. Agit de eodem S. Hieronymus lib. de script. ecclesiast. Isidor. de uir. illustr. c. 1. in Osio. Honorius Augustod. c. 105. pluribus autem Marcellinus presbyter in libello oblato Theodosio Imperatori. Huius Gregorij commentarios carie obsitos, obliuione obrutos, mendisq; labefactatos purgauit, edidítque noster Achilles Statius laudabilis memoriæ.

g Honorij episcopi.] De quo et tabulæ Brixianæ ecclesiæ. Ponitur hic decimus nonus eius ecclesiæ episcopus, à Philastrij autem tempore, qui eius sedis episcopus adscribitur septimus, hic numeratur ordine duodecimus, ut scribit Rampertus episcopus Brixianus in sermone de translatione S. Philastrij.

h Egberti.] De eo plura scribit Beda de gest. Angl. lib. 3. cap. 4. 27. lib. 4. cap. 3. & lib. 5. cap. 10. & 23. ubi ait, eum ex hac uita excessisse anno ab Incarnat. Domini septingentesimo uigesimooctauo. Fuit & Egbertus episcopus, cuius natalis dies agitur prid. non. Maias, licet eum Eadbertum alii dicant.

i Bonæ, & Dodæ.] Agit de his Molanus in addit. ad Vsuard. De alia Bona Petrus in catal. lib 8. cap. 71.

25 Septimo Kal. Maij. Luna. G

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26			

ALEXANDRIAE natalis beati Marci, a Euangelistę. Hic discipulus & interpres Apostoli Petri, rogatus Romæ a fratribus scripsit Euangelium, quo assumpto perrexit in Aegyptum, primusque Alexandriæ Christum annuncians, constituit ecclesiã: ac postea pro fide Christi tentus, funibus vinctus, & per saxa raptatus, grauiter afflictus est: deinde reclusus in carcere, primo angelica visitatione confortatus, & demum ipso Domino sibi apparente, ad cœlestia regna uocatus est octauo Neronis anno. Romæ Litanię b maiores ad sanctum Petrum. Syracusis sanctorum martyrum Euodij, c Hermogenis, & Callisti. Antiochiæ Sancti Stephani, d episcopi & martyris, qui ab hæreticis Synodum Chalcedonensem impugnantibus multa passus, in Orontem fluuium præcipitatus est, tempore Zenonis Imperatoris. Ibidem sanctorum Phi-

lonis e & Agathopolis diaconorum. Alexandriæ S. Aniani f episcopi, qui be ati Marci discipulus, eiusque in episcopatu successor, clarus virtutibus quieuit in Domino. Laubiis natalis sancti Ermini g episcopi & confessoris.

APRILIS. 25.

a MARCI Euangelistæ.] De eodem hac die Beda, ac cæteri omnes Latinorum, ac Græcorum, qui eundem etiam martyrem dicunt, describuntque eius passionis acta in Menologio. Agit de eo item Eusebius hist. lib. 2. c. 14. 15. & lib. 3. c. vlt. Hieronymus de script. eccl. Isid. de vit. & obit. sanctor. quorum cum nullus dicat eum occubuisse martyrio, ab aliquibus dubitatũ fuit, an reuera martyrium consummauit. At Gelasius, cuius præcipua est in ecclesia Dei auctoritas, de eius martyrio expressè testatur, cum ait: Marcus à Petro Apostolo in Aegyptum directus, verbum veritatis prædicauit, & gloriosè consummauit martyrium. hæc Gelas. in Rom. concil. in decret. de lib. auth. & apocryph. hoc ipsum Niceph. hist. lib. 2. c. 43. Metaphrastes hac die, Procopius diaconus in encomio de eodem, quod recitat Lipom. tom. 7. & Sur. to. 2. Cætera autem de S. Marco, an idem sit cum consobrino Barnabæ, qui Ioannes Marcus dictus, & an Latinè, uel Græcè Euangelium scripserit, quoniam non sunt huius modi, quæ paucis absolui queant, fusius de his disseruisse sufficiat in nostris Annalibus ecclesiastic. vbi & de aliis, quæ ad Marcum pertinent pluribus egimus.

b Litaniæ maiores] De his item Beda, Vsuardus, Ado, & alij Latinorum; quorum nonnulli cũ dicant institutas à S. Gregorio, sic intelligas, non ut ipsas maiores Litanias S. Gregorius primus inuenerit, sed quod ad S. Petrum eas indixit. extat decretum eiusdem Pontificis de Litaniarum maiorum annua celebritate in princ. li. 2. registri his verbis: Solennitas annuæ deuotionis nos fratres dilectissimi admonet, ut Litaniam, quæ Maior ab omnibus appellatur sollicitis ac deuotis debemus (auxiliante Deo) mentibus celebrare, &c. Idem. S. Pontifex occasione ingruentis pestilentiæ, illam Litaniam instituit, quam septiformem appellauit. extat de ea re eius constitutio data 4. Kal. Septemb. lib. 11. cap. 2. cuius etiam meminit Greg. Turon. de gest. Franc. lib. 10. c. 1. Paul. diac. de gestis Longobard. lib. 3. cap. 11. & alij. idem S. Gregorius, urgente aliqua necessitate, non tantũ Romanis, sed etiam externis Litanias indicebat; vt apparet ex lib. 9. regist. epist. 45. ind. 4. Cur autem hæ, de quibus hic agimus, Litaniæ maiores dictæ fuerint: constat ad minorum Litaniarum differentiam sic appellatas esse. Non enim unæ tantum in anno, sed plures solitæ erant fieri Litaniæ pro consuetudine cuiusque ecclesiæ, ut apparet ex epist. S. Greg. 76. lib. 7. indic. 2. ad Castorium, ubi habetur mentio de quatuor uel quinque solennibus Litanijs in Rauennate ecclesia celebrari solitis. A quo autem Litaniæ primum fuerint institutæ, ad huc mihi est inexploratum; uetustissimum tamen morem fuisse in ecclesia Litanias peragere, certissimum est. nam quod spectat ad ecclesiam Orientalem S. Basilius in epist. ad Neocæsarienses tradit, in ea ecclesia in usu fuisse Litanias etiam temporibus S. Gregorij cognomento Thaumaturgi eius ciuitatis episcopi, qui vixit temporibus Decij Imperatoris, quas postmodũ in cæteris Orientis ecclesijs constat fuisse frequẽtatas, adeo ut eas solenniori pompa etiam Ariani fuerint æmulati, ut scribit Socrat. lib. 6. cap. 8. & Sozom. lib. 8. cap. 8. quas tamen Arcadius Imper. edicto promulgato illis inhibuit. l. 30. de hæret. Cod. Theod. Litaniæ etiam reperiuntur dictæ Processiones cap. 17. concil. Laudicen. constat autem penes Latinos uetustiorẽ fuisse usum procedendi ad loca martyrum, ut Tertul. lib. 2. ad uxorem, & Hierony. epist. 22. ad Eustoc. Easdem itaque siue Litanias siue Processiones dicere uelimus, unusquisque episcopus in suis ecclesiis studiosè agere consueuit, unde de S. Honorato episcopo Massiliensi hæc pro magna laude Gennadius, cap. 99. Hic Litanias ad supplicandũ Dei clementiam cum plebe sibi credita pro uiribus agit. hæc ille. Porro percelebres, & ab uniuersa penè ecclesia receptæ sunt illæ, quas S. Mamertus episcopus Viennensis restituit in Galliis, temporibus Valentiniani tertij Imper. anno circiter 452. ut scribit Ado episcopus Vien. in chron. quæ & Rogationes appellatæ sunt, cuius piæ institutionis occasionem scribit in sermone quodam Alcimus Auitus eiusdem ecclesiæ episcopus, successorque Esichij, quem præcessit S. Mamertus; extat præterea de ijsdem epistola Sidonij Apollinaris ad eundem S. Mamertum scripta lib. 7. epist. 1. alia ad Aprum 14. lib. 5. ubi (ut mittamus cætera) hæc inter alia de pristina Litaniarum obseruatione iam negligentia torpescente; Erant, inquit, quidem prius (quod salua fidei pace dictum sit) uagæ, tepentes, infrequentesque, & ut sic dixerim, oscitabundæ supplicationes, quæ semper interpellantium prandiorũ obicib. hebetabantur: ad quas, ut nihil amplius dicam, figulo pariter & hortulano non oportuit conuenire. In

his

his autem, quas suprafatus summus sacerdos & protulit pariter & contulit, ieiunatur, oratur, psallitur, & fletur, &c hæc Sidon. Ex his quidem Sidonij uerbis apparet, S. Mamertum episcopũ non tam instituisse, quam restituisse, & in meliorem formam reduxisse sacras Rogationes. Sane quidem S. Augustinus, qui tempore præcessit S. Mamertum, de iisdem Rogationibus, quæ præcedũt celebritatem Ascensionis Dominicæ non obscure meminit serm. 173. de temp. in uigilia Ascens. tom. 10. pag. 338. edit. Louanien. est eius exordiũ hmõi: Scire debemus, & intelligere fratres charissimi, qui a dies compunctionis & pœnitentiæ celebramus &c. circa finem autem sic: Nullus sibi de industria aliquas occupationes inquirat, per quas sede ecclesiæ conuentu subducat. sine dubio peccatorũ suorum uulnera diligit, qui in istis tribus diebus, ieiunando, orando, & psallendo, medicamẽta sibi spiritualia non inquirit, &c. quibus quidẽ eundẽ de sacris Rogationibus uerba facere, nullum est dubium extat de Rogationibus, canon. 29. primi concilij Aurelianensis, item c. Rogationes, de consecrat. dist. 3. & in capitular. Frãc. li. 4. c. 85. de iisdem Cæsarius eps Arelat. hom. 33. hæc habet: tribus illis diebus, quos regulariter in toto mundo celebrat ecclesia, nullus se a sancto conuentu subducat &c. Reliqua aũt de Rogationibus uide apud eos qui scripserunt de diui. offi. Aliæ insuper Rogationes ab his sunt, quas instituit S. Gallus episcopus Aruernensis, quæ media Quadragesima agi solitæ erant, de quibus Greg. Turronen. li. 4. ca. 5. Celebrabantur olim in ecclesia Gallicana & Litaniæ noni mensis, de quibus agitur in concil. primo Lugdunensi cap. 6.

c Euodij & soc. De his item hac die Vsuard. Maurolyc. & alij recentiores.

d Stephani episcopi.] Agit de huius martyrio Euagr. hist. lib. 3. c. 10. & Niceph. lib. 15. cap. 28. ex Ioanne Rhetore porro non tantum Stephanum, sed & alios orthodoxos episcopos ab hæreticis tunc Antiochiæ occisos esse, indicant litteræ sancti Simplicij Papæ ad Zenonem Imp. qui de sacrilegis pœnas sumpserat. habemus eam epistolam manuscriptam, datam decimo Kal. Iulias post consulatum Illi. est eius exordium: De ecclesia Antiochena uenerandos, &c.

e Philonis, & Agathop.] Hi esse uidentur, qui ex Syria Romam comitati sunt S. Ignatium episcopum Antiochenum, eiusque reliquias Antiochiam retulerunt, ut constat ex actis ipsius martyrij Fuit Philo Tarsensis ecclesiæ, Agathopos, Antiochenæ diaconus. meminit eorundem frequenter S. Ignatius scribens ad Tarsenses, ad Philadelphos, & ad Antiochenos.

f Aniani episcopi.] De eo Eusebius in chron. & histor. lib. 2. c. 23. & lib. 3. cap. 12. Gierony. de script. ecclesi. in Marco, Niceph. hist. lib. 3. c. 2. Niceph. episc. in chron. & alij, multa habet de eo Petrus in catal. lib. 9. cap. 19. sed quæ uidentur apocrypha. Erat Alexandriæ ecclesia nomine sancti Aniani, cuius meminit Epiphan. in panar. hæres. 69. eius autem sacrum corpus Venetias esse translatum accepimus. Fuit alius eiusdem nominis Anianus Aurelianensis episcopus, alius item Meldensis, de quo agitur in actis S. Genoueſæ, iidemque sanctitate nobiles.

g Ermini epi.] De eo etiã Molan. in addit. ad Vsuar. pluribus aũt in indic. sanc. Belg. Successit hic Sancto Vrsmaro anno Domini 713. extare de eius actis librum scriptum. idem auctor affirmat.

26 Sexto Kalendas Maij. Luna. D iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27			

ROMAE natalis beati Cleti a Papæ, qui secũdus Apostolum post Petrum rexit Ecclesiã, & in persecutione Domitiani martyrio coronatus est. Ibidem S. Marcellini b Papæ & martyris, qui sub Diocletiano pro fide Christi una cum Claudio, Cyrino, & Antonino capite truncatus est: quo tempore magna fuit persecutio, ita ut intra unum mensem, decem & septem millia Christianorum martyrio coronarentur. Amaseæ in Ponto S. Basilei c episcopi & martyris, qui sub Licinio Imperatore illustre martyriũ consummauit; cuius corpus in mare proiecto

& ab Elpidiphoro angeli monitu repertum, honorifice tumulatum fuit. Bracari in Lusitania sancti Petri [d] martyris, primi eiusdem ciuitatis episcopi. Viennæ S. Clarētij [e] episcopi & confessoris. Veronæ S. Lucidij [f] episcopi. In monasterio Centula S. Richarij [g] presbyteri & confessoris, Trecis sanctæ Exuperantiæ [h] uirginis.

APRILIS. 26.

a CLETI Papę.] De eodē hac die Vsuardus, Ado, & alij, Beda aūt hic de Anacleto, de Cleto autem ad 3. non. Maij. Ob nominis similitudinē, magna, tū apud Latinos, tū ēt apud Græcos facta est de Cleto & Anacleto confusio: ut nisi uitiū sit in codice, librariorum oscitantia, non leues quidem imo grauissimi scriptores in his nominibus errasse noscātur. S. Ignatius in primis in epist. ad Mariā Cassabolitem pro Cleto habet Anacletum. id ipsum S. Irenæus fecisse uidetur, aduersus hæres. lib. 3. c. 3. Eusebius ēt in chron. & hist. lib. 3. cap. 2. Nicephorus itē hist. li. 3. c. 2. & Niceph. episc. in chrō. Ex Latinis itidem Optatus Mileuit. lib. 2. contra Parmen. & August. epist. 165. putantes, credo, Cletum eundem cum Anacleto, illum prætererunt. contra autem plerique, qui nouerunt Cletum, nesciuerunt Anacletum, ut inter alios S. Epiphanius, qui in panar. hæres. 27. ponens Cletū, prætermittit Anacletum. Sed in his quæ sunt Romanæ ecclesiæ, maior est adhibenda fides eius alumnis quam cæteris: Post librum de Romanis Pontificibus, S. Hieronymus de scrip. eccles. in Clemente; post Linum recenset Cletum. positum habetur nomen Cleti in canone Missæ antiquitus scripto. de eodem præterea indices Vaticani, quos exscripsimus. Quod autem Cletus ante Clementem sederit, aliaque plura de eo egimus in Anal. eccles.

b Marcellini Papæ.] De ipso item hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri. Ecce tibi iterum penes Græcos in nominibus facta confusio, putantes itidem eundem esse Marcellinum cum Marcello; unde Eusebius præteriens Marcellum, Marcellinum tantum numerat in chron. & hist. lib. 7. cap. 26. quem errorem & cæteri sequuti esse uidentur, ut Niceph. Callist. hist. lib. 6. cap. 34. & Niceph. episc. in chron. Non sic quidem Latini, ut Optatus li. 2. contra Parmen. & August. epi. 165. ac cæteri omnes recētiores. Ipsa eorum acta inter se diuersa diuersos prorsus esse, plane declarant. successit Marcellinus Caio, ut omnes tam Græci quam Latini citati auctores testantur. Cætera de ipso in Annal. eccles.

c Basilei epi.] Agunt de eodem item hac die Græci in Menologio, ubi & martyrium corporis inuentio, atq; translatio narrantur. Metaphrastes ex antiquioribus monumentis edidit eius acta; quæ recitat Lipom. to. 7. & Sur. tom. 2. ex quibus oibus erroris arguitur Nicephorus, dū li. 8. c. 14. adnumerat S. Basileum inter epos, qui interfuerunt Nicæno concilio, cū constet eundem sub Licinio Imp. martyrio coronatum obijsse diem.

d Petri.] De eodem Vasæus in chron. Hisp. Flos sanct. Hisp. & Thesau. concio. to. 2. hac die.

e Clarentij episc.] De eo item hac die Beda, Ado Vien. in chron anno 641. ponitur hic trigesimus eius sedis episcopus sub Vitaliano Papa in tabul. Democh.

f Lucidij episc.] In tabulis ecclesiæ Veron. & in sæpius citato codice pag. 8. & 39. est & Lucillus nomine eiusdem ciuitatis episcopus, de quo in dictis tabulis agitur pridie Kalen. Nouembris, quem illum ipsum puto, qui interfuit concilio Sardicensi, ubi loco Lucilli, Lucius subscriptus reperitur tomo 1. concilior. nam apud Athanasium in apologia secunda inter episcopos Italiæ, qui illi synodo interfuerunt, Lucillus ponitur post Senerum Rauennatem episcopum. Vocat eundē cum cæteris in testimonium Athanas. in apologia ad Constantium col. 416. d.

g Richarij.] Agit de eodē Vsuardus hac die. Eius res gestas scripsit Albinus Flaccus ad Carolum Magnum Imper. habet ea Sur. to. 2. Agit de eo item Vincen. lib. 23. c. 96. 97. & 81. Trithem. de uir. illustr. ord. sanc Bened. lib. 3. c. 98 & 295. claruit temporibus Dagoberti regis Franc. circa annum Domini sexcētesimum atq; trigesimum.

h Exuperantiæ.] Maurol. & Molan. in addit. ad Vsuard. hac die de eadem agunt.

E Quinto kal. Maij Luna 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
9	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28

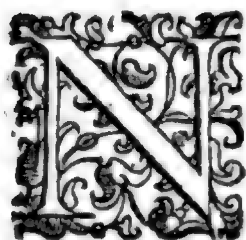
NICOMEDIAE natalis S. Anthimi [a] episcopi & martyris, qui in persecutione Diocletiani ob confessionem Christi, martyrii gloriam capitis obtruncatione suscepit. Sequuta est quoq; illum uniuersa penè gregis sui multitudo, quorum alios iudex gladio obtruncari, alios ignibus conflagrari, alios nauiculis impositos pelago immergi fecit. Tharsi in Cilicia sanctorum Castoris [b] & Stephani, martyrum Romæ depositio beati Anastasij [c] Papæ, viri ditissimæ paupertatis, & Apostolicæ solicitudinis: quem (vt ait S. Hieronymus) diu Roma habere non meruit, ne orbis caput sub tali episcopo truncaretur: nam haud multo post eius obitũ Roma a Gothis capta fuit, Bononiæ S. Tertulliani [d] episcopi & cõfessoris. Brixię S. Theophili [e] episcopi, Constantinopoli S. Ioannis [f] abbatis, qui pro cultu sacrarum imaginum sub Leone Isaurico plurimum decertauit.

APRILIS 27.

a 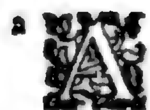
NTHYMI episcopi.] De eo itẽ hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorũ, Græci autem in Menologio tertio non. Septemb. scribit de Anthimo Euseb. hist. lib. 8. c. 6. & Niceph. hist. lib. 7. c. 6 & 16. Extant eius acta a Metaphraste descripta, retulit eadem Lipom. to. 6. & Sur. tom. secundo, successit hic sancto Cyrillo eiusdem ciuitatis episcopo, ut testantur acta sanctorum martyrum Indes & Domnæ, qui recitat Metaphrast. septimo Kalendas Ianuar. ex quo Lipom. tomo 5. & Sur. tomo 6. in honorem S. Anthimi Iustinianus Imper nobilem memoriam excitauit, ut scribit Procop. lib. 1. de ædifi. Iustiniani Imp.

b Castoris, & Stephani.] Vsuardus de Castore tantum, Maurolycus de utroque, cui astipulantur uet. man. script.

c Anastasii Papæ.] Agunt de eo item hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Locus sancti Hieronymi hic citatos extat in epistola 16. ad Principiam. De eius successione August. epi. 165. Prosp. in chron. Socrat. lib. septimo, cap. 9. Theodoret. libro quinto, cap. 23. Sozom. lib. 8. cap. vigesimoquarto. eius acta in Annal. eccl. scripsimus: De Vrbe capta a Gothis, cuius hic mentio habetur, constat id contigisse Varari & Tertullo conss. vt scribit Cassio. & Prosp. in chron. quod & omnes profitentur, numeratur is annus (secundum recentiores chronogr.) à Christo 410. sedis autem Innocentij decimus. Corpus sancti Anastastij Papæ à Sergio iuniori translatum est in titulum Equitij, ut uetus inscriptio in eadem ecclesia posita docet.

d Tertulliani epis.] Successit hic Paterniano, ponitur que octauus eius sedis episcopus.

e Theophili episcopi.] Numeratur hic decimus eius sedis episcopus, tertiusq; post sanctum Philastrium, de eo Rampert. in serm. de translat. S. Philastrij.

f Ioannis abbatis.] De eo item Græci hac die in Menolog. ubi etiam paucis eius res gestæ describuntur.

28 Quarto Kal. Maij. Luna. Bj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29

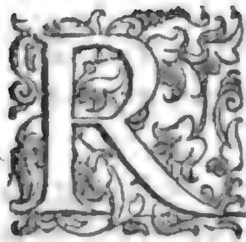AVENNAE natalis sancti Vitalis a martyris patris sanctorum Geruasij & Protasij, qui cum beati Vrsicini corpus sublatum honestate debita sepelisset, tentus à Paulino consulari, post equulei tormenta iussus est deponi in profundã foueam, & terra ac lapidibus obrui; talique martyrio migrauit ad Christum. Mediolani sanctæ Valeriæ b martyris, coniugis sancti Vitalis. Atinæ sancti Marci, c qui à beato Petro Apostolo episcopus ordinatus, Aequicolis primus Euangelium prædicauit, & in persecutione Domitiani sub Maximo præside martyrij coronam accepit. Alexandriæ passio S. Theodoræ d virginis, quæ idolis sacrificare contemnens, cum esset in lupanar tradita, repente quidam ex fratribus nomine Didymus miro Dei fauore commutatis vestibus illam eripuit, qui postea in persecutione Diocletiani sub Eustratio præside simul cum eadem percussus, simul coronatus est eodem die sanctorum Aphrodisij, e Caralippi, Agapij, & Eusebij martyrum. In Pannonia sancti Pollionis f martyris, sub Diocletiano Imperatore. Prusæ in Bithynia sanctorum martyrum Patricij g episcopi, Acatii, Menandri, & Polyæni. Turiasone in Hispania sancti Prudentii h episcopi & confessoris. Corfinij in Pelignis sancti Pamphili i Valuensis episcopi, charitate in pauperes, & gratia miraculorum illustris: cuius corpus Sulmonæ conditum est.

APRILIS. 28.

a 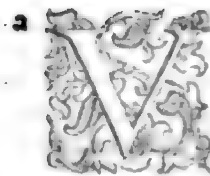ITALIS.] De eo item hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Extãt eius res gestæ iunctę actis sanctorum Geruasij & Protasij ex epistola nomine S. Ambrosij, quam recitat Sur. to. 3. 19. Iunij Mombritius item recenset huius acta to. 2. De eius uenerando sepulchro Venantius Fortun. lib. 4. in uit. S. Martini meminit his uersibus:

Inde Rauennatum placitã pete dulcius urbem.
Pulpita sanctorum per religiosa recurres
Martyris egregij tumulum Vitalis adora, &c.
& alibi.
Vitalem, & reliquos tot chara Rauẽna sepultat. lib. 7. ad Bod. ducem. extat de eodem sermo Petri Damiani apud Sur. tom. 2. pluribus Hier. Rub. ihistor. Rauen. libro primo, qui & de ueteri inscriptione ad eius ædem agit libro 3. Fuit eiusdem nominis Vitalis episcopus eiusdem ecclesiæ Rauennatis: quem miror admodum prætermissum ab ijs qui res Rauennates tractarunt, præcipue uero nouissime a Hieronymo Rubeo. Ad hunc Vitalem episcopum scripsit Venant. Fortunatus duo epigrammata, fuit enim illi æqualis, agitque de basilica Sancti Andreæ ab ipso erecta, quam idem Rubeus horum inscius tribuit sancto Petro Chrysologo, redarguens eos etiam, qui eandem adscribant Maximiano. porrò Vitalem episcopum, eam erexisse, ex duobus illis epigrammatibus, luce clarius apparet, habentur eadem libro primo, in princ. Vixit hic Vitalis episcopus circa annos Domini quingentos septuaginta, quibus etiam temporibus claruit Venantius Fortunatus, qui Rauennæ nutritus, ibidem etiam liberales didicit disciplinas, ut scribit Paulus diacon. de gestis Longobard. libro secundo, cap 9.

b Valeriæ.] De eadem Beda, Vsuardus, Ado, & alii hac die: Huius martyrii acta intexta habentur cum rebus gestis sancti Vitalis, quæ nuper citauimus.

c Marci episc.] Legimus eius acta, tam soluta oratione, quam metro cõscripta Atina Romam transmissa, in quibus licet auctorum nomina desiderentur, cõpertum tamen habemus ex Petro diacono bibliothecario Casinate in lib. de uir. illustr. monast. Casinen. c. 45. scriptam esse passionem eiusdem S. Marci a Petro diac. Cartulario eiusdem monasterii ad Odesirium abbatem, qui quidem auctor narrat, additum ab eodem etiam tractatũ de excidio & restauratione eiusdem ciuitatis

uitatis Atinæ, necnon libellum de eiusdem sancti translatione atque miraculis, compositumque canticum ecclesiasticum in eius solemnitate canendum, ac demum de eadem celebritate sermones octo; hæc Petrus diac. quem illum ipsum puto Petrum, qui ea scribens de seipso, tanquam de alio extraneo modestiç causa locutus est. Quod ad opus metricum spectat idem scriptor eodem libello c.43. refert, Petrũ Romanæ ecclesiæ subdiaconum scripsisse versibus res gestas eiusdem S. Marci episcopi.

d Theodoræ.] Beda, ac cæteri qui supra auctores hac die, Græci autem nonis Aprilis. Censetur hæc eadem cum ea, de qua scribit sanctus Ambrosius lib. 2. de uirgin. licet pro Alexandria ibi Antiochia legatur, quod liberariorum potius uitio accidisse existimamus. Græci etenim ac Latini omnes uno ore illam Alexandriæ passam esse testantur. Idque etiam eius acta profitentur, quæ ex antiquis monumentis edidit Metaphrastes, extant apud Lipom. tom. 7. & tom. 2. consule annotationem inferius positã die 3. Maij in Alexandro & Antonina.

e Aphrodisii, & soc.] Agunt præterea hac item die de his Beda, Vsuardus, Ado, cæterique recentiores.

f Pollionis.] De eodem Beda, ac cæteri qui supra. Huius acta summatim complexa recitat Petrus in catal. lib. 4. c. 94. licet in mendoso codice, pro Pollione, Pullio; pro Cibali Ciualis, & pro Sirmio Firmus legatur.

g Patricij episcopi.] Græci itidem de eo hac die in Menologio, ubi pluribus eius res gestas referunt.

h Prudentij episcopi.] De eo Vasæus in chron. Hispan. qui scribit fuisse episcopum Tarraconensem, vixisseque temporibus Diocletiani. plura de eodem in Flore sanct. Hispan. & in Thesaur. concio. tom. 2.

i Pamphili episcopi.] Huius acta Romam allata accepimus à D. Federico Ranaldo Vaticanæ bibliothecæ precipuo custode viro integerrimo, cui me plura debere profiteor; eius etenim officio & propensiori erga me beneuolentia ac studio eiusdem bibliothecæ sæpe penetralia patuere, ex quib. magna facta est reb. nostris accessio.

29 Tertio Kal. Maij. Luna. G*

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	f
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1			

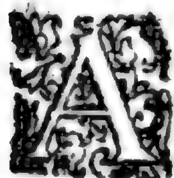
APVD Paphum in Cypro S. Tychici[a] discipuli beati Pauli Apostoli, quem idem Apostolus in suis epistolis carissimũ fratrem, ministrum fidelem, & conseruum suum in Domino appellat. Cirthæ in Numidia natalis sanctorum martyrum Agapii[b] & Secũdini episcoporum, qui post longum apud præfatam vrbem exilium, in persecutione Valeriani, in qua tunc maxime gentilium rabies ad tentandam iustorum fidem inhiabat, ex illustri sacerdotio effecti sunt martyres gloriosi. Passi sunt in eorum collegio Aemilianus miles, Tertulla & Antonia sacræ uirgines, & quædam mulier cum suis geminis. Mediolani sancti Petri[c] martyris, ordinis prædicatorum, ab hæreticis ob fidem catholicam interempti. Eodem die sanctorum septem Latronum,[d] qui à sancto Iasone ad Christũ conuersi, martyrio vitam adepti sunt sempiternam. Brixiæ sancti Paulini[e] episcopi & confessoris. In cœnobio Cluniacensi sancti Hugonis[f] abbatis. In monasterio Molismensi sancti Roberti[g] primi abbatis Cistertii. Romæ sanctæ Catharinæ[h] virginis Senensis, ordinis sancti Dominici, vita & miraculis claræ, quam Pius secundus in sanctarum Virginum numero adscripsit.

TYCHICI

a TYCHICI discipuli.] Scribit de eo Paulus Apostolus ad Ephesios 6. ad Colos. 4. & 2. ad Timotheum c. 4. Lucas etiam in Act. Apost. cap. 20 Agit de eodem, hac die, Viuardus, Ado, & alij. Tradit Dorotheus in synop. hunc fuisse primum Calcedonensis ecclesiæ episcopum.

b Agapij, & Secundi.] De his item hac die Vsuardus, Ado & alij, Beda autem tertio Kalen. April extant horum res gestæ una cum actis sanctorum Mariani & Iacobi, quæ recitat Sur. tom. 2. & 3. in princ.

c Petri martyris.] Huius res præclarè gestas scripsit Thomas Lentinus Patriarcha Hierosolymitanus, quæ Sur. descripsit tomo secũdo. Plura de eodem Vinc. lib. 31. ca. 103. & Antoninus in 3. parte, tit. 23. cap. 6. martyrium subijt ann. Domini 1252. sequenti verò anno ab Innocentio Papa quarto adscriptus est in numero Sanctorum, vt de eo scribit Bernardus in chron. cætera collecta habes simul in Thesau. concionat. tom. 2. hac die porrò officium ei duplex persolui, Syxtus quintus Pont. Max. datis de ea re Apostolicis litteris præcepit hoc anno Domini 1586.

d Septem Latronum.] Agunt de his item hac die Græci in Menologio, à quibus etiam recensentur eorum nomina, uidelicet Saturninus, Iaciscolus, Faustianus, Ianuarius, Marsalius, Euphrasius, & Mammius; quos omnes Iason, & Sosipater Christi confessores eodem cum illis inclusi carcere, primum ad Christi fidem, inde ad confessionem eius nominis, ac tandem ad promerendam martyrij coronam incitarunt. hæc ipsa in dicto Menologio recitantur.

e Paulini episcopi.] De quo & tabulæ ecclesiæ Brixianæ, ex quibus etiam alij acceperunt.

f Hugonis abbatis.] Scripsit eius acta monachus Cluniacensis Hugo item nomine, habet ea Surius tomo secundo. eadem item monumentis mandata à Hilone, atq; Reinaldo tradit Molan. recenset eundem sanctus Bernardus, cum meminit de sanctis abbatibus cœnobij Cluniacensis in apologia ad Gulielmum. de eodem Petrus Cluniac. libro primo & secundo miracul. Vsus est eo familiarissime Gregorius septimus Rom. Pontifex, cuius ad illum extat epistola data anno Christi 1078 Kalendas Iulij primæ indict. qua ærumnas deplorat, quibus assiduè angebatur. obijt (ut auctor est Sigeber. in chron.) anno Domini 1109. De eo item alij plerique scriptores, ac nouissime Trith. de uir. illust. ordinis sancti Bened. lib. 3. cap. 318.

g Roberti abbatis.] Extat eius uita scripta ab Odone abbate Molismense, quam retulit Sur. in tomo secundo hac die. Excessit ex hac uita anno Domini millesimo nonagesimo octauo, ut testatur Sigebert. in chron. huic successit Albericus, cui subrogatus est Stephanus, de quo superius actum est.

h Catharinæ.] Acta eius nobilissima scripsit beatus Raimundus Capuanus, ordinis Prædicatorum magister: multa præterea ex dialogorum libris, ac eius epistolis colligi possunt de eius rebus gestis. Migrauit ex hac uita anno à Christo Domino millesimo trecentesimo octogesimo: quam Pius Papa secundus anno 1461. adscripsit in sanctorum numero. plura de eadẽ S. Antoninus in tertia parte, tit. vigesimotertio, cap. decimoquarto. Legimus in cod. man scrip. luculentam orationem, quã idem Pontifex Pius habuit in publico Consistorio ea die, qua eã relaturus erat in numerum sanctorum. est eius exordium: Catherinam Senensem in catalogum hodie sanctarum Christi virginum relaturi &c. leguntur ibidẽ litteræ Apostolicæ de canonizatione eiusdem, datæ 11. Kal Nouemb. anno 3. Pontificatus eius: quæ sic incipiunt: Ezechielis prophetæ magna est sententia &c.

xxix. A Pridie Kalen. Maij. Luna. 30

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2			

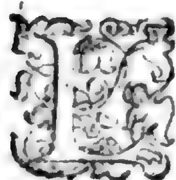

LAMBESE in Numidia natalis sanctorũ martyrũ Mariani a lectoris, & Iacobi diaconi: quorum prior, cum iam pridem infestationes Decianæ persecutionis in confessione Christi vicisset, iterum cum clarissimo collega tẽtus est, & ambo mirabiliter post

dira

dira & exquisita supplicia diuinis reuelationibus secundo cōfortati, nouissimè cum multis alijs gladio consummati sunt. Apud Santonas beati Eutropij [b] episcopi & martyris, quem sanctus Clemens Pontificalis ordinis gratia consecratum direxit in Galliam, peractaq; diu prædicatione, ob Christi testimonium colliso capite uictor occubuit. Cordubæ sanctorum martyrū Amatoris [c] presbyteri, Petri monachi, & Ludouici. Nouariæ S. Laurentii [d] presbyteri, & puerorum martyrum, quos ille susceperat educandos. Alexandriæ sanctorum martyrum Aphrodisii [e] presbyteri, & aliorum triginta. Ephesi S. Maximi [f] martyris, qui in persecutione Decii coronatus est. Firmi in Piceno sanctæ Sophiæ [g] uirginis & martyris. Neapoli in Cāpania sancti Seueri [h] episcopi, qui inter alia admiranda, mortuum de sepulchro excitauit ad tempus, ut mendacem creditorem uiduæ & pupillorum falsitatis argueret. Euoreæ in Epiro S. Donati [i] episcopi, qui tempore Theodosii Imperatoris eximia sanctitate refulsit. Londonii in Anglia S. Erconualdi [k] episcopi, qui multis miraculis claruit.

APRILIS 30.

a MARIANI, & Iac.] De his item hac die Vsuardus, & Ado pluribus; Petrus item in catalog. libro quarto, cap. centesimoquarto, extant horum acta, quæ recitat Sur. tomo 2.

b Eutropij episcopi.] Vsuardus item, Ado, & alij hac die, Petrus in catal libro quarto, cap. 105. Meminit eiusdem Gregor. Turon. de glor. marty. cap. 56. Petrus Cluniac. epist. 2. extat epigramma Venantij Fortunati de basilica S. Eutropij per Leontium episcopum restituta. De eodem Eutropio scripsit carmen laudis Franc. Bonad. sanctor. lib. 2. Monod.

c Amatoris, & sociorum.] Horum martyrij res gestas scripsit sanctus Eulogius in Memoriali sanct. libro tertio, cap. decimotertio, passos testatur hac die, æra octingentesima nonagesimatertia, a Christo autem anno octingentesimo quinquagesimoquinto.

d Laurentij, & sociorum.] De his etiam tabulæ ecclesiæ Nouariensis, quas vnà cum rebus gestis prædictorum sanctorum martyrum Romam missas accepimus. Plura de ijsdem in uita sancti Gaudentij eiusdem sedis episcopi, quam recitat Mombritius tomo primo vit. sanct. Passi sunt hi temporibus Valentiniani Imp. subita grassatione Gentilium in eosdem irrumpente, ut factum est etiam eodem seculo in martyres Ananienses. Placuit hic describere antiquum epigrāma exsculptum in marmoreo sepulchro quod dictorum sanctorum martyrum sacris ossibus est refertum, ex quibus medicus liquor manare consueuit. Est enim huiusmodi

Aspicis hoc marmor tumuli de more cauatum?
Id solidum est intus, rima nec ulla patet,
Vnde queat tellus occultas mittere lymphas.
Manat ab ingestis ossibus ille liquor,
Si dubitas. medio sudantes tolle sepulchro
Relliquias, dices: Vnda salubris ubi est?

e Aphrodisij, & sociorum.] Agit de his item hac die Beda, ac recentiores, assentiunturque vet. man. scrip.

f Maximi.] De eo etiam hac die Vsuardus, Ado & alij. Extant eius acta; quæ quò breuiora; eo fideliora esse noscuntur. habet ea Sur. tomo secundo. Accepta uidentur ex actis publicis, quæ proconsularia dicebantur: sic enim ea apud Augustinum contra Donatistas appellata reperiuntur.

g Sophiæ.] De qua etiam tabulæ Firmanæ ecclesiæ, ubi & sacra eiusdem pignora condita debito honore coluntur.

h Seueri episcopi.] Huius acta ex antiquis monumentis nuper edidit Pau. Regius Claruit temporibus Valentiniani iunioris. Hunc illum ipsum puto Seuerū, ad quem extat S. Ambrosij epistola. Irrepsit error in eius acta, dum Valentinianus iunior, senior est existimatus: Paulò ante Seuerū sedit ibi Maximus episcopus catholica fide præstantissimus, qui cū resisteret Arianorū perfidiæ, post conciliabulum Ariminense actus est in exilium. de eo mira scribit Marcellinus presbyter in libello

bello, quem obtulit Theodosio Imperat. Extat Neapoli Sancti Seueri episcopi nomine uetus ecclesia, quæ annis præteritis concessa est Fratribus Prædicat. qui ibidem sub piæ memoriæ, ac spectatissimæ nostrorum temporum sanctitatis viro R. Magistro Paulino Lucensi restitutore pristinæ obseruantiæ regulæ S. Dominici summa cũ laude sanctissimæ vitæ institutum, sicut in aliis plerisque locis, in ea urbe primum aggressi, fœlicissime propagarunt.

i Donati episcopi.] Græci etiam de eodem hac die in Menolog. scribit eius res gestas Sozo. histor. lib. 7. cap. 25. Nicepho. lib. 12. cap. 45. Ado Vien. in chron. anno 396. Mombrit. tomo primo vit. sanct.

K Erconualdi episcopi.] Scribit res ab eo gestas Gothzelinus Morimnensis, ut constat ex catalog. script. Britan. de eo præterea Beda de gest. Angl. libro quarto, cap. sexto. item Trithem de vir. illustr. ordinis sanct. Bened. libro 4 cap. 163. Vixit circa annum Domini sexcentesimum septuagesimum.

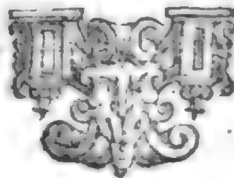

MAIVS

MAIVS.

Kalendis Maij. Luna. E xxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3			

NATALIS beatorum Apostolorum Philippi a & Iacobi: b ex quibus Philippus postquam omnem penè Scythiam ad fidem Christi conuertisset, apud Hierapolim Asiæ ciuitatem cruci affixus, & lapidibus obrutus, glorioso fine quieuit: Iacobus verò, qui & frater Domini legitur, & primus Hierosolymorum episcopus, è pinna templi præcipitatus, confractis cruribus, ac fullonis fuste in cerebro percussus interiit, ibique nō longè a templo sepultus est. In Aegypto sancti Hieremiæ c prophetæ, qui a populo lapidibus obrutus, apud Taphnas occubuit, ibique sepultus est: ad cuius sepulchrū fideles (ut refert sanctus Epiphanius) supplicare consueuerunt, indeque sumpto puluere, aspidum morsibus medētur. In Gallijs, territorio Viuariensi, beati Andeoli d subdiaconi, quem S. Polycarpus una cum aliis ab Oriente misit in Galliam ad prædicandum uerbū Dei. Hic sub Seuero Imperatore spinosis fustibus cæsus dæmū ense ligneo capite in quatuor partes in modum crucis conscisso, martyrium consummauit. Oscæ in Hispania sanctorum martyrum Orentij e & Patientiæ. Seduni in Gallia passio S. Sigismundi f Regis Burgundionum, qui in puteum demersus occubuit, ac postea miraculis claruit. Antissiodori S. Amatoris g episcopi & cōfessoris. Auscii S. Orientii h episcopi. In Anglia sanctorum Asaphi i episcopi, & Vualburgæ uirginis, Bergomi sanctæ Gratæ k virginis.

MAII. 1.

PHILIPPI, & Iacobi.] Vetus autem inscriptio aliter se habebat, quæ ex antiquis man. scrip. Martyrologijs & ex sacramentarijs apud Microlog. cap. 55. ponitur in hunc modum: Festiuitas sanctorum Iacobi & Philippi, & omniū Apostolorum, &c. huius inscriptionis ratio ibidem ponitur. De Philippo, & Iacobo Beda, ac cæteri Latinorum hac die agunt, Græci autem in Menologio 18. Kalen. Decemb. de Philippo, de Iacobo autem seorsum 13. Kal. Iulij. Præterea, quæ de Philippo in sacro leguntur Euãgelio, Clemens Alex. lib. 3. Strom. hunc illum fuisse scribit, cui Dñs dixit: Sine mortuos sepelire mortuos suos, tu me sequere. Luc. 9. ob conuenientiam nominis cū Philippo diacono uno ex septem ab Apostolis ordinatis factum reperitur, ut confusis ipsorum rebus gestis, quod vnius est, alteri tribuatur; ut inter cætera, filiæ, quæ ex Act. Apost. c. 6. & 21. Philippi diaconi esse noscuntur, ipsæ à nonnullis Philippo Apostolo tribuuntur, vt de eo fecisse videtur Clemens Alex. quē citat Euseb. hist. lib. 3. cap. 24. idemq; Polycrates apud Hier. de scrip. eccles. in Polycrate. licet ex eodem aliter legat Euseb. hist. lib. 2. c. 25. qui & ipse aliquando easdem Apostoli esse filias scribit lib. 3. c. 33. quãuis superius diaconi filias esse dixisset. filias item tribuit ei Isidor. li. de vit. & mor. sanc. c 75. licet alterius cuiuspiã potius quam Isidori sit illud opus. sed cum hæc longiori indigeant exa-

examine, in Annal. opportuniori loco, de his egimus. Quod autem hic dicitur, omnem penè Scythiam ad fidem Christi conuertisse: Philippum Apostolum in Asia superiori Euangelium prædicasse, Scythiam insuper peragrasse, ac demum reuersum in Phrygiam, martyrio occubuisse, tradunt Niceph. hist. lib. 2. cap. 39. Metaphr. in actis ipsius, quæ recitat Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 3. Isid de vit. & obit. sanct. cap. 75. qui addit & Gallis Euangelium prædicasse, sed puto, Galatis, pro Gallis esse restituendum. Galatæ enim Gallorum coloni Phrygiæ partem incoluere. Plin. lib. 5. cap. vlt. De Hierapoli in Phrygia ubi passus, & honorifica sepultura conditus est, hæc S. Ioan. Chrys. in hom. in duodecim Apostolos. Philippus miraculis conseruat Hierapolim. De mortis genere scribit Euseb. in chron. ann. 12. Claudij Philippum Apostolum cruci affixum ac lapidibus insuper obrutum: diuersam tamen refert Metaphras. ubi supra, & Niceph. lib. 2 ca. 39. apud Hippolytum in commentariolo Græcè scripto legi Philippum tempore Domitiani Imper. esse crucifixum capite inuerso: accepimus illum è biblioth. Cardinalis Syrleti. Feruntur pleraque de Philippo sub incerto auctore libro de passionibus Apostolorum. & alia sub nomine Abdiæ, quæ licet apocrypga censeantur, uera tamen nonnulla ibi esse, mihi facilè persuadeo. Est celebris Romæ memoria sanctorum Apostolorum Philippi & Iacobi; ubi sacra eorum corpora requiescunt, de qua hæc Hadrianus Papa in epist. ad Carolum Magnum Imp. de imaginibus. Pelagius Papa, atque successor eius Ioannes miræ magnitudinis ecclesiam Apostolorum ædificãtes, historias diuersas tam in musiuo, quam in uarijs coloribus cum sacris pingentes imaginibus, & a tunc usque hactenus à nobis uenerantur. hæc Hadrianus, rursus autem in lib. de Rom. Pontificibus in Pelagio Papa primo hæc leguntur; Eodem tempore initiata est basilica Apostolorum Philippi & Iacobi: quæ dum initiaretur fabricari, mortuus est. hæc ibi, & in Ioanne eius successore: Hic, inquit auctor, perfecit ecclesiam sanctorum Philippi & Iacobi, & dedicauit eam. Porrò titulus sanctorum Apostolorum nomine longè ante prædictorum Põtificum tempora Romæ erat, cuius frequens est mentio in concilio secundo Romano sub Symmacho Papa, & in concilio 2. Romano sub S. Gregorio Pontifice.

b Iacobus.] Hic frater Domini: Iustus idemque Minor est appellatus, quem à S. Petro ordinatum fuisse episcopum Hierosolymorũ ex Clemente Alex. refert Eus. hist. lib. 2. c. 16. Io. Chry. in Ioan hom. 84 & alij. De eius cathedra episcopali adhuc superstite temporib. Constantini, scribit Eus. hist. li. 7. c. 14 De lamina aurea, quam, ut summus sacerdos eius ecclesiæ, gestare cõsueuit, scribit auctor de excid. Hieros. qui dicitur Hegesippus, Euseb. lib. 2. cap. 22. Hieron. de scrip. ecclesiast. in Iacob. & Epiphan. in panar. hæres. 78 qui omnes & eiusdem institutum uitæ describunt: Illam uerò quorundam sententiam de tribus Iacobis, qua Iacobus Alphæi à Iacobo Iusto distinguitur, in Annal. eccles. pluribus confutauimus. Huius martyrium ex Hegesippo describit Euseb. histor. lib. 2. c. 22. perpauca uerò Ioseph Antiq. lib. 20. c 8. Origenes lib. 1. contra Celsum, Metaphrastes, & alij de eodem pluribus.

c Hieremiæ prophetæ.] De eodem non tantum Latini omnes, sed & Græci hac die agunt in Menolog. Præterea, quæ de Hieremia in diuinis scripturis leguntur, scribit de eo Ioseph Antiquitat. lib. 10. cap. 6. 7. 10. & 11. Epiph de uit. & inter. proph. c. 8 Hiero. c. 1. in Hiere. & c. 23. & in præf. 118. Isidor. cap. 38. Hieremiæ foueam Constantinus miro exornauit ædificio, ut scribit Nicep. hist. lib. 8. cap. 30. Cur autem in diuinis scripturis non sint scriptæ neces prophetarum, quos à Iudæis occisos esse Christi testimonio comprobatur: uide quæ scribit Origines ad Africanum, cũ agit de Susannæ historia. De ossibus Hieremiæ prophetæ translatis ad Tetraphylum, uide in Prat. spiritual. c. 77.

d Andeoli.] De eo item hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij pluribus agunt. Quod pertinet ad territorium Viuariense, eiusdem nominis Cassiodorus erexit nobilissimum monasterium, quod illustrius reddidit pręclara bibliotheca, quã cum magno labore & impensa collegit, quam descriptã habes in duobus illis libris, quos scripsit eruditissime de inst. diuin. lect. De ipso autem monasterio Viuariensi habes ibid. li. 2. cap. 39. An autem in eodem territorio Viuariensi fuerit monasterium Cassiodori, non auderem affirmare, cum præsertim, secundum descriptionem Cassiodori, alio in loco potius esse positum uideatur.

e Orentij, & Patientiæ.] In Flore sanc Hispa. ex uete. monumentis Oscensis ecclesiæ leguntur hi parentes fuisse S. Laurentij martyris.

f Sigismundi.] De quo Beda, Vsuard. Ado, & alij. Scribit de eo Greg Turonen. hist. Fran. lib. 3. c. 5. & 6. & exactius de gloria mart. c. 75. Aim. li. 2. c. 4. Ado Vien. in chron. anno Domini 492. Sigeb. refert eius necem anno Christi 515. & alij plures, nouissimè uerò Papirius *Maso*, qui etsi breuius, diligentius tamen cæteris (mea sententia) res Francorum conscripsit.

g Amatoris episc.] Vsuardus, Ado, & alij de eodem hac die. Huius uitam eruditè conscriptã extare dicit Molanus, sed nobis hactenus incognita est, ea tm̃ legimus de S. Amatore episcopo; quæ Constantius scripsit in actis S Germani episcopi Antisiodor. lib. 1. c. 2. 3. 4. & quæ Sur. refert tom.

tom.7.hac die. Mentio de eodem habetur in uita S.Patritij episcopi Hibernorum. Huius opera delata esse in Gallias corpora sanctorum Quirici & Iulittæ, habent acta eorundem martyrum, quæ recitat Mombr.tom.2. de eodem Vinc. lib. 20. c. 6. Mentio habet de ipso etiam in uita S.Mamert. apud Mombr.tom.2.uit.sanct. pag. 70. agit de eodem Petrus in catal.lib.4.c.113.& alij. Vixit temporibus Honorij Imp. sedit an.30. obijt anno Domini 421. numeratur sextus eius ciuitatis episcopus in tab.Democh.

h Orientij episc.] De eo hac die Vsuardus, Ado item, sed cum Tolosæ ponit.

i Asaphi episc. & Vualburg.] In Anglicana ecclesia de his una simul agi, percepi. Beda dit hac die tm̃ de Vualburga, cuius acta, atq; miracula recitat Sur.tomo.7. scriptam esse uitam eius à Vuilibaldo episcopo, tradit Molan. in annot. ad Vsuardus de ea item Trithem. de uir.illus.ord.sanc. Bened.lib.3 c.250. claruit circa annum 750.

K Grate.] De ipsa etiam tabulæ ecclesiæ Bergomens. ex quibus etiam alij.

2 Sexto Nonas Maij. Luna. Cxxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4			

ALEXANDRIAE natalis sancti Athanasij [a] eiusdem urbis episcopi sanctitate & doctrina clarissimi, in cuius persecutionem uniuersus pene orbis coniurauerat: ipse tamen catholicam fidem à tempore Constantini usque ad Valentem, aduersus Imperatores, præsides, & innumeros episcopos Arianos strenue propugnauit; a quibus plurimas perpessus insidias, profugus toto orbe actus est, nec ullus ei tutus ad latendũ supererat locus: tandem ad suam ecclesiam reuersus, post multos agones, multasque patientiæ coronas, quadragesimosexto sui sacerdotij anno migrauit ad Dominum, tempore Valentiniani & Valentis Imperatorum. Romæ sanctorum martyrum Saturnini, [b] Neopoli, Germani, & Cælestini, qui multa passi in carcerem demum coniecti, ibi in Domino quieuerunt. Item sanctorum martyrum Exuperij, [c] & Zoes vxoris eius, Cyriaci & Theoduli filiorum, qui sub Hadriano Imperatore passi sunt. Hispali S. Felicis [d] diaconi & martyris. Eodem die S. Vindemialis [e] episcopi & martyris, qui una cum sanctis episcopis Eugenio & Longino, doctrina & miraculis aduersus Arianos decretans, ab Hunnerico rege capite obtruncari iubetur. Abulæ in Hispania S. Secundi [f] episcopi, de quo etiam infra Idibus Maij cum alijs agitur. Florentiæ S. Antonini [g] episcopi ordinis Prędicatorum, sanctitate ac doctrina celebris.

MAII. 2.

a ATHANASII episcopi.] De eodẽ hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorum, Græci et eadẽ die in Menologio: qui & de eodem iterum agunt 15 Kal. Februar. ut constat est cõstitu. Emmanuelis Imp. puto illa die agi, more maiorũ, de eius ordinatione. Habuit S. Gregorius Nazianzenus in eius celebritate luculentam orationem,

tionem; plurima in laudem eiusdem in oratione ad episcopos Aegypti, & alijs in locis, S. Basilius etiam de eo præclara, cuius extant ad ipsum scriptæ epistolæ 47. & sequen. vsque ad 52. Habentur eius acta in vnum collecta ex Socrate, Theodoreto, & Sozomeno, alia insuper, quæ edidit Metaphrastes: quę etsi multa, magnaque videantur, breuissima tñ & quasi ieiunia mihi videntur, si conferuntur cum amplioribus, quæ cũ ex ipsius scriptionibus, tum ex priscis auctoribus tam Græcis, quam Latinis colliguntur: quæ & nos, pro virili, summo cum labore per annos singulos digesta descripsimus in Annal. eccles. satis tibi sit lector ex Gregorij Nazian. elogio hic tantum libasse tanti patris excellentiam, qui in ea oratione, quam in laudem Heronis scripsit; hunc ipsum post alias laudes, oculum orbis, sacerdotum Antistitem, vocem sublimem, Fidei columen, Christi lucernam, & secundum Præcursorem appellat. Migrauit autem ex hac vita, Gratiano secundum & Probo conss. cum sedisset annos sex supra quadragesimum, numeratur hic annus Domini (secundum rationem recentiorem) 371. Venerandum corpus eius Venetias tandem translatum, illic honorificentissime asseruari audiuimus. Porrò cum olim Vrbs Romana Petri Apostoli sedes Athanasio magnis oppugnationum procellis agitato tutissimus portus fuerit, & tanquam asylum & perfugium calamitatum omnium sanctissimi uiri; non sine diuino consilio factum uidetur, ut fortissimus fidei defensor religionis in Oriente propagandæ, & ecclesiasticæ unionis cõciliandæ causa iterum quodammodo post annos mille ducentos & amplius ad Vrbem redierit, præclaro ei constituto domicilio Nam Gregorius XIII. Pont. Max. studiosissimus catholicæ fidei propagator, cupidissimusq; Orientalis ecclesiæ unionis & pacis. Romæ templum egregium S. Athanasij nomine construxit collegiumque Græcorum instituit, ubi cum plures adolescentes bonis morib. & orthodoxæ fidei doctrina erudiuntur; ex quo Seminario uberes aliquando pietatis fructus ad Orientalem ecclesiam uenturos Dei benignitate, & S. Athanasij patrocinio sperare licet.

b Saturnini, & soc.] Agunt de his item hac die Beda, Vsuardus, Ado & alij recentiores.

c Exuperij & Zoes] De his etiã hac die Græci in Menologio. Erexit Iustinianus Imp. nobilẽ ecclesiam nomine S. Zoæ martyris, de qua Procop. lib. 1. de ædif. Iustin. Imp.

d Felicis diac.] De eo item in breuiario Toletano, ubi plura in eius officio ecclesiastico.

e Vindemialis episc.] Meminit Vindemialis episcopi Victor Vticensis in appendice ad tertium librum, ubi agit de martyrio septem fratrũ; Fuit, ut ait, episcopus Capiensis ciuitatis, de cuius martyrio agit Greg. Turon. hist Franc. lib. 2. ca. 3. licet diuerse Petrus in catal. lib. 4. cap. 116. sed perperam, ut apparet.

f Secundi episc.] Fuit hic vnus ex illis primis epis, qui a sancto Petro ordinati, ab eodem in Hispaniam missi sunt. Porrò in breuiario Toletano non tm̃ de Secundo, sed & de cæteris hac die agitur, hymnusq; fere de omnibus ibidem legitur, de quibus oĩbus chron. Hispan. & alij scripsere.

g Antonini episc.] Huius res gestæ iussu Clementis septimi Roma. Pont. a F. Vincentio Mainardo ord Prædic. exacte conscriptæ sunt. De eodem plura Franc. Castel. lib. 3. de uir. illust. ordi. Prædic. Migrauit ex hac uita anno a Christo Domino 1459. relatus autem in numerum sanctorum ab Hadriano sexto Papa anno. 1523.

xxvj. D Quinto Nonas Maij. Luna. 3

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5			

HIEROSOLYMIS Inuẽtio [a] sacrosanctæ Crucis Dominicæ, sub Constantino Imperatore. Romæ via Numentana passio sanctorum martyrum Alexandri [b] Papæ, Euentij & Theoduli presbyterorũ: ex quibus Alexander sub Hadriano † principe & Aureliano iudice post vincula, carceres, equuleum, vngulas, & ignes punctis [c] crebrerrimis per tota membra confossus, ac peremptus est: Euẽtius verò & Theodulus

† Traiano.

dulus post longos carceres ignibus examinati, ad ultimũ decollati sunt. Narniæ sancti Iuuenalis [d] episcopi & confessoris. Constantinopoli sanctorum martyrum Alexandri [e] militis, & Antoninæ virginis, quæ in persecutione Maximiani sub præside Festo ad lupanar damnata, & ab Alexãdro, qui pro ea ibi remanserat, mutato habitu clam educta, cum eo postmodum iussa est torqueri: & ambo simul præcisis manibus in igne pro Christo iniecti, egregio peracto certamine coronantur. In Thebaide sanctorũ martyrũ Timothei, [f] & a Muræ coniugis, quos Arianus præfectus post multa tormenta cruci iussit affigi, in qua nouem diebus uiui pendentes, ac se ipsos in fide roborãtes, martyriũ cõsummarunt. Aphrodisiæ in Caria sanctorũ martyrũ Diodori [g] & Rodopiani, qui in persecutione Diocletiani à ciuibus suis lapidati sunt.

M A I I. 3.

a INVENTIO sanctæ Crucis.] Beda, ac cæteri Latinorum hac die. Græci tãtum de Exaltatione 19 Kalen. Octobris, tam ex vet. Menolog. quam ex constit. Emmanuelis Imper. item Niceph. lib. 3. cap. 37. & Metaphrast. in uita S. Ioannes Chrysostomi in fine. Inuentionem Crucis cum Græci non habeant in Menologijs, ea esse causa uidetur, quod inter mobilia festa eadem adnumerabatur. tertia enim die à Resurrectione Domini celebrabat Crucis resurrectio, cum nimirum sursum emergens, miraculis coruscauit id enim habes, ex oratione in sanctam Crucem habitá à Sophronio episcopo Hierosolymitano, quam in Latinum à se translatam edidit noster Achilles Statius. Quoniam autem Gelasius in decreto de libris apocryphis apud Grat. dist. 15. cap. sancta Romana, non ita probat scripturam de inuentione S. Crucis; sanè putandum est illam quidem diuersam esse ab ea historia, quæ a sancto Ambrosio narratur, ac probatur in ea oratione quam habuit in funere Theodosij Imperatoris, & a sancto Paulino in epist. 11. ad Seuerum, ab ipso insuper Sulpitio Seuero histo. lib. secundo. Rufin. lib. secundo. cap. octauo Socrat. lib. primo. cap. 13. Sozom. lib. primo. cap. primo; ac denique a Theodoreto lib. 1. cap. 18. & alijs, qui ab his accepisse uidentur. In inuentione S. Crucis mortuum restitutum ad uitam Paulinus atque Seuerus affirmant; Græcorum autem aliqui ægrotantem potius conualuisse testantur. uerum utrumque factum esse Niceph. tradit lib. 8. cap. 29. Testatur idem Paulinus stupendum planè ac perenne miraculum de ligno sanctæ Crucis toti orbi notissimum; nam cum undique è remotissimis etiam regionibus Hierosolymam religionis ergo Christiani confluere consueuissent, acciperentque de ligno eiusdem S. Crucis particulam, illud diuina quadam uirtute operãte, nullam sentiebat ex diminutione iacturam, S. Cyrillus etiam cath. 10. affirmat totum terrarum orbem ligno sanctæ Crucis Hierosolymis accepto esse locupletatum. Erat custodia Crucis demandata uni ex sanctioribus cleri Hierosolymitani, cuius muneris mentio habetur in conc. Chalcedonensi, at Paschatis tempore ex adytis templi eadem populo adoranda producebatur, ut in eadem epistola testatur S. Paulinus. illud non omittimus; Græcos aliam etiam de sancta Cruce celebrare consueuisse solemnitatem ad 16. Kal. Iunij; qua recolitur memoria admirandæ illius apparitionis Crucis signi supra Hierosolymam in meridie factæ, cuius rei gestæ historiam S. Cyrillus tunc eiusdem ecclesiæ episcopus exactè describit post catecheses, testantur hæc ipsa eorum Menologia, & Metaphrastes.

b Alexandri Papæ.] De eo hac die Beda, & alij Latinorum. Extat eius acta: quæ retulit Sur. tomo 3. De eius successione scribit Irenæus lib. 3. cap. 3. Euseb. in chron. & hist. lib. 4. cap. 4. Epiphan. in panar. hæres. 27. August. epistola 165. & alij, unus Optatus recensens seriem Romanorum Pontificum lib. 2. contra Parmen. Alexandrum præterijsse uidetur, quod uitio librariorum potius accidisse credimus; nam in tabulis ecclesiæ Africanæ, quas recenset S. Augustinus, Alexander adnumeratur post Euaristum. Emendatum hic fuit, quod quadam incuria irrepserat hunc passum sub Aureliano principe qui quidẽ longè post Alexandri tempora imperauit; pro principe, Iudex est positus, qui hisce Hadriani temporibus in Christianos gladium potestatis acuerat, ut constat ex actis aliorum sanctorum martyrum, qui passi sunt sub Hadriano Imper. irrepsit item mendum, ut loco Hadriani, Traianus positus haberetur: porrò Hadrianus adoptatus a Traiano, dictus est Traianus Hadrianus. At uerò

verò sub Hadriano Imp. Alexandrum Ro. Pont. consummasse martyrium, in nostris Annalib. eccles. pluribus demonstrauimus; idipsum eius acta profitentur.

c Punctis creberrimis.] Non ad cruciandum tantum modo, sed & ad inferendam necem eiusmodi supplicium excogitatum est a Caio Caligula sæuissimo principe, de quo hæc Suetonius in Caio c. 30. Non temere in quenquam nisi crebris & minutis ictibus animaduerti passus est, perpetuo notoq; præcepto ita fieri, ut se mori sentiant. hæc Sueton. qui & in Galba c. 17. minutissimis ictibus ipsum Galbam fuisse excarnificatū, testatur. Porrò diuersum erat hoc supplicium ab illo, quod ad excruciandum tantum, non autem ad occidendum inferri solitum erat, quod Stimuleum dictum, furibus seruis admoueri consueuit, de quo sæpius Plautus, ut in Milite glorioso his verbis: Neque nisi supplicium stimuleū de te datur. In Asin. Vtinam stimulus in manu mihi sit. & in Menæcl. At ego te pendentem fodiam stimulis triginta dies. Stimulis latera sanctorū martyrum esse sæpe confossa, eorum acta testantur. De Hippolyto Prudent. hym. 11.

Illaque infestis perfodiunt stimulis.

d Iuuenalis episcopi.] De ipso etiam Beda, Vsuardus, Ado, & alij hac die. extant eius acta, q̄ in compendium redacta Sur. recitat to. 6. hac die. Cum autem tam eius gesta, quam etiam cuncta Martyrologia, tum edita, tum man. scrip. testentur, hunc absque martyrio in pace quieuisse. plane constat hunc alium esse ab eo, quem S. Greg. hom. 27. in Euang. appellat martyrem, eundemque Narniæ sepultum dicit. Duos potius eiusdē ecclesiæ fuisse Iuuenales, sicut Veronæ Zenones, & Rauennæ Vitales, uerius existimamus, quā errasse S. Gregorij. His accedit, quod nonis Maij, tam in Romano Martyrologio, quam apud Bedam, Vsuardum, Adonem ac cæteros, de alio agitur Iuuenale eodemque martyre, quem illum esse putamus Narniensem martyrem, cuius meminit S. Gregorius in dicta homiliæ. Non tantum Narnij, sed Fossani in Taurinis etiam; ubi eius uenerandum corpus translatum haberi dicitur, est solemnissima memoria sancti Iuuenalis; in cuius officio ecclesiastico utrosque Iuuenales confusos reperi, dum in oratione eademque peruetusta, ut apparet, appellant martyrem, in lectionibus autem confessorem. In honorem sancti Iuuenalis Belisarius monasterium apud Hortas erexit, vt in lib. de Rom. Pont. in Vigilio legitur.

e Alexandri & Antoninæ.] Agunt de his Græci etiam in dicto Menologio ad sextum idus Iunij, ubi rei gestæ historia fusius enarratur. idem testantur ibidem eorum corpora Constantinopoli asseruari. Scribit & de his Nicep. hist. lib. 7. c. 13. licet nomina eorum reticeat. Nec quis existimet ob simile certaminis genus eosdem hos esse cum Theodora & Didymo, de quibus sup. 4. Kal. Maij cum etenim frequenter Christianæ fœminæ ad prostibulum damnarentur, sæpius similis casus potuit accidisse: quinetiā Palladius in Lausiacis idipsum de alia uirgine Corinthi accidisse ex Hippolyto describit c. 54. porrò eiusmodi fallaciæ artem eludendi custodes mutatione habitus, primæ omnium suo exemplo docuerunt fœminæ Lacedæmoniorum, quæ iisdem technis maritos suos, à nece subduxerunt, se ipsas loco illorum tradentes, hæc apud Valer. de amore coniug. lib. 4. c. 6. exter. c. 2. Horum acta, quæ hic compendio describuntur, longè uberius Metaphrastes descripsit, extant Latinè reddita a Lipom. to. 7. & apud Sur. tom. 3. Qualis autem esset harum uirginum conditio, quæ lenonibus tradebantur, comple dicta superius in Agnete.

f Timothei, & Mauræ.] Græci item de his agunt hac die in Menolog. ubique eorum acta fusius explicantur.

g Diodori, & Rodop.] De his item hac die Græci in Menolog. vbi & quæ passi sunt tormenta numerantur.

25

xxv. E Quarto Nonas Maij. Luna. 4

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

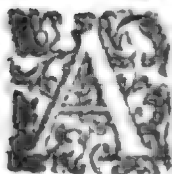

APVD Ostia Tyberina natalis sanctæ Monicæ a matris beati Augustini, cuius ille præclaram vitam in libro nono Cōfessionum testatam reliquit. In metallo Phennensi Palæstinæ natalis beati Siluani b Gazæ episcopi, qui in Diocletiani persecutione, Maximini Cæsaris mandato cum plurimis suis clericis martyrio coronatus est.

Item

Item sanctorum vndequadraginta [c] Martyrum, qui ibidem ad metalla damnati, post ferri candentis adustionem, & alia tormenta, simul capite cæsi sunt. Hierosolymis S. Cyriaci [d] episcopi, qui cum loca sancta [e] uisitaret, sub Iuliano Apostata cæsus est. In Piceno S. Porphirii [f] martyris. Nicomediæ natalis sanctæ Antoniæ [g] martyris, quæ nimium torta, & uariis afflicta cruciatibus, altero brachio tribus diebus suspensa, & in carcere biennio detenta, ad ultimum a Prisilliano præside in confessione Domini flammis exusta est. Lauriaci in Norico Ripensi S. Floriani [h] martyris, qui sub Diocletiano Imperatore, Aquilini præsidis iussu, ligato ad collum saxo in flumen Anisum præcipitatus. Tarsi sanctæ Pelagiæ [i] uirginis, quæ sub Diocletiano in bouem æneum candentem inclusa, martyrium compleuit. Coloniæ S. Paulini [k] martyris. Mediolani sancti Venerii [l] episcopi, cuius uirtutes sanctus Ioannes Chrysostomus in epistola ad eum scripta, testatas reliquit. In territorio Petragoricensi S. Sacerdotis [m] episcopi Lemouicensis. Antisiodori S. Curcodomi [n] diaconi.

M A I I 4.

a MONICÆ] Huius præclaras res gestas inde a pueritia scripsit S. Augustinus beatæ Matris gloriosus filius lib. 9. confes. a ca. 8 usque ad 13. cætera autem supra lib 5. cap. 8. & lib. 6. c. 12. Quo autem potissimum anno ex hac uita migrauit, inde etiam colligi potest, quod sanctus Augustinus eius obitum contigisse narrat, cum esset reuersurus Chartaginem una cum ea. Porro idem ipse lib. 4 c. 25. contra Petilianum, ait se ex Italia rediisse in Africam occiso Maximo tyranno: qué constat necatum esse Theodosio secundum & Cynegio consulibus, mense Augusti sequenti itaque anno, Timasio & Promoto consS. qui secundum recentiores chronogr. ponitur annus à Christo Domino 389. S. Augustinus una cum matre nauigaturus in Africam, cum ad Ostio Tyberina consedisset, mense Maij, hac ipsa die, post suauissima de regno cælesti colloquia, sanctissimam matrem ad cælos abeuntem præmisit, annum ætatis agentem quinquagesimum sextum, ut ipse scribit lib. 9. confession c. 11. in fin.

b Siluani episcopi. De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado & alij. De eius martyrio, & sociorum, ac de loco. ubi sunt passi, scribit Euseb. hist. lib. 8. cap. 17. 22. & 25. ex quo Niceph. lib. 7. cap. 16. & 27. & alij.

c Vndequadraginta mart.] De his item Beda, Vsuard. & Ado. His aũt, quæ hic emendata sunt, consentiunt Græcorum historici, Euseb. lib. 8. c. 22. & Niceph. lib. 6. ubi supra. longe uero grauior error illius est, qui putat hos illos esse martyres, qui passi sunt temporibus Valentis Imperatoris, quando defuncto S. Athanasio, Petrus electus fuit episcopus Alexandrinus, aduersante Lucio Arianorum episcopo, cuius rei gestæ historiã monumentis mandauit Theodoretus hist. lib 2. ca. 20. hi etenim, de quibus nunc agimus, passi sunt anno octauo persecutionis Diocletiani Imperatoris ut exacte describit Euseb. hist. li. 8. c. 22. & Niceph. li. 7. c. 16. nec hi cum illis aliquid commune habent, præter locum Phennensium metallorum, nam alioqui nec numero, nec mortis genere conueniunt, non enim illi, ut isti, capite truncati sunt.

d Cyriaci episcopi.] De hoc item Beda Vsuardus, Ado, & alij: a quibus omnibus cum passus dicatur Hierosolymis temporibus Iuliani Apostatæ, non tamen, quod fuerit episcopus Hierosolimorum: eo etenim tempore sanctus Cyrillus illic sedebat, qui superuixit usque ad Theodosij tempora, interfuitque concilio œcumenico Constantinopolitano hic uero, de quo agitur, fuit episcopus Anconitanus, cuius & acta accepimus ab eius ecclesia; sed quæ aliqua indigeant castigatione. celebratur eiusdem translatio nonis Octobris.

e Cum loca sancta uisitaret.] Quam frequens, ea tempestate, ex toto orbe fuerit peregrinatio fidelium ad loca sancta, testis est S. Hieronymus, qui ea quæ uidit, scriptis cõsignauit. In proœmio enim lib. 7. in Ezech. ad Eustoch. habet hæc uer-

ba: Fateor me explanationem in Ezechielē multo ante tempore promisisse,& occupatione de toto orbe huc venientium, implere non posse:dum nulla hora,nullumq; momentum est,in quo non fratrum occurramus turbis, & monasterij solitudinem hospitum frequentia commutemus; tantum,ut claudendum sit nobis ostium,aut scripturarum,per quas aperiendæ sunt fore, studia relinquenda. & ad Paulin. epist. 13. De toto, inquit, huc orbe concurritur;plena est ciuitas vniuersi generis hominum,& tanta vtriusque sexus constipatio,ut quod alibi ex parte fugiebas, hic totum sustinere cogaris.&c.ex vniuerso insuper orbe Christiano Hierosolymas mitti eleemosynas consueuisse,idem testatur, scribens aduersus Vigilantiū. Sicut autem S. Hieronymus Paulinum tyrocinium monasticæ uitæ auspicantem a peregrinatione eiuscemodi reuocat,ita & S.Gregorius Nyssen.monachos, ac sacras Virgines eiusdem teneri studijs ægrè tulit; cum ea occasione illi solitudinis,istæ verecundiæ, sanctique pudoris dispendiū pati ob nimiam hominum frequentiam cogerentur;in eamque sententiam,ut apparet, libellum illum scripsit, de his qui adeunt Hierosolymam, quem recitat Lipom.tom.2. His exceptis, quàm laudanda,utilis & fructuosa sit eiusmodi peregrinatio,pluribus docet, S.Hieronymus epis.17. ad Marcellam.

f Porphirij.] Habetur mentio de eo in actis sancti Venantij,qui passus est Camerini, legimus ea man.scrip.sed in nonnullis emendanda.

g Antoniæ.]De ea Beda,Vsuardus,Ado,& alij: Græci autem in Menologio, pridie id. Iunij. Diuersa hæc est ab Antonina, de qua ijdem agūt pridie huius diei.

h Floriani.] De eodem hac die Beda, Vsuardus,Ado,& alij. Habetur eius acta relata à Surio in tom.3.Mombr.tom.1.Petr.in catal. lib.4. cap. 121. Plura de eodem in breuiario Polon. & Cuspin.in Austria. Legimus insuper eius res gestas man. script. Extat de eodem elegans epigramma Bonad.Santon.lib.2.monod.59.

i Pelagiæ.]De Pelagia Tarsensi agunt hac die Græci etiam in Menologio. Pluribus descripta eius acta ex Metaphraste recitat Lipom. tom. 7. & Sur.Tom.3.

K Paulini.] De eo Molan.in addit. ad Vsuardum,& Galesin.ex tabulis ecclesiæ Colon.

l Venerij episcopi.] Meminit sancti Venerij Paulinus in vita sancti Ambrosij. Anastasius Papa in epistola ad Ioannem episcopum Hierosolymit.S.Hieronymus in apolog.2. aduersus Rufin.S.Paulinus Nolanus epistola 16.ad Seuerum. extat de eodem elegans epigramma S. Ennodij episcopi Ticinensis.incipit:forma pudicitiæ. &c. Sedit temporibus Anastasij Papæ, ut habent acta concilii Carthaginensis, quod celebratum est post consulatum Stiliconis, anno Domini, secundum recentiores chronographos, quadringentesimoprimo. Extat in bibliotheca Card. Syrleti sancti Ioannis Chrysostomi epistola ad Venerium scripta.

m Sacerdotis episcopi.] De quo etiam Molanus in addit. ad Vsuard. Successit hic Aggerico, numeraturq; trigesimus Lemouicensis episcopus in tab.Demochar.claruitque circa annum Domini quingentesimum decimumquintum.

n Curcodomi.] De eo etiam Vsuard hac die. eius miraculis agit Constantius in vita S. Germani episcopi Antisiod.lib.1.c.16.

xxiiij F Tertio Nonas Maij. Luna. 5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7			

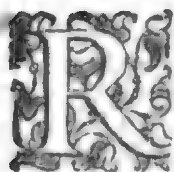

ROMAE sanctæ Crescētianæ [a] martyris. Ibidē S.Syluani [b] martyris. Alexandriæ S.Euthimij [c] diaconi, ob Christum in carcere quiescentis. Thessalonicę natalis sanctorum martyrum Irenęi, [d] Peregrini, & Irenes, ignibus combustorum. Antisiodori passio sancti Iouiniani [e] lectoris. Panormi in Sicilia sancti Angeli [f] presbyteri, ordinis Carmelitarum, qui ab hæreticis ob defensionē catholicæ fidei trucidatus est. Hierosolymis S.Maximi [g] episcopi & confessoris, quem Maximinus

Cæsar

Cæsar post effosum oculum, pedemq; ignito ferro adustum, ad metalla dãnauit. Edessæ in Syria S. Eulogij [h] episcopi & confessoris. Arelate in Gallia S. Hilarij [i] episcopi, doctrina & sanctitate conspicui. Viennæ S. Nicetij [K] episcopi, venerabilis sanctitatis viri. Bononiæ S. Theodori [l] episcopi, meritis clari. Eodem die S. Sacerdotis [m] episcopi Saguntini. Mediolani S. Geruntij [n] episcopi. Ibidem conuersio [o] sancti Augustini episcopi & Ecclesiæ doctoris, quem beatus Ambrosius episcopus fidei catholicæ veritatem docuit, & hac die baptizauit.

MAII. 5.

a CRESCENTIANAE.] De ea uet. man. scrip. erat olim titulus Romæ sanctæ Crescentianæ, cuius mentio habetur in conc. 1. Romano sub Symmacho Papa.

b Siluani.] Vet. man. scrip. legitur in lib. de Rom. Pontificibus Bonifacium Papam primum ornasse sepulchrum S. Siluani martyris.

c Euthymii.] De quo item Beda, Vsuar. Ado, Petrus in catal. lib. 3. c. 132. & alij recentiores.

d Irenæi, & soc.] De his iidem qui supra hac die. Græci autẽ in Menologio tantũ de Irenæo.

e Iouiniani.] De ipso etiã Vsuardus hac die. Eius acta descripta habentur in rebus gestis sancti Peregrini episcopi & martyris, qui a Sixto Papa in Gallias missus est.

f Angeli presbyteri.] Scripsit eius res gestas Enoch Hierosolymitanus, de eodem etiam Molan. in addit. ad Vsuard. hac die, habes easdem in compendium redactas in Thesau. concio. to. 2. hac die.

g Maximi episc.] Græci itidem. De eo Sozo. hist. lib. 2. c. 19. & lib. 3. c. 20. 21. Theodoret. lib. 2. c. 27. Hieronymus in chron. Niceph. lib. 11. c. 26. & Niceph. episc. in chron. Hic est tertius eiusdem nominis episcopus Hierosolymitanus: nam primus Publio, secundus Capitoni. hic autem successit Macario, sedit temporibus Constantij, cuius Imp. anno vndecimo moritur.

h Euolgij episcopi.] Plura de eo scribit Theodoret. hist. lib. 4. c. 16. Hic etiam reperitur interfuisse S. S. Concilio Constantinopolitano oecumenico, ut ex eius subscriptione apparet.

i Hilarij episcopi Arelaten.] De eodem hac item die Beda, Vsuardus, Ado, cæteriq; oẽs, ac etiam vet. man. scrip. Fateor me de hoc Hilario magna aliquandiu fuisse dubitatione perplexum, cum legissem aduersus eũ scriptas acerrimas litteras sancti Leonis Papæ ad episcopos Galliarum prouinciæ Viennensis, sunt autem inter eius epistolas num. 89 quibus quidem consentit constitutio Valentiniani Impe. aduersus eundem Hilarium promulgata, extat inter nouel. Theodos. & Valentiniani tit. de ordinat. episcoporum post Codicem Theodosianum descripta. Arguebatur enim Hilarius, quòd inconsulto, atque contradicente Romano Pontifice, sibi sumpsisset ordinationes episcoporum ad alios Metropolitanos spectantium. Vt autem historiæ veritas elucescat, in primis dicimus idipsum non ab Hilario primum esse tentatum: Patroclus enim Arelatensis sedis inuasor, qui pulso Herote illic sedit, eiusmodi facinus aggressus est, ut constat ex Prospero in chron. anno quinto Honorij Imperatoris, & ex litteris Bonifacij Romani Pontificis, quas aduersus eum scripsit ad Hilarium episcopum Narbonensem, cuius decretum Cælestinus Papa etiam ratum habuit, scribens ad episcopos Viennensis & Narbonensis prouinciæ epist. 2. cap. 4. De eadem re actum apparet in concilio Taurinensi cap. 2. demum contentioni is finis impositus est: vt qui ex duobus episcopis Arelatensi & Viennensi suam ciuitatem Metropolim comprobasset, is totius prouinciæ obtineret primatum. Quæ sane controuersia agitata fuit usque ad tempora Hilarij, de quo agimus, qui successit S. Honorato. Visus est autem Hilarius paulo ardentius (quasi Arelatensi ecclesiæ competerent iura primatus) eam causam S. Leonis Papæ tempore pertractasse, & in alios sibi plus æquo vsurpasse, unde eiusdem S. Leonis indignationem incurrit. Studiosior enim, quàm par erat, ampliandæ ecclesiæ Arelatensis aliquantò fuisse uidetur, de quo & sanctus Prosper, qui eum mirificè laudat in lib. 2. cap. 9. de uita contemplatiua, hæc ait: Quid S. Hilarius? nonne & ipse omnia bona sua aut parẽtibus reliquit, aut uendita pauperibus erogauit? Is cum merito perfectionis suæ fieret episcopus Arelatensis, qđ illa tunc habebat ecclesia, non solum possedit, sed etiam acceptis fidelium numerosis hæreditatibus ampliauit &cæt. Constat tamen eundem pœnitentia emendasse quidquid zelo tuendæ ecclesiæ suæ iuris tam in S. Leonem, quàm in Gallicanos episcopos deliquisset. Abdicauit enim se episcopatu ad eremum insulæ Lirinensis, unde ad episcopatum assumptus fuerat, remeauit. Quòd

autem sedi cesserit, argumento est epi. 90. S. Leonis ad Rauennium in eius locum mox subrogatum: at de reditu ad insulam Lirinensem, hoc docet Sidonius Apollinaris in carmine Eucharistico ad Faustum, ubi agens de sanctis monachis eius insulæ, hęc de illo:

Iter redeuntis Hilari. Id etiam persuadet S. Isidorus, dum in lib. de uir. illustr. cap. 15. agens de S. Eucherio, hæc ait. Eucherius episcopus edidit ad Hilarium Arelatensem episcopum eremi deserta petentem, vnum opusculum de laude eiusdem eremi luculentissimè & dulci sermone dictatum. hæc Isidor. Porrò Hilarij sanctitas non eiusmodi fuit, ut in angulis tantum paucis innotuerit: nam S. Honoratus episcopus Masiliensis, qui ijsdem temporibus uixit, eam toto orbe vulgauit, dum (vt ait Gennadius de uir. illust. c. 99.) illius præclaras res gestas scriptorum monumētis æterna memoria consignauit. Hunc ipsum S. Prosper (ut uidimus) exornat laudibus: hunc etiam S. Eucherius tollit præconijs, scribens ad Salonium eius discipulum in præfat. libri quæstionum uet. & non. test. Constantius denique non mediocris inter eruditos ac pios eius ætatis uiros auctoritatis, cuius summa laus est apud Sidonium Apollinarem in uita. quam scripsit S. Germani episcopi Antisiod. lib. 1. c. 33. hæc habet: Aduenientem beatissimum uirum urbis Arelatensis episcopum religiosa gratulatione suscepit, Apostolicum instar sui tēporis sacerdotem suscipiens. Illustrabatur eo tempore ciuitas Hilario sacerdote multi moda virtute precioso erat enim fidei igneus torrens, cœlestis eloquij, & præceptionis diuinæ operarius indefessus, qui venerabilem sanctum uirum Pontificem affatu, vt patrem, reuerentia, vt Apostolum sublimabat. hæc Constantius, Gennadius insuper de vir. illust. c. 69. mirificis eundem laudibus cumulat. Ado episcopus Viennensis, quāuis ei ob controuersias inter Arelatensem & Viennensem ecclesiam fortasse parū gratus esse posset, illum tamen, ut cæteri, miris laudibus extollit, dum de eo agit in chron an. Domini 458. hæc autem omnia recitata de S. Hilario patrum elogia post eius obitum prolata uidētur. Si quis verò eius primordia, immensosq; labores illos ab eo vna cum S. Prospero pro tuenda fide catholica aduersus Pelagianos susceptos, cum illi S. Augustini scripta maculis aspergere calumnijs labefactare, & canino dente corrodere nitebantur, scire cupiat: habetur hac de re testimonium S. Cælestini Papæ in ea epistola, quam pro illis ipsis scriptis S. Augus. dedit ad episcopos Gallicanos. Fuerat enim idem Hilarius olim S. Augustini discipulus, ut ipse profitetur in epistola ad Augusti. scriptam, quæ habetur apud illum to. 7. pag. 546. edit. Louan. Augustinus autem, tam ad ipsum, quam S. Prosperum Aquitanum inscripsit admirandos libros illos de prædestinatione sanctorum, & de bono perseuerantiæ: necnon & epistolam, quæ extat in fine tomi septimi, eod. tit. pagin. 542. Hęc iam satis, ut omnis prorsus legentibus scrupulus & ambiguitas tollatur de tanti antistitis fama & sanctitate. Deprompsimus hæc ex nostris Annalibus ecclesiasticis, atque huc in lectoris gratiam transtulimus quibus nos laborib. liberallet vita S. Hilarii a S. Honorato conscripta, si non excidisset.

k Nicetij episcopi.] De eodem hac die Vsuardus, Ado, & alij. Nicetum hunc appellat Ado, in chron. ann. 379. Hic interfuit concilio Valentino in Gallijs celebrato, Gratiano tertiū & Equitio conss. anno Domini 375. numeratur hic decimusquartus eius sedis episcopus in tabul. Demochar.

l Theodori episcopi.] Successit hic Laurentio eius ciuitatis episcopo, circa annū Domini 530. vt in eiusdem Bonon. eccl. tabulis uidimus.

m Sacerdotis episcopi.] De eo tabulæ ecclesiæ Saguntinæ, & Flos sanct. Hispan.

n Geruntij episcopi.] De eodem tabulæ ecclesiæ Mediolan. extat de eodem epigramma Ennodii episcopi Ticinensis. successit Eusebio, uixitq; temporibus Valentiniani tertii Imperatoris.

o Conuersio S. Augustini.] Tanti facit Augustinum Ecclesia, vt eius conuersionem hilari commemoratione celebret, qd (haud scio) an de ullo alio, Paulo Apostolo excepto, factum sit. De ea ipse lib. 5. confess. c. 13. & seq. & lib 9 cap 6. Possidius in vita S. Aug. c. 1. Ea contigisse uidetur anno a Christo Domino 385. Vt autem hæc certa rōne firmentur, nosse debemus, S. August. uenisse Mediolanum anno, qui præcessit consulatū Bautonis, ut ipse testatur libro tertio cōtra Petilian. cap. 25. qui quidem annus (secundum recentiorum ueriorem supputationem) numeratur annus Domini trecentesimus octogesimusquartus. sequenti autem anno, cum Bauto iniret consolatū, ipse (ut ibidem refert) encomiasticam habuit orationem, quæ haberi consueuit more maiorum, in auspicando consulatu, de qua item agit li. 6. confess. c. 6. ponitur is annus Domini 385. quo Christianam fidem est amplexatus, seque a rhetoricis scholis subducens, Cassiaci ruri plurimum temporis impendit, inde sequenti anno Paschatis tempore (ut Possidius scribit) initiatur a sancto Ambrosio sacro baptismate, annus is (ut apparet) describitur trecentesimus octogesimus sextus: ex his errare conuincitur Sigebert qui eum baptizatum scribit anno trecentesimo octogesimo nono. Erat S. Augustinus, cum reliquit errores, quibus ad illud usque tempus inuolutus fuerat, annum agens vigesimumoctauum: quod idem ipse li. 4. confes. c. 1. testatur his uerbis Ab unde 20. anno ætatis meæ, usq; ad duo de trigesimum seducebar

ducebamur, & seducebamus, &c. licet reuera non cōtinuo, ut hæresim Manichæorū deseruit, Christi fidem sectatus est, ut ipse scribit li. 6. c. 1. Itaque dicere possumus eo anno nuncium remisisse Manichæis, uigesimo autē nono suæ ætatis ad Christum conuersum esse, trigesimo autem baptizatum: quod quidem consentit his, quæ idem Augustinus scribit lib. 6. confess. c. xj. inde autem anno trigesimotertio suæ ætatis, reuersus est in Africam, ut constat ex lib. 9. confession. cap. 11. in fin. Si quis autem nosse adhuc cupiat natalem diem eius secundum carnem, ipsum consulat in libro de beata uita, ubi hæc uerba leguntur; Idib. Nouembris mihi natalis dies erat, &c.

6 Pridie Nonas Maij. Luna. G xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

ROMAE sancti Ioannis ante [a] portam Latinam, qui ab Epheso iussu Domitiani uinctus Romam perductus, & iudicante Senatu ante eandem portam in olei feruentis dolium missus, purior & vegetior inde exijt, quàm intrauit. Antiochiæ S. Euodij, [b] qui ut beatus Ignatius ad Antiochenses scribit, primus ibidem à sancto Petro Apostolo ordinatus episcopus, glorioso martyrio uitam finiuit. Cyrene S. Lucii [c] episcopi, quem in Actibus Apostolorum sanctus Lucas commemorat. In Africa sanctorum Heliodori [d] & Venusti, cum aliis septuaginta quinque. In Cypro S. Theodoti [e] episcopi Cyriniæ, qui sub Licinio Imperatore grauissima passus, in pace tandem Ecclesiæ spiritum Deo reddidit. Damasci natalis beati Ioannis Damasceni, [f] sanctitate & doctrina celebris, qui pro cultu sanctarum imaginum uerbo & scriptis aduersus Leonem Isauricum strenue decertauit: cuius iussu cum ei dextera manus amputata fuisset, imagini Beatæ Mariæ uirginis, quam defenderat, seipsum commendans, protinus dexteram integram sanamque recepit. Carrhis in Mesoptamia sancti Protogenis [g] episcopi. In Anglia sancti Eadberti [h] episcopi Lindisfarnensis, doctrina & pietate insignis. Romæ sanctæ Benedictę [i] uirginis. Salerni Trāslatio sancti Matthæi [k] Apostoli, cuius sacrum corpus olim ex Aethiopia ad diuersas regiones, & demū ad eam vrbem delatum, ibidem in ecclesia eius nomine dedicata summo honore conditum fuit, tempore Gregorii Papæ septimi.

MAII 6.

a IOANNIS ante portam Latinam.] De eadē solemnitatē hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Historiā hāc scribit Tertullian. lib. de proscrip. aduersus hæret. eandem Hieron. libro primo, contra Iouinia. & in Matth. c. 20. Euseb. de demonstr. Euangel. lib. 3 c. 7. item acta S. Ioannis qualiacunque sint, quæ Prochori nomine inscribuntur, eam & alij recentiores, qui ab eisdem acceperunt auctoribus.

b Euodij episc.] De eodem hac die Beda, ac cæteri Latinorūm; Græci autē in Menologio ad septi-

ſeptimum id. Septemb. eiuſdem meminit S. Ignatius epiſt. 12. ad Antiochenos, & in epi. 9. ad Philadelph. recenſet eundem inter illos ſanctos, qui virgines permãſerunt. Scripſiſſe videtur Euodius nonnulla, quæ exciderunt, ex quib. Niceph. fragmentum recitat lib. 2. c. 3. Peruenit vſq; ad Galbæ & Othonis Imperium, vt Euſeb. in chronico teſtatur. Vide notata ſuperius Kal. Febr. in Ignat.

c Lucij epiſcopi.] De quo Act. Apoſt. cap. 13. alius hic putatur ab eo, cuius Paul. Apoſt. meminit ad Rom. c. 16. Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri.

d Heliodori, & Venuſti.] Vſuardus de ijs agit hac die, & alij recentiores.

e Theodori epiſ.] Græci etiam de Theodoto hac die in Menologio; ibiq; eius acta narrantur, ac iterum ſuperius ad 14. Kalend. Febr. in eodem Menolog.

f Ioannis Damaſceni.] De quo alij alia agunt die; Græci etiam diuerſis diebus, nimirum tertio Kal. Decembr. vel pridie nonas eiuſdem. Extant eius res geſtæ conſcriptæ a Ioanne epiſcopo Hieroſolymitano, quæ habentur in apparatu operũ eius Billianæ edit. & apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 3. de hiſt. miſcel. lib. 12. in an. 2. Conſtantini Copronymi, Cedren. in comp. hiſto. in Leone Iſaurico, Suidas, & alij. Arbitrati ſunt aliqui Ioannem Damaſcenum vixiſſe temporibus Theodoſij iunioris, putantes fortaſſe hunc illum eſſe Ioãnẽ ſanctitate nobilem, qui Theodoſio multa prædixit, de quo & ſuperius actum, ſed ille fuit Aegyptius, hic autem Syrus. Alij autem rurſus eundẽ Ioannem de quo agitur, ſecant in duos, quorum alterius, qui vixit ſub Theodoſio, ſint libri de fide orthodoxa, alterius autem, qui vixit temporibus Leonis Iſaurici, ſint orationes illæ de imaginibus laborarem pluribus in cõfutando de duobus Damaſcenis commentum, niſi eruditus Billius præripuiſſet laborem, cuius ſententiæ non inuitus ſubſcribo.

g Protogenis epiſcopi.] Scribit de eo Theodoretus lib. 4. c. 16. & Niceph. lib. 11. c. 23. & li. 12. c. 5. claruit temporibus Valentis Imp. aduerſus quem catholicam fidem ſtrenue defendit; peruenit uſque ad tempora Theodoſij, quando ex humanis ſublatus, in locum eius ſuffectus eſt Vitus, qui interfuit conc. œcumenico Conſtantinopolitano. Ex his itaque corrigendus Sozo. li. 6. c. 33. dum ait, Protogenem ſucceſſiſſe Vito, cum contrarium appareat: Subſcripſit enim Vitus Carrarum epiſcopus dicto conci. Conſtantinopolitano ſub Theodoſio. Protogenes autem floruit ſub Valente ea autem quæ de Conſtantino refert Sozomenus Theodoſio ſunt aptanda. Alius eiuſdem nominis Protogenes epiſcopus Sardicenſis vixit temporibus Conſtantini Magni, qui præſens fuit magno conc. Nicæno, & ipſe clarus meritis, & ſanctitate nobilis, de quo & Athanaſ. orat. 1. in Arianos, ad eum extat Conſtantini Magni reſcriptum l. 1. C. de his qui in eccleſ. manum.

h Edaberti epiſc.] De huius ordinatione, & obitu ſcribit Beda hiſt. de geſt. Anglo. lib. 4. c. 29. in fi. & c. 30. & in vita S. Cudberti eius prædeceſſoris, c. 41. & 43. qui quidem creatus eſt epiſcopus eo anno, quo Egfridus rex obijt, ut idem ſcribit lib 4. cap. 27 & in epit. anno 685. & cum duos tantum annos ſediſſet, redijt in monaſterium, tertio autem anno ſuffectus eſt Cudberto Eadertus, de quo agitur, qui ſedit annos vndecim, ut ex eodem auctore colligitur lib. 4. c. 30.

i Benedictæ.] De ea S. Gregorius lib. 4. dialo. c. 13. ubi agit de S. Gallæ obitu, quam Benedicta poſt diem trigeſimum, vt ſanctus Petrus Apoſtolus prædixerat, ſecuta eſt ad coronam.

K Tranſlatio S. Matthæi.] Extat de ea Gregorij Papæ ſeptimi epiſtola ad Alfanum epiſcopum Salernitanum, in qua primũ illi gratulatur de inuento ſacro Apoſtoli corpore, monetq; ut digno honore ſacras reliquias proſequatur, agatq; cum Roberto principe & eius coniuge, ut pia religione colant ſacra pignora. Scripſit Grego. Papa, vt apparet in eius regiſtro, ann. 8. ſui Pontificatus, tertia indict. 8. Kal. Maij an. Domini 1080. Conſtat autem eundem Robertum peramplam baſilicam idem S. Apoſtolo erexiſſe, ut ſcribit Leo Oſtien. in chron Caſin lib. 3. cap. 44. Reuerendiſſimus M. Antonius Marſilius Columna Archiepiſco. Salernit. vir morum honeſtate & doctrina clarus, de vita, tranſlatione, & miraculis S Matthæi Apoſtoli egregium volumen edidit.

xxij. A Nonis Maij. Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9			

TARRA-

TARRACINAE in Campania natalis beatæ Flauiæ Domitillæ [a] virginis & martyris, quæ cum esset Flauij Clementis cõsulis sororis filia, & à S. Clemente sacro velamine [b] consecrata, in persecutione Domitiani ob testimonium CHRISTI cum alijs plurimis in insulã Pontiã exilio deportata, longum ibi martyrium duxit; nouissimè vero Tarracinam deducta, cũ doctrina & miraculis plurimos ad fidem CHRISTI conuertisset, iussu iudicis incenso cubiculo, in quo simul cũ suis uirginibus Euphrosyna & Theodora morabatur, cursum gloriosi martyrij consummauit. Eodem die S. Iuuenalis [c] martyris. Nicomediæ sanctorum martyrum Flauii, [d] Augusti, & Augustini fratrum. Ibidem sancti Quadrati [e] martyris, qui in persecutione Decij sæpius ad tormenta repetitus, demũ capite trũcatus est. Romæ S. Benedicti [f] Papæ & confessoris. Eboraci in Anglia S. Ioannis [g] episcopi, uita & miraculis clari. Papiæ S. Petri [h] episcopi. Romæ Trãslatio [i] corporis S. Stephani Protomartyris, quod Pelagio summo Pontifice è Constantinopoli ad Vrbẽ allatũ, atq; in sepulchro S. Laurentii martyris in agro Verano positũ, ibidẽ magna piorum religione colitur.

MAII. 7.

a BEATÆ Flauiæ Domitillę.] De eadem Beda, hac die Vsuar. Ado, & alij. Extant eius acta in texta vnà cum rebus gestis sanctorum Nerei & Archilei. Proscripta est, & in Pontiam insulam relegata, ann. 15 Imp. Domitiani, ut scribit Eus. hist. lib. 3. cap. 14. & in chron. anno 15. Domitiani, & Niceph. lib. 3. cap. 9. Eius autem acta non Christiani, sed etiam a Gentilibus spriptoribus ob præclarissimum eius genus comendata sunt monumentis historiarum. Brutius enim illorum temporum nobilis historicus descripsit, ut idem Euseb us testatur. Tantæ. n. uirginis constãtia non tantum sunt illustratæ Ethnicorum historiæ, sed ipsa quoque loca exilij, eius præsentia sunt reddita clariora, de quibus S. Hieron. epist. 27. cum nauigationem S. Paulæ Hierosolymam describit, hæc ait: Delãta ad insulam Pontiam, quam clarissimæ quondam feminarum sub Domitiano principe pro confessione nominis Christiani Flauiæ Domitillæ nobilitauit exilium. uidensque cellulas, in quibus illa longum martyriũ duxerat, sumptis fidei alis, &c. Fuit Flauia Domitilla, de qua agimus, filia sororis Flauij Clementis consulis, ut scribit Euseb. hist. lib. 2. ca. 14. Clemens hic autem, ut auctor est Dio Cassius in Domitiano, cum gereret consulatum, relictis Romanorum dijs ad Iudæorum religionem se contulit (eo etenim nomine scriptores Gentiles fidem Christianam olim appellare consueuerunt, eo quòd à Iudæis illata videretur, congessimus de his plurima testimonia in Annal. eccl.) qui idem Clemens eadem ex causa à Domitiano iussus est occidi; additque eiusdem uxorem Flauiam Domitillam etiam appellatam, eiusdemque Imperatoris propinquam, in insulam Pandateriam fuisse relegatam, Glabrionemque consularem uirum, qui nuper cum Traiano consul fuerat, ob eandẽ religionis causam, aliasque res obiectas iussum interfici. Ex his aũt Dionis uerbis (nisi in accuratissimo historico insit error) euidenter apparet, duas fuisse Flauias Domitillas, ambasque tũ genere, tum etiam fide Christianas præstantes, quarum altera (teste Dione) vxor fuit Flauij Clemẽtis consulis, Domitiani Imp. neptis, quam ille in Pandateriam insulam Christianæ religionis causa relegauit: altera uerò de qua nunc agitur, uirgo eiusdemque Flauij Clementis consulis ex sorore neptis, quæ in insulam Põtiam (vt uidimus) relegata fuit: Cum itaque illa nupta, hæc uirgo; illa uxor Clementis, hæc ex sorore neptis; illa denique in insulam Pandateriam relegata fuerit; non unam, eandemque esse, luce clarius constat. Agit de his insulis Plin lib. 6. c. 3. aitque: Aduersus Formias Pontiæ, in Puteolano autem sinu Pandateria. Extat illustris memoria S. Flauiæ Domitillæ uirginis Tarracinæ, ubi una cũ socijs martyrium consummauit. Omittimus dicere de aliis Domitillis Gentilib. fœminis claris. ut de Flauia Domitilla matre Titi & Domitiani Impp. aliaq; eius filia atq; horũ relata sorore, De qua Sue. in Domitiano, & Philostr. lib. 8. harum altera fuit inter diuos relata, erantque sacerdotes D. Domitillę,

ille, ut docet uetus inscriptio, quā recitat Panui. in Rom. ciuit. pag. 360. erat gentis Flauiæ templum in Regione sexta, de quo Suc. in Domitia.

b Sacro velamine consecratā.] De sacro velamine, quo uirgo Deo consecratur, hæc S. Hiero. epist. 8. ad Demetriadem: Scio ad imprecationem Pontificis flamen uirginale sanctum operire caput. &c. de eodem etiam meminit epist. 48. ad Sabinian. Amb. li. ad uirg. laps. pluribꝰ agit de sacro ritu seruari solito, cum uirgini Deo dicandæ sacrum uelamen imponitur, S. Aug. de codē epist. 179. ad Probam, & Iuli. in fin. Quib. dieb. solemnibus id esset faciendum, Gelasius monuit epist. ad episc. Lucan. & alios c. 14. eadem 20. q. 1. c. deuotis, cuius auctoritate uiduæ uelari prohibētur. eadem epist. cap. 15. uirgines. n. quod spiritualiter nubant, idcirco (ut in nubentibus olim fieri consueuerat) a sacerdote uelantur. id Inn Papa epis. ad Victricium scribit c. 12 eadem 27. q. 1. ca. quæ Christo. sunt de uelandis sacris uirginibus alia Rom. Pontificum decreta, & diuersorum canones conciliorum. hæc modò satis sint de ijs quæ ad sacrum velamen pertinent, cuius hic habetur mentio. Cæterum Christiana modestia optimè consuluit fœmineo pudori, agens nimirum, ut omnes uirgines à pubertatis annis, nuptæ etiam, ac uiduæ uelatæ incederent, non quidem sacro, sed communi tectæ uelamine. est de his in primis Apostolica institutio, Paulo id decernente, & scribente ad Corint. 1. ca. 11. quod retinuit consuetudo, atque probauit usus, ut de his fusius disputat Tertullian. lib. de uelandis uirgi. usque adeò, ut uel nocte uelum dimisisse, piaculum fuerit; quod idem auctor ibidem exemplo docet. Porrò non tantum uelamine caput tegere, sed & vultum adumbrare, Christianis mulieribus per Apostolum iussum esse, contendit Clemen. Alexan. lib. 2. pædag. cap. 10. in fin. sanè quidem id in primis exemplo S. Soteris martyris S. Ambros. confirmat in exhor. ad uirg. his uerbis: At illa, ubi audiuit hanc uocem, vultum aperit, soli inuelata & intecta martyrio, & uolens, iniuriæ occurrit, ut ibi martyrij fieret sacrificium, ubi solet esse tentamentum pudoris, &c. Hieronym. ad Eustoch. epist. 22. hæc in eandem sententiam: Excuses licet, atque causeris, obducto uelamine ora contexi. & paulò inferius. Dimittunt, inquit, supercilium, & operta facie; uix unum oculum liberant ad uidendum. hæc ille. Verum enimvero non omnes uelamine, sed complures pallio, ut uirgines illæ præsertim, quæ essent Deo dicandæ, caput tegebant: de his Hieronym. epist. 12. ad Gaudent. in hunc modum: Solent quædam, cum futuram uirginem spoponderint, pulla tunica eā induere, & furuo operire pallio, auferre linteamina. idem ad Demetriadem epist. 8 sic: Vili tunica induitur, uiliori tegitur pallio, &c. His itaq; assuetę Christianæ mulieres, grauissimum dispendium se pati pudoris existimabant, si capitis uelamine nudarentur. unde hæc sentiens aliquando persecutor, ea ignominia, ut graui supplicio Christianas mulieres afficiendas esse mandabat; prout acta Aretæ martyris, & quidem germana his uerbis demonstrant: Cum ille audiuisset, iam corde succensus aspexit eos, qui aderant, & cum dixisset: Quàm impudenter se gerit aduersus nos hæc execranda mulier, iubet eius capitis auferri tegumentum & eius filiarum, & sic eas nudo capite, & promissa coma in castra deduci per ignominiam, &c. hæc ibi: Porrò etsi uelandi capitis legem Christianæ fœminæ tam piè, ac sanctè seruarint; non tamen existimes, illis tantummodo eam fuisse præscriptā; siquidem ante Christi Redemptoris nostri aduentum eidem Iudæi, Romani, Græci, ac Barbari paruere De Iudæis Tertull. lib. de coron. milit. sic habet: Apud Iudæos tam solemne est fœminis eorum uelamen capitis, ut inde dignoscantur, &c De Romanis satis esse potest exemplum, quod Val. Max. lib. 6 c. 3. de seueritate 13. sic describit. Horridum C. quoque Sulpitij Galli maritale supercilium: nam uxorem dimisit, q eā capite aperto foris uersatam cognouerat. in hanc suam Tacit. lib. 14. de Poppea Sabina sic ait: Rari in publicum egressus, idque uelata parte oris, ne satiaret aspectum, uel quia sic decebat, hæc ille. docent hæc etiam antiqua numismata, ut quæ, Liuiā, Faustinā. Martiā Augustas, & alias uelatas exprimūt. De Græcis aūt Apuleius & asin. aur. lib. 7. sic, Mitella textili contecto capite. & lib. 11. Mulieres candido splendentes amicimine. Porrò Lacenæ uirgines aperta facie, uxores aūt uelatæ in publicum prodire consueuerunt, illæ ut sic maritos inuenirent, istæ uero quod haberent: non iā alteri, q̃ uiro placere studerēt. hæc Plutarch. apoph. Lacon. in Charillo Quod aūt ad Barbaros pertinet, de Arabiæ ethnicis mulierib. hæc scribit Tertull lib. de uirg. uelan. Iudicabunt (inquit) nos Arabiæ fœminæ ethnicæ, quæ non caput. sed faciē quoque ita totam tegunt, ut uno oculo liberato, contentæ sint dimidia frui luce, q̃ totam faciem prostituere. hæc Tertull. eiusmodi uelamen seu pallium, theristrum esse appellatū, auctor est Isidor lib. 19 orig. c 24. de pallijs fœm. Quo inquit, usq; hodie Arabiæ, & Mesopotamiæ mulieres uelantur, quibus in æstu tutissimo tegūtur umbraculo, de quo in Isaia legitur. hæc ille, qui & aliorum uelaminum recenset, atque declarat nomina, ut regillum quod reginarum amiculum, pallam, stolam sic dictam, quia inquit, conperto capite & scapula, à dextro latere in læuum humerum mittitur; stola enim Græcè uocatur, quod super emittatur; eadem & ricinium Latino nomine appellatur, eo quod dimidia eius pars retro reiicitur, quod uulgò mauortem di-

cunt.

sunt.hæc ille: habes id appellatum, maphortem in actis martyrij S.Pauli Apostoli, quæ feruntur Lini nomine, cum agitur de Plautillæ velamine, maphorte dicto, Paulo exhibito, in actis insuper sanctorum martyrum Faustæ & Euilasij, quorum fragmentum recitat Beda in Martyrologio 20. Septemb. hęc de maphorte: Iussit Faustam nudam & sine maphorte flagellatam incarceratam, caput terebrari, &c. habes apud eundem Isid. & anaboladium, sic dictum, inquit, amictorium lineum fęminarum, quo humeri operiuntur, quod Græci & Latini syndonem vocant: amiculum autem dictum esse pallium lineum, quod vsui erat meretricibus, quo & amiciebantur matronæ deprehensæ in adulterio, idem testatur: verum amiculum pro omni velaminis genere frequentius usurpatum reperi.

c Iuuenalis mart.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Huius meminisse opinor S.Gregorium homil. 27 in Euang. Vide quæ notata sunt superius, quinto nonas Maij, in Iuuenale episcopo.

d Flautj, & soc.] De his idem qui supra, Beda, Vsuardus, Ado ac cæteri.

e Quadrati, aliàs, Codrati.] De eo agunt hac item die Græci in Menologio, ubi eius cruciatus narrantur.

f Benedicti Papę.] Beda item, & Ado hac die. Hic secundus huius nominis fuit, iunior dictus, successitq; Leoni secundo Romano Pontifici, cuius tanta fuit opinio sanctitatis, ut Heraclius Cōstantinus Imper. vsurpatam a prædecessoribus suis in Romanorum Pontificum electionem, pecunia impartiri solitam assensionem, omnino remiserit. S. Gregorius Papa eiusmodi temeritatē (sic enim ipse appellat) acerbissimè deplorat, uncatque Dei ecclesiæ captiuitatem, atque inuehitur in Imperatorem talia sibi illicite uindicantem. in explan. psalm. 4 pœnit. uers. Tota die exprobrabant mihi inimici mei Id primus excogitauit Odoacer Herulus Arianus rex Italiæ, cuius conatib. Gelasius restitit. sed de his pluribus in Annal. eccles. egimus.

g Ioannis episcopi.] Scribit eius res gestas Beda histo. de gest. Angl. libro quinto, cap. secundo, & seq. porro integram uitam eius, ac post mortem miracula edita Folcardus Doroberensis monachus scriptis illustrauit, ut habetur in catalog. script. Britan de eodem Trithem. de uir. illust. ordi. sancti Benedicti, libro quarto, c. 68 migrauit ex hac vita anno Domini septingentesimo uigesimoprimo.

h Petri episcopi.] De quo etiam hac die tabulæ ecclesiæ Ticinensis. De eodem summa cū laude scribit Paul. diac. lib. 6. c. 18. uixit temporibus Luitphrandi regis Longobardorum.

i Translatio corporis S. Stephani.] Habentur rei gestæ uetera monumenta scriptis mandata a Lucio archidiacono, sed quæ non modica castigatione indigeāt. Legimus in cod. man. scrip. monasterij S. Cæciliæ Trāstyberim. Petrus diac. Casin. in lib. de uir. illust. monast. Casin. c. 35. testatur, sanctum Brunonem episcopum Signinum de ea translatione scripsisse sermonem; idemque capi. quadragesimoquinto addit, alium insuper sermonem esse a Petro eiusdem monasterij bibliothecario de eadem translatione Constantinopoli facta Romam.

8 Octauo Idus Maij. Luna. Gxxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

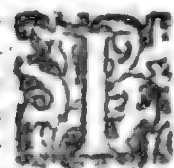

IN monte Gargano Apparitio [a] sancti Michaelis Archangeli. Mediolani natalis S. Victoris [b] martyris, qui natione Maurus, & a primæua ætate Christianus, cum esset in castris imperialibus miles, compellente Maximiano vt idolis sacrificaret, in cōfessione Domini fortissime perseuerans, primo grauiter fustibus cæsus, sed Deo protegente doloris expers; deinde liquenti plumbo perfusus, sed nihil penitus læsus, nouissime gloriosi martyrij cursum capitis abscissione compleuit. Cōstātinopoli S. Acathij [c] centurionis, qui in persecutione Diocletiani & Ma-

ximiani a Firmo tribuno delatus quòd Christianus esset, & à Bibiano iudice Perinthi sæuissime tortus Byzantij demum a Flaccino proconsule capitis damnatus est: cuius corpus ad Scyllacium littus diuinitus postea delatum, ibi honorifice asseruatur. Viennæ sancti Dionysij [d] episcopi & confessoris. Antisiodori sancti Helladij [e] episcopi. In territorio Bisuntino sancti Petri [f] episcopi. In Scotia S. Vuironis [g] episcopi.

MAII. 8.

a APPARITIO S. Michaelis Archangeli.] Hanc factam esse sub Gelasio Romano Pontifice anno Domini 488 scribit Sigebert. in chron. sed in numero annorum decipitur; Gelasius enim sedere cœpit anno 492. Habemus in nostra bibliothe. uet. man. scrip. eiusdem rei gestæ historiam, qua quidem traditur, eam factam esse anno Domini 536. indict. 14. aliam recitat Sur. tom. 5. die 29. Septembris. Constat quidem fuisse olim frequentissimam, ea ex causa, ad montem Garganum peregrinationem: nam (ut cętera prętereamus) narrat Petrus Damiã. scriptorum integerrimus, Othonem Imp Roma ad mõtem Garganum nudis pedibus perrexisse, idq; monitu S. Romualdi, ut crimen paulo ante commissum ea corporis afflictatione expiaret. hæc scribit idem auctor in uita S. Romualdi. inuenies eam apud Lipom. to. 3. Huic similis facta est in Gallijs apparitio S. Michaelis Archangeli, anno a Christo Domino 709. ubi ad similitudinem montis Gargani erecta est insignis ecclesia, curante S. Autberto episcopo, ut scribit Sigeber. in chron. dicto anno. cuius rei gestæ historiam refert Petrus in catal. lib. 9. c. 71. Porrò longe ante dictas apparitionis agi consueuisse Romæ solemnitatẽ S. Michaelis Archangeli, alterius cuiusdam apparitionis occasione, Drepanius Florus uetustissimus poetarum Christianorum scribit his uersibus.

Clarent Angelici sublimia festa diei
  Allatura piæ dona beata animæ.
Hunc etenim Michael aulæ cœlestis alumnus
  Conspicuo nobis consecrat ore diem:
Dignatus Petri, Paulíq; inuisere sedem,
  Imperiumq; fouens inclyta Roma tuum,
Qui proceres inter mœnia luce coruscos
  Egregio uultu splenduit ore nouo.
Cùm Deus expulsis lucem depromeret umbris,
  Conderet, & stabilem, nocte ruente, diem &c.

Drepanius poeta, qui hæc scripsit, ille esse uidetur, cuius meminit Sidonius lib. 8. epist. 11. ad Lupum, cuius ingenij extant pauca quædem monumenta in collectione poetarum Christianorũ. Fuit alter Pacatus Drepanius clarus orator, qui panegyricum dixit Romæ Theodosio seniori: legitur in Codice Theod. rescriptũ Theodosij Imper. ad Drepanũ l. 4. de exhiben. reis. Sed ꝙ ad præsentis diei solẽnitatem spectat, in bibliotheca Vaticana Plut. x. num. 221. inest codex; qui inscribitur: Sermones S. Augustini & aliorũ: ibidem legitur sermo nomine S. Gregorij Papæ in festiuitate S. Michaelis Archãgeli est eius exordiũ: Angelorum & hoĩum natura, &c. Non prætermimus, inter alias nobiles Romæ erectas ecclesias in honorem S. Michaelis Archangeli, fuisse illam, quæ in summitate molis Hadriani olim a Bonifacio Papa excitata est, de qua plura inferius dicturi sumus ad tertium Kal Octob. illam quoq; esse nobilem, ac perantiquam, quæ posita est in Foro piscario; itemq; illã esse celebrẽ, quã Leo IV. Papa ob Saracenos deuictos atq; fugatos apud Vaticanũ erexit, ut docet uetus inscriptio in marmore incisa, quę in eadẽ ecclesia hactenus asseruatur, licet scriptoris uitio Carolus pro Ludouico ponatur. Sicut in Occidẽtali Ecclesia, ita & in Orientali frequens fuit Michaelis Archãgeli apparitio: nã qui uniuersalis Ecclesiæ a Deo patronus atq; protector est institutus, idẽ uirtute miraculorum ubiq; uoluit innotescere. Facta est n. alia eius apparitio prope Bizantiũ, in cuius memoriã amplissima ibi basilica est erecta, quæ & multis est miraculis illustrata, ut scribit Sozom. hist lib 2. c. 2. & Niceph. li. 8. c. 32. ea ecclesia Sosthenium est appellata; ꝗ uetustate collapsam, restituit Basilius Imp. ut auctor est Georg. Cedren. in cõpen. hist. in Basilio Alia rursus, & æquè celebris fuit illa apparitio facta in Chonis apud ciuitatem Colossensiũ; cuius res gestæ historiã descripsit Metaphrastes, ꝗ & recitat Lipom. to. 6. agũt de ea Græci in Menologio 8. id. Septẽbris anniuersariã celebritatem, cuius & meminit Emmanuel Imp. in constit. de ferijs. Frequentes olim erectas fuisse ecclesias in honorem S. Michaelis Archangeli, uetera monumenta testãtur. Porrò nobilissimam, & antiquissimã illam memoriam S. Michaelis in Chonis profanauit Alexius pseudo Imp. qui meritas de sacrilegio pęnas dedit, de his Niceta Chomata hist. lib 3. pag 48. Temporibus etiam Diocletiani Imp iam extasse S. Michaelis nomine ecclesiam in Bithynia, fidem faciunt acta S. Eutonomi episco-

episcopi, quæ recitat Sur. tom. 5. Procop. lib. de ædif. Iustiniani Imp. sex numerat basilicas ab eodem Imp. in honorem S. Michaelis excitatas: frequentes fuisse ecclesias S. Michaelis, & aliorum Angelorum, argumento est l. quoniam. Cod. de sacrosanct. eccles.

b Victorias Mauri.] De quo hac die Beda Vsuardus, Ado, Vuandelb. & alij recentiores. Meminit eiusdē Victoris S. Ambr. in Lucam lib. 7. c. 13. recensetq; eum inter martyres Mediolanensis ecclesiæ. De eodem hæc Ennodius Ticin. de se ipso: Continuo me ad beati Victoris martyris præsidia sæpe experta transuexi, &c. eius acta refert Sur. tom. 3. ante eū Mombr. tom. 2. Petrus in catal. lib. 4. c. 113. de eo etiam miraculum recitat Gregor. Turon. lib. de glor. mart. c. 45.

c Acathij.] Græci aūt de Acathio in Menolog. pridie huius diei. Descripsit eius acta Metaphrast q̃ Latine à se translata refert Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. Historiam de translatione ipsius Scyllaciū factā, cuius hic habetur mētio, legimus ab eius ecclesia Romā missam. Meminit Niceph. de ecclesia erecta Constātinopoli in honorem S. Acathij mart. lib. 13. c. 38. q̃ uetustate labefactata à Iustin. Imp. in augustiore formā excitatā eē, scribit Procop. lib. 1. de ædif. Iustin. Imp. quam ipsam rursus à Basilio Imp. restitutā refert Georg. Cedrē. in cōp. hist. in Basilio. Nō prætermittimus hic referre, q̃ scribit Niceph. hist. lib. 13. c. 38. adhuc tēporibus Arcadij Imp. superstitem fuisse arborem illam nucis Constantinopoli, in qua martyr Dei Acathius appensus, tormētis fuerat excruciatus, licet Socrat. lib. 6. c. 21. dicat fuisse castaneam. Effecerunt plane dicti historici scriptis suis, ut arbor illa felicissima sanguine tāti martyris irrigata, adhuc uirēs in memoria hominum perseueret, & sit in posterum permāsura, longe beatior, mea sñia, ficu Romulea, Athenarū olea, Deli palma, uel Mariana quercu, quam clarissimus orator scriptorum suorū monumentis perpetuitati consecrandam putauit. lib. 1. de legib. Est nobilis sñia S. Gregorij Nazianzeni iterum repetita, quod quæuis tenuia monimenta martyrum, eandem uim aduersus dæmones, & ad uirtutes sanitatum præstandas, quam & eorum corpora, quam & animæ in cælo existentes obtineant. id ille orat. 2. in Iulianū, & in carm. de humilitate, castitate, & temperātia. Quare eodem consilio nō indignum fore sum arbitratus, si sanctorū martyrum memorias, quas cōstat, nō fuisse erectas, nisi ubi aliqua ipsorū martyriorum essent antiqua uestigia, uel eorundem reliquiæ positæ essent, id præcipientib. sacris regulis ecclesiasticis. concil. African. c. 50. easdem ipsas iā temporis diuturnitate collapsas, atq; hominum impiorum iniuria plane dirutas his meis annotationibus aliquando commemorē. Hac enim arte absq; sumptu aliquo fore speramus, ut templa collapsa restituantur, collabētia sarciantur, fulcianturque, & quæ manent, integra aduersus omnem iniuriā temporū conseruentur.

d Dionysij episc.] De eo Beda, hac die. Scribit Ado eiusdem ciuitatis episcopus hunc clarisse tēporib. Aelij Pertinacis successit, hic sancto Iusto, numeraturque sextus eius ecclesiæ episcopus in tab. Temoch. ex eodem Adone collectis.

e Helladij episcopi] De eo Molan. in addit. ad Vsuard. Successit S. Valeriano, seditq; temporib. Constantini Imp. ponituq; quintus ordine eius sedis episcopus in tab. Democh.

f Petri episc.] Fuit hic Arch episc. Tarentasij, cuius uitam Gaufridus abb. iubente Lucio Papa, scripsit. extat apud Sur. tom. 3. hac die. migrauit ex hac uita, anno Domini 1171. cum sedisset annis triginta tribus.

g Vuironis epis. Descripsit eius acta Sur. tom. 3. hac die. Floruit circa annum Domini septingētesimum quinquagesimum. De codē. Trithem. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 263.

9 Septimo Idus Maij Luna. C xx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11			

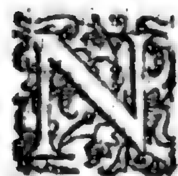

NAZIANZI natalis beati Gregorij [a] episcopi, ob singularem diuinarum rerum doctrinam cognomento Theologi: qui collapsam Constantinopoli catholicam fidem restituit, hæresesq; insurgentes compressit. Romæ sancti Hermæ, [b] cuius Apostolus Paulus in epistola ad Romanos meminit. Hic digne semet ipsum sacrificans, acceptabilis-

ceptabilisque Deo hostia factus, uirtutibus clarus cælestia regna petiuit. In Perside sanctorum Martyrum trecentorum & decem. c Callij uia Flaminia passio S. Gerontij d episcopi Ficodensis. In castro Vindecino depositio S. Beati e confessoris. Constantinopoli Translatio f sanctorũ Andreę Apostoli, & Lucæ Euangelistæ de Achaia, & Timothei discipuli beati Pauli Apostoli ab Epheso: corpus autem S. Andreæ longo post tempore Amalphim delatum, ibi pio fidelium concursu honoratur, ex cuius sepulchro liquor ad lãguores curandos iugiter manat. Romæ item Trãslatio S. Hieronymi g presbyteri & Ecclesiæ doctoris, ex Bethleem Iudæ ad basilicam sanctæ Mariæ ad Præsepe. Barij quoque in Apulia Translatio sancti Nicolai h episcopi ex Myra ciuitate Lyciæ.

MAII. 9.

a GRegorii episcopi.] De eodẽ hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac deniq; cęteri Latinorũ, Græci autem in Menologio 14. Kalen. Februarij, qua die (ut aiunt) exaltationem corporis Gregorij Theologi celebrant. rursus aũt 8. Kalen Febr. de eodem solẽniorẽ agunt diẽ, ut apparet ex consti. Emmanuel. Imp. tit. de ferijs, Suas res gestas carminibus ipsemet ex parte digessit, unde & Gregorius presbyter, quæ in Encomio de Gregorio Nazianzeno scripsit, accepisse uidetur. Addidimus nos quaplurima ex auctorib. uetustis atque probatis petita, quæ per annos singulos in Annal. ecclesi. digessimus, unde & uitam ipsius, amicis efflagitantibus, descripsimus: quam summo Pontif. Sanctissimo D.N. Gregorio XIII. tãti patris studiosissimo obtulimus, eo potissimum tempore, quo ille totius Vrbis exultatione celeberrimam corporis eius à sacrarum uirginum ordinis sancti Benedicti monasterio in campo Martio ad Gregorianum sacellum præclatissimo opere ac maxima impensa in Vaticana basilica principis Apostolorũ extructũ, translationem peregit, de qua inferius suo loco dicemus.

b Hermæ.] Agunt de eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij Latinorum, Græci autem in Menologio non. Martij. Hic auctor est illius, uoluminis, quod titulo Pastoris inscribitur, ut testatur S Hieron. de scrip. ecclesiast. in Herma. putarunt aliqui de hoc agere paulum ad Roman. scribentem c. 16.

c Martyrum trecentorum & decem.] Sic Vsuardus, Ado, & uet. man. scrip. Beda autem quadringentos numerat, quando autem hi passi sint, nullus prodit.

d Gerontij episcopi.] Putatur hic ille Gerontius, qui affuit Symmacho Papæ in concilio quarte Rom. consi. Magno & Auieno, anno à Christo Domino 501. Alius eiusdem nominis eodem seculo uixit episcopus Camerinen. interfuitq; Romano concil. sub Hilario Papa. Rursus alius in Gallijs, temporibus sancti Leonis Rom. Põt. numeraturque inter eos Galliarum episcopos, ad quos S. Leo scripsit epist. 52. quo etiam tempore claruit S. Gregorius eps Mediolanensis, de quo supra 3. nonas Maij. Legimus huius, de quo hic agitur, res gestas, quæ incipiunt: Ab exordio naturæ, &c. sunt eiusmodi tamen, ut indigeant exacta eruditorum censura, ut expurgentur.

e Beati.] Agit de eodem hac die Beda, Vsuardus; & alij recentiores.

f Translatio sanctorum Andreæ, Lucæ, & Timothei.] De eadem Vsuardus, Beda autem, & Ado hic tantum de translatione Timothei, ea de causa puto, quoniam seorsum ab his translatæ sunt reliquiæ sancti Timothei, anno uigesimoprimo Cõstantij Imper. ut scribit S. Hieron. in chroni. Porro Andreæ, & Lucæ reliquias translatas esse anno uigesimotertio eiusdem Imp. idẽ auctor affirmat; licet in libro de scriptoribus ecclesiasticis in Luca dicat tam sancti Andreę, quam sancti Lucæ reliquias Constantinopolim esse translatas anno uigesimo Constantini, uel (ut alij codices habent) Constantij. Agens idem auctor aduersus Vigilantium easdem sub Constantino profitetur esse translatas; dum hæc ait per ironiam: Sacrilegus fuit Constantinus Imperator, qui sanctas reliqas Andreæ, & Lucæ, & Thimothei transtulit Constantinopolim, apud quas & dæmones rugiunt, & inhabitatores Vigilantij illorũ se sentire præsentiam confitentur? Hæc Hierony. quæ quidem uerba conuenire Constantio non posse, com-

compertum est; quem Arianum fuisse, omnes norunt. Mirum sane in unius eiusdemque auctoris scriptis tantam reperiri discrepantiam. Verum si fides adhibenda est Artemij martyris actis, quæ recitat Metaphrastes die 28. Octob. quibus & astipulatur Niceph. hist. lib. 10. c. 11. Constantij & non Constantini temporibus id factum esse fatendum est, si quidem ipse Artemius Augustali præfectura nobilitatus, eiusmodi trãslationis negotium sibi tanquam uiro religiosissimo traditum à Constantino Imp. curauit. Theodorus lector li. 2. collectan. id etiam sub Constantio factum affirmat: additq; Andreę & Lucę reliquias trãslatis quint. non. Martij, Timothei autem ad octauum Kal. Iunij hisque diebus locatas esse Constantinopoli, in magno templo SS. Apostolorum. Procopius lib. 1. de ædif. Iustinia. Imp. de restitutione eiusdẽ basilicæ, deque item adinuentis tunc ibi dictorũ Apostolorum sacris corporibus hæc ait: Erat antiqua apud Bizantium ędes Apostolis consecrata longitudine temporis iam emota, & quæ (ut suspicabatur) amplius stare nõ poterat: hanc instaurauit Iustinianus Imp. pro dignitate. Vbi latomi & artifices effosso fundamento, inuenerunt ligneas arcas tres insculptis litteris indicantes, trium scilicet Apostolorum esse corpora, Andreæ, Lucæ, & Timothei, quæ rex ipse & omnes Christiani maximo cum honore conspexerunt, &c. De ijsdẽ in uita S. Eutychij, episcopi Constantinopolitani Eustachius presbyter agit. Fuerat olim templum illud à Constantino Magno erectum, ut testatur Eusebius in uita Constantini li. 4. c. 50. & 60. Socrat. lib. 1. ca. 12. & 26. in fine. ubi hæc ait: Quam quidem ecclesiam eam ob causam Constantinus ædicauerat, ne Imperatores & sacerdotes Apostolorum reliquijs aliquando destituerentur, &c. quibus profecto annuit, aliquas Apostolorum reliquias illuc tempore Constantini esse translatas. In re autem ambigua ita animo affectus sum, ut definire controuersiam, certamque de ea referre sñiam, non præsumam. De translatione S. Andreę iterum facta Amalphim, in archiuijs illius ecclesiæ rei gestæ monumenta continẽtur. De perenni miraculo scaturientis inde liquoris medici ad curandos morbos totus pene Christianus orbis est testis: in oẽs enim regiones ex eo fonte fluxere riui. & si de his quæris testimonium antiquorũ, habes Gregorium Turon lib. de gloria mart. c. 31. Ad hæc addimus, quod in bibliotheca Vaticana plut. 3. numero 153. est codex peruetustus dialogorum S. Gregorij Papæ, ante cuius exordium pagina describitur historia de legatione eiusdem Gregorij Constantinopolim cum esset diaconus, ad Tiberium Imp. a quo obtinuit brachiũ S. Andreæ Apostoli, necnon & brachium. Sancti Lucæ Euangelistæ, quæ sacra pignora secum detulit Romam est. quidem eã pagina præ nimia antiquitate penè consumpta. Ibidẽ autem post libros dialogorum mentio habetur de eodem Gregorio, quod anno secundo sui Pontificatus dedicauerit ecclesiam S. Andreæ ad Cliuum Scauri, ubi adhuc eiusdem S. Apostoli brachium asseruatur. Caput autem eiusdem sanctissimi Apostoli ad ædes sacras eius germani Romam in Vaticanum à Pio II. delatum, decentissime asseruatur; cuius rei gestæ historiam tunc editam in manu scrip. codice legimus est eius exordium: Si qua sunt memoriæ cõmendanda: &c. ubi & pientissima oratio legitur, qua sanctiss. Papa trans pontem Miluium flexis genibus madidis oculis, excepturus uenerandum caput, sic effari cępit: Aduenisti tandẽ, ò sanctissimum, &c. legitur ibidem & sacer hymnus de eadẽ re editus eiusdem Pontificis iussu ab Agapito episcopo Anconitano, itemque luculentissima oratio Bessarionis Cardinalis amplissimi, necnon & Ro. Pontificis ad eum responsio, aliaque solemnia sacrosanctæ peracta narrantur.

g Translatio S. Hieronymi.] Agit hic Petrus in catalog. lib. 4. c. 145. de duplici translatione corporis S. Hieronymi; quarum prima, qua recenset factam sub Cyrillo episc. Hierosolymitano nullius auctoris testimonio contestatam, ueluti falsam respuimus; obijt enim S. Cyrillus ante Hieronymum, ut ipsius Hieronymi auctoritate probatur: dum ait, eum tantum peruenisse, ad octauum annum Theodosii Imp. qui fuit ann. à Christo 387. sanctus Hieronymus autem ex humanis desiit Theodosio iuniore nonum & Valentiniano tertium conss. qui est annus à Christo 420. Secundam autem translationem, quam factam asserit, cum Saraceni Palæstinam inuasissent, ut ueram libenti animo suscipimus atque probamus, in cuius memoriam præsens celebritas annis singulis agi consueuit.

h Translatio sancti Nicolai episcopi.] Huius rei gestæ historiam scripsit Ioannes archidiaconus ad Vrsionem Barensem episcopum, ut testatur Vincen. lib. 25. cap. 83. recenset eam Sur. tomo 7. hac die. Scripsisse insuper eandem historiam Nicephorum Barensem, adhucq; in manu scrip. latitare, tradit Molanus Sigebert. in chron. de ea agens, factam scribit anno Domini 187. idipsum idem Ioãnes testatur. Ex eiusdem sancti antistitis corpore, ut è perenni quodam charisma tum fonte stillat liquor salubris, sicut olim cum esset Myræ: quamobrem Emmanuel Imp. dum de eo agit in constit. nouella de ferijs, his titulis eum exornat. Nicolaus miraculis insignis, unguentorum fragrantia scatens, & cæt. extat apud Theodo. Balsam. in nomoc. Photij titu. 7. cap. primo, Deus Opt. Maximus cum multis modis sanctorum suorum cineres illustrarit, eo, etiam ho-

gnore dignatus est ut ex aridis ossib. (vt olim ex asini maxilla qua Sanson Philistęos deleuit, aquæ fontem manare fecit. Iudic. c. 15 (liquorem medicamenti uim habentem ad curandas malas ualetudines & impios agiomachos conuincendos iugiter fluere uoluit. Idque tantum non Andręæ Apostoli, ac Nicolai. sed aliorum complurium sanctorum sacris reliquijs præstiuit, de quib. suis locis dicetur inferius.

xix. D Sexto Idus Maij Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12

ROMAE via Latina natalis sanctorum martyrum Gordiani a & Epimachi, quorum prior pro confessione nominis Christi tëpore Iuliani Apostatæ diu plumbatis cæsus, & ad ultimum capite trūcatus, noctu a Christianis sepultus fuit eadem uia in crypta, in quam beati Epimachi martyris reliquiæ pauló ante translatæ fuerant ab Alexandria, vbi ille pro Christi fide martyrium compleuerat. In terra Hus S. Iob b prophetæ, admirandæ patientiæ uiri. Romæ beati Calepodii c presbyteri & martyris, quem Alexander Imperator gladio fecit occidi, & corpus eius per ciuitatem trahi, atq; in Tyberium iactari: quod inuentum Callistus Papa sepeliuit. Decollatus est etiam Palmatius d consul cum uxore & filijs & aliis promiscui sexus quadraginta duobus de domo sua: Simplicius quoque senator, cum uxore, & sexagintaocto de familia sua: item & Felix cū vxore sua Blanda: quorum capita suspensa sunt per diuersas portas Vrbis ad exemplum Christianorum. Item Romæ uia Latina ad Centum aulas natalis sanctorum martyrum Quarti e & Quincti, quorum corpora Capuā translata sunt. Mesopoli in Sicilia sanctorum martyrum Alphii, f Philadelphi, & Cyrini. Smyrnę S. Dioscoridis g martyris. Apud Tarentum S. Cataldi h episcopi, miraculis clari. Mediolani Inuentio i sanctorum martyrum Nazari & Celsi, quando beatus Ambrosius episcopus S. Nazarij corpus recenti adhuc sanguine conspersum reperit, atq; ad basilicam Apostolorum transtulit, una cum corpore beati Celsi pueri, quem idem ipse nutrierat, & Anolinus in Meronis persecutione simul cum eo gladio feriri iusserat quarto Kal. Augusti, quo die festiuitas eorum martyrii celebratur.

MAII. 10.

a GORDIANI, & Epimachi.] De his hitem Beda, Vsuardus, & alij; Gręci sūt in Menologio pridie huius diei. Horū acta recitat Sur. tomo 3. Mōbritius tomo primo. Qua quidem in re admonemus iterum lectorem; carnificinas illas, quas Romæ in Christianos exerceri solitas tëporibus Iuliani ferūt, nō ab ipso Iuliano, sed ab Aproniano Præfecto Vrbis institutas. Quę, ut dilucidiora fiāt scire oportet, Iulianum antequā inuaderet Imperium,

cum.

eum in Gallijs moraretur cum exercitu, ne cordis impietatem eo tempore consilijs suis nondũ opportuno proderet, se Christianum professum esse, atq; ad Christianorum synaxes et conuenire consueuisse, ut ex Ammian. Marcellino satis liquet. Insuper (ut auctor est S. Hilarius libell. aduersus Cõstantium) idem Iulianus fauit catholicis, deque orthodoxa fide tũc ab Arianis uexata, est optime meritus. Postquam uero ab exercitu acclamatus est Imperator, e uestigio recedens e Gallijs, in Orientem aduersus Constantium duxit exercitũ: quo interim defuncto, cum esset Antiochiæ, tacitã aduersus Christianos exercuit persecutionem, delectis ad hoc ijs prouinciarum pſidibus, quos infestissimos esse nouerat Christianis, & inter alios, ut idẽ Marcellinus testatur, Romanæ Vrbis præfecturam delegauit Aproniano; qui in Christianos, non Christianitatis titulo, sed quasi in maleficos, hoc est ueneficijs & magicis cantionibus deditos, exercuit quæstiones, grauissimaque insontibus supplicia irrogauit. Accessit ad sæuitiam hominis exacuendam, quod eo tempore Diuino iudicio orbatus altero oculo, id acceptum tulit maleficijs Christianorum concitarunt etiam pessimi hominis impetum infideles, dum eo tempore Romæ Apollinis templum incendio conflagrauit. hic habes ex eodem auctore li. 21. 23. & 26. ex quibus omnibus tam horũ martyrum acta, quam cæterorum, potius sub Iuliano, quam coram Iuliano Romæ actitata intelligas. Illum enim Romæ aliquãdo fuisse, præsertim post adeptum imperium, nullus probatorum antiquorum auctorum testimonio poterit affirmare. Horum sanctorum martyrum (de quib. agitur) sacras reliquias translatas esse in Gallias scribit Herman. in chron. anno Domino 770. de ijsdem martyribus exta nobile epigramma Bonad. lib. 2. mon. 62.

b Iob prophetæ.] De eodem ha die Beda, Vsuardus, Ado, & alij Latinorum: Græci autem in Menologio, 8 idus Maij. idemq; eundem prophetam appellant, ob multa præuisa atque prænunciata usque ad seculi consummationem diuina consilia: quæ tum S. Gregorius in moralib. tum alij plerisque, qui in ipsum commentarios scripserunt, communi omnium sententia profitetur.

c Calepodij.] Agunt de eodem ijsdem qui supra Beda, ac cæteri. eius res gestæ hñr in actis S. Callisti Papæ, apud Sur. tom. 5. 14. Octobr. Fuit nomine Calepodij nomine cœmeteriũ uia Aurelia, extra portam Ianiculẽsem, & ostẽditur adhuc (ut ferunt) in ecclesia S. Pãcratij. Habetur de eo frequẽs mentio in Martyrologijs. extat de eodem Calepodio carmen Bonad. li. 2. mono. 61.

d Palmatius consul.] In ijsdem actis S. Callisti de eodẽ agitur. Cum hic consul dicatur, non puto ordinarium, cũ nõ recenseatur in Fastis, sed ex suffectis, seu allectis opinor, de quib. quidem Ausonius i oratio. habita in suo cõsulatu ait, sub quib. consulib. hi cõsulatũ gessissent, q̃rere opus fuisse. De Simplicio senatore ac cæteris, quoru n hic mentio habetur. consule eadem Callisti act.

e Quarti, & Quinti.] De his item hac die Beda, Vsuar. Ado, & alij. Horum nomine cœmeterium est appellatũ, de quo Pauin. li. de cœmete. ex tabul. Vatic.

f Alphij, & soc.] Græci etiam de his agũt hac die in Menologio. Legimus horum acta e Græcis Latine reddita, excusaque. Passi leguntur sub Licinio Imp. & Tertullo præside, ut eadem acta ab ecclesia Leontina accepta testantur. At ne mihi alienos labores sumere uidear, hæc ipsa acta, aliaque pene omnia ex diuersis extra Vrbem ecclesiarum archiuijs accepta, quorum in his annotationib. frequenter meminimus, in unum colligere, fuit operis & industriæ R. P. Antonij Talpę Seuerinatis nostræ congregationis bibliothecæ præfecti, qui in his colligendis diligens studium, officiumque laudabiliter impendit.

g Dioscoridis.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, ubi etiam eius certamen paucis narratur.

h Cataldi episcopi.] De eo Petr. in catal. lib. 5. c. 143. agitur hac die uenerandi corporis eius inuentio, natalis autẽ dies 8 id. Maij, legimus eius acta in officio ecclesiastico eiusdem sancti nuper restituto iuxta ritum S R. E.

i Inuentio sanct. mart. Nazarij, & Celsi.] De quib. etiam tabulæ ecclesiæ Mediolan. Rei gestæ historiã scribit Paulinus in Ambrosio, Præfatio eiusdem, aliaq; uetera monumenta. Plura de his dicturi sumus inferius in natali die ipsorum.

11 Quinto Idus Maij. Luna. E xviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13			

O 2 ROMAE

ROMAE via Salaria natalis beati Anthimi a presbyteri, qui post virtutum & prædicationis insignia, in persecutione Diocletiani in Tyberim præcipitatus, & ab angelo exinde ereptus, oratorio proprio restitutus est: deinde capite punitus, victor migrauit ad celos. Eodem die S. Euellij b martyris, qui cum esset de familia Neronis, ad passionem Sancti Torpetis in Christum credidit, pro quo & decollatus est. Item Romæ sanctorum martyrum Maximi, c Bassi, & Fabij, qui sub Diocletiano via Salaria cæsi sunt. Camerini sanctorum martyrum Anastasij, d & sociorum, qui in persecutione Decij sub Antiocho præside cæsi sunt. Auximi in Piceno sanctorum martyrum Sisinii e diaconi, Diocletij & Florentij discipulorum S. Anthimi presbyteri, qui sub Diocletiano lapidibus obruti, martyrium compleuerunt. Varennis S. Gangulphi f martyris. Viennæ S. Mamerti g episcopi, qui ob imminentem cladem solennes ante Ascensionem Domini triduanas Litanias in ea urbe h restituit: † quem ritum postea vniuersalis Ecclesia recipiens comprobauit. Apud Siluniacum depositio S. Maioli i abbatis Cluniacensis; cuius uita sanctis meritis fuit præclara. In Piceno sancti Illuminati confessoris.

MAII. II.

a ANTHIMI.] De eodẽ hac die Beda, Vsuardus, Ado, alijq; recentiores. Extant eius acta, quæ retulit Sur. to. 3. ubi etiam recitat sermonem Petri Damiani de eodem martyre.

b Euelli.] Beda de eo item agit hac die. Eius res gestæ iunctæ sunt actis sancti Torpetis martyris; quæ legimus in man. scrip. edidit ea Mobrit. tomo secundo. meminit, & Petrus in catal. lib. 5. cap. 8.

c Maximi & soc.] Agitur de his etiam in actis sancti Anthimi martyris, cuius nuper meminimus.

d Anastasij, & soc.] Legimus Horum acta in gestis sancti Venantij martyris, acceptis ab Ecclesia Camerinensi, sed censura aliqua castiganda.

e Sisinij & soc.] Horum res gestæ intextæ habentur in prædictis actis S. Anthimi.

f Gãgulphij.] Extãt eius acta, quę recitat Sur. tom. 3. Plura habentur de eo in breuiario & missali ecclesiæ Augustanæ Henric. de Erfosd. c. 67. Vincent. lib. 3. cap. 159. Martin. Polon. in chron. anno Domini septingentesimo quinquagesimo sexto & alij plures.

g Mamerti episcopi.] Agit de eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Qualis autem quantusve hic fuerit, indicant epistolæ Sidonij Apollinaris, qui eum nouit, & familiarissimè usus epist. vndecima, libro quarto, & libro septimo, epist. prima. De eo præterea Alcimus Auitus, qui secundus post eum factus est Viennensis episcopus in homilia quam de rogationibus habuit. Gregorius Turonen. histo. Franc. lib. 2. cap. 34. Ado Vien. in chron. anno Domini 396. & 452. quæ & Surius collegit in unum tom. 3. hac die. Hi etiam qui agunt de diuin. offic. eiusdem meminerunt, ut Albin. Flac. cap. 67. Annal. c. 37. & alij, ut Sigebert. in chron. anno 468. Regino anno 421. Fuit alius eiusdem nominis episcopus Lingoniensis, de cuius corporis inuentione agitur in uita S. Annonis episcopi Colonien. li. 1. c. 38. apud Sur. tomo 6. die 6. Decembr. quẽ Martinum ab alijs dictum reperi.

h In ea urbe restituit. Sic positum, ut intelligas longe ante sanctum Mamertum Rogationes illas ante Ascensionem Domini fuisse solitas celebrari, ut ex Augustino, & Sinodio Apollinari superius demonstrauimus in not. diei 25. Aprilis. Porrò sanctus Mamertus solertiori cultu easdem in Viennensi ecclesia celebrandas indixit. quem ritum (ut hic habet Martyrologium) vniuersalis ecclesia recipiens, comprobauit. Consule quæ de Rogationibus, dicta die superius sunt notata.

i Maioli abb.] Suffectus est hic Ademaro an. Domini nongentesimo quadragesimo quarto, perue-

peruenitq; usq; ad annum 993. ut scribit Sigeb. in chron. numeraturque tertius ordine eiusdem cœnob. Cluniac. abbas. Meminit eiusdem S. Bernardus in apolog. ad Guiliel. abbat. pluribus Petrus Cluniac. lib. 2. mirac. c. 31. Lambert. in chro. anno 985. Trithe. de uir. illust. ordi. sancti Bened. lib. 3. c. 230. porrò eius res gestas uberius cumulatas Surius habet tomo 3. hac die.

K Illuminati.] Eius sacrum corpus religiose seruatur, & colitur apud Sanctoseuerinates, qui olim Septempedani dicebantur in monasterio sancti Mariani.

12 Quarto Idus Maij. Luna. F xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14			

ROMAE via Ardeatina SS. martyrũ Nerei [a] & Achillei fratrũ, qui primo cum Flauia Domitilla: cuius erant eunuchi, in insula Pontia longum pro Christo duxerunt exilium; postmodũ grauissimis uerberibus attrectati sunt, deinde cum à Memmio Rufo cõsulari equuleo & flammis ad immolandum compellerentur, dicerẽtq; se a beato Petro Apostolo baptizatos, nulla ratione posse idolis immolare, capite cæsi sunt. Ibidem uia Aurelia [b] S. Pancratij [c] martyris, qui cũ esset annorum quatuordecim, sub Diocletiano martyrium capitis obtrũcatione cõpleuit. Item Romæ S. Dionysii [d] Patrui eiusdem beati Pancratii. In Sicilia S. Philippi [e] Argyrionis, qui à Romano Pontifice ad eam insulam missus, magnam illius partem ad Christum conuertit, cuius sanctitas in liberandis energumenis maxime declaratur. Salaminæ in Cypro S. Epiphanii [f] episcopi, qui multiplici eruditione, & sacrarum litterarum scientia excellens, uitæ quoque sanctitate, zelo catholicæ fidei, munificentia in pauperes, & uirtute miraculorum extitit admirandus. Constantinopoli S. Germani [g] episcopi, uirtutibus & doctrina insignis, qui Leonem Isauricum aduersus sacras imagines edictum promulgantem, magna fiducia redarguit. Treuiris sancti Modoaldi [h] episcopi. In ciuitate Calciatensi sancti Dominici [i] confessoris.

M A I I. 12.

a NEREI, & Achillei, alias Archillei.] De his hac itẽ die Beda, Vsuar. Ado & alij. Eorum acta recitat Sur. to. 3. Fuit uetus Romæ titulus nomine horũ martyrũ, cuius habetur mẽtio in registr. S. Gregorii Papæ libro quarto, epist. 44. ubi idem Gregorius habuit homiliam 28. in Euange. erat ibidẽ sepulta corũdem martyrũ corpora, quibus alludit; cum ait; Sancti isti ad quorum tumbã cõsistimus, florentem mundum mentis despectu calcauerunt, &c. Horum item nomine appellatum est cœmeterium uia Ardeatina, quod restituit Ioannes Papa, ut legitur in lib. de Romanis Pontificibus in Ioanne Papa primo.

b Itẽ uia Aurelia.] De duplici uia Aurelia ueteri, & noua, cõsule ea quæ Panuinus lib. de urbe Roma pag. 107. 109. & 122. pluribus scribit.

c Pancratij.] Ijdē qui supra de eode agūt hac itē die. Extant eius acta, quæ syncera in aliquib. ecclesijs legi cōsueuerunt habet ea Sur.to. 3. De miraculis ad sepulchrū eius aduersus periuros fieri solitis agit Greg.Tur.de glor mar.c.39. Extat uetus memoria eiusdem via Aurelia, ubi S. Greg.Papa habuit hom.27. in Euan.ibidē & venerandum corpus eius sepultum est. vnde hæc ibi in fine; Ad martyris tūbā cōsistimus, qui ad celeste regnū ex qua morte peruenerit scitius; &c. Abstulit olim eā ecclesiā idē S. Gregorius à presbyteris negligenter curantibus, deditque monachis: qui (vt ait) ad sanctissimū martyris corpus quotidie opus Dei peragerent. extat de his epist. 18 lib.3.regist. de eiusdē reliquijs idē lib 3. epist. 86.& lib 8.epist.63. Porta Ianiculēsis, seu Aurelia antiquitus dicta; ex eiusdē sancti nomine appellata est porta S.Pancratij; nec nouiter, sed antiquitus,ut cōstat ex Proco.li.1.de bello Got. De reliquijs eiusdē S in Gallias translatis, agit Greg. Tur.libro de glor.mar.c.83 scripsit de S.Pancratio epigramma Bonad.in monod.63.lib.1.

d Dionysij.] De quo plura scribit Fazel. de rebus Siculis decad. 1. lib. 10. accepimus eius res gestas manuscrip: quarum est exordium: In diebus Arcadij Imperatoris,&c.

e Philippi.] De quo plura scribit Fazel. de reb.Siculis decad.1. lib. 10. accepimus eius res gestas man. scrip: quarum est exordium: in diebus Arcadij Imperatoris,&c.

f Epiphanij.] De eodē hac die Latini oēs, & Græci in Menologio,ubi iidem testantur,eum uixisse annos centū, & quindecim, minus mensib. trib. Pluribus de eo S. Hieron: lib: de scrip. eccl. in epi.61 ad Ioannē epm Hierosolymitanum, & in apolog. 2. aduersus Rufinū. Adeo spectatæ sanctitatis uir fuit, ut licet aduersus Arianos semper strenuè decertasset, ipsi tñ Ariani & eorū patronus Valens Imperator eū ueriti, quicquam molestiæ ei inferre ausi non sunt,ut idē S.Hier. scribit epi.61.his uerbis: Epiphanius eps Cypri a Valente non tangebatur; tantæ. n. uenerationis semper fuit,ut regnantes hæretici ignominiam suam putarēt, si talē uirū persequerentur. hæc S. Hiero. Cū aūt alicubi Salaminæ, alicubi uero Constantiæ eps dictus reperiatur, non existimes hæc inter se pugnare; nam Salamina etiam Constantia dicta est: quod & expresse testatur S.Hieronymus in epist.27. in Epitaphio S. Paulæ ad Eustochiū. extat Theophili epi Alexandrini ad eum epis. 67.apud Hieron.tom. 2. eumq; summopere laudat. De eo plura Socra.hist lib.6. c. 11. & sequen. Sozom.lib.7.c.26.& li.8.c. 14. & 15. & Niceph. lib.2.c.46.li.13.c.13.& 14.& illi oēs et qui scripserunt res gestas Ioannis Chrysostomi, ut Leo Imp.Greg.Alex.Metaphrastes Suidas, & alii plurib. aūt eius acta conscripta edidit Metaphrastes, de quorū parū fida integritate egimus in Anna. eccl. Mentio habetur de eodē in Nicena synodo secunda: & quem præterierā,meminit eiusdem S. Augustinus li. de hæres. ad Quoduult d. Longæuā ætatē Epiphanii ex eo considerare possumus, q. ab ineunte ætate uersatus est cum S. Hilarione,ut scribit S.Hiero. in Hilarione, & Sozom. li. 6.c.32.eratq; adhuc iuuenis S Hilarion quādo S. Epiphanius adolescens monasticam amplexatus est disciplinam,ut eius acta testantur; qui quidem Hilarion octoginta annos natus uita functus est, anno Domini 372.ut ostendemus inferius in natali die ipsius; S. Epiphanium autem constat suā perstitem adhuc fuisse septimo anno Arcadii Imp. Vincentio & Frauitta conss. qui adscribitur a recentiorib. annus à Christo Domino 401. Sepulchrum S. Epiphanii pluribus esse nobilitatum miraculis,scribunt Soz.lib.7. c. 26. & Nicephō. li. 12.c.46. Fuit eidem post obitum erecta basilica,eademq; sacris imaginibus exornata, ut apparet ex act.6 sanct.synod. Nicen.secundæ.

g Germani episcopi.] Agunt de eo item Græci hac die in Menolog. ubi eius natalis, genus, & acta narrantur De eo Niceph. episcopus in chro. Zonaras in Leone Isaurico, & Cedren. in cōmp. hist in miscel.an.14.eiusdem Imp.li.de Ro. Pontificibus in Gregorio secundo Papa, Constantius episc. in encomio de translatione reliquiarū sanctæ Euphemię,quod recitat Lipom. tom. 6. Excessit ex hac uita annum agens suæ ætatis nonagesimum,ut in Græcorum Menolog.legitur, reliquit inter alia sui ingenii monumenta, theoriam rerum ecclesiast.

h Modoaldi episcopi.] Huius acta recitat Sur. tom.3. scripta à Stephano abbate Leodien. apud quem lib. 3. agitur de miraculis eius. uixit circa annum Domini 720.

i Dominici.] De eodem etiam Molanus in addit. ad Vsuardum edit. secundæ. pluribus in Flore sanct. Hispan. de ipso agitur & in Thesaur. concion. tomo secundo, migrasse ferunt ex hac vita circa annum Domini millesimum & sexagesimum.

xvj F Tertio Idus Maij. Lunæ. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	f
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2

ŧ	ū	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15

ROMAE Dedicatio [a] ecclesiæ sanctæ Mariæ ad martyres, quã beatus Bonifacius Papa quartus, expurgato deorum omniũ veteri fano, quod Pantheon vocabatur, in honorem beatæ semper virginis Mariæ & omnium martyrum dedicauit, tempore Phocæ Imperatoris. Constantinopoli beati Mucij [b] presbyteri & martyris, qui sub Diocletiano Imperatore, & Laodicio procõsule, primo Amphipoli multis pęnis atque cruciatibus ob Christi confessionem afflictus postea Byzantium vsque perductus, capitali sententia occubuit. Heracleæ sanctæ Glyceriæ [c] martyris Romanæ, quę sub Antonino Imperatore, & Sabino præside passa est. Alexandrię commemoratio [d] plurimorum sanctorum Martyrum, qui ob fidem catholicam ab Arianis in ecclesia Theonæ occisi sunt. Apud Traiectum S. Seruatij [e] Tungrensis ecclesiæ episcopi, ad cuius meritum omnibus demonstrãdum, cum tempore hyemis omnia in circuitu nix repleret, sepulchrum eius nunquam operuit, donec industria ciuium basilica super illud ædificata est. In Palæstina sancti Ioannis [f] Silentiarij.

M A I I. 13.

a DEDIC. eccl. S. Mariæ ad martyres. Agit de eadem solemnitate Beda, hac die. Quartum obseruare potui, usque ad S. Gregorij Papæ tẽpora idolorum templa à Christianis, ut plurimũ, uel fuisse deiecta, uel si qua intacta remanserunt, eadem, ut loca dæmonum, indigna existimata esse, in quibus Deo uero religionis cultus exhiberetur, secundum illud Apostoli 2. ad Cor. ca. 6. Qui consensus templo Dei cum idolo? Vnde idem S. Gregorius Papa, qui Bonifaciũ IV. qui Antheõ in Dei ecclesiam mutauit, uix spatio trium annorum præcessit, scribens ad regem Anglorum nuper ad Christũ conuersum epist. 60. lib. 9. indict. 4. monuit ut idolorum tẽpla euerteret. Inde aũt considerans infirmis adhuc in fide concedendum aliquid scribens ad Mellitum episc. epist. 71. li. 9. indict. 4. præcipit ne idolorũ templa destruerentur, sed iuxta ritũ ibi præscriptũ expurgarẽtur primũ indeq; sanctorũ illatis reliquiis, sanctificarentur: quod & posteris deductum est in exemplum. Si enim optassent Christiani idolorum templa in ecclesiarũ usum conuertere, nullatenus mirifica illa templa Serapidis Alexandriæ, Marnæ Gazæ, Iouis Apameæ, Cęlestis Carthaginis, & alia innumerabilia, quæ ob ingentem structuram uisa sunt miracula mũdi, solo æquassent. Qui quidẽ zelus si usquã incaluit, Romæ in primis Christianorũ corda succenderat, ut S. Hieronymi authoritate probatur, dũ in procœm. libri 2. comment. epist ad Galat. hæc ait: ubi alibi tanto studio & frequentia ad ecclesias, & martyrum sepulchra concurritur? ubi sic ad similitudinem cęlestis tonitrui Amen, rẽboat, & uacua idolorũ templa quatiuntur? hæc ibi, & alibi ad Lætam epist. 7. de oppignorata fide Gracchi in demoliendis Romę deorum delubris, pluribus agit. Illud etiam famosissimum Iouis Capitolini templum iã excisum esse, testatur li. 2. in Iouin. In Oriente etiam Theodosius iunior sanctionem de his ipsis promulgauit, in qua hæc inter alia leguntur: Cuncta deorũ fana, templa, delubra, si qua etiam nunc restant integra, præcepto magistratuũ destrui, collatione q; venerãdę Christianę religionis signi expiari pręcipimus, &c. l. ult. de pagan. Cod. Theod. Cur autem Pantheon templum intactum remanserit, ea fuit causa; quod dum prędicta Romæ, temporibus Hieronymi, aduersus idolorũ ædes agerentur, Honorius Imp. lege sancita, eiusmodi impetum Christianorum cõpescuit, hæc rescribens: Sicut sacrificia prohibemus, ita uolumus publicorum operum ornamẽta seruari, &c. l. 15. de pagan. Cod. Theod. Puto diuina dispensatione factum, ut inter tot idolorum fana prostrata, & in anathema obliuionis euersa; Pantheon uelut insigne quoddã ac perenne trophæum de expugna

tis hostibus permaneret, cederetq; triumpho omnium martyrum, qui omnes Gentiliũ deos Christi cruce subegerant. De eius Dedicatione per Bonifacium facta scribit Beda de gest. Angl. lib. 2. ca. 4. & de sex ætat. in Phoca Impe. Ado Vienen. in chron. anno 604. Paul. diac. de gest. Longob. lib. 4. cap. 11. Marian. Scot. in chron. an. 610. Sigebet. ann. 609. & alij. Legi in eius ecclesiæ codi. manuscrip. templum illud dicatum in primis in honorem Dei genitricis Mariæ, omnium sanctorum martyrum, & confessorum: illataque illuc esse reperi duobus de triginta curribus ossa sanctorum martyrum è diuersis Vrbis cœmeterijs effossa, solemniterque comportata, ac decentissimè collocata. Cætera autem de ea solemnitate, inferius ad Kal. Nouemb.

b Mutij.] Græci Mocium appellant, de quo etiam hac die Vsuardus; Græci autem in Menolog. ad 6. id. Maij; vbi etiam narrant in honorem huius martyris à Constantino Imp. fuisse tẽplũ erectum, quò eiusdem martyris sacras reliquias inferri mandauit. Iustinianus Imp. etiam ædem amplissimam eidem martyri erigendam curauit de qua Procop. lib. 1. ædif. Iustin. Imp. his verbis: Præterea templum Mocio martyri cõsecratum, magnitudine sua cetera superans, posuit. Cedren. in Basilio Imp. addit, eiusmodi templum vetustate collapsum ab eodem Basilio Imp. à fundamentis fuisse restitutum. De S. Mocij basilica mentio habetur etiam in actis concil. Ephes. edit. Peltan. tom. 2. cap. 19. & 20.

c Glyceriæ, aliàs Glycerij.] De eadem hac die Græci agunt in Monolog. ubi & eius martyrium describitur. Metaphrastes recenset eius res gestas, agitq; de ea scribit (nisi error sit in nota numeri) 6. id. Maias, habet eas Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. ea die. Percelebre fuit Heracleæ templũ S. Glyceriæ, ibique sacrum eius corpus positum, pluribus est miraculis illustratum. ex eius enim ossib. iugiter vnguentum curandi vi præditum emanare solebat, ut auctor est Niceph. hist. lib 18. c. 28. & 32. De reliquiis eiusdem martyris habetur mẽtio in encomio Cõstãtini episcopi de inuentione reliquiarum S. Euphemiæ apud Lipom. tom. 6.

d Commemoratio plurimorum sanct. mart.] Horum martyriũ scripsit Petrus episcopus Alexandrinus, qui fuga lapsus, dedit de his epistolam ad uniuersos Christi fideles: quã recenset Theod. hist. lib. 4. c. 20. De clade eo tempore illata catholicis per Lucium pseudo episcopum Arianũ agit S. Greg. Nazian. in orat. in laudem Heronis. Ruffin. hist. lib. 11. c. 2. 3. & 4. Socrat. lib. 4. c. 16. 17. 18. & 19. Sozom. lib. 6. c. 19. 20. & Niceph. hist. li. 11. c. 29. eandem catholicorum stragem non tantum scriptis, sed & voce præfatus Petrus Romæ, cum illuc confugisset, prædicauit, ostendens ibidem occisorum uestes sanguine cruentatas: ad quod miserandum spectaculum Vrbs conuersa est ad lachrymas. De ecclesia Theonæ, cuius hic habetur mentio, agit S. Epiphanius in panar. hæres. 69. eodem tempore Lucij pseudo episcopi, complures sanctorum monachorum ex Aegypto & Thebaide ob fidem catholicam fuisse relegatos ac damnatos ad metalla Ponti, & Armeniæ, auctor est Ioan. Cassian. collat. 18. c. 7. in fi.

e Seruatij episcopi.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Seruationem hunc appellat Sulpitius Seuerus lib. 2. hist. sacr. Quæ hic de eo scripta sunt, inuenies etiam apud Greg. Turon. de glor. confes. c. 72. qui item agit de eodem lib. 2. c. 5. de gest. Fran. ante omnes S. Athanasius in apologia ad Constantium, & in apologia secũda, cum agit de patribus, qui interfuerunt concilio Sardicensi, cui etiam præsens fuit Seruatius, anno Domini 347. Rufino & Eusebio consulibus. interfuit etiam concilio Agrippinensi celebrato post consulatum Amantij & Albini, anno 346. ex prædictis concilijs satis liquet quibus temporibus hic uixerit. Hæc idcirco inculcamus, quoniã nonnulli scribunt, eum functum esse legatione ad limina Apostolorum post centum fere annos ab eo tempore, quo vixit. itaque ea legatio synodalis Seruatij non debet referri ad tempora Attilæ regis Hunnorum, sed potius ad illas atrocissimas clades, quibus tote ferè Gallia à barbaris deuastata est, illis ipsis Seruatij temporibus. meminit illarum omnium sanctus Hieronymus epist. 11. scribens ad Ageruchiam. Portentosa quædam de Seruatio scribit Sigebert. in chron. anno Domini 399. eum nimirum consanguineum secundum carnem fuisse Domini nostri Iesu Christi, eiusque patrem fuisse filium Eliud fratrem S. Elizabeth matris S. Ioannis Baptistæ, eumdemque plusquam trecentis annis uixisse. Id etiam Petrus in catal. refert lib. 4. cap. 162. quæ etiam firmare nituntur testimonio Cælestini tertij Papæ, quasi ea acta fuerint eius auctoritate firmata. De his quid sentiendum sit, nemo non intelligit. Agit de eodem nouissimè Molan. in indicui sanctorũ Belgij. In tabulis episcoporum Tungrensium numeratur Seruatius decimus eius sedis episcopus, apud Demochar. de sacrif. Missæ, ubi etiam plura de Seruatio leguntur.

f Ioannis Silentiarij.] Huius uitam fidelissimè scripsit Cyrillus monachus; qui etiam gesta sanctorum Sabæ, & Euthymij literis commendauit, suorum temporum texens historiam. Descripsit eam Lipom. tom. 6. & Suri tom. 3. hac die De eo etiam idem auctor in vita sancti Sabæ. Floruit temporibus Zenonis Imper. agensque iam tunc quartum supra centesimum annum, adhucque erat in humanis, cum idem auctor scriberet eius res gestas.

Pridie

14 Pridie Idus Maij. Luna. A.XV

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16			

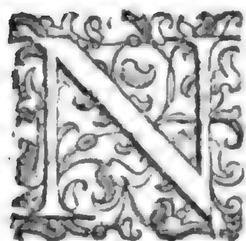
NATALIS S.Bonifacij [a] martyris, qui ſub Diocletiano & Maximiano apud Tarſum Ciliciæ paſſus, Romam deinde translatus via Latina ſepultus eſt. In Gallia S. Pontij [b] martyris, cuius prædicatione & induſtria poſtquando Philippi Cæſares ad fidem Chriſti conuerſi ſunt, ipſe ſub Valeriano & Gallieno principibus martyrij palmam adeptus eſt. In Syria ſanctorum martyrum Victoris [c] & Coronæ, ſub Antonino Imperatore: ex quibus Victor a Sebaſtiano iudice varijs & horrendis affectus eſt cruciatibus: quem Corona vxor cuiuſdam militis cum cœpiſſet beatum prædicare ob martyrii conſtantiam, vidit duas coronas de cœlo lapſas, vnam Victori & alteram ſibi miſſam: cumque hoc audientibus cunctis teſtaretur, ipſa quidem inter arbores ſciſſa, [d] Victor vero decollatus eſt. In Sardinia ſanctarum martyrum Iuſtæ, [e] Iuſtinæ, & Hebedinæ. Romæ S.Paſchalis [f] Papæ, qui plurima ſanctorum Martyrum corpora è cryptis leuauit, & in diuerſis eccleſiis honorifice collocauit. Ferenti in Tuſcia S. Bonifacii [g] epiſcopi, qui ut refert beatus Gregorius Papa, à pueritia ſanctitate & miraculis claruit. Neapoli in Campania S. Pomponii [h] epiſcopi. In Aegypto S. Pachomii [i] abbatis, qui plurima in ea regione monaſteria erexit, & regulam [x] monachorum ſcripſit, quam angelo dictante didicerat.

M A I I 14.

a BONIFACII martyr.] De eodē hac die Vſuardus, Ado aūt nonis Iunij, Græci uero in Menologio ad 14 Kal. Ianuarii, qua item die cū ponit Metaphraſtes, qui eius acta deſcripſit; refert eadem Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 3. nonis Iunij. Legimus in vet. man. ſcrip. monaſterii S. Cæciliæ Transtyberim acta eiuſdem martyris, in quibus aliqua habentur, quæ in Græcis exemplaribus deſiderantur. Eſt illuſtris ac uetus memoria Romæ eiuſdem Bonifacij, quæ ob ſepultum in ea ſanctum Alexium, eius etiam nomine nuncupatur: numeraturque in antiquo Romano cæremoniali una ex viginti duabus abbatijs, quæ Romæ erant. extat de eodem Bonifacio epigramma Bonad. libro ſecundo, monod. 64.

b Pontii.] Agit de eodem item hac die Vſuardus, Edita eius acta ex man. ſcrip. habentur apud Sur. tom. 7. hac die Mombrit. ante eum to. 2. ſed aliquanto diuerſe. De duobus Philippis Cæſaribus ad Chriſtum conuerſis, quorum hic mentio fit, pluribus in Annal. eccleſ. egimus. eſt de eodē Pontio elegans epigramma Bonad. libro 2. monod. 67.

c Victoris, & Coronæ.] De quibus item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij Latinorum, Græci autem in Menologio ad 3. id. Nouemb. Eorundem acta edidit Metaphraſtes, refert eadem Lipom. tomo 7. & Sur. tom. 3. Mombrit. tom. 2. & alii. licet nonnihil inter ſe diuerſe.

d Inter

d Inter arbores scissa.] Plutarchus vocat eiusmodi supplicij genus Diasphendonem, cum arborum duarum incuruatis cacuminibus adligatum hominis corpus emittitur. Ab Aureliano Imp. idipsum mortis genus esse exhibitum aduersus militum violantem torum hospitijs, auctor est Flau. Vopiscus in Aureliano, cum ait. Solus deniq; omnium militem, qui adulterium cũ hospitis uxore commiserat: ita puniuit, vt duarũ arborum capita inflecteret, quas ad pedes militis deligaret, easdemq; subitò dimitteret, vt scissus ille vtrimque penderet hæc Vopisc.

e Iustæ, & soc.] Agit de his item qui nunc est prosecutus res Sardoas Franc. Fara.

f Paschalis Papæ.] Extãt acta eius in vet. cod. man. scrip. monast. S. Cæciliæ Transtyberim, descripta per lectiones, sicut in ecclesia legi consueuerant. successit hic Stephano Papæ quarto, huius nominis. cætera de eo in Annal. eccl. egimus.

g Bonifacij episcopi.] Scribit de eo S. Gregorius lib. 1. dialog. claruit circa tempora Iustini Imp. nomen claturæ similitudine facile quis põt decipi. est enim Ferentis, seu Ferentum in Tuscia, de quo Pli. lib. 3. c. 5. cuius adhuc vestigia in agro Viterbiensi extare dicuntur. est & Ferentinum apud Hernicos ciuitas nobilis, a Frentinates, & aliquando Ferentini, sicut a Ferento Ferentani, vel a Ferente Ferentes, licet aliquando hæc inter se nomina confusa reperiantur. erant & Ferentani populi inter Sãnites & Pelignos positi. de quibus Ptolom. lib. 3. tab. 6. Strab. li. 5. & Plin. lib. 3. cap. 11. Est mentio vtriusq; sedis in concilio Roman. sub Gregorio primo Papa in lib. 4. regist. cap. 88. quarum episcopi eidem synodo subscripti habentur. Porrò de Ferenti in Tuscia, & non de Ferẽtino apud Hernicos, siue in Latio posito agere sanctum Gregoriũ. ex eius verbis apparet.

h Pomponij episcopi.] De eodem tab. ecclesiæ Neapolitan.

i Pachomij abb.] Agũt de eodem hac die Beda, Vsuardus. Ado, ac cæteri Latinorum, Græci etiã hac die in Menologio. Huius præclaras res gestas Græce conscriptas Dionysius abb. Rom. Exiguus cognomento Latione conuertit ante annos plus mille ac centum, extat eius pręfatio ante vitam sancti Pachomij, habes eã in prima par. vit. sanct. patr. c. 54. miramur eã à Lipomano & Surio prætermissam: quæ vt tãti viri, ingenij laudatissimi monumentũ prætereunda nõ fuit; qualis enim quantusvè sanctitate, & eruditione fuerit, consule Cassiodorum illi æqualem lib. instit. ad lect. diuin. Habet acta Pachomij Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 3. de eo præterea Sozom. lib. 3. ca. 13. Pallad. in Lausiacis, Cassiod. trip. Niceph. li. 4. c. 14 & alij. Nomen Pachomij, monasteriorumq; ab illo institutorum disciplinam Athanasius primus in Vrbem aduexit, vt auctor est S. Hieronymus epi. 16. ad Principiam. de tempore eius obitus Sigeb. in chron. anno Domini 406.

K Regulam monachorũ scripsit.] De regulis S. Pachomij, quas ipse Angelo dictante, excepit, meminit Gennad. de uir. illustr. c. 7 qui etiam testatur ab eodem esse scriptas nõnullas epistolas, quarum titulum recenset. Ipsas Pachomij regulas Aegyptiace scriptas translatas in Græcum Latinè reddidit S. Hieronymus, rogãte Siluano monacho, eo tempore, quo sancta Paula ex hac luce migrauit, Honorio 6. & Aristeneto coss. anno Domimi, iuxta recentiores chronog. 404. Easdẽ temporis uetustate penè abolitas, mendis purgatas, ac restitutas edidit noster Achilles Statius vir probitate & eruditione insignis, quas, ut nobile uetustatis monumentum, posuit in appendice sui Cassiani, quem summo cum labore restituit, illustrauitq; eruditis annotationib. D. Petrus Ciacconus Toletanus presbyter, vir quidem frugi, atque disertus, quem scimus in restituendo Arnobium Tertullianum, ac S. Hilarium laboris plurimum insumpsisse: hisce lucubrationibus in dies magis magisque catholicæ Ecclesiæ profuturum, nisi cito nimis, dolore omnium, ex humanis sublatus esset.

xiiij. B Idus Maij. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17			

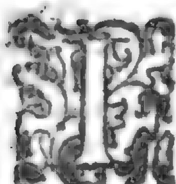

IN Hispania sanctorum Torquati, [a] Ctesiphontis, Secundi, Indaletij, Cæcilij, Hesychij, & Euphrasij, qui Romæ à S. Apostolis episcopi ordinati, & ad prædicandum uerbum Dei in Hispanias directi sunt: cumq; variis urbibus euãgelizassent, & innumeras multi-

multitudines Christi fidei subiugassent, in ea prouincia diuersis locis quieuerunt, Torquatus Acci, Ctesiphon Vergij, Secundus Abulæ, Indaletius Vrci, Cæcilius Illiberi, Hesychius Carteiæ, & Euphrasius Illigiturgi. Eboræ in Lusitania S. Mancij b martyris. In insula Chio natalis beati Isidori c martyris, in cuius basilica extat puteus, in quem fertur fuisse iniectus, de cuius aqua infirmi sæpius potati sanantur. Lampsaci Hellesponto passio sanctorum Petri, d Andreæ, Pauli, Dionysiæ. Fausinæ in Sardinia S. Simplicij e episcopi & martyris, qui Diocletiani tempore sub Barbaro præsidæ perfossus lancea martyrium consummauit. Aruernis sanctorum martyrum Cassij, f Victorini, Maximi, & sociorum. In Brabantia sanctæ Dympnæ g uirginis & martyris, filiæ Regis Hiberniæ, quæ pro fide Christi & uirginitate seruanda à patre iussa est decollari.

MAII 15.

a TORQVATI, & soc.] agunt de omnibus hac itē die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. In breu. Tolet. Kalen. Maias de his sacer hymnus conscriptus, habetur, aliaque de plura; quæ antiquitatem illam puriſſimā redolēt. Horum meminit Gregorius septimus Papa in epistola ad Alphōsum, seu Adelphōsum regem scripta 14 Kalen. April. indict. 12. his uerbis: Septem episcopos ab urbe Roma ad instruēdū Hispaniæ populos à Petro & Paulo Apostolis directos fuisse, qui destructa idololatria, Christianitatem fundauere, & religionem plātauere, ordinem & officiū in diuinis cultibus ostendere, & sanguine suo ecclesias dicauere. &c. de his præterea cæteri auctores, qui res Hispanicas sūt prosecuti, quos mittimus enumerare. Horum autem singulorum in proprijs ipsorū ecclesijs certis diebus solemnitas agitur. Cū autem ex his aliquot inueniantur dicti martyres à nonnullis, licet eorum martyrij acta non habeantur, antiquæ tamen traditioni ecclesiarum in quibus, ut patroni coluntur, acquiescendum putamus. de his omnibus in Thes. concion. tom. 2. & Flor. sanct. Hispan. agitur.

b Mancij.] De quo plura in breuiario Eborēsi, & Burgensi: ex quib. etiam Flos sanct. Hispan. texitur eius historia in Thes. concion. tom. 2. hac die, & Vasæus in chron. anno 100. Molan. ad 12. Kalen. Iunii agit de eodem.

c Isidori.] De eo itē hac die Beda, Vsuardus Ado, & alij Latinorum: Græci autem in Menologio pridie huius diei, vbi & eius martyrii pauca describūt. De miraculis eius, quorum hic habetur mentio, agit etiam Greg. Turonen. lib. de glor. martyr. cap. 102. Legimus acta eius in uet. cod. man. scrip. monast. S. Cæciliæ Transtyberim, ubi & scribitur passus, Gallo & Volusiano coss. sub Numeriano seu Numeriano magistro militū, pauca de eo Petrus in catal. lib. 5. c. 2.

d Petri, & socio.] Agit, Beda, textu deprauato, legitur Damasci, loco Lampsaci: agit de his etiam hac die Vsuardus, Ado, & alij Latinorum: necnon & Græci in Menologio, qui his addunt & Christianam uirginem, Lampsacique eos esse passos affirmant.

e Simplicij episcopi.] Accepimus eius martyrij acta & sociorum ex Sardinia insula Romam delata; meminit horum etiam Fara lib. 1. de reb. Sard.

f Cassij, & soc.] De his Gregor. Turon. histo. Franc. lib. 1. c. 33. & Molan. in addit. ad Vsuard. astipulanturque uet. man. script.

g Dympnę.] Cuius acta conscripta à Petro Cameracensi recitat Sur. tom. 3. hac die plurib. item de ea Molan. in indic. sanctorum Belgii, & in addit. ad Vsuard. claruit circa ann. Domini sexcentesimum.

16 Decimoseptimo Kalen. Iunij. Luna. C xiij

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	18

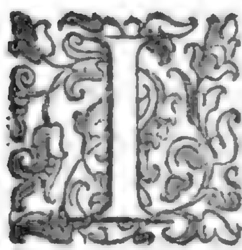

IN Isauria natalis sanctorum martyrũ Aquilini [a] & Victoriani Antisiodori passio S. Peregrini [b] primi eiusdem ciuitatis episcopi, qui a beato Xysto Papa in Gallias cum aliis clericis missus, euangelicæ prædicationis munere expleto, capitali sententia damnatus, coronam meruit sempiternã. Vzali in Africa sanctorum martyrum Felicis [c] & Gennadii. In Palæstina passio sanctorum Monachorum [d] à Saracenis in Laura S. Sabæ interfectorum. In Perside sanctorum martyrum Audæ [e] episcopi, septem presbyterorum, nouem diaconorum, & septem virginum, qui sub Isdegerde Rege variis tormentorum generibus cruciati, gloriosum martyriũ compleuerunt. Eugubii S. Vbaldi [f] episcopi, miraculis clari. Ambiani in Gallia S. Honorati [g] episcopi. Apud Cenomanos S. Domnoli [h] episcopi. Trecis S. Fidoli [i] confessoris. In Scotia S. Brandani abbatis. [k] Apud Forum Iulii sanctæ Maximæ virginis, [l] quæ multis clara uirtutibus in pace quieuit.

MAII. 16.

a 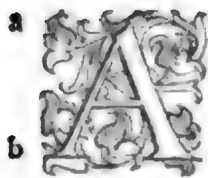

AQVILINI, & Victoriani.] Agunt de his etiam hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri recentiores.

b Peregrini episcopi.] De eo iidem qui supra Beda, ac cæteri. Vincentius lib. 10. c. 119. Antonin. part. 1. titu. 7. cap. 5. & Petrus in catal. lib. 5. c. 5. eius res gestas referunt.

c Felicis, & Gẽnadii.] Meminit horum sanctorũ martyrũ Euodius episcopus Vzalitanus in eo cõmentario, quem scripsit de miraculis S. Stephani protomartyris lib. 1. c. 2. extat apud S. Augustini opera, tom. 10. in appendice edit. Louan.

d Sanctorum monach.] Actũ est superius de Monachis cæsis in monte Sina; deq; his, qui in Aegypto a Saracenis trucidati sunt, hic autem de his qui occisi sunt in Palæstina in Laura S. Sabæ tempore Heraclii Imp. Agunt de his itẽ hac die Græci in Menologio. Quæ autem edita sunt miracula, cum Saraceni in prædictum monasterium S. Sabę olim irruerunt. vide in Prat. spirit. c. 4. 22. & 99 de his & Cyrillus mon. in actis eiusdem Sabæ, & in Euthymio, cũ refert quãdã grassationẽ Saracenorum factam in sanctos monachos temporibus Anastasii Imp. Porrò Antiochus monachus in epistola, quã scripsit ad Eustachium, qua agit de quadraginta quatuor monachis a Saracenis itidem in eodem monasterio occisis, eorũ natalem diem celebrari solitum ait, 25. Maii, unde hos eosdem esse cum illis censeo, erroreque typographi uel librarii diem interceptum esse illic existimo. necati sunt hi tpe, quo Modestus pręfuit ecclesiæ Hierosolymitanæ, tẽporib. Heraclii Imp. ut idẽ Antiochus eadẽ epistola significat, quæ intexta est tom. 9. bibli. sanct. pat. De eodem Antiocho, qui ea scribit, habes in actis S. Theodori Siceotæ apud Metaphrast. die 22. April & Lipom. tom. 7. extant eiusdẽ patris complures homiliæ.

e Audæ episcopi & soc.] Hic & Abda dicitur. Agunt de his hac itẽ die Græci in Menologio, necnon & prid. Kal. April. de Abda episcopo scribit historiam Theodoretus lib. 5. cap. 38. causamq; martyrii eam fuisse tradit, quòd dirutum a se templum. Magorum iussu noluerit restituere. Hic licet de exciso fano non laudetur, tamẽ abstinuisse a templi excitatione, eaq; de causa subiisse martyrium, plurimum commendatur. quam quidem causam ad martyrii coronam promerendã, satis esse idoneam, in casu simili scribit S. Ambr. ad Theodos. Imp. epist. 17. lib. 2. edit. Rom.

f Vbaldi episc.] Habes res eius præclarè gestas apud Sur. editas tom. 4. hac die. Agit de eo item Petr. in catal. lib. 5. cap. 6. uixit in episcopatu usque ad Alexandri Papæ quarti tempora, ut ex eius actis colligitur. scripsit eius res gestas Stephan. Cremonens. Molan. de eo item hac die in addit. ad Vsuard.

g Honorati episc.] Agit de eodem hac die Molan. in addit. ad Vsuerdũ. numeratur hic quartus

eius sedis episcopus. De eo Petrus in catal. lib. 2. c. 87. Democh. in tabulis Ambianensium episc. lib. de sacrif. Missæ.

h Domnoli episcopi.] De eodẽ Molan. in addit. ad Vsuard. Hic interfuit secundæ synodo Turonensi, cui subscripsit, alius hic ab illo, de quo agit Sidonius Apol. epist. vlt. lib. 4. De hoc item Greg. Turonen. de gest. Franc. lib. 6. c. 9. eius acta recitat Sur. tomo 3. hac die successit hic S. Innocentio, numeraturq; nonus eius sedis episcopus, sedit an. 46. mens. 11. dies 19. secundum tabul. Democh. claruit temporib. Clotarij filij Clodouei reg. Franc. & eius filij Childeberti, ac successoris eius Chilperici circa annum Domini 571. quo tẽpore prędictæ synodo interfuit. Meminit eiusdẽ Fortunatus in carm. ad Felicem episcopum; cum interfuit dedicationi basilicæ, licet ibi mendose Domnutus pro, Domnolus, legatur.

i Brãdani, aliàs Brẽdani.] Plura de eo Sigeb. in chron. an. 561. & in actis S. Maclouij, quæ idẽ Sigeb. scripsit, recitat ea Sur. tom. 6. die 15. Nouemb. Vincent. lib. 22. c. 81. Petr. in catal. lib. 5. c. 117. cum dicit episcopum, multaq; apocrypha cumulauit. De eodem Trith. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 31. claruisse eũ dicit anno Domini 570. Habemus eiusdem acta manuscript. in nostra bibliotheca, quorum est exordium: Beatus Brandanus natus est, &c.

K Fidoli.] De eodem hac die Beda, & Ado, qui eũ presbyterũ, & nõ episcopum dicunt: Sanè quidem in tabulis Trecensium episcoporum nullus eius nominis recensetur episc. a Demochare.

l Maximæ.] Agũt de eadem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Petrus itẽ in catal. lib. 5. c. 7.

17 Sextodecimo Kal. Iunij. Luna. Dxij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19			

PISIS in Tuſcia S. Torpetis [a] martyris, qui magnus in officio Neronis primum fuit, vnuſq; ex his, de qubus Paulus Apoſtolus ab vrbe Roma ad Philippenſes ſcribit: Salutant vos omnes, ſancti, maxime aũt qui de Cæſaris domo ſunt: ſed poſtea pro fide Chriſti iubente Satellico alapis cæditur, verberibus duriſſime afficitur, ac beſtijs deuorandus traditur, ſed minime lęditur; tandem martyrium ſuum decollatione compleuit tertio kalendas Maij: ſed tamen feſtiuitas eius celebrius hac die recolitur ob ſui corporis translationem. Neapoli in Campania S. Reſtitutæ [b] virginis & martyris, quæ Valeriano imperante, à Proculo iudice in Africa variæ torta, & in nauicula pice & ſtupa referta, ut in mari combureretur, impoſita, immiſſo igne, cum in incenſores flamma conuerteretur, ipſa in oratione ſpiritum Dei reddidit: cuius corpus cum eadem nauicula Dei nutu ad Aenariam [c] inſulam prope Neapolim deuectum a Chriſtianis magna veneratione ſuſceptum eſt, & in eius honorem Conſtantinus Magnus baſilicam poſtea Neapoli erigendam curauit. Nouioduni ſanctorũ martyrum Heradij, [d] Pauli, & Aquilini, cum duobus alijs. Chalcedone ſanctorum martyrum Solochani, [e] & ſociorum militum ſub Maximiano Imperatore. Alexandriæ ſanctorum martyrum Adrionis, [f] Victoris, & Baſillæ. Herbipoli S. Brunonis [g] epiſcopi & confeſſoris.

a 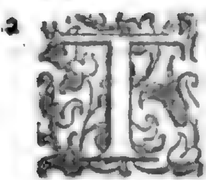 ORPETIS.] De eo hac itē die Beda, Vsuard. Ado, at cæteri. Huius gesta tunc temporis ab Artemio dictata Audax, exceptor scripsit habet ea Mombrit. tomo. 2. Legimus eadem man. scrip. ex vet. monumentis Pisanæ ecclesiæ, quorum, exemplaria Romam sunt missa. agit de eodem summatim Petrus in catal. lib. 5. c. 8. extat carmen laudis Torpete mart. quod scripsit Frāc. Bonad Sancton. lib. 2. monod. 72.

b Restitutæ.] Extant eius acta, ex eiusdem ecclesiæ antiquis tabulis edita. Non tantum Neapoli celebris fuit, quò translatum est uenerandū corpus eius, sed & Carthagine in Africa ubi passa est; eius etenim nomine censetur illa basilica Restitutæ dicta, in qua nonnulla concilia celebrata habentur. Sed de his uide quæ superius notata sunt die 12 Martij. b. Hæc cum dicatur passa sub Valeriano Imperatore, sciendum tamen, quod in eiusdem officio ecclesiastico passa legitur sub Numeriano, quod errore librariorum factum putatur. Claruit ibidem in Africa temporibus Maximiani Imper. alia Restituta insignis nobilitate & pietate matrona ad Christum conuersa per Felicem & Donatum martyres cuius res gestæ narrantur in actis sanctorum duodecim fratrum. Extat adhuc Neapoli uetus ecclesia in huius, de qua hic agimus Restitutæ honorem erecta, ut ferunt, a Constantino Imper. quæ amplioribus spatijs sic aucta est, ut tamen egregium pristinum illud uetustatis monumentum in suo statu integrum perseueret.

c Ad Aenariam insulam.] Eandem Græci dicunt Pithecusam, de qua Ptolom. tab. 6 Italiæ, & Plin. lib. 3. c. 6. qui & cur ita dicta sit, declarat; Ouidiusque corrigitur, dum lib. 14 Metamorph eā à Pithecis dictam putat in fabula Cercopum. ex eodem Plinio corrigitur & Pomp. Mela de situ orb. lib. 2. dū Pithecusam distinguit ab Aenaria, sicut & Solinus in Polyhist. c. 8. qui Ithacesiā appellat. accepit Aenariā insulam oliam Resp. Neapolitana à Tiberio, loco insulæ Capreæ, vt tradit Suet. in Tiberio c. 92. Nobilitata est eadem insula dictis sacris reliquijs sanctæ Restitutæ, ibique illustris memoria eius hactenus clara habetur.

d Heradij, & soc.] Agit de his item hac die Beda, Vsuardus & Græci etiam in Menologio hac die, ubi pluribus ipsorum martirii acta referunt; passosque tradunt in persecutione Diocletiani Imp.

e Solochani, & soc.] De his item hac die Græci in Menologio, ibique fusius Solochani gesta conscribuntur.

f Adrionis, & soc.] Beda item de his agit hac die consentiuntque uet. man. scrip.

Brunonis episc.] Multa sane de hoc mentitus est Auentinus lib. 5. Annalium Boiorum: Tu autem ne illius nugacitate decipiaris consule in Vaticana bibliotheca registra Gregorij noni, atque Innocentij quarti Romanorum Pontificum, in quibus extant litteræ de testimonijs miraculorum eius. Numeratur hic eius sedis episcopus decimusnonus electus anno à Christo Domino 1033. præfuit an. undecim, uno mense, & diebus quatuordecim, ut habent tabulæ Democharis in quib. egregiæ eius uirtutes summatim narrātur. Libuit hic fragmenta ex litteris tam Gregorij noni, quam etiam Innocentij quarti, ex eorum registris accepta describere quò agiomachi impietas ac temeritas retundatur. Gregorius nonus anno duodecimo sui pōtificatus 11. Kalen. Maij, de miraculis S. Brunonis Apostolicas litteras dedit: quarum est exordium: Mirabilis Deus in sanctis suis: & infra: Sicut enim uenerabilis frater noster episcopus Herman. & dilectus filius N. Decanus & Capitulum ac populus Herbipolensis nobis per nuncios suos & litteras intimarunt, Dominus tantam piæ memoriæ Brunonis episcopi Herbipolēsis concedit gloriam, quod sepulchrum eius tot & tantis dat coruscare miraculis, ut inter alios sanctos eius non inuocari suffragia, sit indignum, &c. Innocentius Papa quartus anno 5. sui Pontificatus, nonis Nouemb. Lugduni scripsit ad eundem episcopum & Capitulum Herbipolense, est eiusmodi earum litterarum initium: Dudum uenerabili fratri nostro episcopo, & dilecto filio N. & Capitulo Herbipolensi & infra: Quod sanctæ memoriæ Bruno Herbipolensis episcopus. qui olim degens in mundo, magnis pollebat meritis: nunc uiuens in cœlo tot coruscat miraculis ut eius sanctitas apertis indicijs cōprobetur: & eius inter alios sanctos non inuocari suffragia, est indignum, &c.

xj. E Quintodecimo Kal. Iunij Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20			

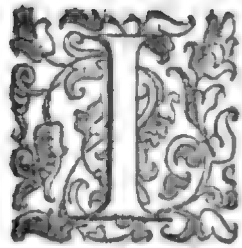
N Aegypto S. Dioscori [a] lectoris, in quem Præses multa & varia tormenta exercuit, ita vt vngues eius effoderet, & lãpadibus latera inflammaret; sed celestis luminis fulgore perterriti ceciderunt ministri: nouissime laminis [b] ardentibus adustus, martyrium consummauit. Camerini S. Venantij [c] martyris, qui annos quindecim natus, sub Decio Imperatore & Antiocho præside, vna cum alijs decem gloriosi certaminis cursum ceruicibus abscissis impleuit. Spoleti sancti Felicis [d] episcopi, qui sub Maximiano Imperatore martyrij palmam adeptus est. In Aegypto S. Potamionis [e] episcopi, qui primo sub Maximino confessor, deinde sub Constantio Imperatore & Philagrio præside Ariano, martyrio coronatus est. Ancyræ in Galatia S. Theodoti [f] martyris, & sanctarum Thecusæ eius amitæ, Alexandræ, Claudiæ, Fainæ, Euphrasiæ, Matronæ, & Iulittæ virginum, quæ a Præside primum prostitutæ; sed Dei virtute seruatæ, lapidibus ad collum ligatis in paludem mersæ sunt: quarum reliquias collectas cum Theodotus honorifice sepelisset, comprehensus a Præside, sæuissime dilaniatus est, ac demum ense percussus martyrij coronam accepit. Vpsali in Suetia S. Erici [g] Regis & martyris.

MAII. 18.

a DIOSCORI.] De eo item hac die Beda, Vsuardus, & alii, uberius Petrus in catal. lib. 5. c. 11.

b Laminis ardẽtibus.] Vetus est genus cruciamenti. Plautus in asin. Stimulos, laminas crucesque act. 3. Cicer. in Verr. 7. Quid, inquit, cum ardentes laminæ, cæterique cruciatus admonebantur? de iisdem Gellius meminit Cypri. lib. de laude martyrii sic: Corpus extentum candentes stridet ad laminas, & Pruden. hymn. 5. de S. Vincentio.

Stridensque flammis laminæ, &c. & in Romane hym. 10.

Nec inusta laminis ardet cutis,

Hisce tormentis acta martyrum sunt referta, meminitque de his frequenter Euseb. recensentur adustiones laterum ignibus inter pœnas publicas l. 1. C. de emend seruorum.

c Venantii.] Vidimus tab. ecclesiæ Camerin. necnon eius acta & sociorum martyrum, quæ tamen ob nimiam temporis uetustatem superinducta mendis censuræ indigent & castigatione non modicæ.

d Felicis episcopi.] Vsuardus de eodem hac die. Petrus in catal. lib. 5. cap. 13. licet pro Spoletino Spalatensem dicat episcopum.

e Potamionis episcopi.] De eo item hac die Beda. Fuit hic episcopus Heracleæ in Aegypto, interfuit atq; subscripsit S. S. magno Nicæno concilio. fuitq; vnus ex eorum Confessorum numero, quibus persecutionis tempore effosus est oculus. Hic licet aliquando Miletio in schismate adhæsisset, inde tamen referens pedem, pro catholica fide aduersus Arianos egregie decertauit, & contra Eusebium Cæsariensem in conciliabulo Tyrio ab hæreticis aduersus sanctum Athanasiũ coacto, agens pro eodem Athanasio magna constantia stetit. hæc omnia scribit S. Epiphanius in panar. hæres. 68. sanctus Athanasius in epistola ad solitarios huius martyrij acta generatim complexus est his uerbi : Potamonem quoque & ipsum confessorem, qui oculum in persecutione perdiderat, ita conciderunt plagis in ceruicem, non ante desinentes, quàm ibi illum pro mortuo abijcerent, adeò ut uix post aliquas horas curationibus fomentisque spiritum collegerit, Deo quidem illi concedente vitam, sed admodum breuem: paulò enim post ex dolore & plagis ex hac vita decessit adeptus in Christo gloriam iterati martyrij. Hęc sanctus Athanasius de Potamione, quem & Potamonem dicit.

f Theodoti, & soc.] Agunt de his item hac die Græci in Menologio, ubi & acta dictorum martyrum narrantur, prout etiam hic posita habentur.

g Erici regis.] De eodem etiã hac die Molanus

in addit. ad Vſuardum; itemq; Sazo Grāmat. lib. 14. de rebus Danic. & Ioan. Olaus de reb. Got. li. 19. c. 1. Necatus eſt anno à Chriſto Domino milleſimo centeſimoquinquageſimo ſeptimo.

x. F Quartodecimo Kal. Iunij. Luna. 19

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21			

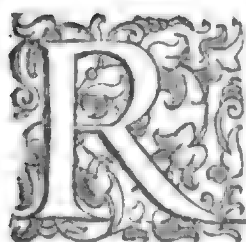

OMAE ſanctæ Pudentianę a virginis, quæ poſt innumeros agones, poſt multorum Martyrum venerabiliter exhibitas ſepulturas, poſt omnes facultates ſuas pauperibus pro Chriſto erogatas, tandem de terris ad cœlos migrauit. Ibidem S. Pudentis b ſenatoris, patris ſupradictæ virginis, qui ab Apoſtolis Chriſto in baptiſmo veſtitus, innocentem tunicam vſque ad vitæ coronam immaculatè cuſtodiuit. Item Romæ via Appia natalis ſanctorum Caloceri c & Parthenij eunuchorum, quorum prior cum eſſet præpoſitus cubiculi vxoris Decij Imperatoris, alter verò alterius muneris primicerius, d nolentes idolis ſacrificare, ab eodem occiſi ſunt. Nicomediæ ſancti Philoteri e martyris, filij Paciani proconſulis, qui ſub Diocletiano Imperatore multa paſſus, martyrij coronam accepit. Ibidem ſanctarum ſex Virginum f & martyrum, quarum præcipua erat Cyriaca, quæ cum libere Maximianum impietatis obiurgaſſet, diriſſime cæſa & dilaniata, ad vltimum igne cremata eſt. Eodem die ſancti Petri de Morono, g qui ex anachoreta ſummus Pontifex creatus, dictus eſt Cœleſtinus quintus; ſed Pontificatu ſe abdicans, & in ſolitudine religioſam vitam agens, uirtutibus & miraculis clarus migrauit ad Dominum. Cantuariæ ſancti Dunſtani h epiſcopi. In Britannia minori ſanctis Iuonis, i presbyteri & confeſſoris, qui pro Chriſti amore cauſas pupillorum, viduarum, ac pauperum defendebat.

MAII. 19.

a PVDENTIANAE.] De ea itē hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Plura de Pudentiana leguntur in actis S. Praxedis, & Nouati, quę à Paſtore presbytero ſcripta dicuntur. recitat ea Ado Treueren. ad 12. Kalen. Iulij Habet Momb. acta Pudentianæ tom. 2. habemus eadem paulo diuerſa man. ſcript. in noſtra bibliotheca. Meminit S. Greg. de eccleſia S. Pudētianę erecta in Numidia lib. 2. regiſtr. epiſt. 33. an aūt huius fuerit, non audeo affirmare: cum præſertim ſciam Pudentis, Pudentillę, & alia huiuſcemodi nomina fuiſſe in Africa, vt conſtat ex Apulei apologijs.

b Pudentis.] Agit etiā de S. Pudente non tantū Vſuardus, Ado, & alij Latinorum, & Gręci in Menolog. ad 18. Kal. Maij. Putatur hic ille, cuius meminit S. Paulus epiſt. 20 ad Timoth. ca. 4. in fine, quæ quidem epiſtola, vt conſtat, ſcripta eſt Romæ, vbi aderat Pudēs ſenator. Maiorū firma traditione prę ſcriptū eſt, domū Pudentis Romæ fuiſſe primū hoſpitiū S. Petri principis Apoſtolorum, illicq; primum Chriſtianos conueniſſe ad ſynaxim, coactā eccleſiā, vetuſtiſſimumq u

omnium titulum Pudentis nomine appellatum, qui itẽ & Pastoris nomine dictus reperitur, hodie vulgo ecclesia S. Potentianæ nuncupatur. De Pudentis domo & titulo, in prædictis actis Nouati, Pudentianæ, & Praxedis pluribus agitur, mentioque de eo habetur in Romanis concilijs, ac in his præsertim quæ Romæ sub Symmacho Papa sunt acta.

c Caloceri & Parthenij.] De his hac die Beda Vsuardus, Ado, & alij; a quibus etiam eorũ martyrium paucis comprehensum narratur.

d Primicerius.] Dictum fuerunt Primiceriũ, primum Notariorum, sic appellatum a cera, cum in ceratis tabulis esset olim scribendi usus; sic & secundi cerius, secundus Notariorum sit dictus. Fuit hæc sentẽtia Alciati in annot. in tres poster. libros Codicis lib. 11. tom. 2. B. pag. 124. recitat eadem Cœl. Rhodig. antiq. lect. lib. 12. c. 6. in fine hanc etiam sententiam hic sequitur Molanus in not. ad Vsuard. hac die. Discrepat ab his Brissor. lib. 14. de uerb. sign. atq; Primicerius non est, ut quibusdam vĩ, iunctum uerbum. non enim aliud in eo uerbo notandum est, quam primus reliquũ extensionis loco additum est. Itaque bene Suidas πριμικήριον interpretatur τὸν πρῶτον τῆς τάξεως, nam qui in quocunque ordine primum locum obtinet, Primicerius uocatur, &c. probat hoc ipsum ex multis. Tu ipsum consulas, cui ego libentius astipulor, his addens sanctum Augustinum, uel sanctum Fulgentium (uiriusuis esse dicas serm. de S. Stephano) eadem ratione appellare sanctum Stephanum Primicerium martyrum, hoc est primum martyrum. Quod autem spectat ad Primicerium Notariorum, ille tantũ, qui factus Notarius Principis, post emeritam militiam in eo ordine digne administratam ad Primiceriatus dignitatem euehebatur, ac inter senatores adnumerabatur. habes id expressum apud Cassiod. Variar. libro sexto, form. 16. præscribitur enim ibi forma Notariorum, cum uidelicet illud officium ab Imperatore alicui deferretur, ubi hæc inter alia leguntur; Sed qũ te probatis moribus institutum uenatrix bonæ conuersationis solicitudo nostra respexit; ab illa indictione Notarium te nostrum esse censemus, ut ordine decurso militiæ, ad Primicerius fœliciter peruenias summitatem; honor qui efficit senatorẽ, cui patrum aula reseratur, &c. Præter multos diuersi ordinis Primicerios à prædictis enumeratos, notatos alios habes in uetusto illo monumento Notitiæ prouinciarum Romani Imperij, in qua sub officio Comitis sacrarum largitionum hi magistratus positi describuntur: Habet, inquit, Primicerium, totius officij, Primicerium scrinij canonum, Primicerium scrinij tabulariorũ, Primicerium scrinij, numerariorum, Primicerium scrinij aureæ massæ; Primicerium scrinij auri ad responsum, Primicerium scrinij uestiarij sacri, Primicerium scrinij argenti, Primicerium scrinij annularensis, Primicerium scrinij à pecunijs, Secundocerium officij, qui Primicerius est exceptorũ, Tertiocerium officij, &c.

e Philoteri.] Agunt de eo Græci etiam in Menologio, ibique eius acta narrantur.

f Sex uirginum.] De his item hac die Græci in Menologio ex actis sancti Philoteri, ibiq; harum vnius tantum nomen recensetur, scilicet Ciriacæ sororis S. Theotimi.

g Petri de Morono.] Extat eius res gestæ conscriptæ à Petro de Aliaco Cardina. Cameracen. descripsit easdem Sur. tomo 3. hac die. plura Antonin. in tertia part. titu. 20. cap. 8. Ac nouissime Paulus Regius uberius est prosequutus Relatus est in numerum sanctorũ à Clemente Papa quinto, anno Domini 1313. ut constat ex Bernard. chron.

h Dunstani episcopi. Scripsit eius acta Osbertus monachus, eaque retulit Sur. tomo 3. agitur de eodẽ in rebus gestis sanctæ Editæ uirginis. de eodem Trithem. de uir illustrib. ordin. S. Bened. lib. 3. cap. 221. & lib. 4. cap. 100. migrauit ex hac uita anno Domini 988. anno suæ ætatis septuagesimo, cum sedisset annis triginta tribus, ut idem auctor testatur.

i Iuonis presbyteri.] Huius acta recitat Sur. tomo 3. & Petrus in catal. libro, quinto, cap. 21. Hunc Clemens Papa sextus anno Domini millesimo trecentesimo quadragesimoseptimo, hac ipsa die, recensuit inter sanctos, ut constat ex ipsius diplomate.

20 Tertiodecimo Kal. Iunij Luna. G xj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22			

P ROMA

ROMAE via Salaria natalis sanctæ Basillæ [a] uirginis, quæ cum esset ex regio genere, & illustrissimum sponsum haberet, illumque dimisisset, accusata ab eo quod esset Christiana, decretum est à Gallieno Augusto, ut aut spōsum reciperet, aut gladio interiret: quæ conuenta de hoc, cum respondisset Regem regum se habere sponsum gladio transuerberata est. Nemausi in Gallijs S. Baudelii [b] martyris, qui comprehensus, cum sacrificare nollet, & in fide Christi immobilis inter verbera & tormēta persisteret, martyrii palmam pretiosa morte suscepit. Edessæ in Syria sanctorum martyrum Thalalæi, [c] Asterii, Alexandri, & sociorum, qui sub Numeriano Imperatore passi sunt. In Thebaide sancti Aquilæ [d] martyris, qui pectinibus pro Christo dilaniatus fuit. Apud Bituricas in Gallia S. Austregisili [e] episcopi & confessoris. Brixiæ sancti Anastasii [f] episcopi. Papiæ sancti Theodori [g] episcopi. Aquilæ in Vestinis sancti Bernardini [h] Senensis, ordinis Minorum, qui verbo & exemplo Italiam illustrauit. Romæ sanctæ Plautillæ [i] fœminæ consularis, matris beatæ Flauiæ Domitillæ, quę a sancto Petro Apostolo baptizata, omnium uirtutum laude refulgēs quieuit in pace.

MAII. 20.

a BASILLÆ.] De eadē hac item die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Habētur res gestæ ipsius simul coniunctę cū actis S. Eugeniæ, q̄ recitat Lipom. tom. 5. & Sur. to. 6. eadē summatim collecta hēt Petrus in catal. lib. 5. c. 23.

b Baudelii.] Agunt de eo ijdem qui supra, Beda, & alij. Eius acta breui cōpendio recitat Petr. in catal. lib. 5. c. 24. De miraculis ad sepulchrum eius editis agit. Greg. Turon. de glor. mar. c. 78.

c Thalalæi, & soc.] De his item hac die Græci in Menolog. ubi & eorum martyrij acta paucis narrantur. De martyrio, ecclesia uidelicet S. Thalalæi habetur mentio in actis S. Auxentij, quæ descripsit Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. die 14. Februar. Procop. lib. 5. in fi. de ædif. Iustin. Imp. scribit instauratum à Iustiniano Imper. templum S. Thalalæi positum in Palæstina.

d Aquilæ.] Græci etiam de Aquila in Menologio hac die; traduntq; ibidem, hunc passum in Aegypto temporibus Diocletiani sub Ariano prę side, qui & ipse (ut superius dictum est) in Christum credens libentissimo animo martyrium subijt pro Christi gloriosa confessione.

e Austregisili episc.] Agit de eodem hac die Vsuardus. Edidit eius uitam ex manuscript. Sur. tom. 3. Vincentius item de eo lib. 23. c. 26. & Sigebert. in chro. qui cum floruisse scribit temporibus Heraclij Imp. anno Domini 627. successit hic (ut eius acta testantur) Apollinari, seditque annos duodecim, numeraturq; in tab. Demochtricesimus eius sedis episcopus.

f Anastasij epī.] De eodē tabulæ ecclesiæ Brixianæ, meminit & Rāpertus eiusdē sedis epūs in sermone de translatione S. Philastrij episcopi.

g Theodori episc.] De quo etiā hac die tabulæ ecclesiæ Papiensis, quas accepimus.

h Bernardini.] Huius egregia facta recitat Sur. tom. 3. hac die. & tom. 7. Marcus Vlixiponēsis Minorita collector chronicorū ordinis Minorū li. 2. par. 3. c. 19. affirmat Aquilæ in ecclesia S. Bernardini noīe Deo dicata super arcum maioris altaris hāc positā esse inscriptionē: S Bernardinus Senensis obijt in ciuitate Aquilæ die 20. Maij, anno Domini 1444. sedēte Eugenio IV. &c. addit ēt, eius corpus primū sepultū esse in ecclesia monasterij S. Frācisci, deinde cū adscriptus esset sanctorū numero à Nicolao Papa V. anno 1450. dedicato eius templo, anno sequenti 10. Kalen. Octobr. illuc trāslatum esse. In eodem lib. sunt litteræ Apostolicæ præfati Nicolai de canonizatione eiusdē sancti, datæ 9. Kal. Iunij, anno quarto Pontificatus sui. Hæc pręterea, quæ de eodē sancto testata reliquit S. Antoninus in 3. par. tit. 22 & tit. 24. ca. & alij. extant eiusdem sanctissimi uiri sermones manu scrip: aliaq; scriptorū eius egregia monumenta, quæ omnia proxime excudenda, accepimus.

i Plau-

f Plautillæ.] De eâ agitur i actis sanctorū martyrum Nerei, & Achilei: extant apud Sur. to. 3. die 12. Maij. mētio habetur & de Plautilla in Passione S. Pauli Apostoli, quæ fertur nomine Lini.

21 Duodecimo Kalen. Iunij. Luna. A viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23			

IN Mauritania Cęsariensi natalis sanctorum martyrum Timothei, a Polij, & Euthychij diaconorum, qui in eadem regione verbum Dei disseminantes, pariter coronari meruerunt Cæsareæ in Cappadocia natalis sanctorum martyrū Polyeucti, b Victorii, & Donati. Cordubæ S. Secundini c martyris. Eodem die sanctorum martyrum Synesii & d Theopompi. Cæsareæ Philippi natalis sanctorum martyrū Nicostrati e & Antiochi tribunorum cum aliis militibus. Eodem die S. Valentis f episcopi, qui cum tribus pueris necatus est. Alexandriæ commemoratio sanctorum martyrum Secundi g presbyteri, & aliorum, quos sacris diebus Pentecostes sub Constantio Imperatore Georgius episcopus Arianus sæuissimè occidi præcepit. Item sanctorum Episcoporum h & Presbyterorum, qui ab Arianis exilio relegati, sanctis confessoribus sociari meruerunt. Niciæ in Gallia S. i Hospitii confessoris, virtute abstinentiæ, & prophetiæ spiritu insignis.

MAII. 21.

a TIMOTHEI, & sociorum.] De his item hac die Beda, Vsuardus, Ado, & Petrus in catalogo lib. 5. cap. 28.

b Polyeucti.] Iidem qui supra hac die Græci autem in Menolog. quinto idus Ianuarij, passumque tradunt sub Decij persecutione Extant eius martyrii acta apud Metaphrastem ea die, eadem & Lipom. tomo 5. & Sur. tom. 1. recensuit. Est discrepantia de loco, ubi passus est, inter Græcos & Latinos: nam illi Melitenæ in Armenia, Latini autem Cæsareæ in Cappadocia ponunt. celebris fuit olim eius memoria in Oriente; notatione dignum est quod scribit Cyrillus monachus in Sancto Euthymio, huius martyris precibus Euthymium tantum uirum a Deo obtentum esse. De miraculis ad sepulchrum eius fieri solitis agit Gregor. Turon. de gloria mart. c. 103. ubi de Iuliana Anicia muliere consulari, quæ illius confessionem mirificè exornauit. hæc est illa Iuliana, cuius extant complures litteræ ad Hormisdā Papam, de qua alibi.

c Secundini.] De eodem hac die Vsuardus. Recenset hunc Vaseus in chron. cum sanctis martyribus, qui passi sunt in persecutione Diocletiani anno 306. agitur de eodem in Flore sanctorum Hispan.

d Sinesii, & soc.] Recenset eorum res gestas Petrus in catal. lib. 5. c. 53. passosq; refert in psecutione Diocletiani: sed dum ait Theopompum tunc temporis præfuisse ecclesiæ Nicomediensi, temporum ratio parum consentire videtur: nam illis Diocletiani temporibus, primo Cyrillum, deinde Antimum sedisse constat, prout etiam supra diximus. De Theopompo est epigramma Bonad lib 2. monod. 76.

e Nicostrati, & soc.] Habentur horum acta intexta in Procopio martyre apud Metaphrast. 8 Iulij, vbi & hac ipsa die passi leguntur in persecutione Diocletiani.

f Valentis episcopi.] Agit de eodem hac die Beda, Ado, & alij, consentiuntque man. scrip.

g Secundi, & sociorum.] Horum omnium agonem exactè descripsit S. Athanasius in epislo. ad solitarios. col. 481. Quot autem tunc cæsi sint martyres, idem refert in apologia, quam scripsit de fuga sua. col. 335. & 336.

h Sanctorum episc.] Agit de his item S. Athanasius in eadem apologia de fuga sua, col. 335. his uerbis: Illi autem ex Aegypto & Africa hos epos ad fugam, exiliumq; compulerunt, Ammonium, Muum, Gaium, Philonem, Hermen, Plinium, Phinosium, Palemonem, Agathonē, Anagamphon, Marcū, Ammonium, & alterum eiusdem nominis Marcum, Dracontium, Adelphiū, Athenodorum, presbyteros verò Hieracem, & Dioscorum, quos tanta acerbitate rapuerunt, ut quidam in via, quidam in exilio mortem oppetierint, &c. hæc Athanasius.

i Hospitij.] De eo plura Greg. Turon histo. Frāc. lib. 6. c. 6 & 7. & de glor. confess. c. 97. Paul. diac. de gest. Longobard. lib. 3. cap 1. Sigebert. in chron. anno Domini 581. Petr. in catal. lib. 5. c. 27. & alij.

vij. B Vndecimo Kalen. Iunij. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24			

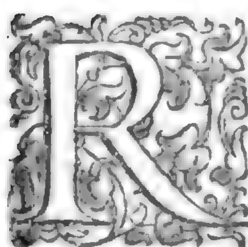

OMAE sanctorum martyrum Faustini, a Timothei, & Venusti. In Africa sanctorum martyrum Casti b & Aemilij, qui per ignem, passionis martyrium consummarunt. Hos, vt beatus Cyprianus scribit, in prima congressione deuictos, Dominus victores in secūdo prælio reddidit; vt fortiores ignib. fierēt qui ignib. ante cessissent. In Corsica S. Iuliæ c virginis, q̄ crucis supplicio coronata est. Comanæ in Pōto S. Basilisci d martyris, qui sub Maximiano Imperatore & Agrippa præside ferreas crepidas ignitis clauis confixas calceatus, multaque alia passus, demum capite obtruncatus, & in flumen proiectus, martyrij gloriam consecutus est. In Hispania S. Quiteriæ e virginis & martyris. Rauennæ S. Marciani f episcopi & confessoris. In pago Antisiodorensi beati Romani g abbatis, qui S. Benedicto ministrauit in specu: inde in Gallias proficiscens, ædificato monasterio, relictisque multis sanctitatis alumnis, quieuit in Domino. Apud Aquinum S. Fulci h confessoris. Antisiodori sanctæ Helenæ i virginis.

M A I I. 22.

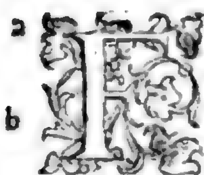

a AVSTINI, & soc.] De his item hac die Beda, Vsuard: Ado, & alij recentiores.

b Casti, & Aemilij.] Agunt de his hac die Vsuardus, Ado, & alii: Beda autem pridie huius diei. Scribit de his Cyprianus in lib. de lapsis habuit in eorum die natali tractatū S. Augustinus, ut testatur Possid. in indiculo.

c Iuliæ.] De eadem hac die Vsuardus, & Ado, Beda autem prid. huius diei, Petrus in catal. libro quinto, capit. uigesimonono, passamque ferunt eo tempore, quo a Vuandalis Carthago capta est: quod contingit (ut scribit Prosper in chron) Theodosio xvij. & Festo conss. est hic annus a Christo Domino (secundum recentiorum veriorem supputationem) 439. Illud verò minime mirandum est, si temporibus illis Christianorum pientissimorum Augustorum Christianæ ancilla homini a fide Christi alieno uendita, ob fidei

fidei

fidei confessionem martyrio occubuerit, vt eius acta à dicto Petro relata testantur: constat enim tunc temporis Ethnicorum superstitionem quodammodo reuixisse: & ut prætereamus quæ scribit Saluianus Massiliensis in libris de Prouidentia Dei, & alij; satis esse potest ad id demonstrandum nouella constitutio Theodosij eodem anno, quo capta est Carthago, ijsdemq; consulibus promulgata. habetur inter nouellas constit. ti. 3. ex qua quis facile intelliget illorum temporum statum infœlicissimum.

d Basilisci.] De eo præterea Græci in Menologio hac ipsa die; ibique eius acta compendio conscribuntur. Pallad. in dialogo de rebus gestis sancti Ioannis Chrysostomi scribit hunc Comanæ ciuitatis in Ponto fuisse episcopum, passumq; esse temporibus Maximiani Imperatoris: meminerunt eiusdem qui acta sancti Ioan. Chrysost. conscripserunt, ut Theodoret. histo. lib. 5. ca. 34. Niceph lib. 13. cap. 37. Metaphrast. Georgius Alex. & alij.

e Quiteriæ.] De qua ex antiquis monumentis in Flore sanct. Hispan. plura habes, necnon in Thesaur. Concion. tomo secundo, hac die.

f Marciani episcopi.] Habet Beda loco Marciani: Reuennæ natalis Sanctæ Martyriæ. sed puto esse mendum in codice: nam nec in tabulis ecclesiæ Rauēnatis, nec in historiis Rauenn. aliqua prorsus est mentio de Martyria. Marcianum autem temporibus Hadriani Imperatoris martyrium subijsse, scribit Hieron. Rub. histor. Rauen. lib. 1. & alij, qui ante ipsum res eiusdem ecclesiæ sunt prosecuti.

g Romani abb.] Alius hic ab illo, de quo supra prid. Kal. Martij. De hoc scribit S. Gregorius lib. 2. dialog. ca. 1. in actis item S. Mauri abb. agitur de eius accessu ad Gallias, longè antequam illuc proficisceretur Maurus, vt eadem acta significant apud Sur. die 15. Ian.

h Fulci.] De eo vet. monumenta ecclesiæ Aquinatis, vbi de eo natalis dies agitur.

i Helenæ virg.] De eadem item hac die Beda, Vsuar. Ado, & Petrus in catal. lib. 1. Mentio habetur de eadem in rebus gestis S. Amatoris. vixit temporibus Theodosij senioris, & Honorij eius filij, vt ex ijsdem actis colligitur.

23 Decimo kal. Iunij. Luna. C vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25			

APVD Lingonas in Gallia passio S. Desiderij a episcopi, qui cum plebem suam ab exercitu Vuandalorum uexari cerneret, ad Regem eorum pro ea supplicaturus accessit: a quo statim iugulari iussus, pro ouibus sibi creditis ceruicem libenter extendit, & percussus gladio migrauit ad Christum. Passi sunt autem cum eo & alij plures de numero gregis sui, qui apud eandem urbem conditi sunt. In Hispania sanctorum martyrum Epitacij b episcopi, & Basilei. In Africa sanctorum martyrum Quinctiani, c Lucij, & Iuliani, qui in persecutione Vuandalica passi, æternas coronas meruerunt. In Cappadocia commemoratio d sanctorum Martyrum, qui in persecutione Maximini confractis e cruribus necati sunt: item eorum, qui eodem tempore in Mesopotamia f appensi pedibus in sublime, capite uerso deorsum, suffocati fumo, & lento igne consumpti, martyrium compleuerunt. In territorio Lugdunensi sancti Desiderij g episcopi Viennensis, qui Theodorici regis iussu lapidibus obrutus martyrio coronatur. Synnadæ in Phrygia S. Michaelis h episcopi. Ipso die S. Mercurialis i episcopi Neapoli in Campania S. Euphebij k episcopi.

a DESIDERII episcopi, & soc.] Agunt de eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, Petrus in catal. li. 5. c. 31. & alij recentiores. Sigeb. in chron. recenset eius martyriũ anno Domini 411. eumq; passum refert una cum Vincentio eiusdem ecclesiæ archidiacono; verũ cum Desiderius Lingoniẽsis eps reperiatur interfuisse cõcilio Agrippinensi celebrato post cõsulatum Amantij & Albini, qui numeratur an nus Domini (iuxta recẽtiores chronogr.) trecentesimus quadragesimussextus, propter tam longam temporis distantiam huius martyrium non referendum ad ea tẽpora arbitramur Valẽtiniani Imp qñ Vuandali longe lateq; effusi sunt per Gallias, Hispanias, & in Africam vsq; uenerunt; sed quando primum illa gens iuncta alijs barbaris nationibus, Gallias inuasit, de qua illata clade meminit S. Hieron. epist. 11. ad Ageruchiã. Ponitur hic in tabulis Democharis tertius ordinis eius ciuitatis episcopus, nec alter eius nominis ibi episcopus reperitur. de eodem extat epigramma Bonad. Sanct. lib. 2. monod. 75.

b Epitacij, & Basilei.] De his etiam uete. man. script. & recentiores, necnon & Flos sanct. Hispan.

c Quinctiani, & soc.] Fuit Quinctianus Siccensis episcopus in Africa tẽpore Hunnerici Vuand. Reg. de quo Vict. de persecu. Vuand. lib. 2.

d Cõmemoratio sanct. mart.] De his uidetur scripsisse Euseb. histor. lib. 8. c. 24. ex quo Nicepho. & alij recentiores.

e Contractis cruribus.] Errant qui putãt supplicium crurifragij non aliud fuisse, quam cum cruci affixis crura suffringerentur; nam crucifixorum crura frangere, ut citius morerentur, apud Iudæos tantummodo erat in usu, quib. lege præcipiebatur, ut eadẽ die corpora illorum deponerentur de cruce, atque sepelirentur. Deuter. c. 21. Gentiles autem usque ad putrefactionem ea sinebant permanere, ut diximus supra. Cæterum quod legerim in Actis martyrum, ac libris Gentilium, crurifragium erat supplicium a cæteris distinctum; quod descriptũ habetur in actis S Hadriani martyris, quæ quidem germana esse noscuntur. Incus enim parabatur una cum uecte ac malleo ferreo: iubebantur miseri tibias imponere super incudem, quas ferus carnifex vecte vel malleo ualidis ictibus suffringebat. Meminit huius supplicij Plautus in Penu. dum ait: Ex Syncerasto crurifragum fecit. Cicero pro Rosc. Amer. Opinor, inquit, ijs crura suffringantur. Polibius hist. lib. 1. de eadẽ sæuissima pœna pluribus. Irrogari solitum erat eiusmodi supplicium uilioribus tantum personis, uel ob aliquod immane scelus. Seruus Apollonij senatoris, de quo superius, domini sui delator, ex senatus sententia crurifragio peremptus est. Cæterum complures nobiliũ, quod Christiani essent, & ob hanc causam uilioris conditionis habiti, crurifragio necati reperiuntur, ut de Hadriano martyre accidit, cuius nuper meminimus. crurifragium hodie esse in usu apud barbaras nationes accepimus.

f In Mesopot.] Agunt de his item Euseb. & Niceph. ubi supra: porro eiusmodi immensi supplicij genus fertur excogitatum esse primũ ab Auidio Cassio tyranno, qui ad stipitem octoginta, uel centũ pedũ a summo ad imum usque damnatos cum obligaret, ad ima igne subiecto, fiebat ut alijs ardentibus, alij fumo præfocarentur, aut terrore exanimarentur. Vulc. Gal. in Auidio Cassio.

g Desiderij episc.] De eodem Beda, & Ado hac die. Hic quippe agitur natalis dies eius; translatio autem tertio idus Februarij, ut testatur idẽ Ado dictis diebus. Tu uide quæ superius ea die notata sunt de S. Desiderio.

h Michaelis episc.] Græci etiam de eodem agũt hac die in Menologio his uerbis: Memoria S. Patris nostri Michaelis cõfessoris, epi Synnadarum. Hic primum monachus, postea est factus episcopus: qui cum esset rectæ fidei obseruantissimus. Leonis Isaurici hæresim redarguens, propter sanctarum imaginum uenerationem, quam libera uoce profitebatur, in exilium missus, cum bonum certamen & cursum consummasset, migrauit ad Dominum. hæc ibi.

i Mercurialis episcopi.] De eo item uet. man. script. Agit de Mercuriali episcopo Limensi Petrus in catal. lib. 10. c. 107.

K Euphebij.] De eo tab. ecclesiæ Neapolitanæ. Eius res gestæ habentur descriptæ ex uetustis codicibus a Paulo Regio. Migrauit ex hac uita anno à Christo Domino 713. legi & libellum miraculorum eius.

v. D Nono Kalen. Iunij. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26			

ANTIOCHIAE natalis S. Manahen, [a] Herodis tetrarchæ collactanei, doctoris & prophetæ sub gratia noui testamenti, in eadem vrbe quiescentis. Item beatæ Ioannæ [b] vxoris Chuzæ procuratoris Herodis, quam Lucas Euangelista commemorat. In Portu Romano natalis S. Vincentij [c] martyris. Brixiæ S. Afræ [d] martyris, quæ sub Hadriano Imperatore passa est. Nannete in Britannia minori beatorum martyrum Donatiani [e] & Rogatiani fratrũ, qui sub Diocletiano Imperatore pro constantia fidei in carcerem missi, & in equuleo suspensi ac laniati, deinde lancea militari confossi, nouissime capita eorum præcisa sunt. In Istria sanctorum martyrum Zoelli, [f] Seruilij, Felicis, Siluani, & Dioclis. Eodem die sanctorũ martyrum Meletij [g] ducis exercitus, ac sociorum eius ducentorum & quinquaginta duorum, qui diuerso mortis genere martyrium compleuerunt. Item sanctarum martyrum Susannæ, [h] Marcianæ, & Palladiæ prædictorum militum coniugum, quæ vna cum paruulis suis confractæ sunt. Mediolani S. Robustiani [i] martyris. In monasterio Lirinensi S. Vincentij [k] presbyteri, doctrina & sanctitate conspicui. Bononiæ Translatio [l] S. Dominici confessoris, tempore Gregorij Papæ noni.

MAII. 24.

a MANAHEN.] De quo Act. Apostol. c. 13. Agunt de eodem hac die Beda, Vsuard. Ado, & Petr. in catal. lib. 5. c. 34.

b Ioannæ.] De ea Lucas Euangelista cap. octauo, & vigesimoquarto. Beda, Vsuardus, Ado, & alij hac die.

c Vincentij.] De eo hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac recentiores, astipulanturque vet. manu script.

d Afræ.] De ipsa item tab. ecclesiæ Brixianæ. Eius acta a S. Philastrio fuisse scriptis mandata, testatur Galesinus, quæ nos nondum vidimus. diuersa est hæc ab illa, quę passa est Augustæ Vindelicorum.

e Donatiani, & Rogatiani.] Agit de his item hac die Beda, Vsuardus, Ado, Petr. in catal. lib. 5. cap. trigesimoseptimo, & alij recentiores. Recitat horum res gestas Sur. tomo tertio. meminit eorundem Greg. Turonen. de glor. mart. cap. sexagesimo.

f Zoelli, & soc.] De his ijdem qui supra Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores.

g Meletij, & soc.] Græci itidem de his agunt in Menologio hac die, vbi & eorum acta plurib. referunt.

h Susannę, & soc.] Agunt de his item Græci in Menologio, recensentq; harum res gestas iunctas actis prædictorum Meletij & sociorum.

i Robustiani.] De quo & tab. eccles. Mediolanensis, ex quibus etiam Galesinus hac die in suo Martyrologio.

K Vincentij.] De eo item Molan. in addit. ad Vsuard. de Vincentio Lirinensi plura Gennadius de vir. illustr. c. 64. Non est hoc loco prætermittendũ, errare eos, qui Vincentianas (sic enim appellant) obiectiones illas aduersus S. Prosperum S. Augustini scripta defendentem, Vincentij huius existimant fuisse, eo q̃ illis temporibus uixerit: sed huius rei falsitas ex hoc cognosci potest, quòd hic non tantũ non impugnauit defensores S. Augustini, sed magnopere laudauit, nam eo libro, quem scripsit aduersus hæreses cap. 43. uehementer commendauit Cœlestini Romani Pontificis epistolam in defensionem scriptorum S. Augustini datam ad episcopos Galliarum aduersus eos, qui tanti Patris doctrinam ausi fuerant impugnare. Sed vt intelligamus quisnam ille fuerit Vincentius qui pugnacissimas illas conscripsit obiectiones: sciendum est, eodem seculo alterum Vincentium claruisse in Gallia, de quo idẽ Gẽnadius scribit eod. lib. cap. 80. cui potius opus illud tribuendum putarem. Quicquid sit, constat quidem lucubrationes illas esse Pelagiani hominis, nec dignas quæ tribuantur Vincentio Lirinensi, qui aureo planè illo opusculo fidem catholicam egregiè testatam reliquit, quò cum omnes hæreses, tum maximè hæresim Pelagianam cum

auctoribus suis impugnant, ut constat ex eodem libro, cap. secundo, & decimoquarto. haec modò de Vincentij fide satis. Claruit temporibus Honorij Imp magnamq; sui nominis in ecclesia catholica laudem reliquit.

l Translatio S. Dominici.] De eadem iidem qui scripserūt eius acta, de quibus suo loco inferius prid. non. Aug. facta est eiusmodi translatio anno sexto Gregorii noni Rom. Pont. anno Domini 1233. indict. sexta, ab obitu eius anno 13. de qua & videas Antonin. in tertia parte, titu 9. cap. 4.

iiij. E Octauo Kal. Iunij. Lunæ. 23

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	f
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27			

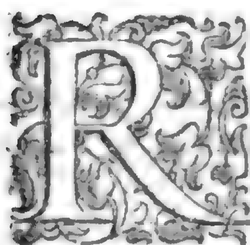

ROMAE via Nomentana natalis beati Vrbani Papæ a & martyris, cuius exhortatione & doctrina multi (in quibus fuere Tiburtius & Valerianus) Christi fidem susceperunt, & pro ea martyrium subierunt: ipse quoque pro Ecclesia Dei multa passus, tandem ceruicibus abscissis martyrio coronatus est. Dorostori in Mysia natalis sanctorum martyris Pasicratis, b Valentionis, & aliorum duorum simul coronatorum. Mediolani sancti Dionysii c episcopi, qui ab Imperatore Constantio Ariano in Cappadociam pro fide catholica relegatus, ibidem proprie martyribus titulo spiritum Deo reddidit. Eius sacrum corpus ab Aurelio episcopo Mediolanum transmissum est ad beatum Ambrosium episcopum: cui piæ actioni officium quoque sancti Basilij magni accessisse traditur. Romæ sancti Bonifacij Papæ d quarti, qui Pantheon in honorem beatæ Mariæ ad Martyres dedicauit. Salerni depositio beati Gregorij Papæ e septimi, ecclesiasticæ libertatis propugnatoris, ac defensoris acerrimi. Florentiæ natalis sancti Zenobii f eiusdem ciuitatis episcopi, vitæ sanctitate, ac miraculorum gloria cōspicui. In Britannia sancti Aldelmi g episcopi Schireburgensis. In territorio Tricassino sancti Leonis h confessoris. Assisii in Vmbria Translatio i sancti Francisci confessoris, tempore Gregorii Papæ noni. Verulis in Hernicis Translatio sanctæ k Mariæ Iacobi, cuius sacrum corpus plurimis miraculis illustratur.

MAII. 25.

a 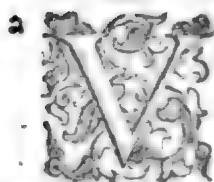

VRBANI Papæ.] De eo ipso itē hac die Beda, Vsuard. Ado, & alii. De huius successione Euseb. in chron. & hist. li. 6. ca. 15. & 22. Opta. li. 2. cōtra Parme. August. epist. 165. Niceph. in chron. & alii. Eius acta quæ extant intexta rebus gestis S. Cæciliæ, recitat Metaphrastes. pluribus nos de eo in Annal. ecclesi.

b Pasicratis, & Valentionis.] Agunt de his iidem, qui supra, Beda, ac cæteri. Habetur de his mentio in actis S. Iulii martyris apud Bedam, & alios ad 6. Kalen. Iunii. Dorostorum in Mysia, de quo hic habetur mentio, alii Dorostolum dicunt, & in Thracia situm uolunt. ut Theodoretus hist. libro 3. cap. 6. alio nomine hunc locum dictum Dilliam tradit Ceden. in compend. in Ioanne Imp.

c Dionysii episcopi.] Agunt de eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij oẽs. Huius meminit S.Athanas.in epist. ad solitar.& in lib. de synodis S.Hilarius ad Constantium, S.Ambros.concio. 1. de basil.non trad.& serm. 15. de sanct. edit. Rom.Seuerus hist sacr. lib. 2 Lucif. Calarit. lib. 2. pro Athanasio.Socrat.hist.lib.2.c. 29. mentio de eodem habetur in actis S. Eusebii episcopi Vercellẽsis.recitat eius res gestas Mõbr.tom.1 uit. sanct. De eius translatione ex Cappadocia Mediolanũ, antiqua Mediolanensis ecclesiæ monumenta à Galesino expurgata atque illustrata testantur.

d Bonifacij Papæ.] Successit hic Bonifacio eius nominis tertio anno Domini 606. plura de ipso in Annal.ecclesiast.diximus.

e Gregorij Papæ sept. Sanctissimi Pontificis gloria numqnam ualuit schismaticorũ scriptorũ schismaticis Regibus fauentium calumnijs obscurari, uel aliqua ex parte labefactari; quin potius longe clarior est semper reddita atq; illustrior; sicut olim sancto magno illi Athanasio fidei propugnatori contigit, cum & ipse circumuentus, ac pene obrutus esset falsis obiectionib. Arianorum. Qui enim ab ecclesia catholica non desciuerunt, res que huius sanctissimi Pontificis præclarissime gestas synceræ mentis oculis sunt contemplati, immensis eum præconiis, si quẽ aliũ antiquorũ sanctorum Patrum, sunt prosecuti: & ut omittamus hic referre testes pene innumeros; satis sit tibi modo Lambertus, qui sui temporis per annos singulos puram ac germanam degessit historiã, eiusq; acta conscripsit. hic inter cætera tanti Pontificis ornamenta recenset, eum dum uixit, miraculis claruisse: cõsule, si libet, & Marianum Scot.qui illis ipsis etiã temporib. claruit, candideque res eius per annos singulos conscripsit, ac quales fuerint calumniæ schismaticorum, & qualia tãti Pontificis merita æqua lance librat. Multa hic essent addenda; ut quæ Desiderius abb. Casinens.lib. 3.dialog.quæ etiam Petrus Dam. aliiq; de eo scripserunt. Porro qualis quãtusve fuerit, qui zelus ipsius, quæ animi constantia, pastoralis uigilantia, uigor, & disciplina, ac denique cæteræ virtutes tanto culmine dignæ in eo Pontifice eni tuerint, registrum suarum epistolarum, quod asseruatur in Vaticana bibliotheca facile indicat.

f Zenobii episcopi.] De eo Paulinus in uita sancti Ambrosii; porrò eius uitam ex antiquis collectam monumentis Ioannes Aretinus conscripsit. Agit de eodem S.Antonin.in secunda par. tit. 10. cap.12. Petrus in catal. libro 5.cap.41.& alii recentiores.

g Aldelmi episcopi.] Scribit de eo Beda de gest. Angl.lib.5.c.19. Feruntur eius acta esse conscripta à S.Eguino, necnon etiam à S.Osmundo, de quibus agitur in catal. scriptorum Britanniæ. Epitome autem rerum ipsius recitat Sur. tom. 3. excessit ex hac uita, anno Domini 719. extãt eiusdem auctoris plurima scriptorum monumenta.

h Leonis.] Agit de iisdem Vsuardus hac die, atque recentiores.

i Translatio S.Frãcisci.] De qua S.Bonauẽtura in uit. ipsius c. 15. & Marcus Vlixpon. Minorita in chro.ord. Minor.lib. 2.c.75. egregie meminerunt.

K Translatio S.Mariæ Iacobi.] Eius rei gestæ historiam accepimus editam a Verulana ecclesia, ubi eius corpus decentissime asseruatur. Habentur ibidem cõplura de ea rescripta miracula, alia insuper de his manuscripta accepimus ab ecclesia Pistoriensi prædictis consentientia.

26 Septimo kalen. Iunij. Luna. Fiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	f
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28			

ROMAE sancti Eleutherii Papæ a & martyris, qui multos nobiles Romanorũ ad fidẽ Christi perduxit, & sanctos Damianũ & Fugatium in Britanniam misit, qui Lucium Regem vna cũ uxore, ac toto fere populo baptizarunt. Item Romæ sanctorum martyrum Simitrii b presbyteri, & aliorũ uiginti duorũ, qui sub Antonino Pio passi sunt. Athenis natale beati Quadrati c Apostolorũ discipuli, qui persecutione Hadriani Ecclesiam grandi terrore dispersam, fide & industria sua

congregans

congregans, librum pro Chriſtianæ religionis defenſione valde vtilem, & Apoſtolica doctrina dignum, eidem porrexit. Viennæ S. Zachariæ d epiſcopi & martyris, qui ſub Traiano paſſus eſt. In Africa ſancti Quadrati e martyris, in cuius ſolemnitate ſanctus Auguſtinus ſermonem habuit. Tuderti natalis ſanctorum martyrum Feliciſſimi, f Heraclij, & Paulini. In territorio Antiſiodorenſi paſſio ſancti Priſci g martyris, cum ingenti multitudine Chriſti fidelium. Cantuariæ in Anglia ſancti Auguſtini h epiſcopi, qui illuc vnà cum alijs à beato Gregorio Papa miſſus, genti Anglorum Chriſti Euangelium prædicauit, ibique virtutibus & miraculis glorioſus obdormiuit in Domino.

MAII 26.

a ELEVTHERII Papæ.] de quo Beda pridie huius diei. De eius ſucceſſione ſcribit S. Irenæus lib. 3. c. 3. Optat. Mileuit. lib. 2. Aug. epiſt. 165. Euſeb. in chron. & hiſt. lib. 5. c. 21. Niceph. epiſ in chron. & alii. De legatione miſſa ad Britannos, de qua hic agitur, ſcribit Beda de geſt. Ang. lib. 1. c. 4. & lib. de ſex ætat. in Antonino Vero. Ado in chron. ſub Commodo, Marian. Scot. in ſex ætat. anno Domini 177. quibus item aſtipulantur cũcta uete. Martyrologia. Nec Mireris, ſi redacta iã Britannia in prouinciam, Regibus extinctis (ut auctor eſt Suetonius in Claudio c. 17. & Tacitus lib. 12.) iterum in Britannia Lucium regnare audias. Nam & aliis ſæpe prouinciis id fuiſſe conceſſum inuenies. Iudæa enim poſtquam redacta eſt in prouinciam, habuit Reges ac Tetrarchas, Armenia etiam conceſſione Hadriani Imper. Regem habuit, ut tradit Spartian. in Hadrian. ſunt & de his alia exempla, quæ breuitatis cauſa prætermus. Quin & ipſam Britanniam, redactam iã in prouinciam, inuenies tẽpore Neronis habuiſſe Regulum, is erat Præſutagus, de quo Tacit. Annal lib. 14.

b Simitrii.] De ipſo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. quinto, cap. 58. Agitur de eodem in actis ſanctæ Praxedis apud Mombr. tom. 2.

c Quadrati.] Beda, ac cæteri alii hac die, Græci autem 11. Kalen. Octobr. in Menolog. ſcribit de eodem Euſeb. hiſtor. lib. 3. c. 31. & lib. 4. c. 3. & 22. Hieron. de ſcriptor. eccleſ. & in epiſt. 84. ad Magnum, Niceph. hiſt. lib. 3. cap. 21. & alii.

d Zachariæ epiſcopi.] Agit de eodem hac die Beda, Ado epiſcopus Vien. in chron. anno Domini 105. ſucceſſit hic Creſcenti, numeraturq; ſecũdus eius ſedis epiſcopus in tab. epiſcoporũ Vienn. quas deſcripſit Demochares lib. de ſacrif. Miſſ.

e Quadrati.] De eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alii. De ſermone, quem in die natali ipſius habuit S. Auguſtinus, mentionem facit Poſſidius in indiculo.

f Feliciſſimi, & ſoc.] Beda item ac cæteri, quibus etiam conſentiunt man. ſcrip. necnon & tabulæ eccleſiæ Tudertinæ.

g Priſci, & ſoc.] Agit de ijſdẽ hac die Vſuardus. Summatim horum res geſtas complexus eſt Petr. in catal. lib. 5. c. 50. plura de his in breuiar. Antiſiodorenſi inuenies.

h Auguſtini epiſcopi.] De eodẽ Beda, Vſuardus, & alij. De legatione Auguſtini & ſociorum, eorumq; prædicatione, miraculis, & Anglorum conuerſione agit in primis S. Gregorius in regiſt. lib. 5. epiſt. 53. uſque ad 59 lib. 7. epiſt. 112. lib. 9. epiſt. 48. uſque ad 60. & epiſt. 71. & lib. 12. in fin. Beda autem pluribus de geſt. Anglor. lib. 4. c. 23. 24 & ſequentibus, & lib. 2 cap. 2. & 3. in epitome, & ſex ætat. Ioannes diac. in vit. Sancti Gregor. Papæ, Marian. Scot. in chron. anno 600. Sigeber. item in chronico per annos ſingulos eius acta digeſſit, idemq; refert migraſſe ex hac vita anno Domini 609. De eodem prætereà recentiores, vt Polid. Virg. Trithemius, catalog. ſcrip. Britan. & alij.

ij. G Sexto Kal. Iunij. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
															1	2

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29

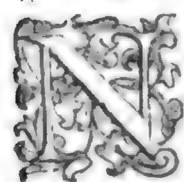

NATALIS sancti Ioannis Papæ [a] & martyris, quem Theodoricus Italiæ rex Arianus Rauennam euocauit: ibiq; propter Orthodoxiam fidem in carcere diu maceratus vitam finiuit. Dorostori in Mysia passio beati Iulij, [b] qui tempore Alexandri Imperatoris cum esset ueteranus & emeritæ militiæ, comprehensus ab officialibus, [c] Maximo præsidi offertur: quo præsente cũ idola execraretur, & Christi nomen constantissime cõfiteretur, capitali sententia punitus est. Soræ sanctæ Restitutę [d] virginis & martyris, quæ sub Aureliano Imperatore & Agathio proconsule, [e] fidei certamine suscepto, dæmonum impetus, parentum blandicias, & tortorum sæuitiam superauit: demum cum aliis Christianis capite truncata, martyrio decorata est. In pago Atrebatensi sancti Ranulphi [f] martyris. Arausicæ in Gallijs sancti Eutropij [g] episcopi, uirtutibus atque miraculis illustris. Eodem die depositio venerabilis Bedæ [h] presbyteri, sanctitate & eruditione celeberrimi.

M A I I. 27.

a 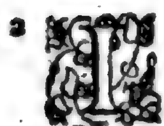

IOANNIS Papæ.] Vsuardus de eo hac die, Beda aũt, & Ado die sequenti. Commemoratur hac die eius translatio: quando Rauenna, vbi glorioso martyrio occubuit, corpus eius Romam delatũ est: natalis aũt dies, quo excessit ex hac vita, est ad 12. Kal. Iunij. De hoc sanctissimo Pontifice, quam mendaciter dicant aliqui, ipsum functũ esse legatione apud Imperatorem pro restituendis ecclesijs Arianis: cum multa alia, tum & eius epistola scripta ad episcopos Italiæ apertè declārat. Plura autem de eo ex vet. monumentis accepta digessimus in Annal. ecclesiast. extat de eodem epigramma Bonad lib. 2. monod. 79.

b Iulij.] Agit de eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alijs recentiores: certamen autem eius compendio describit Petrus in catal. lib. 5. c. 56.

c Ab Officialibus.] Officiales ab officijs dicti sunt. Quæ essent officia, Ambrosius in epistola ad Marcellinam declarat his verbis. Palatina omnia officia, hoc est Memoriales, Agentes in rebus, & Apparitores diuersorum Comitum. hæc Ambr. At in actis martyrum, alijsque antiquioribus monumentis, per officium præsidis Apparituram, & per officiales ipsos Apparitores intelligere debes. l. 1. § si quis vltro, ff de quæstio. l. 5. in fi. ff. de aduoc. fisci, sic & l. 1. de filijs offic li. 12. Cod. Accipitur & pro alijs ministris magistratuũ, ut l. 6. §. ne tenuis. ff. de offi. præsid. est & tit. de diuersis officijs lib. 12. Cod. clarius id habes in Notitia prouinc. expressum, nomine officij contineri oẽs, qui sub quolibet magistratu militiæ Palatinæ militant. erant & lictores qui & Viatores dicti reperiuntur à Valer. Max. lib. 9. c. 5. 2. eò quod e collegio Viatorum deligerentur, ut auctor est Gellius lib. 12. c. 3. Sic dicti lictores quod officium ligãdi haberent: porrò officij nomine non includi carnifices habes ex Augustino epist. 50. ad Bonif. Comit. cum ait: Nonnunquam & à iudicibus transeuntibus extorquebãt violenter, vt à carnificib⁹, vel ab officio ferirentur. Apparitores autem erãt infimæ militiæ milites iudicib. seruientes, quib. nec ad altiorem militiam aspirare licebat. est de his lib. 19. & 20. de diuers. offic. Cod. Theod. Brutianos eidem muneri fuisse mancipatos ex senatusconsulto, eò quod ipsi primi se tradidissẽt Hãnibali, auctor est Festus. verb. Brutiam.

d Restitutæ.] Asseruantur eius martyrij acta in ecclesia Sorana: quę licet sine auctoris nomine ferantur, post multum tandem laboris inuenisse opinamur auctorem. Petrus etenim cartularius diac. monasterij Casin. in lib. quem scripsit de viris illustribus monast. Casinen. cap. 32. cum agit de Gregorio olim monacho Casinen. inde autem episcopo Tarracinensi, recenserq; commentarios ab eo conscriptos, hæc inter alia: Scripsit passionem sanctæ virginis Restitutæ, necnon acta sanctorũ martyrũ Casti & Cassij. hæc ille. Extat adhuc memoria in insula Fibreni fluminis, ubi martyrio coronata est; illecq; putatur locus, quẽ Tullius lib. 2. de legibus describit his verbis. Ventum in insulã est; hac uerò nihil est amenius, vt enim quasi rostro finditur Fibrenus, & diuisus æqualiter in duas partes, latera hæc alluit, rapideq; dilapsus,

lapsus,

lapsus, cito in vnum confluit, & tantum complectitur, quod sit modicæ palæstræ loci, &c. Verè factus est palæstræ locus, ubi postea Christi uirgo nobile certamen pro Christo subijt, victrixque est coronata martyrio una cum socijs. Putatur ex carnificina sanctorum martyrum illic exerceri solita, ipsum Fibrenum flumen hodie vulgò dici Carnellum, quasi carnarium In actis S. Placidi martyris, quæ scripsit Gordianus idem flumē, Carnellus reperitur appellatum, vt scias non esse recentem nomenclaturam.

e Agathio Proconsule.] Augustus Imper. ex Mecœnatis sententia dedit Italiæ ciuitatib. Consulares cum iure gladij; sunt ijdem & Proconsules appellati de his agit pluribus. Dio lib. 52. & 53. ab eodem datum esse Proconsulem Soræ, haud dubium est; nam una ex trigintaocto colonijs numeratur a Frontino lib. de colon. quas Augustum in Italiam duxisse scribit Sueton. in Octau. Aug. c. 46. ubi & de iure colon. plura ante etiam L Genucio, & Seruio Cornelio conss. an. ab Vrb. cond. 451. nobilitata fuit ea ciuitas colonia Romanorum, ut auctor est Liu. lib 10 Patercul. lib. 1. & uetus marmori incisa, quæ in eadē ciuitate habetur, docet inscriptio. Cic. in orat. pro Planc. recensere uidetur eandem ciuitatem inter municipia, quæ in quibusdam præstare colonijs, demonstrat Gellius lib. 16. cap. 13. Quod item ad Consulares iudices spectat, quorum est frequens mentio in actis sanctorum martyrum, Iustinianus Imperator recenset eos inter illos, qui medias administrationes gerunt, auth. coll. 3. tit. 4. de mand. princ. circa princ. Dabantur olim etiam aliquib. Italiæ ciuitatib. Præfecti, quorum duplex genus erat: alij enim eorum Populi Ro. suffragijs: alij verò à Prætore Vrbano quotannis mittebantur. De his omnibus Festus his uerbis: Præfecturæ eæ appellabantur in Italia, in quibus & ius dicebatur, & nundinæ agebantur: & erat quædam earum Respublica, neque tamen magistratus suos habebant, in quas legibus. Præfecti mittebantur quotannis, qui ius dicerent. quorū genera fuerūt duo: alterum in quas solebant ire Præfecti quatuor qui auctore uigintisex uirum numero, populi suffragio creati erant in hęc oppida, Capuam, Cumas, Casilinum, Vulturnū, Liternum, Puteolos, Acerras, Suessulam, Atellam, Calatium: alterum in quas ibant, quos prætor Vrbanus quotannis in quæque loca miserat legibus, ut Fundos, Formias, Cære, Venafrum, Allifhas, Priuernum, Anagniam Frusionem, Reate, Saturniam, Nursiam, Arpinum, aliaque complura. hæc Festus Verb. Præfecturæ. At uero Præsides non dabantur nisi prouincijs: si quando tamen in Martyrologio inuenis alicuius ciuitatis Italiæ Præsidem, impropriè scias dictum, loco Præfecti. Hæc aūt ea potissimum ex cā hic descripsimus, qđ in Martyrologijs, & Menologijs sub Consularibus, Proconsulibus, præfectis, atque Præsidibus martyres passi reperiuntur, vt ex his harum vocum proprietatem intelligas.

f Ranulphi.] De eodem Vsuard. hac die, aliique recentiores agunt.

g Eutropij episc.] Beda de ipso hac die, & alij. Acta eius conscripta esse a Vero episcopo, testantur Vsuardus, Ado, & Sigeb. de script. eccl. ca. 73 agit de eo item Petrus in catal lib. 5. cap 57. floruisseq; eum scribit temporibus Valentiniani secundi Imp.

h Bedæ.] De eo in dicto uet. man. script. codice monast. S. Cyriaci. Hunc ab aliquibus inconsultè nimis putatur ob id, quod uenerabilis dictus reperitur à nonnullis, sanctum dici non debere. sanè quidem sanctitatis titulo ornauerunt eum maiores. ab Ilduino clarissimo uiro in Areopagiticis Beda sanctus presbyter dictus habetur. Marianus Scotus scriptor non ignobilis, qui ante quingentos annos uixit lib. de sex ætat. anno Domini 678. hæc ait: Sanctus Beda presbyter Anglicus, computator, his temporibus clarus habetur. hæc ille. Bedæ res gestas conscriptas esse ab Cuthberto monacho illi æquali, testatur Molanus; nos nondum uidimus illa autem perbreuis narratio, quæ in fronte operum suorum edita habetur, alia omnino censetur ab illis; quemadmodum & ea quæ in fine posita sunt tomi octaui operum ipsius, accepta (ut apparet) ex Petro in catal. libro quinto, capit. 55. epistolam autem illam de obitu Bedæ illic positam & à Surio relatam in tomo septimo, die 10. Maij, germanam atque synceram esse, nullus qui eam legerit, iure poterit dubitare. De Beda illud etiā vulgatum constat esse figmentum; fuisse nimirum oculis orbum, nemo id veterum testatur, quod sanè tacendum non fuisset ob viri eximiā doctrinam, & inexhaustum in scribendo laborem. Traditur & fabella quædam de sepulchri ipsius epitaphio; quam his verbis idem Petrus refert in catalogo: Cum, inquit, discipulus eius; ipso defuncto, titulum sepulchro ponere disposuisset vnico carmine Leonino sic incipiens: Hac sunt in fossa. Velletq; finire: Bedæ sancti vel presbyteri ossa. nec metrum stare posset, nec vllum ei uocabulum aliunde occurreret, tædio affectus, tādem iuit dormitum: & ecce mane in tumulo Angelicis manibus reperitur insculptum.

Hac sunt in fossa Bedæ venerabilis ossa.

hæc Petrus, & alij, quos iure irridet atq; redarguit falsitatis Trithem. li. 2. de uir. illustrib. ord. S. Bened. cap. 21. aliter enim se habere dicit epitaphium ad eius sepulchrum inscriptum, quod recitat lib. 3. c. 155. estq; huiusmodi.

Presbyter hic Beda requiescit carne sepultus.
Dona Christe, aīam in cœlis gaudere per æuum:

Daq;

Daq; sophiæ illum debriari fonte, cui iam
Suspirauit ouans intento semper amore.

Hæc ibi, ex quibus irritum prorsus redditur de Leonino versu commentum. hæc fortasse pluribus: sed mea sententia pernecessaria, cum ea de Bedæ sepulchro penes complures fidem inuenerint. De tempore autem eius obitus, diuersæ feruntur sententiæ auctor catalogi scriptorũ eius, qui habetur excusus post præfationem libri de temporib. testatur Bedam obijsse diem anno Domini 734. scribit Sigebertus in chron. Bedam ex hac vita migrasse, anno Domini septingẽtesimo tricesimoprimo. ea puto ratione id eum existimasse, quòd ad illud vsq; tempus perduxit gentis Anglorum historiam: sed cùm idem Beda opus epitomes perducat vsque ad septingentesimum sexagesimumsextum Christi annum, profiteaturque ibidem in fine, se anno suæ ætatis quinquagesimonono Anglorũ historiam, aliaq; super diuinam scripturam opera absoluisse: plane constat diutius vixisse. Sed nec illis facile assentimur, qui tradunt eum diem obijsse annos natum septuaginta, vel duos amplius. qui item, cum tradant, oculos eius præ longæua ætate caligasse, ad diuturniorem ætatem peruenisse, fatendum est: ipse etenim (vt ex dicta epistola constat) iam migraturus, multum vixisse temporis testatus est. Quantum autem ex scriptis ipsius elicere licuit, reperimus eum vsque ad nonagesimum quartum suæ ætatis vixisse annum, quorum 87. exegit in monasterio, septennis enim (ut ipse scribit) traditus est Sancto Benedicto abbati in monasterium sanctorum Apostolorum Petri & Pauli positum in Anglia ad Vuirimundam & Ingiruum. Horum omnium rationem; quoniam longiorem exigit narrationem, hic subtrahimus; in Annal autem eccles. fusius prosecuti sumus.

28 Quinto Kal. Iunij. Luna. A j.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30			

IN Sardinia sanctorum martyrum Aemilij, a Felicis, Priami, & Luciani, qui pro Christo certantes, coronati sunt. Carnoti in Gallia sancti Carauni b martyris, qui sub Domitiano Imperatore capite amputato martyriũ sumpsit. Corinthi S. Helconidis c martyris, quæ primum Gordiano Imperatore sub Perennio pręside multis tormentis afflicta, deinde sub Iustino eius successore iterum cruciata, sed ab angelo liberata, demum dissectis mammis, ferisq; obiecta, atque igne probata, capitis obtruncatione martyrium compleuit. Item passio sanctorum Crescentis, d Dioscoridis, Pauli, & Helladij. Thecue in Palæstina sanctorum Monachorum e martyrum, qui tempore Theodosij iunioris à Saracenis occisi sunt: quorum sacras reliquias accolę colligentes, summa veneratione illas habuerunt. Lutetiæ Parisiorum S. Germani f episcopi & confessoris, qui quantæ sanctitatis, quantiq. meriti fuerit, quibus etiam miraculis claruerit, Fortunatus episcopus litterarum monimentis consignauit. Mediolani sancti Senatoris g episcopi, virtutibus & eruditione clarissimi. Vrgellæ in Hispania Tarraconensi S. Iusti h episcopi. Florentiæ S. Podij i episcopi & confessoris.

a AEMILII, & soc.] De his hac itē die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. nuper autem Fara de rebus Sardois.

b Carauni.] Agit de eodē Vsuardus hac die. Eius autē acta ex antiq. man. script. edidit Mōbr. to. 1. vit. sanct. paucis autem Petr. in catal. lib. 5. c. 60. scripsit de eodem epigramma Bonad. in lib. 2. monod. 81.

c Helconidis.] De ea item agunt Græci in Menologio hac die: ibi & eius martyrij acta cōpendio habentur descripta.

d Crescentis, & soc.] De his præterea Græci in dicto eorum Menologio hac item die agunt.

e Sanctorum monachorum.] Hi illi esse uidentur, de quibus agit Ioannes Cassianus in collatione sexta de nece sanctorum cap. 1. 2. & sequentibus.

f Germani episcopi.] Beda, Vsuardus, Ado, alijq; omnes hac die. Scripsit eius res gestas Fortunatus episcopus Pictauēsis, quas recēsuit Sur. tom. 3. hac die. de eodem Greg. Turon. hist. Fran. lib. 4. cap. 51. & lib. 5. cap. 8. & de gloria confess. c. 92. sæpius idem Fortunatus, ut in carmine ad clerum Parisiensem, ubi ostendit, quam florens esset illa ecclesia eius tempore. idem in vit. sanct. Martini carmine scripta lib. 4. & in vita sanctę Radegundis. Epitaphium ad eius sepulchrum inditum recitat Aimon lib. 3. de gest. Fran. c. 9. & 16. de eo etiā Ado in chron. in actis sancti Vrsicini episcopi Bituricensis, quæ extant apud Greg. Turonen. de glor. confess. cap. 80. plura de eodem. itemque in actis S. Domnoli episcopi Cenomanen. apud Sur. to. 3. die 16. Maij. Vincen. lib. 21. cap. 63. 64. Antonin. part. 2. titu. 22. c. 6. & nouissimè Papir. Mas. Annal. Fran. li. 1. in Chereberto. Migrauit ex hac uita anno Domini 578. ut tradit Sigebert. in chron. quod etiam colligitur ex Gregor. Turon. lib. 5. c. 8. numeratur decimusnonus eius sedis episcopus in tabulis Democharis. historia translationis eius extat apud Sur. to. 7. die 25. Iulij. Aimo scripsit duos libros de miraculis ipsius, qui ibidem editi habentur. de eius item miraculis post mortem factis agit Greg. Turon. histor. Franc. lib. 8. c. 33.

g Senatoris episc.] De quo etiam tabulæ ecclesiæ Mediolanen. extat de eodem egregium epigramma Ennodij Ticinensis, cuius est exordium: Qui vicit trabeas, &c.

h Iusti episc.] Hac die natalem eius celebrari, constat ex tab. eius ecclesiæ, & ex Flor. sanc. Hisp. Agit de eodem S. Isidorus de vir. illust. cap. 21. & ex eo Honorius, & alij. Interfuit S. Iustus concilio Toletano secundo, ut eius acta indicant. claruit temporibus Iustiniani Imperatoris.

i Podij episcopi.] Hic successit Ioanni, anno Domini millesimo & tertio; ut constat ex actis sancti Zenobij, quæ a Ioanne archipresbytero Aretino edita extant apud Sur. tom. 3.

* B Quarto Kal. Iunij. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1			

ROMAE via Aurelia natalis S. Restituti [a] martyris. Apud Iconium Isauriæ ciuitatem passio sanctorum Canonis, [b] & filij eius annorum duodecim; qui sub Aureliano Imperatore craticulæ prunis suppositis, & oleo superinfuso, suspensionis in equuleo, atq; ignis pœnam constanter passi, malleo ad extremū ligneo manibus eorum contritis spiritum emiserunt. Eodem die natalis sanctorū martyrum Sisinij, [c] Martyrij, & Alexandri, qui tempore Honorij Imperatoris in Anauniæ partibus (ut scribit beatus Paulinus) persequentibus Gentilibus martyrij coronam adepti sunt. Cæsareæ Philippi sanctarum martyrum Theodosiæ [d] matris S. Procopij martyris, & aliarum duodecim nobilium matronarum, quæ in persecutione Diocletiani capitis obtruncatione cōsummatæ sunt. In Piceno passio sanctorum

ctorum

ctorum mille e quingentorum & vigintiquinque martyrum. Treuiris beati Maximini f episcopi & confessoris, à quo sanctus Athanasius episcopus persecutionem Constantii fugiens, honorificè susceptus fuit. Veronæ sancti Maximi g episcopi. Arcani in Latio sancti Eleutherii h confessoris.

M A I I. 29.

a RESTITVTI.] Agit etiam de eo hac die Beda, Vsuardus, Ado, & cæteri denique recentiores.

b Canonis, & filij.] De his item ijdem qui supra. Eorum passionis acta paucis refert Petrus in catal. lib. 5. c 61.

c Sisinij, Martyrij, & Alexandri.] De his Beda, Vsuardus, Ado, & alij hac die. Horum martyrium scripsit S. Vigilius episcopus Tridentinus ad Sanctum Simplicianum episcopum Mediolanensem; recitat eum commentatiolum Lipom. tom. 2. & Sur. to. 3. Dicti sunt hi martyres Anaunenses, eò quòd in valle Anauniæ passi sint. Horum etiam meminit S. Augustinus scribens ad Marcellinum epist. 158. Paulinus in vita S. Ambrosij, S. Gaudentius eps Brixianus in sermone habito i dedicatione basilicæ dictæ, Concilium SS. Habet horu acta Mombrit. tomo 1. uit. sanct. Sur. tom. 3. in catal. li. 5. ca. 63. idem mentionem facit de ijsdem in uita sancti Vigilij episcopi lib. 6. ca. 10. In his autem actis, quæ Mombrit. recitat; passi hi habentur, hoc mense, & die, Stilicone consule; numeratur is annus (secundum recentiores chronographos) quadringentesimus, quo Romanę Ecclesiæ præerat S. Anastasius, Mediolanensi autem S. Simplicianus, Imperatoris Honorij anno 6. quo etiam consulatu S. Vigilium ab eisdem Gentilibus occisum esse, Vsuardus auctor est die 26. Iunij. Horum uenerand a corpora ante trienniū transtulit Illustriss. ac R. D. sanctæ memoriæ Card. Borromæus.

d Theodosiæ.] Agunt hac item die Græci in Menologio de Theodosia, sed ea quæ Bizantij passa est. De hac autem Cæsariensi acta habentur in uita S. Procopij martyris, quam refert Metaphrastes octauo id Iulij, extat apud Lipo. tom. 6. & Sur. tom. 4. Agitur ibidem de martyrio aliarum nobilium matronarum, quarum hic item mentio habetur.

e Mille quingentorum, &c.] De his agitur in actis martyrij S. Venantij, passique habentur in persecutione Decij Imp. sub Antiocho præfecto.

f Maximini episc.] De eo hac item die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri. Huius res gestas a Lupo quodā cōscriptas recitat Sur. tom. 3. hac die. Interfuit hic concilio Agrippinensi, celebrato post consulatum Amantij & Albini anno Domini, secundum recentiores chronographos, trecentesimo quadragesimosexto. De eodem Hierony. in chron. ait quę ab eo susceptū hospitio S. Athanasium, cum Treueris exularet; qui ibidem mansit integro bienn.o & mensibus quatuor, ut scribit Theodoretus hist. lib. 2 cap. 1. præsens fuit idē Maximinus concilio Sardiceno: S. Athanasius cū recenset episcopos Galliarum, qui illuc conuenerunt, primo loco ponit Maximinum in apolog. 2. col. 423. licet alicubi, deprauato codice, Maximianus pro Maximino legatur. Mortuus est eiusdem Constantij Imp temporibus, vt constat ex eodem Athan. in apolog ad Constant. col 316 d. passus & ipse grauia ab eodem Imp. Ariano, eò quod faueret catholicis, & impugnaret hęreticos, ut diffusè scribit Nicephorus hist. lib. 9. cap. 12. De eo præterea recentiorum plures, quos mittimus numerare. In tabulis episcoporum Treuerēsium adscribitur Maximinus uigesimussextus episcopus apud Democh. De miraculis ad sepulchrum eius fieri solitis agit Greg. Turo. de glor. confess. c 93.

g Maximi episc.] De eo item tabulæ ecclesiæ Veron. & sæpius citatus commentarius de episcopi Veron. pag. 9. & 40.

h Eleutherij.] De quo uetera monumenta ecclesi. Aquinatis.

30 Tertio kalen. Iunij Luna. C xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	t	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2			

ROMAE

ROMAE via Aurelia natalis S. Felicis [a] Papæ & martyris, qui sub Aureliano principe martyrio coronatus eſt. Turribus in Sardinia ſanctorum martyrum Gabini [b] & Criſpuli. Antiochiæ ſanctorum Syci [c] & Palatini, qui pro Chriſti nomine multa tormenta paſſi ſunt. Rauennæ S. Exuperantii [d] epiſcopi & confeſſoris. Papiæ S. Anaſtaſii [e] epiſcopi. Cæſareæ in Cappadocia ſanctorum Baſilii, [f] & Emmeliæ coniugis eius, parentum S. Baſilii magni: qui tempore Maximini extorres facti, Ponticas ſolitudines incoluere, & poſt perſecutionem, filiis ſuarum uirtutum relictis hæredibus, in pace quicuerunt.

M A I I 30.

a SANCTI Felicis Papæ.] De eo itẽ hac die agunt Beda, Vſuardus, Ado, & alij. De eius ſucceſſione ſcribit Euſeb. in chron. & hiſt. lib 7. c. 24. Optat. lib 2. contra Parmen Aug. epiſt. 165. Huius eſt epiſtola, quæ citatur a S. Cyrillo contra Neſtorium, & in apologia, atq; in actis cõcilij Epheſini, necnon à Vincent. Lirmen. lib. aduerſus hæreſes: nam Maximianus epiſcopus Alexandrinus, ad quem ſcripſit, eius tempore ſedit; ſuffectus nimirum S. Dionyſio. Quod autem hic paſſus ſit ſub Aureliano, & non ſub Claudio, ut alij tradunt, pluribus diximus in Annal. eccleſ. ubi & de ipſo locupletius.

b Gabini, & Criſpuli.] De quib. Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores, Fara etiam lib. de reb. Sardois. extant prædictorum acta, quæ in eccleſia ipſorum leguntur. Porrò putatur hæc eſſe dies translationis: nã dies natalis agitur 25. Octobris mira celebritate, unde & Sardi mẽſem Octobris Gabinum appellant. eſt etiam celebris apud eos dies dedicationis eius eccleſiæ, quæ eſt cathedralis, facta 4 Maij anno Domini quingenteſimo decimoſeptimo, ut eiuſdẽ eccleſiæ uetera monumenta teſtantur. S. Gregorius in regiſt. lib. 7. meminit de monaſterio nomine SS. Gabini & Luxorij in Sardinia.

c Syci, & Palatini.] Beda & Vſuardus, & alij de ijſdem agunt hac die.

d Exuperantij epiſc.] De eo tabulæ eccleſiæ Rau. & Hieron. Rub. hiſt. Rauen. li. 2. claruiſſe cũ ferunt temporibus Honorij Impe. Eſt & alius eiuſdem nominis Exuperantius epiſcopus Dertonenſis, qui interfuit una cum S. Ambroſio concilio Aquileienſi. Fuit eiuſdem nominis exuperantius. aliàs Superantius epiſcopus in Lucania ſanctitate inſignis, cuius meminit Vranius tranſitu ſancti Paulini epiſcopi Nolani apud Sur. tom. 3.

e Anaſtaſij epiſc.] De ipſo etiam tab. eccleſiæ Papienſis. Hic ex Ariano factus catholicus, egregia claruit ſanctitate, uixitq; temporibus Rotharis regis Longobardorum, ſcribit de eo Paulus diac hiſt. Longobard. lib. 4. c. 15.

f Baſilij, & Emmeliæ.] Agit de his S. Gregor. Nazianzenus in luculenta illa encomiaſtica oratione habita in funere S. Baſilij, circa principiũ: idemq; de emmelia meminit in epiſt. 8. ad Baſilium edit. Billianæ. Gregorius Nyſſenus etiã in epiſt. ad Olympiũ monachũ de actis S. Macrinæ.

xxviij. D Pridie Kalendas Iunij. Luna. 31

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3			

ROMAE ſanctæ Petronillæ [a] virginis, filię beati Petri Apoſtoli, quę Flacci [b] nobilis viri coniugiũ ſpernens, acceptis triduanis ad deliberandum induciis interim ieiuniis & orationibus vacans, tertia die mox vt Chriſti ſacramentum accepit, emiſit ſpiritum. Aquileiæ ſanctorum martyrum Cantij, [c] Cantiani, & Cantianillæ fratrum, qui cum eſſent ex illuſtri Aniciorũ [d] progenie, ſub Diocletiano, & Maximano Imperatoribus ob

Chri-

Christianæ fidei constantiam una cũ pædagogo suo Proto capite plexi sunt. Turribus in Sardinia S. Crescentiani martyris. Apud Comanos in Ponto S. Hermiæ f militis, qui sub Antonino Imperatore ab innumeris & sæuissimis tormentis ope diuina liberatus, carnificem ad Christum conuertit, & eiusdem martyrij coronæ participem fecit, quam tamen ipse primus gladio obtruncatus accepit. Veronę sancti Lupicini g episcopi. Romæ S. Paschasii h diaconi & confessoris, cuius meminit beatus Gregorius Papa.

M A I I. 31.

a PETRONILLÆ.] De eadem, Beda Vsuardus, Ado, & Vuandel. his uersib. Tum pridie Petronulla Petri de germine sancto
Fulgida uirgo micat Christi trabeata decore.
De eius obitu agit in actis SS. Nerei & Achillei. De eius corporis inuentione uide in lib. de Roma. Pontificibus in Paulo primo. cuius aũt fidei sit eius historia, consule S. Augustinum lib. contra Adimantũ c. 17. nonnullas de ea dubitationes disseruimus in Annal. eccl. Erat olim Romæ nomine S. Petronillæ cœmeterium nobile, in quo Gregorius III. Papa anniuersariam statuit stationẽ, ut constat ex eodem li. de Rom. Pontif. in Gregorio III. Non prætermittendum hic (quando sese offert occasio) etiam de S. Petri uxore mentionẽ habere, quam martyrio occubuisse, Clemens Alexandrinus uetustissimus theologorũ lib. 7. strom. scribit his uerbis: Aiunt certe B. Petrum, cum uidisset uxorem suam duci ad mortem, lætatũ quidem esse propter uocationem, & quod domũ reuerteretur. Valde autem exortando & consolando, proprio nomine eam compellantem, dixisse: Heus tu, memento Domini. hæc Clemens.

b Flacci nobilis uiri.] In prædictis actis SS. Nerei & Achillei legitur. Flacci Comitis, quã lectionem non improbamus. Porrò ut huius uocis clarior notitia habeatur, sciendũ in primis, pro diuersitate temporũ, diuersi generis Comites fuisse. Ante Constantini Imp. tempora hi dicti erant Comites, qui Proconsules, Præsideśq; prouinciarum comitantes, erant in negotijs publicis obeundis illorum administri, & adiutores ijdem assessores eorundem cum essent, ius dicebant, ut declarant complures leges, l. 16. de off. præsid. l. 4. ff. de offic. assess. l. 41. § 1. de excus. tut. l. 6. §. si quos comit. ff. de pęn. l. 5. ff. ad leg. Iul. repet. & l. 1. §. sed ff. de extra. cognition. de ijsdem Sueton. in Iulio, & in Tyberi, & Plin. lib. 9. c. 30. ex his vnus, erat Flaccus, de quo agimus, cæterique omnes, qui in antiquis actis martyrum Comites dicti reperiuntur. A temporibus autem Constantini Imp. & nõ Hadriani (ut putauit Geleuius) ea uox alio sensu accipi consueuit. Idem etenim Imperator Christiana quadam humanitate, quosdam e magistratib. sibi subditis Comites dici uoluit, quasi consocios in administratione Imperij: erantq; hi triplicis ordinis, nempe primi, secundi, & tertij, ut scribit Euseb. in uit. Constantini lib. 4. ca. 1. mutationem magistratuũ a Constantino factam esse, Zosimus etiam asseuerat lib. 2. plura de his Alciat. lib. de magistrat. In not. prouinc. habentur Comitiuarũ diuersarum descripta insignia; sunt de ijsdẽ Comitibus complures tit. in Cod. lib. 12. itemq; formulas eorundem magistratuum habes apud Cassiod. uariar. lib. 6. & 7.

c Cantij, Cantiani, & Cantianillæ.] De his itẽ hac die Beda. ac cæteri omnes. Extat de his sermo S. Maximi episcopi Taurinensis, qui & adscribitur S. Ambrosio. Feruntur eorundem acta eiusdem S. Ambrosij nomine est illorum exordium: Seruus Christi Ambrosius, &c. descripsit ea Mombrit. tom. 1. summatim autem Petrus in catal. lib. 5. c. 70. Fuerunt condita eorum ueneranda corpora Aquileiæ. De quibus & Venantius Fortunatus his uersibus.
Aut Aquileiensem si forte accesseris vrbem,
Cantianos Domini nimiũ venereris amicos, &c.

d Ex illustri Aniciorũ prosapia.] Habes apud Liui. lib. 45. Lucium Anicium de Illyricis, ac rege Gentio triumphasse. De ea familia meminit Prudentius lib. 1. aduersus Symmachum, aitque primum omnium senatorum Anicium nomẽ dedisse Christianæ militiæ, quod his uersib. explicat. Fertur enim ante alios generosus Anicius urbis Illustrasse caput, sic se Roma inclyta iactat, &c. De Aniciorum nomine, & significatione, ac per illustri stemmate scribit S. Gaudentius Brixianus in sermone de Machabæis, & S. Hieron. epist. 8. ad Demetriadem his uerbis: Illustris, inquit, Aniciorum sanguinis, genus, in quo aut nullus, aut rarus non meruit consulatum, &c. de eadem Cassiodorus uar. lib. 10. epistola 11. & 12. Erant iã in prouerbio, opes, ædificiorum moles, & splendor

dor ædium familiæ Anacianæ. hinc Secundinus ad Augustinum: Ego namq; fateor, non tali diligẽtia, nec tanta industria Anicianæ domus micare marmora, quanta tua scripta prælucent eloquentia. hæc ipse apud Aug. to. 6. at hæc pro huius loci ratione satis. Fuit autem ea familia illustrata non tantũ cõsulib. & Imperatoribus, sed & nobilitata martyrib. & confessoribus, nã pręter martyres, de quibus hic agitur ex ea etiam prosapia clarissimę illæ sanctitate mulieres, Probæ, Iulianæ, & Demetriades prodiere, ille item pietate atq; doctrina celeberrimus consul ordinarius & confessor illustris Anicius Manlius Seuerinus Boetius, & alij, de quibus pluribus in Annal. eccles.

e Crescẽtiani.] Beda, Vsuardus, Ado de eodẽ agunt hac die, astipulantur uetera man. scrip. & recentiores omnes itemque Fara de rebus Sard.

f Hermiæ.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, ubi & summatim eius acta referunt, consentientia his, quæ hic leguntur de Hermia.

g Lupicini episc.] De eo tabulæ ecclesiæ Veronensis, & Aug. Valer. eius episcopus, & Card. in cõmen. de antiq. mon. eccles. Veron. pag. 3. & 39.

h Paschasij diac.] Scribit de eo S. Grego. Papa lib. 4. dialo. c. 40. & 41. Vixit ijsdem tẽporib. alius Paschasius presbyter Romanus tituli S. Eusebij; qui stetisse reperitur pro Symmacho aduersus Laurentium schismaticũ, ut docent acta secundæ synodi tunc Romæ celebratæ. Quod aũt pertinet ad Paschasium, de quo agimus, de schismate sic excusat eũ S. Greg. cum ait: Quia. n. non malitiæ, sed ignorantiæ errore peccauerat, purgari post mortẽ a peccato potuit. hęc Gregorius excusans eũ. Vnde quod idem S. Gregorius paulo superius ait, ipsum in sua sentẽtia usq. ad diẽ sui exitus perstitisse; ea uerba uel sunt exclusiue intelligenda, quasi sic perstiterit in sententia, ut tãdem die obitus pęnituerit: uel dicere necesse est, Paschasium diaconũ uertente adhuc illa de electione Symachi controuersia, ex hac uita migrasse cęterum peracta synodo illa, Palmari dicta (cuius nõis rationẽ reddidimus in Annal. tom. 6.) qua totius in catholicæ ecclesiæ calculo adiudicata est causa Symmacho: nulla certe ad eum excusare potuisset facti uel iuris ignorãtia, quin anima eius supplicium subijsset æternũ prædictorũ itaq; alterũ pcessisse necesse est; cũ eius sanctitati egregij uirtute miraculi astipulari uisus sit Deus: nã (ut inquit S. Gregorius) eius dalmaticã feretro superpositam dæmoniacus tetigit, statimq; sanatus est. Quod aũt ad dalmaticã pertinet, ut & hanc uocem explicemus. Fuit dalmatica uetus genus indumẽti, sic dictũ (inquit Isidor. li. 19 orig.) ꝙ primũ in Dalmatia texta est, habens clauos ex purpura. vsi sunt aliquando ea reges. unde de Cõmodo scribit Lãpridius, ꝙ dalmaticatus processit in publicũ, meminit & Iulius Capitolinus de dalmaticis chirodatis, hoc est manicatis, quibus Pertinax Imp. utebatur. Trebellius Pollio in Claudio nominat singilones Dalmatẽses, tunicam senatoriã, dalmaticam appellat Ioannes diaconus, dũ agit de Gordiano patre S. Greg li. 4. c. 83. habes in actis passionis S. Cypriani epis. Carthag. eundẽ indutũ esse dalmatica. sunt hæc uerba ibi descripta: Cum se dalmatica expoliasset, & diacomb. tradidisset. in linea stetit. &c. extãt ea in prologomen. in S. Cypr. edit. Pamel. eademq; ibidẽ leguntur in alijs eiusdem actis ex Paulo diac. licet alia loco dalmaticæ, habeant tunicam. Siluestri Papæ fuit institutio, ut diaconi Romanę ecclesię uterentur dalmaticis in ecclesia, sed tantũ diebus solennib. in signum lætitiæ. dist. 76. c. de ieiunio: exteris autem non nisi ex priuilegio à Rom Pont. concesso uti dalmaticis fas erat, ut Greg. in registr. lib. 7 epist. 111. ad Aregiũ episc. & dist. 23. c communis filius. Symmachus Papa S. Cæsario episcopo Arelatensi Romam aduenienti, quo tantum uirũ digno prosequeretur honore, inter alia tribuit, ut diaconi ecclesiæ Arelatensis, sicut & Romani diaconi, dalmaticis uterentur, ut auctor est Cypr. in actis S. Cæsarij, quæ habes apud Sur. tomo 4. Qualis fuerit olim forma dalmaticarum, quibus utebãtur diaconi, egregie expressam habes ab Ammiano Marcellino li. 14. his uerbis: Pectoralem tunicã sine manicis textam Maras quidam nomine (ut appellant Christiani) diaconus, per litera scripta Græco sermone &c. persimilem. n. fuisse clamydi Imperiali demonstrat. retinet & nũc idem nomẽ, ut quam ille tuniculam dicit, Italice appelletur tonicella, licet ipsa non eãdem prorsus formam retineat: nam vsq; ad cubitum manicata hodie fit. Ex his perpende quanto augustius, atq; magnificentius legali ueteri cultu Noui testamentis ministerium apparetur: cum olim leuitis nec linea uti stola concessum esset, quam tandem illi contra leges sacras ab Agrippa rege prætario obtinuerunt, ut auctor est Ioseph Antiqui. li. 20. c. 8. edit Gelen. Quod autem hodie non tm̃ diaconi, sed & subdiaconi in sacris dalmaticati ministrent, id quidẽ non ex ueteri instituto: nã S. Gregorius Papa antiquũ esse usum Romanæ ecclesiæ dicit, ut subdiaconi tunicis induti lineis pcederẽt lib. 7. registr. epist. 63. ad Ioanem epm̃ Syracus. sed ut tandẽ eo vnde deflexinus, reuertamur, ad ipsum scilicet usum dalmaticarum, quib. corpora defunctorum tegebantur: sciendum non tm̃ diaconorum feretrũ tegi dalmatica, moris fuisse, sed summorum Rom. Pontificum, ut auctor est idem Greg. in registr. lib. 12. ex synodo Rom. c. 4. quod certa ex causa fieri ulterius uetuit, ne honor, qui olim sanctis martyribus tantũ impendi consueuisset, cuiusque uitæ meriti hominib. impartiretur: Eutychianus enim Papa statuisse reperitur, ne quis martyrem sine dalmatica, uel purpurato collobio sepeliret. lib. de Rom. Pontif. in Euthychiano.

IVNIVS.

1 Kalendis Iunij. Luna. Exxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	ſ	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	92	30	1	2	3	4			

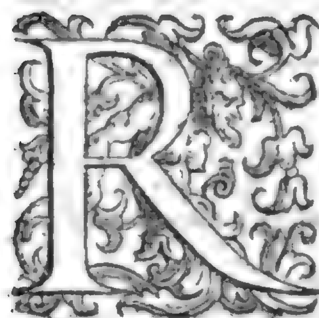

ROMAE sancti Iuuentij a martyris. Cæsareæ in Palestina beati Pamphili b presbyteri & martyris, viri admirandæ sanctitatis & doctrinæ, atque in pauperes munifici, qui ob Christi fidem in persecutione Maximini, primo sub Vrbano præside cruciatus, & in carcerē trusus, deinde sub Firmiliano iterum reuocatus ad penas, vnà cum alijs martyrium consummauit. Passi sunt etiā tunc Valens diaconus, & Paulus, aliique nouem, quorum memoria alijs diebus celebratur. Augustoduni sanctorum Reueriani c episcopi, & Pauli presbyteri, cum aliis decē, qui sub Aureliano principe martyrio coronati sunt. In Cappadocia S. Thespesii d martyris, qui sub Alexandro Imperatore & Simplicio præfecto, post alia tormenta decollatus est. In Aegypto sanctorum martyrum Ischyrionis e ductoris militum; & aliorum quinque militum, qui sub Diocletiano Imperatore pro fide Christi diuerso mortis genere perempti sunt. Item S. Firmi f martyris, qui in persecutione Maximiani acerbissimis plagis affectus, lapidibus percussus, ac demum capite cæsus est. Perusiæ sanctorum martyrum Felini g & Gratiniani militū, qui sub Decio uariis tormentis cruciati, martyrii palmam gloriosa morte perceperunt. Bononiæ S. Proculi h episcopi & martyris, qui sub Maximiano Imperatore passus est. Ameriæ S. Secundi i martyris, qui sub Diocletiano in Tyberim proiectus martyrium consummauit. Apud Tiphernū in Vmbria S. Crescentiani k militis Romani, sub eodem Imperatore martyrio coronati. In Vmbria sancti fortunati l presbyteri, uirtutibus & miraculis clari. In monasterio Lerinensi S. Caprasii m abbatis. Treuiris S. Symeonis n monachi, qui à Benedicto Papa nono in Sanctorum numerum relatus est.

IVNII. 1.

a IVVENTII.] De eo uet. manuscrip. ex quib. Molan. hac die.

b Pamphili, & soc.] De Pāphilo hac die Beda, Vsuard. Ado, ac cæteri Latinorū, Græci aūt in Menologio ad nonas Noueb. Horum acta cōscripsit Eusebius hist. lib. 8. c. 17. porrò ejus uitam tribus fere uoluminibus ab eodē explicatam, auctor est S. Hieronym. ad Marcellam epist. 191. & Metaphrastes, quæ recitat Sur. to. 3. De Pamphilo

philo item agit sanctus Hieronymus lib. de scriptoribus eccles. epist. 65. ad Pammachium contra Rufiuum, & epist. 83. ad Magnum oratorem, cum summis laudibus celebrat. De eius insigni bibliotheca idē Hieronymus sæpe meminit. Ab eo Eusebius cognomentum accepit.

c Reueriani episcopi, & sociorum.] Vsuardus item hac die, Petrus libro quinto, cap. 73. & alii recentiores.

d Thespesii.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, ubi & eius martyrium pluribus describitur.

e Ischyrionis, & soc.] De ijsdē apud Græcos; alius hic ab illo, cuius meminit Dionysius Alex. apud Eusebium hist. lib. 6. c. 34.

f Firmi.] Itidem Græci in Menologio de eodem hac die agunt.

g Felini, & Grat.] De his uet. monumenta ecclesiæ Perusinæ, quæ man. scrip. accepimus.

h Proculi.] De quo & tab. eccles. Bononien. Percrebuit hucusque de S. Proculo martyre ea opinio, quod passus sit temporibus Theodorici Arianorum Regis, ea de causa; quod zelo fidei in Arianum præfectum catholicis infestissimum insiliens, occidisset; ut habent quædam acta, quæ to. 7. Surius recitat, sed hæc omnia redduntur irrita ex his, quæ scribit sanctus Paulinus Nolanus episcopus, qui longè præcessit tempora Theodorici Regis, agensque in natali nono sancti Felicis de nonnullis Italiæ martyribus, ac de his etiam, qui Bononiæ in persecutione Diocletiani & Maximiani passi sunt, hos scribit versus:

His socijs pietate, fide, uirtute, corona,
Vitalē, Agricolam, Proculumq; Bononia condit:
Quos iurata fides pietatis in arma uocauit.

Huius tanti uiri auctoritate Illustrissimus ac Reuerendissimus Gabriel Paleottus Cardinalis amplissimus Archiepiscopus Bononien. emendauit tabulas pristinas eius ecclesiæ. De Natali die S. Proculi martyris solemniter celebrari solito, scribit S. Gregorius libro 1. dialog. c. 9. in Bonifacio, circa medium. De illo etenim, & non alio, ut de martyre celeberrimo, cunctis notissimo, ibi agi, persuademur.

i Secundi.] De quo tabulæ ecclesiæ Amerinæ, & uet. monumenta eius ecclesiæ, quibus eius acta descripta habentur.

K Crescentiani.] Eius ecclesiæ antiquæ memoriæ de eius martyrio fidem faciunt.

l Fortunati.] eius res gestas ex man. scrip. Spoletinæ ecclesiæ acceptas legimus. est earum exordium. Fuit quidam uir uenerabilis, &c.

m Caprasij.] De quo etiā hac die Beda, Vsuardus, Ado & alij recētiores. Eius acta ex uet. man. scrip. recitat Sur. tom. 7. Meminit eiusdem Sidonius Apollinaris in carmine Eucharistico ad Faustum; ubi dum relegit insulæ Lerinensis sanctos, hæc de Caprasio;

Quanto illa insula plana
Miserit ad cœlum montes: quæ sancta Caprasij
Vita senis, &c.

De eo item in uita S. Honorati lib. 1. Vixit temporibus Theodosij Imp. & Honorij eius filij.

n Symeonis.] Apud Bedam, & alios de eo hac die. Eius acta ab Euernino cōscripta recitat Sur. to. 3. De eius canonizatione agit in chro. Hirsangiē. scribit de eodē Sige. in chro. anno Dñi 1015. & Trithe. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 238.

25

xxvj. F Quarto Nonas Iunij. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	1	30	1	2	3	4	5			

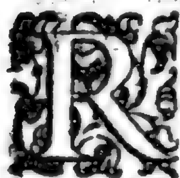

ROMAE natalis sanctorum martyrū Marcellini [a] presbyteri, & Petri exorcistæ, qui multos in carcere ad fidem erudientes, sub Diocletiano post dira uincula & plurima tormenta à Sereno iudice decollati in loco qui dicebatur Silua nigra, quæ postea in honorē Sāctorum commutato nomine Silua candida appellata est. Horum corpora in crypta iuxta sanctum Tiburtium sepulta sunt, eorumque sepulchrum sanctus Damasus Papa uersibus postea exornauit. In Cāpania sancti Erasmi [b] episcopi & martyris, qui sub Diocletiano Augusto primum plūba-

tio

tis cęsus, deinde fustibus grauiter mactatus, post resina, sulphure, plumbo, pice, cera, oleoq; perfusus, illęsus apparuit: deinde Formijs sub Maximiano diuersis atq; immanissimis supplicijs iterum cruciatus, sed ad confirmandum cæteros à Deo seruatus: tandem uocante Domino, martyrio clarus, sancto fine quieuit: cuius corpus Caietam postea translatum est. Lugduni sanctorum martyrum Photini c episcopi, Sancti diaconi, Vetij, Epagathi, Maturi, Pontici, Biblidis, Attali, Alexādri, & Blandinæ, cum alijs multis, quorum fortia & iterata certamina tempore M. Aurelii Antonini, & Lucii Veri, ecclesiæ Lugdunensis epistola ad ecclesias Asiæ & Phrygię scripta recenset. In his sancta Blandina sexu infirmior, corpore imbecillior, conditione deiectior, diuturniora & accerbiora certamina subiens, & fortis adhuc permanens, gladio iugulata cæteros secura est, quos hortabatur ad palmam. Romę S. Eugenii Papę & confessoris.

IVNII 2.

a MARCELLINI, & Petri.] De his hac item die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Extant eorum acta, quæ retulit Sur. to. 3. & Pet. in catal. li. 5. cap. 74. qui hos passos hac die tradit. Olim aūt, mense Decembris horum solemnitas agebatur, ut cōstat ex inscriptione homiliæ sextæ sancti Greg. in Euang. habita ad populum in basilica sanctorum Marcellini, & Petri, Dominica tertia Aduentus, die natali ipsorum, nisi sit mendum in codice. Horū illustri martyrio nobilitatus est locus, ubi sunt passi. Siquidem Sylua olim Nigra dicta, Candida est appellata, accepitque episcopalis cathedræ ornamentum, ut constat ex ueterum Romanorum concilliorum monumentis; sed postmodum à Callisto secundo unita est ecclesiæ Portuensi. Epitaphium S. Damasi, cuius hic habetur mentio, intextum habetur in prædictis horum martyrum actis. In honorem præterea eorundem Constantinus Imp. erexit basilicam uia Lauicana, quam & muneribus exornauit, ac redditibus locupletauit, ibique S Helenæ martyris corpus sepeliendum curauit. extat de munificentia Constantini libellus in libro de Romanis Pontificibus in Siluestro, ubi de his agitur. Est Romæ antiquus titulus nomine ipsorum martyrum, cuius mentio habetur in regist. S. Greg. lib. 4. cap. 88. in synodo tunc Romæ habita. De horum translatione in Gallias agit Sigebert. in chron. anno 826. Aim. de gest. Franc. lib. 4. ca. 115. factam refert sub Gregorio quarto Rom. Pont. cuius rei gestæ historiam Einardus libris quatuor illustrauit. extant prædictā acta apud Sur. tom. 7. putatur eiusdem quoq; auctoris esse uita eorundem martyrum uersibus scripta, quæ ibidem recitatur. de his & Marian. Scot. in chron. anno Domini 828. nouissime autem Molan. in indic. sanct. Belg.

b Erasmi episc.] Agit de eodē hac die Beda, Vsuardus, ac recentiores, Ado autē sequenti die. Huius acta reperimus in nōnullis uet. man. scrip. habemusq; eadem charactere Longobardo conscripta, eadem fere Mombr. to. 1. uit. sanct. Quæ cuncta, etsi auctore careant; nihilominus Petrus diac. Cas. in lib. de uir. illustr. monast. Casin. c. 46. testatur, Gelasium secundum Rom. Pont. cum adhuc esset Casinensis cœnobij monachus, scripsisse uitam S. Erasmi episcopi & martyris, aliorumque sanctorum. De memoria eius apud montem Soract. regist. lib. 1. epist. 23. Fuit S. Benedictus eiusdē martyris studiosissimus, nam in eius honorem duas nobiles erigendas curauit ecclesias, Verulis alteram, alteram uero Romæ, ut habent acta S. Placidi à Gordiano scripta. Erat olim corpus S. Erasmi Formijs, ut scribit S. Gregorius in registr. lib. 1. epist. 8. eratq; Formiana ecclesia sedes episcopalis, cui idē S. Gregorius uniuit ecclesiam Minturnensem: sed utraq; in propinquum locū, Caietam, una cum corpore eiusdem sancti martyris, quod ibi decentissime asseruatur, & colitur, translata est. Adnumeratam legimus Caietanam ecclesiam inter illas sedes, quæ sub nullo Metropolitano positæ, immediate subiectæ sunt Romano Pontifici, quarum episcopi. suffraganei dicebantur Papæ urbis Romæ hæc ex libro censuum, qui asseruatur in Vaticana bibliotheca.

c Photini episc. & soc.] De ijsdem hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri. Horum omniū acta scripta habentur ab ecclesia Lugdunensi tunc temporis, quando ijdem passi sunt, in epistola, quæ

extat apud Eusebium hist. lib. 5. c. 1. & 3. Horum martyrum, quorum cineres in flueta Rhodani mersi sunt, meminit sanctus Augustinus lib. de cur. agend. pro mort. item Eucherius Lugdun. in sermone de S. Blandina, qui falso titulo Eusebii Emisseni inscribi hactenus consueuit. Recenset Greg. Turon. de glor. mart. c. 49. itemq; hic Ado nomina quadragintaocto martyrum, qui tunc Lugduni passi sunt. Agunt de his præterea quam plurimi recentiorum, quos mittimus hic referre; cum omnes non aliunde, quam ex prædicta epistola acceperint.

d Eugenii Papæ.] Vet. man. scrip. hac die; quidam uero die sequenti, sed reuera hic est dies natalis eius, ut constat ex libro de Roman. Pontificibus. Hic suffectus est S. Martino Papæ & martyri, eiusq; non tantum sedis, sed & sanctitatis successor extitit.

25
xxiiij. G Tertio Nonas Iunij. Luna. 3

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6			

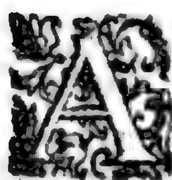

ARETII in Tuscia sanctorum martyrum Pergētini a & Laurētini fratrum, qui in persecutione Decij, sub Tiburtio præside, cum essent pueri, post dira supplicia tolerata, & magna miracula ostēsa, gladio cæsi sunt. Constantinopoli sanctorum martyrū Lucilliani, b & quatuor puerorum Claudij, Hypatii, Pauli, & Dionysii: cum quibus Lucillianus ex sacerdote idolorum Christianus factus, post uaria tormēta in fornacem iniectus est; sed flamma imbre extincta, omnes illæsi euaserunt: deniq; ipse cruci affixus, pueri autem gladio obtruncati, sub Siluano præside consummati sunt. Ibidem S. Paulæ c virginis & martyris, quæ cum prædictorū martyrum sanguinem colligeret, comprehensā, uirgis cęsa, & in ignem coniecta, sed liberata, demum & ipsa eodem loco vbi S. Lucillianus crucifixus fuerat, decollata est. Cordubæ in Hispania beati Isaac d monachi, qui pro fide Christi gladio necatus est. Carthagine S. Cęcilii e presbyteri, qui S. Cyprianum ad Christi fidē perduxit. In territorio Aurelianensi S. Liphardi f presbyteri, & confessoris. Lucæ in Tuscia S. Dauini g confessoris. Parisiis sanctæ Crotildis h reginę, cuius precibus uir eus Clodoueus rex fidem Christi i suscepit. Anagniæ sanctæ Oliuæ i uirginis.

I V N I I. 3.

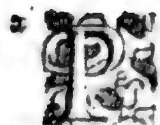

a PErgentini, & Laurentini.] Agit de his hāc hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac recentiores. Horū passionis acta recitat Sur. to. 3. Petrus in catalog. li. 5. c. 80. accepimus eadē ab ecclesia Aretina.

b Lucilliani, & soc.] De his item Græci hac die in Menologio, ubi eorum res gestas fusius referunt.

c Paulæ.] Græci itidem hac die in Menolog. ibique eius præclarum certamen describitur.

d Isaac mon.] De eo etiā Vsuard. de eius nece scribit sanctus Eulog. lib. 2. memor. sanct. cap. 2. narratque hac die passum; feria sexta, æra octingentesima octogesimanona, a Christo Domino anno 851.

e Cæcilij presbyteri.] De quo itē man. script. Agit de eo Pontius diac. in uit. S. Cypriani, & S. Hieron. de scrip. eccles. in Cypriano. Quantum licet

cet opinari, hunc existimo fuisse Cæcilium clarum oratorem, magistrum olim Diadumeni Cęsaris pueri laudatissimi, de quo Aelius Lampridius in Diadumeno: fuit etenim Afer, rhetor, & optimis moribus imbutus. Ab eo S. Cyprianus Cæcilij cognomentum accepit, ut testatur S. Hieron. de scrip. eccle.

f Liphardi.] De quo hac die Vsuardus, Beda autem sequenti. huius vitam ex man. scrip. acceptam retulit Sur. in tom. 3. Petrus in catal. lib. 5. c. 58. Trithem. de vir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 164. Floruit temporibus Clodouei regis.

g Dauini.] Huius acta man. script. ab ecclesia Lucensi accepta vidimus.

h Crotildis.] Scribit de ea plura Greg. Turo. de gest. Franc. lib. 2. c. 2. 3. & 4. Aimon. lib. 1. c. 14. & Sigeb. in chron. anno Domini 499. & 554. Molan. in addi. ad Vsuard. edit. primæ. Fuit eiusdem nominis & religione non impar eius filia, quæ iuncta coniugio Amalarico regi Ariano, grauia multa ob fidem catholicam passa est, ut idem scribit Greg. Turon. de gest. Franc. lib. 3. c. 10. de obitu sanctæ Crotildis, de qua agimus, deq; eius funere meminit Greg. Turon. hist. lib. 4. c. 1. decessit ille que ait, eo tempore quo S. Iniuriosus præerat ecclesiæ Turonensi, qui (ut ex eodem Gregorio colligitur) sedere cœpit anno Domini 532. seditque annos 17. ex quibus redarguitur Sigebertus, dũ in chron. ann. 554. recenset obitum Crotildis.

i Oliuæ.] Eius uitæ acta, itemq; uenerãdũ ipsius corpus Anagniæ asseruari, firma assertione episcopi eius sedis accepimus. Alia rursus est Oliua, cuius his uerbis meminit Thomas Fazellus de rebus Siculis, deca. 1 li. 8. Panormus, inq̃t, maxime insignis facta ortu Oliuæ, & Nymphæ uirginũ, quarum clara gesta habentur. hæc ipse.

4 Pridie Nonas Iunij. Luna. A xxvj. 25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7			

ROMAE sanctorum martyrum Aretij a & Daciani. Sisciæ in Illyrico S. Quirini b episcopi, qui sub Galerio præside pro fide Christi, vt Prudentius scribit, molari saxo ad collum ligato, in flumen præcipitatus est; sed lapide supernatante, cum circunstãtes Christianos ne eius terrentur supplicio, neve titubarent in fide, diu fuisset hortatus ipse vt martyrij gloriam assequeretur, precibus a Deo vt mergeretur, obtinuit. Brixiæ S. Clatei c episcopi & martyris sub Nerone Imperatore. In Pannonia sanctorum martyrum Rutili, d & sociorum. Atrebati S. Saturninæ e virginis & martyris. Tibure S. Quirini f martyris. Constantinopoli S. Metrophanis g episcopi & confessoris insignis. Mileui in Numidia S. Optati h episcopi, doctrina & sanctitate conspicui. Veronæ S. Alexandri i episcopi.

IVNII 4.

a ARETII, & Daciani.] Rom. Martyrol. uetus, & uet. man. script. ex quibus cæteri recentiores.

b Quirini.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri omnes. Eius nobile martyrium Prudentius cecinit hymno sacro. Meminit eiusdem Venantius Fortunatus libro 7. cum ait:

Afra Cyprianum dat, Siscia clara Quirinum.

Extant eiusdem acta fusius scripta apud Mombrit. tom. 2. quibus fertur passus in persecutione Diocletiani sub Maximo, aliàs, Maximino præside:

de: quē Prudentius Galerium appellat:nulla tamen est discrepantia:nam & Galerius ipse,Maximinus dictus est, qui postea ab eodē Imperatore Cæsar est appellatus. Cæterum fuit alius Galerius Maximinus, qui vixit temporibus Valeriani Imp. & proconsulatum gerens in Africa,in S.Cyprianum episcopum Carthag.vltimi supplicij sententiam tulit,& paulò post infœlix obijt.hęc habes in actis passionis S. Cypriani positis in prolog.operum eius edit.Pamel. Eiusdem S. Quirini corpus, cum barbari Pannonias deuastarent, Romam translatum est, atque reconditum ad S. Sebastiani ad Catatumbas, vt Beda, & Ado hic item profitentur. inde autem per Angilbertum Mediolanensem episcopum Mediolanum fuisse delatum,prędicta acta testantur. verùm Molanus in notis ad Vsuard.secund.edit & Cuspinianus in Austria dicunt translatum fuisse Bauariam, temporibus Pipini regis,idque certis testimonijs Molanus comprobat.

c Claterī episc.] De quo & tabulæ ecclesiæ Brixianæ,cæteraque vet.monumenta eiusdem:

d Rutili,& soc.] De eo vet.man. scrip. ex quibus & Molanus in priori additione ad Vsuardū.

e Saturninæ.] De qua etiā prædicta uet.man. scrip.ex quibus recentiores accepere.

f Quirini.] Alius hic ab illo Sisciēsi,de quo supra. Huius corpus (ut accepimus ex ueterib. monumentis ecclesiæ Tiburtinæ) reconditum illi habetur in basilica S. Laurentij sua altari sanctissimi Saluatoris.

g Metrophanis.] Agunt de eodem hac item die Græci in Menologio, ubi & eius acta summatim comprehensa narrantur: quibus assentiuntur ea, quæ scribit Niceph. hist. lib.8.c.6. & Niceph. episc. Constantinop. in chron. Habetur mentio de eodem in oratione de sanctis patrib. Nicænæ synodi, quam recitat Metaphrastes sexto idus Iulij, & Lipom. Latinè redditam tom. 6.

h Optati epis.] Confundunt hunc aliqui cum Optato episcopo Antisiodori, ut Petrus in catal. lib.7.c. ult. qui ea die de hoc agit, qua a cæteris celebratur dies natalis Optati Antisiodorēsis. De hoc S.Hieron.lib.de scrip.eccl. Honorius Augustin.& alij. Claruit temporib. Valentis & Valentiniani Impp. quando (ut idem testatur S. Hieronymus) aduersus Parmenianum eruditos illos scripsit commentarios. At cum in eius lib. 2. recensitur ab eo series Romanorum Pontificum, eaq; perducitur vsq. ad Syricium Papam, necesse erit affirmare, cum vsq; ad Syricij tempora peruenisse, qui sedit temporibus Theodosij. Putauit autem,& iure quidem Balduin. in annot.ad Optat. ea uerba: Damaso Syricius, non esse eiusdem auctoris, sed superaddita: quod quidem duplici ratione firmamus: primo quidem, quòd S. Augustinus, cum de eo sæpius agit, non tanquam de homine sui temporis & æquali, sed, vt de eo, qui ipsum longè præcesserit, meminisse uidetur, præsertim de doctrina Christiana lib. 2. c. 40. pręerat.n. his temporibus Augustini sedi Mileuitanæ Seuerus, ut idem S. Augustinus testatur, cum agit de ordinatione Eradij successoris epist. 110. & serm. 50. de diuersitom. 10. pag. 521. edit. Louan. Præterea ipse Optatus lib. 1. & iterum lib. 3. ab indicta persecutione Diocletiani usque ad illud tempus, quo ea scribebat, numerat annos 60. & (ut ait) quòd excurrit, cum autem constet ex publicis edictis, eam persecutionem in dictam esse anno Domini 302. satis liquet primis temporibus Valentis & Valentiniani (iuxta sententiam Hieronymi) Optatum ea scripsisse: nec ad tempora Theodosij & Syricij peruenisse, nisi illud: Et qđ excurrit, præter morem, laxatis habenis, longius nimis quis ad libitum sinat excurrere. Qualis autem, quantusve fuerit S Optatus, ex eo reputa, q̄ aduersus Donatistarum erumpentem eluuionē, totamque Africam inundantem, solus ipse (eo tempore) scriptorum suorum opposuit aggerem. De Mileuio, cuius Optatus erat episcopus, frequens est mentio in concilijs Africanis, & epistolis S. Augustini ibi & celebratum est concilium Mileuitanum dictum, quod inconsultè nimis, dixit aliquis celebratum in insula Melite: eius.n synodica ad Innocentium Papam, litteræque Augustini & aliorum ad eundem Pontificem, & aliq; ad Hilarium scriptæ, illud Mileuij in Numidia actum esse, luce clarius manifestant.

i Alexandri episcopi.] De quo & tabulæ ecclesiæ Veronensis, ex quib. R. D. Aug. Valerius eius ecclesiæ episcopus, & Card. in libello, quem scripsit de eius sedis episcopis agit.

xxij. B Nonis Iunij. Luna. 5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	f
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8			

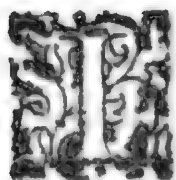
IN Aegypto natalis sanctorum martyrum Marciani,[a] Niconoris, Apollonij,& aliorũ, qui in persecutione Maximini illustre martyrium consummarunt. Perusiæ sanctorum martyrum Florentij, [b] Iuliani, Cyriaci, Marcellini, & Faustini, qui in persecutione Decij capite cæsi sunt. Cæsareæ in Palæstina passio sanctarum Zenaidis, [c] Cyriæ, Valeriæ, & Marciæ, quæ per multa tormenta gaudẽtes ad martyrium peruenerunt. Tyri S. Dorothei [d] presbyteri, qui sub Diocletiano multa passus, & vsque ad Iuliani tempora superstes, sub eo annum agens septimum supra centesimum, venerandam senectam martyrio honestauit. Eodem die S. Bonifacij [e] episcopi Moguntini, qui de Anglia Romam veniens, & à Gregorio secundo in Germaniam missus, vt fidem Christi illis gentibus euangelizaret, cum maximam multitudinem, præsertim Frisonũ, Christianæ religioni subiugasset, Germanorum apostolus meruit appellari: nouissimè in Frisia à furentibus gentilibus gladio peremptus, martyrium cõsummauit cum Eobano & quibusdam aliis seruis Dei. Cordubæ in Hispania beati Sancij [f] adolescentis, qui etsi in aula regia educatus, pro Christi tamen fide in persecutione Arabica martyrium subire non dubitauit.

IVNII. 5.

a
MARCIANI, & soc.] De his Vsuardus, Ado, & alij recentiores, hac die, & nonas Aprilis, Græci autem hac die in Menologio, ibique & sociorum nomina exprimuntur.

b Florentij, & soc.] De quib & antiqua man. script. eius eccles.

c Zenaidis, & soc.] Græci etiam de his agunt hac die in Menologio, ubi & earũ martyrij acta pluribus describuntur.

d Dorothei.] De eo etiã Græci in Menolog. hac die, & iterum ad septimum idus Octobris. Errore lapsi videntur nonnulli, qui hunc fuisse Tyri episcopum dixerunt: nam licet patria Tyrius fuerit, tamen Eusebius, qui de ipso agit lib. 7. ca. 26. c. 47. illum presbyterum tantum fuisse tradit: exploratum enim habetur, quinam episcopi, illis Dorothei temporibus, Tyriæ ecclesiæ præfuerint. Siquidem, ut rem altius repetamus, sedit illic Methodius tempore nouissimæ persecutionis, ut scribit S. Hiero. de scrip. eccles. in Methodio, postea subrogatus est Paulinus temporibus Constantini, ut constat ex Euseb. hist. lib. 10. c. 4. eoque ex humanis sublato, regimen eius ecclesiæ cepissit Zeno, qui interfuit, subscripsitq; Nicæno concilio, quique longæua ætate peruenit usq; ad tempora Theodosij, præsensq́ue fuit concilio æcumenico Constantinopolitano, vt apparet ex subscriptione episcoporũ: at Dorotheũ de quo agimus, constat temporibus Iuliani Apostatæ martyrio esse vita functum. Rursum de Dorotheo alius increbuit error, ut putarint nonnulli, hunc ipsum auctorem esse libelli illius, qui Dorothei synopsis inscribitur. Græci in eo, quod citare consueuimus, Menologio 18. Kalend. Maij, cum de quibusdam Pauli Apostoli discipulis agunt, quorum meminit Dorotheus, hæc de ipso auctore habent, his uerbis: Hæc beatissimus Dorotheus cũ esset Romæ, Romana lingua scripta reliquit; non solum autem de his, sed & de reliquis Apostolis, & aliis sanctis viris, & sacris prophetis historiam accuratè conscripsit. fuit enim uir ille & multarum rerum peritia insignis, ut quiuis alius. hæc ibi. Quæ quidem nulla ratio patitur, ut de illo Tyrio hæc dicantur, cuius nulla est memoria, quod aliquando fuerit Romæ, & S. Hierony. qui omnes, quos nouit, collegit, scriptores ecclesiasticos, nullam prorsus de eo habuit mentionem. In bibliotheca Vaticana eundem Dorotheum, abbatem inscriptum inuenimus: quod nec ignorauit Petrus in catalog. qui dum eum allegat, abbatem appellat. Porrò quòd ad synopsim spectat, quam scripsit: nonnulla in ea habet, quæ castigatione sunt digna. Non omittimus dicere, claruisse temporibus Leonis Imper. alterum Dorotheum reuera episcopum Tyri, cuius simul & aliorum episcoporum extat egregia epistola ad ipsum Leonem Augustum conscripta de fide catholica, habetur tomo secundo, concil. recentioris.

centioris editionis pag. 244. De Dorotheo presbytero & martyre, de quo hic agitur, eadem ferè quæ in Romano Martyrologio recitantur, fusius scripta legimus in chronico Anastasij bibliothecarij, quòd manuscriptum accommodatum nobis ab Illustriss. ac Reuerendiss. Cardinale Syrleto. vbi Edessæ in Syria cũ sub Iuliano Apostata martyrium consummasse, centesimum quintum annum agentem, idem testatur.

e Bonifacij episc.] De quo hac die etiam Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Scripsit eius vitã Vuilibaldus eius discipulus, quã exscripsit Vicellius in agiolog. contexta est etiam de epistolari historia, quam retulit Sur. in tom. 3. Rursus autem Ruthardus Rabani discipulus eius martyrium scripsit heroico metro, ut testatur Trith. i chron. Hirsaug. plures epistolæ Romanorum Pontificũ ad eum scriptæ extant cod. man. scrip. quas & descripsimus in Annal. eccles. de eo item agitur in actis S. Burcardi episcopi. Passus est, ut scribit Beda in epitome, anno Domini 754. id ipsum profitetur Sigebert. in chron. Trithem. autem de vir. illustr. ord. S. Bened. lib 2. c. 24. sequenti anno 755. martyrio obijsse scribit: sed prioribus citatis auctoribus inhæremus. eiusdem Bonifacij scitè dictum de sacerdotibus ligneis, & aureis recitatum habes in concilio Triburiensi c. 18. eadem de consecr. dist. 1. c. uasa quibus.

f Sancij.] Scripsit eius martyrium S. Eulogius lib. 2. Mem. sanct. c. 3. passumq; tradit, æra octingentesima octogesimanona, a Christo Domino anno octingentesimo quinquagesimoprimo.

xxj. C Octauo Idus Iunij. Luna. 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9			

CAESARAE in Palæstina natalis beati Philippi, a qui fuit vnus septem primis diaconis. Hic signis & prodigijs clarus, Samariam ad fidem Christi conuertit, & Candacis Aethiopum reginę eunuchum b baptizauit, ac demum apud Cæsaream requieuit: iuxta quem tres virgines eius filiæ prophetissæ tumulatæ iacent: nã quarta filia eius plena Spiritu sancto Ephesi occubuit. Romæ S. Artemij, c cũ vxore sua Cãdida, & filia Paulina: qui Artemius ad prædicationem & miracula S. Petri exorcistæ in Christum credens, & cum omni domo sua à S. Marcellino presbytero baptizatus, iussu Sereni iudicis plumbatis cæsus, d & gladio percussus est: uxor verò eius & filia in cryptam impulsæ, lapidibus ruderibusq; sunt obrutæ. Tharsi in Cilicia sanctorum Martyrũ viginti, e qui temporibus Diocletiani & Maximiani sub Simplicio iudice per diuersa tormenta glorificauerunt Deum in corporibus suis. Nouioduni in Gallijs sanctorum martyrũ Amantij, f & Alexandri, & sociorum. Fesulis in Tuscia S. Alexandri g episcopi & martyris. Mediolani depositio S. Estorgij h secundi, episcopi & confessoris. Veronæ S. Ioannis episcopi. i Vesontione in Galiis S. Claudii k episcopi. Eodem die S. Norberti l episcopi Magdeburgensis, fundatoris ordinis Pręmonstratensis.

IVNII. 6.

a PHILIPPI.] De quo Act. Apost. c. 6. & 8. Beda, ac cæteri Latinorũ de eodẽ agũt hac die, Gręci aũt in Menol 5. id Octob. hũc aũt ob Apostolicũ munus susceptũ, nõnulli Apostolũ appellarũt, unde non modica exorta est ambiguitas ex cõfusione gestorũ, dum quod est huius, Philippo Apostolo tribuitur, quæ quidẽ longiori indigent exa-

examine, hic prætermimus. Recens adhuc erat memoriæ Cæsareæ in Palæstina, temporibus S. Hieronymi, Philippi diaconi & filiarum eius: nam ædicula Philippi, & aliarum cellulæ adhuc integræ permanebant, quas omnes S. Paula profectura Hierosolymã inuisit, ut idem S. Hieronymus scribit epist. 27 ad Eustochium.

b Eunuchum baptizauit.] De quo hæc Dorotheus in synopsi. in fine: Eunuchus Candacis reginæ Aethiopum in Arabia fœlici, & in insula Taprobana, inque uniuersa Erithra Euangelium Domini nostri Iesu Christi prædicauit. Fertur etiam martyrium gloriosè tulisse, ibique sepultus esse: & cœmeterium ipsius munimentum insuperabile est fidelibus, barbaros scelestos fugans, morbos pellens, & sanationes operans usque in hodiernum diem. hæc Doroth. Hieron. in Isai. cap. 53. appellat eum Apostolum Aethiopum, agit de eodem epist. 103. ad Paulinum. ante eum S. Irenæus meminit de eius Apostolatu ad Aethiopas lib. 3. cap. 12. & Cyrillus Hierosol. in catechef. 17. Euseb. lib. 2. cap. 1. Niceph. lib. 2. cap. 6. & alij. De fonte in quo baptizatus est, agit S. Hieronym. de locis Hebraicis. Si autem Aethiopum religionem altius repetas, habes ex herodoto, quem citat Ioseph. Antiquit. li. 8. cap. 4. illos circumcisionem ab Aegyptijs didicisse, sic uocans Hebræos, qui in Aegypto aliquãdo uixerunt.

c Artemij, & soc.] De his hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Horum res gestæ connexæ habẽtur cum actis SS. Macellini, & Petri, apud Sur. tom. 3. secunda Iunij. corpora Artemij & Paulinæ translata reperiuntur a Sergio iuniori in titulum Equitij, vt uetus illic posita testatur inscriptio in marmore incisa.

d Plumbatis cæsus.] Erat id genus tormentorum, quasi flagellum ex funiculis, in quorum summitatibus glandes plumbeæ erant impactæ, his terga, ac collum damnati hominis uerberabãtur. de his Prudentius peristeph. hym. 10. in Romano, his versib.

Tundatur, inquit, tergum crebris ictibus,
Plumboque ceruix uerberata extuberet.

Et paulo post.

Pulsatus ergo martyr illa grandine, &c.

Porrò plumbaturarum uerberibus uiliores tãtum personas torqueri consueuisse, leges indicãt: nam l. 2. de quæst. Cod. Theod. hæc habet: Plumbatarum uerò ictus, quos in ingenuis corporibus non probamus, sed decem primos tantum ordines curiales ab immanitate huiusmodi uerberum segregamus, l. 80. de decur. Cod. Theod. Omnis ordo curialis ab ictibus plumbatarum habeatur immunis. Constantinus Magnus, ac filij ab huiusmodi supplicij genere exemerunt debitores, qui olim his affici consueuerũt. l. 4. & 7. de exac. Cod. Theod. Viguit eius genus supplicij etiam temporib. Honorij Imp. qui turpissimum Iouinianum hæresiarcham contusum primum plumbo, unà cum suis gregalib. damnauit exilio, ut constat ex l. 54. de hære. Cod. Theod. Porrò etsi huiusmodi plumbatarum verbera non essent ad inferendum mortem (nam ciuilium legum præscripto cędere reum usque ad mortem uetitum erat) tamen cõplures inter ictus plumbatarum efflasse spiritum reperiũtur, ut testatur Ammian. Marcellin. li. 28. Ambros. epist. 17. lib. 2. edit. Rom. cum ait: Quid respõdebo postea, si compertum fuerit data hinc anctoritate, aliquos Christianorũ aut gladio, aut fustibus, aut plumbis necatos? hæc ille. prætermittimus recensere innumeros ferè martyres, qui ad obitum usque plumbatarum uerberibus sunt affecti. Erant & plumbata spicula bellica, de quibus. Vegetat. de re milit. lib. 1. capit. 17. lib. 2. cap. 15. sed de his nihil in præsentiarum. Erant & põdera plumbea, nõ ad cædendum, sed ad distrahendas iuncturarum compagines, cum damnatis sublime suspensis reuolutis brachiis eiusmodi pondera deorsum ad pedes alligarentur. de his Ammian. lib. 29. Expediuntur, inquit, pondera plumbea, &c. Erat & pœna liquentis plumbi, cuius est frequens mentio in Martyrologio, de qua & Horat.

Nec seuerus uncus abest, liquidumve plumbum.

Constantius ad populum rescripsit ut eius meatus oris & faucium, qui nefaria hortamenta prodendæ castitatis protulerit, liquentis plumbi ingestione claudatur. L. 1. de rapt. uir. lib. 9. tit. 24. Cod Theod.

e Martyrum uiginti.] Ado de his hac die, & Pet. in catal. li. 5. cap. 93. Passi sunt Tarsi Ciliciæ sub eodem Imp. & iudice, quib. passus legitur S. Bonifacius, de quo supra prid. id. Maii. Cum autem ibi (ut eius acta testantur) corpora martyrũ distraherentur pretio, eadem prædictorum 20. martyrũ corpora coempta, translata sunt in Africam. illuc etiam eadem ex causa, ut emeret corpora SS. martyrum profectus est S. Bonifacius, qui & ipse eadem est donatus corona martyrij: miram itaque habent consensionem quæ de his martyribus scribuntur, cum rebus gestis S. Bonifacii. Erat Hippone regio celebris memoria horum martyrum; ibiq; editum est præclarum illud miraculum descriptum à S. Augustino de ciuit. Dei lib. 22. cap. 8. Occisorum corpora à militibus uendebantur aliquando: quod etiam & de Gentilium cadaueribus factum reperitur, ut de Pisonis & Galbæ corporibus tradit Tacitus lib. 17. de aliis Valer. Max. lib. 9. c. 43.

f Amantii, & Alexandri.] Agit de his Vsuard. hac die. Beda autem sequenti de Amantio: mendosè autem loco Alexandri ponit Alexandriæ.

g Alexandri episc.] Extant eius res gestæ ex anti-

antiquis monumentis nuper editæ a Reuerẽdissimo Francisco Cattano episcopo Fesulano.

h Eustorgij secundi.] De eo etiam tabulæ ecclesiæ Mediolanen. Extat ad hunc Theodorici regis apud Cassiod. variar. lib. 1. epist. 9. idem scribens ad Agdam Comitem meminit eiusdem Eustorgii, ac beatissimum uirum appellat li. 2. epist. 29. spectatæ sanè sanctitatis hominem etiam rex Gothus & Arianus plurimi fecit.

i Ioannis episc.] De quo etiam tabulæ ecclesiæ Veronen. Eius acta, sicut & aliorum Veronensium episcoporum, Reuerendissimus Augustinus Valerius episcopus Veronen. nunc S.R.E. Cardinalis, paucis complexus est.

K Claudii episc.] De eo Beda die sequenti. Eius res gestas ex vet. monumentis edidit Sur. to. 7. extant aliæ uberiores, quarum Molan. meminit. Reperitur hic interfuisse concil. Epaunensi, cui & subscripsit, ut eius synodi acta demonstrãt: migrauit ex hac uita an. 4. Childeberti III. Regis Fran.

l Norberti episc.] Huius acta syncerissimè scripta extant apud Sur. tom. 3. Diem obijt ann. Domini 1134. ut eius acta testantur, ac etiam Sigeber. in chro. eo anno, ubi & hæc de ipso; Norbertus archiepiscopus, uir potens opere & sermone, multorum monasteriorum fundator, & sanctæ religionis eximius propagator, Innocen. Papæ catholici æquissimus fautor, Petri uerò schismatici iustissimus exerator, &c. addit & plura de progressu ordinis Præmonstratensium. Adscribitur in catabulis episcoporum Magdeburgensium decimusquintus eius sedis episcopus.

xx. D Septimo Idus Iunij. Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10			

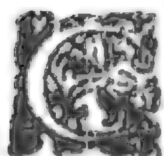
CONSTANTINOPOLI natalis S. Pauli a eiusdem ciuitatis episcopi, qui sæpe ab Arianis ob fidem catholicam pulsus, & à S. Iulio Romano Pontifice restitutus, demum à Constantio Imperato Ariano ad Cucusum oppidulum Cappadociæ relegatus, ibidem Arianorum insidijs crudeliter strangulatus, ad cœlestia regna migrauit: cuius corpus Theodosio Imperatore Constantinopolim summo honore translatum b fuit. In Aegypto sancti Lycarionis c martyris, qui laniatus, uirgis ferreis ignitis cæsus, aliaque sæuissima passus, gladio demum percussus martyrium consummauit. Cordubæ sanctorum martyrum Petri d presbyteri, Vualabonsi diaconi, Sabiniani, Vuistremundi, Habentij, & Hieremiæ monachorũ. In Anglia sancti Roberti e abbatis ordinis Cistertiensis.

IVNII 7.

a 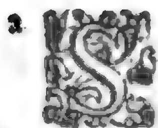
SANCTI Pauli episc.] De eodem hac die Beda, Vsuar. Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio octauo idus Septẽbr. Eius acta ex antiquis monumentis collegit Metaphrastes, recitat ea Lipo. to. 5. & Sur. to. 3. De eius electione ex præcedẽtib. prophetiis habetur mẽtio in actis S. Metrophanis de tempore quo subrogatus est in locum Alexandri, scribit Socr. lib. 2. c. 3. Sozom. lib. 3. c. 3. & alii post eos. In Annalib. refutauimus errorem asserentium S. Alexandri iudicio prælatũ esse Macedonium Paulo in futura successione. De huius rebus gestis, ac his præsertim, quas ob tuendam fidem catholicam passus est, scribit S. Athanasius in apologia secunda, & in epi. ad soli. vbi eum non semel, sed quater pro fide exulasse tradit, primò in Pontum, inde in Mesopotamiã, tertiò Edessam, quartò demũ Cucu-

Cucusum. De eius perfugio ad Iulium Rom. Pontificem scribit Socrat lib. 2. c. 9. & 10. De accessu ad Gallias ad S Maximinum episc. Treuerensem agit Niceph. lib. 9. c. 12. De nece sæuissima illi ab Arianis illata, scribit idem S. Athanasius in apologia de fuga sua, & in epist. ad solit. Theodor. hist. lib. 2. c. 5. Socr. lib. 2. c. 12. & Sozom. lib. 3. c. 8. Martyrium subijt Arbetione & Lolliano coss. anno Domini trecentesimo quinquagesimoquinto.

b Translatum fuit.] Facta est eiusmodi solennis translatio tempore concilij œcumenici Constantinopolitani, tantaq; clarissimorum episcoporum frequẽtia reconditum fuit in ecclesia nuper ablata Macedonianis, quorum sæuitia sæpius pulsus, & grauia passus erat. de his Socr. hist. li. 5. c. 9. Sozo. lib. 5. c. 8 & Niceph. lib. 9. c. 29. & li. 12. c. 14. ijdemq; tradunt, posteros rei gestæ ignaros, existimasse ex nomine Pauli, illic conditum esse corpus S. Pauli Apostoli: quæ quidem res apud aliquos ex vulgo fidem inueniens, etiam transmissa videt ad successores. Inde accidit, ut temporib. Clementis Papę quarti à Græcis in Gallias ad reginam Francorũ deferretur pro egregio munere caput, quod dicebatur esse Pauli Apostoli; rei nouitatem admirata regina, consuluit de his prædictum Pontificem; qui ad eam rescripsit epistolã, quæ in eius registr. extat nu. 477. qua quidẽ errorem redarguit, nec alibi quam Romæ, ubi est passus reperiri caput Apostoli, plurib. docet.

c Lycarionis.] De eo itẽ Græci hac die in Menologio, ubi etiam eius cruciatus narrantur.

d Petri, & soc.] Vsuar. de his hac die. Horum martyrij acta describit S. Eulogius in Memor. sanct. li. 2. c. 4. passi sunt, ut ait, æra 889. anno Domini 851.

e Roberti abb.] De eo item hac die in Molan. in addit. ad Vsuar. Extant eius acta apud Sur. tomo 3. quib. habetur, cum migrasse ex hac uita, anno Domini 1159.

8 Sexto Idus Iunij. Luna. E

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11			

AQVIS in Gallia S. Maximini a primi eiusdem ciuitatis episcopi, quem Domini discipulum fuisse tradunt. Eodem die sanctę Calliopę b martyris, quæ ob Christi fidẽ mammis abscissis, atq; adustis carnibus, super testulas uolutata, capite demum truncata martyrij palmam accepit. Apud Suessiones in Gallijs natalis sancti Medardi c episcopi Nouiomensis, cuius uita & mors pretiosa gloriosis miraculis commendatur. Rhotomagi S. Gildardi d episcopi, fratris eiusdem S. Medardi, qui eodem die nati, eodemq; episcopi consecrati, vno quoque die de hac uita subtracti, simul in cœlũ migrarunt. Apud Senonas sancti Heraclij e episcopi. Metis S. Clodulphi f episcopi. In Piceno S. Seuerini g episcopi Septem pedani. In Sardinia sancti Sallustiani h confessoris. Camerini S. Victorini i confessoris.

IVNII 8.

a MAXIMINI episcopi.] Hunc vnum ex septuaginta duob. discipulis fuisse, tradunt; cuius res gestæ intextę habentur cũm actis S. Marthæ, & Mariæ Magdalenæ. De eo itẽ Petrus in catal. lib. 5. c. 101. & Democ. in tab. episc. Aquensis ecclesiæ.

b Calliopæ. Agunt de eadem hac die Græci in Menolog. eiusquẽ martyrij acta referunt.

c Medardi epis.] De eodem hac die Beda, Vsuar. Ado, & alij oẽs. Eius acta scripta à Fortunato tunc presbytero postea episcopo Pictauiensi recitat Sur. to. 3. De eius obitu, atq; miraculis post mortẽ editis extat itẽ Fortunati carmen li. 2. idemq; agit de ipso etiã lib. 4. uit. sanct. Martini,

tini,& in vita S.Radegundis Greg.Turon de glo. confess.c.95. & de gest. Franc.lib.4. cap.19. scribit Sigeb.in chro. cum ex hac vita migrasse ann. Domini 556.Pre excellentia meritorum tanti viri S.Gregor.Papa indulsit, ut eius monasterium caput esset omnium monasteriorum totius Galliæ,aliaque superaddidit priuilegia, & quæ olim à sancto Ioanne Papa eidem fuerant elargita,confirmauit,stabiliuitq; extãt de his eiusdem S.Gregorij litteræ Apostolicæ in registr.lib.12. indict. 7.c.32. Erat eiusmodi monasterium in suburbio Suessionensi sub nomine S. Medardi & S. Sebastiani, ut constat ex actis synodicis concilij illic habiti,ann 13. Ludouici Pij Imp. sub Hincmaro episcopo Rhemensi,qui synodo præfuit. In tabulis Democharis in sacrificio missę adscribitur hic decimusquartus eius sedis episcopus, agit & de eo Molan.in indic.sanct. Belgij.

d Gildardi episc.] De ipso etiam Vsuardus hac die,& alij recentiores. Extat de eodem carmen sancti Andoeni, & antiphona Gregorij Turon. quæ cuncta recitat Sur. tom.3. De Gildardo,& Medardo fratribus hæc Sigeb. in chron.ann. Domini 535.Clarent(inquit) in Gallijs fratres vterini,vno eodemque die nati, & Pontifices consecrati,Medardus ad titulum Nouiomensem, Gildardus ad Rhotomagensem, & uno die absoluti à seculo, assumpti sunt a Christo.hæc ille. Molanus testatur Gildardi vitam manuscriptam haberi;agit de eodem Petr.in catal.li.5.c.97. & 98. Reperitur interfuisse Gildardus concilio primo Aurelianensi celebrato temporibus Clodouei regis Francorum,ut ex eius actis apparet; numeraturque eiusdem sedis Rhotomagensis episcopus decimusquintus in tab. Demochar.

e Heraclij episc.] De eodem hac die Vsuard. atq; recentiores.Migrauit ex hac uita ann. quingentesimo septimo, numeraturq; eius sedis episcopus decimusquintus in tabulis episcoporum Senonensium, quas recitat Demochar. lib. de sacrif.Missæ.

f Clodulphi episc.] Extant acta episcoporum Metensium,ubi plura de Clodulpho,de quo etiã in vita S.Trudonis, apud Sur.tom.6.die 23 Nouemb. Sigeb.in chron. anno Domini 640. Fuit hic patre Arnulpho & matre Doda progenitus, sanctis ambobus, & in seculo clarissimis. ponitur in tab. Eccles. Metensium tricesimussecundus eius episcopus.

g Seuerini epis.] Celebris fuit memoria sancti Seuerini apud Septempedanos,adeo ut etiam suam ipsorum ciuitatem eius nomine appellari voluerint. Ambigua adhuc & subobscura remanet de S.Seuerino narratio, ob omnimodam ferè similitudinem, quam in omnibus habere uidetur cum S.Seuerino episco. Neapolitano,quo cũ non tantum nomine & dignitate episcopatus cõuenit,sed(quod mirandum sit) vterque fratrẽ habuit nomine Victorinum, vnde facillimè cõtingere potuit,ut quod esset alterius, tribueretur alteri;quod quidem Ado,sexto id. Ianuarij, & nonis Septembris fecisse uidetur,dum Victorinum illum,qui in eremo perarduam uitam duxit, germanum existimauit Seuerini Neapolitani, cuius quidem frater eremum minimè coluit, sed lõgè ante martyr factus est. Nec mirandum est duos Seuerinos duos fratres Victorinos habuisse,cum moris Christianorum fuisse constet,suis filijs nomina sanctorum imponere, quo illorum sectãtes vestigia,et patrocinio fulcirentur. Dionys. Alex. apud Euseb. lib.7.c.20. Horum autem fratrum Seuerini & Victorini acta legimus accepta ab ipsorum ecclesia, ex quibus nouimus hos fratres fuisse uterinos, eremiticamque uitam excoluisse,quorum Victorinus cum aliquando lapsus fuisset,auctoribus se disciplinæ uinculis mancipauit, ac sancto fine quieuit. Seuerinus autem ad regimen episcopatus assumptus,sanctitate clarus migrauit è vita,cuius uenerãdum corpus ante quadriennium repertum, honorificentius reconditũ est. Floruerũt ambo temporibus Iustiniani Imp. cum Vigilius Romanæ Ecclesiæ,ut ipsorum acta testantur,præsideret.

h Salustiani.] De eo item hac die Vsuard.meminit eiusdem Fara de rebus Sardois.

i Victorini.] Hic ille germanus sancti Seuerini,de quo modò egimus, cuius & acta iuncta habentur vitæ sancti Seuerini.

F Quinto Idus Iunij. Luna. 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12			

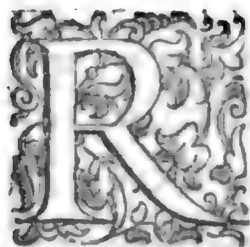
OMAE in monte Cęlio natalis sanctorum martyrum Primi [a] & Feliciani, sub Diocletiano & Maximiano Imperatoribus. Hi gloriosi martyres longæuam in Domino vitam ducentes, & nunc simul paria, nunc sigillatim diuersa & exquisita [b] perferentes tormenta, tandem felicis pugnæ cursum, à Promoto præside Nomentano gladio animaduersi, consummauerunt. Agenni in Gallia passio S. Vincentij [c] leuitæ & martyris. Apud Antiochiam S. Pelagiæ [d] virginis & martyris, quam Sancti Ambrosius & Ioannes Chrysostomus magnis efferunt laudibus. Syracusis S. Maximiani [e] episcopi, cuius sanctus Gregorius Papa sæpius meminit. In Scotia S. Columbi [f] presbyteri & confessoris. Edessæ in Syria S. Iuliani [g] monachi, cuius præclara gesta sanctus Ephræm diaconus scripsit.

IVNII. 9.

a 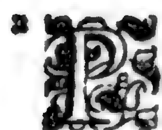
RIMI, & Feliciani.] De his item hac die Beda, Vsuar. Ado, & alij omnes. Horum acta ex Adone fusius scripta recitat Sur. to. 3. itemque Mombr. to. 2 & Petr. in catal. lib. 5. c. 99. sunt tamen in eis pauca quædam, quæ corrigantur. Theodorus Papa prædictorum martyrum corpora, quę erant in arenario via Nomentanea eleuauit, & in Vrbem transtulit, reconditq; in basilica S. Stephani protomartyris, multaq; dona obtulit. hæc in lib. de Rom. Pont. in Theodoro. In eadem antiqua S. Stephani protomartyris memoria in monte Cælio posita, adhuc extant vetustissimæ ipsorum sacræ imagines musiuo opere intextæ, vbi & eorum corpora fuerunt recondita. Reperiuntur duo alij ijsdem nominib. appellati, Primus, & Felicianus germani, de quorum martyrio agitur in actis S. Fidei apud Sur. to. 7. die 6. Octobr.

b Exquisita perferentes torméta.] Cyprianus ad Demetrianum: Admonet, inquit in laniandis corporib. noua tormenta, excogitat nouas pęnas ingeniosa crudelitas, &c. Euseb. hist. li. 8. c. 24. Has quidem (inquit) pęnas ingeniosi illi, & æqui scilicet iudices, quò suam solertem indolem, & ingeniorum acumen ostenderent, & perinde ac si singulare quoddam sapiétiæ specimé in ea reluxisset, attentius excogitarút: atq; in nouis suppliciorum generib. adinueniédis, non aliter atq; in certamine, præmia assequi laborabant, seq; inter ipsos superare obnixè contendebant. hęc Euseb. sed q̄d de Christianis ad illos Tertullianus in apolo. in fine? Exquisitior (ait) quęq. crudelitas uestra, illecebra est magis sectæ. plures efficimur quoties metimur a uobis semen est sanguis Christianorú. hac ille. Inuehit & Seneca in exquisitá tormentorú inuentioné eo libro, qué de Clementia scripsit ad Neronem c. 25. Multiplicia exquisitorum tormentorum genera recenset Ioseph. lib. de Machab ad Polyb. cuius hæc sunt uerba: Singula proferri in mediú tormenta mandauit. exhibentur itaq; rotæ, radij, vngulæ, rotabua, catapultæ, lebetes, catastæ, frixoria, digitaria, pugillaria, manus ferreæ, subulæ, succensoria, ollæ æneæ, sartago. hæc illis nomina esse reperimus, &c. hæc Iosephus de his quæ spectant ad exquisita tormentorum genera.

c Vincentij.] Agunt de eodem hac die ijdem q̄ supra Beda, Vsuar. Ado, & alij. De cuius actis, atq. miraculis ad eius sepulchrú editis, agit Grego. Turon. lib. de glor. mart. c. 105. & hist de gest. Franco. libro 7. c. 35. Huic sancto martyri patres in conci. Cabilonensi congregati pro uita Clodouei regis preces obtulerunt, ut constat ex eius synodi actis c. 1. De huius basilica, & miraculis ibi factis, scripsit Venantius Fortunatus elegans epigramma. extat lib. 1. carm.

d Pelagiæ.] De hac S. Ambrosius lib. 3. de uirgin. & ad Simplicianum. Hanc & S. Ioánes Chrysostomus duab. laudauit orationibus quas habet Lipo to. 7. & Sur to. 3. qui & in oratione de translatione S. Ignatij eiusdé meminit, aitq; eius memoriam celebrari solitam pridie eius diei, qua agi consueuit solemnitas translationis S. Ignatij. Græci autem in Menologio de ea agunt ad quar. id Iunij, ijdem etiam eius actus referunt mentionemq. faciunt de prædictis encomiasticis orationib. a S. Ioanne Chrysostomo de ea dictis, in eodemque Menologio, 8. id. Octobr. agunt de alia Pelagia Antiochena, quæ antequam teneretur a persecutorib orans ne dispendium pateretur uirginitatis, in pace quieuit. Cum in Martyrologio de una eademq. Pelagia Ambrosius & Chrysostomus æquè citentur: conueniunt prędicti in martyris

tyris nomine,& loco nimirum quòd Pelagia nomine, & patria fuerit Antiochena,quòd insuper ne iacturam pateretur virginitatis mortem voluntariam oppetierit. verum inter se discrepant,dum Ambrosius eam vnà cum matre & sorore fluuio mersam testatur; Chrysostomus autem è sublimi tecto se dedisse præcipitem dicit. quid ad hæc dicamus,non habemus. Cæterum Ambrosio astipulari videtur Augustinus de Ciui. Dei lib.1.c.26. vbi eiusdem Pelagiæ ac sociarum martyria in Ecclesia Catholica ueneratione celeberrima frequētari testatur: excusatque eas, quod priuato quodam Dei consilio sibi ipsis necem intulissent. scribit & Athanas. in apolog. quòd nonnullæ uirgines Alexandrinæ, dum grassarentur in eas Ariani, sese in puteos præcipites egerint. sunt alia cōplura de his exempla admiranda quidem, sed non imitanda. Fuit non tantum Antiochiæ, sed & Constantinopoli celebris memoria sanctæ Pelagiæ cuius egregiam basilicam impius Constantinus Copronymus demolitus est,ut testatur Cedren. in compen.

e Maximiani episcopi.] De quo scribit sanctus Gregorius homil.34. in Euangel. & dialog. libro 3.cap. 36. Huic suas uices delegauit in omnibus ecclesijs Siciliæ,ut apparet in registr.libro 2.episto. 13. agit de eius obitu scribens ad Cypriani dialog. lib.4.episto. 19. ex qua apparet,eum migrasse ex hac vita indictione decimatertia, anno Domini 596. commendat plurimum eius vigilantiam in cura pastorali lib.12. epist.13. Agit de eodem Ioannes diaco. in vit. sancti Grego. lib. 1. cap. 6.& 33.

f Columbi aliàs Columbæ, uel Columbani.] De eo hac die Beda,& alij recentiores, pluribus de eo idē Beda hist.de gest. Angl.lib. 3.c.4. & 25. vbi eum appellat Columbanum,Columbam autem in epitome anno Domini 565. quo anno ex Hybernia se contulit in Britanniam,uixitque ibi annis triginta duobus, ut idem testatur auctor: sicque peruenisse uidetur usque ad annum Domini 597. de quo & Sigebert.in chon. ann.596. & 598 ubi semper Columbanū appellat. scripsit eius vitam Adamandus eidem æqualis, de quo Sigebert de vir. illustr.c.64. Nec moueat quemquam; quòd Columba hic præter morem Ecclesiæ Pascha celebrat decimaquarta Luna excusat enim eum Beda hist. Angl. libro tertio,cap. quarto, in fine, & Valfridus apud eundem eodem libro tertio, cap. 25. Alius ab hoc est S. Columbanus abb. Luxouiensis, de quo inferius ad 11. Kalend. Decembr.

g Iuliani.] Agunt de eo item Sozom. hist.lib. 3.c.13.& Niceph histo.lib.9.c.15. quorum testimonio constat eius res gestas scriptis mandatas a S.Ephræm diacono ecclesiæ Edessenæ.

vij. G Quarto Idus Iunij. Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13			

ROMAE via Salaria passio beati Getulij [a] clarissimi & doctissimi viri,sociorumq; eius Cærealis, Amantii, & Primitiui: qui iussu Hadriani Imperatoris à Licinio consulari tenti, primo cæsi, deinde in carcerem trusi, postremo incendio traditi, cum nullo modo ab igne læsi fuissent, fustibus illiso capite martyrium compleuerunt: quorū corpora Symphorosa beati Getulii vxor collegit,& in arenario prædii sui honorifice sepeliuit. Item Romæ via Aurelia natalis sanctorum Basilidis, [b] Tripodis, Mandalis,& aliorum viginti martyrū, sub Aureliano Imperatore & Platone Vrbis præfecto. Nicomediæ S. Zachariæ [c] martyris. Prusiade in Bithynia S.Timothei [d] episcopi & martyris sub Iuliano Apostata. In Hispania sanctorum martyrum Crispuli [e] & Restituti. In Africa sanctorum martyrum Aresii, [f] Rogati & aliorum quindecim. Coloniæ sancti Maurini [g] abbatis & martyris. Petræ in Arabia sancti Asterii [h] episcopi, qui ob fidem

dem catholicam ab Arianis multa passus, & à Constantio Imperatore in Africam relegatus, confessor gloriosus occubuit. Antisiodori sancti Censurij [i] episcopi. In Scotia sanctæ Margaritæ [k] Reginæ, amore in pauperes, & uoluntaria paupertate celebris.

IVNII 10.

a Getulii, & soc.] De his item hac die Beda, Vsuar. Ado, & alij recentiores. Horum acta ex antiquis Codicibus eruta edidit Sur. tom. 3. hac die. In agro Tiburtino extat horum uetus memoria iam uetustate collapsa, censeturque ille locus, Arenarum, ubi sancta Symphorosa prædictos martyres sepeliuit. Habemus in uet. Cod. man. scrip. horum martyrij acta, quorum est eiusmodi exordium. Iam quasi tempestate, &c. In his. n. Getulius item & Zoticus dictus reperitur maritus S. Symphorosæ, de quo item superius die 12. Ianuarij, quo idem Zoticus una cum Amantio post ignem superatum, à militibus eradicatis (ut eadē habent acta) uinearum fustibus occisus est. Vulgo fertur prædictos martyres acutis arundinib. (quod accidit etiam de plerisque alijs martyrib.) esse confossos: quod & nos superius diximus. Verum nihil huiusmodi in prædictis actis man. scrip. inuenimus.

b Basilidis, & soc.] Agunt de his idē qui supra, Beda, ac cæteri. Eorum acta recitat Mombr. tom. 1. Petr. in catal. lib. 5. c. 103.

c Zachariæ.] De eo præterea hac die Beda, Vsuardus, ac recentiores.

d Timothei episc.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio his uerbis: Apud Prusiam sacrosancti martyris Timothei eiusdem ciuitatis episcopi, qui sub Iuliano Imp. apostata, cum ecclesiam suam bene regeret, & multorum miraculorū fama esset illustris, à Iuliano Christianæ fidei desertore obtruncatus est, cuius dies festus in sanctissimo eius Martyrio celebratur. hæc ibi.

e Crispuli, & Restituti.] Agit de his itē Beda hac die; Ado autem die sequenti.

f Aretij, & soc.] De his etiam hac die Beda, astipulanturque uet. man. script.

g Martini] Molanus de eodem hac die ex tab. ecclesiæ Colon. scribit de eodem Trithe. de uir. illust. ord. sanct. Bened. lib. 3. c. 134. Inuentionis eius historiam habet Sur. tom. 3. hac die Claruit (ut idem Trithe. auctor est) anno Domini sexcentesimo septuagesimo.

h Asterij.] De quo & Græci. Huius egregiam confessionem scribit S. Athanasius in epistola ad solitarios col. 459. Recessit hic ab Arianis uenturus ad synodum Sardicensem, ut constat ex synodica eiusdem concilij. quam recitat Athan. in apolog. 2. itemque interfuit concilio Alexandrino ab Athanasio celebrato temporib. Iuliani, functusque est legatione ex eadem synodo ad Antiochenos, ut patet ex episto. synodica eius concilij quæ extat apud Athanasium col. 87. longè hic alius à perditissimo illo Asterio, cuius item auctor meminit lib. de synodis.

i Censurij, alias Censorij.] De quo hac item die Beda, Vsuardus, & alij. Extat Sidonij Apollinaris adhuc epistola 10. lib. 6. ad quem etiam Constantius de uita S. Germani episcopi Antisiodorensis aliam dedit epist. quæ extat apud Sur. tom. 4. die 31. Iulij. in tabulis episcoporum Antisiodorensium hic adscribitur decimus ordine eius sedis episcopus. ubi & hæc ponuntur: Censurius sedit annos 38. mens. 3. dies 6. obijt quarto id. Iunij, sepultus in ecclesia S. Germani. hæc ibi apud Democh. de sacrif. Missæ.

K Margaritæ reginæ.] Scripsit eius nobilia facta Dei donatus li. 12. hist. Scotorum, Turgotus etiam prior Dunelmensis id ipsum præstitit; eadē in compendium redacta Sur. habet tom. 3. Vide Molanum in annot. ad Vsuardum die 16. Nouēb. edit. secundæ.

11 Tertio Idus Iunij. Luna. A xvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14			

NATALIS ſancti Barnabæ [a] Apoſtoli qui natione Cyprius à diſcipulis cum Paulo Gentium Apoſtolus ordinatus, multas regiones cum eo peragrauit, Euangelicę prædicationis iniūctum ſibi opus exercens: poſtremo Cyprum profectus, ibi Apoſtolatum ſuum glorioſo martyrio decorauit: cuius corpus [b] tempore Zenonis Imperatoris ipſo reuelante repertum eſt, unà cum codice Euangelij Matthæi ſua manu deſcripto. Aquileiæ paſſio ſanctorum Felicis [c] & Fortunati fratrum, qui in perſecutione Diocletiani & Maximiani equuleo ſuſpenſi, atque ardentibus lapidibus circa eorum latera appoſitis, & mox diuina uirtute extinctis, per ventrem feruenti oleo ſunt perfuſi, & ad ultimum cum in confeſſione Chriſti perſiſterent, capite truncati: Bononiæ S. Pariſij [d] confeſſoris, monachi ordinis Camaldulenſis. Romæ Tranſlatio [e] S. Gregorij Nazianzeni: cuius ſacrum corpus è Conſtantinopoli ad Vrbem antea delatum, atque in eccleſia Dei genitricis ad Campum Martiū diu aſſeruatum, Gregorius XIII. Pontifex Maximus in Capellam [f] à ſe in Baſilica ſancti Petri magnificentiſſime exornatam, ſumma celebritate tranſtulit, ac poſtridie ſub altari digno honore condidit.

I V N I I. 11.

a BARNABÆ Apoſt.] Tā Latini quā Græci de eodem agunt hac die. De eius Apoſtolatu Act. Apoſt. c. 13. Erat autem vnus ex ſeptuaginta duobus diſcipulis, ut ſcribit Euſeb. lib. 2. c. 1. Epipha. in pan. lib. 1. propè finem, Beda Act. Apoſt. c. 4. Alexa. monac. in encom de S. Barnaba, & Hippolytus mar. libel. de 72. deſcrip. ubi & de aduentū Barnabæ Mediolanum, de quo item Doroth. in ſynopſi, & alij Fertur nomine Ioannis cognomento Marci, cuius eſt mentio in Actis Apoſt. c. 12. paſſio Barnabæ, quæ cum multa habeat falſa, & quę repugnent iiſdem Actis Apoſtolis à Luca conſcriptis, indigna prorſus eſt, quæ illi tribuatur, ut in Annal. eccleſ. diſſerimus. Rurſus ea, quę in illo apocripho, Clementis nomine, Itinerario ſcripta habentur de Barnaba, quod primus Romæ Euangelium prædicauit; a ueritate prorſus aliena eſſe noſcuntur, licet illis nonnulli fidem præſtiterint, ut prædictus Alexander, Dorotheus, & ſi qui alij: affirmantes illum tunc ueniſſe Roma, cum (ut legitur in Actis c. 15.) Barnabas aſſumpto Marco à Paulo diuiſus eſt. Sed hæc non conſiſtere, manifeſtum eſt, ſi temporum certa ratio habeatur. Conſtat. n. tum Euſebij tum cæterorum omnium auctoritate S. Petrum Romam ueniſſe anno ſecundo Claudij Imp. cum tamen Barnabas quarto adhuc anno eiuſdem Imperatoris, cum nondum eſſet ſegregatus in Euangelium, & Apoſtolatum accepiſſet ad gentes (quod poſtea contigit) vna cum Paulo Antiochiæ moraretur; quando adueniente fame illa ab Agabo prædicta, facta collecta Antiochiæ, ipſe una cum Paulo detulit eam Hieroſolymam, ut Acta Apoſt. declarant c. 11. in fine. Porrò famem illam ualidam factam eſſe an. quarto Claudij, abſque aliqua difficultate omnes teſtantur, ut Euſeb. in chron. Oroſius li. 7. Beda, in Act. Apoſt. c. 11. & lib. de ſex ætat. & alij omnes. Cæterum de his egimus fuſius in Annal. eccleſ. ubi ſatis demonſtrauimus, non fuiſſe facultatem Barnabæ in Italiam aduentandi, niſi decimo anno Claudij, quando diuiſus à Paulo, aſſumpto Marco (ut habent Acta c. 15.) receſſit iterum Antiochia. neque enim ad illud uſque tempus ſemel iunctus Paulo, ab eo receſſit. Nec eſt, quod quis dicat, ante coniunctionem cum Paulo Barnabam Romam eſſe profectum: nam nec dum apertum erat oſtium Gentibus, quod Petrus, & non Barnabas, primus reſerauit Act. c. 10. 11. nec vlla patitur ratio, ut antea Barnabas ſit profectus, quam per Spiritum ſanctum ſegregatus in Euangelium miſſus fuerit. Cætera de S. Barnaba uberius ubi ſupra in Annal. eccleſ. diximus.

b Cuius corpus tempore Zenonis.] Cætera Martyrologia Bedę, Vſuardi, & Adonis, & aliorum eadem de inuentione corporis eius teſtantur. Huius rei geſtæ hiſtoriam prolixius ſcribit Alex. monach. in Barnab. apud Sur. to. 3. hac die, Theodorus lector lib. 2. collectan. Niceph. libro 16. c. 37. Cedren. in compen. an. 4. Zonar. Sigeb. an. 489.

an.489. Marian. Scot. an. 483. & alij plures.

c Felicis, & Fortunati.] Agunt de ijsdem hac die Beda, Vsuardus, Ado & alij. Venantius Fortunatus de his agit lib. 7. his versibus.

Felicem meritis Vincentia læta refundit.
Et Fortunatum fert Aquileia suum.

& in uita S. Martini li. 4. post alios recensitos sanctos ait:

Et Fortunati benedicti martyris urnam.

Horũ acta ex antiquiorib. codic. man. scrip. edidit Mombr. tom. 2. Petrus item in catal. lib. 5. c. 167.

d Parisij.] De quo tabul. eccles. Bonon. Huius acta summatim expressa apud Sur. tom. 5. hac die. migrauit ex hac uita ann. Domini 1267. annum ætatis agens circiter sextumdecimum supra centesimum, ut eadem acta declarant.

e Translatio S. Gregorij Nazian.] Primam eius translationem Constantinopoli Romam factam, firma certaque traditione didicimus, eam ob caussam, quod grassantibus barbaris in eas regiones, sanctimoniales fœminæ, in quarum ecclesia tantus thesaurus erat conditus, fugæ suæ pudicitiæ consulentes, acceptum venerandum corpus, impositumque nauigio ad tutum pietatis Asylum, Romam confugientes detulerunt, atque in Templo S. Mariæ in Campo Martio sibi ab Apostolica sed concesso condiderunt, ibique in adiacente domo, in qua habitabant, more patrio diuinas laudes per dies singulos persoluebant: quibus iam uita functis, cessit locus Romanis uirginibus: quæ ibidem non sub regula S. Basilij (ut illæ olim) sed sub institutis S. Benedicti hactenus perseuerant. Eadem etiam exigente occasione, aliæ sanctimoniales ex Oriente profugæ deferentes & ipsæ secum ecclesiæ suæ sacra pignora, reliquias uenerandas, & inter alias sacrum caput S. Gregorij Armeni episcopi, cum appulissent ad litus Campanum, a Neapolitanis honorificentissime exceptæ sunt, erectoque templo in honorem tanti episcopi, ac monasterio superaddito ibidem sancte pieque vixerunt, succedentes illis Neapolitanæ virgines, vsque ad præsens seculum sub habitu & regulis S. Basilij uixerunt, licet post modum Latinas sub Latinorũ monachorum regulis monasticam vitam colere cõgruere magis esset uisum, & ipsæ se S. Benedicti regulis subdiderunt. hæc autem Neapoli, cum essem, ex antiquis eiusdem ecclesiæ monumentis didici. Sed ut ad nostri Gregorij Theologi translationem redeamus. Sicut illa prima translatio ob fugam celerem fuit suboscura, ita secũda, de qua hac die solemnis memoria agitur, clarissima plane extitit, ac celeberrima. Merui licet indignus, tanti patris, quem præcipue veneror, triumphum hisce oculis cominus intueri, cum amplissimæ gloriæ caussam mente reuoluens: Ecce tibi (mecum dicebam) sol Orientis occasum nesciens, nebulis & densa caligine Iconidorũ obfusus aliquãdo, quibus modo coruscat fulgoris radijs? En sacer uertex Orientalis ecclesiæ, fortissimus fidei propugnator & propagator, qui collapsam penitus Constantinopoli catholicam fidem restituit, auxit, in tutoque collocauit, victisque ac profligatis gladio verbi hæreticorum turmis, vrgente vehementi catholicorum ex inuidia concitata procella, ut paci Ecclesiæ uniuersalis cõsuleret, non quæ sua sunt quærens, cessit sedi, & recessit inglorius; sed quid tandem? Ecce pro Byzantio Deus rependit Romam, pro noua antiquam, pro illa exigua Anastasia, augustissimam Basilicam Vaticanam, Vrbis ornamentum, Orbis miraculum, pro tenui deniq; sepulchro, fornicem triumphalem, amplissimum inquam Sacellum, quod in honorem sui Gregorij Gregorius noster Pontifex cõstruxit, magnificentissime exornauit atque illustrauit. Non est meæ facultatis nec præsentis instituti, mirificum illud opus describere. cum præsertim id eruditi complures uiri ac præsertim noster D. Laurentius Frizolius poeticis literis bene excultus, præclaro poemate id egregie præstiterit. Translationis historiam nobili commentario testatam reliquit R. D. Franciscus Mocantius Magister ceremoniarum.

f In Capellã.] Putarunt aliqui dictam esse Capellam a capiendo, sicq; ex Latina, & Græca uoce nomen esse cõpositũ, quasi capiens λαόν, sed plane errant. Francum uocabulum potius esse putatur a cappa deriuatum, quæ tegumen significat, quod ueluti tẽtorium factum secum veherent reges, cum essent in expeditione, ad usum rerum sacrarum, uel (quod scribit Duran. lib. 2. cap. 10. nu. 8.) dicta Capella a Cappa S. Martini, quam religionis ergo Francorum reges procedẽtes ad prælia secum portarent. Sane quidem consueuisse reges Francorum in expeditione secum ferre sanctorum reliquias, sacerdotesque eidem muneri mancipatos dictos esse Capellanos testatur epist. Carlomanni ducis Francorũ, data anno Domini 742. quæ descripta habetur in Capitular. Franc. li. 5. c. 2. p. 214. in qua hæc leguntur: Seruis Dei per omnia omnibus armatura portare, aut in exercitum, aut in hostem pergere omnino prohibemus: nisi illis tantummodo, qui propter diuinum mysterium Missarum. solemnia adimplenda, & sanctorum patrocinia portanda ad hoc electis, i. vnum, vel duos presbyteros cũ Cappellanis presbyteris princeps secum habeat. hæc ibi. Equitare consueuisse reges Francorum sacris reliquijs præcedentibus demõstrat Greg. Turonen hist. Fran. lib 6. c. 27. ubi ait de Childerico rege: Reliquijs multorum sanctorum præcedentibus, vrbem ingressus est. Pro Oratorijs Cappellas accipi, item habes in Capitular. lib. 5. cap. 182. ubi hæc leguntur uerba: Ne Cappellæ in nostro palatio uel alibi sine permissu episcopi cuius est parochia, fiant. sic & in concil. Tribur. cap. concedimus, de consec.

dist. 1. Veteres enim loca illa, quæ nos Capellas dicimus, Oratoria dicere, consueuere; antiquiores verò constat eadem appellasse Cubicula, secundũ ea quæ Saluator noster apud Matthæum 6. ait: Intra cubiculum tuum, & clauso ostio, ora patrem tuum, &c. Habes hanc uocem eo sensu usurpatam a S. Paulino in epist. 12 ad Seuerum, in qua, dum describitur extructum templum, hæc habet uerba; Cubicula intra porticus quaterna longis basilicæ lateribus inserta, secretis orantium, vel in lege Domini meditantium. & paulò post: Omne Cubiculum binis per liminum frontes uersibus prænotatur, &c. Sic intelligas quod liber de Rom. Pont. habet in Marcellino: Hic sepultus est in cœmeterio Priscillæ in Cubiculo claro. Itemque in Symmacho Papa, appellantur ipsa Oratoria Cubicula cum dicitur: Fecit autem Oratoria duo S. Ioannis Euangelistæ, & S. Ioannis Baptistæ, infra quorum confessiones fecit arcus argenteos pensantes li. 30. quæ Cubicula omnia a fundamento perfecta construxit. hæc ibi. in ueteri Pœnitentiali, quod apud nos extat man. scrip. hæc etiam leguntur: Cum uenerit aliquis ad sacerdotem confiteri peccata sua: mandat ei sacerdos, ut expectet modicum donec intret in Cubiculum ad orationem, &c. et eodem sensu etiam a Cubiculo dicti sunt Cubicularij ijdem, quos nos modo dicimus Cappellanos, sicque accipias illa uerba in Leone Rom. Pontif. quibus dicitur: Hic etiam cõstituit, & addidit super sepulchra Apostolorum ex Clero Romano custodes, qui dicuntur Cubicularij. Hodie tamen diuerso sensu ea uox accipitur. est enim ordo familiæ palatinæ laicis etiam communis. Scias etiam eiusmodi Cubicula, uel oratoria secundum antiquiorem illum loquendi usum impropriè dici Sacella; Nam si priscã eius uocis repetas significationem, inuenies apud Festum: Sacella dici loca dijs sacrata sine tecto; uerum recentior usus obtinuit, ut eadem etiam Sacella dicantur.

XV. B Pridie Idus Iunij. Luna. 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15			

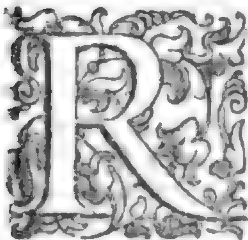

OMAE via Aurelia natalis sanctorum martyrum Basilidis [a] Cyrini, Naboris, & Nazarij militum, qui in persecutione Diocletiani & Maximiani sub Aurelio præfecto ob Christiani nominis confessionem detrusi in carcerem, & Scorpionibus [b] lacerati, capite truncati sunt. Niceæ in Bithynia S. Antoninæ [c] martyris, quæ in eadem persecutione à Priscilliano præside iussa est fustibus cædi, suspendi in equuleo, lateribus laniari, in flammis incendi, ac demum gladio necari. In Thracia S. Olympij [d] episcopi, qui ab Arianis sede pulsus, cõfessor occubuit. In Cilicia S. Amphionis [e] episcopi, qui tempore Maximini confessor fuit egregius. In Aegypto S. Onuphrij [f] anachoretæ, qui in vasta [g] eremo sexaginta annis vitam religiose peregit, & magnis virtutibus ac meritis clarus migrauit in cœlũ: cuius insignia gesta Paphnutius abbas conscripsit.

IVNII 12.

a BASSILIDIS, & soc.] De his Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri recẽtiores. De horum translatione in Gallias, cuius meminit hic Beda, agit & Sigeber. in chron. ann. Domini 764. Qui hi ponuntur Nabor & Nazarius, diuersi sunt a Nabore & Nazario, qui passi sunt Mediolani. Ille etenim Nabor vna cum Felice ibi passus est, Nazarius alio tempore vna cum Celso, hi autem Romæ cum Basilide, & Cyrino. Alius adhuc reperitur Nabor martyr in Africa, de quo inferius vna cum socijs, ad sextum id. Iunij.

b Scor-

b Scorpionibus lacerati.] De eiusmodi genere tormentorum habetur mentio etiam in libro 3.reg.cap.12.& 2.Paralip.c.10. cum dicitur: Pater meus cædit uos flagellis, ego autem cædā uos Scorpionibus. Quid autem per Scorpionem intelligas, habes ex Isidoro lib.5.orig. cum ait: Virga si est nodosa uel aculeata, Scorpio recentissimo nomine uocatur, quia arcuato vulnere in corpus infigitur. Cæterum est & Scorpio telum militare quod a Cretensibus esse adinuentum auctor est Plinius nat.hist.lib. 7.c.56.

c Antoninæ.] Græci etiam de eadem agunt hac die in Menologio, ubi eius passionis acta descripta habentur.

d Olympij episcopi.] Fuit hic episcopus Aenos in Thracia, meminit eius ciuitatis Plin. libro 4.cap.11. Huius gloriosum pro fide certamen & graues ærumnas, quas tā ipse, quam Theodulus episc. Traianopolis passi sunt ab Arianis, scribit S.Athanasius epistola ad solit.& in apolog. de fuga col.334.& 335.

e Amphionis episcopi.] Hic fuit episcopus Epiphaniæ in Cilicia, cuius ciuitatis itē Plinius meminit lib.5.c.27. & Iustinus hist. sæpe. Agunt de eodem Græci, interfuit magno Nicæno Concilio, a quo ob spectatam eius uirtutem suffectus est in sedem Nicomediensem loco Eusebij Arianorum antesignani, ut auctor est S.Athanasius in apolog.2. col.397. Theodoret. hist. lib.1.c.20.in fin.& Sozom.lib.1.c.10.

f Onuphrij.] Græci etiam hac die de eodem agunt in Menologio his uerbis: Sancti patris nostri Onuphrij Aegyptij, qui cum esset in cœnobio in urbe Hermopoli Thebarum, & audiret de Eliæ propheta, & Ioannis præcursoris uita, egressus ex cœnobio, habitauit eremū annos sexaginta, hominem omnino non uidens. Vbi post admirabilem monasticæ uitæ conuersionem in cœlum migrauit, quem magnus Paphnutius sepeliuit, cuius dies natalis celebratur 12. Iunij in sanctissimo eius oratorio in monasterio S. Alipij. hæc ibi: Extant eius acta ab eodem S. Paphnutio scriptis consignata in Vit.patr.c.52. Alia autē ab his diuersa habet Metaphr. quæ recitat Sur. tom. 3.die 12.Iunij. habemus item in nostra biblioth. uitam eiusdem sancti peruetusto charactere Lōgobard. cōscriptam. Alius item fuit Onuphrius qui uixit tēpore, quo Gentilium in Christianos persecutio sæuiebat, de quo est mentio in actis sanctorum Galationis & Epistemis, quæ recitat Metaphr. nonis Nouemb. habet eadem Lipom. to.5.

g In uasta eremo.] Inter immensas Aegypti solitudines primum locum obtinet illa, quæ appellata est, Oasis, eademq; duplex est, maior, & minor. de his Ptolom.lib.4 vtraq; in Notit.prouinc.Imperij Rom. ponitur sub duce Thebaidos. Errat planè Zonar. qui in 3. parte Annal. in fine ponit Oasium in Arabia. Mētio eiusdem Osis habetur in prat. spirit. c. 112.& 113. dicta uidetur eadem solitudo ab Oasi ciuitate illi proxima. meminit Procop.li.1. de bello Persico de Oasi ciuitate in extremis Aegypti finibus posita. In magnā Oasis solitudinem relegabantur facinorosissimi homines, aliquando etiam sanctissimi viri a persecutorib. in eādē Oasim deportabant. Meminit eiusdē Oasis Athan. apolog. de fuga sua col. 336. & S.Hieron epist.3. cum agit de Timasio exconsule in Oasim relegato. describitur is locus a Zosimo, lib.5.pag.90. (licet pro Oasi Asse mendosè legatur) Is, inquit, erat locus insigniter sterilis, a quo nemo posset euadere, qui deportaretur, nam terra in medio arenosa & vasta prorsus & inhabitata notitiam tendentibus huc omnem adimit, partim, quòd uenti arena uestigia cōpleant & aboleant; partim, quòd nec arbor ulla, nec domicilium sit, quæ indicium aliquod iter facientibus ad coniecturā relinquere possint. hæc Zosimus de Oasi. Locus quidē complurium sanctorum exilio illustratus olim fuit, ut S. Athanasius scribit in apolog. de fuga sua, eadem solitudo sancti Hilarionis præsentia, qui tempore Iuliani Apostatæ illic annum egit (ut S. Hieronymus scribit in Hilarione) est clarior reddita: sed postea exilio impij Nestorij, qui illuc est relegatus, ut tradit Euagr. lib.1. c.7. est infamis effecta. Nota legibus fuit huiusmodi relegatio, dicta n fuit deportatio Oasena, sic appellatā inuenies in l.1.titu. de Nili ageribus Cod. Theod. quod quidem nomen nondum plenè germaneque explicatum hactenus reperi penes interpretes iurisconsultissimos.

13 Idibus Iunij. Luna. Cxiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16			

ROMAE via Ardeatina natalis S. Feliculæ [a] uirginis & martyris, quæ Flacco nolens nubere, nec idolis immolare, tradita est cuidam iudici qui eam in confessione Christi perseuerantem, post tenebricosam custodiam, & famis inediam, tamdiu fecit in equuleo torqueri, donec emitteret spiritum; & sic demum deponi, & in cloacam præcipitari; quam sanctus Nicomedes eadem uia sepeliuit. In Africa sanctorum martyrum fortunati [b] & Luciani. Bibli in Palæstina sanctæ Aquilinæ [c] virginis & martyris, quæ annos duodecim nata, sub Diocletiano Imperatore & Volusiano iudice ob fidei confessionem colaphis & verberibus cæsa & subulis [d] candentibus perforata, demum percussa gladio uirginitatem martyrio consecrauit. In Pelignis S. Peregrini [e] episcopi & martyris, qui à Longobardis pro fide catholica in Aternum flumen demersus est. Cordubæ sancti Fandilæ [f] presbyteri & monachi, qui in persecutione Arabica amputato capite pro fide Christi martyrium subijt. In Cypro S. Triphillij [g] episcopi. Patauij S. Antonij [h] Lusitani confessoris, ordinis Minorum, uita & miraculis, ac prædicatione illustris.

IVNII. 13.

a SANCTÆ Feliculæ.] De ea etiam hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac ceteri recentiores. Eius martyrij acta continentur in rebus gestis sanctorum martyrum Nerei & Archilei, apud Sur. to. 3. 12. Maij. Petrus in catal. lib. 5. c. 12. de ea agit.

b Fortunati, & Luciani.] De his item Beda hac die, necnon & recentiores, astipulanturque vet. man. scrip.

c Aquilinæ.] De eadem agunt etiam Græci in Menologio hac die; eiusq; martyrium compendio explicant, sed fusius Metaphrastes ex uetustioribus codicibus eius acta descripsit, quæ refert Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. hac die.

d Subulis candentibus.] De huiusmodi tormenti genere Iosephus lib. de Macab. ad Polyb. his verbis meminit: Subulis etiam ferire pendentis latera ac uiscera iubet, ut per eas, quæ his ductæ erat in longum tramitem rimas, ad intimas fibras flãma perueniret. hæc Ioseph reperitur in actis Martyrum complures illorum eiusmodi cruciamento esse uexatos.

e Peregrini episc.] Extant eius acta man. scri. ex quibus Petrus in catal. lib. 5. c. 113. Claruit tẽporibus S. Gregorij Papæ, ut eadem acta significant.

f Fandilæ.] De hoc item Vsuardus, Petrus in catal. in libro quinto, cap. 114. & alij recentiores. Acta uero martyrij eius scripsit sanctus Eulogius in Memor. sanct. lib. tertio, cap. 7. passumque tradit anno octingentesimo nonagesimo primo. a Christo autem anno octingentesimo quinquagesimotertio.

g Tryphillij episcopi.] Agunt de eodem Græci hac die, necnon recentiores Latinorum. Fuit hic episcopus Ledrensis in Cypro, ut scribit Sozom. hist. libro 5. c. 10. & Niceph. libro 8. capi. 42. Agit de eodem S. Hieronymus de script. eccles. cumque Constantij Imper. temporibus claruisse testatur, meminit eiusdem, ut de uiro celebri inter scriptores ecclesiasticos in episto. 84. ad Magnum oratorem. Vnus tantum Metaphrastes refert eum fuisse episcopum Callinicensem; pluraque de ipso refert in uita S. Spiridionis episcopi. Interfuit Tryphillius una cum Spiridione concilio Sardicensi, ut testatur Athanas. in apolog. 2. col. 424. agit de eodem Suidas in historicis.

h Antonij Lusitani.] Extant eius egregia facta apud Sur. tom. 3. de eo plura S. Antonin. in 4. part. titu. 24. cap. 3. & alij plures. nouissimè uerò collecta habes eius acta in chron. Franciscanorum tomo 1. libro quinto, per totum. Migrauit ex hac uita anno Domini 1231. sequenti uero anno a Gregorio nono Rom. Pont. receptus est in Sanctorum numerum. Ex præcepto Sanctissimi D. nostri Sixti Papæ quinti iussum est hac die in eius solemnitate recitari Officium ecclesiasticum, quod dicitur Duplex.

Decimo

14 Decimooctauo Kal. Iunij. Luna. D xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17			

CAESAREAE in Cappadocia ordinatio S. Baſilij a epiſcopi, qui tempore Valentis Imperatoris doctrina & ſapientia inſignis, omnibusque virtutibus ornatus mirabiliter effulſit, & Eccleſiam aduerſus Arianos & Macedonianos mira conſtantia defendit. Samariæ in Palæſtina S. Eliſæi b prophetę, cuius ſepulchrum dæmones perhorreſcere S. Hieronymus ſcribit: vbi & Abdias propheta quieſcit. Syracuſis S. Marciani c epiſcopi, qui a beato Petro ordinatus epiſcopus, poſt Euangelii prædicationem a Iudæis occiſus eſt. Apud Sueſſiones ſanctorum martyrum Valerii d & Rufini, qui in perſecutione Diocletiani a præſide Rictiouaro poſt multa tormēta iuſſi ſunt decollari. Cordubæ ſanctorum martyrum Anaſtaſii e presbyteri, Felicis monachi, & Dignæ virginis. Conſtantinopoli S. Methodii f epiſcopi. Viēnæ S. Aetherii g epiſcoi. Apud Ruthenos ſancti Quinctiani h epiſcopi.

I V N I I 14.

a 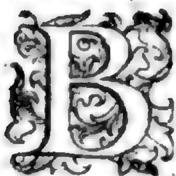

BASILII.] Hæc eſt dies ordinationis eius. Natalis aūt, cū ex hac vita migrauit, ſupra Kal. Ianua. Agunt de eodē hac die Beda, Vſuar. Ado, ac cæteri Latinorum. Contigit autē Baſilij ordinatio poſt Euſebij prædeceſſoris obitum, Valentiniano & Victore conſulibus eſt annus Dñi ſēm veriorem ſupputationem, 369. Agit de eius ordinatione S. Greg. Nazian. in oratione de laudib. Baſil. & in ea, quam habuit in funere patris, inſuper epiſt. 22. 23. 24. ad diuerſos, & 29. ad S. Euſebium epiſcopum Samoſatenſem, cum conueniſſet ad electionem Baſilium. Luculentiſſimum encomium in ſanctum & magnum Baſiliū inſigni oratione deſcripſit beatus Ephræm Syrus, illuſtris & antiquus Eccleſiæ ſcriptor ſancto Baſilio σύγχρονος, & amiciſſimus, eſt internondum impreſſa, quæ a ſe e Græco conuerſa, & ſcholijs, ubi opus eſt illuſtrata, propediem unà cum alijs eiuſdem auctoris operibus quotquot hactenus Græcè reperiri poterunt, in lucē editurus eſt. R. D. Gerardus Voſſius S. Theol Doctor Germ mihi Romæ longè amiciſſimus. Encomiū aūt illud in magnū Baſiliū eſſe S. Ephræm Syri, uel ex ipſa inſcriptione conijcitur, vel quod ſeipſum non ſemel in eadem oratione encomiſtica nominet, & quæ ipſi cum Baſilio acciderint, inter alia cōmemoret. eſt eius exordium: Κλίνατέ μοι τὰς ἀκοὰς, ἀδελφοὶ ἀγαπητοὶ, διηγήσομαι ὑμῖν καλλίστην διήγησιν. hoc eſt: Præbere mihi aures fratres chariſſimi & pulcherrimam uobis hiſtoriam enarrabo, &c. quin idem Ephrēm eiuſdē ſui ipſius encomij meminit in oratione ī 40. martyres; qua etiam præclaris laudibus exornat eundem S Baſilium, retexens eius certamen aduerſus Arianos ſuſceptum. Reperitur & per elegans quædam ſub nomine incerti, ſed antiqui auctoris Græci σύγκρισις, aut ſi malis ὁμοίωσις ante hac non edita ſanctorum Baſilij, & Ephrēm, copioſam laudationē utriuſq; cōtinens, quā ex uetuſtorum man. ſcrip. codicum Græcorum collatione, licet anonymā, ſimul cū operib. S. Ephrēm, idē auctor breui eſt editurus: qui illā ex probabilib. cōiecturis tribuit Amphilochio epō, tantorū ſanctorū ſtudioſiſſimo. Incipit autem σύγκρισις illa: ἀδελφοὶ διήγησιν βούλομαι ποιήσασθαι ὠφέλιμον, φημὶ δὲ βασιλείου τοῦ ἀοιδίμου καὶ ἐφραὶμ τοῦ Σύρου hoc eſt: Fratres, utilem uobis narrationē inſtitui facere de celebri Baſilio, & Ephræm Syro.

Syro,&c. Cæteras autē sanctissimi uiri in episcopatu res præclarè gestas per annos singulos, ut se habuerunt, digessimus in Annal. eccles. idcirco hic parcius. Consule prætereà quæ supra notauimus Kal Ianuarij in eius obitu.

b Elisæi prophetæ.] De eodem hac die Beda, Vsuar. Ado,& cæteri Latinorum, necnon & Græci in Menolog. De eius sepulchro Samariæ posito, deq; miraculis ibi fieri solitis scripsit S. Hieronym. epist. 27. in epitaphio Paulæ ad Eustochium, & in Abdiam prophet. c. 1. in prin. Epipha. de uit. & interit. prophet. c. 6. ignotus auctor apud Isid. de ui.. & mor. sanct. c. 36. Niceph. li. 10 c. 13. Metaphrastes in Artemio die 20. Octob. qui & recitat de Elisæo encomium Basilij Seleuciæ. De Elisæi reliquiarum translatione facta Alexandriam, agit Cedrē. in compen. an. 8. Leonis magni Imp.

c Marciani epis.] De uet. man. scrip. ex quib. recentiores, Maurolicus, Molanus, & Galesinus. Meminit de eodē Sophron. in orat. habita in Natali Apostol. apud Metaphras. 29. Iunij. Legimus eius acta man. scri. accepta ab ecclesia Caietana, apud quam illius uenerandæ reliquiæ asseruantur, illuc translatæ, cum Saracenorum incursionibus Sicilia insula uexaretur. est illorum exordiū. Post triumphalem, &c. ibi & de titulo martyrij mentio habetur. Agunt de eodem Græci in Menologio ad tertium Kalen. Nouemb. ubi eius martyrij acta breui compendio referunt, quomodo a Iudæis occisus est.

d Valerij,& Rufini Agunt de his Beda, Vsuardus, Ado, Vuandelb. ac recentiores. Extant horū acta, quæ descripsit Mombr. tom. 2. Petrus item in catal. lib. 5. c. 116.

e Anastasij & soc.] Scripsit horum egregium martyrium S. Eulogius in Memoriale sanct. lib. 3. c. 8. eosque hac die passos testatur, æra octingētesima nonagesimaprima; a Christo Domino anno octingentesimo quinquagesimotertio.

f Methodij episc.] Agunt & Græci de eodem hac die in Menologio his uerbis: S. Methodii, qui sanctas imagines oppugnantium errorem grauissimis diuinarum scripturarum testimoniis redarguens, orthodoxam Ecclesiæ Dei fidem protegens, multas ærumnas ab hæreticis perpessus, pro sancto uenerabilium imaginum cultu conseruando laborans, æternam requiem adeptus, peccatorum remissionem nobis exposcit. Eius natalis celebratur in sanctiss. sacello, in quo pretiosæ eius reliquiæ intra diuinum templum celeberrimorū Apostolorum positæ sunt. hæc ibi. Porro Methodius antequam ordinatus esset episcopus, functus est legatione Apostolica missus a Leone tertio Rom. Pontifice Constantinopolim, ubi eius ciuitatis ordinatus est episcopus, anno Domini 807. ut testatur Anastasius biblioth. in epist. ad Carolum Caluum, apud Sur. tomo 5. in Dionysio, ubi hęc habet de sācto Methodio. Hic a sede Apostolica Constantinopolim presbyter missus, eiusdē Vrbis tenuit Pontificium, & ex tūc inter sanctos ab omnibus ob suæ confessionis & agonis certamen ueraciter ueneratur, & colitur, &c. De eodē Cedren. in Michaele Imperatore, ubi etiam agit de alia legatione, qua Cōstātinopoli missus est Romam, de qua item Glicas in Theophilo Imp. De huius electione plura Theophanes in panegyrico de S. Nicephoro, apud Metaphra. 13. Martii. Migrauit ex hac uita an. Domini 847. ut testātur acta sancti Ioannicii abb. ubi & alia plura de Methodio apud Metaphras. die 4. Nouemb. Lipom. tom. 5 & Sur. tom. 6. Fuit & alius eiusdem nominis Methodius episcopus Patarensis sanctitate & eruditione conspicuus, quem citat S. Ioannes Damascen. orat. 3. de imag. in fi. de quo Græci in Menologio ad 10. Kal. Iulij. Alius item Methodius episcopus Tyri, de quo infra ad 14. Kal. Octobr. ijdemq; tres omnes selectissima lucubrationum suarum monumenta reliquerunt.

g Aetherii episc.] De eodem hac die Beda & alii recentiores. Meminit eiusdem Ado in chro. an. Domini 604. numeraturq; hic uigesimus nonus eius sedis episcopus, claruitq; temporib. Dagoberti regis Francorum.

h Quinctiani episcopi.] Agit de eodem Vsuardus, & alij; sed cum presbyterum dicunt, errare noscuntur. Scribit de eo Grego. Turo hist. Fran. lib. 2. c. 36. & li. 3. c. 2. Sigebert. in chron. ann. 506. Reperitur hic interfuisse concilio primo Aurelianensi habito temporibus Clodouei, necnō Aurelianensi quinto temporibus Childeberti eius filij. habetur mentio de eodem in rebus gestis S. Galli episcopi Aruernensis.

xij. E Decimoseptimo Kalen. Iulij. Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18			

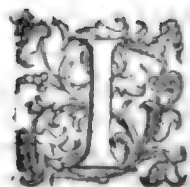
N Lucania apud Silarum flumen natalis sanctorum martyrum Viti, [a] Modesti, atque Crescentiæ, qui sub Diocletiano Imperatore è Sicilia illuc delati, ibidem post ollam feruentis plumbi, post bestias, & catastas diuina virtute superatas, [b] cursum gloriosi certaminis peregerunt. Dorostori in Mysia S. Hesychij [c] militis, qui cum beato Iulio comprehensus, sub Maximo præside post eam martyrio coronatus est. Cordubæ in Hispania sanctæ Benildis [d] martyris. Zephyrij in Cilicia sancti Dulæ [e] martyris, qui sub præside Maximo ob Christi nomen virgis cæsus, in craticula positus, feruenti oleo incensus, aliaque passus, martyrij palmam victor accepit. Palmyræ in Syria sanctarum martyrum Libyę [f] & Leonidis sororum, & Europiæ puellæ annorum duodecim, quæ per diuersa tormenta ad coronam martyrii peruenerunt. Apud Valencenas depositio sancti Landelini [g] abbatis. Aruernis sancti Abrahę [h] confessoris, sanctitate ac miraculis illustris.

IVNII. 15.

a 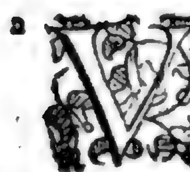
ITI, Modesti, & Crescentiæ.] Agunt de his etiã Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Horũ acta ex antiquis codicibus man. scrip. primum edidit Mombr. to. 2. Petrus in catal. lib. 5. cap. 118. in compendium redegit, fusius eadem Sur. to. 3. habemus eadem man. script. uetusto charactere Longob. Corpus venerandum S. Viti translatum esse Roma Parisios, scribit Sigeb. in chron. ann. Dñi 755. Inde uero, ut idẽ ait, in Saxoniam delatum est anno a Christo 836. unde, inquit, Franchi testati sunt, q̃ ab illo tempore gloria Francorum in Saxones translata est. De eadem translatione, & religioso cultu sancti Viti apud Saxones plura scribit Vuitichind. libro 1. gest. Saxon. Saxo Gramm. hist. Dan. li. 14. Martin. Polon. Albertus Crant in Metrop. Saxon. lib. 3. c. 6. nouissime Sur. tom. 7. ex auctore recitat, qui præsens interfuit, factamque refert dicto anno Domini 836. indict. 14 Ludouici Imp an. 23. Quod pertinet ad translationem aliorum sanctorum martyrum corporum Roma in Gallias, uel in alias Transalpinas prouincias sæpe factas: nosse debemus id agi cæptum eo tempore, quo Franchi Romanam Ecclesiam a Longobardis alijsq; e tyrannis uindicantes, multis officijs de eadem sunt optime meriti; quod enim olim aliàs fuerat intentatum, tunc a Romanis Pontificibus consequi cæperunt. Nam vetus Romanæ ecclesiæ consuetudo non tantum abhorruit, ut corpora sanctorum Roma transferri pateretur uerum nec tenues reliquias ex eis detrahi quoquomodo permitteret. In hac sententia S. Gregorius in regist. lib. 3. epist. 30. ad Constantiam Aug. hæc ait: In Romanis namque uel totius Occidentis partibus omnino intolerabile est, & sacrilegum, si sanctorum corpora tangere quis fortasse voluerit: quod si præsumpserit, certum est, quia hæc temeritas impunita nullo modo remanebit. Pro qua re de Græcorum consuetudine, qui ossa leuare sanctorum se asserunt, vehementer miramur, & uix credimus, &c. His consentiunt, imò & planius declarant ea, quæ S. Germanus ac eius collegæ legati Apostolici rescripserunt ad Hormisdam Papam sub consulatu Rustici anno Domini 520. Constantinopoli cũ essent; & inter alia hæc verba. Iustinianus filius vester magnificus res conuenientes fidei suæ faciens basilicam Apostolorum, in qua desiderat sanctorũ Apostolorum Petri & Pauli, & beati Laurentij reliquias esse, constituit: Sperat per paruitatem nostram, ut prædictorum sanctorum reliquias celeriter concedatis. Habuit quidem petitio prædicti viri secundum morem Græcorum. Et nos contra, cõsuetudinem sedis Apostolicæ exposuimus, accepit rationem. Et quia talis est eius feruor fidei, qui meretur quicquid de sede Apostolica depoposcerit; & talis est, qui sperat unde & salus animæ & fidei accrescat, talibus desiderijs postulata competit non negare. Vnde si beatitudini uestræ videtur: Sanctuaria beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, secundum morem, ei largiri præcipite, & si fieri potest, ad secundam cataractam ipsa Sanctuaria deponere, uestrum est deliberare, &c. Extant ad eosdem legatos Hormisdæ Papæ de eadem rescriptæ litteræ, aliæ itidem ad Iustinianum, significantis se tantum Sanctuaria mittere. Extant dictæ litteræ apud nos man. scrip. ex codice Vaticano acceptæ. per Sanctuarium autem uelum intelligere debemus, quod S. Gregorius

in nuper citata epist. ad Constantiã epistola Brandeum appellat, ex quo sanguis effluxit, cum a sancto Leone Papa (vt ait) forcipib. incideretur, alibi autẽ idem appellat velamen, quod admoueri solitum erat sanctis martyrum corporibus, ut li. 4. epist. 44. ex synodo Romana, & lib. 12. decret. 4. Brandeum item appellat velum illud Ioannes diac. in vit. S. Greg. lib. 2. c. 42. cum ingens de ea re miraculum narrat. Ex quibus omnibus liquet, non corpora, non fragmina ossium, vel tenuem rasuram illorum, sed tantum velum sacris admotũ reliquijs, pro magno munere, consueuisse Romanos Pontifices ad clarissimas personas illas cupiẽtes, transmittere. Græcorum autem ab his fuisse diuersam consuetudinem, ex prædictorum assertionibus vidimus.

b Superatas.] Beda, & Ado in suis Martyrologijs inter alia tormenta addunt, sanctum Vitum a Valeriano iudice Cathonis cæsum. alij Codices habent: Cathomo cæsum. Molanus multum laborat circa huius uocis intelligentiam; multaq; eruditè cum dicat, nec tamen rem assecutus sibi ipsi visus est. Arbitratus sum aliquando textum esse deprauatum, ut pro cathomis, latomijs, sit restituendum. de eo etiam genere tormentorũ hæc Isidor. lib. 5. origin. Latomia (licèt alij pleriq; codices habeant latumna) est supplicij genus ad verberandum aptum, inuentum a Tarquinio Superbo ad pœnas sceleratorum. Iste enim prior latomia seu lautumias, tormenta, fustes, metalla, atq; exilia adinuenit, &c. acquiescerem prædictæ Isidori interpretationi, nisi Festus, Liuius, Plautus, aliq; antiquiores latomias, seu latumias, uel lautumias (ut legitur apud Plautum in penul.) lapidicinas intelligerent, vel ipsa loca cæsis lapidibus execta, quo sensu & carcer Syracusanus, de quo Cic. in Ver. lib. 7. latomia est appellatus, sic & omnis carcer, ut l. 9. ff. ex quib. causis maior. Inclusos veluti latomijs, vinctorum numero haberi placet quia nihil intersit parietibus an compedibus teneantur. habent eandem uocem, cathomum, Beda, & Ado die 18. Nouembris in Romano mart. sed in alio sensu, cum dicant: Cathomo suspendi eum, ac uerberari iussit; per cathomum uinculum quoddam intelligentes, quo martyr ad uerbera suspẽsus esset. arrideret mihi quod Molanus è Græca uoce deducit, ut κάτωμος idẽ quod dimissis armis, quod pedib. uidelicet in altum suspensis, sic martyr ad uerbera expositus fuerit. sed quoniam eiusmodi non leguntur in actis eiusdem martyris, neque apud Prudentium in Romano, neque apud alios, qui passionem eius retexerunt, sicut ipse, ita & ego his minus assentior. Remaneat itaq; adhuc integra quæstio de Cathomo.

c Hesychij.] De quo item Beda. Vsuardus, Petrus in catal. lib. 5. c. 56. & in Iulio martyre eod. lib. c. 119. & alij recentiores.

d Benildis.] Scripsit nobile certamen eius S. Eulogius in memor. sanct. lib. 3. c. 9. passamq; tradit, æra octingentesima nonagesimaprima, ann. a Christo Domino octingentesimo quinquagesimotertio.

e Dulæ.] Agunt de eodem Græci in Menologio, ubi de eo pluribus, fusius autem Metaphrastes, quem Latinè a se redditum recitat, Lipom. tom. 7. ex quo Sur. tom. 3. De Zephyrio ciuitate, de qua hic habetur mentio, agit Plin. lib. 5. c. 27. & alij.

f Libyæ, & Leonidis.] Harũ martyrium narrat S. Brienna in actis S. Febroniæ, quæ extant apud Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. his uerbis: Recordare Lybiam & Leonidem sorores illas duas, quæ martyrium gloriosè pertulerunt, e quib. Libya ipsa gladio percussa, capite priuata est; Leonis uerò in ignem coniecta fuit. Recordare quẽadmodum puella Eutropia duodecim annos nata martyrium sustinuerit, &c.

g Landelini.] Huius acta retulit Sur. in to. 3. diuersa ab his scripta fuisse a Phillippo abb. testatur Molan. in add. ad Vsuar. qui & de eo pluribus agit in indiculo SS. Belg. Trithem. etiam de uir. illust. ord. S. Bened. lib. 3. c. 100. eumque claruisse ait, ann. Domini 660. constat quidem vixisse temporibus S. Martini Papæ & martyris, a quo & munus prædicandi suscepit, nauiterq; impleuit.

h Abrahæ.] Scripsit eius res gestas Greg. Turon. lib. sanct. patrum cap. 3. Agit de eodem in hist. de gest. Franc. lib. 2. c. 21. in fin. De hoc ipso scripsit egregium epitaphium Sidonius Apol. qđ vna cum epistola dedit ad Volusianum episcopũ. lib. 7 epist. 18. claruit circa ann. Domini quadringentesimum sexagesimum.

xj. F Sextodecimo Kal. Iulij. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19			

VESON-

VESONTIONE in Gallijs ſanctorum martyrum Ferreoli [a] presbyteri, & Ferrutionis diaconi, qui a beato Irenæo epiſcopo ad prædicandum uerbum Dei miſſi, poſtea ſub Claudio iudice diuerſis pœnis excruciati, gladio feriuntur. Tarſi in Cilicia ſanctorum martyrum Quirici [b] & Iulittæ matris eius ſub Diocletiano Imperatore: quorum Quiricus triennis puellus, cum matrem, quæ ante Alexandrũ præſidem neruis diriſſime cædebatur, implacabili luctu lugeret, ad gradus tribunalis illiſus interijt: Iullitta uero poſt dira uerbera & grauia tormenta, martyrij ſui curſum obtrũcatione capitis impleuit. Moguntię paſſio ſanctorum Aurei, [c] & Iuſtinæ ſorori eius, & cæterorum martyrum, qui ſynaxim in eccleſia agentes, ab Hunnis Germaniam diripientibus trucidati ſunt. Amathuntę in Cypro S. Tychonis [d] epiſcopi, tempore Theodoſii iunioris. Lugduni depoſitio beati Aureliani [e] epiſcopi Arelatenſis. Nannete in Britannia minori S. Similiani [f] epiſcopi & confeſſoris. Miſnę in Germania S. Bennonis [g] epiſcopi. In Brabantia ſanctæ Lutgardis [h] uirginis.

IVNII. 16.

a FERREOLI & Ferrutionis.] De his item Beda, hac die Vſuardus, Ado, & alij. Horum martyrium deſcriptum habetur in actis ſanctorũ Felicis Fortunati, apud Sur. tom. 2. die 23. April. & tom. 7. De miraculis ad ipſorum ſepulchrum agit Greg. Turon. lib. de gloria marty. c. 71. Fuit præterea Ferreolus alius martyr. & epiſc. Vienenſis, de quo ſuo loco plura inferius, ad 14. Kal. Octobris.

b Quirici, & Iullittæ.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & cæteri Latinorum, Græci aũt in Menologio idibus Iulij, ubi Tarſi Ciliciæ eos occubuiſſe martyrio tradunt: quod uerũ eſſe, legitima eorũdem acta teſtantur. ex his pleriq; Latinorum ſunt corrigendi, qui Antiochiæ eos paſſos referunt. Exciderunt proculdubio ea acta Quirici & Iulittæ, quæ S. Gelaſius Papa, ut commentum hæreticorum, ex quib. & ſubſanandi tribueretur occaſio, procul reiecit in decret. de ſcript. apocryph. apud Gratian diſt. 15. c. ſancta Rom. Diuerſa omnino ab illis cenſentur ea, quæ recitat Metaphraſtes, quæ & retulit Lipom. in tom. 6. & Sur. in tom. 3. necnon Mombrit. licet paulo diuerſe in tom. 2. quorum ſummam Græci referunt in Menolog. & hic breuius cõprehenſa narrantur. Molanus in addit. ad Vſuard. 2. edit. poſt Lipomani & aliorũ eruditorũ ſententiã, dũ probat eadem à Metaphraſte edita acta prædictorũ martyrũ; addit, Gelaſiũ nõ intellexiſſe de illis ipſis actis Græce cõſcriptis, ſed quæ Latine edita in uet. man. ſcript. hſũt: ea uidelicet, quorũ eſt exordium: Dño Fratri & coepo Zoſimo Theodorus. &c. De erudito ac prudentiſſimo uiro, quid iam iure dicã, nihil habeo, niſi hoc vnum, quod inciderit in eadem acta deprauata: Siquidẽ illa acta Quirici & Iullittæ, q̃ ſcripſit Theodorus eps ad Zenonem coepm; quæ & in uetuſtiſſimo codice habemus in noſtra bibliotheca, ſunt ſane eiuſmodi, ut in omnib. conueniant cum ijs, quæ uel Metaphraſtes edidit, uel in Græcorũ Menologio, uel hic ſummatim collecta narrantur. ſed & eo fideliora exiſtimanda ſunt, q̃ certus inſcribitur auctor, qui (vt ipſe profitetur) in id præſertim incumbit; ut uera, certaq; de ijſdem ſanctis martyrib. acta ex antiquis monimentis edẽdo, falſa illa, ut ait, inſulse, mendaciter, ac deniq; hæreticè a Manichæis de ijſdẽ ſanctis conſcripta, abolenda, & ab eccleſia catholica prorſus proſcribenda curaret. ex huiuſmodi Theodori epi præfatione, ſatis notãtur, quænam illa fuerunt horum martyrũ acta a Gelaſio improbata. de eo. n. actorum libello, hæc ibidem Theodorus: Tali, inquit, erat execratione digeſtus, ut merito huic coaptet illa ſnĩa, quam quidem cõtulit patrũ: Vere (inquiens) ranæ & culices digni ſunt iſta ſcriptura. Nã (quia textus ille ſatis declarat) datur conijci (Deo amabilis) ut manichæorum ſit iſta deſcriptio, qui crucem Chriſti ſcandalum & ſtultitiam putant. hæc & alia ibi Theodorus qui & ſynceriſſima iſtorum acta edidit, accepta (ut ait) a Martiano Tribuno, Notario, qui eadem nactus fuerat à Zenone Iſauriæ epiſcopo. Exſcripſiſſe ea Theodorus uidetur

temporibus

temporibus Iustiniani Imper. longè ante tempora Metaphrastes. Translata fuisse horum sanctorũ martyrum corpora in Gallias per S. Amatorem episcopum Antisiodorensem, prædecessorem S. Germani, cum in Orientem peregrinatus esset, tradit Mombrit. ubi supra.

c Aurei, & Iustinæ.] Agunt de his hac itẽ die Beda, Ado, & recentiores. De grassatione Barbarorum in Moguntinam ecclesiam, scribit in primis Ammianus Marcellinus lib. 27. itemq; S. Hieron. epist. 11. ad Ageruchiam. An autem illarum cladium tempore hi passi sint, uel quando postea Attilla irrupit in Gallias, nobis non satis est exploratum. Sanè quidem tam S. Hiero. quam Ammianus testantur, tunc temporis multa millia hominum fuisse Moguntiæ in ecclesia trucidata. De miraculis S. Aurei conscriptum esse libellum, testatur Molan. in annot. ad Vsuardum.

d Tychonis episc.] De eo item hac die Græci in Menologio, ubi tradunt hunc a S. Epiphanio episcopo Salaminæ Cypri fuisse ordinatum episcopum temporibus Arcadij Imp.

e Aureliani episcopi.] De eo hac die Vsuard. Ado, & alij. Nonnulli hunc Aurelium dicunt, atque ita subscribitur concilio Aurelianensi quinto. cui lectioni consentit S. Gregorij Papę epist. ad Vigilium episcopum Arelat. c. 115. lib. 7. registri in d. 2. at uerò Aurelianus, & non Aurelius dictus habetur in actis Quintæ synodi. Ad hunc ipsum Aurelianum episcopum Arelatensem extat epist. Vigilij Papæ: quæ recitatur in Quinta synodo coll. 7. Dicta synodus Aurelianensis, cui interfuit Aurelianus, celebrata est anno tricesimooctauo Childeberti filij Clodouei regis Francorum; est ann. Domini quingentesimus quinquagesimus secundus.

f Similiani episcopi.] Vsuardus de eodem hac die, astipulanturque uet. man. scrip.

g Benonis episcopi.] Hunc Hadrianus sextus Rom. Pontif. numero sanctorum adscripsit, ut ex eius actis apparet: idq; in eiusdem Hadriani Itinerario testatum habetur. Scripserat iam olim Trithemius abb. ad Iulium Papam epistolam 64. id exposcente Georgio duce pro canonizatione S. Bennonis, in qua hæc inter alia de eius uita atque miraculis: Vita Bennonis sanctissima, plena virtutibus à vetustioribus suisque contemporaneis luculenter habetur descripta: & multa quotidie in ecclesia Misnensi ad eius tumulum fiunt miracula hæc ille. De eodem Cochlæus in comment. de act. & scrip. Luth. anno Domini 1524. Extat de eius canonizatione Pontificium diploma, quod hactenus asseruatur Romæ in ecclesia S. Mariæ de Anima nationis Teutonicorum, quo quidem significatur, anno Domini 1523. die Dominico, in die festo sanctissimæ Trinitatis, q. fuit 31. Maij, à dicto Pontifice canonizatos esse S. Bénonem episcopum Misnensem, & S. Antoninum archiepiscopum Florentinum, solemnitatemque S. Bononis relatam esse decimam sextam diem mensis Iunij, atq; ab eodem Pontifice concessam plenariam indulgentiam, eandem Ecclesiam, ea die visitantibus. Huius autem præclarissimas res gestas Hieronymus Emser scriptis mandauit, recitantur apud Sur. tom. 7. ibidem auctoris carmen, & sacer hymn. Bartholom. Steni. Migrauit ex hac uita anno à Christo domino 1106. ætatis suæ nonagesimo sexto, sedis autem quadragesimo.

h Luthgardis.] Eius acta conscripsit Thomas Cantipatrensis, descripsit uero Sur. tom. 3. De ea item agit Molan. in indic. sanct. Belgij, & in addi. ad Vsuardum hac die. defuncta est anno Domini 1246.

x. G Quintodecimo Kalen. Iulij. Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20

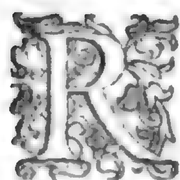

ROMAE natalis sanctorum ducentorum a sexaginta duorum Martyrũ, qui in persecutione Diocletiani pro fide Christi necati, positi sunt uia Salaria ueteri ad Cliuũ cucumeris. Tarracinæ sancti Montani b militis, qui sub Hadriano Imperatore & Leontio consulari, post multa tormenta martyrij coronam accepit. Apud Venafrum sanctorum martyrũ Nicandri c & Marciani, qui in persecutione, Maxi

miani

miani capite cæsi sunt Chalcedone sanctorum martyrum Manuelis, [d] Sabelis, & Ismaelis, qui pacis causa apud Iulianum Apostatã pro rege Persarum legatione fungentes, cum Imperatoris iussu idola venerari compellerẽtur, idque constanti animo recusarent, gladio feriuntur. Apolloniæ in Macedonia sanctorum martyrum Isauri [e] diaconi, Innocentij, Felicis, Gieremiæ, & Peregrini Atheniensium, qui a Tripontio Tribuno uarie torti, capite obtruncati sunt. Ameriæ in Vmbria sancti Himerij [f] episcopi, cuius corpus Cremonam translatum est. In pago Bituricensi S. Gundulphi [g] episcopi. Aureliani S. Auiti [h] presbyteri & confessoris. In Phrygia S. Hypatij [i] confessoris. Item S. Bessarionis [k] anachoretæ. Pisis in Tuscia S. Rainetij [l] confessoris.

IVNII. 17.

a DVCENTORVM sexag. duorum martyrum.] De his item hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac recentiores. Positi dicuntur ad Cliuum cucumeris: eo enim nomine erat appellatum vetus cœmeterium via Salaria, vt constat ex indice cœmeteriorum Vrbis, quem exscripsimus ex man. scrip. Vatican. lib. Censuum.

b Montani.] Cuius vitæ acta accepimus ab ecclesia Caietana. est illorum exordium: Montanus miles, & ciuis Romanus &c.

c Nicandri, & Marciani.] Horum illustre martyrium etiam in Orientali ecclesia anniuersaria die recolitur: agunt etenim de his Græci in Menologio sexto idus Iunij, ubi passionis ipsorũ cruciamenta his verbis narrantur: Certamen sanctorum martyrum Nicãdri & Marciani, qui propter Christianæ fidei confessionem sub præside Maximo in carcerem coniecti, cum ad negationẽ adigi non possent ferreis ungulis lacerantur, & in excelsis trabibus suspensi atque detracti, super carbones ignis extensi, uirgis desuper uerberantur, salsoque aceto perfusis plagis, tellis acutis perfricantur, lapidibus ora contusa, & facies confractæ; postremò linguæ gladio excisæ, & ense percussi migrauerunt ad Dominum. hactenus ibi. Petrus in catal. lib. 5. c. 90. non nisi ultimum horum supplicium refert: additque passos esse prid. non. Iunij. inter Atinam & Venafrum, corpusque Nicandri Venafrum, Marciani vero Atinam, ait, delatũ: porrò Nicandri uxorem, quæ uirum ad martyrium roborauerat, post triduum capitalem subijsse sententiam, tradit. Vigent hactenus in Aequicolis horũ martyrũ Priscæ memoriæ. Sancti Nicandri ecclesiam apud Vrbem posita, via Lauicana, Gelasius Papa dedicauit, ut apparet ex lib. de Rom. Pont. Petrus diac. bibliothec. Casin. in li. de uir. illust. eiusdem monasterij c. 45. testatur à Petro eiusdem cœnobij diacono scriptum esse sermonem legendũ in uigilijs prædictorum martyrum, additumque ab eodem officium ecclesiasticum, recitandum in die eorum celebritatis.

d Manuelis, & Sabelis, & Ismaelis.] Græci ẽt de his in Menologio hac die; ibiq; eorum certamen referunt, vberius autem Metaphrastes ex antiquioribus monumentis eadem, & Lipom. tom. 6. & Sur. recitat tom. 3.

e Isauri diac. & soc.] Agunt de his itẽ hac die Græci in Menolog. ibique eorum martyrium explicant.

f Himerij episcopi.] De quo Petr. in catal. li. 5. c. 122. Molan. in addit. ad Vsuardum.

g Gundulphi episcopi.] De eodem Molan. in addi. ad Vsuar. & Galesinus in suo Martyrolog.

h Auiti presbyteri.] Agit de eodem hac die Vsuard. Ado, & alij recentiores. Licet apud Bedã Vitus pro Auito mendosè legatur. Scribit de eo Greg. Turon. hist. Franc. lib. 3. c. 6 idemq; de alio Auito abbate lib. de glor. conf. c. 99 De eodẽ Auito presbytero de quo agimus, scribit Ado Vien. in chron. & Sigeber. in chron. an 495. Eius uerò res gestæ, atque miracula edita fusius scripta refert Sur. tom. 3. Fuit eiusdem nominis episcopus Viennensis, qui secundus sedit post sanctum Mamertum, de quo plura Ado Vien. in chro. Vixit & alius eiusdem nominis in Oriente, Auitus monachus, cuius meminit Suidas.

i Hypatij.] De quo item Græci agunt in Menolog. eiusque acta ibidem paucis referunt.

K Bessarionis] Græci itidem de eo in Menologio, eiusque vitam breui compendio comprehensam referunt. Est frequens mentio de Bessarione eiusque disciplina in Vit. patr. part. 2.

l Rainetij.] Agit de eodẽ Molan. in addit. ad Vsuar. edit. 2. testaturq; eũ ex hac uita migrasse ann. Dñi millesimo centesimo sexagesimoprimo.

Quar-

IX. A Quartodecimo Kal. Iulij. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21			

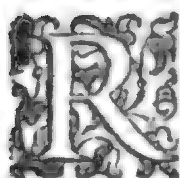

OMAE via Ardeatina natalis ſanctorum martyrum Marci a & Marcelliani fratrum, qui in perſecutione Diocletiani a iudice Fabiano tenti, & ad ſtipitem alligati, in pedibus clauos acutos acceperunt: cumq; non ceſſarent laudare Chriſtum, lanceis per latera transfixi, cum gloria martyrij ad ſiderea regna migrarunt. Malacæ in Hiſpania ſanctorum martyrum Cyriaci, b & Paulæ virginis, qui lapidib. obruti, inter ſaxa animas cœlo reddiderunt. Tripuli in Phœnicia S. Leontij c militis, qui ſub Hadriano præſide, vnà cum Hypatio tribuno, & Theodulo, quos conuertit ad Chriſtum, per acerba tormenta peruenit ad coronam martyrij. Eodem die S. Aetherij d martyris, qui in perſecutione Diocletiani poſt ignes & alios cruciatus gladio cæſus eſt. Alexandriæ paſſio Sanctæ Marinæ e virginis. Burdigalæ S. Amandi f epiſcopi & confeſſoris. Sconaugiæ S. Elizabeth g virginis monaſticæ vitæ obſeruantia celebris.

IVNII 18.

a 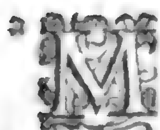

ARCI, & Marcelliani.] De his Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri omnes. ſcriptæ ſunt horum res geſtæ in actis S. Sebaſtiani, apud Sur. to. 1. 20. Ianuar.

b Cyriaci, & Paulæ.] Vſuardus itē de his hac die, Petrus in catal. lib. 5. c. 125. Vaſæus in chron. item Flos ſanct. Hiſpan. & Theſaur. concion. tomo 2.

c Leontij.] Agunt de eo & Græci in Menologio, vbi & eius acta ſummatim collecta narrantur: quæ prolixius Metaphraſtes eſt proſecutus, ex quo Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 3. referunt eadem. Meminit huius Leontij, ut perilluſtris martyris, Theodoretus in commentario de Euangelica veritate. lib. 8. de martyrib. in fin. Tradit Procop. lib. 3. de ædif. Iuſtin. Imp. eidem martyri ab eodem Iuſtiniano extructam eſſe magnificentiſſimam baſilicam. Erat & Tripoli in Phœnicia nobilis memoria Leontij martyris, cuius mentio eſt in Quinta ſynodo, actione prima.

d Aetherij.] Græci itidem de eo agunt in Menologio, eiusq; martyrium paucis deſcribunt.

e Marinæ.] De ea & Ado hac die, qui martyrē eam dicit, cui tamen vet. man. ſcript. contradicūt: Hæc etenim illa eſt, quæ virili habitu monaſticā exercuit diſciplinam, Marinusque nomine dicta eſt: cuius res præclarè geſtæ narrātur in vit. patr. part. 1. c. 44. Petrus in catal. lib. 6. c. 108. ex quib. & alij accepere.

f Amandi epiſc.] De eodem antiquæ tabulæ ex quibus etiam Molanus in addit. ad Vſuard. Succeſſit hic ſancto Delphino, ad quem extant Paulini epiſtolæ: qui & ad Amandum ſæpius ſcripſit; extantq; ſex ad eum datæ epiſtolæ, quarum aliquæ ſcriptæ videntur antequā eſſet epiſcopus, cum adhuc S. Delphinus ſuperſtes eſſet. Meminit eiuſdem Amandi ex verbis Paulini Gregor. Turon. de geſt. Franc. libro 1. cap. 19. & de glor. confeſſ. c. 45. claruit temporibus Honorij Imper. Huic accepta ferimus ea quæ S. Paulini epiſcopi Nolani reperiuntur ſcriptorum monumenta, cū ille ſicut diuitiarum, ac ſui ipſius, ſic & lucubrationum ſuarum contemptor eſſet; & licet eas Sanct. Hieronymus, ac etiam S. Auguſtinus, & alij mirificè prædicarent: ipſe tñ eaſdem flocci faciens, perire ſinebat. Tantæ iacturæ occurrit S. Amandus, ad quem Paulinus hæc aliquādo: Legimus, in qua

in tergo epistolę annotationem epistolarũ, quas meas esse indicatis: nam uerè prope earum omnium immemor eram, ut meas esse non recognoscerẽ, nisi uestris litteris credidissem. Vnde maius accepi documentum charitatis uestrę: quia plus me uobis, quàm mihi notum, esse perspexi. hymnos, quos desiderabam, accepisse gaudeo. &c. extat hęc Paulini citata epistola man. scrip. in Archiuio Nolano, quã inde descriptam ab erudito uiro mei studiosissimo R.D. Antonio Agellio clerico regulari pro magno accepi munere.

g Elizabeth uirg.] De ea & Molanus in addi. ad Vsuardum, aitq; eius acta scriptis mãdata per Ecbertum monachum: itemq; Einichodem abb. ipsius laudes scripsisse, tradit Trith. lib. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 2. c. 120. plurib. autem lib. 3. c. 325. obiitque, ut ait, anno Domini 1165. suę ętatis trigesimosexto.

19 Tertiodecimo Kalen. Iulij. Luna. B xiij

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	17	18	19	20	21	22			

MEDIOLANI sanctorum martyrum Geruasij [a] & Protasij fratrum: ex quibus priorem tamdiu iussit Astasius iudex plumbatis cædi, quousque spiritum exhalaret; sequentem uero fustibus cæsum capite truncari. Horum corpora [b] Domino reuelante beatus Ambrosius sanguine conspersa & ita incorrupta reperit, ac si eo die fuissent interempti: in quorum translatione cæcus feretri tactu lumen recepit, & plurimi uexati a dæmonibus liberati sunt. Rauennæ S. Vrsicini [c] martyris, qui sub Paulino iudice post plurima tormenta in confessione Domini immobilis permanens, capitis abscissione martyrium compleuit. Sozopoli S. Zosimi [d] martyris, qui in persecutione Traiani sub Domitiano præside post acerbos cruciatus capite amputato uictor migrauit ad Dominum. Aretij in Tuscia sanctorum martyrum Gaudentij [e] episcopi, & Culmatij diaconi, qui tẽpore Valentiniani furore gentilium cæsi sunt. Eodem die S. Bonifacij [f] martyris, discipuli beati Romualdi, qui a Romano Pontifice ad prædicandũ Euãgelium in Russiam missus, cum per ignem transisset illæsus, Regemque ac populum baptizasset, a furente Regis fratre necatus, optatam martyrii coronam accepit. Rauennæ sancti Romualdi [g] anachoretæ, monachorum Camaldulẽsium patris, qui collapsam in Italia eremiticam disciplinam restituit, ac mirifice propagauit.

IVNII. 19.

a GERVASII, & Prothasij.] De his ẽt Beda, Vsuardus, Ado, & alij Latinorum, Græci aũt in Menologio prid. id. Octob. Feruntur horũ res gestæ scriptæ a sancto Ambrosio, ex libello Philippi: eas refert Mombr. tom. 1. Lipom. to. 1. ac demum Sur. to. 3. Descripsit aũt & alia horum acta Metaphrastes, quæ Lipomanus super diersitate narrationum, utcunque concordare conatus est, recitat eadem Sur. tom. 3. his non dissimilia sunt ea, quæ actis sanctorum Syri & Euẽtij intexta habentur, descripsit eadem Sur. tom. 7. die 12. Septemb.

Septemb. ex man. script. At non tantum me reddit ancipitem, quod in prædictis actis nomine S. Ambrosij editis, nulla de Nazario & Celso habeatur mentio, uel quod sub diuerso præside passi habeantur, quæ & Lipom. excusat: sed quod me maiori difficultate inuoluit, est illud in primis; quòd non tantum in prædictis nulla habeatur de Nerone mentio, uel alterius cuiuspiam Imperatoris, sed Augustorum plurium tũc simul regnantium idem auctor meminerit; adeo ut ad alia tempora potius quàm Neronis illorũ martyrium referre uideatur. Huc accedit, quòd dum de bello Marcommannico ibi mentio fit; nihil sanè est, ut ea ad Neronis tempora possint accommodari; si quidem nullum tale bellum tunc gestum esse, perspicuum est. Cum itaque ex illis actis exploratum habeatur, plures Augustos tũc simul imperasse, insuper & Marcommannicum bellum excitatum esse; cogimur uel inuiti in eam ire sententiam (si tamen ea acta certa, firmaque, & Ambrosij esse dixerimus) ut credamus hos passos esse temporibus Marci Aurelij Antonini, & Lucii Veri Augustorum, quorum Imperij anno decimoquarto (ut scribit Euseb. in chronico, & Iulius Capitolinus, ac cæteri omnes affirmant) Marcommannicum bellum exortum est. Sanè quidem nec Beda, nec Vsuardus, uel Ado, aut antiquorum aliquis, uel uetera man. scrip. cum de his martyribus agunt, uel de eorum parente Vitali ad 4. Kalen. Maij. ullam de Nerone faciunt mentionem. Hæc tamen alijs expedienda relinquimus. Meminit eorundem martyrum Sanctus Ambro. in Lucam lib. 7. cap. 13.

b Horum corpora.] De horum inuentione extat sermo S. Ambrosij 5. de sanc. & li. 7. epist. 53. 54. edit. Rom. Agit de eadem S. August. sæpius, vt in lib. 9. confess. cap. 7. ser. 39. de diuers. cap. 5. & de ciuit. Dei lib. 22. capit. 8. Paulinus in uit. S. Ambrosii, auctor libri de uita perfecta apud Hieron. tom. 9. Greg. Turon. de glor. mart. cap. 47. legi & de ea hymnum in breuiar. Tolera. Constat autem prædictorum sanctorum martyrum reliquijs quamplurimas ecclesias esse locupletatas, eorumque nomine erectas esse memorias. Romę etenim Vestina illustris fœmina in ipsorum honorem basilicam construxit, quam S. Innocẽtius Papa dicauit, & titulo exornauit, Vestinæque titulus, uel sanctorum Geruasij & Prothasij dictus reperitur. de his in lib. de Rom. Pontificibus in Innocentio Papa. & in registr. S. Gregor. lib. 9. epist. 22. dicitur hodie titulus S. Vitalis, cuius ornamento insignitus est presbyter Cardinalis illustrissimus ac Reuerendissimus Donatus Cæsius de nostra Congregatione optimè meritus. S. Paulinus eorundem reliquias in Fundana basilica à se erecta collocauit, vt ipse scribit ad Seuerum epist. 12. sanctus Gaudentius eadem sacra pignore condidit in basilia ad Concilium sanctorum dicta, ut ipse refert in serm. de eius dedicatione habito: Gallia etiam ferè tota ijsdem reliquijs ditata est. testis est de his Greg. Turo. ubi supra cap. 47. cum de his agens, ait: Per totum Galliarum ambitum, Deo propitio, sunt delatæ. & paulò post: Ex hoc enim eorum reliquiæ affatim collectę, per uniuersam Italiam & Galliã sunt diuisę, idemque lib. 10. cap. 31. histo. Franc. agens de ecclesia erecta Turoni, ibi horum reliquias positas, eorumque nomine eam appellatam esse testatur. Parisijs etiam in basilica S. Vincentii eas esse positas testatur Aim. lib. 2. cap. 20. ad Noricos usque easdem esse delatas, scribit Eugipius abb. in uita S. Seuerini Noricorum Apostoli. Constat insuper transmarinas Africanæ ecclesiæ oras tantis fuisse munerib. exornatas. cum etenim scribat S. Augustinus de ciuit. Dei lib. 22. ca. 8. in Victoriana uilla nomine prædictorum martyrum erectam esse memoriam, consequens est, ut eorum martyrum reliquijs minimè caruerit. nam absque reliquiis martyrum in eorum honorem ecclesias erigi, prohibuerat concilium Africanum, can. 50.

c Vrsicini.] De eo item hac die Beda, Vsuard. Ado, & alii. Recenset eius acta Petrus Damia. in serm. de S. Vitale & Valeria; refert eum Sur. to. 2. 28. Aprilis, & Mombrit. in S. Vitale to. 2. Hiero. Rub. histor. Rauen. lib. 1. Venan. Fortun. in uita S. Martini lib. 4. agens de sanctis Rauennatis ecclesiæ, hos scribit uersus.

Inde Rauennatum placitam pete dulcius urbem,
Pulpita sanctorum per religiosa recurres,
Martyris egregii tumulum Vitalis adora
Mitis & Vrsicini, Pauli sub sorte beati,
Rursus Apollinaris pretiosi lumina lambe,
Fusus humi supplex, & tẽpla ꝑ omnia curre.

d Zosimi.] De eodẽ itẽ Græci hac die in Menolog. Descripsit eius acta Metaphrastes, quæ retulit Lipom. in tom. 7. & Sur. tom. 3. hac die.

e Gaudentii, & Culmatii.] Horum acta man. scrip. accepimus ab ecclesia Aretina.

f Bonifacii.] Huius egregia facta Petrus Damiani conscripsit in uita S. Romualdi, quæ extat apud Lipom. tom. 8. & Sur. tom. 3. hac die. Vixit temporibus Othonis Imp. cuius erat affinis, circa annum Domini millesimum.

g Romualdi.] Scripsit (ut nuper diximus) eius pręclara acta Petrus Damiani, qui eum affirmat uixisse annos centum uiginti, quorum uiginti in seculo, tres in cœnobio, reliquos uerò exegit in solitudine. Translatum tradunt eius corpus Fabrianum oppidum in Piceno, ubi magna ueneratione colitur. translationis historiam man. script. accepimus.

20 Duodecimo Kal. Iulij. Luna. C vij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23			

NATALIS ſancti Siluerij a Papæ & martyris, qui cum Antimum epiſcopum hęreticum ab Agapito prædeceſſore ſuo depoſitum reſtituere noluiſſe, agente impia Theodora Auguſta à Beliſario in exiliũ pulſus ad inſulam Pontiam, b ibidem pro fide catholica multis ærumnis confectus defecit. Romæ depoſitio S. Nouati, c filij beati Pudentis ſenatoris & fratris S. Timothei presbyteri, & ſanctarũ Chriſti uirginum Pudentianæ & Praxedis, qui ab Apoſtolis eruditi ſunt in fide Horum domus in eccleſiam commutata, Paſtoris titulus appellatur. Tomis in Ponto ſanctorũ martyrum Pauli & d Cyriaci. Petræ in Palęſtina S. Macarij e epiſcopi, qui ab Arianis multa paſſus, in Africam relegatus quieuit in Domino. Hiſpali in Hiſpania ſanctæ Florentiæ f uirginis, ſororis ſanctorum Leandri & Iſidori epiſcoporum.

IVNII 20.

a SILVERII Papæ.] De quo item hac die Beda, Vſuardus, Ado, ac reliqui. Succeſſit hic Agapeto, anno Domini 535. Egimus de eo cumulate in Annal. eccleſ. illic de Beliſario, cuius hic habetur mentio, locupletius; ubi & de mendicitate eius commentum refellimus.

b Ad inſulam Pontiam.] Licet hæc de inſula Pontia in libro de Romanis Pontific. ſcripta habeantur: tamen Liberatus diaconus, qui eodem ſeculo claruit, in breuiar. hæreſ. Neſtorianæ & Eutych. c. 22. aperte teſtatur S. Siluerium miſſum fuiſſe in exiliũ Pateram Liciæ: ſed loci illius epiſcopo apud Iuſtinianũ agente, Romam reuerti iuſſum, ab aduerſarijs in Palmaria inſula eſſe detentũ; illicq; cuſtoditum, inedia defeciſſe. hæc cum ſcribat Liberatus, ac de Pontia inſula uerbum nullum faciat, exiſtimamus (niſi ſit error in codice) ipſum erraſſe in nomine inſulæ, cum ſint ſibi proximæ, ac Palmariam, loco Pontiæ poſuiſſe.

c Nouati.] Agunt de eodem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recẽtiores. Extant eius acta à Paſtore presbytero ſcripta, quæ recitat Ado. Copioſius deſcriptæ habentur in reb. geſtis ſanctarum Pudentianæ, & Praxedis quarum ſupra meminimus: Erant Romæ thermæ Nouati in Viminali, quæ patuerunt olim Chriſtianis ad ſacras ſynaxes, quæ & Timothinę dictæ reperiunt, à fratre eius Timotheo: erant. n. hi filij Pudentis ſenatoris fratres uerò prædictarum ſanctarum uirginũ, ut ex prædictis actis apparet. Habetur mẽtio de thermis Timothinis in actis martyrij S. Iuſtini Philoſophi, quæ legitima, germanaq; eſſe, ſuperius demonſtrauimus. extant apud Sur. to. 3. die 12. Iulij. Paſtoris titulus, de quo hic agitur, et Pudentis dictus reperitur, ut eſt exemplum in concil. Rom. 2. ſub Symmacho, Pudentis idcirco appellatus, quod cum eius domus prius fuiſſet, ad titulum erigendum inde Paſtori conceſſa eſt. Non ignobile vel obſcurum erat Romæ Nouati nomen temporib. Neronis ad Nouatum. n. extant tres libri Senecæ, de Ira, conſcripti: meminit idem auctor & de Nouatilla in lib. de conſol. ad Martiam.

d Pauli, & Cyriaci.] De his hac item die Vſuardus, & alij recentiores.

e Macarij epiſ.] Hic & Arius in Græcorũ codice dictus reperitur: Ariuſque mutatus eſt in Macarium, ob odium ſcilicet infauſti nois. Scribit de eo S. Athnaſius in epiſ. ad ſolit. col. 459. legiturque inter epiſcopos qui ſubſcripſerunt concilio Sardicenſi, tam apud Athan. in Apolog. 2. quã etiam in tom. 1. concil.

f Florentiæ.] De eadem hac die Beda & breuiar. Tolet. plura, & Flos ſanct. Hiſpau. Ad hanc

ſcripſit S. Iſidorus eius germanus libros duos contra nequitiam Iudæorũ, ut teſtatur S. Ildefonſus, lib. de uir. illuſt. in Iſidoro. Idipſum Braulio in uita S. Iſidori, additque ad eandem ſcripſiſſe libros duos de uirginitate, agitur de eadem in Theſaur. concion. tom. 1. die 14. Martij.

vj. D Vndecimo Kal. Iulij. Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24			

ROMAE ſanctæ Demetriæ [a] uirginis, quæ ſub Iuliano Apoſtata martyrio coronata eſt. Syracuſis in Sicilia natalis ſanctorum martyrum Rufini [b] & Martiæ. In Africa ſanctorum martyrum Cyriaci, [c] & Apollinaris. Moguntiæ ſancti Albani [d] martyris, qui ob Chriſti fidem poſt longos labores & dura certamina factus eſt dignus corona uitæ. Eodem die S. Euſebij [e] epiſcopi Samoſateni, qui tempore Conſtantij Imperatoris Ariani ſub habitu militari incognitus eccleſias Dei uiſitabat, ut in fide catholica illas confirmaret: deinde ſub Valente in Thraciam relegatur: ſed reddita pace eccleſiæ tempore Theodoſii ab exilio reuocatus, cum iterum eccleſias uiſitaret, tegula ab Ariana muliere deſuper immiſſa, confracto capite martyr tandem occubuit. Iconii in Lycaonia S. Terentij [f] epiſcopi & martyris. Papię S. Vrciſceni [g] epiſcopi & confeſſoris. Apud Tungrenſes S. Martini [h] epiſcopi. In pago Ebroicenſi ſancti Leufridi [i] abbatis.

IVNII. 21.

a DEMETRIAE uirginis.] Agunt de eadem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij omnes. Res geſtę ipſius continentur in actis S. Bibianæ, de qua inferius; de ea item Petrus in catal. lib. 5. cap. 135.

b Rufini, & Martiæ.] De his ijdem qui ſupra agunt, necnon & Vuandelbertus, aſtipulanturq; uet. man. ſcrip.

c Cyriaci, & Apollinaris.] Vſuardus item, & recentiores de his hac die agunt.

d Albani] De eodem hac die Beda agit pluribus, quem & ſecuti ſunt nonnulli. Huius res geſtas metrice ſcripſit Rubertus monachus monaſterij S. Albani, ut teſtatur Trithem. in chronic. Hirſaug. idemq; in epiſt. ad Albertum epiſcopum Moguntinum refert acta eius ſcriptis mandata à Sigeardo monacho eiuſdem monaſterij. De tempore martyrij huius magna inter ſcriptores uarietas reperitur; ſiquidem Beda, & alij eum ſecuti paſſum referunt temporibus, Diocletiani; contra uero alij, ut Petrus in catal. lib. 10. ca. 97. & Galeſ. dum agunt de Theoneſto eius martyrij ſocio, die 30. Octobris, temporibus Damaſi ab Arianis necatum aſſirmant, profitetur idipſum Molan. in addit. ad Vſuard. edit. 2. hac die. Diuerſe ab his omnib. Sigebert. in chron. dum Albani, & ſociorum martyrium refert contigiſſe anno Domini 425. Habemus in uet. cod. man. ſcripto uitam S. Albani, cuius eſt exordiũ; Erat olim in partibus Aquilonis, &c. ſed quæ uideatur apocrypha, nullamque ſibi uериſimilem ſaltem uendicet auctoritatem.

e Euſebij epiſc.] Nonnulli neſcientes Euſebium epiſcopum Samoſatenſem, de quo hic agitur, perperam addiderunt nomen Cæſareæ Palæſtinæ, falsò putantes, de illo hac die agi. Hi quidem ſicut Euſebium Samoſatenſem ignorarant, & nomen Samoſatenſe ob Paulum hæreſiarcham fortaſſe exhorruerunt; ita etiam res Euſebij Cæſarienſis parum perſpectas habuiſſe uidentur: nam

eiſi

etsi in S.S. Niceno concilio, ad tempus morem gerens Constantino; palinodiam cecinit; tamen postea in conciliabulo Tyrio, aliisque eorum conuenticulis stetisse pro Arianis omnibusq; studijs fauisse Ario, apparet, quam ob causam S. Hieronymus sæpius eum appellat antesignanum Arianorum, S. Epiphanius alijq, ueteres eandem illi notam inurunt, quo loco autem posteriores cũ habuerint, consule patres qui interfuerunt synodo secundæ Nicenæ, act. quinta, & sexta, uidebisque eundem ab omni orthodoxorum classe separatũ, execratumq;. Agitur hic itaq; de S. Eusebio episcopo Samosatensi, de quo & Græci agunt in Menologio die sequenti; his uerbis: Sãcti martyris Eusebij episcopi Samosatensis, qui fuit sub Constantio Imperatore feruentissimus orthodoxæ fidei æmulator. nam tantum fortitudinis & rerum terrenarum contemptus in ipsius animo inerat, ut in id tantum studeret, quo pacto pietas ipsa, & orthodoxa fides incrementum acciperet, licet Imperator ipse tam cõtrariæ esset opinionis, quam nemo alius unquam fuerat. Itaque cũ Imperator Constantius comminatus illi aliquando fuisset, se illius manum abscissurum, nisi diuersũ sentiret, ipse utranque manum extendit; ut significaret libentius se illarum abscissionẽ passurum, quàm quòd proponebatur, facturum, aut pietatẽ proditurum. Hunc beatum uirum post Constantium & Iulianũ, Valens Imperator Ariana perfidia corruptus, ab ep̃ali sede deiecit, & ad Istrum fluuium exulare coegit. Verum defuncto Valẽte, ad ecclesiam suam reuersus, post multa certamina & victorias palmã et martyrij hoc pacto assecutus est. Fœmina quædã Arianæ perfidiæ sectatrix, è tecto quodã tegulam in uiri sancti transeuntis caput demisit; cui tũ mulieri beatus martyr ueniam largitus, & bene precatus est neminem illã permittens vlcisci, Christũ Dominum, & Stephanũ imitatus. hæc ibi in Menologio, quæ quidem omnia a probatis Græcis auctorib. sibi uendicant testimonium. Eadem etenim, aliaq; plura describit Theodor. histor. li. 2. c. 31. lib. 4. c. 12. 13. 14. & de eius obitu lib. 5. cap. 14. S. Gregor. Nazian. hunc mirifice coluit, cuius ad eundem quatuor reperiuntur datæ epistolę in editione Billiana, quarum prima, tertia, & quarta num. 27. 28. & 30. cum pro fide exulem consolatur, secunda autem, quæ est 29. agit de ecclesia Cæsariensi destituta pastore, cum eius suffragio substitutus est S. Basilius. Quantus hic fuerit, ut ex eiusdem Theologi præclaro elogio intelligas, hæc accipe. Vnde, inquit, tuarum laudum exordium ducam, & quo nomine te proprie appellabo? ab columnam, & firmamentum ecclesiæ te vocabo, aut lumina re in mundo, aut glorificationis coronam, aut Dei donum, patriæ adminiculum, an fidei regulam, aut veritatis legatum,; aut hæc omnia simul, & & his plura? at hanc laudum exuperantiam, fidem prope excedentem, per ea quæ vidimus confirmabo, &c. hæc Gregorius. Voluimus hæc omnia retulisse, ut insignem martyrem in Martyrologium, quasi postliminio redeuntem, meritis illũ præconijs venerantes digno etiam susciperemus honore.

f Terentij episcopi.] Agunt de eo etiam Græci hac die in Menologio.

g Vrcisceni epis.] De eodem agunt tabulę ecclesiæ Papiẽsis, ex quib. etiam Galesinus hac die.

h Martini episc.] De quo & Molanus hac die in addit. ad Vsuard. plurib. aũt in indiculo S. Belgij. In tabulis ep̃orum Tungrensium septimus hic ponitur ordine, Hasbanorumq; Apostolus appellatus: eumq; obijsse tradunt, anno Domini 276. Plures eiusdẽ nominis reperiuntur ep̃i sanctitate nobiles, vel eruditione conspicui. & ut prætereamus Mart. Turonensem, & Martinum Romanum Pontificem fama notissimos; fuit & Martinus ep̃s Moguntinus, qui interfuit concilio Agrippinensi anno Domini 346. itemque concilio Sardicensi, ut apparet ex Athanasij apologia 2. Martinus ep̃s Tholosanus, qui interfuit concilio secũdo Arelatensi tẽporib. Cõstãtini. Martinus Viennensis, de quo Ado in chron. an. 101. Martinus Treuerensis, qui uixit tẽporibus Gratiani, de quo Seuer. hist. li. 2. Martinus Galliciensis de quo Gregor. Turon. de gest. Franc. li. 5. c. 37. & ad quẽ extat carmen Venantij Fortunati. Martinus Bracharensis, qui interfuit secundo concilio Hispalen. & præfuit Bracharensi. Martinus Dumiensis de quo Isid. de vir. illustr. ac denique Martinus ep̃s Aquinas quem Tritheim. multum commendat lib. 4. de vir. illustr. ord. sanct. Bened. 261.

i Leuthfridi.] Agit de eod. hac d. e Vuion Pet. in catal. li. 5. c. 136. & alij recentiores claruit tẽpibus Iustiniani Imper. & successorum. agit de eo Trithem. de vir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 136.

22 Decimo Kal. Iulij. Luna. E v.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25			

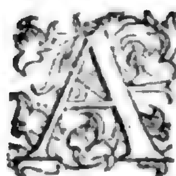PVD Nolam Campaniæ vrbem natalis beati Paulini a episcopi & confessoris, qui ex nobilissimo & opulentissimo factus est pro Christo pauper & humilis, & quod supererat, se ipsum pro redimendo viduæ filio, quem Vuandali b Campania deuastata captiuum in Africam abduxerant, in seruitutem dedit. Claruit autem non solum eruditione, & copiosa vitæ sanctitate, sed etiam potentia aduersus dæmones: cuius præclaras laudes sancti Ambrosius, Hieronymus, Augustinus, & Gregorius scriptis suis celebrarunt. Eius corpus Romam translatum, in ecclesia sancti Bartholomæi in Insula vna cum corpore eiusdem Apostoli honorifice asseruatur. In mõte Ararath passio, sanctorum martyrum decem millium c Crucifixorum. Verolamij in Britannia SS. Albani d martyris, qui tempore Diocletiani pro clerico hospite, quem susceperat, se ipsum tradens, post verbera & acerba tormenta capite plexus est. Passus est etiam cum illo vnus de militibus, qui eum ducebat ad supplicium, qui in via conuersus ad Christum, proprio sanguine meruit baptizari. Samariæ sanctorum mille e quadringentorum octoginta Martyrum, sub Cosrhoe Rege Persarum. Eodem die S. Niceæ f Romatianæ ciuitatis episcopi, doctrina, sanctisq; morib. clari. Neapoli in Campania sancti Ioannis g episcopi, quem beatus Paulinus episcopus Nolanus ad cœlestia regna vocauit. In monasterio Cluniacensi sanctæ Consortiæ virginis.

IVNII. 22.

a 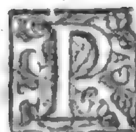AVLINI episcopi.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, & alij omnes. Eius obitum scripsit Vranius ipsi Paulino optimè notus, meminit n. eius epist. 17. Recitat eam Vranij inscriptionem Sur. tom. 3. hac die. De primordijs Paulini complura scripsit Ausonius Gallus, qui eũ humanioribus litteris erudiuit. de eius migratione è Senatu ad eremum, agit S. Ambrosius ad Sabinum epist. 30. edit. Rom. & Hieronymus epist. 13. Quãti autem hunc fecerit S. Augustinus, eius ad ipsum scriptæ epistolæ declarant, videlicet epistola 32. 34. 65. & 260. meminit eiusdem de ciuitate Dei lib. 1. cap. 10. & lib. ad ipsum scriptum, de cura agenda pro mortuis, scribit de eodem S. Gregorius lib. 3. dialog. c. 1. & 2. Sanctus Prosper de uit. contempl. c. 9. Venantius Fortunatus in vit. S. Martini lib. 2. Seuer. in dialog. Gregor. Turon. de glor. confess. c. centesimoseptimo. S. Eulog. in martyr. docum. ad Floram & alij recentiores. Legimus in ueter. monumentis bibliothecæ Vaticanæ Honorij Imperatoris epistolam rogantis Paulinum, vt adesse dignaretur indictæ synodo causa schismatis Eulalii aduersus Bonifacium Papam, ex qua quidem, quanti Paulinus fuerit æstimationis, satis apparet. Paratus vir illustris acta sancti Paulini uersibus scribere instituit, ut testatur prædictus Vranus ubi supra. Carmẽ Eucharisticum, quod ephemerides Paulini inscribitur, non huius quidẽ, ut præfefert falsa inscriptio, sed Paulini consularis, cuius extant alia monimenta in collectione Christianorum Poetarum esse constat. Paulinus de quo agimus (ut de eo scribit Vranius) ex humanis excessit, Basso & Antiocho consulibus, anno Domini quadringentesimotrigesimoprimo. De eius corpore Romam translato, hæc legimus in cod. man. scrip. uit. sanct. quẽ apud nos habemus: Eius corpus nunc uidetur esse coniunctum corpori S. Bartholomæi in insula Lycaonia in ecclesia S. Adalberti, quæ nunc uocatur S. Bartholomæi, quorum trium sanctorum meritis ibi præstantur beneficia plurima. hæc ibi. Porrò horum sanctorũ confessio instaurata ac nobiliter illustrata est hisce diebus ab Illustrissimo ac Reuerendissimo Iulio Sanctorio eius ecclesiæ Cardinali.

b Quem Vuandali.] Ingressi sunt Vuandali in Africam (ut auctor est S. Prosper. in chro. Hierio, aliàs, Hierione & Ardaburio coss.) est is annus Dñi secundum veriorem supputationem, 427.

ante

ante Paulini obitū annus quintus, quo tempore Vuandali, comparata classe, oram Campaniæ infestantes, inde abduxere captiuos, quibus cum & Paulinus uolens abductus est. ubi cum esset, ut idem Paulinus prædixerat, rex Vuandalorum defunctus est, ut auctor est S. Gregorius dial. lib. 3. cap. 1. Porro si hæc ad Gensericum regem referas falsa esse, necesse est affirmare; nam lõge post Paulini tempora decessit Gensericus, qui regnauit in Africa annis 37. peruenitq; usq; ad annum Domini 464. sentiens hanc difficultatẽ Balduinus in schol. ad Optat. ea quæ scribũtur de Paulino captiuo, ad Alarici tempora referre conatur, secundum ea, quæ de eodẽ Paulino scribit S. Aug. de ciu. Dei li. 1. c. 10. Verũ eo tempore, Paulinum permansisse Nolæ, nec ductum fuisse captiuum, satis demõstrat liber eiusdem Augustini ad ipsum Paulinum scriptus de cura agenda pro mortuis. præterea nullo modo fieri potuit, ut eo tempore Paulinus duceretur captiuus in Africã, nã Italia ab Alarico deuastata, Africa libera remanserat, illucq; complures Romanorũ nobiliũ cõfugerant, ut tradit S. Hieronymus in epist. 8. ad Demetriadẽ, & alij. Reliquũ est ergo, ut ea q̃ scribit S. Gregorius de obitu regis Vuãdalorum, nõ ad Gensericum, uel aliũ, sed ad Gũthariũ eius germanum regnantem in Africa referamus. Fuit. n. Guntharius germanus Gẽserici, ambo filij Mogodischli regis Vuãdalorũ, qui diẽ obijt in Hispania, ambo hæredes in regno. amboq; traiecerunt in Africã. sed Gũtharius quàm primum decessit, summaq; rerũ tãdẽ potitus est Gẽsericus. Agit de Gunthario Procop. de bello Vuand. lib. 1. pag. 185. & hist. Miscell. lib. 14. pag. 431. Paulinus itaque sub genero Gũtharij mansit captiuus, quo sublato de medio, Gensericus solus potitus est regno.

c Decem millium crucifixorum.] De his hac die Beda, cui astipulantur & uet. man. scrip. recentiores etiam, ut Petrus in catal. lib. 5. c. 137. Mõb. to. 1. Maurolycus, atque eruditus Petrus Gales. Græci etiam de ijsdem agunt in Menologio hac die. Licet aũt tam Latinorum, quàm Græcorum assertione ijdem martyres comprobentur: tamen Radulphus Tungrens. de canon. obseru. propos. 11. hæc de his ait: De decem millibus martyrum, quæ fabulosè (dicam donec aliud uidero) finguntur omni genere passionis Christi perpessi fuisse in monte Ararath, prope Alexandriam; nec eorũ passio in aliquo Martyrologio authentico annotatur, nec ipsorum diem Romæ in aliquo Kalendario antiquo potui reperire. &c. Miramur uirum alioqui eruditum & grauem, tam festinam de his martyribus protulisse sententiam qui Romani saltem Martyrologii auctoritate contineri debuisset; nec frustra excipere de Kalendario Romano, cum alia sit ratio Martyrologij, alia Kalendarij, ubi tantum illi sancti scribi consueuerunt, quorum recitatur officium ecclesiasticum. sed etsi rei ueritas tam Latinorum, quàm Græcorum testimonio satis firma uideri possit: tamen operæpretium ducimus hic de his agere, illaque stabilire, quæ alicui fabulosa & minus credibilia uideri possunt. Ignoscat interim lector, si mensuram notationis uideamur excedere. Quod autem habetur in primis in eorum actis, hos passos esse in monte Ararath prope Alexandriam, cõstat quidem diuinæ scripturæ auctoritate, regionem sic dictam esse in maiori Armenia, ut patet ex Isaia cap. 37. in fine, iunctis his, quæ leguntur li. 4. reg. c. 19. in fine. & quæ S. Hieronymus scribit in Isa. lib. 11. cap. 37. Quod uero in dictis actis ponitur idem mons prope Alexandriam, data est ex eo aliquibus occasio subsannandi, existimantibus intelligi Alexandriam, quæ est in Aegypto, quæ longe admodum distat à monte Ararath, qui in maiori Armenia situs est. sed non est dubitandum plures eius nominis fuisse ciuitates, & inter alias Alexandriam iuxta Tigrim positam, cuius meminit Plinius lib. 6. ca. 27. & alij; qui quidem amnis interluit maiorem Armeniam, ut idem auctor tradit lib. 6. ca. 9. & de hac loqui illa acta, satis apparet ex eo, q̃ ibi de Eufratensib. agitur hæc de eo ambiguitate satis. Quod aũt ad tã ingentem numerum crucifixorum spectat, ex quo huiusmodi historia uisa est alicui esse cõmentũ: sane quidẽ neque id nouum, aut portentosum uideri poterit, si quis legerit ea, quæ scribit Iosephus de bello Iudaico lib. 6. c. 12. ubi dum Iudęorum cladẽ recenset, inter alia miseratione digna refert, Iudæos omnes è muris lapsos, a Romanis comprehensos, in dies singulos quingentos, & aliquando plures contra Hierosolymorum mœnia cruci esse affixos; adeo ut cruces segetib. densiores esse uiderentur, atque (ut ait idem Iosephus) propter multitudinem, quã cepissent, iã spatium crucib. deesset, & corporib. cruces. hæc Iosephus, & auctor, qui fertur nomine Hegesippi de excid. Hierosol. lib. 5. Si hæc scribunt hi de Tito natura clementissimo, & de loco ubi ingens erat lignorum penuria; quid de Hadriano inhumaniori, & de loco, ubi densissimæ essent arborum syluæ, quis non poterit uera existimare? at si uetustius de his q̃ris exemplum, Q. Curtius lib. 4. hist. de reb. gestis Alexandri Magni, ubi de Tyri expugnatione agit, hæc ait: Triste deinde spectaculum uictoribus ira præbuit regis: duo millia in quibus occidendi defecerat rabies, crucibus affixi, per ingens littoris spatium pependerunt. hæc ille. de ingenti etiam numero crucifixorum Iudęorum rebellantium ab Alexãdro eiusdem gentis rege, meminit Ioseph. Antiquit. lib. 13. cap. 22. Rursus autem idem auctor lib. 17. c. 18 antiquit. tradit a Syrię p̃side Varo ad duo milia Iudęorũ seditiosorum supplicio crucis extinctos. Posset adhuc

quis dubitare, dum in ijsdem actis mentio fit de Sapore vel Sabore, cuius consilio ijdem martyres crucis supplicium subire. at constat ibi non agi de Sapore Rege Persarum, qui vixit temporib. Constantini, sed de alio (vt habent acta) qui túc erat Rex Armeniæ. eam.n. prouinciam Romano subiectam Imperio Traianus Imp. per legatos administrauit: Hadrianus autem (vt auctor est Spartianus in Hadriano) permisit Armenis Regem habere: nec quicquã moueat, si corã Hadriano ilthæc facta dicãtur. Esto q̃ nõ fuerit p̃sens Hadrianus: scimus tñ (q̃ & superius admonuimus) cõe esse multis martyrum actis, vt quæ sub aliquo Imperatore à præfectis sunt facta, corã ipso factitata dicãtur. Accedit ad hæc omnia auctoritas laudatissimi viri, qui eadem acta à Græcis accepta dedit latinitati. Anastasius.n. bibliothecarius vir quidem disertissimus id egregiè præstitit, cuius adhuc extat præfatio ad Petrum episcopum Gabinensem, eiusmodi inscriptione, atque principio: Anastasius bibliothecarius Petro epõ Gabinensis ecclesiæ. Post translatã à me Passionem Petri Alexandrini epi, &c. Actorũ aũt est eiusmodi exordium. Saluatore nostro apparẽte, &c. Legimus hæc oĩa in peruetusto codice man. script. monasterij S. Ceciliæ Transtyberim positi, à quibus non sunt valde dissimilia, quæ Momb edit. tom. 1. Non negamus tamen in his (quod in alijs ferè omnibus cõtigit) inesse aliqua, quæ leui quadam indigeant emendatione. hæc de his satis: quæ quidem si Radulpho innotuissent, nequaquam ea scripsisset, sed in contrariam sententiam potius abijsse, facilè existimamus.

d Albani.] De quo & Beda, Vsuardus, Ado, & alij omnes hac die. Agit de eius martyrio Gildas Sapiens de excidio Britanniæ circa princip. Beda de gestis Anglo. lib. 1. c. 6. & 7. Venantius Fortunatus hoc versu meminit de eodem S. Albano.

Egregium Albanum fœcunda Britannia profert.

Eius acta fusius scripta esse ab Vnuone, testatur Molanus. De ecclesia S. Albani, quam S. Germanus episcopus Antisiodorensis inuisit, cum Apostolica legatione fungeretur in Britannia, meminit Constantius in vita ipsius Germani. li. 1. c. 20.

e Mille quadringentorum] Extant horũ acta in nuper citato codice S. Cæciliæ monasterij Trãstyberim positi. habemus eadẽ apud nos breuius e narrata.

f Nicæę Romatianæ ciuitatis episcopi.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Alicubi Niceta pro Nicæa legitur. sed vsitatior prima lectio. diuersa lectio item diuersorum codicum reperitur de ciuitatis nomine: dum apud aliquos Romatiana, vt hic ponitur, apud aliquos autem Romanæ, vel Romanicię ciuitatis episcopus dicitur. Agit de eo Gennadius de vir illustr. c. p. 22. & Honorius Aug. cap. 27. Quænam fuerit ista ciuitas cuius Nicæas fuit episcopus: diu multumque, fateor, quærens laboraui, ac tandem (ni fallor) rem mihi videor assecutus. Censeo enim illam esse Aquileiam, Nicæamque vel Nicætam esse eius ciuitatis episcopum, ad quem extat S. Leonis Papæ epist. 79. successit hic S. Chromatio, de quo frequenter meminit S. Hieronymus, cuius tempore Nicæas ipse erat eiusdem ecclesiæ subdiaconus, vir quidem eruditione & morum probitate nobilis, ad quem extat S. Hieronymi epist. 42. eiusmodi antiqua inscriptione: Hieronymus ad Niceam hypodiaconum Aquileiæ. Hic (vt diximus ex hist. Aquileiensi lib. primo.) successit S. Chromatio, superstesque fuit post excisam Aquileam ab Hunnis, vt ex dicta S. Leonis epistola apparet, data sub consulatu Maiorani, anno Domini (secundum supputationem veriorem) 458. Cur autem Aquileiensis episcopus, Romatianæ, siue Romanæ, uel Romanicię inueniatur scriptus episcopus, ea ratio esse videtur, quàm ex prædicta historia Aquileiensi deprompsimus. nam ex eo, quòd Aquileia fuisset nobilissima Romanorũ colonia, Romana seu Romatiana dicta ciuitas reperitur. Suffragatur maximoperè huic ueritati, dum S. Chromatius prædecessor S. Nicæę, de quo agimus, in egregio cõmẽtario, quem scripsit de octo beatudinibus, in eius titulo inscriptus reperitur: Chromatius episcopus Romanus edidit eum ex antiquis codicibus Margarin. in tom. 7. bibliothecæ suæ. Leander recens cosmographus dum agit de Aquileiensi ciuitate, eam secundam Romam uocatam dicit pag. 259.

g Ioannis episc.] Constat eum die Sabbati, quod præcedit sanctũ Pascha, ex hac uita migrasse, cur aũt in hanc diem translatus sit natalis eius, me latet. Scribit eius ad Deum transitum Vranius in uita S. Paulini episc. Nolani in fine. extat apud Sur. tom. 3. die 22. Iunij, ubi post alia hæc ait: Sabbato autem, secunda hora diei lætus ad ecclesiam processit, & ascenso tribunali ex more populũ salutauit, resalutatusq; à populo orationem dedit: & collecta oratione, spiritum exhalauit, &c. Quorum uerborum hic uidetur esse sensus, Cum.n. ait: Ex more populum salutauit. indicat illud, cum episcopus ante orationem dicere consueuit, Pax uobis. cum subdit: Resalutatus à populo. significat quod populus respondere solet: Et cum spiritu tuo. Cum autem addit. Orationem dedit. est illud quod ante orationem præmittitur, Oremus. & quod sequitur. Collecta oratione. idem est, quod recitata oratione: quando (ut ait) spiritum exhalauit Ex his autem cur collecta oratio dicatur, uidetur explicari. Nã cũ salutato populo, & resalutatus a populo episcopus dat, hoc est indicit orationem, dicendo: Oremus, tunc cum populus aliquantulum orauit in silentio,

tio: episcopus populi cõmunes praeces unica sua voce recitabat, & ut sacerdos Deo offerebat; unde vt populi preces a Deo exaudiantur, sæpe collectæ continent. hoc etiã sensu accipit collectam orationem Micrologus cap. 3. plura de his essent dicenda, sed satis ad antiqui vsus explicationem. Iam ad Ioannem episcopum redeamus. Scimus Neapoli nobilissimas ecclesias S. Ioãnis nomine Deo dicatas esse, ꝙ autem nulla illarum Ioannis episcopi, sed Ioannis Baptistæ nomine nuncupetur, id iniuria temporum factum puto, & ueterũ monimentorum inopia, vt huius ecclesia dicta sancti Ioannis, transierit in nomen sancti Ioannis Baptistæ, cuius quidem rei & in alijs locis alia inuenimus exempla.

h Consortiæ uirginis.] De eadem hac die Beda, Fuerunt Consortia & Tullia duæ filiæ S. Eucherij postea episcopi Lugdunensis, meminit de his Ado, ad 16. Kal. Decembr. cum agit de S. Eucherio. An autem Consortia de qua agimus, eadem sit, condita postmodum in Cluniacensi cœnobio: nobis hactenus incompertum habetur.

23 Nono kalen. Iulij. Luna. F iiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26			

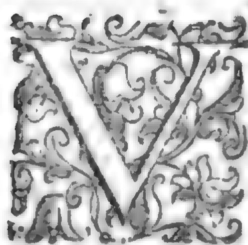

VIGILIA [a] S. Ioannis Baptistæ. Romæ S. Ioannis [b] presbyteri, qui sub Iuliano Apostata via Salaria veteri ante simulacrum Solis decollatus est, & corpus eius a beato Concordio presbytero iuxta Martyrum Concilia [c] sepultum. Item Romæ S. [d] Agrippinæ virginis & martyris sub Valeriano Imp. cuius corpus in Siciliam translatum multis miraculis corruscat. Sutrij in Tuscia S. Felicis [e] presbyteri, cuius os tam diu iussit Turcius [f] præfectus lapide contundi, donec emitteret spiritum. Nicomediæ commemoratio plurimorum [g] sanctorum Martyrum, qui in montibus & speluncis tempore Diocletiani latentes, pro Christi nomine martyrium læto animo subierunt. Philadelphiæ in Arabia sanctorum martyrum Zenonis, [h] & Zenæ serui eius, qui catenas domini sui vincti exosculans, cumq; rogans ut se in tormentis participem dignaretur habere; à militibus tentus, parem cũ domino martyrij coronam accepit. In Britannia S. Ediltrudis [i] Reginæ & virginis, quæ sanctitate & miraculis clara migrauit ad Dominum: cuius corpus vndecim post annis inuentum est incorruptum.

IVNII. 23.

a VIGILIA S. Ioannis Bapt.] De ea etiam Beda, Vsuar. Ado, & alij. meminit eiusdem Gregor. Turon. de gest. Franc. lib. 10. c. 31. in Perpetuo episcopo.

b Ioannis presb.] Agunt de eodem ijdem qui supra Beda, ac cæteri, simulque recentiores.

c Iuxta martyrum Concilia sepultũ.] Huius vocis interpretationem Molanus mihi uidetur fęliciter assecutus, ut concilij martyrum nomine locus ille intelligatur, ubi multorum martyrum corpora requiescant: quemadmodum ut ecclesiæ nomẽ quæ sui natura importat conuentũ fideliũ, pro loco ipso, quo ijdem conueniunt, accipi consueuit, habes apud Ambrosiũ aduersus Symmachum eandem vocem in eundem sensum vsurpatam, dum sanctarum virginum collegium appellat concilium virginitatis. sic & locus vbi multi collecti sunt martyres, meritò martyrum concilium sit appellatum. in hanc sententiam Molan. citat in primis Gaudẽtium Brixianum in sermone habito in dedicatione Concilij martyrũ, addit librum de Romanis Pontificibus in Damaso, necnon & acta S. Stephani Papæ & martyris. Tu insuper egregiũ de hoc locum vide in sancti

Hieronymi epist. ad Heliodorum 3. in epitaphio Nepotiani, vbi ait; Hoc idē possumus & de illo dicere, qui basilicas ecclesiæ, & martyrum Cōciliabula diuersis floribus & arborum comis, vitiūque pampinis adumbrauit, &c. Sicque locum illum in lib. de Rom. Pontific. in Damaso, ubi hæc scribuntur de Damaso: Hic multa sanctorum corpora requisiuit & inuenit quorum etiam conchylia, atq; sepulchra versibus declarauit, & adornauit, pro conchylia, Concilia, restituendum esse, prædicta suadent.

d Agrippinæ.] Agunt de ea itē Græci hac die 23. Iunij eiusmodi elogio: S. Martyris Agrippinæ, quæ in illustri Vrbe Roma orta, & educata, virginitate & fortitudine decorata, & Deo ipsi desponsata, forti & alacri animo ad martyrij palmam cucurrit, & propter amorem & charitatem sponsi sui Christi multis cruciatibus se ipsam tradidit. Itaque virgis cæsa, vinculis, carceribus & torturis afflicta, in tormentis ipsis animam Deo cōmendans, martyr excessit. Eius corpus Bassa, Paula, & Agathonices clam susceptum ex Vrbe Roma in Siciliā transferentes, reposuerunt. Cum primū vero Sicilia illud accepit, tenebricosis dæmonū erroribus liberata est. Cumq; Agareni ausi fuissent castrum diripere, in quo beatæ martyris corpus seruabatur, repentino interitu perierūt. ex eo tempore ad hanc vsq; diem, leprosi cum fide illuc accedentes purgātur, & reliqui morbi, S. Agrippinæ intercessione, abiguntur. hęc in dicto Menolo.

extant eius acta, quibus eius martyrium uberius describitur.

e Felicis presbyteri.] De eo item hac die Vsuard. Extant eius acta iuncta illis S. Mustiolæ, quæ leguntur apud Sur. tomo 4. die 3. Iulij, & Petr. in catal. lib. 5. c. vlt.

f Turcius præfectus.] In veteribus inscriptionibus in marmoribus incisis de Turcio præf. cōmentio habetur, vt Romæ ad sanctos Apostolos his verbis: EX AVCTORITATE TVRCII A PRONIANI V. C. PRAEFECTI VRBIS, &c. Et in ædibus Capraniciis L. TVRCIO A PRONIANO V. C. FILIO LVCII TVRCII A PRONIANI, &c. Habes has integrè descriptas ab Aldo Manutio in libro de orthographia.

g Plurimorum sanctorum martyrum.] Quātum in Christianos sæuitum sit Nicomediæ tēporibus Diocletiani Imp. qui illic diutius consedit, scribit Euse. li. 8. c. 1. 2. 3. & 4. & gesta sanctorū Indes & Domnæ apud Metaphra. die 26. Decēb.

h Zenonis & Zenæ.] Agunt de his itē hac die Græci, in quorū Menolog. ipsorum acta fintur expressa: passiq; feruntur sub Maximiano Imper.

i Edilitridis.] De ea hac item die Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores, huius res præclarè gestas scribit Beda de gest. Angl. lib. 4. c. 19. & 20. ibique describitur eius epitaphium. Agit de eadem Trithe. de vir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. ca. 22. floruit circa an. Domini 680.

iij. G Octauo Kal. Iulij. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27			

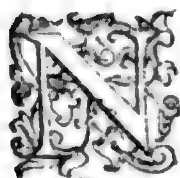ATIVITAS sancti a Ioannis Baptistæ præcursoris Domini, Zachariæ & Elizabeth filij, qui Spiritu sancto repletus est adhuc in utero matris suæ. Romæ commemoratio sanctorum plurimorum b Martyrum, qui sub Nerone Imperatore de Vrbis incendio per calumniam accusati diuerso mortis genere ab eodem iussi sunt fæuissimè interfici; quorum alij ferarum tergis contecti, laniatibus canū expositi sunt: alij crucibus affixi, alijq; incendio traditi, vt ubi defecisset dies, in vsum nocturni luminis deseruirent. Erant hi omnes Apostolorum discipuli, & primitiæ Martyrum, quas Romana Ecclesia fertilis ager Martyrum, ante Apostolorum necem transmisit ad Dominum. Ibidem sanctorum martyrum Fausti, c & aliorum vigintitrium. Satalis in Armenia sanctorum martyrum

tyrum septem fratrum Orentij,[d] Herois, Pharnacij, Firmini, Firmi, Cyriaci, & Longini militum, qui à Maximiano Imperatore eo quod Christiani essent, cingulo militari priuati sunt, & ab inuicem separati, atque in diuersa loca abducti, in doloribus & ærumnis positi quieuerunt in Domino. In territorio Parisiensi, in uico Christolio, passio sanctorum martyrum Agoardi[e] & Aeliberti, cum alijs innumeris promiscui sexus. Augustoduni depositio S. Simplicij[f] episcopi & confessoris. Laubijs Theodulphi[g] episcopi. Apud Stylum in Calabria S. Ioannis[h] cognomento Theresti, monasticæ uitæ laude & sanctitate insignis.

IVNII. 24.

a NATIVITAS Sancti Ioannis Baptistæ.] De qua tam Latini, quam Græci hac die. Latini olim tribus Missis eiusmodi celebritatem agere consueuerũt, ut ordo Rom. Albinus Flac. & Amalarius testãtur: reddũtq; rationem usus pristini. Homilias sanctorum patrum tam Latinorum, q̃ Græcorũ eo die dictas in vnũ collectas descripsit Lipom. tom 8. & Sur. to. 3. quibus accedunt aliæ eiusdem generis Sanctorum Ambrosij, Augustini, Petri Chrysologi, & aliorum. Cur autem non alicuius alterius martyris, aut prophetæ, patriarchæ, uel Apostoli ortus dies celebretur, docet S. Augustinus sermone 2. de natal. Ioan. Bapt. est 23. de sanctis. Extat de eodem natali die egregiũ carmen Paulini consularis, quod intextum habetur in collect. Christianorum Poetarum.

b Plurimorum martyrum.] De his martyribus, & Vrbis incendio, falsò à Nerone illis adscripto ipsi etiam Christiani nominis hostes, Gentiles historici sunt testes, è quibus Cornelius Tacitus lib. 15. Annalium, historiæ ueritate compulsus, falsas Neronis in Christianos calumnias in ipsum retorquet. id ipsum Suetonius, Dio, & alij omnes ingenuè profitentur: imo id etiam Sabinus Flauius eidem Neroni palam exprobrare nõ timuit, ut idem Tacitus scribit. De eadem Vrbis conflagratione, & Christianorum afflictatione extat epistola Senecæ nomine ad Paulum, de cuius fide in Annalibus egimus pluribus. Neronis sæuitia tunc in Christianos exhibita ab eodem Tacito breui compendio describitur, Cœpta est eiusmodi tam dira Vrbis incensio 13. Kal. Sextilis, sexque diebus durauit Basso, ac Frugi coss. qui annus à recentioribus numeratur, à Christo Domino sexagesimusquintus: contigitq; horum martyrium triennio ante passionẽ Apostolorum; meritoq; primitiæ nobiles Romanorum martyrum esse dicuntur.

c Fausti, & soc.] Agit etiam de his Beda, licet in mendoso codice Fiscus pro Fausto legatur; Ado de his item, ac recentiores.

d Orentij, & sociorum.] De his item Græci hac die in Menologio, ubi pluribus eorum passio recensetur. De ecclesia Satalorum in Armenia, cuius hic mentio habetur Sanctus Basilius agit in epistola sexta ad Terentium. in addit. cuius fidei constantia spectantissima temporibus persecutionis Arianorum eadem epistola commendatur.

e Agoardi, & soc.] De his item hac die Vsuardus, & man. script.

f Simplicij episcopi.] De quo etiam Beda, & Vsuardus hac die; pluribus Gregor. Turon. de glor. confess. c. 74. 76. & 77. Floruit hic temporibus Constantij Imper. interfuitque una cum S. Seruatio concilio Agripinensi celebrato post consulatum Amantij & Albini, anno Domini 346. Fuit eiusdẽ nominis insignis meritis Simplicius episcopus Bituricensis, cuius egregias laudes scribit Sidon. lib. 7. epist. 10. est decimusquintus eius sedis episcopus.

g Theodulphi episcopi.] De eo plura Mola. in addit. ad Vsuardũ, & vberius in indiculo sanctorum Belgij, eiusque acta conscripta fuisse a Fulquino abbate testatur. Agit de eo Trithem. de uiris illustrib. ordinis Sancti Benedicti lib. tertio, cap. ducentesimo nonagesimosexto qui eum Rhemensem archiepiscopum fuisse dicit: at in tabulis Rhemensium episcoporum, quas descripsit Demochares, nulla prorsus de Theodulpho mentio habetur.

h Ioannis.] Extant eius acta fideliter conscripta; quæ & mihi enarrata fuerunt ab Illustrissimo ac Reuerendissimo Cardinale Syrleto, qui & de eius cognomento, cur a metendo Theresti fuerit appellatus, reddidit ex actis eius certam rationem. Diuersus ab hoc est Ioannes Sresti monach. qui claruit temporibus Agapeti Papæ, de quo est mẽtio in actione prima Quintæ synodi.

Septimo

ij. A Septimo kal. Iulij. Luna. 25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28			

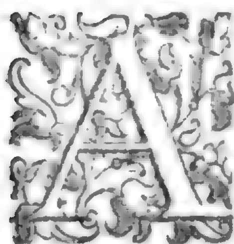

APVD Beroeam natalis S. Sosipatri a discipuli beati Pauli Apostoli. Romæ S. Luciæ b virginis & martyris, cum alijs viginti duobus. Alexandriæ S. Gallicani c martyris, viri consularis, qui triumphalibus infulis sublimatus, & Constantino Augusto carus, a S. Ioanne & Paulo ad fidem Christi cõuersus est: qua suscepta, cum S. Hilario ad Ostia Tyberina secedens, hospitalitati & infirmorum seruitio totum se dedit: cuius rei fama in toto orbe diuulgata, multi vndiq. illuc venientes videbant virum ex patricio & consule lauantem pauperum pedes, ponentem mensam, aquam manibus affundantem, languentibus solicitè ministrantem, & cætera pietatis officia exhibentem. Qui postmodum sub Iuliano Apostata inde expulsus, Alexandriam perrexit: vbi cum à Rauciano iudice sacrificare cogeretur, & contemneret, percussus gladio Christi martyr effectus est. Sibapoli in Syria S. Febroniæ d virginis & martyris, quæ in persecutione Diocletiani sub Lysimacho præside ob fidem & pudicitiam seruandam, primo virgis cæsa, & equuleo torta, deinde pectinibus laniata, atque igne succensa, demum excussis dentibus, mammisq. abscissis, capitis damnata, tot passionũ ornata e monilib. migrauit ad sponsum. Vesontione in Gallijs S. Antidij f episcopi & martyris, qui ob fidẽ Christi à Vuandalis occisus fuit. Apud Rhegium S. Prosperi g Aquitani, eiusdem vrbis episcopi, eruditione ac pietate insignis, qui aduersus Pelagianos pro fide catholica strenuè decertauit. Taurini natalis S. Maximi h episcopi & confessoris, & doctrina & sanctitate celeberrimi. In Hollandia S. Adelberti i confessoris, discipuli S. Vuillibrordi episcopi. In territorio Guleti prope Nuscum S. Gulielmi k confessoris, patris eremitarũ Montis Virginis.

IVNII 25.

a SOSIPATRI.] De quo Act. Apost. c. 10. & Palud. ad Rom. c. 16. Agunt de eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Hunc Origenes in epist. ad Roma. ait ordinatum fuisse Thessalonicensem episcopum, licet Dorot. in synop. eum sedi & Iconij asseueret. Hippolyt. etiam libel. de 72. discip. Iconij eum fuisse episcopum testatur. Extat epistola Dionysij ad Sosipatrum.

b Luciæ, aliàs Luceiæ, & soc.] De bis Beda, Vsuardus, Ado, & Petrus in catal. libro 6. cap. quarto, eorum acta describit.

c Gallicani.] De quo Vsuar. & Ado pluribus, consentiuntq; vet. man. scrip. Huius res præclarè gestæ in actis SS. Ioannis & Pauli continentur, recitatque eas Sur. tom. 3. die sequen. Gessit consulatum Ouinius Gallicanus anno 25. Constantini Imp. qui adscribitur a recentioribus chronogr. annus a Christo Domino 330. De perarduo illo & difficili bello aduersus Sauromatas, q. p Gallicanum confecit Constantinus, scribit Euseb. in vit. Constant. lib. 4. c. 5. 6 & 7. quo bello fœliciter

gesto,

gesto, secundum meruit consulatum, post quem seculo renuncians, humillimū uitę genus ob Christi amorem sectatus est, orbe toto mirante. habetur de Gallicano mentio in lib. de Rom. Pontif in Siluestro, cum agitur de munificentia Constantini. pluribus de eo egimus in Annal. ecclesiast.

d Februniæ.] De qua etiam Græci hac die in Menologio. Porrò eius acta recitat Metaphrast. quæ olim Thomais sanctimonialis fidelissimè scripserat, habet eadem Lipom. to. 7. & Sur. to. 3. die 25. Iunij. Mombrit. to. 1. & alij, qui ex prædictis eius actis accepere.

e Tot passionum ornata monilibus.] Vetus Christiana locutio; vnde & Cypri de habi. uirg. hæc uerba: Si in carne sit gloriandum, tunc planè quando in nominis cōfessione cruciatur, quando fortior fœmina uiris torquentib. inuenitur, quando ignes, aut cruces, aut ferrum, uel bestias patitur, ut coronetur: illa sunt carnis prætiosa monilia, illa corporis ornamenta meliora. hæc Cypri.

f Antidij episc.] De eo item Molan. in addit. ad Vsuar. Sigebert. in chron. anno Domini 411. sed quædam admiscet apocrypha, & a ueritate aliena; quæ cum magiam magis, quam pietatem redoleant, meritò reijcienda sunt. Agit de eodem Petr. in catal. li. 8. c. 32. sed de errore conuincitur. dum ait fuisse episcopum Turonensem: quinam sederint Turoni usque ad annum Domini ferè sexcentesimum, satis explicat Gregor. Turon. de gest. Franc. lib. 10. c. 31.

g Prosperi episcopi.] De quo Gennadius de uir. illustr. c. 84 Honorius Augustud. & alij, qui agunt de script. eccl. Extat de eo epistola Cælestini Papæ ad episcopos Galliarum: eius scripta comprobat, commendatq; Gelasius Papa in can. sanc. Rom. dist. 15. Ado Vien. & alij tradunt hūc fuisse ab epistolis S. Leoni Papæ, ab eoq; scripta fertur famosissima illa epistola S. Leonis ad Flauianum de Incarnatione Verbi, quod non tantum Gennadius, Honorius, & alij Latinorum, sed & Marcellinus comes testatur in chronico sub consulatu Olybrij & Rustici. Eius res gestas collectas a Ioāne Ant. Flamin. recitat Sur. to. 3. hac die. De eius actis aduersus Pelagianos, & laboribus pro scriptis S. Augustini susceptis, pluribus egimus in Annal. meminit de eodem Cassiod. lib. 1. insti. diuin. lect. Ne cui autem errandi detur occasio, aduertendum, est, uixisse ijsdem temporib. in Gallijs alium eiusdem nominis Prosperū episcopum Aurelianensem successorem S. Aniani, ad quem extat scripta epistola Sidonij Apollinaris 15. li. 6. quem illum esse opinamur, qui subscriptus habetur concilio Vasensi, atque Carpentoratensi. Migrauit S. Prosper, de quo hic agitur, ex hac uita anno Domini 466. ex Flaminij sententia, uel 65. ut scribit Petrus in catal. lib. 6. c. 7.

h Maximi episc.] Plura de eodem Gennad. de uir. illustr. ca. 40. qui tamen dum ait, eum diem obijsse Honorio & Theodosio Impp. oīno errare uidetur; nam constat peruenisse ad tempora Valentiniani & Marciani Augg. reperitur enim interfuisse synodo Mediolanensi sub Eusebio eius ciuitatis episcopo, cuius synodica extat ad S. Leonem Papam conscripta. præsens fuit etiam synodo Romanæ habitæ sub Hilario Papa conss Basilico & Herminerico, anno Domini 465.

i Adelberti.] De eodem Nolanus in addit. ad Vsuardum his uerbis: In Egmunda partium Hollandiæ S. Adelberti cōfessoris & leuitæ regalis stirpis Anglicanæ, discipuli sancti præsulis Vuillibrordi. hæc ibi. pluribus tñ de eius rebus nobiliter gestis in indiculo sanctorū Belgij; idem extare testatur eius uitam conscriptam à cœnobitis Medolacensibus iussu Egeberti epi Treuerensis; aliā rursus man. scrip. per monachum Egmundæ.

K Guilielmi.] Habentur eius acta nuper edita à R. P. Felice Renda priore monasterij mōtis Virginis Migrauit ex hac uita anno Domini 1142.

26 Sexto kal. Iulij. Luna. Bj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29			

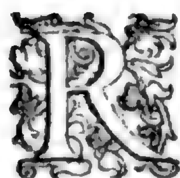

ROMAE in monte Cęlio sanctorū martyrum Ioannis a & Pauli fratrum, quorū primus erat præpositus domus, secundus primicerius Constantię uirginis filiæ Constantini Imperatoris: qui postea sub Iuliano Apostata martyrij palmam gladio cædente perceperunt. Apud Tridennum sancti Vigilij b episcopi, qui cum reliquias

dololatriæ

dololatriæ penitus extirpare conaretur, à feris & barbaris hominibus lapi dum imbre percussus, pro Christi nomine martyrium impleuit. Cordubæ in Hispania natalis S. Pelagij [c] adolescentuli, qui ob confessionem fidei iussu Abdarameni Saracenorum regis forcipibus [d] ferreis membratim præcisus, martyrium suum gloriosè consummauit. Apud Valencenas passio sanctorum Saluij [e] episcopi Engolismensis, & Superij [f] martyrũ. Item memoria S. Anthelmi [g] episcopi Bellicensis. In pago Pictauiensi S. Maxentij [h] presbyteri & confessoris, qui miraculis claruit. Thessalonicę S. Dauid [i] eremitæ. Eodem die sanctæ Perseuerandæ [k] uirginis.

IVNII. 26.

a IOANNIS, & Pauli.] Agunt de ijsdem hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri. Feruntur horum acta a Terētiano conscripta, quæ retulit Sur. in to. 3. Mombrit. to. 2. & Petrus in catalogo li. 6. ca. 9. Vetus est Romæ titulus ipsorum nomine, qui & Pammachij dictus reperitur, cuius mentio habetur in concilio secũdo Romano sub Symmacho Papa de eo & Gregor. in registr. lib. 44. cap. 88. in fine. habuit ibidem S. Gregorius homiliā 34. qui de eadem ecclesiam optima meritus est, multaq; est illi largitus, ut apparet ex antiquis monumentis eius ecclesiæ in marmorea tabula incisis. præest hodie huic Illustrissimus ac Reuerendissimus Antonius Carrafa eiusdem tituli Cardinalis amplissimus, S.R.E. Bibliothecarius, cuius egregia eruditio, spectatissima morũ integritas, atque pro Christiana religione ardentissimum studium non tantũ titulum illum, ipsamq; Romanā Ecclesiam, sed totum Christianum orbem illustrat. De horũ martyrum reliquijs in Gallias translatis tempore Pelagij Papæ, meminit Greg. Turon. de glor. marty. cap. 83. De Basilica eorundem martyrũ no ie Rauennæ posita, deque egregio miraculo illic edito, meminit Paulus diac. de gest. Logobar. lib. 2. cap. 9. & Fortunatus lib. 4. de uita S. Martini in fine.

b Vigilij episcopi.] Vsuard. de eo agens, passum refert sub consulatu Stiliconis. Ponitur primus consulatus Stiliconis, anno Domini quadringentesimo, secundum veriorem supputationem. Ad hũc, cum creatus est episcopus, S. Ambrosius scripsit epistolam de institutione episcopi. est 24. lib. 3. edit. Rom. qua illud in primis monuit, ne eius ecclesia (vt ait) fieret corpus commune, Gentiles Christianis admiscendo. Hoc Vigilium constat totis neruis curasse, ac nauiter implesse, atque ob eam causam etiam martyrium subijsse, incumbentibus in id ipsum una cum eo Alexandro, Sisinio, & Martyrio, qui ante, & ipsi martyrio coronati sunt; quos idem S. Vigilius sepeliuit atq; eorũ acta conscripsit ad Simplicianum epm Mediolanen. ut testatur Gennadius de uir. illustr. c. 33. extant ea apud Lipom. to. 2. Mombr. tom. 1. & Sur. to. 3. legi res gestas S. Vigilij, quæ extant ante eos commētarios cõtra Eutychea, quorum est exordium; Cum uero tanti uiri, &c. ibidē præfixa est præfatio Curterij, qui eos cõmentarios edidit. inibi aũt inconsulto nimis fertur ille Vigilius vnus idemq; esse cum hoc, de quo agimus, martyre; qui (ut uidimus) uixit temporibus S. Ambrosij & Simpliciani, & martyr occubuit sub consulatu Stiliconis primo, uel saltem secundo qui incidit in annum Domini quadringentesimumquintũ quando non tātum Eutychis hæresis, sed nec Nestorij exorta erat. Quomodo ergo potuit hic scripsisse aduersus Eutychen, qui diu ante illum martyr ex hac uita migrauit? Legi illos quinq; libros Vigilij aduersus Eutychen scriptos, ex quib. facile potest intelligi, auctorem uixisse temporibus Zenonis, & Anastasij Impp. quando aduersus sacrosanctum concilium Chalcedonense, & epistolā S. Leonis Papæ ad Flauianũ grauissimæ concitatæ sunt turbæ, post annos circiter septuaginta à martyrio sancti Vigilij Tridentini. Si alius fuit illis temporibus eiusdem ecclesiæ Tridentinę episcopus eiusdem nominis, qui & martyrio coronatus sit, ut habent alia quædam eiusdem Vigilij acta breuius incerto auctore conscripta, quæ sic incipiunt: Vigilius patria Romanus, &c. extantq; ante libros eius affixa tom. 5. biblioth. sanc. dicendum esset, duos diuersis temporibus, sed eiusdem nominis fuisse illius ciuitatis episcopos, eosdemq; uiros eruditos, & ex eadem causa martyres quod non facile quis admissurus erit. Cõpertum tamen habemus eiusdem nominis episcopũ interfuisse concilio Agathensi in Gallia celebrato sub consulatu Messalæ, anno Domini quingentesimosexto, atque eadem circa tempora uixisse sanctum Vigilium episcopum Brixianũ; qui post

sanctum

Sanctum Philastrium, qui sedit tēporibus S. Ambrosij, septimus ordine numeratur, quorū tēpore illas agitatas esse contentiones in Ecclesia, certum est: Meminit & Cassiodorus de alio Vigilio episcopo Africano claro inter scriptores ecclesiasticos. de instit. diuin. lect. cap. 9. An autem ipsorum aliquis ea scripserit, nihil audio temerè affirmare. Sanè quidem Gennadius de vir. illustr. cap trigesimoseptimo. necnon Honorius Augustud. cum agunt de Vigilio Tridentino, qui ad sanctum Simplicianum de martyribus libellum scripsit, recensentque eius scripta; nullam prorsus faciunt mentionem de libris contra Euthychen scriptis, recensentque eum inter illos scriptores ecclesiasticos, qui vixerunt temporib. Honorij Imp. ponuntque etiam ante S. Augustinum, vt quibus temporibus vixerit, ex his saltem possit intelligi.

c Pelagij.] Passus est Sanctus Pelagius anno Domini nonagentesimo vigesimoquinto, sexto Kalend. Iulij die Dominico, vt tradit Ambrosius Moral. in addit. ad Sanctum Eulogium ex codice ecclesiæ Toletanæ, Sanctorali smaragdino, & antiquis monumentis Tudensis ecclesiæ. Testatur idem auctor, Rosuintham virginem heroico carmine nobile eius certamen scripsisse, additque plura de eius sacri corporis translatione Ouetum facta, æra millesima sexagesimaprima, anno Domini millesimo vigesimotertio 6. id. Nouembr. De eodem Vasæus in chron. Hispan. in Flore sanct. Hispan. recensetur eius martyrij historia scripta à Raguele presbytero illi æquali, de eodem agitur in Thes. concion. tom. 2. hac die.

d Forcipibus ferreis.] Triplicis generis erant forcipes, quæ adhibebantur in carnificinis sanctorum martyrum. Harum aliæ erant ad incidendū, vt hæ de quibus agimus. Aliæ autem ad comprimendum & contorquendum compositæ harum meminit Synesius episcopus epistola quinquagesimaoctaua, cum agit de Andronici præsidis feritate, aitque: Nasi forcipe auribus apprehendendis, & labijs obtorquendis parato instrumento, &c. agit illic item auctor do digitali, & pedali tormento, ac de prælo. Tertij generis erant forcipes dentatæ, quæ quidem tribus ferreis aculeis cutem martyris perforabant, cum stringerentur; quæ crudeliter nimis membra carpentes, vellebant. asseruatur hactenus eiusmodi genus instrumenti in basilica Vaticana inter sanctorū reliquias, licet scorpiones à quibusdam falsò esse credantur, sed qui verè fuerint scorpiones tortorij, diximus superius 12. huius mensis: meminit & Ioseph. lib. de Machab. de forcipe dentata, cum ait: His dictis, ignea forcipe eius lingua cauteriatur, &c. huic simile erat genus illud cruciamenti, quod Victor libro secundo, de persecutione Vuandalica appellat palos dentatos, dum ait: Illicò palis minoribus dentatis iactis in capite, crinibusque in eisdem colligatis, ac vehementius stringentes, simul cum capillis omnem pelliculam capitis auferebant. hæc Vict.

e Saluij episcopi.] De eo hac die Vsuardus in edit. 2. Molan. in prima autem, ad Kalen. Iulij eius martyrium contigit anno Domini octingentesimoprimo, ut auctor est Sigeb. in chro. qui illud recenset, Vincentius item lib. 24. c. 24. Antonin. part. 2. tit. 14. c. 4. § 11. licet Ambianensem dicat fuisse episcopum pluribus autem Molan. in indiculo SS. Belgij. Fuit eiusdem nominis Saluius episcopus Albigēsis, & ipse sanctitatę celebris, de quo plura Greg. Turo. hist. Franc. lib. 5. cap. 50. lib. 6. c. 29. lib. 7. c. 1.

f Superij.] De eo Molan. in indic. sanctorum Belgij hæc ait: S. Superius coniungitur S. Saluio, cum quo martyr occubuit apud Valencenas.

g Anthelmi episc.] Extant eius res gestæ, quas ex priscorum memorijs recitat Sur. to. 3. hac die. Vixit temporibus Alexandri tertij Rom. Pont. circa annum Domini 1160.

h Maxentij.] Agit de eodem hac die Vsuar. plura de eo Greg. Turo. in hist. Franc lib. 2. c. 37. Sig. in chron. an. 506. Petrus in catal. lib. 6. c. 14. floruit temporibus Clodouei Regis Francorum.

i Dauid eremitæ.] De quo etiam hac die Græci agunt in Menologio, & multis quidem narrant eius res gestas: in eoque præcipuè magnā sibi apud Deum & homines laudem comparasse ferunt, quòd frequentem populum ad tuguriolum suum aduentantem salutaribus imbuens disciplinis peccatis liberos, & synceritati Christianæ disciplinæ restituit.

k Perseuerandæ.] Agit de eadem hac die Vsuardus, atque recentiores.

27 Quinto Kalendas Iulij Luna. C

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1			

In

IN Galatia S. Crescentis a discipuli beati Pauli Apostoli, qui in Gallias transitum faciens, verbo prædicationis multos ad fidem Christi conuertit: redicens vero ad gentem cui specialiter datus erat episcopus, cũ Galatas ipsos vsque ad finem vitæ suæ in opere Domini confirmasset, demũ sub Traiano martyrium consummauit. Cordubæ sanctorum martyrum Zoili, b & aliorum decem & nouem. Cæsareæ in Palæstina S. Anecti c martyris, qui in persecutione Diocletiani sub Vrbano præside cum alios ad martyrium hortatus esset, & oratione sua idola prostrasset, a decem militibus uerberari iussus, manibus d pedibusque præcisis, trepatus capite, martyrij coronam accepit. Constantinopoli S. Sampsonis e presbyteri, pauperum exceptoris. In pago Turonico S. Ioannis f presbyteri & confessoris. Varadini in Hungaria S. Ladislai g Regis, qui clarissimis miraculis usque ad diem hodiernum coruscat.

IVNII. 27.

a CRESCENTIS discipuli.] De eo itẽ hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij, qui omnes testantur Crescentem non tantum in Galatia, sed etiã in Gallijs Euangelium prædicasse, & Vienẽsem, necnon & Moguntinam sedem erexisse, reuersumque in Galatiam martyrij corona donatum esse. id enim absque aliqua ambiguitate profitetur Ado episc. Viennen. in chron. de institutione sedis Viennen. de sede Moguntina tradit Petrus Cluniac. lib. 2. epistola 1. Trithem. in uita sancti Maximi episc. Mogunt. & ipsæ integræ tabulæ episcoporum Mogontinorum, quas recitat Demochares, aliaque eiusdem nobilissimæ ecclesiæ antiqua monumenta. De prædicatione Crescentis in Galijs astipulatur S. Epiphanius in panar. hære. 51. ubi dum agit de textu epistolæ secundæ Pauli ad Timotheum ca. 4. vbi legit Vulgata Crescens in Galatiam. legendum esse contendit Crescens in Galliam. sunt hæc verba eius: In epistolis suis idem Apostolus dicit Crescens in Galliam, non enim in Galatiam, ut quidam decepti putant, sed: In Galliam legendum est. hæc S. Epiphanius. Porrò vulgata lectio ab antiquis etiam probata reperitur: In Galatiam, legit Eusebius histor. li 3. c. 4. Ioannes Chrysostomus, Theodoretus, & alij posteriores; at Theodoretus licet Galatiã legat: Sic, inquit, Gallias appellauit; ita enim appellabatur antiquitus. quod tamen nusquam reperi; quin potius contrarium, Galatas uidelicet Gallorum nomine appellatos esse. Scire debemus Gallos & Galatas sicut nomine, sic re coniunctos fuisse: Galatasque coloniam fuisse Gallorum, quod pluribus docet Iustinus hist. lib. 24. & 25. item S. Hieronymus in procemio lib. 2 commentarij in epistolam ad Galat. Galatiamq; Gallo græciam olim dictam fuisse confirmat. De colonijs Gallorum per Brennum in Orientem deductis agit post Iustinum Suidas, & alij, ut Cltophor. li. 1. rerum Galat. Crescens itaque cũ accepisset Apostolatum in Gallias, Galatas quasi eiusdem gentis populos sibi erudiendos existimauit: sicque secundum prædictorum auctoritatẽ, eiusq; res gestas, Gallos primum, ac Galatas demum imbuit Euangelio. Nescio quid sibi uelit Dorotheus in synopsi cum ait: Crescẽtem Chalcedonis, quæ est in Gallijs factum esse episcopũ. puto textum esse deprauatum, ut pro Vienna habeat Chalcedonen.

b Zoili, & soc.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij de ijsdem hac die. Zoellum, uel potius Zoillum metri causa, hunc Prudentius hymn. 4. appellat. Eius acta, & inuentionem corporis describit Sur. ex hist. Lucij tom. 7. De ecclesia ab eo denominata, ubi & corpus eius asseruatur, scribit S. Eulog. in memor. sanct. lib. 2. c. 6. quem ibi functum munere clericatus testatur Aluar. in uita S. Eulogij. In breuiario Toletano est sacer hymnus de S. Zoilo. qui incipit: Martyris gesta Zoili, &c. De eo etiã Vasæ. in chron. Hisp. Flos sanct. Hispan. passumque ferunt temporibus persecutionis Diocletiani & Maximiani Imp. eadem in Thesaur. concionа. to. 2. hac die habentur.

c Anecti.] Agunt de eodem Græci diffusè in Menolog. hac die. de præfectura Vrbani, de qua hic habetur mentio, scribit Euseb. hist. lib. 8. ibi &, de his quæ dignè passus est sæuissimus martyrum carnifex.

d Manibus

d Manibus pedibusq; præcisis.] Auidius Cassius tyrannus eiusmodi genus pœnæ excogitauit aduersus milites desertores, aliis manus excidẽs, alijs crura atque poplites, dicens: Maius exemplū esse uiuentis miserabiliter criminosi, quam occisi. hæc Volcatius Gal. in Auidio Cassio. Sed hæc Christianis non erant ignominiæ notæ, sed monumenta victoriæ.

e Sāpsonis presbyt.] Græci item de Sampsone hac die in Menologio pluribus, eius autē acta a Metaphraste descripta refert Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 3. numeratur solemnitas S. Sampsonis inter eas, quibus Græci uacarent a iudicijs cæterisq; negotijs, ut constat ex constitutione nouella Emmanuelis Imp. de ferijs: recitat eam Theod. Balf. in nomoc. Phot. tit. 7. c. 1. de celebri hospitali S. Sampsonis agit Procop. lib. 1. ædificiorum Iustin. Imp. qui illi multa contulit priuilegia, dicebaturq; hospitale S. Mariæ Sampson. de quo idē Imp. in Auth. de ecclesiast. tit. § vlt. & Authent. si quicquid de impens. quæ fie. opor. nouell. coll. 10. const. 59. Ex his quæ scribit Procop. dicto libro 1. de ædif. Iustin. Imper. redarguuntur erroris, prædicta acta Sampsonis a Metaphraste relata quibus fertur Sampso vixisse temporibus Iustiniani Imper. eiusdemq; hortatione eundem Imp. erexisse Xenodochium Sāpsonis nomine appellatum. nam Procopius, qui illis uixit temporibus, eaq; ob oculos habuit: testatur hospitale Sampsonis nomine ab eodem Sampsone erectum, olim incendio conflagrasse; cumque vix quædam remāsissent uestigia, illud ipsum hospitale ab eodem Iustiniano Imp. munificentius instauratum fuisse, censuq; annuo ingentis pecuniæ locupletatū. cum autē dicta acta testentur dictum incendium contigisse post obitum Sampsonis, quando & Sophiæ nobile templum exustum est, cumq. prædictum incendium factum reperiatur temporibus Anastasij Imp. ut auctor est Marcellinus in chronico, necesse est affirmare, lōgè ante Iustinianum Imp. Sampsonem diem obijsse, ex eodem Procopio multo magis redarguitur Cedrenus dum ait conflagrasse domum Sampsoniam anno penultimo Iustiniani Imper. De miraculis S. Sampsonis idem Metaphrast. ubi supra pluribus agit.

f Ioannis.] Scribit de eo Greg. Turon. de gloria confess. cap. 23. ex quo cæteri acceperunt, qui de eo agunt.

g Ladislai Regis.] Hunc Cælestinus Papa tertius recēsuit inter sanctos. Plura de eo legimus in breuiario Polonorum, & apud Bonfin. de rebus Hungaric. lib. 4. dec. 2.

28 Quarto Kalendas Iulij. Luna. Dxxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2			

VIGILIA a sanctorum Apostolorum Petri & Pauli. Romæ S. Leonis b Papæ secundi. Lugduni in Gallia S. Irenæi c episcopi & martyris, qui vt scribit sanctus Hieronymus, beati Polycarpi Smyrnensis episcopi discipulus fuit, & Apostolicorum temporū vicinus. Is cum aduersus hæreticos verbis ac scriptis plurimum decertasset, in persecutione Seueri cū omni fere ciuitatis suę populo coronatus est glorioso martyrio. Alexandriæ in eadem Seueri persecutione sanctorum martyrum Plutarchi, d Sereni, Heraclidis cathecumeni, Heronis neophyti, & alterius Sereni, Rhaidis cathecumenæ, Potamiœnæ, e & Marcellæ eius matris, inter quos præcipuè enituit Potamiœna virgo, quæ primo immensos innumerosq; agones pro virginitate desudans, deinde etiam exquisita, & inaudita tormenta pro fide perpessa, ad vltimum vnà cum matre igne consumpta est. Eodem die sancti Papij f martyris, qui in persecutione Diocletiani flagris cęsus, & in lebetem oleo & adipe feruenti plenum

iniectus

iniectus, aliaq. horrenda supplicia perpessus, demum datis ceruicibus coronatur. Traiecti S. Benigni g episcopi & martyris. Cordubæ S. Argymiri h monachi & martyris, qui in persecutione Arabica pro fide Christi necatus est. Romæ S. Pauli i Papæ & confessoris.

IVNII. 28.

a 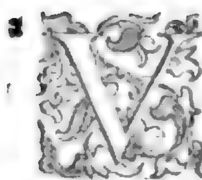IGILIA sanctorũ Apostolorũ.] De qua & Beda, Vsua. Ado Greg. Turo. hist. Frãc. li. 10. c. 31. Amalarius de ord antiph c. 50. Radulf. de obser. can. c. 19. & 21. & alij recẽtiores, qui agũt de diuin. offi. Venerabilẽ illã noctẽ Vigiliarũ Apostolorũ appellat Valẽtinianus Imp. in epist. ad Theodosiũ Aug. de eisdem Vigilijs pter antiqua monumẽta Romanæ ecclesiæ, legimus vetus, atq; solemne officium ecclesiasticum in breuiario Toletano.

b Leonis Papæ secundi.] De quo hic Beda, Vsuardus, Ado, ac recentiores. successit hic sancto Agathoni anno Domini sexcentesimo octogesimosecundo. Egimus de eo fusius in Annal. ecclesiastic. vbi eius acta per annos singulos digessimus.

c Irenæi episcopi.] Agunt de eodem Beda, ac cæteri, qui supra, hac die subrogatus est hic in locum S. Photini eiusdem ciuitatis episcopi, vt testatur sanctus Hieronymus in epistol. 84. ad Magnum, agit de eo etiam in lib. de script. ecclesiast. & in epistola ad Theodorum 29. appellat eum virum Apostolicorum temporum, Papiæ auditoris Ioannis Euangelistæ discipulum. Tertullianus lib. contra Valentinum vocat eum omnium doctrinarum accuratissimum exploratorem, commendatur etiam à sancto Epiphan. in panar. hæres. 24. & 31. eumque appellat sanctissimum, priscumq; Theologum, successorem Apostolorum. Pluribus de eo Euseb. histor. lib. 5. cap. 4. 7 8. Gregor. Turon. histor. Franc. lib. 1. cap. 29. & alij recentiores, vt Finardentius in apparatu operum Irenæi, quæ nuper edidit. Latuerunt aliquandiu tam acta, quam etiam scripta S. Irenæi; adeò vt neque in Galijs, nec in Italia, licet multum quæsita, potuerint inueniri, vt scribit S. Gregorius in registr. lib. 9 episto. 50. ad Aeterium episcopum. Habemus in nostra bibliotheca tom. 9 actorum martyrii S. Irenæi ac sociorum eius est illorum exordium: Quamquam nonnullis inuicta & cæt sed (quod non mediocriter dolemus) vna sublata pagina, sunt imperfecta.

d Plutarchi, & soc.] De his etiam hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Horum res gestas scribit Eusebius lib. 6. capit. 4. Niceph. libro quinto, cap. 4. & 5.

e Potamienæ.] De qua Euseb. & Niceph. vbi supra: passa hæc est temporibus Seueri Imp. Alia ab hac diuersa eiusdem ferè nominis est Potamęnia dicta, quæ subijt martyrium ęquè illustre temporibus Maximiani Imp. quod referente Isidoro presbytero, describit Palladius Galata, capit. 1. de vit. sanct. patrum ad Lausum.

f Papij.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio; ac pluribus eius acta referunt.

g Benigni episc.] De ipso Molanus item agit in addit. ad Vsuard. & Galesinus ex tabul. ecclesiæ Traiectens. Fortasse ac ille S. Benignus episcopus, de quo scribit Gregor. Turon. de gloria confess. cap. 17. extat epist. decretalis Pelagii Papæ secundi ad Benignum episcopum sedem mutare cupientem, ac de ea re sedem Apostolicam consulentem.

h Argymiri.] De eo scribit S. Eulogius lib. 3. memor. sanct. cap. 16. passumque tradit æra octingentesima nonagesimaquarta, anno a Christo octingentesimo quinquagesimosexto, vt idem auctor testatur.

i Pauli Papæ.] Successit hic Stephano tertio, anno Domini septingentesimo quinquagesimoseptimo, cætera, de codẽ in Annal. eccl. diximus.

xxviij. E Tertio Kalendas Iulij. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3			

ROMAE

ROMAE natalis sanctorum Apostolorum Petri [a] & Pauli, qui eodem anno, eodemque die passi sunt sub Nerone Imperatore: quorum prior in eadem vrbe capite ad terram verso cruci affixus, & in Vaticano iuxta viam triumphalem sepultus, totius orbis veneratione celebratur: alter vero gladio animaduersus, & via Ostiensi sepultus pari habetur honore. In castro Argentomacho S. Marcelli [b] martyris, qui pro fide Christi vnà cum Anastasio viro militari capite plexus est. Genuæ natalis S. Syri [c] episcopi. Narniæ S. Cassij [d] eiusdem ciuitatis episcopi, de quo S. Gregorius refert, quòd nullus pene dies vitæ eius abscedebat, quo omnipotenti Deo hostias placationis non offerret: cui & concordabat vita, quia cuncta quæ habebat, in eleemosynis tribuens in hora sacrificij totus in lachrimis diffluebat: demum natalitio Apostolorum die, quo singulis annis Romam venire consueuerat, cum Missarum solemnia celebrasset, & corpus Dominicum, pacemque omnibus dedisset, migrauit ad Dominum. In Cypro S. Mariæ [e] matris Ioannis, qui cognominatus est Marcus. In territorio Senonensi S. Benedictæ [f] virginis.

IVNII 29.

a PETRI, & Pauli.] De eadē solemnitate tam Latini, quàm Græci etiam hac die agunt: qui tamen, cùm in ea peragenda celebritate aliquātulum tepuissent; Festus senator Romanus, cùm legatū ageret apud Anastasium Imper. indigno id ferens animus totis uiribus operatus est, ut frequentissimo populo ac splendidissimo cultu eadem solemnitas ageretur, ut auctor est Theodorus lector li. 2. collectan. Bisfesta dies hæc dicitur a Prudentio hymno 12. atque in ea duplicare sacra uota cōsueuisse Romanum Pontificem testatur cùm ait.

Trāstiberina prius soluit sacra peruigil sacerdos,
Mox huc recurrit duplicatque uota.

Ipsum populum frequentissimo cœtu utramque basilicam tam Petri in Vaticano, quàm Pauli, uia Ostiensi ea die inuisere solitū, idem auctor eodem hymno profitetur. S. Ambrosius in hymno huius diei non duabus tantùm (ut ait Prudentius) sed tribus uijs huiusmodi festum diem Romæ celebrari solitum, quasi tria loca à populo ea die uisitarentur, testatur his uersibus.

Tantę per Vrbis ambitum
Stipata tendunt agmina
Trinis celebratur uijs
Festum sanctorum martyrum.

Existimamus etenim non solum ipsas basilicas Apostolorum, hac die, populum frequentasse; sed uel locum ubi Petrus Cruci affixus est, uel ubi Paulus capite truncatus, aut ipsum carcerem sacrosanctum redditum, ubi uterque diu detentus est (ut hodie uidemus) adijsse; prædictæ enim omnes antiquæ memoriæ non solum in ipso natali die Apostolorum, sed & per octauas à cœtu fidelium in hanc diem ardenti pietatis studio uisitantur. Constat ēt ad eandem solēnē diem ex diuersis Orbis regionibus innumerabilē hominum multitudinē, religionis ergò, Romam confluere consueuisse. Hinc Galla Placidia Augusta scribens ad Pulcheriam Imperatricem, cùm reddit causam sui Romam aduentus, hæc ait: Vt Romam frequentib. concursionibus adeque desideremus inspicere, causa nobis est amplectendæ religionis, ut terminis sanctorum nostram exhiberemus præsentiā: quos certum est pro sua uirtute in cęlestibus constitutos, neque inferiora despicere. Nos itaq; sacrilegum esse credimus, si solemnium ordinem denegemus, &c. episcopos etiam hincinde ad eandem solemnitatem olim confluere consueuisse, ex epistola 13. Paulini ad Seuerum, & 16 ad Delphinum, ubi solemnem hanc appellat consuetudinem satis exploratum habetur. Vt autem semel in anno omnes episcopi limina adirent Apostolorum, Anacleti & Zachariæ Papæ decretis statutum est, de quo distin. 93. c. iuxta sanctorum exigisse hoc ab episcopis Siculis uidetur S. Gregorius scribens ad Petrum subdiac. lib. 1. regist. epistola 70. De iugi protectione Apostolorum, qua Vrbs fulciri consueuit, cùm innumera sint exempla, satis modò sit locū sancti Gregorii Papæ in

epist. 22. ad Rusticianam patriciam lib 7. registr. prænotasse; & quod pulchrè Venant. Fortunatus his versibus docet.

A facie hostili duo propugnacula præsunt.
Quos fidei turres, Vrbs caput orbis habet.

Quam autem barbaris Romani Imperij hostibus & catholicæ fidei aduersarijs Petri & Pauli basilicæ Romæ in suburbijs positæ fuerint venerabiles. quantamq; erga eas obseruantiam præstiterint, dicemus inferius in Dedicatione ipsarum. Plura hic ét dicenda essent aduersus quorundam sententiam, qui licet una die, non tamen eodem anno eosdem sanctos Apostolos passos, ferunt, aliaq; differenda de eorum rebus gestis, quæ vulgo circumferuntur, quibusnam fides, vt veris, adhibenda sit, & quæ tanquam apocryphæ refellenda: sed cùm non sint eiusmodi, vt hic paucis perstringi possint; contenti erimus, eas vberius explicuisse in Annalibus ecclesiast. vbi etiam pluribus demonstrauimus eosdem sanctos Apostolos subijsse martyrium Lucio Fōteio Capitone, & Caio Iul. Rufo conss. 3. Kal. Iulij, anno a Christo Domino, secundùm veriorem supputationem, 68. De horū martyrio Hegesippus iunior de excid. Hierosl. lib. 3. c. 3. & Acta passionis ipsorum, quæ feruntur Lini nomine, agunt.

b Marcelli.] De eodem Vsuard. Petrus in catal. lib. 6. c. 24. & alij recentiores. Alius adhuc fuit Marcellus martyr Cabiloneusis clarus in Galliis, de quo Greg. Turon. de glor. mart. c. 52.

c Syri episcopi.] Hunc S. Gregorius lib. 4. dialog c. 53. appellat martyrem, dum agit de eius ecclesia, quam vetustate collapsam, his diebus Clerici regulares in angustiorem amplitudinem restituerunt, addideruntq; nobile cœnobium; vbi, sicut & in alijs præcipuis Italiæ ciuitatib. pristinā illam Apostolicam viuendi formam ex integro redditam, sanctè, pieq; colunt. Ab eorū Præposito R. D. Marco Paralc. uiro singulari eruditione & vitæ integritate spectatissimo de S. Syro & alijs sanctis eius ciuitatis episcopis hæc antiquitatum digna monumeta inde missa percepimus, eademq; testata publici Notarij fide, cuius authentica scriptura expressum habetur, anno Domini 1283. die 8. Ianuarij, cum ab Ogerio abb. eiusdē ecclesię primarium restitueretur altare, q eius mēsa lapidea perfracta esset, tres loculi distincti reperti sunt, in quibus tria sanctorum corpora recondita erant. In eorum primo plumbea lamina quid intus lateret, his descripta litteris, significabat.

† M. S. HIC REQVIESCIT CORPVS SANCTI SYRI EPISCOPI IANVENSIS OBIIT III. KAL. IVLII. FILIVS AEMILIANI. In secundo autem loculo alia plumbi lamina sic scripta inuenta est.

† M. S. HIC REQVIESCIT SANCTVS FOELIX EPISC. IANVENS. QVI VIXIT AN. LXX. REXIT EPISCOP. XX. RECESSIT VII. ID. IVLII. In tertio autem loculo nullo erat inscriptio, sed (vt habent eadem publica acta) corpus illic positum existimatur esse S. Romuli eiusdem ciuitatis episcopi. Accepimus ab eodem eiusdem S. Syri acta quædam man. script. sed perpauca ex multis, quæ desiderantur.

d Cassij episcopi.] Agit de eo S. Greg. in homilia 37. in Euangel. & dialog lib. 3. c. 6. & lib. 4 c. 56. Claruit temporibus Iustiniani Imp sedere enim cœpit anno eius decimo, migrauitq; ex hac vita, eiusdem anno 31. prout constat ex eiusdem sepulturæ epitaphio, quod extat Narniæ in ecclesia cathedrali supra ianuam cryptæ. S. Iuliani, vbi & corpus S. Cassij requiescere creditur. Est inscriptio incisa in marmore oblongo, in cuius medio crucis forma expressa est, itemque duo agni exculpti, qui se è regione aspiciunt. Creditur sanctus Cassius, cùm de suo obitu diuinitus esset admonitus (vt est apud S. Gregorium) sibi uiuenti sepulchrum posuisse; atque suum epitaphium sex hisce uersibus conscripsisse.

Cassius immeritò Præsul de munere Christi,
Hic sua restituo terræ mihi credita membra.
Quem fato anticipans consors dulcissima uitæ,
Ante meū in pacē requiescit Fausta sepulchrum.
Tu, rogo quisquis ades, prece nos memorare benigna:
Cuncta recepturum te noscens congrua factis.

SD. ANN. XXI. M. IX. D. X. R. IN PACE. PRID. KAL. IVL. P. C. BASILII. V. C. ANN. XVII. numeratur hic annus Domini 558. Iustiniani Imp. ann. XXXI. porrò illa uerba post carmina posita: Sedit, &c. eo mortuo fuisse addita certum est.

e Mariæ.] De qua Act Apost. c. 12. Pluribus in actis Barnabæ descriptis ab Alexandro mon. apud Sur. tom. 3. die Iunij.

f Benedictæ.] De eadem Vsuard. hac die. Trithem. de uir. illustr. ord. S Bened. lib. 3. c. 264. agit de S. Benedicta abbatissa, cuius solēnitas agitur 16. Kal. Decēbr. quæ uidetur ab hac esse diuersa.

30 Pridie Kal. Iulij. Luna. F xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4			

COMMEMORATIO S. Pauli a Apostoli. Lemouicis in Gallia S. Martials b episcopi, cum duobus presbyteris Alpiniano & Austricliniano, quorum vita miraculorũ signis admodum effulsit. Ipso die sanctorum Caii c presbyteri, & Leonis sub diaconi. Alexandriæ passio S. Basilidis d sub Seuero Imperatore, qui cum sanctam Potamiœnam virginẽ, quam ad supplicium ducebat, ab impudicorum hominum petulantia tutatus esset, religiosi officii mercedem ab ea recepit: nam ipsa post triduum illi apparens, & eius capiti coronam imponens, non solum eum conuertit ad Christum, sed etiam breui agone certantem, suis precibus martyrem gloriosum effecit. Romæ sanctæ Lucinæ e Apostolorum discipulæ, quæ facultatibus suis sanctorum necessitatibus communicans, Christianos in carcere detentos visitabat, ac Martyrum sepulturæ inseruiebat, iuxta quos & in crypta à se constructa sepulta est. Ibidem sanctæ Aemilianæ f martyris. In territorio Viuariensis sancti Ostiani g presbyteri & confessoris.

IVNII. 30.

a COMMEMORATIO S. Pauli.] De ipsa hac itẽ die Beda, Vsuar. Ado, & alij omnes Græci asit in Menolog. agunt hac die cõmemorationem omniũ Apostolorũ. porrò Latini totã hanc octaua in laudib. Apostolorum Petri & Pauli impendsit. At licet pridie huius diei tã Petri, quam Pauli agat solemnis celebritas: in hac potissimũ die solius Pauli commemorationem fieri debere, ex sancti Gregorij Papæ institutione docet Microlog. cap. 42. idemq; recentiores, qui agunt de diuinis officijs. Cuius quidem rei gerendæ illa mihi magis probatur causa, quæ ex hymno Prudentij 12. satis posse colligi videtur, dum antiqui vsus meminit; consueuisse nimirũ Romanum Pontificem vna eademq; die Pontificias functiones in vtraq; basilica exercere. cum hoc antem propter nimiam locorum inter se distantiam non sine nimio ac intolerabili ferè labore perfici posse videretur; consultius visum est prima die in basilica Vaticana vtriusque celebrarẽ solemnitatem, sequenti autem die in basilica Pauli sacra peragere, vberiusque persolue-re, quod pridie ea de causa ibidem loci videretur omissum.

b Martialis episc.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Eius acta circumferuntur scripta ab Aureliano eius successore; citantur autem tacito auctoris nomine ab Innocẽtio tertio, extra de sacra vnctione, in fin. vbi & glo. Meminit eiusdem Martialis Greg. Turon lib. 1. hist. c. 30. & de glor. confess. c. 27. qui tñ insigniter errat. dum tempore Decij Imp. eum cum alijs, qui illic describuntur, in Gallias venisse testatur, meminit eiusdem Martialis Petrus Cluniac. libro 1. epist. 2. Petrus in catal. lib. 6. c. 29. qui tradit eũ diem obijsse anno tertio Vespasiani Imp. De duabus eius epistolis nuper inuentis egimus in Annal. ecclesiast. ibi ẽt de Cephæ nomine, quod tribuunt Martiali. Hunc autem non tantum Lemouicensis sedis auctorem, sed & Aniciensis Rhutenensis, Aruernensis, & Mimmatensis erectorem fuisse tradunt; de his Demochares in tabul. episcoporum Lemouicensium.

c Corsici, & Leonis.] De his item hac die Vsuardus, & recentiores omnes.

d Basilidis.] Scribit de eo Euseb. hist.li.6.c.4. & Niceph.lib.5.c.7.

e Lucinæ.] Agunt de eadem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij, mentio habetur de ipsa in actis sanctorum martyrũ Processi, & Martiniani. Alia insuper vixit Lucina Romana temporib. Diocletiani Imp. quæ non minus quam ista pietatis operibus addicta, celebris fuit, de qua sæpius in actis S. Sebastiani, atque in rebus gestis S. Marcelli Papæ agitur.

f Aemilianæ.] Erat Romæ titulus S. Aemilianæ, de quo in concilio primo Romano sub Symmacho habetur mentio.

g Ostiani.] Agit de eo etiam Vsuardus hac die. extare eius acta testatur Molan. in addit. ad Vsuardum.

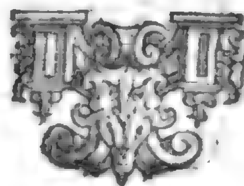

IVLIVS.

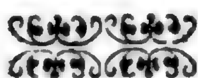

1 Kalendis Iulij. Luna. Gxvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5			

CTAVA a ſancti Ioannis Baptiſtæ. In monte Hor depoſitio ſancti Aaron b primi ſacerdotis ordinis Leuitici. In Britãnia ſanctornm martyrum Iulij c & Aaron, qui poſt ſanctum Albanum in perſecutione Diocletiani paſſi ſunt: quo tempore ibidem quam plurimi diuerſis cruciatibus torti, & ſæuiſſime lacerati, ad ſupernæ ciuitatis gaudia conſummato agone peruenerunt. Machliniæ paſſio S. Rumoldi d martyris, Scotorum Regis filij, & epiſcopi Dublinenſis. Sinueſſæ ſanctorum martyrum Caſti e & Secundini epiſcoporum. Viennæ S. Martini f epiſcopi, Apoſtolorũ diſcipuli. Aruernis S. Galli g epiſcopi. In territorio Lugdunenſi depoſitio S. Domitiani h abbatis, qui primns illic eremiticam uitam exercuit, & cum plurimos ibi in Dei ſeruitio congregaſſet, magnis uirtutibus & glorioſis miraculis ualde clarus, collectus eſt ad partes in ſenectute bona. In territorio Rhemenſi S. Thodorici i presbyteri, diſcipuli beati Remigij epiſcopi. Engoliſmæ S. Eparchij k abbatis, Apud Emeſam S. Symeonis l confeſſoris, cognomento, Sali, qui ſtultus propter Chriſtum factus eſt: ſed altam eius ſapientiam Deus magnis miraculis declarauit.

IVLII. 1.

a 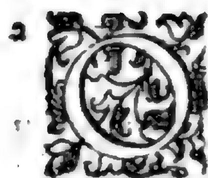

CTAVA S. Ioannis Bapt] De ea Beda Ado, & Rodulph de obſer. canon. c. 19. vbi agit de differentia maiorum ac minorum octauarum. numeratur hæc autem inter maiores octauas.

b Aaron ſacerdotis.] Agunt item de eo hac die Beda, Vſuar. Ado, & alij. Præter quæ in diuinis ſcripturis de eo ſcripta habentur; Ioſephus de ipſo ſcribit lib. 2. antiquit. cap. 6 & ſequen. & de eius obitu lib. 4. cap. 4.

c Iulij, & Aaron.] De his vet. man. ſcrip. Eorundem meminit Gilda Sapiens lib. de excidio Britan. Beda geſt. Angl. lib. 1. c. 7. in fin. Petrus in catal. lib. 5. c. 53. & alij.

d Rumoldi. Eius acta ſcriptis mãdauit Theodoricus abb. S. Trudonis, ut teſtatur Sigeb. de uir. illuſtr. c. pen. deſcripſit eadem Sur. tom. 7. hac die. plura de eodem in uita S. Gummari. apud Sur. to. 5. die 11. Octobris, & Mola. in indiculo ſanctorum Belgij, atq; huius ſolemnitatem agi hac die, auctoritate Alexandri quarti Romani Pontificis; coronatumq; martyrio refert, anno Domini 775. 8. Kal Iulij. Fuit & alius Remoldus dictus, monachus, & ipſe corona martyrij donatus, cuius natalis dies agit 7. idus Ianuarij. de quo Trithem. de uir. illuſtr. ord. ſanct. Bened. lib. 3. c. 249.

e Caſti, & Secundini epiſcoporum.] Petrus diac. biblioth. monaſt. Caſinen. in li. de uir. illuſt. c. 29. hæc ait: Benedictus, q & Guaipherus, ſan-

 ctitate,

ctitate,& religione conspicuus, suauis eloquio in genio magnus, & sermone facundus, scripsit ad Troianum episcopum uitam sancti Secundini, & cãtum eius, sermonem & hymnos de eodẽ. Rursum etiam c.32. hæc ait: Gregorius Tarracinensis episcopus, paruulus & ipse in Casino oblatus, memoria tenax, ingenio uiuax, tantæ fuit grauitatis, suauitatis, & eloquentiæ, ut à nonnullis columna diceretur Ecclesiæ, scripsit passionem sanctorum Calli & Cassij, &c. Habemus acta eorundem martyrum incerto auctore, quæ accepimus ab Ecclesia Caietana. est illorum exordium: Postquam beatissimi. &c.

f Martini episcopi] De quo etiam Beda hac die. Ado Vien. in chron. an. 101. tertium hunc ponit eius sedis episcopum, successoremq; S. Zachariæ, ac prædecessorem S. Veri.

g Galli episcopi.]Scribit de S. Gallo epo Gregor Turon. de gest. Franc. lib. 4. c. 5. & 6. uberius in uit. sanct. patr. c. 6. eius epitaphium, & uirtutes egregias scripsit carmine Venantius Fortun. lib. 4. Interfuit per legatum tertio cõcilio Aurelianẽsi, præsens autem quarto, & quinto subscripsit, ut ex illorum monumentis apparet, ex quib. facile potest intelligi quibus temporibus uixit: quinta enim synodus Aurelianensis celebrata est anno tricesimo octauo regis Childeberti, qui numeratur annus Domini 552. Interfuit etiam concilio Aruernensi celebrato post consulatum Paulini iunioris, ut eius acta testantur. Ponitur hic in tabulis episcoporum Aruernensium uigesimusseptimus ordine apud Demochar. de sacrif. Missæ.

h Domitiani abb.] De quo item Beda, Vsuardus, Ado, & alij. eius acta extare, testatur Trithem. de uir. illustr. ord. sanct. Bened. li. 5. c. 269. fuit eiusdem nominis episcopus Tungrensis, de quo agitur 7. Maij: ubi Molan. de eo, & in indic. sanct. Belg. interfuitq; quinto conc. Aurelianensi; agit etiam de ipso Sigebert in chron. an. 528.

i Theodorici.] Agit de eo Vsuardus hac die; eius autem gesta describit Sur. tom. 4. hac die; claruit tẽporibus Clodouei regis Francorum, circa annum Domini quingentesimum uigesimum.

K Eparchij abb.] De eo itẽ hac die Vsuardus. Acta ipsius etsi incerti auctoris, tamen ueritatem profitentis refert Sur. tom. 4 hac die. De eo pluribus etiam Gregor. Turon. de gest. Franc. li. 6 c. 9 Migrauit ex hac uita, anno Domini 583. ut ex dicto auctore colligitur. Fuit eiusdem nominis, sed longe ante Eparchius, episcopus Aruernensis sanctitate insignis, cui successit Sidonius Apollinaris, ut scribit idem Greg. Turon. de gest. Franc. lib. 2. c. 21.

l Symeonis Sali.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio. Scripsit eius res gestas humanum captum excedentes probatissimus auctor Leontius episcopus in Cypro, quas descripserunt Metaphr. Lipom & Sur. hac die. id etiam testant acta synodi secundæ Nicænæ ubi act. 4. de eodem auctore, hæc leguntur: Pater, qui lectus est in una ex ciuitatibus Cypri, decenter & sancte conuersatus est, multaque encomia & panegyricas illius orationes etiam habemus, inter quas extat oratio de transfiguratione Domini; scripsit & Ioannis, Misericordis appellati, episcopi Alexandrini uitam, præterea beati Symeonis. &c. De eodem Symeone agit Euagr. histor. lib. 4. cap. 33. & alij plures.

25

XXV. A Sexto nonas Iulij Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

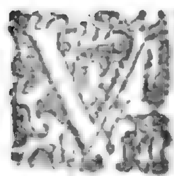

VISITATIO [a] beatæ Mariæ virginis ad Elizabeth. Romæ uia Aurelia natalis sanctorum martyrum Processi [b] & Martiani, qui à beato Petro Apostolo in custodia Mamertini baptizati, sub Nerone, oris cõtusionem, equuleũ, neruos, fustes, flammas, scorpionesq; perpessi, nouissime gladio cæsi, martyrio coronati sunt. Item Romę passio sanctorũ trium [c] Militũ, qui in martyrio beati Pauli Apostoli ad Christũ conuersi, cum eo cælestis glorię participes fieri meruerũt. Eodem die sanctorum martyrũ Aristonis, [d] Crescentiani, Eutychiani, Vrbani, Vitalis, Iusti, Felicissimi, Felicis, Marciæ, & Symphorosę, qui omnes apud Campaniam, cũ

Diocle-

Diocletiani Imperatoris persecutio desæuiret, martyrio coronati sunt. Vuintoniæ in Anglia S. Suuithuni [e] episcopi, cuius sanctitas gratia miraculorum effulsit. Bambergæ S. Othonis [f] episcopi, qui Pomeranis Euangelium prædicans, eosdem conuertit ad fidem. Turonis depositio sanctæ Monegundis [g] religiosæ fœminæ.

IVLII. 2.

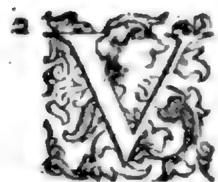

a VISITATIO beatæ Mariæ.] Hęc quidem solemnitas ab Vrbano Papa VI. instituta, & à Bonifacio IX. confirmata, vel potius publicata est; idq; occasione vrgētis schismatis, ad qđ componēdum eiusdem Dei genitricis opem Dei ecclesia propensius (ea aucta celebritate) studuit implorare: idq; anno Domini 1389. extantq; de ea re diplomata excusa in 2. parte legēd. In bibliotheca Vaticana plut. 4. nu. 216. nactus sum tractatum man. scrip. Ioannis Pragensis contra Adalbertum eius solemnitatis impugnatorē; in quo, cùm plura eruditè disserat, texit & nonnulla diuina miracula, & certas reuelationes, quib. Deus dictā sacratissimā solēnitatē manifestissimè cōprobauit.

b Processi, & Martiniani.] De quib. & Beda, Vsuard. Ado, ac cęteri recentiores. Horum passionis acta ex antiquis codicib. descripsit Mombrit. tom. 2. & Sur. tom. 4. hac die. Erat olim Romæ in prædictorū sanctorū martyrū honorē erecta basilica in qua S. Gregorius Papa habuit homil. 32. in Euāgel. vbi & de miraculis ad eorū sepulchrū fieri consuetis meminit. Diruta aūt prędicta ecclesia, translata sunt eorum corpora basilicam Vaticanam S. Petri Apostoli, vbi hactenus asseruātur.

c Trium millitum.] Agit de his item hac die Vsuardus, Ado, & alij, astipulanturque uet. man. scrip. ex quibus etiam nomina singulorum produntur. sunt autem hæc Lōginus, Acestus, & Megistus. Mentio prædictorum habetur etiam in passionibus Apostolorum Petri & Pauli, quibus ad stipulari uidetur præclara illa encomiastica oratio S. Ioannis Chrysostomi de Principibus Apostolorum. habetur tomo 5. col. 1533. edic. Niuel. vlt. ubi tamen non tantum tres, sed triginta quinque unā simul coronatos martyrio, refert his uerbis; Qualis locus tuum Paule sanguinē excepit, qui lacteus apparuit in eius ueste, q. te percussit: quiquidem sanguis barbaricum illius animū reddens melle dulciorem, ut ipse unà cum socijs ad fidem traduceretur; ita effecit; Sit mihi instar coronæ gladius ille, qui triginta & quinque uiros summa ad seruiendum alacritate Deo Domino mancipauit, &c. hæc ibi.

d Aristonis, & soc.] De his etiam Beda, Vsuardus, Ado, & alij; omnesque ex actis S. Sebastiani martyris, quæ refert Sur. tom. 1. 20. Ianua. ubi horum passiones describuntur.

e Suuithuni episcopi.] Scripsit eius res gestas Gothzelinus, quas retulit Sur. in tomo 4. eas autem scriptis mandatas a Landfrido monacho, prodit catal. script. Britann. excessit ex humanis, anno a Christo Domino octingentesimo sexagesimosecundo.

f Othonis episcopi.] Acta ipsius recitat Sur. tom. 4. hac die: sed alia longè prolixiora esse uidētur, quæ duobus libris scripta dicuntur. De eodē plura Albert. Crant. in histo. eccles. Sax. lib. 6. c. 5. & in Metrop. lib. 5. ca. 44. & 45. ubi de eius Apostolatu ad Pomeranos ei credito a Callisto Romano Pontifice, in chron. item Bambergens. & histor. Pomer. lib. 4. cap. 17. & sequen. Extat epistola ipsius ad Paschalem secundum Roman. Pont. qua se excusat, inuitum per manum laicam accepisse inuestituram, petens (si placeat) ab eo confirmari. &c. profitetur in ea ingenue Apostolicæ sedis auctoritatem. Interfuit hic concilio Moguntino anno Domini 1131. ut testatur de eo chron. Hirsaug. Ascriptus fuit in sanctorum numerū a Clemente Papa III. anno Domini 1189. ut habetur in chron. Bambergen. tunc etiam uenerandum corpus eius trāslatum est. migrauit autem ex hac uita anno Domini millesimo centesimo tricesimonono.

g Monegundis.] De qua etiam Vsuardus, hac die. Scripsit eius res gestas Gregorius Turon. in uit. sanc. patr. c. 19. & de glor. confess. c. 24.

3 Quinto Nonas Iulij. Luna. B xxiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7

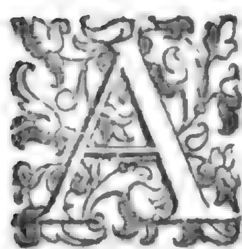

ALEXANDRIAE sanctorum martyrum Tryphonis,[a] & aliorum duodecim. Cōstantinopoli sanctorum Eulogij, [b] & sociorum martyrum. Cesareæ in Cappadocia sancti Hiacinthi [c] cubicularij Traiani Imperatoris, qui accusatus q Christianus esset, plagis variè afflictus, & in carcerem trusus, ibi consumptus fame expirauit. Clusij in Etruria sanctorū martyrum Irenæi [d] diaconi, & Mustiolæ matronæ, qui sub Aureliano Imperatore diuersis, atrocibusq; supplicijs cruciati, coronam martyrij meruerunt. Eodem die sanctotum martyrum Marci [e] & Muciani, qui pro Christo gladio cæsi sunt: quos cum puer paruulus, ne immolarent idolis, alta uoce moneret, uerberibus iussus est cędi: cumque vehementius Christum confiteretur, vnà cum quodam Paulo martyres exhortante necatus est. Laodiceæ in Syria S. Anatolij [f] episcopi, qui non solum religiosis viris, sed & philosophis admirāda scripta reliquit. Altini sancti Heliodori [g] episcopi, doctrina & sanctitate insignis. Rauennæ sancti Dathi [h] episcopi & confessoris. Edessæ in Mesopotamia Translatio [i] sancti Thomę Apostoli ex India: cuius reliquiæ Orthonam in Apulia postea translatæ sunt.

IVLII. 3.

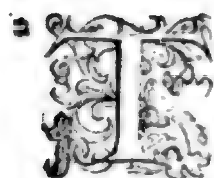

a TRYPHONIS, & soc.] De quib. Vsuardus hac die, & manuscripta agunt.

b Eulogij, & soc.] Agūt de his etiā hac die Græci in Menologio. Passi sunt aūt sub Valente Imp. ob fidē catholicā, quā strenuè professi sunt.

c Hyacinthi.] Græci itidem de eo in Menologio; ibique eius passionis acta compendio describuntur.

d Irenæi, & Mustiolæ.] De his hac die Vsuardus. Horum acta ex antiquis codicibus edidit Sur. tom. 4. hac die, Petrus in catal. lib. 6. ca. 48. & alij ex ijsdem.

e Marci, & Muciani.] De ijsdem etiam Gręci hac die in Menologio, ubi plurib. describunt eorum martyrium.

f Anatolij.] De eo Vsuardus, & alij. Eusebius plurib. lib. 7. hist. c. 26. Hierony. de scrip. eccles. & in epistola ad Magnum orat. 84. Niceph. hist. lib. 6. c. 36. & ex ijsdem alij descripserunt.

g Eliodori episcopi.] Agit etiā de eo Mol. in addit. ad Vsuard. 2. edit. Hic ille, cuius frequenter meminit S. Hieronymus, ad quem etiam scripsit epist. 1 de laude uitæ solitariæ, & de obitu Nepotiani epitaphium epistol. 3. mentionem facit eiusdem in epist. 2. ad Nepot. & ad Iulianum 37. & præf. 110. & 115. Reperitur interfuisse concilio Aquileiensi, ubi aduersus ingruentes Arianos una cum S. Ambrosio, coniunctis uiribus, strenuè decertauit.

h Dathi episc.] De eodem hac die tabulæ ecclesiæ Rauennatis, pluribus Agnellus & Hieron. Rub. hist. Rauen. lib. 1 claruisse eum tradunt temporibus Commodi Imp.

i Translatio S. Thomæ.] De qua item hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores S. Thomæ Apostoli uenerandū corpus translatum olim fuit Edessam in Syria; atque in eius honorem amplissima est erecta basilica, ad quā ex longinquis remotisque orbis regionibus Christiani religionis causa cōfluebant, ut scribit Socr. hist. li. 4. cap. 14. & Sozom. lib. 6. cap. 18: de eadem translatione Rufin. lib. 2. c. 5. Gregor. Turon. de glor. martyr. c. 32. & Venant. Fortun. hoc uersu.

Producens Thomam munus Edessa pium.

His alludit S. Ioannes Chrysostomus, cum in homilia 26. In epist. Pauli ad Hebręos, notum esse ait & ueneratione habitum sepulchrum S. Thomæ, sicut & Petri, & Pauli Apostolorum. Non omittimus dicere, quod Hieronymus Osorius eps Siluensis Lusitaniæ lib. 3. res Indicas prosecu

tus

tus testatur Indos nuper recipientes Euangeliũ affirmare, penes se esse corpus S. Thomæ Apostoli a quo olim acceperunt Euangelium: illudq; vsque hodie multis fulgere miraculis. sed cum de translatione Edessam factã luce clarius cõstet; dicere de hoc cogimur, quod frequenter de alijs reperitur; nempe vnius corporis partes in diuersa loca distributas, occasionem dedisse multis opinandi, vel hic, vel alibi contineri unũ idemq; corpus. De translatione S. Thomæ reliquiarum Orthonam facta, cuius hic mentio habetur, nondum aliquid ad me perlatum est. De perenni miraculo Edessæ fieri solito ad corpus S. Thomæ, consule Petrum in catal. lib. 6. c. 44.

4 Quarto Nonas Iulij. Luna. Cxxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

OSEAE [a] & Aggæi prophetarum. In Africa natalis sancti Iucundiani [b] martyris, pro Christo in mare mersi. In territorio Bituricensi S. Lauriani [c] episcopi Hispalensis & martyris, cuius caput Hispalim in Hispania delatum est. Sirmii sanctorum martyrum Innocentij [d] & Sebastiæ, cum alijs triginta. Madauri in Africa S. Namphanionis [e] Martyris, & sociorum, quos ille roborauit ad pugnam, & ad coronam prouexit. Cyrene in Lybia sancti Theodori [f] episcopi, qui in persecutione Diocletiani sub Digniano præside plumbatis cæsus, & lingua abscissa, in pace tandem confessor occubuit. Eodem die natalis sanctorum Flauiani [g] secundi episcopi Antiocheni, & Eliç episcopi Hierosolymorum; qui pro synodo Chalcedonensi ab Anastasio Imperatore in exilium acti, victores migrarunt ad Dominum. Augustæ in Rhetia sancti Vldarici [h] episcopi, miræ abstinentiæ, largitatis, & vigilantiæ, ac miraculorum gratia illustris. Turonis Translatio sancti Martini [i] episcopi & confessoris, & dedicatio eius basilicæ hoc ipso die, quo etiam is ante aliquot annos in episcopum fuerat ordinatus.

IVLII 4.

a OSEÆ, Aggæi prophe.] De his hac die Beda, & Ado, Vsuardus de Osea tantum, Græci autem seorsum abinuicem, agunt enim de Osea 16. Kal. Octobr. de Aggæo 17. Kalen Ianuarij in Menolog. Præter illa quæ de Osea in diuinis scripturis leguntur. agit de eo S. Epiph lib de uita & interit. proph. c. 11. Hiero. in præfat. 121. & in procem. in in Oseam. apud Isidor. de uit. & mort. sanct. c. 41. Doroth in synop. c. 1. & 10. De Aggæo Ioseph antiquit. lib. 11. c. 4 Epiphan. ubi supra c. 20. Hiero. in prog. in Aggæum. & apud Isidor. c. 52.

b Iucundiani.] De quo Beda, Vsuar. Ado, & alij omnes. Petrus item in catal. lib. 6. c. 54.

c Lauriani episc.] De eodem ijdem qui supra Vasæus in chro. Hisp. 544. passum refert sub Totila Gothorũ rege. Pluribus agitur de eo in Flore S. Hisp. & in Thesau. concion. tom. 1. hac die.

d Innocentij, & soc.] De his item hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores.

e Namphanionis, & soc.] Sunt hæc sociorum nomina, Migdon, Sanaen, Lucitas, cæterorum autem ignorantur. sunt hæ Punicæ uoces. Porrò Nãphanion idẽ quod apud nos, Bonus euentus. Fuit

Fuit hic præclarissimus martyr in Africa, adeoq; celebris, vt Archimartyris titulo fuerit insignitus: in quem præ cæteris Maduarenses Apulæi conciues idololatriæ omne genus blasphemiæ & contumeliarum iactabant. extant de his litteris Maximini Maduarēsis ad Augustinum 43. & rursus Augustini epist. 43. ad ipsum rescripta.

f Theodori epis.] Agunt de his hac die Græci in Menolog. vbi & eius passio recitatur.

g Flauiani, & Eliæ episcoporum.] Agitur hic de secundo Flauiano; primus.n. sedit temporibus Theodosij in schismate aduersus Euagrium; hic autem præfuit ecclesiæ Antiochenæ sub Anastasio Imp. a quo & dirissima passus est, habuitque in eo pro fide catholica suscepto certamine fortē commilitonem Eliam episcopum Hierosolymorum; horum spectatissima virtus etiam testimonio S. Sabæ laudata, in Septima synodo act. 5. repetita est. Plura de ijsdem Cyrillus monac. in Io. Silentiario, in Euthymio & in actis Sanct. Sabæ abb. Niceph. hist. li. 16. c. 32 34. 38. hist. Miscel. li. 15. Cedr. in Anastasio. & alij. De ipsorum autem obitu admiranda scribuntur in Prat. spir c. 53. vbi habetur, post duos dies ab obitu Anastasij Imper. prædictos Flauianum & Eliam migrasse ad Dominium. in actis autem S. Sabæ decem dies ponūtur intercessisse ab eiusdem Imp. morte, vsque ad prædictorum exitum, ibidemq; habetur nono die mensis Iulij Anastasium ex hac vita excessisse: idemque ex Euagrio hist. lib. 4. c. 1. exploratum habetur, dum ait, eadem die nona mensis Iulij Iustinum seniorem ex senatusconsulto Imperiū cœpisse. cur itaque hac potissimum die de his agatur, nulla mihi certa suppetit ratio, cum multæ esse possint, nempe translatio, vel basilicæ dedicatio, vt de alijs factum vidimus. Iam reliquum est vt Flauianum ab hæreticorum calumnijs vindicemus. recitat Euagrius lib. 3 c. 10. & ex Niceph. lib 19 c. 18. literas quasdam monachorum Palæstinæ ad Alcisonē de Flauiani lapsu, quasi ex parte damnasset concilium Chalcedonense. rursus autem in actis S. Sabi, quæ ex Metaphraste descripsit Lipom. tom. 6. habetur, quòd coactus ab hæreticis damnarit synodum Chalcedonensem. Quòd ad litteras monachorum ab Euagrio recitatas spectat, scias falsatas esse ab hæreticis, quod quisque, licet cæcutiens, dissimulare non poterit. Quid est, quòd ibi dicitur, Flauianum ingenue ꝓfessum esse concilium Chalcedonense in his quæ spectant ad damnationem Nestorij & Eutychij, in his autem quæ essent fidei non item? hæc quidem inter se inuicem pugnant, vt simul vera esse non possint; nam vtriusque hæresiarchæ damnationem recipere, non aliud est, quam rectæ fidei normæ ab eodem concilio contra prædictos editæ consentire. quid insuper est, quod idem Euagrius ibidem in fine dicit, Flauianum ab hæreticis in exilium esse pulsum; nisi ipsum illis aduersarium demonstrasse? Quæ item sequenti c. 32. scribit Euagrius de constantia Flauiani pro Chalcedonensi, prædicta omnia aduersus illum conficta mendacij arguunt. Quod item ex vita Sabæ lapsus Flauiani comprobari videatur, locum illū ab aliquo nebulone deprauatum, ac mutilatum esse, acta Nicænæ secundæ synodi manifestè declarant: In actione enim prima eius synodi id est locus hisce verbis descriptus habetur. Itaque varijs modis Flauianum afflixerunt & vexarunt; cōgentes interim & ob torto collo huc trahentes, ut acta Chalcedonensis concilij anathemate prosequeretur: quo nolente, episcopatu suo priuatus in exilium quoque damnatus est. hæc ibi. quibus quidem Seuerianorum impostura de Flauiani lapsu detegitur. Marcellinus comes in chron. exiliū Flauiani nulla alia ex causa contigisse testatur, nisi quod Seuerianorum procellæ, qui Sydone cōuenerant, se viriliter opposuisset. Qua autem æstimatione post mortem ab orthodoxis habitus sit Flauianus, consule acta synodi Constantinopolitanæ, quæ celebrata est Iustino Aug. & Eutherio conss. ubi totius populi festiuas acclamationes de S. Flauiano reperies: quib. vt eius nomen ab hæreticis erasum restitueretur in dyptica, eiusq; venerandæ reliquiæ transferrentur, petitum sæpius esse, cognosces. Non tantū Flauianus, sed & Elias, de quo agimus, ijsdem aspersus calumnijs ab hæreticis reperitur, quibus inconsultè nimis fidem Theodorus lect lib. 2. collectaneorum, hæc scribit: Ipse solus Nestorium, Eutychen, Diodorum & Theodorum, & Synodum Chalcedonensem anathemate condemnauit. hæc ille. Sed quæ hæc aduersantium sibi rerum consarcinatio? si damnauit Eutychen & Nestorium: damnantem illos synodum Chalcedonensem suscepisse oportuit: At literæ eius ad Anastasium Imp. cæteraq; res gestæ ipsius a Cyrillo monacho in actis S Sabæ relatæ, acta synodica ac cæterorum testimonia, non tantum ab omni hæreseos sordis labe purgatum reddunt, sed adeò illi fauent, ut cognoscas perditissimis illis temporibus, inter naufragia episcoporum, ipsum solum cum Flauiano Antiocheno, & Ioanne episcopo Palti stetisse intrepidum aduersus innumeras hæreticorum phalanges. Hæc autem pluribus in Annalibus Ecclesiasticis pertractauimus.

h Vldarici episc.] De eodem Beda, licet pro Vlderico legat, Valricū, Ado de eodē & alij. Scripta sunt eius acta a Bernone abbate, quæ Sur. to. 4. hac die. De eo item Sigeb. in chro. an. 976. Trithem. de uir. illust. ord. S. Bened. lib. 2. c 22. & lib. 4. c. 222. Diem obijt anno Domini 973. suæ ætatis octuagesimo, ordinationis 50.

i Translatio S. Martini.] De ea etiam Beda, Vsuard. Ado, & alij. Rei gestæ historiā describit Gregor.

Gregor. Turonen. histor. de gest. Franc. lib. 2. c. 14. & lib. 10. c. 31. in Perpetuo episcopo Turon. Hæc est enim illa trāslatio, quæ à præfato Perpetuo episcopo facta est, qui in nouā augustioréque basilicam a se ædificatā beatissimi Martini corpus transtulit, quarto nonas Iulij. Nā & alias, irruentibus in Galliam Danis, sancti episcopi corpus in Burgundiam ad tempus translati, fuit atque inde postmodum, cessantibus illorum incursionibus, Turonos relatum est. eius rei gestæ historiam narrat S. Odo Cluniacensis abb. scribens ad Fulconem.

5 Tertio Nonas Iulij. Luna. Dxxij.

a b c d e f g h i K l m n p q r s
10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26
u A B C D E f F G H M N P
27 28 29 1 2 3 4 5 4 5 6 7 8 9

ROMAE sanctæ Zoæ a martyris, vxoris beati Nicostrati martyris, quæ dum ad Confessionem beati Petri Apostoli oraret, sub Diocletiano Imperatore à persecutorib. arctata & in custodiam obscurissimam trusa, deinde collo & capillis in arbore suspensa, adhibito subter orribili fumo, in cōfessione Domini emisit spiritum. In Syria natalis S. Domitij b martyris, qui Virtutibus suis multa incolis præstat beneficia. Cyrene in Lybia sanctæ Cyrillæ c martyris, quæ in persecutione Diocletiani ardentes carbones cum thure super manum positos diu tenuit, ne prunas excutiendo thus obtulisse uideretur: deinde sæuissime laniata, proprio sanguine decorata migrauit ad sponsum. Hierosolymis sancti Athanasij, d diaconi, qui pro sancta synodo Chalcedonensi ab hereticis comprehensus, & omnium cruciatuum genera expertus, ferro tandem necatus est. In Sicilia sanctorum martyrum Agathonis e & Triphinæ. Tomis in Scythia sanctorum martyrum Marini, f Theodoti, & Sedophæ. Treuiris S. Numeriani g episcopi & confessoris. Apud Septempedanos in Piceno sanctæ Philumenæ h uirginis.

IVLII. 5.

a SANCTAE Zoæ.] De ea etiam hac die Beda. Vsuardus, Ado. ac cæteri omnes. Eius acta intexta habentur martirio sancti Sebastiani apud Sur tom. 1. 20. Ianuar. De Confessione sancti Petri Apostoli, de qua hic habetur, mentio, uide quæ habentur notata die sequenti in Tranquillino, cū agitur de Confessione sancti Pauli Apostoli, ibi de utriusque Confessionibus plura.

b Domitij. Agunt de eodem hac die ijdem, qui supra, auctores. Alius hic uidetur ab illo, de quo Gregor. Turon. de glor. mar. c. 100 agit.

c Cyrillæ.] De qua & Græci in Menologio, hac die; ibiq; eius passionis acta summatim referunt his consentientia, quæ hic narrantur.

d Athanasij diac.] Huius initum pro catholica fide certamen, consummatumq; martyrium describit Nicepho. hist. lib. 15. c. 9. Agunt Græci hac die de alio Athanasio abbate.

e Agathonis, & Triphinæ.] De his etiam hac die Beda, & alij recentiores.

f Marini, & soc.] Agit de his, item Beda, & alij qui supra, auctores.

g Numeriani episcopi.] Recenset eundem hac die Molan. in addit. ad Vsuard. successit hic S. Rodoaldo. claruit circa annum Domini 640.

h Philumenæ.] Huius corpus honorifice asseruatur, & colitur apud Septempedanos, nunc Seueri-

uerinates dictos, in ecclesia S. Laurētij, ubi Totile regis Gothodum tempore conditum fuit S. Seuerino episc. ut uetus inscriptio docet, quæ unà cum corpore reperta est sub maiori altari an. Dñi 1527. cū illud in elegātionē formā restitueretur procurante Antonio S.R.E. Card. de Monte.

xxj. E. Pridie nonas Iulij. Luna. 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

OCTAVA a sanctorum Apostolorum Petri & Pauli. In Iudæa S. Esaiæ b prophetæ, qui sub Manasse Rege sectus c in duas partes occubit, sepultusq; est sub quercu Rogel, iuxta transitum aquarum. Romę natalis S. Tranquillini d martyris, patris sanctorum Marci, & Marcelliani, qui ad prædicationem sancti Sebastiani martyris conuersus ad Christum, à beato Policarpo presbytero baptizatus, & à sancto Caio Papa presbyter ordinatus est. Is cum ad Confessionem e beati Pauli die Octauarum Apostolorum oraret, sub Diocletiano Imperatore à paganis tentus & lapidatus, martyrium consummauit. Fesulis in Tuscia sancti Romuli, f episcopi & martyris, discipuli beati Petri Apostoli, qui ab eodem missus ad prædicandum Euangelium, cum in multis Italiæ locis Christum annuniasset, rediens Fesulas sub Domitiano principe martyrio coronatus est cum alijs socijs. In Campania sanctæ Dominicæ g uirginis & martyris, quæ sub Diocletiano Imperatore cum fregisset idola, ad bestias damnata, sed ab illis nil læsa, demum capite obtruncata migrauit ad Dominum: corpus Tropeę in Calabria summa veneratione asseruatur. Eodem die sanctę Lucię h martyris, quę natione Campana, à Rixio † vicario tenta, & acriter cruciata, eundem conuertit ad Christum: quibus adiuncti sunt Antoninus, Seuerinus, Diodorus, Dion, & alij decem & septem, qui in passione collegæ, & in corona fuere consortes. In pago Treuirensi sancti Goaris i presbyteri & confessoris.

† Varo.

IVLII. 6.

a OCTAVA sanct. Apostol.] De qua Beda, Ado, & alij recentiores, ut inter alios Radul. Tūg. de obseru. can. 19. est de eadē antiqua mentio in actis sancti Trāquillini martyris in martyrio sancti Sebastiani extat sermo S. Leonis Papę eadē die habitus, quo demonstrat, ea octauarum die anniuersaria repetita, populum conuenire consueuisse ad persoluendas gratias pro liberata Vrbe à furore: quod ibi S. Leo nō obscure significare uidetur.

b Esaiæ prophe.] De eodem Beda, ac cæteri Latinorum hac die; Græci autē ad septimum id. Maias in Menolog. Præter illa, quæ de Esaia leguntur in diuinis scripturis, Iosephus etiā inquit. lib.

lib. 10. de eodem agit, S. Zeno Veron. episc. sermonem habuit 28. de Esaia, ac sæuissima eius cæde. Cur autem in diuinis scripturis nulla mentio habeatur de nece prophetarum, quam Dominus Iudæis exprobrat apud Matth c 23. consule Origenem, cum de Susannæ historia agit scribens ad Africanum. De eodem Esaia Epiph. lib. de vit. & obit prophet. c. 7. o Droth. c. 14. de reliquijs eiusdem prophetæ aduectis Panneadē, collocatisque in basilica S. Laurentij, an. tricesimoquinto Theodosij iuni. Imper. scribit Cedren. in compend. eo anno.

c Sectus in duas partes.] Peremptos esse eiusmodi sæuissimo supplicij genere non tātum sanctos antiquæ legis testimonio San. Pauli in epist. ad Hebræos c. 11. exploratum habetur; sed & quā plurimos martyres eodem affectos esse, certissimum est. Hoc supplicium licet irrogatum lege 12. tabularum cōstet: tamen aliquem sectum fuisse, nec se legisse, vel audisse, testatur Gellius li. 12. c. 2. barbaricam potius quam Romanam eā fuisse sæuitiam, Valer. Max. monstrare videtur lib. 9. c. 2. exter. 4. primus qui hoc tam immane spectaculum oculis Romanorum ingessit, reperitur fuisse Caius Caligula, de quo Suet. c. 27. in Caio.

d Tranquillini.] Agunt de eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij omnes. habentur eius res gestæ in actis S. Sebastiani.

e Cum ad Confessionem.] De Confessionib. Apostolorū hæc Cassiodorus Vari. lib. 10. epist. 2. Tenemus aliquid Apostolorū propriū, si peccatis diuidentib. non reddatur alienum: quando Confessiones illas, quas uidere uniuersitas appetit, Roma felicior in suis finibus habere promeruit. hæc Cassiod. Quod autem ad ipsum nomen spectat, Confessio apud nos idem est, quod apud Græcos Martyrium: quamuis non idem prorsus apud illos, qui apud nos earum uocum sensus sit. Nam Greci Martyrij nomine nonnunquam totam basilicam martyrib. dicatam appellant, ut uidere est ex Chalcedonensi concilio, ubi sæpe de Martyrio S. Euphemiæ fit mentio, & apud alios sæpissime. Martyrium n. appellandum esse locū, in quo martyr sepultus sit, habetur ex l. ult. de sepulchris uiolatis, Cod. Theod. Latini verò (quod uiderim) partem tantum illā in ecclesia, ubi cōditæ sunt reliquiæ sub altari, non ipsam integram ecclesiam appellant Confessionem. Factum est aliquando interpretis errore uim Latinę uocis minimè assecuti, ut quod Græci pro ecclesia martyrū, Martyrium dixerūt, ille eandē uocem Latinè dixerit Confessionē, ut apparet in can. 20. concilij Gangrēsis, prioris editionis, in quo cū Græcè legatur τὰς συνάξεις τῶν μαρτύρων, hoc est martyrū cōuentus, interpres Confessiones martyrum transtulit, pro ecclesijs martyrum. Non igitur Latini basilicā, Cōfessionis nomine aliquando intellexerunt, ut falsò ex illo canone nonnulli sunt arbitrati, sed magis ea significatione ea uox dicta reperitur, ut locus ille intelligeretur sub maiori altari positus, quo reliquiæ sanctorū martyrum, seu integra ipsorum corpora conderentur, idq; ex antiquo usu Ecclesiæ, & Apostolica traditione, secundum illud Apocalyp. cap. 6. Vidi subtus altare animas interfectorum propter Verbum Dei, & propter testimoniū quod habebant. &c. Hoc itaque sensu liber de Romanis Pontificibus in Hilaro Papa ait: in oratorio sanctæ Crucis fecit confessionē. ibi posuit lignum Domini: in Confessione fecit argenteas ianuas, &c. plurib. ibidem de Confessione facta in oratorio sancti Io. Baptistæ, & alia in oratorio S. Ioan. Euangelistæ. in eodem sensu idē liber in Sixto, his uerbis: Fecit Confessionem beati Laurentij martyris cū columnis porphyreticis, & ornauit transennam, & altare, & Confessionem sancti martyris Laurentij de argento purissimo, &c. Sunt & alia de his innumera loca, quæ breuitatis causa referre omittimus. In hoc itaque sensu illa uerba hic posita accipienda sunt, quibus dicitur: Cum oraret ad Confessionem beati Pauli. ad locum ipsum uide licet, ubi sacrum corpus eius esset positū. Latini ecclesias in honorem sanctorum martyrum erectas, non Martyria, nec templa, sed magis proprio uocabulo memorias dicere consueurunt. unde S. Augustinus de ciuit. Dei lib. 22. capit. decimo. Nos (inquit) martyribus nostris non templa sicut dijs, sed Memorias, sicut hominibus mortuis, quorum apud Deum uiuunt spiritus, fabricamus. hæc August. qui eo nomine frequenter est usus. Caius antiquus theologus ipsas, quas dicimus Confessiones Petri, & Pauli, Apostolorum Trophæa appellat apud Euseb. hist. lib. 3. cap. vigesimoquarto.

f Romuli episc.] Huius acta ex antiquioribus monumentis nuper edidit R D. Franciscus Cattanius episcopus Fesulanus. De eodē S Antoninus plura in prima parte tit. 6. c. 26. §. 4. Volateranus, & alij.

g Dominicæ uirg.] De qua hac etiam die in Maurolycus, & Galesinus pariter agunt.

h Luciæ, & soc.] Agunt de his item Græci in Menologio hac die, ubi pluribus horum acta describunt.

i Goaris.] Beda de eodē agit hac die. Huius res gestæ a Vuandelberto diacono scriptis mādatæ extant apud Sur. tom. 4. hac die scribit de eodem Sigeb. in chro. ann. 600. Regino in chon. 1. Maurino, Vincent. spec. lib. 22. c. 13. & Petr. in catal. lib. 6. c. 62.

xx. F **Nonis Iulij. Luna.** 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u		A	B	C		D	E	f	F	G	H		M	N	P
29	30		1	2	3		4	5	6	6	7	8		9	10	11

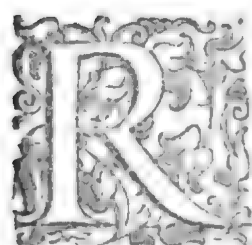

OMAE ſanctorum martyrum Claudii a commentarienſis, Nicoſtrati primiſcrinij, b Caſtorij, Victorini, & Symphoriani, quos ſanctus Sebaſtianus ad fidem Chriſti perduxit, & beatus Polycarpus presbyter baptizauit. Eoſdem perquirendis ſanctorum Martyrum corporibus occupatos Fabianus iudex comprehendi iuſſit, & per decem dies minis & blandicijs exagitans, cum in nullo penitus poſſet commouere, iuſſit tertio torqueri, ac poſtea in mare præcipites dari. Dyrachij in Macedonia ſanctorum martyrum Peregrini, c Luciani, Pompeii, Heſychii, Papii, Saturnini, & Germani, qui in natione Itali, in perſecutione Traiani ad eam vrbem confugientes, cum ſanctum Aſtium epiſcopum ibi pro fide Chriſti in cruce pendentem viderent, Chriſtianos ſe eſſe palam confeſſi, iuſſu Præſidis tenti atque in mare demerſi ſunt. Alexandriæ natalis S. Pantæni, d viri apoſtolici, & omni ſapientia adornati: cui tantum ſtudii & amoris erga verbũ Dei fuit, vt etiam ad prædicandum Chriſti Euangelium gentibus, quæ in Orientis vltimis ſeceſſibus reconduntur, fidei & deuotionis calore ſuccenſus profectus ſit: ac demum Alexandriam reuerſus, ſub Antonino Caracalla in pace quieuit. Brixiæ S. Apollonii e epiſcopi & confeſſoris. In Saxonia Vuillebaldi f primi Eiſtetenſis epiſcopi, qui vnà cum S. Bonifacio laborans in Euangelio, multas gentes conuertit ad Chriſtum. Aruernis S. Illidii g epiſcopi. Vrgellæ in Hiſpania Tarraconenſi S. Odonis h epiſcopi. In Anglia ſancti Heddæ i epiſcopi Saxonum occidentalium. Ibidẽ S. Edilburgæ k virginis, Anglorum Regis.

IVLII 7.

a CLAVDII, Nicoſtrati, & ſoc.] De his hac die Beda, Vſuard. Ado, & alij omnes. Horum pro fide Chriſti agones narrantur in actis S. Sebaſtiani, apud Sur. tom. 1. Diuerſi omnino ſunt hi ab illis martyribus, qui iiſdem nominibus ſunt appellati, agiturque natalis eorum inferius ad ſex. id. Nouembr. prout diuerſa ipſorum acta declarant.

b Primiſcrinij.] Diuerſi ordinis Primiſcrinios poſitos habes in Notitia Prouinciarum Imper. Rom. omnes militabant ſub officio Comitis rerum priuatarum, ſunt hi: Primiſcrinius beneficiorum, Primiſcrinius canonum, ſeu rationum. Primiſcrinius ſecuritatum, ac Primiſcrinius largitionum priuatarum. Erat & Magiſter Scriniorũ memoriæ, epiſtolarum & libellorum. Erant & Primiſcrinij diuerſorum magiſtratuum tum Palatinæ, tum etiam Caſtrenſis militiæ. Erat & ſchola Scriniariorum, eorum ſcilicet, qui ſcrinijs, hoc eſt actis publicis ſcripturarum pręerant. Primiſcrinij emeriti promouebãtur inter Notarios

&

&Tribunos: id habes ex Cassiod. Var. lib. 11. cap. 20. & 21. ibi de forma Primiscrinij, qui accedit, deq; eo qui egreditur. Horum magistratuum frequens est, mentio in Cod. Theod. & Iustinianeo, nec in nouellis eiusdem.

c Peregrini, Luciani, & soc.] Agunt de his hac item die Græci in Menologio, vbi eadem acta pluribus describuntur.

d Panteni.] De quo & Beda, Vsuar. Ado, ac cæteri Latinorum. Plura de Pantæno Euseb. histor. lib. 4. c. 10. & 11. ante eum Glemens Alex. eius discipulus lib. 1. Strom. circa principium. licet eum expresse non nominet, Hier. de script. eccl. & in epi. ad Magnum orat. 84. Niceph. hist. li. 4. ca. 32. li. 5. c. 10. 13. & 18. & alij recentiores. nos quoque de eo pluribus egimus in Annal. Eccles.

e Apollonij episcopi.] De quo tab. eccles. Brixianæ, unde & Galesinus hac die: numeratur hic quintus ordine eius ecclesiæ episcopus.

f Vuilebaldi episc.] De eodem hac die, Ado, & alij. Scripsit pclaras res gestas ipsius Reginoldus episcopus: ipse uero uitam S. Bonifacij episcopi Moguntini, cui accessit socius prædicationis, scriptis mandauit. De eo Trithem. de uir. illust ordi. S. Bened. lib. 3. c. 187. Vixit temporibus Gregorij tertij, & Zachariæ Romanorum Pontificū, circa annum Domini septingentesimum trigesimumquintum.

g Illidii episc.] Agit de eo Greg. Turo. qui eū mirificè laudat lib. 1. Franc. c. 45. pluribus tamen in uit. sanct. patr. cap. 2. numeratur hic quartus eius sedis episcopus in tabulis a Demochare descriptis.

h Odonis episc.] De eo mētio habetur in Flore sanct. Hispan. ibiq; agi hac die natalem eius, auctor testatur.

i Heddæ, aliàs Heddi, episcopi.] De eo Beda de gest. Angl. li. 3. c. 5. & lib. 5. ca. 19. Trithem. de uir. illustr. ord. sanct. Bened. lib. 1. ca. 164. migrauit ex hac uita anno Domini 651.

k Edilburgæ.] De ea etiam Beda de gest. Angl. lib. 3. c. 8. & lib. 4. c. 9. Trithem. ubi supra lib. 3. c. 74. Alia rursus fuit Edilburga soror S. Erchonualdi episcopi, de qua idem Trithem. eodem lib. c. 220. eamque claruisse refert anno Domini sexcentesimo octogesimo.

8 Octauo Idus Iulij. Luna. G xix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12			

IN Asia minori sanctorum Aquilæ, [a] & Priscillæ vxoris eius, de quibus in Actibus Apostolorum scribitur. In Portu Romano sanctorum quinquaginta [b] Militum martyrum, qui in confessione sanctæ Bonosæ ad fidem adducti, & à beato Felice Papa baptizati, in persecutione Aureliani occisi sunt. In Palæstina sancti Procopij [c] martyris, qui sub Diocletiano Imperatore ab Scythopoli ductus Cæsariam, ad primam responsionum eius confidentiam à iudice Fabiano capite cęsus est. Constantinopoli passio sanctorum monachorum [d] Abrahamidarum, qui ob cultum sanctarum imaginum resistentes Theophilo Imperatori, martyrium consummarunt. Herbipoli in Germania S. Chiliani [e] episcopi, qui à Romano Pontifice ad prædicandum Euangelium missus, cum multos ad Christum perduxisset, vnà cum socijs Colomanno presbytero & Totnano diacono trucidatus est. Treuiris S. Auspicij [f] episcopi & confessoris.

a AQVILAE & Priscillæ.] De his Act. Apost. c. 18. Paulus ad Rom. c. 16. 1. ad Corinth. c. 16. 2. & ad Timoth. 2. ca. 4. licet pro Priscilla, Prisca ponatur aliqñ. Agunt de his item hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij Latinorum, Græci autem de Aquila in Menologio pridie idus Iulij. de his plura S. Ioann. Chrysost. homilia in illa Pauli uerba: Salutate Priscã & Aquilam. Tradit Dorotheus in synopsi, Aquilam fuisse præfectum ecclesiæ Heracleæ: unde id acceperit, non inuenimus. Erat Romæ celebris memoria Aquilæ & Priscillæ, ut dictum est superius in prisca 18. Ianuar. Fuit item Romæ nobilissima matrona Priscilla nomine mater Pudentis senatoris, auia Pudentianæ & Praxedis uirginum, de qua mentio habetur in actis S. Pudentianæ a Pastore conscriptis, quorum supra meminimus: Celebre fuit Romæ Priscillæ nomine cœmeterium uia Salaria, de eo frequens mentio habetur in Martyrologijs, & actis sanctorum martyrum; egimus de eo superius; aliud item ad Vrsum pileatum, de quo inferius 3. Octobr.

b Quinquaginta millitum.] Horum martyrũ acta sunt iuncta simul cum rebus gestis sanctæ Bonosæ martyris, quas habemus apud nos manuscriptas.

c Procopij.] De eo Beda, ac cæteri Latinorum hac die, Græci itidẽ in Menologio, festumque celebrant diem, ut constat ex nouell. consti. Emmanuelis Imp. titu. de ferijs apud Theodor. Bals. in nomoc. Phot. tit. 7 c. 1. Huius fortissima certamina ex antiquis codicib. edidit Metaphrastes, quæ habes apud Lipom. tom. sexto. & Sur. tomo quarto. hac die. quæ citata reperiuntur in secunda synodo Nicæna Act. 4. ibique ex ijsdem actis recitatur elegans exemplum de culto sanctarum imaginum. De eodem agit etiam Euseb. histor. libro octauo, cap. 12. & Niceph. libro septimo, capit. 15. De eius basilica meminit Suidas in historicis.

d Monachorum Abrahimitarum.] Agit & de his Cedren. in compend. traditq; hos non tum ob cultum sacrarum imaginum, sed etiam quia monachismum, quod Theophilus Imperat. execrandus hæreticus impugnabat, patrum scripturis, traditione, & exẽplis in ecclesia Dei semper sacrosanctum esse habitum, libera uoce professi sunt. addit & hæc in fine. Eorum cadauera insepulta, in solum proiecta, diu admodum integra permanserunt, donec quidam pij ea humauerũt, & eodem, quo Christi martyres, honore dignitati sunt. hæc ille in Theophilo.

e Chiliani episcopi, & sociorum.] Beda tam de eo quam socijs ipsiusplurĩbus agit. Ado item & alij. Horum omnium res nobiliter gestas recitat Sur. tomo quarto. Sigeber. in chro. anno sexcentesimo octuagesimoquinto. Otho Frising. lib. quinto, cap. 13. Trithem. de uir. illustr. ordi. sancti Benedicti libro tertio, cap. 131. libro quarto, & centesimo septuagesimosecundo. Plura de his etiam Demochares, dum seriem describit Herbipolẽsium episcoporum in libro de sacrif. Missæ; aitq; horum ueneranda corpora per S. Burchardum episcopum eleuata, & in basilica à se erecta esse recondita; eundemque a Romano Pontifice impetrasse, ut ijsdem sanctis honor martyrib. debitus ferretur. in eius templi crypta hos uersus fuisse scriptos, eosque hactenus ibidem auctor legi testatur.

Hi sunt, Herbipolis, qui te docuere magistri.
Qua uerum coleres relligione Deum.
Impia quos tandem iussit Geilana necari.
Celauitq; sub hunc corpora cęsa locum.
Ne turpi sine laude situ defossa iacerent.
Corpora Burchardus sub monumenta locat.

f Auspicij Episc.] Agit de eo etiam Molan. in add. ad Vsuar. numeratur quartus eius ecclesiæ episcopus in tab. Democh. Fuit alius eiusdem nominis Tullensis episcopus, ordine quintus, sanctitate ac doctrina conspicuus, cuius extat insignis epistola metro scripta ad Arbogastum comitem: vixitque temporibus Thodosij Imp. Diuersus ab his omnibus habendus est ille Auspicius, ad quẽ scribit Sidon. Apollin. 11. lib. 7.

xviij. A Septimo Idus Iulij. Luna. 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13			

ROMAE

ROMAE ad Guttam iugiter manantem, natalis sanctorum martyrum Zenonis, a & aliorum decem millium ducentorum triũ. Gortyne in Creta S. Cyrilli b episcopi, qui in persecutione Decii sub Lucio preside flammis iniectus, cum incensis vinculis euasisset illesus, ac stupore tanti miraculi à iudice dimissus esset, rursus pro instanti & alacri fidei prædicatione facta de Christo ab eodem capite plexus est. In ciuitate Thora c apud lacum Velinnm passio sanctorum Anatolię d & Audacis, sub Decio Imperatore: quorum Anatolia Christi uirgo, postquam plurimos per totam Piceni prouinciam uariis languoribus affectos curasset, & in Christum credentes fecisset, iubente Faustiniano iudice diuersis pœnarum generibus uexata, cum ab immisso serpente liberata Audacem conuertisset ad fidem, nouissime extensis manibus orans gladio transuerberata est. Audax quoq; in custodiam datus, sine mora capitali sentẽtia coronatur. Alexandriæ sanctorum martyrũ Patermuthii, e Caprẽtis, & Alexandri, qui sub Iuliano Apostata cæsi sunt. Martulę S. Brictii f episcopi, qui sub Marciano iudice pro confessione Domini multa passus, cum magnam populi multitudinem ad Christum conuertisset, confessor in pace quieuit.

IVLII 9.

a ZENONIS, & soc.] De his etiã hac die Beda, Vsuard. Ado, & alij recentiores. De loco vbi sunt passi qui hic ponitur: Ad Guttã iugiter manante, in secunda editione Molani hæc adduntur: Quæ alias dicitur ecclesia S. Mariæ fontis olei Trãstiberim. Mirati sumus hæc in textum Vsuardi ex alicuius interpretatione perperã facta irrepsisse. Locus etenim ubi prædicti martyres passi sunt, est dictus ad Aquas saluias, tertio uel amplius ab Vrbe lapide, ubi & predictorum martyrum sacræ reliquiæ asseruantur. Ipsa traditio, veteraque monumenta prædictos martyres ibi coronatos esse testantur; vt nullus remaneat de hoc ambigendi locus; alia prorsus ac diuersa est ratio de fonte olei Transtiberim posito.

b Cyrilli episc.] De eo Vsuardus Ado, & alij Græci etiam in Menologio hac die, vbi plurib. martyrium eius describitur sub Diocletiano consummatum. Acta autem eius, quæ recitat Sur. tom. 4. sub Decio passum esse testantur, quod & verius existimamus. Celeberrimi habiti sunt Cretenses martyres uel ex ea causa, quod illorũ meritis ea insula custodiens semper catholicam fidem, illæsa permanserit ab omni hæresum labe, prout Martyrius episcopus Gortinæ in creta una cũ collegis episcopis scribens ad Leonem Magnũ Imp. recenset his uerbis: Dicimus tranquillitati tuæ, quia ab initio totius hæreticę blasphemiæ inexperta est uestra Creta, decem martyrib. passionis tempore deprecantibus, ut libera à tentationibus hæreticis, semper ab æstu eorum prouincia seruaretur. &c. extat ea epist. tom. 2. concil. edit. 2. Colõ. pag. 275. 276.

c In ciuitate Thora apud lacum Velinum.] Legebatur in alijs martyrologijs; Tyri ad lacum Vulsinum, sed pro Tyro, seu Thurio, uel Thyre, Thora, & pro lacu Vulsino, Velinus est positus. In martyrum actis, Thurensis, pro Thorensis, seu Thorana mendosè legitur. Vetera enim monumenta eius ecclesiæ, firmaque traditio populi, hos de quib. hic agitur martyres ibi passos esse, absq; aliqua ambiguitate testantur. Nõ ignoramus tamẽ lacũ Vulsinum, Tirensem esse appellatum, cuius mentio habetur in decreto Desiderij regis Longobard. quod ex tabulis Viterbiens. exscripsit Ald. Manut. in li. de ortograph. sed nulla (ut accepimus) in eius oppidis de his martyrib. extat memoria; quę uirens, recensque in prædicta Thorana ecclesia perseuẽrat, quæ est (ut accepi) in diœcesi Reatina. Hæc accepimus à R. D. Franco Curtio canonico S. Petri in Vaticano, qui in his perquirendis plurimum laborauit, porrò Thora à Dionys. Halic. lib. 1. Tiora dicitur quam à Reate latinam uiam uersus stadijs 40. distare testatur, corrupto uocabulo, u, est mutata, in, h, ut loco Tiores Thora dicatur.

d Anatoliæ, & Audacis.] De his Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Horum acta ex antiquis codicibus Surius edidit. to. 4. De ijsdem Aldelmus in

lib. de laud uirginitatis pluribus agit. De sancta Victoria, quæ eodem tempore passa est in Trebulano, agemus suo loco inferius. Petrus diacon. Casin. in lib. de uir. illust. cænob. Casin. c. 46. testatur uitam S. Anatoliæ scriptam esse à Gelasio secundo Rom. Pont.

e Patermuthij, & soc.] Agunt de his item Græci hac die in Menologio, ac eorum acta summatim comprehensa referunt. legi horum acta in uet. cod. basilicæ S. Petri in Vaticano, sed quæ censura & emendatione indigeant.

f Brictij epis.] De eodem Vsuar. & Ado, plurib. Pet. in catal. li. 6. c. 47. quos & secuti sunt recẽtiores. in actis sanctorum Abundij, & Carpophori (qualiacũq; sint) multa de Brictio scripta habentur de his quæ passus est sub Marciano proconsule temporib. Diocletiani Imp. apud Mombr. tom. 1.

xvij. B — Sexto Idus Iulij. Luna. — 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	f
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13	14			

ROMAE passio sanctorum septem Fratrum, a filiorum sanctæ Felicitatis martyris, id est, Ianuarij, Felicis, Philippi, Siluani, Alexãdri, Vitalis, & Martialis, tempore Antonini Pij Imperatoris, sub præfecto Vrbis Publio: ex quibus Ianuarius post uerbera uirgarum, & carceris macerationem, plumbatis occisus: Felix & Philippus fustibus mactati: Siluanus præcipitio interemptus: Alexander, Vitalis, & Martialis capitali sententia puniti sunt. Item Romæ sanctarum uirginum & martyrum Ruffinæ b & Secundæ sororum, quæ in persecutione Valeriani & Gallieni tormẽtis subactæ, ad vltimum altera gladio capite illiso, altera cæsa ceruice migrauit in cælum: quarum corpora in basilica Lateranensi prope Baptisterium debito honore seruantur. In Africa sanctorum martyrum Ianuarij, c Marini, Naboris, & Felicis decollatorum. Nicopoli in Armenia sanctorum martyrum Leontij, d Mauritij, Danielis, & sociorum, qui sub Licinio Imperatore & Lysia præside uarie excruciati, tandem in ignem coniecti martyrij cursum confecerunt. In Pisidia sanctorum martyrum Bianoris e & Siluani, qui sæuissima pro Christi nomine passi, demum ceruicibus abscissis coronantur. Iconij S. Apollonij f martyris, qui per crucem insigne martyrium consummauit. Apud Gandauum S. Amelbergæ g virginis.

IVLII. 10.

a SEPTEM fratrum.] Agit de his Beda, Vsuar. Ado ac cæteri. Describitur horum nobile certamen in actis sanctæ Felicitatis eorũ matris, quæ breuius enarrata recitat Mombrit. tom. 1. & Sur. tom. 4. Meminit horum martyrum ac matris ipsorum S. Gregor. in homil. 3. in Euangelium, quam habuit in ecclesia eiusdem S. Felicitatis. Habemus prædictorum acta fusius scripta in nostra bibliotheca.

b Ruffinæ, & Secundæ.] De his item Vsuard. hac die, Ado aũt longe uberius. Extant harũ sanctarum uirginum acta martyrij, quæ Mombr. to. 2. Petr. in catal. li. 6. c. 78. & Sur. descripsit tom. 4. habemus eadem & man. scrip. Agit de his plurib. S. Aldelm. in li. de uirgin. extat Romæ in regione Trãstyberina uetus memoria prædictarũ sanctarum. locus ubi sunt passæ, uia Aurelia, decimo

ab Vrbe lapide, auctus est sede epali, qua & titulo, Syluæ candidæ inuenimus sæpius appellatam.

c Ianuarij, & soc.] De quibus hac die etiam Beda, Ado, & alij recentiores. Nabor & Felix quorum hic recitantur nomina, diuersi sunt ab illis, de quib. inferius ad quart. id. Iulij: nam illi in Italia, hi autem de quibus agimus, in Africa passi sunt.

d Leontij, & episc.] Agunt de his etiam hac die Græci in Menolog. de Nicopoli in Armenia à Pompeo Magno cōdita ob Mithridatem ibi deuictū hēs auctorem Dionē Cass. lib. 36. histor. De Nicopolitana ecclesia in Armenia eiusq; laudib. q̄ tēporibus Valentis Imp. incōcussa stetit aduersus Arianorū procellas, plurib. meminit S. Basilius in epi. addi. 6. 9. 10. 11. & 12. edit. Nur. eam enim, ut par est, mirificè prædicat.

e Bianoris, & Siluani.] De his itidem Greci agunt hac die in Menologio: eorumq; res gestas copiosè describunt.

f Apollonij.] De quo & Græci agunt hac die in eorumque Menologio eius acta narrantur.

g Amelbergæ.] De ea item Molanus in addit. ad Vsuardū, pluribus autem in indiculo sanctorum Belgij, refertque eius res gestas esse scriptas a S. Trudone, necnon a S. Radbodo. de ipsa etiam Trithem. de uir. illust. ord. sanct. Bened. lib. 3. cap. 190. qui testatur eam ex hac uita emigrasse anno Domini 772. Fuit præterea & alia eiusdem nominis Amelberga uidua, & ipsa sanctitate celebris, cuius acta describit Sur. to. 5. hac die. porrò festa dies eius non sexto idus Iulij, sed Iunij agitur, ut testatur Molanus, de ipsa agens in indic. sanctorum Belgij.

11 Quinto Idus Iulij. Luna. Cvxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15			

ROMAE beati Pij [a] Papæ & martyris, qui in persecutione Antonini martyrio coronotus est. Nicopoli in Armenia natalis sanctorum martyrum Iannarij [b] & Pelagię, qui equuleo, vngulis, & testarum fragmentis diebus quatuor cruciati, martyrium impleuerunt. In territorio Senonensi S. Sidonij [c] martyris. Iconij S. Marciani [d] martyris, qui sub Perēnio præside per multa tormenta peruenit ad palmam. Sidæ in Pamphylia sancti Cindei [e] presbyteri, qui sub Diocletiano Imperatore & Stratonico præside post multa tormenta in ignem iniectus, & nil lęsus, demum in oratione reddidit spiritum. Brixiæ sanctorum martyrum Sauini [f] & Cypriani. Bergomi S. Ioannis [g] episcopi, qui ob tuendam catholicam fidem ab Arianis occisus est. Cordubæ S. Abundi [h] presbyteri, qui cum in Mahumetis sectam inueheretur, martyrio coronatus est. In territorio Pictauiensi S. Sabini [i] confessoris.

IVLII. 11.

a PII Papæ.] Beda, Vsuard. Ado, & alij oēs hac die. De eius successione agit S. Irenęus li. 3. c. 3. Euse. in chro. & hist. li. 4. c. 10. Epiph. in Panar. hæres. 27. Optatus Mileuit. li. 2. cōtra Parm. Aug. ad Generosum epist. 165. licet tā ipse, quam Optatus Pium numerent post Anicetum, quem successisse Pio cæteri omnes testatur. de eodem Niceph. hist. li. 3. c. 25. & Niceph. episc. in chron. cętera de ipso fusius in Annal. ecclesiast. diximus. Quod autem spectat ad eius martyrium, reuera ipsum martyrē uita functum, ueteris quæq; ecclesia-

clesiastica monumenta testantur, Missales Breuiaria, ac Martyrologio cuncta. At licet ab Antonino Pio nulla in Christianos fuerit indicta persecutio uigentibus tamen adhuc priorum Augustorum edictis, illorum uigore cõplures Christianos sub prædicto Antonino neci traditos esse, Apologia Iustini Philosophi certam fidem facit. Porro etsi sub Antonino Pio Pius noster uixit, tamen si fidem adhibemus lib. de Rom. Pontif. qui fertur nomine Damasi, eum sub Marc. Aurel. Antonino, & Lucio Vero finem uiuẽdi fecisse constat, quo tempore sæua persecutio uastauit ecclesias.

b Ianuarij, & Pelagiæ.] De his ijdem qui supra Beda, & alij. Petrus in catal. lib. 5. c. 85. hos passos esse sub Licinio refert.

c Sidronij.] De eodem hac die Vsuardus, & alij recentiores; astipulanturq; dicta uetera manuscripta, quæ his addunt Lucianum, Sabinum, & Cyprianum; sed hi duo Brixiæ ponuntur.

d Marciani.] Græci etiam de eo hac die in Menologio, pluribusq; eius certamen describunt.

e Cindei.] De quo item hac die Græci in Menologio, eiusq; acta his, quæ hic ponuntur, conscientia, referunt.

f Sabini & Cypriani.] De his tabulæ eius ecclesiæ, quib. astipulantur prædicta uet. man. scrip.

g Ioannis episc.] De quo Paul. diac. de gest. Longobard. li. 6. c. 3. interfuit hic synodo Romanæ sub Agathone Papa, ut constat ex eius actis, quæ recitantur in Sexta synodo œcumenica act. 4. habita est ea synodus Romæ an. à Christo Domino 680. Agunt præterea de dicto Ioanne quãplures recentiorũ, ut Platina, Sabellicus, ac nouissimè Sigonius de reg. Ital.

h Abundij.] De cuius martyrio agit S. Eulog. in Memor. sanct. lib. 3. c. 12. passumq; refert æra 892. an. à Christo Domini octingentesimo quinquagesimoquarto.

i Sabini.] De quo etiam hac die Vsuardus, & recentiores omnes agunt.

xv. D Quarto Idus Iulij. Luna. 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16			

MEDIOLANI sanctorum martyrum Narbonis a & Felicis, qui in persecutione Maximiani passi sunt. In Cypro beati Iasonis b antiqui Christi discipuli. Aquileiæ natalis S. Hermagoræ, c discipuli beati Marci Euangelistæ, & primi eiusdem ciuitatis episcopi, qui inter miracula sanitatum, & prædicationis instantiam, ac populorum conuersionem, plurima pœnarum genera expertus, tãdem vnà cum Fortunato diacono, suo capitali supplicio perpetuum meruit triumphum. Lucæ in Tuscia beati Paulini, d qui à S. Petro primus eiusdem ciuitatis episcopus ordinatus, sub Nerone ad radices montis Pisani post multos agones martyrium suum cum alijs socijs consummauit. Eodem die passio sanctorum Procli e & Hilarionis, qui sub Traiano Imperatore & Maximo præside per acerbissima tormenta ad palmam martyrij peruenerunt. Apud Salentinos S. Epiphanæ, f quæ sub Diocletiano Imperatore & Tartyllo præside vberibus præcisis reddidit spiritum. Toleti S. Marcianæ g virginis & martyris, quæ pro fidè Christi bestijs obiecta, atque à tauro discerpta, martyrio coronatur. Lugduni sancti Viuentioli h episcopi, Bononiæ S. Paterniani i episcopi. In monasterio Passiniano prope Florentiam S. Ioannis k Gualberti abbatis, institutoris ordinis Vallis umbrosæ,

NARBO-

a NARBONIS, & Felicis.] De his itē Ado, ac alij recētiores hac die. Horum acta ex antiquis monumētis edidit Mombrit. tomo 2. habemus eadem manuscript. est eorum exordium: Regnante impio Maximiano. &c. De eorum venerādis corporibus Mediolani positis & frequenter visitari solitis, agit Paulinus in vita S. Ambrosij. De ijsdem martyribus sanctus Ambros. in Luc. lib. 7. c. 13. deq; eorum basilica idem Ambros. meminit scribens ad Marcellinam de inuentione corporū sanctorum Geruasij & Prothasij. De ipsorum reliquijs translatis in Gallias anno Domini 765. scribit Sigebert. in chron. licet more suo corpora translata dicat; cum eorum pars aliqua tantùm concessa est.

b Iasonis.] De eo Act. Apost. c. 17. & 21. Paulus ad Rom. c. 16. Agunt de eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio quart. Kal. Maij, ubi & plura habentur de ipso: referunt enim præfectū fuisse Tarsensi ecclesiæ episcopum; quod etiam testatur Dorotheus in synopsi; in Syria autem fuisse episcopum, auctor est Hyppolyt. mar. lib. de 72. discipulis.

c Hermagoræ.] Agunt de eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Feruntur eius acta conscripta a Gregorio, cuius filia obsessa à dæmone ab eodem sancto fuit incolumitati restituta; recitat ea Mombrit. tom. 2. Petrus in catal. lib. 6. c. 86. eadem summatim refert, idemque in actis S. Euphemiæ & Dorotheæ lib. 8. cap. 29. & alii recentiores, vt Vincentius, Antoninus, Sabellicus, Volateranus, Hieronym. Rub. & edita nuper historia Aquileiæ.

d Paulini episc.] Huius acta man. scripta accepimus ab ecclesia Lucens. incip. Multi fuerunt reges, &c.

e Procli, & Hilarionis.] De his item hac die Græci agunt in Menologio, eorumque martyrium pluribus narrant.

f Epiphaniæ.] Huius agones descripti habentur in actis sanctorum martyrum Leontinorum Adelphij, & soc. quæ e Grecorum priscis monumentis in Latinum reddita, sunt typis excusa. passa cum cæteris fertur, anno Domini 308.

g Marcianæ.] De qua hac die etiā in breuiar. Toletano, vbi sacer hymnus de eius martyrio cōscriptus habetur. & capitula, quibus eius martyrium egregiè describitur. Agitur de eodem die 9. Ianuarij, sed altera est dies natalis: altera uerò translationis.

h Viuentioli episc.] Agit de eodem Beda, & alij eum secuti. Interfuit hic cum alijs episcopis concilio Epaunensi temporib. Gelasij Papæ habito: numeratur uigesimusnonus eius sedis episcopus in tabul. episcop. Lugdonens. apud Demochar.

i Paterniani episc.] De quo tab. ecclesiæ Bononien. Successit hic S. Petronio, ascribiturque septimus ordine eius ecclesiæ episcopus. Plura de eo Sigon. in comment. quem scripsit de eccl. Bononien. quem nondum editum nobis legendum tradidit.

K Ioannis Gualberti.] Extant eius res gestæ fidelissimè scriptæ, quos retulit Sur. in tom. 4. hac die. De eius causa cum episcopo Florentino, multa collegimus ex epistolis Petri Damiani. migrauit ex hac uita anno 1073. ut eius acta testantur. Agit de eodem Anton. in 2. part. tit. 15. c. 17. Citantur de eius approbatione litteræ Cœlestini papæ tertij.

13 Tertio Idus Iulij. Luna. Exiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17			

ROMAE sancti Anacleti a Papæ & martyris, qui post sanctum Clementem Ecclesiam Dei regens, eam glorioso martyrio decorauit. Eodem die sanctorum Iοelis b & Esdræ c prophetarū. In Macedonia beati Silæ, d qui cum esset de primis fratribus & ab Apostolis ad ecclesias gentium vnà cum Paulo & Barnaba destinatus,

prædicationis officium gratia Dei plenius instanter cōsummauit, atque in passionibus suis Christum clarificans, postmodum requieuit. Item S. Serapionis e martyris; qui sub Seuero Imperatore & Aquila præside per ignem peruenit ad coronam martyrij. In insula Chio S. Myropis martyris, f quæ sub Decio Imperatore & Numeriano præside vectibus contusa migrauit ad Dominum. In Africa sanctorum confessorum Eugenii g Carthaginensis episcopi, fide ac virtutibus gloriosi, & vniuersi cleri eiusdem ecclesiæ, qui fere quingenti, vel eo amplius, in persecutione sub Hunnerico rege Ariano cæde †Infantuli. inediaque macerati (inter quos plurimi erant lectores h † & infantuli) gaudentes in Domino procul exilio crudeli extrusi sunt. Erant etiam in eis nobilissimi archidiaconus nomine Salutaris, & Murrita secundus in officio ministrorum, qui tertiò confessores effecti, gloriosæ in Christo perseuerantiæ titulo illustrati sunt. In Britannia minori sancti Turiani i episcopi & confessoris, miræ simplicitatis & innocentiæ viri.

IVLII. 13.

a ANACLETI Papæ. De quo item Vsuardus, & alij recentiores, & Græci oēs, licet pro Cleto eum ponere videantur, quem prætereunt. Agit de eo sanctus Ignatius in epistola ad Mariā Cassobolitem, Irenæ li. 3. c. 3. Euseb. in chron. & hist. lib. 3. c. 2. & Niceph. episcop. in chron. & alij Græcorum, Latinorum autem, præter librum de Ro. Pont. Optatus contra Parmen lib. 2. Aug. epist. 185. Cætera autem de gestis ipsius pluribus egimus in Annal. eccles.

b Ioelis.] De Ioele præter ea, quæ leguntur in diuinis scripturis, scribit S. Epipha. lib. de vit. & interit. prophet. cap. 14. Doroth. in synop. c. 4. S. Hieron. in præfat. in Ioelem. Alius eiusdem nominis fuit filius Samuelis prophetæ, de quo & Ioseph. antiquit. lib. 6. c. 3.

c Esdræ.] Esdra Propheta extra numerum duodecimum ponitur ab omnibus exceptis ab his, qui Hebræis consentientes, eundem putant esse cum Malachia, prout scribit sanctus Hieronymus in proœmio in Malachiam, qui de eodem agit in præfat. libri primi, reg. 106. & 109. Epiph. in pan. lib 1. in octaua Iudæorum secta. Ioseph. Antiquit. lib. 11. c. 5. & recenter Xystus in bibliotheca sua.

d Silæ.] De eo Act Apost. c. 15. 16. 17. & 18. Sanctus Hieronymus in epist. 143. in fine scribēs ad Damasum, hunc ait, eundem esse cum Siluano, qui ponitur in inscriptione Pauli epistolæ ad Thessalon. Sunt hęc verba Hieronymi: Sciendum Silam collegam Pauli lingua Hebræa Apostolorum dici, qui cum eo nonnullas epistolas scribit & vitiosè Siluanus legitur pro Sila, cum Siluanū in Apostolorum Actis non legamus hæc S. Hieron. Græci autem Silam & Siluanum non vnum, sed duos putant, aguntque de ambobus simul in Menolog. 3. Kal. August. diuersos itē inter se constituit Dorotheus, dum Silam episcopum Corinthiorum, Siluanum verò Thessalonicensium tradit, sicque magis vulgatæ sacrorum librorum editioni consentiunt. eadem & Hippol. mart. libel. de 72. discip.

e Serapionis.] De quo & Græci hac die in Menologio, ubi eius martyrij acta explicant.

f Myropis.] Græci itidem hac die, ac iterum ad 3. nonas Decemb. & fusius referunt eius acta.

g Eugenij episcopi.] De quo item Vsuardus, Ado, & alij recentiores. Huius præclaras res gestas scripsit Victor Vticensis de persecu. Vuand. lib. 2. & 3. pluraq; de eodem Greg. Turo. de gest. Franc. lib. 2. c. 3. licet inconsultè dicat Hunnericum successisse Trasamundo; cum certum, firmumque sit, Hunnericum successisse Genserico patri: quod Victor, Procopius, Marcellinus, & cæteri, qui prosecuti sunt res Vuandalicas, attestantur. Successit Eugenius Deogratias episcopo, claruitque Zenonis temporibus. Agit de eodem Sigeber. in chron. anno Domini 483. & 484. traditque eum reuocatum ab exilio anno 392. De reliquis autem, quorum hic mentio habetur, idē Victor pluribus agit lib. 3. Laudatur summoperè S. Eugenius a S. Gelasio Papa in epist. quam scribit ad episcopos Dardaniæ: quam integram habe-

habemus apud nos man.scrip. quæ enim typis excusa legitur, mutilata est.

h Lectores, & infantuli.] Dũ infantulos pueros legis, non eo sensu accipias, vt loqui nescirent, cùm eodem Victore teste, iidem ad canendos modulos ecclesiasticos essent instructi. Vetus.n. mos fuit, & in præsens viget vsus, ut impuberes pueri ob uocis elegãtiam ad canendas res ecclesiasticas modulis musicis imbuerent; quod quidem non tantum hic expressum habetur, sed & Venantius Fortunatus lib.2. in carm. ad Clerũ Parisiacum, quo describit florentissimum statum & pulcherrimam effigiem eius ecclesiæ sub sancto Germano episcopo, hęc agit:

Hinc puer exiguis attemperat organa cannis
Inde senex largam ructat ab ore tubam.
Cymbalicæ voces calamis miscentur acutis,
Disparibusq; tropis fistula dulce sonat.
Timpana rauca senum, puerilis fistula mulcet,
Atq; hominũ reparant verba canora lyram.

& in fine iterum idem Venant.

Pontificis monitis, clerus, plebs, psallit & infans, &c. Quòd autem iidem pueruli tam hic, quàm etiã ab Vsuardo (si magis placet ea lectio) dicantur lectores; non eo sensu accipias velim, vt iidem eo ordine ecclesiastico fuerint initiati, qui inter inferiores acolytũ præcedit. Is etenim ordo in ecclesia Africana non nisi prouectæ ætatis, meritis insignib. & eruditione claris dabatur personis, vt in primis constat ex Cypriano de Celerino, & Aurelio epist.33.& 34. edit. Pam. & de Saturo epist.24.& 32. qui, vt apparet ex epist.55. postea ordinatus Acolythus. de lectoris.n. ministerio in eadẽ Africana ecclesia est canon octauus concilij quarti Carthaginensis. Qui aũt cantorũ munere fungebantur, erãt infimæ classis, qui nõ dicebantur propriè lectores, sed psalmistæ, ut apparet ex eodem quarto conc. Carthagin. can. 10. Itaque magis probatur ea lectio, ut dicat: lectores, & infantuli, quam lectores infantuli, ut legit Vsuard. cum præsertim apud Victorem nulla sit mentio, quòd hi fuerint lectores, nisi lata quadã significatione lectoris dictionem accipiamus pro psalmistis atq. cantorib. Erant hi numero duodecim, qui nec blanditijs, nec minis cedentes, ne à catholica diuellerentur Ecclesia, fortiter viriliterque agentes, martyrij sunt adepti coronam, quos (inquit Victor lib.3.) nunc Carthago miro colit affectu, & quasi duodecim Apostolorum chorum suscipit puerorum.

i Turiani episcopi.] De quo etiam Vsuardus hac die, & alij recentiores agunt.

14 Pridie Idus Iulij. Luna. Fxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	18			

LVGDVNI depositio S. Bonauenturæ [a] Cardinalis & episcopi Albanensis, ordinis Minorum, doctrina & vitæ sanctitate celeberrimi. Romæ S. Iusti [b] militis sub Claudio tribuno, qui apparente sibi diuinitus cruce credidit in Christum, & mox baptizatus, omnia sua pauperibus erogauit: tentus deinde à Magnetio pręfecto, verberari in neruis, galea ignita contegi, & in rogum immitti iussus, nec in capillo quidem læsus, in confessione Domini reddidit spiritum. Synope in Ponto S. Phocæ [c] martyris, eiusdem ciuitatis episcopi, qui sub Traiano Imperatore carcerem, vincula, ferrum, ignemq. pro Christo superans, euolauit in cęlum: cuius reliquiæ Viennam in Gallia delatæ, in basilica sanctorum Apostolorum conditæ sunt. Alexandriæ S. Heraclæ [d] ob cuius celeberrimam opinionem Africanus historiographus memorat se Alexandriam ad eũ visen-

dum properasse. Carthagine S. Cyri c episcopi, in cuius festiuitate S. Augustinus de eo sermonem ad populũ habuit. Nouocomi S. Felicis f primi eiusdem ciuitatis episcopi. Brixiæ S. Optatiani g episcopi. Dauentriæ in Belgis S. Marcellini h presbyteri & confessoris. Bambergæ S. Henrici i primi Imperatoris, qui cum vxore sua Chunegunde perpetuam virginitatem seruauit, & sanctum Stephanum Hungarorum regem cum vniuerso fere eius regno ad fidem Christi suscipiendam perduxit.

IVLII. 14.

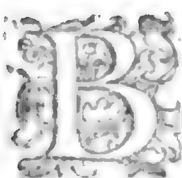

B ONAVENTVRAE.] Eius pclaras res gestas Octauius Suessanus luculẽta oratione recitauit coram Sixto quarto Romano Põtifice, cum ab eo relatus est in Sãctorum numerum: descripsit eandem Sur. to. 4 hac die extant eiusdem Pontificis diplomata in tom. 2. opusculorum eiusdem sancti, ibiq. habetur relatio actorum eius, ad eundem Pot. pro canonizationo facienda. De ijsdem, plura S. Antoninus in 3. par. tit. 24. c. 8. & 9. & alij recentiores, at Chron. Fraciscan. opulentius.

b Iusti.] Agunt de eodem in Menologio Græci hac die: ibiq. egregium certamen eius describitur, consentiens iis, quæ hic paucis narrantur.

c Phocæ.] De eo etiam hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Huius acta summatim complexus est Petrus in catal. libro 6. cap. 98. prolixius autem Mombrit. tomo secundo. Verum ne oscitanter aliquibus errandi causam sinamus: sciendum reuera duos fuisse Phocas, amboséq; martyres illustres: alterum de quo hac die, alterum uero de quo nonis Martij agitur. Idq. non solum Latinis, sed etiam Græcis notum, diuersitas tũ tum muneris, tum loci ubi passi leguntur, diuersumq. mortis genus duos esse, fateri compellit. Siquidem noster hic fuit episcopus, ut gesta eius testantur, & comprobat. Ado Viennen. in chron: anno 101. ubi etiam, quomodo ossa eius Viennã translata sunt, refert: at uero ille, de quo nonis Martij, hortorũ cultor, & hospes fuisse perhibetur. Insuper quod ad martyrij locum pertinet, illum Antiochiæ, hunc Synope in Ponto passum tradunt. & quod deniq. ad martyrij genus attinet, hic de quo agimus, post multa tormenta demum absq. gladio migrauit in cœlum: ille autem truncatus capite solutus est. Quo fit, ut existimẽ Asterium episcopum in oratione de Phoca, quã recenset Lipom. to 6. cõmunione nominis deceptum (quod sæpius in aliis factum vidimus) alterius gestæ alteri tribuisse, eundemque errorem nonnullos Græcorum secutos fuisse, atque adeò certiora, multoque ueriora esse quæ de utroque scribunt auctores Latini: in quib. omnib. legitur, Phocam hunc ex nauta episcopum esse factum, illumque ipsum esse, quem nautæ in tempestatib. tanto studio consueuerint inuocare, atque huius esse, quæ de nautis Asterius ea oratione prosequitur. Quæ verò Asterius de horti cultura, hospitalitate, & martyrij genere pertractat, ad Syrum illum Phocam spectare existimamus. de quo & scribit Gregor. Turon. de glo. mart. c. 99. quem & capite plexum, tam Græcorum Menologia, quã etiam Asterius profitentur.

d Heraclæ episc.] De quo Vsuardus hac die. Plura Euseb. de eo in chro. & hist. lib. 6. c. 12. 14. & 24. & 28. ubi testimonium ex Africano recitatur, Nicephorus, & alij ex eodem Eusebio eadem referunt.

e Cyri episcopi.] Possidius in indiculo cap. 8. tradit S. Augustinum de eo tractatum habuisse ad populum.

f Felicis episcopi.] Ad hunc proximè celebraturum diem natalem suæ ordinationis extat sancti Ambrosij epist. 60. lib 8. Rom. edit. erat is dies, Kalendæ Nouembris, ut ibidem testatur S. Ambrosius.

g Optatiani episcopi.] Vixit hic temporibus Valentiniani tertij Imp. cum Romanæ ecclesiæ præesset sanctus Leo Papa, cuius tempore interfuit Mediolanen. synodo sub Eusebio episc. Mediolanensi, cuius extat synodica ab episcopis, qui aderunt scripta ad S. Leonem, vbi in subscriptione episcoporũ pro Optatiano, Octauianus mẽdosè legitur. Meminit eiusdem Rampertus episcopus Brixien. in sermone de trãslatione S. Philastrij, septimumq; hunc numerat à Philastrio. huic successit Vigilius.

h Marcellini.] De eo etiam Mol in addi. ad Vsuard. & pluribus in indic. sanctorum Belgij. Agitur de ipso item in vita sancti Suitberti episcopi. c. 14.

i Henrici primi.] De eo etiam hac die Mol. in addit. ad Vsuar. licet Henricum secundum appel-

pelletur respectu Henrici alterius, qui anno Domini 919. successit Conrhado Imp. sed ille pietissimus, præ humilitate dici noluit Imperator, ut scribit Vuitichindus mon. in Annal. Sax. lib. 1. Albert. Krant. in Metropoli Saxon. lib. 3. c. 2. & hist. eccles. Sax. lib. 3. c. 14. & alij omnes, ex quibus apparet, Henricum hunc, de quo agimus, primum eius nominis fuisse Imperatorem, licet plerique respectu illius hunc secundum appellent. Huius præclarissimas res gestas scriptas fuisse ab Adelbodo episcopo Vltraiectensi, tradit Sigebert. de uir. illustr. cap. 139. præter ipsum Vuithichindū, & alios qui res Saxonum sunt prosecuti, plura de eodem in diuersorum sanctorum actis scriptis mandata reperiuntur, ut in uita S. Herberti epi. Coloniens. in actis sanctæ Cunegundis Augustæ eius uxoris, in rebus gestis S. Stephani regis Hūgarorū, in uita S. Romualdi, S. Popponis abbatis Stabulensis, & alijs innumeris pene locis diuersorum auctorum.

15 Idibus Iulij. Luna. Gxij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19			

IN Portu Romano natalis sanctorum martyrum Eutropij, [a] Zosimę, & Bonosæ sororum. Cartagine beati Catulini [b] diaconi, de cuius laudibus sanctus Augustinus sermonem ad populum habuit; & sanctorum Ianuarij, Florentij, Iuliæ, & Iustæ martyrum, qui positi sunt in basilica Fausti. Alexādriæ sanctorum martyrum Philippi, [c] Zenonis, Narsæi, & decem infantum. In insula Tenedo S. Abudemij [d] martyris, qui sub Diocletiano passus est. Sebaste sancti Antiochi [e] medici, qui sub Hadriano præside capite obtruncatus est: cumque ex eo lac pro sanguine manaret, Cyriacus carnifex conuersus ad Christum, & ipse martyriū subijt. Papiæ sancti Felicis [f] episcopi & martyris. Nisibi natalis sancti Iacobi [g] eiusdem urbis episcopi, magnæ sanctitatis uiri. Hic miraculis & eruditione clarus unus, fuit ex numero confessorum sub persecutione Maximini, qui in Nicæna synodo peruersitatem Arij, homousi, oppositione damnarunt: cuius, & Alexandri episcopi oratione ipse Arius condignam suæ iniquitatis mercedem effusis uisceribus Constantinopoli recepit. Neapoli in Campania sancti Athanasii [h] eiusdem ciuitatis episcopi, qui ab impio nepote Sergio multa passus, ac sede pulsus, Verulis confectus ærumnis migrauit in cęlum, tempore Caroli Calui.

I V L I I. 15.

a EVTROPII, & soc.] De his Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Habemus horū acta to. 7. uit. sanct. man. script. in nostra bibliotheca. est eorum exordium; Ab incarnatione Domini, &c. alia autem prolixiora uidimus accepta ab ecclesia S. Bonosæ trans Tiberim posita.

b Catulini, & soc.] De quibus etiam Petrus in calal lib. 6. c. 103. Hic ille Catulinus, in cuius laudem S. Augustinum tractatum habuisse, scribit Possid.

Possid. in indiculo cap. 9.

c Philippi, & soc.] Agit de his etiã Beda hac die, cæterique Latinorum.

d Abudemij.] De quo ēt Greci hac die in Menolog. agunt, pluribusq́; eius acta cōmemorant.

e Antiochi.] Græci itē de Antiocho hac die, eiusq́; martyrium in dicto Menologio referunt: ibi etiã & de Cyriaco ex carnifice martyre. olim autem post diem sequentem agebatur natalis S. Antiochi martyris, vt constat ex actis S. Theodori Siceotæ apud Lipom. tom. 7. pag. 96. 2.

f Felicis episcopi.] De quo tabulę ecclesię Papiensis, ex quibus & Galesinus hac die.

g Iacobi.] De eo Beda, Vsuardus, Ado, cæterique Latinorũ, Greci autem pridie Kal. Nouembr. in Menologio. Scribit eius res gestas Theodoretus in Theophilo c. 1. & hist. lib. 1. c. 7. & lib. 2. cap. 30. Gennad. de uir. illust. c. 1. ex quo Cassiod. & Niceph. histo. lib. 8. c. 14. & lib. 9. c. 28. Interfuit hic non tantum magno Niceno concilio, sed etiam Antiocheno pro catholicis contra Arianos. Mentio de eo habetur in actis Sancti Alexandri episcopi Constantinopolitani.

h Athanasij episcopi.] De eo tabulę ecclesię Neapolitanę. Eius res gestæ nuper editę habentur à Paulo Reg. Vidimus in registro Ioannis octaui Romani Pontificis quod man. scriptum extat in Vaticana bibliotheca, nonnullas eius epistolas scriptas ad Athanasium hunc episcopum Neapolitanum, uidelicet epistola 76. qua summus Pontifex commendat eiusdem zelum fidei in his quę gesserat aduersus Sergium magistrum militum excommunicatum; cuius audacię & temeritati, ut fortiter resisteret, antea fuerat hortatus epistola 42. extant præterea eiusdem Pontificis ad eundem epistola 251. 281. & 307. agit de eodem etiam, scribens ad Landulphum episcopum Capuanum episto. 77. Cum autem constet uixisse temporibus Ioannis octaui, habeantque eius acta ex humanis excessisse quinta indictione, satis liquet, eum nequaquam diem obijsse (ut tradunt) anno Domini 835. sed potius anno octingentesimo octogesimoseptimo, quintæ indictionis.

xj. A Decimoseptimo Kal. Augusti. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20			

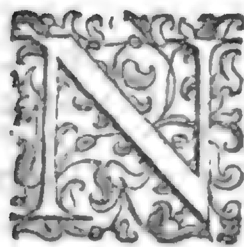

NATALIS sancti Fausti [a] martyris, qui sub Decio cruci affixus, quinque diebus in ea vixit, ac demum sagittis cōfossus migrauit in cœlum. Sebaste in Armenia sanctorũ martyrum Athenogenis [b] episcopi, & decem discipulorum eius, sub Diocletiano Imperatore. Antiochiæ in Syria natalis beati Eustathij [c] episcopi & confessoris, doctrina & sanctitate celebris, qui sub Constantio Imperatore Ariano ob catholicæ fidei defensionem Traianopolim Thraciæ pulsus exilio, ibidem in Domino requieuit. Eodem die sancti Hilarini [d] monachi, qui vnà cum sancto Donato in persecutione Iuliani comprehensus, cum nollet sacrificare, fustibus cæsus, Aretij in Tuscia martyrium sumpsit: cuius corpus ad Ostia Tyberina translatum est. Treuiris S. Valentini [e] episcopi & martyris. Cordubæ in Hispania S. Sisenandi [f] leuitæ & martyris, qui pro fide Christi à Saracenis iugulatus est. Santis in Gallia sanctorum martyrum Raineldis [g] virginis, & sociorum eius, qui à Barbaris pro fide Christi cæsi sunt. Bergomi S. Domnionis [h] martyris. Capuæ S. Vitaliani [i] episcopi & confessoris.

a F AVSTI.] De eo etiam hac die Græci agunt in Menologio, ubi pluribus martyrium eius describunt.

b Athenogenis episcopi ac sociorũ.] Agunt de iisdem hac die Græci in Menolo. Metaphrastes autem descripsit horum acta, refertq; die sequenti, dissentitq; à cæteris, dum ait, eum in pace absq; gladio quieuisse in Domino: cum tamẽ post multa tormenta una cum cæteris capite trũcatus, in dicto Menologio conscribatur. Diuersus plane hic ab illo Athenogene, quem constat S. Basilij auctoritate, per ignem martyrium consummasse, de quo & superius actum est.

c Eustathij epis.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci uerò in Menologio nono Kal. Martij; ac iterum nonis Iunij agunt de eius translatione, quãdo tẽporib. Zenonis Augusti uenerandum corpus eius delatum est Antiochiam, de qua translatione scribit etiam Theodorus lector in collectaneis li. 1. S. Athanasius in epis. ad solitarios col. 453. eiusmodi de Eustathio profert eulogiũ: Fuit Eustathius episcopus Antiochię uir cõfessione clarus, religione pius, quem magno studio pro ueritate stantem, & Arianam hæresim odio prosequẽtem, aduersantes homines Arianæ opiniones, apud Constantium accusarunt. &c. Hic quidem præ meritorum excellentia inter tot tantosq; sanctissimos episcopos, qui magno concilio Nicæno interfuerunt, delectus fuit, qui in eo sacra perageret, ut scribit Theodoretus hist. lib. 1. c. 7. & 8. & Greg. presbyt. in encomio de sanctis patrib. eiusdem concilij, id et quædam acta eius S. synodi, quæ extant, satis declarant. Agit præterea de eo S. Hieron. in chron. & de script. eccles. in epist. 84. ad Magnũ, in Apologia aduersus Rufinum, & ad Euagrium epist. 126. ubi hæc de eo: Primus Antiochenę ecclesię epus contra Arium clarissima tuba bellicum cecinit. hæc ibi. Citatur in dicto Græcorum Menologio de eo eiusdem S. Hieronymi testimonium, necnon & S. Ioannis Chrysostomi, cũ dicitur: Extat beati Ioannis Chrysostomi in hunc uirum sanctum nobilissima laudatio: hunc & beatus Hieronymus suo testimonio insigni commendauit. hæc illi. Errare uerò de Eustathio omnino vñr Sozomenus, Socrates, Theodoretus, & alij hos secuti, dum dicitur ipsum à Constantino Augusto in exiliũ esse amandatum; maioris sanè fidei penes nos est uel unus Athanasius, qui ea omnia ob oculos habuit; nam à Constantio, non à Constantino in eum decretũ exilium esse, apertè testatur dicta epist. ad solit. col. 453. & 454. sed de his fusius egimus in apologia pro Constantino conscripta, in Annalibus ecclesiasticis intexta, ubi etiam diximus, quonam modo hic dicatur præfuisse Nicæno concilio.

d Hilarini.] De eodẽ Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores. Habetur mentio de Hilarino in actis sanctorum martyrum Ionis & Pauli, necnon in uita sancti Donati episc. Aretini, licet admodũ deprauata.

e Valentini episc.] Successit hic sancto Maximino, ponitur uicesimusseptimus eius ciuitatis episcopus in tabulis Democh. agitque de eo hac die Molan. in addit. ad Vsuard.

f Sesinãdi.] Describit eius martyrij acta S. Eulog. in Memor. sanct. lib. 2. ca. 5. aitque eum esse passum feria quinta, æra 889. anno autem Domini 751.

g Raineldis, & soc.] Habentur eius acta apud Sur. tom. 4. Plura de ea in uita S. Gudulæ eius sororis atq; alumnæ S. Gerturdis, apud eundẽ tom. 1. Acceperunt ambæ sacrum uelamen à S. Authberto episcopo Cameracensi, qui uixit usque ad annum Domini 650. ut scribit Sigeb. in chron. Molanus item de ea agit in addit. ad Vsuard. & in indic. sanctorum Belgij.

h Domnionis.] De quo tabulæ ecclesiæ Bergomensis, & Galesinus hac die.

i Vitaliani episc.] De eo in breuiario ecclesiæ Capuanæ.

17 Sextodecimo Kal. Augusti. Luna. B x.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21			

ROMAE sancti Alexii a confessoris, filij Euphemiani senatoris, qui prima nocte nuptiarũ, sponsa intacta è domo sua abscedens, ac post longam peregrinationẽ ad Vrbem rediens, decem & septẽ annos tanquam egenus in domo paterna receptus hospitio,

nona

noua mundum arte deludens, incognitus mãsit: sed post obitum & uoce per Vrbis ecclesias audita, & scripto suo agnitus, Innocẽtio Primo Pontifice maximo ad ecclesiã S. Bonifacij summo honore delatus est, ubi multis miraculis claruit. Carthagine natalis sanctorum martyrum Scillitanorum, [b] Sperati, Nartali, Cythini, Beturij, Felicis, Aquili, Letarij, Ianuarię, Generosę, Bessiæ, Donatæ, & Secundæ: qui iussu Saturnini præfecti post primam Christi confessionem in carcerem missi, & in ligno confixi, deinde gladio decollati sunt, Sperati reliquiæ [c] cum ossibus beati Cypriani, & capite S. Pantaleonis martyris ex Africa in Gallias translatæ, Lugduni in basilica S. Ioannis Baptistæ religiose conditæ fuerunt. Amastride in Paphlagonia S. Hyacinthi [d] martyris, qui sub Castritio præside multa passus quieuit in carcere. Tibure S. Generosi [e] martyris: Constantinopoli sanctæ Theodotæ [f] martyris, sub Leone Iconoclasta. Romæ depositio S. Leonis [g] Papę quarti. Papiæ S. Ennodi [h] episcopi & confessoris. Antisiodori S. Theodosij [i] episcopi. Mediolani sanctæ Marcellinę [k] uirginis, sororis beati Ambrosij episcopi, quę Romę in Basilica S. Petri à Liberio Papa velum consecrationis accepit: cuius etiam sanctitatem idem beatus Ambrosius scriptis suis testatam facit. Venetijs Translatio S. [l] Mariæ uirginis.

IVLII 17.

a ALEXII.] De eodem hac die Beda, alijq; recentiores. Extant eius res gestæ Latinis, & Græcis notissimæ. recitat eas Momb. to. 1. Petrus in catal. li. 6. c. 107. & alij complures; Græcis autem edidit eadem acta Metaphrastes, quas retulit Lipom. to. 7. & Sur. to. 4. in nonnullis tamen corrigenda. Vixit item Romæ ijsdem temporib. Innocentij Papæ; & Honorij Imp. eiusdem ferè nominis Alexius nobilitate generis, & uir tutum meritis spectatissimus: fuit gener S. Paulæ, vxorem n. duxit eius filiam Rufinam, quæ cum decessisset ex hac uita S. Paulinus Nolanus episcopus scripsit, ad cũ egregiam epistolam de illius funere, ubi hęc in fine de illa. Est .n. coniunx fidei, soror virginitatis, filia perfectionis, cui Paula mater, soror Eustochium, tu maritus. hæc Paulinus.

b Scillitanorum, Sperati, & soc.] De his Beda, Vsuardus, Ado, & alij. In horum laudem tractatum habuisse S. Augustinum, testatur Possidius in indiculo c. 9. Habemus horum sanctorum martyrum acta, prout excepta fuerunt a notarijs & relata in acta Proconsularia, absque ullo aliquo fuco uel additamento inde descripta, nobis quidem quouis thesauro chariora: est illorum eiusmodi exordium: Præsente Claudiano Consulari, alias Proconsule: &c. hallucinantur prorsus hi, qui hos Chartagine in Hispania passos dicunt, nam ex prædictis ipsorum actis erroris coarguuntur, & alijs antiquorum monumentis, nam in breuiario Toletano secundum regulam S. Isidori, dum dè S. Sperato agitur, hæc in hymno sacro de eodem scribuntur.

Hunc urbs præpollens Africæ
Carthago seruat martyrem, &c.

c Sperati reliquiæ.] De translatione S. Sperati agit hic Beda, sed Ado Treuer. 18. Kal. Octobr. Ado Viennen. in chron. ann. 806. & Sigeb. ann. 802. Itemq; de translatione reliquiarum S. Spetati, Cypriani, & Pantaleonis martyrum est carmen Abogardi episcopi Lugdunensis, quod Pamelius, descripsit in apparatu editionis sui Cypriani; vbi & alia de eadem re ex archiuijs deprompta subnectit. Cæterorum autem reliquiæ Romam translatæ sunt, atque reconditæ in titulo Pammachij, in ecclesia scilicet sanctorum Ioannis & Pauli, ut uetera eiusdem ecclesię monumenta indicant, ubi & eius translationis uetus pictura ipsam historiam repræsentans, usque ad nostros dies illæsa permansit.

d Hyacinthi.] De quo etiã Græci hac die in Menologio, ubi & eius passio describitur.

e Gene-

e Generosi.] De eo tabulæ, ac vet. monumēta ecclesiæ Tiburtinæ, quæ accepimus. Huius venerandum corpus asseruari sub maiori altari ecclesiæ S. Laurentij, ex ijsdem didicimus.

f Theodotæ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio, vbi plura, & inter alia hæc de causa necis eius: Hæc cum ex facultatibus suis tres sanctas imagines fieri procurasset, vnam Christi Domini, Dei genitricis alteram, tertiam verò S. Anastasiæ, reliquis opibus erogatis in pauperes, vna cum alijs religiosis fœminis, iussu Leonis Imperatoris gladio percussa, martyrium consummauit. hæc ibi.

g Leonis Papæ quarti.] Successit hic Sergio secundo. Res ab eo præclarè gestas, quas conscripsit Anastasius bibliothecarius, qui his temporibus claruit, aliaque de ipso ex antiquis codicibus accepta digessimus in Annal. eccl. agit de eodem hac die Petrus in catal. lib. 6. c. 106.

h Ennodij episc.] De eodem hac die tabulæ Ticinenses. Successit hic sancto Epiphanio, cuius etiam acta cōscripsit; sedit temporibus Hormisdæ Papæ, a quo iterum missus est Legatus Constantinopolim ad Anastasium Imperatorem. legimus harum legationum cōmonitoria eiusdem Hormisdæ Pōtificis. Gesta Ennodij ad illud vsq; tempus, quo diaconus ordinatus est, à se ipso descripta sunt: imitatus nimirum sanctum Augustinum in libris confessionum. incipiunt: Oraculum est, &c. extant eruditissimi viri præclarissima scriptorum monumenta, quæ Illustrissimus ac Reuerendissimus Cardin. Syrletus in sua bibliotheca, nobilissimo antiquitatum promptuario recondita habet.

i Theodosij episcopi.] De eo tabulæ episcoporum ecclesiæ Antissiodorensis. Legitur enim in eis, hunc successisse S. Vrso, sedisse annos octo & dies viginti octo, hacq. die ex hac vita ad Deum migrasse. Claruit temporibus Clodouei Regis Francorum, interfuitq; primo concilio Aurelianensi, eius tempore celebrato, vt eius synodi acta indicant.

K Marcellinæ.] De sacro velamine a Liberio Papa Romæ suscepto, cuius hic mentio habetur scribit sanctus Ambrosius libro tertio de Virgin. ubi idem recitat eiusdem Liberij sermonem eo die in illis solemnibus habito. Idem sanctus plura de ipsa in sermone habito in funere fratris, & in epistola ad Siagrium 47. lib. 6. edit. Rom. in fine, vbi meminit domus paternæ, Romæ positæ, in qua S. Marcellina degebat vna cum alijs sanctis virginibus: quæ quidem semel eidem usui dicata, hactenus perseuerat. est enim ibi ecclesia, & monasterium monialium nomine sancti Ambrosij non longè a Capitolio prope Forum Piscarium. superuixit sancta Marcellina obitum sancti Ambrosij, ut ex Paulino in vita sancti Ambrosij colligi potest. quanti verò eam fecerit sanctus Ambrosius, ex citatis locis ipsius, & epist. 13. lib. 2. edit. Roman. quam ad ipsam scripsit, satis accipitur.

l Translatio S. Marinæ.] De eius gestis, atque translatione facta Venetias, agit Petrus in catalogo li 6. c. 108. De ea item in Vitas patrum par. 1. c. 44. Græci autem in Menologio hac die agunt de alia Marina martyre Antiochiæ pisidiæ filia Aedesij sacerdotis idolorum, quam plerique Latinorum Margaritam appellant.

18 Quintodecimo Kal. Augusti. Luna. C ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22			

TIBVRE sanctæ Symphorosæ a vxoris sancti Getulij martyris, cum septem filijs suis, Crescente, Iuliano, Nemesio, Primitiuo, Iustino, Stacteo, & Eugenio: quorum mater sub Hadriano Principe ob insuperabilem constantiam primo palmis diu cæsa, deinde crinibus suspensa, nouissime saxo alligata in flumen præcipitata est: Filij aūt stipitibus ad trochleas extensi, diuerso mortis exitu martyrium cōpleuerunt. Eorum corpora postea Romam traslata, Pio IIII. summo Pontif. in Diaconia S. Angeli in Piscina inuenta fuerunt. Chartagine sanctę Gunde-

nii

nis b virginis, quæ iussu Ruffini proconsulis ob Christi confessionem, quater diuersis temporibus equulei extẽsione vexata, & vngularum horrenda laceratione cruciata, carceris squalore diu afflicta, nouissime gladio cæsa est. Dorostori in Mysia S. Aemiliani c martyris, qui tempore Iuliani Apostatæ sub Capitolino præside in fornacem iniectus, martyrij palmam accepit. Traiecti S. Friderici d episcopi & martyris. Gallæciæ in Hispania S. Marinæ e virginis & martyris. Mediolani S. Materni f episcopi, qui sub Maximiano Imperatore pro fide Christi, & pro ecclesia sibi commissa in carcerem detrusus, & sæpe verberibus cæsus, tandem multis confessionibus clarus obdormiuit in Domino. Brixiæ natalis S. Philastrii g eiusdem ciuitatis episcopi, qui aduersus hæreticos, præsertim Arianos, a quibus multa passus est, plurimum verbis scriptisque pugnauit, demum clarus miraculis confessor in pace quieuit. Metis in Gallia S. Arnulphi h episcopi, qui sanctitate & miraculorum gratia illustris, eremiticam vitam deligens, beato fine quieuit. Signiæ S. Brunonis episcopi & confessoris.

IVLII 18.

a SYMPHOROSAE, & filiorum.] De his hac item die Vsuardus; Beda autẽ, & Ado ad quintum Kal. Iulij. Habemus eorũ acta man. scripta. edidit ea Mõbrit. to. 2. scripta (vt præsefert titulus) ab Africano nobili illo antiquo scriptore, qui vixit temporibus Decij Imp. recitat eadem compendio descripta Petrus in catal. lib. 6. c. 111. extat adhuc Tiburi cisterna sicca, vbi illis persecutionis temporibus S. Symphorosa cum filiis aliquãdiu delituit, via etiam Tiburtina habetur nobilis ac peruetusta S. Symphorosæ memoria. Horum reliquiæ Romam translatæ, nostris temporibus inuentæ sunt in Diaconia S. Angeli in Foro Piscario, ac vna cum eis plumbi laminæ his verbis descripta. Hic requiescunt corpora Sanctorum Martyrum Symphorosæ. Viri sui Zotici. Et filiorum eius a Stephano Papa translata. mentio habetur de Symphorosa in actis S. Getulij in fine apud Sur. tom 3. die 10. Iunij. Getulius enim Zoticus idem dictus reperitur, de eo superius pluribus egimus.

b Gundenis.] De qua etiam hac die Beda, Ado, & alij; habentq; consules, sub quibus prædicta virgo passa est, licet pro Zeta, Geta, sit restituendus Gessit enim consulatum Septimius Geta vna cũ Septimio Planciano temporibus Seueri Imperat. anno Domini (secundum recentiores chronographos) ducentesimoquarto. de his etiam tabulæ Cassiodori.

c Aemiliani.] De eo item Vsuardus, ac Græci etiam in Menologio, hac die, his verbis: Sancti martyris Aemiliani, hic fuit ex Dorostoro vrbe Mysiæ, seruus Græci cuiusdam temporibus Iuliani Apostatæ, & Capitolini præsidis. cum vero Christum coleret, & idola execraretur; nactus opportunum tempus, arrepto malleo, ingressus in templum, idolorum simulachra omnia contriuit, & sacrificia dispersit, adiensq; præsidem, seipsum denunciauit: quocirca verberatus, & in fornacẽ iniectus, spiritum Deo commendauit. hæc ibi. In eadem sententiam S. Hieronymus in chro. anno primo Iuliani apostatæ hæc ait: Aemilianus ob ararum subuersionem Dorostori à Vicario inceditur: de eodem Theodoretus lib. 3. cap. 6. & Cassiodor. lib. 6. c. 16. Ex legibus Constantini & Constantij eius filij Augustorum templa; arasq. subuerti, & idola frangi, legitimum fuit. Restituit ecclesiam Aemiliam martyris Basilius Imper. vt scribit Cedren. in compend. in Basilio.

d Friderici episcopi.] De eo tabulæ ecclesiæ Traiectensis, Molan. in addit. ad Vsuar. at pluribus in indiculo sanctorum Belgij. Gesta autem eius fusius scripta recitat Sur. tom. 4. ex quibus alij plures, qui de ipso scripsere, accepisse noscuntur. martyrio occubuit, anno Domini 838. ea de causa, quod sicut & sanctus Ioannes Baptista, hic coarguit regem ob introductam pellicem consangui-

sanguineam, cuius artibus, missis sicarijs, occisus est.

e Marinæ.] De qua pluribus in Flore sancto. Hispan. & in Thesaur. concionat. tomo 2. die sequenti.

f Materni episcopi.] Agit de eodem hac die Beda, simulque tab. eccles. Mediolanen. eius acta recitat Mombri. tom. 2. extatque de eo præfatio Ambrosiana.

g Philastrij episcopi.] Extat sermo S. Gaudētij episcopi eius successoris, quo describitur uita ipsius. De translatione autem est sermo Ramperti eiusdem ecclesiæ episcopi. habet ea omnia Lipom. tom. 2. & Sur. tomo 4. Vixit Philastrius sub Teodosio Seniore, interfuitque una cum S. Ambrosio cæterisq; sanctis episcopis concilio Aquileiensi aduersus Arianos, ut apparet ex actis eiusdem cōcilij. Meminit eiusdem S. Augustinus lib. de hæresibus ad Quoduultdeum, seque eum nouisse testatur: obijt autem diem, cum adhuc superstes esset S. Ambrosius, ut apparet ex sermone S. Gaudentij eius successoris habito in ordinatione sua. Vnde constat uel mendosum esse codicem, uel ab aliquo superadditum, quod habetur apud Philastr. de hæresib. c. 112. à Christo Domino usque ad illud tempus, cum ea scriberet, intercurrisse annos 430. cum liquidò appareat S. Ambrosium qui ei superuixit, longe ante ea tempora ex humanis desijsse; Cæsario & Attico Conss. anno Domini 397.

h Arnulphi episc.] De eodem hac diè Beda, Vsuardus autem & Ado ad 17. Kal. Septembris, quo die eius uenerandum corpus translatum est. extant eius acta apud Bedam tom. 3. incerto auctore. Paulus diaco. de gest. Longobar. lib. 6. c. 5. meminit de libro gest. ac miraculorum eius; quē asseruari dicit in Metensi ecclesia, hæcque subdit: De hoc sanctissimo uiro Arnulpho quædā mirā da scripsi, quæ superfluum duxi modo replicare. de eo Otho Frisigen. episc. lib. 5. c. 9. Vincentius in specul. lib. 23. c. 72. & seq. & alii plures ex recentioribus. Migrauit ex hac uita (ut tradit Sigebert. in chron. anno Domini 640. Mirati sumus uiros alioqui eruditos confundere hunc Arnulphum Metesem episcopum cū Arnulpho Suessionensi antistite, cuius acta hēt Sur. tom. 4. die 15. August. nā etsi nulla alia differentia alterum ab altero distingueret, temporū saltem distantia diuersitatem significaret: si quidem (ut diximus) hic Metensis, de quo agimus, migrauit ex hac uita anno Domini 640. ille autem Suessionensis anno 1087. ut tradit Trithem. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 326. & Molanus in indic. sanctorum Belgii: quod quidem & eiut acta aperte testantur. Confusio autem de duobus Arnulphis non tantum ex nomine eodem euenisse uidetur, sed etiam quoniam utriusq; natalis incidit in eundem diem: in fine enim uitæ S. Arnulphi Suessionensis hæc leguntur: Quo die S. Arnulphi Metensis episcopi feriæ celebrantur, eodem huius S. uiri Arnulphi Suessionensis in ecclesia beati Petri Apostoli corpus conditum fuit.

i Brunonis episcopi.] Huius acta typis excusa ab ecclesia Signina accepimus. Plura de eo Leo Ostiensis in chron. Casin. lib. 4. c. 33. & in litteris Paschalis Papæ; item Petrus diac. Casin. li. de uir. illustr. monast. Casin. ca. 34. Migrauit ex hac uita sub Callisto II. Rom. Pont.

19 Quartodecimo kal. Augusti Luna. Dviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23			

NATALIS sancti Epaphræ, [a] quē sanctus Paulus Apostolus concaptiuum appellat. Hic ab eodem Apostolo Colossis eps ordinatus, clarus uirtutibus ibidem martyrii palmam pro ouibus sibi commēdatis uirili agone percepit: cuius corpus Romę in Basilica sanctæ Mariæ maioris conditum est. Hispali in Hispania passio sanctarū virginum Iustæ [b] & Ruffinę, quę à pręside Diogeniano comprehēsę, primo equulei extensione, & ungularum laniatione uexatæ, post carcere, inedia & uarijs torsionibus afflistę, tandem iusta in carcere spiritū exhalauit, Ruffinæ

uero

vero ceruix in confessione Domini confracta est. Cordubæ sanctæ Aureæ c virginis, quæ aliquando lapsa, sed facti pœnitens, iterato certamine hostem effuso sanguine superauit. Treuiris sancti Martini d episcopi & martyris. Romæ S. Symmachi e Papæ, qui schismaticorum factione diutius fatigatus, demum sanctitate conspicuus migrauit ad Dominum. Veronæ S. Felicis f episcopi. Apud Scetim Aegypti montem sancti Arsenij g Romanæ Ecclesiæ diaconi, qui Theodosij tempore in solitudinem secedens, virtutibus omnibus consummatus, & iugi lacrymarum imbre perfusus, spiritum Deo reddidit in Cappadocia sanctæ Macrinæ h virginis, sororis sanctorum Basilij magni & Gregorij Nysseni.

IVLII. 19.

a EPAPHRÆ.] De eo Paulus ad Colos. c. 1. & 4. & in epist. ad Philem. Agit de eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & Petrus in catalog. lib. 6. ca. 116. eius venerandum corpus asseruari Romæ in basilica sanctæ Mariæ Maioris, ex certis eiusdem ecclesiæ ueteribus monumentis accepimus.

b Iustinæ, & Ruffinæ.] De his hac die Beda, Vsuardus, Ado, & Petr. in catal. li. 6. c. 117. In breuiario Toletano extat vetus sacer hymnus, quo ipsarum res gestæ narrantur. incipit.
Adsunt Punicea floscula uirginum, &c.
Ioannes Maldonatus vir quidem dissertissimus inter alia multa præclarissima ingenij sui monumenta reliquit harum acta à se paucis descripta, magis consulens historiæ veritati, quam studio eloquentiæ. Pluribus de eisdem in Flore. sanct. Hispan. & in Thesaur. conc. tom. 2. hac die.

c Aureæ.] Huius certamen exactè describit S. Eulogius in memor. sanct. lib. 3. c. 17. aitq; eam passam esse æra octingentesima nonagesimaquarta, à Domino autem anno octingentesimo quinquagesimosexto.

d Martini episcopi.] Agit de eo item Molan. in addit. ad Vsuard. 2. edit. diuersus hic ab illo, qui successit S. Agritio, qui interfuit concilio secundo Arelatensi, præcessitq; S. Maximinum, qui reperitur inter patres, qui præsentes fuerunt concilio Agrippinensi, & sedit circa vltima tépora Cōstantini, numeraturq; vigesimusquintus eius sedis episcopus in tabulis a Democh. descriptis. hic autem decimus ponitur.

e Symmachi Papæ.] Hic successit Anastasio secundo, magnamque adeptus est laudem & titulum sanctitatis, quòd aduersus schismaticos stetit intrepidus, quo quidem tempore ob eam causam complures necati sunt, vt inter alios dignissimus & Gordianus Romani presbyteri. Hic mihi occurrit aurea illa S. Dionysij Alexandrini episcopi sententia, qua, scribens ad Nouatum schismaticū; ait his uerbis, Oportuerat omnia incommoda pati potius, quàm Ecclesiæ Dei discidisse concordiā. At illud martyrium, quod quis patitur ne dirimatur ecclesiæ consensio non minus certè, sed multo plus, meo quidem iudicio, habet commendationis, quàm illud, quod suscipitur, ne idolis omnino immoletur. hæc Diony. apud Euseb. hist. lib. 8. ca. 37. Nouimus ea de causa inter celebres martyres eos adnumeratos; qui adhærentes S. Ioanni Chrysostomo tunc exulanti, occisi sunt Constantinopoli, cùm nollent communicare cum Arsatio intruso atque schismatico, quorum dies natalis agitur 12. Ianuarij.

f Felicis episcopi, dictus aliàs Felicinus.] De eo ex antiquis monumentis episcoporum Veronensium, Aug. Valerius episcopus Veron. & Cardin. pag 6. & 38.

g Arsenij.] Agit de eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij Latinorū; Græci autem in Menologio 8. idus Maij. Collegit eius acta ex antiquis codicib. Metaphrastes: quæ refert Lipom tom. 6. & Sur. to. 4. De cæteris actis scitisq; eiusdem sententijs consertus est liber, qui inscribitur Vitas patrum in 2. & 3. parte. Adnumeratur inter præcipuos eremi cultores; vnde S. Hieronym. epist. 27. Quid, inqt, narrā Macarios, Arsenius, Serapionas, & reliqua columnarum Christi nomina? &c.

h Macrinæ.] Hæc respectu S. Macrinæ auiæ, de qua supra actum est, iunior, seu minor Macrina dicta est. Huius præclarissima gesta in epist. ad Olympium, vertex ille eloquentium Theologorum Gregorius Nisse. germanus eius conscripsit, quam Latinè redditam recitat Lipom. tom. 2. & Sur. to. 4 hac die. Qualis autem, quantave fuerit virgo hęc, & quo sanctitatis & doctrinæ fastigio sublimata, ex his, q̄ idem Greg. frater in libris de anima scribit, facillimè pōt intelligi: dum se illius esse

esse discipulum, illam verò magistram sæpe ingenue profitetur: ab ipsa enim abdita quæq; Christianæ Theologiæ, purgatis tantum mentib. per uia, se accepisse testatur.

20 Tertiodecimo kal. Augusti Luna. E vij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24			

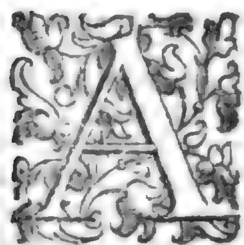

NTIOCHIAE passio S. Margaritæ[a] virginis & martyris. In monte Carmelo S. Eliæ[b] prophetæ. Eodem die natalis beati Ioseph,[c] qui cognominatus est Iustus, quem Apostoli cum beato Matthia statuerunt, vt locum apostolatus Iudæ proditoris impleret: sed cum sors cecidisset super Matthiam, ipse nihilominus prædicationis & sanctitatis officio inseruiens, multamq. pro fide Christi a Iudæis persecutionem sustinens, in Iudæa victorioso fine quieuit: de quo etiam refertur quòd venenum biberit, & nihil ex hoc triste propter Domini fidem pertulerit. Damasci sanctorum martyrum Sabini,[d] Iuliani, Maximi, Macrobij, Cassiæ, & Paulæ, cum alijs decem. Cordubæ S. Pauli[e] diaconi & martyris, qui cùm infideles principes Mahumeticæ impietatis ac sæuitiæ argueret, & Christum constantissimè prædicaret, eorum iussu necatus, ad præmia euolauit in cœlum. In Lusitania sanctæ Vuilgefortis[f] virginis & martyris, quæ pro Christiana fide ac pudicitia decertans, in cruce meruit gloriosum obtinere triumphum. In pago Boloniensi in Gallia S. Vulmari[g] abbatis, admirandæ sanctitatis uiri. Treuiris S. Seueræ[h] virginis.

IVLII. 20.

a SANCTAE Margaritæ.] Hanc aliter, Marinam dicit Beda, & Vsuard. 14. Kal. Iulij. Græci auté, qui eã Marinam ét dicunt, agunt de ea in Menolog. 16. Kal. Augusti. in ueteri aũt Romano Martyrologio, cui astipulantur antiqua man. scrip. atq; recentiora Martyrologia, hac die agitur. Errare noscunt, hi qui ipsam Alexandriæ passam referunt, cũ constet Antiochiæ Pisidiæ id factũ, quod & Græci tradunt. Vetus fuit in Ecclesia Occidẽtali etiam huius sanctę martyris cultus, in antiquis enim litanijs Romanæ ecclesiæ; quę & positæ habent in ordine Romano, inter alias sanctas virgines & martyres hæc recensetur. de eiusdem celebri festa die habetur mentio in concilio Oxoniensi. Quod autem spectat ad acta ipsius, hæc Radulphus Tung. de obser. can. cap. 11. Passionem (inquit) beatæ Margaritæ vidi Romę apud Leteranum in dicto canone beati Gelasij apocryphis adnumeratam. hæc ipse. quæ vehementer miramur, cùm nec in antiqs man. scrip. quorum plurima suppetunt exemplaria è diuersis, quæ Romæ extant, bibliothecis, nec in his quæ typis excusi sunt codices, aliquid tale in decreto Gelasij potuerimus inuenire. Non tamen imus inficias in actis eius, quæ edidit Metaphrastes, & recitat Lipom. tomo 6. & Sur. tomo quarto. quę etiam è Latinis codicibus accepta descripsit Mombritius tomo secundo, quæ deniq; legimus in plurib. manu scrip. peruetustis codicibus, vt inter alios S. Mariæ ad martyres, & sanctę Cęciliæ trans Tyberim, non inquam negamus, in eis nonnulla reperiri, quæ indigeant emendatione non leui. Cùm autem omnes tradant hanc fuisse filiam Aedesij idolorum sacerdotis, in mentem subijt ille Aedesius addictissimus idolorum

cultui, rerum Christianarũ hostis acerbissimus, de quo plura scribit Eunapius Sardianus in uitis philosophorum. extat de eadem Margarita epigramma Bonad Sant.li.3. monod.31. Cecinit & eius martyrium egregiè Hiero. Vida Alben.episcopus, addiditque epigramma de eius ecclesia restituta, itidem Baptista Mãtuanus Carmelita præclarus poeta S. Margaritæ agonem heroico poemate pulcherrimo decantauit.

b Eliæ prophetæ. Agunt & Græci de eodem hac die in Menologio; sicque colunt, ut abstineãt a seruilibus operibus, ut apparet ex Emmanuelis Imp. constitutione apud Theodorum Bals. in nomoc. Photij tit. 7. c. 11. Præter ea, quæ in diuinis scripturis de Elia leguntur, Iosephus etiam de eo scribit lib. 8. Antiq. c. 7. & sequen. Epiphan. de uit. & interit proph. cap. 5. & Metaphrastes, quem recitat Lipom. tomo 6. & Sur. tomo 4. De æde Eliæ nomine Dominicum nuncupata, extat epigramma S. Gregorij Nazianzeni in edit. Leuuencl. Rursus autem de templo Eliæ per Basiliũ Impera. restituto, meminit Cedren. in comp. hist. in Basilio.

c Ioseph Iusti.] De eodẽ hac die Beda. Vsuardus, Ado, & alij ex Act. Apost. c. 1. Fuisse hunc ex numero septuaginta duorũ discipulorum, scribit Clemens Alexand. quem citat Beda in retract. in Act. Apost. qui cum etiam Barsabas cognominatus legatur; hinc factum est, ut errore ducti aliqui existimarent illum eundem esse cum Barnaba, qui & ipse dictus est Ioseph, ut testantur Acta Apostolorum c. 4. secundum editionẽ uulgatam. Est præterea mẽtio ijsdẽ in actis. c. 15. de alio discipulo, qui Iudas nomine, & ipse cognominatus est Barsabas: quas omnes inter se diuersos, fuisse ipsa Actorum historia patefacit. Quæ autem hic habẽtur de Ioseph, accepta sunt ex Papia; ex que recenset Euseb. hist. li. 3. c. 33. Tradit Dorotheus in synopsi, hũc factum esse episcopũ Eleutheropolis in Palæstina.

d Sabini, & soc.] De quibus Beda, Vsuardus, Ado, & alij denique recentiores.

e Pauli.] Agit de eodẽ Vsuardus hac die. Martyrium autem eius describit S. Eulogius in Memor. sanct. lib. 2. cap 6. passumque dicit, hac die, æra 889. anno a Christo Domino octingentesimo quinquagesimoprimo.

f Vuilgefortis.] Eadẽ ipsa, quæ de ea hic habentur, recitat Molanus in addit. ad Vsuardum.

g Vulmari abbatis.] De eo item Vsuardus in recentiori editione, Ado, & alij. Res gestas eius hẽt Sur. tom. 3. die 17. Iun. & tom. 7. hac die Trithem. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 293. & Molan. in indic. sanct. Belg. Vixit circa ann. Domini sexcentesimum octogesimum.

h Seueræ. De ea tabulæ ecclesiæ Treuerensis, ex quibus Molanus in addit. ad Vsuardum hac die. Fuit hæc soror S. Modoaldi epis. Treuerensis, & Ittæ coniugis Pipini Ducis, plura de ea in uita S. Modoaldi, quam recitat Sur. tom. 3. die 12. Maii, ibique lib. 2. c. 14. agitur de S. Seueræ obitu, de eadem Trithem. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 156. Claruit circa ann. Domini sexcentesimum sexagesimum.

vj. F Duodecimo Kalend. Augusti. Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25			

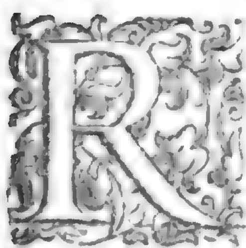

OMAE sanctæ Praxedis [a] virginis, quæ in omni castitate & lege diuina erudita, vigilijs & orationibus atque ieiunijs assiduè vacans, quieuit in Christo, sepultaque est iuxta sororem suam Pudentianã via salaria. Babylone sancti Danielis [b] prophetæ. Massiliæ natalis sancti Victoris, [c] qui cum esset miles, & nec militare, nec idolis sacrificare vellet, primo in carcerem trusus, ibique ab angelo visitatus, deinde varijs cruciatibus punitus, nouissime contritus in mola pistoria martyrium consummauit. Passi sunt cum eo & tres milites, Alexander, Felicianus, & Longinus. Trecis sanctæ Iuliæ [d] virginis & martyris. Ibidem passio sanctorum Claudii, [e] Iusti, Iu-

cundini, & sociorum quinque sub Aureliano Imperatore. Romanæ in Armenia sancti Zotici, f episcopi & martyris, qui sub Seuero coronatus est. Argentorati sancti Arbogasti g episcopi, miraculis clari. In Syria S. Ioãnis h monachi, collegę S. Symeonis.

I V L I I 21.

a PRAXEDIS.] De eadem hac die Beda, Vsuardus, Ado, cæterique oẽs. Plura de ipsa ex Pastore presbytero in actis eius, Nouati, & Pudẽtianæ, quorũ supra meminimus: habemusque eadem man. scripta vnà cum epistola Timothei fratris earundẽ sanctarum Praxedis, & Pudentianę, ibiq; de erectione tituli S. Praxedis. est horum exordiũ: Virgo uenerabilis, &c. tom. 10. uit. sanctorum. pag. 129. non longè ab his diuersa sunt ea, quæ Mombrit. descrip. tom. 2 uit. sanct.

b Danielis Prophetæ.] Agunt de eodem hac die Beda, ac cæteri Latinorum, Græci autẽ vna cum tribus pueris ac 16. Kalend. Ianuarij in Menolog. Præter multa, quæ de Daniele in libris diuinarum scripturarum leguntur, scribit de eo Iosephus antiquit. lib. 10. cap. 14. Epipha. de uit. & interit. prophet. c. 10. vbi hæc habet in fine: Humatus est in angusta tauerna honoribus extatq; monumentum eius usq; ad hoc seculum nostrũ in Babylone cunctis notissimũ. hæc Epiphanius. de eodem Daniele Doroth. in synop. cap. 17. & apud Isid. de uit. & obit. sanct. c. 40. Extat insuper commentariolus Metaphrastis de Daniele & trib. pueris apud Surium tom. 4. translatas eorũ reliquias Babylone Alexandriam, & in ecclesia sanctorum Ioannis & Cyri positas, acta eorundem significant, easdemq; Venetias translatas accepimus; insuper & Vercellis crus S. Danielis asseruari percepimus, thesaurum planè incomparabilem. Ne quid prætereamus: eiusdem Danielis statuam inter leones positam ære conflatam, auro ornatam Constantinus Magnus Imperator Constantinopoli in medio Foro posuit, ut auctor est Eusebius in uit. Constantini lib. tertio, ca. 48. Antiquus mos Christianorum fuisse reperitur, ut in suis sepulchris inter alia resurrectionis symbola, Danielem in lacu inter leones liberũ stantem sculperent. extant eius rei in ueterib. lapideis sepulchris complura exempla.

c Victoris.] De quo Beda, Ado, Petrus in catal. lib. 6. cap 122. & alij recentiores hac die. Scribit de eo Gregor. Turon. lib. de glor. martyr. c. 77. Venant. Fortun. hoc uersu lib. 7. ad Bod. ducem. Massilia Victor martyr ab vrbe venit. Reperimus in Vaticana bibliotheca huius martyris acta metro conscripta in codice notato numero centesimo trigesimoseptimo, cuius exterior inscriptio est. S. Ambrosij opera. Passus hic traditur in persecutione Diocletiani & Maximiani. AA. fuit insuper alius Victor, seu uictorinus Massiliensis, qui eruditione clarus uixit temporibus Theodosij iunioris & Valentiniani Imperatoris, de quo Gennad. de uir. illustr. ca. 6. Ado in chro. & alij.

d Iuliæ.] De ea etiam Vsuardus hac die, ibi & Molan. de translatione eiusdem.

e Claudij, & soc.] Agit & de his Molan. in addit. ad Vsuard. hac die.

f Zotici episc.] Meminit huius magna cum laude Apollinaris episcopus Herapolit. apud Eusebium li. 5. c. 15. ubi legitur, hunc adnumeratum inter episcopos fuisse ex uico Comana: licet Nicephoros dicat cum præsbyterum Ostrenum lib. 4. c. 23.

g Arbogasti episc.] Huius acta esse conscripta ab Vthone eiusdem ecclesiæ episcopo, testatur Gulielmus Einsengren. Suffectus est hic sancto Amando, anno Domini sexcentesimo quadragesimosexto, seditq; annos duodecim, ut habent tabulæ episcoporum eius ecclesiæ descriptæ à Demochare in lib de sacris Missæ.

h Ioannis.] De eodem itẽ Græci agunt hac die in Menologio. Huius res gestæ intextæ simul sunt cum actis S. Symeonis, quæ (ut diximus cum de eo supra egimus) scripsit Leontius episcopus in Cypro, citatq; ea Septima synodus: habent eadem Lipom. tom. 6. & Sur. to. 4.

22 Vndecimo Kalendis Augusti. Luna. G v.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26

APVD Massiliam natalis S. Mariæ [a] Magdalenæ, de qua Dominus eiecit septem dęmonia, & quæ ipsum Saluatorem à mortuis resurgentem prima uidere meruit, Philippis S. Syntyches, [b] cuius beatus Paulus Apostolus meminit. Ancyræ in Gallatia natalis S. Platonis [c] martyris, qui sub Agrippino uicario uerberibus cęsus, vncis ferreis laniatus, alijsq; immanissimis tormentorum generibus cruciatus, demum abscisso capite, inuictam animam Deo reddit: cuius miracula in subueniendis captiuis, acta secundæ synodi Nicęnę testâtur. In Cypro S. Theophili [d] prætoris, qui ab Arabibus tentus, cum nec donis nec minis flecti posset ut Christum negaret, gladio cæsus est. Antiochiæ S. Cyrilli [e] episcopi, doctrina & sanctitate conspicui. In territorio Aruernensi S. Menelei [f] abbatis. In Blandinio monasterio S. Tuandręgisili [g] abbatis, miraculis clari. Scythopoli in Palæstina S. Ioseph [h] comitis.

IVLII. 22.

a MARIAE Magdalenæ.] De eadē hac die Beda, ac cæteri oēs Latinorum, Græci etiam in Menologio. De famosissima & antiquitus disputata quæstione, an una, uel plures fuerint Magdalenæ, disseruimus plurib. in Aunalibus ecclesiasticis; ibiq. unam tantum fuisse Magdalenam, professi sumus. Multa quidem de eadem apocrypha legimus, ut historiā quandam Ioseph nomine, cuius est principiū. In dieb. Claudij. &c. libellum insuper de eius accessu ad senatum Romanū, ut Pilatum de nece Christi postularet iudicio, & alia eiusmodi, nobis quidē insulsa uisa. De accessu aūt eius cū Marta & Maximino in Gallias, cum uetus traditio, tum etiam antiqui man. scrip. codices edocent, quib. adde ea, quæ nouissime scripta sunt à Syluestro Prierate Dominicano in Aurea rosa in expositione Euangelij ferię quintæ infra octauas Paschæ quæ recitat Sur. tom. 4. hac die. Lege & ea quæ Petrus in cat. scribit li. 6. c. 124. & alia id genus in omnib. seruans Apostoli regulam, ut cuncta probans, quod bonū est teneas. Sigebert. agens de eius translatione an. Domini 745. hæc compendio describit: Persecutione post lapidationem Stephani protomartyris mora, Maximinus vnus de septuaginta duob. discipulis ad Gallias transiens, Mariam Magdalenam secum adduxit, & eā apud Aquēsem urbem, cui præsidebat, sepeliuit defunctam. Aquensi uero urbe à Saracenis desolata, corpus eius a Gerardo comite Burgundiæ ad cœnobium Viceliacum a se constructum transfertur. Quamquā aliqui scribant, quod illud apud Ephesum quiescat, nullum super se tegumen habens. hæc Sigeb. fuit etenim Græcorū opinio, quod corpora Mariæ Magdalenæ, & Lazari quiescerent Ephesi. unde Cedrenus in comp. hist. in Leone Imp. Basilij filio hæc ait: Cōdidit templum sancto Lazaro sacrum, inque eo Lazari & Magdalenæ reliquias Epheso allatas deposuit, hæc Cedrenus in comp. hist. in Leone Philosopho. Insuper Zonaras li. 3. Annal. testatur S. Lazari corpus è Cypro insula translatū Constantinopolim, necnon & S. Mariæ Magdalenæ simul condita esse a Leone Imp. cognomento Philosopho in basilica a se erecta: sed Latinis magis assentimur. Inter alia de sancta Maria Magdalena patrū encomia, celebrior habetur oratio ab Origene conscripta, quamquam Latinum scriptorem potius redoleat.

b Syntyches.] De qua Paul. ad Philippen. cap. 4. Agit de eadem hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri.

c Platonis.] Agunt de eodē hac die Beda, Vsuardus. Ado, & alij. Græci autem in Menologio 15. Kal. Ianuarij. Extant res gestæ ipsius a Metaphraste editæ, quas retulit Lipom. tom. 5. & Sur. to. 4. De miraculis uirtute sancti Platonis editis scripsit S. Nilus historiā ad Heliodorum, quæ recitata est in Septima synodo, actione quarta. Iustinianus Imp. in honorem S. Platonis amplissimum

mum erexit monumentum, vt scribit Procopius agens de ædific. Iustiniani Imp. de quo Cedren. in Basilio Imp. Platonis (inquit) templum, quod corruerat, excitauit.

d Theophili.] Eius certamen describitur in historia Miscella. Martyrij coronam adeptus est Constantino & Hirene imperantibus, anno Domini 784.

e Cyrilli episcopi.] De eo hac die Beda, Adscribitur hic decimus nonus eius sedis episcopus. agit de eo Eusebius in chron. & histor. libro septimo, cap. 26 Niceph. Callist. hist. lib. 6. cap. 34. ac etiam Niceph. episcop. Constantinop. in chron. Habentur eius acta iuncta illis sanctorum Claudij & Nicostrati, quæ ex antiquis codicibus edidit Mombrit tomo 1. ubi scribitur, ipsum ob Christi fidem passum, ac tandem in carcere Deo spiritum reddidisse.

f Menelei.] De eo item hac die Vsuardus, & alij recentiores.

g Vandregisili.] Eius acta syncerè conscripta refert Surius tom. 4. ex quibus constat, migrasse ex hac uita anno Domini sexcentesimo sexagesimoquinto, indic. octaua, temporibus Vitaliani Papæ, licèt male Sigebert. referat ad annum 692. sicut & Trithem. de uir. illustr. ord S. Benedic. lib. 3. cap. 96. Scribit de eodem Petrus in catal. libro 6 cap. 127. & nouissimè Molan. in indiculo sanct. Belg.

h Ioseph.] De quo & Græci. Eius uerò admirabilem ad Christum conuersionem, & fidei constātiam aduersus Arianos plurib. describit S. Epiphanius in panar. hæres. 30. contra Hebionitas. Apud hunc hospitio susceptus est S. Eusebius episcopus Vercellensis pro fide catholica exul, quando eum inuisit idem Epiphanius, qui hæc refert.

23 Decimo Kal. Augusti. Luna. Aiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27			

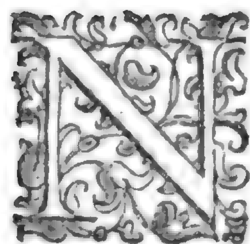
NATALIS sancti Apollinaris [a] episcopi, qui ab Apostolo Petro Romæ ordinatus, & Rauēnam missus pro fide Christi diuersas & multiplices pęnas perpessus est: postea in Aemilia Euangelium prædicans, plurimos ab idolorum cultu reuocauit: tandem Rauennam reuersus, sub Vespasiano [b] Cæsare gloriosum martyrium consummauit. Romæ S. Rasyphi [c] martyris. Ibidem passio sanctæ Primitiuę [d] virginis & martyris. Item sanctorum martyrum Apollonij [e] & Eugenij. Eodem die natalis SS. martyrum Trophimi [f] & Theophili, qui sub Diocletiano Imperatore lapidibus cæsi, & igne incensi, demum gladio percussi, martyrio coronantur. In Bulgaria sanctorum plurimorum [g] Martyrum, quos Nicephorus impius Imperator ecclesias Dei deuastans, diuerso mortis genere, ense, laqueo, sagittis, diutino carcere, & fame necari fecit. Cenomanis in Gallia sancti Liborij [h] episcopi & confessoris. Romæ sanctarum virginū Romulæ, Redemptæ & Herundinis, de quibus scribit sanctus Gregorius Papa. Eodem die transitus Birgittæ viduæ, [*] quæ post multas sanctorum locorum peregrinationes, diuino afflata spiritu Romæ quieuit: cuius corpus in Suetiam postea translatum fuit.

a APOLLINARIS episcopi. De quo et hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac reliqui omnes, necnon & Græci in Menologio. Huius gesta, quæ in antiquis man. scrip. codicibus latitabãt, edidit Mombrit. tomo 1. & Sur. tom. 4. Petr. item in catal. lib. 6. c. 128. & alij, qui res ecclesiæ Rauennatis sunt prosecuti. extat de eodem sermo S. Petri Chrysologi, alij etiam Petri Damiani. De eius ecclesia religiose adeunda, hæc Venant. Fortunatus.

Rursus Apollinaris pretiosi limina lambe.

De sepulchro eiusdem, & iuramento illic præstari solito, agit sanctus Gregorius in registr. lib. 5. epist. 33.

b Sub Vespasiano Cæs.] Non sic quidem, ut aliqua illius tempore fuerit in Christianos excitata persecutio: sed quod ait Suet. in uita ipsius c. 15. his uerbis: Non temere quis punitus insons reperitur, nisi absente eo, & ignaro, aut certè inuito, atque decepto. hæc Suet. de eo.

c Rasyphi.] De quo uet. man. script. ex quib. & alij recentiores.

d Primitiuæ.] Agit de eadem Petrus in catal. lib. 11. nu. 200. & alij.

e Apollonij, & Eugenij.] De his etiã hac die Græci in Menologio agunt.

f Trophimi, & Theophili.] Græci item in eodem Menologio hac die, ibiq; pluribus eorum martyrium referunt.

g Plurimorum martyrum.] Agunt itidem de his Græci in Menologio his uerbis: Commemoratio eorum, qui sunt apud Bulgariam interfecti sub Nicephoro, Stauratio Imp. anno 9. Imperij eius. Quorum alij lætalibus plagis acceptis, cum Christum negare non paterentur, multiplicibus acerbissimis tormentis subiecti, è uita decesserunt alijque ense obtruncati, alij funibus uincti, & suffocati, alij sagittis confossi, alij denique carceribus & fame consumpti, expirarunt, & corona martyrij donati sunt. hæc ibi. Erat aũt prædictus Imperator secta Manichæus, de cuius immani crudelitate meminit Theodorus Studita in panegyrico S. Platonis. De his etiam hist. Miscel. in anno 8. eiusdem Imp. Cedrenus etiam in compendio anno 9. Facta hæc tradit anno Christi 804. ind 5. sed secũdum ueriorem supputationem anno Domini 811.

h Liberii episc.] Agit de eodem hac die Ado. Res gestas ipsius retulit Sur. in tomum 4. ponitur quintus eius sedis episcopus, sedit anno 49. temporibus Valentiniani, Gratiani, & Theodosii Augustorum. Facta est autem corporis eius translatio anno Domini 836. indictione 14. Ludouici Imp. anno 23.

i Romulæ, & soc.] Agit de his S. Greg. Papæ lib. 4. dialog. c. 15. ibi & de ecclesia Sanctæ Mariæ, apud quam manebant. Porrò eiusdem Romulæ & Redemptæ ueneranda corpora asseruari Romę in basilica sanctę Mariæ Maioris, inscriptio musiuo opere in apside posita his uerbis declarat: IN HAC SACRA BASILICA CORPORA SANCTORVM MATTHIAE APOSTOLI, HIERONYMI DOCTORIS, ROMVLAE ET REDEMPTAE VIRGINVM RECONDVNTVR. hæc ibi, licet & Tiburtini eadem sibi vendicent, de ijsdemque hac die solemnitatem agant. Verum aliquam partem, non ipsa integra corpora eos accepisse, putamus.

K Birgittæ, alias Brigittæ.] Hanc Bonifacius IX. Romanus Pontifex ascripsit in sanctorum numerum. Vitam eius syncere conscriptam habet Sur. tomo 4. Moritur anno Domini 1373.

iij. B Nono Kal. Augusti. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28			

VIGILIA sancti Iacobi [a] Apostoli Tyri in Tuscia apud lacum Valsinium sanctæ Christinæ [b] uirginis & martyris, quæ in Christum credens, cum patris idola aurea & argentea comminuisset, ac pauperibus erogasset, eius iussu verberibus dilaniata, alijsque supplicijs dirissimè cruciata, & cum magno saxi pondere in lacum proiecta, sed ab angelo liberata: deinde sub alio iudice patris sui successore accerbiora tormen-

tormenta constanter præferens, nouissimè à Iuliano præside post fornacem ardentem, vbi quinque diebus illęsa permansit; post serpentes Christi uirtute superatos, abscissione linguæ, & sagittarum infixione martyrij sui cursum compleuit. Romæ via Tiburtina S. Vincētij [c] martyris. Amiterni in Vestinis passio sanctorum Militum [d] octoginta trium. Emeritæ in Hispania S. Victoris, [e] viri militaris, qui cum duobus fratribus Stercatio & Antinogene in persecutione Diocletiani per diuersa supplicia martyrium consummauit. In Lycia sanctarum martyrum Nicetæ [f] & Aquilinæ, quæ beati Christophori martyris prædicatione ad Christum conuersæ, martyrij palmam capitis obtruncatione sumpserūt. Item sanctorum martyrum Menei [g] & Capitonis. Apud Senonas S. Vrsicini [h] episcopi & confessoris.

IVLII. 24.

a VIGILIA S. Iacobi.] De ea & Beda, & alij recentiores.

b Christinæ.] Ponitur hic passa Tyri apud lacum Vulsiniū, qui ab eadem ciuitate nomen accipiens, dictus est (vt iterum diximus) lacus Tyrēsis: sic. n. appellatus reperitur in edicto Desiderij Regis Lōgobardorū, quòd extat Viterbij incisū in marmore. Tyri. n. S. Christinā passā esse, cū uetera illorū locorū monumēta, firma certaq; a maiorib. accepta traditio, tū & veter. man. scrip. codices cōfirmāt. Porrò Tyrus ciuitas illic olim posita a lacus excrescentia absorpta est, ut Vulsinēses oppidani olim illi urbi vicini testātur. hæc de loco satis sint dicta. Agit etiā de ea dē Christina hac die Beda, Vsuardus, ac cęteri Latinorū, ac Græcorū, in quorum Menologio eius acta narrātur consentiētia iis, quæ a Latinis scribuntur; quæ post Mombr. tom. 1. & Petr. in catal. lib. 6. c. 130. Sur. ex Martyrologio Adonis summatim describit tom. 4. Vincent. lib. 12. cap. 86. Antonin. part. 1. tit. 8. & alii. Habemus in nostra bibliotheca eius acta fusius scripta, aliaque legimus in veteri codice S. Cæciliæ trans Tyberim. est priorum eiusmodi exordium: Erat quædam sancta & sacra puella ex Aniciorum perillustri familia, &c. Illa autem quę extant in dicto codice S. Cæcilię, sic incipiunt; Beatissima, &c. Putarunt aliqui de hac agere S. Augustinum in psalm. 120. Fefellit fortasse eos mendosus codex: non enim de Christina, sed de Crispina agit, per illustri martyre in Africa, de qua idem Augustinus sæpius meminit, ut loco suo dicemus inferius. Chrispinam, & non Christinam legit editio Louaniensis. Corpus S. Christinæ Panormi in Sicilia summa veneratione asseruari, percepimus; nec aliam ab ista esse tradunt. Meminit Sanctæ Christinæ Aldelmus episcopus de laud. virginit. & alii recentiores.

c Vincentii.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, & alii. Est quidem Tibure ecclesia S. Vincentii huius quidem & nō alterius Vincentii, ut multi credunt, dicta nomine, atque dicata.

d Militum octoginta.] Ponuntur hi passi Amiterni, q̄ fuit olim nobilissima ciuitas in Vestinis, licet in alia editione errore Typographi, Amiternum in Sabinis sit positum: nam Furconium, & Aquila loca illi proxima, in Vestinis ponuntur inferius. Amiternum esse in Vestinis, scribit Cato lib. orig. Ptolomeus lib. 3. tabula 6. Europæ id apertè docet, Strabo idipsum li. 5. a Varrone melius disces ubi sit Amiternū, & cur ita dictū; nam lib. 4. de lingua Latina sic ait: Qui circū Aternū habitant amnem, Amiternini sunt appellati. porrò de Aterno flumine Vestinos alluente meminit Strabo lib. 5. & Vibius Sequest. lib. de flum. & alii. Vnus tñ Plinius lib. 3. c. 12. ponit Amiternū in Sabinis, ea (ut puto) occasione deceptus, quòd dicti reperirentur Amiternini Sabinorum, ea nimirum ex causa, quòd Amiternini a Sabinis uenirent, ut auctor est Varro lib. 5. de lingua Latina. dicta est alio nomine illa regio Prouincia Valeriæ, de qua superius locuti sumus. Fuerunt huius cohortis præcipui Florentius, & Felix. ut ex man. scrip. Aquila transmissis accepimus.

e Victoris, & soc.] De his Vsuardus, Ado, & alii recentiores, alii pro Stercatio habent Estertium. De his Vasæus in chron. Hispan. Item Flos sanct. Hispan.

f Nicetæ, & Aquilinæ.] Agunt de his etiā hac die Vsuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 6. c. 132. & alii recentiores. Habentur earum acta iuncta illis S. Christofori martyris; de his etiam Vincent. in spec. lib. 13. c. 25.

g Menei, & Capitonis.] De his item hac die Græci in Menologio agunt.

h Vrsini episc.] Successit hic S. Polycarpo ad scribiturque in serie episcoporum Senonensium decimus ordine, claruit circa annum Dñi 310 ut apparet ex tab. Demochar. lib. de sacrif. Missæ.

ij. C Octauo Kal. Augusti. Luna. 25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29			

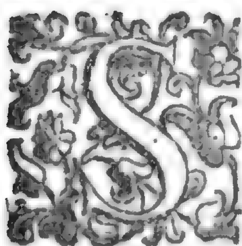

SANCTI Iacobi a Apostoli, fratris beati Ioannis Euangelistæ, qui prope festum Paschæ ab Herode Agrippa decollatus est. Eius sacra ossa ab Hierosolymis ad Hispanias translata, & in vltimis earum finibus apud Gallæciam recondita, celeberrime illarum gentium veneratione, & frequenti Christanorum concursu religionis & voti causa illuc adeũtium, piè coluntur. In Lycia sancti Chrystophori b martyris, qui sub Decio virgis ferreis attritus, & à flammæ æstuantis incendio Christi virtute seruatus, ad vltimum sagittarum ictibus confossus, martyrium capitis obtruncatione compleuit. Barcinone in Hispania natale beati Cucuphatis c martyris qui in persecutione Diocletiani sub Daciano preside plurimis tormentis superatis, percussus gladio victor migrauit in cœlum. In Palestina sancti Pauli d martyris, qui in persecutione Maximini sub Firmiliano præside capitis damnatus, exiguo orandi spatio impetrato, primum pro contribulibus suis, deinde pro Iudæis & Gentilibus, vt fidei veritatem agnoscerent, postea pro circumstantium multitudiue; demum pro iudice, qui ipsum damnauerat, & & pro carnifice, à quo feriendus erat, Deum toto corde precatus, abscissis ceruicibus martyrij coronam accepit. Ibidem sanctæ Valentinæ e virginis, quæ ad aram vt immolaret adducta, cum eam calcibus euertisset, dirissimè cruciata, vnà cum socia virgine in ignem coniecta cucurrit ad sponsum. Ferconis in Vestinis sanctorum martyrum Florentij f & Felicis Sipontinorum. Cordubæ sancti Theodemiri g monachi & martyris. Treuiris sancti Magnericii episcopi & confessoris.

IVLII 25.

a 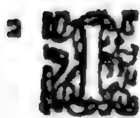 IACOBI Apostoli.] De eodem Beda, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio agunt pridie Kalendas Maij, in quem diem natalem eius quando ab Herode occidi iussus est, transferunt: Latini vero hac die agunt, quando eius uenerandum corpus ex Iria Flauia Compostellam translatum est; vbi hactenus celeberrimo totius

Chri-

Christiani Orbis officio colitur, vt constat ex Apostolicis litteris Callisti Papæ secũdi, quib. etiã expressum habetur, vt tertio Kal. Ianuarij celebretur eius translatio Hierosolymis facta Gallæciã itemque electio: rursus autem vt quinto nonas Octobris solemnitas agatur, qua recolantur eiusdem S. Iacobi miracula. Kalendis verò Iunij agitur Compostellanæ ecclesiæ dedicatio facta Turpino, episcopo Rhemensi & alijs sexaginta episcopis, id curante Carolo Magno Imper. ut idẽ Turpinus testatur. De eius accessu & prædicatione in Hispanias, hic liber, qui inscribitur nomine Sancti Isidori, de vit. & mort. sanct. capitu. septuagesimotertio. Hispaniæ atque Occidentalium locorum populis Euangelium prædicationis infundit, &cæt. hæc ibi, licet ille an sit Isidori, non immerito adducatur in controuersiam, cum complura in eo indigna Isidoro reperiantur coagmentata mendacia. Rursus autem in breuiario Toletano institutionis Sanct. Isidori, habetur sacer hymnus, quo de eius accessu in Hispaniam agitur. vbi etiam inter alios hi versus descripti habentur.

Magni deinde filij tonitrui,
Adepti fulgent preces matris inclytæ,
Vtrique vitæ culminis insignia.
Regens Ioannes dextra solus Asiam,
Et læua frater positus Hispaniam, &c.

Beda etiam in collectaneis agens de diuisione Apostolorum; Iacobum hunc in Hispanias esse profectum, testatur: id ipsum Turpinus in libro de rebus gestis Caroli Magni Imperatoris. id denique Callistus Papa secundus (eius enim nomine litteræ Apostolicæ scriptæ reperiuntur) affirmare videtur. Sed cum omnium Apostolorum primus sanctus Iacobus martyrio ex hac vita migrarit, idque etiam ante diuisionem Apostolorum: inde nonnullis de ea re dubitandi occasio orta est. Verum Iacobi in Hispaniam profectio tunc potissimum potuit contigisse: cum post necem Stephani protomartyris, secuta est statim dispersio omnium discipulorum; & licet dicat sanctus Lucas in Actis, omnes dispersos esse præter Apostolos intelligendum ex maiori parte; sicut cum ibidem ait, omnes discipulos dispersos esse per regiones Iudeæ atque Samariæ: cum tamen constet, inter alios Ananiam tunc temporis profectum esse Damascum Syriæ, illicque Euangelium prædicasse: Sanè quidem & horum matrem, uxorem Zebedæi, Mariam eadem dispersione fugatam, in Italiam aduentasse, & apud Hernicos, itinere fatigatam in pace quieuisse, produnt vetera monumenta ecclesiæ Verulanæ, vbi eius venerandũ corpus religiosè asseruatur. Hæc autem de accessu Iacobi in Hispanias nuper dicta non sic accipias, ut illic prædicauerit Gentibus Euangelium (nondum enim decreto Apostolorum illis fuerat ostiũ reseratum) sed Iudæis tantum, suis gentilibus Christum annunciarit nec sic quidem, ut aliquã illic fundarit ecclesiam: eoque sensu sunt accipienda verba Innocentij Papæ in epistola ad Decentium, quòd nullus Apostolorum in Hispania vel Gallia populum Gentilem docuerit, sed illi tantum quos in eas regiones misisset Petrus Apostolus. Prædicta autem non sic mordicus defendimus, vt his inuitos astipulari cogamus, sed potius vt ostenderemus quæ dicuntur de profectione eius in Hispaniam, non esse adeo impossibilia, vel haberi pro monstro, ut putant aliqui. Addimus & illud de eodem Apostolo; ipsum nimirum, sicut Ioannem, virginem permansisse: id etenim testatur sanctus Epiphanius in panar. hęres. quinquagesimaoctaua his verbis: Qui nam igitur hi fuerint, quam generosi Apostoli, ac monasticam vitam degentes, ac deinceps virgines? Ioãnes quidem, & Iacobus filij Zebedæi, qui manserunt in virginitate. hæc Epiphanius. Agit de eodem Suidas in Herode, recitatque historiam de martyrio illius, qui illum accusauerat, & quomodo veniam precatus, martyrium subijt. Trithemius de viris illustribus recenset Callisti Papæ commentarios, ait illum copioso sermone & maxima diligentia tractatum scripsisse de miraculis sancti Iacobi. Legimus eiusdem Callisti nomine de ea re quinque libros digestos, quibus continentur miracula eiusdem Apostoli virtute edita, licet (ut constat ex ratione annorum numeri) aliqua fuerint superaddita, ac illis admista habentur & eiusdem Callisti sermones de trãslatione Sancti Iacobi, itemque de ea re epistolæ; necnon & litteræ Leonis Papæ tertij de translatione Sancti Iacobi in Hispaniam facta tertio Kalend. Ianua. est earum exordium: Noscat fraternitas vestra. &cæt. itemque litteræ Innocentij Papæ secundi habentes subscriptionem S.R.E. Cardinalium, qui illis vixere temporibus, quibus eiusdem Callisti commentarius comprobatur. recitatur in eo & epigramma Fortunati de martyrio sancti Iacobi.

b Christophori.] Martyr est tam Latinis, quã Græcis notissimus, de quo hac item die Beda, Vsuardus, Ado, & alij omnes recentiores; Græci autem de eo agunt in Menologio ad septimum idus Maias. Huius quidem acta de prauata ac inter se diuersa admodum reperiuntur. edidit eã primum Mombr. tom. primo vit. sanct. Petrus in catal. libro 6. cap. centesimotrigesimoquinto. Vicellius in Apolog. ex Ruggero Fuldensi paucis contraxit. Legimus eadem in nonnullis antiquis codicibus, quæ & Sur. retulit in tomum quartũ: sed omnia quæ censura indigeant. Irrepsit inter alia, ut pro Decio Imp. Dagnus quidam sit positus sub Decio etenim esse passum vna cum cæteris Christianis commilitonibus, constat ex veteri

hymno

hymno sacro, qui legitur in breuiario Toletano secundum regulam S. Isidori, quo etiam eiusdem martyris acta describuntur: quæ quidem præ cæteris omnibus nobis arrident. Asseruantur ibidem (ut in eodem breuiario legimus eiusdem martyris uenerãdæ reliquię.) Frequẽs erat ac religiosus in Hispanijs Christophori martyris cultus. Erat etiam Cordubæ nobilis ac uetus memoria sancti Christophori ecclesia & monasterium ab eo denominatum, cuius meminit S. Eulogius, dum agit de alio Christophoro ecclesia & monasterij alumno, qui sicut & nomen, ita etiam eum imitatus, martyrij coronam est consecutus tempore persecutionis Saracenorum: de alio monasterio nomine eiusdem sancti Christophori dedicato, meminit sanctus Grego. in regist. lib. 8. epist. 33. hæc de antiquis eius memorijs. Quòd pertinet ad gigantæam staturam, qua pingi consueuit, qd dicam, non habeo. referam hic tantum ex hymno præfato hos uersus, quibus eius imago describitur, imò potius tantummodo adumbratur.

Elegansque statura mente elegautior,
Visu fulgens, corde vibrans, & capillis rutilans,
Ore Christum, corde Christum Christophorus insonat. Et in capitulo sic dicitur.
De minimo grandis, ut ex milite dux fieret fidelium populorum. &c.

Porro ea cuncta quæ de S. Christophoro feruntur, de palma, flumine, statura procera; ea, inquam, omnia Hieronymus Vida episcopus Albæ allegorico sensu interpretata egregio cecinit epigrammate. De symbolicis picturis Christianis antiquitus pingi solitis, diximus superius 23. April. in Georgio.

c Cucuphatis.] De quo & Beda, Vsuardus, Ado, & alij hac die. Prudentius hymno quarto de eo hoc uersu meminit.
Barchinon claro Cucuphate freta.
Surget. &c. Huius acta ex Anonymo descripsit Sur. to. 4. Mombrit. to. 1. Petrus in catal. li. 6. cap. 136. sed eadem fœlicius canuntur Saphico carmine, hymno sacro, qui legitur in breui. Tolet. plura de eodem in Flore sanct. Hisp. & in Thess. concionat. tom. 2. Kalen. Augusti. ibi & de Felice agitur.

d Pauli] Agit de eo Euseb. hist. li. 8. c. 18. passumq. tradit, anno sexto psecutionis Diocletiani Imp. qui est annus Dñi trecẽtesimus octauus.

e Valentinæ.] Eadem ipsa eo passa est tempore, quo & Paulus de quo modo actum est. Scribit de ea idem Euseb. hist. lib. 8. c. 18.

f Florentij & Felicis.] Sũt hi duo ex numero illorũ octeginta triũ militũ, de quib. agitur pridie huius diei, ibi & de his diximus. Furconij cum hi ponuntur sciendũ est, nobilẽ fuisse ecclesiam Furconiensem in Vestinis, cuius mẽtio habetur in cõcilio Romano sub Agathone, quod recitatur in Sexta Synodo act. 4. adnumeratam eandem inueni inter eas, quarũ episcopi dicebãtur olim suffraganei Romani Põtificis, nec erãt sub ditione alicuius archiepiscopi, sed tantum immediate subiecti Romano Põtifici, ut het cod. man. scrip. bibliothecæ Vaticanæ, qui inscribitur, Liber censuum.

Theodomiri.] De quo agit S. Eulogius in memor. sanct. lib. 2. c. 6. atq. eundem 25. Iulii, die Sabbati, martyrii coronam esse adeptum, æra octingentesima nonagesima nona, anno a Christo Dño octingentesimo quinquagesimo primo.

h Magnerici episcopi.] Agit de codẽ hac die Molan. in addit. ad Vsuardum. Acta eius scripsit Ebruinus abbas. habetur de eo mentio in actis S. Guaderici, quæ recitat Sur. tom. 4. 11. August. Gregorius Turon. de gest. Franc. lib. 8. c. 37. lib. 9. c. 10. & in tabulis episcoporum Treuerensiũ post Miccium. De hoc extare carmen Fortunati, tradit Molanus: uerum in libris Fortunati nuper editis Calari, non de Magnerico Treuerensi, sed de Agerico Virdunensi carmen extat lib. 3. uixit circa annum Domini quingentesimum quintum.

j. D Septimo Kalend. Augusti. Luna. 26

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30

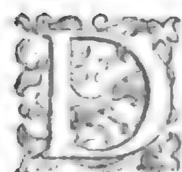

DORMITIO sanctę Annę a matris genitricis Dei Marię. Philippis in Macedonia natalis sancti Erasti, b qui illic à beato Paulo Apostolo relictus episcopus, ibidẽ martyrio coronatus est. Romæ via Latina sanctorum martyrum Symphronij, c Olympii, Theoduli, & Exuperiæ, qui, vt in gestis sancti Stephani Papę legitur, igni-

bus

bus combusti, martyrij palmam adepti sunt. In Portu Romano S. Hyacinthi [d] martyris, qui primo in ignem iniectus, deinde in profluentem pręcipitatus, illæsus euasit: post hæc à Leontio consulari sub Traiano Imperatore gladio percessus uitam finiuit: cuius corpus Iulia matrona in prædio suo iuxta Vrbem sepeliuit. Item Romæ sancti Pastoris [e] presbyteri, cuius nomine titulus [f] extat in Viminali apud sanctam Pudentianã Veronæ S. Valentis [g] episcopi & confessoris. In monasterio S. Benedicti in agro Mantuano SS. ymeonis [h] monachi & eremitæ, qui multis miraculis clarus, in senectute bona quieuit.

IVLII. 26.

a ANNAE.] Græci autem de ea pridie huius diei agunt in Menologio: in cõstitutione Emmanuelis Imp. ponit inter eas solemnitates, quibus uacandum est religionis gratia. De eadem Dei genitricis matre meminit S. Epiphanius in panar. hæres. 78. & 79. itemq; in cõmentariolo de laudib. Deipare. Antiochus monachus, qui doctrina & sanctitate claruit temporibus Heraclii Imperatoris de eadẽ agit in homilia 10. Ioannes Damascenus de fide orthodoxa lib. 4. c. 15. in actione prima de dormitione beatæ Mariæ, & oration. 1. & 2. in natiuitate eiusdem. Andreas Cretensis plura in Natali Deiparę, & in sacris hymnis; Multa præterea, de ea apud Cyrum Prodiomum. Est de eadem sermo Fulperti epi Carnotensis. in breuiario Toletano inest de ea uetus officium ecclesiasticum cũ sacro hymno eodẽ die canendo Habemus in nostra bibilotheca to. 7. de eadem sermonem cuius est initium Beatissimæ & multiplici, &c. ibique carmina quædam in laudem ipsius scripta sunt, in aliqua ecclesia cani solita. Fertur de eadem apocryphum quoddam, nomine S. Hieronymi: quod incipit Postulastis filiæ &c. De miraculis S. Annæ Trithemius scripsit. Eius uenerandum caput asseruari Duræ, quod est oppidum Iuliacense, testatur Molan. in addi ad Vsuard. edit. 2. Annulus ast eius Romæ in eius ecclesia custoditur. Iustinianus Imperator eidem erexit Constantinopoli augustissimam basilicam, ut auctor est Procop. lib. 1. ædif. Iustiniani Imperatoris, de qua habetur mentio in actis S. Stephani iunioris: eandem tandem uetustate collabentem Basilius Imperator restituit, at scribit Cedren. in Basilio plura in laudem sanctæ Annæ tam carmine, quam soluta oratione a recentioribus scripta sunt, ut a Vicellio, & aliis. Constat ex prædictis tam in Orientali, quam Occidentali Ecclesia peruetustum fuisse sanctæ Annæ cultum. Sanctissimus Dominus noster Gregorius XIII. Papa diuino afflatus spiritu, Apostolicis literis datis hoc anno Dominĩ 1584. Kalen. Maii. eius Pontificatus anno 12. firmauit, auxitque, præcipiens nimirum, ut perpetuis futuris temporibus beatæ Annæ dies festus 7. Kalen. Augusti per totius Orbis ecclesias duplici officio quotannis recolatur: Romanisque aliarum ecclesiarum Kalendariis addatur, & duplex ei adscribatur.

b Erasti.] De quo Act. Apostolorũ c. 19. Paulus ad Romanos c. 16. & ad Timot. c. 4. Agunt de eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alii. Hunc creatum fuisse episcopum Paneadis, scribit Dorotheus in synopsi; licet cæteri omnes, quibus magis assentimur, Philippensem eum dicant factum episcopum.

c Symphronii, & soc.] De his hac die Vsuardus, & alii. res gestæ ipsorum descriptæ habentur in actis S. Stephani Papæ apud Sur. tom. 4. die 2. Augusti.

d Hyacinthi.] Agit de eo etiam Beda, Vsuar. Ado, & alij recentiores. Acta uero ipsius recitat Sur. tom. 4 hac die.

e Pastoris.] Non tm̃ in uet. Romano Martyrologio sed & in antiquis man. scrip. de eo agitur hac die. Plura de ipso scripta habentur in actis sanctarum Pudentianæ, Praxedis, Nouati, & Timothei, quorũ supra meminimus. Mentio de eodem habetur in libro de Roma Põtificib. in Pio Papa, De eius obitu agit in litteris eiusdem Pontificis ad Iustum epm Viennensem, quas esse germanas, monstrauimus in Annal. ecclesiast. in eis hæc de Pastore scripta hñr: Pastor titulum condidit, & digne in Dño obijt. hæc ibi Habemus in nostra bibliotheca res gestas sancti Pastoris, seu potius panegirim in die natali eius alicubi in ecclesia legi solitã. est eius exordium: Sanctorũ uestigia, &c. ibi etiam, ea die de alio Pastore agitur discipulo S. Erasmi episcopi, qui passus est Romæ via Salaria, temporibus Diocletiani, atque sepultus ad Cliuũ cucumeris. De scriptis sancti Pastoris, quorum

quorum penes Græcos vsitatior fuit lectio, in Annalibus pluribus egimus.

f Titulus.]Idem Titulus, quod Memoria, seu Ecclesia;sic dictus, quod in loco ubi erat ecclesia erigenda, crux poneretur in titulum. sic l. ult. de paga. Cod.Theod. & l. decernimus. C. de episcopo,& cleric.Nouel.117.c.7.ex Iulian. & const. 4. c.1.Auth.coll.5.tit.17.ut nullus fabric.ca.nemo ecclesiam,de consecr.distinct.1. ex concil. Aurelian. & in capitularib.Franc.lib.5.cap. 239. ord. Rom. de diui.offic.c.de ædif eccles.pag.107. habes de titulo hæc ex Prudentio hymn.5.peristeph.de sancto Vincentio.

Iam nunc & ossa extinxero
Ne sit sepulchrum funeris
Quod plebs gregalis excolat,
Titulumq; figat martyris, & hymno 12. de passionib. Apostolorum, in hunc modum. Parte alia Titulum Pauli uia seruat Ostiensis. Romæ autē obtinuit uetus loquendi usus, vt non omnis Ecclesia, martyrum ve Memoria Titulus diceretur, sed tantum insigniores Ecclesiæ, quibus præficerentur presbyteri Cardinales.

h Valentis episc.] De eo tabulæ ecclesiæ Veronensis & in antiquis monumentis episcoporum Veronensium,quæ collegit illustriss. ac Reuerendissimus,hodie Cardinalis August.Valer.eiusdem ciuitatis episcopus.

h Symeonis.]Huius res gestas scripsisse fertur Hilarion monachus ordin. S. Benedicti; eas nos non uidimus, nisi sint illæ, quæ in bibliothecæ Vaticana man. scrip. leguntur absq; auctoris nomine in codice,qui habet numeri notam 709. ubi traditur,hunc Armenum fuisse genere ordinē leuitā,professione monachū, uenisse in Italiam, ac multis egregijs operibus illustratum quieuisse in Domino, anno à Christo millesimo decimo sexto indict.14.7. Kal. August Henrico Imp. Quib. temporibus etiam Treueris in Gallijs claruit alius eiusdem nominis,& professionis, ordinisque S.Benedicti:qui in turri inclusus,ibidem usque ad obitum uixit,de quo Sigebert.in chron.an.Domini 1015.& Trithem.de uir.illustr.ordin.sanct. Benedict.lib.3.c.238.

E Sexto kalendas Augusti.Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1			

NICOMEDIAE passio sancti Pantaleonis a medici, qui à Maximiano Imperatore pro fide Christi tentus, & equulei pœna, ac lampadarum exustione cruciatus,sed inter hæc Domino sibi apparente refrigeratus, tandem ictu gladij martyrium consummauit. Ibidem sancti Hermolai b presbyteri, cuius doctrina beatus Pantaleon ad fidem conuersus est, sanctorum quoque Hermippi & Hermocratis fratrum,qui post multas pœnas sibi illatas, ab eodem Maximiano capitali sententia ob confessionem Christi puniti sunt.Nolæ sanctorum martyrum Felicis, c Iuliæ,& Iucundæ.Vigilijs in Apulia sanctorum martyrum Mauri episcopi,Pantaleemonis,& Sergij,qui passi sunt sub Traiano. Apud Homeritas commemoratio d sanctorum Martyrū, qui sub Dunaan tyranno ob Christi fidem incendio traditi sunt. Cordubæ in Hispania sanctorum martyrum Georgij e diaconi,Felicis,Aurelij,Nataliæ,& Liliosæ,in persecutione Arabica. Ephesi natalis sanctorum septem f dormientium, Maximiani, Malchi Martiniani, Dionysij, Ioannis, Serapionis, & Constantini. Antisiodori depo-

depositio beati Aetherij g episcopi & confessoris. Constantinopoli beatæ Anthusæ d virginis, quæ sub Constantino Copronymo ob cultum sanctarū imaginum verberibus cæsa, & exilio relegata quieuit in Domino.

IVLII 27.

a PANTALEONIS, aliàs, Pantaleemonis.] De quo hac item die Beda, Vsuard. die sequen. Græci in Menologio hac item die agunt, festumq; colunt, vt apparet ex Emmanuelis constitutione tit. de ferijs. Huius acta ex antiquioribus monumentis edidit Metaphrastes, quæ Latinè à se reddita descripsit Lipom. tom. 6. & Sur. to. 4. legimus eadem in uet. man. scrip. codic. ex quibus etiam Mombr. to. 2. & Petr. in catal. lib. 6. c. 146. Agit de eodem Niceph. lib. 7. c. 14. Huius templum Constantinopoli vetustate collapsum, in ampliorem formam Iustinianus Imp. restituit, ut scribit Procop. de ædif. Iustinian. Imp lib. 1. excitauit & aliud in honorem eiusdem martyris in Palæstina, ut idem refert lib. 5. Caput eius ex Africa in Gallias translatum esse anno Domini 802. scribit Sigebert. in chron. extat de eadem translatione carmen abogardi episcopi Lugdunensis. Cōstantinopoli etiam eius sacræ reliquiæ conditæ erant in loco, qui dictus est Concordia, ubi sacrosancta synodus œcumenica est celebrata, quæ ex quatuor secunda ordine posita est. de his Ioan. Damascen. lib. 3. de imaginibus.

b Hermolai, & soc.] De his hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij Latinorum, Græci autem in Menologio pridie huius diei. horum omnium acta intexta habētur cum illis S. Pantaleemonis. scribit de eodem Niceph. histor. libro septimo, cap. 14.

c Felicis, & soc.] Agit de ijsdem hac die Beda, astipulanturque vet. man. scrip.

d Commemoratio sanct. martyr.] De his Niceph. hist. lib. 17. c. 6. vberius autem horum acta descripsit Metaphrastes; quæ recitat Lipom. to. 6. & Sur. tom. 5. die 24. Octobr.

e Georg. & soc.] De his Vsuard. 6. Kal. Septēbris, sed hic est dies natalis ipsorum, ut apparet ex S. Eulogio, qui de his multis agit in Memor. sanct. lib. 2. c. 10. passosq; tradit æra 890. a Christo aūt anno 852. ibi idem Eulogius recitat Georgij epist. ad uniuersos Christianos in Hispania cōsistentes, qua ad subeundum martyrium roborauit. est eius exordium: Cognoscite ò fratres charissimi meum introitum in Hispaniam, &c.

f Septem Dormientium] De his hac itē die Vsuardus, ac recentiores omnes; Græci autem in Menologio prid. no. Augusti, & 11. Kal. Nouemb. nimirum quando inclusi sunt in specu, & quādo demum sunt inuenti. Cur autem hi dicti sint dormientes, duplex affertur ratio. Altera q̀ hi martyres temporibus Decij consummarint martyriū intra speluncam clausi, ac demum specus ostio reserato, inuentis eorum corporibus velut rediuiui, iterum apparuissent, dictiq; dormientes consuetudo diuinæ scripturæ loquendi usu, quo eos, qui piè religioseque vita functi sunt, dormientes consueuit appellare. Altera verò, quòd ijdem tēporibus Decij vsque ad vltima tempora Theodosij iunioris intra specum clausi, somno capti ad ducentos ferè annos reuera dormierint. Qui hæc putarint, sunt in primis ex Græcis Metaphrastes, qui rei gestæ historiam texuit, quam recitat Sur. to. 4. hac die. Niceph. lib. 14. c 45. Cedren. in compend. ann. 23. Theodosij, ex Latinis Greg. Turon. de glor. confess. c. 95. Sigeber. in chron. ann. 447. Quid simile de alijs septem dormientib. in Germania scribit Paul. diac. de gest. Longobard. libro 1. c. 3. quos illos esse putamus, de quibus Gregor. Turon. epist. scripsit ad Sulpicium episcopum Bituricensem, qua illorum recenset originem, quos tū reuera obijsse diem expresse testatur, recitatq; eorum nomina, quæ sunt illa, Clemens, Primus, Lætus, Theodorus, Gaudens, Cyriacus, & Innocentius: si & ex Gentilib. de longo tpe dormiente exemplum cupis, habes Plin. qui li 7. c. 52. puerum quendam annos 7. & 50 dormisse, tradit. sed hæc credat, qui volet. Iam ut ad eos, de quibus agimus, reuertamur; sententiæ illorum, qui putant hos non ob mortem dictos esse dormientes, sed quod verè eo temporis spatio somno fuerint oppressi, magnopere refragatur, quod ipsi aiunt, id miraculum diuinitus factum ob eam causam, quòd eo tempore de resurrectione carnis hæresis esset orta, cum reuera nihil tale temporibus Theodosij iunioris contigisse reperiatur. nā nec in sacrosancto concilio Ephesino, quod sub eodē Theodosio celebratum est, neq; in sacrosancta synodo Chalcedonensi post illud proxime habita, ulla unquam mentio de eiusmodi hæresi facta inuenitur, quæ prima omnium patrum sententia dānari debuisset. Præterea si ad astruendam fidē resurrectionis, uoluit Dominus hos martyres excitare: manifestum est, eos reuera fuisse mortuos, alioqui enim dormientium quidem a somno excitatorum, sed non mortuorum resurgentiū quæ fidem

quorum penes Græcos vsitatior fuit lectio, in Annalibus pluribus egimus.

f Titulus.]Idem Titulus, quod Memoria, seu Ecclesia; sic dictus, quod in loco ubi erat ecclesia erigenda, crux poneretur in titulum. sic l. ult. de paga. Cod. Theod. & l. decernimus. C. de episcopo, & cleric. Nouel. 117. c. 7. ex Iulian. & const. 4. c. 1. Auth. coll. 5. tit. 17. ut nullus fabric. ca. nemo ecclesiam, de consecr. distinct. 1. ex concil. Aurelian. & in capitularib. Franc. lib. 5. cap. 239. ord. Rom. de diui. offic. c. de ædif eccles. pag. 107. habes de titulo hæc ex Prudentio hymn. 5. peristeph. de sancto Vincentio.

Iam nunc & ossa extinxero
Ne sit sepulchrum funeris
Quod plebs gregalis excolat,
Titulumq; figat martyris, & hymno 12. de passionib. Apostolorum, in hunc modum. Parte alia Titulum Pauli uia seruat Ostiensis. Romæ autẽ obtinuit uetus loquendi usus, vt non omnis Ecclesia, martyrumve Memoria Titulus diceretur, sed tantum insigniores Ecclesiæ, quibus præficerentur presbyteri Cardinales.

h Valentis episc.] De eo tabulæ ecclesiæ Veronensis & in antiquis monumentis episcoporum Veronensium, quæ collegit illustriss. ac Reuerendissimus, hodie Cardinalis August. Valer. eiusdem ciuitatis episcopus.

h Symeonis.]Huius res gestas scripsisse fertur Hilarion monachus ordin. S. Benedicti; eas nos non uidimus, nisi sint illæ, quæ in bibliotheca Vaticana man. scrip. leguntur absq; auctoris nomine in codice, qui habet numeri notam 709. ubi traditur, hunc Armenum fuisse genere ordinẽ leuitã, professione monachũ, uenisse in Italiam, ac multis egregijs operibus illustratum quieuisse in Domino, anno à Christo millesimo decimo sexto indict. 14. 7. Kal. August Henrico Imp. Quib. temporibus etiam Treueris in Gallijs claruit alius eiusdem nominis, & professionis, ordinisque S. Benedicti: qui in turri inclusus, ibidem usque ad obitum uixit, de quo Sigebert. in chron. an. Domini 1015. & Trithem. de uir. illustr. ordin. sanct. Benedict. lib. 3. c. 238.

E Sexto kalendas Augusti. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1			

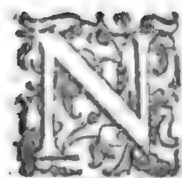

NICOMEDIAE passio sancti Pantaleonis a medici, qui à Maximiano Imperatore pro fide Christi tentus, & equulei pœna, ac lampadarum exustione cruciatus, sed inter hæc Domino sibi apparente refrigeratus, tandem ictu gladij martyrium consummauit. Ibidem sancti Hermolai b presbyteri, cuius doctrina beatus Pantaleon ad fidem conuersus est, sanctorum quoque Hermippi & Hermocratis fratrum, qui post multas pœnas sibi illatas, ab eodem Maximiano capitali sententia ob confessionem Christi puniti sunt. Nolæ sanctorum martyrum Felicis, c Iuliæ, & Iucundæ. Vigilijs in Apulia sanctorum martyrum Mauri episcopi, Pantaleemonis, & Sergij, qui passi sunt sub Traiano. Apud Homeritas commemoratio d sanctorum Martyrũ, qui sub Dunaan tyranno ob Christi fidem incendio traditi sunt. Cordubæ in Hispania sanctorum martyrum Georgij e diaconi, Felicis, Aurelij, Nataliæ, & Liliosæ, in persecutione Arabica. Ephesi natalis sanctorum septem f dormientium, Maximiani, Malchi Martiniani, Dionysij, Ioannis, Serapionis, & Constantini. Antissiodori depo-

depositio beati Aetherij g episcopi & confessoris. Constantinopoli beatæ Anthusæ d virginis, quæ sub Constantino Copronymo ob cultum sanctarũ imaginum verberibus cæsa, & exilio relegata quieuit in Domino.

IVLII 27.

a PANTALEONIS, aliàs, Pantaleemonis.] De quo hac item die Beda, Vsuard die sequen. Græci in Menologio hac item die agunt, festumq; colunt, vt apparet ex Emmanuelis constitutione tit. de ferijs. Huius acta ex antiquioribus monumentis edidit Metaphrastes, quæ Latinè à se reddita descripsit Lipom. tom. 6. & Sur. to. 4. legimus eadem in uet. man. scrip. codic. ex quibus etiam Mombr. to. 2. & Petr. in catal. lib. 6. c. 146. Agit de eodem Niceph. lib. 7. c. 14. Huius templum Constantinopoli vetustate collapsum, in ampliorem formam Iustinianus Imp. restituit, ut scribit Procop. de ædif. Iustinian. Imp lib. 1. excitauit & aliud in honorem eiusdem martyris in Palæstina, ut idem refert lib. 5. Caput eius ex Africa in Gallias translatum esse anno Domini 802. scribit Sigebert. in chron. extat de eadem translatione carmen Agobardi episcopi Lugdunensis. Cõstantinopoli etiam eius sacræ reliquiæ conditæ erant in loco, qui dictus est Concordia, ubi sacrosancta synodus œcumenica est celebrata, quæ ex quatuor secunda ordine posita est. de his Ioan. Damascen. lib. 3. de imaginibus.

b Hermolai, & soc.] De his hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij Latinorum, Græci autem in Menologio pridie huius diei. horum omnium acta intexta habentur cum illis S. Pantaleemonis. scribit de eodem Niceph. histor. libro septimo, cap. 14.

c Felicis, & soc.] Agit de ijsdem hac die Beda, astipulanturque vet. man. scrip.

d Commemoratio sanct. martyr.] De his Niceph. hist. lib. 17. c. 6. vberius autem horum acta descripsit Metaphrastes; quæ recitat Lipom. to. 6. & Sur. tom. 5 die 24 Octobr.

e Georg. & soc.] De his Vsuard. 6. Kal. Septẽbris, sed hic est dies natalis ipsorum, ut apparet ex S. Eulogio, qui de his multis agit in Memor. sanct. lib. 2. c. 10. passosq; tradit æra 890. a Christo asit anno 852. ibi idem Eulogius recitat Georgij epist. ad uniuersos Christianos in Hispania cõsistentes, qua ad subeundum martyrium roborauit. est eius exordium: Cognoscite ô fratres charissimi meum introitum in Hispaniam, &c.

f Septem Dormientium] De his hac itẽ die Vsuardus, ac recentiores omnes; Græci autem in Menologio prid. no. Augusti, & 11. Kal. Nouemb. nimirum quando inclusi sunt in specu, & quãdo demum sunt inuenti. Cur autem hi dicti sint dormientes, duplex affertur ratio. Altera quòd hi martyres temporibus Decij consummarint martyriũ intra speluncam clausi, ac demum specus ostio reserato, inuentis eorum corporibus velut rediuiui, iterum apparuissent, dictiq; dormientes consuetudo diuinæ scripturæ loquendi usu, quo eos, qui piè religiosèque vita functi sunt, dormientes consueuit appellare. Altera verò, quòd ijdem tẽporibus Decij vsque ad vltima tempora Theodosij iunioris intra specum clausi, somno capti ad ducentos ferè annos reuera dormierint. Qui hæc putarint, sunt in primis ex Græcis Metaphrastes, qui rei gestæ historiam texuit, quam recitat Sur. to. 4. hac die. Niceph. lib. 14. c. 45. Cedren. in compend. ann. 23. Theodosij, ex Latinis Greg. Turon. de glor. confess. c. 95. Sigeber. in chron. ann. 447. Quid simile de alijs septem dormientib. in Germania scribit Paul. diac. de gest. Longobard. libro 1. c. 3. quos illos esse putamus, de quibus Gregor. Turon. epist. scripsit ad Sulpitium episcopum Bituricensem, qua illorum recenset originem, quos tũ reuera obijsse diem exprese testatur, recitatq; eorum nomina, quæ sunt ista, Clemens, Primus, Lætus, Theodorus, Gaudens, Cyriacus, & Innocentius. si & ex Gentilib. de longo tpe dormiente exemplum cupis, habes Plin. qui li 7. c. 52. puerum quendam annos 7. & 50. dormisse, tradit. sed hæc credat, qui volet. Iam ut ad eos, de quibus agimus, reuertamur; sententiæ illorum, qui putant hos non ob mortem dictos esse dormientes, sed quod verè eo temporis spatio somno fuerint oppressi, magnopere refragatur, quod ipsi aiunt, id miraculum diuinitus factum ob eam causam, quòd eo tempore de resurrectione carnis hæresis esset orta, cum reuera nihil tale temporibus Theodosij iunioris contigisse reperiatur. nã nec in sacrosancto concilio Ephesino, quod sub eodẽ Theodosio celebratum est, neq; in sacrosancta synodo Chalcedonensi post illud proxime habita, ulla unquam mentio de eiusmodi hæresi facta inuenitur, quæ prima omnium patrum sententia dãnari debuisset. Præterea si ad astruendam fidẽ resurrectionis, uoluit Dominus hos martyres excitare: manifestum est eos reuera fuisse mortuos, alioqui enim dormientium quidem a somno excitatorum, sed non mortuorum resurgentiũ, quæ

fidem resurrectionis facerent, fuissent testimonia. His accedit, quod nullus illorum scriptorum, qui illis vixere temporibus, rem tam insignem, miraculum adeo grande, scriptorum monumentis commendarunt: quæ omnia illos latuisse, verisimile non est: puta sanctum Prosperum, qui illorum temporum res gestas per annos singulos digessit, aut Marcellinum, vel alium ex illorum temporum scriptoribus. Addimus etiam, quod Stephanus episcopus Ephesinus, cuius sedis tempore id euenisse refertur in actis, quæ scribit Metaphrastes, intrusus fuit armorum vi in eam sedem, pollutusque communione Eutychetis atque Dioscori in latrocinio Ephesino, ut habent acta ipsa, quæ recitantur in Sacros. concilio Chalced. act. prima, & undecima, cuius quidem communionem prædicti Dormientes merito execrari ac vitare debuissent. Hæc sunt quæ his obstare uidentur. Quid autem in hac re sentiendum sit, ego minime decerno, nec mihi tantum sumo, ut hæc audeam definire, quamuis in priorem sententiam sim proclivior. Quicquid sit, optimo iure dicimus, tam Latinos, quàm Græcos religiose ac pie colere, ac celebrare horum sanctorum anniuersariam solemnitatem, cum grauia passi sint temporibus Decij, atque reuera in Domino obdormierint.

g Aetherei episcopi.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, & alij, adnumeratur decimus octauus eius sedis episcopus, cui præfuit annos sex, hacque die obijt, sepultus in ecclesia sancti Germani, ut habent tab. Democharis lib. de sacrifi. Miss.

h Anthusæ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio, ubi eius acta breui compendio scribuntur.

xxix F Quinto Kal. Augusti. Luna. 28

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2			

ROMAE passio sancti Victoris a Papæ & martyris. Item Romæ sancti Innocentij b Papæ & confessoris. Mediolani natalis sanctorum martyrum Nazarij, c & Celsi pueri, quos Anolinus d sub rabie persecutionis, quæ per Neronem excitata est, diu maceratos & afflictos in carcere, gladio feriri iussit. Thebaide in Aegypto cõmemoratio plurimorum e sanctorum Martyrum, qui in persecutione Decij & Valeriani passi sunt, quando Christianis optantibus pro Christi nomine gladio percuti, callidus hostis tarda ad mortem supplicia conquirens, animas cupiebat iugulare, non corpora: ex quorũ numero vnus post equuleos, laminas, ac sartagines superatas, melle perũctus, ligatis manibus post tergũ, sub ardentissimo Sole fucorum ac muscarum aculei expositus fuit: alius inter flores molliter vinctus, cũ ad eum impudicissimum scortum venisset, vt in libidinem concitaret, præcisam morsu linguam in blandientis faciem expuit. Ancyræ in Galatia S. Eustathij g martyris, qui varijs tormentorum generibus excruciatus, atque in flumen demersus, sed inde ab Angelo ereptus, demum columba è cœlo adueniente, ad præmia æterna uocatus est. Mileti sancti Acatii h martyris, qui sub Licinio Imperatore post diuersas pœnas in fornacem iniectus, ac Dei ope seruatus illæsus, martyrium capitis abscissione compleuit. In Britannia minori sancti Sampsonis i episcopi & confessoris.

confessoris. Lugduni sancti peregrini * presbyteri, cuius beatitudinem miraculorum gloria testatur.

IVLII. 28.

a VICTORIS Papæ.] Successit hic S. Eleutherio, vt patet ex lib. de Rom. Pont. Euseb. in chron. & hist. lib. 5. c. 22. & seq. Optat. Mileuit. li. 2. cõtra Parmen. Aug epi. 165. & alijs. nosque de eo egigimus in Annal. ecclesi. vbi & pro eodem scripsimus Apologiam aduersus eos, qui nimiæ seueritatis ob res ab eo gestas aduersus hæreticos Quartodecimanos redarguunt.

b Innocentij Papæ.] Hic suffectus est in locũ S. Anastasij, vt constat ex lib. de Rom. Pontificib. Prospero, Marcellino, & Niceph. episc. in chron. eius aũt acta per annos singulos digessimus in Annal. vindicauimusque eum à calumnijs Zosimi ethnici scriptoris Christianis infensissimi. Eius corpus translatum esse à Sergio iuniori in titulum Equitij, docet vetus inscriptio ibidem posita.

c Nazarij, & Celsi.] De his hac die Vsuardus, & alij: nonnulli aũt ad pridie id. Iunij, qua sanè dia inuẽtarum reliquiarũ per S. Ambrosium solemnis dies celebrabatur: hodie aũt illorũ dies natalis colitur, de quo extat sermo S. Ambrosij 14. de sanc. edit. Ro. quẽ & habet Lipom. to. 6. & Sur. tom. 3. 19. Iunij meminit idem de Nazario in cõment. in Luc. lib. 7. c. 13. Describit eorundem acta Metaphrastes, quæ & Lipom. & Sur. in ijsdem locis referunt. alia insuper fusius scripta recitat Mõbrit. to. 2. narrantur insuper horũ martyrũ res gestæ in actis sanctorum Syri, & Iuuẽtij, quæ extãt apud Surtom. 7. die 12. Septembr. Agunt etiam Græci horũ martyrum annuam commemorationem prid. id. Octobr. ut constat ex dicto ipsorum Menologio. De adinuentione ipsorũ corporum scribit Paulinus in uita S. Ambrosij, cuius liberalitate eorundem sacræ reliquiæ in diuersis Orbis Christiani regiones diuisæ sunt. accepit eas S. Paulinus, qui in Fundana, atque Nolana basilica collocauit, ut ipse scribit ad Seuer. epist. 12. & in natali 9. S Felicis. S. Gaudentius Brixianus episcopus easdem ab eodem acceptas condidit in basilica, quam dedicauit, ut ipse scribit in sermone in eius dedicatione habito. misit Nazarij reliquias ad episcopos Africanos eas exposcẽtes Ennodius Ticinensis, cuius ad eosdem extat epistola. translatæ sunt etiam in Gallias Ebredunum: sed ob frequentes barbarorum incursus iam obliuione sepultæ, ac iterum inuentæ, occasionem dederunt, vt Gregor. Turon. de glor. martyr. cap. 47. rerum gestarũ inscius, existimaret dictos martyres Ebreduni in Gallia esse passos, secutus fidem cuiusdã apocryphi. De basilica sancti Nazarij in Galijs, quam in augustiorem formam restituit Leontius episcopus, scribit epigramma Venantius Furtun. libro primo. De alijs eorundem reliquijs Parisijs collocatis Aim. lib. 2. de gestis Franc. c. 20. erat & Constantinopoli memoria S. Nazarij cuius basilicam uetustate collapsam restituit Basilius Imperator, ut scribit Cedren. in compend. in Basil. Imper. Naboris item & Nazarij sacras reliquias rursus translatas in Gallias anno septingentesimo sexagesimo tradit Herma. in chron.

d Anolinus, alias Anulinus.] Non tantum Neronis temporibus Anolinus præfectus aduersus Christianos exercuit gladiũ sed & Maximini Imper. qui successit Alexãdro, ijsdẽ tpib. alius eiusdem nominis Anolinus dictus gessit sub sæuissimo principe præfecturam prætorij, de quo Iulius Capitolin in Maximino filio. Tertius Anulinus etiam fuit, qui uixit sub Aureliano, & Gallieno Impp. cuius mentio habetur in actis sanctarum Maximæ, Donitillæ, & Secundæ. Rursus & Diocletiani & Iustiniani Impp. temporibus quartus reperitur Anulinus proconsul in Africa, qui aduersus Christianos diras exercuit quæstiones ut acta martyrum testantur, meminit eiusdem Opt. Mileuit. lib. 3. aduersus Parmen. & S. Augustinus sæpius agens aduersus Donatistas, vt in breuic. collat. diei 3. cap. 12. & alibi.

e Cõmemoratio plurimorũ sanct. marty.] Horũ certamina breuissima describit S. Hieronym[9] in uita S. Pauli primi æremitæ in eius exordio.

f Muscarum aculeis expositus.] Huius supplicij exẽplum aliqua ex parte desumptum uidetur ab Apuleio de asin. aur. lib. 8. ubi hæc conscripta habentur: Arreptum seruulum eius qui causam tanti sceleris luxuriæ suæ præstiterat: nudum ac totum melle perlitum firmiter alligauit arbori ficulneæ, cuius in ipso carioso stipite inhabitantiũ formicarum nidificia bulliebant, & vltro citroque commeabant multiuaga scaturigine; quæ simul dulcem ac mellitum corporis nidorem persentiscunt, paruis quidem, sed numerosis, & continuis morsiunculis penitus inhærentes per longi temporis cruciatum, ita carnibus atque ipsis visceribus adesis, homine consumpto, mẽbra nudarunt, vt ossa tantum uiduata pulpis, nitore nimio candentia funestæ cohærerent arbori. hæc ille. Reperitur

ritur ab antiquis genus tormenti de quo hic agitur, dictum esse Cyphonismus, à Cyphone, quod erat uinculum ligneum, siue ferreum, quo quis ad ignominiam ligatus detinebatur melle delibutus, sic expositus muscis. Dicitur Cyphō ἀπὸ τοῦ κύφειν, idest, a capitis proclinatione. Apud quosdam ita cautum animaduerto: Vt quisquis per audaciā legum placita risui habuisset, diebus uiginti archiuo uinctus Cyphone, perseueraret nudus, melle ac lacte delibutus, ut apibus muscisque esset pabulum; dilapsis verò his, muliebri indutus veste deturbaretur in præceps. hæc Cæl. Rhodig. antiq. lect. lib. 10. cap. 5. in fine. Delibuti etiam lacte & melle exponebantur muscis, qui patiebantur Scaphismum, sic dictum id genus cruciamenti, quod damnatus ad Scaphismum inter duas scaphas includeretur, prominentibus capite, manibus, ac pedibus tantum, ad uolatilium aculeos sic perunctis, ad Solis radios exponeretur: cumque in eodem vase corpus egerere cogeretur, vermibus ex putredine exortis, intus infelix depascebatur. Agit Eunapius Sardianus de Scaphismo pluribus in uit. philos. pag. 113. At quoniam eiusmodi genus tormenti, non semper scaphis exhibitum reperitur, sed corio bouis arido, quo miser sic consummendus insuebatur; dictum puto Scaphismum non a scaphis, sed a Scaphio, quod est vas stercorarium, vt habes ex l. 29. § pen. ff. de auro & ar. lega. habes de Chrysanto martyre, obuolutum corio, expositumque Soli, Scaphismi supplicium passum esse, itidem alios nōnullos martyres. Huic simile erat illud cruciamenti genus, cùm quis non scaphis, vel corio claudebatur, sed intra mortuum animal, solo capite prominente, insuebatur: quale genus supplicij Maximinum in miseros sontes exercuisse auctor est Iulius Capitolinus in uita ipsius, de quo etiam Valer. Maxim. libro nono, cap. secundo, de crudel. exter. 11. his uerbis: Mactatorum pecudum intestinis & visceribus egestis, homines insuere, ita ut capitibus tantummodo emineant, atque ut diutius pœnæ sufficiant, cibo & potione infœlicem spiritum prorogare: donec intus putrefacti; laniati sint animalibus; quæ tabidis corporibus innasci solent. hæc ibi. huic simile est supplicium illud, quod Apuleius lib. 6. de asino aur. in fine narrat in hunc modum: Hunc asinum irregulare crastino placeat, totisque euacuato præcordijs, per medium aluum nudam uirginem insuere, ut sola facie prominente, cæterum corpus puellæ nexu ferino coerceat: tunc super aliquod saxum scrupulosum insitutis & fastilem asinum exponere, & Solis ardentis vaporibus tradere, &c. sic enim patebat inclusa uolucrum, & canū morsibus, ac scatentibus vermibus. id ferè generis erat portentosum illud à Mezentio excogitatum supplicium, cùm viuorū corpora cadaueribus aduersa aduersis alligata atque constricta, ita ut singulæ membrorum partes singulis essent accommodatę, simulque tabescerent. Virg. Aeneid. 8. & Valer. ubi supra 10. Sed ut ad Scaphismum redeamus: speciem quandam Scaphismi pręferebat cruciamentum illud a Caio Caligula excogitatum, de quo Sueton. scribit in Caio cap. 27. quo miseros homines perbreui cauea coercebat, ubi suarum egestionum putredine consumerentur. Quod autem hic habetur de Christianis victis ad radios Solis expositis; huic simile cruciamentum refert Gell. lib. 6. cap. 4. dum agit de Attilio Regulo, quem a Carthaginēsibus, apertis oculis, susdeque consutis palpebris ad Solis radios fuisse expositū, tradit. porrò supplicium Reguli hoc amplius habuit, qđ eiusmodi arca claussus, vndique extrinsecus est clauis confixus, vt testatur post alios Tertullian. lib. ad martyres. Vt tādem de Christianorum supplicijs vno verbo dicamus: quotquot diuersis temporibus diuersorū tyrannorum sæua crudelitas excogitauit genera tormentorum, ea omnia Gentilium rabies innocentes Christianos conuertit: prout diuersorum martyrum acta testantur.

g Eustathij] De eo hac die Græci in Menolog. ubi eius passionis acta descripta reperiuntur.

h Acacij.] Agunt hac Die Græci in Menolog. eiusque martyrium referunt.

i Sampsonis episcopi.] Huius uitam conscripsit Baldricus Dolensis episcopus: agit de eodem Petrus in catal. lib. 6. cap. 150. Vincent. in spec. li. 2. cap. 105. Trithem. de uir. illust. ord. sancti Bened. lib. 3. ca. 41. claruit circa anuum Domini sexcentesimum.

K Peregini.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores.

xxviij. G Quarto Kal. Augusti. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3			

Tarasci

TARASCI in Gallia Narbonensi S. Marthæ [a] uirginis, hospitæ Saluatoris nostri, & sororis B. Mariæ Magdalenæ & S. Lazari. Romæ uia Aurelia S. Felicis [b] secundi Papæ & martyris, quia Constantio Imperatore Ariano ob catholicæ fidei defensionē e sede sua deiectus, & Coræ in Latio occulte gladio necatus, gloriose occubuit. Eius corpus inde à clericis raptum, eadem uia sepultum fuit: postea vero ad ecclesiam sanctorum Cosmæ & Damiani delatum, ibidem Gregorio xiij. summo Pontifice repertum est sub altari, una cum reliquijs sanctorum martyrum Marci Macelliani, & Trāquillini, atq; in eodem loco pridie kalendas Augusti simul cum eis reconditum. In quo etiam altari inuenta fuerunt corpora sanctorum martyrum Abundij presbyteri, & Abundantij diaconi, quæ non multo post ad ecclesiam Iesu solemniter translata sunt pridie natalis eorum. Item Romæ uia Portuensi sanctorum martyrum Simplicij, e Faustini, & Beatricis, temporibus Diocletiani Imperatoris: quorum duo primi post multa & diuersa supplicia iussi sunt capitalem subire sententiam: Beatrix uero eorum soror in confessione Christi præfocata est in carcere. Romæ præterea sanctorum martyrum Lucillæ [d] & Floræ virginum, Eugenij, Antonini, Theodori, & sociorum decē & octo, qui sub Gallieno Imperatore illustre martyrium obierunt. Gangræ, in Paphlagonia S. Callicini [e] martyris, qui ferreis uerberatus, alijsq; supplicijs cruciatus, tandem in fornacē iniectus spiritū Deo reddidit. In Noruegia S. Olaui [f] Regis & martyris. Trecis in Gallia S. Lupi [g] episcopi & confessoris, qui cum beato Germano ad expugnandam Pelagianorum hæresim in Britāniam perrexit, urbemque Trecas a furore Attilæ Galliam omnem deuastantis, assidua oratione defendit: demum quinquaginta duobus annis sacerdotio uenerabiliter functus, in pace quieuit. In ciuitate Briocensi S. Gulielmi [h] episcopi & cōfessoris. Item depositio beati Prosperi episcopi Aurelianensis. Apud Tudertum S. Faustini [k] cōfessoris. In ciuitate Mamiensi S. Seraphinæ. [l]

IVLII 29.

a MARTAE.] De qua item Vsuardus, & alij. Præter illa, quæ S. Euangelistæ Luc. 10. & Ioan. 10. & 12. de ea scripserant: feruntur quædam acta nomine Marcellæ Pedisseq;, quæ recenset Mombrit. tomo 2. sed quæ reuera magis recentiorem aliquē præseferant scriptorem; licet multa cōtineat, quæ non tantum scriptis, sed & traditione firmentur. eiusdem fere generis esse noscuntur ea, quæ Petrus breui compendio refert in catal. lib. 6. cap. 151. Ad eius sepulchrum in Gallia regem Clodoueum curatum, & incolumitati restitutum aliaq; complura miracula ibi fieri solita. eadem acta testantur. De eadē nouissime in Thesaur. concion. tom. 2. hac die: extat de eadem epigramma Bonad. San. lib. 3. monod. 26.

b Felicis secundi Papæ.] Quomodo autē se habuerit, vt integra saluaq;, catholica fide Liberij Romani Pōtificis; qui ab ea licet excidere visus sit, nūquā rei veritate omnino desciuit; ipsoque adhuc viuente. sed erit Felix: plurib. egimus in Annalibus ecclesiasticis, quos proxime, Deo dante, edituri sumus: non enim leuis est quæstio quæ hic paucis possit absolui. De inuentione reliquiarū eius agitur in libello Translationis sanctorum Abundij & Abundantij, quem nuper

venerabiles ijdemq; eruditissimi societatis Iesu Patres in Vrbe typis excudendum curarunt.

c Simplicij,& soc.] De his item hac die Beda, Vsuard. Ado,& alij. Horum agones descripti hūt in actis S. Anthimi apud Sur.tom.3.die 11 Maij, & Mombr. tom. 2. seorsum posita sunt apud nos man.script.quę incipiunt: Temporibus Diocletiani,&c. de horum venerandis corporib.hæc leguntur in lib.de Rom Pont.in Leone Papa II Hic fecit ecclesiam in Vrbe Roma iuxta san tam Bibianā,ubi corpora sanctorum Simplicij,Faustini, & Beatricis,& aliorum martyrum recondidit, & ad nomen beati Pauli Apostoli dedicauit. hæc ibi.

d Lucillæ,Floræ,& soc.] Agit de his item Molanus in addit. ad Vsuardum. extat man. scrip. sermo Petri Damiani in die natali prædictarum uirginū & martyrū.incipit: Gaudeamus fratres, &c. Quæ autem Petrus in catal.lib.6.ca. 157. de his scribit apochrypha omnino esse noscuntur, nec ulla penitus ueritate subsistunt. eiusdem generis esse probantur ea,quę legimus in man scrip.quorum est exordium: Tēpore quo Marcus Antoninus cū Aurelio Cōmodo &c.habet cōplura, quæ nec tēporum, nec rerū ueritati ulla ex parte consentiunt. nec meliora his nactus uidetur Petrus Damiani, dū de ijsdē actis sermonē texens, quasi anceps, per latum campum excurrentem orationem freno quodam coercens,ait: Si tamen rei fides est adhibēda,qua dicitur,&c. Dolemus clarissimarū martyrū germana acta perijsse, sed magis dolemus à nescio quo otioso ac imperito quædā fabulosa commenta illorum loco esse supposita. Legimus libellum de earundē sacrorū corporum translatione, qui sic exordit. Anno Dominicæ Incarnationis 861.Ioannes humilis episcopus Aretinus,&c.Has passas esse sub Gallieno Imp.Petrus Galesinus in suo Martyrolog.etiam profitetur.

e Callinici.] De eo etiā Græci hac die in Menologio. Eius acta fusius explicata descripsit Metaphrastes,quæ retulit Lipom.to.6. & Sur. in tomo 4.olim autem festum S. Callinici celebrari solitum fuit 8. Kal. Nouemb. ut apparet ex actis S. synodi Chalcedonensis: ea n. d.c, sexta actio eius concilij est habita. De eius nomine ecclesia, ac sacris reliquijs eius,Gangræ positis, habes in hist. Miscella lib.15.anno 25.Anast. Imp. Cedrē.eo.anno de ijsdem agit in compen.hist.

f Olaui.] Hunc in baptismate Iacobum dictum ferunt. Scribit de eo Saxo Gramma.lib.10. historiæ Danicæ, & Ioannes Olaus plurib hist. Goth. lib.17.c.21.22.23.& lib.18.c.1.& 5.ubi agitur de nece ipsius.

g Lupi epi.] Agit de eodem hac die Beda, Vsuard. Ado,& alij. Eius acta extant apud Sur. to. 4.de ipso item scribit Beda,de gest Angl lib. 1. c. 17 & seq. Cōstātius itē in uita S.Germani epi Antisiodori lib.1.c.19 & seq. Sidon Apollinaris lib. 6.epist.1.& 4 li.7 epist. 14 & in carmine Eucharistico ad Faustū. Gildam Sapientē scripsisse huius res gestas,testat Catalog scriptorū Britan. Greg. Turon. item de eo lib. de glor. confess.c. 67. 68. Ado in chro.an.452.Sigebert.an.435. & 436. alijq; recentiores, qui res Attilæ prosequuti sunt.

h Gulielmi episc.] Scripsit eius res gestas Godefridus eps Bituricensis,quas recenset Sur. to.4. excessit ex humanis anno Domini 1241. Retulit eum in sanctorum numerum Innocentius Papa quartus, cuius extant de ea re litteræ Apostolicę, datæ anno 11 Pontificatus sui,ut uidimus in registro ipsius anno 11.num. 532.

i Prosperi episcopi.] De quo Beda hac die. Successit hic S Aniano:extant ad hunc litteræ Sidonij Apollinaris lib.9. epist. 15. uixit temporib. Leonis Magni Rom.Pontif. æqualis S. Prospero Aquitano.

K Faustini.] De quo uetera monumēta ecclesiæ Tudertinæ quæ ad nos allata sunt.

l Seraphinæ. Tam in Martyrologio antiquo Romano, quam in uet. man. scrip. de ea habetur mentio hac die.

xxvij A Tertio Kalendas Augusti. Luna. 30

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4			

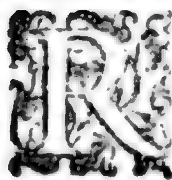
OMAE sanctorum martyrum Abdon a & Sennen Persarū, qui sub Decio catenis alligati Romā adducti, pro Christi fide primū plūbatis cæsi, deinde gladio interfecti sunt. Tuburbi Lucenariæ in Africa sanctarum uirginum & martyrum Maximę, b Donatillæ,&

læ,& Secundæ: quarum duæ primæ in persecutione Valeriani aceto & fele potatæ, deinde plagis acerrimis cæsę,& equulei extensione cruciatæ, & craticulis etiam exustæ,& calce perfricatæ, postmodum cum secunda virgine duodecim annorum ad bestias simul proiectæ, sed ab his intactæ, nouissime gladio iugulatæ sunt: Assisij in Vmbria sancti Rufini [c] martyris. Cæsareę in Cappadocia S. Iulittæ [d] martyris, quæ bona sua à quodam potēte sibi vsurpata in iudicio repetens, cum ille exceptionē daret, quòd vt Christiana non deberet audiri, mox a iudice iussa est thus idolis offerre, vt posset audiri: qđ illa constanter recusans, in ignem coniecta spiritum Deo reddidit: corpus autē a flamma remansit illæsum. Eius præclaras laudes S. Basilius magnus egregio encomio celebrauit. Antisiodori S. Vrsi [e] episcopi & confessoris.

IVLII. 30.

a 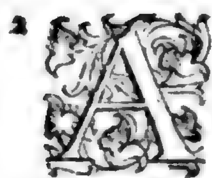BDON,& Sennen.] Agunt de his hac die Beda, Vsuardus, Ado & alij recentiores. Narrātur horum res gestæ præambulis historiæ martyrij S. Laurētij, seorsum autem Mombrit. tom. 1 Petrus in catal. lib. 5. c. 158. & alij continent easdem vet. man. scrip. quæ tamen castigatione indigent.

d Maximæ, Donatillæ,& Secundę.] De his itē Beda, ac cæteri omnes, Ado autem uberius harū acta refert, ac Petrus in catal. lib. 6. c. 159. qui cum dicant, has passas esse sub Anulino iudice, consule quę superius diximus die 28. huius, plures eiusdem nominis reperiri Christianorum persecutores, qui diuersis temporibus, sed diuersis Imperatoribus in Christianos sæuierunt.

c Rufini.] Extat de eodem sermo Petri Damiani, necnon sacer hymnus: quæ omnia habes apud Sur. tom. 4 hac die.

d Iulittæ.] Agunt præterea de eadem Gręci hac die in Menologio. Extat de eadem luculenta oratio sancti Basilij, ubi de eius diei celebratione hæc ait: Hunc diem nobis indiximus celebriter agendum. &cæt. de eius autem sepulchro hæc habet: Corpus autem honore præcipuo uenerabile asseruauit affinibus & cognatis incolume, nec ulla sui parte lęsum, quod sane in ornatissimo primarij templi vrbis totius uestibulo conditum, loco quidem affert uenerabilem sanctimoniam; nec minus qui eo loci conueniunt efficit sanctiores. &cæt. sequitur narrare de fonte, qui ibidem, cum illuc perlatum est martyris sacrum corpus, diuino miraculo, ē terra mox erupit.

e Vrsi episcopi.] De eodem hac die Beda. Adnumeratur hic undecimus eius sedis episcopus in tabulis episcoporum Antisiodorensium. Sedit annos sex, & menses quatuor, obijtque hac die, sepultus in basilica S. Germani, ponitur inter illos, qui scripserunt synodicam ad Leonem Papā. hæc ex Demochar. de sacrif. Missæ.

31 Pridie kal. Augusti Luna. B xxv. 25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	30	30	1	2	3	4	5			

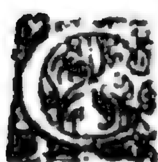AESAREAE passio B. Fabij [a] martyris, qui cum ferre vexilla præsidialia recusaret, primum diebus aliquot in carcerem trusus, deinde interrogatus semel & iterum, cum in confessione perduraret, mox a iudice capitali sententia condemnatur. Mediolani S.

Calimerij b episcopi & martyris, qui in Antonini persecutione comprehensus, vulneribus confossus, ceruicibusq. gladio transuerberatis præceps in puteum deiectus, martyrij cursum confecit: Synnadæ in Phrygia Pacatiana. sanctorum martyrum Democriti, c Secundi, & Dionysij. In Syria sanctorũ trecentorum d quinquaginta Monachorum martyrum, qui ob defensionem synodi Chalcedonensis ab hęreticis occisi sunt Rauennæ transitus S. Germani e Antisiodorensis episcopi, genere, fide, doctrina, & miraculorum gloria clarissimi, qui Britanniam à Pelagionorum hæresibus penitus liberauit. Tagaste in Africa S. Firmi f episcopi, gloria cõfessionis illustris. Senis in Tuscia natalis beati Ioannis g Columbini, institutoris ordinis Iesuatorum, sanctitate ac miraculis clari.

IVLII. 31.

a 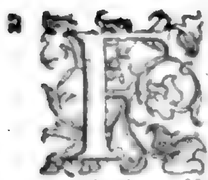ABII.] Beda, Vsuardus, Ado ac cæteri recentiores de eodem hac die, Petrus itẽ in catal. lib. 6. ca. 165 & Sur. ex Adone to. 4. eius acta descripsit.

b Calimerij episcopi.] De eo tab. eccles. Mediol. præfat. Ambrosiana, & alia monumenta eius ecclesiæ, quæ citat Galesinus: habetur mentio de eodem in actis sanctorum Faustini, & Iouitæ.

c Democriti, & sociorum.] Beda hos ponit in Africa, sed Vsuardus, & alij Synnadæ passos tradunt.

d Trecentorum quinquaginta monachorũ.] Cæsi sunt hi temporibus Anastasij Imperatoris. Extat de ipsorum nece libellus viginti quatuor archimandritarum ad Hormisdam Romanum Pont. de execrandis facinoribus Petri Gnaphæi & Seueri hæresiarcharum ibique hæc de his leguntur: Euntibus nobis ad Mandram domini Symionis pro causa ecclesię, insidiati sunt nobis in itinere perditi, coinquinati: & superuenientes occiderunt ex nobis trecentos quinquaginta, quosdam autem vulnerauerunt, alios verò, qui potuerant ad colenda altaria fugere, ibidẽ peremerunt, & monasteria incenderunt, &c. est apud nos eiusmodi libellus suplex manu script. itemque alius extat de eorundem martyrio libellus monachorũ Syriæ oblatus Synodo Constantinopolitanæ sub Menna episcopo celebratæ post consulatũ Basilij, anno Domini 536. vt eiusdem synodi acta declarant.

e Germani episcopi.] agit de eodem hac die Beda, & alij omnes Scripsit eius res pręclarè gestas Constantius scriptor illorum temporum non ignobilis, cuius frequens est mentio apud Sydonium Apollinarem, & Isid. de vir. illustr. in Paulino presbytero cap. 4. Ex eodem auctore Constantio cæteri accepisse noscuntur, vt Beda lib. de sext. ætat. & de gestis Anglor. lib. 1. cap. 12. & sequen. De eodem sancto Germano agit sanctus Prosper. in chron. sub consulatu Florentij & Dionysij, Gregor. Turon. de glor. confess. cap. 41. licet male, eum Romæ obijsse, dicat. de eodem Ado Vien. in chron. & Sigebert. qui ait, Heriminum monachum scripsisse eius vitam versibus & obtulisse Carolo Imperatori. Adscribitur hic septimus eius sedis episcopus. seditque ann. 30. & dies 25. temporibus Honorij Imp. & eius successoris Valentiniani. vt liquet ex tab. eccles. Antisiod. omittimus referre innumeros recentiorum auctorum, qui de ipso scripserunt, cum omnes non nisi ex prædictis antiquioribus eadem referant.

f Firmi episcopi.] Scribit S. Augustinus de eodem. Firmo episcopo Tagastensi lib. contra mendacium ad Consentium c. 13. ait q; : Fecit hoc episcopus quondam Tagastensis ecclesiæ Firmus nomine, firmior fide, &c.

g Ioannis Columbini.] Huius, ac sociorũ res gestæ scriptæ sunt à Phęo Belchario, quæ typis excusæ leguntur, magnamq; redolent pietatem.

AVGVSTI.

AVGVSTVS.

1 Kalendas Augusti. Luna. C xxv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6			

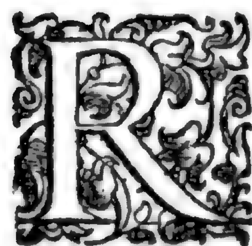

OMAE in Esquilijs dedicatio a sancti Petri ad Vincula. Antiochiæ passio sanctorũ septem fratrũ Machabæorum, b cum matre sua, qui passi sunt sub Antiocho Epiphane rege. Eorum reliquiæ Romam trãslatæ, in eadem ecclesia S. Petri ad Vincula conditæ fuerunt. Romę passio sanctarum virginũ Fidei, c Spei, & Charitatis, quę sub Hadriano principe martyrij coronam adeptæ sunt. Item Romæ via Latina sanctorũ martyrum Boni d presbyteri, Fausti, & Mauri, cum alijs nouem, qui in actis sancti Stephani Papę describuntur. Philadelphiæ in Arabia sanctorum martyrum Cyrilli, e Aquilæ, Petri, Domitiani, Rufi, & Menandri vna die coronatorũ. Pergæ in Pamphilia sanctorum martyrum Leõtij, f Attij, Alexandri, & aliorum sex agricolarum, qui in persecutione Diocletiani sub Flauiano præside decollati sunt. Gerundæ in Hispania natalis S. Felicis g martyris, qui post diuersa tormentorum genera à Daciano tam diu iussus est laniari, donec inuictum Christo spiritum redderet. Vercellis S. Eusebij h episcopi & martyris, qui ob confessionem fidei catholicę à Constantino principe Scytopolim, & inde in Cappadociam relegatus, postmodum ad ecclesiam suam reuersus, persequentibus Arianis martyrium passus est. In territorio Parisiensi sancti Iustini i martyris. Viennæ S. Veri k episcopi. Vuintoniæ in Anglia S. Etheluuoldi l episcopi. In pago Lisuino S. Nemesij m confessoris.

AVGVSTI 1.

2

EDICATIO sancti Petri ad Vincula.] Quod in primis ptinet ad Kal. Augusti: certũ est errare oẽs illos, qui putarũt eas in honorem Augusti olim celebrari solitas: eo qđ Sextilis mẽsis Augusti nomine sit nũcupatus, cuiuã Augusti Kalendæ dicatæ essent; hæc à Dione scribuntur: Quæ enim in equestria certamina Kalẽdis Augusti (qui est natalis Claudij Imp.) exhiberẽtur: instituta sunt propterea, quod ea die Martis ædes consecrata fuit. hæc Dio. lib. 6. Quod autẽ spectat ad dedicationem basilicæ S. Petri ad Vincula eadem die peractam; agit de ea solemnitate Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorum. Græci etiam festum diem de catenis Sanctis Petri agere consueuerunt ad 17. Kalen. Februarij, in quorum Menologio ea dię hæc leguntur: Veneratio

pretiosæ illius Catenæ, qua beatus Apostolus Petrus, Christi causa Herodis iussu, uinctus est. hæc ibi Duabus catenis S. Petrum vinctum esse Hierosolymis, produnt Acta Apost. c. 12. Harum altera ab Eudocia Augusta Constantinopolim est delata, altera autem ab eadem Romam missa est ad Eudoxiam Augustam eius filiam; Valentiniani Imp coniugem, vtrobique autem festa dies statuta est. Extat de eisdem encomium apud Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 4 quod aliqui tribuunt Ioanni Chrysostomo; sed S. Procli potius esse videtur, vel S. Germani: nam temporibus Ioannis Chrysostomi, nondum prædictæ Catenæ erant repertæ, vt dicemus paulo inferius. Sane quidem non videtur hoc vacare mysterio, quòd de Petri tantũ Catenis tam in Oriente, quàm Occidente agatur solemnitas; non autem de uinculis alicuius alterius Apostolorum: ut cuius est in ligandis atque soluẽdis alienis uinculis potestas præcipua in ecclesia, eius etiam uincula a cunctis fidelibus in honore haberentur. Petri etiam uincula quibus Romæ in carcere uinctus fuit, à maioribus semper in ueneratione sunt habita, & fidelissime custodita, de quibus hæc in actis S. Alexandri Papæ leguntur: Dixit Alexander: Desine has osculari boias (erant boię inquit Isid lib. 5. orig. torques damnatorum, quasi iugum boum. uox antiqua, cuius meminit Plaut. in asin. & Festus de eadem agit inquire autem domini mei Petri Apostoli, uincula, & ea potius osculare. Albino, his auditis, cum multo studio ac desiderio, peruenit tãdem ad illa beata uincula, &c. Non tantum Petri Catenæ, quibus Romæ etiam uinctus fuit, sed & Pauli fuerunt à maioribus asseruatæ, quas multis fuisse miraculis illustratas, scribit S. Gregorius ad Constantiam Augustam in regist. li. 3. epist. 30. Fertur Apocrypha scriptura, & merito in angulum reiecta, nomine S. Hieronymi ad Eustochium de uinculis Petri, qua mẽdax auctor testatur eiusmodi uincnlorũ solemnitẽ à Siluestro Papa ex Constantini decreto statutã: quæ quidẽ scriptio, cũ nullius priscorum auctorum testimonio fulciatur, & firmę auctoritates contrariũ persuadeant, ab omnibus improbatur. Illorũ insuper corrigendus est error, dicentiũ basilicã Eudoxiæ, ubi recondita sunt prædicta Petri uincula, erectã fuisse ab Eudoxia Augusta Arcadij Imp. uxore. id etenim legitur in quodam sermone Bedæ tributo, cuius est exordiũ. Solemnẽ obseruantiam, &c. ubi sunt etiam alia multa, quæ corrigantur; ut quod habet, Arcadium ante Eudoxiam diem obijsse, contradicentibus historicis omnibus, quisquis autem ille fuerit auctor, uel si qui alij id senserunt, Eudoxiæ nomine decepti sunt, hanc illam esse putantes, quæ famosissima est ob persecutionem grauissimã ab ea in S. Ioannem Chrysostomum excitatã. Verùm illa ex humanis excessit longè antequam prædicta Petri uincula Hierosolymis essent reperta. Porrò Eudoxia auctrix tituli, neptis fuit Eudoxiæ senioris, filia nimirum Theodosij iunioris & Eudociæ Augustæ quæ peregrinata est iterum Hierosolymã, ut testantur Socrat. lib. 7. c. 46. Euagr. lib. 1. c. 20. Niceph. lib 14. c. 23. 49. & 50. uita S. Melaniæ iunioris, atque acta S. Euthimij abbatis: de Eudoxia autem Archadij uxore nusquam legitur adijsse Hierosolymam, sed tantum (ut diximus) Eudocia Augusta uxor Theodosij id egit: quę prædictas Catenas dono accipiens, illarum alteram Cõstantinopoli uoluit asseruari, alteram uerò Romã misit ad Eudoxiam filiam: At sicut Constantinopoli in honorem alterius Catenarum est erecta basilica, ut patet ex encomio uinculorum Petri supra citato; ita etiam Romæ titulus est erectus, qui tum Eudoxiæ, tum etiam Vinculorum Petri nomine dictus reperitur in antiquis memorijs. Rei gestæ historiam inter alios etiam Sigeber. describit in chron. anno Domini 438: licet (ut in plerisque alijs) librariorum uitio pro Eudocia inuẽtrice, Eudoxia ponatur, cum Eudoxia filia fuerit, quæ erexit ecclesiã. Peregrinata est Eudocia Hierosolymam anno seq. à nuptijs Eudoxiæ filiæ, ut scribit Euagr. lib. 1. c. 20. factæ sunt ipsæ nuptiæ, ut refert Socrates Isidoro & Senatore coss. anno à Christo 436. uel sequenti, si fidem habemus Marcellino, qui prædictas nuptias recenset sub cõsulatu Actij & Sigisuulti. hæc spectant ad historiæ ueritatem. De insigni autem miraculo uinculorum Petri, cuius habetur mentio in Romano breuiar. meminit etiam Sigebert. in chron. anno Domini 969. additque de annulo illius catenæ Theodoro Metensi episcopo concesso. De limatura Catenarum Petri pro ingenti munere ad reges, & principes, aliosque uiros primarios de Dei ecclesia benemeritos a Romano Põtifice mitti solita, quamplurimæ epistolæ S Gregorij positæ fidem faciunt. Moris enim erat eam includere aurea claui ab altari Petri Apostoli accepta, & ad absentes transmittere. hi uerò, ad quos paruula clauis mittebatur, religiosè accipientes, eam suspendebant ad collum, ut Apostoli muniti præsidio, a malis imminentibus tuti essent: id etenim idem S. Gregorius scribit inter alios ad Childebertum regem Francorum lib. 5. epist. 6. ind. 14. & in epist. 23. lib. 6. indict. 15. Recenset idem grande miraculum de terribili ultione diuina in Longobardum eiusmodi religiosi instituti contemptorẽ. Petijt & ab Hormisda Papa Iustinianus V. C. postea uerò Imperator, ut earundem Catenarum limaturam ad se mitteret: extant de his epistolæ man. scrip. quas descripsimus in Annalibus ecclesi. ut scias non a temporibus Gregorii Papæ eiusmodi consuetudinem de mittendis hisce sacris muneribus ortum habuisse.

b Machabęorum.] Non tantum Latini, sed & Græci

Græci hac eadem die agunt de Machabæis. Vetus quidem huiusmodi celebritas est, quam maiores propensiori studio, coluerunt, ut testantur cōplures sanctarum patrum orationes, ea solemni die, in ecclesia recitatæ, ut S. Gregorij Nazianzeni oratio, homilia 2. S. Ioannis Chrysostomi, quæ habetur to. 1. operum eius, alia S. Gaudentij episcopi Brixiani, qui & rationem eius celebritatis reddit, S. Augustini serm. 109. & 110. de diuersis. in sermone autem 109. hæc habentur inter alia. Sanctorum Machabæorum basilica esse in Antiochia prædicatur; in illa scilicet ciuitate, quæ regis ipsius persecutoris nomine uocitatur: Antiochum quippe regem persecutorem impium pertulerunt, & memoria martyrij eorum Antiochiæ celebratur, ut simul sonet & nomen persecutoris & memoria coronatoris. hæc basilica à Christianis tenetur, & à Christianis ædificata est &c. hæc Augusti est & de ijsdem sermo S. Leonis Papæ, quo significat, hanc solemnitatem frequenti populo Romæ peragi consueuisse; qua etiam non tantum prædictorum martyrum consueta solemnitas celebraretur, sed etiam anniuersaria commemoratio dedicationis eius ecclesiæ, quam (ut supra diximus) Eudoxia Augusta uxor Valentiniani Imp. erexit in titulum, & Catenarum munere exornauit. ait enim: Festiuitatis magnificentiam etsi sermo non indicet, congregatio tamen ipsa testatur, & recte: duplex enim causa lætitiæ est, in qua & natalem ecclesiæ colimus, & martyrum passione gaudemus, &c. De eadem solemnitate olim agi consueta, meminit S. Ambrosius scribēs ad Theodosium Imp. epist. 17. li. 2. edit. Rom. est de eadem sermo S. Maximi, nomine Eusebij Emisseni, item que sermones quatuor de S. Eusebio Vercellensi, in quibus sicut de illo, ita etiam agitur de Machabæis, cum una eademque die ipsorum omnium ageretur natalis dies. Cur autē præ cæteris martyribus ueteris Testamenti hi potissimum colantur in Christi ecclesia: ijdem qui supra sancti patres reddunt rationem, quibus adde quæ S. Isidorus scribit libro allegoriarum, dicens: Machabæi septem, qui sub Antiocho acerbissima perpessi tormenta, gloriosissimè coronati sunt, significant Ecclesiam septiformem, quę ab inimicis Christi multam martyrum stragem pertulit, & gloriæ cælestis coronam accepit. hæc Isidorus. Vide quid de his S. Bernardus scribit epist. 313. Horum autem martyrum historia, non tantum in canonicis scripturis habetur expressa, sed & Iosephus Iudæus eam conscripsit ad Polybium Megalopolitanum, quod & S. Hieronymus testatur in lib. de scriptor. ecclesiast. extat ipse commentarius ad Polybium Negalopolit. scriptus. Marius Victorinus hæroico carmine eandem cecinit, S. Ambrosius lib. de Iacob c. 10. & 12. eandem historiam paraphrastice narrat, Theophilus Alexandrinus in Paschali epistola tertia, Prudentius, & alij: licet in generibus tormentorum non omnium sit una narratio. Nomina prædictorum Machabæorum Iosephus in dicto commentario recenset. sunt hæc: Mater ipsorū dicta est Salomona, filius maior, natu Machabæus, huic cæteris gradu proximus Aber, tertius Machir, quartus Iudas, quintus Achas sextus Arath, septimus uerò, ultimo loco natus Iacob est appellatus omnes autem è castello Iudææ Sesandro, omnesque dicti sunt Machabęi. hæc ex Ioseph. Quod autem ad uocem Machabæi spectat, nomen est Hebraicum, quod nostris litteris sic scribitur M A C A B A I, cuius singulæ litteræ singulas dictiones significant sumptas ex antiquo Moysi Exod. 15. ubi hæc uerba sunt. MICHI MOCHI BAELIM ADONA I: quod in uulgata sic Latine redditur. Quis similis tui in fortibus Domine? Quatuor harum dictionum primas litteras M. C. B. I. in vexillis Iudas iussit inscribi, ijsdemque uti pro tessera militari, vnde ipsi ac posteri eius Machabæi dicti sunt. Hæc de significatione huius uocis Xyst. lib. 1. bibliot. sanct.

c Fidei, Spei, & Charitatis.] De his item hac die Vsuardus. Metaphrastes harum acta ex antiquioribus monumentis descripsit 15. Kalen. Octobr. de quo die etiam Græci de ijsdem agunt in Menologio eadem Latine reddita habet Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 4. Mombr. to. 2. & Petrus in catal. lib. 7. c. 7.

d Boni, & soc.] De his Vsuardus etiam, & alij latinorum; Græci aūt in Menologio die sequenti. Agitur de his martyrib. in actis S. Stephani Papæ & martyris, ex quibus cæteri acceperunt.

e Cyrilli, & soc.] Agunt de his item Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores, Petrus etiam in catal. lib. 7 c. 10.

f Leontij, & soc.] De his item Græci hac die in dicto Menologio, ubi horum acta fusius expressa habentur.

g Felicis.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij de eo hac die. Meminit eiusdem Prudent. in Peristeph. hymno quarto, cum ait:

Parua Felicis decus exhibebit
Artubus sacris locuples Gerunda.

Sanctus Eulogius in Memor. sanct. inter alios, martyres, qui sese martyrio sponte obtulerunt, recense. Felicem hunc, quem ait, Cæsarea Mauritaniæ Gerūdam usque martyrij cupidum perrexisse De eodem Greg. Turon. lib. de glor. martyr. cap. 92. ubi agit de eius miraculis. In breuiario Toletano legi de eodem martyre sacrum hymnum, quo eius acta narrantur, incip. Fons uitæ Deus, &c. scribunt de eo alij plures ex recentioribus, ut Vincen. in specul. lib. 13. c. 134. & 153 & alij.

h Eusebij epis.] De eodē hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Non tantum uetera Martyrologia

gia hunc dicunt martyrem, sed etiam in epitaphio in sepulchro eius inuento acrostiicis uersibus EVSEBIVS EPISCOPVS ET MARTYR inscribitur eiusmodi inscriptiones hoc carminum genere antiquitus conformari, ac primis versiculorum litteris nomen aliquod exprimi cõsueuisse, exemplo est uetus epitaphium sanctæ Eugeniæ martyris Cordubensis, quod recitat Ambros. Morales in appendice ad Eulogium. Vitam S. Eusebij cum ex antiquis monumentis Ecclesiæ Vercellensis; tum etiam sanctorum patrum elogijs contextam una cum translatione ipsius recenter facta Reuerendissimus D. Ioannes Franciscus Bonhomius eius sedis episcopus edendam curauit. Eadem autem eius acta nonnihil locupletata per annos singulos, ut gesta sunt, iam diu intexuimus in Annalibus ecclesiast. restituimusq; locum Epiphanij in pan. hæres. 30. ubi Eusebius Fregellæ mendose pro Vercellis legitur. Cur autem hic martyr dicatur, quem S. Ambrosius, & alij antiqui scriptores semper confessorem appellant, itidem non paucis explicuimus. De miraculis in eius ecclesia fieri solitis scribit Greg. Turon. lib. de gloria confessorum cap. 3. ubi etiam ipsum confessorem appellat, & inter confessores adnumerat.

i Iustini.] Agit de eodem Vsuardus, & Molanus in addit. qui de eius corpore posito Parisijs in basilica sanctæ Mariæ meminit. Diuersus ab eo est Iustinus presbyter, de quo Greg. Turon. de glor. confess. c. 49.

K Veri episcopi.] De eodem Beda, & alij. Ado eius ecclesiæ episcopus tradit in suo chronico claruisse hunc Traiani temporibus; quod quidem dubium admodum redditur ex actis cõcilij secundi Arelatensis, quod celebratum est temporibus Constantini, vbi inter alios Gallicanos episcopos, qui eidem concilio interfuerunt ponitur Verus episcopus Viennensis. nec dici potest, hunc alium fuisse ab illo: nam Verus ille alius episcopus Viennensis sedit temporibus Mauritij Imperatoris, ut idem Ado scribit in chro. anno quingentesimo octuagesimotertio. ponitur ordine 26. eius sedis episcopus, præcessitque sanctū Desiderium, ad quem extant epistolæ sancti Gregorij Papæ. Apud me autem maiorem fidem inueniunt ipsa acta synodica, quam quodlibet aliorum testimonium.

l Etheluuoldi episcopi.] Agit de eodem Molan. in addit. ad Vsuard. extantque eius acta, quæ habes apud Sur. tomo 4. scripta ea esse à Vuolstano monacho, testatur catalogus scriptorum Britanniæ lib. 2. c. 36. Migrauit ex hac uita anno Domini nongentesimo quarto.

m Nemesii.] De eo etiam Vsuardus hac die, & alij recentiores.

xxiiij. D Quarto Nonas Augusti. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7			

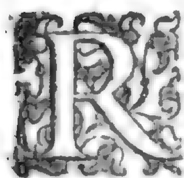

ROMAE in cœmeterio Callisti natalis S. Stephani a Papæ & martyris, qui in persecutione Valeriani, dum Missæ sacrum perageret, superuenientibus militibus ante altare intrepidus & immobilis cœpta mysteria perficiens, in sede sua decollatus est. Nicææ in Bithynia passio S. Theodotæ, b cum tribus filijs suis: ex quibus primogenitum nomine Euodium, Christum fiducialiter cõfitentem, fecit primo Nicetius consularis Bithyniæ fustibus cædi, deinde matrem cum omnibus filijs igne consumi. In Africa S. Rutilij c martyris, qui cum sæpius de loco in locum persecutionem fugisset, & periculum interdum etiam pecunia redemisset, ex inopinato aliquando comprehensus, & præsidi oblatus, tormentis plurimis cruciatur: demum ignibus traditus, egregio martyrio coronatur. Pataui S. Maximi d eiusdem ciuitatis episcopi, qui miraculis clarus beato fine quieuit.

a STEPHANI Papæ.] De quo nõ tantum Beda ac cæteri Latinorum hac die, sed & Græci in Menologio agunt, vbi ipsius, ac sociorum acta sub compendio describuntur: ampliora autem ex antiquis monumentis edidit Metaphrastes: reperiuntur eadem ex Græcorum, sed Latinorũ fontibus in vet. man. scrip. codic. quæ & apud nos habemus. De eius successione meminit Eusebius in chon. hist. lib. 7. c. 3. & 4. Cyprianus, Optatus, Augustinus, Niceph. & alij. Eius autem celeberrima & admiranda planè gesta, cum aduersante Orbe ferè toto, de baptismate tutatus est maiorum traditionem, digessimus in Annal. eccles. ibique eundem vindicauimus à calumnijs Firmiliani episcopi Cæsareæ Cappadociæ.

b Theodotæ, & fil.] De ijsdem hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad quartum Kal. August. Eius acta ac filiorum recitantur in vita S. Anastasiæ, quam habes apud Sur. tom. 6. Mombr. tom. 2. & Petrus recitat in catal. lib. 7. c. 14. Nobile templũ in huius honorem erexit Iustinianus Imper. in suburbijs Constantinopolitanis, ut auctor est Procop. lib. 1. de ædif. Iustiniani Imp.

c Rutilij.] Quæ hic de Rutilio dicuntur, habentur etiam apud Tertullianum lib. de fuga tempo. persecut. cum tamen auctor ipse Montani afflatus spiritu, negaret fugiendum esse tempore persecutionis vrgentis. De redemptione martyrij, de qua hic agitur, consule ea quæ supra diximus, cum egimus de temporibus Commodi die 18. Aprilis.

d Maximi episc.] De quo tabulæ ecclesiæ Patauinæ. Habetur de eo mentio in actis S. Prosdocimi, ex quib. Scard. lib. 2. Annal.

3 Tertio Nonas Augusti. Luna. Exxij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8			

HIEROSOLYMIS Inuentio a corporis beatissimi Stephani Protomartyris, & sanctorum Gamalielis, Nicodemi, & Abibonis, sicut Luciano presbytero diuinitus reuelatum est, Honorij principis tempore Constantinopoli natalis S. Hermelli b martyris. Apud Indos Persis finitimos passio sanctorum c Monachorum, & aliorũ fidelium, quos Abenner Rex persequens Ecclesiam Dei, diuersis afflictos supplicijs cædi iussit. Neapoli in Campania S. Aspren d episcopi, qui à S. Petro Apostolo ab infirmitate curatus, & deinde baptizatus, eiusdem ciuitatis episcopus ordinatus fuit. Augustoduni depositio S. Euphronij e episcopi & confessoris. Anagniæ S. Petri f episcopi, qui monastica primum obseruãtia, deinde pastorali vigilantia clarus quieuit in Domino. Philippis in Macedonia sanctæ Lydiæ g purpurariæ, quæ prædicante ibidem S. Paulo Apostolo prima omnium credidit Euangelio. Beroæ in Syria sanctaaum mulierũ Maranæ h & Cyræ.

AVGVSTI 3.

a INVENTIO corporis beatissimi Stephani Protomartyr.] De eadẽ hac die Beda, Vsuard. Ado, ac cæteri omnes, in quos tñ librariorũ vitio errorẽ irrepsisse putandũ, dum eiusmodi inuẽtio facta dicitur anno septimo Honorij Imp. cum de ea re nullus relictus sit errandi locus: nam litteræ Luciani ab omnibus comprobatæ notant consules, in

in chron. & Nicetæ in oratione de ea re habita, iisdem consulibus id factum confirmant. De integritate litterarum Luciani, quibus agitur de huiusmodi inuentione, nullus hactenus dubitauit: illis etenim astipulantur Gennadius de vir. illust. cap. 46. & 47. qui testatur eadem a Luciano Græce scripta, Latinè reddita esse ab Auito: Marcellinus in chro. Niceph. hist. lib. 14. cap. 9. Beda in retract. in Act. Apost. & de sex ætatibus, & alij recentiores. Eam quidem historiam, ipsasque Protomartyris venerãdas reliquias primus omnium ad oras Occidentales detulit Orof. presbyter Hispanus, qui illis temporibus peregrinatus est Hierosolymam, tantisq. pignoribus ditauit, illustrauitque ecclesiam Africanam, dum tot, tantaque ex illis edita sunt miracula, quæ S. Augustinus pluribus in locis fidelissimè recitat, ut lib. 22. de ciuit. Dei cap. 8. serm. de diuersis 31. 32. 33. epist. 103. ad Quinctianum; Euodius præterea episcopus Vzalensis de iisdem duos libros conscripsit. agit de iisdem S. Prosper lib. de prædi. dimi. tẽ. cap. 6. cum autem postmodum Vuandali in Africanam prouinciam grassarentur, fertur S. Gaudiosus episcopus ampullam vitream concreti sanguinis Sancti Stephani inde Neapolim Campaniæ urbem fugiens, secum asportasse; quæ hactenus ibidem in ecclesia eiusdem Sanct. Gaudiosi religiosè asseruatur: vbi adhuc miraculum perseuerat, ut super altare ampulla posita, dum sacra Missarum solemnia peraguntur, liquescere, velut recens effusus sanguis aliquando conspiciatur. produnt. n. eiusdem Luciani litteræ, non tantum articulos martyris, sed & terram ipsam sanguine madefactam ab Orosio in Africam transportatam. Non præterimus, eodem tempore Honorij Imper. eiusdem Protomartyris reliquias esse perlatas in Minoricam insulam, quarum virtute gens Iudæorum, quæ insulam incolebat, ad fidem Christi mirandis prodigijs conuersa est. extat de his insignis epistola Seuerini episcopi Minoricensis, quam man. scrip. nacti sumus in bibliotheca Vaticana, cuius fidei integritati astipulatur prædictus Euodius episcopus Vzalens. lib. 1. cap. secundo, his verbis: Epistola quoque ad nos delata cuiusdam sancti episcopi Seueri Minoricensis insulæ de pulpito in aures ecclesiæ, cum ingenti fauore recitata est, &cæt. Scripta habetur 15. Kalend. Martij, Asclepiodoto & Mariniano conss. est is annus septimus ab inuentione prædictarum reliquiarum, a Christo autem annus quadringentesimus vigesimustertius. In Gallias etiam eiusdem Protomartyris reliquiæ fuerunt delatæ, de quibus Gregor. Turonen. histor. libro 1. capitu. trigesimoprimo, & de glor. martyrum cap. 33. ubi & de miraculis editis.

Illud etiam ad annotationem præsentis diei solemnitatis spectare magnoperè videtur, q. d. est, q. hac potissimum die eiusmodi Inuentio celebretur, quã constat ex Luciani literis factã esse mẽse Decembris, translationẽ vero Hierosolymam ad 7. Kalen. Ianuarij: aliam aũt translationẽ Constantinopolim ad 5. Kalend. Octobris, auctor est Theodorus lector in collectaneis lib. 2. in fi. rursus aũt tertiam Romã factam esse translationem pridie nonas Maij, eius acta testantur, quorum supra meminimus. Cũ aũt nec Inuẽtio, nec translatio aliqua hac die cõtigerit: existimarunt nonnulli, hac ipsa die S. Stephanum Protomartyrem martyrũ subijsse. quorum quidẽ sũæ maiorum refragaĩ auctoritas: siquidẽ S. Augustinus, Fulgẽtius, & alij, tam Latinorũ, q̃ Græcorum patrũ, in homilijs quas ea die habuerũt, absq; vlla hæsitatione profitentur S. Stephanum consummasse martyriũ postridie Natalis Dñi: idq; adeò firmum, ratumq. maiores habuere, vt licet in eam dilata fuerit translatio illa prima Hierosolymam facta; nihilominus remansit, vt erat, ea dies cõsecrata natalitio Protomartyris, & solemnitatẽ Inuentionis maluerunt in hunc diẽ trãsferre. Sed qua (inquam) ratione factum sit, ut hac potius die, quam cæteris, memoria hæc ageretur: dicam quid acceperim à D. Antonio Geronio Tarraconensi ecclesiasticarum antiquitatum apprimè erudito, quocum de ambiguitatibus rerum ecclesiasticarum ad historiæ veritatem spectantibus familiariter disserere sæpissime consueui, cuius hæc de ea re est sententia, ut existimet longè ante Inuentionem Sancti Stephani, hanc ipsam diem in honorem eiusdem Protomartyris esse dicatam; postmodum autem redditam solemniorem ex commemoratione prædictæ Inuentionis. Id etenim in primis maximè persuadent antiqua monumenta, ut vetus illud, cuius sæpe meminimus, Martyrologium Sanct. Cyriaci, in quo nulla habetur, hac die, de Inuentione mentio. sed tantum hæc verba: S. Stephani Protomarty. in Ancona, vbi haberi dicitur vnus de lapidibus quibus percussus est. hæc ibi. eadem Beda, licet apud eum mendosè, Antiochiæ, pro Ancona ponatur his verbis: In Antiochia S. Stephani Protomartyris, ubi haberi dicitur unus de lapidibus, quibus in brachio percussus est, & multas ex eo virtutes sanitatum fieri hæc Beda. Quib. omnibus addas, quæ scribit S. Augustinus serm. 31. & 32. de diuersis pag. 488. 489. edit. Louan. ubi agit de perantiqua Memoria eiusdẽ Protomartyris Anconæ posita, deq; illo saxo, quo idẽ in cubito percussus est, quod collegit, qui lapidationi illius interfuit, & in Italiam detulit, & Anconæ reliquit, ex quo tempore illic Memoria S. Stephani esse cępit, ut idem scribit dicto serm. 32. hæc inquã, omnia si predictis antiquiorib. Martyrologijs iũgas, facilè intelliges, longè ante Inuentionem Protomartyris celebrari consueuisse, hac die memoriam

riam eius, uel saltem in Italię regionibus celebris itaq; olim fuit cultus memoriæ eius martyrij ex illo lapide: postmodum autem, uenerando corpore inuento aucta ea dies celebriori solemnitate, quæ iam semel lapidis eius memoriæ dicata erat. Vnde apud Bedam, & aliqua alia man. scrip. non tantum hac die agitur de Inuentione prædicta, sed & de uiuo lapide illo, ex quo multa etiam miracula, velut mel de petra (iuxta propheticum illud) oleumque de saxo durissimo, emanabant. Hæc prædicto diserto uiro accepta ferimus, cuius sententiæ libēter subscribimus. De ecclesia S. Stephani Anconæ meminit etiam S. Gregorius lib. 1. dialog. cap. 1.

b Hermelli.] De eodem hac die Beda, Vsuar. Ado, alijq; recentiores.

c Sanctorum monachorum.] De his scribit S. Ioannes Damascenus in uita sanctorum Barlaham & Iosaphat, de quibus suo loco inferius.

d Aspren episcopi.] De eodem tabulę ecclesiæ Neap. extantq; eius acta typis nuper excusa, à Paulo Regio scripta. Quamuis hoc nomen Barbarum quid sonet: est tamen nomen Romanum. Reperies enim gessisse consulatum Asprenatem vna cū Clemente anno decimotertio Domitiani Imper. ut habent tabulæ Cassiodori. quo etiā seculo hic, de quo agimus, uixisse reperitur. Meminit Asprenatis etiā Dio lib. 56. Sueton. in Augusto, c. 43. ait ab eo tempore Asprenates dictos & fuisse Torquatos. de eodē nomine Seneca controu. 24. Plin. itemq; de domo Asprenatum agit.

e Euphronij episc.] Scribit de S. Euphronio Gregor. Turon. lib. 2. c. 11. de eodem Sidon. Apolli. lib. 4. c. 25. & ad eum lib. 7. epi. 8. & lib. 9. episto. 2. Interfuit concilio Lugdunensi, subscripsitque cum alijs epistolam Fausti damnantis cunctos Pelagianorum errores.

f Petri episc.] De quo etiam tabulæ ecclesiæ Anagninæ, indeque eius acta accepimus.

g Lydiæ.] De ea Act. Apost. cap. 16. dicta est Purpuraria à purpura tingenda. erat huiusmodi opificium non ignobile: non enim liberum erat cuiq; tingere purpuram; uel cuilibet petenti impartiri, ut constat ex Amiano Marcell. li. 14. erat enim inter alios magistratus Præfectura tingendæ purpuræ, qua uelut magno munere donatus est Dorotheus Tyrius ab Imperatore, ut scribit Euseb. hist. lib. 7. c. 26. sunt de tinctura purpuræ leges seuerissimæ. Codic. lib. 11. de uestib.

h Maranæ, & Cyræ.] Scribit harum Fœminarum præclaras res gestas Theodoretus in Theophil. cap. 29.

4 Pridie Nonas Augusti. Luna. Fxxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9			

BONONIAE sancti Dominici a confessoris, fundatoris ordinis fratrū Prędicatorū, viri sanctitate & doctrina clarissimi: qui virginitatem perpetuo illibatam seruauit, & ob singularem meritorū gratiam, tres mortuos suscitauit: cumque prędicatione sua hęreses compressisset, ac plurimos ad religiosam & piam vitā instituisset, octauo idus mensis huius in pace quieuit: eius tamen festiuitas ex constitutione Pauli Papæ quarti hac die celebratur. Thessalonicæ natalis beati Aristarchi b discipuli & comitis indiuidui S. Pauli Apostoli, de quo ipse ad Colossenses scribit; Salutat uos Aristarchus concaptiuus meus. Is ab eodem Apostolo Thessalonicensiū episcopus ordinatus, post longos agones sub Nerone coronatus à Christo, quieuit. Romæ uia Latina passio beati Tertullini c presbyteri & martiris, qui sub Valeriano Imperatore post impiā fustium mactationē, ignium circa latera exustionem, oris quassationem, atq; in equuleo extē-

sionem, neruorumq; cæsionem, data sententia, capitis amputatione martyrium consummauit. Constantinopoli sancti Eleutherij [d] martyris, ordinis senatorij, qui pro Christo in persecutione Maximiani gladio cæsus est. In Perside sanctarum martyrum Iæ, [e] & sociarum, quæ cum nouem millibus Christianis captiuis sub Sapore diuersis pœnis afflictæ, martyriũ subierunt. Coloniæ S. Protasij [f] martyris. Veronæ S. Agabij [g] episcopi & confessoris. Turonis S. Euphronij [h] episcopi. Romæ S. Perpetuæ, [i] quæ a beato Petro Apostolo baptizata, Nazarium filium, & Africanum virum ad fidem Christi perduxit, & multa sanctorum Martyrum corpora sepeliuit, [k] ac tandem bonorum operum meritis cumulata migrauit ad Dominum.

AVGVSTI 4.

a DOMINICI.] Huius sanctissimi viri præclarissima gesta octo libris digessit Theodoricus eiusdem ordinis frater, quę Sur. refert to. 4. Sanctus Antoninus in 3. parte tit. 23. cap. 1. 2. 3. 4. & sequen. Ioannes Garzonius de vir. illust. ord. prędicat. M. Antonius Flaminius, ac nouissimè R. D. Franciscus Diacetius episcopus Fesulanus egregium de eadem re commentarium ad sanctissimæ memoriæ Pium Papam quintũ conscripsit. Migrauit ex hac vita octauo idus Augusti, feria sexta, hora sexta, agens suæ ætatis annum quinquagesimum primum (ut auctor est Sanctus Antoninus) anno a Christo Domino 1221. Facta est autem eius translatio anno Domini 1233. Gregorio nono Rom. Pontif. anno sexto sedis eius. De canonizatione autẽ eius extant litteræ Apostolicæ eiusdem Gregorij noni, datæ Spoleti 5. Kalend. Septembris, anno octauo Pontificatus ipsius; recitat eas Anto. dict. 3. par. tit. 23. c. 4. §. 17. quibus etiam præcipitur; ut ad nonas Augusti, ante diem obitus eius, quo relatus est inter sanctos, anniuersaria eius solemnitas in ecclesia ageretur. At sanctiss. D. N. Paulus quartus Rom. Pont. in hanc retulit diem ob festum Beatæ Mariæ ad Niues; quod in eandem diem incideret.

b Aristarchi.] De quo Act. Apost. c. 19. 20. & 27. Paul. ad Coloss. c. 4. & ad Philemonem. Agũt de eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorum, Græci autem in Menolog. ad 18. Kalen. Maij.

c Tertullini.] Agit de eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij. eius autem res gestæ extant in actis S. Stephani Papæ & martyris.

d Eleutherij.] De eodem hac item die Græci agunt in Menologio, ibiq. eius acta breui compendio referunt.

e Iæ.] Græci item de eadem hac die agunt in Menologio, narrantq; breuiter eius martyrium. Huius nomine templum vetustate penè collapsũ restituit Iustinianus Imp. ut scribit Procop. lib. 1. ædif. Iustin. Imp.

f Protasij.] De eo etiam Galesinus hac die, qui eiusdem ecclesiæ citat tabulas.

g Agapij episcopi.] Agit de eo Reuerendissimus ac Illustrissimus D. August. Valerius eiusdẽ ecclesiæ episcopus S. R. E. Cardinalis in lib. antiquorum monumentorum episcoporum Veron. ibi pag. 3. & 37.

h Euphronij episc.] Præcessit hic Gregoriũ Turon. qui de eo plura scribit de gest. Franc. lib. 10. cap. 31. de glor. confess. c. 18. 19. & 20. extant Venantij Fortunati ad hunc epistolæ, quarũ posteriore egregias eius uirtutes contexit, extatque de eadem re eiusdem auctoris carmen. libro 3. de eodem item agit in carm. ad Felicem episcopum, cum interfuit dedicationi basilicæ. idem præsens fuit etiam concilio Parisiensi; eius epistolam, ac collegarum episcoporum ad Radegundem reginam habet idem Greg. Turon. lib. 9. c. 39. numeratur hic sedis Turonensis episcopus vicesimus ordine.

i Perpetuæ.] De qua tabulæ ecclesiæ Mediolanensis. narrantur eius res gestæ in actis sanctorum Nazarij & Celsi, quæ habet Mombrit. tomo secundo.

K Sepeliuit.] In sepeliendis sanctorum martyrum corporibus & condiendis eis aromatibus, effusæ erant impensæ Christianorum, ut auctor est Tertull. in apologet. de ijdem Prudent. in catemer. hym. in exequijs defun. Greg. Nyss. in orat. in funere Meletij, Greg. Nazian. epis. 18 ad Soph. & alij. Ex Iudæis ea traditio manauit ad Christianos; sic. n. mos erat Iudæis mortuos sepelire Ioan. 19. præcæteris id diligentius præstitisse uidẽtur Aegyptij, qui ea arte sic desiccabant corpora defunctorum, ut eadem quasi ænea redderent, appellarẽtq; ea lingua Aegyptia Gabbaras, ut tradi

Augustin. serm. de diuers. 120. c. 12. Inde est, quòd impius Ennapius Sardianus Aegyptios Christianos ipsos Alexandrinos, in quos inuehitur ob demolitum templum Serapidis, irridet; quod religionis ergo ostentarent salita capita damnatorũ. sic ethnicus Christianorũ hostis appellat sanctos martyres, quos Alexãdrini maximo honore habebant. porrò condiendorum corporum vsum ab Aegyptijs mutuatos esse Iudæos, auctor est Tacitus lib. 21. Annalium.

5 Nonis Augusti. Luna. Gxx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10			

ROMAE in Esquiliis dedicatio a Basilicæ b S. Mariæ ad Niues. Item Romæ passio sanctorum Martyrum c uigintitrium, qui in persecutione Diocletiani uia Salaria ueteri capite trũcati, ibidẽ sepulti sunt ad Cliuum Cucumeris. Augustæ Vindelicorum natalis S. Afræ d martyris, quæ cum esset pagana, per doctrinam S. Narcissi episcopi ad Christum conuersa, & cum omni domo sua baptizata, pro confessione Christi igni tradita est. Asculi in Piceno S. Emygdii e episcopi & martyris, qui à S. Marcello Papa episcopus ordinatus, & illuc ad prędicandum Euangelium missus, in confessione Christi sub Diocletiano Imperatore martyrii coronam accepit. Antiochiæ S. Eusignii f militis, qui annum agens centesimumdecimum, cum Constantini magni fidem, sub quo militauerat, Iuliano Apostatæ exprobraret, eumque, ut patriæ pietatis desertorem redargueret, ab eodem iussus est capite cædi. Item sanctorum martyrum Cantidij g Cantidiani, & Sobelis Aegyptiorum. Catalauni in Gallia S. Memmii h ciuis Romani, qui à S. Petro illius ciuitatis episcopus cõsecratus, populum sibi commissum ad Euangelii ueritatem perduxit. Augustoduni beati Cassiani i episcopi. Apud Theanum Sanct. Paridis k episcopi. In Anglia S. Osuualdi l Regis, cuius actus uenerabilis Beda presbyter commemorat. Eodem die S. Nonnæ m matris beati Gregorii Nazianzeni. In Piceno apud Septempedanos S. Margaritæ n uiduæ.

AVGVSTI. 5.

DEDICATIO Basilicę S. Mariæ ad Niues.] De ea solemnitate, eiusq; institutionis causa habetur uetera man. scri. eius ecclesiæ, quæ paucis complexus est Petr. in catal. li. 7. c. 21. Dicta est hæc Basilica Liberii, de qua hoc in li. de Rom. Põtificib. in Liberio: Hic fecit basilicã nominẽ suo iuxta Macellũ Libiæ. Meminit eiusdem Marcellinus presbyter, cũ agit de schismate Vrsicini. Quod autẽ spectat ad Macellum Libiæ: erat in quinta Vrbis Regione, quæ Esquilina dicitur, Macellum Liuianum apppellatum, de quo Sext. Rufus de Regione Vrbis, & Victor. De eadem Basilica etiam in eodem libro de Romanis Pontificibus in Xysto tertio hæc leguntur: Hic fecit basilicam S. Mariæ matris Domini, quæ ab antiquis

Liberij cognominabatur. Hadrianus Papa in epistol. ad Carolum Magnū Imperatorem de imag. hæc ait: Xystus Papa successor Cœlestini fecit basilicam sanctæ Dei genitricis Mariæ cognomēto Maiorem, quæ & apud Præsepæ dicitur: simili modo ipse tam in metallis aureis, quam in diuersis historijs, sacris decorauit imaginib. hæc Hadri. Hactenus extant ferè integræ sacræ illæ historiæ musiuo opere contextæ, atque super maiorem arcum eodem opere exornatum eiusmodi inscriptio perseuerat. XISTVS PLEBI DEI. a Xysto Xystiana basilica dicta reperitur apud Ioannem diac. in vit. Sanct. Gregor. Papæ libro quarto, cap. 68. De eiusdem basilicæ excellentia, deque miraculis cereorum illic incendi solitorum scribit Petrus Cluniac. libro 2. cap. 30. de alijs item cereis Natalis Domini die illic poni solitis cum nota currentium a passione Dominica, meminit Beda de temporum ratione cap. 45. Cætera autem eiusdem Basilicæ antiqua monumenta habent hi, qui scripserunt de septem Vrbis ecclesijs. At ne intentus veteribus recentiora prætermittam: eadem basilica his diebus nostris longe augustior ac illustrior redditur a sanctiss. D. N. Xysto V. Rom. Pontif. tum ob nobilissima illic monumenta excitata, ac præsertim magnificentissimum Sacellum, quo Sacrosanctum Domini Præsepe continetur, tum etiam ob apertas, directasque vndique vias, quibus populo Christiano facilior ac gratior pateat ad eam accessus. Sed in his omnibus describendis commentario potius quam notatione opus esset.

b Basilicæ.] Vox ista quidem, etsi à Gentilib. accepta uideatur, non abhorret tamen a phrasi diuinæ scripturæ: nam atrium illud maius templi Salomonis Basilica dicitur in 2. Paralipom. cap. 4. & 6. Apud nos autem loquendi vsus obtinuit, ut non quæcumque ecclesiæ appellentur Basilicæ, sed illæ tantum quarum augustior esset amplitudo. Vnde autem id acciderit, vt eiusmodi ecclesiæ dicerentur Basilicę, Isidorus lib. 15. originum hęc ait: Basilicæ prius vocabantur regum habitacula, vnde & nomen habent: nunc tamen ideo Basilicæ diuina templa nominantur, quia ibi Regi omniū Deo cultus & sacrificia offeruntur. hæc Isidorus eadem Amal. de ecclesiastic. lib. 2. c. 2. & Vualfridus Strabo de reb. eccl. c. 6. Hæc licet sint uera, tamen eiusmodi nomen vna cum re è Gentilibus ad Christianos deriuasse, mihi magis probatur. Nam Basilicæ illæ Gentilium in ecclesias Christianorum aliquando commutabantur. est de his locus egregius Ausonij Galli in Gratiarū actione pro suo Consulatu ad Gratianum Augustum, his verbis: Basilicæ olim negotijs plenæ, nunc uotis, uotisque pro tua salute susceptis, &cæt. Nec quis putet apud Gentiles, sicut apud nos, eiusdē esse significationis Basilicas, & templa. Erant enim illæ ut scribit Vitruuius lib. 5. c. 3. loca venalium rerum Foris coniuncta, in quibus hyeme potissimum publicæ conciones & negotiantium conuentus habebantur, ea etiam significatione sumuntur. l. pediculos. §. item cum. ff. de auro & argen. legat. & l. inter stipulantem, §. sacram rem, ff. de uerb. oblig. Dicebatur ius etiam in Basilica, vt apparet ex Plinij epist. 21. lib. 5. cum ait: Descenderam in Basilicam Iuliam, auditurus quid proxima compereudi natione respondere debeā. Sedebant Iudices, &cæt. De eadem eodem sensu & Senec. lib 8. de ira. cap. 33. cum ait: Fremitu iudiciorum Basilicæ resonant, &cæt. eius generis ea esse putatur, quam Theodosius iunior Imp ab ergasterijs, tabulatis, & intromissione equorum liberam esse voluit. Cod. de ope. publ. l. Basilicam. Erant & priuatorum Basilicæ ad inambulandum constructæ, & magno sumptu ornatæ; quarū meminit S. Hieronymus scribens ad Marcellam episto. 18. aitque. Vbi (Romæ scilicet) instar palatij priuatorum extructæ Basilicæ ut vile corpusculum hominis pretiosius inambulet, & quasi mundo quicquam possit esse ornatius, tecta sua magis velint aspicere quam cœlum. hæc ille. Quod autem ad ipsarum structuram spectat, erant plures simul in longum iunctæ porticus suffultæ colūnis, æquis inter se distantibus spatijs desuper iunctis, uelut intextis inuicem. his respondent quæ Cic. ad Attic. lib. 4. scribit his uerbis; Paulus in medio Foro Basilicam pene texuit ijsdem antiquis columnis, &c. eiusmodi ferè structuræ esse ipsas Christianorū antiquas Basilicas, nullus ignorat, nam paucis mutatis, uel additis, ex ipsis aliquæ, uel (quod frequentius accidit) ipsarum Basilicarum columnæ in usum Christianæ religionis transiere cum nomine.

c Martyrum uigintitrium.] Habetur mentio de ijsdem martyribus in actis sanctorum Abundij, Abundantij, & Martiani, de quibus suo loco inferius.

d Afræ.] De eadem hac die Vsuardus, Ado, & alij; Beda autem ad septimum idus Augusti, ut in ecclesia Augustana, in qua hac die agitur de S. Afro martyre. extant eius acta, quæ recitat Sur. to. 4. hac die Synceriora mihi ea uidentur, quæ ex actis publicis descripsit Vicellius in Agiologio. In Augustano breuiario atque missali libro eiusdem res gestæ narrantur; cumque simul omnia monumēta, eam olim fuisse meretricem tradant, miror uehementer, quomodo Venantius Fortunatus eam appellet uirginem, his uersibus in lib. 4. vit. S. Martini episc. Turon.

Pergis ad Augustā, quam Vindo, Licusq; fluentant:
Illic ossa sacrę venerabere virginis Afræ.

Cum hanc tradāt à sancto Narcisso episcopo ad Christianam fidem esse conuersam, putāt aliqui, inter quos Petrus in catal. li. 7. c. 28. hunc illum

lum esse Narcisum episcopũ Hierosolymitanum laudatissimũ, de quo scribit Euseb. lib. 6. c. 9 Alij autem dixerunt hunc fuisse Narcisum martyrẽ Gerundensem; idq; testatur eius acta, ac cæteri vt Vincent. lib. 7. c. 28. Anton. 1. part. titu. 8 ca. 1. §. 18. & nouissime Flos sanct. quib magis assentior.

e Emigdij episc.] Petr. in catal. lib. 7. c. 24. refert eius acta, sed eiusmodi, quæ censura indigeant.

f Eusignij.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, ibiq; describunt eius certamen.

g Cantidij, & soc.] De his item Græci hac die vbi supra in Menologio agunt.

h Memnij episc.] Beda, Vsuar. Ado, ac cæteri de eodem hec die. Plurib. autem Greg. Turon. de glo. confess. c. 66. Vincent. & Anton. par. 1. tit. 6. c. 27. Petr. in catal lib. 7. c. 25.

i Cassiani episcopi.] De quo Beda, & alij qui supra. Meminit eiusdem Constantius in uita sancti Germani episcopi Antisiod. lib. 2. cap. 7. Greg. Turon. de glor. confess cap. 24 Petrus in catalog. Vincen. Antonin. & alij. Molanus testatur eius acta extare: sed ea hactenus nobis sunt incognita.

K Paridis episcopi.] Tam ipsius, quàm aliorum plurimorum sanctorum totius prouinciæ Cãpaniæ & adiacentium regionum acta percipi collẽgisse in unum summa cum diligentia ac labore Illustrissimum, ac Reuerendissimum Iulium Sanctorum Cardinalem sanctæ Seuerinæ dictum S. Romanæ ecclesiæ ornamentum; aliquando ab ipso edi, ac peruulgari, vehementer optamus.

l Osualdi.] De eodem hac die Beda, qui & de eodem in gest. Anglo. libro 2. cap 4 & in epitome; quæ cuncta simul collecta recitat Sur. to. 4. Migrauit ex hac uita anno Dñi sexcẽtesimo quadragesimosecundo.

m Nonnæ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio. Eius autem egregia facta recenset eius filius sanctus Gregorius Nazian. in oratione habita in funere patris, ac item alia quæ dicta ab ipso est in funere Cæsarij fratris, atque illa, quam habuit in obitu sororis Gorgoniæ, itemq; in carmine de rebus suis, & de vita sua ad Populũ Constantinop. Quòd autem ad nomen spectat: nonnæ dicebantur moniales, ut notat Cœl. Rodig. lect. antiqua lib. 5 c. 13. in fin. idemque habes libro 5. capitularium regum Franc. capit. 2. & 3. & in eodem forte sensu sanctus Hieronymus epis 22. ad Eustochium de cust. virginit. ait: Maritorum expertæ domininm, viduitatis præferunt libertatẽ, castæ vocantur, & nonnæ, &c. Itaque sicut mater S. Augustini proprio nomine appellata est Monaca, licet monialis non esset, sic & mater sancti Cregorij Nazianzeni, & ipsa Monaca Nonnæ nomine dicta est. sicque (quod mireris) duorum amplissimorum theologorum, ac S. Ecclesiæ doctorum matres eodem inueniuntur nomine appellatæ.

n Margaritæ.] De rebus gestis ipsius sunt apud nos acta à Seuerinatibus Romã missa, est illorum exordium. Margarita Septempedæ, &c vbi & in fine hæc verba. Dormiuit in Domino quinta die Augusti, anno millesimo trecentesimo nonagesimoquinto. multis fuit illustrata miraculis.

6 Octauo Idus Augusti. Luna. xix. A

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11			

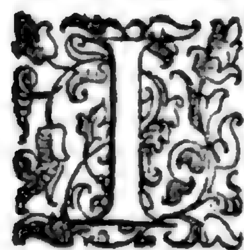

IN monte Tabor Transfiguratio a Domini nostri Iesu Christi. Romæ via Appia in cœmeterio Callisti natalis beati Xisti b secũdi Papę & martyris, qui in persecutione Valeriani gladio animaduersus, martyrij coronam accepit. Item sanctorum martyrum Felicissimi c & Agapiti eiusdem beati Xisti diaconorum, Ianuarij, Magni, Innocentij, & Stephani subdiaconorum, qui omnes cum eo pariter decollati sunt, atque in cœmeterio Prætextati sepulti. Passus est etiam cum eis beatus Quartus, ut scribit sanctus Cyprianus. Compluri in Hispania sanctorum martyrum Iusti, d & Pastoris fratrum, qui cum adhuc pueri literis imbuerentur, proiectis in schola

tabulis,

tabulis, sponte ad martyrium cucurrerunt: & mox à Daciano præside teneri iussi, & fustibus cædi, cum se mutuis exhortationibus constantissime roborarent extra ciuitatem perducti, à carnifice iugulati sunt, Romę sancti Hormisdæ e Papæ & confessoris. Amidæ sancti Iacobi f eremitæ, miraculis clari.

AVGVSTI 6.

a TRansfigvratio Domini.] De hac solemnitate non tantum Latini, & Gręci hac die agunt; vt constat tam ex eorũ Menologio, quàm ex cõsti. Emmanuelis Imp. quæ extat apud Theo. Bal. in nomoc. Photij tit. 7. c. 1. Plurib. agũt de eadem, qui scripserũt de diuinis offic. Sicardus, Durandus, Belethus, & alij; traduntq; eam esse institutam a Callisto Papa iij. idque affirmat Platina, additq; ab eodem conscriptum esse Officium ecclesiasticum de ea die, & cum indulgentijs promulgatum ijsdem, quæ concessæ sunt in solemnitate Corporis Christi. Sed hęc quidem à Callisto de institutione diuini Officij ea die solemniter recitando: at verò institutio eius solemnitatis lõgè ante eius tempora facta conspicitur; id etenim nõ tantum uetustissima Gręcorum Menologia, & Martyrologia manuscrip. testantur, & Vuãdelbertus, qui (vt scribit Trithem. de vir. illustr. ord. sanct. Bened. lib. 2. c. 36. de script. eccles. & Sigeb. cap. 129.) uixit temporibus Lotharij Imp. circa an. Domini octingẽtesimum quinquagesimum, in suo Martyrologio, quòd scripsit carmine, de eadem solemnitate agit hac die, his uersibus.

Idibus Octauis mortem passura crucemque.
Christi sancta caro æthereã dedit ante figurã.

Acta secundæ Nicenæ synodi, dum recensent egregia Leontij in Cypro episcopi scriptorum monumenta, orationem scripsisse de Transfiguratione Domini testantur. actio 4. De eadem Trãsfiguratione Domini extant serm. S. Ephræm Syri, alius item Basilij Seleuciæ, necnon et Andreæ Cretensis: habentur Græcè scripti in biblioth. Sfortiana cod. man. scrip. num. 39 prope finem.

b Xysti secundi.] Beda, Vsuardus, Ado, ac reliqui de eodem agũt hac die. De eius successione Euseb. scribit in chron. & hist. li. 7. cap. 4. Optatus libro 2. August. in epist. 165. Nicepho. Callist. lib. 6. c. 34. & alii recentiores. De eius martyrio Cyprian ad Successum epist. 82. Pontius in Cypriano. Augustinus in Ioan. trac. 27 Maximus Tauri. hom. 1. & 2. de sancto Laurentio Petrus Chysol. ser. de eod. Prudentius in peristeph hym. 2. Acta Laurentij, & alij plures. De reliquiis sancti Xysti Papæ in Angliam a se missis agit sanctus Greg. in regist. lib. 12. resp. 10. ad Aug. cætera de eo in Annal. eccles. ibique de genere martyrii ab eo suscepti egimus. De ecclesia S. Xysti Romæ via Appia posita meminit S. Greg. Papa dial. lib. 4. c. 26.

c Felicissimi, & Agapiti.] De iisdem Beda, Vsuard. Ado, atq; alii. Huic Agapito S. Felix Papa tertius erexit basilicam iuxta ecclesiã S. Laurẽtii, ut auctor li. de Rom. Pont. in Felice iij. Quòd ad Quartum spectat, de ipso S. Cyprianus in dicta epistol. ad Successum hæc ait: Xystum autem in cœmeterio animaduersum sciatis, & cum eodem Quartum, &c. At licet in prædictis actis de Quarto nulla sit mentio, tamẽ Beda, Vsuard. & alii recentiores, Cypriani auctoritate, de eodem agunt hac die.

d Iusti, & Pastoris.] De his item hac die, Beda, Vsuardus, Ado, & alii. recitantur eorum acta apud Sur. tom. 7. quæ & plenè explicantur in sacro hymno, eodemque peruetusto, qui extat in breuiario Toletano. De his & Prudentius in peristeph. hym. 4. his uersibus meminit.

Sanguinem Iusti, cui Pastor hæret,
Ferculum duplex, geminumque donum
Ferre Complutum gremio iuuabit
Membra duorum.

Meminit summa cũ laude eorũdem sanctus Eulogius in Memor. sanct. lib. 1. & ibi Ambr. Moral. in schol. Petr. in catal lib. 7. c. 32. Flos sanct. Hispan. & Thesaur. concio. tom. 2. hac die.

e Hormisdæ Papæ.] Agit de eodem hac die Beda, & recentiores. Successit hic sancto Symmacho. Huius fortissimos agones pro catholica fide susceptos, digessimus in Annal. eccles. per annos singulos, ex codicib. antiq. man. scrip.

f Iacobi eremitæ.] Qualis autem, quantusve hic fuerit, ex his, quæ scripsit Procop. lib. 1. de bello Persico, facile potest intelligi; ubi eum a Cadabe Persarum rege visitatum fuisse tradit. Alter eiusdem nominis sanctitate nobilis claruit in Syria temporibus Theodosii iunioris, de quo Theodoretus in Theophilo c. 21. meminit eiusdẽ Euagrius histo. lib. 2. c. 9. in fine.

Septimo

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12			

ARETII in Tuſcia natalis S. Donati [a] epiſcopi, & martyris, qui inter cætera virtutes opera, ut ſcribit B. Gregorius Papa, fractum a paganis calicem [b] ſanctũ orando inſtaurauit. Is in perſecutione Iuliani Apoſtatæ à Quadratiano Auguſtali comprehẽſus, cum i[...] ſacrificare renuiſſet, gladio percuſſus martyrium cõſummauit. Paſſus eſt etiam cum eo B. Hilarius monachus, cuius feſtiuitas decimoſeptimo kal. Auguſti celebratur, qñ eius corpus ad Oſtia Tyberina translatum fuit. Romę ſanctorum martyrum Petri [c] & Iuliani, cum alijs decem & octo. Mediolani S. Fauſti [d] militis, qui ſub Aurelio Cõmodo poſt multa certamiua martyrii palpam adeptus eſt. Nouocomi paſſio ſanctorũ martyrum Carpophori, [e] Exanthi, Caſſii, Seuerini, Secundi, & Licinii, qui in confeſſione Chriſti capi, [e] truncati ſunt. Niſibi in Meſopotamia S. Dometii [f] monachi Perſæ, qui cum duobus diſcipulis ſub Iuliano Apoſtata lapidatus eſt. Rothomagi S. Victricii [g] epiſcopi, qui adhuc miles, ſub eodem Iuliano pro Chriſto abiiciens cingulum à tribuno multis tormentis afficitur, & capitis damnatur: ſed carnifice, qui ad eum cædendum miſſus fuerat cæcitate percuſſo, ipſe uinculis ſolutis liber euaſit: poſtea epiſcopus factus. Morinorum & Neruiorum gentes indomitas uerbi prædicatione ad fidem Chriſti perduxit, & demum confeſſor in pace quieuit. Catalauni in Gallia S. Donatiani [h] epiſcopi. In Sicilia S. Alberti confeſſoris, ordinis Carmelitarum, miraculis clari.

AVGVSTI 7.

a DONATI epiſc.] De quo & Beda, Viuar. Ado, ac cæteri hac die. Eius martyrij acta ſynceriſſimè olim ſcripta fuiſſe apparet, ex quibus S. Gregorius Papa li. 1. dialo. c. 7. de fracto calice mutuatur exemplum; ſcripta eſſe feruntur à Seuerino epiſcopo, qui quartus à Donato Aretinæ eccleſiæ præfuit. utinam (ſicut ille edidit) integra permanſiſſent & non aliquis ſibi uiſus nimis ſapiens, aliqua ſuperaddidiſſet, quibus cætera reuocantur in dubium. Legimus ea in plurib. codicib. man. ſcrip. ediditque eadem Mombr. tom. 1. uit. ſanct. & Petrus in catal breui compendio li. 7. c. 33. Diſplicẽt ea, quæ de Iuliani educatione Romæ ſub Pigmenio una cum Donato narrantur. Vbi enim Iulianus puer uixerit una cum Gallo fratre in Cappadocia; vbi & adoleſcentior Athenis eruditus fuerit; ubi demum in Gallijs exercitib. præfuit, ſatis conſtat ex Græcorũ, ac Latinorũ antiqs hiſtorijs ac in primis ex eiuſdẽ Iuliani epiſtolis: Illud etiã ab oĩ rõne alienũ eſt, ut Iuliani perſecutionis tpe, qui nec integro biennio imperauit, idem S. Donatus lector fuiſſe dicatur, indeq; conſecratus diaconus, ac poſt multos annos presbyter ordinatus, ac denique adhuc eo imperante, decedente Saturo epiſcopo ſuffectus ſit in locum ipſius, inſuper & adhuc eodem uiuente Iuliano fuerit martyrio coronatus. Qũo ẽt tpib Iuliani lector adhuc fuiſſe perhibetur, qui à Iulio Põt. Rom. ibidem dr̃ eps ordinatus? Quid autem de ea re ſentiam abſque aliquo ueritatis præiudicio, libenter ac libere dicam. Puto Donati pueritiam & educationem Romæ factam, parentumque necem, non ſub Iuliani imperio, ſed ſub Diocletiano, circa extrema illius perſecutionis tempora, contigiſſe: ab illis enim temporib. vſque ad Iulianum quinquaginta duorum annorum ſpatium intercedit, quo Donatus fuga lapſus ſe contulit Aretium. ibiq; ſacris or-

dinibus à Saturo episcopo initiatus, ac deinde illo defuncto à S. Iulio Papa in eius locum subrogatus, ac demum sub Iuliano Imperatore martyrio fuit coronatus. Hęc si dicamus, cętera omnia, quę in actis eius leguntur, remanent inconcussa; quòd si secus fiat, omnia sub prædictorum errorum caligine inuoluuntur. Sed cum dicunt Donatum ætate iuniore cõsummasse martyriũ, id profecto non aliũde emanasse cognoscitur, quam ex dictis actis deprauatis, vbi biennij spatio Donatus puer, lector, diaconus, presbyter, eps, & martyr describitur: vel fortasse antiquæ eius imaginis forma, rasa barba (more maiorũ) depicta decepit, vt iunior videretur. Hæc eadẽ memini me rñdisse, cum de ambiguitatibus prædictorũ auctorum cõsultus essem, pluraque his adderem, si id ferret instituti ratio.

b Calicẽ fractum] Vitreũ fuisse calicem, acta eius declarant. Vitreus calix & patenæ vitreæ olim erant vsui in sacris mysterijs. de patenis vitreis habes in lib. de Rom. Pont. in Zephyrino Papa. de vitreo calice Hieronymus epist. 4. ad Rusticum, agens de S. Exuperio episc. Tholosano: Nihil, inquit, illo ditius, qui corpus Domini canistro vimineo, sanguinem portat in vitro. Rursus etiam Cyprian. Gallus in vita S. Cæsarij episcopi Arelatensis, qui claruit temporibus Theodorici regis Italiæ: An nõ (inquit) in vitro habetur sanguis Christi? A temporibus enim Apostolorum, vitreus calix in vsu fuisse videtur; vnde & Marchus hæresiarcha illis temporib. proximus, & ipse æmulatus catholicam Ecclesiam vtens calice vitreo in suis sacris, impostura quadam per magicam artem exhibita populũ dementabat; dũ vini color albus, qui foris apparebat in uitro, quibusdã præstigijs mutabat in rubrũ, adeo ut uinũ cõuersum in sanguinẽ videretur. de his Epipha. in panar. hæres. 34. In cõcilio aũt Rhemẽsi, quod tẽporibus. Caroli Magni est celebratũ, calix vitreus vetitus est; idq; laudabiliter, ob periculũ, quòd immineret materiæ fragili. de his habes can. ut calix. de consecra. dist. 1. de calice ligneo itẽ vetito c. vasa in quibus ead. dis. 1. Porrò hæc sic accipias de patenis & calicibus vitreis; nõ quod apud omnes essent hmõi, nec in illa primitiua ecclesia fuerint ad sacrũ ministerium vasa aurea uel argentea, nã illis tpibos persecutionis ecclesiæ vasa sacra facta esse argentea, ab Vrbano Papa, habes in lib. de Rom. Pont. in Vrbano. Rursus de tpibus Diocletiani Imp. extat egregiũ monumentũ apud S. Aug. epist. 165. vbi ex actis proconsularibus legitur inter vasa ad vsum Ecclesiæ composita, adnumeratam Capitulatam & Lucernam argenteam, erat Capitulata illa, quam hodie Italice dicimus lampadario. Optatus Mileuitanus & ipse de illis ipsius temporibus persecutionis Diocletiani agens, hæc ait: Erant ex auro & argento quamplurima ornamenta, quæ nec fodere terra, nec secum portare poterat, &c. hæc Opt. li. 1. contra Parmen. Itemque Aug. contra Crescon. li. 3. c. 29. ex actis proconsularibus. In Breui (quod est idem, quod nos dicimus Inuẽtariũ) sic: Calices aurei duo, itẽ calices argentei sex: &c. hæc Aug. Vasa sacra ministerialia argentea effossa esse è criptis in quibus sancti martyris sacra peragentes delitescebant, testatur Greg. Turo. de glo. mar. c. 38. Hæc ante Christianos Imperatores: postea autem quàm abundarint Ecclesiæ Vasis aureis & argenteis preciosissimis, superfluũ est dicere: erant enim etiam ipsis Gentilibus in admiratione, unde Iulianus præfectus Orientis auunculus Iuliani Apostatæ, illa Antiochiæ intuens ac obtupescens, dixit: En quam sumptuosis vasis filio Mariæ ministratur. hæc ille apud Thod. hist. lib. 3. c. 11.

c Petri, Iuliani, & soc.] Beda, Vsuar. Ado, ac cæteri de ijsdem hac die agunt.

d Fausti.] De quo et Beda, ac cæteri; tabulæ insuper, & uetera monumenta ecclesiæ Mediol.

e Carpophori, & soc.] Agit de ijsdem Galesinus, citatque uet. monumenta eccles. Mediolanensis, Bergomensis, & Aquileiensis.

f Dometij.] Græci de eodem agũt hac die in Menologio, ibique certamen eius describitur.

g Victricij episc.] Adscribitur hic in tabulis eporum Rhotomagensium octauus ordine, cuius egregia facta describit S. Paulinus Nolanus eps in episto. 20. ad ipsum scripta, ad quem etiam dedit epist. 25. Innocentius Papa adhunc ipsum scripsit insignẽ illã epistola decretalem ordine secundam.

h Donatiani episc.] Agit de eodem Molan. in addit. ad Vsuardum; poniturque in tabulis episcoporum eius ecclesiæ secũdus ordine. Hic ille esse perhibetur, qui interfuit cõcilio Agrippinensi, licet (textu deprauato) Cabilonensis, pro Catalaunensi, scribatur. uixit tẽporibus Constantij Imp.

i Alberti eius res gestas Surius recitat tom. 4. Petrus in appendice cap. 13. cecinit eiusdem acta Saphico carmine Baptista Mantuan. Carmelitan. Migrauit ex hac uita anno à Christo Domino millesimo ducentesimo nonagesimosecundo.

ij. C Sexto Idus Augusti. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13

ROMAE

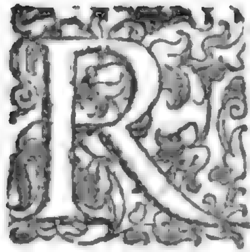

OMAE sanctorum martyrum Cyriaci a diaconi, Largi, & Smaragdi, cum aliis viginti, qui in persecutione Diocletiani & Maximiani passi sunt decimoseptimo kal. Aprilis. Eorum corpora à Ioanne presbytero uia Salaria sepulta, S. Marcellus Papa in prædium Lucinæ uia Ostiensi hac die transtulit; quæ postea in Vrbem delata, in Diaconia b sanctæ Mariæ in uia Lata recondita fuerunt. Anazarbi in Cilicia S. Marini c senis, qui sub Diocletiano Imperatore & Lysia præside flagris cæsus, in ligno suspensus ac laniatus, feris tandem obiectus interijt. Item sanctorum martyrum Eleutherii d & Leonidis, qui per ignem martyrium consummarunt. In Persia sancti Hormisdæ e martyris sub Sapore Rege. Cyzici in Hellesponto sancti Aemiliani f episcopi, qui pro sacrarũ imaginum cultu à Leone Imperatore multa passus, demum in exilio uitam finiuit. In Creta S. Myronis g episcopi, miraculis clari. Viennæ in Gallia sancti Seueri h presbyteri & confessoris, qui ex India Euangelii prædicandi causa laboriosam peregrinationem suscepit, & ad præfatam urbem deueniens, ingentem paganorum multitudinem uerbo & miraculis ad fidem Christi conuertit.

AVGVSTI. 8.

a CYRIACI, Largi, & Smaragdi.] De his etiam Beda, Vsuardus Ado, & alij recentiores hac die. Horũ martyrij certamen descriptum habetur in actis sancti Marcelli Papæ. Erexit ecclesiam sancto Cyriaco uia Ostiensi septimo ab Vrbe lapide Honorius Papa, ut apparet in libro de Roman. Pontificibus. Est uetus Titulus Romę sancti Cyriaci in Thermis, cuius mentio habetur in actis secundæ synodi Romanæ sub Symmacho Papa, & in regist. sancti Gregorij lib. 9. epist. 22. Non tantum Diaconia S. Mariæ horum martyrum sacris corporibus locupletata est, ut narratur in Martyrologio, sed & Titulus Equitij (ut uetus epitaphium eodem in loco positum docet) eorundem reliquijs nobilitatus est per Sergium iuniorem Rom. Pont.

b Diaconia.] Erant Diaconiæ loca sacra, ubi Diaconi regionarij per singulas Vrbis regiones residentes stipem ministrabant egentibus; uiduarumque, pupillorum, aliarumque miserabilium personarum opportunitatibus consulebant: erant etenim ueluti quædam eleemosynarum promptuaria. Tenebantur huiusmodi Diaconiæ ministri rationem reddere de sua administratione summo Pontifici, nisi ab eodem eximerentur. dicebantur hi exhibere diaconiam, idemque erat, quod pauperibus erogando eleemosynas, ministrare. Est de his epist. 24. sancti Gregorij Papę ad Ioannem libro 9. regist. in qua hęc inter multa: Igitur te Ioannẽ religiosę intentionis tuę studio prouocati, mensis pauperum, & exhibendę diaconę eligimus prępponendum: ne qua tibi ex hac administratione nascatur dubietas, hac te munitione prospeximus fulciendũ; constituentes, ut de hoc, quod mensas pauperum, uel diaconiæ exhibitionem suscepisti, siue subinde perceperis erogandum, nulli vnquam hominum, quolibet modo, seu ingenio cogaris ponere rationem, &c. eius numeris functionem expressam habes in actis sancti Laurentij martyris, & si recentiora quæras tempora, in Tito diacono, cuius meminit sanctus Prosper in chroni. anno Domini 429. Habet eadem uox Diaconia & alias significationes: nam aliquando dicta reperitur collecta solita fieri in ecclesia, sic apud Cassian. coll. 18. cap. 7. ut notat ibi disertus uir D. Petrus Diaconus ex epistol. 2. Paul. ad Corinth. ca. 8. & 9. qui eadem utitur voce, cum ait, περὶ τῆς διακονίας, &c. Accipitur, ab eodem auctore Diaconia pro ipsa œconomia, ac monasterij dispensatione collat. 21. c. 1. 8. & 9. dispensationem etenim, Latina uoce, idem munus appellat li. 5. c. 40. Differt à diaconia diaconion, quod idem est apud Græcos, quod apud Latinos secretarium, ut expressum habes ex conci. Agathensi can. 66. ubi hæc leguntur: Quoniam non oportet

in sacros ministros licentiam habere in secretarium (quod Græci diaconion, appellant) ingredi & cõtingere uasa dominica, hęc ibi. & apud Grat. distin. 23. c. non oportet.

c Martini.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, ibique eius acta summatim comprehensa referunt.

d Eleutherij, & Leonis. Græci itidem de his agunt in Menologio.

e Hormisdæ.] Cuius illustre certamen describit Theodoretus hist. lib. 5. c. 38. Niceph. lib. 14. c. 20. & Cassio. ex eodem Theodoreto in tripar. agit de eodem Petrus in catalog. libro septimo, cap. 31.

f Aemiliani episc.] De quo & Græci hac die in Menologio, eiusque res gestas referunt.

g Myronis episc.] Hunc autem Græci ob pręclaram miraculorum operationem Thaumaturgum appellant, ut constat ex eorum Menologio hac die.

h Seueri.] Agunt de eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Errare uidetur Petrus in catal. libro 7. cap. 36. & alij eum secuti, qui dicunt eum episcopum: cum constet fuisse tantummodo presbyterum. Nec enim Ado Vien. episcopus cum de eo scribit in chron. ann. Domini 452. nec tabulæ Viēnensium episcoporum eum recensent inter eius ciuitatis episcopos. præfuit autem huius temporib. illi ecclesiæ Isicius, inde Auitus, postea Iulianus, ac cæteri successores. Diuersus est hic Seuerus presbyter ab eo, de quo Grego. Turo. de glor. confess. c. 5. & 51.

xvj. D Quinto Idus Augusti. Luna. 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14			

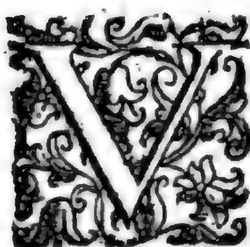

VIGILIA a sancti Laurentij martyris. Romæ S. Romani b militis, qui confessione beati Laurentij compunctus, petiit ab eo baptizari: & mox exhibitus, ac fustibus cæsus, ad ultimum decollatus est. In Tuscia natalis sanctorum martyrum Secundiani, c Marcelliani, & Veriani, qui tempore Decii à Promoto consulari primum cæsi sunt, deinde in equuleo suspensi, & ungulis abrasi, atque igne lateribus apposito assati, triumphalem martyrij palmam capite cæsi meruerunt. Veronę sanctorum martyrum Firmi d & Rustici, tempore Maximiani Imperatoris. In Africa commemoratio plurimorum e sanctorum Martyrum, qui in persecutione Valeriani, hortante eos sancto Numidico, in ignem coniecti, martyrii palmā adepti sunt. Ipse autē Numidicus licet cum aliis in rogum iniectus, & lapidibus obrutus fuisset, à filia tamen effossus, & semiuiuus repertus, curatus est, ac postea ob eius uirtutem in ecclesiæ Carthaginensis presbyterum à beato Cypriano meruit cooptari. Constantinopoli sanctorum martyrum Iuliani, f Marciani, & aliorum octo, qui ob Saluatoris imaginem, quam in Porta Aenea constituerant, impii Leonis Imperatoris iussu post multa tormenta gladio necati sunt. Catalauni in Gallia S. Domitiani g episcopis confessoris.

a VIGILIA S. Laurentij.] De ea etiã Beda, Vsuardus, Ado, Amalarius de ordi. antiph. c. 6. Greg. sacrament. & alij. Cur aũt præ cęteris martyribus sancti Laurentij agantur Vigiliæ; id quidem non alia de causa factũ putamus, quã ex pristina illa Fidelium obseruatione; qui propensiori studio ad corpus tanti martyris uigilare cęperunt, ut eius acta testantur. inquiunt enim: Cum tradidissent sepulturæ sanctum Laurentium, ieiunantes celebrarunt Vigilias noctis triduo cum multa Christianorum frequentia, nec cessarunt a luctu & lachrymis. beatus uerò Iustinus presbyter obtulit sacrificium laudis, & participes facti sunt omnes, hęc ibi. Quod quidem sacratissimum institutum, etsi non triduanis Vigilijs, unis saltem anniuersaria die obseruandum, retinuit sancta ecclesia usq; in hodiernum diem. Scio tamen alios alias reddere rationes, sed hæc mihi magis probatur, quæ ex actis eius accipitur.

b Romani.] De codẽ ijdem qui supra Beda, & alii. eius acta narrantur in rebus gestis S. Laurentii mart.

c Secũdiani, & soc.] De his Vsuardus hac die, extant horum res gestæ apud Mombrit. tomo secundo, Sur. tomo quarto, de his item & Petrus in catal. libro septimo, cap. 41.

d Firmi, & Rustici.] De iisdem Beda, ac recentiores. horum acta recitat Mombr. tom. 2. Petr. in catal. lib. 7. c. 42. Tabulæ ecclesiæ Veronen. & Illustris. ac Reuerendis. D. Augustinus Valer. episcopus Veronen. S. R. E. Cardin. libro de antiquis mon. episc. Veron. pag. 21. & 49.

e Plurimorum marty.] Horum egregia certamina inuicto animo suscepta, & consummata, Numidico fortissimo agonotheta hortante, scribit S. Cyprianus epist. 35. qui & de Numidico iterum epist. 40. edic. Pam.

f Iuliani, & soc.] De his item hac die Græci in Menologio, referuntque cæterorum nomina, que sunt Ioannes, Iacobus, Alexius, Demetrius, Photius, Petrus, Leontius, & Maria patritia, horumque martyrium recolunt.

g Domitiani episcopi.] Successit hic sancto Donatiano, de quo supra septimo idus August. agit de eodem Molanus hac die in addit. ad Vsuard. & Demochares in tab. episcoporum Catalaunensium interfuit hic secundæ synodo Turonensi anno sexto regis Chereberti, qui est Domini 571. Agit de eodem Fortunatus libro tertio, in carm. ad Felicem, cum interfuit dedicationi basilicæ.

10 Quarto Idus Augusti. Luna. E xv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15			

ROMAE via Tiburtina natalis beati Laurentij a archidiaconi, qui in persecutione b Valeriani, post plurima tormenta, carceris, verberum diuersorum scorpionum, fustium & plumbatarum, & laminarum ardentium, ad vltimũ in craticula ferrea assatus martyrium compleuit: cuius corpus a beato Hippolyto, & Iustino presbytero sepultum fuit in cœmeterio Cyriacæ in agro Verano. Item Romæ passio sãctorum centum c sexagintaquinque Militũ martyrum sub Aureliano Imperatore. Bergomi S. Asteriæ d virginis & martyris, in persecutione Diocletiani & Maximiani Imperatorum. Alexandriæ commemoratio e sanctorũ Martyrum, qui in persecutione Valeriani sub præside Aemiliano diuersis exquisitisq. tormentis diutius cruciati, vario mortis genere martyrij coronã adepti sunt. Carthagine sanctarum virginum & martyrum Bassæ, f Paulæ, & Agathonicę. Romæ S. Deusdedit g confessoris, qui quod in hebdomada manibus suis operando lucrabatur, die sabbati pauperibus erogabat.

a 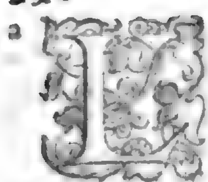AVRENTII.] De eodé Beda, ac cęteri Latinorũ, Græci etiam in Menologio hac die. Habentur acta eius apud Sur. tom. 4. quorum exordio præmittunt res gestæ sanctorum Abdon & Sennen.& aliorum; quæ cum ob styli diuersitatem, tum ob historiæ varietatem & inconstantem ueritatem. alterius cuiuspiam auctoris esse noscuntur. Multa etenim in illis apochrypha, multaque veritati contraria, præsertim illa de obitu Decij, & Valeriani esse noscuntur. Hoc idcirco dixerimus, vt sciat prudens lector illa á Germanis actis S. Laurentij separare. Eiusdem S. Laurentij certamen Prudentius cecinit sacro hymno, S. Ambros. offic. lib. 1. ca. 41. lib. 2. ca. 48. Augustin. in Ioan. trac. 27. serm. 3. de sanct. & serm. 37. 38. 111. & 123. de diuersis, edit. Louan. Maximus Taurin. serm. 1. & 2. & 3. S. Leo Papa serm. 1. Petrus Chrysolog. serm. 135. & alij recentiorum. Fuit et notissimus Græcis; agit de eo Euseb. in chron. Metaphrastes eius acta Græcis edidit, accepta eadem ab antiquis Græcorum monumentis: qui solemni cultu eandem S. Laurentij celebritatem agere consueuerunt. in actis enim sanctæ Matronæ, hæc leguntur apud Metaphrastem: Celebrabatur quidem publicum & uenerandum festũ Laurentij martyris, in cuius templum confluxerat maxima multitudo populi, & diem in eo transigebat, &c. S. Pulcheria Augusta erexit Constantinopoli basilicam S. Laurentij, in eaque eius reliquias, atque Agnetis Roma petitas, vna cũ S. Stephani collocauit, vt scribit Marcellinus in chron. Theodorus lector in collectan. lib. 2. in fi. Niceph. hist. lib. 14. c. 10. & Beda de sex ætat. in Theodosio iuniore. eandem basilicam Iustinianus Imp. amplioribus spatijs auxit, vt scribit Procop. libro 1. ædific. Iustinian. Imp. idem Iustinian. dum adhuc esset patricius per S. Germanum episcopum Capuanum, & alios tunc missos legatos Constantinopolim ad Iustinum Imper. petijt ab Hormisda Papa ad se mitti de reliquijs sanctorũ Apost. Petri, & Pauli, necnõ de craticula S. Laurentij extãt de ea re litteræ legatorũ ad Hormisdã apud nos man. scrip. De eadem craticula S. Laurentij multis miraculis illustrata meminit S. Gregorius Papa in registr. lib. 2. epist. 33. de parte eius in Gallias translata, vide in actis S. Domnoli apud Sur. tom. 3. die 16. Maij. De sepultura eiusdem, & prodigijs, quæ in ea acciderunt tempore Pelagij Papæ II. idem Greg. lib. 3. epist. 30. de miraculis ad reliquias eius Greg. Turon. de glo. mar. c. 42. vbi & carmina Venantij Fortunati de basilica S. Laurentij conscripta recitat.

b In persecutione Valeriani.] Ex hoc non tantum cætera Martyrologia corriguntur, sed prædicta acta S. Laurentij aliorumque omniuũ opinio, qui sub Decio eum passum dixerunt. Eius rei auctor uidetur Eusebius, qui & cæteris errandi fuit occasio; dum in chronico, Laurentium passum in persecutione Decij Imper. testatur. Vt autem cũ cta de ea re certa, explorataque habeantur; ex tẽpore martyrij S. Xysti Papæ, cuius S. Laurentius erat diaconus, quem & post triduum secutus est ad martyrium, certa sententia de tempore passionis Laurentij est deducenda. Constat quidem S. Xystum occubuisse sub Valeriano Imper. idque ex S. Cypriani auctoritate, qui tunc viuebat, & de rebus tunc Romæ gestis certum accepit nuncium, qui & ea omnia de martyrio Xysti scripsit in epist. ad Successum 82. Pontius diac. quoque in actis S. Cypriani apertè docet, eodem anno, quo S. Cyprianus martyrium subijt, Xystum Roma. Pont. illum præcessisse ad palmam. Porrò manifestè constat ex actis eius S. Cyprianum capite plexũ esse Basso, & Fusco, aliàs Tusco coss. an. uidelicet quinto Valeriani Imperatoris. Hæc autem cum luce meridiana sint clariori, miramur adhuc nonnullos perstitisse in ea sententia, vt dicerent Laurentium ac Xystum passos esse sub Decio Imper. & Valeriano præfecto non Imper. Arbitror hos non legisse prædictam sancti Cypriani epistolam ad Successum, qua apertissime Valerianum dicit Imperatorem, & non præfectum. nec eosdẽ animaduertisse ex Flauio Vopisco, temporibus Decij, præfecturam Vrbanam Cornelium Secularem, Prætoriam uerò administrasse Bebiũ Macrum, Valerianum uero creatum esse Censorem Rursus alij, ut prædictam sententiam de Decio tuerentur, illud excogitarunt: Gallienum scilicet Valeriani filium, qui unà cum patre imperauit, dictum esse Decium Gallienum, sed hæc plane ridicula esse uidentur, quæ nullis fulciuntur antiquitatis testimonijs, nam cum ueteres illarum rerum scriptores, tum inscripti lapides, numismata, & alia antiqua monumenta declarant, quibus sit nominibus Gallienus appellatus nimirum, Publius Licinius Gallienus. Alij rursus commodius dixerunt, persecutionem Decij & Valeriani, vnam eandemque esse existimatam, suppetuntq; de his plura exempla in Martyrologijs, actisque martyrum, auctoritas insuper sancti Hieronymi in Paulo primo eremita, & de script. eccles. in Methodio, quibus in locis unam persecutionem sub Decio & Valeriano Impp. nominat, idem Optat. libro tertio. Sed sciendum est, auctores grauissimos, qui persecutiones ecclesiæ enumerant, harum alteram ab altera distinxisse, eamque sub Decio septimam, sub Valeriano autem octauam posuisse ut Seuer. histor. sacr. libro secundo, Oros. libro septimo, capit. 27. Augustin. de ciuit. Dei libro decimooctauo, cap. quinquagesimosecundo. Cũ aũt hæc ita se habeãt, quæri adhuc potest, cur aliquando sub utriusque simul nomine, alterius

eorum

eorum persecutio denominetur? Existimauit Zonaras, id ea ex causa accidisse, quod Decius sibi asciuerit Valerianum collegã Imperij: quod quidem nullius antiquorum probatur auctoritate. Rei veritas, mea sententia, aliunde petenda est: eamque hanc ipsam, quam subinferius esse putauimus. Scribit Trebellius Pollio in Valeriano, Decium Imp. ex senatusconsulto amplissimã potestatem Valeriano tribuisse, nec tantum illi Censuram, more maiorum, sed eandem auctã potestate scribendarum sponte legum tradidisse, indeque factum, ut sicut cætera edicta, ita ea quæ aduersus Christianos sunt promulgata, Decij & Valeriani nominibus inscriberentur, quo titulo persecutio primum indicta, eodem nomine perseuerauit in posterũ: cum præsertim nihil opus fuerit Valeriano nouas leges sancire in Christianos, vigentibus illis, quas idem ipse iam tulerat, Decio imperante. Dicere adhuc põssumus persecutionem Valeriani, sæpe Decii nomine appellari, ea de causa, ꝙ ab auctore, qui eam indixit, quæ sub successore est facta, perseuerauit denominari. est de his patens exemplum de persecutione Diocletiani & Maximiani: nam cum eam illi indixissent, atque duobus tantum annis eam in Christianos exercuissent, nihilominus & octo sequentes anni, quibus imperauit Galerius Maximinus acerbissimus ecclesiæ persecutor, inscribuntur nomine persecutionis Diocletiani & Maximiani, ut patet ex multorũ martyrũ actis, ac potissimũ ex his quæ scribit Euseb. hist. li. 8. qui per annos singulos eam testatã suorũ scriptorũ monumentis reliquit. Sub vno typo leonis ꝑsecutionẽ Decii & Valeriani a Daniele ostẽsã, scribit Opt. li. 3.

c Centum sexag. quinque nulit.] De his Beda, Vsuardus, Ado, & Petrus in catal. li. 7. c. 44. in dictis man. scrip. ubi Claudius, Seuerus, & Romanus inter cæteros nominantur.

d Asteriæ.] De qua & Gales. in tab. eccl. Bergomensis.

e Commemoratio sanctorum martyrum.] Agit de his Euseb hist. 7. c. 10. ex epist. S. Dionysii episcopi Alexandrini ad Domitium & Didimum scripta, quam idem Eusebius recitat.

f Bassæ, & soc.] De his etiam prædicta antiq. man. scrip. qũ autem sint passæ non produnt.

g Deusdedit.] Scribit de eo sanctus Gregor. Papa dial. lib. 4. c. 36.

11 Tertio Idus Augusti. Luna. F xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16			

ROMAE inter duas lauros natalis sancti Tiburtij [a] martyris, qui sub iudice Fabiano in persecutione Diocletiani, cum nudis plantis super carbones ardentes ingressus Christum maiori confiteretur constantia, duci in tertium [b] ab Vrbe milliarium, atq; ibidem gladio animaduerti iubetur. Item Romæ S. Susannæ [c] virginis, quæ cum esset nobili prosapia orta, & beati Caij Pontificis neptis, martyrij palmam, tempore Diocletiani, capitis obtruncatione promeruit. Comanæ in Ponto S. Alexandri [d] episcopi cognomento Carbonarij, qui ex philosopho disertissimo eminentem Christianæ humilitatis scientiam adeptus, & a S. Gregorio Thaumaturgo in thronum illius ecclesiæ sublimatus, non solũ prædicatione, sed etiam per ignem consummato martyrio fuit illustris. Eodem die passio sanctorum Ruffini [e] Marsorum episcopi, & sociorum, sub Maximino Imperatore. Apud Ebroicenses in Gallia S. Taurini [f] episcopi, qui a beato Clemente Papa illius ciuitatis episcopus ordinatus, Euangelij prædicatione Christianã fidem propagauit, ac multis pro ea susceptis laboribus, miraculorum gloria conspicuus obdormiuit in Domino. Cameraci in Gallia

S Gaugerici g episcopi & confessoris. In prouincia Valeriæ S. Equitij h abbatis, cuius sanctitas beati Gregorij Papæ testimonio comprobatur. Tuderti sanctæ Dignæ i virginis.

AVGVSTI. II.

a TIBVRTII.] De eodẽ hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij recẽtiores. Huius martyrium describitur in actis S. Sebastiani apud Sur. tom. 1. 20. Ianuarij.

b Tertium ab Vrbe milliarium.] Non ab ipsis Romanæ Vrbis portis milliarium numerari incipiebat, sed a columna in Foro Romano ad hoc posita, vt auctor est Plinius libro 3. cap. 5. Dicebatur columna illa, Milliarium aureum, quòd aurata esset: in ea etenim omnes nobiles viæ Italiæ incisæ erant, vt testatur Plutarchus in Galba. sub æde Saturni fuisse positam; tradit Tacitus, cùm agit de Othone Imper. lib. 17. idipsum Sueton. in Othone. Ab Augusto erectum fuisse Milliarium aureum, auctor est Dio hist. lib. 54.

c Susannæ.] Beda, ac cæteri, qui supra, de eadem agunt hac die. Extant eius acta, quæ ex vet. man. scrip Mombrit. inde Sur. edidit to. 4. Romę titulus sanctæ Susannæ in Quirinali hactenus perseuerat: habetur mentio de eo in concil. primo Rom. sub Symmacho Papa, & Greg. in reg. lib. 9. epist. 22. Traditur illic fuisse olim domus eius, quæ (vt eadem acta testantur) erat in Regione sexta, in Quirinali, in Vico Mamuri, ante Forum Sallustij, de quibus ipsis locis consule P. Victorẽ, & Sex. Rufum.

d Alexandri episcopi.] Eius eminentem philosophiam, & nobile pro Christi fide certamen describit Gregorius Nyssenus in vita S. Gregorij Thaumaturgi episcopi Neocæsareæ.

e Rufini episc.] Agitur de eodem hac die in Ecclesia Marsicana. Legi tam eius, quam S. Cæsidij eius filij martirij acta ab eadem ecclesia accepta, quæ tamen non leui indigent emendatione. Sed reperimus alia illis fideliora, sed imperfecta; nobis impartita ab ecclesia Pistoriensi, producta tantummodo vsq; ad Rufini carcerem, in quem Romæ detrusus fuit. cætera autem quæ desiderabantur in primo exẽplari, ab alio aliquo sunt superaddita qui maluit ea suo ingenio ad finem perducere quã relinquere imperfecta, quibus tradit Rufinum solutum vinculis quieuisse in pace tertio id. Februarij, Cæsidiumq; filiũ absq; martyrio decessisse sexto idus Aprilis: quibus quidem, tum prædicta acta tum etiam vetus traditio prædictæ ecclesiæ, & antiqua monumenta contradicunt: quibus constat S. Rufinum vna cum Silone, & Alexandro apud Reate fuisse truncatum capite tertio idus Augusti, Cæsidium autem passum esse Transaquis apud lacum Fucinum, pridie Kal. Septembris. Viget ibidem vtriusq; martyris religiosa memoria multis miraculis illustrata.

f Taurini episcopi.] Agit de eodem Vsuar. hac die, Petr. in catal. lib. 4. c. 50. & Vincent. in spec. li. 11. c. 78. 79. Tabulæ præterea eiusdem ecclesiæ a Demochare descriptæ lib. de sacrif. Missæ.

g Gaugerici episc.] De eodem hac die Beda, Vsuar. Ado, & alij. Extãt eius res gestæ apud Sur. tom. 4. agit de eodem Sigeb. in chron. an. Domini 594. & Mola. in indiculo sanctorum Belgij. Ponitur hic quĩtus eius sedis eps, qui sedit an. 39. ut habent tab. eius ecclesię a Democharę recitatę.

h Equitij abb.] De quo sanctus Gregorius dialo. lib. 1. c. 4 Hactenus viget religiosus cultus atq; clara memoria sancti viri in prouincia Valeriæ in loco prope Aquilam, qui dicitur, Pizolum, quòd oppidum possident nunc Domini de Torres, quorũ vnum in primis R. D. Ludouicum in vtr. Signat. S. D. N. Papæ Referendariũ ob eius doctrinam, prudentiam, & pietatem mirificè colo, tantumque tribuo, vt eius iudicij statera hosce meos labores prius examinari voluerim, quam in hominum conspectum prodirent.

i Dignæ.] De qua vetera monumenta manuscrip. ecclesię Tudertinæ, quæ inde accepimus.

xiij G Pridie Idus Augusti. Luna. 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	f
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17			

SSISII in Vmbria S.Claræ [a] virginis primæ plantæ pauperũ fœminarũ ordinis Minorũ, quam vita & miraculis celebrẽ Alexander iiij. in numerum sanctarũ virginum retulit. Catanæ in Sicilia natalis S.Euplij [b] diaconi sub Diocletiano & Maximiano Augustis: qui cum diutissime pro confessione Domini torqueretur, tandẽ martyrij palmam gladio cædente percepit. Augustæ Vindelicorum S.Hilariæ [c] matris beatæ Afræ martyris; quæ cum ad sepulchrum illius excubaret, ibidem pro fide Christi a persecutoribus igni tradita est cum Digna & Euprepia & Eunomia ancillis suis. Passi sunt etiam eodem die in præfata vrbe Quiriacus,[d] Largio, Crescentianus, Nimmia, & Iuliana, cum alijs viginti. In Syria SS. martyrum Macarij [e] & Iuliani. Nicomediæ SS. martyrum Aniceti [f] comitis, & Photini eius fratris, cum alijs pluribus sub Diocletiano Imperatore. Faleriæ in Tuscia passio SS. Graciliani,[g] & Felicissimæ virginis, quorũ pro fidei cõfessione ora lapidibus primo contusa sunt, de hinc gladio percussi, optatã martyrij palmam susceperunt. Eodem die SS. martyrum Porcarij abbatis monasterij Lerinensis, & quingẽtorum monachorum, qui pro fide catholica a Barbaris cæsi, martyrio coronati sunt. Mediolani depositio S.Eusebij [h] episcopi & confessoris. Brixiæ S.Herculani [i] episcopi.

A V G V S T I 12.

a 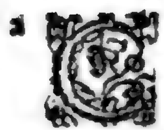LARÆ.] Extant eius præclarissima uitæ acta, iussu Alexãdri quarti Romani Pontificis scripta; qui eã inter sanctos censuit adnumerãdam ann. Domini 1255. cum iã ante biẽniũ ex hac uita migrasset. De eadem Antonin. in 3. par. tit. 14. c. 6. & nuper pluribus chron. Franciscanorum, & alij.

b Euplij.] Agunt de eodem hac die Beda, & Vsuardus, necnon & Græci in Menolog. ubi fusius eius acta referunt; uberius autem Metaprast. eodem die, quæ habet Lipom. to. 7. & Sur. tom. 4. Sed fideliora his omnibus nobis probantur, quæ ex publicis actis accepta sunt; conscripta olim a notarijs exceptoribus: habemus eadem apud nos in nostra bibliotheca tom. 10. uit. sanct. man. scrip. est illorum exordium: Diocletiano nouies, & Maximiano octies conss. Plura illic referantur uetustatis monumenta, qualia sunt de lectione diuinorum librorũ Imperatorum legib. interdicta, de sacris codicib. exhibendis ex edicto Diocletiani Imp. de modo quæstionis habendæ in Christianos, deque sententia in eos ex tabella recitata atque alia eiusmodi in Christianos adhiberi solita. Describimus ea integra in Annal. eccles. Theodorus Papa erexit in honorem S. Euplij Oratoriũ Romæ prope portam S. Pauli, ut habet liber de Roman Pontific. in Theodoro; Meminit de huius martyris reliquijs S. Greg. in regist. li. 12. epist. 29. ad Felicem episcop. Messanen.

c Hilariæ, & soc.] De his hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Narratur harum constans martyrum in actis S. Afræ, quorum supra meminimus nonis August.

d Quiriacus, & soc.] Vsuardus de his etiam, & Petrus in catal. lib. 7. cap. 55. ubi nonnullorum ex illis nomina exprimuntur.

e Macarij, & Iuliani.] Agunt de his etiam Beda, Vsuardus, Ado, ex quibus cæteri.

f Aniceti, & Photini.] De quibus etiam Greci hac die in Menologio.

g Graciliani, aliter Gratiliani, & Felicissimæ.] Quĩ apud Vsuardum, & in nonnullis alijs man. scrip. Falari legebatur loco Falariæ; idcirco & irrepsit error, ut Falari in Piceno legeretur: nã Falaris est ciuitas in Piceno iam pene diruta, uulgo dicta Falarone, Falarienses in Piceno ponit Plinius li. 3. c. 12 eratq; Falaris sedes episcopalis, cuius episcopus sedisse reperitur in concilio Rom. sub Martino Papa. At uerò nõ Falari, sed Faleriæ esse legendum, uetera monumenta ecclesiæ ciuitatis Castellanæ, ubi horum sanctorum sacra corpora asseruantur & digno honore colũtur (posita sunt enim in ecclesia cathedrali) nos adeo certiores reddiderunt, ut nullus prorsus remaneat dubitandi locus. De Faleria Faliscarum meminit Ptolomæus, Plinius, Strabo, & alij.

h Porcarij abbatis.] Legitur huius ac sociorũ martyrium in commẽtario, qui fertur Fausti

nomine,

nomine, recitat eum Margar. in tom. 9. bibliothe. ſuæ. ſed alterius potius cuiuſuis auctoris opus, q̃ Fauſti eſſe cognoſcitur. In vita ſancti Honorati lib. 3. c. 20. & 24. hæc habentur: Horum (ſcilicet) Porcarij & ſociorum paſſionis hiſtoria publicè in ſancta Dei eccleſia legitur die natali eorum, qui pridie idus Auguſti celebris habetur: agitur adhuc etiam de eodem in vita ſancti Cæſarij epiſcopi Arelatenſis, quam recitat Sur. to. 4. die 27. Auguſti. Porcarius enim abbas ſanctum Cæſarium monaſticis imbuit diſciplinis.

i Euſebij epiſcopi.] De quo etiã tabulæ eccleſiæ Mediolanẽſis. Vixit temporibus S. Leonis Papæ, qñ habita ſynodo aduerſus hæreſim Eutychianam nuper Chalcedone à SS. Patribus damnatã, miſit inde ſynodicam ad eundem Pontificẽ. Scribit de eodem, epigramma S. Ennodius Ticinenſis epiſcopus. incipit: Euſebius Ligurum. &c.

K Herculani epiſcopi. De eo in tabulis eccleſiæ Brixianæ. meminit eiuſdem Rempertus eius ciuitatis epiſcopus, in ſermone de tranſlatione S. Philaſtrij.

xj. A Idibus Auguſti. Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18			

ROMAE beati Hippolyti a martyris, qui pro confeſſionis gloria ſub Valeriano Imperatore, poſt alia tormenta ligatis pedibus ad colla indomitorum equorum, per carduetum & tribulos crudeliter tractus, toto corpore lacerato emiſit ſpiritum. Paſſi ſunt etiam eodem die beata Concordia eius nutrix, quæ ante ipſum plumbatis cæſa migrauit ad Dominum: & alij decem & nouẽ de domo ſua, qui extra portam Tiburtinam decollati ſunt, & vnà cum eo in agro Verano ſepulti. Apud Forum Syllæ natalis S. Caſſiani b martyris, qui cum adorare idola noluiſſet, vocatis à perſecutore pueris, quibus docendo exoſus factus fuerat, data eſt eis facultas eum perimendi: quorum quanto infirmior erat manus, tanto grauiorem martyrij pœnam dilata morte faciebat. Tuderti S. Caſſiani d epiſcopi & martyris ſub Diocletiano Imperatore. Burgis in Hiſpania ſanctarum Centollæ & e Helenę martyrum. Conſtantinopoli S. Maximi f monachi, doctrina & zelo catholicæ veritatis inſignis: qui cum aduerſus Monothelitas ſtrenue decertaret, à Conſtante Imperatore hæretico præciſis manibus ac lingua in Cherſoneſum relegatus reddidit ſpiritum. Tunc etiam duo Anaſtaſij eius diſcipuli, alijq́ue plures diuerſa tormenta & dura exilia ſunt experti. In Germania S. Vuigberti g presbyteri & confeſſoris. Pictauis S. Radegundis h Reginæ, cuius vita miraculis & virtutibus claruit.

AVGVSTI 13.

a HYPPOLITI, & ſoc.] De his omnibus Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri meminit eiuſdem die natalis Prudentius hym. 11. periſteph. his verſibus.

Si bene commemini, colit hunc pulcherrima Roma.
Idibus Auguſti menſis, vt ipſa vocat.

Narratur horum martyriũ in actis S. Laurentij. Scripſit de ſancto Hippolyto hymnum idẽ Prudentius, licet

(vt superius diximus) ex trib. Hippolytis vnum faciat. Erat Romæ celeberrimus natalis dies S. Hippolyti, ad quem (ut idem auctor plurib. scribit) non tantum populus Romanus, sed & adiacentes prouinciæ confluere consueuerant. Fuit olim illustris memoria S. Hyppolyti, quam eodem hymno Prudentius describit, patebat inde accessus ad cœmeterium Cyriacæ, non Callisti, ut aliquis existimauit: est ibi & basilica S. Laurentij in agro Verano, a quo non longè posita erat ecclesia S. Hippolyti, cuius antiqua vestigia inter vineta adhuc extare dicuntur. Habetur præterea perelegans sacer hymnus in breu. Toletano institutionis S. Isidori, quo eiusdem Hippollyti nobile certamen describitur, & omnia quę passus est tormenta adnumerantur, illudque præcipuè, cum ab equis indomitis raptatus atque discerptus dicitur ad similitudinem antiquioris Hippolyti Thesei filij, de quo Euripides in Phædra: id enim huic profuit nomen Hippolyti, illudente Gentilium crudelitate, ut ex nominis similitudine, consimili mortis genere idem dilaniaretur.

b Cassiani.] De eodem hac die Beda, ac cæteri, qui supra. Eius insigne martyrium Prudentius cecinit sacro hymno, Momb. tom. 1. & Sur. tom. 4. idem soluta oratione conscriptum referunt. quod & nos man. script. habemus ex quib. illud etiam compertum habetur, hunc ipsum Cassianum fuisse episcopum Brixinensem, indeque pulsum; Romam venturum, Imolæ consedisse, ibique ludum litterarium aperuisse, ac tandem marayrium consummasse. hæc fere eadem habet Petrus in catal. lib. 7. ca. 58. At non assentior dicentibus hunc ordinatum esse episcopum è Fortunatiano episcopo Aquileiæ, quem constat uixisse temporibus Cõstantij Augusti, & secta fuisse Arianum, ut Hieron. de script. ecclesi. c. 97.

c Eum perimendi.] Graphijs puerorum cõfossum Cassianũ martyrem, eius acta testantur Eiusmodi genus supplicij, cum quis graphijs confoderetur, acerbissimum existimabatur. de eo habes apud Senecam li. de clementia ad Neron. lib. 1. c. 14. cum agit de Erixonis Equitis Romani populari supplicio, de eodemq; mortis genere Suet. in Caio c. 28. hæc ait. Cum discerpi senatorem cõcupisset, subornauit qui ingredientem curiam repente hostem publicum appellantes inuaderent, graphijsq; confossum lacerandum cæteris traderent. hæc ibi, & paulo superius de alio meminit ab eodem traditum esse pueris uerberandum. c. 27. testatur idẽ de Galba. c. 17. minutissimis ictib. fuisse excarnificatum. Hec autem omnia simul ob Christi gloriosam confessionem expertus est noster Cassianus, vt a pueris, & minutissimis graphiorũ ictib. sit confossus. Non tantum autem ad inferendam tardam necem stimuli adhibebant, sed etiam in quæstionibus ad extorquendam ueritatem, unde Porcia ad Brutum uirum suum hæc inter alia: Neque enim adeo muliebri sum natura, ut me ad efferendum arcanum uel flãma, uel flagra, uel stimuli adigere possint. hæc apud Dionem lib. 44. at de huius cruciamenti genere superius dictum est die 3. Maij. c.

d Cassiani episc.] Accepimus eius acta ab ecclesia Tudertina, quorum est exordium proęmij: Hortaris me uenerande pater Bassiane. &c. Passus habetur in persecutione Diocletiani sub Venustiano Consulari.

e Centollæ, & Helenæ.] Plurib. de his agitur in breuiar. Burg. De his Vasæ. in chron. Hisp. ex Ioan. Maldonado, Flos sanct. Hisp. & Thes concion. tom. 2. ubi agitur etiam de translatione earum sub Alfonso decimo facta.

f Maximi, & soc.] Agunt de Maximo Græci plurib. in Menolog. de eo item in actis S. Martini Papæ & mart. in hist. Miscel. ex Theophane an. 8. & 9. Heraclij Imp. Cedren. an. 16. Constantis nepotis Heraclij, Zonaras in eodem. multo his plura ex actis synodicis de eodem scripsimus in Annal. ecclesi. extant eiusdem Maximi quamplurima scriptorum monumenta nondum Latine edita in bibliotheca Sfortiana.

g Vuiberti.] De quo hac die Beda, & qui & de eo sermonem scripsit, est primus ordine inter uarios tom. 7. col. 473.

h Radegundis.] Beda de eadem hac die. Huius egregia facta uno libro scripsit Venant. Fortunatus altero uero Bandomina monialis: habet utrunque Sur. tom. 4. hac die. & Mombrit. tomo 2. uit. sanct. Greg. Turon. episc. qui eius temporibus uixit, eamque sepulturæ mandauit, plura de ea testata reliquit, lib. 9. hist. Franc. c. 2. & cap. 39. recensetque epistolam episcoporum ad eam scriptam: De eius miraculis in lib. de glor. confess. ca. 106. Multa præterea de ea Fortunatus scripsit carmine lib. 8 in cuius exordio eius mirificas canit laudes. de eadem lib. 11. fuit enim illi familiarissimus idem Fortunatus, eamque præ dilectione & obseruantia matrem appellat, sicut & S. Germanum Parisiensem dicit patrem: unde ipse de his aliquando.

Hinc retinet mater, me uocat inde pater.
Dulcis uterq; mihi, uoto amplectente cohæsit.
Plenus amore Dei, dulcis uterque mihi.

De eadem Sigebert. in chron. an. Domini 557. Vincentius in spec. lib. 21. cap. 79 80. & 85. Trithem. de uir. illustr. ord. sanct. Bened li. 3. cap. 30. & alij plures de ea scripserunt. Migrauit ex hac vita (ut ex Greg. Turon. colligitur lib. 9 c. 2.) anno Domini 590. ipse est annus 12. Childeberti regis Franc.

Decimo-

xj. B Decimo [nono] Kalen. Septemb. Luna. 14

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ	
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P				
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19				

VIGILIA [a] Aſſumptionis B. Mariæ uirginis. Romæ natalis beati Euſebij [b] presbyteri, qui a Conſtantio Imperatore Ariano ob catholicæ fidei defenſionem in quodam cubiculo dumus ſuæ incluſus, ibiq; menſes ſeptem in oratione conſtanter perſeuerãs, dormitionem accepit: cuius corpus Gregorius & Oroſius presbyteri colligentes, in cœmeterio Calliſti via Appia ſepelierunt. In Illyrico ſancti Vrſicii, [c] martyris, qui ſub Maximiano Imperatore & Ariſtide præſide, poſt multa & diuerſa tormẽta pro Chriſti nomine gladio cęſus eſt. In Africa S. Demetrii [d] martyris. Apameæ in Syria ſancti Marcelli [e] epiſcopi & martyris, qui cũ Iouis delubrum diruiſſet, a furentibus gentilibus occiſus eſt. Tuderti S. Calliſti [f] epiſcopi & martyris. In Aegina inſula S. Athanaſiæ [g] uiduæ, monaſtica obſeruantia & gratia miraculorum illuſtris.

AVGVSTI 14.

a VIGILIA Aſſumptionis.] De eadẽ Beda, Vſuar. Ado, & alij. Plura de ea Ordo Rom. Amalar. in Antiphonar. c. 62. Microlog. de obſer. eccl. c. 48. & alij, qui ſcripſerunt de diuinis offic. Habemus ſermonem man. ſcrip. in to. 1. uit. ſanct. qui alicubi, ea die, legi conſueuit in eccleſia. incipit. Fęlix puerperium, &c.

b Euſebij.] De eodẽ Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri recentiores. recitat eius acta Mombr. tom. 1. habemus eadem man. ſcrip. Eſt Romæ uetus Titulus S. Euſebij, cuius mẽtio habetur in concilio primo Romæ habito ſub Symmacho Papa. Aſſeruantur illic ueneranda corpora ſanctorum Euſebij, Oroſij, atque Paulini: multæq́ue aliorum martyrum reliquiæ, ut eiuſdem eccleſiæ uetera monumenta declarant. Eandem eccleſiam Zacharias Papa uetuſtate collapſam reſtituendam curauit; hæcq́ue tam inſcriptiones in marmore inciſæ, quam etiam liber de Roman. Pontificib. teſtantur.

c Vrſicij.] Agunt de eodem hac die etiam Grę ci in Menologio, eiusq́ue martyrij acta ibidem referunt.

d Demetrij.] De quo in uet. Rom. Martyrol. cui aſtipulantur man. ſcrip. & alij.

e Marcelli epiſc.] De eodem hac die Græci in Menologio. Eius acta deſcribit Sozomen. hiſt. lib. 7. cap. 15. Theodoret. lib. 5. cap. 22. Niceph. lib. 12. cap. 25. 26. Caſſiodorus id Tripart. & alij. Paſſus eſt Gentilium factione anno vndecimo Theodoſij Imp. ea de cauſa, quod delubrum illud famoſiſſimum Iouis Apameæ, diuino fultus præſidio eſt demolitus. In dicto Græcorum Menologio nonnulla de eo habentur, quæ deſiderantur in prædictis hiſtoricis, ut de munere præfecturæ, qua idem functus eſt ante epiſcopatum, & alia.

f Calliſti epiſcopi,] De quo vet. monumenta eccleſiæ Tudertinæ, quæ man. ſcript. Romam miſſa accepimus.

g Athanaſiæ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio. Eius autem acta deſcripſit Metaphraſtes, quæ Sur. retulit in tomo 4. hac die. In quibus dum mentio habetur de S. Ioannicio, qui ea, quæ de ipſa eſſent futura præuidit colligi poteſt, eam uixiſſe, circa tempora Michaelis, & Theo-

Theodoræ Augustorum: Alia fuit eiusdem nominis clarissima fœmina, quæ Constantinopoli uixit cū sancta Matrona, de qua plura in actis eiusdem Matronę apud Lipom. tom. 5. Itemq; eiusdem nominis alia, de qua inferius ad septimum idus Octob.

15 Decimooctauo kal. Septemb. Luna. Cx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20			

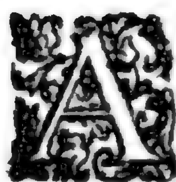

SSVMPTIO [a] sanctissimæ Dei genitricis virginis Mariæ. Romæ via Appia S. Tharsicij [b] acolythi, quem pagani cum inuenissent corporis Christi sacramenta [c] portantem, cęperunt disquirere quid gereret: at ille indignum iudicans porcis prodere margaritas, tam diu ab illis mactatus est fustibus & lapidib. donec exhalaret spiritum: & reuoluto eius corpore sacrilegi discussores, nihil sacramentorum Christi in manibus, aut in vestibus inuenerūt: Christiani autē corpus martyris collegerunt, & in cœmeterio Callisti honorificè sepelierūt. Tagaste in Africa S. Alipii [d] episcopi, qui beati Augustini olim discipulus, postea in conuersione socius, in munere pastorali collega, & in certaminib. aduersus hæreticos commilito strenuus, ac demum in cœlesti gloria consors fuit. Suessione in Galliis S. Arnulphi [e] episcopi & confessoris.

AVGVSTI 15.

a 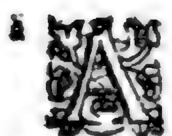 SSVMPTIO sanctiss. Dei Genitricis Mariæ.] De eadem celeberrima solemnitate non tantum Beda, ac cæteri Latinorum hac die agunt, sed & Græci in Menologio, & in nouel. constit. Emmanuel. Imp. Mētio habetur de eadem in prædictis actis S. Athanasiæ, de qua pridie actum est. in sacramentario Sanct. Gregorij habetur de eadem solemnitate, præfatio. agitur de eadem in ordin. Rom. in concil. Mogunt. sub Carolo Magno can. 36. alijsq; monumentis, quæ scripta sunt de Diuin. officis. Est sermo S. Athanasij nomine, quo præclara quidem & mirifica de Dei Genitricis Assumptione scribuntur: meritoq; ea die in Ecclesia legendus ponitur. Verum ille sermo non in die Assumptionis, sed Annunciationis habitus apparet ex eius exordio: quē potius Cyrilli quā Athanasij esse puto: nam dogma Nestorij auctor insectatur. Feruntur item duo alii sermones nomine sancti Augustini, quos, vt alterius cuiuspiā auctoris potius, quam Augustini, schola Louaniēsis in appendice collocauit. Rursus autem extat sermo titulo S. Hieronymi ad Paulam & Eustochium scriptus: quem nonnulli existimarunt esse illius Sophronij, cuius idem S. Hieronymus meminit in lib. de scrip. eccl. sed neutrius puto; quin potius constat esse alicuius auctoris, qui uixit circa, uel post tempora concilij Ephesini, & Chalcedonensis: multum enim versatur in destruendis Nestorij atq. Eutychetis dogmatibus: quæ quidem longe post tempora Hieronymi, atque Sophronij in ecclesiam irruperunt. Quod autē scribit Nicephorus lib. 17. c. 28. eiusmodi solemnitatem edicto Mauritii Imp. statutam: sic accipias, ut eam antea ab ecclesia institutam, ipse in Oriente, sanctione edita, promulgauit. Sanctus Bernardus ad canonicos Lugdunenses epist. 174. non aliunde, quàm a S. Dei ecclesia hanc solemnitatem se accepisse testatur. In Galliis uero circa tēpora Caroli Magni receptam esse apparet. nā in lib. 1. capitul. Regul. c. 163. quo agitur de ferijs, hæc scribuntur in fine: De Assumptione sanctæ Mariæ interrogandum relinquimus. hæc ibi lib. autem 2. cap. 35. & lib. 6. cap. 186. ea celebritas

Assumptionis inter cæteras recensetur, sicut & in concil. 1. Moguntino cap. 36. Extant de eadem celebritate plures Græcorum sermones, Ioannis Damasceni, Andreæ Cretensis, Metaphrastis, & aliorum, ex Latinis autem S. Bernardi, Absalonis abbatis, Petri Damiani, Honorij Augustodunensis, Authperti abbatis Casinens. Pãdulphi Capuani mon. Casin. Gregorij episcopi Terracinæ, & S. Brunonis episcopi Signini, ut testatur Petrus diac. mon. Casin. lib. de uir. illustr. dum agit de prædictis auctoribus. extant de eadem Guerrici abbatis Igniacens. sermones quatuor. Dicta est eadem solemnitas ob eius excellentiam, Dies Dominę, sic etenim & Hunni eandem appellare consueuerunt, ut scribit Carthuitius in vit. Stephani Regis: qui amplissimam basilicam in honorem eiusdem solemnitatis erexit.

Quod autem spectat ad historiam de Assumptione Dei genitricis: ne quid præterijsse uideamur; scire debemus improbatam fuisse ab Ecclesia catholica opinionem Collydrianorum hęreticorum asserentium beatam virginem diuinæ fuisse naturæ, prorsusq; mortis expertem, vt de his scribit S. Epiphan. in panar. hæres. 78. & 79. Humanæ autem tantum eam naturæ fuisse, sed auctam multis, immensisq; prærogatiuis, catholica Ecclesia profitetur. idque cum omnes orthodoxi antiqui patres, tum inter eos idem S. Epiphanius aduersus eos agens, pluribus comprobet, tamen de eius obitu non audet certi aliquid definire, cum ait: Non autem omnino definio hoc, & nõ dico quòd immortalis mansit, sed neque affirmo, an mortua sit. Rursus fuit quorundam opinio dicentium eam martyrio vitam finisse. his aduersatur auctor, qui dicitur Isidorus li. de vit. & obit. sanct. cap. 68. & alii post eum. Supradictæ autem omnes opiniones ab Ecclesia Dei reijciuntur: q catholicæ profitetur, eandem, vt hominem, naturali exitu vita functam. Rei autem gestæ historia quæ inscribit de transitu virginis, à Gelasio connumerat inter apocrypha. dist. 15. c. sancta. Romana. putatur illa esse, quæ nomine Melitonis Sardensis legitur: quam & Beda reiicit in retrac. Apost. cap. 8. De eadem Assumptione meminit Dionys. Areopag. de diuin. nom. cap. 3. Greg. Turon. de glo. mart. lib. 1. c. 4. & 9. Plura item refert Niceph. lib. 2. cap. 22. & lib. 15. c. 14 eaque ex maiorum traditione a Iuuenale episcopo Hierosolymitano conscripta; Ioannes Damascenus, Metaphrastes, Glicas, & alii ferè eadem. Quid autẽ de his senserint maiores (vt prætereamus apocryphum illud S. Hieronymi nomine cõscriptũ) Vsuardus, & Ado, cum hac die celebrari dicant Dei Genitricis dormitionẽ, de Ecclesiæ iudicio verba hæc subdunt. Plus elegit sobrietas Ecclesiæ cum pietate nescire, quàm aliquid friuolum & apocryphum inde tenendo docere. hæc illi. Porrò Dei ecclesia in eam partem propensior uidetur, vt vna cum carne assumpta sit in cœlum; nã in huius diei celebritate illas sanctorum patrũ homilias legendas tradidit, quibus eadem de eius assumptione firmantur: quæ quidem sententia cùm plurimorum Theologorum auctoritate, tum etiam communi consensu fidelium iam recepta videtur.

Quonam autem tẽpore sanctissima Dei Genitrix ex hac vita migrarit, diuersæ feruntur sñiæ. Eusebius in primis eius ex hac uita transitum ponit anno a Christo Domino 48. aitq; Maria uirgo Iesu Christi mater ad filium ad celũ assumitᵉ, ut quidã fuisse sibi reuelatũ scribunt hæc ille. Rursus autem ex alia quadã reuelatione scribit S. Antoninus in 3. par. tit. 19. c. 11. in fi. post annum elapsum ab Ascensione filii, & tot dies quot intercurrunt ab eo tempore usque ad 15. Augusti, eam esse defunctam, ac demũ post alios 40. dies ab eius obitu assumptã esse in cęlum 9. kal. Octob. ex hac sententia addita uidentur ad Martyrologium Bedæ, ea die, hæc uerba: Secunda Assumptio S. Virginis Mariæ. De eadem hæc Belethus c. 147 Mulier, inquit, quædam religiosissima appellata Elizabeth, quæ nunc et in uiuis est, habitat in finib. Saxoniæ, ait lib. 4. c. 1. sibi reuelatum, quod circiter dies 40. assumptum fuerit corpus post Asumptionem animæ, de qua re opusculum quoddam composuit, sed non est in Romana ecclesia cõprobatum. &c. Ex hac itaque, aut simili reuelatione alicui placuit ad Bedam adiicere secundã Asumptionem eiusdem uirginis Mariæ. Antoninus autem dum de his agit, dicit eam fuisse S. Elizabeth filiam regis Hungariæ, uxorem quondam Lantgrauii, quam Gregorius nonus retulit inter sanctos, cuius tamen de ea re sententiam minus probari testatur; aitq; Nec propterea detrahimus sanctitati eius: quia non semper, quæ sancti uiderũt in spiritu, eadem ut prophetę uiderunt, sed iuxta suas mente conceptas imaginationes. hæc ille. ac de his satis.

b Tarsicii.] De quo etiã hac die Beda, Vsuar. Ado, & alii, iidemque omnes ex actis S. Stephani Papę, & Martyris, in quibus eius certamen describitur.

c Sacramenta portantem.] Non est, quod mireris, cum audis acolythum Christi corporis sacramenta portantem: olim etenim, ingruentibus in Christianos persecutionibus, laicis etiam domum ferre Eucharistiam, certis diebus sumendam (quòd non esset liberum, cum uellent ad ecclesiam conuenire, ac synaxim celebrare) permissum erat. id habes ex Tertulliano lib. 1. ad uxorem, Cyprian. lib. de lapsis, Clement. Alexan. lib. 1. Stromat. atque aliis. Quod autem magis mireris illud est quòd, reddita pace Ecclesię, sub Christianis atque orthodoxis Imp. idem usus diuturnus

nus aliquandiu permansit. habes de his complura exempla, ut ex Greg. Nazianz. oratione in laudẽ Gorgoniæ, Hieron. apolog. pro libris aduersus Io uin. ad Pammachium, cum ait: Quod in ecclesia non licet, nec domi licet, Ambros. in orat. in funere fratris Satyri: ante hos S. Basilius eadem scribit ad Cæsaream Patriciam de perceptione sacramentorum, his uerbis; Tempore persecutionis cogi quempiam, absente sacerdote aut ministro, cõmunionem sua manu sumere, minime absurdum esse, superuacuũ est ostendere, cum eius rei etiam longa consuetudo rebus ipsis fidem faciat. Nam oẽs qui per solitudines monasticam uitam agunt, ubi non adest sacerdos, cum domi communionem habeant, per se ipsos accipiunt, &c. Hanc epistolã è bibliotheca Card. Syrleti acceptam, meus Antonius Agellius Græcis facultatibus egregiæ excultus in Latinum transtulit, eiusdemque mihi copiam fecit, quam postea a Cutheberto Tonstallo in priori libro de ueritate Corporis & Sanguinis Domini Græce, Latineque simul editam reperi. Suppetunt de eadem re complura alia exẽpla in Prato spirituali, quibus proditur, perseuerasse in eũdem usum etiam temporibus Zenonis, Anastasij, ac Iustini Impp. quib. temporibus cũ Hormisda Papa Romanæ præsideret ecclesiæ, in Occidente celebrata est synodus Cæsaraugustana, in qua ea consuetudo antiquata habetur his uerbis: Eucharistiæ gratiam, si qui probatur acceptam nõ consumpsisse, in ecclesia, anathema sit in perpetuum. At in Oriente usum illum sumendi manibus Eucharistiam diutius perseuerasse, satis liquet ex canone 102. Sextæ synodi in Trullo habitæ, ibi & de manuum compositione, secundum ea, quæ habet Cyrillus in mystagog. quanta in fine sed de his alibi fusius.

d Alipij epis.] De eo S. Augustinus frequentissime, ut lib. confess. 6. c. 7. & sequen. lib. 9. cap. 4. 5. de ciuit. Dei lib. 22. ca. 8. epist. 67. 224. 225. & 241. De eodem S. Hieron. ad August. epistola S. Paulinus episcopus Nolan. apud Aug. epist. 24. 33. 35. & 36. Interfuit cum cæteris Africanis episcopis concilio Mileuitano, quod (ut superius diximus) Mileui in Numidia est celebratum, aduersus emergentem Pelagij hæresim, alijs etiam concilijs Chartaginẽsibus præsto fuit, functusque est legatione Romam ad Bonifacium Papam, à quo humanissime susceptus est, ut scribit idem Aug. lib. contra duas epist. Pelagij c. 1. & ad Quoduultdeum epist. 4 tom. 6. circa princ.

e Arnulphi episc.] De quo apud Bedam, & Vsuardum die sequenti, qui est translationis ipsius. Scripsit uitam eius Lisiardus eius successor quam habet Sur. tom. 4. de eodem Sigebert. In chron. ann. Domini 1087. Trithem. de uir. illust. ord. S. Bened. lib. 3. c. 326. & Molan. in indic. sanctorum Belgij. excessit ex humanis anno Domini millesimo octogesimoseptimo.

16 Decimoseptimo Kal. Septemb. Luna. D ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21			

ROMAE sancti Titi[a] diaconi, qui Vrbe à Gothis occupata pecunias pauperibus distrubuens, à tribuno barbaro iussus est occidi. Nicææ in Bithynia S. Diomedis[b] medici, qui in persecutione Diocletiani pro Christi fide gladio cæsus martyrium compleuit. Item sanctorum triginta[c] trium Martyrum. Ferentini in Hernicis S. Ambrosii[d] centurionis, qui in persecutione Diocletiani variis modis cruciatus, nouissime per ignem illæsus transiens, demersus in aquam, eductus est in refrigeriũ. Mediolani depositio S. Simpliciani[e] episcopi sanctorum Ambrosii & Augustini testimonio celebris. Antisiodori sancti Eleutherii[f] episcopi. Nicomediæ sancti Arsacii[g] confessoris, qui sub Licinio persecutore militia relicta, solitariã vitam ducens, tantis virtutibus claruit, ut & dæmones expulisse, & ingentẽ draconem orando interemisse legatur: denique futurã ciuitatis

cladem

cladem prænuncians, in oratione spiritum Deo reddidit. In Gallia Narbonensi apud Montem Pessulanum depositio beati Rocchi[h] confessoris, qui multas Italiæ vrbes a morbo epidimiæ signo crucis liberauit; cuius corpus Venetias postea translatum fuit. Romæ sanctæ Serenæ[i] vxoris quondam Diocletiani Augusti.

AVGVSTI 16.

a TITI diaconi.] Agit de eodẽ sãctus prosp. in chron. Theodosio duodecimum & Valentiniano secundum conss. quo anno trucidatus est à Gothis Arianis.

b Diomedis.] Græci etiam hac die de eodem agunt in Menolog. ubi & martyrium eius describitur. Cedren. in comp. in Basilio Impe. hæc ait: Basilius porrò celeberrimũ in martyrum numero Diomedem pretiosissimis & splendidis donarijs & predijs amplos habentibus redditus locupletauit, atque exornauit hæc ille. Vsuardus tam de Diomede, quàm socijs agit 4. Idus Iunij.

c Triginta martyrũ.] De ijsdem hac die Græci in Menologio, igniq́ue absumptus ferunt.

d Ambrosij Centurionis.] Huius acta manu script. ab ecclesia Ferentinate accepimus, quorum est exordium: Cùm omnipotentis Dei clementia, &c.

e Simpliciani epi.] De eodem tabulæ ecclesiæ Mediolan. scribit de eo Paulinus in uita S. Ambrosij, Augustin. lib. 8. confess. cap. 2. 3. & 5. Mentio fit de eo in concil. 3. Carthag. c. 48. extant ad eundem S. Ambrosij complures epistolæ ad eum S. Augustinus inscripsit duos libros de diuers. quæstionib. quorum meminit in retract. lib. 2. ca. 1. & de prædest. sanct. lib. 1. cap. 4. scripsit ad eundem sanctus Vigilius episcopus Tridentinus libellum de martyribus. Extat de eodem epigramma Ennodij Ticinensis, cuius est exordium: Ambrosius liquens uiduatæ, &c.

f Eleutherij episcopi.] Interfuisse hic reperitur concilijs Aurelianensibus 2. 3. 4. & 5. numeraturq́; eius sedis episcopus decimussextus sedit an. 28. mens. 8. dies 9 temporibus Pelagij Papæ, ut habent tabulæ eius ecclesiæ, quas descripsit Demochares lib. de sacrif. Miss.

g Arsacii.] Agunt de eodem Beda, Vsuardus Ado, qui tamen Vrsicium uocant; sed Græci, qui eius res gestas describunt, dicunt Arsacium, ut Sozomen. hist. lib. 4. c. 15. & Nicepho. lib. 9. c. 38. Vixit autem temporibus Iuliani Apostatæ Arsacius alter Rex Armeniæ Christianus, in quem ob odium in Christum idem impius Imper. se illiberalem nimis exhibuit, de quo Sozomen. libro 6. cap. primo. & Ammian. Marcellin. frequenter meminit.

h Rocchi.] Huius res gestæ scriptæ sunt à Frãcisco Diedo, & Petro Pino; habetq́ue eiusdem acta Claud. de Rota in leg. sanct. cap. 191. Petrus in catal. appendice cap. 15. De eodem Crantz in Metrop. Saxon. lib. 9. c. 25. scribit idem Died. eum obijsse diem anno Domini millesimo trecentesimo uigesimoprimo. anno autem 1414. innotuisse patribus concilii Constantiensis, quorum decreto ad propulsandam ingruentem luem eidem honores sanctis debiti sunt impensi: nam & solemni pompa eius imaginem, omni comitante populo, per urbem detulerunt: quo facto, illa pestis mox euanuit. Inde uerò exemplum sumptum est, ut ubique locorum eius uenerãdæ imagines, altaria, sacella, ac denique templa erecta fuerint. Translatum eius corpus Venetias ferunt anno Domini 1485.

i Serenæ.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Agitur de ea in actis sanctæ Susannæ martyris, itemq́ue in rebus gestis sancti Marcelli Papæ, & alijs martyrum actis, licet penes scriptores Gẽtiles de ea nulla mentio habeatur: nec mirum, cũ Diocletiani res gestæ remanserint obscurissimæ deperditis illorum commentariis, qui eas exacte fuerant prosecuti.

viij E   Sextodecimo Kal. Septemb. Luna.   17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	17	18	19	20	21	22			

CTAVA a sancti Laurentij martyris. Cartagine in Africa sanctorum martyrum Liberati b abbatis, Bonifacij diaconi Serui, & Rustici subdiaconorum, Rogati, & Septimi monachorum, & Maximi, pueri, qui in persecutione Vuandalica sub Hunnerico Rege pro confessione catholicæ fidei, & unici baptismatis defensione varijs & inauditis suppliciis exagitati, demum super ligna, quibus concremandi erant, clauis confixi, cum ignis sæpius accensus fuisset, ac diuinitus semper extinctus, eius iussu remorum vectibus percussi, & comminutis cerebris enecati, speciosum cursum certaminis sui, coronante Domino perfecerunt. Cæsareæ in Cappadocia natalis sancti Mamantis c martyris, qui à pueritia ad senectutem usque lógum martyrium duxit, & tãdem imperante Aureliano, sub Alexandro præside illud feliciter consummauit: quem sancti patres Basilius & Gregorius Nazianzenus summis laudibus celebrarunt, In Achaia sancti Myronis d presbyteri & martyris, qui sub Decio Imperatore & Antipatre præside post multa tormẽta Cyzici capite truncatus est. Nicomediæ sanctorum martyrum Stratonis, e Philippi, & Tutychiani, qui damnati ad bestias, & nihil læsi, per ignem martyrium consummarunt. Ptolemaide in Palæstina sanctorum martyrum Pauli, f & Iulianæ sororis eius, qui sub Valeriano passi sunt. Iteramnæ sancti Anastasii g episcopi & confessoris.

AVGVSTI 17.

a 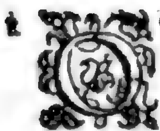
CTAVA S. Laurentij.] De eadem Beda; ac cæteri omnes. Radulphus de obseruan. can. ca. 19. adnumerat eam inter maiores octauas.

b Liberati, & soc.] Agunt de his hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Eorum res gestas scripsit Victor Vticensis lib. 3. de persecut. Vuandal. & libello seorsum posito in appendice eius operis. Cum ibi passi legantur sexto non. Iulii, hac tamen die de his prædicti omnes agunt, fortasse ob factam ea die translationem.

c Mamantis.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad quart. non. Septemb. erat olim Romæ celebris huius martyris Memoria, in eius basilica S. Gregorius Papa habuit homiliam trigesimãquintam in Euangelium die natali ipsius. Extat de eodem egregia homilia S. Basilij, agit de eodem S. Gregorius Nazianzenus in oratione in nouã Dominicam, in fine; vbi de eodem Niceta plura in schol. Metaphrastes ex antiquioribus monumentis edidit eius acta, quæ refert Lipom. tomo 6. & Sur. tomo 4. consueuit celebrari in Oriente eiusmodi solemnitas uigilijs precedẽtibus: ut ex actis Danielis Stylitæ apparet. Huic martyri Gallus, & Iulianus Cõstantij Imp. nepotes seorsum quisq; suum conatus est templum erigere: sed Iuliani qui simulatè agebat, frustratum est opus; Galli autem perfectum finem consequutum est, ut scribit Sozom. histor. lib. 5. c. 2. & Niceph. lib. 10. c. 1. De alia eiusdem sancti perillustri basilica Constãtinopoli erecta agit Niceph. lib. 18. c. 41. De ponte ad sanctum Mamantem uide Suidam in histor. De reliquijs eius Hierosolymis positis, consule Fortunatum in actis S. Radegundis lib. 2. ubi de eius digito in Gallias translato.

d Myronis.] De quo Græci in Menologio hac die, ubi pluribus martyrii eius acta describuntur.

e Stratonis, & soc.] Agunt de his item Græci hac die. Beda autem supra xviij. Kal. Septembr.

f Pauli, & Iulianæ.] Græci itidem de his in Menologio. Acta autem eorum fusius descripsit Metaphrastes: quæ extant apud Lipom. tomo 7. & Sur. tomo 4.

g Anastasii episcopi.] De quo tabulæ, ac uet. monumenta eius ecclesiæ.

vij F Quintodecimo Kal. Septemb. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23			

PRAENESTE natalis sancti Agapiti [a] martyris, qui cum esset annorum quindecim, & amore Christi ferueret, iussu Aureliani Imperatoris tentus est, ac primo neruis crudis diutissimæ cæsus, deinde sub Antiocho præfecto grauiora supplicia passus, exinde cum ex precepto Imperatoris leonibus obijceretur, & minime læsus esset, gladio ministrorum coronandus percutitur. Romæ beatorum Ioannis [b] & Christi presbyterorum, qui in persecutione Diocletiaui multa sanctorum corpora officiosissimè sepelierunt, quorum meritis & ipsi postmodum sociati, gaudia uitæ æternæ meruerunt. Ibidem sanctorum martyrum Hermæ, Serapionis, & Poliæni, qui per angusta, saxosa, & aspera loca raptati, animas Deo reddiderunt. In Illyrico sanctorum martyrum Flori [d] & Lauris artis lapicidinæ, qui consumptis martyrio eorum magistris Proculo & Maximo, sub Licione præside post multa tormenta rpofundum puteum sunt demersi. Myræ in Lycia sanctorum martyrũ Leonis & Iulianæ. Metis in Gallia sancti Firmini f episcoei & confessoris. Romæ uia Lauicana sanctæ Helenæ g matris Constantini Magni pijssimi Imperatosis, qui primus Ecclesiæ tuendæ atque amplificandæ exemplum cæteris principibus præbuit.

AVGVSTI 18.

a SANCTI Agapiti.] De quo pluribus Beda. Vsuardus, Ado, ac cæteri. Recitat eius acta Mombrit. to. 1. sed admodum deprauata; Petrus itē in catal. libro septimo, cap. 74. Celebris est ipsius memoria Brænelle, ubi sacræ eiusdem reliquiæ asseruantur.

b Ioannis, & Crispi.] Agunt de his Beda, & alij qui supra, necnon Petrus in catal. libro septimo, cap. 75.

c Hermæ, & soc.] De ijsdem agunt etiam Græci hac die in Menologio, ubi ijdem eorum passionis acta breui compendio referunt.

d Flori, & Lauri.] Græci itidem de his agunt hac die in Menologio, & genus martyrij describunt, quod passi sunt.

e Leonis, & Iulianæ.] De quibus ijdem qui supra eodem Menologio.

f Firmini episcopi.] Agit de eodem Molan. in addit. ad Vsuardum. Legitur Firmnus episcopus inter alios episcopos, qui interfuerunt concilio Agathensi in Gallijs celebrato, anno Domini quingentesimo sexto. Fuit hic undecimus eius sedis episcopus, ut produnt tabulæ ecclesiæ Metensis, quas descripsit Demochares lib. de sacrif. Missæ.

g Helenæ.] De eadem hac die Vsuardus, Ado. astipulanturque uet. man. scrip. Græci autem ad xij. Kal. Iulij. Scribunt eius res gestas Eusebius in uita Constantini lib. 3. c. 41. 42. & sequen. Rufin. hist. lib. 1. c. 7. 8. Seuer. hist. lib. 2. Paulinus epist. 11. ad Seuerum, Ambros. in oratione dicta in funere Theodosij, de eo item in actis S. Siluestri, in concilio Romano sub Siluestro can. 20. & in libello

de

de munif. Constant. Græcorum autem historicorum post Eusebium, scribit Socrat. libro 1. ca. 12. & 13. Sozom. lib. 2. cap. 1. lib. 1. cap. 18. Nicephor. lib. 8. cap. 31. & alij recentiores, Romæ eam obisse diem, ibique sepulchro cōditam tradit Niceph. libro 8. cap. 3. & libellus supra citatus de munif. Constant. necnon & Suidas in historicis in uerbo Vestales. De reliquiarum eius translatione agit Sigebert. in chron. anno 849. Viget nobis memoriæ sanctæ Helenæ Romæ in Atrio Sessoriano in basilica dicta Sanctæ Crucis, quam constat olim appellatam esse basilicam Helenianam, ut apparet ex actis Xysti Papæ tertij, quibus agitur de damnatione Bassi ex consulis. Aliæ ferè de ea innumeræ memoriæ erant, ut Constantinopoli, de qua in Anthentic. ut determ. sit num. cler. coll 1. titul. 3. Itemque Pontus Polemaicus, sic dictum à Polemone Rege, qui, ut colligitur ex Tacito li. 2. uixit temporibus Augusti & successorum Imperatorum Helenopontus ab Helena matre Constantini meruit appellari, ut nouella constit. 28. de moderatore Helenoponti coll. 10. erat in Bithynia ciuitas Helenopolis ab ea dicta, & aliæ multæ de ea antiquæ memoriæ, quas enumerare omittimus, de his siquidem uberius egimus in Annal. eccles. ubi de eadem, quòd Britanna fuerit, & non Græca, aduersus Græcorum assertiones pluribus disseruimus.

19 Quartodecimo kal. Septemb. Luna. G vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24			

ROMAE sancti Iulij [a] Senatoris [b] & martyris, qui Vitellio iudici traditis, & ab eo in carcerem trusus, iubente Commodo Imperatore tandiu fustibus cæsus est, donec emitteret spiritum, cuius corpus in cœmiterio Galepodii uia Aurelia sepultum fuit. In Cicilia natalis sancti Andreæ [c] tribuni, & sociorum militum, qui uictoria de Persis diuinitus adepta ad fidem Christi conuersi, & hoc nomine accusati, sub Maximiano Imperatore in angustiis Tauri montis ab exercitu Seleuci præsidis trucidati sunt. In Palæstina sancti Timothei [d] martyris, qui in persecutione Diocletiani sub Vrbano præside post multa superata supplicia, lento igne combustus est. Passi sunt etiam ibidem Thecla & Agapius, illa feris exposita, earum dentibus laniata transiuit ad sponsum: Agapius uerò plurima tormenta perpessus, ad maiora certamina fuit dilatus. Anagniæ sancti Magni [e] episcopi & martyris, qui in persecutione Decii necatus est. In Prouincia apud castrum Brincolam depositio sancti Ludouici [f] episcopi Tolosani, uitæ sanctitate & miraculis clari; cuius corpus inde Massiliam translatum, in ecclesia Fratrum Minorū honorificè conditum est. In Gallia in pago Sigisterico beati Donati [g] presbyteri & confessoris, qui ab ipsis infantiæ rudimentis mira Dei gratia præditus, anachoreticam uitam multis annis exegit, & miraculorum gloria clarus migrauit ad Christum. In territorio Bituricensi sancti Mariani [h] confessoris. Mantuanæ sancti Ruffini [i] confessoris.

a IVLII.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores de eodē hac die, addit & Beda alios, qui prædictū Iulium fide Christiana imbuerunt, de quibus inferius agitur ad xiij. Kal. Septemb. Recitat eius acta Mombr. to. 2. Vincent. lib. 11. ca. 119. quæ & apud Sur. to. 7. habentur die 25. Augusti. eadem Petrus in catal lib. 7. cap. 79. extant eadem apud nos man. scrip. quorum est exordium: Regnante Commodo, &c.

b Senatoris.] Quòd autem ad dignitatem Senatoriam pertinet, impossibile erat Senatorem, cùm in Christum credidisset, in Senatu vlterius permanere: necesse erat vel Christianum Senatorem à Senatu abire, vel à Christiana religione discedere. Augustus enim Imper. lege statuerat, vt Senatorum quisque antequam suo loco consideret, thure ac mero supplicaret apud aram eius dei, in cuius templo coiretur. hæc Suet. in Octauio cap. 35. Tantum enim in templis Senatus cogebatur, immolabaturque sacrificium, atque primùm de rebus diuinis, inde de humanis sermo habebatur. hæc pluribus ex M. Varrone Gellius lib. 14. cap. 7.

c Andreæ tribuni, & sociorū.] De his hac die Vsuardus, & Ado; licet Andream cum S. Magno confundant. Græci item de his in Menologio hac die, adduntque duo millia quingentos & nonaginta tres socios, qui cum eo sunt passi. Horum acta ex antiquis codicibus edidit Metaphrastes, quæ recenset Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 4.

d Timothei, Theclæ, & Agapij.] De iisdem Græci etiam agunt hac die. Horum autem acta scripsit Euseb. histor. lib. 8. cap. decimotertio & decimosexto Passi sunt Timotheus & Thecla anno secundo persecutionis Diocletiani, Agapius autem quarto eiusdem martyrium consummauit xj. Kalend. Decembris, vt ex prædictis eorū actis apparet.

e Magni episcopi.] De quo tabulæ & vetera monumenta ecclesiæ Anagninæ, cuius res gestas man. scrip. inde missas accepimus. reperimus eadem in nostra bibliotheca tom. 7. plura de eodem in actis S. Secundinæ, quæ ibidem celebratur, de qua superius actum est. Agunt alij hac die de alio Magno martyre, de quo & Petrus in catalogo. li. 7. cap. 76. Fuit item alius S. Magnus episcopus Altinensis, de quo apud eundem in appendice cap. decimoseptimo.

f Ludouici episcopi.] Huius acta recitat Sur. tom. 4. Martin. Polon. in chron. Anton. part. 3. tit. 24. capit. 14. & nouissimè Chron. Franciscan. par. 2. libro 6. obijt anno Domini millesimo ducentesimo nonagesimoseptimo. Ioannes Papa vigesimussecundus retulit eum inter sanctos, qua de re extant litteræ Apostolicæ, quibus eius res gestæ recoluntur.

g Donati.] De eo Beda, Vsuardus, Ado, Pet. in catal. lib. 7. c. 78. & alij recentiores.

h Mariani.] Agunt de eodē hac die Vsuardus. Pluribus autem Gregor. Turon. de gloria confess. cap. 81.

i Ruffini.] De eo vet. man. script. ex quibus & Galesinus hac die, & Maurolycus.

v. A Tertiodecimo Kalen. Septemb. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25			

IN territorio Lingoniensi depositio sancti Bernardi a primi Claræuallensis abbatis, vita, doctrina, & miraculis gloriosi. In Iudæa sancti Sammuelis b prophetæ, cuius sacra ossa, vt beatus Hieronymus scribit, Arcadius Augustus Constantinopolim transtulit, & prope Septimum collocauit. Eodem die sancti Lucij c senatoris, qui perspecta constantia Theodori Cyrenensis episcopi in martyrio positi, ad fidem Christi conuersus, ad eam etiam Dignianum præsidem pertraxit, cum quo Cyprum profectus, cum ibi alios Christianos pro confessione Domini coronari videret, vltro se ipsum obtulit, & eandem martyrij coronam, capitis obtruncatione promeruit. In Tracia sanctorum triginta d septem marty-

rum,

rum, qui sub præside Apelliano pro Christi fide manibus pedibusque præcisis, in caminum ardentem iniecti sunt. Item sanctorum martyrum Seueri [e] & Memnonis centurionis, qui eodem mortis genere consummati, victores abierunt in cœlum. Cordubæ sanctorum martyrum Leouigildi [f] & Christophori monachorum, qui in Arabũ persecutione, pro Christianæ fidei defensione in carcerem coniecti, ac mox ceruicibus abscissis igni traditi, martyrij palmã adepti sunt. Romæ beati Porphyrij [g] hominis Dei, qui sanctũ martyrem Agapitũ erudiuit in fide & doctrina Christi. In Herio insula sancti Philiberti [h] abbatis. Albæ in Pannonia sancti Stephani [i] Regis, qui diuinis virtutibus exornatus, primus Hungaros ad fidem Christi conuertit. In castro Cainone sancti Maximi [k] confessoris, discipuli beati Martini episcopi.

AVGVSTI. 20.

a BERNARDI abb.] De eodem hac die cætera Martyrologia. Huius res præclarè gestas Gulielmus abb. Bonæuallis, & Godefridus monachus Claræuallensis digesserunt libris quinque; qui adhuc uberiores redderentur ex ipsius epistolis, alijsque tum eius, tum aliorum scriptis. Migrauit ex hac uita, anno a Christo Domino millesimo centesimo quinquagesimotertio, quẽ Alexander Papa tertius inter sanctos censuit adnumerandum. Extant de ea re litteræ Apostolicæ datæ Anagniæ xv. Kal. Februarij, anno sexto Pontificatus eius, Christi autem millesimo centesimo sexagesimoquinto.

b Samuelis prophetæ.] De eo Beda, Vsuard. Ado, & alij recentiores, necnon & Græci hac die in Menologio. Eius acta ex diuinis scripturis omnibus patent, quæ & Iosephus prosequutus est Iudaic. antiquit. lib. 5. & 6. & alii, qui libros Regum exposuerunt. De celebri autem translatione reliquiarum eius agit S. Hieron. lib. aduersus Vigilantium, Niceph. lib. 14. cap. decimo. Sub Attico episcopo Constantinopolitano eas allatas esse Constantinopolim, locatisque in templo ad Septimum posito, scribit Theodorus lector in collectan. lib. 2. De templo in honorem eiusdem prophetæ Samuelis erecto meminit Procop. lib. 5. de ædificijs Iustinian. Imp.

c Lucii.] Agunt de eodem Græci in Menologio hac die, eiusque martyrium referunt, prout etiam hic narrantur.

d Triginta septem martyrum.] De his item hac die Græci in Menologio.

e Seueri Memnonis.] Græci etiam de ijsdem vbi supra in Menologio.

f Leouigildi, & Christophori.] Agunt de his hac die Beda, & Vsuardus, cæterique recentiores, acta autẽ ipsorum scripsit S. Eulogius in Memo. sanct. lib. 2. capit. 11. passosque tradit hac die, æra octingentesima nonagesima, anno a Christo Domino octingentesimo quinquagesimosecundo.

g Porphyrij.] De eodem Beda, ac cæteri. eius martyrium descriptum habetur in actis S. Agapiti, de quo supra xv. Kal. Septemb.

h Philiberti abbatis.] Agunt de eodem Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri recentiores. Extant eius acta apud Sur. tom. 4. Plura de eodem in gestis S. Aicarbi, apud eundem Sur. tom. 5. & in uita S. Austrebertæ virg. apud Sur. tom. 1. die 10. Februar. Sigebert. in chron. anno 649. Vincent. lib. 23. Tritem. de uir. illustrib. ord. S. Bened. libro 3. cap. 97. vixit temporibus Dagoberti Regis Francorum, ac filiorum.

i Stephani.] Hac die translatũ est corpus eius; migrauit autem ex hac vita xviij. Kalend. Septembris, anno Domini millesimo trecentesimoquarto. scripsit eius uitam Cartuitius episcopus quam retulit Sur. in tom. quartum. De eodem plura in actis sancti Gerardi, & in uita sancti Americi, Leo Ostien. in chron. Casin. libro secundo, capit. 79. nouissimè Bonfin. de reb. Vngaric. de cad. 2. lib. 1. & alij.

K Maximi.] De eo scribit Greg. Turo de glo. confess. c. 22. citatque eius acta scripta carmine vixit temporibus Theodosij Imp. de eodem Molã. in addit. ad Vsuard. hac die.

xiij. B Duodecimo Kal. Septembris Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26			

ROMAE in agro Verano ſanctæ Cyriacæ a viduæ & martyris, quæ in perſecutione Valeriani cum ſe ſuaque omnia in Sanctorum miniſteria impendiſſet, demum pro Chriſto martyrium ſubiens, vitam quoque ipſam libenter impendit. Salonæ ſancti Anaſtaſij Cornicularij, c qui cum videret beatum Agapitum conſtanter tormenta perferentem, conuerſus eſt ad fidem, & pro cōfeſſione nominis Chriſti iubente Aureliano Imperatore interemptus, martyr migrauit ad Dominum. In Sardinia natalis ſanctorum martyrum Luxorij, d Ciſelli, & Camerini, qui in perſecutione Diocletiani ſub Delphio præſide gladio cæſi ſunt. In territorio Gaualitano ſancti Priuati e epiſcopi & martyris, qui paſſus eſt in perſecutione Valeriani & Gallieni. Eodem die ſanctorum martyrum Bonoſi & Maximiani. Fundis in Latio ſancti Paterni g martyris, qui ab Alexandria Romam veniens ad Apoſtolorum memorias, & inde in agrum Fundanum ſecedens, cum Martyrum corpora ſepeliret, a tribuno cōprehenſus, in uinculis expirauit. Edeſſæ in Syria ſanctorū martyrū Baſſæ, h & filiorū eius Theogonij, Agapij, & Fidelis, quas in perſecutione Maximiani pia mater exhortans, martyrio coronatos præmiſit ad palmam, & truncato capite gaudens ſecuta eſt cum Victoria. Veronæ ſancti Euprepij i epiſcopi & confeſſoris. Item ſancti Quadrati k epiſcopi.

AVGVSTI 21.

a CYRIACAE.] De eo prædicta ſæpius citata man. ſcrip. in quibus hæc ēt addūtur. Tādiu ſcorpionibus cæſa eſt, atq; plūbatis vſq; dū ſpiritū exhalaret. Habemus eiuſdem acta manuſcrip. Plura de ea habētur in actis Sācti Laurētij. Huius nomine appellatū eſt nobile cœmeterium poſitū in agro Verano, quod deſcribi à Prudētio in hymno 11. de ſancto Hippolyto, rē accuratè intuēti patebit. Corpus ſanctæ Cyriacæ viduæ trāſlatum eſt à Sergio Papa ſecundo in Titulū Equicij, vt docet vetus inſcriptio illic marmori inciſa.

b Anaſtaſij.] De hoc Anaſtaſio plura ſcripta habentur in actis ſancti Agapiti, de quo ſupra decimoquinto Kalendas Auguſti.

c Cornicularij.] Quòd autem ad Cornicularij nomen ſpectat. erant in Caſtrenſi militia nobilis ordinis equites merentes Corniculo, quod erat ornamentum militare, a quo dicti Cornicularij; vnde Liu. in 10. Omnes ob inſignem in multis locis nauatam operam Papirius Corniculis, armilliſq; donat. Plin. de uir. illuſt. de M. Aurelio Scauro meminit, quòd primus in Hiſpania Corniculum meruit, idem Sueton. de Orbilio in libello de Grammat. Eſt tit. in Cod. Theod. li. 8. de cohortalibus principibus Cornicularijs. Porrò non tantùm in Caſtrenſi, ſed & in palatina militia erat ordo Corniculariorum, de quibus l. 8. & 9. de diuerſ. offi. Cod. Theod. Caſſiodorus uariarū li. 11. c. 18. & 19.

cap. 18. & 19. præscribit formam Cornicularij accedentis, & Cornicularij egredientis, & merentis inter Tribunos & Notarios. Prætorianos Cornicularius præfuisse exequendis sententijs damnatorum, Maternus libro secundo est auctor. Habes in Notit. prouinc. Rom. Imperat. sub quolibet maiori magistratu militiæ palatinæ Cornicularium militasse.

d Luxorii, & sociorum.] Horum acta recitat Mombrit. tomo 2. uit. sanct. Accepimus eadem synceriora ex Sardinia insula. Huius Luxorii nomine dictum est monasterium, de quo S. Gregorius in registr. lib. 7. ad Ianuar. episcopum Calaritanum.

e Priuati episcopi.] De quo hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alii omnes. Agit de eo Gregor. Turon. de gest. Franc. lib. 1. cap. 34. Venant. Fort. libro 7. carm. ad Bodegis. eius autem acta habet Mombrit. tomo 2. & Sur. tomo 4. Vincent. autem in specul. lib. 1. c. 75. & alii.

f Bonosi, & Maximiani,] De his Vsuardus, qui & eorum acta extare testatur; sed tam excidisse uidentur, nusquam eum reperire potuimus.

g Paterni.] De quo uet. monumenta eius ecclesiæ, quibus eius acta narrantur.

h Bassæ, & filiorum.] Agunt de his hac item die Græci in Menologio, eorumque martyrii acta paucis complexa referunt. De templo Bassæ martyris Chalcedone posito meminit Theodorus lector lib. 1. collectaneorum, & Niceph. hist. lib. 15. cap. 28.

i Euprepii episcopi.] De quo tab. ecclesiæ Veron. Pluribus autem Aug. Valer. episcopus Vero. & Cardin. lib. antiq. mon. n. epis. Veron. pag. 6. & 38. huncq; sancti Petri Apostoli discipulum. Veronensis ecclesiæ episcopum primum fuisse ab eo præfectum, testatur.

K Quadrati episcopi.] Hic sine episcopatus loci titulo, tam in ueteri Romano Martyrologio, quàm in uet. man. script. hactenus positus reperitur; nec cuinam ecclesiæ præfectus fuerit, aliquis docet.

22 Vndecimo kal. Septemb. Luna. C iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27			

OCTAVA a Assumptionis beatæ Mariæ virginis. Romæ uia Ostiẽsi natalis sancti Timothei b martyris, qui tentus à Tarquinio Vrbis præfecto, & longa carceris custodia maceratus, cum sacrificare idolis noluisset, tertio cæsus, & grauissimis supplicijs attestatus, ad ultimum decollatus est. In portu Romano sancti Hyppoliti c episcopi, eruditione clarissimi, qui sub Alexandro Imperatore ob præclaram fidei confessionem manibus pedibusq. ligatis in altam foueam aquis plenam pręcipitatus, martyrij palmam accepit: cuius corpus à Christianis apud eundem locum sepultum fuit. Augustoduni sancti Symphoriani d martyris, qui tempore Aureliani Imperatoris cum idolis sacrificare nollet, primo uerberibus afflictus, deinde carceri mancipatus, ad ultimum cæso capite martyrium consummauit. Romæ sancti Antonini e martyris, qui cum se Christianum libera uoce fateretur, à Vitellio iudice capitali sententia damnatus est, & uia Aurelia sepultus. Item in Portu Romano sanctorum martyrũ Martialis, Saturnini, Epicteti, Maprilis, & Felicis, cum socijs eorum. Nicomedię passio sanctorũ Agathonici, g Zotici, & sociorum martyrum sub Maximiano Imperatore, & Eutholomio pręside. Tarsi sanctorum Athanasii episcopi

AA 4 & mar-

& martyris, Anthusæ nobilis fœminæ, quam ipse baptizauerat, & duorum eius seruorum; qui sub Valeriano Imperatore passi sunt. Rhemis sanctorum martyrum Mauri i & sociorũ. In Hispania sanctorum martyrum Fabriciani & Philiberti, Papiæ sancti Guniforti i martyris.

AVGVSTI 22.

a 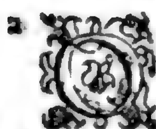CTAVA Assumptionis.] De quo beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores, atque hi qui agunt de diuin. offic. Vt autem Octaua Assumptionis Dei Genitricis ageretur, ex institutione Leonis quarti Romani Pontificis prouenisse, scribit Sigebert. in chron. anno 847. qua autem occasione id ab eodem Pontifice fuerit institutum, acta eiusdẽ Leonis quarti, quæ ab Anastasio bibliothecario, qui illis ipsis temporibus uixit, putantur conscripta, declarant. habemus ea in nostra bibliotheca in cod. man. script.

b Timothei.] Agit de eo post Sacramentarium S. Greg. Beda, Vsuardus, Ado, & alij hac die: Huius res gestæ intextæ sunt in actis sancti Siluestri Papæ; seorsum autem positæ, & fusius scriptæ extant apud nos. est illorum exordium: Sub persecutione Constantini Imp. &c. Petrus in catal. de eo agens errare omnino conspicitur; dum eum refert passum sub Valeriano Imp. cum nihil commune habeat Valerianus Imperator cum Melchiade Papa, cuius tempore hunc passum esse, idem ipse testatur. In antiquis manu scriptis, & illis ipsis monast. Sancti Cyriaci cæteris omnibus uetustioribus, hæc de Timotheo: Natalis sancti Timothei, qui ab Antiochia ueniens, Romæ sub Melchiade Papa susceptus est in hospitium à Siluestro, qui postea episcopus factus est: qui totum annum, & aliquot menses ibi prædicans, cum multos ad Christum conuertisset, tentus à Tarquinio Vrbis præfecto, & longa carceris custodia maceratus; cum sacrificare idolis noluisset, tertio cæsus, & grauissimis supplicijs attrectatus, ad ultimum decollatus est. hæc ibi. Recenset eadem Ado; quibus assentiuntur tum acta Siluestri, tum ipsius Timothei, quæ citauimus. Reclamare his scio quamplurimos, obijcereque continuo ea, quæ tam ab Eusebio in historia ecclesiastica, & in vita Constantini Imperat. quam etiam ab Optato Mileuitano aduersus Parmenianum scribũtur de fide syncera & pietate Constantini Imperat. temporibus Melchiadis Papæ; quibus & ego (fateor) aliquando persuasus, aduersus acta Siluestri, uel Timothei, de quo agimus, in eadem cum eis sententia fui. Verum re iterum atque iterum examinata, atque accurate discussa, de Constantino illud reperi, ipsum etiam post debellatum Maxentium, Vrbemque in suam potestatem redactam, non adhuc tamen Gentilium cultum penitus reliquisse, idque non leuibus quibusq; coniecturis vel apocryphorum insomnijs profitemur, sed ex ipsius rescriptis, certisque uetustatis monumentis satis exploratum habemus. Eusebius autem scribens Constantini uitam, se potius encomiasten, quam historicum præbuit, ut unicuique legenti manifestum fieri potest: nam non nisi laudes eius est prosecutus, etsi nonnulla erant, quæ minus digna uiderentur Christiano Imperatore, vt Crispi filij, Faustæ uxoris, & domesticorum cædes, & alia similia, quæ pressit silentio. Idemque etiam ipsum Constantinum post expugnatæ Vrbem, & debellatum Maxentium fauore Crucis, ab Idolatria prorsus abhorrentem, & Christianæ religioni totum fuisse addictum adscribit. Non negarim sane ipsum accepi beneficij Crucis uirtute fuisse memorem, & aliqua Christianis commoda rescripsisse: uerum à Gentilium cultu non nisi post sacrum baptisma susceptum omnino desciuisse: quod quidem non ante cædem Crispi filij factum esse, in Annalibus ecclesiast. certis rationibus demonstrauimus. Post debellatũ enim Maxentium una cum Imperio cætera omnia, quę erant Gentilium Imperatorum, sumpsit insignia; nam & Gentilium superstitionis, sicut & cæteri prædecessores, Christianorum hostes Pontifex Maximus creatus, dictusq; reperitur. Vetus enim inscriptio id docet, quæ Romæ in edibus Cæsijs marmori insculpta habetur, quam etiam exscripsit Aldus Manutius in libro de orthographiæ ratione. est huiusmodi.

MAGNO. ET. INVICTO. IMP. CAES. C. VAL. AVREL. CONSTANTINO PIO. ET. INVICTO. AVG. PONT. MAX. COS. III. P. P. PROC. D. N. CORPVS. CORIARIORVM MAGNARIARIORVM. CALIARIORVM. DEVOTI. NVMINI. MAIESTATIQ. EIVS.

Quæ quidem inscriptio facta reperitur, ut ex ea apparet, cum Constantinus ipse iam tertium consul esset; qui quidem est annus sequens à debellato Maxentio. Scias autem insigniter mẽtitum esse Zosimum Ethnicum historicum, cuius illud fuit studium, ut in Christianos texeret calumnias: dum libro 4. ait, omnes Christianos Impp. usque ad Gratianum dictos esse Pontifices Maximos e

Redar-

Redarguunt eum mendacij omnia vetera monumenta; nam nõ numismata, nec incisi lapides neque tituli sanctionum, nec deniq; quæuis antiqui tatum memoriæ, quarum in his probandis summa est auctoritas, id aliqñ prodiderit. Quòd Ausonius Gallus in gratiarũ actione pro suo consulatu videatur appellare Gratianum Augustum Pontificem Maximum, id per allusionem ab eo dictũ, satis apparet; dum ait: Augustus sanctitate, Pontifex religione, indulgentia pater, ætate filius, pietate vtrumq; superas. sic & inferius cum agit de sui cõsulatus auspicijs, non Gentiliũ sed Christianorum more captatis, Deum tãtummodo habuisse consultorem ait, alludensq; ad pristina sacra atq; comitia. Quæ, inquit, tum Põtifex Maximus Deo participatus habuisti, &c. sicut & inferius, dum ait: Operto conclauis tui non sanctior ara Vestalis, non Pontificis cubile castius, &c. Sed oẽm de ea re dubitationẽ idẽ, qui supra, Zosimus lib. 4 tollit, dũ testatur, Gratianum oblatum sibi a Gentilibus senatorib. Pontificatum Maximũ respuisse: qđ ijdem Maximo tyranno postea detulerunt. Nihil huiusmodi itaq. a Christiano Imperatore præsumptũ, sed tm̃ ab Imperatore Apostata Iuliano vsurpatũ esse, quasi ostẽtum a Sozomeno demonstratur li. 5. c. 1. Quis. n. sibi persuadeat, vt Christiani Impp. se superstitionis Gentium Põtifices dici paterentur, quam promulgatis edictis impugnasse noscuntur? extant quidem complures panegyrici ijsdem Imperatorib. ab ethnicis Rhetoribus dicti, quibus cum oẽs recenseantur summæ gloriæ tituli, nulla vnquam tamen de Pontificatu Maximo hr̃ mentio. In eandem quoq. sententiam Gelasius Papa in tomo de anathematis vinculo hæc ait: Diabolus in suis quoque imitatus est (vtpote qui semper quæ diuino cultui conuenirent, sibimet tyrannico spiritu vindicare contendit) vt Pagani Imperatores, ijdem & Maximi Pontifices dicerentur. sed cum ad verum uentum est, eundem Regẽ atq. Pontificem, ultra sibi nec Imperator Pontificis nomen imposuit, nec Pontifex regale fastigiũ uendicauit. hæc Gelasius de Christianis Imp. Sed ut ad Constantinum reuertamur: accipe rescriptum eius datum ad Maximum, Crispo secundum & Constantino secundũ filijs Cæſſ. cõſſ qui est annus septimus a cæde Maxentij his verbis: Sed quid de Palatio nostro, aut cæteris operibus publicis degustatum fulmine esse constiterit, retento more ueteris obseruantiæ, quid portendat, ab haruspicibus requiratur, & diligentissimè scriptura collecta, ad nostram notitiã referatur: cæteris ẽt vsurpandæ huius consuetudinis licentia tribuatur, dummodo sacrificijs domesticis abstineant, quæ spãliter prohibita sunt. eam aũt denunciationem atq. interpretationem, quę de tactu Amphitheatri scripta est, de qua ad Heraclianũ Tribunum & Magistrũ officiorũ scripseras, ad nos scias esse perlatam. Datam xvj. kal. Ianuarij consl. ut supra. extat in Cod. Theod. tit. de pagan. li. 1. Quod aũt ait domestica sacrificia esse prohibita, id quidem non eius legibus, sed iure antiquo Romanorum factum est, ut auctor est Liuius, cũ agit de collapsa religione tp̃e belli Veientis, ac ẽt tp̃e belli Punici ex edicto M. Atilij prætoris. Vetuit & Tiberius Imp. haruspices secretò & sine testibus consuli. Suet. in Tiberio c. 63. Quid putandum ad hæc respondisse Gentiles sacrificos, & haruspices, tam accommodatam nactos occasionem, qua eum erga Christianam religionem propensiorem, ab ea possent auertere? Sane quidem non tm̃ temporib. Gentilium Imperatorum, cunctorum malorum, quæ consueuissent accidere in Christianos culpã oẽm vertebant, vt multis scribit. Tertullianus in Apologetico, sed adhuc Christianissimis Imperatoribus regnantibus, vt Theodosio, Honorio & alijs, id ipsum facere non sunt veriti, ut S. August. in lib. de ciuitate Dei fusius narrat. Quid (inquam) hisce dubijs tẽporibus eos egisse credendũ? cum præsertim penes Augures esset summa potestas, collata eis ex lege duodecim tab. cuius hæc sunt uerba: Quæ Augur iniusta, nefasta, vitiosa, dira defixerit: irrita, infectaq; sunto. qui non paruerit, capitale esto. hæc apud Cic. lib. 2. de legib. erat etenim maximũ ac præstantissimum ius Auguris; adeò ut posset decernere ut cõsules magistratu se abdicarent, & alia plura, eademq. præcipua, quæ idem Cicero numerat lib. 2. de legib. & lib. 2. de nat. Deorum. Ecce tibi non adeo impossibile inconueniens, ac præter rõnem omnino est, ut Cõstantinus ab his persuasus, aliqñ ad modicum tp̃is spatiũ, in Christianos sæuerit: qñ & Timotheus, de quo agimus, subierit iudicium capitis, & Siluester fuga lapsus, latuerit in Soracte. Consentiunt prædictis ẽt quę Zosimus Comes, licet ethnicus libro 2. scribit de Constantino, quod post necem illatam Crispo filio & Faustæ uxori, ut se his facinoribus expiaret ad idolorũ sacerdotes Flamines accesserit, lustrationes (ut ait) admissorum exposcens, quodq. illis respondentibus, non esse traditum modum lustrationis, qui tã fœda piacula posset eluere ad Christianos cõfugerit suasione cuiusdam nomine Aegyptij, pollicentis apud Christianos reperiri omnium peccatorum veram certamq. expiationem, cuius etiam consilio cuncta fecerit. addit hęc uerba etiam Zosimus: Eam orationem cum non grauate Constantinus accepisset ac patria missa fecerat, perceptis his, quę Aegyptius offerebat, principium impietatis hoc dedit, ut diuinationem suspeptam haberet. Nam quod ei multæ res ꝓspere per hanc prædictæ fuissent, euentumq. re ipsa sortitæ uerebatur ne itidem, alijs aduersus ipsum hæc consulentibus, id quod futurum esset, prædiceretur, &c. hæc Zosimus consentientia, ut uidemus,

demus, prædicto Constantini edicto de consulendis auguribus. Addit adhuc Zosimus, Constantinum ea de causa senatui populoq; esse redditum infensissimum; atque ideo, proculcata deorum religione, profectum esse in Orientem, & nouæ construendæ ciuitatis initium fecisse. Ex prædictis apparet Constantinum Imperatorem sacro initiatũ esse baptismate post Crispi & Faustæ necẽ; quæ, vt auctor est Eusebius in chronico, contigit anno decimonono eiusdem Imperij, cum videlicet idẽ Crispus cum Constantino fratre tertium ageret consulatum, & nonus esset annus, ex quo Cæsar est appellatus duodecimus autem a debellato Maxentio, tertius verò a promulgatione edicti nup recitati de consulendis haruspicibus. Porrò Zosimus breuitate sermonis, rerum nostratum ignorantia, Constantini baptismum obumbrat potius, quàm describat, multa prætermittens, quæ Siluestri acta uberius narrãt: de quorum fide aliàs pluribus egimus. Suffragantur & de his de baptismo Cõstantini eo anno suscepto, acta Romani cõcilij, eodem ipso anno, ijsdemq; consulibus Crispo & Constantino celebrati, quorum hæc sunt verba; Cum multi nobiles gauderent, quòd Constantinus baptizatus esset a Siluestro epõ urbis Romę, & mundatus esset a lepra, pro hoc beneficio, qđ accepit a Domino nostro Iesu Christo per Siluestrum epm; cœpit integrè prædicare Dñm nostrũ Iesum Christum, & confiteri eius beneficia, &c. consentit & his Anastasius bibliothecarius, cuius breue chronicon man. scrip. accepimus ab Illustr. ac Reuerendiss. Card. Syrleto: nam in eo profitetur, Constantinũ baptizatũ esse anno decimooctauo sui Imperij, est. n. hic ille annus cõsulatus prædictorum, quo Imperij eiusdem Cõstantini decimusoctauus expletur, & decimusnonus inchoat. hæc bibliothecariũ Apostolicæ sedis non aliunde, q̃ ex antiquis eiusdem bibliothec. monumentis accepisse, putandum est. Quod autem pertinet ad Constantini lepram, licet eadem tum actis Siluestri, tum ẽt Romanæ synodi testimonio (ut vidimus) testata habeatur: scimus tamen complures uiros eruditos ad hæc multum dubitare, cũ audiunt, consilio sacerdotũ Capitolij, sanguine puerorum balneum præparandum fuisse ad curandã Constantini lepram. At in primis, quis miretur Constantinum lepræ morbo laborasse, cũ & Constantiam eius filiam eadem tabe affectam, & eius acta certa, veraq; testentur? Sane quidem vbi morbus iste erat frequentior in Aegypto, regias personas eo ẽt tangi consueuisse, auctor est Plin. lib. 26. c. 1. est egregius locus, quo etiam affirmatur, eosdem reges ex humano sanguine confecto balneo, morbum elephantiacum curare solitos esse. reddam eius verba, quibus hæc certiora habeantur, suntque hæc ipsa: Aegypti peculiare hoc malum (elephantiæ scilicet) & cũ in reges incidisset, populus funebre. quippe in balneis solia temperabantur humano sanguine ad medicinam eam. hęc Plin. quæ a sacerdotibus Capitolij accepta, ab ijsdem Constantino sunt persuasa. Hæc modò satis, ut quæ habentur in actis Siluestri, vel alibi de fuga; atque latebris Siluestri Papæ in Soracte, de lepra Constantini, eiusq; baptismate, nulla ex parte fide careant. Cæterum quod spectat ad confutandum id, quod homo Arianus Eusebius de eiusdẽ Constantini baptismate in fine vitæ accepto scripsit, de his pluribus egimus in Annalibus ecclesiasticis, ex quibus modo hæc pauca deptõpsimus occasione martyrij Timothei, de quo agitur.

c Hippolyti episcopi.] De eodẽ hac die Vsuardus, & alij, Beda autem, & Ado die sequenti. Scribit de Hippolyto Portuensi S. Hierony. in lib. de script. eccl. in epist. 84 ad Magnum, & in procem. super Matth. ubi eũ appellat martyrem. Claruit temporibus Alexandri Imper. vt scribit Euseb. li. 6. c. 16. Agens de eodẽ Niceph. histor. lib. 5. c. 15. appellat eum epm Portuensem. miramur quod Hieronymus de eo agens, cuius ecclesiæ eps fuerit, se non potuisse scire, testetur: Gelasius autem in lib. de duabus naturis contra Eutychen, cum Hippolytum citat, dicit fuisse episcopũ Metropolitanum Arabiæ, quod uerum puto, antequã uenerit in Italiam. Qualis autem, & quantæ fuerit eruditionis, ex eo quis potest intelligere, q in eius æmulationem Ambrosius Origenem (ut idẽ scribit sanctus Hieronymus) cohortatus est in scripturam diuinam commentarios scribere, præbẽs ei septem atque etiam plures notarios, eorumque expensas, & his librariorum parem numerum, incredibili studio ab eo quotidie opus exigens. De hoc Hippolyto Prudentius in hymno 11. decipi perspicuum est, dum quod est alterius Hippolyti Antiocheni presbyteri, olim Nouatiani, huic tribuit; sed hęc dum de illo egimus supra, satis disseruimus. Rursus autem illud Petri Damiani de Hippolyto Portuensi in epistola ad Nicolaum secũdum Romanum Pont. qua hunc etiam Nõnum dictũ esse testatur, illum (inquam) qui quæstuariam illam Antiochenam ad meliorem frugem reddidit, nullatenus putamus esse consentaneum veritati. Ille etenim Nõnus fuit Edesię episcopus, vixitque temporibus Theodosij iunioris Imperatoris. vt scribit Nicephor. histor. libro 14. cap. 30. de quo etiam habetur mentio in concilio Chalcedonẽsi. at vero de Nonno plura dicturi sumus inferius die 2. Decembr. Extant acta Hippolyti & sociorum, in quibus corrigenda sunt ea, quæ de Claudio dicuntur: nã sub Alexandro Imperatore eum claruisse, ijdem, qui supra, auctores testantur. quod præterea de Vlpio in illis scribitur, Vlpianum, pro Vlpio restituendũ putamus; is etenim sub Alexandro præfecturam Vrbanam administrans, dirissimas de Christianis sumpsit

pęnas.

pœnas, mentio etiam habetur de eodem Hippolyto in actis S. Aureæ, quæ apud nos habemus man.script. Viget. adhuc in Portu Romano memoria sancti Hippolyti episcopi; illaq; cõspicitur alta fouea aquis plena, in quam proiectus, martyrium consummauit. His adijcimus, ex eiusdẽ Romani Portus ruderibus effossum esse eiusdẽ Hippolyti antiquuum marmoreum simulachrum solio insidẽs, in quo circũ circa Græcis litteris inscripti sunt cycli Paschales annorũ sexdecim: quod inde Romam delatum, positum est in Vaticana bibliotheca, opera Illustr. ac Reuerendiss. D. Marcelli Ceruini tunc Cardinalis, inde autem Romani Pontificis. Meminit & Eusebius, cum recenset lucubrationes Hippolyti, eiusdem canonis de sexdecim annorum tempore lib. 6. cap. 16. & alij. Moris fuisse videtur, vt Kalendaria, ac Fasti publicæ utilitatis causa ederentur & incisi marmori publice exponerentur. Quid simile scribit Sueton. lib. de Grammat. de Verrio, qui prope suam statuam in hemicyclo positam incidi fecerit Fastos a se ordinatos primus omnium, qui Fastos in Albo circa forum posuerit, ut quando lege agi posset, sciretur, fuit C. Flauius Aedilis auctor est Liui. li. 9. ad fin. de dac. 1. Permansit diutius eiusmodi consuetudo in nonnullis ecclesijs, ut Kalendaria ecclesiastica in monasterij parietibus describerentur. cuius antiquitatis monumenta adhuc Romæ in aliquibus antiquis monasterijs visuntur.

d Symphoriani.] Agũt de eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Extant eius acta apud Sur. tomo 4. de eodem plura Grego. Turon. de glor. confess. cum agit de simulachro Barecinthiæ capit. 77. & hist. lib. 2. cap. 15. celebratur eius solemnitas Vigilijs præcedentibus, ut idem scribit ibidem lib. 10. cap. 31. cùm agit de sancto Perpetuo. meminit eiusdem Venant. Fortun. lib. 7. ad Bode. & in carm. de gaud. js uit. ætern. de eius basilica idem auctor in uita S. Germani episc. Parisiorum. Petrus item in catal. lib. 7. cap. 93. & alij recentiores. Alius præterea Symphorianus egregius martyr est ille, de quo scribitur in actis S. Stephani Papæ & martyris. Scripsit de eodem, de quo agimus, elegans epigramma Bonad. lib. 1. monod. 40.

e Antonini.] De quo ijdem qui supra Beda, & alij. Plura de eodem in actis S. Eusebij, quę extant apud Sur. tom 1. die 25. Augusti, & Petr. in catal. lib. 7 c. 94.

f Martialis, & soc.] De ijsdem hac die Beda, Vsuardus & alij, itemque in actis prædictis S. Hypolyti episcopi Portuensis.

g Agothonici, & Zotici.] Agunt de his hac itẽ die Græci in Menologio. In honorem sancti Agathonici martyris Iustinianus Imperator erexit insignem basilicam Constantinopoli, vt scribit Procop. lib. 1. de edif. Iustinian. Imp.

h Athanasij & soc.] Extat horum martyrium breui compendio enarratum in prædicto Græcorum Menologio, vbi de ijsdem agitur hac die.

i Mauri, & soc.] De his tabulæ Rhemensis ecclesiæ, ex quibus etiam Molanus agit hac die in addit. ad Vsuard.

k Fabriani, & Philiberti.] De his uet. manuscript. & in tabulis ecclesiæ Toler.

l Gunifortis.] Huius acta recitat Mombrit. to. 1. ex sermone quodam incerti auctoris.

23 Duodecimo Kal. Septemb. Luna. Dij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	f
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28

ANTIOCHIAE natalis sanctorum martyrum Restituti, [a] Donati, Valeriani, & Frutuosæ, cum alijs duodecim, qui præclarissimo cõfessionis honore coronati sunt. Ad Ostia Tyberrina sanctorũ martyrũ Quiriaci [b] episcopi, Maximi presbyteri, Archelai diaconi, & sociorũ, qui sub Vlpiano præfecto tempore Alexandri passi sunt. Aegææ in Cilicia sanctorum martyrum Claudij, [c] Asterij, & Neonis fratrũ, qui Christianæ religionis à nouerca accusati, sub Diocletiano Imperatore, & Lysia præside post acerba tormenta cruci affixi, victores cum Christo triumpharũt. Passæ sunt post eos Donuina & Theonilla. Rhemis in Gallia natalis

sanctorum Timothei [d] & Apollinaris, qui ibidem consummato martyrio cęlestia regna meruerunt. Lugduni sanctorum martyrũ Minerui. [e] & Eleazari cum filiis octo. Item sancti Luppi [f] martyris qui ex seruilli conditione, Christi libertate donatus, martyrii quoq; corona dignatus est. Hierosolymis sancti Zacchæi [g] episcopi, qui quartus à beato Iacobo Apostolo Gierosolymitanam ecclesiam rexit. Alexandrię sancti Theonę [h] episcopi & confessoris. Vticæ in Africa beati Victoris [i] episcopi. Augustoduni sancti Flauiani [k] episcopi. Aruernis sancti Sidonii [l] episcopi, doctrina & sanctitate conspicui. Apud Tudertum beati Philippi [m] Florentini, institutoris ordinis Seruorum beatæ Matiæ.

AVGVSTI. 23.

a RESTITVTI, & soc.] De his hac die Beda, Vsuardus, Ado, alijq; recentiores.

b Quiriaci episc. & soc.] Beda de his hac die. Horum res gestæ narrantur in actis sanctæ Aureæ, ubi legitur, hos passos esse tempore Hippoliti Portuensis episcopi, quem diximus, Alexandro Imp. consummasse martyrium: unde corrigendi sunt, qui hos passos temporibus Probi Imp. anno Domini 285. tradunt.

c Claudij, & soc.] De his Beda, Vsuardus, & Petrus in catal. lib. 7. c. 100. extât horum acta germana quidem, & illa ipsa, quæ excepta sunt à notarijs publicis: recitat eadem Sur. tomo 4. passi sunt una cum his Donuina & Theonilla, conss. Diocletiano secundum & Aristobolo. est hic annus à Christo secundum ueriorem supputationem 285.

d Timothei, & Apollinaris.] Beda, Vsuardus, & alij de his hac die: pluribus Gregor. Turon. de Glor. martyr. cap. 54 Petrus in catal. lib. 7. ca. 95. & alij. habemus eadem acta man. scripta quorum est exordium: Sub Nerone Imp. Lampadio præside. &c.

e Minerui, & soc.] Agunt de his etiam Beda, Vsuardus, Ado & alij recentiores hac die.

f Luppi.] De quo hac die agunt etiam Græci in Menologio.

g Zacchæi episcopi.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Euseb. in chron. & histor. lib. 4. c. 5. Niceph. Callist. hist. libr. 6. capit. 25. & Niceph. episcop. in chron. cum agit de episcopis Hierosolymitanis. Hunc autem (nisi sit mendum in codice) sanctus Epiphan Zachariam appellat in panar. hæres. 66. cum agens contra Manichæos, texit catalogum episcoporũ Hierosolymitanorũ.

h Theonæ episcopi.] Agunt de eodem Beda, ac cęteri. Meminit de eo item Euseb. in chron. & hist. lib. 7. c. vlt. Niceph. Callist. lib 6. c. 34. & Niceph. episcop. in chron. De ecclesia sub Theonæ inuocatione Alexandriæ posita meminit S. Epipha. in panar. hæres. 69. mentio de eodem habetur in actis S. Petri Alexandrini episcopi.

i Victoris episcopi.] Hic ille, qui de persecutione Vuandalica sub Genserico, & Hunnerico sæuiente tres scripsit libros, & eisdem temporibus uixit, qualis autem, quantusve fuerit, ex ijsdem libris metiri licet. Claruit temporibus Zenonis Augusti; scripsit, ut apparet ex initio lib. 1. anno sexagesimo, ex quo Vuandali ex Hispania in Africam transierunt, fuit ille annus (ut testatur S. Prosper in chronico) cum Theodosius duodecimum, & Valentinianus iterum renunciati essent consules, anno Domini secundum recentiores chronographos 426. ex quib. colligitur, ipsum illos scripsisse libros anno a Christo quadringentesimo octogesimosexto, decimotertio Zenonis Aug. cum adhuc eadem persecutio fureret, qua etiam sublatus esse putatur. Vixit eodem tempore Genserici regis alius eiusdẽ nominis Victor episcopus Cartennæ Mauritanię, qui aduersus Arianos librum scripsit, quẽ Genserico Regi Ariano p suos offerendũ curauit, aliaq; nobilissimi ingenij reliquit monumenta, ut testatur Gennad. de uir. illustr. cap. 77.

K Flauiani episcopi.] De quo tabulæ Augustodunensis ecclesiæ, & uet. man. scrip. nec non recentiores hac die.

l Sidonii episcopi.] De eius uita & obitu miraculis illustrata scribit Gregor. Turon. de gest. Frã. lib. 5. cap. 20. & seq. Gennadius de uir. illustr. cap. 92. extant eiusdem liber epistolarum, & alter carminum, ex quibus uiri integritas elucescit, de eodem agit Molan, in addit. ad Vsuard hac die. Vixit temporibus Leonis Imp.

m Philip-

in Philippi.] Huius acta asseruantur penes religiosos fratres eius ordinis, quibus tum præclare illius uirtutes, tum etiam egregia miracula enarrantur, omniaque fide dignissima.

24 Nono Kal. Septemb. Luna. E j.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	14	25	26	27	28	29			

IGILIA a Sancti Bartholomęi Apoſtoli. Carthagine ſanctorum trecentorum b Martyrum tempore Valeriani & Gallieni: qui inter alia ſupplicia, cum præſes fornacem calcariam accendi iuſſiſſet, & in præſentia eius prunas cũ thure exhiberi, atque illis dixiſſet: Eligite è duobus vnum, aut thura ſuper his carbonibus offerte Ioui, aut in calcem demergimini: fide armati, Chriſtum Dei filium confitentes, ictu rapidiſſimo ſe iniecerunt in ignem, & inter vapores calcis in puluerem ſunt redacti: ex quo candidatus ille beatorum exercitus, Maſſa candida meruit appellari. Apud Oſtia Tiberina S. Aureæ c virginis & martyris, quæ ſaxo ad collum ligato in mare demerſa eſt: cuius corpus ad litus eiectum, beatus Nonnus ſepeliuit. In Iſauria S. Tationis d martyris, qui in perſecutione Diocletiani ſub Vrbano præſide gladio cęſus, martyrij coronam accepit. Eodem die S. Eutychij e diſcipuli beati Ioannis Euangeliſtæ, qui ob Euangelij prædicationem in multis regionibus carceres, verbera, & ignes perpeſſus, in pace tandem quieuit. Item S. Georgij f Limniotæ monachi, qui cum imp[illegible] Leonem Imperatorem reprehendiſſet quod ſacras imagines frangeret, Sanctorumque reliquias combureret, eius iuſſu manibus abſciſſis, & capite incenſo, martyr migrauit ad Dominum. Rhotomagi S. Audoeni g epiſcopi & confeſſoris. Niuernis S. Patricij h abbatis.

AVGVSTI 24.

a 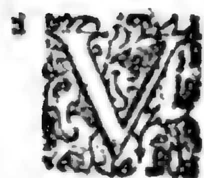
IGILIA S. Bartholomæi.] De eadem Beda, & alij pridie huius diei, concil. Oxonienſ. Radulph. Tungr. de obſer. can. c. 19. Duran. lib. 6. c. 7. & alij.

b Trecentorum martyrum.] Agunt de iiſdem hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Deſcribitur nobile martyrium ipſorum à Pontio diacono in actis S. Cypriani, & à Prudentio in periſteph. hym. 13. de Sanct. Cypriano. Dicti ſunt hi Maſſa candida, eo quòd in fornace calcariæ martyrium conſummarint. Habuit Sanctus Auguſtinus de his ſermonem centeſimum duodecimum de diuerſ. cuius meminit Poſſidius in indic. Vticæ autem præcipuè agebatur horum ſolemnitas, atque ea de cauſa idem S. Auguſtinus ſermone 115. Maſſam candidam Vticenſem dictam eſſe refert. Idem in tract. in pſal. 49. Audite, inquit, martyrum numeroſitatem, ſola in proximo, quæ dicitur Maſſa candida plus habet, quàm centum quinquaginta tres martyres. Legimus de Maſſa candida adhuc alium ſermonem S. Auguſtini in codice man. ſcrip. S. Mariæ ad Martyres Romæ, poſitum inter lectiones, quæ legi conſueuerunt in ſolemnitate omniũ Sanctorum. incipit, Dilectiſſimi fratres natalẽ martyrũ celebramus, &c. Quòd autem ad numerũ ſpectat; cum Pontius dicat fuiſſe trecentos, idemq; profi-

teantur omnia Martyrologia; mendum esse putatur apud S. Augustinum, dum in dicto tractatu ponitur adeò minor numerus.

c Aureæ.] De ea in prædicto uet. man. script. hac die. Extant apud nos tam ipsius, quam sociorũ acta man. scrip. passiq; habetur tempore Alexandri Imperatoris, sub Vlpiano præfecto. Viget adhuc eius memoria ad Ostia Tyberina, vbi & sacrę eius reliquiæ asseruantur.

d Tationis.] De quo etiã Græci agunt in Menologio hac die, eiusq; martyrium referunt.

e Euthychij.] Agunt de eo item Græci vbi supra in Menologio, eiusq; acta describunt.

f Gregorij.] Recitantur eius res gestæ in pręsato Gręcorũ Menolo. vbi de eodẽ hac die agitur.

g Audoeni episcopi.] De quo Vsuardus, Ado, & alij recentiores. Habetur eius acta fideliter scripta, & recitata per Surium tom. 4. plura de eodẽ in uita sancti Philiberti abb. apud Sur. tom. 5. die 20. Augusti, & in Aicardo, apud eundem tomo 5. die 15. Septemb. eadem refert Aimo de gest. Frã. lib. 4. c. 41. Ado in chron. anno 696. eius obitum refert, Sigeber. autem in chroni. anno 690. qui & de eodem agit supra, anno 649. Interfuit cõcilio Cabilonẽsi. ponitur eius sedis vigesimus. primus episcopus, secundum tabu. Democh.

h Patritii abb.] Agit de eodem Vsuardus uet. man. scrip. ac cæteri recentiores.

*F. Octauo Kal. Septemb. Luna. 25

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1

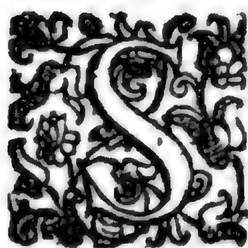

SANCTI Bartholomæi [a] Apostoli, qui in India Christi Euangelium prædicauit, inde in maiorem Armeniam profectus, cum ibi plurimos ad fidẽ conuertisset, viuus a barbaris decoriatus est, atq. Astiagis Regis iussu capitis de collatione martyrium compleuit. Eius sacrũ corpus [b] primo ad Liparam insulam, deinde Beneuentum, postremo Romam ad insulam Tyberinam translatum, ibi pia fidelium veneratione honoratur. Lutetiæ Parisiorum sancti Ludouici [c] confessoris, Regis Francorum, uitæ sanctitate, ac miraculorum gloria illustris. Romæ sanctorum martyrum Eusebii, [d] Pontiani, Vincentii, & Peregrini, qui primo sub Commodo Imperatore in equuleo leuati, neruis quoque distenti, ac deinde fustibus cæsi sunt, flammis circa eorum latera appositis: & cum in laude Christi fidelissimè permanerent, plumbatis usq; ad emissionem spiritus mactati sunt. Item Romæ S. Genesii [e] martyris, qui primum sub Gentilitate minus, cum in theatro, spectante Diocletiano Imperatore, mysteriis Christianorum illuderet, à Deo inspiratus, repente conuersus ad fidem, & baptizatus est: mox Imperatoris iussu fustibus crudelissime cæsus, deinde in equuleo suspensus, & vngularũ diutissima laceratione vexatus, lampadibus etiam inflammatus, cum in fide Christi persisteret, dicens: Non est Rex præter Christũ, pro quo si millies occidar, ipsum mihi de ore, ipsum mihi de corde auferre non poteritis: martyrii palmam capitis obtrũcatione promeruit. Italicæ in Hispania S. Geruntii [f] episcopi, qui tempore Apostolorum Euangelium in ea prouincia prædicãs,

post

post multos labores in carcere quieuit. Arelate in Gallia beati itẽ Genesij[g], qui exceptoris officio fungẽs, cum impia edicta, quibus Christiani puniri iubebantur, nollet excipere, & proiectis in publicum tabulis se Christianum esse testaretur. comprehensus, atq; decollatus, martyrij gloriã proprie cruore baptizatus accepit. In Syria sancti Iuliani[h] martyris. Tarracone sancti Magini[i] martyris. Constantinopoli sancti Mennæ[k] episcopi. Traiecti sancti Gregorii[l] episcopi. Neapoli sanctæ Patriciæ[m] uirginis.

AVGVSTI. 25.

[a] BARTHOLOMAEI Apost.] Natalem diem S. Bartholomæi agunt pridie huius diei Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Romæ autem 13. Kal. Septemb. agi cõsueuisse, testãtur vet. man. scrip. S. Cyriaci, de quibus supra. In antiquo man. script. Kalendario, quod apud nos habemus, ad ix. Kal. Septemb. habet translationem S. Bartholomæi; in Græcorum autẽ Menologio, hac die, sic scribitur: Relatio sanctarum reliquiarum S. Apostoli Bartholomæi. at uerò natalem diem eius celebrant tertio idus Iunij: in dicto autem Kalendario agitur ad xv. kal. Iulij. ex his apparet tam Romæ, quãm etiam in Orientali Ecclesia hac die agi consueuisse de translatione sancti Bartholomæi, est de his etiam constitutio Emanuelis Imperatoris, quam descripsit Theod. Bals. in Nomoc. Photij tit. 7. cap. 1. Quod autem alij præcedenti die agunt de eadem solemnitate id secundũ (Innocentium in extrauag de obser. ieiun. c. consiliũ nostrum) relinquendum est cuiusque regionis consuetudini. De Bartholomæo apud nonnullos ea inualuit opinio, ut fuerit Syrus genere, ac à rege Ptolomæo originem duxerit, dictusque Bartholomæus, quasi filius Ptolomæi. sed perperam quidem: nam Ptolomæi in Aegypto, non in Syria regnarunt: præterea Apostolos omnes Galilæos fuisse, docet diuina scriptura, quæ ait. Act. Apost. c. 1. Viri Galilæi &c. & c. 2. Ecce omnes qui loquuntur, Galilæi sunt. &c. Theodoretus lib. de legib. Bartholomæum fuisse piscatorem, affirmat, idque etiam Metaphrastes testatur: quod quidem uerius mihi probatur: nam secundum Paul. 1. ad Corinth. c. 1. Ignobilia mundi & contemptibilia elegit Deus. Ad hæc addimus etiam, Bartholomæum non à Ptolomæo esse dictum, sed sicut Iudæus erat genere, ab Hebraicis uocib. sit appellatus, Bar. Tholmai, filius Tholmai. est Tholmai nomen proprium Hebraicum, & in diuinis scripturis repetitum, ut Num. 15. Iosue c. 5. Iudic. 1. secundo Reg. c. 3. & Paralyp. c 3. Quòd autem pro Bartholomai, dicamus Bartholomæum, mirum uideri non debet, cum & in cæteris Hebraicis uocibus id ipsum contingat, ut eadem Latinè, uel Græcè reddita, non eodem modo pronuncientur. Nec illis libenter acquiesco, qui eundem esse putant Bartholomæum cum Nathanaele, ex leuis quibusdam coniecturis. Sunt hi Rupertus abb. Cornel. Iansenius, & alij hos secuti. Refragatur enim S. Augustini sententia, dum in tractatu in psal. 65. & super Ioan. tract. 17 capit. 1. scribit Nathanaelem, idcirco à Domino non fuisse electum inter Apostolos, quod fuerit legis doctor; cuius sententiæ astipulor libentius. De eodem Bartholomæo præter ea, quæ à sanctis Euangelistis scripta habentur, meminit etiam Dionysius Areopagita in libro de mystica theolog. Profectum esse Indos, illucque secum lato uolumine Euangelij Matthæi, Christum annunciasse, scribit Euseb. hist. libro quinto, cap. decimo, & ante eum Origenes in Genes. S Hieron de script. ecclesiast. in Panteno, Socrat. lib. 1. c. 15. Nicepho. histo. lib. 4. c. 32. Fortunatus hoc uersu. Inde triumphantem fert India Bartholomæum.

Lycaonas insuper ad temperantiam instituisse, ait Chrysostom. de passione eius historiam recitans Grego. Turonen. de glor. mart. capitulo trigesimoquarto Apud Asiam, inquit, passum, agonis ipsius narrat historia; &c. nec ab his dissentiunt: qui scribunt in Armenia fuisse coronatum martyrio, ut Sophronius apud Hieron. de genere mortis diuersæ sunt sententiæ. in commẽtariolo Hippolyti de duodecim Apost. legi S. Bartholomæũ capite deorsum pendente esse crucifixum. testatur etiam Iosephus apud Metaphrastem fuisse cruci affixum, idque Nicephorus profitetur lib. 2. cap. 39. At uero excoriatum fuisse, tradunt alii, ut apud Isidorum (licet Isidori eum non dixerim librum) de uit. & obit. sanct. 177. idque præfatio Ambrosiana, id antiqua lectionaria, id deniq; traditio docet potuit tamen utrumque contigit. Gestorum autem eius quædã feruntur Abdiæ noie: quædam incerto auctore in libro, qui inscribitur Passiones Apostolorum, habentur; alia his similia extant in antiquis codicib. man. scri. alia quæ scri-

pta

pta à Iosepho recitat Metaphrastes,edidit & alia Perionius,in quibus omnibus(secundum Apostoli sententiam) sic omnia probet lector , ut quod bonum est teneat.

b Eius sacrum corpus.] Quòd autem ad eius venerandas reliquias spectat:fuit illis in primis illustrata Baras ciuitas in finibus Persidis, vt scribit Theod lector lib.2.collectan.Niceph hist. lib.16. cap. 37. De eius amplissimo templo illic erecto à Iustiniano Imper. meminit Procop. lib.2.ædific. Iustinian.Imp. De translatione Liparim facta,cuius hic habetur mentio , agit Gregor. Turon. de gloria martyr.c.34. Scripsit olim rei gestæ historiam Theodorus Studita,quam Latinitati reddidit Anastasius:consentit his Molan. in not.ad Vsuardum legimus eam in bibliotheca Vaticana plut.4.num.234.pag.24.incipit: Maximum quidem certamen. &c.paucis eandem refert historiam Metaphrastes ex Iosepho apud Sur.tomo 4. & alij: Facta est autem alia postmodum translatio Beneuentum ex prædicta insula Liparitana anno Domini 832.ut auctor est Sigebert. in chron. Leo Ostiensis lib. 1.c.26.factam scribit anno Domini 840. Rursus autē sub Othone secundo Imper.Romam delatū est corpus eius,vt Otho Frisingensis lib.6.c.25.testatur his uerbis: Capto Beneuento , beati Apostoli Bartholomæi ossa inde asportauit,ac Romæ in Licaonia insula in tumba porphyretica ea collocauit , in terramque suam per Tyberim & mare in præfato sarcophago deportare cogitauit:sed eo tamen breui vita exempto,pretiosum thesaurum ibidem remansisse.hęc Otho.Factum id esse constat anno Domini nongentesimo octogesimotertio,eiusdem autem Imperatoris vndecimo, quo & ex hac vita migrauit: id ipsum etiam Albert. Crantz. in Saxon.& alij, qui prosequuti sunt res Othonis Imp. eadem legi in codice man. script. Vaticano. ubi registrata sunt priuilegia Romanæ ecclesiæ ; hæcque omnia constare ex litteris aureo sigillo munitis,ibidem scribitur.

c Ludouici.]Eius preclarissimas res gestas scripsit Gaufridus , ex quibus ea putantur accepta, quæ extant apud Sur.tom. 4. de eodem Anton. in 3.par.tit.20.c.1. §.12. Iudocus Clictouæus, & alij plures,qui prosequuti sunt res Francorum,ac nouissimè Papirius Masson; qui ea,quæ a cæteris erant prætermissa , summa industria collegit.Migrauit ex hac vita anno Domini millesimo ducentesimo septuagesimo Bonifacius octauus Roman. Pont.retulit eum inter sanctos, hic eius nominis numeratur nonus, & non quintus,vt alicubi typographi errore positus reperitur.Regum uerò Frācorum quadragesimustertius ponitur.

d Eusebij,& soc.] De ijsdem hac die Beda,Vsuard. Ado,& alij.Recitantur horū acta apud Sur. to.7.& nos habemus man.scrip.quæ incipiūt:Regnante impijssimo Cōmodo.&c. Plura de ijsdem Vincent.in spec.lib.10.c.119.Mombrit.to.2. Pet. in catal.lib.7.c.111 & alij recentiores.

e Genesij] De eodē ijdē q sup. Beda, & alij. Eius acta ex man.scrip.refert.to.5.Cōfundūt hūc cū Genesio Arelatensi, Mombr.& Pet.in catal.eius acta man.scrip habemus.quæ incipiunt:S Genesius martyr. &c. erat olim Romæ illustris Memoria huius Genesij, quam Gregorius Papa tertius instaurauit,atq; muneribus exornauit, ut cōstat ex lib.de Rom Pont.in eod. Gregorio tertio.

f Geruntij episcopi.] De eodē hac die Vsuardus, & alij recentiores. Huius acta describuntur sacro hymno,quem legimus in antiquo breuiario Toletano , quæ miramur præterisse eos, qui res Hispanicas nouissimè sunt prosecuti, & ieiunè ad modum de eo scripsere.

g Genesij Arelat.] Agunt de eodē hac die Beda,Vsuard. Ado,& alij. Eius acta feruntur scripta a S.Paulino epō Nolano , quæ descripsit Sur. to. 4.recensetur ibidē editum ab eo miraculum,conscriptum a beato Hilario episcopo Arelatensi,nec non & humilia falsò ascripta Eusebio Emysseno. Meminit de eodem Prudentius hym.4. cum ait: Teque præpollens Arelas habebit.
Sancte Genesi. Et Venant.Fortunat. his uersib.
Porrigit ipsa decens Arelas, pia dona Genesi.
Astris Cæsareo concomitante suo. In breuiario Toletano legitur vetus sacer hymnus,quo eiusdē Genesij acta egregiè canuntur. De eodem præterea agit Greg.Turonen.de glor.martyr. c.66.

h Iuliani.] De quo etiam dicta uet.man.scrip. astipulanturque alii recentiores.

i Magini.] Agitur de eodem hac die in Flore sanct.Hispan ex tab.ecclesiæ Tarraconen.

K Mennæ episc.] De quo hac item die Græci in Menolog.Agitur de eo in lib.de Rom. Pont.in Agapito Papa,itemq; in epistola monachorū Palæstinæ ad Iustinian Imp. recitata in Quinta synodo act.1.in cuius sequentib. actionibus frequēs de eodem Menna habetur mentio, sicut & in cōstitutionibus eiusdem Iustiniani Imp. in Authenticis,& Nouellis. Scribit plura de eo Euagrius li. 4.c.35.36 & 37.Niceph.lib.17.c. 25. & 26.Successit hic Anthimo ut prædicta synodica acta testantur.Errat aūt Euagrius, qui Epiphanio Mennam substitutum,dicit,& Epiphanium Anthimo: nam præcessit Epiphanius. cui Anthimus , & ei Menna est subrogatus. ita etiā Niceph. in chron. & alij. Celebrat egregias laudes Mennæ Agapitus Papa scribens ad Petrum epm Hierosolymitanū, recitatur ea epistola in prima actione Quintæ synodi. Hic,etsi ad tempus adhæsit Theodoro episcopo Cæsareæ Cappadociæ,ob quam causam a Vigilio Romano Pōtifice sacris est interdictus , ut eiusdem Vigiliæ litteræ indicant,quæ extāt in tomo 2.conc.in Vigilio: tamen tam ipsum, quam etiam

etiam Theodorum, cum uterque Vigilio satisfecisset, & fidei catholicæ professionem eidem tradidisset receptos esse ad Apostolicam communionem, declarat constitutum eiusdem Vigilij Papæ, quod ex bibliotheca Vaticana depromptum intexuimus Annalibus ecclesiasticis: Niceph. etiam lib. 17. c. 26. de Menna à Vigilio communioni restituto meminit. Porrò multa Mennæ nomine ad Vigilium Papam ab hæreticis fuisse conficta, Sexta synodus declarauit act. 3. 12. & 14.

l Gregorij episcopi.] Scripsit eius res gestas sanctus Lugderus episcopus Monasteriēsis, quas Sur. retulit in tom. 2. die 26. Martij. ad hunc olim presbyterum extat epistola S. Lulli episcopi Moguntini; fuit hic, sicut ille, discipulus S. Bonifacij, & ex monacho factus est episcopus Traiactensis, seditque annos 32. excessit ex humanis anno Domini 784. Agit de eodem hac die Molan. in addit. ad Vsuard. & in indic. sanct. Belg. Trithem. de uir. illustr. ord. sanct. Bened. lib. 3. cap. 284. & lib. 4. cap. 188. & alij.

m Patriciæ.] Claruit temporibus Constantini Imperatoris, quando una cum nutrice & famulabus Constantinopoli in Italiam ueniens, ueneratura limina Apostolorum, Neapoli in Campania diem claudens extremum, multis miraculis eius est sanctitas declarata. Est celebris memoria Neapoli huius uirginis.

26 Septimo kal. Septemb. Luna. G xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2			

ROMAE sancti Zephyrini a Papæ & martyris. Ibidem sanctorū martyrum Irenæi. b & Abundij, qui in persecutione Valeriani, eo quòd corpus beatæ Concordiæ in cloacam proiectum leuauerant, in eandem cloaca demersi fuerunt: quorum corpora a Iustino presbytero inde extracta, in crypta iuxta beatum Laurentium sepulta sunt. Apud Albintimelium Liguriæ ciuitatem sancti secundi c martyris, uiri spectabilis, & ducis ex legioni Thebęorum. Bergomi in Gallia Cisalpina sancti Alexandri d martyris, qui ipse vnus ex eadem legione, cum nomen Domini Iesu Christi cōstantissime fateretur, martyrium capitis abscissione compleuit. Nicomediæ passio sancti Hadriani, e filij Probi Cæsaris, qui Linio persecutionem in Christianos commotam exprobans, ab eodem iussu est occidi: cuius corpus Domitius Byzantij episcopus eius patruus Argyropoli sepeliuit. In Hispania sancti Victoris f martyris, qui à Mauris pro Christi fide occisus, martyrij corona donatus est. Capuæ sancti Rufini g episcopi & confessoris. Pistorij sancti Felicis h presbyteri & confessoris.

AVGVSTI 26.

ZEPHERINI Papæ.] De quo hic Beda, Vsuardus, Ado, & alij. De eius successione agit Euseb. in chron. & hist. lib. 5. c. 27. & lib. 6. c. 15. Optat. lib. 2. cōtra Parm. August. epist. 195. Niceph. Callist. lib. 4. cap. 10. A Niceph. episc. in chron.

b Irenæi, & Abundij.] De iisdem Beda, ac cęteri, qui supra; omnesque ex rebus gestis S. Laurentij, in quibus horum martyrij acta describuntur, Quod tam S. Concordiæ, quam horum martyrū

corpora in cloacam fuerit proiecta, tum hic in Martyrologio, tum etiam in prædictis actis nuper citatis habentur: quod & factum in alijs compluribus martyribus Romæ passis reperitur. quales fuerint Romæ cloacæ, consule in primis quæ admiratione digna scribit Plinius lib 36. cap. 15. Cassiod. Variar. lib. 3. epist. 30 qui de his mira scribit ad Argolicum Vrbis præfectum, dum ait: Tantum visentibus conferunt stuporem, ut aliarum ciuitatū possint miracula superare. Videas illic fluuios, quasi montibus concauatis clausos per ingentia stagna decurrere. Videas structis nauibus per aquas rapidas non minima sollicitudine nauigari ne præcipitato torrenti marina possint naufragia sustinere. hæc Cassiodorus. reliquit exemplū de nauigatione cloacarum M. Agrippa, qui cum eas expurgasset per easdem subuectus est in Tyberim, ut auctor est Dio Cass. lib. 49 prope finem. hæc de Vrbis cloacis, sepulchris sanctorum martyrum, in quorum sæpe corpora in eas proiecta reperiuntur, ut etiam factum constat de corpore S Sebastiani clarissimi martyris, quod (vt eius acta testatur) in cloacam Maximam proiectum fuit.

c Secundi.] Agunt de eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alii recentiores. Extant eius acta apud Mōbr. tomo 2. Vit. sanct. & Petrum in catal. breuius lib. 7. c. 117. Albintimelii Liguria prouinciæ ciuitatis hic passus dicit, quę diuersis modis dicta reperitur, aliquādo Vintimelium, vel Victimil ū ut Beda, & Vsuardus, Vindimill ū ut Antoninus, ab aliis Albinimilium, itemq; Intemeliū ut Cęlius apud Cicer. epist. fam. lib. 8. sic & Plin. lib. 3. cap. 5. qui dictū fuisse ait Albium Intemelium, unde cōposite Albintimelium, ut hic ponitur. est Ligurię prouinciæ ciuitas vulgo dicta, Vintimiglia.

d Alexandri.] De eodem hac die Beda, sed mēdose legitur, Pergami, loco Bergomi, Vsuardus & Ado pluribus de eo agunt. extant eius acta, quæ habet Mombrit. tom. 1.

e Hadriani] Græci etiam de eodem agunt hac die in Menologio. eiusdemque passionis agonem describunt, prout etiam hic narratur. De genere Probi Imp. uide Nicephori episcopi chron. de episcopis Constantinopolitanis in Domitio.

f Victoris.] De eius martyrio uide apud Sur. to. 7. Vasæū in chron. Hispan an. 950. & Molan. in addit. ad Vsuard. ex tabul Burgens. ecclesiæ.

g Rufini episc.] De quo tab. eccles. Capuanæ, in cuius breuiario agitur etiam de eius corporis inuentione tempore Sergii Papæ.

h Felicis.] Cuius res gestas legimus in manuscrip. codic. ab eadem ecclesia Romam misso.

xxviij. B Sexto Kal. Septemb. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3			

CAPVAE in Campania natalis sancti Ruffi a episcopi & martyris qui cum esset patriciæ b dignitatis, a beato Appollinare sancti Petri discipulo cum vniuersa familia baptizatus est. Ibidem sanctorum martyrū Rufi c & Carpophori, qui sub Diocletiano, & Maximiano passi sunt. Tomis in Ponto sanctorum martyrum Marcellini d tribuni, & uxoris eius Manneæ, & filiorum Ioannis, Serapionis, & Petri. In Sicilia sanctæ Euthalię, virginis, quæ cum esset Christiana, a fratre suo Sermiliano gladio cæsa migrauit ad sponsum. Eodem die passio sanctæ Anthusæ f iunioris, quæ ob Christi fidem in puteum mersa, martyrium sumpsit. Bergomi sancti Narni, g qui a beato Barnaba baptizatus, primus ab eo eiusdem ciuitatis episcopus est ordinatus. Arelate sancti Cæsarii h episcopi, miræ sanctitatis & pietatis uiri. Augustoduni sancti Syagrij i episcopi & confessoris, Papię sancti Ioannis k episcopi. Ilerdæ in Hispania Tarraconensi sancti Licerij l episcopi. In Thebaide sancti Pœmonis m anachoretæ.

a RVFI

a RVFI episc.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri recentiores. Agitur de eo in actis sancti Apollinaris, quæ recitat Sur. tom. 4. die 23. Iulij, unde & cæteri acceperunt, vt Petrus in catal. lib. 7. c. 119. Hier. Rub. hist. Rauen. lib. 1. & alij.

b Patriciæ dignitatis.] Etsi de Patricia dignitate complures viros eruditos scripsisse repererim: nullum tamen adhuc, mea quidem sententia, nactus sum; qui rem adeò fœliciter sit prosecutus, vt nullam prorsus reliquerint ea de re dubitandi occasionem. Dicam paucis (quantum fert ratio instituti) qualis olim apud Gentiles Romanos, qualisve penes Christianos fuerit Patricia dignitas. Constat in primis, auctore Liuio lib. 1. ab Vrbe condita a Romulo creatos esse centum Senatores, eosdemque honoris causa Patres appellatos, illorumq; progeniem esse Patricios nũcupatos, quos & dictos esse ingenuos, ex Cincio docet Festus. hæc de antiquis Patricijs non tantum Liuius, sed & alii, ut Dionysius, Plutarchus, Dio, Velleius Paterc. ac cæteri prisci auctores scripsere. Erant hi Patricij originarij dicti, qui a prædictis ducebant originem; idemq; apud Liuium dicti reperiuntur Patricij maiorum gentiũ. Rursus autem alij erant Patricij, qui dicebantur minorum gentium, ijdemq; allecti sunt appellati: erãt hi, qui ex plebe in Senatum & ex Senatu transibant ad Patriciam dignitatem. de his Sueton. in Octauio c. 2. Ea gens, inquit, a Tarquinio Prisco rege inter iuniores gentes allecta in Senatũ, mox a Seruio Tullio inter Patricias transducta. hæc Sueto. idem in C. Iulio c. 41. ait: Senatum suppleuit, & Patricios allegit, &c. Sicq; eueniebat in primis, ut non oẽs Patricii essent Senatores; nam filij Patriciorum, iidẽ Patricii dicti erant, tunc asst & Senatores, qñ inter Patres adscripti, iidem dicebantur Patres conscripti. vnde & Suet. in Octauio c. 10. Quanquam Patricius, nondum Senator, &c. Rursus aũt contingebat, ut nonnulli licet essent Senatores, nondum tñ essent Patricii, ut uidimus ex prædicto loco citato Suet. in Oct. c. 2. quod & Tacitus ẽt his verbis significat: Iisdem diebus in numerum Patriciorum asciuit Cæsar vetustissimum quemq; ex Senatu, aut quibus clari parẽtes fuerant. hæc Tacit. Porrò non tantum Patricius ordo, sed & Patricius magistratus in antiquorum scriptorum cõmentarijs reperitur, cum. s. Patricij in sacerdotium asciscerentur; ad quos potissimũ sacrarum rerum cura pertinebat, horum etenim præcipua sacerdotia & Pontificatus erant. In hãc sñiam Cicer orat. pro dom. sua hæc ait: Itaq; populus Romanus breui tempore neque Regem sacrorum, neque Flamines, neque Salios habebit, nec ex parte dimidia reliquos sacerdotes, neque auctores centuriatorum, neq; curiatorum comitiorum, auspicia quoque populi Romani, si magistratus Patricii creati non sint, intereant necesse est &c. hæc Cicero occasione Clodii, qui e Patricijs ad Plebem transierat. rursus idem ad Brutũ ep. 5. Dum (inquit) erit Patricius magistratus auspicia ad Patres redire non possunt. De eodem Patricio magistratu Liuius sæpe, qui in oratione P. Decij aduersus Patres, & in concione Claudij aduersus Plebeios pluribus docet magistratũ Patricium auspicia curare solitum. quàm porrò ampla esset huius muneris potestas in coendis comitijs. creandis magistratibus, atque etiam si opus fuisset, dimouendis etiam consulibus a consulatu, pluribus docet Cicer. de diuinat. & de legibus. Cessante autem superstitione Gentilium, licet extinctus simul fuerit Patricius magistratus, cum ipsorum sacerdotia, simulque auspicia fuerint antiquata, remansit tamen ipsa dignitas Patriciatus, quæ ex Patricio magistratu illud retinuit, ut sicut in eo Pontificalis dignitas erat perpetua, nec nisi obitu desineret, ita sub Christianis Imperatorib. Patriciatus dignitas perennis esset. id egregiè expressum habes apud Cassiod. Variar. lib. 6. form. 2. qui de eadem amplissima dignitate clarissimis tantum viris conferri solita agit lib. 8. epist. 9. 10. & 11. De eadem Zeno Imper. l. 3 de consul. Cod. lib. 12. hæc scribit: Nemini ad sublimen Patriciatus honorem, qui cæteris omnibus anteponitur, ascendere liceat, nisi prius aut consulatus honore potiatur, aut præfectura Prætorij Orientis, uel Illyrici, vel Vrbis administratione, aut Magistri militum, aut Magistri officiorum, &c. adeo itaq; erat Patriciatus excellens dignitas, ut nõ tam ea consulatu, quàm consulatus Patricia illustraretur dignitate, vt eleganter habes expressum a Iustiniano Imper. l. 1. Cod. de cons. adeò quòd nec iam (ut olim) Patricij dicerentur a Patribus qui & Senatores erant, sed quòd Patres dicerentur Imperatoris, vt idem Iustinianus testatur l. ult. Cod. Horum insignia (quantum ex nuper citatis Cassiodori locis colligere licet) erant chlamis, cingulum, calcei picti, & sella sublimis. Horum etiam auctoritate, legationes mitti consueuisse, auctor est Suidas. hallucinantur omnino, qui eiusmodi dignitatem ab Imperatoribus conferri consueuisse primatum sedium episcopis, ex prædicta a Cassiodoro recitata formula Patriciatus, sunt somniati. sed de his satis occasione Rufi martyris, hominis Patriciæ dignitatis.

c Rufi, & Carponij.] De iisdem tab. eccl. Capuanæ, in cuius breuiario acta ipsorum leguntur, sed aliqua leui censura purganda, ut quæ illic de Sybilla sunt addita, nam quibus temporib. Sybillæ vixerint, Varro, & alij plures docent.

d Marcellini, & soc.] Agunt de iisdem Beda, Vsuard. Ado, & alij recentiores, astipulanturque uet. man. script.

e Euthaliæ.] De eadẽ hac die Græci in dicto

 Menolo-

Menologio, vbi etiam describitur eius martyriũ.

f Anthusæ.] Hæc iunior Anthusa dicta est respectu senioris, quæ passa est in persecutione Valeriani, de qua supra xj. Kal. Septemb Agunt de eadem hac die Græci in Menologio.

g Narni.] De quo tabulæ ecclesiæ Bergomensis, ex quibus etiam Galesinus hac die.

h Cæsarij episcopi.] Agit de eodẽ hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores. Scribit de eo Gennad de vir. illustr. cap. 86. licet Suffridus in annotationibus ad Gennad fidem habens Trithemio & ille Vincentio, existimet ea quæ in Gẽnadio leguntur de Cæsario, ab aliquo alio esse ad dita, eo quòd Trithemius de vir. illust. ord. sanct. Bened. & de script. eccles. Cæsarium claruisse dicat anno Domini 690. adhærens Vincentio, quẽ citat; qui ait, illum floruisse anno Domini 700. Hæc autem quàm sint a veritate remota, perfacile erit ostendere, cum plures reperiantur scriptores, qui illius temporibus uixerint, atq; de eo scripserint; multaque insuper extent sacra concilia, quibus ipse præsens subscripsit. Vixit temporibus Iustini & successorum Impp. Venantius Fortunatus lib. 7. carm. ad Bodeg. ducem. & de gaudijs uitæ æternæ meminit de Cæsario episcopo Arelatensi, itemque de eodem lib. 5. in carmine ad Martinum, ad ciues Turonicos lib 8. de se ipso, & in carm. de virginitate. At uerò res gestæ eiusdẽ Cæsarij, quas Cyprianus eius discipulus fidelissimè scripsit, recitatque Sur. tom. 4. eius tempora satis significant: uixisse eum scilicet temporibus Symmachi Papæ, ad quem Romam uenit. ex his certa, firmaque redduntur, quæ scribit Gennadius, cum scilicet claruisse temporibus Anastasij Imp: cuius tempore sedit Symmachus Papa. Reperitur idem Cæsarius interfuisse concilio Arelatensi tertio, & quarto quod desideratur, cuius mentio habetur in concil. Meld. cap. 73. itemque conc. Vasensi, & Carpentoratensi, in quibus omnibus primo loco ut Metropolitanus subscriptus reperitur, sicut & Agathensi, quod celebratum est sedis illius temporibus, nimirum sub consulatu Messalæ, anno Domini 506. Ex his uideas quo iure Trithemius hunc sibi vendicet inter monachos ordinis sancti Benedicti, cum ante ipsum S. Benedictũ uixerit: qui (vt ipse testatur) anno 520. in Casino monte cœpit ordinis sui fundamenta iacere. Fuit autem Cæsarius professor cænobij insulæ Lerini sub Porcario abbate, ut prædicta acta testantur, id etiam profitetur ipse homilia 20. ubi multa locutus de laudibus illius cœnobii, addit: Ego, inquit, peculiaris alumnus uester. &c. Longe ante tempora sancti Benedicti monasticam obseruantiam in eadem insula uiguisse, exploratum certumq; habetur. Cum autem idem Trithem. citet eiusdẽ Cæsarij sermonem tertiũ, quo se profitetur S. Benedicti esse discipulum, nihil huiusmodi in sermonibus Cæsarij recens editis potui inuenire, quod si in aliquo tamen codice id reperitur, alterius potius auctoris existimandus est sermo. Extat egregia epistola Ennodii Ticinensis ad eundem Cæsarium scripta, de legatione, qua functus est ad regẽ Gothorum, eaque eximias Cæsarij virtutes commendat ac prædicat, incipit. Quod sæpe conceperam. &c. Non prætermittimus hic meminisse eiusdem Cæsarij sororis, dictæ sanctæ Cæsariæ virginis ac matris multarum virginũ, quę & ipsa egregia claruit sanctitate. de eadem idem Cyprianus in dictis actis sancti Cæsarij, & Fortunatus etiam lib. 8. in carm. de virginitate de eadẽ agit his uersibus, dum recenset eam inter illustres sanctitate virgines.

Has inter comites coniuncta Cæsaria fulget,
Temporibus nostris, Arelatẽse decus. Et inferius.
Dulce decus, vbi sit uene: anda Cæsaria præsens,
Præsule Cæsario non caritura tuo De eadem S. Cæsaria agit Greg. Turon hist. Franc. lib. 9. cap. 40. & 42. ibi de regulis eius, sub quibus S Radegũdis regina & aliæ monasticam vitam exercuerũt, conscriptis à prædicto S. Cęsario, de quo agimus. Fuit eiusdem nominis Cæsarius monachus scriptor uitæ S. Engelberti, quæ extat apud Sur. to. 6. die 7. Nouembris, qui etiam illa scripsisse putatur, quæ in Speculo exemplorum distinct. 6. recitantur, uixitque circa anno Domini 1250.

i Syagrii episc.] De eodem Beda, Vsuardus Ado, & alii hac die. scribit de eo Gregorius Turonens. lib. 9. de gest. Franc. c. 23. in fin. Ado Vien. in chron. anno Domini 575. appellatque eum, virum summæ sanctitatis, eundemque testatur interfuisse primo concilio Matisconensi. peruenit etiam ad tempora S. Gregorii Papæ, cuius ad eũdem extant plures epistolæ in registr. lib. 5. epist. 57. & lib. 6. epist 110. 112. 117. 118. & 119 Ipse autem Romam venit, subscripsitque priuilegio concesso ecclesiæ S. Medardi, indict. vndecima anno Domini 592. quibus etiam temporibus obiit, vt apparet ex libro 11. epistola 10. eiusdem registri. De eo etiam Fortunatus in uita sancti Germani episcopi Parisiorum cap. 65. illicque de eius ordinatione agitur.

k Ioannis episcopi.] De quo tabulæ ecclesiæ Papiensis.

l Licerii episcopi.] Agitur de eo in ecclesia Ilerdensi. ex cuius monumentis etiam mentio habetur in Flor. sanct Hisp.

m Poemonis.] De eo hac item die Græci in Menologio, plura autem in Vitas patrum.

Quinto

18 Quinto Kal. Septemb. Luna. B xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4			

HIPPONE Regio in Africa natalis ſancti Auguſtini a epiſcopi, & Eccleſiæ doctoris eximij: qui beati Ambroſij epiſcopi opera ad catholicam fidem conuerſus, baptizatus, eam aduerſus Manichæos, aliosque hæreticos accerrimus propugnator defendit, multiſque alijs pro Eccleſia Dei perfunctus laboribus, ad præmia migrauit cœlum: cuius reliquiæ b primo de ſua ciuitate propter barbaros in Sardiniã delatæ, & poſtea a Luitprando Rege Longobardorum Ticinum translatæ. ibi honorifice conditæ ſunt. Romæ ntalis ſancti Hermetis c uiri illuſtris, qui (ut in actis beati Alexandri Papæ legitur) primo carcerali cuſtodiæ mancipatus, deinde cũ aliis plurimis gladio cędente martyrium cõpleuit ſub Aureliano iudice. Briuate apud Aruernos paſſio S. Iuliani d martyris, qui cum eſſet beati Ferreoli tribuni comes, & in habitu militari occulte Chriſto ſerui ret, in perſecutione Diocletiani à militibus tentus, defectu gutture morte horribili necatus eſt. Conſtantiæ in Gallia ſancti Pelagij martyris, qui ſub Numeriano Imperatore & Euilaſio iudice martyrii coronam accepit Salerni ſanctorum martyrũ Fortunati, Cai, f & Anthes, ſub Diocletiano Imperatore & Leontio proconſule decollatorũ. Conſtantinopoli ſancti Alexandrig epiſcopi, glorioſi ſenis, cuius orationis uirtute Arius diuino iudicio damnatus crepuit medius, & effuſa ſunt uiſcera eius. Apud Santonas ſancti Viuiani h epiſcopi. Item ſancti Moyſis i Aetiopis, qui ex inſigni latrone inſignis anachoreta, multos latrones conuertit, & ſecum duxit ad monaſterium.

AVGVSTI. 28.

AVGVSTINI epiſcopi.] Agit de eodem Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores. De anno, ac die eius obitus, ſcribit Marcellin. in chron. Res geſtas ſuas a teneris annis uſque ad ſuſceptũ ſacrum baptiſma, atque receſſum ex Italia, ipſe pluribus proſecutus eſt in libris confeſſ. cætera autem Poſſidius epiſcopus Calamenſis. his etiam locupletiora collegimus ex epiſtolis, cæteriſque ipſius ſcriptis, alijsque probatis auctoribus, & per annos ſingulos intexuimus in Annal. eccleſiaſt. Migrauit ex hac uita, Theodoſio xiij. & Valentiniano iij. conſſ. dum uocaretur ad concilium œcumenicum Epheſinum Theodoſij imp. legatione, eſt is annus a Chriſto Domino quadringenteſimus trigeſimus.

b Cuius reliquiæ.] Eiuſmodi translatio primũ facta in Sardiniam inſulam, contigiſſe putatur, quando Tranſamundos Arianus rex Vuandalorũ omnes epiſcopos Africanos catholicos relegauit in Sardiniam temporibus Gelaſii Papæ, Paullo conſule, anno Domini 496. in quam quidem rem

insudauit industria sancti Fulgentij episcopi Ruspensis: baculis insuper & mitra illuc allata, hactenus in Sardinia asseruantur. astipulantur his etiam Franc. Fara de rebus Sardois. De translatione autem Ticinum facta cuius etiam hic mentio habetur, agit Beda, Ado, & alij hac die. Paul. diac. de gest. Longob. libro 6. cap. 14. Beda de sex ætat. in fin Ado. Viennen. in chro. ann. 718. Otho Frising. eodem anno, Sigebert. anno 721. Marian. Scot. ann. 734. Sigeberto autem assentitur Sigon. de reg. Italiæ. Sed de his actum est superius, die 28. Februarij, quando eiusmodi translationi solennitas agitur. vide quæ de ea re supra notauimus ea die.

c Hermetis.] De quo hac die Beda, & alij, Ado autem uberius recitat eius acta ex rebus gestis S. Alexandri Papæ, qui refert Sur. tomo 3. Errat Ado, dum passum scribit sub Aureliano Imp. Nã Aurelianus ille iudex erat, & non Imperator, ut prædicti acta significant, a temporibus enim Alexandri Papæ vsque ad Aurelianum Augustũ plus quam centum sexaginta annorum intercedit spatium temporis, passus est itaque Hadriano Imper. sub Aureliano iudice, ut eadem acta testantur. Pelagius Papa secundus illustrauit cœmeterium S. Hermetis. Erat celebris eius memoria apud Antium, cuius habetur mentio in actis sancti Bonifacij Papæ to. 1. concil.

d Iuliani.] De quo item Beda, Vsuardus, Ado, atque recentiores. Hac die eius celebritatem esse celebrandam, habes à Greg. Turon. lib. 2. de glor. martyr. cap. 29. qui ipse integrum librum scripsit de eius agone atque miraculis, recenset eum Lipom. tom. 3. & Sur. tom 4. Sidonius Apollin. agit de eodẽ in epist. 1. libro 7. Venant. Fortu. in carm. de gaudio vitæ æternæ, & ad Bodegis. lib. 7. & alij, qui ex prædictis acceperunt.

e Pelagij.] Agit de eodem hac die Beda, Vuandelbert. Petrus in catal. lib. 7. c. 120. & alij recentiores.

f Fortunati, & sociorum.] De his tabulæ ecclesiæ Salernitanæ, breuiarium, & alia eiusdem ecclesiæ antiqua monumenta. Horum translatio celebratur idibus Maij. ipsorum corpora asseruantur in ecclesia cathedrali in inferiore crypta: in superiori autem sub altari maiori positum est corpus S. Felicis presbyteri & martyris, cuius anniuersaria celebritatis illic agitur 21. Febr.

g Alexandri episcopi.] De quo hac die Beda, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio tertio Kal. Septembris. S. Athanasius de ipso scripsit ad Seraphionem col. 450. Gregor. Nazian. in orat. de cathedra Constantinopolitana non affectata, his uerbis: Egregij illius Alexandri discipuli estis magni Trinitatis propugnatoris, qui rebus, & uerbis impium errorem depulit & profligauit. Neque enim memoria uobis excedat Apostolica illa oratio, quæ impietatis auctorem & antistitem sustulit, idque locis impurissima lingua dignis; nimirum ut contumelia contumeliam ulcisceretur &c. hæc Greg. tribuens huius precibus interitum Arii. De eodem item Rufin. hist. lib. 1. c. 11. Theodoret. 1. cap. 14. & in Theophilo in Iacobo Nisibita. c. 1. Socrat. lib. 1. c. 26. & lib. 2. c. 3. & 4. Sozom. lib. 1. c. 17. lib. 2. cap. 29 & lib. 3. cap. 3. Niceph. hist. lib. 8. cap. 11. Niceph. epis. in chron. & in ea oratione, quæ a Metaphraste recitatur, de patribus Nicæni concil. habetur apud Lipom. tomo. 6.

h Viuiani, alias bibiani.] De diuersitate harum uocum uide inferius notata in S. Bibiana. Agit de hoc sancto Vsuardus. & Ado, hac die. Agit de eo Gregor. Turon. de gloria confes. cap. 57. De Basilica autem S. Bibiani Venant. Fortunatus carmen scripsit, cuius est exordium.

Digna sacerdotis Bibiani templa coruscant.
Quæ, si iusta petis, dat pia nota fides.

Eiusdem acta extare, scribit Greg. Turon. ubi supra. Successit hic Ambrosio eius sedis episcopo, ad quem extat epistola sexta Sidonii Apollin. lib. 9. Poniturque quintus ordine episcopus Santonẽsis in tab. Demochar. Extat de eodem epigramma Bonad. Santon. lib. 3. monod 22.

i Moysis.] De quo etiam hac die agunt Græci in eorum Menolog. paucisque referunt eius acta, vberius in Vitas patrum, & Nicephor. hist. lib. 11. cap. 36. Diuersus hic ab illo moyse anachoreta de quo Sozom. lib. 6. c. 38.

xxvij C Quarto Kal. Septemb. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5			

DECOL-

DECOLLATIO a sancti Ioannis Baptistæ, quem Herodes circa festũ Paschæ decollari præcepit: quæ tamẽ hoc die solẽniter colitur, quando b eius venerandum caput secundo inuẽtum fuit: quod postea Romam translatum, in ecclesia sancti Siluestri ad Campum Martium summa populi deuotione asseruatur. Romæ in monte Auẽtino natalis S. Sabinæ c martyris, quæ sub Hadriano Imperatore gladio percussa, martyrij palmam adepta est. Item Romæ sanctæ Candidæ d virginis & martyris cuius corpus Paschalis primus Papa in ecclesiam sanctæ Praxedis transtulit. Antiochiæ in Syria natalis sanctorum martyrum Nicææ e & Pauli. Constantinopoli sanctorum martyrum Hypatij f episcopi Asiani, & Andrææ presbyteri, qui ob cultum sanctarum imaginum sub Leone Isaurico barba pice illita atque incensa, & cute capitis extracta iugulati sunt. Perusiæ sancti Euthymij g Romani, qui Diocletiani persecutionẽ in fugiens, ibi cum uxore & Crescentio filio quieuit in Domino. Metis sancti Adelphi h episcopi & confessoris. Lutetiæ Parisiorum depositio sancti Mederici i presbyteri. In Anglia sancti Sebbi k Regis. Apud Smyrnam natalis sanctæ Basillæ. In pago Tricassino sanctæ Sabinæ l virginis uirtutibus & miraculis gloriosæ.

AVGVSTI. 29.

a DECOLLATIO sancti Ioannis Baptistæ.] De eadem solemnitate Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorum, itemque Græci, qui etiam Decollationem appellant, ut constat ex eorum Menologio, & ex cõstitutione Emmanuelis Imp. apud Theod. in nomoc. Phot. tit. 7. cap. 1. rei gestæ historiam describunt Sancti Euangelistæ, Matthæus cap. 14. Marcus cap. 6. & Lucas, c. 9. externorum autem Iosephus antiquit. lib. 18. cap. 7. De Herodiade, quæ in caput eiusdem præcursoris insultauit, scribit Hieron. in apolog. aduersus Rufin. deque sepultura eius corporis seorsũ à capite idem epist. 27. in epitaphio Paulæ. De diuina vltione in Herodiadem saltatricem vide Niceph. hist. lib. 1. cap. 19 & 20. & Metaphrast. in sermone de S. Ioanne quem recitat Sur. tom. 4. constat autem cædem S. Ioannis Baptistæ contigisse imminente festiuitate Paschali, ut Beda in Marc. c. 6. testatur, & alij. At quoniam illis temporibus (ut diximus) festa martyrum agi uetitũ erat: ideirco, sicut natalis dies S. Iacobi Apostoli, ita etiam eiusmodi celebritas, in aliud tempus translata est; & ut idem Beda testatur, in ipsum diem, quando Edesse inuentum fuit uenerandum caput ipsius. Ad hæc addimus, hac item die quarto Kalen. Septemb. totius orbis lætitia dedicatam esse basilicam illã Alexandriæ, super dirutum Serapidis tẽplum magnificentissimè excitatam, Theodosio Imperante, per Theophilum episcopum Alexandrinum; illucque prædicti S. Ioannis sacras reliquias allatas fuisse, atque reconditas. De ruina templi Serapinis supra actum est, de erectione prædictæ basilicæ, & illatione prædictarum reliquiarum agit Rufin. hist. lib. 2. cap. 27 & 28. dum scribit de sepulchro eiusdem S. Ioannis per Iulianum Apostatam prophanato, de quo etiam Niceph. lib. 10. c. 13. Metaphrastes in Artemio, Ado in chron. anno 361. Beda de sex ætat. in Iuliano, ubi agit de eadẽ basilica à S. Ioãne denominata, illic erecta. De die quarto Kalen. Septembris qua fuit consecrata, mẽtio habetur in illo tractatu de reuel. capitis, qui legitur in appendice Cypriani operum, ubi auctor alioquin synceram historiæ ueritatem prosequitur: de cæteris autẽ, quę illic habentur, mox differemus.

b Quando eius uenerandum caput inuentum fuit.] Iam superius sexto Kalẽ. Martij commemoratio agitur, quando in Palæstina primum inuentum est præcursoris sacrum caput apud Herodis olim regiam. Porro non tantum Latini, sed & Græci etiam secundam eiusdem capitis celebrãt inuentionem, sed alia die viij Kal. Iunij. quod autẽ spectet ad hanc, de qua agimus secunda inuentionem: scimus complures auctores eam referre ad tempora Marciani Augusti: id enim in primis

reperitur apud Marcellini comitis chronicō, Opilione & Vincomalo coss. apud Metaphrastē in vita S. Matronæ die 8. Nouēb. idq; Beda in Marc c. 6 & lib. de sex ætat. Ado in chron. itē tractatus ille de reuelatione capitis, qui fertur incerto auctore, ac denique nōnulli recentiorū, qui prædictorū fidē secuti sunt, vt Vsuard. Ado, & qui post hos scripserunt Martyrologia. Miratus sum uehementer manifestissimo errori tot tātorūq; auctores tā facilè subscripsisse. Constat etenim iā temporibus Valentis Imp. inuentū iterū sacrū caput, illudque eundem Imperatorem tentasse Cōstantinopolim deferre, sed minus licuit homini Ariano sācta tractare; quod tū eius successor pientissimus Theodosius Augustus religiosissime impleuit. id etenim tū Græci, tū Latini auctores, qui lōgè ante tempora Marcellini, vel aliorū prædictorū vixerunt, testatū suis scriptionibus reliquerūt, vt Sozom. hist. li. 7. ca. 21. & S. Prosper. in chron. an. 6. Theodosij Imp. Valentiniano quartū & Neotherio cōss. vbi hæc habet: Theodosius venerabilis Ioānis Baptistæ caput ex vico Cossai Cōstantinopolim deportās, septimo ab Vrbe lapide, in basilica, quā magno sumptu erexerat, recōdidit. hos secuti sunt cęteri, Niceph. li. 12. c. 49 Cedren in cōpend. an. 6. Theodos. Imp. Latinorū post S. Prosperū Sigebert. in chron. an Dñi 392. & alij. Quis itaq; dicere poterit factā esse secundā capitis inuentionem Martiano imperāte cū illud ipsum iā fuerit a Theodosio Imp. translatū atq; recondituū? Nec est qđ qui adhuc spōtè dicat, illud iterū deperditū ac tpe Martiani Imperatoris inuentum: nulla enim ratio id vel fingere, opinarive finit: nā à temporibus Theodosij vsque ad Marcianum Constantinopolitana ciuitas à Barbaris fuit immunis. Cuius autem fidei sit tractatus ille de reuelatione seu inuentione capitis S. Ioānis Baptistæ, declarat censura Gelasij: qui sic ea quæ ibi sunt reliquit lectoris arbitrio, vt quæ vera vel falsa sint ante examinet, quā probet; idq; merito: Nā quæ illic in exordio conscribūtur vsq; ad dedicationem templi per Theophilum facta, à prædictis auctoribus accepta, vera certaque esse noscuntur; quæ autem subsequuntur de capitis inuentione sub Marciano, ex præfatis historicis refelluntur. Quod item subditur de Iuranno episcopo Alexādrino Theophili successore, commentū esse non dubites; Cyrillus enim, & nō alius successit Theophilo; nec aliquis in serie episcoporum Alexandrinorum eius nominis reperitur episcopus. Nec etiam alicuius est fidei quod illic dicitur; translatum fuisse prædictum sacrum caput Alexandriam, quod constat a Theodosio delatum Constantinopolim. & reconditum in Hebdomo. Mittimus hic cuncta referre, quæ in illa tractatione displicent, vt manifestę veritati contraria. Si quod itaque caput Sancti Ioanuis (vt ibi legitur) Alexādria translatum est in Gallias, non quidem Baptistæ fuit, sed alterius Ioannis martyris, qui olim cum Cyro illic passus, illustrissimus habebatur, quorū acta ex antiquis monumentis Metaphrastes descripsit die 31. Ianuar. quæ recitat Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 1. Erat ille Ioannes patria Edessā, sepultusq; vnā cū Cyro, cuius domus mutata est in ecclesiā nomine triū puerorum erectam, vt eadem acta testantur; quæ quidem concinnitatem quandam cum his, quę illic scribuntur de translatione capitis, ac triū puerorum simul cum capite conditorum habere videntur. Legi etiam ex vita Grati episcopi Augustensis aliam historiam à prædictis lōgè diuersam de inuentione & trāslatione capitis S. Ioan. Bap. sed eiusmodi, quæ nullo fulciantur testimonio veritatis. Nos aūt (liceat dicere) prædicamus quod scimus, ac certa traditione didicimus. Rursus autem Romanū Martyrologium profitetur, caput S. Ioānis Baptistæ Romæ asseruari in ecclesia sancti Siluestri in campo Martio: pars tamen illa capitis, mentum dicta, qua illud caret, Augustæ Prętoriæ in finibus Subalpinorū haberi perhibetur, licet aliæ ciuitates easdem sacras reliquias sibi vendicent sed hæc nō disputo. Memini me legisse in bibliotheca S. Petri in Vaticano litteras Apostolicas Bonifacij octaui Rom Pont. quib. elargitur indulgentias inuisentibus prædictā ecclesiam ea die, qua illud sacratissimum caput in alio ornatissimo vase tunc affabrè facto repositum est intra argenteum tabernaculum, quod (vt memoria recolūt seniores sanctimoniales eius monasterij) tēpore Borbonicæ cladis à militibus direptum est; caput aūt cum suo vase, in quo hodie cernitur, seorsum positum atque absconditum à sacris virginibus illæsum seruatū fuit ob tam insigne monumentum eadem ipsa ecclesia S. Siluestri ad Caput dicta reperitur, vt habes apud Mart. Polon. libel. de quatuor maioribus regnis, cùm agit de palatijs Vrbis. Non omittimus dicere, non tantùm Alexandriā sacrarum reliquiarū præcursoris Domini olim factam esse participem, sed alias etiam vrbes Orbisq; regiones tātis pignoribus locupletatas eadem enim Cyrum Syrię ciuitatem ex Palæstina esset delata, scribit Theodoretus in Theophilo cap. 21. In Gallias insuper ad Valensem ciuitatem, ac in Maurienuam vrbem esse perlatas sacras Ioannis Baptistæ reliquias scribit Greg. Turon. de glor. m. c. 12. & 14. testantur hoc ipsum de Maurienna S. ber. in chron. an. Domini 613. agitque de miraculis illic editis. Nec prætermus S. Paulinum Nolanū episcopum easdem in Nolana basilica condidisse, vt ipse scribit in Natal. 9. S. Felicis: itemque S. Gaudentium episcopum Brixianum in basilica à se condita collocasse, vt idem refert in sermone habito in dedicat. basil. conc. sane Porrò sacrosanctum digitum indicem, quo Christum Dominum indicauit, dicens Ecce

agnus

agnus Dei.&c. Hierosolymis delatum esse in insulam Melitam à Fratribus Hospitalis S.Ioannis, illicq; magna veneratione haberi, percepi. De translatione manus eiusdem Præcursoris Domini historiam habes apud Sur. tomo 4. ex Metaphraste descriptam.

c Sabinæ.] De eadem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores. Recitat Surius ex Adone eius acta, Mombrit. tomo 2. habemus eadem syncerissima, quæ ex actis publicis sunt accepta, est illorum exordium: Illustris fœmina Sabina, &c. Vetus Romæ extat titulus S. Sabinæ in Auentino, cuius est mentio in côc. primo Romano sub Symmacho, & apud Greg. in regist. lib. 9. c. 22. & li. 11. c. 2. quam quidem ecclesiam Eugenius Papa secûdus exornauit, auxitque, vt constat ex li. de Romanis Pontificibus in Eugenio. sunt alia innumera eiusdem vetera monumenta.

d Candidæ.] De eadem Vsuardus. Reperitur in marmorea tabula, quæ est in ecclesia S. Praxedis, inter cæteros ibi conditos martyres descripta S. Candida.

e Nicææ, & Pauli.] De his etiam in prædicto man. scrip. antiquissimo Martyrologio, & Molan. in addit. ad Vsuard.

f Hypatij, & Andreæ.] Agût de his etiam Græci in Menologio x. kal. Octob. ibiq; sequum eorum martyrium describitur, cuius quidem genus cruciamenti expressum et habes in actis S. Stephani iunioris, quæ extant in appendice operû S. Ioânis Damasc. & apud Sur. tom. 7. die 28. Nouembr.

g Euthymij.] Cuius acta leguntur in gestis S. Crescentij martyris: accepimus eadem ab ecclesia Perusina.

h Adelphi episcopi.] Ponitur hic decimus ordine in serie episcoporum Metensium apud Democh. de sacrif. Miss. agit de translatione eiusdem hac die Molan. in addit. ad Vsuard. est serm. S. Petri Chrysologi 126. in Natali sancti Adelphij: autem sit ille, de quo hic agitur, non audeo affirmare.

i Mederici episcopi.] Agens de hoc Vsuardus hac die, appellat eum episcopum, cum tamen inter Parisienses episcopos nô recenseatur in catal. Democh. De eodem agit Vincent. lib. 37. cap. 92. Trithem. de vir. illustr. ord. sanct. Bened. libro 3. c. 231. appellat eum abbatem.

k Sebbi regis.] De quo plura Beda de gest. Anglo. lib. 4. 11. ex quo cæteri.

l Basillæ.] De ea tam in veteri Rom. Martyrologio, quàm etiam in man. scrip.

m Sabinæ.] Agit de eadem hac die Vsuardus, & Petrus in catal. lib. 7. c. 134. vbi tamen multa habentur censura digna.

25

30 Tertio Kal. Septemb. Luna. Dxxv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

ROMAE via Ostiensi passio beati Felicis [a] presbyteri, sub Diocletiano & Maximiano Imperatoribus: qui post equulei uexationem, data sententia, cum duceretur ad decollandum, obuius ei fuit quidam Christianus, qui dum se Christianum esse sponte profiteretur, mox cum eodem pariter decollatus est. Huius nomen ignorantes Christiani, Adauctum eum appellauerunt, eo quòd sancto Felici auctus sit ad coronam. Item Romæ sanctę Gaudentiæ [b] virginis & martyris, cum aliis tribus. Ibidem sancti Pammachii [c] presbyteri, qui fuit doctrina & sanctitate conspicuus. Coloniæ Suffectanæ in Africa beatorum sexaginta [d] Martyrum, qui furore gentilium cæsi sunt. Adrumeti item in Africa sanctorum Bonifacii [e] & Theclæ, qui beatorum duodecim filiorum martyrum parentes fuerunt. Thessalonicæ sancti Fantini [f] confessoris, qui à Sa-

à Saracenis perpessus, atque e monasterio, in quo mira abstinentia vixerat, expulsus, cum plurimos ad viam salutis perduxisset, demum in senectute bona quieuit. In territorio Meldensi sancti Fiacrij [g] confessoris. Bononiæ S. Bononij [h] abbatis.

AVGVSTI 30.

a FELICIS, & Adaucti.] De his itē Beda, Vsuard. Ado, & alij Recitat eorū acta Momb. tom. 1. habemus eadem man. scrip. quæ incipiunt: Cum feruor Diocletiani persecutionis &c. ex his Petr. in catalo. lib. 7. cap. 138. & alii recentiores ac cepisse noscuntur. Erat Romæ nobile cœmeterium nomine sanctorum Felicis & Adaucti, quod restituitur Ioannes Papa, ut apparet ex lib. de Roman Pontificibus in Ioanne.

b Gaudētiæ.] Agunt de eadem Beda, & Vsuardus, quibus assipulantur. vet. man. scrip.

c Pammachii.] Frequens est mentio de eo apud S. Hieronymum, qui ad ipsum scribit episto. 26. 50 & 52. Fuit hic gener sanctæ Paulæ, vxorē enim duxerat Paulinam eius filiā, vt idem S. Hieronymus scribit epist. 27 & in epitaphio Paulæ licet idem S. Hieron. in dicta epist. 26. & in c. 1. super Amos, in Isai. c. 60. lib. 17. & in prooem. lib. 18. per allusionem filium illius appellet. hic defuncta Paulina vxore, monachismam amplexus, Xenodochium construxit in Portu Romano, de quo idem Hieron. in d. episto. 26 Primus, inquit, inter monachos, primum sequens Patriarcham, &c. Erexit quoque titulum, Pammachii dictum, sanctorum Ioannis & Pauli. Obiit diem, cùm Vrbs Romana obsideretur à Gothis. ut idem refert in prooem. li. j. super Ezechielem, est is annus à Christo, secundum supputationem recentiorum, quadrigentesimus decimus. Inter innumeras eius virtutes, illa in primis enituit, qua solida firmitate, iunctis manibus cum S. Hieronimo, hæreticos Romam irrepentes impugnabat, meritoque de eo S. Hieronymus, in proœmio in Ioelem: Omni, inquit, arte pugnandi aduersus diabolum dimicas &c. eius uirtutes recenset etiam epistola 30 ad Oceanum in epitaph. Fabiolæ prope finem.

d Sexaginta martyrum.] De his scribit S. Augustinus episto. 267. Passi sunt hi, quando ex edictis Honorii Imperatoris, quæ recensentur in Codice Theodosiano tit. de paganis, iussum est omnia simulachra confringi, quarum quidem legum idem August. meminit de ciuit. Dei lib. 18. c. 54. & Prosper de Prædict. c. 16. Vide de his l. si quæ in agris sunt templa. eod. tit. de pag.

e Bonifacii, & Theclæ.] Plura de iisdem martyribus leguntur in actis sanctorum duodecim fratrum, quæ apud nos man. scrip. asseruantur.

f Fantini.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, resq; eius præclare gestas referunt.

g Fiacrii.] Extant eius acta ex man. scrip. edita apud Sur. tom. 7. Agit de eodem Molan. in addit. ad Vsuard. & alii.

h Bononii abb.] De quo etiam tabu. eccles. Boniensis, ex cuius antiquis monumentis eius acta accepta, relata sunt apud Sur. tom. 7. migrauit ex hac uita anno Domini 1026. eiusq; sanctitatem probauit Ioannes Papa uigesimus.

xxiiij. E Pridie Kalen. Septemb. Luna. 31

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7			

TREVIRIS natalis sancti Paulini [a] episcopi, qui tēpore Arianæ infestationis, a Constantio Imperatore Ariano ob catholicam fidem exilio relegatus, & extra Christianum nomen usque ad mortē, mutando exilia, fatigatus, tandem apud Phrygiam defunctus, beatæ passionis coronam percepit a Domino. Item sanctorum martyrum Robustiani [b] & Marci. Transaquis in Marsis ad lacum Fucinū natalis

lis sanctorum martyrum Cæsidij [c] presbyteri, & sociorum, qui in persecutione Maximini martyrio coronati sunt. Cæsareæ in Cappadocia sanctorum Theodoti, [d] Ruffinę, & Ammię: quorum duo primi sancti Mamantis martyris parentes fuerunt, quem Ruffina in carcere peperit, & Ammiam educauit. Athenis sancti Aristidis, [e] fide & sapientia clarissimi: qui Hadriano principi de religione Christiana uolumen obtulit, nostri dogmatis continens rationem, & quòd Christus Iesus solus esset Deus, præsente ipso Imperatore luculentissime perorauit. Antisiodori sancti Optati [f] episcopi & confessoris. In Anglia sancti Aidani [g] episcodi Lindisfarnensis, cuius animam cum sanctus Cutbertus ouium pastor in cœlum ferri vidisset, relictis ouibus factus est monachus. Apud Nuscum sancti Amati [h] episcopi.

AVGVSTI 31.

a PAVLINI episcopi.] De eodem Beda, Vsuard. Ado, ac cæteri oës hac die. Hic in exiliũ missus est à conciliabulo Arelatensi, an. uigesimo Cõstantij Imp. ut scribit S. Hieronymus in chro. qui ẽt subdit, eundem anno uigesimotertio eiusdem Imp. in exilio uita functum esse. Agit de eodem sanctus Athanasius in apologia de fuga sua, Hilarios in libel. ad Constantium, Liberius Papa in epistola ad Lucif. Calarit. Seuerus histo. libro 2. & Cassiod. lib. 5. cap. 15. eius uenerandum corpus Treuiros relatum est, & in crypta una cum sanctis martyribus conditum; ac demum an. à Christo Domino millesimo septuagesimoprimo, repertum fuit, ut Sigebertus scribit in chro. his uerbis: Treueris in ecclesia S. Paulini in crypta subterranea inuenitur corpus eiusdem S. Paulini, quod olim è Phrygia, ubi exulauerat, reportatum; ibi à Felice episcopo catenis ferreis fuerat suspensum: & iuxta eum multa corpora sanctorum; ad dexteram scilicet eius Palmatius Consularis & Patricius Treuirorum, ad sinistram Tyrsus unus de principibus Thebeæ legionis cum multis Thebæorum in hac Vrbe à Rictiouaro martyrizatis Ad caput septem senatores Vrbis, Maxentius, Constantius, Crescẽtius, Iustinus, & tres fratres, Leander, Alexander, & Soter; ad pedes Hormisda Papirius, Constans, & Iouinianus. & cum multi alii iacerent, horum tantum nomina, & tẽpus passionis aureæ litteræ in pariete scriptæ signabant, eosq; omnes sub Rictiouaro passos fuisse docebant. hæc ille.

b Robustiani, & Marci.] De his Rom. uetus Martyrolog. cui astipulantur antiqua man. script.

c Cæsidii, & soc.] De quo diximus supra tertio idus August. cum de Rufino episcopo actum est. Celebris est eius memoria Transaquis apud Fucinum lacum, ubi & multis quotidie miraculis illustratur. inde enim maternum genus ducentes res testatas atque expertas loquimur.

d Theodoti, & soc.] Agunt de ijsdem Græci, quorum acta iuncta simul cum illis sancti Mamantis recitat Metaphrastes, extant apud Sur. tom. 4. die 17. August.

e Aristidis.] De quo hic Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Scribit de Aristide Euseb. in chron. an. 9. Hadriani Imp. & hist. libro 4. cap. 3. & 5. Hieron. de script. eccles. & in episto. 84. ad Magnum oratorem.

f Optati episcopi.] De eodem hac die Vsuard. Errore labitur Petrus in catal dum putat hunc esse Optatum illum Milleuitanum episcopum, de quo superius actum est. Ille etenim Mileui in Numidia; hic autem Antisiodori in Gallijs uixit, atque decimusquartus numeratur eius sedis episcopus, successorque sancti Gregorij, uixit temporibus Iustinian. Imper. ut ex tabulis eius ecclesiæ constat quas Demochares edidit.

g Aidani episc.] Huius res gestas prosequutus est Beda de gest. Anglor. lib. 3. c 3. 5. 14. usque 17. ubi agitur de eius obitu. De eodem meminit in uita S. Cutbert. c. 4. excessit ex humanis (vt idem scribit in epitome) anno Domini sexcentesimo quinquagesimoprimo.

h Amati episcopi.] Scripsit eius res gestas Felix Renda prior Monasterij montis Virginis. migrauit ex hac uita anno Domini 1193. Celestino tertio Romano Pontifice.

SEPTEM-

SEPTEMBER.

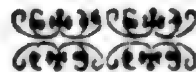

xxiij. F Kalendis Septemb. Luna. 1

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

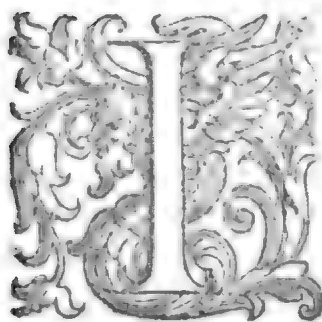

N prouincia Narbonenſi S. Aegidij a abbatis & confeſſoris. Beneuenti ſanctorum martyrum duodecim b Fratrum. In Palæſtina ſanctorũ Ioſue c & Gedeonis. d Hieroſolymis beatæ Annæ e propheteſſæ, cuius ſanctitatem ſermo Euangelicus prodit. Capuæ via Aquaria S. Priſci f martyris, qui fuit unus de antiquis Chriſti diſcipulis. Rhemis in Gallia S. Xyſti g diſcipuli beati Petri Apoſtoli, qui ab eo primus eiuſdem ciuitates epiſcopus conſecratus, ſub Nerone martyrij coronam accepit. Tuderti in Vmbria S. Terentiani h epiſcopi & martyris qui ſub Hadriano Imperatore, Lætiani perconſulis iuſſu, equuleo & ſcorpionibus cruciatus, demum abſciſſa lingua capitis damnatus martyrium compleuit. Heracleæ S. Ammonis i diaconi, & ſanctarum quadraginta Virginum, quas ille erudiuit in fide, & ſub Licinio tyranno ad martyrij gloriam ſecum perduxit: In Hiſpania ſanctorum martyrum Vicentij k & Læti, Populonij in Tuſcia S. Reguli l martyris, qui ex Africa veniens, ibi ſub Totila martyrium conſummauit. Apud Senonas beati Lupi m epiſcopi & confeſſoris, de quo refertur, quod quadam die, dum præſente clero ſacris altaribus adſtaret, lapſa eſt cælitus gemma in eius calicem ſanctum. Capuæ item alterius Priſci n epiſcopi, qui vnus fuit ex illis ſacerdotibus, qui in perſecutione Vandalorum ob fidem catholicam varie afflicti, & vetuſtæ naui impoſiti, ex Africa ad Campaniæ litora peruenerunt, & Chriſtianam diſciplinam in ijs locis diſperſi, diuerſique eccleſijs præfecti mirifice propagarunt. Fuerunt autem eius ſocii, Caſtrenſis, Tammarus, Roſius, Heraclius, Secundinus, Adiutor, Marcus, Auguſtus, Elpidius, Canion, & Vindonius. Apud Aquinum ſancti Conſtantij o epiſcopi, prophetiæ dono, multiſque virtutibus clari. Apud Cenomanos S. Victorii p epiſcopi. In territorio Conſtantienſi ad Aquas duras ſanctæ Verenæ q virginis.

AEGI-

a AEGIDII abb.] De quo & Bedæ, & Adonis Martyrologia. Ferũt scripsisse uitam eius Fulpertum episcopum Carnotensem. Habemus eius acta man.scrip.incerto auctore.incipiunt:Sanctus Aegidius natione Græcus, &c. agit de eodẽ Vinceut.lib.23.c.139.Antonin.2. par.tit.13. c.6. §.33.Petrus in catal.lib.8.c.15 Trithem. de uir. illustr.ord.sanct.Bened.lib.2.c.2. & lib.3.cap.162. Claruisse testatur Sigeb. in chron. anno Domini 715.sed errat.nam ut ex eius uita apparet, constat vixisse temporibus Cæsarii episcopi Arelatensis: qui claruit temporibus Clodouei regis Franc. & Theodorici regis Italiæ, ut notauimus superius die 27. Augusti in Cæsario.

b Duodecim fratrum.] De his agitur in uet. Rom.Martyrologio, cui astipulantur etiam antiqua man.script. Scripsit horum acta carmine heroico Alfanus episcopus Salernitanus,quæ in septimo tomo addito ad Surium, scripta habentur. Habemus eadẽ soluta oratione charactere Lõgobardo scripta. In quib. omnibus corrigenda sunt, quæ in eis de sancto Cypriano martyre narrãtur: longe enim ante tempora Maximiani, quibus hi passi dicuntur, uixit sanctissimus Cyprianus: nisi forte in iisdem actis in nomen Imperatoris error irrepsit,& pro Valeriano,sit positus Maximianus. Fuerunt hi omnes Afri, patria Adrumetini, qui illic primum cruciati,inde in Italiam ducti,diuersis diebus martyrium consummarunt.

c Iosue.] De quo præterea, quæ habentur in sacris voluminibus, agit Iosephus antiquit.li.3.& sequent. Adnumerabatur olim Iosue inter Prophetas,secundum Epiphan.in panar.hæres.66.prope finem. Vsque ad tempora S.Hieronymi(mirũ dictũ)extabat sepulchrũ Iosue in mõte Ephraim, quod S.Paula circuens loca sacra,uenerata est, ut idem S.Hieronym. in epitaphio Paulæ epist.27. scribit,his uerbis:Sepulchra quoque in monte Ephraim Iesu filii Naue, & Eleazari filii Arõ sacerdotis e regione uenerata est,quorum alter conditus est in Tamathsare a Septentrionali parte montis Gaas,alter in Gabaa filii sui Phinees.

d Gedeonis.] De eodem una cum Iosue hac die Beda,Vsuardus,Ado,ac cæteri recẽtiores eius acta narrantur in lib. Iudic.ca.7. & 8.adnumeratur inter laudatissimos viros a Paul. in epistol. ad Hebræ.cap.11 de eo Iosephus antiquit. lib.5. c.9. Isidor. de uit.& mort.sanct.

e Annæ prophetissæ.] De qua Luc.Euãg. ubi S Ambrosius,qui & in lib.de uiduis plura de eaden,& S.Hieronymus episto.20. ad Furiã de uiduitate seruanda, & alii. Agit de eadem hac die Beda, Vsuardus,Ado,ac cæteri Latinorum, Græci autem in Menolog.ad 5 Kal.Septemb.

f Prisci.] Agunt de eodẽ hac die Beda,Vsuardus, Ado,& alii.testantur simul,hunc fuisse ex numero septuaginta duorum discipulorum. Plurib. de eo Petrus in catal.lib.8.c.17.

g Xysti.] Vsuardus,& Ado, de eodem hac die. Hunc fuisse primum Rhemensis sedis episcopum tabulæ eius ecclesiæ, quas descripsit Democh.plane significãt;testãtur id ipsũ Vsuar.& alii. Suessionẽsis quoq; ecclesiæ ponitur primus episcopus Xystus tpe Neronis i tab. eiusdẽ eccl.apud Democ.

h Terentiani episcopi.] De quo etiam tabulæ ecclesiæ Tudertinæ, unde eius acta manuscripta accepimus. in breuiario Capuano item eiusdem martyrium describitur.

i Ammonis, & soc.] De his etiam Græci hac die in Menologio,ubi eorum martyrium recensetur. legem Licinii Imper. cuius auctoritate hi omnes necati sunt, recitat Euseb. in uita Cõstantini lib.1.cap.46. Fuit eiusdem nominis egregia sanctitate monachus,de quo Græci agunt quart nonas Octob.cuius animam in cœlum deferri vidit Antonius,ut scribit Athã.in uita Anton. plura de eo in Vit.patr.cap.30. Suidas,& alii. Alius ab eo est diuersus,qui ab Origenista, de quo Hier. ad Cresiphontem.

K Vincenti,& Læti.] Agitur de iisdem hac die in breuiario Toletano.

l S,Reguli.] Extãt de eius martyrio acta man. script. in quibus eum fuisse in Africa episcopum, & in Italiam veniẽtem in Tuscia sub Totila occubuisse martyrio expressum habetur. in iisdẽ in fine hac descripta habentur: Cuius dignissimam sanctitatem Beatus Beda considerans, etiam memoriã facere curauit in Martyrologio suo, quod versibus exametris composuit,dicens.

Septembris Regulus tenet,orditurq; Calẽdas,
Regulus antistes:sibiq; caput ense peremptum
Portauit binis,Christo stadiis faciente.

Cuius reliquias nũc vrbs Lucẽsis adorat.) hæc ibi.porrò Bedæ quod citatur Martyrologium metrice scriptum excidisse uidetur:nam quæ dicuntur Ephemerides Bedæ alterius auctoris esse noscuntur.

m Lupi episc.] De quo item Beda,Vsuar.Ado extant eius res gestæ, quas recitat Sur. tomo 5. Agit de eodem Sigeb in chron.ann Domini 616. Vicent.lib.23.cap 9.& 10. Petrus in catal libro 8. c.20. Adnumeratur inter episcopos Senonẽses, uicesimus ordine in tab.Democh.

n Prisci episcopi.] Tam de Prisco, qui de collegis,quorum hic nomina notantur, agitur in uita sancti Castrensis episcopi,quam manuscriptam accepimus est eius exordium: Textus sacræ historię edocet, &c. cuius superius meminimus, cum de ipso egimus. Quisquis fuerit eius auctor,constat quidem inscitia rerum ac temporum, nonnulla ueritati contraria admiscuisse, ut ea, quæ in eius principio leguntur de Valente, & Valentiniano Augustis, quos dicit acerbissime Dei ecclesiã perse-

persecutos esse, eorumq. auctoritate hos sanctos episcopos Africa pulsos, nauique cariosæ impositos, ac maris tempestati commissos. De Valente nulla est dubitatio, ipsum Arianorum patronum in catholicos sæuisse: verùm ille Orientale tantum administrauit Imperium, ac Orientaliũ tantummodo uexauit ecclesiam. Valentinianus autẽ germanus eius, qui eodem tempore Occidentalis Imperij regebat habenas, pius fuit & orthodoxus. sub cuius ditione (aut dubium) erat prouincia Africana. Quæ itaque in persecutione Vuãdalica facta sunt, quando et S. Quoduultdeus Carthaginẽsis episcopus (ut scribit Victor libro 1. de persec. Vuandal.) una cum suis, pari discrimine nauibus fractis impositus, pelago creditus est, uel quæ id generis a successorib. regib. Vuandalorum sunt perpetrata: ea ipsa (inconsultè admodum) auctor ille Valentiniano atque Valẽti Impp. adscripsit. Iure itaque hæc in persecutione Vuandalica facta esse, docet Romanum Martyrologium.

o Constantij epis.] De eo scribit S. Greg. lib. 2 dialog. c. 16. ubi demonstrat eũ uixisse temporibus S. Benedicti, rursumq. lib. 3. c. 8. uita functũ refert temporibus Ioannis Papę scripsit vitã eius Petrus diaconus bibliothecarius Casinẽsis, ut testatur Petrus diac. li. de uir. illustr. monast. Casin. c. 45. sed non extat. Alter fuit Constantius, siue Constantinus (utroque.n. nomine appellatum lego) eiusdem ciuitatis episcopus, qui interfuit Romano concilio sub Hilario Papa, & alio sub Felice habito, Boetio consule, cui successit Asterius, qui affuit Symmacho Papæ aduersus Laurentiũ schismaticum, ut constat ex actis conciliorũ Roma. sub Symmacho.

p Victorij episc.] Agit de eodem hac die Beda, Vsuard. Ado, atq. alij recentiores. successit hic S. Lẽborio eiusdẽ sedis episcopo, quintus ordine, seditq. annos 24. mens. 7. dies 13. ut constat ex tabu. eius ecclesiæ, quas descripsit Democh lib. de sacrif. Mis. Agit de eo Grego. Turon. de glor. confess. c. 56. Claruit temporibus Theodosij Imp. notissimo sancto Martino, ut apparet ex his, quæ de eo hic Beda scribit in Martyrologio. Eius acta manu scrip. Leobijs extare, tradit Molan.

q Verenæ.] De qua Beda hac die, & alij recentiores. De alia, Verona dicta, virgine sanctimoniali agit Molan. in indic. sanctorum Belgij, & in add. ad Vsuar. ad quartum kal. Septembris.

xxj. Quarto nonas Septemb. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9			

ROMAE sanctę Maximæ a martyris, quæ vna cum S. Ansano Christum cõfessa, in persecutione Diocletiani, dum fustibus cæditur, reddidit spiritum. Pamiæ in Gallia S. Antonini b martyris, cuius reliquię in ecclesia Palentina magna veneratione asseruantur. Item sanctorum martyrum Diomedis, c Iuliani, Philippi, Eutychiani, Hesychij, Leonidis, Philadelphi, Menalippi, & Pantagapæ: quorum alij igne, alii aqua, ense alij & cruce martyriũ compleuerunt. Nicomediæ sanctorum martyrũ Zenonis, d Concordii, & Theodori filiorũ eius. Eodẽ die passio sanctorum Euodii, e Hermogenis, & Callistæ germanorum. Lugduni in Gallia natalis S. Iusti f episcopi & confessoris, & miræ sanctitatis & prophetici spiritus uiri. Hic episcopatui cædens, & in eremum Aegypti una cũ Viatore eius lectore secedens, cum aliquot annis proximã angelis uitam egisset, & dignus suorum laborum finis aduenisset, coronã iustitiæ percepturus migrauit ad Dominum pridie idus Octobr. cuius sanctum corpus una cum ossibus beati Viatoris eius ministri Lugdunum postea hac ipsa die relatum fuit. Ibidem S. Elpidii g episcopi & confessoris. In Piceno item sancti Elpidii h abbatis, cuius nomine oppidum appellatum, sacrum eius corpus se possidere

recongaudet. In monte Soracte sancti Nonnosi i abbatis, qui oratione sua ingentis molis saxum transtulit, alijsq. miraculis coruscauit.

SEPTEMBRIS 2.

a MAXIMAE.] Agitur de ea etiam in uet. man. script. necnon in actis S. Ansani martyris, & apud Petr. in catal. lib. 1. c. 14.

b Antonini.] De quo itē Beda, Vsuar. Ado, & alij recētiores. Extant eius acta apud Mombr. to. 1. & Petr. in catal. lib. 8. c. 14. passus est autem non Apameæ in Syria, ut multi opinati sunt, sed Pamiæ apud Tholosam, ut constat ex tabulis ecclesiæ Palentinæ, in qua eius dies natalis solemniter agit, ubi sacræ corporis eius reliquiæ requiescūt.

c Diomedis, & soc.] Agūt de his præterea Greci in Menologio; illicque eorum martyrij acta describuntur.

d Zenonis, & soc.] De his tab. eccl. Capuanę, in cuius veteri breuiario eorū martyriū recensetur.

e Euodij, & soc.] Græci itidē agunt de his hac die in Menologio, ubi breui compendio acta ipsorum narrantur.

f Iusti episcopi. De quo Beda, Vsuard. Ado, & alij recentiores. Habentur res gestæ ipsius apud Sur. tomo 5. hac die agit de eodem Ado Vienn. in chron. an. Domini 379. Hic ille Iustus, qui pro omnibus Gallicanis episcopis interfuit legatus cōcilio Aquileiensi temporibus Gratiani Imp. ponitur eius sedis episcopus decimustertius ordine in tabulis episcoporum Lugdunensium, quas recitat Demochar. lib. de sacrif. Missæ.

g Elpidij episc.] Agit de eodem Beda, ac cæteri, qui supra; Petrus et in catal. li. 8. c. 27. numeratur eiusdē sedis episcopus xvij. in eiusdē tabulis.

h Elpidii abb.] De quo & Petrus in catalo. lib. 8. c. 28. cumq; Cappadocem genere fuisse scribat, illū esse putamus, de quo præclara Palladius narrat c. 37. Est celebris memoria huius in Piceno, nā præcipue colitur in oppido, quod ab eius nomine S. Elpidius appellatur. Fuit præterea alius Elpidius doctrina, & egregius operibus nobilis, qui tēporibus Constantii Augusti functus est legatione in Oriēte aduersus Arianos, missus à Iulio Romano Pontifice, ut patet ex eiusdem litteris, quæ extant apud Athanasium. Scribit Sigeb. sacras reliquias S. Elpidii, sociis S. Eutychii episc. a regione Marsorum translatas esse in Gallias ann. Domini 969. hæc ipse in chron eo anno.

i Nōnosi abb.] Eius res gestas S. Gregorius Papa conscripsit lib. 1. dialog. c 7. meminit eiusdem in regist. lib. 2. epist. 50. ind. 11. c. 89.

3 Tertio nonas Septemb. Luna. A xxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

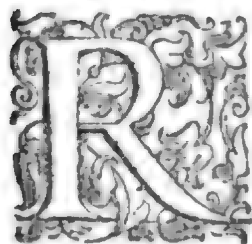

ROMAE S. Serapię a virginis, quæ sub Hadriano principe cum esset tradita b duobus lasciuis iuuenibus, & minime potuisset illudi, nec postmodum ardentibus facibus inflammari, iussu Beriilli iudicis fustib. cæsa, dehinc gladio decollata est. Passa est autem quarto Kalendas Augusti, & à beata Sabina in suo monumento iuxta c areā Vindiciani sepulta; sed memoria ipsius martyrij hac die celebrior habetur, quādo ambarū sarcophagū ibi cōpositū & ornatū fuit, & locus orationis condigne dicatus. Corinthi natalis S. Phoebes, d cuius meminit beatus Apostolus Paulus ad Romanos scribēs. Aquileiæ sanctarū virginū & martyrū Euphemię, e Dorotheæ, Theclæ, & Erasmæ, quæ sub Nerone post multa supplicia gladio cæsæ sunt, & à sancto Hermagora sepultæ. Capuæ SS. martyrū Aristæi f episcopi, & Antonini pueri. Nicodemiæ passio S. Basilissæ g virginis & martyris. quæ annos

nouem

nouem nata, cum in persecutione Diocletiani sub Alexandro præside, verbera, ignes, ac bestias diuina uirtute superasset, in oratione spiritum Deo reddidit. Item sanctorum martyrum Zenonis h & Charitonis, quorum alter in lebetem liquati plumbi coniectus est, alter in fornacem ignis immissus. Cordubæ S. Sãdalij i martyris. Eodẽ die natalis sanctorum martyrũ Aigulphi k abbatis Lerinensis, & sociorum monachorum, qui præcisis linguis, oculisq; effosis, gladio obtruncati sunt, Tulli in Gallia sancti Mansueti l episcopi & cõfessoris. Mediolani depositio sancti Auxiani m episcopi. Eodem die S. Symeonis n Stylitæ iunioris. Romæ ordinario o incomparabilis viri S. Gregorij magni in summnm Pontificem, qui onus illud subire coactus, e sublimiori throno clarioribus sanctitatis radijs in Orbe refulsit.

SEPTEMBRIS 3.

a SERAPIAE.] De eadẽ Beda, Vsuar. Ado, & alij, ex actis S. Sabinæ, de quibus superius quart. Kal. Aug. & Sur. to. 5. hac die, extantque eadem vberius manuscript. apud nos, estque illorum exordium: Cum dies, &c.

b Iuxta aream Vindiciani.] Aream hic accipias locum ipsum, vbi sepelirentur defuncti Christiani. habes apud Tertulliannm ad Scapulã hæc verba: Sub Hilarino præside, cum de Areis sepulturarum nostrarum acclamassent, Areæ non sint, Areæ ipsorum non fuerunt, messes enim suas nõ egerunt. hæc ibi idcirco, quoniam dictæ sunt etiã Areæ loca illa ad trituram segetum composita. De Area sepulchrorum, quæ & nos cœmeteria dicimus, habes etiam in actis passionis sancti Cypriani, in fine hæc posita, Eius corpus propter Gentilium curiositatem in proximo positum est cum cereis, & scholaribus in Aeris Macrobij Cãdidis procuratoris.

c Tradita duobus lasciuis iuuenibus.] Sepius reperies, Christianas uirgines, cum necandæ essent, antea in discrimen esse positas castitatis, sed Deus cuius nutu omnia reguntur, eas saluo pudore uoluit immolari. Habes apud Suetonium more antiquo Romanorum nefas fuisse, uirgines uiolentia morte necare; ac idcirco ante construpandas curare. hæc enim idem Suetonius in Tyberio cap 61. ait: Immaturæ puellæ, quia (more tradito) nefas esset uirgines strangulari: uitiatæ prius a carnifice, deinde strangulatæ. hæc ille. habes hoc ipsum ex Dione lib. 56. necnon ex Tacito li. 5. cum agunt de Seiani filia, morti addita. Verum eiusmodi scelus antiquatum iam fuisse videtur: cum reperiantur quamplurimæ virgines Romæ passæ martyrium absque aliquo pudoris illato detrimento.

d Phœbes.] De qua Paul. ad Roman. cap. 16. Agunt de eadem hac die Beda, Vsuardus, & alij recentiores.

e Euphemiæ, & soc.] De his uet. man. scrip. ex quibus Molanus, & Galesinus hac die, licet in tabulis ecclesiæ Aquileiensis, quas man. scrip. accepimus, agi de his reperimus ad xiii. Kal. Octobr. Plura de iisdem leguntur in actis S. Hermagoræ episcopi, ex quibus Petrus in catal. lib. 8. ca. 19. & Hier. Rub. lib. 1. hist. Rauen.

f Aristei, & Antonini.] Beda, & Vsuardus, qui de his agunt hac die, horum acta extare testãtur, sed excidisse putamus quando quidem nec in sua ipsorum ecclesia reperiũtur, ubi omisso Aristæo, tantum de Antonino agi reperimus in eius breuiario. hinc ducimur coniectura, ob numeras bellorum clades illius nobilissimæ ecclesiæ monumẽta esse deperdita.

g Basilissæ.] Agunt de eadem hac die Greci in Menologio, quod citare consueuimus, ubi & eius martyrũm enarratur.

h Zenonis, & Charitonis.] idem qui supra in eodem Menologio, de his agunt seorsum, quasi indicantes non una simul sed diuersis in locis, eadem die passus esse.

i Sandalii.] De quo mentio habetur in Flore sanct. Hisp. ex monumentis eccles. Rondubens.

k Aigulphi, & soc.] Horum acta sincere descripta refert Sur. tomo 5. passi sunt circa anno Domini 560. Sigibert. autem ponit in chron anno 551.

l Mansueti episc.] agit de eodem hac die. Ado ponitur hic primus eius ecclesiæ episcopus, ac S. Petri Apostoli discipulus.

m Auxani episcopi. De quo tab. ecccls. Mediolan. ex quibus etiam Galesinus hac die.

n Symeonis iunioris.) Græci autem in Menologio de eodẽ agunt, ac matre eius Martha Kal. Septembr. De duobus Symeonibus, iisdemque

Stylitis cōsule notata superius in Symeone seniore, nonis Ianuarij. Moritur hic sub Mauritio Imp. ut auctor est Euagr. hist. lib. 6. c. 22.

o Ordinatio &c.] De eadem S. Gregorij ordinatione in uet. Rom. Martyrol. & aliquibus man. scrip. agitur. In hanc diem transferebatur etiam natalis eius cum Quadragesimali tempore de sanctis agi, uetitū esset: ut scribit Radulph. de obser. can. cap. 16. De eadem ordinatione Gregor. Turon. hist. Franc. lib. 10. c. 1. Paul. diac. de gest. Longob. lib. 3. c. 11. Ioan. diac. lib. 1. c. 37. 38. 39. in vit. S. Gregor. Ipsemet Greg. frequenter cum gemitu lib. 1. & 2. regist. meminit de sua ordinatione. Quod ad tempus spectat, contigit ordinatio S. Gregorii indict. 9. anno 6. Mauritii Imp. est is annus Domini quingentesimus nonagesimus primus, ut ex eius registro epistolarum aperte colligitur, errant autem qui eam referunt in an. quingentesimum ac nonagesimum, ut fusius monstrauimus in Annal. eccles.

4 Pridie nonas Septemb. Luna. B xxx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11			

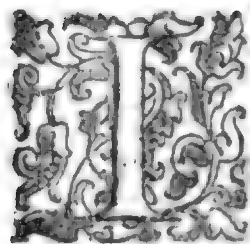

IN monte Nebo terræ Moab sancti Moysis a legislatoris & prophetæ. Ancyræ in Galatia natalis sanctorum trium puerorum Ruffini, b Siluani, & Vitalici martyrum, Cabilone in Gallia sancti Marcelli c martyris sub Antonino Imperatore, qui cum à præside Prisco ad profanum cōuiuium fuisset inuitatus, & huiusmodi epulas execrans, omnes qui aderāt, cur idolis deseruirent, libera increpatione corriperet, ab eodem præside inaudito crudelitatis genere, cingulo tenus defossus est in terra, sicque triduo in laudibus Dei perseuerans, incontaminatum spiritum Deo reddidit. Eodem die sanctorum martyrum Magni, d Casti, & Maximi. Treuiris sancti Marcelli e episcopi & martyris. Eodem die sanctorum Thamelis, f antea idolorum sacerdotis, & sociorum martyrum sub Hadriano Imperatore. Item sanctorum martyrū Theodori, g Oceani, Ammiani, & Iuliani, qui sub Maximiano Imperatore dissectis pedibus in ignem coniecti, matyrium consummarunt. Arimini sancti Marini h diaconi. Neapoli in Campania natalis sanctæ Candidæ, i quæ sancto Petro ad eam urbem ueniēti prima occurrit, atque ab eo baptizata postea sancto fine quieuit. Ibidem sanctæ Candidæ k iunoris, miraculis claræ. Viterbii sanctæ Rosæ l uirginis.

SEPTEMBRIS 4.

a MOYSIS.] Agunt de eodem hac die nō tantū Latini omnes, sed & Græci in Menologio. Frequentissime de eo in diuinis scripturis, & in Iosepho historico, & Philone, aliisque innumeris Hebræorum, Latinorum, ac Græcorum scriptoribus, tam sacris, quam profanis, quos enumerare, superuacaneum ducimus.

b Ruffini, & soc.] De his item Beda, Vsuard. & alii recentiores, consentientq; uet. man. scrip.

c Marcelli.] Beda, Vsuardus, Ado, & Petrus in catal. li. 8. c. 37. eius acta fusius scripta extãt apud Sur. tomo 5. De eadem festiuitate hoc item tempore solita olim celebrari meminit Greg. Turon. de gest. Franc. lib. 9. cap. 3. & de glor. mart. ca. 53. De eius basilica erecta à Gunthramno rege vide apud Grego. Turon. de gestis Franc. lib. 11. c. 2. in appendice.

d Magni, & soc.] Vsuardus hac die de Magno, & Casto tantùm. De Maximo in antiq. Roman. Martyrol. & alijs man. script. De translatione corporis S. Magni martyris, deque eius reliquijs recõditis in ecclesia sancti Michaelis Archãgeli prope Vaticanũ tempore Leonis quarti Romani Põtificis docet vetus inscriptio marmori incisa, in eadem ecclesia collocata.

e Marcelli episcopi.] Alicubi Marcellinus, ut in tabul. episcop. Treueren. quas habet Democh. de sacrif. Missæ, vbi adscribitur vigesimus eius sedis episcopus. agit de eodem hac Molan. in addit. ad Vsuard.

f Thamuelis, & soc.] Græci item de his agunt in Menolog. hac die, recitatq; ipsorum martyriũ.

g Theodori, & soc.] De his etiam Græci vbi supra in Menolog.

h Marini diac.] Vet. man. scrip. sed alicubi Maurus, pro Marino ponitur. habes eius res gestas apud Petrum in catal. lib. 8. c. 36.

i Candidæ.] Hæc senior, quæ vixit Nerone Imp. cuius acta typis excusa legi; plura de eadem in vita S. Aspren episcopi Neapolit. nuper a Paulo Regio edita.

K Candidæ iunioris.] Claruit tẽporibus Mauricij Augusti, vt apparet in veteri inscriptione in sepulchro eius marmoreo scripta in ecclesia S. Andreæ ad Nidum posita. eius etiam res gestæ atq; miracula iam typis excusa habentur.

l Rosæ.] Accepimus eius acta ab ecclesia Viterbiensis, cui de ea solemnem diem agere, decreto Rom. Põtificis, est cõcessum, est eorum exordiũ: Inter alias, &c. Claruit temporib. Federici Imp. peruenitq; vsq; ad tempora Alexãdri Papæ iiij.

xix. C Pridie Nonas Septemb. Luna. 5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12			

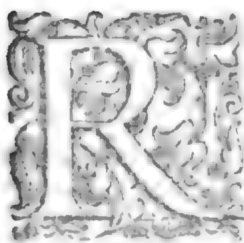

ROMAE in suburbano beati Victorini a episcopi & martyris, qui sanctitate & miraculis clarus, sacerdotium Amiterninæ vrbis, totius populi electione adeptus est; postmodum sub Nerua Traiano apud Cutilias, vbi putentes & sulphureæ emanaui aquæ, cum alijs Dei seruis relegatus, ab Aureliano iudice iussus est suspendi capite deorsum: quod cum per triduum pro nomine Christi passus fuisset, gloriosè coronatus victor migrauit ad Dominum; cuius corpus Christiani rapientes, honorifica sepultura Amiterni condiderunt. Item in Portu Romano natalis sancti Herculani b martyris, Capuæ sanctorum martyrum Quinctij, c Arcontij, & Donati. Eodẽ die S. Romuli, d aulæ Traiani præfecti, qui cum sæuitiam Imperatoris in Christianos detestaretur, virgis, capite truncatus est. Melitine in Armenia passio sanctorũ militũ Eudoxij, e Zenonis, Macarij, & sociorũ mille centum & quattuor, qui abiicientes militiæ cingulũ, in persecutione Diocletiani pro cõfessione Christi necati sũt. Cõstãtinopoli sãctorũ martyrũ Vrbani, f Theodori, Menedemi, & sociorũ septuagintaseptẽ ecclesiastici ordinis, qui a Valẽte Imp. pro fide catholica ĩ nauigio impositi, iussi sũt in mare cõburi. Cõchæ

in

in Hispania S. Iuliani g episcopi & confessoris. In pago Taruanensi, monasterio Sithin, sancti Bertini h abbatis. Toleti sanctæ Obduliæ i uirginis.

SEPTEMBRIS 5.

a VICTORINI.] De quo hac die Vsuardus, Ado, & alij recentiores. Cum superius egimus de Victorino germano S. Seuerini Sept. 8. pedum, satis ostendimus, errare eos, qui duos hos Victorinos in vnum confundunt, & huic martyri illa tribuunt, quæ alterius esse noscuntur, nimirum lapsus ille miserandus, quem describit hic Ado, qui cæteris errandi tribuit occasionem; nam & id ad Bedæ Martyrologium additum reperitur; cum in ueteri man. scrip. eius Martyrologio nihil huiusmodi legat, sicut nec in antiquo Romano, uel in Vsuardo. De aquis Cutilijs, ubi hic passus est, scribit Plin. lib. 2. c. 95 & lib. 3. c. 12. Huius autem Victorini martyrium descriptum habetur in actis sanctorum Nerei & Archilei, apud Sur. tom. 3. die 12. Maij, ex quibus cæteri accepere. habetur mentio de eodem supra die 15. Aprilis, una cum Marone, & Eutychete; licet ibi nulla de episcopatu mentio fiat.

b Herculani.] De eodem hac item die Beda, Vsuardus, Ado, astipulanturq; uet. man. script. ac recentiores.

c Quinctii, & soc.] Agunt de his etiam ijdem qui supra Beda, ac cæteri.

d Romuli.] Græci de eodẽ item hac die in Menologio agunt, eiusque certamen describunt, copiosius autem Metaphrastes ex antiquis monumẽtis eius acta descripsit, quæ extant apud Lipoma. tom. 6. & Sur. tom. 5.

e Eudoxii, & soc.] Græci itidem ex actis sancti Romuli, quæ à Metaphraste descripta nuper citauimus, ex eorũ militum numero, qui Militenę in Armenia coronati sunt, quatuor sacra corpora delata Constantinopolim, reperta sunt temporibus Iustiniani Imp. quorum beneficio idem Imperator lætali morbo curatus est. rem gestã perpetuis dignam monumentis conscripsit Procop. lib. 1. de ædif. Iustinia. Impe.

f Vrbani, & soc.] Agunt de his etiam in Menologio Græci hac die, illustreq; certamen eorum describunt porro plenius Socrates hist. li. 4. c. 13. Sozom. lib. 6. cap. 13. & 14. luculentius autem S. Gregorius Nazianzenus in oratione ad episcopos Constantinopolitanæ synodi, itemq; in ea quam dixit in laudem Basilij, nec non in illa ad Arianos ac denique in ea quæ inscribitur, In laudem Heronis. post hos aũt alij recẽtiores, quos præterimus.

g Iuliani episc.] Migrauit ex hac uita 28. Ianuarii anno Domini 1207. claruit sub Innocentio Papa tertio, Decreto Iulii 3. Rom. Pont. translata est eius solemnitas in diem quintam Septembris. Agitur de eodem in Flor. san. Hisp. 28. Ianu. & in Thes. Concion.

h Bertini abb.] De quo etiam Vsuardus. Eius res gestas Folcardus abbas cõscripsit, quas Surius retulit in tomum quintum. Alia de eodem habes in uita S. Audomari episcopi, necnon in actis S. Vniuoci apud Sur. tom. 6. Agit de eodem Trith. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 105. & Molan. in indic. sanct. Belg. De monasterij S. Bertini exacta obseruatione monasticæ disciplinæ scribit S. Bernardus epist. 141. 142. 143. & 144. Migrauit ex humanis anno Domini. 198.

i Obduliæ.] De ea in breuiario Toletano hac die. Fuit & alia eiusdẽ fere nominis Odilia uirgo de numero illarum undecim millium virg. S. Vrsulæ sodalium, de qua plura Molan. in indic. sanctorum Belg. cuius celebritas agitur xv. Kal. Augusti. Si autem unam eademque Obduliam cum Odilia esse quis dixerit; ob aliquam factam translationem reliquiarum Toletum hac die, eius solemnitatem celebrari illic intelligat.

6 Octauo idus Septemb. Luna. D xviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13			

ZACHARIAE a prophetæ qui de Caldæa senex in patriã reuersus, iuxta Aggæum prophetam conditus iacet. In Hellesponto sancti Onesiphori b Apostolorum discipuli, cuius meminit sanctus Paulus ad Timotheum scribens: qui ibidẽ una cum sancto Porphyrio iussu Hadriani procõsulis acriter uerberatus, & a ferocibus equis raptatus, spiritum Deo reddidit. Alexandriæ passio sanctorum martyrum Fausti c presbyteri, Macarij, & sociorum decẽ, qui sub Decio Imperatore & Valerio prçside pro Christi nomine abscissis ceruicibus martyrium compleuerunt. In Cappadocia sanctorũ martyrum Cottidi d diaconi, Eugenij, & sociorum. In Africa sanctorũ episcoporum Donatiani, e Præsidij, Mansueti, Germani, & Fusculi, qui in persecutione Vuandalica iussu Hunnerici regis Ariani pro assertione catholicæ ueritatis fustibus dirissime cæsi exilio eliminati sunt. Inter quos etiã episcopus nomine Lætus, strenuus atq; doctissimus uir, post diuturnos carceris squalores incendio concrematus est. Veronæ sancti Petroni f episcopi & cõfessoris. Romæ sancti Eleutherij g abbatis, serui Dei, quem sanctus Gregorius Papa scribit, oratione & lacrymis mortuum suscitasse.

SEPTEMBRIS 6.

ZACHARIAE prophetę] De quo hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem pridie huius diei in Menol. g. Præter illa quæ de eo extant in diuinis scripturis, agit de eodem Iosephus antiquit. lib. 11. c. 4. Epiphan. de uit. & interit. prophet. cap. 21. extat encomium in Prophetam Zachariam Cosmæ Vestiarii in bibliotheca Sfortiano cod. man. script. nume. 65. Inuentum est venerandum corpus eius Honorio x. & Theodosio vi. conss. anno vndecimo eiusdem Imper. qui (secundum recentiorum supputationem) est à Christo quadringentesimus decimusquintus. de ea rescripsit Sozom. histo. lib. 9. cap. 16. in fin. & cap. 17. Niceph. libro 14. cap. 8. Cedren. in Honorio, anno vndecimo.

b Onesiphori.] De quo Paul. 2. ad Timoth. c. 1. & 4. Agunt de eodem hac die Beda, & Ado, Græci autem tertio Kal. Maii in Menologio traduntq; hunc ceratum fuisse episcopum Colophonis, Dorotheus autem dicit Coroniæ, iidemq; de eodem una cum Euodio ad sextum id. Octobris. Habetur mentio de eodem in actis sanctæ Theclę, de quibus suo loco plera inferius.

c Fausti, & soc.] Agunt de iisdem Græci etiam in Menologio, & nomina singulorum referunt, uidelicet, post Faustum, & Macariũ recensetur Dionysius lector, Cyriacus acolythus, aliter Faustus, Andronicus miles, Theotistus nauclerus, Andropelagia, & Thecla. Monemus lectorem, hos Faustos, de quibus hic agitur, esse diuersos ab illo qui ibidem loci, eadem urgente persecutione, multa passus est, ut ex Dionysii Alexandrini literis constat: nam ille, licet tunc grauia sit perpessus, tamen usque Diocletiani tempora peruenit, ut Euseb. histo. lib. 7. c. 10. in fi. testatur.

d Cottidi, & soc.] De his & Beda, Vsuardus, & alij recentiores hac die agunt.

e Donatiani, & soc.] Agunt de his item Beda, Vsuardus Ado, & alii. Victor Vticens. lib. 2. de persecutione Vuandalica eorum certamen describit: passi sunt temporibus Zonis Imp. sub Hunnerico Vuandalorum rege. Lætus de quo hic agitur (licet Victor nihil dicat) fuit episcopus Leptinensis ciuitatis, ut scribit S. Isidorus in historia Vuandalorum. huius martyris incitatione Iustinianum Imp. commotum fuisse, ut exercitum in Africam, duce Bilisario, mitterer, idem auctor testatur.

f Petronii episcopi.] De eo tabulæ ecclesiæ Veronensis; pluribus autem Illustr. & R. D. Augustinus Valerius eius ecclesiæ episcopus & Cardinalis in antiq monum. episcoporum Veron. pag. 10. & 41.

g Eleutherii abb.] De quo hac die Ado, apud Bedam autem mendosè additur nomen episcopi. Huius res gestas scribit S. Gregorius lib. 3. dialo. c. 33. qui quidem non tantum scriptione, sed & pictura exprimi uoluit acceptũ à Deo per Eleutherii preces beneficium, ut Adrianus Papa ad Carolum Magnum Imperatorem scribit his uerbis, S. Gregorius Papa in monasterio suo pulchrum fecit Oratorium, & ipsum diuersis historiis pingi fecit, atq; sacras ibidem erexit imagines. Vt cum ipse cum beato Eleutherio pro ægritudine stomachi sui ingressus in oratione pariter exauditi sũt.

Et

Et ille vir S. Eleutherius, quem dicūt & mortuū suscitasse ante ipsas sacras imagines se prosternens, diuinam exorare clementiam cum S. Gregorio non dubitauit, sed fidem ferentes perfectā, pariter exauditi sunt, & vsque hactenus apud nos venerantur. hæc Hadrianus.

7 Septimo idus Septemb. Luna E xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14

NICOMEDIAE natalis beati Ioannis [a] martyris qui cum videret crudelia edicta aduersus Christianos in foro pendere fidei ardore accensus, iniecta manu, illa detraxit, atque discerpsit; cumque hoc relatum esset Diocletiano & Maximiano Augustis in eadem vrbe cōstitutis, omnia suppliciorum genera in eum experiri iusserunt: quæ uir nobilissimus tanta alacritate vultus ac spiritus ꝓtulit, vt ne tristis quidē pro his videri potuerit. Cæsareæ in Cappadocia sancti Eupsychij [b] martyris, qui sub Hadriano Imperatore accusatus quòd Christianus esset, in carcerem coniectus est; & paulo post inde emissus, patrimonium statim vendidit, & pretium partim pauperibus, partim accusatoribus tamquam benefactoribus distribuit: sed iterū comprehensus, sub Sapritio iudice dilaniatus, & gladio confossus, martyriū consummauit. Pompeiopoli in Cilicia sancti Sozontis [c] martyris, qui sub Maximiano Imperatore in ignem iniectus reddidit spiritum. Aquileiæ sancti Anastasij [d] martyris. In territorio Augustodonensi sanctæ Reginę, [e] virginis & martyris, quæ sub proconsule Olybrio, carceris, equulei, ac lampadarum perpessa supplicia, demum capitali sententia damnata migrauit ad sponsum. Trecis Nemorij [f] diaconi, & sociorum martyrum, quos Attila rex Hunnorum interfecit. Aurelianis in Gallia depositio S. Euortii [g] episcopi, qui primo Romanæ Ecclesiæ subdiaconus, dehinc diuino munere per colūbā designatus est pontifex præfectæ vrbis. In Gallijs sancti Augustalis [h] episcopi & confessoris; Capuæ sancti Pamphili episcopi. In territorio Parisiensi S. Clodaldi [i] presbyteri & confessoris.

SEPTEMBRIS 7.

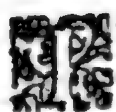OANNIS.] De eodē hac die Beda, Vsuar. Ado, & alii recentiores. Eius asit fidei constantem confessionem, & diros cruciatus scribit Euse. hist. li. 8 c. 5 & Niceph. lib. 7 c. 5. & licet nomen nō explicent, reabse de eo sentire, certum est.

b Eupsychii.] De quo & Græci in Menologio hac die, ibique eius res gestas summa breui describunt porrò ne nominis, & loci similitudine quis decipiatur, duos Eupsychos martyres Cæsareæ Cappadociæ fuisse constat, quorum alter, de quo hic agitur, passus est temporibus. Hadriani Imp. alter autē, de quo supra ad quintū id. Aprilis, Iuliano Apostata imperante martyriū cōsummauit

de quo eo die plura superius dicta a nobis sunt.

c Sozontis.] Agunt de eodem hac die Greci, eiusq; acta plurib. prosequutus est Metaphrastes: extant apud Lipom. tom. 5. De Pompeiopoli ciuitate, de qua hic agitur: quomodo à Pompeio restituta est post debellatos piratas iisdemque incolenda sit tradita, scribit Dio. hist. lib. 36.

d Anastasij.] Fuit hic fullo, & pro fidei merito in numerũ martyrum cooptatus est, idq; ex uet. man. scrip. Molan. in addit. ad Vsuard. hac die.

e Reginæ.] De eadẽ hac die Beda, Vsuardus, & Ado, iidemque plurib. eius res gestas referunt, plenius autem Mombr. tom. 2. uit. sanct. & Petr. in catal. lib. 8. c. 47.

f Nemorij & soc.] De eo tabulæ ecclesiæ Trecensis, item Maurolycus, & Molan. in addit. ad Vsuardum. Fuit hic diaconus S. Lupi eiusdem ciuitatis episcopi.

g Euortij episcopi. De quo & Beda, Vsuardus, & Ado. Huius res gestas ex antiquis codicibus edidit Sur. tom. 5. Vincent. libro 13. Petrus in catal. libro 8. c. 48. Successit hic S. Desiniano, successoremque habuit præclarum illum sanctitate virum Anianum. Interfuit sanctus Euortius concilio Valẽtino, celebrato in Gallis, Gratiano & Equtio conss. an. Domini trecentesimo septuagesimo quinto.

h Augustalis episc.] De eodem hic Beda; qui licet eum ponat Arelate, tamẽ dum reperitur idẽ episcopus subscriptus cõcilio primo Arauisicano, tempore S. Leonis Papę, quo eidem sedi Arelatẽ si præerat S. Hilarius qui eidem synodo interfuit: alterius potius ciuitatis uidetur fuisse episcopus: nam & in tabulis episcoporum Arelatensium, quas descripsit Democh. nulla habetur mentio de Augustali episcopo.

i Clodoaldi.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, & alii recentiores. Fuit hic filius Clodomiri regis Franc. Scribit de eo Gregor. Turon. de gest. Frãc. li. 3. c. 6. & 18. Sigeber. in chron. an. Domini 531. Vincent. lib. 21. c. 60. Petr. in catal. lib. 8. c. 50. & alii iuniores.

xvj. A Sexto idus Septemb. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2
	u	A	B		C	D	E	f	F	G		H	M	N		P
3	4	5	6		7	8	9	10	10	11		12	13	14		15

NATIVITAS [a] beatissimæ semper virginis genitricis Dei Mariæ. Nicodemiæ sancti Hadriani, [b] martyris, cũ aliis vigintitrib. qui omnes post multa supplicia sub Diocletiano & Maximiano Augustis martyrium crurifragio consummarunt quarto nonas Martij. Eorum reliquiæ à Christianis Bizantium delatæ, reuerenti honore sepultæ fuerunt, inde postea S. Hadriani corpus Romam hac die translatum fuit, in qua ipsius festiuitas potissimum celebratur. Alexandriæ sanctorum martyrum Ammonis, [c] Theophili, Neoterii & aliorum vigintiduorum. Antiochiæ sanctorum Timothei [d] & Fausti martyrum. Gazæ in Palæstina sanctorum martyrum Eusebij, [e] Nestabi, & Zenonis fratrum, qui tempore Iuliani Apostatæ, irruente in eos turba gentilium, discerpti atque necati sunt. Ibidem sancti Nestoris [f] martyris, qui sub eodem Iuliano ab iisdem gentilibus furentibus sæuissime cruciatus, emisit spiritum. Frisingæ S. Corbiniani [g] primi eiusdem ciuitatis episcopi, qui a Gregorio secundo Pontifice ordinatus, & ad prædicandum Euãgelium missus, vberes fructus in Gallia, & Germania retulit, ac demum uirtutibus, & miraculis clarus in pace quieuit.

a NATI-

a NATIVITAS beatiss.] De ea lẽ Beda, ac cæteri Latinorũ, Græci & hac eadẽ die celebrant eandem solemnitatẽ, de qua in Græco codice bibliothecæ Sfortianæ nu. 65. sermones leguntur de eadem solemnitate nõie S. Ioann. Chrysost. S. Procli, S. Ioannis Damasceni. Iacobi monachi, & Andreæ Cretens. In sacramentario S. Gregorij, quod antiquissimum extat in biblioth. Vaticana man. scri. hẽ de eadem celebritate specialis præfatio, eiusdem meminit S. Ildefonsus lib. de vrg. Ordo Rom. de diuin. offic. pag. 24. de eadem agens, hæc hẽt: In Natiuitate S. Mariæ leguntur homiliæ sanctorum patrum ad ipsam diem pertinẽtes, &c. subdit; de Litanijs ea die fieri solitis ex institutione Sergij Papæ. meminit de eadem cum agitur de offi. Miss. pag. 21. ex quib. profecto valde errare ostenduntur qui hanc solemnitatem ab Innocentio quarto institutã putarunt. Rursus nõ recte sentire eos existimamus, qui opinati sunt iam ab Augustini ætate eandẽ esse in ecclesia celebratam, ea persuasi ratione quòd in ecclesiasticis officijs eius diei legatur sermo S. Augustini de ea solemnitate. Quamobrem monitum volumus lectorem, verè sermonem illum esse germanum S. Augustini opus, nequaquam tamen in Natali Dei genitricis habitum, sed perpaucis mutatis eidem celebritati accommodatum, qui est sermo secundus de Annũciatione, vbi verba illa: Gaudeat terra nostra tãtæ virginis illustrata solemni die; ita piè mutata leguntur in breuiario: Gaudeat terra nostra tantæ virginis illustrata Natali. Nec verò mirum hoc cuiquam videatur, quod sermonem hunc sancti Augustini ad Beatissimam virginem pertinentem, sancta Ecclesia ad hanc festiuitatem accommodauerit; nam id ipsum in antiphonis & respõsorijs agere consueuisse, satis apparet, dum quæ sunt alicui solemnitati peculiariter accommodata, ijsdem vtatur in alijs. Vt autem omnis prorsus ansa tollatur existimãdi Augustini tempore, hoc festum esse celebratum, adducam de ea re eiusdẽ Augustini clarissima testimonia, qui sermone 21. & 22. de sanct. testatur nullius alterius ortũ, quàm solius Domini nostri Iesu Christi, & S. Ioannis Baptistæ in ecclesia celebrari consueuisse. Quonam autem potissimum tẽpore fuerit eiusmodi solemnitas instituta, nusquam expressum nec reperi, nec quid certo affirmare ausim. Quantũ autem ex historijs ecclesiasticis compertum habeo, à concilij Ephesini temporibus; ex quo execranda illa Nestorij hæresis damnata atque proscripta est, qua sanctissimæ Mariæ Virginis titulus ille supremus, Dei Genitricis impiè auferebatur, animaduertimus (secundum ea prophetæ verba: In tribulatione dilatasti mihi) magis, magisq; in dies, toto Orbe Christiano Beatissimæ Virginis cultum auctũ amplificatumque fuisse: non tamen dicere præsumimus, eo tempore institutam esse præsentem solemnitatem, cùm constet, Gallicanam ecclesiam etiam temporibus Caroli Magni, & Ludouici Pij eam ignorasse, vt apparet ex Cõcilio Maguntino sub eodem Imper. celebrato, anno Domini 813. can. 37. & ex capitularibus eiusdem Imper. & Ludouici Pij libro primo, cap. 164. libro 2. cap. 35 & libro 6. cap. 186. Satis sit constare, eam esse antiquam, & tam Latinos, quàm Græcos eadem animi pietate, concordique studio ac religione permotos, eadẽ die sacratissimum Dei genitricis Natalitium solemniter celebrandum esse duxisse. Rationem autem eius solennitatis agendæ S. Bernardus scribit sermone 4. super Salue Regina. De iussis quibusdam diuinitus ostensis cuidam religioso viro de hoc celebrando Natali die, agit Petrus in catal. lib. 8. c. 51. in fi. & alij. Extant insuper tres luculentæ orationes S. Ioan. Damasc. de Nat. Dei genitr. Mariæ, aliæ Absalonis, Guerrici, & aliorũ, quos omittimus recensere.

b Hadriani.] De ipsius natali die superius ad quartũ nonas Martij agitur, ut in Martyrologio Bedæ, & in antiq. manu scrip. alijsq; recentiorib. notatum vidimus. Vetera aliquot man. script. hæc habent ea die, quæ & Molan. ad Vsuard. addidit: Nicomediæ S. Hadriani cum aliis viginti tribus, cuius corpus Romam translatum est, atque sepultum sexto idus Septembris: vbi & eius passio est annotata. hæc in dictis uet. man. scrip. licet in vetustioribus Roman. Martyrologijs nulla prorsus mẽtio de Hadriano ea die habeatur, sed hac die tantum quando simul cũ translatione & passio olim celebrabatur. Cũ autem die translationis Romæ etiam dies natalis eius recoleretur inde factum est, ut Nicomediæ poneretur, unde Adoni, & aliis eum secutis errandi manauit occasio, ut putarent hac die translationis, sanctum Hadrianum occubuisse martyrio; rectius itaq; Maurolycus ex prædictis manu scrip. natalem passionis diẽ ad quartum nonas Martii, translationem verò Romã factam hac die ponit. his omnibus subscribit etiã Galesinus in suis not. ea die Martij. Quod verò Græci, neque hac die, neque ad quartum nonas Martij, sed septimo Kalend. Septembris agãt commemorationem S. Hadriani; existimo eam eos agere diem, qua prima est facta translatio, cum Nicomedia Constantinopolim eius corpus delatum est. Cætera de Hadriano vide notata superius in natali ipsius die 4. non. Martij.

c Ammonis, & soc.] Vsuardus de ijsdem hac die Scribit de his Dionysius Alexand. apud Euse. libro sexto, cap. 34. Alius est item Ammon. Alex. qui vnà cum Fausto & Didio passus est tempore Diocletiani, de quibus Eusebius libro octauo, c. 25. & Nicepho. libro septimo, c. 16. diuersos hos esse inter se, tum diuersitas temporum, tum socio tum ostendit.

d Timothei, & Fausti.] De his item Vsuard. & alij recentiores hac die.

e Eusebij, & soc.] Horum nobile certamen scribit Sozom. lib. 5. c. 8.

f Nestoris.] De quo etiam idem Sozom. vnà cum prædictis martyribus agit vbi supra li. 5. c. 8.

g Corbiniani episcopi.] Apud Bedam de eodem hac die. Eius res gestas scriptis mādauit Aribo episcopus Frisingens. quas habet Sur. tom. 5. Plura de eodem Otho Frising li. 5. c. 23. & 24. claruit temporibus Gregorii secundi Papæ circa an. Domini septingentesimum tricesimum.

xv. G Quinto idus Septemb. Luna. 9

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16			

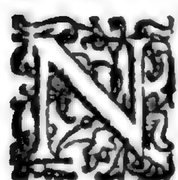

NICOMEDIAE passio sanctorum martyrum Dorothei a & Gorgonij, qui apud Diocletianum Augustum honores amplissimos consecuti, cum persecutionem, quam ille Christianis inferebat, detestarentur, præsente eo iussi sunt primo appendi, & flagris toto corpore laniari, deinde visceribus pelle nudatis, aceto & sale perfundi, sicque in craticula assari, atque ad vltimum laqueo necari. Interiecto autem tempore beati Borgonij corpus Romam delatum fuit, ac via Latina positum, & inde ad basilicam S. Petri translatum. In Sabinis, trigesimo ab Vrbe milliario, sanctorum martyrum Hyacinti, b Alexandri, & Tiburtij. Sebastæ S. Seueriani c militibus Licinij, qui Imperatoris, qui cum quadraginta Martyres in carcere detentos frequens visitaret, iussu Lysiæ præsidis saxo ad pedes ligato suspensus, ac verberibus cæsus, & flagris laniatus, in tormentis reddidit spiritum. Eodem die passio S. Stratonis, d qui pro Christo ad duas arbores ligatus, atque disceptus, martyrium consummauit. Item sanctorum martyrum Ruffini e & Rufiniani fratrum. Romæ S. Sergij, f Papæ & confessoris. In territorio Taruanensi S. Audomari g episcopi. In Scotia Sancti Querani h abbatis.

SEPTEMBRIS 9.

a DOROTHEI & Gorgonij.] De his Beda, Vsuard, Ado, & alij recentiores. Scribit horum res gestas Euseb. hist. lib. 8. c. 1. & 6. Niceph. lib. 7. c. 2. & 5. plura de iisdem in actis sanctorum Indes & Donnæ, quæ refert Metaphr. die 26. Decembr. vbi tamen Dorotheum capite amputatum, Gorgonium verò molari lapide ad collum ligato martyrium consummasse, eadem acta testantur. Quòd aūt ab eis diuersa hæc in Martyrologio sunt posita, quòd prædicti martyres laqueo vitā finierint, ex Euseb. d. lib. 8. c. 6. & Niceph. li. 7. c. 5. uidentur accepta. Quæ autem hic habentur de cæteris tormentis a prædictis martyrib. passis, eadē recēset, Beda Vsuard, Ado, & alii, & licet Euseb. eis Petrū cruciatum esse dicat: tamen cum ex unius, quod refert, martyrio, quæ cæteris sodalib. contigerint, se nota facere velle testetur, inde prædicti putasse in dictos martyres eadem esse illata tormēta. Rufinus item dum eundē Eusebii locum in Latinū vertit iisdem quib. ille hos suppliciis affectos, ac demum laqueo vitam finisse tradit. lib. 8. c. 6. Reliquias S. Gorgonij trāslatas inde Roma in Gallias, testatur Sigeb. in chron. an. Domini 764.

b Hiacyn-

b Hiacynthi,& sociorũ.] Agit & de his Beda, Vsuardus, Ado, ac reliqui.

c Seueriani.] Græci item de eo hac die in Menologio, ibique eius acta expressa habentur, quę vberius descripsit Metaphrastes ex antiquis codicibus extant apud Lipom.tom.6. & Sur.tomo 5.

d Stratonis.] De eo hac die Græci in Menologio, referuntque eius martyrium.

e Rufini, & Rufiniani.] Græci etiam horum passionem describunt in Menolog.hac item die.

f Sergij Papæ.] De quo Beda, Ado, & recentiores. Hic substitutus est Canoni: eius res gestas per annos singulos descripsimus in Annalibus ecclesiast.

g Audomari episcopi.] De eo etiam Vsuard. & alij. Recitat eius acta Sur.tom.5. Vincen.li.23. ca.108. Petrus in catal.lib.8.ca.58. Tritthem de vir.illustr.ord.S.Bened.lib.3.c.104.& li.4. c.160. Molan.in indic.sanc.Belg.excessit ex humanis anno Domini 695.

h Querani abb.] Agit de eodẽ Vsuardus, hac die, & recentiores.

10 Quarto idus Septemb. Luna. A xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17			

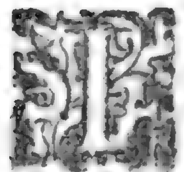

IN Africa natalis sanctorum episcoporum Nemesiani, [a] Felicis, Lucij, alterius item Felicis, Littei, Polyani, Victoris, Iaderis, Datiui, & aliorum: qui sub Valeriano & Gallieno, exurgente, persecutionis rabie, ad primam confessionis Christi constantiam grauiter fustibus cæsi, deinde compedibus vincti, & ad fodienda metalla deputati, gloriosæ confessionis agonem consummarunt. Chalcedone sanctorum martyrum Sosthenis [b] & Victoris, qui in persecutione Diocletiani sub Prisco Asiæ proconsule post vincula & bestias superatas iussi sunt incendi: at illi salutantis se inuicem in osculo sancto, in oratione positi spiritum emiserunt. In Bithynia sanctarum virginum Menodoræ, [c] Metrodoræ, & Nymphodoræ sororum, quæ sub Maximiano Imperatore & Frontone præside martyrio coronatæ peruenerunt ad gloriam. Item sanctorum martyrũ Apellij, [d] Lucæ, & Clementis. Leodij in Belgia sancti Theodardi [e] episcopi & martyris, qui animam suam posuit pro ouibus suis, & post mortem miraculorum gratia illuxit. Romæ beati Hilari [f] Papæ & confessoris, Compostellæ S. Petri [g] episcopi, qui multis virtutibus & miraculis claruit. In ciuitate Albigensi sancti Saluii [h] episcopi & confessoris, Nouariæ sancti Agapij [i] episcop. Tollentini in Piceno depositio S. Nicolai [k] confessoris, ordinis eremitarum S. Augustini. Constantinopoli S. Pulcher[l]æ Augustæ virginis, religione & pietate insignis.

SEPTEMBRIS 10.

a NEMESIANI, & soc.] Beda, Viuar. & Ado hac die. Scribit de his Cyprian.epist.75. Quarũ aũt ciuitatũ fuerint episcopi, põt intelligi ex actis cõcilij Carthaginẽsis sub Cypriano. Hi etenim quãuis aliquãdo erroneam illam sentẽtiam dẽ baptismate hæreticorum, vnã cum sancto Cypriano aduersus Romanum Pontificem

Stephanum

Stephanum defendissent, tamen sicut ille, ita & isti nūquam se à catholica unitate & charitate diuiserunt, ut de sancto Cypriano sanctus Augustinus agens aduersus Donatistas, sæpe inculcāt, clarissimus fuit item in Africa eiusdem nominis Nemesianus, qui puer adhuc martyrium subijt, de quo August. sermone de diuers. 39. c. 3.

b Sostenis, & Victoris.] Agunt de ijsdem Beda, Vsuardus, Ado, & alij. habentur res gestæ iunctæ actis S. Euphemiæ Chalcedonensis, de his et Petrus in catal. lib. 8. c. 61.

c Menodora, & soc.] De his Græci in Menologio hac die; Fusius autem Metaphrastes ipsarū res gestas descripsit, quæ extant apud Lipom. to. 6. & Sur. tom. 5.

d Apellij, & soc.] De his adhuc Græci in Menologio agunt hac die.

e Theodoardi episcopi.] Huius acta testatur Sigebertus se scripsisse luculentiore stylo, extant ea apud Sur. tom. 5. agit de eodem Trithem. de uir. illustr. ord. sanct. Bened. lib. 3. c. 103. & lib. 4. c. 154. Molan. in indic. sanctorum Belgij, passus est autem anno Domini sexcentesimo quinquagesimoquinto.

f Hilari Papæ.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores hac die. Successit hic S. Leoni Magno. Acta eius ex diuersis antiquis codicibus conquisita digessimus in Annal. eccles. per annos singulis.

g Petri episcopi.] Tabulæ Compostellanæ, ex quibus Molan. in addit. ad Vsuard. & alij.

h Saluij episcopi.] De eodem hac die Beda. Pluribus de eo agit Gregor. Turon. hist. Franc. li. 5. cap. 50. lib. 6. cap. 29. & lib. 7. cap. 1. migrauit ex hac uita anno Domini quingentesimo octogesimosexto.

i Agapij episc.] Successit hic S. Gaudentio, seditque ann. 20. vt docent tabulæ episcoporum ecclesiæ Nouariensis, quæ tamen in aliquibus, sunt emendandæ.

K Nicolai de Tolentino.] Huius facta egregia habet Mombrit. tom. 2. & Sur. tom. 5. Antoninus nonnulla part. 3. tit. 22. c. 11. § 17. & alii recentiores. Excessit ex hac uita anno Domini 1306. relatus est autē inter sanctos ab Eugenio Papa quarto, anno Pontificatus 16. Domini autem 1446.

l Pulcheriæ.] Eodē titulo sanctitatis, & uirginitatis celebrant eam Græci hac die in Menologio. Licet n. ad optimam administrationem Imperij Marcianum virum religiosissimum ętate grandæuum sibi maritum delegisset, tamen uirginitatem, quam ab ineunte ætate Deo spospōderat, illibatam ad obitum usque conseruauit. quod absq; vlla dubitatione, tam Græcorum, quam Latinorū historici omnes affirmāt. Scribit de ea Sozom. li. 9. cap. 1. Socrat. lib. 7. c. 22. Niceph. lib. 14. c. 2. & 3. Marcel. in chro & Suidas pluribus. De eadē sepe acta S. S. synodi Chalcedonensis, ubi noua Helena, munimen Orthodoxorum, & gloria Ecclesiarum, a cunctis patribus est acclamata, commendatur mirum modum in epistolis S. Leonis Papæ, presertim epistola 39. Appellata est in Imperialibus sanctionibus, uenerabilis Augusta. ita l. 2. de collat. lustrali Cod. Theod. mentio de eadem habetur in actis S. Melaniæ iunioris, de eadem recentiores Grecorū historici Zonaras, Cedrenus, Glicas, & alij. Obijt humanum diē (ut auctor est Marcellinus in chron.) Opilione & Vincomalo conss. est annus a Christo Domino 453. Tam ad ipsam, quā ad sorores Cyrillus episcopus Alexandrinus de recta fide commentarium scripsit idem Cyrillus in lib. ad Theodosium Aug. eandem Pulcheriam procurantem Imperium his uerbis describit. Altera autem & uirginali germine simul vigens, & nobilissimi regni uestri curam sibi uendicat, &c. hęc Cyrillus, qui eandem pluribus laudat. Porrò Pulcherię uitam tam ex Gręcis, quam ex Latinis antiquis auctoribus summa industria collegit R. P. Thomas Bossius nostrę congregationis presbyter, Latinis ac Gręcis litteris bene excultus: quam proximè ab eo edendā simulq; aliàs nobilis ingenij aduersus hereticos elaboratas lucubrationes speramus. Fuit & alia Pulcheria Theodosij maioris filia, quę tenella adhuc ætate ex hac uita decessit, in cuius nobili fūnere S. Gregorius Nyssenus egregiā habuit panegyrim. Rursus etiam & alia fuit tenella puella, Pulcheria dicta, filia Theophili & Theodoræ August. de qua Cedren. in comp. hist. in Theophilo, & Zonar. in 3. part. Annal. in eodem Imperator.

xiij. B Tertio idus Septemb. Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	18

ROMAE

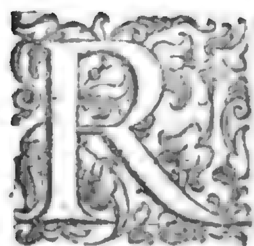

OMAE via Salaria ueteri in cœmeterio Basillæ natalis sanctorum martyrum Proti [a] & Hyacinthi eunuchorum beatę Eugeniæ: qui sub Gallieno Imperatore deprehensi quòd essent Christiani, sacrificare coguntur; sed non consentiētes, primo durissime uerberati sunt, ac tandem pariter decolati. Laodiceæ in Syria passio sanctorum Diodori,[b] Diomedis, & Didymi. Legione in Hispania sancti Vincētij [c] abbatis & martyris. In Aegypto sancti Paphnutij [d] episcopi, qui unus fuit ex ijs confessoribus, qui sub Maximiano Imperatore, dextro oculo effosso, & sinistro popolite exciso ad metalla damnati fuerunt, deinde sub Constantino Magno aduersus Arianos pro fide catholica strenne decertauit, & demum multis coronis auctus in pace quieuit. Lugduni depositio sancti Patientis [e] episcopi. Vercellis sancti Aemiliani [f] episcopi: Alexandriæ sanctæ Theodoræ, [g] quæ cum incaute deliquisset, facti penitens, mira abstinentia & patientia in habitu sancto incognita perseuerauit usque ad mortem.

SEPTEMBRIS II.

a PROTI, & Hyacinthi.] De his item Beda, Vsuardus, ac cæteri omnes hac die. extant eorum res gestæ in actis S. Eugeniæ, de quorū fide agemus inferius 8. Kal. Ianuarij. Erat Romæ illustris memoria horum martyrum, cuius Confessionem Symmachus Papa exornauit, ut constat ex libro de Rom. Pontificibus in Symmacho.

b Diodori, & soc.] Agunt de his etiam Græci hac die in Menologio, ubi & ipsorum martyrium paucis enarrant.

c Vincentij] Passus hic dicitur Gothorum tēpore, cum Arianæ perfidiæ repugnaret. De eodē in Flor. sanct. Hisp. & in Thesau. conc. tomo 2 hac die.

d Paphnutij episc.] Hic ille illustris confessor, qui in vltima persecutione dextro orbatus oculo, & sinistro mutilatus poplite, adhucque superstes conuenit una cum cæteris ad magnum Nicenum concilium, & aduersus Arianos egregiè decertauit. Fuit & miraculorum patrandorum Apostolica uirtute præditus, ut de eo scribit Rufin. lib. 1. cap. 4 & 17. Socrat. lib. 1. c. 8. ubi ait, Constantinum Imperatorum partem illam vultus eius effossi oculi exosculatum esse miro religionis affectu: Idipsum Theodoret. hist. lib. 1. c. 7. Sozom. lib. 1. c. 2. Niceph. lib. 8. c. 14. & 19. & Suidas. De eodem adhuc monacho scribit S. Athanasius in uita S. Antonij. Longè hic alius ab illo Paphnuto Meletiano, licet & ipse confessor fuerit, de quo scribit S. Epiphan. in panar. hæres. 68.

e Patientis episcopi.] De eodē hac die Vsuardus, & alii. Scribit Greg. Turon. de gest. Franc. lib. 2. c. 24. Sidonium Apollinarem eius uirtutes litteris prædicasse: agit enim de eo Sidonius libro 2. epist. 10. ad Hesperium, & lib. 4. epist. 25. ad Donnolum: extatque eiusdem ad eundem Patientem epist. 12. lib. 6. quibus eius res gestę narrantur. ad hunc ipsum Constantius inscripsit uitam S. Germani episcopi Antisiodorens. Interfuit hic item cōuentui Gallicanorum episcoporum, in quo cognita & probata est fides catholica Fausti Lerinēsis, damnatis dogmata Pelagii, ad quos etiam Lucidus Pelagianus palinodiam recantans, in eiusdem hæresis damnationem scripsit epistolam. extant hæc tom. 5. biblioth. Margar. Ponitur Patiēs vicesimusquartus eius sedis episcopus in tab. Demochar.

f Aemiliani episcopi.] De eo tab. eccles. Vercellēsis Huius uitam ex antiquis eius ecclesię monumentis se scripsisse, testatur Galesinus: Interfuit Aemilianus Vercellensis, episcpus Romanis synodis tertiæ, & quartæ sub Symmacho Papa, ut earundem acta testantur.

g Theodoræ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio Nicephorus etiam lib. 17. cap. 5. plenius autē Metaphrastes refert eius res gestas, quas Latine redditas habes apud Lipom. tomo 6. hac die, & Sur. tom. 5. uixit tēporib. Zenonis Imp.

Pridie

xij. C Pridie idus Septemb. Luna. 12

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19			

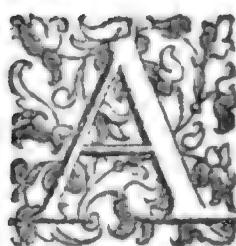

LEXANDRIAE natalis ſanctorum martyrum Hieronidis,[a] Leōtij, Serapionis, Seleſij, Valeriani, & Stratonis, qui ſub Maximino Imperatore ob Chriſti nominis confeſſionem in mare ſunt demerſi. In Bithynia ſancti Antonomi[b] epiſcopi & martyris, qui ex Italia Diocletiani perſecutionē declinans, illuc profectus, cum plurimos conuertiſſet ad fidem, a furentibus gentilibus, dum ſacra myſteria perageret, ad altare mactatus, hoſtia Chriſti effectus eſt. Meri in Phrygia paſſio ſanctorum martyrum Macedonii,[c] Theoduli, & Tatiani, qui ſub Iuliano Apoſtata ab Almachio præſide poſt alia tormēta ſuper crates ferreas ignitas poſiti, exultantes martyrium compleuerunt. Iconij in Lycaonia ſancti Curonati[d] epiſcopi, qui ſub Perennio præſide capite truncatus, martyrij palmam accepit. Apud Ticiniū ſancti Iuuētij[e] epiſcopi, de quo ſextus idus Februarij. Is a Beato Hermagora diſcipulo ſancti Marci Euangeliſtæ ad eā urbem una cū ſancto Syro directus eſt, & ambo illic Chriſti Euangelium prędicantes, & magnis uirtutibus ac miraculis corruſcantes, etiam uicinas urbes diuinis operibus illuſtrarunt, ſicque in pontificali honore, glorioſo fine quieuerunt in pace. Lugduni depoſitio ſancti Sacerdotis[f] epiſcopi. Veronæ ſancti Siluigi[g] epiſcopi Anderlaci ſancti Guidonis confeſsoris.

SEPTEMBRIS 12.

a HIERONIDIS, & ſoc.] De ijſdem hac die Græci agunt in Menologio ubi eorum martyrium deſcribunt.

b Autonomi.] Græci itidem. Porrò eius acta edidit Metaphraſtes, quæ habet Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. hac die.

c Macedonii, & ſoc.] Gręci etiā de his agunt in Menologio, geſtaq; eorū referunt breui compendio; Suidas autē pluribus eorum nobiliſſimū certamen deſcribit in hiſtor. in uerb. Amachius.

d Curonoti.] Huius acta martyrij Græci qui eadem die de eo agunt in Menologio; explicant.

e Iuuentii epiſcopi] De Iuuentio ſeu, Euētio ſuperius iterum octauo id. Februarii. De Iuuencio, & Syro epiſcopis, hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alii agunt. In tabulis autem eccleſiæ Ticinenſis de utroque ſeorſum agitur, diuerſiſq; diebus. nimirum de Iuuentio oct. idus Febr. de Syro autem quint. idus Decembr. eiusq; translationem xvi. Kal. Iunii celebrant. Fertur Iuuentius, de quo agitur, diſcipulus fuiſſe S. Hermagoræ, qui paſſus eſt temporibus Neronis Imperatoris, tertiusque numeratur eius ſedis epiſcopus. Iuuentii & Syri res geſtas recitat Mombrit. tom. 2. habes eaſdem apud Sur. 7. tom. hac die. Petr. in catal. lib. 1. c. 50. & lib. 8. c. 68. De eodem S. Syro Luitprand. Ticin. lib. 3. c. 2. Bernard. abb. Bonæual. in uita S. Bernard. lib. 1. c. 4.

f Sacerdotis epiſcopi.] De eodem Beda, & Ado. Claruit tēporibus Childeberti regis Francorum,

rum cuius anno trigesimo octauo interfuit Aureliamensi quinto concilio, vt eius acta significāt numeratur hic Lugdunensis sedis episcopus tricesimus, vel tricesimus secundus, iuxta diuersas tabulas, quas descripsit Democh. lib. de sacrif. Miss.

g Siluini episcopi.] De quo tabulæ ecclesiæ Veronen. quas illustrauit Illust. ac R. D. Augustinus Valer. episcopus Veron. S.R.E. Cardin. libro, quem scripsit de antiq. monum. episcoporum Veronen. ibi pag. 10. & 42.

h Guidonis confessoris.] Huius acta recenset Sur. tom. 5. hac die. Agit de eodem Molan. in addit. ad Vsuard. migrauit ex hac vita anno Domini millesimo centesimo duodecimo.

13 Idibus Septembris. Luna. Dxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20			

ALEXANDRIAE natalis beati Philippi,[a] patris S. Eugeniæ virginis. Hic dignitatem præfecturæ Aegypti deferens, baptismi gratiam assecutus est: quem in oratione constitutū iussit Terentius præfectus eius successor gladio iugulari. Itē sanctorum martyrum Macrobii [b] & Iuliani, qui sub Licinio passi sunt. Eodem die S. Ligorii [c] martyris, qui in eremo degens, a gentilibus ob Christi fidem necatus est. Alexandriæ sancti Eulogii [d] episcopi, doctrina & sanctitate celebris. Andegaui in Gallia S. Maurilii [e] episcopi, qui innumeris miraculis claruit. Apud Senonas S. Amati [f] episcopi & confessoris. Ipso die S. Venerij [g] confessoris, admirandæ sanctitatis uiri, qui in insula Palmaria uitam eremiticam duxit. In monasterio Romarico in Gallia sancti Amati [h] presbyteri & abbatis, abstinentia & miraculorum gratia illustris.

SEPTEMBRIS 13.

a PHILIPPI.] De eodē hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij recētiores; q omnes corrigēdi sunt, dū ex actis S. Eugeniæ dicunt illū fuisse episcopū Alexandrinū: nā ei⁹ præfectura secularis, & nō sacerdotalis fuit. Eusebius etenim cùm tā in chronico, quam in historia texit seriem episcoporum Alexandrinorum, Nicephorus episcopus, & Nicephorus Callist. & alij qui id ipsum præstiterunt, nullus ipsorum inter Alexandrinos episcopos adnumerat Philippū. Rursus autem in eodem Philippo sanctæ Eugeniæ Patre errauerunt alij, qui putarunt eundem esse Philippum Imperatorem, vt Cedrenus in Maximino, quos Zonaras iure redarguit in Philippo Imp. Quod item in prædictorum Martyrologijs legitur hic passus esse Valeriani & Gallieni temporibus, plane repugnat actis ipsius S. Eugeniæ, ubi eius certamen describitur: nec quanquam moueat si eius filia Eugenia passa dicatur temporibus prędictorum Imperatorum: nam per longum temporis spatium inter utriusque martyrium intercessisse, eadem acta significant. Passus est autem Philippus Seuero & Antonino filio regnantibus, vt eadem acta testantur; quæ tamen tam in his quæ habent de episcopatu Philippi, quàm in aliquibus alijs superadditis censura indigent.

b Macrobij, & Iuliani.] De ijsdem Græcorum tabulæ, & Menologium hac die agunt.

c Ligorij.] Vet. man. scrip. de eodem hac die, Petrus in catal. lib. 8. c. 73. agit de eius martyrio atque translatione.

d Eulogij episcopi.] De eodem Græci etiam. Scribit de eo Euagr. hist. lib. 5. cap. 25. de eodem agitur

agitur in Prat ſpirit c.146.& 147. Nicephorus in chron. numerat eum quadrageſimum ſeptimum eius ſedis epiſcopum, claruit temporibus Mauritij Imperatoris,& Phocę eius ſucceſſoris; uſus eſt eo familiariſſime S.Gregorius Papa, cuius ad ipſam quamplurimæ extant epiſtolæ, ut lib. 1.epiſt. 23.lib.4. epiſt.36.lib. 5.60. lib.6. 31. & 37.lib. 7. 30.& 38.lib.8.43.& lib.11.epiſt 46. & 47.

e Maurilij epiſc.] Vſuardus, Ado,& alij recentiores de eodem hac die. Extant eius acta, quæ Mombrit.to.2.& Sur. to.5. recitat, quæ a Fortunato fuiſſe conſcripta, teſtatur Trithemius. Claruit temporibus Theodoſij & Honorij eius filij: conſecratusque epiſcopus a S Martino epiſcopo Turonenſi; ſedit annis triginta. Agit de eodem Petrus Cluniacenſis. libro 1.epiſt.2. Vincent.lib. 17.cap.20. Anton. part.2.tit.10.c. 13. Petrus in catal.lib.8.c.75. Adducit hunc in exemplum Petrus Dam.in apolog. ad Greg.ſept.Rom.Pont.de abdicatione epiſcopatus. Fuit eiuſdem nominis alius epiſcopus Rhotomagenſis, qui uixit circa ann.Domini 1070.de quo Trithem. de vir.illuſt. ord S.Bened lib.3.c.323.& lib.4.c.120.

f Amati epiſcopi.] Huius res geſtas ex antiquis codicibus mutuatus edidit Sur. tomo 5. agit de eodē Sigebert in chron. ann. Domini 685. Molan. in addit ad Vſuard.& in indiculo ſanct. Belg.pluribus. Numeratur vigeſimus ſecundus eius ſedis epiſcopus. exceſſit ex hac vita an. Domini 690.vt indicant tab.eccl. Senonenſ.a Democh. deſcriptæ.

g Venerij.] Eius acta in compendium redacta habet Petr.in catal. lib.8.c.65. qui ſubdit de alio eiuſdem nominis ſanctitate claro, qui uixit temporibus Othonis tertij Imp.ibi.c.66. Hic de quo agimus, claruit temporibus Phocæ Imp.& Gregorij Papæ, qui monaſterium eiuſdem in Palmaria inſula ad canonicam obſeruationem reſtituendum curauit.li.1.epiſt.48. Fuit eiuſdem nominis ſanctitate clarus alius adhuc Venerius, qui habitauit in montibus Tyburtinis, de quo ſcribit Petr. Dam.in vita S.Romualdi.

h Amati presbyt.] De quo itē Beda, Vſuard. & alij. extant eius acta apud Sur. to 5.de eodem Trithem.de vir.illuſtr.ord S. Bened. lib.3.c. 88. & 90. floruit temporibus Dagoberti regis Franc. anno Domini 630. Idem Trithem. ibidem agit de alio eiuſdem nominis, & monaſterij abbate & martyre lib.3.c.309.de quo agi putat hac die.

x.E Decimooctauo Kal.Octobr. Luna. 14

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21			

EXALTATIO ſanctæ Crucis, quando Heraclius Imperator, Coſrhoe Rege deuicto, eam de Perſide Hieroſolymā reportauit. Romæ via Appia beati Cornelij b Papæ & martyris, qui in perſecutione Decij poſt exilij relegationē iuſſus eſt plumbatis cædi,& ſic cum alijs viginti & vno promiſcui ſexus decollari. Sed & Cærealis miles, cum Salluſtia vxore ſua, quos idem Cornelius in fide inſtruxerat, eodem die capite plexi ſunt. In Africa paſſio S Cypriani c epiſcopi Carthaginenſis,& ſanctitate & doctrina clariſſimi: qui ſub Valeriano & Gallieno principibus poſt durum exiliū detruncatione capitis martyrium conſummauit ſexto milliario a Carthagine iuxta mare. Paſſi ſunt etiam ibidem ſancti martyres Creſcentianus, d Victor, Roſula,& Generalis. Romæ S. Creſcentij e pueri, filij ſancti Euthymii, qui in perſecutione Diocletiani ſub Turpilio iudice via Salaria gladio percuſſus occubuit. Treuiris ſancti Materni f epiſcopi, diſcipuli beati Petri Apoſtoli, qui Tungrenſes, Colonienſes,& Treuirenſes, aliosque finitimos populos ad

Chriſti

Christi fidem perduxit. Eodem die natalis sancti Ioannis Chrysostomi episcopi Constantinopolitani, qui inimicorum factione in exilium eiectus, cum Innocentij primi summi Pontificis decreto inde reuocaretur, à custodientibus militibus multa mala perpessus, animam Deo reddidit: eius tamen festiuitas sexto Kalendas Februarij celebratur, qua die sacrum ipsius corpus à Theodosio iuniore Constantinopolim fuit translatum.

SEPTEMBRIS 14.

a EXALTATIO S. Crucis.] De ea etiã Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Pluribus autem Ordo Rom. de diuin. offic. in fin. Microlog. cap. 55. ac cæteri, qui scribunt de diuin. offic. Agunt præterea & Græci hac die solemnitatem Exaltationis S. Crucis, non tamen quando per Heraclium Imper. deuicto Cosrhoe restituta est; sed cum Constantino imperante, gloria exaltatæ Crucis maiori fulgore in Orbe effulsit. Extat tractatus egregius Epiphanij episcopi Orbi de signo Crucis, quod apparuit Constantino Magno Imp. habetur Græcè scriptus in cod. manu. script. biblioth. Sfortianæ num. 91. Græci itaque longè ante Heraclij tempora, hac ipsa die eiusmodi celebritatem agebant; qua item die Exaltationis S. Crucis sanctũ Ioannem Chrysostomum ex hac vita migrasse hi tradunt, qui res gestas ipsius sunt prosecuti. de eadem etiam solemnitate hac die agi solita meminit Eustachius presbyter in Euthychio apud Lipom. tom. 7. Latini etiam, ante Heraclii tempora hanc diem Exaltationi S. Crucis dicatam coluisse videntur, nam in Sacramentario S. Gregorij de eadem, hac die agitur. putamus itaque eandem solemnitatem multò prius celebrari solitã, tanta deinde parta victoria, auctam, redditaq; ex eius rei memoria illustriorẽ. Quæ verò de Heraclij victoria, & restitutione S. Crucis scripta sunt, cõtigerunt, anno decimonono eius Imp. ut cõstat ex Theophane in hist. Miscel. numeratur hic annus à recentioribus sexcentesimus vicesimus nonus à Christo Domino, à Sigebert. aũt in chron. an. 631. de eadem Aim. de gest. Franc. lib. 4. c. 21. Vide de eadem Exaltatione Suidam in histor. in Heraclio. Rei gestæ historiã multis inuolutã ambagimus legimus man. scrip. quam penes nos habemus, auctore quodam Nicephoro episcopo, cuius est initium, Tempore illo, quo. &c. quid autẽ in ea germanum, quid vespurium sit, diximus in Annal. eccles. Quod doluimus, historiam illam nonnullis auctam mendaciis in quibusdã ecclesiis pictam vidimus. Extant de sancta Cruce sancti Ioannis Chrysostomi orationes duæ, Sephronius itẽ de Exaltatione S. Crucis scripsit sermonẽ, aliũ eiusdem argumenti edidit. Leo Imp. quos habẽt cod. Græc. man. scrip. bibliothecæ Sfortianæ nu. 65. itemq́ue Ioseph. episcopus Thessalonicæ aliam de S. Cruce scripsit orationem. habetur & ipsa in eadem biblioth. num. 84.

b Cornelij Papæ.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. De cuius successione Euseb. in chron. & hist. li. 6. c. 32. Optat. li. 2. Aug. epistola 165. Niceph. in chron. Res gestas ipsius & tẽpus, quo sedit plenius scripsimus in Annal. eccles. De Cęreali, & Sallustia, quorum hic mẽtio habetur, agit hic item Ado, assentiunturq; vet. manu. scrip. S. Leo Papa extruxit basilicam S. Cornelij Papæ nomine iuxta cœmeterium Callisti via Appia. ut constat ex lib. de Roman. Pontificibus in Leone primo.

c Cypriani.] Beda, ac cæteri, qui suprà. de eodem hac die. Fuit eius solemnitas etiam Græcis celeberrima, in qua S. Gregorius Nazianzenus præclaram habuit orationem: licet tã ipse, quàm Metaphrastis, ac cæteri Græcorum errore labantur, dum eundem esse existimant cum Cypriano mago, qui passus est cum Iustina virgine; nomine nimirum & martyrij titulo decepti: cum reuera, multis differentijs constet, inter se esse distinctos. Huius acta scripsit Pontius eius diaconus, ut testatur S. Hieron. de scrip. eccles. inde Paulus diac. Extant præterea eiusdem martyrij acta publica à Notariis præcepta, quæ omnia in unũ collecta habet Pammelius, qui & de suo addidit eiusdem Cypriani vitã ex ipsiusmet scriptis locupletatã. Legi in antiquo breuiario Toletano sacrum hymnum, quo eius martyrium egregie descriptum canitur. Est eius exordium: Orbis magister Tascie. &c. Extet de eodẽ sermones sãcti Augustini, quorum Pollidius meminit in indic. serm 113. 114. 115. & 116 de diuersis, adhuc alius in addit. Paris. 12. vbi et recensentur, eiusdem martyrii acta. extant præterea de eodem sermones duos sancti Maximi, illius insuper S. Petri Chrysologi 129. In huius martyris honorẽ duæ apud Carthaginẽ illustres basilicæ fuerunt erectæ, ut scribit Victor de persecut. Vuandal. lib. 1. quarum altera vbi passus, altera uerò ubi sepultus, extructa fuit. Prius

ad

ad Sextum dicta, à sexto videlicet ab vrbe Carthaginis lapide: qui ipse locus appellatus est. Mensa Cypriani, non quòd (ait Augustinus serm. 113. de diuers.) ibi sit vnquã Cyprianus epulatus, sed quia ibi est immolatus. altera ad Decimũ est nuncupata, quòd tot passuum millibus à Carthagine distaret eius sepulchrũ; huius meminit Procopius de bello Vuandalico, aitque hanc sibi vindicasse Vuandalos Arianæ perfidiæ sectatores, illa priori ad solũ prostrata. Hæc autem (secũdũ præcedens de ea re editum propheticum oraculũ) sub actis per Iustinianum Imp. Vuãdalis, reddita est Catholicis. Dicta hæc erat etiam Sepulchrũ Cypriani, ad quod è trãsmarinis vsque regionibus frequẽs erat accessus fidelium, vt apparet ex Seuero li.1. dialog. De eadem solemnitate, & loco scribit Niceph. hist. lib.17.c.12. Non tantùm in Africa, sed & in Italia celeberrima fuit huius diei S. Cypriani solemnitas, de qua extat epistola Athalarici regis ad Seuerum, apud Cassiod. Variar. lib.17. cap. 12. appellabatur enim celebritas Cyprianæa, vt scribit Procop de bello Vuandal.

d Crescentianus, & soc.] De quibus Ado, cui astipulantur vet. man. scrip.

e Crescentij pueri.] De cuius martyrio acta man. scrip. aliorumque sociorum legi, quæ ab ecclesia perusina accepimus.

f Materni episc.] De eo & Beda, aliique recentiores, plura de eo in actis S. Gereonis, & soc. quę recitat Sur. tom.5.10. Octobris, & Molanus in indic. sanctorum Belgij. Cùm autem omnes vno ore fateãtur, hunc fuisse sancti Petri Apostoli discipulum: profectò necesse est dicere, duos eiusdem nominis, eiusdem Coloniensis ecclesiæ fuisse episcopos, scilicet maiorem hunc, de quo hac die agitur, Petri discipulum, & minorem, qui claruit temporibus Constantini Imperatoris, interfuitque concilio primo Arelatensi, ut eius acta significant, cuius etiam meminit idem Imperator in litteris ad Melchiadem Rom. Põtificem, quas refert Euseb. lib.10. ipsi etenim ac collegis episcopis delegata est causa Cæciliani episcopi Carthaginensis, qui & Romam vocatus est ad synodum in eadem causa habendam, vt scribit Optat. Mileuit lib.1. contra Parmen. Hinc miramur vehementer, quomodo in tabulis episcoporum. Coloniensium, quas descripsit Demochares libro de sacr. Miss. vnus tantùm adnumeretur Maternus: qui si (vt in illis idem ponit Demochares) præcessit Euphratem, qui, ut Arianus, damnatus est in concilio Agrippinensi; manifestè constat, illum non uixisse temporibus Apostolorum, sed potius Constantini Magni, vt apparet ex actis prædictorũ conciliorũ. Hunc historiæ nodum cũ alijs soluẽdũ relinqueremus, nec esset in animo aliquid definire: Reuerẽdissimus D. Lindanus episcopus Ruremundensis, cum illhæc ipsa nostra Romæ peruideret, in eam se dicebat ire sentẽtiã, ut duo fuerint eiusdem ciuitatis, eiusdemq; nominis, diuersis temporibus. Materni episcopi. vt in alijs ciuitatibus sæpe vidimus accidisse. Cuius sententiæ vtpote viri eruditissimi, nos libentissime subscribimus, id prætertim prædictis rationibus nõ tantum suadentibus sed cogentibus.

g Ioannis Chrysostomi.] De eodem hac die Græci in Menologio, qua ex humanis esse sublatũ, qui eius acta scripserũt, testantur, Pallad. Leo. August. Metaph. Gregor. Alex. Cassiod. tripãi.10. c.19. Niceph. lib.13.c.17. & alij. Penes Socrat. li.6. cap.19. textus deprauatus reperitur, & loco xviij. Kalen. Octobr. legitur xviij. Kalen. Decemb. cuius erroris ea uidetur esse occasio, quòd ob solemnitatem S. Crucis Græci trãsferunt hanc celebritatem S. Ioannis Chrysostomi in eam diem, vel, vt alia habent Menologia, ad Idus Nouemb. vt ponitur etiam in dicto eorum Menologio. Migrauit ex hac vita, Honorio septimum, & Teodosio secundum conss. vt idem Socrates, & alij testantur est hic annus (secundum supputationem recentiorum) a Christo Domino 407. cœpta est hæc eius solemnitas agi Constantinopoli anno vicesimoseptimo Theodosij iunioris, Tauro & Felice conss. Domini autem anno 428. vt auctor est Cedrenus in comp. hist. id etenim contigit, cum opera S. Innocẽtij Papæ nomen eius, quòd per schismaticos fuerat abrasum a diptychis, catholica Ecclesia gaudente, est in pristinum restitutum. Cætera de S. Ioanne Chrysostomo vide notata superius in die translationis eius xi. Kal. Februarii quibus addimus, extare, S. Ioan. Damasc. encomium de eodem sancto; insuper & orationem de eius translatione a Constantino filio Leonis Imp. conscriptam. habet hæc omnia codex Græcus man. scrip. in bibliotheca Sfortiana nu.65.

ix.F Decimoseptimo kal. Octobris Luna. 15

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22			

OCTA-

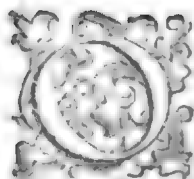
CTAVA [a] Natiuitatis beatæ Mariæ virginis. Romæ via Nomentana natalis beati Nicomedis [b] presbyteri & martyris, qui cum diceret compellentibus se sacrificare: Ego nō sacrifico nisi Deo omnipotenti, qui regnat in cœlis; plumbatis diutissime cæsus migrauit ad Dominū. In territorio Cabilonensi sancti Valeriani [c] martyris, quem Priscus præses suspensum, & graui ungularum laceratione cruciatum, cum in Christi confessione uideret immobilem, ac læto animo in eius laudibus permanentem, gladio animaduerti præcepit. Marcianopli in Thracia sanctæ Melitinæ [d] martyris, quæ sub Antonino Imperatore & Antiocho præside ad gentilium fana semel & iterum ducta, cum idola semper corruerent, suspensa & laniata, ac demum capite plexa est. Hadrianopoli sanctorum martyrum Maximi, [e] Theodori, & Asclepiodoti, qui sub Maximiano Imperatore coronati sunt. Item sancti Porphirij [f] mimi, qui coram Iuliano Apostata per iocum baptismum suscipiens, Dei uirtute de repente mutatus, Christianum se esse professus est, ac mox iubente eo, securi percussus, martyrio coronatur. Eodem die sancti Nicetæ Gothi, qui ab Athanarico Rege ob catholicam fidem iussus est igne comburi. Cordubæ sanctorum martyrum Emilæ [h] diaconi, & Hieremiæ, qui in persecutione Arabica post longam carceris macerationem, ceruicibus pro Christo abscissis martyrium compleuerunt. Tulli in Gallia sancti Apri [i] episcopi. Item sancti Leobini [k] episcopi Carnutensis. Lugduni sancti Albini episcopi. Eodem die depositio sancti Aichardi [m] abbatis. In Gallia sanctæ Eutropiæ [n] viduæ.

SEPTEMBRIS 15.

a 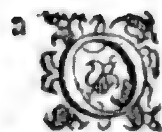
CTAVA.] De eadem Beda. Radulph. de obser can. c. decimonono, recenset eam inter maiores Octauas, cuius officium ecclesiasticum ab Innocentio Papa quarto constitutum tradunt. vide notata superius in ipsa die Natiuitatis eius.

b Nicomedis.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, & uete. man. scrip. Huius res gestæ describuntur in actis sanctorum Nerei & Archilei cap. nono & decimo, apud Sur. duodecimo Maij tomo tertio. Erat nobilis Romæ titulus sancti Nicomedis; mentio de eo habetur in concilio primo Romano sub Symmacho, quod secundum perperam dictum reperitur; eius anniuersaria dedicationis dies agebatur kalend. Iunij, ut apparet ex Martyrologio Bedæ, Vsuardi, & Adonis. Erat insuper Romæ cœmeterium à sancto Nicomede denominatum de quo in libro de Rom. Pontific. in Bonifacio quinto.

c Valeriani.] Agit de eodem Beda, & alij. De eius martyrio, atque miraculis Greg. Turon. de glor. marty. cap. 54. & Pet. in catalogo lib. 8 cap. 48.

d Melitinæ.] De eodem Græcorum tabulæ. quarum aliæ hac die, aliæ verò sequenti, in Menologio autem, quo vtimur, ponitur die sequenti, ibiq; pluribus martyrium eius describitur.

e Maximi, & sociorum.] Agunt de ijsdem etiā Græci hac die in Menolog.

f Porphyrij.] Græci itidem agunt de eodem hac die in Menologio, resque eius gestas paucis complexi sunt.

g Nicetæ.] Huius acta ex antiquioribus codicibus descripsit Metaphrastes, quæ retulit Lipom. in tom. 6. & Sur. tomo quinto. Scribit de eodem Niceph. histor. libro undecimo, & quadragesimooctauo. & Suidas in historicis in uerbo Athanaricus.

h Emilæ, & Hieremiæ] De his Vsuard. ad xv. kalend. Octobr. sed hac die passi sunt, ut testatur S. Eulogius, qui ipsorum martyrij acta conscripsit in Memor. sanct. lib. 2. cap. 12. coronatosque re-

fert æra octingêtesima nonagesima, anno à Christo Domino octingentesimo quinquagesimosecundo.

i Apri episcopi.] De quo etiam Beda, Vsuardus, & alij. ponitur hic septimus ordine in tabulis episcoporum Tullensium, quas descripsit Democh. Hic ex causidico monachus, & ex monacho est factus episcopus, de quo sanct. Paulini episcopus Nolan epistto. 27. 28. & 29. in quibus de ipso fusius.

K Leobini episcopi.] Agunt de eodem hac die Beda, Vsuardus Vuandelb. & alij. Habetur de eo mentio in actis sancti Auiti presbyteri apud Sur. tomo 3. 17. Iunij. numeratur hic decimussextus eius sedis episcopus in tab. Democh.

l Albini, aliàs Alpini.] De quo etiam Beda hac die, & alij recentiores. adscribitur in tabulis Lugdunensium episcoporum decimusquartus eius sedis episcopus, successitque sancto Iusto, de quo superius actum est die 2 Septembris.

m Aicardi abbatis.] Scripta sunt eius acta à Fulperto, quæ descripsit Sur. tomo 5. mentio habetur de eodem in uita sancti Philiberti apud eundem tomo 4 20. Augusti. & Molan. in addit. ad Vsuard. claruit circa ann. Domini sexcentesimum octogesimum.

n Eutropiæ.] Scribit de hac Sidon. Apollin. lib. 6. epist. 2. ad Pragmatium. Alia hæc est ab ea, quæ tempore cladis Hunnicæ martyrio occubuit de qua inferius xix. Kalend. Ianuar.

viij. G Sextodecimo kal. Octobris Lunæ. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23			

CHALCEDONE natalis sanctæ Euphemiæ a virginis & martyris, quæ sub Diocletiano Imperatore & Prisco proconsule, tormenta, carceres, uerbera, argumenta rotarum, ignes, pondera b lapidum, bestias, plagas uirgarum, serras acutas, sartagines ignitas pro Christo superauit; sed rursus in theatrum c ad bestias ducta, cum orasset ad Dominum, ut iam spiritum suum susciperet: una ex ijs morsum sancto corpori infigente, ceteris pedes eius lambentibus, immaculatum spiritum Deo reddidit. Romę sanctorum martyrum Luciæ d nobilis matronæ & Geminiani, quos Diocletianus Imperator pęnis grauissimis afflictos, diuque tortos, tandem post laudabilem martyrij uictoriam gladio animaduerti præcepit. Item Romæ uia Flaminia sanctorum martyrum Abundii e presbyteri, & Abundantij diaconi, quos Diocletianus Imperator una cum Marciano uiro illustri, & Ioanne eius filio, quem illi à mortuis suscitauerant, decimo ab Vrbe lapide gladio feriri iussit Heracleæ in Thracia sanctæ Sebastianæ f martyris, quę a beato Paulo Apostolo ad Christi fidem perducta, sub Domitiano Imperatore & Sergio præside uarijs modis tentata, gladio tandem cæsa est. Cordubę sanctorum martyrum Rogelli g & Seruidei, qui manibus pedibusq. abscissis, ad ultimum decollati sunt. In Scotia sancti Niniani h episcopi & confessoris. In Anglia sanctæ Edithæ uirginis, Edgari Anglorum regis filiæ, quę in monasterio à teneris annis Deo dicata, sæculū hoc ignorauit potius, quam reliquit.

a EVPHE-

a EVPHEMIAE] De eadē hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alii Latinorū; Græci autem in Menologio quinto idus Iulij, sic & in constitutione Emmanuelis Imp. apud Theod. in nomoc Phot. ti. 7. c. 1. licet olim tēpore cōcilij Calcedonensis ageretur in Oriente natalis dies eius ad octauū kal. Nouemb. vt apparet ex eodem concil. act. 6. Eius acta ex priscis monumentis edidit Metaphrastes, quæ extant apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. Desiderantur autem in eis ea, quæ ex nobili pictura expressa, descriptaque à S. Asterio episcopo Amaseno recitantur in 2. concilio Niceno act. 4. & 6. habemus alia eius acta man. script. est illorum exordium: Diocletiano Imper. &c. eadem Mombrit. recitat tom. 1. in breuiar. Tolet. est vetus sacer hymnus, quo eiusdem acta canuntur, incipit

En festum prodijt virginis inclytæ, &c.

De sacratissimis eius reliquijs ex quibus vnguentū medicū iugiter emanabat, scribit Euagr. li. 2. c. 3. Niceph. li. 15. c. 3. & 5. & li. 18 c 31. Inuisit eas S. Melania iunior, cùm pergeret Constantinopolim vt constat ex actis ipsius. S. Paulinus Nolanus episcopus acceptas eiusdem martyris sacras reliquias condidit vnà cum alijs in Nolana basilica, vt ipse scribit nat. 9. S. Felicis his versibus.

Et quæ Calcidicis Euphemia martyr in oris
Signat virgineo sacratum sanguine litus.

Quid autem in eadem veneranda pignora præsumpserit impius Agiomachus Constātinus Copronymus, qui eadem perdenda curauit: & quomodo fuerint inuēta, atque trāslata, scribit Theophan. ex quo hist. Miscella, Zonaras, & Cedrenus. Habuit de eorum inuentione præclaram orationem Constantinus episcopus, qua execrandū facinus sacrilegi Imperatoris describit, extat apud Metaph. 11. Iulii, & apud Sur. tom. 4. ea. die. Chalcedone in eius basilica celebrata est S. S. Synodus œcumenica Chalcedonensis. Fuit etiam Romæ celebris eiusdem inclytæ martyris cultus, cuius basilicam positam uia Appia dicauit Donus Papa: aliam rursus ecclesiam eiusdem Euphemiæ apud Tibur positam dedicauit Gelasius Papa, vt apparet in lib. de Romanis Pontificibus, qui creditur esse Anastasij Romę item ad radices Esquilinis collis hactenus perseuerat eiusdem ecclesia: nisi magis placet dicere, plures fuisse Euphemias.

b Pondera lapidum.] Frequens est reperiri in actis sanctorum martyrum, eosdem inter alia cruciamenta ponderibus aggrauatos. Qualia autem uerint isthæc lapidea pondera, Romæ in basilicis Apostolorū, alijsque in ecclesijs posita inuisuntur. nimirū ingentis pōderis lapides rotundi, vel oblongi ferreum anulum saxo impactum habentes, quo innitebatur funiculis ad ligandum, ac suspendendum ad pedes, uel manus in sublime. Miratus sum cuiusdam sententiam, qui putaret globos illos lapideos non ad inferenda cruciamenta, sed ad pendenda onera fuisse cōpositos, nesciens quòd quæ erant huiusmodi, habebant inscriptam notam numeri, vt tradunt Isido. lib 16 origin. & Alciat. de pond. cap. 1. & alii Eiusmodi globus lapideus à Ioseph. lib. de Machab. ad Polyb. Orbiculare afferri in medium iubet; hinc cum pedes vnà cum manibus deorsum colligati fuissent, sanctum quoque, chorda Orbiculari ventrem circuncingente, in altum vsque contrahit. nec mora, separatur à sede sua dorsi iunctura, crura cum brachiis extrahuntur eiiciuntur humeri, sicque singulis neruis districtis soluitur martyr inuict⁹. hęc Iosephus. Diuersa ab his erant illa pondera, quæ lege xij. tab. exhibebātur debitoribus, erant enim compedes, de quibus Gellius lib. 20. c. 1. in fi. vbi hæc inter alia, Vincito autem neruo aut compedibus quindecim pondo, non minore, aut si volet maiore, maiore vincito, &c. Vetuit Constantinus Imp. admoueri pondera debitoribus l. 3. de exact. Cod. Theodos. meminit & Cassiod. Vari. lib. 11 c. 40. de his ponderibus reos aggrauantibus.

c Rursus in theatrum.] Frequentissimè est inuenire in actis sanctorum martyrum, eosdem in theatro, spectante populo, esse cruciatus. Inter alias editiones ad spectantium voluptatem comparatas, exhiberi consueuerunt exquisitæ miserorum damnatorum carnificinæ, quas illi (non dicā homines adeò ab humanitate remotos, sed feras bestias) auide spectare consueuerunt, & vt omittam quæ in eo genere Suetonius, & alii testata reliquerūt, locum vnum Philonis in li in Flaccū hic recitare contentus ero. sic enim ait. Ante flagellabantur in medio theatro, igne, ferroque torquebatur, spectaculis distributis in hunc modum. Mane vsque ad horam tertiam quartamve Iudæi flagellabantur, rotis alligabantur, damnabantur per mediam orchestram ducebantur ad supplicium, deinde post tam præclara exempla edita in ducebantur saltatores, immo tibicines; aliaque ludrica scenicorum certaminum, &c hæc Philo, qui de hisce spectaculis tum Alexandriæ à Flacco præfecto exhibitis, pluribus agit. Sed hæc quidē omnia contra antiqua iura Romanorum, quibus vetita erant damnatorum cruciamenta in Theatris, cum ludi agerentur, exhiberi Quanta autem totius Vrbis clade eiusmodi facinus semel præsumptum fuerit, ac vix tandem expiatum, consulæ quæ scribit Liuius libro 2. decad. 1. cum agit de seruo sub furca in medio circi cæso.

d Luciæ, & Geminiani.] De his item Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorum, Græci aūt in Menologio die sequenti. Recitat horum acta Mombrit. to. 2. habemus ea in vet. cod. man. scrip. quorum est exordium, Consulibus Diocletiano octies & Maximiano septies, &c. habent tamen aliqua, quæ corrigantur. Confundunt aliqui hāc

Lucam cum illa Syracusana, sicque & ecclesia ab Honorio Papa erecta in Esquilino, dicta Diaconia S. Luciæ ad Septē solia apud basilicam sancti Siluestri posita, illi tribuitur. est pterea iuxta Tyberim ad Quatuor portas vetus memoria eorundem martyrum, vbi & eorum sacra corpora condita esse dicuntur, licet Lucēses eadem ad se trāslata testentur, sed accidisse putandum, sicut frequenter in cæteris, vt pars ipsorum, & non integra fuerunt translata corpora.

e Abundij, & Abundantij.] Legimus eorum martyrij acta in vet. man scrip. a ciuitate Castellana acceptis incipiunt· Tēporib. Diocletiani, &c. eadem verò ex tribus alijs antiquis exemplarib. recognita emēdata, auctaq; nobili historia eorūdē sacrorū corporū translationis tertiò factæ, notationibusq; illustrata modo edidit Romæ Collegium Patrum societatis Iesu, in quorū basilicam Farnesiana religiosissima & magnificētissima pōpa ex Diaconia sanctorum Cosmæ & Damiani translata sunt xvij. Octobris; anno Domini 1584. Pontificatus Gregorij Papæ xiij. anno duodecimo. Quòd aūt spectat ad sanctos martyres Marcianum & Ioannem, de quibus hic mentio habetur; horum veneranda corpora asseruantur & religiose coluntur in ciuitate Castellana apud Vallentes, ibique condita sunt in cathedrali ecclesia sub primario altari. prout ex veteribus eiusdem ecclesiæ monumentis didicimus.

f Sebastianæ.] De eadem hac die Græci agut in Menologio, recoluntque eius acta, prout hic etiam enarrantur.

g Rogelli, & Seruidei.] Agit de his S. Eulogius in memor. sanct martyr. lib. 2. ca. 13. passósq; radit hac die, æra octingentesima nonagesima est annus Domini 852.

h Niniani episc.] Scribit de eodē Beda de gest. Anglo. lib. 3. c. 4. & Molan. in addit. ad Vsuard.

i Edithæ.] Huius res gestas, & post obitū edita miracula descripsit ex vet. monumentis Sur. tom. 5. & ad Radulph. in Polinchron. li. 6. c. 7 claruit circa annum Domini nongentesimum octogesimū.

ij. A Quintodecimo Kal. Octobris Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	f
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24			

ROMAE via Tyburtina natalis sancti Iustini [a] presbyteri & martyris, qui in persecutione Valeriani & Galieni & cōfessionis gloria fuit insignis. Hic beati Xysti Pontificis, Laurentij, Hippolyti, aliorumque plurimorum sanctorum corpora sepeliuit, ac demum sub Claudio martyrium cōsummauit. Itē Romæ sanctorū martyrum Narcissi [b] & Crescentionis. In Phrygia sanctæ Ariadnæ [c] martyris sub Hadriano Imperatore. In Britania sanctorū martyrū Socratis [d] & Stephani. Nouioduni sanctorum martyrum Valeriani, [e] Macrini, & Gordiani. Augustoduni S. Flocelli [f] pueri, qui sub Antonino Imperatore & Valeriano præside multa passus, demum à feris discerptus, martyrij coronā adeptus est. Apud Leodium beati Lamberti [g] episcopi Traiectensis, qui cum regiam domū zelo religionis increpasset, à nocentibus innocens occisus, aulam regni cælestis perpetuo victurus intrauit. Eodem die S. Agathocliæ [h] ancillæ cuiusdā mulieris infidelis, quæ longo tempore verberibus, alijsque ærumnis ab ea vexata, vt Christum negaret, oblata demum iudici, & sæuius laniata, cū in confessione fidei persisteret, excisa lingua, in ignem proiecta est. Cordubæ sanctæ Columbæ [i] virginis & martyris. Mediolani depositio sancti Satyri [K] confessoris, cuius insignia merita sanctus Ambrosius eius frater commemorat

morat. Romæ sanctæ Theodoræ l matronæ, quæ in persecutione Diocletiani sanctis Martyribus sedulo ministrabat. Commemoratio m Impressionis sacrorum stigmatũ, quibus S. Franciscus Ordinis Minorum institutor in eius manibus, pedibus, & latere, mira Dei gratia in monte Aluerniæ in Etruria impressus est. Apud Bingiã in diœcesi Magutinensi n S. Hildegardis virginis.

SEPTEMBRIS 17.

a IUSTINI.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri recẽtiores. Intextæ sunt eius res gestæ in actis S. Laurentii martyris; seorsum aũt positas, & vberius conscriptas habemus in nostra bibliotheca. vbi legitur illum non tantum Valeriani & Gallieni temporibus fuisse gloria confessionis illustrem, sed etiam superuixisse ad tempora Claudij Imper. tuncque martyrio coronatum fuisse; sane quidem & Vuandelbert. & antiquiora monumenta eundem appellant martyrem.

b Narcissi & Crescentionis.] De his item Beda, & alii, qui supra ex actis sancti Laurentii. Erat nomine Crescentionis dictum nobile cœmeteriũ Romæ via Salaria, non longè a cœmeterio Priscillæ, vt indicant tabulæ vaticanæ, in quibus cœmeteriorum nomina perlegimus.

c Ariadnæ.] De eadem Græci quoque in Menologio hac die.

d Socratis, & Stephani.] Agunt de iisdẽ hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij; quibus etiam adstipulantur vet. man. scrip.

e Valeriani & soc.] De his etiam singulis Beda, Vsuard. Ado, ac cæteri recentiores.

f Flocelli.] Recitat eius acta Mombr. to. 1. Petrus in catal. lib. 8. c. 92.

g Lamberti episc.] De eodem hac die Bedæ Martyrologium, ac cæterorum. Eius acta à pluribus auctoribus scripta reperiuntur; ac primum omnium a Godescalco ecclesiæ Leodiensis diac. inde à Stephano episcopo Leodiẽsi, de quo Sigeb. de uir. illustr. c. 136. & in chron. an. 903. tertio loco ab ipso Sigeberto Gemblacensi, vt ipse profitetur de uir. illustr. c. 172. post eum à Nicolao canonico sancti Lamberti, quintò denique à Rainerio monacho. porrò Stephani tantùm, & Nicolai scriptiones reperiri, testatur Molanus, qui de Lãberto agit in annot. ad Vsuard. & in indicul. sanctorũ Belg. eius autem vitam, quam recitat Sur. to. 5. Stephani episcopi Leodiensis esse apparet. Habetur mentio de eodem in vita S. Suithberti apud Sur. tom. 2. prima Martii. agit de eodem Sigeber. in chron. an. Domini 698. Trithem. de uir. illustr. ord. S Bened. lib. 3 c. 111. & lib. 4. c. 62.

h Agathodie.] De eadem hac die Græci in Menologio, vbi eius nobile certamẽ describitur.

i Columbæ.] Scripsit eius martyrium S. Eulogius in Memor. sanct. lib. 3. c. 10. passamq; tradit hac die, æra octingentesima nonagesimaprima, annus est Domini octingentesimus quinquagesimus tertius Cum autem celebres illa sancti Eulogii cõmentarii aliquandiu delituisset, & variis cladibus Hispania esset agitata; euenit, ut hæc eadem Columba celebraretur pridie Idus Ianuarii, qua item die agitur de Columba Senonensi, deperditis etenim eius ecclesiæ tabulis, qua potissimum die de hac ageretur, remansit obscurum. hæc Ambros. Moral. in scholis ad Eulogium.

k Satyri.] De eodem tab. ecclesiæ Mediolanens. In eius funere S. Ambrosius luculẽtam orationem habuit, agit præterea de eodem Mombr. tom. 2. uit. sanct.

l Theodoræ.] Agitur de eadem etiam in actis sanctorũ Abundii & Abundãtii de quibus supra.

m Commemoratio Impress.] De præclarissimo hoc & singulari Dei munere in S. Franciscũ luculenter satis ac pie scripsit S. Bonauentura in vita ipsius, nam in cap. 13. totam facti seriem, tantæque rei testes grauissimos diffuse prosequitur, vnde lector omnia, quæ tum deuotionem, tum ad admirationem facere uidentur, abundè petere poterit, vt valeat cum Dauide iure ac meritò exclamare: Mirabilis Deus in sanctis suis. Extãt de tam immenso miraculo Apostolicæ litteræ summorum Pontificum, nimirum Gregorii noni in duabus bullis, quarum alterã ad Prouinciales & Priores Ordinis Prædicatorum, alteram vero ad episcopum Coloniensem cõscripsit. Rursus etiã de confirmatione ueritatis sacrorum stigmatum anno decimo sui Pontificatus dedit litteras Apostolicas ad episcopũ Olumucensem, alias etiam anno vndecimo ad vniuersam Theutoniam, asseruantur prædictæ epistolæ vnà cum cæteris in Bibliotheca Vaticana. itemq; bullæ Alexãdri quarti. Porro rem adeò admirabilem ac tantopere testatã Benedictus Papa xi. anniuersaria solennitate. Duplici officio ecclesiastico uoluit celebrari, quam nescio quo lapsam, in Martyrologio Romano hac die recenseri, hocque loco poni, Sanctissimus D. N. Sixtus Papa quintus, tãti patris alumnus mandauit. Prædictæ aũt litteræ Apostolicæ. ipsa sacra diplomata Romanorum Pontificũ in ipsorum registris posita asseruantur in Vaticana bibliotheca sed eadem ipsa descripta habes ac

edita in amplissimo chronico Franciscanorũ auctore Marco Vlixiponẽsi Minorita in prima parte lib.2.ca.55.56.57.58. & 59. Hæc cùm ad eius rei notationem satis esse videantur; prætermittimus coaceruare innumera aliorum auctorum testimonia, vt Antonini, Vincentij, ac aliorum recentiorum. De mandato Sanctissimi Domini nostri Sixti Papæ, cuius supra meminimus; extat apud nos eiusdem sacrum chirographum, quo nõ tantum quo loco huius diei, sed quibus etiã verbis poneretur, est expressum.

n Hildegardis.] Huius vitã cõscriptã a Theodorica habet Sur. tom. 5. ab alijs etiam scriptis mandatam testatur Tritth. de vir. illust. ord. S. Bened. li.2.c.119. & lib.3. cap.334. De eadem Molan. in addit. ad Vsuard. claruit circa an. Domini 1160.

vj. B Quartodecimo kal. Octobris Lunæ. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25

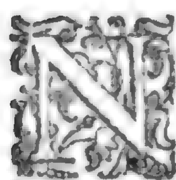

NATALIS sancti Methodij, a Olympi Lyciæ & postea Tyri episcopi, sermonis nitore ac doctrina clarissimi: qui ad extremũ nouissimę persecutionis, vt scribit sanctus Hyeronimus, in Chalcidæ Græcię martyrio coronatus est. In territorio Viennensi S. Ferreoli b martyris, qui cum esset tribuniciæ potestatis, iussu Crispini impiissimi præsidis tentus, & primo crudelissime verberatus, deinde graui catenarum pondere onustus in teterrimum carcerem trusus est; unde solutis Dei nutu uinculis, & ianuis carceris patefactis exiens, ab insequentibus iterum captus, martyrij palmam capitis obtruncatione percepit. Item sanctarum martyrum Sophię c & Irenes. Mediolani sancti Eustorgij d primi episcopi, testimonio beati Ambrosij celebris. Gortynæ in Creta S. Eumeni e episcopi & confessoris.

SEPTEMBRIS 18.

a 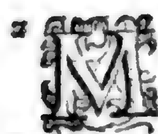 METHODII.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, & Ado; qui omnes testantur martyrio coronatũ esse temporibus Doicletiani Imp. eã secuti sententiam, qua scribit S. Hierom. de scrip. eccles. eum passum esse ad extremum (vt ait) nouissimæ persecutionis: licet (inquit) alij dixerint martyrio occubuisse sub Decio & Valeriano: quam opinionem secutusque est Suidas, sed prior sententia verior esse videtur: nam scriptis nobilissimis editis, Porphyrii vesaniam redarguit, qui à fide apostata in Christi religionem tres virulentos ediderat commentarios: constat enim Porphyriũ scripsisse temporibus Diocletiani Imperatoris, cum Dei ecclesiæ destruerentur, & immanis in Christianos sæuiret persecutio, vt constat ex Lactantio libro 5. cap. secundo, qui licet eum non nominet, tamen suis coloribus pingens, ipsum optime repræsentat. De eodem Methodio S. Epiphan. hæres. 64. vbi eum & Eubulium dictum esse tradit.

b Ferreoli.] De quo Beda, Vsuardus, & Ado pluribus agunt. Eius res gestas ex antiquis monumentis edidit Sur. tomo 5. de eodem sic Venan. Fortun. lib. 7. carm. ad Bod. ducẽ, & de gaud. vit. æter.

Ferreolum pariter pulchra Vienna gerit.

& lib. 3. de reliquiis sanctorum in fin.

Altera Ferreoli pars est, qui vulnere ferri,
Munere martyrij gemma superba nitet.

De eius translatione extat epistola Sidonij Apollinaris ad S Mamertum eiusdem ciuitatis episcopum

pum lib. 7 epi. 1. De alia rursus facta translatione per Vuilicardum episcopum, scribit Ado Vienn. in chron. anno Domini 719. De S. Ferreoli corpore apud Vienam posito agit Greg. Turon. lib. de mirac. S. Iulian. c. 2. de eius itē reliquijs Aim. lib. 2. de gest. Franc. c. 10.

c Sophiæ, & Irenes.] De quibus Græci etiam agunt hac die in Menologio. Iustinianus Imp. præclaram basilicam erexit Constantinopoli in honorem S. Irenis, ut scribit Procop. lib. 1. de ædif. Iustin. Imp. sed huiusne, an alterius, de qua supra 5. Aprilis, incertum est.

d Eustorgij episc.] Agit de eodem hac die Beda, atque recentiores, ipseq; tabulæ Mediolanens. ecclesiæ. Huius meminit sanctus Ambrosius in Auxentium de traditione basilicæ, his uerbis: Absit ut tradam hæreditatem patrum; hoc est hæreditatem Dionysij, qui in exilio causa fidei defunctus est hęreditatem Eustorgij confessoris, &c. Huius res gestas ex priscis monumentis edidit Mombrit. tom. 1. vit. sanct. Hic dictus est primus respectu iunioris Eustorgij, qui claruit temporibus Theodorici Regis Italiæ, de quo superius actum est 6. Iunij.

e Eumeni episcopi.] Hunc Græci ob spectatissimas eius uirtutes, & egregiam miraculorum operationem. Thaumaturgum appellant in Menologio, ubi de ipso agunt hac die.

19 Tertiodecimo Octobr. Luna. Cv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26			

PUTEOLIS in Campania sanctorum martyrum Ianuarij a Beneuentanæ ciuitatis episcopi, Festi eius diaconi, & Desiderij lectoris. Sosij diaconi ecclesię Misenatis, Proculi diaconi Puteolani, Eutychis & Acutij; qui post uincula & carceres capite cæsi sunt sub Diocletiano principe. Corpus sancti Ianuarii Neapolim fuit delatum, atque honorifice in ecclesia tumulatum: ubi etiam beatissimi Martyris sangnis in ampulla uitrea adhuc seruatur, qui in conspectu capitis illius positus, uelut recens liquescere & ebullire cōspicitur. Nuceriæ natalis sanctorum martyrum Felicis b & Constantię, qui passi sunt sub Nerone. In Palestina sanctorum martyrum Pelei, c Nili, & Eliæ episcoporum Aegypti, qui tempore persecutionis Diocletiani cum plurimis clericis pro Christo igne consumpti sunt. Eodem die sanctorū martyrum Trophimi, d Sabbatij, & Dorymedontis, sub Probo Imperatore; quorum Sabbatius Antiochiæ iussu Attici præsidis tamdiu flagris cęsus est, donec emitteret spiritum: Trophimus uero Synnadam ad Perennium præsidem missus, post multus cruciatus cum Dorymedonte senatore capitis decollatione martyrium consummauit. Cordubę in persecutione Arabica sanctæ Pomposæ e uirginis & martyris. Cantuariæ sancti Teodori f episcopi, qui à Vitaliano Papa in Angliam missus, doctrina & sanctitate refulsit. Turonis sancti Eustochij g episcopi, magnarum uirtutum uiri. In territorio Lingoniensi sancti Sequani h presbyteri confessoris.

a SANCTORVM martyrum Ianuarii,& soc.] Non tātum Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri latinorū de Ianuario ac socijs agunt hac die, sed & Græci in eorum Menologio; nec solū hac die, sed & xj. Kal. Maij. Horum acta a Ioanne diacono descripta recitat Sur.tom.5. & Mombris. tom. 2. Habemus alia in nostra bibliotheca in uet. cod. man.scrip. vbi etiā notantur consules, quibus ijdē martyres sunt passi: nimirū Constantio quintū & Maximiano conss. est hic annus à Christo Domino, secundum supputationem recentiorum, 305. est enim dictorum actorū huiusmodi exordium. Temporibus Diocletiani Imp. consulatu Constantij quinquies & Maximiani, &c. descripsit nuper res gestas sancti Ianuarij & soc. Paul. Reg. Habemus in nostra bibliotheca homiliam peruetustam in eiusdem sancti Ianuarij solemnitate ad populum habitam. incipit: Operante diuina misericordia redijt communibus uotis optata solemnitas, & dies, &c. Recensetur ibi immensa illa flammarum eruptio è Vesuuio monte, ex qua quidē non tantum proximæ adiacentis ciuitatis, ac circumcirca positarum regionum, sed totius ferè Europæ conflagratio imminere uidebatur, quæ tamen sancti Ianuarij est uirtute compressa. Ne verò quis hanc putet esse inanem hyperbolem, legat quæ scribit Marcellinus comes, antiquus chronographus in chron. sub conss. Leone Augusto quartum, & Probiano, Indict. nona, his uerbis: Vesuuius mōs Campaniæ torridus, intestinis ignibus æstuans, exusta uomit viscera, nocturnisque in die tenebris omnem Europæ faciē minuto contexit puluere. Huius metuendi memoriam cineris Byzantij annuè celebrāt octauo idus Nouembris hæc Marcellinus. est hic annus Domini 471. De eadem solemnitate eam ob causam Constantinopoli annis singulis agi solita scribit Procopius de bello Goth. lib. secundo. pag. 301. ubi narrat Vesuij flammarum eruptiones, aitque post multa: Feruntur namq; cum Byzantium semel cinis hic recidisset, sic loci eius homines terruisse, ut ex eo tempore ad nostram ætatem annuis Deum supplicationibus placent, &c. Ex tam egregio & toto Orbe vulgato miraculo S. Ianuarij uirtute edito factum putamus, ut & Græci solemni cultu iterato eundem martyrem celebrent, ut diximus ex eorū Menologio. Constat enim ex superius citata homilia, ea de causa ex remotis undiq; urbibus frequenti cœtu populos ad uenerandum sepulchrum martyris aduenisse Neapolim, & in honorem S. Ianuarij passim erectas esse ecclesias. Erat etiam Romæ in suburbijs uia Tyburtina tēplum sancti Ianuarij, cuius meminit S. Greg. lib. 4 dialog. c. 26. & 54. mentio habetur de eodem S. Ianuario in transitu sancti Paulini, quem descripsit Vranius, circa finem. Porrò insigne ac perenne miraculum sanguinis eiusdem S. Ianuarii, qui cum ampulla uitrea concretus contineatur, liquescere tamen, & fluere perinde ac si recens esset effusus, sæpe cōspicitur, non eiusmodi est, ut unius, uel alterius hominis testimonio comprobetur, sed ita manifestum, ut ipse martyris sanguis, assidua miraculorum operatione, uocibus quibusdam, uelut Abel sanguis clamans, per uniuersum Orbem Christianum intonet.

b Felicis, & Constantiæ.] De his etiam Beda, Vsuardus, Ado, Petrus in catolog. lib. 8. cap. 96. ac cæteri recentiores.

c Pelei, & soc.] Agunt de his Beda, & alii, qui supra. Eorum autem certamina scribit Eusebius lib. 8. c. 12. & 25. ex quo Niceph. lib. 7. cap. 16. & alii recentiores.

d Trophimi, & soc.] Græci etiam de his agunt in Menologio hac die. Gesta autem ipsorum ex antiquioribus monumētis edidit Metaphrast. quæ confert Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5.

e Pōposæ.] Huius passionis acta scripsit S. Eulog. in Memorial. sanct. lib. 3. c. 11. eamq; coronatā martyrio scribit hac ipsa die, æra octingentesima nonagesimaprima, anno à Christo Domino 853.

f Theodori episcopi.] De eodem plura Beda de gest. Angl. lib. 3. c. 29. & 30. lib. 4. cap 1. & seq. lib. 5. cap. 8. & in epitome ex eodem auctore accepere cæteri omnes, qui prosecuti sunt rēs Anglorum, ac nouissime Tritthem. de uir. illustr. ordinis S Bened. lib. 2. c. 18 lib. 3. c. 114. & lib. 4. cap. 60. Honorificentissima mentio de eodem habetur in litteris Agathonis Papæ, quę insertæ sunt in act. 5. Sextæ synodi: migrauit ex hac uita anno Domini 690. cum sedisset annis xxii.

g Eustochii episcopi.] De quo hac die Beda, & alii recentiores, sæpe de eodem Greg. Turon. de gest. Franc. lib. 2. c. 1 in fi. & lib. 10. c. 31. recensetque Eustochium quintum ordine episcopum Turonensem S. Britii successorem. sedit temporibus Valentiniani tertii Imp.

h Sequani.] Agit de eodem hac die Beda, licet mendose, Segoni, pro Sequano legatur: rectius apud Vsuardum, & alios recentiores. Scribit de eo Greg. Turon. de glor. confess. cap. 88. & Tritthem. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3 cap. 302.

iiij. D Duodecimo kal. Octobr. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	f
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14

IGILIA sancti Matthæi a Apostoli & Euangelistæ. Romæ passio sanctorum martyrum Eustachij, b & Theopistis vxoris eius, cũ duobus alijs filijs Agapio & Theopisto: qui sub Hadriano Imper. dãnati ad bestias, sed Dei ope ab ijs nil læsi, in bouem æneum candentem inclusi, martyrium consummarunt. Cyzici c in Propontide natalis sanctorum martyrum Faustæ d virginis, & Euilasij, sub Maximiano Imperatore: quorũ Fausta ab eodem Euilasio idolorum sacerdote decaluata, & ad turpitudinẽ rasa, e suspensa & torta est: deinde cum vellet eam mediam secare & carnifices lædere non valerent, stupens Euilasius, in Christum credidit: & dum ipse etiam Imperatoris iussu fortiter torqueretur, Fausta capite terebrata, clauis toto corpore confixa, & sartagini ignitę imposita, cum eodem, voce de cœlo vocata, transiuit ad Dominum. In Phrygia sanctorum martyrum Dionysij f & Priuati. Item S. Prisci g martyris, qui punctim pugionibus transuerberatus, capite plexus est. Perge in Pamphilia sanctorum Theodori, h & Philippæ eius matris, ac sociorum martyrum sub Antonino Imperatore. Carthagine S. Candidæ i virginis & martyris, quæ sub Maximiano Imperatore plagis toto corpore dilacerata, martyrio coronatur. Item sanctarum martyrum Susannæ K filiæ Arthemii idolorum sacerdotis, & Marthæ. Eodem die S. Agapiti Papæ, cuius sanctitatem beatus Gregorius magnus commemorat. Mediolani S. Clicerii m episcopi & confessoris.

SEPTEMBRIS 20.

a 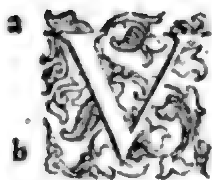
IGILIA S. Matthæi.] De eadem Beda, Innocen. iij. de obser. ieiu. concil. Oxoniens. c. 1. & Radulph. de obseruat. can. c. 19.

b Eustachij, & soc.] De his Vsuard. Ado, ac cæteri Latinorũ, necnon & Græci in Menolog. Metaph. ex veter. monumentis descripsit ipsorum res gestas, refert easdem Lipom. to. 6 & Sur. to. 5. habemus, & ipsas in vet. cod. man. scrip. Agit de ijsdem Niceph. hist. lib. 3 c. 10. & Ioan Damascen. orat. 3. de imag. Fuit olim Romæ, & hactenus perseuerat eiusdem martyris illustris ecclesia, vbi in memoriã ipsius, qui cuncta sua pauperibus elargitus est, solemnes Agapes frequentari consueuerunt, ut reperi in antiquo manu scripto Rituali, vbi & hæc oratio scripta legitur: Da, Domine famulo tuo N. sperata suffragia obtinere, vt qui pauperes tuos, in tua sãcta ecclesia recreauit, sanctorum simul omnium & beati martyris Eustachij & sociorum eius mereatur consortia, cuius nunc est exempla secutus per Christum. &c. Quòd pertinet ad historiæ veritatem, cui tam Latini, quàm Græci astipulari sunt visi. cùm Eustachius ante Christi fidem susceptã Placidus aliàs Placidas, diceretur: hic ille ipse uidetur, qui in bello Iudaico sub Vespasiano & Tito nobili militiæ titulo meruit, præfectusque equitũ egregiam nauauit operam, vt est auctor Iosephus de bello Iud. 3. c. 4. & 13. lib. 4. c. 2. & lib. 5. cap. 3. cuius spectatissima virtus optime nota erat Traiano, qui eodem bello Decimæ legioni præfectus duxerat, ut idem testatur auctor lib. 3. cap. 11. & 16. vt non mireris, si Traianus factus postea Imperator, quem præficeret exercitui aduersus barbaros præfecturo tam solicitè Placidum perquirendum curauit.

c Cyzici in Propontide.] Notissima est Ciuitas. Beda ex Theodoro Græco auctore lib. qõnum q. 3. tit. 8. col. 291. hæc ait de carcere Cyziceno: Quosdam audiui astruẽtes, quòd beatæ memoriæ

moriæ Theodorus doctissimus vir, & archiepiscopus quondam gentis Anglorum, ita exposuit illud Pauli ad Corinthios: Nocte & die in profundum maris fui. Quia fuerat in Cyzico quædam fouea nimis alta, ad tormenta noxiorum parata; quę ob altitudinem immensam, Profundum maris solet appellari, cuius cœnum & obscuritatem Paulus inter alia innumerabilia sustinuit pro Christo hæc Beda ex Theodoro.

d Faustæ, & Euilasij.] De ijsdem pluribus Beda, Vsuardus, Ado, & alij Latinorum; Græci autē in Menologio pridie nonas Ianuarij. Descripsit eorum acta Metaphrastes, quæ extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. to. 1. Mombrit. eadem recitat. to. 1. paucis autem Pet. in catal lib. 8. c. 97. & alij.

e Ad turpitudinem rasa.] Eiusmodi ludibrijs affici a persecutoribus consueuisse Christianas fœminas, demonstrant acta S. Christinis, quę descripsit Metaphrastes: habes ea apud Sur. tom. 5. Sane quidem turpe esse mulieri tonderi, aut decaluari significat Paulus Apost. 1. ad Corinth. c. 11. penes Gentiles etiam id fuisse ignominiosissimū, satis docet sententia Apuleij, de asin. aur. lib. 2. cuius hæc sunt uerba; At uerò (quod nefas est dicere, ne quod sit ullum huius rei tam durum exēplum) si cuiuslibet eximiæq; pulcherrimæq; fœminæ caput capillo spoliaueris, & faciem natiua specie nudaueris, licet de cœlo eiecta, mari edita, fluctibus educata; licet, inquā, Venus ipsa fuerit, licet omni gratiarum choro stipata, & toto Cupidinū populo comitata, & balthæo suo cincta, cinnama fragrans, & balsama rorans, si calua processerit, placere nō poterit ne Vulcano quidem suo. & inferius: Tanta deniq. est capillamenti dignitas, ut quamuis auro, ueste, gemmis, omniq. cætero mundo exornata mulier incedat: tamen nisi capillū distinxerit, ornata nō possit uideri. hęc ille. & in eandem sniam Cyprian. lib. de idol. uanit. his uerbis: Est & Venus calua multò hic turpior, quā apud Homerum vulnerata, &c. Perseuerauit id genus supplicijs ēt apud Christianos alicubi penes Francos. n. mulieres, quæ in fornicationis crimen lapsæ essent, decaluabantur. habes de his. c. 2 lib. 6. in Capitularibus Regum Francorum pag. 217. Sed tam apud Gentiles, quā ēt Christianos probauit usus, ut quæ opinione hominum uiderentur contemptibilia ac ludicra, si religionis causa fierent, non tm̄ honesta ac digna, uerum ēt sacrosancta haberentur, ut S. Ambros. pluribus disputat in epist. 30 ad Sabinū lib. 6. edit. Rom. unde & Gētiles ēt suas Vestales uirgines tondere consueuerunt, ut scribit Plinius lib. 15. c. 44 Idipsum etiam in Ecclesia hactenus fieri moris esse, oēs norunt. At qm̄ in hæc semel, incidimus: contrarius his se offert canon. 17. conc. Gangrensis, cuius hæc sunt uerba: Quæcunque mulier, religioni iudicans conuenire, comam sibi amputauerit, quam Deus ad velamen eius ad memoriam subiectionis illi dedit, tanquam resoluens, ius subiectionis, anathema sit hæc canon. quæ quidē tanquā ualidū quoddam telū hostes Catholicæ ecclesiæ aduersus nos cum intorqueant. consilij inopes nonnulli ad illud unum confugiunt remedium, ut dicant, canonem illum prouincialis esse concilij, nec extra illius prouinciæ limites uim sibi aliquā uendicare. Sed hæc bella quædā tergiuersatio potius uidetur, quam nodi solutio: cum constet, tam illum canonē, quā complures alios eiusdem concilij in Decretorum libro, quo ecclesia utitur, esse contextos; quinetiā lōge ante Gratiani collectionis tempora Symmachi Papæ auctoritate scimus canones eius concilij cōprobatos, cum idē Pontifex in sexta synodo Romana tunc celebrata testetur canones concilij Gangrensis conditos esse Apostolica auctoritate. hæc idcirco Symmachus: qm̄ illi synodo interfuit Osius eps Cordubensis, qui (ut in Annalib. demōstrauimus) missus erat legatus a Rom. Pontifice in Orientē. At licet hæc præter institutum, tn̄ ex quo aduersariorum obiectionē posuimus, soluendæ qōnis necessitatē quandam nobis ipsis imposuisse uidemur, aliunde germanus sensus illius canonis est eruendus: ex Sozomeno inquā, qui ubi agit de Eustachio Sebasteno episcopo hæresiarcha, aduersus cuius diliria dicta synodus tela intorsit, hęc inter alia habet lib. 3. c. 13. Mulieres (inquit) non paucæ adductæ in fraudē, primū uiros deseruerūt: nonnullæ pietatis simulatione caput totondere, & contra quā sexum muliebrem decceret, uirilem habitum induere, his de causis episcopi, &c. ex his quidē manifestum fit, sanctā synodū nō in sacratas Deo dicatas uirgines, sed in hæreticas mulieres uiros relinquētes anathematis sentētiā tulisse, sicq. alia eiusdē cōcilii paradoxa ad historiæ ueritatē sunt referēda, ut eorundē canonū sensus legitimus habeatur. Non imus inficias de tondēdis uirginibus, ac uiduis Deo dicā tis diuersas fuisse diuersarū ecclesiarum laudabiles cōsuetudines. legibus etenim Imp. Valentiniani in Occidentali ecclesia id uetitū accepimus. est. l. 27. de epis. & cler. Cod. Thod. quinetiā S. Ambros. non nisi lapsam uirginē crinem deponere persuadet insigni penitentiæ. id ipse in cōmentario ad uirgin. lapsam. In Aegypto autē, & Syria id usū fuisse receptum, S. Hiero. in epist. 48. ad Sabinianum testatur his uerbis; Moris est in Aegypti, & Syriæ monasterijs, ut tā uirgo, quam uidua, quę se Deo uouerint, & seculum conculcarint, crinem monasteriorum matribus offerant desecandum, non intecto postea contra Apostoli uoluntatē incessurę capite, sed ligato pariter, & uelato nec hoc quispiam præter tondentes nouit & tonsas; nisi quòd quia ab omnibus fit, penè scitur ab omnibus. Hoc autē duplicem ob causam ex cōsuetudine uersum est in naturam, uel quia lauacrum nō adeunt, uel

quia

quia oleum nec capite nec ore norsit,ne à paruu lis animalibus, quæ inter cutem & crimen gigni solent, & consuetis sordibus opprimantur. Hæc Hieronymus. Crimen amputare solitas esse Tabennensiotas sanctissimas virgines,quas S.Pachomius ab Angelo monitus instituit,auctor est Palladius in Lausacis.

f Dionysij, & Priuati.] Vsuardus de iisdem hac die, ac recentiores, quibus consentiunt vet. man.scrip.

g Prisci.] De eo Græcorum Menologiũ pluribus:eius enim ad Christum conuersionem, confessionem,& martyrium egregiè consummatum describunt de eo item Galesin. in suo Martyrologio ex iisdem Græcorum fontibus. Quòd hic pũctim transuerberatus dicitur: consule quæ de huiusmodi supplicij genere diximus supra die tertia Maii c.& die 13.Aug.c.

h Theodori, & soc.] Agunt de his etiã Græci in Menologio hac die.

i Candidæ.] De qua etiam in tabulis ecclesiæ Cordubensis,ex quibus etiam Galesi.hac die.Fuit altera Candida virgo,quæ claruit Carthagine tẽporibus Theodosij Imper. de qua Paulinus in vita S.Ambrosij.

K Susannæ,& Marthæ.] De his etiam Græci hac die in Menologio agunt.

l Agapiti, aliter, Agapeti Papæ.] De eodem Beda x.Kal.Maij,quo die obijt:sed hæc est solemnitas translationis eius; Græci autem de eodem agunt xv.Kal.Maij, vt apparet ex eorum Menologio,ubi de eo his uerbis: Sancti Patris nostri Agapiti Romani Pont. Iustiniani temporibus Cõstantinopolim profecti,uiri pietate, & miraculis celeberrimi. hæc ibi. De eius miraculis agit S. Greg. Papa lib.3.dialog.c.3. Huius hæc illa sunt preconia de consecr. dist. 1. Agapetus uas catholicum. Euangelij tuba,preco iustitiæ, &c. Scripsimus res gestas ipsius in Annal.Eccl.per annos singulos.

m Glicerij episcopi.] De eodem tabulæ ecclesiæ Mediolanens. Scripsit de eodem elegans epigramma Ennodius Ticin. incipit: Suffusus nimio &c. successit S.Materniano, seditque temporibus Bonifacij Papæ.

21 Vndecimo Kal. Octobris Luna. E iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	23	24	25	26	27	28			

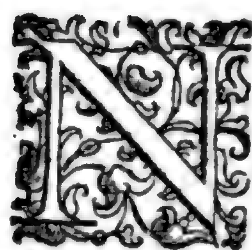
NATALIS sancti Matthæi [a] Apostoli & Euangelistæ, qui in Aethiopia prædicãs,martyrium passus est. Huius Euãgeliũ [b] Hebræo sermone conscriptũ,ipso reuelante inuentũ est unà cum corpore beati Barnabæ Apostoli,tempore Zenonis Imperatoris. In terra Saar S. Ionnæ [c] prophetæ,qui sepultus est in Geth. Romæ S. Phamphilii [d] martyris. Item via Claudia,vigesimo ab Vrbe milliario, passio S. Alexandri [e] episcopi, qui sub Antonino Imperatore pro fide Christi, uincula, fustes, equuleum, lampades ardentes, vngularum sanationem, bestias, ac fornacis flãmas superãs, tandem gladio cæsus vitam adeptus est gloriosam. Eius corpus postea beatus Damasus Papa in Vrbem transtulit sexto Kalendas Decembris, quo die festiuitatem illius celebrandam instituit. In Phœnicia S. Eusebii [f] martyris, qui vltro Præfectum adiens,& se Christianum esse denuntians,ab eo multis tormẽtis afflictus,capite cæsus est. In Cypro S. Isacij [g] episcopi & martyris. Ibidẽ S. Meletij [h] episcopi & confessoris. In Aethiopia S. Iphigeniæ [i] virginis, quæ à beato Matthæo Apostolo baptizata,& Deo dicata, sancto fine quieuit.

a MATTHAEI Apostoli.] De quo Beda, ac cæteri latinorum, Græci autē xvj. Kal. Decembr. De Apostolatu eius ad Aethiopas, de quo hic mentio habetur, scribit Origen. in Genes. Euseb. hist. l. 3. c. 1. Socra. lib. 1. c. 15. Dorotheus in synopsi, & alij. Auctor ille qui fertur nomine Isidori l. de uit. & obitu sanct. c. 78. Macedoniam & Iudæam illi tribuit, Metaphrastes uerò Syriam superiorem iuxta Euphratem. plura de eodem apud Cōstitu. Apost. quæ ferūtur Clemētis nomine. Acta eius, præter ea, quæ in passionibus Apost. incerto auctore feruntur, descripsit etiam Metaphrastes, quæ recitat Lipom. tom. 5. incipiunt. Iam quidem, &c alia diuersa habet Sur. tom. 5. hac die. Perionius alia nuper conscripsit. nouissime uerò ex antiquis monumentis, & sanctorum patrum scriptis collegit R. D. Marcus Antonius Columna archiepiscopus Salernitanus. & sanè quidem eruditè. In breuiario Toletano sacri hymni habētur, quibus etiam eius acta narrantur. tres insuper hymnos de eodē Apostolo ab Alfano episcopo Salernitano esse elaboratos, tradit Petrus diac. Casin. de uir. illustrib. mon. sanc. Bened. c. 16. nonnulla de Matthæo scribit Niceph. hist. lib. 2. cap. 41. sed quæ nullius prorsus sint testimonio comprobata. apud Hippolytum libello de duodecim Apost. legi Matthæum factum uictimam uirginitatis. alludente nimirum auctore ad historiam de S. Iphigenia uirgine, quæ legitur in actis eius eb eo Deo dedicata. De loco ubi passus est. vel ubi sepultus, potius assentior Venantio Fortunato, qui ante annos mille uixit, is etenim dum agit de Apostolis singulis, ipsisq; locis, ubi passi & conditi sunt, hæc de Bartholomęo atque Matthæo canit.

Inde triumphantem fert India Bartholomæum:
Matthæum eximium Naddauer alta uirum.

hæc in carm. de gaud. uit. æter. & lib. 7. ad Bogod. Ducem. De uictu ipsius Clemens Alex. in Pedag. lib. secundo, cap. 1. hæc ait: Matthæus Apostolus seminibus, baccis, atque oleribus absque carnibus uescebatur.

b Huius Euāgelium.] De eius Euangelio agit S. Hieronymus de scripto. eccles. & in Matthęum cap. 2. ubi meminit de Nazaræis, qui se authenticum Matthæi Euangelium habere profitebantur, & Epiphan. in panar. hæres. 29. De eius inuentione una cum corpore S. Barnabæ scribit Theodo. lector. lib. 1. collectan. Niceph. lib. 16. cap. 37 Alexander monach. in uita sancti Barnabæ, & alij recentiores.

c Ionæ prophetæ.] Agunt de eodem hac die Græci in Menolog. Præter illa, quæ de ipso leguntur in diuinis scripturis, & apud earum interpretes, scribit Iosephus antiquit. lib. 9. c. 11. Epiphan. de uit. & interit. prophet. c. 16. Isidor. c. 45. & Doroth. c. 6. De sepulchro Ionæ apud Diospolim, uel Diocæsaream Palęstinę agit S. Hieron. ad Chromat. in proœm. super Ionam.

d Pamphili.] De quo hac die Vsuardus, assipulanturque uet. man. scrip. Diuersus est hic ab illo Pamphilo Cæsariensi, de quo Kalend. Iunij actum est.

e Alexandri.] Agunt dę eodem hac die Vsuardus, Ado, & alij recentiores. Constat hunc omnino esse diuersum ab Alexandro Papa; cuius autem fuerit ciuitatis episcopus, nondum inuenimus. Huius martyrium refert Petrus in catalog. lib. 8. c. 102. Vbi etiam meminit translationis per Damasum factæ.

f Eusebij.] De quo & Gręci in Menologio hac die; ibique eius acta describunt.

g Isacij episcopi.] Gręci iidem de eodem agunt in Menologio, referuntq; eius certamen.

h Meletii episcopi.] Agunt de eodem iidem in Menologio; diuersus hic à Meletio Antiocheno, de quo supra.

i Iphigeniæ.] De qua Petrus in catal. libro 8. cap. 101. & alii recentiores eius res gestæ describuntur in actis S. Matthæi, quorū nuper meminimus.

ij. F Decimo Kalen. Octobr. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29			

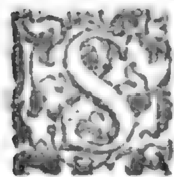

SECVNDI in Gallia, in loco Agauno, natalis sanctorum martyrum Thebæorum, Mauritij, a Exuperij, Candidi, Victoris, Innocentij, & Vitalis, cum socijs eiusdem legionis, qui sub Maximiano pro Christo necati, b gloriosa passione mundū illustrarūt

Romæ

Romæ passio sanctarum virginum & martyrum Dignæ [c] & Emeritæ, sub Valeriano & Gallieno: quarum reliquiæ in ecclesia S. Marcelli asseruantur. Apud pagum Castrensium sancti Ionæ [d] presbyteri & martyris, qui cum S. Dionysio profectus in Galliam, iussu Iuliani præfecti verberibus cæsus, gladio martyrium consummauit. Ratisponæ in Bauaria sancti Emmerami [e] episcopi & martyris, qui ut alios liberaret, mortem sæuissimam Christi causa patienter subijt. Antinoopoli in Aegypto S. Iraidis [f] virginis Alexādrinæ, & sociorum martyrum: quæ ad hauriendam è proximo fonte aquam egressa, cum vidisset nauim confessoribus Christi onustam, relicta hydria, protinus se illis adiunxit, ac simul cum iis in vrbem ducta, prima omnium post multa supplicia, capite cæsa est; deinde presbyteri, diaconi, & virgines, aliiq; omnes eodem mortis genere consumpti sunt. Apud ciuitatem Meldēsem beati Sanctini [g] episcopi, discipuli sancti Dionysii Areopagitæ, qui eiusdem ciuitatis episcopus ab eo consecratus, primus illic Euangelium prædicauit. In territorio Constantiensi S. Lautonis [h] episcopi. In pagu Pictauiensi S. Florentii [i] presbyteri. In territorio Bituricensi S. Siluani [k] confessoris. Lauduni sanctæ Salabergæ [l] abbatissæ.

SEPTEMBRIS 22.

a MAVRITII, & sociorum.] De his Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri omnes. Horum acta scripta feruntur a sācto Eucherio episcopo Lugdunensi, extant apud Surium tomo 5. hac die, & Mombrit. tomo 2. scripsit de ijsdem carmen Venant. Fortun. lib. 2. Marbodum episcopum Redonensem eorundem certamen scriptis consignasse actor est Sigebertus de vir. illustr. cap. 159. Meminit & de his Ado Viennen. in chron. anno Domini 283. & 719 De miraculis ad eorum sepulchrū fieri solitis agit Gregor. Turonen. libro de glor. mart. cap. septuagesimosexto. alia refert Sur. tomo quinto, ex epist. decani & cleri Castrinou: in Gall. De horum reliquijs Turonis repertis scribit idem Grego. Turonen. histor. Franc. libro decimo capit. 31. in fine. Rursus etiam de reliquijs Vitalis & Innocentij, quorum hic habetur mentio, vide in rebus gestis S. Annonis episcopi Colon. libro primo, cap. trigesimotertio, apud Sur. tomo sexto. Eiusdem Mauritij lanceam asseruari in ecclesia Cracouiensi, auctor est Chromerius de rebus Polon. lib. 3. Frequentem fuisse fidelium Occidentalium peregrinationem ad Agaunenses, quamplurima antiquitatis monimenta produnt. Hic notandum est, quod Græci etiam habēt suū Mauritium, & commilitones martyres, qui eadē vrgente persecutione Diocletiani & Maximiani Impp. passi sunt Apameæ in Syria: quorum rēs præclare gestas descripsit Metaphrastes, quas & recitat Sur. tomo 4. mense Iulij Hinc factum est, vt plerique vnum eundemque esse putent illum cum hoc, de quo agitur, cui sententiæ & ego aliquando non inuitus adhæsi, culpans Metaphrasten, quasi minus assecutus esset res Occidentalium martyrium: sed vbi legi Theodoretum Cyri in Syria episcopum de Euangel. veritate lib. 8. in fine, illustriores, nobilioresq; sibi notos recensentē martyres, & Mauritio adnumerato inter illos in hæc verba: Petro, Paulo, Thomæ, Sergio, Marcello, Leontio, Antonino, Mauritio, alijsque sanctis martyribus solemnitates populari epulo peraguntur &c. a priori sententia recedere coactus sum. hic enim sedulò expensis, quæ scribit Theodoretus, quis sibi persuadeat, ipsum de alio Mauritio intellexisse, quàm de illo in eadem regione passo Apameæ in Syria, cuius acta descripta recitat Metaphrastes? Certè mihi non fit verisimile, illum in tam pauco martyrum numero, prætermisisse innumeros ferè perillustres martyres in Syria passos & externos tam longè positos in exemplum adducere noluisse.

b Pro Christo necati.] Primò hi more maiorum decimati iterum sunt, ac demum omnes sæuissimè trocidati. Polybius dum lib. 6. agit de Romani Imperij politia, numerans militarium supplicorum

plitiorum genera, ponit inter alia illud quod δεκατίαν., idest decimatione appellat. habes apud Iulium Capitolinum decimare, vigesimare, & centesimare, ait enim; Cum seditiones militares pateretur, multos sæpius decimauit, aliquãdo etiã centesimauit, cùm digni essent decimatione, vel vigesimatione sortiebantur enim qui cædendi essent. sic Liuius lib. 2. ab Vrbe conde. Reperitur primus omnium fuisse Cambyses, qui exercitum nõ ad supplicium, sed ad cibum, ne cæteri perirent. sorte decimauit, vt scribit Seneca libro 3. de ira cap. 20. Primus auctor huius supplicii inferendi apud Romanos fuit Appius Claudius, de quo Liui. lib. 2. decad. 1. De decimatione militari sæpius meminit Suetonius in Octauio cap. 24. in Caio cap. 48. in Galba cap. 12. Qui autem ex decimatione supererant milites, ob ignominiam, ordeo pascebantur, quòd esset cibus gladiatorum. ita factum reperies à M Antonio apud Frontinum, ab Octauio apud Suetonium cap. 24. & apud Dionem lib. quadragisimo octauo & quadragesimo nono. Meminit de decimatione etiam Tacitus libro 3. his uerbis: Decimum quemque ignominiosæ cohortis sorte ductos fuste necat. & libro decimoquarto. Ex fusso exercitu, cùm decimus quisque fuste feritur, etiã strenui sortiuntur. hęc ille. quod & factum esse aduersus hos Christianos milites; Maximiani sententia in illos prolata significat, cuius sunt hæc uerba: Decimum quemque morte funesta sors præbeat, &c.

c Dignæ & Emeritæ.] De his etiam pleraque uet. man. scrip. Passæ sunt in persecutione Valeriani Imp. sub Gaio iudice, sepultæq; sunt in cœmeterio Commodillæ uia Ostiensi, ad sanctos Felicem & Adauctum, ut earum acta testantur, quorum alia man. scrip. incipiunt: Gaius iudex iussit teneri, &c. aliorum autem prolixiorum est exordium: Temporibus Valeriani, &c. extant utraque in nostra bibliotheca, quæ & facile reperiri credimus in aliis antiquis codicibus ecclesiarũ usui accommodatis.

d Ionæ.] De eodem Pet. in catal. lib. 8. c. 106. consentiuntq; uet. man. script.

e Emmerami.] Agunt de eo hac die Beda, Vsuardus, & alii. Scripsit uitam ipsius Cyrinus episcopus Ratisponensis, quam refert Sur. tom. 5. claruit anno Domini septingentesimo quinquagesimo.

f Iraidis.] Agunt de eadem, hac die, Græci in Menologio. Antinoopolis in Aegypto ciuitas, cuius hic mentio habetur; famosissima est ex Antinoi nomine, quem Hadrianus habuit in delitiis, cui & ex humanis sublato sacra decreuit, inter Deos retulit, eiusq; nomine dicatam ciuitatem appellari voluit. Allata est ex his factis opportuna occasio sanctis patribus, qui scripserunt contra Gentilium errores, & ipsorum Deorum falsitatem; vt illorum originem & impuritatem non tam ex illorum scriptis, quàm recẽtiori exemplo ob oculos posito apertius demonstrarent, illosq; conuincerent, vt Hegesippus fecit, quem citat S. Hieronymus de scrip. ecclesi. in Hegesip. & in Isaiam. Iustinus Philosop. & martyr. in apolog. Theophilus Antiochenus, Athenagoras, Origenes contra Celsum. Epiphanius in epito. fid. cath. Chrysost. hom. 27 in 2. ad Corinth. & alij rem gestam scribunt ex Gentilibus Dio, & Spartianus in Hadriano. in antiquis nummis eandem Antinoi apotheosim expressam vidimus.

g Sanctini episc.] De eo uet. man. script. Petrus in catal. lib. 8. cap. 108. describit eius acta Antonin. part. 1. tit. 6. cap. 28. § primo, & alii Ante hos omnes Hincmarus, cum agit de Sãcto Dionysio Areop. apud Sur. tom. 5. post Areopagitica Hilduini.

h Lautonis episc.] Non tantum in ueteri Romano Martyrologio, sed & in plerisque man. scri. de eodem agitur hac die. Claruit circa annum Domini 550. interfuitque secundo, tertio, & quarto, concilio Aurelianensi, in quibus subscriptus reperitur. mentio habetur de eodẽm in rebus gestis sancti Paterni episcopi Abricensis.

i Florentii.] De quo hac die Vsuardus, pluribus de eo Petrus in catal. lib 8. cap. 107. peruenit usque ad tempora Theodosii senioris.

K Siluani.] Agit de eodem Vsuardus hac die, aliique recentiores.

l Salabergæ.] De eadem Pet. in catal. libro 8. c. 114. Trithem. de uir. illustr. ord. sancti Bened. lib. 3. c. 82. Molan. in addit. ad Vsuard.

j. G Nono Kalendis Octobr. Luna. 23

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	f
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30			

ROMAE sancti Lini [a] Papæ & martyris, qui primus post beatum Petrum Apostolum Romanam ecclesiam gubernauit, & martyrio coronatus, sepultus est in Vaticano prope eundem Apostolũ, Iconij in Lycaonia sanctæ Theclæ [b] virginis & martyris, quæ sancto Paulo Apostolo ad fidem perducta, sub Nerone Imperatore in cõfessione Christi ignes ac bestia deuicit, & post plurima ad doctrinam multorum superata certamina, Seluciam ueniens, ibi requieuit in pace: quã sancti Patres summis laudibus celebrarunt. In Campania commemoratio beati Sosij [c] diaconi Misenatis quem sanctus episcopus Ianuarius, cum de illius capite Euangelium in ecclesia legentis, flammam uideret exurgere, martyrem futurum pronuntiauit, & non post multos dies, cum ipse esset annorum triginta, martyrium cum eodem episcopo capitis detruncatione suscepit. In Africa sanctorum martyrum Andreæ, [d] Ioannis, Petri, & Antonij. In territorio Constantiensi sancti Paterni [e] episcopi & martyris. Anconæ sancti Constantij [f] ecclesiæ mansionarij, miraculorum gratia conspicui. In Hispania sanctarum mulierum Xantippæ [g] & Polyxenæ, quę fuerũt Apostolorum discipulę.

SEPTEMBRIS 23.

a LINI Papæ.] Vsuardus item de eo agit, & alij recentiores, consentiunt que uet. man. scrip. De eodem Paulus in 2. ad Timot. c. 4. Successit S. Petro, ut scribit Iren. lib. 3. cap. 3. Euseb. in chron. & hist. lib. 3. c. 12. Optat. libro 2. contra Parmen. Epiphan. hæres. 27 & hæres. 41. dum in successione Rom. Pontificum Hyginum ordine nonum ponit. Hieron de script. eccles. in Clemente, Augustinus epist. 165. ad Generosum, Niceph episc. Cõstantinop. in chron. Niceph. Callist. hist. lib. 3. c. 2. Greg. Turon. histo. lib. prim. cap. 27. & alij recentiores. In Annalibus ecclesiasticis pluribus disseruimus aduersos eos, qui scripserunt Linum & Cletum uiuente Petro tantum administrasse Romanam Ecclesiam, & eo defuncto, suffectum fuisse Clementem, conatique sumus diligenter ostendere, eam opinionem parum esse probabilem, & non solum à suprascriptis auctoribus, sed ab historiæ ueritate prorsus dissentire.

b Theclæ.] De eadem Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores hac die, Græci autem in Menologio die sequenti. Scimus acta quædam, Pauli & Theclæ dicta, quorum meminit Tertullianus in lib de baptismo, & S. Hieron. de script. eccles. in Luca, esse improbata, & auctoritate Gelasij Papæ reiecta inter apochrypha, unde factum est, ut nonnulli incaute nimis omnia quæ de Thecla scripta reperiuntur, tanquam minus probata, putent adnumeranda esse inter apocrypha, reijciendaq; nullum ponentes discrimen, nec delectum habentes inter ea quæ de Thecla uera certaque scribuntur, & ea quæ ambigua, uel falsa omnino feruntur. In his laborandum nobis erit, ut preciosum à uili, & sancta prophanis distinguentes, quæ improbata atque reiecta, quæve syncera atque recepta de tanta martyre dicta reperiantur, adducamus in medium. Speramus autem benignum lectorem ueniam daturũ si cum de clarissimæ martyris historiæ ueritate retinenda agamus, præter institutum nostrum in ea aliquanto amplius immoremur. Nosse primum oportet, quæ sint acta Pauli & Theclæ, quæ Tertullianus, Hieronymus, ac denique Gelasius damnant. Illa quidem erant eiusmodi, ut inde hæretici sumerent exemplum, & deducerent argumentum (ut ibi scribit Tertullianus) licere mulieribus publicè in ecclesia docere, ac baptizare, quod Thecla Paulum secuta palam docuisset, ac baptizasset. Addit sanctus Hieronymus, in iisdem actibus, qui periodus, siue circuitus Pauli & Theclæ dicebantur, narrari de baptizato Leone fabulam quandam. hæc quidem de illis actis apud ueteres legimus. At vero si quis ea inuestiget, quæ tam apud Græcos, quam apud Latinos de S. Theclæ martyrio scripta reperiuntur (habētur ea præ manibus) nihil in eis prorsus uel de docendi munere, aut baptizandi ministerio à S. Thecla indebite usurpato, & iniuste vindicato,

cato, vel etiam de baptizati Leonis fabula, usquam inueniet. Quòd si quis ea saltem ratione duxerit improbanda, quæ de ea scripta habentur, quòd ibidem hęc S. Hieronymus dicat: Quale enim est, vt indiuiduus comes Pauli, Lucas scilicet inter cęteras eius res hoc solum ignorauerit? Ad hæc dicimus: non omnia Pauli acta S. Lucam esse prosecutum. quod ne quis miretur, Paulum ipsum testem adducam; qui in primis in 2. ad Timot. c. 3. multa se Iconij, ubi degebat Thecla, passum esse testatur. insuper & ipse Lucas, cum fateatur multo tempore Paulum esse commoratum Iconij: tamen res illic gestas tribus ferè uerbis potius delibat, quam tractet. Si rursum consideres ærumnas, afflictiones, & cruciatus, quos se passum esse, idem Paulus profitetur, scribens ad Corinthios epist. 2. cap. 11. & percurras omnes actus ipsos, quos S. Lucas conscripsit; planè inuenies maiore ex parte illos ab eodem prætermissos. Expende rursum prædictam S. Hieronymi rationem quam egregie ab ipsomet Hieronymo confutetur (à nullo æquius ac verius, quam à se ipso Hieronymus corrigi potest) qui in commentarijs in epistolam ad Galatas cap. 2. dum agit de contentione inter Petrum & Paulum exorta Antiochiæ, à Luca tamen prætermissa, hæc in hanc sententiam: Nec (inquit) mirũ esse, si Lucas hanc rem tacuerit, cum & alia multa, quæ Paulus sustinuisse, se replicat, historiographi licentia, prætermiserit: & non esse contrarium si quod alius dignum putauit relatũ, alius inter cętera dereliquit. denique primum episcopum Antiochenæ ecclesiæ Petrum fuisse accepimus, & Romam exinde translatum; quod Lucas penitus omisit. hæc Sanctus Hieronymus, quibus ab eodẽ obiecta de silentio Lucæ omnino euacuantur. His prælibatis, iam reliquũ est, vt quibus testimonijs Theclæ passionis historia fulciatur, in mediũ adducamus: quæ cuncta suo ordine digeremus. Habetur in primis in illis mentio de Onesiphori Pauli hospite. hic ille putatur, cuius idẽ S. Paulus tanta cum laude meminit in 2. epist. ad Timo. c. j. Agitur & de Tryphęna in illis actis. eadem creditur illa, quam idem ad Romanos scribens, c. 16. salutari mandat, quod tunc Romæ degeret, sicut & plerique alij discipulorum Pauli, qui ex Oriente migrarant Romam, ut inter alios Onesiphorus, Prisca, & Aquila. Habent eadem acta, Theclam Pauli Apostoli predicatione ad Christum esse cõuersam. Id quidem Gregorius Nyssenus ho. 4. in cant. cantic. confirmat his verbis de Thecla sermonem habens: Talem myrrham olim Paulus infundebat ex ore suo mistam cum puro pudicitiæ lilio in sanctæ uirginis aures: ea uero erat Thecla, quæ preclare animo suo defluentibus de lilio guttis, hominem externũ morte opprimit, omni cogitatione, cupiditateq; extincta. hæc ille. Continent eadem acta, Theclam iam desponsatam, viro nuncium remisisse, vt Christum sponsum mereretur habere. ecce quam belle huic veritati S. Epiphanius astipulatur in panar. hæres. 78. cum ait; Thecla incidit in Paulum sanctum, & è nuptijs exoluitur, cum curatorem, siue sponsum haberet formosissimum, primarium vrbis. valde diuitem, generosissimum, ac illustrissimum in uita. contemnit terrena sancta illa, vt cœlestium potens fiat. hæc Epiphanius. his consentientia loquitur Faustus apud Augustinum lib. 30. contra Faustum. c. 4. Iam (inquit) timeo Apostolo, ne demoniorum doctrinam intulisse tunc Iconium videatur, cum Theclam oppigneratam iam thalamo, in amorẽ sermone suo perpetuæ virginitatis incendit. hæc ibi Faustus, quibus plane S. Augus. assentiri uidetur, cum non excipiat de apocrypha historia, quod aliàs, aduersus eosdem Manichæos agens, facere consueuit, vide actis Thomæ, Andreę, & aliorum. Quod insuper in prædictis Theclæ passionis actis reperitur, ipsam gemmas, & muliebrem mundum distraxisse, pecuniaq; sibi conciliasse custodes carceris, ut Paulum posset inuisere, id ipsum profitetur S. Ioannes Chrysostomus in Act. Apost. homil. 25. cum ait: Audi de beata Thecla; illa ut Paulum uideret, aurum suum dedit, tu autẽ ut Christum uideas, nec obolum das. hæc ibi, & ad populum Antiochen. hom. 21. Quære (inquit) Paulum tanquam Thecla, ut audias, quæ per ipsum tibi dicuntur. hæc de his Chrysost. Rursum autem quę illic leguntur de ira sponsi in eam concitata, cum eius accusatione damnata est ad bestias, quæ mansuetæ diuinitus redditæ illi blandiebantur, hec ipsa sanctus Ambrosius libr. 2. de uirginib. explicat his uerbis; Thecla doceat immolari, quæ copulam fugiens nuptiarum, & sponsi furore damnata, naturam etiam bestiarum virginitatis veneratione mutauit; namque parata ad feras, cum aspectus quoque declinare virorum, ac vitalia ipsa sæuo offerret Leoni; fecit ut qui impudicos detulerant oculos, pudicos referrent. Cernere erat lingentem pedes bestiam, cubitare humi, muto testificante sono, quod sacrum virginis corpus violare non posset, ergo adorabat prædam suam bestia, & propriæ oblita naturæ, naturam induerat, quam homines omiserant. hæc ille, qui & ad Simplicianum scribens, hæc ait: Inter Leones uirgo exultauit, prodeuntes bestias expectauit intrepida. hæc ibi; eademque de leonibus in epistola 25. lib. 3. edit. Rom. ad Vercellensem ecclesiam: Quo (inquit) munere venerabilis Thecla etiam leonibus fuit, vt ad pedes prædæ suæ stratæ, impastæ bestiæ sacrum deferrent ieiunium, nec procaci oculo virginem, nec vnguæ violarent aspero? Quod preterea ad ignes, quos subijt, spectat a quibus illa remansit illæsa, hæc sanctus Cyprianus in oratione pro martyribus. Assiste nobis sicut Paulo in vinculis, & Theclę in ignib. &c. & in orat. in

die

die passionis; libera me de medio huius seculi, sicut liberasti Theclam de medio amphitheatro. Gregor. Nazianz. ad uirgin. exhort. Non te fugit (inquit) Theclam, ignium, & bestiarum impetum euitasse? idem in carmine de præcept. ad uirgines, hæc ait his uersibus.

Quis Theclam necis eripuit, flammæque periclo.
Quis ualidos ungues vinxit, rabiemque ferarum?
Virginitas. O res omni mirabilis æuo.
Virginitas fuluos potuit sopire Leones?
Dente nec impuro generosos uirginis artus
Ausi sunt premere, & rigido discerpere morsu.

Id ipsum Maximus Taurinens. serm. de sancta Agnete, cum ait: Theclam flammarum globos euasisse cognoscis. De his alijsq; supplicijs sanctę uirgini irrogatis ex actis sanctorum martyrũ Terentij & sociorum, quæ refert Metaphrastes die 10. Aprilis hæc illa ipsorum obtestatio ad Deum facta: Qui Danielem de ore leonum eripuisti, & de manu Pharaonis Moysen seruasti, & S. Theclam ab igne, & theatro, & feris, & bestijs taurinis defendisti, &c. in actis S. Iulianæ, quæ idem recitat 21. Decembr. his similia leguntur. item. & in Prat. spirit. cap. 20. de milite Deum obsecrante per ea, quæ sancta Thecla passa est tormẽta. Adde his similia, quæ & S. Dei Ecclesia in illis precibus, quas adhibere uoluit in cõmendatione animæ, quibus dicitur, Sicut beatissimã Theclã de tribus tormentis atrocissimis liberasti. sic &c. Quòd in ijsdem actis hẽtur, pugnanti Theclæ astitisse Dominum Iesum Christũ præseferẽtem uultũ Apostoli Pauli: id ipsum quam eleganter dicatur a S. Brienna in actis S. Febroniæ syncerissime scriptis, accipe. Brienna tendens in cælum manus, & uocẽ magnã edens, sic precata est: Domine Iesu Christe, qui ser uę tuæ beatæ illi Theclę certãti sub Apostoli Pauli habitu apparuisti, quæso. &c. hæc apud Metaph. ex Thomaide 15. Iunij. Præter hæc omnia demũ scias S. Hieronymus eadem Theclæ acta nouisse, & comprobasse, quod ex eo exploratum habetur: cum enim in ijsdem actis illud etiam enarretur, sanctam Theclam à tormentis liberam, uerbi cupidam, magistri auidam, Antiochiam Pisidiæ, quò S. Paulum profectum audierat, aduentasset, sed à S. Paulo (ne quod offendiculum, ut ait, daret Euãgelio) dimissam esse. hæc ipsa, inquam, S. Hieronymus in epist. ad Oceanum scribit his uerbis. Thecla post tentationem passionis, Antiochiæ à Paulo prohibetur pariter pergere. nemo cum uxore pergit ad bellum. &c. Miramur quidem eam epistolam non recensitam inter cæteras à Mariano Victorio, sed in nonum tomũ reiectam, suspicante fortasse illam non esse Hieronymi, eo quòd ex uita S. Martini auctor mutuetur exemplum. sed quid mirum, cum annis, uiginti tribus post illius obitum uixerit S. Hyeronymus? ita plane: dum S. Martinus defunctus dicitur Cæsario & Attico cõss. qui, secundum recentiorũ supputationem, est annus a Christo 397. Hieronymus autẽ, ut testatur Prosper in chron. diẽ obijt Theodosio Aug. nonũ, & Constantino tertium cõss. anno Domini quadrigentesimo uigesimo. Constat insuper ex Seuero, se eius uitam adhuc superstitis conscripsisse, eamq; (ut in dialogo cum Gallo profitetur) mox non in Italiam modo, sed in Africã, & Aegyptũ allatam fuisse. qui uerò credibile fieri potest, eadẽ Martini acta unum latuisse Hieronymum? ex conueniẽtia pręterea eius epistolę cum ea, quam scripsit ad Eustochium de custodia uirginitatis 22. cum agit de agapetis uirginibus, illam eiusdẽ esse auctoris, vnusquisq; facile intelliget. utinã sic integre reperiretur, sicut Hieronymi eandem esse cõstat. quod si contendas non tantum esse Hieronymi, sed & Sophronij & Eusebij, ut præsefert epistolæ titulus, non laboro, dum & Hieronymi esse non inficieris. Sed iam, ut ad ea, unde diuertimus, redeamus. sciendum, nec ea quidẽ, quæ de Falconilla in eadem acta aliunde fortasse irrepserunt, auctoritate carere sanctissimi atque doctissimi uiri S. Ioannis Damasceni in ea oratione, cuius est titulus: De his qui in fide ex hac uita excesserunt. Extat & ipsa uita S. Theclæ auctore Basilico episcopo Seleuciæ: quæ Gręcè scripta asseruatur in bibliotheca Sfortiana cod. manu scrip. num 45. & 81. qua prædicta de eadem felicius explicantur. quam ipsam in Latinum à se redditam proxime editurus est D. Rolandus Vincleius Belga, alumnus R. D. Lindarni episcopi Ruremundensis, nunc autem Illustriss. ac Reuerendiss. August. Valerij episcopi Veronensis S. R. E. Cardinalis Græcorũ eruditus interpres. Ne quid uerò intactum relinquamus: Delituisse aliquãdo S. Theclam intra petram sibi cedentem, produnt acta S. Barbaræ, quæ descripsit Metaphrast. 4. Decembr. putatur hic ille locus, quem prope Tripolim palestinæ peregrinantes Hierosolymam inuisunt, referuntque specum illam assiduis miraculis illustrari, eaque non tantum fidelibus; sed munificentia martyris, etiam infidelibus, penes quos ille locus religiosissimus habetur, impartiri. Mittimus recentiorum auctoritates, quibus ijdem his de Thecla dictis astipulantur, ut Aldemus in libris, quos tam soluta oratione, quam carmine scripsit de uirginitate, ubi breui compendio martyrium eius descripsit. Vuinduch dum, alter Vuitichindum Saxonem monachum Corbeiensem scripsisse metrice passionem sanctę Theclę, auctor est Sigebert. de uir. illustr. cap. 130. Thecla insuper sicut & Primogenita Pauli, ita & Apostolica, ac etiam protomartyr inter fœminas meruit appellari; quod prima in certaminis arenam descendit, & de impietate prostrata triumphum reportauit, quam etiam tam Græci, quam Latini patres summo semper in honore habitam laudibus.

bus vbiq; in cælum ferre, primo loco ponere, primamq; inter fœminas in exemplum adducere cõsueuerũt. hinc Gregor. Nazianz. in inuectiua illa in Iulianum apostatam, Nõ uictimas (inquit) pro Christo cæsas ueritus es? nec magnos pugiles exti muisti? Ioannem illum, Petrum, Paulum, Iacobũ, Stephanum, Lucam, Andræam, Theclam? &c. sic S Epiphan. in panar. hæres 79. Ambros. idem in citatis locis, & Hieron. ad Eustoch. epist. 22. in fine. apud eundem (cuius uis sit auctoris) tomo nono in obiurgatione Susannæ, Chrysost. in orat. in sanct. duodecim Apostolos, Sulpit. Seuer. in uit. S. Martini lib. 2. cap. 16. & alij. hinc etiam usu euenit, ut cum quid excellens de fœmina aliqua dicere uellet, eandem Theclæ nomine exornarent. sic S. Hieronymus Melaniam seniorem, adhuc sibi cõstantem, Theclam in chronico appellauit; sic etiã egregiam illam Macrinam germanam sancti Basilij ob insignes animæ eius uirtutes Theclam esse dicendam, diuinus nuncius præsignauit, ut scribit frater eius Gregorius Nyssenus in epistola ad Olympium monachum. Erat frequens accessus fidelium Seleuciam Isauriæ ad S. Theclę sepulchrũ, quo aliquando profectus est S. Gregorius Naziãzenus, ubi & diutius mansit. de eadem in eum locum peregrinatione mentio habetur in concilio Nicæno secundo act. 5. Theodoret. in hist. relig. sanct. Patrum cap. 29. in Marana & Cyra, & Prat. spirit. c. 180. illic Zeno Augustus amplissimam erexit basilicam, quod eius auxilio restitutus esset in Imperium, ut scribit Euagr. hist. lib. 3. cap. 8. & Niceph. lib. 16. cap. 8. Iustinianus Imper. aliam non imparem in eius honorem excitauit ecclesiam, ut auctor est Procop. lib. 1. de ædific. Iustinian. Imp. Porrò non tantum in Oriente, sed in Occidente longe lateq; cellеberrimus ubique fuit eiusdẽ martyris cultus. Hæc iam satis, quæ aliquibus fortasse prolixiora, sed Theclam impensius amanti pauca uideri possunt. Hæc nostra cum recognosceret hic Romæ Reuerendissimus pater Dominus Lindanus episcopus Ruremundensis, uir non tantum omnis generis litterarum eruditione clarissimus, uerum etiam egregij confessoris fidei nobilitatus insignibus; quippe qui, exilia, proscriptiones, ærumnas incredibiles, ac mortes penè frequẽtes inconcusso robore, fidei causa, sustinuit, quem tot uictorijs auctum, ac maiora conantem, hisce diebus Romæ uidere meruimus, hic, inquam, hæc nobis de Thecla coram, ac primum de libris Eusebij in hunc modum: Ex libris (aiebat ille) martyrum, quos Eusebius Cæsariensis se scripsisse testatur, tres nondum de Græcos versos in bibliotheca Philippi Hispaniarum Regis piissimi apud S. Laurẽtium in Escuriaco extare nobis loquitur Index eiusdem; quem Catholica Maiestas nobis ad vnã, aut alteram noctem deuorandum singulari beneuolentia permisit, anno 1579. cum eousq; exilij, quod ciuile bellum ad hæreticis excitatum tertiò inflixerat, solandi causa ex Belgio per Italiam & Galliam peruenissemus. In eodem indice S. Athanasius de uita sanctæ Thecl. nobis lectus est, de quo, ut & de illis Eusebij de SS. Martyribus Latine conuertendis, egi prolixè cum doctissimo uiro D. Cosma Fontço Regio Græcorum interprete, vt absoluta Photij bibliotheca tunc ad amussim ferè expressa, nobis illas sanctorum martyrum & in primis sanctæ Theclæ coronas in lucem refunderet, de quo & nunc statui ad ipsum regem ante discessum scribere, ut habeas, unde aureas illas S. Theclæ atque illorum sanctorum martyrũ historias exornatiores, & copiosiores reddere queas. hæc ad me tunc ipse, cum de rebus uarijs ecclesiasticis subinde perfrueremur colloquijs.

c Sosij.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Eius acta iuncta simul habentur cum rebus gestis S. Ianuarij, de quo superius xiij. Kal. Octob. Meminit de Sosio S. Prosper. de prædict. dimidij temporis cap. 6. in fine. In eius honorẽ S. Symmachus Papa erexit Oratorium, & cõfessione exornauit argento, ut constat ex libro de Rom. Pontific. in Symmacho.

d Andreæ, & soc.] De his item eadẽ uet. man. scrip. quorum supra meminimus.

e Paterni episcopi.] De quo etiam Vsuardus. Ponitur hic primus eius sedis episcopus, in tabulis ecclesiæ Constantien. quas descripsit Demochares lib. de sacrific. Missæ. Alius est Paternus sanctitate æquè illustris episcopus Abricensis, cuius acta descripsit Sur. tom. 2. 16. Aprilis ad quem ad huc abbatem scripsit Venantius Fortunatus carmen de emendatione codicis. uixit temporibus Childeberti regis Francorum circa ann. Domini 590. de quo etiam Demochar. in tab. episc. ecclesię Abricensis.

f Constantij.] De eodem S. Gregorius lib. 1. Dialog. c. 5. pluribus agit.

g Xantippæ, & Polyxenæ.] Agunt de his etiã Græci hac die in Menologio, ubi earum acta describuntur. Meminit Xantippæ Metaphrastes in sermo. de Petro & Paul. Apost. die 29. Iulii apud Surium tom. 3.

*A Octauo kal. Octob. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1

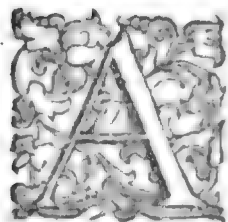

AVGVSTODVNI natalis ſanctorum martyrum Andochij a presbyteri. Thryſi diaconi, & Felicis, qui a beato Polycarpo Smyrnenſi epiſcopo ab Oriente directi ad docẽdam Galliam, ibidem flagellis duriſſime cæſi, ac tota die inuerſis manibus ſuſpenſi, & in ignem miſſi, ſed non combuſti, tandem vectibus eorum colla feriuntur, & ita glorioſiſſime coronantur. In Aegypto paſſio ſanctorum Paphnutij, b & ſociorum martyrũ. Is vitam in ſolitudine agens, cum audiret multos Chriſtianos in vinculis retineri, diuino ſpiritu concitus ſponte Præfecto ſe offert, & Chriſtianam religionem libere profitetur: à quo primum catenis ferreis conſtringitur, & in equuleo diutiſſime torquetur: deinde cum aliis plurimis ad Diocletianũ mittitur, cuius iuſſu ipſe palmæ affigitur, cæteri autem ferro necantur. Chalcedone ſanctorum quadragintanouem c Martyrum, qui poſt martyrium S. Euphemiæ ſub Diocletiano Imperatore damnati ad beſtias, & ab ijs diuinitus liberati, demum gladio percuſſi migrauerunt in cœlum. In Pannonia S. Gerardi d epiſcopi & martyris. Aruernis depoſitio S. Ruſtici e epiſcopi & confeſſoris. In territorio Beluacenſi S. Geremari. f abbatis.

SEPTEMBRIS 24.

a 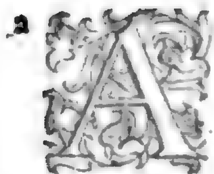

NDOCHI, & ſoc.] De his pluribus hic Beda, Vſuar. Ado, Pet. in catal. lib. 8. c, 116. Feruntur horum acta eſſe conſcripta a Fauſto, & Symproniano.

Paphnutij epiſcopi, & ſociorum.] Agunt de his hac item die Græci in Menologio, ſequenti autem die ijdem de Paphnutio cõfeſſore patre S. Euphroſynæ virginis.

c Quadragintanouem martyrum.] Horum martyrum deſcribitur in actis ſanctæ Euphemiæ uirginis & martyris Chalcedonenſis, de qua ſupra xvj. Kalen. Octob.

d Gerardi epiſcopi.] Eius uitam deſcripſit ex veteribus monumentis Sur. to. 5. Plura de eodem in actis S. Stephani regis, quæ idem habet tom. 4. Bonfin. de rebus Hungar. dec. 2. lib. 1. & 2. Trithem. de uir. illuſtr. ord. S. Bened lib. 3 c. 239. martyrio coronatur anno Domini milleſimo quadrageſimoſecendo.

e Ruſtici epiſcopi.] De eius electioue ſcribit Greg. Turon. de geſt. Franc. hiſt. lib. 2. c 23. ſucceſſit S. Venerando, numeraturq́. ſeptimus ordine epiſcopus Aruernenſis, uixit temporibus Honorij Imp. & de eius ſucceſſoris Valentiani Claruerunt ijſdem temporibus duo alij ſanctiſſimi epiſcopi eiuſdem nominis, Ruſticus Lugdunenſis, & Ruſticus Narbonenſis, de quibus aliàs pluribus.

f Geremari abb.] De quo etiã agit Trithem. de uir. illuſtr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 93. & Molanus in addit. ad Vſuard. hac die, uixit circa annum Domini ſexcenteſimum ſeptuageſimum.

25 Septimo kal. Octobris Luna. B xxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
20	21	22	23	24	25	26	27	27	28	29	30	1	2

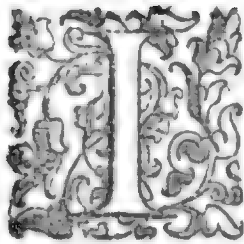

N castello Emmaus natalis beati Cleophæ a Christi discipuli, quem tradunt in eadem domo, in qua mensam Domino parauerat, pro confessione illius a Iudæis occisum, & gloriosa memoria sepultum. Romæ sancti Herculani b militis & martyris, qui miraculis in passione beati Alexandri Episcopi ad Christum conuersus, sub Antonino Imperatore post multa tormenta gladio cæsus est. Ambiani in Gallia beati Firmini c episcopi, qui in persecutione Diocletiani sub Rictiouaro præside post uaria tormenta capitis decollatione martyrium sumpsit. Damasci sanctorum martyrum Pauli, d & Tattæ eius coniugis, ac Sabiniani, Maximi, Rufi, & Eugenij filiorum: qui Christianæ religionis accusati, uerberibus, aliisque suppliciis torti, animas Deo reddiderunt. In Asia passio sanctorum Bardomiani, e Eucarpi & aliorum uigintisex martyrum, Eodem die sancti Anathalonis f episcopi, qui beati Barnabæ Apostoli discipulus, in eius locum ecclesiæ Mediolanensis episcopus succesit. Lugduni depositio S. Lupi g episcopi, ex anachoretta. Antisiodori S. Anacharii h episcopi & confessoris. Blesis S. Solemnii i episcopi Carnutensis miraculis clari. Eodem die S. Principii k Suessionensis episcopi, fratris beati Remigii episcopi. Anagniæ sanctarum virginũ Aureliæ & Neomesiæ.

SEPTEMBRIS 25.

a CLEOPHAE.] De quo Luc. Euang. c. 24. De eodem hac die Beda, Vsuard. Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad iij. Idus Octobris.

b Herculani.] Vsuardus de eodem hac die mẽtio habetur de eo in actis S. Alexandri episcopi, de quo supra xj. Kal. Octobris, & apud Petrum in catalog lib. 8. c. 102. & 120.

c Firmini episcopi.] De eodem hac die Beda, Vsuard. Ado, & alijque recentiores. Fuit hic primus eius sedis episcopus; errat Petrus, qui appellat eum presbyterum lib. 8. c. 119 reperitur alius eiusdem nominis, eiusdemq; ecclesiæ episcopus, de quo & ipse lib 7. c. 137 fuitque tertius ordine & confessor tantum: qui & successit S. Eulogio, ut indicant tabulę episcoporum eius ecclesię, quas descripsit Demochar. lib. de sacrif. Missæ. de eodem in Thesaur. conc. tom. 2.

d Pauli, & soc.] agunt de his item Græci hac die in Menologio, actaque eorum breui compendio referunt.

e Bardomiani, & soc.] De his Beda hac die, cõsentiuntque uet. man. scrip.

f Anathalonis episcopi.] De quo & tabulę ecclesiæ Mediolanensis. Libuit hic describere petuetustam inscriptionem S. Miroclis eiusdem ciuitatis episcopi de sancto Anathalone in lapide incisam iuxta eius imaginem, his uersibus, quos præsens inscriptio præcedit. D. ANATHALONI ATTIGO SECVNDO EPISCOPO.

Petri hospes, sanctéq; Anathalõ, Domine probate
Atque idem socius Barnabæ Apostolici.
Qui Medielani uerbi mysteria tradens.
Te iubet agnatos uisere Cenomanos.
Dum tua mẽbra metu rigidis subducta tyrannis
Brixia uicino detinet in loculo.
Hic titulum, & picto uenerandos pariete vultus
Miroclis reddit, præstitit alma fides.
MIROCLES EPISCOPVS.

Accepimus ex manu scrip. commentario Andreæ Alciati, quem scripsit de rebus Patrijs nondum edito. erat apud Illust. ac R.D. Francisc. Alciat. S.R.E. Card.

g Lupi episcopi.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, cæterique recentiores. Cum autem hic dicatur ex anachoreta factus episcopus Lugdunensis, illum putamus, qui in insula Lerini post Lupum Trecensem exercuit uitam monasticam. Duos etenim eiusdem nominis illic claruisse Lupos, constat ex Sidonio Apollinari lib. 8. epist. 14. & in carmine eucharistico ad Faustum Lerinensem,

ſem,cum ait,Vita ſenis,iuuenisque Lupi.&c. Longe poſt horum tempora claruit Lupus epiſcopus Senonenſis,quem ex hac uita migraſſe anno Domini 631.tradunt tabulæ epiſcoporum eius eccleſiæ,quas recitat Demochares.prædicti autem uixerunt temporibus Valentiniani tertij, & ſucceſſorum Imp.

h Anacharij epiſcopi.] Diuerſis modis ſcriptus reperitur,ut Aunarius, & Anguarius. Interfuit hic concilio Matiſconenſi primo,& ſecundo,quod celebratum eſt anno 24.regis Guntramni, ut eius acta ſignificant, numeratur hic annus, à Chriſto Domino, quingenteſimus octogeſimusſeptimus, ut colligitur ex Gregor.Turon.fuit is decimusnonus eius epiſcopus.

i Solemnij epiſcopi.] Cuius miracula teſtata reliquit Gregor.Turon.lib.de glor.confeſſ.cap.21. & Sigebert.in chron.an. Domini 490. ſedit decimusquartus ordine eius ſedis epiſcopus, ut apparet ex tab.Democh.

K Principii epiſcopi.] Ad hūc extat ſcripta epiſtola Sinodii Apollinaris 4.lib.8.ubi egregias eius laudes prædicat,item alia lib.9. epiſt. 8. Habetur mentio de eodem in uit.S.Remigii apud Sur. to. 5.Interfuit ſacris cōcilijs,Carpentoractenſi,Arauſicano primo,& ſecundo,ut eorum acta ſignificāt. Claruit circa annum Domini. 460. adſcribiturq; in tabulis epiſcoporum Sueſſionenſium duodecimus ordine. Agit de eodem Molanus hac die, in addit.ad Vſuard.

26 Sexto kal.Octobris Luna. B xxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3			

NICOMEDIAE natalis ſanctorum martyrum Cypriani a & Iuſtinæ uirginis,quæ ſub Diocletiano Imperatore, & Eutholmio præſide multa pro Chriſto perpeſſa, ipſum quoque Cyprianū, cū eſſet magus, & ſuis magicis artibus eam dementare conaretur,conuertit ad Chriſtum: cum quo poſtea martyriū ſumpſit. Horum corpora feris obiecta,noctu quidam naturæ Chriſtiani rapuerūt,& Romā detulerunt,quæ poſtmodum in baſilicam Conſtantinianam tranſlata, prope Baptiſterium condita ſunt,Romæ ſancti Calliſtrati b martyris,& aliorum quadragintanouem militum,qui in perſecutione Diocletiani, cum Calliſtratus inſutus culeo,& in mare demerſus,Dei ope euaſiſſet incolumis,conuerſi ad Chriſtum,cum eo pariter martyrium ſubierunt. Item Romę ſancti Euſebij c Papæ. Bononiæ itē ſancti Euſebij d epiſcopi & confeſſoris.Brixiæ ſancti Vigilij e epiſcopi.Albani ſancti Senatoris.f In agro Tuſculano beati Nili g abbatis,fundatoris monaſterij Tryptæ ferratæ, magnæ ſanctitatis uiri. Tuderti ſancti Amantij presbyteri,gratia miraculorum illuſtris.

SEPTEMBRIS 26.

a CYPRIANI, & Iuſtinæ.] De his hac die Beda, ac cæteri Latinorum, Græci autem in Menologio ſexto nonas Octobris. Horum acta Græcis edidit Metaphraſtes, quæ Latinè reddit retulit Lipom. in tom. 6. & Sur. tom. 5. Communiter penes Grecos irrepſit error,dum hunc Cyprianum cum illo Epiſcopo Cartaginenſi confundunt,qui tñ quam

pluribus differentijs distinguuntur abinuicem: nimirum patria, gradu genere, tempore, actis, & loco martyrij. Fuit etenim hic, de quo agitur, patria Antiochenus, ex mago Christianus, inde diaconus, & in una cũ Iustina sub Eutholmio preside temporibus Diocletiani in sartagine positus, Nicomediæ martyrium consummauit: adeo ut ex his pateat non nisi nomen, & martyrij titulum hunc habere communem cum Cypriano Episcopo Carthaginensi. Rursus etiam errant, qui hunc passum scribunt temporibus Claudij Imperatoris, nam in eius actis testatum habetur, ipsum initiatum sacro baptismate, atque ordine diaconatus ab Antimo Episcopo Nicomediæ, quem constat temporibus Diocletiani Imperatoris illi ecclesiæ præfuisse, ut testatur in primis Euseb. histor. lib. 8. cap. 6. & acta sanctorum Indes & Domnæ. Extant horum res gestæ Latine conscriptæ, fideliores que, mea quidem sententiam quam acta illa, quæ edidit Metaphrastes. Agit de his Aldelmus tam carmine, quam etiam soluta oratione lib. de uirginit.

b Callistrati, & soc.] De his etiam Græci in Menologio, sed die sequenti. habentur horum acta à Metaphraste edita, quæ recensuit Lipom. tomo. 6. & Sur. tom. 5. insunt illis tamen nõnulla quæ corrigantur.

c Eusebij Papæ.] De eodem hac die, Ado consentiuntque uete. man. scrip. De eius successione Euseb. chron. Optat. libro secundo contra Parmens. August. episto. centesima sexagesima-quinta. Niceph. Epis. in chron. & alij recentiores. Cætera de ipso diximus in Annal. ecclesi.

d Eusebij episc.] De quo etiam tabulæ ecclesiæ Bonon. Vixit temporibus Gratiani, & Theodosij Augustorum; interfuitq; una cum sancto Ambrosio ac cæteris sanctis Episcopis concilio Aquiliensi, habito Syagrio & Eucherio conss. anno a Christo (secundum recentiores) 381. Quantum autem Bononiensis ecclesia tanto antistite floruerit, ac præcipuè sacrarum uirginum sobole fœcunda fuerit, satis apparet ex his, quæ scribit sanctus Ambrosius libro primo & 3. de uirginibus.

e Vigilij episc.] Tabulæ etiam Brixiensis ecclesiæ de eo hac die. Meminit eiusdem Ramper. eiusdem ecclesiæ episc. in serm. de translatione sancti Philastrij. Vide superius notata in Vigilio Tridentino episcopo.

f Senatoris.] De quo Vsuardus, Ado, atque recentiores; quibus autem temporibus, uixit, nullus prodit. Fuit autem Senator ita dictus intimus homo sancti Germani episcopi Antisiodorensis, de quo Constantius in uita illis lib. 2. cap. 6. fuit & alius eius eiusdem nominis Romanus presbyter, qui functus est legatione cum sancto Abundio ac socijs Constantinopolim missi a S. Leone Papa, ut apparet ex ipsius epist. 33. itemq; Cassiodorus dictus ex cognomento Senator.

g Nil abbatis.] Huius res gestas, in eodem monasterio, cuius hic habetur mentio, asseruari accepimus quas nondum legimus.

h Amantij] De quo scrib.t S. Gregorius lib. 3. dialog. cap. 35.

xxvij. D Quinto kal. Octobr. Luna. 27

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4			

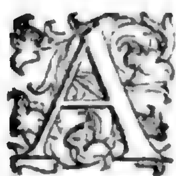

EGAEAE natalis sanctorum martyrum Cosmæ [a] & [a] Damiani fratrum, qui in persecutione Diocletiani post multa tormenta, uincula, & carceres, post mare, & ignes, cruces, lapidationem, & sagittas diuinitus superatas, capite plectuntur: cum quibus etiam referuntur passi tres eorum fratres germani, Anthimus, Leontius, & Euprepius. Romæ sanctæ Epicharidis [b] mulieris senatoriæ, quæ in eadẽ persecutione plumbatis cęsa, gladio percussa est: Tuderti sanctorũ martyrũ Fidentij [c] & Terentij sub eodem Diocletiano. Cordubæ sanctorum martyrum Adulphi [d] & Ioannis fratrum qui in persecutione Arabica pro Christo coronati sunt. Seduni in Gallia sancti Florentini [e] martyris, qui una cum

beato

beato Hilario post abscissionem linguæ iussus est gladio feriri. Bibli in Phœnicia sancti Marci f episcopi, qui & Ioannes a beato Luca nominatur. Mediolani sancti Caij g episcopi, discipuli Beati Barnabæ Apostoli, qui sãctos Geruasium & Protasium baptizauit, & multa in persecutione Neronis passus, in pace quieuit. Rauennæ sancti Aderiti h episcopi & confessoris. Parisijs sancti Eleazari i comitis. In Haunonia sanctæ Hiltrudiis k uirginis.

SEPTEMBRIS 27.

a COSMAE, & Damiani.] De ijsdẽ Beda, Vsuard. Ado, ac cæteri Latinorũ; Græci aũt in Menologio ad kal. Iulias, ac iterũ ad xvj. Kal. Nouẽb. Ferũtur acta ipsorũ, Niceta quodã auctore cõscripta, extant apud Metaphrast. kal. Nouẽb. sed erroribus scatent, longeq; diuersa a germanis syncerisq; rebus gestis ipsorũ martyrũ: sicut & ea quæ inscribũtur nomine Metaphrastes, quæ cuncta recitat Lipo & Sur. to. 5. quæ quidem si quis tueri uelit, necesse est affirmet illos, diuersos esse ab his, de quibus hic agitur cũm ex illis constet, eosdem absque martyrio in pace quieuisse. Rursus autem alia habentur horum acta, ac trium fratrum ipsorum; Antimi, Leõtii, & Euprepii, quæ ex vet. man. script. edita extant to. 7. apud Sur. quæ parum differunt ab iis, quæ Mombritius edidit to. 1. quæ etiam in antiquis codicibus habemus man. script. mea quidem sententia, cæteris fideliora. in his enim nihil habetur de ridicula illa & obstinata contentione inter eos trium ouorum causa oborta, sicuti nec de camelo uoce humana loquente. Eadem acta summatim collecta narrat Ado in suo Martyrologio, & Aldemus lib. de laud. virgin. De horum miraculis agitur in conci. 2. Niceno act. 4. Grego. Turon. de glor. martyr. c. 98. & de gest. Franc. hist. lib. 10. c. ulti. de ipsorum reliquiis in cellula S. Martini à se positis agit. Horũ de beneficio Iustinianus Imperator ab ægritudine grauissima liberatus, percelebrem in honorẽ eorundem martyrum erexit basilicam, ut scribit Procop. lib. 1. de ædifi. Iustiniani Imp. addidit & aliud in Pamphilia iisdem martyribus templum, vt idẽ testatur lib. 5. Diuinus ille Sabas paternam domum mutauit in ecclesiam eorundem nomine Deo dicandam, ut constat ex actis ipsius, quæ scriptis mandauit Cyrillus monachus. Horum nomine S. Felix Papa S. Gregorii atauus (ut scribit Ioannes diac. in uit. S. Gregorii lib. 1. c. 1.) basilicam erexit. Romæ iuxta templum Romuli, eadem in lib. de Rom. Pontific. in Felice quarto, licet alii putent illic olim fuisse templum Castoris, & Pollucis, quod in Foro Romano, ut scribit Liu. lib. 2. d. 1. & Cicer. lib. 3. de nat. deorũ dicatum erat ab Aulo Posthumio? sed prior sententia verior probatur, nam alibi situm esse Romanũ Forum, supra monstrauimus cum egimus de carcere Mamertino. Ob celebrem cultum ijsdem sanctis martyribus Romæ exhiberi solitum, euenisse putamus, ut nonnulli eos Romæ passos esse crediderint. Sanè quidem in Grecorũ Menologio, quo utimur, illos Romæ martyrio coronatos esse habetur Kal. Iulij De peregrinatione ad ipsorum ecclesiam positam in Palestina, mẽtio habetur in Prat. spirit. c. 127. De his omnibus martyribus extat epigramma Bonad. Santon. lib. 2. monod. 48.

b Epicharidis.] De eadẽ hac die Græci in Menologio, passamque tradunt in persecutione Diocletiani Imper.

c Fidentij, & Terentij.] Legimus horũ acta accepta ab ecclesia Tudertina incipiunt: In diebus Diocletiani & Maximini Imp. &c.

d Adulphi, & Ioannis.] De his item Vsuard. hac die pluribus S. Eulogius in Memoriale sãctorum lib. 2. c. 8. fuerunt patria Hispalenses, passique sunt anno Domini octingentesimo quinquagesimoprimo. consule ibidem scholia Moralis.

e Florentini, & Hilarij.] Agit, de his Vsuard. Ado, Petrus in catal. lib. 8. c. 124. & alij recentiores, passi sunt eo tempore, quo Vuãdali in Gallias irruperunt, anno Domini quadringentesimo undecimo, ut scribit Sigebert de his agens in chrõ. eodem anno.

f Martij.] De quo Act. Apost. c. 12. & 15. Pau. ad Colos. c 4. ad Timoth c. 1. & ad Philem. Agũt de eodem hac die Græci in Menolog. Alex mon. in encomio Barnabæ apud Metaph. 11. Maij, Doroth. in synop. & alii. Hunc autem omnino diuersum esse a Marco Euangelista, pluribus in Annal. eccl. ostendimus.

g Caii episc.] De eodem tabulæ ecclesiæ Mediolan. tertius hic ponitur eius sedis episcopus, qui patria Romanus, una cum S. Anathalone Græco adhæserunt Barnabæ Apostolo. Vidi de his historiam rerum patriæ nobilissimi scriptoris Andreæ Alciati nondũ editã. De eodẽ agitur in actis

sanctorum martyrum Geruasii, & Prothasii, quorum supra meminimus.

h Aderiti episc.] Tabulæ ecclesiæ Rauen. de eo hac die plura de eodem Rub. li. 1. hist. Rauen.

i Eleazari.] Huius res gestas ex authenticis manuscript. edidit Sur. tom. 5. Hic excessit ex humanis anno Domini 1325.

x Hiltrudis.] Claruit temporibus Pipini regis Fracorum, pluribus de eadem Molan. in indicul. sanct. Belg. & in addit. ad Vsuard.

xxvj. E Quarto Kal. Octobris Luna. 28

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	1	30	1	2	3	4	5			

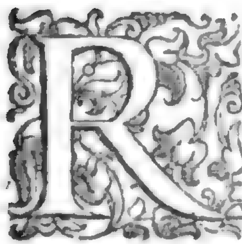

ROMAE sancti Priuati [a] martyris, qui vlceribus plenus a beato Callisto Papa sanatus, inde sub Alexandro Imperatore ob Christi fidem plumbatis cæsus est vsque ad mortem. Ibidem S. Stactei [b] martyris. In Africa sanctorum martyrũ Martialis, [c] Laurẽtij, & aliorũ viginti. Antiochiæ Pisidię sanctorũ Marci [d] pastoris ouium, Alphij, Alexandri, & Zosimi eius fratrum, Niconis, Neonis, Heliodori, & triginta militum; qui ad miracula beati Marci credentes in Christum, diuersis in locis varijsque modis martyrio coronati sunt. Eodem die passio sancti Maximi [e] sub Decio Imperatore in Boemia sancti Vuencessai [f] ducis Boemorum & martyris, sanctitate & miraculis gloriosi, qui in domo fratris sui necatus, victor peruenit ad palmã. Tolosæ sancti Exuperij [g] episcopi & confessoris, qui beatus vir quantum sibi extiterit parcus, quantumque aliis largus sanctus Hieronymus relatu prosecutus est memorabili. Genuæ sancti Salomonis [h] episcopi & confessoris. Brixiæ sancti Siluini [i] episcopi. Eodem die S. Eustochii [k] virginis, filiæ beatæ Paulæ, quæ ad Præsepe Domini cum aliis virginibus enutrita præclaris meritis fulgens migrauit ad Dominum. In Germania sanctæ Liobæ [l] virginis, miraculis claræ.

SEPTEMBRIS 28.

a PRIVATI.] De eius martyrio agitur in actis sancti Callisti Papę, quę descripta habentur apud Sur. to. 7. 14. Octobr.

b Stactei.] De eodem Beda, Vsuard. & alii recentiores, consentiuntque vet. man. scrip.

c Martialis, & soc.] De his item Beda hac die, & alii. Meminit Martialis & sociorum Lucianus in epist. quæ extat apud Cypr. 72. edic. Pamel. De Laurentio, sed Laurentino ipse Cyprianus epist. 34. an ijdem sint, haud compertum habeo, cùm præsertim de Laurentino agatur iterum.

d Marci, & soc.] De his etiam Græci in Menologio, passosque tradunt in persecutione Diocletiani Imper.

e Maximi.] De quo etiam vet. man. scrip.

f Vuancessai.] Apud Adonem de eodem agitur hac die. Eius vitam scriptam esse à Laurentio monacho Casinensi, auctor est Petrus diac libr. de vir. illustr. mon. Casin. cap. 6. plura de eo legimus

mus in breuiario Polonorum, in Vuitichindo Saxon.li.2.Aenea Sylu. hist. Boem.c. 24. 15.Ioan. Dubrau.hist.Boem.lib.4.& 5.quam exscriptã habes apud Sur.tom.7.hac die.

g Exuperij episcopi.] De eodem Vsuardus,atque recentiores Ad hunc Exuperium antequam esset episcopus inter claros Oratores profitẽtem extat Ausonij Galli epigramma in commemor. profes.18.quem post præfecturam Hispaniarum ad tranquillioris vitæ portum secessisse,testatur. Nec placet quod Ios.Scalig.ait, Exuperiũ rhetorem diuersum esse ab Exuperio episcopo, ob diuersas vtriusque facultates,quasi qui fuit episcopus,nõ potuisset esse rhetor;& qui aliquando rhetor,non potuerit idem creari episcopus, locus,tẽpus,& uita studia , vnum,eundemq; fuisse, facilè persuadẽt: De eius sanctitate, ac præsertim in pauperes largitate scribit S. Hieronymus ad Rustic. epist.4.& ad Ageruchiam de eodem epi. 11.aitq; eius meritis Tolosam illæsam à barbaris permansisse. De preclaris eius uirtutibus & uitę meritis, idem in procem.lib.1.& lib. 2. super Zachariam, & lib.3.in Amos procem.ad Pammach.& ad Furiam epist. 10.De eodem adhuc presbytero scribit Paulinus epist.20 ad Amãdum. Extat ad hũc ipsũ epistola decretalis Inno. Papæ; agitq; de eo Greg.Turon.hist.Franc.lib.2.c.13.ex Paulino.

h Salomonis episc.] Saloniũ hũc vocat Vsuardus. Agit de eodem Petrus in catalo.libr. 11. cap. 265. Quòd autẽ ad Saloniũ spectat,longè diuersus fuit à Salomone,de quo hic agitur,nam Salonius in Gallijs episcopus fuit,ad quem sãctus Eucherius episcopus Lugdunensis suas lucubrationes inscripsit, de quo agit Gennad. de uir. illustr. c. 63. Extat eius epistola, & collegarũ episcoporũ ad sanctum Leonẽ post. 5. Eidẽ Salonio inscripsit suos libros Saluianus Marsil.de recto iu.& proui. Dei,vt etiam testatur Gennad.c.67.quem illum puto Salonium episcopum Lugd men. uicesimũ primum ordine,successorem S. Eucherij,de quo tabulæ episcoporũ Lugdunẽ. quas descripsit Demochar.

i Siluini.] De eodẽ tab.eccles.Brixien.numeratur quartus post S.Philastrium episco.Brixia.à Rampetto in sermo. de traslata. S. Philastrij. de eodẽ Helias Capreolus in Annal.Brixiæ.

K Eustochij.] Hæc & Iulia dicta est,quòd ex Iulo,& gente Iulia originem duceret, ut auctor est S.Hier.in epitaphio Paulę epist. 27.q multa de eodem epist.2.de custodia virginit. & sæpè aliàs:ad quam etiam commentareos nonnullos inscripsit. Ad Pammachium idem scribens, eiusmodi eã laudat elegio: Quid Eustochio fortius? quæ nobilitatis portas,& arrogantiam generis consularis virginali proposito fregerit, & in prima Vrbe primũ genus subiugauerit pudicitiæ? hæc Hieron.qui de eius obitu meminit scribẽs ad Alipiũ, & Augustinum epist 79. legimus & exscripsimus man.scrip.epistolã Innocentij Papæ ad Hieronymum & Eustochium de pressuris, qui b. affligebãtur opera Ioãnis episcopi Hierosolymitani,eiusdẽ Hieronymi hostis infensissimi. Migrauit fœliciter ex hac uita (vt collegimus,scripsimusq; in Annal.eccle.)an.à Christo Domino 419.

l Liobæ.] De eadem Beda, Ado,& alij recentiores. Eius acta iussu Rabani cõscripta,edidit Surius tomo 5.agit de ea Tritthẽ.de vir.illustr. ordi.S.Bened.libro 3.c.173. Vixit temporibus Pipini regis Francorũ , & Caroli Magni Imp.vt eius acta significant.

29 Tertio kal. Octobr. Luna. F xxiiij.

																25
a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6			

IN mõte Gargano uenerabilis memoria beati Michaelis a Archãgeli,quando ipsius nomine ibi cõsecrata fuit ecclesia, vili quidẽ facta schemate,sed cælesti prædita virtute. In Tracia natalis sanctorum martyrum Eutychij , b Plauti , & Heracleæ. In perside sanctæ Gudeliæ c martyris,quæ cum plurimos conuertisset ad Christum,ac Solem & ignẽ adorare noluisset,sub Sapore Rege post multa tormenta,cute capitis detracta,ligno affixa meruit obtinere triumphum. Ibidem sanctorum martyrum Dadæ d Saporis Regis cõsanguinei, Casdoæ vxoris, & Gab

delæ

delæ filij, qui honoribus spoliati, ac varijs tormentis dilaniati, post longos carceres gladio sunt animaduersi. In Armenia sanctarum virginum Ripsimis, e & sociarum martyrum sub Tiridate Rege. Antisiodori S. Fraterni f episcopi & martyris, In Pontecuruo apud Aquinum S. Grimoaldi g presbyteri & confessoris. In Palæstina S. Quiriaci h anachoretæ.

SEPTEMBRIS 29.

a MICHAELIS Archāg.] De ea dedicatione Beda, Vsuardus, Ado, & alii recentiores. Superius 8. id. Maij de apparitione agitur, hic aūt de dedicatione ecclesiæ, quæ facta uidetur hac die, qua omniū Angelorū solemnis memoria cōsueuit antiquitus in ecclesia celebrari. De eadē solemnitate dedicationis agitur in cap. regū Franc. lib. 2. c. 35. & in concil. Mogunt. c. 36. De cultu Angeli Michaelis, cōsiale quę superius ac die sunt adnotata, cum de apparitione egimus. Hic interim agamus de his, quæ Ado, hac die, i fine scribit his uerbis. Sed non multò post (a memoria scilicet Sipontina) Romæ uenerabilis etiā Bonifacius Pontifex ecclesiam S. Michaelis nomine constructam dedicauit in summitate circi, cryptatim miro opere altissimè prorrectam: unde & idem locus in summitate sua continens ecclesiam, Inter nubes, situs uocatur. hæc Ado. De qua nam basilica Ado intelligat, facile quis poterit assequi, si cuncta ab eo descripta consideret. Certè hęc basilicę S. Michaelis inter Ianiculum, & Vaticanū positæ aptari minus posse uidentur: quandoquidem illa non à Bonifacio Papa, sed à Leone quarto (vt dictum est ex vet. inscriptione superius octauo id. Maii) erecta fuit: nec (vt habet Ado) proximis temporibus Gelasii Papæ, sed post multa secula; nec in eā eā altitudinem porrecta, vt inter nubes locus sit dictus, quandoquidem vnius scalæ, vel breuis cliui spatii ascensum habeat: nec etiam est (vt ait) cryptatim porrecta. At cùm nec alius sit locus Romæ Michaelis Archangeli memoria celebris, cui prædicta conueniant; in eam adducor non inuitus sententiam: ut opiner dictam memoriam Michaelis, cuius Ado meminit, fuisse olim sitam in summitate molis Hadriani, super ingens saxum uelut eminentem scopum positam ac reuera (vt ait) cryptatim miro opere altissimè porrectam, ut meritò locus ille dictus fuerit, Inter nubes, qui quidem & alio nomine a maiorib. appellatus inuenitur, nimirum mons sancti Angeli: ita etenim vocatum habet apud Petrum Damian. in rebus gestis sancti Romualdi: eo autem nomine ab ecclesia in eius summitate erecta esse dictum, est cuidens coniectura. Quòd autem dicat Ado, in summitate circi illam ecclesiam esse positam: puto pro circi, circuli, esse legendum, moles enim illa in orbem ducta, circuli figuram habuit, ut antiqua numismata, quæ eam habent descriptam declarant. Vel si de circo maius intelligere; erat illi loco proximus circus Domitiæ. Sed à quonā Bonifatio Papa fuerit illic ecclesia erecta, inuestigemus. Prætermimus quidem Bonifacium, qui longè ante Gelasium sedit; Bonifacius secundus fuit, qui post Gelasium, Anastasiū, Symmachū, Hormisdam, Ioānem, atque Felicē sedit. sed neque hunc fuisse auctorē construendę basilicæ existimamus: enam & sequentib. annis, cum temporib. Siluerii Papę, a Vitige rege Gothorum Vrbs esset obsessa nulla adhuc i ea mole Hadriani erat memoria Michaelis Archangeli; nam cùm adhuc locus ille Hadriani monumentis constaret, necessitate cogente, munitio esse cœpit, quā ualidè oppugnantibus Gothis: qui propugnabant Romani milites, confractis marmoreis simulachris, ingenti ui saxorum hostes propulsarunt. scribit hæc Procop. qui tunc Romæ aderat, lib. 1. de bello Gothorum. Ex his itaque Bonifacio Papæ tertio, vel qui ei proximè successit, Bonifacio quarto eius ecclesiæ excitatio potius tribuenda esse uidetur, hi autem cum post Sabinianum successerint Gregorio Papæ, recenti miraculo de Angelo, qui (ut habet antiqua traditio) supra prædictam molem uisus est in signum luis cessantis, gladium exertum in uaginam recondere, in tantæ rei gestę memoriam, alterum illorum illic erexisse prædictam ecclesiam, par est credere; sed cùm ad eundem locum aucta munitione, non pateret omnibus aditus, alia rursum ecclesia prope dictam munitionem in honorem sancti Michaelis Archangeli ędificata est, quam uetustate collabentem, nostris diebus instauratā uidimus. hęc satis de his quę spectant ad ecclesiam S. Michaelis super Molem Hadriani positam. Ne quid pręternittamus de gloria S. Michaelis Archāgeli ex miraculis ab eo editis extat Græcè scripta narratio Pantaleonis diaconi de miraculis S. Michaelis Archangeli in bibliotheca Sfortiana cod. man. script. num. 81. & in cod. 65. qui inscribitur Metaphrastes mensis Octobris atque

Nouem-

Nouembris, complures sunt scriptę Græcorũ patrum homiliæ & inter alias censetur S. Ioannis Chrysost. prima in S. Michaelem Archangelum, secunda & tertia de Angelis, ac quarta in Seraphim.

b Eutychij,& soc.] De his item hac die Beda Vsuardus,& alij consentiuntq; man.scri.

c Gudeliæ.] Agunt de eadem Græci hac die in Menol. eiusq. martyrij acta paucis describunt.

d Dadæ,& soc.] Græci itidem de his in Menologio hac die, ubi eadem hic narrantur, notata habentur.

e Ripsimis, & soc.] Græci autem de his agunt hac die, uel sequenti. Verum cõstat ex actis S Gregorij Armeni episcopi, ubi & harũ res gestæ exacte describuntur a Metaphraste, quæ & Lipom. refert tomo 6.& Sur.tom.5. has passas esse sexto kalen. Octobr. ac fortasse die translatio celebratur: quinto autem kal. Octob. Gaiana cum socijs martyrium consummauit.

f Fraterni episcopi.] De quo Beda, Vsuardus, Ado,& alij adscribitur nonus hic ordine in tabulis episcop. Antisiodorensium: quem & martyrio coronatum tradunt. extant apud Demochar. de sacrific. Missæ.

g Grimoaldi.] De quo uet. monumenta ecclesiæ Aquinatis, quæ inde accepimus.

h Quiriaci.] De eodẽ Græcorũ tabulę, ac Menologiũ, ubi habetur, hũc uixisse tẽporibus Theodosij minoris extant eius acta, quæ & Metaphrastes descripsit Sur. tom. 5. Mentio de eodẽ habetur in uita sancti Euthymij abbatis, cuius fuit discipulus, quã scripsit Cyrillus monachus, qui & de Euthymio multa didicit a Quiriaco. Quod aũt spectat ad rectã rónẽ temporum; constat ex eiusdem actis, eũ anno nono Leonis Imperatoris ingressũ esse monasteriũ, annos natũ decẽ & octo: uixisseq; ætatẽ annorũ centũ & septẽ, sicq; peruenisse usq; ad Iustiniani Imperatoris tempora. hic cum esset diaconus in Laura S. Sabæ uenit cum alijs ad concilium constantinopolitanum celebratum post consulatum Belisarij anno Domini 537. subscriptusq. reperitur libello, quem synodo obtulerunt archimandritæ, ut eius synodi acta significat.

30 Pridie Kalen. Octobr. Luna. G xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7			

IN Bethlehem Iudæ depositio sancti Hieronymi a presbyteri, & Ecclesię doctoris qui omnium studia litterarum adeptus, ai probatorum monachorum imitator factus, multa hæresum monstra gladio suæ doctrinæ confodit: demum cum ad decrepitam usq. uixisset ætatem in pace quieuit, sepultusq. est ad Præsepe Domini, cuius corpus postea Romam delatum, in basilica sanctę Mariæ maioris digno honore seruatur. Eodem die sancti Leopardi b martyris, ex domesticis Iuliani Apostatæ, cui caput Romæ amputatum fuit, & corpus eius Aquisgranum postea trãslatum. Solodori in Gallia passio sanctorum martyrum Victoris c & Vrsi ex gloriosa legione Thebæorum, qui in primo sub Maximiano Imperatore diris supplicijs excruciati, sed cœlesti super eos lumine coruscante, ruẽtib. in terram ministris, erepti; deinde in ignem missi, sed in nullo penitus læsi, nouissime gladio consummati sunt. Placentiæ sancti Antonini d martyris, ex eadem legione. Eodem die sancti Gregorij e episcopi magnæ Armenæ, qui sub Diocletiano multa passus, tandem in pace quieuit. Cantuariæ in Anglia sancti Honorij f episcopi & confessoris, Romæ sanctæ Sophiæ g uiduæ matris sanctarum uirginum Fidei, Spei, & Charitatis.

a HIERO-

a HIERONYMI.] De eodem hac die Beda, Vsuard. Ado, & cęteri Latinorũ. Hactenus in vulgus sparsæ dimanarũt res gestę S. Hieronymi incerto auctore conscriptæ, simulque epistolæ quædam S. Augustini, & S. Cyrilli nomine insignitæ, quę vnius eiusdéq; auctoris esse putantur, cuius & liber ille qui Eusebij Cremonẽsis nomine conscriptus habetur de obitu S. Hieronymi. quæ quidem plena erroribus, & conserta mẽdacijs in angulum reiecta, legũtur tomo nono operum eius. Quisnam verò auctor ille fuerit, qui hæc de Hieronymo commentatus est; quid dicã, nõ habeo, nisi quòd Petrus diac. Casiniens. lib. de vi. illu. eius monasterij c. 4. hęc ait: Sebastianus beati Benedicti monachus Hieronymi doctoris egregij vitã describẽs legendã ecclesijs tradidit. In qua, quæ ei à puero institutio, quale in iuuẽtute studium, quæ in senectute ei scientia fuerit, lucidissimè demonstrat. hac Petrus diac. Porrò cuiusuis sint auctoris ea, q̃ diximus, in illis Cyrilli nomina vulgatis litteris, se Monothelitã hæreticum præ se fert auctor, cogitque eidẽ hæresi Hieronymum astipulari, quæ post annos trecẽtos est exorta. prætere a, tũ in his, tum in prædictis alijs multa feruntur, quibus idem S. Hieronymus suis ipsius scriptis contradicit; aliaque coagmentatur, quæ aliorũ sanctorum potius, vt Gerasimi abbatis, esse noscuntur: quæ singula refellimus in Annal. ecclesf. Tu interim de rebus gestis S. Hieronymi his fuere, quæ ex scriptis ipsius uera certaque collecta in unum summo labore & industria edidit Marianus Victorius episcopus Reatiuus, quibus nonnulla, quę desiderari uidebantur, adiecimus, ac p annos singulos digessimus in Annalib. ecclesiasticis. Magrauit ex hac uita sanctus Hieronymus (vt scribit S. Prosper in chronico) Theodosio nonum, & Constantio tertium consf. est is annus à Christo Domino (secundũ ueriores chronographos) quadringẽtesimus atq. vicesimus. De annis, quibus vixit, nõ parua dubitatio est, de qua alibi fusè non est. n. eiusmodi, quæ hic possit paucis absolui. Doctoris ecclesiæ cognomentum ob insignem & omnibus seculis admirandam eruditionem non nuper, sed uiuens adhuc, merito iureque consecutus est. unde Cassianus lib. 7. de incarnat. Verbi contra Nestorium, eum citans, hæc ait: Hieronymus catholicorum magister, cuius scripta per uniuersum mundũ, quasi diuinæ lampades rutilant, &c. & Ennodius Ticinensis epist. ad Faustum: Hieronymus noster (inquit) nisi præceptorem suum Gregorium diceret, ille melior cẽferetur, sed illi applicanda sunt bona nominatim, à quo sumpsisse videtur originem. hæc ille. omittimus alia innumera de sanctissimo, ac doctissimo uiro præconia.

b Leopardi.] De eodem Molan. plurib. in indiculo sanct. Belg. & in addit. ad Vsuard.

c Victoris, & Visi.] Agit de ijsdem Vsuardus & Ado. Plenius S. Eucherius in actis sanctorum Mauritij & soc. c. 13. Ado Viennen. in chron. anno 288. In appendice ad Greg. Turon. Hist. Frãc. lib. 11. c. 22. agitur de inuentione prædictorũ martyrum corporum, facta an. septimo Theodorici Regis Francorum, de qua Sigeb. in chron. ann. 608.

d Antonini.] De eodẽ ijdẽ qui supra, Vsuar. & Ado; qui licet eundem appellent confessorem, constat tamen ex eius actis occubuisse martyrio: recitata ea Petr. in cat. lib. 8. c. 133. ubi etiam agit de inuẽtione corporis eius, temporibus S. Sabini eiusdem ciuitatis episcopi facta, q̃ hac die anniuersaria commemoratione recolitur.

e Gregorij Armeni episcopi.] De quo etiã hac die Græci in Menologio. ubi eius acta breui compẽdio describuntur, quæ Metaphrastes longè uberius est prosecutus: descripsit ea Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. hac die Nicephorus de eo agens lib. 8. cap. 14 & cap. 35. dum ait, eum interfuisse Nicæno cõcilio falsũ omnino est: nõ enim ipse, sed filius eius Arostanes eidem sacro conuentui prǽstò fuit, ut eadẽ acta significant. habetur de eodem Gregorio mẽtio in epistola Niconis aduersus Armenorum errores. Huius venerandum caput, unà cum catenis, quibus vinctus, & virgarũ fragminibus, quibus cæsus est, Neapolim ex Oriente translatum in nobili ecclesia in eius honorẽ erecta apud Sanctimoniales ordinis sancti Benedicti, olim autem sancti Basilij, religiosissime asseruatur.

f Honorij episcopi.] Scribit eius res gestas Beda in Angl. hist. lib. 2. cap. 18. 19. ex quo auctore cęteri omnes descripsere, vt nouissime Trithem. de vir. illustr. ord. sanct. Bened. lib. 3. c. 63. & lib. 4. cap. 54. Migrauit ex hac uita anno Domini sexcẽtesimo quinquagesimoquarto.

g Sophiæ.] De ea in actis filiarũ eius plurib. agitur, quarum natalis dies est Kalen. Augusti recitat ea Metaphrastes, Mombritius, & alij, ex quibus etiã testatũ habetur, Sophiam, de qua agimus, hac die in Domino quieuisse. produnt idipsum alia acta ipsarũ, quæ in antiquis codicib. manuscripta habemus. est illorum exordium: Sedenti in Senatu &c. Erat nobilis memoria via Aurelia eiusdem S. Sophiæ, quæ hactenus perseuerat.

OCTO-

OCTOBER.

1 Kalendas Octobris Luna. A xxij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C		D	E	f	F	G	H		M		N	P
26	27	28	29	1		2	3	4	3	4	5		6		7	8

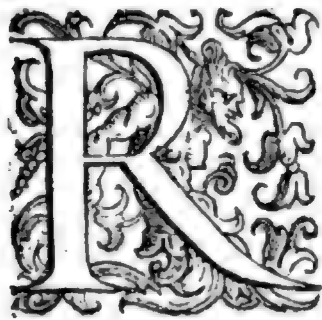

HEMIS in Gallia S. Remigii a episcopi & confeſſoris, qui gẽtem Francorum conuertit ad Chriſtum, Clodoco ipſorum Rege ſacro fonte baptiſmatis, & fidei ſacramentis initiato, cum annos ſeptuaginta in epiſcopatu expleſſet ſanctitate & miraculorum virtute conſpicuus deceſſit e uita Idibus Ianuarii: eius tamen feſtiuitatis hac die recolitur, qua ſacrum ipſius corpus poſtea fuit translatum. Romæ beati Aretæ b martyris, & aliorum quingentorum quatuor. Tomis in Põto ſanctorum martyrum Priſci, c Creſcentis, & Euagrii. Ylyſipone in Luſitania ſanctorum martyrum Veriſsimi, d Maximæ & Iuliæ ſororum eius, qui in perſecutione Diocletiani paſsi ſunt. Tornaci S. Piatonis e presbyteri & martyris, qui cũ beato Quinctino, eiuſq. ſociis ab vrbe Roma in Galliã prædicationis cauſa perrexit, ac poſtea in perſecutione Maximiani conſummato martyrio migrauit ad Dominum. Theſſalonicæ ſancti Domnini f martyris, ſub eodem Maximiano. In Porto Ganda ſancti Bauonis g confeſſoris. Vrbe Veteri ſancti Seueri h presbyteri & confeſſoris.

OCTOBRIS 1.

a REMIGII epiſ.] De eodem Beda, Viuard. Ado, & alii recentiores. De eadẽ ſolẽnitate item agitur in Capitul. Regum Franc. li. 1. cap. 35. & concil. Maguntin. c. 36. itemq; in concil. Piſtenſ. c. 3. vbi hæc uerba, Communi placito conſtituimus, vt vſq; ad Miſſam S. Remigii, ideſt Kal. Octobr. &c. Miſſa ibi pro ipſa ſolemnitate accipitur, more Francorum; ſic & in Capitularibus Regum Franc. lib. 2. ca. 18. legitur: Vt abſque vlla excuſatione cito poſſit emendari, ſpatiũ vſque ad Miſſa S. Martini dare decreuimus, hæc ibi. De eadem feſtiuitate hac die celebrari ſolita agit Greg. Turo. hiſt. Franc. lib. 8. c. 21. porrò hæc eſt dies translationis natalis autẽ idibus Ianuarii. Eius acta ſcripta eſſe ab Hincmaro Rhemenſi, auctor eſt Sigeb. in chro. an. 854. & de vir. illuſtr. c. 100. extant eadẽ apud Sur. to. 1. eiuſdem Hincmari encomiũ de S. Remigio habetur tom. 7. hac die. Vitã inſuper à Fortunato conſcriptam, breuitatem contractã idem deſcripſit to. 5. Plura de eodẽ Greg. Turo. de geſt. Franc. li. 2. c. 31. vbi agit de baptiſmo Clodouei regis. extat Sidonii Appollinaris ad S. Remigium epiſt. 7. li. 9. qua ſancti viri mirum in modum eloquẽtiam celebrat, cum ait; Non extat ad præſens viui hominis oratio, quam peritia tua nõ ſine labore, tranſgredi queat, & superuadere, &c. Petrus diac. Caſin. lib. de vir. illuſt. monaſt. Caſin. c. 1. teſtatur S. Benedictũ duas ſcripſiſſe epiſtolas, earumq; primã dediſſe ad Remigiũ epiſcopũ Rhemẽſem. De eius ætate Sigeb. in chro. ſcribit natũ an. Domini 449. creatum epiſcopum 471. obiiſſe

diem

diem 545. septuaginta & amplius annos in episcopatu exegisse, scribit etiam Gregor. Turonen. de glor. confes. cap. 69. Fortunatus etiam ac cæteri testantur, ob singularem & incredibilem animi eius virtutem, & expectationem, annum agentem vicesimumsecundum, idque more Apostolico præcedentibus prophetiis, esse creatum episcopum. De eodem alii plures auctores, qui res Francorum sunt prosecuti, quorum innumera est multitudo. Fuit eiusdem nominis clarus inter scriptores ecclesiasticos Remigius Antisiodorensis monachus ordinis sancti Benedicti, non tamen episcopus, ut multi putant, non enim recensetur in tabulis episcoporum Antisiodorensium, vixit temporib. Caroli Calui de eo Sigebert. de uir. illustr. cap. 123. Tritthem. de scrip. eccles. & de vir. illustr. ordi. S. Bened. li. 2. cap. 52. & lib. 4. c. 198. & Xyst. Senen. in biblioth.

b Aretæ.] De quo Vsuardus, Ado, & alii recentiores.

c Prisci, & soc.] Agit de his Beda, Vsuardus, Ado, & alii, astipulanturque vet. man. scrip.

d Verissimi, & soc.] De his Vsuardus, & alij, Vasæus in chron. & Flos sanct. Hisp. & Thesau. concion. tomo secundo, hac die.

e Piatonis.] De quo Vsuar. & Petr. in cata. lib. 9. c. 11. qui eum non cum Quintino, sed cum Dionysio in Gallias profectum dicit; sed de Quintino testantur tab. eccl. Tornacensis, vt declarat Mol. in indic sanct. Belgij, vbi etiam agit de translatione ipsius.

f Domini.] Agunt de eodem Græci hac die in Menolog. eiusq; passionis acta referunt, adduntq; alium Dominum, qui in Perside martyrium consummauit.

g Bauonis.] Bauo cognomēto dr, propriè autē nomine dictus est Alloynus, ut testatur Molan. in indi san. Belg. Agūt de eodē hac die Beda. Vsuar. Ado, & alii. scripsit eius acta Theodoricus abbas S. Trudonis, vt auctor est Sigeb. de uir. illust. cap. 171. extāt apud Sur. to. 5. Migrauit ex hac uita an. Domini 630. vt scribit idem Sigebe in chron. vel tricesimo primo, ut docet Molanus, qui pluribus de eodem agit in indiculo, Petrus in catal. lib. 9. c. 10. & alij.

h Seueri.] De quo antiqua monum. eius eccl.

xxj. B Sexto nonas Octobr. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9			

NICOMEDIAE S. Eleutherii [a] militis & martyris, cum alijs innumeris: qui cum Diocletiani regia incendio conflagrasset, falso huius criminis accusati, iubente eodem seuissimo Imperatore, aceruatim necati sunt: quorum alij gladiis obtruncabantur alii ignibus cremabantur, alii in mare præcipitabantur: sed horum primus Eleutherius, cum diu cruciatus, per singula tormenta validior redderetur, martyrium uictoriæ suæ, ignibus velut aurum examinatus compleuit. In territorio Atrebatensi passio beati Leodegarij [b] Augustodunensis episcopi, quem uariis iniuriis, & diuersis suppliciis pro ueritate afflictum. Ebroinus maior domus regiæ Theodorici interfecit. Item S. Gerini [c] martyris, fratris eiusdem beati Leodegarii: qui ibidem lapidibus obrutus est. Antiochiæ sanctorum martyrum Primi, [d] Cyrilli, & Secundarii. Constantinopoli sancti Theophili [e] monachi, qui pro defensione sanctarum imaginum à Leone Isaurico sæuissimè cæsus, & in exilium pulsus, migrauit ad Dominum. Hersodiæ in Anglia sancti Thomæ [f] episcopi & confessoris.

a ELEV-

a ELEVTHERII, & soc.] De quibus, Beda, Vsuardus, & Ado. De his, qui ea de causa subiere martyriū, scribit Euseb. hist. lib. 8. c. 6. ex quo cæteri descripserunt. quomodo autem à Christianis militibus exordiū sumpserit Diocletiani persecutio, idem scribit lib. 8. c. 4.

b Leodegarii episcopi.] De eodē Beda, Vsuardus, Ado, & alii. Eius acta ab Vrsino conscripta retulit Sur. to. 5. mentio habetur de eodem in vita S. Hermelādi apud Sur. to. 2. 25. Martii. in actis S. Aicardi to. 5. die 15. Septembris, Ado Vien. in chron. Vincent. lib. 23. c. 124 & 125. Tritthem. de vir illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 135. & lib. 4. capit. 173. & Molan pluribus in indicul. SS. Belgii. Martyrio coronatus est ann. Domini 685. vt scribit Sigebert. in chron.

c Gerini.] De eodem Ado Vien. in chron. sub Theodorico rege, & Molan. in addit. ad Vsuard. & in indic. sanct. Belgii.

d Primi, & soc.] De his agitur in vet. man. scrip. ex quibus etiam Molanus hac die.

e Theophili.] Agunt de eodem Græci in Menologio his verbis: Natalis S. patris nostri Theophili, qui fuit monachus religiosus, & timens Deū sub Leone Isaurico, cujus impietatem, & execrabile odium in venerabiles sanctorum imagines euertendas, eius hæresim in faciem exprobrans, redarguit; impium, nefarium, Antichristi præcursorem, & desertorem Christi appellans, aliaque similia obiiciens; quibus ad iram incitatus, primùm verberari eum iussit, & in carcerem coniicit, inde postmodum eductus, sanctas imagines abnegare cogitur; quod omnino renuens, dira passus, in exilium eiicitur, vbi in pace quieuit. hæc ibi.

f Thomæ episcopi.] Huius res gestas fidelissime scriptas recitat Sur. tom. 5. Migrauit ex hac vita anno Domini 1287. quem Ioannes Papa vicesimussecundus retulit in sanctorum numerū. de qua re extare dicuntur eiusdem litteræ Apostolicæ in Vaticana bibliotheca.

3 Quinto nonas Octobris Luna. Cxv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7	8	9	10			

ROMAE ad Vrsum pileatum S. Candidi [a] martyris. Eodem die sanctorū martyrum Dionysij, [b] Fausti, Caii, Petri Paulo, & aliorū quatuor, qui primo sub Decio multa passi, demū sub Valeriano ab Aemiliano præside diu tormentis vexati, martirii palmā meruerūt. Apud antiquos Saxones sanctorum martyrum duorū [c] Euualdorum, qui cum essent presbyteri, & Christum ibi prædicare cœpissent, cōprehensi sunt a paganis, & occisi: ad quorum corpora noctu multa lux diu appatēs & vbi essent, & cuius essent meriti declarauit. In Africa S. Maximiani [d] episcopi Bagaiensis, qui a Donatistis iterum atque iterum sęuissima passus, ex alta denique turri præcipitatus, & pro mortuo derelictus, gloria confessionis illustris postmodum quieuit in Domino. In Palæstina S. Gesychii [e] confessoris, discipuli S. Hilarionis, & in peregrinatione socij. Apud Belgas in diœcesi Namurcensi S. Gerardi [f] abbatis.

a CANDIDI.] De eodem Vſuardus. & alii recentiores. Ponitur hic paſſus Romæ ad Vrſum pileatum. Erat hic vicus in Eſquiliis, regione quinta, ut conſtat ex Sex. Ruſo. Legitur hactenus reſtituta vetus memoria inciſa lapidi in eadẽ regione qua deſcribitur ingens martyrum multitudo poſita ad Vrſum pileatum. Eum locum ſuiſſe ferũt, vbi nunc extat eccleſia S. Bibianæ. Cum autem ponatur cœmererium Priſcillæ ad Vrſum pileatum, cuius mentio habetur in lib. de Rom. Pontif. in Innocentio: cumque cœmeterium Priſcillæ extra Vrbem via ſalaria fuiſſe conſtet, puto hoc alrum ab illo eſſe.

b Dionyſi, & ſoc.] Horum loco Beda, Vſuardus, & Ado ponunt Dionyſium Areopagitã cũ ſociis, ſicut & Græci in Menologio de eodẽ agunt hac die. at nos agimus de illis inferius ſeptimo id. Octobris. hi autem, de quibus hic agitur, diuerſi ſunt omnino ab illis. Agunt de his hac item die Græci in Menologio his uerbis: Natalis S. Martyris Dionyſi, & ſociorum octo. hic ſub Valeriano, & Callieno Impp. adductus ad præſidem Aemilianum, perſeuerans in Chriſti, confeſſione, exilio primò damnatur, atq; proſcribitur, ac lapidatur; plura tormenta, quàm olim in Lybia ſub Decio paſſus, concluſus igitur in loco ſqualido cũ Fauſto, Gaio, Petro, & Paulo, qui cum illo annos duodecim eaſdem pœnas tollerauerant, conſummatus eſt in Confeſſione Chriſti. hæc ibi.

c Duorum Euualdorum.] De his item hac die Beda, Vſuardus, Ado, & alii. Scribit de horũ martyrio Beda de geſtis Ang. lib. 5. c. 11. Sigebert. in chron. paſſos eos affirmat an Domini 693. de his Tritthem. de vir. illuſtr. ord S. Bened. lib. 3. c. 139. & 140 Petr. in catal. lib. 9. c. 15. de horum altero mentio habetur in actis S. Annonis epiſc. Colon. lib. 3. cap. 6.

d Maximiani epiſc.] Diuerſa lectio reperitur. dum in aliis codicibus legitur epiſcopus Sagienſis, in aliis Vagaienſis, vel Bagaienſis; quæ lectio magis conſentit his, quæ de eodem S. Auguſtinus ſcribit dum de ipſo agit epiſto. 50. ad Bonifacium, & lib. 3. cap 43. contra Creſcon. Laudat eundem idem S. Auguſtinus epiſt. 238. ad Caſtorium, quod diſpendio propriæ ſedis, quam ſanguine defendiſſet, ſponte cedens, conſuluiſſe paci eccleſiæ. Erat epiſcopus Bagaienſis nobiliſſimę ſedis in Numidia, quam licet ſibi Donatiſtæ vendicaſſent, ex parte tamen catholicorum Maximianus illi præfuit, vbi crudeliſſima paſſus, fuga lapſus, preces obtulit Honorio Imper. qui in Donatiſtas ſeuera dedit reſcripta extãt. l. 4. & 5. ne ſãc. batiſ. Cod. Theod. & l. 43. & 44 hæreſ. de eo Cod. Theod. De eodem, cũ ſedi ceſſiſſet, agit in cõcil. Africano cap. 55. quibus iungas eam, quã ſuprà citauimus epiſtolam ſancti Auguſtini ad Caſtorum 238.

e Heſychii.] Plura de eodem ſanctus Hieronymus in uita S. Hilarionis. Ganzenſes Ethnici, oblato libello Iuliano Apoſtatæ, quęſierunt hũc atque Hilarionẽ ad necem, vt idem auctor teſtatur.

f Gerardi abb.] Extant eius acta conſcripta ad Guntherum abb. quę recitat Sur. tomo quinto, Teſtatur Tritthem. lib. de ſcript. eccleſ ſanctum Odonem abbatem Cluni accenſem ſcripſiſſe vitã ſancti Gerardi. Petrus diacon. Caſin. lib. de vir. illuſtr. monaſt. Caſin. capit. 32. narrat vitam S. Gerardi confeſſoris ſcriptam fuiſſe à Gregorio epiſcopo Tarracinenſi. ea itaque, quam Surius recitat, potius tribuenda videtur præfato Gregorio, quàm alteri; nam qnòd tum ſoluta oratione, tum etiam carminibus intexta habeatur, eius videtur potius eſſe ſcriptio, cum multa ab eodem carmine fuiſſe conſcripta, idem auctor teſtatur agit de eodem Tritthem. de vir. illuſtr ord S. Bened. lib. 3. c. 270. & Molan. in addit. ad Vſuard & in indic. ſanct. Belgii. obiit anno Domini 958.

xix. D Quarto nonas Octobr. Luna. 4

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11			

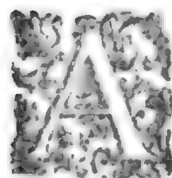
SSISII in Vmbria Natalis ſancti Franciſci [a] confeſſoris, fundatoris ordinis Minorum, cuius vitam ſanctitate, ac miraculis plenã ſanctus Bonauẽtura cõſcripſit. Corinthi natalis ſanctorũ Criſpi [b] & Caii, quorum meminit ſanctus Paulus Apoſtolus ad Corinthios ſcribens. In Aegypto ſanctorum martyrum Marci [c] & Marciani fratrum, & aliorum pene innumerabilium vtriuſque ſexus. atque omnis ætatis,

quorum

quorum alii post verbera, alii post diuersi generis horribiles cruciatus flammis traditi, alii in mare præcipitati, nonnulli capite cæsi, plurimi inedia consumpti, alii patibulis affixi, quidam etiã capite deorsum verso, & pedibus in sublime sublatis, beatissimam martyrii coronam meruerunt. Damasci sancti Petri d episcopi & martyris, qui accusatus apud Agarenorum principem quòd fide Christi doceret, lingua, manibus, pedibusque amputatis, cruci affixus martyrium cõsummauit. Alexandriæ sanctorum presbyterorum & diaconum Caii, e Fausti, Eusebii, Cheremonis, Lucii, & sociorum: ex quibus alii in persecutione Valeriani martyres facti, alii martyribus seruientes, mercedem martyrum receperunt. Athenis sancti Hierothei f discipuli beati Pauli Apostoli. Bononiæ sancti Petronj g episcopi & confessoris, qui doctrina, miraculis, & sanctitate claruit. Lutetiæ Parisiorum sanctæ Aureæ h virginis.

OCTOBRIS 4.

a FRANCISCI.] Præclarissimae eius res gestas in primis sancti Bonauentura conscripsit: multa præterea eius peregrinationis socij scriptorum monumentis consignauere, ut Leo, Rufinus, & Angelus. Plura de eodem S. Antoninus in tert. part. titu. 22. cap. 10. Vincent. in spec. histo. & alij quamplurimi. Nouissimè uerò editum est chronicon Franciscanorum, quo omnia comprehensa habetur. Migrauit ex hac uita, anno Domini 1226. relatus inter sanctos à Greg. Papa nono. anno 1228. xvij. Kalend. August. translatum est corpus eius anno 1230. viij. Kalendas Iulij.

b Crispi, & Caij.] De quibus Paul. ad Corinth. 1. cap. 1. & ad Roman. cap. 16. Act. Apost. c. 28. Agit de his hac die Beda, Ado, & alij. Hũc eundẽ Caium esse Beda existimat, ad quem Ioannes canonicam epistolam scripsit. Errat de Caio Dorotheus in synopsi, dum ait, eũ post S. Timotheũ subrogatum esset episcopum Ephesi: nam S. Timotheo successit Onesimus; ut patet ex Ignatij epistola ad Ephesios. Hic ille uidetur Caius Corinthius, qui sanctum Paulum excepit hospitio, quẽ baptizauit vna cum Crispo. fuit & alius Caius Derbus, & ipse discipulus Pauli, de quo in Actis c. 19. & 20. mentio habetur.

c Marci, & Marciani.] Mendosè alicubi Marcellianus pro Marciano legitur. diuersi sunt Marcellianus & Marcus ab his, de quibus hac die agitur. De his etiam Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Horum martyrium scribit Euse. hist. lib. 8. c. 8. quamquam eorum nomina silentio prætererit.

Petri episc.] De eodem hac die Græci in Menologio, eiusq; certamen describunt; plenius tamen in hist. Miscell. lib. 22. anno 5. Cõstantini Porphyrogeniti. Passus est anno (vt ibi numeratur) à Christo Domino 375. secundum autem recentiorũ supputationem anno 741. secundo meminit eiusdem Cedren. in compen. ann. 2. Copronymi.

e Caij, Fausti, ac soc.] De his itẽ Græci in Menologio, tradunt que hos esse discipulos S. Dionysij episcopi Alexandrini, ex quibus apparet, hos illos esse, quorũ idem sanctus Dionysius meminit in epistola ad Germanum, apud Eusebium libro 7. cap. 10.

f Hierothei.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, hisque uerbis: Natalis S. Patris nostri Hierothei, qui fuit unus è numero Areopagitarum, qui ab Apostolo Paulo est instructus una cum magno illo Dionysio: cumque religiosè vixisset, migrauit ad Dominum. hæc ibi. De eodem Hierotheo sæpe Dionysius de ecclesiastica hierarchia, & de diuin. nomin.

g Petronij episcopi.] De quo etiam tabu. ecclesiæ Bononiensis in quibus scribitur successisse sancto Felici, qui in eadẽ sede in locum S. Eusebij subrogatus est. Ex his autem colligi potest, quibus temporibus sanctus Petronius eam rexerit ecclesiam. Gennadius de eo agens libro de uir. illustr. c. 41. scribit obijsse diem Theodosio iuniore & Valentiniano Augustis regnãtibus: in eadem sententia est Ado Viennen. in chro. an. 425. Ex his profectò tanquam erronea refelluntur ea, quæ non dicam à Prospero, sed potius apud Prosperum errore scripta reperiuntur in chronico de obitu S. Petronij, consulib. Merobaude & Saturnino, anno à Christo Domino, ut illic numeratur, 306. vel

rectius, secundum recentiores 383. anno quinto Theodosij Imp. nam eius anno tertio Syagrio & Euchario conss. S. Eusebius episcopus Bononiensis, unà cum S. Ambrosio interfuit concilio Aquileiensi aduersus Arianos post quem constat subrogatum Felicem, cui demum (ut diximus) est substitutus Petronius. Ex his etiam, quæ scribit S. Eucherius ad Valerianum, tempora eiusdem S. Petronij explorata habentur; dum ait, suis temporibus claruisse Italia sanctum Petronium: ipsa autem Eucherij tempora docent acta synodi Arausicanæ, cui interfuit; quæ habitu est, Theodosio & Cyro còss. est enim his annus Domini 431. Petronii genus indicat Gennadius, dum ait, eius parentem, Petroniū quoq; dictū, prætorij præfecturā administrasse, quē illum esse opinor; qui Sextus Petronius Probus dictus, gessit consulatum cum Arcadio; nam & præfecturæ munere functum esse, data ad eum Imparatoris rescripta testantur, eo etiam magistratu exornatum esse sanctum Petroninm, de quo agimus, affirmare videtur sanctus Eucherius, dum ait: ex plenissima mundanæ potestatis sede ad episcopum euectam esse præfecturam prætorij. fuisse amplissimam dignitatem, pluribus docet Cassiod. in prooemio Variarum. Porrò si genus antiquum familiæ Petroniæ repetas, eam humili loco natam ad equestrem ordinē peruenisse, scribit Valer. Max. lib. 4. cap. 7. Eius res gestæ extant apud Surium tomo 5. conscriptæ à Galesino, ut ipse testatur, licet Sigonij nomine inscribantur, quem quidem de ecclesia Bononiensi egregium volumen scripsisse scimus: multa à Vincentio, Antonino, & Petro in catalogo de S. Petronio scripta sunt, quæ censura & expurgatione nō leui indigent. Vixit ijsdem fere temporibus in Gallijs eiusdem nominis episcopus, ut apparet ex synodica Gallorum episcoporum ad S. Leonem Romanum Pontificem, & ex eius epistola 52. ad eos rescripta, consulibus Herculano & Asporatio anno Domini 452. fortasse ille, ad quem extant duæ Sidonij Apollinaris epistolæ.

h Aureæ.] De eadem Vsuardus, Meminit eiusdem S. Andoenus in uita S. Eligij lib. 1. cap. 17. & & lib. 2. c. 53. Sigeber. in chrō. an. Domini 637. Petrus in catal. lib. 9. cap. 23. Trithem. de uir. illustr. ord. S. Bened. li. 3. c 85. Claruit in Gallijs temporibus Dagoberti regis Franc. circa an. Domini sexcentesimum tricesimum.

xviij. D Tertio nonas Octobr. Lunæ. 5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12			

NATALIS beati Thraseæ a episcopi Eumeniæ, apud Smyrnam martyrio consummati. Treuiris sanctorū martyrum Palmatij b & sociorū, qui in persecutione Diocletiani sub Rictiouaro præside martyrium subierūt. Eodem die passio Sāctę Charitinę c uirginis, quæ sub Diocletiano Imperatore, & Domitio consulari ignibus cruciata, & in mare proiecta, cum inde incolumis euasisset, manibus & pedibus abscissis, dentibusq. cōuulsis, in oratione posita spiritum emisit, Messanę in Sicilia natalis sanctorū martyrum Placidi d monachi, discipuli beati Benedicti abbatis, & fratris eius Euthychij & Victorini, ac Flauiæ virginis eorum sororis, item Donati, Firmati diaconi. Fausti, aliorumq. triginta monachorum, qui à Mauucha pirata pro Christi fide necati sunt. Antisiodori depositio sanctorum germanorum Firmati e diaconi, & Flauianę uirginis, Rauēnæ S. Marcellini f episcopi & confessoris. Valentiæ in Gallia sancti Apollinaris g episcopi, cuius & uita uirtutibus fuit illustris, & mors signis ac prodigijs decorata. Eodem die sancti Attilani h episcopi Zamorensis, quem Vrbanus

nus secundus in Sanctorum numerum retulit. Romæ S. Gallæ i uiduæ, filiæ Symmachi Cõsulis, quę viro suo defuncto, apud ecclesiam beati Petri multis annis orationi, eleemosynis, ieiunijs, alijsque sanctis operibus, intẽta permansit: cuius fœlicissimum transitum S. Gregorius Papa descripsit.

OCTOBRIS 5.

a THRASEAE episcopi.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri recẽtiores. scribit de eo Euseb. hist. lib. 5. c. 23. Niceph. l. 4. c. 25 & 37. aliique ex Polycrate. Claruit temporibus Marci Aurelij & Lucij veri Impp. idemque ob egregia certamina contra Cataphrygas suscepta mirifice nobilitatus est.

b Palmatij, & soc.] Tabulæ etiam ecclesiæ Treueren. ex quib. item Mola hac die. De horũ sepultura, & inuentione vide quę Sigeb scribit in chro. an. Domini 171. Alius hic Palmatius ab illo, qui tempore Alexandri Imp. passus est.

c Charitinæ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio eiusq. seuum martyriũ referũt; plenius autem Metaphrastes, quo retulit Lipom. in tomo 6. & Sur. tom. 5. Alia est Charitina, quæ Romæ cum Iustino Charitone, & sociis passa est, quorum acta extant apud Sur. tom. 3. 12. Iunij.

d Placidi, & soc.] De his Beda, Vsuardus, Ado, & alij Extant eorum acta à Gordiano conscripta, vt ferũt, iussu Imp. Iustiniani, quę habes apud Lipom. tom. 4 & Sur. tom. 5. sunt in ea nonnulla castiganda. Passi sunt anno decimotertio eiusdem Imp. à Christo autem, anno quingentesimo quadragesimo. plerię; alij de ijsdem scripsere multa, vt Leo Ostiensis in chron. Casin. lib. 1. Trithe. de vir. illust. ord. sanct. Bened. lib. 3. c. 5. & alij.

e Firmati, Fausti.] De his etiam Beda, Vsuar. Ado. & alij recentiores hac die.

f Marcellini episcopi.] De eodem tab. eccles. Rauen. Hier. Rub. histo. Rauen. libro primo. anno 230. & alij, qui ante eum res Rauennates sunt prosecuti.

g Apollinaris episcopi.] Beda, Vsuardus, & alij recentiores de eodem hac die. Interfuit concilio Epaunensi in Gallijs celebrato temporib. Gelasij Papæ, ut eius acta significant.

h Attilani epis.] De eodem in Flore sanct. & apud Sur. tom. 7. ex Marin. Syeul. & in Thesau. cõci. claruit circa an. Domini 820.

i Gallæ.] Scribit eius vitam & obitum S. Gregor. lib. 4. dialog. c. 13. ex quo cæteri, ut Petrus in catalog. lib. 9. ca. 25. Trithe. de vir. illust. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 13. Fuit & alia Galla senior, quam sanctus Augustinus laudat epistola 103. legitur & eiusdem nominis neptis Symmachi senioris, de qua hæc ipse lib. 6. epist. 33. Non mediocriter nepoticulæ meæ Gallæ infirmitas contrahit otij nostri securitatem, illam autem ad quam Fulgẽtius scripsit epistolam paraneticam de statu viduarũ, eandem esse putamus cum filia Symmachi, de qua hic agitur. Floruit in Galijs alia item Galla, quæ fuit vxor S. Eucherij, de qua Ado Treuer. 16. Nouemb cuius sepulchri meminit Greg. Turonen. de glo. confess. c. 36.

9 Pridie nonas Octobris Luna. F xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13			

LAODICEAE beati Sagaris a episcopi & martyris, qui fuit vnus de antiquis Pauli Apostoli discipulis. Capuæ natalis sanctorum martyrũ Marcelli, b Casti, Aemilij, & Saturnini. Ageni in Gallia natalis S. Fide c virginis & martyris, cuius exemplo beatus Caprasius ad martyrium animatus, agonem suum feliciter consum-

mauit. Item S. Eroiditis d martyrisquæ Christi amore succensa, ignis superauit incendium. Treuiris commemoratio innumerabilium e pene Martyrũ, qui in persecutione Diocletiani sub Rictiouaro præside ob Christi fidem vario mortis genere necati sunt. Antissiodori, S. Romani f episcopi & martyris Opitergii S. Magni g episcopi, cuius corpus Venetijs requiescit. In Calabria S. Brunonis h confessoris, ordinis Carthusianorum institutoris.

OCTOBRIS 6.

a SAGARIS episc.] De quo Beda, Vsuard. Ado, & Alij. Passus est tempore Marci Aurelij & Lucij Veri fratrum Imper. sub Seruilio Asiæ proconsule, ut ex Melitone scribit Euseb hist. l. 4. c. 25. & ex Polycrate lib. 3. c. 23. Niceph. hist. lib. 4. c. 10. & 37.

b Marcelli, & soc.] Agunt de his etiam Beda, ac cæteri, quæ supra auctores; Petrus item in catal. lib. 11.

c Fidei.] De eadem Beda, Vsuar. Ado, & alij. Passa est in persecutione Diocletiani sub præside Daciano. habet huius acta Mombri. tom. 1. Petr. in catal lib. 9. c. 26. Anton. in prima par. tit. 8. c. 1. §. 24. eadem apud Sur. tom. 7. de ipsa etiã in Flor. sanct. Hispan. & Vasæus in chron. Hispan.

d Erotidis.] De qua item hac die Græci agũt in Menologio, referuntque eius martyrium.

e Innumerabil. pene martyrum.] De his uetera man. scrip. De eorum cæmeterio ubi sepulti erant, meminit Sigeber. in chron. ann. 1071. quos passos refert in persecutione Diocletiani Imp. sub Rictiouaro Præside. agit de iisdem Mola. in addit. ad Vsuard.

f Romani episcopi.] Agit de eodem hac die Beda, Ado, & alij. Adscribitur decimusseptimus eius sedis episcopus, vixitq; temporibus Ioannis Papæ tertii vsq; ad Benedictum, ut docent tabulæ episcoporum Antissiodorensium, quas descripsit Democh.

g Magni episc.] De eodem Petrus in catal. in appendice c. 17. refertq; eius acta, & translationẽ hac die factam Venetias, an. Domini 1206. in ecclesiam S. Hieremiæ.

h Brunonis.] Eius rẹs gestæ a plurib. auctorib. reperiũtur scriptæ, ut a Francisco de Puteo Lugdunen. Petro Blom. Petro Sutore de vit. Carthu. lib 2. c. 7 Ranulph. lib. 7. c. 4. uitæ S. Hugonis episcopi Gratianopol. extant apud Sur. relatæ in to. 5. Vita functus est ann Domini 1101. relatusque est inter Sãctos à Leone decimo Rom. Pont. Habes apud Sur. to. 5. eius vitã conscriptam a d. Pet. Blomeuenne Priore Carthusiæ Colon. vbi & descripta habentur præclara de S. Brunone elogia.

xv. G Nonis Octobr. Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2
t	u	A	B	C	D	E	F	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14			

ROMAE via Ardeatina depositio S. Marci a Papæ & confessoris. In prouincia, quæ nuncupatur Augusta Euphratesia, sanctorũ martyrum Sergij b & Bacchi nobilium Romanorum, sub Maximiano Imperatore, quorum Bacchus tandiu neruis crudis cæsus est, quoadusq. toto corpore discissus, in confessione Christi emitteret spiritum: Sergius vero clauatis cothurnis pedes indutus, cum in fide fixus maneret, data sententia, iussus est decollari, cuius nomine locus ubi quiescit,

Sergio-

Sergiopolis appellatus ob præclara miracula frequenti Christianorum concursu honoratur. Romæ sanctorum martyrum Marcelli c & Apuleij, qui primo quidem Simoni mago adhæserunt; sed videntes mirabilia quæ per Apostolum Petrũ Dominus operabatur, relicto Symone, Apostolicæ doctrinæ se tradiderunt, ac post passionem Apostolorum sub Aureliano consulari coronam martyrii reportarunt, sepulti non longe ab Vrbe. Item apud Augustã Euphratesiam sanctæ Iuliæ d uirginis, quæ sub Marciano præside martyriũ consummauit. Patauii sanctę Iustinæ e uirginis & martyris, quę à beato Prosdocimo sancti Petri discipulo baptizata, cum in fide Christi constanter persisteret, Maximi pręsidis iussu gladio transuerberata migrauit ad Dominum. Apud Bituricas S. Augusti f presbyteri & confessoris. In pago Rhemensi S. Helani g presbyteri. Eodem die commemoratio h sanctæ Mariæ de Victoria, quam Pius V. Põtifex maximus ob insignẽ victoriam à Christianis bello nauali, eiusdem Dei genitricis auxilio hac ipsa die de Turcis reportatam quotannis fieri instituit.

OCTOBRIS 7.

a MARCI Papæ.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, & alij. De eius successione agit Optat. Mileuit. lib. 2. contra Parm. August. epist. 165. ad Generosum, Rufin. lib. 1. cap. 22. Sozomen. lib. 2. cap. 19. & Nicephor. in chron. Acta eius in Annal. ecclesiast. per annos singulos disposuimus. Vetus est Romæ titulus S. Marci, cuius est mentio in conc. primo Roman. sub Symmacho. de alia rursum eiusdem nomine ecclesia extra Vrbem posita, quam Gregor. Papa tertius restituit, mentio habetur in lib. de Romanis Pontificibus in Nicolao Papa, vbi & de cœmeterio S. Marci scribitur. Hadrianus Pontifex in epistola ad Carolum Magnum de imaginibus hæc ait: A tunc vsque hactenus sanctorum Põtificum videlicet Siluestri, Marci, & Iulij miræ magnitudinis sanctæ eorum ecclesiæ apud nos sunt depictæ, tam in musiuo, quàm in cæteris historijs, cum sacris imaginibus ornatis. hæc ibi. Habemus eius vitam per lectiones distinctas, quæ in aliquibus ecclesijs legi consueuit.

b Sergij, & Bacchij.] Beda de his hac die, ac cæteri tam Latinorum, quam Græcorum. Extãt eorum acta a Metaphraste, descripta apud Lipo. tom 6. & Sur. tom. 5. Mombr. tom. 2. & alia man. script. De iisdem Nicephor. lib. 7. cap. 14. in fine. ibi de eorum martyrio; de miraculis autẽ sancti Sergij lib. 15. cap. 13. ex Euagr. lib. 4. cap. 27. & libro 6. cap. 20. De Sergiopoli ciuitate a S. Sergio martyre sic dicta, & reliquiis eiusdẽ martyris idẽ Niceph. li. 15. c. 26. & 27. De Cosrhoe rege Persarũ, qui eidẽ obtulit, dona, idem Nicepho. lib. 18. c. 21. De peregrinatione ad S. Sergium. in Araphas, habetur mentio in secunda synodo Nicæna, act. 5. & in Prat. spirit. c. 180. Agit de eodẽ Theodoret. de Euangelica verit. lib. 8. in fine. Erexit eidem Sergio Iustinianus Imp. egregiam basilicam Constantinopoli, aliam rursus Ptolemaide, vt scribit Procop. lib. 1. & lib. 5. ed fic. Iustinian. Romę et celebris fuit horum martyrum memoria illique erat Diaconia horum nomine, quam Gregorius tertius Papa restituit, auxitque, vt cõstat ex libro de Rom. Pontificibus. Notissimus etiam in Galliis S. Sergius fuit, de cuius pollice, aliisq; eius sacris reliquijs agit Gregorius Turonen. hist. Frãc. lib. 7. c. 31.

d Marcelli & Apulei.] Agunt de iisdem Beda, Vsuardus, Ado, & alii ex actis sanctorum Nerei & Achilei.

d Iuliæ.] De qua Vsuardus. & Petr. in catal. li. 9. c. 31. hac die agunt.

e Iustinæ.] De eadem tabulæ ecclesiæ Patauinæ. Eius martyrii acta habet Momb. tom. 2. plura in vita sancti Prosdocimi, apud eundem tomo 2. Petrus in catal. lib. 9. c. 32. sunt in his aliqua corrigenda, vt quæ habentur de Vitaliano & Maximiano regibus. fuerunt hi præsides sub Romano Imperio constituti: nec enim illis temporibus aliquis erat in Italia regulus. De Iustina Venãt. Fortun. de gaud. vit. ętern. hoc versu.

Et Iustina simul, consociante Thecla. & lib. 7. ad Bod. Ducem, sic.
Iustinam Patavi, Euphemiam hinc Chalcedon offert.

f Augusti presbyteri.] Scribit de eo Gregor. Turon. de glor. confes. c. 80. ex quo & Molan. & Galesin. hac die.

g Helani.]Tabulæ Rhemenses, ex quibus ijdẽ qui supra Molan Gales. hac die.

h Commentario S. Mariæ de Victoria.] Eo nomine Neapoli nuper erecta est ecclesia, egregium plane diuinæ benignitatis monumentum, cum nostra memoria, anno salutis 1571. Fideliũ classis sanctiss. D.N.Pij V. PP. ac Catholici Hispaniarum Regis Philippi, necnon inclytę Venetorum Reip. fœdere coacta, gloriosam ac cunctis seculis memorabilẽ de Trucis Christiani nominis infensissimis hostib. ad Echinadas insulas, capitis hostium triremibus centum & octoginta, cæteris dissipatis, uictoriam reportauit: fractosque nostrorum animos in eam spem erexit: posse inimicos nostros (modò in unum Christianorum animi, uiresque conueniant) nullo negotio profligari, atq; deleri: præsertim si (ut tũ in his actũ est) præcipuã in Domino, & non in armis spem ponamus, peccatorumque sordibus expiatis, puræ ad Deum preces offerantur. ac Dei genitricis Mariæ auxilium piis uotis seculo imploretur.

xv. A Octauo idus Octob. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15

NATALE beati Symeonis [a] senis, qui in Euangelio Dominum IESVM suis in vlnis suscepisse legitur. Cæsareæ in Palæstina passio sanctæ Reparatæ [b] virginis & martyris, quæ cum nollet idolis sacrificare, sub Decio Imperatore uarijs tormentorum generibus cruciata, demum gladio percutitur: cuius anima in columbæ specie de corpore egredi cœlumq. conscendere uisa est. Thessalonicæ sancti Demetri [c] proconsulis, qui cum plurimos ad Christi fidem perduceret, Maximiani Imperatoris iussu lanceis confossus martyrium consummauit. Ibidem sancti Nestoris [d] martyris. Hispali in Hispania sancti Petri [e] martyris. Laodiceæ sancti Artemonis [f] presbyteri, qui sub Diocletiano per ignem martyrij coronam accepit. In territorio Lugdunensi sanctæ Benedictæ [g] uirginis & martyris. Anconæ sanctarum Palatiatis, [h] & Laurentiæ, quæ in persecutione Diocletiani sub Dione præside in exilium deportatæ, laboribus, & erumnis confectę sunt. Rhotomagi sancti Euodij [i] episcopi & confessoris. Hierosolymis sanctæ Pelagiæ [k] cognomento [l] Penitentis.

OCTOBRIS 1.

a SYMEONIS.] De quo Luc. 2. Agunt de eodem hac die Beda, Vsuard. ac cæteri Latinorum, Græci autem ad tertium nonas Februarij, ut constat ex eorũ Menolog. & ex cõstitutione Emanuelis Imp. apud Theodor. in nomoc. Photij tit. 7. c. 1.

b Reparatæ. De eadem Beda, & Ado, eius acta habet Mombrit. tom. 2. legimus eadem copiosius scripta in cod. man. script. monast. S. Cæciliæ trans Tiberim.

c Demeteri.] De ipso etiam Beda, atque alij Græci autem in Menologio ad septimum kalẽd. Nouem-

Nouembris. Extat encomium in Magnum Demetriũ martyrẽ Leonis Imp. in codice Græc. manuscrip. Sfortianæ bibliothecæ num. 85. acta eius ex antiquis monumentis edidit Metaphrastes, & descripsit Lipom. to. 6. & Sur. tom. 5. hac die. donauit olim eam Latinitati Anastasius bibliothecarius, vt auctor est Vincen. lib. 12. c. 150. Frequens concursus fuit Christianorum ad sepulchrum S. Demetrij Thessalonicam, ex quo vnguentũ medicum scaturire iugiter consueuit, de quo Glicas in Annal. Cedren. in compend. hist. & Zonaras in Michaele quarto Imp. qui eiusdem martyris ope est liberatus à dæmone eum arripiente, & Bulgaros profligauit. De basilica S. Demetrij per Basilium Imp. restituta, meminit Cedren. in Basilio.

d Nestoris.] De eodem Græci in Menolog. ad vij. Kal. Nouembr. eius res gestę intextæ habẽtur cũ actis S. Demetrij, de quo modò egimus. de ipso item Niceph. hist. lib. 7. c. 28.

e Petri.] Vsuardus de eodem Vasæus in chro. ex breuiar. Eborensi, & Flos sanct. Hispan.

f Artemonis.] Agunt de eodem hac die Græci in Menolog recenſetq; eius martyrium.

g Benedictæ.] De eadem Vsuard. hac die, pluribus autem Petrus in catal. lib. 9. c. 40. alia est eiusdem nominis virgo non martyr. cuius natalis est dies xvj. kal. decembr. scribit de ea Tritthem. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 264.

h Palatiatis, & Laurentiæ.] Harum res gestas ex antiquis codicib. descriptas accepimus ab ecclesia Anconitana. de ijsdem Petr. in catal. lib. 11.

i Euodij episc.] Ponitur hic decimus eius sedis episcopus, subrogatus in locum S. Innocentij circa an. Domini 422. vt apparet ex tab. episcopo rũ eius ecclesiæ, quas descripsit Democh. Agit de eodem hac die Molan. in addit. ad Vsuard.

K Pelagiæ Pœnitentis.] Agunt de eadem hac die Latini omnes, & Græci, vt constat ex eorum Menologio. Vixit temporib. Theodosij Iunioris, ut patet ex his, quæ scribit Niceph. histo. lib. 14. c. 40. errant qui eam referunt ad tẽpora Numeriani, dicuntq; hanc ad Christum conuersam à Nõno, qui & Hippolytus dictus habetur, episcopo Portuensi: hæc enim superius refellimus. Nonnus enim, qui eam cõuertit ad Christum, fuit episcopus Edissenus substitutus in locũ Ibę. vt scribit Liberat. diac. in breuiar. cap. 12. eumque ille se dem recepisset in concilio Chalcedonensi, Nonnus remansit Antiochiæ commendatus a synodo Maximiniano episcopo Antiocheno, vt cõstat ex eodem conc. act. 10. porrò ille eum præfecit ecclesiæ Heliopolis ad Libanum positæ, cuius meminit Sozomen. hist. lib. 5. c. 9. diuersa ab ea est alia Heliopolis quæ est in Aegypto, quæ Alexãdrino, & non Antiocheno subdita est episcopo. Porrò idem Nonnus postmodum redditus est ecclesiæ Edissenæ, vt apparet ex epistola episcoporũ illius prouinciæ, scripta pro comprobatione concilij Chalcedonensis ad Leonem Imp. extat tom. 2. concil. nouæ edit. pag. 242.

9 Septimo idus Octob. Luna. B xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16			

LVTETIAE Parisiorum in natalis sanctorũ martyrũ Dionisii[a] Areopagitæ episcopi, Rustici presbyteri; & Eleutherij diaconi: ex quibus Dionysius ab Apostolo Paulo baptizatus, primus Atheniensium episcopus est ordinatus: deinde Romam veniẽs, à beato Clemente Romano Pontifice in Gallias[b] prædicandi gratia directus est; & ad præfatam vrbem deueniens, cum ibi per aliquot annos commissum sibi opus fideliter prosequeretur, tandem a præfecto Fescẽnino post grauissima tormentorum genera vnà cum socijs gladio animaduersus, martyrium compleuit. Eodem die memoria sancti Abrahæ[c] Patriarchæ, & omnium credentium patris. Apud Iuliam in territorio Parmensi, via Claudia, sancti Domini[d] martyris sub Maximiano Imperatore: qui cum vellet perse-

cutionis rabiem declinare, à persequentibus gladio transuerberatus, gloriose occubuit. Apud Casinum sancti Deusdedit [e] abbatis, qui à Sicardo tyranno in carcerem trusus, illic fame & ærumnis confectus reddidit spiritum. In Hannonia sancti Gisleni [f] episcopi & confessoris, qui relicto Episcopatu, monachii vitã in monasterio à se constructo exercens, multis virtutibus claruit. Hierosolymis sanctorum Andronici, [g] & Athanasiæ eius coniugis. Antiochiæ sanctæ Publiæ [h] abbatissæ, quæ transeunte Iuliano Apostata, Dauidicũ illud cum suis virginibus canens: Simulacra gentium argentum & aurum: &, Similes illis fiant qui faciunt ea; Imperatoris iussu alapis cæsa est, & grauiter obiurgata.

OCTOBRIS 9.

a DIONYSII, & soc.] De eodem Beda, ac cęteri Latinorũ: Græci autẽ quinto nonas Octob. Horũ acta in primis cõscripta ferũtur ab Aristarco Gręco chronographo, indeque a Methodio episcopo Cõstantinopolitano, quæ ab Anastasio Bibliothecario in Latinum conuersa esse, scribit Hincmarus episcopus, eadem Metaphrastes, Michael Syngellus, Glicas, Suidas, & alij. Hilduinus autem ex antiquis tum Latinorum, tum etiam Græcorum monumẽtis scripsit Areopagitica, exposcente Ludouico Pio Impe. Idemque Anastasius Biblioth. ad Carolum Caluum dedit epistolam aduersus eos, qui dicerent Dionysium Areopagitam aliũ esse ab illo Parisiensi episcopo. Hæc omnia simul iuncta edidit Sur. tomo quinto. Rursus etiam eadem acta carmine scripta ab eodem Hilduino, asseruari in monasterio Gamblacensi testatur Molanus. Nostra ętate Matthæus Galenus scripsit Areopagitica, quibus eiusdẽ Dionysij scripta vindicauit à calumniis hæreticorum. addimus nõnulla in Annalibus ecclesiasticis, quib. non leues eorundem obiectiones soluimus. extat Venãtii Fortun. Carmen de basilica sancti Dionysii, ac eius martyrio libro 1. meminitque eiusdem lib. 1. ad Bodeg. & in uit. S. Martini lib. 4. Quòd autem sãctum caput suum portauit manibus: id quidem Hilduinus ex Lysbio, atque etiã Metaphrastes in ipso Dionysio, & Nicephorus histor. lib. 2. ca. 20. profitentur.

b In Gallias.] Sat scio eam quæstionẽ de Dionysio Parisiorum episcopo; sit ne censendus ille idem, qui ex Areopago ad Christi fidem, ac inde ab Atheniensis ecclesię regimen assumptus fuit, iam ante annos septingentos agitatam, ac definitam, nonnullis iterum deduci in controuersiam: quibus cum Annal. ecclesiast. prolixior est mihi disputatio. Hic autẽ (vt instituti patitur ratio) pauca duntaxat, quæ piæ menti satis esse possint, attingã: reddamq; in primis verba Hincmari Rhemensis episcopi auctoris illorum temporum non ignobilis, quibus scribens ad Carolum Caluum Imp. rem ipsam his verbis testatam reliquit, cum ait: Patrem vestrum Dionysiũ esse Areopagitã, à beato Paulo Apostolo baptizatũ, & Atheniensem ordinatum episcopum, & in Gallias à beato Clemente directum; ex his, quæ Græca testificatio, & S. Romanæ Sedis attestatio, & Gallicana intimat contestatio, ratum in hac causa (quod longè ante nos dictum est) recognoscant. hæc ille; quæ ne perfunctoriè dicta videantur, singillatim expendere operæpretium fuerit. Quòd agitur ad Græcam, quam dicit, attestationẽ pertinet. quid aliud professus est Michael Imper. publica legatione, qua ad Ludouicum Pium misit commentarios omnes Dionysii Areopagitæ nuper repertos? Qui perlati Parisios, ipsis Vigiliis S. Dionysij celebritatis, cuiusnã illi fuerunt, miraculis tunc diuina virtute editis, certa fide probati sunt. narratur rei gestæ historia in ea epist. quam ad eundẽ Ludouicum Imp. Hilduinus cõscripsit. Cõstat insuper auctore Anastasio S. R. E. Bibliothecario, S. Methodium Constantinopolitanum episcopum, olim cùm esset presbyter, & legatione Apostolica fungeretur, vitã S. Dionysii Areopagitæ, quã illum in Gallias profectum, Parisiorũ eccl. siam curasse, confirmat, Romanæ ecclesiæ tradidisse. hæc etenim idem Anastasius, qui eam in Latinũ à se translatam misit ad Carolũ Caluũ Imp. testatur epist. ad eũ tũc data; Metaphrastes insup. Dionisii acta, hæc ipsa testantia, ex antiquiorib. monumẽtis descripsit: quæ veneratione esse digna, synodus Florentina, ea citando, monstrauit. Quòd itẽ ad Græcos pertinet, Michael Syngellus presbiter Hierosolymitanus in encomio, quod de eodem Dionysio habuit; eadẽ plus satis testata reliquit: quæ & cõplures alii Græcorũ recẽtiarum professi sunt, quos enumerare longum esset. hæc de his quæ

quæ spectant ad Græcorum attestationem. Quod aūt pertinet ad testimoniū S.R.E. quo idē Hincmarus eandem rem cōprobatam affirmat, ad id referendum arbitror, quòd Hilduinus, cum ad eam rē probandā citet antiqua Missalia Gallicana, eaque probata dicit auctoritate Romanorum Pontificum Innocentij Gelasij, atq; Gregorij, quorū ea de re epistolas apud eandē Parisiensem ecclesiā extare testatur. in sacris.n. Missæ præfationib. moris erat, vitā illius sancti cuius solemnitas ageretur, summatim collectā publicè recitari, ut etiā in Sacramentario S. Gregorij, & in Missali Ambrosiano hactenus cernitur. his accedit Stephani Papæ factis potius quàm verbis testata fides: nam eo tpe, quo ipse Pipinum regem coronauit in Gallia, cum ægrotans S. Dionysij adminiculo è morbo conualuisset, sacris eiusdem reliquijs Romam translatis, in ipsius honorē monasterium erigendum curauit, quod Græcis monachis tradidit, atque indito noīe, Græcorum Scholā nuncupauit: quod obitu eius imperfectum relictū, ab eius successore Paulo Papa est penitus absolutum. hæc ipsa Ludouicus Imper. ab Hilduino perpetuis monimentis voluit commendari; prout eiusdem Imp. ad eum litteræ scriptæ declarant. Et quid, quæso, causæ fuisse existimamus, quòd S. Dionysij monasterium & Græcis attributum, & Græcorū Schola dici voluit, nisi vt in ædibus Græci hoīs, Græci gētiles eius, veluti iure hospitij, considerent? Sāncta insuper Romana Ecclesia huic ueritati ea quoque rōne astipulata vř, quòd a S. Methodio allata Romā Dionysij acta receperit, ac fideliter custodierit; cum præsertim eiusdem S. Sedis Bibliothecarius Anastasius summæ illorū tporū doctrinæ & auctoritatis uir eadē Latinitate donata ad Carolum Caluum Imp. vnā cum litteris, quæ adhuc extant, in Gallias miserit. Hæc satis de his quæ ad sedis Apostolicæ testimonium spectant. Ad illud ēt, quòd idem Hincmarus ait: Et Gallicana intimat contestatio pdicta sufficere pūt: nimirum antiquorum Missalium fides, & acta ipsa, quæ ex antiquis monumentis, & a Visbio Hilduinus collegit, quibus etsi aliquis error inhæsit, vt de Dionysij martyrio perperam recensito sub Domitiano Imp. vel qd aliud eiusmodi: nō tñ idcirco cætera, q̄ in eis narrantur, sunt reijcienda, cū præsertim tot tantosq; habeat astipulatores, quòd si ob vnū errorē, uel alterum in vitis sanctorum inuentum, cætera q̄ remanent, fide carere dixerimus: profectò omnes ferè sanctorum vitas in maximum discrimen inducimus, cū penè in omnibus aliquid notari possit, quod corrigendum videatur, sitque canonicarum tantummodo scripturarum singularis prærogatiua, ut in eis cuncta uera, inconcussa, certaque narrentur. Quòd autem prædictis omnibus de Dionysio ex Gregorio Turonēsi opponitur, quòd dicat in hist. de gest. Franc. lib. 1. c. 30. S. Dionysium missum esse Parisios tēporibus Decij: id quidem tam verum est, quàm quod ibidem essent, Trophimū Arelatum, Paulum Narbonam, & Martialem ijsdem Decii temporibus missos in Gallias, quos omnes liquidò constat ab Apostolis illuc esse directos, prout eorum acta, ac antiqua Martyrologia attestantur. Pace Gregorii dixerim, ipsum non tantùm in tam remotis, sed in his etiam quæ suorum sunt temporum, aliquando esse hallucinatum, sæpe superius ostensum est. Corrigendus est item error ille Gilduini dicētis, Dionysium annos natum circiter nonaginta, martyrio coronatum, anno decimosexto Domitiani Imper. quod falsum esse, ex eiusdem Dionisii scriptis cōuincitur, quibus citat S. Ignatium in epist. ad Romanos: quam eodem anno, quo martyrium subiit, esse scriptam, satis apparet: porrò Ignatium Traiani tempore, quem Traiani tempore martyrio uita functum, omnes testantur. Dionysij porro ætatē ex eo facilè inuenies, dum ipse scribens ad Apollophanem, admirandam illam Solis eclipsim tempore Passionis Christi contigisse ait, cum ipse ageret annum suæ ætatis vigesimum quintum. ex hac quidem eius annorum ratione, vt Dionysius Ignatio superuixerit, utique centesimum, ætatis annum excessisse eum oportuit. nec mirum videri debet, tam longam Dionysio contigisse ætatem: cum diuina quadam dispensatione factum sit, ut cōplures ex his, qui Apostolorū temporibus vixerint, ad longissimam ætatem peruenirent, nempe vt ea, quæ oculis aspexissent, certa scientia testarentur, ut inter alios Symeon episcopus Hierosolymitanus, qui centesimum uigesimum attigit annum, S. Ignatius, qui se Dominū in carne vidisse, testatur, scribens ad Polycarpum (citat eam epistolam S. Hieronymus de scrip. eccles. in Ignatio) ad annum vndecimum Traiani, ut idem actor affirmat, peruenit certè. Quadratus, qui post Publium, qui Dionysio successit in ecclesia Atheniensi, rexitque illam temporibus Hadriani, complures se vidisse, tradit, qui Christi temporibus sanati essent, & a mortuis surrexissent, vt de ipso recitat S. Hierony. lib. de script. eccles. quid memorem Hermam Pauli discipulū, cuius ipse meminit, scribens ad Romanos, cuius & esse dicitur liber Pastoris? eum constat ad ultima usque Antonini Pij tempora fuisse superstitem. dicerem de Polycarpo, & alijs, nisi me aliò vocaret oratio.

Quod aūt Beda, & Ado de Dionysio Areopagita agūt tertia die Octob. die uero nona de Dionysio Parisiorum, quasi hic sit diuersus ab illo: dicimus a Græcis mutuatos exemplum, ea enim die Græci de Areopagita agunt, Romæ autem hac die ex antiquis ecclesiarum monumentis agi solitum, certum est, alia fortasse de causa. sæpe enim accidisse uidimus, ut alia ratione Græci, alia uero

vero Latini eiusdem sancti agant celebritatē; imò inter ipsos Latinos eandem inuenies diuersitatē, quòd nimirum alij celebrent diem natalem, inuētionis, seu translationis alij, vel fortè dedicationis ecclesiæ; qua et rōne de uno eodemq; sancto iterum agi solemnitatem, facilè inuenies. Ad hæc, si attentius considerentur quæ Beda, & Ado ea die tertia Octobris dicant de Dionysio Areopagita; ijdem nostræ potius fauere videntur causæ, quā cōtradicere, cum testentur, c. Dionysium sub Hadriano Imp. martyrium consummasse: quo quidē tpe Atheniensi ecclesiæ præfuisse Quadratū episcopum, & huius præcessorem Publium Dionysij successorem, certum est: id etenim Euseb. hist. lib. 4. c. 22. id et S. Hieron. de script. eccl. in Quadrato; id denique cæteri historici ea tempora prosecuti, testantur. quin, si fidem præstamus Hippolyti libello de 72. discipulis, Narcissum discipulū Dñi ante prædictos post Dionysium Athenis sedisse, dicere opus est. Quænam ergo causa esse potuit, vt Dionysio adhuc superstite, vsque ad tēpora Hadriani tres episcopi, uel saltem duo in eius locū fuerint subrogati? haud equidem credendū est, talem tantumq; virum, ecclesiæ columnam in maximis illis ecclesiæ angustijs sedi nuncium remisisse, vitamque ociosam transegisse. Sicque nihil est, quod conuenientius dici posse videatur, quā (quod eius acta significant) cum ad maiorem prouinciam subeundam a S. Clemente Papa in Gallias a mandatū; quo exemplo factum apparet, ut & S. Polycarpus suorum discipulorum plerosque eodem ex Asia miserit, cum tam ingens ostium ad Euangelium propagandum patere videret, & multa messe operarios esse perpaucos.

His iam de Dionysio expeditis ac pluribus certè quàm putarā, studiosi lectoris venia, liceat hic paulisper adhuc immorari, ac de eiusdem auctoris scriptorum firmitate paucula in medíū afferre. Rogatus aliquando causam à disertissimo atq; amplissimo viro, cur nec S. Hieronymus, uel Eusebius, quorum præcipuum fuit studium, rerum ecclesiasticarū scriptores colligere, Dionysij Areopagitæ meminerit? Respōdi. Quòd ad S. Hieronymum spectat; non est quòd quis miretur, cum ille eos solum cognoscatur collegisse antiquos scriptores, quos ab Eusebio inuenisset recensitos; illosque tantū addidisse, qui post Eusebij tempora claruere. profitetur. n. hoc idem ipse in commentarij præfatione ad Dextrum. Itaq; tota iam quæstio cum de Eusebio esse videatur, res non est propterea in eo periculo constituta, ut causa cadere sit necesse, vnius tantum non dicam testantis, sed silētis hominis testimonio. S. Maximus monachus aduersus Monothelitas egregius Ecclesiæ propugnator de his agens, clamosum Eusebij silentium affectatum nimis, ac dolo malo simulatum demōstrat; dum affirmat Dionysij Areopagitæ cōmentarios iam olim notos fuisse Dionysio episcopo Alexandrino eosdemq; ab eo fuisse scholijs illustratos, adducitq; in eius rei testimonium Anastasium episcopum Antiochenum in libro, cuius est titulus ὁδηγός. numerat idē S. Maximus alios antiquos theologos, quorum scriptorum nulla ab Eusebio facta est mentio, ut librorum Narcissi, Hymenæi, & aliorum, quos tñ putādum est, illum non præteriisse, cum locupletissimæ bibliothecæ Pāphili martyris factus sit hæres, sed Arianum hominem hæretica fraude illos occultasse: nam Arianorum vexillarius (sic. n. appellat S. Hieronymus) auctores illos prodere timuit, quibus Ariana hæresis sterneretur. quæ nam ab Arianorum insidiis salua esse potuerunt; si eorum perfidia et Niceni canones naufragium passi sunt? Sed vt modò de scriptorib. ecclesiasticis agamus, unū tñ de ea re adducam exemplum. Quænam, quæso, fuit causa, ut theologorū antiquorum celeberrimum Theognostum Euseb. silentio præterierit, nisi quòd sciebat esse Arii dogmatibus aduersariū? Porrò probè nouit Theognosti bene exculti ingenii lucubrationes S Athanasius, qui eum citat in lib. de synod. Nicænæ decret. contra hæres. Arian. his uerbis: Discite (inquit) nunc Christo rebellus Ariani Theognostum uirum disertum nō abhorruisse a uocabulo Substantiæ, scribens de filio Dei in 2 Hypotyposeon. ita locutus est. &c. et citent ibi grauissimā eruditi viri sniam de una eademq; Filij Dei cum Patre substantia. idemque Athan. lib. de peccato in Spir. sanct. ad Serapionem, eundem citans auctorē, simul & Origenem, hæc ait: Prisci igitur hoies, inter quos & Origenes vir multarū disciplinarū & multū industrius, & Theognostus ille admirandus & perquam studiosus horum. n. opera legebam, cum tuam epistolā acciperem, tradunt nobis &c. Quisnam putet nobilissimū theologorum Eusebio fuisse incognitum, quē præsertim Athanasius ad astruendam filij Dei diuinitatem, quē ille adeò impugnabat, tā ipsi, q̄ cæteris Arianis ob oculos ponit? Videant ergo, q̄ firmo nitantur argumento, qui affectatū Eusebij silentium cōtra Dionysij commentarios in testimonium adducunt. Quòd demū spectat ad cæteras obiectiones, quas de Clemente Alexandrino, Timotheo, vel alijs aduersus eiusdem scripta aduersarij obijciunt præter illa, quæ in eo genere a Matthæo Galeno laudabiliter scripta sūt; alia complura, ac (ni fallor) certa atque probata in Annalibus ecclesiasticis, proximè Deo auspice, in lucem prodituris, sedulo explicabuntur.

c Abrahæ Patriarchæ.] Agunt de hodem hac die tum Latini, tū Græci; qui addūt & Loth. De Abrahā, qui meritò dictus est Pater credentium, præter ea quæ locupletissime de eo scribunt in diuinis scripturis, agit Ioseph. de antiq. Philo. Iudeus, & alij Hebræorū, Latinorū, & Græcorū, quos omnes

omnes sigillatim recensere & longum, & molestū esset. De locis Abrahæ, memoriis nobilibus ædificiorum illustratis, ut de querců Mambre, cellula Saræ, incunabolis Isaac, loco sacrificii, ubi eundem Isaac filium uoluit immolare, agunt Sozom hist. lib 2. cap. 3. Hieron. in epitaphio Paulę epist. 27. & Beda de locis sanctis.

d. Domnini.] De quo Beda, Vsuardus & alij. hu us res gestæ æditæ habentur apud Mombr. to. 2. Sur. tom. 7. & Petr. in catal. lib. 9 c. 42.

e Deusdedit.] Adnumeratur hic inter Casinates abbates decimusquintus ordine; successitque Apollinari, seditque annos sex, ut accepimus ex tab. man scrip. abbatum Casin. De eodem Leo Ostiens. in chron. Casin. lib. 1. c. 22. Tritthem. de vir. illustr. ord. S Bened. lib. 5. c. 274. additque de miraculis ad eius sepulchrum fieri solitis. huic autem successit Hildericus.

f Gisleni episcopi.] Huius res gestas edidit Sur. to. 5. plura de ipso Molan. in indic. sanct. Belg. vixit temporibus Dagoberti regis, circa ann. Domini 640.

g Andronici, & Athanasiæ.] De his item Græci hac die in Menologio agunt.

h Publiæ.] Græci itidem de eadem in Menologio hac die, qui ibidem profitentur hanc ipsam matrem esse S. Ioannis Chrysostomi. at uero qui res eiusdem Chrysostomi sunt prosecuti Anthusam eam dictam esse, testantur, fortasse ita nomine, & cognomine Publia Anthusa dicta est. Idem sanctus Ioannes Chrysost. in libro quem scripsit ad uiduam iuniorem spectatissimæ virtutis exemplar matrem suam fuisse testatur. De egregia Publiæ confessione agit Theodoretus hist. lib. 3. cap. 17. Amita autem S. Ioānis Chrysostomi dicta est Sabiniana, de qua Pallad. in Lausiacis c. 29.

10 Sexto idus Octob. Luna. C xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s	
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P				
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17				

IN Creta insula beati Pinyti a inter episcopos nobilissimi. Hic Gnosiæ urbis episcopus, sub M. Antonino Vero, & L. Aurelio Cōmodo, floruit, & in scriptis suis, uelut in quodam speculo, uiuentem sui reliquit imaginem. Colonię Agrippinę sancti Gereonis b martyris, cum alijs trecētis decem & octo, qui in persecutione Maximiani pro uera pietate gladijs patienter colla subdiderunt. In territorio eiusdem urbis sanctorum Victoris, c & sociorum martyrum. Veronę in Gallia sanctorum martyrum Cassij d & Florentij, cum aliis plurimis. Nicomediæ sanctorum martyrum Eulampij, e & Eulampię virginis eius sororis, quæ cum audisset fratrē pro Christo torqueri, exiliens in mediam turbam, eumque amplexata, sociā se illi adiunxit: atque ambo in ollam feruentis olei coniecti, sed nulla ex parte læsi, una cum alijs ducentis, qui eo miraculo permoti crediderant in Christum, obtruncatione capitis martyrum compleuerunt. Eboraci in Anglia sancti Paulini f episcopi, discipuli beati Gregorii Papæ, qui cum aliis ad prædicandum Euangelium illuc ab eo missus, Eduuinum Regem, eiusque populū ad fidem Christi conuertit. Populonii in Tuscia sancti Cerbonii g episcopi & confessoris, qui, ut sanctus Gregorius refert, in uita & morte miraculis claruit Veronæ item S. Cerbonii episcopi h Capuæ S. Paulini i episcopi.

PINYTI]

a PINYTI.] De ipso etiam Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Agit de eodem Euseb. in chron. an vndecimo Marci Aurelii Antonini, & histor. lib. 4. cap. 20. & 21. Hieronymus descriptor. eccles. Niceph. lib. 4. cap. 8. & alii recentiores.

b Gereonis, & sociorum.] Beda, Vsuard. Ado, & alii de eodem hac die, quorum acta ex antiquis tabulis excepta ab Elinando habet Sur. tomo 5. Agit de his Ado Vien. in chron. ann 18. Diocletiani Imp. De horum inuentione mentio habetur in uita sancti Annonis episcopi Colon. lib. 2. cap. 17. apud Sur. tom. 6.

c Victoris, & soc.] De his item Vsuardus. Recensentur horum res gestæ in prædictis actis sancti Gereonis, numeranturq; hi, qui cum Victore sunt passi, martyres trecenti & triginta.

d Cassij, & Florentii.] Agunt de his etiã Vsuardus, & Ado. Recensentur iidem in ipsis actis sancti Gereonis, & apud Petrum in catalogo lib. 9. cap. 46. Verona quæ hic ponitur, non est illustris illa Italiæ ciuitas, sed quæ est in Gallia, vulgò Bona, dicta.

e Eulampii, & Eulampiæ.] Græci etiam de his agunt in Menologio. Horum acta Metaphrastes prolixius est persequutus: quæ habet Lipom. tomo 9. & Sur. tom. 5. passiq; referuntur in persecutione Diocletiani.

f Paulini episcopi.] De eodem plura Beda; Vsuardus, Ado, & alii recentiores hac die. Gesta eius exactè descripta sunt à Beda de gest. Anglor. lib. 2. cap. 9. & 10. vsque ad 20. & in epitome. Migrauit ex hac uita anno Domini 644. cum sedisset annis 22. alii recentiores de eodem scribunt, inter quos Tritthemius, sed omnes ex Beda mutuati sunt.

g Cerbonii episcopi.] Scripsit eius res gestas S. Greg. Papa lib. 3. dial. c. 11. qui & de eius ecclesiæ Longobardorum clade prostrata agit in regist. lib. 1. epist. 17. De eodem Sigeb. in chron. an. 536. Habemus in nostra bibliotheca eiusdẽ uitã manuscript. quæ incipit: Vir venerabilis, &c.

h Cerbonii, alias, Cerboni episc. Veron.] De quo & tab. eccles. Veron. quas eius ecclesiæ Augustinus Valerius episc. Cardinalis illustrauit egregio commentariolo, ibi pag. 6. & 38.

i Paulini episcopi.] Tabulæ Capuanæ ecclesiæ de eodem hac die cuius res gestæ describuntur in ipsius breuiario.

xij. D Quinto idus Octobris Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18			

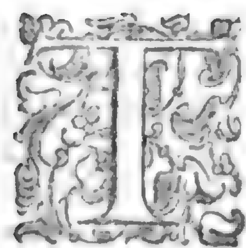

TARSI in Cilicia natalis sanctorum martyrum Tharaci, [a] Probi, & Andronici, qui in persecutione Diocletiani longo tempore carceris squalore afflicti, & tertio diuersis tormentis & supplicijs examinati, in confessione CHRISTI triumphum gloriæ abscissis ceruicibus sunt adepti, In pago Vilcassino passio sanctorum martyrum Nicasij [b] episcopi Rhotomagensis, quirini presbyteri, Scubiculi diaconi, & Pietiæ virginis, sub præside Fescennino. Item passio sanctorum Anastasij presbyteri, Placidi, Genesij, & sociorum. In Thebaide sancti Sarmatæ [d] discipuli beati Antonii abbatis, qui à Saracenis pro Christo necatus est, Vesontione in Galliis sancti Germani [e] episcopi & martyris. Vzeciæ in Africa sancti Firmini [f] episcopi & confessoris. In Scotia sancti Canici [g] abbatis. Lyræ in Belgia depositio sancti Gummari [h] confessoris. Apud Rhedones sancti Aemiliani [i] confessoris. Tarsi in Cilicia sanctarum mulierum Zenaidis [k] & Phi

lolinæ

Ionillæ ſororum, quæ beati Pauli Apoſtoli conſanguineę, & in fide fuerūt diſcipulæ. Veronæ ſanctæ Placidiæ [l] virginis.

OCTOBRIS 6.

a THARACI, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, & alij Latinorum; Græci autem in Menologio poſtridie agunt. Horum acta à Metaphraſte de ſcripta refert Lipom. tomo 6. & Sur. tomo 5. nos autem habemus eorundem acta pura ac ſyncera, ut excepta ſunt à Notarijs actuariis. eſt illorum exordium: Cognoſcente Maximo Præſide in Tharſo Ciliciæ, Conſſ. Diocletiano quartum & Maximiano tertium octauo Kelend. Aprilis. &c. fuſiora ſunt & vberiora quam illa, quæ edita habētur à Metaphraſte. De horum reliquiis & dedicatione eccleſiæ, hæc ſcribit Cyrillus in Euthymio: Archiepiſcopus Martyrius egit ſynaxim & vigilias. cum multis lampadibus, & ſuffitibus ſplēdidam & magnificam egit dedicationem, deponens ſub ara quaſdam partes reliquiarum Tharaci, Probi, & Andronici ſeptima menſis Maii. hæc ibi.

b Nicaſij epiſcopi, & ſoc.] Agit de his Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Fuit hic primus Rhotomagēſis ſedis epiſcopus, illuc miſſus à Clemente Rom. Pont. ut declarant tabulę eius eccleſiæ.

c Anaſtaſij, & ſoc.] De his item uet. man. ſcrip. quorum meminimus.

d Sarmatæ.] De eius occubitu S. Hieron. in chron. ann. 22. Conſtantini Imp. his uerbis: Saraceni in monaſterium beati Antonij irruentes, Sarmatam interficiunt. hæc Hieron. qui ſupra an. 21. ait, Sarmata, Amatus, & Macarius diſcipuli Antonii inſignes habentur.

e Germani epiſcopi.] Fuit hic ſeptimus eius ſedis epiſcopus, occiſus ab Arianis anno Domini 372. ut docent tabulæ epiſcoporum eius eccleſiæ, quas deſcripſit Democh. lib. de ſacrif. Miſſæ. agit de eodem Molan. in addit. ad Vſuard.

f Firmini epiſcopi.] De eodem Vſuard. hac die & alij recentiores. Vzetia cuius hic erat epiſcopus, dicta eſt etiam Vzita, cuius meminit Ptolo. & Strabo.

g Canici abbatis.] Vſuardus, Petrus in catal. lib. 11. ac recenties de eodem hac die.

h Gummari.] Scripſit acta eius Theobaldus, quæ habes apud Sur. tom. 5. idemque eadem heroico carmine cecinit, ut teſtatur Molā. in annot. ad Vſuard. qui de eodem pluribus agit in indiculo ſanct. Belg. claruit circa an Domini 770.

i Aemiliani.] De eo uet. man. ſcript. Maurolycus, & Molan. in addit. ad Vſuard.

k Zenaidis, & Philonillæ.] Agūt & de his Gręci hac die in Menologio, deſcribuntque paucis acta ipſarum.

l Placidiæ.] Tabulæ eccleſiæ Veronenſi, Petrus in catal. lib. 9. c. 70. & nup. Illuſt. & R. D. Aug. Valerius epiſcopus Veron. Card. lib. antiq. monum. epiſc. Veron. pag. 29. & 57. Eiuſdem fere nominis & Imperatorio genere propagata claruit in Gallijs Placidina olim uxor ſancti Leontij epiſcopi Burdegalenſis, eiuſq; genus & uirtutes Venantius Fortūnatus egregie cecinit lib. 1. carm.

12 Quarto idus Octob. Luna. E xj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19			

ROMAE ſanctorum martyrum Euagrij, [a] & Priſciani, & ſociorum. Rauennæ uia Laurentina natalis ſancti Ediſtij [b] martyris. In Lycia ſanctæ Domninæ [c] martyris, ſub Diocletiano Imperatore. In Africa ſanctorum [d] Confeſſorum & Martyrum quatuor millium nongentorum ſexagintaſex, in perſecutione Vuandalica ſub Hunnerico rege Ariano: qui cum eſſent partim eccleſiarum Dei epiſcopi, partim presbyteri & diaconi, aſſociatis ſibi turbis fidelium populorum, pro defenſione catholicæ ueri-

veritatis in horribilis eremi exilium trusi sunt: ex quibus plurimi, dum crudeliter à Mauris ducerentur, hastilium cuspidibus ad currendum impulsi, & lapidibus tunsi, alij ligatis pedibus velut cadauera per dura & aspera loca tracti, & singulis membris discerpti, ad extremum varie excruciati martyrium celebrarũt. Erant inter eos præcipui Domini sacerdotes Felix & Cyprianus episcopi, Celenæ in Pannonia sancti Maximiliani [e] episcopi Laureacensis. Eboraci in Anglia sancti Vualfridi [f] episcopi & confessoris. Mediolani sancti Monæ [g] episcopi, qui cum de episcopo eligendo ageretur, cœlesti lumine circumfusus, eo signo mirabiliter in episcopum est assumptus. Veronæ sancti Saluini [h] episcopi. In Syria sancti Eustachij [i] presbyteri & confessoris.

OCTOBRIS 12.

a EVAGRII, & soc.] Vet. manuscrip. ex quibus Galesin. qui addit Edistium, sed hic idem cũ illo, qui Rauennæ passus est, ut inferius dicemus. In aliquibus codicibus in Syria hi passi leguntur.

b Edistij.] De eo Beda, Vsuardus & alij recentiores, Hieron. Rub. hist. Rauen. lib. 1. passum hũc scribit in persecutione Diocletiani Imp.

c Domninæ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio, vbi & eius passio describitur.

d Sanctorum Confess. & mart.] De ijsdẽ hac die Beda, Vsuardus, Ado & alij recentiores. Græci autem in Menolog. septimus idus Decembris, vbi & eorum cruciatus describunt, quos plenius prosecutus est Victor. lib. 2. de persecutione Vandal. summatim autem cõstitutio Iustiniani Imp. C. de præfect. præt. Africæ.

e Maximiliani episcopi.] Huius res præclarissime gestas haberi in bibliotheca Tornacensi, testatur Molan. Plura de eodem Cuspinian. in Austria.

f Vualfridi episc.] Beda de gest. Ang lib. 3 cap. 28. lib. 4 c. 12. lib. 5. c. 20. & in epitome de eodem agit, atq; obijsse dicit anno Domini 731. Integra autem eius acta scripta sunt ab Heddio, Odone Fridegono, ac nouissimè a Petro Blesf. vt constat ex catal. script. Britan. & ex Molano in annot. ad Vsuard.

g Monæ episc.] De quo etiam tabulæ ecclesię Mediolan. ex quibus Galesinus hac die.

h Saluini episcopi.] De eodem tab. eccles. Veron. Illustr. & R. D. Aug. Valer. episc. Veronens. Card. lib. de antiq. monumen. episc. Veronensium pag. 10. & 41.

i Eustachij.] Beda, Vsuardus, Petrus in catal. lib. 11. nu. 283. & alii recentiores.

* F Tertio idus Octob. Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20			

APVD Troadem Asię minoris vrbem natalis S. Carpi [a] discipuli beati Pauli Apostoli. Cordubæ in Hispania natali sanctorum martyrum Fausti, [b] Ianuarij, & Martialis, qui primo equulei pęna cruciati, deinde supercilijs rasis, dentibus euulsis, aurib. quoque & naribus pręcisis, ignis passione martyrium consummarunt. Thessalonicæ

nicæ sancti Florentii [c] martyris, qui post varia tormenta igne combustus est. In Austria sancti Colmanni [d] martyris. Apud Septam in Mauritaniæ Tingitana passio sanctorum septem martyrum ordinis fratrū Minorū, Danielis, [e] Samuelis, Angeli, Domni, Leonis, Nicolai, & Hugolini: qui ob Euāgelij prædicationem: & Mahumeticæ sectæ confutationem, à Saracenis contumelias, vincula & flagella perpessi, demum capitibus abscissis martyrii palmam adepti sunt. Antiochiæ sancti Theophili [f] episcopi, qui sextus post beatum Petrum Apostolum eiusdem ecclesiæ pontificatum tenuit. Turonis sancti Venantii [g] abbatis & cōfessoris. Apud Sublacum in Latio sanctæ Chelidoniæ [h] uirginis.

OCTOBRIS 13.

a CARPI] De quo Beda, Vsuard. Ado ac cæteri Latinorum. Græci autem in Menologio ad viij. kalend. Iunii agunt; traduntque unum fuisse ex numero septuaginta duorum discipulorum. De eo Paul. 2. ad Timoth. cap. 4. & Dionys. Areop. epist. 8, ad Demophil. si tamen vnum eundemque esse dixerimus. Hunc de quo agimus, factum esse episcopum Berœensem. auctor est Dorotheus in synopsi. Græci agunt hac die in Menologio de alio Carpo, qui passus est cum Papila, Agathonice, & aliis, de quibus scribit Euseb. hist. lib. 4. c. 14. sed de his supra 13. April.

b Fausti, & soc.] De his Vsuard. & Ado, Beda autem de Faustino, Marco, & Adria; Petrus in catal. de Fausto. & soc. lib. 9. cap. 6 Ambros. Moral. in appendice ad Elog. de sanctis Cordubens. Vasæus in chron. & Flos sanct. Hispan. Habentur apud Sur. tom. 1. horum martyrum acta satis fidelia ex Lucio Marin. de reb. Hispan. lib. 5. qui ea descripsit ex antiquis monumentis. est de his vetus sacer hymnus in breuiario Toletano, quo ipsorum acta egregiè canuntur. plura de iisdem in Thesaur. concio. tom. secundo, die 28. Septembris.

c Florentii.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, eiusque certamen describunt.

d Colmanni] Habet eius acta Saphico carmine scripta à Ioanne Stabio Sur. tom. 5. de eo & Cuspin. in Austria. Patronus etenim Austriæ habitus est, passusque dicitur anno Domini millesimo duodecimo.

e Danielis, & soc.] Horum res gestas refert Antonin in 3. part. tit. 24. cap. 7. §. 1. Sur. tom. 5. hac die, & nouissime chron. Franciscan. cumulate satis. Passi sunt anno Domini 1221. agiturque natalis dies eorum auctoritate Leonis decimi Ro. Pont.

f Theophili episcopi.] De eodem Beda, Vsuar. Ado, & alij. Agit de ipso Euseb. in chron. & hist. libro 4. capit. 19. Hieron. de script. eccles. epistol. 151. ad Algasiam quæstio. 6. & in procem. super Matth. Niceph. hist. libro 3. cap. 25. & lib 4. c. 9. & Niceph. episc. in chron. extan. huius diuinæ illæ lucubrationes ad Autholicum aduersus Gentiles conscriptæ.

g Venantii abb.] Vsuardus de eodem, & alii recentiores. Gesta eius describit Gregor. Turon. in vit. sanct. Patr. c. 16. de glor. confessor. cap. 15 & hist. de gest. Franc. lib. 10. c. 31. in Licinio episcopo Turon.

h Chelidoniæ.] Huius venerabile corpus ex uetusta ecclesia in montibus Simbruinis posita translatum est in basilicam S. Scholasticæ apud Sublacum opera Illustriss. ac Reuerendiss. Marci Antonii Card. Columnæ viri religiosissimi. Eius vitæ acta in eiusdem S. Scholasticæ monasterio asseruati, accepimus.

14 Pridie idus Octobris Luna. G ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21

ROMAE via Aurelia natalis beati Callisti [a] Papæ & martyris, qui Alexandri Imperatoris iussu diutius fame in carcere cruciatus, & quotidie fustibus cæsus, tandem è fenestra domus, in qua custodiebatur, præcipitatus, atque in puteum [b] demersus, victoriæ triumphum promeruit. Cæsareæ in Palestina sanctæ Fortunatæ [c] uirginis & martyris, quæ in persecutione Diocletiani post equuleum, ignes, bestias, & alia tormenta superata, spiritum Deo reddidit: cuius corpus postea Neapolim in Campania delatum fuit. Item sanctorum Corponij, [d] Euaristi & Prisciani fratrum eiusdem beatæ Fortunatæ, qui post eam gladio iugulati, pariter martyrij coronam perceperunt. Item sanctorum Saturnini, [e] & Lupi. Arimini sancti Gaudentij [f] episcopi & martyris. Tuderti sancti Fortunati [g] episcopi, qui ut beatus Gregorius refert, in effugandis spiritibus immundis immensæ uirtutis gratia emicuit. Herbipoli sancti Burchardi [h] primi illius ciuitatis episcopi. Brugis Flandorum sancti Donatiani [i] Rhemensis episcopi. Treuiris sancti Rustici [k] episcopi. Eodem die depositio beati Dominici [l] Loricati. In Latio sancti Bernardi [m] confessoris.

OCTOBRIS 14.

a CALLISTI Papæ.] De eodē hac die Beda, Vsuar. Ado, ac ceteri Latinorum. De eius successione Euseb. in chro. & hist. li. 6. c. 15. Opt. contra Parmen. li. 2. Aug. epist. 165. Niceph. ipse in chron. & Niceph. Callist. lib. 4. ca. 19. extāt eius acta apud Sur. ex man. scrip. edita to. 7. hāc die. Eadem Mombr. to. 2. in sunt tamē aliqua, quæ corrigantur. Cætera de ipso diximus in Annál. eccles. vetus extat Romæ memoria S. Callisti Papæ, quā instauratam a Cregorio Papa iij. habes ex Anastas. Bibliothecario.

b In puteum demersus.] In puteum démergi consueuisse, qui sęuissimè punirentur, ex Plautino penu. notat Cæl. Rodig. lect. antiq. li. 10. c. 5. extat ipse puteus adhuc, in quem S. Callistus est demersus.

c Fortunatæ.] De qua tab. ecclesiæ Neap. Eius acta ab eadem ecclesia accepimus, quibus tum ipsius, tum fratrum eius Carbonii, prisciani, & Euachristi res gestæ. narrantur. Agitur ibi etiam de translatione eius puteolos primum, inde Neopolim facta tēporibus Cōstantini & Irenes Augustorū cū Romanæ ecclesiæ præesset Hadrianus. Porrò eędē venerādæ reliquiæ nuper, anno Domini millesimo quingentesimo sexagesimo primo, tertio nonas Martii, repertæ sunt Neapoli in ecclesia S Gaudiosi episcopi, vbi hactenus asseruantur.

d Carponii, & soc.] De his itē agitur in iisdē actis S. Fortunatæ, quorum modo meminimus.

e Saturnini, & Lupi.] Beda tantum de Lupo, sed in vet. man. scrip. de utroque agitur, sic & recentiores etiam.

f Gaudētij episcopi.] Eius acta ex priscis monumentis accepta refert Petrus in catal. lib. 9. ca. 63. Vixit tēporibus Cōstantii Imperatoris Ariani, cuius iussu in damnationem uocis Consubstantialis, coactum est conciliabulum Ariminense, cùm eisdem ciuitatis idem Gaudentius tūc præesset episcopus, qui pro uiribus restitit, eorumq; acta, soluta iam Synodo rescidit, quando ob caussam a proconsulis militibus trucidatus est.

g Fortunati episcopi.] De eodē hac die Vsuar. De eo S. Gregor. libro 1. dialog. capit. 10. Claruit temporibus Iustiniani. Imp. cùm Totila rex Gothorum Italiam uastaret. Agitur Tuderti de Fortunato pridie kal. Iulii, quo die ciuitatem Fortunatis meritis à Gothis liberatam tradūt. De eius reliquiis trāslatis in Gallias temp Othonis Imp. scribit Sigebert. in chron. an. Domini 969.

h Bur-

h Burchardi.] Eius res gestas ab Egiluuardo conscripta retulit Sur. in tom. 5. Plura de eodem in vita S. Bonifacij episcopi Moguntini, Tritthe. de vir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 186. & lib. 4. cap. 184. Demochar. in tab. episcoporum Herbipolens. Consecratus episc. à S. Zacharia Papa. sedit annis xl. obijt anno Domini septingentesimo nonagesimoprimo.

i Donatiani episcopi.] Fuit hic secundus Rhemensis episcopus, de quo plures tractatus habentur in ecclesia Burgensi, vt testatur Molanus, qui eosdem recenset in additione ad Vsuardum, & in indiculo sanctorũ Belgij. Alius ab eo est ille Donatianus episcopus Cabilonensis, qui interfuit cõcilio Agrippinensi, habito post consulatum Amãtij & Albini anno Domini 346. licet aliquis hos simul confundat.

k Rustici episcopi.] In tabulis Rhemensibus, quas descripsit Democha. numeratur hic xiij. eius sedis episcopus. agit de eodem Molan.

l Dominici.] Scripta sunt eius acta a Petro Damiani. recenset eadem Lipom. tomo 8. & Sur. tom. 5. Floruit circa annum Domini millesimum quinquagesimum.

m Bernardi.] Legimus eius res gestas manuscript. Arpino Romam missas.

15 Idibus Octobris. Luna. A viij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22			

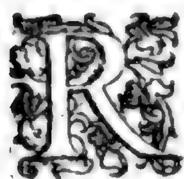

ROMAE via Aurelia sancti Fortunati a martyris. Apud Coloniam Agrippinam natalis sanctorum trecentorum b Martyrũ, qui in persecutione Maximiani cursum sui agonis compleuerunt. Carthagine sancti Agilei c martyris, in cuius die natali sanctus Augustinus de eo ad populum tractatum habuit. In Prussia sancti Brunonis d episcopi Ruthenorum & martyris, qui Euangelium in ea regione prædicans, ab impiis tentus, manibus pedibusque præcisis, capite truncatus est. Lugduni S. Antiochi e episcopi, qui strenue administrato pontificii culmine, ad quod assumptus fuerat, regnum cœleste adeptus est. Treuiris S. Seueri f episcopi & confessoris. Argentorati sanctæ Aureliæ g virginis. Cracouiæ sanctæ Heduuigis ducissæ Poloniæ, quæ pauperũ obsequio dedita, etiam miraculis claruit: quam & Clemens Papa quartus numero Sãctorum adscripsit. In Germania sanctæ Theclæ i abbatissæ.

OCTOBRIS 15.

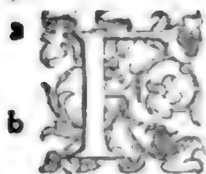

a FORTVNATI.] De eodẽ Vsuard. & Ado, consentiuntq; vet. man. scri. atq; recentiores.

b Trecentorum martyrum.] De his item Beda, Vsuardus, Ado, & alij; licet in eorum numero abinuicem discrepent. Agit de iisdem martyribus Greg. Turon. de glor. martyr. c. 61.

c Agilei.] Possidius in indic. c. 9. meminit de tractatu S. Augustini habito in natali die S. Agilei. De basilica sub nomine S. Agilei est clara memoria in vita S. Fulgentij episcopi Rusp. apud Surium tom. 1. S. Gregorius Papa dono accepit huius martyris sacras reliquias a Dominico episcopo Carthaginensi: extat de his epistola eiusdem S. Gregorij in regist. lib. 10. epist. 1.

d Brunonis episcopi.] De quo Marian. Scot. in chron. anno Domini 1008. Sigeb. autem 1009. Vsper. 1008. Alber. Chrant. in Metrop Sax. lib. 4. cap. 3. & histor. Sax. lib. 4. cap. 28. Tritthem. de viris illustrib. ordinis sancti Bened. lib. 4. cap. 116. & alij.

e Antiochi episc.] Vsuard. Ado, & alij hac die; ponitur decimussextus, vel decimusseptimus ecclesiæ Lugdunensis episcopus, secundum diuersas tabulas, quas descripsit Demochar. lib. de sacrif. Missæ. Plura de eodem legũtur in actis S. Iusti episc. Lugdunensis, apud Sur. tom. 5. & Petr. in catal. lib. 9. c. 68.

f Seueri episcopi.] Adnumeratur in tab. episc. Treuer. xxix. eius sedis episcopus, plura de eo Constantius in vita S. Germani episcopi Antis. lib. 2. c. 2. Beda de gest. Anglor. c. 1. & acta S. Lupi Trecensis episcopi in fine. Claruit temp. Honorij & Valentiniani Impp.

g Aureliæ.] Tabulæ ecclesiæ Argentinen. ex quibus hac die Molan. & Galesinus.

h Heduigis.] Huius res præclarè gestæ extant descriptæ apud Sur. tom. 5. Chromer. lib. 7. & alios. Migrauit ex hac vita ann. à Christo Domino 1243. & relata est inter sanctos anno 1267. translatum est autem corpus eius anno sequenti.

i Theclæ.] Habetur mentio de eadem in actis S. Bonifacij episcopi Mogũtini apud Sur. tom. 3. die 5. Iunij, & Trithem. de vir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 172.

vij. B Decimoseptimo kal. Nouemb. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23			

IN Africa sanctorum martyrum ducentorũ [a] septuaginta pariter coronatorum. Ibidem sanctorum Martiniani & Saturiani, cum duobus eorũ fratribus: qui tempore Vuandalicæ persecutionis sub Geiserico rege Ariano, cum essent serui cuiusdam Vuãdali, a sancta Maxima virgine eorum conserua ad Christi fidem conuersi, pro constantia fidei catholicæ primum nodosis fustibus cæsi sunt, & vsque ad ossa laniati: sed cum multo tempore talia paterẽtur, & sequenti die nihilominus semper incolumes redderentur, exilio tandem relegantur: ubi cum multos barbarorũ ad fidẽ Christi conuertissent, & à Romano [b] Pontifice presbyterũ, aliosque ministros, qui eos baptizarent, obtinuissent, nouissime vinctis pedibus post terga currentiũ quadrigarũ, inter spinosa loca siluarũ iussi sunt pariter interire: Maxima vero post multos superatus agones diuinitus liberata, in monasterio multarũ virginum mater sancto fine quieuit. Itẽ sanctorũ Saturnini, [c] Nerei, & aliorũ trecentorũ, sexagintaquinque martyrum. Coloniæ S. Eliphij [d] martyris sub Iuliano Apostata. Itẽ S. Bercharij [e] abbatis & martyris. In territorio Bituricẽsi S. Ambrosij [f] episcopi Caturcẽsis. Maguntiæ S. Lulli [g] episcopi & confessoris. Treuiris S. Florentini [h] episcopi. Apud Arbonam in Germania S. Galli [i] abbatis, discipuli beati Columbani.

OCTOBRIS 16.

a DVCENTORVM septuaginta.] De his hac die Vsuardus, Ado & alij; Beda autem die sequenti. Agit de his Victor. lib. 1. de persec. Vuãdalica, ex quo cæteri accepisse noscuntur.

b A Romano Pontifice.] Rem gestã exactè, pluribusq; describit Victor. lib. 1. de persec. Vuãd. Ex his, alijsque certissimis testimonijs tũ eiusdẽ Victoris, tum aliorum, certa explorataque redditur vera synceraque Africanæ ecclesiæ cum Ro-

mana

mana communicatio; ut scias falsam esse & adulterinam epistolã illam quæ fertur nomine Bonifacij II. Rom. Pont. ad Eulalium episcopũ Alexãdrinũ, quæ edita habetur tom. 2. concil. recentio ris edit. qua dicitur, temporibus Bonifacij & Cælestini Romanorum Pont. Africana ecclesiã opera Aurelij episcopi Carthaginẽsis schismatę diuisam esse ab Ecclesia Romana, nec vlterius illi communicasse vsq; ad tẽpura Bonifacij Papę secundi; quando Eulalius episcopus Carthaginẽsis pro ineunda concordia & recuperanda Rom. Ecclesiæ. cõione libellũ supplicem prædicto Bonifacio obtulerit, ac sic ad cõionẽ redierit. Intercurrunt a Bonifacij primi temporibus, quando conflatũ dicitur schisma, usque ad Bonifacium II. centũ anni atq; amplius quo temporis spatio ex prædictarũ litterarum sententia Africana ecclesia in schismate fuisse dicitur. Si hæc vera sunt; certe quidẽ expungendi essent ex albo sanctorum quotquot martyres & confessores, illo ipso tẽpore, in Africana ecclesia sunt coronati martyrio, uel egregiæ sanctitatis meritis claruere; quos ipsos S. R. E. in suo Martyrologio vel inter martyres numerauit, uel inter confessores adscripsit; cum exploratissimũ sit mille sententijs Cypriani, Augustini, & aliorũ omnium sanctorum patrũ, extra Ecclesiæ vnitatem nec posse esse martyrium, uel aliquam sanctitatẽ. Quin amplius ex collegis Aurelij, qui ea epistola in crimen uocantur, inter alios fuisse cõstat ipsum patrẽ sanctissimũ Augustinum catholicæ Ecclesię iubar fulgẽtissimũ; qui ut eadẽ caligine schismatis obscuratus a classe S. E. Doctorum, e numero sanctorum, nec dum ex Martyrologio, sed & ẽ sacro Rom. Ecclesiæ kalendario (si illæ ueræ sunt litteræ) delendus esset; nã post prædictũ Aurelium, intra præfatũ temporis spatiũ ipsum decessisse, certissimũ est. quid numerem Fulgentios, Eugenios & alios ferè innumeros clarissimos sanctitate & doctrina uiros eadem cum prædictis sorte censendos? Ecce in q̃ discrimẽ vnus Isidorus Mercator illarum epistolarum collector res nostras adduxit ut ea parte periclitari uideatur Ecclesia, si quæ ipse collegit, uel potius effinxit, firma, certaq; esse dixerimus Testimoniũ illi perhibeo (utar uerbis Apostoli) quod zelũ habuit, sed nõ ſm scientiam; ut quia sibi uisa est paulò ardẽtior altercatio Aurelij episcopi Carthaginensis, Augustini, & aliorũ Africanorum episcoporũ cum Bonifacio & Cęlestino Romanis Põtificibus in causa Apiarij presbyteri; ea epistola noie Bonifacij conficta, sarciendum, q̃ scissum putabat, existimauit. Facessant hæc, nõ innititur, vel fulcitur paleis Dei Ecclesia, quę est columna firmamentum ueritatis. Sed detegamus technã, & aperiamus imposturam, ut omni ex parte sit catholicæ ueritati consultũ. Primum itaque omniũ nosse debemus, quod etsi inter episcopos Africanos & prædictos Romanos Põtifices Bonifacium & Cælestinum ea est exorta contentio; nõ tamen eo progressa est, ut rupta catholica unitate factũ sit schisma: nam ultimæ litteræ Africanorũ episcoporum in ea causa ad Cælestinũ conscriptę, quæ recitantur in concil. Africano 105. hæc mutuæ cõmunionis verba habent in fine posita: Dominus noster Sanctitatẽ uestrã æuo longiore orantem pro nobis custodiat, domine frater. hæc ibi. erãt hæc in scribendo mutuæ pacis atq; cõcordiæ symbola, quæ ponebantur in formatis atq; cõmunicatorijs litteris: quæ nequaquã dari cõsueuerãt ad schismaticos, sed tantum ad catholicos, ut scribit Aug. ad Gloriũ epist. 162. & Eleusiũ ep. 163. Rursus ẽt q̃ spectat ad ipsum Aurelium Carthaginensem episcopũ; qui, ut auctor schismatis, ea dãnatur epistola: satis sit in testimonium veritatis adducere S. Prosperum Aquitanũ virũ illorũ tẽporũ eruditũ & sanctum, qui in lib. de promis. & pręd. c. c. 38. occasione quadã prędictũ Aureliũ nominãs, eiusmodi ornat elogio; Pater, & dignæ memoriæ nominãdus antistes Aurelius, cælestis iã patriæ ciuis, &c. hæc ille, digna quidẽ, quæ nõ schismatico, sed homini, qui pace & cõione catholica & magna opinione sanctitatis die clauserit, tribuatur. De Augustino collega Aurelii audiamus eiusdẽ Cælestini Papæ testimoniũ, qui scribẽs ad epos Galliæ, hæc de ipso c. 2. Augustinũ sanctæ recordationis uirũ, pro uita sua atq; meritis in nostra cõione semper habuimus, nec vnquã hunc sinistræ suspicionis saltẽ rumor aspersit, &c. Rursus ẽt Capreolus episcopus Carthaginẽsis successor Aurelii per litteras atq; legatos cõmunicasse certum est S. S. œcumenico cõcilio Ephesino, cuius legatio honorificentissime est suscepta, & Cyrilli episcopi Alexandrini Apostolicæ Sedis legati præconiis commendata, ut ex actis eiusdẽ synodi recitat Vincen. Lirinens. aduers. hæres. c. 42. & 43. De cæteris successoribus Africanis episcopis, eorumq; vsu, consuetudine, & cõmunicatione cum Romanis Pontificibus, qui postea successerũt, certa indubitataque sunt testimonia. ad ipsos. n. de nõnullis rebus dubiis consulentes S. Leo Papa scripsit egregiam epistolã decretalem 85. Tempore item Hilari Papæ successoris Leonis reperiuntur episcopi Africani interfuisse Romano concilio. Quid etiam memorem de cõmunione Symmachi Papæ cũ Africanis episcopis: cum omnes in Sardiniam insulam a Transamundo Ariano rege relegatos idem Põtifex pauerit atq; vestierit? Et (ut multa prætereã) illis ipsis temporibus, quibus eandem Africanam ecclesiam dira Arianorum Vuandalorũ persecutio perurgebat, inde ea missa est legatio ad Romanum Pontificem, de qua hic mentio habetur in Martyrologio. Acturi insuper in publico cõuentu Africani episcopi orthodoxi cum Arianis; vide quale testimoniũ coram ipsis S. Eugenius Carthaginẽsis episcopus de ecclesia Romana protulerit;

Scribam (inquit) & ego fratribus meis, vt veniant episcopi mei, qui vobis nobiscum communem fidem nostram valeant demonstrare, & præcipuè Ecclesia Romana, quæ est caput omnium ecclesiarum. hęc S. Eugenius apud eundem Vict. lib. 2. de persec. Vuand. Nec prætermittam, apud eundem auctorem lib. 1. legi, quòd ipsi Ariani Africa nos catholicos appellabant Romanos, non alia de causa, quam ex communione cum Romana Ecclesia. vnde vnus ex illis Iocundus nomine hæc ad Theodoricum Regis filium: Poteris (inquit) cũ diuersis afflictionibus interficere: nam si gladio peremeris, incipient Romani martyrem prædicare. hæc ille. Porrò non tantum Ariani, quia erãt in Africa ipsos orthodoxos, ne catholicos dicerẽt, Romanos appellabant, sed & vbiq; gentium; vnde Greg. Turon. de glor. mart. c. 25. cum agit de Ariano principe: Cogitauit (inquit) intra se dicens: quia ingenium est Romanorum (Romanos enim vocitant homines nostræ religionis) vt ita accidat, & non sit virtus Dei &c. idem cap. 79. de Arianis qui erãt in Galliis Quid putatis (dicebat unus ex illis) quod nunc isti Romani dicant? &c. & c. 30. Si (inquit) consenseris dictis meis exercemus hodie cachinnum de hoc Romanorum presbytero, &c. hoc est catholico sacerdote. sunt de his & alia testimonia; vt non mireris, si recentiores hæretici catholicos homines Papistas dicant, cum Ariani eadẽ rõne Romanos consueuerint catholicos appellare: sed certè nullo sublimiori gloriæ titulo exornare, nec certius eos esse catholicos demonstrare potuissent, quam eos nuncupare Romanos atque Papistas, nam, vt constat ex Optato aduersus Parmenianum, ex Cypriano de vnit. eccles. & alijs tã Latinis, quàm Græcis sanctis patribus, nullo certiori signo, quàm ex communione cum Romano Pontifice, quis sit catholicus verus, possit agnosci. Sint igitur nobis viuentib. hæc semper præconia laudum, & post mortẽ tituli sepulchrales, ut Romani sic semper dicamur atque Papistæ. Sanè quidem & ipsi Imperatores in suis litteris, honoris causa, catholicam fidem religionẽ Romanam appellant, vnde Theodosius Imp. in epist. ad Acacium episcopum Berrœensem hæc ait; Vosq; probatos Romanę religionis sacerdotes esse, manifesto argumento declarate. extat ea epistola in actis cõcil. Ephes. edit. Pelt. to. 5. c. 10. Sed vt eò, vnde digressa est, oratio reuertatur: ipsas iã confictas nomine Bonifacij Papæ litteras attẽdamus. Inscriptæ in primis habentur ad Eulaliũ episcopum Alexandrinum. sanè quidem nõ tantum prædicti Bonifacij Papæ temporibus nullus eius nominis Alexandrinæ ecclesiæ sedisse reperitur (sedit nãque eo tpe Timotheus eius nominis tertius, idemq; hæreticus) sed nec prioribus uel posterioribus temporibus aliquis eius sedis episcopus nominatus reperitur Eulalius ab his, qui scripserunt catalogum episcoporum Alexandrinorum. Quod insuper in eadem epistola mentio habetur de altero Eulalio tũc episcopo Carthaginensi, qui libellum pro communione adipiscenda Bonifacio dicitur obtulisse: ignorauit, qui illa finxit, res illorum temporum gestas in Africa: quando regnante Gelimere rege Ariano, nullus erat relictus in Africa orthodoxus antistes, qui antea fuerant exturbati; nec eò sunt amplius reuersi; donec, capto Gelimero, Iustinianus Imp. debellata Africa, pulsis Arianis, omnes ecclesias restituit orthodoxis. Ecce ex prædictis omnibus litterarũ illarũ imposturã, & merces Mercatoris agnoscis, & quauis luce clariorem testatam habes communionem Africanæ ecclesiæ cũ Romana nunquam interruptã, vel intercisam, sed semper integram perseuerãtẽ. Conati hæc pluribus sumus, quàm instituti ratio postulare videretur, sed necessariò tamen, vt integritati Romani Martyrologij aduersus quascunque calumnias obtrectantium hæreticorum posset esse consultum.

c Saturnini, & soc.] De his vet. man. script. in quorum aliquibus Saturnino additur nomen presbyteri. Quando passi sint, non inuenimus: dicere necatos esse in persecutione Vuandalica, diuinare est, cum nullius auctoritate probetur.

d Eliphij.] Beda, Ado, & alij hac die. Descripsit eius acta ex priscis monumẽtis Rubertus abbas Tuitiensis, quæ retulit Sur. in to. 5. De Iuliano, dũ esset in Gallijs cũ exercitu, duo sunt tpa cõsideranda; prius cum se nõ tm̃ Christianũ esse (ut scribit Ammian. Marcellinus) sacros Christianorũ cõuentus adiens, profitebatur; sed (vt scribit S. Hilarius contra Constantiũ) catholicis aduersus Arianos fauebat. posterius aũt tẽpus, qñ ab exercitu acclamatus Imperator, exuens hypocrisim, palã deos Gentiliũ coluit, vt ipse testatur in epist. 39. ad Maximũ philosophum, quã tunc scripsit, cũ adhuc esset in Gallijs, quæ inter alia hæc hẽt in fine: Deos publicè & palã colimus, & totus meus exercitus pietatẽ amat. nos apertè boues immolamus, dijs gratias agimus multis hecatombis: me iubent dij piè ac castè, quoad potero, viuere: ego verò studeo eis placere, & quidem libenti animo: magnos fructus laborum pollicentur, nisi segniter agamus. hæc impius Apostata. Inde aũt recedẽs, Galliarũ nobilissimã pręfecturã legauit Sallustio, vt idẽ Ammianus testatur, quiquidẽ de Christianis sæuissimas habuit q̃stiones. De eodẽ Eliphio mentio habetur in uita S. Annonis episcopi Colonien. lib. 2. c. 18. apud Sur. tom. 6. die 4. Decẽbris.

e Bercharij abb.] De cuius natali die & martyrio accepto scribit Tritthem. de vir. illust. ord. S. Bened. lib. 3. c. 109. Vincent. lib. 24. c. 114. & 115 ex quo Sur. tomo 5. quem claruisse tradunt anno Domini 660. De eodem Sigeber. in chron. scribit hæc uerba: Anno 661. Bercharius quoq; martyr, qui

qui fuit abbas primus Altiuilarensis, &c. Ne quis autē similitudine nominis, ordinis, tituli, & ministerij decipiatur, scire debet, fuisse & Betharium abbatem Casinensem æque martyrem, necatum à Saracenis ante altare sancti Martini in cœnobio Casinensi, ann. Domini 884. ut scribit Leo Ostiē. in chron. Casin. lib. 1. c. 35. 46. & 47. Petrus diac. lib. de vir. illustr. mon. Casin. cap. 12. & Tritthem. de vir. illust. ord. sanct. Bened. lib. 3. c. 321.

f Ambrosij episc. Caturc.] De eodem ac die Vsuard. consentiuntque man. scrip.

g Lulli episc.] Huius acta ex breuiario Moguntino descripsit Sur. tom. 5. plura etiam habentur in vita S. Bonifacij episc. Mogunt. in actis S. Burchardi, in epistola Zachariæ Papæ ad Bonifac. de eodem meminerunt Carolus Magnus Imp. in diplomate priuilegii ecclesię Bremēsis apud Chrā. in Saxonia. lib. 2. c. 15. Vincent. lib. 23. c. 137. nouissime Tritthem. de vir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. ca. 193. & lib. 4. c. 78. Migrauit ex hac vita anno Domini 787. cum sedisset an. 32. creatus est enim episc. vt scribit Marian. Scot. anno Domini septingentesimo quinquagesimoquinto.

h Florentini episc.] Fuit hic vicesimustertius eius sedis eps, successitq; S. Seuerino, ut docēt tabulæ eius ecclesię, quas descripsit Demochar.

i Galli abb.] De eodē hac die Vsuardus, Ado, & alii recentiores. Scripsit huius res gestas (vt auctor est Sigebert. de vir. illustr. c. 71.) Vualfridus Strabo, extant apud Sur. tomo 5. migrauit ex hac uita an. Domini 640. De eodē Tritthem. de uir. illust. ord. S. Bened. lib. 3. c. 76. & alii plures.

17 Sextodecimo kal. Nouemb. Luna. C vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24			

ANTIOCHIAE natalis S. Heronis a discipuli beati Ignatii, qui post eum factus episcopus, viam magistri prius imitator secutus, pro commendato sibi grege amator Christi occubuit. Eodē die passio sanctorum Victoris, b Alexandri, & Mariani. In Perside sanctę Mameltæ c martyris, quæ a cultu idolorum ad fidem angelico monitu conuersa, à Gentilibus lapidata est, & in profundum lacum demersa. Constantinopoli S. Andreæ d Cretensis monachi, qui ob cultum sacrarum imaginum sub Constantino Copronymo sæpius verberatus, tandem amputato altero pede, reddidit spiritum. Arausicæ in Gallia S. Florentini e episcopi, qui multis clarus uirtutibus quieuit in pace. Capuæ S. Victoris f episcopi, eruditione & sanctitate conspicui.

OCTOBRIS 17.

a HERONIS.] Agunt de eodem Vsuardus, Ado, & alii recentiores. Ad hunc extat sancti Ignatii epist. 13. Meminit eiusdem Euseb. in chron. & histor. libro 3. cap. 30. Nicephorus episcopus in chron. Niceph. Callist. hist. lib. 3. capitul. 15. Legi eiusdem Heronis ad sanctum Ignatium iam martyrio coronatum piam valde interpellationem, quā ex Vaticana bibliotheca fideliter exscriptam retulimus in Annal. eccl.

b Victoris, & soc.] Petrus in catal. lib. 11. vet. man. scrip. & alii recentiores de eisdem hac die.

c Mameltæ.] Græci autem de Mamelta agunt in dicto Menologio ad tertium nonas Octobris, vbi & eius res gestas paucis describunt, prout hic etiam enarrantur.

d Andreæ Cretensis.] De eodem hac die Gręci agunt in Menologio. Eius facta egregia edidit Meta-

num liberè fateretur, similem sententiam excepit, quibus & alius tertius adiunctus est: qui etiam eodem supplicio damnatus fuit. Aquilæ in Vestinis S. Maximi [b] diaconi & martyris. Antiochiæ sanctorum martyrum Beronici, [c] Pelagiæ virginis, & aliorum quadraginta nouem. In Aegypto S. Vari [d] militis, qui sub Maximino Imperatore dum sanctos septem [e] monachos in carcere detentos uisitaret, atque reficeret, uno ex ipsi defuncto, in eius locum subrogari voluit, & cum illis sæuissima passus, martyrij palmam adeptus est. Ebroicis sancti Aquilini [f] episcopi & confessoris. In territorio Aurelianensi depositio sancti Verani [g] episcopi. Apud Salernum sancti Eusterij [h] episcopi. In Hibernia sancti Ethbini [i] abbatis. Oxonij in Anglia sanctæ Fredesuuindæ [k] Virginis.

OCTOBRIS 19.

a PTOLOMAEI, & Lucii.] De his hac die Beda, Vsuard. Ado, & alij recentiores, qui dū habent eos passos esse Alexandriæ, errare noscuntur, nam S. Iustinus martyr, qui oratione ad Senatum Romanum eorum martyrium narrat, eosdem Romæ martyrio coronatos esse demonstrat. De his item Euseb. lib. 4. c. 16. Niceph. lib. 3. c. 33. ac cæteri omnes ex eiusdem Iustini auctoritate. Fuit & alius Ptolomæus discipulus S. Petri idemque martyr, qui ordinatus episcopus ab eodem Petro, in Thusciam missus est prædicare Euangelium, qui & martyrio coronatus est 9. kal. Septemb. ut eius acta declarant, quæ accepimus ab ecclesia Nepesina, quibus etiam complures astipulantur auctores.

b Maximi.] Eius martyrii acta, atque translationis historiam manuscriptam accepimus ab ecclesia Aquilana, ibi etiam plura de accessu Othonis Magni Imp. ad sepulchrum S. Maximi, deque reliquis inde acceptis & in Germaniam translatis. Tunc accidit, quod scribit Sigebert in chron. an. 969. Theodoricum episcopum Metensem consanguineum prædicti Imp. accepisse Amiterni reliquias sanctorum martyrum Eutychetis, Maronis, & Victorini sociorum.

c Beronici, & sociorum.] De his item Beda Vsuardus, Ado, & alii. Licet Beda hic agens de Pelagia, confundat cum illa pœnitente, de qua supra die 8. huius.

d Vari.] Agūt de eodem etiam Græci hac die in Menolog. Eius tamen martyrii acta descripta à Metaphraste retulit. Lipoma. in tom 6. & Sur. tomo 5.

e Septem monachos.] Complures monachos sub Maximino martyrio coronatos esse non tantum ex Martyrologiis & Menologiis expressum habes sed apud Euseb. histor. lib. 8. Porro ipsum monachorum institutum non recens, sed ab initio nascentis ecclesiæ uiguisse, ex his, quæ scribit Philo de Iessæis, & quæ habet Dionys. Areop. & alii, facile colliges, licet nomen ipsum non adeo uetus fuerit, Vnde Augustinus in Ioan. tract. 97. sic ait; Monasteria, & Xenodochia postea sunt appellata nouis nominibus, res autem ipsæ ante sua nomina erant.

f Aquilini episcopi.] De quo Beda, & alii eum sequuti. Res ab eo gestas conscriptas ad sanctum Audoenum episcopum recitat Sur. tomo 5. sedit ann. 24. claruit temporibus Clodouei Regis Francorum ac filiorum eius.

g Verani episcopi.] Licet hic ponatur in territorio Aurelianensi, tamen cum in tabulis episcoporum Aurelianensium nullus eius nominis reperiatur scriptus episcopus, suspicor interim, huc illum esse Veranum fama celebrem episcopum Cabilonensem, cuius meminit Greg. Turon. hist. Franc. lib. 5 c. 31. & lib. 9 c. 4. ubi hęc de ipso: Erat enim eo tempore ipse Pontifex magnis uirtutibus præditus, ita ut plerunque infirmis signum crucis imponens, statim sanitatem, tribuente Domino, restitueret. hæc Greg. Claruit temporibus Childeberti Regis Franc. circa ann. Domini 580. Fuit eiusdem nominis episcopus Lugdunensis, de quo inferius ad tertium idus Nouembris.

h Eusterii episcopi.] Tab. ecclesiæ Salernitanæ, ac uet. monumenta eiusdem Romam allata, vidimus necnon eiusdem ecclesię breuiarium. Reconditum est eius corpus in ecclesia cathedrali in crypta inferiore sub altaris confessione, ubi & posita sunt aliorum sanctorum episcoporum eiusdem ciuitatis ueneranda corpora, ut Bonosii episcopi, cuius dies natalis illic agitur 13. Maii, Gramatii episcopi, de quo 11. Octobris, Valentiniani episcopi, quem celebrant tertio. Nouembris itemque Veri. & Eusterii episcoporum, de quibus inferius

inferius agitur. Asseruantur ibidem aliorum sanctorum confessorum corpora, ut Elpidij. Cionij, & Elpigij, quorum celebritas agitur 24. Maij. Itemq; Cirini & Quingesij, quorum agitur dies anniuersaria 5. Decembris. hæc ex antiquis eius ecclesiæ monumentis exscripsimus.

i Ethbini abb.] Eius uita extat apud Suriũ tom. 5. hac die Petr. in catal. lib. 9. c. 84. Tritthem. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 54. cumq; ui xisse ait, anno Domini 610.

K Fredesuuindæ.] De ea tabulæ ecclesiæ Oxo niensis unde & Molan. hac die in addi. ad Vsuard.

20 Tertiodecimo Kal. Nouembris Luna. F iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27			

IN Ambianensi prouincia natalis beati Maximi a leuitæ & martyris, qui patiẽdi desiderio inquirentibus se persecutoribus palam ostendit, & post responsionis constantiam equuleo suspensus ac tortus, deinde fustibus cæsus. ad ultimum lapidibus obrutus occubuit. Agenni in Gallia sancti Caprasii b martyris, qui cum rabiem persecutionis declinans lateret in spelunca, tandem audiens qualiter beata Fides uirgo pro Christo agonizaret, animatus ad tolerantiam passionum orauit ad Dominum, ut si eum gloria martyrij dignum iudicaret, ex lapide speluncæ limpidissima acqua manaret: quod cum Dominus perstitisset, securus ad aream certaminis properauit, & palmam martyrij sub Maximiano fortiter dimicando promeruit, Antiochiæ sancti Artemii c ducis d Augustalis, qui sub Constantino Magno præclaris militiæ honoribus functus, a Iuliano Apostata, quem sæuitiæ in Christianos arguerat, fustibus cædi, aliisq. tormentis affligi ac demum capite truncari iubetur. Coloniæ passio sanctarum uirginum Marthæ e & Saulæ, cum alijs pluribus. Apud Mindam natalis sancti Feliciani f episcopi & martyris. In Lusitania sanctæ Irenes g uirginis & martyris. Parisiis sanctorum Georgii h diaconi, & Aurelij. In pago Rhemensi sancti Sindulphi i confessoris.

OCTOBRIS 20.

a MAXIMI Leuitæ.] De eodem Vsuard. hac die, & alijs recentiores: Petrus, catal. lib. 9 cap. 85. passum refert temporibus Decii Imp.

b Caprasij.] Beda, Vsuardus, Ado, & alii de eodem hac die. Caprasij & Fidei acta martyrij habes apud Sur. tom. 7. Petrus in catalogo lib. 9. cap. 86. & Mombrit. tomo 1. de basilica sancti Caprasij illic posita meminit Greg. Turon. histo. lib. 6. cap. 12.

c Artemij.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio. Eius autem acta descripta a Metaphraste recitat Lipom. tom. 6. & Sur. tomo 5. De eius occubitu temporibus Iuliani meminit etiam Ammianus Marcellinus lib. 22. licet homo Gentilis. Christianis infensus, alias eius cædis causas enarret. De eo item Theodoret. histor. lib. 3. c. 17. & Niceph. lib. 10. c. 35. & alij recentiores.

d Ducis Augustalis, alias Præfecti Augustalis.] Fuit præfectura hæc amplissimæ dignitatis magistratus, ut qui sex prouincijs Aegyptiius diceret, est titulus in ff. offic. Præfec. Augustalis. Cur antem

tem Aegypti præfectura, Augustalis est dicta, ex Dione petas originem, qui lib. 51. de his agens, ait Octauianum Augustum, cum cæteras Prouincias Romanis senatoribus, administrandas concessérit. Aegyptum autem ijs tantum quiessent equestris ordinis, unde & ipse ducebat originem, tribuisse idque eo consilio, quoniam (ut idem testatur auctor) cum nouarum rerum studiosissimi essent Aegyptij, ne ab aliquo senatorum ad res nouas moliendas instigarentur, omnem aditum in Aegyptum proficiscendi senatoribus interclusit, ut qui ægro animo ferrent Romanæ Reipublicæ amplitudinem ad unius hominis Imperium dessolutam, hæc ex Dione, Tacitus lib. 2. Annal aliā etiā affert causam ne qui præesset Aegypto, cum uellet, fame urgeret Italiam leuiq. præsidio aduersus ingentes copias insideret, additque non tā senatoribus, sed & illustribus Romanis equitibus in Aegyptum perfectionem inhabitam ab eodē fuisse idemq; lib. 12. hæc ait. De Augustalium psidiū auctoritate diuus Augustus apud equestres, qui Aegypto præsiderent, lege agi, decretaq. eorum perindè haberi iusserat, ac si magistratus Romani constituisent. idem & lib. 17. hæc uerba: Aegyptum iam inde a diuo Augusto equites Romani obtinent loco regum. Ita uisum expedire. prouinciam aditu difficilem annona fecundam, superstitione ac lasciuia discordem, & mobilem, insciam legum ignaram magistratuum domi retinere. hæc ille. Id est enim quod Strabo lib. 17. ait, eiusmodi præfectos Augustales regis ordinem gerere, Videbatur ea prouincia esse quodammodo peculiare regnum Romani Imperatoris. Vnde desertus a suis Nero, cogitauit inter alia, sibi a senatu Aegypti præfecturā concedi. hæc scribit Suet. in Neron. c. 47. Vt autem equestris ordinis homines tantum eam prouinciam administrarent, usque ad Seueri Imp. tempora perdurauit, sub Seuero enim (ut auctor est Dio. li. 51.) Aegyptii ab Imperatore senatores habere meruerunt præsides, & a filio eius Antonino ijdem Aegyptii in senatum Romanum ascripti fuerunt. perseuerauit autem idem titulus, ut qui præesset prouinciæ, diceretur Præfectus Augustalis.

e Marthæ, &c.] De his Vsuardus hac die astipulanturque uet. man. scrip.

f Feliciani episcopi.] Agit de eodem Molanus hac die in addit. ad Vsuard. Cum nullus Mindensis eius nominis reperiatur episcopus, fortasse hic ille Felicianus Fulginatis ecclesiæ episcopus & martyr, cuius uenerādas reliquias Otho. Magnus Imp. in eam regionem transtulit, ut scribit Sigeb. in chron. an. Domini 969.

g Irenes.] Passa est ob tuendam pudicitiam. Agit de ea Vaseus in chron. Hispan. & Flos sanct. Hispan. Passa est anno Domini 653. eius martyrium latius explicauit Andr. Resendius in breuiario Eborensi. de eadem in Thes. cōcion. tomo 2. hac die.

h Georgii, & Aurelii.] Trāslatio potius, quam dies natalis horum sanctorum hic agitur cum horum reliquiæ in Gallias delatæ, Parsiis conditæ sunt. Exceptionem uocant prædictorū sanctorum ueteres tabulę, ex quibus etiam Molan. hac die natalis autē dies Georgii, & Aurelii martyrum agitur vj Kalen. Aug de quibus sanctus Eulog. in Memor. sanct. lib. 2. c. 10.

i Sindulphi.] Vixit sanctitate clarus circa ann. Domini sexcentesimum, ut scribit Trithemius de uir. illustrib. ordinis sancti Bened. lib. 3. c. 45. Agit de eodem Molan. in additio ad Vsuardum hac die.

ij. G Duodecimo Kal. Nouemb. Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28

IN Cypro natalis sancti Hilarionis [a] abbatis, cuius vitam uirtutibus atque miraculis plenam, sanctus Hieronymus scripsit. Apud Coloniam Agrippinam natalis sanctarum Vrsulæ [b] & sociarum eius, quæ pro Christiana religione, & virginitatis constantia ab Hunnis interfectæ, martyrio vitam consummarunt: & plurima earum corpora Coloniæ condita fuerunt. Apud Ostia Tyberina sancti Asterij [c] presbyteri & martyris qui ut in passione beati Callisti Papæ legitur, sub Alexandro Imperatore

passus est: Nicomediæ natalis sanctorum Dasij, d Zotici, Caij, & aliorum duo decim militum, qui post diuersa tormenta in mare demersi sunt. Maroniæ, e in Syria prope Antiochiam sancti Malchi f monachi. Lugduni sancti Viatoris ministri beati Iusti Lugdunensis episcopi. g In castro Laudunensi sanctæ Ciliniæ h matris beati Remigij episcopi Rhemensis.

OCTOBRIS 21.

a HILARIONIS.] De eodem tam Græci, quam Latini agunt hac die. Huius vitam scripsit S. Hieronymus, quam Sophronius in Græcum transtulit, ut testatur ipse Hieronym. de script. Eccles. in Sophronio; ante Hieronymum S. Epiphanius prosecutus est eius laudes, ut idem S. Hieron. testatur. Agit de ipso etiam Sozom. lib. 3. c. 13. & lib. 3. c. 9. & 14. Niceph. lib. 9. c. 15. lib. 10. c. 8. & lib. 11. cap. 29. & alij. Migrauit fœliciter ex hac uita anno Domini 372. idque ex eodem S. Hieron. hac ratione colligitur, dū in uita S. Hilarionis, ipsum tempore obitus S. Antonij fuisse ætatis annorum sexagintaquinque demonstrat. migrauit autem ex hac uita Antonius, ut idem auctor scribit in chro. anno uigesimoprimo Constantij Imp. est is annus Domini (secundum recentiores chronog.) 357. cumque idem testetur Hilarionem uixisse annos octoginta, sicq; post obitum Antonij annos quindecim superstitem fuisse; perspicuum est peruenisse ad dictum annum Domini. 372.

b Vrsulæ, & soc.] De ijsdem Beda, Vuandelbertus, & alij recentiores hac die. Harum sanctarum uirginum historiam diuersimodè à diuersis auctoribus scriptam reperimus; siue à Rogerio Cisterciensi, siue à Richardo Premonstratensi, aut ab incertis auctoribus, ut quæ descripsit Mombr. tomo 2. Petrus in catal. lib. 9. c. 87. Claudius Rota cap. 154. Bonfinius de rebus Vngaricis decad. 1. lib. 5. aut quæ uberius recitat Sur. tom. 5. Hi quidem omnes in eandem conueniūt sententiam Vrsulam vna cum socijs Romam peregrinationem suscepisse, ac in itinere incidisse in Hunnos, ab ijsdemq; sæuissimè trucidatas, idque accidisse anno Domini 453. testatur Sigebertus in chron. addunt & de quodam Romano Pontifice Cyriaco nomine, qui easdem fuerit comitatus. Accidit in his quidem, ut deperdita uera germanaq; earum virginū historia, quisquis (ut libuit) siue quæ suo ingenio commentatus fuerit, siue quę ab alijs leui quodam vulgi rumore acceperit, scripturę monumentis commendarit, non sine magno ueritatis detrimento; cum grauissimam historiam commentitiam penè reddiderint. Ego quidem cum in huius rei ueritate inuestigāda plurimum laboris insumpsissem; ex optato euenit, ut inuenerim tandem codice Vaticanum peruetustū, in quo tractatus erat inscriptus de rebus Britanicis, auctore Gaufrido episcopo Asaphēsi, sub nota numeri 944. in quo agens auctor de rebus Maximi tyranni, qui temporibus Gratiani Imperatoris inuasit Imperium, de Vrsula quoque per breuem contexit historiam, in hanc sententiam. Cum Maximus proximas Gallias inuasisset, ac vicinos Armoricos sedibus expulisset, vacuam prouinciā, vberes glebas Britannicis militibus, nouæ coloniæ tribuit, ac diuisit unde & eidem prouinciæ comparatum est nomen, ut minor Britannia diceretur. Quò uero eorum etiam posteritati consuleret, ex magnæ Britanniæ insula singulis uxores quæri iussit: singulis militibus singulæ uirgines ex gentilibus suis sunt in matrimonium postulatæ. Erat autem præ dictorum militum præcipuus post Maximum dux Connanus, unus ex Britāniæ regulis, cui Paris nobilitatis coniunx designata est filia Dionici regis Cornubiæ, nomine Vrsula Londini itaque cunctis coactis, inuitæ licet, patrium solum, charosq; suos relinquentes, imponuntur nauigijs: dumq; regionem Armoricorum cogitāt nautæ, mox sæua procella naues impulit in Germanicum litus, ubi dū essent, Melga Pictorum, & Gaunus Hunnorū piratæ, qui comparata classe icto fœdere cum Gratiano Imp. aduersus Maximum, ut uel hac arte eū à cœptis deturbarent, cum ad infestandam Britāniam tenderent, in has ad litus iactatas virginum naues incidentes, sic in Britannas uirgines, ut in hostes grassati sunt, ut uim inferendi illarum pudicitiæ consilium caperent. Quæ omnes hortatu Vrsulæ, mortem durissimam potius oppetere, ac gladiis obtruncari Christiana constantia decreuerunt quam ignominiosum quid pati. Cumque ea persisterent animi firmitate: mox illorum libidine in barbaricum furorem mutata; cum alio properarent, ne longiori mora distinerentur, singulas crudelissimè trucidarunt, indeque in Britanniam nauigarunt, nactamq; eam militibus uacuam aggressi, sed confestim, missis illuc à Maximo duabus militum legionibus, inde pulsi, soluerunt in Hyberniam. Quæ uerò post hæc secuta sunt, idē auctor prosequitur, quæ nos referre omittimus: satis nobis uisa hæc referre, quæ spectant ad historiam Vrsulæ. Sparsa in finitimis regionibus fama de gloriosa Virginum nece, quòd uitæ potius quam pudicitiæ dispendium pati sustinuissent, à uicino-

vicinorũ locorũ accolis sacra cadauera cũ honore sunt sublata, atque Coloniã Agrippinã delata, debito sanctis martyribus cultu celebrata sunt.

Hæc, quidem, quæ ex prædicto auctore descripsimus, nobis quidem, longe magis probãtur, quam alia prædictorum figmenta ab omni etiam verisimili ratione remota. Hæc ex his etiam firmiora redduntur, quæ scribit sanctus Ambrosius in relatione ad Valentinianum de sua legatione ad Maximum, ubi agit de Hunnorum copijs à Gratiano concitatis, & accersitis contra Maximum; quas Valentinianus post Gratiani obitum pacis cupidus intra terminos consistere mandauit. vbi ostendit Gratianum Imperatorem pro uirili conatum esse exterorum auxilio Maximi uires infringere. Rursus autem de eadem incursione Gaini Hunnorum, & Melgæ Pictorum ducum scribit etiam Sigebert. in chron. anno Domini 389. Nec omittimus dicere ex sententia Saluiani Massiliensis li. 4. & 7. de recto iudicio & prouid. Dei Hunnorum gentem fuisse præ cæteris in Venerem solutissimam. Hæc de his iam satis. si quis hæc in fonte ex prædicto auctore uidere cupierit, signauimus codicis numerum, quo facilius inueniri possit. Hæc nostra cum recognosceret Reuerendissimus Lindanus episcopus Ruremundensis, simulq; probaret, de loco martyrij tantum excepit, qui tamen ut eam solueret difficultatem, hæc quæ sequuntur, suis uerbis apposuit:

Superioribus tantum obstare uidetur locus, qui agonis S. Vrsulæ palestra constanter ab uniuersis in hunc vsque diem est habitus. Is tunc temporis longiuscule a Colonia Vbiorum (quæ caput erat prouinciolæ, cui hodie nomen est, plurimas inter magni atque non obscuri oppidi ruinas superstites, Vpen, & Vbem, quod Latini emollierunt dicentes Vbios pro Vpios) erat dissitus: nunc autem ex Francorum & Iudæorum plurimorum (quod illorum loquitur antiquissimum cœmeteriũ permultis Hebraicis epitaphijs exornatum) incolatu ad flexum Rheni forma hemicycli extensum longissime. Si quis enim opposito ex littore Coloniã intueatur, uerissime dixerit, Colonięses in sigmate conuiuari. Hunc autem locum, ubi nunc uisitur S. Vrsulæ collegium uirginum nobilium (licet una uix, aut altera supersit sanctimonialis, Lutheranismo eas ad thalamos maleblandos à suauissimo Christi Domini iugo abijciente) fuisse certaminis arenam, inde pij non imperite uidentur astruere, quod tẽpli area nullũ suscipit sepeliẽdum, imo pueros recẽs baptizatos de nocte quasi euomẽs in superficiẽ reijcit visendos, cuius rei miracula narrãt incolæ nõ rara, quæ nõ alibi temere inueniãtur. Quòd ne cuipiã videatur paradoxũ, obiter uiã indicabimus, quã uetus Rheni fluxus peritis rerũ Belgicarũ obseruatoribus præmonstrabit. Nã quod nostras ait Gaufridus Asaphensis in Anglia (quã S. Bonifacius in epistolis Saxoniã appellat transmarinã) episcopus appellat Germanicũ litus, vbi illa sit cũ suis passa, tu uoces cũ ueteribus Aestuaria Germanica, siue ut Tacitus, insulas Saxonũ: quæ suo nomine (quod nullus ueteris regionis Rhenanæ peritus ierit inficiãdo) cõplectantur quidquid hodie habet Oceanũ uersus nõ solũ Zelandia, Hollandia, Phrisia, olim Fresia ad Flenum (qui Rheni fuit brachiũ Het Vlye ex Vuahale in Iselam à Druso deriuatum; unde & hodie F. ssa Drusiana uocatur) sita: sed & lõgius nũc ab Oceano in mediterranea dissita Transyselana, ubi Drentij nunc Drentenlandt & Tubantij, nunc Tuuentenlandt apud Groningam habitabant insulares; & Cliuia Coloniam usque pertingens varijs olim Rheni brachijs, seu anfractibus interclusa. Vnde & olim Cęsaris Vuardæa, quam insulam dicimus, nomen habet, haud longe à Colonia, ubi sanctus Suuitbertus colitur kal. Martijs, quod Rheni circuitu olim ambiebatur, iam mediterranea. Nunc igitur superius enarrata prædicti Gaufridi historia nostratibus optime fuerit testimonijs consentanea, quæ habent istam SS. Virginum classem ui procellarum ex Oceano Thielam appulisse; quæ hodie portus est Geldriæ ad Vuahalim, inde Coloniam perrexisse, quod tum fuit facillimum: cum Rhenus fluuiorum rex adeo abundabat aquis, ut fossas plurimas ad Hollandiam & Geldriam exsiccandam iusserint pij Augusti exemplo Drusi Rom. effodiendas: vt & nostrates posteri in usum oppidi & agri Traiectensis Lecam a stillando dictam quod hyeme Rhenus illac sese in Mosam altero suo cornu effunderet copiosius. Vnde forte à Latinis fuit dictus Bicornis ab ostijs nobilioribus: quorum alterum Glareano alijsq; fere omnibus etiam nunc fuit ignotum, quod ad arcem Britannicam à Romanis contra Britonum incursiones in litore extructã euoluebatur; sed dumis vi tempestatum permotis obstructum. Si ergo classis illa S. Vrsulæ fuit vi tempestatis ad Vuahalim depulsa nullo negotio naucleris licuit ad rectum Rheni cursum ex internatantibus passim insulis naues dirigere, aut potius ventis dare: qui eos in manus Hunnorum (quod & Coloniensis habet historia) inuexerunt. hi enim apud Coloniam, vbi Romanum semper fuit cõtra Saxones, ferosque Germanos vltra Rhenum agentes præsidium, agebant, Gratiano Aug. contra Maximum tyrannum militaturi. sed ex sententia Gaufridi à prædictis piratis tam immane scelus dicitur perpetratum. hactenus eruditus Lindanus.

c Asterij.] De quo Beda, & Ado ex actis S. Calisti Papæ, quæ extant apud Sur. tomo 7. die 14. Octobris, vnde & cæteri acceperunt Corpus Asterij à Sergio iuniori Rom. Pont. trãslatum est in titulũ Equitij, vt vetus inscriptio in marmore sculpta, quæ in eadem ecclesia asseruatur, fidem facit.

d Dasij

d Dasij, & soc.] De his item Beda, Vsuardus, Ado, & cæteri recentiores. restituitur ex antiquis man. scrip. germana lectio est, duodecim militum, loco duodecim millium.

e Maroniæ in Syria.] Erat in Syria olim vicus Maronia dictus, vbi Malchus uixit, qui postea creuit in ciuitatem. fuit eiusdem loci episcopus insignis Timotheus nomine, qui multa, grauiaque passus est ob communicationẽ cum S. Ioan. Chrysostomo tempore Arcadij Imp. vt scribit Pallad. in dialog. est mentio de alio Maroniæ episcopo Dimasio nomine, qui interfuit concilio Ephesino, vt constat ex actis ipsius. An autem a prædicta Maronia hi qui hodie dicuntur Maronitæ, sint appellati, an vero à S. Marone abbate, non audemus certi quid definire. Compertum etenim habemus Maronem abbatem in Syria claruisse sanctitate; fuisseq; monasterium dictum S. Maronis in Syria, cuius abbatis, nomine Alexandri, extant litteræ ad Hormisdam Papam, & libellus oblatus synodo, quæ recitantur in actione prima Quintæ synodi. Eius itaque monachi appellati sunt Maronitæ, sicut a Studio Studitæ, a Saba Sabaitæ, a Dio Dijtæ, & ab Abrahamio Abrahamitæ dicti reperiuntur. Inde fortasse nomen Maronitarum prouenit, illorũ inquam Christianorum, qui proprios habentes episcopos, degentes in monte Libano, magna fidei synceritate & animi ardore cõmunicant Romanæ Ecclesiæ, quorum est Romæ nobile collegium a Sanctissimo D. N. Greg. Papa xiij. laudabiliter institutum: quod summa industria, consilio, & ope curat Illustriss. ac Reuerendiss. Antonius Carrafa S. R. E. Card. Bibliothecarius, cuius immensos labores, studia, & animi affectum in restituenda, ac propaganda fide catholica collapsa in Orientali ecclesia, nouit ille melius qui solus laborem & dolorem considerat.

f Malchi.] Eius vitam S Hieronymus egregiè conscripsit, ab hoc diuersus est (etsi in multis conueniat) monachus ille, quem Sozomenus Malachionem vocat, qui iisdem temporibus vixit, de quo lib. 6. c. 32.

g Viatoris.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, & alii recentiores. scribit de eo Petrus in catal. lib. 9. c. 90. Claruit temporibus Theodosij senioris, ut Ado Vien. testatur in chronic.

h Ciliniæ.] Plura de ea in vita S. Remigij, eius tamen vitam seorsum scriptam esse ab Hucbaldo, tradit Molan. Sigebert. de ea in chron. an. Domini 439. Alia eiusdem nominis, Cilinia Meldensis virgo fuit, de qua agitur in vita S. Genouefæ virg. & apud Molan. hac die.

22 Vndecimo kal. Nouemb. Luna. A j.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29			

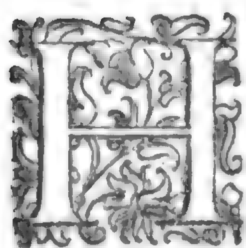

HIEROSOLYMIS beati Marci a episcopi, clarissimi & doctissimi viri, qui primus ex Gentibus Hierosolymorum ecclesiam suscepit regendam, ac non multo post sub Hadriano Imperatore martyrii meruit palmam. Hadrianopoli in Thracia natalis sanctorum martyrum Philippi b episcopi, Seueri presbyteri, Eusebii, & Hermetis, qui sub Iuliano Apostata post carceres & flagella incendio cremati sunt. Item sanctorum martyrum Alexandri c episcopi, Heraclii militis, & sociorum. Firmi in Piceno sancti Philippi d episcopi & martyris. Oscæ in Hispania sanctarum virginum Nunilonis e & Alodiæ sororum, quæ a Saracenis ob fidei cõfessionem capitali sententia punitæ martyrium consummarunt. Apud Coloniam sanctæ Cordulæ, f quæ vna ex sodalibus sanctæ Vrsulæ, cum aliarum suppliciis & cæde perterrita se occultasset, eius rei pœnitẽs, postridie se vltro patefecit, & nouissima omnium martyrii coronam accepit. Hierapoli in

in Phrygia sancti Abercij g episcopi, qui sub Marco Antonino Imperatore claruit. Rhotomagi sancti Melanij h episcopi, qui a sancto Stephano Papa ordinatus, illuc ad prædicandum Euangelium missus est. In Tuscia S. Donati i Scoti episcopi Fesulani. Veronæ sancti Verecundi k episcopi & confessoris. Hierosolymis sanctæ Mariæ l Salomæ, quæ in Euangelio legitur circa Domini sepulturam sollicita.

OCTOBRIS 22.

a MARCI epis.] Agunt de eodem hac die Beda, Viuard. Ado, ac cæteri. scribit de eo Euseb. in chron. an. 19. Hadriani Imp. & hist. lib. 4 c. 6. in fi. Epiph. hæres. 66. cum agit de successione episcoporum Hierosolymitanorum, Niceph. episc. in chron. & Niceph. Callist. hist. lib. 4. c. 25.

b Philippi, & soc.] Beda, Ado, & alij. Hunc præcessit Liuius, qui successit Eutropio; amboq; Constantij temporibus ob defensionem catholicæ fidei martyrio coronati sunt, prout testatur S. Athanasius in apologia de fuga sua ad Constantium col. 334.

c Alexandri, & soc.] Græci etiã de his agunt hac die in Menologio.

d Philippi episc.] De quo etiam tabulæ Firmanæ ecclesiæ, quas Romam delatas accepimus.

e Nunilonis, & Alodiæ.] Agit de ijsdẽ Vsuardus, ipsarum martyrium scripsit S. Eulogius in Memoriali Sanct. lib. 2. c. 7. passasq; dicit, æra 889. anno Domini 851. plura de his conscripta haberi in man. scrip. codic. testatur Ambros. Moral. ibi in schol. De his etiam in Flore sanct. & in Thesaur. concion. tom. 2. agitur.

Quòd aũt tam hic, quàm in alijs locis semper, cum Aeræ numerum ad Christi Domini nostri annorum rõnem deducimus, ab Aerę nota annos trigintaocto subtrahere consueuimus: rem haud ab instituto alienam facturi videmur, si de Aera paulò diffusiuus disseramus: ea etenim numeri nota tum acta martyrum, ac sacra concilia, tum etiã res profanas in Hispanijs consignari consueuisse, exploratissimum est; rarumq; sit inueniri id ab alijs vsurpatum. Hic quidem vsus ab ipso Augusti tempore post mille trecentos & amplius annos in aliquibus Hispaniæ regionibus, quin etiam in Lusitania ultra millesimum & quadringentesimum perseuerasse certissimum est, ut habes notatũ pluribus a Vasæo in chro. Hispan. c. 22. Quod in primis ad ipsum Aeræ nomen spectat; numeri notã esse dictam Aeram, affirmat Nonius, in quam sententiam Lucillius lib. 29. his uerbis: Hæc est ratio peruersa, Aera numeri subducta improbe. Faustus Regiensis lib. 1. de Spirit. sancto Aeram supputationem appellat: quam & ab ære sic dictam putant, quòd in ære esset numeri nota descripta. Reijcitur a Vasæo in chron. & a Didaco Couarr. lib 1. var. resolut. c. 12. commentum de Aera, quo dictum est, Aeram cum aspiratione scribendam Heram, dictamque ab hero, hoc est domino. Refellit Resendius Genesij Sepuluedæ inuentũ de Aeræ nomine, quod scilicet a notarijs alijsq. scriptoribus sic fuerit abbreuiatum; ut quod scribendum esset: Annus erat Augusti Cæs. illi breuitatis causa sic exararent A. ER. A. Cęs. paulatimq; deptis punctis ẽt, scriptum AERA. Cęs. ferè eiusdẽ rei cõmentator fuit Couarru. vbi supra; cum diceret, primum elementũ A. à cęteris litteris interpunctione esse separandam, ac sic scribendum A. Era. ut diceret Annus erat. prætulit tamẽ Couarr. suæ sententiæ Sepuluedæ fictionẽ. Sed quis non videat, cum cuiusq; actionis in præsens factæ ips in scriptura apponitur; non dici: Annus erat, sed annus est, &c? cur non sic potius (si licet in re seria ludere) singula p se elemẽta ponimus A. E. R. A. vt singulas significent dictiones, ac uelint dicere. Annus est Regni Augusti? Sed missa his thæc commẽta: nam Augusti nomẽ, quod per vltimum illud A. exprimunt, longè post exordiũ Aeræ a Senatu excogitatum & tributũ est Octauiano, anno nimirũ decimoquinto a Triumuiratu, & vndecimo post Aerã cęptam, cum scilicet idem Octauianus sextum ageret cõsulatum cum collega Agrippa iterũ consule, ut auctor est Dio hist. Ro. lib. 53. quænam ratio patitur, ut in Aera positũ sit nomen Augusti, quod necdũ a Senatu fuerat adinuentum? Est & Isidori li. 5. orig. ea sententia, ut ab ære dando, hoc est tributo pendẽdo, Aera sit dicta: quæ an sit uera, dicã inferius. Rursus de Aera illud apud omnes eruditos est in cõfesso; Aeram cœptam esse numerari anno 38. ante Christi Domini nostri Natalem diem; adhæc probanda nõ est, quòd multis immorer. satis erit ad eam rem demonstrandam S. Iuliani Toletani episcopi patens assertio: qui lib. 3. contra Iudæos ad Eruigium regẽ habet hæc uerba in fine: Aera enim inuẽta est ante triginta & octo annos, quã Christus nasceretur. Nunc autẽ acclamatur Aeram esse septingentesimam uigesimamquartam: detractis igiť triginta & octo annis, ex quo Aera inuẽta,

inuenta, vsque ad Christi natiuitatem residui sũt sexcẽti octoginta sex anni. hactenus Iulianus; qui dum ait. Nũc autem acclamatur Aeram esse, &c. ad illud videtur alludere, quod in Hispaniarum ecclesijs, (vt habet c. 9. secũdæ synodi Bracarensis) die Natali Domini post Euangelicam lectionem publice in ecclesia per diaconum futuri eius anni Paschatis dies annunciabatur, simulq; Aera currens promulgabatur, sicq; ea ratione Aera dici videtur acclamata. Sed missis his, iam omnes consentiunt, ante annos triginta & octo diei natalis Domini Aeram cœptam esse numerari; eaq; ratione, iureq; ijdem omnes referũt ad annũ quartum à Triumuiratu. Quod autẽ doctissimorũ virorum non mediocriter torsit ingenia, illud potissimũ est. quidnã fuit in causa, ut eo anno Aeræ numerus sit inuentus? Vasæus in his peruestigandis plurimum laboris insumpsit, & quò rem sibi minus assequi visus est, claros eruditione viros, qui in ea facultate in Hispania florebant consuluit: fuerunt hi Genesius Sepulueda, & L. Andr. Resendius; eorumq; de ea re sententias recitat. hi omnes aliorum commenta refellentes, in eam pedibus sententiam abiisse videntur; vt Aeræ numeri eo anno fuerit auspicãdi ratio, quod à Triumuiris facta eo ipso anno Romani Imperij diuisione, Hispania Augusto cesserit. eandem affert causam & Didac. Couarr. lib. 1. uar. resol. c. 12. Miratus sum (fateor) nobilissima ingenia post multas de ea re lucubrationes, errore temporis lapsa, vt putarint partitionẽ Imperij inter Triumuiros anno quarto Triumuiratus esse factam. Dio Cassius historicorum clarissimus, qui floruit Romæ tẽporibus Seueri ac successorum Impp. quique anno octauo Alexandri creatus est consul ordinarius, resq; Romani Imp. ex Antiquis Annalibus peruestigans, cuncta ordine temporum per cõsules in annos singulos digessit: hic, inquam, Dio duplicẽ Imperij Romani partitionem a Triumuiris factã recenset. priorẽ videlicet ipso primo anno Triumuiratus sub consulato Lepidi & Planci, ab Vrbe condit. anno 712. qui & annus primus Imperij Octauiani numerari consueuit: posteriorem autẽ Imperii Romani inter eosdem Triumuiros partitionem factam ait sub consulato Caluini & Pollionis, a Triumuiratu anno tertio; ab Vrbe cond. 714. post bellum Perusinum confectum, pace inita inter Octauianum & Antonium; qua quidẽ facta diuisione, eidem Octauiano non tantùm Hispaniæ, sed Galliæ, Sardinea, & Dalmatia obtigerunt. hæc Dio histor. roman. lib. 48. ex quibus quidẽ manifestẽ apparet, neutram Imperij diuisionẽ, primæ Aeræ, quã cœptam esse anno quarto a Triumuiratu & ipsi affirmant, aptari posse, à priore enim partitione vsque ad Christi Redemptoris annum quadraginta & vnus intercurrunt anni: a secunda autem vsque ad prædictum tempus anni numerantur trigintanouem vel quadraginta, si numeres primum annum Christi, anno 42. Augusti, vt plerique faciunt: cum alioquin triginta octo tantum numerari necesse sit ex maiorum omnium assertione a prima Aera vsque ad Christi Domini nostri natalem diem. Nec insuper aliqua potest ratione subsistere, quod in ea re adhuc sibi ambigua addidit Vasæus, Aerã fortasse numerari cœptã a domitis Cantabris & Asturiis, cùm Octauianus vniuersa Hispania tranquilla atque pacata potitus est: nã eodẽ Dione auctore, certũ exploratumque habetur, bellũ Cantabricũ cœptũ esse sub consulatu nono Octauiani, ab Vrb. cõd. an. 729. ab ipso initio Aeræ an. quatuordecim; idemq; perseuerasse, ijsdẽ sæpius rebellantibus, vsque ad consulatũ Sentij Saturnini an. ab Vrb. cõd. 735. Aera vigesimaprima hæc Dio hist. Ro. li. 53 & 54. quibus ea, quæ de causa auspicãdæ Aeræ a prædictis sunt posita cõfutari vidẽtur. Alia igitur a prædicta est perquirenda causa, cur anno quarto a Triumuiratu, qui est trigesimus octauus ante Christi diem natalem, ab Hispanis anni singuli ab Aera cœperint numerari. Mea quidẽ sentẽtia, nulla ex parte veriorẽ causam ac certiorẽ, quàm ex Dione de ea re venari possumus: qui dum sub vnoquoque consulatu res gestas recẽset, sub consulatu Marcij Censorini & Caluisij Sabini (est hic ille ipse annus quartus a Triumuiratu, quo sumitur initiũ Aeræ) de Cerretanis in Hispania rebellantibus texit historiã, eosq; eo anno perdomitos ab Augusto per Domitium Caluinum enarrat; eundemq; adeò ingentem vim pecuniæ ex Hispanis collegisse, vt quod ab alijs Orbis ciuitatibus ad triumphi impensas exigi consueuisset, ex solis Hispaniarũ ciuitatibus collegerit, eandemque pecuniam adeò affatim suppeditatam, non tantùm ad triũphi impẽsas satisfuisse; sed ex ea maiorem partem ad Vrbis palatium, ipsa antiquæ Vrbis cunabula vbi Romulus prima iecerat Vrbis fundamenta, incendio absumptum, ex integro restituendum, esse expensam. scribit. n. hæc Dio histo. rom. lib. 18. ponamq; eius verba, quo hæc certiora ac fideliora habeantur, vt à fonte hæc potius requiras, quàm ex epitome Xiphilini, qui non sine ueritatis dispendio, Dionem in compendium contraxit: sunt hæc, inquam, verba Dionis: Triumpho sibi cõcesso: quod in triumphum conferri ab vrbibus solet, a solis Hispaniæ ciuitatibus accepit; atque eius aliquam partem ad triumphi apparatum insumpsit, maiorem verò in Palatium reficiendum: id enim incendio combustum instaurauit ac dedicauit, cũ alijs rebus splendide ornatum, tum imaginibus, &c. hęc Dio: licet quod ad Palatii restitutionem spectat, Suetonius in Augusto cap. 57. non ab Hispanis tantùm, sed a cæteris collatam dicat esse pecuniã. Porrò cum Hispanorum collatio munificentissima

sima prædicetur: eaque ipso anno facta noscatur, quo Aera incipit numerari: mihi facilè persuadeo ob tam egregiam nauatam operam; vt a re admodum memorabili, ab Hispanis cœpta esse futura tempora numerari. Vnde non displicet, quod Isidorus lib. 5. orig. Aeram ab ære collato, hoc est tributo penso, putat esse dictam; licet ab eo omnino dissentiam, dum ait, tunc ab Augusto fuisse vniuersum Orbem descriptum: nam eo tẽpore nominatæ superius prouinciæ tantùm sub Octauiani ditione positæ erant; & Orbis descriptio post annos triginta octo, eo anno, quo Dominus nascitur, facta reperitur. Sic itaque Aerã nuncupatã ab ære collato existimo, atque à dicto collatione æris, Aeram, ipsam notam numeri in Hispania esse acceptam. Hæc sunt, quæ de Aera inuenta habui dicere si quis his certiora habet, quæ dicat, in medium proferat, & agam gratias.

f Cordubæ.] Consule quę dicta sunt pridie huius diei in Vrsula. De huius trãslatione agitur in vita Alberti Magni par. 2. c. 9.

g Albercii episcopi.] De eodem Græci etiam agunt hac die in Menologio. Eius res præclarè gestas ex antiquis monumentis descripsit Metaphrastes, quas Lipom. habet tom. 6. & Sur. tom. 5. Claruit tẽporibus Marci Aurelij Antonini, & Lucij Veri fratrum Imperatorũ extat eiusdem sanctissimi viri epistola ad dictum M. Aurelium Antoninũ Imp. quæ Apostolicum redolet spiritũ: exhibemus eam integram in Annalibus ecclesiasticis acceptam ab Illustrissimo ac Reuerendissimo D. Gulielmo Syrleto Cardinale amplissimo, qui eam Græcè scriptam in antiquo man. script. codice, vt ingenti pretii margaritam custodit.

h Melanij episcopi.] Fuit hic secundus eius sedis episcopus, subrogatus S. Nicasio, an. Domini 265. vt habent tabulæ episcoporum eius ecclesiæ, quas descripsit Democh. Aliqui hunc Melonem, corrupto vocabulo, appellant. de eo Vincen. lib. 11. c. 74. Petrus in catal. lib. 9. c. 93. & alii.

i Donati.] Eius acta nuper conscripsit Franciscus Cattanius Diacetius episcopus Fesulanus.

k Verecundi episcopi.] Tabulæ ecclesiæ Veronens. pluribus autem Illustrissimus ac Reuerendissimus D. Augustinus Valerius episcopus Veronen. & Sanctæ Rom. Ecclesiæ Card. in commentario de antiq. monumentis episcop. Veron. pagina 12. & 43.

l Mariæ Salomæ.] De ipsa Matthæus Euangelista cap. decimoquinto, & decimosexto. Agit de eadem hac die Beda, Vsuardus, & alii recentiores.

*B Decimo Kal. Nouembr Luna. 23

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1			

IN Hispania prope Gades ad fundum Vrsonianum sanctorum martyrum Seruandi [a] & Germani, qui in persecutione Diocletiani sub Viatore vicario post verbera, squalorem carceris, famis ac sitis iniuriam, & longissimi itineris laborem, quem ferro onusti pertulerunt, nouissimè martyrij sui cursum cæsis ceruicibus impleuerunt: ex quibus Germanus Emeritæ, Seruandus verò Hispali conditus est. Antiochiæ in Syria natalis sancti Theodori [b] presbyteri, qui in persecutione impii Iuliani comprehensus, post equulei pœnam, & multos ac durissimos cruciatus, lampadibus etiam circa latera appositis inflammatus, cum in confessione Christi persisteret, occisione gladii martyrium consummauit. Constantinopoli sancti Ignatii [c] episcopi, qui cum Bardam Cæsarẽ ob repudiatam vxorem arguisset, ab eo multis iniuriis affectus in exilium pulsus est: sed à Nicolao Romano Pontifice restitutus tandem in pace quieuit. Burdigalæ sancti Seuerini [d] Coloniensis episcopi & confessoris. Rhoto-

magi S. Romani d episcopi. Apud Salernum S. Veri f episcopi. In territorio Ambianensi sancti Domitii g presbyteri. In pago Pictauiensi sancti Benedicti h confessoris.

OCTOBRIS 23.

a SERVANDI, & Germani.] De ijsdem hac die Beda, Vsuard. Ado, & alij Horum acta narrantur egregie hymno sacro in breuiario Toletano: ex vetustis monumentis eadem alij soluta oratione descripserunt, vt Vasæ. in Chron. Hispã. Marin. Sicul. de reb. Hispan. lib. 5. eadem in Thesaur. concion. tomo 2. & in Flor. sanct. Hisp.

b Theodore.] A nonnullis Theodoritus hic dictus reperitur. Agit de eodem hac die Beda, Vsuard. Ado, & alij recentiores. Eius nobile certamen scribit Sozom hist. lib. 5. c. 7. qui Theodoretum appellat ad differētiã alterius Theodori, qui eodem tpe, ibidē, eadē ex causa dirissima passus est, de quo Rufin. hist. lib. 1. c. 36. Socrat. lib. 3. c. 16. Sozom. lib. 5. c. 19. Theodoret. lib. 3. c. 10 ante hos omnes S. Gregor. Nazianzen. orat. 2. in Iulianum, & S. August. de ciuit. Dei, lib. 18. c. 52. Testatur Molan. se vidisse huius martyris acta ab aulicis Iuliani tunc scripta, eaque hactenus Carthusię asseruari: sed miramur ea præterijsse Surium & eius in vitis sanctorum colligendis successorem Mosandrum, ambos Carthusianos.

c Ignatij episcopi.] Agūt de eo ēt Græci hac die in Menologio. De eo est frequens mentio in registro Ioannis octaui Papæ, Nicolai primi, ac præsertim in eius epistola ad Michaelē Imp. & alijs plerisque, ut in epistola ad episcopos Asiæ & Libyę, itemq; ad clerum Constantinopolitanum, ac deniq; ad uniuersos Christi Fideles conscripta 18. Mar. indict. 13. itemque in Romana synodo ab eodem Pontifice celebrata. His addimus Græcorum historicos Zonar. li. 3. Annal. Cedren. in cōp. hist. in Michaele, Glic. in 4 Annal. ex quib. omnibus uita ipsius optimè concinnari posset si præsertim adderetur ea, quæ Anastasius Bibliothecarius scripsit ad Hadrianum secundum Rom. Pont. in præfat. de octaua Synodo, quam historicè scriptã legimus in cod. man. scrip. Ill. ac Reuerendiss. D. Antonij Caraffæ Card. Bibliothec.

d Seuerini episcopi.] Beda. Vsuardus, Ado, & alii de eodem hac die. Scripsit eius acta Fortunatus, ut testatur Greg. Turon. de glor. confess. cap. 45. alia insuper incerto auctore ex uet. man. scrip. edidit Sur. tom. 5. De eius electione agitur in appendice concilij Agrippinensis, habito post consulatum Amantii & Albini, anno Domini 346. secundum uoriorem supputationem. Diu multumque sedit, nam tempore obitus S. Martini adhuc superstes erat, vt scribit Gregor. Turon. lib. 1. miracul. sanct. mar. c. 4. Obiisse autem S. Martinum idem Gregor. auctor est, Cæsario & Attico coss. anno Domini 397. Mentio de eodem Seuerino habetur in actis S. Euergisli eius diaconi, & inde episcopi successoris apud Sur. to. 5. die 24. Octobr. in uita sancti Annonis episc. Colon lib. 2. c. 17. & Sigebert. in chron an. 399. De translatione eiusdem Sur. to. 5. hac die, historiam recitat. Hic monemus lectorem, scripsisse Petrum Damiani ad Desiderium abb. commentariolum de quibusdã miraculis, quem descripsit Lipom. tom. 8. ubi de Seuerino episcopo Coloniēsi adhuc in pęnis purgatoriis existente narrat historiam. Id quidē nolim quis putet intelligi de sancto Seuerino, de quo hic agimus, qui iam ante annos sexcentos ex hac vita migrarat, sed de aliquo alio, quem auctor dicit, nuper illi præfuisse ecclesiæ: licet in editis tabulis episcoporum Coloniensium nullus alius eiusdem nominis episcopus reperiatur, quare suspicor in prædictam inscriptionem errorē irrepsisse nominis ciuitatis, uel episcopi.

e Romani episcopi.] De quo hæc in dictis manu scrip. Sancti Romani episcopi & confessoris, cuius uita meritis claruit, & mors pretiosa in domo Domini quotidie demonstratur. de eo etiam Molan. hac die. Fuit autem eius sedis episcopus uicesimus ordine, seditq; anno Domini sexcentesimo uigesimosecundo, ut tab. eius ecclesiæ apud Democarem indicant.

f Veri episcopi.] De eodem veteres tabulæ, breuiarium, & alia antiqua monumenta ecclesiæ Salernitanæ. Asseruatur eius corpus in ecclesia cathedrali in crypta inferiori una cum aliis sanctis, quorum superius meminimus 19. huius.

g Domitii.] Vet. man. scrip. ac etiam Molan. de eodem agit hac die.

h Benedicti.] De eodem Vsuardus hac die, & alii recentiores.

24 Nono Kal. Nouemb. Luna. C. xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21

ROMAE via Aurelia natalis beati Callisti [a] Papæ & martyris, qui Alexandri Imperatoris iussu diutius fame in carcere cruciatus, & quotidie fustibus cæsus, tandem è fenestra domus, in qua custodiebatur, præcipitatus, atque in puteum [b] demersus, victoriæ triumphum promeruit. Cæsareæ in Palestina sanctæ Fortunatæ [c] uirginis & martyris, quæ in persecutione Diocletiani post equuleum, ignes, bestias, & alia tormenta superata, spiritum Deo reddidit: cuius corpus postea Neapolim in Campania delatum fuit. Item sanctorum Corponij, [d] Euaristi & Prisciani fratrum eiusdem beatæ Fortunatæ, qui post eam gladio iugulati, pariter martyrij coronam perceperunt. Item sanctorum Saturnini, [e] & Lupi. Arimini sancti Gaudentij [f] episcopi & martyris. Tuderti sancti Fortunati [g] episcopi, qui ut beatus Gregorius refert, in effugandis spiritibus immundis immensæ uirtutis gratia emicuit. Herbipoli sancti Burchardi [h] primi illius ciuitatis episcopi. Brugis Flandorum sancti Donatiani [i] Rhemensis episcopi. Treuiris sancti Rustici [k] episcopi. Eodem die depositio beati Dominici [l] Loricati. In Latio sancti Bernardi [m] confessoris.

OCTOBRIS 14.

a CALLISTI Papæ.] De eodē hac die Beda, Vsuar. Ado, ac cęteri Latinornm. De eius successione Euseb. in chro. & hist. li. 6. c. 15. Opt. contra Parmen. li. 2. Aug. epist. 165. Niceph. ipse in chron. & Niceph. Callist. lib. 4 ca. 19. extāt eius acta apud Sur. ex man. scrip. edita to. 7. hāc die. Eadem Mombr. to. 2. in sunt tamē aliqua, quæ corrigantur. Cætera de ipso diximus in Annal. eccles. vetus extat Romæ memoria S. Callisti Papæ, quā instauratam a Cregorio Papa iij. habes ex Anastas. Bibliothecario.

b In puteum demersus.] In puteum dēmergi consueuisse, qui sęuissimè punirentur, ex Plautino penu. notat Cæl. Rodig. lect. antiq. li. 10. c. 5. extat ipse puteus adhuc, in quem S. Callistus est demersus.

c Fortunatæ.] De qua tab. ecclesiæ Neap. Eius acta ab eadem ecclesia accepimus, quibus tum ipsius, tum fratrum eius Carbonii, prisciani, & Euachristi res gestæ. narrantur. Agitur ibi etiam de translatione eius puteolos primum, inde Neopolim facta tēporibus Cōstantini & Irenes Augustorū cū Romanæ ecclesiæ præesset Hadrianus. Porrò eędē venerādæ reliquiæ nuper, anno Domini millesimo quingentesimo sexagesimo primo, tertio nonas Martii, repertæ sunt Neapoli in ecclesia S Gaudiosi episcopi, vbi hactenus asseruantur.

d Carponii, & soc.] De his itē agitur in iisdē actis S. Fortunatæ, quorum modo meminimus.

e Saturnini, & Lupi.] Beda tantum de Lupo, sed in vet. man. scrip. de utroque agitur, sic & recentiores etiam.

f Gaudētij episcopi.] Eius acta ex priscis monumentis accepta refert Petrus in catal. lib. 9. ca. 63. Vixit tēporibus Cōstantii Imperatoris Ariani, cuius iussu in damnationem uocis Consubstantialis, coactum est conciliabulum Ariminense, cùm eisdem ciuitatis idem Gaudentius tūc præesset episcopus, qui pro uiribus restitit, eorumq; acta, soluta iam Synodo rescidit, quando ob causam a proconsulis militibus trucidatus est.

g Fortunati episcopi.] De eodē hac die Vsuar. De eo S. Gregor. libro 1. dialog. capit. 10 Claruit temporibus Iustiniani. Imp. cùm Totila rex Gothorum Italiam uastaret. Agitur Tuderti de Fortunato pridie xal. Iulii, quo die ciuitatem Fortunatis meritis à Gothis liberatam tradūt. De eius reliquiis trāslatis in Gallias temp Othonis Imp. scribit Sigebert. in chron. an. Domini 969.

h Bur-

h Burchardi.] Eius res gestas ab Egiluuardo conscripta retulit Sur. in tom. 5. Plura de eodem in vita S. Bonifacij episcopi Moguntini, Tritthe. de vir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 186. & lib. 4. cap. 184. Demochar. in tab. episcoporum Herbipolens. Consecratus episc. à S. Zacharia Papa. sedit annis xl. obijt anno Domini septingentesimo nonagesimoprimo.

i Donatiani episcopi.] Fuit hic secundus Rhemensis episcopus, de quo plures tractatus habentur in ecclesia Burgensi, vt testatur Molanus, qui eosdem recenset in additione ad Vsuardum, & in indiculo sanctorũ Belgij. Alius ab eo est ille Donatianus episcopus Cabilonensis, qui interfuit cõcilio Agrippinensi, habito post consulatum Amãtij & Albini anno Domini 346. licet aliquis hos simul confundat.

k Rustici episcopi.] In tabulis Rhemensibus, quas descripsit Democha. numeratur hic xiij. eius sedis episcopus. agit de eodem Molan.

l Dominici.] Scripta sunt eius acta a Petro Damiani. recenset eadem Lipom. tomo 8. & Sur. tom. 5. Floruit circa annum Domini millesimum quinquagesimum.

m Bernardi.] Legimus eius res gestas manuscript. Arpino Romam missas.

15 Idibus Octobris. Luna. Aviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	I	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22			

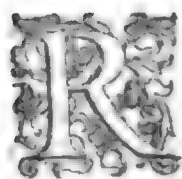

ROMAE via Aurelia sancti Fortunati [a] martyris. Apud Coloniam Agrippinam natalis sanctorum trecentorum [b] Martyrũ, qui in persecutione Maximiani cursum sui agonis compleuerunt. Carthagine sancti Agilei [c] martyris, in cuius die natali sanctus Augustinus de eo ad populum tractatum habuit. In Prussia sancti Brunonis [d] episcopi Ruthenorum & martyris, qui Euangelium in ea regione prædicans, ab impiis tentus, manibus pedibusque præcisis, capite truncatus est. Lugduni S. Antiochi [e] episcopi, qui strenue administrato pontificii culmine, ad quod assumptus fuerat, regnum cœleste adeptus est. Treuiris S. Seueri [f] episcopi & confessoris. Argentorati sanctæ Aureliæ [g] virginis. Cracouiæ sanctæ Heduuigis ducissæ Poloniæ, quæ pauperũ obsequio dedita, etiam miraculis claruit: quam & Clemens Papa quartus numero Sãctorum adscripsit. In Germania sanctæ Theclæ [i] abbatissæ.

OCTOBRIS 15.

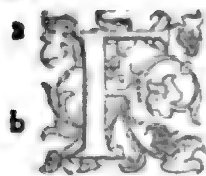

a FORTVNATI.] De eodẽ Vsuard. & Ado, consentiuntq; vet. man. scri. atq; recentiores.

b Trecentorum martyrum.] De his item Beda, Vsuardus, Ado, & alij; licet in eorum numero abinuicem discrepent. Agit de ijsdem martyribus Greg. Turon. de glor. martyr. c. 61.

c Agilei.] Possidius in indic. c. 9. meminit de tractatu S. Augustini habito in natali die S. Agilei. De basilica sub nomine S. Agilei est clara memoria in vita S. Fulgentij episcopi Rusp. apud Surium tom. 1. S. Gregorius Papa dono accepit huius martyris sacras reliquias a Dominico episcopo Carthaginensi: extat de his epistola eiusdem S. Gregorij in regist. lib. 10. epist. 1.

d Brunonis episcopi.] De quo Marian. Scot. in chron. anno Domini 1008. Sigeb. autem 1009. Vsper. 1008. Alber. Chrant. in Metrop. Sax. lib. 4. cap. 3. & histor. Sax. lib. 4. cap. 28. Trittem. de viris illustrib. ordinis sancti Bened. lib. 4. cap. 116. & alij.

e Antiochi episc.] Vsuard. Ado, & alij hac die; ponitur decimussextus, vel decimusseptimus ecclesiæ Lugdunensis episcopus, secundum diuersas tabulas, quas descripsit Demochar. lib. de sacrif. Missæ. Plura de eodem legũtur in actis S. Iusti episc. Lugdunensis, apud Sur. tom. 5. & Petr. in catal. lib. 9. c. 68.

f Seueri episcopi.] Adnumeratur in tab. episc. Treuer. xxix. eius sedis episcopus, plura de eo Constantius in vita S. Germani episcopi Antis. lib. 2. c. 2. Beda de gest. Anglor. c. 1. & acta S. Lupi Trecensis episcopi in fine. Claruit temp. Honorij & Valentiniani Impp.

g Aureliæ.] Tabulæ ecclesiæ Argentinen. ex quibus hac die Molan. & Galesinus.

h Heduigis.] Huius res præclarè gestæ extant descriptæ apud Sur. tom. 5. Chromer. lib. 7. & alios. Migrauit ex hac vita ann. à Christo Domino 1243. & relata est inter sanctos anno 1267. translatum est autem corpus eius anno sequenti.

i Theclæ.] Habetur mentio de eadem in actis S. Bonifacij episcopi Mogũtini apud Sur. tom. 3. die 5. Iunij, & Tritthem. de vir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 172.

vij. B Decimoseptimo kal. Nouemb. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23			

IN Africa sanctorum martyrum ducentorũ a septuaginta pariter coronatorum. Ibidem sanctorum Martiniani & Saturiani, cum duobus eorũ fratribus: qui tempore Vuandalicæ persecutionis sub Geiserico rege Ariano, cum essent serui cuiusdam Vuãdali, a sancta Maxima virgine eorum conserua ad Christi fidem conuersi, pro constantia fidei catholicæ primum nodosis fustibus cæsi sunt, & vsque ad ossa laniati: sed cum multo tempore talia paterẽtur, & sequenti die nihilominus semper incolumes redderentur, exilio tandem relegantur: ubi cum multos barbarorũ ad fidẽ Christi conuertissent, & à Romano b Pontifice presbyterũ, aliosque ministros, qui eos baptizarent, obtinuissent, nouissime vinctis pedibus post terga currentiũ quadrigarũ, inter spinosa loca siluarũ iussi sunt pariter interire: Maxima vero post multos superatus agones diuinitus liberata, in monasterio multarũ virginum mater sancto fine quieuit. Itẽ sanctorũ Saturnini, c Nerei, & aliorũ trecentorũ, sexagintaquinque martyrum. Coloniæ S. Eliphij d martyris sub Iuliano Apostata. Itẽ S. Bercharij e abbatis & martyris. In territorio Bituricẽsi S. Ambrosij f episcopi Caturcẽsis. Maguntiæ S. Lulli g episcopi & confessoris. Treuiris S. Florentini h episcopi. Apud Arbonam in Germania S. Galli i abbatis, discipuli beati Columbani.

OCTOBRIS 16.

a DVCENTORVM septuaginta.] De his hac die Vsuardus, Ado & alij; Beda autem die sequenti. Agit de his Victor. lib. 1. de persec. Vuãdalica, ex quo cæteri accepisse noscuntur.

b A Romano Pontifice.] Rem gestã exactè, pluribusq; describit Victor. lib. 1. de persec. Vuãd. Ex his, alijsque certissimis testimonijs tũ eiusdẽ Victoris, tum aliorum, certa exploratаque redditur vera synceraque Africanæ ecclesiæ cum Ro-

mana

mãnã communicatio; ut scias falsam esse & adulterinam epistolã illam quæ fertur nomine Bonifacij II. Rom. Pont. ad Eulalium episcopũ Alexãdrinũ, quæ edita habetur tom. 2. concil. recentioris edit. qua dicitur, temporibus Bonifacij & Cælestini Romanorum Pont. Africana ecclesiã opera Aurelij episcopi Carthaginẽsis schismatę diuisam esse ab Ecclesia Romana, nec vlterius illi communicasse vsq; ad tẽpura Bonifacij Papę secundi; quando Eulalius episcopus Carthaginẽsis pro ineunda concordia & recuperanda Rom. Ecclesiæ. cõione libellũ supplicem prædicto Bonifacio obtulerit, ac sic ad cõionẽ redierit. Intercurrunt a Bonifacij primi temporibus, quando conflatũ dicitur schisma, usque ad Bonifacium II. centũ anni atq; amplius quo temporis spatio ex prædictarũ litterarum sententia Africana ecclesia in schismate fuisse dicitur. Si hæc vera sunt; certe quidẽ expungendi essent ex albo sanctorum quotquot martyres & confessores, illo ipso tẽpore, in Africana ecclesia sunt coronati martyrio, uel egregiæ sanctitatis meritis claruere; quos ipsos S. R. E. in suo Martyrologio vel inter martyres numerauit, uel inter confessores adscripsit; cum exploratissimũ sit mille sententijs Cypriani, Augustini, & aliorũ omnium sanctorum patrũ, extra Ecclesiæ vnitatem nec posse esse martyrium, uel aliquam sanctitatẽ. Quin amplius ex collegis Aurelij, qui ea epistola in crimen uocantur, inter alios fuisse cõstat ipsum patrẽ sanctissimũ Augustinum catholicæ Ecclesię iubar fulgẽtissimũ; qui ut eadẽ caligine schismatis obscuratus a classe S. E. Doctorum, e numero sanctorum, nec dum ex Martyrologio, sed & è sacro Rom. Ecclesiæ xalendario (si illæ ueræ sunt litteræ) delendus esset; nã post prædictũ Aurelium, intra præfatũ temporis spatiũ ipsum decessisse, certissimũ est. quid numerem Fulgentios, Eugenios & alios ferè innumeros clarissimos sanctitate & doctrina uiros eadem cum prædictis sorte censendos? Ecce in ꝙ discrimẽ vnus Isidorus Mercator illarum epistolarum collector res nostras adduxit ut ea parte periclitari uideatur Ecclesia, si quæ ipse collegit, uel potius effinxit, firma, certaq; esse dixerimus Testimoniũ illi perhibeo (utar uerbis Apostoli) quod zelũ habuit, sed nõ ſm scientiam; ut quia sibi uisa est paulò ardẽtior altercatio Aurelij episcopi Carthaginensis, Augustini, & aliorũ Africanorum episcoporũ cum Bonifacio & Cęlestino Romanis Põtificibus in causa Apiarij presbyteri; ea epistola noie Bonifacij conficta, sarciendum, ꝙ scissum putabat, existimauit. Facessant hæc, nõ innititur, vel fulcitur paleis Dei Ecclesia, quę est columna firmamentum ueritatis. Sed detegamus technã, & aperiamus imposturam, ut omni ex parte sit catholicæ ueritati consultũ. Primum itaque omniũ nosse debemus, quod etsi inter episcopos Africanos & prædictos Romanos Põtifices Bonifacium & Cælestinum ea est exorta contentio; nõ tamen eo progressa est, ut rupta catholica unitate factũ sit schisma: nam ultimæ litteræ Africanorũ episcoporum in ea causa ad Cælestinũ conscriptę, quæ recitantur in concil. Africano 105. hæc mutuæ cõmunionis verba habent in fine posita: Dominus noster Sanctitatẽ uestrã æuo longiore orantem pro nobis custodiat, domine frater. hæc ibi. erãt hæc in scribendo mutuæ pacis atq; cõcordiæ symbola, quæ ponebantur in formatis atq; cõmunicatorijs litteris: quæ nequaquã dari cõsueuerãt ad schismaticos, sed tantum ad catholicos, ut scribit Aug. ad Gloriũ epist. 162. & Eleusiũ ep. 163. Rursus ẽt ꝙ spectat ad ipsum Aurelium Carthaginensem episcopũ; qui, ut auctor schismatis, ea dãnatur epistola: satis sit in testimonium veritatis adducere S. Prosperum Aquitanũ virũ illorũ tẽporũ eruditũ & sanctum, qui in lib. de promis. & pręd c. c. 38. occasione quadã prędictũ Aureliũ nominãs, eiusmodi ornat elogio; Pater, & dignæ memoriæ nominãdus antistes Aurelius, cælestis iã patriæ ciuis, &c. hæc ille, digna quidẽ, quæ nõ schismatico, sed homini, qui pace & cõione catholica & magna opinione sanctitatis die clauserit, tribunatur. De Augustino collega Aurelii audiamus eiusdẽ Cælestini Papæ testimoniũ, qui scribẽs ad epos Galliæ, hæc de ipso c. 2. Augustinũ sanctæ recordationis uirũ, pro uita sua atq; meritis in nostra cõione semper habuimus, nec vnquã hunc sinistræ suspicionis saltẽ rumor aspersit, &c. Rursus ẽt Capreolus episcopus Carthaginẽsis successor Aurelii per litteras atq; legatos cõmunicasse certum est S. S. œcumenico cõcilio Ephesino, cuius legatio honorificentissime est suscepta, & Cyrilli episcopi Alexandrini Apostolicæ Sedis legati præconiis commendata, ut ex actis eiusdẽ synodi recitat Vincen. Lirinens. aduers. hæres. c. 42. & 43. De cæteris successoribus Africanis episcopis, eorumq; vsu, consuetudine, & cõmunicatione cum Romanis Pontificibus, qui postea successerũt, certa indubitataque sunt testimonia. ad ipsos. n. de nõnullis rebus dubiis consulentes S. Leo Papa scripsit egregiam epistolã decretalem 85. Tempore item Hilari Papæ successoris Leonis reperiuntur episcopi Africani interfuisse Romano concilio. Quid etiam memorem de cõmunione Symmachi Papæ cũ Africanis episcopis: cum omnes in Sardiniam insulam a Transamundo Ariano rege relegatos idem Põtifex pauerit atq; vestierit? Et (ut multa prætereã) illis ipsis temporibus, quibus eandem Africanam ecclesiam dira Arianorum Vuandalorũ persecutio perurgebat, inde ea missa est legatio ad Romanum Pontificem, de qua hic mentio habetur in Martyrologio. Acturi insuper in publico cõuentu Africani episcopi orthodoxi cum Arianis; vide quale testimoniũ coram ipsis S. Eugenius Carthaginẽsis episcopus de ecclesia Romana protulerit;

Scribam (inquit) & ego fratribus meis, vt veniant episcopi mei, qui vobis nobiscum communem fidem nostram valeant demonstrare, & præcipuè Ecclesia Romana, quæ est caput omnium ecclesiarum. hęc S. Eugenius apud eundem Vict. lib. 2. de persec. Vuand. Nec prætermittam, apud eundem auctorem lib. 1. legi, quòd ipsi Ariani Africanos catholicos appellabant Romanos, non alia de causa, quam ex communione cum Romana Ecclesia. vnde vnus ex illis Iocundus nomine hæc ad Theodoricum Regis filium: Poteris (inquit) cū diuersis afflictionibus interficere: nam si gladio peremeris, incipient Romani martyrem prædicare. hæc ille. Porrò non tantum Ariani, quia erāt in Africa ipsos orthodoxos, ne catholicos dicerēt, Romanos appellabant, sed & vbiq; gentium; vnde Greg. Turon. de glor. mart. c. 25. cum agit de Ariano principe: Cogitauit (inquit) intra se dicens: quia ingenium est Romanorum (Romanos enim vocitant homines nostræ religionis) vt ita accidat, & non sit virtus Dei &c. idem cap. 79. de Arianis qui erāt in Galliis Quid putatis (dicebat unus ex illis) quod nunc isti Romani dicant? &c. & c. 30. Si (inquit) consenseris dictis meis exercemus hodie cachinnum de hoc Romanorum presbytero, &c. hoc est catholico sacerdote. sunt de his & alia testimonia; vt non mireris, si recentiores hæretici catholicos homines Papistas dicant, cum Ariani eadē rōne Romanos consueuerint catholicos appellare: sed certe nullo sublimiori gloriæ titulo exornare, nec certius eos esse catholicos demonstrare potuissent, quam eos nuncupare Romanos atque Papistas, nam, vt constat ex Optato aduersus Parmenianum, ex Cypriano de vnit. ecclesi. & alijs tā Latinis, quàm Græcis sanctis patribus, nullo certiori signo, quàm ex communione cum Romano Pontifice, quis sit catholicus verus, possit agnosci. Sint igitur nobis viuentib. hæc semper præconia laudum, & post mortē tituli sepulchrales, ut Romani sic semper dicamur atque Papistæ. Sanè quidem & ipsi Imperatores in suis litteris, honoris causa, catholicam fidem religionē Romanam appellant, vnde Theodosius Imp. in epist. ad Acacium episcopum Berœensem hæc ait; Vosq; probatos Romanę religionis sacerdotes esse, manifesto argumento declarate. extat ea epistola in actis cōcil. Ephes. edit. Pelt. to. 5. c. 10. Sed vt eò, vnde digressa est, oratio reuertatur: ipsas iā confictas nomine Bonifacij Papæ litteras attēdamus. Inscriptæ in primis habentur ad Eulaliū episcopum Alexandrinum. sanè quidem nō tantum prædicti Bonifacij Papæ temporibus nullus eius nominis Alexandrinæ ecclesiæ sedisse reperitur (sedit nāque eo tpe Timotheus eius nominis tertius, idemq; hæreticus) sed nec prioribus uel posterioribus temporibus aliquis eius sedis episcopus nominatus reperitur Eulalius ab his, qui scripserunt catalogum episcoporum Alexandrinorum. Quod insuper in eadem epistola mentio habetur de altero Eulalio tūc episcopo Carthaginensi, qui libellum pro communione adipiscenda Bonifacio dicitur obtulisse: ignorauit, qui illa finxit, res illorum temporum gestas in Africa: quando regnante Gelimere rege Ariano, nullus erat relictus in Africa orthodoxus antistes, qui antea fuerant exturbati; nec eò sunt amplius reuersi; donec, capto Gelimero, Iustinianus Imp. debellata Africa, pulsis Arianis, omnes ecclesias restituit orthodoxis. Ecce ex prædictis omnibus litterarū illarū imposturā, & merces Mercatoris agnoscis, & quauis luce clariorem testatam habes communionem Africanæ ecclesiæ cū Romana nunquam interruptā, vel intercisam, sed semper integram perseuerātē. Conati hæc pluribus sumus, quàm instituti ratio postulare videretur, sed necessariò tamen, vt integritati Romani Martyrologij aduersus quascunque calumnias obtrectantium hæreticorum possit esse consultum.

c Saturnini, & soc.] De his vet. man. script. in quorum aliquibus Saturnino additur nomen presbyteri. Quando passi sint, non inuenimus: dicere necatos esse in persecutione Vuandalica, diuinare est, cum nullius auctoritate probetur.

d Eliphij.] Beda, Ado, & alij hac die. Descripsit eius acta ex priscis monumētis Rubertus abbas Tuitiensis, quæ retulit Sur. in to. 5. De Iuliano, dū esset in Gallijs cū exercitu, duo sunt tpa cōsideranda; prius cum se nō tm̄ Christianū esse (ut scribit Ammian. Marcellinus) sacros Christianorū cōuentus adiens, profitebatur; sed (vt scribit S. Hilarius contra Constantiū) catholicis aduersus Arianos fauebat. posterius aūt tēpus, qn̄ ab exercitu acclamatus Imperator, exuens hypocrisim, palā deos Gentiliū coluit, vt ipse testatur in epist. 39. ad Maximū philosophum, quā tunc scripsit, cū adhuc esset in Gallijs, quæ inter alia hæc hēt in fine: Deos publicè & palā colimus, & totus meus exercitus pietatē amat. nos apertè boues immolamus, dijs gratias agimus multis hecatombis: me iubent dij piè ac castè, quoad potero, viuere: ego verò studeo eis placere, & quidem libenti animo: magnos fructus laborum pollicentur, nisi segniter agamus. hæc impius Apostata. Inde aūt recedēs, Galliarū nobilissimā pręfecturā legauit Sallustio, vt idē Ammianus testatur, quiquidē de Christianis sæuissimas habuit q̄stiones. De eodē Eliphio mentio habetur in uita S. Annonis episcopi Colonien. lib. 2. c. 18. apud Sur. tom. 6. die 4. Decēbris.

e Bercharij abb.] De cuius natali die & martyrio accepto scribit Tritthem. de vir. illust. ord. S. Bened. lib. 3. c. 109. Vincent. lib. 24. c. 114. & 115 ex quo Sur. tomo 5. quem claruisse tradunt anno Domini 660. De eodem Sigeber. in chron. scribit hæc uerba: Anno 661. Bercharius quoq; martyr, qui

qui fuit abbas primus Altiuilarensis,&c. Ne quis autē similitudine nominis,ordinis,tituli, & ministerij decipiatur, scire debet,fuisse & Bertharium abbatem Casinensem æque martyrem, necatum à Saracenis ante altare sancti Martini in cęnobio Casinensi,ann. Domini 884. ut scribit Leo Ostiē. in chron. Casin. lib. 1. c. 35. 46. & 47. Petrus diac. lib. de vir. illustr. mon. Casin. cap. 12. & Tritthem. de vir. illust. ord. sanct. Bened. lib. 3. c. 321.

f Ambrosij episc. Caturc.] De eodem ac die Vsuard consentiuntque man. scrip.

g Lulli episc.] Huius acta ex breuiario Moguntino descripsit Sur. tom. 5. plura etiam habentur in vita S. Bonifacij episc. Mogunt. in actis S. Burchardi, in epistola Zachariæ Papæ ad Bonifac. de eodem meminerunt Carolus Magnus Imp. in diplomate priuilegii ecclesię Bremēsis apud Chrā. in Saxonia. lib. 2. c. 15. Vincent. lib. 23. c. 137. nouissime Tritthem. de vir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. ca. 193. & lib. 4. c. 78. Migrauit ex hac vita anno Domini 787 cum sedisset an. 32. creatus est enim episc. vt scribit Marian. Scot. anno Domini septingentesimo quinquagesimoquinto.

h Florentini episc.] Fuit hic vicesimustertius eius sedis eps, successitq; S. Seuerino, ut docēt tabulæ eius ecclesię, quas descripsit Demochar.

i Galli abb.] De eodē hac die Vsuardus, Ado, & alii recentiores. Scripsit huius res gestas (vt auctor est Sigebert. de vir. illustr. c. 71.) Vualfridus Strabo, extant apud Sur. tomo 5. migrauit ex hac uita an. Domini 640. De eodē Tritthem. de uir. illust. ord. S. Bened. lib. 3. c. 76. & alii plures.

17 Sextodecimo kal. Nouemb. Luna. C vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24			

ANTIOCHIAE natalis S. Heronis a discipuli beati Ignatii, qui post eum factus episcopus, viam magistri prius imitator secutus, pro commendato sibi grege amator Christi occubuit. Eodē die passio sanctorum Victoris, b Alexandri, & Mariani. In Perside sanctę Mameltæ c martyris, quæ a cultu idolorum ad fidem angelico monitu conuersa, à Gentilibus lapidata est, & in profundum lacum demersa. Constantinopoli S. Andreæ d Cretensis monachi, qui ob cultum sacrarum imaginum sub Constantino Copronymo sæpius verberatus, tandem amputato altero pede, reddidit spiritum. Arausicæ in Gallia S. Florentini e episcopi, qui multis clarus uirtutibus quieuit in pace. Capuæ S. Victoris f episcopi, eruditione & sanctitate conspicui.

OCTOBRIS 17.

a HERONIS.] Agunt de eodem Vsuardus, Ado, & alii recentiores. Ad hunc extat sancti Ignatii epist. 13. Meminit eiusdem Euseb. in chron. & histor. libro 3. cap. 30. Nicephorus episcopus in chron. Niceph. Callist. hist. lib. 3. capitul. 15. Legi eiusdem Heronis ad sanctum Ignatium iam martyrio coronatum piam valde interpellationem, quā ex Vaticana bibliotheca fideliter exscriptam retulimus in Annal. eccl.

b Victoris, & soc.] Petrus in catal. lib. 11. vet. man. scrip. & alii recentiores de eisdem hac die.

c Mameltæ.] Græci autem de Mamelta agunt in dicto Menologio ad tertium nonas Octobris, vbi & eius res gestas paucis describunt, prout hic etiam enarrantur.

d Andreæ Cretensis.] De eodem hac die Gręci agunt in Menologio. Eius facta egregia edidit

Metaphrastes, ex quo Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. De eo præterea Zonaras to. 3. Annal. Historia Miscel. ex Theophani, & Cedren. in comp. an. vigesimoprimo Constantini Copronymi. Hic Andreas licet Cretensis dictus sit, longè tamē diuersus ab illo est, qui celebris est inter Græcos scriptores ecclesiasticos, cuius celebritas agitur in Menologio quarto nonas Iulii.

c Florentini episcopi.] De eo etiam Vsuardus, Ado, & alii recentiores, cōsentiuntq; man. script. numeratur vigesimustertius eius ciuitatis episcopus in tab. Demochar. prædecessor S. Agritii, qui interfuit concilio Arelatensi secundo. Porrò hac item die in Ciuitate Castellana apud Veietes agitur solemnitas sancti Florentii martyris, vbi etiā eius sacræ reliquiæ asseruatur.

f Victoris episc.] Beda de ratione temp. c. 49. appellat hunc sanctissimum & doctissimum virū, eiusdem meminit Ado in chron. an. 527. Marian. Scot. ann. 561. Vixit temporibus Iustiniani Imp. confutauitque paschalem cyclum Victorii, seu Victorini Aquitani, vt idē Beda testatur ex quibus omnibus errare conuincitur Trithem. qui eum vixisse scribit anno 480. sub Zenone Imperatore: Errat & Sigebert. qui de vir. illustr. ca. 20 ipsum, iubēte Honorio Papa, scripsisse testatur. Eius Cyclus receptus ac comprobatus fuit in quarto synodo Aurelianensi canon. 1. & 2. Extat eiusdem Victoris præfatio in consonantiam Euangel. Tatiani Alexandrini.

v. D Quintodecimo Kal. Nouemb Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25			

NATALIS beati Lucæ [a] Euāgelistæ; qui multa passus pro Christi nomine, Spiritu sancto plenus obijt in Bythinia: cuius ossa Cōstantinopolim trāslata sunt, & inde Patauium delata. Antiochię sancti Asclepiadis [b] episcopi, qui vnus fuit ex præclaro martyrū numero, qui sub Macrino gloriosè passi sunt. In territorio Beluacensi sancti Iusti [c] martyris, qui adhuc puer in persecutione Diocletiani sub Rictiouaro præside cęsus est. Neocæsareæ in Ponto sancti Athenodori [d] episcopi, fratris sancti Gregorij Thaumaturgi, qui doctrina clarus in persecutione Aureliani martyrium consummauit In Mesopotamia, ad ripam Euphrastis sancti Iuliani [e] eremitæ. Romæ S. Tryphoniæ, [f] vxoris quondam Decii Cæsaris, quæ in crypta iuxta sanctum Hippolytum sepulta est.

OCTOBRIS 18.

a LVCAE.] De eodē Beda, ac cæteri Latinorum, necnon & Græci hac die Meminit Lucę Paulus ad Col. c. 4. ad Tim. 2. c. 4. & ad Philem. licet aūt aliqui dixerint hunc eundem esse cum Lucio, de quo Paul. ad Rom. cap. 16. tamen Origenes, quem secuti sunt plurimi, diuersum esse putat, idque Græci in Menologio x. kal. Maii expresse profitentur. De Luca Euangelista Euseb. hist. li. 3. c. 4. & 18. Hieron. de scrip. Ecclesi. auctor, qui dicitur Isidorus, de vit. & obit. sanct. cap. 84. & alii omnes, qui in eius Euangelium scripsere commentarios. Auctor est S. Epiphan. hæres. 51. fuisse Lucam vnum ex septuaginta duobus discipulis, prædicasseque Euangelium in Galliis, Italia, Dalmatia, ac Macedonia. An autem martyrio fuerit coronatus dubium relictum videtur, eo quòd S. Hieronymus scribens eum vixisse annos octoginta quatuor, de martyrio nihil dicat; quod idem qui supra apud Isidorum, & Græci in Menologio, ea ætate obdormisse in Domino profitentur; idipsum etiam Metaphrastes in sermone de S. Luca. At Gregorius Nazianzenus in oratione prima in Iulianum inter martyres eū recēsuisse videtur,

videtur, cum in Iulianum his verbis inuehitur. Non victimas pro Christo cæsas veritus es, non magnos pugiles extimuisti? Ioannem illum, Petrum, Paulum, Iacobum, Stephanum, Lucam, Andream, Theclam, &c. Ex Græcorum historicis Nicephorus id expresse profitetur, qui & genus martyrij describit lib. secundo, cap. quadragesimotertio. & Glicas lib. 3. Annal. Latinorum autem patrum S. Paulinus Nolanus ad Seuerum epist. 12. his versibus.

Hic pater Andreas, & magno nomine Lucas
Martyr, & illustris sanguine Nazarius.

itemq; S. Gaudentius episcopus Brixian. in serm. habito in dedic. eccl. hæc ait. Horum quatuor habemus in præsenti reliquias, qui regnum Dei & iustitiam prædicantes ab incredulis & iniquis occisi, Deo semper uiuere operationum suarum uirtutibus demonstrantur, Ioannes in Sebaste prouinciæ Palæstinæ, Thomas apud Indos, Andreas, & Lucas apud Patras Achaiæ ciuitatem consummati referūtur hæc Gaudentius. De eius reliquiarum translatione superius actum est. Extāt de eo varij sermones, Metaphrast. Petri Damiani apud Sur. tomo. 5. alium habemus man. scrip. S. Berthazii abbatis incipit, Cum in diuinis, &c.

b Asclepiadis.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, & alii Euseb. in chron. cum ipsum referat sub Antonino Caracalla, eiusque successores Philetum sub Macrino Imper. ad ea usque tempora peruenisse demonstret, idem & in histor. eccles. lib. 6. cap. 10. & 15. de eodem agit Hieronym. de script. eccles. cap. 38. in Clemente Alexandrino, ubi meminit de epistola sancti Alexandri episcopi Hierosolymorum de ordinatione Asclepiadis confessoris, cum eam sedē accepisset. Nicephorus item lib. 4. c. 16. & lib. 5. cap. 10. & 26. ex quibus omnibus manifesto errore arguuntur Vsuardus, Ado, & alii eos secuti; qui cum in persecutione Decij passi dicunt.

c Iusti.] De eodem agit hac die Vsuardus, & alii recentiores. Alii hunc Iustinum appellant, cuius acta rhytmo conscripta extant apud Bedam tomo 3. Petrus in catal. lib. nono, cap. 80. eadem descripsit. & Mombrit. tomo secundo, & Sur. tomo 5 hac die.

d Athenodori episcopi.] Duo pœnes Græcos eiusdem nominis reperiuntur martyres, quorum alterum vij. Idus Nouembris, alterum uero ad septimum idus Decembris celebrant. Hic autem, de quo agimus, non sub Decio, vel Valeriano (vt in quibusdam codicibus mendose legitur) sed sub Aureliano passus est, ad ea enim usque tempora eum peruenisse constat, nam reperitur interfuisse concilio Antiocheno aduersus Paulum Samosatensem, temporibus eiusdem Aureliani Imperat. habito, ut constat ex Euseb. histor. lib 7 cap. 22. qui & de eodem supra lib. 6. cap. 17. Hieron. de script. eccl. in Theodoro, qui & Gregorius Thaumaturgus dictus est, Niceph. lib. 5. cap. 20. Suidas in Origene. & alii. Ille alter Athenodorus fuit ex Mesopotamia Syriæ, passusque est temporibus Diocletiani sub Eleusio, præside, ut constat ex eorum Meno..io.

e Iuliani.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio.

f Tryphoniæ.] De eadem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alii recentiores, ijdemq; ex actis sancti Laurentij. Cum autem hæc dicatur uxor Decij, potius filii, qui cum patre imperauit, quàm maioris Decii coniugem puto, nam Decii patris uxor, Herennia Sallustia dicta est, nisi dixerimus, plures illum habuisse uxores.

19 Quartodecimo Kal. Nouemb. Luna. Eiiij

a	b	c	d	e	f	g	h	i		l	m	n	p	q	r	s
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26			

ROMAE natalis sanctorum martyrum Ptolomæi a & Lucij, sub Antonino Pio, quorum prior, vt scribit Iustinus martyr, cum impudicam mulierem ad fidem Christi conuertisset, & castitatē colere docuisset, ab impuro viro ad præfectum Vrbicum accusatus, multo tempore squalore carceris maceratus est, & ad vltimum cum de Christi magisterio publica confessione testaretur, iussus est duci ad mortem. Lucius quoque cum Vrbicii sententiam improbaret, & se Christianum

num liberè fateretur, similem sententiam excepit, quibus & alius tertius adiunctus est: qui etiam eodem supplicio damnatus fuit. Aquilæ in Vestinis S. Maximi [b] diaconi & martyris. Antiochiæ sanctorum martyrum Beronici, [c] Pelagiæ virginis, & aliorum quadraginta nouem. In Aegypto S. Vari [d] militis, qui sub Maximino Imperatore dum sanctos septem [e] monachos in carcere detentos uisitaret, atque reficeret, uno ex ipsi defuncto, in eius locum subrogari voluit, & cum illis sæuissima passus, martyrij palmam adeptus est Ebroicis sancti Aquilini [f] episcopi & confessoris. In territorio Aurelianensi depositio sancti Verani [g] episcopi. Apud Salernum sancti Eusterij [h] episcopi. In Hibernia sancti Ethbini [i] abbatis. Oxonij in Anglia sanctæ Fredesuuindæ [k] Virginis.

OCTOBRIS 19.

a PTOLOMAEI, & Lucii.] De his hac die Beda, Vsuard. Ado, & alij recentiores, qui dũ habent eos passos esse Alexandriæ, errare noscuntur, nam S. Iustinus martyr, qui oratione ad Senatum Romanum eorum martyrium narrat, eosdem Romæ martyrio coronatos esse demonstrat. De his item Euseb. lib. 4. c. 16. Niceph. lib. 3. c. 33. ac cæteri omnes ex eiusdem Iustini auctoritate. Fuit & alius Ptolomæus discipulus S. Petri idemque martyr. qui ordinatus episcopus ab eodem Petro, in Thusciam missus est prædicare Euangelium, qui & martyrio coronatus est 9. kal. Septemb. ut eius acta declarant, quæ accepimus ab ecclesia Nepesina, quibus etiam complures astipulantur auctores.

b Maximi.] Eius martyrii acta, atque translationis historiam manuscriptam accepimus ab ecclesia Aquilana, ibi etiam plura de accessu Othonis Magni Imp. ad sepulchrum S. Maximi, deque reliquiis inde acceptis & in Germaniam translatis. Tunc accidit, quod scribit Sigebert in chron. an. 969. Theodoricum episcopum Metensem consanguineum prædicti Imp. accepisse Amiterni reliquias sanctorum martyrum Eutychetis, Maronis, & Victorini sociorum.

c Beronici, & sociorum.] De his item Beda Vsuardus, Ado, & alii. Licet Beda hic agens de Pelagia, confundat cum illa pœnitente, de qua supra die 8. huius.

d Vari.] Agũt de eodem etiam Græci hac die in Menolog. Eius tamen martyrii acta descripta à Metaphraste retulit. Lipoma. in tom. 6. & Sur. tomo 5.

e Septem monachos.] Complures monachos sub Maximino martyrio coronatos esse non tantum ex Martyrologiis & Menologiis expressum habes. sed apud Euseb. histor. lib. 8. Porro ipsum monachorum institutum non recens, sed ab initio nascentis ecclesiæ uiguisse, ex his, quæ scribit Philo de Iessæis, & quæ habet Dionys. Areop. & alii, facile colliges. licet nomen ipsum non adeo uetus fuerit, Vnde Augustinus in Ioan. tract. 97. sic ait; Monasteria, & Xenodochia postea sunt appellata nouis nominibus, res autem ipsæ ante sua nomina erant.

f Aquilini episcopi.] De quo Beda, & alii eum sequuti. Res ab eo gestas conscriptas ad sanctum Audoenum episcopum recitat Sur. tomo 5. sedit ann. 24. claruit temporibus Clodouei Regis Francorum ac filiorum eius.

g Verani episcopi.] Licet hic ponatur in territorio Aurelianensi, tamen cum in tabulis episcoporum Aurelianensium nullus eius nominis reperiatur scriptus episcopus, suspicor interim, hũc illum esse Veranum fama celebrem episcopum Cabilonensem, cuius meminit Greg. Turon. hist. Franc. lib. 5 c. 31. & lib. 9 c. 4. ubi hęc de ipso: Erat enim eo tempore ipse Pontifex magnis uirtutibus præditus, ita ut plerunque infirmis signum crucis imponens, statim sanitatem, tribuente Domino, restitueret. hæc Greg. Claruit temporibus Childeberti Regis Franc. circa ann. Domini 580 Fuit eiusdem nominis episcopus Lugdunensis, de quo inferius ad tertium idus Nouembris.

h Eusterii episcopi.] Tab. ecclesiæ Salernitanæ, ac uet. monumenta eiusdem Romam allata, vidimus necnon eiusdem ecclesię breuiarium. Reconditum est eius corpus in ecclesia cathedrali in crypta inferiore sub altaris confessione, ubi & posita sunt aliorum sanctorum episcoporum eiusdem ciuitatis ueneranda corpora, ut Bonosii episcopi, cuius dies natalis illic agitur 13. Maii, Gramatii episcopi, de quo 11. Octobris, Valentiniani episcopi, quem celebrant tertio. Nouembris itemque Veri. & Eusterii episcoporum, de quibus

inferius agitur. Asseruantur ibidem aliorum sanctorum confessorum corpora, ut Elpidij. Cionij, & Elpigij, quorum celebritas agitur 24. Maij. itemq; Cirini & Quingesij, quorum agitur dies anniuersaria 5. Decembris. hæc ex antiquis eius ecclesiæ monumentis exscripsimus.

i Ethbini abb.] Eius uita extat apud Surii tom. 5. hac die Petr. in catal. lib. 9. c. 84. Tritthem. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. cap. 54. cumq; ui xisse ait, anno Domini 610.

K Fredesuuindæ.] De ea tabulæ ecclesiæ Oxo niensis unde & Molan. hac die in addi. ad Vsuard.

20 Tertiodecimo Kal. Nouembris Luna. F iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27			

IN Ambianensi prouincia natalis beati Maximi a leuitæ & martyris, qui patiēdi desiderio inquirentibus se persecutoribus palam ostendit, & post responsionis constantiam equuleo suspensus ac tortus, deinde fustibus cæsus. ad ultimum lapidibus obrutus occubuit. Agenni in Gallia sancti Caprasii b martyris, qui cum rabiem persecutionis declinans lateret in spelunca, tandem audiens qualiter beata Fides uirgo pro Christo agonizaret, animatus ad tolerantiam passionum orauit ad Dominum, ut si eum gloria martyrij dignum iudicaret, ex lapide speluncæ limpidissima acqua manaret: quod cum Dominus perstitisset, securus ad aream certaminis properauit, & palmam martyrij sub Maximiano fortiter dimicando promeruit, Antiochiæ sancti Artemii c ducis d Augustalis, qui sub Constantino Magno præclaris militiæ honoribus functus, a Iuliano Apostata, quem sæuitiæ in Christianos arguerat, fustibus cædi, aliisq. tormentis affligi ac demum capite truncari iubetur. Coloniæ passio sanctarum uirginum Marthæ e & Saulæ, cum alijs pluribus. Apud Mindam natalis sancti Feliciani f episcopi & martyris. In Lusitania sanctæ Irenes g uirginis & martyris. Parisiis sanctorum Georgii h diaconi, & Aurelij. In pago Rhemensi sancti Sindulphi i confessoris.

OCTOBRIS 20.

a MAXIMI Leuitæ.] De eodem Vsuard. hac die, & alijs recentiores: Petrus, catal. lib. 9 cap. 85. passum refert temporibus Decii Imp.

b Caprasij.] Beda, Vsuardus, Ado, & alii de eodem hac die. Caprasij & Fidei acta martyrij habes apud Sur. tom. 7. Petrus in catalogo lib. 9. cap. 86. & Mombrit. tomo 1. de basilica sancti Caprasij illic posita meminit Greg. Turon. histo. lib. 6. cap. 12.

c Artemij.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio. Eius autem acta descripta a Metaphraste recitat Lipom. tom. 6. & Sur. tomo 5. De eius occubitu temporibus Iuliani meminit etiam Ammianus Marcellinus lib. 22. licet homo Gentilis. Christianis infensus, alias eius cædis causas enarret. De eo item Theodoret. histor. lib. 3. c. 17. & Niceph. lib 10. c. 35. & alij recentiores.

d Ducis Augustalis, alias Præfecti Augustalis.] Fuit præfectura hæc amplissimæ dignitatis magistratus, ut qui sex prouincijs Aegyptiius diceret, est titulus in ff. offic. Præfec. Augustalis. Cur antem

tem Aegypti præfectura, Augustalis est dicta, ex Dione petas originem, qui lib. 51. de his agens, ait Octauianum Augustum, cum cæteras Prouincias Romanis senatoribus, administrandas concessisset, Aegyptum autem ijs tantum quiessent equestris ordinis, unde & ipse ducebat originem, tribuisse idque eo consilio, quoniam (ut idem testatur auctor) cum nouarum rerum studiosissimi essent Aegyptij, ne ab aliquo senatorum ad res nouas moliendas instigarentur, omnem aditum in Aegyptum proficiscendi senatoribus intercludit, ut qui ægro animo ferrent Romanæ Reipublicæ amplitudinem ad unius hominis Imperium dissolutam, hæc ex Dione, Tacitus lib. 2. Annal aliā etiā affert causam ne qui præesset Aegypto, cum uellet, fame urgeret Italiam leuiq. præsidio aduer us ingentes copias insideret, additque non tm̄ senatoribus, sed & illustribus Romanis equitibus in Aegyptum perfectionem inhabitam ab eodē fuisse idemq; lib. 12. hæc ait. De Augustalium psi diū auctoritate diuus Augustus apud equestres, qui Aegypto præsiderent, lege agi, decretaq. eorum perinde haberi iusserat, ac si magistratus Romani constituisent. idem & lib. 17. hæc uerba: Aegyptum iam inde a diuo Augusto equites Romani obtinent loco regum. Ita uisum expedire. prouinciam aditu difficilem annona fecundam, superstitione ac lasciuia discordem, & mobilem, insciam legum ignaram magistratuum domi retinere. hæc ille. Id est enim quod Strabo lib. 17. ait, eiusmodi præfectos Augustales regis ordinem gerere, Videbatur ea prouincia esse quodammodo peculiare regnum Romani Imperatoris. Vnde desertus a suis Nero, cogitauit inter alia, sibi a senatu Aegypti præfecturā concedi. hæc scribit Suet. in Neron. c. 47. Vt autem equestris ordinis homines tantum eam prouinciam administrarent, usque ad Seueri Imp. tempora perdurauit, sub Seuero enim (ut auctor est Dio. li. 51.) Aegyptii ab Imperatore senatores habere meruerunt præsides, & a filio eius Antonino ijdem Aegyptii in senatum Romanum ascripti fuerunt. perseuerauit autem idem titulus, ut qui præesset prouinciæ, diceretur Præfectus Augustalis.

c Marthæ, &c.] De his Vsuardus hac die astipulanturque uet. man. scrip.

f Feliciani episcopi.] Agit de eodem Molanus hac die in addit. ad Vsuard. Cum nullus Mindensis eius nominis reperiatur episcopus, fortasse hic ille Felicianus Fulginatis ecclesiæ episcopus & martyr, cuius uenerādas reliquias Otho. Magnus Imp. in eam regionem transtulit, ut scribit Sigeb. in chron. an. Domini 969.

g Irenes.] Passa est ob tuendam pudicitiam. Agit de ea Vaseus in chron. Hispan. & Flos sanct. Hispan. Passa est anno Domini 653. eius martyrium latius explicauit Andr. Resendius in breuiario Eboreusi. de eadem in Thes. cōcion. tomo 2. hac die.

h Georgii, & Aurelii.] Trāslatio potius, quam dies natalis horum sanctorum hic agitur cum horum reliquiæ in Gallias delatæ, Parisiis conditæ sunt. Exceptionem uocant prædictorū sanctorum ueteres tabulę, ex quibus etiam Molan. hac die natalis autē dies Georgii, & Aurelii martyrum agitur vj Kalen. Aug de quibus sanctus Eulog. in Memor. sanct. lib. 2. c. 10.

i Sindulphi.] Vixit sanctitate clarus circa ann. Domini sexcentesimum, ut scribit Tritthemius de uir. illustrib. ordinis sancti Bened. lib. 3. c. 45. Agit de eodem Molan. in additio ad Vsuardum hac die.

ij. G Duodecimo Kal. Nouemb. Luna. 21

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28			

IN Cypro natalis sancti Hilarionis [a] abbatis, cuius vitam uirtutibus atque miraculis plenam, sanctus Hieronymus scripsit. Apud Coloniam Agrippinam natalis sanctarum Vrsulæ [b] & sociarum eius, quæ pro Christiana religione, & virginitatis constantia ab Hunnis interfectæ, martyrio vitam consummarunt: & plurima earum corpora Coloniæ condita fuerunt. Apud Ostia Tyberina sancti Asterij [c] presbyteri & martyris qui ut in passione beati Callisti Papæ legitur, sub Alexandro Imperatore

passus

passus est: Nicomediæ natalis sanctorum Dasij, d Zotici, Caij, & aliorum duodecim militum, qui post diuersa tormenta in mare demersi sunt. Maroniæ e in Syria prope Antiochiam sancti Malchi f monachi. Lugduni sancti Viatoris ministri beati Iusti Lugdunensis episcopi. g In castro Laudunensi sanctæ Ciliniæ h matris beati Remigij episcopi Rhemensis.

OCTOBRIS 21.

a HILARIONIS.] De eodem tam Græci, quam Latini agunt hac die. Huius vitam scripsit S. Hieronymus, quam Sophronius in Græcum transtulit, ut testatur ipse Hieronym. de script. Ecclef. in Sophronio; ante Hieronymum S. Epiphanius prosecutus est eius laudes, ut idem S. Hieron. testatur. Agit de ipso etiam Sozom. lib. 3. c. 13. & lib. 3. c. 9. & 14. Niceph. lib. 9. c. 15. lib. 10. c. 8. & lib. 11. cap. 29. & alij. Migrauit fœliciter ex hac uita anno Domini 372. idque ex eodem S. Hieron. hac ratione colligitur, dũ in uita S. Hilarionis, ipsum tempore obitus S. Antonij fuisse ætatis annorum sexagintaquinque demonstrat. migrauit autem ex hac uita Antoniu s, ut idem auctor scribit in chro. anno uigesimoprimo Constantij Imp. est is annus Domini (secundum recentiores chronog.) 357. cumque idem testetur Hilarionem uixisse annos octoginta, sicq; post obitum Antonij annos quindecim superstitem fuisse; perspicuum est peruenisse ad dictum annum Domini. 372.

b Vrsulæ, & soc.] De ijsdem Beda, Vuandelbertus, & alij recentiores hac die. Harum sanctarum uirginum historiam diuersimodè à diuersis auctoribus scriptam reperimus; siue à Rogerio Cisterciensi, siue à Richardo Premonstratensi, aut ab incertis auctoribus, ut quæ descripsit Mombr. tomo 2. Petrus in catal lib. 9. c. 87. Claudius Rota cap. 154. Bonfinius de rebus Vngaricis decad. 1. lib. 5. aut quæ uberius recitat Sur. tom. 5. Hi quidem omnes in eandem conueniũt sententiam Vrsulam vna cum socijs Romam peregrinationem suscepisse, ac in itinere incidisse in Hunnos, ab ijsdemq; sæuissimè trucidatas, idque accidisse anno Domini 453. testatur Sigebertus in chron. addunt & de quodam Romano Pontifice Cyriaco nomine, qui easdem fuerit comitatus. Accidit in his quidem, ut deperdita uera germanaq; earum virginũ historia, quisquis(ut libuit) siue quæ suo ingenio commentatus fuerit, siue quę ab alijs leui quodam vulgi rumore acceperit, scripturę monumentis commendarit, non sine magno ueritatis detrimento; cum grauissimam historiam commentitiam penè reddiderint. Ego quidem cum in huius rei ueritate inuestigãda plurimum laboris insumpsissem; ex optato euenit, ut inuenerim tandem codicem Vaticanum peruetustũ, in quo tractatus erat inscriptus de rebus Britanicis, auctore Gaufrido episcopo Asaphẽsi, sub nota numeri 944. in quo agens auctor de rebus Maximi tyranni, qui temporibus Gratiani Imperatoris inuasit Imperium, de Vrsula quoque per breuem contexit historiam, in hanc sententiam. Cum Maximus proximas Gallias inuasisset, ac vicinos Armoricos sedibus expulisset, vacuam prouinciã, vberes glebas Britannicis militibus, nouæ coloniæ tribuit, ac diuisit unde & eidem prouinciæ comparatum est nomen, ut minor Britannia diceretur. Quò uero eorum etiam posteritati consuleret, ex magnæ Britanniæ insula singulis uxores quæri iussit: singulis militibus singulæ uirgines ex gentilibus suis sunt in matrimonium postulatæ. Erat autem præ dictorum militum præcipuus post Maximum dux Connanus, unus ex Britãniæ regulis, cui Paris nobilitatis coniunx designata est filia Dionici regis Cornubiæ, nomine Vrsula Londini itaque cunctis coactis, inuitæ licet, patrium solum, charosq; suos relinquentes, imponuntur nauigijs: dumq; regionem Armoricorum cogitãt nautæ, mox læua procella naues impulit in Germanicum litus, ubi dũ essent, Melga Pictorum, & Gaunus Hunnorũ piratæ, qui comparata classe icto fœdere cum Gratiano Imp. aduersus Maximum, ut uel hac arte eũ à cœptis deturbarent, cum ad infestandam Britãniam tenderent, in has ad litus iactatas virginum naues incidentes, sic in Britannas uirgines, ut in hostes grassati sunt, ut uim inferendi illarum pudicitiæ consilium caperent. Quæ omnes hortatu Vrsulæ, mortem durissimam potius oppetere, ac gladiis obtruncari Christiana constantia decreuerunt, quam ignominiosum quid pati. Cumque ea persisterent animi firmitate: mox illorum libidine in barbaricum furorem mutata; cum alio properarent, ne longiori mora detinerentur, singulas crudelissimè trucidarunt, indeque in Britanniam nauigarunt, nactamq; eam militibus uacuam aggressi, sed confestim, missis illuc à Maximo duabus militum legionibus, inde pulsi, soluerunt in Hyberniam. Quæ uerò post hæc secuta sunt, idẽ auctor prosequitur, quæ nos referre omittimus satis nobis uisa hæc referre, quæ spectant ad historiam Vrsulæ. Sparsa in finitimis regionibus fama de gloriosa Virginum nece, quòd uitæ potius quam pudicitiæ dispendium pati sustinuissent, à

uicino-

vicinorũ locorũ accolis sacra cadauera cũ honore sunt sublata, atque Coloniã Agrippinã delata, debito sanctis martyribus cultu celebrata sunt.

Hæc, quidem, quæ ex prædicto auctore descripsimus, nobis quidem, longe magis probãtur, quam alia prædictorum figmenta ab omni etiam verisimili ratione remota. Hæc ex his etiam firmiora redduntur, quæ scribit sanctus Ambrosius in relatione ad Valentinianum de sua legatione ad Maximum, ubi agit de Hunnorum copijs à Gratiano concitatis, & accersitis contra Maximum; quas Valentinianus post Gratiani obitum pacis cupidus intra terminos consistere mandauit. vbi ostendit Gratianum Imperatorem pro uirili conatum esse exterorum auxilio Maximi uires infringere. Rursus autem de eadem incursione Gaui Hunnorum, & Melgæ Pictorum ducum scribit etiam Sigebert. in chron. anno Domini 389. Nec omittimus dicere ex sententia Saluiani Massiliensis li. 4. & 7. de recto iudicio & prouid. Dei Hunnorum gentem fuisse præ cæteris in Venerem solutissimam. Hæc de his iam satis. si quis hæc in fonte ex prædicto auctore uidere cupierit, signauimus codicis numerum, quo facilius inueniri possit. Hæc nostra cum recognosceret Reuerendissimus Lindanus episcopus Ruremundensis, simulq; probaret, de loco martyrij tantum excepit, qui tamen ut eam solueret difficultatem, hæc quæ sequuntur, suis uerbis apposuit:

Superioribus tantum obstare uidetur locus, qui agonis S. Vrsulæ palestra constanter ab uniuersis in hunc vsque diem est habitus. Is tunc temporis longiusculè a Colonia Vbiorum (quæ caput erat prouinciolæ, cui hodie nomen est, plurimas inter magni atque non obscuri oppidi ruinas superstites, Vpen, & Vbem, quod Latini emollierunt dicentes Vbios pro Vpios) erat dissitus: nunc autem ex Francorum & Iudæorum plurimorum (quod illorum loquitur antiquissimum cœmeteriũ permultis Hebraicis epitaphijs exornatum) incolatu ad flexum Rheni forma hemicycli extensum longissimè. Si quis enim opposito ex littore Coloniã intueatur, uerissimè dixerit, Colonięses in sigmate conuiuari. Hunc autem locum, ubi nunc uisitur S. Vrsullæ collegium uirginum nobilium (licet una uix, aut altera superest sanctimonialis, Lutheranismo eas ad thalamos maleblandos à suauissimo Christi Domini iugo abijciente) fuisse certaminis arenam, inde pij non imperite uidentur astruere, quod tẽpli area nullũ suscipit sepeliẽdum, imo pueros recẽs baptizatos de nocte quasi euomẽs in superficiẽ reijcit visendos, cuius rei miracula narrãt incolæ nõ rara, quæ nõ alibi temere inueniãtur. Quòd ne cuipiã videatur paradoxũ, obiter uiã indicabimus, quã uetus Rheni fluxus peritis rerũ Belgicarũ obseruatoribus præmonstrabit. Nã quod nostras ait Gaufridus Asaphensis in Anglia (quã S. Bonifacius in epistolis Saxoniã appellat transmarinã) episcopus appellat Germanicũ littus, vbi illa sit cũ suis passa, tu uoces cũ ueteribus Aestuaria Germanica, siue ut Tacitus, insulas Saxonũ: quæ suo nomine (quod nullus ueteris regionis Rhenanæ peritus ierit inficiãdo) cõplectantur, quidquid hodie habet Oceanũ uersus nõ solũ Zelandia, Hollandia, Phrisia, olim Fresia ad Flenum (qui Rheni fuit brachiũ Het Vlye ex Vuahale in Iselam à Druso deriuatum; unde & hodie Fossa Drusiana uocatur) sita: sed & lõgius nũc ab Oceano in mediterranea dissita Transyselana. ubi Drententij nunc Drentenlandt & Tubantij, nunc Tuuetenlandt apud Groningam habitabant insulares; & Cliuia Coloniam usque pertingens varijs olim Rheni brachijs, seu anfractibus interclusa. Vnde & olim Cęsaris Vuardæa, quam insulam dicimus, nomen habet, haud longe à Colonia, ubi sanctus Suuitbertus colitur kal. Martijs, quod Rheni circuitu olim ambiebatur, iam mediterranea. Nunc igitur superius enarrata prædicti Gaufridi historia nostratibus optime fuerit testimonijs consentanea, quæ habent istam SS. Virginum classem ui procellarum ex Oceano Thielam appulisse; quæ hodie portus est Geldriæ ad Vuahalim, inde Coloniam perrexisse, quod tum fuit facillimum: cum Rhenus fluuiorum rex adeo abundabat aquis, ut fossas plurimas ad Hollandiam & Geldriam exsiccandam iusserint pij Augusti exemplo Drusi Rom. effodiendas: vt & nostrates posteri in usum oppidi & agri Traiectensis Lecam a stillando dictam quod hyeme Rhenus illac sese in Mosam altero suo cornu effunderet copiosius. Vnde forte à Latinis fuit dictus Bicornis ab ostijs nobilioribus: quorum alterum Glareano alijsq; fere omnibus etiam nunc fuit ignotum, quod ad arcem Britannicam à Romanis contra Britonum incursiones in litore extructã euoluebatur; sed dumis vi tempestatum permotis obstructum. Si ergo classis illa S. Vrsulæ fuit vi tempestatis ad Vuahalim depulsa nullo negotio naucleris licuit ad rectum Rheni cursum ex internatantibus passim insulis naues dirigere, aut potius ventis dare: qui eos in manus Hunnorum (quod & Coloniensis habet historia) inuexerunt. hi enim apud Coloniam, vbi Romanum semper fuit cõtra Saxones, ferosque Germanos vltra Rhenum agentes præsidium, agebant, Gratiano Aug. contra Maximum tyrannum militaturi. sed ex sententia Gaufridi à prædictis piratis tam immane scelus dicitur perpetratum. hactenus eruditus Lindanus.

c Alterij.] De quo Beda, & Ado ex actis S. Callisti Papæ, quæ extant apud Sur. tomo 7. die 14. Octobris, vnde & cæteri acceperunt Corpus Alterij à Sergio iuniori Rom. Pont. trãslatum est in titulũ Equitij, vt vetus inscriptio in marmore sculpta, quæ in eadem ecclesia asseruatur, fidem facit.

d Dasij

d Dasij, & soc.] De his item Beda, Vsuardus, Ado, & cæteri recentiores. restituitur ex antiquis man. scrip. germana lectio est, duodecim militum, loco duodecim millium.

e Maroniæ in Syria.] Erat in Syria olim vicus Maronia dictus, vbi Malchus uixit, qui postea creuit in ciuitatem. fuit eiusdem loci episcopus insignis Timotheus nomine, qui multa, grauiaque passus est ob communicationẽ cum S. Ioan. Chrysostomo tempore Arcadij Imp. vt scribit Pallad. in dialog. est mentio de alio Maroniæ episcopo Dimasio nomine, qui interfuit concilio Ephesino, vt constat ex actis ipsius. An autem a prædicta Maronia hi qui hodie dicuntur Maronitæ, sint appellati, an verò à S. Marone abbate, non audemus certi quid definire. Compertum etenim habemus Maronem abbatem in Syria claruisse sanctitate; fuisseq; monasterium dictum S. Maronis in Syria, cuius abbatis, nomine Alexandri, extant litteræ ad Hormisdam Papam, & libellus oblatus synodo, quæ recitantur in actione prima Quintæ synodi. Eius itaque monachi appellati sunt Maronitæ, sicut a Studio Studitæ, a Saba Sabaitæ, a Dio Dijtæ, & ab Abrahamio Abrahamitæ dicti reperiuntur. Inde fortasse nomen Maronitarum prouenit, illorũ inquam Christianorum, qui proprios habentes episcopos, degentes in monte Libano, magna fidei synceritate & animi ardore cõmunicant Romanæ Ecclesiæ, quorum est Romæ nobile collegium a Sanctissimo D. N. Greg. Papa xiij. laudabiliter institutum: quod summa industria, consilio, & ope curat Illustriss. ac Reuerendiss. Antonius Carrafa S. R. E. Card. Bibliothecarius, cuius immensos labores, studia, & animi affectum in restituenda, ac propaganda fide catholica collapsa in Orientali ecclesia, nouit ille melius qui solus laborem & dolorem considerat.

f Malchi.] Eius vitam S Hieronymus egregiè conscripsit, ab hoc diuersus est (etsi in multis conueniat) monachus ille, quem Sozomenus Malachionem vocat, qui iisdem temporibus vixit, de quo lib. 6. c. 32.

g Viatoris.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, & alii recentiores. scribit de eo Petrus in catal. lib. 9. c. 90. Claruit temporibus Theodosij senioris, ut Ado Vien. testatur in chronic.

h Ciliniæ.] Plura de ea in vita S. Remigij, eius tamen vitam seorsum scriptam esse ab Hucbaldo, tradit Molan. Sigebert. de ea in chron. an. Domini 449. Alia eiusdem nominis, Cilinia Meldensis virgo fuit, de qua agitur in vita S. Genouefæ virg. & apud Molan. hac die.

22 Vndecimo kal. Nouemb. Luna. A j.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29			

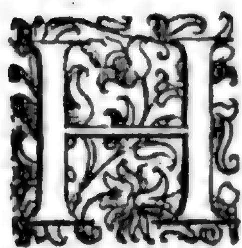

HIEROSOLYMIS beati Marci a episcopi, clarissimi & doctissimi viri, qui primus ex Gentibus Hierosolymorum ecclesiam suscepit regendam, ac non multo post sub Hadriano Imperatore martyrii meruit palmam. Hadrianopoli in Thracia natalis sanctorum martyrum Philippi b episcopi, Seueri presbyteri, Eusebii, & Hermetis, qui sub Iuliano Apostata post carceres & flagella incendio cremati sunt. Item sanctorum martyrum Alexandri c episcopi, Heraclii militis, & sociorum. Firmi n Piceno sancti Philippi d episcopi & martyris. Oscæ in Hispania sanctarum virginum Nunilonis e & Alodiæ sororum, quæ a Saracenis ob fidei cõfessionem capitali sententia punitæ martyrium consummarunt. Apud Coloniam sanctæ Cordulæ, f quæ vna ex sodalibus sanctæ Vrsulæ, cum aliarum suppliciis & cæde perterrita se occultasset, eius rei pœnitẽs, postridie se vltro patefecit, & nouissima omnium martyrii coronam accepit, Hierapoli in

in Phrygia sancti Abercij g episcopi, qui sub Marco Antonino Imperatore claruit. Rhotomagi sancti Melanij h episcopi, qui a sancto Stephano Papa ordinatus, illuc ad prædicandum Euangelium missus est. In Tuscia S. Donati i Scoti episcopi Fesulani. Veronæ sancti Verecundi k episcopi & confessoris. Hierosolymis sanctæ Mariæ l Salomæ, quæ in Euangelio legitur circa Domini sepulturam sollicita.

OCTOBRIS 22.

a MARCI episc.] Agunt de eodem hac die Beda, Viuard. Ado, ac cæteri. scribit de eo Euseb. in chron. an. 19. Hadriani Imp. & hist. lib. 4 c. 6. in fi. Epiph. hæres. 66. cum agit de successione episcoporum Hierosolymitanorum, Niceph. episc. in chron. & Niceph. Callist. hist. lib. 4. c. 25.

b Philippi, & soc.] Beda, Ado, & alij. Hunc præcessit Liuius, qui successit Eutropio; amboq; Constantij temporibus ob defensionem catholicæ fidei martyrio coronati sunt, prout testatur S. Athanasius in apologia de fuga sua ad Constantium col. 334.

c Alexandri, & soc.] Græci etiã de his agunt hac die in Menologio.

d Philippi episc.] De quo etiam tabulæ Firmanæ ecclesiæ, quas Romam delatas accepimus.

e Nunilonis, & Alodiæ.] Agit de ijsdẽ Vsuardus, ipsarum martyrium scripsit S. Eulogius in Memoriali Sanct. lib. 2. c. 7. passasq; dicit, æra 889. anno Domini 851. plura de his conscripta haberi in man. scrip. codic. testatur Ambros. Moral. ibi in schol. De his etiam in Flore sanct. & in Thesaur. concion. tom. 2. agitur.

Quòd aũt tam hic, quàm in alijs locis semper, cum Aeræ numerum ad Christi Domini nostri annorum rõnem deducimus, ab Aerę nota annos trigintaocto subtrahere consueuimus: rem haud ab instituto alienam facturi videmur, si de Aera paulò diffusiuus disseramus: ea etenim numeri nota tum acta martyrum, ac sacra concilia, tum etiã res profanas in Hispanijs consignari consueuisse, exploratissimum est; rarumq; sit inueniri id ab alijs vsurpatum. Hic quidem vsus ab ipso Augusti tempore post mille trecentos & amplius annos in aliquibus Hispaniæ regionibus, quin etiam in Lusitania ultra millesimum & quadringentesimum perseuerasse certissimum est, ut habes notatũ pluribus a Vasæo in chro. Hispan. c. 22. Quod in primis ad ipsum Aeræ nomen spectat; numeri notã esse dictam Aeram, affirmat Nonius, in quam sententiam Lucillius l. b. 29. his uerbis: Hæc est ratio peruersa, Aera numeri subducta improbe. Faustus Regiensis lib. 1. de Spirit. sancto Aeram supputationem appellat: quam & ab are sic dictam putant, quòd in ære esset numeri nota descripta. Reijcitur a Vasæo in chron. & a Didaco Couarr. lib 1. var. resolut. c. 12. commentum de Aera, quo dictum est, Aeram cum aspiratione scribendam Heram, dictamque ab hero, hoc est domino. Refellit Resendius Genesij Sepuluedæ inuentũ de Aeræ nomine, quod scilicet a notarijs alijsq. scriptoribus sic fuerit abbreuiatum; ut quod scribendum esset: Annus erat Augusti Cæs. illi breuitatis causa sic exararent A. ER. A. Cęs. paulatimq; deptis punctis ẽt, scriptum AERA. Cęs. ferè eius dẽ rei cõmentator fuit Couarru. vbi supra; cum diceret, primum elementũ A. à ceteris litteris interpunctione esse separandam, ac sic scribendum A. Era. ut diceret Annus erat. prætulit tamẽ Couarr. suæ sententiæ Sepuluedæ fictionẽ. Sed quis non videat, cum cuiusq; actionis in præsens factæ ĩps in scriptura apponitur; non dici: Annus erat, sed annus est, &c? cur non sic potius (si licet in re seria ludere) singula p se elemẽta ponimus A. E. R. A. vt singulas significent dictiones, ac uelint dicere. Annus est Regni Augusti? Sed missis hiis, hæc commẽta: nam Augusti nomẽ, quod per vltimum illud A. exprimunt, longè post exordiũ Aeræ a Senatu excogitatum & tributũ est Octauiano, anno nimirũ decimoquinto a Triumuiratu, & vndecimo post Aerã cęptam, cum scilicet idem Octauianus sextum ageret cõsulatum cum collega Agrippa iterũ consule, ut auctor est Dio hist. Ro. lib. 53. quænam ratio patitur, ut in Aera positũ sit nomen Augusti, quod necdũ a Senatu fuerat adinuentum? Est & Isidori li. 5. orig. ea sententia, ut ab ære dando, hoc est tributo pendẽdo, Aera sit dicta: quæ an sit uera, dicã inferius. Rursus de Aera illud apud omnes eruditos est in cõfesso; Aeram cœptam esse numerari anno 38. ante Christi Domini nostri Natalem diem; adhæc probanda nõ est, quòd multis immorer. satis erit ad eam rem demonstrandam S. Iuliani Toletani episcopi patens assertio: qui lib. 3. contra Iudæos ad Eruigium regẽ habet hæc uerba in fine: Aera enim inuẽta est ante triginta & octo annos, quã Christus nasceretur. Nunc autẽ acclamatur Aeram esse septingentesimam uigesimamquartam: detractis igĩ triginta & octo annis, ex quo Aera inuenta,

inuenta, vsque ad Christi natiuitatem residui sũt sexcẽti octoginta sex anni. hactenus Iulianus; qui dum ait. Nũc autem acclamatur Aeram esse, &c. ad illud videtur alludere, quod in Hispaniarum ecclesijs, (vt habet c. 9. secũdæ synodi Bracarensis) die Natali Domini post Euangelicam lectionem publicè in ecclesia per diaconum futuri eius anni Paschatis dies annunciabatur, simulq; Aera currens promulgabatur, sicq; ea ratione Aera dici videtur acclamata. Sed missis his, iam omnes consentiunt, ante annos triginta & octo diei natalis Domini Aeram cœptam esse numerari; eaq; ratione, iureq; iidem omnes referũt ad annũ quartum à Triumuiratu. Quod autẽ dissertissimorũ virorum non mediocriter torsit ingenia, illud potissimũ est, quidnã fuit in causa, ut eo anno Aeræ numerus sit inuentus? Vasæus in his peruestigandis plurimum laboris insumpsit, & quò rem sibi minus assequi visus est, claros eruditione viros, qui in ea facultate in Hispania florebant consuluit: fuerunt hi Genesius Sepulueda, & L. Andr. Rescendius; eorumq; de ea re sententias recitat. hi omnes aliorum commenta refellentes, in eam pedibus sententiam abiisse videntur; vt Aeræ numeri eo anno fuerit auspicãdi ratio, quod à Triumuiris facta eo ipso anno Romani Imperij diuisione, Hispania Augusto cesseril. eandem affert causam & Didac Couarr. lib. 1. uar. resol. c. 12. Miratus sum (fateor) nobilissima ingenia post multas de ea re lucubrationes, errore temporis lapsa, vt putarint partitionẽ Imperij inter Triumuiros anno quarto Triumuiratus esse factam. Dio Cassius historicorum clarissimus, qui floruit Romæ tẽporibus Seueri ac successorum Impp. quique anno octauo Alexandri creatus est consul ordinarius, resq; Romani Imp. ex Antiquis Annalibus peruestigans, cuncta ordine temporum per cõsules in annos singulos digessit: hic, inquam, Dio duplicẽ Imperij Romani partitionem a Triumuiris factã recenset. priorẽ videlicet ipso primo anno Triumuiratus sub consulato Lepidi & Planci, ab Vrbe condit. anno 712. qui & annus primus Imperij Octauiani numerari consueuit: posteriorem autẽ Imperii Romani inter eosdem Triumuiros partitionem factam ait sub consulato Caluini & Pollionis, a Triumuiratu anno tertio, ab Vrbe cond. 714. post bellum Perusinum confectum, pace inita inter Octauianum & Antonium; qua quidẽ facta diuisione, eidem Octauiano non tantùm Hispaniæ, sed Galliæ, Sardinea, & Dalmatia obtigerunt. hæc Dio histor. roman. lib. 48. ex quibus quidẽ manifestè apparet, neutram Imperij diuisionẽ, primæ Aeræ, quã cœptam esse anno quarto a Triumuiratu & ipsi affirmant, aptari posse. à priore enim partitione vsque ad Christi Redemptoris annum quadraginta & vnus intercurrunt anni: a secunda autem vsque ad prædictum tempus anni numerantur trigintanouem vel quadraginta, si numeres primum annum Christi, anno 42. Augusti, vt plerique faciunt: cum alioquin triginta octo tantùm numerari necesse sit ex maiorum omnium assertione a prima Aera vsque ad Christi Domini nostri natalem diem. Nec insuper aliqua potest ratione subsistere, quod in ea re adhuc sibi ambigua addidit Vasæus, Aerã fortasse numerari cœptã a domitis Cantabris & Asturiis, cùm Octauianus vniuersa Hispania tranquilla atque pacata potitus est: nã eodẽ Dione auctore, certũ exploratumque habetur, bellũ Cantabricũ cœptũ esse sub consulatu nono Octauiani, ab Vrb. cõd. an. 729. ab ipso initio Aeræ an. quatuordecim; idemq; perseuerasse, iisdẽ sæpius rebellantibus, vsque ad consulatũ Sentij Saturnini an. ab Vrb. cõd. 735. Aera vigesimaprima hæc Dio hist. Ro. li. 53 & 54. quibus ea, quæ de causa auspicãdæ Aeræ a prædictis sunt posita cõfutari vidẽtur. Alia igitur a prædicta est perquirenda causa, cur anno quarto a Triumuiratu, qui est trigesimus octauus ante Christi diem natalem, ab Hispanis anni singuli ab Aera cœperint numerari. Mea quidẽ sentẽtia, nulla ex parte veriorẽ causam ac certiorẽ, quàm ex Dione de ea re venari possumus: qui dum sub vnoquoque consulatu res gestas recẽset, sub consulatu Marcij Censorini & Caluisij Sabini (est hic ille ipse annus quartus a Triumuiratu, quo sumitur initiũ Aeræ) de Cerretanis in Hispania rebellantibus texit historiã, eosq; eo anno perdomitos ab Augusto per Domitium Caluinum enarrat; eundemq; adeò ingentem vim pecuniæ ex Hispanis collegisse, vt quod ab alijs Orbis ciuitatibus ad triumphi impensas exigi consueuisset, ex solis Hispaniarũ ciuitatibus collegerit, eandemque pecuniam adeò affatim suppeditatam, non tantùm ad tirũphi impẽsas satisfuisse; sed ex ea maiorem partem ad Vrbis palatium, ipsa antiquæ Vrbis cunabula vbi Romulus prima iecerat Vrbis fundamenta, incendio absumptum, ex integro restituendum, esse expensam. scribit. n. hæc Dio histo. rom. lib. 18. ponamq; eius verba, quò hæc certiora ac fideliora habeantur, vt à fonte hæc potius requiras, quàm ex epitome Xiphilini, qui non sine ueritatis dispendio, Dionem in compendium contraxit: sunt hæc, inquam, verba Dionis: Triumpho sibi cõcesso: quod in triumphum conferri ab vrbibus solet, a solis Hispaniæ ciuitatibus accepit; atque eius aliquam partem ad triumphi apparatum insumpsit, maiorem verò in Palatium reficiendum: id enim incendio combustum instaurauit ac dedicauit, cũ aliis rebus splendidè ornatum, tum imaginibus, &c. hęc Dio: licet quod ad Palatii restitutionem spectat, Suetonius in Augusto cap. 57. non ab Hispanis tantùm, sed a cæteris collatam dicat esse pecuniã. Porrò cum Hispanorum collatio munificentissima

sima prædicetur: eaque ipso anno facta noscatur, quo Aera incipit numerari: mihi facile persuadeo ob tam egregiam nauatam operam; vt a re admodum memorabili, ab Hispanis cœpta esse futura tempora numerari. Vnde non displicet, quod Isidorus lib. 5. orig. Aeram ab ære collato, hoc est tributo penso, putat esse dictam; licet ab eo omnino dissentiam, dum ait, tunc ab Augusto fuisse vniuersum Orbem descriptum: nam eo tépore nominatæ superius prouinciæ tantùm sub Octauiani ditione positæ erant; & Orbis descriptio post annos triginta octo, eo anno, quo Dominus nascitur, facta reperitur. Sic itaque Aerã nuncupatã ab ære collato existimo, atque à dicto collatione æris, Aeram, ipsam notam numeri in Hispania esse acceptam. Hæc sunt, quæ de Aera inuenta habui dicere si quis his certiora habet, quæ dicat, in medium proferat, & agam gratias.

f Cordubæ.] Consule quę dicta sunt pridie huius diei in Vrsula. De huius trãslatione agitur in vita Alberti Magni par. 2. c. 9.

g Albercii episcopi.] De eodem Græci etiam agunt hac die in Menologio. Eius res præclarè gestas ex antiquis monumentis descripsit Metaphrastes, quas Lipom. habet tom. 6. & Sur. tom. 5. Claruit tẽporibus Marci Aurelij Antonini, & Lucij Veri fratrum Imperatorũ extat eiusdem sanctissimi viri epistola ad dictum M. Aurelium Antoninũ Imp. quæ Apostolicum redolet spiritũ: exhibemus eam integram in Annalibus ecclesiasticis acceptam ab Illustrissimo ac Reuerendissimo D. Gulielmo Syrleto Cardinale amplissimo, qui eam Græcè scriptam in antiquo manuscript. codice, vt ingenti pretii margaritam custodit.

h Melanij episcopi.] Fuit hic secundus eius sedis episcopus, subrogatus S. Nicasio, an. Domini 265. vt habent tabulæ episcoporum eius ecclesiæ, quas descripsit Democh. Aliqui hunc Melonem, corrupto vocabulo, appellant. de eo Vincen. lib. 11. c. 74. Petrus in catal. lib. 9. c. 93. & alii.

i Donati.] Eius acta nuper conscripsit Franciscus Cattanius Diacetius episcopus Fesulanus.

k Verecundi episcopi.] Tabulæ ecclesiæ Veronens. pluribus autem Illustrissimus ac Reuerendissimus D. Augustinus Valerius episcopus Veronen. & Sanctæ Rom. Ecclesiæ Card. in commentario de antiq. mouumentis episcop. Veron. pagina 12. & 43.

l Mariæ Salomæ.] De ipsa Matthæus Euangelista cap. decimoquinto, & decimosexto. Agit de eadem hac die Beda, Vsuardus, & alii recentiores.

*B Decimo Kal. Nouembr Luna. 23

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1			

IN Hispania prope Gades ad fundum Vrsonianum sanctorum martyrum Seruandi [a] & Germani, qui in persecutione Diocletiani sub Viatore vicario post verbera, squalorem carceris, famis ac sitis iniuriam, & longissimi itineris laborem, quem ferro onusti pertulerunt, nouissimè martyrij sui cursum cæsis ceruicibus impleuerunt: ex quibus Germanus Emeritæ, Seruandus verò Hispali conditus est. Antiochiæ in Syria natalis sancti Theodori [b] presbyteri, qui in persecutione impii Iuliani comprehensus, post equulei pœnam, & multos ac durissimos cruciatus, lampadibus etiam circa latera appositis inflammatus, cum in confessione Christi persisteret, occisione gladii martyrium consummauit. Constantinopoli sancti Ignatii [c] episcopi, qui cum Bardam Cæsarẽ ob repudiatam vxorem arguisset, ab eo multis iniuriis affectus in exilium pulsus est: sed à Nicolao Romano Pontifice restitutus tandem in pace quieuit. Burdigalæ sancti Seuerini [d] Coloniensis episcopi & confessoris. Rhoto-

magi

magi S. Romani [d] episcopi. Apud Salernum S. Veri [f] episcopi. In territorio Ambianensi sancti Domitii [g] presbyteri. In pago Pictauiensi sancti Benedicti [h] confessoris.

OCTOBRIS 23.

a SERVANDI, & Germani.] De ijsdem hac die Beda, Vsuard. Ado, & alij Horum acta narrantur egregie hymno sacro in breuiario Toletano: ex vetustis monumentis eadem alij soluta oratione descripserunt, vt Vasæ. in Chron. Hispã. Marin. Sicul. de reb. Hispan. lib. 5. eadem in Thesaur. concion. tomo 2. & in Flor. sanct. Hisp.

b Theodore.] A nonnullis Theodoritus hic dictus reperitur. Agit de eodem hac die Beda, Vsuard. Ado, & alij recentiores. Eius nobile certamen scribit Sozom. hist. lib. 5. c. 7. qui Theodoretum appellat ad differẽtiã alterius Theodori, qui eodem tpe, ibidẽ, eadẽ ex causa dirissima passus est, de quo Rufin. hist. lib. 1. c. 36. Socrat. lib. 3. c. 16. Sozom. lib. 5. c. 19. Theodoret. lib. 3. c. 10 ante hos omnes S. Gregor. Nazianzen. orat. 2. in Iulianum, & S. August. de ciuit. Dei, lib. 18. c. 52. Testatur Molan. se vidisse huius martyris acta ab aulicis Iuliani tunc scripta, eaque hactenus Carthusię asseruari: sed miramur ea præterijsse Surium & eius in vitis sanctorum colligendis successorem Mosandrum, ambos Carthusianos.

c Ignatij episcopi.] Agit de eo et Græci hac die in Menologio. De eo est frequens mentio in registro Ioannis octaui Papæ, Nicolai primi, ac præsertim in eius epistola ad Michaelẽ Imp. & alijs plerisque, ut in epistola ad episcopos Asiæ & Libyę, itemq; ad clerum Constantinopolitanum, ac deniq; ad uniuersos Christi Fideles conscripta 18. Mar. indict. 13. itemque in Romana synodo ab eodem Pontifice celebrata. His addimus Græcorum historicos Zonar. li. 3. Annal. Cedren. in cõp. hist. in Michaele, Glic. in 4 Annal. ex quib. omnibus uita ipsius optimè concinari posset si præsertim adderetur ea, quæ Anastasius Bibliothecarius scripsit ad Hadrianum secundum Rom. Pont. in præfat. de octaua Synodo, quam historice scriptã legimus in eod. man. scrip. Ill. ac Reuerendis. D. Antonij Caraffæ Card. Bibliothec.

d Seuerini episcopi.] Beda. Vsuardus, Ado, & alii de eodem hac die. Scripsit eius acta Fortunatus, ut testatur Greg. Turon. de glor. confess. cap. 45. alia insuper incerto auctore ex uet. man. scrip. edidit Sur. tom. 5. De eius electione agitur in appendice concilij Agrippinensis, habito post consulatum Amantii & Albini, anno Domini 346 secundum uberiorem supputationem. Diu multumque sedit; nam tempore obitus S. Martini adhuc superstes erat, vt scribit Gregor. Turon. lib. 1. mirac. sanct. mar. c. 4. Obiisse autem S. Martinum idem Gregor. auctor est, Cæsario & Attico coss. anno Domini 397 Mentio de eodem Seuerino habetur in actis S. Euergisli eius diaconi, & inde episcopi successoris apud Sur. to. 5. die 24. Octobr. in uita sancti Annonis episc. Colon lib. 2. c. 27. & Sigebert. in chron an. 399. De translatione eiusdem Sur. to. 5. hac die, historiam recitat. Hic monemus lectorem, scripsisse Petrum Damiani ad Desiderium abb. commentariolum de quibusdã miraculis, quem descripsit Lipom. tom. 8. ubi de Seuerino episcopo Coloniẽsi adhuc in pęnis purgatorijs existente narrat historiam. Id quidẽ nolim quis putet intelligi de sancto Seuerino, de quo hic agimus, qui iam ante annos sexcentos ex hac vita migrarat, sed de aliquo alio, quem auctor dicit, nuper illi præfuisse ecclesiæ: licet in editis tabulis episcoporum Coloniensium nullus alius eiusdem nominis episcopus reperiatur, quare suspicor in prædictam scriptionem errorẽ irrepsisse nominis ciuitatis, uel episcopi.

e Romani episcopi.] De quo hæc in dictis manu scrip. Sancti Romani episcopi & confessoris, cuius uita meritis claruit, & mors pretiosa in domo Domini quotidie demonstratur. de eo etiam Molan. hac die. Fuit autem eius sedis episcopus uicesimus ordine, seditq; anno Domini sexcentesimo uigesimosecundo, ut tab. eius ecclesiæ apud Democarem indicant.

f Veri episcopi.] De eodem veteres tabulæ, breuiarium, & alia antiqua monumenta ecclesiæ Salernitanæ. Asseruatur eius corpus in ecclesia cathedrali in crypta inferiori una cum aliis sanctis, quorum superius meminimus 19. huius.

g Domitii.] Vet. man. scrip. ac etiam Molan. de eodem agit hac die.

h Benedicti.] De eodem Vsuardus hac die, & alii recentiores.

24 Nono Kal. Nouemb. Luna. C. xxix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19

H H t u

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2

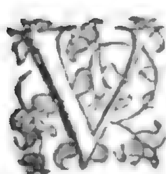

VENVSIAE in Apulia natalis sanctorum martyrũ Felicis a episcopi Africani, Audacti & Ianuarij presbyterorum Fortunati & Septimi lectorum: qui tempore Diocletiani a Magdelliano procuratore multis diu vinculis & carceribus in Africa & Sicilia macerati Felix nullatenus sacros libros iuxta Imperatoris edictũ tradere voluisset, tandem occisione gladij consummati sunt. Apud Homeritas in ciuitate Nagran passio sanctorũ Aretæ, b & sociorũ trecentorũ & quadraginta, tẽpore Iustini Imperatoris, sub Dunaan Iudæo tyranno: post quos Christiana mulier incẽdio tradita est; cuius filius annorũ quinque, cũ balbutiẽdo Christũ confiteretur, nec blanditijs nec minis retineri posset, in ignem vbi mater ardebat, se præcipitem dedit. Coloniæ S. Euergisli c episcopi & martyris. Cõstãtinopoli S. Procli d episcopi. In Britannia minori transitus S. Maglorij e episcopi, cuius corpus Lutetiæ Parisiorum requiescit. In Vertano monasterio S. Martini f abbatis. In Campania S. Martij g solitarii, cuius præclara opera S. Gregorius scripsit.

OCTOBRIS 24.

a FELICIS, & soc.] Agit de iisdem hac die Beda, Vsuard Ado, & alii. Cuius autẽ ciuitatis in Africa hic episcopus fuerit, varia lectio est. Beda legit Tubrocensis ecclesiæ, Ado Tibiurensis, prout etiam in prædictorum martyrum actis, quæ extant apud Sur. tom. 5. legitur: ex antiquis autem man. scrip. verior lectio ea mihi probatur, quæ habet Tibirensis, de Tibirensi, vel Tiberitana ciuitate mentio habetur in concil. Carthaginensi temporibus Cypriani, vbi subscriptus legitur Vincentius Tibiritanæ ecclesiæ episcopus, & ipse Cyprianus scribit ad Tibiritanos epi. 56. In priorem editionem Roma. Martyrologii nescio quomodo irrepsit error vt hic Felix Aptũgitanus dictus reperiatur, de quo Optatus Mileuitanus meminit lib. 1. contra Parmen. aitque eum manum imposuisse Cæciliano creato episcopo Carthaginensi, sed ille reperitur superuixisse etiam temporibus Constantini, vt apparet ex Augustino de act. cum Donatist. post collat. cap. 33. & epist. 162. Nec minus est hic ille Felix episcopus Abdiritanus, qui vixisse reperitur in Africa temporibus Zenonis Imp. vt constat ex victore libro 2. de persec. Vuandal. Agit de his martyribus Petrus in catal. lib. 9. c. 101. & Mombr. tom. 1. sed multa sunt in eis, quæ corrigantur. Græci de iisdem martyribus agunt xvj. Kal. Maii in Menologio, vbi eorum passionis acta breui summa describuntur.

b Aretæ, & soc.] De his item hac die Græci in Menologio, quorum acta Metaphrastes exactè describit; extant apud Lipom. tom. 6 & Sur. tom. 5. De iisdem Niceph. hist. lib. 17. c. 16. Zonar. in Iustino Imp. & Cedren. an. 5. eiusdem. De Homeritis & eorum regibus Christianis, quibus cum Iustinianus aduersus Persas fœdus inire studuit, pluribus agit Procop. lib. 1. de bello Persico.

c Euergisli episcopi.] Agit de eodem Ado, & alij recentiores. Eius acta ex veteribus codicibus edidit Sur. tom. 5. successit hic S. Seuerino, vt cõstat ex tab. eius ecclesiæ, & ex vita ipsius.

d Procli episcopi.] De eodẽ Græci etiam hac die in Menologio. Fuit hic primum anagnostes S. Ioannis Chrysostomi, ac demum eius sedis episcopus, de quo Socrat. lib. 7. c. 39. 40. 41. 44. Theodoretus hist. lib. 5. c. 36. Niceph. hist. lib. 14. c. 38. 39. 43. 46. & 47. Mentio de eodẽ habetur in vit. S. Ioannis Chrysost. Inter plurimas eiusdem viri egregias lucubrationes, celeberrima est epistola ad Armenos de fide catholica, cuius meminit Liberatus diac. in breuiar. quæ & citata reperitur in S.S. concilio œcumenico Ephesino: habetur eadẽ typis excusa. de eius rebus gestis pluribus egimus in Annal. eccles. ibi & de aliis eiusdem sancti lucubrationibus.

e Maglorii

e Maglorij episcopi.] Eius acta extant apud Sur.tom.5.Petrus in catal. li.9. c. 103.de eodem nonnulla habet,itemque Tritthem.de uir. illustr. ord.S.Bened.li.3.c.50.& li.4.capit.47. Guibertus Gemblac.de uirtu.S.Marti.c.14.& Molanus in addit.ad Vsuard.hac die claruit an. Domini sexcentesimo uigesimo.

f Martini abb.] De eo item Vsuardus hac die & alij, Ado autẽ ad quintum idus Decembr. agit de eodem Greg.Turon.de glor.confess.c.57.

g Marcij.] De quo scribit S.Gregor. Papa lib. 3. dialog. cap. 16. Alius iisdem fere temporibus claruit in Gallijs in Aruernensi agro Marcius,cuius res gestas scribit Gregor.Turon. in uita. sanc. patr.c.14.ex quo Trithem.de uir.illustr.ord.S. Bened.lib.3.c.27.

25 Octauo kalen.Nouembris Luna. D xxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	27	28	29	1	2	3			

ROMAE sanctorum martyrum Chrysanthi,[a] & Dariæ vxoris eius qui post multas,quas sub Celerino præfecto pro Christo sustinuerunt passiones,iussi sunt a Numeriano Imperatore uia Salaria in Arenario deponi, atque illic viuentes terra & lapidibus obrui.Item Romæ natalis sanctorum quadraginta sex [b] Militũ; qui simul baptizati à Dionysio Papa,mox iubente Claudio Imperatore decollati sunt, ac uia Salaria sepulti: vbi & alij Martyres centum viginti & unus positi sunt; inter quos fuerũt quatuor milites Christi,Theodosius,Lucius,Marcus,& Petrus. Suessione in Gallia sanctorum martyrum Crispini [c] & Crispiniani nobilium Romanorum, qui in persecutione Diocletiani sub Rictiouaro præside post inmania tormẽta gladio trucidati,coronam martyrii consecuti sunt: quorum corpora postea Romam delata fuerunt, atque in ecclesia sancti Laurentii in pane & perna honorifice tumulata. Florentiæ passio beati Miniatis [d] militis, qui sub Decio principe pro fide Christi egregie certans,nobili martyrio coronatur. Turribus in Sardinia sanctorum martyrum Proti [e] presbyteri,& Ianuarii diaconi, qui à sancto Caio Papa ad eam insulam missi,tempore Diocletiani sub Barbaro pręside consummati sunt. Constantinopoli passio sanctorum Martyrii [f] subdiaconi,& Martiani cantoris: qui ab hæreticis sub Constantio Imperatore necati sunt. Romæ sancti Bonifacii [g] Papæ & confessoris. Petragoricis in Gallia sancti Frontonis, [h] qui à beato Petro Apostolo episcopus ordinatus, cum Georgio presbytero magnam illius gentis multitudinem ad Christum conuertit,& miraculis clarus in pace quieuit. Brixię natalis sancti Gaudentii [i] episcopi, eruditione,& sanctitate conspicui. Gaualis sancti Hilarii [k] episcopi.

a CHRYSANTHI, & Dariæ.] De his Vſuardus, & alij recẽtiores; Græci in Menologio ad xiiij. kal. Aprilis. Tradũt eorum acta eſſe cõſcripta à Verino & Armenio S. Stephani Papę presbyteris; deſcripta eadẽ à Metaphraſte recitat Lipõ. to. 7. & Sur. to. 5. Habemus ipſa man. ſcrip. in antiq codicibus. Plura de iiſdẽ Grego. Turon. de glor. martyr. c. 38. ibi & de eorum corporum inuentione, & de epitaphio S. Damaſi Papæ ad ſepulchrum ipſorũ conſcripto, & inferius c. 83. agit de ipſorum reliquijs. Aldel. lib. de laud. uirg. de iiſdem pluribus. Quod autẽ Daria ex uirgine Veſtali ob Chriſtianã religionem ſuſceptam uiua una cum Chryſantho iuſta eſt ſentẽtia iudicis terra obrui; ſymbolũ quoddam habere uidetur cũ illo ſupplicio, quod apud Ethnicos Romanos iure Pontificio uirginibus Veſtalibus irrogari cõſueuit, habes de his poſt multa aliorũ teſtimonia elegans exemplum, quod Plinius iunior egregiè deſcribit lib. 4. Epiſt. 12. ad Minutianum, quanquã ſtupratoris ſupplicium diuerſum à prædicto fuiſſe, auctor eſt Feſtus in uer. Probrũ virginis, cum inſuper hi dicantur paſſi uia Salaria: erat extra portã Salariam, quæ & Collina dicta reperit̃, locus ille infamis, dictus Campus ſceleratus, q̃ illic (vt ſcribit Liuius li. 8. decad. 1.) Veſtales delinquentes uiuæ defoderentur. Quod aũt in aliquibus prædictorũ actis Daria Mineruæ uirgo dicatur, non eſt nouum: nam cum Veſtales pęnes ſe Palladium haberent, eadẽ & Palladis uirgines dictæ reperiunt̃: Palladis ſacerdotes eas appellat Ambroſius li. 1. de uirginit. ubi de his agẽs, eadem poſt emerita caſtitatis ſtipẽdia nubere cõſueuiſſe teſtat̃, id & oẽs ethnici ſcriptores profitẽtur, ut nõ mireris ſi Daria, t̃pe nubẽdi impleto, traditã audias ĩ vxorẽ Chryſantho, ut eius acta ſignificãt.

b Quadraginta ſex milit.] De his Beda, Vſuardus, Ado, & alij recentiores ex actis S. Laurent. ubi eorum martyrij res geſtæ deſcriptæ habẽtur.

c Criſpini, & Criſpiniani.] Beda, Vſuardus, Ado, ac cæteri. Extãt horũ geſta ex antiquis monumẽtis deſcripta à Mõbrit. to. 1. Petrus in catal. lib. 9. c. 106. & Sur. tom. 5. De horũ martyrum eccleſia Sueſſione poſita agit Greg. Tur. init. li. 5. c. 34 ĩ fi.

d Minitatis.] De quo Vſuardus, & alij recentiores. Eius acta ex antiquis tab. deſcripſit Sur. to. 5. Antonin. in 1. par. ti. 7. c. 8. Petrus in catal. lib. 9. c. 108. de trãſlatione reliquiarum ipſius in Gallias, tẽpore Othonis Imp. meminit Sigeber. in chron. anno Domini 969.

e Proti, & Ianuarij.] Horum acta man. ſcript. ex Sardinia miſſa accepimus. Agit. de iiſdem Franco. Fa. lib. 1. de reb. Sardois.

f Martyrii, & Marciani.] Agunt de his Græci hac die in Menologio his verbis: Natalis ſanctorũ martyrum Martiani, & Martyrii: cum Paulus epiſcopus Conſtantinopolitanus a Conſtantio Imp. Ariano in Armeniã miſſus exul, ab Arianis ſuffocatus beatũ finem aſſecutus eſt. Marcianus & Martyrius propter orthodoxę fidei obſeruãtiã gladio cæſi ſunt & ſepulti in porta Melandeſia Conſtantinopolitanæ Vrbis: quibus S. Ioannes Chryſoſtomus templum a fundamentis erexit hic ibi.

g Bonifacii Papæ.] Hic ſucceſſit Zoſimo. Eius acta, ac dirum ſchiſma ab Eulalio concitatum ex man. ſcrip. epiſtolis tunc ultro citroque miſſis deſcripſimus in Annalib. eccleſiaſt.

h Frontonis epiſc.] Beda, Vſuard. & alii. Meminit eiuſdem Petrus Cluniac. lib. 1. epiſt. 2. & Petrus in catal. lib. 9. c. 109. extat de eodem epigramma Bonad. Samon. li. 3 monod. 26.

i Gaudentii epiſc.] Hic defuncto S. Philaſtrio, in eius locum inuitus, renitensque ſubrogatus eſt opera S. Ambroſii epiſcopi Mediolanenſis, ut ipſemet Gaudentius teſtatur in ſermone habito in ordinatione ſua. De ſuſcepta a ſe in Orientem peregrinatione idem in ſermone de dedicat. eccleſ. concil. ſanct. pertracta.

k Hilarii epiſc.] De eodem Vſuardus hac die, & alii recentiores.

xxvij. E Septimo Kal. Nouemb. Luna. 26

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4			

ROMAE ſancti Euariſti a Papæ & martyris, qui Dei Eccleſiã ſub Traiano Imperatore ſuo ſanguine purpurauit. In Africa ſanctorum martyrum Rogatiani b presbyteri, & Feliciſſimi, qui in perſecutione Valeriani & Gallieni illuſtri martyrio coronati ſunt: de quibus etiã ſcribit S. Cyprianus in epiſtola ad Confeſſores Nicomediæ SS. martyrum Luciani, c Florij, & ſociorum. Eodem die ſancti Quoduultdei a epiſcopi Carthaginenſis, qui una cum clero a Genſerico rege Arriano in nauibus

bus fractis absque remigiis & velis impositus, præter spem Neapolim appulit, ibique in exilio positus, confessor occubuit. Nabone sancti Rustici [e] episcopi & confessoris, qui claruit temporibus Valentiniani & Leonis Imperatorũ. Apud Salernum S. Gaudiosi [f] episcopi. Papiæ S. Fulci [g] episcopi. Item. S. Quadragesimi [h] subdiaconi, qui & mortuum resuscitauit.

OCTOBRIS 26.

a EVARISTI Papæ.] Beda Vsuardus, & Ado de eodem die sequenti. De eius successione Irænеus lib. 3. c. 3. Epipha. hæres. 27. Euseb. in chron. & hist. li. 3. c. 18. Opt. li. 2. Aug. epist. 156. Niceph. in chron. & alij. cætera in Annal. ecclesi. diximus.

b Rogatiani, & Felicissimi.] De his item Beda, Vsurrdus, Ado, & alij. Frequenter de his Cyprianus, ut epist. 7. 39. 40. & 81. Senior Rogatianus hic dictus est respectu iunioris. Vixit ijsdem temporibus alius eiusdem nominis Fælicissimus, sed meritis infœlicissimus; qui signifer schismaticæ factionis cum eius socijs a sancto Cypriano abstentus est, vt testatur epist. 39. & 40. Fuit insuper alius Rogatianus, qui cum Donato passus est in Gallis, de quo Grego. Turon. de glor. martyr. cap. 60.

c Luciani, & soc.] Beda de his agit; qui etiam addit Heraclium & Martianum. Luciani auté & Lartiani acta extant apud Mombr. tomo 2. vit. sanct. passique feruntur temporibus Decij Impe. sub Sabino proconsule.

d Quoduultdei episc.] Res gestas ipsius scribit Victor in persec. Vuandal. li. 1. Successio episcoporum Cartaginen. eius sæculi sic se habuit temporibus Honorij Imperatoris sedit Aurelius, cuius est frequens mentio apud Augustinum, post quem successit Capreolus, de quo Vincent. Lirinens. li. aduersus hæres. in fine. interfuit hic enim per legatos cõcilio œcumenico Ephesino. in eius locum, subrogatus est Quoduultdeus de quo agimus, qui sedit temporibus Valentiniani. & successorum. demum Zenone imperante, creatus est sanctus Eugenius, de quo Victor lib. 2.

e Rustici episcopi.] De eodem Vsuardus. Ad hunc tunc monachum adhuc ætate iuuenem scripsit sanctus Hieronymus egregiam epistolam de viuendi forma; est quarta ordine: factus autem episcopus peruenit usque ad tempora S. Leonis Papæ, qui ad eum dedit epistolam decretalem 92. itemque ad ipsum, aliosque Galliarum episcopos epist. 52.

f Gaudiosi episcopi.] Alius hic ab illo eiusdem nominis sancto episcopo, qui ex oris Africanis tempore Vuandalicæ persecutionis Neapolim appulit, de quo suo loco inferius. Constat quidem de his duobus Gaudiosis acta esse confusa, dum quod est alterius, tribuitur alteri; & aliquando ex duobus efficitur unus, ut in actis alterius, quæ extant Neapoli, legimus. huius corpus reconditum est Salerni in cathedrali ecclesia, in crypta inferiori.

g Fulci episcopi.] De eodem tab. ecclesiæ Papiensis, & Iacob. Val. de episc. Papiens.

h Quadragesimi.] De eius sanctitate & miraculis scribit S. Greg. Papa dialog. lib. 3. c. 17.

27 Sexto kalen. Nouembris Luna. F xxvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5			

VIGILIA [a] sanctorum Apostolorum Simonis & Iudæ. Abulæ in Hispania passio SS. Vincentij, [b] Sabinæ, & Christetæ, qui primum in equuleo adeo sunt extenti, vt omnes membrorum compages laxarentur; deinde capita eorum lapidibus superposita, vsque ad excussio-

nem celebri ualidis vectibus sunt cōtusa, atq; ita martirium cōpleuerunt, agē te præside Daciano. Apud castrum Tyle sancti Florentij [c] martyris. In Cappadocia sanctarum martyrum Capitolinę, [d] & Erotheidis eius ancillæ, quæ sub Diocletiano sunt passæ. In Aethiopia sancti Elesbaan [e] Regis, qui Christi hostibus & expugnatis, misso regio diademate Hierosolymam tempore Iustini Imperatoris, monasticam uitam, ut vouerat, agens, migrauit ad Dominū. Apud Indos sancti Frumentij [f] episcopi, qui ibi primum captiuus, deinde episcopus a sancto Athanasio ordinatus, Euangelium in ea prouincia propagauit.

OCTOBRIS 27.

a VIGILIA.] De eadem Beda, Ado, conc Oxoniens. & alij.

b Vincentij, & soc.] Beda, Vsuardus Ado, cæteriq; recentiores de ijsdem agunt hac die Errore labuntur, qui putāt hunc illum esse Vincentium Cæsaraugustanum diaconum, extant de horum passione sacer hymmnus in breuiario Toletano. plura etiam Vasæus in chron. Flos. sanct. Hispan. & Thesaur. conc. tom. 2. passi sunt in persecutione Diocletiani sub Daciano præside.

c Florentij] De eodem ijdem, qui supra Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores.

d Capitolinæ, & Erotheidis.] Agunt de his itē Græci hac die in Menologio, passasque tradunt in persecutione Diocletiani Imperatoris, & Zelecinthia præside Cappadociæ.

e Elesbaan.] Habentur eius res gestæ discriptę in actis S. Aretæ martyris apud Metaphrasten 24. huius, de eodem & Niceph. hist. li. 17. c. 6. in fin. & Cedren. in an. quinto Iustini. Imp.

f Frumentij episcopi] De eodē Græci in Menologio pridie Kal. Decemb. eius acta conscripsit Rufin. hist. lib. 1. c. 9. Theodoret. lib 1. c. 23. Socrat. lib. 1. c. 15. Sozom. lib. 1. c. 23. & ex ijsdem Cassiodorus & alij recentiores, ut Petrus in catal. lib. 9. c. 113. Vixit iisdem temporibus alius Frumentius episcopus Auxumeos in Aegypto, ordinatus à sancto Athanasio, cōfessione clarus, multa etenim passus est ab Arrianis ob tuendam catholicam fidem, in quem data epistola Tyranni extat apud Athanas. in apolog. ad Constan. col. 330.

XXV. G Quinto Kal. Nouemb. Luna. 28

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

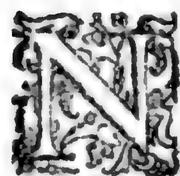

NATALIS beatorum Apostolorū Simonis [a] Chananæi & Thaddei, [b] qui & Iudas dicitur: quorū Simon in Aegypto, Thaddęus in Mesopotamia Euangeliū prædicauit: deinde in Persidē simul ingressi, cum numerani gentis illius multitudinem Christo subdidissent, martyrium consummarūt. Romæ sanctæ Cirillę [c] virginis filię sanctæ Tryphonię, quę sub Claudio principe pro Christo iugulata est. Ibidē sanctæ Anastasię [d] senioris virginis, & Cyrilli martyrū: illa in persecutione Valeriani sub Probo præfecto vinculis constricta, colaphis cæsa, igne & uerberibus cruciata, cum in confessione Christi immobilis permaneret, abscissis mamillis, euulsis vnguibus, dentibus comminutis, manibus pedibusque præcisis,

cisis, truncata capite, tot passionum monilibus ornata migrauit ad sponsum: Cyrillus autem ei petẽti aquam propinans, martyrium pro mercede accepit. Apud Comum S. Fidelis [c] martyris sub Maximiano Imperatore. Maguntiæ S. Ferrutij [f] martyris. Meldis S. Faronis [g] episcopi & confessoris. Neapoli S. Gaudiosi [h] episcopi Africani, qui ob persecutionem Vuandalorum in Campaniam veniens, in monasterio apud eam vrbem sancto fine quieuit. Vercellis S. Honorati [i] episcopi.

OCTOBRIS 28.

a SIMONIS Chananei.] De quo Beda ac cæteri Latinorum hac die, Græci aũt in Menologio seorsum à Iuda, sexto idus Maii. Errore factũ opinatus est quidã, hic de vtroq; Apostolo Simone, & Iuda agi, quasi mendosus sit codex, ac dicere velit: Simonis, qui & Iudas: nã hunc etiam appellatũ esse Iudã, scribit S. Hieronymus in epistola ad Galat. c. 4. & contra Heluidium, iũctis his quæ ab eodẽ in Matthæum scribuntur c. 10. sed reuera, hic de vtroque agi, non tantum innumera vetusta exemplaria fidem faciunt, sed & ratio persuadet; nã etsi alter ipsorũ in Aegyptũ, alter vero in Mesopotamiam profectus Euangelium prædicauit; simul tandem conuenientes, in Perside martyrio coronati sunt, vt hic etiam Beda, Vsuardus, Ado, & alij profitentur ex actis ipsorum, qui incerto auctore in Passionibus Apostolorum conscripta habentur, quorũ Beda meminit in retrac. in Act. Apost. c. 1. de vtroque agi eodem die, indicat etiam vetus ecclesiasticum officium eo die recitari consuetum, ac præcipue antiquus hymnus de iisdem, qui ponitur in breuiario Toletano. In qua autem prouincia Simon Apostolus Euangelium prædicauerit, antiquioribus subobscurũ fuisse videtur: nã Origines, Gregorius Nazianzenus, Eusebius, Chrysostomus, & Theodoretus, & Socrates cum de cæteris agant Apostolis, locaq; referunt peregrinationis & Apostolatus eorũ, de Simone dicere omittunt. Aliorum tamen, qui post prædictos scripserunt, diuersæ reperiuntur sententiæ. Auctor, qui nomine Isidori fertur in uit. & obit. sanct. c. 82. & 83. dixit Simonem prædicasse Euangelium in Aegypto. Nicephor. lib. 2. c. 40 addit Africam, eumq́ue tandem ad Britannos peruenisse testatur, idipsum etiam Dorotheus in synopsi, quorum sententiam Græci secuti uidentur in Menologio, vbi etiam (quod non probatur) dicitur Simon item Natanael appellatus. Rursus aũt in eodẽ Apostolo errasse reperiũtur nõnulli, putantes hunc eundem esse, cũ illo Simone, qui passus reperitur in persecutione Traiani, de quo Eusebius in chro. & hist. li. 3. c. 26. fuerunt eius sentẽtię idẽ qui supra auctor, de uit. & mort. sanct. c. 82. Sophron. apud Hiero. & Beda, qui tamen in retract. in Act. Apost. recantant palinodiam, diuersos plane esse, varia ipsorum martyrii acta testantur, & alia complura, quæ breuitatis causa præterimus.

b Thaddæi, qui & Iudas dicitur. De eo ẽt hac die Latini omnes, Græci aũt xiij. kalen. Iulii. Sicut de duobus Simonibus, ita & de duobus Thaddæis exorta est ambiguitas. Siquidẽ alter ex his Apostolus, hic de quo agimus; alter autem fertur ex numero septuaginta duorũ discipulorũ qui ad Abagarũ missus in Syria prædicauit Euangeliũ, vt auctor est Eusebius hist. lib. 1. cap. 13. in fine. Duos item & inter se diuersos fuisse Thaddæos, testatur Beda in retract. Act. Apost. ca. 1. idipsum scribit Niceph. hist. li. 2. c. 40. ac cæteri Græcorũ, qui eiusdem sententiæ esse uidentur, dũ diuersis diebus de Iuda agunt, ac de Thaddæo: de illo nimirum ad xiij. Kalend. Iulii, de alio autẽ ad xij. Kalend. Septembris. verum S. Hier. in Mattheũ c. 10 cõtrarium sensisse videtur, vnum eundemq́ue fuisse Thaddæũ Apostolum, cum illo qui Edessã ad Abagarum profectus est, quem Luc. Act. ca. 1. Iudam Iacobi, & in Euãgelium c. 6. Lebeũ appellat, in quam quidem sententiam cęteri Latinorũ abiisse uidentur, cum Occidentalis Ecclesia non nisi de uno Thaddæo agat commemorationẽ. Loca autem, vbi prædicauit Euangelium, hæc adnumerantur a Nicephoro lib. 2. c. 4. Iudæa scilicet, Galilæa, Samaria, Idumæa, Arabia, Syria & Mesopotamia. de qua etiam Isidorus & alij testãtur. Extant utriusque Apostoli acta; quæ & per lectiones distinctas in aliquibus antiquis man. scrip. co. inuenimus, vt in aliquibus ecclesijs legis consueuerunt, quę nõ satis tuta uisa sunt Radulpho Tũgrensi de obserua. can. c. 11. Apud Hyppolytum in libello de duodecim Apostolis legi, Thaddeũ Berythi cõsummasse agonem. Reliquias S. Thaddæi Hierosolymis ad se missas sanctus Bernardus accepit, ut in eius vita legitur prope finem.

c Cyrillæ.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij

alij ex actis S. Laurentij. Vide quæ superius notata sunt in Triphonia xv. kal. Nouemb. Cyrillæ, Memmiæ, Iulianæ, Neopistis, ac Sophiæ virginũ ac martyrum corpora trãstulit Sergius iunior in titulum Equitij, vt vetus inscriptio marmori incisa illic posita testatur.

d Anastasiæ senioris, & Cyrilli] Agunt de his Græci in Menologio die sequenti. Acta Anastasiæ a Metaphraste descripta recitat Lipom. tom. 6. & Sur. to. 5. hæc senior dicta respectu alterius Anastasiæ, quæ passa est in persecutione Diocletiani, de qua inferius viij. kal. Ianuar.

e Fidelis.] Beda de eodem hac die. Acta Fidelis & sociorum recitat Mombrit. tom. 1. sermonem, & hymnum de eodem scripsit Petrus Dam. extant apud Sur. tom. 5.

f Ferrutij. Ado hac die. Scripsit de actis eius atque translatione corporis sermonem Meginradus, quem Surius habet tom. 5. hac die.

g Faronis episcopi.] De quo Vsuardus, & alii recentiores. Eius uitam ex antiquis codicibus edidit Sur. to. 5. Meminit eiusdem Sigeber. in chro. an. 620. Vincen. in Spec. li. 24. c. 17. 18. 19 Petr. in catal. lib. 9. c. 117. Trithem. de vir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 74. & lib. 4. c. 139. ponitur vicesimus ordine Meldensis sedis episcopus, qui ordinatus est an. Domini sexcentesimo vicesimo, seditque an. 66. vt eius vitæ acta & tabulæ Meldensiũ episcoporum testantur.

h Gaudiosi episcopi.] De eo tab. Neap. ecclesiæ habentur ibidem eius acta. Vidi eiusdem cœmiterium subterraneum in suburbiis Neapolis, vbi hactenus inter alia nobilia antiquitatis monumenta ipsius tumuli seruatur inscriptio musiuo opere exarata, licet ob vetustatem iam pene diminuta, his verbis. HIC REQVIESCIT IN PACE S. GAVDIOSVS, QVI VIXIT AN...... DIE KAL. NOVEMB...... INDICT. VI. hæc ibi. Hic ex Africa profugus, vrgente dira persecutione excitata a Genserico Vuandalorum rege Arriano Neapolim appulit, eiusque sanctitas miraculis illustrata non tantũ Campanis, sed exteris quoque innotuit. In actis S. Agnelli hæc de sãcto Gaudioso legũtur. Agnellus abbas electus in monasterio, qđ beatus Gaudiosus cognomento Septimus Cælius, S. Bitinensis ecclesiæ Pontifex in Africa, condere studuit in has Parthenopea ciuitate, eo tẽpore, quo ex Africæ partibus aduenit cum S. Quoduultdeo & cæteris præsulibus fugiens persecutiones Vuandalorum. &c. Perseuerat solennis cultus Neapoli, ubi in eius ecclesia, decẽti honore, sacræ ipsius pignora asseruantur. Claruit circa annum Domini quadringentesimum quadragesimum: ea etenim persecutio in Africa conflata est Theodosio septimum, & Festo conss. ann. Domini 439. Eiusdem nominis episcopus Capuanus interfuit concilio Romano sub Martino Papa & martyre, vt eius concilii acta produnt.

i Honorati episc.] De eodem tabulæ ecclesiæ Vercellensis. Meminit ipsius Paulinus in uita sancti Ambrosij Epitaphium ad eius sepulchrum in marmore incisum, typis excusum habetur ante vitam S. Eusebii eiusdem ecclesiæ episcopi, incipit: Pontificis sancti, &c. tertius ibi ponitur eius sedis episcopus, cuius uitam ex antiquis monumentis eius ecclesiæ se scripsisse, testatur Galesinus. Successit hic Limenio, seditq; temporibus Anastasij & Innocentij Romanorum Pontificium. Claruit euisdem nominis Honoratus episcopus Nouariensis temporibus Symmachi Papæ, extat ad ipsum scripta egregia epistola Ennodij Ticinensis.

xxiiij. Quarto kal. Nouemb. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7			

IN Lucania sanctorum martyrum Hiacinthi, a Quincti, Feliciani, & Lucij. Sidone in Phœnicia sancti Zenobij b presbyteri, qui sub nouissime persecutionis acerbitate alios ad martyrium exhortans, martyrio & ipse dignatus est. Eodem die sanctorum episcoporum Maximiliani c martyris, & Valentini confessoris. Bergomi sanctæ Eusebiæ d virginis & martyris. Hierosolymis natalis beati Narcissi e episcopi, sanctitate, patiẽtia, ac fide laudabilis, qui centũ & sexdecim annorũ migrauit ad Domi-

ad Dominum. Augustoduni S. Ioannis f episcopi & confessoris. Cassiope in insula Corcyræ sancti Donati, g de quo scribit beatus Gregorius Papa. Viennę depositio beati Theodori h abbatis.

OCTOBRIS 30.

a HYACINTHI, & soc.] De his Beda, Vsuard. & alij recentiores. De reliquijs S. Hyacinthi meminit S. Greg. in regist. li. 7. indict. 2. epi. 12.

b Zenobii.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado ac cæteri. Scribit de eo Euseb. hist. lib. 8. ca. 25. Nicephor. lib. 7. c. 16. longè alius hic ab eo, de quo Græci agunt die sequenti in Menologio.

c Maximiliani, & Valentini,] Vet. man. script. ex quibus Molanus in addit. ad Vsuardum hac die.

d Eusebiæ.] Tabulæ ecclesiæ Bergom. ex quibus Galesinus hac die.

e Narcissi episcopi.] De eodem Beda, Vsuar. Ado, & alii pluribus Eusebius in chron. & histo. lib. 4. c. 19. lib. 5. c. 12. & lib. 6. c. 8. & 9. Niceph. lib. 5. c. 9. & 10. Meminit eiusdem S. Epiphan. in Panar. hæres. 66. & Niceph. episc. in chron. Confundunt nonnulli hunc cum Narcisso Gerunden. de quo supra. Fuit hic trigesimus eius sedis episcopus. Claruit sub Seuero, & success. Impp.

f Ioannis episcopi.] De eodem tabu. ecclesiæ Augustodunen. Eius vita scripta fertur a Vualfrido eius successore.

g Donati.] Gregorius Papa in registro lib. 2. epi. 2. meminit de corpore eiusdem sancti Donati. pluribus autem inferius. epist. 8. ibi & de Cassiope castro meminit.

h Theodori abb.] aliàs Theodarii, sic & Molanus, qui de eodem agit hac die.

30 Tertio kal. Nouembr. Luna. B xxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
9	10	11	12	13	24	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

IN Africa natalis sanctorũ Martyrum a ducentorum viginti. Tingi in Mauritania passio S. Marcelli b centurionis, qui capitis abscissione martyrium compleuit sub Agricolao agente vices præfecti prætorio. Alexandriæ sanctorum martyrum Coronionis, c Iuliani, Macarij, & aliorum tredecim sub Decio Imperatore. Ibidem S. Eutropiæ d martyris, quæ martyres visitans, cum illis sæuissime cruciata, reddidit spiritum. Caralis in Sardinia sancti Saturnini e martyris, qui in persecutione Diocletiani sub Barbaro præside capite truncatus est. Apameæ sancti Maximi f martyris, sub eodem Diocletiano. Legione in Hispania sanctorum Martyrum Claudij, g Luperci, & Victorij, filiorum sancti Marcelli centurionis; qui in persecutione Diocletiani & Maximiani sub Digniano Præside iussi sunt decollari. Aegææ in Cilicia passio sanctorũ Zenobij h episcopi, & Zenobiæ sororis eius, sub Diocletiano Imperatore & Lysia præside. Altini sancti Theonesti i episcopi & martyris, qui ab Arrianis occisus est. Parisijs sancti Lucani k martyris. Antiochiæ sancti Serapionis l episcopi, eruditione clarissi.

clarissi. Capuæ S. Germani [m] episcopi & confessoris, magnæ sanctitatis uiri: cuius animam in hora obitus eius ab angelis in cœlum ferri S. Benedictus aspexit. Potentiæ in Lucania S. Gerardi [n] episcopi.

OCTOBRIS 30.

a MARTYRVM ducentorũ uiginti.] De his item Beda, Vsuardus, Ado, consentiuntq; uet. man. scrip.

b Marcelli.] Beda ac cæteri oẽs de eodem hac die: extant eius martyrij acta publica a notarijs excepta, descripsit eadem Sur. to. 5. insuper eius certamen & corona præclarè canuntur hymno sacro in breuiario Toletano. Fuit hic pater duodecim filiorum qui omnes pari triũpho dignati, parem patri assecuti sunt coronam martyrij: de his omnibus in breuiario Eborensi, & in chron. Hispan. Vasæi, qui de Marcello agens passum dicit, Fausto iterum & Gallo coss. est is annus a Christo ducentesimus nonagesimus octauus. De eodem in Flo. sanct. Hispa. vbi & de martyrijs duodecim filiorum plenius agitur, licet aliquali loco illorum ibi ponantur. quinam fuerint huius filij, habes ex breuiario Eborensi apud eundem Vasæum in chron. Hispan.

c Coronionis, & soc.] Agunt de his Græci et in Menologio hac die, eorumque martyrium breui compendio referunt.

d Eutropiæ.] Græci itidem hac die in Menologio pluribus de eadem agunt.

e Saturnini.] Accepimus eius acta man. script. passusque habetur anno vicesimo Imp. Diocletiani, eius consulatu octauo tertio Kalen. Nouemb. alia acta habet Mombrit. tom. 2. uit. sanct. Meminit eiusdem Fara de reb. Sard. De basilica S. Saturnini in Sardina mentio habetur in vita S. Fulgentij episcopi Ruspensis apud Sur. tom. 1.

f Maximi.] Græci agunt de eodem 17. Kal. Octob. in Menologio.

g Claudij, & soc.] Fuit Claudius unus ex filijs S. Marcelli cẽturionis, de quo hac die agitur, Lupercus item, & Victorius eodem patri geniti: plura de his in Flore sanct. Hispan. ubi de omnibus eiusdem sancti Marcelli filijs agitur, sed quo ad nomina singulorum spectat, consule (ut diximus) Vasæum in chro. an. 306. & Thesaur. conci. tomo secundo.

h Zenobii, & Zenobię.] Agũt de his Gręci hac die in Menolo. eorumque martyrium describuntur, sed plenius Metaphrastes eorum acta refert: extant apud Lipom. tom. 6. & Sur. tom. 5. hac die.

i Theonesti episcopi.] Tabulæ eius ecclesiæ, itemque Sigeb. in chron. ann. 425. & Petr. in catal. lib. 10. cap. 9.

k Lucani.] De eodem vet. man scrip. ex quib. Molan. hac die in addit. ad Vsuard.

l Serapionis episc.] Beda, Vsuar. & alii recentiores de eodem hac die. Scribit de ipso Euseb. in chron anno 10. Commodi Imper. & histo. lib. 6. cap. 10. Hier. de script. eccles. Niceph. Callist. li. 4. c. 20. & 17. Niceph. epis. Const. in chro. In concil. Alexandrino temp. Athanasii commendatur eius catholica fides scriptis olim testata, ut de eo item Niceph. lib. 10. c. 14.

m Germani episc.] Ado, & alij recentiores. Pluribus S. Gregorius lib. 2. dialo. c. 35. & lib. 4. c. 40. histor. Miscel. lib. 15. in Iustino Imperatore. liber de Roman. Pontif. in Hormisda, Ioannes episcopus Constantinop. in libello fidei catholicæ ad Hormisdam. De eius legatione Constantinopolim, de mandatis acceptis ab Hormisda, de litteris ad eum scriptis, de relatione Germani, rebusque tunc ab eo gestis Constantinopoli, & cùm reuerteretur Romam, plures extant epistolæ, quas ex codice Vaticano descripsimus; intexuimusq; Annal. ecclesiast. Successio episcoporum Capuanæ ecclesiæ illorum temporum sic se habuit. Sub Pontificatu Hilarii Papæ sedit Tiburtius, qui inter fuit Romano Concilio sub eodem Pontifice celebrato, post quem sedit Constantinus, qui itẽ interfuit synodo Romæ habitæ sub Felice Pontifice, uixitque etiam tempore Papæ Symmachi, seditque cum alijs in concilijs Romanis aduersus Laurentium pro Symmacho, ut prædictarum synodorum acta declarant: post Constantinum denique sedit S. Germanus, de quo hæc die celebritas agitur. De eodem habetur mentio in actis S. Placidi a Gordiano conscriptis.

n Gerardi episcopi.] Tabulæ, & uet. man. scri. eius ecclesiæ.

xxij. C Pridie Kal. Nouemb. Luna. 31

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

t u

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9

VIGILIA a omnium sanctorum. Romæ natalis beati Nemesij b diaconi, & Lucillę uirginis filiæ: qui cum à fide Christi flecti nequaquã possent, iubente Valeriano Imperatore decollati sunt octauo kalendas Septembris: quorum corpora à beato Stephano Papa sepulta, deinde à beato Xysto uia Appia hac die honestius tumulata, Gregorius quintus in Diaconiam sanctæ Mariæ Nouæ transtulit, una cum sanctis Symphronio, Olympio tribuno, Exuperia eius vxore, & Theodulo filio, qui omnes Symphonij opera conuersi, & ab eodem sancto Stephano baptizati, martyrio coronati fuerant. Quæ Sanctorum corpora Gregorio xiij. summo Pontifice ibidem inuenta, sub altari eiusdem ecclesiæ honorificentius collocata sunt sexto idus Decembris. Eodem die sanctorum Ampliati, c Vrbani, & Marcissi, quorum meminit sanctus Paulus ad Romanos scribens: qui ob Euangelium Christi a Iudæis & Gentilibus cæsi sunt. In Gallia apud Augustam Veromanduorum sancti Quinctini d ciuis Romani ordinis Senatorij, qui sub Maximiano Imperatore martyriũ passus est: cuius corpus post annos quinquagintaquinque reuelante angelo inuentum est incorruptũ. Cõstantinopoli sancti Stachis e episcopi, qui à beato Andræa Apostolo primus eiusdem ciuitatis episcopus ordinatus est. Mediolani sancti Antonini f episcopi & confessoris. Ratisponæ sancti Vuolfgangi g episcopi.

OCTOBRIS 13.

a VIGILIA.] De eadem Beda, Vsuar. Ado, & alij. cõcil. Oxon. & qui agunt de diuin. offic.

b Nemesii, & Lucillæ.] Beda, de iisdem ac recentiores. Agitur de his martyribus in actis Sancti Stephani Papæ & martyris apud Sur. tomo quarto, die 2. August. Adhuc perseuerat locis Lucillæ virginis in cœmiterio Callisti, ubi in lapide sepulchri inscriptio uetus posita legitur. Vltima translatio, cuius hic habetur mentio facta est solenniter opera illustrissimi & Reuerendissimi Antonii Carrafæ tunc diaconi, nunc presbyteri Cardinalis Bibliothecarii Protectoris monachorum ordinis S. Benedicti congregationis Montis Oliueti, qui prædictam curant ecclesiam, cuius egregia opera apud complures illorum pristina illa monastica exactissima disciplina est restituta, quam speramus in cæteros propagandam.

c Ampliati, & soc.] De his Paulus ad Roma. cap. 16. Græci etiam horum omnium diem natalem celebrant hac die in Menologio. Hippolytus martyr in libello de 72. discipulis ait Ampliatum Odyssæ, Vrbanum in Macedonia, & Narcissum Athenarum creatos esse episcopos; de Ampliato & Vrbano idem profitetur Dorotheus in synopsi, Narcissum autem Patrarum dicit fuisse episcopum.

d Quinctini.] Agit de Quinctino Beda, Vsuardus, Ado, cæterique recentiores, cuius martyrij acta ex antiquis codicibus edidit Sur. tomo quinto, agitque de eius sacri corporis translatione. Mentio de eodem habetur in actis sanctorum Crispini & Crispiniani, de quibus agitur supra x. Kalend. Nouembris. De miraculis ad sepulchrum eius Scribit Gregor. Turonen. de glor. martyrum cap. 72. & 73.

e Stachis episcopi.] De eodem hac die Græ-

ci in menologio, Hic ille Stachys, cuius Paulus meminit ad Roman. c. 26. de quo & Nicephor. episc. Constantinopolit. in cron. & Niceph. Callist. hist. li. 8. c. 7. Hippolytus in libello de septuag. duob. discip. ex quo eadem Doroth. in synopsi.

f Antonini.] De quo tab. ecclesiæ Mediolanensis, ex quibus & Galesinus hac die.

g Vuolfgangi episco.] Eius res gestas ex uet. man. script. edidit Sur. tom. 5. legi præterea libellum ipsius uitam continentem eámque sacris imaginibus referentem, suntque inibi descripta miracula post obitum facta. De eodem Lambert. in chron. & Trithem. de uir. illustr. ordin. sancti Benedicti libro tertio, cap. 229. & libro 4. cap. 226. sedit (ut prædicta acta indicant annis uigintiduobus, migrauitque ex hac uita anno Domini 999. licet Lambert. referat eius obitum anno 994.

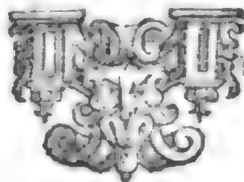

NOVIM-

NOVEMBER.

1 Kal. Nouembris. Luna. Dxxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

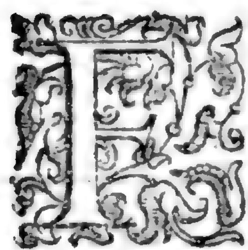

FESTIVITAS [a] omnium sanctorum, quam in honorem beatæ Dei genitricis virginis Mariæ & sanctorum Martyrũ Bonifacius Papa quartus, dedicatio templo Pantheon, celebrem & generalem instituit agi quotannis in Vrbe Roma. Sed & Gregorius item quartus postmodum decreuit, eandem festiuitatem, quę varijs modis iam in diuersis ecclesijs celebrabatur, in honore omnium Sanctorum solenniter hac die ab vniuersa Ecclesia perpetuo obseruari. Tarracinæ in Campania natalis S. Cęsari [b] diaconi, qui diebus multis in custodia maceratus, postea cum S. Iuliano presbytero in saccum missus, in mare præcipitatus est. In castro Diuione sancti Benigni [c] presbyteri, qui a beato Polycarpo missus in Galliam ad prædicãdum Euangelium, postquam sub Marco Aurelio Imperatore à Terentio iudice grauissimis tormentis multipliciter est afflictus, tandem collum eius vecte ferreo tundi, & corpus lancea perforari iubetur. Eodem die Sanctæ Mariæ [d] ancillæ, quæ Christianæ religionis nomine accusata, sub Hadriano Imperatore diris verberibus afflicta, equulei extensione, & vngularum laceratione vexata, martyrium compleuit. Damasci passio sanctorum Cæsarij, [e] Eacij, & aliorum quinque. In Persia sanctorum martyrum Ioannis [f] episcopi & Iacobi presbyteri, sub Sapore Rege. Tarsi sanctarum Cyreniæ [g] & Iulianæ, sub Maximiano Imperatore. Aruernis S. Auremonij [h] primi eiusdem ciuitatis episcopi, Parisij depositio S. Marcelli episcopi Baiocis S. Vigoris [k] episcopi, tempore Childeberti Francorum Regis. Tibure S. Seuerini [l] monachi. In pago Vuastinensi S. Maturni [m] confessoris.

NOVEMBRIS I.

a 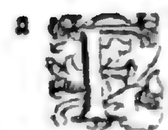

FESTIVITAS omnium sanctorum.] Agunt de eadem cætera Martyrologia; atque in ordine Romano hæc scripta habentur: In ipsis Kalendis Nouembris Romę, & per totum Orbem plebs vniuersa : sicut in die Natalis Domini, ad ecclesiam in honorem omnium Sanctorum, ad missarum solemnia conuenire studeat: illud attendentes, vt quicquid humana fragilitas, per ignorantiam aut negligentiam in solennitatibus ac vigilijs Sanctorum, minus plenè peregerint, in hac obseruatione sancta soluatur. hæc ibi; eademque Albinu ; Flac. de diui. offic. Annua die natilitia sanctorum martyrum in Ecclesia peragi, ex pristina maiorum traditione, ab ipso initio nascentis Ecclesiæ, religionis usus obtinuit, idque intelligit Tertullianus de coron. milit. cum ait ; Pro Natalitijs annua die facimus, ea de

causa

causa S. Cyprianus summa adhibita diligentia diē notari mandat, quo quis martyrium cōsummasset. epist. 36. quo autem ritu huiusmodi Natalitia agi consueuissent, idem docent epist. 34. cum ait: Sacrificia pro eis (ut meministis) semper offerimus, quoties martyrum passiones & dies anniuersaria commemoratione celebramus. Mittimus hic de his innumera aliorum sanctorum patrū testimonia recensere, egimus de his plenius in Annal. eccles. Vt autem omnium simul martyrum, vna eademque die celebritas ageretur, ex Bonifacij Papæ institutione Romæ est sumptum exordium, cum antea ea die kalend. Nouembriū esset uniuersale ieiunium, de quo Isidorus agit de eccle. offic. lib. 1. c. 39. Postmodum uerò, quod Romæ tantum peculiariter agebatur, Gregorius Papa quartus cæteris occidentalis Orbis ecclesijs faciendum præcepit. De Transalpinis Sigeber. in chron. anno Domini 835. docet his uerbis: Tunc, monēte Gregorio Papa, & omnib. episcopatis assentientib. Ludouicus Imp. statuit, vt in Gallia, & Germania festiuitas oīum sanctorum in Kal. Nouembr. celebraretur, quam Romani ex instituto Bonifacij Papæ celebrant. hæc Sigeber. Quod autem ante Ludouicum Pium Imp. in Gallijs eiusmodi solennitas nullatenus peragi consueuerit, satis exploratum habetur ex eo, quòd in Concilio Magūtino habito tempore Caroli Magni Imper. cum in canone tricesimosexto festi dies in illis ecclesijs agi consueti recenseantur, nulla prorsus mentio fit de eiusmodi celebritate, sicut nec etiam in capitular. regum li. 1. c. 164. lib. 2. capit. 36. & lib. 6. c. 186. Quod vero ferantur sermones aliqui S. Augustini nomine in eadem solennitate habiti: scire debemus in primis illum ipsum primum ordine eo titulo prænotatum, secundū exactam censuram scholæ Louaniensis, non Augustino, sed Alcuino esse tribuendum, fuitq; fortasse librariorum mendum, ut pro Alcuino scriberent Augustinū. At vero in antiquo codice manuscri. ecclesiæ sanctæ Mariæ ad martyres Romæ, ubi ea celebritas primum agi cæpta est, inuenimus eundem sermonem sub titulo Odonis abba. Cluniacensis. Rursus autem sermo ille 14. in additione Parisiensi, qui eodem titulo consignatur, Augustini cum germanus sit, habitus ab eo noscitur in die natali alicuius virginis, & martyris, ut patet ex eius exordio. Reperimus in eodē codice alios sermones S. August. de martyribus, ad eam tamē solennitatem accommodatos, ut quem habuit de Massa candida, nondum quod sciam, typis excusum, cuius exordium est: Dilectissimi fratres, &c. alius est, qui incipit: Delectat uidere campos segetum, &c. tertius ita, Sancta festiuitas, &c. quartus vero sic. Psalmus qui cantatur, &c. est hic primus ordine de plurib. martyrib. cæteri aūt nondū editi sunt, hi quidem per octauas eius solennitatis legis consueuerunt vna cum tractatu in Apocalypsim tituli Pauli Orosii, & sermo de omnib. sanctis, incipiens à Dei genitrice Maria: qui in aliquibus codicibus ascribitur Maximo Taurinensi, sed in dicto codice ponitur titulo Maximi Tarentini, sicque exorditur; Legimus in ecclesiasticis historiis, &c. Extant de eadem solennitate inter alios duo sermones Innocentii Papæ. De dedicatione autem Pantheon in honorem Dei genitricis, & omnium sanctorum dictum satis est supra tertio idus Maias; Hic vero non prętereundū putamus, quod legitur in Martirelogio Bedæ hac die; Pantheon fuisse erectum a Dominitiano Imp. putassē mendum vitio librariorum in codicem irrepsisse nisi constaret eundem auctorem idem scripsisse lib. de sex ætat. in Traiano id quidem a ueritate alienum est, cum constet Augusti tempore a Marco Agrippa tertium consule excitatum anno ab Vrbe condita septingentesimo uicesimoseptimo, ante Christi aduentum an. 25. cuius quidem rei, etsi nullius antiquorum suppeteret testimoniū, ipsa infrōtispicio posita vetus inscriptio, satis indicat quæ habetur adhuc temporibus nostris M. AGRIPPA L. F. CONS. TERTIVM. FECIT. de eodem Dio. lib. 53. histo. Roman. hæc ait: Pantheum, quod perfecit Agrippa, id sic dicitur fortassis, quod in simulachris Martis & Veneris multas Deorum imagines acciperet: vt vero mihi videtur, quod forma conuexa fastigiatam cæli similitudinem ostenderet. Voluit Agrippa in eo Augusti quoque statuā collocare, nomenq; operis ei adscribere neutrum autem eo accipiente, in Pantheo ipso Cæsaris superioris statuam, & suā & Augusti in uestibulo posuit, &c. hæc Dio. Qđ autem Cybelli deorum matri tradunt fuisse dicatum, aliud testari Plinius uidetur, qui hæc proprius spectauit, atque li. 36. na. histo. c. 15. Ioui Vltori fuisse dicatum, affirmat. Compresso nimirum bello ciuili Mar. Antonio & Cleopatra ad Actiacum superatis M. Agrippa iam secundum, indeque & tertium consul, id muneris obtulit Ioui Vindici, cui ob hostes deuictos, aras erigi ac templa, sacrificia offerre, fuisse vsitatum, Romanarum rerum antiqui scriptores, inter quos Tacitus lib. 3. & 15. testatum reliquerunt.

b Cæsarij.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alii recētiores. Huius acta ex uet. man. scri. cod. Sur. edidit tom. 6. plura leguntur de eodem in actis sanctorum Nerei & Achilei apud Sur. tom. 3. die 12. Maij. Quod autem in ijsdem actis, necnō aliquibus Martyrologijs passus legitur sub Claudio Imp. corrigendum uidetur: nā si Traiani temporib. pro Christiana fide certauit, & corpora sanctarū Flauiæ Domitillæ, & sociarū sepulturę mandauit (ut eadem acta testantur) qua ratione post annos

annos centum,& septuaginta sub Claudio potuit coronari? Acta eiusdem martyris scripsisse reperitur Albericus diaconus Casinens. cœnobii, vt auctor est Petrus diac. bibliothecar. Casin. li. de vir. illustr. eius monasterii. c. 21. Eadéque, vt idem testatur c. 46. Gelasius qui ex monacho Casinen. factus est Papa, versib. exornauit. Erat vetus memoria S. Cæsarij martyris Romæ i palatio, cuius meminit S. Greg. Papa in regist. lib. 11. c. 1. eratque ibi abbatia, vna ex vigintiduabus, quas notatas vidimus in antiquo rituali, quod habetur in Bibliotheca Vatic. in cod. man. script. cuius est titulus: Liber censuum. Ea diruta ecclesia, corpus eius trāslatū est in basilicam Helinianam, dictam alio nomine S. Crucis ad Hierusalē in Atrio Sessoriano, vbi hactenus religiosissimè asseruatur, sanctus Bernar. Romam veniés, multis ad martyrem precib. fusis, dentem ex eius capite tandem accipere meruit, vt in eius vita lib. 4. c. 1. legitur Brachiū eiusdem à S. Annone Coloniensi episcopo delatū esse Coloniā, in actis eiusdem Annonis lib. 1. ca. 34. habetur expressum, ibique c. 35. de miraculis scitu dignis ab eodem martyre Romæ editis, prę clarè agitur, apud Sur. tom. 6. die 4. Decembr.

c Benigni.] De eodem hac die Beda, Vsuard. & Ado pluribus. Eius acta ex antiquis monumentis edidit Sur. tom. 6. Mombrit. to. 1. Petrus in catal. lib. 10. c. 3. Plura etiam Sur. in actis SS. Tergemi norū to. 1. Porrò non ab Aureliano Imp. (vt aliqui putant.) sed sub Marco Aurel. passus habetur. Qui enim fieri potest, vt discipulus Polycarpi peruenerit vsque ad tempora Aureliani? De eius reliquiis Greg. Turonen. hist. Franc. lib. 10. c. 31. in fine, qui & agit de eiusdem miraculis lib. de glor. mar. c. 51. De eius venerandi corporis translatione agitur in vita S. Annonis episcopi Colon. lib. primo, capitulo trigesimo octauo.

d Marię ancillæ.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij hac die. Pluribus de ea Vincent. lib. 11. c. 86. & 87. Petrus in catal. lib. 10. c. 14. & alij.

e Cæsarij, Dacij, & soc.] Agunt de his etiam Græci hac die in Menologio.

f Ioannis, & Iacobi.] Græci de ijsdem in Menologio hac die.

g Cyreniæ, & Iulianæ.] De his itidem Græci agunt in dicto sæpius Menologio.

h Austremonii episc.] Huius acta metro scripsit sanctus Proiectus, vt auctor, qui eius uitā scripsit, testatur, quam habes apud Sur. tomo 7. hac die. Meminit eiusdem Greg. Turonen. hist. Fran. lib. 1. c. 30. plurib. de glo. confess. 30. Petr. Clun. li. 1. epist. 2. & alij.

i Marcellini episc.] De eodem Vsuardus hac die. Scribit eius vitā Fortunatus ad S. Germanū episcopum Parisien. extat apud Sur. to. 6. Greg. Turon. de eodem li. de glor. confess. ca. 89. & Petr. in catal. lib. 10. c. 7. ponitur nonus eius sedis episcop. in tab. Democharis.

k Vigoris episc.] Agit de eo Vsuardus, Ado & alij. Eius acta recitat Sur. tom. 6. Petrus in catal. li. 10. c. 5. Trithem. de vir. illust. ord. S. Bened. li. 3. c. 272. & lib. 4. c. 131. Claruit temporibus Childeberti regis Francorum, fuitque decimus eius sedis episcopus.

l Seuerini.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Códitum habetur eius venerabile corpus Tybure ad sancti Laurentij, vt eius ecclesiæ vetera monumēta significant, quæ man. scrip. accepimus.

m Maturni.] Vsuardus de eodem hac die. Eius vitæ acta habet Mombr. tomo 2. & Petrus in catal. lib. 10. cap. 6. uixisse fertur temporibus Maximiani Imperatoris.

2 Quarto Nonas Nouemb. Luna. E xx.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11			

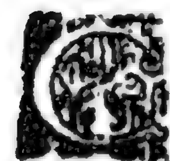

COMMEMORATIO a omnium fidelium Defunctorum, Eodem die natalis sancti Victoris b Pictauiensis episcopi, qui post multa edita scripta, vt sanctus Hieronymus testatur in persecutione Diocletiani martyrio coronatus est. Tergeste passio beati Iusti, c qui in eadem persecutione sub Manatio præside martyrium consummauit. Sebastæ sancrorum Carterii, d Styriaci, Tobiæ, Eudoxii, Agapii, & sociorum martyrum, sub Licio Imperatore. In Perside sanctorum martyrum

Acin-

Acindini, e Pegasii, Aphthonii, Elpidephori, & Anempodisti, cum plurimis sociis. In Africa natalis sanctorum martyrum Publii, f Victoris, Hermetis, & Papiæ. Tarsi in Ciliciæ sanctæ Eustochii g virginis & martyris, quæ sub Iuliano Apostata post dira tormenta, in oratione reddidit spiritum. Laodicæ in Syria S. Theodori h episcopi, qui non solum verbis, sed rebus & virtutibus fuit ornatus. Viennæ S. Georgii i episcopi. In monasterio Agaunensi S. Ambrsii k abbatis. Cyri in Syria S. Marciani l confessoris.

NOVEMBRIS. 2.

a COMMEMORATIO omnium fidelium defunctorũ.] Non recenter statutũ fuit i Ecclesia, vt pro defunctus cõmemorationes anniuersariȩ agerentur. Ex maiorũ traditione (inquit Tertullia. de coron. milit.) pro defunctis annua die facimus. De ijsdem Anniuersarijs repeti cõsuetis S. Gregorius Naziãzenus in oratione in funere Cȩsarij fratris hæc ait: Alia persoluimus, alia daturi sumus, anniuersarios enim honores & commemorationes offerentes, & ij quidem certè, qui superstites relinquentur, hæc Gregor. satisq; sit modo tum ex Latino, tũ ex Græco auctore hȩc mõstrasse; vt tam in Occidentali, quam Orientali Ecclesia illhæc piè religio seque seruari cõsueuisse, intelligantur. alibi. n. de his cumulatè egimus. Vt autem vnà, eademq. die vniuersalis ageretur memoria omnium fidelium defunctorum: omnes id in primis acceptum ferunt sancto Odiloni abbati Cluniacẽsi. Testatur id Petrus Damian. in uita ipsius, & Sigeber. in chron. anno Domini 998. Qđ etenim ille in suis monasterijs faciẽdum curauit; id postmodum Romani Pontificis auctoritate vbique locorum seruandum sacris legibus sancitum videtur, vt vero hac ipsa die post solemnitatẽ omnium sanctorum, ex ordine officii ecclesiastici ratio sumpta videtur. Nam ante Odilonem ducentis ferè annis vixit Amalius Fortunatus episcopus Treuerensis tẽporibus Ludouici Pii Imp.. ad quem' etiam scripsit libros de offic. ecclesiastico. hic (inquam) in lib. de ordinat. antiphonarii c. 65. hæc ait: Post officium sanctorum inserui officium pro mortuis. multi enim transierunt de præsenti seculo, qui non illicò sanctis coniunguntur, pro quibus solito more officium agitur. hæc ibi.

b Victorini.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 10. c. 12. Scribit de eodem S. Hieron. de scrip. eccles. in epist. 13. ad Paulinum, vbi eum appellat inclytum Victorinũ martyrio coronatum. idem in epist. 84. ad Magnum. in præfat. in Euang. Matthæi ad Euseb. in proem. in Isaiã. Ne mireris, lector, si huius Victorini opuscula Gelasius Papa in can. sancto Rom. distin. 15. recẽ fuit inter apocrypha: nam (vt scribit S. Hierony. de script. eccle. in papa) sectatus est victorinus vna cum aliis nonnullis uiris sanctis & eruditis sententiam de Millenario, quæ quidem (ut superius diximus) vsque ad tempora Damasi Papæ, absq; iactura fidei, vel communionis diuisione liberè ferebatur, nec crimini data est papiæ, Iustino martyri, uel aliis, quo minus inter sanctos & ecclesiasticos viros adscriberentur. At uerò, ea damnata sententia, etiam illi fauentes scriptiones iure pro scriptæ uidentur. Rursus autem de Victorino monemus lectorem, incerto quodam modo irrepsisse in synodum Romanam secundam sub Siluestro Papa habitam cap. 2. damnationem Victorini episcopi Pictauiensis cyclos Paschales per peram supputantis: nam nihil prorsus illi commune cum Paschali calculo, uel cum Siluestro Papa, cum iam temporibus Diocletiani fuerit martyrio coronatus. Error supradictus uidetur prouenisse ex alio Victorino Aquitano ecclesiastici calculi supputatore, cuius cyclos erroris coarguit Victor Capuanus, Beda, & alii. qui & vixit tempore Hilarii Papæ, vt scribit Gennadius de uir. illustr. c. 88. vnde apparet canonem illum non esse illius Roman. concilii habiti sub Siluestro, sed alterius, in illud tamen illapsum. vel dicendum de alio quopiam ignoto homine illic agi, & non de Victorino episcopo Pictauiensi: nam in tabulis episcoporum eius ecclesiæ, vnus tantum eius nominis idẽque martyr, ac primus eius sedis episcopus ponitur, de quo hic agitur.

c Iusti.] Eius acta breui compendio recitat Petrus in catal. lib. 10. cap 9. De eodem uet. manu script atque recentiores.

d Carteri, & soc.] Græci etiam de his agunt hac die in Menologio, ubi & eorum certamen describitur.

e Acindini, & soc.] De his item hac die Græci in Monologio. Metaphrastes autem ex antiquis monumentis eorum acta descripsit, quȩ habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

f Publii, & soc.] Beda, & alii recentiores de his agunt hac die.

g Eusto-

g Eustochij.] De eadem Petrus in catalogo. lib. 10. cap. 10. ubi eius acta paucis complexa refert.

h Theodoti episc.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij: Scribit de eodem Euseb. histo. lib. 7. c. vlti. & Niceph. lib. 6. c. 36.

i Georgij episco.] De ipso Beda, & recentiores. Ado Vien. in chro. ponit anno Domini sexcentesimo nonagesimonono; numeráturq; decimus quintus eius sedis episcopus.

K Ambrosij.] Agunt de eo Beda, Vsuard. Ado Petrus in catal. lib. 10. c. 15. & Trithem. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 273.

l Marciani.] De eodem hac item die Græci in Menologio: scripsitque eius res gestas Theodoretus in Theophilo c. 3.

3 Tertio Nonas Nouemb. Luna. F xix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
30	1	2	3	4	5	6	7	7	8	9	10	11	12			

NATALIS sancti Quarti a Apostolorum discipuli. Cæsareæ in cappadocia sanctorum martyrum Germani, b Theophili, Cęsarij, & Vitalis, qui in persecutione Deciana optime duxerunt martyrum. Cæsar Augustæ sanctorum innumerabilium c Martyrum, qui sub Daciano Hispaniarum Præside mirabiliter occubuerũt pro Christo. Viterbij sanctorum martyrum Valentini d presbyteri, & Hilarii diaconi, qui in persecutione Maximiani ob Christi fidem cum saxi pondere in Tyberim præcipitati, & inde ab angelo diuinitus erepti, demum abscissis ceruicibus coronam martyrii perceperunt. In Anglia sanctę Vuenefridę e virginis & martyris. In monasterio Claręuallensi depositio sancti Malachiæ f episcopi Connerthensis in Hybernia, qui multis uirtutibus suo tempore claruit: cuius uitã sanctus Bernardus abbas conscripsit. Eodem die sancti Huberti g Tungrensis episcopi. Viennæ sancti Domini h episcopi & confessoris. Item depositio sancti Pirmini Meldensis episcopi. Vrgellæ in Hispania sancti Hermengaudii k episcopi.

NOVEMBRIS 3.

a QVARTI.] De quo Paulus ad Roma. c. 16. Agũt de eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Hunc Berythi ecclesiæ episcopum datum esse, tradit Doroth. in synopsi idque ex Hyppolyti libel. de 72. discipul.

b Germani, & soc.] Beda, Vsuard. Ado, & Petrus in catal. lib. 10. c. 18. vbi ex priscis tabulis eorum acta paucis describit.

c Innumerab. martyr.] Eadem hyperbole utitur Vsuard. dum de his agit hac die. Hi etenimsunt quos Prudẽtius peristeph. hym. 4. cecinit his Sapphicis, dum de Cæsaraugustana ciuitate agit.

Sola in occursum numerosiores
Martyrum turbas Domino parasti
Sola prædiues pietate multa
Luce frueris:
Vix perens orbis populosa Rœni.

Ipsa vix Roma in solio locata.
Te decus nostrum superare in isto.
munere, digna est.
Omnibus portis sacer immolatus
Sanguis exclusit genus inuidorum
Dæmonum, & nigras pepulit tenebras,
vrbe piata.
Et paulo post de iisdem.
Nec furor quisquam sine laude nostrum
Cessit, aut clari vacuus cruoris
Martyrum semper numerus sub omni
grandine creuit.

Agens de ciuitate Cæsaraugustana Isidorus libro 15. origin. dum eam dicit esset præstantiorem cũctis Hispaniæ ciuitatibus: illustrior est (inquit) florens sanctorum martyrum sepulturis. De his itẽ Petrus in catalog. lib. 10. c. 17. Vasæus in chro. Hispa. pluribus auctor in Flore sanct. Hispa. qui omnes tradunt horum omnium martyrum multitudinem appellatam esse Massam candidã, eo quòd corporum combustorum cineres remanserint niue candidiores, quo signo alijs terris cineribus discreti, collecti sunt de his item agitur in Thes. concio tomo 2 hac die.

d Valentini, & Hilarij.] Horum martyrum man. scrip. accepimus ab ecclesia Viterbiensi.

e Venefridæ.] Huius acta Rupertus abbas Salopiensis conscripsit, quę recitat Sur. in tomo 6. In catalogo script. Britan. traduntur eadem ab Elerio Cambrio scriptis mãdata. Agit de eadem Molan. in addi. ad Vsuard hac diẽ. Quæ autem in iisdem actis de perenni fonte miraculis illic fieri solitis describuntur, maiora his accepi à fidelissimo teste oculato Reuerendiss. D. Thoma episcopo Asaphensi, Romani Pontificis in obeundis episcopalibus functionibus Suffraganeo, uitæ sanctitate, fidei confessione, atque doctrina conspicuo, nuper Romæ dolore omnium optimorum ex humanis sublato.

f Malachiæ episcopi.] Scripsit eius uitæ acta S. Bernardus, qui eundem uiuentem, ac postea defunctum mirifice coluit. Extat eiusdem ad eundẽ epist. 315. 316 & 317. & sermo in eiusdem festiuitate. Excessit è vita (ut idem testatur) ann. Domini millesimo quadragesimo octauo, quarto Nonas Nouembris: ob commemorationem autem defunctorum translata est eius celebritas in hanc diem, quo solemnius agi posset.

g Huberti episcopi.] Eius res gestas ab ipsius discipulo fidelissime scriptas habet Sur. tomo 6. ibique de eius translatione agitur, & de religioso cultu eiusdem memoriæ a regibus impertiri solito: Ordinatus a Sergio Papa, anno Domini sexcentesimo nonagesimo octauo, diem obijt anno 730. numeratur eiusdẽ sedis episcopus tricesimus ordine. Plura de eodem Molan. in indic. sanct. Belg. aitque eundem dedisse Leodio sigillum publicũ sancti martyris Lamberti imagine insignitũ, & huiusmodi inscriptione notatũ SANCTA LEGIA ROMANAE ECCLESIAE FILIA. Reuera quidem, quod ad fidem catholicam pertinet, casta & pudica, quæ semper sanctæ matris sectata vestigia, nullo vnquam hæreseon est fœdata contagio. imo hisce ærumnosis temporibus nostri sæculi, cum hæresum aluuiones Gallias inundarunt; non solum nullis valuit obrui fluctibus, sed stans constantissime ex aduerso, opposuit se pro muro domui Israel; facta forma (ut de Thessalonicensi ecclesia scribit Apostolus) omnibus credentibus; cunctisque circumpositis regionibus illustre edidit seruandæ atque tuendæ religionis exemplum. Sic, faxit Deus, maneat semper: & quod fide prædicat, operibus impleat.

h Domini episcopi.] Dominum hunc appellat Ado Vien. qui in chron. an. Domini 527. hæc de ipso scribit: Viennensis episcopus Dominus floruit; hic tam in diuinis, quam in sæcularibus actibus claruit, amator pauperum, redemptor captiuorum, uitaque probatissimus. hæc Ado. Agit de eodem hac die Molanus in addit. ad Vsuard. ponitur decimus nonus eius sedis episcopus.

i Primi episcopi.] De eodem Beda hac die. Huius uitam conscripsit Vuarmanus comes episcopus Constantiensis, itemque Henricus Augiensis abbas, ut notat Molanus hac die. De eodem Trithem. de uir. illustr. ord. S. Benedicti libro 3. c. 275. & lib. 4 cap. 191. numeratur uigesimus eius sedis episcopus.

k Hermengaudii episcopi.] Tabulæ eius ecclesiæ, & Flos sanct. Hispan. de eodem hac die.

xxij. G Pridie Nonas Nouemb. Luna. 4

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
															1	2

t	ū	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
1	2	3	4	5	6	7	8	8	9	10	11	12	13

BONONIAE sanctorum martyrũ Vitalis a & Agricolæ, quorum prior posterioris seruus antea fuit, postea consors & collega martyrij: in quem persecutores omnia tormentorum genera exercuerunt, ita vt non esset in corpore eius sine vulnere locus, quæ constanter preferens, in oratione, spiritum Deo reddidit: Agricolam uero plurimis clauis cruci affigentes interemerunt. Eorum translationi sanctus Ambrosius cum interesset, martyris clauos, sanguinem triumphalem, & crucis lignum se collegisse refert, ac sub sacris altaribus condidisse. Eodem die natalis sanctorum Philologi b & Patrobæ, sancti Pauli Apostoli discipulorum, Augustoduni sancti Proculi c martyris. In pago Vilcassino sancti Clari d presbyteri & martyris. Ephesi sancti Porphyrij e martyris sub Aureliano Imperatore. Myræ in Lycia sanctorum martyrum Nicandri f episcopi, & Hermæ presbyteri, sub Lybanio præside. Eodem die natalis sancti Pierii g presbyteri Alexandrini, qui in diuinis scripturis nobiliter eruditus, uita purissimus, & ad Christianam philosophiam nudus penitus & expeditus, sub Caro & Diocletiano principibus, regente Alexandrinam ecclesiã Theona, florentissime docuit populos, & diuersos tractatus edidit, post persecutionem vero omne vitæ suæ tempus Romæ versatus, in pace quieuit. Apud Ruthenos in Gallia beati Amantii h episcopi, cuius vita, & sanctitate & miraculis extitit gloriosa. In Bithynia S. Ioannicij i abbatis. In Pannonia apud Albam Regalem depositio beati Emerici k confessoris, filii S. Stephani Hungarorum Regi. Treuiris S. Modestæ l virginis.

NOVEMBRIS 4.

a VITALIS, & Agricolæ.] De his etiam Vsuardus, & alii recentiores: Eorum martyrium describit S. Ambros. lib. de exhortat. ad virgi. ubi & de eorum inuentione atque translatione, de qua & Paulinus in vita sancti Ambrosii. De horum reliquiis meminit Paulinus Nolianus episcopus in Natali nono sancti Felicis Gregor. Turonen. histor. Franc. lib. secundo, c. decimosexto, & de glor. martyr. cap. 43. Petrus in catalo. lib. 10. c. 21. & alii.

b Philologi, & Patrobæ.] Quorum meminit Paulus ad Romanos capit 16. Agunt de his item Græci in Menologio die sequenti. Philologũ Synope, Patrobam Neapoli præfectum esse episcopum, tradit Doroth. in synopsi licet Hippolyt. martyr. lib. de 72. discipul. testetur Patrobam fuisse creatum episcopum Putcolanum, eius corpus asseruatur Romæ in ecclesia sanctæ Mariæ Maioris.

c Proculi] De eodem Vsuard. Ado: Petrus in catal. lib. 11. nu. 309. & alii recentiores.

d Clari.] Vsuardus de eodem & alii astipulanturque uet. man. scrip.

e Porphirii.] Agunt de eodem hac item die Græci in Menolog. eiusq; martyrium describũt.

f Nicandri, & Hermæ.] Græci itidem hac die in Menologio de iisdem agunt.

g Pierii.] De eo Beda, Vsuardus, Ado, & alii: licet deprauatè in aliquibus codicib. pro Pierio, Hierius, vel Ireneus legatur, scribit de Pierio Euseb. hist. lib. 7. c. vlt. Hieron. de script. eccl. & epist. 84. ad Magnum. Erat Alexandriæ ecclesia, Pierii dicta, cuius meminit Epiphan. hæres. 69.

h Amantij episcopi.] Beda, Vsuard. Ado, & alij de eodem. Huius vitam ex antiquis codicibus edidit Sur.tom.6. conscriptamque putat a Fortunato. De eodem mentio habetur in actis S. Quintiani eiusdem sedis episcopi, de quo infra Idibus Nouembris; transtulit enim ipse eiusdem Amātij corpus, ut testatur Grego. Turon. in vit. sanct. patr.cap.4.

i Ioannicij.] Agunt de eodem Græci hac die in Menolog. ac pluribus res ab eo gestas referunt, quas plenius prosecutus est Metaphrastes. extant apud Lipom.tom.5.& Sur.tom.6.

K Emerici.] Eius vitam descripsit Sur.tom.6. ex antiquis man.scrip. Mart. Polon. recenset obitum anno Domini 1032. Chromer. ann. 1036. Agit de eodem Bonfin. de reb. Vngaric. dec.2.lib. 2. Relatus est inter sanctos vna cum S. Stephano rege eius patre a Benedicto Papa octauo, qui dictus est nonus.

l Modestæ.] Plura scripta habentur de ea in vita S. Gertrudis apud Sur.17. Martij. to.2. Trith. de uir. illustr. ord. S. Bened. li.3.c.183. eamq; claruisse ait circa an. Domini sexcentesimū octogesimum, agit de eadem Molan. in addi. ad Vsuard.

xvij. A Nonis Nouemb. Luna. 5

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
2	3	4	5	6	7	8	9	9	10	11	12	13	14			

SANCTI Zachariæ [a] sacerdotis & prophetæ, patris beati Ioannis Baptistę. Tarracinæ in Campania natalis sanctorum martyrū Felicis [b] presbyteri, & Eusebij monachi, qui cum sepelisset sanctos martyres Iulianum & Cæsarium, & multos conuerteret ad fidem Christi, quos S. Felix presbyter baptizabat, vna cū eo tentus est, & ambo ad forum iudicis ducti, nec superati, inde in carcerem inclusi, nocte eadē, cum sacrificare noluissent, decollati sunt. Emesæ in Phœnicia sanctorū martyrum Galationis, [c] & Epistemis coniugis; qui in persecutione Decij flagris cæsi, manib. pedibusq;, & lingua insuper mutilati, deniq; truncato capite martyrium consummarūt. Item sanctorum martyrū Domnini, [d] Theotimi, Philothei, Siluani, & sociorum sub Maximiano Imperatore. Mediolani S. Magni episcopi & confessoris. Brixiæ S. Dominatoris [f] episcopi. Treuiris S Fibitij [g] abbatis. Aureliæ in Gallia S. Læti [h] Presbyteri & confessoris.

NOVEMBRIS 5.

a ZACHARIÆ.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad Nonas Septembr. Præter illa, quæ de ipso scribuntur a Sanct. Luca Euangelist cap. primo. Epiphanius etiam agit pluribus lib. de vit. & interitu Prophet. capit. 23 traditque occisum esse ab Herode inter vestibulum, & altare. eiusdem sententiæ fuit Origenes in Matth. capitu. 25. Petrus Alexandrinus episcopus & martyr, in can. 13. Gregorius Nyssenus oratio. de Christi natiuitate, Basil. homil. de humana Christi generatione, Cyrillus episcop. Alexandrinus libro aduersus Anthropomorphitas; idipsum in sacra Valentinianus Imp. ad episcopos Asiæ, quam recitat Theodoretus histo. lib.4. capitu.7. qui omnes de hoc Dominum Iesum locutum putant apud Matth. capitu 23. cum de Zacharia occiso ab illis inter templum & altare loquitur, quæ licet minus probari Hieronymo videantur, dum explicat illum locum Matthæi c. uigesimotertio, tamen apud me quidem tot tantorumque veterum theologorum plurimum valet assertio. Diuersus prorsus ab his erat

erat commentaria historia ab hereticis excogitata de Zachariæ nece, & visione asini, quam refert, & reprobat Epiphan. hæres. 26. qui (ut diximus) prioris sententiæ est grauissimus assertor. Tertullianus in Scorpiaco, cum agit de Zacharia, qui necatus est inter templum & altare testatur perennes eius cruoris maculas silicib. impressas in templo indelebiles esse relictas, incidi in man. scrip. codicem bibliothecę Vaticanæ, de peregrinatione ad terram sanctam, legiq. inter aliqua, quæ hactenus relicta sunt templi Hierosolymitani uetera monumenta, illic inesse lapidem, in quo recés cruor aspersus indelebili nota aspiceretur, quem dicerent esse sanguinem Zachariæ, qui inter templũ & altare occisus est. Licet & Hieronymus ubi supra, hic ipsa vulgi potius opinione iactata, quã certa veritate constãtia putet. De illa quæstione, an idem fuerit summus sacerdos, satis plene egimus in Annalib. ecclesiast. Caput auté eius asseruatur Romæ in Laterano, ex quo ꝑ dies aliquot olim sanguinem emanasse tradunt. Nec id prętermittimus, quod Iosephus scribit, reperiri adhuc alium Zachariam filiũ Baruchi nobilissimũ ac ditissimum Hebræorum moribusq; laudatissimum, occisum in medio templi a Zelotum factione, temporibus Vespasiani tunc ducis exercitus in Iudęa hæc de ipso Iosephus de bello Iud. lib. 5. c. 1.

b Felicis, & Eusebij.] De ijsdem Beda, Vsuar. & Petr. in catal. lib. 10. c. 28. Agitur de his plurib. in actis S. Cæsarij apud Sur. to. 6. die 1. Nouemb.

c Galationis, & Epistemis.] Agunt & de his Græci in Menologio. Eorum autem acta a Metaphraste fusius descripta recitat Lipom. tomo 5. & Sur. tom. 6.

d Domnini, & soc.] De his item Græci agũt in Menologio hac die.

e Magni episcopi.] De quo & tabu. eccle. Mediolan. ex quibus & Galesinus hac die.

f Dominatoris epis.] De eodem Tab. ecclesiæ Brixianæ. Meminitq; eiusdé Rampertus, eiusdé ecclesiæ episcopus, in sermone de translatione S. Philastrij. numeratur hic decimusquartus post S. Philastrium episcopus ecclesiæ Brix.

g Fibitij abbatis.] Hic licet alicubi episcopus dictus reperiatur, tamen in tabulis episcoporum Treuerensium, quas descripsit Demochã, nullus eius nominis legitur episcopus. Porrò in chron. monast. German. abbatem eum appellat.

h Læti.] De quo etiam Vsuardus hac die, & alij recentiores.

6 Octauo Idus Nouemb. Luna. B xvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
3	4	5	6	7	8	9	10	10	11	12	13	14	15			

THINISSAE in Africa natalis sancti Felicis [a] martyris, qui cõfessus, & ad tormenta dilatus, alio die (vt refert S. Augustinus, Psalmum in eius festiuitate ad populnm exponens) inuentus est in carcere exanimis. Theopoli sanctorum decem [b] Martyrum, qui à Saracenis passi leguntur. Barcinone sancti Seueri [c] episcopi & martyris, qui ob fidem catholicam clauo capite confosso, martyrij coronã accepit. In Phrygia S. Attici. [d] Apud Bergas depositio S. Vuinoci [e] abbatis, qui virtutibus & miraculis clarus, fratribus etiam sibi subditis multo tempore ministrauit. Fundis in Latio S. Felicis [f] monachi. Lemouicis in Aquitania S. Leonardi [g] confessoris, discipuli beati Remigij episcopi: qui nobili genere ortus, solitariam vitam deligens, sanctitate & miraculis claruit, ac præcipue in liberandis captiuis eius virtus enituit.

a FELICIS.] Huius meminit S. Augustinus tract. in Psal. 127. De loco vbi passus est, varia lectio reperitur, legit Beda, Tumissa, Vsuard. & Ado Toniya, alicubi Thiuissa: quæ & verior probatur. est enim Thinissa prope Hippomem in prouincia Numidiæ de qua Ptolomæus in 2. tab. Africæ. In Itiner Antonini Toniza dicitur. eius loci episcopus subscriptus reperitur concilio Carthagin. sub Cypriano apud August. lib. 3. de baptis. contra Donatist. ca. 13. Alia est rursus Tynissa, seu Tunissa, quæ Tunetum dicitur, vicina Vticæ, hodie Tunesi vulgo dicta; a Polybio autem, qui eam exactã describit, Tunes appellata reperitur, quam distare a Carthagine dicit stadijs centum viginti. hæc libro 14. histor. in fin. plura de eadem libro primo.

b Decem martyrum.] De his Beda, Vsuard. Ado, & alii recentiores. Theopolis, vbi hi celebrantur, Antiochia est in Syria: Cur autem, quando ve eo nomine cępta sit nuncupari, consule Niceph. hist. li. 17. c. 3. & hist. Miscel. lib. 16. Cedren. in 2. Iustiniani Imp. ex quo tempore reperies eũdem Imp. Iustinianum eandem ciuitatem in suis sanctionibus Theopolim appellasse. Quod autẽ hi passi dicuntur à Saracenis: eo tempore id accidisse putamus, cùm sub Cosrhoe rege Persarum, ea ciuitas à Saracenis direpta est.

c Sederi episcopi] Hunc ferunt passum in persecutione Diocletiani sub Daciano præside & cũ eo quatuor sacerdotes, vt scribunt Laurentius de Padilla & Vasæus in chron. an. 306. idq; pluribus Flos sanct. Hispan. & Thesaur. concio. tomo 2. hac die. Molanus autẽ in addit. ad Vsuar. hæc habet: Fuit hic vnus septuaginta episcoporum, qui leges Gothicas in Hispania cõdiderũt, hic à Barbaris Gothicis, qui Cataloniam incolebant, clauo capite confosso, martyrio coronatur, an. Christi sexcentesimo trigesimooctauo hæc Molanus vnde autem acceperit, nondum inuenimus: nec alicubi eius nominis episcoporum Barchinonensem legimus in concilijs, quę frequenter illis temporibus coacta sunt in Hispania; nec etiam apud S. Ildefonsum, qui virorum illustriũ eorum temporum seriem tenuit. Fuit alius Seuerus episcopus Malacitanus, qui scripsit aduersus Vincentiũ Cæsaraugustanum episcopũ in Arianã hæresim lapsum circa ann. Domini quingentesimũ octogesimum, vt habet Honorius Augustodunen. de vir. illust. c. 30. de eodem Vincentio Cæsaraugustano lapso in hæresim Arianã tpe Leuigildi regis Gothorum meminit S. Isid. in chron. Gotho.

d Attici.] De quo Vsuardus hac die, & recentiores. De alio Attico & socijs Græci agunt vij. Kalen. Septembr.

e Vniuoci abb.] De eodem Ado, & alij. Eius acta fidelissimè scripta, simulq́, translationem & miracula habet Sur. tom. 6. hac die Molan. et de eo in indic. san. Belg. diuersus hic ab illo, de quo Grego. Turon. de gest. Franc. scribit lib. 5. c. 21. & li. 8. c. 24. Nam hic de quo agimus, lõgè post Gregorij tempora claruit, obijtq́ue anno Domini septingentesimo decimosexto.

f Felicis.] De quo S. Gregorius li. 1. dialo. c. 3. ex quo cæteri acceperunt, qui de ipso agunt.

g Leonardi.] Beda, Ado, & alij recentiores. Habet eius ges gestas Surius to. 6. legimus alias in man. script. cod. ecclesiæ S. Mariæ ad Martyres Romæ, vbi plura de eius pietate in liberandis captiuis agit de eodem Tritthem. de vir. illust. or. S. Bened. lib. 3. c. 29. obijsseque tradit anno Domini quingentesimo quinquagesimo nono.

C Septimo Idus [redacted] Nouembris. Luna. 7

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	11	12	13	14	15	16			

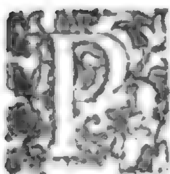

PATAVII depositio sancti Prosdocimi a primi eiusdem ciuitatis episcopi, qui a beato Petro Apostolo episcopus ordinatus, ad prædicandũ Dei verbum ad prædictam ciuitatem missus est vbi multis virtutibus & prodigijs coruscans, beato fine quieuit. Perusiæ sancti Herculani b episcopi & martyris qni iussu Totilæ Gothorum regis decollatus est: cuius corpus ita capiti vnitum atque sanum quadragesimo post abscissionem die (vt scribit sanctus Gregorius Papa) repertum est, ac si

nulla

nulla ferri incisio illud tetigisset. Eodem die sancti Amaranthi c martyris, qui apud Albigēsem urbem exacto agonis fidelis cursu sepultus, uiuit in gloria. Melitine in Armenia passio sanctorū Hieronis, d Nicandri, Hesychij, & aliorū triginta, qui in persecutione Diocletiani sub Lysia præside coronati sunt. Amphipoli in Macedonia sanctorum martyrum Aucti, e Taurionis, & Thessalonicæ. Ancyræ passio sanctorum Melasippi, f Antonij, & Carinæ sub Iuliano Apostata. Coloniæ sancti Engelberti g episcopi, qui pro defensione ecclesiasticæ libertatis, & Romanæ Ecclesiæ obedientia martyrium subire non dubitauit. Alexandriæ beati Achillæ h episcopi, eruditione, fide, conuersatione, ac moribus fuit insignis. In Frisia depositio sancti Vuillibrodi episcopi Traiactensis, qui a beato Sergio Papa ordinatus episcopus, in Frisia & Dania Euangelium prædicauit. Metis sancti Ruffi k episcopi & confessoris, Argentorati sancti Florentij l episcopi.

NOVEMBRIS 7.

a PROSDOCIMI]De eodem tabu. ecclesiæ Patauinæ. Eius res gestas ex antiquis monumentis habet Mombrit. tomo 2. uir. sanct. Petrus in catal. lib. 10. cap. 33. & Scard. lib. antiq. vrb. Patau. lib. 2. clas. 6.

b Herculani episcopi.] Beda de eodem Vsuardus, Ado, & alij recentiores hac die. Eius martyrium describit S. Gregor. Papa dialog. lib. 3. cap. 14. Mombri. tom. 2. uir. sanct. eius acta edidit passumq. refert anno decimoseptimo Iustiniani Imperatoris, est is annus Domini (secundum recentiorum supputationem) quingentesimus quadragesimusquartus. Sigeber. in chron. de ipso eodem anno licet Marian. Scot. passum referat ann. 564. legi & libellum man. scrip miraculorum eius & quidem syncerissimum, nisi quòd in eius exordio ea sunt emendanda, quæ de Iuliani Apostatæ temporibus ab aliquo alio præmissa uidentur: longe enim discrepant inter se tempora Iuliani, & Iustiniani. Trithem. de uir. illustr. ord. sancti Bened. li. 3. c. 24. adnumerat eundem S. Herculanum inter monachos ordinis sancti Benedicti. Ex monastica quidem uita ad episcopatum uenisse, scribit Gregor. constat tamen ijsdem temporibus utrumque uixisse, & annum ante Herculani obitum migrasse ex hac uita S. Benedictum; qui (vt Leo episcopus Ostien. scribit in chro. Casin.) excessit ex humanis ann. Domini 543. uel secundum alios 542. Herculanus autem (vt diximus) anno 544. Qui præest hodie eidem ecclesiæ eiusdem cognominis Reuerendiss. D. Vincentius Herculanus ordinis Prædicatorum omni virtutum & litterarum genere ornatissimus, & tanti prædecessoris dignus in episcopatu successor, in eam sententia uidetur esse procliuior, vt eiusdem nominis duo fuerint eiusdē ciuitatis episcopi; eo quod (vt ait) in actis sanctorum Carpophori & Abundantij martyrū, qui passi sunt temporibus Gentilium Impp habeatur mētio de S. Herculano episcopo Perusino: hæc mihi coram, cum nuper Romæ esset. Post sanctū Herculanum iuniorem (sic enim hunc, de quo agimus, appellare libet) Ioannes eam rexit ecclesiam, cuius mentio habetur in lib. de Rom. Pont. in Vigilio Papa. Fuit alumnus eiusdem S Herculiani S. Floridus episcopus Tiferans, cuius meminit S. Greg dialog. lib. 3. c. 13. & c. 35. licet mendosus codex habeat loco Tifernatis, Tudertinę ecclesiæ fuisse episcopum.

c Amaranthi.] Agunt de eodem Beda, Vsuar. Ado. & alij pluribus Grego. Turo. de glo marty. c. 57. & Petrus in catal lib. 10. c. 35. passus fertur temporibus Decij Imp.

d Hieronis, & soc.] De his item hac die Græci in Menolog. Metaphrastes edidit eorū acta, quæ describit Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

e Aucti, & soc.] Græci de ijsdem hac die in Menologio, ibiq; eorum acta paucis comprehensa narrantur.

f Malasippi, & soc.] Ijdem qui supra in Menologio hac die. ijsdemque verbis.

g Engelberti.] Huius egregia certamina Cæsarius monachus scriptis mandauit extāt apud Sur. to 6. idemq. auctor addidit librum miraculorum, quæ ab eodē post eius obitum sunt edita, passus est anno a Christo 1225. cum sedisset annos sex.

h Achillæ episc.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij hac die. De eodem adhuc presbytero magna cum laude scribit Euseb. hist. lib. 7. c. vlt. Socrat. lib. 1. c. 3. Cassiod. trip. lib. 1. c. 12. Niceph. lib. 6. c. 34. pluraq. in actis S. Petri martyris episc. Alexandrini, de quo inferius sexto Kal. Decēbr. Hunc magnum Achillam appellat S. Athan. orat. 2. contra Arria. Successit hic eidem S. Petro, vt constat ex eodem Athanasio, Achillæ autem Alexander, cui Athanasius subrogatur, Alium Achillē ponit Epipha. in panar. hęres. 69. sedisse imediatè ante Athanasiū; sed ab alijs non adnumeratur inter episcopos Alexandrinos; nam defuncto Alexandro, absente Athanasio, ille tanquam sequester potius, quā vt eps eidem præfuit sedi mensib. tribus, quousq Athanasius e Comitatu, quò fuerat missus, rediret.

i Vuillibrodi episcopi.] Barbarum ac pronunciatu asperū nomen Sergius papa, cū illū Romæ in ecclesia S. Cæciliæ ordinaret episcopum, mutauit in Clementem; tamen priori nomine potius appellatus reperitur. Est ordinatus annò Domini 696. ut testatur Marcellus in uita S. Suiberti cap. 10. qui etiam ibi cap. 7 profitetur se scripsisse eius vitam quam manuscriptam haberi, Molanus refert. Albinus Flaccus eiusdem acta scriptis mandauit. extant apud Sur. tomo 6. Agit de eodem hac die Beda. Vsuard. Ado, alij; idemq. Beda histo. Anglo. lib. 5. c. 16. in fi. & de sex ætat. in Iustiniano secundo. Plura de ipso etiam in uita S. Bonifacij episcopi Moguntini; ac denique Trithem. de uir. illustr. ord. S. Bened. li. 3. c. 137.

K Rufi episcopi.] De eodem Beda, Ado, & alij recentiores. Agit hic Beda de eius trāslatione facta temporibus Clotarij.

l Florentij episcopi.] Eius uitam ex man. scri. edidit Sur. tom. 6. ponitur hic quartus eius sedis episcopus. sedere cœpit anno Domini 663. præfuitq. annis duodecim, ut constat ex tabulis eius ecclesiæ, quas descripsit Demochares. agit de eodem Molanus hac die in addit. ad Vsuard.

xiij. D Sexto Idus Nouemb. Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
5	6	7	8	9	10	11	12	12	13	14	15	16	17			

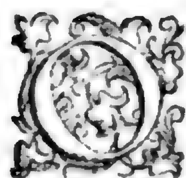

OCTAVA a omnium Sanctorum. Romæ via Lauciana tertio ab Vrbe milliario, passio sanctorum martyrū Claudij, b Nicostrati, Symphoriani, Castorij, & Simplicij: qui primo in carcerem missi, deinde scorpionibus grauissimè cæsi, cum a fide Christi mutari nō possent, iussi sunt Diocletiano in fluuiū pręcipites dari: Item uia Lanicana natalis sanctorum quattuor c Coronatorum fratrum, Seueri: Seueriani, Carpophori, & Victorini, qui sub eodem Imperatore ictibus plumbatarum usque ad mortem cæsi sunt. Horum autem nomina, quæ postea interiectis annis Domino reuelante ostensa sunt, cum minime reperiri tunc potuissent, statutum fuit vt anniuersaria dies ipsorum vna cum illis quinque sub nomine sanctorum quattuor Coronatorū recoleretur: qui mos etiam postquā reuelata sunt, in Ecclesia perseuerauit. Romæ sancti Deusdedit d Papæ, qui tanti meriti fuit, ut leprosum osculo à lepra sanauerit. Bremæ sancti Villehadi e primi eius ciuitatis episcopi, qui unà cum sancto Bonifacio, cuius discipulus fuit, in Frisia & Saxonia Euangelium propagauit. Suessione in Gallia sancti Godefridi f episcopi Ambianensis, magnæ sanctitatis

viri.

viri. Apud Virodunum S. Mauri g episcopi & confessoris. Turonis S. Clari h presbyteri, cuius sanctus Paulinus epitaphium scripsit.

NOVEMBRIS 8.

a OCTAVA omnium Sanct.] Inter maiores Octauas ponitur, de eaque solenniter agi solitum, iudicat prædictus manu scrip. codex ecclesiæ sanctæ Mariæ ad Martyres.

b Claudij, & soc.] De ijsdem Beda pluribus, Vsuardus, & Ado. Horum acta edita habentur a Mombrit. to. 1. sed in nonnullis corrigenda, alia Surius breuiora tom. 6. sed prolixiora man. scrip. habemus in nostra bibliotheca.

c Quatuor Coronat.] Beda, & alij omnes de ijsdem hac die. Honorius Papa eisdem martyribus ecclesiam erexit, ut constat ex libro de Roman. Pontificibus. Vetus fuit Romæ & adhuc est titulus nomine sanctorum quatuor Coronatorũ, cuius mentio habetur apud S. Gregorium in regist. lib. 4. indict. 13. c. 44. in fine. Horum martyrũ corpora a Leone quarto Rom. Pont. fuisse inuenta, eiusdem acta, quæ ab Anastasio Bibliothecario putantur conscripta, testantur, vbi de eorum ecclesia ab eodem restituta, multorumque sanctorum (quas recenset) reliquijs locupletata, exacta mentio habetur.

d Deusdedit Papæ.] Successit hic Bonifacio quarto, egimus pluribus de eodem in Annal. eccles.

e Vuilleadi epis.] Eius res gestas fideliter scriptas habet Sur. to. 6. Plura de eodem Crantz. in Saxon. lib. 2. c. 14. & 15. & in hist. eccles. Saxon. li. 1. c. 7. & 8. Ordinatus fuit eius sedis episcopus anno Domini septingentesimo octogesimo octauo. De eodem alij plures ac nouissime Trithem. de vir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 195.

f Godefridi episcopi.] Huius vitam scriptam a Nicolao monacho recitat Sur. tom. 6. Migrauit ex hac vita anno Domini 1013. translatio autem facta anno 1138. vt eius acta testantur. adnumeratur inter episcopos Ambianenses. tricesimus quartus ordine.

g Mauri episcopi.] De quo tabulæ eius ecclesiæ, ponitur que secundus eius sedis episcopus, obiitque diem anno Domini 150. vt apud Demochar. legitur.

h Clari.] Seuerus de ipso scribit epistola 2. ad Aurelianum diaconum de obitu sancti Martini, & in vit. S. Marc. cap. 25. sepultusque est in ecclesia, quam idem Seuerus erexit, de qua S. Paulinus, Nolanus episcopus in epist. 12. ad Seuerum, vbi etiam habentur tria epitaphia in sepulchro illius ad perpetuam memoriam describenda, quorum tantum exordia hic referimus, estque primi eiusmodi initium.

Nominis vt titulo, sic mentis lumine Clarus
Presbyter hoc tegitur, sed membra caduca sepulchro &c. Secundi autem est exordium.
Presbyter hic situs est meritis & nomine Clarus,
Martino studijs comes, & meriti modo consors &c. Tertium autem ita incipit.
Clare fide, præclare actu, clarissime fructu,
Qui meritis titulum nominis æquiparas. &c.

9 Quinto Idus Nouembris Luna. E xiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	13	14	15	16	17	18			

ROMAE dedicatio a Basilicę Saluatoris. b Amaseæ in Ponto natalis S. Theodori c militis, qui tempore Maximiani Imperatoris pro Christianæ fidei confessione fortiter cæsus, & in carcerẽ missus, deinde Domino sibi apparente, ac monente vt constanter & vtiliter ageret, releuatus est: nouissime postquam equuleo suspensus, & ungulis

gulis corrasus est, ita ut eius interiora nuda apparerent, ardentibus ignibus comburendus traditur: cuius laudes S. Gregorius Nissenus præclaro encomio celebrauit. Tyanæ in Cappadocia passio sancti Orestis, d sub Diocletiano Imperatore Thessalonicæ S. Alexandri martyris, sub Maximiano principe. Apud Bituricas S. Vrsini f confessoris, qui Romæ ordinatus a successoribus Apostolorum, primus eidem vrbi destinatur episcopus Neapoli in Campania S. Agrippini g episcopi, miraculis clari. Constantinopoli sanctarũ virginum Eustoliæ h Romanæ, & Sopatræ filiæ Mauritij Imperatoris. Beryti in Syria commemoratio i imaginis Saluatoris, quæ a Iudæis crucifixa, tam copiosum emisit sanguinem, vt Orientales & Occidentales ecclesiæ ex eo vbertim acceperint.

NOVEMBRIS 9.

a DEDICATIO Basilicæ Saluatoris.] Variis nominibus eadem Basilica dicta reperitur, siquidem in registro S. Gregorij lib. 11. cap. 2. appellatur Basilica Iulij, hæc etenim ibi scripta leguntur; Acclamatum est in Lateranis in Basilica Iulij ab omni clero &c. Non tamen existimo a Iulio Papa ita dictam, nam duas illum erexisse basilicas, alteram iuxta Forum, via Flamina alteram, tradit liber de Roman. Pontifi. Vetus enim Vrbis monumentum erat Basilica Iulii, cuius meminit Plin. lib. 5. epist. 11. Dicta est etiam Basilica Lateranensis, seu Laterani; ita enim appellant eam S. Hieron. episto. 30. in epitaphio Fabiolæ, & Prudentius contra Symmachum, sic dicta ab ædibus Laterani, quæ (ut Publius Vict. scribit) erant in regione secta, Cælimontana nuncupata. Fuisse eas magnificẽtissimas testatur Iulius Capitolinus in Marco Aurel. Imper. & Victor in Seuero: quæ postea temporibus Constantini cesserunt Faustæ Augustæ, ibique sub Melchiade habita est synodus in causa Cæciliani, ut scribit Optat. Mileuit. lib. 1 contra Parmen. Dicta etiam inuenitur Basilica Constantiana: quod dictas ædificiorum moles in ecclesiam mutarit, auxerit, ornaritque. Appellata est etiam Basilica Saluatoris, eo quod ipsi Saluatori omnium Iesu Christo Deo uero dicata potissimum esset, cum alioqui omnes etiam sanctorum ecclesias Deo optimo maximo dicari consueuisse, scribat S. Augustinus de ciuit. Dei, lib. 22. c. 10. Rursus autem adiacẽtia oratoria S Ioannes Baptistæ, & sancti Ioannis Euangelistæ ab Hilario Papa constructa in baptisterio Constantini, effecerunt, ut eadem Basilica dicatur etiam nomine S. Ioannis. Non ab re facere videmur, si hic ponamus de eadem basilica præclarum elogium Petri Damiani S. Rom. Ecclesiæ Card. episc. Portuensis, quem ob singularem vitæ sanctitatem, egregiam eruditionem, ac zelũ ecclesiasticæ disciplinæ Hieronymum iuniorẽ in uenimus appellatum. Is (inquam) in epistola ad Cardinales S. Romanæ Ecclesię hęc inter alia scribit: Lateranensis ecclesia, sicut Saluatoris est insignita uocabulo, qui nimirum est caput omnium electorum, ita mater, & quidam apex & uertex omnium per orbem ecclesiarum, hæc septẽ Cardinales habet episcopos, quibus solis post Apostolicum, sacrosanctum illud altare licet accedere, ac diuina mysteria celebrare &c. De eadem rursus ad Cadaloum schismaticum, his uerbis: Hæc igitur ad honorem condita Saluatoris, culmen, & summitas totius Christianæ religionis effecta (ut ita dixerim) Ecclesia est ecclesiarum, & sancta sanctorum. Habet enim intrinsecus beatorum Apostolorum Petri & Pauli diuersis quidem locis constitutas ecclesias, sed sui compage sacramẽti (quia videlicet in quodã meditullio posita, quasi caput membris supereminet) indifferenter unitas. His itaque tanquam expansis diuina misericordiæ brachijs, summa illa & venerabilis Ecclesia omnem ambitũ totius orbis amplectitur omnes qui saluari appetunt, in materno pietatis gremio confouet, & tuetur. Hac Iesus, summus videlicet Pontifex arce subnixus, totam in orbe terrarum Ecclesiam suã sacramenti unitate confœderat, ut unus pastor meritò, & una dicat Ecclesia, &c. Hæc idcirco, hic descripsisse voluimus, ut ostẽdatur optimo quidẽ iure eius Basilicæ dedicationẽ in uniuersa Ecclesia celebrari: utpote quæ sit parens ac caput omniũ ecclesiarum. Quod pertinet ad dedicationem ecclesiarũ, adhuc addimus, non solum olim agi solitam anniuersariam solennitatem more maiorum, dedicationis ecclesiæ, sed

sed etiam consecrationis altaris, idq; exploratum habetur ex serm. S. Augustini 252. de tempore, itemque ex alio eiusdem 255. de tempore. Porrò vnicuiq; altari cōsecrato assistere Angelum Dei, extat egregium exemplum in prat. spir. Sophron. c. 4. At verò non vnum tantum altare in ecclesia construi & consecrari olim moris fuisse (vt garriunt hæretici) sed plura, habes testimoniū S. Gregorij Papæ in regist. lib. 5. epist. 50. ad Palladium episc. Sanctonens. vbi agit de ecclesia in honorem Apostolorum, aliorumq; sanctorum constructa, deq; tredecim ibi altaribus erectis, ac dedicandis.

b Saluatoris.] De hoc nomine S. Augustinus de Trinitate lib. 3. c. 10 hæc ait: Qui est Hebraicè Iesus, Græcè σωτήρ, nostra autem locutione, Saluator. Quod verbum Latina lingua antea non habebat, sed habere poterat, sicut potuit quādo voluit. hæc Augustinus. Quo magis mirandum est, non solum hæreticos, qui dedita opera ab Ecclesiæ catholicæ consuetudine dissentium, sed ex nostris & nōnullos Latinæ eloquentiæ studiosos, a Saluatoris voce tantopere obhorrere, cuius loco seruatorem dicunt, tanquā hoc sit Ciceronianum verbum, alterum non sit. Atqui per esset in negotio fidei, & dictionū nostrarū proprietate Augustino magis, ac cæteris patrib. doctissimis ac sanctissimis, q̄ Ciceroni auscultare. Quāquā nūc quidē Tullio saltem ipsi Latinitatis magistro cedēdū esset qui disertis verbis negat Græcū vocē σωτήρ, vno Latino verbo exprimi posse. Ipsum audiamus, cuius hæc sunt verba in septim. Verrin. li. 4. Itaq; eū nō solū patronū illius insulæ, sed etiam sotera, inscriptū vidi Syracusis, hoc quātū est? Ita magnū, vt Latino vno verbo exprimi nō possit. Is est nimirū soter, qui salutem dedit. hæc ille. Ecce (vt vides) vox vna illa seruator, non est visa satis efficax, quæ Græcam vocem Latinè æquè redderet, vnde noua potius fuit excogitanda: quod tū in his quæ religionis sunt, sed & in his quæ spectāt ad scientias, artesq; optimo iure fieri posse ac debere, idem Cicero docet lib 3. de finib. cuius & in eodem libro est illa grauis & tāto oratore digna sententia, qua ait: Hujusmodi res (ad philosophiam spectātes videlicet) dicere ornatè velle, puerile est, planè aūt & perspicuè expedire posse, docti & intelligentis est viri. hæc ipse. Ego quidē eloquētiæ & Latinè loquendi studiū nō reprehēdo, ita tñ, vt religioni seruiat, nō imperet, in qua sentētia excellenti doctrina & iudicio viros fidei nostræ colūnas esse nouimus Augustinū Hieronymū, Ambrosiū, & alios cōplures, quos recitare per facilè possem, sed nolo, ne lōgius ab instituti nostri rōne discedā; citabo tamen breuiter aliquot loca. id etenim August. de doctrin. Christian. li. 2. c. 13. & contra Crescon. li. 2. c. 1. Ambros. cōmen. in Luc. c. 2. Hieron. in comm. in Ezechiel. c. 40. Arnob. lib. 1. aduersus Gentes. Niceph. hist. lib. 8. cap. 42. & alii profitentur; nouissimè verò & Molanus vir quidem eruditus de eadem voce agens reprehendit eos qui seruatorem pro Saluatore inepte dicere consueuerunt, in annot. ad Vsuard. ad quintum Kal. Martij in prima edit.

c Theodori.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij Latinorum; Græci autem xiij. kal. Martij in Menologio, & in constit. Emmanuelis Imper. Hic ab eis dictus est Theodorus tyro ad differentiā Theodori ducis; appellatus est & Amasenus ob locum, vbi passus est; dictus & Euchaita, à ciuitate, in quam eius corpus translatum est, quæ ab eodem postea nominata est Theodoropolis a Ioanne Zemisce Imp. qui ob ingentem victoriā eius precibus habitam, eidem amplissimam erexit basilicam, annuamque celebritatem auxit, vt scribit Zonar. in 3. part. Annal. in Ioan. Imp. & Cedren. in compend. in eodem. De celebratione eius diei festi habetur in actis S. Alipij Cionitæ c. 7. ex Metaphraste die 26. Nouembr. apud Sur. tomo 6. Huius res gestas, ac præclarum martyrium descripsit Metaphrastes die 17. Februar. ibidem etiam recitantur duæ orationes in eius laudem, quarum altera dicta est a Greg. Nysseno, altera verò a Nectario episcopo Constantinopolitano: Constantinopoli etenim percelebris fuit eiusdem martyris cultus, vbi basilicam vetustate pene collapsam Iustinianus Imperator restituendam curauit, vt scribit Procop. lib. 1. de ædif. Iustin. Imperat. De eadem in auth. vt determ. sit num. cler. collat. 1. titu. 3. Romæ etiam adhuc superest eiusdem martyris ecclesia ad Palatini radices, quam inter diaconias numeratam reperi. Habemus eiusdem martyris acta man. scrip. in nostra bibliotheca. De nobili memoria Theodori martyris apud Damascum posita, meminit Ioan. Damascen. de imag. orat. 3. vbi & de miraculo ex imagine eiusdem martyris agitur. Erat celebris peregrinatio in Oriente Euchaitam ad S. Theodorum, de qua prat. spir. c. 180.

d Orestis, aliter Arestis.] De eodē Græci etiā hac die in Menologio. Acta autem eius a Metaphraste edita, habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. De ecclesię huius S. Orestis martyris redditibus orta est contentio inter Anthimum episcopum Tyanę in Cappadocia & S. Basilium: cuius meminit S Gregor. Nazianz in oratione dicta in laudem Basilij.

e Alexandri.] Agunt de eo item Græci in Menologio, vbi eius nobile certamen describitur.

f Vrsini.] De eodem Beda, Vsuardus, & Ado. Pluribus autem Gregor. Turonen. de glo. confess. cap. 80. Petrus Cluniacen. libro primo epist. secunda, & Petrus Aequilin. in catalog. lib. 10. cap. 41.

g Agrippini episc.] Extant eius acta ex antiquis monumentis Neapolitanæ ecclesiæ, edita a

Paulo

Paulo Regio. legi & libello miraculorum eius seorsum positum.

h Eustoliæ, & Soparræ.] De his etiam Græci in Menologio earumque acta referunt.

i Commemoratio imaginis Saluatoris.] Vetus consuetudo tam in Orientali, quam in Occidentali ecclesia fuit & hactenus perseuerat, vt hac die miraculum ex eadem imagine olim editum annua celebritate recoleretur. In concilio Nicæno secundo, actione quarta, ubi res gestæ historia recensetur, hæc ex ea legũtur: Hæc insuper ab eis afflagitamus, vt per annos singulos, mense Nouẽbri, qui apud Hebræos est nonus, apud nos verò vndecimus, nona die ipsius, idest quinto Idus Nouembris, non minori reuerentia, quam Natalis Domini, aut Paschalis ipsa dies præcipua obseruatione colatur, hæc ibi. Contigit eiusmodi insigne miraculum temporibus Constantini iunioris & Irenes AA. vt in historia man. scrip. quæ in aliquibus ecclesijs legi consueuit, quam & in antiquo codice apud nos habemus, apparet, quod & testatur Sigeber. in chron. anno Domini 765. Hæc cũ ita se habeant, planè constat auctorem illius historiæ non esse Athanasium Alexandrinum episcopum, vt habet recens inscriptio, nec à S. Synodo tanquam Athanasij illius cognitam cum etenim alicuius magni theologi illic de sacris imaginib. citatur sententia, eundem perhonorificè, ac proclaris elogijs nominare consueuerunt. Sane quidẽ Ioannis Damascenus, qui tres selectissimas de sacris imaginibus scripsit orationes, in quibus cũ à S. Athanasij tum à cæterorum scriptis testimonia mutuatur, nihil prorsus habet eiusmodi historia imaginis crucifixæ. Vnde satis esse argumẽto uidetur, post illas Ioannis Damasceni scriptiones id contigisse; prædictorum Augustorum temporibus, quorum anno octauo prædicta synodus celebrata est. Nomen itaque Athanasij Alexãdrini aliunde irrepsisse videtur: nam in dicto codice peruetusto hæc charactere Longobardo scripta leguntur: Sermo sanctæ memoriæ patris nostri Athanasij de imagine Iesu Christi veri Dei æterni, quod factũ est miraculum magnum in ciuitate Beryto tempore Constantini iunioris, & Irenes vxoris eius. Sustollite oculos &c. Sequuntur cætera, quæ ibidem leguntur. Vnde alicuius alterius potius Athanasij in Syria episcopi, quam Alexandrini tractatus ille esse cõspicitur, dignus tamen, cui fides integra adhibeatur ab omnibus. At vero non tantum de imagine crucifixa, sed & de alia ad Abagarum missa Græci annuam celebritatem agere consueuerunt xvij. kal. Septẽbris, vt constat ex eorum Menologio, eandemque historiam in aliquibus ecclesijs legi mos fuit, vt inspici potest in cod. man. scrip. ecclesiæ S. Mariæ ad martyres. Scimus Galasium Papam inter apocryphas recepisse epistolas illas Iesu nomine, & Abagari. Sed quid mirum si probasset vt Christi verba, inter scripturas canonicas fuissent profecto adnumerandæ. Ad quod ad imaginis historiam pertinet, nihil omnino Gelasius: quam quidẽ agnitam nouimus à patribus prędictę synodi Nicęnę act. quinta. Agnouit ac recepit eam Stephanus Papa in conc. Romano, vt auctor est Hadrianus Papa, qui eam tuetur historia in epistola, quã scripsit ad Carolum magnum Imp. Ioãnes Damascenus eandem recipit lib. 4. de fide orthodoxa cap. 17. Scribit de eadem imagine atque miraculis in de editis Euagr. Schol. hist. lib. 4. c. 26. Niceph. lib. 2. c. 7. De eadem est luculenta oratio Constãtini Porphyrogeniti. Imp. apud Metaphrastem 16. Augusti. in nonnullis sanctorum actis de eadem celebris mentio habetur, vt in vita sanctorum Samonis, & Guriæ apud Metaphrastem 15. Nouẽbris: in passione sancti Stephani iunioris, necnon in vita S. Alexij. Et ne quid prætereamus, agunt Græci etiam in commemorationẽ anniuersariã quinto Idus Augusti alterius miraculi ex sacra imagine Saluatoris, quæ Constantinopoli à Iudæo ferro percussa, sanguinem fundens, in puteum deiecta est, cuius rei gestæ historiam in eodem vetusto codice apud nos man. scripta habemus.

xij F Quarto Idus Nouemb. Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	14	15	16	17	18	19			

NATALIS sanctorũ martyrum Typhonis,[a] & Respicij, & Nymphæ virginis. In territorio Agathẽsi sanctorum martyrũ Tyberij,[b] Modesti, & Florentiæ, qui tempore Diocletiani varijs tormentis cruciati, martyrium compleuerunt. Antiochiæ sanctorum Demetrij[c] episcopi

episcopi

episcopi, Aniani diaconi Eustosij, & aliorū uiginti martyrum: Rauennę sancti Probi [d] episcopi, miraculis clari. Aurelianis sancti monitoris [e] episcopi & confessoris. In Anglia sancti Iusti [f] episcopi, qui una cum Augustino, Mellito, & aliis a beato Gregorio Papa in eam insulam missus ad prædicandum Euāgeliū, ibidē sanctitate celebrris obdormiuit in Domino. In oppido Milledu no sancti Leonis [g] confessoris. Iconij in Lycaonia sanctarum mulierum Tryphenæ [h] & Tryphosę, quę beati Pauli pdicatione & exēplo Theclæ in Christiana disciplina plurimū pfecerūt. In Paro īsula sāctę Theoctistes [i] virginis.

NOVEMBRIS 10.

a TRYPHONIS, & soc.] Latini de his hac die; Græci autem in Menologio de Tryphone tantum ad Kalendas Februarij. Celebris erat cultus Tryphonis martyris Constantinopoli, in cuius honorem Iustinianus Imp. erexit ecclesiam, de qua Procop lib. 1. de ædif. Iustinian. Imp. Horum martyrum diuersa acta feruntur, quorum alia habēt, passos esse in Saxonia, alia Apameæ in Syria, alia Niceæ in Bithynia. De Saxonia scribit Petrus in catal. lib. 10. c. 42. de Apamea acta ipsorum de Nicæa Antoninus in prima parte tit. 7. c. 7. § 7. habemus in nostra bibliotheca Tryphonis, & Respicij acta man. scrip. quorum est exordium. Mortuo Gordiano, & successore eius Philippo, &c. ubi hos genere Phrygas tētos esse apud Apameā ac Nicæā perductos, ibidē consummasse martyrium sub Decio Imp. Aquilino præfecto, & Pōpeiano Primoscrinio traditur. Nymphæ vero seorsum posita habentur acta, quæ incipiunt: In Sicilia, insula, ciuitate Panormo, &c. Fertur in eis, eādem post multa certamina, Romam uenisse, ibique in pace quieuisse: quæ tamen diuersa uidentur ab ijs, quæ de eadem in alijs actis leguntur. In tāta rerū perplexitate, & diuersitate; quæ fuerit sententia Reuerendissimi D. Lindani epis. Ruremundensis, cū de his coram ageremus, paucis perstringam. Dum enim, ut superius diximus, occupationes ecclesiasticæ. Romæ eum detinerent, inspiceretq; in ecclesia S. Spiritus in Saxia maiori sub altari, summo cum honore prædictorum trium martyrū uenerāda corpora asseruari; mox in eam perductus est sententiam, ut locus sepulturæ martyrū pro loco passionis in prædictis actis sit positus. Cum enim nullus antiquorum, vel recentiorum auctorum, qui res Saxonum sunt prosecuti, de prædictis martyribus uel leuiter saltē meminisse reperiatur; adduci minime potuit, ut ijdem in Saxonia passi fuerint sed ex loco: eorum sepulturæ errandi acceptam esse occasionem: existimans locum illum inter Tiberim & basilicam S. Petri positum qui nūc Saxia nuncupatur: olim Saxoniam, a Saxonibus illic degentibus, esse dictū. Certe Anastasius bibliothecarius, vel quiuis alius sit auctor, q res Leonis quarti Romani Pōtificis est prosecutus, locū illū, Vicū Saxonum appellat; meminitq; scholæ Saxonum illic positæ. Expugnati etenim Saxones à Carolo Magno Imp. cum ijdem sepius rebellassent, tādem solū uertere coacti sunt, compluresq; illorū Christiana fide atq; ecclesiastica disciplina imbuendi, Romam sunt missi, qui humanissime in urbe accepti cum essent, locum illum apud basilicam S. Petri ad habitandum acceperunt qui & à nouis accolis nomen accepit, ut Vicus Saxonū, & Shola Saxonum, cuius est etiam mentio in Leone tertio, diceretur hæc est accuratissimi ad disertissimi R. D. Lindani sententia: cui & ego perlibenter assipulor: ea enim multæ soluuntur ambages.

b Tiberij, & soc.] De his etiā Beda, Vsuardus, Ado, & Petrus in catal. lib. 10 c. 46.

c Demetrij, & soc.] Beda, Vsuardus, & alij recentiores de ijsdem agunt hac die.

d Probi episcopi.] Tabulæ ecclesiæ Rauen. Petrus in catal. li. 10. c. 45. Hier. Rub. in hist. Rauen. lib. 1. ubi & de eius translatione agitur. & Molan. in addit. ad Vsuardum.

e Monitoris episcopi.] De eodem hac die Beda, Ado, & alij. Enumeratur undecimus eius ciuitatis episcopus in tab. Democh.

f Iusti episcopi.] Scribit de eo pluribus Beda de gest. Anglor. lib. 1. c. 29. li. 2. c 3. 5. 6. 7. 8. & 18. & in epitome, & alij plures auctores, qui prosecuti sunt res Anglorum eadem quæ Beda, referentes. uita functus est anno Domini sexcentesimo trigesimosecundo.

g Leonis confess.] De eo uetera man. script. sicut & in uet. Martyrolog. Roman.

h Triphennæ, & Triphosæ.] Meminit harum Paul. ad Roman. c. 16. Agiturque de his in actis sanctæ Theclæ, de quorum certa fide superius egimus die 23. Septembr.

i Theoctistes.] De eadem hac die Græci in Menologio; eius uitam a Metaphraste editam, refert Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

Tertius

xj.G Tertius Idus Nouembris. Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	15	16	17	18	19	20			

TVRONIS in Gallia natalis beati Martini [a] epiſcopi & confeſſoris, cuius vita tantis extit miraculis glorioſa, vt trium mortuorum meruerit eſſe ſuſcitator. Cotyæi in Phrygia inſignis paſſio S. Mennæ [b] Aegyptij militis, qui in perſecutione Diocletiani, poſtquam abiecto militiæ cingulo, meruit cœleſti Regi ſecreta conuerſatione in eremo militare, procedens in publicum, & ſe Chriſtianum libera voce declarans, primo diris cruciatibus examinatur, nouiſſimè fixis in oratione genibus Domino Ieſu Chriſto gratias agens, gladio cæſus eſt, ac multis poſt mortem miraculis claruit. Rauennæ ſanctornm martyrum Valentini, [c] Feliciani, & Victorini, qui in perſecutione Diocletiani coronati ſunt. In Meſopotamia S. Athenodori [d] martyris, ſub eodem Diocletiano, & Eleuſio præſide ignibus cruciatus, & alijs ſupplicijs tortus, demũ capitis damnatus, cum carnifex corruiſſet, nec vllus alius gladio illum ferire auſus eſſet, orans obdormiuit in Domino. Lugduni S. Verani [e] epiſcopi, cuius vita fide & virtutum meritis fuit illuſtris. In monaſterio Cryptæ ferratæ in agro Tuſculano S. Bartholomæi [f] abbatis, ſocij beati Nili, cuius vitam ipſe conſcripſit. In prouincia Samnii ſancti Mennæ [g] ſolitarii, cuius virtutes & miracula ſanctus Gregorius Papa commemorat.

NOVEMBRIS 11.

a MARTINI epiſcopi.] De eodem Beda, & alij, & alij omnes hac die; itemq; in capitularib. regũ Franc. lib. 6. c. 186. ubi de ferijs agitur, his verbis: In tranſitu ſancti Martini tertio Idus Nouembris diem vnum Scripſit eius res geſtas in primis Sulpitius Seuerus commentario de vita ipſius, tribus libris dialogorum, & epiſtolis tribus. Paulinus Nolanus epiſcopus carmine eius acta cecinit, vt teſtatur Fortunatus his verſibus.

Stemmate, corde, fide, pollens Paulinus, & arte
Verſibus explicuit Martini dogma magiſtri.

Citat Greg. Turon. ſextum librum carminum S. Paulini de vita ſancti Martini lib. 1. miraculorum eiuſdem ſancti. Venantius Fortunatus & ipſe quatuor libris carminum, qui extant, complexus eſt eiuſdem vitæ acta, prout idem Gregor. Turon. teſtatur. Eiuſdẽ ſancti miracula quatuor libris proſecutus eſt ipſe Gregor. Turon. egitque de eius translationi. Item S. Oddo abbas Cluniacẽſis ſcripſit hiſtoriam de eiuſdẽ trãslatione facta in Burgundiam tempore incurſionis Danorum, deque eius reſtitutione, addito de laudibus eiuſdem tractatu. Porrò tanti viri res geſtæ omni monimẽtorum genere conſecratæ ſunt a pleriſque Latinorum, & Græcorum; nam Sozom. de ipſo ſcribit lib. 3. c. 13. Niceph lib. 9. c. 16. & alij Fuit dies ordinationis eius, qui & translationis, quarto nonas Iulij,

Iulij, vt idem Gregor. Turon. scribit lib. 1. miracul. cap. 6. & de gest. Franc. hist. lib. 2. c. 14. hac autem die, è vita migrauit (vt ait) Cæsario, & Attico consf. anno Domini (secundum supputationẽ recentiorum) 397. ætatis verò ipsius, vt idem auctor scribit, anno octogesimoprimo. Sed si annos Martini deducas ex his quæ scribit Seuerus in vita ipsius, longe minorem annorum numerum eũ vixisse reperies. siquidem (vt idem scribit cap. 2. & 3.) annos natus decem & octo baptizatus est, & post baptismum biennio duntaxat militauit, quando Iuliano Apostata cum exercitu in Gallijs agente, se abdicauit. Contigit aduentus Iuliani in Gallias (vt scribit Amm. Macellinus lib. 26.) consf. Constantio octauum, & Iuliano, numeratur is annus à Christo 356. Quòd si demus ẽt, Martini abdicationem a militia factam esse eodẽ anno, quo in Gallias venit Iulianus, constetque eundem Martinum vixisse vsque ad consulatum Cæsarij & Attici, ipsum annum Domini trecentesimum nonagesimum septimum: satis apparet ex his Martinum annos ad summum sexaginta unum vixisse. Ex his arguuntur Marianus Scotus, & alij, qui maiorem annorum numerũ Martino tribuunt. Hæc quidem ita se habent, si tantum vsque ad consulatum Cæsarij, & Attici, ex sententia Gregorij Turonensis, Martinum vixisse dixerimus: uerum si Seuero credamus, qui lib. dialog. ait S. Martinũ vixisse annos sexdecim ab illo conuenticulo, quo damnatæ cõmunionis episcopis, licet inuitus, vt Maximo satisfaceret, se immiscuit; vixisse eum reperies annos sexagintasex. Nam Priscillianus ac socij occisi sunt a Maximo Imp. (vt auctor est S. Prosper in chronico,) Arcadio & Bautone consf. quorũ necis causa, quã prædicti episcopi a Maximo contra morem ecclesiastici cum expetissent, iidem damnati sunt. sequenti verò anno, sub cõsulatu Euodij, Martinus Maximũ adiens, illorum synodo inuitus interfuit, vt Seuerus demonstrat in vita ipsius. c. 23. a quo tẽpore si annos sexdecim numeres, peruenisse eum reperies vsque ad annum Domini quadringentesimo secundum, qui est annus quintus a consulatu Cæsarij & Attici, quo eum obijsse, falsò (ut apparet) testatur Gregorius. Quibus omnibus redarguuntur ea etiam, quę idem Gregorius scribit de Martino, quòd per visum interfuit funeri S. Ambrosij quẽ ex prædictis constat ante S. Martinũ diem suum obiisse. In his enim plus esse deferendũ Sulpitio Seuero eius discipulo, quam cæteris; omnis ratio persuadet. Cæterum de his pluribus in Annalibus actũ est. Nõ omittendum, quòd hoc ipso mense decimaquarta die de eodem sancto agebatur alia solemnitas. Receptio sancti Martini dicta, vt constat ex primo concilio Turonensi, in cuius exordio hæc leguntur: Seuero V. C. consule, sub die 18. kalen. Decembr. cum ad sacratissimam festiuitatem, qua diui Martini. Receptio celebratur. &c. existimamus autem hanc illam esse diem, qua post altercationes Pictauiensium, conantium sibi vendicare corpus eiusdem sancti, à Turonensibus ipsum clam ablatum atque nauigio impositũ magna omnium alacritate in Turonensem ciuitatem receptum est, ut scribit Grego. Turonen. hist. Franc. lib. 1. cap. ult.

b Mennæ.] De quo etiam Beda, ac cæteri Latinorum; Græci etiam in Menologio hac die de eodem agunt. Eius acta a Metaphraste descripta habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. ibique extat præclarum de eo encomium cõscriptum à Timotheo Alexãdrino, ubi plura de eius miraculis. De peregrinatione ad sepulchrum Mennæ mẽtio habetur in uita sanctæ Apollinaris uirginis, apud Metaphrastem quinta die Ianuarij.

c Vlpiani, & soc.] De iisdem tab. eccles. Rauen. Ado, & alii. pluribus Hieron. Rub. histor. Rauen. lib. 2.

d Athenodori.] Agunt Græci de eodem in Menologio ad septimum Idus Decembris, ibique eius martyrium paucis comprehensum describitur.

e Verani episc.] De eo. Beda, Vsuardus, Ado, & alii. Petrus autem in catal. lib. 10. c. 50. hac die ponit verum episcopum Gabalitanum. Numeratur hic, de quo agimus, uicesimus tertius sedis Lugdunensis episcopus, quartus ab Eucherio. hũc illum putamus Veranum, cuius meminit Gennadius de uir. illust. cap 63. & 67. & ad quem Hilarius Papa epistolam scripsit.

f Bartholomæi abb.] Huius uitæ uetera monumenta in eodem monasterio asseruari dicuntur, nondum uidimus.

g Mennæ.] Scribit de eo S. Greg. Papa lib. 3. dialog. c. 26. ex quo Sigebert. in chron. an. 579.

12 Pridie Idus Nouemb. Luna. Ax.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	16	17	18	19	20	21			

NATALIS sancti Martini a Papæ, & martyris, qui Romæ coacta Synodo, cum Sergium, Paulum, & Pyrrhum hæreticos damnasset, iussu Constantis Imperatoris hæretici per fraudem captus, & Constantinopolim perductus, in Chersonensum relegatus est; vbi ob fidem catholicam ærumnis confectus vitam finiuit, multisque miraculis claruit: cuius corpus postea Romam translatum, in ecclesia sanctorum Siluestri & Martini conditum fuit. In Asia passio sanctorum Aurelij b & Publii episcoporum. In territorio Senonensi sancti Paterni c martyris. In portu Gandensi sancti Liuini d episcopi & martyris. In Polonia sanctorum martyrum Benedicti, e Ioannis, Matthæi, Isaac, & Christini eremitarum. Auenione S. Rufi f primi eiusdem vrbis episcopi. Coloniæ depositio sancti Cuniberti g episcopi. Turitsone in Hispania Tarraconensi beati Aemiliani h presbyteri, qui innumeris miraculis claruit: cuius admirabilem vitam S. Braulio Cæsaraugustanus episcopus descripsit. Constantinopoli sancti Nili i abbatis, qui ex præfecto Vrbis factus monachus, sub Theodosio iuniore doctrina & sanctitate claruit.

NOVEMBRIS 12.

a MARTINI Papæ.] Beda aũt, Vsuard. & Ado de eo agũt quarto Idus Nouembr. licet apud Vsuardũ secunda editione Molã. ponatur hac die, sicut & in uetustissimo man. scrip. monast. S. Cyriaci: Græci autem penes quos martyrium consummauit, de eodem agunt in Menologio Idib. Aprilis, ac iterum xvi. kalen. Octob eumq; præclarissimis laudibus celebrant. Sanè quidem de die Natali eius diuersæ sententiæ, uariæque lectiones & incertæ reperiuntur: nam in lib. de Rom. Pontificibus depositionis dies ponitur xv. Kalen. Octobr. in actis a Surio editis habetur migrasse ex hac uita xvi. kalend. Decembr. in aliis eius actis man. scrip. legimus xv. vel xvj. kalend. Octobris. Confusi uidentur dies obitus & translationis: porrò hæc ipsa die celebritatem eius Romæ celebrari consueuisse, docet antiquum, quòd diximus, Martyrologium & Kalendariũ Romanum. Eius acta, præter illa quæ in libro de Romanis Põtificib. leguntur, & ea quę ex antiq. man. script. edidit Sur. tom. 6. alia rursus, quæ sunt scripta paraphrasticè, exscripsimus ex codice bibliothecæ sancti Petri in Vaticano, quorum est exordium Gloria & magnificentia soli Deo, &c. sed his omnibus præferimus quæ Anastasius bibliothecarius scripsit ad Martinum episcopum Narniensem tempore Martini Papę secũdi, alias Marini indictione 15. qui idem auctor Latinitati donauit nõnulla, quæ ex Græcorum monumẽtis de eodem accepit: descriptæ illic habẽtur plures epistolæ eiusdẽ Martini Pontificis, quarum prima, de his quæ Romæ pateret a Theodoro Calliopa scripta est ad Theodorum; alia ad Eliterum vel Elisæum de his quæ passus est in itinere, dum captiuus duceretur Cõstantinopolim, scripta in Naxo insula: est tertia, cuius excidit nomen auctoris, sed tamen alicuius esse constat, qui eius peregrinationis comes erat, vbi agitur de his, quæ acciderunt, cum relegaretur in Chersonesum, duæ insuper epistolę eiusdẽ sancti Martini in Chersoneso positi deplorantis ærumnas suas, ac fidei proditionẽ sunt eiusmodi, quæ siccis oculis legi non possint. Habemus eas omnes in vetustissimo codice nostrę bibliothecę, edituri cũ Annalibus ecclesiasticis, in quibus singulas describimus: sunt nobis quouis thesauro cariores. vnde bene precamur dignæ memoriæ Achilis Statii, qui legata nobis sua bibliotheca, tam insignia reliquit vetustatis monumenta. Est Romæ celebris eius memoria, quæ Equitii titulus dicitũ, vbi reconditum est venerandum corpus eius, positum sub maiori altare vna cum corpore S. Siluestri Papæ a Sergio iuniori Rom. Pont. vt docet vetus inscriptio in marmore sculpta, quæ in eadẽ habetur ecclesia, quæ cum S. Siluestri, necnon sancti Martini nomine dicta inueniatur: nõnulli errore lapsi sunt, vt putarent huius de quo hac die agitur, Martini Papæ & martyris nomine esse nũcupatam. cum potius constet S. Martini episcopi Turonensis nomine olim dicatã fuisse error enim manifestè arguitur: nam longè ante huius Martyni Papæ tempora in concilio primo Romano sub

Symmacho

Symacho Papa habito, quod falso secundum di-ctum reperitur, habetur mentio de ecclesia sancti Martini tituli Equitij. Postquam uero huius san-ctissimi Papæ & martyris corpus in eandem eccle siam illatũ est, eadem cessit eiusdem martyris ho-nori atque memoriæ. licet more maiorum Roma nus populus eandem die natali sancti Martini Tu ronensis episcopi frequentare ardentiori studio perseueret.

b Aurelij, & Publij.] Agit de his Beda, licet male in Africa, pro Asia, ponantur; nam hi fuerũt Asiani episcopi, qui scripserunt contra hæresim Cataphrygarum, ut patet ex epistola Serapionis, quam refert Euseb. hist. lib. 5. c. 18.

c Paterni.] De quo etiam Vsuard. hac die, & alij recentiores.

d Liuini episcopi.] Tabulæ ecclesiæ Gandensis, ex cuius breuiario eius acta descripsit Sur. tomo 6. De eodem Molan. in addit. ad Vsuard. & in indice sanct. Belg. claruit circa annum Domini 633. quo ipso anno ad infideles munus prædicatio nis accepit.

e Benedicti, & soc.] De his pluribus in breuiario Polon. & chron. ipsorum lib. 2. c. 9. Sur. tomo 6. ex hist. Boem. Ioan. Dubrau. lib. 6. & nouissime Trithem. de uir. illustr. ord. sancti Benedicti, lib. 3. cap. 311. passi dicuntur anno Domini millesimo quinto.

f Rufi episc.] De eodem uetera manu scripta hac die, ex quibus recentiores.

g Cuniberti episc.] eius acta & miraculorum libellus extant apud Sur. tomo 6. Successit hic S. Remedio anno Domini 653. ut habent tabulę episcoporum eius ecclesiæ à Demochare editæ.

h Aemiliani.] de eodem Vsuardus hac die. Eius uitam esse conscriptã a S. Braulione testatur S. Ildefonsus lib. de uir. illust. in Braulione, ubi hæc ait: Vitam Aemiliani cuiusdam monachi, & memoriam eius, & uirtutem illius uiri suo commen dat pariter & illustrat, &c. Extat de eodem in breuiario Toletano sacer hymnus, quo eius res gestę canuntur. Agitur de eodem in Flore Sanct. Hisp. de eo & Vasæus in chron. Hispan. an. 554. Claruit Athanagildo Gothorum rege. plura de eodem. in Thesaur. conc. tom. 2.

i Nili abbatis.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio. Scribit de eo Nicepho. lib. 14. c. 30. 53. & 54. ubi de eius lucubrationibus agit. Inter alia nobilissimi ingenij monumenta extat historia ab eo conscripta de incursione Saracenorum. quæ reperitur apud Lipom. tom. 5. Citantur eius scripta in concilio Nicæno 2. act. 4.

a Idibus Nouemb. Luna. B ix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	17	18	19	20	21	22			

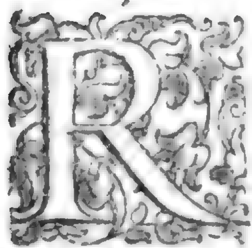

RAVENNAE natalis sanctorum martyrum Valentini, [a] Solutoris, & Victoris, qui sub Diocletiano Imperatore passi sunt. Aquis in prouncia Narbonensi beati Mitrij [b] clarissimi martyris. Cęsareę in Palestina passio sanctorũ Antonini, [c] Zebinę, Germani, & Ennathę virginis, quę sub Maximino uerberibus cęsa, igne cremata est: illi uero cum libera uoce Firmilianum præsidẽ diis immolantem, impietatis arguerent, capite cęsi sunt. In Africa sanctorũ martyrũ Arcadii, [d] Paschasii, Probi, & Eutychiani Hispanorum, qui cũ in persecutione Vuandalica in Arrianã perfidiam nullatenus declinare paterentur, à Geiserico rege Arriano primũ proscripti, deinde ĩ exiliũ, acti atq. atrocissimis suppliciis cruciati, postremo diuerso mortis genere interempti sunt. Tunc & Paulilli pueruli germani sanctorũ Paschasii & Eutychiani constantia enituit: qui cum a fide catholica diuelli non posset,

fustibus diu cæsus, & ad infimam seruitutem damnatus est. Turonis sancti Britij e episcopi, discipuli beati Martini episcopi. Toleti sancti Eugenij f episcopi & confessoris. Aruernis sancti Quinctiani g episcopi. Cremonæ sancti Homoboni h confessoris, quem miraculis clarum Innocentius tertius in Sanctorum numerum retulit.

NOVEMBRIS 13.

a VALENTINI, & sociorum.] De his Beda, Viuard. Ado, & alij tabulæque ecclesiæ Rauenn. ac Rub. hist. Rauen. lib. 2.

b Marij, aliter, Metræ.] Agit de eodem Beda, Vsardus, & Ado pluribus autem Gregor. Turonen. de glor. confess. c. 71.

c Antonini, & sociorum.] Græci etiam de his, hac die, in Menologio, & Euseb. hist. eccles. lib. 8. cap. 19

d Arcadij, & soc.] De his item Vsuardus, & alij recentiores. Prosper in chron. Aetio, & Sigesalto conss. anno Domini (secundum supputationem veriorem) quadringentesimo trigesimoseptimo. Extat ad nunc Arcadium egregia epistola Antonini episcopi Constātinianæ in Africa, qua pluribus eum cohortatus est ad martyrium subeundum: est eius exordium. Perge fidelis anima. Alius hic ab eo Arcadio, de quo est sermo S. Zenonis episcopi Veronen. 49. lib. 3.

e Britij episcopi.] Agunt de eodē Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Gesta eius antequam esset episcopus, à Seuero, & fortunato scribuntur in uita sancti Martini. Cætera autem quæ gessit in episcopatu Greg Turon. hist. Franc. lib. 2. c. 21. & lib. 10. c. 31. scriptis mandauit.

f Eugenij episc.] Fuit hic Tertius eius sedis episcopus; præcessitque sanctum Ildefonsum, qui de ipso agit in libello, quem scripsit de uir. illustrib. cap. 14 commendans mirum in modum eius sanctitatem, & eruditionem; sedisseq; ait annis ferè duodecim, temporibus Chindasunti, & Recesuinthi Regum; relatumq. inter sanctos esse scribit Vasæus in chron. Hispan. an. Domini 651.

g Quinctiani episcopi.] Scribit eius res gestas Gregor. Turonen. in vit. sanct. patr. cap. 4. & histor. Franc. lib 2. c. 36. Sigebert. in chron. an. 506. Fuit hic primò Ruthenorum episcopus, interfuitque concil. primo Aurelianensi; inde translatus in sedem Aruernensem, successit Apollinari, ut idem testatur Gregor. ex quo corrigendæ sunt tabulæ Democharis, in quib. ponitur Quinctianus post Aprunculum.

h Homoboni.] Eius uitæ acta edita à collegio ecclesiæ Cremonensis leguntur, simulque & litteræ Apostolicæ Innocentij Papæ tertij de eiusdem canonizatione. habet eadem Sur. tom. 6. agit & de his Petrus in catal lib. 10. c. 56. extant eiusdem Innocentij litteræ in registro ipsius. Laudauit eundem sanctissimum uirū sacro hym no Hieron. Vida Albæ episcopus, cuius exordium est: Beate pauperum pater &c.

viij. C Decimooctauo kal Decembr. Luna. 14

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
24	25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	18	19	20	21	22	23			

HERACLEAE in Thracia natalis sanctorum martyrum Clemētini, a Theodoti, & Philomeni. Alexādrię sancti Serapionis b martyris, quē persecutores sub Decio principe crudelissimis affecerunt supplicijs, ita vt omnes coniuncturas membrorum prius soluentes, de superioribus domus suæ cum præcipitarent: & sic Christi martyr efficeretur. Trecis in Gallia sancti Venerandi c martyris sub Aureliano Imperatore. Item in Gallia sanctæ venerandæ d virginis, quæ sub Antonino

Imperatore

Imperatore & Asclepiade præside martyrij coronam accepit. Gangro in Paphlagonia sancti Hypatij e episcopi, qui à magna Nicæna synodo rediēs, à Nouatianis hæreticis in via lapidibus impetitus martyr occubuit. Emesæ passio plurimarū f sanctarū mulierū, quæ sub sæuissimo Arabum duce Mady ob Christi fidē crudelissime tortæ atque necatæ sunt. Bononiæ S. Iucūdi g episcopi & confessoris. In Hibernia S. Laurentij h episcopi Dublinensis.

NOVEMBRIS 14.

a CLEMENTIANI, & soc.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores de ijsdem hac die agunt.

b Serapianis.] Beda, & alii qui supra de eodem S. Dionysius episcopus Alexandrinus in epist. ad Fabium Antiochenum eius certamen describit. extat apud Euseb. hist. lib. 6. cap. 34 erat Alexandriæ ecclesia S. Serapionis, cuius meminit S. Epiphan in panar. hæres. 69.

c Venerādi] Eius martyrij acta summatim cōplexa recitat Petrus in catal. lib. 10. c. 60. Fuit eiusdem nominis Venerandus episcopus Aruernensis, de quo Greg. Turon hist. lib. 2. c. 13. & de glo. confes. c. 35. 36. & 37. ponitur que octauus eius sedis episc. in tab. Democh.

d Venerandæ.] Recenset eius res gestas idem Petrus in catal. li. 10. c. 61.

e Hypatij episcopi.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio, narrantq; eius martyrium. recensetur hic inter patres, qui interfuerunt concilio Gangrensi, vt eius acta testātur, Nicæno magno concilio etiā eundem præsentem fuisse, Græci testantur, cum de eodem agunt iterum pridie kal. Aprilis in dicto Menologio.

f Plurimarum sanctarum] De ijsdem hist. Miscella ex Theophane, porro cōtigisse earū martyrium narratur anno quinto Leonis quarti Imp. & (vt supputat auctor) ab incarnatione Domini septingentesimo septuagesimotertio. ibiq; pluribus de barbarorum sæuitia in Christianos. Agit de ijsdem Gr eg. Cedren. in compe. eo. Imp. & anno.

g Iucūdi episc.] De eo tabulæ ecclesiæ Bonon. quas Sigonius conscripto commentario illustrauit, adnumeratur hic decimus eius sedis episcopus: Claruit circa ann. Domini quadringentesimum octogesimumquintum.

h Laurentij episcopi.] Eius acta purè synceréque scripta habet Sur. tom. 6. Relatus est in sanctorum numerum ab Honorio tertio Rom Pon. an. deciano eius Pontificatus: Extant de his litteræ Apostolicæ in Vaticana bibliot. in regist. eiusdem an. 10. nu. 123.

15 Decimoseptimo kal. Decembris. Luna. D vij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
25	26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
12	13	14	15	16	17	18	19	19	20	21	22	23	24			

NATALIS S. Eugenij a episcopi Toletani & martyris, beati Dionisij Areopagitæ discipuli, qui in territorio Parisiensi consummato martyrii cursu, beatæ passionis coronam percepit a Domino: cuius corpus Toletum postea fuit translatum. Nolæ in Campania beati Felicis b episcopi & martyris qui a quintodecimo ætatis suæ anno miraculorum gloria claruit, & sub Marciano præside cum aliis triginta agonē martyrij compleuit. Edessæ in Syria sanctorum martyrum Guriæ c & Samonæ, sub Diocletiano Imperatore & Antonino præside. Ibidem passio

sancti Abibi [d] diaconi, qui sub Licinio Imperatore & Lysani a præside vngui bus laceratus, in ignē coniectus est. In Africa sanctorum martyrū Secundi, [e] Fidentiani, & Varici. In Britannia natalis S. Machuti [f] episcopi, qui a primæuo ætatis suæ tyrocinio miraculis emicuit. Veronę S. Luperii [g] episcopi & cōfessoris. In Austria S. Leopoldi [h] eiusdem prouinciæ Marchionis, quem Innocentius octauus Sanctorum numero adscripsit.

NOVEMBRIS 15.

a EVGENII episcopi & martyris.] De eodem hac die in breuiario Toletano, Vsuar. & Adone Eius præclara gesta recognita olim in concilio Leodiensi in ecclesia iussa sunt legi, vt constat ex actis sancti Gerardi abbatis Bronensis capit. 14 apud Sur. tom. 5. die 3. Octobris. Agitur ibidē de miraculis ex eius reliquiis editis, cum in eum locum sunt translatæ. Secunda autem celebrior que translatio facta ex corporis eiusdem sanctissimi martyris ex Gallijs in Hispaniam, cum nostra ætate, an. Domini MDLXV. amplissimo apparatu ac religiosissimo cultu, non rheda aliqua triumphali, sed (quod omnem excedit pompæ amplitudinem) regis humeris in suam antiquam nobilissimam Toletanam sedem sacer Antistes martyr illustris delatus est. Si quidem Rex Catholicus Christianæ fidei robur & ornamētum, Philippus secundus, se sacræ subdidit sarcinæ; ouansque & exultans humili obsequio augustior redditus, in prædictum locum euexit. De eodem in Flore sancti Hispan. & apud Molan. in indic. sanct. Belg. & in addit. ad Vsuard. Petrus in catal. lib. 10. capitu. 61. Vasæus in chron. Hispan. & Marin. Sicul. li. 6. Hist. Hispan. & Thesaur. concion. to. 2. pluribus. Fuerunt eiusdem ecclesiæ Toletanæ, duo alij eiusdem nominis & pietatis hæredes episcopi, quorum alter S. Iusto successit, alter uerò post ipsum est subrogatus, agit de ambobus sanctus Ildefonsus lib. de vir. illustrib. c. 12 & 14.

b Felicis episc. De eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alii recentiores, longè hic alius ab illo, quem sanctus Paulinus tot Natalibus celebrauit.

c Guriæ & Samonæ.] Agunt. de his etiā Græci hac die in Menologio. Eorum acta Metaphrastes ex antiquis monumentis descripsit, necnon & Aretas Cæsariensis. extant apud Lipom. to. 5. & Sur. tom. 6.

d Abibi diac.] Græci, de eodem in Menologio hac die. Eius acta iuncta simul: cum rebus gestis prædictorum martyrum Gurię & Samonis Metaphrastes, & Aretas Cæsariensis describunt.

e Secundini, & soc.] Beda de iisdem hac die, consentiuntque, vet. man. scrip.

f Machuti episcopi.] Idem & Maclouius dictus reperitur. Eius vitam scripsit Sigebert. quam recitat Sur. to. 6. de quo idem Sigebert. in chron. anno Domini 561. testaturq; claruisse temporibus Iustiniani Imperatoris, de eo & Petrus in catalogo lib. 10. c. 64. Tritthem. l. de vir. illustribus ordinis sancti Bened. lib. 3. cap. trigesimoquinto. Habemus in nostra bibliotheca eiusdem acta man. scrip. quorum exordium est: Gloriosus Christi confessor, &c.

g Luperij episcopi.] Tabulæ ecclesiæ Veron. pluribus autem R. D. Augustinus Valerius episcopus Veronen. Cardinalis in lib. antiquorum mon. eccles. Veron. pag. 9. & 39. cumque Luperium, & non Liberium, vt alij, appellat.

h Leopoldi.] Huius nobilissima gesta recitata sunt in publico consistorio coram Innocentio octauo Rom. Pont. atque probata, habet eadem Sur. tom 6. hac die. Ibidem mentio habetur de alio libro, quo agitur de innumeris miraculis ab eo editis, atque de canonizatione ipsius auctore Ioanne Franc. de Pauinis plura de eodem & hi, qui res Austriacas sunt prosecuti.

vj. Sextodecimo kal. Decembris. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
26	27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
13	14	15	16	17	18	19	20	20	21	22	23	24	25

IN

IN Africa sanctorum martyrum Rufini, [a] Marci, Valerij, & sociorum. Eodem die sanctorum martyrum Elpidii, [b] Marcelli, Eustochii, & sociorum: ex quibus Elpidius cum esset ordinis Senatorii, & coram Iuliano Apostata Christianam fidem constantissime profiteretur, primum equis indomitis vna cum sociis alligatus atque pertractus, deinde in ignem coniectus gloriosum martyrium cōsummauit. Lugduni natalis S. Eucherii [c] episcopi & confessoris viri admirandæ fidei & doctrinæ, qui ex nobilissimo Senatorum ordine ad religiosam vitam habitumque conuersus, diu intra septa speluncæ sponte conclusus in orationibus & ieiuniis Christo seruiuit; deinde apud præfatam vrbem in pontificali cathedra reuelante angelo solemniter collocatus est. Patauii S. Fidentii [d] episcopi. Cantuariæ in Anglia sancti Edmundi [e] episcopi, cuius sanctitatem Deus miraculorum magnitudine declarauit. Eodem die depositio S. Othmari [f] abbatis.

NOVEMBRIS 16.

a RVFINI, & soc.] Vet. man. script. & Petr. in catal. lib. 11. nu. 322. & alij recentiores.

b Elpidij, & soc.] De his etiam Græci hac die in Menologio, vbi eorundem acta breui compendio describunt.

c Eucherij episc.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij de eodem. Ado eius res gestas paucis complexus est. Gennad de vir. illustr. cap. 63. S. Isid. cap. 15. & Honor. Augustodun. licet tam ipse quam Gennadius eundem appellent presbyterum, & Honorius duos constituat Eucherios, presbyterum, scilicet cuius sint commentarij illi ad Salonium ac Veranium scripti & episcopum, cuius sit de laude eremi opusculum ad Hilarium episcopū Arelaten. cuius meminit Isidorus. Ego quidē vnum, eundemque existimo, ipsumque episcopū Lugdunensem, quem sanctus Mamertus episcopus Viennensis ei æqualis lib. 2. de statu animæ, eiusmodi exornat elogio: Haudquaquam (inquit) Eucherii præterierim, mihimet viuentem doctrina, & præsentaneis coram disputationibus cognitum, non porrò nuncijs aut lectione compertum; qui scilicet viridis æui, maturus animi, terræ despuens, cæli appetens, humilis spiritu, arduus merito, ac peinde ingenij subtilissimus, scientia plenus, eloquij profluus, magnorum sæculi sui Pontificium longe maximus, editis in rem fidei multi iugis variorum operum voluminib. ad populum quoque bis super statu animæ concionatus est, &c. hæc S. Mamertus de S. Eucherio, quē homiliarū illarū, quæ Eusebij Emysseni nomine falso inscribuntur esse germanum auctorem, in Annalibus ecclesiastici demonstrauimus. Meminit eiusdem Eucherij Sidonius ad Claudianum lib. 4. epist. 3. & li. 7. epist. 10. eiusque dicendi genus ostendit. de eodē Ado in chro. ann. Domini 452. itemque Marcellinus in chron. sub consulatu Ioannis & Varari ann. 457. Agitur de ipso & in vita S. Cæsarij episcopi Arelatensis. extat apud Sur. tom. 4. die 27. Aug. Ponitur vicesimus eius sedis episcopus. reperiturque inter fuisse tertio concilio Arelatensi habito Opilione & Vincomalo coss. anno Domini 453. itemque Arausicano & Carpentoractensi. Vixit alius eiusdem nominis temporibus Caroli Martelli, Eucherius episcopus Aurelianensis, de quo in addi. ad Grat. 16 q. Sed actum est de eo supra 20. Febr.

d Fidentij episcopi. In tabulis Patauinis confessor tantum; & non martyr ponitur, Petrus autem in catal. lib. 10. cap. 66. martyrio coronatum refert.

e Edmundi episcopi] Eius res gestas conscripsit Robertus Richius, necnon Robertus Bauonus eius discipulus, quem citat Vin. lib. 31 cap. 67. & catal. scrip. Britan. Habet eiusdem acta Sur. ex diuersis collecta tom. 6. Petrus in catalog. lib. 10. capitul. 68. excessit ex hac vita anno Domini 1246. cumque Innocentius quartus inter sanctos recensuit.

f Othmari abb.] Beda de eodem. Scriptæ sunt eius res gestæ a Vualfrido Strabone, quas descripsit Sur. tom. 6. Agit de eodem Tritthem. de vir. illustr. ord. S. Bened. li. 3. c. 233. Obiit anno Christi septingentesimo quinquagesimooctauo, septimo vero Pipini regis Francorum.

v.F Quintodecimo Kal. Decemb. Luna. 17

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	21	22	23	24	25	26			

NEOCAESARAE in Ponto natalis S. Gregorij [a] episcopi, qui doctrina & sanctitate illustris, propter signa atque miracula, quæ cum multa ecclesiarum gloria perpetrauit, Thaumaturgus est appellatus. In Palæstina sanctorum martyrum Alphæi [b] & Zacchæi, qui primo anno persecutionis Diocletiani post multa tormenta capitalem sententiam subiere. Cordubæ sanctorum martyrum Aciscli, [c] & Victoriæ germanorum, qui in eadem persecutione iussu Dionis præsidis sæuissimè cruciati, coronas a Domini illustri passione meruerunt. Alexandriæ S. Dionysij, [d] episcopi, summæ eruditionis viri, qui multis confessionibus clarus, & pro passionum tormentorumque diuersitate magnificus, plenus dierũ cõfessor quieuit, Valeriani & Gallieni Imperatorum temporibus. Aurelianis S. Aniani [e] episcopi, cuius mortem in conspectu Domini pretiosam miracula crebra testantur. In Britannia S. Hugonis [f] episcopi, qui ex monacho Carthusiano ad ecclesiam Lincolniensem regendam vocatus, multis claruit miraculis, & sancto fine quieuit. Turonis S. Gregorij [g] episcopi. Florentiæ S. Eugenij [h] confessoris, diaconi beati Zenobij eiusdem ciuitatis episcopi.

NOVEMBRIS 17.

a GREGORII.] De eodem Beda, ac cæteri Latinorum, nec non & Græci in Menologio hac die. Eius res gestas cõscripsit Gregorius Nyssenus, cuius auia S. Macrina fuit eius discipula, vt auctor est S Basilius epist. 75. qui & ipse eundem virum celeberrimum mirificè laudat, eiusque acta paucis complectitur lib. de Spiritu sancto, cap. vigesimonono, & Magnum appellare consueuit, vt in episto. ad Neocæsarienses 62. 63 & 64. De eodem Euseb. histor. lib. 6. capitu. 23. Socrat. lib. 4. capitu. 22. Sanctus Hieron. de scrip. eccles. in Theodoro, & epist. 84. ad Magnum meminit eiusdem & S. Gregor. Papa lib. 1. capitu. septimo. De præclaro miraculo ad eius sepulchrum agit Theodori lector lib. 2. collectan. & Cedren. in anno 12. Anastasij Imperatoris. Extat inter alia eruditissimi atque sanctissimi viri monumenta epistola, canonica a Græcis nuncupata, quam Sexta synodus recepit. Superuixisse certum est, saltem vsque ad tempora Aureliani Imperatoris, quando interfuit Antiocheno concilio contra Paulum Samosatensem hæresiarcham, ut refert Eusebius histor. lib. 7. capitul. vigesimosecundo. Non tamen placet quod Suidas scribit, peruenisse vsque ad tempora Iuliani apostatæ. Qui enim fieri potest, vt qui Alexandro Imper. clarere cæpit in schola Origenis anno à Christo 223. idem vsque ad Iuliani tempora superstes fuerit, cuius Imperium sumpsit exordium anno Domini 361. errat & in eo Niceph. dum confundit eundem cum Gregorio Armeno, de quo suo loco superius dictum est. De scriptis ipsius pluribus egimus in Annal. eccles.

b Alphæi, & Zacchæi.] Agunt de his etiam Græci hac die in Menologio, adduntque his item Michæam æque martyrem.

c Aciscli, & Victoriæ.] De his Beda, Vsuardus, & Ado hac die. Meminit Aciscli Prudent. hym. 4. de Martyribus Cæsaraugustan. in perissepha. De ijsdem in breuiario Toletano est sacer hymnus, necnon capitula Antiquum est nomen capitulo-

rum in ecclesiasticis officiis, alterius significationis ab ea, qua nunc accipi solent, qualia autem ea fuerint, declarat epistola Vigilii Papæ ad Eucherium his verbis, cap. 5. Quoties vero Paschalis, aut Ascensionis Domini vel Pentecostes, vel Epiphaniæ, sanctorumque Dei fuerit agenda festiuitas singularis, capitula diebus apta subiungimus, quibus commemorationem sanctæ solemnitatis, aut eorum facimus, quorum natalia celebramus. cætera vero ordine consueto prosequimur, huc usque Vigilius. Se habebant eiusmodi capitula tamquam preces quædã prolixiores, quibus sanctarum solemnitatum præconia, & martyrum triumphi recoli consueuerant, vt apparet ex eodem pervetusto Breuiario Toletano. Eorũdem martyrum acta cõscripta habentur in Flore Sãct. Hispan. licet perperam recenseantur inter filios sancti Marcelli centurionis, quorum nomina recenset ex breuiario Eborensi Vasæus in chron. Hispan. an. Domini 306. Meminit horum Ambros. Moral. in appendice ad Eulog. cum agit de sanct. Cordubensis Ecclesiæ, necnon alii, qui res Hispaniarum sunt prosecuti, in Thesaur. Concion. to. 2. plura de iisdem.

d Dionisii episcopi.] De quo Beda, Vsuardus Ado ac ceteri Latinorum, Græci autem in Menologio quinto nonas Octobris. Pluribus de eo Euseb. hist. lib. 6. cap. 33. & sequent. & lib. 7. per totum Hieron. de script. Eccles. & alii recentiores qui ab Eusebio accepertũt. Erat eius nomine Alexandriæ erecta ecclesia, cuius meminit sanctus Epiphan. in Panar. hæres. 69. De eodem Dionysio dubitatio alicui posset oriri, dum sanctus Augustinus lib. de catholico dogmate capi. 3. eum appellat fontem Arianorum, & sanctus Basilius ad Maximum philosophum epist. 41. in eandem sententiam hæc de eo: Est autem hæc nostra de illo sententia: Non omnia viri huius laudamus: sunt quæ prorsus etiam damnamus. Ipse propemodum (quantum nobis liquet) primis hominibus impietatis illius Ariomaniæ, quæ iam passim obstrepit, seminaria præbuit, hæc Basilius, qui tandem eundem excusans, hæc subdit. Causam vero non puto animi malitiam esse, sed quod vehemẽter cupit obluctari Sabellio. Soleo itaque illum similem æstimare plantatori cuipiam, qui recentis plantæ correcturus auersionem, ita immoderate illam retorquet, vt à medio aberret, & in contrarium latus ramum abducat, hæc ille. In eandẽ sententiam sanctus Athanasius aduersus Arianos agens, pro Dionysio scripsit epistolam apologeticamque in epistola de synodo Nicæna, contra decreta Arianorum etiam addit, eundem Dionysium ea de re iudicio postulatum apud Dionysium tunc Romanum Pontificem, scripsisse ad eũdem egregiam Apologiam, quo se immunem liberumque a quauis hæresi demonstraret, id & Basil. ad Amphiloch. de Spiritusancto capitu. 29. Hieron. etiam de scrip. Eccles. in Dionysio testatur, ipsum ad prædictum Romanum Põt. scripsisse epistolam unam, & libros quatuor. Nisi vererer scholij mensuram excedere, plurimorum nobiliũ veterumq. theologorũ eiusdẽ generis exempla subnectẽrẽ, qui dũ aliquã hæresim refellere cõnati sunt, in contrariam partem nimis valde rationes inflectẽtes, a rectitudine syncerae fidei declinare visi sunt, licet iidẽ catholicæ fidei fuerint semper propugnatores acerrimi. Vnum tñ non longe petitum, simileque huic de magno illo Gregorio Thaumaturgo, de quo hac item agitur die adducam exemplum. Sicut enim Dionysius laborãs contra Sabellium visus est Arianis arma subministrasse, ita & ipse agens contra Gentiles, conatus illis demonstrare non esse plures Deos, & Christianos omnes nequaquam tres Deos colere, sed vnum tantum, visus est aliquibus unam tantum constituisse in Diuinitate personam, sicque Sabellio parasse uenenum: quod sanctus Basilius accurate notat, & excusat scribens ad Neocæsarienses epist. 64. sed nunc de his satis. Moritur S. Dionysius Alex anno duodecimo Gallieni Imp. ut testatur Hieron. ubi supra.

e Aniani epis.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, & recẽtiores. Eius res gestas scribit Greg. Turon. hist. Franc. lib. 2. cap. 7. alia item Sur. ex uet. manuscrip. tom. 6. & in actis Euortij; cui successit, apud eundem to. 5. die 7. Septemb. Ado Vien. in chro. an. 410. Petrus in catal. lib. 10. c. 71. Qualis autẽ, quantusue fuerit, accipe ex Sidonio Apollinari lib. 8. epistol. 15. ad prosperum eius successorem, vbi eum præ vitæ meritis appellat maximum, cõsummatissimumque Pontificem, Lupo parem, & Germano non imparem. Fuit hic septimus eius sedis episcopus, claruitque temporibus Valentiniani tertij Romani Imperatoris, & Leonis Romani Pont. Agitur alicubi de eodem 18. kal. Iulij, qua die eius meritis liberata est Aurelianensis ciuitas ab Hunnorum imminenti clade. M. laca die in addit. ad Vsuard.

f Hugonis episcopi.] Eius acta scripsere Siluester, Geraldus, & Adamus Carthusianus, ut ex catal. script. Brit. refert Molanus, qui ait reperiri etiam eius vitam quinque libris digestã. Aliam recitat Sur. tom. 6 incerto auctore de eodem. Petrus Sutor de vita Carthus. lib. 2. c. 5. & alii recentiores.

g Gregorii episcopi.] De eodem hac die Beda. Eius vitam a clericis Turonensibus scriptam habet Sur. tom. 6 Ipse Gregorius de seipso, cum agit de episcopis Turonensibus lib. 10. ca. 31. Venant. Fortu. ei æqualis scripsit ad illũ nõnulla epigrammata. De eius scriptis quale sit iudiciũ Hilduini,

diuini, cõsule ipsum in epist. ad Ludouicum Imperat. quæ extat in præambulis vitæ S. Dionysij Areopagitæ. De eo Petrus in catal. lib. 10. c. 72. & Trithem. de scrip. eccl. & de vir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 10. & 51. lib. 4. c. 45. Migrauit ex hac vita anno Domini 594. anno quarto Põtificatus sancti Gregorii Papæ, cum ipse iam ageret in sede sua annum vigesimumprimum.

h Eugenii.] De ipso tabulę ecclesię Florétinę plura in vita S. Zenobii eiusdẽ ciuitatis episcopi.

iiij. G Quartodecimo kal. Decemb. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	f
28	29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	22	23	24	25	26	27			

ROMAE dedicatio a Basilicarum sanctorum Apostolorum Petri & Pauli. Antiochiæ natalis sancti Romani b martyris, qui tempore Galerij Imperatoris, cum Asclepiades præfectus in ecclesiam irrumperet, eamque funditus conaretur euertere, cæteros Christianos hortatus vt ei contradicerent, post dira tormenta, & linguæ abscissionem (sine qua tamen Dei præconia loquebatur) in carcere laqueo strãgulatus, celebri martyrio coronatur. Passus est etiam ante ipsum puerulus nomine Barula, qui ab eo interrogatus, vtrum melius esset vnum Deum colere, an plures deos, cum in vnum Deum, quem Christiani colunt, credendum esse respondisset, verberibus cæsus iussus est decollari. Item Antiochiæ Sancti Hesychij c martyris, qui cum esset miles, & præceptum audisset, vt quisquis non sacrificaret idolis, cingulum militiæ deponeret, repente cingulum soluit: ob quam causam ligato in dextera eius ingenti saxo, in fluuium præcipitari iussus est. Eodem die sanctorum Oriculi, d & sociorum, qui in persecutione Vuandalica pro fide catholica passi sunt. Maguntiæ sancti Maximi e episcopi, qui tempore Constantij multa passus ab Arianis, confessor occubuit. Turonis transitus beati Odonis f abbatis Cluniacensis. Antiochię sancti Thomę g monachi, quem Antiocheni ob peste in eius precibus sedatam solemnitate annua coluerunt. Lucæ in Tuscia translatio h sancti Frigdiani episcopi & cõfessoris.

NOVEMBRIS 18.

a DEDICATIO Basil.] longè antequam Apostolorũ Basilicæ erigerentur, eo ipso tpe, quo beatissimi Apostoli Petrus & Paulus glorioso martyrio coronati sunt, loca sepulchrorũ ipsorũ magna veneratione sunt habita. De his Caius antiquus theologus, qui temporibus Zephyrini Ro. Pont. vixit, hæc ait. Ego Apostolorum trophea pspicuè possum ostendere: nam si lubet ino Vaticanũ proficisci: aut viam, quæ Ostiensis dicitur, te conferre, trophæa eorũ, qui illam ecclesiam suo sermone & virtute stabilierunt, inuenies, hæc Caius apud Euseb. histor. lib. 2. capit. 2. Eadẽ loca frequenti Christianorum concursu celebrari solita docent acta martyrum, quorum meminimus, quę postmodum a Constantino Imperatore amplissimis sunt illustrata basilicis, eædemque ornamentis auctæ, atque ditatæ redditibus, ut docet libellus Damasi de munificentia Constantini conscriptus. Quod autem spectat ad Vaticanam Basilicam, in maiori eius arcu hi versus musiuo opere exarati legebantur.

Quod

Quod duce te mundus surrexit in astra triumphans.

Hanc Constantinus uictor tibi condidit aulam. Ex antiquis actis Siluestri papæ illud compertum habetur, Constantinum Imp. in erectione Basilicę S. Petri primum omnium ligone, ad fundamenta iacienda terram fodisse, erutamq; cophinis asportasse. Quid ni hęc prestiterit Christianissimus Imper. cum & Vespasianum Aug. in restitutione cõbusti Capitolij hæc ipsa egisse, auctor sit Suetonius, cuius in uita ipsius cap. 8. hæc sunt uerba: Ipse restitutionem Capitolij agressus, ruderibus purgandis manus primus admouit, ac suo collo quædam extulit, &c. hæc Sueton. Qualis autem, quantave fuerit ea Basilica sanctus Paulinus Nolanus episto. 31. scribens ad Aletium, lineamentis quibusdam subobscurè describit. Erexit idem Imperator Basilicam S. Pauli uia Ostiensi: quæ cum ob loci angustiam inter Tyberim amnẽ & ipsam viam positi, nõ in eam amplitudinem, ut par erat, excitata videretur; Valentinianus iunior Impe. de alia ibidem cum viæ Ostiensis detrimento amplioribus spatijs excitanda Basilica, scripsit ad Sallustium Vrbis præfectum. gessit is præfecturam Vrbanam, Honorio & Euodio conss. ut cõstat ex leg. 18. de pistorib. Cod. Theodos. est is annus à Christo 383. Eam tunc cœptã postea Honorius Imp. absoluit. Extant de his litteræ Valẽtiniani Imp. in Bibliotheca Vatic. decerptæ ab ijs qui egerunt de septem Vrbis eccles. Postea autem Leo Magnus Pontifex eandem Basilicam maiori arcu ingẽtib. columnis subnixo, sustulsit, exornauitque sacris picturis opere musiuo compactis, quæ hactenus perseuerant de his etenim Hadrianus papa in epistola ad Carolum Magnum Imp. de imaginibus, sic scribit: In Basilica beati Pauli Apostoli arcum ibidem maiorem faciens, & in musiuo depingens Saluatorem Dominum nostrum Iesum Christũ, & secum vigintiquatuor seniores, nomine suo versibus decorauit: & a tunc vsque hactenus fideliter a nobis venerãtur. hæc Hadrianus papa. Eiusdem Leonis pontificis esse uidetur constellatio illa dexteræ columnæ maioris arcus incisa, & non Leonis III. ut alij existimarunt. ad quos confutãdos hæc pluribus scribimus: nam Leonis primi, qui uixit temporibus quartæ synodis œcumenicę illud opus esse idem Hadrianus apertè testatur. Hactenus insigne monumentum tanti pontificis integrum perseuerat, musiuum autem opus non nihil sensit detrimenti in aliquibus imaginibus uigintiquatuor seniorum.

Quanta autem earundem Basilicarũ extiterit sanctitas, atque religio, (audacter dicam cũ Moyse) & inimici nostri sunt iudices: nam licet extra murorum ambitum sitæ essent, eas tamen, ut cœleste quoddã asylum diuinitus præscriptum, hostes fidei, ac Romani Imperij perduelles, Gothi inquam, cum in Vrbem grassarentur, sunt reueriti, nullum illis uel earum ministris negotiũ facientes; imò & ad illas confugientibus parcere, inuiolabile fuit, ut scribit Oros. hist. lib. 7. c. 39. & S. Augu. de ciuit. Dei lib. 1. c. 1. & Procopius de bello Gotico temp. Iustiniani lib. 2. Accipe quid furens hæretica Theodora Augusta dederit in mandatis Anthemio Scriboni, cum de capiendo Vigilio papa ad ipsum scribens, hæc ait: Exceptis omnibus, in Basilica S. Petri parce. nam si in Lateranis, aut in palatio, aut in qualibet ecclesia inueneris Vigilium, mox impositum naui perduc eum usque ad nos, &c. Quod autem spectat ad limina Apostolorum, obtinuit antiquus vsus, ut præ reuerẽtia ac religiosa quadam obseruantia, ipsæ Basilicæ, Limina Apostolorum uocarentur, undę Claudianus ad Iacobum magistr. equitum hoc uersu.

Per cineres Pauli, per cani limina Petri.

Nec tantum postquam Basilicę Apostolorum erectæ sunt; sed longe ante obtinuit eiusmodi loquẽdi usus. Vnde in Actis sancti Alexandri papæ hæc legũtur: Tu si ad limina Petri deduxisse eum, &c. De eiusmodi nomenclatura exempla plura habes ex Fortunato, ut in carm. de partu Virginis, his versibus.

Quos recipit sacra porta Petri, quos ianua Pauli,
Postis ad Andreæ limen Achaia patet.
Matthæi Aethiopes, Ephesinos ualua Ioannis.
Et quem quisque amat, hunc sua porta rogãt.

Moris enim erat, adeuntibus Basilicam, ante eius ingressum, ad limina procumbere, postes deosculari, ac preces fundere. Vnde idem Fortunatus hęc de Basilica Rauennate.

Rursus Apollinaris pretiosi limina lambe.
Fusus humi supplex. &c Chrysost. homil. 30. in

epist. 2. Paul. ad Corinth. Templi vestibula, & aditũ obsculamur, cum alijs alios obsculamur. At nõ cernis quot nam homines etiam hisce templi uestibulis osculum figunt, partim inclinato capite, partim manutenentes, atque ori manum admouẽtes? hæc Chrysost. Habes insuper apud Fortunatum de sancta Radegũde Regina, quod adiens Basilicã S. Martini, per singula se prostrabat limina. At de ipsa Vaticana Basilica Sidonius Appollinarius lib. 1. epist. 5. ad Heronium hæc ait: Vbi priusquã uel pomeria contingerẽ, triumphalibus Apostolorum liminibus assusus, omnem protinus sensi membris male fortibus explosum esse languorem. Romam ueuientibus primum omnium limina Petri Apostoli adire vsu receptum erat, ut colligitur ex Ennodio in defensione Symmachi papæ. Ingredi ipsa limina Apostolorum, & in ea sacra facere, idem erat, quod communicare catholicæ ecclesiæ, ut pulchrè expressum habes ab Optato Mileuitano lib. 2. contra Parmenianum ait, Ad

Petri

Petri memoriam nō accedit, quasi schismaticus, contra Apostolum faciens, qui ait: Memorijs sanctorum communicantes. Ecce præsentes sunt ibi duorum Memoriæ Apostolorum. Dicite, si has ingredi potuit: ita obtulerit illic, vbi Sanctorū Memorias esse constat hæc Optatus. Addimus quod Prudent. Peristeph. hym. 2. de S. Laurentio his versibus docet Christianos sacra Apostolorum ac martyrum limina exosculari solitos:

Ipsa & senatus lumina
Quodam Luperci, & Flamines,
Apostolorum ac martyrum
Exosculantur limina.

Recolimus de his etiam nobile illud antiquitatis monumentum. Consueuisse maiores, ipsas ecclesias vel atrij portas aliquando sacris reliquijs consecrare. meminit eius ritus Ludouicus Pius Imper. in sua constitutione, quam Salicis legibus addi voluit, his uerbis in fine: Si in atrio ecclesiæ, cuius porta reliquijs sanctorum consecrata est, eiusmodi homicidium perpetratum fuerit, &c. in capitul Franc. lib. 4. c. 13. Hinc etiam factum videtur, vt miro cultu ipsa sacra ecclesiæ limina ornarentur. Vnde S. Paulinus in Nat. 3. sancti Felicis hæc ait:

Aurea nunc niueis ornantur limina velis.
Et paulo post.
Limina ceratis adolentur odora papyris.
Et in Natali 6.
pulchra tegendis
Vela ferant foribus, seu puro splendida lino,
Siue coloratis textum fucata figuris;
Hi leues titulos lento poliant argento,
Sanctaq; præfixis obducant limina lamnis.

Atque hæc satis. Numerat Optatus Mileuitanus li. 2. contra Parmen. fuisse Romæ temporib. Constantini Basilicas quadraginta & amplius. Alludens (ni fallor) ad ipsos Romanæ Vrbis titulos, quibus presbyteri Cardinales præpositi erant, quorum numerus tēporibus Cornelij papæ erat quadragintasex ut constat ex epistola Cornelij Papę ad Fabium Antiochenum episcopum apud Euseb. hist. lib. 6. c. 35. vbi de Romanæ Ecclesiæ illius tēporibus statu hæc descripta habentur: Nouatum omnino præterijt, scilicet vnum solum episcopū oportere esse in hac Ecclesia catholica: in qua tamen non ignorabat (quomodo enim poterat) presbyteros esse quadragintasex, diaconos septem, subdiaconos septem, acolythos quadragintaduos, exorcistas & lectores vna cum ostiarijs quinquaginta duos, viduas & alios morbo & ægestate afflictatos mille & quingētos, quos omnes Dei gratia benignitas abunde sustentat. hæc ibi. ex prædicto itaque presbyterorum numero Optatum numerasse quadraginta & amplius basilicas puto.

b Romani.] De quo Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci etiā in Menologio iisdem ferè verbis: qui quidem hac ipsa die de alio Romano rursus agunt, ipsoque diacono ecclesiæ Cæsariensis, de quo Euseb. hist. lib. 8. c. 12. huius autem res gestas, de quo agimus, cecinit Prudentius hymno; est de eodē homilia Eucherij inscripta tamē nomine Eusebij Emysseni alia acta eiusdem ex vet. man. scrip. edidit Mombr. to. 2. in quibus omnibus de Barula puero martyre mētio habetur. S. Ioānes Chrysostomus de S. Romano præclaram habuit orationem, quam descripsit Metaphrastes, & recitat Sur. tom. 5. sed plane de eo, quem describit Eusebius, nam nulla illic fit mentio de pueri martyrio. In antiquo Toletano breuiario est sacer hymnus, capitula, & orationes de Romano martyre, ibique puerulus ille non Barula, sed Theodulus appellatur. Arbitrati sunt nonnulli vnū eundemq; esse Romanum, & nō duos, cum præsertim nomen, locus passionis, tempus denique, ac genus martyrij in vtrisque cōueniāt. Ego vero opinor id ipsum factū a Prudentio de Romano, quod de Hippolytis fecisse compertum est; plures scilicet in vnum acervando, atque confundendo, astipulorq. libentius Græcorum Menologijs, qui duos, diuersosq. Romanos martyres celebrant. quod & ratio persuadet, dum diuersa martyrij vtriusque causa cōspicitur. Nam ille Romanus Eusebij idcirco martyrium subijsse scribitur, quod ad idolorum delubra properantes libera voce redarguit: hic autem eo quod præfectum in Christianorum ecclesiam irrumpentem auertere conatus est: ille insuper solus, hic autem una cum puero passus est, cuius admirandam confessionem nequaquam verisimile est ab Eusebio fuisse prætermissam, cum tam egregio exemplo magis magisq. suam nobilitasset historiam. sunt & alia, quæ alterum ab altero satis distinguere uidentur. Restituit ecclesiam sancti Romani martyris Basilius Imp vt scribit Cedren. in comp.

c Hesychij.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, & Petrus in catal lib. 10. c. 76.

d Oriculi, & soc.] De eo vet. man. scrip. ex quibus Molanus apud Vsuardum.

e Maximi episcopi.] Eius acta a Trithemio descripta habet Sur. tomo 5. sed dum confundit cum Martino eiusdem ciuitatis episcopo, manifeste errare conspicitur: nam esse diuersos, non tantum ex nomine, sed & tempore, quo sederunt, tabulæ eius ecclesiæ, quas emendatiores Demochares recitat, satis declarant. constat etenim ex actis concilii Agrippinensis, Martinum, & non Maximum, illi synodo interfuisse; Martinumque in Galliis episcopum recenset Athanas. in apolog. 2. cum agit de concilio Sardicensi. præcessit Maximus, subrogatur Sidonius, indeque Martinus sedit tēpore Agrippinensis concilij, quod celebratum reperitur anno Domini 346. & non 375. ut idem Trithem.

Tritthem. ponit 3. anni post consulatum Amantij, & Albini habitum esse constat ex actis eiusdem synodi.

f Odonis abb.] Huius res gestæ conscriptæ à Ioanne monacho eius discipulo extat apud Sur. tom. 6. meminit eiusdem S. Bernardus in apologia ad Gulielmum abbatem. De eius miraculis agit Petrus Cluniac. lib. 6. epist. 17. de eodem Per. in catal. lib. 10. c. 83. & Trithem. de vir. illust. ord. S. Bened. lib. 3. c. 215. & Sigebert. in chron. ann. Domini 938. de tempore quo claruit, meminit.

g Thomæ monach.] De eodem Niceph. histo. lib. 17. c. 24. ubi post multa hæc addit. Huius Thomæ anniuersarium diem magnificentissime agentes Antiocheni celebrāt. Plura de eodem in prat. spirit. c. 88.

h Translatio Frigdiani.] De quo satis dictum in die Natalis ipsius.

19 Tertiodecimo Kal. Decembris. Luna. A iij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
29	30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	t	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29			

NATALIS beati Pontiani a Papæ & martyris, qui ab Alexandro Imperatore cum Philippo presbytero in Sardiniam deportatus, ibiq. fustibus mactatus, martyrium consummauit: corpus uero eius à beato Fabiano Papa Romam relatum, atq; in cęmeterio Callisti sepultum est. Samarię sancti Abdię b prophetę. Romę via Appia natalis sancti Maximi c presbyteri & martyris, qui in persecutione Valeriani passus, positus est ad sanctū Xistum. Cæsareæ in Cappadocia sancti Barlaā d martyris, qui agrestis licet & rudis, Christi sapiētia munitus tyrannum uicit, & ignem ipsum fidei constantia superauit: in cuius die natali sanctus Basilius magnus celebrem habuit orationem. In ciuitate Astiagensi beati Crispini e episcopi, qui capite amputato, martyrij gloriam adeptus est. Viennæ sanctorum martyrum Seuerini, f Exuperij, & Feliciani, quorū corpora post multa annorum curricula ipsis reuelantib. inuēta & à Pōtifice clero & populo illius vrbis honorifice sublata, condigno honore condita sunt. Eodem die sancti Fusti g diaconi Alexandrini, qui primum in persecutione Valeriani cum sancto Dionysio in exiliū missus, deinde in persecutione Diocletiani ætatæ longæuus, gladio animaduersus martyrium consummauit. In Isauria passio sanctorum Azæ, h & sociorum centum quinquaginta militum sub Diocletiano Imperatore, & Aquilino tribuno. In oppido Marpurg in Germania depositio sanctæ Elizabeth i viduæ, Andreæ Regis Hungarorum filiæ, quæ pietatis operibus assidue intenta miraculis clara migrauit ad Dominum.

NOVEMBRIS 19.

a PONTIANI Papæ.] Agit de eodem hac die Viuardus, Beda autem & Ado die sequenti. De eius successione Euseb. in chron. histor. lib. 6. c. 22. Optat. Mileui. l. 2. contra Parmen. Aug. epist. 165. Niceph. epis. Constantinopol. in chron. Niceph. Callist. hist. lib. 5. c. 26. & alij cætera de ipso diximus in Annal. eccles.

b Abdiæ prophetæ.] De eodem Græci agunt hac die in Menologio. Præter ea, quæ de ipso leguntur

guntur in diuinis scripturis, Scribit Epiphan. lib. de vit. & obit. prophet. cap. 15. Isidor. cap. 43. & Doroth. eadem synop. De sepulchro Abdiæ in Samaria, deq; mirandis prodigijs scribit S. Hieron. in epist. 27. ad Eustochium in epitaphio Paulæ, & in commentar. in Abdiam, c. 1.

c Maximi.] Agit de eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Hunc illum putat Maximum Pamelius, qui aliquando confessor, deinde adhæsit Nouatiano, ac postea redijt ad ecclesiam; ad quem sicut ad cæteros confessores, scribit Cyprian. epistola 16. 44. 46. 50. & 51. sed illum non constat martyrio consummatum: Quisnam hic fuerit, me latet: compertum illud tantum habeo ex man. scrip. cod. Sanctæ Mariæ ad Martyres, Romæ hac die passum & Maximum commentariensem, qui baptizatus à Sancto Stephano Papa & martyre, in persecutione Decij è ponte præcipitatus in Tyberim xiij. kalen. Decemb. martyrium consummauit. Gesta passionis eius habemus intexta simul cum Actis SS. Eusebij, Marcelli, & soc. quæ in dicto codice scripta habentur pagina 94. sepultusque hic habetur ad S. Xystum in cœmeterio Callisti, ut eadem acta significãt. Xystus secundus illic tumulatus habetur, iuxta quem Maximus conditus est.

d Barlaam.] Agunt de eodem martyre Græci in Menologio ad xvi. Kal. Decembr. eiusque martyrij historiam paucis describunt. Ferunt eundem a Sancto Ioanne Chrysostomo orationibus encomiasticis exornatum, quæ tamen excidisse videntur: tantum extat eius laudatio à sancto Basilio egregie conscripta.

e Crispini epis.] De eodem. Vsuardus, & alij recentiores gesta eius hymno sacro in breuiario Toletano describuntur agit de eodem Pet. in catal. lib. 10. c. 84.

f Seuerini, & soc.] Beda, Vsuardus, Ado de eodem hac die passi sunt Marco Aurelio Ant. & Lucio Vero Impp. ut auctor est Ado Vien. in chron. de his item Petr. in catal. lib. 10. c. 82.

g Fausti.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores. De eius certamine & corona Euseb. hist. lib. 7. c 10. in fine.

h Azæ. & sociorum.] Agunt de his etiam Græci in Menologio, pluribusq; eorum martyrij acta referunt.

i Elizabeth.] Eius uitam à Iacobo Montano conscriptam recitat Sur. tom. 6. de eadẽ Antonin. in 3. part. tit. 19. c. 11. Pet. in catal. lib. 10 c. 79. Crantz. hist. Saxon. lib. 7. c. 48. nouissime Marcus Vlyssipon. Minorita in chron. ord. Min lib. 9. c. 10. vsque ad 19 part. 1. Extant duæ litteræ Apostolicæ Gregorij IX. Rom. Pont. priores de inquisitione miraculorum eius scriptæ anno eius Pontificatus 7. alteræ de canonizatione ipsius datæ anno octauo, extãt in registro ipsius, priores num. 244. posteriores uero 224.

ij. B Duodecimo kal Decembr. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
30	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	24	25	26	27	28	29			

MESSANAE in Sicilia sanctorum martyrum Ampeli[a] & Caij. Taurini sanctorum martyriũ Octauij,[b] Solutoris, & Aductoris Thebanæ legionis militũ, qui sub Maximiano Imperatore egregiè decertantes, martyrio coronati sunt. Cęsareę in Palestina sancti Agapij[c] martyris, qui sub Maximino Imperatore damnatus ad bestias, & ab ijs nil lęsus, lapidibus ad pedes appensis in mare demergitur. In Perside passio sanctorum Nersæ[d] episcopi, & sociorum. Dorostori in Mysia sancti Dasij[e] episcopi, qui cum nollet in festo Saturni impudicitijs eius consentire, sub Basso præside cæsus est. Nicææ in Bithynia sanctorum martyrum Eustachij,[f] Thespesii, & Anatolii, in persecutione Maximini. Hæracleæ in Tracia sanctorum martirum Bassi,[g] Dionysii, Agapiti, & aliorum quadra-

quadraginta. In Anglia S. Eadmundi [h] Regis & martyris. Constantinopoli S. Gregorii [i] Decapolitæ, qui ob cultum sanctarum imaginum multa passus est. Mediolani S. Benigni [K] episcopi, qui in magna barbarorum perturbatione ecclesiam sibi commissam summa constantia & religione ad ministrauit. Gabilone sancti Siluestri episcopi, qui quadragesimo secundo sui sacerdotij anno plenius dierum atque virtutum migrauit ad Dominum. Veronę sancti Simplicii [m] episcopi & confessoris.

NOVEMBRIS 20.

a AMPELI & Caii.] De his itẽ Beda, Vsuardus, Ado, & alii recentiores, consentiuntque uet. man. scrip.

b Octauii, & sociorum.] Vsuardus, & Ado de his agunt hac die. extat de his sermo S. Maximi episcopi Taurinensis, qui & tribuitur S. Ambrosio. legimus horũ acta man. scrip. accepta ab ecclesia Taurinensi.

c Agapii.] Is est de quo scribit Euseb. histor. eccl. lib. 8. c. 16. traditq; martyriũ subiisse hac die, anno quarto persecutionis Diocletiani Imperat.

d Narsæ, & soc.] Agũt de his etiam Greci hac die in Menologio, ubi eorum martyrium paucis describunt.

e Dasii episcopi.] De quo item Græci in Menologio, referuntque eius certamen pro fide susceptum.

f Eustachii, & soc.] Horum acta iidem qui supra, in Menologio hac die enarrant.

g Bassi, & soc.] Agit de his hac die Beda, astipulanturq; uet. man. scrip.

h Eadmundi.] Scripsit eius res gestas Abbo Floriacensis abbas. extant apud Sur. tom. 6. De eodem in vita S. Dunstani apud eundem tom. 3. die 19 Maii. Duos eiusdem nominis Anglorum Reges impiè cæsos, refert Petrus in catalog. lib. 10. cap. 89. & 90 Agit de eodem Molan. in addit. ad Vsuard. hac die.

i Gregorii.] Greci de eodem hac die in Menologio; eiusq; acta breui compendio referunt.

K Benigni episcopi.] De eodem tab. eccles. Mediolan. Miratus sum vehementer Panuinii, aliorumque apprime eruditorum neglectum, existimantium hunc ipsum Benignum à Græcis appellatum esse Bencium, eo quod apud Theodorum Balsam. in synodo Carthaginensi can. 61. scriptus inueniatur Bencius sacerdos ecclesiæ Mediolanensis. Sed videlicet non animaduerterunt canonem illum esse concilii Carthaginensis habiti (ut ex eodem textu apparet) post consulatum Flauii Stiliconis, quo tempore ecclesiæ Mediolanensi non Benignus, sed Venerius præerat episcopus, illicq; agi non de Benigno, sed de Venerio. quod si consulas Latina exemplaria eiusdem concilii Carthaginensis, tam man. scripta, quam edita tomo primo Conciliorum inuenies non Bencium, sed Venerium dici, deprauatumque esse Theodori codicem, cum pro Venerio scribit Bencium Quod ipsum planius reddit temporum ratio: nam annus ille post consulatum Stiliconis, numeratur Christi quadringentesimus primus, quo quidem tempore eidem Mediolanensis ecclesiæ præfuisse Venerius reperitur, Benignus autem, de quo agimus post annos sexaginta ecclesiam illam gubernauit circa annum Domini 460. De quo extat epigramma Ennod. i Ticinensis.

l Siluestri episcopi. De eodem Beda, Vsuardus, & alij. pluribus Gregor. Turonen. de glor. confess. c. 85. reperitur interfuisse concilio Epaunensi. Mentio habetur de eodem in vita S. Cæsarii episcopi Arelatensis, qui ab eo in clericum attonsus fuit, extat apud Surium tomo 5. die vigesimoseptimo Augusti. Sedit hic annis quadraginta duobus, vt idem Grego. testatur. Alius a hoc Siluester episcopus Lingonensis, de quo Gregor. Turon hist. Franc. lib. 5. cap. 5. & de glor. confess. cap. 85.

m Simplicii episcopi.] Tabulæ ecclesiæ Veron. Plurib. antẽ R. D. Augustinus Valerius episcopus Veronen. Cardinalis lib. antiq. monum. episc. Veron pag. 11. & 24.

21 Vndecimo Kal. Decemb. Luna. Cj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
18	19	20	21	22	23	24	25	25	26	27	28	29	30

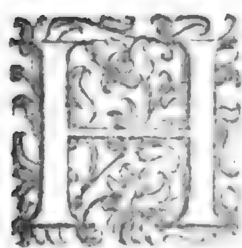
IEROSOLYMIS Præsentatio [a] beatæ Dei genitricis virginis Mariæ in templo. Eodem die natalis beati Rufi. [b] de quo S. Paulus Apostolus ad Romanos scribit. Romę passio sanctorum Celsi [c] & Clementis. Apud Ostia Tyberina sanctorum martyrum Demetrij [d] & Honori. Rhemis S. Alberti [e] episcopi Leodiensis & martyris, qui pro tuēda ecclesiastica libertate necatus est. In Hispania sanctorum martyrum Honorij, [f] Eutychij, & Stephani. In Pamphylia S. Heliodori martyris, in persecutione Aureliani sub Aetio præside: post quem ipsi tortores conuersi ad fidem, in mare demersi sunt. Romæ S. Gelasij [h] Papæ, doctrina & sanctitate conspicui. Veronæ S. Mauri [i] episcopi & confessoris. In monasterio Bobiensi depositio sancti Columbani [x] abbatis, qui multorum cœnobiorum fundator, plurimorum monachorum extitit pater, multisque uirtutibus clarus in senectute bona quieuit.

NOVEMBRIS 21.

a 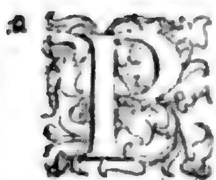
RAESENTATIO.] Agunt de eadē celebritate Græci hac die in Menologio. habetur eius mentio in constitutione Emmanuelis Imperatoris, quam recitat Theod Bals. in nomoc. Photij tit. 7. c. 1. Extant de ea re sermones sancti Germani episcopi Constantinopolitani, & Georgij epis. Nicomediæ, quos Latinè redditos habet Sur. tom. 6. Græce autem scriptos inuenimus in bibliotheca Sfortiana cod. man. scrip. num. 19. & 85. In Gallias transijt eiusmodi festa dies temporibus Caroli quinti Francorum regis anno Domini millesimo trecētesimo septuagesimo quinto, de qua re extat dicitur eiusdem epistola ad Nicolaum Antisiodorensem episcopum quam citat Molanus in additione ad Vsuardum. De his autem quæ ad historiam spectant, vide quæ tradit R. P. Petrus Canisius vir eruditissimus lib. 1. de beata virgine Maria c. 12. Alias confectas esse de eadem re scriptiones accepi. Scimus antiquitus Præsentationis solemnitatem eam esse appellatam, qua Dei genitrix sancto Symeoni infantem Iesum in templo obtulit, ut antiqua ritualia, & alia vetusta ecclesiarum monumenta significant, & ipsa insuper oratio missæ eius diei planè indicat.

b Rufi.] De quo Paul. ad Roman. c. 16. Agit de eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij. Hunc creatum esse episcopum Thebarum, tradit Doroth. synop.

c Celsi, & Clementis.] De his prædicta antiqua man. script. monaster. Sancti Cyriaci in urbe.

d Demetrij, & Honorij] Habetur de his mentio in eodem peruetusto codice.

e Alberti episcopi.] Ex Martyrologio ecclesiæ Bruxellensis, de eodem hoc disticum recitat Mola. Legia quem genuit, electum Roma probauit, Remis sacrauit, sacratū martyrizauit. Recensetur hic sexagesimus eius sedis episcopus, confirmatus a Cælestino tertio Rom. Pont. Agit de eodem pluribus Molan. in addit. ad Vsuar. & indic. sanct Belgij.

f Honorij, & soc.] De his etiam Laurent. Padil. Vasæus in chron. Flos S. Hispan. & Thesaur. conc. tom. 2 hac die.

g Heliodori.] Agunt de his Græci xiij. kalen. Decembr. & pluribus eiusdem martyrij acta describunt.

h Gelasij Papa.] De eodem Beda, & Vsuard. xiii kal. Decembris, sed in libro de Romanis Pontificibus hac die natalis eius conscribitur. Eius res gestas ex epistolis ipsius man. scriptis, locupletata per annos singulos digessimus in Annal. ecclesiast. Habemus & in Antiquo codice eius acta tribus lectionibus distincta, ut olim in aliquibus ecclesijs legi consueuerunt.

i Mauri

i Mauri episcopi.] De ipso tab. eccles. Veron. vberius autem R.D. Augustinus Valerius episcopus Veronen. Cardinalis lib. antiq. monum. episc. pag. 9. & 40.

x Colombani abb.] Vsuardus, Ado, & alij recentiores de eodē hac die. Scripta sunt eius acta à Iona monacho eius discipulo, ut testatur Sigeb. de uir. illustrib. cap. 61. idque præfatio docet, quæ habetur apud Sur. to. 6. Extant eadem acta apud Bedam tom. 3. falsò illi aliquando attributa. Plura de eodem in uita S. Vualerici apud Sur. tom. 2. die 1. Aprilis. Sigeber. in chron. an. Domini 598. & 622. Eius obitum recenset Vincentius etiam lib. 23. c. 4. Antonin. part. 2. tit. 13. c. 6. §. 11. Petrus in catal. lib. 10. c. 95. Trithem. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 2. cap. 5. & lib. 3. cap. 26. Adnumeratur idē inter script. eccles. à Sigeber. uir. illustr. cap. 60. extat eiusdem carmen ad Hunaldum discipulum, quo detestatur auaritiam. habes illud in collectan. Christian. poetarum.

22 Decimo Kal. Decembris. Luna. D*

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
19	20	21	22	23	24	25	26	26	27	28	29	30	1

ROMAE sanctæ Cęciliæ a uirginis martyris, quæ sponsum suum Valerianum, & fratrem eius Tiburtium ad credendum in Christum perduxit, & ad martyrium incitauit. Hanc Almachius Vrbis prefectus post eorum martyrium teneri, atq; illustri passione post ignē superatum gladio fecit cōsummari, tpe M. Aurelii Seueri Alexādri Imperatoris. Colossis in Phrygia sanctorū Philemonis b & Apphiæ S. Pauli discipulorum, qui sub Nerone Imperatore cum gentiles in die festo Dianę inuasissent, ecclesiam, cæteris fugiētibus tenti, iussu Artoclis prȩsidis verberibus cæsi, & in foueam usque ad renes inclusi, lapidibus opprimuntur. Itē Romæ sancti Mauri c martyris, qui ex Africa ueniens ad sepulchra Apostolorū, sub Numeriano Imperatore & Celarino Vrbis præfectio agonizauit. Antiochiæ Pisidiæ passio sanctorum Marci d & Stephani sub Diocletiao Imperatore. Augustoduni sancti Pragmatii e episcopi & confessoris.

NOVEMBRIS 22.

a CAECILIAE.] Tam Latini, quam Gręci de eadē agūt hac die. Error irrepserat penes nōnullos auctores, necnon in eius acta deprauata, passam eā esse Commodo imperante: cū luce clarius constet ex reb. ipsius gestis cū Vrbano papa subijsse martyrium sub Alexandro imper. quem errorem Molanus etiam correxit in Viuardo in secunda editione. Eius acta è Latinis accepta Græcis tradita à Metaphraste, inde Latinitati reddita habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. Antiquiora ea esse ducimus quæ in antiquo man. scripto codice asseruantur in eius ecclesia Transtyberina. De eius sacri corporis inuentione ac sociorum ipsius Sigeber. in chron. an. Domini 821. hæc scribit: Pascalis papa corpus S. Cæciliæ virginis, ipsa reuelante, inuenit aureis uelatum indumētis sanguine ipsius perfusis: quod una cum corporibus sanctorū Valeriani sponsi eius, Tiburtij, Maximi, & Vrbani in ecclesiam a se eis reædificatam transtulit. hæc Sigeber. Eadem fusius explicata leguntur in uita Paschalis papæ, quæ in eodem codice conscripta habetur. In codice Vaticano numero 153. inuenimus litteras Apostolicas eiusdem pontificis de

inuentione corporis S. Cæciliæ & sociorum. illarum exordium est: cum summæ Apostolicæ dignitatis apex. &c. In breuiario Toletano est vetus sacer hymnus, quo eiusdem martyris corona egregiè canitur. Vetus est Romæ titulus S. Cæciliæ, de quo habetur mentio in primo concilio Romano sub Symmacho Papa.

b Philemonis, & Apphiæ.] Agunt de ijsdem hac die Græci in Menologio, pluribusque eorũ martyrium describunt, vt hic habetur.

c Mauri.] De eodem Vsuardus hac die, & vet. man. scripi. Beda autem pride huius diei agit de eodem Petr. in catalogo lib. 10. cap. nonagesimotertio.

d Marci & Stephani.] Græci etiam de eodem hac die in Menologio, ibiq; eorum passionis acta habentur expressa.

e Pragmatii episc.] Vsuardus de eodem hac die, cui astipulantur vet. man. scrip. extat ad hunc Sidonij Apollinaris epist. 2. lib. 6. reperitur interfuisse concilio Epaunẽsi, claruisseq; circa annum Domini quadringentesimum octogesimum.

xxix. E Nono Kal. Decembris. Luna. 23

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	27 28	29	30	1	2				

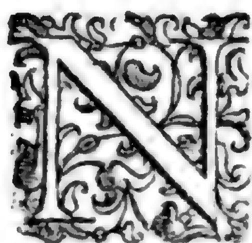

NATALIS sancti Clementis [a] Papæ, qui tertius post beatũ Petrum Apostolum Pontificatum tenuit, & in persecutione Traiani apud Chersonesũ [b] relegatus, ibi alligata ad collum eius anchora in mare præcipitatus, martyrio coronatur: cuius corpus Nicolao primo Põtifice Romã translatũ in ecclesia, quæ eius nomine antea fuerat extructa, honorificè recõditũ est. Romæ S. Felicitatis [c] matris septẽ filiorũ martyrũ, quæ post eos iubẽ e Marco Antonino Imperatore decollata est pro Christo. Emeritæ in Hispania S. Lucretiæ [d] virginis & martyris, quæ in persecutione Diocletiani sub Diacono præside martyrium consummauit. Cyzici in Hellesponto sancti Sisinij [e] martyris, qui in eadem persecutione post multa tormenta gladeo cęsus est. Iconij in Lycaonia sancti Amphilochij [f] episcopi, qui sanctorum Basilii & Gregorii Nazianzeni in eremo socius, & in episcopatu collega, post multa certamina pro catholica fide suscepta, sanctitate & doctrina clarus quieuit in pace. Agrigẽti depositio sancti Gregorii [g] episcopi. In pago Hasbanio sancti Trudonis [h] presbyteri & confessoris.

NOVEMBRIS 23.

CLEMENTIS Papæ.] De eodẽ Beda: Vsuard. Ado, & alii Latinorũ, Græci autem in Menologio postri die agunt. Hic ille putatur, cuius Paulus meminit ad Philippenses cap. 4. & Ignatius ad Philadelph de eo item Hier. de scrip. eccl. auctor lib. de Rom Pont. & alii. De eius successione post Cletum, præter ea, quæ superius diximus de Lino, & Cleto, plenius egimus in Annal. eccl. Martyrio accubuit (ut scribit Euseb. & Hieron.) an. 3. Traiani Imp. Acta autem eius martyrii Metaphrastes ex priscis monumentis edidit, quæ extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. quibus astipulatur Greg. Turon. de glo. mart. c. 35. & 36. habemus eadem Latinè olim scripta, sed deprauata satis, habet eadem etiam Mombr. to. 1. uit. Sanct.

sunt: fortasse ea sunt, quæ Ioannes Diaconus, qui Gregorij Papæ vitam contexuit, se conscripturũ pollicitus fuit, dum in vita S. Gregorij hæc dicit ad calcem: Ego autem diuinæ spei fiducia roboratus, qui Gaudentius episcopus Veliternus expostulat, ad Clementem Romanæ Vrbis antistitem, suffragante Domino, stylum conuertam: hæc ipse. In breuiario Tolet. acta S. Clementis sacro hymno canuntur. Vetus est Romæ titulus S. Clemẽtis, cuius habetur mentio in concilio primo Romano sub Symmacho Papa, de quo illud nõ prætereundum: ibi Celestium illum collegam Pelagij, præsente Papa Zosimo, licet subdole, hæresim abiurasse: habemus de his litteras eiusdem Pontificis man. scrip. datas Honorio XI. & Constantio consulibus. De translatione eius corporis Romam facta per S. Cyrillum episcopum Saluorũ, legitur historia in breuiario Polonorum; idem testatur Petrus in catal. lib. 10. c. 98. in fi. & ante hos Leo Ostiensis in chron. Casinen. diximus de his superius die 9. Martij Natali sanctorum Methodij & Cyrilli. De scriptis autem sancti Clementis, quæ germana, quæue apocrypha habeatur, fusius diximus in Annalibus eccles.

b Apud Chersonensem relegatus.] Alicubi irrepsisse mendum reperitur, vt Chersonesus Liciæ dicatur. In actis sancti Clemẽtis nulla certe de Licia habetur mentio, in quibus de loco exilij Clementis hæc leguntur: Oportere eum vel consentire sacrificantem, aut vltra mare Pontum in desertam ciuitatem sitam prope Chersonam relegari. hoc ibi secundum veriorem lectionem. alia enim lectio habet: Vltra mare, & Pontum. sed prædicta certior. quam Beda, & Ado sunt secuti in Martyrolog. est enim Pontus idem quod mare Euxinum, in cuius capite apud Bosphorum Cimmerium est Taurica Chersonesus, in qua versus paludẽ Meotidem est ciuitas Chersonesus dicta, cuius meminit Strabo lib. 7. appellans eam Chersonesum, quod idem est. porro ab alijs Heracleum etiam (vt a Ptolomeo) appellata reperitur, eo quod sit Heracleotarum colonia; recentiores dixere eandem ciuitatem, Chersonã, quæ & exilio Iustiniani Iunioris Imper. notior facta est. Quod autem Licia Chersonesus dicta reperiat, non utique ex ea causa, quod sit in prouincia Liciæ in Asia, in qua nulla reperitur nominata Chersonesus, sed irrepsisse puto errorem, vt pro Bicia, Licia, scriptum sit. Alluit enim Bicia palus, sic dicta a Bico fluuio, Chersonesum a superiori parte, vt docet Ptolom. tab. octaua Europæ. Confirmant prædicta de exilij Clementis loco, quod in ea regione corpus eiusdem repertum atque translatum apparet, nam in actis translationis eius habetur mentio de episcopo Georgiæ (est hæc illa ciuitas, quam Plin. lib. 4. cap. 12. Georgon appellat, vnde Georgij, de quibus idem Plin. li. 6. cap. 13.) qui vocatus interfuit inuentioni, atque translationi corporis eius. narrat eam breui compendio Petrus in catal. lib. 10. cap. 98. vt dictum est superius suo loco.

c Fœlicitatis.] De eadem Beda, Vsuard. Ado, & alij recentiores: in huius die Natali S. Gregor. Papa habuit ad populum homiliam in eius ecclesia, est 3. in Euang. Petrus Chrysol. de eadem scripsit sermonem 134. gesta ex antiquis monumentis recitat Mombrit. tom. 1. Erat Romæ cœmiterium sanctæ Fœlicitatis nomine, de quo habetur mentio in lib. de Roman. Pontificib. in Bonifacio Papa.

d Lucretiæ.] Agit de eadem Vsuardus, recenter Vasæus in chron. Hispan. sub martyribus, qui passi sunt Diocletiano Imper. mentio habetur de ipsa etiam in Floresanct. Hispan.

e Sisinij.] Græci agunt de eodem in Menologio, eiusque acta referunt.

f Amphilochij episcopi.] De ipso etiam hac die Græci in Menologio. Scribit de eo sanctus Hieron. de script. eccles. Sozom. hist. lib. 7. c. 6. Niceph. hist. lib. 11. c. 20. & lib. 12. c. 9. res gestas ipsius recitat Metaphrastes: quas Lipoman. descripsit tomo 5. & Sur. tomo 6 frequenter de ipso S. Basilius, & inter alia in procemio lib. de Spirit. sanct. O sacrum (inquit) caput Amphilochi, quem præ cæteris facio plurimi. Sæpius de eodem sanctus Greg. Nazianz. cuius ad eum extant duæ episto. 12. & 13. cũ versarentur ambo in solitudine Pontica; ex quo tempore magnus inter eos intercessit familiaritatis vsus, deq; eo in carm. ad Olympiadem: Amphilochium, (ait) vere atque orthodoxæ doctrinæ præconem, decus meum & ornamentum &c. quem licet dicat cum S. Thecla ad Deũ transmisisse, non tamen quis putet ante Gregorium ex hac vita migrasse, sicut & Metaphrastem errare certum est, cum ait ipsum ex humanis decessisse tertium post annum, ex quo Constantinopoli, a synodo œcumenica recedens, Iconium reuersus est: nam adhuc superstes fuisse reperitur, Arcadio tertium, & Honorio secundum coss. quo anno habita est alia synodus Constantinopoli, cui ipsum interfuisse, cõstat ex actis ipsius, quæ rescripta extant apud Theodorum Ballam pag. 390 fuit is vltimus annus Theodosij Imp. unde illa verba Gregorij de Amphilochio & Thecla spiritualiter puto intelligenda de cõtemplatione cœlestium. Spectatissima eius catholica fides meruit etiam Imperiali sanctione fundari, ut apparet ex l. 3. de fid. cath. C. d. Theod. Præter illa eius scripta, quæ recenset S. Hieronymus, alia rursus citata reperiuntur a Theodoreto in dialogo de immutabili; insuper aduersus Encratitas scripsisse commentarium, idem testatur lib 4 hæretic. fabul. nõ

omittimus de viro sancto hanc quoque proferre laudem, quod ob ingens studium quo S. Theclam martyrē prosequebatur, Amator Theclæ dictus fuerit.

g Gregorij episcopi.] Agunt de eodem Græci hac die in Menologio. Eius vitam à Metaphraste descriptam habet Lipom. tom. 5. & Sur. to. 6. Niceph. eiusdem meminit lib. 17. c. 27. aitque ipsum interfuisse Quintæ synodo, cum nōdum esset episcopus, vt eius acta testantur, factus postea episcopus claruit temporib. Mauricij Augusti, cum Romanæ Ecclesiæ S. Gregorius præsideret, apud quē falsò accusatus causam dixit. Extant de ea re nōnullæ eiusdē Greg. epist. in regiltr. lib. 2. epist. 70. lib. 2. epist 12. indict. 11. lib. 4. indict. 14. epist. 12. & li. 7. indict. 2. epist. 24. Reperitur alius insuper eiusdem ciuitatis & nominis eps Greg. Agrigentinus qui post annos octoginta claruit Agathone Ro. Pōtifice, interfuitq; Romanæ synodo tūc celebratæ, cui & subscripsit, vt apparet ex eius actis, quæ extās in Sexta synodo œcumenica, actione quarta.

h Trudonis.] De eodē in Beda, Vsuard. & alii recentiores. Eius vitam, atque translationē scripsit theodoricus abbas, qui & testatur, prius scriptam a Donato diacono, indeque a Guicardo abbate; Extat ea Theodorici apud Sur. to. 6. De eodem Trithem. de vir. illu str. ord. sanct. Bened. lib. 3. cap. 101. eumque claruisse tradit anno Domini 670. Plura etiam Molan. in indic. sanct. Belg & in addit. ad Vsuard.

xxviij. F Octauo kal. Decembris. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3			

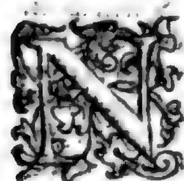

NATALIS sancti Chrysogoni [a] martyris, qui post longa vincula & carceres pro constantissima Christi confessione toleratos, iubente Diocletiano Aquileam perductus, ibidem capite cæsus, & in mare proiectus, martyrium consummauit. Romæ S. Crescentiani [b] martyris, qui in passione beati Marcelli Papæ legitur. Ameriæ in Vmbria S. Firminæ [c] virginis & martyris, quæ in persecutione Diocletiani variē cruciata, demum suspensa, & lampadibus ardentibus adusta spiritum reddidit. Apud Corinthum S. Alexandri [d] martyris, qui sub Iuliano Apostata & Sallustio præside, pro Christi fide certauit vsque ad mortem. Cordubæ sanctarum virginū & martyrum Floræ [e] & Mariæ, quæ post diuturnos carceres in persecutione Arabica gladio interemptæ sunt. Perusiæ S. Felicissimi [f] martyris. Mediolani S. Protasij [g] episcopi, qui apud Constātem Imperatorem & in Concilio Sardicensi causam Athanasij defendit, ac pro ecclesia sibi commissa & pro religione multis perfunctus laboribus migrauit ad Dominum. In castro Blauio S. Romani [h] presbyteri, cuius sanctitatis præconium, miraculorum gloria declarat. In territorio Aruernensi S. Portiani [i] abbatis, qui sub Theodorico Rege miraculis claruit.

NOVEMBRIS 24.

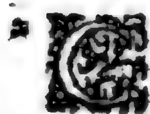

a CHRYSOGONI.] Beda, Vsuard. & Ado de eodem hac die: Græci autē ad xvj. Kal. Maij in Menolog. Eius acta iuncta habētur cū actis S. Anastasiæ, quæ Metaphrastes refert ad vij. Kal. Ianuarij, & Lipom. tom. 5. Sur. tom. 6. ea die, & Mombrit. tom. 1. quæ sunt fideliora: habentur que in vet. man. script. quorum exordium est. Præteritati illustris viri &c. extant eius litteræ ad Anastasiā apud Nicephorum lib. 14. in fine, & apud Suidam

prope

prope finem. Vetus est Romæ titulus S. Chrysogoni, cuius mẽtio habetur in conc. prim. sub Symmacho, & in registr. S. Gregorij Papæ, cumq; Gregorius tertius Papa ornauit, donisq; auxit, ut constat ex lib. de Roman. Pontific.

b Crescentiani.] De eodem Beda, & Vsuard. consentiuntq; vet. man. scrip. Describitur eius certamen in actis S. Marcelli apud Sur. die 16. Ianuarij tom. 1. Eius autem corpus translatum esse in titulum Equitij a Sergio iuniore, ecclesiæ eius uetera monumenta testantur.

c Firminæ.] De qua tabulæ, ac vet. monumenta eius ecclesiæ Romam delata, incidi in alia, quæ semilacera in bibliotheca Sfortiana uisuntur, quorum est exordium, Temporibus Diocletiani Augusti cucurrit sacra persecutio. &c. habent eam fuisse filiam Calphurnii Vrbis præfecti.

d Alexandri.] Agunt de eodem Græci hac die in Menologio, vbi eius martyrium describitur. De Sallustio, qui apud Iulianum Apostatam ob eandem animi impietatem præcipuas obtinuit præfecturas, meminit Ammian. Mercellin. lib. 27.

e Floræ; & Mariæ.] De his Vsuardus, & alij recentiores. Earum martyrium conscripsit S. Eulogius in Mem. sanct. li. 2. c. 8. qui ad eas carceribus detentas commentariolum scripsit, quod appellauit Documentum martyriale. Agitq; de ijsdẽ in apologetico in fi. in epist. 2. ad Martum, & pluribus de earum martyrio atq; reliquijs ad Bald. sororem S. Floræ: omniaq; eiusmodi ita scripta sunt ut in pixide Spiritus sancti calamum intinxisse S. Eulogius uideatur, passæ sunt æra 889 an. a Christo octingentesimoquinquagesimoprimo

f Felicissimi.] De eodem Vsuardus, atq; alij recentiores, & uet. man. scrip.

g Protasii episc.] De quo tabul. eccles. Mediolan. claruit temporibus Constantij & Constantis Augustorum, interfuitq; concilio Sardicensi, ut apparet ex eius actis, quæ Athanasius etiam breui cõpendio refert in apolog. 2. moritur temporibus Constantij Imp. ut patet ex Athanasio in apologia ad Constantium col. 316. d. vbi eum, licet defunctum, testem uocat.

h Romani Vsuardus.] hac die, & Greg. Turon. de glor. confes. c. 46. claruit temporibus Theodosij senioris, eiusque corpus S. Martinus episcopus Turon. sepulturæ mandauit.

i Portiani] De eo Gregor. Turon. in uit. sanct. patr. cap. 5. de eodem Molan. in addit. ad Vsuardũ hac die.

25 Septimo Kal. Decemb. Luna. G xxvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	29	30	1	2	3	4			

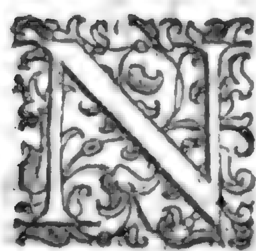

NATALIS sanctæ Catharinæ a uirginis & martyris, quæ ob fidei Christianæ confessionem Alexandriæ sub Maximino Imperatore in carcerem trusa, & postmodum scorpionibus diutissime cæsa, tandem capitis obtruncatione martyriũ cõpleuit: cuius corpus in montem Sinai ab angelis mirabiliter delatum, ibidem frequẽti Christianorum concursu pia ueneratione colitur. Romæ sancti Moysis b presbyteri & martyris, quem cum aliis detentum in carcere sanctus Cyprianus per litteras sæpe est consolatus. Is cum non tantum aduersus gentiles, sed etiam aduersus schismaticos & hæreticos Nouatianos infracto animo stetisset, demum (ut sanctus Cornelius Papa testatur) in psecutione Decij eximio & admirabili martyrio decoratus est. Antiochię sancti Erasmi c martyris. Cæsareę in Cappadocia passio sancti Mercurii d militis, qui custodientis se angeli patrocinio & barbaros uicit, & Decii sæuitiam superauit multisque auctus tormentorum trophæis, marty-

rio coronatus migrauit in cęlum. In Aemilia Italiæ prouincia sanctę Iucundæ uirginis.

NOVEMBRIS 25.

a CATHERINÆ.] In antiq. codicib. Aecatherina dicta reperitur. Agunt de eadē hac die Beda, Ado, & alij; necnon & Græci in Menologio his verbis. Cōmemoratio S. magnæ Aecatherinæ. Meminit eiusdem Euthymius in Psal. 44. vers. Delectauerunt te filiæ regum, &c. ibi de eius sapiētia. Metaphrastes ex Græcis edidit eius acta, quæ habet Lipom. to. 5. & Sur. tom. 6. ex Latinis autē Rabanus abbas scripsisse fertur, ut tradit Mola in annot. ad Vsuard. idemq; auctor de ea affirmat, illā, quæ Græcis olim erat notior, Latinis etiam factā notissimam ob peculiaria patrocinia præstita in expeditione Terræ sanctæ, In actis eius haberi aliqua, quæ corrigantur, nullus, qui illorum temporum res gestas nouerit, inficias erit, vt inter alia illud de Maxentio, cuius loco Maximinus restitutus est. In Breuiario Toletano duobus sacris hymnis eius agones atque miracula conscripta habentur, extat de eadem epigramma Bonad. Santonēs. lib 3. monod. 30.

b Moysis presbyt. Est de eius martyrio egregium testimonium S. Cornelij Papæ & martyris in epist. ad Fabium episcopum Antiochenū, quā recitat Euseb. hist. li. 6. cap. 35. Habetur de eodem mentio in lib. de Rom. Pontificibus in Cornelio Papa, & apud Cyprian. epistol. 22. in fin. epist. 25. & 52. ad Antonianum, ubi appellat eum martyrem. Extat eiusdem Moysis & aliorum confessorum egregia ad Cyprianum epistola 26. in editio Pamel.

c Erasmi.] De eodem hac die Vsuardus, & alij recentiores.

d Mercurij.] De eo etiā Græci has die in Menologio, ubi eius res gestæ paucis describuntur. Acta eius à Metaphraste fusius descripta extant apud Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. habemus alia man. scrip. quæ incipiunt: Decius Imp. &c. de eo præterea Petrus in catal. lib. 10 c. 106 & alij. De his autem, quæ à S. Mercurio in Iulianum Apostatam modo admirādo gesta sunt, agit Sozom. hist. lib 6. c. 2. licet nomen eius non exprimat, eadem Ioan. Damasc. in orat. prima de imagin. ex uita S. Basilij, scripta (vt ait) ab Helladio eius discipulo, Niceph. hist. lib. 10. c. 34. & 35. & in uita S. Basilij, quæ fertur nomine Amphilochij.

e Iucundæ.] De eadem in uet. man. scrip. ex quibus etiam recentiores hac die.

25.

xxvj. A Sexto Kal. Decembris. Luna. 26

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
23	24	25	26	27	28	29	1	30	1	2	3	4	5

ALEXANDRIAE natalis sancti Petri a eiusdem vrbis episcopi, qui cum esset omnibus virtutibus exornatus, Maximini præcepto capite obtruncatur. Passi sunt etiam Alexandriæ in eadem persecutione sancti martyres Faustus b presbyter, Midius & Amonius, itemque Phileas, Hesychius, Pachomius, & Theodorus episcopi Aegiptij, cum alijs sexcentis sexaginta, quos persecutionis gladius euexit ad celos. Nicomediæ sancti Marcelli c presbyteri, qui Cōstantij tēpore ad Arianis è rupe precipitatus martyr occubuit. Patauii sancti Bellini d episcopi & martyris. Augustoduni sancti Amatoris e episcopi. Constantiæ sancti Contradi f episcopi. In territorio Rhemensi natalis sancti Ba-

soli & confessoris, Hadaianopoli in Paphlagonia S. Styliani, [h] anachorethæ, miraculis clari. In Armenia S. Niconis [i] monachi.

NOVEMBRIS 26.

a PETRI.] Beda, Vsuard. & Ado, pridie huius diei; Græci autē in Menologio viij. Kal. Decembr. De celebritate eius diei, in qua Athanasius adhuc puer puerilibus lusibus seria prænsiciauit, agit Rufin. hist. lib. 1. c. 14. Sozom. lib. 2. c. 16. & Niceph. lib. 8. c. 44. eius res gestas ex antiquis manuscriptis mutuatus edidit Sur. to. 6. qui easdē esse putat, quas Anastasius bibliot. se in Latinū trāstulisse testatur. Habemus alia eiusdē Petri acta pleniora in vet. cod. manuscript quæ quoniam accuratius conscripta noscuntur, Anastasio mea sententia potius tribuenda, videntur est illorum exordium: Si omnes mei sensus, &c. Græcè autem scripta extāt in biblioth. Sfortiana cod. man. scrip. nu. 85. sunt autem in eis aliqua corrigēda, ut ostēdimus in Annal. eccles. Meminit eiusdem Petri Athanasius in orat. 2. contra Arian. Euseb. hist. li. 7. c. vlt. in fine lib. 8. c. 25. & lib. 9. c. 5. Niceph. lib. 9. c. 34 Sophro. Prat. spirit. c. 198. Habentur eiusdē canones pœnitentiales, quos recepit sexta synodus c. 2. Idem scripsit librum de diuinitate, qui citatur in SS. synod. Ephesina, & repetitur in sacr. conc. Chalcedonens. act. 1. cætere de eodē fusius in Annal. ecclesiast scripsimus.

b Faustus, & soc.] De his itē Beda, Vsuard. & Ado, hac die. plurib. tamē Euseb. histor. li. 8. c. 25.

c Marcelli, aliter Marculi.] De eo Beda hac die. Equidem furor Arianæ persecutionis Nicomediæ, cui præerat episcopus antesignanus Arianæ impietatis Eusebius, vehementius sæuiit, quā in aliis Orientis ciuitatibus. Est lectio Bedæ, qui loco Martelli, legit, Marculus, suspicatus est Molanus in libello, quem scripsit de Martyrologiis, & posuit in appendice sui Vsuardi secundo editi, hunc fuisse illū Marculū pseudo martyrē Donatistā, cuius meminit Optatus lib. 3. & Aug. contra lit. Petil. li. 2. c. 20 & 88. Sed cū hic Marcellus, ille Marculus, hic Nicomediæ, ille (vt ait) in Numidia ponatur (licet de Numidia nec Optatus, nec Augustinus meminerit) cum insuper ille ab Arianis dicatur præcipitatus, ille spontaneo se præcipitio dederit, hic deniq; presbyteri ille aūt nequaquam talis esse reperiatur; iam omnis de Mardulo pseudo martyre suspicio cessare debet.

d Bellini episcopi.] Tabulæ eccles. Patauinæ, Scard. lib. 3. clas 13. Lud. Cæl. lib. 17. c. 28.

e Amatoris episcopi.] Beda, Vsuardus, Ado, & alii recentiores. Fortasse hic est ille, qui S. Siluerium Papam exulem litteris est consulatus, & adiuuit pecuniis; ad quem eiusdem Syluerii extat reddita de his epistola tom. 2. conc.

f Coradi episc.] Tabulæ eius ecclesiæ, Molan. etiam hac die. Migrauit ex hac vita ann. Domini 976. clauitq; miraculis, recēsetur tricesimus eius sedis episcopus ī tab. quas Demochares scripsit li. de sacrif. Missæ, qui ibi pluribus de eodem agit.

g Basoli.] De eodem vet. man. scrip. Petrus in catal. lib 9. c. 69. Trithem. de vir. illust. ord. S. Bened. lib. 3. c. 45. claruit temporibus Childerici regis Franc. Sigebert. meminit eiusdem in chron. an. Domini 567.

h Styliani.] Agūt de eodem Græci hac die in Menolog. eiusq; res gestas pluribus describunt.

i Niconis.] Græci etiam de eodem in monologio, eiusq; acta referunt paucis comprehensa.

27 Quinto Kal. Decemb. Luna. B xxiiij xxv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s	
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P				
24	25	26	27	28	29	1	2	1	2	3	4	5	6				

ANTIOCHIAE sanctorum martyrum Basilei [a] episcopi, Auxilij, & Saturnini. In Persia S. Iacobi [b] intercisi, martiris conspicui, qui tempore Theodosij iunioris, cum in gratiam Isdegerdis Regis Christū negasset, & propterea mater eius & vxor ab ipsius se cōsuetudine subtraxissēt, in se reuersus, pro Christi cōfessione Regē adit, a quo tirato mēbratim iussus est cōcidi, & capite obtrūcari; quo tpe innumeri alij

martyres ibidē passi sunt. Sebastę in Armenia sanctorum martyrū Hirenarchi, c Acacii presbyteri, ac septē mulierum; quarum constantia Hirenarchus ad Christum cōuersus, sub Diocletiano Imperatore & Maximo pręside una cum Acacio securi percutitur. In Gallæcia apud Çeam fluuium sanctorū Facundi d & Primitiui, filiorū sancti Marcelli martyris, qui sub Diocletiano Imperarore & Attico prælide passi sunt. Aquileiæ sancti Valeriani e episcopi. Apud Rhegium Lepidi sancti Maximi f episcopi & confessoris, qui a primæua ætate omni gratia uirtutum præditus, primum Lerinensis cœnobii pater, deinde Rhegiēsis ecclesię episcopus, signis & prodigiis inclytus extitit. Apud Indos Persis finitimos sanctorum Barlaam g & Iosaphat, quorum actus mirandos sanctus Ioānes Damascenus conscripsit. Lutetiæ Parisiorum depositio sancti Seuerini h monachi & solitarii.

NOVEMBRIS 27.

a BASILEI, & soc.] Basileus hic, licet Antiochiæ passus habeatur, non fuit tamen episcopus Antiochenæ ecclesię cuius episcoporū catalogus certus extat conscriptus. Alius hic item Basileus ab illo episcopo Amaseno, de quo supra xj. kalen. Maij. cum de his agatur in uet. Martyrol. Rom. atque antiquis man. scrip. cuius tamen ciuitatis episcopus fuerit, nusquam repperi.

b Iacobi.] Tam Latini, quam Græci in Menologio de eodem agunt hac die: ijdemque eius nobile martyrium paucis describunt Niceph. etiam hist. lib. 14. c. 20. Eius acta fusius describuntur ex antiquis monumentis Sur. tom. 6. & 7. Mombrit. tom. 2. Petr. in catal. lib. 10. c. 12 & alijs.

c Hirenarchi, & soc.] De his etiam Græci hac die, vel sequenti ut in nostro Menologio, in quo & de Hirenarcho hæc legūtur. Hic ex vrbe Sebastia: cum esset carnifex & minister tormentorum, quæ sanctis martyribus inferebantur: cumque in persecutione Diocletiani & Maximiani exquisitis quibusdam tormentis Christianas feminas cruciasset, admiratus illarum constantiam, & miracula, mente diuino spiritu illustratus, se Christianū esse, liberè professus, iussu præsidis in paludem inijcitur, indeq; in rogum immissus, cum ab vtraque pœna maneret illæsus, capite truncatus, martyrium expleuit. hæc ibi.

d Facundi, & Primitiui.] De his antiqua man. script. ex quibus etiam recentiores hac die, porrò eorum certamen describitur in Flor. sanct. & in Thesaur. concion. tom. 2. licet in dictis locis passi dicantur tempore Marci Aurel. Commodi Imp. Vaseus autem in chron. Hispan. ex breuiario Eborensis (ut ait) hos adnumerat inter filios S. Marcelli centurionis, qui passus est in persecutione Diocletiani, Fausto & Gallo consſ. De his etiam Marin. Sicul. hist. Hispan. lib. 5. & sub Daciano passos refert.

e Valeriani episcopi.] De eodem hac die in vet. man. script. S. Cyriaci. Agit de eo frequenter S. Hieronymus epist. 42. 43. & in chron. an. xj. Valentiniani Imp. sedit post Fortunatianum Arianū ecclesiamque illam non solum omni labe Ariana expurgatam reddidit; verum ecclesiastica disciplina adeo illustrauit, vt (quemadmodum idem S. Hieron. scribit) habita sit quasi chorus sanctorū. Interfuit, primusque ponitur ordine in concilio Aquileię sē aduersus Arrianos à Gratiano Imp. coacto. habuit successorem æque sanctum, & eruditū Chromatium. Meminit eiusdem Valeriani Rufinus presbyter Aquil. lib. 1. inuect.

f Maximi episcopi.] De eo item Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores; quorum cum aliqui dicunt, ordinatum episcopum ciuitatis Rhegiēsis in Gallia; intelligas de Gallia Cisalpina: quod facile animaduertes ex homilia S. Eucherij, quę fertur nomine Eusebij Emysseni, in qua agitur de eius ordinatione; ubi hæc leguntur: Quo ille cōperto, instructo remige profugus euolat ex dulcibus locis, cœnobij scilicet Lerinensis, & ex finibus Gallicanis ad patriam, Rhegiū videlicet, ubi est creatus episcopus, &c. Aliud est Rhegiū apud Brutios a quo Rhegini, aliud insuper in secunda Rhetia apud Augustinam ciuitatem, cuius meminit Antonin. in itin. scripsit Maximi uitæ acta Dinamius Patricius ad Vrbicum episcopum Fausti successorem, quem præcessit idem Maximus, de quo agimus. Recitat ea Sur. tom. 6. De eodem Sidonius Appollinaris ad eūdem Faustum eius successorem in carmine Eucharistico, hæc ait.

Fuerit quis Maximus ille.

Vrbem

Vrbem in cuius monachusque antistes & abbas Bis successor agis. &c. Meminit eiusdem scribens ad Principium lib. 8. epist. 14. plura de eodem in vita S. Honorati lib. 1. c. 25. & lib. 2. cap. 4. & 9. vbi agitur de eius electione. successisse putatur S. Prospero, obijsseque in Gallijs in territorio Taruanensi; ibique quadruplici solemnitate coli; nimirum huius diei depositionis eius, Octauæ, Relationisque eius prid. Non. Decem. & Inuentionis ibidem Septembris, scribit Molan. in indic. sanct. Belg. De miraculis ad sepulchrum eius fieri solitis agit Gregor. Turon. de glor. confes. c. 83.

g Barlaam, & Iosaphat.] Horum res gestas à Ioanne Damasceno conscriptas habet Lipom. tomo 5. & Sur. tomo 6. easdem in Græco codice in bibliotheca Sfortiana nume. 63. nomine Ioannis Synaitæ inscriptas inuenimus: porrò veram esse historiam, & non ab alio quàm ab eodem Damasceno conscriptam, satis demonstrat Bill us in præfatione, quam in eandem vitam apud Ioannem Damascenum edidit. Scripserunt de his alij recentiores, sed non aliunde, quam ab eodem auctore accepta, vt Petrus in catal. lib. 10. cap. 114. & alij.

h Seuerini.] De eodem vet. man. scrip. Maurolycus, & Molanus in addit. ad Vsuardum.

28 Quarto kal. Decembr. Luna. Cxxiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	1	2	3	2	3	4	5	6	7			

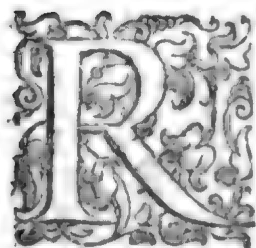

ROMAE S. Rufi, [a] quem cum omni familia sua Diocletianus Christi martyrem fecit. Apud Corinthum natalis sancti Sosthenis [b] discipuli beati Pauli Apostoli, cuius mentionem facit idem Apostolus Corinthijs scribens. Hic ex principe synagogæ conuersus ad Christum ante Gallionem [c] proconsulem acriter verberatus, præclaro initio fidei suæ primordia consecrauit. In Africa sanctorum martyrum Papiniani [d] & Mansueti episcoporum, qui tempore Vuandalicæ persecutionis sub Geiserico rege Arriano pro fidei catholicæ defensione cādentibus ferri laminis toto corpore adusti, gloriosum agonem consummarunt. Quo etiam tempore alij sancti episcopi, Valerianus, Vrbanus, Crescens, Eustachius, Cresconius, Crescentianus, Feilx, Hortulanus, & Florentianus damnati exilio, cursum vitæ suæ impleuerunt. Constantinopoli sanctorum martyrum Stephani [e] iunioris, Basilij, Petri, Andreæ, & sociorum trecentorum & triginta nouem monachorum, qui sub Constantino Copronymo pro sanctarum imaginum cultu varijs excruciati suppliciis, veritatem catholicam effuso sanguine confirmarunt. Romæ beati Gregorii [f] Papæ tertii, qui sanctitate meritisque præclarus migrauit in cœlum.

a RVFI.] Beda, Vsuard. Ado, & alij recentiores, Petrus in catal. lib. 10. c. 120. & vet. man. scrip. in quibus legimus hunc vna cum suis a sancto Chrysogono ad fidem esse conuersum.

b Sosthenis.] De quo Act. Apost. c. 18. & Paul. ad Corinth. 1. c. 1. Beda de eodem hac die agens, citat Zosimi papæ epistolam, nobis hactenus incõpertam. Agunt de eodem hac die Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad septimum idus Decemb. hunc episcopum Colophonis ordinatum, tradit Democh in synod. idque ex Hippolyto libel. de 72. Discip.

c Gallionem procõsulem.] Gallio proconsul, cuius mentio habetur in Act. Apost. c. 18. fuit germanus L. Annei Senecæ, vt idem Senec. testatur in præfat. li. 4. quæst. natural. De eius profectione ex Achaia, idem auctor meminit lib. 18. epist. 101. Ad ipsum Seneca scripsit librum de remediis fortuitorum, alterum etiam de vita beata. Quod autem spectat ad Achaiam prouinciam factam procõsularẽ, auctam lege Clodia, ac L. Pisoni primũ traditã, habes expressã in orat. Cice. in L. Pisonẽ.

d Papiniani, Mansueti, & soc.] Agũt de his Beda, Vsuardus, Ado & alii. Fuit Papinianus episcopus Vticensis, Mansuetus autem Vricitanus, Valerianus Abensis, Vrbanus Girbẽsis. Crescẽs Aquitanæ, Eustachius siue Eustratius Suferanus, Crescontius Eensis, Fælix Adrumetinus, Crescentianus, Hortulanus, & Florentianus, duo Tripolitani, & tertius Vicessebratenus. hæc omnia ex Victore de persecut. Vuand. lib. 1 & lib. 3.

e Stephani, & soc.] De iisdem Græci hac die in Menologio, eorumque martyrium recitãt. Extãt autem horum acta fusius scripta apud Ioan. Damasc. editionis Billianæ, & apud Sur. tom 6. Meminitq. eorum Zonar. in tert. part. in Annal. in Constantino Copronymo. Cedren. in compend. anno vigesimoquinto eiusdem Imper. necnon Ioannes episcopus Hierosol. in uita S. Ioannis Damasceni.

f Gregorii Papæ iij.] Successit hic Gregorio secũdo: aguntque de eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alii recentiores. Gesta eius retulimus per annos singulos in Annal. ecclesiast.

xxij. D Tertio kal. Decemb. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	1	2	3	4	3	4	5	6	7	8			

VIGILIA a sancti Andreæ Apostoli. Romæ via Salaria Natalis sanctorum martyrum Saturnini b senis, & Sisinii diaconi, sub Maximiano principe, quos diu in carcere maceratos, iussit præfectus Vrbis in equuleum leuari, & attrahi neruis & fustibus ac scorpionibus cædi, deinde eis flammas apponi, & depositos de equuleo capite truncari. Tolosæ sancti Saturnini c episcopi, qui temporibus Decii in Capitolio d eiusdẽ vrbis a Paganis tentus, atque a summa Capitolii arce per omnes gradus præcipitatus, capite colliso, excussoque cerebro, & toto corpore dilaniato, dignam Christo animam reddidit. Item passio sanctorum Paramonis, e & sociorum trecentorum septuaginta quinque sub Decio Imperatore, & Aquilino præside. Ancyræ S. Philomeni f martyris, qui in persecutione Aureliani Imperatoris sub Felice præside igne probatus, manibusque, ac demum capite clauis confixo, martyrium consummauit. Verulis sanctorum martyrum Basilii g & Demetrii, Tuderti sanctæ Illuminatæ h virginis.

a VIGILIA S. Andreæ.] De ead. Beda, Vſuard. Ado, & alij oẽs, qui agunt de diuin. offi vt Amalar. de ord. antiph. c. 63. conc. Oxon. eſt de ea ſer. S. Bern.

b Saturnini, & Siſinij.] Beda, & alii qui ſupra de iiſdem hac die. Horum martyrium recenſetur in actis S. Marcelli Papæ apud Sur. to. 1. die 17. Ianuarij. Erat celebris horum memoria uia Salaria, quã incendio abſumptam reſtituit Felix quartus Rom. Pont. cuius hactenus nomen & ueſtigia remanent, venerandæ eorum reliquię Romam trãslatæ, in eccleſia S. Catherinæ apud Forum Piſcarium religioſiſſimè aſſeruantur. Porro Siſinij corpus olim a Sergio iuniore translatum fuiſſe in titulum Equitij, vetus inſcriptio in marmore inciſa ibi poſita declarat.

c Saturnini epiſc.] Agunt de eodem Beda, Vſuard. Ado, ac cæteri. Eius uitæ acta atque martyrium ex antiquis monumentis edidit Sur. tom. 6. citat eius paſſionis acta Grego. Turo. hiſt. lib. 3. c. 30. & de glo. mart. c. 48. plurib. de eodem agit, & de eius reliquijs lib de glor. confeſſ. c. 20 ante ipſum Sidonius Apollinar cecinit eiuſdem martyrium carmine Sapphico li. 9 epiſt. in fine. Venant. Fortunatus inſuper de eius agone atq; miraculis carmen ſcripſit, addit & epigrãmma de eius baſilica li. 2. in Breuiario Toletano de eodem eſt vetus hymnus. De inuentione corporis S. Saturnini meminit Bernar. in chon. ann. Domini 1258.

d In Capitolio eiuſdẽ urbis, hoc eſt Toloſæ.] Non tantum Romæ erat Capitolium, ſed & in alijs vrbib. Meminit Suetonius in Tyberio c. 40. & in Caio. c. 57. de Capitolio Capuano. S. Cyprianus epiſt. 55. ad Cornelium Papum de Capitolio Carthaginenſi, de eodem in libro de lapſis ſanct. Hieron. de locis Hebraicis arcem Babyloniæ Capitolium appellat, id ipſum idem in commentarijs in Iſa. c. 14. ſic declarat: Arx autem, ideſt Capitolium illius vrbis. eſt præterea can 5. concilij Eliber quo ꝓhibetur ne quis Chriſtianus ad idolum Capitoli ſacrificandi cauſa aſcendat, & uideat: quæ quidem non de Romanæ, ſed de alio quolibet in Hiſpania conſtituto Capitolio intelligi debere, nullus ambigit. Erat & Treuiris Capitolium, quod mutatum eſſe in eccleſiam, habent acta ſanctorum martyrum Tyrſi, & ſoc. Conſtantinopoli etiam Capitolium fuiſſe legitur in deſcriptione eius vrbis, regione 8. de eodem li. 12. C. de ædif. priuat. erat item Beneuenti Capitolium, in quo poſita erat ſtatua Orbilij Beneuentani Grãmatici. Locus itaque in unaquaque ciuitate præcipuus, vbi potiſſimum Gentilium ſuperſtitio coleretur, idemque murorum ambitu cuſtoditus Capitolium dici conſueuit, ut ex his ſatis apparet.

e Paramonis, & ſoc.] De his etiam Gręci hac die agunt, eorumque martyrium deſcribunt.

f Philomeni.] Græci itidem de eodem hac die in Menologio, vbi recitantur eius acta, prout etiã hic deſcripta habentur.

g Blaſij, & Demetrij.] Vet. man. ſcript. & antiqua Verulianæ eccleſiæ monumenta.

h Illuminatæ.] Claruit temporibus Maximiani Imp. ut conſtat ex rebus geſtis ipſius, quas manu ſcri. ab eccleſia Tudertina miſſa accepimus.

30 Pridie Kalen. Decembris. Luna. E xxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
27	28	29	1	2	3	4	5	4	5	6	7	8	9

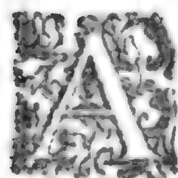

APVD Patras Achaiæ natalis S. Andreæ [a] Apoſtoli, qui in Thracia & Scythia Chriſti Euangelium prędicauit. Is ab Aegea proconſule comprehenſus, primo in carcere clauſus eſt, deinde grauiſſimè cæſus, ad ultimum in cruce ſuſpenſus, in ea populum docens biduo ſuperuixit: & rogato Domino ne eum ſineret de cruce deponi, circumdatus magno ſplendore de cœlo, abſcendente poſtmodũ lumine emiſit ſpiritum. Romæ paſſio ſanctorum Caſtuli [b] & Euprepiti. Conſtantinopoli ſanctæ Mauræ [c] virginis & martyris. Itẽ ſanctæ Iuſtinæ [d] virginis & martyris. Apud Santonas ſancti Troiani [e] epiſcopi, magnæ ſanctitatis viri, qui ſepul-

sepultus in terris, in cœlo se viuere multis virtutibus manifestat. Romæ S. Constantii f confessoris, qui fortiter Pelagianis resistens, eorũ factione multa pertulit, quæ illum sanctis confessorib. sociarunt. In Palæstina beati Zosimi confessoris, qui sub Iustino Imperatore sanctitate & miraculis fuit insignis.

NOVEMBRIS 30.

a ANDREAE Apostoli. Latinorũ omnia Martyrologia, & Græcorũ Menologia de eodẽ agunt hac die. Specialis mentio fit de festiuitate S. Andreæ in capitular. regum Franc. lib. 1. c. 164. lib. 2. cap. 35. & lib. 6. cap. 185. necnon in concil. Magunt. sub Carolo Magno c. 36. Acta passionis eius, quę feruntur nomine ecclesiæ Achaię a Metaphraste descripta, recitat Lipom. to. 1. & Sur. tomo 6. ex quib. Remig. Antisiod. in psal. 21. & 40. S. Bernard. in serm. de S. Andrea, Lanfranc. cõtra Bereng. Iuo Carnotens. & alii mutuati sunt exẽpla. Irrepsit tamen in ea Græcismus ille de Spiritusancto, quod a patre procedat, & in filio permaneat, sane quidem in antiquis exemplaribus manu script. ea verba non habentur, nec in editis a Momb. to. 1. uit. sanc. De eiusdem actis, deq; libello miraculorum eius extat scripta historia in passionib. Apostolorum: quibus illa addita uidentur a Manichæis, quæ S. Augustinus recitat lib. de fide contra Manichæos, c. 38. ea enim a prædictis actis procul abhorrent. Quod aũt ad eius prædicationem spectat, in Scythiam profectum, illisque Gentib. annunciasse Euangelium, scribit Origen. in Gen. li. 3. c. 1. Sophronius apud Hiero. de scrip. eccl. addit nõ tantum Scythis, sed & Sogodianis, Saccis, atque etiam Aethiopibus verbum Dei p̃dicasse, idq; confirmat Doroth. in synopsi; auctor de vit. & mor. sanct. apud Isidor. de Achaia, ac Scythia meminit Niceph. hist. li. 2. c. 39. qui & li. 8. c. 6. ait eundem peragrasse Cappadociã, Galatiam, & Bithyniam vsq; ad mare Euxinum. Greg. Nazian. in orat. ad Arian. addit Epyrum: Græcis autem annunciasse Euangelium, scribit Chrysost. in orat. in duodecim Apost. cumque post Petrũ cõsummasse martyrium tradit, sicque accipias illa eiusdem Ioannis Chrysostomi uerba in sermone de S. Andrea quem, recitat Metaphra. habesque eum apud Sur. tom. 6. quibus ait: Posterior Petro in vitam ingressus est Andreas, & prior Petrum ad Euangelium allexit, &c. quæ verba nonnulli perperam intelligentes dixerunt Petrum ætate maiorem fuisse Andrea, at vero Andream Petro seniorem fuisse, testatur S. Epiphan. in panar. hæres. 51. De prædicatione Andreæ in Achaia meminit S. Hieronymus episto. 148. ad Marcellũ in fine. Acta Apostolorum Andreæ nomine reiiciuntur in primis ab Innocentio Papa in epist. ad Exuperium in fine, a Philastrio de hæres. c. 89. ac demum a Gelasio in c. sancti Roman. distin. 19. De eius martyrio apud Patras meminit S. Paulinus episcopus Nolan. in Natal. 9. S. Felicis. Extat etiã elegans carmen Sapphicum S. Damasi Papæ de Andrea crucem passio habetur in Collectaneis poetarum Christianorum. Et ne quid de antiquis monumentis lateat, S. Petrus Chrysologus in sermo. 133. de S. Andrea hæc habet in fine: Petrus namq; crucem: arborem conscendit Andreas, &c. quasi significare uelit, ipsum arbori, fuisse affixũ, illicq; subiisse supplicium crucis, id quidem uidetur acceptum e commentariolo Hippolyti martyris, quod man. script. Græce extat apud Card. Syrletum, ubi hæc leguntur de Andrea: Crucifixus est Patris in Achaia ad arborem oliuę rectus. De eodem Apostolo cõsule quæ superius in eius corporis translatione diximus 9 Maii.

b Castuli, & Euprepitis.] Agit de iisdem Beda, ac recentiores: consentiuntque vet man. scrip.

c Mauræ.] De eadem agunt Græci, eiusque nomine nobilitata est insula in mari Ionio, quæ S. Maura nuncupatur.

d Iustinæ.] Agitur de ea in uet. man. scrip. sicut & in vet. Rom. Martyrol. alijsq. recentiorib.

e Troiani episcopi.] Beda, Vsuard. Ado Petrus in catal. lib. 1. c. 11. & Greg. Turon. de glor. cõfess. c. 59. Recensetur octauus eius sedis episcopus, sedit ab anno Domini trecentesimo octuagesimo, vsque ad quadringentesimum, ut declarant tabulæ Democh. est de eodem epigramma Bonad. Sant. lib. 3. monod. 23.

f Constantij confess.] De eodem man. scrip. & Prosper in chron. confess. Honorio decimum, & Theodosio iuniore octauum Coss. quæ hic habentur, ex eodem accepta esse noscuntur.

g Zosimi.] Alius hic ab illo, de quo supra pridie non. Aprilis. de quo agitur in actis S. Mariæ Aegyptiacæ. De hoc autem scribit Euag. scholast. hist. li. 4. c. 7. & Niceph. lib. 17. c. 4.

DECEMBRIS.

1 Kalendis Decembris Luna. F

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	1	2	3	4	5	6	5	6	7	8	9	10			

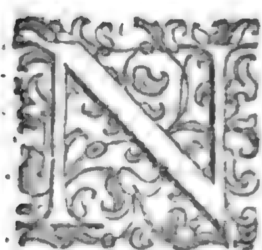
AHVM a prophetæ in Begabar quieſcentis. Romæ ſanctorum martyrum Diodori b presbyteri, & Mariani diaconi, cum alijs pluribus, iubente Numeriano principe martyrij gloriam meruerunt. Ibidem paſſio ſanctorum Lucij, c Rogati, Caſſiani, & Candidæ. Eodem die ſancti Anſani d martyris, qui ſub Diocletiano Imperatore Romæ Chriſtum cõfeſſus, & in carcerem truſus, deinde Seuas in Tuſcia perductus, ibidem capitis obtruncaione martyrij curſum perfecit. Ameriæ in Vmbria ſancti Olympiadis e viri conſularis, qui a beata Firmina ad fidem conuerſus, ſub Diocletiano in equuleo tortus, martyrium conſummauit. Arbele in Perſia ſancti Ananiæ f martyris. Narniæ ſancti Proculi g epiſcopi & martyris, qui poſt multa egregia opera à Totila Gotthorum rege iuſſus eſt decollari. In ciuitate Caſalenſi ſancti Euaſij h epiſcopi & martyris. Mediolani ſancti Caſtritiani i epiſcopi, qui in maxima eccleſię perturbatione uirtutum meritis, ac rerũ pie religioſeque geſtarum laude euituit. Brixiæ ſancti Vrſicini k epiſcopi. Noniomi in Belgia ſancti Eligii l epiſcopi, cuius vitam admirandam multiplex ſignorum numerus commendat. Apud Virodunum ſancti Agerici m epiſcopi. Eodem die ſanctæ Nataliæ n vxoris beati Hadriani martyris, quæ ſub Diocletiano Imperatore ſanctis Martyribus Nicomediæ in carcere detẽtis multo tempore miniſtrauit impletoque eorum certamine Conſtantinopolim profecto, ibidem in pace quieuit.

DECEMBRIS 1.

a 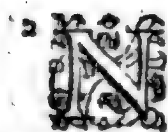AHVM prophe] Græci de eodem agunt in Menologio hac die. Præter illa, quæ de ipſo leguntur in diuinis ſcripturis, multa habet Ioſeph. antiq. lib. 9. cap. 12. de eodem ſcribit Epipha. de uit. & interit. prophet. c. 17. Hieron. in procem. in Nahum, & Doroth. in ſynopſi, auctor de uit. & mor. ſanct c. 49. apud Iſidor.

b Diodori, & Mariani.] De his etiam Beda, Ado, & alij recentiores; licet alicubi Marian. pro Mariano legatur: Vſuardus autem de his agit viij. Kalen. Nouembr. Horum martyrium deſcribitur in actis ſanctorum Chryſanthi & Dariæ: quæ habet ex Metaphraſte Lipom. tom. 7. & Sur. tom. 5.

Dc

De horum corporum inuentione est conscripta historia, quam recitat Sur. tom. 1. die 17. Ianuar. vbi, & de miraculis ibi editis habetur sermo.

c Lucij, & soc.] Beda hic tantum de Candida cætera aũt redditi sunt ex prędictis uet man. scri.

d Ansani.] Tabulæ etiam Senensis ecclesia, unde & eius acta man. scrip. Romam missa accepimus. de eodem Petr. in cata. lib. 1. c. 14 Passus est, ut eadem acta profitentur, Diocletianum octauũ & Maximiani septimum consl est is annus, secundum recentiorem supputationem, trecentesimus tertius a Christo Domino.

e Olympiadis.] De eodem hac die in ecclesia Amerina, vbi eius acta asseruari accepimus.

f Ananiæ.] Græci etiam de eodem hac die in Menologio eiusque martyrij seriem paucis narrant.

g Proculi episcopi.] De eodem Vsuardus, & alij recentiores; consentiuntque uet. man. scrip in codice autem S. Cyriaci omnium uetustissimo sic habetur. Interamne, siue Narnis, natalis S. Proculi episcopi & martyris. hæc ibi quæ quidem duplex lectio ambiguitatem de ea re esse fuisse significat. Si etenim assentimur Petro in catalo. lib. 1. c. 13. Interanensem fuisse episcopum affirmare oportet: sed cum miscet eum cum S. Valentino episcopo & martyre: cum alio Proculo Interamnensi eũ confundere videtur, de quo supra xviij. Kalend. Maij. De Proculo Narniensi mentio habetur in actis Abundij, & Carphori apud Mombrit. tomo 1. sed ea erroribus scatent. In tabulis ecclesiæ Rauen. agitur hac die S. Proculo episcopo Rauennate, qui successit sancto Calocero, sextusq; numeratur eius sedis episcopus, de quo Hie. Rub. hist. Rauen libro primo.

h Euasij episcopi.] Vet. Martyrol. Roman. & man. scrip Gales. de eodem hac die ex monimentis (vt ait) Casalensis, & Bergomatis ecclesiarum, non uidimus.

i Castitiani episcopi.] Tabulæ ecclesiæ Mediolan. & Gales. hac die: qui se eius uitam contexuisse, & Ambrosio Breuiario adscripsisse testatur.

K Vrsicini episcopi.] Tabulæ ecclesiæ Brixiensis, item Galesin. qui de eodem agit hac die; sed in tabulis Remperti, quas citat, Vrsicinus desideratur, sicut & alij plerique, qui post illos eidem præfuerunt ecclesiæ.

l Eligij episcopi] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alii recentiores. Scripsit eius uitæ acta sanctus Audoenus episcopus Rothomagensis, recitat Sur. tom 6. Vinc. in spec lib. 23. cap. 36. & sequen. Anton. par. 2. tit. 13. c. 6. § 15. & sequen. Petrus in catal. lib. 1. c. 17. Pluribus etiam Molan. in ind. c. san. Belg. interfuisse reperitur concilio Cabilonensi, tui, & subscripsit, ut eius acta significant. extant eiusdem sancti uiri aliqua scriptorum monumenta Migrasse ex hac vita anno Domini 665. auctor est Sigeb. in chron.

m Agerici episcopi.] Ado de eodem hac die. pluribus Gregor. Turonen histo. Franc. li. 7. c. 44. lib. 9. c. 8. 10. 12. & 23. extant de eadem duo epigrammata Venantij Fortunati lib. 3. quibus eius laudes celebrat. Meminit eiusdem Sigeber. in chron. anno Domini 549.

n Nataliæ.] Vsuardus de eadem hac die. Res ab ea præclare gestæ intextæ sunt in actis S. Hadriani mart. de quo supra xal. Septemb. Petrus de eadem in catal lib. 1. c. 18.

xix. G Quarto Nonas Decemb. Luna. 2

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	1	2	3	4	5	6	7	6	7	8	9	10	11			

ROMAE passio sanctæ Bibianę [a] virginis, quæ sub Iuliano Imperatore sacrilegio ob Christum tamdiu plumbatis cęsa est, donec redderet spiritum. Ibidem sanctorum martyrum Eusebij, [b] presbyteri, Marcelli diaconi, Hippolyti, Maximi, Adriæ, Paulinæ, Neonis, Marię, Martanę & Aureliæ, qui in persecutione Valeriani sub secũdiano iudice martyriũ compleuerũt. item Romæ sancti Pontiani [c] martyris, cum aliis quatuor. In Africa natalis sanctorum martyrum Seueri, [d] Securi, Ianuarii, Victorini, qui ibidem martyrio coronati sunt. Aquileiæ sancti Chromatii [e] episcopi & confessoris, Apud Forũ Cornelii sancti Petri [f] episcopi.

episcopi Rauennatis, cognomento Chrysologi, doctrina, & sanctitate celebris. Veronæ S. Lupi g episcopi & confessoris. Edessæ S. Nonni h episcopi, cuius precibus Pelagia pœnitens ad Christum conuersa est. Troade in Phrygia S. Siluani i episcopi, miraculis clari. Brixiæ S. Euasij. k episcopi.

DECEMBRIS 2.

a BIBIANAE.] De eadem Beda, Vsuar. Ado, & alij. Apud Bedã, & aliqua man. scripta Viuiana, pro Bibianã, sicut sæpe Sauinus, pro Sabino, idq; orthographiç vitio, vt notat Cassio. lib. 1. diuinarum instit. cum B. pro V. V. pro B O. pro V. pro M. N. contra orthographiæ præcepta vitio sè positas ne relinquas, & infra. Orthographos antiquos legant Velium Longum, Curtium, Valerianum, Papirianum, Adamatium, Martyrum de V. & B. &c. Habemus Bibianæ acta man. scrip. sed in principio aliqua habent, quæ corrigantur, veluti ea, quæ sunt superaddita, de Pigmenio & Iuliano Apostata, de eadẽ Pet. in catal. lib. 1. c. 19. est vetus & nobilis memoria Romę iuxta Palatiũ Licinianum S. Bibianæ, vbi eius venerandum corpus requiescit, quã S. Simplicius Papa erexit, ut constat ex lib. de Rom. Pont. in Simplicio.

b Eusebij, & soc.] Restituti sunt ex antiquis man. scrip. Horum autem acta extant in uet. codice sanctæ Mariæ ad Martyres Romæ, eademque legitima, habent enim diem & consules, est enim illorum exordiũ: Valeriano & Lucillo cõss. aliás. & rectius, Valerio, & Acilio Cons. &c. est is annus Domini 257. vltimus Stephani Papæ & martyr. Prædicti autem martyres licet diuersis dieb. passi reperiantur, tamen vnà simul de omnib. eadem hac die agitur. Porrò sacra pignora Hippolyti, Adriæ, Mariæ, Neonis & Paulinæ asseruãtur Romæ in ecclesia S. Agathæ in Suburra, ut eius ecclesiæ antiqua monumenta demonstrant.

c Pontiani.] De eodem Beda, & uet. man. scri. quorum, nuper meminimus Pontianum ab Eusebio curatum paralysi, eadem acta testantur.

d Seuerinij, & soc.] Beda, Vsuardus, Petrus in catal. lib. 1 c. 21 ubi ex Adone refert hos passos esse in persecutione Vuandalica.

e Chromatij episc.] De eo sæpissime sanctus Hieronymus, qui cum ob spectatissimam uitæ sanctitatem, tum ob eximiam eruditionem cum commendat eundem S. Ioãnes Chrysostomus in episto. 155. ad ipsum scripta eiusmodi elogio celebrat. Clarissima, inquit, feruentis tuæ & syncere charitatis tuba ad nos vsq; sonum suum diffundit, &c. ad eum Ambr. epistolam scripsit. De eo & Rufin. lib. 1. inuect. Vixit temporibus Honorij Imperatoris. Extat lucubrationũ eius nobile monumentum, duæ videlicet orationes de octo beatitudinibus. cur autem inscribantur titulo Chromatij Romani episcopi, consule quæ superius notauimus in Nicęa episcopo Aquileiẽsi die 22. Iunij.

f Petri episc.] Tabulæ ecclesiæ Rauen. de eodem hac die. Eius acta manu scrip. ante ipsius sermones apposita habemus in nostra bibliotheca, est eorum exordium: Petrus Archiepiscopus uicesimusprimus, &c. Alia descripsit Sur. ex hist. Rauen. Hier. Rub. Aliqua monumenta eius uitæ ex eiusdem sermonibus colligi possunt, ut de educatione sub Cornelio episcopo Forocorneliensi serm. 165. & alia. quantum insuper laboris insumpserit pro fide catholica, eius epistola ad Eutychen hæresiarcham conscripta facile demonstrat. Meminit eiusdem Cõstantius in vita sancti Germani episcopi Antisiodorensis in fine. Petrus Damia. in serm. de S. barbatiano, Petrus in catalo. li. 1. c. 20. & alij.

g Lupi episc.] De eodem tabulæ ecclesiæ Veronen. & Aug. Valerius episc. Veron. Cardin. in antiq. monum. episc. Veron. pag. 9. & 40.

h Nonni episcopi.] De eo Græci, Niceph. hist. lib. 14. c. 30. & plura in actis sanctæ Pelagię pœnitentis. Vide superius notata de eodẽ in Pelagia ad octauum Idus octob. Fuit & alter Nonnus Panopolita Aegyptius eloquentissimus, qui S. Ioannem Euangelistam versibus heroici interpretatus est, de quo Suidas in historic.

i Siluani episc.] Græci etiam, eiusq; miracula edita, uitamque conspicuam scribit Sozo. histo. lib. 7. c. 26. & Niceph. lib. 14. c. 39.

K Euasij episcopi.] Tab. eius ecclesiæ, quæ ipsis consentiunt.

Tertio

xviij. A Tertio Nonas Decemb. Luna. 3

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
1	2	3	4	5	6	7	8	7	8	9	10	11	12			

IN Iudæa ſancti Sophoniæ [a] prophetæ. Romæ ſanctorum martyrum Claudij [b] tribuni, & vxoris eius Hilariæ, ac filiorum Iaſonis & Mauri cum ſeptuaginta militibus: ex quibus Claudium iuſſit Numerianus Imperator ingenti ſaxo alligatum in flumen præcipitem dari, milites verò, & filios ipſius Claudij capitali ſententia puniri. Beata autem Hilaria cum filiorum corpora ſepeliſſet, ad eorum ſepulchrum orãs, paulo poſt a paganis tenta migrauit ad Dominum. Tingi in Mauritania paſſio ſancti Caſſiani [c] martyris, qui exceptoris diu gerens officium, tandem cælitus inſpiratus, execrabile duxit, Chriſtianorum neci deſeruire, vnde renuncians eidem officio, ſub Chriſtiana confeſſione triumphum meruit obtinere martyrij. Item in Africa ſanctorum martyrum Claudij, [d] Criſpini, Maginæ, Ioannis, & Stephani. In Pannonia ſancti Agricolæ [e] martyris. Nicomediæ paſſio ſanctorum Ambici, [f] Victoris, & Iulij: Mediolani ſancti Mirocletis [g] epiſcopi & confeſſoris, cuius aliquando ſanctus Ambroſius meminit. In Anglia ſancti Birini [h] primi epiſcopi Dorceſtrienſis. Curiæ in Germania ſancti Lucij [i] Britannorum Regis, qui primus ex ijs Regibus Chriſti fidem ſuſcepit tempore Eleuterii Papæ. Senis in Tuſcia ſancti Galgani [k] eremitæ.

DECEMBRIS 3.

a SOPHONIAE prophet.] Agunt de eodem hac item die Græci in Menologo, Ephiphan. de vit. & iterit propheс.c. 19. auctor de vit. & mort. ſancti. cap. 48. apud Iſid. & Doroth. in ſynop. c. 9.

b Claudij, & ſoc.] Beda, Vſuardus, Ado ac cæteri recentiores hac die. Eorum res geſtæ iunctæ habentur actis ſanctorum Chryſanthi & Dariæ apud Sur. to. 5. die 25. Octobr. & Petrus in catal. lib. 1. c. 23.

c Caſſiani.] De eo item Beda, Vſuardus, Ado, & alij. Prudent. in periſteph. hymn. 4. huius meminit his verſibus.

Ingeret Tingis ſua Caſſianum
Feſta Aſſylum monumenta regum
Qui cuius gentes domitas coegit
Ad iuga Chriſti.

de eodem Petrus in catalo. lib. 1. c. 22.

d Claudii, & ſoc.] Beda, & alii recentiores de his agunt hac die, aſtipulanturq; vet. man. ſcrip.

e Agricolæ.] De eodem Beda, ac vet. man. ſcript. & alii recenciores.

f Ambici, & ſoc.] De his item Beda ac vet. manu ſcrip. necnon & recentiores.

g Mirocletis.] Tabu. eccleſiæ Mediol. Claruit temporibus Conſtantini & Melchiadis Papæ, interfuitque Rom. conc. in cauſa Cæciliani epiſcopi Carthaginenſis, vt ſcribit Optat. Mileuit. lib. 1. contra Parmen. ex quo erroris arguitur chro. Mediolan. vbi ponitur Mirocles obijſſe diem anno

Domini

Domini 268. nā ex Optati testimonio reperitur sedisse iudex in causa Cæciliani anno 312. Meminit eiusdem S. Ambrosius in Auxentium. Hic sanctus Anathalonis eiusdem ciuitatis episcopi memoriam exornauit, imaginemque eius addidit, & epigrammate laudauit. Extabant hæc antiquitatis monuméta in ecclesia S. Geruasij. Sed de his superius actum est in Anathalone die 25. Septemb. ex prosapia S. Mirocletis episcopi Mediola. ducere originem sanctum Epiphanium episcopum Ticinensem, scribit Ennodius Tic. in rebus gestis eiusdem Epiphanii.

h Birini episcopi.] De eodem Beda histor. de gest. Angl. lib. 3. c. septimo. In catal. script. Britan. legitur Gulielmus Ramesf. ord. sancti Bened. scripsisse eius vitam; putamus eam, quæ extat apud Surium tomo 6. incerto auctore. De eodem Trithem de viris illustrib. ordinis sancti Bened li. 3. capit. centesimo quadragesimo. cumque claruisse, ait, anno Domini sexcētesimo quadragesimo.

i Lucij Britan. Regis.] De quo liber de Rom. pont. scribens in Eleutherio, Beda, de gestis Angl. lib. 1. c. 4. & de sex ætat. in Marco Aurelio & Lucio Vero. Ado Vien. Marian. Scot in chro. Petr. in catal. lib. 2. c. 24. & alij, consule quæ superius notata sunt in Eleutherio Papa die 26. Maij.

k Galgani.] Eius gestas scriptis mādauit Gregorius ord. Prædicat. Migrauit (vt ille ait) ex hac vita anno Domini millesimo centesimo octogesimoprimo, adscriptusque est numero sanctorum ab Alexandro tertio Papa, vt idem auctor testatur. Verum cum reperiatur Alexander Papa decessisse ex hac vita ante sanctum Galganum, nimirum eodem anno Domini 1181. sexto kal. Septemb. & ille tertio Nonas Decemb. fatendum videtur, vel ante id tempus Galganum diē obijsse, vel ab alio Romano Pontifice inter sanctos relatum esse.

4 Pridie Nonas Decembris. Luna. B xvij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s	
14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P				
2	3	4	5	6	7	8	9	8	9	10	11	12	13				

NICOMEDIAE passio S. Barbaræ [a] virginis & martyris, quæ in persecutione Maximini, post diram carceris macerationem, lāpadarum adustionem, mamillarum præcisionem, atque alia tormenta, gladio martyrium cōsummauit. Constantinopoli sanctorum Theophanis, [b] & sociorum. In Ponto beati Meletij [c] episcopi & confessoris, qui cum esset eruditionis prerogatiua præcipuus, virtus tamē animi & vitæ sinceritas in eo longe magnificentior extitit. Bononiæ S. Felicis [d] episcopi, qui antea Mediolanensis ecclesiæ sub sancto Ambrosio diaconus fuerat. In Anglia S. Osmundi [e] episcopi & confessoris. Coloniæ S. Annonis [f] episcopi. In Mesopotamia S. Maruthæ [g] episcopi, qui collapsas in Persia Dei ecclesias ob persecutionē Isdegerdis Regis reparauit, multisque miraculis clarus, apud hostes etiā meruit honorari. Parmæ S. Bernardi [h] Cardinalis & eiusdē ciuitatis episcopi.

DECEMBRIS 4.

a SANCTAE Barbaræ.] De eadem Vsuardus, & Ado, qui eā in Tuscia ponunt, sed antiqua man. script. habēt Nicomediæ. Agūt de eadē hac die Græci in Menolog. festumq; diē celebrāt, de quo est cōstitutio Emmanualis Imp. quā recitatur Theodor. in nomoc. Photij tit. 7. c. 1. appellāt que præclaram martyrem Barbaram. Extant eius acta, quæ feruntur nomine Ioannis Damasceni, & Arsenij, alia à Metaphraste edita: q omnia Sur. retulit.

retulit in tom. 6. alia rursus manu scripta in non nullis antiquis codicibus, eademq. inter se varia habentur, in quibus omnibus non tantum de loco ea est discrepãtia, dũ alii in Tuscia, alii Nicomediæ ferunt passam, sed plerique ponunt Heliopoli, vt ex Græcis Metaphrastes, & ex Latinis Mõbritius tom. 1. vit. sanct. Verum quæ fideliora videntur eius acta: vt quæ feruntur nomine Ioãnis Damasceni, & alia quæ extant in cod. man. script. sanctæ Mariæ ad Martyres: alij quę per antiquam manu scrip. Nicomediæ martyrio coronatã tradunt. Rursus etiam quod ad tempus spectat, deprauati videntur nonnulli codices, qui eã referunt ad tempora Maximiani. sed ea acta quidẽ nobis fideliora probantur; quæ & habemus in nostra bibliotheca, quorum est exordium: post Imperatorem Alexandrum Maximinus, &c. quæ eam sub Maximino Imperatore, qui successit Alexãdro, passam testantur; feruntq. eam ab Origine litteris sacris imbutam. Sane quidem quamplures mulieres ab eo fidem Christianam edoctas, scribit Euseb. hist. lib. 6. c. 4. & 7. Si acta sanctæ Barbaræ Græcè scripta cupis: ostendam vnde haurias in bibliothecæ Sfortianæ cod. man. script. nu. 81. & alio nu. 93. ea descripta, sed sine auctore, inuenimus. Extant in breuiario Toletano hymni duo, quibus eiusdem martyris trophæa canuntur, recens item epigramma Bonad. lib. 3. Mon. d. 32.

b Theophanis, & soc.] Horum nomina hæc sunt, Papias, Strategius cubicularius, & Iacobus protospatarius, omnesq. aulici Leonis Armeni Imperatoris hæretici iconoclastæ. De his agitur in hist. Miscel. anno quinto eiusdem Leonis. Alius tamen est Theophanes, qui historiam texuit a temporibus Maximiniani vsque ad Niceph. imp. vt tradit Cedrenus in principio suæ historiæ, qui & præfectus fuit monasterio Agri, de quo & pęfatio Anastasij in eandem historiam Miscellam: fuit & ipse confessor illustris, & doctrina clarus. Rursus autem præter hos, & alius est Theophanes, qui vna cum Theodoro fratre ob Christi fidẽ grauia passus est a Theophilo imp. de quibus singulis diuersis diebus agitur supra.

c Meletii episcopi.] De eo Vsuardus, & alij recentiores. Scribit de eo Euseb. histo. lib. 7. cap. 9. citat eum sanctus Basilius li. de Spiritu sancto ad Amphilocium cap. 29. claruit temporibus Diocletiani Imperatoris. Alius rursus est Meletius episcopus Antiochenus, qui vixit temporibus Valentis Imp. & obijt Theodosio imperante. Alius rursus ab his longe diuersus Meletius Aegyptius schismatis auctor in ecclesia Alexandrina, temporibus Diocletiani, de quo sæpe Athanas. & Epiphanius meminerunt.

d Felicis episcopi.] De eodem tab. eccles. Bonon. scribit de ipso Paulinus in vita sancti Ambrosij: successit S. Eustasio; recẽsetur quę quintus eius sedis episcopus. habuit successorem S. Petroniũ.

e Osmundi episcopi.] Fuit hic episcopus Sarisberiensis sanctitate & eruditione clarus, scripsitq. inter alia vitam sancti Anselmi. De eo Ranulph. lib. 7. c. 3. & Molanus addit. ad Vsuar. claruit circa annum Domini 1050.

f Annonis episc.] Eius acta syncerissimè trib. libris cõscripta recitat Sur. to. 6. Migrauit ex hac vita anno Domini 1075. sedis suæ anno xxj. Marian. Scot. in chron. refert ad annũ Domini 1077. vbi plura de eodem scribit, necnon Hermannus Contractus, & Lambertus in chronicis, alijq; cõplures. In sanctissimum virum ecclesiasticæ libertatis vindicem, & propugnatorem declamarunt olim schismatici, obstrepũtq. nunc hæretici Magdeburgenses mendaciorum textores, dicti Centuriatores. Tu autem lector studiosæ veritatis cõsule auctores catholicos, qui eiusdem temporibus vixere, quos diximus, Marianum Scotum, & Lambertum, actaq. eius fidelissimè scripta. Interea accipe de eodem eiusmodi Mariani Scoti elogium, quo ait: Catholicis Domno Apostolico studiose fauentibus, inter quos erat princeps & signifer iustitiæ dilectus Deo & hominibus Anno Coloniensis episcopus, cuius memoria in benedictione est, &c. Extat Gregorii septimi Romani pont. epistola ad eundem Annonẽ, qua præcipuè monet, vt sibi subditis populis castitatem seruãdam inculcet. dat. ann. 2. Pont. 4. Kalen. Decembr. quod ipsum Annonem grauiter impleße constat. De eodem hac die, Molanus addit ad Vsuard.

g Marutæ episcopi.] Græci de eodem. Socrat. hist. lib. 6. c. 14. & lib. 7. c. 8. Sozo. lib. 8. cap. 16. & Niceph. lib. 14 cap. 18. Plurimi enim fecisse videtur S. Ioannes Chrysostomus, cum eius meminit in epist. 14.

h Bernardi episcopi.] Tabulæ ecclesiæ Parmẽ. Molanus, & alij de eodem hac die. Hic Florentia oriundus, alumnus monasterij sancti Salui Vallisumbrosæ, ab Vrbano papa secundo factus est presbyter Cardinalis tit. sancti Chrysogoni, fungensq. legatione Apostolica, Parmam veniens cũ sedes illa vacaret, postulatus est eius ecclesiæ episcopus. Migrauit ex hac vita ann. Domini 1133. hæc ex Breuiario monach. Vallisumbrosæ.

Nonis

5 Nonis Decembris. Luna. C xvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2

t	u	A	B	C	D	E	I	F	G	H	M	N	P
3	4	5	6	7	8	9	10	9	10	11	12	13	14

MVTALAE in Cappadocia sancti Sabæ a abbatis, qui in Palæstina miro sanctitatis exemplo refulsit, & pro fide catholica aduersus impugnantes sanctam synodum Chalcedonensem strenue laborauit. Thebeste in Africa sanctæ Crispinæ b nobilissimæ fœminę, quæ temporib. Diocletiani & Maximiani, cum sacrificare nollet, iussu Anolini proconsulis decollata est: quam sanctus Augustinus sæpe laudibus celebrat. Thaguræ in Africa sanctorum martyrum Iulij, c Potamiæ, Crispini. Fælicis, Grati, & aliorũ septem. Niceę apud Varum fluuium sancti Bassi d episcopi, qui in persecutione Decii & Valieriani à Perennio præside ob Christi fidem equuleo tortus, laminis candentibus ustus, fustibus & scorpionibus cæsus, in ignẽ iniectus, cum euasisset illæsus, duobus clauis confixus illustre martyrium cõsummauit. Papiæ sancti Dalmatij e episcopi & martyris, qui in persecutione Maximiani passus est. Confinij in Pelignis sancti Pelini f episcopi Brundusini, qui sub Iuliano Apostata, cum eius oratione Martis templum coruisset, à templorum pontificib. dirissime cæsus, atque octoginta & quinque uulneribus confossus, martyrij coronam promeruit. Item sancti Anastasij g martyris, qui ardore martyrij sponte se persecutoribus obtulit. Treuiris sancti Nicetij h episcopi, miræ sanctitatis viri. Polyboti in Asia sancti Ioannis i episcopi, cognomento Thaumaturgi.

DECEMBRIS 25.

a SABA.] De eodem hac die Græci in Menologio, consentiuntque Latinorum antiqua man. scrip. Scripsit eius uitam Cyrillus monachus, qui eodẽ seculo uixit sanctitate clarus testatur id auctor in actis S. Euthymij, quæ scripsit, vbi in fine ait se duobus annis cum in Laura quiesceret, vitã prædictorum Sabæ, & Euthymij scriptis mandasse descripsit eandem Metaphrastes, aliqua superaddens, extat apud Lipom. to. 5. & Sur. to. 6. plura idẽ auctor de Saba in uita Euthymij, & Ioannis Silentiarij. Legimus alia man. scri. in antiquo codice sanctæ Mariæ ad martyres Romæ, ubi hæc in fine: Tradidit animam quinta Decembris indictione 10. initio mundi sexto millenario atque tricentesimosecũdo, ab incarnatione Christi quingentesimo trigesimotertio, anno sexto Iustiniani, videlicet consulatu Lampadij, & Orestis; defunctus est nonagesimo quarto suæ ætatis anno. hęc ibi. quæ respondent natalibus. nam Cyrillus natum dicit Sabam, consſ. Theodosio iuniore decimumseptimũ & Festo: est is annus (secundum recentiorum supputationum) à Christo quadringentesimus trigesimus nonus. Habemus in antiquis man. script. cod. eius acta, adscriptuinque libellum miraculorum eius post obitum editorum, qui sic incipit: Translata decima indictione, &c. Citantur acta Sabæ in Nicæn. conci. secundo act. 1. & 4. Vetus est Romæ memoria S. Sabæ, eiusdemq. nomine monasterium, cuius meminit Ioan. diaconi.

in vita S. Gregor. lib. 1. cap. 9. recensetur in lib. censuum cod. Vaticano vnum ex vigintiduobus monasteriis, quæ Romæ erant insignia. Porrò venerandum ipsius corpus Venetias translatum accepimus.

b Grispinæ.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores de eadem hac die. Meminit eiusdem frequenter S. Augustinus, ut illustrissimæ martyris: nimirum in psal. 120. in fine, & in psal. 137 in ser. 53. de verbis Domini, in libro de uirginitate cap. 44. in fine, & serm. 39. de diuers. cap. 2. in fine. De Thebeste, vbi hæc passa est, fit mentio in concilio Carthag. sub Cypriano, cui interfuit Lucius à Thebeste. erat Colonia Thebeste in Numidia. Anton. itin.

c Iulij, & soc.] De his Beda, Vsuardus, & alij recentiores, quibus astipulantur uet. man. script. de Thagura, vbi passi dicuntur, meminit Anton. itin & alij, ponitur q. in Numidia.

d Bassi episcopi.] De quo tabulæ eius ecclesiæ, vnde & acta eius man. scrip. accepimus: quæ paucis restricta recenset Petrus in catal. lib. 1. cap. 30. De Nicensi ecclesia meminit Hilarius Papa in epistolo ad Veranum.

e Dalmatij episco.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij hac die. Eius res gestas heroico carmine scriptas a Hiero. Vida Albæ episcopo recitat Sur. to. 6. & 7. agit de eodem Petr. in catal. lib. 1. c. 32.

f Pelini episcopi.] Tabulæ eius ecclesiæ, a quo etiam eius uitam man. scrip. accepimus, sed admodum deprauatum, atque emendatione dignã. Passi habentur hac item die Sebastius, & Gregorius, siue Gorgonius, ut ex iisdem actis apparet.

g Anastasij.] Agunt de eodem Græci in Menologio hac die, eiusque certamen referunt.

h Niceti episcopi.] De quo Ado eiusdem sedis episcopus agit hac die, nonnulli vero kalendis Octobris. Scripsit eius res gestas Greg. Turon. in uit. sanct. patrum c. 17. ex quibus tempora, quibus vixit, satis perspecta habentur. de eodem idem et de glor. confess. cap. 94. numeratur hic tricesimus primus eius sedis episcopus, subscriptusque habetur concilio Aruernensi post consulatum Paulini celebrato, Theodeberto rege Francorum, anno Domini 545. Scripsit eius epitaphium Venantius Fortun. cuius initium est:

Splendor apex fidei ueneranda mente Niceti,
Totius Orbis amor, pontificumq. caput, &c.

Hæc quidem non potestatis, sed egregiæ sanctitatis causa auctorum dixisse, intelligendum est; quemadmodum, & cum eum fidei apicem appellat. pluribus agit de eodem Sigeber. in chron. ann. Domini 256.

i Ioannis episcopi.] De eodem hac die Græci in Menologio, eiusque res gestas breui compendio referunt. Claruit temporibus Leonis Isaurici Imp. aduersus quem pro uenerando cultu sanctarum imaginum strenue pugnauit.

xv. D Octauo Idus Decemb. Luna. 6

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
4	5	6	7	8	9	10	11	10	11	12	13	14	15			

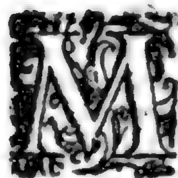

YRAE, quæ est metropolis Lyciæ, natalis, sancti Nicolai a episcopi & confessoris, de quo inter plura miraculorum insignia illud memorabile fertur, quod Imp. Constantinum ab interitu quorũdam se inuocantiũ, longè constitutus, ad misericordiã per uisum montis deterruit exit & minis. In Africa sanctarum mulierum Dionysiæ. b Datiuæ, Leontiæ, & religiosi uiri nomine Tertii, Aemiliani medici, & Bonifacij, cum alijs tribus, qui omnes in persecutione Vuandalica sub Hunnerico rege Arriano pro defensione catholicæ fidei grauissimis & innumeris supplicijs cruciati confessorum Christi numero sociari meruerunt. Ibidem sancti Maiorici c filii sanctæ Dionysiæ, qui cum esset adolescentulus, ac tormenta pauesceret, matris obtutibus, verbisque corroboratus, cæteris fortior factus

in tormentis reddidit spiritum: quem amplexata mater domi sepeliuit, & ad eius sepulchrum assidue orare consueuit. Eodem die sancti Polychronij, d presbyteri, qui tempore Constantij Imperatoris, cũ ad altare Missas ageret, inuasus est ab Arianis, & iugulatus. Romæ S. Asellæ e virginis, quæ (ut beatus Hieronymus scribit) ab vtero matris benedicta, uitam in ieiunijs & orationibus usque ad senectam produxit.

DECEMBRIS 6.

a NICOLAI episc.] De eo Beda, ac cæteri Latinorum, Græci etiã in Menologio hac die, in constitutione Emanuelis Imper. apud Theodo. in nom. Phot. tit. 7. c. 1. hæc uerba scripta sunt: Sexta dies Decembris festiua est propter miraculis insignem & vnguentorum fragrantia scatentem Nicolaum. Eius res nobiliter gestas ex vetustioribus monumentis erutas Metaphrastes, & doctissimus vir Leonardus Iustinianus Venetus beati Laurentij patriarchæ germanus ediderunt quas referunt Lipom. tom. 5. & Sur. tomo 6. habemus in nostra bibliotheca alia eiusdem Nicolai acta a Ioanne diacono conscripta, quem putamus eũdem cum eo, qui etiam S. Gregorij Papæ uitam scriptis mandauit, in his enim copiosus fuit, est eius præfationis exordium: Sicut omnis maceries si ab imperfecto artifice, &c. Testatur auctor, eadem acta fuisse conscripta a S. Methodio episcopo Constantinopolitano, edidit ea Mombrit. tom. 2. vit. sanct. De eodem præterea digna laus in Lyturgia S. Ioannis Chrysostomi, Nicepho. Callist. hist. li. 8. c. 14. & 42. necnon Suidas. De eodem extat sermo Leonis Imp. græce scriptus in biblioth. Sfortiana cod. man. scripta nu. 65. alius adhuc est de eo sermo Petri Dam. de vnguento ex eius sepulchro manare solito in sacro hymno, quem legimus in breuiario Toletano hy uersus describuntur.

Cuius tumba fert oleum,
Matres oliuæ nesciunt.
Quod natura non protulit,
Marmor sudando parturit.

Quod miraculum hactenus uigere dicitur. Mirificum templum Iustinianus Imperator eidem Nicolao erexit, ut scribit Procop. lib. 1. de ædific. Iustinian. Imper. restituitq; Basilius Augu. ut Cedren. testatur in compen. hist. in Basilio. De corporis eius translatione suo loco superius actum est die 9. Maij.

b Dionysij, & soc.] Agunt de ijsdem Beda, Vsuar. Ado, & alij recentiores: harum certamina egregie describit Victor lib. 3. de persecut. Vuandalica, ex quo cæteri. Græci autem de ijsdem annuam commemorationem celebrant postridie.

c Maiorici.] De eodem ijdem qui supra, & Victor eodem lib. 3 de persecu. Vuandalica.

d Polychronij.] Græci in Menologio de eodẽ hac item die agunt his verbis. Commemoratio S. martyris Polychronij uiri sanctitate & miraculorum operatione insignis. Hic in synodo Nicææ celebrata ex lectore diaconus, deinde presbyter est ordinatus postquam uero Magnus Cõstãtinus excessit, statim hæresis Ariana multos perturbare cœpit: itaq; peruersæ opinionis homines cum inuenissent S. Polychronium altaris assistentem, repente in eum insilentes, gladijs iugularunt & mystico ac diuino sanguini sanguinem martyris addiderunt, hæc ibi.

e Asellæ.] Eius uitam admirabilẽ S. Hieronymus ad Marcellam retexit epist. 15. rursus de eiusdem eruditione & sanctitate epist. 140. ad Principiam. Extat ad eundem eiusdem epist. 99. cum iam egressus esset ab Vrbe. De eadem hæc Palladius c. 29. Romæ etiam Asellam nomine bonam valde Christi uirginem noui in monasterio senuisse: fœminam mitem atque mansuetam, multarumque illic curam gerentẽ, hæc Palladius. Quod ad nomen spectat, erat id cognomen nobili Romanæ familię, meminit Cicer. orat. 6. in Verrẽ P. Annij Aselli, legitur etiam apud Gell. lib. 3. cap. 4. Asellius Tribunus pleb. tempore P. Scipionis rursus etiam familiæ Corneliorum additum esse cognomentum, Asina, auctor est Macrobius Saturnal. li. 1. c. 6.

7 Septimo Idus Decembr. Luna. E xiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
5	6	7	8	9	10	11	12	11	12	13	14	15	16

MEDIOLANI ordinatio [a] sancti Ambrosij episcopi, & Ecclesiæ doctoris, cuius sanctitate & doctrina vniuersalis Ecclesia decoratur. Alexandriæ natalis beati Agathonis [b] militis, qui in persecutione Decii cum prohiberet quosdam volentes illudere cadaueribus Martyrum, clamor repente totius vulgi aduersus eum extollitur, oblatus autem iudici, cum in confessione Christi persisteret, capite pro pietate damnatus est. Antiochiæ sanctorum martyrum Polycarpi [c] & Theodori. Tuburbi in Africa sancti Serui [d] martyris, qui in persecutione Vuandalica sub Hunnerico Rege Ariano fustibus diutissime cæsus, trochleis [e] frequenter in sublime eleuatus, atque ictu celeri super silices pondere corporis dimissus, & lapidibus acutissimis perfricatus, martyrij palmam adeptus est. Theani in Campania sancti Vrbani [f] episcopi & confessoris. Apud Santonas in Gallia S. Martini [g] abbatis, ad cuius tumultum creberrima diuinitus fiunt miracula. In pago Meldensi sanctæ Pharę [d] virginis.

DECEMBRIS 7.

a ORDINATIO S. Ambr.] Nō tantum Latini, sed & Græci eandem celebrant solemnitatem, Natalemque dicunt, vt constat ex eorum Menologio, hac die. Paulinus (quis ille fuerit, aliqui pluribus disseruimus) sanctissimi viri res præclarissimè gestas conscripsit, rursus autem ex recentioribus Collerius legi in bibliotheca Sfortiana cod. man. script. vitam sancti Ambrosij Græce scriptam sine auctore: quibus omnibus cum nonnulla adhuc deesse conspicerem, eademque non parui momenti & auctoritatis, singula in vnum collegi, atque ordine temporum disposui, habes eam editam, ac tomo quinto operũ sancti Ambros. Rom. edit. affixam. Quod autem spectat ad tempus ordinationis eius: Hieronymum sequor; qui in Chronico, quo res gestas illorum temporum per singulos annos digessit, anno vndecimo Valentiniani Imperat. Auxentij senioris obitum, Ambrosij creationem, & quæ inde vtilitas prouenit, scribit in hunc modum: Post Auxentij seram mortem, Mediolani Ambrosio constituto, omnis ad rectam fidem Italia conuertitur, hæc ipsa: quæ verba miratus sum à quibusdam, qui de unico Auxentio sunt conati firmare sententiam, in alium sensum distorqueri, ac si Hieronymus velit dicere, non prius non omnem Italiam ad rectam fidem potuisse conuerti, etiam Ambrosio constituto episcopo, quam post seram mortem Auxentij, hæc cum dicant, rogo illos, quonam tempore hæc facta sunt? certe non nisi eo anno, quo recensentur, fateantur oportet: aliter necesse est dicãt Hieronymum hallucinatum esse & obscitantia quadam res suorum temporum ex instituto per annos singulos disponendas, longe diuerso tempore posuisse. Si ergo eo anno vndecimo Valẽtiniani Auxentio mortuo & Ambrosio episcopo constituto tam ingẽs facta est accessio catholicæ fidei: quisnam, quæso, Auxentius ille est, qui temporibus Valentiniani iunioris & Iustinæ Augustæ, post tot annos tam ingentes seditiones aduersus Ambrosium concitauit? Sed de certa morte Auxentii senioris ante electionem Ambrosii sunt fidelissimi testes, qui hæc uiderũt, atque (vt ita dicam) manibus contrectarunt, ac in primis Paulinus, qui Ambrosij scripsit uitam, & illi erat a manu, item Rufinus, qui eodem uixit tempore, agitq; de his li. 2. cap. 11 hos secuti sunt cæteri Latinorum Græcorum Socrates li 4. c. 15. Sozo. lib. 6 c 4. Theodoretus lib. 4. c. 5. ac deniq; reliqui omnes. Sed iam audiamus Ambrosium id ipsum sępius profitentem In epistola, quam scripsit ad Valentinianum Aug. est in li. 2. edit. Rom. hæc de Auxentio. Quod si aliquorum peregrinorum assentatione se iactat, ibi sit episcopus, unde sunt ii, qui eum episcopatus putant nomine esse donandum. nam ego nec episcopum, noui, nec vnde sit, scio, hæc Ambros. de iuniori Auxẽtio, ut de homine nouo, quæ seniori Auxentio nulla ex parte

parte aptari possunt; nam illū probe mouerat Mediolani, cū fungeretur munere præfecturæ. Sed leuiora sunt hæc, si conferantur cum his, quæ idem Ambrosius in concione prima de basilicis non tradendis habita in eandem sententiam firmius asseuerat, dum ait: Ergo Auxentius eijcitur, Mercurinus excluditur. Vnum portentum, duo nomina. etenim ne cognosceretur quis esset, mutauit sibi vocabulum, vt quia hic fuerat Auxentius episcopus Arianus, ad decipiendam plebem, quā ille tenuerat, se vocaret Mercurinum. Mutauit ergo vocabulum, sed perfidiam nō mutauit, exuit lupum & induit lupum, &c. Habes ex his in Auxentione iuniore mutandi nominis causam: nimirum quia Auxentij nomen Mediolani erat odiosum ob seniorem Auxentium, qui illic fuerat episcopus. Certè de duobus illic agi Auxentiis pronomen, ille, necessario fateri cogit, nam quid, quæso, ille, nisi alium ab isto de quo agitur, Auxentium monstrat? sic enim ille dicitur mutasse nomen, ut deciperet plebem, quam ille tenuerat catholicis omnibus infensissimus. Quis sibi persuadeat Auxentium seniorem, qui a tpib. Dionysij in exilium pulsi vsq; ad electionem Ambrosii annis decem & nouem eam sedē occupauerat, & ob impietatem, quam egregie propugnauerat, non illi tantū urbi seu Orbi plane innotuerat, rursus (vt volunt) Mediolanum tpe Ambrosii redeuntem sub puerili larua, mutatione noīs, agnosceretur delitescere, aliquo modo existimare potuisse: quē certè nec (quę sunt in fabulis) Orci galia; nec annullus Gygis occultare valuisset? Rursus verò post prædicta uerba Ambrosii recitata alia sequuntur, quæ de duob. Auxentiis certiorem fidem faciunt: reddemus ea singula, ne decurtasse sententias temere arguamur: Alius (inquit) in Scythiæ partibus dicebatur, alius hic uocatur: nomina pro regionib. habet: Habet ergo iam duo nomina: & si hinc alio perrexit, habebat & tertium, quonam modo patietur, ut maneat ei uocabulum ad tanti sceleris indicium? minora fecit in Scythia, & ita erubuit, ut mutaret uocabulū; sceleratiora hic ausus est, & uolet quocūq; perrexerit nomine suo prodi? h ec Ambro. quib. sane constat, ipsum de Auxentio iuniori uerba facere, cum ea seniori nullatenus aptari possint; qui toto illo tpe decem & nouem annorum, quo occupauit se dem Mediolanensem, semper Auxentius dictus reperitur: qui si in Scythia exulans, itidem dictus habetur Auxentius, quō uerum est, eum cum regione mutasse nomen? Sed si quis dicat, ipsum in Scythia primum, vnde ducebat originem, dictum fuisse Auxentium, ac uenientem Mediolanū nuncupari voluisse Mercurinum: hæc quidem, toto cęlo, repugnant his quæ dicit Ambrosius, nimirū ea ex cā dici uoluisse Mercurianum, quod nomē Auxētii Mediolani esset infame, sicq; ex his luce clarius constat: Ambrosium de duobus loquutum Auxentii, de seniori nimirum, quem non ex Scythia, sed ex Cappadocia oriundum scribit sanctus Athanasius in epist. ad solitar. & de iuniori, quem e Scythia idem Ambros. venisse dicit. Iam habes ex prædictis duos Auxentios, eosdemque Arianos episcopos, quorum prior ante electionē Ambrosij defunctus est; posterior aūt temporib. Valentiniani & Iustinæ de vendicanda sibi basilica negocium fecit Ambrosio. cōtingebat illis tpibus, vt ubi fauore principum Ariani cōsisterent, ab ijs basilicā, vbi suos cōuentus agerent, impetrarent, qđ & Romæ (regnantib. regib. Arianis) factā esse, sanctus Gregorius sæpe testatur, lib. 3. dialo. c. 30. & registr. lib. 3. ind. 11. c. 19. Adhuc insuper (ni fallor) in scriptis Ambrosianis & tertius reperitur Auxentius collega impurissimi Iouiniani hæresiarchæ; inter illos. n. qui illi adhæserant, nō tm in litteris Ambrosij & collegarum episcoporum li. 1 epist. 7. edit. Rom. sed in epist. 6. Syricij Papæ ibid. recensita adnumeratus reperitur: quē tamen si eundem cum iuniore Auxentio Ariano esse quis contentiose voluerit affirmare (qđ mihi certè nō probatur) necesse habet, hæc primum de illo fateri: nimirū recantasse palinodiā, ex epō Ariano, factum esse catholicū, atq; monachum in monasterio sancti Ambrosij aliquandiu exercuisse monasticam disciplinam, ibiq; a Iouiniano in eodem monasterio monacho esse seductum; factumq; apostatam, & hæreticum, sententiaq. Syricij Papæ, Ambrosij, ac aliorum episcoporū esse damnatum hæc quidem de illis insinuat eiusdem Ambrosii epistola ad Vercellenses, ponitur lib. 3. epist. 25. in edit. Rom firmata iam sñia de duobus Auxentijs Arianis episcopis, eō unde digressi sumus, reuerentes: dicimus cum sancto Hieronymo in chro. ipso anno vndecimo Valentiniani senioris Imper. Gratiano tertium, & Equitio coss. anno Domini tricentesimo septuagesimoquarto, hac ipsa die, sanctum Ambrosium esse ordinatū episcopum sententiam eorū, qui dixerunt ipsum creatum episcopum anno Domini 369. confutauimus vberius in Annal. eccl. breuius uero in uita eiusdem, quam scripsimus.

b Agathonis.] Agunt de eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alii recentiores simile certamē hic subijsse uidetur ac ille de quo Dionys. Alexandrin. Euseb. in translat. Rufini libro sexto, cap. 30. qui & in editione Christophorsoni Besa appellatur lib 6. c. 34 de quo superius agitur tertio Kalen. Martij. Porrò diuersum nomen, & dies natalis alium ab illo esse, persuadet: Eiusmodi enim causā subeundi martyrium communis multum facile esse potuit.

c Polycarpi, & Theodori.] De his hac item die Beda, & uet. man. scrip. aliique recentiores.

d Serui.] Eius martyrium conscripsit Victor

de persecut. Vuandal. lib. 3. de Tuburbo, vbi hic ponitur, est mentio in conc. Carthag. sub Cypriano, & in Antonin. itin. est ciuitas in prouincia Zeuzitana in Africa.

e Trocleis.] Describitur hic a Victore. Vt censi illud ipsum torquendi genus, quod falsò nonnulli dicunt, torquere fidiculis; cum fune reus, reuinctis post terga manibus, alligatur, ac in sublime collitur, rursumq; impetu deorsum mittitur. Quod autem, qualene fuerit tormentum fidicularum, diximus superius in notis 22. Ianuarij. Trochlea in propè rota est totam continens volubilem, per quam funis tractorius immissus ligatum brachijs reuinctum reū sursum trahit, vel remissus deorsum relaxat eiusmodi itaque tormentū dictum reperitur, eleuatio ad trochleas. Diuersum tamen est illud, quod dicitur, extēsio ad trochleas cuius mētio habetur ī actis S. Symphorosæ, apud Adon 17. Iunij. de quo genere torquendi Greg. Turo hist. Franc. lib. 5. c. 49 hæc ait: Extensus ad trocleas, cædebatur fustibus, virgis, ac loris duplicibus, &c. & lib. 6. c. 8. in tertia extenditur ad trochleas, virgis ac fustib. cæditur. eadem cap. 35. eodem lib. & lib. 7. c. 32. itemque de glor. confess. c. 83. de eiusmodi genere tormentorū hī mentio.

f Vrbani episc. De quo tab. eius ecclesiæ. Porro eius vitæ acta antiquitus scripta, collecta esse vna cum aliis multis ab Illustr. & Reuerend. D. Iulio Sanctorio S. R. E. Cardinali eruditione & uitæ moribus clarissimo, eademque in lucem edenda percipimus faxit Deus, ut diebus nostris solertissimi ingenii mereamur frui laboribus.

g Martini abb.] Agit de eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alii, hunc fuisse discipulum S. Martini episcopi Turonensis, hic tradit Beda. Pluribus autem de Greg. Turo. de glor. confes. c. 57. & histor. Franc. lib. 7. c. 10. agit de eius basilica.

h Pharæ.] De eadem hac die Vsuardus, & alii recentiores; Sigebert. in chron. ann. Domini 620. de ea his uerbis: Virgo Christi Phara claret ī Frācia, cuius sanctitatem imitatus est frater Pharo, ex comite clericus, & clerico factus episcopus Meldensis, hæc Sigebert. plura de eadem in uita eiusdem S. Pharaonis episcopi apud Sur. die 28. Octobris tom. 5. Petrus in catal. lib. 1. c. 39. & Trithem. de uir. illustr. ord. S. Bened. lib. 3. c. 55.

xiiij. F Sexto Idus Decembris Luna. 8

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
6	7	8	9	10	11	12	13	12	13	14	15	16	17			

CONCEPTIO a gloriosæ semper virginis genitricis Dei Mariæ. Romæ beati Eutychiani b Papæ, qui per diuersa loca trecentos quadragintaduos Martyres manu sua sepeliuit; quibus & ipse sociatus, sub Numeriano Imperatore martyrio coronatus est, & in cœmeterio Callisti sepultus. Alexandriæ S. Macarij c martyris, qui tēpore Decii cum a iudice multis verbis ad negandum Christum suaderetur, & eo maiori constantia fidē suā profiteretur, viuus ad vltimum iubetur exuri. Treuiris S. Eucharii d discipuli beati Petri Apostoli, & primi eiusdem ciuitatis episcopi. In Cypro S. Sophronii e episcopi, qui pupillorum, orphanorū, ac viduarum defensor mirificus, & pauperum, atque oppressorum omnium adiutor fuit in monasterio Luxouiensi S. Romarici f abbatis, qui cum in aula Theodoberti Regis primus esset, renuncians sæculo monastica etiam obseruantia cęteris antecelluit. Constantinopoli S. Patapij g solitarij, virtutibus & miraculis clari. Veronæ ordinatio S. Zenonis h episcopi.

CON-

a CONCEPTIO.] Tam Latini, quam Græci eadem celebrant solemnitatem; sed illi nō eadem die, postridie tamen, ut cōstat ex constitut. Emmanuelis Imper. quā recitat Theodor. i nomoc. Photij titu. 7. c. 1. extat Leonis Imp. serm. de Concep. beatæ Mariæ in man. scrip. cod. bibliothecæ Sfortianæ num. 65. alius insuper Gregorij episc. Nicomed. eod. cod. habetur. Quòd ad tempus attinet, quo eiusmodi celebritas apud nos agi cœpta est: nō a Sixto quarto, ut quidā opinatus est, exordiū sumpsit; licet ille de ea dederit decretalē ext. de reliq. & uen. sanct. c. cum præcelsa: sed longè ante in Dei Ecclesia celebrata reperitur. Plane constat tēporibus S. Bernardi, circa annum Domini 1145. cœptam celebrari in Gallijs in ecclesia Lugdunensi, ut patet ex epistola eiusdem Bernardi 174. ad canonicos Lugdunenses, subindignantis, quod absque auctoritate catholic. Romanæ ecclesiæ nouam inducerent celebritatem, obtentu cuiusdam supernæ reuelationis, cum tamen de his omnibus se iudicium Romanæ Ecclesiæ expectare profiteatur. Cæterum quænam fuerit illa diuinitus facta reuelatio, Petrus in catal. lib. 1. c. 42. rem gestam refert, ac tribuit S. Anselmo Cātuariensi episcopo, qui vixit antè Bernardi tēpora, obijtque diem an. Domini 1109 At licet ea reuelatio eodē ferme modo, vt scribit, se habuerit, tamen non est facta Anselmo, sed alij, qui nec temporibus quibus ille factus episcopus, claruit; sed paulo ante circa annum Domini 1570. cùm Gulielmus Normandorum dux regnaret in Anglia: quando Elsino. alias Elpino Anglo abbati maris tempestate periclitanti diuinitus quoddam uisum apparuit, eumque admonuit de eiusmodi celebranda solēnitate, subsecutumque est miraculum in fidei ueritatis testimonium. Habemus rei gestæ historiā in antiquo codice manu script. cuius exordium est: Eo tempore, quo Guilielmus, &c. Ex quibus omnibus satis compertum habetur, eiusmodi celebritatem in Anglia primum celebrari cœptam, eidemq. fauisse sanctū Anselmum, qui & de Conceptu virginali egregium edidit commentarium. postea (vt diximus) recepit eam ecclesia Lugdunensis, sed non sine controuersia, accessit demum Romanæ Ecclesiæ assensus atque decretum, nouissimeque SS. Concilium Tridentinum, ac Pius V. Rom. Pont. eam seruandam esse firmarunt.

b Eutychiani papæ.] De eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores. De eius successione scribit Euseb. hist. lib. 7. c. 26. Optat. lib. 2. cōtra Parmen. August. epist. 165. Niceph. chro. & alij cætera diximus in Annal. eccles.

c Macarij.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij. scribit de eadē Eusebius ex Dionysio Alexandrino li. 6. cap. 34.

d Eucharij episcopi.] Agit de eodem Beda die sequenti. Meminit eiusdem Grego. Turon. in uit. SS. Patrum in Nicetio Treuer. episc. c. 17 prope finem. de eodem Petr. Cluniac. lib. 1. epist. 2. Marian. Scot. an. Domini 74 tabulæ ecclesiæ Treuer. quas recitat Democha. de sacrif. Mis. & alij.

e Sophronii episc.] Græci de eodem agūt hac die in Menologio; eiusq. res gestas breui compendio perstrictas referunt.

f Romarici abb.] De eius conuersione ex seculari uita, qua florebat apud Theodobertum regem Francorum ad monasticam obseruātiam cœnobij Luxouiensis, mentio habetur in uita S. Eustachii abb. cuius fuit discipulus. cap. 6. de eodem Petr. in catal. lib. 1. c. 44. & Trithem. de uir. illustr. S. Bened. lib. 3. c. 9.

g Patauii.] Agunt de eodē Græci hac die; eius autē acta Metaphrastes ex antiquis monumentis descripsit, extant apud Lipo. to. 5. & Sur. to. 6.

h Zenonis episcopi.] De Zenone episcopo Veronensi consule ea, quæ supra notauimus pridie Idus Aprilis.

9 Nonis Decembris. Luna. G xij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	9	1	2	3	4	5	6
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
7	8	9	10	11	12	13	14	13	14	15	16	17	18			

TOLETI in Hispania Natalis sanctę Leocadięa virginis & martyris, quæ in persecutione Diocletiani Imperatoris à prefecto Hispaniarum Daciano dira carceris custodia macerata, cū grauissimos beatę Eulalię & reliquorū martyrū cruciatus audisset, genibus in oratione positis, impollutum spiritum CHRISTO reddidit.

Carthagine sancti Restituti b episcopi & martyris, cuius solennitate sanctus Augustinus de eo ad populum sermonem habuit. Item in Africa sanctorum martyrum Petri, c Successi, Bassiani, Primitiui, & aliorum uiginti. Lemouicis in Gallia sanctæ Valeriæ d virginis & martyris. Veronę sancti Proculi e episcopi, qui in persecutione Diocletiani colaphis ac fustibus cæsus, & ciuitate pulsus, tandem ad ecclesiam suam restitutus quieuit in pace. Papiæ sancti Syri f primi eiusdem ciuitatis episcopi, qui Apostolicis signis & uirtutibus claruit. Apameę in Syria beati Iuliani g episcopi, qui tempore Seueri sanctitate refulsit. Petragoricis in Gallia sancti Cypriani h abbatis, magnæ sanctitatis uiri. Nazianzi sanctæ Gorgoniæ i sororis beati Greg. Theologi, cuius ipse uirtutes & miracula conscripsit.

DECEMBRIS 9.

a LEOCADIÆ.] De eadem Beda, Vsuar. Ado, ac cæteri. Plura de ipsa in Breuiario Toletano, ubi sacro hymno eius acta canuntur. Tres ibidē basilicæ in eius memoriā erectæ permanent, quarum prima vbi nata, altera vbi passa, tertia verò vbi sepulta fuit. Leguntur plures synodi Toletanę habitæ in ecclesia S. Leocadiæ. Cum Saraceni Hispanias inuasissent, venerādum eius corpus in Gallias delatum, ferunt cuius brachium postea ecclesiæ pristinæ redditum Lauren. Padil. & Vasæus in chro. tradit. Sed his dieb. Romā ipsum venerandū corpus allatū in Hispaniā solemni pompa transferendum, accepimus. De eadem Petr. in catal. li. 1. c. 48. Marin. Sicul. rerū Hispan. lib. 5. Flos sanct. Hispan. & Thesau. concion. tomo 2. hac die.

b Restituti episcopi.] De eodem uet. man. scri. De sermone sancti Augustini cuius hic mentio habetur, scribit Possid. in indic. cap. 8. ipse autem desideratur. De alio Restituto presbytero Calamensi Augustinus meminit lib. 13. de ciuit. Dei c. 24. miraque de eo scribit.

c Petri, & soc.] Agit de eodem Beda & alij recentiores consentiuntque uet. man. scrip.

d Valeriæ.] De ipsa habetur mentio in actis S. Martialis apud Petrum in cata. lib. 8. c. 29. & in episto. quæ S. Martialis fertur ad Tolosanos, Molanus de eadem in addit. ad Vsuard hac die.

e Proculi episc.] De quo tabulæ ecclesiæ Veron. & Aug. Valer. episc. Veron. Cardin. de antiq. mon. episc. Veron. pag. 19. & 41. eius uitam in antiquo Lectionario eius ecclesiæ haberi testatur. agit de eodē Petrus in catal lib. 1. c. 49 & lib. 7. ca. 42. in Firmo rustico. Recensetur quartus eius sedis episcopus.

f Syri episcopi.] De eadem hac die etiam tabulæ ecclesiæ Ticinensis, Translatio autem celebratur ad xvj. kal. Iunij. Vide quæ notauimus supra in Innocentio, prid. idus Septembr.

g Iuliani] De quo & Græci. eius certamina pro fide catholica suscepta aduersus Cataphrygas, eū illustriorem reddidere. ut constat ex epi. Apollinaris Hieropolitani apud Euse. hist. lib. 5. c. 15.

h Cypriani abb.] Agunt de eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij: pluribus autē Greg Turon. de glor. confess. c. 100. Petrus in catal. lib. 1. ca. 51 & Trithem. de uir. illustr. ordi. sanct. Bened. li. 3. cap. 252.

i Gorgoniæ.] Græci itidem. Eius præclaras laudes, & res gestas contexuit ipsius germanus sanctus Gregorius Nazianzenus clarissima oratione, quam dixit in eius funere.

xi. A Quarto Idus Decemb. Luna. 10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
8	9	10	11	12	13	14	15	14	15	16	17	18	19			

ROMAE

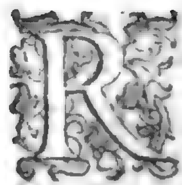

ROMAE sancti Melchiadis [a] Papæ, qui in persecutione Maximiani multa passus, reddita Ecclesiæ pace quieuit in Domino. Eodem die sanctorum martyrũ Carpophori [b] presbyteri, & Abundij diaconi, qui in persecutione Diocletiani primo fustibus crudelissime cæsi, deinde in carcerem, negato cibo & potu retrusi & rursum in equuleo torti, & post hæc diu in carcere macerati, nouissime gladio percussi sunt. Emeritæ in Hispania passio sanctæ Eulaliç [c] virginis, quæ sub Maximiano Imperatore, cum esset annorum duodecim, iussu Daciani præsidis pro confessione Christi plurima tormenta perpessa est: nouissime in equuleo suspensa, & exungulata, faculis ardentibus ex vtroque latere appositis, hausto igne spiritum reddidit. Item ibidem sanctæ Iuliç [d] virginis & martyris, quæ beatæ Eulaliæ socia fuit, & illi ad passionem properanti comes indiuidua adhæsit. Alexandriæ sanctorum martyrum Mennæ, [e] Hermogenis, & Eugraphi, qui sub Maximino passi sunt. Apud Leontinos in Sicilia sanctorum martyrum Mercurij, [f] & sociorum militum, qui sub Tertyllo præside tempore Licinij Imperatoris gladio cæsi sunt. Ancyræ in Galatia S. Gemelli [h] martyris, qui post dira tormenta sub Iuliano Apostata crucis supplicio martyrium consummauit. Viennæ S. Sindulphi [i] episcopi & cõfessoris. Brixiæ S. Deusdedit [k] episcopi.

DECEMBRIS 10.

a 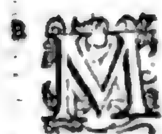

MELCHIADIS Papæ.] Agunt de eodẽ hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alii recentiores. De eius successione lib. de Rom. Pontificibus, Euseb. chrõ. Optat. Mileuit. lib. 2. Aug. epist. 165. Niceph. chron. & alii. Gesta autẽ eius intexuimus in Annal. eccles. hic tantum, ex instituto, de successione agimus.

b Carpophori, & Abūdii.] De his Beda, Vsuardus, Ado, cõsentiuntq. vet. man. script. Sed magna varietas lectionis, dum penes quosdam codices Hispali, & apud alios Spoleti passi legantur. Spoleti autem passos esse, acta eorum, quæ descripsit Mombrit. tom. 1. & man. script. quæ e Spoletina ecclesia mutuati sumus (licet omnia admodũ deprauata) significant. Rursus autem Hispali hos martyrio coronatos, ex breuiario Eborensi tradit Vasæus in chron. Petrus in catal. lib. 1. c. 33. Flos. sanct. & Thesaur. concion. tom. 2. Omnes in hoc consentiunt, passos esse in persecutione Diocletiani & Maximiani, sub Martiano iudice.

c Eulaliæ.] De eadem Beda, ac cæteri omnes hac die. Eius acta cecinit Prudentius. hymno peristeph. idemque hym. 4. eandem describit, cum ait.

Lusitanorum caput oppidorum
Vrbs odoratæ cineres puellæ
Obuiam Christo rapiens, ad aram
porriget ipsam.

Appellat Augustã Emeritam, quæ erat Rom. Colonia, caput Lusitaniç, quç quidem prouincia administrabatur per Legatum prætorium: reliqua autem Hispaniæ pars, præter Beticam, per Cõsularem Legatum curabatur, Beticç enim ab Augusto populo Rom. attributæ, dabatur Prætor cum Quæstore & Legato hæc pluribus Strabo lib. 3. quæ voluimus adnotasse, quod in actis sanctorũ martyrũ qui in Hispania passi sunt, eos sæpe sub Consularibus, vel Legatis passus inuenies, licet eosdem Præsides frequẽtius appellatos reperies, ut habes hic de Daciano Et ad Eulaliam reuertamur de eadem Venant. Fortun. li. 7. carm. ad Bod. ducem, & de Gaud. vit. æter. hoc uersu.
Eulalia Emerita tollit ab urbe caput. &c. Itemq; Aldelm. lib. de laud. virg. his adde miranda admodum, quæ ad eius sepulchrum fieri cõsueuerunt, quę scribit Greg. Turon. de glor. mart. lib. 1. cap. 91. Scribit S. Isid. in hist. Goth. æra 491. Gothos ab Emerita abstinuisse, territos ostentis beatissimæ Eulaliæ. Agunt de eadem alii recentiores, ut

vt Petrus in catalogo lib. 1. c. quinto. Flos sanct. Hisp. & Thesaur. concion. tom. 2. Consule quæ superius notauimus in Eulalia Barchinonen. pridie Idus Februarij.

d Iuliæ.] Agunt de ea ijdem qui supra, Beda, Vsuardus, Ado, & Petrus in catalogo lib. primo, cap. 53.

e Mennæ, & soc.] De his Græci etiam agunt hac die, eorumque acta recolunt in Menologio: plenius autem Metaphrastes, ex quo Lipo. to. 5. & Sur. tom 6. Alius hic Mennas ab eo de quo supra tertio Idus Nouemb. licet nonnulli hunc Mēnam, illum esse dicant. Huius corpus translatum est Constantinopolim, in cuius honorem Iustinianus Imp. basilicam excitauit, ut Procop. de ædif. Iustiniā. Imp. lib. 1. testatur.

f Mercurij & soc.] Horum acta accepimus edita ab ecclesia Leontina, iuncta simul cum rebus gestis sanctorum martyrum Adelphij, Philadelphij & Cyrini.

h Gemelli.] Græci item agunt de eodem hac die in Menologio, eiusq. martyrium narrant. De templo S. Gemelli martyris mentio habetur in actis S. Theodori Siceotæ. Metaph. 22. April.

i Sindulphi episcopi.] Beda, Ado, & alii recentiores. Meminit eiusdem Ado Viennen. in chronic. anno Domini 669. ponitur que trigesimus primus eius sedis episcopus in tabul. Demochar. Alius eiusdē nominis fuit Sindulphus monachus, de quo Trithem. de uir. illustr. ordinis S. Bened. lib. 3. cap. 46.

K Deusdedit episcopi.] De eo tab. ecclesiæ Brixen. & Rampert. in serm. de translatione sancti Philastrij.

x. B Tertio Idus Decemb. Luna. 11

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
21	22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8
t	u	A	B	C	D	E	F	f	G	H	M	N	P			
9	10	11	12	13	14	15	16	15	16	17	18	19	20			

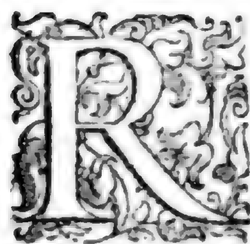

OMAE S. Damasi a Papæ & confessoris, qui Apollinarē heresiarcham damnauit, & Petrum episcopum Alexandrinum fugatum restituit: multa etiam sanctorum Martyrum corpora inuenit, eorumq; memorias uersib. exornauit. Itē Romæ passio S. Thrasonis. b qui cum Christianos laborantes in thermis, aliisque operibus publicis fatigatos, & in carcere positos de suis facultatibus aleret, iubente Maximiano tentus, cum aliis duobus Pontiano & Prætextato martyrio coronatus est. Ambiani sanctorum martyrum Victorici c & Fusciani sub eodem Imperatore, in quorū naribus & auribus iussit Rictiouarus immitti tarinchas, d clauis ardentibus tempora transfigi, deinde oculos euelli, ac postmodum eorum corpora iaculari, sicque vnà cum S. Gratiano eorum hospite capitibus amputatis migrauerunt ad Dominum. In Perside S. Barsabæ e martyris. In Hispania sancti Eutychij f martyris. Placentiæ S. Sabini g episcopi, miraculis clari. Constantinopoli S. Danielis h Stylitæ.

DECEMBRIS 11.

a 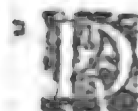

AMASI Papæ.] De eodē Beda, Vsuard Ado, & alij. De eius successione liber de Rom. Pontificib. Optatus Mileuit. lib. 2. Rufin. histo. lib. 2. c. 10. Augustin. ad Generosum epist. 165. Sozom. lib. 6. c. 23. Niceph. in chron. & alii plures. Cætera de eo in Annal. ubi cū eius acta p annos singulos digessimus, tū apologiam cōscripsimus aduersus

libellum

libellum Marcellini schismatici, quem ille obtulit Theodosio Imp. quo rabido ore in sanctissimū virum inuehitur. Habemus de eodem man. script. sermonem, qui per lectiones distinctus in aliquibus ecclesijs olim recitari cōsueuit natali eius die.

b Thrasonis.] De ipso Beda, & alij. Eius res gestæ intextæ habentur actis sancti Marcelli Papæ, apud Sur. tom. 1 die 16. Ianuar. mētio habetur de Thrasone etiam in actis sanctæ Susannæ virg. & mart. apud Sur. tom. 4.

c Victorici, & Fusciani.] Agunt de his ijdem, qui supra Beda, & alij. eorum acta Petrus in catal. lib. 1. c. 57. paucis describit, eademque Mombrit. recitat tom. 1.

d Tarinchas.] Vox prorsus incognita, nisi ex varia lectione actorum eorundem martyrum, genus esse tormentorum, assequi possimus. Aliqua vet. man. scrip. loco terincharum, habent sudes ferreas; sic etiam legit Mombrit. tom. 1. uit. sanct. in vita dictorum martyrum; sic Vincent. in specul. lib. 13. c. 141. sic deniq; Petrus in catal. lib. 1. c. 57. puto aūt tarinchas illas esse, quas Ioseph. li. de Machab. appellat succēsoria, quæ (inquit) erāt tenuia ferri tella ad incendendum martyrem cōparata.

e Barsabæ.] Agunt de eodem hac die Græci in Menologio.

f Eutychij.] Beda, Vsuardus, Ado & alij recentiores. Prope Gades passum ferunt Laurent. Padil. & Vasæus in crō. Hisp. agitur de eodē in Flore sanct. Hispan. & in Thesaur. conc. to. 2. hac die.

g Sabini episcopi.] De eodem hac die tabulæ ecclesiæ Placētinæ. Scribit de eo S. Gregorius Papa li. 3. dialog. c. 10. vbi refert insigne miraculum ab eo editum. Claruit temporibus Gratiani, & Theodosii Impp. interfuit vna cum S. Ambrosio Mediolanensi episcopo concilio Aquileiensi, vt eius Synodi acta significant. Habentur illic grauissimæ aduersus Arianos a Sabino dictæ sententiæ, erat enim non tantum sanctitate, sed eruditione præcipuus, cui tātum tribuit S. Ambrosius, vt sua scripta ab eodem voluerit recognosci, cēsura ipsius examinari; atq; iudicio comprobari; vt apparet ex eius epistola 63. lib. 8. edit. Rom. ad eundē Sabinum cōscripta, in qua hæc aurea eius sententia legitur: Vnumquemque fallunt sua scripta, & auctorem prætereunt, atq; vt filij etiā deformes delectant, sic etiam scriptorem indecores sermones sui palpāt. hæc ille beatus & egregius doctor Ecclesiæ. In eādem item sententiā S. Augustinus scribens ad Marcellinum epist. 7. Ego (inquit) Iudices meos veros, & veritate seuero magis intueor. &c. Si hæc tāti doctores Ecclesiæ, quis inter eos sibi sumat, vt idoneus de se ipso iudex sibi esse videat? His itaq; admonitus, fateor, nō vnū, sed plures scriptionū meatū sēper optaui arbitros. Etsi habeam domesticum cognitorem R. P. Frācis. Bordinum virū plane disertum, quo cum ab ineunte ætate ijsdem litterarum studijs assueui; tamen præter eū quo cōtentus esse possem, alios eruditos rerum nostrarum non tantum inspectores, sed iudices industria quæsitos addibere consueui. Sed ad Sabinū de quo agimus, reuertamur. Extant eiusdem Ambrosij ad Sabinū aliæ scriptæ epistolæ, videlicet lib. 1. epist. 8. lib. 4. epist. 30. 31. & lib. 8. epist. 65. edit. Roman. in quibus licet cuius sedis episcopus fuerit, nulla mentio habeatur, tamen illum ipsum esse Sabinum episcopum Placentinum collegā in concilio Aquileiensi, cognitoremq; scriptorum ipsius, omnis ratio suadet.

h Danielis Stylitæ.] De eo pariter Græci in Menologio. Edidit eius acta Metaphrastes quę & Lipom. to. 5. & Sur. to. 6. descripserunt. Meminit eiusdem Nicephorus hist. lib. 15. c. 32. & lib. 16. c. 6. Cedren. & alij in Leone Magno citantur eius acta a S. Ioanne Dāmasceno in orat. 3. de imaginibus. Cyrus exconsul columnam Danielis eleganti epigrāmate illustrauit, vt eiusdem Danielis acta testantur.

12 Pridie Idus Decemb. Luna. Cix.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
22	23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
10	11	12	13	14	15	16	17	16	17	18	19	20	21			

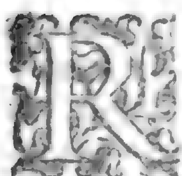
ROMAE S. Synesij a martyris, qui tempore beati Xysti Papę lector ordinatus, cum multos conuertisset ad Christū, apud Aurelianū Imperatorem accusatus, gladio percussus martyrii coronā accepit, Alexādriæ sanctorum martyrum Epimachi b & Alexādri, qui sub Decio Imperatore cum fuissent multo tempore in vinculis, & di-

& diuersis suppliciis, affecti perdurassent in fide, ignibus tandem consumpti sunt. Ibidem sanctarum mulierum Ammonariæ c virginis, Mercuriæ, Dionysiæ, & alterius Ammonariæ quarum prima in eadem Decii persecutione, inauditis tormentorum generibus superatis, ferro cædente, beatum vitæ finem percepit: tres vero aliæ, cum iudex à fœminibus superari erubesceret ac dubitaret, ne eadem in illas exercens cruciamenta, earum etiam constantia vinceretur, statim iussæ sunt decollari. Eodem die sanctorum martyrum Hermogenis, d Donati, & aliorum vigintiduorum. Treuiris sanctorum martyrum Maxentii, e Constantii, Crescentii, Iustini, & sociorum, qui in persecutione Diocletiani sub Rictiouaro præside passi sunt.

DECEMBRIS 12.

a SYNESII.] Celebris inter martyres, Græcis etiã notissimus fuit, qui de eodem agũt hac die in Menologio, vbi & certaminis eius acta describunt prout hic narrantur. De eius translatione in insulam Augiensem anno Domini 830. facta meminit Herm. Contract. in chron. eo anno.

b Epimachi, & Alexandri.] De quibus hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij: Græci autem de Epimacho agunt natalem diem pridie Kal. Nouembris. Eius autem translationem Cõstãtinopolim factam recolunt quinto Idus Martij. De vtriusq; certamine scribit Dionysius episcopus Alexandrinus apud Euseb. hist lib. 6. c. 34. & alijs ex prædicto auctore accipiente.

c Ammonariæ, & soc.] Agunt de his mulierribus ijdem, qui supra, Beda, & alij hac die. ijdemq. earum coronas martyrij describunt ex Dionysio, quem refert Euseb. hist. lib. 6. c. 34.

d Hermogenis, & soc.] Beda, Vsuardus, Vuandelbertus, & alij recentiores hac die. Hos in paludem quandam esse demersos, ac sic martyrium consummasse, habetur in Thesau. concion. tom. 2.

e Maxentij, & soc.] Non tantum hi tres clarissimi eius ciuitatis senatores tunc passi sunt, sed & quatuor alij, quorum hæc sunt nomina, Iustinus, Leãder, Alexãder, & Soter. de quorũ corporũ inuẽtione agit Sigeber. in chron. an. Domini 1071.

viij. D Idibus Decembris Luna. 13

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
23	24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
11	12	13	14	15	16	17	18	17	18	19	20	21	22			

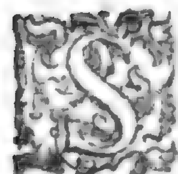

SYRACVSIS in Sicilia natalis S. Luciæ a virginis & martyris, in persecutione Diocletiani: quam cum lenones, quibus iubente Paschasio consulari tradita erat, vt a populo castitati eius illuderetur, ducere vellet, nullatenus eam mouere potuerũt, nec funibus additis, nec boum iugis plurimis: deinde vero picem, resinam, feruens oleum nil læsa superans, tandem gladio in gutturæ percussa martyriũ consummauit in Armenia passio sanctorum martyrum Eustratii, b Auxẽtii, Eugenii, Mardarii, & Orestis, in persecutione Diocletiani; ex quibus Eustratius

primo

primo ſub Lyſia, deinde Sebaſtę ſub Agricolao pręſide vna cum Oreſte exquiſitis tormẽtis cruciatus, in fornacem miſſus reddidit ſpiritum: Oreſtes autẽ in ſtratum ferreum ignitum poſitus migrauit ad Dominum: cęteri apud Arabracos ſæuiſſimis agitati ſupplicijs ſub Lyſia præſide, diuerſimode martyrium conſummarunt. Eorum corpora poſtea Romam translata, in eccleſia S. Apollinaris honorificè ſunt collocata. Apud Sardiniam in Sulcitana inſula paſſio S. Antiochi [c] ſub Hadriano Imperatore. Cameraci in Gallia S. Authberti [d] epiſcopi & confeſſoris. In pago Pontino S. Iudoci [e] confeſſoris. In territorio Argentoratenſi ſanctæ Othiliæ [f] virginis.

DECEMBRIS 13.

a LVCIAE.] Agunt de eadem Latini omnes hac die, ſimul & Græci, eiuſq. martyrij acta iiſdem omnibus notiſſima recitat Sur. tom. 6. Mombri. to. 2. & alij plures. reperiunturque in antiquis codicibus man. ſcript. carmine autem eadẽ cecinit Sigebertus, qui & translationes corporis egregio ſermone proſecutus eſt. profitetur hæc ipſe lib. de vir. illuſtr. cap. 172. Plura de ipſa S. Aldelmus, tam ſoluta oratione, quam carmine in li. de laude virgin. Itidem Baptiſta Mantuanus Carmelita præclarus poeta S. Luciæ Agonem heroico carmine egregie decantauit, ſicut & ſanctarum virginum Apolloniæ, & Margaritæ.

b Euſtratij, & ſoc.] De his Græci hac etiã die agunt in Menologio. Horum res præclare geſtæ a Metaphraſte deſcriptæ extant apud Lipom. to. 5. & Sur. tom. 6. legimus eaſdem in nonnullis codicibus man. ſcrip. & inter alios in eo, qui aſſeruatur Romæ in eccleſia S. Mariæ ad Martyres. eſt eorũ exordium: Regnantibus Diocletiano & Maximiano Imp. Habemus eaſdem in noſtro bibliotheca, in quibus & nomen auctoris, qui ea conſcripſit, ꝓditur: nimirum Euſebius monachus Sebaſtenus, qui ea tradidit Auracinis, penes quas celebrior erat eorum memoria. In his, quæ habemus apud nos aperitur & nomen auctoris, qui ea latinitate donauit. fuit is Ioannes ſeruus S. Ianuarij (ſic enim inſcribitur) qui vixit Neapoli temporibus Athanaſij iunioris eius ſedis epiſcopi: hęc etenim habet auctor in præfatione: Athanaſius iunior Parthenopenſis eccleſiæ præſul, patrui ſui magnifici præſulis ſtudia ſecutus, me impulit, &c. Trithem. de ſcrip. eccleſ. teſtatur horum acta eſſe conſcripta a Dorotheo. Agit de ijſdem martyribus Niceph. hiſt. lib. 7. cap. 14. Aſſeruantur Romæ horum corpora in eccleſia S. Apollinaris epiſcopi vbi ad reparandas ingentes clades Germanarum eccleſiarum ab hæreticis illatas Greg. XIII. Papa diuino conſilio ſtabiliuit collegium Germanicum, addidit & Hungaricum, auxitq; ampliſſimis domibus, ac redditibus.

c Antiochi.] De eodem tabulæ eius eccleſiæ hac die. inde etiam accepimus eius acta plenius ſcripta, atque (prout in eius ſolemnitate recitari ſolent) per lectiones diſtincta. incipiunt. Sicut ſanctorum omnium. &c.

d Authberti epiſcopi.] Agit de eodem Vſuardus, Ado, & alij recentiores. Extant eius vitæ acta apud Sur. tom. 6. Meminit eiuſdem Sigebert. in chron. an. Domini 650. 651. & 658. Plura de eodem Molan. in indicul. ſanct. Belg. recenſetur in tab. Demothar. octauus eius ſedis epiſcopus.

e Iudoci.] Eius res geſtas a Florentio abbate conſcriptas edidit Sur. tom. 6. Agit de eodem Sigebert. in chron. ann. Domini 65[illegible] Vincent. hiſt. lib. 24. c. 105. 106. Petrus in catal. [illegible] 65. & Molan. in addit. ad Vſuard.

f Othiliæ.] De eadem Adonis Martyrolog. Claruit circa annum Domini ſeptingenteſimum, ut conſtat ex chron. Germ. hæc cæca a natiuitate in baptiſmate viſum recepit exercuitque monaſticam diſciplinam in Alſatia. De eadem agit Molanus in addit. ad Vſuard.

14 Decimonono kal. Ianuarij. Luna. E vij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
24	25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

t	u	A	B	C	D	E	F	f	G	H	M	N	P
12	13	14	15	16	17	18	19	18	19	20	21	22	23

LEXANDRIAE sanctorum martyrum Heronis, a Arsenij, Isidori, & Dioscori pueri: quorum tres primos iudex in persecutione Deciana varijs tormentis dilanians, cum pari constantia videret armatos, tradi ignibus iubet: Dioscorus vero multipliciter flagellatus, diuino nutu ad consolationem fidelium dimissus est. Antiochiæ natalis sanctorum martyrũ Drusi,b Zosimi, & Theodori. Eodem die passio sanctorum Iusti c & Abundij, qui sub Numeriano Imperatore & Olybrio præside in ignẽ iniecti, cum euasissent illæsi, gladio percussi sunt. Rhemis passio sanctorum Nicasij d episcopi, Eutropiæ virginis sororis eius, & sociorum martyrum, qui a barbaris Ecclesiæ hostibus cæsi sunt. In Cypro insula natalis beati Spiridionis e episcopi qui vnus fuit ex illis cõfessoribus, quos Maximinus dextro oculo effosso, & sinistro poplite succiso, ad metalla damnauerat. Hic prophetiæ dono, & signorum gloria inclytus fuit, & in Nicæno Concilio philosophum ethnicũ Christianæ religioni insultantem deuicit, & ad fidem perduxit. Bergomi S. Viatoris f episcopi & confessoris. Papiæ S. Pompeij g episcopi. Neapoli in Campania S. Agnelli h abbatis, gratia miraculorum illustris, qui obsessam vrbem sæpe visus est crucis vexillo ab hostibus liberare. Mediolani sancti Matroniani i eremitæ.

DECEMBRIS 14.

a HERONIS, & soc.] De his Beda Vsuard. Ado, & alij. Scribit eorũ certamina Dionys. Alex. quæ recitat Euse. hist. li. 6. c. 14. In editione Christophorsoni loco Arsenij, Ater legitur.

b Drusi, & soc.] Beda, Vsuardus, Ado ac cæteri recentiores de his hac die agunt.

c Iusti, & Abundij.] Eorũ passionis acta describuntur hymno sacro in Breuiario Toletano, ubi de his pluribus agitur.

d Nicasij episcopi, Eutropiæ, & sociorũ.] Agit de his Vsuardus, Ado, consentiuntque uet. manuscrip. Acta autem ipsorum ex antiquis codicibus edidit Sur. tom. 6. agit de his Otho Frising. li. 4. c. 28. Sigebert. in chron. ann. Domini 453. Nicol. Olaus in Attila. Vincent. Spec. hist. lib. 21. cap. 37. & Petrus in catal. lib. 1. cap 69. Mombrit. tom. 2. quorum alij passos hos tradunt temporib. Vuandalicæ cladis, alij autem sub Attila Hunnorum rege. De basilica S. Nicasij Rhemis agit Hincmarus in vita S. Remigij.

e Spiridionis episcopi.] Beda ac cæteri Latinorum de eodem hac die; Græci autem pridie idus Decembris in Menolog. Nõ solum interfuit S. Nicæno Concilio sed & adnumeratur etiam Spiridion seu Spiridon inter patres, qui in Concilio Sardicensi fidem catholicam propugnarunt, ut constat ex Athanas. apolog. 2. col. 424. a Eius acta edita a Metaphraste habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. Rufin. de eodem lib. 1. c. 5. Socrat. lib. 1. ca. 8. Sozom. lib. 1. c. 11. Niceph. li. 8. c. 15. & 42. Gregor. presbyt. in orat. habita de sanctis Patribus Nicæę congregatis, Cedren. in Constantino, Glicas, & alij. Licet autem Metaphrastes auctorem qui acta Spiridionis scripsit, non prodat; constat tamen (teste Suida) ea esse cõscripta a Thiphyllio episcopo eius discipulo versibus iambicis, sed non extant. De conuersione philosophi ijdem qui supra agunt.

f Viatoris episcopi.] Beda de eodem, licet ponat in Gallis; agit Galesin. de eodem ex tab. eccles. Bergom.

g Pompeij epis.] Tabulæ ecclesiæ Papien. Vnde

de & eius acta man.script. accepimus: plura de eo dem in actis S. Syri eiusdem ecclesiæ episc.

h Agnelli abb.] Tabulæ ecclesiæ Neapol. vbi religiosissimè colitur: Extāt eius acta edita a Paulo Regio; habemus & nos man.script. in nostra bibliotheca, vbi & quædam à viro sancto miracula edita leguntur. Clariuit temporibus Gregorij Papæ, & Mauricii Imp. cum Neapolitanæ Ecclesiæ præesset Fortunatus, de quo est frequens mentio in registro S. Gregorij Papæ. legi & libellū miraculorum eius, cum essem Neapoli.

i Matroniani.] De eo etiam tabulæ ecclesiæ Mediolanensis ex quibus Galen.

15 Decimooctauo kal. Ianuarij. Luna. F vj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
25	26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
13	14	15	16	17	18	19	20	19	20	21	22	23	24			

ROMAE sanctorum martyrum Irenæi,[a] Antonij, Theodori, Saturnini, Victoris, & aliorū decē & septē, qui in persecutione Valeriani pro Christo passi sunt. In Africa passio sanctorū Faustini,[b] Lucii, Candidi, Cæliani, Marci, Ianuarii, & Fortunati. Ibidem S. Valeriani[c] episcopi, qui cum esset annorum plus octoginta, in persecutione Vuandalica sub Geiserico rege Arriano, conuentus ab eo ut traderet ecclesiæ vtensilia, idque constanter renuisset, extra ciuitatem singularis iussus est pelli: cūque præceptū esset, vt nullus eū neque in domo neque in agro dimitteret habitare, multo tempore in strata publica nudo sub aere iacens, in confessione & defensione catholicæ veritatis cursum beatæ vitæ compleuit. In territorio Aurelianensi S. Maximini[d] confessoris. Apud Iberos trās Pontum Euxinum sanctæ Christianæ ancillæ,[e] quæ virtute miraculorum gentē illā tempore Constantini ad fidem Christi perduxit.

DECEMBRIS 15.

a IRENAEI, & soc.] De his vet. manu script. ex quibus & recentiores hac die.

b Faustini, Lucij, & soc.] Agit de his Beda atque alii recentiores, astipulanturque vet. man.scrip.

c Valeriani episc.] Beda, Vsuardus, aliique de eodem hac die. Eius res gestas conscripsit Victor Vticensis li. 1. de persecut. Vuandal. ex quo & cæteri accepisse noscuntur.

d Maximini.] Agit de eodem Beda, Vsuard. Ado ac cæteri recentiores hac die.

e Christianæ Ancillæ.] Licet accidisse videamus aliquādo, vt quæ conditione esset ancilla, Ancilla quoque proprio nomine vocaretur, vt habes de hoc exemplum apud Plutarchū in Caio Cæsare, cum agit de ancilla Pompeiæ, vxoris Cæsaris: tamen hæc, de qua agitur, eo quòd nomē eius incognitum haberetur, nō proprio, sed appellatiuo potius nomine Christiana ancilla dicta uidetur. De Apostolico munere, quo (Deo dante) hæc functa est, egregiisq. miraculis, & Gentilis populi ad Christum conuersione, scribit in primis Rufinus hist lib. 1. c. 10. Socrat. li. 1. c. 26. Sozom. lib. 2. c. 6. Theodoretus l. 1. c. 24. Cassiodor. ex prædictis in tripartit. lib. 9. c. 45. Niceph. lib. 8. cap. 45. Niceph. lib. 8. c. 34 Suidas, & alii. Claruit tempore Cōstantini Imp. Perseuerauit florentissimus Christianissimus in Iberia agit enim de Iberis Christianis summa cum laude Procopius de bello Persico. li. 1. hi etenim, ingruentib. hæreticorum procellis, fidem catholicam integram illibatamq. seruarunt.

Decimo-

v.G Decimoſeptimo Kal. Ianuarij. Luna. 16

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
26	27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
14	15	16	17	18	19	20	21	20	21	22	23	24	25			

TRIVM puerorum Ananiæ, [a] Azariæ, & Miſaelis, quorum corpora apud Babylohiam ſub quodam ſpecu ſunt poſita. Rauēnæ ſanctorum martyrum Valentini [b] magiſtri militum, Concordij eius filij, Natalis, & Agricolæ, qui in perſecutione Maximiani pro Chriſto paſſi ſunt. Formijs in Cāpania ſanctæ Albinæ [c] virginis & martyris, ſub Decio Imperatore. In Africa paſſio plurimarum ſanctarum [d] virginum, quæ in perſecutione Vuandalica ſub Hunnerico Rege Arriano ſuſpendia, pondera, laminaſque ignitas tolerantes, martyrii agonem fœliciter conſummarunt. Viennæ beati Adonis, [e] epiſcopi & confeſſoris. Aberdone in Hibernia S. Beani [f] epiſcopi. Gazæ in Palæſtina S. Irenionis [g] epiſcopi.

DECEMBRIS 16.

a TRIVM puerorum, Ananiæ, & ſoc.] De his Beda, Vſuar. Ado, & alii; Græci aũt in Menolo gio die ſequenti. Poſt multa, quę in diuinis ſcripturis de his teſtata habentur, agit Ioſeph. antiquit. lib. 10. c. 11. auctor apud Iſid. de vit. & obit. ſanct. cap. 60. de ipſorum ſepulchro S. Hieronymus in Zachariam prophetam lib. 1. cap. 6. De manu horum unius translata ex Babylone Alexandriam, ac baſilica illic erecta, narrat hiſtoria in actis Cyri & Ioannis, apud Lipom. tomo 5. De alijs reliquijs eorundem poſitis juxta loculum Danielis Stylitæ, habes apud Metaph. in actis S. Danielis, apud Lipom. tomo 5. Athanaſ. ſerm. 3. contra Arrianos appellat hos tres pueros Martyres Babylonios, ſic dicens: Id cognoſcentes etiam Martyres illi Babylonij, Ananias, Azarias, Miſael refutant Arrianorum impietatem, &c.

b Valentini, & ſoc.] De his Beda, Ado, & alij recentiores: ipſorum martyrium narrat Hieron. Rub. hiſt. Rauen. lib. 2.

c Albinæ.] De eadem vet. man. ſcrip. Eius acta ex antiquis monumentis eccleſiæ Caietanæ accepimus, eſt illorum exordium. Tempoie aduenīete, &c. Fuit Romæ eius nomine fœmina genere & ſanctitate illuſtris, de qua frequenter ſumma cum laude meminit Sanctus Hieronymus.

d Sanctarum virginum.] Harum fortem in cōfeſſione conſtantiam atq. coronam martyrij ſcribit Vict. de perſec. Vuand. lib. 1. Non tantum pro fide catholica ſubire martyrium; ſed etiam, vt calumnioſum mendacium in ſanctos epiſcopos dicerent; cruciatæ ſunt ſæuiſſime; ſed præualuit earum ſubnixa ueritate conſtantia.

e Adonis epiſcopi.] De eo hic Bedæ Martyrologium: Hic ille ipſe, qui chronicon ſcripſit, perduxitq. vſque ad annum Domini 880. aliū ab ipſo non inuenimus eius eccleſiæ epiſcopum.

f Beani.] Vet. man. ſcrip. ex quibus Molanus hac die. fuit hic epiſcopus Aberdonenſis, ut idem teſtatur.

g Irenionis epiſcopi.] De quo præclara mentio in actis S Porphyrii epiſcopi Gazēſis, quæ ex Metaphraſte, & ille ex Marco diacono recenſet Lipo. tom. 5. Claruit tempori Theodoſii Imp. ei ſucceſſit Aeneas, ac inde ſubrogatur Porphyrius, in cuius vita hæc Marcus diac. Irenion quoque fuit ciuis Angelicarū poteſtatum, cuius laudes fieri non poteſt ut ſcribantur in digreſſione; ſed opus eſt opere ſeparato ad hoc, vt conſcriberet eius vitā huius dicti inclyti Irenionis: alijs verò id relinquimus ſcriptorib. qui eius vitā ſcriupt accurate, hæc ille.

Sexto

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
27	28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
15	16	17	18	19	20	21	22	21	22	23	24	25	26			

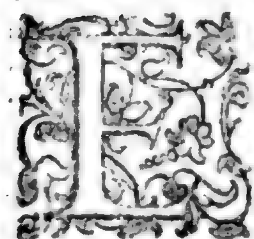

ELEVTEROPOLI in Palæſtina ſanctorum martyrum Floriani, a Calanici, & ſociorum quinquaginta & octo, qui tempore Heraclij Imperatoris à Saracenis ob Chriſti fidem occiſi ſunt. Maſſiliæ in Gallia beati Lazari b epiſcopi, quē Dominus in Euāgelio à mortuis ſuſcitaſſe legitur. Bigardis prope Bruxellā ſanctę Viuinæ c uirginis, cuius egregiam ſanctitatē miracula crebra teſtantur. Conſtantinopoli ſanctæ Olypiadis d viduæ, Andaniæ apud Septem eccleſias beatæ Beggæ e uiduæ, ſororis ſanctæ Gertrudis. Eodem die translatio f ſancti Ignatij epiſcopi & martyris, qui tertius poſt beatum Petrum Apoſtolum Antiochenā rexit eccleſiam: cuius corpus ab Vrbe Roma ubi ipſe ſub Traiano paſſus fuerat, Antiochiam delatū, extra portam Daphniticam in cœmeterio eccleſiæ poſitum fuit: in qua celebritate ſanctus Ioannes Chryſoſtom. concionem ad populum habuit: poſtmodum uero eius reliquiæ rurſus Romam translatæ ſunt, & in eccleſia ſancti Clementis vna cum corpore eiuſdem beatiſſimi Papæ martyris ſumma ueneratione reconditæ.

DECEMBRIS 17.

a SANCT. Martyrum Floriani, & ſoc.] De his Beda, Vſuardus, Ado, Petrus in catal. lib. I. cap. 37. & alij. Paſſi habentur anno trigeſimo ſeptimo Heraclij Imperat. de eadem Barbarica incurſione, & eccleſiarum clade agitur in hiſtor. Miſcel. de qua & Cedren in comp. hiſt.

b Lazari epiſcopi] Beda, Vſuardus, Ado, cæterique recentiores; Græci agunt in Menologio translationem reliquiarum eius Conſtantinopolim factam xvj. kal. Nouemb. Leone ſexto impe. qui nobilem eidem erexit baſilicam, vt ſcribit Cedren. in eodem Imp. de eadem translatione è Cypro inſula agit Zonaras in 3. par. in Annal. in Leone Philoſopho. Extat de Sanazaro encomium Andreæ Cretenſi, Græce ſcriptū in bibliotheca Sfortiana cod. man. ſcrip. num. 11. De rebus geſtis ipſius, præter illa, quæ in ſacro leguntur Euangelio: plura habentur in actis ſanctarum Marthæ, Magdalenæ, & Maximini.

c Viuinæ.] Tabulæ eius eccleſiæ ex quibus Molanus in addit. ad Vſuard. & in indicul. ſanct. Belg.

d Olympiadis.] De ea uet. man. ſcrip. Græci autem in Menolog. viii. Kal. Aug. vbi hæc leguntur: Vixit hæc ſub Imperatore Theodoſio, Archadio & Honorio filijs, Aniſij ſecundi Comitis, filia, neptis Ablauij præfecti, deſpōſata Nebridio; cū quo paululum temporis uixit, antequam cum eo copula iūgeretur: ſicq; uirgo ſimul & uidua remanſit, tempus omne tranſigens in ieiunijs, venerata plurimum ſanctos Dei ſacerdotes, ac præcipue S. Ioannem Chryſoſtomum. hæc ibi. Cū autem hæc dicatur neptis Ablauij: tenuit hic primum locum apud Conſtantinū Imp. filiamque habuit Olympiadem, quæ iuſſu Conſtantij imp. nupſit Ariaci Armeniæ Regi, ut auctor eſt Ammian Marcellin. li. 30. An autem huius ex alio uiro Ablauii neptis Olympias fuerit filia, incompertum habemus ad Olympiadis nuptias uocatus S. Gregorius Naziāzenus dolore podagræ ſe impeditum excuſat per litteras, ad Aniſium epiſt. 57. Scripſit tamen ad eā carmen parænecticum, quo eam inſtituit, ut ſe ge-

rere debeat in sancto coniugio. De eadem Olympiade, cum ad secunda uota transire per Theodosium Imperatorem cogeretur cui restitit, pluribus agit Pallad. in dialog. de S. Ioanne Chrysostomo, Sozom lib. 8. c. 24 Pallad. Galat. in Lausiacis cap. 43. Leo. Imp. in encomio de S. Ioan. Chrysost. & Niceph. hist. lib. 13. c. 24. extant eiusdem S. Ioan. Chrysost. ad eandem epistolæ septemdecim; quibus, quasi quibusdam coloribus, eius egregiæ laudes panduntur, cum præsertim hæc uitans schismaticos, inhærens catholicis, Ioannis partibus, eius causa ad tribunal vsque perducta, bonis mulctata, alijs grauissimis ærumnis confecta est: quando ipsam idem Ioannes Chrysost. pluribus litteris est consolatus.

e Beggiæ uiduæ] Tabulæ eius ecclesiæ, ex quibus Molanus hac die in addit. ad Vsuard. & pluribus in indi. sanct. Belg. ubi hæc scribit: Sancta Begga matrona patrem habuit Pipinum primum Ducem Brabantiæ & Maiorem domus in Austrasia, germanam vero sororē S. Gertrudem. Hæc Ansigiso uiro suo perempto, Romam adijt dominam mundi & ecclesiæ caput. Vnde cū benedictione Hadriani Papæ, & donata reliquijs reuersa, in honorem septem Ecclesiarum Romanarū, Andanæ ad Mosam cœnobium Septem ecclesiarum fundauit, &c. ibi enim vixit regularib. disciplinis, & sanctitate pollens, hac die, migrauit ad Dominum. Voluimus hæc ad uerbum descripsisse, non tantū, ut eius genus & sanctitas innotesceret sed ut celeberrimum ac vetustissimum cultum septem Romæ Ecclesiarum esset constaret. De eadem Sigeb. in chron. an. Domini 686. de eius autem obitu anno sexcentesimo nonagesimo octauo agit.

f Translatio sancti Ignatij.] De qua etiam hac die Beda, Vsuardus, & alij recentiores. Fuit hæc prima translatio: quando, consummato martyrio, eius discipuli, qui eum secuti fuerant Antiochiam, illuc tristitrices reliquias reduxerunt: de qua translatione agitur in fine actorum martyrij ipsius, eamque graphice describit egregia oratione S. Ioan. Chrysost. Positum tunc fuit corpus eius in cœmeterio ad portam Daphniticam. inde autem vltimis temporibus Theodosii iunioris delatum est summo cum honore intra ciuitatem Antiochiam, positum in templo, quod Fortunæ dicebatur, ut testatur Niceph. hist. li. 14. c. 44. licet erret, cum ait, tunc Roma illuc esse perlatum, nam arguitur prædictorum auctoritate, necnon etiam S. Hieronymi in lib. de script. eccl. in Ignatio, dum ait eius corpus iacere extra portam Daphniticam in cœmeterio. De eadem translatione iterum facta scribit Euagrius scholiast hist. lib. 1 cap. 16. De tertia autem, quando Romam delatum est, nihil mihi hactenus compertum habetur. opinor tamē tunc inde ablatas sanctissimi martyris reliquias, cum Iustiniano Imperante, ciuitas illa a Cosrhoe Rege Persarum igni ferroque uastata est, anno Domini 541. agit Procop. de eadem clade lib. 2. de bello Persico.

iij. B Quintodecimo Kal. Ianuarij. Luna. 18

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
28	29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
16	17	18	19	20	21	22	23	22	23	24	25	26	27			

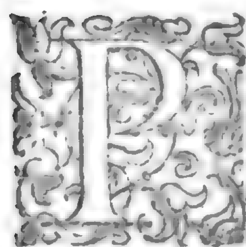

PHILIPPIS in Macedonia Natalis sanctorum martyrum Rufi a & Zosimi, qui ex eo numero discipulorū fuerunt, p quos primitiua Ecclesia in Iudeis & Grecis fundata est: de quorum etiā felici agone scribit sanctus Polycarpus in epistola ad Philippenses. Laodiceæ in Syria passio sanctorum Theotimi b & Basiliani. In Africa sanctorū martyrū. Quinti, c Simplicij, & aliorum, qui sub Decio Imperatore passi sunt. Ibidem sancti Moysetis d martyris. Item in Africa sanctorum martyrū Victuri, e Victoris, Victorini, Adiutoris, Quarti, & aliorum triginta. Mopsuestiæ in Cilicia sancti Auxentij f episcopi, qui olim sub Licinio miles, potius elegit cingulū exuere, quā vuas Baccho offerre: factusque episcopus, præclarus meritis in pa-

in pace quieuit. Turonis S. Gatiani g episcopi, qui a sancto Fabiano Papa eiusdem ciuitatis primus episcopus ordinatus, multis clarus miraculis obdormiuit in Domino.

DECEMBRIS 18.

a RVFI, & Zosimi.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij de ijsdem hac die. Hi summopere laudantur à S. Polycarpo in epist. ad Philippenses, dum eosdem vnà cum Sancto Ignatio in exemplum ponit syncerae fidei & perfectae charitatis. De his iterum apud Bedam vij Kalen. Ianuarij, sed perperam additum videtur Zosimo nomen Ro. Pontificis, quasi fuerit Zosimus Papa. de quo infra 26. Decembr.

b Theotimi, & Basiliani.] De his item Beda, & alij recentiores, consentiuntque vetere manu scripti.

c Quincti & soc.] Beda de iisdem hac die. Fuit Quinctus episcopus in Mauritania temporibus Decij Imp. ad quem extat S. Cypriani epistol. 71. inscribitur nomen eius in epist. ad Cornelium Papam 54. an autem hic ille idem sit, non satis exploratum habeo.

d Moysetis.] De eodem Beda, Vsuard. & vete. man. scrip. itemque recentiores agunt.

e Victuri, & soc.] De his eadem man. script. S. Cyriaci hac die.

f Auxentij episcopi.] De eo Graeci, eiusq; certamen temporibus Licinij, exhibitum describit Suidas, ex quo Lipom. to. 4. alius eiusdem nominis est ille, qui temporibus Diocletiani ob Christi fidẽ ad bestias dãnatus est, de quo Euse. hist. li. 8. c. 17. Alius insuper qui cũ Eustratio atq; Mardario passus est, de quo supra prętermittimus alios absque martyrio eius nominis sanctitate nobiles.

g Gatiani episcopi.] Agunt de eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij hac die, pluribus Greg. Turon. de gest. Franc. lib. 1. c. 30. & lib. 10. ca. 31. ponitur hic primus Turonensis sedis episcopus, creatur, Aemiliano & Aquilino conss. est is annus à Christo 250. secundum veriorem recentiorum supputationem.

19 Quartodecimo kal Ianuarij. Luna. C ij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
29	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
17	18	19	20	21	22	23	24	23	24	25	26	27	28			

ALEXANDRIAE in Aegypto beati Nemesij [a] martyris, qui primo per calumniam quasi latro iudici delatus, eoque crimine absolutus, mox in persecutione Decij Christianae religionis nomine Aemiliano iudici accusatur: a quo geminatis supplicijs excruciatur, cum latronibus iussus est incendi, Saluatoris deferens similitudinem, qui vnà cum latronibus pertulit crucem. Nicaeae sanctorum Darij, [b] Zosimi, Pauli, & Secundi martyrum. Nicomediae sanctorum martyrum Cyriaci, [c] Paulilli, Secundi, Anastasii, Syndimii, & sociorum. In Mauritania S. Timothei [d] diaconi, qui ob Christi fidem post diros carceres in ignem coniectus, martyrium consummauit. Gazae in Palaestina passio sanctarum Meuris [e] & Theae. Antisiodori S. Gregorii [f] episcopi & confessoris. Aurelianis S. Adiuti [g] abbatis prophetiae spiritu illustris. Romae S. Faustae [h] matris S. Anastasiae, nobilitate & pietate insignis.

a NEMESII.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, & alij; idemque ex epistola S. Dionysij episcopi Alexandrini, quam recitat Eusebius histor. libro sexto, capit. 34. vbi eius certamen ponitur.

b Darij, & soc.] Agit de Dario Vsuardus hac die; cæteri autem restituti sunt ex prædicto antiquo man. scrip.

c Cyriaci, & soc.] Beda de ijsdem agit, ac recẽtiores, suffragantúrque man. scrip.

d Timothei diac.] De quo etiã Græci hac die in Menologio, ibique recensent eius martyrium.

e Meuris, & Theæ.] Græci ijdem de his agũt Marcus diac. in actis S. Porphyrij Episcopi Gazẽsis refert harum venerandas reliquias Gazæ positas esse in ecclesia S. Timothei martyris.

f Gregorii episcopi.] De eo Vsuard. hac die, apud Bedam deprauatè legitur Gregorius Papa; de eodem Ado, & alij recẽtiores: numeratur hic decimustertius eius sedis episcopus, sedit ann. duodecim & mens. 6. temporibus Vigilij, & Syluerij Rom. Pont. vt constat ex tabulis eius ecclesiæ, quas recitat Demochar.

g Adiuti abb.] Vet. man. scrip. ex quibus etiam recentiores hac die agunt.

h Faustæ.] De eadẽ man. scrip. Extat S. Anastasiæ epistola perbreuis ad sanctũ Chrysogonũ, vbi de ea his verbis meminit: Fausta mater Christianissima semper vixisse probatur & casta, hæc me inter ipsa cunabula fecit fieri Christianam, &c. apud Nicephorũ li. 14. in fi. Flauia pro Fausta legit.

j. D Tertiodecimo Kal. Ianuarij. Luna. 20

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
18	19	20	21	22	23	24	25	24	25	26	27	28	29			

VIGILIA [a] S. Thomæ Apostoli. Romæ sanctorum martyrum Liberati [b] & Baiuli. Alexãdriæ sanctorũ martyrum Ammonis, [c] Zenonis, Ptolemæi, Ingenis, & Theophili militũ, qui tribunalibus adstantes, cum quidam Christianus in supplicijs positus trepidaret, & iam pene ad negandum declinaret, vultu, oculis, ac nutibus illum conabãtur erigere: cumque hac de causa totius populi clamor in eos prosiliret, prorum pentes in medium, Christianos se esse testati sunt: per quorum victoriam Christus, qui suis eam animi cõstantiam dederat, gloriosissimè triũphauit. Geldubæ S. Iulij [d] martyris. In Arabia sanctorum martyrum Eugenij [e] & Macarij presbyterorũ, qui a Iuliano Apostata, cum ipsius impietatẽ arguissent, sæuissimis plagis affecti, atque in vastissimam eremum relegati, gladio cæsi sunt. Antiochiæ natalis S. Philogoni [f] episcopi, qui ex causidico ad eam ecclesiam regendam Dei nutu accersitus, aduersus Arium vnà cum sancto Alexandro episcopo & socijs primum pro fide catholica certamen iniit, clarusque meritis quieuit in Domino: cuius annuam festiuitatem sanctus Ioannes Chrysostomus præclaro encomio celebrauit. Brixiæ S. Dominici [g] episcopi & confessoris.

DECEMBRIS 20.

a VIGILIA S. Thomæ.] De eadem Beda, & alij recentiores, concil. Oxonien. & qui agunt de diuin. offic. vt Duran. lib. 6. c. 7. & alij.

b Liberati, & Baiuli.] Agit de his Beda, Vsuardus tantum de Liberato in Amphitrea.

c Ammonis, & sociorum.] Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri de his hac die. Extat epistola

sancti

episcopi Alexandrini, quam recitat Euseb. histor. lib. 6. cap. 34. qua eorundem describitur martyrium.

d Iulij.] De eo etiam Vsuardus hac die. Gel duba in Thracia ponitur ab Vsuardo nisi sit men dum in codice; verum Plinius li. 19. c. 5. dicit Gel dubam esse castellum Rhodano impositũ; aliam Geldubam non inuenimus.

e Eugenij, & Macarij.] Agunt de his etiam Græci hac die i Menologio, eorumq; certaminis compendium breui summa perstringunt, porrò eorum acta plenius prosecutus est Metaphrastes in vita S. Artemij martyris, quam descripsit. Lip. tom. 6. & Sur. to. 5. die 20. Octobris. memini me legisse eorundem certamen in cod. man. scrip. biblioth. S. Petri in actis Patermutij.

f Philogonij episcopi.] Græci etiam de Philogonio hac die in Menologio. Extat homilia sancti Ioannis Chrysostomi dicta in die natali ipsius tom. 3. Ex litteris Arij hæresiarchæ, quas recitat S. Epiphan. in panar. hæres. 69. maxima laus eidē Philogonio comparatur, dum illis significat; hūc ipsum suæ sectæ præcipuum aduersarium esse. De eodem Hieron. chron. Nicephor. episc. chron. & Niceph. Callist. histor. lib. 8. c. sexto, septimo, nono, & 14.

g Dominici episcopi.] Tabulæ ecclesiæ Brixiā. Meminit de eo Rempertus eiusdem ciuitatis episcopus in sermone habito de translatione sancti Philastrii. De alio Dominico confessore agitur hac eadem die in nonnullis ecclesiis Hispan. de quo mentio habetur in Thesaur. concion. to. 2.

21 Duodecimo Kal. Ianuarij. Luna. E.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18

t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P
19	20	21	22	23	24	25	26	25	26	27	28	29	1

CALAMINAE natalis beati Thomæ a Apostoli, qui Parthis, Medis, Persis, Hyrcanis, & Brachmanis Euangelium prædicauit, ac demum in Indiam perueniēs, cum eos populos in Christiana religione instituisset, Regis iussu lanceis transfixus occubuit: cuius reliquiæ ad vrbē Edessam, deinde Orthonam in Apulea translatæ sunt. In Tuscia sanctorum martyrum Ioannis b, & Festi. In Lycia sancti Themistoclis c martyris, qui sub Decio Imperatore pro sancto Dioscoro, qui quærebatur ad necem, se offerens, equuleo tortus, raptatus, ac fustibus cęsus, martyrii coronam adeptus est. Nicomediæ sancti Glycerij d presbyteri, qui in persecutione Diocletiani multis tormentis vexatus, in ignem demum coniectus, martyrium consummauit. Antiochiæ sancti Anastasij e episcopi & martyris, qui Phoca imperante, a Iudæis sæuissimè necatus est. Treuiris S. Seuerini f episcopi & confessoris.

DECEMBRIS 21.

a THOMAE Apostoli.] De quo Beda ac cęteri Latinorum; Græci autem pridie non. Octobris, vt cōstat ex eorū Menologio, & constitutione Emmanuelis Imp. De prædicatione Thomæ, de qua hic agitur, quòd ad Parthos pertinet. Origenes testatur li. 3. in Genes. Euseb. hist. li. 3. c. 1. Rufin. hist. li. 1. c. 9. Socrat. li. 1. c. 15. De Aethiopia Meminit Io. Chrysost. homil. in duodec. Apost. cū ait. Thomas baptismate Aethiopas dealbat. De prædicatione ad Indos scribit Greg. Naziāz. orat. ad Arianos, & Greg. Papa in Euāgel. hom. 17. De cæteris regionibus, quæ hic numerantur, agit Sophron. apud Hieron. de scrip. ecclesi. auctor apud Isid. de vita & obit. sanct. c. 76. Dorotheus in synopsi, Beda in collectan. & alij. De veteris monumentis

numentis eius prædicationis apud Iudos consule Hieron. Osorium episcopum Siluēsem grauissimum Indicarum rerum nostri temporis scriptorem lib. 3. Non tantum Brachmanis, sed & Taprobanæ Insulæ accolis Euangelium annūciasse scribit Niceph. histor lib. 2. c. 50. ante eum idem affirmare videtur Theodoretus de legib. De actis S. Thomæ Gelasius meminit, & reijcit inter apocrypha, eadem habuit Augustinus libro contra Adimant. Manich. cap. 17. contra Faust. lib. 22. c. 79. & ser. Domini in mont. li. 1. cap. 20. Extant ea inter passiones Apostolorum ex Anonymo. Reliqua verò scripta eius nomine, vt circuitus, actus, Euangelium, & Apocalypsis Thomæ dicta, damnata prorsus atque reiecta reperiuntur in primis ab Athanasio in synopsi, Epiphan. in panario hæres. 47. Innocent. Papa epistol. ad Exuperium episcopum Tolosanum, Cyrillo in cathechesi 6. ac deni que à Gelasio Roman. Pont. in can. Sancta Ro. distinc. 15. Thomam enim quendam Manetis discipulum eorundem scriptionem auctorem fuisse, scribit idem Cyrillus in eadem catechesi 6. prope finem, & Epiphan. hæres. 66. De sancti Thomæ corporis translatione, cuius hic mentio habetur, iā satis suo loco superius die 3. Iulij.

b Ioannis, & Festi.] De ijsdem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alij agunt.

c Themistoclis.] Agunt de eodem Græci in Menologio, ex quo etiam cæteri.

d Glycerij.] De quo Græci in Menologio. Meminit eiusdem Nicephorus hist. libro 6. cap. 6. & Metaphrastes in actis sanctorum Indes & Domnes die 26. Decembris apud Lipom. to. 5. & Sur. tomo 4.

e Anastasij episcopi.] Alius hic ab illo, de quo supra xj. Kalend. Maij. Vide notata ea die in Anastasio Sinaita. Meminit huius Nicephorus histor. lib. 18. cap. 44. sed confundit cum priori, vt ibi diximus.

f Seuerini episc.] Vet. man. script. Ex quibus etiā Molan. hac die. ponitur in tabulis Democh. vicesimussecundus eius sedis episcopus.

XXIX. Vndecimo Kal. Ianuarij. Luna. 22

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
20	21	22	23	24	25	26	27	26	27	28	29	1	2			

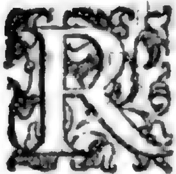

ROMAE via Luciana inter duas lauros natalis sanctorum triginta a Martyrum, qui omnes vna die in persecutione Diocletiani martyrio coronati sunt. Ibidem sancti Flauini b expræfecti, qui sub Iuliano Apostata pro Christo inscriptione c damnatus, & ad aquas Turinas in exilium missus, illic orans, spiritum Deo reddidit. Apud Ostia Tyberina sanctorum martyrum Demetrij, d Honorati, & Flori. Alexandriæ sancti Ischyrionis e martyris, qui cum ad sacrificandum conuiciis & iniuriis cogeretur, atque contemneret, præacuta sude per media viscera transuerberatus neci traditur. In Aegypto sanctorum Chæremonis f episcopi Nilopolis, & aliorum plurimorum martyrum, quorum alii sæuiente Decii persecutione, fuga dispersi, in solitudinibus errantes, a bestiis interempti sunt: alii fame, frigore ac languore consumpti, alii a barbaris & latronibus necati, martyrii coronati sunt. Nicomediæ sancti Zenonis g militis qui cum Diocletianum Cereri immolantem derisisset, maxillis confractis, dentibusq. excussis capite truncatus est.

TRI-

a TRIGINTA martyrum.] Agunt de his Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores. De loco inter duas lauros, mentio habetur etiam in libel. de munificentia Constantini, cum agitur de basilica Sanctorum Petri & Marcellini ibi a Constātino erecta.

b Flauiani.] Fabianus pro Flauiano ponitur in aliquibus vet. man. script. Agitur de eo in actis S. Bibianæ martyris. Locum Aquæ Taurinæ, dictū, cuius hic habetur mentio, in Tuscia fuisse cōstat: Plinius enim lib. 3. c. 5. Aquenses Taurinos ponit in Tuscia. de eodem loco pluribus scribit Rutilius itiner. lib. 1. cum ait.
Nosse iuuat Tauri dictas de nomine thermas, &c.

c Inscriptione damnatus.] Eiusmodi ignominia affici solitos Christianos cōfessores, docet Pōtius diac. in uit. S. Cypriani, dum ait. Quis deniq; tot confessores frontium notatarum secunda inscriptione signatos, & ad exemplum martyrij superstites reseruatos incētiuo tubæ cęlestis animaret? hæc ille. Seruorum vultus inscribi solitos, testatur Plin. lib. 18. c. 3. & alij, vt Varro lib. 1. de re rusti. Seruos pœnæ etiam, unde Suet. in Caio c. 27. ait; Multos honesti ordinis deformatos prius stigmatum notis ad metalla, & munitiones viarum, aut ad bestias condemnauit. de seruo hisce notis deformato meminit Valer. lib. 6. c. 8. dicebantur eiusmodi serui stigmatici, sic apud Dionem hist. Ro. lib. 97. itemq; aliquando & litterati, atque inusti. Erat itaque inscriptio antiquum genus supplicij, quo summa irrogabatur ignominia, cū liberi hominis facies atris notis perpetuo mansuris profundis characteribus incideretur. meminit eius supplicij Seneca lib. 3. de ira c. 3. cum ait: Varia vinculorum genera, varia pœnarum, lacerationes membrorum, inscriptiones frontis, &c. Sed frequentius de beneficijs lib. 4. c. 137 & 138. ubi de inscriptione, qua Philippus Rex ingratum militem notandū præcepit. Constantinus Imp. eiusmodi vultus deturpationem lege vetuit, sic rescribēs ad Eumelium; Si quis in ludum fuerit vel in metallum pro criminum deprehensorū qualitate damnatus, minimè in eius facie scribatur: dum & in manib. & in suris possit pœna damnationis una scriptione cōprehendi: quo facies, q̄ ad similitudinē pulchritudinis cęlestis est figurata, minimè maculetur. l. 2. de pęnis Cod. Theod. Theophilus Imp. hęreticus Iconoclasta abolitam antiquatamque pœnam restituit, hisceq; non dicam ignominiæ, sed præclarissimè laudis notis rigauit vultus sanctorū martyrum Theophanis ac Theodori fratrū, quos Methodius illustris confessor, qui ob Christi fidē ab eodem Imp. tenebatur sepulchro inclusus, perfidum internuncium his salutauit iambis:

Quorum libris scripta sunt in cœlestibus
Nomina, piæq; frontes compunctæ notis:
Hos qui sepultus ante funus est suum
Vinctos salutat & ipse vinculis grauis.

Hæc apud Greg. Cedren. in Compendio histo. in Theophilo. Comminatus est Theodoricus rex Italiæ Opilloni & Gaudentio viris clarissimis inscribendas notis ipsorum frontes. Boet. de consolat. prosa 4. Thracibus verò notę in facie scriptæ erāt in signum nobilitatis, unde in prouerbiū adductæ, Thraciæ notæ, vt ex Herodoto notat Cęl. Rhod. lect. antiq. lib. 7. c. 31. meminit de Thracijs notis Valer. lib. 9. c. 14. 2. ext. Dacos ac Sarmatas solitos fuisse suas frontes notis inscribere, auctor est Plinius lib. 22. c. 1. Stigmata fuisse etiam Britonū insignia, testatur Tertullianus lib. de virgin. ueland.

d Demetrij, & soc.] De his Vsuardus, Ado, & alij recentiores hac die.

e Ischitionis.] In Beda mendosè legitur Chiridionis; in Vsuardo, Schyrionis: satis constat ex epistola Dionysij Alexandrini ad Fabium Antiochenum, quam recitat Euseb. hist. lib. 6. c. 34 cum eius acta refert, Ischyrionem dici debere.

f Chæremonis episc. & soc.] Beda, Ado, & alij de ijsdem hac die pluribus autem idem Dionys. eadē epistola, apud Euseb. lib. 6. c. 24. prope finem.

g Zenonis.] Eius certamen describitur in actis SS. Indes & Domnæ apud Metaphr. die 25. Decemb. habet eadem Lipom. to. 5. & Sur. tom. 6.

23 Decimo kal. Ianuarij. Luna. Gxxviij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
21	22	23	24	25	26	27	28	28	29	30	1	2	3			

ROMAE sanctæ Victoriæ a virginis & martyris, quæ in persecutione Decii Imperatoris, cum esset desponsata Eugenio pagano, & nec nubere vellet, neque sacrificare, post multa miracula, quibus plurimas Deo virgines aggregauerat, a carnifice percussa est gladio in corde, rogatu sui sponsi. Nicomediæ Natalis sanctorū viginti b

Martyrum, quos Diocletiana persecutio grauissimis tormentis cruciatos, martyres Christi fecit. Ibidem passio sanctorum Migdonij c & Mardonij, quorum alter in eadē persecutione igne crematus, alter in fossam proiectus occubuit. Tunc etiam passus est Diaconus S. Anthimi episcopi Nicomediensis, qui cum litteras perferret ad Martyres, a Gentilibus tentus, & lapidibus obrutus migrauit ad Dominum. In Creta sanctorum martyrum Theoduli, d Saturnini, Eupori, Gelasij, Euniciani, Zetici, Cleomenis, Agathopi, Basilidis, & Euaristi, qui in persecutione Decij crudelia passi, capite cæsi sunt. Romæ beati Seruuli, e de quo S. Gregorius f scribit, quòd a primæua sui ætate vsque ad finem vitæ paralyticus iacuit in porticu prope ecclesiam S. Clementis, & demum angelorum cantibus inuitatus, transiuit ad gloriam paradisi: ad cuius tumulum Deus miracula creberrime ostendit.

DECEMBRIS 23.

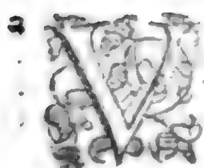

a VICTORIAE.] De eadem Beda, Vsuardus, Ado, & alij recentiores, S. Aldelmus lib. de laud. Virg. tam prosa, quàm carmine Victoriam, ac eius germanam Anatholiam pluribus laudat: earundemque res gestas commemorat. Habemus vtriusque acta man. scrip. quorum est exordium: Factum est, autem, vt uir. &c. Petrus in catalogo lib. 1. c. 83. de iisdem agit, atque alij.

b Viginti martyrum.] Beda, Vsuardus, Ado, Petrus in catal. lib. 1. cap. 84. & alii recentiores hac die.

c Migdonij, & Mardonij.] Horum martyrium recensetur in actis sanctorum Indes & Domnæ apud Metaphr. die 26. Decembr. ex quo Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. Agitur ibidem de diacono Nicomediēsi, de quo hic mētio habetur. De Migdonio item Niceph. hist. lib. 7. c. 5. qui agit & de Gorgonio, quem diuersum esse a Mardonio, acta superius citata significant.

d Theoduli, & soc.] Agunt de his etiā Græci hac die in Menologio, eorumq; passionis acta describūt. Locupletius autem Metaphrastes, ex quo Lipom. tom. 5. & Sur. tomo 6. eadem referunt.

e Seruuli.] De eo Beda, Vsuardus, Ado ac cæteri. Eius acta perpetuis scriptorum monumentis sanctus Gregorius Papa mandauit; agit enim de ipso lib. 4. dialog. c. 14. & homil. 5. in Euang. Erat eius memoria Romæ apud S. Clementem, ubi & eius vita picturis descripta habebatur.

f S. Gregorius scribit.] Et si mente non excidit, me notationes tantummodo, & non apologias, uel inuectiuas conscribere. tamen non omnino ab instituto alienū existimo, si cum sæpe in Romano Martyrologio libri dialogorum Sancti Gregorij Papæ adducantur in testimonium: eosdem (tanti patris reuerentia ductus) a calumniis vendicem, non dico hæreticorum (aliter enim cum illis mihi agendum esset) sed catholici hominis Melchioris Cani episcopi Canar. dum in suorum, quos scripsit locorum Theologicorum commentario lib. 2. cap. sexto, aduersus prædictos dialogorum libros inconstanter ac inconsulte nimis loqui videatur, & quos iam mille ferè annis, tam Occidentalib. quàm Orientalis Ecclesia summa fide, digna veneratione, immensisque est laudibus prosecuta, audeat nouus assertor in controuersiam reuocare, ac fide minuere. At ne nos calumnia agere quis existimet; reddimus eius verba, præteriens nonnulla, quæ eodem capitulo ab ipso dicta, castigatione sunt digna, sic se habent, dum sanctos ac eruditos uiros hallucinatos esse aliquando, conatus est demonstrare: Quæ (inquit) ego eadem de Beda, atque Gregorio iure fortasse, ac uerè dicere possum: quorum ille in historia Anglorum, hic in dialogis quædam miracula scribunt vulgo iactata & credita: quæ huius præsertim sæculi Aristarchi incerta esse censebunt. Et quidem historias illas probarē magis, si earum auctores, iuxta præfinitam normam, seueritati iudicij curam in eligendo maiorem adiunxissent, sed quoniam modestē, & circūspecto iudicio de tantis uiris pronunciandum est, ne in his quidem duob. reijcienda sunt plurima: pauca enim in eis possis arguere, quamuis historiam ecclesiasticam reuocare ad seueriora iudicia contendas: hæc ille: cætera autem, quibus eundem Gregorium sugillat dicemus inferius. Appello te virū eruditum, qui feriendo demulces &

demulcēdo

demulcendo feris (vt interim de Beda taceamus) cur nō signas in Gregorij dialogis, illa quæ scribis, miracula vulgo iactata & credita, ne dū pauca, quę tuo iudicio sunt arguenda, non arguens, vel reijciens, integrū opus fide minuas, & in suspicionem adducas? Qui sint Aristarchi, qui ea incerta existimandi, licet te ab illis subtrahere videaris, cum tamen eadem vulgo iactata ac credita dicas, re ipsa te inter illos adnumeras. Sed ante omnia te ipsum ad tuam reuoco scriptione, dum præceptoris tui iudicium de te editū sic describis in duodecim libri tui præfatione. Fratre (inquis) Frāciscum Victoria, lector optime eum, quem summum Theologiæ præceptorem Hispania Dei singulari munere accepit solitum dicere audiui, postquam ab illius schola discessi, se ingenio meo quidem egregie delectari: sed id vereri, ne huius excellentia quadam elatus, & exultans, immoderate iactarer, & grandior effectus non læte modo & libere ingrederer, sed temerè etiam ac licenter præceptionis vestigia conculcarem, hæc tu ipse. At vtinam vnius tantum præceptoris, & non maiorum omnium de dialogis Gregorij iudicium contempsisses, neque tot astipulatoribus tuam prætulisses sententiam. Prouoco te ad patres tuos sanctissimos ac eruditissimos viros Hispaniarum Doctores, Isidorum S. Illefonsu, eiusque successore post Quiricum S. Iulianum, qui libros prognosticon scripsit. Quantum Isidorus Gregorij scripta omnia plurimi fecerit ipsum consule lib. de uir. illustr. c. 27. ubi post immensa præconia, hæc tandem in fine. Fœlix (inquit) & nimium fęlix, qui omnium studiorum eius potuit cognoscere dicta. Illefonsus, & ipse de vir. illustr. cap. 2. Tanto (inquit) per gratiam Spiritussancti scientiæ lumine præditus, ut non modo illi præsentium temporū quispiam, sed ne in præteritis quidem par fuerit vnquā. Ita.n. cunctorū meritorum claruit perfectione sublimis, ut exclusis oīum illustrium uirorum cōparatiōnibus, nihil illi simile demōstraret antiquitas. Vicit.n. sanctitate Antoniū, eloquētia Cyprianum, sapientia Augustinum, &c. Certè Iulianus in his, quæ disserit in libris prognosticon, è dialogorum S. Gregorij libris testimonium petit. Itemq; sanctorum Patrum conuentus ex ijsdem dialogis mutuati sunt auctoritatem, ex ijsdemque citatas historias descripsere, ut in concil. Tribur. rien. c. 17. ubi recitatur mirandum illud prodigiū de Valentino ecclesiæ Defensore, de quo S. Greg. agit li. 4. dialog. c. 53. quod præcæteris forte Aristarchi tui commentū esse censebunt Hadrianus Papa in epistola, quam scripsit ad Carolum Magnum non semel eosdem S. Gregorij citat dialogos. Quanti illos fecerit Zacharias Papa, hæc hābes a Ioanne Diacono lib. 4. c. 75. Hos libros (inquit) Zacharias sanctæ Ecclesiæ Romanæ episcopus, Græco, Latinoq; sermone doctissimis temporibus Constantini Imper. post annos ferè centum septuagintaquinque in Græcam linguam conuertens. Orientalibus ecclesijs diuulgauit hæc Ioan. quanti autem eos Græci æstimarint ex his potes intelligere, dum Gregorium citantes, Dialogum appellant. Quid ad hæc, vir optime, nunquid his omnibus cæcutientibus, tu solus vides? ac cæteris dormitantibus, tu solus uigilas, sed ad quā lucernā? tu ipse prodis, dū eodē capitulo hæc de Ludouico Viues? Iustissima est (inquit) Ludouici querela de historijs quibusdā in ecclesia confectis, &c. hæc tu de illo, cuius scriptiones quali indiguerint scopa, notum est omnibus, sed quid in his immoreor? Quid de dialogis S Gregorii sit sentiendum, cum tecū ago, non alterius, quā tui ipsius appello iudicium. In memoria, quæso reuoca, q̄d de his nuper senseris, quid ipse nuper scripseris: te ipsum.n. ad tua scripta iterum ꝓuoco, hęc.n. ante quatuor paginas eodē capitulo, quo de recta scribēdæ historiæ ratione disputas, posita habes Prima lex (inquit) ex hominū ꝓbitate integritateq. summet. Quę omnino res locū habet, cū quæ narrāt historici, ea vel ipsi se vidisse testantur, vel ab his qui viderūt accepisse. Qualia sunt pleraque in epistolis Ambrosii, Cypriani, Hieronymi, Augustini, in libris quoq; de ciuit. Dei, in dialogis S. Gregorij, breuiter in omnibus fere doctorum ecclesiæ probatissimorum scriptis: in quibus mēdacium suspicari; quoad memoriam sempiternam transferre illi scribendo voluerint, piaculo est. Magnis quippè, præclarisq; virtutibus viri sanctissimis atq; optimi id consequi meruerunt, vt in rebus huiusmodi, quas vel spectasse se, vel ab alijs fide dignis, qui spectauerint, se audiusse testati sunt, fides omnino illis adhibeatur, hęc tu quidem, cū statim in Erasmum, & in alios recentiores inueheteris qui stultè nimis à prædictis desciuerunt. His certe nihil grauius, nihil eruditius, nihil denique catholico hoīe dignius dici potuit, sed quæ tanta in re tanta, tantula tpis mora, in tanto hoīe inconstantia? quid dicā amplius non habeo: nisi q̄ illā priora diuino afflatus spiritu, ueritate suadente, scripsisti posteriora aūt ipse tuo sensu conatus es, quo qui ducitur mendax est, ueritate attestāte; omnis hō mendax, Deus aūt uerax est. Vt aūt ad dictos dialogorū libros reuertar. Scripsit eos S. Greg. anno quarto sui Pontificatus, ut colligi pōt ex li. 4. c. 36. cum pestilentiā, quæ primo anno suæ sedis Romā afflixit; ante triennium esse grassatam, affirmat. Quāta aūt adhibita diligentia, quantoq; studio ueritatis opus elaborauit: cū quæ uiderit uel a certis probatissimisque uiris acceperit scriptis mādauit, tā ex iisdē libris, quā ēt ex epist. 50. lib. 2. registr. ad Maximianū episcopum Syracusanum scripta, facile potest intelligi, sed de his hactenus. Occurrimus etiā eiusdē obiectioni de eodem S. Gregorio, qui de Sozomeno agens in registro lib. 6.

libro sexto, episto. 31. ind. 15. cap. 95. locum illius citat de laude Theodori Mopsuesteni episcopi, quem quidem cum prædictus Canus apud Sozomenum non reperiri contendat, quasi oscitantiæ Gregoriũ redarguens, illum locũ dicit esse Theodoret. lib. 5. c. 39. sed non animaduertit nos nõ habere integram historiam Sozomeni, ac cõplures eius libros excidisse. Nam cum ipse in præfatione ad Theodosium Imp. testetur, se perducere suam historiam usq; ad decimumseptimum consulatũ ipsius, cumq; ea quæ extat, nece Constantij Imp. collegæ Honorij, terminetur, qui (vt auctor est S. Prosper in chronico, & alij) occisus est, Agricola & Eustachio coss. necesse est affirmare, decem & octo annorum saltem temporis Sozomeni historiam intercidisse, quibus præsertim temporib. exurgente hæresi Nestoriana, quæ a prædicto Theodosio Mopsuesteno ducit originem, de eodẽ Theodoro prolixior erat absque dubio, narratio. Ecquid mirum, si, quæ dixerat Sozomenus, a Theodoreto repetitum inueniatur, cum & alia complura de his exempla in illorum historijs esse constet: prætermittimus hic alia, quæ de Theodoreto disputat, memores notationes hic nos tantum conscribere, non quascunque controuersias disputare, omnesve aliorum errores corrigere.

xxvij. A Nono kal. Januarij. Luna. 24

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	$\overset{25}{s}$
5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
22	23	24	25	26	27	28	29	28	29	1	2	3	4			

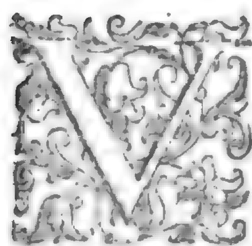

VIGILIA [a] Natiuitatis Domini nostri IESV Christi Antiochiæ natalis sanctarum Virginum [b] quadraginta, quæ in Deciana persecutione per diuersa tormenta martyrium cõsummarunt. Apud Spoletũ S. Gregorij [c] presbyteri & martyris, qui temporibus Diocletiani & Maximiani Imperatorum primo nodosis fustibus cæsus, ac deinde post craticulã & carcerem carduis ferreis ingentib. percussus, sed & ardentib. lãpadibus per latera incensus, tandem est decollatus. Tripoli sanctorum martyrum Luciani, [d] Metrobij, Pauli, Zenobii, Theotimi, & Drusi. Nicomediæ S. Euthymij [e] martyris, qui in persecutione Diocletiani cum multos ad martyrium præmisisset, ipse ense transfixus secutus est ad coronam. Burdigalæ S. Delphini [f] episcopi, qui Theodosij tempore claruit sanctitate. Romæ natalis S. Tharsillæ [g] virginis, amitæ S. Gregorij Papæ, de qua ipse testatur, quod in hora exitus sui IESVM ad se venientem viderit. Treuiris S. Irminæ [h] virginis, filiæ Dagoberti Regis.

DECEMBRIS 24.

a VIGILIA Natiuitatis Domini.] De ea Beda, Vsuard. Ado, Greg. Turon. ante hos omnes de gest. Franc. li. 10. c. 31. Amalar. de ordi. antiph. c. 14 Microl. c. 32 ac demũ cæteri oẽs, qui agunt de offic. eccles. S. August. presbyterum sibi subd. cum ab officio presbyteri remouendũ putauit, quod inter alia (vt ait) Vigilia Natalis Domini, qua omnes ecclesiæ solẽt ieiunare, apud famosam mulierem prandere ac cœnare præsumpsisset, scribit de his ad Xantippum Numidiæ episcopũ epist. 236. De tremendo iudicio Dei in Eparchiũ presbyterum eandem Vigiliam profanantem, scribit Gregor. Turon. de glor. mart. c 87 ubi & de seuera animaduersione in seipsum diuinitus immissa, cum se paulisper somno dedisset, subdit exemplum. Ea legant, attendantque, qui sacratissima illa nocte ad iniquitates & peccata vigilant.

b Virginum

b Virginum quadraginta.] De his item hac die Beda, Vsuardus, Ado, Vuandelbertus, & Petrus in catalogo lib. primo, cap. 89. & alij recentiores.

c Gregorij.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij de his hac die pluribus agunt. Eius autem acta ex antiquis codicibus edidit Mombr. tom. secundo. & Sur. tom. 6 Habemus eadem man. scrip. quibus additur praeclarum miraculum eius uirtute editum anno Domini 1037. incipit: Recolentibus uobis, &c.

d Luciani, & soc.] De his; Beda, Vsuardus, & Ado; consentiuntq; uet. man. scrip.

e Euthymij.] De eodem in iisdem actis sanctorum Indes & Domnae habetur mentio, apud Metaphrasten die 27. Decemb. Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6.

f Delphini episcopi.] Extant ad hunc sancti Paulini Nolani episcopi epistolae quinque, uidelicet. 15. 16. 17. 18. & 19. meminitque eiusdem summa cum laude scribens ad Amandum eiusdem ciuitatis episcopum epist. 21. & 24.

g Tharsillae.] Hunc foeliciter ex hac uita migrasse hac die, scribit S. Gregorius, quis eius acta pluribus refert. dialog. lib. 4. cap. 16. & in Euang. homil. 37.

h Irminae.] De eadem Ado, & alij recentiores; pluribus uero Trithem. de uir. illust. ordinis S. Bened. lib. 3. c. 138. Claruit (ut ait) anno Domini septingentesimo decimo.

25 Octauo kal. Ianuarij. Luna. B xxvj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
23	24	25	26	27	28	29	30	29	1	2	3	4	5			

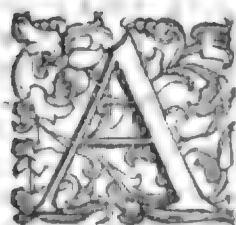

ANNO a à creatione mundi, quando in principio Deus creauit cęlum & terram, quinquies millesimo centesimo nonagesimonono: A diluuio vero anno bis millessimo nongẽtesimo quinquagesimoseptimo: A natiuitate Abrahę anno bis millesimo quintodecimo: A Moyse, & egressu populi Israel de Aegypto, anno millesimo quingẽtesimo decimo: Ab vnctione Dauid in Regẽ, anno millessimo trigesimosecũdo: Hebdomada sexagesimaquinta iuxta Danielis prophetiã: Olympiade cẽtesima nonagesimaquarta: Ab vrbe Roma cõdita anno septingentesimo quinquagesimosecũdo: Anno Imperij b Octauiani Augusti quadragesimosecũdo, toto orbe in pace cõposito, sexta mundi ætate, IESVS CHRISTVS æternus Deus, æternique Patris filius, mundum uolens aduentu suo pijssimo cõsecrare, de Spiritu sancto conceptus, nouemq; post conceptionem decursis mensibus, (*Hic dicitur alta voce*) in Bethlehem Iudæ nascitur ex MARIA virgine factus Homo. *Hic autem, & in tono passionis.*

NATIVITAS c Domini nostri IESV CHRISTI secundum carnem. *Quod sequitur, legitur in tono lectionis Martyrologii.* Eodem die natalis S. Anastasiæ, d quæ tempore Diocletiani, primo diram & immitẽ custodiã a uiro suo Publico perpessa est, in qua tamẽ à Chrysogono confessore Christi multum consolata & confortata fuit: deinde à Foro præfecto Illyrici diutina custodia macerata, ad vltimũ manibus & pedib. extẽsis ligata est ad palos, & circa eam ignis accẽsus: in quo martyrium cõsummauit

in insula

in insula Palmaria, ad quam cum ducentis, uiris, & septuaginta fœminis deportata fuerat, qui variis interfectionibus martyrium celebrarunt. Romæ in cęmeterio Aproniani sanctę Eugenię e uirginis, quę tēpore Gallieni Imperatoris post plurima uirtutum insigni, post sacros uirginum choros, Christo aggregatos; sub Nicetio Vrbis præfecto diu agonizās, nouissime gladio iugulata est. Nicomediæ passio multorum f millium Martyrum, qui cum in Christi Natali ad Dominicum g cōuenissent, Diocletianus Imperator ianuas ecclesię claudi iussit, & ignem circumcirca parari, tripodemque cum thure prę foribus poni, ac præconem magna uoce clamare, ut qui incendium uellent effugere h foras exirent, & Ioui thus adolerent, cumque omnes una uoce respondissent, pro Christo se libentius mori, incenso igne consumpti, eo die nasci meruerunt in cęlis, quo Christus in terris pro salute mundi nasci dignatus est.

DECEMBRIS 25.

a ANNO a creatione mundi quinquies millesimo centesimo nonagesimo-nono.] Ita antiquæ tabulæ ecclesiarum, secundum supputationem septuagintaduorum interpretatum ex Eusebij chronico: quam quidem tam Occidentalem Ecclesiam constat esse secutam. Scimus autem de annorum calculo ab origine mundi uarias esse diuersorum sententias, quorum alij in his septuagintaduos interpretes, alij autem Hebraicam ueritatem secuti sunt. rursumque nec in unam conuenire sententiam qui prædictos interpræetes, sicut nec qui Hebræorum condices sunt sectati; adeoque inter se dissentire, ut licet tam Latinorum; quam Græcorum ingens sit numerus, qui tempora supputarint; nullus fera qui alteri in omnibus consentiat inueniatur, iureque in his dici illud possit: Quot capita, tot sententiæ. Non est modo nobis dicendum per singula; nec breui scholio coarctanda sunt, quæ prægrande uolumen exposcunt. Satis tibi sit candide lector, nos hic demonstrare eiusmodi annorum supputationem positā esse more maiorum, simulque ostendere catholicam Dei Ecclesiam in supputando annorum numero, septuaginta interpretes sequi consueuisse. Est de his in primis sancti Augustini testimoniū lib. 15. de ciui. Dei c. 11. vbi agens de supputatione temporum: Eos (inquit) in auctoritatem celebriorem suscepit Ecclesia, &c. cum tamen aliquando idem plus tribuat Hebraicæ ueritati; idque (ut ait) non ut deroget dictis interpretibus, sed quod qui ex is descripserunt, aliquo errore lapsi sunt: ita dicto lib. 15. c. 13. idipsum S. Hieron. de Hebraic. quæstio. in Genes. Insuper Iulianus episcopus Toletanns doctrina ac sanctitate celebris docet antiquum esse morem Romanæ Ecclesiæ in supputatione temporum sequi septuagintaduos interpretes agens etenim contra Iudæos, pluribusque differens; ac præferens eam interpretum supputationem illi, quæ ex Hebraicis codicib. colligitur, post multas rationes hanc subdit de antiquo Ecclesię usu: Ergo (inquit) illa nobis, & solo pro his annis obseruanda auctoritas septuaginta interpretum, quæ merito omnibus editionibus & translationibus antefertur, quam etiam usque omnes doctores ecclesiastici tenuerunt, & in hac præcipue annorum supputatione secuti sunt. hæc Iulianus. Docent hæc etiam cum rerum ecclesiasticarum exempla, tum etiam sanctorum patrum auctoritates & testimonia. Acta synodica œcumenica secundum prædictos interpretes annos enumerant. cōstat id ex Sexta synodo can. 5. apud Theod. Balsam pag. 198. Antiqui patres, tam Græci, quam Latini pari modo numerarunt, ut Heros episcopus Antiochenus, Theophilus eiusdem ciuitatis antistes, Hyppolytus Portuensis, Cyprianus, Origines, Iulius Africanus, Epiphanius, Eusebius, Cyrillus, Nicephorus, Suidas, & alii complures: Latinorum autem Lactantius, Philaster, Augustinuus, Orosius, Iulianus episcopus Toletanus, Albinus Flaccus, & alii plures ex recentioribus, quos omittimus, satis sit modo declarasse, catholicam Dei Ecclesiam in annorum supputatione ab origine mundi dictos interpretes esse secutam; quod & antiqua Martyrologia, ex quibus hæc sunt descripta, testantur.

b Anno imperij Octauiani Augusti quadragesimosecundo. Id etiam profitetur Euseb. in chron. Epiph. in panar. lib. 1. hæres. 20. & iterū lib. 2. hæres. 51. id homilia de indictione, quæ

Græce

Græcè scripta Ioannis Chrysost. esse dicitur, idipsum Græcorũ cæteri. Beda de sex ætat. & alij. Sed huic sententiæ auctores grauissimi refragari uidētur, dum affirmāt Dñm nostrum IESVM Christũ natum an. 41. Imperii Octauiani Aug. Id etenim hēt in primis Iren. li. 3. c. 25. Tertullianus cōtra Iudæos, S. Hieron. iterum, ut in Isa. c. 2. in Daniel li. 1. c. 9. Cassiodorus, Iulianus episcopus Tolet. Marianus Scotus, & quidam ex recentiorib. hos secuti. Sed eiusmodi discrepātia facillime conciliat, si annorũ Imperij Augusti diuersa supputationis rō attendatur. Eusebius etenim, Epiphan. & alij eam sñiam de anno quadragesimosecundo secuti, Augusti annos exordiuntur sequenti anno à nece Cæsaris, qui fuit annus ante Triumuiratũ, Hirtio & Pansa coss. ab Vrbe condita septingentesim us vndecimus, quo reuera ex senatusconsulto declaratus est Imperator, eo quod suo exercitu Romam ab Antonii furore liberasset, testatum id habes expresse in epist. 15. Ciceronis ad Brutũ, cuiusquidē epistolæ tēpus fuisse annũ ante Triũuiratum facile quisq; intelliget, qui illorũ tempo rum res gestas nouit. quanta æstimata fuerit illa collati Imperij dignitatis amplitudo, scribēs Brutus ad Ciceronem, hæc ait: Itaq; timeo de consulatu, ne Cæsar tuus altius se ascēdisse putet decretis tuis, quā inde, si consul factus sit, descensurũ, hæc ille de ea Imperij Cæsaris maiestate, quam maioribus in dies accessionibus auctam constat, quousq; summa rerũ potitus, plenissimæ potestatis (vt dicemus paulò inferius) Imperator est appellatus. A prędicto itaq; tpe complures antiquorũ annos Augusti Imp. numerasse certisimũ est, id etenim Eusebiũ fecisse ex eius chronico satis constat, inde et Epiphaniũ numerare cœpisse, liquet, dum, ubi supra, hæresi 51. Christũ natum ait Augusto xiii & Sillano coss. cumq; eum annum dicat 42. Augusti, necesse est, ut ab anno sequenti à nece Cęsaris eius numeri ducat exordium. Qui uero numerare cōsueuerũt a tpe Triũuiratus (id & vsu quodā receptũ fuisse uidetur) ij iure natũ dicunt Christũ Dominũ anno eiusdem Imperij 41. omnes. n. conueniunt prædictis consulibus, ipsum natum. Rursus aũt alia ratione Clemens Alexand. li. 1. stromat. numerans andos Imperii Augusti ab eo tēpore, quo debellatis iam cunctis hostibus, summa rerum potitus, Imperator antonomasticè est appellatus, ait Dominũ Iesum Christum natũ anno uicesimooctauo eius Imperij, hæc ea quidē ratione, quod anno septingentesimoquinto ab Vrbe condita Octauiano quintum, & Apuleio coss. (inquit Dio lib 52.) idē Octauianus nomē Imperatoris accepit, non quale pp victoriam Tribuni uetusto more solebāt (id. n. antea & post modũ ex ipsis actionibus reportauit, uicies quidē Imperator dictus) sed quo summa Imperii demōstraretur, &c. paulo post ait accepisse oblatũ a Senatu sibi nomē Augusti, idē auctor testat. Hæc de annis Augusti ex Fastis cōsularibus sunt deducta, quibus usi sunt patres ad exactam temporũ rationē peruestigandā, quos qui contemnit, in multos errores labi necesse est, in quā sñiam S. August. li. 2. de doctrina Christiana c. 28. hæc ait: Per Olympiades, & consulum nomina multa sæpe quæruntur à nobis, & ignorantia cōsulatus, quo natus est Dominus, & quo passus, nonnullos coegit errare. hæc Aug. Ex quo autē in hæc semel incidimus, quo annorũ rō ex fastis cōsularibus deducenda, sit mior certiorq; esse noscatur: hic obiter insulsè nimis ac imprudenti quorundā obiectioni occurrimus: dicentium ex multitudine consulũ suffectorũ & allectorum fallacissimum esse annos per cōsules numerare: quasi necesse sit dictos consules cum illis, qui ordinarii consules sunt dicti, confundere. Vnius Dionis, quæ modo occurrit sñia, his satisfaciat, cuius li. 43 hist. Ro. hæc sunt verba: Ab eo tpe (anno ab Vrbe condita septingentesimonono, quo Fabio consule mortuo, suffectus est ad paucas horas Caninius) cœptum est, ut per pauci toto anno consulatũ gererent: sed alij pauciores, alii plures menses diesq; prout casus tulisset, eo magistratu fungerētur: ac nostro quidē tpe (Seueri Imper. uidelicet) nemo neq; ad integrum annum, neque amplius duobus mensibus fere cũ collega aliquo consul est: in cæteris ab antiquo more nihil discrepamus: annorum autem numerus, his qui ab initio eius consules fuerunt, ascribitur, &c. hæc Dio, & ipse eodem ordine numerans singulos annos, sicut & fecisse cōstat Liuiũ, Tacitũ & alios historicos nobilissimos. Porrò tũ abest, vt in annorũ numero aliqua ratio hētur suffectorũ, uel allectorũ cōsulum ut dicat Muson. Gallus in gratiar. act. pro suo consul. sub quibus consulibus ij consulatum gesserint, quæ rerē opus fuisse.

c NATIVITAS.] Hac ipsa die ex antiqua Ecclesiæ catholicæ traditione Natalem Dñi celebrari solitum, præterea quæ ferunt in Const. Clem. lib. 5. c. 13. S. August. testatur in psal. 132. & alij. Scimus tamen de die Natali Domini fuisse diuersas sententias, quas recenset Clemens Alexan. lib. 1. stromat. Aegyptij inter alios a cęteris discrepantes celebrabant Natalē Christi quo die agimus nos Domini Epiphaniam, id etenim cōstat ex procemio Paschalis epistolæ Theophili episcopi Alexandrini ex qua Massia. coll. 10. c. 1. S. Epiphanius etiam in eadem videtur perstitisse sententia, ut natus esset Dominus Iesus undecima die mēsis Tubi, ipse est apud nos dies Epiphaniæ, sic ipse in panar. hæres. 51. quam quidem opinionem refellit S. Hieron. in Ezechiel. lib. 1. c. 1. porro Græcorum cæteri consentientes ecclesiæ Latinæ distinguere norunt diem. Natalē Domini

mini a solēnitatē Epiphaniæ, vt apparet ex Greg. Nazianz. & alijs Græcis patrib. extat & de his homilia S. Ioan. Chrysostom. Græcè scripta in biblioth. Sfortiana. idq; secuta est etiā ecclesia Africana, ut scribit S. Aug. contra Crescon. lib. 4. c. 37. & ser. 40. de diuersis. Duplici nomine hæc dies dicta a Græcis reperitur, nimirū Natiuitas, & Theophania, ut auctor est Greg. Nazian. orat. in Christi natiuit. vbi Nicetas in schol. Theophania (inquit) Diuinitatis, Natiuitas humanitatis. Licet Latini Theophaniam dixerint Epiphaniam, vt Ordo Rom. Albin. Flac. de diuin. offic. & alij hos secuti. In quam autem hebdomadis diem inciderit Natalis Domini, docet Sexta synodus, quæ prima die quam nos Dominicam appellamus, natū Dominum profitetur. c. 8.

d Anastasiæ.] De eadem Beda, ac cæteri Latinorum; Græci autem in Menologio ad xj. Kal. Ianuarij. Eius martyrij acta a Metaphraste edita, descripserunt Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. alia paulo diuersa in antiq. cod. man. scrip. habemus, quorum exordium est: Prætextati viri illustris, &c. Eadem Mombr. tom. 1. præsefert eorum titulus Anastasium bibliothecarium auctorem, de cuius præfatione in eadem acta meminit Molan. in addit. ad Vsuardum, legimus eandem in dicto codice, quæ sic incipit: Omnia quæ a sanctis gesta sūt, &c. Duas fuisse Anastasias, superius diximus, quarū senior passa est Valeriano Imperatore, agitur de ea quinto Kalen. Nouembris hæc autem iunior dicta martyrio coronatur temporibus Diocletiani Imp. Duas etiam Anastasias nouit Niceph. histo. li. 7. c. 14. fuit hæc Romæ celeberrima, uetus enim eius nomine titulus hactenus perseuerat, cuius habetur mentio in concilio primo Roman. sub Symmacho, atque in Ord. Rom. & aliis in locis. illa asit senior, quæ Sirmii passa dicitur, Constantinopoli erat celebris: quam olim fuisse veneficam, tradit Niceph. hist. lib. 14. c. 10. in fine, ubi ait eius reliquias tempore Gennadii Episcopi Constantinopolitani Sirmio Constantinopolim translatas, id ipsum Theodorus lector lib. 2. collectan. in fin. additq; eas esse reconditas in basilica Anastasiæ, non quidem ab ea primum ita denominata, sed a sancto Gregorio Nazianzeno, cum illis fides collapsa excitata esset, ita dicta, quam quidē olim perexiguam in augustiorem formam a se auctam sanctus Marcianus in honorem Dei genitricis, & Anastasiæ martyris Deo dicandam curauit, ut Marciani acta testantur, quæ descripsit Metaphrastes, habetque Lipom. tom. 5. De eadem basilica & insigni miraculo illic edito agit Niceph. histo. lib. 15. cap. 22. & eadem, quæ diximus, Marciani acta: eam uetustate consumptam ac denuò restitutam Basilius Imp. lapideo exornauit fastigio, ut tradit Cedren. in cōpend hist. in Basilio Impe.

Monemus lectorem, de vtrisque Anastasijs contigisse, vt ob commune nomen, incuria quadam, & acta communicata atque simul confusa videantur, vt quod alterius est, alteri tribuatur. Rursus apocrypha quædam imo falsa omnino ferri ex anilibus fabulis congesta de S. Anastasia, quod interfuerit Sanctissimo virginis puerperio, eo quod scilicet eadem die de ea commemoratio in Ecclesia fiat. Huius autem, de qua hic agitur, esse epistolas ad Chrysogonum, quas recitant Nicepho. Suidas, & alij, certum est.

e Eugeniæ.] Agunt de eadem Beda, Vsuardus, ac cæteri Latinorum. Græci in Menologio pridie huius diei. Meminit eiusdem, vt celeberrimæ martyris Alcimus Auitus episcopus Viennēsis in carmine ad Fuscinam sororem de laude castitatis libro 6. c. 20. Fortunatus in carm. de gaudio & spe vitæ æternæ. Aldelmus pluribus lib. de laude virginit. Eius acta descripta a Metaphraste extant apud Lipom. to. 5. & Sur. tomo 6. Habent tamen aliqua, quæ censura indigeant; veluti quod ibi legitur de Philippo Eugeniæ patre, facto (vt ait auctor) episcopo Alexandrino; quod plane cōmentum esse, tabulæ episcoporum Alexandrinorum, quæ ab Eusebio in chronico, & histor. quæ & a Nicephoro episcopo Constantinopolitano describuntur & alijs manifeste declarant.

f Multorum millium martyrum.] Græci asit, vt horum solemnitatem celebrius agerent, transtulerunt eam post diem sequentem in Menolog. his verbis: Certamen viginti millium martyrum sub Maximiano Imp. apud Nicomediam combustorum. Pluribus autem de his Niceph. hist. lib. 7. c. 6. vbi & ea, quę hic leguntur, fusius explicantur.

g Ad Dominicum conuenissent.] Conuenire ad Dominicum duplici potest sensu accipi ac primò, vt idem sit Dominicum, quod ecclesia, quò Christiani conueniunt, ita in concilio Laodiceno c. 28. οὐ δεῖ τὰς ἀγάπας ἐν τοῖς κυριακοῖς ποιεῖν, quod autem ibi Dominicum dicitur, trāslatū habetur, Basilica, dist. 42. c. non oportet. Quo etiam sensu Cypria. de opere & eleemos. In Dominicū (inquit) sine sacrificio venis? & apud Rufi. hist. lib. 1. c. 2. Tunc senior: si hæc (inquit) ita esse credis; Surge, & sequere me ad Dominicum, &c. Erat Antiochiæ nobilissima Basilica, Dominicum aureum appellata vt auctor est Hieron. in chron. ann. 22. Constan. Imper. Porro huius nomen claturæ Eusebius in oratione de laudib. Constantini hanc affert causam: Aedes sacras (inquit) & templa uni omniū Deo atque vniuersarum rerum Domino dicāda, cōsecrandaq; curauit: unde etiam templa quæ erant ei consecrata, Domini nomen obtinuerunt: quod nomen non ex hominibus, sed ex ipso omniū Domino illis fuit impositum, & propterea Dominica sunt appellata. hæc Euseb. eadem fert

Vualfrid.

Vualfrid. Strab. de reb. eccl. c. 7. Alio autem sensu conuenire ad Dominicum, idem est, quod ad sacrificium mysticum, ad ipsas sacras Missas accedere, idemq; celebrare Dominicũ: Est de hoc eiusdẽ Cypriani exemplum eodem lib. de opere & eleemos. Locuples (inquit) & diues es, & Dominicum celebrare te credis, quæ corbonã omnino non respicis? & epist 63. ad Cæcilium; Nunquid ergo Dominicum post cœnã celebrare debemus? &c. intelligens ipsum diuinum Missæ sacrificium. Veterem eiusmodi loquendi morem, docent acta proconsularia sanctorum martyrũ & Saturnini & soc. quæ extant apud Sur. tom. 1. die 11. Februarij. Vbi sancti martyres iudicio postulati, q̃ sacram Synaxim contra Imp præcepta egissent, sic eorũ Proconsuli responderunt: Dominicum cum fratribus celebraui & iterũ, sine Dominico esse non possumus. & inferius ex uerbis Proconsulis sic interrogãtis: Si in collecta fuisti? Respondit. Quasi Christianus sine Dominico esse possit, aut Dominicum sine Christianis celebrari an nescis, sathana, in Dominico Christianũ, & in Christiano Dominicum cõstitutum? & post alia: Ego deuota mente celebraui Dominicum, collectam cum fratrib. feci, quia Christianus sum hæc ibi Fœlix martyr. Saturninus asit, cum rogaretur ab eodem Proconsule Anulino his uerbis: Tu Saturnine interfuisti? respõdit Saturninus: Christianus sum. ait ille: Nõ à te quæro hoc, sed vtrum egeris Dominicum? cui respondit Saturninus Egi Dominicum, quia Saluator est Christus. &c. Hæc etenim cum ad prædictam uocem declarãdam, tum etiam, ut innotesceret, quo ardore fidei, etiam tẽpore persecutionis Christiani ad Diuinum sacrificium cõuenirent; ut est gregium exemplum prædictorum martyrum, simulque horum, de quibus hac die agitur.

26 Septimo kal. Ianuarij. Luna. Cxxv.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
24	25	26	27	28	29	30	1	1	2	3	4	5	6			

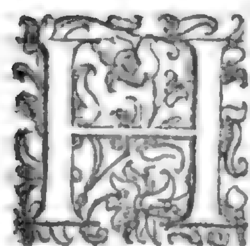

IEROSOLYMIS Natalis sancti Stephani a protomartyris, qui à Iudæis non longe post Ascensionẽ Domini lapidatus est. Romæ sancti Marini b ordinis senatorii, qui sub Carino Imperatore & Marciano præfecto Christianæ religionis causa comprehensus, equuleo & vngulis seruili more punitus, in sartaginẽ deinde coniectus, sed igne in rorem conuerso liberatus, feris quoque obiectus, & ab illis seruatus illæsus, tandem ad arã iterum ductus, cum idola oratione eius corruissent, percussus gladio martyrii triumphum adeptus est. Item Romæ via Appia depositio S. Dionysii Papæ c qui multis pro Ecclesia impẽsis laboribus, fidei documẽtis clarus effulsit. Ibidem sancti Zosimi Papæ & confessoris. In Mesopotamia sancti Archelai d episcopi, doctrina & sanctitate celebris. Maiumæ e sancti Zenonis f episcopi. Romæ sancti Theodori g mansionarii ecclesiæ sancti Petri, cuius meminit beatus Gregorius Papa.

DECEMBRIS 26.

a STEPHANI protomartyris qui nõ lõge post Ascensione Domini lapidatus est. Hæc eodẽ uerba sunt in vet. Ro. Martyrologio, quibus astipulantur antiqua man. script necnon Beda, Vsuardus, Ado, & alij. His refellitur ea de tẽpore necis Stephani opinio, quã Euodij, & Hippolyti Thebani fertur nomine, quã refert Niceph. hist. lib. 2. cap. 3 & Glicas in 3. part. Annalium. [Errore etenim librariorum factum puto, ut loco septem mensium (quod spatium temporis intercessit à Christi Ascensione usque ad martyrium Stephani) septem anni positi habeantur. Rursus autem cum terminum necis eius ab Ascensione Dominã

nimis

nimis arctant aliqui ex recentioribus, putantes, eius martyrium contigisse tertio Nonas Augusti, quo eius sacri corporis inuentio celebratur cui quidem sententiæ S. Aug. ac cæteri aduersantur, dum in suis sermonibus hac die dictis, hunc diem Natalem Stephani, quo necatus a Iudæis palmam martyrij adeptus est, profitentur. id etiã superius notauimus ea die inuentionis. Præter sanctorum patrum de his testimonia etiam firma ratio persuadet, saltem vsque ad hanc diem Stephani martyrium esse dilatum. Nam post Ascensionem Domini, post Spiritum sanctum datum Apostolis (vt habent Acta Apostolica) perseuerauit aliquandiu Ecclesia in fractione panis, indeq; occasione oborti dissidij, actum est de electione diaconorũ, cũ electus est Stephanus, qui perseuerauit aliquod temporis spatium faciens signa & prodigia magna in populo: qui ministrauit & Iacobo Apostolo; vt tradit S. Ignat. in epist. ad Trallianos. Quæ quidem omnia impleri potuisse ab Ascensione Domini vsque ad Tertiũ Nonas Augusti, nulla ratio persuadet. Quænã verò occasio fuerit, vt ea die de inuentione ageretur, suo loco superius diximus. Dicitur S. Stephanus tam à Latinis, quàm Grecis patribus, Archidiaconus, siue Primicerius diaconorum, idemq; & Protomartyr. Cuius laudes egregijs orationib. prosecuti sunt patres, quas omittimus recensere. Quo loco occisus lapidibus fuit ingens basilica ab Eudocia Augusta erecta, de qua Niceph. lib. 14. c. 50.

b Marini.] Agit de eodem Vsuardus hac die, extant eius acta apud Mombrit. tom. 2. Vincen. li. 13. c. 38 & 40. & Petr. in catal. lib. 1. c. 6.

c Dionysij Papæ.] Vsuardus de eodẽ hac die, Beda autem postridie. De eius successione Euseb. chron. & hist. li. 2. c. 24. Optat. li. contra Parmen. Augu. epist. 65. Hier. de script. eccles. in Dionysio Alexandrino, Niceph. episc. Cõstãtinop. in chron. & alij. cætera diximus in Annal. eccles.

d Zosimi Papæ.] De eodem Beda; sed per errorẽ cõfusus habetur cũ alio Zosimo, de quo idem supra xv. Kal. Ianua. De huius successione agit S. Prosper. in chronico, Marcellinus Comes in chr. Niceph. episc. Cõstantinop. in chron. & alij. Eius aũt acta fusius sũt scripta a nobis in Annal. eccles.

e Archelai episcopi.] Hic primus restitit impio Maneti hæresiarchæ; fuitq. episcopus Cascarorum in Mesopotamia, de quo pluribus S. Cyrillus Hierosol. in catechesi. sexta, & Epiphan. hæresi. 66. & lib. de mensuris & ponder.

f Maiumæ.] Est Maiuma ciuitas in Palæstina, quæ & Nauale, seu Portus Gazæ dicta est: postea verò à Constantino dicta est Constantia; sed Iulianus Apostata in odium illius & nomẽ & priuilegia in eã collata abstulit, & Gazeis iterũ subiecit; quæ per synodũ in pristinũ est restituta. De his Euse. in vita Constanti. li. 4. c. 37. & 38. Sozo. lib. 2. cap. 4 in fi. & li. 5. cap. 3. Niceph. li. 8. c. 33. & lib. 1. cap. 4. Accidit hic oppotune, vt de Maiuma agamus, quo nomine festum appellatur, de quo est titulus lib. 11. Cod. Iustin. & l. vnic. de eodem. qua Arcadius Imper. præcipit, vt sic restituatur illa celebritas, vt tamen seruetur honestas, & verecundia castis moribus perseueret. eadem in l. 15. tit. 6. Cod. Theod. vbi & secunda lex est, qua ab eodẽ Imp. Maiuma penitus interdicitur. Certè acquiescere non possumus Suidæ, uel Alciato lib 5 parerg. cap. 5. eum secuto: dum dicunt fuisse festum a Romanis mense Maio ad Ostia Tyberina celebrari solitum. Nullus enim antiquorum aut recentiorum, qui res Romanas sunt prosecuti; nec insuper Kal. ipsum festorum dictum Gentilium, quod summa cum diligentia nũc est editũ, ullum de ea celebratione uerbũ facit. Præterea non in Occidentalib. oris, sed in Oriẽte Maiumæ spectaculum uiguisse, ex nuper citatis Arcadij Imp. legib. satis cõpertum habetur. Cum. n. in Codice Theodosiano dictæ leges datæ reperiantur Cõstantinopoli; euidenter apparet, eas ab Arcadio latas ad illorum spectaculorum obscœnitates coercendas, quæ in Oriẽte sub eius ditione exercebantur. Quænam enim subest ratio, ut Orientis Imp. Cõstantinopoli daret leges de his q̃ Romæ agerentur, cũ Occidentali Imperio tũc pręesset Honorius? Quænam aũt ea essent spectacula, & cur sic dicta, paulò exactius inuestigemus. Ea quidem fuisse fœdissima, prædicta ab Arcadio latæ leges significant; & (ni fallor) ea ipsa uidentur, aduersus quæ S. Ioan. Chrysost. declamat in homilia de Dauid & Saule, cum ait: Non metuis, non expauescis, dum oculis, quibus illic lectum, qui est in orchestra, spectas, ubi detestandæ adulterij fabulæ peragũtur, iisdem hic sacram mensam intueris? &c. Omnium enim libidinum imagines tam uerbis, quàm re ipsa repręsentari illis obscęnis ludis, ostendit. idemque uetuit, ne qui illis spectaculis interfuissent, in ecclesia ingredi præsumerent, nisi prius peccatũ per pœnitentiam expiassent. Mihi etiam illud persuadetur, eiusdem Chrysostomi declamationib. impulsum fuisse Arcadium Imperatorem, primo ut eam legem ferret, qua a Maiuma, quæ essent fœda, resecaret; deinde uerò ut post bienniũ, consule Theodoro, iterum lege lata prorsus abscinderet, ac prohiberet. Memini me legisse etiam Iulianum apostatam in Misopogone, Antiochenos de Maiumis feriis redarguisse, cũ ait: Vnusquisque uestrum priuatim in cõuiuiis & feriis Maiumæ pecuniam effundit: pro nobis ipsis & cõmuni salute neque priuatim neq; publicè sacrificatis, &c. Quod aũt ad nomen pertinet; non aliunde quàm a dicta ciuitate Maiuma originem ducere existimo: siquidem ibidem impudicissime colebatur Venus, cuius turpissimum simulachrũ in loco, qui dicebatur Tetram-

phodos

phodus,ad Arcadij usque tépora libidinum illecebris palam expositum permansit, quod uirtute sanctæ crucis, agente sancto Porphyrio Gazensi episcopo, sponte collapsum, perfractum, est, eiusdem Arcadij tempore scribit eam historiam Marcus diaconus Gazensis, retulit eam Metaphrastes in diem 20. Februarij.

g Zenonis episcopi.] De eodem Sozom. hist. lib.7.c.27. Niceph. hist. lib.14.c.47.& lib.13.c 2. ubi ait, ab hoc ordinatum esse lectorem S. Ioan. Chrysostomum: illum esse ratus de quo Socrat. histor. lib.6.cap. 3. sed uerius puto, illum fuisse Zenonem Tyrium episcopum, de quo superius 5. Iunij in Dorotheo.

h Theodori.] Agit de eodem S. Gregorius Papa lib.3. dialog.c.34.

27 Sexto kal. Ianuarij. Luna. B xxiiij.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
25	26	27	28	29	30	1	2	2	3	4	5	6	7			

APVD Ephesum natalis sancti Ioannis a Apostoli & Euangelistę qui post Euangelii scriptioné, post exilii relegationem, & Apocalypsim diuinam, usq. ad Traiani principis tépora perseuerás, totius Asiæ fundauit rexitque ecclesias, Alexandriæ sancti Maximi b episcopi, qui satis clarus & insignis titulo confessionis effectus est. Constantinopoli sanctorum cófessorum Theodori c & Theophanis fratrú, qui a pueritia in monasterio sancti Sabæ nutriti, cum postea pro sanctarum imaginum cultu aduersus Leonem Armenum strenuè decertarent, eius iussu uerberibus affecti, exilio relegantur: sed eo mortuo, rursus Theophilo Imperatori, qui eadem impietate detinebatur, constanter resistentes, uerberibus iterum cæsi, in exilium pulsi sunt, ubi Theodoros in carcere expirauit: Theophanes vero, pace demum Ecclesiæ reddita, factus Nicænus episcopus, quieuit in Domino. Ibidem sanctæ Niceratis d uirginis, quæ sub Arcadio Imperatore claruit sanctitate.

DECEMBRIS 27.

a IOANNIS Apostoli. De eodem Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorú Græci autem in Monologio vj. kal. Octobris his uerbis: Migratio sancti gloriosi & celebris Apostoli ac Euangelistæ Ioannis cognométo Theologi. hæc illi, reuera uita functum credentes, sicut & Polycrates Ephesi episcopus scribens ad Victorem Romanum Pontificem, quem refert Eusebius histor. lib.3.c.25. atq; Ioannes Chrysostomus in homilia in laudem duod. Apostolorum, ubi de Ioanne inquit, quod post mortem tanquam viuus Ephesum curat: idemque de eius sepulchro nó ossibus uacuo meminit homil.20 in epist. Pauli ad Hebræos. id ipsum & alii Græcorum profitetur: Latinorum autem antiquior Tertullianus hæc in libro de anima: Tráslatus est (inquit) Enoch & Elias, nec mors eorum reperta est, dilata scilicet: cæterum morituri asseruantur, ut Antichristum suo extinguát sanguine. obiit & Ioannes, quem in aduentum Domini remansurú frustra spes erat. hęc Tertul. Hieronymus ad ipsú asseueranter affirmat, lib. de script. eccles. in Ioanne, & comment. in Matth. c.20. Celestinus Papa in epistola, quam scribit ad S. S. Synodum Ephesinam meminit reliquias S. Ioannis Euangelistæ Ephesi in honore haberi, ostendens eum iam esse

defunctum. de iisdem synodica Orientalium ad senatum Constantinopolitanum, extat inter acta Concilij Ephesini edit. Peltanæ tom. 2. cap. 14. & tom 3. cap. 6. Præterimus de ea aliorum tam Græcorum, quam Latinorum testimonia, qui in commentarijs in Matth. c. 30. & Ioan. c. 21. de his egere. Satis modo sit, quid de his antiquitas tradiderit, aperuisse: quid de his Polycrates eius loci episcopus, quid Ioannes Chrysostomus, qui Ephesi inter fuit synodo septuaginta episcoporum, cum deposuit episcopum Ephesinum, ut eius vitę acta declarant apud Socrat. lib. 6. c. 10. Sozom. lib. 8. c. 6. Pallad. in dial. de Ioan. Chrys. & Metaphrast. in vita ipsius: Ioanni Chrysostomo hæc dicenti astipulatur Niceph. lib. 2. cap. 42. Hęc quidē antiquitatis testimonia pluris apud me sunt quibusuis aliorum recentiorum contentiosis assertionibus. De tēpore exitus hæc S. Hieronymus: Confectus senio, sexagesimo octauo post passionem Domini anno mortuus, iuxta vrbem eandem sepultus est. Adnumeratur hic annus a Christi aduentu (secundum recentiores chronographos) centesimus primus. Inter religiosas Orientales peregrinationes percelebris erat Ephesina, visitandi gratia sepulchrum eiusdem Apostoli; cum præsertim certa quadam traditione exploratum haberetur, illic apud eundem Apostolum Dei genitricem Mariā aliquando permansisse; est de ea egregium testimoniū S. S. Oecumenicæ synodi Ephesinæ in epistola synodali ad clerum Constantinopolitanum. extat inter acta eiusdem concilij in edit. Pelt. tom. 2. cap. 27. Indeque putamus euenisse, ut illic præcipua, & inter alias plures basilica Augustior esset, quæ nomine Dei genitricis Mariæ appellaretur, vbi & eadem sacrosancta synodus habita est aduersus Nestorium, Cælestino Romano Pont. Post eam erat basilica nomine sancti Ioannis, quam tunc temporis sibi schismatici vindicarent; eandem postea dirutam Iustinianus imp. in honorem eiusdem Apostoli longe ampliorem excitauit, ut scribit Procop. de edific. Iustinian. imp. lib. 5. De Tunica eiusdem sancti Ioannis Romam allata, ac miraculis illustrata, agit Ioānnes diac. in vita S. Gregorij Papæ lib. 3. c. 57. 28. & 58. Acceperat enim eam idem S. Pontifex a Ioāne abbate, ut indicant eius litteræ ad eundem Ioannem lib. 2. indict. 11. epist. 3. c. 42. Mentio habetur de eadem peregrinatione Ephesum ad S. Ioannem in Prat. spirit. c. 180. De rebus gestis eiusdem Apostoli præter illa, quæ in sacris litteris scripta reperiuntur, & ea quæ Tertullianus & S. Hieronymus scribunt de dolio feruentis olei, quæ recipiuntur ab omnibus; feruentis acta quædā Prochori nomine quæ scatent erroribus, sicut & ea, quæ Melitonis nomine edita sunt de transitu Dei genitricis alia sunt insuper, quæ inter passiones Apostolorū scribuntur anonyma: quæ autem de sepultura eius feruntur apocrypha, consule Augustinum tract. 124. in Ioannem. De prædicatione eius in Asia, Hieronymus, Ioan. Chrysostomus, ac cæteri testantur Parthis etiam Euangelium annunciasse, uetus illa inscriptio eius epistolæ ad Parthos significat. Eundem apostolum verbi prædicatione ad Indos penetrasse, declarant litteræ apostolicorū uirorūs, ipsorum inquam patrum societatis Iesu, qui nuper in illis regionibus satrum Euangelium restituerunt: datæ sunt anno Domini M.D.LV. De rebus gestis ipsius in Phrygia scribit Metaphrastes, die Septembr. apud Lipom. tom 6.

b Maximi episcopi] De quo Vsuardus, & alij recentiores. Scribit de Maximo Euseb. in chron. & hist. lib. 7. cap. 10. 12. & 14. ex epistola Dionysij, atq; successisse Maximum Dionysio anno duodecimo Gallieni imp. eadem Niceph. hist. lib. 6. c. 34. Ad hunc Maximum, quem alij Maximianum dicunt, S. Fœlix Papa successor S. Dionysii scripsit epistolam aduersus tunc emergentem hæresim Pauli Samosateni, cuius epistolæ fragmentum recitatur in actis synodi Ephesinæ contra Nestorium; reperiturq; deinde intexta in concil. Chalcedon. ex scriptis S. Cyrilli episcopi Alexandrini.

c Theodori, & Theophanis.] Agunt de iisdem Græci hac die in Menologio res gestas ipsorum editas à Metaphraste, habet Lipom tom. 5. & Sur. tom. 6. de his etiam Cedren. & Zonaras in Theophilo imper.

d Niceratis. Ferunt eandem fuisse medicæ artis peritam Sozom. hist. lib. 8. cap. 23. & Niceph. lib. 13. ca. 25. Vnde coniecturā ducimur opinari, hāc illam esse, quæ S. Ioanni Chrysostomo stomacho laboranti salubre parauit antidotum, de qua ipse scribit epist. 4. ad Olympiadem.

xxiij. E Quinto kal. Ianuarij. Luna. 28

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	s
9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
26	27	28	29	30	1	2	3	3	4	5	6	7	8			

IN Bethlehem Iudæ natalis sanctorum Innocētium, a qui ab Herode Rege pro Christo interfecti sunt. Ancyræ in Galatia sāctorū martyrū Eutychij b presbyteri, & Domitiani diaconi. In Africa natalis sanctorū martyrū Castoris, c Victoris, & Rogatiani. Nicomediæ sanctorū martyrū Indes d Eunuchi, Domnæ, Agapis, & Theophilæ virginum & sociorum, qui in persecutione Diocletiani post longa certamina diuerso mortis genere coronam martyrij sunt assecuti. Neocesareæ in Ponto S. Troadij e martyris, in persecutione Decij: cui agonizāti sanctus Gregorius Thaumaturgus in spiritu adfuit, eumque ad subeundum martyrium roborauit. Arabissi in Armenia inferiori S. Cæsarij f martyris, qui sub Galerio Maximino passus est. Romæ S. Damnionis g presbyteri. Apud Nursiam sanctorum monachorū Eutychij h & Florentij, quorum meminit beatus Gregorius Papa. In Aegypto S. Theodori i monachi, discipuli S. Pachomij. In monasterio Lerinensi S. Antonij k monachi, miraculis clari.

DECEMBRIS 28.

a SANCTORVM Innocentium.] De his Beda, Vsuardus, ac cæteri Latinorum; Græci autē in Menologio die sequenti. Antiquissima hæc est solemnitas in Ecclesia, de qua origen. in Matth. homil. 3. hæc ait: Bene (inquit) & secundum voluntatem Dei eorum memoriam sancti Patres celebrari mādarunt sempiternam in ecclesijs, veluti pro Domino morientium, &c. Eosdem Innocentes cōsueuerunt antiqui patres appellare martyres, vt inter alios Irenæus aduersus hæres. lib. 3. capit. 18. De eadem celebritate duo habentur sermones S. Augustini, totidem ei tributi sunt 8. 9. 10. & 11. de sanctis; duo item Petri Chrysologi 152. & 153. celebratur etiam eius solemnitatis octaua, in qua S. Augustinum duos sermones habuisse, testatur Possid. in indic. Cur autem ijsdem infantibus nomen & honor martyrum deferatur, consule Augustinum epistola ad Hieronymum 28. de natura & origine animarum.

b Eutychij presbyteri & Domitiani.] Vsuardus & alij recentiores de his hac die agunt.

c Castoris, & soc.] Vetus Roman. Martyrol. astipulanturque vet. man. script. ex quibus omnibus Molanus etiam hac die apud Vsuardum.

d Indes, & soc.] Agunt de ijsdem Græci hac die in Menologio. Eorum acta a Metaphraste edita habet Lipom. tom. 5. & Sur. tom. 6. meminitq; de his Niceph. hist. lib. 7. cap. 6.

e Troadij.] Eius certamen & coronam descriptā habes a S. Gregorio Nysseno in actis S. Gregorij Thaumaturgi, quæ luculenta oratione narrauit.

f Cæsarij.] Græci de eodem. Arabissum ciuitas in Armenia non tantum huius martyrio illustratur, sed etiam exilio S. Ioannis Chrysostomi, imo hospitio nobilitatur: illuc etenim ad euitandos frequentes barbarorum incursus confugiens, a Treo eius ciuitatis episcopo humanissime susceptus est, vt ipse scribit epist. 4. & 69. De Arabisso, Cucuso, Commana, Sebaste, aliisque Armeniæ ciuitatibus, ipsaque prouincia in quatuor partes diuisa vide Nouell. constit. collat. 10. tit. 31. de descript. quatuor præl Armen. Ex Arabisso etiam orisidus fuit Mauritius Imp. vt testatur Eustath. in Eutychio.

g Domnionis.] De quo sæpe S. Hieron. scribensque ad Desiderium epist. 154. virum sanctissimum & sui temporis alterum Loth appellat. Ad Domnionem extant eiusdem Hieronymi epistolæ 51. & 109. necnon præfatio in Esdram. Sanctus Paulinus in epist. ad Alipium 35. apud August. Domnionem sanctissimum, eundemque patrem appellat.

h Eutychij & Florentij.] Horum res gestas scribit S. Gregor. dialog. lib. 3. c. 15. ex quo Petrus in catal. lib. 2. c. 11. & Molanus hac die.

i Theodori.] Hic spectatissimus sanctitate monachus fuit, de quo agitur in vita S. Pachomij, & in Vit. patrum, part. 1. de eo & S. Nilus in li. de oratione recensetur inter scriptores ecclesiast. a Gennadio c 8. De altero Theodoro monacho discipulo S. Antonij agitur supra sept. idus Ianuar.

k Antonij.] Huius acta conscripta ab Ennodio Ticinensi legimus man. script. in biblioth. Vatic. est eorum exordium: Vt præliaturi assurgũt buccinis.&c,

xxij.F Quarto kal. Ianuarij. Luna. 29

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	ſ
10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
27	28	29	30	1	2	3	4	4	5	6	7	8	9			

CANTVARIAE in Anglia natalis S. Thomæ a epiſcopi & martyris, qui ob defenſionem iuſtitiæ & eccleſiaſticæ immunitatis impiorum hominum factione in baſilica ſua gladio percuſſus migrauit ad Chriſtum. Hieroſolymis S. Dauid b Regis & prophetæ. Arelatæ natalis S. Trophimi, c cuius meminit ſanctus Paulus ad Timotheum ſcribens: qui ab eodem Apoſtolo epiſcopus ordinatus, præfatæ vrbi primus ad Chriſti Euangelium prædicandum directus eſt: ex cuius prædicationis fonte, vt ſãctus Zoſimus Papa ſcribit, tota Gallia fidei riuulos accepit. Romæ ſanctorum martyrum Calliſti, d Felicis, & Bonifacii. In Africa paſſio ſanctorum martyrũ Dominici, e Victoris, Primiani, Lyboſi, Saturnini, Creſcentii, Secundi, & Honorati. Viennæ in Gallia S. Creſcentis f diſcipuli beati Pauli Apoſtoli, & primi eiuſdem ciuitatis epiſcopi. Conſtantinopoli ſancti Marcelli g abbatis. In pago Oxymenſi S. Ebrulphi h abbatis & confeſſoris, tempore Childeberti Regis.

DECEMBRIS 29.

a THOMAE epiſcopi.] Huius præclariſſimi martyris res geſtas, complures ſcripſere, nimirum Herbertus eius comes indiuiduus, poſtmodũ Cardinalis & epiſcopus Beneuẽtanus, Ioãnes Saliſburgẽſis epiſcopus Carnotenſis, Gulielmus Cãtuariẽſis, Alanus, & Benedictus abbates necnon Eduardus eiuſdẽ S. Thomæ cõtẽporaneus, cuius cõmentariũ in compendium Surius redigens deſcripſit tom. 6. eſt alia inſuper S. Thomæ vita Pariſijs impreſſa anno Domini 1495. contexta ex prædictis auctoribus vna cum proceſſu de eccleſiaſtica libertate. Habemus apud nos incerto auctore de eodem S. Thoma egregium encomium, vbi deſcribuntur acta ipſius, ac quamplurima miracula ad ſepulchrum eius edita; cunctaque auctor ſe vidiſſe teſtatur. Extat & Petri Bleſenſis epiſt. 27. de nece eiuſdem S. Thomæ epiſc. in qua ſãctiſſimi viri laudes prædicat. Sed (qđ his omnibus anteponimus) extat in bibliotheca Vaticana regiſtrũ omniũ epiſtolarum S. Thomæ & aliorum; quæ toto illo plurium annorum perſecutionis tẽpore, vltro citroq; ſunt datæ: quas omnes exſcripſimus, retuliimusq; per annos ſingulos, vt ſcriptæ ſunt, in Annales eccleſiaſt. Coronatus eſt martyrio S. Thomas an. Domini 1170. Facta eſt eiuſdẽ translatio anno octauo Honorij Papæ tertii: extãt de ea re litteræ Apoſtolicæ, ſimulq; opuſculũ a Stephano Archiepiſcopo Cantuariẽſi conſcriptum. Habet hæc omnia cod. manu ſcript. biblioth. Vatican. nu. 722. vbi etiam legũtur litteræ Alexãdri Papæ tertij de eiuſdem canonizatione promulgatę. Videre meruit ſeculum noſtrum hac ex parte fœliciſſimum quamplurimos Thomas, ſãctiſſimos ſacerdotes, alioſq; nobiliſſimos viros Anglicanos ampliori (liceat dicere) martyrio coronatos, duplicisq; tituli coronis auctos; cũ non ſolum (ut Thomas) pro eccleſiaſtica libertate, ſed pro fide catholica tuenda, reſtituenda, ac conſeruãda nobiliſſimo martyrio occubuerint; vt inter

alios

alios, quos nuper S. Societas Iesu velut agnos innoxios in sacris septis, sanctis eruditionib. ad martyrium, acceptissimas Deo hostias, saginauit, quos Romanum, quos Rhemense, sacra collegia, quæ dixerim cellas turres a facie Aquilonis, & fortissima propugnacula fidei, emiserunt ad triumphos; prouexerunt ad coronas. Macte animo, macte virtute Anglicana iuuentus, quæ tam illustri militiæ nomen dedisti, & sacramento sanguinem spopondisti, æmulor sane vos Dei æmulatione, cum vos martyrii candidatos, ac nobilissimo purpuræ martyres designatos aspicio compellor & dicere, Moriatur anima mea morte iustorum &, fiant nouissima mea horum similia.

b David Regis.] De eodem hac die Beda, & alii recentiores plenæ sunt de ipso diuinę scripturæ, multaq; de eo Ioseph. in libris Antiq. De immensis prodigiis ad sepulchrum eius editis, cum impiis Herodes thesaurum inde auferre conaretur, vide eundem Antiquit. lib. 16. c. 11.

c Trophimi.] De quo Act. Apost. c. 20. 21. & Pauli 2. ad Corint. c. 4. Agit de eodem hac die Beda, Vsuardus, Ado, & alii, meminit eiusdem Greg. Turon. de gest. Franc. lib. 1. c. 30. vbi manifestissime errat, dum eum temporibus Decii Imp. in Gallias missum affirmat. agit de eo etiam Ado Vienn. in chron. an. Domini 59. Pet. Cluniac. lib. i. epist. 2. cōtra Heinricianos. 5. 8. Doroth. in synopsi, & alii Zosimi epistola quæ hic citatur, non habentur.

d Callisti, & soc.] De his Beda hac die, astipulantuque vet. man. scrip.

e Dominici, & soc.] De his Beda vet. man scri. ac recentiores.

f Crescentis.] Hic idem cum eo, de quo supra agitur quintò Kalen. Iulii, de quo vide, quæ ibi notauimus ea die, puto enim hac die translationem celebrari.

g Marcelli abb.] De eodem Græci eius acta ex Metaphraste descripta habet Lipo. tom. 5. ac Sur. tom 6. claruit temporibus Leonis Imperatoris.

h Ebrulph.] De eodem Vsuardus hac die. Eius autem res gestas recitat Sur. tom 6.

30 Tertio [redacted] kal. Ianuarij. Luna. Gxxj.

a	b	c	d	e	f	g	h	i	k	l	m	n	p	q	r	ſ
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
28	29	30	1	2	3	4	5	5	6	7	8	9	10			

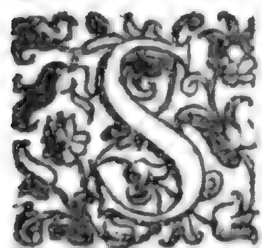

SPOLETI natalis sanctorum martyrum Sabini [a] episcopi, Exuperantii & Marcelli diaconorum, ac Venustiani præsidis, cum vxore & filius, sub Maximiano Imperatore: ex quibus Marcellus & Exuperantius primum equuleo suspēsi, deinde fustibus grauiter mactati, postea vngulis abrasi, & laterum exustione assati, martyrium compleuerunt: Venustianus aūt nō multo post vnà cū uxore & filiis gladio necatus est: sanctus verò Sabinus post manuum detruncationem, & diutinam carceris macerationem, ad mortem vsque cæsus est. Horum martyrium licet diuerso extiterit tempore, una tamen die recolitur. Alexandriæ sanctorum Mansueti, [b] Seueri, Appiani, Donati, Honorii, & sociorum martyrum. Thessalonicę sanctę Anysiæ [c] martyris. Ibidem S. Anysii [d] eiusdem ciuitatis episcopi. Mediolani S. Eugenii [e] episcopi & confessoris. Rauennæ, S. Liberi [f] episcopi. Aquilæ in Vestinis sancti Rainerii [g] episcopi.

DECEMBRIS 31.

a SABINI episcopi, & sociorum.] De iisdem Beda, Vsuardus, & alij omnes. Eius acta man. scrip. habemus, incipiunt: In diebus illis Venustianus &c. Petr. in catal. libro 2. cap. 79. eadem paucis perstrinxit. De insigni miraculo eius virtute edito scribit Paulus diac. de gest. Longob. lib. 4. c. 5. deq; eodem martyre, & Petro episcopo Ticinensi uide eundē lib. 6. c. 18.

De eius sacris reliquijs Firmum transferendis sunt epistolæ S. Gregorij Papæ in regist. li. 7. epi. 71. ad Chrysantum 72 ad Passiuum, & li. 11. epist. 78. ad eundem.

b Mansueti, & soc.] De his item Vsuardus, Vuandelbertus, & vet. man. scrip.

c Anysiæ.] Agunt de eadem hac die Græci in Menologio. Eius autem acta à Metaphraste descripta habet Lipom. tom. 5. & Sur. to. 6. passa est in persecutione Maximiani Imperatoris.

d Anysij epis.] Fuit hic successor S. Acholij. Claruit temporibus Theodosij Imp. Ad hūc scriptæ extant duæ epistolæ S. Ambrosij 60. & 79 ad ipsum ac cæteros Macedoniæ episcopus Ioan. Chrys. epist. 163. Métio habetur de eodem apud Pallad. dialog. de rebus gestis S. Ioan. Chrysost.

e Eugenij episcopi.] Tabulæ eccles. Mediolan. ex quibus Molan. & Gales. hac die.

f Liberij episc.] De eo tabulæ eccles. Rauenn. & Hier. Rub. hist. Rauenn. li. 1. qui cū peruenisse ait vsq; ad tēpora Victoris Papæ, & Seueri Imp.

g Liberij episc.] De ipso vet. monumenta eius ecclesiæ, quæ man. script. Romam missa accepimus. Fuit episcopus Furconiensis, cuius ecclesiæ in actis conciliorum aliquando habetur mentio, vt superius diximus.

XX. A Pridie Kal. Ianuarij. Luna. 31

a	b	c	d	e	f	g	h	i	K	l	m	n	p	q	r	s
12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
t	u	A	B	C	D	E	f	F	G	H	M	N	P			
29	30	1	2	3	4	5	6	6	7	8	9	10	11			

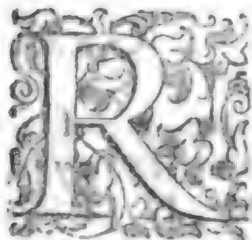

ROMAE natalis sancti Siluestri [a] Papæ, qui magnū Constantinum Imperatorem baptizauit, & Nicenam Synodū cōfirmauit: multisq. alijs rebus sāctissime gestis, quieuit in pace. Itē Romę via Salaria in cæmiterio Priscillæ sāctarū martyrum Donatę, [b] Paulinæ Rusticę Nominādæ, Serotinę Hilariæ, & sociarum. Apud Senonas beatorū Sabiniani [c] episcopi, & Potentiani, quia Pontifice Romano illuc ad prædicandum directi, eandem metropolim confessionis suæ matyrio illustarunt. Ibidē sanctæ Columbæ [d] virginis martiris, q̄ igne superato, in persecutione Aureliani Imperatoris gladio cæsa est. Rhætariç sancti Hermetis [e] exorcist. Catanę in Sicilia passio sanctorum Stephani, [f] Pontiani, Attali, Fabiani, Cornelii, Sexti, Floris, Quinctiani, Mineruini, & Simpliciani. Eodem die sancti Zotici [g] presbyteri Romani, qui Constantinopolim profectus, alendorum orphanorum curā suscepit. Rauennę sancti Barbatiani [h] presbyteri & confessoris. Eodem die sanctæ Melaniæ [i] iunioris, quæ cum viro suo Piniano Roma abscedens, & Hierosolymā proficiscēs, ibi inter feminas Deo sacras, vir inter monachos religiosam vitam exercuit, & ambo sancto fine quieuerunt. ¶ Et alibi aliorum plurimorum sanctorum Martyrum & Confessorum, atque sanctarum Virginum. R. Deo gratias.

DECEMBRIS 31.

a SILVESTRI Papæ.] De eodem Beda, Vsuardus, Ado, ac cæteri Latinorū, Greci aūt Kal. Ianuarii in Menologio, hisce verbis. Eodē die S. Silvestri Romani Pōtificis, qui propter summū virtutis gradū, defuncto Melchiade antiquioris Romæ creatus est episcopus, hic multorum patrator miraculorū Cōstantinū Magnū ad fidē cōuertit, cum animæ & corporis morbos diuino baptismate ab eo expulisset: hæc in Menolog. De eius successione agit Euseb. in chron. Optat. lib. 2. contra Parmen. Aug. epist. 165. Niceph. in chron. & alii plures. De actis Siluestri est cēsura Gelasii in c. sācta Romana, distin. 15. habemus eadē man. scrip. quorū est exordium: Siluester cum esset infantulus, a uidua matre Iusta traditus est Caritio presbytero,

sbytero, &c. habet eadem Momb. to. 2. Tribuunt nonnulli ea Eusebio Cæsariensi (talis n. titulus illi cōmentariolo affixus reperitur in aliquibus Codicib.) sed error ex multis manifestus arguitur cū & Gelasio teste, acta Siluestri incerto auctore, sint scripta. Habet & Metaphr. Siluestri acta, quæ descripsit Lipo. to. 5. & Sur. to. 6. in quibus tamen nonnulla desiderantur. Citantur acta Siluestri Papæ vt authentica ab Hadriano Papa in epist. ad Carolum Magnum Imp. De veritate baptismatis Constantini Imp. per Siluestrum Romæ exhibiti, satis egimus in Annal. eccl. vbi cæteras ipsius res gestas per annos singulos, ordine temporis digessimus. breui de his diximus superius 22. Augusti in Timothæo, vbi de Cōstantini baptismate nonnulla, quibus Eusebij Ariani impostura redargui tur, habētur cōscripta. De festa die S. Siluestri feriāda extat can. 1. de cō. ec. dist. 3. ex Greg. viiij. ex trā de ferijs, c. cōquestus. Ea die S. Gregorius Papa in ecclesia habuit homiliā, quæ est nona in Euāg. & Innocentius tertius duas. Ecclesiā S. Siluestri, q̄ titulus Equitij dicta est, vt habet liber de Ro. Pōtificib. Symmachus Papa à fundamentis erexit, seu q. verius puto, restituit: nā Equ titulū ab eodem Siluestro fuisse institutū idē liber de Ro. Pōtificib. docet in Siluestro. In eadē ecclesia sub maiori altare à Sergio iuniore Rom. Pontifice recōditū esse corpus S. Siluestri Papæ, docet vetus inscriptio quæ incisa marmori, intra cācellos eiusdem ecclesiæ asseruatur. Rursum de ecclesia S. Siluestri Papæ, & sacris imaginib. ibi positis musiuo opere cōtextis meminit Hadrianus Papa in epist. ad Carolū Magnū de imaginib. Paulus Papa ædes paternas, in quib. natus fuerat & educatus, in ecclesiā & monasterū cōuertēns eādem in honorē SS. Stephani protomartyris, & Siluestri Ro. pont. Deo dicauit. extant de ea re eiusdem litteræ Apostolicæ q̄ hactenus in eodem monasterio asseruantur dicta est ea ecclesia, S. Siluester apud Cāpum Martiū, sicut & antiqua monumenta testātur, vel (vt habet Martinus Polon.) S. Siluester ad Caput, ob reconditum in ea caput Præcursoris Domini.

b Donatæ, & soc.] Ado de iisdem agit, ac recentiores, consentiuntq; vet. manuscript.

c Sabini, & potentiā.] De his Beda, Vsuard. ac cæteri oēs. Horū res gestas, atq; trāslationem recitat Pet. in catal. lib. 1. c. 59. plures. Mōbr. tom. 2. & tab. episcoporum Senonensiū apud Democharē.

d Columbæ.] Beda, Vsuardus, Ado, & alij: In breuiario Toletano legimus de ea sacrū hymnū in quo eius martyriū canitur. De eadē Mombrit. to. 1. & Pet. in catal. lib. 2 c. 24. Longe hæc alia est à Columba Cordubensi, de qua S. Eulog. in mem. sanc li. 3. c. 9. cuius natalis est dies xv. Kal. Octob.

e Hermetis.] De eodem, Vsuardus, Ado, manuscript. ac etiam recentiores.

f Stephani, & soc.] De his tabulæ ecclesiæ Catanensis vbi celebris est eorum memoria.

g Zotici] Agūt de eodē Græci hac die in Menologio, his verbis: Cōmemoratio S. Zotici orphanotū nutritoris, qui claris parentib. ortus, ex Vrbe Roma, à Constantino Magno in ciuitatem Constantinopolitanā cum aliis quibusdā nobilib. ductus. hæc ibi. Mich. Glic. in 3. part. annalium recensens illustres viros, quos secū Cōstantinus Ro. Constantinopolim duxit. Zoticū inter alios numerat: de quo preclarū est illud elogiū in constitutione Leonis & Anthemij Augustorū ad Dioscorū præf. prætor. l. oīa priuilegia, Cod. de episc. & cler. his verbis: Zotici beatissimæ memoriæ, qui primus huiuscemodi pietatis officia inuenisse dr̄, hæc ibi. licet mendosus codex hēat, Iotici, loco Zotici: verior est itaq; lectio, q̄ notatur in margine. Quod aūt ex constitutione Leonis Imp. Zoticus primus dicatur, qui piū hospitalitatis officiū erga pauperes exercuit, sic accipias, vt ipse Constantinopoli Xenodochiū primus erexerit, sicut in portu Romano S. Pāmachius peregrinorum & Romæ Fabiola νοσοκομεῖον, ut auctor est S. Hieronymus, nā q̄ ad primā Xenodochij institutionē spectat, Hyrcanū illud primū erexisse Hierosolymis, scribit Iosephus li. 13. Antiq. c. 16. Hegesippus li. 1. Isido. li. 15. orig. c. 2. licet Iosephi locum Galenius aliter in Latinū verterit: nempe q. Hyrcanus primus externū milité alere cœperit, non pauperes peregrinos, prout veteres omnes intellexisse videmus.

h Barbatiani.] De eodē tabulæ ecclesiæ Rauen. Habuit sermonē in die natali ipsi[*] Petrus Damiā. quo & eius acta cōtexuit, apud Sur. to. 6 & iterū to. 3. De eo itē Petrus in catal. lib. 2. c. 23. Hieron. Rub. hist. Rauen. li. 3. & alij. Claruit tpib. Valentiniani tertij Imp. & Gallæ Palcidis Aug. ei[9] matris.

i Melaniæ iunioris.] De eadem hac die Græci. Res eius gestas ex antiquis monumentis edidit Metaphrast. descripsit Lipo to. 1. Hæc iunior dicta respectu senioris, cuius neptis erat. de vtraq; Pallad. c. 35. Nō imparis virtutis, aut minoris laudis Melania senior fuit aliquando, sed postea Origenis fuligine præclarissimā opera obscurauit. De Melania iuniore, eiusq; viro Piniano agit S. Aug. epist. 224. 225. 227. & S. Hiero. epist. 79. Inter eius acta nobilia, illud celeberrimū nō prætermittimus, quod Volusianū patruū, Romanorum nobilissimū, quē, vt ad Christū conuerteret S. August. tantopere laborauit, vt ad eum, & ab eo scriptæ epistolæ, 1. 2. 3. & 4. indicant, illū inquā disertissimum virum, & à Christiana lege alienissimum tādē ipsi Melania Christo subegit, vt eius acta testantur.

FINIS NOTATIONVM.

Laus Deo, Beatæ Mariæ, Sanctisque omnibus.

Libellus supplex auctoris ad S. D. N. Sixtum quintum, quo petit prædictas suas lucubrationes cognosci ad V. D. Vuilhelmo Lindano episcopo Ruremundensi tunc in Vrbe commoranti.

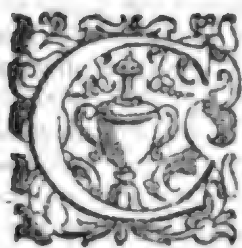

VM ad calcem perductum sit, Deo iuuante, opus Notationum nostrarum in Martyrologium Romanum, quo de omnibus quæ in eo habentur, pro viribus ratio redditur: meumque in ea re institutum, cum de his coràm agerem, (Beatissime Pater) apud te adhuc Cardinalem mirificè commendares, vehementerque ad opus suscipiendum, perficiendumq; hortarere, cupiamque in lucem edere id nonnullis eruditis viris efflagitantibus, auideque expectantibus: optarem prius auctoritate Beatitudinis vestræ illud relegi & expendi à Reuerendissimo D. Vuilhelmo Lindano Episcopo Ruremundensi, viro tum in Theologicis facultatibus, tum etiam in Ecclesiastica historia apprimè versato: quem modò hic opportunè ipsius ecclesiæ negotia detinent. Cumque fuerit à dicto præsule eiusmodi opus perspectum, discussum, atque probatum: fas mihi sit illud prælis committere in vsum Christianę religionis. Deus Beatitudinem vestram (vt opus habet Ecclesia) diutissimè incolumem seruet ac protegat.

Beatitudinis vestræ humilis seruus Cæsar Baronius Soranus Presbyter Congreg. Oratorij in Vrbe.

PP. Concedimus. Reuerendiss. Lindanus.

Sequitur relatio eiusdem Vuilhelmi Lindani Episcopi Ruremund. ad S. D. N. Sixtum Pont. Max.

BEATISSIME PATER.

Equutus S. V. mandatum harum tergo inscriptum super Notationibus in Martyrologium Roman. Venerandi V. Cæsarij Baronij Sorani; testor hac mea manu, me ijs perlegendis non reperisse, quæ vllam suspectę, aut nouatę fidei ingenerant labem: nedum

dum quæ sanctę catholicæ nostrę officiant religioni, aut orthodoxę aduersentur doctrinę; sed varijs de causis dignissima equidem arbitror, vt primo quoque tempore in lucem edantur propter admirandam veteris ecclesiasticæ historiæ doctrinam, & exquisitam atque raram, eamq; singularem Christianæ antiquitatis cognitionem. In quorum fidem has meis & sigillo & manu propria signaui. Romę xi. kalendas Septembris, anno MDLXXXV.

Ita attestor

Vuilhelm. Damasi Lindanus Ecc. Ruremunden. Episcopus indignus.

Eiusdem R. D. Vuilelmi Lindani testata fides de Notationibus imprimendis.

Die secunda Septembris ann. 1585. hunc libellum Sanctiss. D. N. retuli, manum & sigillum nostri arbitrij testes, ostendens. eius Sanctitas iussit, vt eundem supplicanti rederem, qui R. P. Magistro S. Palatij exhiberet, vt prælo tradantur, Actum in area Domicilij Sanctiss. D. N. in Quirinali cum proxime discessurus Sanctitati suæ, Vale dicerem.

Ita est Vuilhelmus Lindanus, Ecc. Ruremunden. Episcopus indignus.

Extat de his omnibus originalis scriptio apud Reuerendissimum D. Magistrum sacri Palatii, cuius subscriptio hic posita ordine sequitur.

Die prima Octobris 1585. Recepta copia istius libri subscripta R. D. Cæs. Baronij auctoris manu, huic, originali subscribo, concedens, vt imprimatur.

F. Thomas Zobbius sacri Palatij Magister manu propria.

LECTIONES PER TOTVM ANNVM AD ABSOLVTIONEM CAPITVLI.

In Aduentus, tamen in Dominicis, quam in ferijs vsque ad Vigiliam Natiuitatis Domini Lectio.

DOmine miserere nostri, te.n. expectauimus, esto brachiũ nostrũ in mane, & salus nostra in tpe tribulationis. Tu autẽ Domine miserere. Respo. Deo gratias.

In Vigilia Natiuitatis Domini, Lectio.

PEr quem accepimus gratiam & Apostolatum ad obediendum fidei in omnibus gentibus, pro nomine eius, in quibus estis & uos uocati IESV Christi Domini nostri, Tu autem.

In die Natiuitatis Domini, Lectio.

IPsi peribunt tu autẽ permanebis, & omnes ut vestimentum ueterascent: & velut amictũ mutabis eos, & mutabuntur, tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient. Tu autem Domine.

In festo sancti Stephani Protomartiris, Lectio.

POsitis aũt genib. clamauit uoce magna, dicẽs, Dñe ne statuas illis hoc peccatũ: & cũ hoc dixisset, obdormiuit in Domino. Tu aũt Domine.

In festo sancti Ioannis Euangelistæ, Lectio.

IN medio Ecclesiæ aperuit os eius, & impleuit eum Dominus spiritu sapientiæ & intellectus, & stolam gloriæ induit eum. Tu autem Domine.

In festo sanctorum Innocentium, Lectio.

HI empti sunt ex omnibus primitiæ Deo & agno & in ore ipsorũ nõ est inuẽtũ mendaciũ, sine macula.n. sunt ante thronũ Dei. Tu autẽ.

Dominica infra Octauã Natiuitatis Domini, Lectio.

ITaq. iam non est seruus, sed filius quod si filius & hæres per Deum. Tu autem Domine.

In Octaua Natiuitatis Lectio.

IPsi peribunt. *Vt in die Natiuitatis.*

In Epiphania Domini, & per octauam, Lectio.

OMnes de Saba veniẽt, aurum & thus deferẽtes, & laudẽ Domino annunciantes. Tu aũt.

Dominica infra Octauam Epiphaniæ, Lectio.

SIcut.n. in uno corpore multa mẽbra habemus, omnia autem membra nõ eundem actum habent, ita multi unum corpus sumus in Christo, singuli autem alter alterius membra, in Christo IESV Domino nostro. Tu autem Domine.

In Dominicis diebus, & ferijs per annum ab Octaua Epiphaniæ vsque ad Dominicam primam Quadragesimæ: & ad Octaua Pentecostes exclusiue vsque ad Aduentum Domini, Lectio.

DOminus aũt dirigat corda & corpora nostra in charitate Dei, & patiẽtia Christi. Tu aũt.

In Dominica prima Quadragesimæ, & in alijs Dominicis & ferijs usque ad Dominicam Passionis.

QVærite Dominũ dũ inueniri potest, inuocate eum dum prope est. Tu autem Domine.

In Dominica de Passione usque ad feriam quartam maioris hebdomadæ, Lectio.

FAciẽ meam non auerti ab increpantib. & conspuentibus in me, Domine Deus auxiliator meus & ideo nõ sum confusus. Tu autẽ Domine.

In die Sancto Paschæ, & per Octauam, & in omnibus Dominicis & ferijs usque ad Ascensionem, Lectio.

SI consurrexistis cum Christo, quę sursum sunt quærite, vbi Christus est in dextera Dei sedens quæ sursum sunt sapite, non quæ super terram. Tu autem Domine.

In Ascensione Domini, & per Octauam, Lectio.

VIri Galilæi, quid statis aspicientes in cælum? Hic IESVS, qui assumptus est a uobis in cælum, sic ueniet, quemadmodum uidistis eum euntem in cælum. Tu autem Domine.

Dominica infra Octauam Ascensionis, Lectio.

SI quis loquitur, quasi sermones Dei, si quis ministrat tanquam ex uirtute quam administrat Deus: ut in omnib. honorificetur Deus, per Iesum Christum Dominum nostrum. Tu autem.

In die Sancto Pentecostes, & per Octauam, Lectio.

IVdæi quoq; & proselyti, Cretes, & Arabes, audiuimus eos loquentes nostris linguis magnalia Dei. Tu autem.

In festo sanctissimæ Trinitatis, Lectio.

TRes sunt qui testimonium dant in cælo, Pater, Verbum & Spiritus sanctus, & hi tres unum sunt. Tu autem.

In festo Corporis Christi, & per Octauam, Lectio.

QVicunq; manducauerit panem, uel biberit calicem Domini indigne reus erit corporis & sanguinis Domini. Tu autem.

Dominica infra Octauam Corporis Christi, Lectio.

FIlioli mei, non diligamus uerbo neque lingua sed opere & ueritate. Tu autem.

PROPRIA SANCTORVM CAPITVLA.

In Festo S. Andreæ Apostoli, Lectio.

ESaias enim dicit: Domine quis credidit auditui nostro? Ergo fides ex auditu, auditus aũt per uerbũ Christi, sed dico: Nũquid nõ audierũt? Et quidem: In omnem terrã exiuit sonus eorum, & in fines orbis terræ uerba eorum. Tu autem.

In conuersione S. Pauli Apostoli, Lectio.

SAulus autem multo magis conualescebat, & confundebat Iudæos qui habitabãt Damasci, affirmans quoniam hic est Christus. Tu autem Domine.

In Purificatione beatæ Mariæ virginis, Lectio.

ET placebit Domino sacrificiũ Iuda & Hierusalẽ, sicut dies sæculi, & sicut anni antiqui, dicit Dominus omnipotens. Tu autem Domine.

In

In Festo Annunciationis virginis Mariæ, Lectio.

EGreditur virga de radice Iesse, & flos de radice eius ascendet, & requiescet super eum spiritus Domini. Tu autem.

In Festiuitatibus sanctæ Crucis, Lectio.

HVmiliauit semetipsum, factus obediens vsq; ad mortem, mortem autem crucis: propter quod & Deus exaltauit illum, & donauit illi nomen quod est super omne nomen. Tu autem.

In Natiuitate S. Ioannis Baptistæ, Lectio.

REges videbunt, & consurgent principes, & adorabunt Dominum Deum tuum, & sanctum Israel qui elegit te. Tu autem.

In Natali SS. Apostolorum Petri & Pauli, Lectio.

ET Petrus ad se reuersus dixit: Nunc scio vere, quia misit Dominus Angelum suum, & liberauit me de manu Herodis, & de omni expectatione plebis Iudæorum. Tu autem.

In Commemoratione S. Pauli Apostoli, Lectio.

EGo enim sum minimus Apostolorum, qui non sum dignus vocari Apostolus, quoniam persecutus sum Ecclesiam Dei: gratia autem Dei sum id quod sum, & gratia eius in me vacua non fuit. Tu autem Domine.

In Festo sancti Petri ad Vincula, Lectio.

ET Petrus ad se reuersus, *vt in Natali eiusdem.*

In Festo Transfigurationis Domini, Lectio.

SVstulit me in spiritu in montem magnum & altum, & ostendit mihi ciuitatẽ sanctam Hierusalem descendentem de cęlo a Deo, habentem claritatem Dei, & lucerna eius est agnus. Tu autem.

In Festo sancti Laurentij, Lectio.

POtens est autem Deus omnem gratiam abundare facere in nobis, vt in omnibus semper omnem sufficientiam habentes abundetis in omne opus bonum sicut scriptum est: Dispersit, dedit pauperibus, iustitia eius manet in sæculum sæculi. Tu autem.

In Festo Assumptionis, Natiuitatis, Aduentus, Visitationis, & Cõceptionis beatæ Mariæ virginis: & in officio eiusdem in Sabbato, Lectio.

IN plateis sicut cinnamomum & balsamum aromatizans odorem dedi, quasi myrrha electa dedi suauitatem odoris. Tu autem.

In Festiuitatis sancti Michaelis, Lectio.

FActum est prelium magnum in cęlo: Michael & Angeli eius præliabantur cum dracone, & draco pugnabat, & angeli eius: & non præualuerunt, neque locus inuentus est eorum amplius in cælo. Tu autem Domine.

In Festo Omnium Sanctorũ, & per Octauã, Lectio

BEnedictio, & claritas, & sapientia, & gratiarũ actio, honor, virtus, & fortitudo Deo nostro in secula seculorum, Amen. Tu autẽ Domine.

In festiuitatibus Apostolorum Lectio.

IBant Apostoli gaudentes a conspectu concilii. quoniam digni habiti sunt pro nomine IESV contumeliam pati. Tu autem.

In Festiuitatibus Apostolorum, & Martyrum a Pascha vsque ad Pentecosten, Lectio.

SCimus quoniam diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum, his qui secundũ propositum vocati sunt sancti. Tu autem Domine.

In Natali vnius Martyris Lectio.

IVstus cor suum tradidit ad vigilandum diluculo ad Dominum qui fecit illum, & in conspectu altissimi deprecabitur. Tu autem Domine.

In Natalitiis plurimorum Martyrum, Lectio.

FVlgebunt iusti, & tamquam scintillæ in arundineto discurrẽt; iudicabunt nationes, & dominabuntur populis, & regnabit Dominus illorum in perpetuum. Tu autem.

In Festo Confessorum Pontificum, Lectio.

FVngi sacerdotio, & habere laudem in nomine ipsius; & offerre illi incensum dignum in odorem suauitatis. Tu autem.

In festo Confessorum non Pontificum, Lectio.

IVstum deduxit Dominus per vias rectas, & ostendit illi regnum Dei, & dedit illi sciẽtiam sanctorum, honestauit illum in laboribus, & compleuit labores illius. Tu autem.

In festis sanctorum virginum, & martyrum, Lectio.

DOmine Deus meus exaltasti super terram habitationem meam, & pro morte defluenti deprecata sum: inuocaui Dominum patrẽ Domini mei, vt non derelinquat me in die tribulationis meæ, & in tempore superborum sine adiutorio Tu autem.

In festis sanctarum Martyrum tantum, Lectio.

LAudabit vsque ad mortem anima mea Dominum, quoniam eruis sustinentes te, & liberas eos de manu angustiæ, Domine Deus noster. Tu autem.

In festo sanctarum Mulierum, nec virginum nec Martyrum, Lectio.

MVltæ filiæ congregauerunt diuitias, tu supergressa es vniuersas: fallax gratia, & vana est pulchritudo: mulier timens Deum, ipsa laudabitur. Tu autem.

In dedicatione Ecclesiæ, Lectio.

ET absterget Deus omnem lachrymam ab oculis sanctorum, & mors vltra non erit, neque luctus, neque clamor, neque dolor erit, vltra quæ prima abierunt: & dixit qui sedebat in throno, Ecce noua facio omnia. Tu autem Domine miserere nobis. Resp. Deo gratias.

MARTY-

MARTYROLOGIVM IN CHORO CANTATVR in tono Lectionum Matutini, hoc modo.

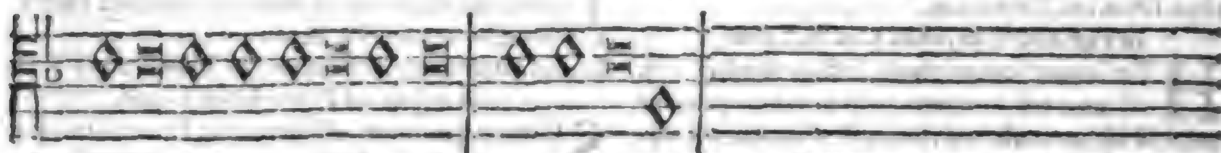

Kalendis Ianuarij. Luna prima.

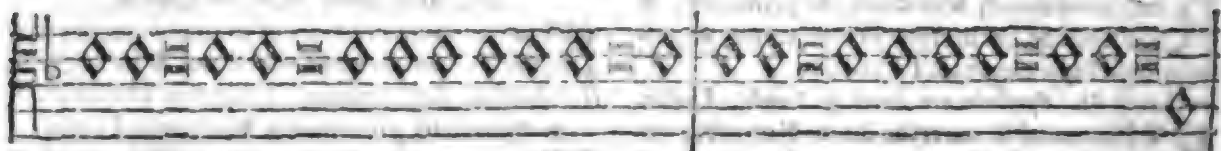

Circuncisio Domini nostri Iesu Christi, & Octaua Natiuitatis eiusdem.

Et sic terminatur quælibet clausula, etiam in fine lectionis, præterquam si vltima dictio sit monosyllaba, quæ hoc modo inflectitur.

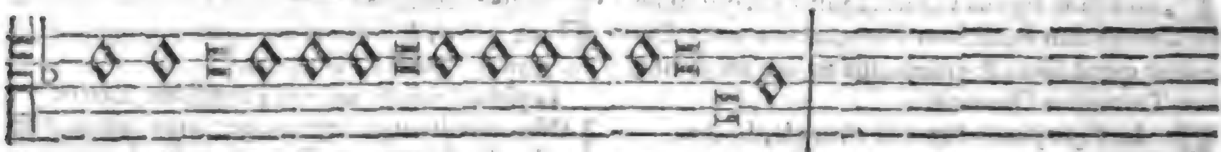

Tandem gladio martyrij palmam adepta est.

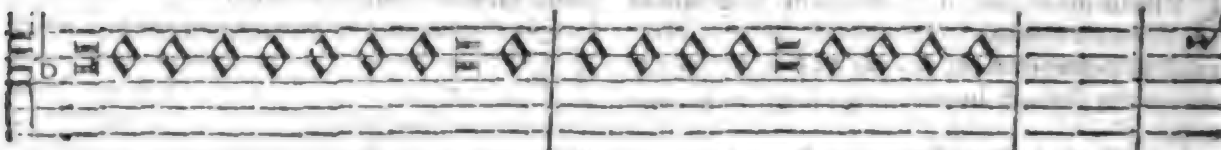

Anno a creatione mundi, quando in principio Deus, &c.

vsque ad verba illa. In Bethlehem Iudæ, *in quibus extollitur vox ad quartam superiorem, videlicet.*

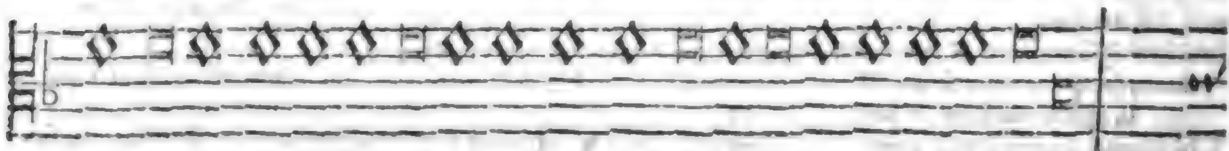

In Bethlehem Iudæ nascitur ex Maria Virgine factus homo.

Versus autem sequens in tono Passionis.

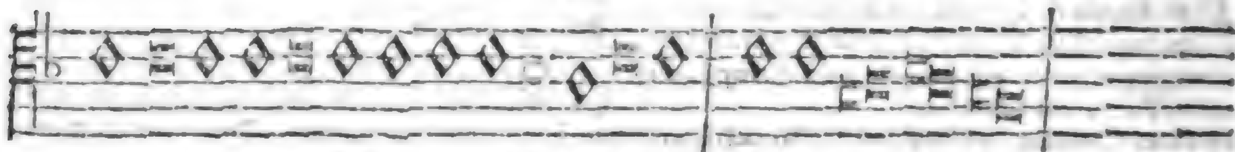

Natiuitas Domini nostri Iesu Christi secundum carnem.

Quod sequitur, in tono Lectionis consuete.

F I N I S.

INDEX NOMINVM
OMNIVM SANCTORVM,

Qui in hoc Martyrologio continentur, ordine Alphabetico descriptus.

A

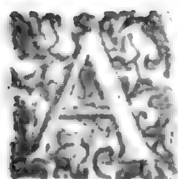
Aron sacerdos, in Monte Hor. 1. Iul.
Aaron mar. in Brittania sub Diocletiano, infra cum Iulio 1. Iul.
Abachum mar. Romæ sub Claudio, inf. cum Mario. 19. Ian.
Abdias propheta, Samariæ. 14. Iun. & 19. Nouemb.
abdiesus diaconus mar. sub Sapore, infra in, Martyres plurimi in Perside. 22. Apr.
abdon & Sennen mar. Romæ sub Decio 30. Iul.
abedechalas presbyt. & mart. in Perside sub Sapore, infra cum Symeone 21. Apr.
abercius episc. Hieropolitan. 22. Octob.
abibonis inuentio 3. Aug.
abibus diaconus mar. Edessæ sub Lucio, 15. Nou.
abilius episcopus Alexandrin. 22. Febr.
abraham eremita in Syria. 16. Mar.
abraham confessor Aruernis. 15. Iun.
abraham Patriarcha 9. Oct.
abrahamitæ monachi mar. Constantinopoli sub Theophilo, 8. Iul.
absalon mar. Cæsareæ, infra cum Lucio, 2. Mar.
abudemius mar. sub Dioclet. in Thenedo, 15. Iul.
abundantius mar. infra cum Leone, 1. Mar.
abundantius diaconus mar. Romæ, sub Dioclet, infra cum Abundio, 16. Sept.
abundius mar. Romæ, infra cum Alexandro, 27. Febr.
abundius episc. Comensis, 2. Apr.
abundius mansionarius Eccles. S. Petri Romæ, 14. Apr.
abundius presbyt. & mart. Cordubæ, 11. Iul.
abundius mar. Romæ sub Valeriano, infra cum Irenæo, 26. Augusti.
abundius presbyt. Abundantius diaconus, Marcianus, & Ioannes mart. Romæ sub Dioclet. 16. Septemb.
abundius diaconus mar. sub Dioclet. infra cū Carpophoro, 10. Decemb.
abundius mar. sub Numeriano, infra cum Iusto, 14. Dec.
acacius presbyt. & mar. Sebastæ sub Dioclet. infra cum Hircanarcho, 27. Nou.
achatius centurio mar. Constantinopoli sub Diocle. 8. Mai.
acatius episcopus Amidæ, 9. Apr.
acatius martyr. Prusæ, infra cum Patricio, 28. Apr.
acatius mar Mileti sub Licinio, 28. Iul.
acatius mar. Puteolis sub Dioclet. infra cum Ianuario, 19. Septemb.
accursius mart. in Africa, infra cum Berardo, 16. Ian.
acepsimas episc. mar. sub Sapore, infra in, Martyres plurimi in Perside, 22. Apr.
achillas episcopus Alexandrin. 7. Nou.
Achilleus diaconus mar. Vallentiæ in Gallia, infra, cum Felice, 23. Apr.
achilleus mar. Romę, infra cum Nereo, 12. Mai.
acindinus mart. sub Dioclet. infra cum Victore, 20. Apr.
accindinus, Pegasius, Aphthonius, Elpidephorus, Anempodistus, & socii mar. in Perside 2. Nouemb.
ascisclus & Victoria mart. Cordubæ sub Diocletiano, 17. Nouemb.
adalbertus episcopus. Pragensis martyr. 23. Apr.
adauctus mar. Romæ sub Diocletiano, infra cum Felice, 30. Aug.
adaucus mar. in Phrygia cum alijs plurimis sub Maximino, 7. Febr.
Adelbertus confessor in Holandia, 25. Iun.
adelphus episcopus Metensis, 29. Aug.
aderitus episcopus Rauennæ, 27 Sept.
adiutor confessor in Campania sub Vuandalis, infra cum Prisco, 1 Sept.
aiutor mar. in Africa, infra cum Victore, 18. Dec.
adiutus mar. in Africa, infra cū Berardo, 16. Ian.
adiutus abbas, Aurelianis, 19. Dec.
ado episcopus Viennen. 16. Dec.
adria mar. Romæ sub Valeriano, infra cum Eusebio, 2. Dec.
adrio, Victor, & Basilla mart. Alexādriæ 17. Mar.
aduentor mart. Taurini sub Maximiano, infra cū Octauio, 20. Nou.
adolphus & Ioannes mar. Cordubæ, 27. Sept.
aedesius mar. Alexandriæ sub Maximino, 8. Apr
aegidius abbas in prouincia Narbonensi, 1. Sept.

Aemiliana

Aemiliana virgo Romæ, 5. Ian.
Aemiliana mart. Romæ, 30. Iun.
Aemilianus mar. in Armenia, infra cum Dionysio. 8. Febr.
aemilianus miles, Tertulla, & Antonia uirg. & mulier quedam cum duobus filijs mar. in Numidia sub Valeriano, 29. Apr.
Aemilianus mart. Dorostori sub Iuliano, 18. Iul.
Aemilianus episcopus Cyzici, 8. Aug.
aemilianus episcopus Vercellen. 11. Sept.
aemilianus confessor Rhedonensis, 11. Oct.
aemilianus presbyter Turiasonen. 12. Nou.
aemilianus mar. in Africa sub Hunnerico, infra cum Dionysia, 6. Dec.
aemilius mar. in Africa, infra cum Casto, 22. Mai.
aemilius, Felix, Priamus, & Lucianus mar. in Sardinia, 28. Mai.
aemilius mar. Capuę, infra cum Marcello, 6. Oct.
aetherius episcopus mart. in Chersoneso, infra cũ Basilio, 4. Mart.
aetherius episcopus Viennensis. 14. Iuni.
aetherius mar. sub Dioclet. 18. Iun.
aetherius episcopus Antisiodoren. 27. Iul.
afra mar. Brixiæ sub Hadriano, 24. Mai.
afra mar. Augustæ, 5. Aug.
africanus mart. in Africa sub Decio, infra cũ Tarentio, 10. Apr.
agabius episcopus Veronen. 4. Aug.
agabus propheta Antiochiæ 15. Febr.
agape & Chioniæ uirg. mar. Thessalonicæ sub Diocl. 3. Mart. 3.
agapes mar. infra cum Donato, 25. Ian.
agapes virgo & mar. Interamne, 15. Febr.
agapes virgo mar. Nicomediæ sub Dioclet. infra cum Inde, 28. Dec.
agapitus episcopus Rauennæ, 16. Mart.
agapitus episcopus Synnade, 24. Mart.
agapitus diaconus mart. Romæ sub Valeriano, infra cum Xysto, 6. Aug.
agapitus mar. Prænestę sub Aureliano, 18. Aug.
agapitus Papa. 20. Sept.
agapitus mart. Heracleæ, infra cũ Basso, 20. Nou.
agapius mar. Cæsareæ sub Dioclet. infra cum Timolao, 24. Mart.
agapius mar. infra cum Aphrodisio, 28. Apr.
agapius & Secundinus episcopi & mar. Cirthæ in Numidia sub Valeriano, 29. Apr.
agapius mar. in Palæstina sub Dioclet. infra cum Timotheo, 19. Aug.
agapius mart. Edessæ sub Maximiano, infra cum Bassa; 21. August.
agapius episcopus Nouarien. 10. Sept.
agapius mart. Romæ sub Hadriano, infra cum Eustachio, 20. Sept.
agapius mart. Sebastæ sub Licinio, infra cũ Carterio, 2. Nouemb.
agapius mar. Cæsareæ sub Maximino, 20. Nou.
agatha virgo mar. Catanæ sub Decio, 5. Febr.
agathangelus mar. Ancyræ, 23. Ian.
agatho Papa Romæ, 10. Ian.
agatho exorcista mar. infra cum Cyrione, 14. Feb.
agatho & Triphina mar. in Sicilia, 5. Iul.
agatho mar. Alexandriæ sub Decio, 7. Dec.
agathoclia ancilla mar. 17. Sept.
agathodorus episcopus mart. in Chersoneso, infra cum Basilio. 4. Mart.
agathodorus mar. Pergami sub Antonino, infra cum Carpo. 13. Apr.
agathonica mar. Pergami sub Antonino, infra cũ Carpo, 13. Apr.
agathonica virgo & mart. Carthagine, infra cum Bassa. 10. August.
agathonicus, Zoticus, & socij mart. Nicomediæ sub Maximiano, 22. Aug.
agathopodes diaconus & Theodulus lector mar. Thessalonicæ sub Maximiano, 4. Apr.
agathopodes diac. Antiochiæ, infra cum Philone, 25. Apr.
agathopus mart. in Creta sub Decio, infra cum Theodulo, 23. Dec.
agericus episcopus Virodunen. 1. Dec.
aggæus mar. Bononiæ sub Maximiano, infra cum Hermete, 4. Ianu.
aggæus propheta, 4. Iul.
agileus mar. Carthagine, 15. Oct.
aglibertus mar. Parisijs inf. cũ Agoardo, 24. Iun.
agnes uirgo mar. Romæ, 21. Ian.
Secundo, 28. eiusd.
agnes virgo in Montepolitiano, 20. Apr.
agnellus abbas Neapoli, 14. Dec.
agoardus & Aglibertus cum alijs innumeris mar. Parisijs, 24. Iun.
agricola episcopus Cabilonen. 17. Mar.
agricola mar. Bononiæ, infra cum Vitale, 4. Nou.
agricola mar. in Pannonia, 3. Dec.
agricola mar. Rauennæ sub Maximiano, infra cũ Valentino, 16. Dec.
agrippina virgo mar. Romæ sub Valer. 24. Mai.
agrippinus episcopus Neopolitan. 9. Nou.
agritius episcopos Treuirensis, 13. Ian.
aichardus abbas, 15. Sept.
aidanus episcopus Lindisfarnen. 31. Aug.
aigulphus abbas Lerinẽsis, & socij monachi mar. 3. Sept.
aithalas presb. & mar. sub Sapore, infra in, Martyres plurimi in Perside 22. Apr.
albanus mar. Maguntiæ, 21. Iun.
albanus, & miles quidam mar. in Britannia sub Dioclet. 22. Iun.
albertus ord. Carmelit. in Sicilia, 7. Aug.
albertus episcopus Lodicen. mart. 21. Nou.
albina virgo mar. Formijs sub Decio, 16. Dec.
albinus episcopus Brixien. 5. Febr.
albinus episcopus Andegauen. 1. Mar.

albinus episcopus Lugdunen. 15. Sept.
aldegundes uirgo in Hannonia, 30. Ian.
aldelmus episcopus Schireburgensis, 25. Mai.
alexander episcopus Firmanus mar. 11. Ian.
alexander senex mar. sub Decio, 30. Ian.
alexander & alij xxxviij. mar. Romæ, 9. Febr.
alexander mar. in Cypro, infra cum Ammonio, 9. Feb.
alexander mar. Ostiæ sub Diocl. infra cum Maximo 18. Feb.
alexander episcopus Alexandrinus, 26. Febr.
alexander, Abundius, Antigonus, & Fortunatus mar. Romæ, 27. Febr.
alexander, mart. Apameæ sub Antonino, infra cũ Cato, 10. Mar.
alexander & Theodorus mar. Romæ, 17. Mar.
alexander episcopus & mar. Cæsareæ sub Decio, 18. Mar.
alexander miles mart. Driziparæ sub Maximiano, 27. Mart.
alexander mar. Cæsareæ sub Valeriano, infra cum Prisco, 28. Mart.
alexander, & alij xxxiiij. mar. Lugduni sub Antonino, 24. april.
alexander Papa, Euentius, & Theodulus presbyteri & mar. Romæ sub Traiano, 3. Mai.
alexander, miles & antonina virgo mar. Constantinopoli sub Maximino. 3. Mai.
alexander mar. Edessæ sub Numeriano, infra cũ Thalalæo, 20. Mai.
alexander mar. annaniæ, infra cũ Sisinio, 29. Mai.
alexander mar. Lugduni sub antonino, infra cum Photino, 2. Iun.
alexander episcopus Veronen 4. Iun.
alexand mar. Nouioduni, infra cũ amantio, 6. Iun.
alexander episcopus Fesulan. mar. 6. Iun.
alexander mar. Alexandriæ sub Iuliano, infra cũ Patermuthio, 9. Iul.
Alexander mart. Romæ sub Antonino, infra in Septem fratres, 10. Iul.
alexander miles mar. Massiliæ, inf. cum Victore, 22. Iul.
alexander mar. Perge sub Dioclet. infra cum Leotio. 1. Aug.
alexander Carbonarius, episcopus Comanæ & mar. 11. Aug.
alexander episcopus Constantinop. 28. Aug.
Alexander mar. in Sabinis, inf. cum Hyacintho. 9. Sept.
alexander episcopus & mar. Romæ, sub Antonino 21. Sep.
alexander mar. anthiochiæ, infra cum Marco, 28. Sept.
alexander mar. infra cum Victore 17. Oct.
alexander episcopus, Heraclius miles, & socij mar. 28. Oct.
alexander mar. Thessalonicæ sub Maximiano. 9. Nou.
alexander mar. Corinthi sub Iuliano 24. Nou.
alexander mar. Alexandriæ sub Decio, infra cum Epimacho, 12. Dec.
alexandra, Claudia, Ephrasia, Matrona, Iuliana, Euphemia, Theodosia, Derphuta, & eius soror. mart. in Paphlagonia, 20. Mart.
alexandra uirgo mart. ancyræ, infra cum Theodoto. 18. Mai.
alexandri duo mar. Cæsareæ sub Dioclet. infra cũ Timolao, 24. Mar.
alexius confessor. Romæ 17. Iul.
alipius episcopus Tagasten. 15. aug.
almachius mar. Romæ. 1. Ianu.
alodia virgo mar. in Hispania, infra cum Nunilone, 22. Octob.
alphæus & Zacchæus mar. in Palæstina sub Dioclet. 17. Nou.
alphius Philadelphus & Cyrinus mar. in Sicilia, 10. Mai.
alphius mar. Antiochiæ infra cũ Marco, 28. Sept.
alpinianus presbyter Lemonicis, infra cum Martiale, 30. Iuni.
amandus episcopus Traiecten. 6. Febr.
amandus episcopus Burdegalen. 18. Iun.
amantius mar. Romæ, infra cum Zotico, 10. Febr.
amantius diaconus Gandauensis, 19. Mart.
amantius episcopus Comensis, 8. Apr.
amantius, Alexander, & socij mar. Nouioduni, 6. Iun.
amantius mar. Romæ sub Hadriano, infra cũ Getulio, 10. Iuni.
amantius presbyter Tuderti 26. Sept.
amantius episcopus Ruthenorum, 4. Nou.
amaranthus, mar. abligen. 7. Nou.
amator, Petrus & Ludouicus mar. Cordubæ, 30. April.
amator episcopus Antisiodoren. 1. Mai.
amator episcopus Augustodunen. 26. Nou.
amatus episcopus Nusci, 31. Aug.
amatus episcopus Senonen. 13. Sept.
amatus abbas monast. Romarici 13. Sept.
ambicus, Victor, & Iulius mar. Micomediæ, 3. Dec
ambrosius episcopus Mediolanen 4. Apr.
Eiusdem ordinatio in episcopum, 7. Dec.
ambrosius centurio mart. Ferentini sub Dioclet. 16. Aug.
ambrosius episcopus Caturcen. 6. Oct.
ambrosius abbas monast. Agaunen. 2. Nou.
amelberga uirgo Gandaui 10. Iul.
ammia, Cæsareæ, infra cum Theodoto 31. Aug.
ammianus mar. sub Maximiano, infra cum Theodoro, 4. Sept.
ammon diaconus, & Virgines xl. mar. Heracleæ sub Licinio. 1. Sept.
ammon, Theophilus, Neoterius, & alij xxij. mart. Alexandriæ. 8. Septembsis.

ammon,

Ammon, Zenon, Ptolomæus, Ingen, & Theophilus milites mar. Alexandriæ, 20. Dec.
Ammonaria uirgo, Mercuria, Dionysia, & ammonaria mar. Alexandriæ sub Decio, 12. Dec.
Ammonius miles mar. in Ponto, infra cum Moseo. 18. Ian.
ammonius & Alexander mar. in Cypro. 9. Febr.
ammonius infans mart. Alexandriæ, infra cũ Modesto, 12. Febr.
ammonius mar. Alexandriæ, inf. cum Dionysio. 14 Febr.
ammonius lector mar. Pentapoli, infra cum Theodoro, 26. Mart.
ammonius mar. Alexandriæ sub Maximino, inf. cum Fausto. 26 Sept.
amos propheta in Palestina, 31. Mart.
ampelius mar. in Africa sub Dioclet. infra cum Saturnino. 11 Febr.
ampelus & Caius mar. Messanæ. 20. Nou.
amphianus mar. Cæsareæ sub Maximino. 2. Apr.
amphilochius mar. infra cum Phileto 27. Mar.
amphilochius episcopus Iconii. 23. Nou.
amphion episcopus in Cilicia, confessor sub Maximino, 12. Iuni.
ampliatus, Vrbanus, & Narcissus mar. 31. Oct.
anacharius episcopus Antisiodoren. 25. Sept.
anacletus Papa mar. Romæ, 13. Iul.
ananias mar. Damasci. 25. Ianu.
ananias presby. mar. in Perside sub Sapore, infra cum Symeone, 21. Apr.
ananias mar. Arbele in Persia. 1. Dec.
ananias, Azarias, & Misael in Babylonia, 16. Dec.
anastasia mar. Romæ sub Nerone, infra cum Basilissa, 15. Apr.
anastasia senior uirgo, & Cyrillus mar. Romæ sub Valeriano 28. Oct.
anastasia mar. cum cclxx. in insula Palmaria sub Dioclet. 25. Dec.
anastasii duo mar. sub Constante, infrà cum Maximo, 13. Aug.
anastasius mar. Antiochiæ sub Dioclet. infra cũ Basilissa. 9. Ian.
anastasius monachus, & socii. Suppentoniæ, 11. Ianuar.
anastasius Persa monachus mar. cum LXX. sociis sub Cosroa 22. Ianu.
anastasius Cinaita episcopus Antiochenus, 21. April.
anastasius Papa Romæ. 27. Apr.
anastasius, & socii mar. Camerini sub Decio, 11. Mai.
anastasius episcopus Brixien. 20 Mai.
anastasius episcopus Papien. 30 Mai.
anastasius, Felix, & digna mar. Cordubæ. 14. Iuni.
anastasius mar. Argentomachi, inf. cum Marcello, 29. Iun.
anastasius episcopus Interamnen. 17. Aug.
anastasius mar. Salone sub Aureliano, 21. Aug.
anastasius mar. Aquileiæ. 7. Sept.
anastasius presbyter, Placidius, Gennesius, & socii mar. 11. Octob.
anastasius mar. 5. Dec.
anastasius mar. Nicomediæ, infra cum Ciriaco, 19. Dec.
anastasius episcopus Antiochenus & mart. 21. Decemb.
anathalon episcopus Mediolan. 25. Sept.
anatolia uirgo, & Audax mar. Thoræ sub Decio. 9. Iu.
anatolius mar. inf. cum Photina, 20. Mart.
anatolius episcopus Laodiceæ. 3. Iul.
anatolius mar. Nicææ. sub Maximino, infra cum Eustachio. 20. Nou.
andeolus subdiaconus mar. in Gallia sub Seuero. 1. Mai.
andochius presbyter, Thyrsus diaconus, & Felix mar. Augustoduni. 24. Sept.
andreas episcopus Florentin. 26. Febr.
andreas mart. in Hellesponto, infra cum Petro. 15. Mai.
andreas, & socij milites mart. in Cilicia sub Maximiano 19. Aug.
andreas presb. mart. Constantinopoli sub Leone Isaurico, inf. cum Hypatio, 29. aug.
andreas, Ioannes, Petrus, & Antonius martyr. in Africa, 23. Sept.
andreas Cretensis monachus mar. sub Copronymo. 17 Oct.
andreas monachus mar. Constantinopoli sub Copronymo, infra cum Stephan. 28. Nou.
andreas apostolus mar. in achaia. 30. Nou.
Eiusdem Vigilia. 29. Nou.
Eiusdem Translatio Constantinopoli. 9 Mai.
andronicus & athanasia Hierosolymis. 9. Oct.
andronicus mar. Tarsi sub Dioclet. infra cũ Tharaco, 11. Oct.
anectus mar. Corinthi sub Decio, inf. cum Codrato, 10 Mar.
anectus mar. Cæsareæ sub Dioclet. 27 Iun.
anempodistus mar. in Perside, supra cum acindino, 2. Nou.
anesius mart. in africa, infra cum Theodulo. 31. Mart.
angelus presb. ord. Carmel. in Sicilia. 5. Mai.
angelus mart. in Mauritania, infra cum Danieso, 13. Oct.
anianus episcopus alexandrinus. 25. apr.
anianus diaconus mar. antiochiæ, infra cum Demetrio, 10. Nouemb.
anianus episcopus aurelien. 17. Nou.
anicetus Papa & mart. Romæ sub Antonino. 17 Apr.
anicetus, Photinus, & alij plures mar. Nicomediæ sub Dioclet. 12. aug.

Anua

Anna mater B. Mariæ virg. 26. Iul.
anna prophetissa Hierosolymis, 1. Sep.
annon episcopus Colonien. 4. Dec.
annuntiatio B. Mariæ virg. 25. Mar.
ansanus mar. sub Dioclet. Senis, 1. Dec.
ansbertus episcopus Rhotomagen. 9. Febr.
anscharius episcopus Bremensis, 3. Febr.
anselmus episcopus Mantuan. 18. mar.
anselmus episcopus Cantuarien. 21. apr.
ansouinus episcopus Camerini, 13. mar.
anterus Papa & mar. Romæ sub Iulio Maximino, 3. ian.
anthelmus episcopus Belliceen. 26. iun.
anthes mar. Salerni sub Diocletia. infra cum Fortunato, 28. aug.
anthia mart. Messanæ sub Hadriano, infra cum Eleutherio, 28. apr.
anthimus episcopus Nicomedien. mart. sub Diocletia. cum vniuerso fere suo grege, 27. apr.
anthimus presbyt. mart. Romæ sub Dioclet. 11. Mai.
anthimus mar. Aegeæ sub Diocl. infra cum Cosma, 27. Sept.
antholianus Mar. Aruernis, 6. Febr.
anthusa virgo Constantinopoli sub Copronymo, 27. iul.
anthusa senior mart. Tarsi sub Valeriano, infra cum Athanasio, 22. aug.
anthusa iunior mar. 27. aug.
antidius episcopus Vesontin. mart. 25. iun.
antigonius mar. Romæ, supra cum Alexandro, 27. Febr.
antinogenes mart. Emeritæ sub Dioclet. inf. cum Victore, 24. iul.
antiochus tribunus mart. Cæsareæ, infra cum Nicostrato, 21. Mai.
antiochus & Cyriacus mar. Sebastæ, 15. Iul.
antiochus episcopus Lugdunen. 15. Octob.
antiochus mar. in Sardinia sub Hadriano. 13. dec.
antipas mar. Pergami sub Domitiano, 11. apr.
antonia virgo mar. Cirthæ sub Valeriano, supra cum Aemiliano, 29. apr.
antonia mar. Nicomediæ, 4. Mai.
antonina mar. sub Diocl. 1. Mar.
antonina virgo mart. Constantinopoli sub Maximiano, supra cum Alexandro milite, 3. Mai.
antonina martyre Niceæ sub Diocletiano, 12. Iun.
antoninus abbas Casinensis, Surrenti, 14. ian.
antoninus mar. sub Dioclet. inf. cum Victore, 20. apr.
antoninus mar. Romæ sub Dioclec. inf. cum Marcellino Papa, 26. apr.
antoninus episcopus Florentinus, 2. mai.
antoninus mar. infra cum Lucia, 6. Iul.
antoninus mart. Romæ sub Gallieno, infra cum Lucilla, 29. Iul.
antoninus mar. Romæ, 22. aug.
antoninus mar. Pamiæ, 2. Sept.
antoninus puer mart. Capuæ, infra cum Aristeo, 3. Sept.
antoninus ex legione Thebæorum mar. Placentiæ, 30. Sept.
antoninus episcopus Mediolanen. 31. oct.
antoninus, Zebina, Germanus, & Ennatha virgo mar. Cæsareæ sub Maximino, 13. Nou.
antonius presb. & mar. Antiochiæ sub Dioclet. infra cum Basilissa, 9. ian.
antonius abbas in Thebaide. 17. ian.
antonius, merulus, & Ioannes monachi Romæ, 17. ian.
antonius episcopus Constantinop. 12. Febr.
antonius mar. Alexandriæ, inf. cum Basso, 14. feb.
antonius Lusitanus ord. Min. Patauii, 13. iun.
antonius mart. in Africa, supra cum Andreæ, 23. Sept.
antonius mart. ancyræ sub Iuliano, inf. cum Melasippo, 7. Nou.
antonius mart. Romæ sub Valeriano, infra cum Irenæo. 5. dec.
anysia mar. Thessalonicę, 30. dec.
anysius episcopus Thessalonien. 30. dec.
apelles & Luci9 Christi discipuli, Smyrnę, 22. apr.
apellius, Lucas, & Clemens mar. 10. Sept.
aphraates Anachorita in Syria, 7. apr.
aprodisius mart. in Africa, infra cum Petro, 14. mar.
aphrodisius, Catilipus, Agapius, & Eusebius mar. 28. apr.
aphrodisius presb. & alij 30. mart. Alexandriæ, 30. apr.
apthonius mart. in Perside, supra cum Acindino, 2. Nou.
apodemius mar. infra in xviii. mar. Cæsaraugust. 16. apr.
appollinaris uirgo, 5. ianu.
apollinaris episcopus Hierapolitan. 8. ian.
apollinaris mar. in Africa, infra cum Cyriaco, 21. iuni.
apollinaris episcopus Rauennæ mar. sub Vespasiano. 23. iul.
apollinaris mar. Rhemis, inf. cum Timotheo, 23. aug.
apollinaris episcopus Valentiæ in Gallia, 5. Octobris.
apollo, isacius, & Crotates mar. sub Diocletia. 21. apr.
apollonia virgo mart. Alexandriæ sub Decio, 9. Febr.
apollonius mar. interamnæ, infra cum Proculo, 14. Febr.
apollonius diaconus mar. antinoi. infra cum Philemone, 8. Mar.
apollonius, & Leontius episcopi. 19. mar.

Apollonius mar. in ægipto sub maximiano inf. cũ marciano, 5. apr. & iun.
Apollonius presb. & alii quinque mart. Alexandria sub Maximino. 10. apr.
Apollonius Senator mar. Romæ sub Commodo. 18. apr.
apollonius episcopus Brixien. 7. Iul.
apollonius mar. Iconii. 10. Iul.
apollonius & Eugenius mar. 23. Iul.
apparitio S. Michaelis archangeli. 8. Mai.
apphias mar. Colossis sub Nerone, infra cum Philemone, 22. Nou.
appianus mar. Alexandriæ, infra cum Mansueto. 30. dec.
apronianus mar. romæ, 2. Febr.
aprus episcopus Tullensis, 15. Sep.
apuleius mart. romæ, infra cum marcello, 7. Oct.
aquila mar. in mauritania inf. cum Seueriano, 23. ianuar.
aquila mar. infra cum Domitio, 23. mar.
aquila mar. in Thebaide, 20. mai.
aquilla & Priscilla in Asia, 8. iul.
aquila mar. Philadelphiæ, inf. cum Cirillo, 1. aug.
aquilina virgo mart. in Palestina sub Dioclet. 13. iuni.
aquilina mart. in Licia, infra cum Niceta, 24. iul.
aquilinus, Geminus, Eugenius, marcianus, Quinctus, Theodotus, & Triphon mar. in Africa, 4. ianu.
aquilinus presb. mar. mediolani, 29. ianu.
aquilinus, Geminus, Gelasius, magnus, & Donatus, mar. Forosempronii, 4. Febr.
aquilinus & Victorianus mar. in isauria, 16. mai.
aquilinus mart. Nouioduni, infra cum Heradio, 17. mai.
aquilinus mar. carthagine, inf. in Scillitani mart. 17. iul.
aquilinus episcopus Ebroicensis, 19. Oct.
arabia mar. Nicææ, inf. cum Theuseta, 13. mar.
arator presb. Fortunatus, Felix, Siluius, & Vitalis mar. Alexandriæ, 21. apr.
arbogastus episcopus argentoraten. 21. iul.
arcadius mar. 12. ianu.
arcadius episcopus mar. in chersoneso, infra cum Basilio, 4. mar.
arcadius, Paschasius, Probus, & Eutichianus mar. & paulillus puer in Africa, 13. Nou.
archelaus, cirillus, & photius mar. 4. mar.
archelaus diaconus mar. Ostiæ sub Alexandro, infra cum Quiriaco, 23. aug.
archelaus episcopus in mesopotamia, 26. dec.
archippus B. pauli commilito, 20. mar.
arcontius capuæ, infra cum Quincto, 5. Sep.
ardali on mimus mar. 14. apr.
aresius, Ragatus, & alii 15. mart. in Africa, 10. iun.
aretas, & alii DIIII mar. Romæ, 1. Oct.
aretas, & socii CCCXL. mart. & mulier cum filio paruulo, apud Homeritas. 24. Oct.
aretius & Dacianus mar. Romæ, 4. iuni.
argeus, Narcissus, & marcellinus mart. in Ponto sub Licinio. 2. ian.
argimirus monachus mar. cordubæ, 28. iun.
ariadna mar. in phrigia sub Hadriano, 17. Sep.
arianus preses Theoticus, & alii tres mart. Antinoi. 8. mar.
aristarchus episcopus Thessalonicen. mar. sub Nerone. 4. aug.
aristeus episcopus capuan. & Antoninus puer mar. 3. Sep.
aristides atheniensis, 31. aug.
aristion discipulus de lxxii. 22. Febr.
aristobolus apostolorum discipulus & mart. 15. mart.
ariston, & crescentianus, Eutichianus, Vrbanus, Vitalis, Iustus, Felicissimus, Felix, marcia, & Simphorosa mart. in campania sub Diocletia. 2. iul.
aristonicus mart. melitine, inf. cum Hermone, 19. apr.
armentarius episcopus papien. 30. ian.
armogastes, mascula, & Saturus mar. in africa sub Ceiserico, 29. mar.
arnulphus episcopus metensis, 18. iul.
arnulphus episcopus Suessionen. 15. aug.
arsacus confessor Nicomediæ, 16. aug.
arsenius diaconus, eremita in ægipto, 19. iul.
arsenius mar. alexandriæ sub Decio inf. cum Herone. 14. dec.
artemius, candida, & paulina mart. Romæ, 6. iuni.
artemius dux, mart. antiochię sub iuliano, 20. Octob.
artem in presb. mart. Laodiceæ sub Diocletian. 8. Oct.
asaphus episcopus, & Vualburga virgo in anglia. 1. mai.
asclas mar. antinoi. 23. ianu.
asclepiades episcopus antiochensis, mart. sub macrino, 18. oct.
asclepiodotus mar. Hadrianopoli sub maximiano infr. cum maximo, 15. Sept.
asella virgo Romæ. 6. dec.
aspren episcopus Neapolitan. 3. aug.
assumptio beatæ mariæ virg. 15. aug.
Eiusdem Vigilia, 14. aug.
Eiusdem octaua, 22. aug.
austeria uirgo mart. bergomi sub Diocletiano, 10. aug.
asterius senator mar. cęsareæ sub Valeriano, inf. cum marino, 3. mar.
asterius mart. Edessæ sub Numeriano, infra cum Thalaleo, 20. Mai.
asterius episcopus Petræ, confess. sub constantino, 10. iun.

asterius.

asterius mar, aegeæ sub Dioclet. infra cum claudio, 23. aug.
asterius presbyter mar. Ostia sub Alexandro, 21. Octob.
astius episcopus & mart. in macedonia sub Traiano, infra cum peregrino, 7. iul.
asyncritus apostolorum discipulus. inf. cum Herodione, 8. apr.
athanasia vidua, in ægina. 14. aug.
athanasia, Hierosolimis supra cum Andronico, 9. Oct.
athanasius commentariensis mart. in cicilia sub Dioclet. infra cum Zosimo. 3. ianu.
athanasius episcopus alexandrinus. 2. mai.
athanasius diaconus mar. Hierosolimis, 5. iul.
athanasius episcopus Neapolitan. 15. iul.
athanasius episcopus Tarsensis & anthusa senior cum duobus seruis mart. sub Valeriano, 22 august.
athenodorus episcopus Neocæsareæ mart. sub Valeriano, 12. Oct.
athenodorus mart. in mesopotamia sub Diocl. 11. Nou.
athenogenes Theologus mart. in Ponto, 18. ian.
athenogenes episcopus seballæ mar. cum x. discipulis sub Dioclet. 16. iul.
attalas abbas Luxonien. 10. mar.
attalus marty. Lugduni sub Antonino infra cum photino. 2. iuni.
attalus mar. Catanæ. infra cum Stephano. 31. dec.
atticus in Phrygia. 6 nou.
attilanus episcopus Zamorensis. 5. Oct.
attius mar. Perge sub Dioclet. inf. cum Leontio 1. aug.
auctus, Taurio, & Thessalonica mar. Amphipoli. 7. nou.
audactus presb. mar. Venusiæ sub Dioclet. infra cum Felice. 24 Oct.
audas episcopus, viij. Presbyteri, ix diaconi, & vij. uirgines mar. in Perside sub Isdegerde, 16. mai.
audax mart. Thoræ sub Decio sup. cum Anatolia, 9. iul.
audfax mart. Romæ sub Claudio, infra cum Mario. 19. ian.
audoenus episcopus Rhotomagen. 24 aug.
audomarus episcopus in pago Taruanensi, 9. sep.
auentinus confessor Trecis. 4 febr.
augulus episcopus Augustæ, & mar. 6. Febr.
augurius diaconus & mar. Tarracone sub Gallieno, infra cum Fructuoso, 21. ian.
augustalis episcopus in Gallia. 7. sept.
augustinus mart. Nicomediæ, inf. cum Flauio. 7. Mai.
augustinus episcopus Cantuarien. 26 mai.
augustinus Hipponen. episc. Eccl. Doct. 28. aug.
Eiusdem Conuersio 5. mai.
Eiusdem Translatio Papiæ 28. febr.
augustus mart. Nicomediæ infra cum Flauio. 7. mai.
augustus confessor in Campania, inf. cum Prisco, 1. sept.
augustus presbyter Bituricen. 7. oct.
auitus mar. in Africa, 27. ian.
auitus episcopus Viennen. 5. febr.
auitus presbyter Aurelianen. 17. iun.
aurea virgo mar. Cordub. 19. iul.
aurea virgo mar. Ostiæ, 24. aug.
aurea virgo Luteriæ, 4. oct.
aurelia & Neomisia virgines Anagniæ, 25. sept.
aurelia virgo, Argentorati, 15. oct.
aurelia mar. Romæ sub Valeriano, infra cum Eusebio, 2. dec.
aurelianus episcopus Arelaten. 16. iun.
aurelius mar. Cordubæ, inf. cum Georgio. 27. iul.
aurelius, Parisijs, infra cum Georgio. 20. oct.
aurelius & Publius episc. & mar. in Asia, 12. nou.
aureus, Iustina, & alij mar. Maguntiæ, 16. iun.
auspicius episcopus Treuiren. 8. iul.
austreberta virgo Rhotomagen. 10. febr.
austregisilus episcopus Bituricen 20. mai.
austremonius episcopus Aruenen. 1. nou.
austriclinianus presbyter Lemouicis infra cum Martiale 30. iun.
autbertus episcopus Cameracen 13. dec.
autonomus episcopus in Bithynia mar. sub Dioc. 12. sept.
auxanus episcopus Mediolanen 3. sept.
auxentius abbas in Bithynia, 15. feb.
auxentius mart. in Armenia sub Dioclet. infra cũ Eustratio 13. dec.
auxentius episcopus Mopsuestiæ confess. sub Licinio, 18 dec.
auxibius episcopus Solij, 19. febr.
auxilius mar. Antiochiæ, infra cum Basileo, 27. nouemb.
azadanes diaconus mart. sub Sapore, infra in martyres plurimi in Perside, 22. apr.
azades eunuchus mar. sub Sapore infra in Martyres plurimi in Perside, 22. apr.
azarias in Babylonia supra cum Anania. 16. dec.
azas, & 150. milites mar. in Isauria sub Dioclet. 19. nouemb.

B

Babylas episcopus Antiochenus, Vrbanus, Prilidianus, & Epolonius mar. sub Decio. 24. ianu.
Bacchus mar. Augustæ Euphratesiæ infra cum Sergio 7. oct.
Baiulus marty. Romæ infra cum Liberato, 10. decemb.
Balbina virgo Romæ 31. mar.
Baldomerus confessor Lugduni 27. febr.

Barachisius mart. in Persia sub Sapore infra cum Iona.29.Mart.
barbara virgo mart. Nicomediæ sub Maximino.4. Dec.
barbatianus presbyter Rauennæ.31.Dec.
barbatus episcopus Beneuentan.19.Febr.
barbea mar. Edessæ sub Traiano.29 Ianu.
bardomianus, Eucarpus, & alij xxvj mart. in Asia. 25.sep.
Barlaam mar. Cæsareæ.19.Nou.
barlaam & Iosaphat in India 27.Nou.
barnabas Apostolus, in Cypro 11.iuni.
barontius & Desiderius confessores, Pistorij. 25. Mart.
barsabas mar. in Perside 11.Dec.
barsanuphius Anachorita in Palæstina 11.apr.
barsen episcopus Edessæ cõfessor sub Valente.30. Ianu.
barsimæus episcopus Edessæ mar. sub Traiano. 30.ianu.
Bartholomæus Apostolus, in Armenia.25.aug.
Eiusdem Vigilia 24.aug.
bartholomæus abbas Cryptæ ferratæ.11.No.
barula puer mar. Antiochiæ sub Galerio infra cũ Romano.18.Nou.
basileus mart. Romæ sub Valeriano. infra cum Iouino.2.Mart.
basileus mar. in Hispania inf. cũ Epitacio 23. Mai.
basileus episcopus Antiochenus, Auxilius, & Saturninus mar.27.Nou.
basilianus mar. Laodiceæ inf. cum Theotimo, 18. Dec.
basilides, Tripos, Mandal, & alij. xx. mar. Romæ sub Aureliano.10.iuni.
basilides, Cyrinus, Nabor, & Nazarius mar. Romæ sub Dioclet.12.iuni.
basilides mar. Alexandriæ sub Seuero.30. iuni.
basilides mar. in Creta sub Decio infra cũ Theodulo 23.Dec.
basiliscus mart. sub Maximiano infra cum Cleonico 3.mar.
basiliscus mar. in Ponto sub Maximiano.22. Mai.
basilissa uirgo mar. Antiochiæ sub Dioclet. infra cum Iuliano.9.Ianu.
basilissa mar. infra cum Callinica.22.Mart.
basilissa & Anastasia mar. Romæ sub Nerone. 15. apr.
basilissa uirgo mar. Nicomediæ sub Diocle.3.sept.
basilius episcopus Cæsarien.1.ianu.
Eiusdem ordinatio in episcopum.14.Iuni.
basilius presbyter m̃. Ancyre sub Iuliano.22.Mar.
basilius & Procopius confessores Constantinopoli sub Leon.27.Febr.
basilius, Eugenius, Agathodorus, Elpidius, Aetherius, Capito, Ephrem, Nestor, & Arcadius episcopi & mar. in Chersoneso.4 Mart.
basilius episcopus Bononien.6.Mar.
basilius episcopus Amaseæ m̃. sub Licinio.26.apr.
basilius & Emmelia, Cæsareæ.30.Mai.
basilius monachus mart. Constantinopoli sub Copronymo infra cum Stephano.28 Nou.
basilla mar. Alexandriæ supra cũ Adrione.17.Mai.
basilla virgo mar. Romæ sub Gallieno.20 Mai.
basilia, Smyrne, 29.aug.
basolus Confessor Rhemen.26.Nou.
bassa mar. Nicomediæ infra cum Victore 6. Mart.
bassa, Paula, & Agathonica virg. mar. Carthagine. 10.Aug.
bassa, Theogonius Agapius, & Fidelis mart. Edessæ sub Maximiano.21.Aug.
bassianus episcopus Laudensis.19.Ianu.
Bassianus lector mar. infra cum Cyrione.14.Feb.
bassianus mart. in Africa infra cum Petro.9.Dec.
bassus, Antonius, & Protolicus mart. Alexandriæ. 14.Febr.
bassus mart. Romę sub Dioclet. infra cum Maximo.11.Mai.
bassus, Dionysius, Agapitus & alij XI. mar. Heracleę.20.Nou.
bassus episcopus Nicææ mar. sub Decio.5.Dec.
Bathildes Regina, in territorio Parisien. 26.ianu.
baudelius mar. Nemausi 20.Mai.
bauo confessor in portu Ganda.1 Oct.
beanus episcopus Aberdonen.16. Dec.
beata mar. in Africa infra cum Cyrillo.8.Mart.
beatrix mar. Romæ sub Diocl. infra cum Simplicio, 29.Iul.
beatus confessor in castro Vindecino.9.Mai.
beda presbyter Angulus.27.Mai.
Begga vidua, Andaniæ.17.Dec.
bellinus episcopus Patauien.mar.26 Nou.
benedicta mar. Romæ sub Iuliano inf. cum *Prisco* 4.ian.
benedicta uirgo Romæ.6.Mai.
benedicta virgo Senonen.29.iun.
Benedicta uirgo mar. Lugdunen.8.Oct.
benedictus abbas in Anglia 12.ian.
benedictus episcopus Mediolanens.11.Mar.
benedictus abbas Casinen.21.Mart.
benedictus monachus in Campania 23.Mart.
benedictus Papa Romæ.7.Mai.
benedictus confessor Pictauien.23 Oct.
benedictus, Ioannes, Mathæus Isaac, & Christinus eremitæ & mart. in Polonia 12.Nou.
beniamin diaconus mar. in Perside.31.Mar.
benignus mar. Tuderti.13.Febr.
benignus mar. Tomis inf. cum Euagrio, 3.Apr.
benignus episcopus Traiecten. mar.28.iuni.
benignus presb. mar. Diuione sub M. Aurelio.1. Nou.
benignus episcopus Mediolanen.20.Nou.
benildes mar. Cordubæ 15.iuni.
benno episcopus Misnen.16.iuni.
benuenutus episcopur Auximan.22.mar.

berardus,

Berardus, Petrus, Accursius, Adiutus, & Otho ordin. Min. mar. in Africa, 16. Ianu.
Bercharius abbas & mar. 16. oct.
Bernardinus Senensis ord. Min. 20. mai.
Bernardus episcopus Capuanus, 12. mar.
Bernardus abbas Claræuallen. 20. aug.
Bernardus confessor, Arcani, 14. oct.
Bernardus episcopus Parmen. 4. Dec.
Beronicus, Pelagia virgo, & alij IL. mar. Antiochiæ. 15. Oct.
Bertinus abbas monast. Sithin. 5. Sep.
Besa mar. Alexandriæ. 27. Febr.
Bessarion anachorita, 17. Iun.
Bessia mar. Carthagine inf. i Scillitani mar. 17. iul.
Beturius mar. Carthag. inf. i Scillitani mar. 17. iul.
Bianor & Siluanus mar. in Pisidia 10. Iul.
Bibiana virgo mar. Romæ sub Iuliano. 2. Dec.
Biblides mar. Lugduni sub Antonino inf. cũ Photino. 2. Iun.
Bicor episcopus mar. sub Sapore infra in Martyres plurimi in persi de, 22. apr.
Birgitta vidua Romæ, 23. Iul.
Birilius episcopus Catanien. 21. mar.
Birinus episcopus Dorceftrien. 3. Dec.
Blanda mar. Romæ sub Alexandro inf. cum Calepodio. 10. mai.
Blandina mar. Lugduni sub Antonino infra cum plotino. 2. Iuni.
Blasius episcopus, Sebastæ, & mar. cum duobus pueris, & vij. mulieribus. 3. Febr.
Blasius & Demetrius mar. Verulis. 29. Nou.
Bona & Doda virg. Rhemen. 24. apr.
Bonauentura eps Card. Alban. ord. Min. 24. Iul.
Bonifacius mar. Tarsi sub Dioclet. 14. mai.
Bonifacius episcopus Perenti, 4. mai.
Bonifacius Papa quartus, Romæ, 25. mai.
Bonifacius episcopus Maguntin. & mar. cum Ebano & alij in Frisia, 5. Iun.
Bonifacius mar. in Russia. 19. Iun.
Bonifacius diaconus mar. Carthagine sub Hunnerico infra cum Liberato. 17. aug.
Bonifacius, & Tecla, Adrumeti, 30. aug.
Bonifacius primus Papa, Romæ, 25. Oct.
Bonifacius in Africa sub Hunnerico, infra cũ Dionysia. 6. Dec.
Bonifacius mar. Romæ, inf. cum Callisto. 29. Dec.
Bonitus episcopus Aruernen. 15. Ian.
Bononius abbas Bononiæ. 30. aug.
Bonosa mar. i Portu Rom. if. cũ Eutropio. 15. Iul.
Bonosus & Maximianus mar. 21. Aug.
Bonus presbyter, Faustus, & Maurus cum aliis nouem mart. Romę, 1. aug.
Brandanus abbas in Scotia, 16. mai.
Braulius episcopus Cæsaraugustan. 26. mar.
Bretanion episcopus Tomis, 25. Ian.
Brictius episcopus Martolæ. 9. Iul.
Brigida virgo in Scotia. 1. Febr.
Britius episcopus Turonen. 13. Nou.
Bruno episcopus Herbipolen. 17. mai.
Bruno episcopus Signinus. 18. Iul.
Bruno Carthusianus in Calabria, 6. Oct.
Bruno episcopus Ruthenorum & mar. 15. Oct.
Burchardus episcopus Herbipolen. 14. Oct.
Burgundofora abbatissa in Anglia. 3. Apr.

C

CAecilia virgo mar. Romæ sub Alexãdro 22. Nou.
Cæcilianus mar. infra in xviij. mar. Cæsaraug. 16. apr.
Cæcilius episcopus Iliberi, infra cum Torquato, 15. mai.
Cæcilius presbyter Carthagine, 3. Iun.
Cælestinus Papa Romæ, 6. apr.
Cęlestinus mar. Romæ, inf. cum Saturnino, 2. mai.
Cælianus mart. in Africa, infra cum Faustino. 15. Dec.
Cærealis, Pupulus, Gaius, & Serapion mar. Alexandriæ, 28. febr.
Cærealis mar. Romæ sub Hadriano, infra cum Getulio, 10. Iun.
Cærealis miles, & Sallustia mar. Romæ sub Decio, 14. sept.
Cæsarius, Nazianzi, 25. febr.
Cæsarius episcopus Arelaten. 27. aug.
Cæsarius mar. sub Dioclet. inf. cũ Victore. 20. apr.
Cæsarius diaconus, & Iulianus presby. mar. Terracinæ, 1. Nou.
Cæsacius, Dacius, & alii quinque mar. Damasci. 1. Nou.
Cæsarius mar. Cæsareæ sub Decio, infra cum Germano. 3. Nou.
Cæsarius mar. Arabissi sub Galerio Maximino. 28.
Cæsidius presbyt. & socii mar. Transaquis sub Maximino, 31. aug.
Caius mart. Bononiæ sub Maximiano, infra cum Hermete, 4. Ianu.
Caius mar. Alexãdriæ, supra cum Cereale, 28. feb.
Caius palatinus, & alij xxvij. mar. 4. mar.
Caius & Alexander mar. Apameæ sub Antonino. 10. mar.
Caius & Crementius mar. Cæsaraugustæ. 16. apr.
Caius mar. Melitine, inf. cum Hermogene, 19. apr.
Caius Papa & mar. Romæ sub Diocler. 22. apr.
Caius mar. Salerni sub Diocl. inf. cum Fortunato. 28. aug.
Caius episcopus Mediolanen. confessor sub Nerone 27. Sep.
Caius mar. sub Decio, infra cum Dionysio. 3. Oct.
Caius, Corinthi, infra cum Crispo. 4. Oct.
Caius, Faustus, Eusebius, Chæremon, & Lucius presbyteri & diaconi, & socii mar. Alexandriæ sub Valeriano. 4. oct.

Caius mar. Nicomediæ. inf. cum Dasio. 21. Oct.
Caius mart. Messanæ, sup. cum Ampelo 20. Nou.
Calanicus mar. Eleutheropoli, inf. cum Floriano. 17. Dec.
Calepodius presbyt. Palmatias consul cum vxore & filijs, & alijs xlij. Simplicius senator, cũ vxore, & xlviij. alijs: Felix & Blanda mar. Romæ sub Alexandro. 10. Mai.
Calimerius episcopus Mediolanen. mar. sub Antonino, 31. Iul.
Callinica & Basilissa mar. 22. Mar.
Callinicus mar. Apolloniæ sub Decio, infra cum Thyrso, 25. Ianu.
Callinicus mar. Gangre. 29. Iul.
Calliopa mar. 8. Iuni.
Calliopius mar. in Cilicia, 7. apr.
Callista mar. infra cum Euodio. 1. Sep.
Callistratus, & alij L. milites mart. Romæ sub Dioclet. 27. Sept.
Callistus, Charisi⁹, & alij 7. mar. Corinthi. 16. apr.
Callistus mar. Syracusis inf. cum Euodio. 25. apr.
Callistus episcopus Tudertin. mar. 14. aug.
Callistus Papa mar. Romæ, sub Alexãdro, 14. oct.
Callistus, Felix, & Bonifacius mar. Romæ, 29. dec.
Calocerus episcopus Rauenn. 11. Febr.
Calocerus mar. Brixiæ sub Hadriano, 18. apr.
Calocerus & Parthenius mar. Romæ sub Decio. 19. Mai.
Camerinus mart. in Sardinia sub Dioclet. infra cum Luxorio, 21. aug.
Candida mar. Romæ, supra cum Artemio, 9. iun.
Candida virgo & mar. Romæ, 29. aug.
Candida S. Petri discipula, Neapoli. 4. Sep.
Candida iunior, Neapoli, 4. sept.
Candida virgo mar. Carthagine sub Maximiano, 20. Sept.
candida mar. Romæ, infra cum Lucio. 1. Dec.
candidus mar. Romæ, inf cum Fortunato. 2. Feb.
candidus miles mar. Sebastæ sub Licinio, infra in Quadraginta martyres. 9. mart.
candidus, Piperion. & alij xx. mar. Alexandriæ, 11. Mar.
candidus mar. in Gallia sub Maximiano, inf. cum Mauritio, 22. sept.
candidus mar. Romæ, 3. Oct.
candidus mar. in Africa, inf. cum Faustino 15. dec.
canicus abbas in Scotia 11. Oct.
canion confessor in Campania, infra cum Prisco. 1. sept.
cantidius, Cantidianus, & Sobel (Aegyptij mar. 5. aug.
cantius, Cantianus, Cantianilla, & Protus mart. Aquileæ sub Dioclet. 31. Mai.
canutus Rex Daniæ mar. 7. ianu.
capito episcopus mar. in Chersoneso, supra cum Basilio, 4. mar.
capito mar. infra cum Menneo, 24. Iul.
capitolina & Erotheides mar. in Cappadocia sub Dioclet 27. Oct.
capeasius abbas Lerinen. 1. iun.
caprasius mar. Agenni sub Maximiano, 20. Oct.
caraunus mar. Carnoti sub Domitiano, 28. Mai.
catilippus mar. supra cum Aphrodisio, 28. apr.
carina mart. Ancyre sub Iuliano, infra cum Melasippo, 7. Nou.
carponius, Euaristus, & Priscianus mar. Cæsareæ sub Dioclet. 14. oct.
carpophorus, Exanthus, Cassius, Seuerinus, Secũdus, & Licinius mar. Nouocomi 7. aug.
carpophorus mar. Capuæ sub Dioclet. infra cum Rufo 27. aug.
carpophorus mart. Romæ sub Dioclet. infra in Quatuor Coronati. 8. Nou.
carpophorus presbyter, & Abundius diaconus mar. sub Dioclet. 10. Dec.
carpus episcopus Thyatirensis, Papylus diaconus, Agathonica, Agathodorus, & alij mart. Pergami sub Antonino. 13. apr.
carpus discipulus B. Pauli, Troade, 13. oct.
carterius, Styriacus, Thobias, Eudoxus, Agapius, & socij martyr. Sebastæ sub Licinio, 2. Nou.
casdoa mar. in Perside sub Sapore, inf. cum Dada. 29. Sept.
casimirus Regis Lituania filius Vilnæ, 4. mar.
cassia mar. Damasci, infra cum Sabino. 20. iul.
cassianus mar. Romæ, infra cum Petro, 26. mart.
cassianus episcopus Augustodunen. 5. aug.
cassianus mar. in Foro Syllæ 13. aug.
cassianus eps Tudertin. mar. sub Diocl. 13. aug.
cassianus mar. Romæ, infra cum Lucio. 1. Dec.
cassianus mar. in Mauritania. 3. Dec.
cassius, Victorinus, Maximus, & socij mar. Aruernis. 15. mai.
cassius episcopus Narnien. 29. iuni.
cassius mar. Nouocomi. supra cum Carpophoro, 7. aug.
cassius & Florentius cum aliis plurimis mart. in Gallia. 10. Oct.
castor & Dorotheus mar. Tarsi, 28. mar.
caster & Stephanus mar. Tarsi, 27. apr.
castor, Victor, & Rogatianus mart. in Africa, 28. Decemb.
castorius mar. Romæ infra cum Claudio, 7. iul.
castorius mar. Romæ sub Dioclet. infra cum Claudio 8. Nou.
castrensis episcopus Capuanus, 11. Febr.
castrensis confessor in Campania, infra cum Prisco. 1. Sept.
castritianus episcopus Mediolanen. 1. Dec.
castulus mar. in Africa infra cũ Zotico. 12. ianu.
castulus mar. infra cum Saturino. 15. febr.
castulus mar. Romæ. 26. mar.
castulus & Euprepis mart Romæ 30. nou.
castus & Aemilius mart. in Africa 22. mai.

castus

castus mar. infra cum Magno 4. Sep.
castus mar. Capuæ, intra cum Marcello. 6. Oct.
cataldus episcopus Tarentin. 10. mai.
Catharina uirgo in Suetio. 22. Mart.
catharina virgo Senensis, ord. S. Dominici, Romę. 29. apr.
catharina virgo mart. Alexandriæ sub Maximino 25. Nouemb.
ceadda episcopus in Anglia 2. Mart.
cathedra S. Petri Romæ. 18. Ianu.
Antiochiæ. 22. Febr.
catulius diaconus, Ianuarius, Florentinus, Iulia & Iusta mart. Carthagine. 15. Iul.
catus mar. in Africa, infra cum Paulo 19. Ianu.
celerina in Africa infra cum Laurentino. 3. Febr.
celerinus diaconus mar. in Africa. 3. Febr.
celsus puer mar. Antiochiæ sub Dioclet. infra cũ Iuliano 9. Ianu.
celsus episcopus in Hibernia 6. Apr.
celsus puer mar. Mediolani sub Nerone, infra cũ Nazario 28. Iul.
Eiusdem inuentio Mediolani. 10. Mai.
celsus & Clemens mar. Romæ 21. Nou.
censuris episcopus Antisiodoren. 10. Iuni.
centolla & Helena mar. in Hispania 13 aug.
centum viginti Martyres in Perside, 6 apr.
centum uiginti & vnus Martyres Romæ. 25. Oct.
centumsexagintaquinque milites mar. Romæ, sub Aureliano. 10. aug.
cerbonius episcopus Populonij. 10. Oct.
carbonius episcopus Veronen. 10 Oct.
chæremon mar. Alexandriæ sub Valeriano, supra cum Caio 4. Oct.
Chæremon episcopus Nilopolis, & alij plurimi mart. in Aegypto sub Decio. 22. Dec.
charisius mar. Corinthi, supra cũ Callisto 16. apr.
charitas virgo mart. Romæ. sub Hadriano infra cũ Fide. 1. Aug.
charitina virgo & mar. sub Dioclet. 5. Oct.
chariton mar. infra cum Zenone 3. Sep.
cheledonius mar. in Hispania, infra cum Hemiterio. 3. Mar.
chelidonia virgo apud Sublacum. 13. Oct.
chionia mar. Thessalonica sub Dioclet. supra cum Agape. 3. apr.
christeta mar. Abulæ, infra cũ Vincentio. 27. Oct.
christina uirgo mar. in Perside 13. Mart.
christina virgo & mar. apud lacũ Vulsiniũ. 24. Iul.
christiana ancilla, apud Iberos, 15. Dec.
christinus eremita mar. in Polonia, supra cum Benedicto 12. Nou.
christophorus mar. in Lycia sub Decio. 25. Iul.
christophorus monachus mar. Cordubæ, infra cũ Leonigildo. 20. aug.
chromatius episcopos Aquileien. 2. Dec.
chrysanthus & Daria martyr. Romæ sub Numeriano. 25. Octob.
chrysogonus mar. Aquileię sub Dioclet. 24. Nou.
chrysophorus mar. sub Dioclet. inf. cum Victore, 20. apr.
chrysotelus presby. mart. in Perside, infra cũ Parmenio. 22 apr.
chunegundes Augusta, Bambergæ. 3 Mart.
chylianus episcopus Herbipolen. Colomannus presbyt. & Totnanus diaconus mart. 8. Iul.
clinia mater B. Remigij. 11. Oct.
cindens presb. mar. in Paphlagonia sub Dioclet. 11. iul.
circuncisio Domini. 1. Ianu.
cisellus mar. in Sardinia sub Dioclet. infra cũ Luxorio 21. apr.
clara virgo ordin. Min. Assisij. 12. aug.
clarentius episcopus Viennen. 26. apr.
clarus presbyt. mar. in pago Vilcassino, 4. Nou.
clarus presbyter Turon. 8. Nou.
classicus mar. in Africa infra cum Lucio. 18. Feb.
clateus episcopus Brixię. mar. sub Nerone, 4. Iuni.
claudia mar. in Paphlagonia, supra cum Alexãdra, 20 Mar.
claudia virgo mar. Ancyræ, inf. cum Theodoro. 18. Mai.
claudianus mar. in Aegipto sub Numeriano, infra cum Victorino. 25. Febr.
claudianus mar. perge sub Decio, inf. cum Papia. 26. Feb.
claudianus mar. Nicomediæ, inf. cum Victore, 6. Mar.
claudius mar. Ostiæ sub Diocl. inf. cum Maximo. 18. Feb.
claudius mar. Romæ sub Dioclet. infra cum Marcellino Papa, 26. Apr.
claudius mar. Constantinopoli, inf. cum Lucilliano. 3. Iun.
claudius episcopus Vesontin. 6. Iuni.
claudius, Nicostratus, Castorius, Victorinus, & Symphorianus mar. Romæ. 7. Iul.
claudius, Iustus, Iucũdinus, & alij quinq. mar. Trecis sub Aureliano, 21. Iul.
claudius, Asterius, Neon, Donuina, & Theonilla mar. Aegeæ sub Dioclet. 23. aug.
claudius, Lupercus, & Victorius mar. Legione sub Dioclet. 30. Oct.
claudius, Nicostratus, Symphorianus, Castorius, & Simplicius mar. Romæ sub Dioclet. 8. Nou.
claudius tribunus, Hilaria, Iason, Maurus, & LXX. milites mar. Romæ sub Numeriano 3. Dec.
claudius, Crispinus, Magina, Ioannes, & Stephanus mar. in Africa 3. Dec.
clemens episcopus Ancyræ mar. sub Diocl. 23. Ia.
clemens mar. supra cum Apellio 10. Sept.
clemens mar. Romę, supra cum Celso, 21. Nou.
clemens Papa & mar. in Chersoneso sub Traiano: 23. Nouemb.
clemẽtinus, Theodorus, & Philomenus mar. Heraclex, 14. Nouemb.

cleomenes mar. in Creta sub Decio. infra cũ Theodulo. 23. Dec.
cleonicus, Eutropius, & Basiliscus mar. sub Maximiano. 3. Mart.
cleophas Christi discipulus mar. Emmaus, 23. Sep.
clerus diaconus mar. Antiochiæ. 27. Ianu.
clerus Papa & mar. Romę sub Domitiano. 26. apr.
clicerius episcopus Mediolanen. 20. Sept.
clinus confessor. Aquini, 30. Mar.
clodoaldus presbyt. in territorio Parisien. 7. Sep.
clodulphus episcopus Metensis, 8. Iuni.
codratus, Donysius, Cyprianus, Anectus, Paulus, & Crescens mar. Corinthi sub Decio. 10. Mar.
cointha mar. Alexandriæ sub Decio, 8. Febr.
colmanus mar. in Africa, 13. Oct.
clomanus presbyt. mar. Herbipoli, supra cũ Chyliano. 8. Iul.
columba uirgo & mar. Cordubæ. 17. Sep.
colũba virgo Senonẽ. mar. sub Aureliano. 31. Dec.
columbanus abbas Bobiensis, 21. Nou.
columbus presbyter in Scotia, 9. Iuni.
commemoratio S. Pauli apost. 30. Iuni.
S. Mariæ de Victoria 7. Oct.
Omnium defunctorum, 2. Nou.
Imaginis Saluatoris à Iudæis crucifixæ, 9. Nou.
conceptio B. Mariæ virg. 8. Dec.
concessa mar. Carthagine, 8. apr.
concessus mar. Romæ infra cum Demetrio, 9. apr.
concordia mar. Romæ sub Valeriano, infra cum Hippolyto. 13. aug.
concordius presbyt. mar. Spoleti sub Antonino. 1. Ianu.
concordius mar. Nicomediæ, infra cum Zenone, 2. Sep.
concordius mar. Rauennæ sub Maximiano, infra cum Valentino. 16. Dec.
conon. mar. Perge sub Decio, inf. cũ Papia, 26. Feb.
conon mar. in Cypro sub Decio, 6. Mar.
conon mar. cũ filio Iconij sub Aureliano, 29. Mai.
conradus episcopus Constantien. 26. No.
consortia uirgo in monast. Cluniacensi. 22. iuni.
constantia mar. Nuceriæ sub Nerone, infra cũ Felice. 19. Sep.
constantinus confessor Carthagine. 11. Mar.
constantinus episcopus in oppido Vapingo 12. apr.
cõstãtinus, Ephesi, inf. in Septẽ dormiẽtes, 27. Iul.
constantius episcopus Perusin. mar. cum socijs sub M. Aurelio 29. ianu.
constantius episcopus Aquinas 1. Sept.
constantius Ecclesiæ mãsionarius, Ancõnæ, 1. Sep.
constantius confessor Romæ, 30. Nou.
constantius mar. Treuiris sub Dioclet. infra cũ Maxentio, 12. Dec.
conuersio S. Pauli Apost. 25. ianu.
S. Augustini episcopi Mediolani, 5. mai.
copres mar. Alexandriæ sub Iuliano, infra cum Patermuthio 9. Iul.
corbinianus episcopus Frisingen. 8. sep.
cordula mar. Coloniæ, 22. Oct.
corebus præfectus mar. Massanæ sub Hadriano. 18. apr.
cornelia mar. in Africa, inf. cum Theodulo. 31. mar.
cornelius centurio episcopus Cæsareæ. 2. Febr.
cornelius Papa & mar. cum alijs xxj. Romæ sub Decio, 14. Sept.
cornelius mar. Catanæ, inf. cũ Stephano. 31. Dec.
corona xxx. militum mar. Romæ sub Dioclet. 1. ianu.
Militum xl. in Africa, infra cum Zonco, 12. ian.
Militum xl. Romæ sub Gallieno, 13. ianu.
corona mar. in Syria sub Antonino, infra cum Victore: 14. mai.
coronion, Iulianus, Macarius, & alij xiij. mar. Alexandriæ sub Decio. 30. Oct.
corsicus presbyt. & Leo subdiaconus. 30. Iuni.
cosmas & Damianus, Anthimus, Leontius, & Euprepius mar. Aegeæ sub Dioclet. 27. Sep.
cottidus diaconus, Eugenius & socij mar. in Cappadocia, 6. sept.
craton mar. cum uxore & familia sua, Romæ, 15. Feb.
crementius mar. Cæsaraugustæ, supra cum Caio, 16. apr.
crescens mart. Corinthi sub Decio, supra cum Codrato. 10. Mar.
crescens mar. in Lycia. 15. apr.
crescens, Dioscorides, Paulus, & Gelladius mar. 28. mai.
crescens episcopus Galatiæ mar. sub Traiano, 27. Iun. & 29. Decembris.
crescens mar. Tibure sub Hadriano, infra cũ Symphorosa. 18. iul.
crescens mar. in Ponto, infra cum Prisco, 1. Oct.
crescens episcopus in Africa, infra cum Valeriano, 28. Nou.
crescentia mar. in Lucania sub Dioclet. infra cum Vito. 15. iuni.
crescentina mar. Romæ, 5. mai.
crescentianus mar. Turribus, 31. mai.
crescentianus mar. Tipherni sub Dioclet. 1. iuni.
crescentianus mar. in Campania sub Dioclet. supra cum Aristone, 2. iul.
crescentianus mar. Augustæ, inf. cum Hilariæ. 12 aug.
crescentianus mar. in Africa sub Valeriano, inf. cũ Cypriano, 12. sep.
crescentianus mar. Romæ 24. Nou.
crescentianus episcopus, confessor in Africa, infra cum Valeriano 28. Nou.
crescentio mar. Romæ, infra cum Narcisso, 17. sep.
crescenscentius confessor Florentiæ, 19. apr.
crescentius puer mar. Romæ sub Dioclet. 14. sept.
crescentius mar. Treuiris sub Dioclet. infra cum Maxentio, 12. Dec.

crescentius

Crescentius mar.in Africa,infra cum Dominico, 29.Dec.
crescenius episcopus, confess.in Africa, infra cum Valeriano, 28. Nou.
crispina mar. Thebeste sub Dioclet.25. Dec.
crispinus episcopus Pap.en. 7.ianu.
crispinus & Crispinianus mar. Suessione sub Dio cle.25. Octob.
crispinus episcopus Astiagen.& mar.19.
crispinus mart.in Africa, supra cum Claudio. 3. Decemb.
crispinus mar.Thaguræ,infra cum Iulio, 5. Dec.
crispulus mar. Turribus, infra cum Gabino, 30. Mai.
crispulus & Restitutus mar. in Hispania. 10.Iuni.
crispus presbyt. mar. Romæ sub Dioclet.infra cũ Ioanne,18 aug.
crispus & Caius Corinthi.4 Oct.
cronidas commentariensis mar. inf.cum Phileto, 27 Mar.
crotates mar.sub Dioclet. supra cum Appolline, 21.Apr.
crotildes Regina,Parisiis,3.Iun.
crucis Dominicæ Inuentio sub Constantino, 3. Mai.
Eiusdem Exaltatio sub Heraclio, 14 Sept.
Ctesiphon episcopus Vergii. infra cum Torquato,15.Mai.
cucuphas martyr.Barcinone sub Diocletiano,25. Iul.
culmatius diaconus mar. Aretii, infra cum Gaudentio, 19. Iun.
cunibertus episcopus Colonien. 12. Nou.
curcodomus diaconus Antisiodori,4.Mai.
curonotus episcopus Iconii & martyr.12.Septembris.
cuthbertus episcopus in Britannia.20.Mar.
curias mart. Ostiæ sub Diocl. inf. cum Maximo. 18.Feb.
cyprianus mar. Corinthi sub Decio, supra cum Codrato,10 Mar.
Cyprianus martyr.Brixiæ,infra cum Sauino,11. Iul.
cyprianus episcopus Carthaginen. Crescẽtianus, Victor,Rosula,& Generalis mar.in Africa sub Valeriano,14.Sept.
cyprianus, & Iustina uirgo mar. Nicomediæ sub Dioclet.26 Sept.
cyprianus episcopus in Africa mar.sub Hunnerico infra cum Felice 12 Oct.
cyprianus abbas,Petragoricis,9.dec.
cyra,Beroeæ,infra cum Marana, 5 aug.
cyrenia,& Iuliana mart. Tarsi sub Maximiano,1. Nou.
cyria mar.Cæsaræ,inf.cum Zenaide,5.Iuni.
cyriaca mar.infra cum Photina,20 mar.
cyriaca,& aliæ quinque virgines & mar. Nicomediæ sub Maximiano.19.Mai.
cyriaca mar.Romæ sub Valeriano,21.Aug.
cyriacus martyr.Alexandriæ, infra cum Tarsicio, 31.Ian.
cyriacus mar.Romæ,infra cum Paulo,8.Feb.
cyriacus diaconus,Largus, Smaragdus,& alii xx. martyr.Romæ sub Maximiano,26. Mart.& 8. Aug.
cyriacus,& alii decem mart.Nicomediæ.7.apr.
cyriacus mar.sub Hadriano,inf.cum Exuperio,2. Mai.
cyriacus episcopus Hierosolymit. & mar. sub Iuliano 4.Mai.
cyriacus mar. in Perusiæ sub Decio,inf. cum Florentio.5.iun.
cyriacus & Paula virgo Mart. in Hispania. 18.iu.
cyriacus mar.in Ponto,infra cum Paulo.20.iun.
cyriacus & Apollinaris mar.in Africa,21.iuni.
cyriacus mart.in Armenia sub Maximiano, infra cum Orentio,24.iuni.
cyriacus mar.Sebastæ,sup.cum Antiocho,15.iul.
cyriacus, Paulillus, Secundus, Anastasius,Syndimius & socii mar.Nicomediæ,19.dec.
cyrilla mar.cyrenæ sub Dioclet.5.iul.
cyrilla virgo & mart.Romæ sub Claudio,28.oct.
cyrillus episcopus Alexandrin 28.ianua.
cyrillus mar.supra cum Archelao,4 Mar.
Cyrillus episcopus,Rogatus,Felix,Rogatus, Beata,Herenia,Felicitas,Vrbanus, Siluanus,& Mamillus mar.in Africa,8.Mar.
cyrillus episcopus Morauia,9.mar.
cyrillus episcopus Hierosolymit.18.mar.
cyrillus mar.in Syria,infra cum Paulo, 29.mar.
cyrillus diaconus mar.Heliopoli sub Iuliano, 29. mar.
cyrillus episcopus Gortynę mar.sub Decio,9.Iul.
cyrillus episcopus Antiochenus,22. iul.
cyrillus, Aquila, Petrus, Domitianus, Rufus,& Menander mar.Philadelphiæ, 1.aug.
cyrillus mar. Antiochiæ,inf.cum Primo,2. octo.
cyrillus mar.Romæ sub Valeriano,supra cũ Anastasia.28.octo.
cyrinus Primus,& Theogenes mar.in Hellespon to.3.ian.
cyrinus mar.Romæ sub Dioclet.infra cum Marcellino Papa 26.apr.
cyrinus mar.in Sicilia,sup.cum Alphio, 10.mai.
cyrinus mart.Romæ sub Dioclet.supra cum Basilide 12.iun.
cyrion presby.Bassianus lector,Agatho exorcista, & Moyses mart. Alexandriæ 14.feb.
cyrion miles mart. Sebastæ sub Licinio. infra in Quadraginta Martyres.9 mar.
cyrus & Ioannes mar.Romæ 31.ian.
cyrus episcopus Carthaginien 14. iul.
cythinus mar.Carthagine.infra in Sillitani Martyres, 17.iul.

Dacianus

D

Dacianus mar. Romæ, supra cum Aretio. 4. Iuni.
dacius mar. damasci, supra, cum Cæsario. 1. Nouemb.
Dadas, Casdoa, & Gabdelas mar. in Perside sub Sapore 29. Sept.
dadas mar. sub Dioclet. inf. cum Maximo. 13. Apr.
dafrosa mar. Romæ sub Iuliano 4. ian.
dalmatius episcopus Papien. mar. sub Maximiano 5. Dec.
damasius Papa Romæ 11. Dec.
danianus miles mar. in Africa, 22. Febr.
damianus episcopus Papien. 12 Apr.
damianus mar. Aegeæ, sub Dioclet. sup. cum Cosma, 27. Sept.
daniel mart. Patauij. 3. Ian.
daniel mart. Cæsareæ sub Maximino, infra cum Elia 16. Febr.
daniel mar. Nicopoli sub Licinio, inf. cum Leontio 10. iul.
daniel, Samuel, Angelus, Domnus, Leo Nicolaus, & Hugolinus ord. Min. mart. in Mauritania 13. Oct.
daniel Stylita Constantinopoli. 11. Dec.
daria mar. Romæ sub Numeriano, supra cũ Chrysantho. 25. Oct.
darius, Zosimus, Paulus, & Secundus mart. Nicææ 19 decemb.
dasius, Zoticus, Caius, & alij xij. milites mart. Nicomediæ, 21. Oct.
dasius episcopus Dorostori, & mar. 20. Nou.
dathus episcopus Rauennæ, 3. iul.
datiua in Africa sub Hunnerico, inf. cum Dionysia. 6. Dec.
datius episcopus Mediolan. 14. ian.
datius, Reatrius, & socij mart. in Africa 27. ian.
datiuus, Iulianus, Vincentius, & alij xxviij. mar. in Africa. 27. ian.
datiuus mart. in Africa sub Dioclet. infra cum Saturnino. 11. Febr.
datiuus episcopus & mart. in Africa sub Valeriano, infra cum Nemesiano, 10. Sept.
dauid eremita Thessalonicæ, 26. iun.
dauid Rex & propheta, 29 Dec.
dauinus confessor Lucensis, 3. iun.
decem Martyres Theopoli. 6. Nou.
decem milites mart. Romæ 10. Febr.
decem & octo mar. Cæsaraugustani, Optatus, Lupercus, Successus, Martialis, Vrbanus, Iulia, Quinctilianus, Publius, Fronto, Felix, Cæcilianus, Euetius, Primitiuus, Apodemius, & Saturnini quattuor 16. Apr.
decem millia mart. Nicomediæ, 18. mar.
decem millia mart. Crucifix. in monte Ararath, 22. iun.
decem millia cciij. marty. Romæ, infra, cum Zenone, 9. iul.
decem & septem millia marty. Romæ sub Diocle. infra in Marcellinus Papa, 26. Apr.
decollatio S. Ioannis Baptistæ 29. aug.
decorosus episcopus Capuan. 15. Febr.
dedicatio S. Mariæ ad martyres Romæ 13. mai.
dedicatio Basilicæ S. Martini Turonis, 4 iul.
S. Petri ad Vincula, Romæ, 1. Aug.
S. Mariæ ad Niues, Romæ 5. Aug.
Basilicæ Saluatoris Romæ 9. Nou.
Basilicarum Petri & Pauli Romæ 18. Nou.
defunctorum Commemoratio 2. Nou.
deicola abbas in Britannia 18. ianu.
delphinus episcopus Burdegalen. 24 dec.
demetria virgo & mar. Romę sub Iuliano 21. iun.
demetrius, Concessus, Hilarius, & socij mar. Romæ 9. Apr.
demetrius mar. in Africa 14. Aug.
demetrius proconsul mart. Thessalonicæ sub Maximiano, 8. Oct.
demetrius episcopus Antiochenus, Anianus diaconus, Eustosius, & alij xx. mart. 10. Nou.
demetrius & Honorius mart. Ostiæ, 21. Nou.
demetrius mar. Verulis supra cũ Blasio. 29. Nou.
demetrius, Honorat⁹, & Flor⁹ mar. Ostię 22. dec.
democritus, Secundus, & Dionysius mart. Synnadæ, 31. iul.
deogratias episcopus Carthaginien. 22. Mart.
derphuta mart. in Paphlagonia, supra cum Alexãdra, 20. mart.
desiderius confessor Pistorij, sup. cum Barontio, 25. mart.
desiderius episcopus Lingonicn. & alii plurimi mart. sub Vuandalis 23. Mai.
desiderius episcopus Viennen. mar. sub Theodorico 23. mai. & 11. Febr.
desiderius lector mar. Puteolis sub Dioclet. infra cum Ianuario 19. Sept.
deusdedit confessor Romæ 10. Aug.
deusdedit abbas Casinen. & mar. 9. Oct.
deusdedit Papa Romæ 8. Nou.
deusdedit episcopus Brixien. 10. dec.
diaconus ecclesiæ Marsicanæ mar. 14. mart.
diaconus S. Anthimi episcopi, mar. Nicomediæ sub Dioclet. 23. dec.
didius mar. Alexandriæ sub Maximino, infra cum Fausto. 26. Nou.
didymus mar. Alexandriæ sub Dioclet. infra cum Theodora 28. apr.
didymus mar. Laodiceæ, inf. cũ Diodoro. 11. Sept.
digna uirgo & mar. Cordubæ, supra cum Anastasio. 14. iun.
digna uirgo Tuderti 11. Aug.
digna mar. Augustæ, infra cum Hilaria 12 Aug.
digna & Emerita virg. & mart. Romæ sub Valeriano 22. Sept.

diocles

diocles már.in Istria infra cum Zoello. 24.mai.
diocletius mar Auximi sub Dioclet.infra cum Sisinio.11.mai.
Diodorus mar.Pergæ sob Decio.26. Feb.
Diodorus & Rodopianus mar.in Caria sub Dioclet.3.Mai.
diodorus mar.in Campania, infra cum Lucia. 6. iul.
diodorus,Diomedes,& Didymus mart. Laodiceæ 11 Septemb.
diodorus presbyt. Marianus diaconus, & alii plures mart.Romæ sub Numeriano. 1. Dec. Eorum inuentio Romæ 17.ianu.
diogenes mar. in Macedonia, inf. cum Timotheo 6.Apr.
diomedes medicus mar. Nicææ sub Dioclet. 16. August.
diomedes,Iulianus,Philippus,Eutychianus, Hesychius,Leonides,Philadelphus,Menalippus,& Pantagapes mart.2.Sept.
diomedes mar. Laodiceæ, supra cum Diodoro. 11.Sept.
dion.mar.in Campania infra cum Lucia.6.Iul.
dionysia mart.in Hellesponto,infra cum Petro 15. Mai.
dionysia,Datiua,Leontia, Tertius, Aemilianus,Bonifacius, & alij tres in Africa sub Humerico 6. Decemb.
dionysia mar. Alexandriæ sub Decio, supra cum Ammonaria.12.Dec.
dionysij duo mart. Cæsareæ sub Dioclet. infra cũ Timolao 24.Mart.
dionysius,Aemilianus,& Sebastianus mar. in Armenia.8.Febr.
dionysius & Ammonius mar. Alexandrię 14.Feb.
dionysius mar.Corinthi sub Decio, supra cum Codrato.10.Mart.
dionysius mar.Aquileiæ sub Numeriano,infra cũ Hilario,16.Mart.
dionysius Corinthiorum episcopus. 8. Apr.
dionysius mar.infra cum Socrate.19.Apr.
dionysius episcopus Viennen.8.Mai.
dionysius mar.Romæ.12.Mai.
dionysius episcopus Mediolanen. sub Constantio Ariano 25 Mai.
dionysius mar.Constantinopoli,infra cum Lucilliano.3.Iuni.
dionysius Ephesi inf. in Septem dormientes. 27. Iul.
dionysius mar.Synnadę,sup.cũ Democrito.31.Iul.
dionysius & Priuatus mar.in Phrygia. 20.Sep.
dionysius, Faustus, Caius, Petrus, Paulus, & alij quattuor mar.sub Decio.3.Oct.
dionysius Areopagita, Rusticus, & Eleutherius mar. Lutetiæ.9.Oct.
dionysius episcopus Alexandrin.confessor.sub Valeriano 17.Nou.
dionysius mar. Heracleæ.supra cũ Basso.20.Nou.
dionysius Papa.26.Dec.
dioscorides mar.Smyrnæ.10 Mai.
dioscorides mar.supra cum Crescente.28.Mai.
dioscorus mar.in Aegypto sub Numeriano,infra cum Victorino.15. Feb.
dioscorus lector mar.in Aegypto 18.Mai.
dioscorus puer Alexandriæ sub Decio, infra cum Herone.14.Dec.
doda uirgo Rhemis,supra cum Bona 24.Apr.
dometius monachus cum duobus discipulis mar. Nisibi sub Iuliano.7.Aug.
dominator episcopus Brixien.5.Nou.
dominica virgo & mart. in Campania sub Diocle. 6.iul.
dominicus abbas,Sorę.22.Ianu.
dominicus Calciatensis confessor.12.Mai.
dominicus confessor ordin.Prędic. Bononię,4.Augusti.
Eiusdem Translatio Bononiæ.24.Mai.
dominicus loricatus.14.Oct.
Dominicus episcopus Brixien.20.Dec.
dominicus,Victor,Primianus,Lybosus, Saturninus,Crescentius,Secundus, & Honoratus mar. in Africa.29.dec.
domitianus abbas in territorio Lugdunen. 1. Iul.
domitianus mar.Philadelphiæ, supra cũ Cyrillo. 1.Aug.
domitianus episcopus Catalaunen.9.Aug.
domitianus diaconus mar. Ancyræ,infra cum Euthychio.28 Dec.
domitilla uirgo,infra Flauia Domitilla.7.Mai.
domicius,Pelagia, Aquila,Eparchius,& Theodosia mar.23.Mart.
domitius mar.in Syria.5 Iul.
domitius presbyter Ambianen.23.Oct.
domna virgo & mar.Nicomediæ sub Dioclet.infra cum Inde.28 Dec.
domnina,& sociæ virg. & mar.14.Apr.
domnina mar.in Lycia sub Dioclet.13 Oct.
domninus mar.infra cum Philemone.21.Mar.
domninus,Victor, & socij mart.Thessalonicæ.30. Mart.
domninus cõfessor Ebreduni,infra cum Marcellino.20 Apr.
domninus mart. Thessalonicæ sub Maximiano.1. Octob.
domninus,Theotimus,Philotheus,Siluanus,& socii mart.sub Maximino.5.Nou.
domnio mar. Bergomi.16.Iul.
domnio episcopus Salonen. & milites octo mar. in Dalmatia.11.Apr.
domnio presbyter Romæ 28.Dec.
domnolus episcopus Cenomanen.16.Mai.
domnus mar.in Mauritania, supra cum Daniele, 13. Octob.
domnus episcopus Viennensis, 3. Nou.

donatæ

donatæ mart. Carthagine, infra in Scillitani mar. 17. Iul.
donata, Paulina, Rustica, Nominanda, Serotino, Hilaria, & sociæ mart. Romæ 31. Dec.
donatianus & Rogatianus mart. in Britannia sub Dioclet. 24 mai.
donatianus episcopus Catalaunen 7. Aug.
donatianus, Præsidius, mansuetus, Germanus, Fusculus, & Lætus episcopi & mart. in Africa sub Hunerico. 6. Sept.
donatianus episcopus Rhemensis 14. Oct.
donatilla virgo mart. Tuburbi sub Valeriano, infra cum maxima, 30. Iul.
donatus, Sabinus, & Agapes, mar. 25 Ianu.
donatus mart. Forosempronij, supra cum Aquilino 4. Febr.
donatus diaconus mart. in Africa, infra cum Primo. 9. Febr.
donatus, Secūdianus, Romulus, & alij lxxvj. mar. Concordiæ. 17. Febr.
donatus, Iustus, Herena, & socij mar. in Africa. 25. Febr.
donatus mar. infra cum Leone. 1. mar.
donatus mar. Carthagine. 1. mar.
donatus mart. in Africa, infra cum Epiphanio. 7. apr.
donatus episcopus Euoreæ, 30. apr.
donatus mart. Cæsareæ, infra cum Polyeucto. 21. mart.
donatus episcopns Aretinus, & Hilarinus monachus mar. sub Iuliano 7. aug.
donatus presbyter. Segisterici. 19. aug.
donatus marty. Antiochiæ, infra cum Restituto, 23. aug.
donatus mar. Capuæ, infra cum Quincto, 5. Sept.
donatus monachns mart. Messanæ, infra cum Placido. 5. Oct.
donatus episcopus Fesulan 22. Oct.
donatus, Cassiope in Corcyra, 29. Octob.
donatus mar. infra cum Hermogene, 12. dec.
donatus mart. Alexandriæ, infra cum Mansueto, 30. decemb.
donuina mar. Aegææ sub Dioclet. supra cū Claudio, 23. aug.
dorothea virgo mar. Cæsareæ, 6. Febr.
dorothea virgo mar. Aquileiæ sub Nerone, infra cnm Euphemia 3. Sept.
dorotheus mart. Tarsi, supra cum Castore, 28. mart.
dorotheus Tyrue presbyt. & marty. sub Iuliano, 5. Iun.
dorotheus & Gorgonius marty. Nicomediæ sub Diocle 9. Septemb.
dorymedon mar. Synnadæ sub Probo, infra cum Trophimo, 19. Sept.
droctoueus abbas Lutetia, 10. mar.
drogo confessor Valencenis, 16. apr.
drusus, Zosimus, & Theodorus mart. Antiochiæ, 14. decemb.
drusus mart. Tripoli, infra cum Luciano, 24. dec.
ducenti Martyres Synope in Ponto, 7. apr.
ducenti viginti Martyres in Africa, 30. octob.
ducenti sexaginta Martyres Romæ sub Claudio, 1. mart.
ducenti sexagintaduo martyres Romæ, 25. mart.
ducenti sexagintaduo martyres Romæ sub Diocle. 17. iun.
ducenti septuaginta martyres in Africa, 16. octo.
dula ancilla mar. Nicomediæ, 25. mart.
dulas mar. in Cilicia, 15. iun.
dunstanus episcopus Cantuarien. 19. mai.
duo monachi mar. in prouincia Valeriæ, 14. mart.
duodecim Fratres mar. Beneuenti, 1. Sept.
dympna uir. & mar. in Brabantia, 15. mai.

E

EAdbertus episcopus Lindisfarnen. 6. mai.
Eadmundus Angliæ Rex, & mar. 20. nou.
Ebulphus abbas in pago Oximensi 29. dec.
Edilbertus Rex Cantiorum in Anglia, 24 febr.
Edilburga virgo in Anglia, 7. iul
Ediltrudes virgo Regina Britanniæ, 23. iun.
Edistius mar. Rauennæ, 12. octob.
Editha virgo in Anglia, 16. sept.
Edmundus episcopus Cantuarien. 16. nou.
Eduardus Angliæ Rex, 5. ianu.
Eduardus Rex Britanniæ & mar. 18. mart.
Egbertus presbyter in Hiberniæ 24. apr.
Egdunius presb. & alij vij. mar. Nicomediæ, 12. mart.
Eleazarus marty. Lugduni, infra cum Nineruo, 23. aug.
Eleazarus comes, Parisijs, 27. sept.
Elesbaan Rex Aetiopiæ, 27. octob.
Eleuchadius episcopus Rauennæ, 14. febr.
Eleusippus mar. Lingonis sub M. Aurelio, infra cum Speusippo, 17. ian.
Eleutherius episcopus Constantinop. & mar. 20. febr.
Eleutherius episcopus Tornacen. 20. feb.
Eleutherius episcopus Illyrici, & Anthia mart. Messanæ sub Hadriano, 18. apr.
Eleutherius Papa & mar. Romæ 26. mai.
Eleutherius confessor in Latio, 29. mai.
Eleutherius mar. Constantinopoli sub Maximiano 4. aug.
Eleutherius & Leodides mar. 8. aug.
eleutherius episcopus Antisiodoren. 16. aug.
eleutherius abbas, Romæ 6. Sept.
eleutherius miles mart. Nicomediæ cum aliis innumeris sub Dioclet. 2. octo.
eleutherius diaconus mart. Lutetiæ, supra cum Dionysio, 9. octob.

elias,

elias, Hieremias, Esaias, Samuel & Daniel mart. Cæsareæ sub Maximiano, 16 febr.
elias presbyt. Paulus & Isidorus monachi mart. Cordubæ, 17.apr.
elias episcopus Hierosolymit. infra cum Flauiano 4.iul.
elias propheta in monte Carmelo 20.iul.
elias episcopus in Aegypto mart. sub Dioclet. in Palæstina, infra cum Peleo, 19 sept.
eligius episcopus Nouiomen.1.dec.
eliphius mar. Coloniȩ sub Iuliano, 16.Oct.
eliseus propheta, Samariæ, 14.Iuni.
elizabet virgo Sconaugię, 18.Iuni.
elizabet vidua, Marpurg.19.Nou.
elphegus episcopus Cantuarien.& mar. 10.apri.
elpidephorus mart. in Perside, supra cum Acindino 2. Nou.
elpidius episcopus & mart. in Chersoneso, supra cum Basilio 4.Mar.
elpidius confessor in Campania, infra cum Prisco 1.septemb.
elpidius episcopus Lugdunen.2.sept.
elpidius abbas in Piceno, 2.sept.
elpidius, Marcellus, Eustochius, & socij mart. sub Iuliano, 16.nou.
emerentiana virgo & mar. Romæ, 23.ianu.
emericus Hungarorum Regis filius, 4.nou.
emerita virgo mart. Romȩ sub Valeriano, supra cum Digna.22.sept.
emilas diaconus, & Hieremias mart. Cordubæ, 15.sept.
emmanuel mar. infra cum Quadrato, 26.mart.
emmelia, Cæsareæ, supra cum Basilio, 30.mai.
emmeramus episcopus Ratisponen. & mart. 22 septemb.
emygdius episcopus Asculan. mar. sub Dioclet. 5. august.
encratis uirgo & mar. Cæsaraugustæ, 16. apr.
engelbertus episcopus Colonien.& mar. 7. nou.
ennatha virgo mar. Cæsareæ sub maximino, supra cum Antonino, 13.nou.
ennodius episcopus Papien. 17.iul.
eobanus mar. in Frisia, supra cū Bonifacio, 5.iun.
epaphras episcopus Colossensis & mar. 19.iul.
epaphroditus episcopus Tarracinæ, 22.mar.
eparchius mar. supra cum Domitio, 23. mar.
eparchius abbas Engolisinen.1.iul.
ephebus mar. Interamnę, inf. cū Proculo, 14. febr.
ephisius mar. Caralis sub Diocl.15.ian.
ephræm diaconus Edessæ, 1.febr.
ephrem episcopus & mar. in Chersoneso, supra cū Basilio, 4.mar.
epicharides mar. Romæ sub Dioclet. 27.sept.
epitectus, Iucundus, Secundus, Vitalis, Felix, & alij vij. mar. in Africa. 9.ian.
epitectus mar. in Portu Romano, infra cum Martiale. 23.aug.
epigmenius presb.& mar. Romæ sub Diocle. 24. Mar.
epimachus & Alexander martyr. Alexandriæ sub Decio, 12.dec.
Idem Epimachus, inf. cum Gordiano, 10.mai.
epiphania mar. sub Dioclet. apud Sallentinos, 12. Iul.
epiphania Domini, 6.Ian.
eiusdem Vigilia, 5.ian.
eiusdem Octaua, 13.ian.
epiphanius episcopus Papiensis, 21.ian.
epiphanius episcopus, Donatus, Ruffinus, & alij xiij. mart. in Africa. 7.apr.
epiphanius episcopus Salaminæ, 12.mai.
epipodius mar. Lugduni sub Antonino, 22.apr.
episcopi & presbyteri confessoris sub Constantio, 21.Mai.
epistemus mar. Emesæ sub Decio, inf. cum Galatione. 5.Nou.
epitacius episcopus, & Basileus mart. in Hispania, 23.Mai.
epolonius mart. Antiochiæ sub Decio, supra cum Babyla, 24.ian.
equitius abbas in prouincia Valeriæ.11.aug.
eralina virgo & mar. Aquileiæ sub Nerone, infra, cum Eupheuia, 3.Sep.
erasmus episcopus & mar. in Campania sub Dioclet.& Maximiano, 2.iun.
erasmus mar. Antiochiæ, 25.Nou.
erastus episcopus Philippen.& mar. 26.iul.
erconualdus episcopus Londonien.30.apr.
ericus Rex Suetiæ & mar. 18.Mai.
erminus episcopus Laubiensis, 25.apr.
erotheides mart. in Cappadocia sub Dioclet, sup. cum Capitolina, 27.Oct.
erotis mar. 6.Oct.
esaias mart. Cæsareæ sub Maximino, supra cum Elia, 16.Febr.
esaias propheta mar. in Iudæa, 6.Iul.
esdras propheta, infra cum Ioele, 13.Iul.
ethbinus abbas in Hibernia, 19 Oct.
ethelueldus episcopus Vuintonien.1.aug.
euagrius episcopus Constantinop.6.mar.
euagrius & Benignus mar. Tomis.3.apr.
euagrius mar. in Ponto, infra cum Prisco, 1.oct.
euagrius, priscianus & socii mar. Romæ, 12. Oct.
euaristus mart. Cæsareæ sub Dioclet. supra cum Carponio, 14.Oct.
euaristus Papa & mar. Romę sub Traiano, 26.oct.
euaristus mar. in Creta sub Decio, inf. cum Theodulo, 23.dec.
euasius episcopus Casalensis & mar. 1.dec.
euasius episcopus Brixien.2.dec.
eubulus mar. Cæsareæ sub Dioclet.7. mar.
eucarpius mar. infra, cum Trophimo, 18. mar.
eucarpus mar. in Asia, supra cū Bardomiano, 25. septemb.

eucharius

eucharius episcopus Treuirensis, 8.dec.
eucherius episcopus Aurelianen. 20.feb.
eucherius episcopus Lugdunen. 16.Nou.
eudocia mar. Heliopoli sub Traiano. 1.mar.
eudoxius, Zenon, Macarius, & socij 1104.mart. Melitine sub Dioclet. 5.sept.
eudoxius mart. Sebastę sub Licinio, supra cũ carterio, 2.nou.
euellius mart. sub Nerone, 11.mai.
euentius mar. supra in 18.mart. Cæsaraugustani, 16.apr.
euentius presbyt. & mart. Romæ sub Traiano, supra cum Alexandro Papa, 3.mai.
euergislus episcopus Colonien. & mar. 24.octob.
eugendus abbas in territorio Lugdunen. 1.ian.
eugenia virgo & martyr. Romæ, sub Gallieno, 25. decemb.
eugenianus mar. 8.ianu.
eugenius mart. in Africa, supra cum Aquilino, 4.ian.
eugenius mart. Neocæsareæ, infra cum Mardonio, 24.ian.
eugenius episcopus & mar. in Chersoneso, supra cum Basilio, 4.mar.
eugenius episcopus & mar. in Africa sub Hunnerico, infra cum Vindemiale, 2.mai.
eugenius Papa Romæ, 2.iun.
eugenius episcopus Carthaginen. mar. in Africa sub Hunnerico, cum quingentis ex suo clero, & Saluatore, ac Mauritia diaconis, 13. iul.
eugenius mart. Tibure sub Hadriano, infra cum Symphorosa 18. iul.
eugenius mar. supra cum Apollonio, 23.iul.
eugenius marty. Romæ sub Gallieno infra cum Lucilla, 29.iul.
eugenius mar. in Cappadocia supra cum cottido, 6.sept.
eugenius mart. Damasci, infra cum Paulo, 25. septemb.
eugenius episcopus Toletan. conf. 15. nou.
eugenius episcopus Toletan. mart. in territ. Parisien. 15.nouemb.
eugenius diaconus. Florentiæ, 17. nou.
eugenius mar. in Armenia sub Dioclet. infra cum Eustratio, 13.dec.
eugenius & Macarius presbyteri & mart. in Arabia. sub Iuliano, 20. dec.
eugenius episcopus Mediolanen. 30. dec.
eugraphus mar. Alexandriæ sub Maximino, infra cum Menna, 10.dec.
eulasius mart. Cyzici sub Maximiano, infra cum Fausta, 20.sept.
eulalia virgo & mart. Barcinone sub Dioclet. 12. feb.
eulalia virgo & mart. Emeritæ sub Maximiano, 10.decemb.
eulampius & Eulampia virgo & alij CC. mar. Nicomediæ, 10.octob.
eulogius diaconus mar. Tarracone sub Gallieno, infra cum Fructuoso, 21.ian.
eulogius presbyt. & mar Cordubæ, 11. mart.
eulogius episcopus Edessæ 5.mai.
eulogius, & socij mar. Constantinopoli. 3.iul.
eulogius episcopus Alexandrinus, 13.sep.
eumenus episcopus Gortinæ. 18.sept.
eunicianus mar. in Creta sub Decio, inf. cũ Theodulo, 23.dec.
eunomia mar. Augustę, infra cum Hilaria 12.aug.
eunus mar. Alexandriæ, inf. cum Iuliano, 27. febr.
euodius, Hermogenes, & Callistus mar. Siracusis, 25. apr.
euodius episcopus Antiochenus & mar. 6.mai.
euodius mar. Nicææ, infra cum Theodota 2.aug.
euodius, Hermogenes, & Callista mar. 2. sept.
euodius episcopus Rhotomagen. 8. oct.
euortius episcopus Aurelianensis, 7.sept.
euphebius episcopus Neapolitan. 23.mai.
euphemia mar. in Paphlagonia, sup. cum Alexandra 20.mar.
euphemia, Dorothea, Tecla, & Erasma virg. & mar. Aquileiæ sub Nero. 3.sept.
euphemia uirg. mar. Calcedonę sub Diocl. 16.sep.
euphrasia uirgo in Thebaide, 13 mar.
euphrasia mar. in Paphlagonia, supra cum Alexã dra, 20.mart.
euphrasia uirgo & mart. Ancyræ, inf. cum Theodoto, 18.mai.
euphrasius episcopus in Africa, 14.ian.
euphrasius episcopus Illiturgi, infra cum Torquato, 15.mai.
euphronius episcopus Augustodunen. 3.aug.
euphronius episcopus Turonensis, 4.aug.
euphrasyna virgo Alexandrię, 1.ian.
euphrosyna virgo mar. Tarracinæ sub Domitiano, inf. cum Flauia Domitilla, 7.mai.
euplius diaconus mar. Catanæ sub Diocl. 12.aug.
euporus mar. in Creta sub Decio, infra cũ Theodulo, 23 dec.
euprepia mar. Augustæ, infra cũ Hilaria, 12.aug.
euprepis mar. Romæ supra cum Castulo, 30.nou.
euprepiue episcopus Veronensis, 21 aug.
euprepius mart. Aegeæ sub Dioclet. supra cum Cosma, 27.sept.
euplychius mar. Cæsareę sub Iuliano, 9.apr.
eupsychius mar. Cæsareæ sub Hadriano, 7.sept.
eusebia virgo & mar. Bergomi, 29.oct.
eusebius palatinus, & alij ix.mart. 5. mar.
eusebius, Neon, Leontinus, Longinus, & alii quatuor mar. sub Dioclet. 24.apr.
eusebius mar. supra cum Aphrodisio, 28.apr.
eusebius episcopus Samosatenus & mar. 21. iun.
eusebius episcopus Vercellensis & mar. 1.aug.
eusebius episcopus Mediolanen. 12. aug.
eusebius presbyt. Romæ sub Constantio. 14.aug.

eusebius, Pontianus, Vincentius, & Peregrinus mart. Romæ sub Commodo 25. aug.
eusebius, Nestabus, & Zenō mar. in Palæstina sub Iuliano: 8. Sep.
eusebius mar. in Phœnicia. 21. Sep.
eusebius Papa Romæ. 26. Sep.
eusebius episcopus Bononiensis. 26. Sept.
eusebius mart. Alexandriæ sub Valeriano, sup. cū Caio. 4. Sept.
eusebius mart. Hadrianopoli sub Iuliano, infra cū Philippo. 22. Oct.
eusebius monachus mar. Tarracinæ, sup. cum Felice. 5. Nou.
eusebius presby. Marcellus diaconus, Hippolytus, Maximus, Adria, Paulina, Neō, Maria Martana, & Aurelia mar. Romæ sub Valeriano, 2. Dec.
eusignus miles mar. Antiochiæ sub Iuliano. 5. Aug.
eustachius, Theopistes, Agapius & Theopistus mart. Romæ sub Hadriano, 20. Sept.
eustachius presbyter in Syria, 12. Oct.
eustachius, Thespesius, & Anatolius mart. Nicææ sub Maximino, 20. Nou.
eustachius episc. in Africa, infra cum Valeriano 28. Nou.
eustasius abbas Luxouien. 29. mart.
eustathius episc. Antiochenus, sub Constantio, 16. Iul.
eustathius mar. Ancyræ, 28. Iul.
eusterius episcopus Salernitan. 19. Oct.
eustochium virgo in Bethleem 28. Sept.
eustochium virgo mar. Tarsi sub Iuliano, 2. nou.
eustochius episcopus Turonen. 19. Sept.
eustochius mar. sub Iuliano, supra cum Elpidio, 16. nou.
eustolia & Sopatra virg. Constantinopoli, 9. nou.
eustorgius presbyter Nicomediæ. 11. Apr.
eustorgius primus, episcopus Mediolanen. 18. Sept.
eustorgius secūdus, Mediolanen. episcopus 6. Iun.
eustosius mar. Antiochiæ, supra cum Demetrio. 10. Nou.
Eustratius, Auxentius, Eugenius, Mardarius, & Orestes mar. in Armenia sub Diocl. 13. Dec.
euthalia virgo mar. in Sicilia, 27. aug.
euthymius abbas in Palæstina, 20. Ian.
euthymius episc. Sardicen. mar. sub Theophilo, 11. mar.
euthymius diaconus mar. Alexandriæ, 5. mai.
euthymius Romanus, Perusiæ, 29. aug.
euthymius mar. Nicomediæ sub Diocle. 24. Dec.
eutropia virgo mar. in Syria. inf. cum Libya, 15. Iun.
eutropia vidua in Gallia, 15. Sept.
eutropia mar. Alexandriæ, 30 Oct.
Eutropia virgo mar. Rhemis, infra cum Nicasio, 14. Dec.
eutropius lector mar. Constantinopoli, 12. Ian.
eutropius mar. sub Maximiano, supra cūm Cleonico. 3. mar.
eutropius episcopus Santon. & mar. 30. Apr.
eutropius episcopus Arausican. 27. mai.
eutropius, Zosima, & Bonosa mar. in Portu. Romano, 15. Iul.
Eutyches mar. Romæ sub Traiano, inf. cum Marone. 15. Apr.
eutyches mar. Puteolis sub Diocl. inf. cum Ianuario, 19. Sep.
Eutuchianus mar. in Campania sub Dioclet. supra cum Aristone 2. Iul.
eutychianus mar. Nicomediæ, inf. cum Stratone, 17. aug.
eutychianus mar. supra cum Diomede, 2. Sept.
eutychianus mar. in Africa sub Geiserico. supra cū Arcadio, 13. Nou.
eutychianus Papa & mar. Romæ sub Numeriano, 8. Dec.
Eutychius mar. Romæ. 4. Febr.
eutychius & socii mar. in Mesopotamia, 14. Mar.
Eutychius & socij mar. Alexandriæ sub Constantio. 26. mar.
eutychius mar. Ferentini, 15. apr.
eutychius diaconus mart. in Mauritania, infra cū Timotheo, 21. mai.
eutychius B. Ioannis Euang. discipulus, 24. aug.
eutychius, clautus, & Heracleas mar. in Thracia, 29. Sept.
eutychius mar. Messanæ, infra cum Placido, 5. Oct.
eutychius mar. in Hispania, inf. cum Honorio, 21. Nou.
eutychius mar. in Hispania, 11. Dec.
Eutychius presbyt. & Domitianus diaconus mar. Ancyræ. 28. Dec.
eutychius & Florentius monachus Nursiæ, 28. Dec.
Euualdi duo presbyteri & mar. apud Saxones, 3. Oct.
Exaltatio S. Crucis in Perside sub Heraclio, 14. Sept.
exanthus mar. Nouocomi, sup. cum Carpophoro, 7. aug.
expeditus mar. Melitine, inf. cum Hermogene 19. apr.
exuperantia virgo Trecis, 26. apr.
exuperantius, episcopus Rauennæ, 30. mai.
exuperantius diaconus, mar. Spoleti sub Maximiano, infra cum Sabino, 30. Dec.
exuperia mar. Romæ, infra cum Symphronio, 26. Iul. & 31. Octob.
Exuperius, Zoe, Cyriacus, & Theodulus mar. sub Adriano, 2. mai.
exuperius mar. in Gallia sub Maximiano, infra cū Mauritio. 22. Sept.
exuperius episcopus Tolosanus, 28. Sept.

Exu-

Exuperius mar. Viennæ, infra cum Seuerino. 19. Nou.
Ezechiel propheta mar. in Babylonia. 10. apr.

F

Fabianus Papa & mar. Romæ sub Decio, 20. Ian.
fabianus mar. Catanæ inf. cum Stephano, 31. Dec.
fa..us mar. Romæ sub Diocl. inf. cum Maximo, 11. Mai.
fabius mar. Cæsareæ, 31. Iul.
fabricianus & Philibertus mar. in Hispania. 22. aug.
facundus & Primitiuus mar. in Gallæcia sub Diocle. 27. Nouemb.
faina virgo & mar. Ancyræ, inf. cum Theodato. 18. mai.
fandila presby. & mar. Cordubæ, 13. Iun.
fantinus monachus & confessor Thessalonicæ, 30. aug.
faro episcopus Meldensis 28. Oct.
faustinianus episcopus Bononien. 26 Febr.
faustinus & Iouita mar. Brixiæ sub Hadriano, 15. Feb.
faustinus episcopus Brixien. 16. Febr.
faustinus, & alij. XLIIII. mar. Romæ, 17. Febr.
faustinus, Timotheus, & Venustus mart. Romæ, 22. mai.
faustinus mart. Perusiæ sub Decio, infra cum Florentio, 5. iun.
faustinus mar. Romæ sub Dioclet., infra cum Simplicio, 29. Iul.
faustinus confessor Tuderti. 29. Iul.
faustinus, Lucius, Candidus, Cælianus, Marcus, Ianuarius & Fortunatus mart. in Africa 15. Dec.
fausta virgo, & Euilasius mar. Cyzici sub Maximiano, 20. Sept.
fausta mater S. Anastasiæ Romæ, 19. Dec.
faustus, & alij xxiij mar. Romæ 24. Iun.
faustus mar. sub Decio, 16. Iul.
faustus mar. Romæ, supra cum Bono. 1. Aug.
faustus miles mar. Mediolani sub Commodo, 7. Aug.
faustus presbyter, Macarius, & alij x. mar. Alexandriæ sub Decio, 6. Sept.
faustus mar. Antiochiæ, infra cum Timotheo, 8. Sept.
faustus mart. sub Decio, supra cum Dionysio, 3. Oct.
faustus mart. Alexandriæ sub Valeriano, supra cum Caio, 4. Oct.
faustus monachus mar. Messanæ, inf. cum Placido. 5. Oct.
faustus, Ianuarius, & Martialis mar. Cordubæ, 13. Oct.
faustus diaconus Alexandrinus mart. sub Diocletia 19 Nouemb.
faustus presbyt. Didius, & Ammonius: item Phileas. Hesychius, Pachomius & Theodorus episcopi Aegyptij, & alij DCLX. mar. Alexandriæ sub Maximino. 26. Nouemb.
febronia uirgo & mart. Sibapoli sub Diocl. 25. Iun.
felices duo episcopi & mar. in Africa sub Valeriano, infra cum Nemesiano, 10. Sep.
felicianus episcopus Fulginaten. & mart. sub Decio, 24. ian.
felicianus Philappianus, & alij cxxiiij. mar. in Africa. 30. Ianu.
felicianus mart. Romæ, infra cum Fortunato, 2. Febr.
felicianus mar. Romæ sub Diocl. infra cũ Primo, 9 iun.
felicianus miles mar. Massiliæ, inf. cum Victore, 21. Iul.
felicianus episcopus & mart. apud Mindam 20. Oct.
felicianus mart. in Lucania, inf. cum Hyacintho, 29 Oct.
felicianus mar. Rauennæ sub Dioclet. infra cum Valentino, 11. Nou.
felicianus mar. Viennæ, infra cum Seuerino, 19. Nou.
felicissima uirgo & mart. Falari, infra cum Graciliano. 12. aug.
felicissimus, Heraclius, & Paulinus mart. Tuderti. 26 Mai.
felicissimus & Felix mart. in Campania sub Dioclet supra cum Aristone 2. Iul.
felicissimus diaconus mar. Romæ sub Valeriano infra cum Xysto, 6 Aug.
felicissimus mart. in Africa sub Valeriano. infra cũ Rogatiano 26 Oct.
felicissimus mar. Perusiæ, 24. Nou.
felicitas mar Tuburbi sub Seuero inf. cum Perpetua. 7. Mar.
felicitas mar. in Africa supra cum Cyrillo, 8. Mar.
felicitas mar. Romę sub Antonino, 23. Nou.
felicula mar. Romæ infra cum Vitale, 14. Feb.
felicula virgo & mar. Romæ, 13. Iun.
felinus & Gratinianus mar. Perusiæ sub Decio, 1 Iun.
felix papa & mar. Romæ sub Aureliano, 10 Mai.
felix secundus Papa & mar. Romæ sub Constantio. 29 Iul.
felix Papa tertius Romæ, 30. Ian.
felix Papa quartus Romæ, 25. Febr.
felix & Ianuarius mar. Heracleæ. 7. Ian.
felix mar. in Africa supra cum Epicteto, 9. Ian.
felix presbyter Nolanus, 14. Ian.
felix, Symphronius, Hippolytus, & socij mart. in Africa. 3. Feb.

felix,

felix episcopus Lugdunen.infra cum Lupicino,3. Febr.
felix mar.in Africa sub Dioc.inf.cum Saturnino, 11.Feb.
felix mar.Adrumeti.infra cum Vetulo,21.Feb.
felix episcopus Metensis 21.Febr.
felix episcopus Brixiensis,23.Febr.
felix,mar.infra cum Fortunato,26.Febr.
felix,Luciolus,Fortunatus,Marcia,& socij mar.3. Mar.
felix mar.Africa,supra cum Cyrillo 8.Mar.
felix episcopus in Anglia,8.Mar.
felix mar.Aquileiæ sub Numeriano.infra cum Hilario.16.Mar.
felix diaconus mar.Gerundæ sub Aureliano,infra cum Narcisso 18.Mar.
felix,& alij XX.mar.in Africa.23.Mar.
felix episcopus Treuirensis,26.Mar.
felix mar.in Africa.infra cum Theodulo 31. Mar.
felix mar.sup.in XVIII.Mar.Cæsaraugustani.16. Apr.
felix mar.Alexandriæ.supra cum Aratore.21.apr.
felix presbyt. Fortunatus & Achilleus diaconi mar Valentiæ in Gallia,23.Apr.
felix diaconus mar.Hispali.2.Mai.
felix mar.Romæ sub Alexandro supra cum Calepodio.10.Mai.
felix & Gennadius mar.in Africa,16.Mai.
felix episc.Spoletin.& Mar.sub Maximiano, 18. Mai.
felix mar.in Istria,infra cum Zoello,24.Mai.
felix mar.in Sardinio,supra cũ Aemilio, 28. Mai.
felix & Fortunatus mart.Aquileię sub Diocl. 11. Iun.
felix monachus & mar.Cordubæ supra cum Anastasio,14.iun.
felix mar.Apolloniæ.infra cum Isauro,17.Iun.
felix presbyt.& mar.Sutrij,23.Iun.
felix mart. Romæ sub Antonino.infra in Septem fratres,10.Iul.
felix mar.in Africa infra cum Ianuario.10.Iul.
felix mart. Mediolani sub Maximiano. infra cum Nabore.12.Iul.
felix episcopus Nouocomen.14.Iul.
felix episcopus Papien.& mar.15.Iul.
felix mar.Carthagine.infra in Scillitani mart.17. Iul.
felix episcopus Veronen.19.iul.
felix mar.Furconij.infra cum Florentio,25.iul.
felix,Iulia,& Iucunda mar.Nolæ,27.iul.
felix mar.Cordubæ infra cum Georgio,27.iul.
felix mar.Gerundæ,1.Aug.
felix mart. in Portu Romano inf.cum Marciale, 22.Aug.
felix presbyter Pistorij,26.Aug.
felix presbyt.& Adauctus mar. Romæ sub Diocl. 30.Aug.
felix & Constantia mar.Nuceriæ sub Nerone. 19. Sept.
felix mar.Augustuduni,supra cum Andochio,24. Sept.
felix & Cyprianus episcopi mart. in Africa sub Hunnerico.12.Oct.
felix episcopus Africanus, Audactus & Ianuarius prerbyteri, Fortunatus & Septimus lectores, mart.Venusiæ sub Diocle.24.Oct.
felix presbyt.& Eusebius monachus mar. Tarracinæ.5.Nou.
felix mar.Thinissæ.6.Nou.
felix monachus Fundanus.6.Nou.
felix episc.Nolanus & mar.cũ alijs XXX.15.No.
felix episcopus in Africa.infra cum Valeriano.28. Nou.
felix episcopus Bononien.4.Dec.
felix mar.Thaguræ,infra cum Iulio.5. Dec.
felix mar.Romæ supra cum callisto,29.Dec.
ferreolus presbyt.& Ferrutio diaconus mar. Vesontione.16.iun.
ferreolus mart.in terris Viennen.18.Sept.
ferrutio diaconus mar. Vesontione,supra cũ Ferreolo.16.iun.
ferrutius mar.Maguntiæ.28.Oct.
festiuitas omnium Sanctorum.1.Nou.
festum Niuis 5.Aug.
festus diaconus mar. Puteolis sub Diocle.infra cũ Ianuario,19.Sept.
festus mar.in Tuscia infra cum Ioanne,21.Dec.
fiacrius confessor Meldensis.30.Aug.
fibitius abbas,Treuiris.5.Nou.
fides, Spes, & Charitas uirg. & mart.Romæ sub Hadriano. 1.Aug.
fides uirgo & mar. Agenni 6.Oct.
fidelis mar.in Africa,23.mar.
fidelis mart. Edessæ sub Maximiano, supra cum Bassa.21.Aug.
fidelis mar.Nouocomi sub maximiano,28. Oct.
fidentianus mar.in Africa.infra cum Secundo.15. Nou.
fidentius & Terentius mar.Tuderti sub Diocl.27. Sept.
fidentius episcopus Patauin.16. Nou.
fidolus episcopus Trecensis,16.mai.
fintanus presbyt. in Scotia. 17. Feb.
firmatus diaconus mar. Messanæ inf.cum Placido. 5.Oct.
firmatus diaconus,& Flauiana virgo & mart.Antisiodori. 5.Oct.
firmiana uirgo mar.Ameriæ sub Diocl.24.Nou.
firminus abbas,Ambiani.11.mar.
firminus mar. in Armenia sub Maximiano, infra cum Orentio,24.Iun.
firminus episcopus Metensis.18.Aug.
firminus episc.Ambianen.mar.sub Diocle.25.sep.
firminus episcopus Vzeciæ 11.Oct.

firmius mar. Romæ infra cum fortunato. 2. Feb.
firmus mar. infra cum Gorgonio. 11. Mar.
firmus mar. sub Maximiano 1. Iun.
firmus mar. Armenia sub Maximiano. infr. cum Orientio. 24. Iunij.
firmus episcopus Tagastensis. 31. Iul.
firmus & Rusticus mar. Veronæ sub Maximiano 9. Aug.
flauia Domitilla, Euphrosina & Theodora uirg. & mar. Tarracinæ sub Domitiano. 7. mai.
flauia virgo mar Messanæ. inf. cũ Placido. 5. Oct.
flauiano virgo & mar. Antisiodori sup. cum firma 10, 5 Oct.
flauianus mar. Romæ sub Diocl. 28. Ian.
flauianus episcopus. Constantinopolitan. 17. febr.
flauianus mar. in Africa sub Valeriano. infra cũ Montano 24. febr.
flauianus secũdus episc. Antiochenus, & Elias episc. Hierosolimit. cõfessores sub Anastasio. 4. iul.
flauianus episc Augustodunen. 32. Aug.
flauianus mar. sub Iuliano ab aquas Taurinas. 22. Dec.
flauius, Augustus, & Augustinus mar. Nicomediæ. 7. mai.
flocellus puer mart. Augustoduni sub Antonino. 17. Sept.
flora virgo & mar. Romæ sub Gallieno. infra cum Lucilla. 29 Iul.
flora & Maria virg & mar. Cordubæ, 24. Nou.
florentiæ virgo Hispali, 20. iun.
florẽtia mar. sub Diocl. in territ. Agathẽsi. 10. no.
florentianus episcopus in Africa inf. cum Valeriano, 28. Nou.
florentinus & Hilarius mar. Seduni. 27. Sept.
florentinus episcopus Treuirensis. 16. Oct.
florentinus episcopus Arausicanus. 17. Oct.
florentinus episcopus Viennen. mar. sub Gallieno. 3. Ian.
florentinus confessor Hispali 23. Febr.
florentius mar. Auximi sub Diocle. infra cũ Sisinio. 11. Mai.
florentius, Iulianus, Cyriacus, Marcellinus, & Faustinus mar. Perusiæ sub Decio, 5. Iun.
florentius mart. Carthagine supra cum Catulino. 15. Iul.
florentius & felix mar. furconij, 25. iul.
florentius presby. Pictauiensis, 22. Sept.
florentius mart. in Gallia supra cũ Cassio. 10. Oct.
florentius mar. Thessalonicæ. 13. Oct.
florentius mar. in castro Tyle, 27. Oct.
florentius episcopus Argentoraten. 7. Nou.
florentius monachus Nursiæ. supra cum Eutichio 28. Dec.
florianus m. sub Diocl. in Norico Ripẽsi. 4. mai.
florianus Calanicus, & alij LVIII. mar. Eleutheropoli. 17. Decemb.
florius mar. Nicomediæ. infra cũ Luciano, 26. oct.
florus, Laurus, Proculus, & Maximus mar. in Illirico, 18. Aug.
florus mar. Ostiæ supra cum Demetrio, 22. Dec.
flos mar. Catanæ. infra cum Stephano, 31. Dec.
flosculus episcopus Aurelianen. 2. febr.
fortunata virgo & m. Cæsareæ sub Diocl. 14. oct.
fortunatus mar. Smyrnæ. infra cum Vitale, 9. ian.
fortunatus, felicianus firmus, & Candidus, mar. Romæ, 2. febr.
fortunatus mar. in Africa infra cũ Verulo, 21. feb.
fortunatus, felix, & alij XXVII. mar. 26. febr.
fortunatus mar. Roma. sup. cũ Alexandro, 27. feb.
fortunatus mar. supra cum felice, 3. Mar.
fortunatus & Marcianus mar. in Africa, 17. Apr.
fortunatus mar. Alexandriæ. supra cum Aratore, 21. Apr.
fortunatus diaconus mar. Valentiæ in Gallia. supra cum felice presbytero 23. Apr.
fortunatus presbyter Vmbria, 1. Iun.
fortunatus mar. Aquiliæ sub Diocl. supra cum felice, 11. iu.
fortunatus & Lucianus mar. in Africa, 13. Iun.
fortunatus diaconus mar. Aquileiæ. infra cũ Hermagora, 12. Iul.
fortunatus, Caius, & anthes mar. Salerni sub Diocle. 28. apr.
fortunatus episcopus Tudertin. 14. Oct.
fortunatus mar. Romæ. 15. Oct.
fortunatus lector mar. Venusiæ sub Diocle. supra cum felice, 24. Oct.
fortunatus mar. in Africa supra cum Faustino, 15. Dec.
francisca vidua Romæ. 9. Mar.
franciscus ord. Min. Assisij, 4. Oct.
Eiusdem stigmatum commemoratio, 17. Sept.
franciscus de Paula ord. Minim. 2. Apr.
Eiusdem Translatio Assisij, 25. Mai.
fraternus episcopus Antisiodoren. & mar. 29. Sep.
fredesuuida uirgo Oxonij, 19. Oct.
fridericus episcopus Traiecten. & mar. 18. iul.
fridianus episcopus Lucensis, 18. Mar.
Eiusdem translatio Lucæ, 18. Nou.
fronto abbas Alexandriæ, 14. Apr.
frõto mar. supra in xviij. Mar. Cæsaraugust. 19. apr.
fronto episcopus Petragoricen. Georgius presb. 25 Oct.
fructulus mar. in Africa. infra cum Lucio, 18. feb.
fructuosa mar. Antiochiæ. infra cum Restituto, 23 Aug.
fructuosus episcopus Tarracon. Augurius & Eulogius diaconi mar. sub Gallieno, 21. Ian.
fructuosus episcopus Bacaren. 16. apr.
frumentij duo mar. in Africa sub Hunnerico. infra cum Victoriano, 23. mar.
frumentius episcopus in India, 27. oct.
fulcus confessor aquini, 22. Mai.
fulcus episcopus Papiensis, 26. Oct.

fulgentius

fulgentius episcopus Ruspensis, 1.ian.
fuscus confessor in monast. Peronæ, 16.ian.
fusca virgo, & Maura mart. Rauennæ sub Decio, 13.febr.
fuscianus mar. Ambiani sub Maximiano. infra cũ Victorio, 11.dec.
fusculus episcopus & mar. in Africa sub Hunneri co. supra cum Donatiano, 6.sept.

G

GAbdelas mar. in Perside sub Sapore. supra cum Dada, 29.sept.
gabinus presbyt. & mar. Romæ sub Diocl. 19.febr.
gabinus & Crispulus mar. Turribus. 10.mai.
galatas mar. Melitinæ inf. cũ Hermogene, 19.apr.
galation & Epistemis mart. Emesæ sub Decio, 5. nouemb.
galdinus episcopus Mediolanen 18.apr.
galganus eremita, Senis, 3.dec.
galla vidua Romæ, 5.oct.
gallicanus mar. Alexandriæ sub Iuliano, 25.iun.
gallus episcopus Aruernen. 1.iul.
gallus abbas in Germania, 16.oct.
Gamalielis Inuentio Hierosolymis, 3. aug.
Gandulphus mar. Varennis, 11.mai.
gratianus episcopus Turonensis, 18. dec.
gaudentia virgo mar. Romæ cum alijs tribus, 30. august.
gaudentius episcopus Nouariensis, 22. ian.
gaudentius episcopus Veronen. 12. febr.
gaudẽtius episcopus, & Culmatius diaconus mar. Aretij, 16. iun.
gaudentius episcopus Ariminen. & mar. 14. oct.
gaudentius episcopus Brixiensis. 25. oct.
gaudiosus episcopus Brixien. 7.mar.
gaudiosus episcopus Salernitan. 26.oct.
gaudiosus episcopus Africanus, confess. Neapoli. 28.oct.
gaugericus episcopus Cameracen. 11.aug.
Gedeon in Palæstina. 1.sept.
gelasius mar. Forosempronij, supra cum Aquilino, 4.febr.
gelasius Papa Romæ, 21.nou.
gelasius mar. in Creta sub Decio, infra cum Theodulo, 23.decemb.
gemellus mar. Ancyræ sub Iuliano. 10. dec.
geminianus episcopus Mutinen. 31.ian.
geminianus mar. Romæ sub Dioclet. infra cum Lucia. 16.sept.
geminus mar. in Africa, sup. cum Aquilino, 4. ian.
geminus mar. Forosempronij supra cum Aquilino. 4.feb.
geminus episcopus Brixiensis. 8. feb.
generalis mar. in Africa sub Valeriano, supra cum Cypriano, 14.sept.
generosa mart. Charthagines, infra in, Scillitani mart. 17.iul.
generosus mar. Tiburt, 17.iul.
genesius mar. Romæ sub Diocl. 25.aug.
genesius mar. Arelate, 25. aug.
genesius mar. supra cum Anastasio, 11.oct.
gennadius mar. in Africa supra cũ Felice, 16.mai.
genouefa virgo, Lutetiæ. 3.ian.
gentianus mar. Ambiani sub Maximiano, infra cũ Victorico 11.dec.
georgia virgo Aruernis, 15 feb.
georgius episcopus Antiochensis, 19.apr.
georgius mart. 23.apr.
georgius diaconus, Felix, Aurelius, Natalia, & Liliosa mart. Cordubæ, 27.iul.
georgius Limniota monachus, mart. sub Leone Imp. 24.aug.
georgius, diaconus, & Aurelius, Parisijs, 20.octob.
georgius presbyt. Petragoricis, supra cum Frontone, 25.oct.
georgius episcopus Viennensis, 2.nou.
gerardus episcopus Tullensis, 23.apr.
gerardus episcopus & mar. in Pannonia. 24.sept.
gerardus abbas Namurcen. 3.oct.
gerardus episcopus Potentiæ. 30 oct.
gerasimus Anachorita in Palæstina. 5. mar.
geremarus abbas Beluacen. 24. sept.
gereon cum aliis CCCXVIII. mar. Coloniæ sub Maximiano. 10. oct.
gerinus mar. Atrebaten. 2. oct.
germana mar. in Africa, infra cum Paulo. 19.ian.
germanicus mar. Smyrnæ sub Antonino, 19. ian.
germanus mar. Romę, inf. cum Saturnino, 2.mai.
germanus episcopus Constantinop. sub Isaurico, 12.mai.
germanus episcopus Parisiensis, 28.mai.
germanus mar. in Macedonia sub Traiano, infra cum Peregrino, 7. iul.
germanus episc. Antissiodoren. 31. iul.
germanus episcopus & mar. in Africa sub Hunnerico, supra cum Donatiano 6.sept.
germanus episc. Vesontien. & mar. 11. oct.
germanus mar. in Hispania sub Dioclet. infra cũ Seruando. 23.oct.
germanus episcopus Capuanus, 30.oct.
germanus, Theophilus, Cæsarius, & Vitalis mar. Cæsareæ sub Decio. 3. nou.
germanus mar. Cæsareæ sub Maximino sup. cum Antonino, 13.nou.
gerontius mar. in Africa, inf. cum Paulus 19.ian.
gerontius episcopus Ficoclem. & mar. 9 mai.
Gertrudis virgo in Brabantia. 17. mart.
gerundus episcopus Mediolanen. 5. mai.
geruntius episc. & mar. in Hispania, 25 aug.
geruasius & Protasius mart. Mediolani, 19 iun.
getulius Cærealis, Amantius, & primitiuus mar. Romæ sub Hadriano, 10 iun.
gilbertus confessor. 4.febr.

Gildardus episcopus Rhotomagen.8.iun.
gillenus episcopus Hannonia,9.Oct.
Glaphyra virgo Amaseę.13.ian.
Glyceria mar.Heracleæ sub Antonino,13.mai.
Glycerius presby.mar.Nicomediæ sub Diocle. 21. Dec.
Goar presby.Treuiren.6.iul.
Godefridus episcopus Ambianen.8.Nou.
Gordianus & Epimachus mar. Romæ sub Iuliano,10.mai.
Gordianus mar. Nouioduni,inf. cum Valeriano. 17.Sept.
Gordius centurio mar.Cæsareæ,3.ian.
Gorgonia Nazianzi 9.Dec.
Gorgonius & Firmus mar.11.mart.
Gorgonius mar. Nicomediæ sub Dioclet. supra cum Dorotheo,9.Sept.
Gracilianus,& Felicissima uirgo & mar.Falari.12. Aug.
Grata virgo Bergomi.1.Mai.
Gratinianus mart.Perusiæ sub Decio, supra cum Felino,1.iun.
Gratus mar.Thaguræ,infra cum Iulio,5.Dec.
Gregorius Papa,& Eccl.Doct.12.mar.
Eiusdē ordinatio in summū Pontificē, 3. Sept.
Gregorius Papa secundus, Romæ,13.Febr.
Gregorius Papa tertius Romæ, 22.Nou.
Gregorius Papa 7.Salerni,25.mai.
Gregorius episcopus Lingonien.4.Ian.
Gregorius episcopus Nyssenus, 9.mart.
Gregorius episcopus Iliberi,23.apr.
Gregorius Theologus Nazian.episc.9.mai.
Eiusdem translatio Romæ 11.Iun.
Gregorius episcopus Traiecten. 25.Aug.
Gregorius episcopus magnæ Armeniæ, confessor sub Dioclet.30.Sept.
Gregorius Thaumaturgus, episcop.Neocæsarien. 17.Nouemb.
Gregorius episcopus Turonen. 17.Nouemb.
Gregorius Decapolita,Constantinopoli.20.Nou.
Gregorius episcopus Turonen.17.Nou.
Gregorius episcopus Agrigen.23.Nou.
Gregorius episcopus Antisiodoren.19.Dec.
Gregorius presb.mar.Spoleti sub Diocl.24.Dec.
Grimoaldus presby.in Pontecuruo,29.Sep.
Guarinus episcopus Card.Prænest.Bonon. 6.Feb.
Gudelia mar.in Perside sub Sapore,29.Sept.
Guido confessor,Anderlaci, 12.Sept.
Gulielmus eremita in Stabulo Rhodis,10. Feb.
Gulielmus abbas in Dania 6.Apr.
Gulielmus eremita Montis Virginis,25.iun.
Gulielmus episc.Briocensis, 29.iul.
Gumbertus episc.Colonien. 20 mar.
Gumesindus presb.&Seruus deus monachus mar. Cordubæ,13.ian.
Gummarus confessor Lyræ, 11.Oct.
Gundenes virgo & mar.Carthag 18.Iul.
Gundulphus episc.in pago Bituricen: 17. iun.
Gunifortus mar.papiæ,22.Aug.
Guntramnus Rex Francorum,28.mar.
Gurias & Samonas mar.Edessæ sub Diocletiano, 15.Nouemb.

H

HAbachuc propheta in Iudæa,15.Ian.
Habentius monachus mar. Cordubæ, infra cum Petro,7 Iun.
Hadrianus marty, Massiliæ, infra cum Hermete, 1.Mar.
Hadrianus,& alij xxiij.mar.Nicomediæ sub Diocle.4.Mar.& 9 Sept.
Hadrianus mar.Cæsareæ sub Diocl.5.Mar.
Hadrianus mar.Nicomediæ sub Licinio,26.Aug.
Hedda episc.in Anglia,7.Iul.
Heduuigis ducissa Poloniæ,15.Oct.
Hegesippus Romæ,7.Apr.
Helanus presb.Rhemensis,7.Oct.
Heleconides mar.Corinthi sub Gord. 28.mai.
Helena virgo Antisiodori,22.mai.
Helena mar. Burgis supra cum Centolla,13. Aug.
Helena mater Constantini Romæ,18. Aug.
Helimenas presby.mar. Cordulæ, infra cum Parmenio,22.Apr.
Heliodorus,Venustus,& alij LXXV.mar.in Africa,6.mai.
Heliodorus episcopus Altini,3.iul.
Heliodorus mar.Antiochiæ,infra cum Marco,28. Sept.
Heliodorus,& alij mar.in Pamphylia sub Aureliano,21.Nou.
Helladius mar.in Libya,inf. cū Theophilo,8. ian.
Helladius episcopus Toletan. 8.Feb.
Helladius episcopus Antisiodoren.8.mai.
Helladius mar.supra cum Crescente,28.mai.
Hemiterius & Chelidonius m.i Hispania, 3.mar.
Henedina mar.in Sardinia,inf.cum Iusta,14.mai.
Henricus primus Imperator,Bambergæ,14. iul.
Heracleas m.in Thracia,sup.cū Eutychio,29.Sep.
Heracleas episcopus Alexandrin.14.Iul.
Heraclides catechumenus mar. Alexandriæ sub Seuero,infra cum Plutarcho,28.Iun.
Heraclius mar.in portu Romano,inf. cum Paulo, 2.mai.
Heraclius,& Zosimus mar.Carthagine,11.mar.
Heraclius mar. Tuderti , supra cum Felicissimo, 26.mai.
Heraclius episcopus Senonen.8.Iun.
Heraclius confessor in Campania,inf.cum Prisco, 1.Sept.
Heraclius miles mar. supra cum Alexandro, 22. Oct.
Heraclius,Paulus,Aquilinus,& alij duo mart. Nouioduni. 17.mai.

Herculanus

Herculanus episcopus Brixien.12.aug.
Herculanus mar.in Portu Romano,5.Sept.
Herculanus miles mar.Romæ sub Antonino,25. Sept.
Herculanus episc.Perusinus mar.sub Totila,7.Nouemb.
Eiusdem translatio Perusiæ.1.mar.
Herena mar.in Africa,supra cũ Donato,25.Febr.
Herenia mar.in africa,supra cum Cyrillo,8.mar.
Heribertus episcopus Colonien.16.mar.
Hermagoras episcopus Aquileien. & Fortunatus diaconus mar.12.Iul.
Hermas discipulus B.Pauli Romæ,9.mai.
Hermas,Serapion,& Polyænus m̃.Romę,18.aug.
Hermas presb.mar.Myræ,inf.cũ Nicãdro,4.Nou.
Hermelandus abbas in Antro insula,25.mar.
Hermellus mar.Constantinopoli,3.aug.
Hermengaudius episcopus Vrgellen.3. Nou:
Hermenigildus mar.Hispali,13.apr.
Hermes,Aggæus,& Caius mar.Bononiæ sub Maximiano,4.Ian.
Hermes & Hadrianus mar.Massiliæ,1.mar.
Hermes mar.cum alijs pluribus Romæ sub Aureliano,28 aug.
Hermes mar.Hadrianopoli sub Iuliano , infra cũ Philippo,22.Oct.
Hermes mar.in Africa,infra cum Publio,2.Nou.
Hermes exorcista,Rhætiariæ, 31.Dec.
Hermias miles mart. cum carnifice in Ponto sub Antonino 31.Mai.
Hermippus mar.Nicomediæ sub Maximiano,infra cum Hermolao,27.Iul.
Hermocrates mar. Nicomediæ sub Maximiano, infra cum Hermolao,27.Iul.
Hermogenes m̃. Antiochiæ, inf.cũ Petro,17.Apr.
Hermogenes,Caius,Expeditus, Aristonicus, Rufus,& Galatas mar.Melitine,19.Apr.
Hermogenes mar. Syracusis supra cum Euodio, 25.Apr.& 2.Sept.
Hermogenes mar. Alexandrię sub Maximino,infra cum Menna,10.Dec.
Hermogenes,Donatus,& alij xxij.mar.12.Dec.
Hermolaus presb. Hermippus , & Hermocrates mar.Nicomediæ sub Maximiano,27.Iul.
Hermylus & Stratonicus mar.Singidoni sub Licinio,13.Ian.
Herodion, Asyncritus, & Phlegon Apostolorum discipuli,8.Apr.
Heron mar.Alexandriæ sub Seuero,infra cũ Plutarcho,28.Iun.
Heron episcopus Antiochenus,& mar.17.Oct.
Heron,Arsenius,Isidorus,& Dioscorus puer mar. Alexandriæ sub Decio,14.Dec.
Heros mar.in Armenia sub Maximiano , infra cũ Orentio,24.Iun.
Herundo virgo Romæ infra cũ Redẽpta,23. Iul.
Hesychius episcopus Carthesæ, infra , cum Torquato,15.mai.
Hesychius mar.Dorosteri,15.iun.
Hesychius mar. in Macedonia sub Traiano , inf. cũ Peregrino,7.iul.
Hesychius mar.supra cum Diomede,8.Sept.
Hesychius confessor in Palestina,3.Oct.
Hesychius mar.Melitine sub Diocl.infra cum Hierone.7.Nou.
Hesychius miles mar.Antiochiæ, 18.Nou.
Hesychius episcopus Aegyptius,mar.Alexãdriæ sub Maximino,supra cum Fausto,26. nou.
Hieremias mar. Cæsareæ sub Maximino , supra cum Elia,16.febr.
Hieremias propheta mar.in Aegypto,1.Mai.
Hieremias monachus mar.Cordubæ. inf.cum Petro,7.iun.
Hieremias mar.Apolloniæ,inf.cũ Isauro,17. Iun.
Hieremias mar.Cordubæ,supra cũ Emila.15.Sep.
Hieron,Nicander,Hesychius,& alii 30.mar.Melitine sub Diocl.7.Nou.
Hieronides,Leontius,Serapion,Selesius, Valerianus, & Straton mar. Alexandriæ sub Maximino,12.Sept.
Hieronymus presbyt.& Eccle.Doct.in Bethleem, 30.Sept.
Eiusdem Translatio Romæ,9.Mai.
Hierotheus discipulus B.Pauli,Athenis,4.Oct.
Hilaria,Digna, Euprepia, Eunomia , Quiriacus, Largio,Crescentianus,Nimmia,Iuliana,& alij xx:mar.Augustæ,12.Aug.
Hilaria mart.Romæ sub Numeriano , supra cum Claudio,3.Dec.
Hilaria mar.Romæ supra cum Donata, 31. Dec.
Hilarinus monachus mar.Aretij sub Iuliano , 16. Iul.& supra cum Donato,7.Aug.
Hilarion mar.sub Traiano,infra cũ Proclo,12.Iul.
Hilarion abbas in Cypro,21 Oct.
Hilarius episcopus Pictauien.13.Ian.
Hilarius episcopus Aquileien.Tarianus diaconus, Felix Largus,& Dionysius mar.sub Numeriano,16.Mar.
Hilarius mar.Romæ supra cũ Demetrio,9. Apr.
Hilarius episcopus Arelatensis,5.Mai.
Hilarius mar.Seduni,sup. cũ Florentino,27.Sept.
Hilarius episcopus Gaualitan.25.Oct.
Hilarius diaconus mar. Viterbij sub Maximiano infra cum Valentino,3.Nou.
Hilarius Papa Romæ,10.Sept.
Hildegardes virgo apud Bingiam,17.Sept.
Hiltrudes uirgo in Hannonia,27.Sept.
Himerius episcopus Ameriæ,17. Iun.
Hippolytus presby.& mar. Antiochiæ,30.Ian.
Hippolytus mar.in Africa,sup. cum Felice,3.feb.
Hyppolytus,Concordia,& alij 19.mar.Romæ sub Valeriano,13 Aug.
Hippolytus episcopus Portuensis mart. sub Alexandro,22.Aug.

Hippolytus mar. Romæ sub Valeriano, sup. cum Eusebio, 2. Decemb.
Hirenarchus, Acacius presb. & septem mulieres mart. Sebastæ sub Diocl. 27. Nou.
Homobonus confessor, Cremonæ, 13. Nou.
Honorata virgo Papiæ, 11. Ian.
Honoratus episcopus Arelaten. 16. Ian.
Honoratus abbas, Fundis, 16. Ian.
Honoratus episcopus Mediolanen. 8. Febr.
Honoratus episcopus Ambianen. 16. Mai.
Honoratus episcopus Vercellen. 28. Oct.
Honoratus mar. Ostiæ, supra cum Demetrio, 22. Dec.
Honoratus mar. in Africa, sup. cū Dominico, 29. Dec.
Honorius episcopus Brixiensis 24. Apr.
Honorius episcopus in Anglia, 30. Sept.
Honorius mar. Ostiæ, supra cum Demetrio, 21. Nou.
Honorius, Eutychius, & Stephanus mar. in Hispania, 21. Nou.
Honorius mar. Alexandriæ, infra cum Mansueto, 30. Dec.
Hormisda Papa Romæ, 6. aug.
Hormisda mar. in Persia sub Sapore, 8. aug.
Hortes mar. Nicææ, infra cum Theusleta. 13. Mar.
Hortulanus episcopus & confessor in Africa, inf. cum Valeriano, 28. Nou.
Hospitius confessor Niciæ, 21. Mai.
Hubertus episcopus Tungrensis, 3. Nou.
Hugo episcopus Gratianopolitan. 1. Apr.
Hugo episcopus Rhotomagen. 9. Apr.
Hugo abbas Cluniacensis, 29. Apr.
Hugo Carthusianus, episcopus Lincolnien. 17. Nou.
Hugolinus mar. in Mauritania, sup. cum daniele. 13 Oct.
Hyacinthus mart. Romæ, infra cum Zotico, 10. Febr.
Hyacinthus mar. Cæsareæ sub Traiano, 3. Iul.
Hyacinthus mar. Amastride, 17 Iul.
Hyacinthus mar. in Portu Romano, sub Traiano, 26. Iul.
Hyacinthus, Alexander, & Tiburtius mar. in Sabinis. 9. Sept.
Hyacinthus mar. Romæ sub Gallieno, infra cum Proto. 11. Sept.
Hyacinthus, Quinctus Felicianus, & Lucius mar. in Luciana, 29. Oct.
Hyginus Papa & m. Romę sub Antonino, 11. ian.
Hypatius mar. Constantinopoli, inf. cum Lucilliano, 3. Iun.
Hypatius confessor in Phrygia. 17 Iun.
Hypatius tribunus mar. in Phœnicia, infra cum Leontio, 18 Iun.
Hypatius episcopus Asianus, & Andreas presbyter mar. Constantinopoli sub Isaurico, 29. aug.
Hypatius episcopus Gangrensis, & mar. 14. Nou.

I

IA, & sociæ, cum nouem millibus Christiani mar. in Persia sub Sapore, 4. Aug.
iacobus eremita in Palæstina, 28. ian.
iacobus presbyt. mar. sub Sapore, infra in Martyres plurimi in Perside, 22. apr.
iacobus diaconus mart. in Numidia sub Decio, infra cum Mariano, 30. Apr.
iacobus Apost. frater Domini, Hierosolymis, infra cum Philippo, 1. Mai.
iacobus Apost. frater Ioannis, 25. iul.
Eius Vigilia, 24. iul.
iacobus episcopus Nisibi confess. sub Maximino, 16. iul.
iacobus eremita. Amidæ. 6. aug.
iacobus presby. mar. in Persia sub Sapore, infra cum Ioanne 1. Nou.
iacobus intercisus, & alij innumeri mart. in Persia sub Isdegerde, 27. Nou.
iader episcopus & mart. in Africa sub Valeriano, infra cum Nemesiano, 10. Sept.
ianuaria mar. in portu Romano, inf. cum paulo, 2. Mart.
ianuaria mar. Carthagine, inf. in Scillitani mar. 17. Iul.
ianuarius mar. Heracleæ, supra cum Felice, 7. ian.
ianuarius mar. in Africa, infra cum paulo, 19. ian.
ianuarius, Maxima, & Macaria mar. in Africa, 8. apr.
ianuarius mar. Romæ sub Antonino, infra in Septem fratres, 10. iul.
ianuarius, Marinus, Nabor, & Felix mar. in Africa, 10. iul.
ianuarius & Pelagia mar. Nicopoli. 11. iul.
ianuarius mar. Carthagine, supra cum Catulino, 15. iul.
ianuarius subdiaconus mar. Romæ sub Valeriano, infra cum Xysto, 6. Aug.
ianuarius episcopus Beneuenta. Festus diaconus, Desiderius lector, Sosius, & Proculus, diaconi, Eutyches & Acatus mar. Puteolis sub Diocl. 19. Sept.
ianuarius mar. Cordubę, supra cū Fausto, 13. Oct.
ianuarius presby. mar. Venusiæ sub Diocl. supra cū Felice, 24. Oct.
ianuarius diaconus mar. in Sardinia sub Diocles. infra cum Proto. 25. Oct.
ianuarius mar. in Africa, infra cum Seuero, 2. Dec.
ianuarius mar. in Africa, sup. cū Faustino, 15. Dec.
iason Christi discipulus, in Cypro, 12. iul.
iason mar. Romæ sub Numeriano, sup. cum Claudio, 3. Dec.
Iesu Christi Natiuitas, 25. Dec.
Eiusdem circuncisio, 1. Ian.

ignatius

ignatius episcop. Antioche. mar. Romæ sub Traiano, 1. feb.
Eiusdem translatio Antiochiæ, 17. dec.
ignatius mar. in Africa, inf. cũ Laurentino, 3. feb.
ignatius episcopus Constantinopolitan. 23. octo.
ildefonsus episcopus Toleta. 23. ian.
illidius episcopus Aruernen. 7. iul.
illuminata virgo Tuderti 29. nou.
illuminatus confessor in piceno, 11. mai.
imaginis Saluatoris Beriti a Iudæis crucifixæ cõmemoratio, 9. nou.
indaletini episc. Vrcensis, infra cum Torquato, 15. mai.
indes eunuchus, Domna, Agapes, & Theophila virgines, & socij mar. Nicomediæ sub Dioclet. 28. dec.
ingen. miles mar. Alexandriæ, sup. cum Ammone, 20. dec.
innocentes mar. in Bethleē sub Herode, 28. dec.
Eorum octaua, 4. ian.
innocentius episcopus Terdonen. 17. apr.
innocentius mar. Apollonia, inf. cũ Isauro, 17. iun.
innocentius, Sebastia, & alij xxx. Sirmij, 4. iul.
innocentius Papa Romæ, 28. iul.
innocentius subdiaconus mart. Romæ sub Valeriano, infra cum Xysto, 6. aug.
innocentius mar. in Gallia sub Maximino, infra cum Mauritio, 22. sept.
innumerabiles Martyres Treuiris sub Dioclet. 6. Octob. & Cæsaraugustæ, 3. nou.
inuentio SS. Diodori presb. Mariani diaconi, & sociorum mar. Romæ, 17. ian.
Capitis præcursoris Domini, Hierosolymis, 24. febr.
Sanctæ Crucis Hierosolymis, 3. mai.
Nazario & Celsi mar. Mediolani, 10. mai.
Stephani protomar. Gamalielis, Nicodemi, & Abibonis Hierosolymis, 3. aug.
ioachim B. Mariæ pater, 20. mar.
ioanna uxor Chuzæ, 24. mai.
ioannes episcopus Rauennæ, 12. ian.
ioannes monachus Romæ supra cum Antonio, 17. ian.
ioannes presbyter Rhemen. 28. ian.
ioannes mar. Romæ, supra cum Cyro, 31. ian.
ioannes episcopus Pinnensis, 19. mar.
ioannes eremita in Aegypto 27. mar.
ioannes abbas Constantinopoli sub Isaurico, 27. apr.
ioannes episcopus Eboracensis, 7. mai.
ioannes Papa & mar. Rauennæ sub Theodorico, 27. mai.
ioannes episcopus Veronensis, 6. iun.
ioannes episcopus Neapolitan. 22. iun.
ioannes presb. mar. Romæ sub Iuliano, 23. iun.
ioannes & Paulus mar. Romæ sub Iuliano, 26.
ioannes presbyter Turonicus, 27. iun.
ioannes episcopus Bergomen. & mar. 11. iul.
ioannes monachus in Syria, 21. iul.
ioannes Ephesi, inf. in Septem dormientes, 27. iul.
ioannes & Crispus presbyteri Romæ, 18. aug.
ioannes mar. in Ponto, infra cum Marcellino, 27. august.
ioannes episcopus Papiensis 27. aug.
ioannes mar. Nicomediæ sub Maximiano, 7. sept.
ioannes mar. Romæ sub Diocl. sup. cum Abundio, 16. sept.
ioannes mart. in Africa, supra cum Andrea, 22. septemb.
ioannes mart. Cordubæ, supra cum Adulpho, 27. sept.
ioannes episcopus Augustodunen. 20. oct.
ioannes episcopus, & Iacobus presb. mart. in Persia sub Sapore, 1. nou.
ioannes eremita mar. in Polonia, sup. cum Benedicto, 12. nou.
ioannes mar. in Africa, sup. cum Claudio, 3. dec.
ioannes & Festus mar. in Tuscia, 21. dec.
ioannes Apost. & Euangelista, Ephesi, 27. dec.
Eiusdem Octaua, 3. Ian.
Idem Romæ ante portam Latinam, 6. mai.
ioannis Baptistæ Natiuitas, 24. iun.
Eius Vigilia, 23. iun.
Eiusdem Octaua, 1. iul.
Eiusdem Decollatio, 29. aug.
Capitis eius prima inuentio Hierosolymis, 24. feb.
ioannes Bonus episcopus Mediolanen. 10. ian.
ioannes Calabita Romæ, 15. ian.
ioannes Chrisost. episcopus Constant. 27. ian. & 14. sept.
ioannes Climacus abbas, 30. mar.
ioannes Columbinus ord. Iesuatorum, 31. iul.
ioannes Damascenus confessor sub Isaurico, 6. mai.
ioannes Eleemosynarius episcopus Alexandrin. 23. ian.
ioannes Gualbertus abbas Vallis Vmbrosæ, 12. iul.
ioannes Silentiarius in palæstina 13. mai.
ioannes Thaumaturgus episcopus poleboti, 5. decemb.
ioannes Theresti monachus in Calabria, 24. iun.
ioannicius abbas in Bithynia, 4. nou.
iob propheta, 10. mai.
ioel, & Esdras prophetæ, 13. iul.
ionas monachus in Aegypto, 11. feb.
ionas, & Barachisius mar. in Persia, 29. mar.
ionas propheta, 21. sept.
ionas presby. mar. in pago Castrensium, 22. sept.
iosaphat in India, supra cum Barlaam, 27. nou.
ioseph diaconus Antiochiæ, 15. febr.
ioseph ab Arimathæa discipulus Domini, 17. mar.
ioseph B. Mariæ sponsus, 19. mar.
ioseph mar. infra cum Photina, 20. mar.

ioseph presb. mart. sub Sapore, infra in Martyres plurimi in Perside, 22. Apr.
ioseph iustus in Iudea, 20. Iul.
ioseph comes, Scythopoli, 22. iul.
iosue & Gedeon in Palæstina, 1. Sept.
iouinianus lector, mar. Antisiodori, 5. mai.
iouinus & Basileus mar. Romæ sub Valeriano, 2. mar.
iouinus mar. Romæ, infra cum Petro, 26. mar.
iouita mar. Brixiæ sub Hadriano, sup. cum Faustino, 15. Febr.
iphigenia virgo in Aethiopia. 21. Sept.
iriades virgo, presbyteri, diaconi, virgines, & alii martyres Antinopoli, 22. Sept.
irenæus mar. Romæ, infra cum Zotico, 10. Feb.
irenæus episcopus Sirmij, mart. sub Maximiano, 25. mar.
irenæus diaconus mar. Pentapoli, inf. cum Theodoro. 26. mar.
irenæus mar. in Armenia, infra cum Quinctiano, 1. apr.
irenæus, Peregrinus, & Irene mart. Thessalonicæ, 5. mai.
irenæus episcopus Lugdunen. & mar. cum plurimis sub Seuero, 28. iun.
irenæus diaconus, & Mustiola mar. Clusii sub Aureliano. 3. iul.
irenæus & abundius, mar. Romæ sub Valeriano, 26. aug.
irenæus, Antonius, Theodorus, Saturninus, victor, & alii xvii. mar. Romæ sub Valeriano, 15. dec.
irene uirgo mar. Thessalonicæ sub Diocl. 5. apr.
irene mar. Thessalonicæ, supra cum irenæo, 5. mai.
irene mar. infra cum Sophia, 18. Sept.
irene uirgo & mar. in Lusitania, 20. oct.
irenion episcopus Gazæ, 16. Dec.
irmina uirgo Treuires, 24. Dec.
isaac monachus Spoleti, 11. apr.
isaac monachus mar. Cordubæ, 3. iun.
isaac eremita mar. in polonia, supra cum Benedicto, 12. Nou.
isacios mart. sub Diocl. sup. cum Apolline, 21. apr.
isacius episcopus & mar. in Cypro. 21. Sept.
isaurius diaconus, Innocentius, Felix, Hieremias, & Perigrinus mar. apolloniæ, 17. iun.
ischyripn, & alii quinque milites mar. in aegypto sub Diocl. 1. iun.
ischyrion mar. alexandriæ, 22. dec.
isidorus episcopus antiochiæ, & mar. 2. ian.
isidorus episcopus Nitriæ, 2. ian.
isidorus confessor, 15. ian.
isidorus Pelusiota monachus in aegypto, 4. Feb.
isidorus mar. alexandriæ sub decio, 5. feb.
Isidorus episcopus Hispalensis, 4. apr.
isidorus monachus mar. Cordubæ, sup. cum Elia, 17. apr.
isidorus mar. in Chio insula, 15. mai.
Isidorus mar. Alexandriæ sub Decio, supra cum Herone, 14. decemb.
ismael mar. Chalcedone sub Iuliano, infra cum Manuele, 17. iun.
iucunda mar. Nolæ, supra cum Felice, 27. iul.
iucundo virgo in Aemilia, 25. nou.
iucundianus mar. in Africa, 4. iul.
iucundinus mar. Trecis sub Aureliano, supra cum Claudio, 21. iul.
iucundus mar. in Africa, supra cum Epicteto, 9. ianu.
iucundus episcopus Bononien. 4. nou.
iudas Apostolus mar. in perside inf. cum Simione, 28. oct.
iudocus confessor in pago pontino, 13. dec.
iulia mar. sup. in xviij. mart. Cæsaraugust. 16. apr.
iulia virgo & mar. in Corsica. 22. mai.
iulia mar. Carthagine, supra cũ Catulino, 15. iul.
iulia virgo & mar. Trecis, 21. iul.
iulia mar. Nolæ supra cum Felice, 27. iul.
iulia mar. Vlisipone sub Dioclet. inf. cum Verissimo, 1. oct.
iulia uirgo & mar. augustæ Euphratesiæ, 7. octo.
iulia uirgo & mar. Emeritæ. 10. dec.
iuliana vidua bononiæ, 7. febr.
iuliana mar. in Paphlagonia, sup. cum Alexandra, 20. mar.
iuliana mar. augustæ supra cum Hilaria, 12. aug.
iuliana mar. Ptolemaide sub Valeriano, inf. cum paulo, 17. aug.
iuliana mar. mircę, infra cum Leone, 18. aug.
iuliana mar. Tarsi sub maximiano, supra cum Cirenia, 1. nou.
iuliana virg. & mart. Nicomediæ sub maximiano, Translatio Cumas, 16. febr.
iulianus mar. 7. ian.
iulianus martyr. Bellouaci, infra cum Luciano, 8. ian.
iulianus, Basilissa uirgo, Antonius presbyt. Anastasius Celsus puer, marcionilla, septem fratres, & alij plurimi mar. Antiochiæ sub diocl. 9. ian.
iulianus Saba senior in Syria, 12. ian.
iulianus mar. Soræ sub antonino, 27. ian.
iulianus mar. in africa, supra cum Datiuo, 27. ian.
iulianus episcopus Cenomaned. 27. ian.
iulianus mar. Carthagine, inf. cum modesto, 12. feb.
iulianus mar. Lugduni, 13. feb.
iulianus mar. cum aliis quinque millibus in Aegypto, 16. feb.
iulianus mar Cæsareæ, 17. feb.
iulianus mar. in Africa, infra cum Publio, 19 Feb.
iulianus mar. in Africa sub Valeriano, infra cum Montano, 24. Febr.
iulianus & Eunus mar. Alexandriæ, 27. Feb.
iulianus episcopus Toletan. 8. mar.
iulianus mar. Anazarbi, 16. mar.

iulianus confessor Cæsareæ,23 Mar.
iulianus mar.in Africa,infra cum Quinctiano,23. mai.
iulianus mar.Perusiæ sub Decio, sup.cum Florentio,5.iun.
iulianus monachus Edessæ,9.iun.
iulianus mar. Tibure sub Hadriano,infra cũ Symphorosa,18. iul.
iulianus mar.Damasci,infra cum Sabino,20.iul.
iulianus mar.Romæ,infra cum Petro.7.aug.
iulianus Martianus,& alij octo mart.Constantinopoli sub Leone Imp.9.aug.
iulianus mar.in Syria,cum Macario,12.aug.
iulianus mar.in Syria,25.aug.
iulianus mar. Briuate sub Diocl.28. aug.
iulianus mar.supra cum Diomede,2.sept.
iulianus episcopus Conchensis,3.sept.
iulianus mar.sub Maximiano,inf.cumTheodoro, 4.sept.
iulianus mart. sub Licinio, infra cum Macrobio, 13.sept.
iulianus eremita in mesopotamia,18.oct.
iulianus mar.Alexandriæ sub Decio, supra cum Coronione 30.oct.
iulianus presb.mar. Tarracinæ,sup.cum Cæsario, 1.nou.
iulianus episcopus Apameæ,9.dec.
iulitta virgo & mar.Ancyræ,inf. cum Theodoto, 18.mai.
iulitta mart.Tarsi sub Diocletiano,infra cũ Quirico.16.iun.
iulitta mar.Cæsareæ,30.Iul.
iulius mar.in Africa,infra cum Paulo,19.ian.
iulius presby.Mediolani,3 1.ian.
iulius Papa Romæ,12.apr.
iulius mar.Dorostori sub Alexandro 27. mai.
iulius & Aaron mart. cum alijs plurimis in Britannia sub Diocl.1.Iul.
iulius senator mar.Romæ sub Commodo,19.aug.
iulius mar. Nicomediæ,sup cum Ambico, 3.dec.
iulius protamia,Crispinus,Felix,Gratus,& alij 7. mar.Thaguræ.5.Dec.
iulius mar.Geldubæ,20.Dec.
iuo presby.in Britannia.19.Mai.
iusta,iustina,&Henedina mar.in Sardinia,14.Mai.
iusta mar.Carthagine,supr.cum Catulino,15.iul.
iusta & Ruffina virg.& mar.Hispali,19. Iul.
iustina mar.in Sardinia,supra cum Iusta,14.mai.
iustina mar.Maguntiæ,supra cum Aureo. 16.iun.
iustina virgo & mar.Nicomediæ sub Diocl. supra cum Cypriano,26.sept.
iustina uirgo & mar.Patauij,7.oct.
iustina virgo & mar.30.Nou.
iustinus Philosophus & mar. Romæ sub Antonino.13.Apr.
iustinus mar.Tibure sub Hadriano,inf. cum Symphorosa,18.Iul.
iustinus mar.in territorio Parisiensi, 1. aug.
iustinus presbyt. & mart. Romæ sub Claudio, 17.sept.
iustinus mart.Treuiris sub Diocle.infra cum Maxentio,12.decemb.
iustus mar.in Africa supra cum Donato, 25.feb.
iustus mar.Romæ,inf. cum Macario,28.feb.
iustus episcopus Vrgellen. 28.mai.
iustus mar.in Campania sub Diocl. supra cũ Aristone,2.iul.
iustus miles mar.Romæ,14.iul.
iustus mar.Trecis sub Aureliano, sup.cum Claudio,21.iul.
iustus & Pastor mar.Compluti 6.aug.
iustus episcopus Lugdunen.2.sept.
iustus mar.Beluacen.sub Diocl.18.oct.
iustus mar.Tergeste sub Diocl.2. nouemb.
iustus episcopus in Anglia.10. nou.
iustus & Abundius mar. sub Numeriano 14.dec.
iuuenalis episcopus Narniensis. 3.mai.
iuuenalis mar.7. mai.
iuuentinus & maximus mart.Antiochiæ sub Iuliano,25.ian.
iuuentinus episcopus Papien.8.Feb.& inf. cũ Cyro.12.sept.
iuuentius mar.Romæ,1.iun.

L

Ladislaus Rex Hungariæ.27. iun.
Lætatius mar.Carthagine,infra in, Scillitani mar.17.iul.
lætus mar. in Hispania, infra cum Vincentio, 1. septemb.
lætus episcopus & mart. in Africa sub Hunnerico,supra cum Donatiano,6.sept.
lætus presbyter Aurelianensis, 5. nou.
lambertus episcopus Lugdunen. 14.apr.
lambertus mar.Cæsaraugustæ,16.apr.
lambertus episcopus Tungrensis,& mar.17.sept.
landelinus abbas Valencenis,5.iun.
landoaldus presbyter,& Amantius diaconus Gandæui,19.mar.
largio mar.Augustæ,supra cum Hilaria, 12.aug.
largus mar.Romæ sub maximiano, supra cum Cyriaco,16.mar.& 8. aug.
largus mart.Aquileiæ sub Numeriano,supra cum Hilario, 16.mar.
latinus episcopus Brixiensis,24.mar.
latro cum Christo crucifixus 25. mar.
latrones septem mar. 29.apr.
laurentia mart.Anconæ,sub Diocl. infra cum Palatiade,8.octob.
laurentinus, Ignatius, & Celerina mar.in Africa. 3.febr.
laurentius mart. Aretij sub Decio,infra cum Pergentino,3.iun.

Laurentius episcopus Cantuarien.2.feb.
Laurentius presbyt.& mart. cum aliquot pueris, Nouariæ,30.apr.
Laurentius archidiaconus mar. Romæ sub Valeriano.10.aug.
Eius Vigilia,9.aug.
Eiusdem Octaua,17.aug.
Laurentius mar.in Africa, infra cum Martiale, 28.sept.
laurentius episcopus Dublinensis,14.nou.
laurianus episcopus Hispalensis,& mar. 4.iul.
laurus mar.in Illyrico supra cum Floro,18.aug.
laurus episcopus in territorio Constantien. 22. septemb.
lazarus monachus Constantinopoli,confessor sub Theophilo,23.febr.
lazarus mart.in Perside sub Sapore, infra cum Zanita,27. mar.
lazarus Christi discipulus,epis.Massiliēsis, 17.dec.
lea vidua Romæ,22.mar.
leander episcopus Hispalensis,27.febr.
leo primus Papa Romæ,11.apr.
leo secundus Papa Romæ, 28.iun.
leo quartus Papa Romæ,17. iul.
leo nonus Papa Romæ,19.apr.
leo episcopus Catanen.20.febr.
leo,Donatus,Abundantius,Nicephorus,& alij 9. mart.1.mart.
leo episcopus Senonen.22. apr.
leo confessor in territorio Tricassino, 25.mai.
leo subdiaconus mar.supra cum Corsico, 30.iun.
leo & Iuliana mar.Myreæ 18.aug.
leo mar. in mauritania sup. cum Daniele13.octo.
leo confessor Milleduni,10.nou.
leobardus reclusus,turonis,18.ian.
leobinus episcopus Carnutensis 15. sept.
leocadia virgo mar. Toleti sub Diocl.9.dec.
leocritia virgo mar.Cordubæ 15. mar.
leodegarius episc.Augustodunen.& mar. 2.oct.
leonardus confessor Lemouicen. 6 nou.
leonides, & socij mart. in Thebaide sub Dioclet. 28.ian.
leonides mar. Alexandriæ sub Seuero,22.apr.
leonides mar.in Syria, infra cum Libya,15.iun.
leonides mar.supra cum Eleutherio 8.aug.
leonides mar.supra cum Diomede, 2. sept.
leonilla mar. Lingonis sub M. Aurelio,infra cum Speusippo,17 ian.
leontia in Africa sub Hunnerico, supra cum Dionisia 6.dec.
leontius episcopus Cæsarien.13.ian.
leontius episcopus,supra cum Apollonio.19.mar.
leontius mart. sub Dioclet. supra cum Eusebio, 24 apr.
leontius, Hypatius,& Theodulus mar.in Phœnicia,18.iun.
leontius,Mauritius,Daniel,& socij mar. Nicopoli sub Licinio,10.iul.
leontius, Attius, Alexander,& alij sex agricolæ mar.Perge sub Diocl.1.aug.
leontius mar. Alexandriæ sub Maximino, supra cum Hieronide,12.sept.
leontius mart. Aegeæ sub Diocl.supra cum Cosma,27.sept.
leopardus mar.Romæ sub Iuliano,30. sept.
leopoldus marchio Austriæ,15.nou.
leouigildus & Christophorus monachi mar.Cordubæ,20.aug.
leucius mar.Alexandriæ,infra cum Petro.11.ian.
leucius episcopus Brundisinus, 11.ian.
leucius mar.Apolloniæ sub Decio,inf.cum Thyrso 28.ian.
leutfridus abbas in pago Ebroicensi 21.iun.
liberata uirgo Nouocomi. 18.ian.
Liberatus abbas, Bonifacius diaconus, Seruus & Rusticus subdiaconus,Rogatus & Septimus monachi, & Maximus puer mar. Carthagine sub Hunnerico,17.aug.
liberatus & Baiulus mar.Romæ, 20.dec.
liberius episcopus Rauennæ, 30. dec.
liberius episcopus Cenomanen.23.iul.
libya,Leonides,& Eutropia mar.in Syria,15.iun.
licerius episcopus Ilerdensis,27.aug.
licinius mar. Nouocomi, sup. cum Carpophore, 7.aug.
ligorius eremita & mar.13.sept.
liliosa mar.Cordubæ,supra cum Georgio,27.iul.
linus Papa & mar.Romæ,23.sept.
lioba virgo in Germania,28.sept.
liphardus presbyt. Aurelianen.3. iun.
litaniæ maiores Romæ ad S. Petrum,25. apr.
litteus mar.in Africa sub Valeriano, infra cū Nemesiano,10.sept.
liuinus episcopus & mar. in portu Gandensi, 12. nouemb.
longinus miles mar.Cæsareæ,15.mar.
longinus mart. sub Dioclet. supra cum Eusebio, 24. apr.
longinus episcopus in Africa mar. sub Hunnerico,infra cum Vindemiale 2. mai.
longinus mar.in Armenia sub Maximiano, infra cum Orentio, 24.iun.
longinus miles mar.Massiliæ, infra cum Victore, 21.iul.
lorgius mar.Cæsareæ,infra cum Lucio,2.mar.
lucanus mar.Parisijs,30.oct.
lucas diaconus mar. Cordubæ, inf. cum Parmenio,22.apr.
lucas mar.supra cum Apellio, 10.sept.
lucas Euangelista in Bithynia,18.oct.
Eiusdem Translatio Constantinopoli,9.mai.
lucia virgo & mar cum alijs xxij.Romæ, 25.iun.
lucia, Rixius, Antoninus, Seuerinus,Diodorus, Dion.& alij xvij.mar.6.iul.

Lucia

Lucia & Geminianus mar. Romæ sub Diocletia. 16. Sept.
Lucia virgo & mart. Syracusis sub Diocletiano, 13. dec.
Lucianus presb. Antiochenus, mart. Nicomediæ sub Maximino, 7. ian.
Lucianus presbyt. Maximianus & Iulianus mart. Bellouaci, 8. ian.
Lucianus mart. in Sardinia, supra cum Aemilio, 28. mai.
Lucianus mart. in Africa, supra cum Fortunato, 13. Iun.
Lucianus mart. in Macedonia sub Traiano, infra cum Peregrino, 7. Iul.
Lucianus, Florius, & socij marty. Nicomediæ, 26. Octob.
Lucianus, Metrobius, Paulus, Zenobius, Theotimus, & Drusus mart. Tripoli, 24. Dec.
Lucidius episcopus Veronensis, 26. apr.
Lucilla & Flora Virgin. Eugenius, Antoninus, Theodorus, & alij xviij. mar. Romæ sub Gallieno, 29. Iul.
Lucilla virgo & mart. Romæ sub Valeriano, infra cum Nemesio. 31 Oct.
Lucillianus, Claudius, Hypatius, Paulus & Dionysius mar. Constantinopoli, 3. Iun.
Lucina Apostolorum discipula Romæ, 30. Iun.
Lucinius episcopus Andegauensis, 13. Febr.
Luciolus mart. supra cum Felice, 3. mart.
Lucius mar. Romæ. infra cum Paulo, 8. Feb.
Lucius episcopus, & socij mart. Hadrianopoli sub Constantio, 11. Febr.
Lucius mar. in fra cum Saturnino. 15. Febr.
Lucius, Siluanus, Rutulus, Classicus, Secundinus, Fructulus, & Maximus martyr. in Africa, 18. Februar.
Lucius mart. in Africa sub Valeriano, infra cum Montano, 24. Febr.
Lucius episcopus, Absalon, & Lorgius mar. Cæsareæ, 2. Mar.
Lucius Papa & martyr. Romæ sub Valeriano, 4. Mar.
Lucius Christi discipulus Smyrnæ, supra cum Apelle. 22. apr.
Lucius episcopus Cyrenensis, 6. mai.
Lucius martyr. in Africa, infra cum Quinctiano, 23. mai.
Lucius senator & mart. cum alijs in Cypro, 20. august.
Lucius episcopus & mar. in Africa sub Valeriano, infra cum Nemesiano, 10. Sept.
Lucius mart. Alexandriæ sub Valeriano, supra cũ Caio, 4. Octob.
Lucius mar. Romæ sub Antonino, infra cum Ptolomæo, 19. Oct.
Lucius miles mart. Romæ, infra cum Theodosio, 25. Oct.
Lucius mart. in Lucania, supra cum Hyacintho, 29. Oct.
Lucius, Rogatus, Cassianus, in Candida mar. Romæ, 1. dec.
Lucius, Britannorum Rex, 3. dec.
Lucius mart. in Africa, supra cum Faustino, 15. Decemb.
Lucretia virgo & mar. Emeritæ sub Dioclet. 23. Nouemb.
Lugdetus episcopus Monasterien. 26. mar.
Ludouicus mart. Cordubę, supra cum Amatore, 30. apr.
Ludouicus episcopus Tolosanus, 19. aug.
Ludouicus Rex Francorum, Lutetiæ, 25. aug.
Lullus episcopus Maguntinus, 16. oct.
Lupercus mart. supra in xviij. mart. Cæsaraugust. 16. apr.
Lupercus mart. Legione sub Dioclet. supra cum Claudio, 30 Oct.
Luperius episcopus Veronensis, 15. Nou.
Lupicinus episcopus Lugdunen. 3. Febr.
Lupicinus abbas in territorio Lugdunens. 21. Mart.
Lupicinus episcopus Veronensis, 31. mai.
Lupus mar. 23. aug.
Lupus episcopus Trecensis, 29. iul.
Lupus episcopus Senonensis, 1. Sept.
Lupus episcopus Lugdunen. 25. Sept.
Lupus mar. infra cum Saturnino, 14. oct.
Lupus episcopus Veronensis, 2. Dec.
Lutgardes virgo in Brabantia, 16. iun.
Luxorius, Cisellus, & Camerinus mar. in Sardinia sub Diocl. 21. aug.
Lybosus mar. in Africa, supra cum Dominico, 29. Decemb.
Lycarion mar. in Aegypto, 7. iun.
Lydia mar. infra cum Phileto, 27. mar.
Lydia purpuraria, Philippis. 3. aug.

M

MAcaria mar. in Africa, supra cum Ianuario. 8. apr.
Macarius Alexandrinus, abbas in Thebaide, 2. Ian.
Macarius abbas in Aegypto, 15. Ian.
Macarius, Ruffinus, Iustus, & Theophilus mart. Romæ, 28. Febr.
Macarius episcopus Hierosolymit. 10. mart.
Macarius confessor Constantinopoli sub Leone, 1. apr.
Macarius episcopus Antiochenus, 10. apr.
Macarius episcopus Petræ in Palestina, 20. iun.
Macarius & Iulianus mar. in Syria. 12. aug.
Macarius mart. Melitine sub Dioclet. supra cum Eudoxio, 5. Sept.
Macarius martyre Alexandriæ sub Decio, supra cum

cum Coronione,30.Octobris.
Macarius martyre Alexandriæ sub Decio. 8. Decemb.
macarius presbyt.mart.in Arabia sub Iuliano supra cum Eugenio,20.Dec.
macedon mar.infra cum Phileto,27.mar.
macedonius,Patricia, & Modesta mart.Nicomediæ,13.mar.
macedonius,Theodulus,& Tatianus mar.i Phrygia sub Iuliano,12.Sept.
machabæs martyre Antiochiæ sub Epiphane, 1. august.
machutus episcopus in Britannia,13.Nou.
marca virgo mar.in territorio Rhemnen.sub Diocler.6.ian.
macrina discipula Greg.Thaumat. Neocæsareæ, 14.ian.
macrina virgo in Cappadocia,19.Iul.
macrinus mart. Nouioduni inf. cum Valeriano, 17.Sept.
macrobius mart. Damasci, infra cum Sabino. 30. Iul.
macrobius & Iulianus mar. sub Licinio, 13.Sept.
magina martyr.in Africa, supra cum Claudio. 3. Decemb.
maginus mar.Tarracone,25.aug.
magiorius episcopus in Britannia,24.oct.
magnericus episcopus Treuirensis,25.iul.
magnus mar.1.Ian.
magnus mar.Forosempronij.sup.cum Aquilino, 4 Febr.
magnus mar.infra cum Saturninu,15.Febr.
magnus subdiaconos mart.Romæ sub Valeriano, infra cum Xysto,6.aug.
magnus episcopus Anagninus mart. sub Decio, 19.aug.
magnus,Castus,& Maximus mar.4.Sept.
magnus episcopus Opitergij,6.Oct.
magnus episcopus Mediolanen.5.Nou.
maiolus abbas Cluniacensis, 11.mai.
maioricus mart.in Africa sub Hunnerico,6.Dec.
malachias propheta,14.Ian.
malachias episcopus Connerthensis,3.Nou.
malchus mar.Cæsareæ sub Valeriano, infra cum Prisco,28.mar.
malchus, Ephesi, infra in Septem dormientes, 27.Iul.
malchus monachus Maroniæ,21.oct.
mamas mart.Cæsareæ sub Aureliano, 17.aug.
mamelia mar.in Perside,17.oct.
mamertus episcopus Viennensis,11.mai.
mamilianus mar.Romæ,12.mar.
mamillus martyr.in Africa, supra cum Cyrillo, 8.mart.
monahes Herodis collactaneus, Antiochiæ, 24. mai.
mancius mar.in Lusitania,15.mai.
mandal. mart. Romæ sub Aureliano, supra cum Basilide,10.Iun.
mannea mar.in Ponto,infra cum Marcellino,27. aug.
mansuetus episcopus Mediolanen.19.Febr.
mansuetus episcopus Tullensis, 3.Sept.
mansuetus episcopus & mar. in Africa sub Hunnerico,supra cum Donatiano, 6.Sept.
mansuetus episcopus & mar. in Africa sub Geiserico,infra cum Papiniano,28.Nou.
mansuetus, Seuerus,Appianus, Donatus, Honorius,& socij mar.Alexandriæ,30.Dec.
manuel,Sabel,& Ismael mar.Chalcedone sub Iuliano,17.iun.
mappalicus mar. in Africa cum alijs plurimis, 17. apr.
maprilis mart in Portu Romano, infra cum Martiale.22.aug.
marana & Cyra,Beroeæ,3.aug.
marcella vidua Romæ.31.Ian.
marcella mart.Alexandriæ sub Seuero, infra cum Plutarcho,28.Ian.
marcellianus mart.Romæ sub Dioclet.infra cum Marco.18.Iun.
marcellianus mar.in Tuscia sub Decio,infra cum Secundiano,9.aug.
marcelliana virgo Mediolani,17.Iul.
marcellinus puer mart. Tinis sub Licinio, supra cum Argeo,2.ian.
marcellinus episcopus Anconitanus,9.ian.
marcellinus mar.Carthagine,6.apr.
marcellinus episcopus Ebredunen. & Vincentius & Domninus eius socij,20.apr.
marcellinus Papa, Claudius,Cyrinus, & Antoninus,& xvij. millia mart. Romæ sub Diocletia. 26.apr.
marcellinus presb. & Petrus exorcista mart. Romæ sub Dioclet. 2.iun.
marcellinus mart. Perusiæ sub Decio,supra cum Florentio,5.iul.
marcellinus presb.Dauentriæ,14.Iul.
marcellinus tribunus,Mannea,Ioãnes, Serapion, & Petrus mar.in Ponto,27.aug
marcellinus episcopus Rauennæ,5.oct.
marcellus Papa & mar. Romæ sub Maxencio,16. Ianuar.
marcellus mart. in Africa, infra cum Publio, 19. Febr.
marcellus episcopus Diensis,9 apr.
marcellus & Anastasius mart.Argentomachi, 29. Iun.
marcellus episcopus Apameæ, & martyre, 14. august.
marcellus mar.Cabilone sub Antonino, 4. Sept.
marcellus episcopus Treuiren. & martyre, 4. Stepemb.
marcellus, Castus, Aemilius, & Saturninus mar-

mart. Capuæ, 6. octob.
marcellus & Apuleius mar. Romæ, 7. oct.
marcellus centurio mar. in mauritania, 30. octob.
marcellus episcopus parisiensis, 1. nou.
marcellus mar. sub Iuliano, supra cum Elpidio, 16. nou.
marcellus presbyt. mart. Nicomediæ sub Constantio. 26. nou.
marcellus diaconus mart. Romæ sub Valeriano, supra cum Eusebio, 2. dec.
marcellus abbas Constantinopoli, 29. dec.
marcellus diaconus mar. Spoleti sub maximiano, infra cum Sabino, 30. dec.
marcia mar. supra cum Felice, 3. mar.
marcia mar. Cæsareæ, infra cum Zenaide, 5. iun.
marcia mart. in Campania sub Diocl. supra cum Aristone, 2. iul.
marciana virgo & mar. in Mauritania, 9. ian.
marciana mar. infra cum Susanna, 24. mai.
marciana virgo & mar. Toleti, 12. iul
marcianus mar. in Africa, sup. cũ Aquilino, 4. ian.
marcianus presbyter Constantinopoli, 10. ian.
marcianus episcopus Terdonen. & mar. 6. mar.
marcianus mar. Romæ, inf. cum Petro, 26. mar.
Marcianus, Nicanor, Apollonius, & alij mart. in Aegypto sub Maximino, 5. iun.
marcianus mar. in Africa, sup. cum Fortunato, 17. apr.
marcianus presbyter Antisiodoren. 20. apr.
marcianus episcopus Rauennæ, 22. mai.
marcianus episcopus Syracusanus & mar. 14. iun.
marcianus mar. Venafri sub Maximiano, inf. cum Nicandro 17. iun.
marcianus mar. Iconij. 11. iul.
marcianus mar. Constantinopoli sub Leone, sup. cum Iuliano, 9. aug.
marchianus mar. Romæ sub Dioclet. supra cum Abundo. 16. sept.
marcianus mar. in Aegypto, infra cum Marco. 4. octob.
marcianus cantor mar. Constantinopoli sub Constantio, inf. cum Martyrio. 25. oct.
marcianus confessor in Syria, 2. nou.
marcionilla mar. Antiochiæ sub Diocle. supra cũ Iuliano, 9. ian.
marcius solitarius, in Campania, 24. oct.
marcus mar. Niceæ, infra cum Theuseta, 13. mar.
marcus mar. Surrenti, inf. cum Quincto, 19. mar.
marcus & Timotheus mart. Romæ sub Antonino. 24. mar.
marcus Euangelista mar. Alexandriæ sub Nerone. 25. apr.
Eiusdem Translatio Venetijs. 31. ian.
marcus episcopus Atinæ, mart. sub Domitiano. 28. apr.
marcus & marcellinus mar. Romæ sub Dioclet. 18. iun.
marcus, Mucianus, Puerulus quidam, & Paulus mar. 3. iul.
marcus mar. infra cum Robustiano. 31. aug.
marcus cõfessor in Cãpania, inf. cũ Prisco. 1. sept.
marcus episcopus Bybli. 27. sept.
marcus, Alphius, Alexander, Zosimus, Nicon, Neon, Heliodorus & xxx. milites mar. Antiochiæ, 28. sept.
marcus, Marcianus, & alij pene innumerabiles mar. in Aegypto, 4. oct.
marcus Papa Romæ, 7. oct.
marcus episcopus Hierosolymitan. mart. sub Hadriano, 22. octob.
marcus miles mar. Romæ, infra cum Theodosio, 25. oct.
marcus mar. in Africa, inf. cum Ruffino, 16. nou.
marcus & Stephanus mar. Antiochiæ sub Diocl. 22. nouemb.
marcus mart. in Africa, supra cum Faustino. 15. decemb.
mardarius mar. in Armenia sub Diocl. supra cum Eustratio 13. dec.
mardonius, Musonius, Eugenius, & Metellus m. Neocæsareæ 14. ian.
mardonius mar. Nicomediæ sub Dioclet. infra cum Migdonio, 23. dec.
mareas episcopus & mar. sub Sapore, inf. in Martyres plurimi in Perside. 22. apr.
margarita Regina Scotię, 10. iun.
margarita virgo & mar. Antiochiæ, 20. iul.
margarita vidua apud Septempedanos. 5. aug.
maria Aegyptiaca in Palæstina, 2. apr.
maria Cleophæ in Iudæa 9. apr.
maria mater Ioannis in Cypro, 29. iun.
maria Magdalena, Massiliæ, 22. iul.
maria Salomæ, Hierosolymis, 22. oct.
maria ancilla mart. sub Hadriano, 1. nou.
maria virgo & mar. Cordubæ, sup. cum Flora, 24. nouemb.
maria mar. Romæ sub Valeriano, sup. cum Eusebio, 1. dec.
MARIAE Virg. Cõceptio, 8. dec. Natiuit. 8. sept.
Præsentatio in templo, 21. nou. Annuntiatio, 25. mart.
Visitatio ad Elisabet. 2. iul. Purificatio, 2. febr.
assumptio in cœlum 15. aug.
Eiusdẽ ecclesiæ ad Martyres dedicatio. 13. mai.
Eiusdem festum niuis. 5. aug.
Eiusdem commemoratio ob Victoriam naualem. 9. oct.
mariæ Iacobi Translatio Vetulis. 25. mai.
marianus lector, & Iacobus diaconus mar. cum multis alijs in Numidia sub Decio. 30. apr.
marianus confessor Bituricen. 19. aug.
marianus mar. infra cum Victore, 17. oct.
marianus diaconus mar. Romę sub Numeriano, supra cum Diodoro, 1. dec.

Eiusdem

Eiusdem inuentio Romæ, 17. ian.
marina virgo & mar. Alexandriæ, 18. iun.
Eiusdem Translatio Venetijs, 17. iul.
marina virgo & mar. Gallæciæ, 18. iul.
marinus mar. Aruernis, infra cum Proiecto, 25. ian.
marinus miles, & Asterius senator mart. Cæsareæ sub Valeriano, 3. mar.
marinus, Theodotus & Sedopha mar. in Scythia, 5. iul.
marinus mar. in Africa, supra cũ Ianuario, 10. iul.
marinus senex mar. Anazarbi sub Diocl. 8. aug.
marinus diaconus Arimini, 4. sept.
marinus mar. Romæ sub Carino, 26. dec.
marius, Martha, Audifax, & Abachum mar. Romæ sub Claudio, 19. ian.
maro, Eutyches, & Victorinus mar. Romæ sub Traiano, 15. apr.
marolus episcopus, Mediolanen. 23. apr.
marotas mart. in Perside sub Sapore, infra cum Zanita, 27. mar.
martana mart Romæ sub Valeriano, supra cum Eusebio, 2. decemb.
martha mar. Romæ sub Claudio, sup. cum Mario 19. ian.
martha virgo & mar. Astoricen. 23. febr.
martha hospita Saluatoris, Tarasci, 29. iul.
martha mar. infra cum Susanna, 20. sept.
martha & saula mart. Coloniæ cum alijs plurib. 20. octob.
martia mar. Siracusis, infra cum Rufino, 21. iun.
martialis mart. supra in 18. mart. Cæsaraugust. 16. apr.
martialis episcopus Lemouicen. Alpinianus & Austriclinianus presbyteri, 30. iun.
martialis mar. Romæ sub Antonino, infra in Septem fratres, 10. iul.
martialis, Saturninus, Epictetus, Maprilis, Felix, & socij mar. in portu Romano, 22. aug.
martialis, Laurentius, & alij xx. mart. in Africa, 28. sept.
martialis mart. Cordubæ, supra cum Fausto. 13. octob.
martina virgo & mar. Romæ sub Alexand. 1. ian.
martinianus episcopus Mediolanensis. 2. ian.
martinianus mar. Romæ sub Nerone. infra cum processo. 2. iul.
martinianus, Ephesi, infra in septem dormientes. 27. iul.
martinianus, & Saturianus cum duobus fratribus Mart. & maxima virgo in Africa sub Geiserico 16. oct.
martinus episcopus Tungrensis. 21. iun.
martinus episcopus Viennensis. 1. iul.
martinus episcopus Treuiren. & mar. 19. iul.
martinus abbas monast. Vertani. 24. oct.
martinus episcopus Turonensis. 11. nou.
Eiusdem Translatio, & Basilicæ ipsius dedicatio. 4. iul.
martinus Papa & mar. in Chersoneso sub Constante, 12. nou.
martinus abbas Santonensis. 7. dec.
martyres plurimi in Africa sub Seuero, 6. ian. sub Geiserico, 5. apr. sub Valeriano, 9. aug.
Alexandriæ sub Arrianis, 28. ian. & 13. mai. sub Valeriano, 28. febr. Tempore Theodosij, 17. mart. sub Constantio, 21. mart. sub Valeriano, 10. aug.
Antiochiæ sub Maximino, 11. mar.
in Arabia sub Maximino. 22. febr.
in Bulgaria sub Nicephoro Imp. 23. iul.
in Cappadocia & Mesopotamia sub Maximino, 23. mai.
Constantinopoli sub Constantio, 30. mar.
apud Homeritas sub Dunaan Tyrãno, 27. iul.
Nicomediæ sub Diocl. 23. iun.
in Numidia sub Diocl. 11. febr.
in Perside sub Cabada rege, 8. febr.
in Phrygia vnius vrbis ciues sub Maximino, 7. febr.
in Ponto sub Maximiano, 5. feb.
Romæ sub Diocl. 2. ian. sub Alexandro, 2. mar. sub Aureliano perfectio, 10. apr. sub Nerone, 24. iun.
in Thebaide sub Diocl. 5. ian sub Decio, 28. iul.
Tyrij in Phœnicia sub Diocle. 20. febr.
martyres plurimi in Perside sub Sapore, sazades eunuchus, milles, & acepsimas episcopi, aithala & Ioseph presbyteri, Azadanes & Abdiesus diaconi, mareas Bicor, & alij xx. episcopi, & clerici CCL. & Tarbula virgo cum Pedisequa sua 22. apr.
martyres pene innumerabiles Treuiris sub Diocleт. 6. oct. Cæsaraugustæ sub Daciano præside, 3. nou.
martyrum multa millia Nicomediæ sub Diocl. 25. dec.
martyrius monachus ĩ prouincia Valeriæ, 23. ian.
martyrius mar. Anauniæ, inf. cum Sisinio. 29 mai.
martyrius subdiaconus, & Marcianus cantor mar. Constantinopoli sub Constantio 25. oct.
marutha episcopus in Mesopotamia, 4. dec.
masculas Archimimus confessor in Africa sub Geiserico, supra cum Armogaste, 29. mar.
massa candida CCC. mart. Carthagine sub Valeriano, 24. aug.
massilitani martyres in Africa, 9. apr.
maternus episcopus Mediolanen. confess. sub Maximiano. 18. iul.
maternus episcopus Treuirensis, 14. sept.
mathildes Regina in Germania 14. mar.
matrona ancilla mar. Thessalonicæ, 15. mar.
matrona mart. in Paphlagonia, supra cum Alexandra, 10. mart.

matrona

matrona virgo & mart. Anciræ, infra cum Theodoto, 18. mai.
matronianus eremita Mediolani, 14. dec.
matthæus Apostol. & Euang. mart. in Archiopia, 21. Sept.
Eius Vigilia, 20. Sept.
Eiusdem Translatio Salerni, 6. mai.
matthæus eremita mar. in Polonia, supra cum Benedicto, 12. Nou.
matthias episcopus Hierosolymitan. 30. Ian.
matthias Apostolus in Iudæa, 24. Febr.
Eius Vigilia, 23. Febr.
maturinus confessor in Pago Vuastinensi, 1. Nouemb.
maturus mart. Lugduni sub Antonino, infra cum photino, 2. Iun.
mauilus mar. Adrumeti sub Seuero, 4. Ian.
matura mar. Rauennæ sub Decio sup. cum Fusca, 13. feb.
maura mart. Thebaide, infra cum Timotheo, 3. mai.
maura virgo & mart. Constantinopoli, 30. Nou.
maurilius episcopus Andegauen. 13. Sept.
maurinus abbas & mar. Coloniæ, 10. Iun.
mauritius mart. Nicopoli sub Licinio, supra cum Leontio, 10. Iul.
mauritius, Exuperius, Candidus, Victor, Innocentius, Vitalis, & socij legionis Thebæarum mar. in Gallia sub Maximiano, 22. Sept.
maurus abbas in territorio Andegauen. 15. ian.
maurus episcopus Cæsenaten. 20. Ian.
maurus abbas Bobacensis, 27. ian.
maurus miles mart. Romæ sub Diocle. infra cum Papia, 29. ian.
maurus episcopus, Pantaleemon & Sergius mar. in Apulia sub Traiano, 27. Iul.
maurus mart. Romæ supra cum Bono, 1. aug.
maurus, & socij mar. Rhemis, 22. aug.
maurus episcopus Vuirodunen 8. Nou.
maurus episcopus Veronensis, 21. Nou.
maurus mar. Romæ sub Numeriano, 22. Nou.
maurus mart. Romæ sub Numeriano supra cum Claudio, 3. dec.
maxentius presbyt. Pictauien. 26. iun.
maxentius, Constantius, Crescentius, Iustinus, & socij mar. Treuiris sub Diocl. 12. dec.
maxima martyr. Sirmij, infra cum Montano, 26. mar.
maxima mar. in Africa supra cum Ianuario, 8. apr.
maxima virgo in Foro Iulij 16. mai.
maxima, Donatilla, & Secunda uirg & mart. Turburbi sub Valeriano, 30. Iul.
maxima mart. Romæ sub Diocletiano, 2. Sept.
maxima mar. Vlyssipone sub Diocl. infra cum Verissimo, 1. oct.
maxima virgo in Africa, supra cum Martiniano, 16. oct.
maximianus mart. Bellouaci supra cum Luciano, 8. ian.
maximianus episcopus Rauennæ, 21. febr.
maximianus episcopus Siracusanus, 9. iun.
maximianus, Ephesi, infra in Septem dormientes, 27. iul.
maximianus mar. supra cum Bonoso, 21. aug.
maximianus episcopus Bagaiensis, 3. oct.
maximilianus episcopus Laureacensis, 12. oct.
maximilianus episcopus & mar. 29. oct.
maximinus episcopus Treuirensis, 29. Mai.
maximinus episcopus Aquensis, 8. Iul.
maximinus confessor Aurelianen. 15. dec.
maximus episcopus Papiensis, 8. ianu.
maximus episcopus Nolanus, 15. ianu.
maximus mar. Antiochiæ sub Iuliano supra cum Iuuentino, 25 Ian.
maximus, Claudius, Præpedigna, Alexander, & Cutias martyr. Ostiæ sub Diocletiano, 16. februar.
maximus mart. in Africa, supra cum Lucio, 18. februar.
maximus, Quinctilianus, & Dadas mar. sub Diocles. 13. apr.
maximus mart. Romæ sub Alexandro, infra cum Tiburtio, 14. apr.
maximus & Olympiades mar. Cordubæ sub Decio, 15. apr.
maximus mar. Ephesi sub Decio, 30. apr.
maximus episcopus Hierosolymitan. confess. sub Maximino, 5. mai.
maximus Bassus, & Fabius mar. Romæ sub Diocle. 11. mai.
maximus mart. Aruernis, supra cum Cassio, 15. mai.
maximus episcopus veronensis 29. mai.
maximus episcopus Taurinensis, 25. iun.
maximus mart. Damasci infra cum Sabino, 20. iul.
maximus episcopus Patauinus, 2. aug.
maximus monachus Constantinopoli, duo Anastasij & alij plures martyr. sub Constante, 13. august.
maximus puer mar. Carthagine sub Hunnerico, supra cum Liberato, 17. aug.
maximus marty. in Illyrico supra cum Floro, 18. aug.
maximus B. Martini discipulus 20. aug.
maximus presb. & mar. Ostiæ sub Alexandro, inf. cum Quiriaco, 23. aug.
maximus mar. supra cum Magno, 4. Sept.
maximus, Theodorus, & Asclepiodotus mar. Hadrianopoli sub Maximiano, 15. Sept.
maximus martyr. Damasci infra cum Paulo, 25. Sept.
maximus mar. sub Decio, 28. sept.
maximus diaconus & mar. Aquilæ, 19. oct.

maximus leuita & mar. Abianen. 20. oct.
maximus mar. Apameæ sub Dioclet. 30. oct.
maximus episcopus Magontinus sub Constantio, 18. nou.
maximus presb. mart. Romæ sub Valeriano, 19. Nou.
maximus episcopus Rhegiensis, 27 Nou.
maximus mar. Romæ sub Valeriano, supra cum Eusebio. 2. Decemb.
maximus episcopus Alexandriuus, 27. Dec.
medardus episcopus Nouiomensis, 8. iun.
medericus presb. Lutetiæ, 29. aug.
menardus eremita & mart. in monast. Augiensi, 12. Ian.
melania iunior, & Pinianus, Constantinopoli, 31. Decemb.
malanius episcopus Rhedonensis, 6. ian.
melanius episcopus Rhotomagen. 22. oct.
melas episcopus Rhinocururæ sub Valente, 16. ian.
melasippus, Antonius, & Carina martyr. Ancyræ sub Iuliano, 7 nou.
melchiades Papa Romæ. 10. dec.
meletius episcopus Antiochenus, 12. febr.
meletius dux, & socij CCLII. mar. 24. mai.
meletius episcopus in Cypro, 21. Sept.
meletius episcopus in Ponto, 4. dec.
meleusippus mart. Lingonis sub M. Aurelio, infra cum Speusippo, 17. ian.
melitina mart. Marcianopoli sub Antonino, 15. Sept.
millitus episcopus in Anglia, 24. apr.
memmius episcopus Catalaunensis, 5. aug.
memnon centurio marty. infra cum Seuero, 20. augu.
Menalippus mar. supra cum Diomede, 2. Sep.
menander mart. Prusæ, infra cum Patricio, 28. apr.
menander mart. Philadelphiæ, supra cum Cyrillo, 1. Aug.
menedemus mart. Constantinopoli sub Valente, infra cum vrbano, 5. Sept.
meneleus abbas in territorio Aruernen. 22. iul.
meneus & Capito, 24 iul.
menignus fullo mar. sub Decio, 15. mar.
mennas episcopus Constantinopolitan. 25. augu.
mennas Aegyptius miles martyr. in Phrygia sub Diocle. 11. Nou.
mennas solitarius, Samnij, 11. Nou.
mennas, Hermogenes, & Eugraphus mart. Alexandriæ sub Maximino, 10. dec.
menodora, metrodora, & Nymphodora uirg. & mar. in Bithynia, sub Maximiano, 20. Sept.
mercuria mar. Alexandriæ sub Decio, supra cum Ammonaria, 12. Dec.
mercurialis episcopus, 23. mai.
mercurius miles martyr. Cæsareæ sub Decio, 25. Nouemb.
mercurius, & socii milites mart. in Sicilia sub Licinio, 10. Dec.
merulus monachus Romæ supra cum antonio, 17. ian.
metellus mar. Neocæsareæ supra cum mardonio. 24. ian.
methodius episcopus in Morauia, 9. mar.
methodius episcopus Constantinopolitanus, 14. ian.
methodius episcopus Tyri mar. in Chalcide sub Diocle. 18. Sept.
mertanus mar. alexandriæ sub Decio, 31. ian.
metrobius martyr. Tripoli supra cum Luciano, 24. dec.
metrodora virgo & mar. in Bithynia sub Maximiano, supra cum Menodora. 20. Sept.
metrophanes episcopus Constantinopolitan. 4. iun.
meuris & Thæa mar. in Palestina, 19. dec.
michæas propheta in iudæa, 15. ian.
michael episcopus Synnade, 23. mai.
michaelis archang. apparitio in monte Gargano, 8. mai.
Eiusdem Dedicatio ibidem, 29. Sept.
migdonius & Mardonius mart. Nicomediæ sub Dioclet. 23. dec.
milburges virgo in anglia, 23. febr.
mille centum & quatuor milites mart. Melitine sub Diocl. supra cum Eudoxio, 5. Sept.
mille quadringenti octoginta mart. Samariæ sub Cosroa, 22. iun.
mille quingenti vigintiquinque mart. in Piceno, 29. mai.
milles episcopus mar. sub Sapore, supra in martyres plurimi in Perside, 22. apr.
minetuimus mart, Catanæ, infra cum Stephano, 31. Dec.
mineruus & Eleazarus cum filiis octo mar. Lugduni, 23. aug.
minias miles mar. Florentiæ sub Decio, 25. oct.
mirocles episcopus Mediolanen. 3. dec.
mitrius mar. aquis, 13. nou.
modesta mar. Nicomediæ supra cum Macedonio 13. mar.
modesta virgo Treuiris. 4. Nou.
modestus martyr. in Africa, infra cum Zotico, 12. ianu.
modestus & iulianus martyre Carthagine, 12. februar.
modestus leuita & mar. Beneuenti. 12. feb.
modestus & ammonius martyre alexandriæ, 12. febr.
modestus episcopus Treuirensis, 24. febr.
modestus mart. in lucania sub Dioclet. infra cum Vito, 15. iul.
modestus martyr. Agathen. sub Diocletiano infra

sta cum Tiberio, 10. Nouembris.
modoaldus episcopus Treuirensis, 12. mai.
monachi monasterij Dij mart. Constantinopoli, 8. Febr.
monachi, & alij mar. in Palæstina sob Alemundero, 19 Febr.
monachi S. Sabæ mar. in Palæstina sub Saracenis, 16. mai.
monachi mart. Thecue in Palæstina sub Saracenis, 28. mai.
monachi, & alij mar. in India sub Rege Abenner. 3 aug.
monas episcopus Mediolanen. 14 oct.
monegundes Turonen. 2. iul.
monica mater B. Augustini, Ostiæ, 4. mai.
Eiusdem Translatio Romæ, 9. apr.
monitorij episcopus Aurelianensis, 10. oct.
montanus, Lucius, Iulianus, victoricus, Flauianus, & socij martyr. in Africa sub Valeriano, 24. Februar.
montanus presbyt. & maxima marty. Sirmii, 26. mar.
montanus martyr. Tarracinæ sub Hadriano, 17. iun.
moscus & Ammonius milites mar. in Ponto, 18. Ian.
moyses episcopus in Aegypto, 7 febr.
moyses mar. Alexandriæ, supra cum Cyrione, 14. febr.
moyses Aethiops anachorita 28. aug.
moyses legislator & propheta, 4. Sept.
moyses presbyter martyr. Romæ sub Decio, 25. nouemb.
moysetus mar. in Africa, 18. Dec.
mucianus mar. supra cum Marcio, 3. iul.
mucius diaconus mar. Cordubæ. infra cum parmenio, 22. apr.
mucius presb. mart. Constantinopoli sub Dioclet. 13. mai.
mulieres plurimæ mar. Emesæ sub mady. arabæ. 14. nou.
muritta diaconus confess. in Africa sub Hunnerico, supra cum Eugenio, 13. iul.
musonius mar. Neocæsareæ sup. cum Mardonio, 24. ian.
mustiola mart. Clusij sub Aureliano, supra cum Irenæo, 3. iul.
myron episcopus in Creta, 8. aug.
myron presb. mar. in Achaia sub Decio, 17. aug.
myrops mar. in Chio sub Decio, 13. iul.

N

NAbor Romæ sub Dioclet. supra cum Basilide, 12 iun.
Nabor martyr. in Africa supra cum Ianuario, 10. Iul.
Nabor & Felix mar. Mediolani sub Maximiano, 12. iul.
Nahum propheta, in Begabar, 1. dec.
Namphanion, & socij mar in Africa, 4. iul.
Narcissus mar. Tomis sub Licinio supr. cum Argeo, 2. ian.
narcissus episcopus Augustæ, & Felix diaconus m. Gerundæ sub Aureliano, 18. mar.
Narcissus & Crescentio martyr. Romæ, 17. Septemb.
Narcissus episcopus Hierosolymitan. 29. oct.
narcissus mar. supra cum Ampliato, 31. octob.
narnus episcopus Bergomensis, 27. aug.
narses mar. in Perside sub Sapore, infra cum Zanita, 27. mar.
narseus mar. Alexandriæ, infra cum Philippo, 15. iul.
nartalus mar. Carthagine, inf. in Scillitani, mart 17. iul.
Natalia mart. Cordubæ, supra cum Georgio, 27. iul.
natalis beati Hadriani vxor, Constantinopoli, 1. Decemb,
Natiuitas D. N. Iesu Christi, 25. dec.
Eiusdem Vigilia, 24. dec.
Eiusdem octaua, 1 ian.
Natiuitas B. Mariæ virginis 8. Sept.
Eiusdem octaua, 15. sept.
Natiuitas S. Ioannis Baptistæ, 24. iun.
Eiusdem Vigilia, 23. iun.
Eiusdem Octaua, 1. iul.
naualis mar. Rauennæ sub Maximiano, infra cum Valentino, 16. dec.
nazarius mar. Romæ sub Dioclet. supra cum Basilide, 12. iun.
nazarius & Celsus mart. Medioiani sub Nerone, 28. iul.
Eorum inuentio Mediolan. 10. mai.
nemesianus, Felices duo, Lucius, Litteus, polyanus, Victor, Iader, Datiuus episcopi, & alii mar. in Africa sub Valeriano, 10. Sept.
nemesius mart. in Cypro, infra cum Photamio, 20 Febr.
nemesius mart. Tibure sub Hadriano, infra cum Symphorosa, 18. iul.
nemesius confessor in Pago Lisuino, 1. aug.
nemesius diaconus, & Lucilla virgo & mart. Romæ sub Valeriano, 31. oct.
nemesius mar. Alexandriæ sub Decio, 19. dec.
nemotius diaconus, & socii mar. Trecis sub Attila, 7. sept.
neomisia virgo Anagniæ, supra cum Aurelia, 25. sept.
neon mart. sub Diocletiano, supra cum Eusebio, 24. apr.
neon mar. Aegeæ sub Diocletia. supra cum Claudio, 23. aug.

Neon martyr. Antiochiæ, supra cum Marco, 28. Sept.
Neon mar. Romæ sub Valeriano, supra cum Eusebio, 2. dec.
Neophitus mar. Nicææ, 20. ian.
Neopolis mart. Romæ, infra cum Saturnino, 2. mai.
Neoterius mar. Alexādriæ supra cum Ammone, 8. sept.
Nereus & Archileus mar. Romæ, 12. mai.
Nereus mart. in Africa infra cum Saturnino, 16. octob.
Nersus episcopus, & socii martyr. in Perside, 20. Nouemb.
Nestabus mar. in palestina sub Iuliano, supra cum Eusebio, 8. Sept.
Nestor episcopus Perge martyr. sub Decio, 26. Febr.
nestor episcopus & mart. in Chersoneso supra cū Basil. 4. mar.
nestor mar. in Palęstina sub Iuliano. 8. Sept.
nestor mar. Thessalonicæ. 8. oct.
nicæas episcopus Romatianæ vrbis, 22. iun.
nicæas & paulus mar. Antiochiæ, 29. aug.
nicander mart. in Aegypto sub Diocletiano, 15. mar.
nicander & Marcianus mar. Venafri sub Maximiano, 17. iun.
nicander episcopus Myræ, & Hermas presb. mar. 4. nou.
nicander mart. Meletinæ sub Dioclet. supra cum Hierone, 7. nou.
nicanor diaconus de vij. primis, in Cypro. 10. ianu.
nicanor mart. in Aegypto sub Maximino. sup. cū Marciano 5. apr. & 5. iun.
nicasius episcopus Rhotomagen. Quirinus presb. Subiculus diaconus, & Pientia virgo, mart. in Pago Vilcassino, 11. oct.
nicasius episcopus Rhemnen. Eutropia virgo, & socii mart. 14. dec.
nicephorus marty. Antiochiæ sub Valeriano. 9. febr.
nicephorus mar. in Aegypto sub Numeriano. infra cum Victorino, 25. febr.
nicephorus mar. supra cum Leone. 1. mar.
nicephorus episcopus Constantinopolitan. mart. sub Leone Armeno 13.
niceras virgo Constantinopoli 27. dec.
niceta, & Aquilina mar. in Licia. 24. iul.
nicetas episcopus in Dacia, 7. ian.
nicetas episcopus Apolloniæ, 20. mar.
nicetas abbas monast. Meditij, 3. apr.
nicetas Gothus mar. sub Athanarico, 15. sept.
nicetius episcopus Lugdunen. 2. apr.
nicetus episcopus Viennensis, 5. mar.
nicetius episcopus Treuirensis, 5. dec.
nicodemi inuentio, 3. aug.
nicolaus Tollentinas ord. Eremit. 10. sept.
nicolaus mar. in Mauritania, supra cum Daniele. 13. oct.
Nicolaus episcopus Mirę, 6. dec.
Eiusdem translatio Barii, 9. dec.
nicomedes presb. & mar. Romæ, 15. sept.
nicon, & alij, 10. mar. Cæsareæ, 23. mar.
nicon mar. Antiochiæ, supra cum Marco. 28. sept.
nicon monachus in Armenia, 26. nou.
nicostratus & Antiochenus tribuni, cum aliis militibus mar. Cæsareæ. 21. mar.
nicostratus mar. Romæ, supra cum Claudio, 7. iul.
nicostratus mart. Romæ sub Dioclet. supra cum Claudio, 8. nou.
nilammon reclusus, in Aegipto, 6. ian.
nilus episcopus in Phenicia mar. sub Dioclet. inf. cum Tirannione, 26. Feb.
nilus episcopus in Aegipto mar. in palæstina sub Diocle. infra cum Peleo, 19. sept.
nilus abbas Criptæ ferratæ, 26. sept.
nilus abbas Constantinopoli. 12. nou.
nimmia mar. Augustæ supra cum Hilaria, 12. aug.
niuianus episcopus in Scotia, 16. sept.
nominanda mart. Romæ, supra cum Donata. 31. decemb.
nongenti Martires Romæ. 4 mar.
nonna mater B. Gregorij Nazianz. 5. aug.
nonnosus abbas in monte Soracte. 2. sept.
nonnus episcopus Edessæ. 2. dec.
norbertus episcopus Mardeburgen. 6. iun.
nouatus pudentis filius Romæ, 21. iun.
Numerianus episcopus Treuirensis, 5 iul.
numidicus presb. & plurimi mar. in Africa sub Valeriano, 9. aug.
nunilo & Alodia virgin. & mart. in Hispania, 22. octob.
nimpha virgo, infra cum Triphone, 10. nou.
nymphodora mart. nicææ, infra cum Theuseta. 13. mar.
nymphodora virgo & mar. in Bithinia sub Maximiano, supra cum Menodora 10. Spet.

O

Obdulia virgo, Toleti, 5. Sept.
Oceanus mart. sub Maximiano, infra cum Theodora. 4. sept.
Octaua Natiuitatis Domini, 1. ian.
Stephani protomartiris. 2. ian.
Ioannis Euangelistæ, 3. ian.
SS. Innocentium, 4. Ian.
Epiphaniæ Domini, 13. Ian.
S. Ioannis Baptistæ. 1. iul.
Apost. Petri & pauli, 6. iul.
Laurentii mar. 17. aug.

Assum-

Assumptionis B. Mariæ, 22. aug.
Natiuitatis eiusdem. 15. sept.
Omnium Sanctorum. 8. nou.
Octauianus archidiaconus, & multa millia martyrum Carthagine, 22. mar.
Octauius, Solutor, & Aduentor mar. Taurini sub Maximiano. 20. nou.
octoginta martyres in Campania. 2. mar.
octoginta tres milites mar. Amiterni. 24. iul.
odilo abbas Cluniacensis. 15. ian.
odo episcopus Vrgellensis. 7. iul.
odo abbas Cluniacen. 18. nou.
Olauus Rex Nouergiæ & mar. 29. iul.
oliua virgo, 3. iun.
olympiades mar. Cordubæ sub Decio. supra cum Maximo, 15. apr.
olympiades mar. Ameriæ sub Diocl. 1. dec.
olympiades vidua Constanlinopoli. 17. dec.
olympius episcopus & confessor in Thracia. 12. iun.
olympius mart. Romæ infra cum Symphronio. 22 iul. & 31. oct.
omnium Sanctorum festiuitas. 1. nou.
Eiusdem Vigilia. 31. oct.
Eiusdem Octaua. 8. nou.
onesimus Ephesiorum episcopus & martyr. 16. febr.
onesiphorus & porphyrius mart. in Hellesponto, 6. sept.
onuphrius anachorita in Aegypto. 12. iun.
optatianus episcopus Brixiensis. 14. iul.
optatus mart. supra in xviij. mart. Cæsaraugust: 16. apr.
optatus episcopus Mileuitan. 4 iun.
optatus episc. Antisiodoren. 31. aug.
ordinatio S. Basilij episc. Cæsarien. 14. iun.
Zenonis episcopi Veronensis, 8 dec.
Ambrosij episcopi Mediolanen. 7. dec.
orentius & Patientia mart. in Hispania, primo mai.
orentius, Herois, Pharnacius, Firminus, Firmus, Cyriacus, & Longinus mart. in Armenia sub Maximiano. 24. iun.
orestes mar. Tyane sub Diocl. 9. nou.
orestes mar. in Armenia sub Diocl. supra cum Eustratio. 13. dec.
oriculus, & socij mart. sub Vuandalis. 18. nou.
orentius episcopus Auscij. 1. mai.
orentius mar. Ebreduni sub Diocletian. infra cum Vincentio. 22. ian.
oseæ prophera. 4. iul.
osmundus episcopus in Anglia, 4. dec.
ostianus presbyter Viuarensis. 30. iun.
osuualdus Rex Angliæ. 5. aug.
othilia virgo Argentoraten. 13. dec.
othomarus abbas. 16. nou.
otho mar. in Africa supra cum Berardo. 16. ian.
Otho episcopus Bambergensis. 2. iul.

P

Pachomius abbas in Aegypto. 14. mai.
Pachomius episcopus Aegyptius mar. Alexandriæ sub Maximino, supra cum Fausto. 26. nouemb.
pacianus episc. Barcinonensis. 9. mar.
palæmon abbas in Thebaide 11. ian.
palatias virgo, & Laurentia martyr. Anconæ sub Dioclet. 8. oct.
palatinus mar. Antiochiæ inf. cum Syco. 30. mai.
palladia mar. infra cum Susanna, 24. mai.
palmatius consul mar. Romæ sub Alexandro. sup. cum Calepodio, 10 mai.
palmatius & socij marty. Treuiris sub Dioclet. 5. octob.
pammachius presbyt Romæ. 30. aug.
pamphilus episcopus Valuensis. 28. apr.
pamphilus presbyt. & mart. cum alijs Cæsareæ sub Maximino, 1. iun.
pamphilus episcopus Capuanus, 7. sept.
pamphilus mar. Romæ, 21. sept.
pancharius mart. Nicomediæ sub Diocl. 19. mar.
pancratius episc. Taurominij, & mar. 3. apr.
pancratius mar. Romæ sub Dioclet. 12. mai.
pantenus Alexandriæ sub Caracalla, 7. iul.
pantagapes mar. supra cum Diomede, 2. sept.
pantagathus episcopus Viennensis, 17. apr.
pantaleemon mart. in Apulia sub Traiano. supra cum Mauro, 27. iul.
pantaleon medicus, mart. Nicomediæ sub Maximiano. 27. iul.
papas mar. in Lycaonia, 16. mart.
paphnutius mar. Hierosolymis, 19. apr.
paphnutius episcopus in Aegypto confessor sub Maximino, 11. sept.
paphnutius, & socij mart. in Aegypto sub Diocle 24. sept.
papias & Maurus milites mar. Romæ sub Diocl. 29. ian.
papias episcopus Hierapolitanus, 22. febr.
papias mar. in Aegypto sub Numeriano. infra cũ Victorino, 25. febr.
papias, Diodorus, Conon, & Claudianus mar. Perge sub Decio, 26. febr.
papias mar. in Africa, inf. cum Publio. 2. nou.
papinianus & Mansuetus episcopi & mar. in Africa sub Geiserico, 28. nou.
papius mar. sub Diocle. 28. iun.
papius mart. in Macedonia sub Traiano. inf. cum Peregrino 7. iul.
papylus diaconus mart. Pergami sub Antonino. supra cum Carpo. 13. apr.

Paramon,& focii CCCLXXV. mart. fub Decio, 29.nou.
parafceues mar.infra cum Photina,20.mar.
paris epifcopus Theani,5.aug.
parifius monachus Camaldulen. Bononiæ, 11. iun.
parmenas diaconus mart. Philippis fub Traiano, 23.ian.
parmenius,Helimenas, & Chryfotelus presbyteri,Lucas & Mucius diaconi mar.Cordubæ.22. april.
parthenius mar. Romæ fub Decio fupra cum Calocero,19.mai.
pafchalis Papa Romæ.14 Mai.
pafchafius epifcopus Viennenfis,22.febr.
pafchafius diaconus Romæ,31.mai.
pafchafius mar.in Africa fub Geiferico, fupra cũ Arcadio,13.Nou.
paſſicrates,Valentio, & alii duo mart.Doroftori, 25.mai.
paftor,Victorinus, & focij mart. Nicomediæ, 29. mar.
paftor epifcopus Aurelianenfis 30.mar.
paftor presbyter Romæ,26.iul.
paftor mar.Compluti,fupra cum Iufto,6.aug.
patapius folitarius Conftantinopoli,8.dec.
paterius epifcopus Brixienfis,21.Febr.
patermuthius,Copres,& Alexander mar.Alexãdriæ fub Iuliano,9.iul.
paternianus epifcopus Bononien.12.iul.
paternus epifcopus Abricenfis,16.apr.
paternus mar.Fundis.21.aug.
paternus epifcopus & mar.in territ.Conftantien. 23.fept.
paternus mar.Senonen.12.nou.
patiens epifcopus Metenfis,8.ian.
patiens epifcopus Lugdunenfis,11.Sept.
patientia mart.in Hifpania, fupra cum Orentio, 1.mai.
patricia mar.Nicomediæ, fupra cum Macedonio, 13.mar.
patricia virgo Neapoli,25.aug.
patricius epifcopus Aruernenfis, 16.mar.
patricius epifcopus in Hibernia,17.mar.
patricius epifcopus,Acatius, Menander, & Polyenus mar.Prufæ in Bithynia,28.apr.
patricius abbas Niuernis,24.aug.
patrobas difcipulus B. Pauli. infra cum Philologo,4.nou.
patroclus mar.Trecis fub Aureliano,21.ian.
paula vidua Romana,in Bethleem,26.ian.
paula virgo & mar.Conftantinopoli,3.iun.
paula virgo & mar. in Hifpania, fupra cum Cyriaco,18.iun.
paula mar. Damafci, infra cum Sabino, 20.iul.
paula virgo & mar.Carthag.fup.cũ Baffa,10.aug.
paulillus puer in Africa,fupra cum Arcadio, 13. nou.
paulillus mar.Nicomediæ,fupra cum Cyriaco,19. decemb.
paulina virgo & mar.Romæ, fup. cum Artemio, 6.iun.
paulina mar.Romę fub Valeriano,fupra cum Eufebio,2 dec.
paulina mart.Romæ, fupra cum Donata,31.dec.
paulinus epifcopus Brixienfis,19. apr.
paulinus mar Coloniæ,4.mai.
paulinus m.Tuderti,fup.cũ Feliciffimo,26. mai.
paulinus epifcopus Nolanus,22.iun.
paulinus epifcopus Lucenfis, & mart. cum focijs fub Nerone,12.iul.
paulinus epifcopus Treuirenfis, mar. in Phrygia fub Conftantio,31.aug.
paulinus epifcopus Eboracenfis,10.oct.
paulinus epifcopus Capuanus,10.oct.
paulus primus,eremita in Thebaide,10.ian.
paulus,Gerontius,Ianuarius,Saturninus,Succeffus,Iulius,Catus,Pia,& Germana mar.in Africa,19.ian.
paulus epifcopus Trecenfis 1.febr.
paulus,Lucus,& Cyriacus mar.Romæ,8.febr.
paulus epifcopus Virodunenfis,8.febr.
paulus,Heraclius,Secundilla,& Ianuaria mart.in Portu Romano,2.mar.
paulus epifcopus Pelufii,7.mar.
paulus cognomento Simplex,7.mar.
paulus mar.Corinthi fub Decio fup.cum Codrato,10.mar.
paulus mar. Conftantinopoli fub Copronymo, 17.mar.
paulus,Cyrillus,Eugenius, & alii quattuor mart. in Syria,20.mar.
paulus epifcopus Narbonenfis,22.mar.
paulus monachus mar.Cordubæ fupra cum Elia, 17.apr.
paulus martyr.in Hellefponto,infra cum Petro, 15.mai.
paulus mart.Nouioduni,fupra cum Heradio, 17. mai.
paulus mar.fupra cum Conftante.28.mai.
paulus mar.Cæfareæ fub Maximino, inf.cum Valente,1.iun.
paulus presb.& mar.Auguftoduni fub Aureliano, infra cum Reueriano,1.iun.
paulus mar.Conftantinopoli,fupra cum Luciliano,3.iun.
paulus epifcopus Conftantinop.mar.fub Conftãtino,7.iun.
paulus & Cyriacus mar.in Ponto,20.iun.
paulus mar.Romæ fub Iuliano,fup.cum Ioanne, 26.iun.
paulus,Papa Romæ,28.iun.

paulus

Paulus Apost.mar. Romæ sub Nerone,infra cum Petro,29.iun.
Eiusdem Conuersio,25.ian.
Eiusdem Commemoratio,30.iun.
Paulus diaconus & mar.Cordubæ,20.iul.
paulus mar.supra cum Marco,3 iul.
paulus martyr. in Palæstina sub Maximino, 25. Iul.
paulus & Iuliana mart. Ptolemaide sub Valeriano,17.aug.
paulus martyr.Antiochiæ,supra cum Nicæa, 29. aug.
paulus,Tatta,Sabinianus, Maximus,Rufus,& Eugenius mar.Damasci,15.Sept.
paulus mart.sub Valeriano,supra cum Dionysio, 5.oct.
paulus mar. Nicææ supra cum Dario,19.dec.
paulus martyr. Tripoli supra cum Luciano, 24. dec.
pausides mar.Cæsareæ sub Dioclet.infra cum Timolao,24.mar.
pausilippus mart.sub Hadriano,infra cum Theodoro,15.apr.
pegasius mart.in Perside supra cum Acindino,2. Nouemb.
pelagia mar.supra cum Domitio,23.mar.
pelagia virgo & mar.Tarsi sub Diocl.4.mai.
pelagia virgo & mar.Antiochiæ,9.iun.
pelagia mar.Neapoli,supra cum Ianuario,11.iul.
pelagia pœnitens,Hierosolymis,8.oct.
pelagia virgo mart. Antiochiæ,supra cum Beronico,19.oct.
pelagius episcopus Laodicenus,25 mar.
pelagius martyr.Cordubæ sub Abdarameno, 26. iun.
pelagius martyr. Constantiæ sub Numeriano, 28.aug.
peleus episcopus mar.in Phœnicia sub Diocle.inf. cum Tyrannione,20.feb.
peleus,Nilus,& Elias episcopi Aegyptij mar.cum plurimis Clericis in Palæstina sub Dioclet.19. Sept.
pelusius presb.& mar.Alexandriæ,7.apr.
pelinus episcopus Brundisinus mar. Corfinij sub Iuliano,5.dec.
peregrinus mar.Thessalonicæ,supra cum Irenęo, 5.Mai.
peregrinus episcopus Antisiodorensis & mar. 16. mai.
peregrinus episcopus & martyr. in Pelignis, 13. iun.
peregrinus martyr. Apolloniæ, cum Isauro, 17.iun.
peregrinus,Lucianus,Pompeius, Hesychius,Papius,Saturninus,Germanus,& Aslius episcopi, mar.in Macedonia sub Traiano,7.iul.
peregrinus presbyter Lugduni,28. Iul.
peregrinus mar.Romæ sub Commodo, supra cũ Eusebio,25.aug.
perfectus presb.& mar.Cordubæ,18.apr.
pergentinus & Laurentinus mart.Aretij sub Decio.3.iun.
perpetua & Felicitas, Reuocatus, Saturninus, & Secundolus mar.Tuburbi sub Seuero,7.mar.
perpetua B.Petri discipula,Romæ,4.aug.
perpetuus episcopus Turonensis,8.apr.
perseueranda virgo,26.iun.
petronilla virgo Romæ, 31.
petronius episcopus Veronensis,6.Sept.
petronius episcopus Bononiensis,4.oct.
Petri Apost.Cathedra Romæ.18.ian.
Antiochiæ,22.febr.
Eiusdem Dedicatio ad Vincula.1.aug.
Petrus & Paulus Apostoli,mar.Romæ sub Nerone,29.iun.
Eorum Vigilia,28.iun.
Eorum octaua.6.iul.
Basilicarũ eorundẽ Dedicatio Romæ, 18.nou.
petrus mar.Aulonæ,3.ian.
petrus episcopus Sebastæ,9.ian.
petrus Seuerus,& Leucius mar.Alexãdrię,11.ian.
petrus mar.in Africa, supra cum Berardo,16.ian.
Petrus Mauimenus mar.Damasci,21.Febr.
petrus confessor in Hernicis 11.mar.
petrus mar.Nicomediæ sub Diocle.12.mar.
petrus & Aphrodisius mart. in Africa,14.mar.
petrus,Marcianus, Iouinus, Tecla,Cassianus, & alij mar.Romæ,26.mar.
petrus diaconus,& Hermogenes mar.Antiochię. 17.apr.
petrus episcopus Bracarensis,& mar.26.apr.
petrus ord.præd.mar.Mediolani,29. apr.
petrus monachus & martyr.Cordubæ,supra cum Amatorę,30.apr.
petrus episcopus Papiensis,7.mai.
petrus episcopus Vesontinus.8.mai.
petrus,Andreas,Paulus,& Dionysia mar.in Hellesponto,15.mai.
petrus de Morono,dictus Cælestinus V. 19. mai.
petrus presb. Vualabonsus diaconus, Sabinianus, Vuistremundus,Habentius,& Hieremias monachi mar.Cordubæ,7.iun.
petrus mar.Philadelphiæ, supra cum Cyrillo, 1. aug.
petrus episcopus Anagninus,3.aug.
petrus,Iulianus,& alij xviij. mar.Romæ,7 aug.
petrus martyr. in Ponto supra cum Marcellino, 27.aug.
petrus episcopus Compostellanus, 10.Sept.
petrus mar.in Africa,supra cum Andrea,23.sept.
petrus mart. sub Decio & Valeriano, supra cum Dionysio,3.oct.
petrus episcopus Damascenus,& mar.4.oct.
petrus mar.Hispali.8.oct.

petrus miles mar. Romæ, infra cum Theodosio, 25.oct.
petrus episcopus Alexandrinus mar. sub Maximino, 26.nou.
petrus monachus mar. Constantinopoli sub Copronymo, infra cum Stephano, 28.nou.
petrus Chrysologus episcopus Rauennæ, 2.dec.
petrus, Successus, Bastianus, primitiuus, & alij xx. mar. in Africa, 9.dec.
phara virgo Meldensis, 7.dec.
pharnacius mar. in Armenia sub Maximiano, supra cum Orentio, 24.iun.
philadelphus mart. in Sicilia, supra cum Alphio, 10.mai.
philadelphus martyr. supra cum Diomede, 2. Sept.
philæas episcopus Thmueos, & philoromus tribunus, mart. cum innumeris alijs sub Dioclet. 4.Febr.
philappianus mar. in Africa, sup. cũ Feliciano, 30. ian.
philastrius episcopus Brixiensis, 18.Iul.
phileas episcopus Aegyptius mar. Alexãdriæ sub Maximino, supra cum Fausto, 26.Nou.
philemon, & Apollonius diaconus, mar. Antinoi, 8 mar.
philemon & Domninus mar. 21.mar.
philemon & Apphias mar. Colossis sub Nerone, 22.nou.
philetus senator, Lydia, Macedo, Theoprepides, Amphilochius & Gronidas mar. 27.mai.
philetus & socij mart. sub Hadriano, 28.mar.
philibertus abbas in Herio insula, 20.aug.
philibertus mar. in Hispania, supra cum Fabriciano, 22.aug.
philippa mar. Perge sub Antonino, infra cũ Theodoro, 20.Sept.
philippus episcopus Gortinæ, sub M. Antonino, 11.apr.
Philippus & Iacobus Apostoli, mar. Hierapoli, & Hierosolymis, 1.mai.
philippus argyrio in Sicilia, 12.mai.
philippus diaconus de vij. Cæsareæ, & quatuor eius filiæ, 6.iun.
philippus mar. Romæ sub Antonino, infra in Septem fratres, 10 iul.
philippus, Zenõ, Narseus, & decem infantes mar. Alexandriæ, 15.iul.
philippus mar. Nicomediæ, infra cum Stratome, 17.aug.
philippus ord. seru. B. Mariæ, 23.aug.
philippus mar. supra cum Diomede, 2.Sept.
philippus mar. Alexandriæ, 31.Sept.
philippus episcopus, Seuerus presbyt. Eusebius & Hermes mart. Hadrianopoli, sub Iuliano, 22. Octob.
philippus episcopus Firmij, & mar. 22.Oct.
philippus presbyter, infra cum Pontiano papa, 19. Nou.
philo & Agathopedes diaconi antiochiæ, 25. apr.
philogonius episcopus Antiochenus, 20. dec.
philologus & Patrobas beati Pauli discipuli, 4. Nouemb.
philomenus mar. Heracleæ, sup. cum Crementino, 14.nou.
philomenus martyr. Ancyræ sub Aureliano, 29. nou.
Philonilla B. Pauli discipula Tarsi, infra cum Zenaide, 11.oct.
philoromus tribunus militum mart. in Aegypto sub Diocle. supra cum Philea. 4.Feb.
philoterus mart. Nicomedie sub Diocletiano, 19. mai.
philotheus mar. sub Maximino, supra cum Domnino, 5.nou.
philumena virgo Septempedana, 5.Iul.
phlegon Apostolorum discipulus, supra cum Herodione, 8.apr.
phocas mar. Antiochiæ, 5.mar.
phocas episcopus Synope mart. sub Traiano, 14. Iul.
phœbe, Corinthi, 3.sept.
photina, Ioseph, Victor, Sebastianus, anatolius, Photius, Photides, Parasceues, & Cyriaca m. 20.mar.
photinus episcopus Lugdunen. Sanctus diaconus, Vitius Epagatus, Macurus, Ponticus, Biblides, attalus, alexander, Blandina, & alii multi mart. sub antonino, 2.Iun.
photinus mar. Nicomediæ sub Diocl. supra cum aniceto, 12.aug.
photius mar. supra cum archelao, 4.mar.
photius mar. supra cum photina, 20.mar.
pia mar. in africa supra cum Paulo, 19.ian.
piaton presbyt. & mart. Tornaci sub Maximiano, 1.oct.
pientia virgo & mar. in Pago Vilcassino, supra cũ Nicasio, 11.oct.
pietius presbyt. alexandrinus sub Diocletiano, 4. nouem.
pigmenius mar. Romæ sub Iuliano 24.mar.
pinianus, Constantinopoli, supra cum Melania, 31.dec.
piuytus episcopus Gnossi sub antunino, 10.oct.
pionius presb. & mar. Smyrnæ cum aliis xv. sub antonino. 1.febr.
hiperion mar. alexandriæ, supra cum Candino, 11.mar.
pirminus episcopus Meldensis, 3.nou.
pius Papa & mar. Romæ sub antonino, 11.Iul.
placidia virgo Veronæ, 13.oct.
placidus monachus, Eutychius, Victorinus, Flauia virgo, Donatus, Firmatus diaconus, Faustus & alii 30.monachi mar. Messanæ, 5.oct.

Placidus mar.suprà cum Anastasio,11.oct.
plato monachus Constantinopoli,4.apr.
plato mar.Ancyræ,22.iul.
platonides,& alii duo mar.Ascalone,6 apr.
plautilla,Romæ,20.mai.
plautus mar.in Thracia,supra cum Eutychio,29. Sept.
plutarchus,Serenus,Heraclides,Heron,Serenus, Rhais,Potamiana,& Marcella mar. Alexādriæ sub Seuero,28.iun.
podius episcopus Florentinus,28.mai.
pæmon anachorita in Thebaide,27.aug.
polius diaconus mar in Mauritania,infra cum Timotheo,21.mai.
polio martyr. in Pannonia sub Diocletiano, 28. apr.
polyanus episcopus & mar. in Africa sub Valeriano,supra cum Nemesiano,10.Sept.
polyenus mar.Prusæ,supra cum Patricio,28.apr.
polyænus mar.Romæ,supra cum Herma,18.aug.
polycarpus episcopus Smyrnen. mar. sub Antonino cum alijs xii.26.ian.
polycarpus presbyter Romæ.23.febr.
polycarpus & Theodorus mar.Antiochiæ,7. dec.
polychronius episcopus Babylonius,mar.in Perside sub Decio,17.feb.
polychronius presbyt.& mart.sub Constantio,6. dec.
polyectus mar. Melitine,sub Decio,13 febr.
polyeuctus,Victorius,& Donatus mar.Cæsareæ, 21.mai.
polyxena Apostolorum discipula,in Hispania,infra cum Xantippa,23.sept.
pompeius mar. in Africa sub Decio, supra cum Terentio,10.apr.
pompeius mart.in Macedonia sub Traiano, supra cum Peregrino,7.iul.
pompeius episcopus Papiensis, 14.dec.
pomponius episcopus Neapolitao.14.mai.
pomposa virgo & mar.Cordubæ,19.sept.
pontianus mar.Spoleti sub Antonino,19 ian,
pontianus mar.Romæ sub Commodo,supra cum Eusebio,25.aug
pontianus papa,& philippus presb.mart. in Sardinia sub Alexandro,19.nou.
pontianus & alii quatuor mar.Romę,2.dec.
pontianus mart.Romæ sub Maximiano,infra cum Thrasone,11 dec.
pontianus mar.Catanæ,infra cum Stephano, 31. dec.
poticus mart.Lugduni sub Antonino,supra cum Photino,2.iun.
pontius diaconus S.Cypriani,Carthagine,8 mar.
pontius mar.in Gallia sub Valeriano,14.mai.
poppon abbas Atrebati,25 ian.
porcarius abbas Lerinensis,& quingenti monachi mar.12.aug.
porphyrius & Seleucus mar.Cæsareæ sub Maximino,1.febr.
porphyrius episcopus Gazæ,26.febr.
porphyrius mar.in Piceno,4.mar.
porphyrius Romæ,20.aug.
porphyrius mar.in Hellesponto, supra cum Onesiphoro,6.sept.
porphyrius minus mart.sub Iuliano,15.sept.
porphyrius mar.Ephesi sub Aureliano,4.nou.
portianus abbas & Aruernis,24 nou.
potamia mar.Thaguræ,supra cum Iulio,5.dec.
potamina virgo & mart.Alexandriæ sub Seuero, supra cum Plutarcho,28.iun.
potamion episcopus in Aegypto mar. Constantio,18.mai.
potamius & Numesius mar. in Cypro, 20.feb.
potentianus mar.Senonen. infra cum Sabiniano, 31.dec.
potitus mar.in Sardinia sub Antonino,13,ian.
pręedigna mar.Ostię sub Dioclet.supra cum Maxim. 14.febr.
præsentatio B.Mariæ virginis in templo, 21.nou.
præsidius episcopus & mart.in Africa sub Hunnerico,supra cum Donatiano,6.sept.
prætextatus episcopus Rhotomagen. & mar.24. februar.
prætextatus mar.Romæ sub Maximiano,infra cū Thrasone,11.dec.
pragmatius episcopus Augustodunen.22.nou.
praxedes virgo Romæ,20.iul.
priamus mar.in Sardinia,supra cum Aemilio,28. mai.
prilidianas mar.Antiochiæ sub Decio,supra cum Babila,24.ian.
primianus mar. in Africa supra cum Dominico, 29 dec.
primitiua mar.Romæ,24.febr.
primitiua virgo & mar.Romæ,22.iul.
primitiuus mart.supra in 18.Mart. Cæsaraugust. 16.apr.
primitiuus mar.Romæ sub Hadriano,supra cum Getulio,10 iun.
primitiuus mar.Tibure sub Hadriano,infra cum Symphorosa,18.iul.
primitiuus mar.in Galæcia sub Diocl.supra cum Facundo,27.nou.
primitiuus martyr. in Africa supra cum Petro,9. decemb.
primus mar.in Hellesponto, supra cum Cyrino, 3.ian.
primus & Donatus diaconi & marty.in Africa,9. februar.
primus & Felicianus mart.Romæ sub Dioclet. 9. iun.
primus,Cyrillus,& Secundarius mart.Antiochię, 2.oct,
principius episcopus Suessionensis,25 sept.

Prisca virgo & mar. Romæ sub Claudio, 18. ian.
priscianus mart. Romæ, supra cum Euagrio, 12. octob.
priscianus mart. Cæsareæ sub Dioclet. supra cum Carponio 14. oct.
priscilla, Romæ, 16. ian.
priscilla in Asia, supra cum Aquila, 8. iul.
priscillianus mar. Romæ sub Iuliano, infra cũ Prisco, 4. ian.
priscus presbyt. Priscillianus, & Benedicta mart. Romæ sub Iuliano, 4. ian.
priscus, Malchus, & Alexander mar. Cæsareæ sub Valeriano, 28. mar.
priscus mar. cum plurimis alijs in territorio Antisiodoren. 26. maij.
priscus Christi discipulus mart. Capuæ. 1. sept.
priscus episcopus Capuanus, Castrensis, Tammarus, Rosius, Heraclius, Secũdinus, Adiutor, Marcus, Augustus, Elpidius, Canion, & Vindonius confessores sub persecut. Vuandalica in Campania. 1. sept.
priscus mar. in Phrygiæ. 20. sept.
priscus, Crescens, & Euagrius mart. in Ponto, 1. octob.
priuatus episcopus & mart. in territorio Gaualitano sub Valeriano, 21. aug.
priuatus mart. in Phrygia, supra cum Dionysio, 20. sept.
priuatus mar. Romæ sub Alexandro, 28. sept.
probus episcopus Veronensis, 12. ian.
probus episcopus Reatinus. 15. mar.
probus mar. Tarsi sub Dioclet. infra cum Tharaco. 11. octob.
probus episcopus Rauennæ. 10. nou.
probus mar. in Africa sub Geiserico, supra cũ Arcadio, 13. nou.
processus & martinianus mar. Romæ sub Nerone, 2. iul.
prochorus diaconus mart. Antiochiæ. 9. apr.
proclus & Hilarion mar. sub Traiano, 12. iul.
proclus episcopus Constantinopolitan. 24. oct.
procopius confessor Constantinopoli, sub Leone, supra cum Basilio, 27. febr.
procopius mar. Cæsareæ sub Dioclet. 8. iul.
proculus, Ephebus, & Apollonius mart. Interamnæ. 14. febr.
proculus episcopus. Interamnen. & martyr. 14. april.
proculus episcopus Bononien. mar. sub Maximiano. 1. iun.
proculus mart. in Illyrico, supra cum Floro. 18. august.
proculus diaconus mart. Puteolis sub Diocl. supra cum Ianuario. 19. sept.
proculus mar. Augustoduni. 4. nou.
proculus episcopus Narnien. mart. sub Dioclet. 9. decemb.
proiectus mar. infra cum Thyrso. 14. ian.
proiectus episcopus Aruernen. & Marinus mart. 25. ian.
prosdocimus episc. Patauinus. 7. nou.
prosper Aquitanus episcopus Rhegiensis. 25. iuni.
prosper episcopus Aurelianensis. 29. iul.
protasius mart. Mediolani, supra cum Geruasio. 19. iun.
protasius mar. Coloniæ, 4. aug.
protasius episcopus Mediolanensis. 24. nou.
protegenes episcopus Carrhis. 6. mai.
protolicus mar. Alexandriæ, supra cum Basso, 14. febr.
prothus mar. Aquileiæ sub Dioclet. sup. cum Catio. 31. mai.
prothus & Hyacinthus mar. Romæ sub Gallieno. 11. sept.
prothus presby. & Ianuarius diaconus mar. in Sardinia sub Diocl. 25. oct.
prudentius episcopus Turiasonensis. 28. apr.
ptolemæus, Lucius, & alius tertius marty. Romæ sub Antonino. 19. oct.
ptolemæus miles mar. Alexandriæ, supra cũ Ammone 20. dec.
publia abbatissa Antiochiæ sub Iuliano. 9. oct.
publius episcopus Atheniensis, & martyr. 21. ianu.
publius, Iulianus, Marcellus, & alij mar. in Africa. 19. febr.
publius mart. supra in xviij. mart. Cæsaraugust. 16. apr.
publius, Victor, Hermes, & Papias mart. in Africa. 2. nou.
publius episcopus & mar. in Asia, supra cum Aurelio. 12. nou.
pudens senator Romæ. 19. mai.
pulcheria Augusta virgo Constantinopoli. 10. septemb.
pupulus mart. Alexandriæ, supra cum Cæreale, 28. febr.
purificatio B. Mariæ. Virg. 2. febr.
pusicius mar. in Perside sub Sapore, infra cum Symeone. 21. apr.

Q

Quadragesimus subdiaconus. 26. oct.
Quadraginta milites mart. Romæ sub Gallieno. 13. ian.
Quadraginta milites mart. Sebastæ sub Licinio. 9. mart.
Quadragintaduo Monachi mart. Ephesi sub Copronymo. 12. ian.
Quadragintaduo mart. in Amorio. 6. mar.
Quadragintaduo mar. in Perside. 10. mar.
Quadragintatres monachi mar. i Aegypto. 14. ian.

Quadra-

Quadragintasex milites mar. Romæ sub Claudio 25. oct.
Quadragintaseptem martyres Romæ sub Nerone. 14. mar.
Quadragintanouem martyres Chalcedone sub Diocl. 24. sept.
Quadragintanouem milites mar. Romæ sub Diocle. sup. cum Callistrato, 26. sept.
Quadratus, Theodosius, Emmanuel, & alii xl. martyr. 26. mart.
Quadratus mar. Nicomediæ sub Decio. 7. mai.
Quadratus Apostolorum discipulis Athenis. 26. mai.
Quadratus mar. in Africa. 26. mai.
Quadratus episc. 21. aug.
Quartilla mart. Surrenti infra cum Quincto, 19. mar.
Quartus & Quinctus mar. Romæ, 10. mai.
Quartus mart. Romæ sub Valeriano, infra cum Xysto. 6. aug.
Quartus Apostolorum discipulus. 3. nou.
Quartus mart. in Africa, infra cum Victuro. 18. decemb.
Quatuor millia nongenti sexagentasex mart. in Africa sub Hunnerico. 12. oct.
Queranus abbas in Scotia. 9. sept.
Quinidius episc. Vasionensis. 15. feb.
Quinctianus & Irenæus mar. in Armenia. 1. apr.
Quinctianus, Lucius, & Iulianus mart. in Africa, 23. mai.
Quinctianus episcopus Ruthenorum. 14. iun.
Quinctianus episc. Aruernensis. 13. nou.
Quinctianus mar. Catanæ, infra cum Stephano. 31. dec.
Quinctilianus mar. sub Diocl. supra cum Maximo. 13. apr.
Quinctilianus mar. supra in xviij. Mar. Cæsaraug. 16. apr.
Quinctilis episcopus Nicomediensis, & mart. 8. mart.
Quinctilla mart. Surrenti infra cum Quincto, 19. mart.
Quinctinus martyr. Augustæ sub Maximiano, 31. octob.
Quinctus mart. in Africa, supra cum Aquilino, 4. ianu.
Quinctus, Quinctilla, Quartilla, Marcus, & alii nouem mar. Surrenti. 19. mar.
Quinctus mart. Romæ, supra cum Quarto, 10. mai.
Quinctus, Arcontius, & Donatus, mar. Capuæ. 5. sept.
Quinctus mar. in Lucania, sup. cum Hyacintho, 29 oct.
Quinctus, Simplicius, & alii mar. in Africa sub Decio. 18. dec.
Quinquaginta milites mar. in Portu Romano sub Aureliano, 8. iul.
Quinque mar. in Lesbo insula. 5. apr.
Quiriacus mart. Augustæ, supra cum Hilaria. 12. augus.
Quiriacus episcopus Ostiensis Maximus presbyter, Archelaus diaconus, & socij mar. sub Alexãdro. 23. aug.
Quiriacus anachorita in Palæstina. 29. sept.
Quiricus & Iulitta mar. Tarsi sub Diocl. 16. iun.
Quirinus mar. Romæ sub Claudio, 25. mar.
Quirinus tribunus mar. Romæ sub Traiano. 30. mar.
Quirinus episcopus Sisciensis, & mar. 4. iun.
Quirinus mar. Tibure 4. iun.
Quirinus presbyt. mar. in pago Vlcassino, supra cum Nicasio. 11. oct.
Quiteria virgo & mar. in Hispania. 22. mai.
Quoduultdeus episcopus Carthaginen. confessor Neapoli sub Genserico. 26. oct.

R

RAdegundes Regina, Pictauis 13. aug.
Raineldes virgo, & socij martyr. in Gallia. 16 iul.
rainerius confessor Pisis. 17. iun.
rainerius episc. Aquilanus. 30. dec.
ranulphus mar. Atrebaten. 27. mai.
rasiphus mar. Romæ 23. iul.
reatrius marty. in Africa, supra cum Datio, 27. ianu.
redempta virgo Romæ, inf. cum Romula, 23. iul.
redemptus episc. Ferentini. 8. apr.
regina virgo & mar. Augustodunen. 7. sept.
regulus episcopus 30. mar. Regulus mart. Populonij sub Totila. 1. sept.
relatio pueri Iesu de Aegypto. 7. ian.
rembertus episc. Bremensis. 4. febr.
remedius episcopus in oppido Vapingo. 3. febr.
remigius episcopus Rhemensis, 1. oct.
reparata virgo & martyr. Cæsareæ sub Decio, 9. octob.
respicius mar infra cum Tryphone, 10. nou.
restituta uirgo & mar. Neapoli sub Valeriano, 17. mai.
restitura virgo & matr. cum alijs multis Soræ sub Aureliano, 27. mai.
restitutus mar. Romę, 29. mai.
restitutus mar. in Hispania, supra cum Crispulo, 10. iun.
restitutus, Donatus Valerianus, Fructuosa, & alij xij. mar. Antiochiæ, 23. aug.
restitutus episcopus Carthaginiens. & martyr. 9. decemb.
reuerianus episcopus Augustodun. Paulus presb. & alij decem mar. 1. iun.
Reuocata mar. infra cum Saturnino, 6. feb.
reuocatus mar. Smyrnæ, infra cum Vitale 9. ianu.

Reuo-

Reuocatus mar. Tuburbi sub Seuero, supra cum Perpetua.7.mar.
Rhais cathecumena mart. Alexandriæ sub Seuero, supra cum Plutarcho,28.iun.
Richardus Rex Anglorum Lucæ,7.febr.
Richardus episcopus Cicestricensis,3. apr.
Richarius presbyter in monast. Centulæ. 26.apr.
Rigobertus episcopus Rhemensis.4.ian.
Ripsimis,& sociæ virg.& mar.in Armenia,sub Tiridate.29.sept.
Rixius mar.supra cum Lucia.6.iul.
Robertus primus abbas Cistertij,in monast.Molismensi.29.apr.
Robertus abbas Cisterciensis.in Anglia 7.iun.
Robustianus mar. Mediolani 24.mai.
Robustianus & Marcus mar. 31.aug.
Rocchus confessor in Monte Pessulano.16.aug.
Rodopianus mart.in Curia sub Dioclet. supra cū Diodoro 3.mai.
Rogatianus mart.in Britannia sub Dioclet. supra cum Donatiano,24.mai.
Rogatianus presbyt.& Felicissimus mart.in Africa sub Valeriano,26.oct.
Rogatianus mart. in Africa. supra cum Castore. 28.dec.
Rogatus mart. in Africa, infra cum Zotico, 12. ianu.
Rogatus martyr. in Africa, supra cum Cyrillo, 8.mart.
Rogatus,Successus,& alij 16.mart. in Africa,28. mart.
Rogatus marty. in Africa, supra cum Aresio. 10.iun.
Rogatus monachus mart. Carthagine sub Hunnerico, supra cum Liberato, 17.aug.
Rogatus mar.Romæ, supra cum Lucio.1. dec.
Rogellus & Seruus deus mar.Cordubæ. 16 sept.
Romana virgo Tuderti.23.febr.
Romanus abbas in territorio Lugdunen.28.febr.
Romanus abbas in pago Antissiodoren.22.mai.
Romanus mart.Romæ sub Valeriano, 9.aug.
Romanus episcopus Antissiodoren. & mar. 6.oct.
Romanus episcopus Rhotomagen.23. oct.
Romanus mar. cum Barula puero Antiochiæ sub Galerio.18.nou.
Romanus presbyter in castro Blauio.24. nou.
Romaricus abbas Luxouien.8.dec.
Romualdus Anachorita ord.Camaldulen.Rauennæ.19.iun.
Romula,Redempta,& Herundo virgines Romę. 23.iul.
Romulus mart. Concordiæ, supra cum Donato. 17.feb.
Romulus mart. Cæsareæ sub Dioclet. infra cum Timolao.24.mar.
Romulus & Secundus mart. in Mauritania. 24. mar.
Romulus episcopus Fesulan. & mart. cum socijs sub Domitiano.6.iul.
Romulus mar.sub Traiano.5.sept.
Rosa virgo Viterbij 4.sept.
Rosius confessor in Campania, supra cum Prisco primo,sept.
Rosula mar. in Africa sub Valeriano, supra cum Cypriano.15. sept.
Rudericus presbyt.& Salomon marty.Cordubę. 13.mai.
Ruffina & Secunda virg.& marty. Romæ sub Valeriano,10.iul.
Ruffina virgo & mar. Hispali. supra cum Iusta. 19.iul
Ruffina,Cæsareæ,inf. cum Theodoto.31. aug.
Ruffinus mart. Romæ, supra cum Macario, 28. febr.
Ruffinus mart. in Africa, supra cum Epiphanio, 7.apr.
Ruffinus mar.Suessione sub Diocl.infra cum Valerio 14.iun.
Ruffinus & Martia mar.Syracusis,21. iun.
Ruffinus mar. Assisij.30.iul.
Ruffinus episcopus Marsorum, & socij mart. sub Maximino,11.aug.
Ruffinus confessor Mantuæ, 19.aug.
Ruffinus episcopus Capuanus 26.aug.
Ruffinus Siluanus, & Vitalicus mar. Ancyræ. 4. sept.
Ruffinus & Ruffinianus mar.9.sept.
Ruffinus Marcus,Valerius,& socii marty.in Africa.16.nouemb.
Rufus mar. Melitine, supra cum Hermogene.19. april.
Rufus mart.Philadelphiæ, supra cum Cyrillo.1. august.
Rufus & Carpophorus mart. Capuæ sub Diocl. 27.aug.
Rufus mart. Damasci,supra cum Paulo, 25.sept.
Rufus episcopus Metensis.7 Nou.
Rufus episcopus Auenionen.12 nou.
Rufus Apostolorum discipulus,21.nou.
Rufus mar. cum sua familia Romæ sub Diocl.28. nouemb.
Rufus & Zosimus mar in Macedonia. 18. dec.
Rumoldus episcopus Dublinen. & mar. Machliniæ.1.iul.
Rupertus episcopus Salisburgen.27. mart.
Rustica mar Romæ,supra cum Donata.31. dec.
Rusticus mar. Veronæ sub Maximiano, sup. cum Firmo.9 aug.
Rusticus subdiaconus mar. Carthagine sub Hunnerico supra cum Liberato,17.aug.
Rusticus episcopus Aruernensis.24. sept.
Rusticus presby. mar. Lutetiæ, supra cum Dionysio 9.oct.
Rusticus episcopus Treuirensis.14.oct.

Rusticus

Rusticus episcopus Narbonen. 26.Oct.
Rutilus mar.in Africa. 2.aug.
Rutilus & socij mar.in Pannonia 4.iuni.
Rutulus mar.in Africa supra cum Lucio,18. Feb.

S

SAbas Gothui,& alij plures mar.in Cappadocia,sub Valente. 12.apr.
Sabas & LXX.milites mar.Romæ 14.apr.
Sabas abbas in Cappadocia.5.Dec.
Sabatinus mar.Antiochiæ sub Probo, infra cum Trophimo 19.sept.
Sabel mart. Chalcedone sub Iuliano, supra cum Manuele.17.iuni.
Sabina mar.Romæ sub Hadriano.29.aug.
Sabina uirgo in pago Tricassino 29.aug.
Sabina mar.Abulæ,infra cum Vincentio,27. Oct.
Sabinianus mar.in territ. Tricassino sub Aureliano.29.ian.
Sabinianus monachus mar.Cordubæ, supra cum Petro presbytero. 7.iuni.
Sabinianus mar.Damasci, supra cum Paulo. 25. sep.
Sabinianus episcopus Senonen. & Potentianus mar.31.Dec.
Sabinus mar.supra cum Donato,25.ianu.
Sabinus episcopus Canusii.9 feb.
Sabinus mar.Hermopoli.14.mar.
Sabinus confessor Pictauien.11.iul.
Sabinus,Iulianus,& Maximus,Macrobius,Cassia, Paula,& ali x.mar.Damasci. 20.iul.
Sabinus episc.Placentinus 11.Dec.
Sabinus episc.Spoleti, Exuperantius, & Marcellus diaconi,& Venustianus preses cum uxore & filijs mar.sub Maximiano.30.Dec.
Sacerdos episc.in territorio Petragoricēsi 4.Mai.
sacerdos episc.Saguntinus.5.mai.
sacerdos episc.Lugdunen.13 sep.
sadoth episc.& alij CXXVIII.mar.in Perside sub Sapore 30.Febr.
sagar episc.Laodiceæ,& mar.6.Oct.
salaberga abbatissa Lauduni.22.sep.
sallustia mar.Romæ sub Decio,sup.cum Cæreale. 14.sep.
sallustianus confessor in Sardinia.8.iuni.
salomon mar. Cordubæ,supra cum Ruderico. 13. mar.
salomon episc.Genuensis 28.sep.
saluinus episc.Veronensis. 12.Oct.
saluius mar.in Africa.11.ian.
saluius episc.Ambianen.& mar.11.ianu.
saluius episc. Engulismen.& Superius mar.Valencenis.26.iuni.
saluius episc.Albigensis 10.sep.
salutaris archidiaconus mar.in Africa, supra cum Eugenio.13.iul.
samonas mar.Edessæ sub Diocl.sup.cum Gauria. 15.Nou.
sampson presbyter Constantinop.27.iuni.
sampson episc.in Britannia 28.iul.
samuel mar.Cæsareæ sub Maximino, supra cum Elia.16.
samuel propheta 20.aug.
samuel mar.in Mauritania, supra cum Daniele, 13.Oct.
sancius mar.Cordubę.5.iuni.
sanctinus episc.Meldensis.22.sep.
sanctorum omnium festiuitas 1.Nou.
sanctus diaconus mar.Lugduni sub Antonino,supra cum Photino.2.iuni.
sandalius mar.Cordubæ.3.sep.
sarbelius,& Barbea mart.Edessæ sub Traiano.29. Ian.
sarmata mar.in Thebaide.11.Oct.
saturianus mar.in Africa sub Geiserico, supra cū Martiniano.16.Oct.
saturnina virgo & mar. Atrebati.4.iuni.
saturnini quattuor mar.supra xviij.Mar.Cæsaraugustani.16.apr.
saturninus mart. in Africa, supra cum Paulo. 19. Ian.
saturninus,Thyrsus,& Victor mart. Alexandriæ, 31.ian.
saturninus,Theophilus,& Reuocata mar. 6.Febr.
saturninus presbyter,Datiuus,Felix,Ampelius,& socii mar.in Africa sub Diocle.11.Febr.
saturninus,Castulos,Magnus,& Lucius mart. 15. Feb.
saturninus mar.Adrumeni.infra cum Verulo. 21. Febr.
saturninus mar.Tuburbi sub Seuero, supra cum Perpetua. 7.mart.
saturninus,& alij nouem mar.in Africa.22.mart.
saturninus episcopus Veronensis 7.apr.
saturninus,Neopolus,Germanus,Calestinus mar. Romæ 2.mai.
saturninus mar.in Macedonia sub Traiano, supra cum peregrino.6.Iul.
saturninus mar.in Portu Romano,supra cū Martiale,22.aug.
saturninus mart.Capuæ, supra cum Marcello. 6 Oct.
saturninus & Lupus mar.14.Oct.
saturninus,Nereus,& alij CCCLXV.mar.in Africa 16 Oct.
saturninus mar.Caralis sub Diocle.30.Oct.
saturninus mar.Antiochiæ,supra cum Basileo.27. Nou.
saturninus senex,& Sisinis diaconus mart. Romæ sub Maximiano.29. Nou.
saturninus episcopus Tolosanus mar. sub Decio 29.Nou.

saturninus

saturninus mar. Romæ sub Valeriano, supra cum Irenæo. 15. Dec.
saturninus mart. in Creta sub Decio. infra cum Theodulo. 23. Dec.
saturninus mar. in Africa, supra cum Dominico. 29. Dec.
saturus mart. in Africa sub Geiserico, supra cum Armogaste. 29. Mar.
satyrus mar. in Achaia. 12. Ianu.
satyrus B. Ambrosii frater Mediolani. 17. sep.
sauina matrona Mediolani 30. Ianu.
sauinus & Cyprianus mar. Brixiæ. 11. iul.
saula mar. Coloniæ. supra cum Martha. 20. Oct.
scholastica virgo in monte Cassino. 10. Feb.
scillitani Martyres Carthagine, Speratus, Nartalus, Cythinu & Beturius Felix Aquilinus, Lętatius, Ianuaria, Generosa, Bessia, Donata, & Secunda. 17. Iul.
scubiculus diaconus mar. in pago Vilcassino, supra cum Nicasio. 11. Oct.
sebastia mar. Sirmij, supra cum Innocentio, 4. Iul.
sebastiana mar. Heracleæ sub Domitiano. 16. sep.
sebastianus mar. Romæ sub Diocle. 20. Ianu.
sebastianus mart. in Armenia, sup. cum Dionysio. 8. Feb.
sebastianus mar. supra cum Photina. 20. Mar.
sebus Rex Angliæ. 29. aug.
secunda uirgo & mar. Romæ sub Valeriano, supra cum Ruffina. 10. iul.
secunda mar. Carthagine, sup. in Scillitani. mart. 17. iul.
secunda virgo mar. Tuburbi sub Valeriano, supra cum Maxima. 20. Iul.
secundarius mar. Antiochiæ, supra cum Primo. 2. Oct.
secundianus mar. Concordiæ, supra cum Donato. 17. Feb.
secundianus Marcellianus, & Verianus mar. in Tuscia sub Decio. 9 aug.
secundilla mar. in Portu Romano, sup. cum Paulo. 2. Mar.
secundina virgo & mar. Anagniæ sub Decio. 15. Ian.
secundinus mar. in Africa, supra cum Lucio. 18. Febr.
secundinus mar. Adrumeti, infra cum Verulo 21. Febr.
secundinus episcopus Cirthen. martyr. sub Valeriano, supra cum Agapio. 29. apr.
sedinus mar. Cordubæ. 21. Mai.
secundinus episcopus & mar. Sinuessæ, supra cum Casto 1. iul.
secundinus confessor in campania, supra cum Prisco. 1. sept.
secundolus mar. Tuburbi sub Seuero, supra cum Perpetua. 7. mar.
[illegible]dus mar. in Africa, sup cum Epicteto 9. Ianu.
secundus mart. in Mauritania sup. cum Romulo. 24. Mar.
secundus mar. Astensis 29. mart.
secundus episcopus Abulen. 2. Mai. inf. cum Torquato. 15. mai.
secundus presbyt. & alij mar. Alexandriæ sub Cōstantio. 21. mai.
secundus mar. Ameriæ sub Diocle. 1. iuni.
secundus mart. Synnadæ, supra cum Democrito. 31. iul.
secundus mar. Nouocomi, supra cum Carpophoro, 7. aug.
secundus mar. ex leg. Thebæorum in Liguria. 26. aug.
secundus, Fidentianus, & Varicus mar. in Africa. 15. Nouemb.
secundus mar. Nicææ, supra cum Dario. 19. Dec.
secundus mart. Nicomediæ, supra cum Cyriaco. 19. Dec.
secundus mart. in Africa, supra cum Dominico. 29. Dec.
securus mar. in Africa, infra cum Seuero 2. Dec.
sedophe mart. in Scythia, supra cum Marino. 5. Iul.
seleucus mar. Cæsareæ sub Maximino. supra cum Porphyrio. 16. Febr.
seleucus confessor in Syria. 24. mar.
selesius mar. Alexandriæ sub Maximino, supra cū Hieronide 12. sept.
senator episcopus Mediolanensis. 28. mai.
senator, Albani 26. sept.
sennen. mar. Romæ sub Decio, supra cum Abdon. 30. Iul.
septem Virgines & marty. Sirmij. 9 apr.
septem latrones mar. à B. Iasone conuersi. 29 apr.
septem Fratres mar. Romæ sub Antonino. sc. Ianuarius, Felix, Philippus, Siluanus, Alexander, Vitalis, & Martialis 10. iul.
septem dormientes Ephesi, sc. Maximianus, Malchus, Martinianus, Dionysius, Ioannes, Serapion, & Constantius. 27. iul.
septem fratres Machabæi, & mater eorum, mart. Antiochiæ sub Epiphane. 1. aug.
septimus monachus mar. Carthagine sub Hunerico, supra cum Liberato. 17. aug.
septimus lector mart. Venusiæ sub Dioclet. supra cum Felice. 24. Oct.
septuagintaduo Martyres Sirmij. 23. feb.
septuagintanouem Mar. in Sicilia sub Dioclet. 21. feb.
sequanus presbyter Lingonien. 19. sept.
seraphina in ciuitate Mamiensi. 29. iul.
serapia virgo & mart. Romæ sub Hadriano. 3. sep.
serapion mar. in Aegypto sub Numeriano, infra cum Victorino. 25. Febr.
serapion mar. Alexādriæ, sup. cū Cæreale, 28. Feb.

serapion

serapion episcopus Thumuĕos 21.mar.
serapion lector mar.Pentapoli,infra cum Theodoro.29.mar.
serapion mar.sub Seuero 13.iul.
serapion,Ephesi,supra in septem dormientes. 27.iul.
serapion mar.Romæ supra cum Herma.18.aug.
serapion mar. in Ponto,supra cum Marcellino.27 aug.
serapion mart.Alexandriæ sub Maximino, supra cum Hieronide.12.sep.
serapion episcopus Antiochenus 30.Oct.
serapion mar.Alexandriæ sub Decio 14.Nou.
serena vxor Diocletiani Romæ.16.aug.
sereni duo mar.Alexandriæ sub Seuero, supra cũ Plutarcho.28.iuni.
sergius mar.Cæsareæ. 24.feb.
sergius martyr.in Apulia sub Traiano,supra cum Mauro. 17.iul.
Sergius Papa Romæ 9.sep.
sergius & Bacchus mar.Augustæ Euphratesiæ sub Maximiano 7.Oct.
serotina mar.Romæ.supra cum Donata.31. Dec.
seruandus & Germanus marty. in Hispania sub Diocle.33.Oct.
seruatius episcopus Tungrensis.13.mai.
seruilianus mar.Romæ sub Traiano,infra cũ Sulpitio.20.apr.
seruilius mar.in Istria,infra cum Zoello,24.mai.
seruulus mar. Adrumeti, infra cum Verulo. 21. Feb.
seruulus confessor Romæ.23.Dec.
seruus sub diaconus mar. Carthagine sub Hunerico,supra cum Liberato.17.Aug.
seruus mar.Tuburbi sub Hunerico.7.Dec.
seruus Deus monachus mar.Cordubæ,supra cum Gumosindo.13.ian.
seruus deus mar. Cordubæ,supra cum Rogello, 16.Sept.
seuera uirgo Treuiris,20 Iul.
seuerianus & Aquilla mar.Cæsareæ.23.Ian.
seuerianus episcopus Scythopolis,& mar 21.Feb.
seuerianus mar. sub Diocl. infra cum Victore 20. Apr.
seuerianus miles mar.Sebastæ sub Licinio.9.Sep.
seuerianus mar.Romæ sub Dioclet.supra in Quatuor Coronati. 8.Nou.
seuerinus episcopus Neapolita 8 Ian.
seuerinus abbas Noricorum Apostolus. 8.Ian.
seuerinus abbas Agaunensis.11.Febr.
seuerinus mar. supra cum Lucia.6.Iul.
seuerinus mar.Nouocomi.supra cum Carpophoro. 7.Aug.
seuerinus episcopus Coloniensis. 24 Oct.
seuerinus monachus Tiburc,1.Nou.
seuerinus monachus Lutetiæ,28.Nou.
seuerinus episcopos Treuirensis.21.Dec.
seuerus mart. Alexandriæ, supra cum Petro.11.Ian.
seuerus episcopus Rauennæ.1.Febr.
seuerus presbyter in prouincia Valeriæ.25.feb.
seuerus episcopus Neapolita.30.apr.
seuerus presbyter Viennen.8. Aug.
Seuerus,& Memnoncenturio mar.29.Aug.
seuerus presbyter Vrbeueteri. 1.Oct.
Seuerus episcopus Treuirensis.15.Oct.
seuerus presby. mar. Hadrianopoli,sub Iuliano,supra cum Philippo.22.Oct.
seuerus episcopus Barcinonen.& mar.6.Nou.
seuerus mart. Romæ sub Diocle. supra in Quattuor Coronati.8.Nou.
seuerus securus ianuarius, & Victorinus mart. in Africa.2.Dec.
seuerus mar.Alexandriæ, supra cum Mansueto. 30.Dec.
sex Virgines & mar.Nicomediæ sub Maximiano. 19. Mai.
sexaginta Martyres Coloniæ in Africa 30.Aug.
sexcenti sexaginta Martyres Alexandriæ sub Maximino,supra cum Faustto,29 Nou.
sextus mar.Catanæ,infra cum Stephana.31. Dec.
sidonius episcopus Aruernensis.23.Aug.
sidroneus mar.Senonensis. 11.iul.
sigismundus Rex Burgundiæ,& mar.1.Mai.
silas Apostolorũ discipulus in Macedonia.13.iul.
siluanus episcopus Emisenus,& alij duo mar.sub Maximino 5.Febr.
siluanus mar.in Africa,supra cum Lucio, 18. Feb.
siluanus episcopus in Phænicia,mar. sub Dioclet. infra cum Tyrannione, 20.Feb.
siluanus mart. in Africa, supra cum Cyrillo. 8. mar.
siluanus episcopus Gazæ & mar.cum plurimis clericis sub Maximino 4.mai.
siluanus mar.Romæ 5.Mai.
siluanus mar.in Istria,infra cum Zoello,24.mai.
siluanus mar.Romæ sub Antonino, sup. in Septẽ fratres,10.iul.
siluanus mar.in Pisidia,supr.cum Bianore.10. iul.
siluanus mar.Ancyræ,supra cum Ruffino,4.Sep.
siluanus confessor Bituricen.23.Sept.
siluanus mar.sub Maximus,supra cum Domino.5. Nou.
siluanus episcopus Troade.2.Dec.
silucrius Papa & mar.in insula Pontia.20.Iun.
siluester episcopus Cabilonen.20.Nou,
siluester Papa Romæ,31 Dec.
siluanus episcopus in Campania.10.Feb.
siluinus episcopus Tolosanus, 17.Feb.
siluinus episcopus Veronensis 12.Sept.
siluinus episcopus Brixiensis.28 Sept.
siluius mar.Alexandriæ. supra cum Aratore, 21. Apr.
similianus episcopus Nannetensis.16.iun.

simitrius

simitrius presbyt.& alij 22.mart. Romæ sub Antonino,25.Mai.
simon puer mar.Tridenti.14.Mar.
simon Chananæus,& Thadæus Apostoli, mart. in Perside,28.Oct.
simplicianus episcopus Mediolanen.16. Aug.
simplicianus mart. Catanæ, infra cum Stephano. 31.Dec.
simplicius Papa Romæ.2.Mar.
simplicius senator mart.Romæ sub Alexandro,supra cum Calepodio,10.Mai.
simplicius episcopus Fausinæ,& mar. sub Dioclet. 16.Mai.
simplicius episcopus Augustodunen.24.Iun.
simplicius,Faustinus,& Beatrix mart. Romæ sub Dioclet.29.iul.
simplicius mar.Romæ sub Diocle. supra cũ Claudio.8.Nou.
simplicius episcopus Veronensis.20.Nou.
simplicius mar.in Africa sub Decio supra cũ Quincto.18.Dec.
sindulphus confessor Rhemen.20.Oct.
Sindulphus episcopus Tienen.10.Dec.
sirenus monachus mart. Sirmij sub Maximiano. 23.feb.
siricius mar.Adrumeti.infra cum Verulo.21.feb.
siridon episcopus 2.ianu.
sisenandus leuita & mar.Cordubæ.16.iul.
siniardus abbas apud Cenomanos.1.Mar.
sisinius diaconus,Diocletius, & Florentius mart. Auximi sub Dioclet.11.Mai.
sinius,martyrius,& Alexander mar. Anauniæ 29. Mai.
sisinius mar.Cyzici sub Dioclet.23.Nou.
sisinius diaconus mar.Romæ sub Maximiano, supra cum Saturnino 29.Nou.
smaragdus mar.Romæ sub Maximiano , supra cũ Cyriaco.16.mart.& 8.aug.
sobel Aegyptius mar.supra cum Cantidio.5. aug.
socrates & Dionysius mar.19.apr.
socrates & Stephanus mar.in Britannia.17.sep.
sotemnius episcopus Carnutensis.25.sep.
solochanus , & socij milites mart. Calcedone sub Maximiano 17.mai.
solutor mar.Rauennæ sub Dioclet. infra cum Valentino.13 Nou.
solutor miles mar.Taurini sub Maximiano:supra cum Octauia.20 Nou.
sopatra uirgo Constantinopoli,supra cum Eustolia 9.Nou.
sophiæ uirgo & mar.Firmij 30.apr.
sophia & Irenes mar.12.sep.
sophia vidua Romæ 30.sept.
sophonias propheta in Iudęa.3.Dec.
sophronius episcopus Hierosolymitan.11.Mar.
sophronius episcopus in Cypro 8.Dec.
sosipatrus S.Pauli discipulus,Beroeæ.25.iuni.
sosius diaconus mar.Puteolis Dioclet.suprà cum Ianuario.19.& 23.sep.
sosthenes & Victor.mar.Calcedone sub Diocl.10. Sep.
sosthenes B.Pauli discipulus,Corinthi.28.Nou.
soter Papa & mar.Romæ.22.apr.
soteris virgo & mar.Romæ.10.Febr.
Sozon mar:Pompeiopoli sub Maximiano.7. sep.
speciosus monachus Romæ.15.Mar.
speratus mar.Carthagine, supra in Scillitani mar. 17.iul.
spes abbas Nursiæ.28.mar.
spes uirgo & mart. Romæ sub Hadriano supra cũ Fide.1.Aug.
speusippus,Eleusippus,& Meleusippus mar.Lingonius sub M.Aurelio.7.ianu.
spiridio episc.in Cypro,confes.sub Maximino.14. Dec.
stachys episcopus Constantinopolitan.31. Oct.
stacteus mar.Tibure.sub Hadriano.infra cũ Symphorosa.18 iul.
stacteus mar.Romæ.28.sep.
stanislaus episcopus Cracouiensis,& mar.11. apr.
stephanus episcopus Lugdunensis.13 febr.
stephanus abbas Reate.13.Febr.
stephanus mar.in Aegypto,infra cum Victore. 11 apr.
stephanus abbas Cisterciensis 17.apr.
stephanus episcopus Antiochenus , & mart. 25. apr.
stephanus mar.Tarsi supra cum Castore.27. apr.
stephanus Papa & mart. Romæ sub Valeriano. 2. aug.
stephanus subdiaconus mar.Romæ sub Valeriano infra cum Xysto.6.aug.
stephanus Hungarorum Rex.20.aug.
stephanus mar.in Britannia, inf. cum Socrate.17. sep.
stephanus mar.in Hispania,sup.cum Honorio 21. nou.
stephanus mar.Antiochiæ sub Diocle.22.nou.
stephanus iunior,Basilius,Petrus,Andreas,& socij cccxxxix. monachi mart. Constantinopoli sub Copronymo,28.nou.
stephanus mart.in Africa , supra cum Claudio. 3. Dec.
stephanus protomartyr.Hierosolymis.26.Dec.
Eius Octaua.4.ianu.
Eiusdem inuentio 3.aug.
Eiusdem,Translatio Romæ.7.mai.
stephanus,Pontianus,Attalus,Fabianus , Cornelius,Sextus,Flos,Quinctianus,Mineruinus , & Simplicianus mar.Catanæ.31.Dec.
stercatius mar.Emeritæ sub Diocle.infra cum Victore.24.iul.
stratton,Philippus,& Euthychianus mar.Nicomediæ.17.aug.

stratō n

straton mar. 9. sept.
straton mar. Alexandriæ sub Maximino, supra cũ Hieronide, 12. sept.
stratonicus mar. Singidoni sub Licinio, supra cum Hermylo. 13. ian.
strilianus anachorita Hadrianopoli. 26. nou.
stitiacus mar. Sebastæ sub Licinio supra cum Carterio. 2. nou.
successus mart. in Africa, supra cum Paulo, 19. ianu.
successus mart. in Africa, supra cum Rogato, 28. mart.
successus mart. supra in 17. mart. Cæsaraugust. 16. apr.
successus mart. in Africa, supra cum Petro, 9. decemb.
suitbertus episcopus Verdensis, 1. mar.
sulpicius Pius episcopus Bituricensis, 17. ian.
sulpicius Seuerus episc. Bituricen. 29. ian.
sulpicius & Seruilianus mar. Romæ sub Traiano, 20. apr.
superius mart. Valencenis, supra cum Saluio, 26. iun.
suranus abbas 24. ian.
susanna Marciana, & Palladia mar. cum filiis paruulis. 24 mai.
susanna virgo & mar. Romæ sub Dioclet. 11. aug.
susanna & Martha mar. 20. sept.
suuithunus episc. Vuintouien. 2. iul.
siagrius episc. Augustodunen. 27. aug.
sicus & Palatinus mar. Antiochiæ. 30 mai.
simeon Stilites monachus Antiochiæ, 5. ian.
simeon episcopus Hierosol. mart. sub Traiano, 18. feb.
simeon episcopus Seleuciæ, centum episcopus, & alij clerici, Vsthazanes, Abedechalas, & Ananias presbyteri, Pusicius & filia eius virgo, mar. in Perside sub Sapore. 21. apr.
simeon monachus Treuiris. 1. iun.
simeo cognomento salum Emesa. 1. iul.
simeo monachus in agro Mantuano. 26. iul.
simeon stylites iunior. 3. sept.
simeon senex, 8. oct.
simmachus Papa Romæ. 19. iul.
simphorianus mart. Romæ, supra cum Claudio, 7. iul.
simphorianus mar. Augustoduni sub Aureliano, 22. aug.
simphorianus mar. Romæ sub Dioclet. supra cum Claudio. 8. nou.
simphorosa mar. in Campania sub Dioclet. supra cum Aristone, 2. iul.
simphorosa, & septem eius filii, Crescens, Iulianus, Nemesius, Primitiuus, Iustinus, Stracteus, & Eugenius martyr. Tibure sub Hadriano, 18. iul.
simphronius martyr. in Africa, supra cum Felice 3. februar.
simphronius, Olympius, Theodulus, & Exuperia mar. Romæ, 6. iul. & 31. oct.
sincletica, Alexandriæ, 5. ian.
sindimius mar. Nicomediæ. supra cum Cyriaco, 19. dec.
sinesius & Theopompus mar. 21. mai.
sinesius lector mart. Romæ sub Aureliano, 12. decemb.
sintyches, Philippis. 22. iul.
sirus episcopus Papiensis, 9 dec. & cum Inuentio eiusd. vrbis episcopo 12. sept.
sirus episcopo Ioannem. 29. iun.

T

Tammarus confessor in Campania, sup. cum Prisco. 1. sept.
Tabula mar. sub Sapore, supra in martyres plurimi in Perside. 22. apr.
Tatiana mar. Romæ sub Alexandro, 12. ian.
Tatianus diaconus mar. Aquileæ sub Numeriano. sup. cum Hilario. 16. mar.
Tatianus mar. in Phrygia sub Iuliano supra cum Macedonio. 12. sept.
Tatio mar. in Isauria sub Diocle. 24. aug.
Tatta mar. Damasci, supra cum Paulo, 25. sept.
Taurinus episcopus Eboricensis. 11. aug.
Taurio mart. Amphipoli, supra cum Aucto, 7. nouemb.
Tecla mart. Romæ supra cum Petro, 26 mar.
Tecla mar. in Palæstina, sub Diocl. inf. cum Timo mar. 19. aug.
Tecla, Adrumeti supra cum Bonifacio, 30. aug.
Tecla virgo & mar. Aquileiæ sub Nerone, supra cum Euphemia, 3. sept.
Tecla virgo & mar. Iconij sub Nerone, 23. sept.
Tecla abbatissa in Germania, 15. oct.
Thelesphorus Papa & mar. Romæ sub Antonio, 5. ian.
Terentianus episc. Tudertinus mar. sub Hadriano, 1. sept.
Terentius, Africanus, Pompeius, & socii mart. in Africa sub Decio. 10. apr.
Terentius episcopus Iconii, & mar. 21. iun.
Terentius mar. Tuderti sub Diocle. supra cum Fidentio, 27. sept.
Tertius confessor in Africa sub Hunnerico, supra cum Dionysia, 6. dec.
Tertulla virgo, & mar. Cirthæ sub Valeriano, sup. cum Aemiliano 29. apr.
Tertullianus episcopus Bononien. 27. apr.
Tertullianus presby. & mart. Romæ sub Valeriano, 4. aug.
Thaddæus Apost. mar. in Perside supra cum simone, 28. octo.
Thæa mar. in Palæstina, sup. cum Meuri, 19. dec.

Thalalæus, Asterius Alexander,& socij ma.Edessæ sub Numeriano.20.mai.
Thalus mar.Laodiceæ sub Diocle.infra cum Trophimo,11.mar.
Thamel,& socij mar.sub Hadriano,4. Sep.
Tharachus,& Probus,& Andronicus mart. Tarsi sub Diocle.11.Oct.
tharasius episcopus Constantinopolita.25.Febr.
tharasicius,Zotichus,Cyriacus,& socij mart.Alexandriæ 31.Ian.
tharsicius Acolythus mar.Romæ,15.aug.
tharsilla virgo Romę.24.Dec.
thecusa virgo mar.Ancyræ,infra cum Theodoto, 18.mai.
themistocles mar.in Lycia sub Decio,21.Dec.
theoctistes virgo in Paro insula,10.Nou.
theodardus episcopus Lodiensis & mar.10.Sep.
theodemirus monachus mar.Cordubæ,25.iul.
theodora mart. Nicæę infra cum Theuseta. 13. mar.
theodoro mar.Romæ sub Hadriano, 1.apr.
theodora virgo,& Didymus mart.Alexandrię sub Dioclet.28.apr.
theodora uirgo mar.Taracinæ sub Domitiano.supra cum Flauia Domitilla,7.mai.
theodora pænitens,Alexandriæ,11.Sept.
theodora Romæ sub Diocl.17.Sept.
theodoricus presbyt.Rhemnensis,1.iul.
theodorus monachus Aegypto,28.Dec.
theodorus mar.Hercaleæ sub Licinio,7.Feb.
theodorus mar.Romæ,supra cum Alexandro, 17. mai.
theodorus episcopus,Ireuæus diaconus. Serapiõ, & Ammonius lectores mar.Pentapoli,26.mar.
theodorus,& Pausilippus mar. sub Hadriano,15. apr.
theodorus Trichinas.20.apr.
theodorus episcopus Anastasiopolli.22.apr.
theodorus episcopus Bononiensis,5.Mai.
theodorus episcopus Papiensis,20 Mai.
theodorus episcopus Cyrenensis,confes. sub Dioclet.4.iul.
theodorus mar.Romæ sub Gallieno,supra cũ Lucilla.29.iul.
theodoro mar.Nicomediæ.infra cum Zenone. 2. sep.
theodorus,Oceanus,Ammianus, & Iulianus mar. sub Maximianò.4.sep.
theodorus mar.Constantinopoli sub Valente, infra cum Vrban 5.sep.
theodorus mar.Hadrianopoli sub Maximiano, supra cum Maximo,15.sep.
theodorus episcopus Cantuariensis.19.sep.
theodorus,Philippa eius mater,& socij mar.Perge sub Antonino.20.sep.
theodorus,presby. mart. Antiochiæ sub Iuliano. 23.Oct.
theodorus abbas Viennæ.29.Oct.
theodorus miles mar.Amaseæ sub Maximiano. 9. Nou.
theodorus episcopus Aegyptius,mart. Alexandriæ sub Maximino,supra cum Faulto,26.Nou.
theodorus mar.Antiochiæ supra cum Polycarpo, 7.Dec.
theodorus mar.Antiochiæ,supra cum Druso, 14. Dec.
theodorus mar Romæ sub Valeriano, supra cũ Ireneo.15.Dec.
theodorus mansionarius Eccle. S. Petri, Romæ. 26.Dec.
theodorus monachus, & Theophanes episcopus Nicænus confessores Constantinopoli sub Leone & Theophilo.27.Dec.
theodosia mar.in Paphlagonia supra cum Alexandra.20.Mar.
theodosia mar.supra cum Domitio.23.Mar.
theodosia uirgo Tyria mar.Cæsareæ sub Maximino.2.apr.
theodosia,& alij xij.mar. Cæsareæ sub Dioc. 29. Mai.
theodosius cœnobiarcha in Cappadocia 11. ianu.
theodosius mar.supra cum Quadrato 26.Mar.
theodosius episcopus Antisiodorensis. 17.iul.
theodosius, Lucius. Marcus, & Petrus milites mar.Romæ,25 Oct.
theodota mar.Constantinopoli sub Leone Iconoclasta.17.iul.
theodota,cum Euodio, & alijs duobus filijs mar. Nicææ.2.aug.
theodotus mar.in Africa, supra cum Aquilino 4. Ianu.
theodotus episcopns Cyriniæ confessor sub Licinio.6.mai.
theodotus,Thecusa,Alexandra, Claudia, Faina, Euprasia,Matrona,& Iulitta virg.& mar.Ancyræ.18.mai.
theodotus mar.in Scythia,supra cum Marino. 5. Iul.
theodotus,Ruffina,& Ammia,Cæsareæ.31. aug.
theodotus episcopus Laodiceę.2.Nou.
theodotus mar. Heracleę sup. cum Clementino, 14 Nou.
Theodulphus episcopus Laubiensis.24.iuni.
theodulus mar.Cęsareę.17 Feb.
theodulus presbyter Antiochiæ.23.Mart.
theodulus Anesius, Felix, Cornelia, & socij mar.in Africa.31.Mar.
theodulus lector mar.Thessalonicæ sub Maximiano,supra cum Agathopode,4.apr.
theodulus mar.sub Hadriano, supra cum Exuperio.2.Mai.
theodulus presby.mar.Romæ sub Traiano, supra cum Alexandro Papa.3.mai.
theodulus mar.in Phęnicia sup.cũ Leõtio.18 iun.

theodulus martyr Romæ, supra cum Symphronio. 20. iul. & 31. Oct.
theodulus mar. in Phrygia sub Iuliano supra cũ Macedonio, 12. sep.
theodulus, Saturninus, Euporus, Gelasius, Eunicianus, Zeticus, Cleomenes, Agathopus, Basilides, & Euaristus mar. in Creta sub Decio. 23. Dec.
theogenes mar. in Hellesponto, supra cum Cyrino. 3. ian.
theogenes episcopus Hipponen. & alij XXXVI. mar. sub Valeriano. 26. ian.
theogonius mar. Edessæ sub Maximiano, supra cũ Bessa. 21. aug.
theonas mar. in Cilicia sub Diocl. infra cum Zosimo. 3. ian.
theonas mart. sub Diocl. infra cum victore. 20. apr.
theonas episcopus Alexandrinus. 23. aug.
theonestus episcopus Altini & mar. 30. Oct.
theonilla mar. Argææ sub Diocl, supra cum Claudio. 23. aug.
theopemptus mart. in Cilicia sub Dioclet. infra cũ zosimo. 3. Ianu.
theophanes monachus Constantinopoli, confessor sub Leone Armeno. 12. Mar.
theophanes, & socii Constantinopoli. 4 Dec.
theophanes monachus episcopus Nicænus. supra cum Theodoro 27. Dec.
theophila virgo mar. Nicomediæ sub Diocl. supra cum Inde 28. Dec.
theophilus diaconus, & Helladius mar. in Lybia. 8. ian.
theophilus scolasticus mar. Cæsareæ. 6. Febr.
theophilus mar. supra cum Saturnino. 6. feb.
theophilus mart. Romæ, supra cum Macario. 28. febr.
theophilus episcopus Cæsariensi. 5. mar.
theophilus episcopus Nicomediensis, 7. mar.
theophilus episcopus Brixiensis, 27. apr.
theophilus prętor mar. in Cypro, 22. iul.
theophilus mar. sub Diocl. infra cum Throphimo. 23. iul.
theophilus mar. Alexaxandriæ, supra cum Amone. 8. sep.
theophilus monachus Constantinopoli, cõfes. sub Isaurico, 2. Oct.
theophilus episcopus Antiochenus 13. Oct.
theophilus mar. Cæsareæ sub Decio, supra cũ Germano. 3. Nou.
theophilus, miles mar. Alexandriæ, supra cum Ammone, 20. Dec.
theophistes & Theopistus mar. Romę sub Hadriano, supra cum Eustachio. 20. sep.
theopompus mar. supra cum Synesio. 21. mai.
theopredides mar. supra cum Phileto 27. mar.
theoritus mar. Antinoi, supra cum Ariano. 8. mar.
theotimus episcopus Tomis. 20. apr.
theotimus mar. sub Maximino, supra cum Domnini. 5. Nou.
theotimus & Basilianus mar. Laodiceæ, 18. Dec.
theotimus mar. Tripoli, sup. cũ Luciano. 24. Dec.
thespesius mar. in Cappadocia sub Alexandro 1. iun.
thespesius mar. Nicææ sub Maximino, supra cum Eustachio 20. Nou.
thessalonicæ mart. Amphipoli, supra cum Aucto. 7. No.
theuseta, Horres, Theodora, Nymphodora, Marchus & Arabea mar. Nicææ. 13. mar.
thomaides mar. Alexandriæ. 14. apr.
thomas Aquinas ord. Præd. in monast. Fossæ nouæ. 7. mart.
thomas episcopus Herfordiensis. 2. Oct.
thomas monachus Antiochiæ. 18 Nou.
thomas Apostolus mar. Calaminæ, 21. Dec.
Eius Vigilia. 20 Dec.
Eiusdem translatio Edessæ, 3. iul.
thomas episcopus Cantuarien. & mar. 29. Dec.
thraseas episcopus Eumeniæ, m. Smyrnæ. 5. Oct.
Thrason. Pontianus, & Prætextatus mart. Romę sub Maximiano. 11. Dec.
thyrsus & Proiectus mar. 24. ian.
thyrsus, Leucius, & Callinicus mar. Apollinæ sub Decio, 28 ian.
thyrsus mart. Alexandrię, supra cum Saturnino. 31. ian.
thyrsus diaconus mart. Augustoduni, supra cum Andochio, 24. sep.
tiberius, Modestus, & Florentia mar. in territ. Agatensi sub Diocl 10. Nou.
tiburtius, Valerianus, & Maximus mar. Romę sub Alexandro 15. apr.
tiburtius mar. Romæ sub Diocl. 11. Aug.
tiburtius mar. in Sabinis, supra cum Hyacintho. 9. sep.
tigides & Remedius episc. in oppido Vapingo. 5. febr.
tigrius presbyt. & Eutropius lector mar. Constantinopoli, 12. Ian.
timolaus, duo Dyonisij, Pausides, Romulus, duo Alexandri, & Agapius mar. Cęsaręę sub Dioclet. 24. mar.
timon diaconus vij. mar. Corinthi 19. apr.
timotheus discipulus B. Pauli, episcopus Ephesinus mar. 24. ianu.
eiusdem Translatio Constantinopoli. 9. mai.
timotheus mar. Romę sub Antonino, supra cum Marco. 24. mar.
timotheus & Diogenes mar. in Macedonia 6. apr.
timotheus & Maura mar. in Thebaide 3. mai.
timotheus, Polius, & Eutychius diaconi marty. in mauritania. 21. mai.
timotheus mart. Romæ, supra cum Faustino. 22. mai.

Timotheus episcopus Prusiadis,mar. sub Iuliano 10.iun.
timotheus, Tecla, & Agapius mart.in Palæstina sub Diocl.19.aug.
timotheus mar.Romæ.22.aug.
timotheus & appollinaris mar.Rhemis,23.aug.
timotheus & Faustus mar.Antiochiæ.8.sep.
timotheus diaconus mar.in Mauritania,19.dec.
Titianus episcopus Opitergij 16.Ianu.
titianus episcopus Brixiensis.3 mar.
titus discipulus B.Pauli,&Cretensium episcopus, 4 ianu.
titus diaconus mar.Romæ sub Gothis, 16.aug.
tobias mart. Sebastæ sub Licinio,sup.cum Carterio,2 nou.
torpes mar.sub Nerone,Pisis in Tuscia.17. mai.
torquatus episc.Accitanus,Ctesiphon, Secundus, Indaletius, Cæcilius,Hesychius,& Euphrasius episcopi in Hispania,15. mai.
tornanus diaconus mar. Herbipoli supra cū Chiliano.8.iul.
tranquillinus mar. Romæ sub Diocl. 6. iul.
transfiguratio Domini in monte Thabor. 6. aug.
translatio S.Andreæ Apostoli, Constantinopoli, 9. mai.
Augustini episcopi,Papiæ,28.feb.
Dominici ord.Præd.Bononię,24 mai.
Francisci confessoris,Assisij 25.mai.
Frigdiani episcopi Lucensis, 18.nou.
Gregorij Nazianzeni Romæ, 11 iun.
Herculani episcopi & mar. Perusiæ, 1.mar.
Hieronymi presbyteri, Romæ, 9.mai.
Ignatij episcopi & mar. Antiochiæ.17. dec.
Ioannis Chrysostomi Constantinopoli.27.ian.
Iulianæ virginis & mart. Cumis. 16.feb.
Lucæ Euangelistæ Constantinopoli 9. mai.
Marci Euangelistæ Venetiis,31 ian.
Mariæ Iacobi,Verulis,25.mai.
Marinæ virginis,Venetijs 17 iul.
Martini episcopi Turonis,4.iul.
Matthei Apostoli,Salerni 6.mai.
Monicæ matris S.Augustini, Romæ,9.apr.
Nicolai episc Myreæ,Barij in Apulia 9. mai.
Stephani protomartyris Romæ 7.mai.
Thomæ Apostoli,Edessæ.3 iul.
timothei Ephesiorum episcopi, Constantinopoli, 9.mai.
trecēti martyres Carthag.sub Valeriano 24. aug.
trecenti marty.Coloniæ sub Maximiano 15 oct.
trecenti & decem marty in Perside, 9. mai.
trecenti decem & octo marty. Coloniæ sub Maximiano supra cum Gerone.10.oct.
trecenti trigintanouē monachi mart. Cōstantinopoli sub Copronymo sup.cum Steph. 28. nou.
trecenti quinquaginta Monachi mart. in Syria. 31.iul.
trecenti septuagintaquinque martyres sub Decio. supra cum Paramone 29 nou.
tres milites mar.Romæ sub Nerone, 2.iul.
tres pueri in Babylonia. 16. dec.
triginta milites mart. Romæ sub Diocl. 1. ian.
triginta mili.mar. Antiochiæ, supra cum Marco, 28.sept.
triginta Martyres Romæ sub Diocl. 22. dec.
triginta tres mart.Niceæ,16.aug.
triginta quattuor mart. Lugduni sub Antonino supra cum Alexandro.24.apr.
trigintaseptem mart.in Tracia, 20 aug.
trigintaocto Monachi mar.in monte Sina 14.ian
trigintanouem mart. in Palæstina sub Maximino 4.mai.
triphenes mar.Cyzici.31. ian.
triphina mar.in Sicilia,sup.cum Agathone. 5.iul.
tripos mart.Romę sub Aureliano. supra cum Basilidæ.10.iun.
troadius mar.Neocæsareę sub Decio, 28. dec.
troianus episcopus Santonensis,30.nou.
trophimus & Thalus mar.Laodiceæ sub Dioclet. 1.mar.
trophimus & Eucarpius mar. 18 mar.
trophimus & Theophylus mar.sub Diocl. 23.iul.
trophimus,Saboatius,& Dorimedon mar.Antiochiæ & Synnadæ sub Probo, 19. sept.
trophimus discip.B.Pauli, & episcopus Arelatensis 29.dec.
trudo presbyter in pago Hasbanio.23. nou.
tryphenna & tryphosa iconii,10. nou.
tryphillus episcopus in Cypro.13. iun.
tryphon mart. in Africa, supra cum Aquilino, 4. ianuar.
tryphon,& alii xij. mart.Alexandriæ, 3. iul.
tryphon & Respicius mar.& Nympha virgo. 10 nouemb.
tryphonia vxor Decii,Romę. 18.oct.
tryphosa,iconii,supra cum Tryphenna.10.nou.
turianus episcopus in Britannia, 13.iul.
turibus episc.Asturicensis,16.apr.
tychicus B.Pauli discipulus,in Cypro.29. apr.
tychon episc.in Cypro,16.iun.
tyrannio,Siluanus, Peleus, & Nilus episcopi,& Zenob. mar.psby.ī phęnicia sub Diocl.20. feb.

V

Valens episc. & mart. cum tribus pueris. 21. mai.
Valens diaconus, paulus, & alii nouem marti. Cęsareę sub Maximino.1.iuni.
Valens episcopus Veronensis 26.iul.
Valentina virgo& mar.cum socia in palęstina 25. iul.
Valentinus presbit.& mar.Romę sub Claudio 14. feb.
Valentinus episcopus Interamnen.& mar.14.feb.

Valentinus

Valentinus episcopus Treuiren.& mar.16.iul.
Valentinus episcopus.25.oct.
Valentinus presbyt.& Hilarius diaconus mar.Viterbij sub Maximiano.3.nou.
Valentinus,felicianus,& Victorinus mar. Rauennę sub Diocle.11.nou.
Valentinus,Solutor, & Victor mar. Rauennę sub Dioclet.13.nou.
Valentinus,Concordius,Natalis,& agricola mar. Rauennę sub Maximiano. 16.dec.
Valentio mart. Dorostori, supra cum Pasicrate, 25.mai.
Valeria mar.Mediolani 28. apr.
Valeria mar.Cæsareæ,inf. cum Zenaide,5.iun.
valeria virgo & mar. Lemouicis,9.dec.
valerianus mar.Romæ sub Alexandro supra cum Tiburtio.14.apr.
valerianus mart. Antiochiæ sup. cum Restituto. 23. aug.
valerianus mar.Alexandriæ sub Maximino supra cum Hieronide.12.sept.
valerianus,Macrinus,& Gordianus mart.Nouioduni.17.Sep.
valerianus episcopus Aquileiensis 27.Nou.
valerianus,Vrbanus,Crescens,Eustachius,Cresconius,Crescentianus,Felix, Hotulanus, & Florentianus episcopi & confessores in Africa 28. Nou.
valerianus episcopus in Africa sub Geiserico. 15. Dec.
valerius episcopus Cæsaraugustan.28.ian.
valerianus discip.B. Petri, & episcopus Treuiren. 29.ian.
valerius & Ruffinus mar. Suassione sub Diocl.14. iuni.
valerius mart.in Africa supra cū Ruffino.16.No.
varicus mar.in Africa,supra cum Secūdo 15.No.
varus miles,& septem Monachi mar. in Aegypto sub Maximino 19.Octo.
vbaldus episcopus Eugubius 16.mai.
vedastus episcopus Attrebatensis.6.feb.
venantius episcopus & mar. 1.april.
venantius,& alii decem mar.camerini sub Decio 18.mai.
venantius abbas Turonis 13.Oct.
venerius episcopus Mediolanensis 4.mai.
venerius eremita in insula Palmaria.13.sep.
veneranda virgo mar.in Gallia sub Antonino. 14. Nou.
venerandus mar.Trecen.sub Aureliano.14. Nou.
venustianus præses mar. Spoleti sub Maximiano supra cum Sabino.30.Dec.
venustus mar.in Africa supra cum Heliodoro 6. mai.
venustus mar.Romæ supra cum Faustino.22.mai
veranus episcopus in territorio Aurelianensi. 19. Oct.
veranus episcopus Lugdunēn. 11. Nou.
verecundius episcopus Veronensis 22. Oct.
Verena virgo in territorio Constantien.1. sep.
Verianus mar.in Tuscia sub Decio supra cum Secundiano.9 aug.
Verissimus,Maxima, & Iulia mar. Vlysi pone sub Diocle.1.Oct.
Verulus,Secundinus,Siricius,Felix,Seruulus,Saturninus,Fortunatus,& alii xvi.m. Adrumenti in persecut Vuandal 21.Febr.
Verus episcopus Viennensis 1.Aug.
Verus episcopus Salernitan.23.Oct.
Verius Epagatus mart. Lugduni. sub Antonino. supra cum Photino.2.iuni.
Viator minister B.Iusti,Lugduni.21.Oct.
Viator episcopus Bergomensis.14.Dec.
Victor mar.Ebreduni sub Diocl. infra cum Vincētio 22.ian.
Victor mar.Alexandriæ, supra cū Saturnino. 31. ian.
Victor mar. in Aegypto sub Numeriano. infra cū Victoriano.25.feb.
Victor confessor in territorio Archiacensi. 26. feb.
Victor,Victorinus,Claudianus,& Bassa mar.Nicomediæ.6.Mart.
Victor mar.in Africa.10.Mar.
Victor mar.supra cum Photina 20.Mar.
Victor mar. Thessalonicæ supra cum Domnino. 30.mai.
Victor & Stephanus mar.in Aegypto.1.apr.
Victor mar.Bracari.12.apr.
Victor,Zoticus,Zenon Acindinus Cæsarius,Seuerianus,Chrysophorus, Theonas, & Antoninus mar.sub Dioclet.20.apr.
victor mar.Mediolani sub Maximiano.8.mai.
Victor & Corona mar. in Cyria sub Antonino. 14. mai.
victor mar.Alexandriæ sup.cū Adrione, 17. mai.
Victor,Alexander,Felicianus, & Longinus milites mar.Massiliæ.21.iul.
Victor,Stercatius,& Antinogenes mar. Eremitæ sub Dioclet.21.iul.
Victor Papa & mar. Romæ.28.iul.
Victor episcopus Vticensi.23.aug.
Victor mar.in Hispania.26.aug.
victor episcopus & mart. in Africa sub Valeriano supra cum Nemesiano 10.sep.
victor mar. Calcedone sub Diocl. supra cum Sosthene.10.sep.
victor mar.in Africa sub Valeriano supra cū Cypriano 14.sept.
victor mar.in Gallia sub Maximiano supra cum Mauritio 22.sep.
victor & vrsus mar. Solodori sub Maximiano.30. Sep.
victor,& socii mar.in territ.coloniensi.10.Oct.

victor, Alexander, & Marianus mar. 17. oct.
victor episcopus Capuanus. 17. oct.
victor mar. in Africa, supra cum Publio. 2. nou.
victor mar. Rauennæ sub Diocle. supra cum Valentino. 13. nou.
victor mar. Nicomediæ supra cum Anibico 3 dec.
victor mar. Romæ sub Valeriano, sup. cũ Irenęe, 15. dec.
victor mar. in Africa, infra cum Victuro. 18 dec.
victor mar. in Africa supra cum Castore. 28. dec.
victor mar. in Africa sup. cum Dominico 29 dec.
victoria marty. Cordubæ sub Dioclet. supra cum Acisclo. 17. nou.
victoria virgo & mart. Romæ sub Decio, 23. dec.
Victorianus proconsul, duo germani Aquifregienses, duo, Frumentij mercatores mar. in Africa sub Hunnerico, 23. mar.
victorianus mart. in Isauria, sup. cum Aquilino. 16. mai.
Victoricus mar. in Africa sub Valeriano. sup. cum Montano 24. feb.
victoricus, Fuscianus, & Gentianus mar. Ambiani sub Maximiano. 11. dec.
victorinus, victor, Nicephorus, Claudianus, Dioscorus, Serapion, & Papias mar. in Aegypto sub Numeriano, 25. febr.
victorius mart. Nicomediæ. supra cum Victore, 6. mart.
victorinus mart. Nicomediæ supra cum Pastore, 29. mar.
victorinus mar. Romæ sub Traiano. supra cũ Marone. 15. apr.
victorinus mart. Aruernis. supra cum Cassio. 15. mai.
victorinus confessor Camerini. 8. iun.
victorinus mar. Romæ, sup. cum Claudio 7. iul.
victorinus episcopus Amiterni mart. Romæ sub Nerua Traiano. 5. sept.
victorinus mart. Messanæ. supra cum Placido. 5. octob.
victorinus episc. Pictauien mar. sub Diocl. 2 nou.
victorinus mar. Romæ sub Dioclet. sup. in Quatuor Coronati. 8. nou.
victorinus mar. Rauennæ sub Dioclet. supra cum Valentino. 11. nou.
victorinus mar. in Africa, sup. cum Seuero 1. dec.
victorinus mar. in Africa. inf. cum Victuro. 18 dec.
victorius marty. Cæsareæ supra cum Polyeucto. 21. mai.
victorius episcopus Cenomanen. 1. sept.
victorius mar. Legione sub Diocl. sup. cum Claudio, 30. oct.
victricius episcopus Rhotomagen sub Iuliano. 7. august.
victurus, Victor, Victorinus, Adiutor, Quartus, & alij xxx. mar. in Africa 18. dec.
vigilia Epiphaniæ Domini. 5. ianu.
Matthiæ Apostoli. 23. feb.
Ioannis Baptistæ 23. iun.
Petri & Pauli Apost. 28. iun.
Iacobi Apostoli. 24. iul.
Laurentij mart. 9. aug.
Assumptionis B. Mariæ. 14. aug.
Bartholomæi Apostoli 24 aug.
Matthei Apostoli 20. sept.
Simonis & Iudæ Apost. 27. octob.
Omnium Sanctorum 31. octob.
Andreæ Apostoli. 29 nou.
Thomæ Apostoli. 20. dec.
Natiuitas Domini. 24. dec.
vigilius episc. Tridentinus & mar. 26. iun.
vigilius episcopus Brixiensis 26. sept.
viginti martyres Tarsi sub Diocle. 6. iun.
viginti Mart. Nicomediæ sub Diocle. 23. dec.
vigintitres mar. Romæ sub Diocl. 5. aug.
vigor episcopus Baiocensis. 1. nou.
vincentius leuita & mar. Valentiæ, 22 ian.
vincentius, Orontius, & Victor. mar. Ebreduni sub Diocle. 22. ian.
vincentius marty. in Africa, supra cum Datiuo, 27. ian.
vincẽtius Ferrerius ord. Præd. in Britannia. 5. apr.
vincentius mar. Caucoliberi. 19 apr.
vincentius confess. Ebreduni. supra cum Marcellino. 20. apr.
vincentius mar. in Portu Romano, 24 mai.
vincentius presbyter Lerinensis. 24. mai.
vincentius leuita & mar. Agenni. 9. iun.
vincentius mar. Romæ, 24. iul.
vincentius mart. Romæ sub Commodo supra cũ Eusebio. 25. aug.
vincentius & Lætus mar. in Hispania. 1. sept.
vincentius abbas & mar. in Hispania. 11. sept.
vincentius, Sabina, & Christeta mart. Abulæ. 27. octob.
Vincula S. Petri Romæ 1. aug.
vindemialis Eugenius, & Longinus episc. & mart. in Africa sub Hunnerico. 2. mai.
vindonius confess. in Campania supra cum Prisco. 1. sept.
virgines sex mart. Nicomediæ sub Maximiano. 19. mai.
virgines septem mar. Sirmij. 9. apr.
virgines xl. mar. Heracleæ sub Licinio. 1. sept.
virgines xl. mar. Antiochiæ sub Decio. 24. dec.
virgines plurimæ mar. in Africa sub Hunnerico. 16. dec.
visitatio B. Mariæ ad Elizabet. 2. iul.
vissia virgo & mar. Firmij. 12. apr.
vitalianus Papa Romæ. 27. ianu.
vitalianus episcopus Capuanus. 16. iul.
vitalicius mar. Ancyræ supra cum Ruffino. 4. sept.
vitalis, Reuocatus, & Fortunatus mart. Smyrnæ. 9. ianu.

vitalis mar.in Africa supra cum Epicteto 9.ian.
vitalis,Felicula,& Zenon mar.Romæ 14.feb.
vitalis mar. Alexandriç supra cū Aratore.21.apr.
vitalis mar.Rauennæ.28.Apr.
vitalis mart. in Campania sub Diocle. supra cum Aristone.2.Iul.
vitalis mar. Romæ sub Antonino, supra in Septē Fratres 10.Iul.
vitalis mart. in Gallia sub Maximiano supra cum Mauritio.22.Sep.
vitalis mar.Cæsareæ sub Decio sup cum Germano.3.Nou.
vitalis & Agricola mar.Bononiæ.4 Nou.
vitus,Modestus,& Crescentia mar.in Lucania sub Diocle.15.Iuni.
viuentilus episcopus Lugdunen 12.Iul.
viuentius confessor in monast Versiaco 13. Ian.
Viuianus episcopus Santonensis.28.Aug.
Viuina uirgo,Bigardis.17.Dec.
Vldericus episcopus,augustæ.4.iul.
Vlpianus mar.Tyri sub Maximiano.3. apr.
volusianus episcopus Turonen 18.Ianu.
vrbanus mar.antiochiæ sub Decio.supra cum Babyla.24.Ian.
vrbanus mar.in africa supra cum Cyrillo.8. Mar.
vrbanus episcopus Lingoniensis.2.apr.
vrbanus mar.supra in xviij Marty.Cæsaraug. 16. apr.
vrbanus,Papa & mar.Romæ. 25.Mai.
vrbannus mar.in Campania sub Diocl.supra cum aristone. 2.Iul.
Vrbanus, Theodorus,Menedemus.&socij.LXXVII. mar.Constantinopoli sub Valente 5.Sep.
vrbanus mar.supra cum ampliato.31.Oct.
vrbanus episcopus confess.in africa sup cum Valeriano.28.Nou.
vrbanus episcopus.Theani 7.Dec.
vrcisenus episcopus Papiensis.21. Iuni.
Vrsicinus,mar. Rauennæ.19.iuni.
vrsicinus episcopus Senoniensis,24 iul.
Vrsicinus episcopus Brixiensis.1.Dec.
vrsicius mar.illyrico sub Maximiano.14.aug.
Vrsinus episcopus Bituricensis 9.Nou.
vrsinarus episcopus & in cęnobio Laubien.19.apr.
vrsula,& socia uirg.& mar Coloniç.11.Oct.
vrsus episcopus Rauennæ.13.Apr.
vrsus episcopus Antissiodorensis.30.Iul.
vrsus mar. Solodori sub Maximiano sup.cū Victo 30.sep.
vsthazanes mar.in Perside sub Sapore.supra cum symeone 21.Apr.
Vualabonsus diaconus & mar.Cordubæ supra cū Petro presbytero.7.Iuni.
vualburga virgo in Anglia sup. cū Asapho.1.mai.
Vualericus abbas ambiani 1.apr.
Vualfridus episcobus Eboracensis.12.Oct.
vuandresilus abbas monast.Blandinij.22 Iul.
venceslaus dux Boemiæ,& mar.28.sep.
vuenefrida virgo & mar.in africa.3.Nou.
vuighertus presbyter in Germania.13.aug.
vuilgefortes uirgo & mar.in Lusitania 20.Iul.
vuilleadus episcopus Bremensis.8.Nou.
vuillebaldus episcopus Eistetensis.7.Iul.
vuillibrordus episcopus Traiecten.7.Nou.
vuinocus abbas apud Bergas 6.Nou.
vuiro episcopus in scotia.8.Mai.
Vuistremundus monachus mart. Cordubæ supra cum Petro presbytero.6.iun.
vulfranus episcopus senonensis 20.Mar.
vulmarus abbas in pago Boloniensi. 20.Iul.
vuolfrangus episcopus Ratisponensis.31.Oct.

X

XAntippa & Polyxena Apostolorum discipulæ,in Hispania.23.sep.
Xynorides mar.Antiochiæ. 24.ian.
xystus I.Papa & mar.Romæ sub Hadriano.6.apr.
Xystus II.Papa,Felicissimus & Agapitus diaconi Ianuarius.
Magnus Innocentius,& Stephanus subdiaconi, & Quartus mar.Romæ sub Valeriano 6. Aug.
Xystus III.Papa Romæ.28 Mart.
Xystus episcopus Rhemensis & mar.sub Nerone. 1.sep.

Z

ZAcharias Papa Romæ,15.Mart.
Zacharias episcopus Viennensis mart. sub Traiano.26.Mai.
zacharias episcopus Nicomediæ & mar.10.iuni.
zacharias propheta.6.sep.
zacharias pater B.Ioannis Baptistæ.5.Nou.
zacchæus episcopus Hierosolymitan.23. Aug.
zacchæus mar.in Palæstina sub Diocle.supra cum Alphæo.17.Nou.
zamas episcopus Bononiensis. 24.Ianu.
zambdas episcopus Hierosolymitan 19 Febr.
zanitar,Lazarus,Marotas, Narses.& alij quinque martyres in Perside sub Sapore 27.mar.
zebina mar.Cæsareæ sub Maximino , supra cum Antono.13.Nou.
zenaides,Cyria,Valeria,& Marcia mar.Cæsareæ. 5.iun.
zenaides & Philonilla B. Pauli discipulæ , Tarsi. 11.Oct.
zenas mart.Philadelphiæ infra cum zenone. 23. Iuni.
zeno mar Romæ supra cum Vitale.14.Febr.
zeno mar.5.Apr.
zeno episcopus Veronensis & mar.sub Gallieno. 12.Apr.Eiusdem Ordinatio.8.Dec.
zeno mar.sub Diocle.supra cum Victore 20.apr.
zeno & zenas mar. Philadelphiæ 23.Iun.

zeno mart. Romæ cum decem millibus ducentis tribus 9.Iul.
zeno mart. alexandriæ. supra cum Philippo. 15. iul.
zeno, Concordius, & Theodorus mart. Nicomediæ.2.Sept.
zeno & Chariton mar.3.Sept.
zeno mar. Melitine sub Diocle.supra cum Eudoxio.3.Sept.
zeno mar.in Palæstina sub iuliano supra cum Eusebio.8.Sep.
zeno miles mar.alexādriæ sup.cum ammone.10. Dec.
zeno episcopus Maiumæ, 26.Dec.
zenobia mar.aegeæ sub Diocle.30.Octob.
zenobius presbyt. & in Phænicia sub Diocle. supra cum Tyrannione.20.Febr.
zenobius episcopus Florentinus,25.Mai.
zenobius presbyt.mar.Sidone sub Docle.29.Oct.
zenobius episcopus aegeæ, & Zenobia eius soror mart.sub Diocle.30.Oct.
zenobius mart. Tripoli supra cum Luciano. 24. Dec.
zephyrinus Papa & mar.Romæ.26. aug.
zeticus mar.in Creta sub Decio supra cum Theodulo.23.Dec.
zoa mar.Romæ sub Diocle. 3.iul.
zoellus, Seruilius, Felix, Siluanus, & Diocles mar. in Istria.24.Mai.
zoilus,& alij xix.mar.Cordubæ.27.iuni.
zosima mart. in Portu Romano sup. cum Eutropio.15.iul.
zosimus, athanasius. Theopemptus, & Theonas mar.in Cilicia sub Diocl.3.ian.
zosimus mar.Carthagine supra cum Heraclio. 11. Mar.
zosimus episcopus Syracusinus 30.mar.
zosimus anachorita in Palæstina.4.apr.
zosimus mar.Sozopoli sub Traiano.19.iun.
zosimus mart. antiochiæ supra cum marco. 28. Sep.
zosimus confessor in Palæstina 30. Nou.
zosimus mart. antiochiæ supra cum Druso. 14. Dec.
zosimus mar.in macedonia supra cum Ruso. 18. Dec.
zosimus mar. Nicææ supra cum Dario.19.dec.
zosimus Papa Romæ 26.Dec.
zoticus Rogatus, modestus, Castulus, & XL. milites mar.in africa.12.ianu.
zoticus mar.Tibure 12.ianu.
zoticus mar.alexandriæ, supra cum Tharsicio.31. Ian.
zoticus, Irenæus, Hyacinthus, & amantius mar. Romæ.10.Feb.
zoticus mar. sub Diocle. supra cum Victore. 20. apr.
zoticus episcopus Comanæ mar.sub Seuero.21. iul.
zoticus mart. Nicomediæ sub maximiano. supra cum agathonico.22.aug.
zoticus mart. Nicomediæ. supra cum Dasio. 21. Oct.
zotichus presbyter Constantinopoli.31.Dec.

FINIS

INDEX NONNVLLARVM RERVM QVÆ IN NOTATIONIBVS CONTINENTVR.

SI scire cupis, Lector, res quæ tum ad Sanctos: tum ad cæteras Ecclesiæ solennitates pertinent: consule superius descriptum indicem nominum Sanctorum omnium, & ex litterula, quam in textu Martyrologii inuenies interpositam, Notationem require: Cætera autem, qui sequitur Index, suppeditabit; in cuius numero, qui primus ponitur, dies mensis notatur; quæ sequitur littera, Notationem demonstrat; vltimo autem loco positus numerus paginam indicat; quem cum alterius generis asterisco adiunctam inueneris, eas, quas ante Kalendas Ianuarias positas habes, perquire paginas.

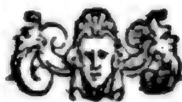

A

ABagarus, 9. Nouemb. i. 508
Ablauius 17. Decemb. d, 561
Achaia facta proconsularis, 29. Nouemb. c, 536
Acœmetæ monachi. 8. feb. d, 76
Actarius 27. mart. c, 141
Acta Ecclesiastica consulibus consignari, 1. ianuar. a, 2
acta martyrum in ecclesiis legi solita. II. * IIII. *) 26. ianu. a, 52
Romæ cur non legebantur, ibi.
Acta martyrum summa diligentia perquisita. I. II. *
Acta martyrũ ab hereticis confecta. II. * III. 23. April. a. 178. 179. publicari vetita. III. * expurgata, ibid.
acta martyrum proconsularia. II. *) 11. feb. a, 80.) 13. April. b. 165.) 17. Iul. b, 316.) 12. aug. b, 361.) 11. octob. a, 461
Acta martyrum edicto Diocletiani cõbusta. III. IV. *) 2. iun. b, 7
Acta martyrum Romæ quæsita, III. *
Acta Syluestri defenduntur, 22. aug. a, 376. 377. 378.) 31. decemb. a, 585
Acta Theclæ quæ sint legitima, & quæ falsa. 23. septemb 431. 432. 433
Adonis Martyrologium. X I. *
Aedesius philosophus. 20. iul. a, 321. 322
Aegrotus quomodo sistendus iudicio ex leg. xij. tab. 27. febr. c, 192
Aegypti fortissimi martyrum, 5. ianu. d, 14. illorũ mos in condiendis cadaueribus, 4. aug. K, 348. 349
Aegyptiorum consuetudo in celebrando diem Natalem Domini, 6. ian. a, 16.) 25. decemb. c. 573
Aenaria insula, 17. maij. c. 222
Aenos ciuitas. 12. iun. d, 260
Aeræ supputatio, quãdo cœpta, qua occasione refelluntur de his aliorum sententiæ. 22. octob. c. 478. 479. 480
Aethyopes omnes olim circuncisi. 6. iuni. b. 251.)
Ad Christum conuersi. ibi.
Africanæ ecclesiæ cum Romana continuatã communio 16. octob. b. 467. 468
Africana ecclesia in meliorẽ vsum restituit Vigilias. 5. Ian. a. 13
Agapes in die natali Martyrum. V. *
Agapitus episc. Rauennæ prætermissus. 1. febr. e. 65
Agatho Papa mittit Benedictum in Angliam. 12. Ianuar. x, 25.
Alamundarus princeps Saracenorum. 10. Februa. c, 91
Aletius gener S. Paulæ. 17. Iul. a, 316
Alexander Imper. qualis erga Christianos. 1 Ian. f, 4.) quomodo eius imperium sine sanguine. ibidem
Alexandrina ciuit. apud Tigrim. 22. Iun. c. 277
Alipius præfecto. Vrbis 1. Ian. c. 3
Alleluiaticum quid. 5. April. c. 153
Alleluia canticum, & de eius antiquo vsu, ac di-

SS 4 uerso

uerso ritu ecclesiarum, 5. april. 153.) 1. Ian. a.2
almachius,idem cur Telemachius, 1.ian.c 3
ambrosius sacras Vigilias non abstulit, sed illustrauit 5.ian.a.13
ambrosius electus post mortem Auxentij, 7.dec a.548.549
amiculum,7.mai,b, 205
amiternum in Vestinis.corrigitur Plinius 24. iul. d, 327
anaboladium 7.mai. b,205
anastasia Gregorij Nazian.10.ian. f, 22
anicia familia 31.mai d, 241.242
angelorum cultui, plurimæ dedicatæ Ecclesiæ 8. mai a,206.207
anolinus, siue Anulinus, præfectus, plures eius nominis 28.iul.d,335
anni exordium 1.ian.a,2
anni per consules numerandi 1. ian.a,2.) 25 Decemb.b, 573
annorum numerandorum diuersi ratio 25. Dec. a.572
annos consueuit numerare Ecclesia secundũ 72. interpretes 25. Decemb.a,572.573
annorum Imperij Augusti diuersa ratio 25. Decemb. b.572.573
anni quando cępti numerari ab aduentu Christi Domini nostri 1.ian. a, 2
anthemius consul.5.ian x, 15
anterus Papa curat acta Martyrum. I. *
antiochiæ primo sedit Petrus inde Romæ 22. februa. a,94.95
antiochia dicta Theopolis 6. Nouemb. b, 502
antiochia a Persis vastata 18. Decemb. f, 562
antiochus monachus scriptor. 16. Maij.d.220
antinoopolis ciuitas in Aegypto 22. septemb. f, 430
antoninus Pius qualis in Christianos 1.ian.b, 5.) 5.ian.c,13.14
antonius Verus uerus persequitur Christianos, 1. ianu.b.5
apologiæ pro dialogis S.Gregorij 23.Decemb. f, 568.569
apollinarias assertor Millenarij 22.feb.c,95.
apollo Daphniticus 24.ian. b, 49
apostol.corpora Vrbis propugacula 29.iun.a, 290
apostolorum festiuitas. 1.Maij a,191 192.
apostolorum basilicas etiam hæretici barbarique sunt reueriti 18. Nouemb. a, 521 522
apparitura 27.Mai.c.235
apparitores,ibid.
apparuit frequenter S.Michael Archang. 8.maij, a.202.207
apronianus pręfectus Vrb.4.ian.c.12.) 10. maij.a, 210.211.)23.iun. f. 280
aquileia Romana, alias Romatiana ciuitas dicta, 28.iul.f.278
arabes fœminæ uelatæ,7.maij b.240
ararath mons 22. iun.c,277
arbores infœlices 19.ian.f,37
archadius Imp.fauet schismaticis 21. ianu. e, 25. eius impia edicta.ibid.
areæ sepulchrorum,3 ian.c,10
arelatensis ecclesiæ cum Viennensi controuersia, 5.maij.a.199.200
arij impietas a cæteris discreta,12.apr. a. 163
arij epistola 7.ian.b. 17
arianı etsi impij non a ginmachi. III. *
aruspices consuluit Constantinus.22.aug. b.376. 377
aruspicum ius potissimũ 22.aug.b 378) 27. aug. b,387
asellia familia Rom 6.decemb.c, 547
asianus presbyter falsa acta edidit Pauli & Theclæ.II *) 23.septemb.b.431
asprenatum familia,3 aug.d, 347
athanasius Alex. scripsit uitam Syncletices 5.ian. h, 15
athanasius scriptor in Syria 9.nou. i, 108
athenagoras 18.ian c 36
athenogenes 18 ian.c,36
athemiensium primorum episcoporum successio, 9.octob.b 458
atrium Dn̄icum 8.feb.c, 76
augurum ius potissimum 22.aug.b,378.) 27.augu.b,387
augusti Imper.annorum ratio,25.decem.b.b,572. 573
augustinus patitur calumniam, defenditur 19. Octobr. b, 467. falsò illi tribuuntur sermones ad fratres de eremo. 5. ianuar.a, 13. Quando est reuersus in Africam. 4. maij. a, 197 Punit presbyterum contemptorem vigiliarũ, 24.decemb 570
auidius Cassius tyrannus 23. maij c,230
aurelianus Imper. qualis in Christianos, 21. ian. c, 41
aurelius episcopus Carthag. nunquam schismaticus. defenditur a calumnia, 16. Octo.b.467. idem sanctitatis titulo dignus,ibid.
auxentius senior 6 decemb a,548 549
auxentius iunior.ibid.
auxentius iunior Ionnianista, 6. decembr. a, 549

B

B, pro V, sæpe, 2. decemb.a,541
Babyla suos cantus,24.ian.b, 48
Babylæ ossa pugnant ibid 49
Bagaiensis ciuitas 3.octob,d.448

Baptis-

Baptiſmus Chriſti qua die contigit. 6. ianu a. 15. 16.
Baptizatur Cõſtantinus Romæ a Siluestro 22. Augult. a, 376. 377. 378
Baſilii uita ab Hellad.o ſcripta. 1. Ian. K 5
Baſilii nutrix & catechiſta. 14 Ian h, 28
Baſilius Ancyranus Arrianus. 22. mar. f. 135
Baſilica 5. Aug. b, 350.
Baſilicæ Apoſtolorum. 18. Nouembr. a, 520. 521
Baſilica Iulii. 9 Nouemb. a, 506
Baſilica Lateranenſis. 9. Nou. a, 506. 507.
Baſilica Pauli. 18. Nou. a, 521
Baſilicæ Vrbis. 18. Nouemb. 522.
Bedę Martyrologium. XI.*
Bello cæſi nõ habẽdi ut m. rtyres. 19. Apr f, 172 173.
Beſſæ populi ad Chriſtum conuerſi. 7. ian h. 18.
Beſtiis traditi frequentius Chriſtiani. 1. Fabru. c, 64
Bibliotheca Caſſiodor. 1. Maii. d, 192.
Blemii populi qui corrigit ur Plinius. 14. Ianu. d. 28
Bonifacii Papæ ſecundi nomine falſæ litteræ. 16. Oct. b 467.
Boiæ, vincula. 1. Aug. a, 342.
Bouius candentis pœna. 11. Apr. c, 162.
Brandeum. 15. iun. a, 265.
Britannia redacta in prouinciam 26. Maii. a. 234. regulos tum etiam habuit. ibid.
Britannia minor Colonia Britanniorum. 21. Sep. b, 475.
Britonum ſtigmata. 22. Decemb. c, 567.
Brunichildis regina. 11 Febr. d, 81.
Brutti apparitores. 27. Maii. c 235.
Brutius antiquus hiſtoricus 7. Maii. a, 203.
Byciapalus 28. Nouemb b, 529.

C

Cadabes ſex 8. Febr. f, 76.
Caius Vectienus. 2. Ian. c, 8
Caca paulus. 1. mart. f, 105.
Cædere lapidibus faciem. 9 mart. b, 115.
Cæſaria virgo ſancta. 27. Aug. h 388.
Cæſauria Palæſtinæ metropolis 2. Feb. d 67.
Cæſaraugusta ciuit 3. Nouem. c. 497. 498.
Cælenas eccleſia 20. ian f. 39
Calendæ ianuarii. 1 ianu 2 3. gentilium ſuperſtitiones eis à Chriſtianis ſublati. ibi. illa die cæſi martyres. ibi.
Calicis uitrei uſus 7, Aug. b, 354.
Campaniæ prouinc. diuerſa ratio. 10. Febr. c. 79.
Canonizationis Martyrum antiquus ritus. 4. mar. i. 109.
Canonum collectores. 4. April. d, 152
Cantores infimæ claſſis 13. iul. h. 310. 311.
Cappa. 11. Iun. f. 259.
Cappella. 11. Iun. f 259.
Capellani. ibid.
Capillos fęminarum tondere. 20. Septemb. d. 426.
Capitolium quid. 29. Nouemb. d. 537
Capitolia plura. ibid.
Capitula Eccleſiaſtica. 17. Nouemb. c. 519
Capreolus epiſcopus Carthaginen. 16. Octobr. b. 467
Capuani epiſcop. tẽpore Iuſtiniani. 30. Octob. m. 490.
Carcer Tullianus 14. Mart. b. 122
Carcer Mamertinus. 14 Mart. b. 122
Carcer centum virorum. ibid.
Carcer in inſula Tiberina 14 Mart. b. 123. 124
Carcer liber ibid.
Carcer priuatus. ibid.
Caruellus flumen 27. Maii. d. 236
Carnificinæ Martyrum in theatris. 16. Septemb. c. 419
Carolus Martellus perſecutor. 20. Febr. g 93
Carpocratiani hæretici 22. Febr. b. 95.
Carthaginenſ. epiſcop. ſucceſſio. 16. Octobr. d. 485
Caſſiodori bibliotheca. 1. Maii. d. 192
Catabulum. 16. Ian. c 31
Catabulenſes. ibid.
Catacumba. 3 Ian c. 10. & 20 Ian. b. 39
Catasta. 16. Mart. b. 126.
Catasta lignum tortorium. ibid.
Catasta cratis ferrea. ibid.
Catasta compedes. ibid.
Catasta tabulatum. ibid.
Catenæ Apoſtolorum aſſeruatæ. 1 Auguſt. a 342
Catenæ Petri p̃ cæteris Apoſtol. in honore. ibid.
Cathedræ Romanæ celebritas antiqui. 18. Ianua. a. 34. 35.
Cathedra lignea Petri ibi. 35
Cathedra lignea Iacobi ibid. 35
Cathedra lignea Marci. ibid 35
Catholici iidem & Romani dicti. 16. Octobr. b. 468
Catholici hominis certum ſignum. ibid.
Caucoliberis ciuitas. 19 April. c. 172
Cathomus. 5. Iul. b. 265
Cereorum vſus in Purificat. 2 Febr. a. 67
Centuriatorum imperitia. 13 Ian f. 26
Cherſona ciuitas. 23. Nouembr. b, 529
Cherſoneſus Lyciæ, Byciæ. ibi.
Chorea è ſacris ſublata. 5. Ian a. 13
Choſroes duo. 22 Ian d. 44
Choſroes vaſtat Antiochiam 17. Decemb. f 562
Chriſti baptiſmus qua die. 6. Ianuar. a. 15. 16. quo anno Auguſti Chriſtus natus. 25. Decembr. b. 572. 573
Chriſtiani de incendio Vrb. paſſi calumniã. 24. Iu. b. 281

Chri-

Christianorum studium in Missa celebranda.25. decemb.g.574 575
Christianorum res derisæ in Theatro 14. april c. 166
Christiani præ cæteris in patiendo alacres 11.apr. c.162
Christiani ob hæreticos odio habiti 23. ianuar.c. 46
Christianis tantum militare concessum.31.ianua. d 61
Christiani ad Leonem 1.febr.c.64
Christianum nomen qua occasione, 22. februar. b.95
Christiani a Gentilibus dicti sacrileg.1. ian.5.
Christianismus cito auctus,23.ian c.46
Christiani cur frequentius igni traditi.27.febr.d. 102
Chrisooras,21.febr.d.94
Chromatij nomine falsa epistola VI.VII.*
Chromatius episcop. Romatianus, 22. iul. fol. 278
Circumcelliones Donatistæ,9.febr.c.77
Claudius senior Imper.18.ian.b. 35
Claudius iunior Imp.18.ian.b.35. 36
Eius Imperij anni.ibid.
Clades Galliarum, 13. Maij.c. 216.) 23. Maij. a. 230
Clauis aurea cum limatura catenarum. 1.august. a 342
Clerici tabellarij episcoporum.3.feb. b, 69
Clementis Papæ studium in perquirendis actis Martyrum.I.*
Cloacę Vrbis sepulchra Martyrum, 26.august.c, 386
Cęmeterium.3.ian.e,10
Cęmeteriam Priscillæ senioris, 16. ian. l,32
Cœmeterij locus dictus ad S.Cæciliam. 4.mar.b. 108
Coloniæ Agrippinę situs antiquus, 21.oct.b,476
Collyridiani hæretici.15.aug a, 366
Collecta oratio,22.iun g.278
Collectarum dies,2 feb a.67
Collectores canonum,4.apr.d,152
Collucianistæ,7.iun.b,17
Collumna Milliaria, 11.aug.b,360
Collumna Menia,f.ian.14.15
Comam deponere religionis causa, 20. septemb. e,416
Comam radere ignominiæ causa, 20. septemb. e, 416
Comites diuersi generis, 31. Maij.b,241
Comites,assessores,ibid.
Comites Impp. ibid.
Commemoratio pro Martyribus.IV V. *
Commentariensis 2.febr.b.67.)27.mar.c.141
Compedes perforati,27.Ian b 42.43
Commodus Imper. qualis erga Christianos. 18. apr b.170. 171
Communicatio continua Africanæ Ecclesiæ cum Romana,16.oct.b,467
Concilia sanctorum,loca Martyrum, 3.ian.c.10.) 23.iun.c.279
Condiri solita corpora Martyrum, 4. august. a. 348 349
Confessor,2.ian.h, 8
Confessio locus in ecclesia,6.iul e, 301.
Confessiones Apostolorum,6.iul.e,301.
Constantini historia de collectione actorum Martyrum qualis. VI.VII.*
Constantinus Imper.expurgat loca libidinum 21. ian a. 40
Constantini lex de gladiatoribus,1.ian.c, 3
Constantinus quid aduersus lenones, 6. ian.d,251
Constantinus abrogauit supplicium inscriptionis faciesum,22.dec.c, 567
Constantinus Imp. baptizatur Romæ, 22.aug. a, 376.377.378
Post debellatum Maxentium adhuc Ethnicus, ibid.
Sæuit in Christianos,ibid.
Lepra percussus ibid.
Eius studium in erigenda basilica Apostolorū, 18.nouemb. a, 521
Constantiniani basilica,9 nouemb.a, 506
Constantius Imp.vetuit Gentiles militare,31.ian. d, 61
Consules ordinarij dant nomen anno,19. Maij.d, 211.) pluribus 25.dec.b.573
Errare necesse est qui non per consules numerat annos ibid.
Consulares iudices.27.maii.e.239.
Contemptores deorum qua pęna affici soliti.28. Iul.f.335.336.
Corona Martyrum.1.Ian.d 3.
Corduba.in Perfide.15.april.d.167.)22.august.f. 177.
Corduena,ibid.
Corona Martyrum.1.Ian.d 3.
Cornicularii diuersi ordinis. 21. august. c.374. 375.
Corpora damnatorum redimi solita. 6. iun. e. 251.
Crypta Neapolitana.8.Ian.i.20.
Cruciamenta exquisita.9 iun.b.255.
Cruces diuersi generis.7 Mart.d 155.
Crux acuta,transuersa,eminentior.ibi.155.156.
Crux pro titulo.26.iul.f 332.
Crucis miracula. 3.Maii.a.
Crucifixorum immensus numerus 22.Iun c.277 278.
Crucifixorum corpora 7.April.d,156
Crurifragium immane supplicium. 23. Maii. e, 230.
Cubiculum idem quod Sacellum.11.Iun. f, 259.

Cubi cu-

Cubicularij.ibid.
Cullij pœna.3.April.c.149.150.
à quo inuenta.a quo aucta.ibid.
à quo abrogata,ibid.
à quo restituta.ibid.
Culleus ligneus.3.april.c.150.
Cyphon supplicium.28.iulij.f.335.336.
Cyphonismus.ibid.
Cyrilli nomine epistolæ suppositæ. 9. Maii. g.(209.
Cyrus exconsul.11.Dec.h.555.

D

Dalmatica vestis 31.Maii h.242.
Palmatica opertorium ferri.ibid.
Dalmaticæ vsus.ibid.
Damasi carmina.14.ian.a.28.) 21.ian.a.40.)25.ian a.50.) 4 Febr.a.70.) 5.Feb.a 71.)25.oct.a.484.
damasus Paulino & non Meletio communica.11.febr.f.82.
damnare ad bestias. 1.febr.c 64.
daphnis lucus expurgatur.24 ian. b.49
decaluatio ignominiosa pœna,20 Sept.c,426
decimatio supplicium militare, 22 Sept. b, 429.430
decij Imp.persecutio,31 Ian c,60
decii & Valeriani cur dicta persecutio,10 Aug.b,35 & 359
decii Imper. expeditio in Persas, 17 Februar.b,88
decii Imper.anni,31 Ian.c 60
defunctorum sepulchra epulis. coronare 18. Ian.34.35
defunctorum anniuersaria memoria, 2 Nou. a,496
deorum irrisores qua pœna puniebantur,1 mar.f 105
dexter præf.præt.9 mar.c,116
diaconi regionarij septem in Vrbe.I *
diaconia,8 Aug.b,355
dialogorum S.Gregorii fides syncera, 23 decem.f.568.569
quando scripti,ibi.& 2 Mar.c,106.defensi a calumnia,23 dec.f,568.569
diaspedon immane supplicium,14 mai.d,218
dies Natalis martyris scribi solitus,& annua commemoratione celebrari.IV.V.*
dies Natalis idem obitus,4 Ian.b,9
dii monasterium,8 Febr.c,76
diitæ,diiticum,ibid.
diuias,25 mar.g 139
diocletiani edictum de libris comburendis, 2 ian.h,7
diocletiani regia Nicomediæ,18 mar.c,129
diocletiani persecutio,2 ian.b,7
dionocus regulus in Britan.21 oct.b 475
dionysius exiguus,1 Ian.a,2
dioscorus archoteater,10 april.e,166
dominicum,templum,25 Dec.g,574.575.
dominicum agere, ibid.
dominicum adire,ibid.
dominico interesse,ibid.
domitius Vlpianus hostis Christianorum,1 Ian.f.4.5
donatistæ corruperunt acta martyrum,11 febr.a,80
donatistæ gloria martyrii accensi XIII.*
dormientium septem historia elucidata,27 Iul.f,333.334
dorotheorum in Mysia,25 maii.b,232.
drepanius Florus,8 maii.a,206

E

Ebion hæresiarcha edidit falsa acta Apostol.II.*
Ecclesia Romana caput omnium Ecclesiarum, 9 apr.l 160
Ecclesiæ Romanæ consuetudo vetus in impartiẽdis sacris sanctorum reliquiis 11 Iun.a,265
Ecclesię Romanę exacta cura in perquirẽdis actis martyrum.I. * II.
Ecclesia Rom. qua cautela non legabat acta martyrum II.*
Ecclesiæ Romæ Martyrologium IX.X. *
Ecclesiæ Apostolorum Romæ qua reuerentia habitæ & ab hostibus,18.Nou.a,521.522
Ecclesiarum omnium cura in colligendis actis sãctorum martyrum.I * II. *
Ecclesiæ frequentes in honorẽ S Michaelis arch.8 Maii.a,109.207
Edictum Diocletiani de cõcremandis libris Christianorum,2 Ian.b,7
Eucratitæ ediderunt falsa acta Apost.II. *
Ephren Syris quid de Basilio,14 iun.a,263
Ephemerides Bedæ nomine XI *
Episcopi ad limina Apost.29 Iun.a,289.290
Episcopi aliquando iidem Papæ,Pontifices, & sũmi sacerdotes dicti,9.apr.l.159.160
Epiphaniæ solennitatis antiquus vsus,6 ianuar.g,15.16
Epiphania ciuitas,12 iun.e,260
Epistola nomine Bonifacij Papę secundi falso scripta,16 Oct.b,467.468
Epistolæ Romanorum Pontific.honore habitæ,8.apr.e,157
Epulum sacrum in natalitiis martyrum.V.*
Equuleus qualis,22.ian.b,42.43.44.corriguntur errores aliorum,ibid.
Esquilinus campus, carnificina & sepulchrum damna-

damnatorum, 10. Februarii, c, 78
Euagrius Ponticus Origenista, 17. ian. b, 43
Euchariſtiam domum portandi vſus antiquus. 15. Aug. c, 366. 367
Euchariſtiam manibus ſumere, ibid.
Euchariſtiæ locus in eccleſia. IV. *
Eudocia Auguſta. 1 Aug. a, 232
Eudoxia Auguſta, ibid.
Eudoxiæ titulus, ibid.
Euclid tyrannus, 24. mar. d, 124
Eugenius Toletanus defenditur, 23. Ianuarij. 137
Eulalius Epiſcopus Alexandr. fictitius, 16. Oct. b, 468
Euodius epiſcopus Vzalenſis ſcriptor. 3. Auguſt. a, 346
Euſebij lib. de Martyrib. qualis. VII. VIII. * deperditus, 1. Febr. d, quid de eo Lindanus 23, Sept. b, 434
Euſebij Martyrologium, vij. viij. *
Euſebij lib. de temporibus, iij. *
Euſebius falſo dictus primus auctor Martyrologij ix. *
Euſebij hiſtoriæ locus reſtitutus, 22. Feb. f, 96
Euſebius Pamphil. quam indignus titulo ſanctitatis viij. *) 21. Iun. e, 274.
Euſebius Pamphil. in quibus parum fidus hiſtoricus, 12. Auguſt. a, 376.) 9. Oct. b, 459
Idem Arrianus. viij. *) 21. Iun. e, 274.
Euſebio Emyſſeno falſo adſcriptæ homiliæ Eucherii, 16. Nou. c, 517
Euſebius Sebaſtenus ſcriptor. 13. Dec. b, 557
Euſtatius Sebaſtenus hæreſiarcha, 20. Septemb. c, 426
Euthymius Origeniſta, 20. Ian. g, 39
Exquiſita martyrum tormenta, 9. iu. b, 255.) 28. iul. f. 335. 336
Excommunicatio dicta S. Eleutherii. 20. februa. g, 53
Extortis Chriſtianæ fidei cauſa conditio, 2. ianu. g, 8

F

Fabianus Papa vrbem diuiſit ſeptem diaconis. I. *
Fabianus eo præfectus, 4. ian. d, 12
Facere idem quod ſacrificare, 9. april. l. 159
Faciem notis inſcribere 22. Dec. c, 567
Faleria 12. Aug. g, 361
Falarum in Piceno, ibid.
Faltonius Probus, 1. c, 4
Faſti Chriſtianorum. V *
Faſti Conſulares, 25. dec. b, 573
Fauus mellis tantum in Eccleſia. xiij. *
Fœlix Aptumitanus, 24. oct. 482
Feriæ gentilium martyrum cæde ferales. 1. Ianuarij, d. 3. 4
Ferentum, Ferentinum, Ferentani, Ferentes, 14. Maii, g, 217
feſta martyrum. v. vj. *
feſtiuitas nulla abſque conſenſu Rom. Eccleſiæ 8. Dec. a, 552
feſta gentilium mutata in feſta ſancto, V. *
fidiculæ quæ vere ſint. quodque torquere fidiculis, 22. ian. b, 43. 44
fibrenus flum. 27, maij d, 235
flauiæ Domicillæ plures, 7. Maij, a, 203
flauij ſacerdotes, ibid.
flaccus comes, 31. maii, b, 242
flori Martyrologium, XI.
florianus, & florus epiſcopi Ceſenæ, 20. Ianuar. f. 39
fœminam decaluare ignominiæ cauſa 20. Septem. d. 426
foramina compedum, 22. ian. b, 42. 43
Quid extendere ad tertium, quartũ, vel quintũ foramen. ibid.
fornices theatrorum promptuaria impudicitiæ. 22. ian. a, 40
per Conſtantinnm Imp. expurgatæ, ibid.
fortunæ templum Cæſareæ, 9. april. d, 158
fortunæ templum Antiochiæ, 17. dec f, 562
forcipes diuerſi generis, tortoria inſtrumenta. 26. iun. f, 285
formiana Eccleſia, 2. iun. b. 241
fortunatus poeta, 13. Auguſt. h, 363
frigus immenſum in Armenia, 9. martii. c, 216.
frãgere crura martyrum, 7. Apr. d, 156,) 23. maii. c, 230
fundana eccleſia, 19. ian. i, 32
fumo necare homiues, 23, maii. f. 230
furcæ ſupplicium, 7. apr. d, 155. 156
fuſtibus cædere, 29. Ianu. b, 56
fuſtuarium, ibid.

G

Gabbaras. 4. aug. K. 348
Galerius Maxim præfectus 4. 1. b, 248
Gallienus Imp. qualis erga Chriſtianos, 13. iun. b. 26 de eodem, 10. Aug. b. 358
Galli in Gallatiam. 1. maii. a. 102.) 27. iun. a, 286
Gallogræcia, 27. iun. a. 286
Gallicani conſulatus, 25. iun. c, 282
Galli Cæſ. pietas, 24 Ianuar. b, 49.) 17. aug. c. 369
Galliarum clades, 13. maii e, 216.) 23. maii. a, 230
Gallæ fœminæ conſulares. 5. Octob. i. 451
Gallio proconſul Achaiæ, 29. Nouem. c, 536
Gangrenſis concilii canonum elucidatio, 6. iul. e, 391.) 20 Sept. e, 426
Gaufridus epiſc. Aſaphenſis ſcriptor, 1. oct. b. 475
Caunus Pirata 28. octob. b 475
Georgii populi. 24. nou. b. 529. Georgon. ibid.

Georgius

Georgius pseudomartyr Arrianus.xij.*) 23.apr. a,178
Gennadius erroris arguitur 25.iun. g. 283
Gensericus rex Vuandal. 22.iun.b,276.regni eius tempus.ibid.
Gentiles quando dici cœpti Pagani. 31.ianuar.d, 61
Geris ciuitatis in Aegypto.6.ianu.f,16
Gessem eadem est Thebais.17.ian.a.33
Glabrio consularis 7.Maij.a,203
Gladiatores sublati,restituti,prorsus abrogati, 1. ian.c,3
Gnosticorum commenta.ij. * 20 mart.a. 132
ijdem nomine Christiano multum obfuerunt ecclesiæ,23.ian c,46
Gothorum ecclesia Romæ. iij. *) 5. febr. a, 71. 72
Gothi fugati a martyre.10.decemb c, 554
Græcorum schola Romæ,9 Oct.b, 457
Graphij ad necem parandam tardiorem compara ti.13. Aug.363
Gregorius Papa quando, & qua diligentia scripsit dialogos, 2.mart. c, 106) 23.decembr. f, 568.569
Defenditur a calumnia Cani de citato loco Sozomeni,23.decemb.f, 569.570
Gregorii historia de Paulino Nolano elucidatur 22.iun.b,276.277
Gregorius episc.Cordub.viij *
Gregorius episc Tauracinensis scriptor. 3. octo.f, 448
Gregorius Thaumaturgus quid de solennitatib. martyrum. V. *
Gregorii Turon error de Dionysio.19.Octob.b, 457.) De Martini temporis obitu,11.nouemb. a.511
Guntarius Rex Vuandalorum, 22. iun. b, 276. 277
Guita iugiter manans,sic dictus locus apud Vrbẽ. 9.iul.a 305

H

HAdrianus Imper. persequitur Christianos 30.ian g, 58
Auidus spectator carnificinæ, 15.febr.a, 86.eius mutatio in melius 30.ian.g.58
Hadriani Moles in Ecclesiam S. Michaelis conuersa.28.sept.a,442
Hæresis Millenariorum aliquandiu tolerata. 22 feb.c.95
Hæretici suppósuerunt falsas historias Apostolorum nomine. ij *
Hæretici falsarum acta martyrum ij. * 23 apr. a, 178
Hæretici vespis comparati xiij.xiv.*
Helenopolis.17.Aug.g, 371
Helenopontus.ibid.
Heleniana basilica.ibid.
Heliodori nomine epistola.vj.vij. *
Helladius episcopus Cæsauriensis scriptor 1.ian. K, 6
Herodiani locus ex Lampridio elucidatus, 2.ian. f,4
Heliopolitanorum sæuitia.28.mart.b, 143
Heraclius Imp.optime meritus de Rom. Eccl. 7. Maij.f, 205
Hieronymi Martyrologium quale. vj.vij.*
Hieronymi nomine epistola ad Chromatium & Heliod. vj. *
Hieronymi ad Oceanum epist germana, 23.sept. b.433
Hierosolymitana peregrinatio, 4. Maij. c,197. 198
Hilarius diaconus hæretic.13.ian.f, 26
Hispaniarum diuisio & magistratus 10. decemb. c,553
Histriones in theatro deridebant res Christianorum,15.April.c,166
Honorijs Imp. de templis Idolorum rescriptum, 13.Maij a,215.216
De confringendis simulachris sanctio. 30.Aug. d, 394
Instaurat basilicam S Pauli,18.nou.a, 521
Hospitale Samsonis 27.iun.e,287
Hospitale Zotici,31.decemb.g,583
Hospitalium auctores.31 decemb.g, 583
Hunnorum piratę in Britanniam,21.Oct b,475. grassantur in virgines ibid genus hominum falacissimum ibid.576

I

IAcobus in Hispaniam, 25.iul. a,329
Iberorum fides catholica illibata, 25. decemb. c,559
idolum frangens, extra classem martyrum ponendus,9.April.c,158
ieiunij tempore cessare solennitates martyrum, viij. *
ieiunium in die kalendarum 1.ianu.a,2
ieiunium in die kalend nouemb.a,494
gnis supplicium 27.febr.d,102
ildefonsus defenditur,23.ian.i.47
ildefonsus defenditur, 23 ian.i.47
imagines Sanctorum præ foribus affigi solitæ, 5. ian.c, 14
imago verus S.Sebastiani. 20. ian.39
imagines sacræ in ecclesia,4.feb. f, 70
imaginum sacrarum cultus 19. nouemb.i. 508
imperatores laudatissimi cur persequebant Christianos,23 ian.c, 46
imperatorum leges de ferijs.1. ian.c, 3
imperatores præsentes aderant carnificinis martyrum

rum,15.Febr.a,86
imperatorum Christianorum nullus dictus P6t, Max.22 Aug.b,376.377
inscriptiones facierũ notæ ignominiæ,22.decem. c,567
Apud nõnullas gentes eadem signa nobilitatis, ibid.
incendium sub Nerone,24 iun b,281
insula Tyberina carcer damnatorum, 14 mart. b, 123
Ioannes Damascenus dictus Chrysooras Mãsur. 21 Feb.d,94
irrisores deorum acerbiori pęna puniebantur,1. mar.f,105.
isidorus Originistas,2 Ian.g,8.)15 ian.h,30
isidorus Cordubens.4 april.d,152
isidorus mercator,ibid.)16 Octob.b,467.468
isidorus Pacensis,4 april.d,152
italiæ status tempore,S.Ambrosius,5.april.l,151
iudæi Minoricæ Insulæ ad Christum conuersi,3. Aug.a,246
iudeæ fœminæ velatæ,7 Maij,b,204
iulianæ Aniciæ fœminæ clarissimæ plures, 7 feb. g,75.)21.Mar.h,227
iulianus Pomerius.8 Mart.f,114
iulianus apostata insanit in reliquias Babylæ, 24 ian.b,49
persequitur Christianos, 22 Mar.f,135. nunquam Romam venit,4 ian.c,11.12.)10.Maii,a, 21 L fauet catholicis, ibid. quando hypocrisim exuit,16 Octob.d,468
iure antiquo Romano vetiti dii peregrini, 1 Ian. f,4
iurensia loca,28 Feb.d,103

K

KAlendæ Ianuarij superstitionibus cumulatæ, 1 Ian.a,2
Christianorum Ieiunio sanctificatæ,ibid.
Kalendis aliisque Gentilium feriis multi occisi martyres,1 Ian.d,34
kalendis Nouemb.ieiunium in Ecclesia, 1. Nou. 4.494
kalendarum Augustarum ritus Gentil. 1, aug. a, 341

L

LAbicana via,10 feb.c.78
Lacedæmonię fœminæ,3.Maii,c,196
Lacus Tirensis,9 iul.c,305
Laminæ candentes,18 Maii,b,223
Langobardi diuersæ religionis, 2 Martij,f,106.facti Christiani,ibid.
Lapis indelebili sanguine aspersus, 5 Nouemb.a, 500.501
Lateranensis basilicæ præstantia eiusdemque diuersa nomina,9 nou.a,506.507
Latomiæ,14 Mar.b,122.)5.iun.b,265
Lebes ad cruciandum compositus, 24. April. b, 180
Lectorum ordo in ecclesia,13.Iul.h,311
Legatio a S. Leone Papa ad restituendos lapsos, 2. April.c,158
Lenonibus traditæ Christianæ,9.ian. b, 21.) 21. ian.a,40.41
Leo Papa primus quid in basilic.S.pauli.18.Nou. a,522
Leodiensis Ecclesiæ syncera fides, 3. Nouemb.g, 498
Lenonibus traditi Christiani,1. feb.c,64
Leontius episcopus scriptor,1 iul.l,294
Lepra Constantini Imp.22.aug.a.394
Lepra curari solita humano sanguine,ibid.
Leuuigildi regis tẽporibus gesta, 13. Apr.c,165
Lex 12.tab.desistendo Iudicio ægrotum,27. febr. c,102
Lex Honorii Imp. de confringendis simulachris, 30.aug.394
Leges Impp.de ferijs,1.ian.c,3
Legibus Constantini vetiti gladiatores, 1. ian.a.
Liber Eusebij de temporibus.IIII.*
Liber carcer,14.& Mar.b.124
Libri Christianorum incensi.III. IIII.*) 2.Ian. b,7
Lictores,27.Maii,c,235
Licinius Imper.quid in Christianos, 2.Ianuar.d, 7.8
Liquor scaturiens ex ossibus martyrum,9. Maij) h,209.210.)13.mar.c,216.)30.Apr.d.189.)16. Sept.a,419
Limatura catenarum,S.Petri,1 Aug.a,342
Limina Apostolorum,18 nou a,521
Limina Apostolorum visitare, 29. iun. a, 289. 290
Limina (Ecclesiarum exoscula. 18. Nouemb. a, 251
Lingua Sclauorum dici sacras laudes concessum, 9.mar.f,116
Litaniæ maiores,25.apr.b,182
Litaniarum antiquitas,diuersitas, ibid.
Litterati serui,22.Dec.c,567
Locutio Ecclesiastica,9.Nou.b,507
Lorentia loca,28.feb.a,103
Lucianea scripta,7.ian.b,17
Luci anista,ibid.
Luciani discipuli facti hæretici,ibid.
Luciani epistola authentica,3.aug.a.345.356
Lucullanum,8.ian.h,19.20.

Luper-

Lupercalia abolita.2.feb a,67
Ludus pœna,16.feb.f,87

M

Macarius Origenista,2.ian.K.8.9
Macedonius hæresiarcha, 30.mart.c.144
Macellum Lybię,5.aug a,349
Machabæus,quid.1.aug. b.343
Maduarensium blasphemiæ.4.iul.e,297.298
męnia columna,5 ian.f 15.16
magi igne damnati,27.feb.d.102
maiuma ciuitas,26.dec f.576
maiumæ spectaculum,ibid.
mamerti carcer.14.mar b.122
manichæi multa supposuerunt nomine Apostolorum.II.*
manuum ac pedum præcisio.27.iun.d.287
manferon,21.febr.d.94
marcomannicum bellum quando,19 iun. a, 271
marcus Arethusius Arrianus.29 mar.b.143
Mariæ Dei genitricis tempus obitus 15. augu.a.366.) eius cultus quando magis magisque auctus.8.Sept.a.407
marna idolum.26.febr.g 101
maronia maronitæ,21.oct.e 477
martia Commodi concubina quid erga Christianos,18.April.a.171
martyrum acta diligenter conscripta.I.ij.*)incensa,iij.iv.*) ab hæreticis deprauata.ij.iij.*) Romæ non legebantur ij *) alicubi legi solita.ij.iij.*
martyrum acta proconsularia.ij.*
martyrum cultus antiquus.iv.v.*
martyrum dies Natalis percelebris.iv.v.*
martyrum nomina scribi & recitari in Ecclesia.iv.v.*
martyrum ingens numerus vi.* ix.*
martyres qui dicti olim.2.ian.h.8
martyres passi ipsis Gentilium ferijs. 1.ianuar.d.3.4
martyres cur frequentius igni traditi.27.febr.d.102
martyrem quid facite 19 apr.f.172.173
martyrum primitiæ.24 iun.b.281
martyres non dicendi cæsi in bello quamuis iusto,19 apr.f.173
martyrem vindicare,quid.4.mar.i.109
martyrem canonizare ibid.
martyrum corpora redimere.6.iun.e.251
martyrum anniuersaria memoria.iv.v.*) 1.nou.a.493.494
martyrum corpora condiri solita. 4. August. x.348
martyres sub Alexandro Imp.1.ian.f.4
martyres sub Antonino Pio.ian.c.13
martyres sub Gallieno.13.ian.b.16
martyres sub diuersis persecutionibus infra,persecutio.
martyrum loco habiti,qui pestilentia afflictatis ministrabant.28.feb c.103
martyrum memoria,idem quod Ecclesia.6.iul.c.301
martyrum stigmata osculari.17.febr.f.89
martyrium idem quod Ecclesia.6.iul.c.301
martyria exhiberi solita in Theatria, 16.Septem.c.419
martyrium ob vnitatem seruandam egregium.19.iul e.320
martyrium redimere.18.apr.b.161
martyrii gloriæ cupidissimi Marcionitæ, Cataphrygæ,Donatistæ,& alii hæret.xi.xii.xiij.*
martyriani hæretici xiij.*
martyres falsi hæreticorum.xi.xij.xiij.*
martyres falsi Marcionis.xij.*
martyres falsi Montanistæ.xij *
martyres falsi Euphemitę,xiij.*
martyres falsi Ariani.xiij *
martyres falsi Priscillianistæ.xiij.*
martyrologii scribendi occasio iv.v.
martyrologium Eusebii.vi.vii.viii.
martyrologium Hieronymi.ibid.
martyrologii Romani antiquitas.*x,x.xi.* cetera omnia ab ipso.ibid.
Diuersa illius exemplaria eadem sępe aucta.ibid.de eius restitutione. ibid.
martirologium Bedæ.xxi.*
martirologium Flori.xi *
martirologium Vsuardi.xi.*
martirologium Yuandelberti,xi *
martirologium Adonis.xi *
martirologia hæreticorum.xii.xiii.xiiii.
mauors,maphors 4.Mai.b.205.
maouia Regina Saracenorum.8 febr c.73
maxentius qualis erga Christianos. 16.ianuar.d.31
maximini Imp.sæuitia.2.ian.d.10
maximiani persecutio.2.ian.b.7
maximianus episcopus Alexandrin. 30.Maii.a.240
maximillæ Montanistæ obitus.26 feb.d.140
maximus episcop. Neapol. quid contra Arianos.30.apr.h.190
maximi tiranni gesta in Britannia. 21.oct.473.476
melpa pirata.21.oct.b.475
memoria martirum.19.iun.b.272
menologium.5.ian.h.10
mensurius episc.Carthag.11.feb.a.80
metalli pœna.16.feb.f.87
metaphrastes a Theodoretus laudatus.20.mar.c.132

Michaelis Archang.apparitiones diuersæ,8.Maij. a,206
Mileuium in Numidia,4.iun.h.248
Mileuitanum concilium,ibid.
milenaria tolerati.22.feb.c.95
milliarium autem 11.aug.b.360
militiæ cuius ætatis adscribebantur,2.ian.c.8
milliaria vnde incipiebant numerari.11.August.b. 360
militiam cur vitabant Christiani.ibid.
militare prohibiti Gentiles.31.ian.d.61
militaria supplicia.29.ian.b.56
minturnensis Ecclesia.2.iun.b,245
miracula ex puluere sepulchrorum Martyrum. xiij.
miracula ex oleo lampadarum.xiij *
miraculis redundant reliquiæ martyrum.xiij.*
miraculis carent hæretici.xiij.xiiij *
miracula tantum in Ecclesia.xiij.*
missæ vespertinæ,viij.*
missæ tres in natali S.Ioannis dup.24.iun.a,280
missa aliquando idem quod celebritas. 1.Octo.a, 445
moles Hadriani in Ecclesiam mutata. 29. Sept. a.442
monachorum nomen recens, professio antiqua, 19.oct.e.472
monachi martyres tempore Diocletiani.23.febr. b.97
monasticam vitam in vrbe marcella prima excoluit.31.ian.kal.62
monasterium Dij.8.feb.c.76
montani hæresiarchæ obitus.26.Feb.d.140
mortuos intra Vrbem sepelire vetitum. 3. ian. e, 10
mortuorum corpora condire 4.aug.kal.348
muscarum aculeis hominem exponere. 28. iul. f. 335.336

N

NAtalis dies obitus.IV.* 3 ian.b.9
Natalis dies Cathedræ.18.ian.a.34
Natalis dies ordinationis.3.ian.b.9.18.ian.a.34
Nerpolitana crypte 8.ian.i.20
Nerua Imper. qualis erga Christianos. 15.apr.c. 167
Neronis incendium 24.iun.b.281
Neruus genus vinculorum.3 feb.c.69
Nicephorus Stauratius Imp.23.iul.g. 326
Nicomediensis carnificina.18.mar.c.129
Nomina Sāctorum Christianis imponi solita,16. Feb.e.87
Nonnus episcopus Edessæ,22.Aug.c.378.)8.oct. k.445
Nonati thermæ.20.iun.c 273
Notarius tribunus.b.Apr.c.154
Notarii Rom.eccles.I.II.* colligebant acta martyrum ibid.
nucis arbor ob martyrium Acatti celeberrima.8. maii.c. 207
numerandi anni per Consules,25.Dec.573
numerari a Christi aduentu anni quando cœpti, 1.ian.a,2
numerari milliaria a Foro Romano. 11. Aug.b, 360
nymphæ locus,seu ad Nymphas.19.ian.b.37

O

OAsis,maior,& minor 12.Iun.g.261
Oasena deportatio.ibid.restituitur locus Zosimi.Corrigitur.Zonaras.
Octauæ diei celebritas.2.ian.a.7
Odilonis abb.ætas,& studium 1.ian.a.206.)2.Nouemb.a.496
Odoacer rex quid in Rom.Eccles.7.mai.f.205
Officiales.27 Maii.c.245
Offerre pro martyribus quid.iv.v.)4. Februar.d. 69
Oleum Scaturiens ex ossibus Sanctorum. 6.dec. a.547.supra,liquor.
Olla ænea instrumentum tortorium.16,Februa. 87
Opus metalli ad quod damnabantur Christiani, 16.feb.f.87
Oratorium 11.iun.f.259
Oratio collecta.22.iun g.278
Orbiculare instrumentum tortorium.16.Sept.b. 419
Ordinationis episcopi celebritas.3. ian. b.9.)18. ian.a. 34
Origenes erudiuit fœminas ad martyrium.4.dec. a. 544
Origenis libri qua cautela legendi, 20. April. c. 174
Origenistæ recensiti inter catholicos. 7. ianua.b. 31
Orosii peregrinatio.3.Aug.a.346
Osculari idem quod adorasc.17.Feb.f.89
Osculari martyrum stigmata.ibid.
Othonis Imp.pietas.8.Maii.a.206

P

PA,idem quod pater.10.ian c 21.22
Pagani Gentiles,quando sic dici cœpti, & qua occasione.31.ian.d.60.61
declaratur locus ad Tertul.de coro.milit. ibid.
Palatini.4.Mar.d.108
Pali dentati 26.jun.f 285
Palo alligari.16.ian.d.16
Palladius Rom.Eccles.diac 17.mar.c.128
Pallium.10.ian.c.22.);8..ian.f55.

Panda-

Pandateria insula. 7. Maii 203.
Pantheon. 13. Maii. 215.) 1. Nouemb. a, 494.
Papæ nomen. 16. ian. c, 21. 22.
quando commune omnibus clericis, quando peculiare Rom. Pont. ibid.
Papista. quid propriæ. 16. Octob. b, 468.
Parasceues acta. 20. Mar. c, 132.
Parisiensis Ecclesia. 28. Maii. f. 238.
Paschales Cycli. 22. Aug. c. 379.
Pastoris titulus. 20. iun. c, 273.
Patenæ vitreæ. 7. Aug. 354.
Patibulum. 7. April. d. 155.
Patriciatus dignitas. 27. Aug. b. 387.
Paulini Nolani lucubrationes. 18. iun. f. 270.
Paulus in Hispaniam profectus. 21. Mar. b, 134. 133.
Pauli Apostoli nomine reliquiæ suppositæ. 7. iun. b, 253.
Pauli conuersionis tempus. 25. ian. b. 50.
paulus Iureconf. hostis Christianorũ. 1. ian. f, 4. 5.
paula, senior & iunior. 26. ian. c. 52.
pennensis ciuitas. 19. Mar. b. 131.
pentapolis in Aegypto. 26. Mart. c. 140.
peregrinatio ad limina Apost. 29. iun. a. 289.
peregrinatio Hierosolymitan. 4. Maii. c. 197. 198.
peregrinatio ad montem Garganum. 8. Maii. a, 206.
peregrinatio ad S. Sergium. 8. Oct. b. 453.
peregrinatio Ephesum. 27. Decemb. a, 578.
peregrinatio Thessalonicam ad S. Demetrium. 8. Oct. c. 455.
peregrinatio ad sepulchrum Mennæ. 11. Nouem. b, 511.
peregrinatio Edessam ad S. Thomæ, 3. Iulii. a. 296
peregrinatio sacra vetita. 1. Ian. f, 4
perennius præses. 18. April. c, 171.
persecutiones ecclesiæ vltra decem. 1. ian. h. 5.
persecutio sub Antonino. 1. Ian. 5.
persecutio sub Dioclet. & Max. 2. ian. b. 7.) 18. Mar. c. 129.
persecutio sub Licinio Imp. 2. ian. d. 7.
persecutio sub Aureliano. 21. ian. c. 41.
persecutio sub Traiano. 23. Ian. 45. 46.
persecutio sub Hadriano. 30. Ian. g. 57.
persecutio sub Decio. 31. Ian. c. 60.) 10. Aug. b, 358.
persecutio sub Decio & Valeriano dicta. 10. Aug. b, 358. 359
persecutio sub Claudio. 18. ian. b. 35. 36
persecutio sub Sapore rege Persarum. 20. Feb. c, 93.) 21. April. a, 175.
persecutio sub Isdeger rege Persarum. 31. Mar. c. 145.
persecutio Vuandalica. 1. Mar. c. 104. 105.
persecutio circuncellionum. 9. Feb. e. 77.
persecutio Saracenorum. 14. ian. d. 28.) 19. Febr. c. 91.) 16. Maii. 220.
persecutio Arabum. 12. Mar. f. 119.
pestis diuinitus propulsata. 20. ian. c. 39.) 2. Feb. a, 66.) 16. Aug. h, 368.
pestilentia affectis ministrantes, uelut martyres habiti. 28. Feb. c, 103.
petronia familia 5. Octob. 440.
petrus primus Euangelium Romæ annunciat. 18. Ian. a, 258.
petri Apost. uxoris martyrium. 31. Maii. a, 241.
petrus quando sedit Antiochiæ. 22. Febr. a, 95
phocas Imp. quid de cæsis in bello. 19. April. f, 172. 173.
phrygium. 10. Ian. c. 22
pithecusa. 17. maii. c. 222
plancæ. 16 ian. d, 28.) 24. iul. d. 327.
plinij Iunioris testimoniũ de Christianis. 23. ian. c. 46.
plumbatarum pœna. 6. iun. d, 251.
plumbi liquentis pœna. ibid.
plumbea pondera. ibid.
pondera ad torquendum composita. 17. Septem. b. 419.
pontia insula. 7. Maii. a, 103.
pontifex 9. April. l, 159.
pontificium ibid.
pontifex summus. ibid.
pontifex Maxim. superstitionis gentilium nullus Christianorum Imp. dictus. 22. August. b. 376. 377.
pomerius. 8. mar. f, 114.
portæ Ecclesiarum sacris reliquiis consacratæ. 18. Nouemb. a, 522
portæ Eccles. ornari solitæ ibid. vid. supra, limina.
porta Esquilina carnificina damnatorum. 10. Fe. 78. sepulchra pauperum. ibid.
præfatio uetus in die Cathedræ. 18. Ian. a. 34.
Præfecti ciuitatum. 27. maii. c, 236.
præsides. ibid.
prægnantium dilata pœna. 7. mar. b 112.
primicerius 19. maii. 215.
primicerii diuersorum ordinum. ibid.
primiscrinii. 7. iul. b, 302. 303.
priscillianistæ multa supposuerunt nomine Apostolorum. III.
priuatus carcer 14. mart. b. 124.
processiones. 25. April 182. 183.
proconsules Ciuitatum. 27. maii. c, 236.
prodigia ob necem martyris. 18. April. c. 171.
professor. 2. ian. h. 8.
prophetarum neces cur in diuina scriptura præter missæ. 9. iul. b, 301.
protogenes episcop. Sardicensis. 6. maii. g. 202
prouinciam facere. 26. maii, a.
pseudomartyres hæreticorum supra martyres.
pseudomartyrologia hæreticorum supra martyrologia.
pudentis domus. 9. maii. b, 224.

Pueruli cantores. 13. iul. h. 310. 311
Punctis perforare. 3. maii. c. 196
Puteus ad supplicium. 14. octob. b. 464
puticuli. 10. Febr. c. 78

Q

Quartus praeses sub Mar. Aurelio. 27. ianua. 33.

R

Radere mulierum capillos ignominiae causa. 2. Sept. e. 426
Radulphi censura corrigitur. 22. iun. c. 277.) 10. iul. a, 321
Receptio S. Martini. 11. Nou. a. 512
Recitari in ecclesia nomina martyrum, V. ✱
Regillum. 7. maii. b. 204
regulae pachomi. 14. maii. K. 218
Reges Francorum equitant praecedentibus reliquiis. 11. iun. f. 259
Regum solemnitas peculiaris Epiphania. 6. ian. a. 15. 16
Reliquiae Sanctorum portari solitae in expeditione. 11. iun. f. 259
reliquias martyrum Roma transferre olim incōcessum. 15. iun. a. 265
quando transferri coeptae, 15. iun. a. 265
Religio peregrina vetita. 1. ian. f. 4
Ricimer Gothus, 5. feb. a. 76
rictiouarus, aliter, Rictius Varus. 6. Ianua. b. 16
Ricinium. 7. maii. b. 205
rhinocolura. 12. ian. g. 31
robur locus in carcere Tull. 14. mar. b. 123
Rodis stabulum. 10. feb. f. 29
Rogationes. 25. Apr. b. 182. 183
Roma a Petro primum accepit Euangelium. 17. Ian. a. 258
Roma liberata ab hostibus virtute Michaelis Archangeli. 8. maii. a. 206
Roma fulsa Apostolorū praesidio, 29. iun. a. 290
Romanam Ecclesiam hostes venerantur. III.
Romanae Ecclef. consuetudo vetus de tradendis reliquiis Sanctorum. 15. iun. a, 265
romana Ecclef. caput omnium Ecclef. 9. apr. l. 160
Romanus Pont. solus dictus Papa. 10. Ian. c. 21
Romanus Pōtifex solus summus vel maximus, 9. apr. l. 160
Romanum martyrologium. ix. x. xi. ✱ caeteris antiquius, saepius auctū ibid. caetera ab ipso sumpsere principium. XI.
Romanus, idem quod catholicus. 16. octob. 468
Romanae foeminae velatae. 7. maii. b. 204
Romani immunes a virgis. 19. Iun. l. 37
Romatiana ciuitas. 22. iun. f. 278
Rotae diuersi generis ad torquendum cōparatae, 24. apr. c. 179
Rupis Tarpeiae descriptio, 14. mar. b. 122. 123

S

Sabor, aliter Sapor, rex Persar. longaeuus, 10. Feb. e. 93
Sacellum quid propriè. 11. iun. f. 259. 260
Sacrificium offerre pro martyribus iv. v. ✱) 3. feb. d. 69
Salamina eadem Constantia. 12. maii. f. 214
Saluius pseudomartyr. 11. ian. b. 23
Sallustius praefect. Galliarum, 16. oct. d. 468
Sallustius praef. Vrb. 18. nou. a. 521
Saluator proprius dicitur Christus, quam Seruator, 9. nou. b. 507
Sancta lumina, 6. ian. a. 16
Sanctitatis titulus quibus olim tantum. viii. ✱
Sanctimonialium tondere capita mos antiquus. 20. sept. e. 426. diuersa de his aliarum ecclesiarum consuetudo, ibid.
Sanctorum nomina à Christianis filiis imponenda. 16. Feb. e. 87
Sanctorum canonizatio. 4. mar. i. 109
Sanctuaria. 15. iun. a. 265
Saracenorum persecutio. 14. ian. c. 28.) 19. febr. c. 91.) 16. maii. 220
Sarmenticii Christiani. 6. ian. c. 16
Sarmaturum notae. 22. Dec. c. 567
Sartago instrumentum tortorium. 18. apr. e. 172
Satalorum Ecclesia. 24. iun. d. 281
Saxo deiicere. 14. mar. b. 123
Saxum quo lapidatus est Stephanus. 3. August. a. 346
Saxonia locus in Vrbe. 10. nou. a. 509
Saxonum vicus, Saxonum schola, ibid.
Scapula praeses. 4. ian. f. 12
Scaphus. 28. iul. l. 330
Scaphismus. ibid.
Schola, Scholares. 6. feb. b. 73
Scholastici 6. Feb. b. 73
Schola Graecorum. 9. oct. b. 457
Schola Saxonum. 10. nou. a. 590
Scholae clericorum diuersi ordinis. 6. feb. b. 73
Sceti, seu Scytia prouincia in Aegypto, itemq; ciuitas, & eremus. 21. mar. f. 133.
Sceuolae sententia magis recepta, 9. april. l. 159
Scriptores Ecclesiastici impropria aliquando vsi voce. 23. ian. i. 47
aliquando in contrariam partē nimis inflexi. 17. Nou. d. 519
Scripturae diuinae multiplicia exemplaria. V. ✱
Scri-

Scriptorum ſuorum nemo æquus arbiter. 11.dec. g. 555
Scripturæ Chriſtianorum igni damnatæ.V.*)2. ian.b.7
Secare martyres.6.iul.c, 301
Secundicerius,19.maij, d.225
Semiſſarij Chriſtiani,6. ian.c,16
Securis uſus haud intermiſſus,24.mar.137
Sedis natalis celebris,18.ian.a,34
Senatus auſpicandi ratio,19.aug.b, 372
Senatorum Chriſtianorum diſcrimen. ibid.
Septem urbis Eccleſiæ,17.dec.c,562
Sepulturæ martyrum,4.aug.K,348 349
Sepulchra extra Vrbem.10 feb.c,78
Serapidis templi origo, ruina, 17.mart. c, 128.) 29.aug a,391
Sergiopolis,7.oct.b.453
Seruator,improprie dici Saluator,9. non. 507
Seuerus epiſc. Minoricæ inſulæ,3.aug.a, 346
Seuerus epiſc.mileuij,4.iun.h, 248
Sirmij metropolis diuerſus ſtatus, 25.mar.d, 138
Siluestri acta probantur in multis,22.aug.a,376. 377.)31.dec.a,563
Sclauorum lingua conceſſum cani diuinas laudes, 9 mar.f, 126
Socrates cur inſanit in Cyrillum Alex. 28. ian. f, 55
Soli ciuitas,9.feb.c,77
Soſtenium 8 maij,a, 206
Sozomenus corrigitur,9.maij.g, 202
Stabulum Rodis,10.feb.f,79
Stimuleum,3.maij,c.196.)13.aug.c,363
Strenæ,1.ian.a.2
Subdiaconi indumentum,31.maij.h, 242
Succenſoria,inſtrumenta tortoria, 11. d,555
Summi Pontifices dicti aliquando epiſc.9. April. 1.159
Supperonia.11.ian.i, 24
Sylua nigra,2.iun.a,245
Sylua candida.ibid.
Synodi quintæ locus elucidatus.8. feb.e.76
Synodus Rom.ſub Greg. ſeptimo.10.ian.22

T

Tabelarii epiſcoporum.3.feb.b.69
Tarinchæ.11.dec.d.555
Tarpeiæ rupis deſcriptio 14.mar.b.122.& 123
Taurus Phalaridis.11.apr c.192
Tebeſte in Africa.5.decemb.b.546
Telemachus.1 ian.c.3
Templa deorum proſtrata.13.maii.a 215.219 mutata in Eccleſias.ibid.
Templa idolorum ſponte deiicere nefas, deiecta ſacrilegium reædificare.16.maii.e 220
Templi ſiue imagine nulla ratio.4.feb.f.70
Tertiocereus.19.maii.d.225
Tertulliani locus explicatus.31.ian.d.60
Theatrum carnificina martyrum.19 Sep.c.419
Thebais.17 ian.a.33
Theodoſius Imp.bis in Italiam.VIII.*
Theophonia.6.ian.a 15
Theoſebia.6.mar.d.116
Themuis ciuitas in Aegyp.21.Mar. f.133
Theriſtrum.7.maii.b.204
Theodorus epiſcopus Cæſ. hæreticus. 25. aug.e, 384
Theognoſtes antiquus Theologus.9.oct.b.458
Theopolis Antiochia nou. b.502
Thermæ Nouati,20.iun.c.273
Thermæ Timothinæ,20 iun.273
Thraciæ notæ 22 dec.c.567
Tibirēſis,alias Tobrocenſis ciuitas.24.octob. 482
Tirenſis lacus.9.iul.c.305
Titulus,Eccleſia,26.iul.f.332
Titulus inſcriptio,20.ian.d.39
Titulus Chriſtianitatis.ibid.
Titulus ſanctitatis.VIII.*
Titulus Paſtoris.20.iun.c.273.
Titulus Eudoxiæ.1.Aug.a.141.142.
Titulus Veſtinæ.19.iun.b,272
Toletana concilia tranſpoſita.16.April.f,168.
Tōdere fęminas ignominiæ cauſa 10.Sep.d. 420.
Tondendi virgines religionis cauſa,diuerſæ Eccleſiarum conſuetudines. 20. Septem.d.426.
Tormenta exquiſita.9.iun.b.256.) 28.iulii.f.335. 336.
Tora apud lacum Velinum.9.iul.c,305.
Traianus quid in Chriſtianos.23.ian.c.45.46.vita impuriſſimus ibid. commentum ne eius anima liberata ab inferis.ibid.
Tribunus notarius.6.April.c,154.
Trocleæ diuerſi generis.7.Decemb.e.550.
Eleuatio ad trocleas.ibid.550.
Extendere ad trocleas.ibid.550.
Tullianus carcer. 14.Mar.b,122.123.
Tunica moleſta,genus ſupplicii.22.apri.b.147.
Tunes,Tunetum.6.Nouemb a,502.
Turcius Apronianus præf Vrb.25 iun.f,280.
Tyniſſa,Toniza.6.Nouemb.a,502.
Tyriorum epiſcoporum ſucceſſio 5.iun.a.249.
Tyrones cuius ætatis dabant nomen militiæ. 11. ian. c,8.

V

Aleriæ prouinciæ dux.23.ian.K.47.
Valeria uia.ibid 47.
Valeria filia Diocletiani Imp.ibid.47.
Valerianus Cēſor,ſide Imperator.10.Aug.b,358.
Valeriani & Decii perſecutio.10 Aug 358.
Vaſe includebatur contemptor deorum.1. Mar.f, 105.
Valentinianus iunior inſtaurat baſilicam S.Pauli. 18.Nouemb.a,521.

Vectienus contemptor militiæ, 2.ian.c, 8.
valeremf ceinas, 7.mai.b, 204
Valere Virginis.ibid. 204
ſelamen diuerſi generis, ibid. 204
venam ſolui in pœnam, 29. ian. b, 56
veneris ſimulachrum.ibid.
veſpaſiani Aug.modeſtia, 23.iul.b. 326
Veſparum fauus Martyrologia hæreticorum. xij. xiij.
veſtalium ſupplicium, 25.oct.a. 484
veſtinæ titulus, 19.iun.b. 272
veſtini populi, 23.ian. K, 47
veſuuij prodigioſæ eruptiones, 19.Septemb.a, 424
via Labicana.10.feb. c, 78
via Valeria, 23.ian.K, 47
victor Cartennæ, 23.aug.i. 380
vigiliæ Eccleſiæ, 5.ian. a, 13
Ab Ambroſio illuſtratæ, ibid. 13
In Africa celebriores redditæ, ibid. 13
De ſublatis vigiliis commentum refellitur. ibi. 13
vigilantius vigilias impugnauit, ibid. 13
vigiliam profanans ſeuere punitur, 24.dec.a. 570.
virgis cædere, 19.ian.c, 37
Immunes à virgis, ibid. 37
virgarum diuerſa genera.ibid. 37
virgines lenonibus traditæ, 21. ian. a, 40
virgines Dei virtute a lenonibus liberata 21. ian. a, 40
vitas patrum ſcripſit Euagrius, 17.ian.b, 33
viuarienſe cœnobium, 1.maij, d, 192
vigilius qui ſcripſit cõtra Eutychen. 26.iun.b, 284
vitaliani hæretici, 1.feb.g, 65
vigilii Papæ acta in Mennam, 25.Auguſt.x, 384. 385
virgines ante necem conſtupratæ iure antiquo Rom.ſept.c, 400
virgines ſacras ſolitas tondere comam, 20.ſept. c, 426
vlpianus I.C. hoſtis Chriſtianorum. 1.ian.f, 4.5
vncini ad cruciandum comparati. 19.ian.g, 37
vncini ad trahendum ibid. 37.38
vngulæ, inſtrumentum tortorium, 16.mar.c, 127
vrbanus præſes Palæſtinæ, 2.apr.c, 148
vrbis incendium ſub Nerone, 24.iun.b, 281
vrſus pileatus, 3.octob. 448
Vſuardi Martyrologium. X. I.
Vuandalica perſecutio, 1.mar.c, 104
Vuandali quando venerint in Africam, 22.iun. b, 276.277
Vuandalberti Martyrologium. xj.

X

Xynorides plures 24.ian.c, 49

Z

Zephyrium ciuitas, 15.iun.c. 266
zeta 26.mar.a, 139
zetarius, ibid. 139
zenonas corrigitur. 1.febr.a, 63. (12.iun. 261
zoſimi locus reſtitutus, 12.iun.g, 261.) corrigitur, 22.aug.b, 377

FINIS.

IN MARTYROLOGIVM BARONIANIS NOTATIONIBVS ILLVSTRATVM,

AD LECTOREM EXASTICON

R.P. Iuuenalis Ancinæ Fossanensis presb. Congr. Orat.

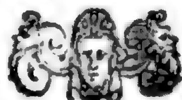

Ecce laboratum ternos non amplius annos,
Vi magnum, exiguum mole Baronis opus,
Martyribus rutilans sacris iam panditur Orbi,
Sic Pater ipse Orbis SIXTVS ab Vrbe iubet.
Vt primum Annales promet, quos parturit annis
Bis denis, Cæsar, dic mihi, quantus erit?

Eiusdem Distichon.

Si sapis, exerto metire ex vngue Leonem:
Vel procul hęc index linea Apellis erit.

AD LECTOREM.

PRaetermissa ea, quae fuerant in Romano codice, suis locis fideliter reposuimus, tantum hoc vnum nos haud quidem incuria nostra, qui etiam errata, quae fuerat in eo, correctione sustulimus, sed quod numeri paginarum, in quibus illud apponēdum erat in eo codice, vt alia mula fuerunt falsi. Hoc igitur quod iam impresso folio succurrit, suo erit loco substituendum scilicet.

pag. 155. lin. 1. col. 2. nonagesimo octauo.] Honorius Papa tertius, cum de eius uita mandasset diligenter, inquiri: certior redditus a Gregorio Rom. ciue nobilis familiae Crescentianae tunc S. Theodori diacono Cardinale legatum a latere agente in Dania, Suetia atque Boemia, retulit inter sanctos. Extat in ipsius registro de eiusdem sancti canonizatione litterae Apostolicae datae XII. kal. Feb. anno octauo sui Pontificatus, Domini uero 1224.

Registrum.

a b A B C D E F G H I k L M N O P Q R S T V X Y Z

AA BB CC DD EE FF GG HH II kk LL MM NN OO PP QQ RR SS TT.

Omnes sunt quaterniones, prǽter TT duernio.

VENETIIS.

Apud Marcum Antonium Zalterium. M D XCVII.